

72 226 1/2

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów

w Radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1897.

W Wiedniu.

Z cesarsko-królewskiej drukarni nadwornej i rządowej.

1897.

100. 112 114

BIBLIOTHECA
VNI. IAGELL.
CRACOVIENSIS.

Pierwszy Skorowidz.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń w Dzienniku ustaw państwa w roku 1897 ogłoszonych.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1896			
16. stycznia	Ustawa o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi . . .	89	437
10. marca	Traktat pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Szwajcaryą, tyczący się wzajemnego wydawania sobie zbrodniarzów	1	1
19. grudnia	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Freistadt w Górnej Austrii do ósmej klasy taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890)	23	31
20. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o upoważnieniu Komory pomocniczej w Porjeczu do ekspedycyowania z uwalnianiem od cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych	2	15
21. „	Umowa handlowa pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Bułgaryą . .	120	923
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o upoważnieniu c. k. Komory głównej w Heinersdorfie pruskim do ekspedycyowania towarów kolejami żelaznymi wiezionych w obrocie przewoźnym przez obszar pruski	3	15
28. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, zabraniające używania w lokalach, w których ludzie mają przebywać, przyrządów ogrzewczych, szkodliwych dla oddechania gazy wywiewających, bez skutecznych urządzeń do nieszkodliwego odprowadzania gazów gorzenia	4	15
30. „	Ustawa o wyznaczeniu dotacji na urzędowe wzięcie udziału w wystawie powszechnej r. 1900 w Paryżu	7	17
31. „	Ustawa o urządzeniu stanowiska asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu, jakoteż asystentów ustanowionych w innych zakładach naukowych państwa, tudzież konstruktorów w szkołach głównych technicznych	8	18
1897			
1. stycznia	Ustawa o wyznaczeniu dotacji dodatkowej do preliniarza Ministerstwa oświaty na rok 1896 celem udzielenia dodatków osobistych profesorom zwyczajnym wydziałów filozoficznych w uniwersytetach, tudzież profesorom szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemiaństwa w Wiedniu	5	16

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
1. stycznia	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty, dotyczące się mianowania asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i szkole głównej ziemiaństwa, tudzież konstruktorów w szkołach głównych technicznych .	9	18
4. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na cło z węglem kostnym do wyrobu nawozu sztucznego . . .	6	16
5. "	Ustawa o uwolnieniach od należności odnośnie do pożyczek królestwa czeskiego i gminy miasta Pilzni	24	31
5. "	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Zimnejwody, Zimnejwódki z przyległością Łapajówką, Kaltwasseru, Sygniówki i Rudny do ósmej klasy taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890)	55	369
11. "	Ustawa o ochronie wynalazków (ustawa patentowa)	30	35
12. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem pozwala się urzędowego wyciskania znaczka szeptowego 5cio i 1no centowego na listach przewozowych do obrotu żeglarskiego na wodach śródkrajowych	25	32
12. "	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym od przecięcia się ulicy Palackiego z ulicą Hawliczka w Pradze aż do stacyi końcowej w Żyżkowie przy drodze skarbowej czarnokosteleckiej, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	36	337
12. "	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym w Pradze, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	37	339
16. "	Ustawa o ustanowieniu powierznictwa familijnego książąt Czartoryskich . .	41	343
18. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, Ministerstwa spraw wewnętrznych, Ministerstwa wyznań i oświaty, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, dotyczące się zachowywania wycieczki niedzielnej przy sprzedaży prochu	26	32
20. "	Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, górno-austriackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowińskiego, śląskiego, tyrolskiego, gorycko-gradyjskiego, istryjskiego i vorarlberskiego .	10	21
21. "	Ustawa, którą wydają się postanowienia karne odnośnie do trudnienia się sprawami wychodźstwa	27	32
22. "	Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Izby deputowanych Rady państwa i rozpisania nowych wyborów	11	23
22. "	Patent cesarski, dotyczący się zwołania Rady państwa	12	24
22. "	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach a) większe posiadłości gruntowe; nie powierznicze większe posiadłości gruntowe, ll. 1 i 4	13	25
22. "	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach, d) gminy wiejskie, ll. 15 i 16	14	26

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
22. stycznia	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Dalmaeyi: <i>a)</i> najwyżej opodatkwani, l. 1. i <i>d)</i> gminy wiejskie, l. 1	15	26
22. „	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, <i>a)</i> większe posiadłości gruntowe, ll. 3 i 6	16	26
22. „	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, <i>d)</i> gminy wiejskie, ll. 1, 22, 23 i 27	17	27
22. „	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy: <i>b)</i> miasta, l. 12, i <i>d)</i> gminy wiejskie, l. 5	18	27
22. „	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Salzburgu, <i>b)</i> miasta .	19	27
22. „	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Krainie, <i>d)</i> gminy wiejskie, l. 2	20	28
22. „	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych na Bukowinie, <i>d)</i> gminy wiejskie, ll. 2 i 3	21	28
22. „	Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Gorycyi i Gradysce, <i>d)</i> gminy wiejskie, l. 1	22	28
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się urzędowego badania tary wagonów zbiornikowych kolei żelaznych w razie przelewania oleju skalnego podczas przewozu	31	57
23. „	Obwieszczenie całego Ministerstwa o uchwale Rady państwa co do rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. sierpnia 1896 (Dz. u. p. Nr. 155) w przedmiocie udzielania zapomóg z funduszów państwa celem uśmierzenia niedostatku	28	33
23. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecadlowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Papier i towary papierowe“	38	341
23. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Rakownika do Młaca	47	353
24. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, zabraniające przywozu i przewozu pewnych towarów i przedmiotów z Azji, z wyjątkiem Rosyi azjatyckiej	29	33
25. „	Ustawa o ustanowieniu granicy pomiędzy Galicyą a Węgrami przy tak zwanem „Morskiem Oku“ w górach Tatrzańskich	32	57
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, dotyczące się uzupełnienia zmienionego rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 13. grudnia 1883 (Dz. u. p. 1884, Nr. 1) postanowienia § 14go rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 45), dotyczącego się sprawdzania miar i wag opodal siedziby urzędu miar i wag	39	341
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się warunków do uzyskania posady w służbie administracyjnej domów więziennych sądowych	40	342

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
26. stycznia	Ustawa o emisji obligacji renty królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na cele wkładowe	33	58
26. „	Ustawa skarbowa na rok 1897, którą ustanawia się preliminarz państwa i preliminarz wkładów na rok rzeczony	34	59
28. „	Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) o podatkach osobistych bezpośrednich, rozdział I, o powszechnym podatku zarobkowym	35	139
29. „	Ustawa o postanowieniach dotyczących się zaopatrzeń dla szeregowców Żandarmeryi i dla sług biurowych Żandarmeryi, którzy do służby stali się niezdadnymi, jakoteż dla ich wdów sierot	42	349
29. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Sedlic do Czyżkowic	48	356
31. „	Ustawa o ustanowieniu przy starostwach komisarzy powiatowych starszych	43	351
31. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia postanowień Abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Noże“ i „Nożyce“	44	351
31. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące się postępowania ze względu na cło z nowymi zatyczkami korkowemi wzdłuż przekrojoneń do uszlachetniania winorośli	45	352
2. lutego	Ustawa o zniesieniu postanowień rozporządzenia okólnikowego Sądu apellacyjnego dalmackiego z dnia 23. lipca 1840 (Dz. u. i rozp. kr. dla Dalmacyi Nr. 82), dotyczące się egzaminów notaryalnych i o rozciągnięciu rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. października 1854 (Dz. u. p. Nr. 266) na Dalmacyę	46	352
3. „	Ustawa o wyznaczeniu dotacji dodatkowej do preliminarza Ministerstwa handlu na rok 1896	49	360
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministerjalne z dnia 4. maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 59), a względnie ustęp 2 §. 1go rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1. października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130), dotyczące się środków bezpieczeństwa przeciw eksplozyom kotłów parowych	50	360
8. „	Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Grazu w celach publicznych uzdrowotnienia lub komunikacji będą przebudowane	52	361
8. „	Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Królowej Hradca w celach publicznych uzdrowotnienia i komunikacji będą przebudowane, jakoteż w tamtejszym obrębie pofortyfikacyjnym będą nowo wybudowane	53	365
8. „	Ustawa o uwolnieniu od opłat stęplowych i należności bezpośrednich pożyczki, którą miasto Wiedeń ma zaciągnąć w sumie 60 milionów koron na zasadzie ustawy krajowej z dnia 17. września 1896 (Dz. u. kr. Nr. 72) i o dozwoleniu używania obligacji tej pożyczki do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych	56	369
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu, zabraniające handlu obnośnego na obszarze Celo-wea, stolicy krajowej	51	360

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
11. lutego	Ustawa, zmieniająca §. 5 ustawy z dnia 21. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 87), o służących stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarskim uwolnieniach od należności stęplowych i bezpośrednich	57	370
13. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się zaprowadzenia sprzedaży blankietów stęplowych z tekstem czeskim do przekazów kupieckich na sumy, których termin płatności ograniczony jest do dni najwięcej ośmiu	58	370
17. „	Ustawa o budowie kolei żelaznej od Stryja do Chodorowa	64	381
18. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, zabraniające przywozu i przewozu niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego	54	368
18. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się udzielania zapomóg z funduszków państwa w celu uśmierzenia niedostatku	60	373
19. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o wydaniu statutu dla Rady kolejowej państwa, przydanej Ministerstwu kolei żelaznych	59	370
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o krotności podatku do obliczenia wartości nieruchomości, podatkowi gruntowemu podlegających, w celu wymierzenia należności	61	374
21. „	Dokument koncesyjny na koleje lokalne od Błatny do Nepomuku i od Brzeźnicy do Rożmitalu	68	389
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Berun do Koneprusu i od Berun do Królodworu z odnogami, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą pary	69	390
21. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o uzupełnieniu a względnie zmianie spisu tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wydawania winom włoskim świadectw rozbioru chemicznego	70	393
22. „	Ustawa, dozwalająca używania obligacyi gminnych i kolejowych, jakie Bank kultury krajowej margrabstwa morawskiego będzie emitował, do korzystnego lokowania kapitalów fundacyjnych sierocych i tym podobnych	62	374
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu co do przyrządzania i sprzedaży kart kuglarskich i do sztuk	65	382
23. „	Ustawa o zmianie i uzupełnieniu ustawy przemysłowej	63	375
27. „	Ustawa o sprzedaży i obciążeniu nieruchomości własnością państwa będących, przez zarząd wojskowy używanych i o przeznaczeniu sum tym sposobem osiągniętych	66	388
27. „	Ustawa o opłacie portowego	71	393
27. „	Ustawa o częściowej zmianie artykułu VI. przymierza cłowego i handlowego z krajami korony węgierskiej	72	396
4. marca	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, którem uzupełnia się obwieszczenie Ministerstwa handlu o nieprzyjmowaniu do sprawdzania i cechowania takich przyrządów do mierzenia pojemności beczek, których naczynia mierzące zrobione są z blachy żelaznej i opatrzone powłoką	67	388

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
5. marca	Ustawa o przedłużeniu terminów spłaty zaliczek udzielonych w Krainie i Styryi z powodu trzęsienia ziemi osobom trudniącym się przemysłem i handlem	81	425
7. „	Ustawa o sprzedaży koszar Franciszka i króloworskich w Pradze, tudzież o sposobie użycia kwoty przez ich sprzedaż uzyskanej	87	485
8. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące się pozwolenia, żeby do beczek, w których wina włoskie są do Austryi i Węgier przewożone, używano podług wyboru także zamknięcia według systemu Mengariniego	82	425
9. „	Ustawa o dodatkowych zmianach ustawy skarbowej z dnia 28. marca 1896 (Dz. u. p. Nr. 43)	92	445
9. „	Ustawa o opodatkowaniu papierów wartościowych (podatek obrotowy)	195	1249
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się zaprowadzenia c. k. składu sprzedaży soli wydłęczającej w Pradze, w dworcu smichowskim	76	399
13. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zmiany postanowień urzędowego abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Olej bursztynowy“	74	397
14. „	Rozporządzenie Ministra handlu, którem uchylają się postanowienia dla przystani pod miastem Stein zawarte w oddziale II B. I. tymczasowego porządku żeglarskiego i policyjno-rzeczniczego dla Dunaju z dnia 31. sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122)	73	396
14. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o przedłużeniu terminu otwarcia ruchu kolei lokalnej Borki Wielkie—Grzymalów	75	397
15. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, podające spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892), dotycząca się obrotu towarów na kolejach żelaznych	79	407
17. „	Ustawa, którą na wypadek zaprowadzenia ksiąg gruntowych w Tyrolu wydają się niektóre odrębne postanowienia hipoteczno-prawne i zwolnione przepisy o należnościach a zaprowadzają się ograniczenia co do dzielenia budynków na części materialne	77	399
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z innymi interesowanymi Władzami naczelnymi, dotyczące się liczenia wynagrodzenia kosztów podróży co do wspólnych podróży komisyjnych urzędników państwa	78	404
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty, dotyczące się rozgraniczenia obszaru właściwości organów zarządu wyznaniowego państwa odnośnie do ustawy o stosunkach prawnych zewnętrznych społeczności religijnej izraelskiej z dnia 21. marca 1890 (Dz. u. p. Nr. 57)	96	467
20. „	Rozporządzenie Ministra skarbu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, którem określa się właściwość wydziałów związków stowarzyszeń stanowiących radę przyboczną przemysłową Władz politycznych powiatowych	83	426
20. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Trzebini do Skawiec	85	429
20. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, którem podaje się do wiadomości wciągnięcie Szkoły handlowej wyższej w Ołomuńcu do wykazu zakładów naukowych tutejszo-krajowych, które pod względem służby ochotniczej jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższymi i szkołami realnymi wyższymi	91	445

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
23. marca	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty, dotyczące się dopuszczania niewiast do uczęszczania na wydziały filozoficzne c. k. uniwersytetów w przymocie uczennic zwyczajnych i nadzwyczajnych	84	427
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadaniu koncesyi na linię poboczną małej kolei wązko-torowej zapomocą elektryczności w ruchu utrzymywanej od Cieplic do Eichwaldu	86	433
27. „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty, którem na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 31. grudnia 1896, podaje się do wiadomości w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, Ministerstwem spraw wewnętrznych i Ministerstwem rolnictwa nowy rozkład nauk weterynarskich dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa .	80	417
27. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, którem podaje się do wiadomości wciągnięcie trzechklasowej miejskiej Szkoły handlowej wyższej w Prosnicy do wykazu zakładów naukowych tutejszo-krajowych, które pod względem służby ochotniczej jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższemi i szkołami realnemi wyższemi	102	473
30. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Kostełca do Telcza	93	449
2. kwietnia	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, zawierające uzupełnienie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 82), którem wydane zostały postanowienia szczególne w przedmiocie przestanków w pracy przemysłowej	88	435
3. „	Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych, dotyczące się ustanowienia stałej Rady przybocznej do spraw kupeżenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi	90	443
3. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Mauthausen do Grein	94	455
10. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i Ministerstwem wyznań i oświaty, którem uzupełnia się a po części zmienia rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 58), w przedmiocie pozwalania poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę	97	468
15. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu o podziale Administracji podatkowej w Pradze na dwie Administracje podatkowe	103	473
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 2. lipca 1896 (Dz. u. p. Nr. 131), o zniesieniu udziałów imaczy, przestępstwa defraudacyjne wykrywających, co do wykroczeń, bez wytaczania postępowania karnego karać się mających, przeciw ustawom o stęplach i opłatach bezpośrednich, o podatku od obrotu papierów i o stęplu od kart do grania	98	469
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, zawierające przepisy o zapobieganiu zetknięciu się statków na morzu	95	460
20. „	Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu, którem wydają się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 6. lipca 1896 (Dz. u. p. Nr. 144), o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych)	111	605
21. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem zniża się cenę soli formowanej (cegiełek soli) wyrabianej przez c. k. Zarządy żup solnych w Ebensee i w Ischlu	99	471

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
22. kwietnia	Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i kolei żelaznych, dotyczące się zaliczenia c. k. Komory pomocniczej w Środolesiu do komór (wchodowych) oznaczonych w Dodatku do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107)	100	471
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa, którem rozporządzenia z dnia 20. grudnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1886) a względnie z dnia 14. marca 1893 (Dz. u. p. Nr. 35), dotyczące się komisji, które u Władz politycznych krajowych i w Ministerstwie rolnictwa urzędować mają jako rady przyboczne zawodowe do spraw mszycy winnej, zmieniają się odnośnie do Dolnej Austrii w porozumieniu z dolno-austryackim Wydziałem krajowym	101	471
24. „	Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich, Rozdział IV, o podatku osobisto-dochodowym i podatku pensyjnym od wyższych płac służbowych	108	475
24. „	Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich, Rozdział V, o postanowieniach karnych	109	589
24. „	Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich, Rozdział VI, zawierający postanowienia ogólne	110	597
24. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego	117	889
26. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na cło ze szlamem selenowym	104	474
26. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się zmiany postanowienia abecedowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Kapelusze i czapki“	105	474
26. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na cło z nadtlentkiem baru	106	474
26. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecedowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Kalka płócienna“ (Architektenleinwand)	107	474
30. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości o rozpoczęciu czynności urzędowych w Sądzie obwodowym stryjskim w Galicyi	118	917
30. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadapiu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Linzu do Urfahru a zjazd na górę Pöstling, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	121	949
5. maja	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem zostaje wydana nowa instrukcja dla sądów pierwszej i drugiej instancji	112	609
5. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem wydają się postanowienia przejściowe co do stosowania nowej instrukcji dla sądów pierwszej i drugiej instancji	113	865
5. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem wydają się postanowienia uzupełniające w przedmiocie prowadzenia czynności w prokuraturach państwa	114	871
5. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się stosowania ordynacji egzekucyjnej z dnia 27. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 79), w tych krajach, w których wprowadza się księgi ingrosacyjne (rozporządzenie ingrosacyjne)	115	879

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
5. maja	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i rolnictwa, dotyczące się współdziałania Władz rządowych politycznych i Władz górniczych tudzież gmin przy zakładaniu, prostowaniu i uzupełnieniu urzędowych wykazów zarządców do administracji przymusowej	116	885
6. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i rolnictwa tudzież Ministrem wyznań i oświaty, dotyczące się egzekucyi przeciw gminom tudzież przeciw zakładom uznany za publiczne i powszechnie użyteczne	153	1087
10. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, tudzież Ministerstwa kolei żelaznych, którem częściowo zmieniają się i uzupełniają przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 26. czerwca 1890 (Dz. u. p. Nr. 132), o statystyce handlu zagranicznego, wydane rozporządzeniem Ministerstw skarbu i handlu z dnia 18. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 177)	119	917
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i rolnictwa, którem dla jezior karyńskich wydaje się Porządek policyjny żeglarski i jeziorny	122	953
12. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, którem objaśnia się postanowienia instrukcyi w przedmiocie badania na komorach przędz bawełnianych (Rozporządzenie z dnia 21. maja 1887—I, Dz. u. p. Nr. 57)	123	969
18. „	Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich, Rozdział II, o podatku zarobkowym od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie	124	971
18. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu o zabronieniu handlu obnośnego w uzdrowisku kąpielowem Fusch (St. Wolfgang w Fusch)	125	1031
19. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu ustanawiające na kampanię 1897/98 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności zwrotu bonifikacyi przy wywozie cukru	126	1031
20. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień c. k. Komory II. klasy w Wels	136	1059
21. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, którem uzupełniają się postanowienia abecadlowego Spisu towarów taryfy cłowej, dotyczące się postępowania ze względu na cło z asfaltem	127	1033
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o zmianie oznaczenia Komory głównej II. klasy w Nowych Ickanach (dworzec Suczawa-Ickany)	131	1057
23. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty, dotyczące się prawa ubogich tudzież wygotowywania i potwierdzania świadectw do uzyskania prawa ubogich	130	1045
26. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumpcyi wody	132	1057
26. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Lublany (Brezowice) do Lublany Górnej	137	1059
26. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Miestca Hermanowego do Borohradka z odnogą od Tynca Hrochowego do Chrastu	138	1064

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e s ć	Numer	Strona
1897			
28. maja	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się nazwy sądu powiatowego libawskiego w mieście Libawie w Morawii	133	1057
28. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, którem uzupełnia się a względnie zmienia spis tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wystawiania dla win włoskich świadectw rozbioru chemicznego	143	1073
31. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Policzki do Skuteza	139	1068
1. czerwca	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i handlu, dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa	128	1035
1. „	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i handlu, dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarstwa	129	1041
1. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem zmienia się oznaczenia Administracji podatkowych nowo w Pradze ustanowionych	134	1058
6. „	Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i kolei żelaznych, dotyczące się upoważnienia kilku c. k. komor śródkrajowych do ekspedycyowania posyłek roślinnych z zagranicy pocztą nadchodzących	140	1071
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się wyrobu urzędowych znaczków zamknięcia do cukru bez stosowania procedury odejmowania	144	1073
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się wycofania z obiegu monet zdawkowych miedzianych po jedynin cencie i po pół centa waluty austriackiej	135	1058
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się przeistoczenia Komisji podatkowej lokalnej w Czerniowcach na Administrację podatkową	141	1071
17. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o ustanowieniu delegacji Komory pomocniczej weigsdorfskiej w Engelsdorfie	145	1074
17. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o zwinieniu cechowni w St. Pölten, Scheibbs, Ried, Braunau w Górnej Austrii, w Bochni, Czasławie i Chebie	150	1077
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu, zabraniające handlu obnośnego na obszarze Salzburga stolicy krajowej	142	1071
18. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, którem ogłasza się dodatek do przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządu automatycznego firmy Brauner i Klasek do ważenia nafty	146	1074
18. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, którem ogłasza się dodatek do przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają	147	1074
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 7. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 66), dotyczące się ponownego peryodycznego sprawdzania przyrządów do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają	148	1075
18. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Chotietowa do Dolnego Cetna	159	1095

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e s ć	Numer	Strona
1897			
20. czerwea	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, którem uzupełnia się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Chusty prasowe“	149	1075
22. „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną Zeltweg—Wilcza Hora i Spodni Dra-wograd—Welenije	152	1081
24. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się wykonywania czynno-ści sądowych poruczonych sądom egzekucyjnym	157	1091
24. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o upoważnieniu c. k. Komory pomocni-czej w Korminie do ekspedycyowania bez cła opakowań wracających	161	1101
25. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem w wykonaniu §§. 28 i 198 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), urząda się wy-sokość wynagrodzenia kosztów podróży należącego się przewodniczą-cym i członkom komisji podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego, tudzież wydaje się postanowienie w przedmiocie rozszczenia prawa do wynagrodzenia kosztów podróży doradcom po-ufnym w myśl §. 199 wybranym	151	1077
25. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o przeistoczeniu komór pomocniczych I. klasy w Kanale Rosega i Dewinie, tudzież komory II. klasy w Merniku na delegacye komor, jakoteż o ustanowieniu uowych przykomorków w Tryeście	154	1089
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Minister-stwem spraw wewnętrznych, dotyczące się zaprowadzenia egzaminu teo-retycznego rządowego na kursie techniki ubezpiecz-nia w c. k. Szkole głównej technicznej w Wiedniu	158	1093
28. „	Dodatek pierwszy do Przepisu wykonawczego do Rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bez-pośrednich	172	1162
29. „	Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości i skarbu w porozumieniu z Naj-wyższą Izbą obrachunkową, upoważniające urzędy depozytowe sądów cywilnych w Pradze, Grazu i Tryeście do starania się o nowe arku-sze kuponowe do papierów wartościowych, znajdujących się w zachowa-niu sądowem	155	1090
5. lipca	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się ustanowienia sądu obwodowego w Maryborku w Styryi	156	1090
5. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym do miejsca wyścigów pod Kottingbrunn	160	1998
5. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o upoważnieniu c. k. Komor głównych II. klasy w Bielsku i Cieszynie do ekspedycyowania bez cła rzeczy po-dróżnych naprzód lub później wysłanych	162	1101
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gmi-ny Znorów do okręgu sądu powiatowego strażnickiego w Morawii	163	1101
10. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia abe-cadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Towary gliniane“ i „Cegły“	164	1102
10. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia po-stanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Miary i podziaki“	165	1102

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
10. lipca	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, dotyczące się uzupełnienia §. 69 : 4 przepisów o służbie wojskowej, część I	166	1102
10. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się wartości szacunkowej nieruchomości, obciążonych hipoteką łączną, obliczonej według podatku, a mającej służyć za podstawę tymczasowego ustalenia stanu biernego i rozdziału ceny kupna	174	1163
11. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Pacetluk do okręgu sądu powiatowego holeszowickiego a względnie sądu obwodowego węgiersko-hradyskiego w Morawii	167	1103
12. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się oznaczania wyrobów cukrowych znaczkami przemysłowymi	168	1103
12. „	Dodatek drugi do Przepisu wykonawczego do Rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich	173	1162
15. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się wyznaczenia dotacyi dodatkowych do prelininarza państwa i do prelininarza wkładów na rok 1897	169	1105
16. „	Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych, którem dla kolei żelaznych rządowych i prywatnych wydaje się przepis o umundurowaniu <i>a</i>) urzędników i aspirantów na urzędników, <i>b</i>) urzędników niższych i pomocników urzędników niższych (zastępców urzędników niższych), jakoteż <i>c</i>) sług	176	1173
17. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące się odroczenia terminu do otwarcia ruchu na kolei lokalnej z Wodnian do Tynu nad Weltawą	177	1181
18. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się pocztu osobowego kancelaryi sądowej (rozporządzenie o służbie kancelaryjnej)	170	1109
19. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się uzupełnienia §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich	181	1229
23. „	Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) o podatkach osobistych bezpośrednich, Rozdział III, o podatku rentowym	171	1119
25. „	Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i rolnictwa o szacowaniu nieruchomości (regulamin szacowania nieruchomości)	175	1164
28. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. lipca 1897 (Dz. u. p. Nr. 181), o uzupełnieniu §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich	182	1230
29. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o upoważnieniu królewsko węgierskiej Komory pomocniczej w Tölgyes do ekspedowania z uwolnieniem od cła rzeczy podróźnych naprzd lub później wysłanych	183	1230
30. „	Rozporządzenie całego Ministerstwa ogłaszające dzień, w którym nabywa mocy obowiązującej ustawa z dnia 30. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 136), o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego	178	1203
30. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 30. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 136), o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego	179	1203

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
31. lipca	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, którem rozszerza się wydany rozporządzeniem z dnia 18. lutego 1897 (Dz. u. p. Nr. 54), zakaz przywozu i przewozu niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego, na wschodnie wybrzeże morza Czerwonego aż do ujścia kanału Suezkiego w zatokę Suezką	180	1227
31. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Wyczapy do okręgu sądu powiatowego trzebieckiego a względnie sądu obwodowego iglawskiego w Morawie	184	1230
1. sierpnia	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się aktywowania sądów powiatowych w Ottyni i w Podwołoczyskach w Galicyi	185	1231
3. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się wprowadzenia sądu obwodowego szybenickiego w Dalmacyi	188	1237
5. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się zakazu grania na węgierskiej loteryi klasowej	186	1231
7. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, którem na zasadzie §. 285 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), wydaje się zarządzenia co do postępowania z placami służbowemi funkcjonaryuszów spółki żeglugi parowej austriackiego Lloyd'a, zamieszkałych w Bombayu i Wenecyi	196	1257
8. „	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Nisko do szóstej klasy taryfy czynszów wojkowych (Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890)	229	1339
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, którem zaprowadza się ubiór urzędowy dla urzędników sędziowskich i urzędników prokuratoryi państwa, tudzież fachowych sędziów obywatelskich, a względnie reguluje się obowiązek noszenia munduru dla urzędników sądowych	187	1233
10. „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty, dotyczące się mianowania asystentów w Akademii sztuk pięknych w Wiedniu	189	1237
10. „	Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu o ustanowieniu w Racyszczu na wyspie Korczuli delegacji portowej i zdrowotnej morskiej, sprawującej oraz służbę cłową	190	1238
14. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia postanowień ubecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Tluszcze“	197	1257
15. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się służby przygotowawczej sędziowskiej	192	1239
16. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na cło z octanem amoniaku	198	1258
18. „	Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, zawierające zmianę wydanych rozporządzeniem z dnia 12. grudnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 190), postanowień o przewozieniu Łabą od Melnika aż do granicy austriacko-niemieckiej przedmiotów niebezpiecznych, które nie należą do rozsadzających, tudzież materiałów grzących	191	1238
20. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na cło z jedwabiem sztucznym nie barwionym białym	199	1258

Data ustawy, patent lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
20. sierpnia	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, dotyczące się wygaśnięcia koncesyi do budowy i utrzymywania w ruchu kolei lokalnej z Łokietu do Giesshübla	200	1258
20. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną Treibach-Starydwór—Klein-Glödnitz (kolej w dolinie Kerku)	205	1263
20. „	Rozporządzenie Prezydenta Ministrów i Ministra sprawiedliwości, dotyczące się asygnowania plac urzędnikom mianowanym przy sądach pierwszej i drugiej instancyi z powodu umieszczenia na etacie nowych posad służbowych	206	1268
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, zawierające tymczasowe zarządzenie co do siedziby komisji podatku zarobkowego dla spółek podatkowych III. i IV. klasy, okręgu rozkładu Lilienfeld (Nr. okręgu 34 spisu okręgów rozkładu dla podatku zarobkowego powszechnego, ogłoszonego w części XLVI. Dz. u. p. na stronie 891)	201	1258
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych o ustanowieniu starostwa w Lilienfeld w Dolnej Austrii	202	1259
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, dotyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do pomiaru użycia elektryczności	203	1259
22. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa, dotyczące się wprowadzania soli nawozowych (przymieszek soli i odpadków soli z fabryk i warzelní, tudzież nawozów sztucznych z mieszaniem soli) do użyznienia gruntów rolnych	215	1287
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka w Pradze	209	1271
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze	210	1272
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o przyjmowaniu wag żórawiowych do sprawdzania i cechowania	211	1274
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania tak zwanych balonów szklanych zwanych także faszami koszykowemi (Demijohns)	212	1279
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania przyrządów nazwanych „proberzami zboża“ a służących do oznaczania jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna	213	1280
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumpcyi wody	214	1284
24. „	Rozporządzenie cesarskie, którem ważność postanowień ustawy z dnia 5. lipca 1896 (Dz. u. p. Nr 111), o czasowej zmianie kilku postanowień ustawy o opodatkowaniu cukru, ustanawia się na czas od dnia 1. sierpnia 1897 aż do dnia 31. lipca 1898	193	1247
26. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się wykonania cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. sierpnia 1897 (Dz. u. p. Nr. 193), którem ważność postanowień ustawy z dnia 5. lipca 1896 (Dz. u. p. Nr. 111) o czasowej zmianie kilku postanowień ustawy o opodatkowaniu cukru, ustanawia się na czas od dnia 1. sierpnia 1897 aż do dnia 31. lipca 1898	194	1247

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
27. sierpnia	Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej, którem podaje się do wiadomości wciągnięcie wyższej szkoły handlowej niemieckiej w Bernie do spisu zakładów naukowych tutejszo-krajowych uznanych pod względem służby ochotniczej jednorocznej za równe gimnazyom wyższym i szkołom realnym wyższym	230	1339
30. „	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty względem egzaminowania kandydatów do urzędu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych	220	1293
31. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, którem istniejącą koleją lokalną od Jenbachu do południowego klinu jeziora Achensee uznaje się pod względem ruchu — aż do odwołania — za małą koleją w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z. 1895)	207	1268
1. września	Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu o rozszerzeniu upoważnień Delegacji komory w Vinjeracu sprawującej oraz służbę portową i zdrowotną morską	223	1335
2. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o przystąpieniu królestwa duńskiego do umowy międzynarodowej, dotyczącej się obrotu towarowego na kolejach żelaznych	204	1261
4. „	Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, skarbu i rolnictwa, dotyczące się zaprowadzenia egzaminu rządowego na kursie do kształcenia geometrów w szkołach głównych technicznych	224	1335
8. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się rozpoczęcia czynności urzędowych w Sądzie powiatowym poydsdorfskim w Dolnej Austrii	208	1269
8. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o utworzeniu z miasta Karlina samodzielnego okręgu rozkładu podatku zarobkowego dla III. i IV. klasy	218	1291
9. „	Patent cesarski, dotyczący się zwołania Rady państwa	217	1289
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty, dotyczące się wydania nowych przepisów służbowych dla położnych	216	1287
13. „	Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty, wymieniające zakłady przemysłowo-naukowe, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia przemysłów rękodzielniczych	219	1292
15. „	Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu o rozszerzeniu upoważnień celniczych komory pomocniczej I. klasy w Rossbachu.	231	1340
17. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się należytości świadków i znawców w sprawach cywilnych	221	1309
17. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się urzędowego wyciskania w Ustiu nad Łabą znaczka stęplowego 1no i 5cio centowego na listach przewozowych kolejowych i na blankietach do rachunków	225	1337
20. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się oznaczania na komorach wagi pewnych rodzajów towarów nadchodzących z zagranicy całymi wagonami	232	1340
21. „	Rozporządzenie Ministra skarbu, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 9. marca 1897 (Dz. u. p. Nr. 195), o opodatkowaniu obrotu papierów (o podatku obrotowym)	222	1315

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Numer	Strona
1897			
21. września	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych, którem istniejącą koleją zębatą na górę Gaisberg pod Salzburgiem uznaje się pod względem ruchu za małą koleją w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895)	226	1337
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu do ustawy z dnia 7. listopada 1862 (Dz. u. p. Nr. 85), o interesach promesowych, dotyczących się losów pożyczkowych	227	1338
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o przedłużeniu terminu otwarcia ruchu kolei lokalnej Czereczany—Modrzany z odnogą Mechenice—Do-brzysz	228	1338
27. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o przedłużeniu terminu wybudowania dwóch linii uzupełniających kolei lokalnej Baden—Vöslau . .	242	1391
30. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadaniu koncesji na dwie małe koleje żelazne o szlaku normalnym w Pradze i w Winohradach królewskich, od ulicy Sadowej do ulicy Florencyi i od placu Purkyniego do ulicy Spalonej prowadzące, które mają być utrzymywane w ruchu zapomocą siły elektrycznej	243	1391
4. października	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o okręgach szacunkowych do podatku osobisto-dochodowego	233	1341
7. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się składania doręczeń sądowych u naczelnika gminy w miastach Wiedniu, Pradze, Bernie, Grazu, Tryeście i Lwowie	245	1395
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się zaprowadzenia nowych znaczków stęplowych	244	1392
13. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, dotyczące się wykonania §. 10, ustęp 3, ustawy z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897) o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi	234	1357
13. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu, zawierające postanowienia co do wyrobu lub przyrządzania naczyń do jada i napojów, tudzież naczyń i przyborów, w których zachowuje się żywność lub których się do żywności używa, jakoteż co do kupczenia takimi przedmiotami	235	1361
13. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące się przemysłowego wyrobu wody sodowej	236	1362
13. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące się używania przyrządów lewarowych przy przemysłowym wyszynku piwa . .	237	1363
13. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, którem tak zwane „obrazki do przyklejania“, pyłem szklanym posypane, jakich dzieci do zabawy używają, zostają zakazane	238	1364
13. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, zabraniające sprzedaży i używania anyżu gwiaździstego „japońskiego“ (owoców skimmii) do celów lekarskich, tudzież spożywania go w jakikolwiek inny sposób . .	239	1364
13. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu i rolnictwa, dotyczące się ustanowienia zakładów rządowych do badania żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897) . . .	240	1367

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e s c e	Numer	Strona
1897			
13. października	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych i Ministerstwa wyznań i oświaty, dotyczące się urzędzenia nauk i egzaminów dla znawców żywności	241	1381
16. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną Tirsznice—Wildstein—Schönbach .	246	1398
17. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o ustanowieniu urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego w Seletynie na Bukowinie	247	1402
20. „	Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa, którem zmieniają się §§. 12, 23, 33 i 43 Porządku targowego dla wiedeńskiego głównego targowiska bydła w St. Marx wydanego rozporządzeniem ministerjalnem z dnia 3. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145)	248	1402
22. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o nadaniu koncesyi na sieć linii kolei małej o szlaku normalnym w Grazu, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności	256	1433
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o zmianie w rozciągłości obszaru urzędowego Dyrekcji skarbowych powiatowych rzeszowskiej i sanockiej w okręgu galicyjskiej Dyrekcji skarbowej	253	1427
24. „	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i skarbu, dotyczące się egzekucyi na obligacjach publicznych, na oznaczone imiona opiewających lub przez położenie ostrzeżenia (winkulowanie) na pewien wyraźny cel przeznaczonych	249	1403
24. „	Rozporządzenie wszystkich c. k. Ministerstw, dotyczące się prowadzenia egzekucyi na pretensjach do skarbu lub do funduszu pod zarządzeniem publicznym zostającego	250	1408
24. „	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i skarbu w przedmiocie postępowania z zastawami lub przelewami dobrowolnie danymi a dotyczącymi się pretensyi do skarbu państwa, płatnych w kasach państwa	251	1409
26. „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną od Gorycy do Ajdussiny	254	1427
27. „	Przepis, dotyczący się manipulacji, jaka w kasach Dworu, państwa i funduszków publicznych, jakoteż w kasach c. i k. funduszków prywatnych i familijnych, płace służbowe wypłacających, ma się odbywać ze względu na podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny	252	1411
28. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o ustanowieniu komory głównej II. klasy w dworcu kolejowym w Cervignano	255	1432
31. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień celnicznych c. k. Komory pomocniczej w Altwarndorfie	262	1449
3. listopada	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się właściwości Władzy do wygotowywania dla księstwa Liechtenstein certyfikatów Izb handlowych przepisanych do uzyskania pewnych ulg cłowych	259	1443
4. „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną od Chabówki do Zakopanego	257	1436
8. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Niemieckiego Brodu do Żdżaru .	260	1443
9. „	Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmu krajowego arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy	258	1441
11. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o przedłużeniu terminu wybudowania kolei lokalnej od Rakownika do Młaca	261	1448

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e s c e	Numer	Strona
1897			
16. listopada	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o oznaczeniu ilości członków komisji rekursowych podatku osobisto-dochodowego	268	1453
20. "	Obwieszczenie Ministerstwa handlu o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do pomiaru użycia elektryczności	263	1449
23. "	Rozporządzenie Ministerstwa handlu, tyjące się pokrywania kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu wodomierzy nadsyłanych do sprawdzenia i ocechowania	264	1450
23. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o nstnowieniu w Łące, Medenicach, Roźniatowie, Wojniłowie, Ottyni, Podwołoczyskach, Boryni i Sołotwinie w Galicyi po jednym urzędzie podatkowym i sądowo-depozytowym . .	265	1451
23. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu w Hammerau w Bawaryi austryackiej komory pomocniczej	266	1452
23. "	Obwieszczenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości o zaprowadzeniu ogólnych zakładów badania żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897)	269	1454
23. "	Obwieszczenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i rolnictwa o ustanowieniu szczególnych rządowych pracowni do badania niektórych żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897) . .	270	1454
25. "	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, którem częściowo zmienia się rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 77), w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 14. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 74), o postanowieniach, tyjących się zaopatrzeń dla urzędników cywilnych państwa (osób stanu nauczycielskiego w służbie państwa), dla slug, jako też dla wdów i sierot po takich urzędnikach i slugach	267	1452
26. "	Dodatek pierwszy do Przepisu wykonawczego do rozdziału IV. ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich	271	1455
26. "	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową, którem dozwolone dotychczas posługiwanie się obrotem przekazowym (czekowym i klirnygowym) pocztowej kasy oszczędności do płacenia podatków i należności w Dolnej Austrii rozciąga się na wnoszenie opłat do wszystkich urzędów podatkowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych	272	1459
26. "	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o przedłużeniu terminu wybudowania kolei małej od Linzu do Urfahru a złąd na górę Pöstling . . .	273	1460
3. grudnia	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o ustanowieniu barwy do cech tozsamości, któremi tkaniny w obrocie hafciarskim do uszlachetniania mają być znaczone	275	1463
3. "	Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu, tyjące się udowodniania, że przemysł handlowy jest wykonywany, celem stwierdzenia właściwości sądu dla miejsca dopełnienia umowy	280	1465
4. "	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu o ustanowieniu urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego w Poysdorfie w Dolnej Austrii	291	1481
5. "	Rozporządzenie Ministra kolei żelaznych, którem zmienia się i uzupełnia kilka postanowień rozporządzenia z dnia 1. sierpnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 126), tyjącego się urządzenia przewozu przedmiotów wybuchających kolejami żelaznymi	274	1461

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e s e	Numer	Strona
1897			
5. grudnia	Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, dotyczące się cennika lekarstw na rok 1898	276	1463
5. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się ekspedycyowania celnego tektur surowych do wyrobu tektur dachowych	277	1464
5. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania ze względu na clo z wózkami osobowymi samoruchowymi	278	1464
5. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecedowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Towary drewniane“	279	1464
5. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i z Ministerstwem wyznań i oświaty, wymieniające te zakłady naukowe, których świadectwa uważane będą za dowód uzdolnienia do rozpoczęcia pewnych przemysłów konsensowych	281	1467
7. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się złączenia Sądów powiatowych w dzielnicach Mariahilf i Neubau, tudzież Josefstadt i Alsergrund w Wiedniu, jakoteż ustanowienia Sądu powiatowego do spraw karnych w dzielnicy Josefstadt	282	1468
9. „	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się postępowania w sprawach spornych małżeńskich	283	1468
10. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem podają się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej niemieckiej, dotyczące się egzekucyi przymusowej z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności postanowieniami temi zapewnionej	287	1477
10. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem podają się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej włoskiej, dotyczące się egzekucyi przymusowej z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności postanowieniami temi zapewnionej	288	1478
10. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem podają się do wiadomości przepisy obowiązujące w księstwie Liechtenstein pod względem egzekucyi austriackich tytułów egzekucyjnych i stopień wzajemności takowemi zapewnionej	289	1478
10. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem podaje się do wiadomości przepisy obowiązujące w kantonie Waadt pod względem egzekucyi z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności takowemi zapewnionej	290	1479
10. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się ustanowienia nowych cen sprzedaży soli fabrycznej tutejszo-krajowej	292	1481
11. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem na zasadzie ustawy z dnia 26. marca 1890 (Dz. u. p. Nr. 58), wydaje się taryfę wynagrodzeń za prace adwokatów i ich biur w tejże ustawie oznaczone	293	1483
13. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się uwolnienia obywateli węgierskich od składania zabezpieczenia na koszta procesu	284	1471
13. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się egzekucyi i egzekucyi dla zabezpieczenia na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w krajach korony węgierskiej	285	1472
13. „	Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych o przedłużeniu terminu wybudowania kolei małej elektrycznej w Pilzui i okolicy	295	1497
15. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się egzekucyi na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w Bośni i Hercegowinie	286	1475

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e s ć	Numer	Strona
1897			
15. grudnia	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się ustanowienia na lata 1898, 1899 i 1900 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane	296	1497
15. „	Rozporządzenie, dotyczące się wprowadzenia zniżek zarządzonych co do podatków rzeczowych ustawą z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) .	297	1498
15. „	Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Bozenu do Kalternu (kolej nadadyzańską)	299	1501
21. „	Patent cesarski, tyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno-austriackiego, górno-austriackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, kraińskiego, bukowińskiego, morawskiego, śląskiego, tyrolskiego, goryckiego i gradyjskiego, istryjskiego, vorarlberskiego, tudzież sejmku krajowego miasta Tryestu i jego okręgu	294	1495
22. „	Rozporządzenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się wydawania soli fabrycznej do sporządzania mięszaniu zimnych w celu przemysłowego wyrobu lodów i kawy mrożonej	300	1505
23. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się udzielenia zapomóg z funduszów państwa i wyznaczenia innych dotacyi z powodu wydarzeń żywiołowych	298	1499
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa skarbu, dotyczące się krotności podatkowej przy oznaczaniu wartości nieruchomości podatkowi gruntowemu podlegających w celu wymierzania należności	301	1505
23. „	Obwieszczenie Ministerstwa handlu, dotyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumcyi wody	302	1506
26. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, dotyczące się umowy między Rządami c. k. austriackim i cesarsko-niemieckim uwalniającej od zabezpieczania kosztów procesu	303	1506
26. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się zmiany niektórych postanowień ustawowych co do należności sądowych	305	1515
26. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się warunkowej bezkarności zatajeń w sprawach podatkowych popełnionych przed dniem 1. stycznia 1898 .	307	1527
28. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się dalszego pobierania podatków i opłat, tudzież pokrywania wydatków państwa w czasie od 1. stycznia aż do końca czerwca 1898	304	1507
28. „	Rozporządzenie Ministerstw skarbu i sprawiedliwości w przedmiocie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. grudnia 1897 (Dz. u. p. Nr. 305), dotyczące się zmiany niektórych postanowień ustawowych co do należności sądowych	306	1520
30. „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się czasowego utrzymania w mocy obowiązującej postanowień dotychczasowego przymierza cłowego i handlowego z krajami korony węgierskiej, używania dochodów cłowych i stosunku do Banku austriacko-węgierskiego	308	1528
30. „	Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości, którem podaje się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej rumuńskiej, dotyczące się egzekucyi na zasadzie wyroków zagranicznych i stopień wzajemności temi postanowieniami zapewnionej	309	1529
30. „	Najwyższe pismo odręczne, dotyczące się stosunku, w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przyczyniać się mają w roku 1898 do pokrywania kosztów spraw wspólnych	310	1533

Drugi Skorowidz.

Spis abecadłowy

ustaw, rozporządzeń itd. od dnia 1. stycznia do dnia 31. grudnia 1897 w Dzienniku ustaw państwa (Rocznik XLIX, część I do CXXI ogłoszonych *).

- Achensee**, ob. Kolej żelazna.
- Administracja** podatkowa w Czerniowcach; zaprowadzenie na miejsce komisji podatkowej lokalnej 141, 1071.
- — w Pradze; podział na dwie administracje podatkowe 103, 473.
- przymusowa; współdziałanie Władz rządowych politycznych, Władz górniczych i gmin przy zakładaniu, prostowaniu i uzupełnianiu urzędowych wykazów zarządców do takiej administracji 116, 885.
- Administracje** podatkowe w Pradze; zmiana ich oznaczenia 134, 1058.
- Adwokaci**; taryfa wynagrodzeń za prace 293, 1483.
- Ajdussina**, ob. Kolej żelazna.
- Altwarusdorf**, ob. Komora.
- Akademia** sztuk pięknych w Wiedniu; mianowanie asystentów 189, 1237.
- Amelioracyjne** pożyczki; postanowienia wykonawcze do ustawy z r. 1896 111, 605.
- Anyż** gwiazdzisty „japoński”; zakaz sprzedaży i używania 239, 1364.
- Apteki**; rozporządzenie z powodu wydania nowego cennika lekarstw na rok 1898 276, 1463.
- Asfalt**; postępowanie z nim ze względu na cło 127, 1033.
- Asygnowanie** plac urzędnikom mianowanym przy sądach z powodu utworzenia nowych posiadłości służbowych 206, 1269.
- Asystenci** w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych, w szkole głównej ziemiaństwa i w innych zakładach; ustawa o urządzeniu ich stanowiska 8, 18; rozporządzenie wykonawcze 9, 18.
- w akademii sztuk pięknych w Wiedniu; ich mianowanie 189, 1237.
- Austria** Dolna; zmiana w składzie Rady przybocznej zawodowej do spraw mszycy winnej 101, 471.
- — zmiana Dodatku do Porządku obiorczego do Rady państwa, tycząca się b) miast, l. 12 i d) gmin wiejskich, l. 5 18, 27.
- Automatyczny** przyrząd Braunera i Klaseka do ważenia nafty; dodatek do przepisów tyczących się sprawdzania i cechowania 146, 1074.
- Azya**; zakaz przywozu i przewozu pewnych towarów złamtań pochodzących 29, 33.
- Badanie** przędz bawełnianych na komorach; objaśnienie postanowienia instrukcji 123, 969.
- żywności i przedmiotów użytkowych; zakłady do tego celu 240, 1367 i 269 1454; pracownie 270, 1454.
- Baden**, ob. Kolej żelazna.
- Balony** szklane (demijohns); ich sprawdzanie i cechowanie 212, 1279.
- Bank** austriacko-węgierski; czasowe przedłużenie jego przywileju 308, 1528.
- kultury krajowej margrabstwa morawskiego; dozwolenie używania jego obligacji gminnych i kolejowych do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych itp.; ustawa 62, 374.

*) Z dwóch cyfr przy każdym wyrazie podanych, pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś, grubszem czcionkami wydrukowana, stronicę Dziennika ustaw państwa, na której tę ustawę umieszczono.

- Czekowy** i kliryngowy obrót pocztowej kasy oszczędności; posługiwanie się nim w celu wnoszenia podatków i należności do urzędów podatkowych 272, 1459.
- Czereczany**, ob. Kolej żelazna.
- Czerniowce**, ob. Komisya podatkowa.
- Czynności sądowe** poruczone sądom egzekucyjnym; ich wykonywanie 157, 1091.
- Czynsze wojskowe**; zaliczenie gminy Freistadt w Górnej Austrii do VIII. klasy taryfy 23, 31.
- — — gmin Zimuejwody, Zimnejwódky z przyległością Łapajówką, Kaltwasseru, Sygniówki i Rudny do VIII. klasy taryfy 55, 369.
- — — gminy Nisko do VI. klasy taryfy 229, 1339.
- Czyżkowice**, ob. Kolej żelazna.
- Ćwierć** pośmiertna po funkcjonariuszu państwa zmarłym na emeryturze; sposób jej liczenia 267, 1452.
- Dalmacya**; ustawa o rozciągnięciu na nią rozporządzenia z r. 1854, dotyczącego się egzaminów notaryalnych 46, 352.
- zmiana Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotycząca się a) najwyższej opodatkowanych, l. 1 i d) gmin wiejskich, l. 1 15, 26.
- Dania**; przystąpienie do umowy międzynarodowej dotyczącej się obrotu towarów na kolejach żelaznych 204, 1261.
- Defraudacyjne** przestępstwa; wykonanie ustawy z roku 1896 o zniesieniu udziałów imaczy co do tych przestępstw, które mają być karane bez wytaczania postępowania karnego 98, 469.
- Delegacya** komory w Vinjevacu sprawująca oraz służbę portową i zdrowotną morską; rozszerzenie upoważnień 223, 1335.
- — weigsdorfskiej; ustanowienie w Engelsdorfie 145, 1074.
- portowa i zdrowotna morską, sprawująca oraz służbę cłową w Raczyszczu na wyspie Korczuli; ustanowienie 190, 1238.
- Delegacye** komor w Kanale Rosega, Dewinie i Merniku; utworzenie ich z dotychczasowych tamtejszych komor pomocniczych 154, 1089.
- Depozytowe** urzędy sądów cywilnych w Pradze, Grazu i Tryeście; upoważnienie do starania się o nowe arkusze kuponowe do papierów znajdujących się w zachowaniu sądowem 155, 1090.
- Dewin**, ob. Delegacye komor.
- Dochodowy** podatek osobisty i pensyjny; przepis wykonawczy do Rozdziału IV. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 108, 475; dodatek pierwszy do tegoż przepisu 271, 1455.
- Dodatek** do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia nafty i innych plynów, które się prędko ulatniają 147, 1074.
- — — — — — — — — — służących do pomiaru użycia elektryczności 203, 1259.
- — — — — — — — — — przyrządu automatycznego Brauera i Klaska do wazenia nafty 146, 1074.
- — — z r. 1894, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów pomiaru użycia elektryczności 263, 1449.
- pierwszy do przepisu, dotyczącego się wykonania Rozdziału IV. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 271, 1455.
- Dodatki** do Przepisu wykonawczego do Rozdziału I ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich, pierwszy 172, 1162; drugi 173, 1162.
- osobiste dla profesorów wydziałów filozoficznych w uniwersytetach, w szkołach głównych technicznych i w szkole głównej ziemiaństwa; ustawa 5, 16
- Dolna Austria**; zwołanie sejmu krajowego 258, 1441
- Dolne Cetno**. ob. Kolej żelazna.
- Doreczenia** sądowe; składanie ich u naczelnika gminy w Wiedniu. Pradze, Bernie, Grazu, Tryeście i Lwo wie 245, 1395.
- Doświadczalne** zakłady włoskie; uzupełnienie spisu tych, które upoważnione są do wydawania winor włoskim świadectw rozbioru chemicznego 70, 393
- Dotacya** dodatkowa do preliminarza Ministerstwa handlu na r. 1896; ustawa 49, 360.
- na urzędowe wzięcie udziału w wystawie powszechnej r. 1900 w Paryżu; ustawa o jej wyznaczeniu 7 17.
- Dotacye** dodatkowe do preliminarza państwa i do preliminarza wkładów na r. 1897; rozporządzenie cesarskie 169, 1105.
- na przywrócenie do dawnego stanu budowli rządowych uszkodzonych przez powódzie itp; rozporządzenie cesarskie 298, 1499.
- Dowód** uzdolnienia do rozpoczęcia pewnych przemysłów konsensowych, ob. Przemysł konsensowy.
- Dunaj**; uchylene postanowień dla przystani pod mostem w Stein zawartych w Porządku żeglarskim i policyjnym z r. 1874 73, 396.
- Ebensee**, ob. Sól.
- Egzamin** rządowy na kursie do kształcenia geometrów w szkołach głównych technicznych 224, 1335.
- teoretyczny rządowy na kursie techniki ubezpieczenia w c. k. Szkole głównej technicznej w Wiedniu 158, 1093.

- Egzamina kandydatów do urzędu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych** 220, **1293**.
- na znawców żywności 241, **1381**.
 - notaryalne; rozciągnięcie na Dalmację odnośnego rozporządzenia z r. 1854 46, **352**.
- Egzekucya** przeciw gminom, tudzież przeciw zakładom uznany za publiczne i powszechnie użyteczne 153, **1087**.
- przymusowa z wyroków zagranicznych; stopień wzajemności odnośnie do Niemiec 287, **1477**; odnośnie do Włoch 288, **1478**; odnośnie do księstwa Liechtenstein 289, **1478**; odnośnie do kantonu Waadt 290, **1479**; odnośnie do Rumunii 309, **1529**.
- Egzekucye** na obligacjach publicznych na oznaczone imiona opiekujących lub przez winkulowanie na pewien wyraźny cel przeznaczonych 249, **1403**.
- na pretensjach do skarbu lub do funduszu pod zarządem publicznym zostającego 250, **1408**
- Egzekucyjna ordynacya**; stosowanie jej w krajach, w których prowadzą się księgi ingrosacyjne 115, **879**.
- Egzekucyjne sądy**; wykonywanie czynności sądowych im poruczonych 157, **1091**.
- Eichwald**, ob. Kolej żelazna.
- Eksplodye kotłów parowych**; zmiana rozporządzeń dotyczących się środków zaradczych 50, **360**.
- Elektryczność**; dodatek do przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do pomiaru jej użycia 203, **1259**; 263, **1449**.
- Emisya** obligacji renty królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na cele wkładowe 33, **58**.
- Engelsdorf**, ob. Delegacya komory.
- Freistadt** w Górnej Austrii, ob. Czysze wojskowe.
- Fryszak**; oddzielenie okręgu sądowego od urzędowego obszaru Dyrekcyi skarbowej powiatowej w Sanoku i przyłączenie do obszaru Dyrekcyi skarbowej powiatowej w Rzeszowie 253, **1427**.
- Funkcyjne dodatki** c. k. urzędników czterech klas najwyższych, tudzież c. i k. urzędników wspólnych; postępowanie z nimi ze względu na podatek pensyjny 271, **1455**.
- Fusch**, ob. Handel obnośny.
- Gaisberg**, ob. Kolej żelazna.
- Galicya**; rozpoczęcie czynności urzędowych w sądzie obwodowym stryjskim 118, **917**.
- — — — w sądach powiatowych w Ottyni i w Podwołoczyskach 185, **1231**.
- Galicya**; ustanowienie urzędów podatkowych i sądowo-depozytowych w Łące, Medenicach, Roźniatowie, Wojniłowie, Ottyni, Podwołoczyskach, Boryni i Sołotwinie 265, **1451**.
- ustawa o ustanowieniu granicy z Węgrami przy tak zwanem Morskiem Oku 32, **57**.
 - — — — powierznictwa familijnego książąt Czartoryskich 41, **343**.
 - zaliczenie gmin Zimnejwody, Zimnejwódki z przyległością Łapajówką, Kaltwasseru, Sygniówki i Rudny do VIII. klasy taryfy czynszów wojskowych 55, **369**.
 - — — — gminy Nisko do VI. klasy taryfy czynszów wojskowych 229, **1339**.
 - zmiana Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tycząca się większych posiadłości gruntowych II. 3 i 6 16, **26**.
 - — — — — — — — — — *d*) gmin wiejskich, II. 1, 22, 23 i 27 17, **27**.
 - zmiana w rozciągłości obszaru urzędowego Dyrekcyi skarbowych powiatowych rzeszowskiej i sanockiej 253, **1427**.
 - zwiniecie cechowni w Bochni 150, **1077**.
- Geometrizy**; egzamin rządowy na kursie do ich kształcenia w szkołach głównych technicznych 224, **1335**.
- Giesshübel**, ob. Kolej żelazna.
- Gimnazya i szkoły realne**; egzamina kandydatów na nauczycieli 220, **1293**.
- Gminy**, tudzież zakłady uznane za publiczne i powszechnie użyteczne; egzekucye przeciwko nim 153, **1087**.
- Gorycya i Gradyska**; zmiana Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tycząca się *d*) gmin wiejskich, I. 1 22, **28**.
- ob. Kolej żelazna.
- Górnictwa znawcy**; mianowanie sędziów obywatelskich z ich grona 128, **1035**.
- Graz**; koncesya na sieć kolei małych elektrycznych 256, **1433**.
- ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które będą przebudowane w celu udzielenia i komunikacyi 52, **361**.
- Grein**, ob. Kolej żelazna.
- Gryzace materiały**; zmiana przepisów o ich przewożeniu Łabą 191, **1238**.
- Grzymałów**, ob. Kolej żelazna.
- Hafciarski obrót** do uszlachetnienia; ustanowienie barwy cech tożsamości na r. 1898 275, **1463**.
- Hammeran**, ob. Komora.

- Handel** obnośny; zakaz na obszarze Celowca 51, **360**.
 — — — — — miasta Salzburga 142, **1071**.
 — — — w uzdrowisku kąpielowem Fusch 125, **1031**.
 — zagraniczny; zmiana przepisów wykonawczych do ustawy o statystyce tego handlu 119, **917**.
- Handlowy stan**; mianowanie sędziów obywatelskich tego stanu 129, **1041**.
- Heinersdorf**, ob. Komora.
- Herrmann K.**, sprawdzanie i cechowanie jego wag żelaznych 211, **1274**.
- Ickany**, ob. Komora.
- Imacze** przestępstwa defraudacyjne wykrywający; wykonanie ustawy z r. 1896 o zniesieniu ich udziałów, co do wykroczeń, karać się mających bez wytaczenia postępowania karnego 98, **469**.
- Ingresacyjne księgi**; stosowanie Ordynacji egzekucyjnej w tych krajach, w których księgi takie są zaprowadzone 115, **879**.
- Instrukcyja nowa dla sądów pierwszej i drugiej instancji** 112, **609**; postanowienia przejściowe 113, **865**.
 — służbowa nowa dla położnych; uwiadomienie o jej wyjściu 216, **1287**.
- Interesa promesowe**, tyczące się losów pożyczkowych; rozporządzenie do ustawy z dnia 7. listopada 1862 227, **1338**.
- Ischl**, ob. Sól.
- Izba deputowanych Rady państwa**, rozwiązanie i rozpisanie nowych wyborów 11, **23**; zwołanie 12, **24**.
- Izraelska** społeczność religijna; rozgraniczenie obszaru właściwości organów zarządu wyznaniowego 96, **467**.
- Japoński** anyż gwiazdzisty; zakaz sprzedaży i używania 239, **1364**.
- Jedwab sztuczny** nie barwiony biały, postępowanie z nim ze względu na cło 199, **1258**.
- Jenbach**, ob. Kolej żelazna.
- Jerzabek** Karol; sprawdzanie i cechowanie kurka miarowego jego konstrukcyi 209, **1171**.
- Jeziora karyuckie**; porządek policyjny żeglarski i jeziorny 122, **953**.
- Kalka płócienna** (Architektenleinwand); postępowanie z nią ze względu na cło 107, **474**.
- Kaltern**, ob. Kolej żelazna.
- Kaltwasser**; zaliczenie do VIII. klasy taryfy czynszów wojskowych 55, **369**.
- Kanal Rosega**, ob. Delegacye komor.
- Kancelarya sądowa**; rozporządzenie tyczące się jej pocztu osobowego 170, **1109**.
- Kapelusze i czapki**; postępowanie z niemi ze względu na cło 105, **474**.
- Kara**; kosza jej wykonania w więzieniach; ustanowienie kwoty dziennej na lata 1898, 1899 i 1900 296, **1498**.
- Karlin**; utworzenie z niego osobnego okręgu rozkładu podatku zarobkowego dla III. i IV. klasy 218, **1291**.
- Karne** postanowienia odnośnie do trudnienia się sprawami wychodźstwa; ustawa 27, **32**.
 — — rozdział V. ustawy o podatkach bezpośrednich osobistych; przepis wykonawczy 109, **589**.
- Karty kuglarskie** i do szluk, przyrządzanie i sprzedaż takowych 65, **382**.
- Karyntya**; porządek policyjny żeglarski i jeziorny dla tamtejszych jezior 122, **953**.
- Kasa oszczędności pocztowa**; używanie jej pośrednictwa celem wnoszenia podatków i należności do urzędów podatkowych 272, **1459**.
- Kasy Dworu, państwa, funduszów publicznych, tudzież c. i k. funduszów prywatnych i familijnych**; postępowanie z płacami służbowemi funkcyjaryuszów ze względu na podatek osobisto-dochodowy i pensyjny 252, **1411**.
- Kawa mrożona i lody**; wydawanie soli fabrycznej do ich wyrobu przemysłowego 300, **1505**.
- Klein-Glödnitz**, ob. Kolej żelazna.
- Koldowsky** Joachim; sprawdzanie i cechowanie kurka miarowego jego konstrukcyi 210, **1272**.
- Kolej żelazna** lokalna Baden—Vöslau, przedłużenie terminu wybudowania dwóch linii uzupełniających 242, **1391**.
 — — — Borki Wielkie—Grzymałów; przedłużenie terminu otwarcia ruchu 75, **397**.
 — — — od Bozenu do Kalternu, koncesya 299, **1501**.
 — — — od Chotietowa do Dolnego Cetna, koncesya 159, **1095**.
 — — — Czereczany—Modrzany; przedłużenie terminu otwarcia 228, **1338**.
 — — — od Jenbachu do południowego klinu jeziora Achensee; obwieszczenie o uznaniu jej za małą kolej 207, **1268**.
 — — — od Kostelca do Telcza, koncesya 93, **449**.
 — — — z Lokietu do Giesshübla; obwieszczenie o wygaśnięciu koncesyi do budowy i utrzymywania w ruchu 200, **1258**.

Kolej żelazna lokalna od Lublany (Brezowic) do Lublany górnej, koncesya 137, 1059.

- — — od Maulhausen do Grein, koncesya 94, 455.
- — — od Miestca Hermanowego do Borohradka z odnogą od Tynca Hrochowego do Chrastu, koncesya 138, 1065.
- — — od Policzki do Skutcza, koncesya 139, 1068.
- — — od Rakownika do Młaca, koncesya 47, 353.
- — — — — przedłużenie terminu wybudowania 261, 1448.
- — — od Sedlic do Czyżkowic, koncesya 48, 356.
- — — od Wodnian do Tynu nad Weltawą; odroczenie terminu otwarcia ruchu 177, 1181.
- — — od Trzebini do Skawiec, koncesya 85, 429.
- — — Tirsznice—Wildstein—Schönbach, koncesya 246, 1398.
- — — Treibach—Starydwór—Klein-Glödnitz (kolej w dolinie Kerku), koncesya 205, 1263.
- — mała do miejsca wyścigów pod Kottingbrunn, koncesya, 160, 1098.
- — — elektryczna od przecięcia się ulicy Pałackiego z ulicą Hawliczka w Pradze do stacji końcowej w Żyżkowic; obwieszczenie o nadaniu koncesyi 36, 337.
- — — — w Pradze; obwieszczenie o nadaniu koncesyi 37, 339.
- — — od Berun do Koneprusu i od Berun do Króldworu, koncesya 69, 390.
- — — od Cieplic do Eichwaldu; koncesya na linię poboczną 86, 433.
- — — od Linzu do Urfahru a ztąd na górę Pöstling, koncesya, 121, 949.
- — — — — — — — — — — przedłużenie terminu jej wybudowania 273, 1460.
- — — elektryczna w Pilzni i okolicy; przedłużenie terminu budowy 295, 1497.
- — od Chabówki do Zakopanego, koncesya 257, 1436.
- — od Gorycyi do Ajdussiny, koncesya 254, 1427.
- — od Stryja do Chodorowa, ustawa o budowie 64, 381.
- — zębata na górę Gaisberg pod Salzburgiem; uznanie jej za małą kolej 226, 1337.

Koleje żelazne, do których stosuje się umowa międzynarodowa, tycząca się obrotu towarów 79, 407.

- — główne drugiego rzędu od Zeltwegu do Wilezej Hory i od Spodniego Drawograda do Welenija, koncesya 152, 1081.

Koleje żelazne lokalne od Błatny do Nepomuku i od Brzeżnicy do Rożmitalu, koncesya 68, 389.

- — małe elektryczne w Grazu, koncesya 256, 1433.
- — — — w Pradze i w Winohradach królewskich; obwieszczenie o nadaniu koncesyi 243, 1391.
- — przepis o umundurowaniu urzędników i sług 176, 1173.
- — przystąpienie Danii do umowy międzynarodowej, tyczącej się obrotu towarowego 204, 1261.
- — zmiana rozporządzenia z r. 1893, tyczącego się przewozu przedmiotów wybuchowych 274, 4461.

Kolejowa Rada; jej statut 59, 370.

Komisarze powiatowi starsi; ustawa o ustanowieniu ich przy starostwach 43, 351.

Komisya podatkowa lokalna w Czerniowcach; przeistoczenie na Administracyę podatkową 141, 1071.

Komisye podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego; koszta podróży przewodniczących i członków 151, 1077.

— — — dla okręgu rozkładu Lilienfeld; zarządzenie tymczasowe co do ich siedziby 201, 1258.

— rekursowe do spraw podatku osobisto-dochodowego; ustanowienie ilości ich członków 268, 1453.

Komora główna w Cervignano; ustanowienie 255, 1432

— — w Heinersdorfie pruskim; upoważnienie do ekspedycyowania towarów w obrocie przewoźnym przez obszar pruski 3, 15.

— — w Nowych Ickanach (dworzec Suczawa—Ickany); zmiana jej oznaczenia 131, 1057.

— — w Wels; rozszerzenie jej upoważnień 136, 1059

— pomocnicza w Altwarnsdorf; rozszerzenie upoważnień celniczych 262, 1449.

— — austryacka w Hammerau w Bawaryi; ustanowienie 266, 1452.

— — w Korminie; upoważnienie do ekspedycyowania bez cła opakowań wracających 161, 1101.

— — w Porjeczu; upoważnienie do ekspedycyowania bez poboru cła rzeczy podróźnych 2, 15.

— — w Rossbachu; rozszerzenie jej upoważnień 231, 1340.

— — w Środolesiu; zaliczenie jej do komor wchodowych objętych rozporządzeniem z r. 1882, tyczącem się ostrożności przeciw przynoszeniu mszycy winnej 100, 471.

— — weigsdorfska; ustanowienie jej delegacyi w Engelsdorfie 145, 1074.

— — węgierska w Tölgyes; upoważnienie do ekspedycyowania z uwolnieniem od cła rzeczy podróźnych 183, 1230.

- Komory główne** w Bielsku i Cieszynie; upoważnienie ich do ekspedycyowania bez cła rzeczy podróżnych naprzd lub późnij wysłanych 162, 1101.
- objaśnienie instrukcyi w przedmiocie badania przędz bawełnianych 123, 969.
 - oznaczenie wagi pewnych towarów nadchodzących z zagranicy całymi wagonami 232, 1340.
 - pomocnicze w Kanale Rosega, Dewinie i Merniku; przeistoczenie na delegacye komor 154, 1089.
 - śródkrajowe; upoważnienie do ekspedycyowania pośylek roślinnych z zagranicy pocztą nadchodzących 140, 1071.
- Koneprus**, ob. Kolej żelazna.
- Konsulowskie sądownictwo**; termin wejścia w wykonanie ustawy z r. 1891 o sprawowaniu onegoż 178, 1203; przepis wykonawczy do tej ustawy 179, 1203.
- Konsumeya wody**; sprawdzanie i cechowanie przyrządów do jej mierzenia 132, 1057.
- Korkowe zatyczki** do uszlachetniania winorośli; postępowanie z niemi ze względu na cło 45, 352.
- Kormin**, ob. Komora.
- Kostelee**, ob. Kolej żelazna.
- Koszary Franciszka Józefa i króloworskie** w Pradze; ustawa o sprzedaży 87, 438.
- Koszta podróży przewodniczących i członków komisji** podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego, tudzież doradców poufnych 151, 1077.
- przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu wodomierzy nadsyłanych do sprawdzania i cechowania; sposób ich pokrywania 264, 1450.
 - procesu; umowa z Rządem niemieckim uwalniająca od ich zabezpieczania 303, 1506.
 - wspólnej podwoły do podróży komisyjnych urzędników państwa; ich liczenie 78, 404.
 - wspólnych spraw; stosunek w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przyczyniać się mają w r. 1898 do ich pokrywania 310, 1533.
 - wykonania kary w więzieniach; ustanowienie kwoty dziennej na lata 1898, 1899 i 1900 296, 1498.
- Kotły parowe**; zmiana rozporządzeń, dotyczących się zapobiegania eksplozyom 50, 360.
- Kottingbrunn**, ob. Kolej żelazna.
- Kraina**; zmiana Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotycząca się d) gmin wiejskich, l. 2 20, 28.
- przedłużenie spłaty zaliczek udzielonych z powodu trzęsienia ziemi 81, 425.
- Krotność podatku** do obliczenia wartości nieruchomości w celu wymierzenia należitości 61, 374 i 301, 1505.
- Królowódwr**, ob. Kolej żelazna.
- Królowej Hradee**; ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które będą przebudowane w celu uzdrowotnienia i komunikacyi 53, 365.
- Księgi gruntowe**; ustawa dla Tyrolu o postanowieniach hipoteczno-prawnych na wypadek zaprowadzenia takich ksiąg w tym kraju 77, 399.
- ingrosacyjne; stosowanie Ordynacyi egzekucyjnej w tych krajach, w których takie księgi są prowadzone 115, 879.
- Kuglarskie karty**; ich przyrządzanie i sprzedaż 65, 382.
- Kupeczenie** żywnościami i niektórymi przedmiotami użytkowymi, ustawa 89, 437.
- — — — — rozporządzenie, dotyczące się wykonania §. 10, ustęp 3 ustawy z dnia 16. stycznia 1896 234, 1357.
- Kuponowe arkusze**; upoważnienie urzędów depozytowych sądów cywilnych w Pradze, Grazu i Tryeście do starania się o nowe do papierów znajdujących się w zachowaniu sądownem 155, 1090.
- Kurek miarowy** do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego, sprawdzanie i cechowanie 210, 1272.
- — — — — Karola Jerzabka. sprawdzanie i cechowanie 209, 1271.
- Kurs** do kształcenia geometrów w szkołach głównych technicznych; zaprowadzenie na nim egzaminów rządowych 224, 1335.
- techniczny ubezpieczenia w c. k. Szkole głównej technicznej w Wiedniu; zaprowadzenie na nim egzaminu rządowego 158, 1093.
- Lekarstwa**; rozporządzenie z powodu wydania ich cennika na rok 1898 276, 1463.
- Lewarowe przyrządy**; używanie ich przy przemysłowym wyszynku piwa 237, 1363.
- Libawa**, ob. Sąd powiatowy.
- Liechtenstein**; stopień wzajemności pod względem przymusowej egzekucyi z wyroków sądowych 289, 1478.
- właściwość Władzy do wygotowywania certyfikatów lzb handlowych przepisanych do uzyskania pewnych ulg cłowych 259, 1443.
- Lilienfeld**; ustanowienie starostwa 202, 1259.
- zarządzenie tymczasowe co do siedziby komisji podatku zarobkowego dla tego okręgu rozkładu 201, 1258.
- Linz**, ob. Kolej żelazna.
- Listy przewozowe** do obrotu żeglarskiego; dozwoleucie urzędowego wyciskania na nich znaczka stęplowego 5cio- i 1no centowego 25, 32.

- Listy przewozowe kolejowe i blankiety do rachunków;** urzędowe wyciskanie na nich znaczków stęplowych w Ustiu nad Łabą 225, **1337**.
- Lloyd austriacki;** uwolnienie od podatku jego funkcyjaryuszów zamieszkałych w Bombaju i Wenecyi 196, **1257**.
- Lody i kawa mrożona;** wydawanie soli fabrycznej do ich wyrobu przemysłowego 300, **1505**.
- Lokiet, ob. Kolej żelazna.**
- Losy pożyczkowe, ob. Interesa promesowe.**
- Loterya klasowa węgierska;** zakaz grania na niej 186, **1231**.
- Lublana, ob. Kolej żelazna.**
- Łaba;** zmiana przepisów o przewożeniu tą rzeką przedmiotów niebezpiecznych i materiałów gryzących 191, **1238**.
- Łaka;** ustanowienie urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego 265, **1451**.
- Mażeńskie sprawy sporne;** postępowanie w nich 283, **1468**.
- Manipulacja, jaka w kasach Dworu, państwa i funduszów publicznych, jakoteż w kasach c. i k. funduszów prywatnych i familijnych ma się odbywać ze względu na podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny od płac służbowych, które kasy te wypłacają 252, 1411.**
- Marybork w Styryi;** ustanowienie sądu obwodowego 156, **1090**.
- Mauthausen, ob. Kolej żelazna.**
- Medenice;** ustanowienie urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego 265, **1451**.
- Mernik, ob. Delegacye komor.**
- Miary i podziaki;** uzupełnienie pod tym wyrazem w Spisie abecedowym towarów taryfy cłowej 165, **1102**.
- i wagi; uzupełnienia postanowień dotyczących się ich sprawdzania opodal siedziby urzędu miar i wag 39, **341**.
- Mierniczy;** egzamin rządowy na kursie do ich kształcenia w szkołach głównych technicznych 224, **1335**.
- Mierzenie konsumpcji wody;** sprawdzanie i cechowanie przyrządów do tego 132, **1057**.
- pojemności beczek; uzupełnienie rozporządzenia dotyczącego się sprawdzania i cechowania przyrządów do tego celu służących 67, **388**.
- Miestec Hermanowy,**
Młac,
Modrzany,
- } ob. Koleje żelazne.
- Monety miedziane po 1 cencie i po pół centa waluty austriackiej;** wycofanie z obiegu 135, **1058**.
- Morskie Oko;** ustawa o ustanowieniu przy niej granicy między Galicyą a Węgrami 32, **57**.
- statki; przepisy o zapobieganiu ich zetknięciu się 95, **460**.
- Morze Czerwone;** rozszerzenie na jego wschodnie wybrzeże zakazu przywozu i przewozu niektórych produktów surowych 180, **1227**.
- Mszycza wienna;** zaliczenie komory w Śródolesiu do komor wchodowych objętych rozporządzeniem z r. 1882, dotyczącem się ostrożności przeciw jej przyniesieniu z zagranicy 100, **471**.
- — zmiana odnośnie do Dolnej Austrii w składzie Rady przybocznej zawodowej do spraw mszycy winnej 101, **471**.
- Naczynia do jadła i napojów;** wyrób takowych i kupczenie nimi 235, **1361**.
- Nadflenek baru;** postępowanie z nim ze względu na cło 106, **474**.
- Nafta i inne płyny, które się prędko ulatniają;** zmiana przepisów o ponownem, peryodycznem sprawdzaniu przyrządów do ich mierzenia 148, **1075**.
- Należytosci sądowe;** rozporządzenie cesarskie, dotyczące się ich zmiany 305, **1515**; przepis wykonawczy 306, **1520**.
- świadków i znawców w sprawach cywilnych 221, **1309**.
- Nauczyciele w gimnazyach i szkołach realnych;** egzamina kandydatów 220, **1293**.
- Nauki i egzamina dla znawców żywności 241, 1381.**
- weterynarskie, nowy ich rozkład dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa 80, **417**.
- Nawozowe sole, ob. Sole nawozowe.**
- Nepomuk, ob. Kolej żelazna.**
- Niebezpieczne przedmioty i materiały gryzące;** zmiana przepisów o ich przewożeniu Łabą 191, **1238**.
- Niedostatek;** rozporządzenie cesarskie, dotyczące się zapomóg w celu uśmierzenia 60, **373**.
- z powodu wydarzeń żywiołowych; rozporządzenie cesarskie, dotyczące się zapomóg na uśmierzenie onegoż 298, **1499**.
- Niedziela;** przestrzeganie wypoczynku przy sprzedaży prochu 26, **32**.
- uzupełnienia i zmiany rozporządzenia, dotyczącego się dozwalania pracy przemysłowej w tym dniu 97, **468**.
- Niemcy;** stopień wzajemności pod względem przymusowej egzekucyi z wyroków sądowych 287, **1477**.

- Niemcy**; umowa uwalniająca od zabezpieczania kosztów procesu 303, 1506.
- Nemiecki Brod**, ob. Kolej żelazna.
- Nieruchomości obciążone hipoteką łączną**; ustalenie ich podatkowej wartości szacunkowej 174, 1163.
- państwa przez zarząd wojskowy nżywane; ustawa o sprzedaży i o przeznaczeniu sum tym sposobem osiągniętych 66, 388.
 - szacowanie (Regulamin szacowania) 175, 1164.
- Niewiasty**; dopuszczenie ich do uczęszczania na wydziały filozoficzne c. k. uniwersytetów 84, 427.
- Nisko**; zaliczenie go do VI. klasy taryfy czynszów wojсковych 229, 1339.
- Notaryalne egzamina**, ob. Egzamina.
- Nowa instrukcja dla sądów pierwszej i drugiej instancji** 112, 609; postanowienia przejściowe 113, 865.
- Nowe znaczki stęplowe**; zaprowadzenie 244, 1392.
- Noże i nożyce**; uzupełnienia Spisu abecadłowego towarów taryfy cłowej pod tymi wyrazami 44, 351.
- Obliczanie wartości nieruchomości w celu wymierzenia należności** 61, 374.
- Obligacje kolejowe i gminne Banku kultury krajowej margrabstwa morawskiego**; dozwoleń używania do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych itp., ustawa 62, 374.
- publiczne na oznaczone imiona opiewające lub przez winkulowanie na pewien wyraźny cel przeznaczone; egzekucje na takowych 249, 1403.
 - renty królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na cele wkładowe; ustawa o emisji 33, 58.
- Obrazki do przyklejania pyłem szklanym posypane**; zakaz wyrobu i sprzedaży 238, 1364.
- Obrót towarów**; spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z r. 1890, dotycząca się tego obrotu 79, 407.
- papierów wartościowych (podatek obrotowy), ustawa 195, 1249; rozporządzenie wykonawcze 222, 1315.
 - towarów na kolejach żelaznych; przystąpienie Danii do umowy międzynarodowej 204, 1261.
 - żeglarski; dozwoleń urzędowego wyciskania znaczka stęplowego 5cio- i 1no-centowego na listach przewozowych do takiego obrotu na wodach śródkrajowych 25, 32.
- Obywatelscy sędziowie z grona znawców górnictwa**; mianowanie 128, 1035.
- — ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarsstwa; mianowanie 129, 1041.
- Ochotnicza służba jednoroczna**; przyznanie uczniom szkoły handlowej wyższej w Prosnicy uprawnienia do takowej 102, 473.
- — — — — niemieckiej w Bernie uprawnienia do takowej 230, 1339.
 - — — — — wyższej w Ołomuńcu uprawnienia do takowej 91, 445.
- Ochrona wynalazków**; ustawa 30, 35.
- Octan amoniaku**; postępowanie z nim ze względu na cło 198, 1258.
- Odroczenie terminu otwarcia ruchu na kolei lokalnej od Wodnian do Tyuu nad Wełwą** 177, 1181.
- Ogólne postanowienia rozdziału VI. ustawy o podatkach bezpośrednich osobistych**; przepis wykonawczy 110, 597.
- Ogrzewcze przyrządy**, wydzielające gazy szkodliwe; zakaz używania ich w lokalach, w których ludzie przebywają 4, 15.
- Okręgi rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego** 117, 889.
- — — — — utworzenie z miasta Karlina samodzielnego okręgu dla III i IV. klasy 218, 1291.
 - szacunkowe do podatku osobisto-dochodowego 233, 1341.
- olej bursztynowy**; zmiana Spisu abecadłowego towarów taryfy cłowej pod tym wyrazem 74, 397.
- skalny; przewóz wagonami zbiornikowemi; badanie tary tych wagonów w razie przelewania oleju podczas przewozu 31, 57.
- Ołomuniec**; zaliczenie tamtejszej Szkoły handlowej wyższej do tych zakładów, których skończenie uprawnia do służby ochotniczej jednorocznej 91, 445.
- Opakowania wracające**; upoważnienie komory w Korminie do ich ekspedycyowania bez cła 161, 1101.
- Ottynia**, ob. Sądy powiatowe.
- ustanowienie urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego 265, 1451.
- Pacelłuk w Morawii**; przyłączenie do sądu powiatowego holeszowiickiego a obwodowego węgiersko-hradyckiego 167, 1103.
- Papier i towary papierowe**; uzupełnienia abecadłowego Spisu towarów taryfy cłowej pod tym wyrazem 38, 341.
- Patent cesarski**, dotyczący się rozwiązania Izby deputowanych Rady państwa i rozpisanie nowych wyborów 11, 23.
- — — — — zwołania Rady państwa 217, 1289.
 - — — — — sejmów krajowych 10, 21 i 294, 1495.

- Patent** cesarski, tyczący się zwołania sejmu krajowego dolno-austriackiego 258, **1441**.
- Pensyjny** podatek; postępowanie w kasach z płacami służbowymi ze względu na takowy 252, **1411**.
- — — z dodatkami funkcyjnymi c. k. urzędników czterech klas najwyższych, tudzież c. i k. urzędników wspólnych 271, **1455**.
- Peryodyczne** ponowne sprawdzanie przyrządów do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają; zmiana rozporządzenia z r. 1895 148, **1075**.
- Pilzeń**, ob. Kolej żelazna.
- Piwa** wyszynk; używanie przyrządów lewarowych 237, **1363**.
- Płace** służbowe funkcyjaryuszów Spółki żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego, zamieszkałych w Bombaju i Wenecyi; uwolnienie od podatku 196, **1257**.
- — postępowanie z niemi w kasach Dworu, państwa, w kasach funduszków publicznych, tudzież w kasach c. i k. funduszków prywatnych i familijnych, ze względu na podatek osobisto-dochodowy i pensyjny 252, **1411**.
- Poczet** osobowy kancelaryi sądowej (rozporządzenie o służbie kancelaryjnej) 170, **1109**.
- Pocztowa** kasa oszczędności; wnoszenie za jej pośrednictwem podatków i należności do wszystkich urzędów podatkowych 272, **1459**.
- Podatek** obrotowy (od obrotu papierów wartościowych), ustawa 195, **1249**; rozporządzenie wykonawcze 222, **1315**.
- osobisto-dochodowy; okręgi szacunkowe 233, **1341**.
- — — ustanowienie ilości członków komisji rekursowych 268, **1453**.
- — — i pensyjny; postępowanie w kasach Dworu, państwa, w kasach funduszków publicznych, tudzież w kasach c. i k. funduszków prywatnych i familijnych z płacami służbowymi ze względu na takowy 252, **1411**.
- — — — przepis wykonawczy do rozdziału IV. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 108, **475**; dodatek pierwszy do tegoż przepisu 271, **1455**.
- rentowy; przepis wykonawczy do rozdziału III. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 171, **1119**.
- zarobkowy od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie; przepis wykonawczy do rozdziału II. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 124, **971**.
- — powszechny; okręgi rozkładu 117, **889**.
- — — przepis wykonawczy do rozdziału I. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 35, **139**; dodatki 172, **1162** i 173, **1163**.
- — — i osobisto-dochodowy; zwrot kosztów podróży przewodniczącym i członkom komisji, tudzież doradcom poufnym 151, **1077**; dodatki 172, **1162** i 173, **1163**.
- Podatek** zarobkowy powszechny; utworzenie z miasta Karlina osobnego okręgu rozkładu dla III. i IV. klasy 218, **1291**.
- — — zarządzenie tymczasowe co do siedziby komisji dla okręgu rozkładu Lilienfeld 201, **1258**.
- Podatki** i należności; wnoszenie ich do urzędów podatkowych za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności 272, **1459**.
- — rozporządzenie cesarskie, tyczące się dalszego pobierania ich od stycznia aż do końca czerwca 1898 304, **1507**.
- osobiste bezpośrednie; przepis wykonawczy do rozdziału V. ustawy, zawierającego postanowienia karne 109, **580**.
- — — — do rozdziału VI. ustawy zawierającego postanowienia ogólne 110, **597**.
- — — przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 25 października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 35, **139**; 124 **971**; 171, **1119**; 108, **475**; 109, **589**; 110, **597**.
- — — rozporządzenie cesarskie, tyczące się uzupełnienia §. 13go ustawy z dnia 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220 181, **1229**; przepis wykonawczy 182, **1230**.
- rzeczowe; wprowadzenie zniżek ustawą z dnia 25. października 1896 zarządzonych 297, **1498**.
- Podatkowa** administracya w Czerniowcach; utworzenie jej z tamtejszej komisji podatkowej lokalnej 141 **1071**.
- — w Pradze; podział na dwie administracye podatkowe 103, **473**.
- wartość szacunkowa nieruchomości obciążonych hipoteką łączną; ustalenie takowej 174, **1163**.
- Podatkowe** i sądowo-depozytowe urzędy w Łące, Medenicach, Roźniatowie, Wojniłowie, Ottyni, Podwoleczyskach, Boryni i Sołotwinie; ustanowienie 265 **1451**.
- Podatkowy** i sądowo-depozytowy urząd w Poysdorfie ustanowienie 291, **1148**.
- Podróże** komisyjne urzędników państwa; liczenie kosztów wspólnej podwoj 78, **404**.
- przewodniczących i członków komisji podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego, tudzież doradców poufnych; zwrot kosztów 151, **1077**.
- Podwoj** do wspólnych podróży komisyjnych urzędników państwa; sposób liczenia kosztów 78, **404**.
- Podwoleczyska**, ob. Sądy powiatowe.
- ustanowienie urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego 265, **1451**.
- Policzka**, ob. Kolej żelazna.
- Położne**; wydanie dla nich nowych przepisów służbowych 216, **1287**.

Porjeczce, ob. Komora.

Portowe; ustawa o tej opłacie 71, 393.

Porty brytańsko-indyjskie i porty w stronie zachodniej aż do morza Czerwonego; zakaz przywozu i przewozu niektórych piodów surowych i odpadków zwierzęcych 54, 368.

Porządek obiorczy Rady państwa; zmiany postanowień dodatków, tyżące się Austrii poniżej Anizy 18, 27; Bukowiny 21, 28; Czech 13, 25 i 14, 26; Dalmacyi 15, 26; Galicyi 16, 26 i 17, 27; Gorycyi i Gradyski 22, 28; Krainy 20, 28; Salzburga 19, 27.

— policyjny żeglarski i jeziorny dla jezior karyneckich 122, 953.

Posady w służbie administracyjnej domów więziennych sądowych; warunki do ich uzyskania 40, 342.

Postępowanie w sprawach spornych małżeńskich 283, 1468.

Posyłki roślinne z zagranicy pocztą nadchodzące; upoważnienie komor śródkrajowych do ich ekspedycyowania 140, 1071.

Powierźnictwo familijne książąt Czartoryskich; ustanowienie 41, 343.

Poyzdorf w Dolnej Austrii; rozpoczęcie czynności urzędowych w sądzie powiatowym 208, 1269.

— ustanowienie urzędu podatkowego i sądowno-depozytowego 291, 1481.

Pożyczka miasta Wiednia w sumie 60 milionów koron; ustawa o uwolnieniu jej od opłat stęplowych i bezpośrednich i o dozwoleniu lokowania w obligacyach tej pożyczki kapitałów fundacyjnych, sierocych itp. 56, 369.

Pożyczki amelioracyjne; postanowienia wykonawcze do ustawy o takowych z r. 1896 111, 605.

— królestwa czeskiego i gminy miasta Pilzni; ustawa o uwolnieniach od opłat 24, 31.

Praca przemysłowa; uzupełnienie rozporządzenia z r. 1885, tyżącego się przestanków 88, 435;

— w niedzielę; uzupełnienia i zmiany rozporządzenia, tyżącego się dozwalania takowej 97, 468.

Pracownie do badania żywności i przedmiotów użytkowych; ustanowienie 240, 1367; otwarcie 270, 1454.

Praga; podział administracyi podatkowej na dwie administracye podatkowe 103, 473.

— zaprowadzenie sprzedaży soli bydłcej w dworcu smichowskim 76, 399.

— ob. Administracye podatkowe.

— ob. Koleje żelazne.

Prawo ubogich; wygotowywanie i potwierdzanie świadectw do uzyskania oneż 130, 1045.

Preliminarz państwa na r. 1897 34, 123.

Preliminarz państwa na r. 1897; wyznaczenie dotacyi dodatkowych 169, 1105.

Pretensye do skarbu lub do funduszu pod zarządem publicznym zostającego; egzekucye na takowych 250, 1408.

— — — państwa płatne w kasach państwa; postępowanie z zastawami i przelewami dobrowolnymi, tyżącymi się takowych 251, 1409.

Probieżerze zboża, ich sprawdzanie i cechowanie 213, 1280.

Proch strzelniczy; zachowywanie wypoczynku niedzielnego w zakładach sprzedaży 26, 32.

Profesorowie wydziałów filozoficznych w uniwersytetach, w szkołach głównych technicznych i w szkole głównej ziemianstwa; ustawa o dotacyi dodatkowej do preliminarza na dodatki osobiste dla nich 5, 66.

Prokuratorye państwa, postanowienia w przedmiocie prowadzenia czynności 114, 871.

Promesowe interesa, ob. Interesa.

Prosnica; zaliczenie tamtejszej szkoły handlowej wyższej do tych zakładów, których skończenie uprawnia do służby ochotniczej jednorocznej 102, 473.

Przedłużenie terminu wybudowania kolei Borki Wielkie—Grzymałów 75, 397.

— — — — Czerczany—Modrzany 228, 1338.

— — — — Rakownik—Młac 261, 1448.

— — — — lokalnej Baden—Vöslau 242, 1391.

— — — — żelaznej małej od Linzu do Urfahru a ztąd na górę Pöstling 275, 1460.

— — — — w Pilzni i okolicy 295, 1497.

— ważności ustawy, którą pewne postanowienia ustawy o opodatkowaniu cukru zostały zmienione 193, 1247; rozporządzenie wykonawcze 194, 1247.

Przekazy kupieckie stęplowe z tekstem czeskim na sumy płatne w ciągu dni najwięcej ośmiu; zaprowadzenie 58, 370.

Przemysł konsensowy i zakłady naukowe, których świadectwa uważane będą za dowód uzdolnienia do rozpoczęcia pewnych rodzajów tego przemysłu 284, 467.

— rękodzielniczy; zakłady przemysłowo-naukowe, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia oneż 219, 1292.

Przemysłowa Rada przyboczna Władz politycznych powiatowych; właściwość wydziałów związków stowarzyszeń, które je stanowią 83, 426.

— ustawa; uzupełnienie i zmiana 63, 375.

Przepisy o służbie wojskowej część I; uzupełnienie §. 69:4 166, 1102.

Przestanki w pracy przemysłowej; uzupełnienie odnośnego rozporządzenia z r. 1895 88, 435.

- Przędze bawełniane**; objaśnienie postanowienia instrukcji w przedmiocie ich badania na komorach 123, 969.
- Przyboczna Rada** do spraw kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi, ustanowienie 90, 443.
- — przemysłowa Władz politycznych powiatowych; właściwość wydziałów związków stowarzyszeń, które ją stanowią 83, 426.
- Przygotowawcza służba sędziowska** 192, 1239.
- Przykomorki** w Tryeście; ustanowienie nowych 154, 1089.
- Przymierze cłowe i handlowe** z Węgrami; ustawa o zmianie artykułu VI. 72, 396.
- — — — czasowe utrzymanie go w mocy obowiązującej 308, 1528.
- Przymusowa administracja**, ob. Administracja.
- Przyrządy ogrzewcze** wywięzujące gazy szkodliwe; zakaz używania ich w lokalach, w których ludzie przebywają 4, 15.
- Przewóz** i przewóz niektórych płodów surowych z portów brytańsko-indyjskich; rozszerzenie odnośnego zakazu na wschodnie wybrzeże morza Czerwonego 180, 1227.
- — — pewnych towarów z Azji; zakaz 29, 33.
- Raczyszce**, ob. Delegacje portowe.
- Rada kolejowa państwa**, jej statut 59, 370.
- państwa; patent cesarski, dotyczący się jej zwołania 217, 1289.
- przyboczna przemysłowa Władz politycznych powiatowych; właściwość wydziałów związków stowarzyszeń, które ją stanowią 83, 426.
- — do spraw kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi; ustanowienie 90, 443.
- — zawodowa do spraw mszycy winnej; zmiana w składzie takiej Rady dla Dolnej Austrii 101, 471.
- Rakownik**, ob. Kolej żelazna.
- Realne szkoły**; egzamina kandydatów na nauczycieli 220, 1293.
- Regulamin szacowania nieruchomości** 175, 1164.
- Rekursowe komisje** do spraw podatku osobisto-dochodowego; ustanowienie ilości ich członków 268, 1453.
- Renta** królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na cele wkładowe; ustawa o emisji jej obligacji 33, 58.
- Rentowy podatek**; przepis wykonawczy do rozdziału III. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 171, 1119.
- Rozkład** nowy nauk weterynarskich dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych 80, 417.
- Rieč**, ob. Cechownia.
- Rossbach**, ob. Komora.
- Roślinne posyłki** z zagranicy pocztą nadchodzące; upoważnienie komor śródkrajowych do ich ekspedycyowania 140, 1071.
- Rożmítal**, ob. Kolej żelazne.
- Rożniatów**; ustanowienie urzędu podatkowego i sądowno-depozytowego 265, 1451.
- Rudna**; zaliczenie do VIII. klasy taryfy czynszów wojсковych 55, 369.
- Rumunia**; przepisy jej procedury cywilnej, dotyczącej się egzekucji na zasadzie wyroków zagranicznych i stopień wzajemności takowemi zapewnionej 309, 1529.
- Rzeczy podróźnych**; upoważnienie komor w Bielsku i Cieszynie do ich ekspedycyowania bez cła 162, 1101.
- — — komory w Porjeczu do ekspedycyowania ich z uwolnieniem od cła 2, 15.
- Salzburg**, ob. Handel obnośny.
- zmiana Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotycząca się b) miast 19, 27.
- St. Pölten**, ob. Cechownia.
- Sąd obwodowy** w Maryborku w Styrii; ustanowienie 156, 1090.
- — stryjski w Galicyi; rozpoczęcie czynności urzędowych 118, 917.
- — szybeński w Dalmacyi; rozpoczęcie urzędowania 188, 1237.
- powiatowy hołszowicki; przyłączenie gminy Pacełuk do jego okręgu 167, 1103.
- — libawski; zmiana nazwy na Sąd powiatowy libawski w Morawii 133, 1057.
- — poisdorfski; rozpoczęcie czynności 208, 1269.
- — strażnicki w Morawii; przyłączenie gminy Znorowa do jego okręgu 163, 1101.
- — trzebiicki; przyłączenie gminy Wyczapy do jego okręgu 184, 1230.
- właściwy dla miejsca dopełnienia umowy; stwierdzenie właściwości 280, 1465.
- Sądowe czynności** poruczone sądom egzekucyjnym; ich wykonywanie 157, 1091.
- doręczenia; składanie ich u naczelnika gminy w Wiedniu. Pradze, Bernie, Grazu, Tryeście i Lwowie 245, 1395.

- Sądowe** należności; rozporządzenie cesarskie dotyczące się ich zmiany 305, **1515**; przepis wykonawczy 306, **1520**.
- Sądownictwo konsulowskie**; termin wejścia w wykonanie ustawy z r. 1891 o sprawowaniu onegoż 178, **1203**; przepis wykonawczy do tej ustawy 179, **1203**.
- Sady**; asygnowanie plac urzędnikom mianowanym z powodu utworzenia nowych posad 206, **1269**.
- cywilne w Pradze, Grazu i Tryeście; upoważnienie ich urzędów depozytowych do starania się o nowe arkusze kuponowe do papierów znajdujących się w zachowaniu sądownym 155, **1090**.
 - pierwszej i drugiej instancji; nowa instrukcja dla nich 112 **609**; postanowienia przejściowe 113, **865**.
 - powiatowe w Ottynie i Podwoleczyskach; rozpoczęcie czynności urzędowych 185, **1231**.
 - — w Wiedniu; złączenie sądów powiatowych w dzielnicach Mariahilf i Neubau, tudzież Josefstadt i Alsergrund i ustanowienie sądu powiatowego do spraw karnych w dzielnicy Josefstadt 282, **1468**.
- Scheibbs**, ob. Cechownia.
- Schemer K.**, sprawdzanie i cechowanie jego wag zórawiowych 211, **1274**.
- Schönbach**, }
Sedlice, } ob. Kolej żelazna.
- Sejm** krajowy dolno-austriacki; zwołanie 258, **1441**.
- Sejmy** krajowe; patent zwalający 10, **21** i 294, **1495**.
- Selenowy szlam**; postępowanie z nim ze względu na cło 104, **474**.
- Sędziowie** obywatelscy z grona znawców górnictwa; mianowanie 128, **1035**.
- — ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarsstwa; mianowanie 129, **1041**.
- Sędziowscy** urzędnicy; ubiór urzędowy dla nich, tudzież dla urzędników prokuratury i dla fachowych sędziów obywatelskich 187, **1233**.
- Sędziowska** służba przygotowawcza 192, **1239**.
- Skarbowa** ustawa na rok 1897 34, **59**.
- — z dnia 28. marca 1896; ustawa o zmianach dodatkowych 92, **445**
- Skawce**, ob. Kolej żelazna.
- Składanie** doręczeń sądowych u naczelnika gminy w miastach Wiedniu, Pradze, Bernie, Grazu, Tryeście i Lwowie 245, **1395**.
- Skuteze**, ob. Kolej żelazna.
- Służba** kancelaryjna sądowa; poczet osobowy 170, **1109**.
- przygotowawcza sędziowska 192, **1239**.
- Sodowa** woda; wyrób przemysłowy 236, **1362**.
- Sole** nawozowe; sprowadzanie ich z zagranicy do użyczenia gruntów rolnych 215, **1287**.
- Sołotwina**; ustanowienie urzędu podatkowego i sądowno-depozytowego 265, **1451**.
- Sól** bydłęca; zaprowadzenie sprzedaży w Pradze w dworcu smichowskim 76, **399**.
- fabryczna; ustanowienie nowych cen sprzedaży 292 **1481**.
 - — wydawanie do sporządzania mięszanin zimnych w celu przemysłowego wyrobu lodów i kawy mrożonej 300, **1505**.
 - formowana (w cegielkach) wyrabiana w Ebensee w Ischlu; niżenie jej ceny 99, **471**.
- Spis** abecadłowy towarów taryfy cłowej; uzupełnienie dotyczące się postępowania z asfaltem 127, **1033**.
- — — — — pod wyrazem „Chusty prasowe“ 149, **1075**.
 - — — — — zmiana pod wyrazem „Jedwab sztu czny“ 199, **1258**.
 - — — — — uzupełnienie pod wyrazem „Kalka płócienna“ 107, **474**.
 - — — — — zmiana pod wyrazem „Kapelusze i czapki“ 105, **474**.
 - — — — — uzupełnienie pod wyrazem „Miary i podziały“ 165, **4102**.
 - — — — — — — — — — — „Octan amoniaku“ 198, **1258**.
 - — — — — — — — — — — wyrazami „Noże“ i „Nożyce“ 44, **351**.
 - — — — — zmiana pod wyrazem „Olej bursztynowy“ 74, **397**.
 - — — — — uzupełnienia pod wyrazem „Papier i towary papierowe“ 38, **341**.
 - — — — — uzupełnienie przez wpisanie nowego wyrazu „Szlam selenowy“ 104, **474**.
 - — — — — — — — — — — pod wyrazem „Tłuszcze“ 197, **1257**.
 - — — — — — — — — — — „Towary drewniane“ 279, **1464**.
 - — — — — — — — — — — uzupełnienia pod wyrazami „Towary gliniane“ i „Cegły“ 164, **1102**.
 - — — — — — — — — — — „Wozy“ i „Welocypedy“ 278, **1464**.
 - kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z r. 1890, dotycząca się obrotu towarów 79, **407**.
 - okręgów rozkładu powszechnego podatku zarobkowego 117, **889**.

- Spodni Drawograd, ob. Koleje żelazne.**
- Sporne sprawy małżeńskie; postępowanie w nich** 283, 1468.
- Spółki zarobkowe i gospodarskie; ustawa zmieniająca §. 5 ustawy z r. 1873 o uwolnieniach od należności stęplowych i bezpośrednich** 57, 370.
- Sprawdzanie i cechowanie balonów szklanych (demijohns)** 212, 1279.
- — — kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego 210, 1272.
 - — — — — — — — — — Karola Jerzabka 209, 1271.
 - — — — — — — — — — probierzy zboża 213, 1280.
 - — — — — — — — — — przyrządów do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają 147, 1074.
 - — — — — — — — — — pojemności beczek 67, 388.
 - — — — — — — — — — pomiaru użycia elektryczności; dodatek do przepisów z r. 1894 263, 1449.
 - — — — — — — — — — dodatek do dotychczasowych przepisów 203, 1259.
 - — — — — — — — — — przyrządu Braunera i Klaseka do ważenia nafty; dodatek do przepisów. 146, 1074.
 - — — — — — — — — — wag zórawioowych K. Schembera i K. Herrmanna 211, 1274.
 - — — — — — — — — — wodomierzy 132, 1057; 214, 1285; 302, 1506; pokrywanie kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu wodomierzy nadsyłanych w tym celu do Wiednia 264, 1450.
 - — — — — — — — — — miar i wag opodal siedziby urzędu miar i wag, uzupełnienie odnośnych postanowień 39, 341.
 - — — — — — — — — — peryodyczne przyrządów do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają; zmiana rozporządzenia z r. 1895 148, 1075.
- Sprawy wspólne; stosunek, w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przyczyniać się mają w r. 1898 do pokrywania ich kosztów** 310, 1533.
- Sprostowanie; str.** 335, 884, 1238, 1246, 1464, 1530.
- Sprzedaż i obciążenie nieruchomości państwa przez zarząd wojskowy używanych i przeznaczanie sum tym sposobem osiągniętych; ustawa** 66, 388.
- koszar Franciszka Józefa i królowych w Pradze; ustawa 87, 438.
 - prochu; rozporządzenie dotyczące się zachowywania wypożyczki niedzielnego 26, 32.
- Starostwa; ustanowienie komisarzy powiatowych starszych** 43, 351.
- Starostwo lilienfeldzkie; ustanowienie** 202, 1259.
- Statki na morzu; przepisy o zapobieganiu ich zetknięciu się** 95, 460.
- Statut Rady kolejowej państwa** 59, 370.
- Statystyka handlu zagranicznego; zmiana przepisów wykonawczych do ustawy o nim z r. 1890** 119, 917.
- Stein; uchylene postanowień dla tamtejszej przystani zawartych w Porządku żeglarskim i policyjnym dla Dunaju z r. 1874** 73, 396.
- Stęplowane blankiety z tekstem czeskim do przekazów kupieckich na sumy płatne w ciągu dni najwięcej ośmiu; zaprowadzenie** 58, 370.
- Stęplowanie urzędowe listów przewozowych do obrotu żeglarskiego na wodach śródkrajowych** 25, 32.
- Stęplowe znaczki; urzędowe wyciskanie ich w Ustiu nad Łabą na listach przewozowych kolejowych i na blankietach do rachunków** 225, 1337.
- — — — — — — — — — ob. Znaczki.
- Stępień wzajemności pod względem egzekucyi przymusowej wyroków zagranicznych, ob. Egzekucya.**
- Stosunek, w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przyczyniać się mają w roku 1898 do pokrywania kosztów wspólnych** 310, 1533.
- Stryj, ob. Kolej żelazna.**
- — — — — — — — — — rozpoczęcie czynności urzędowych w Sądzie obwodowym 118, 917.
- Stwierdzanie właściwości sądu dla miejsca dopełnienia umowy** 280, 1465.
- Styrya; przedłużenie spłaty zaliczek udzielonych z powodu trzęsienia ziemi** 81, 425.
- Sygniówka; zaliczenie do VIII. klasy taryfy czynszów wojskowych** 55, 369.
- Szacowanie nieruchomości (Regulamin szacowania)** 175, 1164.
- Szacunkowe okręgi do podatku osobisto-dochodowego** 233, 1341.
- Szkoła handlowa niemiecka w Bernie; zaliczenie jej do zakładów, które pod względem służby ochotniczej, jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższemi** 230, 1339.
- — — — — — — — — — wyższa w Olomuńcu; zaliczenie jej do zakładów które pod względem służby ochotniczej jednorocznej, zostają na równi z gimnazjami wyższemi 91, 445.
 - — — — — — — — — — w Prosnicy; zaliczenie jej do zakładów, które pod względem służby ochotniczej jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższemi 102, 473.
- Środolesie, ob. Komora.**
- Sztuk pięknych akademii w Wiedniu; mianowanie asystentów** 189, 1237.
- Szwajcarya; traktat z nią, dotyczący się wzajemnego dawania sobie zbrodniarzów** 1, 1.
- Szybenik, ob. Sąd obwodowy.**

- Świadectwa** do uzyskania prawa ubogich; wygotowywanie i potwierdzanie 130, **1045**.
- rozbioru chemicznego win włoskich; uzupełnienie spisu zakładów upoważnionych do ich wystawiania 143, **1073**.
- Świadkowie** i znawcy w sprawach cywilnych; ich należytości 221, **1309**.
- Tara** wagonów zbiornikowych; badanie jej w razie przelewania oleju skalnego podczas przewozu 31, **57**.
- Targowisko** bydła w St. Marx; zmiana porządku targowego 248, **1402**.
- Taryfa** cłowa; zaliczenie nadtlenu baru do Nr. 325 bis ze stopą cła po 5 zł. od 100 kg 106, **474**.
- czynszów wojskowych; zaliczenie gminy Nisko do VI. klasy taryfy 229, **1339**.
- — — — — Freistadt w Górnej Austrii do VIII. klasy taryfy 23, **31**.
- — — — — Zimnejwody, Zimnejwódki z przyległością Łapajówką, Kaltwasseru, Sygniewki i Rudny do VIII. klasy taryfy 55, **369**.
- wynagrodzeń za prace adwokatów i ich biur 293, **1483**.
- Tektura** surowa do wyrobu tektury dachowej; postępowanie z nią ze względu na cło 277, **1464**.
- Teicz**, ob. Kolej żelazna.
- Termin** wejścia w wykonanie ustawy z r. 1891 o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego 178, **1203**.
- Tirsznice**, ob. Kolej żelazna.
- Tłuszcze**; uzupełnienie pod tym wyrazem w spisie abecadlowym towarów taryfy cłowej 197, **1257**.
- Tölgyes**, ob. Komora.
- Towary** drewniane; uzupełnienie pod tym wyrazem w spisie abecadlowym towarów taryfy cłowej 279, **1464**.
- gliniane; uzupełnienie spisu abecadlowego towarów taryfy cłowej pod tym wyrazem 164, **1102**.
- Traktat** z Szwajcaryą, dotyczący się wzajemnego wydawania sobie zbrodniarzów 1, **1**.
- Treibach-Starydwór**, ob. Kolej żelazna.
- Tryest**, ob. Przykomorki.
- Trzebinia**,
- Tyn** nad Wełwą, } ob. Koleje żelazne.
- Tyniec Hrochowy**, }
- Tyrol**; ustawa o postanowieniach hipoteczno-prawnych dla tego kraju na wypadek zaprowadzenia ksiąg gruntowych 77, **399**.
- Ubezpieczenia** kurs techniczny w c. k. Szkole głównej, technicznej w Wiedniu; zaprowadzenie egzaminu rządowego 158, **1093**.
- Ubiór** urzędowy dla urzędników sędziowskich, urzędników prokuratury, tudzież fachowych sędziów obywatelskich 187, **1233**.
- Ubogich** prawo; wygotowywanie i potwierdzanie świadectw do uzyskania onegoż 130, **1045**.
- Udziały** imaczy wykrywających przestępstwa defraudacyjne; wykonanie ustawy odnośnej z r. 1896 co do wykroczeń, które mają być karane bez wytaczania postępowania karnego 98, **469**.
- Umowa** handlowa z Bułgaryą 120, **923**.
- z Rządem niemieckim uwalniająca od zabezpieczenia kosztów procesu 303, **1506**.
- Umundurowanie** urzędników i sług kolei żelaznych 176, **4173**.
- Uniwersytety**; dopuszczenie niewiast do uczęszczania na wydziały filozoficzne 84, **427**.
- szkoły główne techniczne, szkoła główna ziemianstwa itp.; ustawa o urządzeniu stanowiska asystentów 8, **18**; rozporządzenie wykonawcze 9, **18**.
- Urfahr**, ob. Kolej żelazna.
- Urzędnicy** i słudzy kolei żelaznych; przepis o umundurowaniu 176, **1173**.
- państwa; liczenie kosztów wspólnej podwoj do podróży komisyjnych 78, **404**.
- sądowi mianowani z powodu utworzenia nowych posad służbowych; asygnowanie im płac 206, **1269**.
- Ustawa** o budowie kolei żelaznej od Stryja do Chodorowa 64, **381**.
- o dotacji dodatkowej do preliminarza na rok 1896 na dodatki osobiste dla profesorów wydziałów filozoficznych w uniwersytetach, w szkołach głównych technicznych i w szkole głównej ziemianstwa 5, **16**.
- o emisji obligacji renty królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na cele wkładowe 33, **58**.
- o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi 89, **437**.

Ustawa o ochronie wynalazków 30, 35.

- o opłacie portowego 71, **393.**
- o opodatkowaniu obrotu papierów wartościowych (o podatku obrotowym) 195, **1249.**
- o postanowieniach hipoteczno-prawnych dla Tyrolu na wypadek zaprowadzenia ksiąg gruntowych 77, **399.**
- o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które w Grazu przebudowane będą w celach uzdrowotnienia i komunikacji 52, **361.**
- — — — — w Królowej Hradcu przebudowane będą w celach uzdrowotnienia i komunikacji 53, **365.**
- o przedłużeniu spłaty zaliczek udzielonych w Krainie i w Styryi z powodu trzęsienia ziemi 81, **425.**
- o rozciągnięciu na Dalmacyę rozporządzenia z roku 1854, dotyczącego się egzaminów notaryalnych 46, **352.**
- o sprzedaży i obciążeniu nieruchomości państwa przez zarząd wojskowy używanych i o przeznaczaniu sum tym sposobem osiągniętych 66, **388.**
- o sprzedaży koszar Franciszka Józefa i króloworskich w Pradze 87, **438.**
- o urządzeniu stanowiska asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i w szkole głównej ziemianstwa w Wiedniu, tudzież w innych zakładach 8, **18.**
- o ustanowieniu granicy pomiędzy Galicyą a Węgrami przy tak zwanem Morskiem Oku 32, **57.**
- — — powierznictwa familijnego książąt Czartoryskich 41, **343.**
- — — przy starostwach komisarzy powiatowych starszych 43, **351.**
- o uwolnieniach od należności odnośnie do pożyczek królestwa czeskiego i gminy miasta Pilzni 24, **31.**
- o uwolnieniu od opłat stęplowych i należności bezpośrednich pożyczki miasta Wiednia w sumie 60 milionów koron i o dozwoleniu używania obligacji tej pożyczki do lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych 56, **369.**
- o używaniu obligacji gminnych i kolejowych Banku kultury krajowej margrabstwa morawskiego do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych itp. 62, **374.**
- o wyznaczeniu dotacyi na wzięcie udziału w wystawie powszechnej r. 1900 w Paryżu 7, **17.**
- — — — dodatkowej do preliminarza Ministerstwa handlu na r. 1896 49, **360.**

Ustawa o zaopatrzeniach dla szeregowców i dla służb biurowych Żandarmeryi, jakoteż dla ich wdów i sierot 42, 349.

- o zmianach dodatkowych w ustawie skarbowej z dnia 28. marca 1896 92, **445.**
- skarbowa na rok 1897 34, **59.**
- o zmianie częściowej artykułu VI. przymierza cłowego i handlowego z krajami korony węgierskiej 72, **396.**
- — — ustawy przemysłowej 63, **375.**
- zawierająca postanowienia kame odnośnie do trudnienia się sprawami wychodźstwa 27, **32.**
- zmieniająca §. 5 ustawy z r. 1873 o służących spółkom zarobkowym i gospodarskim uwolnieniach od należności stęplowych i bezpośrednich 57, **370.**
- — postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach *a)* większe posiadłości gruntowe; niepowierznicze większe posiadłości gruntowe, ll. 1 i 4 13, **25;** *d)* gminy wiejskie, ll. 15 i 16 14, **26.**
- — — — — w Dalmacyi *a)* najwyżej opodatkowani, l. 1 i *d)* gminy wiejskie, l. 1 15, **26.**
- — — — — w Galicyi *d)* gminy wiejskie, ll. 1, 22, 23 i 27 17, **27;** *a)* większe posiadłości gruntowe, ll. 3 i 6 16 **26.**
- — — — — w Salzburgu *b)* miasta 19, **27.**
- — — — — na Bukowinie *d)* gminy wiejskie, ll. 2 i 3 21, **28.**
- — — — — w Gorycy i Gradysce *d)* gminy wiejskie, l. 1 22, **28.**
- — — — — w Krainie *d)* gminy wiejskie, l. 2 20, **28.**
- — — — — w Austrii poniżej Anizy *b)* miasta, l. 12 i *d)* gminy wiejskie, l. 5 18, **27.**

Uście nad Łabą, ob. Znaczkki stęplowe.

Uwolnienia od należności odnośnie do pożyczek królestwa czeskiego i gminy miasta Pilzni, ustawa 24, 31.

Uwolnienie od podatku płac służbowych funkcjonaryuszów Spółki żeglugi parowej Lloyda austriackiego zamieszkałych w Bombaju i Wenecyi 196, 1257.

Uzpełnienie i zmiana ustawy przemysłowej 63, 375.

- §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220 o podatkach bezpośrednich osobistych 181, **1229;** przepis wykonawczy 182, **1230.**

Uzupełnienie §. 69: 4 Przepisów o służbie wojskowej, część I. 166, 1102.

— rozporządzenia z r. 1885, dotyczące się przestanków w pracy przemysłowej 88, 435.

— w abecedlowym spisie towarów taryfy cłowej pod wyrazem „asfalt“ 127, 1033.

— — — — — „Chusty prasowe“ 149, 1075.

— — — — — „Kalka płócienna“ 107, 474.

— — — — — „Miary i przedziały“ 165, 1102.

— — — — — „Noże“ i „Nożyce“ 44, 351.

— — — — — „Papier i towary papierowe“ 38, 341.

— — — — — przez wpisanie wyrazu „Szlama selenowy“ 104, 474.

— — — — — pod wyrazem „Tuszcze“ 197, 1257.

— — — — — „Towary drewniane“ 279, 1464.

— — — — — pod wyrazami „Towary gliniane“ i „Cegły“ 164, 1102.

— — — — — „Wozy“ i „Wielocypedy“ 278, 1464.

Vinjevac, ob. Delegacya komory.

Vöslau, ob. Kolej żelazna.

Waadt; stopień wzajemności pod względem przymusowej egzekucyi z wyroków sądowych 290, 1479.

Waga pewnych towarów nadchodzących z zagranicy całym wagonami; oznaczanie jej na komorach 232, 1340.

Wagi zórawiove K. Schembera i K. Herrmanna, ich sprawdzanie i cechowanie 211, 1274.

Wagony zbiornikowe; badanie ich tary w razie przelewania oleju skalnego podczas przewozu 31, 57.

Wartość nieruchomości; obliczanie jej w celu wymierzenia należności 61, 374 i 301, 1505.

— szacunkowa nieruchomości obciążonych hipoteką łączną obliczana według podatku a mająca służyć za podstawę tymczasowego ustalenia stanu biernego i rozdziału ceny kupna 174, 1163.

Wejście w wykonanie ustawy z r. 1891 o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego 178, 1203.

Welenije, ob. Koleje żelazne.

Wielocypedy; dotyczące uzupełnienie w spisie abecedlowym towarów taryfy cłowej 278, 1464.

Wels, ob. Komora.

Weterynarskie nauki; nowy ich rozkład dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych 80, 417.

Węgiel kostny; postępowanie z nim ze względu na cło 6, 16.

Węgierska loterya klasowa; zakaz grania na niej 186, 1231.

Węgry; zmiana artykułu VI. przymierza cłowego i handlowego z niemi 72, 396.

— czasowe utrzymanie w mocy obowiązującej przymierza cłowego i handlowego 308, 1528.

Wiedeń; uwolnienie jego pożyczki w sumie 60 milionów koron od opłat stęplowych i bezpośrednich i dozwole nie lokowania w obligacjach tej pożyczki kapitałów fundacyjnych, sierocych itp. 56, 369.

— złączenie sądów powiatowych w dzielnicach Mariahilf i Neubau, tudzież Josefstadt i Alsergrund i ustanowienie sądu powiatowego do spraw karnych w dzielnicy Josefstadt 282, 1468.

— zmiana Porządku targowego dla targowiska bydła w St. Marx 248, 1402.

Więzienia; kwota dzienna kosztów wykonania kary na lata 1898, 1899 i 1900 296, 1498.

— sądowe; warunki do uzyskania posady w służbie administracyjnej tychże 40, 342.

**Wileza Hora, }
Wildstein, } ob. Koleje żelazne.**

Wina włoskie; pozwolenie używania do beczek, w których są wprowadzane, zamknięcia systemu Mengariniego 82, 425.

— — uzupełnienie spisu tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wydawania im świadectw rozbioru chemicznego 70, 393 i 143, 1073.

Winkulowane obligacje; egzekucye na takowych 249 1403.

Winohrady królewskie, ob. Koleje żelazne.

- Właściwość** organów zarządu wyznaniowego odnośnie do ustawy o stosunkach prawnych zewnętrznych społeczności religijnej izraelskiej; rozgraniczenie jej obszaru 96, 467.
- sądu dla miejsca dopełnienia umowy; stwierdzanie takowej 280, 1465.
- Włochy**; stopień wzajemności pod względem przymusowej egzekucji z wyroków sądowych 288, 1478.
- Włoskie wina**; pozwolenie używania do beczek, w których są wprowadzane, zamknięcia systemu Mengariniego 82, 425.
- Woda sodowa**; wyrób przemysłowy takowej 236, 1362.
- Wodniany**, ob. Kolej żelazna.
- Wodomierze**; pokrywanie kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu w razie nadsyłania do sprawdzania i ocechowania 264, 1450.
- sprawdzanie i cechowanie 132, 1057; 214, 1285; 302, 1506.
- Wojniłów**; ustanowienie urzędu podatkowego i sądowno-depozytowego 266, 1451.
- Wojskowa służba**; uzupełnienie §. 69:4 Przepisów część I. 166, 1102.
- Wózki osobowe samoruchowe**; uzupełnienie w spisie abecedowym towarów taryfy cłowej 278, 1464.
- Wspólne sprawy**; stosunek, w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przyczyniać się mają w roku 1898 do pokrywania ich kosztów 310, 1533.
- Wybuchowe przedmioty**; zmiana rozporządzenia z roku 1893, tyżącego się ich przewozu kolejami żelaznymi 274, 1461.
- Wychodźstwo**; ustawa zawierająca postanowienia karne odnośnie do trudnienia się jego sprawami 27, 32.
- Wycofanie z obiegu monet zdawkowych miedzianych** po 1 cencie i po pół centa waluty austriackiej 135, 1058.
- Wyczapy**, ob. Sąd powiatowy.
- Wydatki państwa**; rozporządzenie cesarskie, tyżące się ich pokrywania w czasie od 1. stycznia aż do końca czerwca 1898 304, 1507.
- Wydawanie wzajemne zbrodniarzów**; traktat z Szwajcaryą 1, 1.
- Wykazy zarządców do administracji przymusowej**; ich zakładanie, prostowanie i uzupełnianie, ob. Administracja przymusowa.
- Wykonywanie czynności sądowych poruczonych sądom egzekucyjnym** 157, 1091.
- Wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacji płaconej przy wywozie cukru** 126, 1031.
- Wynalazki**; ustawa o ich ochronie 30, 35.
- Wyroki zagraniczne**; stopień wzajemności pod względem przymusowej egzekucji takowych, ob. Egzekucya.
- Wyrób naczyń i przyborów do żywności i napojów**; kupczenie takowymi 235, 1361.
- Wystawa powszechna w Paryżu r. 1900**; ustawa o wyznaczeniu dotacyi na wzięcie w niej udziału 7, 17.
- Wyszynk piwa**; używanie przyrządów lewarowych 237, 1363.
- Wyznaniowy zarząd**; rozgraniczenie obszaru właściwości jego organów odnośnie do ustawy o stosunkach prawnych zewnętrznych społeczności religijnej izraelskiej 96, 467.
- Wzajemność** co do egzekucji przymusowej z wyroków zagranicznych, ob. Egzekucya.
- Zabezpieczenie niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacji płaconej przy wywozie cukru**; wymiar takowego na kampanię 126, 1031.
- Zagraniczny handel**, ob. Handel.
- Zakaz grania na węgierskiej loteryi klasowej** 186, 1231.
- handlu obnośnego na obszarze miasta Salzburga 142, 1071.
- — — w Celowcu 51, 360.
- — — w uzdrowisku Fusch 125, 1031.
- przywozu i przewozu pewnych towarów z Azji 29, 33.
- — — — niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich i z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego 180, 1227.
- używania przyrządów ogrzewczych, szkodliwe gazy wywięzujących w lokalach, w których ludzie mają przebywać 4, 15.
- wyrobu i sprzedaży obrazków do przyklejania, pyłem szklanym posypanych 238, 1364.
- sprzedaży i używania anyżu gwiaździstego „japońskiego“ do celów lekarskich lub w jakikolwiek inny sposób 239, 1364.
- Zakłady** do badania żywności i przedmiotów użytkowych; ustanowienie 240, 1367; otwarcie 269, 1454.

Zakłady doświadczalne włoskie do wystawiania dla win włoskich świadectw rozbioru chemicznego 143, 1073.

- karne; kwota dzienna kosztów wykonania kary na lata 1898, 1899 i 1900 296, 1498.
- naukowe, których świadectwa uważają się za dowód uzdolnienia do rozpoczęcia pewnych przemysłów konsensowych 284, 467.
- przemysłowo-naukowe, których skończenie uprawnia do rozpoczęcia przemysłów rękodzielniczych 219, 1292.
- publiczne i powszechnie użyteczne; egzekucje przeciwko nim 153, 4087.

Zakopane, ob. Kolej żelazna.

Zaopatrzenia dla szeregowców i dla sług biurowych Zandarmeryi, jakoteż dla ich wdów i sierot 42, 349.

- emerytalne funkcjonaryuszów cywilnych (nauczycieli) w służbie państwa, ich wdów i sierot; zmiana częściowa przepisu wykonawczego do ustawy o takich 267, 1452.

Zapobieganie zetknięciu się statków na morzu 95, 460.

Zapomogi w celu uśmierzenia niedostatku; rozporządzenie cesarskie 60, 373.

- z funduszków państwa w celu uśmierzenia niedostatku; zatwierdzenie odnośnego rozporządzenia cesarskiego z r. 1896 28, 33.
- — — i dotacje z powodu wydarzeń żywiołowych; rozporządzenie cesarskie 298, 1499.

Zarobkowy podatek od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie; przepis wykonawczy do rozdziału II. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 124, 971.

- podatek powszechny; przepis wykonawczy do rozdziału I. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich 35, 139; dodatki 172, 1162 i 173, 1163.
- powszechny i osobisto-dochodowy podatek; zwrot kosztów podróży przewodniczącym i członkom komisji, tudzież doradcom poufnym 151, 1077.

Zarządcy do administracji przymusowej, ob. Administracja przymusowa.

Zastawy i przelewy dobrowolne, dotyczące się pretensji do skarbu państwa, płatne w kasach państwa; postępowanie z nimi 251, 1409.

Zatajenia w sprawach podatkowych popełnione przed dniem 1. stycznia 1898; ich bezkarność 307, 1527.

Zatyczki korkowe do uszlachetniania winorośli; postępowanie z nimi ze względu na cło 45, 352.

Zboże; sprawdzanie i cechowanie przyrządów do oznaczania jego jakości zapomocą ważenia małych ilości ziarna 213, 1280.

Zbrodniarze; traktat z Szwajcaryą, dotyczący się wzajemnego wydawania ich 1, 1.

Zdawkowe monety miedziane po 1 c. i po 1/2 c. w. a.; wycofanie z obiegu 135, 1058.

Zeltweg, ob. Koleje żelazne.

Zetknięcie się statków na morzu; przepisy o zapobieganiu 95, 460.

Zimnowoda; zaliczenie do VIII. klasy taryfy czynszów wojskowych 55, 369.

Zimnowódka z przyległością Łapajówką; zaliczenie do VIII. klasy taryfy czynszów wojskowych 55, 369.

Zmarli na emeryturze funkcjonaryusze państwa; sposób liczenia ćwierci pośmiertnej 267, 1462.

Zmiana nazwy Sądu powiatowego libawskiego na Sąd powiatowy libawski w Morawii 133, 1057.

- oznaczenia Komory głównej w Nowych Ickanach (dworzec Suczawa-Ickany) na: c. k. Komora główna w Ickanach 131, 1057.
- przepisów wykonawczych do ustawy z r. 1890 o statystyce handlu zagranicznego 119, 917.
- przepisu wykonawczego do ustawy o zaopatrzeniach funkcjonaryuszów cywilnych (nauczycieli) w służbie państwa, ich wdów i sierot 267, 1452.
- porządku targowego dla wiedeńskiego targowiska bydła w St. Marx 248, 1402.
- przepisów o przewożeniu Łabą przedmiotów niebezpiecznych i materiałów gryzących 191, 1238.
- i uzupełnienie rozporządzeń, dotyczących się zapobiegania eksplozjom kotłów parowych 50, 360.
- postanowień Dodatków do Porządku obiorczego Rady państwa, dotycząca się Czech 13, 25 i 14, 26; Galicyi 16, 26; Austrii poniżej Anizy 18, 27; Salzburga 19, 27; Krainy 20, 28; Bukowiny 21, 28; Gorycyi Gradyjski 22, 28.
- przepisów o ponownem peryodycznem sprawdzaniu przyrządów do mierzenia natły i innych płynów, które się prędko ulatniają 148, 1075.
- w abecedłowym spisie towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Olej bursztynowy“ 74, 397.
- — — — — — — — — — „Kapelusze i czapki“ 105, 474.
- rozporządzenia, dotyczącego się dozwalania pracy przemysłowej w niedzielę 97, 468.

Zmiana sposobu oznaczania administracji podatkowych w Pradze 134, **1058**.

— i uzupełnienie ustawy przemysłowej 63, **375**.

— ustawy z r. 1873 o służących spółkom zarobkowym i gospodarskim uwolnieniach od należności stęplowych i bezpośrednich 57, **370**.

— artykułu VI. przymierza cłowego i handlowego z Węgrami; ustawa 72, **396**.

Zmiany dodatkowe w ustawie skarbowej z dnia 28. marca 1896; ustawa 92, **445**.

— co do należności sądowych; rozporządzenie cesarskie 305, **1515**; przepis wykonawczy 306, **1520**.

Znaczki przemysłowe; opatrywanie nimi wyrobów cukrowych 168, **1103**.

— stęplowe; zaprowadzenie nowych 244, **1392**.

— — urzędowe wyciskanie ich w Ustiu nad Łabą na listach przewozowych kolejowych i na blankietach do rachunków 225, **1337**.

— zamknięcia do cukru; wyrób ich bez stosowania procedury odejmowania 144, **1073**.

Znawcy i świadkowie w sprawach cywilnych; ich należności 221, **1309**.

— żywności; urządzenie dla nich nauk i egzaminów 241, **1381**.

Zniżenie ceny soli cegielkowej wyrabianej w Ebensee i w Ischlu 99, **471**.

Zniżki co do podatków rzeczowych ustawą z dnia 25. października 1896 zarządzone; wprowadzenie ich 297, **1498**.

Znorów w Morawii; przyłączenie do sądu powiatowego strażnickiego 163, **1101**.

Zwołanie Rady państwa; patent cesarski 12, **24**.

— sejmów krajowych; patent cesarski 10, **21**.

Żandarmerya; ustawa o zaopatrzeniach dla szeregowców i sług biurowych, jakoteż dla wdów i sierot 42, **349**.

Żdżar, ob. Kolej żelazna.

Żeglarstwa znawcy; mianowanie sędziów obywatelskich z ich grona 129, **1041**.

Żywność i napoje; wyrób naczyń, w których przyrządzają się i zachowują i kupczenie niemi 235, **1361**.

— i przedmioty użytkowe; ustanowienie pracowni do badania 240, **1367**; ich otwarcie 270, **1454**.

— i kupczenie nią i niektórymi przedmiotami użytkowymi; ustawa 89, **437**.

— i przedmioty użytkowe; ustanowienie zakładów do jej badania 240, **1367**; otwarcie takowych 269, **1454**.

— kupczenie nią i niektórymi przedmiotami użytkowymi; rozporządzenie dotyczące się wykonania §. 10go, ustęp 3 ustawy z dnia 16. stycznia 1896 234, **1357**.

— ustanowienie Rady przybocznej do spraw kupczenia nią i niektórymi przedmiotami użytkowymi 90, **443**.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 10. stycznia 1897.

Treść: № 1. Traktat pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Szwajcaryą, tyczący się wzajemnego wydawania sobie zbrodniarzów.

1.

Traktat z dnia 10. marca 1896,

pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Szwajcaryą, tyczący się wzajemnego wydawania sobie zbrodniarzów.

(Zawarty w Bernie dnia 10. marca 1896, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany dnia 16. listopada 1896, ratyfikacje wzajemne wymieniono w Bernie dnia 28. listopada 1896.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
 divina favente clementia Austriae Imperator;
 Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae,
 Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae;
 Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae,
 superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio
 Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus ac singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiariorum Nostro atque illo Helvetiae foederatae, praevie collatis consiliis mutuisque deliberationibus, conventio de mutua maleficorum extraditione cum protocollo finali die decimo mensis Martii anni millesimi octingentesimi nonagesimi sexti Bernae inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., et Roi Apostolique de Hongrie

et

La Confédération suisse,

ayant jugé à propos de conclure un Traité sur l'extradition réciproque des malfaiteurs ont nommé dans ce but pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., et Roi Apostolique de Hongrie:

Le Comte Charles de Kuefstein. Son Conseiller Intime et Chambellan, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire auprès de la Confédération suisse, Chevalier de l'Ordre de la Couronne de fer de 1ère classe, etc.,

Le Conseil fédéral de la Confédération suisse:

M. Edouard Müller, Conseiller fédéral, Chef du département fédéral de justice et police,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des article suivants:

Article Ier.

Les Gouvernements des Hautes Parties contractantes s'engagent à se livrer réciproquement, à la seule exception de leurs nationaux, les individus contre lesquels une enquête est ouverte ou qui ont été condamnés par les autorités judiciaires de l'une des Parties contractantes pour un des actes punissables mentionnés à l'article II ci-après, et qui se trouvent sur le territoire de l'autre Partie.

L'extradition n'aura lieu que pour une action punissable qui, d'après la législation de l'Etat requérant et de l'Etat requis, peut entraîner une peine d'un an d'emprisonnement ou une peine plus grave.

Lorsque l'action punissable, motivant la demande d'extradition, aura été commise dans un Etat tiers, l'extradition aura lieu, si les législations des Parties contractantes autorisent la poursuite des faits de ce genre, même lorsqu'ils ont été commis à l'étranger, et qu'il n'y ait lieu, pour l'Etat requis, de traduire le criminel devant ses propres tribunaux, ni de le livrer au Gouvernement de l'Etat où l'action punissable a été commise.

(Przekład.)

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. itd. i Król Apostolski węgierski,

tudzież

Federacya szwajcarska,

uznawszy za stosowne zawrzeć Traktat, tyczący się wydawania zbrodniarców, mianowali do tego celu Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. itd. i Król Apostolski węgierski:

Pana Hrabiego Karola Kuefsteina, Swego szambelana i tajnego radcę, nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy Federacyi szwajcarskiej, kawalera orderu Żelaznej Korony I. klasy itd.,

Rada związkowa Federacyi szwajcarskiej:

Pana Edwarda Müllera, radcę związkowego, naczelnika wydziału federacyjnego sprawiedliwości i policyi,

którzy okazawszy sobie wzajemnie swoje pełnomocnictwa i znalazłszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Rządy Wysokich Stron kontraktujących zobowiązują się wydawać sobie nawzajem z wyjątkiem własnych obywateli, osoby zostające w śledztwie lub skazane przez Władze sądowe jednej ze Stron kontraktujących za jeden z czynów karygodnych w artykule II wzmiankowanych a znajdujące się w obszarze drugiej Strony.

Wydawać się będzie tylko z powodu takich czynów karygodnych, które według ustawodawstwa państwa proszącego o wydanie i państwa proszonego o wydanie zagrożone są więzieniem jednorocznem lub jeszcze cięższą karą.

Jeżeli czyn karygodny, na którym opiera się żądanie wydania, popełniony został w trzecim państwie, wydanie nastąpi, jeżeli ustawy Stron kontraktujących pozwalają ścigania sądowego za takie czyny karygodne, chociażby za granicą popełnione a państwo o wydanie proszone nie jest obowiązane stawić zbrodniarza przed własnymi sądami lub wydać go Rządowi państwa, w którym czyn karygodny popełnił.

Article II.

Les actes punissables à raison desquels l'extradition sera accordée, s'ils constituent une infraction de droit commun, sont les suivants:

1. L'homicide, le meurtre, l'assassinat, le parricide, l'infanticide, l'empoisonnement.
2. L'avortement.
3. Les coups et blessures, l'administration de substances dangereuses ou de poisons, ainsi que tout autre acte, lorsque par ces faits, le délinquant aura occasionné volontairement, mais sans intention de donner la mort, une maladie ou une incapacité de travail de plus de vingt jours, ou une mutilation, amputation ou privation de l'usage de membres, cécité, perte d'un œil ou autre infirmité permanente.
4. L'enlèvement, le recel, la suppression, la substitution ou la supposition d'enfant.
5. L'exposition ou l'abandon d'enfant.
6. L'enlèvement de mineurs.
7. Le viol.
8. L'attentat à la pudeur commis sur une personne avec ou sans violence.
9. L'attentat aux mœurs, excitant, pour satisfaire les passions d'autrui, à la débauche ou à la corruption de mineurs de l'un et de l'autre sexe, de même l'attentat aux mœurs, commis pour satisfaire ses propres passions, en excitant à la débauche les mineurs de l'un ou de l'autre sexe, lorsque celui qui se rend coupable de cet attentat est le père ou la mère, le tuteur ou l'instituteur ou toute autre personne chargée de la surveillance de la personne débauchée.
10. La polygamie.
11. Les attentats à la liberté individuelle et à l'inviolabilité du domicile.
12. Les menaces d'attentat contre les personnes ou contre les propriétés, si ces menaces ont été faites avec ordre ou sous condition.
13. La contrefaçon ou falsification de documents publics et privés, et l'usage de ces documents; la destruction, détérioration ou suppression illégale d'un document, avec intention de porter préjudice à une tierce personne; l'abus de blanc-seing.
14. La fausse monnaie, comprenant la contrefaçon et l'altération de la monnaie, l'émission et la mise en circulation de la monnaie contrefaite ou altérée: la contrefaçon ou falsification de billets d'

Artykuł II.

Czyny karygodne, z powodu których zezwalać się będzie na wydanie, jeżeli uzasadniają istotę popołitej zbrodni lub występku, są następujące:

1. Zabójstwo i morderstwo (skrytobójstwo, otrucie, ojcobójstwo, dzieciobójstwo).
2. Spędzenie płodu.
3. Skaleczenie lub zranienie, zadanie trucizny lub innych środków niebezpiecznych, jakoteż wszelki inny czyn, którym sprawca umyślnie, jednak bez zamiaru sprowadzenia śmierci, przyprawił kogoś o chorobę lub niezdolność do pracy dłużej niż dwadzieścia dni trwającą, o kalectwo, o amputację lub ubezwładnienie członka, o ślepotę, stratę oka lub o inną trwałą ułomność.
4. Porwanie dziecka, zatajenie, usunięcie, zamiana lub podsunięcie.
5. Porzucenie lub złośliwe opuszczenie dzieci.
6. Urowadzenie nieletnich.
7. Zgwałcenie.
8. Targnięcie się przemocą lub bez przemocy na wstydlivość osoby.
- Wykroczenie przeciwko moralności, jeżeli dla zaspokojenia chuci innych osób uwiedziono małoletnich jednej lub drugiej płci do rozwizności lub niemoralności, niemniej wykroczenie przeciwko moralności popełnione dla zaspokojenia własnych namiętności przez uwiedzenie nieletnich jednej lub drugiej płci, jeżeli ten, który dopuścił się uwiedzenia, jest ojcem, matką, opiekunem lub nauczycielem osoby uwiedzonej lub kimkolwiek innym obowiązany czuwać nad osobą uwiedzioną.
10. Wiołożęństwo.
11. Zamach na wolność osobistą lub prawo domowe.
12. Zagrożenie zamachem przeciwko osobie lub własności, jeżeli groźby te były uczynione w skutek polecenia lub pod warunkiem.
13. Fałszowanie lub podrabianie dokumentów publicznych lub prywatnych i używanie takich dokumentów; zniszczenie, uszkodzenie lub zatajenie nieprawne dokumentu, w celu wyrządzenia szkody trzeciej osobie; nadużycie blankietu.
14. Fałszowanie monet, licząc tu podrabianie i przeinaczanie takowych, wydawanie i puszczenie w obieg takich monet podrobionych lub przeinaczonych; podrabianie lub fałszowanie biletów banko-

banque, d'obligations ou d'autres titres et valeurs, émis par l'Etat ou, avec l'autorisation de l'Etat, par des corporations, des sociétés ou des particuliers; l'émission ou la mise en circulation de ces billets de banque, obligations ou autres titres et valeurs contrefaits ou falsifiés.

15. La contrefaçon ou falsification de sceaux, timbres, poinçons et marques destinés à un service public; l'usage de pareils sceaux, timbres, poinçons et marques contrefaits ou falsifiés, ainsi que l'abus de vrais sceaux, timbres, poinçons et marques destinés à un service public.

16. Le faux témoignage, la fausse expertise, le faux serment, l'excitation au faux serment, la subornation de témoins, d'experts et d'interprètes.

17. La dénonciation calomnieuse.

18. L'abus d'autorité, le détournement et la malversation de la part de fonctionnaires publics.

19. La corruption de fonctionnaires publics, de juges, des jurés et d'experts.

20. L'incendie et l'emploi abusif de matières explosibles.

21. Le vol et le brigandage.

22. L'extorsion.

23. L'escroquerie et la fraude.

24. Les soustractions frauduleuses ou détournements et l'abus de confiance.

25. La banqueroute frauduleuse et les fraudes commises dans les faillites au préjudice des créanciers.

26. Les actes intentionnellement attentatoires à la sécurité de la circulation sur les chemins de fer; la destruction ou la détérioration de chemins de fer, de leur matériel d'exploitation, de machines à vapeur, de télégraphes et téléphones, ayant un caractère d'utilité publique.

27. Les actes intentionnels, propres à amener une inondation, s'il en résulte un danger pour la vie des personnes ou pour la propriété d'autrui.

28. La destruction ou dégradation intentionnelle de la propriété mobilière ou immobilière, publique ou privée, y compris l'empoisonnement de bestiaux ou autres animaux.

29. Le mélange intentionnel aux denrées de matières pouvant donner la mort ou altérer la santé, ainsi que la mise en vente ou la distribution de pareilles denrées, en cachant leur caractère nuisible.

wych, obligacyj i innych papierów publicznych, emitowanych przez państwo lub za zezwoleniem państwa, przez korporacje, spółki lub osoby prywatne, wydawanie i puszczenie w obieg takich fałszywych lub sfałszowanych biletów bankowych, obligacyj i innych papierów publicznych.

15. Fałszowanie lub podrabianie pieczęci, stępli, cech srebra i złota i znaków; używanie takich podrobionych lub sfałszowanych pieczęci, stępli, cech srebra i złota i znaków, tudzież nieprawne używanie prawdziwych do urzędowego użytku przeznaczonych pieczęci, stępli, cech srebra i złota i znaków.

16. Fałszywe świadectwo, fałszywe wywoływanie opinii ze strony biegłych; krzywoprzysięstwo, nakłanianie do niego, nakłanianie świadków, biegłych i tłumaczy do fałszywych oświadczeń.

17. Fałszywe oskarżenie.

18. Nadużycie władzy urzędowej, przywłaszczenie sobie czego i przeniewierzenie się ze strony urzędników publicznych.

19. Przekupienie urzędników publicznych, sędziów, przysięgłych i biegłych.

20. Podpalenie i nadużycie środków rozsądzających.

21. Kradzież i rabunek.

22. Wymuszenie.

23. Podejście i oszustwo.

24. Przywłaszczenie sobie czego, przeniewierstwo i nadużycie zaufania.

25. Upadłość oszukańska i oszustwo na szkodę wierzycieli krydalnych.

26. Zamach umyślny na bezpieczeństwo ruchu kolei żelaznej; zburzenie lub uszkodzenie kolei żelaznych, jakoteż taboru, machin parowych, telegrafów i telefonów, służących do celów publicznych.

27. Czyny umyślne, mogące spowodować powódź, jeżeli wynika z nich niebezpieczeństwo dla życia ludzkiego lub cudzej własności.

28. Umyślne zniszczenie lub uszkodzenie własności ruchomej lub nieruchomej, publicznej lub prywatnej, jak niemniej strucie bydła użytkowego lub innych zwierząt.

29. Umyślne przymieszanie do żywności rzeczy niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia, trzymanie takich żywności na sprzedaż i wydawanie takich żywności z zamulczeniem o ich szkodliwej własności.

30. Les actions causant la destruction, l'échouement, la détérioration ou la perte de navires.

31. Le recèlement des objets provenant de vol, de brigandage, ou de soustraction frauduleuse.

32. L'assistance prêtée pour la suppression des traces d'une action punissable.

L'extradition sera accordée de même dans les cas de tentative et de participation, lorsqu'ils sont prévus par la législation des Parties contractantes.

Article III.

L'extradition ne sera pas accordée pour des infractions politiques.

Elle sera accordée alors même que le coupable alléguerait un motif ou un but politique, si le fait pour lequel elle est demandée, constitue principalement un délit commun. L'Etat requis appréciera librement, dans chaque cas particulier, le caractère de l'infraction, selon les faits de la cause; il pourra exiger de l'Etat requérant la production de tous les renseignements et justifications nécessaires sur l'état de fait.

Lorsque l'extradition sera accordée, la personne dont l'extradition est demandée, ne pourra être, dans l'Etat requérant, ni poursuivie ni punie pour un crime politique non plus que pour son motif ou son but politique.

Article IV.

L'extradition ne sera pas accordée pour les infractions aux lois fiscales ni pour les délits purements militaires.

Lorsqu'une personne poursuivie pour une infraction motivant l'extradition a contrevenu, en outre, à une loi fiscale ou à une loi militaire, cette contravention ne pourra ni entraîner une condamnation ni constituer une circonstance aggravante.

Article V.

Si la peine édictée par la loi de l'Etat requérant, pour l'infraction qui motive la demande d'extradition, est une peine corporelle, cette peine sera, le cas échéant, commuée en prison ou en amende.

30. Czyny, z których wynikało zniszczenie, rozbicie, uszkodzenie lub zatonięcie statków.

31. Ukrywanie przedmiotów nabytych drogą kradzieży, rabunku lub przywłaszczenia oszukańskiego.

32. Dopomaganie do zatarcia śladów czynu karygodnego.

Wydanie nastąpi także za usiłowanie i uczestnictwo, o ile usiłowanie i uczestnictwo podlega ukaraniu według ustaw Stron kontraktujących.

Artykuł III.

Z powodu czynów karygodnych politycznych wydawanie nie będzie dozwolane.

Jednakowoż, chociażby sprawca zastąpił się pobudką polityczną lub takimże celem, wydanie będzie dozwolone, jeżeli czyn, z powodu którego wydanie jest żądane, ma wybitny charakter pospolitego zbrodni lub takiegoż występku. Państwo proszone o wydanie decyduje w każdym z osobna przypadku według własnego zdania co do natury czynu karygodnego na podstawie istoty czynu; ma ono prawo żądać od państwa o wydanie proszącego, żeby udzieliło wszelkich potrzebnych do tego wyjaśnień i dowodów co do istoty czynu.

Gdy wydanie zostanie przyzwolone, wydany nie może być w państwie, które żądało wydania, ani ścigany ani karany z powodu zbrodni politycznej, jak niemniej z powodu swojej pobudki politycznej lub takiegoż celu.

Artykuł IV.

Wydanie nie będzie dozwolane z powodu wykroczenia przeciw ustawom fiskalnym ani z powodu występków wyłącznie wojskowych.

Jeżeli osoba, ścigana z powodu czynu karygodnego, uzasadniającego wydanie, wykroczyła nadto przeciw ustawie fiskalnej lub wojskowej, wykroczenie to nie ma stanowić powodu ani do ukarania ani do zaostrzenia kary.

Artykuł V.

Jeżeli ustawa karna państwa proszącego zagrożą karą cielesną ów czyn karygodny, z powodu którego żąda się wydania, kara ta ma być w danym przypadku zamieniona na karę uwięzienia lub piętniężną.

Article VI.

Aucune personne extradée en vertu du présent traité ne pourra être jugée, dans le pays requérant, par un tribunal d'exception.

Article VII.

Les individus poursuivis pour des actes mentionnés à l'article II devront être mis en état d'arrestation provisoire sur la demande qui en sera faite par une autorité compétente en vue de leur extradition et moyennant la production soit du jugement de condamnation, soit d'un acte d'accusation, soit d'un mandat d'arrêt ou de tout autre acte ayant la même force.

En cas d'urgence l'arrestation provisoire aura lieu également sur tout autre avis, qu'il soit transmis par la poste ou par le télégraphe, attestant qu'il existe un des documents ci-dessus énumérés.

Dans l'un et l'autre cas la demande d'arrestation provisoire sera adressée par voie diplomatique au Président de la Confédération si l'inculpé s'est réfugié en Suisse, et au Ministère Impérial et Royal des affaires étrangères à Vienne si l'inculpé s'est réfugié en Autriche ou en Hongrie.

En cas d'extrême urgence l'arrestation provisoire aura lieu également sur la demande d'une autorité de l'une des Parties contractantes adressée directement à une autorité de l'autre Partie.

Article VIII.

Dans le cas du dernier alinéa de l'article VII l'individu arrêté sera mis en liberté si dans les huit jours dès celui de l'arrestation, avis de l'existence d'un mandat d'arrêt émané d'une autorité judiciaire n'a pas été donné à l'autorité requise.

Dans tous les cas l'individu arrêté en application de l'une des dispositions de l'article VII sera mis en liberté, si dans les vingt jours dès le jour de l'arrestation le Gouvernement auquel l'extradition devra être demandée, n'a pas reçu communication par voie diplomatique de l'un des documents mentionnés au 1er alinéa de l'article VII.

Article IX.

La demande d'extradition devra être faite par voie diplomatique.

Article X.

Elle sera accompagnée de l'un des documents mentionnés à l'article VII, expédié en original ou en copie légalisée.

Artykuł VI.

Osoba wydana na zasadzie niniejszego traktatu nie może być w państwie, które żądało wydania, stawiona przed sądem wyjątkowym.

Artykuł VII.

Osoby ścigane z powodu czynów w artykule II oznaczonych, muszą być tymczasowo aresztowane, gdy Władza właściwa zażąda tego w celu uzyskania wydania i nadesła wyrok skazujący, akt oskarżenia lub rozkaz uwięzienia lub inny dokument tego samego znaczenia.

W nagłych przypadkach aresztowanie tymczasowe ma nastąpić także na wszelkie inne pocztą lub telegrafem nadesłane uwiadomienie, że istnieje jeden z powyższych dokumentów.

W obu przypadkach żądanie dotyczące się aresztowania tymczasowego wystosować należy drogą dyplomatyczną a mianowicie do Prezydenta Federacji, jeżeli obwiniony schronił się do Szwajcaryi, a do c. i k. Ministerstwa spraw zewnętrznych w Wiedniu, jeżeli schronił się do Austrii lub do Węgier.

W razie nadzwyczajnej nagłości aresztowanie tymczasowe ma nastąpić także na żądanie Władzy jednej ze Stron kontraktujących wystosowane bezpośrednio do Władzy drugiej Strony.

Artykuł VIII.

W przypadku ostatniego ustępu artykułu VII osoba aresztowana zostanie uwolniona, jeżeli w przeciągu dni ośmiu od dnia aresztowania Władza proszona nie otrzyma uwiadomienia, że istnieje rozkaz uwięzienia przez Władzę sądową wydany.

We wszystkich przypadkach osoba, aresztowana w zastosowaniu jednego z postanowień artykułu VII, zostanie uwolniona, jeżeli w przeciągu dni dwudziestu, licząc od dnia aresztowania, Rząd, który miano prosić o wydanie, nie otrzyma drogą dyplomatyczną jednego z dokumentów w pierwszym ustępie artykułu VII wzmiankowanych.

Artykuł IX.

Wydania żądać trzeba zawsze drogą dyplomatyczną.

Artykuł X.

Z żądaniem wydania nadesłać należy zawsze wygotowanie lub uwierzytelniony odpis jednego z dokumentów w artykule VII wzmiankowanych.

Ce document indiquera la nature et la gravité du fait incriminé, la date et le lieu auxquels il a été commis, ainsi que le texte de la loi pénale en vigueur dans le pays requérant qui est applicable à ce fait et qui énonce la pénalité que ce fait entraîne.

Lorsqu'il s'agit de délits contre la propriété il y aura toujours lieu d'indiquer le montant du dommage que le délinquant a causé ou voulu causer.

La demande d'extradition sera accompagnée autant que possible du signalement de l'individu réclamé ou d'autres données pouvant servir à vérifier son identité.

Dès qu'il aura reçu les documents ci-dessus mentionnés le Gouvernement requis ordonnera l'arrestation de l'individu poursuivi.

Dans le cas de doute sur la question de savoir si l'infraction qui fait l'objet de la poursuite, rentre dans les cas prévus par la présente Convention, des explications pourront être demandées à l'Etat requérant, et l'extradition ne sera accordée que si les explications fournies sont de nature à écarter ces doutes.

Dans le cas où des explications auraient été demandées comme il vient d'être dit, l'individu arrêté pourra être élargi, si les explications demandées n'ont pas été fournies au Gouvernement requis dans les trente jours dès celui où la demande en sera parvenue au Gouvernement requérant.

Article XI.

Les objets dans la possession desquels l'inculpé se trouve par suite de l'action punissable, ou ceux qui ont été saisis sur lui, les moyens et instruments ayant servi à commettre l'acte coupable, ainsi que toute autre pièce à conviction, seront remis au Gouvernement réclamant l'extradition, même dans le cas où celle-ci, déjà accordée, ne pourrait être effectuée par suite de la mort ou de la fuite du coupable.

Cette remise comprendra également tous les objets de la même nature que le prévenu aurait cachés ou déposés dans le pays accordant l'extradition et qui seraient découverts ultérieurement.

Sont réservés toutefois les droits que des tiers auraient acquis sur les objets en question, lesquels devront être rendus aux ayants-droit sans frais, après la conclusion du procès.

W dokumencie tym podać należy rodzaj i stopień ciężkości czynu inkryminowanego, miejsce i czas popełnienia, tudzież osnovę ustępów ustawy karnej, obowiązującej w kraju żądającym wydania a odnoszących się do tego czynu i wyrażających, jaka kara ma być do niego zastosowana.

Gdy chodzi o występki przeciw własności, podać trzeba nadto kwotę szkody, którą wyrządzono lub zamierzano wyrządzić.

Do prośby o wydanie dołączyć trzeba, o ile można, opis osoby, której wydania się żąda i inne szczegóły, mogące służyć do sprawdzania tożsamości.

Rząd proszony zarządzi przyaresztowanie osoby ściganej, jak tylko otrzyma wzmiankowane wyżej dokumenty.

Gdyby zachodziła wątpliwość, czy czyn karygodny, na którym oparto żądanie wydania, jest objęty postanowieniami niniejszego Traktatu, żądać się będzie wyjaśnień od Rządu, który domaga się wydania i po ich nadejściu, jeżeli wątpliwości zostaną usunięte, wydanie będzie przyzwolone.

Gdy się żąda w myśl powyższego wyjaśnień co do wydania, aresztowany może być puszczony na wolną stopę, jeżeli Rząd o wydanie proszony, nie otrzyma tych wyjaśnień w przeciągu dni trzydziestu licząc od dnia, w którym państwo żądające wydania otrzymało żądanie, aby nadeszło wyjaśnienia.

Artykuł XI.

Przedmioty, które winowajca nabył przez czyn karygodny lub które u niego zaaresztowano, tudzież przybory i narzędzia, które służyły do spełnienia czynu karygodnego, jakoteż wszelkie inne środki dowodowe wydane będą Rządowi domagającemu się wydania nawet wtedy, gdyby obżałowany, na którego wydanie już się zgodzono, nie mógł być wydany z powodu śmierci lub ucieczki.

Wydane będą także wszelkie przedmioty tego samego rodzaju, które obwiniony ukrył lub złożył w kraju na wydanie przyzwalającym, gdyby później zostały znalezione.

Waruje się jednak prawa trzecich osób do tych przedmiotów, które też powinny im być zwrócone bez kosztów, gdy się skończy postępowanie karne.

L'Etat auquel la remise de ces objets aura été demandée, peut les retenir provisoirement, s'il les juge nécessaires pour une instruction criminelle.

Article XII.

Si l'individu réclamé est poursuivi ou condamné dans l'Etat requis pour quelque autre infraction que celle qui a motivé la demande d'extradition, son extradition pourra être différée jusqu'à ce que les poursuites soient terminées ou jusqu'à ce qu'il ait subi la peine ou que celle-ci lui ait été remise.

Toutefois les Gouvernements des Parties contractantes pourront s'accorder mutuellement la remise temporaire de l'individu réclamé pour comparaître devant les tribunaux de l'Etat requérant, sous la condition qu'il sera renvoyé aux autorités de l'Etat requis dès que la justice de l'Etat requérant aura statué. Dans les cas de ce genre les frais d'aller et de retour seront supportés par l'Etat requérant.

Dans le cas où l'individu réclamé serait empêché par l'extradition de remplir les obligations contractées par lui envers des particuliers, son extradition n'en sera pas moins effectuée; mais ses adversaires conserveront le droit de faire valoir leurs réclamations devant l'autorité compétente.

Article XIII.

L'individu extradé ne pourra être poursuivi ni puni dans le pays auquel l'extradition aura été accordée, ni extradé à un pays tiers pour un crime ou un délit quelconque antérieur à l'extradition et non prévu par la présente Convention, à moins qu'il n'ait eu, dans l'un et l'autre cas, la faculté de quitter de nouveau le pays susdit pendant un mois après avoir été jugé et, en cas de condamnation, après avoir subi sa peine ou après avoir été gracié, ou qu'il n'y soit retourné par la suite.

Il ne pourra non plus être poursuivi ni puni du chef d'un acte punissable prévu par la présente Convention, antérieur à l'extradition, mais autre que celui qui a motivé l'extradition, sans le consentement du Gouvernement qui a livré l'extradé et qui pourra, s'il le juge convenable, exiger la production de l'un des documents mentionnés à l'article VII. Le consentement de ce Gouvernement sera de même requis pour permettre l'extradition de l'inculpé à un pays tiers. Toutefois ce consentement ne

Państwo, od którego żąda się wydania tych przedmiotów, może je zatrzymać tymczasowo, gdyby ich potrzebowało do przewodu postępowania karnego.

Artykuł XII.

Jeżeli osoba reklamowana jest przez sąd karny ścigana lub skazana w państwie, od którego zażądano wydania, za inny czyn karygodny, nie za ten, na którym opiera się żądanie wydania, w takim razie wydanie nastąpić może dopiero wtedy, gdy się skończy postępowanie karne, albo gdy osoba ta karę odsiedzi lub zostanie od niej uwolniona.

Rządy Stron kontraktujących mogą jednak wzajemnie zezwalać na czasowe postanie osoby wydać się mającej dla stawienia jej przed sądami państwa proszącego, pod warunkiem, że zaraz po skończeniu się procesu, osoba ta zostanie napowrót odesłana do Władz państwa proszonego. Koszta powstające w przypadkach takich przez postanie i odesłanie ponosić ma państwo proszące.

Gdyby osoba taka nie mogła w skutek wydania dopełnić swoich zobowiązań względem osób prywatnych, ma być pomimo tego wydana; przeciwnikom jego waruje się możliwość dochodzenia swoich praw przed Władzą właściwą.

Artykuł XIII.

Państwo, które żądało wydania, nie może osoby wydanej ani ścigać ani karać, ani też wydać trzeciemu mocarstwu z powodu zbrodni lub występku, który przed wydaniem popełniła, jeżeli w umowie niniejszej nie są przewidziane, chyba że osoba ta bądź w pierwszym bądź w drugim przypadku nie opuści na nowo kraju w przeciągu miesiąca po zamknięciu postępowania karnego, a jeżeli była skazana, po odsiedzeniu kary lub jej darowaniu, albo, jeżeli później do niego powróci.

Z powodu przewidzianego w umowie niniejszej a przed wydaniem popełnionego innego czynu karygodnego niż tego, na którym opierało się wydanie, osoba ta nie może też być ścigana lub karana bez zezwolenia Rządu, który ją wydał i ten ostatni Rząd może, jeżeli uzna to za stosowne, żądać nadesłania dokumentów w artykule VII wzmiankowanych. Zezwolenie tego Rządu jest również potrzebne do zgodzenia się na wydanie trzeciemu krajowi. Nie potrzeba jednak tego zezwolenia, jeżeli obwiniony

sera pas nécessaire, lorsque l'inculpé assisté, le cas échéant, de son défenseur ou conseil, aura demandé spontanément à être jugé ou à subir sa peine ou lorsqu'il n'aura quitté, dans le délai fixé plus haut le territoire du pays auquel il a été livré.

Article XIV.

L'extradition ne sera pas accordée lorsque l'infraction pour laquelle elle est demandée, a été commise sur le territoire de l'Etat requis, ni lorsque cette infraction, bien que commise hors du territoire, a cependant été définitivement jugée dans l'Etat requis ou y est l'objet de poursuites pénales.

L'extradition n'aura pas lieu non plus si, d'après les lois du pays requis ou d'après celles du pays requérant, la prescription de la poursuite ou de la peine est acquise avant l'arrestation ou l'assignation de l'individu réclamé, ou si, d'après la législation de l'Etat requis, l'infraction qui a motivé la demande en extradition ne peut être poursuivie que sur la plainte ou la proposition de la partie lésée, à moins qu'il ne soit vérifié que la partie lésée a demandé la poursuite.

Article XV.

Si l'inculpé dont l'extradition est demandée par l'une des Parties contractantes est réclamé également par un ou plusieurs autres Gouvernements en raison d'autres infractions, il sera livré au Gouvernement sur le territoire duquel a été commise l'infraction la plus grave et, en cas de gravité égale, au Gouvernement dont la demande est parvenue la première au Gouvernement requis.

Article XVI.

S'il s'agit de transporter par le territoire d'une des Parties contractantes un individu dont l'extradition aurait été accordée à l'autre Partie contractante par un Gouvernement tiers, la première ne s'y opposera pas, à moins que l'individu en question ne lui appartienne par sa nationalité et, bien entendu, à la condition que l'infraction donnant lieu à l'extradition soit comprise dans les articles I et II de la présente Convention, et ne rentre pas dans les prévisions des articles III, IV et XIV.

w porozumieniu ze swoim obrońcą lub doradcą prawnym, sam przez się oświadcza, że chce być przed sądem stawiony lub karę odsiedzieć, albo jeżeli w przeciągu powyższego terminu nie opuści obszaru tego kraju, któremu został wydany.

Artykuł XIV.

Nie zezwala się na wydanie, jeżeli czyn karygodny, z powodu którego jest żądane, popełniony został na obszarze państwa proszonego, lub popełniony został wprawdzie poza obrębem tego obszaru, ale w państwie proszonym został ostatecznie osądzony lub jest tam przez sąd karny ścigany.

Nie wydaje się także, jeżeli według ustaw państwa proszonego lub proszącego zaszło jeszcze przed aresztowaniem lub wezwaniem osoby, której wydania żądano, przedawnienie co do ścigania karnego lub wymierzonej kary, albo, jeżeli według ustaw państwa proszonego czyn karygodny, na którym opierało się żądanie wydania, może być ścigany przez sąd karny tylko na podstawie oskarżenia prywatnego lub na wniosek osoby w swoim prawie pokrzywdzonej, o ile nie jest stwierdzone, że uszkodzony w swoich prawach żądał ścigania.

Artykuł XV.

Gdy oprócz jednej ze Stron kontraktujących żąda wydania tej samej osoby inny Rząd lub kilka innych Rządów, z powodu innych przestępstw, reklamowany będzie wydany temu Rządowi, w którego obszarze popełnił najcięższe przestępstwo a jeżeli wszędzie popełnił równie ciężkie przestępstwo, temu Rządowi, od którego Rząd proszony otrzymał najpierwej żądanie wydania.

Artykuł XVI.

Gdy trzeci Rząd wydaje kogo jednej ze Stron kontraktujących, druga Strona pozwoli, aby go przez jej obszar przeprowadzono, jeżeli owa osoba nie przynależy do państwa o pozwolenie przeprowadzenia proszonego i jeżeli ma być wydana w skutek jednego z czynów karygodnych, w artykułach I i II umowy niniejszej wzmiankowanych a nie w skutek jednego z tych, które są przewidziane w artykułach III, IV i XIV.

Pour que, conformément au présent article, le transport d'un criminel soit accordé, il suffira que la demande en soit faite par voie diplomatique avec production, en original ou en copie authentique, d'un des actes de procédure mentionnés à l'article VII.

Le transit aura lieu sous escorte d'agents du pays qui a autorisé le transport sur son territoire, et aux frais de l'Etat requérant.

Article XVII.

Sera de même accordé dans les conditions énoncées à l'article précédent, le transport, — aller et retour, — par le territoire de l'une des Parties contractantes, des malfaiteurs détenus dans un pays tiers, que l'autre Partie contractante jugerait utile de confronter avec un individu poursuivi.

Article XVIII.

Lorsque, dans une affaire pénale non politique, un des Gouvernements contractants jugera nécessaire l'audition de témoins domiciliés dans l'autre Etat ou tout autre acte d'instruction, une commission rogatoire sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique et il y sera donné suite en observant les lois du pays sur le territoire duquel l'audition des témoins ou l'acte d'instruction devra avoir lieu.

Article XIX.

Si, dans une cause pénale non politique, la comparution personnelle d'un témoin est jugée nécessaire ou désirable, le Gouvernement de l'Etat sur le territoire duquel se trouve ce dernier, l'engagera à se rendre à l'assignation qui lui sera adressée à cet effet de la part des autorités de l'autre Etat.

Les frais de la comparution personnelle d'un témoin seront toujours supportés par l'Etat requérant, et l'invitation qui sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique indiquera la somme qui sera allouée au témoin à titre de frais de route et de séjour, ainsi que le montant de l'avance que l'Etat requis pourra, sauf remboursement par l'Etat requérant, faire au témoin sur la somme intégrale. Cette avance lui sera faite aussitôt qu'il aura déclaré vouloir se rendre à l'assignation.

Dla uzyskania pozwolenia do przeprowadzenia potrzeba tylko zażądać tego drogą dyplomatyczną, dołączając jeden z dokumentów w artykule VII wzmiankowanych w pierwopisie lub w odpisie wiarygodnym.

Obżałowanego eskortować będą agenci kraju, który pozwolił na przeprowadzenie, na koszt państwa proszącego.

Artykuł XVII.

Pod warunkami w artykule powyższym podanymi będzie także dozwolane przeprowadzenie (tam i napowrót) przez obszar jednej ze Stron kontraktujących złoczyńcy w trzecim kraju więzionego, gdy druga ze Stron kontraktujących uzna za pożyteczne jego konfrontację z jakąś osobą sądownie ściganą.

Artykuł XVIII.

Gdy w sprawie karnej nie politycznej jeder z Rządów kontraktujących uzna za potrzebne, aby świadkowie zamieszkali w obszarze drugiej Strony byli przesłuchani lub aby tam wykonano jaką inną czynność śledczą, winien zażądać tego drogą dyplomatyczną a żądaniu temu będzie uczynione zadosyć z zachowaniem ustaw kraju, w którym świadkowie mają być przesłuchani lub czynność śledcza ma być dokonana.

Artykuł XIX.

Gdyby w sprawie karnej nie politycznej potrzebne lub pożądane było osobiste stawienie się świadka, Rząd Państwa, na którego obszarze świadek przebywa, poleci temuż, aby nie omieszkiał stawić się na wezwanie otrzymane od Władz drugiego państwa.

Koszta osobistego stawienia się świadka ponosić ma zawsze państwo, które tego żąda i w żądaniu, które ma być zawsze nadesłane drogą dyplomatyczną, wyrazić trzeba, jaka kwota będzie świadkowi zwrócona na koszty podróży i pobytu i jaką kwotę państwo proszone zaliczyć może świadkowi na rachunek tego wynagrodzenia pod warunkiem, iż państwo proszące zwróci zaliczkę. Jak tylko świadek oświadczy, że wezwaniu zadość uczyni, zaliczka ta będzie mu dana natychmiast.

Aucun témoin, quelle que soit sa nationalité, qui, cité dans les pays de l'une des Parties contractantes, comparaitra volontairement devant les juges de l'autre Partie ne pourra y être poursuivi ou détenu pour des faits ou condamnations criminels antérieurs, ni sous prétexte de complicité dans les faits formant l'objet du procès où il figurera comme témoin.

Article XX.

Lorsque dans une cause pénale non politique, pendant auprès des tribunaux de l'une des Parties contractantes, la confrontation de l'inculpé avec des individus détenus dans le territoire de l'autre Partie ou la production de pièces à conviction ou d'actes judiciaires est jugée nécessaire, la demande en sera faite par voie diplomatique et il y sera donné suite en tant que des considérations spéciales ne s'y opposent. Les détenus, les pièces à conviction et les actes seront toutefois restitués aussitôt que possible.

Article XXI.

Si l'une des Parties contractantes juge nécessaire qu'un acte de la procédure pénale soit communiqué à une personne qui se trouve sur le territoire de l'autre Partie, cette communication se fera par la voie diplomatique à l'autorité compétente de l'Etat requis, laquelle renverra par la même voie le document constatant la remise ou fera connaître les motifs qui s'y opposent. Les jugements de condamnation rendus par les tribunaux de l'une des Parties contractantes contre des ressortissants de l'autre Partie ne seront toutefois pas signifiés à ces derniers. L'Etat requis n'assume aucune responsabilité du fait de la notification d'actes judiciaires.

Article XXII.

Les Parties contractantes renoncent réciproquement à toute réclamation ayant pour effet le remboursement des frais occasionnés sur leurs territoires respectifs par l'extradition des prévenus, accusés ou condamnés, ainsi que par la remise des objets indiqués à l'article XI de la présente Convention, par l'exécution des commissions rogatoires, l'envoi ou la restitution des pièces à conviction et des documents.

Les frais du transport et de l'entretien, à travers les territoires intermédiaires, des individus dont l'extradition aura été accordée, demeurent à la charge du Gouvernement requérant. Seront de même à la charge du Gouvernement requérant les

Świadek do jakiegokolwiek państwa przynależny, z obszaru jednej ze Stron kontraktujących powołany, który na wezwanie stawia się dobrowolnie przed sędziami drugiej Strony, nie może być ściągany ani więziony z przyczyny jakiegokolwiek poprzedniego czynu lub skazania, ani z powodu współwiny w uczynkach karygodnych, będących przedmiotem śledztwa, w którym staje za świadka.

Artykuł XX.

Gdy w sprawie karnej nie politycznej, toczącej się w Trybunałach jednej ze Stron kontraktujących, wypadnie skonfrontować obwinionych z aresztowanymi na obszarze drugiej Strony, albo też gdy potrzebne będą środki dowodowe lub akta sądowe, zażądać tego należy drogą dyplomatyczną a o ile względy szczególne nie staną na przeszkodzie, żądanie to będzie zawsze spełnione. Aresztowanych, środki dowodowe i akta odesłać trzeba, jak tylko można najprędzej.

Artykuł XXI.

Jeżeli jedna ze Stron kontraktujących uzna za potrzebne, żeby jakiś akt procesu karnego doręczony został osobie przebywającej na obszarze drugiej Strony, takowy nadesłany będzie drogą dyplomatyczną do Władzy właściwej państwa proszonego, która podobnie drogą dyplomatyczną prześle potwierdzenie skutecznego doręczenia lub oznajmi powody, dla których nie można doręczenia skutecznie. Jednakże wyroki karne, wydane przez sądy jednej ze Stron kontraktujących, przeciw obywatelom drugiej Strony, nie będą tym ostatnim doręczane. Przez skuteczenie doręczenia aktów sądowych państwo proszone nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Artykuł XXII.

Strony kontraktujące zrzekają się nawzajem zwrotu kosztów, które w obrębie granic ich krajów pociągnie za sobą wydanie ściąganych, obwinionych lub skazanych, jakoteż wydanie przedmiotów wzmiankowanych w artykule XI umowy niniejszej, tudzież skuteczenie przesłuchań, przesłanie lub zwrot środków dowodowych i aktów.

Gdyby osoby, na których wydanie zgodzono się, przewieźć trzeba przez kraje pośrednie, koszta ich przewozu przez te kraje i wyżywienia ponosi państwo żądające wydania. Również państwo żądające wydania ponosi koszta przewozu i wyżywienia osoby,

frais de l'entretien et du transit à travers le territoire de l'autre Partie contractante d'un individu dont l'extradition aurait été accordée au Gouvernement requérant par un tiers Etat.

Au cas où le transport par mer serait jugé préférable, l'individu à extraditer sera conduit au port que désignera l'agent diplomatique du Gouvernement requérant, à la condition toutefois que le port désigné se trouve dans les limites de l'Etat requis. Les frais du transport par mer seront toujours à la charge du Gouvernement requérant.

L'Etat requérant remboursera de même les indemnités accordées aux experts dont l'intervention aura été jugée nécessaire dans une cause pénale.

Article XXIII.

Les Parties contractantes s'engagent à se communiquer réciproquement tous les arrêts de condamnation pour crimes ou délits de toute sorte, prononcés par les tribunaux de l'un des Etats contractants contre les ressortissant de l'autre. Cette communication aura lieu moyennant l'envoi, par voie diplomatique, d'un extrait du jugement devenu définitif.

Article XXIV.

Les documents soumis ou communiqués en application du présent Traité aux autorités de l'autre Etat devront toujours être accompagnés d'une traduction officielle en langue allemande, française ou italienne lorsqu'ils ne sont pas rédigés dans une de ces langues.

Article XXV.

La présente Convention sera exécutoire trois mois après l'échange des ratifications et restera en vigueur pendant dix ans à partir de ce jour.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, elle demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Article XXVI.

La présente Convention sera ratifiée, et les ratifications en seront échangées à Berne aussitôt que faire se pourra.

którą trzecie państwo ma mu wydać, gdy będzie wieziona przez kraje drugiej Strony kontraktującej.

Gdyby przekładano przewóz morzem, osoba wydać się mająca zaprowadzona będzie do portu, który oznaczy agent dyplomatyczny Rządu proszącego, atoli zastrzega się, żeby port ten leżał w obszarze państwa proszonego. Koszta przewozu morzem ponosi zawsze państwo proszące.

Również wynagrodzenia przyznane znawcom, których przyzwanie do czynności urzędowej w sprawie karnej uznano za potrzebne, zwracać będzie państwo, które żądało ich przesłuchania.

Artykuł XXIII.

Strony kontraktujące zobowiązują się przysyłać sobie wyroki karne za zbrodnie i przestępstwa wszelkiego rodzaju, wydane przez sądy jednej Strony a dotyczące się obywateli drugiej Strony. Wyroki te przesyłane będą, gdy się staną prawomocnymi, w odpisach, drogą dyplomatyczną.

Artykuł XXIV.

Dokumenty przekładane lub przesyłane Władzom drugiego państwa na zasadzie niniejszego Traktatu, opatrzone być mają zawsze przekładem na język niemiecki, francuski lub włoski, jeżeli nie będą sporządzone w jednym z tych języków.

Artykuł XXV.

Umowa niniejsza nabędzie mocy w trzy miesiące po wymianie ratyfikacyj i obowiązywać ma przez lat dziesięć, licząc od tegoż dnia.

Gdyby na dwanaście miesięcy przed upływem tego okresu żadna ze Stron kontraktujących nie oświadczyła, że życzy sobie zawiesić skuteczność tejże Umowy, obowiązywać ona będzie nadal aż do upływu roku od dnia, w którym ją jedna lub druga Strona wypowie.

Artykuł XXVI.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana a wymiana ratyfikacyj nastąpi w Bernie, jak będzie można najrychlej.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Berne en double expédition, le dix mars mil huit cent quatre-vingt seize (10 mars 1896).

(L. S.)

Kuefstein m. p.

(L. S.)

Müller m. p.

Protocole final.

Au moment de procéder à la conclusion du présent Traité d'extradition, les Soussignés sont convenus de déclarer au nom des Parties contractantes qu'il est bien entendu entres Elles:

1°) Qu'en cas de connexité de délits politiques mentionnés à l'article III du présent Traité, avec d'autres de droit commun, les tribunaux des Parties contractantes prendront exclusivement pour base de leur jugement et de la pénalité à prononcer contre des individus extradés, les délits de droit commun, pour lesquels l'extradition aura été demandée et accordée, et dont ils auront été appelés à connaître. En conséquence la peine à prononcer par lesdits tribunaux ne saurait être influencée, en quoi que ce soit, par des actes punissables dont ils n'auront pas été saisis.

2°) Que, dans tous les cas d'extradition prévus par le présent Traité, les individus extradés par l'une des Parties contractantes à l'autre, seront jugés par devant les tribunaux compétents en audience publique, à moins toutefois que, pour des raisons de morale ou d'ordre public, la publicité ne dût être exclue en conformité des lois existantes dans l'Etat respectif.

3°) Que la peine de mort n'est pas comprise dans les „peines corporelles“ dont il est fait mention à l'article V du présent Traité; les dispositions dudit article n'excluent point l'application de la peine de mort.

4°) Que le présent Traité n'empêche en rien d'accorder aussi de part et d'autre soit sous réserve de réciprocité, soit sans réserve, l'extradition pour des actions punissables non prévues par le Traité, pourvu que la législation de l'Etat requis ne s'y oppose pas.

Fait à Berne, en double expédition, le dix mars mil huit cent quatre-vingt seize (10 mars 1896).

(L. S.)

Kuefstein m. p.

(L. S.)

Müller m. p.

W dowód czego pełnomocnicy obu Stron podpisali Umowę niniejszą i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Spisano w Bernie w dwóch egzemplarzach dnia dziesiątego marca tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego szóstego (10. marca 1896).

(L. S.)

Kuefstein r. w.

(L. S.)

Müller r. w.

Protokół końcowy.

Przystępując do zawarcia niniejszego Traktatu, dotyczącego się wydawania zbrodniarzów, podpisani zgodzili się stwierdzić w imieniu Stron kontraktujących wzajemne porozumienie się pod następującymi względami:

1. Że w takich przypadkach, gdy przestępstwa polityczne, o których jest wzmianka w artykule III niniejszego Traktatu, zostają w związku z pospolitemi przestępstwami, sądy Stron kontraktujących brać będą na uwagę przy sądzeniu i karaniu wydanych, wyłącznie przestępstwa polityczne, z powodu których wydanie było żądane i zostało dozwolone i których osądzenie im poruczono. Przeto czyny karygodne, których osądzenie nie zostało tymże sądom poruczone, nie będą w żadnym względzie wywierały wpływu na karę, jaką sądy te mają wymierzyć.

2. Że we wszystkich przypadkach wydania, w Traktacie niniejszym przewidzianych, osoby przez jedną ze Stron kontraktujących drugiej Stronie wydane, sądzone być mają przez sądy właściwe na rozprawie głównej publicznej, o ile stosownie do ustaw w dotyczącym państwie obowiązujących jawność nie musi być wyłączona ze względów na moralność lub porządek publiczny.

3. Że do „kar cielesnych“, o których jest wzmianka w artykule V niniejszego Traktatu nie zalicza się kary śmierci i że przeto postanowienia owego artykułu nie wyłączają zastosowania kary śmierci.

4. Że Traktat niniejszy nie wzbrania Stronom zezwalania na wydanie z zastrzeżeniem lub bez zastrzeżenia wzajemności także z powodu czynów karygodnych w Traktacie nie przewidzianych, o ile nie sprzeciwiają się temu ustawy państwa proszonego.

Spisano w dwóch wygotowaniach w Bernie, dnia dziesiątego marca tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego szóstego (10. marca 1896).

(L. S.)

Kuefstein r. w.

(L. S.)

Müller r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus nec non protocolli finalis stipulationibus, illas omnes et singulas ratas hisce confirmatasque habere profiteamur, ac declaramus Verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes Nos omnia quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro Caesareo et Regio adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae, die decimo sexto mensis Novembris anno Domini millesimo octingentesimo nonagesimo sexto Regnorum Nostrorum quadragesimo octavo.

Franciscus Josephus m. p.

Agenor Comes **Goluchowski m. p.**

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium :

Franciscus Eques Riedl a Riedenau m. p.,

Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Traktat^s powyższy, tyczący się wydawania zbrodniarzów, łącznie z protokołem końcowym, jako obowiązujący w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem,

Wiedeń, dnia 19. grudnia 1896.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 10. stycznia 1897.

Treść: (№ 2—6.) 2. Obwieszczenie o upoważnieniu Komory pomocniczej w Porjeczcu do ekspedycyowania z uwalnianiem od cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych. — 3. Obwieszczenie o upoważnieniu c. k. komory głównej w Heinersdorfie pruskim do ekspedycyowania towarów kolejami żelaznymi wiezionych w obrocie przewoźnym przez obszar pruski. — 4. Rozporządzenie zabraniające używania w lokalach, w których ludzie mają przebywać, przyrządów ogrzewczych, szkodliwe dla oddechania gazy wywięzujących, bez skutecznych urządzeń do nieszkodliwego odprowadzania gazów gorzenia. — 5. Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza Ministerstwa oświaty na rok 1896 celem udzielenia dodatków osobistych profesorom zwyczajnym wydziałów filozoficznych w uniwersytetach, tudzież profesorom szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemiaństwa w Wiedniu. — 6. Rozporządzenie, tyżące się postępowania ze względu na cło z wę glem kostnym do wyrobu nawozu sztucznego.

2.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 20. grudnia 1896,

o upoważnieniu Komory pomocniczej w Porjeczcu do ekspedycyowania z uwalnianiem od cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych.

Stosownie do artykułu IX, l. 1 ustawy cłowej z dnia 25. maja 1882 upoważnia się Komorę pomocniczą I. klasy w Porjeczcu do ekspedycyowania z uwalnianiem od cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych.

Biliński r. w.

3.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. grudnia 1896,

o upoważnieniu c. k. Komory głównej w Heinersdorfie pruskim do ekspedycyowania towarów kolejami żelaznymi wiezionych w obrocie przewoźnym przez obszar pruski.

C. k. Komorę główną II. klasy w Heinersdorfie pruskim na dworcu kolei ustanowioną, upoważnia się do ekspedycyowania towarów kolejami żelaznymi wiezionych w obrocie przewoźnym przez obszar pruski.

Biliński r. w.

4.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. grudnia 1896,

zabraniające używania w lokalach, w których ludzie mają przebywać, przyrządów ogrzewczych, szkodliwe dla oddechania gazy wywięzujących, bez skutecznych urządzeń do nieszkodliwego odprowadzania gazów gorzenia.

Na zasadzie postanowienia §. 1 ustawy z dnia 30. kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 68) a po zasięgnięciu zawodowej opinii Najwyższej Rady zdrowia, zabrania się ze względów ogólnych policyjno-zdrowotnych, dla zapobieżenia szkodliwym wpływom na zdrowie, używania w zamkniętych lokalach, w których ludzie mają przebywać, przyrządów ogrzewczych, wywięzujących podczas procesu gorzenia gazy szkodliwe dla oddechania, co dowodnie ma miejsce w ogniskach otwartych węglowych i koksowych, w piecach karbono-natronowych itp., o ile te przyrządy ogrzewcze nie są opatrzone skutecznymi przyrządami do nieszkodliwego odprowadzania gazów gorzenia z tych lokali.

Wykroczenia przeciw powyższemu zakazowi, o ile nie podlegają ustawie karnej powszechnej, karać należy w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

Badeni r. w.

5.**Ustawa z dnia 1. stycznia 1897,**

o wyznaczeniu dotacji dodatkowej do preliminarza Ministerstwa oświaty na rok 1896 celem udzielenia dodatków osobistych profesorom zwyczajnym wydziałów filozoficznych w uniwersytetach, tudzież profesorom szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemiaństwa w Wiedniu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie wydatków poniżej wyszczególnionych, w ustawie skarbowej na rok 1896 nie przewidzianych, wyznacza się następującą dotację dodatkową z prawem używania aż do końca grudnia 1897:

Rozdział IX. Ministerstwo wyznań i oświaty.**C. Oświata.**

Tytuł 15. Szkoły główne. — Wydatki zwyczajne.

§. 22. Dodatki osobiste dla profesorów zwyczajnych wydziałów filozoficznych w uniwersytetach, tudzież dla profesorów szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemiaństwa w Wiedniu 23 000 zł

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświaty, tudzież Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 1. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Biliński r. w.

6.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 4. stycznia 1897,**

tyczące się postępowania ze względu na cło z węglem kostnym do wyrobu nawozu sztucznego.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi rozporządza się co następuje:

W przypadkach wątpliwych, czy posyłka deklarowana według Nru t. 353 jako węgiel kostny martwy, tylko do wyrobu nawozu użyć się dający, ma być ekspedywana według tego Nru t. z uwolnieniem od cła, czyli też według Nru t. 320 (stopa cła 50 c.), ekspedykuje się według pierwszego Numeru taryfy z uwolnieniem od cła w takim razie. jeżeli posyłka ta nadchodzi do fabryki nawozów sztucznych w celu przetworzenia na nawóz sztuczny a okoliczność ta potwierdzona jest w świadectwie Izby handlowo-przemysłowej, w której okręgu leży dotycząca fabryka.

W świadectwie tem ma być także wyrażone, czy idzie o nabycie dla zakładu, który zajmuje się wyłącznie wyrobem nawozu sztucznego, lub czy w takowym oprócz nawozu sztucznego wyrabiane są także inne przetwory. do których fabrykacji używa się węgla kostnego. W tym ostatnim przypadku ciąży na fabryce nabywającej szczególny obowiązek dozwolania kontroli organom zarządu skarbowego a mianowicie zwiedzania lokali fabrycznych, tudzież przeglądania rejestrów fabrycznych celem przekonania się, że węgiel kostny z uwolnieniem od cła nabyty, został rzeczywiście przetworzony na nawóz sztuczny.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 15. stycznia 1897.

Treść: (№ 7—9.) 7. Ustawa o wyznaczeniu dotacyi na urzędowe wzięcie udziału w wystawie powszechnej r. 1900 w Paryżu. — 8. Ustawa o urządzeniu stanowiska asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu, jakoteż asystentów ustanowionych w innych zakładach naukowych państwa, tudzież konstruktorów w szkołach głównych technicznych. — 9. Rozporządzenie, dotyczące się mianowania asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i szkole głównej ziemiaństwa, tudzież konstruktorów w szkołach głównych technicznych.

7.

Ustawa z dnia 30. grudnia 1896, o wyznaczeniu dotacyi na urzędowe wzięcie udziału w wystawie powszechnej roku 1900 w Paryżu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam
co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie wszelkich wydatków, jakich udział
urzędowy królestw i krajów w Radzie państwa re-
prezentowanych w wystawie międzynarodowej roku
1900 w Paryżu wymagać będzie, aż do zupełnego
zakończenia czynności, wyznacza się dotacyę nie-
przekraczalną w sumie aż do 1,200.000 zł. waluty
austriackiej.

Okres używania tej dotacyi trwa aż do końca
1901 roku.

Artykuł II.

Z dotacyi w artykule I wyznaczonej można
wydać w roku 1897 kwotę 100.000 zł.; pozostałą
sumę umieszczać należy w kwotach potrzebie odpo-
wiednich w preliminarzach państwa lat 1898 aż
do 1901.

(Polnisch.)

Artykuł III.

Podania do Władz administracyjnych, dotyczące
się rzeczonych wystawy, tudzież wszelkie protokoły
tychże Władz, odnoszące się do niej, są wolne od
stępli, jakim podania i protokoły podlegają.

Czynności prawne jakie Władze i osoby, któ-
rym przygotowanie, kierownictwo i zwinięcie tej
wystawy będzie poruczone, uskutecznić będą w tym
charakterze a dotyczące się potrzebnych dla wystawy
budowli, przewozów i innych przygotowań, są wolne
od stępli i opłat bezpośrednich dopóty, dopóki nie
będą miały służyć do użytku sądowego.

Pokwitowane rachunki zarobków i konta, za
którymi dostawcy i wszyscy inni przemysłowcy po-
bierać będą z dotacyi wystawowej swoje należitości,
podlegają tylko stałej opłacie stęplowej po 5 c. a
względnie po 1 c. od każdego arkusza, jeżeli sto-
sownie do §. 19 ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz.
u. p. Nr. 26, nie są całkiem wolne od należitości.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu
Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 30. grudnia 1896.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

8.**Ustawa z dnia 31. grudnia 1896,**

o urządzeniu stanowiska asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu, jakoteż asystentów ustanowionych w innych zakładach naukowych państwa, tudzież konstruktorów w szkołach głównych technicznych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Asystentom przy katedrach i w instytutach uniwersytetów, szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemiaństwa w Wiedniu, jakoteż asystentom w innych zakładach naukowych państwa w taki sam sposób mianowanym, tudzież konstruktorom w szkołach głównych technicznych, o ile są obywatelami państwa austriackiego i czynią zadosyć wszelkim wymaganym warunkom kwalifikacyjnym, przyznaje się na ten okres, na który są przyjęci, zwyczajnie dwa lata wynoszący, ze względu na wykonywanie służbowego powołania, charakter urzędników państwa bez zaliczania ich do jakiejś klasy stopni służbowych.

§. 2.

W razie bezpośredniego przejścia na inną posadę w służbie państwa, uzasadniającą roszczenia do emerytury, czas, który ci asystenci i konstruktorowie, bądź przed wejściem bądź po wejściu ustawy niniejszej w wykonanie bez przerwy wysłużyli, będzie im przy stosowaniu przepisów emerytalnych liczony według prawideł powszechnych.

§. 3.

Warunki kwalifikacyjne jakoteż sposoby mianowania asystentów i konstruktorów, przepisane będą osobnemi postanowieniami.

Wynagrodzenia roczne asystentów i konstruktorów mają znaczenie adjutów.

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1897.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświaty.

Wiedeń, dnia 31. grudnia 1896.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

9.**Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 1. stycznia 1897,**

tyczące się mianowania asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i szkole głównej ziemiaństwa, tudzież konstruktorów w szkołach głównych technicznych.

Na zasadzie ustawy z dnia 31. grudnia 1896 uznaję za stosowne wydać z częściową zmianą dotychczasowych przepisów następujące zarządzenia pod względem mianowania asystentów w uniwersytetach, szkołach głównych technicznych i szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu, tudzież konstruktorów w szkołach głównych technicznych:

§. 1.

Do uzyskania posady asystenta (konstruktora) potrzebny jest oprócz wykazania obywatelstwa austriackiego:

- a) na wydziałach medycznych uniwersytetów stopień doktora medycyny,
- b) na wydziałach filozoficznych uniwersytetów stopień doktora filozofii lub aprobacya do urzędu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych,
- c) w szkołach głównych technicznych, jakoteż w szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu dowód złożenia z pomyślnym skutkiem drugiego dla tych szkół głównych przepisanego egzaminu rządowego, który to ostatni dowód można jednak zastąpić stopniem doktora filozofii lub aprobacyą do urzędu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych.

Do posad konstruktorów, istniejących w szkołach głównych technicznych, może grono profesorów przywiązać według okoliczności dalsze warunki.

§. 2.

W braku takich kandydatów mogą być mianowani asystentami (konstruktorami) z potrzeby także inni, naukowo ukwalifikowani kandydaci, jednakże do nich nie stosują się postanowienia powyższej ustawy (§§. 1 i 2).

Czas sprawowania obowiązków, który asystenci (konstruktorowie) wysłużyli bez przerwy, zanim ta ustawa nabyła mocy obowiązującej, ma być w myśl §. 2 ustawy liczony przy stosowaniu przepisów emerytalnych od owej chwili, w której dotyczący asystenci (konstruktorowie) uczynili zadość warunkom (w §. 1 ustawy wymaganym a w §. 1 niniejszego rozporządzenia szczegółowo wyluszczone).

§. 3.

Asystentów dla poszczególnych katedr i instytucji wydziałów medycznych i filozoficznych w uniwersytetach mianuje na wniosek dotyczącego profesora (przełożonego instytutu) grono profesorów tego wydziału, na okres dwuletni i nominacja ta może być bądź dla tej samej, bądź dla innej katedry lub dla innego wydziału na dalsze dwulecia aż do szóstego roku służby ponawiana.

Kandydatów nie składających wymaganych dowodów (§. 1) można mianować także na czas krótszy, a ponowienie nominacji uczynić zawistem od złożenia niedostających dowodów; do mianowania i pozostawienia takich kandydatów potrzebne jest osobne zezwolenie Ministra wyznań i oświaty.

Do każdego dalszego mianowania asystenta po upływie całego sześcioletniego okresu sprawowania obowiązków potrzebne jest zezwolenie Ministra wyznań i oświaty.

§. 4.

Pod względem mianowania asystentów i konstruktorów w szkołach głównych technicznych a względnie w szkole głównej ziemianstwa w Wiedniu zatrzymują nadal moc swoją przepisy, które dotychczas obowiązywały.

§. 5.

W przypadkach zasługujących na szczególne względy, Minister wyznań i oświaty może (w myśl Najwyższego postanowienia z dnia 6. października 1861) zezwolić na mianowanie i pozostawienie asystentów (konstruktorów) pomimo ich wejścia w związki małżeńskie, jakoteż bez względu na stosunek pokrewieństwa z dotyczącym profesorem (przełożonym instytutu).

§. 6.

Asystenci (konstruktorowie) obejmując służbę, winni podaniem ręki przyrzec uroczyste dziekanowi wydziału lub rektorowi odnośnej szkoły głównej wierne i sumienne dopełnianie obowiązków.

Pod względem porządkowo-karnym podlegają tym samym Władzom co wszyscy inni w uniwersytecie a względnie w szkole głównej posady zajmujący.

§. 7.

Wynagrodzenia asystentów (konstruktorów) asygnowane będą według prawideł, dotyczących się adjutów a mianowicie od pierwszego dnia miesiąca rozpoczynającego się po objęciu służby a względnie po złożeniu uroczystego przyrzeczenia, w ratach miesięcznych z góry, uchyla się zaś rozporządzenie tutejsze z dnia 22. czerwca 1892, l. 7036, dotyczące tych wynagrodzeń.

§. 8.

Asystenci (konstruktorowie) mogą otrzymać urlop od właściwego profesora na czas aż do dni ośmiu, od grona profesorów na czas aż do jednego miesiąca, w czasie zaś urlopu, tak samo jak i podczas choroby mają prawo do dalszego pobierania wynagrodzenia.

Gdyby urlop miał trwać dłużej niż miesiąc, lub gdyby z powodu udzielenia asystentowi (konstruktorowi) urlopu lub jego choroby potrzeba było przyjąć płatnego zastępcę, grono profesorów winno za pośrednictwem Władzy krajowej przedstawić Ministrowi wyznań i oświaty odpowiednie wnioski.

§. 9.

Asystenci (konstruktorowie) mają w razie choroby prawo do bezpłatnego żywienia i pielęgnowania w szpitalu połączonym z dotyczącym uniwersytetem, jeżeli choroba ta dowodnie mogła powstać tylko z powodu dopełniania powinności służbowych lub jeżeli ze względu na rodzaj służbowego zatrudnienia asystenta można słusznie przypuszczać, że tenże tylko w służbie nabawił się choroby.

§. 10.

Asystentom (konstruktorom) stosownie do §. 1 niniejszego rozporządzenia mianowanym, służy w okresie, na który opiewa ich nominacja, prawo do takich samych zniżek jezdnej i przewozowej na kolejach żelaznych i w innych zakładach transportowych, jakie służą urzędnikom państwa.

§. 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie jednocześnie z ustawą z dnia 31. grudnia 1896, to jest od dnia 1. stycznia 1897.

Gautsch r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1897 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1897**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I, Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniężną, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 " " " " 12 " "	" " " 1879 " 1888 " " " " 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1897:

Rocznik 1849 za . . . 2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . . 2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . . 2 zł. 20 c.
" 1850 " . . . 5 " 25 "	" 1866 " . . . 2 " 20 "	" 1882 " . . . 3 " — "
" 1851 " . . . 1 " 30 "	" 1867 " . . . 2 " — "	" 1883 " . . . 2 " 50 "
" 1852 " . . . 2 " 60 "	" 1868 " . . . 2 " — "	" 1884 " . . . 2 " 50 "
" 1853 " . . . 3 " 15 "	" 1869 " . . . 3 " — "	" 1885 " . . . 1 " 80 "
" 1854 " . . . 4 " 20 "	" 1870 " . . . 1 " 40 "	" 1886 " . . . 2 " 30 "
" 1855 " . . . 2 " 35 "	" 1871 " . . . 2 " — "	" 1887 " . . . 2 " 50 "
" 1856 " . . . 2 " 45 "	" 1872 " . . . 3 " 20 "	" 1888 " . . . 4 " 20 "
" 1857 " . . . 2 " 85 "	" 1873 " . . . 3 " 30 "	" 1889 " . . . 3 " — "
" 1858 " . . . 2 " 40 "	" 1874 " . . . 2 " 30 "	" 1890 " . . . 2 " 70 "
" 1859 " . . . 2 " — "	" 1875 " . . . 2 " — "	" 1891 " . . . 3 " — "
" 1860 " . . . 1 " 70 "	" 1876 " . . . 1 " 50 "	" 1892 " . . . 5 " — "
" 1861 " . . . 1 " 50 "	" 1877 " . . . 1 " — "	" 1893 " . . . 3 " — "
" 1862 " . . . 1 " 40 "	" 1878 " . . . 2 " 30 "	" 1894 " . . . 3 " — "
" 1863 " . . . 1 " 40 "	" 1879 " . . . 2 " 30 "	" 1895 " . . . 3 " 50 "
" 1864 " . . . 1 " 40 "	" 1880 " . . . 2 " 20 "	" 1896 " . . . 3 " 50 "

Rocznik 1896 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1896 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niepełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1896 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1896 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1897 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność uzupełniania niekompletnych roczników Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyi.

Rok 1897.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 21. stycznia 1897.

Treść: № 10. Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, górno-austriackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowińskiego, śląskiego, tyrolskiego, gorycko-gradyjskiego, istryjskiego i vorarlberskiego.

10.

Patent cesarski z dnia 20. stycznia 1897,

dotyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, górno-austriackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowińskiego, śląskiego, tyrolskiego, gorycko-gradyjskiego, istryjskiego i vorarlberskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Krański i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeniński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Friaulski, Dubrownicki i Zadarski; książęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Lużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnen-

bergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Zwołane na zasadzie Naszego patentu z dnia 15. grudnia 1896 i z polecenia Naszego odroczone sejmy krajowe królestw czeskiego, galicyjsko-lodomeryjskiego z Krakowem, księstw styryjskiego, krańskiego i śląskiego, tudzież książęconego hrabstwa gorycko-gradyjskiego zwołane są dla podjęcia na nowo swoich czynności na dzień 26. stycznia 1897 do miejsc na ich zebrania w ustawie oznaczonych.

Także sejmy krajowe królestwa dalmackiego, arcyksięstwa austriackiego powyżej Anizy, księstw salzburskiego, karyntyjskiego i bukowińskiego, książęconego hrabstwa tyrolskiego, margrabstwa istryjskiego i kraju vorarlberskiego zwołane są nową kadencją do miejsc na ich zebrania w ustawie oznaczonych.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego stycznia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego siódmego, Naszego panowania czterdziestego dziewiątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Wellersheimb r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Rittner r. w.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 23. stycznia 1897.

Treść: (M 11—12.) 11. Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania Izby deputowanych Rady państwa i rozpisania nowych wyborów. — 12. Patent cesarski, dotyczący się zwołania Rady państwa.

11.

Patent cesarski z dnia 22. stycznia 1897,

dotyczący się rozwiązania Izby deputowanych Rady państwa i rozpisania nowych wyborów.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeniński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Friaulski, Dubrownicki i Zadarski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce;

Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Artykuł I.

Izba deputowanych Rady państwa jest rozwiązana.

Artykuł II.

Powszechne nowe wybory do Izby deputowanych należy niezwłocznie rozpiścić i przywieść do skutku.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 22. stycznia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego siódmego, Naszego panowania czterdziestego dziewiątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Weltersheimb r. w.

Gautsch r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

Rittner r. w.

Guttenberg r. w.

12.**Patent cesarski z dnia 22. stycznia 1897,**

tyczący się zwołania Rady państwa.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Węgierski i Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Krański i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Friaulski, Dubrownicki i Zadarski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce;

Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Rada państwa zwołana jest na dzień 27. marca 1897 do Naszego stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 22. stycznia tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego siódmego, Naszego panowania czterdziestego dziewiątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.	Welsersheimb r. w.
Gautsch r. w.	Biliński r. w.
Ledebur r. w.	Gleispach r. w.
Glanz r. w.	Rittner r. w.
	Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI — Wydana i rozesłana dnia 23. stycznia 1897.

Treść: (№ 13—22.) 13. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach *a)* większe posiadłości gruntowe; nie powierznicze większe posiadłości gruntowe, ll. 1 i 4. — 14. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach, *d)* gminy wiejskie, ll. 15 i 16. — 15. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Dalmacji: *a)* najwyżej opodatkowani, l. 1, i *d)* gminy wiejskie, l. 1. — 16. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, *a)* większe posiadłości gruntowe, ll. 3 i 6. — 17. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, *d)* gminy wiejskie, ll. 1, 22, 23 i 27. — 18. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy: *b)* miasta, l. 12, i *d)* gminy wiejskie, l. 5. — 19. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Salzburgu, *b)* miasta. — 20. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Krainie, *d)* gminy wiejskie, l. 2. — 21. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych na Bukowinie, *d)* gminy wiejskie, ll. 2 i 3. — 22. Ustawa, którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Gorycyi i Gradysee, *d)* gminy wiejskie, l. 1.

13.

Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach *a)* większe posiadłości gruntowe; nie powierznicze większe posiadłości gruntowe, ll. 1 i 4.

Za zgodą obu Izb Rady Państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

W artykule II ustawy z dnia 4. października 1882, Dz. u. p. Nr. 142 zawarte, ustawą z dnia 22. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 48 zmienione postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach, *a)* większe posiadłości gruntowe; nie powierznicze większe posiadłości gruntowe, ll. 1 i 4, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

1. karliński, królowo-winohradzki, horzowicki, rokiezański, rakonicki, szlański, mielnicki, czesko-brodzki, smichowski, kladneński, przybramski, miejsce wyborów Praga 3 deputowanych;

4. młodo-bolesławski, dubski, hradyisko-mnichowy, turnawski, friedlandzki, jabłoński, jabłoniecki, liberecki, litomierzycki, rudnicki, cieplicki, duchcowski, uściecki, deczyński, czesko-lipski, rumburski, szluknowski, jiczyński, semilski, nowo-bydzowski, werhlabski, ilemnicki, trutnowski, miejsce wyborów Liberec 3 deputowanych.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

14.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Czechach, d) gminy wiejskie, ll. 15 i 16.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienie Dodatku do Porządku obiorczego, dotyczące się okręgu wyborczego w Czechach, d) gminy wiejskie. l. 15, i postanowienia zawarte w ustawie z dnia 16. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 33 a dotyczące się okręgu wyborczego w Czechach, d) gminy wiejskie, l. 16. zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

15 trutnowski, marszowski, szaclirski, miejsce wyborów Trutnow;

werhlabski, hostyński, miejsce wyborów Werhlaby;

królodworski, miejsce wyborów Królowy Dwór;
broumowski, teplicki, miejsce wyborów Broumow;

16. králohradecki, miejsce wyborów Królowy Hradec;

jaromierski, miejsce wyborów Jaromierz;
nowomiastecki, opoczeński, miejsce wyborów Nowe Miasto;

nachodzki, czesko-skalicki, upicki, miejsce wyborów Nachod;

policki, miejsce wyborów Police.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

15.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Dalmacji: a) najwyżej opodatkowani, l. 1, i d) gminy wiejskie, l. 1.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wybor-

czych w Dalmacji: a) najwyżej opodatkowani, l. 1, i d) gminy wiejskie, l. 1 zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

a) najwyżej opodatkowani:

1. Zadar dla okręgów sądowych zadarskiego, biogradzkiego, rabskiego, paskiego, benkowackiego, obrowackiego, kistańskiego, knińskiego, derniskiego, szebennickiego, skradynskiego;

d) gminy wiejskie:

1. zadarski, biogradzki, miejsce wyborów Zadar;

paski, miejsce wyborów Pag;

rabski, miejsce wyborów Rab;

benkowacki, obrowacki, kistański, miejsce wyborów Benkowac.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

16.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, a) większe posiadłości gruntowe, ll. 3 i 6.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, a) większe posiadłości gruntowe, ll. 3 i 6, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

3. bocheński, wielicki, podgórski, brzeski, miejsce wyborów Bochnia . . . 1 deputowany;

6. rzeszowski, strzyżowski, kolbuszowski, niżański, łańcucki, tarnobrzeski, ropczycki, miejsce wyborów Rzeszów . . . 1 deputowany.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

17.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tyżące się okręgów wyborczych w Galicyi, d) gminy wiejskie, ll. 1, 22, 23 i 27.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tyżące się okręgów wyborczych w Galicyi, d) gminy wiejskie, ll. 1, 22, 23 i 27, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

1. krakowski, liseicki, miejsce wyborów Kraków;

wielicki, skawiński, podgórski, dobczycki, miejsce wyborów Wieliczka;

chrzanowski, krzeszowski, jaworznieński, miejsce wyborów Chrzanów;

22. stanisławowski, halicki, miejsce wyborów Stanisławów;

bohorodeczański, sołotwiński, miejsce wyborów Bohorodeczany;

thumbaki, tyśmienicki, ottynicki, miejsce wyborów Tłumacz;

nadworniański, delatyński, miejsce wyborów Nadworna;

23. kołomyjski, peczeniżynski, gwoździecki, miejsce wyborów Kołomyja;

kossowski, kucki, żabiński, miejsce wyborów Kossów;

śniatyński, zabłotowski, miejsce wyborów Śniatyn;

27. tarnopolski, mikuliniecki, miejsce wyborów Tarnopol;

zbaraski, nowosielski, miejsce wyborów Zbaraż;

skałacki, podwołoczyski, miejsce wyborów Skałat.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia, w którym Sądy powiatowe jaworznieński, ottynicki, żabiński i podwołoczyski rozpoczną urządowanie.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

18.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tyżące się okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy: b) miasta, l. 12, i d) gminy wiejskie, l. 5.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienie Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tyżące się okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy: b) miasta, l. 12, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

12. Korneuburg, Floridsdorf, Stockerau, Oberhollabrunn, Retz, Eggenburg, Maissau, Mistelbach, Poisdorf, Feldsberg, Laa, Zistersdorf 1 deputowany.

§. 2.

Postanowienie Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tyżące się okręgów wyborczych w Austrii poniżej Anizy: d) gminy wiejskie, l. 5, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

5. Korneuburg, Floridsdorf, Stockerau, Wolkersdorf, Oberhollabrunn, Haugsdorf, Ravelsbach Retz, Geras 1 deputowany.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

19.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, tyżące się okręgów wyborczych w Salzburgu, b) miasta.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Salzburgu, b) miasta, zmieniają się w ten sposób, że postanowienie pod l. 2 ma opiewać:

2. St. Johann, Wagrain, St. Veit, Werfen, Radstadt, Hof-Gastein, Tamsweg, Mauerndorf, St. Michael, Zell am See, Mittersill, Rauris, Taxenbach, Saalfelden, Lofer, Neumarkt, Seekirchen, Strasswalchen, Golling, Abtenau, Kuchel, Hallein, Oberndorf 1 deputowany.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

20.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Krainie, d) gminy wiejskie, l. 2.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienie Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Krainie, d) gminy wiejskie, l. 2 (zmienione ustawą z dnia 28. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 86), zmienia się i opiewać ma jak następuje:

2. postojeński, bystryski, senożecki, ipawski, miejsce wyborów Postojna;

logatecki, lożski, idryjski, cyrkniecki, miejsce wyborów Logatec.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

21.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych na Bukowinie, d) gminy wiejskie, ll. 2 i 3.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych na Bukowinie, d) gminy wiejskie, ll. 2 i 3, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

2. wyżnicki, waszkowiecki nad Czeremoszem, putyliwski, staniwicki, miejsce wyborów Wyżnica; kocmański, zastawieński, miejsce wyborów Kocmań;

3. radowiecki, seletyński, solecki, miejsce wyborów Radowce; suczawski, gurahumorski, miejsce wyborów Suczawa;

dołhopolski, dorniański, miejsce wyborów Dołhopole.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od tego dnia, w którym Sądy powiatowe waszkowiecki nad Czeremoszem i seletyński rozpoczną urzędowanie.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

22.**Ustawa z dnia 22. stycznia 1897,**

którą zmieniają się postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Gorycy i Gradysce, d) gminy wiejskie, l. 1.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Postanowienia Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa, dotyczące się okręgu wyborczego w Gorycy i Gradyse, *d*) gminy wiejskie, l. 1, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

1. gorycki, kanalski, ajdowszczyński, miejsce wyborów Gorycy;
- tolmiński, koboridzki, cerknieński, miejsce wyborów Tolmin;
- bolecki, miejsce wyborów Bole;
- seżański, korniński, miejsce wyborów Seżana.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od tego dnia, w którym Sąd powiatowy koboridzki rozpocznie urzędowanie.

Wiedeń, dnia 22. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1897 w języku **niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.**

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1897**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniężną, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł. | Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 " . . . 12 " | " " 1879 " 1888 " . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł. | Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1897:

Rocznik 1849 za . . . 2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . . 2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . . 2 zł. 20 c.
" 1850 " . . . 5 " 25 "	" 1866 " . . . 2 " 20 "	" 1882 " . . . 3 " — "
" 1851 " . . . 1 " 20 "	" 1867 " . . . 3 " — "	" 1883 " . . . 2 " 50 "
" 1852 " . . . 2 " 60 "	" 1868 " . . . 2 " — "	" 1884 " . . . 2 " 50 "
" 1853 " . . . 3 " 15 "	" 1869 " . . . 3 " — "	" 1885 " . . . 1 " 30 "
" 1854 " . . . 4 " 20 "	" 1870 " . . . 1 " 40 "	" 1886 " . . . 2 " 30 "
" 1855 " . . . 2 " 35 "	" 1871 " . . . 2 " — "	" 1887 " . . . 2 " 50 "
" 1856 " . . . 2 " 45 "	" 1872 " . . . 2 " — "	" 1888 " . . . 4 " 20 "
" 1857 " . . . 2 " 85 "	" 1873 " . . . 3 " 30 "	" 1889 " . . . 3 " — "
" 1858 " . . . 2 " 40 "	" 1874 " . . . 2 " 30 "	" 1890 " . . . 2 " 70 "
" 1859 " . . . 2 " — "	" 1875 " . . . 2 " — "	" 1891 " . . . 3 " — "
" 1860 " . . . 1 " 70 "	" 1876 " . . . 1 " 50 "	" 1892 " . . . 5 " — "
" 1861 " . . . 1 " 50 "	" 1877 " . . . 1 " — "	" 1893 " . . . 3 " — "
" 1862 " . . . 1 " 40 "	" 1878 " . . . 2 " 30 "	" 1894 " . . . 3 " — "
" 1863 " . . . 1 " 40 "	" 1879 " . . . 2 " 30 "	" 1895 " . . . 3 " 50 "
" 1864 " . . . 1 " 40 "	" 1880 " . . . 2 " 20 "	" 1896 " . . . 3 " 50 "

Rocznik 1896 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od 1870 aż do 1896 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie **roczniki 1849 aż do 1896 włącznie** wydania **niemieckiego** i wszystkie **roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1896 włącznie)** są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1897 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania niekompletnych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materii.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 26. stycznia 1897.

Treść: (M 23—29.) 23. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Freistadt w Górnej Austrii do ósmej klasy taryfy czynszów wojskowych. — 24. Ustawa o uwolnieniach od należności odnośnie do pożyczek królestwa czeskiego i gminy miasta Pilzni. — 25. Rozporządzenie, którem dozwala się urzędowego wyciskania znaczka stęplowego 5cio i 1no centowego na listach przewozowych do obrotu żeglarskiego na wodach śródkrajowych. — 26. Rozporządzenie, dotyczące się zachowywania wypoczynku niedzielnego przy sprzedaży prochu. — 27. Ustawa, którą wydają się postanowienia karne odnośnie do trudnienia się sprawami wychoźstwa. — 28. Obwieszczenie o uchwale Rady państwa co do rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. sierpnia 1896, w przedmiocie udzielania zapomóg z funduszków państwa celem usmierzenia niedostatku. — 29. Rozporządzenie, zabraniające przywozu i przewozu pewnych towarów i przedmiotów z Azji, z wyjątkiem Rosyi azyatyckiej.

23.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 19. grudnia 1896,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Freistadt w Górnej Austrii do ósmej klasy taryfy czynszów wojskowych, Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890.

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1890, Dz. u. p. Nr. 225, zalicza się w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny gminę Freistadt w Górnej Austrii do ósmej klasy taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązującej aż do końca roku 1900.

Weltersheimb r. w.

Biliński r. w.

24.

Ustawa z dnia 5. stycznia 1897,

o uwolnieniach od należności odnośnie do pożyczek królestwa czeskiego i gminy miasta Pilzni.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Uwalnia się od stępli i należności zapisy długu, potwierdzenia odbioru i dokumenty ekstabilacyjne, które będą wygotowane, jakoteż wpisy, które będą wygotowane odnośnie do:

1. Pożyczki krajowej w sumie 3,000.000 zł., która na zasadzie uchwały sejmu krajowego królestwa czeskiego z dnia 14. lutego 1896, Najwyższem postanowieniem z dnia 18. sierpnia 1896 zatwierdzonej, ma być zaciągnięta;

2. pożyczki, którą gmina miasta Pilzni, na zasadzie zezwolenia reprezentacyi powiatowej pilzeńskiej z dnia 14. marca 1896 ma zaciągnąć w sumie potrzebnej do uzyskania gotówki wynoszącej 2,800.000 zł.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 5. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

25.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. stycznia 1897,**

którem dozwala się urzędowego wyciskania znaczka stęplowego 5cio i 1no centowego na listach przewozowych do obrotu żeglarskiego na wodach śródkrajowych.

Podaje się do wiadomości, że znaczki stęplowe 5cio i 1no centowe, które ua mocy rozporządzeń z dnia 26. września 1891 (Dz. u. p. Nr. 148), tudzież z dnia 11. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 213), a względnie z dnia 14. lutego 1893 (Dz. u. p. Nr. 24), z dnia 10. maja 1893 (Dz. u. p. Nr. 81), z dnia 6. marca 1894 (Dz. u. p. Nr. 43) i z dnia 7. października 1894 (Dz. u. p. Nr. 199) są urzędownie wyciskane w urzędach sygnacyjnych w Wiedniu, Tryescie, Pradze, Bernie, Lwowie, Grazu, Linzu, Salzburgu, Kolinie i Libercu na listach przewozowych morskich jakoteż na listach przewozowych kolejowych, wyrabianych w drukarniach prywatnych, mogą być wyciskane od dnia 1. lutego 1897 we wszystkich tych urzędach ze zwykłemi ostrożnościami także na listach przewozowych, służących do obrotu żeglarskiego na wodach śródkrajowych.

Biliński r. w.

26.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, Ministerstwa spraw wewnętrznych, Ministerstwa wyznań i oświaty, Ministerstwa skarbu i Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny z dnia 18. stycznia 1897,

tyczące się zachowywania wycieczki niedzielnego przy sprzedaży prochu.

§ 1.

Sprzedawcy prochu, sprzedający go w tym samym lokalu, w którym wykonywają zarazem inny przemysł, podlegający obowiązkowi wycieczki niedzielnego, mogą sprzedawać materiał prochowy w niedzielę tylko w tych godzinach, w których według ustawy z dnia 16. stycznia 1895 (Dz. u. p. Nr. 21), rozporządzenia z dnia 24. kwietnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 58) i według obwieszczeń, jakie poszczególne Władze krajowe polityczne, na zasadzie §. 1, artykułów VII i IX rzeczony ustawy wydały

lub wydadzą, dozwolone jest wykonywanie odnośnego przemysłu.

§. 2.

Dla wszystkich innych sprzedawców prochu ogranicza się czas sprzedaży w niedzielę o tyle, że sprzedaż materiału prochowego dozwolona jest tylko od godziny 6 zrana do godziny 12 w południe.

§. 3.

Za wykroczenia przeciw niniejszemu rozporządzeniu karać będą Władze polityczne według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

O wyrokach karnych, wydanych przeciw sprzedawcom prochu, uwiadamiać należy właściwy skład (filialny) materiałów artyleryjskich.

§. 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Gautsch r. w.

Biliński r. w.

Weltersheimb r. w.

27.**Ustawa z dnia 21. stycznia 1897,**

którą wydają się postanowienia karne odnośnie do trudnienia się sprawami wychodźstwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Kto bez pozwolenia Władzy trudni się sprawami wychodźstwa lub w takowych pośredniczy, albo, kto trudniąc się, chociażby za pozwoleniem, takimi sprawami, wykracza przeciwko rozporządzeniom pod tym względem istniejącym, staje się winnym przekroczenia i karany będzie aresztem od ośmiu dni aż do sześciu miesięcy.

Postępowanie i wydanie wyroku należy do sądów powiatowych.

§. 2.

Kto dla nakłonienia innych do wychodźstwa ludzi ich fałszywemi faktami lub mami za pomocą innych środków, staje się winnym występku i będzie karany aresztem ścisłym od sześciu miesięcy aż do dwóch lat, z którym może być połączona kara pieniężna w kwocie aż do 2000 zł.

W razie obciążających okoliczności zawyrokuje także areszt ścisły aż do trzech lat, z którym może być połączona kara pieniężna w kwocie aż do 4000 zł.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 21. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

28.

Obwieszczenie całego Ministerstwa z dnia 23. stycznia 1897,

o uchwale Rady państwa co do rozporządzenia cesarskiego z dnia 24. sierpnia 1896 (Dz. u. p. Nr. 155) w przedmiocie udzielania zapomóg z funduszków państwa celem uśmierzenia niedostatku.

Podaje się do wiadomości, że Rada państwa zatwierdziła w myśl konstytucyj rozporządzenie cesarskie z dnia 24. sierpnia 1896 (Dz. u. p. Nr. 155), dotyczące się udzielania zapomóg z funduszków państwa w celu uśmierzenia niedostatku, wydane na zasadzie §. 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141).

Badeni r. w. **Weltersheimb r. w.**

Gautsch r. w. **Biliński r. w.**

Ledebur r. w. **Gleispach r. w.**

Glanz r. w. **Rittner r. w.**

Guttenberg r. w.

29.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 24. stycznia 1897,

zabraniające przywozu i przewozu pewnych towarów i przedmiotów z Azji, z wyjątkiem Rosji azjatyckiej.

Z powodu coraz dalszego rozszerzania się dżumy w Indjach Wschodnich i innych obszarach południowo-azjatyckich, jakoteż panowania cholery i ospy zaraźliwej w wielu okolicach Azji, zabrania

się ze względu na opinię zawodową Najwyższej Rady zdrowia, w porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim, przywozu i przewozu następujących towarów i przedmiotów z Azji, z wyjątkiem Rosji azjatyckiej:

1. Szmata i gałganów;

2. bielizny wdzielalnej, używanej, nieoczyszczonej, odzieży noszonej, także noszonego obuwia, nadto używanej pościeli, do której zalicza się używane kołdry, materace, poduszki i tym podobne przedmioty mogące służyć za pościel.

Z zastrzeżeniem kontroli zdrowotno-policyjnej wyłączają się od tego zakazu:

a) szmaty, siłą hydrauliczną ściśnięte, również kołdry, przeznaczone dla handlu hurtownego i nadchodzące w oryginalnem opakowaniu, w belach zamkniętych, mocno sznurami obwiązanych, jeżeli opatrzone są znaczkami uznanych firm hurtownych, potwierdzających ich pochodzenie;

b) nowe odpadki wchodzące w handel hurtowny bezpośrednio z zakładów przemysłowych, jak z przędzalni, tkalni, warsztatów krawieckich lub blicharni, zalicza się tu także wełnę sztuczną (shoddy) i nowe odpadki papieru;

c) przedmioty pod 2 oznaczone, gdy przybysze z okolic rzeczonych przewożą je jako własny pakunek podróżny.

W przypadku tym przedmioty rzeczzone podlegają przy przewozie przez granicę rewizji zdrowotno-policyjnej, tudzież przepisaniem postępowaniu zdrowotno policyjnemu.

Przewóz przedmiotów od wprowadzania wyłączonych, dozwolony jest tylko za złożeniem urzędowego potwierdzenia, że w państwie zagranicznem sąsiedniem, do którego mają być przewiezione przywóz a względnie przewóz jest dozwolony i pod tym warunkiem, że wiezione będą z zupełnem odosobnieniem i pod zamknięciem miejsca ładunku niedopuszczającym żadnej manipulacji podczas przewozu.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia, w którym odnośne komory a względnie Władze zdrowotne morskie otrzymają o niem wiadomość.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1897 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały rocznik 1897, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **3 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I, Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniężną, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe dziesięciolecie lub kilka dziesięcioleci Dziennika ustaw państwa w języku niemieckim, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 " . . . 12 " "	" " " 1879 " 1888 " . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można począwszy od roku 1897:

Rocznik 1849 za . . . 2 zł. 10 c.	Rocznik 1865 za . . . 2 zł. — c.	Rocznik 1881 za . . . 2 zł. 20 c.
" 1850 " . . . 5 " 25 "	" 1866 " . . . 2 " 20 "	" 1882 " . . . 3 " — "
" 1851 " . . . 1 " 30 "	" 1867 " . . . 2 " — "	" 1883 " . . . 2 " 50 "
" 1852 " . . . 2 " 60 "	" 1868 " . . . 2 " — "	" 1884 " . . . 2 " 50 "
" 1853 " . . . 3 " 15 "	" 1869 " . . . 3 " — "	" 1885 " . . . 1 " 80 "
" 1854 " . . . 4 " 20 "	" 1870 " . . . 1 " 40 "	" 1886 " . . . 2 " 30 "
" 1855 " . . . 2 " 35 "	" 1871 " . . . 2 " — "	" 1887 " . . . 2 " 50 "
" 1856 " . . . 2 " 45 "	" 1872 " . . . 3 " 20 "	" 1888 " . . . 4 " 20 "
" 1857 " . . . 2 " 85 "	" 1873 " . . . 3 " 30 "	" 1889 " . . . 3 " — "
" 1858 " . . . 2 " 40 "	" 1874 " . . . 2 " 30 "	" 1890 " . . . 2 " 70 "
" 1859 " . . . 2 " — "	" 1875 " . . . 2 " — "	" 1891 " . . . 3 " — "
" 1860 " . . . 1 " 70 "	" 1876 " . . . 1 " 50 "	" 1892 " . . . 5 " — "
" 1861 " . . . 1 " 50 "	" 1877 " . . . 1 " — "	" 1893 " . . . 3 " — "
" 1862 " . . . 1 " 40 "	" 1878 " . . . 2 " 30 "	" 1894 " . . . 3 " — "
" 1863 " . . . 1 " 40 "	" 1879 " . . . 2 " 30 "	" 1895 " . . . 3 " 50 "
" 1864 " . . . 1 " 40 "	" 1880 " . . . 2 " 20 "	" 1896 " . . . 3 " 50 "

Rocznik 1896 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1896 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1896 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1896 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1897 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność uzupełniania niekompletnych roczników Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materji.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. — Wydana i rozesłana dnia 28. stycznia 1897.

Treść: № 30. Ustawa o ochronie wynalazków (ustawa patentowa).

30.

Ustawa z dnia 11. stycznia 1897, o ochronie wynalazków (ustawa patentowa).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam
co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

Przedmiot ochrony patentowej.

§. 1.

Pod opieką ustawy niniejszej zostają nowe wynalazki zdadne do zastosowania w przemyśle.

Na takie wynalazki nadają się proszącym o to patenty.

Wynalazki od ochrony patentowej wyłączone.

§. 2.

Nie nadaje się patentów:

1. Na wynalazki, których przeznaczenie lub użycie sprzeciwia się ustawie, jest niemoralne lub zdrowiu szkodliwe, albo które widocznie mają na celu ludzenie ludności;

2. na twierdzenia lub zasady naukowe w tem ich znaczeniu;

3. na wynalazki, których przedmiot zastrzeżony jest prawu monopolu państwa;

4. na wynalazki

a) rodzajów żywności i posiłków dla ludzi,

b) środków leczniczych i odwietrzających,

c) materyałów, drogą chemiczną wyrabianych, o ile wynalazki pod l. 4 a) aż do c) wzmiankowane nie tyczą się pewnego postępowania technicznego do wyrobu takich przedmiotów.

Nowość.

§. 3.

Nie uważa się wynalazku za nowy, jeżeli już przed chwilą zgłoszenia go w myśl ustawy niniejsze

1. był w ogłoszonych drukach opisany w taki sposób, że znawcy mogą go według tego używać; lub

2. jest w krajach tutejszych tak jawnie używany, na widok publiczny wystawiany lub pokazywany, że znawcy mogą go według tego używać; lub

3. był przedmiotem przywileju, który obowiązywał w obszarze ważności ustawy niniejszej i stał się dobrem publicznem.

Rząd mocen jest wyświadczyć państwowemu granicznemu takie uwzględnienie, w Dzienniku patentowym (§. 44) ogłosić się mające, że ich opisy patentowe, urzędownie wydane, nie już od dnia wyjścia, lecz dopiero po terminie najwięcej sześciomiesięcznym, uważane będą w myśl ustawy niniejszej za równe drukiem ogłoszonym.

Prawo do patentu.

§. 4.

Prawo do uzyskania patentu ma tylko sprawca wynalazku lub jego następca prawny. Aż do udowodnienia, że jest inaczej, za sprawcę wynalazku uważa się pierwszego zgłoszyciela. Późniejsze zgło

szenie nie może uzasadniać prawa do patentu, jeżeli wynalazek jest już przedmiotem patentu lub przywileju albo wcześniejszego zgłoszenia, co do którego toczą się rokowania i które doprowadzić ma do nadania patentu lub przywileju. Jeżeli warunki te ziszczają się tylko po części, zgłoszyciel późniejszy ma prawo tylko do uzyskania patentu z odpowiednim ograniczeniem.

Gdy posiadacz patentu pierwotnego lub jego następcą prawny zgłosi ulepszenie lub jakiegokolwiek inne dalsze wykształcenie wynalazku już patentem ochranianego lub do upatentowania zgłoszonego i do tego prowadzącego, zostawia się mu do^{zw}oli starać się dla tego ulepszenia lub jakiegokolwiek innego wydoskonalenia albo o patent samoistny, albo o patent dodatkowy, od pierwotnego zawisły.

Gdyby się pokazało, że zastosowanie przemysłowe wynalazku do upatentowania zgłoszonego, wymaga całkowitego lub częściowego użycia wynalazku już upatentowanego, patent, o który się zgłoszono, nadaje się z tem dołożeniem, że jest zawisły od innego patentu, który wyraźnie oznaczyć należy (uznanie zawisłości). Dołożenie to umieścić należy także w obwieszczeniu o nadaniu patentu i w dokumencie patentowym.

§. 5.

Pierwszemu zgłoszycielowi nie służy jednak prawo do uzyskania patentu, jeżeli nie jest sprawcą zgłoszonego wynalazku lub jego następcą prawnym, albo jeżeli to, co stanowi istotną treść jego zgłoszenia, wzięte jest z opisów, rysunków, modeli, narzędzi lub urządzeń innej osoby lub z postępowania, które osoba ta stosuje, bez pozwolenia tejże osoby i jeżeli w pierwszym przypadku sprawca lub jego następcą prawny w drugim zaś pokrzywdzeni zakładają protestację.

Jeżeli w następstwie kolejnem posiadacz wynalazku wzięł go od innego bez pozwolenia, wcześniejszy posiadacz wynalazku ma w razie sprzeciwienia się pierwszeństwo przed późniejszym.

Robotnicy, oficyaliści, funkcyonaryusze państwa uważani są za sprawców wynalazków w służbie zrobionych, jeżeli kontraktem lub przepisami służbowymi nie było inaczej postanowione.

Postanowienia kontraktowe lub służbowe, mocą których oficyalista lub funkcyonaryusz przedsiębiorstwa przemysłowego ma być pozbawiony odpowiedniej korzyści z wynalazków w służbie zrobionych, nie mają skutku prawnego.

Ochrona wynalazków na wystawach.

§. 6.

Wynalazkom wystawianym na widok publiczny na wystawach tutejszo-krajowych może być zapewniona pod lżejszymi warunkami czasowa ochrona patentowa od dnia przyjęcia ich na wystawę aż do upływu trzech miesięcy od zamknięcia wystawy.

Udzielenie tej opieki i ustanowienia warunków onejże, zastrzega się władzy Ministerstwa handlu do wydawania rozporządzeń.

Zastępca.

§. 7.

Kto nie mieszka w krajach tutejszych, może dochodzić prawa do uzyskania patentu i prawa z patentu tylko w takim razie, jeżeli ma zastępcę w krajach tutejszych zamieszkałego.

Nazwisko i miejsce zamieszkania tego zastępcy, tudzież wszelką zmianę, jakaby zaszła w zastępstwie, oznajmić należy Urzędowi patentowemu ze złożeniem pełnomocnictwa celem zaciągnięcia do rejestru patentowego.

Drogą rozporządzenia przepisać należy, jaką osnowę powinno mieć pełnomocnictwo, które złożone być ma w Urzędzie patentowym.

Miejsce, w którym zastępca ma siedzibę a w braku takowego, miejsce, w którym Urząd patentowy ma siedzibę, uważa się dla spraw dotyczących się patentu za siedzibę posiadacza patentu nie mieszkającego w krajach tutejszych.

Doręczenia do rąk zastępcy mają takie same skutki prawne, jak doręczenia uczynione do rąk samego posiadacza patentu.

Skutek patentu.

§. 8.

Patent ma ten skutek, że wyłącznie posiadacz patentu ma prawo wyrabiać przemysłowo przedmiot wynalazku, wprowadzać go w obrót, sprzedawać lub onegoż używać.

Jeżeli patent jest wydany na pewne postępowanie, skutek jego rozciąga się także na przedmioty drogą tego postępowania bezpośrednio zdziałane.

§. 9.

Skutek patentu nie rozciąga się na tego, który już w czasie zgłoszenia wynalazku używał go w dobrej wierze w krajach tutejszych lub poczynił urządzenia do takiego używania potrzebne (używacz uprzedni).

Tenże ma prawo wyszukiwać wynalazek we własnych lub cudzych warsztatach na potrzeby swego własnego przemysłu.

Prawo to może być tylko razem z przemysłem odziedziczone lub sprzedane.

Używacz uprzedni może żądać, żeby posiadacz patentu uznał jego prawo przez wystawienie dokumentu. Gdyby odmówił tego uznania, Urząd patentowy ma na wniosek wydać decyzję co do rozszczonego prawa w postępowaniu przewidzianem dla procesu wzruszającego. Prawo uznane należy na prośbę uprawnionego wpisać do rejestru patentowego.

§. 10.

Zarządowi wojennemu służy prawo w porozumieniu z Ministrem handlu używać na swoją potrzebę lub swoim wykonawcom przemysłowym kazać używać wynalazków mogących służyć do podniesienia siły zbrojnej, to jest tyjących się broni wojennej, przedmiotów rozsadzających i amunicyjnych, fortyfikacji lub okrętów wojennych i w takim razie nikt nie może z udzielonego patentu dochodzić żadnych praw przeciw Zarządowi wojennemu.

O ile pomiędzy posiadaczem patentu a zarządem wojennym, z przyzwoleniem Ministra skarbu, nie przyjdzie do skutku umowa o słuszne wynagrodzenie, decyduje w tym względzie Minister skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu i Zarządem wojennym.

Wykonywanie prawa używania, służącego Zarządowi wojennemu, nie jest zawisłem od toku rokowań w tym względzie.

§. 11.

Jeżeli się pokaże, chociażby dopiero po nadaniu patentu na wynalazek, że przedmiot onegoż w pewnym sposobie użycia zastrzeżony jest prawu monopolu państwa, patent taki nie ma co do tego sposobu użycia żadnego skutku w obec Rządu państwa lub Zarządu wojennego.

§. 12.

Skuteczność patentu nie rozciąga się na statki i na urządzenia statków, które tylko przemijająco z powodu swego użycia w obrocie, przybywają do krajów tutejszych.

Stosunek kilku posiadaczy patentów do siebie.

§. 13.

Gdy kilka osób, będących uczestnikami tego samego wynalazku, prosi o patent, tenże nadaje się im bez oznaczenia części.

Stosunek prawny uczestników patentu między sobą urządzi się według prawa cywilnego.

Prawo dozwoleń trzecim osobom używania wynalazku, służy w razie wątpliwości tylko ogółowi uczestników; każdy z nich jednak ma prawo ścigać sądownie wdzierstwo do patentu.

Okres trwania patentu.

§. 14.

Okres trwania patentu wynosi lat 15; okres ten poczyna się liczyć od dnia obwieszczenia zgłoszonego wynalazku w Dzienniku patentowym (§. 57).

Patenty dodatkowe upływają z upływem patentu głównego. Patent dodatkowy może jednak być wyraźnie utrzymany w mocy jako samoistny. Jeżeli patent główny zostanie cofnięty, unieważniony lub jeżeli posiadacz zrzecze się onegoż. Okres jego trwania liczy się wówczas od pierwszego dnia istnienia patentu głównego. Pod względem dnia płatności i wymiaru opłat rocznych patent dodatkowy, który stał się samoistnym, wchodzi na miejsce patentu głównego.

Wywłaszczenie.

§. 15.

Gdy interes siły zbrojnej, interes pomysłowości publicznej lub jakkolwiek inny zmagający do tego interes państwa wymaga, żeby wynalazek, na który proszono o patent, lub na który już patent nadano, był całkiem lub po części używany przez Rząd państwa lub Zarząd wojenny, lub też oddany na użytek publiczny, Rząd państwa lub Zarząd wojenny mocen jest ten patent lub prawo używania wynalazku, na podstawie orzeczenia wydanego przez Władzę polityczną krajową w Wiedniu, za odpowiednim wynagrodzeniem, całkiem albo po części wywłaszczyć i na podstawie orzeczenia wywłaszczającego objąć w używanie lub oddać na użytek publiczny.

W razie niebezpieczeństwa ze zwłoki, Rząd państwa lub Zarząd wojenny może za poprzednim zezwoleniem rzeczonoj Władzy politycznej krajowej już na podstawie wniesionej prośby o wywłaszczenie, jednak z zastrzeżeniem dodatkowego orzeczenia wywłaszczającego, niezwłocznie objąć wynalazek w używanie lub oddać na użytek publiczny.

Stosowne wynagrodzenie ze skarbu państwa należy się prócz posiadacza patentu, także tym osobom, którym używanie wynalazku już prawnie służyło, jeżeli je teraz tracą.

Co się tyczy wymiaru wynagrodzenia starać się należy, żeby pod tym względem stanęła ugoda

z ubiegającym się o patent lub posiadaczem patentu, jakoteż z uprawnionymi do używania gdyby byli; jeżeli takowa nie przyjdzie do skutku, wydanie decyzji co do wniesionej skargi o wynagrodzenie należy do sądów, w razie potrzeby po wysłuchaniu biegłych. Posiadacz patentu ma prawo wybrać jednego biegłego. Przy wymierzaniu wynagrodzenia należy we wszystkich przypadkach mieć wzgląd tylko na te skutki, jakie wyłączenie z patentu pociąga za sobą w krajach tutejszych.

Rokowanie o wymiar wynagrodzenia nie wstrzymuje wykonywania uprawnień, których Rząd państwa lub Zarząd wojenny domaga się co do wynalazku dla siebie lub dla ludności.

O takiej rekwizycji patentu winien Urząd patentowy uwiadomić niezwłocznie strony interesowane do rejestru patentowego wpisane.

Patenty podlegają ustawom istniejącym.

§. 16.

Patent nadany nie uwalnia w żadnym razie od zachowywania przepisów ustawowych istniejących, lub które będą wydane ze względów publicznych zdrowia, bezpieczeństwa, moralności lub w ogólnym interesie państwa.

§. 17.

Z zastrzeżeniem postanowień §. 16, sprawca wynalazku lub jego następcą prawny, o ile ogranicza się do wykonywania wynalazku patentowanego, nie jest obowiązany trzymać się przepisów co do rozpoczynania przemysłów.

Przeniesienie.

§. 18.

Prawo ze zgłoszenia patentu i prawo patentowe przechodzą na dziedziców; prawo kaduku nie stosuje się do tych praw.

Obadwa prawa mogą być bądź czynnością prawną, bądź orzeczeniem sądowym lub rozporządzeniem ostatniej woli w całości lub w częściach idealnych na innych przenoszone.

Wpis przeniesienia (§. 23), do nabycia prawa patentowego potrzebny, skuteczniac ma Urząd patentowy na żądanie sądu lub na piśmienną interesowanego prośbę o przeniesienie. Z prośbą o przeniesienie przełożyć należy dokument przeniesienia, na którym, jeżeliby nie miał charakteru dokumentu publicznego, podpis przenoszącego powinien być uwierzytelniony.

Prośba o przeniesienie i dokument przeniesienia podlegają badaniu w Urzędzie patentowym pod względem formy i treści.

Gdy chodzi o przeniesienie prawa ze zgłoszenia patentowego, w takim razie, jeżeli patent ma być nadany, a tak prośba o przeniesienie jak i dokument przeniesienia czynią zadość wymaganiom powyższym, wygotowuje się patent na imię prawnego następcy zgłoszyciela.

Zastawienie.

§. 19.

Prawo patentowe może być przedmiotem prawa zastawu.

Licencye dobrowolne.

§. 20.

Posiadacz patentu ma prawo dozwolnić używania wynalazku trzecim osobom na cały obszar skuteczności patentu lub na część onegoż, z wyłączeniem lub bez wyłączenia innych do używania uprawnionych.

Licencye przymusowe.

§. 21.

Posiadacz patentu na wynalazek, którego nie można wyzyskać bez użycia innego wynalazku wprzód patentowanego, ma prawo żądać od posiadacza tego ostatniego patentu, żeby mu pozwolił używać swego wynalazku, jeżeli od dnia ogłoszenia patentu wprzód nadanego w Dzienniku patentowym upłynęły trzy lata, a wynalazek późniejszy ma w przemyśle donioslejsze znaczenie.

Udzielone pozwolenie uprawnia posiadacza wcześniejszego patentu do żądania także nawzajem od posiadacza późniejszego patentu pozwolenia, któreby upoważniało go do używania późniejszego wynalazku, jednakże pod tym warunkiem, żeby ten ostatni wynalazek zostawał w istotnym związku z wcześniejszym.

Jeżeli udzielenie innym pozwolenia do używania wynalazku okazuje się pożądanem w interesie publicznym, każdy, chociażby nie zachodziły warunki ustępu 1 i 2, kto udowodni, że osobiście zasługuje na zaufanie, ma prawo po upływie lat trzech od dnia ogłoszenia nadanego patentu w Dzienniku patentowym, żądać od posiadacza patentu pozwolenia do używania wynalazku w swoim przemyśle.

Jeżeli w przypadkach tych posiadacz patentu odmówi pozwolenia, Urząd patentowy wydaje decyzję co do wniesionego żądania i w razie udzielenia

pozwolenia ustanawia dać się mające wynagrodzenie, zabezpieczenie, tudzież wszelkie inne warunki używania ze względem na istotę wynalazku i okoliczności przypadku.

Gdy chodzi o decyzję co do udzielenia pozwolenia w interesie publicznym, Urząd patentowy winien w kwestyi, czy zachodzi interes publiczny, zasięgnąć zdania interesowanych Ministerstw i na tem zdaniu oprzeć własną decyzję.

Postanowienia powyższe nie stosują się do patentów Rządu państwa lub Zarządu wojennego.

Przeniesienie pozwolenia.

§. 22.

Pozwolenie udzielone przez posiadacza patentu lub Urząd patentowy, może posiadacz pozwolenia bez przychylenia się posiadacza patentu przenosić między żyjącymi tylko razem z przedsiębiorstwem, któremu pozwolenie służy, w razie zaś śmierci pozwolenie przechodzi na jego następców prawnych tylko w tym razie, jeżeli będą dalej prowadzili przedsiębiorstwo do korzystania z pozwolenia uprawnione.

Skutki wpisów w rejestrze patentowym.

§. 23.

Prawo patentowe (§. 18), prawo zastawu i wszelkie inne prawa rzeczowe na prawach patentowych nabywa się i takowe stają się względem trzecich skutecznymi przez wpis do rejestru patentowego.

Pod względem czasokresu nabycia praw pozwolenia, pozostają stanowczemi postanowienia prawa cywilnego. W obec trzecich osób prawa pozwolenia stają się skutecznymi dopiero od chwili wpisania w rejestrze patentowym.

Porządek stopniowy rzeczonych praw określa kolej podań o wpis do Urzędu patentowego wniesionych, o ile w skutek podania nastąpił wpis.

Podaniom jednocześnie wniesionym służy ten sam stopień.

Obciążenia.

§. 24.

Kto nabywa patent, obejmuje ciężary łączące się z nim, o których w chwili podania prośby o wpis można dowiedzieć się w Urzędzie patentowym jako zapisanych w rejestrze patentowym lub do zapisania według przepisu zgłoszonych.

Adnotacya sporu.

§. 25.

Spory toczone się w sądach a dotyczące się pytania, do kogo patent należy, prawa zastawu, jakoteż innego prawa rzeczowego na patencie, tudzież wnioski dotyczące się udzielenia pozwoleń (§. 21), lub cofnięcia, unieważnienia, odsądzenia, uznania zawisłości lub decyzji co do względnej bezskuteczności patentu, mogą stanowić na prośbę przedmiot adnotacyi sporu w rejestrze patentowym.

Adnotacya sporu ma ten skutek, że decyzya wywiera skutek zupełny także przeciw tym osobom, które dopiero po czasokresie nadejścia prośby o adnotacyę sporu, wyjednały u Urzędu patentowego wpisy w rejestrze patentowym.

Wygaśnięcie.

§. 26.

Patent gaśnie:

1. jeżeli opłaty roczne płacone są we właściwym czasie: najpóźniej z upływem 15. roku;
2. jeżeli płatna opłata roczna nie była zapłacona we właściwym czasie w kasie Urzędu patentowego lub w zakładzie pocztowym tutejszo-krajowym dla posłania onemuż;
3. jeżeli posiadacz patentu zrzeknie się takowego.

Jeżeli zrzeczenie się tyczy się tylko pewnych części patantu, tenże pozostaje w mocy co do innych części, o ile takowe mogą jeszcze być przedmiotem samoistnego patentu.

W przypadkach wygaśnięcia z upływem czasu (1 i 2), wygaśnięcie poczyna się od dnia, który nastąpi po upływie ostatniego roku ważności, w razie zrzeczenia się (3) od dnia, który nastąpi po doniesieniu o zrzeczeniu się Urzędowi patentowemu.

Cofnięcie.

§. 27.

Patent może być całkiem lub po części cofnięty, jeżeli posiadacz patentu lub jego następca prawny zaniedbuje wykonywać, lub dać wykonywać wynalazek w krajach tutejszych w stosownej rozciągłości lub czynić to wszystko, co jest potrzebne, aby zapewnić takie wykonywanie. Cofnięcie nastąpić może w tym przypadku nie wcześniej, jak po upływie trzech lat od dnia ogłoszenia nadanego patentu w Dzienniku patentowym. To ograniczenie czasu nie ma miejsca, jeżeli posiadacz pa-

lentu lub jego następca prawny pomimo, iż wynalazek wykonywany jest za granicą a interes publiczny wymaga, żeby wykonywany był także w krajach tutejszych, pokrywa ciągle potrzebę tutejszo-krajową, wyłącznie lub po większej części przywozem zamiast wykonywaniem w krajach tutejszych w odpowiednim rozmiarze.

Cofnięcie patentu poprzedzić powinno zagrożenie omenże z oznajmieniem powodów i z wyznaczeniem stosownego terminu do wykonywania wynalazku.

Cofnięcie skutkuje od ostatniego w orzeczeniu tyczącem się cofnięcia podanego dnia okresu wyznaczonego na odpowiednie ustawie wykonywanie w krajach tutejszych.

Postanowienia te nie stosują się do patentów Rządu państwa lub Zarządu wojennego.

Uznanie nieważności.

§. 28.

Patent uznaje się za nieważny, gdy się okaże,

1. że przedmiot według §§. 1, 2 lub 3 nie kwalifikował się do upatentowania;

2. że wynalazek jest przedmiotem patentu lub przywileju wcześniejszego zgłosiciela.

Jeżeli jeden z tych warunków (1 i 2) ziszcza się tylko po części, uznanie nieważności następuje przez odpowiednie ograniczenie patentu.

Prawomocne uznanie nieważności patentu działa wstecz na czasokres zgłoszenia się o patent. Jednakże w przypadku punktu 2 prawa licencyjne przez późniejszego zgłosiciela prawnie nadane, przez trzecie osoby uczciwie nabyte i od roku w rejestrze patentowym zapisane, żadną prawnie uzasadnioną adnotacją sporu nie dotknięte (§. 25), pozostają wolne od tego wstecznego działania niezawisłe od wynikających z tego roszczeń do wynagrodzenia przeciw późniejszemu zgłoszycielowi.

Odsądzenie.

§. 29.

Posiadacza patentu odsądza się od patentu, jeżeli będzie udowodnione:

1. że posiadacz patentu nie jest sprawcą wynalazku lub jego następcą prawnym lub nie może być za takiego uważany (§. 5), lub

2. że istotna treść zgłoszenia była wzięta z opisów, rysunków, modeli, przyborów lub urządzeń innego lub z postępowania jakie ten inny stosuje, bez jego zezwolenia.

Jeżeli jeden z tych warunków (1 i 2) ziszcza się tylko po części, posiadacza patentu odsądza się tylko po części od patentu.

Domaganie się odsądzenia od patentu służy w pierwszym przypadku tylko sprawcy, jego następcy prawnemu i temu, którego w myśl §. 5 należy za sprawcę uważać, w drugim przypadku tylko pokrzywdzonemu, przedawnia się zaś odnośnie do posiadacza patentu w dobrej wierze w przeciągu lat trzech od chwili wpisania w registr patentowy.

Wzajemne roszczenia do wynagrodzenia i zwrotu z odsądzenia wynikające oceniają się według prawa cywilnego i dochodzić ich należy na drodze cywilnej.

Jeżeli sprawca lub pokrzywdzony wygrywa, wolno mu w przeciągu dni 30 od doręczenia prawomocnej decyzji odsądzającej, żądać przeniesienia patentu na swoją osobę.

Zaniedbanie żądania w czasie właściwym takiego przeniesienia, uważane będzie za zrzeczenie się patentu.

Prawa licencyjne przez wcześniejszego posiadacza patentu prawnie nadane, przez trzecie osoby uczciwie nabyte i od roku w rejestrze patentowym zapisane, o ile żadną prawnie uzasadnioną adnotacją sporu nie zostały dotknięte (§. 25), zatrzymują moc swoją w razie takiego przeniesienia patentu także w obec nowego posiadacza patentu, niezawisłe od wynikających z tego roszczeń do wynagrodzenia przeciw dotychczasowemu posiadaczowi patentu.

Uznanie zawisłości.

§. 30.

Posiadacz patentu może w Urzędzie patentowym uczynić wniosek o wydanie decyzji, że zastosowanie przemysłowe jakiegoś patentowego wynalazku, opiera się na użyciu w zupełności lub w części jego wynalazku. Co do takiego wniosku Urząd patentowy wydać ma decyzję w postępowaniu przewidzianem do procesu wzruszającego.

Prawo odwetu.

§. 31.

Przeciwko obywatelom państwa zagranicznego, które wynalazkom obywateli państwa austriackiego nie udziela wcale ochrony lub udziela tylko niedostateczną, może być rozporządzeniem całego Ministerstwa zastosowane prawo odwetu.

Bośnia i Hercegowina.

§. 32.

Pod względem ważności w Bośni i Hercegowinie patentów w myśl ustawy niniejszej nadanych, stosują się rozporządzenia wydane na zasadzie ustawy z dnia 20. grudnia 1879, Dz. u. p. Nr. 136.

II. Władze patentowe, funkcyonaryusze i urzędzenia.

Zakres działania Urzędu patentowego.

§. 33.

Udzielanie, cofanie, unieważnianie, odsądzanie i uznawanie zawisłości, decyzja co do względnej bezskuteczności patentu (§. 9), tudzież decyzja o wnioskach, co do stwierdzenia (§. 111) i udzielenie pozwoleń (§. 21), jakoteż wszelkie wpisy do rejestru patentowego uskutecznia Urząd patentowy.

Urząd patentowy jest nadto obowiązany wydawać na prośbę sądów opinię co do spraw dotyczących się patentów w takich przypadkach, gdy w postępowaniu sądowym biegli wydadzą opinie różniące się od siebie.

Siedziba i skład Urzędu patentowego.

§. 34.

Urząd patentowy ma siedzibę w Wiedniu.

Składa się z prezydenta, jego zastępców i z potrzebnej ilości członków, prawników i techników będących radcami.

Członkowie są częścią stali, częścią nie stali.

Prezydent, jakoteż przewodniczący oddziału zażaleń i nieważności (§. 36) muszą być prawnikami.

Prezydent, jego zastępcy i stali członkowie są płatnymi urzędnikami państwa.

Członkowie niestali pobierają należności funkcyjne.

Organizacja Urzędu patentowego przepisana będzie drogą rozporządzenia.

§. 35.

Prezydenta, jego zastępców, tudzież członków Urzędu patentowego mianuje Cesarz na wniosek Ministra handlu.

Członków nie stałych powołuje się na okres pięcioletni, po upływie którego mogą być znowu powołani.

Pod względem sprawowania swoich czynności, Urząd patentowy stanowi na zewnątrz urząd samodzielny. Pod względem kierownictwa zwierzchniczego podlega bezpośrednio Ministrowi handlu, który też mianuje jego służbę pomocniczą.

Oddziały.

§. 36.

W Urzędzie patentowym utworzone będą następujące oddziały:

1. Oddziały zgłoszeń do odbierania zgłoszeń, do przenoszenia, zastawiania, do udzielania pozwoleń dobrowolnych, uznawania zawisłości (§. 4) i adnotacji sporów,

2. oddziały zażaleń do zażaleń i

3. oddział nieważności do wniosków dotyczących się cofnięcia, uznania nieważności, odsądzenia i uznania zawisłości (§. 30) patentów, tudzież do wydawania decyzji co do względnej bezskuteczności patentu, do wniosków o stwierdzenie i do wniosków o udzielenie pozwoleń przymusowych.

Uchwalanie w oddziałach.

§. 37.

Oddziały zgłoszeń wydają uchwały w gronie trzech, łącznie z przewodniczącym stałych członków, między którymi, gdy chodzi o uchwały w myśl §. 40, znajdować się powinni dwaj członkowie będący zawodowymi technikami.

Decyzje ostateczne oddziałów zażaleń i oddziału nieważności wydają się w gronie — łącznie z przewodniczącym — dwóch członków prawa świadomych i trzech zawodowotechnicznych. Do decyzji wpadkowych w obu tych oddziałach dostateczna jest obecność trzech członków, z których dwaj powinni być zawodowymi technikami.

Do obrad można przybierać biegłych, nie będących członkami, którzy też nie mają udziału w głosowaniu.

Zarządzenia przygotowawcze co do uchwały lub decyzji, wydaje we wszystkich oddziałach w imieniu tychże referent, któremu sprawa jest poruczona, w razie potrzeby w porozumieniu z członkiem będącym technikiem zawodowym.

Uchwały i decyzje wydają się bezwzględną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Uchwały i decyzje wydają się w imieniu Urzędu patentowego; takowe mają być umotywowane, piśmiennie wygotowane i wszystkim interesowanym z urzędu doręczone.

Porządek czynności urzędu patentowego.

§. 38.

Porządek czynności Urzędu patentowego, o ile ustawa nie zawiera postanowień w tym względzie, urzędza drogą rozporządzenia Minister handlu, a to o ile Ministrowie innych wydziałów są interesowani, w porozumieniu z nimi.

Zażalenia przeciw uchwałom i decyzjom oddziałów.**§. 39.**

Przeciwko uchwałom oddziałów zgłoszeń można podać zażalenie do oddziału zażeń. Zażalenia, o ile ustawa nie zawiera innych postanowień dla szczególnych przypadków, podawać należy do Urzędu patentowego w przeciągu dni 30 od doręczenia uchwały.

W wydaniu uchwały co do zażalenia nie może uczestniczyć żaden członek, który współdziałał w wydaniu uchwały zaczepionej.

Od orzeczeń (wpadkowych i ostatecznych) oddziałów zażeń niema dalszej instancji i niema miejsca zażalenie do Trybunału administracyjnego.

Od orzeczeń ostatecznych oddziału nieważności można odwołać się do Trybunału patentowego.

Przeciw zarządzeniom przygotowawczym referenta do uchwały oddziału zgłoszeń lub do decyzji oddziału zażeń i oddziału nieważności, nie można podawać osobnego zażalenia a względnie rekursu.

Również nie jest dopuszczalne osobne odwołanie się od decyzji wypadkowych oddziału nieważności, jednakże można w samychże oddziałach proponować zmianę takich zarządzeń i decyzji, a mianowicie co do zarządzeń przygotowawczych referenta, we wszystkich trzech oddziałach, a co do decyzji wypadkowych oddziału zażeń i oddziału nieważności w obu tych oddziałach.

Uchwały i zażalenia dotyczące wpisów do rejestru patentowego.**§. 40.**

Uchwały Urzędu patentowego dotyczące się wpisów do rejestru patentowego w myśl §§. 9, 18, 19, 20, 21, 23 i 25, jakoteż do rejestru rzeczników patentowych w myśl §. 43, wydawać należy w oddziale zgłoszeń, który utworzony być ma z trzech członków prawa świadomych. O uchwałach uwiadamiać należy wszystkich interesowanych.

W przeciągu dni 30 od doręczenia można podać zażalenie przeciw uchwale.

Zażalenie idzie do oddziału zażeń Urzędu patentowego z wyjątkiem przypadku zastrzeżonego w §. 43 Ministerstwu handlu.

Trybunał patentowy.**§. 41.**

Ustanawia się w Wiedniu Trybunał patentowy do którego jako wyższej instancji odwoływać się można od decyzji stanowczych oddziału nieważności Urzędu patentowego.

W skład jego wchodzi prezydent lub prezydent senatu Najwyższego trybunału i sądu kasacyjnego, będący jego prezydentem i przewodniczącym, radca Ministerstwa handlu, dwaj radcy dworu przy Najwyższym trybunale i sądzie kasacyjnym lub ich zastępcy i trzech członkowie zawodowo-techniczni będący radcami.

Członków Trybunału patentowego i ich zastępców mianuje na okres pięcioletni Cesarz, na wniosek uczyniony przez Ministra handlu w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami. Mogą oni być powołani powtórnie.

Do członków Trybunału patentowego stosują się podczas okresu ich urzędowania postanowienia artykułu 6 ustawy zasadniczej państwa o władzy sędziowskiej i ustawy z dnia 21. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 46 o jej wykonywaniu.

Członkowie Trybunału patentowego pobierają płace funkcyjne.

Trzech członków zawodowo-technicznych powołuje w każdym z osobna przypadku, prezydent Trybunału patentowego z listy mianowanych członków zawodowo-technicznych.

Osób do służby pomocniczej i kancelaryjnej dla Trybunału patentowego potrzebnych dostarcza Ministerstwo handlu.

Powody wyłączenia.**§. 42.**

Członkowie Urzędu patentowego i Trybunału patentowego są wyłączeni od współdziałania:

1. w sprawach patentowych, w których oni sami są stroną, lub w których zostają z jedną ze stron w stosunku współ uprawnionego, współ obowiązowanego lub obowiązowanego do regresu;

2. w sprawach patentowych swoich małżonek lub takich osób, z którymi są w linii prostej spokrewnieni lub spowinowaceni, lub z którymi w linii bocznej są aż do czwartego stopnia spokrewnieni lub w drugim stopniu spowinowaceni;

3. w sprawach patentowych swoich przysobocieli lub wychowawców, swoich przysposobionych lub wychowawców;

4. w sprawach patentowych, w których zastępują lub mają zastępować strony, albo z których doznają lub spodziewają się materyjalnej korzyści lub szkody.

Członkowie Trybunału patentowego są nadto wyłączeni w tych sprawach patentowych, w których współdziałali przy wydawaniu decyzji w Urzędzie patentowym.

Rzecznicy patentowi.**§. 43.**

Uprawnionymi do zastępowania zawodowego stron przed Władzami w sprawach patentowych są tylko adwokaci, technicy prywatni przez Władzę upoważnieni, rzecznicy patentowi i prokuratora skarbu.

Jednakże technikom prywatnym przez Władzę upoważnionym, jakoteż rzecznikom patentowym zabronione jest zastępowanie zawodowe stron w sporach dotyczących się cofnięcia i unieważnienia patentu lub odsądzenia od patentu lub przywileju, jakoteż we wszystkich sprawach nie technicznych.

Rzeczników patentowych ustanawiać będzie w miarę potrzeby Urząd patentowy w porozumieniu z Władzą przemysłową.

Wykonywanie rzecznictwa patentowego jest zawisłe od wpisania rzecznika w rejestr rzeczników patentowych utrzymywany w Urzędzie patentowym. Wpisy te ogłaszać należy w Dzienniku patentowym.

Każdy wpis tego rodzaju podlega opłacie w kwocie 100 zł.

Rzecznikami patentowymi mogą być ustanowione tylko osoby:

1. pełnoletnie,
2. posiadające obywatelstwo austriackie i zamieszkałe w krajach tutejszych,
3. które nie były skazane za zbrodnię lub przekroczenie popełnione z chęciwości,
4. mogą udowodnić odpowiednie uzdolnienie techniczne złożeniem dyplomu lub świadectw przepisanych egzaminów rządowych w tutejszo-krajowej szkole głównej technicznej, szkole głównej ziemianstwa, w akademii górniczej lub na wydziale filozoficznym tutejszo-krajowego uniwersytetu albo świadectw egzaminów równorzędnych pomyślnie złożonych w podobnej szkole głównej zagranicznej (takich sam stopień posiadającej),
5. odbyły najmniej dwuletnią praktykę u rzecznika patentowego tutejszo-krajowego i
6. po odbyciu praktyki zdały przed Urzędem patentowym z dobrym skutkiem egzamin i takowym udowodniły, że są obeznane z postanowieniami prawa patentowego tutejszo-krajowego i zagranicznego.

Taksa od egzaminu z prawa patentowego wynosi 20 zł.

Rzecznicy patentowi podlegają władzy karcenia Urzędu patentowego.

Gdyby rzecznik patentowy nie mógł trwale lub czasowo sprawować interesów, które są mu powie-

rzony, Urząd patentowy mocen jest ustanowić na jego miejsce zastępcę do dalszego prowadzenia lub uporządkowania tych interesów.

Przeciwko odmówieniu wpisania w rejestr rzeczników patentowych służy temu, którego to spółka, prawo podania zażalenia do Ministerstwa handlu w przeciągu dni 30 od doręczenia decyzji.

Zastrzega się Ministrowi handlu wydanie drogą rozporządzenia w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, szczegółowych postanowień co do urządzeń instytutu rzeczników patentowych i co do postępowania porządkowo-karnego przeciw rzecznikom patentowym. Decyzję w tym względzie, czy egzamina złożone pomyślnie w szkole głównej zagranicznej są równorzędne z egzaminami rządowymi złożonymi pomyślnie w podobnej szkole głównej tutejszo-krajowej (ustęp 4 niniejszego paragrafu), wydaje Minister handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty i Ministrem rolnictwa.

Dziennik patentowy.**§. 44.**

Urząd patentowy wydawać będzie urzędowy Dziennik patentowy peryodycznie wychodzący, w którym zamieszczane być mają obwieszczenia w ustawie niniejszej przepisane.

Przepisy co do urządzenia i wydawania tego dziennika wyda Minister handlu drogą rozporządzenia.

Rejestr patentowy.**§. 45.**

W Urzędzie patentowym utrzymywany będzie rejestr patentowy zawierający liczby bieżące przedmiot i czas trwania nadanych patentów, jakoteż nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania posiadacza patentu i jego zastępcy. W rejestrze zapisywać należy początek, upływ, wygaśnięcie, cofnięcie, uznanie nieważności i odsądzenie od patentu, wyłączenie z niego, uznanie samoistności patentu dodatkowego, tudzież uznanie zawisłości patentu, jakoteż przeniesienie patentu, udzielenie licencji, prawa zastawu, wszelkie inne prawa rzeczowe na patencie, bezskuteczność patentu w obec poprzedniego użytkownika (§. 9), decyzje stwierdzające (§. 111) i adnotacje sporu.

Opisy, rysunki, modele i próbki do istniejących patentów należące, tudzież prośby i dokumenty służące za podstawę do wpisów rejestrowych, zachowuje Urząd patentowy w osobnym archiwie.

Każdemu wolno przeglądać registr patentowy, i opisy, oglądać rysunki, modele i próbki, na podstawie których patenty zostały nadane, tudzież przeglądać prośby i dokumenty, brać odpisy i kopie, o ile nie idzie o patent Rządowi państwa lub Zarządowi wojennemu służący, jeszcze nie ogłoszony (§. 65). Urząd patentowy zarządzać ma ogłaszanie wszelkich zmian dotyczących się istnienia i przynależności patentu.

Urząd patentowy ogłasza opisy i rysunki nadanych patentów, o ile przeglądanie ich jest każdemu dozwolone, w drukach samoistnych (pismach patentowych).

Na żądanie wydaje Urząd patentowy wierzytelne wygotowania co do wpisów do rejestru.

Grzywny.

§. 46.

Grzywny i kary porządkowe, wymierzone przez Urząd patentowy wpływają do skarbu państwa.

Doręczenie.

§. 47.

Wygotowania Urzędu patentowego doręczają się z urzędu przez woźnych Urzędu patentowego lub przez pocztę.

Do posiadacza patentu, który czasowo nie ma w krajach tutejszych zastępcy, lub którego pobyt w krajach tutejszych nie jest wiadomy, może Urząd patentowy w razie potrzeby ustanowić do zastępowania go, kuratora, któremu można doręczać z tym samym skutkiem prawnym co samemu posiadaczowi patentu.

III. Postępowanie.

A. Przy nadawaniu patentów.

Zgłoszenie patentowe.

§. 48.

Celem uzyskania patentu zgłosić należy wynalazek do Urzędu patentowego a to w przepisanej formie piśmiennej i podanie w tym względzie można albo wnieść bezpośrednio albo nadesłać przez pocztę

Za chwilę zgłoszenia uważa się ten dzień, w którym zgłoszenie nadejdzie do Urzędu patentowego.

Rozciągłość zgłoszenia.

§. 49.

Dwa lub więcej wynalazków można w jednym zgłoszeniu połączyć tylko w takim razie, jeżeli wy-

nalazki te odnoszą się do tego samego przedmiotu jako części składowe lub środki działające.

Zgłoszenie.

§. 50.

Zgłoszenie powinno zawierać:

1. imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania ubiegającego się o patent, jeżeli zaś prośbę wnosi zastępca, nadto te same szczegóły co do stałego zastępcy w krajach tutejszych;
2. prośbę o udzielenie patentu;
3. krótkie stosowne do rzeczy oznaczenie wynalazku, który ma być patentowany (tytuł);
4. ilość lat, za które zgłoszyciel chce opłacić przed udzieleniem patentu należytość roczną.

Załączki zgłoszenia.

§. 51.

Do zgłoszenia należy dołączyć:

1. Wkupne w kwocie 10 zł. (§. 114) lub potwierdzenie, że ta kwota została wniesiona do urzędu pocztowego celem przesłania do kasy Urzędu patentowego;
2. jeżeli ubiegający się o patent wnosi zgłoszenie przez zastępcę, pełnomocnictwo temuż zastępcy wystawione;
3. opis zgłaszanego wynalazku odpowiednio przepisom ustawy niniejszej wygotowany (§. 52) w dwóch egzemplarzach przez ubiegającego się o patent lub jego zastępcę podpisanych.

Opis patentowy.

§. 52.

Opis patentowy powinien:

1. opisywać wynalazek tak jasno, wyraźnie i zupełnie, żeby biegli mogli podług tego opisu używać wynalazku;
2. to co jest nowe a przeto stanowi przedmiot patentu, uwydatniać dokładnie i w sposób wyróżniający przy końcu opisu w jednym lub kilku rozróżnieniach patentowych;
3. zawierać rysunki do zrozumienia opisu potrzebne, w sposób trwały wykonane, w razie potrzeby także modele i próbki.

Dopóki Urząd patentowy nie uchwali, żeby zgłoszenie zostało ogłoszone, wolno zmieniać szczegóły w opisie podane.

Jeżeli zmiany dotyczą istoty wynalazku, Urząd patentowy (oddział zgłoszeń) po wysłuchaniu interesowanego może uchwalić, że zgłoszenie uważać należy za czynione dopiero w chwili wykonania tych zmian (§. 54).

Dalsze wymogi zgłoszenia.

§. 53.

Ustanawianie dalszych wymogów zgłoszenia i opisu patentowego zostawia się władzy rozporządzania Ministra handlu według okoliczności w porozumieniu z Ministrami odpowiednich wydziałów.

Pierwszeństwo.

§. 54.

Od chwili zgodnego z przepisami zgłoszenia patentu (§§. 48—53) ubiegający się nabywa dla swego wynalazku prawa pierwszeństwa.

Od tej chwili używa prawa pierwszeństwa przed każdym podobnym wynalazkiem później zgłoszonym.

Gdyby zgłoszenie było wadliwe, może być uważane po usunięciu wad w czasie właściwym (§. 55) za czynione zgodnie z przepisami w chwili pierwszego podania, o ile przez usunięcie wad nie zmieniła się istota wynalazku.

Jeżeli usunięcie wad w czasie właściwym po ciągnęło za sobą w następstwie zmianę istoty wynalazku, uważać należy wynalazek za zgłoszony zgodnie z przepisami dopiero w chwili uchylecia wad i tenże używa prawa pierwszeństwa dopiero od tej chwili.

Badanie wstępne.

§. 55.

Zgłoszenie podlega zbadaniu wstępnemu przez członka oddziału zgłoszeń.

Jeżeli przytem okaże się, że zgłoszenie nie odpowiada przepisanyim wymaganiom, wzywa się ubiegającego się o patent, żeby wady usunął w oznaczonym terminie.

Jeżeli z badania wstępnego, w razie potrzeby po wysłuchaniu odpowiednich biegłych, okaże się, że to oczywiście nie jest wynalazek kwalifikujący się według §§. 1, 2 lub 3 do patentowania, w takim razie ubiegający się o patent, według okoliczności po wezwaniu i przesłuchaniu przez członka oddziału zgłoszeń, któremu badanie wstępne było poruczone, zostanie o tem uwiadomiony z podaniem powodów i wezwany, żeby w wyznaczonym terminie objawił swoje zdanie.

Po objawieniu zdania w czasie właściwym, lub po bezskutecznym upływie terminu, oddział zgłoszeń wydaje uchwałę co do zgłoszenia.

Prezydent Urzędu patentowego ma prawo ustanowienia prawidła co do zasad, podług których badanie wstępne ma się odbywać i co do postępowania, którego w tym względzie trzymać się mają członkowie oddziału zgłoszeń, w nich zaś ma położyc nacisk mianowicie na to, że przy wstępnem badaniu wartość zgłoszonego wynalazku nie ma być poddawana żadnemu zgola ocenianiu.

Odrzucenie zgłoszenia.

§. 56.

Jeżeli zgłoszenie pierwotne lub poprawione nie czyni zadość przepisanyim wymaganiom albo, jeżeli się pokaże oczywiście, że to nie jest (§. 55) wynalazek kwalifikujący się według §§. 1, 2 lub 3 do upatentowania, należy zgłoszenie odrzucić uchwałą.

Jeżeli odrzuca się z powodu, który ubiegającemu się o patent nie był już oznajmiony przy wstępnem badaniu, należy dać mu wprzód sposobność do objawienia w oznaczonym terminie zdania swego także co do tego powodu odrzucenia.

Przyjęcie zgłoszenia, obwieszczenie i zapowiedź.

§. 57.

Jeżeli Urząd patentowy poczytuje zgłoszenie za czynione należycie a nadanie patentu nie za całkiem niemożliwe, zarządza publiczne obwieszczenie zgłoszenia (zapowiedź). Obwieszcza się zgłoszenie w ten sposób, że w urzędowym Dzienniku patentowym umieszcza się raz jeden nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania ubiegającego się o patent, przedmiot wynalazku i żądanie co do nadania patentu w zgłoszeniu wyrażone lub istotną treść zgłoszenia, jakoteż dzień zgłoszenia.

Od dnia wyjścia Dziennika patentowego (obwieszczenia), który powinien być na nim uwidoczniiony, następują tymczasowo na rzecz ubiegającego się o patent ustawowe skutki patentu (§. 8) co do przedmiotu zgłoszenia.

Jednocześnie z obwieszczeniem wystawić należy zgłoszenie ze wszystkiemi załączkami w Urzędzie patentowym na dwa miesiące, aby każdy mógł je oglądać. Urząd patentowy może w razie potrzeby zarządzić wystawienie także w innych miejscach.

Wystawiony opis patentowy używa aż do nadania patentu, gdyby zaś nie został nadany, aż do upływu lat pięciu od dnia wystawienia, ochrony zapewnionej ustawami dziełom literatury.

Na wniosek ubiegającego się o patent należy obwieszczenie i wystawienie odroczyć na przeciąg najmniej trzech, najwięcej zaś sześciu miesięcy, licząc od daty uchwały dotyczącej się obwieszczenia.

Protestacya.

§. 58.

W terminie dwumiesięcznym wystawienia, licząc od daty obwieszczenia, można wnosić do Urzędu patentowego protestacyę przeciw nadaniu patentu.

Protestacyę wnosić należy piśmiennie w dwóch wygotowaniach. Protestacyę można opierać tylko na następujących twierdzeniach uzasadnionych stanowczemi faktami:

1. że przedmiot nie kwalifikuje się do patentowania (§§. 1 aż do 3);

2. że wynalazek co do istoty swojej jest zgodny z wynalazkiem w krajach tutejszych dawniej oznajmionym lub dawniej patentowanym lub uprzywilejowanym;

3. że ubiegający się o patent nie jest sprawcą wynalazku lub jego następcą prawnym, albo nie może być za takiego uważany (§. 5);

4. że istotna treść wzruszanego zgłoszenia wzięta jest z opisów, rysunków, modeli, przyborów lub urządzeń drugiego lub z postępowania, które tenże stosuje, bez jego zezwolenia.

Uprawnionym do wnoszenia protestacyi jest w przypadku pod 3 wymienionym tylko sprawca lub jego następca prawny, w przypadku wymienionym pod 4, tylko pokrzywdzony.

Wygotowanie protestacyi doręczyć należy zgłoszycielowi, iżby w terminie 30dniowym, który z przyczyn na względy zasługujących można przedłużyć, złożył oświadczenie swoje na piśmie.

Postępowanie z protestacyami.

§. 59.

Gdy oświadczenie się zostanie wniesione lub gdy upłynie bezowocnie termin do wniesienia onegoż, referent, któremu sprawa jest poruczona, winien wydać odpowiednie zarządzenia pod względem dalszej korespondencji, gdyby była potrzebna, przesłuchania interesowanych, uzyskania środków dowodowych przez strony ofiarowanych, przeprowadzenia dowodów i wszelkie inne do jak najdokładniejszego wyświecenia prawdziwego stanu rzeczy potrzebne.

Ocenienie dowodów i uchwała.

§. 60.

Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego Urząd patentowy (oddział zgłoszeń) wydać ma uchwałę co do nadania patentu w swobodnem ocenieniu przywiedzionych dowodów na posiedzeniu nie jawnem.

Koszta.

§. 61.

W decyzyi postanowić ma Urząd patentowy (oddział zgłoszeń), według swobodnego uznania, w jakiej części i kwocie ponieść mają strony kosztu postępowania i zastępstwa.

Zgłoszenie patentowe protestującego.

§. 62.

Jeżeli w przypadkach §. 58, l. 3 i 4 z protestacyi wynikło cofnięcie lub odrzucenie zgłoszenia, strona, która wniosła protestacyę, może w takim razie, gdyby w przeciągu dni 30 od doręczenia odnośnej uchwały Urzędu patentowego zgłosiła od siebie wynalazek, żądać, żeby za dzień zgłoszenia przyjęto dzień cofniętego lub odrzuconego zgłoszenia.

Zażalenie.

§. 63.

Przeciwko uchwale, którą zgłoszenie zostało odrzucone lub do poprawienia zwrócone (§§. 56 i 60) może ubiegający się o patent, a przeciw uchwale, którą orzeczone zostało nadanie patentu w ograniczonej lub w pełnej rozciągłości, ubiegający się o patent lub strona, która wniosła protestacyę, wnieść zażalenie w ciągu dni 30 po doręczeniu uchwały.

Zażalenia później wniesione należy odrzucić bez wytaczania postępowania.

Zażalenie i jego załączki podać należy w takiej ilości odpisów, jaka potrzebna jest dla przeciwników.

Wygotowanie zażalenia posłać należy stronie przeciwnej do przedstawienia odpowiedzi na zażalenie w terminie najmniej 14 dniowym, który z ważnych powodów można przedłużyć. Do dalszego postępowania przed oddziałami zażaleń stosują się bez zmiany przepisy wydane dla oddziałów zgłoszeń (§§. 59 aż do 62).

W postępowaniu zażaleniem można przywodzić nowe fakta.

Jeżeli decyzya co do zażalenia ma być oparta na innych okolicznościach a nie na tych, które

uwzględnione zostały we wzruszanej uchwałie oddziału zgłoszeń, należy dać wprzód sposobność interesowanym do wypowiedzenia o tem swego zdania w oznaczonym terminie.

Dokument patentowy. — Ogłoszenie.

§. 64.

Gdy nadanie patentu zostanie ostatecznie uchwalone, Urząd patentowy zarządza wpisanie ochraniającego wynalazku w rejestr patentowy, ogłoszenie nadania w Dzienniku patentowym, wygotowanie dokumentu patentowego dla posiadacza patentu, tudzież wydrukowanie i ogłoszenie opisu patentowego.

Patenty Rządu państwa i Zarządu wojennego.

§. 65.

Gdy chodzi o wynalazek zgłoszony przez Rząd państwa lub Zarząd wojenny w interesie uzbrojenia siły zbrojnej lub w jakimkolwiek innym interesie Rządu państwa lub Zarządu wojennego, lub o zgłoszony wynalazek, co do którego Rząd państwa lub Zarząd wojenny dochodził prawa wyłączenia (§. 15), nadaje się patent na wniosek Władz bez wszelkiego ogłoszenia. W przypadku też tym nie wystawia się na widok i nie drukuje się opisu i nie wpisuje się przedmiotu wynalazku do publicznego rejestru patentowego. Jednakże Rząd państwa lub Zarząd wojenny może później każdego czasu żądać ogłoszenia i zupełnego wpisania.

Trwanie takich patentów, których ogłoszenie nie przyszło do skutku, liczy się od dnia ostatecznego uchwalenia nadania.

Odmówienie.

§. 66.

Gdy zgłoszenie zostanie po ogłoszeniu (§. 57) cofnięte lub gdy się odmawia patentu, należy to także ogłosić.

Od chwili ogłoszenia cofnięcia lub odmówienia patentu, skutki tymczasowej ochrony (§. 57, ustęp 2) nie mają miejsca.

B. W razie wzruszania patentów.

Podanie wniosku.

§. 67.

Postępowanie dotyczące się cofnięcia, unieważnienia patentu lub odsądzenia, wytacza się tylko na wniosek. Urząd patentowy jest jednak mocen wytoczone postępowanie co do cofnięcia lub unieważnienia patentu prowadzić dalej w razie cofnięcia wniosku.

Jeżeli wnioskodawca nie mieszka w krajach tutejszych, obowiązany jest ustanowić w krajach tutejszych adwokata swoim zastępcą i winien dać przeciwnikowi na jego żądanie zabezpieczenie kosztów postępowania. Żądanie to wyrazić należy pod utratą prawa do zabezpieczenia w przeciągu dni 14 od doręczenia wniosku.

Wysokość zabezpieczenia oznacza Urząd patentowy według swobodnego ocenienia. Wnioskodawcy wyznacza się do złożenia zabezpieczenia termin, w ciągu którego winien je złożyć. Jeżeli nie złoży zabezpieczenia przed upływem terminu, uważa się wniosek za cofnięty.

Odrzucenie natychmiastowe.

§. 68.

Wnioski o cofnięcie i unieważnienie lub o odsądzenie od patentu, które widocznie nie opierają się na podstawie prawnej, tudzież podania nie zawierające wyraźnego żądania lub do podawania których wnioskodawca nie jest uprawniony (§§. 29 i 30), może Urząd patentowy (oddział unieważnień) odrzucić z podaniem powodów bez dalszego postępowania.

Uchwały tego rodzaju uważać należy za decyzye ostateczne.

Forma i treść wniosku.

§. 69.

Wniosek zawierać ma zwięzłe przedstawienie przypadku spornego i z określonym żądaniem oznaczenie środków dowodowych, które mają być przywiedzione.

Dokumentu pomocnicze dołączyć należy w pierwopisie lub w wierzytelnym odpisie.

Wniosek łącznie z załączkami, o ile zwraca się tylko przeciw jednemu posiadaczowi patentu, podać należy do Urzędu patentowego w dwóch wygotowaniach.

Jeżeli wniosek zwraca się przeciw kilku posiadaczom patentów, natenczas oprócz wygotowania przeznaczonego dla Urzędu patentowego wniesić należy dla każdego pozwanego jedno wygotowanie wniosku z odpisami załączek.

Każdy wniosek może mieć za przedmiot zbijania tylko jeden patent łącznie z patentami dodatkowymi.

Postępowanie co do wniosków wzruszających.

§. 70.

O ile wniosek uznany został za kwalifikujący się do wytoczenia postępowania, referent, któremu sprawa jest poruczoną, posyła wygotowanie wniosku

z odpisami załączek pozwanemu, z poleceniem, żeby w terminie 30dniowym, na którego przedłużenie referent może pozwolić z powodów na względy zasługujących, wniósł swoje zarzuty na piśmie w dwóch wygotowaniach.

Wygotowanie wniesionych zarzutów i załączek ma referent kazać doręczyć powodowi.

Postępowanie przygotowawcze.

§. 71.

Gdy zarzuty zostaną wniesione lub gdy upływie bezowocnie termin do ich wniesienia, referent winien wydać odpowiednie zarządzenia, jakie byłyby potrzebne pod względem dalszej korespondencji, jakoteż pod względem uzyskania środków dowodowych przez strony ofiarowanych, pod względem przeprowadzenia tych dowodów, których nie można będzie przeprowadzić na rozprawie ustnej i wszelkich innych do jak najdokładniejszego wyjaśnienia prawdziwego stanu rzeczy i należytego przygotowania do rozprawy potrzebnych.

Pisarz przysięgły w razie potrzeby z przybraniem technika spisać ma protokół przeprowadzenia dowodu uczynionego z przyzwaniem stron w skutek tych zarządzeń.

Naznaczenie rozprawy.

§. 72.

Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego prezydent Urzędu patentowego lub jego zastępca naznacza rozprawę ustną.

Nie naznacza się rozprawy, jeżeli Urząd patentowy (oddział nieważności) na posiedzeniu nie jawnem zdecyduje, że wniosek należy odrzucić jako nie kwalifikujący się do rozprawy z powodu niewłaściwości Urzędu patentowego lub dla rozstrzygniętej już sprawy.

Wezwanie.

§. 73.

Na rozprawę wezwać należy strony interesowane lub ich zastępców, którzy się wylegitymowali, tudzież świadków i biegłych, którzy według zarządzenia referenta (§. 71) mają być na rozprawie przesłuchani.

Niestawienie się interesowanych lub ich zastępców nie wstrzymuje rozprawy i wydania decyzji.

Rozprawa.

§. 74.

Pod względem kierowania rozprawą i jej przeprowadzenia stosują się odpowiednio przepisy §§. 171 aż do 203 ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113 (ustawa o postępowaniu cywilnem).

Oprócz przypadków w §. 172 ustawy o postępowaniu cywilnem wzmiankowanych, jawność rozprawy może być na wniosek uchylona co do części postępowania lub co do całej rozprawy także wtedy, gdy jawność wystawiałaby na niebezpieczeństwo ważny interes państwa, albo tajemnicę przemysłu lub zatrudnienia jednej ze stron lub jednego ze świadków.

Członkom Urzędu patentowego i Trybunału patentowego, tudzież urzędnikom conceptowym Ministerstwa handlu jest przystęp dozwolony pomimo wyłączenia jawności.

Dowód i przeprowadzenie dowodu.

§. 75.

Postępowanie dowodowe, o ile w ustawie niniejszej nie są wydane odmienne postanowienia, przeprowadzać należy z odpowiedniemi zastosowaniem przepisów §§. 266 aż do 383 ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113 o postępowaniu sądowem w sporach cywilnych (procedura cywilna).

Świadcstwo złożone przez świadków przed Urzędem patentowym, jakoteż zeznanie uczynione pod przysięgą przez strony przed Urzędem patentowym, równe jest świadcstwu sądowemu.

Zasady powyższe co do postępowania dowodowego stosują się tak do postępowania przygotowawczego jak i do rozprawy.

Narada i głosowanie.

§. 76.

W oddziale nieważności narada i głosowanie odbywa się na posiedzeniu nie jawnem.

Koszta procesu.

§. 77.

Urząd patentowy ma w decyzji postanowić według swobodnego uznania w jakiej części i kwocie strony ponieść mają koszta postępowania i zastępstwa.

Z roszczeniami prawnoprywatnemi, gdyby istniały, odsyłać należy przed sądy zwyczajne.

Kto wniosek cofa, winien zwrócić pozwanemu koszta narosłe; wysokość ich oznacza Urząd patentowy.

Osnowa decyzji.

§. 78.

Wygotowanie decyzji ma zawierać:

1. oznaczenie oddziału i nazwisko członków, którzy współdziałali w wydaniu decyzji;
2. oznaczenie stron ich zastępców i pełnomocników, tudzież ich stanowiska do stron;
3. decyzję;
4. istotę decyzji, to jest zwięzły obraz stanu rzeczy wynikającego z rozprawy ustnej z naciskiem na wnioski poczynione przez strony w sprawie głównej i
5. powody decyzji.

Ogłoszenie decyzji.

§. 79.

Decyzję z istotnymi powodami decyzji ogłosić należy, o ile to jest możebne, ustnie, bezpośrednio po zamknięciu rozprawy ustnej.

We wszystkich jednak przypadkach decyzję razem ze wszystkimi powodami decyzji, doręczyć należy stronom jak najrychlej w wygotowaniu piśmiennem.

Spisywanie protokołu.

§. 80.

Podczas rozprawy pisarz przysięgły w razie potrzeby z przybraniem technika spisywać ma protokół. Tenże zawierać ma nazwiska obecnych członków oddziału nieważności, stron i ich zastępców, tudzież istotne szczegóły rozprawy, a mianowicie zeznania i opinie świadków i biegłych, jeżeli byli przesłuchiwani, tudzież wnioski stron i odnośne uchwały.

Spisać należy także osobny protokół nie jawnego posiedzenia, a w nim podać wynik obrady i głosowania.

Każdy z tych protokołów podpisać ma przewodniczący i pisarz.

Przeglądanie aktów.

§. 81.

O ile temu nie sprzeciwiają się postanowienia §. 65go, stronom lub ich zastępcom wolno przeglądać akta rozprawy z wyjątkiem protokołów narady.

Kary za lekkomyślność.

§. 82.

Na strony lub ich zastępców, którzyby dopuścili się wzruszania patentów przez oczywistą lekkomyślność, można nakładać grzywny w kwocie aż do 300 zł.

Pomoc prawna.

§. 83.

Sądy obowiązane są udzielać Urzędowi pomocy prawnej.

Przywrócenie do dawnego stanu i wznowienie postępowania.

§. 84.

Przywrócenie do dawnego stanu z powodu uchybienia terminów nie ma miejsca.

Jeżeli decyzją postanowione zostało zupełne lub częściowe cofnięcie, unieważnienie patentu lub odsądzenie od patentu, albo, jeżeli wniosek do tego zmierzający, został całkiem lub po części odrzucony, zamknięte postępowanie może być na wniosek strony wznowione:

1. jeżeli dokument, na którym decyzja została oparta był fałszywie sporządzony lub sfałszowany
2. jeżeli świadek lub biegły złożył fałszywe zeznanie, lub przeciwnik przy przesłuchiowaniu dopuścił się krzywoprzysięstwa, a decyzję oparto na tem zeznaniu;
3. jeżeli decyzja nastąpiła w skutek podlegającego ściganiu w postępowaniu sądowo-karnem oszustwa popełnionego przez zastępcę strony, je przeciwnika lub tegoż zastępcę;
4. jeżeli członek, który współdziałał w decyzji lub w wcześniejszej decyzji, onejże za podstawę służącej, stał się w sporze winnym na szkodę strony wykroczenia przeciw obowiązкови urzędowemu które ma być karane według ustawy karnej;
5. jeżeli orzeczenie sądowo-karne, na którym oparto decyzję, uchylone zostało innym wyrokiem, który stał się prawomocnym.

Wznowienia jednak mogą żądać strony spór wiodące tylko w przeciągu roku od dnia, w którym decyzja uchylić się mająca nabyła mocy prawa i bez naruszenia praw, jakie trzecie osoby tymczasem nabyły.

W szczególności ci, którzy od tego czasu wzięli wynalazek w używanie lub poczynili do tego potrzebne urządzenia, nabywają prawa służącego poprzedniemu używaczowi wynalazku (§. 9).

Do decyzji co do żądania wznowienia powołana jest ta Władza patentowa (oddział unieważnień Urzędu patentowego lub Trybunał patentowy), która wydała wzruszaną decyzję.

Prośba o wznowienie postępowania nie ma skutku wstrzymującego wykonanie decyzji.

§. 85.

Gdyby Urząd patentowy wpisał przez omyłkę uchylenie patentu do rejestru patentowego, winien także Urząd patentowy po stwierdzeniu omyłki zarządzić i ogłosić wykreślenie tego wpisu. Prawa trzecich osób, tymczasem w dobrej wierze nabyte, pozostają w przypadku takim nienaruszone, tak samo jak w razie wznowienia.

Wykonanie.

§. 86.

Prawomocne orzeczenia Urzędu patentowego, jakoteż Trybunału patentowego mają wykonalność sądową.

Odwołanie się.

§. 87.

Tej stronie, która poczytuje się za pokrzywdzoną ostateczną decyzją oddziału unieważnień Urzędu patentowego, służy prawo odwołania się do Trybunału patentowego.

Przeciw orzeczeniom i uchwałom oddziału unieważnień, wydanym w toku postępowania przygotowawczego lub rozprawy, nie ma osobnego środka prawnego. Można je wzruszać tylko odwołaniem się do Trybunału patentowego, o ile wywarły wpływ na decyzję ostateczną (§. 39).

Rekurs założyć należy i uzasadnić piśmiennie w Urzędzie patentowym w przeciągu dni 30 po dniu doręczenia wzruszanego orzeczenia. Akt odwołania się i jego załączki podać należy w tyłu odpisach, ile ich potrzeba dla przeciwników.

Przełożenie aktu odwołania się.

§. 88.

Akt odwołania się w należytych czasie podany i przepisom ustawowym odpowiadający, który Urząd patentowy ze wszystkimi aktami rozprawy przekłada Trybunałowi patentowemu, ma skutek odwołczyny.

Akta odwołania się za późno wniesione lub wymaganiom §. 87 nie odpowiadające, winien Urząd patentowy (oddział unieważnień) odrzucić.

Orzeczenie Trybunału patentowego.

§. 89.

Trybunał patentowy wydaje orzeczenia co do rekursu dozwolonego w myśl §. 88 na podstawie dowodów i faktów Urzędowi patentowemu przedłożonych.

Tylko w takim razie, jeżeli Urząd patentowy uchybił przeciw istotnym formom postępowania, których pominięcie przeszkodziło wydaniu orzeczenia ustawie odpowiedniego, odsyła Trybunał patentowy sprawę sporną do Urzędu patentowego w celu wzięcia ponownie pod rozprawę i wydania decyzji

Porządek czynności.

§. 90.

Trybunał patentowy ma sam uchwalić dla siebie porządek czynności i tenże ogłosić.

Postępowanie.

§. 91.

Zresztą do postępowania przed Trybunałem patentowym stosują się odpowiednio postanowienia §§. 68 aż do 84.

W postępowaniu tem nie ma miejsca nowe przeprowadzenie dowodu.

Sposób głosowania.

§. 92.

Trybunał patentowy orzeka bezwzględną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Ograniczenie wniosków dotyczących się unieważnienia i cofnięcia.

§. 93.

Decyzja wydana prawomocnie przez Urząd patentowy lub Trybunał patentowy

1. w sporze o unieważnienie:

- a) że pewien oznaczony fakt nie stoi na przeszkodzie kwalifikacji do upatentowania wynalazku w myśl §§. 1, 2 i 3,
- b) że wynalazek nie jest jednoznaczny z przedmiotem wcześniejszego patentu lub przywileju;

2. w sporze o cofnięcie:

że wynalazek uzyskał prawnie wykonywanie,

może być na żądanie posiadacza patentu w toku sporu objawione, zapisane w rejestrze patentowym według zarządzenia Urzędu patentowego w tej mierze wydanego, z takim skutkiem, że po dniu wpisania, także trzecie osoby nie mogą ponownie wzruszać patentu z powodów opartych na tym samym fakcie i na tych samych środkach dowodowych.

Postanowienia szczegółowe co do Trybunału patentowego.

• §. 94.

Postanowienia szczegółowe co do organizacji Trybunału patentowego, co do postępowania przed nim, tudzież co do wykonywania jego decyzji i zarządzeń wydać należy drogą rozporządzenia.

IV. Wdzierstwa i przywłaszczytelstwa.

Wdzierstwo.

§. 95.

Wdzierstwo popełnia ten, który bez pozwolenia posiadacza patentu

- a) przedmiot ochraniającego wynalazku sposobem przemysłowym wyrabia, w obrót wprowadza, trzyma na sprzedaż lub go sposobem przemysłowym używa (§. 8);
- b) ochraniający wynalazek, który już w czasie, gdy go zgłaszano w krajach tutejszych w dobrej wierze wziął w używanie lub co do którego poczynił przygotowania do takiego używania potrzebne, wyzyskuje nie tylko na potrzeby swojego własnego przemysłu we własnych lub cudzych warsztatach (§. 9).

Skargi o zaniechanie.

§. 96.

Przeciw wszelkiemu wdzierstwu może pokrzywdzony podać skargę o uznanie jego prawa patentowego, zaniechanie dalszych czynności wdzierczych, usunięcie przedmiotów wdzierstwa, przekształcenie środków wdzierstwa, wynagrodzenie szkody lub wydanie z bogacenia się.

Orzecznictwo co do tych skarg służy trybunałom, którym poruczone jest orzecznictwo w sprawach handlowych.

Wdzierstwo z świadomością.

§. 97.

Wdzierstwo popełnione z świadomością stanowi przestępstwo i ma być karane na winnym przez Trybunały pierwszej instancji powołane do wykonywania orzecznictwa karnego grzywnami w kwocie od 500 aż do 2000 zł. lub aresztem od trzech miesięcy aż do jednego roku, z którym może być połączona kara pieniężna w kwocie aż do 2000 zł.

Seizanie sądowo-karne następuje tylko na żądanie pokrzywdzonego jako oskarżyciela prywatnego.

Postanowienie to nie wyłącza jednoczesnego zastosowania surowszych postanowień powszechnego kodeksu karnego, a w szczególności dotyczących oszustwa.

Kary pieniężne wpływają do skarbu państwa.

Znaczenie opisanie patentowego dla wdzierstwa.

§. 98.

Przy ocenianiu wdzierstwa do patentu stanowcze znaczenie ma wyłącznie opisanie wynalazku (§. 52), na którym się patent opiera, a nie wolno uwzględniać żadnego jakiegokolwiek rodzaju dodatkowego przedstawienia przedmiotu patentu, któreby nie zawierało się w tem opisanie.

Sądownictwo wojskowe.

§. 99.

Osoby służące czynnie w sile zbrojnej i w c. k. żandarmerji podlegają co do wszystkich przestępstw i przekroczeń według ustawy niniejszej oceniać się mających sądownictwu wojskowemu.

Przepadek przedmiotów wdzierstwa.

§. 100.

Skazując za przestępstwo w §. 97 oznaczone, wydać należy na żądanie pokrzywdzonego orzeczenie, że przedmioty wdzierstwa, znajdujące się w posiadaniu winnego, jeżeli w inny sposób nie będzie dana rękojmia ich nieużywalności, aż do upływu trwania patentu, przepadają, tudzież, że narzędzia, przyrządy i inne środki pomocnicze, wyłącznie lub głównie do popełnienia wdzierstwa służące, o ile także co do nich nie będzie dane zabezpieczenie pod tym względem, mają być uczynione na koszt skazanego nieprzydatnymi do tego celu.

Jeżeli patentowanych części składowych nie można od przedmiotów wdzierstwa odłączyć bez zniszczenia przedmiotu wdzierstwa, przepadek rozciąga się na cały przedmiot wdzierstwa, z patentowaną częścią składową stale połączony.

O ile pomiędzy skazanym a pokrzywdzonym nie przyjdzie do skutku umowa o odstąpienie na rachunek wynagrodzenia, gdyby się temu ostatniemu należało, lub jeżeli poszkodowany nie chce objąć przedmiotów za przepadek uznanych w wartości szacunkowej przez Sąd oznaczyć się mających na rachunek wynagrodzenia, gdyby się mu należało, przedmioty uznane za przepadłe mają być pozbawione postaci naruszającej patent, a w razie potrzeby zniszczone.

Orzeczenie to wykonane być ma na koszt krywdziela, w razie potrzeby w obecności biegłych.

§. 101.

Jeżeli z postępowania karnego, aczkolwiek nie przyszło do skazania obwinionego, wynika, że przedmiotowa istota wdzierstwa jest udowodniona, w wyroku uwalniającym orzec należy na żądanie pokrzywdzonego przepadek przedmiotów wdzierstwa i uczynienie środków pomocniczych nieprzydatnymi stosownie do postanowień §. 100.

Orzeczenie takie wykonać należy w razie potrzeby w obecności biegłych.

Koszta wykonania ponosić mają obie strony w równych częściach.

Przedmioty wdzierstwa nie podlegające przepadkowi.

§. 102.

Przedmioty wdzierstwa (§§. 100 i 101) wyrobione w dopełnieniu kontraktu z Zarządem wojennym i przysposobione środki wyrobu, o ile Zarząd wojenny w terminie przez sędziego wyznaczonym zdoła udowodnić podanie prośby o wywłaszczenie (§. 15), nie mają być ani uznane za przepadek, ani uczynione nieużywalnymi, ani też poddane środkom mającym na celu zabezpieczenie ich pod tym względem (§. 105).

Szkodę wyrządzoną wywłaszczonemu temi przedmiotami wdzierstwa wciągnąć należy w ogólną sumę wynagrodzenia, która ma być obliczona.

Wynagrodzenie szkody.

§. 103.

Skazując za przestępstwo w §. 97 oznaczone, winien Sąd karny na żądanie pokrzywdzonego zawyrokováć oprócz kary także wynagrodzenie szkody, o ile wyniki postępowania karnego pozwalają ocenić dokładnie roszczenia z prawa prywatnego. Wynagrodzenie szkody obejmuje nie tylko właściwą zapłatę za szkodę i za ujemę zysku, lecz nadto, według swobodnego uznania, opartego na ocenieniu wszelkich okoliczności, przyznać ma Sąd pokrzywdzonemu stosowną sumę pieniężną za doznane przykrości lub inne osobiste uszczerbki. Obu stronom służy prawo odwołania się od orzeczenia dotyczącego się roszczenia do wynagrodzenia szkody.

Przyznane wynagrodzenie szkody nie wyłącza dochodzenia przed sędzią cywilnym jeszcze dalszych roszczeń do wynagrodzenia

Ogłoszenie wyroku karnego.

§. 104.

Gdy wyrok opiewa na karę, przyznać zarazem należy pokrzywdzonemu na jego żądanie upoważnienie do ogłoszenia skazania winnego, jeżeli zaś według uznania Sądu usprawiedliwiony interes pokrzywdzonego za tem przemawia, oraz powodów wyroku, w jednym lub kilku dziennikach publicznych na koszt skazanego. Największy wymiar tych kosztów, wszelkie inne warunki ogłoszenia, tudzież termin ogłoszenia ustanowić należy w wyroku karnym ze względem na wnioski pokrzywdzonego.

Środki zabezpieczające.

§. 105.

Jeżeli są dostateczne powody do tego, żeby pewną osobę uważać za podejrzaną o występki wdzierstwa a na podstawie uczynionego obejrzenia sądowego, lub zasiągniętej opinii biegłych, przyjęcie wdzierstwa patentowego okazuje się w przedmiotowym względzie usprawiedliwionem, natenczas w każdej dobie postępowania karnego a w niebezpieczeństwie ze zwłoki nawet przed wytoczeniem onegoż, należy na żądanie pokrzywdzonego postarać się przez zaarrestowanie, przez wzięcie w zachowanie u Sądu lub gdzieindziej, albo przez oddanie w dozór, albo przez użycie jakiegokolwiek innych środków, żeby w skutek tych kroków zabezpieczających przedmioty wdzierstwa i środki wdzierstwa nie zostały usunięte od przyszłego przepadku lub przeistoczenia w myśl §§. 100 i 101 i żeby dalsze wykonywanie i ponawianie jako czyn karne ścigany nie mogło mieć miejsca.

Co do żądania tego wydać ma Sąd karny decyzję niezwłocznie; pozostawia się mu zezwolenie na żądane przyaresztowanie lub wzięcie w zachowanie, jakoteż na jakiegokolwiek inne środki bezwzględnie lub za kaucją, którą ma złożyć pokrzywdzony. Sąd nocen jest zarządzić każdego czasu uchylenie tych środków zabezpieczających a obowiązany jest uczynić to, gdy obwiniony da stosowne zabezpieczenie.

Jeżeli na środki zabezpieczające zezwolono przed wytoczeniem postępowania karnego, ten który żądał zabezpieczenia, winien w przeciągu dni ośmiu po wykonaniu owych środków uczynić wniosek o ściganie karne, w przeciwnym razie środki zabezpieczające mają być na wniosek obwinionego uchylone.

Tymczasowa ochrona patentowa.

§. 106.

Dozwolone jest wytoczenie postępowania karnego także w tym razie, gdy na wynalazek nie-

prawnie używany, patent nie był wyprowadzie jeszcze nadany ale tymczasem nastąpiły już dla niego w myśl §. 57 skutki nadanego patentu.

Jednakże przed nadaniem patentu wyrok nie może być wydany i środki zabezpieczające, w §. 105 wzmiankowane, nie mogą być użyte.

Pytania wstępne.

§. 107.

Jeżeli w toku postępowania karnego okaże się, że wyrok zależy od pytania wstępnego co do ważności lub skuteczności naruszonego patentu, Sąd karny ma prawo wydać decyzję także co do pytania wstępnego. Jeżeli zaś pytanie wstępne jeszcze przed rozpoczęciem się procesu lub w ciągu onegoż było wytoczone w Urzędzie patentowym w skutek wniosku strony dostatecznie uzasadnionego, Sąd karny może wyrok odroczyć aż do nadejścia prawomocnej decyzji co do pytania wstępnego, którą to decyzję wziąć należy następnie za podstawę wyroku.

W procesach o wdzierstwo, gdy zajdzie potrzeba wydania decyzji co do pytania wstępnego, sąd karny może zarządzić przesłuchanie na rozprawie głównej zawodowo - technicznych członków Urzędu patentowego jako biegłych. Członkowie Urzędu patentowego, którzy już współdziałali w decyzji co do istnienia lub skuteczności patentu naruszonego, są wyłączeni od przesłuchania w przyniesienie biegłych.

Skutek decyzji sądowej co do pytania wstępnego ogranicza się tylko do dotyczącego przypadku karnego.

Wyroki, w których wydaje się orzeczenie co do pytania wstępnego, przesyła się Urzędowi patentowemu w wierzYTELNYM odpisie.

Skargi przed sędzią cywilnym.

§. 108.

Do skarg o wdzierstwo wytoczonych przed sędzią cywilnym (§. 96), stosowane być mają odpowiednio postanowienia §§. 98, 100, 102, 105, 106 i 107.

Prawo do wynagrodzenia szkody w myśl §. 103 służy pokrzywdzonemu przeciw każdemu, na kim ciąży winowate wdzierstwo.

Chociażby na pozwanym nie ciążyła wina, pokrzywdzony ma prawo żądać od niego, żeby nabyte z bogacenie się wydał.

§. 109.

Gdy na zasadzie ustawy niniejszej zakładane są przed sędzią cywilnego roszczenia do wy-

grodenia, winien tenże tak co do istnienia jak i co do wysokości szkody i tak samo co do istnienia i wysokości z bogacenia się wydać decyzję według swobodnego zląania na ocenięniu wszystkich okoliczności opartego.

Wdzierstwa w postępowanie upatentowane.

§. 110.

Jeżeli w skardze o wdzierstwo wytoczonej przed sędzią cywilnego, chodzi o wdzierstwo do wynalazku, którego przedmiotem jest wyrób nowego materiału, każdy materiał tej samej jakości uważany będzie za wyrobiony według postępowania upatentowanego, dopóki nie będzie udowodnione, że rzecz ma się inaczej.

Wniosek o stwierdzenie.

§. 111.

Każdemu wolno postarać się o stwierdzenie decyzją, że płody, które chce wyrabiać, w obrót wprowadzać lub używać, albo postępowanie, które zamierza stosować, nie są ani całkiem ani po części objęte żadnym patentem, który winien wyraźnie oznaczyć.

Ten wniosek o stwierdzenie podać należy piśmiennie w dwóch wygotowaniach do Urzędu patentowego, który ma wydać o nim decyzją w oddziale unieważnień. Do wniosku dołączyć należy w trzech egzemplarzach dokładne i wyraźne opisanie i rysunek dotyczącego przedmiotu lub postępowania.

Taki wniosek o stwierdzenie wystosowany być może tylko przeciw jednemu patentowi i jego patentom dodatkowym i wytoczone względem niego postępowanie może tylko wtedy dalej być prowadzone, jeżeli posiadacz patentu nie może udowodnić, że przeciw wnioskodawcy toczy się jeszcze w sądzie skarga o wdzierstwo przez niego przed podaniem wniosku o stwierdzenie podana a tyżająca się tego samego przedmiotu.

Postępowanie co do wniosku o stwierdzenie stosuje się według przepisów wydanych dla postępowania przy unieważnieniu z tą zmianą, że kosztu sporu o stwierdzenie przed urzędem patentowym ponosić ma we wszystkich przypadkach wnioskodawca.

Do decyzji stwierdzającej przyszyć należy złożone przez wnioskodawcę opisanie i rysunek dotyczącego przedmiotu lub postępowania.

Decyzja prawomocna, że pewien wyrób lub postępowanie nie podpada pod pewien patent, wyłącza wszelki krok sądowy posiadacza patentu przeciw temu, który wyjednał decyzją stwierdzającą o wdzierstwo co do wyrobu lub postępowania w orzeczeniu oznaczonego.

Odpowiedzialność ze środków zabezpieczających nieusprawiedliwionych.

§. 112.

Wyjednanie sądowych środków zabezpieczających, które uznane zostaną później za nieusprawiedliwione, wkłada na wnioskodawcę obowiązek wynagrodzenia wszelkich szkód wyrządzonych takimi środkami trzecim osobom bez ich winy.

Jeżeli roszczenia do wynagrodzenia tych szkód dochodzone są przed zamknięciem postępowania o wdzierstwo, sędzia cywilny wydać ma o nich orzeczenie razem z decyzją w sprawie głównej. Przy oznaczaniu kwoty wynagrodzenia szkody należy mieć wzgląd na przepis §. 273 ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113 (Procedura cywilna).

Przywłaszczytelstwo patentowe.

§. 113.

Przywłaszczytelstwo patentowe popełnia:

1. kto przedmioty lub ich opakowanie opatruje takim oznaczeniem, i z takim oznaczeniem w obrót wprowadza, że to może dać powód do mylnego mniemania, jakoby przedmiotom tym lub sposobowi ich fabrykacji zapewniona była ochrona patentowa w myśl ustawy niniejszej;

2. kto w uwiadomieniach publicznych, na wywieszonych tablicach, na kartach polecających lub w tym podobnych ogłoszeniach używa oznaczenia, mogącego dać powód do mylnego mniemania, że przedmioty tamże wymienione lub wymieniony tam sposób fabrykacji zostaje pod ochroną patentową w myśl ustawy niniejszej.

Przywłaszczytelstwo patentowe stanowi przekroczenie, które karać ma Władza polityczna podług przepisów ustawy przemysłowej, przyczem orzekać należy zawsze przepadek dotyczących ogłoszeń i opakowania opatrzonego oznaczeniem niezgodnym z przepisami, przepadek zaś samychże przedmiotów tylko wtedy, gdyby uchylene uzurpowanego oznaczenia, w każdym przypadku zarządzić się mające, nie dało się wykonać bez zniszczenia wartości przedmiotów lub bez trudu tej wartości w przybliżeniu odpowiedniego. Jeżeli przestępca był w tych przypadkach posiadaczem już nieistniejącego patentu na te przedmioty, co do których udaje, że zostają pod ochroną patentową, karygodność jego działania zaczyna się dopiero od upływu roku po ustaniu ochrony patentowej.

V. Opłaty.

Wkupne i opłaty roczne.

§. 114.

Co do każdego patentu, jakoteż co do każdego patentu dodatkowego jednocześnie ze zgłoszeniem się, uiszczyć należy wkupne w kwocie 10 zł.

Nadto od każdego patentu uiszczyć należy stosownie do długości czasu, na który żąda się opieki patentowej opłatę roczną.

Takowa wynosi:

za 1 rok	20 zł.
" 2 "	25 "
" 3 "	30 "
" 4 "	40 "
" 5 "	50 "
" 6 "	60 "
" 7 "	80 "
" 8 "	100 "
" 9 "	120 "
" 10 "	140 "
" 11 "	180 "
" 12 "	220 "
" 13 "	260 "
" 14 "	300 "
" 15 "	340 "

Od patentów dodatkowych opłacić należy oprócz wkupnego, o ile nie są uznane za patenty samoistne (§. 14), za cały czas ważności opłatę roczną tylko raz, a to w kwocie 25 zł.

Opłaty roczne są, licząc od dnia ogłoszenia zgłoszenia w Dzienniku patentowym (§. 57), rok w rok z góry płatne i mogą być płacone za patent albo rocznie, albo za kilka, albo co 15 lat razem z góry w kasie Urzędu patentowego.

Opłatę roczną za pierwszy rok złożyć należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia zgłoszenia w Dzienniku patentowym (§. 57). Jeżeli nie będzie zapłacona w tym terminie, zgłoszenie się uważane będzie za cofnięte.

Opłaty roczne za 2. aż do 15 roku opłacić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po dniu płatności. Przy każdym po dniu płatności czynionem płaceniu tych należności rocznych, opłacić należy oprócz opłaty rocznej należność dodatkową w kwocie 5 zł.

Opłaty roczne wносить może którakolwiek osoba w patencie interesowana.

Temu, który udowodni swoją bezzasobność, tudzież robotnikom, którzy dowodnie ograniczeni

są do zarobku z pracy, o ile proszą o patent dla siebie, jako sprawcy wynalazku, wkupne i opłata roczna za pierwszy rok patentowy lub też tylko pierwsza opłata roczna mogą być poczekane aż do upływu trzeciego miesiąca po płatności drugiej opłaty rocznej, jeżeli zaś patent gaśnie z początkiem drugiego roku, mogą być darowane.

Zapłaconego wkupnego nie zwraca się nigdy, pierwszą zaś opłatę roczną tylko w tym razie, jeżeli zgłoszenie się zostanie cofnięte przed dniem ogłoszenia w Dzienniku patentowym (§. 57), lub jeżeli patent, o który się zgłoszono, zostanie odmówiony, wszystkie zaś dalsze zapłacone opłaty roczne, które jeszcze nie były płatne, zwraca się, jeżeli posiadacz zrzeka się patentu, gdy się mu go odbiera lub unieważnia.

Po trzech latach od wejścia ustawy niniejszej w wykonanie Minister handlu może w porozumieniu z Ministrem skarbu zarządzić зниżenie lub podwyższenie wkupnego, aż do 50 procentów ich teraźniejszego wymiaru.

Zmiana opisu.

§. 115.

Każda późniejsza zmiana opisu, która w myśl §. 52 ma być uczyniona na prośbę zgłoszyciela lub jego następcy prawnego, podlega opłacie w kwocie 5 zł.

Opłaty od postępowania.

§. 116.

Złożyć należy jednocześnie z podaniem:

1. zażalenia (§. 63) opłatę w kwocie . 10 zł.
2. wniosku o cofnięcie, unieważnienie lub odsądzenie (§. 67) opłatę w kwocie . 25 „
3. odwołania się (§. 87) opłatę w kwocie 25 „
4. wniosku o stwierdzenie (§. 111) opłatę w kwocie 20 „
5. prośby o wpis przeniesienia do rejestru patentowego opłatę w kwocie 10 „
6. prośby o wpis:
 - a) licencji dobrowolnie udzielonej (§§. 20 i 21) do rejestru patentowego opłatę w kwocie 10 „
 - b) licencji przymusowej (§. 21) przez Urząd patentowy udzielonej do rejestru patentowego opłatę w kwocie 5 „

7. prośby o adnotację sporu (§. 25) opłatę w kwocie 5 „

Gdyby opłaty nie złożono, uważa się żądania za nie być.

(Polnisch.)

Opłatę od zażalenia (1) zwraca się w całości jeżeli zażalenie uznane będzie za usprawiedliwione. Z opłat oznaczonych pod 2, 3 i 4 zwraca się 15 zł., jeżeli wniosek lub odwołanie się zostały odrzucone, lub jeżeli postępowanie zostało wstrzymane a w obu tych przypadkach nie przyszło do rozprawy ustnej

Opłaty sądowe.

§. 117.

Dokumenty patentowe na zasadzie ustawy niniejszej wygotowane, są wolne od opłaty sądowej. Zresztą co do wszystkich innych podań i wygotowań zatrzymują moc swoją istniejące postanowienia ustawy o sędziach i należnościach.

Uwolnienie od należności.

§. 118.

Ten, który udowodni swoją niezasobność, jakoteż robotnicy, zmuszeni dowodnie przestawać na swoim zarobku, mogą być uwalniani od opłaty należności w myśl §§. 115 i 116, l. 1, 2 i 3 przy padających.

W tym względzie, jakoteż co do dozwolonego w §. 114 odroczenia i darowania wkupnego i opłaty za pierwszy rok decyduje ostatecznie prezydent Urzędu patentowego.

VI. Postanowienia przejściowe.

§. 119.

Dla przywilejów, które aż do dnia wejścia ustawy niniejszej w wykonanie były już udzielone, lub o które aż do tegoż dnia proszono, zatrzymują nadal moc swoją postanowienia patentu cesarskiego z dnia 15. sierpnia 1852, Dz. u. p. Nr. 184, a według okoliczności ustawy z dnia 27. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 191.

§. 120.

Prośby o przywileje, co do których w dniu wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, przywileje żądane na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 15. sierpnia 1852, Dz. u. p. Nr. 184 nie zostały jeszcze nadane, mogą być na prośbę patentów wcześniej podaną i po uzupełnieniu onychże, gdyby było potrzebne, wzięte pod rozpatrzenie według ustawy niniejszej. W przypadku tym, prawo pierwszeństwa służy zgłoszonym wynalazkom, o ile ich opisy czynią zadość wymaganiom §. 12 rzeczowego patentu cesarskiego, od chwili podania pierwotnej prośby.

Przy badaniu nowości w myśl §. 3 ustawy niniejszej, oceniać należy nowość podług tej chwili nabycia pierwszeństwa. Kwotę taksy od przywileju, razem z prośbą o przywilej złożoną, uzupełnić należy do patentów nadać się mających w skutek takich próśb, do wysokości wkupnego i odpowiedniej opłaty rocznej w §. 114 ustanowionej, a to w przeciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia opisu w Dzienniku patentowym, w przeciwnym razie prośba byłaby uważana za cofniętą. W przypadku tym zwrócić należy petentowi złożoną takse od przywileju po strąceniu wkupnego w kwocie 10 zł.

§. 121.

Posiadaczowi przywileju uzyskanego na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 15. sierpnia 1852, Dz. u. p. Nr. 184 wolno prosić o przemienienie przywileju na patent według ustawy niniejszej.

W przypadku tym wynalazek podlega przepisaniu w ustawie niniejszej postępowaniu co do badania wstępnego i zapowiedzi, przyczem za chwilę zgłoszenia wynalazku uważa się chwilę, od której przywilejowi służy prawo pierwszeństwa.

Co do takich przemian patentowych odpada niszczenie wkupnego, jeżeli prośbę o przemianę podano w przeciągu roku od dnia wejścia ustawy w wykonanie.

Czas trwania przywileju, który już upłynął, potrąca się przy wymierzaniu czasu trwania patentu przemienionego.

Co do płatności i wysokości opłaty rocznej decydującym jest pierwotny dzień nadania przywileju.

Taksy roczne, za przemieniony przywilej z góry zapłacone, jednak jeszcze nie płatne, uzupełnić ma posiadacz przemienionego patentu, z pominięciem rejestrowego, wtedy, gdy odpowiednia opłata roczna stanie się płatną, do kwoty opłaty rocznej, która stała się płatną. Jeżeli przywilej taki nadany był pierwotnie w Węgrzech, w takim razie rejestrowe z góry zapłacone, lecz jeszcze nie płatne,

uzupełnić należy do kwoty płatnej opłaty rocznej. Zaniedbanie tych uzupełnień równa się zaniedbaniu zapłacenia opłaty rocznej.

§. 122.

Ustawa niniejsza nie narusza praw nadanych na mocy koncesyi posiadaczom koncesyjonowanych przez Władzę agencji przywilejowych do wyjednywania i odprzedawania przywilejów.

Ich wpis w rejestr rzeczników patentowych uprawniający do zawodowego zastępowania stron w sprawach patentowych w myśl ustawy niniejszej czyni się jednak zawisłym od dopełnienia warunków przepisanych pod tym względem w §. 43, przyczem Urząd patentowy ma prawo zwalniać w przypadkach na względy zasługujących od udwadniania świadectwami z egzaminów odpowiedniego technicznego uzdolnienia, jakoteż od dwuletniej praktyki u rzecznika patentowego tutejszokrajowego i od złożenia egzaminu z prawa patentowego.

§. 123.

Powyższa ustawa patentowa wchodzi w wykonanie w dniu, który ustanowiony będzie rozporządzeniem Ministra handlu i Ministra sprawiedliwości, najpóźniej zaś od pierwszego dnia trzeciego roku kalendarzowego, który nastąpi po ogłoszeniu.

§. 124.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi handlu, Mojemu Ministrowi sprawiedliwości, Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych, Mojemu Ministrowi skarbu, Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty i Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Wiedeń, dnia 11. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Gleispach r. w.

Bieliński r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 28. stycznia 1897.

Treść: (M^o 31—33.) 31. Rozporządzenie, dotyczące się urzędowego badania tary wagonów zbiornikowych kolei żelaznych w razie przelewania oleju skalnego podczas przewozu. — 32. Ustawa o ustanowieniu granicy pomiędzy Galicyą a Węgrami przy tak zwanem „Morskiem Oku“ w górach Tatrzańskich. — 33. Ustawa o emisji obligacyi renty królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na cele wkładowe.

31.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. stycznia 1897,

tyczące się urzędowego badania tary wagonów zbiornikowych kolei żelaznych w razie przelewania oleju skalnego podczas przewozu.

W uzupełnieniu rozporządzeń z dnia 1. września 1885 (Dz. u. p. Nr. 127) i z dnia 14. grudnia 1886 (Dz. u. p. Nr. 179), zarządza się w porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu, że gdy olej skalny, za przekazaniem urzędowem przesyłany, ma być podczas transportu przelany z beczek, w których jest wieszony, do wagonów zbiornikowych kolei żelaznej, umyślnie do tego przeznaczonych i sposobnych do przyłożenia urzędowego zamknięcia, za każdym takim przelaniem zbadana być ma urzędownie tara tych wagonów, iżby komora odstawnicza mogła w swoim czasie oznaczyć wagę netto.

Badanie to odbywać się ma w stacyi, gdzie się przelewa, jeżeli tamże jest sposobna do tego waga pomostowa, zawsze bezpośrednio przed przelaniem, w obecności strażników skarbowych do nadzoru przeznaczonych.

Jeżeli zaś w stacyi, gdzie się przelewa, niema sposobnej wagi pomostowej, natenczas strona winna jednocześnie z zamówieniem wagonów zbiornikowych postarać się za pośrednictwem właściwego

zarządu kolejowego, żeby ich tara oznaczona była w innej stacyi kolejowej, sposobną wagą pomostową opatrzonej, w obecności dwóch strażników skarbowych z oddziału straży skarbowej stojącego najbliżej owej stacyi i żeby certyfikat tego badania, który owi dwaj strażnicy skarbowi wystawia, nadesłany został naczelnikowi stacyi gdzie się przelewa, jeszcze przed przelaniem.

Biliński r. w.

32.

Ustawa z dnia 25. stycznia 1897,

o ustanowieniu granicy pomiędzy Galicyą a Węgrami przy tak zwanem „Morskiem Oku“ w górach Tatrzańskich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiamy co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, żeby ustanowienie granicy pomiędzy powiatem nowotarskim (Galicya) i komitatem spiskim (Węgry) przy tak zwanem „Morskiem Oku“ (po węgiersku halastó) poddał pod decyzję sądu polubownego zwolać się mającego i żeby w porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim poczynił potrzebne kroki w celu utworzenia tegoż sądu polubownego.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrowi spraw wewnętrznych, Ministrowi sprawiedliwości i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 25. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

33.**Ustawa z dnia 26. stycznia 1897,**

o emisji obligacji renty królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na cele wkładowe.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

W celu spłacenia a względnie wykonania konwersji długów wkładowych, które ratami ryczałtowo umarzone być mają, jakoteż w celu pokrycia wydatków na cele wkładowe, emitowane będą obligacje renty, opiewające na walutę ustanowioną ustawą z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126). Obligacje te są wolne od stępla, odsetki zaś od nich wynosić mają najwięcej trzy i pół od sta.

Artykuł II.

Obligacje renty, w artykule I oznaczone, stanowią osobny dług królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, który zapisany będzie w księdze umyślnie do tego celu założyc się mającej i oddany pod ustawowy nadzór Komisji Rady państwa do kontroli nad długami państwa.

Artykuł III.

Suma corocznie na wkłady potrzebna, która pokrywana będzie zbyciem tych obligacji renty, ma być za każdym razem żądana drogą konstytucyjną.

Artykuł IV.

Począwszy od roku 1898 wydawać należy corocznie na umorzenie obligacji długu państwa kwotę odpowiadającą dwom procentom od całej sumy obligacji renty, na zasadzie ustawy niniejszej pozbytych, z końcem poprzedniego roku zalegającej. Kwota ta umieszczana być ma w rubryce wydatków zwyczajnych długu państwa.

Artykuł V.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 26. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 28. stycznia 1897.

Tręść: № 34. Ustawa skarbowa na rok 1897.

34.

Ustawa skarbowa na rok 1897

z dnia 26. stycznia 1897,

którą ustanawia się preliminarz państwa i preliminarz wkładów na rok rzechny.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Artykuł I.

Na wszystkie wydatki państwa 1897 roku wyznacza się ogółem sumę 689,081.170 zł. waluty austriackiej.

Artykuł II.

Wydatki szczegółowe i sumy etatowe, dla każdego wydziału administracji wyznaczone, podane są w pierwszej części preliminarza państwa poniżej w załączce I. zamieszczonego.

Dotacje, w poszczególnych rozdziałach, tytułach, paragrafach i oddzielnych cyframi oznaczonych ustępach paragrafów tego preliminarza państwa, wyznaczone, mogą być użyte tylko na cele w odpowiednich rozdziałach, tytułach, paragrafach i ustępach paragrafów wskazane a mianowicie oddzielnie na potrzeby zwyczajne i nadzwyczajne.

Artykuł III.

Na pokrycie wydatków państwa, w artykule I wyznaczonych, przekazują się wpływy z podatków

stałych, z podatków niestałych i wszystkich innych gałęzi dochodów państwa, ustanowione w drugiej części zamieszczonego niżej w załączce I. preliminarza państwa, w sumie 690,030.996 zł. waluty austriackiej.

Artykuł IV.

Dla uzyskania sumy dochodów państwa w artykule III ustanowionej, podatki stałe i niestałe pobierane będą w ogólności według istniejących przepisów.

Z podatkiem zarobkowym i z podatkiem dochodowym pobierany będzie prócz należności zwyczajnej dodatek nadzwyczajny w kwocie równej podatkowi zwyczajnemu.

Od tych osób do płacenia podatku obowiązanych, których całkowita należność zwyczajna podatku zarobkowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy nie przenosi kwoty 30 zł. wal. austriackiej rocznie, pobierany będzie dodatek nadzwyczajny w kwocie wynoszącej tylko siedm dziesiątych części podatku zwyczajnego.

Artykuł V.

Dotacje wyznaczone na wydatki 1897 roku, aż do końca tego roku albo wcale nie, albo nie całkiem wydane, zamykają się z końcem grudnia 1897.

Wyjmują się od tego postanowienia sumy przeznaczone na pokrycie stałych płac, jakoto: pensyi, emerytur itp., albo na uiszczenie tych wypłat, które opierają się na obowiązującym tytule

prawnym, jak odsetki od długu państwa itp.; kwoty te można wydawać aż do upływu terminu przedawnienia.

Również wyjmują się od powyższego postanowienia wszystkie dotacje nadzwyczajne, jakoteż te dotacje zwyczajne, co do których w pierwszej części zamieszczonego poniżej w załączce I. preliminarza wyznaczono termin używania aż do końca grudnia 1898; o ileby jednak takowe nie były użyte w roku 1897, będą uważane tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1898 roku i przeto policzone być mają na zarząd tegoż ostatniego roku.

Artykuł VI.

Następujące dotacje mogą być używane jeszcze aż do końca grudnia 1897; dotacje jednak te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1896 roku w myśl artykułu VI, ustępu 3go ustawy skarbowej na rok 1896.

A. W etacie Rady państwa:

Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6 na wykonanie biustów znakomitych członków parlamentu wyznaczona w sumie . . . 6.000 zł.

B. W etacie Ministerstwa spraw wewnętrznych:

1. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 4, l. 2, wyznaczony na przebudowanie mostu Radeckiego na rzece Murze w Grazu na szlaku gościńca stokowego skarbowego a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużony w sumie . . . 10.000 zł.

2. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 4, l. 2, na tenże sam cel wyznaczony w sumie . . . 10.000 zł.

3. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 6, l. 2, na poprawienie gościńca zagrzebskiego w okręgu Rudolfowa pomiędzy 71 a 1/71 kilometrem w powiecie politycznym nowomiejskim wyznaczona w sumie . . . 10.000 zł.

4. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 6, l. 3 na poprawienie gościńca zagrzebskiego na górze Czatez pomiędzy 1/110 a 1/112 kilometra wyznaczona w sumie . . . 5.000 zł.

5. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 5, §. 7, l. 2, na urządzenie gościńca w dolinie Idryi do Usznika pod Cziginie nad gościńcem karyntyńskim przez św. Łucyą i Zelin aż do Górnej

Idryi wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie . . . 10.000 zł.

6. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 7, l. 3 na tenże sam cel wyznaczona w sumie . . . 2.000 zł.

7. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 7, l. 4, na wybudowanie drogi konkurencyjnej w dolinie Baczy, w części od Hudy Jużnej przez Pobrdo aż do granicy krajowej kraińskiej wyznaczony w sumie . . . 10.000 zł.

8. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 8, l. 1, na obudowanie potoku Ganda pod Kollmannem dla ochrony gościńca włoskiego w kilometrze 101·6 wyznaczony w sumie . . . 8.840 zł.

9. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 8, l. 9, na postawienie nowego mostu sklepionego na rzece Ill pomiędzy Feldkirchem a Tissem w kilometrze 0·4—0·6 drogi liechtensteinskiej wyznaczona w sumie . . . 8.400 zł.

10. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 12, l. 4, na przebudowanie mostu drewnianego Nr. 671 na rzece Białce, łączącego miasta Białę i Bielsk na szlaku gościńca krakowskiego wyznaczona w sumie . . . 10.000 zł.

11. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 12, l. 8, na przerobienie drogi gminnej od Knihinicza do Żurawna i wybudowanie mostu na Dniestrze pod Żurawnem wyznaczona w sumie . . . 10.000 zł.

12. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 14, l. 1, na przełożenie drogi przejazdowej zwanej Stradone na szlaku gościńca śródziemnego leżącej, miasto Dubrownik przecinającej, razem z przejazdami po obu stronach między bramami fortecznymi Porta Pile i Porta Ploce, a to przez wybudowanie drogi okalającej wzdłuż dawnego rowu fortecznego wyznaczona w sumie 20.000 zł.

13. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 14, l. 5, na dalszą budowę gościńca od Ercegu Nowego do Meljin a względnie na Kombur aż do cieśniny kateńskiej pod Gjuriczem dla IV. części szlaku od Punta Piavica aż do Gjuriczu wyznaczona w sumie . . . 13.000 zł.

14. Dotacya ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 6, §. 2, l. 2, na regulacją Dunaju koło Struden wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie . . . 50.000 zł.

15. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 2, l. 2 na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 40.000 zł.

16. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 2, l. 1, na budowie w rzece Dunaju wyznaczona w sumie 120.000 zł.

17. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 4, l. 1, na regulację lewego brzegu Muru przez założenie pobrzeża między mostami Ferdynanda i Franciszka Karola w Grazu wyznaczony w sumie 6.300 zł.

18. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 7, l. 4 na roboty regulacyjne i uzupełnienia w części skarbowej rzeki Noce wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 9.000 zł.

19. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 7, l. 3 na tenże sam cel wyznaczona w sumie 20.000 zł.

20. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 8, l. 1 na regulacją Wełtawy wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 429.700 zł.

21. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 8, l. 1, na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 420.000 zł.

22. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 8, l. 1, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 420.000 zł.

23. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 8, l. 3, na zaprowadzenie promów tratwowych na Wełtawie i Łabie wyznaczona w sumie 30.000 zł.

24. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 10 na regulacją Odry, Oppy i Olzy wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 10.000 zł.

25. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 10, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

26. Dotacya ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 6, §. 12, na budowie wodne na Serecie i Suczawie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 10.000 zł.

27. Dotacya ustawą skarbową z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na wystawienie domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona z prawem czerpania z niej aż do końca grudnia 1895 a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona a mianowicie:

w tytule 3 „Bezpieczeństwo publiczne“	
w sumie	123.910 zł.
” ” 4 „Służba budownicza rządowa“ w sumie	12.650 „
” ” 7 „Nowe budowle administracji politycznej“ w sumie	63.690 „
	<hr/>
razem	200.250 zł.

C. W etacie Ministerstwa wyznań i oświaty:

1. Dotacya ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, pod tytułem 1 „Kierownictwo naczelne“ na kupno domu I, Bankgasse Nr. 7, celem rozszerzenia budynku urzędowego i na urządzenie wewnętrzne wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 335.000 zł.

2. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na przyzdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 10, §. 5 na przyzdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim wyznaczona jako 2. rata a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 15.000 zł.

4. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 5, na przyzdobienie auli uniwersytetu wiedeńskiego jako 3. rata wyznaczona w sumie 5.000 zł.

5. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 5, na artystyczne przyzdobienie uniwersytetu krakowskiego jako 2. rata wyznaczona w sumie 10.000 zł.

6. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 7, na restaurację kościoła parafialnego w Altenburgu niemieckim jako 1. rata wyznaczona w sumie 5.000 zł.

7. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 10, §. 7, jako wynagrodzenie ryczałtowe za dwie kaplice, które przy restauracji i odsłonięciu katedry w Splicie stały się własnością skarbową

wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 2.800 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 7, na restaurację budynku zamkowego w Rzeszowie jako 1. rata wyznaczona w sumie 2.700 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 8, na kupno gruntów celem odsłonięcia bazyliki w Salonie jako 3. i ostatnia rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 2.900 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 8, na zakupienie gruntów w celu odsłonięcia zabytków staro chrześcijańskich w Salonie wyznaczona w sumie 1.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 11, §. 12, na dodatki w celach budowniczych w Dalmacji wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 8.180 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 11, §. 12, na dodatki w celach budowniczych w Dalmacji wyznaczona w sumie . 1.000 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 11, §. 18, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania na Bukowinie wyznaczona w sumie 6.000 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 12, §. 2, na rozpoczęcie budowy dzwonicy przy kościele katedralnym w Szybeniku jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 3.000 zł.

15. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji wyznaczona w sumie 14.230 zł.

16. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 15, §. 1, na kupienie, postawienie i urządzenie dalekowidru astrofotograficznego dla obserwatorium uniwersyteckiego w Wiedniu jako 2. i ostatnia rata wyznaczona w sumie . . 15.000 zł.

17. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 15, §. 6, na postawienie zimniarni w ogrodzie botanicznym uniwersytetu krakowskiego w sumie 15.600 zł.

18. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 15, §. 6, na zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego w instytucie patologiczno-anatomicznym uniwersytetu krakowskiego w sumie 30.000 zł.

19. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 15, §. 6, na urządzenie wewnętrzne instytutu patologiczno-anatomicznego uniwersytetu krakowskiego jako 1. rata wyznaczona w sumie 30.000 zł

20. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 15, §. 14, dla szkoły głównej technicznej, czeskiej w Pradze na przysposobienia i kupno sprzętów dla kilku katedr w lokalach najętych wyznaczona w sumie 17.600 zł.

21. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 16, §. 1, na budowę nowego domu dla gimnazjum w Lublanie jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 5.000 zł.

22. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, jako zapomoga gminie miasta Buczacza na wystawienie nowego domu dla gimnazjum wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 20.000 zł.

23. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 1, na roboty budownicze w budynku licealnym w Lublanie wyznaczona w sumie 9.900 zł.

24. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 1, na postawienie domu ogrodowego w ogrodzie botanicznym w Lublanie wyznaczona w sumie 3.140 zł.

25. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 1, na wybudowanie nowego domu dla gimnazjum rządowego realnego i wyższego w Pradze jako 4. i ostatnia rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

26. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 2, na roboty budownicze w domu szkoły realnej w Wiedniu (dzielnica V.) wyznaczona w sumie 2.600 zł.

27. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 2, na kupno sprzętów szkolnych dla rządowej szkoły realnej niemieckiej w Pilzni wyznaczona w sumie 398 zł.

28. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na przybudówek dla szkoły przemysłowej rządowej w Libercu jako 3. rata wyznaczona w sumie 40.000 zł.

29. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na urządzenie wewnętrzne warsztatu szkolnego w szkole przemysłowej rządowej we Lwowie wyznaczona jako 4. rata w sumie 5.000 zł.

30. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na urządzenie warsztatu dla szkoły tkackiej w Ustiu nad Orlicą wyznaczona jako 2. i ostatnia rata w sumie 775 zł.

31. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na urządzenie wewnętrzne dla szkoły zawodowej wyrobu towarów żelaznych grubych w Sułkowicach, wyznaczona jako 5. rata w sumie 2 000 zł.

32. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na pierwsze urządzenie dla szkoły zawodowej ślusarskiej w Świątnikach, wyznaczona jako 5. rata w sumie 4.500 zł.

33. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na kupienie motoru i maszyny szlifierskiej dla szkoły zawodowej oprawy kamieni szlachetnych i ich obrabiania w Turnowie wyznaczona w sumie 1.500 zł.

34. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 20, §. 1, na naprawy w domu seminarium nauczycielskiego w Borgo-Erizzo i postawienie pionochronów wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 3.300 zł.

35. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 20, §. 1, na budowę nowego domu dla seminarium nauczycielskiego męskiego i żeńskiego w Opawie jako 2. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 50.000 zł.

36. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 20, §. 1, na budowę nowego domu dla seminarium nauczycielskiego męskiego i żeńskiego w Opawie jako 3. rata wyznaczona w sumie 30.000 zł.

37. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 23, §. 1, na roboty budownicze konserwacyjne i restauracyjne w kościele św. Barbary w Kutnej Horze w Czechach jako 6. rata wyznaczona w sumie 12.000 zł.

38. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 23, §. 1, na restaurację kościoła funduszu naukowego wyznaczona jako 1. rata w sumie 6.200 zł.

D. W etacie Ministerstwa skarbu:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w rozdziale 10, tytule 6 (urzędy podatkowe), na budowę domu urzędowego w Ottyni wyznaczona w sumie 8.000 zł.

2. Dotacja ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na budowę domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona, mianowicie:

w rozdziale 10, tytule 3 w sumie	3.620 zł.
10, „ 6 „ „	24.450 „
10, „ 9 „ „	1.280 „
	<hr/>
razem	29.350 zł.

E. W etacie Ministerstwa handlu:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 8, §. 7, na rozszerzenie urządzeń portowych w Tryeście wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 976.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 8, §. 3, na budowę grobli do lądowania w Pule jako 3. rata wyznaczona w sumie 10.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 6, na koszty budowy nowych domów dla poczt i telegrafów wyznaczona w sumie 41.000 zł.

F. W etacie Ministerstwa kolei żelaznych:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w rozdziale 27, w tytule 14, §. 1, dla zachodnich kolei państwa na podjazd drogowy w Krakowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 100.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w rozdziale 27, w tytule 15, §. 1, dla zachodnich kolei państwa na podjazd drogowy w Krakowie jako 2. rata wyznaczona w sumie 50.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w rozdziale 27, tytule 15, §. 1, celem rozszerzenia stacji w Chebie jako 3. rata wyznaczona w sumie 50.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w rozdziale 27, tytule 15, §. 1, z funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej na rozszerzenie stacji we Lwowie wyznaczona w sumie 700.000 zł.

5. Dotacja tą samą ustawą skarbową w rozdziale 27, tytule 12, §. 1, na budowę kolei żelaznej od Stanisławowa do Woronienki wyznaczona w sumie 1,000.000 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w rozdziale 27, tytule 14, §. 1, na budowę odnogi do stacji wodnej przy dworcu kolejowym w Mittelgrundzie wyznaczona w sumie 7.410 zł. w zlocie czyli w walucie austriackiej 8.820 zł.

G. W etacie Ministerstwa sprawiedliwości:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 4, §. 22, na budowę domu dla Sądu obwodowego w Rzeszowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 5.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 14, na rozszerzenie budynku w Zadarze wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 17.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 28, na budowę domu dla Sądu obwodowego w Nowym Sączu jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 5.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 4, §. 28, na tenże sam cel jako 2. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 15.000 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 4, §. 26, na budowę domu urzędowego w Podwoleczyskach jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 10.000 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 4, §. 31, na budowę tego domu urzędowego jako ostatnia rata wyznaczona w sumie 10.000 zł.

7. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 16, na rozszerzenie domu Sądu karnego w Pradze jako 1. rata wyznaczona w sumie 80.000 zł.

8. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 24, na budowę domu urzędowego w Ottyni jako 1. rata wyznaczona w sumie 15.000 zł.

9. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 25, na budowę domu urzędowego w Horodence jako 1. rata wyznaczona w sumie 13.000 zł.

10. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 26, na budowę domu urzędowego w Nadwornie jako 1. rata wyznaczona w sumie 10.000 zł.

11. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 27, na urządzenie wewnętrzne domu sądowego i więziennego w Stryju jako 1. rata wyznaczona w sumie 10.000 zł.

12. Dotacja ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na budowę domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1896 aż do końca grudnia 1896 przedłużona w sumie 140.400 zł.

II. Etat zarządu długu państwa.

Dotacje ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 3, wydatki zarządu ustalonego długu państwa, na wydatki z powodu odnowienia arkuszy kuponowych wyznaczone w sumie 134.500 zł. i 45.000 zł. a włącznie w sumie ogólnej 179.500 zł.

Artykuł VII.

Upoważnia się Ministra skarbu do sprzedania w ciągu roku 1897 takich nieruchomości rządowych, których wartość szacunkowa każdej z osobna nie przenosi 25.000 zł. aż do sumy ogólnej 300.000 zł. a to bez poprzedniego szczegółowego pozwolenia Rady państwa, jedynie pod warunkiem, iż później usprawiedliwi sprzedaż. Również upoważnia się Ministra skarbu pozwolić w ciągu roku 1897, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, na obciążenie nieruchomości rządowych służebnościami, o ileby wartość nieruchomości obciążyć się mającej lub prawa nadać się mającego w każdym z osobna przypadku nie przenosiła sumy 25.000 zł. Wartość ogólna służebności w taki sposób nadać się mających nie może przenosić sumy 200.000 zł. Upoważnia się nadto Ministra skarbu, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, by spółkom, którym służy użytkowanie kolei żelaznych państwa, dał w ciągu roku 1897 pozwolenie do sprzedaży zbytecznych gruntów kolei państwa, pod warunkiem wynagrodzenia skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, a pozwolenie to może być udzielone i wtedy, gdy wartość szacunkowa jednego takiego przedmiotu przenosi sumę 25.000 zł.

Artykuł VIII.

Co do użycia nadwyżek administracyjnych 1897 roku, jeżeli będą i o ile nie zostaną użyte na umorzenie kapitałów długu państwa, przedstawić należy Radzie państwa projekt do prawa najpóźniej do końca roku 1898.

Rozdział II.**Artykuł IX.**

Zatwierdza się ustanowione w zamieszczonym poniżej preliminarzu wkładów (Załączka II) na rok 1897 wydatki w sumie 30,135.010 zł. a dochody w sumie 4,782.820 „

Artykuł X.

Upoważnia się Ministra skarbu, żeby spłacił długi wkładowe, które ratami ryczałtowoimi mają być umarzone, w sumie 23,222.296 zł.

Artykuł XI.

Na spłacenie długów wkładowych w artykule X oznaczonych, tudzież na pokrycie wydatku na wkłady, który po strąceniu dochodów wynosi 25,352.190 zł. można w wykonaniu ustawy z dnia 26. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 33, emitować obligacje długu wkładowego tąż ustawą utworzonego a to za taką sumę, jaka będzie potrzebna do uzyskania przez ich sprzedaż gotówki na cele powyższe w sumie łącznej 48,574.486 zł.

Jeżeli nie podniesione jeszcze dotychczas pozostałości w sumie 1,000.000 zł. i 4,200.000 zł. dotacyi, ustawą z dnia 28. maja 1895, Dz. u. p. Nr. 76, na nabycie na rzecz państwa wiedeńskiej sieci telegraficznej i telefonicznej, a ustawą z dnia 14. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 132, na pomnożenie parku wozowego w sumie pięć milionów i dziesięć milionów wyznaczonych, zaciągnięciem spłacalnych ratami ryczałtowemi pożyczek pokryć się mających, będą w ciągu roku 1896 lub w roku 1897 podnoszone, można na wykonanie konwersyi przyzwolonych pożyczek, ratami ryczałtowemi spłacalnych a względnie na pokrycie wydatku, zamiast zaciągania pożyczek tego rodzaju, emitować obligacje długu wkładowego za sumę potrzebną do uzyskania gotówki w kwocie jeden milion i 4·2 miliona złotych.

Przeto wygotować należy i oddać Ministrowi skarbu obligacje rzeczzonego długu państwa za sumę potrzebną.

O ile Rząd na zasadzie ustaw z dnia 15. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 145 i z dnia 11. lipca 1894, Dz. u. p. Nr. 165, został upoważniony do uzyskania funduszków na wystawienie budynków dla zakładów naukowych i ich urządzenie przez zacią-

gnięcie pożyczek ratami ryczałtowemi spłacalnych odnośny wydatek pokryty być ma w wysokości drogą konstytucyjną wyznaczonej nie zaciągnięciem takich pożyczek ratami ryczałtowemi spłacalnych, lecz przez zbycie obligacyi długu rentowego na wkłady.

Artykuł XII.

Dotacyi wyznaczonych w preliminarzu wkładowym można używać aż do dnia 31. grudnia 1898.

Wydatki wkładowe a względnie dochody wykazywać należy w rachunku państwa oddzielnie od wydatków i dochodów administracyi państwa.

Artykuł XIII.

Wydatki na opłacenie odsetek od sumy obligacyi emitować się mających na zasadzie ustawy niniejszej, preliminować należy corocznie w dziale wydatków rozdziału „Dług państwa“.

Artykuł XIV.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 26. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.	Weltersheimb r. w.
Gautsch r. w.	Biliński r. w.
Ledebur r. w.	Gleispach r. w.
Glanz r. w.	Rittner r. w.
	Guttenberg r. w.

Załączka I.

Preliminarz państwa

na rok 1897 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część pierwsza. — Potrzeby.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			Wydutki państwa		zwyyczajne	nadzwyczajne	S u m a
					z dozwoleniem używania aż do końca grudnia		
			1897	1898	1898		
zł. w walucie austriackiej							
1			I. Dwór cesarski	4,650.000		4,650.000	
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśn. Pana 50%	79.500		79.500	
3			III. Rada państwa.				
1			Izba panów	42.713		42.713	
2			Izba deputowanych	968.312		968.312	
3			Wydutki wspólne obu Izb Rady państwa	115.589	75.685	192.274	
4			Delegacya	15.820		15.820	
5			Komisya kontroli długu państwa	11.755		11.755	
6			Budowa domu dla parlamentu		100.000	100.000	
7			Budowa domu dla delegacyi austriackiej w Budapeszcie		10.000	10.000	
			Suma (Rozdział 3, Tytuły 1—7)	1,155.189	185.685	1,340.874	
4			IV. Trybunał państwa	22.725		22.725	
5			V. Rada Ministrów.				
1			Prezydium Rady Ministrów	187.313		187.313	
2			Fundusz dyspozycyjny	100.000		100.000	
3			Koszta gazet urzędowych	677.100		677.100	
4			Biuro korespondencyj telegraficznych	142.000		142.000	
5			Trybunał administracyjny	210.604		210.604	
			Suma (Rozdział 5, Tytuły 1—5)	1,317.017		1,317.017	
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych.				
1			Nadwyżki przychodów cłowych	43,149.030		43,149.030	
2			Kwota na pokrycie wydatków wspólnych		73,587.452	73,587.452	
3			Wydatek nadzwyczajny wojskowy na potrzeby wojska stojącego w Bośni i Hercegowinie, tudzież w okręgu Limu			2,396.198	
			Suma (Rozdział 6, Tytuły 1—3)	43,149.030	73,587.452	2,396.198	
						119,132.680	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			zwyczajne			S u m a	
			z дозволением używania aż do końca grudnia				
			1897	1898	1898		
zł. w walucie austriackiej							
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.				
	1	1	Kierownictwo naczelne	774.850		107.150	882.000
		2	Koszta Dziennika ustaw państwa	67.010			67.010
	2	1	Zarząd administracji politycznej w poszczególnych krajach	7,040.771	35.350	78.700	7,154.821
		2	Wydatki z powodu chorób epidemicznych i epizootycznych	373.000			373.000
	3		Bezpieczeństwo publiczne:				
		1	Wydatki policji rządowej	120.000			120.000
		2	Bezpieczeństwo publiczne w poszczególnych krajach (6.347 zł. w zlocie)	5,007.203	13.163	1.191	5,021.557
		3	Kupno domu urzędowego w Pontafiu			7.560	7.560
		4	Nadzwyczajne wydatki policyjne			4.000	4.000
	4	1	Służba budownicza rządowa w poszczególnych krajach	1,312.860			1,312.860
		2	Koszta podróży w sprawach nadzwyczajnych budowli drogowych i wodnych	60.000			60.000
			Suma (Tytuły 1—4)	14,755.694	48.513	198.601	15,002.808
	5		Budowa dróg:				
		1	Austria poniżej Anizy	440.000			440.000
			1. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na strumieniu Taffa w mieście Horn w kilometrze 56/57 gościńca hornskiego, w powiecie politycznym hornskim (1 rata)			7.000	7.000
			2. Położenie bruku granitowego kostkowego w kilometrze 1·041 aż do 3·310 gościńca praskiego i w kilometrze 0·000 aż do 1·955 gościńca berneńskiego na przejazdach w Floridsdorfie, Jedleseee i Wielkim Jedlersdorfie, w powiecie politycznym korneuburskim (3 rata)			40.000	40.000
		2	Austria powyżej Anizy	195.500			195.500
			1. Zaopatrzenie konstrukcją żelazną mostu św. Jana na rzece Ischl w Ischlu, w powiecie politycznym gmundeńskim (2 rata)			15.000	15.000
			2. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Andiesen pod Mitterdingiem, w powiecie politycznym braunawskim (2 rata)			7.000	7.000
		3	Salzburg	102.400			102.400
			1. Odbudowanie gościńca Lend-Gastein w kilometrze 33·6 aż do 34·0, tudzież w kilometrze 39·0 i 42·2 aż do 43·4 w powiecie politycznym St. Jańskim			16.000	16.000
			2. Dodatek skarbowy na budowę drogi jezdnej od kaplicy embachskiej w Fusch aż do Ferleiten, w powiecie politycznym Zell am See (1 rata)			1.000	1.000
			Zniesienie	737.900		86.000	823.900

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	737.900		86.000	823.900
7	5	3	3. Budowa dwóch mostów z wierzchem żelaznym na rzece Salzach w Hallein, w powiecie politycznym salzburskim (1 rata)			30.000	30.000
			4. Dodatek skarbowy na budowę gościńca od Zell am See przez Kaprun aż do Moserboden, w powiecie politycznym Zell am See (2 rata)			6.000	6.000
			5. Dodatek państwa na budowę mostu na Salzachu między Kuchlem a Weissenbachem, w powiecie politycznym salzburskim (2 rata)			1.500	1.500
		4	Styrya	288.000			288.000
			1. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Murze pod Gobernicem w kilometrze 464/6 gościńca włoskiego, w powiecie politycznym judenburskim (1 rata)			10.000	10.000
			2. Dodatek skarbowy na przebudowanie mostu Radeckiego na rzece Murze w Grazu, na szlaku gościńca stokowego skarbowego, w powiecie politycznym gradeckim (4 rata)			22.100	22.100
		5	Karyntya	175.600			175.600
			1. Dodatek skarbowy na uregulowanie potoku Modrycza, w powiecie politycznym szpitalskim			6.075	6.075
			2. Dodatek skarbowy na ujęcie potoku Bystrzycy w dolinie Zylji, w powiecie politycznym beljańskim (1 rata)			2.000	2.000
			3. Przerobienie gościńca kapelskiego na Schanzriegel w kilometrze 40'6 aż do 42'0, w powiecie politycznym velikoveckim (2 rata)			10.000	10.000
			4. Dodatek skarbowy na przerobienie drogi krajowej w dolinie rzeki Möll na Zlappriegel, w powiecie politycznym spittalskim (2 rata)			6.300	6.300
			5. Dodatek skarbowy na dalsze poprawienie drogi konkurencyjnej w dolinie Lessachu, w powiecie politycznym hermagorskim (4 rata)			4.000	4.000
			6. Przerobienie gościńca lubelskiego na Rieglu hollenburskim w powiecie politycznym celowieckim (6 rata)			8.000	8.000
			7. Przerobienie drogi przez górę Zylję na szlaku gościńca zyljijskiego w powiatach politycznych hermagorskim i spittalskim (7 rata)			30.000	30.000
			Zniesienie .	1,201.500		221.975	1,423.475

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			Suma
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволенiem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,201.500	221.975	1,423.475
7	5	6	Kraina	126.500	126.500
			1. Poprawienie gościńca kokrańskiego na przestrzeni między 1/12 a 0/20 kilometrem, w powiecie politycznym krajeńskim (3 rata)	1.000	1.000
			2. Poprawienie gościńca zagrzebskiego w obszarze miasta Rudolfowa między 71 a 1/71 kilometrem i budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Kerku między Rudolfowem a Kandią, w powiecie politycznym rudolfowskim (3 rata)	40.000	40.000
			3. Poprawienie gościńca zagrzebskiego na górze Czateż między 4/109 a 1/112 kilometrem, w powiecie politycznym kerskim (3 rata)	2.000	2.000
			4. Dodatek skarbowy na budowę mostu z wierzchem żelaznym na Sawie pod Raczachem, w powiecie politycznym kerskim (w Krainie) i bregskim (w Styryi) (3 rata)	10.000	10.000
			5. Przerobienie gościńca karłowackiego na szlaku między Dolną a Saizem, w powiecie politycznym rudolfowskim (4 rata)	4.400	4.400
	7		Przymorze	120.300	120.300
			1. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi w dolinie Branicy, w powiecie politycznym goryckim (1 rata)	7.000	7.000
			2. Przerobienie gościńca karyntyjskiego między Kobarydem a Ternowem w kilometrze 110·8 aż do 115·2, w powiecie politycznym tolnińskim (1 rata)	10.000	10.000
			3. Fundament części gościńca plomińskiego między Abbacyą a Wołoskiem, w powiecie politycznym wołoskim (1 rata)	7.500	7.500
			4. Poprawienie gościńca plomińskiego między Abbacyą a Wołoskiem pod Skerbiezi, w kilometrze 64·8 aż do 65·0, w powiecie politycznym wołoskim (2 rata)	5.500	5.500
			5. Poprawienie gościńca karyntyjskiego między Desklą a Rodeżem, w kilometrze 76·0 aż do 77·0, w powiecie politycznym goryckim (2 rata)	9.500	9.500
			6. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi na lewym brzegu rzeki Isonzo od Kanalu aż do Tolmina, w powiatach politycznych goryckim i tolnińskim (2 rata)	10.000	10.000
			7. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi konkurencyjnej w dolinie Trenty od Soczy aż do Baumbachhütte, w powiecie politycznym tolnińskim (2 rata)	3.000	3.000
			Zniesienie	1,448.300	331.875	1,780.175

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				Wydatki		
			zwyeczajne			nadzwyczajne	Suma		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898	1898			
						zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,448.300		331.875	1,780.175	
7	5	7	8. Odbudowanie i częściowe poprawienie zniszczonego miejscami przez powódź w roku 1891 gościńca karyntyjskiego, między rozpadliną pleską a wąwozem predylskim, w powiecie politycznym tołmińskim (3 rata)		12.000	12.000	
			9. Dodatek skarbowy na częściowe uregulowanie rzek Isonzo i Torre, w powiecie politycznym gradyskim (5 rata)		5.000	5.000	
			10. Urządzenie gościńca w dolinie Idryi od Usznika pod Czeginiem nad gościńcem karyntyjskim przez św. Lucyą i Zelin aż do Górnej Idryi w Krajinie, w powiecie politycznym tołmińskim i logateckim (5 rata)		10.000	10.000	
			11. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi konkurencyjnej w dolinie Baczy, t. j. w części od Hudajużny przez Podbrdo aż do granicy krajowej krańskiej, w powiecie politycznym tołmińskim (8 rata)		10.000	10.000	
		8	Tyrol i Vorarlberg	424.500			424.500	
			1. Odbudowanie mostu Wolfen na rzece Eisacku w Gossensass, w kilometrze 47·6 aż do 47·8 gościńca włoskiego, w powiecie politycznym brixenskim		6.000	6.000	
			2. Postawienie mostu na strumieniu Schalderer, w kilometrze 0·147 gościńca neustifckiego, w powiecie politycznym brixenskim		6.700	6.700	
			3. Przerobienie a względnie odbudowanie lewego gościńca nonsthalskiego od mostu Romedio aż do osady Sanzeno, w kilometrze 24·1 aż do 24·5, tudzież między Dermullo a Sanzeno, w kilometrze 23·2 aż do 23·6, w powiecie politycznym cleskim (1 rata)		5.000	5.000	
			4. Poprawienie gościńca włoskiego pod Rõthele, w kilometrze 103·0 aż do 103·4, w powiecie politycznym bozeńskim (1 rata)		5.000	5.000	
			5. Podwyższenie i odbudowanie kilku części gościńca arulańskiego, w kilometrze 145 aż do 200, w powiatach politycznych bludenskim i bregenskim (1 rata)		10.000	10.000	
			Zniesienie .	1,872.800		401.575	2,274.375	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,872.800	401.575	2,274.375
7	5	8	6. Przerobienie części drogi „alla Pongajola“ i postawienie nowego mostu z mурowanemi przyczółkami i wierzchem żelaznym na Rivo-Pongajola, w kilometrze 12.2 aż do 13.0 lewego gościńca nonsthalskiego, w powiecie politycznym trydenckim (1 rata)			10.000	10.000
			7. Podwyższenie i przerobienie gościńca włoskiego poniżej Branzollu, w kilometrze 136.4 aż do 137.2, w powiecie politycznym bożeńskim (1 rata)			8.000	8.000
			8. Dodatek skarbowy na umorzenie długów zaciągniętych na budowę dróg przez gminy w dolinie Patznaunu, w powiecie politycznym landeckim (1 rata)			3.000	3.000
			9. Dodatek skarbowy na budowę drogi konkurencyjnej ötzthalskiej, w powiecie politycznym imsteńskim (1 rata)			5.000	5.000
			10. Postawienie nowego mostu z wierzchem żelaznym na rzece Inn i poprawienie dobiegającej części drogi pod Pontlatzem, w kilometrze 144.34 gościńca vintschgauskiego, w powiecie politycznym landeckim (1 rata)			20.000	20.000
			11. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym na rzece Iseli w mieście Lienz. w kilometrze 105.6 aż do 105.8 gościńca pusterthalskiego, w powiecie politycznym lienzkiim (2 rata)			15.000	15.000
			12. Przerobienie gościńca salzburskiego na górze Melleker, w powiecie politycznym Zell am See (2 rata)			3.000	3.000
			13. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi passejerskiej od Meranu przez Saltaus aż do św. Leonarda z drogami dojazdowemi do Platt i Moos, w powiecie politycznym merańskim (2 rata)			15.000	15.000
			14. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym na potoku Thinne w Klausen w kilometrze 95.047 gościńca włoskiego, w powiecie politycznym bożeńskim (3 rata)			6.000	6.000
			15. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym na rzece Sill pod Innsbruckiem w kilometrze 4.6 do 4.7 dróg książęcych, w powiecie politycznym innsbruckim (3 rata)			19.270	19.270
			16. Postawienie mostu z wierzchem żelaznym na potoku Cismone pod Siror w kilometrze 79.1 do 79.2 gościńca primierskiego, w powiecie politycznym primierskim (3 rata)			9.000	9.000
			Zniesienie .	1,872.800	514.845	2,387.645

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,872.800	514.845	2,387.645
7	5	8	17. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na potoku Arno pod Bondo w kilometrze 48·4—48·5 gościńca indykaryjskiego, w powiecie politycznym tionskim (3 rata)			10.000	10.000
			18. Dodatek skarbowy na wybudowaną już drogę schnalską od jej odgałęzienia się na gościńcu vintschgauskim aż do Neu-Ratteis, w powiecie politycznym merańskim (3 rata)			3.000	3.000
			19. Zapomoga na wybudowanie nowej drogi jezdnej od Dimaro, w kilometrze 49·8 gościńca tonalskiego do Madonna di Campiglio, w powiatach politycznych Cles i Tione (5 rata)			40.000	40.000
			20. Zapomoga na wybudowanie nowej drogi jezdnej od Wälschnofen do Vigo di Fassa, w powiatach politycznych bożeńskim i cavaleskim (5 rata)			30.000	30.000
			21. Restauracye na części drogi od Fiera do Pontet, w powiecie politycznym primierskim (6 rata)			17.000	17.000
			22. Podniesienie gościńca włoskiego celem ochronienia go od wylewów Adygi w kilometrze 148·5—151·8 pod Neumarktem, w powiecie politycznym bożeńskim (7 rata)			8.500	8.500
			23. Zapomoga na wybudowanie drogi konkurencyjnej enneberskiej, w powiecie politycznym bruneckim (8 a względnie 10 rata)			20.000	20.000
		9	Czechy	1,100.000		1,100.000
			1. Odbudowanie mostu skarbowego sklepionego na rzece Orlicy w Hradcu Królowej na szlaku gościńca litomyśko - jiczynsko - rumpurskiego, w powiecie politycznym królowo-hradeckim			34.300	34.300
			2. Postawienie konstrukcyi żelaznej u mostu na strumieniu Rohlau w mieście Neudecku na szlaku gościńca neudeckiego, w powiecie politycznym karłowarskim			8.000	8.000
			3. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na strumieniu Litschen w Gabersdorfie na szlaku gościńca młodo-bolesławsko-trutnowskiego, w powiecie politycznym trutnowskim (1 rata)			8.000	8.000
			4. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Holetynce pod Tyńcem Hrochowym na szlaku gościńca chrudimskiego, w powiecie politycznym chrudimskim (2 rata)			9.500	9.500
			Zniesienie .	2,972.800	703.145	3,675.945

Różdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	2,972.800	703.145	3,675.945
7	5	9	5. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi powiatowej od Stolzenhan do Damic, w powiecie politycznym joachimowskim (2 rata)			6.000	6.000
			6. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Eger w Zatecu na szlaku gościńca skarbowego z Budy żelaznej do Cieplic, w powiecie politycznym zateckim (4 rata)			19.000	19.000
		10	Morawia	230.000		230.000
			1. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi łączącej od Niwnic do Brzezowej-Lopenika z odnogami do Korytny i Stran, w powiecie politycznym węgiersko-brodzkim (1 rata)			5.000	5.000
			2. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Iglawie pod Pohorzelicami na szlaku gościńca wiedeńskiego, w powiecie politycznym hustopeckim (2 rata)			20.000	20.000
		11	Śląsk	122.000		122.000
			Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Odrze pod Świnowem na szlaku gościńca ostrawsko-cieszyńskiego, w powiatach politycznych opawskim i misteckim (2 rata)			30.000	30.000
		12	Galicja i Krakowskie	1,074.000		1,074.000
			1. Dodatek skarbowy na odbudowanie drogi gminnej z Sieniawy do Bukowca, w powiecie politycznym jarosławskim (1 rata)			5.000	5.000
			2. Budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Wiarze pod Przemyślem na szlaku gościńca przemyskiego, w powiecie politycznym przemyskim (2 rata)			45.000	45.000
			3. Dodatek skarbowy na odbudowanie drogi buskoto-porowskiej, w powiecie politycznym kamioneckim (2 rata)			30.000	30.000
			4. Dodatek skarbowy na odbudowanie drogi z Sądowej Wiszni do Jaworowa, w powiatach politycznych mościskim i jaworowskim (2 rata)			10.000	10.000
			5. Budowa mostu na rzece Dunajcu pod Biskupicami, w powiecie politycznym tarnowskim (3 rata)			25.000	25.000
			6. Dodatek skarbowy na odbudowanie drogi gminnej Majdan-Stany-Rozwadowskiej, w powiatach politycznych tarnobrzesckim, nizańskim i kolbuszowskim (4 rata)			10.000	10.000
			7. Zastąpienie mostu drewnianego Nr. 671 na rzece Białce łączącego miasta Białę i Bielsk, mostem z wierzchem żelaznym na szlaku gościńca krakowskiego, w powiecie politycznym biańskim (4 rata)			3.000	3.000
			Zniesienie .	4,398.800	911.245	5,310.045

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie .	4,398.800	911.245	5,310.045
7	5	12	8. Dodatek skarbowy na wyporządzenie drogi gminnej z Leżajska do Tarnogóry, w powiecie politycznym łańcuckim (4 rata)			9.000	9.000
			9. Odbudowanie gościńca w Przemyślu i okolicy, w powiecie politycznym przemyskim (5 rata)			15.000	15.000
			10. Dodatek skarbowy na odbudowanie dróg powiatowych i gminnych w Przemyślu i okolicy, w powiecie politycznym przemyskim (5 rata)			10.000	10.000
			11. Odbudowanie drogi gminnej knihinicko-żurawieńskiej i budowa mostu na Dniestrze pod Żurawnem, w powiecie politycznym żydaczowskim (6 rata)			13.000	13.000
		13	Bukowina	105.600		105.600
			Budowa drogi cłowej z Bossancze do Bunestie, w powiecie politycznym suczawskim (6 rata)			6.584	6.584
		14	Dalmacya	115.000		115.000
			1. Dodatek skarbowy na przywrócenie uszkodzonej przez ulewę drogi w obszarze gminy Suliwan na wyspie Braczu, w powiecie politycznym spljeckim			5.000	5.000
			2. Naprawa drogi jezdnej od Sestanowacza aż do Mustapicza (Madunicza) pod Lowreczem, w powiecie politycznym makarskim (1 rata)			11.800	11.800
			3. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi konkurencyjnej poljickiej od Stobrecza aż do gościńca śródziemnego pod Błatem, w powiecie politycznym spljeckim (1 rata)			10.000	10.000
			4. Przerobienie drogi przejazdowej, zwanej Stradone, leżącej na szlaku gościńca śródziemnego a przecinającej miasto Dubrownik z obustronnemi przejazdami między bramami fortecznemi Porta Pila i Porta Ploce a to przez wybudowanie drogi okalającej wzdłuż starego rowu fortecznego, w powiecie politycznym dubrownickim (3 rata)			20.000	20.000
			5. Naprawienie do jazdy części gościńca Lepetano-Stoliv dolny celem uzupełnienia szlaku Lepetano-Stoliv-Prezań-Mua aż pod Kotor, w powiecie politycznym kotorskim (3 rata)			30.000	30.000
			6. Dodatek na budowę 3metrowej drogi jezdnej od Risanu do św. Mikołaja ledenickiego, w powiecie politycznym kotorskim (3 rata)			5.800	5.800
			Zniesienie .	4,619.400	1,047.429	5,666.829

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	4,619.400	1,047.429	5,666.829
7	5	14	7. Budowa mostu stałego z murańkami filarami i wierzchem żelaznym na Naretwie pod Metkowiczem i drogi dojazdowej z obu stron, w powiecie politycznym metkowskim (6 rata)	81.600	81.600
			8. Budowa drogi jezdnej od portu Omisz przez dolinę Gettyny do Zadwarja z uściem do gościńca makarsko-zadwarsko-sestanovackiego, w powiecie politycznym spljeckim (8 rata)	24.000	24.000
			Suma (Tytuł 5, §§. 1—14) .	4,619.400	1,153.029	5,772.429
	6		Budownictwo wodne:				
		1	Austria poniżej Anizy	279.150	279.150
			1. Wyporządzenie w laxenburskim obszarze odwodnienia położonego tamże jazu Kehrwand, tudzież poprawienie strumieni Kehrwand i Frauenbach (4 rata)	10.000	10.000
			2. Dodatek skarbowy na regulacją Dunaju (16 rata)	430.000	430.000
		2	Austria powyżej Anizy	230.910	230.910
			1. Budowle wodne na Dunaju	170.000	170.000
			2. Budowle wodne na rzece Innie	82.000	82.000
			3. " " " " Salzachu	20.000	20.000
			4. " " " " Traunie	110.000	110.000
		3	Salzburg	55.000	55.000
			Uregulowanie Salzachu i Sali	49.000	49.000
		4	Styrya	48.900	48.900
			1. Dodatek skarbowy na konserwacją budowli regulacyjnych w rzece Murze na przestrzeni od Grazu w dół aż do granicy styryjsko-węgierskiej (2 rata)	45.000	45.000
			2. Dodatek skarbowy na regulacją lewego brzegu Muru przez wybudowanie nadbrzeża między mostami Ferdynanda i Franciszka Karola w Grazu (3 rata)	6.700	6.700
			3. Dodatek skarbowy na wykonanie budowli ochronnych i konserwacyjnych w części rzeki Drawy od Maryboru na dół do Srediszcza (3 rata)	15.000	15.000
			Zniesienie .	613.960	937.700	1,551.660

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			Wydatki państwa			S u m a
			zwyczajne		nadzwyczajne	
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
1897	1898	1898				
zł. w walucie austriackiej						
			Przeniesienie .	613.960	937.700	1,551.660
7	6	5	Karyntya	37.800		37.800
			Uregulowanie Drawy		57.000	57.000
		6	Kraina	13.400		13.400
			Uregulowanie Sawy		50.000	50.000
		7	Tyrol i Vorarlberg	69.350		69.350
			1. Poprawienie budowli korekcyjnych na rzece Innie (2 rata)		10.000	10.000
			2. Regulacja Renu 690.000 frk. czyli 276.000 zł. w złocie, to jest w wartości ustawowej w walucie austriackiej (4 rata)		328.570	328.570
			3. Poprawienie wód śródziemnych w austriackiej dolinie Renu (4 rata)		120.000	120.000
			4. Budowle recesowe na rzece Inn		6.000	6.000
		8	Czechy	212.000		212.000
			1. Regulacja Weltawy		40.000	40.000
			2. Regulacja Łaby		80.000	80.000
			3. Sprawienie parowca rządowego		21.000	21.000
			4. Dodatek skarbowy na roboty przygotowawcze do kanalizacji Małej Łaby od Melnika do Królo- wej Hradca		10.000	10.000
		9	Morawia	500		500
			1. Regulacja Odry		1.000	1.000
			2. Regulacja Morawy		14.000	14.000
		10	Śląsk	2.400		2.400
			Regulacja Odry tudzież Oppy i Olzy		10.000	10.000
		11	Galicja i Krakowskie	241.850		241.850
			1. Budowle na Wiśle		250.000	250.000
			2. „ „ Dunajcu		60.000	60.000
			3. „ „ Sanie		170.000	170.000
			4. „ „ Dniestrze		140.000	140.000
			5. „ „ Wisłocze		25.000	25.000
			Zniesienie .	1,191.260	2,330.270	3,521.530

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,191.260	2,330.270	3,521.530	
7	6	11	6. Wartość wikliny i palików wziętę się mających z plantacji skarbowych dla użycia do budowli powyżej wymienionych, a mianowicie:				
			a) Do budowli na Wiśle 5.000 zł.				
			b) Do budowli na Dunajcu 2.500 "				
			c) Do budowli na Sanie 4.000 "				
			d) Do budowli na Dniestrze 1.000 "				
			e) Do budowli na Wistoce 500 "				
					13.000	13.000	
			7. Dodatek skarbowy na regulację rzeki Bugu (4 rata)		9.900	9.900	
			8. Dodatek skarbowy na regulację rzeki Białej (5 rata)		8.660	8.660	
			9. Zaprowadzenie uprawy wikliny celem uzyskania materiału na faszyny		10.000	10.000	
	12		Bukowina	5.700		5.700	
			Budowle rzeczne w Prucie		20.000	20.000	
	13		Dalmacja:				
			Dodatek skarbowy na pokrycie kosztów osuszenia bagien przy uściu rzeki Jadro pod Saloną, w powiecie politycznym spljeckim (1 rata)		10.000	10.000	
			Suma (Tytuł 6, §§. 1—13	1,196.960	2,401.830	3,598.790	
7			Nowe budowle dla zarządu politycznego i większe urządzenia:				
	1		Styrya:				
			Budowa domu rządowego na pomieszczenie starostwa w Deutsch-Landsbergu (1 rata)		21.500	21.500	
	2		Czechy:				
			1. Kupno budynku na pomieszczenie starostwa w Chotieborzu		9.309	9.309	
			2. Kupno budynku na pomieszczenie starostwa w Ledecu (2 rata)		3.615	3.615	
	3		Galicja i Krakowskie:				
			Raty ryczałtowe za realność Młockich we Lwowie (62 i 63 rata)		1.400	1.400	
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—3)		35.824	35.824	
			Ogółem (Rozdział 7, Tytuły 1—7)	20,572.054	48.513	3,789.284	
						24,409.851	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne	S u m a
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
8	VIII. Ministerstwo obrony krajowej.					
1	Kierownictwo naczelne	534.780		26.520	561.300	
2	Obrona krajowa (7.500 zł. i 400 dukatów w zlocie, razem 9.420 zł. w zlocie)		15,297.600	390.000	15,687.600	
3	Koszta poboru do wojska, koszta komisij w sprawach kwaterunku, koszta podróży urzędników administracyjnych z powodu zgromadzeń kontrolnych żołnierzy nieczynnych z wojska i marynarki wojennej, tudzież klasyfikacji koni; koszta podróży z powodu wymiaru taksy wojskowej i wydatki na druki do czynności urzędowych w sprawach taksy wojskowej; koszta przymusowego przystawienia nieposłusznych żołnierzy nieczynnych z wojska i marynarki wojennej; koszta pielęgnowania popisowych oddanych do szpitali wojskowych; nakoniec wydatki na przygotowania do uruchomienia	104.270			104.270	
4	Fundacye wojskowe	36.400			36.400	
5	Straż policyjna wojskowa	159.880			159.880	
6	Żandarmerya	6,544.720			6,544.720	
	Suma (Rozdział 8, Tytuły 1—6) .	7,380.050	15,297.600	416.520	23,094.170	
9	IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.					
	A. Kierownictwo naczelne.					
1	Kierownictwo naczelne	388.500		20.509	409.009	
	Przystosowanie fasad dawnego budynku Ministerstwa do fasad przybudowy			14.300	14.300	
2	Nadzór nad szkołami	931.700			931.700	
3	Akademie umiejętności	104.000		14.000	118.000	
4	Muzeum sztuki i przemysłu	89.500			89.500	
	Zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego we własnych lokalach budynku			2.370	2.370	
5	Muzeum przemysłowe technologiczne w Wiedniu i zapomoga dla stowarzyszenia przemysłowego dolno-austriackiego na muzeum przemysłowe technologiczne w Wiedniu	40.000			40.000	
6	Komisya statystyczna główna	98.500	20.700		119.200	
	Opracownie statystyki ruchu ludności			9.665	9.665	
	Kupno dwóch elektrycznych przyrządów do liczenia (2 rata)			2.000	2.000	
7	Instytut geologiczny państwa	72.100			72.100	
	Nowy podział i nowe urządzenie muzeum (3 rata)			2.000	2.000	
	Druk szczegółowej mapy geologicznej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych (7 rata)			5.000	5.000	
8	Zakład główny meteorologii i magnetyzmu ziemi	33.500			33.500	
9	Komisya austriacka do pomiaru stopnia geograficznego europejskiego i biuro austriackie do pomiaru stopnia geograficznego	8.300			8.300	
	Suma (Tytuły 1—9) .	1,766.100	20.700	69.844	1,856.644	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajn			nadzwyczajne	S u m a		
			z дозволением używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898	1898			
						zł. w walucie austriackiej			
9	10		Wydatki na cele sztuki i archeologii:						
			a) Na cele sztuki:						
	1		Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	127.600				127.600	
	2		Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	35.400		500		35.900	
	3		Akademia malarska w Pradze	23.800				23.800	
	4		Na poparcie uprawiania muzyki	37.700				37.700	
			Zapomoga towarzystwu do wydania zabytków muzycznych austriackich			4.000		4 000	
	5		Stypendya dla artystów, zamówienia, kupna, zapomogi dla przedsiębiorstw artystycznych i inne wydatki		60.500			60.500	
			Zapomoga stowarzyszeniu artystów sztuki obrazującej w Wiedniu na wzięcie udziału w wystawie międzynarodowej sztuk pięknych w Dreźnie w roku 1897				12.000	12.000	
			Zapomoga towarzystwu sztuki powielania w Wiedniu na wydanie dzieła „Teatry wiedeńskie“ (3 rata)				1.000	1.000	
			Przyzdobienie artystyczne uniwersytetu krakowskiego (4 i ostatnia rata)				5.000	5.000	
			Przyzdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim (5 rata)				5.000	5.000	
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—5)	224.500	60.500		27.500	312.500	
			b) Na cele archeologiczne:						
	6		Komisya naczelna do badania i utrzymania zabytków sztuki i pomników historycznych	23.175				23.175	
	7		Konserwacya i restauracya dawnych zabytków budownictwa		10.000			10.000	
			Austria poniżej Anizy:						
			Wykonanie próby restauracyi malowideł stropowych w kościele jezuitów (uniwersyteckim) w Wiedniu			1.200		1.200	
			Restauracya kościoła parafialnego w Altenburgu niemieckim (3 rata)			5.000		5.000	
			Subwencya dla stowarzyszenia budowy tunu w Wiedniu			5.000		5.000	
			Salzburg:						
			Restauracya fasady tunu w Salzburgu (2 rata)			10.000		10.000	
			Tyrol:						
			Restauracya kościoła parafialnego w Feldthurus			1.500		1.500	
			Styrya:						
			Restauracya kościoła parafialnego na górze Pöllau (2 i ostatnia rata)			1.500		1.500	
			Restauracya kościoła parafialnego w Neubergu			3.000		3.000	
			Restauracya kościoła parafialnego św Oswalda w Eisenerz (1 rata dalszej zapomogi)			1.500		1.500	
			Restauracya i częściowe przebudowanie bazyliki w Seekau (2 rata)			3.000		3.000	
			Karyntya:						
			Restauracya probostwa św. Bartłomieja i kościoła parafialnego miejskiego w Frisach (1 rata)			2.000		2.000	
			Przymorze:						
			Restauracya mozaik głównej fasady katedry w Porreczu			2.200		2.200	
			Dalmacya:						
			Restauracya pałacu rektoratu w Dubrowniku (1 rata)			10.000		10.000	
			Restauracya dzwonicy w Splicie (12 rata)			30.000		30.000	
			Zniesienie	23.175	10.000		75.900	109.075	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	23.175	10.000	75.900	109.075
9	10	7	Czechy:				
			Roboty przygotowawcze w celu restauracji kościoła św. Jerzego na Hradczynie w Pradze			4.000	4.000
			Restauracja kościoła św. Wacława w Pradze (1 rata)			5.000	5.000
			Restauracja kościoła dziekańskiego w Taborze (2 rata)			3.000	3.000
			Restauracja kościoła parafialnego w Siedlecu			5.000	5.000
			Restauracja kaplicy włoskiej w Pradze			1.000	1.000
			Restauracja kaplicy zwierciadlanej w Klementinum w Pradze			1.200	1.200
			Restauracja klasztoru franciszkańskiego w Pilznie			2.120	2.120
			Restauracja kościoła dziekańskiego św. Mikołaja w Chebie (4 rata)			5.000	5.000
			Budowa katedry praskiej			20.000	20.000
			Morawia:				
			Restauracja kościoła św. Bartłomieja w Krumłowie morawskim (2 i ostatnia rata)			2.500	2.500
			Galicja:				
			Restauracja kościoła klasztorowego w Leżajsku (1 rata)			2.000	2.000
			Roboty przygotowawcze do restauracji kościoła katedralnego na Wawelu w Krakowie			20.000	20.000
			Restauracja kościoła parafialnego w Bieczu			3.000	3.000
			Restauracja krużganku w klasztorze dominikańskim w Krakowie			3.000	3.000
			Restauracja zamku w Rzeszowie				
8			Wykopaliska, zapomogi dla przedsięwzięć archeologicznych i inne wydatki	15.834	7.000		22.834
			Przymorze:				
			Wydawnictwo ilustrowanego katalogu muzeum archeologicznego w Akwilei			1.500	1.500
			Konserwacja podłóg mozaikowych w obrębie katedry w Poreczu (2 rata)			500	500
			Roboty budownicze w muzeum archeologicznym w Akwilei (2 rata)			2.000	2.000
			Dalmacja:				
			Nabycie zbioru monet Bossiego dla muzeum archeologicznego w Splicie (1 rata)			500	500
			Dla wszystkich królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa:				
			Roboty przygotowawcze do dzieła o starożytnym przemysle artystycznym na obszarze austriackim			3.000	3.000
			Zapomoga na odkopywanie i przedsięwzięcia archeologiczne na Wschodzie			10.000	10.000
			Suma (Tytuł 10, §§. 6—8) .	39.009	17.000	170.220	226.229
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—8) .	263.509	77.500	197.720	538.729
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 1—10) .	2,029.609	98.200	267.564	2,395.373

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajne			nadzwyczajne	S u m a		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898				
						zł. w walucie austriackiej			
			B. Wyznania.						
9	11		Potrzeby funduszków religijnych:						
			<i>a) Wydatki funduszków:</i>						
	1		Austria poniżej Anizy	580.500			580.500		
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania, tudzież większe restauracje budynków			28.922	28.922		
			Dodatki na budowle			10.000	10.000		
	2		Austria powyżej Anizy	191.100			191.100		
			Dodatki na budowle			2.000	2.000		
	3		Salzburg	114.800			114.800		
	4		Tyrol	483.500			483.500		
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			4.450	4.450		
	5		Vorarlberg	40.800			40.800		
	6		Styrya	398.800			398.800		
			Dodatki na budowle			8.500	8.500		
	7		Karyntya	168.200			168.200		
	8		Kraina	195.700			195.700		
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			2.792	2.792		
	9		Tryest	73.500			73.500		
	10		Gorycja	112.100			112.100		
	11		Istrya	133.300			133.300		
	12		Dalmacya	387.000		4.000	391.000		
			Nowe budowle, przebudowania, dobudowania i ceny kupna			45.060	45.060		
	13		Czechy	1,266.500			1,266.500		
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			43.248	43.248		
			Dodatki na budowle			20.000	20.000		
	14		Morawia	571.000			571.000		
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			1.350	1.350		
	15		Śląsk	120.300			120.300		
	16		Galicja	1,409.000			1,409.000		
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			45.500	45.500		
	17		Kraków	119.200			119.200		
	18		Bukowina	51.600			51.600		
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			7.535	7.535		
			Dodatki na budowle			1.800	1.800		
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—18)	6,416.900		225.157	6,642.057		
	19		<i>b) Wydatki lasów i dóbr funduszowych</i>	991.280			991.280		
			Nowe budynki i kupno realności			11.960	11.960		
			Pomiar, rozgraniczenie i urządzenie leśniarki			5.270	5.270		
			Wykup i uregulowanie służebnictw			1.000	1.000		
			Wszystkie inne wydatki nadzwyczajne			4.410	4.410		
			Zniesienie	991.280		22.640	1,013.920		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajne			nadzwyczajne	S u m a		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898				
zł. w walucie austriackiej									
			Przeniesienie .	991.280	22.640		1,013.920	
9	11	19	Z majątku zakładowego funduszów religijnych:						
			Austria poniżej Anizy:						
			Budowa nowego domu dla zarządu lasów w Wiener-Neustadt			12.000		12.000	
			Postawienie budynku ekonomicznego w St. Pölten			3.500		3.500	
			Austria powyżej Anizy:						
			Budowa domów dla robotników w Weyer na realności Strohmaiera			2.000		2.000	
			Wystawienie piętra na leśniczówce w Klaus celem urządzenia dwóch pomieszczeń dla robotników w Weyer			1.600		1.600	
			Galicja:						
			Kupno realności Starsickiego			9.100		9.100	
			Nowe budynki i inne roboty w zakładzie kąpielowym krynickim			69.350		69.350	
			Suma (Tytuł 11, §. 19) .	991.280	120.190		1,111.470	
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—19) .	7,408.180	345.347		7,753.527	
12			Fundacje i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:						
	1		Fundacje	31.200			31.200	
	2		Dodatki	129.000			129.000	
			Austria poniżej Anizy:						
			Na restaurację kościoła Maria am Gestade w Wiedniu (10 rata)			13.600		13.600	
			Odbudowanie wieży kościoła parafialnego głównego w Wiener-Neustadt (8 rata)			12.000		12.000	
			Austria powyżej Anizy:						
			Odbudowanie wieży kościoła parafialnego w Holzhausen			1.500		1.500	
			Salzburg:						
			Restauracja kościoła franciszkańskiego w Salzburgu (2 rata)			4.500		4.500	
			Tyrol:						
			Dalsze roboty restauracyjne a mianowicie naprzód na dachu tumu w Trydencie (2 rata)			20.350		20.350	
			Suma (Tytuł 12, §§. 1 i 2) .	160.200	51.950		212.150	
13			Dodatki na potrzeby wyznania ewangelickiego:						
	1		Wyższa Rada kościelna ewangelicka	44.500			44.500	
	2		Ryczałtowe wsparcie dla kościoła ewangelickiego wyznania augsburskiego i helweckiego	105.000			105.000	
			Suma (Tytuł 13, §§. 1 i 2) .	149.500			149.500	
14			Dodatki na potrzeby wyznania grecko-orientalnego:						
			Dalmacja	89.400			89.400	
			Nowe budynki, przebudowania i dobudowania			12.530		12.530	
			Suma (Tytuł 14) .	89.400	12.530		101.930	
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 11—14) .	7,807.280	409.827		8,217.107	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			W y d a t k i			
						zwyczajne		nadzwyczajne	S u m a
						z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
			1897	1898	1898	zł. w walucie austriackiej			
			C. O ś w i e c e n i e.						
9	15		Szkoly główne.						
			a) Uniwersytety:						
		1	Uniwersytet w Wiedniu	949.000	171.000		1,120.000		
			Urządzenie lokalu na bibliotekę uniwersytecką (1 rata)			2.400	2.400		
			Zaprowadzenie w lokalach biblioteki uniwersyteckiej ogrzewania za pomocą pary			1.975	1.975		
			Postawienie waniennych kamiennych w obu instytutach anatomicznych			2.000	2.000		
			Wypracowanie szkicowych projektów budowy pawilonu dla kliniki chirurgicznej			2.000	2.000		
			Zwrót kosztów zaprowadzania telegrafu od obserwatorium astronomicznego do głównego budynku uniwersyteckiego			300	300		
			Sprawienie przyrządów mierniczych do ćwiczeń praktycznych w instytucie fizyczno-chemicznym			5.000	5.000		
			Adjuta i remuneracje nadzwyczajne z powodu katalogowania biblioteki uniwersyteckiej			3.000	3.000		
		2	Uniwersytet w Innsbrucku	289.800	19.100		308.900		
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego kliniki chirurgicznej			1.500	1.500		
			Odnowienie pokrycia miedzianego wielkiej kopuły i latarni na kościele uniwersyteckim			5.000	5.000		
			Uposażenie naukowe kliniki ginekologicznej i sprawienie sprzętów do kliniki położniczej (1 rata)			500	500		
			Roboty budownicze dla katedry położnictwa i ginekologii			430	430		
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego kliniki pediatrycznej (2 rata)			1.000	1.000		
			Roboty budownicze w klinice chorób ocznych			1.500	1.500		
			Sprawienie przyrządów i narzędzi dla kliniki chorób ocznych			500	500		
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego katedry mineralogii (2 i ostatnia rata)			1.000	1.000		
			Sprawienie dzieł indologicznych (2 rata)			500	500		
			Zniesienie	1,238.800	190.100	28.605	1,457.505		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			Suma
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,238.800	190.100	28.605	1,457.505
9	15	3	Uniwersytet w Gracu	359.900	26.000		385.900
			Kupno książek dla biblioteki uniwersyteckiej			4.000	4.000
			Naprawy i nabytki dla sali aseptycznej wykładowej i operacyjnej w klinice chirurgicznej			940	940
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego instytutu historii sztuki (1 rata)			500	500
			Wyposażenie naukowe instytutu higienicznego (1 rata)			750	750
			Wyposażenie naukowe kliniki medycznej (2 i ostatnia rata)			800	800
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego instytutu medycyny sądowej (4 i ostatnia rata)			1.000	1.000
			Rata ryczałtowa za budowę domu dla uniwersytetu w Grazu (6 i 7 rata półroczna)			35.500	35.500
			Rata ryczałtowa wynagrodzenia etatowi długu państwa			7.162	7.162
	4		Uniwersytety w Pradze	777.200	131.000		908.200
			Uniwersytet niemiecki:				
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego instytutu fizjologii roślin (1 rata)			500	500
			Kupno sprzętów dla katedry historii sztuki			144	144
			Kupno przyrządu optycznego dla instytutu fizjologicznego (1 rata)			500	500
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego instytutu botanicznego (1 rata)			400	400
			Przysposobienie lokalu dla kliniki dermatologicznej			375	375
			Przyrządzenie i pierwsze urządzenie instytutu fizyczno-chemicznego (2 rata)			700	700
			Sprawienie przyrządów dla instytutu fizyczno-chemicznego (2 rata)			1.800	1.800
			Wyposażenie naukowe pierwszej kliniki medycznej (2 i ostatnia rata)			500	500
			Wyposażenie naukowe kliniki chirurgicznej (2 i ostatnia rata)			1.000	1.000
			Raty ryczałtowe			492	492
			Uniwersytet czeski:				
			Wyposażenie naukowe instytutu histologii i embriologii (1 rata)			500	500
			Uzupełnienie zbioru środków naukowych geologii (2 i ostatnia rata)			350	350
			Raty ryczałtowe wynagrodzenia etatowi długu państwa			1.744	1.744
			Zniesienie	2,375.900	347.100	88.262	2,811.262

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			Suma
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie .	2,375.900	347.100	88.262	2,811.262
9	15	4	Wydatek wspólny:				
			Roboty budownicze konserwacyjne w szpitalu powszechnym w Pradze			4.430	4.430
			Naprawy i nabytki dla biblioteki uniwersyteckiej (1 rata)			1.000	1.000
			Raty ryczałtowe wynagrodzenia etatowi długu państwa			12.000	12.000
			Dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce:				
			Odnowienie chłodnic i odbudowanie warzelni w browarze w Michlu (1 rata)			2.656	2.656
		5	Uniwersytet we Lwowie	241.900	2.000		243.900
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego instytutu fizycznego (1 rata)			1.000	1.000
			Wyposażenie naukowe i urządzenie instytutów wydziału medycznego			25.000	25.000
			Subwencya krajowi Galicyi za wystawienie i urządzenie klinik (3 i ostatnia rata)			50.000	50.000
			Rata ryczałtowa wynagrodzenia etatowi długu państwa			9.788	9.788
		6	Uniwersytet w Krakowie	353.300	67.000		420.300
			Kupno szaf dla instytutu geologicznego (1 rata)			500	500
			Uzupełnienie wewnętrznego urządzenia nowego budynku instytutu medycznego (2 i ostatnia rata)			8.000	8.000
			Wydawnictwo publikacji z powodu 500letniego jubileuszu uniwersytetu jagiellońskiego			2.000	2.000
			Uzupełnienie zbioru środków naukowych i narzędzi do nauki sztuki położniczej w oddziale położniczym szpitalu św. Łazarza (1 rata)			500	500
			Urządzenie warsztatu dla katedry inżynierii rolniczej (1 rata)			500	500
			Kupno zbioru odcisków galwanoplastycznych dawnych polskich pieczęci (1 rata)			350	350
			Sprawienie sprzętów dla Collegium novum			318	318
			Postawienie cieplarni w ogrodzie botanicznym (2 i ostatnia rata)			1.500	1.500
			Uzupełnienie wyposażenia naukowego kliniki położniczo-ginekologicznej (2 i ostatnia rata)			500	500
			Uzupełnienie biblioteki seminarium filologicznego (2 rata)			1.000	1.000
			Sprawienie narzędzi dla oddziału laryngologicznego w szpitalu św. Łazarza (2 i ostatnia rata)			500	500
			Zniesienie .	2,971.100	416.100	209.804	3,597.004

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie	2,971.100	416.100	209.804	3,597.004
9	15	7	Uniwersytet w Czerniowcach	123.300			123.300
			Roboty budownicze w budynku uniwersyteckim			3.200	3.200
			Wystawienie nowego domu mieszkalnego w ogrodzie botanicznym (1 rata)			5.000	5.000
			Urządzenie zakładu gazu wodnego w budynku instytutu (1 rata)			6.000	6.000
			Kupno sprzętów dla biblioteki uniwersyteckiej			770	770
		8	Wszystkie uniwersytety (5.000 franków w złocie)	17.000			17.000
			Subwencje na podróże informacyjne profesorów uniwersytetów			6.000	6.000
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—8)	3,111.400	422.100	224.774	3,758.274
			<i>b) Wydziały teologiczne nie złączone z żadnym uniwersytetem:</i>				
		9	Wydział teologiczny katolicki w Salzburgu	14.400			14.400
		10	" " w Ołomuńcu	16.200			16.200
		11	" " ewangelicki w Wiedniu	27.800			27.800
			Uzupełnienie urzędników wewnętrznego lokali najętych			1.000	1.000
			Suma (Tytuł 15, §§. 9—11)	58.400		1.000	59.400
			<i>c) Szkoły główne techniczne:</i>				
		12	Szkoła główna techniczna w Wiedniu	293.400			293.400
			Doprowadzenie prądu elektrycznego do celów laboratorium			4.700	4.700
			Pierwsze urządzenie laboratorium katedry fizjologii fermentacji i bakterjologii technicznej (1 rata)			1.000	1.000
			Roboty w budynku szkoły głównej technicznej (2 rata)			18.000	18.000
			Zniesienie	293.400		23.700	317.100

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zl. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	293.400	23.700	317.100
9	15	13	Szkoła główna techniczna w Gracu	113.600	113.600
			Dodatek do uposażenia dla katedry chemii czystej i analitycznej	850	850
		14	Szkoły główne techniczne w Pradze	293.400	293.400
			Szkoła główna techniczna niemiecka:				
			Osuszenie wilgoci w mieszkaniu służbowem oddzielnego	1.490	1.490
			Szkoła główna techniczna czeska:				
			Sprawienie sprzętów dla katedry chemii analitycznej i nieorganicznej	600	600
			Uzupełnienie zbioru środków naukowych dla mikroskopii technicznej i towaroznawstwa (1 rata)	500	500
			Restauracja fasady budynku	7.500	7.500
		15	Szkoła główna techniczna w Bernie	103.100	103.100
			Sprawienie narzędzi dla instytutu elektrotechnicznego (2 i ostatnia rata)	1.500	1.500
		16	Szkoła główna techniczna we Lwowie	117.900	117.900
			Wyposażenia naukowe katedry chemii ogólnej i analitycznej	1.000	1.000
		17	Wszystkie szkoły główne techniczne	1.050	1.050
			Suma (Tytuł 15, §§. 12—17)	922.450	37.140	959.590
		18	Szkoła główna ziemianstwa w Wiedniu	117.800	117.800
			Wynagrodzenia za wykłady profesorom i docentom innych szkół głównych	1.700	1.700
			Roboty przydatkowe około założenia ogrodu do doświadczeń i demonstracji leśnych na górze Wolfersberg	500	500
			Suma (Tytuł 15, §. 18)	117.800	2.200	120.000
		19	Zapomogi na podróże informacyjne dla profesorów szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemianstwa	5.000	5.000
			Wszystkie szkoły główne:				
		20	Na wykształcenie sił nauczycielskich w szkołach głównych	30.000	30.000
		21	Wsparcia dla uczniów wszystkich szkół głównych	3.000	3.000
		22	Suma ryczałtowa na nieprzewidziane wydatki	25.000	25.000
		23	Dotatki osobiste dla profesorów zwyczajnych na wydziałach filozoficznych w uniwersytetach, tudzież szkół głównych technicznych i szkoły głównej ziemianstwa w Wiedniu	92.000	92.000
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—21)	4,327.050	430.100	295.114	5,052.264

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajne			nadzwyczajne	S u m a		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898				
zł. w walucie austriackiej									
			Szkoły średnie.						
9	6	1	Gimnazya	4,571.650				4,571.650	
			Austria poniżej Anizy:						
			Sprawienie ławek szkolnych dla gimnazjum rządowego w Wiedniu (dzielnica VI) i gablot dla gabinetu historyi naturalnej tego gimnazjum			510		510	
			Zaprowadzenie oświatlenia żarowego auerowskiego w gimnazjum rządowym w Wiedniu (dzielnica IX)			300		300	
			Dokupienie środków naukowych dla gimnazjum rządowego w Wiedniu (dzielnica XIX) (1 rata)			1.000		1.000	
			Roboty w domu gimnazjum rządowego w Wiedniu (dzielnica XII) (2 i ostatnia rata)			440		440	
			Roboty budownicze w gimnazjum akademickim w Wiedniu (2 rata)			1.300		1.300	
			Tyrol:						
			Roboty budownicze w budynku gimnazjalnym w Trydencie (oddz. włoski) (1 rata)			5.700		5.700	
			Subwencya dla zakonu OO. Benedyktynów w Marienbergu na utrzymanie gimnazjum klasztornego w Meranie			5.000		5.000	
			Subwencya dla zakonu kanoniczego OO. Augustynów w Neustift na utrzymanie gimnazjum wyższego klasztornego w Brixen			7.000		7.000	
			Vorarlberg:						
			Dodatek na postawienie nowej dzwonicy dla kościoła gimnazjalnego św. Jana w Feldkirchu			1.070		1.070	
			Styrya:						
			Raty ryczałtowe i należności poboczne za budowę domów dla gimnazjów w Grazu (13 i 14 rata)			14.500		14.500	
			Karyntya:						
			Roboty przydatkowe w nowym budynku gimnazjalnym w Celowcu (3 rata)			1.970		1.970	
			Kraina:						
			Sprawienie środków naukowych i sprzętów dla gimnazjum rządowego w Kranju			6.000		6.000	
			Tryest:						
			Wyporządzenie rządowego budynku szkolnego na placu lipskim w Tryeście			3.700		3.700	
			Zniesienie	4,571.650		48.490		4,620.140	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	4,571.650	48.490	4,620.140
9	16	1	Czechy:				
			Uzupelnienie zbioru środków naukowych w gimnazjum rządowym w Pradze na Małej Stronie (czeskie) (1 rata)			800	800
			Przerobienie auli gimnazjum czeskiego w Pradze na Nowem Mieście, przy ulicy stolarskiej, na kaplicę i sprawienie sprzętów kościelnych			1.800	1.800
			Postawienie parkanu kratowego żelaznego przy ogrodzie doświadczalnym seminarium nauczycielskiego w Litomierzycach dla gimnazjum w Litomierzycach (niemieckie)			460	460
			Sprawienie środków naukowych i sprzętów dla gimnazjum rządowego w Smichowie (niemieckie)			800	800
			Sprawienie środków naukowych dla gimnazjum realnego rządowego w Smichowie (czeskie)			2.000	2.000
			Roboty konserwacyjne w budynku gimnazjum rządowego w Pradze na Małej Stronie (niemieckie), (2 rata)			2.000	2.000
			Sprawienie sprzętów dla gimnazjum rządowego w Winohradach królewskich			860	860
			Sprawienie sprzętów i narzędzi gimnastycznych dla gimnazjum rządowego w Slanem (czeskie) (2 rata)			1.168	1.168
			Rata ryczałtowa i należności poboczne za budowę gimnazjum rządowego realnego i wyższego w Pradze (czeskie) (12 rata)			12.972	12.972
			Sprawienie narzędzi gimnastycznych i szaf dla gimnazjum rządowego realnego i wyższego w Chrudimie (czeskie) (2 i ostatnia rata)			615	615
			Morawia:				
			Roboty budownicze w budynku gimnazjalnym w Olomuńcu (niemieckie)			500	500
			Sprawienie sprzętów szkolnych dla gimnazjum rządowego w Strażnicach (czeskie)			500	500
			Sprawienie środków naukowych dla gimnazjum rządowego w Strażnicach (czeskie)			500	500
			Raty ryczałtowe i należności poboczne za budowę domu na gimnazjum (II niemieckie) w Bernie			9.000	9.000
			Raty ryczałtowe i należności poboczne za budowę domu na gimnazjum (czeskie) w Bernie			10.600	10.600
			Zniesienie	4,571.650	93.145	4,664.795

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			Suma
				zwyyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
9	16	1	Przeniesienie	4,571.650	93.145	4,664.795
			Galicja:				
			Urządzenie wewnętrzne budynku szkolnego gimnazjum rządowego w Buczaczu			5.000	5.000
			Sprawienie środków naukowych dla klas równorzędnych ruskich w gimnazjum rządowym w Kolomyi			600	600
			Uzupełnienie zbioru środków naukowych gimnazjum rządowego we Lwowie (V. polskie)			500	500
			Sprawienie środków naukowych dla gimnazjum rządowego w Podgórzu			700	700
			Bukowina:				
			Gimnazjum rządowe w Radowcach:				
			Sprawienie przyborów do gimnastyki (1 rata)			400	400
			Gimnazjum rządowe niższe w Czerniowcach:				
			Sprawienie sprzętów (1 rata)			400	400
			Sprawienie środków naukowych (2 rata)			500	500
			Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane:				
			Uzupełnienie zbiorów naukowych			4.000	4.000
	2		Szkoły realne	1,860.912		1,860.912
			Austria poniżej Anizy:				
			Sprawienie wieszadeł ściennych i stawideł na parasole w szkole realnej rządowej w Wiedniu (dzielnica XVIII)			400	400
			Szkoła realna rządowa w Wiedniu (dzielnica II):				
			Przyrządzenie budynku zakładu (ostatnia rata)			1.200	1.200
			Sprawienie środków naukowych			750	750
			Tryest:				
			Naprawy w rządowym budynku szkolnym na placu lipskim w Tryeście			4.480	4.480
			Zniesienie	6,432.562	112.075	6,544.637

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	6,432.562	112.075	6,544.637
9	16	2	Czechy:				
			Pierwsza niemiecka szkoła realna rządowa w Pradze:				
			Zaprowadzenie konduktorów			725	725
			Naprawy w budynku zakładu			580	580
			Sprawienie środków naukowych i sprzętów dla szkoły realnej w Pradze na Starem Mieście (czeska)			8.000	8.000
			Zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego w niemieckiej szkole realnej rządowej w Karlucie			1.365	1.365
			Urządzenie wewnętrzne dla szkoły realnej rządowej w Winohradach królewskich			6.000	6.000
			Sprawienie szaf na suknie dla szkoły realnej rządowej w Litomierzycach			484	484
			Sprawienie środków naukowych dla szkoły realnej rządowej w Pradze na Małej Stronie (czeska)			1.000	1.000
			Roboty konserwacyjne w budynku niemieckiej szkoły realnej rządowej w Budziejowicach (ostatnia rata)			1.340	1.340
			Subwencya dla szkoły realnej niższej w Budziejowicach utrzymywanej przez stowarzyszenie Matice školská (czeska)			3.333	3.333
			Sprawienie środków naukowych i przyborów gimnastycznych dla szkoły realnej rządowej w Jiczynie (ostatnia rata)			300	300
			Sprawienie środków naukowych dla szkoły realnej rządowej w Winohradach królewskich			800	800
			Zniesienie .	6,432.562	136.002	6,568.564

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajne			nadzwyczajne	S u m a		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898				
zł. w walucie austriackiej									
9	16	2	Przeniesienie	6,432.562	136.002	6,568.564		
			Morawia:						
			Sprawienie harmonium i sprzętów szkolnych do izb szkolnych nowo najać się mających i do sali gimnastycznej, tudzież naprawa narzędzi gimnastycznych w czeskiej szkole realnej wyższej rządowej w Bernie	1.250	1.250		
			Subwencya morawskiemu funduszowi krajowemu na utrzymanie szkoły realnej czeskiej w Prosnicy	4.000	4.000		
			Galicya:						
			Sprawienie środków naukowych i sprzętów dla szkoły realnej rządowej w Tarnopolu	1.500	1.500		
			Kraków:						
			Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane:						
		3	Uzupełnienie zbiorów naukowych	1.000	1.000		
		4	Dodatki dla zastępców nauczycieli z tytułu starszeństwa służbowego	14.000	14.000		
		5	Komisye egzaminacyjne	5.000	5.000		
		6	Kursa dla nauczycieli gimnastyki	5.345	5.345		
		7	Dodatki za zasługi dla profesorów	8.000	8.000		
		8	Dodatki osobiste dla nauczycieli religii	5.500	5.500		
		9	Ryczałtowe na nieprzewidziane wydatki	35.000	35.000		
		10	Wsparcia i stypendya tudzież remuneracye dla kandydatów na nauczycieli i dla nauczycieli	42.200	42.200		
			Suma (Tytuł 16, §§. 1—10)	6,505.407	185.952	6,691.359		
		17	Biblioteki naukowe	30.300	30.300		
			Szkoły przemysłowe.						
		18	1 Szkoły przemysłowe:						
			a) Szkoły zawodowe dla głównych grup przemysłu (przemysł budowniczy, machinowy, tkacki, chemiczny i artystyczny)	1,166.200	1,166.200		
			I. Zakłady naukowe i doświadczalne:						
			a) Zakład naukowy i doświadczalny fotografii i postępowania reprodukcyjnego w Wiedniu:						
			Przyrządzenie (2 rata)	25.700	25.700		
			Urządzenie wewnętrzne przekształconych lokali (2 rata)	6.000	6.000		
			Zniesienie	1,166.200	31.700	1,197.900		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	1,166.200		31.700	1,197.900
9	18	1	II. Szkoły przemysłowe rządowe:				
			Szkoła przemysłowa rządowa w Wiedniu (X. dziel- nica):				
			Uzupełnienie urządzenia warsztatów i sprawienie narzędzi elektro-technicznych (1 rata)			1.100	1.100
			Szkoła przemysłowa rządowa w Tryeście:				
			Sprawienie środków naukowych:				
			Dla kursu osobnego palaczy kotłowych, maj- strów machinowych i maszynistów okręto- wych (2 i ostatnia rata)			300	300
			Niemiecka szkoła przemysłowa rządowa w Pilzni:				
			Sprawienie środków naukowych elektrotechni- cznych (2 i ostatnia rata)			2.500	2.500
			Szkoła przemysłowa rządowa w Libercu:				
			Przybudowa w szkole przemysłowej rządowej (5 rata)			32.000	32.000
			Urządzenie wewnętrzne (1 rata)			6.000	6.000
			Szkoła przemysłowa rządowa niemiecka w Bernie:				
			Rata ryczałtowa z należnościami pobocznymi na budowę nowego domu dla szkoły przemy- słowej rządowej (9 i 10 rata półroczna)			9.697	9.697
			Szkoła przemysłowa rządowa czeska w Bernie:				
			Raty ryczałtowe za dom kupiony dla szkoły prze- mysłowej rządowej (19 i 20 rata półroczna)			5.200	5.200
			Kupno gruntu pod budowę projektowanego no- wego domu dla szkoły przemysłowej rządowej			32.000	32.000
			Szkoła przemysłowa rządowa w Bielsku:				
			Dodatek gminie za przybudówek do budynku zakładowego (1 rata)			1.000	1.000
			Szkoła przemysłowa rządowa we Lwowie:				
			Uzupełnienie sprzętów szkolnych (1 rata)			500	500
			Uzupełnienie urządzenia warsztatowego (1 rata)			250	250
			Sprawienie dzieł do biblioteki (1 rata)			300	300
			Sprawienie modeli konstrukcyi budowlanych (1 rata)			250	250
			Wygotowanie autografii			200	200
			Szkoła przemysłowa rządowa w Krakowie:				
			Uzupełnienie biblioteki uczniów			730	730
			Suma (a)	1,166.200		123.727	1,289.927

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyyczajne			nadzwyczajne	S u m a		
			z дозволением употребления аз до конца grudnia						
			1897	1898	1898				
						zł. w walucie austriackiej			
9	18	1	δ) Szkoły zawodowe dla szczególnych gałęzi przemysłu	921.700				921.700	
			Szkoła zawodowa haftu machinowego w Dornbirn: Uzupełnienie urządzenia wewnętrznego (1 rata)			250		250	
			Szkoła zawodowa haftu ręcznego i machinowego w Kraslicach: Koszta pierwszego urządzenia (1. rata)			1.000		1.000	
			Pierwsze zakupno dzieł i robót wzorowych <i>à jour</i>			100		100	
			Szkoła tkacka w Asz: Urządzenie tkactwa mechanicznego (5 rata)			5.000		5.000	
			Szkoła tkacka w Bernie: Umorzenie hipoteki na gruncie pod budowę nowej szkoły zawodowej			1.000		1.000	
			4% odsetki dla tej hipoteki			1.000		1.000	
			Urządzenie zbiorów technologicznych i tkackich (3 rata)			500		500	
			Szkoła tkacka w Freudenthal: Uzupełnienie urządzenia wewnętrznego (1 rata)			600		600	
			Szkoła tkacka w Królodworze: Rozszerzenie tkactwa ręcznego i urządzenie tkactwa mechanicznego (3 rata)			2.300		2.300	
			Szkoła tkacka w Lomnicy: Urządzenie wewnętrzne i urządzenie machinowe (1 rata)			1.500		1.500	
			Szkoła tkacka w Rochlicach: Urządzenie tkactwa mechanicznego			1.200		1.200	
			Szkoła tkacka w Rymarzowie: Urządzenie ruchu mechanicznego (1 rata)			1.000		1.000	
			Urządzenie wewnętrzne (3 i ostatnia rata)			530		530	
			Szkoła tkacka w Szluknowie: Uzupełnienie oddziału tkactwa mechanicznego tasiemek (3 rata)			1.250		1.250	
			Szkoła tkacka w Starkowie: Urządzenie tkactwa mechanicznego			2.600		2.600	
			Zapomoga gminie na budowę nowej szkoły zawodowej (2 rata)			8.000		8.000	
			Szkoła tkacka w Strakonicach: Urządzenie wewnętrzne (2 rata)			1.500		1.500	
			Szkoła tkacka w Switawie: Urządzenie tkactwa mechanicznego w nowym budynku szkoły zawodowej (3 i ostatnia rata)			3.900		3.900	
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Bergreichenstein: Urządzenie wewnętrzne kuźni (1 rata)			250		250	
			Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Dołhopolu: Urządzenie wewnętrzne (3 rata)			2.000		2.000	
			Zniesienie	921.700		35.480		957.180	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	921.700	35.480	957.180
9	18	1	Szkoła zawodowa przemysłu szklanego w Haidzie: Wypożyczenie laboratorium chemicznego (1 rata)			200	250
			Szkoła zawodowa przemysłu szklanego i metalo- wego w Steinschönau: Wypożyczenie laboratorium chemicznego (1 rata)			200	200
			Szkoła zawodowa ceramiki w Znojmie: Na oświetlenie elektryczne lokali szkoły zawodo- wej (2 i ostatnia rata)			548	548
			Szkoła zawodowa ślusarstwa sztucznego w Krolo- wej Hradcu: Urządzenie wewnętrzne nowego domu tej szkoły zawodowej (4 i ostatnia rata)			5.900	5.900
			Szkoła zawodowa przemysłu machinowego w Prze- rowie: Dalsze wyposażenie warsztatu (2 rata)			500	500
			Szkoła zawodowa przemysłu żelaznego i stalowego tudzież zakład doświadczalny w Steyr: Zaprowadzenie światła elektrycznego (2 i osta- tnia rata)			733	733
			Szkoła zawodowa wyrobu towarów żelaznych gru- bych w Sulkowicach: Sprawienie nożyc do blachy			1.200	1.200
			Urządzenie wewnętrzne (7 i ostatnia rata)			2.200	2.000
			Szkoła zawodowa ślusarstwa w Świątnikach: Pierwsze urządzenie (7 i ostatnia rata)			2.500	2.500
			Szkoła zawodowa przemysłu żelaznego i stalowego w Vulpmes: Urządzenie wewnętrzne (3 rata)			3.500	3.500
			Suma (b)	921.700	52.761	974.461
			c) Szkoły rysunku i modelowania	8.600		8.600
			d) Ogólne szkoły rzemieślnicze i inne po- dobne zakłady	88.300		88.300
			e) Szkoły nauki dopełniającej i podobne zakłady	250.900		250.900
			Suma (§. 1)	2.435.700	176.488	2.612.188
2			Środki pomocnicze i do poparcia nauki w szkołach prze- mysłowych	132.200		132.200
3			Szkoły handlowe	86.300		86.300
			Szkoła handlowa rządowa we Lwowie: Pierwsze urządzenie			2.000	2.000
			Przysposobienie podręczników naukowych dla szkół handlowych z włoskim językiem wykładowym			500	500
			Suma (§. 3)	86.300	2.500	88.800
4			Dodatki z tytułu starszeństwa służbowego dla zastępców	600		600
			Suma (Tytuł 18, §§. 1—4)	2.654.800	178.988	2.833.788

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,533.100		15.062	1,548.162
9	20	1	Sprawienie sprzętów dla nowych seminarjów nauczycielskich męskich:				
			w Rzeszowie			1.000	1.000
			w Samborze			860	860
			w Krośnie			500	500
			w Sokalu			1.000	1.000
			Urządzenie pola seminarjum nauczycielskiego męskiego w Sokalu do nauki gospodarstwa wiejskiego			130	130
			Sprawienie sprzętów dla seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Przemyślu			320	320
			Kraków:				
			Sprawienie sprzętów dla seminarjum nauczycielskiego męskiego w Krakowie			250	250
			Bukowina:				
			Wybudowanie kanalizacji i zaprowadzenie wodociągu w seminarjum nauczycielskiem męskiem w Czerniowcach			6.700	6.700
			Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane:				
			Kursa oddzielne w seminarjach nauczycielskich dla abiturjentów szkół średnich			2.620	2.620
	2		Dodatki z tytułu starszeństwa służbowego dla zastępców w seminarjach męskich i żeńskich	500			500
	3		Stypendya dla seminarzystów			100.000	100.000
	4		Dodatki za zasługi dla nauczycieli w seminarjach męskich i żeńskich	4.000			4.000
	5		Kursa nauczycieli szkół wydziałowych	16.000			16.000
	6		Dodatki rządowe do funduszków szkół normalnych	151.112			151.112
	7		Na podniesienie szkół początkowych w Tyrolu			38.000	38.000
	8		Wynagrodzenia dla nauczycieli za szczególne zasługi około podniesienia nauki muzyki	1.000			1.000
	9		Na podniesienie kursów nauki gospodarstwa wiejskiego połączonych ze szkołami początkowymi i ogrodów szkolnych	9.000			9.000
	10		Dodatki na rzecz szkół początkowych i wydziałowych	110.253			110.253
			Tyrol:				
			Na poparcie szkół początkowych niemieckich w południowym Tyrolu			15.000	15.000
			Tryest:				
			Sprawienie nowych ławek dla szkoły ludowej chłopców w Tryeście			460	460
			Budowa nowego domu dla szkoły początkowej rządowej w Tryeście (4 i ostatnia rata)			10.000	10.000
			Urządzenie wewnętrzne rządowego budynku szkolnego w Tryeście (2 i ostatnia rata)			3.000	3.000
			Naprawy budownicze około rządowego budynku szkolnego na placu Lipskim w Tryeście			9.100	9.100
			Suma (Tytuł 20, §§. 1—10)	1,824.965		203.942	2,028.907

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne	S u m a
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia			
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
9	21				70.000	70.000
	22					
	1	Fundacje	44.296			44.296
	2	Dopłaty	102.262	79.000		181.262
		Austria poniżej Anizy:				
		Raty ryczałtowe za dom szkolny przy ulicy Schwarzenbergstrasse w Wiedniu (22 i 23 rata)			50.000	50.000
		Suma (Tytuł 22, §§. 1 i 2)	146.558	79.000	50.000	275.558
	23					
		Administracja funduszków naukowych.				
	1	Wydatki funduszków	33.410	15.000		48.410
		Austria poniżej Anizy:				
		Rata ryczałtowa na umorzenie zaległej należności funduszu szpitalnego			625	625
		Salzburg:				
		Roboty budownicze w zakładzie naukowym w Salzburgu			530	530
		Czechy:				
		Odbudowanie kościoła w Tochowicach (1 rata)			4.500	4.500
		Naprawy w kościele św. Ignacego w Jiczynie (1 rata)			3.300	3.300
		Roboty budownicze w kościele tudzież budynkach mieszkalnych i ekonomicznych plebanii w Soniperku (2 i ostatnia rata)			1.440	1.440
		Roboty budownicze w kościele i budynku ekspozytury w Schössl (2 rata)			1.000	1.000
		Roboty konserwacyjne i restauracyjne w kościele św. Barbary w Kutnej Horze (8 i ostatnia rata)			11.000	11.000
		Galicja:				
		Naprawy w kościele i zabudowaniu klasztorne OO. Bernardynów w Samborze			500	500
	2	Wydatki lasów funduszowych i dóbr	18.790			18.790
		Nowe budowle			1.000	1.000
		Pomiary, rozgraniczenie i urządzenie gospodarki			50	50
		Suma (Tytuł 23, §§. 1 i 2)	52.200	15.000	23.945	91.145
		Razem (Rozdział 9, Tytuły 15—23)	15,691.580	547.100	1,011.441	17,250.121
		Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—23)	25,528.469	645.300	1,688.832	27,862.601

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			z w y c z a j n e			S u m a
			z t o z w o l e n i e m u Ź y w a n i a a Ź d o k o ń c a g r u d n i a			
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
			X. Ministerstwo skarbu.			
			A. Właściwe wydatki państwa.			
10						
	1		Kierownictwo naczelne (z departamentem rachunkowym i departamentem rachunków specjalnych)	1,262.106		1,262.106
			Przekształcenia w budynku skarbowym przy Singerstrasse Nr. 17 w Wiedniu (1 rata)		7.250	7.250
	2		Dyrekcje skarbowe krajowe, dyrekcje skarbowe i dyrekcje skarbowe powiatowe, inspektorowie skarbowi i urzędy wymiaru należitości	3,864.440		3,864.440
			Kanalizacja i przysposobienia w budynku dyrekcji skarbowej i stanowym w Czerniowcach		7.400	7.400
	3		Administracje podatkowe, lokalne komisje podatkowe i służba podatkowa przy starostwach	2,376.289	25.000	2,401.289
			Udział w kosztach kupna domu w Chotieborzu		1.243	1.243
	4		Centralna kasa państwa, urząd płatniczy ministeryalny, kasy główne krajowe i kasy skarbowe krajowe, tudzież urzędy płatnicze krajowe	461.000	700	461.700
			Udział w kosztach przysposobienia budynku skarbowego w Wiedniu, Singerstrasse Nr. 17 (1 rata)		14.250	14.250
	5		Straż skarbowa (71.964 zł. w złocie)	8,036.000		8,036.000
			Postawienie dwóch budek strażniczych w Górnej Austrii		360	360
			Budowa nowych koszar dla straży skarbowej w Sizenheimie (Salzburg)		7.960	7.960
			Postawienie schroniska dla straży skarbowej w Oberndorfie		195	195
			Udział w kosztach przybudowku do domu komory w Steinpassie		3.070	3.070
			Dodatek do kosztów statku skarbowego		25.000	25.000
			Udział w kosztach budowy nowego domu urzędowego w Deutschlandsbergu (1 rata)		5.500	5.500
			Urządzenie lepszych pomieszczeń dla straży skarbowej na Bukowinie (2 rata)		20.000	20.000
	6		Urzędy podatkowe, kasy skarbowe i kasy depozytowe-sądowe w Wiedniu	4,831.620	21.100	4,852.720
			Udział w kosztach kupna domu w Chotieborzu		4.450	4.450
			Kupno domu urzędowego w Grünburgu (2 rata)		5.300	5.300
			Kupno domu urzędowego w Ledeczu (2 rata)		1.450	1.450
			Przebudowanie domu urzędowego w Podwołowcach (2 rata)		7.850	7.850
			Zniesienie	20,831.455	158.078	20,989.533

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne	S u m a
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
		Przeniesienie	20,831.455		158.078	20,989.533
10	7	Prokuratorye skarbowe	526.890			526.890
	8	Zarząd cel (113.883 zł. w zlocie)	1,801.920			1,801.920
		Udział w kosztach przybudowku do domu komory w Steinpassie			3.070	3.070
		Budowa wozowni na sikawki w Angerhäuser			150	150
	9	Kataster podatku gruntowego i utrzymanie go w ewi- dencji	1,216.600			1,216.600
		Rewizya katastru podatku gruntowego			1,390.000	1,390.000
10		Wynagrodzenia z udziału skarbu państwa w nadwyż- kach z grzywien za przestępstwa skarbowe	100.000			100.000
		Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—10)	24.476.865		1,551.298	26,028.163
11		Ogólna administracya kasowa.				
	1	Różnica w wartości monety, gdy wydatki wspólne w zlocie wynoszą (4,982.590 zł.)	949.000			949.000
	2	Kalo i kosza bicia pieniędzy z monet złotych zużytych oddanych do przetopienia			5.000	5.000
	3	Kosza wybicia monet złotych krajowych waluty koro- nowej w myśl ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 130)			46.951	46.951
	4	Kosza wybicia monet koronowych srebrnych, niklowych i brązowych, tudzież kosza nabycia metalu na monety brązowe			326.000	326.000
	5	Wynagrodzenia stronom	10.000			10.000
	6	Fundusz taksy wojskowej	1,148.613			1,148.613
	7	Wydatki rozmaite	29.960			29.960
	8 1	Dodatki na utrzymanie dla urzędników państwa czterech najniższych klas rangi i dla nauczycieli w zakładach rządowych			2,660.000	2,660.000
	2	Wsparcia nadzwyczajne dla wszelkich innych funkcyo- naryuszów państwa			910.000	910.000
	9	Zaliczka oprocentowana krajowi Krainie z powodu trzęsienia ziemi w r. 1895 (2 rata)			500.000	500.000
10		Zaliczka bezprocentowa krajowi Styryi za konserwacyę budowli regulacyjnych Muru od Grazu w dół aż do granicy styryjsko-węgierskiej (2 rata)			45.000	45.000
		Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—10)	2,137.573		4,492.951	6,630.524

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyyczajne			Suma	z dozwoleniem używania aż do końca grudnia		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia		nadzwyczajne				
			1897	1898	1898	1897	1898		
						zł. w walucie austriackiej			
B. Koszta obrotu, poboru i zarządu dochodów państwa.									
Podatki stałe.									
12	1		Wynagrodzenia stronom i funkcjonaryuszom publicznym za współdziałanie przy oznaczaniu i ustanawianiu podstaw podatku, tudzież przy ściąganiu podatków	66.500				66.500	
	2		Wynagrodzenia stronom dawniej wolnym od podatku w Dalmacyi z powodu zaprowadzenia podatku gruntowego (renty tytułem wynagrodzenia za dziesięcinę)	2.300				2.300	
	3		Koszta egzekucyi podatków i dyety dla pomocników używanych przez urzędy podatkowe w sprawach egzekucyj podatkowych	835.000				835.000	
Suma (Rozdział 12, Tytuły 1—3)				903.800				903.800	
Cł o.									
13	1		Zwroty złożonych rękojmi cłowych	657.000				657.000	
	2		Zwroty opłat	228.500				228.500	
	3		Ryczałtowe koszta zarządu	1.400.000				1.400.000	
Suma (Rozdział 13, Tytuły 1—3)				2.285.500				2.285.500	
Podatki niestałe.									
14			Podatek konsumcyjny:						
	1		Wydatki zarządu	1.413.500				1.413.500	
	2	1	Zwroty złożonych rękojmi podatkowych	660.000				660.000	
		2	Zwroty podatków od wyrobu gorzalki	250				250	
		3	Zwroty podatków od wyrobu piwa	11.000				11.000	
		4	Zwroty podatkowe z policzeniem dyskonta	628.000				628.000	
		5	Zwroty dodatku do podatku od piwa wyrobionego w Wiedniu i w Tryeście i wywiezionego za linią podatkową tych miast	200.000				200.000	
		6	Zwroty podatkowe, wszelkie inne	70.750				70.750	
	3		Zwroty podatku konsumcyjnego:						
		1	za wywóz gorzalki za linią cłową	1.500				1.500	
		2	„ „ piwa za linią cłową	1.000.000				1.000.000	
	4		Bonifikacye za podatek konsumcyjny:						
		1	za wywóz gorzalki za linią cłową	515.000				515.000	
		2	„ „ cukru za linią cłową	6.000.000				6.000.000	
		3	dla gorzelni rolniczych	2.950.000				2.950.000	
	5		Wynagrodzenie właścicielom prawa propinacyi w Galicyi i na Bukowinie	1.100.000				1.100.000	
	6		Zwrót podatku od wódki na zasadzie ustawy z dnia 18. czerwca 1894, Dz. u. p. Nr. 121, krajom korony węgierskiej	420.000				420.000	
			Bośni i Hercegowinie	80.000				80.000	
Suma (Rozdział 14, Tytuły 1—6)				14.990.000				14.990.000	
15			Sól:						
	1		Koszta produkeyi i zakupna	3.454.000				3.454.000	
			Nowe budynki i inne wydatki nadzwyczajne			606.000		606.000	
	2		Wydatki przy sprzedaży	247.888				247.888	
Suma (Rozdział 15, Tytuły 1 i 2)				3.701.888		606.000		4.307.888	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyczajne			nadzwyczajne	Suma			
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia							
			1897	1898	1898	1898				
				zł. w walucie austriackiej						
16			Tytoń:							
	1		Wydatki administracyjne	1,021.000					1,021.000	
	2		Koszta fabrykacji i kupna (w nich 11,814.000 złotych w złocie)	16,055.000	15,000.000				31,055.000	
			Nowe budynki				325.000		325.000	
	3		Wydatki przy sprzedaży	1,333.200					1,333.200	
			Nowe budynki				36.200		36.200	
			Suma (Rozdział 16, Tytuły 1—3)	18,409.200	15,000.000		361.200		33,770.400	
17			Stęple	557.324					557.324	
18			Taksy i opłaty od czynności prawnych	887.973					887.973	
19			Loteria	10,143.000					10,143.000	
			Nowe budynki				27.000		27.000	
20			Myta	20.280					20.280	
21			Cechowanie	113.360			2.000		115.360	
			Nowe budynki				8.000		8.000	
22			Podatek osobny od napojów wysokowych pędzonych	22.100					22.100	
			Suma (Rozdziały 14—22)	48,845.125	15,000.000		1,004.200		64,849.325	
			Własność państwa							
23			Gmachy dykasteryalne	186.032			900		186.932	
			a) Udział w pokryciu ceny kupna domu nabytego w Wiedniu, I. dzielnica, Ebendorferstrasse Nr. 7 (3 rata)				34.995		34.995	
			b) Należyłość roczna na kupno domu Nr. 755 w Ottakringu				187		187	
			c) Należyłość roczna na kupno domu kasy oszczędności w Lublanie				8.533		8.533	
			d) Dodatek rządowy na restaurację zamku Karlsteinu w Czechach (naddatek, 1 rata)				17.700		17.700	
			e) Odnowienie plebanii katedralnej miejskiej w Salzburgu będącej własnością państwa				6.610		6.610	
			Suma (Rozdział 23)	186.032			68.925		254.957	
24			Fiskalności i bezdziedziczności	12.000					12.000	
25			Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,889.993					1,889.993	
26			Mennictwo	499.415					499.415	
			Nowe budynki				8.000		8.000	
			Nowe urządzenia warsztatowe				6.000		6.000	
			Ogółem (Rozdziały 10—26)	81,236.303	15,000.000		7,131.374		103,367.677	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajne		nadzwyczajne		S u m a		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898	1898			
zł. w walucie austriackiej									
27	XI. Ministerstwo handlu.								
	A. Właściwe wydatki państwa.								
1	1	Kierownictwo naczelne (1.200 zł. w zlocie)	376.800	150.000	63.890	590.690			
	2	Badania w przedmiocie budowy kanałów dla żeglugi			50.000	50.000			
	3	Zapomoga dla mieszanej komisji prutowej (15.000 franków czyli 6.000 zł. w zlocie)			7.140	7.140			
	4	Na wystawy krajowe zawodowe i obszarowe tutejszo-krajowe, jakoteż na takie wystawy zagraniczne, na które nie wyznaczono osobnej dotacji			12.000	12.000			
	5	Subwencya dla c. k. muzeum handlowego austriackiego			40.000	40.000			
	6	Subwencya na udział w wystawie powszechnej w Paryżu w roku 1900 (1 rata)			100.000	100.000			
		Suma (Tytuł 1, §§. 1—6)	376.800	150.000	273.030	799.830			
2	Służba statystyczna:								
	1	Wygotowanie statystyki handlu zagranicznego	226.320			226.320			
	2	Koszta wszelkich innych wydawnictw statystycznych i czasopisma „Austria”	21.000			21.000			
		Suma (Tytuł 2, §§. 1 i 2)	247.320			247.320			
3		Utrzymanie budynku wystawy powszechnej w c. k. Praterze	22.270		6.300	28.570			
4		Nadzór nad przemysłem	175.200			175.200			
5		Zakłady do próbowania broni palnej ręcznej	16.960			16.960			
6	1	Służba miar i wag	462.330			462.330			
	2	Uzupełnienie stacji elektrycznej			1.000	1.000			
	3	Uzupełnienie stacji wodomierzy i ustroju machinowego			2.950	2.950			
	4	Koszta sprawienia miarowzorów tudzież przyrządów wzorowych i pomoeniczych			7.000	7.000			
	5	Sprawienie motoru dla urzędu miar i wag w Tryeście			2.200	2.200			
	6	Udział w kosztach budowy nowego domu urzędowego w Deutsch-Landsbergu (1 rata)			3.000	3.000			
		Suma (Tytuł 6, §§. 1—6)	462.330		16.150	478.480			

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			Suma	zwyczajne	nadzwyczajne	
			1897	1898	1898				
						zł. w walucie austriackiej			
27	7	1	Slużba portowa i zdrowotna morska	554.630	218.500		773.130		
		2	Wydatki nad Naretwą	1.680			1.680		
		3	Nowe budowle w Przymorzu:						
		a)	Nadzwyczajne i nowe budowle portowe.						
			Rowinia. Budowa wybrzeża do obrotów (1 rata)			4.000	4.000		
			Kres. Przedłużenie grobli do lądowania (1 rata)			6.000	6.000		
			Kerk. Budowa muru przybrzeżnego w głębi portu (1 rata)			4.000	4.000		
			Szilo na wyspie Kerku. Przedłużenie grobli ochronnej i do lądowania			4.400	4.400		
			Neresine na wyspie Łoszynie. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (1 rata)			6.000	6.000		
			Port Rosega pod Terziczem. Przedłużenie grobli kanałowych (reszta)			4.000	4.000		
			Orsar. Budowa grobli do lądowania (reszta)			6.000	6.000		
			Łoszyn mały. Budowa wybrzeża do lądowania (reszta)			2.600	2.600		
			Pulje. Budowa grobli do lądowania (5 rata)			25.000	25.000		
			Budowa nowych słupów do przywiązywania			1.000	1.000		
			Postawienie znaków ostrzegawczych na mieliznach			1.000	1.000		
			Nabycie ziemi sanatoryjnej			5.000	5.000		
			Suma (Tytuł 7, §. 3)			69.000	69.000		
			Nowe budowle w Dalmacji:						
		a)	Nadzwyczajne i nowe budowle portowe.						
			Zadar. Budowa grobli do lądowania na wybrzeżu zewnętrznym (1 rata)			10.000	10.000		
			Zniesienie			10.000	10.000		
				556.310	218.500	69.000	843.810		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne		nadzwyczajne	S u m a
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie .	556.310	218.500	69.000	843.810
27	7	4	Kale na wyspie Ugljanje. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (1 rata)			10.000	10.000
			Seghetto. Budowa grobli i muru brzegowego (1 rata)			2.000	2.000
			Kutlesza. Przedłużenie grobli ochronnej (1 rata)			3.000	3.000
			Makarska. Dodatek na ujęcie dzikiego potoku Proslapu			4.000	4.000
			Stoń wielka. Dodatek na osuszenie bagna przy kotlinie portowej			2.000	2.000
			Św. Jury na wyspie Szypanie. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (1 rata)			2.000	2.000
			Wodyce. Postawienie grobli ochronnej i do lądowania (2 rata)			8.000	8.000
			Krapań. Postawienie grobli ochronnej (2 rata)			7.700	7.700
			Trogir. Postawienie muru brzegowego (2 rata)			9.000	9.000
			Postire. Wyporządzenie grobli do lądowania (reszta)			5.000	5.000
			Igrane. Postawienie grobli ochronnej i do lądowania (reszta)			6.000	6.000
			Trstenik. Postawienie grobli ochronnej i do lądowania (2 rata)			13.000	13.000
			Gruž. Postawienie muru brzegowego (2 rata)			10.000	10.000
			Erceg Nowy. Przedłużenie grobli ochronnej i do lądowania (2 rata)			10.000	10.000
			Komisa. Odbudowanie grobli istniejącej (reszta)			7.000	7.000
			Omisz. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (4 rata)			8.000	8.000
			Drac na półwyspie Peljeszacu. Budowa grobli ochronnej i do lądowania (reszta)			7.500	7.500
			Split. Dalsze wzmocnienie nasypu kamiennego u tamy ochronnej (12 rata)			3.000	3.000
			Budowa nowych słupów do przywiązywania			3.000	3.000
			Postawienie znaków ostrzegawczych na mieliznach			1.000	1.000
			Nabycie ziemi santorynowej			8.000	8.000
			Suma (Tytuł 7, §. 4)			131.200	131.200

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			Wydatki państwa			S u m a
			zwyczajne		nadzwyczajne	
			1897	1898	1898	z dozwoleniem używania aż do końca grudnia
zł. w walucie austriackiej						
5	7	5	Budowa i koszty utrzymania torów portowych w Tryeście:			
		a)	Spłata kapitału (17 rata)			25.000
		b)	Odsetki 4% za rok 1896 od reszty kapitału nieumorzonego w sumie 314.095 zł. 89 c.			12.570
			Suma (Tytuł 7, §. 5)			35.570
		6	Zapomoga dla marynarki handlowej			334.300
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—6)			556.310
8	1	1	Zarząd c. k. domów składowych w Tryeście			358.190
	2	2	Rata ryczałtowa na umorzenie ceny kupna hangaru na grobli III odstąpionego państwu przez Spółkę żeglugi parowej Lloyd'a austriackiego			44.630
	3	3	Rata ryczałtowa wynagrodzenia etatowi długu państwa			460.300
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—3)			358.190
			Suma (Tytuły 1—8)			2,215.380
			218.500	572.070	1,346.880	
			368.500	1,372.480	3,956.360	
9			B. Zakład poczt i telegrafów.			
			Służba w Austrii.			
	1	1	Place osobiste			22,047.624
	2	2	Wydatki na przedmioty do utrzymania ruchu (15.220 zł. w zlocie)			16,000.000
	3	3	Wydatki nie będące właściwie administracyjnymi			1,115.000
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
	4	4	Koszta budowy nowych domów dla poczt i telegrafów			171.000
	5	5	Raty ryczałtowe na umorzenie pożyczek otrzymanych na cele zakładów pocztowych i telegraficznych:			
		a)	płatne w etacie handlu			119.320
		b)	wynagrodzenie etatowi długu państwa			456.000
	6	6	Na urządzenie nowych urzędów i rozszerzenie istniejących			74.000
	7	7	Zapomoga na cele zaopatrzenia na starość oficyalistów nie etatowych zakładu pocztowego i telegraficznego			90.000
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—7)			39,162.624
	8	8	Zakłady pocztowe austriackie w Turcji (103.370 zł. w zlocie)			150.400
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—8)			39,313.024
				910.320	40,072.944	
				910.320	40,223.344	
10			C. Urząd pocztowych kas oszczędności.			
	1	1	Wydatki administracyjne i uposażenie funduszków rezerwowych			1,930.200
	2	2	Nadwyżka z interesów dla zakładu pocztowego			1,212.900
			Suma (Tytuł 10, §§. 1 i 2)			1,930.200
			1,212.900	3,143.100		
			1,581.400	2,282.800	47,322.804	
			Ogółem (Rozdział 27, Tytuły 1—10)			43,458.604

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i			
			zwyyczajne		nadzwyczajne		z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			S u m a
			1897	1898	1898	1898				
			zl. w walucie austriackiej							
28			XII. Ministerstwo kolei żelaznych.							
	1		Kierownictwo naczelne (54.000 zł. w złocie)	9,368.800		417.000		9,785.800		
	2		Inspekcya główna austriackich kolei żelaznych	223.100				223.100		
	3		Urząd główny taborowy austriackich kolei państwa	216.750				216.750		
	4		Ruch wdzierżawionych kolei państwa.							
	1		Szlak podmokielski:							
			Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	20				20		
			Wykonanie urządzenia do zabezpieczenia zwrotnic na południowym końcu stacji Mittelgrund (6.000 marek = 2.964 złotych w złocie okrągło)			3.530		3.530		
			Roboty nieprzewidziane na szlaku od Podmokiel do granicy państwa			500		500		
			Suma (Tytuł 4, §. 1)	20		4.030		4.050		
	2		Kolej lokalna Czaśław-Zawratec i Czaśław-Moczowice:							
		a)	Zwrot kosztów ruchu	48.400				48.400		
		b)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	1.100				1.100		
			Na wkłady z funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych			19.000		19.000		
			Suma (Tytuł 4, §. 2)	49.500		19.000		68.500		
	3		Kolej lokalna Königshausen-Zaelerz:							
		a)	Zwrot kosztów ruchu	14.000				14.000		
		b)	Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	200				200		
			Na wkłady z funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych			3.900		3.900		
			Suma (Tytuł 4, §. 3)	14.200		3.900		18.100		
			Suma (Tytuł 4, §§. 1—3)	63.720		26.930		90.650		
	5		Ruch kolei utrzymywany przez państwo i żegluga parowa na jeziorze bodeńskim.							
	1		<i>Ruch kolejowy utrzymywany przez państwo.</i>							
		a)	Służba naczelną dyrekcji kolei państwa:							
			Wydatki osobowe	4,927.840				4,927.840		
			Rzeczowe potrzeby ruchu	324.300				324.300		
		b)	Nadzór kolejowy i konserwacja kolei:							
			Wydatki osobowe (4.000 zł. w złocie)	4,452.620				4,452.620		
			Rzeczowe potrzeby ruchu (6.000 zł. w złocie)	10,199.380				10,199.380		
			Zniesienie	19,904.140				19,904.140		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			zwyyczajne			S u m a	
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia				
			1897	1898	1898		
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie .	19,904.140	19,904.140
28	5	1	c) Służba ruchu i handlowa:				
			Wydatki osobowe (107.010 zł. w złocie)	16,272.450	16,272.450
			Rzeczowe potrzeby ruchu (530 zł. w złocie)	1,775.550	1,775.550
			d) Służba pociągowa i konserwacja taboru:				
			Wydatki osobowe (20.810 zł. w złocie)	6,428.880	6,428.880
			Rzeczowe potrzeby ruchu (12.190 zł. w złocie)	12,768.960	12,768.960
			e) Zakłady pomocnicze do ruchu:				
			Wydatki osobowe	1,079.170	1,079.170
			Rzeczowe potrzeby ruchu (60 zł. w złocie)	853.190	853.190
			f) Wszelkie inne wydatki ruchu:				
			Wydatki osobowe	180.860	180.860
			Rzeczowe potrzeby ruchu (2,735.430 zł. w złocie)	6,130.790	6,130.790
			g) Wszelkie inne wydatki nie należące do właściwych kosztów ruchu:				
			Rzeczowe potrzeby ruchu	312.500	312.500
			h) Wydatki na przedsiębiorstwo solne:				
			Rzeczowe potrzeby ruchu	1,121.600	1,121.600
			i) Suma ryczałtowa na wydatki utrzymywania w ruchu przez Rząd nowych kolei lokalnych, co do których nie można wygotować dokładnego preliminarza dla braku potrzebnych szczegółów	265.000	265.000
			k) Wypłaty kontraktowe odsetek i rat amortyzacyjnych:				
			Pożyczka w zakładach kredytowych:				
			Odsetki i spłata kapitału	819.000	819.000
			Kapitał na budowę szlaku od Braunau do granicy państwa:				
			Odsetki i spłata kapitału w złocie 24.080 zł.	28.660	28.660
			Renta roczna za kolej duchcowsko-podmokielską i prasko-duhcowską w myśl artykułu III umowy z dnia 26. kwietnia 1884 a względnie według ugody z dnia 25. lipca 1892 i protokołu z dnia 14. sierpnia 1896	3,179.500	3,179.500
			Dla kolei zachodniej węgierskiej (linia styryjska), stosownie do umowy z dnia 22. grudnia 1888:				
			Renta stosownie do §. 7. umowy	331.010	331.010
			Odsetki i rata amortyzacyjna od pożyczki na wkłady z roku 1890, stosownie do §. 6. umowy	62.960	62.960
			Zniesienie .	71,514.220	71,514.220

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyyczajne		nadzwyczajne	
				z дозволением używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie .	71,514.220			71,514.220
28	7	1	Renta pierwszej węgiersko-galicyskiej kolei żelaznej (linia galicyjska), stosownie do §. 8. umowy z dnia 20. grudnia 1888	1,449.560			1,449.560
			Dla kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej:				
			Stosownie do artykułu V. umowy z dnia 8. marca 1894 jako wynagrodzenie za odstąpienie państwu utrzymywania ruchu a mianowicie:				
			na linii lwowsko-czerniowieckiej za rok 1896	1,500.000			
			na linii czerniowiecko-suczawskiej za rok 1897	700.000			
				2,200.000			2,200.000
			l) Raty ryczałtowe z tytułu nabycia udziału czterech szóstych części kolei łączącej wiedeńskiej, a mianowicie:				
			Szósta część jako udział kolei pomocnej Cesarza Ferdynanda (11 rata)	32.320			32.320
			Szósta część jako udział uprzyw. austriackiej kolei północno-zachodniej i szósta część jako udział austriacko-węgierskiej Spółki kolei państwa (9 rata)	67.000			67.000
			Szósta część jako udział uprzyw. Spółki kolei południowej (3 rata)	33.000			33.000
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Raty ryczałtowe wynagrodzenia etatowi długu państwa			1,484.840	1,484.840
			Przewody telegraficzne, telefoniczne i sygnałowe, przyrządy i urządzenia			160.000	160.000
			Wykonanie prób i zaprowadzenie nowości			30.000	30.000
			Umorzenie wydatku na oświetlenie elektryczne stacyi stanisławowskiej			1.370	1.370
			Położenie szyn ze stali lanej			723.000	723.000
			Położenie zwrotnic z podstawkami żelaznymi			61.560	61.560
			Położenie podkładów napawanych lub twardych			112.000	112.000
			Zniesienie .	75,296.100		2,572.770	77,868.870

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			W y d a t k i			S u m a	
			zwyczajne	nadzwyczajne			
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia				
1897	1898	1898					
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie	75,296.100	2,572.770	77,868.870
28	5	1	Wzmocnienie istniejących systemów budowy wierzchniej			227.000	227.000
			Wymiana mostów drewnianych			70.000	70.000
			Dodatki konkurencyjne na regulacją rzek, naprawę dróg itp.			20.000	20.000
			Tory do zakładów przemysłowych od Friedburg-Lengau aż do Schneegattern dla c. k. dyrekcji generalnej Najw. funduszków prywatnych i rodzinnych (10 rata)			7.400	7.400
			Budowle w celu ubezpieczenia podpór i stoków jakoteż zasłonięcia kolei od spadających lawin, budowle spodnie, zakłady poboczne itp.			300.000	300.000
			Wzmocnienie mostów			150.000	150.000
			Budowa domów stacyjnych z mieszkaniem dla urzędników na linii St. Pölten-Leobersdorf-Gutenstein i Pöchlarn-Kienberg-Garming (13 rata)			15.000	15.000
			Odnowienie gorszych przedmiotów taborowych nie dających się naprawić			800.000	800.000
			Różne urządzenia i przekształcenia w przedmiotach taborowych			100.000	100.000
			Zaopatrzenie lokomotyw w przyrządy do mierzenia chyżości			5.000	5.000
			Przyrządy do ładowania			12.000	12.000
			Poprawienie wody zasilającej a według okoliczności zakładów pompowych			100.000	100.000
			Scentralizowanie zwrotnic wjazdowych i urządzenia zabezpieczające obrót pociągów na rozmaitych stacjach i na szlaku bieżącym			200.000	200.000
			Na wkłady z funduszu wkładowego kolei galicyjskiej Karola Ludwika:				
			Nabycie przedmiotów taborowych i rezerw			21.900	21.900
			Na wkłady z funduszu wkładowego linii austriackiej Spółki kolei lokalnych:				
			Rozszerzenie stacyj dobiegowych i rekonstrukcja szlaków kolejowych z powodu dobiegu nowych obcych kolei			15.000	15.000
			Odnowienie gorszych przedmiotów taborowych nie dających się już naprawić			60.000	60.000
			Ulepszenia i rozmaite budowle uzupełniające			100.000	100.000
			Sprawienie przedmiotów taboru kolejowego z rezerwami			140.000	140.000
			Zniesienie	75,296.100	4,916.070	80,212.170

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	75,296.100	4.916.070	80,212.170
28	5	1	Na wkłady z funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej:				
			Rozszerzenie stacyi w Haliczu			80.000	80.000
			Rozszerzenie z powodu dobiegu kolei miejscowych			36.600	36.600
			Rozszerzenie zakładów warsztatowych we Lwowie			45.000	45.000
			Rozszerzenie stacyi w Stanisławowie			80.000	80.000
			" warsztatu w Stanisławowie			50.000	50.000
			Ulepszenia i rozmaite uzupełnienia			21.000	21.000
			Odnowienie gorszych przedmiotów taborowych nie dających się już naprawić			182.000	182.000
			Na wkłady z funduszu wkładowego linii czerniowiecko-nowosielickiej:				
			Kupno przedmiotów taborowych i rezerw			49.300	49.300
			Na wkłady z funduszu wkładowego kolei zachodniej czeskiej:				
			Odnowienie gorszych przedmiotów taborowych nie dających się już naprawić			35.000	35.000
			Kupno przedmiotów taborowych i rezerw			91.410	91.410
			Rozszerzenie stacyi w Pilzni			400.000	400.000
			Rozszerzenie warsztatu w Pilzni			100.000	100.000
			Ulepszenia i rozmaite budowle uzupełniające			313.700	313.700
			Rozmaite urządzenia i przekształcenia w przedmiotach taboru kolejowego			6.900	6.000
			Na wkłady z funduszu wkładowego kolei granicznej morawskiej:				
			Ulepszenia i rozmaite urządzenia uzupełniające			311.930	311.930
			Nabycie przedmiotów taborowych			915.790	915.790
			Odnowienie gorszych przedmiotów taborowych nie dających się już naprawić			26.000	26.000
			Urządzenia warsztatowe			2.000	2.000
			Zaopatrzenie lokomotyw w przyrządy do mierzenia chyżości			400	400
			Zniesienie	75,296.100	7,662.200	82,958.300

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			Wydatki			Suma	
			zwyczajne		nadzwyczajne		
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia				
1897	1898	1898					
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie	75,296.100	7,662.200	82,958.300
28	5	1	Na wkłady z funduszu wkładowego kolei centralnej morawsko-śląskiej:				
			Ulepszenia i rozmaite rozszerzenia			84.300	84.300
			Rozmaite urządzenia i przekształcenia w przedmiotach taborowych			8.000	8.000
			Odnowienie gorszych przedmiotów taborowych nie dających się już naprawić			8.000	8.000
			Urządzenie warsztatów			7.000	7.000
			Nabycie przedmiotów taborowych i rezerw			192.800	192.800
			Na wkłady z funduszu wkładowego linii Eisenerz-Vordernberg:				
			Ulepszenia i rozmaite budowle uzupełniające			30.120	30.120
			Rozmaite urządzenia i przekształcenia w przedmiotach taborowych			4.000	4.000
			Urządzenia machinowe			2.000	2.000
			Na wkłady z funduszu wkładowego linii Lublana-Stein:				
			Nabycie przedmiotów taborowych i rezerw			9.100	9.100
			Suma (Tytuł 5, §. 1)	75,296.100	8,007.520	83,303.620
			Suma (Tytuł 5, §. 1)	75,296.100	8,007.520	83,303.620
		2	Żegluga parowa na jeziorze bodeńskim:				
			a) Zarząd ogólny:				
			Rzeczowe potrzeby ruchu	1.400	1.400
			b) Służba żeglarska:				
			Wydatki osobowe (11.900 zł. w złocie)	99.030	99.030
			Rzeczowe potrzeby ruchu	42.000	42.000
			c) Wydatki na konserwację:				
			Rzeczowe potrzeby ruchu	27.900	27.900
			d) Wszelkie inne wydatki:				
			Wydatki osobowe	2.000	2.000
			Rzeczowe potrzeby ruchu (300 zł. w złocie)	3.700	3.700
			Wydatki nadzwyczajne:				
			Przebudowanie grobli rezerwowej drewnianej i zastąpienie groblą kamienną			2.860	2.860
			Wszelkie inne wydatki			2.600	2.600
			Suma (Tytuł 5, §. 2)	176.030	5.460	181.490
			Suma (Tytuł 5, §§. 1 i 2)	75,472.130	8,012.980	83,485.110
			Suma (Tytuł 5, §§. 1 i 2)	75,472.130	8,012.980	83,485.110
			Ogółem (Rozdział 28, Tytuły 1—5)	85,344.500	8,456.910	93,801.410
			Ogółem (Rozdział 28, Tytuły 1—5)	85,344.500	8,456.910	93,801.410

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			zwyczajne		nadzwyczajne	Suma
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
29	XIII. Ministerstwo rolnictwa.					
	A. Właściwe wydatki państwa.					
1	Kierownictwo naczelne		372.861		3.000	375.861
	Rata ryczałtowa za kupiony dom w I. dzielnicy przy Ebendorferstrasse Nr. 7				30.000	30.000
2	Zakłady rządowe naukowe i do doświadczeń		177.950		3.900	181.850
	Przesiedlenie i przysposobienia w stacji doświadczalnej rolniczo-chemicznej w Gorycy				1.000	1.000
	Budowa i przysposobienie rośliniarni dla stacji kontroli nasion w Wiedniu				2.000	2.000
	Urządzenie laboratorium bakteriologicznego w Wiedniu				86.000	86.000
3	Kultura krajowa:					
1	Zapomogi			1,298.000	165.000	1,463.000
2	Konserwacja budowli regulacyjnych rzeki Zilii (15 rata)				7.400	7.400
3	Nie podniesiona w latach 1894 i 1895 reszta dodatku państwa na kosztą dokończenia robót w drugiej stacji regulacji Adygi Gmünd-Masetto				14.665	14.665
4	a) Dopłata rządowa do funduszu melioracyjnego (13 rata)				750.000	750.000
	b) Wydatki z funduszu melioracyjnego na podstawie preliminarza				875.857	875.857
5	Na wytepienie Phylloxera vastatrix				200.000	200.000
6	Zaliczki bezprocentowe na przywrócenie winnic zniszczonych przez mszycę winną, w myśl ustawy z dnia 28. marca 1892, Dz. u. p. Nr. 61				80.000	80.000
7	Wydatki na wykonanie i konserwację robót w celu osuszenia bagien pod Aquileją		3.420			3.420
	Odbudowanie śluz i wykonanie uprzątnięcia koło rzeczonych zakładów (1 rata)				3.700	3.700
4	Urzędy do nadzorowania kultury krajowej		461.165	100.000	3.000	564.165
5	Władze górnicze		287.890		33.400	321.290
	Udział w kosztach budowy nowego domu urzędowego w Pradze (1 rata)				25.000	25.000
6	Zakłady naukowe górnicze		92.583		40.907	133.490
7	Zakłady rządowe hodowli koni (w tem 50.000 zł. w zlocie)		1,950.350		8.800	1,959.150
	Nowe budowle dla stadniny rządowej w Stadl				28.600	28.600
	Nowe budowle dla stadniny rządowej w Piseku				13.900	13.900
	Nowe budowle i przysposobienia dla stacji ogierów w Drohowyżu				17.300	17.300
	Przysposobienia w zakładzie stanowniczym w Górnym Wikowie				1.100	1.100
	Przebudowania i dobudowania w zakładzie hodowli koni w Radowcach				10.250	10.250
	Nowe budynki i przysposobienia w żrebiarni naddwornańskiej				13.300	13.300
	Suma (Tytuły 1—7)		3,346.219	1,398.000	2,418.079	7,162.298

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			W y d a t k i			S u m a
			zwyyczajne		nadzwyczajne	
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
1897	1898	1898				
zł. w walucie austriackiej						
29			B. Lasy, dobra i kopalnie.			
	8		Lasy i dobra rządowe:			
	1		407.410			407.410
	2		4,179.090			4,179.090
	3				145.190	145.190
	4				35.770	35.770
	5				5.050	5.050
	6				22.280	22.280
	7		20.310			20.130
	8				3.110	3.110
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—8)			4,818.030
	9		Kopalnie:			
	1		31.155			31.155
	2		150.380			150.380
					800	800
	3		237.162			237.162
					400	400
	4		561.863			561.863
					7.000	7.000
	5		773.411			773.411
					15.000	15.000
					3.000	3.000
	6		969.015			969.015
					2.200	2.200
					30.000	30.000
	7		2,989.467			2,989.467
					45.000	45.000
					84.954	84.954
	8		783.109			783.109
					19.230	19.230
					500	500
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—8)			6,703.646
			Suma (Tytuły 8 i 9)			11,521.676
			14,448.411	1,398.000	2,837.563	18,683.974
			Ogółem (Rozdział 29, Tytuł 1—9)			

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			S u m a
			zwyyczajne	nadzwyczajne		
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
			W y d a t k i			
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			S u m a
			zwyyczajne	nadzwyczajne		
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
30			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.			
	1		Kierownictwo naczelne	275.000	50.000	325.000
	2		Najwyższy trybunał	534.800		534.800
	3		Zarząd sprawiedliwości w królestwach i krajach koronnych	19,435.000		19,435.000
			Przyrost wydatków na założenie nowych ksiąg gruntowych		90.000	90.000
			Przyrost wydatków z powodu ustanowienia nowych sądów, tudzież zmian w poczcie urzędników		60.000	60.000
			Przyrost wydatków z powodu zaprowadzenia nowej procedury cywilnej, a mianowicie:			
			a) na pokrycie kwoty stałych plac urzędników i sług z powodu pomnożenia pocztu		600.000	600.000
			b) na odbywanie kursów ćwiczeń dla urzędników sądowych		300.000	300.000
			c) na przysposobienie i donajęcie lokali dla sądów		250.000	250.000
	4		Nowe budowle zarządu sprawiedliwości:			
			Austria poniżej Anizy:			
	1		Na kupno domu przy Favoriten w dzielnicy X. w Wiedniu (8 rata)		904	904
	2		Na kupienie domu Nr. 755 w Ottakringu (z 25 rat ryczałtowych, 21 rata)		699	699
	3		Na kupno koszar dla straży sądowej w Wiedniu (z 28 rat ryczałtowych, 27 rata)		570	570
			Austria powyżej Anizy:			
	4		Kupno budynku urzędowego w Grünburgu (2 rata)		2.200	2.200
			Styrya:			
	5		Kupno domu dla sądu powiatowego w Feldbachu, wynagrodzenie dla gminy za kosztą budowy (z 20 rat ryczałtowych 12 rata)		2.314	2.314
	6		Budowa domu dla sądu karnego przy Jacominigasse w Grazu, potrzebne roboty przydatkowe		32.000	32.000
			Budowa domu dla sądu cywilnego na wybrzeżu Muru w Grazu, potrzebne roboty przydatkowe		6.000	6.000
			Roboty przydatkowe przy urządzeniu wewnętrznym tego budynku		6.000	6.000
	7		Kupno domu Nr. 70 w Deutsch-Landsbergu, udział skarbu sprawiedliwości w ogólnej sumie kosztów wynoszącej 33.600 zł.		23.600	23.600
			Zniesienie .	20,244.800	50.000	1,374.287
						21,669.087

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				Wydatki		
			zwyyczajne			nadzwyczajne	Suma		
			z дозволением używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898				
zł. w walucie austriackiej									
			Przeniesienie .	20,244.800	50.000	1,374.287	21,669.087		
30	4	10	Budowa nowego domu urzędowego w Knittelfeld (1 rata)			30.000	30.000		
		11	Budowa domu urzędowego w Schönstein łącznie z kosztami kupna gruntu (1 rata)			23.000	23.000		
		12	Budowa domu urzędowego w Franz (1 rata)			15.000	15.000		
			Karyntya:						
		13	Kupno domu Nr. 20/21 w Feldkirchen (z 10 rat ryczałtowych 3 rata)			2.508	2.508		
		14	Wystawienie dwóch piątr na wschodniem skrzydle domu Sądu krajowego w Celowcu (reszta)			11.000	11.000		
		15	Budowa domu urzędowego w Welkowecu, jako dodatek do wyznaczonych na rok 1895 14.000 zł. na roboty przydatkowe			4.350	4.350		
			Kraina:						
		16	Budowa domu dla sądu w Lublanie z ponad wyznaczone na rok 1896 30.000 zł. reszta ceny kupna gruntu			22.130	22.130		
		17	Kupno i przysposobienie koszar w Rudolfowie na potrzeby sądu			50.000	50.000		
			Przymorze:						
		18	Kupno gruntu w celu rozszerzenia placu pod budowę domu dla sądu obwodowego w Gorycy (2 rata)			10.000	10.000		
			Dalmacya:						
		19	Koszta kierownictwa budowy i nadzoru nad budową domu dla sądu i na więzienia w Szebeniku, prowadzonej przez gminę			3.000	3.000		
			Czechy:						
		20	Budowa nowego domu dla Sądu w Kralowych Winohradach (3 rata)			17.506	17.506		
		21	Kupienie domu Nr. 395 w Smichowie (z 30 rat ryczałtowych 22 rata)			1.610	1.610		
		22	Kupno domu Nr. 8 przy ulicy Spalonej w Pradze, rata ryczałtowa od kapitału kasy oszczędności			600	600		
		23	Kupno domów Nr. 7 i 8 w Ledeczu (2 rata)			6.005	6.005		
		24	Nabycie gruntu pod budowę nowego domu dla sądu i na więzienie w Pilzni			50.000	50.000		
		25	Budowa domu dla sądu powiatowego i na areszty w Hostinnem			30.000	30.000		
		26	Budowa domu urzędowego w Karłowarach (1 rata)			30.000	30.000		
			Zniesienie .	20,244.800	50.000	1,680.996	21,975.796		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			S u m a
				zwyczajne		nadzwyczajne	
				z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
				1897	1898	1898	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	20,244.800	50.000	1,680.996	21,975.796
30	4	27	Kierownictwo budową i nadzór rządowy nad budową domu dla sądu i na więzienia w Trutnowie prowadzoną przez gminę			3.000	3.000
		28	Kierownictwo budową i nadzór rządowy nad budową domu dla sądu i na więzienia w Szlanach prowadzoną przez gminę			3.000	3.000
		29	Budowa domu dla sądu obwodowego w Taborze			10.000	10.000
			Morawia:				
		30	Budowa domu dla sądu i na więzienie w Węgierskim Hradyszczu (reszta)			54.000	54.000
		31	Rozszerzenie budynku więziennego skarbowego w Nowym Jiczynie (reszta)			11.000	11.000
			Śląsk:				
		32	Kupno gruntu pod budowę nowego domu urzędowego w Skoczowie			2.900	2.900
			Galicja wschodnia:				
		33	Budowa domu urzędowego w Horodence (nadwyżka)			5.000	5.000
		34	Budowa domu urzędowego w Nadwornie (nadwyżka)			6.800	6.800
		35	Budowa domu sądowego we Lwowie (8 rata)			60.000	60.000
		36	Urządzenie wewnętrzne trzeciego oddziału tej budowy			20.000	20.000
		37	Urządzenie wewnętrzne domu sądowego w Podwołoczyskach			2.500	2.500
		38	Budowa trzeciego skrzydła w domu więziennym w Tarnopolu (2 rata)			25.000	25.000
		39	Budowa domu urzędowego w Kossowie (reszta)			15.000	15.000
		40	Odsetki 4½ procentowe, od kosztów budowy domu dla Sądu i na więzienia w Stryju, pokryte przez tamtejszą gminę			8.482	8.482
		41	Urządzenie wewnętrzne domu dla sądu i na więzienie w Stryju (reszta)			8.000	8.000
			Zniesienie .	20,244.800	50.000	1,915.678	22,210.478

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			S u m a	
			zwyczajne		nadzwyczajne		
			z dozwoleniem używania aż do końca marca				
1897	1898	1898					
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie .	20,244.800	50.000	1,915.678	22,210.478
28	42		Budowa domu urzędowego w Ottyni (reszta)			14.330	14.330
	43		Urządzenie wewnętrzne onegoż			2.500	2.500
	44		Budowa domu dla sądu w Zborowie (1 rata)			25.000	25.000
	45		Kupno realności w Sądowej Wiszni (1 rata)			2.000	2.000
	46		Budowa domu dla sądu w Żydaczowie (2 rata)			15.000	15.000
	47		Budowa domu urzędowego w Kamionce strumiłowej (1 rata)			10.000	10.000
	48		Wystawienie drugiego piętra na budynku urzędowym w Złoczowie			12.400	12.400
			Galicja zachodnia:				
	49		Kupno domu dla sądu i na więzienia w Jasle (10 rata)			25.000	25.000
			Bukowina:				
	50		Budowa domu urzędowego w Serecie (1 rata)			25.000	25.000
			Zakłady karne	2,565.000			2,565.000
			Nowe budynki dla zakładów karnych:				
			Czechy:				
	1		Na budowę zakładu karnego w Pankrac-Nusle pod Pragą odsetki, tudzież rata ryczałtowa i wynagrodzenie ryczałtu podatkowego z powodu zebrania funduszu na budowę			49.000	49.000
	12		Budowa domu na mieszkania dla urzędników przy zakładzie karnym w Kartuzach			25.000	25.000
			Galicja wschodnia:				
	3		Budowa magazynu żywności dla zakładu karnego w Stanisławowie			6.100	6.100
			Ogółem (Rozdział 30, Tytuły 1—6) .	22,809.800	50.000	2,127.008	24,986.808
31			XV. Najwyższa Izba obrachunkowa	175.200			175.200
32			XVI. Etat emerytalny.				
	1		Ogólny etat emerytalny administracji cywilnej (1.699 zł. w złocie)	22,344.000			22,344.000
	12		Wspólne emerytury cywilne	45.000			45.000
			Potrąciwszy z tego sumę przypadającą na kraje korony węgierskiej, t. j. 23 ⁰ / ₁₀₀	10.350			10.350
			Zostaje	34.650			34.650
			Ogółem (Rozdział 32, Tytuły 1 i 2) .	22,378.650			22,378.650

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				W y d a t k i		
			zwyczajne			nadzwyczajne	S u m a		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia						
			1897	1898	1898				
zł. w walucie austriackiej									
33			XVII. Zapomogi i uposażenia.						
			A. Dla funduszków krajowych i gminnych.						
	1		Funduszowi krajowemu dolno-austriackiemu	50.000				50.000	
	2		Krajowi Galicji	1,488.935				1,488.935	
	3		„ Bukowinie	220.905				220.905	
	4		Gminie wiedeńskiej	182.000				182.000	
			Suma (Rozdział 33, Tytuły 1—4)	1,941.840				1,941.840	
34			B. Przedsiębiorstwom komunikacyjnym.						
	1		Subwencye:						
	1		Lloydowi austriackiemu:						
			a) Milowe mon. pap.	2,910.000				2,910.000	
			b) Zwrot opłat na kanale suezkim (511.423 zł. w zlocie)	608.840				608.840	
	2		Spółce żeglugi parowej na Dunaju w mon. pap.	250.000				250.000	
	3		Kolei żyławsko-libereckiej (30.000 zł. w zlocie)	35.700				35.700	
	2		Zaliczki bezprocentowe:						
			Spółce żeglugi parowej na Dunaju w mon. pap.			250.000		250.000	
	3		Jako 4 ⁰ / ₀ zaliczki:						
			A. Gwarantowane koleje żelazne we własnym zarządzie:						
			a) Kolei łączącej połud. półn. niem. w srebrze			822.000		822.000	
			b) Austr.-węgierskiej Spółce kolei państwa: Sieć uzupełniająca w mon. pap.			524.000		524.000	
			B. Gwarantowane przez państwo lokalne koleje żelazne.						
			a) Wodniańsko-prachatycka, mon. pap.			8.000		8.000	
			b) Terzicz (Ronchi) Cervignano, mon. pap.			61.600		61.600	
			c) Podkloster-Hermagora, mon. pap.			43.500		43.500	
			d) Trydent granica państwa pod Tezze, kolej walsugańska, mon. pap.			167.900		167.900	
			e) Beneszowo-Włazim, mon. pap.			21.500		21.500	
			f) Niemiecki Brod-Humpolec, mon. pap.			6.000		6.000	
			Suma (Rozdział 34, Tytuły 1—3)	3,804.540		1,904.500		5,709.040	
			Ogółem (Rozdziały 33 i 34)	5,746.380		1,904.500		7,650.880	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i			
			zwyckajne		nadzwyczajne	S u m a
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
			1897	1898	1898	
zł. w walucie austriackiej						
35			XVIII. Dług państwa.			
			A. Ogólny dług państwa:			
	1		Odsetki (w tem 1,762.531 zł. w złocie)	115,929.885		115,929.885
			Strąciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej	30,160.953		30,160.953
			Zostaje	85,768.932		85,768.932
	2		Umorzenie długu (w tem 1,344.269 zł. w złocie)	10,869.669		10,869.669
			Strąciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej w srebrze	150.000		150.000
			Zostaje	10,719.669		10,719.669
			Suma (Tytuł 1 i 2)	96,488.601		96,488.601
			B. Dług królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa:			
	3		Odsetki (w tem 25,526.968 zł. w złocie)	66,669.256		66,669.256
	4		Umorzenie długu (w tem 1,266.200 zł. w złocie)	4,980.002		4,980.002
			Suma (Tytuły 3 i 4)	71,649.258		71,649.258
			Ogółem (Rozdział 35, Tytuły 1—4)	168,137.859		168,137.859
36			XIX. Zarząd długu państwa.			
	1		Wydatki na zarząd nieustalonego długu wspólnego (70%)	160.160		160.160
	2		Wydatki na zarząd nieustalonego długu niewspólnego	17.500		17.500
	3		Wydatki na zarząd długu ustalonego (w tem 37.300 zł. w złocie)	460.330	28.500	488.830
			Suma (Rozdział 36, Tytuły 1—3)	637.990	28.500	666.490

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki				
			Wydatki państwa			Suma	
			zwyczajne		nadzwyczajne		
			z дозволеніем używania aż do końca grudnia				
1897	1898	1898					
zł. w walucie austriackiej							
			Zestawienie.				
1			I. Dwór cesarski	4,650.000		4,650.000	
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana	79.500		79.500	
3			III. Rada państwa	1,155.189		1,340.874	
4			IV. Trybunał państwa	22.725		22.725	
5			V. Rada Ministrów	1,317.017		1,317.017	
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych .	43,149.030	73,587.452	2,396.198	119,132.680
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych . . .	20,572.054	48.513	3,789.284	24,409.851
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	7,380.050	15,297.600	416.520	23,094.170
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświaty	25,528.469	645.300	1,688.532	27,862.601
10 do 26			X. Ministerstwo skarbu	81,236.303	15,000.000	7,131.374	103,367.677
27			XI. Ministerstwo handlu	43,458.604	1,581.400	2,282.800	47,322.804
28			XII. Ministerstwo kolei żelaznych	85,344.500		8,456.910	93,801.410
29			XIII. Ministerstwo rolnictwa	14,448.411	1,398.000	2,837.563	18,683.974
30			XIV. Ministerstwo sprawiedliwości	22,809.800	50.000	2,127.008	24,986.808
31			XV. Najwyższa izba obrachunkowa	175.200			175.200
32			XVI. Etat emerytalny	22,378.650			22,378.650
33 do 34			XVII. Zapomogi i uposażenia	5,746.380		1,904.500	7,650.880
35			XVIII. Dług państwa	168,137.859			168,137.859
36			XIX. Zarząd długu państwa	637.990		28.500	666.490
			Łączna suma potrzeb .	548,227.731	107,608.265	33,245.174	689,081.170

Preliminarz państwa

na rok 1897 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część druga. — Pokrycie.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa		
			zwyyczajne	nad-zwyyczajne	Suma
			zł. w walucie austriackiej		
1			I. Dwór cesarski		
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana		
3			III. Rada państwa		
4			IV. Trybunał państwa		
5			V. Rada Ministrów.		
1			Przychód gazet urzędowych 678.300 678.300		
2			Biuro korespondencji telegraficznych 129.000 129.000		
			Suma (Rozdział 5, Tytuł 1 i 2) 807.300 807.300		
6			VI. Sprawy wspólne		
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.		
1			Zarząd naczelny 26.000 26.000		
2			Dochód z Dziennika ustaw państwa 67.200 67.200		
3			Administracja poszczególnych krajów 260.690 33.500 294.190		
4			Bezpieczeństwo publiczne 722.812 722.812		
5			Budowa dróg 34.322 730 35.052		
6			Budownictwo wodne 64.349 18.140 82.489		
			Suma (Rozdział 7, Tytuły 1—6) 1,175.373 52.370 1,227.743		
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.		
1			Obrona krajowa 120.900 120.900		
2			Straż policyjna wojskowa 58.252 58.252		
3			Żandarmerya 214.974 214.974		
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1—3) 394.126 394.126		
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.		
			A. Zarząd naczelny.		
1			Zarząd naczelny 300 300		
2			Nadzór szkolny 25 25		
3			Muzeum sztuki i przemysłu 13.350 13.350		
4			Komisya główna statystyczna 4.500 300 4.800		
5			Instytut geologiczny państwa 4.500 600 5.100		
6			Zakład główny meteorologii i magnetyzmu ziemi 2.740 2.740		
			Zniesienie 25.415 900 26.315		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody			
			Dochody państwa			
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a	
			zł. w walucie austriackiej			
9	7		Przeniesienie	25.415	900	26.315
			Przychody w zakresie sztuk i archeologii:			
			a) Przychody w zakresie sztuk:			
	1		Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	4.900		4.900
	2		Szkoła sztuk pięknych w Pradze	8.830		8.830
	3		Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	220		220
			b) Przychody w zakresie archeologii:			
	4		Przymorze	400	200	600
			Suma (Rozdział 9, Tytuły 1—7)	39.765	1.100	40.865
			<i>B. Wyznania.</i>			
8			Dochody funduszków religijnych:			
			a) Wpływy funduszków:			
	1		Austria poniżej Anizy	659.400		659.400
	2		Austria powyżej Anizy	92.100		92.100
	3		Salzburg	10.900		10.900
	4		Tyrol (872 zł. w złocie)	103.300		103.300
	5		Vorarlberg	1.600		1.600
	6		Styrya	176.000		176.000
	7		Karyntya	74.300		74.300
	8		Kraina	29.400		29.400
	9		Tryest	11.400		11.400
	10		Gorycja	24.800		24.800
	11		Istrya	16.100		16.100
	12		Dalmacya	33.900		33.900
	13		Czechy	848.300	3.500	851.800
	14		Morawia i Śląsk	601.600		601.600
	15		Galicja	463.900		463.900
			Z majątku zarodowego galicyjskiego funduszu religijnego		42.000	42.000
	16		Kraków	31.300		31.300
	17		Bukowina	4	260	264
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—17)	3.178.304	45.760	3.224.064
18			b) Dochody lasów i dóbr funduszu religijnego	1.296.660	80	1.296.740
			Z majątku zarodowego funduszków religijnych:			
			Austria poniżej Anizy		15.500	15.500
			Austria powyżej Anizy		3.600	3.600
			Galicja		78.450	78.450
			Suma (Tytuł 8, §. 18)	1.296.660	97.630	1.394.290
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—18)	4.474.964	143.390	4.618.354
9			Fundacje i dodatki na potrzeby religijne wyznania katolickiego:			
			Dodatki	6.700	25.410	32.110
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 8 i 9)	4.481.664	168.800	4.650.464

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			zł. w walucie austriackiej		
9	10		C. O ś w i a t a.		
			Szkoly główne.		
		1	Uniwersytety	157.870	157.870
			Uniwersytety w Pradze: Dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce: Uplata za postawienie suszarni siodu i lodowni w Maleszyczach		1.023
		2	Wydziały teologiczne	11.200	11.200
		3	Szkoly główne techniczne	130.800	130.800
		4	Szkola główna ziemianstwa w Wiedniu	13.000	13.000
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—4)	312.870	313.893
	11		Szkoly średnie.		
		1	Gimnazya	171.875	171.875
			Austria ponizej Anizy:		
			Dodatki gminy wiedeńskiej na rzecz gimnazjum rządowego w Wiedniu (XII. dzielnica Meidling), a mianowicie: Na budowę nowego domu dla gimnazjum: Od bylej gminy Dolnego Meidlingu (7 rata)		
				1.000	1.000
			Austria powyzej Anizy:		
			Od gminy miasta Ried umorzenie reszty pożyczki na wystawienie domu dla gimnazjum wyższego rządowego i dla zjednoczonej szkoly ludowej i wydziałowej (2 rata)		
				2.000	2.000
			Tyrol:		
			Wplywy rozmaite		
				140	140
			Galicya:		
		2	Szkoly realne	81.895	81.895
			Dodatek gminy miasta Tarnopola na kupno środków naukowych z powodu rozszerzenia zakładu (1 rata)		
				1.000	1.000
		3	Wszystkie szkoly średnie: Dochód z rozsprzedaży marek szkolnych	1.210.000	1.210.000
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—3)	1.463.770	1.467.910
	12		Szkoly przemysłowe.		
		1	Szkoly przemysłowe:		
		a)	Szkoly zawodowe dla głównych grup przemysłowych	83.400	83.400
		b)	Szkoly zawodowe poszczególnych gałęzi przemysłowych	37.400	37.400
		c)	Szkoly rysunku i modelowania	1.400	1.400
		d)	Szkoly rzemieślnicze powszechne i zakłady pokrewne	25.050	25.050
		e)	Wszystkie szkoly przemysłowe	200	200
			Suma (Tytuł 12, §. 1)	147.450	147.450

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			zł. w walucie austriackiej		
9	13		Zakłady naukowe wyłączne.		
	1		1.952		1.952
	2		4.700		4.700
	3		11.560		11.560
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—3)		
			18.212		18.212
14			Szkoły początkowe.		
	1		82.500		82.500
	2			436	436
	3			210	210
	4		5.750		5.750
			Suma (Tytuł 14, §§. 1—4)		
			88.250	646	88.896
15			Fundacje i dopłaty.		
	1		5.775		5.775
			Suma (Tytuł 15)		
			5.775		5.775
16			Fundusze naukowe.		
	1		18.268		18.268
	2		18.250		18.250
			Suma (Tytuł 16, §§. 1 i 2)		
			36.518		36.518
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 10—16)		
			2.072.845	5.809	2.078.654
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—16)		
			6.594.274	175.709	6.769.983
10			X. Ministerstwo skarbu.		
			Zarząd finansów.		
	1		Kierownictwo naczelne (z departamentami rachunkowymi i rachunków specjalnych)		
			1.300		1.300
	2		Inspektorowie skarbowi, dyrekcje skarbowe krajowe, dyrekcje skarbowe i dyrekcje skarbowe powiatowe i urzędy wymiaru należności		
			13.000		13.000
	3		Administracje podatkowe i komisje podatkowe lokalne, służba podatkowa przy starostwach powiatowych		
			500		500
	4		Kasy krajowe		
			500		500
	5		Straż skarbową (w tem 785 zł. w złocie)		
			159.600		159.600
	6		Urzędy podatkowe, kasy skarbowe i depozytowe sądowe w Wiedniu		
			13.190		13.190
	7		Prokuratorye skarbowe		
			18.000		18.000
	8		Zarząd cel (w tem 275 zł. w złocie)		
			1.457.264		1.457.264
	9		Kataster podatku gruntowego i utrzymanie go w ewidencji		
			186.200		186.200
	10		Udział państwa w nadwyżkach z grzywien za przestępstwa skarbowe		
			100.000		100.000
			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—10)		
			1.949.554		1.949.554

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			zł. w walucie austriackiej		
11			Ogólna administracja kasowa.		
	1		Dodatki z funduszków na koszt zarządu	180.910	180.910
	2		Wierzytelności należące się państwu z odsetkami		634.678
	3		Taksa wojskowa	1,140.000	1,140.000
	4		Wpływy rozmaite	52.500	52.500
	5		Odsetki od papierów wartościowych należących do majątku centralnej kasy państwa, względnie od niespłaconych zaliczek, od ulokowanych pieniędzy państwa, odsetki za eskomptowanie (w tem 25.000 zł. w zlocie)		248.000
	6		Kwota częściowa zysku osiągniętego przez emisją monet podziałowych waluty koronowej		377.951
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—6)	1.373.410	2,634.039
			Podatki stałe.		
	12		Podatek gruntowy	32,750.000	32,750.000
	13		Podatek od budynków	33,357.000	33,357.000
	14		Podatek po 5% od dochodu z budynków wolnych od podatku czynszowego	2,269.000	2,269.000
	15		Podatek zarobkowy	12,476.000	12,476.000
	16		Podatek dochodowy	32,303.000	32,303.000
	17		Należności za egzekucją podatków	835.000	835.000
	18		Odsetki za zwłokę od podatków zaległych	335.000	335.000
			Suma (Rozdziały 12—18)	114,325.000	114,325.000
			Cło.		
	19	1	Dochody z cła	45,534.530	45,534.530
		2	Zysk na monecie złotej z ogólnych przychodów cłowych netto, których część w myśl ustawy dostaje się tutejszej polowie monarchii (od 13,182.047 zł. w zlocie)	2,510.789	2,510.789
			Suma (Rozdział 19, Tytuły 1 i 2)	47,945.319	47,945.319
			Podatki niestale.		
	20		Podatek konsumcyjny:		
		1	Podatek od wódki (konsumcyjny i produkcyjny)	33,300.000	33,300.000
		2	Podatek od wyrobu drożdży stałych	430.000	430.000
		3	Należność za kontrolę nad zakazaniem gorzałki	200.000	200.000
		4	Podatek od wina i moszczu	5,370.000	5,370.000
		5	Podatek od piwa	36,100.000	36,100.000
		6	Podatek od mięsa i bydła rzeźnego	6,900.000	6,900.000
		7	Podatek konsumcyjny od cukru	33,065.000	33,065.000
		8	Podatek konsumcyjny od oleju kopalinnego	7,000.000	7,000.000
		9	Podatek konsumcyjny od innych spożywczych przedmiotów	640.000	640.000
		10	Dzierżawy podatku konsumcyjnego w miastach zamkniętych	3,090.700	3,090.700
		11	Inne wpływy	29.000	29.000
		12	Rękójmie składane na dochody niestale	600.000	600.000
			Suma (Rozdział 20, Tytuły 1—12)	126,724.700	126,724.700

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
21			Sól:			
	1		Dochody urzędów produkcji	120.000		129.000
	2		Dochody urzędów sprzedaży	21,809.194		21,809.194
			Suma (Rozdział 21, Tytuły 1 i 2)	21,929.194		21,929.194
22			Tytoń:			
	1		Dochody z sprzedaży w krajach tutejszych	93,000.000		93,000.000
	2		Dochody dyrekcji naczelnej (340.000 zł. w zlocie)	617.500		617.500
			Suma (Rozdział 22, Tytuły 1 i 2)	93,617.500		93,617.500
23			Stęple	22,087.600		22,087.600
24			Taksy i opłaty od czynności prawnych	43,122.800		43,122.800
25			Loterya	16,420.000		16,420.000
26			Myta	1,045.800		1,045.800
27			Cechowanie	363.840		363.840
28			Podatek osobny od handlu napojami wysokokoweni pędzonymi, ich wyszynku i sprzedaży drobnej	1,135.000		1,135.000
			Suma (Rozdziały 20—28)	326,446.434		326,446.434
			Dochody z własności państwa.			
29			Gmachy dykasteryalne	115.702		115.702
30			Fiskalności i bezdziedziczności	270.000		270.000
31			Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	2,014.993		2,014.993
32			Mennictwo	555.395		555.395
			Ogółem (Rozdziały 10—32)	494,995.807	1,260.629	496,256.436
33			XI. Ministerstwo handlu.			
	1		Kierownictwo naczelne	2.600		2.600
	2		Statystyka handlu zagranicznego	226.600		226.600
			Wszelkie inne publikacje i czasopismo Austriya	1.000		1.000
			Suma (Tytuł 2, §§. 1 i 2)	227.000		227.000
	3		Przychody zarządu budynku wystawy powszechnej	11.230		11.230
	4		Nadzór nad przemysłem	15.900		15.900
	5		Zakłady do próbowania broni palnej ręcznej	4.500		4.500
	6		Służba miar i wag	438.900		438.900
	7	1	Służba portowa i zdrowotna morską	526.100		526.100
		2	Dodatki na nowe budowle nadzwyczajne		3.120	3.120
			Suma (Tytuł 7, §§. 1 i 2)	526.100	3.120	529.220
	8	1	Zarząd domów składowych w Tryeście	487.940		487.940
		2	Wynagrodzenie Spółce żeglugi parowej Lloyd austriackiego za odstąpienie utrzymywania nielu handlowego hangarów na grobli III		44.000	44.000
			Suma (Tytuł 8, §§. 1 i 2)	487.940	44.000	531.940
			Suma (Tytuły 1—8)	1,714.770	47.120	1,761.890

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			zl. w walucie austriackiej		
33	9	Zakład poczt i telegrafów:			
	1	Obrót w Austrii (37.800 zł. w złocie)	43,780.100		43,780.100
	2	Zakłady pocztowe austriackie w Turcyi (150 zł. w złocie)	320.000		320.000
	3	Nadwyżka pocztowej kasy oszczędności	1,212.900		1,212.900
		Suma (Tytuł 9, §§. 1—3)	45,313.000		45,313.000
	10	Urząd pocztowych kas oszczędności	3,143.100		3,143.100
		Suma (Rozdział 33, Tytuły 1—10)	50,170.870	47.120	50,217.990
34		XII. Ministerstwo kolei żelaznych.			
	1	Kierownictwo naczelne (w tem 31.000 zł. w złocie)	295.120	80.000	375.120
	2	Budowa kolei państwa:			
		A. Dodatki stron interesowanych na budowę:			
	1	Kolei transwersalnej czesko-morawskiej		3.940	3.940
	2	Kolei schrambachsko-kernhofskiej		4.700	4.700
		Suma (Tytuł 2, §§. 1 i 2)		8.640	8.640
	3	Ruch kolei państwa wydzierżawionych:			
	1	Szlak podmokielski:			
		Czynsz dzierżawny za szlak podmokielski (106.750 zł. w złocie)	127.080		127.080
		Suma (Tytuł 3, §. 1)	127.080		127.080
	2	Kolej lokalna Czasław-Zawratec i Czasław-Moczowice:			
		a) Przychody z transportu	115.000		115.000
		b) Przychody rozmaite	6.000		6.000
		Objęcie kwoty funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych		19.000	19.000
		Suma (Tytuł 4, §. 2)	121.000	19.000	140.000
	3	Kolej lokalna Königshan-Zaclerz:			
		a) Przychody z transportu	30.000		30.000
		b) Przychody rozmaite	2.500		2.500
		Objęcie kwoty funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej Spółki kolei lokalnych		3.900	3.900
		Suma (Tytuł 3, §. 3)	32.500	3.900	36.400
		Suma (Tytuł 3, §§. 1—3)	280.580	22.900	303.480

Rozdział	Tytuł	Paragraf	D o c h o d y		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			zł. w walucie austriackiej		
34	4	1	Ruch kolei żelaznych utrzymywany przez państwo i żegluga parowa na jeziorze bodeńskim:		
			<i>Ruch kolei utrzymywany przez państwo:</i>		
			a) Przychody z transportu (w tem 15,403.330 zł. w zlocie)	98,851.500	98,851.500
			b) Wynagrodzenie wydatków na utrzymywanie przez państwo ruchu nowych kolei lokalnych, co do których dla braku potrzebnych podstaw obliczenia nie może być ustanowiony preliminarz szczegółowy	265.000	265.000
			c) Przychody z obrotu soli	1,155.100	1,155.100
			d) Udział w obrocie wspólnym a względnie czysty zysk kolei uściecko-cieplickiej	600.000	600.000
			e) Wszelkie inne przychody (w tem 2,483.650 zł. w zlocie)	7,313.330	7,313.330
			Kwota amortyzacyjna c. k. uprzyw. kolei północno-zachodniej za rozszerzenie budowli w stacyi Kraliki		1.010 1.010
			Kwota amortyzacyjna Węgierskiej spółki akcyjnej żeglugi rzecznej i morskiej w Budapeszcie za przystań w dworcu kolei na wybrzeżu Dunaju		640 640
			Kwota amortyzacji za tory przemysłowe		4.400 4.400
			Dopłata Towarzystwa górniczego alpejskiego za oprocentowanie zakładów torowych w Eisenerz		20 20
			Udział w przychodzie z myta mostowego w Lend		520 520
			Objęcie kwoty funduszu wkładowego:		
			kolei galicyjskiej Karola Ludwika		21.900 21.900
			linii Lublana-Stein		9.100 9.100
			linii austriackiej Spółki kolei lokalnych		315.000 315.000
			kolei żelaznej lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej		494.600 494.600
			linii czerniowiecko-nowosielińskiej		49.300 49.300
			kolei zachodniej czeskiej		846.110 846.110
			kolei granicznej morawskiej		1,256.120 1,256.120
			kolei centralnej morawsko-śląskiej		300.100 300.100
			linii Eisenerz-Vorderberg		36.120 36.120
			Dodatek od c. k. uprzyw. kolei zachodniej czeskiej na koszt rozszerzenia stacyi w Pilzni		100.000 100.000
			Suma (Tytuł 4, §. 1)	108,184.930	3,434.940 111,619.870
	2		Żegluga parowa na jeziorze bodeńskim:		
			a) Przychody z transportu (w tem 165.620 zł. w zlocie)	197.150	197.150
			b) Przychody rozmaite (w tem 1.600 zł. w zlocie)	2.000	2.000
			Suma (Tytuł 4, §. 2)	199.150	199.150
			Suma (Tytuł 4, §§. 1 i 2)	108,384.080	3,434.940 111,819.020
5			Udział państwa w czystym zysku kolei północnej Cesarza Ferdynanda		1,300.000 1,300.000
			Ogółem (Rozdział 34, Tytuły 1—5)	108,959.780	4,846.480 113,806.260

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
Dochody państwa			zł. w walucie austriackiej		
35	XIII. Ministerstwo rolnictwa.				
	1	Kierownictwo naczelne	100		100
	2	Zakłady rządowe naukowe i doświadczalne	62.800		62.800
	3	Kultura krajowa	22.230		22.230
	4	Dochody z funduszu melioracyjnego		875.857	875.857
	5	Nadzór kultury krajowej	102.638	2.448	105.086
	6	Władze górnicze	2.260		2.260
	7	Oplaty wymiarowe i za pozwolenie poszukiwania ciał kopalnych Górnicze zakłady naukowe	262.180 9.500		262.180 9.500
	8	Zakłady rządowe chowu koni	335.840		335.840
		Suma (Tytuly 1—8)	797.548	878.305	1,675.853
	9	Lasy i dobra rządowe:			
	1	Dyrekcje lasów i dóbr	5.110		5.110
	2	Lasy i dobra rządowe	5,962.550	500	5,963.050
	3	Szkoły leśnych	150		150
		Suma (Tytuł 9, §§. 1—3)	5,967.810	500	5,968.310
10		Kopalnie:			
	1	Kierownictwo naczelne	30.918		30.918
	2	Zarząd górniczy w Kirchbichlu	203.150		203.150
	3	Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu	267.695		267.695
	4	Zarząd hutniczy w Celje	593.930		593.930
	5	Dyrekcya górnicza w Idryi	1,142.585		1,142.585
	6	Dyrekcya górnicza w Moście	1,390.572		1,390.572
	7	Dyrekcya górnicza w Przybramie	2,750.510		2,750.510
	8	Inne c. k. kopalnie	725.064		725.064
		Suma (Tytuł 10, §§. 1—8)	7,104.424		7,104.424
		Suma (Tytuly 9 i 10)	13,072.234	500	13,072.734
		Ogółem (Rozdział 35, Tytuly 1—10)	13,869.782	878.805	14,748.587
36	XIV. Ministerstwo sprawiedliwości.				
	1	Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	20.639		20.639
		Wynagrodzenie od gminy miasta Winohrady królewskie za używanie lokalności sądowych w ratuszu		1.600	1.600
		Dopłata gminy Knittelfeld na koszt budowy domu dla sądu Dopłata gminy Franz na koszt budowy domu dla sądu		7.000 200	7.000 200
	2	Domy karne	1,018.840		1,018.840
		Suma (Rozdział 36, Tytuly 1 i 2)	1,039.479	8.800	1,048.279
37	XV. Najwyższa izba obrachunkowa				
38	XVI. Etat emerytalny.				
	1	Dopłata do wydatku emerytalnego straży policyjnej wojskowej, funduszu naukowego, górnictwa	10.123		10.123
	2	Dopłaty urzędników i sług tudzież osób stanu nauczycielskiego w służbie państwa	1,300.000		1,300.000
		Suma (Rozdział 38, Tytuł 1 i 2)	1,310.123		1,310.123

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
				zł. w walucie austriackiej		
39			XVII. Zapomogi i uposażenia.			
	1		Od kraju Istrii za objęty dług indemnizacyjny (2 rata)	10.000		10.000
			Zakłady komunikacyjne.			
	2	1	Zwrót zaliczek bezprocentowych udzielonych Spółce żeglugi parowej na Dunaju		100.000	100.000
	2		Uplatą z nadwyżek czystego dochodu na dług gwarancyjny 4procentowy kolei północno-zachodniej austriackiej		150.000	150.000
	3		6procentowe odsetki od naddatków w zaliczkach gwarancyjnych		5.300	5.300
			Suma (Tytuł 2, §§. 1—3)		255.300	255.300
			Suma (Rozdział 39, Tytuły 1 i 2)	10.000	255.300	265.300
40			XVIII. Dług państwa.			
	1		Wniesione kaucyje i depozyta		580.000	580.000
	2		Długi oddzielnych zakresów służbowych zwrócone przez odnośne etaty	2.431.834		2.431.834
			Suma (Rozdział 40, Tytuły 1 i 2)	2.431.834	580.000	3.011.834
41			XIX. Zarząd długu państwa.			
			Dochody z należności za blankiety do wymiany obligacyj długu państwa	10.000		10.000
			Dochód z formularzy do kwitów na procenta i załączek	850		850
			Suma (Rozdział 41, Tytuły 1—3)	10.850		10.850
42			XX. Dochody z sprzedaży własności nieruchomości państwa.			
	1		Ceny kupna, raty na cenę kupna, odsetki i reszty należności za przedmioty sprzedane w skutek upoważnienia udzielonego w poprzednich ustawach skarbowych lub innych osobnych		45.450	45.450
	2		Należności od lennictw zamienionych w dobra wolnodziedziczne i odkupienie uprawnień		6.550	6.550
	3		Dochody z sprzedaży własności państwa na podstawie artykułu VII. ustawy skarbowej na rok 1897		97.900	97.900
	4		Wynagrodzenie za obciążenie służebnictwami własności państwa na zasadzie artykułu VII. ustawy skarbowej na rok 1897		100	100
			Suma (Rozdział 42, Tytuły 1—4)		150.000	150.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	S u m a
			zł. w walucie austriackiej		
Zestawienie.					
1		I. Dwór cesarski			
2		II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana			
3		III. Rada państwa	6.185		6.185
4		IV. Trybunał państwa			
5		V. Rada Ministrów	807.300		807.300
6		VI. Sprawy wspólne			
7		VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	1,175.373	52.370	1,227.743
8		VIII. Ministerstwo obrony krajowej	394.126		394.126
9		IX. Ministerstwo wyznań i oświaty	6,594.274	175.709	6,769.983
10	do	X. Ministerstwo skarbu	494,995.807	1,260.629	496,256.436
32		XI. Ministerstwo handlu	50,170.870	47.120	50,217.990
33		XII. Ministerstwo kolei żelaznych	103,959.780	4,846.480	113,806.260
34		XIII. Ministerstwo rolnictwa	13,869.782	878.805	14,748.587
35		XIV. Ministerstwo sprawiedliwości	1,039.479	8.800	1,048.279
36		XV. Najwyższa izba obrachunkowa			
37		XVI. Etat emerytalny	1,310.123		1,310.123
38		XVII. Zapomogi i uposażenia	10.000	255.300	265.300
39		XVIII. Dług państwa	2,431.834	580.000	3,011.834
40		XIX. Zarząd długu państwa	10.850		10.850
41		XX. Dochody z sprzedaży własności nieruchomości państwa		150.000	150.000
42		Ogólna suma pokrycia	681,775.783	8,255.213	690,030.996

Załączka II.

Preliminarz wkładów na rok 1897.

W y d a t k i.

Liczba bież.	Gałąź administracyi	Poszcze- gólnie	Razem
		złotych wal. austr.	
A. Ministerstwo spraw wewnętrznych.			
1	Subwencya państwa gminie miasta Pragi na zamierzone budowle pu- bliczne	2,000.000	
Budownictwo wodne:			
2	Urządzenie przystani dla tratw na Weltawie i Łabie	340.000	
3	Dodatek skarbowy na kanalizację Weltawy i Łaby od Pragi do Ustia n. Ł. (1 rata)	840.000	
	Suma	1,180.000	
Nowe budowle zarządu politycznego:			
4	Budowa domu rządowego w Lublanie (2 rata)	150.000	
5	Budowa domu urzędowego w Krakowie	200.000	
	Suma	350.000	
	Razem		3,530.000
B. Ministerstwo wyznań i oświaty.			
<i>a) Szkoły główne:</i>			
1	Wiedeń, instytut higieniczny (1 rata)	100.000	
2	" przebudowanie fabryki broni (1 rata)	270.000	
3	Praga, budynek instytutu medycznego czeskiego	158.000	
4	" ogrody botaniczne (1 rata)	200.000	
5	Innsbruck, instytuty uniwersyteckie (1 rata)	200.000	
6	Kraków, klinika okulistyczna	120.000	
7	" " medyczna	160.000	
8	Budowa domu dla techniki w Wiedniu (1 rata)	100.000	
9	Szkoła główna techniczna w Bernie (1 rata)	170.000	
10	Szkoła główna ziemiaństwa (wydatek dodatkowy)	35.000	
	Suma	1,513.000	
<i>b) Gimnazya:</i>			
11	Wiedeń, dzielnica II (1 rata)	110.000	
12	Praga, gimnazjum akademickie (kupno gruntu)	156.600	
13	" gimnazjum niemieckie na Nowem Mieście w Pradze (grunt pod budowę)	110.000	
14	Ołomuniec, gimnazjum i seminarjum nauczycielskie męskie (1 rata)	150.000	
15	Kraków, III gimnazjum rządowe (1 rata)	160.000	
16	" gimnazjum wyższe rządowe u św. Anny (1 rata)	120.000	
17	Lublana, gimnazjum (1 rata)	100.000	
<i>c) Szkoły realne:</i>			
18	Wiedeń, szkoła realna w dzielnicy II. (kupno gruntu)	90.000	
19	Graz, szkoła realna wyższa rządowa, kupno gruntu 59.000 zł. koszta budowy (1 rata) 70.000 "	129.000	
20	Berno, czeska szkoła realna wyższa rządowa (1 rata)	30.000	
	Suma (b i c)	1,155.600	
	Zniesienie	2,668.600	3,530.000

Liczba bież.	Gałąź administracyi	Poszcze- gólnie	Razem
		złotych wal. austr.	
	Przeniesienie	2,668.600	3,530.000
	<i>e)</i> Szkoły przemysłowe:		
21	Szkoła przemysłowa rządowa w Pradze (1 rata)	40.000	
	<i>d)</i> Szkoły początkowe:		
22	Seminaryum nauczycielskie męskie w Budziejowicach (1 rata)	67.000	
23	Seminaryum nauczycielskie męskie w Litomierzycach (1 rata)	69.000	
24	Seminaryum nauczycielskie męskie i żeńskie w Oppawie (5 rata)	100.000	
	Suma (<i>e</i>)	236.000	2,944.600
	C. Ministerstwo skarbu.		
1	Budowa domu urzędowego w Wiedniu dzielnica III (1 rata)	115.000	
2	Budowa domu urzędowego w dzielnicy XV w Wiedniu	200.000	
3	Budowa domu urzędowego na Porzeczcu w Pradze (1 rata)	100.000	
4	Budowa domu urzędowego w Kołomyi	120.000	
5	Kupno budynku dyrekcji skarbowej powiatowej w Rzeszowie, dotychczas wynajmowanego	108.000	
6	Budowa koszar w Galicyi	2,000.000	2,643.500
	D. Ministerstwo handlu.		
	<i>a)</i> Służba portowa i zdrowotna morska.		
1	Budowa parowca wylawiającego i ratunkowego	50.000	
	<i>b)</i> Zakład poczt i telegrafów.		
2	Zaprowadzenie nowych przewodów telegraficznych i pneumatycznych rurowych	350.000	
3	Zaprowadzenie nowych przewodów telefonicznych rządowych	800.000	
4	Budowa, a według okoliczności kupno domu na pocztę w dworcu kolei zachodniej w Wiedniu	68.000	
	Razem	1,218.000	1,268.000
	E. Ministerstwo kolei żelaznych.		
	<i>a)</i> Budowa kolei żelaznych państwa.		
1	Budowa kolei żelaznych Halicz-Ostrów (Tarnopol) z odnogami do Brzezan i Podhajec	1,344.000	
2	Budowa kolei żelaznej Chodorów-Podwysokie	1,214.940	
3	" " " Stryj-Chodorów	370.000	
4	" " " Przeworsk-Rozwadów	30.000	
5	" " " lokalnej Lipowa-Bożanów (Heinersdorf)	49.470	
6	" " " Mikulowice-Cukmantel	14.690	
7	" " " żelaznej Beraun-Dusznik	857.660	
8	" " " lokalnej Haugsdorf-Weidenau	22.000	
9	" " " Bożanów-Jawornik	24.000	
10	" " " lokalnej-Kraliki (Lichtenau) Schildberg	780.000	
11	" " " Bern-Andersdorf-Hof	375.000	
12	" " " Olbrachcice-Osoblaha	660.000	
	Suma (<i>a</i>)	5,741.760	
	Zniesienie	5,741.760	10,386.100

Liczba bieg.	Gałąź administracji	Poszcze- gólnie	Razem
		złotych wal. austr.	
	Przeniesienie .	5,741.760	10,386.100
	b) Udział w dostarczeniu kapitału na budowę kolei prywatnych.		
13	Budowa kolei dolno-krańskich od Lublany do Rudolfowa i Straży, tudzież od Wielkiego Lupu do Koczewia (5 i ostatnia rata)	500.000	
14	Budowa kolei lokalnych:		
	Wiener-Neustadt Schneeberg	200.000 zł.	
	Zell am See-Krimml	320.000 "	
	Rakownik-Młac	194.000 "	
	Czerzany-Kolin z odnogą do Kacowa	300.000 "	
	Strakonice-Brzeźnice	200.000 "	
	Nowe Dwory-Wezeryce	130.000 "	
	St. Pölten-Kirchberg	200.000 "	
	Borki Wielkie-Grzymałów	210.000 "	
	Blatna-Nepomuk	22.000 "	
	Brzeźnica-Rožmítal	32.000 "	
	Karlówary-Merkelsgrün	40.000 "	
	Obergrafendorf-Mank	80.000 "	
	Göpfritz-Raabs	40.000 "	
		1,968.000	
15	Dodatek państwa na urządzenie szlaku kolei lokalnej Chabówka-Nowy targ	1,300.000	
16	Dodatek państwa na budowę kolei żelaznych Łuzany-Zaleszczyki, Hliboka-Seret, Radowce-Frassin (Brodina) i Nepolokowce-Wyżnica, jednorazowy dodatek państwa	1,500.000	
	Suma (b) .	5,268.000	
	c) Ruch kolei żelaznych utrzymywany przez państwo.		
17	Urządzenie drugich torów:		
	Salzburg—granica państwa	126.000 zł.	
	Wels—Salzburg (1 rata)	100.000 "	
	Lwów—Złoczów (4 rata)	248.850 "	
		474.850	
18	Rozszerzenie stacji i ich urządzeń:		
	Udział kolei państwa w rozszerzeniu stacji Heiligenstadt i Hütteldorf (1 rata)	200.000 zł.	
	Stacja Salzburg (1 rata)	120.000 "	
	" Bilin i Zatec (1 rata)	150.000 "	
	" Nowy Sącz	50.000 "	
	" Przemysł	100.000 "	
	" i przystanek osobowy w Małym Schwechacie (3 rata)	30.000 "	
	" Budziejowice (5 rata)	100.000 "	
	" Cheb (5 rata)	10.000 "	
	" Praga i zakład wozniczy w Nusslu (7 rata)	150.000 "	
	" i warsztat w Wiedniu	115.000 "	
	" " " w Knittenfeldzie (4 rata)	100.000 "	
	Dworzec zestawowy Podgórze-Płaszów (4 rata)	100.000 "	
	Warsztat w Lounach	84.600 "	
	" w Lincu (12 rata)	86.000 "	
	Różne stacje	800.000 "	
	Rozszerzenie zakładu warsztatowego w Przemysłu	8.000 "	
		2,203.600	
19	Rozszerzenie zakładów z powodu dobiegu kolei lokalnych	200.000	
20	Budynek mieszkalny dla urzędników i służ	300.000	
21	Budowa budek strażniczych, rozmaite naprawy w nich i w budkach sygnałowych itd.	78.000	
22	Powiększenie użyteczności poszczególnych linii:		
	Tor dojazdowy i plac zwrotniczy w Podgórzu (1 rata)	50.000 zł.	
	Wszelkie inne roboty na rozmaitych liniach	470.000 "	
	Zniesienie .	3,776.450	10,386.100

Liczba niez.	Gałąź administracji	Poszcze- gólnie	Razem
		złotych wal. austr.	
	Przeniesienie	3,776.450	10,386.100
23	Przejazd górą na gościńcu lwowskim w Stacji Przemysł—Bakończyce i drugi tor w trójkącie połączenia tamże	222.700	
24	Przejazd dołem w Krakowie	50.000	
25	Urządzenia warsztatowe	400.000	
26	Kupno przedmiotów taboru i rezerw: 1000 wozów towarowych 2,250.000 zł. Pomnożenie wozów osobowych i służbowych na kolei Lambach-Gmunden 15.000 „	2,265.000	
27	Na szkołę początkową i kaplicę przy kolonii założonej w Nowym Sączu (2 rata)	40.000	
28	Wszelkie inne wydatki zarządu kolei żelaznych państwa: rozszerzenia, tory do zakładów przemysłowych, jakoteż rozmaite wydatki nieprzewidziane	300.000	
	Suma	7,054.150	
	Razem		18,063.910
F. Ministerstwo rolnictwa.			
<i>a) Lasy i dobra:</i>			
1	Wkłady w lasach państwa (1 rata)	500.000	
2	Ulepszenia w byłej lenności Vrana w Dalmacji	50.000	
<i>b) Kopalnie:</i>			
3	Most, odwrócenie strumienia	150.000	700.000
G. Ministerstwo sprawiedliwości.			
Nowe budowle zarządu sprawiedliwości:			
1	Budowa domu dla sądu obwodowego i na więzienie w Wels (3 rata)	150.000	
2	Budowa domu sądowego i więziennego w Bozen (5 rata)	100.000	
3	Budowa domu sądowego w Lublanie (1 rata)	100.000	
4	Budowa domu dla sądu obwodowego w Gorycyi (1 rata)	100.000	
5	Rozszerzenie budynku sądu karnego w Pradze (3 rata)	120.000	
6	Budowa domu dla sądu i na więzienie w Pilzni (1 rata)	100.000	
7	Budowa domu dla sądu i na więzienie w Ołomuńcu (2 rata)	100.000	
8	Rozszerzenie domu sądowego i na więzienia w Wadowicach (1 rata)	50.000	
9	Kupno domu dla sądu w Sanoku	165.000	985.000
	Wydatek na wkłady ogółem		*) 30,135.010
*) Z prawem używania do końca grudnia 1898.			

Pokrycie.			
Liczba bież.	Gałąź administracyi	Poszcze- gólnie	Razem
		złotych wal. austr.	
Ministerstwo kolei żelaznych.			
<i>a) Budowa kolei żelaznych państwa.</i>			
<i>A) Dopłaty stron interesowanych</i>			
1	na budowę kolei żelaznej Chodorów-Podwysokie	500.000	
2	" " " lokalnej Lipowa-Bozanów (Heinersdorf)	12.560	
3	" " " Mikulowice-Cukmantel	9.080	
4	" " " Kraliki (Lichtenau)-Schildberg	200.000	
5	" " " Bärn-Andersdorf-Hof	67.000	
6	" " " Olbrachcice-Osobłacha	287.000	
 <i>B) Objęcie kwoty funduszków wkładowych:</i>			
Linii austriackiej spółki kolei lokalnych celem pokrycia wydatków na budowę kolei lokalnych:			
7	Lipowa-Bozanów (Heinersdorf)	36.910	
8	Mikulowice-Cukmantel	5.610	
9	Hangsdorf-Weidenau	22.000	
10	Bozanów-Jawornik	24.000	
11	Czeskiej kolei zachodniej na pokrycie wydatków budowy kolei żelaznej Berun- Duszniak	857.660	
12	Morawskiej kolei granicznej na pokrycie wydatków budowy kolei lokalnej Kraliki (Lichtenau)-Schildberg	580.000	
Morawsko-śląskiej kolei centralnej na pokrycie wydatków budowy kolei lokalnych:			
13	Bärn-Andersdorf-Hof	308.000	
14	Olbrachcice-Osobłacha	373.000	
			3,282,820
 <i>b) Udział w gromadzeniu kapitału na budowę kolei prywatnych.</i>			
15	Objęcie kwoty funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerńowiecko-jasskiej celem przyczynienia się państwa do budowy kolei żelaznych Lużany-Zaleszczyki, Hliboka-Seret, Radowce-Frassin (Brodina) i Napolokowce-Wyznica		1,500.000
Razem			4,782,820

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 1. lutego 1897.

Treść: № 35. Przepis wykonawczy o podatkach osobistych bezpośrednich.

35.

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220),

o podatkach osobistych bezpośrednich.

Rozdział I, o powszechnym podatku zarobkowym.
(Ogłoszony rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 28.
stycznia 1897.)

Oddział I.

Obowiązek opłaty, uwolnienia, wykonywania przemysłu za granicą.

Artykuł 1.

Obowiązek opłaty. (§§. 1, 2.)

1. Według §. 1 podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlega każdy, który w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych trudni się jakimś zajęciem mającemu zysk na celu. oddaje się jakimś zajęciu mającemu zysk na celu.

Według §. 2 nie podlegają jednak podatkowi zarobkowemu powszechnemu:

a) Przedsiębiorstwa mające obowiązek składania rachunków publicznie.

Przedsiębiorstwa, które jako mające obowiązek składania rachunków publicznie, poddawane być mają osobnemu podatkowi zarobkowemu według rozdziału II. są szczegółowo oznaczone w odnośnych postanowieniach przepisu wykonawczego do rozdziału drugiego;

b) zatrudnienia wykonywane w stosunku służbowym za zapłatą lub wynagrodzeniem;

c) gospodarstwo rolne i leśne z pewnymi ograniczeniami, poniżej (art. 3) szczegółowo wyliczonymi.

2. Pod względem obowiązku opłacania podatku zarobkowego nie stanowi to różnicy, czy przedsiębiorstwo lub zatrudnienie podlega czy nie podlega postanowieniom ustawy przemysłowej, czy wykonywanie go przynosi rzeczywiście nadwyżki czy nie (porównaj także artykuł 23), nakoniec czy nadwyżki przeznaczane lub obracane są na zaspokojenie osobistych potrzeb przedsiębiorcy, czyli też na powiększenie przedsiębiorstwa lub na inne cele.

Również nie uchyla to powinności opłacania podatku zarobkowego, jeżeli przedsiębiorstwo lub zatrudnienie mające zysk na celu, służy zarazem interesowi publicznemu lub powszechnie użytecznemu, jak np. praktyka lekarska itp.; albo jeżeli przedsiębiorca w szczególnych przypadkach oddaje płody swoje lub czyni świadczenia bądź bezpłatnie bądź po zniżonych cenach, jak na przykład, gdy zakłady naukowe udzielają naukę pewnym uczniom bezpłatnie, gdy lekarze pod pewnymi warunkami leczą bezpłatnie część swoich chorých itp.

3. Podatnikami są zarówno osoby pojedyncze jak i spółki, np. jawne spółki handlowe, spółki komandytowe itp., tudzież osoby prawne, o ile nie podlegają podatkowi zarobkowemu według rozdziału II. Jeżeli więcej osób wykonywa wspólnie jakieś przedsiębiorstwo lub zatrudnienie, podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlegające (§. 77), osoby te stanowią odnośnie do podatku osobny i samoistny podmiot podatkowy.

4. Jeżeli ten sam (w myśl powyższego ustępu) podatnik wykonywa kilka przedsiębiorstw lub zatrudnień pod rozmaitemi firmami, nie pomnaża się przez to ilość podmiotów podatkowych.

W wygotowaniach urzędowych należy jednak mieć odpowiedni wzgląd na firmę.

Artykuł 2.

Porównanie z przedsiębiorstwami i zatrudnieniami podlegającymi podatkowi zarobkowemu według patentu o tymże podatku.

Co się tyczy koła przedsiębiorstw i zatrudnień, podlegających zasadniczo podatkowi zarobkowemu powszechnemu, okazuje się w porównaniu z postanowieniami patentu o podatku zarobkowym — pominawszy uwolnienie od podatku gospodarstw rolnych i leśnych, o którym mówi się dokładnie w następnym artykule — co następuje:

- a) Przedsiębiorstwa, na których cięży obowiązek składania rachunków publicznie, nie podlegają już podatkowi zarobkowemu w taki sam sposób jak inne rodzaje przemysłu podatkowi zarobkowemu poddane, lecz podlegają podatkowi zarobkowemu według rozdziału II.
- b) W patencie o podatku zarobkowym uznani są za podlegających temu podatkowi ci, którzy trudnią się przemysłem, fabrykami, przedsiębiorstwami handlowymi lub innymi zysk przynoszącymi zatrudnieniami tego rodzaju, podczas gdy teraz podlegać będzie podatkowi zarobkowemu powszechnemu każdy, kto tylko wykonywa jakieś przedsiębiorstwo zarobkowe lub zatrudnienie zysk na celu mające.

W szczególności podlegają więc podatkowi zarobkowemu powszechnemu dzierżawy rolnicze, jakoteż przedsiębiorstwa górnicze i hutnicze — rozumie się, o ile nie cięży na nich obowiązek składania rachunków publicznie — a niemniej także przedsiębiorstwa wydobywania oleju skalnego lub wosku ziemnego; gliniarnie, żwirownie, piaskarnie i tym podobne przedsiębiorstwa, w których substancją ziemi wydobywa właściciel gruntu, podlegają podatkowi zarobkowemu w takim razie, jeżeli z tem łączy się dalsze obrabianie materiału (§. 2, l. 3, lit. b, prwn. także art. 3, II, lit. d).

- c) Nadto podlegają zasadniczo podatkowi zarobkowemu powszechnemu uwolnieni od niego w §. 2, lit. e), f), g) patentu o podatku zarobkowym literaci, artyści sztuk obrazujących i wyzwolonych, lekarze, położne i nauczyciele (o ile według następnej lit. d) nie służy im uwolnienie), podobnie kolektanci loteryjni, trafikanci tytoniu itp. i to bez względu na wysokość dochodu, a więc nawet wtedy, gdy tenże wynosi mniej niż 630 zł.

d) Natomiast ustanowione w §. 2, l. 2 ustawy wyjęcie zatrudnień wykonywanych w stosunku służbowym za zapłatą lub wynagrodzeniem obejmuje to samo koło zarobkujących, co §. 2, lit. b), c), d) patentu o podatku zarobkowym. Agenci pobierający prowizję, podlegać będą na przyszłość powszechnemu podatkowi zarobkowemu pod tymi samymi warunkami, pod którymi podlegali dotychczasowemu podatkowi zarobkowemu.

e) Wyzierzawiający przemysł, którzy dotychczas musieli wprawdzie opłacać podatek dochodowy I. klasy, lecz nie podlegali podatkowi zarobkowemu, nie podlegają też podatkowi zarobkowemu powszechnemu; natomiast czynsz dzierżawny, o ile nie jest opłacany przedsiębiorstwu, na którym cięży obowiązek składania rachunków publicznie, poddawać należy podatkowi rentowemu według rozdziału III.

O ile przy pierwszym rozkładzie i przy oznaczaniu kontyngentów spółek należy mieć wzgląd na podatek dochodowy I. klasy, który wydzierzawiający swój przemysł dotychczas opłacali, postanowione jest w artykułach 11, VII i 45, l. 4.

Artykuł 3.

Stosunek do gospodarstw rolnych i leśnych.

(§. 2, l. 3.)

I. W §. 2, l. 3 uznaje ustawa z wyjątkami niżej pod II wyluszczone, gospodarstwa rolne i leśne łącznie z ogrodnictwem, łowiectwem i rybołóstwem za niepodlegające podatkowi zarobkowemu.

Będą uważane za należące do rolnictwa i leśnictwa:

- a) Rolniczy i leśniczy przemysł uboczny, o ile tenże przerabia w pierwszym rzędzie własne produkta; nie są jednak objęte tem postanowieniem browary, gorzelnie podatkowi konsumcyjnym podlegające, fabryki cukru i inne przedsiębiorstwa z wybitnym charakterem przemysłowym.

Przeto browary, gorzelnie i fabryki cukru podatkiem konsumcyjnym obciążone, podlegają bezwarunkowo podatkowi zarobkowemu powszechnemu.

Natomiast inne rodzaje ubocznego przemysłu rolniczego uwolnione są od podatku zarobkowego, jeżeli

1. przerabiają zwyczajnie własne produkta;
2. nie mają wybitnego charakteru przemysłowego.

O tem, czy ziszcza się ten ostatni warunek, orzekać należy według okoliczności poszczególnego przypadku.

Jeżeli nie ziszcza się jeden z warunków wyżej pod 1 lub 2 oznaczonych, powstaje powinność opłacania podatku zarobkowego.

Ustawa dodaje jeszcze, że zastosowaniu powyższego postanowienia nie sprzeciwia się, jeżeli wyjątkowo dla utrzymania normalnej wysokości ruchu przerabiane są płody nie własnej produkcji.

Według tego przerabianie płodów nie własnej produkcji nie będzie jeszcze uzasadniało powinności płacenia podatku zarobkowego w szczególności wtedy, gdy produkcja urządzona jest na pewną stopę a przez jakieś wydarzenie żywiołowe lub nieszczęsną przygodę, np. nieurodzaj, wybuch zarazy między bydłem itp., uzyskiwanie płodu, prawidłowo do przerabiania potrzebnego, stanie się tak niemożliwym, że dla utrzymania ruchu na normalnym stopniu obce płody muszą być wyjątkowo i pomocniczo przybierane.

- b) Zużycie substancji ziem paryfikacyjnych (§. 16 ustawy z dnia 24. maja 1869 Dz. u. p. Nr. 88) przez właściciela gruntu, o ile dalsze obrobienie nie było przedsięwzięte (porówn. powyżej art. 2, lit. b).
- c) Sprzedaż własnych produktów rolnych i leśnych, z wyjątkiem drobnej przemysłowo wykonywanej sprzedaży tychże w stale otwartych, do tego celu przeznaczonych sklepach i składach, założonych nie w miejscach produkcji rolnej i leśnej.

Przez siedzibę przemysłu rolnego i leśnego rozumie się każde miejsce, w którym leży część majątności ziemskiej. Jeżeli naprzykład jakaś majątność ziemska rozciąga się na dwie lub więcej gmin, właściciel gruntu może bez obowiązku opłacania podatku zarobkowego urządzić zakłady sprzedaży w każdej z tych gmin, w których leży jego majątność ziemska. Również za siedzibę przemysłu rolnego uważa się także miejsce zamieszkania podatnika, o ile gospodarka rzeczonyj majątności ziemskiej prowadzona jest rzeczywiście z tego miejsca zamieszkania. Zdarzać się to będzie mianowicie w tych razach, w praktyce nie nader rzadkich, gdy dwie gminy stykają się z sobą i majątność ziemska leży w jednej gminie, mieszkanie zaś podatnika znajduje się niedaleko od niej, ale przypadkowo w innej gminie politycznej, w skutek czego właściciel gruntu może ze swego mieszkania prowadzić całe gospodarstwo swojej posiadłości gruntowej.

Rozumie się zresztą samo przez się, że przy ocenianiu intratności zakładów sprzedaży tego rodzaju, podatkowi zarobkowemu podlegających, brać należy na uwagę nie całkowitą

wartość odbytu, lecz tylko powiększenie się wartości płodów surowych z powodu sprzedawania ich w miejscu zakładu sprzedaży.

II. Natomiast nie są objęte uwolnieniem słuzącym gospodarstwom rolnym i leśnym a przeto podlegają powszechnemu podatkowi zarobkowemu:

- a) Łowiectwo na cudzym gruncie. Dzierżawcy polowania, o ile w ogóle dzierżawa polowania jest zatrudnieniem mającym zysk na celu, podlegają więc podatkowi zarobkowemu. Czy dzierżawa polowania ma na celu zysk, czy dzierżawi się je tylko dla rozrywki, oceniać należy według stosunków każdego z osobna przypadku.
- b) Rybołostwo w wodach wolnych i dzierżawionych, jakoteż w wodach publicznych. Nie podlega więc podatkowi zarobkowemu powszechnemu użytkowanie własnych praw rybołostwa, czy to połączonych z posiadłością gruntową, czyli też niezawisłe od niej istniejących. Natomiast podlega podatkowi zarobkowemu dzierżawca rybołostwa, jakoteż rybak łowiący w wodach wolnych i publicznych, wszyscy jednak tylko w takim razie, jeżeli trudnienie się rybołostwem jest zatrudnieniem mającym na celu zysk.
- c) Rybołostwo morskie — jednakowoż także tylko w tym razie, jeżeli jest zatrudnieniem wykonywanym dla zysku; dotychczasowe bezwarunkowe uwolnienie od podatku zarobkowego rybołostwa morskiego w Przymorzu jest §. 6ym uchylone. Stosowanie stóp podatku zarobkowego najniższych klas, w porównaniu z patentem o podatku zarobkowym nader niższych, jakoteż postanowienie §. 5go pozwolą unikać wszelkiej srogości przy opodatkowaniu rybaków morskich.
- d) Zarobek z dzierżawy gruntów i gospodarstw. Należą tutaj nie tylko właściwe dzierżawy rolnicze, lecz także gospodarstwa nabiałowe i mleczarnie, zakłady tuczenia bydła i hodowli ryb na gruntach dzierżawionych lub najętych, wycinanie lasów na podstawie kontraktów o wycięcie, wyrobek dzierżawionych żwirowni, kamieniołomów itp.
- e) Ogrodnictwo sztuczne i handlowe. Już w §. 29 ustawy o urządzeniu podatku gruntowego z dnia 24. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 88, ta gałąź przemysłu odróżniona jest od ogrodnictwa rolniczego, powiedziano tam bowiem: ogrody, które tylko przez zastosowanie szczególnego przemysłu przywiedziono do nadzwyczajnie wysokiej intratności, lub są przez ogrodników przemysłowo uprawiane, nie mają być

z tej przyczyny szacowane wyżej niż inne, które stosownie do wszystkich innych stosunków swoich znajdują się na tej samej stopie.

Czy w poszczególnym przypadku przedsiębiorstwo jest przemysłowym, nie zawsze można orzec według cech ogólnych. Posiadanie karty przemysłowej lub należenie ogrodnika do stowarzyszenia przemysłowego ogrodników sztucznych i handlowych, uzasadniać będzie zawsze domniemanie, że przedsiębiorstwo podlega podatkowi zarobkowemu.

Artykuł 4.

Uwolnienia. (§. 3.)

Od podatku zarobkowego powszechnego uwolnione są:

1. Przedsiębiorstwa, które Rząd utrzymuje w ruchu na zasadzie praw państwa lub w celach administracji publicznej.

Ponieważ przedsiębiorstwa państwa uważane będą zwyczajnie za podlegające obowiązkowi składania rachunków publicznie, przeto mówić się o nich będzie w odnośnych postanowieniach przepisu wykonawczego do rozdziału II.

2. Zarobek z dzierżawy takich gruntów i gospodarstw, które dzierżawca i jego rodzina sami uprawiają, chociażby z czasową i wyjątkową pomocą najemników.

Postanowienie to nie ma na celu cofnąć uwolnienia od podatku, jeżeli dzierżawca z powodu szczególnych zdarzeń, np. choroby itp., albo w czasie żniwa używa przemieszując obcych sił pomocniczych, np. wyrobników. Jednakże stałe zatrudnianie wyrobnika lub służącego w gospodarstwie wiejskiem pozbawiałoby uwolnienia od podatku.

3. Robotnice, trudniące się zwykłymi robotami ręcznymi lub czynnościami wyłącznie w mieszkaniu pracodawców lub u siebie bez pomocników.

Tu należą naprzykład szwaczki a to także wtedy, gdy używają машиnek szyjących, tudzież praczki, prasowaczki, posługaczki itp., nie należą zaś krawcowe lub modniarki zawodowo wykształcone itp.

4. Zatrudnienia poboczne drobnych gospodarzy wiejskich wykonywane tylko czasowo i nie z rzemiosła, tudzież sprzedaż tak wyrobionych produktów.

Tu należy naprzykład służące w pewnych okolicach producentom wina prawo szynkowania wina własnej uprawy, i wydawania potraw, o ile to dzieje się tylko czasowo i nie z rzemiosła, tudzież używanie zaprzęgów do gospodarstwa wiejskiego potrzebnych, czasowo do innej woźby. O ile zatrud-

nienia uboczne są uwolnione nawet bez tych ograniczeń, obacz niżej punkt 7.

5. Co do trudniących się przemysłem domowym, odsyła się do dokładnej instrukcyi podanej w artykule 28.

6. Studenci dający lekcyje prywatne, tudzież inne osoby trudniące się daniem lekcyi prywatnych lub piśmiennictwem jako zatrudnieniem pobocznem, które nie przynosi im dochodu wystarczającego na utrzymanie życia.

Postanowienie to ma na celu uwolnić tak władze rozkładające jak i strony od uciążliwych dochodzeń co do zatrudnień tak drobnego rozmiaru, że zgoła nie mogą mieć na celu pokrycia wydatków utrzymania; tak np. gdy urzędnicy udzielają lekcyi pojedynczych lub nauczyciele tylko przy sposobności zajmują się pracami literackimi. Uwolnienie jednak nie rozciąga się na osoby, których właściwą zawodową czynnością jest nauczycielstwo lub pisarstwo. Gdyby atoli także w przypadkach tego ostatniego rodzaju zarobek nie wystarczał na pokrycie wydatków utrzymania życia, nie stosuje się postanowienie §. 3go, punkt 6, lecz rozważyć należy, czy nie zachodzą warunki potrzebne do zastosowania §. 5go.

7. Zatrudnienia uboczne w ogólności, jeżeli zarobek, jaki przynoszą, nie przewyższa 50 zł. i jeżeli nie mają być uważane za część stałego rozciąglejszego przedsiębiorstwa przemysłowego.

Przez zarobek rozumieć należy czysty zarobek a nie dochód brutto.

Przez „przedsiębiorstwo przemysłowe“ nie rozumie się oczywiście gospodarstwa rolnego, tak że np. gospodarzowi wiejskiemu, którego zatrudnieniem pobocznem jest furmanka, jeżeli zarobek z niej nie przynosi 50 zł., nie można uwolnienia od podatku odmawiać na tej podstawie, że furmanka stanowi część stałego rozciąglejszego przemysłu rolnego.

Uwolnienie stosuje się także do zatrudnień pobocznych, gdy zatrudnienie główne nie podlega podatkowi zarobkowemu, naprzykład do zatrudnień pobocznych osób zostających w stosunku służbowym i najemniczym.

Natomiast nie byłoby dopuszczalne uwalnianie przekupnia towarów rozmaitych od podatku za prowadzony pobocznie wyszynk lub drobną sprzedaż napojów wysokowych, albo za licencję do sprzedaży tytoniu, za agencję ubezpieczeń itp., chociażby te ostatnie zatrudnienia nie przynosiły 50 zł. osobnego zarobku.

8. Osoby, które będąc niezdolnymi do trudnienia się przemysłem dającym stałe utrzymanie, zajmują się pracami przemysłowemi bez pomocników celem częściowego opędzenia kosztów swego utrzymania.

Tu należą osoby ułomne, stare, kaleki, które nie mogą wprawdzie wykonywać zupełnie żadnego przemysłu, jednakowoż załatwiają niektóre czynności przemysłowe.

Przydatek „celem częściowego opędzenia kosztów swego utrzymania“ rozumieć należy w ten sposób, że z powodu ich ułomności zarobek nie jest dostateczny. Rozumie się samo przez się, że gdyby osoba taka przez krótszy lub dłuższy czas była pozbawiona wszelkich innych dodatków i w skutek tego była zmuszona utrzymywać się jedynie z tego niedostatecznego zarobku, nie można wywodzić z tego, że podlega podatkowi zarobkowemu, jak niemniej z tego, że osoba taka posiada kartę przemysłową lub licencję.

O uwolnieniach w myśl §. 5 mówi artykuł 21.

Artykuł 5.

Warunkowe uwalnianie przedsiębiorstw publicznych dobroczynnych lub powszechnie użytecznych. (§. 4.)

Wnioski co do przyznania uwolnień w §. 4ym przewidzianych, naprzykład na rzecz kuchni ludowych, zakładów żupowych i herbacianych, kąpiel ludowych, zakładów leczniczych humanitarnych, zakładów naukowych itp. mogą być czynione nietylko na podstawie odnośnych próśb stron, lecz także z urzędu, jeżeli władza lub komisya po zbadaniu stosunków uzna, że ziszczają się warunki do przyznania tego uwolnienia a nie zachodzą żadne wątpliwości.

Przyznawanie tych uwolnień nie służy komisji podatku zarobkowego, lecz tylko Ministerstwu skarbu, któremu też we wszystkich takich przypadkach należy zdawać sprawę za pośrednictwem Władzy skarbowej krajowej.

Artykuł 6.

Utrzymanie w mocy i uchylenie uwolnień i powodów do uwolnień, które dotychczas miały wagę. (§§. 6 i 7.)

A. Ustawa mówi w §. 6 o dalszem trwaniu mocy obowiązującej pewnych postanowień ustawowych, których przedmiotem są powody uwalniające od podatku zarobkowego.

Wszelkie powody uwalniające, w §. 6 ustawy wyraźnie nie wymienione, mają ustać od chwili, gdy ustawa wejdzie w wykonanie, z zastrzeżeniem postanowienia §. 7go.

Do uwolnień od podatku zarobkowego w ostatnim ustępie §. 6 uchylonych, należą w szczególności następujące:

1. Uwolnienie od podatku zarobkowego w mieście Tryeście;

2. uwolnienie rybołostwa morskiego w Przy-
morzu;

3. uwolnienie wyrabiających proch strzelniczy, o ile są przemysłowcami samoistnymi a nie muszą być uważani za zostających tylko w stosunku służbowym lub najemniczym, w którym to razie stosownie do §. 2, l. 2 nie podlegają podatkowi zarobkowemu powszechnemu;

4. czasowe uwolnienie od podatku służące fabrykom cukru i syropu na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 11. stycznia 1831. Zb. ustaw pol. T. 59, Nr. 6.

Przeto w przyszłości nie będzie już miało miejsca uwalnianie na zasadzie tych uchylonych powodów do uwolnienia od podatku zarobkowego.

B. Natomiast w §. 7 zajmuje się ustawa przyszłym okresem czasowych uwolnień, które zostały przyznane poszczególnym przedsiębiorstwom na podstawie dotychczasowych powodów uwalniających.

Jeżeli więc np. poszczególne fabryki cukru, zanim jeszcze ustawa zaczęła obowiązywać, uzyskały już na zasadzie Najwyższego postanowienia pod A. l. 4 wzmiankowanego, czasowe uwolnienie od podatku, będą w myśl §. 7go używały tego uwolnienia w czasie jego trwania, którego rozciągłość jest w §. 7 oznaczona, równie jak wszyscy inni, których, zanim ustawa ta weszła w wykonanie, uwolniono czasowo od podatku zarobkowego a względnie od podatku dochodowego I. klasy.

Artykuł 7.

Stosunek do krajów korony węgierskiej i zagranicznych. (§§. 8 aż do 10.)

I. W stosunku do krajów korony węgierskiej zatrzymują moc swoją postanowienia traktatu cłowego i handlowego, tudzież ustawy z dnia 28. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 89.

Toż samo obowiązywać ma także w stosunku do Bośni i Hercegowiny (ustawa z dnia 12. grudnia 1879, Dz. u. p. Nr. 136).

II. W stosunku do krajów zagranicznych odróżnia ustawa rozciąganie przemysłu tutejszo-krajowego za granicę (§. 9), od rozciągania przemysłu zagranicznego na kraje tutejsze (§. 10).

A. 1. W pierwszym przypadku przyjmuje się za prawidło, że przemysł wykonywany z siedziby tutejszo-krajowej lub z tutejszo-krajowego zakładu przemysłowego podlega podatkowi zarobkowemu powszechnemu w całym swoim zakresie.

2. Na taki zaś przypadek, gdy przedsiębiorstwo tutejszo krajowe wykonywa za granicą przemysł, stały, pozakładawszy tam do tego celu filie, stacye fabrykacyi, kupna lub sprzedaży albo w jakikolwiek inny sposób, wydane są szczególne postanowienia Mianowicie w przypadkach takich ta część przemysłu, o ile za granicą jest od niej pobierany poda

tek tego samego rodzaju, to jest podatek zarobkowy lub przemysłowy, nie podlega opodatkowaniu w krajach tutejszych. Jednakże w krajach tutejszych opłacać należy najmniej czwartą część podatku przypadającego od całego zakresu przemysłu.

3. Dowód istnienia stałego zakładu przemysłowego za granicą, jakoteż faktu i rozmiarów opodatkowania za granicą złożyć ma podatnik. W razie wątpliwości co do stosunków w ustępie niniejszym wzmiankowanych zdać należy sprawę Ministerstwu skarbu.

4. Z postanowień tych wynika, że rozciągnięcie przemysłu tutejszo-krajowego na kraje zagraniczne bez otworzenia tam zakładu przemysłowego, a więc np. uczęszczanie na jarmarki zagraniczne, sprzedawanie towarów kupcom zagranicznym, odbywanie podróży przemysłowych za granicą itp. nie nadaje podatnikowi prawa, żeby część jego przemysłu wyłączona została od opodatkowania w krajach tutejszych.

5. O ile zaś za granicą utrzymywany jest stały zakład przemysłowy, natenczas uwalnia się warunkowo przemysł zagraniczny, mianowicie wtedy, gdy od tego stałego przemysłu za granicą pobierany jest podatek tego samego rodzaju i o ile w skutek tego odpada nie więcej jak trzy czwarte części podatku, jakiby należał się od całego przemysłu.

6. Do ocenienia, w jakim stopniu od przemysłu za granicą podatek jest pobierany, potrzebna jest wiadomość, jaka część przemysłu podlega za granicą podatkowi, np. jeżeli to jest zakład produkcyjny, czy podatek zagraniczny wymierzany bywa ze względu na całą produkcję, czyli też jedynie od części produktów za granicą pozbywanych; albo, jeżeli to jest stacya sprzedaży, czy opodatkowanie zagraniczne bierze na wzgląd cały zysk osiągnięty z towarów za granicą sprzedanych, czy tylko część tego zysku odpowiednio towarom tutejszego pochodzenia.

7. Władza wymierzająca winna utworzyć sobie sąd, jaka kwota podatku przypadłaby w stosunku do średniej intratności od całego tutejszo-krajowego i zagranicznego przemysłu razem, bez względu na opodatkowanie zagraniczne. Z tą kwotą podatkową porównać należy ową kwotę podatku, która przypadłaby na część przemysłu podlegającą podatkowi w krajach tutejszych. Jeżeli ta ostatnia wynosi czwartą część kwoty uznanej za stosowną dla całego przemysłu lub więcej, przypisać należy podatek w tej kwocie. Gdyby zaś w stosunku do rozciągłości przemysłu podlegającego opodatkowaniu w krajach tutejszych, przypadła mniej niż wynosi czwartą część kwoty podatkowej odpowiedniej całemu przemysłowi, wziąć należy na przepis jednakowoż część czwartą.

8. Między innymi mogłyby zdarzyć się tu następujące przypadki.

a) Fabryka z zakładem filialnym za granicą. Produkcya filii zagranicznej wynosi połowę produkcji całego przedsiębiorstwa; kwota podatku odpowiednia całemu przemysłowi 520 zł.

α) Filia zagraniczna opłaca podatek za granicą od całej tamtejszej produkcji; na przemysł tutejszo-krajowy przypadają w stosunku do ilości produkcji 260 zł., to jest więcej niż czwartą część 520, wymierzyć przeto należy 260 zł.

β) Za granicą opłacany jest podatek tylko ze względu na odbyty zagraniczny, wynoszący np. połowę produkcji zagranicznej. Na przemysł podlegający podatkowi w krajach tutejszych przypadają trzy czwarte części 520, to jest 390, okrągło 400 zł., więcej niż czwartą część, wymierzyć więc należy 400 zł.

b) Zagraniczna stacya sprzedaży tutejszo-krajowej fabryki. Cały produkt sprzedaje stacya zagraniczna; kwota podatku odpowiednia całemu przemysłowi wynosi 520 zł.

α) Stacya zagraniczna opłaca podatek od całego odbytu bez względu na towary tutejszego pochodzenia. Nic więc nie pozostaje do opodatkowania w krajach tutejszych. Jednakowoż podatek należy wziąć na przepis, a to w czwartej części 520, to jest w kwocie 130, okrągło 140 zł.

β) Za granicą pobierany jest podatek wprawdzie ze względu na cały obdyt, ale z uwzględnieniem towarów tutejszego pochodzenia, a więc np. tylko w połowie kwot, jakieby przypadły.

W przypadku tym przypada na przemysł tutejszo-krajowy połowa całego podatku, to jest 260 zł.

B. 1. Drugi przypadek w §. 10 ustawy nadmieniony, tyczy się rozciągania przemysłu lub zatrudnienia w myśl §. 1go podatkowi podlegającego, z zakładu przemysłowego leżącego za granicą lub w braku takowego z leżącej za granicą siedziby podatnika, na królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa.

2. Powinność opłacania podatku w krajach tutejszych, o ile istniejące traktaty z państwami zagranicznymi nie zawierają odmiennych pod tym względem postanowień, uzasadnia się przez zaprowadzenie zakładów przemysłu, agentur w krajach tutejszych, przez używanie tamże taboru, np. przez rozciąganie przemysłowego przewozu osób lub towarów, jakoteż przemysłu żeglarskiego na kraje tutejsze, nadto przez wysyłanie kupców podróżujących do krajów tutejszych (prw. także artykuł 62), nakoniec przez osobiste wykonywanie przemysłu lub zatrudnienia w granicach obszaru, na którym ustawa

niniejsza obowiązuje. Co do odnośnej osnowy traktatów, jakoteż co do ustanowienia pojęcia rozciągania przemysłu żeglarskiego na kraje tutejsze wydane będą osobne polecenia.

3. Za podstawę do opodatkowania takiego przemysłu służy jego rozciągłość w krajach tutejszych.

4. Co do miejsca przypisania podatku odsyła się do postanowienia §. 38go, ustęp ostatni.

III. Gdyby Władze podatkowe, jakoteż komisye postrzegły, że w porównaniu z opodatkowaniem zagranicznym wykracza się przeciw zasadzie wzajemności lub popelnia się inne niewłaściwości przez stosowanie postanowień powyższych, mianowicie zaś że zachodzą podwójne opodatkowania, wolno im w myśl §. 285 poczynić wnioski zaradcze do Władzy skarbowej krajowej, która w tym względzie zdać ma sprawę Ministerstwu skarbu.

IV. Nakoniec co do postępowania przeciw podatnikom, przebywającym stale poza obrębem obszaru, na którym ustawa niniejsza obowiązuje, odsyła się do §. 265.

Oddział II.

Suma ogólna podatku zarobkowego i spółki podatkowe.

Artykuł 8.

Suma ogólna podatku zarobkowego. (§. 11.)

Sumy ogólnej podatku zarobkowego nie rozkłada się bezpośrednio między poszczególnych podatników, lecz rozkłada się między nich tylko kontyngent z sumy ogólnej podatku zarobkowego każdej spółce podatkowej wyznaczony.

O obliczaniu tych kontyngentów mówi się w oddziale VI niniejszego przepisu wykonawczego. O zgodność sumy kontyngentów podatku zarobkowego poszczególnych spółek podatkowych z sumą ogólną podatku zarobkowego starać się ma według §§. 49 i 50 komisya kontyngentowa; organa wymiaru podatku pierwszej instancyi nie mają więc możliwości wydania jakiegokolwiek zarządzenia co do sumy ogólnej podatku zarobkowego.

Lecz ponieważ według ustępu 4, §. 11 odpisują się z sumy ogólnej podatku zarobkowego kwoty przypisane przedsiębiorstwom, które podczas ostatniego peryodu rozkładu zamieniły się na spółki akcyjne, lub w inny sposób poddane zostały podatnikowi zarobkowemu według rozdziału II, przeto Władze podatkowe pierwszej instancyi winny uwidacmiać o takich zmianach Władzę skarbową krajową z podaniem nazwiska dotychczasowego po-

datnika, spółki podatkowej, do której należał, wysokości przypisanego mu powszechnego podatku zarobkowego i firmy nowej spółki akcyjnej, Władza zaś ta uwiadomić ma o tem Ministerstwo skarbu.

Artykuł 9.

Spółki podatkowe. (§§. 12, 14, 15.)

1. Spółki podatkowe obejmują należących do każdej z czterech klas podatkowych w każdym okręgu rozkładu (artykuł 10).

2. Do I. klasy należą podatnicy, którym więcej niż 1000 zł.;

do II. klasy ci, którym nie więcej jak 1000 zł., ale więcej niż 150 zł.;

do III. klasy ci, którym nie więcej jak 150 zł., ale więcej niż 30 zł.;

do IV. klasy nakoniec ci, którym nie więcej jak 30 zł.

przypisano w okręgu rozkładu w owym roku, który poprzedzał peryod rozkładu.

3. Jeżeli podatnicy nie są jeszcze na cały rok opodatkowani w roku poprzedzającym peryod rozkładu, za podstawę do zaliczenia służy roczna kwota podatku, którą należy obliczyć.

4. Za podstawę do zaliczania podatników do klas podatkowych, służy kwota przypisania w pewnym oznaczonym dniu, który Ministerstwo skarbu ustanawiać będzie w każdym szczególnym przypadku osobnem rozporządzeniem.

Jeżeli w tym oznaczonym dniu podatek kontrybuenta za rok poprzedzający peryod rozkładu, nie jest jeszcze wymierzony, za podstawę do zaliczenia wziąć należy ostatnią wymierzoną kwotę roczną (§. 12, ustęp 4).

Zmiany w kwocie przypisanej, jakie nastąpią po tym dniu, a mianowicie dodatkowe przypisania, odpisania lub wykreślenia, nie mają już być uwzględniane przy tworzeniu spółek podatku zarobkowego na ten peryod rozkładu (prw. artykuł 52, l. 5 aż do 8).

5. Przy pierwszym rozkładzie, jaki według ustawy niniejszej nastąpi, uważać należy za kwotę podatku decydującą o zaliczeniu do klas podatkowych ten podatek zarobkowy i podatek dochodowy I. lub II. klasy, który podatnikom był przypisany od przedsiębiorstwa lub zatrudnienia podlegającego zasadniczo podatnikowi zarobkowemu powszechnemu (porw. artykuły 1, 2 i 3).

Przeto co do przemysłowca obciążonego według ustawy dotychczasowej najniższą stopą podatku zarobkowego a w skutek tego uwolnionego w myśl §. 5go patentu o podatku dochodowym, od podatku

dochodowego, bierze się na wzgląd jedynie podatek zarobkowy łącznie z dodatkiem nadzwyczajnym; — co do przemysłowca, który musiał opłacać także podatek dochodowy I. klasy, podatek zarobkowy i dochodowy I. klasy łącznie z dodatkiem nadzwyczajnym.

Natomiast posiadacza kopalni lub dzierżawcę gospodarstwa wiejskiego, który dotychczas nie potrzebował opłacać podatku zarobkowego lecz tylko podatek dochodowy I. klasy, zalicza się do klas podatkowych na podstawie przypisanego mu podatku dochodowego I. klasy łącznie z dodatkiem nadzwyczajnym.

O postępowaniu z przedsiębiorstwami puszczo-nemi w dzierżawę mówi się w artykule 11, l. VII.

Osoby, opłacające podatek zarobkowy od przedsiębiorstw zawieszonych, zaliczają się do spółek podatkowych; natomiast nie zalicza się do nich tych osób, które aż do II. półroczu 1897 włącznie tylko czasowo przypisany mają podatek zarobkowy i dochodowy.

Nakoniec co do tych podatników, podatki zarobkowemu powszechnemu podlegających, którzy dotychczas podlegali podatki dochodowemu II. klasy, jak kolektanci loteryjni, trafikanci tytoniu, lekarze względnie do dochodu swego z praktyki prywatnej itp. za podstawę do zaliczenia służy kwota podatku dochodowego II. klasy łącznie z dodatkiem nadzwyczajnym, który przypisany był zatrudnieniu mającemu na przyszłość podlegać podatki zarobkowemu powszechnemu.

Jeżeli osobom takim nie przypisywano dotąd podatku z powodu, iż dochód ich nie przenosił 630 zł., uważać je należy za równe należącym do spółek podatkowych IV. klasy.

6. Na następne peryody rozkładu zaliczani będą podatnicy podatku zarobkowego do klas podatkowych podług tej kwoty, którą jako podatek zarobkowy powszechny mieli zapłacić w okręgu rozkładu w ostatnim roku poprzedzającym peryod rozkładu.

Za podstawę służyć ma kwota podatku zarobkowego powszechnego wzięta na przepis z uwzględnieniem przyczynienia lub potrącenia rozdziałowego.

Natomiast nie będą uwzględniane uwolnienia w myśl §. 5, zniżenia i ulgi podatkowe w myśl §. 73.

7. Granice przepisane pod l. 2 dla klas podatku służyć do przyszłych peryodów rozkładu z następującymi wyjątkami w §. 12, ustęp 2 podanemi:

Z dotychczasowej klasy podatkowej w tym samym okręgu terytorjalnym występuje się dopiero wtedy, gdy albo

- a) należność podatkowa roczna podatnika wynosi w I. klasie mniej jak 500 zł., w II. klasie więcej niż 1500 zł. lub mniej jak 100 zł., w III. klasie więcej niż 225 zł. lub mniej jak 20 zł., w IV. klasie więcej niż 45 zł., lub
- b) roczna należność podatkowa podatnika w dwóch po sobie następujących peryodach rozkładu wynosi mniej lub więcej poza oznaczoną wyżej granicę skali dla odpowiedniej klasy.

Artykuł 10.

Okręgi rozkładu. (§. 13.)

1. Okręgami rozkładu dla spółek podatkowych I. i II. klasy są zwyczajnie okręgi Izb handlowych, dla spółek podatkowych III. i IV. klasy miasta i osady przemysłowe liczące przeszło 20.000 mieszkańców (bez wojska), tudzież starostwa.

Zarządzenia, któremi Minister skarbu, na zasadzie upoważnień nadanych mu w §. 13, poczyni wyjątki od powyższego prawidła, będą podawane do wiadomości publicznej.

2. Ze względu na te upoważnienia Ministrowi skarbu nadane, może się zdarzyć, że okręgi rozkładu I. klasy nie będą schodziły się z okręgami II. klasy a okręgi rozkładu III. klasy z okręgami IV. klasy.

Przestrzeń obwodu każdego okręgu rozkładu spółki podatkowej IV. klasy oznaczona jest w ustawie (§. 48, szósty i dziewiąty ustęp) jako okrąg rozkładu najniższej klasy.

Artykuł 11.

Przepisy służące za podstawę przy pierwszym zaliczeniu do spółek podatkowych, a mające być uwzględnione przy pierwszym obliczaniu kontyngentu; podatek od przedsiębiorstw puszczoonych w dzierżawę. (§. 12, ustęp 3 aż do 5, §§. 15, 48)

I. Według postanowienia §. 12, ustęp 4 zaliczać należy podatników do spółek podatkowych przy pierwszym rozkładzie na podstawie tej kwoty, którą mieli dotychczas tytułem podatków w okręgu rozkładu (artykuł 10) opłacać od przedsiębiorstw i zatrudnień podlegających zasadniczo podatki zarobkowemu powszechnemu.

II. W tym celu należy zwyczajnie sumować kwoty podatku, które ten sam podatnik miał w tymże okręgu rozkładu opłacać od swoich przedsiębiorstw podatki zarobkowemu powszechnemu zasadniczo

podlegających.*) Prawdło to wymaga jednak jeszcze objaśnienia na wypadek, jeżeli przedsiębiorstwa te znajdują się w rozmaitych miejscach.

Stosownie do przestrzeni obszarowej rozmaitych okręgów rozkładu poszczególnych spółek podatkowych (artykuł 10, l. 2) zdarzać się mogą pod tym względem następujące przypadki, które należy ściśle od siebie odróżniać:

- a) Jeżeli kilka przedsiębiorstw znajdują się nie w tym samym okręgu rozkładu I. klasy, podatków od nich płaconych nie należy sumować.
- b) Jeżeli kilka przedsiębiorstw znajduje się w obrębie tego samego okręgu rozkładu I. klasy a suma podatków przypisanych od tychże przedsiębiorstw przynosi kwotę 1000 zł., podatnika zaliczyć należy do I. klasy.
- c) Jeżeli wzmiankowana suma nie przynosi 1000 zł., obliczyć należy sumę podatków przypisanych od przedsiębiorstw, znajdujących w obrębie każdego z osobna okręgu rozkładu II. klasy; jeżeli suma ta przynosi 150 zł., zaliczyć należy podatnika do odpowiedniej spółki podatkowej a względnie do odpowiednich spółek podatkowych II. klasy.
- d) Jeżeli suma, według przepisu pod c) podanego obliczona, nie przynosi sumy 150 zł., przystąpić należy do obliczenia sumy podatków przypisanych od przedsiębiorstw każdego z osobna okręgu rozkładu III. klasy; jeżeli takowa przynosi 30 zł., zaliczyć należy podatnika do odpowiedniej spółki podatkowej a względnie do odpowiednich spółek podatkowych III. klasy, w przeciwnym zaś razie do tych spółek podatkowych IV. klasy, w których okręgach rozkładu leżały poszczególne przedsiębiorstwa.**)

*) Jeżeli więc naprzykład pewien podatnik posiada w okręgu rozkładu handel towarów rozmaitych, trafikę tytoniu i kopalnię, obliczyć należy sumę przypisanego mu podatku zarobkowego, podatków dochodowych I. klasy, jakoteż podatku dochodowego II. klasy łącznie z dodatkami nadzwyczajnymi.

**) Do unaocznienia powyższego postanowienia niech służy następujący przykład:

A	D
B	E
C	F

Okrąg rozkładu I. klasy obejmuje czworoboki A aż do F; tenże dla II. klasy dzieli się na dwa (A aż do C i

Z tego, co się powiedziało, wynika, że ten sam podatnik należęć może w rozmaitych okręgach rozkładu do kilku spółek tej samej klasy lub rozmaitych klas.

III. Przy ustanawianiu kwot podatku, służących za podstawę do zaliczenia, baczycy należy jeszcze i na to, że uwzględniać trzeba nie zawsze miejsce dotychczasowego przypisania podatku, lecz bardzo często odrazu to miejsce, w którym przyszły podatek zarobkowy będzie przypisany.

O przypadkach, w których podatek zarobkowy powszechny przypisywany być ma w innych miejscach niż podatek dotychczasowy, mówią następujące miejsca ustawy:

1. W §. 12, ustęp 5 przepisane jest: Gdyby zaś podatek zarobkowy powszechny od przedsiębiorstwa lub zatrudnienia wzięty był kontrybuentowi na przepis w innym okręgu rozkładu a nie w tym, w którym dotychczas brano mu na przepis podatek zarobkowy i dochodowy (§. 48, ustęp 2), przedsiębiorstwo to zaliczyć należy do nowego okręgu rozkładu.

2. W związku z tem zostaje postanowienie §. 15go, ustęp 2, przepisujące, że kontrybucenci podatku zarobkowego, którzy na zasadzie postanowień ustawy niniejszej, dotyczących się miejsca brania na przepis podatku, roszczą sobie prawo, żeby ich zaliczono do spółki podatkowej innego, zamiast dotychczasowego okręgu, mogą w terminie, który ustanowiony będzie drogą rozporządzenia, wnieść żądanie swoje na piśmie do Władzy podatkowej pierwszej instancji swego przyszłego okręgu rozkładu.

IV. Uwzględniać przeto należy a to z urzędu następujące przypadki:

D aż do F), dla III. klasy na cztery (A i B, — C, — D i E, — F) a dla IV. klasy na sześć okręgów rozkładu (A, B, C, D, E i F).

Jeżeli więc podatnikowi przypisane są w okręgu rozkładu A 500, w okręgu rozkładu B 600 zł., zaliczyć go należy do I. klasy; jeżeli przypis wynosi w A 500, w B 35, w C 5 zł., zalicza się go do II. klasy; jeżeli zaś ten przypis rozdziela się na okręgi A, C i F, zaliczyć należy podatnika do spółki podatkowej II. klasy okręgu rozkładu A aż do C, tudzież do spółki podatkowej IV. klasy okręgu rozkładu F; gdyby zaś z tego samego przypisu podatkowego przypadło na okrąg A 500 zł., na F 35 zł. a na C 5 zł., należałoby zaliczyć podatnika do spółki podatkowej II. klasy okręgu rozkładu A aż do C i do spółki podatkowej III. klasy okręgu rozkładu F. Jeżeli nakoniec przypis podatkowy wynosi w każdym z okręgów rozkładu A, B i C po 20 zł., należałoby zaliczyć podatnika do spółki podatkowej III. klasy okręgu rozkładu A i B i do spółki podatkowej IV. klasy okręgu rozkładu C; gdyby zaś przypis podatkowy wynosił w każdym z tych trzech okręgów tylko po 5 zł., wypadaloby zaliczyć podatnika do spółki podatkowej IV. klasy każdego z tych okręgów rozkładu itd.

- a) Istnienie zakładów przemysłowych, filii itp., które dotychczas poddawane były opodatkowaniu wcale nie w tym okręgu, gdzie się znajdują, lecz albo same albo łącznie z innymi przedsiębiorstwami, w innym okręgu. Jeżeli w przypadkach tych nie jest wiadomem, jaka kwota podatku dotychczas łącznie od kilku zakładów przemysłowych przypisywanego przypadała na jeden zakład przemysłowy, w takim razie dotychczasową ogólną sumę podatku rozdzielić należy między poszczególne zakłady przemysłowe itp. według słuszności.

Rozdzielanie takie skuteczniac będzie Ministerstwo skarbu; kwoty przez Ministerstwo oznaczone uwzględniać należy zarówno przy zaliczaniu podatników do klas podatkowych, jak i przy obliczaniu kontyngentu, mianowicie zaś przy tej ostatniej czynności w taki sposób, że kwota, na poszczególne zakłady przemysłowe przypadająca, ma być doliczana do kontyngentu tej spółki podatkowej, w której okręgu rozkładu znajduje się ten zakład przemysłowy, a opuszczana przy obliczaniu kontyngentu owej spółki podatkowej, w której okręgu rozkładu znajdowało się przedsiębiorstwo dotychczas łącznie z innymi opodatkowane. Kwoty podatkowe przekazywać ma Władza podatkowa pierwszej instancji, która dotychczas pobierała podatek ogólny, Władzy podatkowej pierwszej instancji tego okręgu, w którym leżał zakład przemysłowy itp., dotychczas nie oddzielnie opodatkowany, przez wygotowanie i posłanie jej kart katastralnych (artykuł 12).

- b) Co do przedsiębiorstw, nie przywiązanych do stałej siedziby, podatek dochodowy I. klasy przypisany jest w miejscu zamieszkania podatnika, podczas gdy miejsce wykonywania przemysłu znajduje się gdzieindziej.

W przypadkach tych podatek dochodowy I. klasy razem z dodatkiem nadzwyczajnym dodać należy z urzędu do podatku zarobkowego w tym okręgu rozkładu, w którym ten podatek zarobkowy jest przypisany i zaliczyć podatnika do właściwej klasy podatkowej tegoż okręgu ze względu na ogólną sumę przypisu podatku zarobkowego i podatku dochodowego. Natomiast w tym okręgu, w którym przypisany był tylko podatek dochodowy I. klasy, nie zalicza się podatnika do spółek podatku zarobkowego i z tego powodu nie wygotowuje się dla niego karty katastralnej (artykuł 12). Przekazania te odbywają się drogą korespondencji przez przesłanie odpowiednich wykazów.

Podobnie przy obliczaniu kontyngentu podatek dochodowy policzyć należy tylko na rzecz tej spółki podatkowej, w której okręgu rozkładu znajduje się miejsce wykonywania przemysłu, przy obliczaniu zaś kontyngentu tej spółki podatkowej, w której okręgu rozkładu leży miejsce zamieszkania podatnika, należy go pominąć.

V. W przypadkach nie przywiedzionych tu szczegółowo, mianowicie co do wszystkich przedsiębiorstw przywiązanych do stałych siedzib, zalicza się podatnika — o ile prośba w myśl następującego punktu VI. podana nie wymaga innego zarządzenia — jedynie ze względu na kwoty podatkowe już teraz w okręgu rozkładu przypisywane. Jeżeli więc np. w myśl §. 2go ustawy z dnia 29. lipca 1871. Dz. u. p. Nr. 91, przypisane są przedsiębiorstwu jakiejś spółki w jednym okręgu rozkładu 80 procentów a w innym 20 procentów, zalicza się tę spółkę — ponieważ utrzymywanie kantoru itp. w siedzibie spółki wymaga w myśl §. 37go, żeby podatek zarobkowy powszechny był na przyszłość w temże miejscu przypisywany — w każdym z tych dwóch okręgów ze względu na kwotę podatku w każdym z nich przypisaną. Zresztą ustawa z dnia 29. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 91 nie ma już mocy obowiązującej.

VI. Prośby podatników, w §. 15, ustęp 2 przewidziane, dostarczać będą Władzom podatkowym wskazówek do uzupełnienia czynności urzędowych powyżej przepisanych. Termin do wnoszenia tych próśb ustanawia się niniejszem na dzień 30. czerwca 1897. Co do próśb orzekać należy na podstawie dotychczasowych aktów a przeto bez nowego badania istotnych stosunków, jednakże z uwzględnieniem postanowień co do miejsca przypisania podatku zarobkowego powszechnego (§§. 37 i 38). Władza podatkowa, do której podano taką prośbę (§. 15, ustęp 2), porozumieć się ma z Władzą podatkową, w której okręgu podatek proszącego był dotychczas przypisywany i według tego albo sama wydać na orzeczenie, albo przestać wnioski swoje Władzy podatkowej w siedzibie odnośnej komisji.

Przekazanie, jeśli ma nastąpić, skuteczniac się w formie pod IV lit. a przepisanej i także przy obliczaniu kontyngentu ma być w sposób tamże przepisany uwzględnione.

Stronie donieść należy o załatwieniu jej prośby w uwiadomieniu o zaliczeniu jej do jednej z czterech spółek podatkowych (artykuł 13, liczba 1), z tem dotożeniem, że przez to nie uprzedza się decyzji co do miejsca przypisania, która wydana będzie przy rozkładaniu podatku zarobkowego powszechnego.

O rekursach przeciw temu załatwieniu dopuszczalnych mówi się w artykule 13, liczba 4.

VII. Dzierżawców przemysłu zaliczać należy ze względu na przypisany im od przemysłu dzierżawionego podatek zarobkowy i dochodowy I. klasy.

Natomiast wydzierżawiający przemysł nie podlegają w tym swoim przymocie podatkowi zarobkowemu powszechnemu i przeto nie mają być zaliczani do żadnej spółki podatkowej, ponieważ czynsz dzierżawny od przedsiębiorstw publicznych w dzierżawę, o ile nie jest płacony przedsiębiorstwu podlegającemu opodatkowaniu według rozdziału II, będzie podlegał na przyszłość podatkowi rentowemu. Jeżeli zaś osoby takie zajmują się oraz zatrudnieniem podlegającym podatkowi zarobkowemu powszechnemu, w takim razie, bez względu na opłacany dotychczas od czynszu dzierżawionego podatek dochodowy I. klasy, zaliczyć ich należy jedynie według podatku zarobkowego i dochodowego, opłacanego dotychczas od tego ostatniego zatrudnienia.

Przeto też przy obliczaniu kontyngentu uwzględniać należy przedewszystkiem jedynie ten podatek zarobkowy i dochodowy dotychczas opłacany, wzięty za podstawę do tego zaliczenia.

Według postanowienia §. 48, ustęp 2, należy jednak uwzględniać przy pierwszym obliczaniu kontyngentów spółek także połowę podatku dochodowego I. klasy opłacanego dotychczas przez wydzierżawiających przemysł, nie obowiązanych do składania rachunków publicznie a mianowicie tam, gdzie przemysł puszczony w dzierżawę jest wykonywany.

Celem wykonania tego postanowienia ustawowego Władze podatkowe winny wygotować niezwłocznie wykaz wszystkich podatków dochodowych od dzierżaw przemysłu, które w roku 1897 były w ich okręgu przypisywane. Podatki przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie nie wymagają żadnej dalszej czynności urzędowej.

Co do wszystkich innych należy zbadać, czy według postanowień ustawy podatek od przedsiębiorstw dzierżawionych przypisany być powinien we własnym okręgu, czy też w okręgu innej Władzy podatkowej.

W tym ostatnim przypadku podatek od czynszu dzierżawionego przekazać należy w tej formie, która przepisana jest pod liczbą IV, lit. b.

W wykazie A zapisać należy także przekazy otrzymane w myśl dwóch poprzedzających ustępów od innych Władz podatkowych.

Gdy zaliczenie dzierżawców przemysłu do spółek podatkowych zostanie ustanowione, zanotować należy to zaliczenie w wykazie A. Następnie wygotować należy wyciągi z wykazu A, dotyczące się każdej

z osobna spółki podatkowej (według okoliczności z użyciem tego samego wzoru, w którym rubryk 7, 9, 10 można niewypełniać) i jeśli to jest potrzebne (mianowicie gdy chodzi o spółki podatkowe I. i II. klasy), posłać do Władzy podatkowej w siedzibie dotyczącej komisji.

Ta ostatnia sporządzić ma z uwzględnieniem wyciągów, jakie sama wygotuje, sumaryczne zestawienie tych wyciągów, obejmujące całą spółkę podatkową. Dalsze postępowanie urządzone jest w artykule 45, liczba 4.

Artykuł 12.

Kataster podatku zarobkowego; tworzenie spółek podatkowych, koła wyborcze i listy wyborców.

(§§. 14, 18).

1. Założenie katastru podatku zarobkowego, który utrzymywany być ma w kartach nie zeszytych, przygotować mają Władze podatkowe pierwszej instancji w taki sposób, że najprzód wygotować mają osobną kartę katastralną dla każdego przedsiębiorstwa podatkowi podlegającego, a następnie postarać się o oznaczenie na podstawie tych osobnych kart katastralnych sumarycznego opodatkowania każdego podatnika w obrębie każdego okręgu rozkładu I. klasy.

Postanowienia szczegółowe co do wzoru kart katastralnych, wypełniania tychże i co do dalszych czynności urzędowych z nimi, mających na celu oznaczenie sumarycznego opodatkowania podatników, zawiera załączka B.

2. Podatników zalicza się do czterech klas podatku zarobkowego, jak tylko ze względu na szczególności sumarycznego opodatkowania, w karcie katastralnej zapisane, będzie to możebne, czyni zaś to, stosownie do okoliczności przypadku, albo Władza podatkowa kataster zakładająca, albo Władza podatkowa w siedzibie komisji dla I. klasy.

3. Władze podatkowe w siedzibie komisji I. a względnie II. klasy muszą w każdym razie otrzymać odpisy kart katastralnych, tyżące się wszystkich podatników do I. a względnie do II. spółki podatkowej zaliczonych i użyć ich do założenia zupełnego katastru podatku zarobkowego dla całego okręgu rozkładu spółek podatkowych I. a względnie II. klasy.

4. Podobnie Władze podatkowe w siedzibie komisji III. a względnie IV. klasy utrzymywać mają zupełny kataster podatku zarobkowego dla każdego znajdującego się w ich obszarze okręgu rozkładu III. i IV. klasy, tudzież częściowy kataster spółek podatkowych I. i II. klasy obejmujący cały ich obszar.

5. Władze podatkowe, posiadając kataster podatku zarobkowego dla całego okręgu rozkładu spółki podatkowej (l. 3 a względnie 4), mają następnie na podstawie onegoż przystąpić do utworzenia między podatnikami kół wyborczych (§. 3 przepisu wyborczego *D*).

6. Po utworzeniu tych kół wyborczych wygotowuje się listy wyborców (§. 20 przepisu wyborczego *D*) dla każdego z tych kół wyborczych.

7. Następnie Władze podatkowe w punkcie 5 oznaczone przygotować mają protokoły wymiarowe (artykuł 19); również przystąpić należy do tymczasowego oznaczenia kontyngentów spółek (artykuł 45 i 46).

Potem oddaje się katastry podatku zarobkowego właściwym komisjom.

8. Przewodniczącemu wolno nawet jeszcze pierwiej przeglądać je każdego czasu, i proponować uzupełnienia lub sprostowania, gdyby były potrzebne.

9. Przed każdym następnym peryodem rozkładu Władza podatkowa, właściwa do zaliczenia dotyczących podatników do spółek podatkowych (l. 2), ma zbadać, czy podatnicy ze względu na ich przypis podatkowy, istniejący w dniu wyznaczonym dla nadchodzącego peryodu rozkładu (artykuł 9, l. 4), mają być stosownie do postanowienia §. 12, ustęp 2, pozostawieni w terażniejszej klasie podatkowej, czyli też do innej klasy podatkowej zaliczeni.

Przy badaniu tem uwzględniać należy w szczególności także otrzymane przez Władzę podatkową w myśl artykułów 52, l. 4 i 55, l. 9 uwiadomienia o otwarciu lub zawieszeniu przedsiębiorstw tychże podatników w innych okręgach rozkładu, które przy ich zaliczaniu mają być brane na uwagę (artykuł 11, II, *a—d*).

Nakoniec zająć się należy zaliczeniem podatników nowo przybyłych (artykuł 52, l. 5), przyczem pod względem wysokości podatków decydujących o zaliczeniu, mieć należy na względzie postanowienie artykułu 9, l. 3.

Artykuł 13.

Uwiedomienie podatników o zaliczeniu; odwołania się przeciw zaliczeniu. (§. 15.)

1. O zaliczeniu do spółek podatkowych a względnie do kół wyborczych należy podatników uwiadomić; kupon, który daje się odłączyć, służyć ma za legitymację w celu wykonania wyboru do komisji podatku zarobkowego. Uwiadomianie należy do Władzy podatkowej w siedzibie komisji podatku zarobkowego tej klasy podatkowej, do któ-

rej podatek został zaliczony. Do uwiadomienia dołączyć należy potrzebne kartki wyborcze.

Uwiadomienia i kartki wyborcze doręczać mają gminy za potwierdzeniem odbioru. Potwierdzenia odbioru lub arkusze doręczeń zachowywać należy uporządkowane.

2. Miejsce i czas wyborów winny Władze podatkowe w porozumieniu z Władzami politycznym wyznaczać tak wcześnie, żeby te szczegóły mogły być w wzmiankowanych uwiadomieniach podane.

3. Z wygotowaniem uwiadomień nie trzeba czekać aż do ukończenia katastru podatku zarobkowego: owszem tych podatników III. i IV. klasy których zaliczenie żadnej nie podlega wątpliwości można jeszcze przedtem partjami uwiadamiać.

4. Rekursa przeciwko tym uwiadomieniom są dopuszczalne.

Jeżeli Władza podatkowa, od której wyszło uwiadomienie, postrzeże w skutek takiego rekursu że stronę zaliczono na podstawie oczywiście mylne, (na przykład ponieważ przyjęto mylne miejsce wykonywania; — ponieważ spółkę akcyjną wzięto za jawną spółkę handlową; — przemieniono nazwiska itp.), lub z powodu kwot liczebnie mylnych, w takim razie, o ile rekurs opierał się jedynie na tych okolicznościach, należy wyłączyć niezwłocznie rekurenta z dotyczącej spółki podatkowej, uwiadomić go o tem w załatwieniu jego rekursu a zarazem wydać odpowiednie zarządzenia co do zaliczenia go gdzieindziej, jakoteż co do sprostowania kontyngentu.

We wszystkich innych przypadkach rekursu w przeciągu dni ośmiu po ich nadejściu odsyłać należy do Władzy skarbowej krajowej z dołączeniem odpisu odpowiednich kart katastralnych i odnośnych aktów, jeżeliby takowe znajdowały się u Władzy.

Władza skarbowa krajowa wydać ma decyzję co do rekursu z jak największym pośpiechem, na podstawie dotychczasowego na aktach opartego stanu rzeczy (porw. artykuł 11, VI) a więc bez przedsiębrania dalszych badań; o ile w rekursie zaprzeczano istnienia powinności opłacania podatku zarobkowego lub występowano przeciw miejscu opodatkowania, wyrazić należy w orzeczeniu dobitnie, a to tak w razie uwzględnienia jak i w razie oddalenia, że orzeczenie to nie ma bynajmniej przesądzać o decyzji, jaką w swoim czasie wyda komisya podatku zarobkowego co do powinności opłacania tego podatku a względnie co do miejsca przypisania podatku.

W przypadkach takich Władza podatkowa winna przesłać komisji podatku zarobkowego akta rekursowe i wydać zarządzenia pod względem sprostowania kontyngentu, gdyby były potrzebne.

5. Rekursa takie nie wstrzymują jednak dalszego toku czynności urzędowych a w szczególności odbycia się ważnych wyborów.

Wydane decyzje uwzględniać należy, o ile to jest możebne, jeszcze przy sporządzaniu list wyborczych (artykuł 12, l. 6).

6. Władza skarbową krajową ma także prawo skutecznie zaliczenie uchylić z urzędu, jeżeli z danych szczegółów wynika niewątpliwie, że zaliczeni nie będą podlegali podatkowi zarobkowemu powszechnemu.

Oddział III.

Komisje podatku zarobkowego.

Artykuł 14.

Tworzenie komisji podatku zarobkowego.

(§§. 16 aż do 18, tudzież 20 aż do 22, 29.)

1. Do rozkładu podatku zarobkowego powszechnego tworzy się dla każdej spółki komisję podatku zarobkowego, której skład przepisany jest w §§. 16 i 17. O komisjach krajowych podatku zarobkowego, które według §. 19go mają być ustanowione, mówi artykuł 42.

2. Kierownictwo naczelnego rozkładania należy do Ministra skarbu (§. 281). Władze skarbowe krajowe mają w jego imieniu nadzorować komisje podatku zarobkowego, a mianowicie ich przewodniczących i starać się o to, żeby cała czynność rozkładu dokonana została wszędzie zgodnie z istniejącymi przepisami. Wolno im także zasięgać na miejscu dokładnych informacyj przez delegata, który ma też prawo zasiadania — bez prawa głosowania — na posiedzeniach komisji podatku zarobkowego.

3. Prawo wyboru, wybieralność i postępowanie na wyborach urządzone jest §§ami 18, 20 i 21 ustawy, tudzież przepisem wyborczym D.

4. O dokonaniu wyborów lub o ich nieprzyjęciu do skutku, uwiadomić należy niezwłocznie Władzę skarbową krajową.

5. Mianowaniami mogą być także osoby, nie podlegające podatkowi zarobkowemu — jako to urzędnicy rządowi, funduszy, krajowi, gminni, emeryci, byli przemysłowcy — jeżeli można po nich oczekiwać szczególniejszej znajomości stosunków przemysłowych okręgu rozkładu i skutecznej pomocy w czynnościach rozkładania podatku.

Jeżeli mianowanie następuje po wyborach, zwyczajnie nie należy proponować osób, które na wyborach pozostały w mniejszości, chyba że są

niemi przedstawiciele grupy ludności nie reprezentowanej w komisji.

6. Jeżeli wybory nie odbędą się w czasie właściwym z powodu oczywistej winy uprawnionych do wybierania, albo jeżeli wybrani odmówią prawidłowego współdziałania, uczynić należy niezwłocznie w myśl §. 29go wniosek co do mianowania potrzebnych członków komisji i ich zastępców, zarazem jednak rozpisać należy nowe wybory, które odbyć się mają nie wcześniej jak za trzy tygodnie. Jeżeli i te wybory będą bezskuteczne, nie należy już rozpisywać nowych wyborów. Członkowie i ich zastępcy, których stosownie do §. 29 powołuje Minister skarbu, mają być wzięci z grona dotyczące spółki podatkowej.

7. Za oczywistą winę uprawnionych do wyboru uważać należy, jeżeli w terminie wyborów należycie ogłoszonym razem z nadesłaniem pocztą kartkami wyborczymi nie będzie najmniej trzech ważnych kartek wyborczych. Na ten wypadek, gdyby do jakiegoś wyboru stanęło mniej niż trzech uprawnionych do wyboru, zastrzega się wydanie szczególnych zarządzeń.

8. Co się tyczy prawa nie przyjęcia wyboru, odsyła się do §. 21go ustawy. Kto bez podania powodu usprawiedliwiającego lub po odrzuceniu takowego odmawia przyjęcia urzędu członka lub zastępcy, karany być ma grzywnami w kwocie aż do 100 zł.

Karę tę nie należącą do kategorii kar porządkowych (§. 250), wymierzać ma Władza podatkowa I. instancji. (Porównaj odnośne postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału V).

9. Członek wybrany może odmówić prawidłowego współdziałania złożeniem w tym duchu wyraźnego oświadczenia lub przez odmówienie podania ręki na znak ślubowania (§. 27); jednakże za odmówienie uważać należy także, gdy członek lub zastępca nie przybędzie na trzy pierwsze, na których miał być obecny, posiedzenia komisji i nieobecności swojej nie usprawiedliwi.

Także w tym przypadku uczynić należy wniosek co do mianowania zastępcy.

10. W ciągu prawidłowego okresu czynności (§. 22), przestaje się być członkiem: w skutek śmierci, w skutek udowodnienia ustawowego powodu do nieprzyjęcia, którego wprzód nie było, co do członków wybranych, gdy zajdą wypadki, w skutek których wybrany utraci prawo wybieralności, jak np. ustanie powinności płacenia podatku zarobkowego, upadłość, oddanie pod kuratelę itp., co do mianowanych członków, gdy zostaną odwołani. Minister skarbu może na wniosek przewodniczącego komisji także wybranych członków komisji usunąć, jeżeli nie czynią zadość powinności swojej zasiadania na posiedzeniach komisji (§. 249, ustęp ostatni).

Kierujący urzędnicy przemysłowi wybrani do komisji podatku zarobkowego dla I. lub II. klasy na miejsce członka tych spółek podatkowych, nie przestają należeć do komisji w takim razie, gdy wystąpią ze służby u tego członka, lub gdy ich pełnomocnictwo zostanie odwołane.

11. Na miejsce wybranych członków i zastępców zarządzają się z takich powodów nowe wybory tylko wtedy, gdy ilość pozostałych w urzędzie członków i zastępców razem wzięta nie wynosi już ustanowionej ilości członków, lub gdy ustawowy stosunek między ilością wybranych i mianowanych członków nie może już być przywrócony.

Co do zastąpienia członków lub zastępców, którzy wystąpili lub, jeśli byli mianowani, zostali odwołani, uczynić należy niezwłocznie wniosek.

12. Wybory uzupełniające, jakoteż mianowania w celu zastąpienia funkcyjnaruszów, którzy przedwcześnie wystąpili lub będąc mianowanymi, zostali odwołani, uprawniają do urzędowania na pozostałą część okresu funkcyj.

Do wyborów uzupełniających i ponownych nie układa się nowych list wyborczych, lecz używa się tych, które do ostatnich wyborów były wygotowane.

13. Jeżeli nowe wybory następują dopiero po upływie okresu funkcyjnego członków i zastępców, w takim razie dawna komisja a względnie dawni członkowie i zastępcy pozostają w urzędowaniu aż do utworzenia się nowej komisji.

Artykuł 15.

Porządek czynności komisji podatku zarobkowego. (§§. 23 aż do 28; 30.)

1. Nowo wstępujący członkowie komisji podatku zarobkowego i ich zastępcy, jeżeli nie są urzędnikami rządowymi czynnymi, winni najpóźniej na pierwszym posiedzeniu, w którym biorą udział, zamiast składania przysięgi, ślubować w myśl §. 27go podaniem ręki przewodniczącemu lub jego zastępcy, że postępować będą bez względu na osoby według najlepszego przekonania i sumienia a nadto zachowywać w ścisłej tajemnicy tak rozprawy komisji jak i stosunki podatników, o których się na rozprawach dowiedzą. W razie ponownego wyboru lub ponownego mianowania nie trzeba powtarzać tego ślubowania.

Jeżeli przewodniczący lub jego zastępca nie są czynnymi urzędnikami rządowymi, winni także samo ślubowanie złożyć w ręce starosty albo, jeżeli siedziba komisji nie leży w okręgu urzędowym starostwa, w ręce przewodniczącego Władzy politycz-

nej krajowej lub zastępczo dyrektora skarbowego (krajowego) albo urzędnika do tej funkcji wydelegowanego.

2. Przewodniczący ma zwoływać komisję, przygotowywać jej prace, kierować niemi i wykonywać te uchwały, których nie zbija użyciem środków prawnych.

Gdy przewodniczącego zajdzie przeszkoda, obejmuje prezydencję mianowany zastępca. Przewodniczący mocen jest poruczyć temu ostatniemu zastępstwo w załatwianiu poszczególnych czynności lub pewnych gałęzi czynności.

Zastępcy spełniającemu zastępstwo, służą wszelkie prawa przewodniczącego i ciężą na nim jego obowiązki.

3. Przewodniczący może poruczać członkom komisji, którzy złożyli ślubowanie (§. 1) i to jeszcze przed zebraniem się komisji, sprawdzanie a względnie badanie ważnych dla rozkładu podatku zarobkowego stosunków przedsiębiorstw podatkowi podlegających, jakoteż rokowania z ich posiadaczami.

4. Jeżeli w ciągu peryodu wyborczego jeden z członków komisji wystąpi lub stale nie będzie mógł brać udziału w jej czynnościach, przewodniczący winien powołać zastępcę.

Także na miejsce członków, których tylko czasowa zajdzie przeszkoda, mogą być zastępcy powoływani, jeżeli zdaniem przewodniczącego jest to potrzebne lub pożądane do porządnego załatwiania czynności.

Postanowienia te stosują się także do członków mianowanych i ich zastępców.

5. Na miejsce członka wybranego powoływać należy zawsze tylko wybranego zastępcę, na miejsce członka mianowanego, tylko mianowanego zastępcę.

Natomiast nie jest rzeczą bezwarunkowo potrzebną, żeby na poszczególne posiedzenie lub przy tworzeniu jakichś podkomisji zachodził oznaczony w ustawie stosunek między ilością członków i zastępców mianowanych i wybranych.

6. O ileby zakres czynności tego wymagał, można celem podzielenia czynności tworzyć z ogółu komisji oddziały (podkomisye). Uchwały jednak tych podkomisji mają być zatwierdzane przez komisję.

Tworzenie podkomisji i wydzielanie im czynności należy do przewodniczącego. Zatrzymuje on kierownictwo naczelne czynnościami także w podkomisjach, jest odpowiedzialny za ich prawidłowe załatwianie i może każdego czasu objąć sam przewodnictwo w poszczególnych podkomisjach.

7. Komisya jakoteż podkomisyje załatwiają sprawy na posiedzeniach, które zwoływać należy gdy to jest potrzebne, jednakże z jak największą względnością dla członków nie mogących przybyć z ważnych powodów.

Na każde posiedzenie komisji winien przewodniczący zaprosić wszystkich jej członków a względnie członków podkomisyi, na miejsce zaś członków nie mogących przybyć, ich zastępców. Powołani zastępcy zastępują członków w każdym względzie.

W zaproszeniach na posiedzenia, które o ile to jest potrzebne, rozsyłać należy za potwierdzeniami odbioru lub przez pocztę listami poleconymi, wyrazić należy w krótkości przedmiot sprawy, która na zwołanem posiedzeniu ma być załatwiona (np. rozkład podatku zarobkowego, wydanie opinii co do rekursów itp.).

8. W jakich warunkach komisye mają moc uchwalania i w jaki sposób głosowanie ma się odbywać, zarządzenia w tym względzie zawierają §§. 23 i 24.

Przepis podany w §. 24, ustęp 2, według którego przy głosowaniu nad wysokością kwoty, jeżeli niema bezwzględnej większości głosów, należy głosy za kwotą dla podatnika najniekorzystniejszą doliczać do głosów za najbliższą kwotą dla niego mniej niekorzystną dopóty, aż się okaże większość, jest najkorzystniejszym dla podatnika rozwiązaniem takiego przypadku, jak się to okazuje z następującego przykładu:

W komisji złożonej z czterech członków są następujące zdania co do stopy podatku dla pewnego przemysłowca: A. oświadcza się za naznaczeniem 10 zł., B. zaleca 8 zł., C. 6 zł., D. 4 zł. Stosownie do wzmiankowanego paragrafu naznaczona zostanie stopa 6 zł.

9. Podczas rozprawy nad opodatkowaniem członka komisji, jego małżonki lub jego krewnych i powinowatych w linii wstępnej i zstępnej albo aż do trzeciego stopnia bocznych linii, członek interesowany winien oddalić się przed obradami i wydaniem uchwały. Przewodniczący winien w podobnym przypadku zdać przewodnictwo na swego zastępcę lub na jednego z członków obecnych. Też same zasady stosują się również, gdy toczy się rozprawa nad opodatkowaniem przedsiębiorstwa, w którym jeden z członków ma interes bezpośredni (§. 25).

Taki interes bezpośredni mają w szczególności jawni lub cisi spółnicy, kierujący urzędniczym ruchem, opiekun, kurator, doradca prawny itp. podatnika. Dla zapobieżenia późniejszym zarzutom byłoby po-

żądaniem zapisywanie w protokole rozpraw, że postanowienie powyższe zostało zachowane.

O ile powody stronności tego rodzaju dają się przewidzieć, powołać należy wcześniej zastępców osób mogących być stronnemi.

10. Gdyby na posiedzenie nie przybyła taka ilość członków jaka jest potrzebna do wydania uchwały, zaprosić należy wszystkich członków na następne posiedzenie piśmiennie z tem nadmienieniem, że komisya będzie miała prawo uchwalania także bez względu na ilość obecnych (§. 23, ustęp 3). Członkowie komisji i ich zastępcy, którzy ponownie, pomimo poprzedniego napomnienia uchylają się bez powodu dostatecznie usprawiedliwiającego od posiedzeń komisji, mogą być karani grzywnami w kwocie aż do 25 zł. (§. 249, ustęp 2).

Kary te można nakładać ponownie i dopóty aż ów członek zacznie czynić zadosyć swojej powinności lub zostanie od niej zwolniony (§. 249, ustęp 3).

Karę tę wymierzać ma Władza podatkowa znajdująca się w siedzibie odnośnej komisji podatku zarobkowego (§. 256, ustęp 4). Przewodniczący winien w tym przypadku zwracać się do rzeszonej Władzy.

11. Minister skarbu wyznaczać będzie komisjom stosowny termin do ukończenia prac. Jeżeli komisya nie skończy swoich prac w tym terminie atrybucye jej mogą być poruczone przewodniczącemu (§. 30).

Władza podatkowa ma w przypadkach takich przed upływem terminu zdać sprawę Władzy skarbowej krajowej, czy należałoby postąpić w myśl tego ustawowego postanowienia, czyli też przedłużyć komisji termin.

Podobnież zdać sprawę należy w tych przypadkach, gdy utrudniane jest tworzenie komisji.

12. Komisye winny według §. 26 spisywać protokoły swoich orzeczeń i rozpraw, takowe zaś mają być podpisywane przez każdorazowego przewodniczącego i dwóch członków lub zastępców na rozprawie obecnych (prw. art. 37, l. 6).

13. Wygotowania uchwał i orzeczeń komisji podpisywać ma przewodniczący, do czego może używać pieczętki.

14. Przewodniczący i członkowie komisji, jakoteż ich zastępcy nie będący czynnymi urzędnikami rządowymi, mają prawo żądania zwrotu kosztów podróży. Wymiar tych kosztów i postępowanie przy ich asygnowaniu urzędza się osobnym przepisem.

Do urzędników rządowych czynnych stosowane będą powszechne przepisy o dyetach dla nich obowiązujące.

Artykuł 16.

Obowiązki i prawa przewodniczącego komisji podatku zarobkowego. (§§. 43 aż do 45.)

1. Przewodniczący komisji jest zarazem stróżem interesu państwa, którego on głównie ma przestrzegać a który ze względu na naturę podatku zarobkowego powszechnego jako podatku reparycyjnego wymaga przede wszystkim, żeby podatek był jednostajnie na wszystkich podatników rozłożony.

On jest za właściwe stosowanie ustawy odpowiedzialny.

2. Przewodniczący komisji odpowiedzialny jest szczególnie za to, żeby wszystkie w okręgu rozkładu znajdujące się a podatkomu podlegające przedsiębiorstwa i zatrudnienia były pociągnięte do opłacania podatku zarobkowego powszechnego.

3. Ażeby podatnicy obciążeni zostali w sposób właściwy, przewodniczący komisji winien zebrać potrzebne wiadomości o przedsiębiorstwach podatkomu podlegających.

Ma prawo i jest obowiązany zasięgać u osób zaufanych i u biegłych potrzebnych informacji co do stosunków przemysłowych podatników, jakoteż wypytywać samychże podatników o okoliczności ważne dla rozkładu podatku i wchodzić z nimi w osobiste pod tym względem rozprawy. Może w tym celu odbywać rewizje na miejscu lub zarządzić ich odbycie (§. 43, ustęp 5).

4. Gdy podatnicy sami proszą o osobiste rozkowanie celem wyjaśnienia swoich stosunków, przewodniczący może odmówić im tego tylko z ważnych powodów.

5. Przewodniczący może w tych obowiązkach używać do pomocy innych członków komisji, może poruczać im referaty co do opodatkowania pewnych podatników lub grup podatników.

Czynnikami jednak najosobliwiej powołanymi do wspierania przewodniczącego w czynnościach powyższych są: referent, jeżeli Minister skarbu przyda go komisji, tudzież Władze podatkowe. Przewodniczący winien postarać się, żeby Władze podatkowe a mianowicie te, które znajdują się wprawdzie w okręgu rozkładu lecz nie w siedzibie komisji, zaraz po zaliczeniu podatników do klas podatkowych i przy odbieraniu deklaracji do podatku zarobkowego skutecznie w jego imieniu wszelkie badania, przesłuchiwanie i wszelkie inne

czynności urzędowe, potrzebne do przygotowania i ułatwienia późniejszej czynności komisji (obacz mianow. pod l. 10). Wynik tych czynności zapisać należy na arkuszu wymiarowym.

Wzór ar
wymiarowy
ob. załącz

6. Przewodniczący może nadto według swego uznania żądać pomocy Władz politycznych i skarbowych pierwszej instancji, jakoteż Władz samorządnych a w szczególności zwierzchności gminnych, które obowiązane są uczynić zadosyć jego wezwaniom w tym względzie (§. 44). Niemniej ma przewodniczący prawo żądać od wszelkich innych Władz i zakładów publicznych, jakoteż od sądów wyjaśnień potrzebnych do spełnienia swego zadania (§§. 270, 271). Ma przeto prawo prosić te instytucje o urzędowe wyjaśnienie stosunków rzeczowych i prawnych, których stwierdzenie okazuje się potrzebnem do rozkładu podatku zarobkowego, np. co do zapłaconych poborów pośrednich, co do wartości asekuracyjnej budynków przemysłowych, co do otwarcia spadków itp.

7. W szczególności przewodniczący może przeglądać lub kazać przeglądać wszelkie dotyczące się stosunków przemysłowych podatników książki, akta, dokumenta, rejestry itp. władz i zakładów rządowych, krajowych, powiatowych i gminnych a w szczególności akta sądu handlowego, księgi gruntowe, akta testamentowe, spadkowe, opiekuńcze, wszelkie akta dotyczące się podatków rządowych, krajowych i gminnych itp.

Wszystkie Władze rządowe, krajowe, powiatowe i gminne mają dozwalać przeglądania dotyczących książek, aktów, dokumentów itp., o ile nie sprzeciwiają się temu szczególne postanowienia ustawowe lub względy służbowe, które Władza odprawiająca winna oznajmić.

W razie nieuzasadnionego odmówienia przewodniczący zdać ma sprawę Władzy skarbowej krajowej.

Na mocy szczególnego postanowienia wyłączone jest żądanie pomocy następujących instytucji do celów opodatkowania:

pocztowej kasy oszczędności,
inspektorów przemysłowych,
inspektora żeglugi na wodach śródkrajowych,
zakładów ubezpieczenia robotników na wypadek nieszczęsnej przygody i choroby.

8. Przewodniczący może w razie potrzeby zwiedzać lub kazać zwiedzić urządzenia przemysłowe, zakłady przemysłu i zapasy w godzinach pracy;

9. przeglądać lub kazać przejrzeć książki przemysłowe, gdy podatek proponuje ich przejście.

O postępowaniu przy tych czynnościach urzędowych mówi się w rozdziale VI ustawy; w rozdziale zaś V podane są postanowienia co do wyto-

czenia postępowania karnego w takim razie, gdyby nie dozwolono zwiedzenia zakładów przemysłowych itd.

Do wyjawiania tajemnic przemysłowych podatnik nie jest w żadnym razie obowiązany (§. 43, ustęp ostatni), co należy mieć na względzie zwłaszcza przy zwiedzaniu zakładów przemysłowych.

10. Jeżeli to, co podatnik podaje, zdaje się być nieprawdziwym, przewodniczący może ustnie lub piśmiennie oznajmić mu wątpliwość i wezwać go, żeby ją wyjaśnił. Także i z tego powodu przewodniczący może czynić wszystkie wyżej wzmiankowane dochodzenia.

11. Przewodniczący poszczególnych komisji winni wspierać się wzajemnie udzielaniem sobie wiadomości, jakie ich dojdą o stosunkach przemysłowych podatkowników okręgu rozkładu lub innej klasy tego samego okręgu i przez wspólność działania przyczyniać się ile możności do tego, żeby podatek rozłożony był w sposób właściwy, mianowicie zaś do tego, żeby wszyscy podatnicy pociągnięci byli do podatku zarobkowego powszechnego.

12. Przewodniczący obowiązany jest wnieść rekurs przeciw decyzjom komisji podatku zarobkowego:

- a) gdy uwolnienia od podatku przyznane przez komisję w myśl §. 5go poczytuje za nieuzasadnione ze względu na wskazówki podane w artykule 21, l. 2;
- b) gdy uznaje, że stopa podatkowa, przez komisję wymierzona, jest nieproporcjonalnie niska; ponieważ wysokość stóp podatkowych nie dotyka skarbu państwa, przewodniczący może brać pod rozwagę wyłącznie pytanie, czy stopa podatkowa sprzeciwia się zasadzie jednostajnego rozdzielenia podatku między podatników.

13. Przewodniczący może także wnieść rekurs, gdy stopa podatkowa przez komisję wymierzona, wydaje się mu uderzająco za wysoką, a z jakichkolwiek przyczyn nie można oczekiwać, żeby niewłaściwość rozkładu została uchylona w skutek rekursu podatnika.

Artykuł 17.

Prawa komisji podatku zarobkowego.

(§. 46.)

1. Komisji podatku zarobkowego służą w obec podatników, trzecich osób i Władz te same prawa co przewodniczącemu.

2. Komisya podatku zarobkowego ma uadto prawo zarządzania, żeby świadkowie co do pewnych faktów a biegli co do pewnych pytań przesłuchiwani byli pod przysięgą przez sąd powiatowy miejsca zamieszkania osoby przesłuchać się mającej.

W przypadku tym należy sformułować pytania, które świadkom lub biegłym mają być zadane i posłać je właściwemu sądowi z prośbą o przesłuchanie rzeczonych osób.

Przysięgę odebrać należy w takim przypadku przed złożeniem zeznania lub opinii.

Pytania powinny być tak sformułowane, żeby odpowiedź na nie musiała w każdym razie wyjaśnić istotę rzeczy o którą chodzi.

Świadków i biegłych przesłuchiwać należy pod przysięgą tylko w przypadkach szczególnie ważnych i trudnych i w ogóle unikać należy wymagania przysięgi, gdy to nie jest bezwarunkowo konieczne, jakoteż niepotrzebne udawania się w tym względzie do sądów.

3. Pominąwszy przypadek pod 2 wzmiankowany, zapytywać należy podatników i przesłuchiwać informatorów lub biegłych na posiedzeniu przed zgromadzoną komisją lub podkomisją, przesłuchiwane osoby nie powinny jednak być obecne podczas narady i uchwalania.

4. Komisya może także poruczyć przesłuchanie i wszelkie inne dochodzenia albo przewodniczącemu, albo poszczególnym członkom, którzy on do tego wyznaczy, albo wreszcie Władzy podatkowej.

Gdy osoby nieobecne mają być przesłuchane, ponieważ oświadczenie piśmienne nie byłoby dostateczne, prosić należy o ich przesłuchanie właściwą Władzę podatkową lub przewodniczącego komisji podatkowej ich miejsca zamieszkania.

5. Świadkowie lub biegli, których przesłuchanie komisya uchwaliła, mogą odmówić zeznań tylko z powodów w §. 269 przywiedzionych. Szczegółowe postanowienia w tym względzie podaje przepis wykonawczy do rozdziału VI.

6. Osoby, które zostają lub zostawały w służbie u podatnika, nie mogą być bez jego zezwolenia przesłuchiwane jako informatorowie lub biegli.

7. Informatorów i biegłych, którzy na wydane do nich wezwanie nie stawiają się i nieobecności swojej nie usprawiedliwiają lub bez ustawowego powodu odmówią zeznań — o ile nie można zrzec się ich przesłuchania — należy wezwać z zagrożeniem karą porządkową aż do 100 zł., żeby zeznania swoje złożyli w pewnym terminie, zwyczajnie ośmioldniowym.

Po bezskutecznym upływie terminu wymierzyć należy karę porządkową i uwiadomić o tem Władzę podatkową, iżby przypisała i ściągnęła kwotę kary.

Zagrożenie i wymierzenie kar porządkowych może być ponowione.

8. Podatnikowi można na żądanie pozwolić, żeby był obecny przesłuchaniu i żeby zadawał pytania świadkom i biegłym. Komisya jednak ma prawo odrzucić taką prośbę z ważnych powodów (np. na życzenie świadków lub biegłych) lub przesłuchiwać dalej rzeczony osoby w nieobecności podatnika.

Oddział IV.

Rozkład podatku zarobkowego powszechnego.

1. Przygotowanie rozkładu.

Artykuł 18.

Deklaracje zarobkowo-podatkowe.

(§§. 39 aż do 42.)

1. W celu wymiaru podatku zarobkowego każdy podatnik winien przed rozpoczęciem się każdego peryodu rozkładu, w terminie, który w obwieszczeniu publicznem będzie wyznaczony, najmniej jednomiesięcznym, podać do Władzy podatkowej pierwszej instancyi, w której okręgu podatek ma być przypisany (§. 38), deklarację co do okoliczności służących za podstawę do wymierzenia podatku zarobkowego (deklarację zarobkowo-podatkową). Wzór takiej deklaracji zarobkowo-podatkowej podaje załączka F/1. Dla większych przedsiębiorstw, ponieważ im wzór F/1 nie wystarczył, przydany jest pod F/2 dalszy wzór. Blankiety wydawać należy podatnikom bezpłatnie.

Władza skarbową krajową mającą obwieszczeniem publicznem (§. 39) podawać do wiadomości termin do składania deklaracji zarobkowo-podatkowych, winna czynić to w taki sam sposób, jak się to dzieje dotychczas z podobnemi obwieszczeniami, dotyczącemi się składania wyjawów do podatku domowo-czynszowego i podatku dochodowego.

Władzom skarbowym krajowym zostawia się zwrócenie w obwieszczeniu uwagi podatników na to, że jeżeli deklarację zarobkowo-podatkową chcą złożyć ustnie u Władzy podatkowej, winni uczynić to jak najrychlej dla uniknienia późniejszego natłoku stron a więc dla własnego dobra; nadto dla Władz podatkowych, mających znaczną ilość podatników, wyznaczyć pewne dni do odbierania bez straty czasu

deklaracji zarobkowo-podatkowych od podatników, których nazwiska rozpoczynają się od oznaczonych głosek abecadła.

Ze względu na artykuł XIV ustawy wyznaczyć należy dzień 1. sierpnia 1897 jako ostateczny termin do wnoszenia deklaracji zarobkowo-podatkowych na pierwszy peryod rozkładu.

Deklaracje zarobkowo-podatkowe można składać na piśmie lub podawać ustnie do protokołu u właściwej Władzy podatkowej pierwszej instancyi.

2. Jeżeli Władza podatkowa, w której okręgu podatek od jakiegoś przedsiębiorstwa ma być przypisany i do której wnieść należy deklarację zarobkowo-podatkową, znajduje się nie w siedzibie komisji, która nakłada podatek na to przedsiębiorstwo, taka Władza podatkowa winna ową deklarację podatkową po wykonaniu dochodzeń, jeżeli w myśl artykułu 16, l. 3 i 5 były potrzebne, posłać do Władzy podatkowej w siedzibie dotyczącej komisji. (Tyczy się to mianowicie podatników I. i II. klasy.)

Zaprowadzone obecnie w wielu miejscach odbieranie deklaracji zarobkowo-podatkowych przez Władze gminne, w Wiedniu przez Magistrat ma być na przyszłość zaniechane. Tam, gdzie to ze względu na stosunki miejscowe okazuje się odpowiedniem, można urzędowi podatkowemu poruczyć odbieranie deklaracji zarobkowo-podatkowych w zastępstwie Władzy podatkowej I. instancyi najdłużej aż do ostatniego dnia terminu do ich wnoszenia wyznaczonego.

Co do kilku zakładów tegoż samego przemysłu utrzymywanych w tym samym okręgu rozkładu najniższej klasy (artykuł 10, l. 2), należy wnieść wspólną deklarację, w której jednak wykazać trzeba stosunki ruchu każdego z osobna zakładu przemysłu (§. 40).

3. O osnowie deklaracji zarobkowo-podatkowych mówi dołączona instrukcja G o wygotowywaniu deklaracji zarobkowo-podatkowych. Władze podatkowe I. instancyi i urzędy podatkowe odbierające deklaracje zarobkowo-podatkowe winny również stosować się do tej instrukcyi.

Władzom podatkowym i urzędowi podatkowemu nadesłana będzie taka ilość egzemplarzy tej instrukcyi, że można będzie obdzielić niemi wszystkich podatników, którzy o nie prosić będą.

4. Jeżeli podatnik nie wniesie w przepisany termin deklaracji, którą wnieść jest obowiązany, w takim razie komisya podatku zarobkowego a względnie, w przypadkach w §. 66 oznaczonych, Władza podatkowa pierwszej instancyi może wymierzyć podatek zarobkowy z urzędu, na podstawie wiadomości, jakimi rozporządza. Zanim jednak podatek wymierzony będzie w taki sposób, wezwac

Wzór F/1.

Wzór F/2.

Załączka

wprzód należy podatnika z wyraźnym odwołaniem się do tego skutku prawnego, żeby wniósł deklarację w terminie najmniej ośmiodniowym.

Postanowienie to nie uchyla możności ukarania podatnika za zaniechanie wniesienia deklaracji, jakoteż prawa Władzy podatkowej i komisji podatku zarobkowego wezwania go z zagrożeniem karą porządkową do wniesienia deklaracji (§. 42).

5. Celem otrzymania deklaracji. Władze podatkowe postępować mają jak następuje:

W ośm dni po upływie terminu wyznaczonego przez Władzę skarbową krajową. wezwać należy podatników, którzy nie wnieśli deklaracji zarobkowo-podatkowych, żeby je wnieśli w przeciągu dni 8; do wezwania dołączyć należy blankiet na deklarację zarobkowo-podatkową i wyraźnie nadmienić, że jeżeli nie będzie wniesiona, podatek może być wymierzony z urzędu; podatnikom I. i II. klasy można nadto zagrozić stosowną karą porządkową.

Podatnikom, wezwanym z zagrożeniem karą porządkową, jeżeli nie wniosą deklaracji, wymierzyć należy zagrożoną karą porządkową niezwłocznie po upływie terminu. Ponownego zagrożenia karą porządkową należy zaniechać, decyzję zaś co do dalszego postępowania zostawia się komisji podatku zarobkowego.

6. Wzywaniu podatników do wnoszenia deklaracji rozpocząć się powinno niezwłocznie od terminu wyżej podanego i wykonane być ma o tyle spieszenie, żeby ta przygotowawcza część postępowania była już skończona w chwili, gdy się rozpocznie czynność komisji podatku zarobkowego.

7. O ilości nadeszłych deklaracji i wygotowanych przynageln donosić należy Władzy skarbowej krajowej, począwszy od 15. sierpnia co tydzień.

Artykuł 19.

Spisanie protokołu wymiarowego. (§. 34.)

1. Dla uproszczenia toku czynności w komisjach podatku zarobkowego, Władze podatkowe winny nadto ułożyć protokół wymiarowy, który komisje mają prowadzić (artykuł 37, punkt 5); mianowicie podać należy w protokole wymiarowym przedsiębiorstwa podatkowi zarobkowemu podlegające w porządku systematycznym. Porządek systematyczny urzędzić należy na podstawie klasyfikacji ustanowionej w załączce J w taki sposób, żeby rodzaje przemysłów podatkowi zarobkowemu podlegające, następowały po sobie według kolei cyfr tamże podanych 1 aż do 367 (porów. artykuł 24 I.).

2. Podatników oznaczonych tą samą cyfrą uporządkować należy przedewszystkiem według bliższego lub odleglejszego z nazw wynikającego powinowactwa ich przemysłów podatkowi podlegających, a następnie podług stopniowego wzrostu kwot ich dotychczasowego podatku. Tak np. przedsiębiorstwa objęte cyfrą 173 (szewcy) uporządkować należy między sobą tak, żeby najprzód stali łańcuchy, potem szewcy pracujący dla konfekcyonistów, następnie szewcy pracujący bezpośrednio dla nabywców; pomiędzy łańcuchami kładzie się najprzód tych, którzy dotychczas płacili najmniejszy podatek, potem tych, którzy płacili podatek o jedną stopę wyższy itd.; podobnie postępować należy z szewcami pracującymi dla konfekcyonistów itd. W grupie przemysłów równie wysoko opodatkowanych kładzie się pierwszej ile możności przedsiębiorstwa z mniejszą intratą.

3. O ile przy pierwszym rozkładzie poddaje się opodatkowaniu osoby, które dotychczas nie były opodatkowane (np. literatów i lekarzy mających mniej jak 630 zł. dochodu, rybaków morskich) podać ich należy przy końcu odnośnej grupy zarobku (artykuł 37, l. 1); podobnie postępować należy, gdy się poddaje opodatkowaniu dopiero z inicjatywy komisji.

4. Władze podatkowe wypełniać mają w protokole wymiarowym także rubryki 1 aż do 6, przy-czem baczyc należy zwłaszcza na to, że przy wypełnieniu rubryki 5, wpisywać należy zawsze w myśl artykułu 9, l. 3 roczną kwotę podatku; o ile dochodzenia są już całkiem skończone, można dla przyspieszenia prac komisji przygotować odpowiednie wypełnienie rubryk 7 aż do 10, nie uwzględniając późniejszym uchwałom komisji.

5. Protokoły wymiarowe wygotowywać należy co do spółek podatkowych I. i II. klasy (jeżeli zaś okrąg rozkładu III. klasy obejmuje więcej okręgów rozkładu najniższego rzędu, także dla okręgu rozkładów III. klasy) dla każdego okręgu rozkładu najniższej klasy oddzielnie („protokoły częściowe“), co do spółek podatkowych (III. i) IV. klasy zwyczajnie dla całego okręgu łącznie; jeżeli okręgi rozkładu są nader rozległe, w takim razie można także dla tych spółek wygotować na okrąg każdego urzędu podatkowego osobny protokół wymiarowy („protokół częściowy“).

Częstokroć okaże się także odpowiedniemi wygotowanie osobnych protokołów („protokoły specjalne“) dla poszczególnych grup przemysłu.

We wszystkich tych przypadkach nadmienić należy w odpowiedniemi miejscu głównego protokołu o istnieniu protokołów częściowych a względnie specjalnych.

6. Co do podatników trudniących się zarobkami rozmaitych rodzajów oddzielnie opodatkowanymi, każdy z tych zarobków podać należy w pro-

tokole wymiarowym w tej klasie, grupie lub kategorii, do której należy; jednakże w rubryce uwag należy powiązać je wszystkie ze sobą wspólną liczbą bieżącą protokołu wymiarowego. Podobnie w poszczególnych protokołach częściowych lub specjalnych wskazać należy na przedsiębiorstwa tego samego podatnika, w innych protokołach częściowych lub specjalnych zapisane.

7. Następnie materyał tak przygotowany razem z wykazem podatników zalegających z wniesieniem deklaracji zarobkowo-podatkowej a względnie tych, którym z tego powodu wymierzono już karę porządkową i z dołączeniem dochodzeń poczynionych do tego czasu na prośbę przewodniczącego (artykuł 16, l. 3 i artykuł 18, l. 3) posłać należy przewodniczącemu komisji podatku zarobkowego dotyczącej spółki.

2. Zadanie komisji podatku zarobkowego w ogólności.

Artykuł 20.

Zasady rozkładu; okres dla rozkładu decydujący. (§§. 32, 33, 36 i 39, ustęp 3.)

1. Podatek rozkłada się w myśl §. 32 podług średniej intryaty z przemysłu lub zatrudnienia podatnika w stosunku do średniej intryaty z przemysłu i zatrudnień innych podatników do spółki podatkowej należących. Komisja podatku zarobkowego ocenia średnią intryatę po swobodnem rozważeniu wszystkich zbadanych lub jej zkądinąd znanych stosunków stanowczych.

Stwierdzenie okoliczności dla rozkładu stanowczych a mianowicie oznak zewnętrznych rozmiarów przemysłu polegać ma na tem, żeby komisya nabrała o tych okolicznościach i oznakach jasnego przekonania i żeby je wyraziła uchwałą. Ustawa nie przepisuje, żeby istnienie okoliczności i oznak przyjętych przez nią za istniejące było aktami udowodnione, co zresztą ze względu na naturę rzeczy i ze względu na środki, jakimi komisya na mocy ustawy rozporządza, byłoby częstokroć nie możebne.

Szczegółowe przepisy co do oznaczenia takowych, podane są niżej w artykułach 24 aż do 34.

2. Dla rozkładu podatku stanowczemi są stosunki przemysłu według średniego stanu tego roku od dnia 1. lipca aż do 30. czerwea liczyć się mającego, który poprzedza peryod rozkładu. Jeżeli przedsiębiorstwo istnieje krócej niż rok, stosunki jego oceniać należy według stanu średniego jaki był w tym krótszym okresie jego istnienia.

Jeżeli przedsiębiorstwo lub zatrudnienie nie jest jeszcze przez cały rok w ruchu, podatnik winien w deklaracji zarobkowo-podatkowej podać, czy na rok następny zamierza uczynić lub przewiduje jaką zmianę w rozmiarach przedsiębiorstwa.

Artykuł 21.

Powinność podatkowa; uchwalanie uwolnień.

1. Zadaniem komisji jest wydać orzeczenie co do powinności podatkowej pojedynczych osób do spółki podatkowej zaliczonych, jakoteż co do ich roszezeń do uwolnienia w myśl §§. 2, 3, 5 a następnie oznaczyć stosunek, w jakim kontyngent spółki ma być rozdzielony między należących do spółki podatkowej podatki zarobkowemu podlegających.

Sposobność do głębszego rozważenia, czy podatnik podlega podatkowi, nastęrczyć może formalna prośba o uwolnienie lub uwaga uczyniona w tym względzie w deklaracji zarobkowo-podatkowej, lub nakoniec rekurs podatnika przeciw zaliczeniu, w myśl artykułu 13, punktu 4.

Uwolnienia uzasadnione w myśl §§. 2go i 3go ustawy należy jednak przyznawać także z urzędu, jeżeli według poczynionych dochodzeń ziszczają się niewątpliwie warunki do tego potrzebne.

Osobnych dochodzeń w tym względzie nie należy czynić z urzędu. Toż samo rozumie się o uwolnieniu urządzonem w §. 5.

Co do tego ostatniego nadmienić jednak należy, że do przyznawania go, komisya jest w ogóle tylko upoważniona, lecz nie obowiązana.

2. Przy ocenianiu przypadków tego rodzaju, komisya winna mieć na uwadze, że względem na poszczególnych ubogich podatników sprzeciwiają się względy na jego opodatkowanych konkurentów i przeto powinna robić użytek z nadanego jej upoważnienia tylko w takich przypadkach, gdy uwolnienie okazuje się koniecznem. Nadto zważać należy, że suma odpowiednia przyznanym uwolnieniom odpada z potrącenia przypadającego na cały okrąg terytoryalny i że przeto ciężar zdjęty poniekąd z uwolnionych, wkłada się na barki innych podatników.

O ciężającej na przewodniczącym powinności podawania rekursu przeciw uwolnieniom, które zdają się mu nieuzasadnionemi, mówi artykuł 16, p. 12.

Vzór tego
wykazu
dacz pod K.

3. Komisje winny wszystkie uwolnienia jakie przyznają, zestawić w osobnych wykazach; wykazy te wygotować należy dla spółek podatkowych I. klasy na cały okrąg rozkładu, dla spółek podatkowych II. klasy, ze względu na §. 48, ustęp 6 ustawy na każdy z osobna okrąg rozkładu najniższego rzędu. Tak samo wygotować je należy dla spółek podatkowych III. klasy, jeżeli okrąg rozkładu III. klasy obejmuje kilka okręgów najniższego rzędu.

Dla IV. klasy, której okręgi rozkładu są właśnie już okręgami „najniższego rzędu“ nie potrzeba, jak się samo przez się rozumie, rozdrabiać wykazu *K*.

W wykazie podawać należy nazwiska uwolnionych, oznaczenie ich przemysłu, jakoteż, do pierwszego rozkładu według nowej ustawy, wziętą z rubryki 5 protokołu wymiarowego kwotę podatku zarobkowego i dochodowego I. i II. klasy, która była im przypisana w roku poprzedzającym peryod rozkładu (artykuł 9) a wreszcie sumę kwot podatkowych na odnośny okrąg rozkładu przypadających.

W następnych peryodach rozkładu napisać należy w rubryce 7 tę stopę podatku, która w ostatnim peryodzie rozkładu była wymierzona dotyczącemu przemysłowi a względnie byłaby odpadła, gdyby uwolnienie nie było podatnikowi przyznane z powodu ubóstwa.

4. W wykazie *K* zapisać należy także te uwolnienia, przeciw którym przewodniczący podawał rekurs; o ile uwolnienia zostały na rekurs przewodniczącego uchylone, postąpić należy z przypadającymi kwotami przy drugim rozdzieleniu tegoż samego peryodu rozkładu, jak z przekroczeniami kontyngentu (artykuł 40, do A. 2).

Wykazy *K* oddać należy niezwłocznie Władzy podatkowej pierwszej instancji.

3. Stopy podatku.

Artykuł 22.

Znaczenie stóp podatkowych.

(§§. 32, 35 i 51.)

1. Stosunek, w jakim kontyngent spółki ma być między poszczególnych podatników rozdzielony, ustanawia się przez wyznaczenie stóp podatkowych. Stopy podatkowe w ogóle dozwolone, podane są we wzorze *B* do §. 32 ustawy. Tę część rozkładu uskutecznią się zazwyczaj na dwuletni peryod rozkładu.

2. Stopy podatkowe nie przedstawiają dokładnie tej kwoty, którą podatnik ma opłacać. Ta ostatnia kwota wynika dopiero z porównania sumy wszystkich stóp podatkowych, członkom spółki wy-

znaczonych, z kontyngentem spółki. O ile suma ta jest większa od kontyngentu, następuje potrącenie rozdziałowe, gdyby była mniejsza przy czynienie rozdziałowe.

Dla wszystkich interesowanych pożądanem jest, żeby nie przyszło później do podwyższenia stóp przez komisję ustanowionych, to jest do przyczynienia rozdziałowego. To zaś osiągnąć można, jeżeli suma stóp podatkowych będzie zawsze nieco większa od kontyngentu.

3. W pierwszym peryodzie rozkładu nie można będzie podać komisji dokładnie zaraz przy rozpoczęciu czynności, ile wynosić ma kontyngent spółki, ponieważ przy obliczaniu go bierze się także na uwagę uwolnienia od podatku, które komisya przyzna, a zresztą także komisya kontyngentowa może kontyngenty pozmieniać.

Komisjom jednak może być niezwłocznie oznajmiona suma w ustępie 2 §. 48go bliżej oznaczona, którą członkowie spółki mieli płacić dotychczas jako podatek zarobkowy i dochodowy I. i II. klasy; oznajmi ją Władza podatkowa, której obliczenie tej sumy było poruczone (artykuł 45), suma zaś ta daje bądź co bądź dostateczną podstawę do osiągnięcia przy wymierzaniu stóp podatkowych sumy nie mniejszej od ostatecznego kontyngentu.

Do obliczenia kontyngentu bierze się bowiem za podstawę co do I. klasy całą dotychczasową należność podatkową członków spółki, co do II. aż do IV. klasy dotychczasową należność z dozwoleniem ustępstwa.

Ustępstwo to wynosi z zastrzeżeniem późniejszych sprostowań dla spółek podatkowych

II. klasy	14 procentów
III. „	21 „
IV. „	28 „

Komisje podatku zarobkowego dojdą więc zawsze do sum nieco mniejszych od przyszłego kontyngentu, jeżeli za sumę rozdzielić się mającą między członków spółki przyjmą dla I. klasy całą sumę dotychczasowego podatku, dla innych zaś klas sumę dotychczas przez ich członków płaconą, zmniejszoną o powyższe stopy procentowe.

Artykuł 23.

Wybór stóp podatkowych. (§§. 32 i 34, ustęp 4.)

1. Komisya podatku zarobkowego naznacza każdemu podatnikowi tę stopę podatkową, która według jej uznania najlepiej odpowiada średniej intracie z jego przemysłu lub zatrudnienia w stosunku do średniej intraty z przemysłu i zatrudnień innych podatników do spółki podatkowej należących.

Pod tym względem nie krępują jej granice kwot przypisu podatkowego, ustanowione w §. 12, ustęp 1, podług których podatnicy mają być do poszczególnych klas podatkowych zaliczani. Przeto np. podatnikowi, stosownie do jego dotychczasowej kwoty podatkowej, wynoszącej 27 zł., do IV. klasy zaliczonemu, może być wyznaczona stopa podatkowa w kwocie 32 zł., a podatnikowi zaliczanemu do II. klasy, stosownie do dotychczasowej kwoty podatkowej, która wynosiła 180 zł., może być wyznaczona stopa podatkowa w kwocie 120 zł.

Jeżeli intrata przedsiębiorstwa lub zatrudnienia osiągnięta bywa przeważnie przez zarobek z pracy bez znacznego przyczynienia się kapitału, komisya podatku zarobkowego może owemu przedsiębiorstwu naznaczyć stopę podatkową niższą aż do trzech stóp od tej, jakaby odpowiadała średniej intracie.

2. Z postanowień ustawowych wynika, że komisya wyrobić sobie ma sąd o średniej intracie z zewnętrznych oznak przemysłów, bez oznaczania sumy pieniężnej, któraby przedstawiała tę średnią intratę.

Powodem tego zarządzenia ustawowego jest, że do wymierzenia dotychczasowego podatku dochodowego I. klasy a po części także II. klasy, brano zwyczajnie czysty dochód, który jak wiadomo bywa o wiele niższy od rzeczywistego a nie rzadko wynosi ledwie mały jego ułamek.

W takich okolicznościach oznaczenie intraty w pewnej cyfrze zmuszałoby podatników i komisję do ustanawiania w poczuciu obowiązków daleko wyższej cyfry intraty niż wynosił dotychczasowy czysty dochód i w obec trudności, jakie postępowanie to musiałoby napotykać, należałoby się obawiać, że i w przyszłości całkiem fikcyjne dochody byłyby za intratę przyjmowane. Rezultat ten byłby w najwyższym stopniu niebezpieczny, zwłaszcza dla wyrobienia się podatku osobisto-dochodowego.

Wszystkim tym trudnościom zapobiega się tym sposobem, że komisye nie mają oznaczać intraty w pewnej sumie, lecz ustanowić mają cyfrę podatku zarobkowego bezpośrednio na podstawie oznak zewnętrznych.

3. Ustawa nie przywiązuje jednak żadnej oznaczonej stopy podatkowej do tych oznak zewnętrznych, np. do ilości robotników, sił końskich, ilości kamieni młyńskich itp.; owszem komisya podatku zarobkowego ma ją wyznaczyć drogą swobodnego ocenienia wszystkich jej znanych okoliczności stanowczych.

4. Ponieważ kontyngenty spółek zostają z dotychczasowem opodatkowaniem w pewnym związku, który w artykule 22, l. 3 został już oznaczony,

komisya winna przedewszystkiem rozwinąć czynność wyrównawczą, wprowadzając stosunkowo większe lub mniejsze obciążenie tam, gdzie terażniejsze opodatkowanie uzna za nieodpowiednie.

Ponieważ w I. klasie kontyngent spółki równa się dotychczasowej sumie podatkowej, przeto, jeżeli stopy podatkowe wynosić mają tyle co kontyngent, zniżenia przyznane poszczególnym podatnikom w obec terażniejszego obciążenia, wyrównać należy powiększeniem ciężaru innych podatników do spółki należących.

Jak już wyżej nadmieniono, w spółkach podatkowych innych klas nastąpi w ogóle zniżenie, komisya może więc wprowadzać zniżenia, nie potrzebując wynagradzać ich równie znacznymi podwyższeniami.

4. Oznaki zewnętrzne przemysłów podlegających opodatkowaniu. (§. 33, ustęp 2 i 3.)

Artykuł 24.

Rodzaj, miejsce i czas przemysłu.

I. Rodzaj przemysłu:

1. Po większej części już sama nazwa przemysłu lub zatrudnienia, podana w deklaracji zarobkowo-podatkowej (zgodna z kartą przemysłową), dawać będzie jasne wyobrażenie o rodzaju przemysłu, np. szewc, murarz, budowniczy itp.

Zdarzać się jednak będą przypadki, w których takie oznaczenie nie wystarczy, np. handel towarów rozmaitych, wyrabiacz narzędzi, handel komisyjny. W przypadkach takich stwierdzić należy, jaką gałąź tego zatrudnienia podatnik właściwie uprawia, np. co do handlu towarów rozmaitych, czy sprzedaje głównie żywność i towary kolonialne, czy sprzęty lub odzież, czy też naczynia kuchenne itp. — co do wyrabiacza narzędzi, czy wyrabia narzędzia fizyczne, optyczne, chirurgiczne lub farmaceutyczne, czyli też rozmaite rodzaje narzędzi, czy ścisłe, czy przeznaczone do zwykłego handlowego użytku. Nie chodzi tu o drobiazgowę wyliczanie każdego z osobna rodzaju towarów, owszem starać się należy jedynie o otrzymanie ogólnego obrazu przedsiębiorstwa przemysłowego.

W tym samym duchu stwierdzić należy, mianowicie co do fabryk przemysłu tkackiego, rodzaj przerabianego materiału surowego (jedwab, wełna bawełna, len, kónopie itd.), a według okoliczności główną cechę wyrabianych lub uszlachetnianych wyrobów (towary jedwabne, wełniane, bawełniane

lniane itd.), gdy zaś to okazuje się potrzebnem, także ich rodzaj szczególnie (towary gładkie, w de-
seń, materye modne, chusteczki, towary wschodnie,
towary lewanekie, baja, koce itd.

Co do przemysłu wytworczego rozróżniać na-
leży głównie, czy zajmuje się tylko naprawą, czy
wyrabia nowe towary. Co do przemysłu kupieckiego
będzie chodziło przedewszystkiem o oznaczenie, czy
jest to handel hurtowny, czy pośredni, czy dro-
bnostkowy.

Co do niektórych rodzajów przemysłu handlo-
wego ważnem jest do ocenienia intraty, czy handel
wykonywany jest na ulicy, w budach, na targowicy
czy w stałych lokalach sprzedaży.

2. Z innego znowu stanowiska poszczególne
przemysły tej samej gałęzi różnią się często od
siebie nader znacznie tem, że trudniący się nimi
zostają w wielce rozmaitym stopniu samodzielności
w obec nabywców.

Co do wielu rzemieślników rozróżniać należy,
czy są nakładcami, fabrykantami, czy przekupniami,
czy pracują bezpośrednio dla nabywców na zamó-
wienie, czy wyrabiają gotowy towar targowy. O po-
stępowaniu z przemysłem domowym w szczególności,
mówi się w artykule 28 w związku z postępo-
waniem co do pomocników.

Podobną różnicę czynić należy także np. co do
młynarstwa, tartaków, rzemiosł budowlanych i tym
podobnych gałęzi, ponieważ mielenie za zapłatę a
młynarstwo handlowe, piłowanie za zapłatę a tartaki
handlowe, stawianie budynków na zamówienie a
budownictwo spekulacyjne różnią się wielce od sie-
bie pod względem znaczenia ekonomicznego i siły
podatkowej. Także co do fabryk biorą się na uwagę
takie różnice, tak np. co do przędzalni, apretur,
farbierni.

3. Co do tych rodzajów przemysłu wytworze-
go, których przedsiębiorcy kupczą zarazem przed-
miotami swego przemysłu, zwracać należy uwagę
także na to, jaki stosunek zachodzi między przemy-
słem handlowym a produkcyjnym; pod tym wzglę-
dem zwraca się uwagę między innymi na apteki.

Co do nauczycieli stwierdzać należy nie tylko
przedmiot nauki, lecz także okoliczność, czy nauczy-
ciel utrzymuje kursa wspólne, czy tylko naucza po-
jedynczych uczniów itp.

Dołączony wykaz *L* zawiera pewną ilość napo-
tykanych często nazw przedsiębiorstw i zatrudnień,
co do których bliższe oznaczenia w powyższym du-
chu zawsze są potrzebne a oraz wskazuje kierunek,
w którym badania te czynić należy.

4. Jak się samo przez się rozumie, stwierdzić
należy, czy podatnik wykonywa przedsiębiorstwo na
podstawie własnego uprawnienia, czy jako dzier-

żawca, zawiadowca na własny rachunek, jako kelner
zdający rachunki, piwniczny itd.

5. Wszystkie te stwierdzenia wyrazić należy
w wywodzie komisyjnym w sposób jak najkrót-
szy, np.:

Szewe, dla zamawiających;

Fabryka towarów wehnianych, wyrabia głównie
gładkie materye;

Młyn, handlowy;

Fabryka towarów metalowych, wyrabia towary
galanteryjne wszelkiego rodzaju; przemysł dzierż-
wiony;

Fabryka towarów metalowych, wyrabia gilse
na naboje;

Stolarz sprzętowy, ze znacznym handlem
sprzętów itp.;

Handel komisyjny skóry wyprawnej, skór su-
rowych, odpadków zwierzęcych;

Handel towarów rozmaitych, głównie kolonial-
nych;

Handel towarów rozmaitych, głównie kobier-
ców itp.;

Nauczyciel języków nowożytnych, odbywają się
u niego także kursa.

Dokładne oznaczenie przemysłu w taki sposób
stwierdzone, wziąć także należy za podstawę do
klasyfikacyi (artykuł 19).

II. Miejsce i czas wykonywania przemysłu:

1. Ponieważ według ustawy każdy przemysł i
każde zatrudnienie opodatkować należy tam, gdzie
są wykonywane, przeto po większej części co do
miejsca wykonywania nie będzie potrzeba szczegó-
łowych dochodzeń. Oczywiście, jeżeli jest kilka
zakładów przemysłu, podać należy ich ilość i gdzie
się znajdują: jeżeli w innym okręgu znajdują się
filie, składy fabryczne itp., trzeba nadmienić o tej
okoliczności.

2. Druga sposobność do zajęcia się szczegó-
łowo miejscem wykonywania przemysłu, następuje
się wtedy, gdy przemysł rozciąga się z lokalu prze-
mysłu lub z mieszkania na inne gminy. Oczywiście
nie chodzi tu o wymienianie szczegółowe wszystkich
miejsc, na które przemysł rozciąga się w pojedyn-
czych przypadkach, lecz dostateczne są oznaczenia
ogólne, jak np. następujące: „zaopatruje prowincye,
ma interesa głównie w N., prowadzi interesa także
w okolicy“ itp. Co do rodzajów przemysłu, którym
wyznaczony jest pewien okrąg, np. co do kominia-
rzy, oprawców itp., trzeba oczywiście stwierdzić
rozległość okręgu. Ważnem nakoniec jest także
czy przemysł rozciąga się tylko na tutejsze kraje
czy także na zagraniczne.

O ile według §§. 8 aż do 10 ustawy potrzebne są dla oceny rozciągłości powinności podatkowej bliższe szczegóły co do obrotu z zagranicą, stwierdzić ma komisya także i te stosunki.

3. Czas wykonywania przemysłu jest tylko wtedy przedmiotem szczególnej uwagi, gdy go nie określa sama istota przedsiębiorstwa.

Tak np. co do fabryk cukru, przemysłów budowlanych, przedsiębiorstw ślizgawkowych itp., pewne ograniczenie czasu rozumie się samo przez się. Co do uzdrowisk kąpielowych, klimatycznych itp., czas wykonywania przemysłu większych przedsiębiorstw, np. hoteli, woźniców itp. jest powszechnie znany. Szczególna uwaga jest tu potrzebna tylko w takim razie, gdy jakieś przedsiębiorstwo trwa przez czas niezwykły (dłuższy lub krótszy), albo gdy z rodzaju przemysłu nie wynika, czy trwa lub nie przez czas ograniczony; tak np. w uzdrowiskach są traktownicy, szewcy, krawcy itp., którzy obsługują głównie ludność miejscową, a przeto wykonywają przemysł bez przerwy.

Pominawszy przypadki tego rodzaju, wykonywanie przemysłu przez cały rok bez przerwy, uważać się będzie za stosunek prawidłowy i wyjątki od tego należy wyraźnie zaznaczać; tak np. co do piekarzy, jeżeli przemysłu nie wykonywują bez przerwy, nadmienić należy, ile razy w tygodniu pieką.

Artykuł 25.

Oznaki rozmiarów przemysłu.

1. Oznaki rozmiarów przemysłu odróżniać należy jako takie, które — o ile co innego nie jest wyraźnie przepisane — stwierdzać należy co do wszystkich przedsiębiorstw i jako takie, które stwierdza się tylko co do pewnych przedsiębiorstw.

Wymienienie pewnych oznak w niniejszym przepisie wykonawczym nie zniewala bynajmniej komisji ani do łączenia z temi oznakami pewnych stóp podatkowych, ani też nie wzbrania jej stwierdzania jeszcze innych cech, jeżeli uzna to za odpowiednie. Wszakże w protokole podawać należy w formie tabelarycznej tylko cechy wyraźnie przepisane, inne zaś zapisywać należy w formie dodatku w innych kolumnach.

2. Oznaki, które należy stwierdzić co do wszystkich przedsiębiorstw, o ile wyjątki szczególne nie zostały przepisane, są: własna praca przedsiębiorcy, pomocnicy, motory zwierzęce i mechaniczne.

3. Jako oznaki szczególne biorą się na uwagę co do poszczególnych rodzajów przemysłu okoliczności w załączce *M* zestawione, a to w szczególności

machiny pracujące, ilość obrabianych lub przerabianych albo w obrót wprowadzanych materiałów, tudzież inne okoliczności odbytu.

4. Jeżeli w pojedynczych przypadkach komisya nie może stwierdzić cech w załączce *M* podanych, lub cechą taką uważa za zbytęcną do ocenienia średniej intraty, uchwałę w tym względzie należy wyraźnie zanotować a względnie uzasadnić w protokole wymiarowym.

Artykuł 26.

Własna praca przedsiębiorcy.

Przedewszystkiem należy stwierdzić, czy przedsiębiorca jest sam czynny w przemyśle i w jaki sposób, czy sam przykłada pracy jak w rzemiosłach, dzierżawach, małych przedsiębiorstwach handlowych, gospodnich, lub czy kieruje przedsiębiorstwem jak w większych domach handlowych i fabrykach.

Jeżeli przedsiębiorca nie jest sam czynny, podać należy, kto stoi na czele przemysłu.

Co do spółek handlowych stwierdzić należy, czy są spółnicy, ilu z nich są czynni w przedsiębiorstwie i w jaki sposób.

Do względów tutaj rozstrząsanych należy także czynność małżonki lub małżonka przedsiębiorcy lub przedsiębiorczyni i członków ich rodziny, o ile osoby te nie są formalnymi pomocnikami za wynagrodzeniem. Np. traktownia, żona prowadzi, mąż i córka dorosła pomagają.

Artykuł 27.

Pomocnicy.

1. Następujące kategorie osób biorą się na uwagę jako pomocnicy:

I. Osoby wymienione w §. 73, ustęp 1 ustawy z dnia 8. marca 1885, Dz. u. p. Nr. 22:

- a) Czeladnicy (subjekci handlowi, towarzysze, kelnery, woźnice w przedsiębiorstwach woźby itp.);
- b) robotnicy fabryczni;
- c) uczniowie;
- d) osoby używane w przemyśle do posług podrzędnych pomocniczych, nie należące do kategorii osób wzmiankowanych w artykule V, lit. d ustawy wprowadzającej do ustawy przemysłowej z dnia 20. grudnia 1859, Dz. u. p. Nr. 227.

II. Osoby wymienione w §. 73, ustęp 3 wzmiankowanej ustawy, używane do posług wyższego rzędu, zwyczajnie z płacą roczną lub mie-

sięczą; do tych zaliczać należy: urzędników zawodowców ruchu, mechaników, faktorów, buchhalterów, kasyerów, korespondentów, magazynierów, ekspedytorów, rysowników, chemików itp.; nadto dozorców, podmajstrzych, przodowników, placmajstrów, rysowników budowlanych, retuszerów, magistrów, asystentów, komisantów podróżujących.

III. Osoby oznaczone w artykule V, lit. d ustawy wprowadzezej do ustawy przemysłowej z dnia 20. grudnia 1859, Dz. u. p. Nr. 227, to jest najemnicy najpospolitszego rodzaju (wyrobnicy itd.).

IV. Górnicy.

V. Słudzy, o ile nie są używani do usług osobistych. Sługi bierze się na uwagę mianowicie w następujących przemysłach, w których często-kroć są pełnomocnikami przemysłowymi: w dzierżawach rolniczych, w przedsiębiorstwach gospodnich, w przedsiębiorstwach woźby, w gospodarstwach nabiałowych, nakoniec w licznych przemysłach rozmaitego rodzaju, gdzie są stróżami, parobkami, portyerami itp.

VI. W innych przedsiębiorstwach i zatrudnieniach, obowiązanych do płacenia podatku, lecz nie podlegających ustawie przemysłowej, rozróżnić należy pomocników w podobny sposób jak to wyżej jest przepisane. Na przykład w adwokaturze: koncypientów (jak II), solicytatorów (jak Ia), kancelistów (jak I d), sług biurowych (jak V).

Odnosnie do wymiaru podatku zatrudnianie osob pod II wymienionych (pomocników wyższego rzędu) domyślać się każe większej intraty przemysłu aniżeli zatrudnianie wymienionych pod I, IV, V; zatrudnianie zaś tych ostatnich, większej, aniżeli zatrudnianie wymienionych pod III.

2. O ile z zatrudniania młodocianych pomocników, uczniów, robotnic można wnosić, że intrata jest mniejsza, aniżeli wtedy, gdy istnieje także sama ilość dorosłych pomocników lub mężczyzn, jest pytaniem, które oceniać należy stosownie do istoty przypadku. Często używa się robotnic zamiast robotników nie dla powiększenia intraty, lecz ze względu na technikę, która tego wymaga; w przypadkach tych nie można oczywiście wnioskować z tego o intracie.

Mniejszej bardzo często — lubo nie zawsze — działalności uczniów i młodocianych robotników odpowiada mniejsza zapłata, w skutek czego niektórzy przemysłowcy właśnie zatrudnianiem takich pomocników usiłują podwyższyć intratę ze swego przedsiębiorstwa.

Ryczałtowe przy wymierzaniu podatku protegowanie zakładów, posługujących się takimi pomocnikami, oddziaływałoby niekorzystnie na stosunki socjalno-polityczne i przemysłowo-policyjne,

mianowicie sprzyjałoby nadużyciom w zatrudnieniu uczniów. Komisya winna przeto działać w tej mierze z jak największą ostrożnością.

Zwyczajnie więc badanie wieku i płci pomocników nie będzie potrzebne.

Jeżeli jednak podatnik utrzymuje, że zasługuje na wymierzenie mniejszej stopy podatkowej, ponie- waż robotnikami, których zatrudnia, są w znacznej części młodzieńcy lub niewiasty, w takim razie komisya, gdyby nie była tego zdania, że ze względu na rodzaj przemysłu przywiedzione okoliczności w ogóle nie wpływają na wymiar podatku, winna oczywiście zbadać, czy podane przez podatnika szczegóły co do ilości młodocianych robotników, niewiast itp. są prawdziwe. Jeżeli są prawdziwe, nadmienić należy w rubryce uwag o tej okoliczności.

3. Natomiast zatrudnianie pomocników będących kalekami lub starcami, pozwala zwyczajnie wnioskować ze słusznością, że produkcya jest stosunkowo mniejsza; komisya powinna troskliwie brać na uwagę przypadki takie, ważne także pod względem socjalno-politycznym.

4. Robotników tylko czasowo zatrudnionych uważać należy zwyczajnie w stosunku trwania ich zatrudnienia za równych zatrudnianym stale.

Jednakowoż żony i dzieci przemysłowca nie dolicza się do pomocników, jeżeli tylko przy sposobności pomagają w przedsiębiorstwie.

5. Jeżeli przemysł lub zatrudnienie z powodu małoletności albo fizycznej lub umysłowej niezdolności przedsiębiorcy przemysłowego albo po jego śmierci w imieniu wdowy prowadzi zawiadowca lub kierownik ruchu, zatrudnianie takiego pomocnika nie pozwala oczywiście wnioskować, że intrata się podniosła.

6. Natomiast troskliwie baczyć należy przy wymierzaniu podatku na to, ilu pomocników podatnik zatrudnia „poza domem“ jako komisantów podróżujących, agentów, w domach karnych itp.

Pod tym względem szczególne trudności następuje przemysł domowy; w postępowaniu z nim mieć należy na uwadze co następuje:

Artykuł 28.

Przemysł domowy.

1. Ani ustawa o podatkach bezpośrednich osobistych, ani ustawa przemysłowa nie zawiera definicyi pojęcia „przemysł domowy“; w istocie osoby zarobkujące, których przemysł nazywany jest pospolicie domowym, są ze stanowiska przemysłowo-policyjnego stosownie do rodzaju poszczególnych przy-

padków albo pomocnikami przedsiębiorcy, albo też przemysłowcami samodzielnymi, kartą przemysłową opatrzonymi a nie rzadko do tego przywiązują wagę, żeby ich uważano za samodzielných przemysłowców.

2. Jeżeli tak zwani przemysłowcy domowi okazują się ze stanowiska przemysłowo-policyjnego „pomocnikami“, wyjęci są już według §. 2, l. 2 od podatku zarobkowego powszechnego.

Do orzeczenia więc, które komisya ma wydać, biorą się w ogóle na uwagę tylko te osoby, które ze stanowiska przemysłowo-policyjnego nie są pomocnikami bądź dlatego, że w myśl ustawy przemysłowej trzeba ich uważać za przemysłowców, bądź też dlatego, że w ogóle nie podlegają ustawie przemysłowej.

3. Pod tym względem bierze się więc na uwagę, że ustawa o podatkach osobistych bezpośrednich uwalnia od podatku zarobkowego powszechnego nie wszystkie te osoby, które płody przemysłowe wyrabiają lub obrabiają wyłącznie na zamówienie lub na rachunek przedsiębiorców bądź osobiście, bądź przy pomocy własnych domowników atoli bez obcych pomocników, lecz tylko tych „trudniących przemysłem domowym“, co do których ziszczają się te warunki.

4. Według jasnego zaniaru ustawy niniejszej, uwolnienie przemysłu domowego opiera się na niedostatecznej produkcji, której powodem jest mianowicie prawie zupełny brak własnego kapitału obrotowego; gdzie więc ta stanowcza okoliczność nie zachodzi, tam w ogóle nie można mówić „o przemysle domowym“ w duchu ustawy niniejszej; przeto przemysły, w których produkuje się wprawdzie na cudzy rachunek, ale przy pomocy znacznego własnego kapitału, np. maszynami własnymi znacznej wartości, poddać oczywiście należy podatkowi zarobkowemu powszechnemu.

5. Ale także i te osoby, które według l. 4 należy uważać za przemysłowców domowych w duchu ustawy niniejszej, korzystać mogą z uwolnienia od podatku zarobkowego powszechnego tylko pod warunkami w tej ustawie przepisanyymi, w danych okolicznościach więc także i tacy przemysłowcy winni być poddani podatkowi zarobkowemu powszechnemu, jeżeli np. zatrudniają obcych pomocników.

W przypadkach nierównie liczniejszych będzie należało przypuszczać, że przemysły tego rodzaju, dla braku kapitału i niepomysłnych warunków konkurencyjnych nader szczerpłą niosą intratę. O ile w takich przypadkach przynawać należy uwolnienie w myśl §. 5, oceniać trzeba według zarządzeń artykułu 21.

Przy wymierzaniu stóp podatkowych brać należy na uwagę także jeszcze to, że w skutek omó-

wionego wyżej uwolnienia niektórych przemysłowców domowych, istnieją obok przemysłów podlegających podatkowi częstokroć bardzo podobne wolne od podatku, które od pierwszych nader mało się różnią.

Tego rodzaju producentów w zakresie przemysłu domowego należy więc opodatkowywać oczywiście niżej aniżeli przedsiębiorstwa przemysłowe samoistne tego samego rodzaju i tych samych rozmiarów.

6. W związku z opodatkowaniem przemysłowców domowych rozstrząsnąć jednak należy opodatkowanie tych, na których rachunek i zamówienie tamci pracują.

Pod tym względem biorą się na uwagę już to przedsiębiorcy, którzy ostatecznie odbierają produkty i po dalszem obrobieniu (apretura) lub bez niego wprowadzają w handel, już też pośrednicy, agenci, zwani często faktorami.

7. Wzmiankowani przedsiębiorcy są po części właściwymi fabrykantami, którzy oprócz towarów w fabryce wyrobionych, dają jeszcze inne wyrabiać „poza domem“ i zatrudniają tem przemysłowców domowych, po części zaś nie posiadają sami fabryki i trudnią się wyłącznie zamawianiem towarów, rozdzielaniem materiałów surowych itp. między przemysłowców domowych i odbieraniem od nich gotowych wyrobów.

W obu przypadkach ilość zatrudnianych przemysłowców domowych i ich pomocników jest istotną cechą rozmiarów ich przedsiębiorstwa.

W tkalniach istnieje też od dawna taki zwyczaj, że przy podawaniu ilości pomocników lub krosien zliczają się ilości w fabryce i poza domem zatrudniane.

W tym duchu postępować ma także komisya podatku zarobkowego i winna stwierdzić jak najdokładniej ilość zatrudnianych przemysłowców domowych. Jest to ważnem zwłaszcza tam, gdzie pewne rodzaje przedsiębiorstw wykonywane są po części w fabrykach, po części przez przemysłowców domowych, gdyby bowiem nie uwzględniono tutaj zatrudnianych przemysłowców domowych, właściwi fabrykanci zostaliby dotkliwie skrzywdzeni.

Okoliczność, czy ci przemysłowcy domowi lub niektórzy z nich podlegają podatkowi zarobkowemu powszechnemu, lub czy ze stanowiska przemysłowo-policyjnego mają lub nie mają być uważani za pomocników, nie ma oczywiście znaczenia do ocenienia rozmiarów przemysłu przedsiębiorcy, ponieważ ciągnie on zysk także z zatrudnienia opodatkowanych przemysłowców domowych.

Podwójne opodatkowanie tutaj nie zachodzi, ponieważ podatek nakłada się na przemysłowców

domowych ze względu na średnią intratę ich przemysłów, na przedsiębiorców zaś ze względu na średnią intratę ich przedsiębiorstw, która polega właśnie na zatrudnianiu przemysłowców domowych. Opodatkowanie przemysłowców domowych, jeżeli są opodatkowani, uwzględniać należy tylko o tyle, żeby podatek od całego przemysłu przedsiębiorcy i od opodatkowanych przemysłowców domowych, których on zatrudnia, nie wynosił więcej jak od przemysłu całkiem tego samego rodzaju, w którym jednak przemysłowcy domowi nie podlegają podatkowi.

8. Przemysły pośredników pod l. 6 wzmiankowanych, tak zwanych agentów lub faktorów, przynoszą stosownie do okoliczności przypadku nader rozmaitą intratę. Agenci tacy otrzymują czasem od wielkich przedsiębiorców bardzo wielkie zlecenia i obdzielają nimi licznych przemysłowców domowych, przez co zyskują wpływ stanowiący na oznaczenie ceny i z umówionych stóp ceny osiągają główny udział w zysku całego przedsiębiorstwa; ale zdarza się także, że pośrednictwo to bądź wprost u głównego przedsiębiorcy, bądź na stopniach pośrednich u agentów lub subagentów ogranicza się tylko do małych ilości towarów i dlatego też nie daje pośrednikowi niezawisłego stanowiska i nie zapewnia mu intraty lub zapewnia nader szczupłą.

Pod tym względem zwraca się uwagę mianowicie na to, że w niektórych przemysłach domowych pojedynczy przemysłowcy domowi odbierają oprócz własnych zamówień pracy także zamówienia a zarazem materiały dla kilku towarzyszy. Intrata tych przemysłowców wznosi się niekiedy tylko w nader szczupłej mierze ponad intratę przemysłów domowych, wykonywanych bez tego pośrednictwa, w innych jednak przypadkach przekracza ją bardzo znacznie.

Znajomość zwyczajów miejscowych ułatwi komisji w każdym razie sprawiedliwe ocenienie tych stosunków.

Artykuł 29.

Siły ruchodawcze zwierzęce i mechaniczne.

1. Stwierdzić należy rodzaj i ilość zwierząt (pościągowych i jucznych) w przemyśle używanych a to z szczególną starannością w tych przemysłach, w których ilość zwierząt stanowi istotną cechę rozmiarów przemysłu jak w przedsiębiorstwach przewozowych lub w niektórych gałęziach handlu połączonych z rozwozem lokalnym.

O ile zwierzęta te używane są nie do pracy przynoszącej przemysłowcy zysk, lecz do zwalczania

niekorzystnych stosunków topograficznych itp. należy to stwierdzić, jeśli podatnik tego żąda i również zapisać w rubryce uwag.

2. Siły mechaniczne. Maszyny ruchodawcze, którymi przedsiębiorstwo rozporządza, stwierdzić należy tak pod względem ich rodzaju (maszyna parowa, turbina, koło wodne, motor wiatrowy, nadtowy, gazowy, kaloryczny, elektryczny itp.) jak niemniej pod względem ilości i siły.

Co do maszyn parowych stwierdzić należy w każdym razie ilość podanych sił końskich. Za razem, jeżeli podatnik tego żąda, stwierdzić należy czy maszyny pracują ciągle, czy tylko czasowo jak np. maszyny rezerwowe.

Zasadnicze te okoliczności będą najczęściej dostateczną podstawą do wymierzenia stopy podatkowej, ponieważ komisya i tak już osobny sąd wydać ma o tem, jaki zachodzi stosunek między wynikami przemysłu a jego oznakami zewnętrznymi (porów. artykuły 30 i 34).

Gdyby w szczególnym przypadku podatnik utrzymywał, że wyzyskuje tylko nie zwykle małą część skuteczności motoru, lub że nie zwykle wielka jej część służy do celów nie produkcyjnych, komisya winna stwierdzić także i tę okoliczność, jeżeli uważa ją za ważną. Również i te sądy wyrażać należy w formie jak najkrótszej, np. koło wodne 10 HP, nieregularnie;

2 turbiny, razem 50 HP, ciągle tylko jedna w ruchu;

3 maszyny parowe po 20 HP, jedna używana wyłącznie do odprowadzania napływającej wody;

Maszyna parowa, 100 HP głównie do celów oświetlenia elektrycznego i do urządzenia wentylacyjnego;

Turbina, 50 HP, obecnie tylko $\frac{1}{4}$ w użyciu, przeznaczona do przyszłego powiększenia zakładu itd.

Artykuł 30.

Użycie oznak do wymierzenia stóp podatku.

1. Jakkolwiek ważnem jest do wymierzenia podatku zarobkowego zbadanie tych oznak ogólnych, to jednak komisya ani nawet co do przemysłów, dla których stwierdzenie oznak szczególnych nie jest przepisane, nie będzie mogła wymierzać stóp podatkowych wyłącznie w stosunku do ilości zatrudnianych pomocników i sił ruchodawczych.

2. Już w przedsiębiorstwach tego samego rodzaju postąpienie takie sprzeciwiałoby się ustawie

stanowiącej że uwzględniać należy także wyniki przemysłu; jakoż nawet w przedsiębiorstwach tego samego rodzaju tyle różnic daje się widzieć w ich stosunkach indywidualnych, że wymierzenie podatku na podstawie jednej oznaki byłoby najczęściej nieodpowiednie.

3. Jednak daleko jeszcze bardziej przestrzedz należy, żeby ilości robotników i sił ruchodawczych nie przyjmowano bez bliższego zbadania za skalę do opodatkowania przemysłów różnorodnych. Zwyczajnie też sama ilość pomocników i sił ruchodawczych domyślać się każe tem większej intraty, im cenniejsze materyały są wyrabiane i pozbywane.

4. Dla przedsiębiorstwa wydobywania płodów surowych przyjmować więc należy w stosunku do sił ruchodawczych mniejszą intratę, aniżeli dla wyrobu płodów przemysłowych wysoko rozwiniętych, dla używających tańszych materyałów mniejszą aniżeli dla tych, których materyał jest cenniejszy jak metale szlachetne itp. Różnice te są niekiedy tak znaczne, że gdyby opodatkowanie było całkiem jednostajne, to na jednostkę skuteczności pracy w jednym przedsiębiorstwie przypadłby podatek kilkakrotnie większy niż w drugim.

5. Ze względu na zawikłane i różnorodne stosunki nie można przepisać ogólnych ścisłych prawideł do wynalezienia właściwej proporcji. O ile można w tym względzie oprzeć się na dotychczasowym opodatkowaniu, winna komisya osądzić w każdym z osobna przypadku. Opodatkowanie dotychczasowe miało dotykać czysty dochód bez względu na rodzaje przemysłu, tak, że gdyby to było się mu powiodło, wyniki terazniejszego opodatkowania dla różnorodnych przedsiębiorstw z intratą niemal równie wielką dawałyby ceną skazówkę do rozwiązania omawianego zadania.

Lecz inaczej się stało i komisye powołane są przedewszystkiem właśnie do wyrównania niejednostajności dotychczasowego opodatkowania. Komisye nie powinny więc bynajmniej trzymać się poprostu dotychczasowego opodatkowania; mogłoby ono służyć za wskazówkę tylko w tym razie, gdyby według przekonania komisji odpowiadało średniej intracie przedsiębiorstw.

Artykuł 31.

Kapitał.

Według §. 39 lit. *e*) i *f*) podać należy w deklaracyi zarobkowo-podatkowej rodzaj i wartość kapitału zakładowego i obrotowego. Szczegółowe objaśnienie pod tym względem dla podatników podaje instrukcyja *G.*, p. 17 i 18.

W rzadkich tylko wypadkach komisya będzie potrzebowała czynić szczegółowe dochodzenia w tym względzie, jeżeli inne oznaki zostały w sposób odwieadni stwierdzone; gdy bowiem znane są używane w przedsiębiorstwie przemysłowym realności (grunta i budynki), tudzież siły ruchodawcze, ilość i kategoria pomocników, najważniejsze maszyny i jakiś warunek odbytu, okoliczności te wystarczą każdemu, nieco doświadczenia przemysłowego mającemu, do utworzenia sobie sądu o kapitale w przedsiębiorstwie obracanym i o szczegółach podanych w tym względzie w deklaracyi podatkowej.

W pewnych przemysłach kapitał obrotowy ulokowany w zaległych wierzytelnościach jest oczywiście najistotniejszą cechą rozmiarów przemysłu.

Tu należą np. przemysły pożyczaczy pieniędzy, zastawnicy, eskomtorowie i tym podobne gałęzie zawodowe.

Jeżeli w przypadkach takich szczegóły podane przez podatnika nie pozwalają na dokładne stwierdzenie kapitału obrotowego, w takim razie stwierdzić go należy przez oszacowanie.

Nakoniec w tych okolicach, gdzie przy dotychczasowym opodatkowaniu panował zwyczaj wyrabiania sobie sądu o stosunkowej wielkości przemysłów przez oszacowanie sumy kapitałowej i podanie ile razy w roku bywa obracana, komisya dobrze uczyni, jeżeli będzie trzymała się nadal tego zwyczaju, dopóki przez własną praktykę nie zdoła ustanowić odpowiedniejszych oznak rozmiarów przemysłu.

Artykuł 32.

Oznaki szczególne.

1. Maszyny robocze itp.

1. W wykazie *M* podane są właściwe urządzenia ruchu jako oznaki szczególne dla tych przedsiębiorstw, w których takowe znamionują wybitnie rozmiary ich ruchu i nawet bardzo często w stosunkach przemysłowych używane są do porównania wielkości przedsiębiorstw; jak np. w przemyśle tkackim: wrzeciona, krosna, maszyny do haftu; w innych gałęziach produkcji: ramy tartakowe, mącznice, wałnice, tygły (w produkcji szkła), maszyny do papieru, prasy drukarskie, kadzie (do wyrobu papieru czerpanego) itd.

2. Oznaki tego rodzaju w wykazie *M* wyliczone, należy zawsze stwierdzić z wyjątkiem w artykule 25, l. 4 wzmiankowanym; zresztą zostawia się komisji nadmienienie jeszcze o innych, prócz w wykazie *M* wyliczonych maszynach lub urządze-

niach przemysłowych, które w namienionym względzie są nader ważne do ocenienia stosunkowego rozmiaru przemysłu. Również może także komisya co do przemysłów w wykazie *M* nie wymienionych, wskazać maszyny i urządzenia ruchu, które uzna za nader ważne do ocenienia stosunkowego rozmiaru. Jak się samo przez się rozumie, komisya zasięgać powinna w takich razach opinii znawców pod tym względem.

3. Nastęrcza to komisji sposobność uwzględniania w zupełności zmian w rozwoju technicznym, z powodu których odmienne od wymienionych w wykazie *M* oznaki ruchu, okazują się najbardziej charakterystycznymi.

4. Co do wszystkich jednak machin i urządzeń ruchu tego rodzaju mieć należy na względzie, że ilość ich o tyle tylko może służyć za skalę bezpośrednio właściwą do ocenienia rozmiarów ruchu, o ile przyrządy te są tej samej wielkości i konstrukcyi.

Gdy pod tą samą nazwą używane są maszyny rozmaitej wielkości lub rozmaitej konstrukcyi a względnie skuteczności, należy mieć wzgląd na te różnice. W niektórych z tych machin dają się rozróżnić typy pozwalające porównywania w przybliżeniu, w innych jest to niemożliwe, np.: pojedyncza rama tartaku, ciąg ram itd.; okręty można porównywać podług ilości ton, tygle, kotły, piece podług pojemności.

Komisya baczyc powinna pod tym względem, że pomijanie różnic istotnych między takimi przyrządami miałyby przy opodatkowaniu ten skutek, że właśnie protegowaloby możniejszych posiadaczy lepszych, większych, skuteczniejszych przyrządów a szkodziłoby posiadaczom niedoskonałych machin i przyrządów, których intratę z przedsiębiorstw uszczupla konkurencya tamtych a byłby to skutek zasmucający zarówno dla polityki podatkowej jak i dla gospodarstwa społecznego.

Komisya winna więc troskliwie baczyc na to, żeby różnice tego rodzaju nie były pomijane i żeby przy ocenianiu intraty większą przyznawano skuteczność machinom doskonalszym niż mniej doskonałym.

Artykuł 33.

Oznaki szczególne.

2. Ilość towarów wyrobionych lub obrobionych albo w obrót wprowadzonych.

1. Wykaz *M* podaje co do większej liczby przedsiębiorstw ilość towarów wyrobionych lub

obrobionych albo w obrót wprowadzonych jako najważniejszą oznakę do rozpoznania rozmiarów przemysłu.

2. Komisya obowiązana jest stwierdzić oznaki tego rodzaju w wykazie *M* podane w taki sam sposób, jak to przepisane jest w artykule 32, l. 2 i 3.

3. Im jednorodniejsze są towary brane pod rozwagę, tem łatwiejsze jest porównanie. Jeżeli tylko część przedmiotów wyrobionych, obrobionych lub pozbytych składa się z towarów jednorodnych, tem większe ma znaczenie ich ilość, im większa część całego odbytu te jednorodne towary stanowią

Tak naprzykład ważną cechą jest dla wyrobu wódki do picia, esencyi i likworów ilość spożebowanego alkoholu, dla rozmiarów przemysłu rzeźnickiego, ilość i rodzaj zabitego bydła, dla młynów ilość zmielonego zboża, dla tartaków, ilość porznętego drzewa. Podobnie dla browarów i gorzelnii ilość i stopień wywarzonego piwa i wypalanej gorzalki; dla fabryk cukru lub siodu rodzaj i ilość wyrobionego cukru lub siodu; dla przemysłu szynkarskiego ilość wyszynkowanych napojów itd.

Tutaj należą ustanowione w wykazie *M* oznaki poszczególnych przedsiębiorstw:

ilość wydobytego oleju skalnego, gazu, wapna gipsu, wyrobionej wody sodowej, wyrobionych cegieł, wyrobionej dębniicy itd.

4. Co do przedsiębiorstw handlowych, jeżeli handel ogranicza się do towarów jednego lub niewielurodzajów (drzewo, skóry, zboże, owoce), stwierdzić należy podobnie ilość towarów pozbywanych.

5. Wartość pieniężna odbytu lub dochód ogólny bez stwierdzenia wartości towarów i ilości towarów jest oznaką, którą często można stwierdzać tylko drogą szacunku, jeżeli podatnik nie proponuje przejrzania ksiąg do czego ma tylko prawo, lecz nie obowiązek. Nie mniej przeto uwzględnianie je będzie rzeczą nieuniknioną w pewnych przemysłach, w których różnorodne materiały są zużywane i różnorodne produkta pozbywane.

Tu należą w szczególności pewne przedsiębiorstwa handlowe, jak przekupnie wiktuałów, kupcy towarów galanteryjnych, norymberskich, aptekarze kupcy towarów korzennych, przekupnie towarów rozmaitych itp.

Co do mniejszych przedsiębiorstw skuteczniejsze będzie badanie dziennego lub tygodniowego aniżeli rocznego odbytu.

Także w niektórych zawodach wyzwolonych jak lekarze, adwokaci, notaryusze itp., o ile uwzględ-

dnienie pomocników, kategorii i ilości klientów, wysokości wynagrodzenia itp. nie wystarcza do oznaczenia stopy podatkowej, nie pozostanie komisji inna droga, jak utworzenie sobie co do tych gałęzi przemysłu sądu o ogólnych dochodach podatników.

W zastosowaniu prawa nadanego komisji w artykule 32, l. 2 może ona także w innych przemysłach oprócz w omawianych, np. w pewnych przemysłach wytworczych uwzględniać dochód ogólny.

5. Intrata średnia.

Artykuł 34.

Ocenienie powodzenia przemysłu. (§. 33.)

1. Wyliczone przedmiotowe oznaki rozmiarów przemysłu są ważnymi wskazówkami do ocenienia średniej intraty przedsiębiorstw i zatrudnień; nie pozwalają jednak wydać bezpośredniego sądu o intracie średniej, ponieważ powodzenie przemysłów o tych samych rozmiarach zewnętrznych może być rozmaite.

W §. 33, ustęp 2 ustawy wkłada się więc na komisję obowiązek wyrzeczenia sądu, czy średnia intrata przedsiębiorstwa w stosunku do rozmiarów przemysłu jest zwyczajna, czyli też większa lub mniejsza od zwyczajnej.

2. Celem wytworzenia sobie tego sądu winna komisja wziąć na uwagę te stosunki przemysłu, które nie zostały jeszcze przedstawione w stwierdzonych oznakach.

Tak na przykład wyniki dwóch przedsiębiorstw tego samego rodzaju, w których zbadano jedynie ilość pomocników sił ruchodawczych, chociażby obadwa miały jednakową ilość robotników tej samej kategorii, mogą być odmienne z tego powodu, że jedno przedsiębiorstwo ma doświadczonych i wprawnych robotników, drugie zaś mniej wprawnych; albo też w jednym przedsiębiorstwie robotnicy mają bardzo wiele do czynienia, podczas gdy w drugim nie znajdują zupełnego zajęcia. Warunki istnienia tych dwóch przedsiębiorstw pozwalają sądzić, że wyniki pierwszego w stosunku do ilości zatrudnianych robotników są większe od zwyczajnych, wyniki zaś drugiego mniejsze od zwyczajnych.

3. Gdy podane są oznaki szczególne, jak np. maszyny, chodzi jeszcze o jakość maszyn, stopień ich uzyskania itp.; gdy ilość produktów podana jest jako oznaka szczególna, o ich gatunki i ceny itp.

4. Średnia intrata zależy nakoniec powszechnie od stosunku zachodzącego między osiąganymi cenami a wyłożonymi kosztami.

Aczkolwiek stosunek sumy przez sprzedaż uzyskanej do kosztów, jak się on rzeczywiście przedstawia, nie może być komisji wiadomy, to przecież pewne znane stosunki zewnętrzne dozwolą wnioskowania o średniej proporcji tych stosunków w poszczególnych przedsiębiorstwach.

Co się tyczy cen produktów, częstokroć stosunki ich tyczące się całych kategorii towarów są dokładnie znane. Również często wiadomem jest dotychczas, że niektóre firmy powiększają swój odbyt znizaniem cen, inne zaś używają do zwalczania konkurencji odmiennych sposobów.

Owszem nawet wyłącznie indywidualne stosunki mogą być dostatecznie znane lub sam podatnik oznajmia je komisji. Tak na przykład często można to z łatwością stwierdzić, że przemysłowiec budowlany podejmuje się budowania pod nader niekorzystnymi warunkami, lub że kupcy podejmują się dostaw po cenach nader niskich.

Temi samymi drogami komisja może także nabyć wiadomości o szczególnie pomyślnych stosunkach przemysłu.

5. Koszta zależą najczęściej od indywidualnego urządzenia przemysłu. Ale i tu istnieją stosunki powszechnie znane a jednakowy wpływ wywierające, na przykład wysokie ceny płodów surowych w pewnych gałęziach, nietrwałość cen pewnych produktów, zmiana mody itp.

6. Wiele innych wskazówek dostarczą znane przymioty przemysłu. W tej mierze wielkie ma znaczenie korzystne lub niekorzystne położenie miejsca przemysłu, np. młyna, fabryki, lokalu sprzedaży itp., zwłaszcza ze względu na stosunki komunikacji. Również bardzo często znany jest zwyczaj niektórych firm nagradzania sobie niskich cen sprzedawaniem ostatnich gatunków, innych zaś, sprzedawania tylko najlepszych gatunków.

7. W przemysłach produkcyjnych częstokroć już sama znajomość najważniejszych urządzeń fabrykacji pozwala utworzyć sobie sąd o wysokości kosztów w stosunku do innych lepiej lub gorzej urządzonych zakładów przemysłu.

Wysokość kosztów zarządu można ocenić co do niektórych przemysłów podług zewnętrznego urządzenia zakładów przemysłowych.

8. Ponieważ ustawa nie przepisuje komisji obliczania cyfry intraty, przeto komisya winna sąd swój o wszystkich powyższych stosunkach wyrazić jedynie w tej formie, czy średnia intrata przemysłu w stosunku do zbadanych rozmiarów onegoż jest większa od zwyczajnej, zwyczajna lub mniejsza od zwyczajnej. Wolno zresztą komisji pomnożyć jeszcze bardziej to stopniowanie, jeżeli uzna to za potrzebne dla dokonania sprawiedliwego rozkładu podatku.

Komisya nie jest zwyczajnie obowiązana uzasadniać szczegółowo tego sądu o powodzeniu przemysłu. Uczyni ona zadość swemu obowiązkowi zapisując go w wyznaczonej na to kolumnie protokołu wymiarowego. Rubryki 11 a względnie 17 wzoru służą do tego, żeby komisya wtedy, gdy sąd swój opiera na okolicznościach osobno zbadanych, mogła je uwidocznić.

6. Opodatkowanie kilku przemysłów tego samego przedsiębiorcy i miejsce opodatkowania.

Artykuł 35.

Opodatkowanie kilku przemysłów tego samego przedsiębiorcy. (§. 37).

1. Ustawa przepisuje правило, że podatek zarobkowy wymierzać należy osobno od każdego zakładu przemysłu a w szczególności osobno od zakładów pomocniczych i filialnych wszelkiego rodzaju, od magazynów fabrycznych, od rozmaitych fabryk tego samego przedsiębiorstwa itp.

2. Od tego pravidła dozwolone są następujące wyjątki:

a) Jeżeli zakłady przemysłowe znajdują się w tej samej gminie, podatek zarobkowy od nich przypadający ma być złączony w jedną stopę podatku zarobkowego.

Ze związku z §. 40 wynika, że te zakłady przemysłowe należec muszą do tego samego przemysłu, gdy zaś służą do rozmaitych przemysłów (np. kopalnia i cegielnia, młyn i gospoda), podatek powinien być nałożony oddzielnie.

Wyjątek powyższy ogranicza się nadto w duchu ustawy wtedy, gdy część gminy podatkowej tworzy okrąg rozkładu, ponieważ wtedy wspólne opodatkowanie rozciągać się może tylko na te części gminy, które tworzą okrąg rozkładu.

b) Drugi wyjątek od zasady powyższej dozwolony jest w tym razie, jeżeli zakład filialny nie samodzielny zostaje z zakładem głównym w tak nie-

rozdzielnym związku, że oddzielne oznaczenie ich średniej intraty jest niemożliwe (§. 37, ustęp 2).

3. Natomiast niestanowi wyjątku od pravidła postanowienie §u 37go, ustęp 5; opiewa ono:

„Jeżeli przedsiębiorstwo uprawia w tym samym lokalu przemysłu rozmaite rodzaje przedsiębiorstw lub zatrudnień, komisya ustanowić ma łączną stopę podatku od całego przedsiębiorstwa może jednak orzec, ile z tej stopy podatkowej przypada na każdy rodzaj przemysłu. Na żądanie podatnika, któremu na tym podziale może słusznie załużyć, obowiązana jest ten podział uskuteczyć.“

W przypadku takim podział uczynić należy w taki sposób, żeby o ile to jest możliwe, na każdy rodzaj przemysłu przypadająca jedna ze stóp w tablicy B podanych.

4. W porównaniu z dotychczasowem ustawodawstwem a w szczególności z podobnemi postanowieniami ustawy z dnia 29. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 91 o przypisywaniu i poborze podatku zarobkowego i dochodowego od przedsiębiorstw zarobkowych przywiązanych do pewnych siedzib, nowe postanowienie ustawowe co do samoistnego opodatkowania zakładów filialnych jest o wiele korzystniejsze, ponieważ §. 37, ustęp 1, podaje za pravidło samoistne opodatkowanie wszystkich zakładów filialnych, a w szczególności także magazynów fabrycznych, kantorów itp.; wzmiankowany bowiem wyżej pod l. 2, lit. b) wyjątek §u 37, ustęp 2 odnosi się także tylko do zakładów filialnych, w których oddzielne oznaczenie intraty jest całkiem niemożliwe, podczas gdy według ustawy z roku 1871 samoistne opodatkowanie już wtedy nie mogło mieć miejsca, gdy zakład filialny zostawał z głównym w związku tak koniecznym, że sam przez się nie mógł być uważany za samoistne przedsiębiorstwo przemysłowe.

5. Nadto oznaczenie średniej intraty zakładów filialnych jest w znacznym stopniu ułatwione przez to, że intrata nie ma być stwierdzana cyfrowo lecz za podstawę rozkładu podatku służą wyłącznie cechy zewnętrzne przemysłu; przeto naprzykład poszczególne zakłady wielkiej fabryki tkanin, przędzalnię, tkalnię, farbiernię, pralnię, apreturę prawie zawsze łatwo będzie opodatkować według ich oznak zewnętrznych w porównaniu z samoistnymi zakładami tego samego rodzaju.

6. Co do ziszczania się warunków, w §. 37 ustęp 2 wzmiankowanych, orzekać ma nie komisy, lecz Władza skarbowa krajowa, albo, jeżeli odnośne zakłady znajdują się w rozmaitych krajach Ministerstwo skarbu.

Powód do takiej decyzji nastęrcza albo prośba podatnika albo wniosek komisji podatku zarobkowego uczyniony z urzędu. Prośby rzezone podawać należy do Władzy skarbowej krajowej najmniej na sześć miesięcy przed rozpoczęciem się odnośnego peryodu rozkładu a więc na pierwszy peryod rozkładu najpóźniej aż do dnia 1. lipca 1897; jeżeli zakłady wspólnie opodatkować się mające leżą w rozmaitych krajach, każda z odnośnych Władz skarbowych krajowych jest właściwą do odbierania prósb.

Ponieważ wspólne opodatkowanie jest wyjątkiem od ustawowego pravidła, ściśle przestrzegać należy jego warunków. O ile Władza skarbowa krajowa nie może wydać co do prośby decyzji już na podstawie aktów jakimi rozporządza, zasięgnąć winna opinii interesowanych komisji lub ich przewodniczących. Zwyczajnie nie należy obstawać przy niemożności rozdzielnego opodatkowania bez zgody tych ostatnich.

7. W takim przypadku, gdy opodatkowanie ma być wspólne, stopę podatku wymierza ta komisya, która jest właściwa ze względu na siedzibę głównego przedsiębiorstwa.

Gdy wszystkie zakłady wspólnie opodatkowane znajdują się w tym samym okręgu rozkładu, rozdziela odnośna komisya, gdy się znajdują w rozmaitych okręgach rozkładu tego samego kraju, Władza skarbowa krajowa, gdy zaś znajdują się w rozmaitych krajach, Ministerstwo skarbu.

W dwóch ostatnich przypadkach winna komisya bezpośrednio po ustanowieniu stopy podatkowej uczynić do Władzy skarbowej krajowej wnioszek co do rozdzielenia stopy podatkowej na zakłady przemysłowe.

8. Stopę podatkową rozdziela się między poszczególne zakłady przemysłowe według słusznego ocenienia ze względu na ich stosunkową ważność. O ile to jest możebne, rozdzielić ją należy w taki sposób, żeby na każdy zakład przypadała jedna ze stóp w tablicy B podanych.

Postanowienia tyczące się wygotowania w takich przypadkach kart katastralnych, podaje załączka B. Stopę podatkową na zakład filialny przypadającą uwzględniać należy tylko przy rozdzielaniu (artykuł 39) kontyngentu tej spółki podatkowej, w której okręgu rozkładu filia się znajduje, nie zaś przy rozdzielaniu kontyngentu owej spółki podatkowej, w której okręgu znajduje się główny zakład.

9. W takich przypadkach, gdy poszczególne zakłady tego samego przedsiębiorstwa (magazyny, filie itd.) opodatkowane być mają osobno w roz-

maitych okręgach rozkładu, komisye winny postarać się w razie potrzeby drogą korespondencji, żeby nie policzono kilkakrotnie tych samych składników intraty i żeby podatnik nie został opodatkowany podwójnie.

O wymierzeniu stopy podatkowej od takiego przemysłu uwiadomić należy niezwłocznie inne komisye interesowane.

Artykuł 36.

Miejsce opodatkowania. (§. 38.)

1. Podatek zarobkowy przypisuje się w tej gminie podatkowej, w której przedsiębiorstwo lub zatrudnienie jest wykonywane.

Jeżeli przemysł rozciąga się z zakładu przemysłu lub w braku takowego z siedziby podatnika na kilka gmin podatkowych, przypisać należy podatek w tej gminie, w której znajduje się zakład przemysłu lub siedziba podatnika.

2. Z postanowień tych w związku z pravidłem ogólnem §. 37, że podatek przypisywać należy oddzielnie od każdego zakładu przemysłu, wynika zupełna decentralizacya miejscowa przypisywania podatku zarobkowego.

Co się tyczy odmienności od dotychczasowych postanowień porównaj artykuły 11 i 35.

3. Następujące przepisy §. 38 dotyczą pojedynczych szczególnych przypadków:

a) Co do przedsiębiorstw budowniczych każdą siedzibę kierownictwa przedsiębiorstwa (kierownictwa budowy) uważać należy za zakład przemysłowy.

Postanowienie to odnosi się do przedsiębiorstw budowniczych wszelkiego rodzaju; podlega mu budownictwo cywilne, budowa dróg kolei żelaznych, budownictwo wodne itd.

Przedsiębiorstwa jednego budowniczego mają więc być opodatkowane wspólnie tylko dopóty, dopóki tenże prowadzi budowę ze swojej głównej siedziby a względnie ze swego zamieszkania, bez ustanawiania w innem miejscu samoistnego kierownictwa budowy. Przeto budowniczych stawiających budynki w rozmaitych miejscach, nie należy opodatkowywać w każdym z tych miejsc osobno.

Przeciwnie naprzykład przedsiębiorca budowy kolei żelaznej, który szlak budowany dzieli między trzy kierownictwa budowy, opodatkowany być ma osobno w każdym z tych miejsc, w którym znajduje się kierownictwo budowy.

b) Jeżeli sam zakład przemysłu rozciąga się na obszar kilku gmin, komisya podatku zarobkowego przydzielić ma podatek gminom interesowanym podług stosunkowej ważności poszczególnej części zakładu przemysłowego i z uwzględnieniem ciężarów, jakie gminy ponoszą z powodu istnienia zakładu przemysłowego lub wykonywania przemysłu, tudzież ze względu na stosunek rozległości. Postanowienie to stosuje się także do podziemnej odbudowy górniczej.

Jeżeli gminy interesowane należą do rozmaitych okręgów rozkładu tego samego kraju lub rozmaitych krajów, to w pierwszym przypadku Władza skarbową krajową w drugim zaś Ministerstwo skarbu wyznacza komisję podatku zarobkowego mającą podatek wymierzyć i postanawia o przydzieleniu tego podatku.

W obu przypadkach komisya, która najprzód stwierdzi istnienie zakładu przemysłowego rozciągającego się na kilka gmin, winna w myśl postanowień powyższych uchwalić wniosek co do wymiaru i przydzielenia i przesłać go drugiej interesowanej komisji; ta ostatnia ma niezwłocznie postać go do przełożonej Władzy skarbowej krajowej z dołączeniem własnego wniosku, poczem Władza skarbową krajową wydaje decyzję lub w porozumieniu z drugą interesowaną Władzą skarbową krajową przedstawia rzecz Ministerstwu skarbu.

c) Postanowienie powyższe co do właściwości komisji i przydzielania stosuje się także w tym przypadku, gdy ma być opłacany podatek zarobkowy od przemysłu, który z zakładu przemysłowego znajdującego się za granicą lub z miejsca zamieszkania podatnika, tamże leżącego, rozciągany jest na obszar tej ustawie podlegający (o ile nie zachodzi przypadek w §. 81 rozstrząśnięty).

Gdy komisya podatku zarobkowego a względnie jej przewodniczący spostrzeże w okręgu rozkładu przedsiębiorstwo tego rodzaju, podlegające podatkowi, lecz dotychczas nieopodatkowane, uwiadomić ma o tem niezwłocznie Władzę skarbową krajową i uczynić wniosek w duchu przytoczonego miejsca ustawy.

7. Forma załatwiania czynności i rozdział podatku.

Artykuł 37.

Kolej uchwalania w komisji. Utrzymywanie protokołu wymiarowego i protokołu rozpraw. (§. 34.)

1. O ile ze względu na poczynione dochodzenia jest to bez opóźnienia czynności rozkładu mo-

żebne, komisye podatku zarobkowego winny uskutecznić rozkład zawsze według klas, grup i rodzajów (grup zarobku) podanej w załączce J klasyfikacji przedsiębiorstw i zatrudnień podatkowi zarobkowemu podlegających, w której to kolei przedsiębiorstwa podlegające podatkowi są już także przywiedzione w protokole wymiarowym (artykuł 19, l. 1 i n.). Co do spółek podatkowych I. i II. klasy postępować należy od każdej grupy zarobkowej jednego protokołu częściowego do takiej samej grupy zarobkowej innych protokołów częściowych.

2. W każdej grupie zarobku uchwalanie rozpoczynać się ma od tych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień, które niosą najmniejszy dochód i dopiero po ustanowieniu dla nich stopy podatkowej przystąpić należy do innych. Skazówką do wyznaczenia tych przemysłów i zatrudnień najmniejszą intratę niosących będzie dla komisji dotychczasowa kwota podatku w przedziale 5 wykazana, a względnie kolej, w jakiej przemysły podlegające podatkowi następują w protokole wymiarowym, uszykowane tam podług wysokości podatku.

3. Podział podatników na grupy zarobku, na stręczą komisji tę korzyść, że ułatwia jej przestrzeganie stosunkowości opodatkowania między uczestnikami tych samych przemysłów, jakoteż zgromadzenie w terminie rozprawy tak członków komisji z poszczególną gałęzią obeznanych jak biegłych i informatorów.

Natomiast trudniejszym będzie osiągnięcie jednolitego opodatkowania grup zarobku między sobą. W tym więc względzie winna komisya dokładać szczególniejszego starania.

Przewodniczący i referent winni przedewszystkiem czuwać nad tem, żeby w tym względzie nie dopuszczano niejednolitości; przewodniczący winien także dokładać starania, żeby na posiedzeniu komisji nie byli obecni wyłącznie członkowie należący do tej grupy zarobku, nad którą toczy się rozprawa.

4. Gdyby w toku czynności rozkładowych okazało się prawdopodobnem, że suma stóp podatku zarobkowego będzie się zanadto różniła od kontyngentu spółki, wolno komisji ponowić cały rozkład.

5. Komisya podatku zarobkowego winna uskutecznić rozkłady zapisać w protokole wymiarowym (artykuł 19, l. 1 i n.) to jest wypełnić kolumny 7 aż do 11 a w kolumnie 12 wpisać uchwalone stopy podatkowe. Stopy podatkowe zapisać należy niezwłocznie także w arkuszach wymiarowych.

6. W protokole rozpraw (artykuł 15. l. 12), który w myśl §. 26 oprócz protokołu wymiarowego

ma być utrzymywany, zapisywać należy w sposób jak najkrótszy oprócz szczegółów potrzebnych do oceny legalności postępowania (naprzykład ilości i nazwisk obecnych, okoliczności uprawniających do wydania uchwały, zachowania przepisu podanego w artykule 15, l. 9, ustęp 1 itd.), czynności urzędowe dotyczące się protokołu wymiarowego, naprzykład:

Przedmiot posiedzenia z... października 1897: protokół wymiarowy p. 1 aż do 60.

7. Po ukończeniu rozkładu obliczyć należy sumę stóp podatkowych wszystkim członkom spółki podatkowej wymierzonych; co do spółek podatkowych III. i IV. klasy uczynić to należy w protokole głównym, do którego poprzemieścić trzeba sumy protokołów częściowych lub specjalnych (artykuł 19, l. 5), jeżeli były sporządzone dla okręgów poszczególnych urzędów podatkowych lub grup zarobku.

Co do spółek podatkowych I. i II. klasy najprzód zapisać należy w każdym protokole częściowym (artykuł 19, l. 5) sumę stóp podatkowych wymierzonych w każdym okręgu rozkładu najniższej klasy a następnie obliczyć w osobnym zestawieniu (protokole głównym) sumę stóp podatkowych wymierzonych w całym okręgu rozkładu.

8. Gdyby do tego czasu załatwienie poszczególnych przypadków rozkładu z powodu potrzebnych jeszcze dochodzeń było niemożliwe, w takim razie stosownie do §. 52 obliczyć należy sumę dotychczasowych kwot podatkowych tego podatnika i napisać bezpośrednio po sumie wymierzonych stóp podatkowych.

9. Przewodniczący winien zanotować sumę tych kwot podatkowych (punkt 8), jak i sumę wymierzonych stóp podatkowych (punkt 7) i niezwłocznieawiadomić o nich Władzę skarbową krajową.

10. Następnie oddaje przewodniczący Władzy podatkowej I. instancyi w siedzibie komisji wszystkie protokoły wymiarowe (razem ze specjalnemi i częściowemi protokołami, gdyby takowe były), karty katastralne, deklaracje zarobkowo podatkowe i akta dotyczące się dochodzeń.

Artykuł 38.

Czynności urzędowe Władz podatkowych I. instancyi. (§. 58.)

Władze podatkowe I. instancyi w siedzibie komisji wykonać mają z wracającymi do nich aktami rozkładowymi następujące czynności urzędowe:

1. Najprzód wypełnić należy w kartach katastralnych, które wróciły od komisji podatku zarobkowego, rubrykę „Stopa podatkowa“.

2. Następnie winny Władze podatkowe przysposobić rejestry podatku zarobkowego i wyciągi z rejestrów w §. 58 przewidziane, które wystawione być mają na widok publiczny.

Rejestr podatku zarobkowego obejmuje wszystkich członków każdej spółki podatkowej; wyciąg z rejestrów obejmuje podatników wszystkich czterech klas podatkowych w obrębie jednej gminy podatkowej.

Wyciągi z rejestrów dotyczące się kilku gmin podatkowych, należących do jednej gminy politycznej, można ze sobą połączyć.

W takim przypadku, gdyby gmina podatkowa podzielona była na kilka okręgów rozkładu, sporządzić należy dla każdej takiej części gminy osobny wyciąg z rejestrów.

Rejestr podatku zarobkowego wystawiony być ma u Władzy podatkowej w siedzibie odnośnej komisji, wyciąg zaś z rejestrów w kancelaryi odnośnej gminy.

3. Rejestr podatku zarobkowego i wyciągi z rejestrów wygotowywać należy w następujący sposób:

Najprzód ułożyć należy karty katastralne każdej spółki podatkowej podług okręgów urzędów podatkowych a w obrębie każdego z nich w porządku abecadłowym gmin.

Następnie spisać należy listę członków każdej spółki podatkowej w tej samej gminie opodatkowanych; jeżeli w gminie opodatkowani są członkowie wszystkich czterech klas podatkowych, tedy dla tej gminy wygotować należy cztery osobne listy (dla każdej spółki podatkowej jedną). Jeżeli jeden z podatników posiada w kilku gminach okręgu rozkładu odnośnej spółki podatkowej przedsiębiorstwa opodatkowaniu podlegające, wskazać należy te inne gminy w rubryce uwag.

Listy *N* wygotowywać należy ile możliwości z zastosowaniem jakiejś metody mechanicznego powielania w trzech egzemplarzach, dla I. i II. klasy w czterech egzemplarzach.

4. Pierwsze wygotowanie urzędzić należy podług spółek podatkowych i listy, z których każda obejmuje jedną spółkę, zeszyte z sobą, stanowią tym sposobem rejestr podatku zarobkowego; rejestr ten wystawia się na dni 14 u tej Władzy podatkowej, która znajduje się w siedzibie komisji podatku zarobkowego odnośnej spółki podatkowej, iżby każdy podatnik mógł go przeglądać.

Wygotowanie i wystawienie rejestru podatku zarobkowego podać należy do wiadomości z wymienieniem dnia, od którego może być przeglądany i godzin na to przeznaczonych, ogłasza się zaś to

Wzór
ob.

w dzienniku urzędowym, tudzież sposobem w miejscu używanym, mianowicie zaś wywiesza się obwieszczenie na tablicy urzędowej Władzy podatkowej I. instancyi i urzędów podatkowych okręgu.

5. Drugie i trzecie a względnie czwarte wygotowanie list ułożyć należy podług gmin podatkowych.

Władze podatkowe w siedzibie komisji dla I. i II. klasy winny następnie listy, tyżące się gmin podatkowych, które nie należą do ich okręgów urzędowych, posłać niezwłocznie z dołączeniem odnośnych aktów pertraktacyjnych do tych władz podatkowych, do których owe gminy należą.

Tym sposobem Władze podatkowe w siedzibie komisji dla III. i IV. klasy posiadać będą po trzy listy *N* tyżące się należących do I. i II. klasy w obrębie ich okręgu; listy te potaćzyć należy według gmin podatkowych z temi listami, które one same sporządziły co do III. i IV. klasy.

Jeden egzemplarz tych list służyć ma za wykaz przypisów (artykuł 39, l. 5).

Drugi egzemplarz ułożyć należy podług gmin podatkowych bez rozróżnienia klas podatkowych; listy obejmujące tę samą gminę podatkową (wyłączony obszar dworski) razem zeszyte, stanowią tym sposobem wyciąg z rejestrów.

Wyciągi z rejestrów posłać należy niezwłocznie po ich wygotowaniu dotyczącym przełożonym gmin (wyłączonych obszarów dworskich) z poleceniem, żeby w przeciągu trzech dni wystawili je publicznie na dni 14, iżby kontrybucni podatku zarobkowego mogli je przeglądać, poczem mają je zwrócić niezwłocznie z potwierdzeniem tej okoliczności, że były wystawione. Przełożony gminy winien nadejście tych wyciągów ogłosić sposobem w miejscu używanym.

Ażeby wyciągi te mogły i nadal służyć do użytku urzędowego, sporządzać je należy na papierze dostatecznie trwałym.

6. Po wygotowaniu tych list ułożyć znowu należy kataster podatku zarobkowego abecadłowo podług spółek podatkowych (w tym samym porządku składać należy deklaracje zarobkowo-podatkowe).

7. Władze podatkowe w siedzibie komisji III. i IV. klasy winny na podstawie nadesłanych im w myśl punktu 5 list *N* co do należących do I. i II. klasy, wypełnić w swoim katastrze częściowym, tyżącym się tych podatników (artykuł 12, l. 4), rubrykę „stopa podatkowa“. Urzędowa ta czynność może być odłożona dopóki wyniki rozdziału nie zostaną oznajmione (artykuł 39, l. 5).

Artykuł 39.

Rozdział (§§. 51 i 52). Wygotowanie nakazów płatniczych. (§. 57).

1. Na podstawie wymierzonych stóp podatkowych przystąpić należy następnie do rozdziału kontyngentu spółki (artykuł 45, l. 7), który tymczasem stał się Władzy podatkowej wiadomy, między poszczególnych członków spółki; gdyby w czasie rozdziału należały niektóre wymiary podatkowe, w takim razie dla ustanowienia klucza rozdziału wzięć należy tymczasowo za podstawę rozdziału wymiar podatku dotyczącego podatnika z ostatniego roku (artykuł 37, l. 8).

2. Rozdział skutecznia się przez porównanie sumy wymierzonych stóp podatku zarobkowego z kontyngentem spółki. Jeżeli suma wszystkich wymierzonych stóp podatku łącznie z temi przypisanymi przeszłorocznymi, które w myśl poprzedniego ustępu biorą się w rachubę, jest większa od kontyngentu który ma być uzyskany, potrąca się z wymierzonych stóp podatkowych tyle odsetek, ile potrzeba, żeby ich suma wynosiła tyle, co kwota kontyngentu.

Jeżeli suma jest mniejsza, przyczynia się do wymierzonych stóp podatkowych tyle odsetek, ile potrzeba do uzyskania kontyngentu.

3. Potrącenie i przyczynek zaokrągląć należy zawsze na całe odsetki w taki sposób, że ułamki mniej niż pół procentu wynoszące opuszczają się, ułamki zaś pół procentu lub więcej wynoszące powiększają się na cały jeden procent. Powiększenie lub zmniejszenie kontyngentu stąd wynikające wyrównać należy przy rozdziale kontyngentu w roku następnym.

Jeżeli na przykład kontyngent spółki podatkowej wynosi 15.231 zł. a suma stóp podatku zarobkowego czyni 15.280 zł., nie się ani nie potrąca ani nie przyczynia, ponieważ różnica 49 zł. wynosi mniej niż pół procentu 15.280 zł. Stopy podatku zarobkowego stanowią w tym przypadku stanowczy przypis podatkowy, a kwotę 49 zł. jako przewyższającą kontyngent, przenieść należy do rozdziału w następnym roku.

Gdyby zaś suma stóp podatku zarobkowego wynosiła 15.463 zł., różnica czyniłaby 232 zł. Różnica ta przenosi 1½ procentu od 15.463 zł., to jest przenosi sumę 231 zł. 95 c. W przypadku tym powinno nastąpić 2procentowe potrącenie z reparaćcy. 2 procenty 15.463 zł. czynią 309 zł. 26 c., po strąceniu których pozostanie przypis w sumie 15.153 zł. 74 c., który w porównaniu z kontyngen-

tem 15.231 zł. wynosi o 77 zł. 26 c. za mało. W przypadku tym należałoby więc kwotę 77 zł. 26 c. jako uszczuplenie kontyngentu doliczyć do kontyngentu przy rozdziale w roku następnym.

Przyczynienia i potrącenia rozdziałowe obliczone być mają z jak największą dokładnością, pod ścisłym nadzorem naczelnika urzędowego Władz podatkowych I. instancyi w siedzibie odnośnych komisji podatku zarobkowego. Obliczywszy przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe winny Władze te uwiadomić niezwłocznie o wyniku przewodniczących tych komisji.

4. Władze podatkowe w siedzibie komisji dla I. i II. klasy winny nadto uwiadomić o obliczonym przyczynieniu lub potrąceniu także inne Władze podatkowe tych okręgów spółek.

Sporządzić należy osobny registr obliczonych przyczynień lub potrąceń rozdziałowych, w którym zapisują się wyniki rozdziału corocznie, gdyby zaś miało następować sprostowanie rozdziału, przy każdym skutecznym sprostowaniu.

Nadto wynik rozdziału wywiesić należy na tablicy urzędowej urzędu podatkowego i uwiadomić o nim Władzę skarbową krajową, która wyniki rozdziału w jej okręgu osiągnięte ogłosi w dziennikach urzędowych.

5. Po ustanowieniu rozdziału Władza podatkowa, w której okręgu znajduje się przedsiębiorstwo opodatkowane, przystąpić ma niezwłocznie do wygotowania wykazów przypisania i nakazów płatniczych.

Jeżeli w tym względzie działać ma kilka Władz podatkowych (§. 37, ustęp 2 i §. 38, ustęp 3), każda Władza podatkowa wygotować ma co do przekazanej sobie stopy podatkowej (kwoty podatku) nakazy płatnicze (z zastosowaniem przyczynku lub potrącenia rozdziałowego, obliczonego w jej okręgu dla dotyczącej spółki podatkowej).

Na pierwszy rok peryodu rozkładu za wykaz przypisów służyć ma egzemplarz list *N* (artykuł 38, l. 5, ustęp 4), które należy uporządkować według okręgów urzędów podatkowych i zeszyć; uzupełnić je należy dopisaniem kwoty przyczynienia lub potrącenia rozdziałowego tudzież wypadającej według tego kwoty przypisu, jakoteż przez obliczenie znieśień. Urząd podatkowy winien w przeznaczony na to rubryce obliczyć dopłaty do funduszków.

Na drugi rok peryodu rozkładu za wykaz przypisów służyć ma uzupełniony w taki sam sposób egzemplarz tych list, który w gminach był publicznie wystawiony i powrócił (artykuł 38, l. 5, ustęp 6); gdyby zaś te listy nie wróciły lub wróciły w sta-

nie do użytku niezdatnym, sporządzić należy nowe wykazy przypisów.

Szczegóły te zapisać należy także w kartach katastralnych a mianowicie w pierwszym roku peryodu rozkładu zawsze jednocześnie z wpisywaniem stóp podatkowych.

Sporządzić należy a to podług okręgów urzędów podatkowych sumaryusz wykazów przypisowych, i odpis onego posłać departamentowi rachunkowemu Władzy skarbowej krajowej.

Wykazy przypisowe posłać należy urzędowi podatkowemu dla przeniesienia do ksiąg głównych podatku zarobkowego on zaś po przeniesieniu i potwierdzeniu tej czynności urzędowej zachowywać je ma do rachunku rocznego.

6. Jednocześnie wygotować należy nakazy płatnicze. Dla każdego przedsiębiorstwa, któremu osobną stopę podatku lub osobną kwotę podatku wymierzono, wygotować należy nakaz płatniczy.

W nakazie płatniczym na drugi rok peryodu rozkładu dozwalać należy odwołania się tylko przeciw obliczeniu kwoty podatku do zapłacenia należonej.

Jeżeli podatnik żądał rozłączenia podatku od kilku rodzajów zarobku, który wymierzono mu w jednej stopie, rozłączenie to podać należy w nakazie płatniczym tyczącym się pierwszego roku peryodu rozkładu. Kwoty podatku wypadającej z zastosowania przyczynienia lub potrącenia rozdziałowego nie należy rozłączać.

Artykuł 40.

Drugoroczne rozdzielanie w peryodzie rozkładu.

I. Rozdział drugoroczny może z wielorakich przyczyn różnić się od rozdziału pierwszorocznego; różnice te mogą zachodzić:

A. W skutek zmian w sumie wymierzonych stóp podatkowych;

B. z powodu uwzględnienia przekroczenia lub uszczuplenia kontyngentu przy pierwszorocznym rozdziale;

C. w skutek zmiany kontyngentu:

a) przez dodatkowe liczebne sprostowania onegoż (artykuł 45, l. 4 i 8);

b) w skutek zarządzeń komisji kontyngentowej (artykuł 48).

Do A. Suma stóp podatkowych dozna w ogóle mało zmian, ponieważ stopy podatku zarobkowego wymierzają się na dwa lata a przy rozdziale

Wzór onych²⁰
ob. pod O.

nie uwzględnia się ani przyrostów ani ubytków (odpisań).

Zmiany w sumie stóp podatku zarobkowego powstają więc:

1. Z uwzględniania tych wymierzeń podatku w czasie pierwszego rozdziału jeszcze nie znanych a tymczasem ukończonych, co do których w myśl artykułu 39, l. 1 przy pierwszym rozdziale wzięto za podstawę przeszłoroczne wymierzenia podatkowe dotyczącego podatnika.

2. Z uwzględnienia załatwionych rekursów:

Indywidualne przepisy podatkowe na pierwszy rok sprostować należy jak się samo przez się rozumie podług stanowczych wymierzeń podatku a względnie podług załatwienia rekursu (artykuł 44, l. 2); jednakże nie zmienia się pierwszorocznych wyników rozdziału, mianowicie zaś obliczonych przyczynień lub potrąceń rozdziałowych, owszem, różnice z tych okoliczności wynikające uważać należy za przekroczenia a względnie uszczuplenia kontyngentu (*B*). Jeżeli wymierzenie dopiero później uczynione a względnie załatwienie rekursu przynie- sie większą kwotę od tej, którą wzięto za podstawę do rozdziału pierwszorocznego, w takim razie kwotę różnicy przypadającą na pierwszy rok peryodu rozkładu odliczyć należy od kontyngentu drugorocznego jako przekroczenie; jeżeli kwota później ustanowiona jest mniejsza, w takim razie kwotę różnicy, na pierwszy rok przypadającą należy jako uszczuplenie doliczyć do kontyngentu.

Przy obliczaniu tych kwot różnicy uwzględniać należy przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe pierwszego roku.

3. Ze zmian w rozmiarach przyznanych u- wolnień.

Do *B*. Przekroczenia i uszczuplenia kontyn- gentu przy rozkładzie w pierwszym roku powstają:

1. Przez uwzględnienie różnic pod *A* omówio- nych z którymi postępuje się w sposób tamże podany.

2. Przez zaokrąglenie przyczynień lub potrąceń rozdziałowych (artykuł 39, l. 3); przekroczenie kon- tyngentu, które w pierwszym roku miało miejsce, należy potrącić z drugorocznego kontyngentu, u- szczuplenie zaś należy doliczyć;

3. Przez omyłki rachunkowe jakie mogą zda- rzać się przy obliczaniu przyczynienia lub potrącenia rozdziałowego.

4. Przez zmiany kontyngentu (*C*) oddziaływa- jące także na rok pierwszy; z wyjątkiem przypadku w artykule 45, l. 9, ustęp 2 oznaczonego nie ma i tu nastąpić zmiana w pierwszorocznym wyniku rozdzia- łowym, owszem późniejsze uszczuplenia pierwszo-

rocznego kontyngentu należy jedynie odliczyć od drugorocznego kontyngentu, późniejsze zaś podwyż- szenia doliczyć do niego.

Do *C*. O ile zmiany te dotyczą tylko drugo- rocznego kontyngentu, uwzględniać należy przy dru- gorocznym rozkładzie jedynie zamiast pierwotnej sprostowaną sumę kontyngentu; o ile zmiany tyczą się także kontyngentu pierwszorocznego, postąpić należy z niemi w sposób przedstawiony wyżej pod l. 4.

II. W drugim roku uskutecznia się rozdział w ten sposób, że kontyngent jaki okaże się sto- sownie do punktu *I*, *B* i *C* porównywa się z sumą wymierzonych stóp podatku zarobkowego w myśl punktu *I*, *A* obliczoną i postępuje się według prze- pisu artykułu 39, l. 2 aż do 4.

III. Po ustanowieniu rozdziału przystąpić na- leży w myśl artykułu 39, l. 5 i 6 do wygotowania wykazów przypisowych i nakazów płatniczych. Do nakazów płatniczych używać można wzoru *O* lub wzoru stosownie zmienionego (porów. artykuł 39, l. 6, ustęp 2).

Pod tym względem należy jednak mieć na uwadze, że tym podatnikom, którzy uzyskali odpis- anie (§. 67) lub zniżenie (§. 73) podatku zarobko- wego, podatek albo nie ma być przypisany albo tylko w zniżonej kwocie; rzeczowisły przypis na rok drugi będzie więc wynosił mniej o tę kwotę, aniżeli kon- tyngent spółki stosownie do punktu *I*, *B* i *C* obli- czony na rok drugi. Ta kwota różnicy ciąży według §. 74, ustęp 2 na skarbie państwa do którego na- tomiaś według §. 74, ustęp 1 wpływają przyro- sty. Tak przy obliczaniu powyższej kwoty różnicy, jak i przy obliczaniu przyrostów uwzględniać należy przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe.

IV. Zmiany, jakie po dokonaniu rozdziału dru- giego roku peryodu rozkładu zajdą w myśl ustępu powyższego, załatwić należy z odpowiedniemi zasto- sowaniem wydanego wyżej zarządzenia punktu *I*. a przy rozdziale w pierwszym roku następnego pe- ryodu rozkładu.

Oddział V.

Środki prawne.

Rekursa. (§§. 59 aż do 63.)

Prawo odwołania się do Władzy skarbowe- krajowej służy

1. podatnikowi

2. przewodniczącemu komisji podatku zarob- kowego.

Do rekursów podatników stosują się postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28; podawać je więc należy do Władzy podatkowej I. instancyi, która wydała nakaz płatniczy.

Przewodniczący wnosić ma rekursa w przeciągu dni 30 od dnia, w którym Władza podatkowa I. instancyi uwiadomi go o wyniku rozdziału a to do tejże Władzy podatkowej I. instancyi. O wyniku rozdziału uwiadamia się przewodniczącego tym sposobem, że albo doręcza się mu odpis obliczenia rozdziału, albo też przegląda odnośny akt i odczytanie potwierdza z dołożeniem daty.

1. Rekursa podatnika zwracają się albo

- a) przeciw obliczeniu kwoty podatku, której zapłacenie zostało mu nakazane, albo
- b) przeciw odmówieniu uwolnienia, którego żądał (§§. 3 i 5), albo
- c) przeciw wymierzeniu taryfowej stopy podatkowej.

Do tego ostatniego rodzaju należą także rekursa, w których ktoś zaprzecza, jakoby podlegał podatkowi (mianowicie także na zasadzie §. 2) lub występuje przeciw miejscu przypisania podatku.

ad a. Rekursa przeciw obliczeniu kwoty podatku można wnosić corocznie. Władza podatkowa I. instancyi bierze je sama pod rozważenie merytoryczną i jeżeli uznaje takowe za uzasadnione, załatwia przychylnie. O takich sprostowaniach przypisu podatkowego uwiadamia się urzędy podatkowe przesłaniem wykazu *P*.

Wzór wykazu ob. pod *P*.

Departament rachunkowy Władzy skarbowej krajowej będzie o nich uwiadamiany ćwierćrocznym wykazem zmian.

Jeżeli Władza podatkowa I. instancyi uzna rekurs za całkiem lub w części bezzasadny, nie ma załatwiać go odmownie, lecz winna przełożyć go niezwłocznie ze swoją opinią Władzy skarbowej krajowej, która orzeka w tym względzie we własnym zakresie działania.

Jeżeli rekurs wystosowany jest nie tylko przeciw obliczeniu kwoty podatku, lecz także przeciw wymierzeniu stopy podatkowej itp., postąpić z nim należy w sposób pod l. 4 oznaczony.

Jeżeli z wniesionego rekursu okaże się, że przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe obliczono mylnie dla całej spółki podatkowej, sprostować należy tylko podatek rekurenta, co się zaś tyczy wszystkich innych członków spółki. różnicę stano-

wiącą przekroczenie lub uszczuplenie kontyngentu przeniesić należy na rozdział przyszłoroczny i uczynić w tym celu odpowiedni zapissek.

ad c) Rekursa przeciw wymierzeniu stopy podatkowej można podawać tylko co do pierwszego nakazu płatniczego wygotowanego w ciągu peryodu rozkładu (artykuł 39, l. 5).

2. Rekursa przewodniczącego zwracają się albo

- a) przeciw obliczeniu kwot podatkowych: albo
- b) przeciw przyznaniu przez komisję uwolnień, przez które rozumieć należy uwolnienia z jakiegokolwiek przyczyny (§§. 1, 2, 3 i 5); lub
- c) przeciw wymierzeniu stóp podatkowych.

We wszystkich tych przypadkach Władza podatkowa, do której rekurs wniesiono, winna niezwłocznie podjąć dochodzenia, jeżeli przewodniczący komisji podatku zarobkowego o to prosił.

O wniesieniu rekursów przeciw przyznaniu uwolnień i przeciw wymiarowi stóp podatkowych (lit. *b* i *c*) uwiadomić należy podatników.

Przepisy wydane pod l. 1 lit. *a* i *c* stosują się odpowiednio do rekursów przewodniczącego. Jeżeli rekurs taki, tyczy się przypadku wymierzenia, przeciw któremu także podatnik wniósł rekurs, zapisać to należy w obu rekursach i w konsygnacjach.

3. Rekursy w czasie właściwym wniesione, uwidocznnić należy w przedziałkach protokołu wymiarowego na to przeznaczonych przez wpisanie kreski.

4. Wszystkie rekursy zwracające się nie wyłącznie przeciw obliczeniu kwoty podatkowej posyłać należy z dołączeniem odnośnych aktów pertraktacyjnych do przewodniczącego odnośnej komisji podatku zarobkowego.

5. Przewodniczący komisji podatku zarobkowego przeprowadza dalsze dochodzenia, zbiera dowody potrzebne do ocenienia żądania rekursowego i zasięga opinii komisji, którą się do tego celu zwołuje.

Opinie komisji zapisać należy w poszczególnych arkuszach wymiarowych.

6. Rekursy tak opracowane oddać należy Władzy podatkowej I. instancyi w siedzibie komisji, ona zaś przedłożyć je ma Władzy skarbowej krajowej.

Władza skarbowa krajowa może, o ile to bez opóźnienia da się uczynić, polecić Władzy po-

datkowej podjęcie dochodzeń, lub uzupełnienie aktów, jakie uzna za potrzebne.

Wzór Q.

7. Władza skarbową krajową przygotować ma protokoły rekursowe (wzór Q) wypełnieniem przedziałek 1—11 i protokoły tak przygotowane razem z rekursami przekłada komisji krajowej podatku zarobkowego. Protokoły rekursowe prowadzić należy rozdzielnie podług spółek podatkowych.

8. W taki sam sposób przygotować należy i posłać komisji krajowej podatku zarobkowego te rekursy, które nadeszły w myśl §. 66 przeciw wymierzeniu podatku zarobkowego od przemysłów nowo otwartych, skutecznionemu przez Władzę podatkową I. instancyi.

Oдноśne protokoły rekursowe prowadzić należy oddzielnie od tyczących się wymierzeń dokonanych przez komisye. W protokołach tych nie trzeba wypełniać oznaczenia klasy (spółki podatkowej).

9. Władza skarbową krajową dokładać ma starania, żeby jak najwięcej z tych rekursów wzięte były pod rozprawy w głównym okresie kadencyi krajowej komisji podatku zarobkowego.

Po zamknięciu kadencyi należy w stosownych odstępach czasu zdawać sprawę Ministerstwu skarbu o potrzebie zwołania znowu komisji.

10. Rekursy nie mają skutku odwrotnego pod względem opłacania przypisanego podatku i środków do ściągania onegoż.

Artykuł 42.

Komisye krajowe podatku zarobkowego.

(§. 19.)

1. Ilość członków komisji krajowych podatku zarobkowego i ich zastępców, tudzież sposób zwoływania tych funkcyonaryuszów określa §. 19 ustawy tudzież wzór A do niego należący.

Co do czasu, kiedy sejmy krajowe a względnie Izby handlowo-przemysłowe mają być proszone, aby te wybory skutecznily, w tym względzie Ministerstwo skarbu przesyłać będzie Władzom krajowym politycznym i prezydentom Władz skarbowych krajowych polecenia w każdym z osobna przypadku.

Komisye krajowe podatku zarobkowego mają siedzibę przy tej Władzy skarbowej krajowej, która dla odnośnego kraju jest właściwą.

Pod względem wybieralności, powodów nieprzyjęcia wyboru i okresu na który się powołuje obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisji podatku zarobkowego.

2. Także co do komisji krajowych podatku zarobkowego służy Ministrowi skarbu prawo, że jeżeli w skutek oczywistej winy uprawnionych do wy-

bierania, wybór nie przyjdzie do skutku, lub jeżeli wybrani odmówią współdziałania, może mianować potrzebną do uzupełnienia odnośnej komisji ilość członków i zastępców a to z grona kontrybuentów podatku zarobkowego całego kraju.

Ministerstwo skarbu sobie zastrzega decyzję w tym względzie, czy się ziszczają wzmiankowane warunki; gdy więc zachodzi wątpliwość, jemu należy zdać sprawę, przyczem Władzy skarbowej krajowej służy prawo czynienia w porozumieniu z Władzą krajową polityczną wniosków jakie uzna za stosowne.

Pod względem praw i obowiązków członków i trwania ich urzędowania obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisji podatku zarobkowego.

3. Co do sprawowania czynności w komisji krajowej podatku zarobkowego odsyła się do §§. 23 do 28 ustawy. Pod względem uroczystego przyrzeczenia obowiązują postanowienia artykułu 15, l. 1.

Przewodniczący ma zwoływać komisję, przygotowywać jej czynności i niemi kierować. Gdyby go zasła przeszkoda, przewodnictwo obejmuje mianowany zastępca. Przewodniczący ma prawo poruczać swoim zastępcom kierowanie poszczególnemi czynnościami lub gałęziami czynności. Gdy zastępca sprawuje zastępstwo, służy mu wszystkie prawa przewodniczącego i ciężą na nim wszystkie jego obowiązki.

Postanowienia artykułu 15, ll. 3 aż do 12 tudzież 14 stosują się odpowiednio także do komisji krajowych podatku zarobkowego.

4. Uchwały i decyzje komisji podpisywać ma przewodniczący. Wygotowuje takowe Władza skarbową krajową we własnem imieniu, jednakże z odwołaniem się do uchwały komisji.

Przewodniczącym komisji krajowych podatku zarobkowego a względnie tymże komisjom służy te same prawa co komisjom podatku zarobkowego i ich przewodniczącym. W wykonywaniu czynności swoich trzymać się mają postanowień podanych w artykułach 16 i 17.

Artykuł 43.

Tok czynności w komisjach krajowych podatku zarobkowego.

1. Komisye krajowe podatku zarobkowego przystępują na podstawie aktów pertraktacyjnych, oddanych im przez Władzę skarbową krajową do wydania decyzji co do wniesionych rekursów a najprzód co do tych, które wystosowane są przeciw stopom podatkowym, przez komisye podatku zarobkowego wymierzonym lub przeciw przyznanym uwolnieniom od podatku.

2. Rekursa każdej z osobna spółki podatkowej brać należy razem pod rozprawy. O ile szczególne przyczyny nie wymagają wyjątkowo odmiennego sposobu postępowania, spółki podatkowe każdego z osobna okręgu terytorjalnego powinny w rozprawach następować po sobie zwyczajnie w bezpośredniej kolei a mianowicie w taki sposób, że najprzód oceniane być mają rekursa spółek czwartej klasy a następnie po kolei rekursa wyższych klas.

3. W szczególności obowiązkiem jest przewodniczących komisji baczyć na to, o ile z porównania rekursov poszczególnych klas daje się dostrzegać niejednostajność w obciążeniu klas. W czynności tej wspierać mają przewodniczącego członkowie komisji należący do grona urzędników Władzy skarbowej krajowej, osobliwie zaś referent, jeżeli będzie komisji przydany.

Każdy pojedynczy członek ma prawo żądania, żeby spostrzeżenia, jakie on w tym względzie poczynił, zapisane zostały w protokole rozpraw.

4. Niemniej jednak komisya brać ma także na uwagę stosunek opodatkowania w rozmaitych okręgach terytorjalnych i w tym celu przy wydawaniu decyzji co do poszczególnych rekursov rozpatrywać protokoły wymiarowe innych okręgów. Dziać się to ma zwłaszcza wtedy, gdy w okręgu, z którego rekurs pochodzi, nie ma więcej lub jest mało przedsiębiorstw tego samego rodzaju.

Przewodniczący tudzież funkcjonarysze skarbowi do komisji należący, są w szczególności obowiązani zwracać uwagę na to, czy w poszczególnych okręgach nie daje się dostrzegać obciążenie nie proporcjonalnie małe.

Postrzeżenia poczynione w tych względach przez członków komisji, przewodniczącego lub funkcjonaryszów skarbowych zanotować także należy w protokole rozpraw.

5. Rekursa przeciw wymierzeniu podatku zarobkowego przez Władze podatkowe od przedsiębiorstw nowo powstałych brać należy pod rozprawy podobnie według okręgów terytorjalnych a to bezpośrednio po rekurсах z tego samego okręgu przeciw wymierzeniu dokonanemu przez komisye.

6. Uchwały komisji zapisywać należy w protokołach rekursovych.

Protokoły zamknięte posłać należy razem z aktami Władzy skarbowej krajowej do wygotowania uchwał. Uchwały, któremi zarządza się dochodzenia lub uzupełnienie aktów, oddawać należy Władzy skarbowej krajowej do wygotowania w każdym z osobna przypadku.

7. Po wydaniu decyzji co do rekursov, komisya krajowa podatku zarobkowego przesłać ma komisji kontyngentowej opinię co do ustanowienia a względnie sprostowania kontyngentów spółek kraju (§. 19). Opinia ta powinna nadejść do komisji kontyngentowej najpóźniej w przeciągu dni 14 po zamknięciu okresu kadencji (artykuł 41, l. 9, ustęp 2) komisji krajowej podatku zarobkowego, w przeciwnym bowiem razie, komisya kontyngentowa przystąpić ma niezwłocznie do wydania uchwały (§. 56).

Artykuł 44.

Dalsze czynności urzędowe co do rekursov.

1. Władza skarbowa krajowa zarządza wpisanie do arkuszy wymiarowych stóp podatkowych, przez komisję krajową podatku zarobkowego wymierzonych, jakoteż wszelkich innych postanowień różniących się od postanowień komisji podatku zarobkowego i uwiadamia o decyzji komisji krajowej podatku zarobkowego Władzę podatkową pierwszej instancyi, do której rekurs wniesiono, w razie potrzeby za pośrednictwem tej Władzy podatkowej która rekurs nadesłała.

Z tem połączyć należy decyzję we własnym zakresie działania co do tych rekursov, które jednocześnie były wystosowane przeciw obliczeniu kwoty podatkowej, o ile ta część rekursu nie stała się bezprzedmiotową w skutek przychylnego załatwienia tamtego rekursu.

2. Władza podatkowa I. instancyi, która rekurs nadesłała, uwiadamia sama te strony, które do niej wniosły rekursy, a co do innych stron zarządza uwiadomienie ich przesłaniem aktu do właściwej Władzy podatkowej, która wygotowuje uwiadomienie.

Władza ta winna nadto sporządzić do użycia przy następnym rozdziale książkę zapisków, w której na podstawie sprostowanych arkuszy wymiarowych zapisywać należy różnicę pomiędzy stopami podatkowymi ustanowionymi przez komisję krajową podatku zarobkowego a temi, które wymierzyła pierwotnie komisya podatku zarobkowego.

Władze podatkowe I. instancyi mają niezwłocznie, jak tylko nadejdą orzeczenia co do rekursov, obliczyć tę kwotę różnicy i zaciągnąć do książki zapisków, którą utrzymywać należy oddzielnie dla każdego okręgu rozkładu najniższej klasy i dla każdej spółki podatkowej.

Zapiski dotyczące się należących do I. i II. klasy posłać należy z końcem roku Władzy podatkowej powołanej do obliczania kontyngentu (artykuł 45 i 46).

3. Do stopy podatkowej przez komisję krajową podatku zarobkowego ustanowionej, stosuje się przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe dla każdej spółki podatkowej już wprzód obliczone (artykuł 39).

4. Zmiany w stopach podatkowych, a względnie w kwotach podatkowych w skutek rekursów poczynione, przeprowadzić należy we wszystkich protokołach wymiarowych (częściowych i specjalnych) tudzież w kartach katastralnych (ich odpisach).

5. Różnice pomiędzy przypisem podatkowym, a kontyngentami spółki, wynikające z załatwienia rekursów, przenieść należy na rozdział przyszłoroczny (artykuł 40, I ad A 2).

6. Protokoły rekursowe zachowuje Władza skarbową krajową.

7. Przeciw orzeczeniu komisji krajowej podatku zarobkowego wolno według §. 62 tak podatnikowi jak i przewodniczącemu tej komisji wnieść zażalenie do Trybunału administracyjnego z powodu mylnego zastosowania ustawy lub z powodu istotnych wad postępowania (ustawa z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36 z r. 1876).

Jeżeli zażalenie wnosi podatnik, przewodniczący winien najpóźniej w przeciągu dni 30 od nadejścia zażalenia przedłożyć projekt pisma odpornego w dwóch wygotowaniach Ministerstwu skarbu, które wyda dalsze zarządzenie.

W tym samym celu przewodniczący winien także projekt zażeń do Trybunału administracyjnego, które on wnieść zamierza, przedłożyć Ministerstwu skarbu za pośrednictwem Władzy skarbowej krajowej najpóźniej w przeciągu pierwszych dni 30, w których wolno wnieść zażalenie.

Do wygotowania pism odpornych jakoteż zażeń, które ma wnieść, może przewodniczący użyć funkcjonaryuszów Władzy skarbowej krajowej, których mu prezydium tej Władzy wskaże.

Oddział VI.

Obliczanie kontyngentów spółek.

I. Obliczanie tymczasowe przez Władze podatkowe I. instancyi.

Artykuł 45.

A. Na pierwszy peryod rozkładu. (§. 48.)

1. Kontyngenty spółek obliczają się tym sposobem, że najprzód oznaczają je tymczasowo Władze podatkowe I. instancyi (§. 48), a następnie

ustanawia je stanowczo komisya kontyngentowa (§§. 49, 54, 55).

Kontyngenty spółkowe dla spółek podatkowych I. klasy obliczają tymczasowo Władze podatkowe I. instancyi w siedzibie odnośnej komisji podatku zarobkowego. Dla spółek podatkowych wszystkich innych klas obliczają go Władze podatkowe I. instancyi w siedzibie komisji podatku zarobkowego dla II. klasy, a mianowicie dla wszystkich okręgów rozkładu drugiej klasy i niższych klas które znajdują się w okręgu rozkładu II. klasy. Jeżeli w jednym z tych miejsc jest kilka Władz podatkowych I. instancyi, oblicza kontyngent istniejąca tarr administracya podatkowa, a względnie w Wiedniu administracya podatkowa, której osobno będzie to poruczone.

Władza skarbową krajową może zastrzedzić sobie co do niektórych lub wszystkich Władz podatkowych swego okręgu sprawdzenie lub wygotowanie tych obliczeń.

2. Podstawę do tymczasowego obliczenia poszczególnych kontyngentów spółek stanowi kwota podatku w §. 48, ustęp 2, bliżej określona, którą otrzymuje się z dotychczasowego przypisu podatkowego członków spółki przez wykonanie czynności urzędowych w artykule 11 przepisanych (por. l. 4)

3. Obliczenie tej kwoty podatkowej należy do Władz podatkowych w siedzibie dotyczących komisji a co do spółek podatkowych III. i IV. klasy, wszystkie Władze podatkowe znajdujące się nie w siedzibie komisji II. klasy mają niezwłocznie po wygotowaniu protokołów wymiarowych (artykuł 37) oznajmić ją Władzy podatkowej w siedzibie komisji dla II. klasy.

4. Rzeczoną kwotę podatku oblicza się tym sposobem, że dodaje się kwoty zapisane w kolumnie 5 protokołu wymiarowego a do sumy dolicza się połowę podatku wydzierżawiających przemysł wykazanego w tyczącym się spółki podatkowej wyciągu z wykazu A a względnie z zestawienia tych wykazów (artykuł 11, l. VII).

Co się tyczy podatników II. klasy, baczyc należy jeszcze zwłaszcza na to, że ze względu na postanowienie ustępu 9, §. 48, protokoły częściowe (artykuł 19, l. 5) odpowiednie poszczególnym okręgom rozkładu najniższej klasy, zesumować należy osobno i dopiero z tych sum utworzyć można sumę ogólną dla spółki podatkowej II. klasy. W podobny sposób postępować należy co do III. klasy w tych przypadkach, w których okrąg rozkładu III. klasy obejmuje kilka okręgów rozkładu najniższego rzędu.

5. Władze podatkowe otrzymują następnie od komisji podatku zarobkowego utworzony w myśl artykułu 21 i zsumowany wykaz *K* uwolnień w myśl §§. 2, 3 i 5 przyznanych. Władze podatkowe, znajdujące się nie w siedzibie komisji podatku zarobkowego dla II. klasy, winny wykazy te posłać w przeciągu trzech dni po ich nadejściu do Władzy podatkowej w siedzibie komisji podatku zarobkowego dla II. klasy, z wyjątkiem wykazu tycejącego się I. klasy, który posłać należy komisji w siedzibie komisji podatku zarobkowego dla I. klasy..

Zawartą w wykazie *K* sumę podatku zarobkowego i dochodowego, którą zapłacić miały osoby w myśl §§. 2, 3 i 5 uznane za uwolnione od podatku zarobkowego potrąca się z sumy ogólnej obliczonej w myśl l. 4.

6. Zresztą obliczenie przedstawione jest wyczerpująco w §. 48.

Do unaooczenia tych czynności rachunkowych służy podany niżej w załączce *S* przykład obliczenia kontyngentów spółek II., III. i IV. klasy przez Władzę podatkową w siedzibie komisji II. klasy.

7. Kontyngenty tak obliczone mają Władze podatkowe co do spółek I. i II. klasy zanotować; zarazem o kontyngentach spółek podatkowych III. i IV. klasy, nie należących do obszaru Władzy obliczającej, uwiadomić należy właściwe Władze podatkowe, jakoteż przewodniczących odnośnych komisji podatku zarobkowego.

Na podstawie kontyngentów w taki sposób obliczonych, nastąpić ma rozdział pierwszorazowy (art. 39).

8. Jeżeli po wykonaniu obliczenia sumy kontyngentowej okaże się, że suma ta potrzebuje sprostowania, ponieważ np. zaszedł błąd rachunkowy lub ponieważ inna Władza podatkowa przekazała dodatkowo jakiś podatek itp., sprostowanie wykonać należy zawsze natychmiast i według okoliczności uwiadomić o tem właściwą Władzę podatkową (l. 3).

Jeżeli w tym czasie rozdział nie był jeszcze dokonany, za podstawę rozdziału, wziąć należy jak się samo przez się rozumie sprostowaną sumę kontyngentu; jeżeli zaś rozdział był już dokonany w tym czasie, to z różnicą, jaka z tego sprostowania wyniknie, postąpić należy w myśl przepisu artykułu 40, I. C, lit. a.

9. Późniejsze zmiany w kontyngencie, przez komisję kontyngentową uczynione, przenoszą się zwyczajnie na rozdział następującego roku (§. 51, ustęp 5).

Tylko w takim razie, gdyby komisja kontyngentowa przyznała jednej ze spółek podatkowych zniżenie wynoszące najmniej czwartą część kontyngentu pierwotnie obliczonego, ostatnią ratę ćwierćroczną odpisać należy już w odnośnym bieżącym roku podatkowym i nie trzeba jej pobierać.

Artykuł 46.

B. Obliczenie tymczasowe kontyngentów spółek u Władz podatkowych na następne peryody rozkładu. (§. 50.)

1. Podstawę do ustanowienia kontyngentu, jaki w późniejszych peryodach rozkładu od każdej spółki ma być uzyskany, stanowi suma podatkowa przypisana jej członkom terażniejszym (§. 12, ustęp 6) łącznie z podatnikami podatku zarobkowego, którzy w ostatnim peryodzie rozkładu przybyli (§. 66, ustęp 4).

Sumę tę oblicza się przez zsumowanie kwot, które w przedziale 5 protokołów wymiarowych na odnośny peryod rozkładu sporządzonych, są wpisane, a w których mieścić się musi przyezynienie lub potrącenie rozdziałowe drugiego roku przeszłego peryodu rozkładu, poczem strąca się uwolnienia w wykazie *K* zapisane w podobny sposób sprostowane.

2. Sumę tę zmienia przekroczenia lub uszczuplenia kontyngentu, które przenoszone być mają z rozdziału pierwszego roku na rozdział drugiego roku (art. 40), a z drugiego roku peryodu rozkładu na następny peryod rozkładu (art. 40, IV).

3. Jednakże sumy w taki sposób obliczone podlegają często także jeszcze sprostowaniu przez komisję kontyngentową, ponieważ takowa według §. 55 ma przed upływem pierwszego jakoteż każdego następnego peryodu rozkładu rozważyć, czy ze względu na spostrzeżenia, poczynione co do stosunkowego obciążenia podatkowego rozmaitych spółek podatkowych, jakoteż ze względu na różnice w sile podatkowej, jakieby od ostatniego wymierzenia podatku zaszyły, nie należy poczynić zmian w przydzielaniu ogólnej ustawowej sumy podatku zarobkowego poszczególnym spółkom podatkowym celem zaprowadzenia jednolajności w ich opodatkowaniu.

Kontyngenty przez komisję kontyngentową sprostowane stanowią następnie podstawę rozdziału; gdyby sprostowania nie mogły być wcześniej oznajmione, rozdział musiałby nastąpić na podstawie sum przez Władze podatkowe obliczonych (l. 1 i 2) a późniejsze sprostowania należałoby uwzględnić dopiero przy rozdziale w drugim roku jak przekroczenia lub uszczuplenia w myśl artykułu 40, I, B.

2. Stanowcze ustanowienie kontyngentu Spółek przez komisję kontyngentową.

Artykuł 47.

Komisja kontyngentowa. (§. 53.)

1. Skład komisji kontyngentowej przepisany jest w §. 53.

2. Członków i zastępców powołuje się zwyczajnie na lat sześć.

Tak z mianowanych jak i z wybranych członków występuje po pierwszych dwóch latach pięciu, po drugim i trzecim dwuleciu po czterech. W dwóch pierwszych razach los rozstrzyga kto ma wystąpić. Występujący mogą być ponownie wybrani.

Gdy członek lub zastępca wystąpi w ciągu okresu urzędowania, czy to w myśl powyższych postanowień, czyli też z innej przyczyny, Ministerstwo skarbu wyda w każdym z osobna przypadku potrzebne zarządzenia.

O ile kilka komisji krajowych podatku zarobkowego wybierać mają razem tylko jednego członka do komisji kontyngentowej, członkowie komisji krajowych do wybierania uprawnieni zgromadzają się i wykonywają akt wyborczy wspólnie.

Jeżeli dotyczące komisje krajowe podatku zarobkowego nie mają wspólnej siedziby, ten akt wyborczy odbywa się naprzemian w siedzibie jednej z owych komisji podatku zarobkowego, a to w tej kolei, w której kraje wyliczone są w §. 53 ustawy. Minister skarbu zastrzega sobie wydawanie wyjątkowo ze względu na szczególne stosunki, odmiennego zarządzenia co do miejsca wyboru. Przewodnictwo sprawuje przewodniczący tej komisji krajowej podatku zarobkowego, w której siedzibie odbywa się akt wyborczy.

4. Na akt wyborczy zaprosić ma uprawnionych do wybierania przewodniczący, do kierowania aktem wyborczym powołany, z oznajmieniem celu zgromadzenia. Potwierdzenia odbioru (recepisy zwrotne) zaproszenia na posiedzenie należy zachowywać.

Wybiera się kartkami, względną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los.

Spisuje się protokół aktu wyborczego.

Artykuł 48.

Zakres działania komisji kontyngentowej.

(§. 49, §. 53, ustęp 1, §§. 54 aż do 56.)

1. Jako zadanie komisji kontyngentowej wymienione jest w §. 53, ustęp 1, wprowadzenie

zmian w stosunku kontyngentów spółkowych, które stosownie do postanowień powyższych mają być od poszczególnych spółek podatkowych uzyskane.

2. Komisja kontyngentowa winna przed wydaniem uchwał zażądać od komisji krajowej podatku zarobkowego odnośnych wniosków. Wnioski te a względnie opinie nadesłać mają komisje krajowe podatku zarobkowego w terminie ustanowionym w artykule 43, l. 7, gdyby zaś ten termin upłynął bezskutecznie, komisja kontyngentowa przystąpić może niezwłocznie do wydania uchwały.

Do nadesłania opinii, które wydawane być mają na podstawie osobnego wezwania komisji kontyngentowej, sama ta komisja wyznaczać będzie stosowne terminy.

3. Na pierwszy peryod rozkładu powszechnego podatku zarobkowego komisja kontyngentowa upoważniona jest przyznać poszczególnym spółkom odpowiednie zmniejszenie kontyngentu w takim razie, gdyby niewątpliwie było udowodnione, że podatnicy pewnej spółki podatkowej są nader znacznie przeciążeni.

Przyznane zniżenia pokryć należy przedewszystkiem nadwyżkami w ustępie pierwszym §. 49 (a względnie niżej l. 4) oznaczonemi, gdyby zaś takowe nie wystarczyły, podwyższyć należy stosunkowo kontyngenty wszystkich spółek.

4. Jeżeli w pierwszym peryodzie rozkładu suma podatkowa, przypadająca dla wszystkich spółek podatkowych, to jest suma kontyngentów w myśl §. 48 tymczasowo obliczonych, uczyni więcej niż ogólna suma podatku zarobkowego na całe państwo przypadająca, przydzielenie tej nadwyżki zastrzeżone jest komisji kontyngentowej. Przydzielenie to może nastąpić przez użycie nadwyżki na zniżenia pod l. 3 omówione; gdyby zaś komisja nie zarządziła takiego zniżenia lub nie użyła na ten cel całej nadwyżki, suma zwyżki przydzielona będzie na potrącenia spółkom podatkowym drugiej, trzeciej i czwartej klasy. w taki sposób, że za podstawę przydzielenia wzięte będą kwoty spółek podatkowych drugiej klasy w rzeczywiście, kwoty spółek podatkowych trzeciej klasy w półtora raza większej, nakoniec kwoty spółek podatkowych czwartej klasy, w podwójnej wysokości.

5. Gdyby zaś suma podatkowa, przypadająca w pierwszym peryodzie rozkładu dla wszystkich spółek podatkowych, była mniejsza jak suma ogólna na całe państwo przypadająca, w takim razie kontyngenty wszystkich spółek zostaną jednostajnie zwiększone.

Zresztą także i w tym przypadku komisja może zrobić użytek z nadanego jej w §. 54, ustęp 1.

prawa zmniejszenia kontyngentów poszczególnych spółek. W przypadku takim suma niedostająca, która ma być innym spółkom na kontyngenty przydzielona, zwiększy się o sumę przyznanych zniżek.

6. Przed upływem pierwszego, jakoteż każdego następnego peryodu rozkładu, komisya kontyngentowa ma jeszcze rozważyć, czy ze względu na spostrzeżenia poczynione co do stosunkowego obciążenia podatkowego rozmaitych spółek podatkowych, jakoteż ze względu na różnice w sile podatkowej, jakieby od ostatniego wymierzenia podatku zaszczyły, nie należy poczynić zmian w przydzieleniu ogólnej ustawowej sumy podatku zarobkowego poszczególnym spółkom celem ujednostajnienia ich opodatkowania.

Gdyby suma ogólna kontyngentów spółek, jaką komisya kontyngentowa ustanowi, nie zgadzała się z sumą ogólną podatku zarobkowego, różnicę wyrównać należy za pomocą procentowego zniżenia lub podwyższenia kontyngentów wszystkich spółek.

Wydane uchwały obowiązują zawsze na cały następny peryod rozkładu.

Artykuł 49.

Tok czynności w komisji kontyngentowej.

1. Na posiedzenia komisji kontyngentowej przewodniczący zaprasza ma wszystkich jej członków, a względnie na miejsce członków nie mogących przybyć, ich zastępców.

Komisya ma prawo uchwalania, jeżeli oprócz przewodniczącego lub jego zastępcy jest obecna najmniej połowa członków. Gdyby nie przybyła taka ilość członków jaka jest potrzebna do powzięcia uchwały, zaprosić należy na następne posiedzenie wszystkich członków piśmiennie z tem nadmienieniem, że komisya będzie miała prawo uchwalania także bez względu na ilość obecnych.

2. Komisya wydaje orzeczenia zwyczajnie bezwzględnią większością głosów obecnych. Przewodniczący oddaje głos na samym końcu; w razie równości głosów ten wniosek uważa się za przyjęty, za którym głosował przewodniczący.

Uchwały jednak dotyczące się podwyższenia lub zniżenia kontyngentu, na poszczególne spółki podatkowe stosownie do §. 50 przypadającego, mogą być powzięte, tylko większością dwóch trzecich części głosów w takim razie, gdy podwyższenie lub zniżenie przenosi dwadzieścia procentów tej sumy, którąby kontyngent wynosił. gdyby zmiana nie nastąpiła. Głos przewodniczącego ma być wliczany.

3. Spisywać należy protokoły posiedzeń komisji kontyngentowej i takowe podpisywać ma przewodniczący.

Co do wszystkich innych punktów komisya kontyngentowa sama uchwała dla siebie regulamin.

Oddział VII.

Przyrosty i ubytki.

Artykuł 50.

Obowiązek oznajmienia o przyrostach. (§ 64.)

1. Kto rozpoczyna przedsiębiorstwo lub zatrudnienie podatkowi podlegające lub otwiera nowy zakład przemysłowy, winien oznajmić o tem Władzy podatkowej pierwszej instancyi albo przed, albo najpóźniej z rozpoczęciem przemysłu.

Przepisanego ustawą przemysłową uwiadomienia Władzy przemysłowej nie uważa się za dopełnienie tego obowiązku; jednakże dostatecznym jest, jeżeli w czasie właściwym, to jest przed lub jednocześnie z rozpoczęciem przemysłu podany będzie do Władzy podatkowej odpis wolny od stępla owego uwiadomienia, które podano do Władzy przemysłowej.

Władza podatkowa winna więc odpisy takie, wolne od stępla zaciągnąć do protokołu podawczego i postępować z nimi jak z uwiadomieniami.

2. Z przytoczonego miejsca ustawy wynika, że każda zmiana w osobie podatkowi podlegającej (art. 1, l. 3), mianowicie zaś przejście przedsiębiorstwa lub zatrudnienia z osoby pojedynczej na spółkę lub przeciwnie, stanowi przypadek podlegający ewidencji i że zaniechanie uwiadomienia wystawia podatnika na pociągnięcie do odpowiedzialności w myśl §. 243.

3. Ponieważ stosownie do §. 41 deklarację zarobkowo-podatkową, tyczącą się przedsiębiorstw i zatrudnień nowo powstających lub nowo otwartych zakładów przemysłu podawać ma podatnik tylko na osobiste wezwanie, przeto pierwszą czynnością urzędową po otrzymaniu takiego uwiadomienia powinno być wezwanie podatnika, żeby w terminie najmniej ośmiodniowym wniósł deklarację zarobkowo-podatkową. Zresztą podatnikowi wolno odrazu złączyć deklarację zarobkowo-podatkową z uwiadomieniem. W przypadku tym deklarację zarobkowo-podatkową uważa się za uwiadomienie.

Jak się samo przez się rozumie, Władza podatkowa winna wezwać także znane sobie osoby, które zaniedbały uczynić zadość obowiązkowi oznajmienia. żeby wniosły deklarację zarobkowo-podatkową.

4. Przepis §. 64 jest o tyle surowszy od dotychczasowych przepisów, że obowiązkowi oznajmienia podlega także otwarcie nowego zakładu przemysłowego. Czy otwarcie nowego zakładu przemysłowego stanowi powód do przypisania nowego podatku zarobkowego, oceniać należy w każdym z osobna przypadku według §§. 37 i 38.

W takim przypadku, jeżeli komisya podatku zarobkowego przypisała już podatnikowi podatek zarobkowy od jednego lub od kilku zakładów przemysłowych, Władza podatkowa winna sprawdzić, czy intrata z przemysłu podniosła się przez otwarcie nowego zakładu przemysłowego; jeżeli się podniosła, należy przypisać podatek zarobkowy.

5. Jeżeli w tym samym zakładzie przemysłowym zostaje otwarty nowy rodzaj zarobku, wymierzyć należy od niego osobną stopę podatkową a to tymczasowo, to jest aż do najbliższego rozkładu.

6. Z postanowienia drugiego ustępu §. 64 w związku z §. 243, l. 1 wynika, że ten, kto Władzę przemysłową uwiadomi o swoim przemyśle, lecz zaniedba doniesienia do Władzy podatkowej, nie jest winnym zatajenia podatkowego, ale do takich przypadków stosują się także na przyszłość postanowienia dotyczące się przedawnień, przewidziane w §. 2 ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31 o przedawnieniu w razie uchybienia obowiązkowi przez stronę.

Artykuł 51.

Początek obowiązku podatkowego; objęcie przedsiębiorstwa, przesiedlenie. (§§. 65, 71, 72.)

1. Obowiązek płacenia podatku poczyna się, jak to wynika z drugiego zdania §. 65, zwyczajnie od początku tego miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczęto przemysł opodatkowaniu podlegający — a więc już nie jak dotychczas od półroczą, w którym przemysł rozpoczęto. Podatek przypisuje się tedy w kwocie przypadającej za miesiące jeszcze nie ubiegłe. Tutaj zachodzą jednak dwa następujące wyjątki:

2. Jeżeli przedsiębiorstwo lub zatrudnienie przejdzie w ciągu kwartału podatkowego na inną osobę, podatek zarobkowy przypisać należy obejmującemu dopiero od kwartału, który po objęciu nastąpi, niezawisłe od wymierzenia go później na nowo (§. 72).

Objemca nie może więc rościć, żeby mu wymierzono tę samą stopę podatkową co jego poprzednikowi, owszem w każdym z osobna przypadku

należy zbadać, czy zastosowaną być ma ta sama stopa podatkowa, czyli też wyższa lub niższa.

Za przejście przemysłu w inne ręce uważać należy zwyczajnie to, jeżeli następca prowadzi dalej bez przerwy ten sam przemysł, w tym samym zakładzie przemysłowym, mianowicie, gdy zachodzi zmiana tylko w osobie właściciela firmy lub w oznaczeniu firmy; przeciwnie za przemysł nowo rozpoczęty uważać należy, gdy razem ze zmianą w osobie podatka płacącej następuje znaczniejsza przerwa ruchu lub zmiana bądź zakładu przemysłowego, bądź rodzaju przemysłu.

3. Drugi przypadek, w którym podatek zarobkowy przypisuje się dopiero od następnego terminu płatności, zachodzi w razie przesiedlenia (§. 71); w ustawie dodano, że postanowienie to nie stosuje się do przemysłów koczowniczych w §§. 78 aż do 82 oznaczonych.

4. Za przesiedlenie uważać należy przeniesienie zakładu przemysłowego do innej gminy podatkowej, albo, jeżeliby części gminy stanowiły samoistne okręgi rozkładu odnośnej spółki, do takiej innej części gminy.

5. Jednakże przypisanie dopiero od kwartału który nastąpi po przesiedleniu, zależy od dopełnienia dwóch warunków:

- a) jeżeli podatnik udowodni, że w miejscu dawnej siedziby przemysł został zawieszony najpóźniej, w dniu otwarcia przemysłu w nowej siedzibie.
- i
- b) jeżeli udowodni, że w miejscu dawnej siedziby opłacił podatek zarobkowy.

Co się tyczy pierwszego warunku postarać się należy o potwierdzenie drogą korespondencji; opłacenie podatku udowodnione być ma okazaniem kwitu urzędowego. Obietnicy, że kwit okazany będzie później, nie należy uwzględniać, a gdy podatek zostanie przypisany, nie należy go już odpisywać, choćby później opłacono podatek w dawnej siedzibie.

Płatny podatek powinien być w dawnym miejscu przemysłu opłacony całkowicie; urzędy podatkowe winny na żądanie potwierdzać tę okoliczność w kwicie i potwierdzenie takie jest wolne od stępla

6. Rzeczą jest podatników wykazać w deklaracji zarobkowo-podatkowej, dotyczące się nowego przemysłu lub nowo otwartego zakładu przemysłowego, tę okoliczność, że zachodzi tu objęcie przedsięwzięcia lub przeniesienie.

Gdyby tego nie uczyniono, Władza podatkowa postąpić ma według ogólnego prawidła (l. 1).

Artykuł 52.

Postępowanie. (§. 52.)

1. Podatnikom, którzy się nowo zgłosili, zanim zaliczeni będą do spółki podatkowej, wymierza stopę podatkową Władza podatkowa pierwszej instancji na zasadzie w § 36 przepisanej z odpowiednim zastosowaniem §. 32go.

Przy wymierzaniu tych stóp podatkowych Władza podatkowa winna mieć na uwadze przepisy podane w artykułach 20 aż do 36 dla komisji podatku zarobkowego.

W szczególności Władza podatkowa orzekać ma także co do istnienia powinności podatkowej i co do uwolnień na §. 5 ustawy uzasadnionych.

Pod tym względem odsyła się do artykułu 21.

2. Władza podatkowa winna poczynić potrzebne dochodzenia co do deklaracji zarobkowo-podatkowych, zapisać wymiar w arkuszu wymiarowym (por. załączkę B) i wygotować nakazy płatnicze w sposób w artykule 39 oznaczony; przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe zastosować należy w tej stopie procentowej, która na dotyczący rok podatkowy przyjęta została dla owych spółek podatkowych, do których dotyczący podatnicy należeliby ze względu na wysokość wymierzonych im stóp podatkowych. Do nakazu płatniczego można zamiast wzoru Q użyć wzoru odpowiednio zmienionego.

3. Przeciwno skutecznionemu wymierzeniu dozwolone jest odwołanie się do Władzy skarbowej krajowej, która rekurs taki, o ile tenże zwraca się przeciw wysokości wymierzonej stopy podatkowej lub przeciw odmówieniu uwolnienia od podatku zarobkowego, przesyła komisji krajowej podatku zarobkowego do wydania decyzji; jeżeli rekurs zwraca się przeciw obliczeniu kwoty podatkowej, postąpić należy według przepisu artykułu 41, l. 1.

4. Co do tych przemysłów nowo opodatkowanych wygotować należy karty katastralne (porównaj załączkę B) i takowe zachowywać osobno aż do zaliczenia dotyczących podatników do spółki podatkowej (l. 5). Jeżeli u Władzy podatkowej są już karty katastralne tego samego podatnika, zanotować należy nowe opodatkowanie na odwrotnej stronie tychże kart.

Jeżeli się pokaże, że podatek ma już przypisany podatek w obszarach innych Władz podatkowych w obrębie tego samego okręgu rozkładu pierwszej klasy, postać należy niezwłocznie dotyczącym Władzom podatkowym, a względnie Władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się główne przedsiębiorstwo, odpis karty katastralnej nowo wygotowanej; ta ostatnia Władza podatkowa winna odpis ten trzymać w ewidencji celem wykonania czynności urzędowych w artykule 12, l. 9 przepisanych,

szczególony zaś jego zanotować ma na odwrotnej stronie karty katastralnej, tyczącej się tego podatnika.

5. Podatników rzeczzonego rodzaju zaliczyć należy według przepisu §. 66, ustęp 4 do właściwej spółki podatkowej zwyczajnie od tego peryodu rozkładu, który nastąpi po otwarciu przedsiębiorstwa; jeżeli zaś nie można uwzględnić ich przy ustanawianiu odnośnego kontyngentu spółki na ten peryod, w każdym razie od najbliższego dalszego peryodu rozkładu.

Postanowienie to zostaje w związku z przepisem wzmiankowanym w artykule 9, l. 4, że spółki podatkowe tworzyć należy według stanu w pewnym oznaczonym dniu, który ustanawiać będzie Minister skarbu.

Gdyby więc np. dla peryodu rozkładu 1898/99 wyznaczony był dzień 30. czerwca 1897, jako ten dzień stanowczy, to tych podatników, którym z jakiegokolwiek przyczyny podatek dopiero po tym dniu został wymierzony, nie należałoby już zaliczać do spółki podatkowej na peryod rozkładu 1898/99 lecz dopiero na peryod rozkładu 1900/1901.

Tak samo, gdyby dzień stanowczy podobnie był oznaczony, wymierzeń po dniu 30. czerwca 1899 dokonanych nie należałoby już uwzględniać przy tworzeniu spółek podatkowych na peryod rozkładu 1900/1901, lecz byłyby wzięte na uwagę dopiero przy tworzeniu spółek podatkowych na następnym peryod rozkładu.

6. Kwot podatku, które od tych przemysłów i zatrudnień będą opłacone aż do zaliczenia ich do spółki podatkowej, nie wlicza się w ustanowione kontyngenty spółki.

7. Dla tego też urzędy podatkowe winny utrzymywać osobny rachunek dla tych przypisów jakoteż dla kwot podatku, które na ich podstawie wpływać będą a osobny dla podatku zarobkowego płaconego przez członków spółki.

8. Do przypisów, które nastąpią w myśl postanowień powyższych l. 6 i 7 utrzymywać należy osobne zapiski.

Artykuł 53.

Wymierzenia dodatkowe.

1. Jeżeli opodatkowanie dodatkowe rozciągać się ma wstecz na kilka peryodów rozkładu, zastosować należy stopę podatkową odpowiednią rozmiarom jakie przedsiębiorstwo miało w poszczególnych peryodach rozkładu, tudzież obliczone za odnośne lata przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe.

2. Jeżeli przy takich wymierzeniach chodzi o osoby, które wprawdzie już przed rokiem 1898 podlegały podatkowi, ale dopiero po dniu stanowczym (art. 9, l. 4) wchodzi w opodatkowanie, bacznie należy mieć na uwadze, że ci podatnicy opodatkowani być mają aż do 1. stycznia 1898 jeszcze według patentu o podatku zarobkowym, a względnie dochodowym i że dopiero po tym terminie nastąpi może opodatkowanie według nowej ustawy.

3. W takich przypadkach, gdy Władza podatkowa wymierza podatek pierwej, zanim dowie się o wynikach wymierzenia przez komisję podatku zarobkowego, winna ta Władza podatkowa wymierzyć podatek zarobkowy i dochodowy według ustaw dotychczasowych za czas aż do dnia 31. grudnia 1897, wymierzenie zaś w myśl §. 66 wykonać ma dopiero wtedy, a to z urzędu, gdy dowie się o wynikach wymierzenia przez komisję. Jeżeli zaś wymierza się w czasie, gdy wyniki te są już znane, w takim razie jednocześnie, lecz jak się samo przez się rozumie osobnymi nakazami płatniczymi, przypisać należy podatek zarobkowy i dochodowy za czas aż do 31. grudnia 1897 i wymierzyć stopę podatkową podatku zarobkowego powszechnego.

4. Nadmieniam się, że zwłaszcza w roku 1897 zdarzać się będą przypadki podobnego rodzaju co do podatników patentowi o podatku zarobkowym podlegających a opodatkować się mających po terminie, od którego podatnicy zaliczeni będą do spółek.

5. Wymierzenia dodatkowe dotyczące się przemysłów podlegających podatkowi zarobkowemu a nie oznajmionych, skutecznie ma Władza podatkowa z odpowiednim zastosowaniem postanowień powyższych.

Artykuł 54.

Odpisanie podatku zarobkowego. (§§. 67 aż do 70, 73.)

1. Podatek zarobkowy odpisuje się:

A. w skutek kroków poczynionych przez podatnika

- a) gdy przemysł zostanie zaniechany,
- b) w razie trwałego zupełnego zawieszenia przedsiębiorstwa;

B. z urzędu jeżeli przedsiębiorstwo lub zatrudnienie podatkowi podlegające zostanie zawieszona a podatnik

- a) umrze lub
- b) dłużej niż od roku miejsce jego pobytu nie jest wiadome.

2. W przypadkach A a) i b) odpisuje się;

- a) Jeżeli podatnik w przeciągu czterech tygodni po zwróceniu karty przemysłowej, koncesyj. itp. lub po zawieszeniu przemysłu w inny sposób uczynił doniesienia do właściwej Władzy podatkowej I. instancyi — od terminu płatności (kwartału), który nastąpi po rzeczywistem zawieszeniu przemysłu.

Gdyby pomimo zaniechania przemysłu itp. przedsiębiorstwo było dalej prowadzone podatku nie odpisuje się wcale.

- β) W razie spóźnionego uwiadomienia — od terminu płatności, który nastąpi po dniu wniesienia uwiadomienia.

To przekroczenie terminu nie będzie odpuszczane.

3. Uwiadomienie o objęciu przedsiębiorstwa, podpisane oraz przez poprzedniego przedsiębiorcę przemysłowego, uważać należy za uwiadomienie, że ten ostatni zaprzestaje wykonywania przemysłu i zarządzić pertraktację o odpisanie.

W przypadku stwierdzonego przesiedlenia (artykuł 41, l. 4, 5 lit. a uwiadomienie o przesiedleniu uważać należy za równe uwiadomieniu o zwinieniu dawnego zakładu przemysłowego i zarządzić odpisanie a względnie przesłać w tym względzie uwiadomienie do właściwej Władzy podatkowej.

Zarazem Władze podatkowe, które dowiedzą się o zawieszeniu przemysłu w skutek przeniesienia go gdzieindziej, mają uwiadomić o tem właściwą Władzę podatkową celem poddania go opodatkowaniu.

4. W przypadku B a) i b) odpisuje się od terminu płatności (kwartału), który nastąpi po zupełnem zawieszeniu ruchu, bez względu na to, kiedy Władza podatkowa otrzymała wiadomość o okolicznościach w §. 69 oznaczonych.

W tej mierze uwzględniać należy zwłaszcza sposprzeżenia poczynione wśród czynności egzekucyjnych. Jak tylko urzędy podatkowe dowiedzą się o zajściu okoliczności w §. 69 oznaczonych winny uczynić do Władzy podatkowej I. instancyi wniosek co do odpisania.

5. Jeżeli z kilku rodzajów zarobku, w tym samym zakładzie przemysłowym wykonywanych a jedną stopą podatkową obciążonych, jeden zostanie zaniechany lub zawieszony, podatek odpisuje się tylko w tym razie, jeżeli ta stopa podatkowa była rozłączona.

6. O prośbach, dotyczących się odpisania podatku, orzeka Władza podatkowa I. instancyi. Od jej orzeczenia można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Artykuł 55.

Zniżenia i ulgi podatkowe (§. 73); postępowanie w razie strat.

1. Podatek od niewykonywanych przemysłów radykowanych lub jakichkolwiek innych realnych, na podanie podatnika, o ile tenże nie żąda zupełnego odpisu podatku stosownie do §. 67, należy obniżyć aż do najniższej stopy podatkowej, to jest 1 zł. 50 ct. (kwota zastanowienia), począwszy od ćwierćroczna, które nastąpi po dniu zastanowienia ruchu. Do podania tego stosują się odpowiednio postanowienia §. 68 (ob. art. 54, l. 2 α) i β) i 70.

Rozpoczęcie ruchu na nowo uważać należy jakby za nowe otwarcie, przeto takowe uzasadnia obowiązek uwiadomienia w §. 64 przepisany i dalsze postępowanie w artykule 52 urzędzone.

2. W innych przemysłach prócz radykowanych i rzeczowych dotychczasowe niżenie podatku zarobkowego do tak zwanej kwoty zastanowienia nie będzie na przyszłość miało miejsca.

3. Z powodu istotnych przerw ruchu w skutek śmierci lub choroby przedsiębiorcy, w skutek pożaru, powodzi lub innych nadzwyczajnych okoliczności, Władza skarbową krajową może jedną lub kilka rat ćwierćrocznych częściowo, a jeżeli ruch był przez cały kwartał zupełnie wstrzymany, nawet całkowicie odpisać.

O ile to ma nastąpić także w razie powołania podatnika do służby wojskowej, oceniać należy w każdym z osobna przypadku.

4. Przy stosowaniu tego postanowienia należy mieć na uwadze, że podatek zarobkowy wymierzony jest według średniej intraty i na podstawie średniego stanu przedsiębiorstwa w dłuższym okresie czasu, i że przeto nie przerwy przemijające lub powtarzające się w przemyśle regularnie, mianowicie w przedsiębiorstwach peryodycznych, nieregularność siły wodnej w młynach itp. uwzględniane być powinny, lecz wyłącznie tylko okoliczności nadzwyczajne w ustawie wzmiankowane.

5. W ustawie użyty został wyraz „okoliczności“ nie zaś „przygody nieszczęsne“, ponieważ są stosunki nadzwyczajne istotnie uszczuplające intratę, których nie można zgoła nazwać nieszczęsnymi przygodami. Tutaj należy np. zamknięcie i w ogóle przez czas dłuższy trwająca niemożność używania drogi prowadzącej do lokalu sprzedaży.

Co do zaprzestania pracy nie byłoby weale rzeczą właściwą odpisywać podatek za każdym jej zawieszeniem bez szczególnego rozróżnienia. Wła-

dza skarbową krajową winna więc w przypadkach takich stosować §. 73 dopiero po starannem rozważeniu wszystkich zachodzących stosunków.

6. Na całkowite odpisanie jednej lub kilku rat ćwierćrocznych pozwalać należy tylko w wyjątkowych przypadkach.

7. Od orzeczeń Władzy skarbowej krajowej można odwołać się do Ministerstwa skarbu.

8. Co do skutecznie odpisanych podatku zarobkowego, jakoteż co do dozwolonych zniżek i ulg podatkowych utrzymywać mają Władze podatkowe I. instancyi, a co do zniżek i ulg także departamenty rachunkowe Władz skarbowych krajowych osobne zapiski.

W zapiskach tych odłączać należy odpisaną, zniżki i ulgi podatkowe tyczące się kontyngentów spółek, od tych, których przedmiotem jest podatek zarobkowy wymierzony przez Władze skarbowe przedsiębiorstwom nowo przybyłym.

Pierwsze utrzymywać należy oddzielnie podług spółek podatkowych. Co do spółek podatkowych I. i II. klasy, Władze znajdujące się nie w siedzibie odnośnych komisji podatku zarobkowego winny tę, która znajduje się w siedzibie komisji, uwiadomić ćwierćrocznie o kwocie przyzwolonych odpisów, ulżeń i zniżek.

9. Odpisy, ulgi i zniżki zapisywać należy w kartach katastralnych. Karty katastralne tyczące się przedsiębiorstw wykreślonych należy przy najbliższym rozkładzie wyłączyć z katastru podatku zarobkowego i uporządkowane podług abecadła złożyć osobno. Jeżeli podatnik ma przypis także w okręgach innych Władz podatkowych, w takim razie Władzę podatkową, która w swoim czasie skutecznie zaliczenie podatnika do spółki podatkowej, uwiadomić należy o dokonaniem odpisaniu; ta ostatnia Władza podatkowa zapisać ma to uwiadomienie na odwrotnej stronie karty katastralnej tyczącej się owego podatnika, dla użycia przy czynnościach urzędowych w art. 12, l. 9 przepisanych.

10. O przyzwolonych odpisaniach uwiadomienia należy celem ich wykonania, urzędy podatkowe za pomocą wykazów odpisów, które w każdym ćwierćroczu najmniej raz wygotowane być mają, co do przyzwolonych zaś ulżeń i zniżek posyłać się im w każdym z osobna przypadku polecenia odpisania.

Wykazy odpisów i polecenia odpisania dołączać należy do rocznego rachunku podatkowego jako załączki.

Oddział VIII.

Pobór i egzekucya.

Artykuł 56.

Odpowiedzialność współwłaścicieli i innych osób. (§. 77.)

1. Co do subiektywnego obowiązku płacenia podatku ustawa zawiera postanowienie (§. 77), że kilku współwłaścicieli przedsiębiorstwa podlegającego podatkowi zarobkowemu są niepodzielnie odpowiedzialni za przypadający podatek zarobkowy. Wydzierżawiający przedsiębiorstwo odpowiada w podobny sposób za podatek wymierzony dzierżawcy.

2. Wielu współwłaścicieli przedsiębiorstwa podlegającego podatkowi zarobkowemu powszechnemu obowiązani są przedstawić Władzy podatkowej pełnomocnika. Jeżeli nie uczynią zadosyć temu obowiązkowi, każdy ma być uważany jako upelnomocniony przez innych (§. 264). Nie wzywa się do ustanowienia pełnomocnika. Porów. także odnośne postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

3. Wezwanie do zapłacenia podatku wystosowuje się najprzód do ogółu współwłaścicieli a dopiero gdyby ta droga nie doprowadziła do celu, do poszczególnych współwłaścicieli, wybór zaś pomiędzy nimi zostawia się Władzy podatkowej.

Co do odpowiedzialności członków spółek handlowych stosują się postanowienia kodeksu handlowego.*)

Nakoniec odsyła się co do tego przedmiotu także do postanowień §§. 264, 265 i 266 rozdziału VI. i odnośnej części przepisu wykonawczego.

4. Podatek należący się od dzierżawców przemysłu wybierać należy najprzód od tychże a dopiero w razie bezskuteczności tych kroków, od wydzierżawiających.

5. Poddzierżawiający, co do podatku zarobkowego powszechnego swoich poddzierżawców, podlegają odpowiedzialności w myśl §. 77.

Odpowiedzialność wydzierżawiających pierwotnych rozciąga się tylko na podatek, któremu podlegają poddzierżawiający.

*) Art. 112 k. h. Spólnicy odpowiadają solidarnie i całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki.

Umowa przeciwna nie ma w obec trzecich prawnego skutku.

Artykuł 57.

Opłacanie. Odsetki za zwłokę. Przedawnienie. (§§. 75, 283, 284.)

Co do opłacania podatku ustawa rozporządza (§. 75), że podatek zarobkowy opłacać należy z góry ratami ćwierórocznymi dnia 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października każdego roku.

Dalsze postanowienia co do płacenia podatków i odsetek za zwłokę zawiera §. 283 (rozdział VI) Stosowanie ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, w pierwszym roku wejścia w wykonanie nowej ustawy objaśnia postanowienie przejściowe podane w artykule XVI ustawy.

Nakoniec odsyła się do zarządzenia zawartego w §. 284, według którego ustawa z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31 o przedawnianiu się podatków bezpośrednich itd., stosuje się także do podatku zarobkowego powszechnego.

Komisye podatku zarobkowego, to jest tak komisya podatku zarobkowego w okręgu rozkładu, jak i komisya krajowa podatku zarobkowego (nadpis §. 16), uważane być mają w duchu rzeczonyj ustawy za równe Władzom skarbowym.

Postanowienie to odnosi się mianowicie do zarządzeń zawartych w §. 2, ustęp 1 i 3, tudzież w §. 4 ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, według których pewne terminy liczą się od chwili, w której Władza była w możności skutecznie wymierzenie lub przypisanie.

Artykuł 58.

Ustawowe prawo zastawu dla podatku zarobkowego powszechnego. (§. 76.)

1. Dla podatku zarobkowego i należytości pobocznych istnieje ustawowe prawo zastawu z pierwszeństwem przed wszelkimi prywatnymi prawami zastawu na realnościach podatnika do wykonywania przedsiębiorstwa wyłącznie lub przeważnie przeznaczonych i do tego odpowiednio urządzonych.

Rzeczony prawo zastawu służy bezwarunkowo owym zaległym kwotom podatku zarobkowego i należytościom pobocznym, które zalegają nie dłużej jak rok i sześć miesięcy, licząc wstecz od chwili sprzedaży egzekucyjnej przedmiotu zastawu.

Co się tyczy dawniejszych zaległości, trwających jednak nie dłużej jak trzy lata, licząc wstecz od sprzedaży egzekucyjnej przedmiotu zastawu,

rzeczone prawo pierwszeństwa zawisłe jest od tego, czy zaległości były w księgach publicznych zabezpieczone najpóźniej w przeciągu roku po terminie płatności zaległych kwot podatku.

W razie zmiany własności co do realności według postanowień powyższych za zastaw służącej, można tego prawa zastawu dochodzić z powyższymi ograniczeniami celem ściągnięcia kwot podatku zarobkowego, które zalegały jeszcze wtedy, zanim prawo własności podatnika wygaśnie, jakoteż celem ściągnięcia należności pobocznych.

2. Z przytoczonego drugiego i trzeciego ustępu §. 76 wynika dla Władz podatkowych obowiązek, żeby w tych przypadkach, w których takie prawo zastawu na realnościach podatnika w ogóle istnieje (np. na fabrykach, realnościach młyńskich itp.), postarały się dla utrzymania pierwszeństwa tego prawa zastawu, co do każdego przypadku w ciągu roku po powstaniu zaległości, o hipoteczne zabezpieczenie i żeby w ogóle nie dopuszczały przyrostu przeszło dwuletnich zaległości, tudzież żeby wcześniej wyjednały egzekucję majątkową, w taki sposób, iżby wystawienie na sprzedaż mogło nastąpić przed upływem trzech lat, licząc od dnia płatności najprzód prenotowanych zaległości podatkowych; prośby o wstrzymanie egzekucji uwzględniać należy w ogóle tylko wtedy, jeżeli zarazem zapłacona zostanie przynajmniej ta kwota podatku, co do której pierwszorzędne prawo zastawu wystawione jest na niebezpieczeństwo wygaśnięcia, lub jeżeli w inny sposób będzie dane dostateczne zabezpieczenie.

Przytoczone tu postanowienia co do czasowego ograniczenia pierwszorzędnego prawa zastawu należy mieć na względzie w szczególności także przy załatwianiu prośb o przedłużenie terminu płatności podatku.

Co do ostatniego ustępu §. 76 należy tylko nadmienić, że gdy przeciw objemcy realności dochodzi się pod warunkami tamże wyrażonemi ustawowego prawa zastawu celem ściągnięcia zaległości jego poprzednika w posiadaniu, nie stoi to jak się samo przez się rozumie na przeszkodzie, żeby w takim razie, gdyby terażniejszy właściciel także zalegał ze swoim podatkiem zarobkowym, a warunki w pierwszym ustępie paragrafu oznaczone się ziszczają, dochodzono ustawowego prawa zastawu na realności także dla tych zaległości.

Oddział IX.

Przepisy szczególne dla przemysłów obnośnych i koczowniczych.

(§§. 78 aż do 82).

Artykuł 59.

W ogólności.

I. Ustawa zawiera w §§. 78 i 79 postanowienia ogólne co do opodatkowania handlu obnośnego, jakoteż wszelkich przemysłów i zatrudnień wykonywanych z przenoszeniem się z miejsca na miejsce.

W §. 80 wyłączono od tych postanowień ogólnych:

1. Przedsiębiorstwa wykonywane na przemian to w jednym to w drugim miejscu w stałych zakładach przemysłowych, np. zimą w stolicy krajowej, latem w jakimś uzdrowisku;

2. jarmareczników;

3. kupców podróżujących tutejszo-krajowych.

Nakoniec w §§. 81 i 82 podane są szczególne postanowienia:

1. co do kupców podróżujących zagranicznych i komisantów u nich w służbie zostających;

2. co do widowisk, produkcji muzycznych itp. urządzanych nie na podstawie zezwolenia do przenoszenia się z miejsca na miejsce, lecz na podstawie szczególnych pozwoleń na jedno tylko miejsce opiewających. (Najwyższe postanowienie z dnia 5. grudnia 1835, ogłoszone dekretem prezydyalnym kancelaryi nadwornej z dnia 6. stycznia 1896, Z. u. p. T. 64, 1836 Nr. 5); nakoniec

3. co do magazynów koczowniczych to jest sprzedaży towarów urządzanych z czasowem użytkowaniem stałego zakładu przemysłu (bazary, wyprzedaże tu i owdzie).

II. Postanowieniom powszechnym §§. 78 i 79 podlegają więc następujące przemysły i zatrudnienia:

- a) handel obnośny;
- b) przemysł w Tyrolu praktykowany, zasadzający się na tak zwanych paszportach handlowych;
- c) zbieranie odpadków produkcji przemysłowej i płodów naturalnych (porów. artykuł 60, l. 7);
- d) wykonywanie sposobem koczowniczym pewnych robót przemysłowych (wędowni szlifierze, pilnikarze pił, druciarze, szczołkarze, miotlarze, łątaczki kotłów, koszów i przedmiotów słomianych, sitarze, naprawiacze parasoli, naprawiacze przyrządów młyńskich, studniarze, tępiciiele kretów, szczurów, myszy i owadów, szalkownicy kapusty, wywabiacze plam, płóćkarze złota, trzebiciiele bydła itp.);

e) urządzenie z przenoszeniem się z miejsca na miejsce widowisk i rozrywek (wędrowni muzykanci, komedyanci, linoskoczki, sztukmistrze gimnastyczni itp.).

Skupowanie towarów z przenoszeniem się z miejsca na miejsce w celu sprzedawania ich potem w stałych zakładach przemysłowych nie jest więc przemysłem koczowniczym.

Co się tyczy handlu bydła, wykonywanego z przenoszeniem się z miejsca na miejsce, zatrzymują się aż do ustawowego urządzenia tej gałęzi przemysłu dotychczasowe postanowienia, według których handel ten uważany być ma za przemysł o stałej siedzibie i podlega opodatkowaniu w miejscu zamieszkania handlarza.

Ariykuł 60.

Wymierzanie podatku przemysłem koczowniczym w §. 78 wymienionym.

1. Co do gałęzi zarobku powyżej oznaczonych przepisuje ustawa, że poddawać je należy opodatkowaniu w stosunku, jaki zachodzi między ich średnią intratą a średnią intratą podobnych rodzajów przemysłu wykonywanych przez przemysłowców osiadłych. Liczyć tedy należy na samego przedsiębiorcę kwotę 1 zł. 50 c. aż do 15 zł., na każdego pomocnika podobnie 1 zł. 50 c. aż do 15 zł., od zwierząt pociągowych i jucznych (z wyjątkiem psów) 3 zł. aż do 32 zł.

Jeżeli przemysł rozciąga się na kilka krajów, powyższe kwoty podatku mogą być aż do połowy podwyższone.

Jeżeli wykonywanie przemysłu po opłaceniu podatku na jeden kraj, ma być rozszerzone jeszcze na jeden lub więcej krajów, nadwyżkę w takim razie przypadającą dopłacić należy, zanim się rozpocznie wykonywanie przemysłu.

Ogólną sumę podatku wymierzać należy zawsze w jednej ze stóp podanych w tablicy B do §. 32 ustawy dołączonej. Podatek zarobkowy opłaca się z góry naraz w całkowitej kwocie należytości rocznej; opodatkowuje się nie według roku kalendarzowego, lecz liczyć należy rok od dnia uzyskania upoważnienia.

Podatek wymierza Władza podatkowa pierwszej instancji, od której orzeczenia można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

2. Najważniejszą skazówką do wymierzenia podatku od przemysłów koczowniczych stanowi więc porównanie średniej intraty ich przedsiębiorstw z średnią intratą podobnych przemysłów w stałych

zakładach przemysłowych i ustawa opiera się na przypuszczeniu, że proporcya wzrostu stóp podatkowych w §. 78 ustanowionych jest dostateczna do uskutecznienia tego stosunkowego opodatkowania. Dokonanie tego porównania ułatwia Władzy podatkowej jej współudział w rozkładzie podatku zarobkowego powszechnego co do przedsiębiorstw osiadłych, mianowicie zaś znajomość stosunków zarobkowych tych przedsiębiorstw, nabyta z rozpraw komisji podatku zarobkowego.

3. Do stóp podatkowych, przemysłem koczowniczym wymierzonych, nie stosuje się przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe.

4. Przy wymierzaniu stóp podatkowych przemysłem koczowniczym Władza podatkowa winna mieć na uwadze, że w ogólności nie chodzi tu o ulżenie temu rodzajowi przemysłu a w szczególności obnoścom, przeciwnie nowe postanowienia mają posłużyć za podstawę ustawową do tego, żeby obciążenie przemysłów koczowniczych często niedostateczne w porównaniu z podatkiem przedsiębiorstw stałe osiadłych uczynić proporcjonalnem do obciążenia tych ostatnich przedsiębiorstw.

Zwyczajnie więc nie należy wymierzać kwot mniejszych od tych stóp, które najbardziej zbliżają się do sumy podatku zarobkowego z dodatkiem nadzwyczajnym, opłacanej przez obnośców według przepisów dotychczas istniejących. W szczególności czuwać należy nad tem, żeby osoby otrzymujące nowe upoważnienia do handlu obnośnego, nowe koncesye lub licencye, do wszelkich przemysłów koczowniczych nie były zasadniczo obciążane niższymi stopami podatkowymi niż dotychczas.

Niższe stopy tablicy B wyznaczać należy raczej tylko w tych przypadkach, gdy w skutek wydarzeń niepomysłnych, zmniejszania się zdolności przemysłowców koczujących do zarabkowania, ich starzenia się, coraz słabszego odhytu lub coraz słabszej działalności itp. zmniejsza się ich średnia intrata z przemysłu.

5. Postanowienie §. 78, ustęp 4 ustawy w związku z ustępem 1 rozumieć należy w ten sposób, że w razie rozszerzenia przemysłu koczowniczego poza obszar terytoryalny, co do którego był opodatkowany, rozstrzygać należy, czy w ogóle ze względu na średnią intratę z przemysłu należy przypisać podwyższony podatek zarobkowy, czy nie. W razie zdecydowania, że ma być podwyższony, podwyższenie nie może przekraczać granicy w §. 78, ustęp 1 oznaczonej. Nie należy jednak rozumieć tego tak, że podatek przypisany przemysłowcy koczownicemu za wykonywanie przemysłu w pewnym kraju nie może być bardziej jak o połowę podwyższony w razie rozciągnięcia przemysłu na inne kraje;

owszem, w granicy oznaczonej w §. 78, ustęp 1, podwyższenie to wynosić może nawet więcej, niż półtoraczną krotność pierwotnego przypisu, jeżeli ten pierwotny przypis nie dosięgnął najwyższego kresu.

Skuteczność tego postanowienia jest zresztą zapewniona §. 243, l. 2, według którego ten, który jedno z przedsiębiorstw w §. 78 wzmiankowanych, rozszerza bez uwiadomienia poza okrąg lub poza okres, za który opłacił podatek, staje się winnym zatajenia.

6. W tych przypadkach, w których jak przy licencyach do zbierania odpadków i płodów naturalnych, do wykonywania pewnych czynności przemysłowych, lub urządzania widowisk, upoważnienie do przemysłu koczowniczego udziela się pierwotnie tylko na jeden powiat, podatek wymierzyć należy podług tej intraty, jaką przemysł niósłby w razie rozszerzenia go na cały kraj, ponieważ przemysłowiec może przez proste wizowanie rozszerzyć swoje upoważnienie na inne powiaty.

7. Z powodów zwalniających, w §. 3 ustawy wyliczonych, może być brany na uwagę tylko przytoczony w punkcie 8, a i ten tylko co do przemysłów koczowniczych w artykule 59, II, pod lit. c), d) i e) oznaczonych a nigdy co do handlu obnośnego.

Uwolnienie na mocy §. 5, tudzież odpisywanie w myśl §. 73 nie stosuje się do przemysłów koczowniczych.

Artykuł 61.

Postępowanie.

1. Istotne dla postępowania znaczenie ma postanowienie §. 78, ustęp 3, według którego podatek zarobkowy opłacany być ma z góry, naraz, w całkowitej kwocie należności rocznej. Wynika z tego potrzeba przyspieszenia postępowania wymierzenie na celu mającego, tak, żeby podatnicy mogli uczynić zadosyć obowiązkowi opłacenia podatku bez doznawania przeszkody przy rozpoczęciu a względnie w dalszym wykonywaniu swego przemysłu.*)

2. Władza polityczna wygotowująca książkę obnoścy, paszport handlowy, licencję itp. dla przemysłowców koczujących, albo przedłużająca okres ważności tych dokumentów lub rozszerzająca ich ważność na powiat, którego podatek dotychczas nie nawiedzał, winna baczyć na to, żeby dokument

wygotowany lub uzupełniony nie był podatnikowi wydany dopóki nie opłaci podatku.

3. Przedłużenie upoważnienia w ciągu roku przypisu podatkowego (artykuł 60, l. 1) lub rozszerzenie upoważnienia do przemysłu koczowniczego na dalszy powiat tego samego kraju nie pociąga za sobą dalszego opłacenia podatku, i może być udzielone bez poprzedniego uwiadomienia Władzy podatkowej; jednakże należy uwiadomić później o tem Władzę podatkową, która pierwotnego opodatkowania dokonała, dla odpowiedniego uwzględnienia tego przy przyszłorocznem opodatkowaniu i Władza ta ma to stosownie zanotować (artykuł 65). We wszystkich innych przypadkach uwiadomienia należy Władzę właściwą do wymierzenia podatku o osnowie upoważnienia do przemysłu koczowniczego, o którego udzielenie lub rozszerzenie idzie, przed wydaniem dokumentu. Do wymierzenia podatku powołana jest Władza podatkowa pierwszej instancji w siedzibie tej Władzy politycznej powiatowej, która wydaje upoważnienie do handlu obnośnego itp., lub która licencję itp. udzieloną przez Władzę polityczną krajową ma doręczyć ze względu na miejsce zamieszkania (pobyt) ubiegającego się o upoważnienie lub ze względu na pierwsze (najprzód wymienione) miejsce wykonywania przemysłu.

Gdyby upoważnienie wygotowane było przez Władzę polityczną krajową i doręczone było kandydatowi nie za pośrednictwem Władzy powiatowej, Władza polityczna krajowa zastosować się ma do postanowień powyższych; w przypadkach takich upoważniona jest do wymierzenia podatku ta Władza podatkowa pierwszej instancji, która znajduje się w siedzibie Władzy politycznej krajowej; jeżeli zaś w siedzibie Władzy politycznej krajowej istnieje kilka Władz podatkowych pierwszej instancji, ta z nich, w której okręgu znajduje się budynek urzędowy Władzy politycznej krajowej.

4. Władza podatkowa, która albo z doniesienia Władzy politycznej, albo też w skutek zgłoszenia się podatnika jeszcze przed nadejściem licencji itp., dowie się, że temuż ma być udzielone wkrótce upoważnienie do przemysłu koczowniczego, jeżeliby nie wniósł piśmiennej deklaracji zarobkowo-podatkowej, winna spisać protokolarnie deklarację zarobkowo-podatkową, i wymierzyć niezwłocznie przypadającą stopę podatkową lub nadwyżkę, która ma być przypisana (§. 78, ustęp 4); Władza podatkowa, jeżeli ma wątpliwość co do zeznań podatnika, może zarazem zastrzedz sobie dalsze dochodzenia i według okoliczności sprostowanie podatku. O wymierzeniu uwiadomić należy podatnika niezwłocznem doręczeniem nakazu płatniczego zawierającego formułę dotyczącą się rekursu.

Jeżeli udzielone upoważnienie, licencję itp. tylko się przedłuża, nie potrzeba spisywać nowej deklaracji zarobkowo-podatkowej.

*) We wszystkich tych przypadkach, w których postępuje się w myśl §. 78, upoważnienie przemysłowe polega stosownie do rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia 23. grudnia 1881, L. 2049, Dz. u. p. z roku 1882, Nr. 2, a względnie Najwyższego postanowienia z dnia 5. grudnia 1835, ogłoszonego dekretem kancelaryj nadzwyczajnej z dnia 6. stycznia 1836, Zb. u. p. Nr. 5, na pozwoleniu Władzy politycznej na pewien czas, najwięcej na rok wydawanem (książka obnośców, paszport handlowy, koncesya, licencya).

5. Opłacenie podatku potwierdzać ma urząd podatkowy w danej mu odrębnie książce obnoścy, paszporcie handlowym, na licencji itp. w potwierdzeniu zaś tem winien podać liczbę i datę nakazu płatniczego, tudzież czas i okrąg terytoryalny, za który podatek został opłacony.

W takim razie, gdyby w dokumencie obnoścy lub przemysłowca koczowniczego nie można było potwierdzić opłacenia podatku, napisać należy to potwierdzenie w nakazie płatniczym. Gdy się zaś nie przypisuje podatku z powodu przedłużenia lub rozszerzenia upoważnienia przemysłowego, w takim razie Władza podatkowa, na żądanie Władzy przemysłowej lub posiadacza upoważnienia do przemysłu koczowniczego, ma jedynie wizować dokument przemysłowy.

6. Podatek przypisywać należy w tej gminie, w której Władza podatkowa pierwszej instancji ma siedzibę; całkowitą kwotę należności rocznej zapisać należy na przychód bieżącego roku.

Co do dodatków nie zachodzi żadna zmiana w postanowieniach dotychczas istniejących.

7. W razie nadejścia rekursów poczynić należy wszelkie potrzebne dochodzenia i przelożyć rekursa Władzy skarbowej krajowej dopiero po zaopatrzeniu ich odnośnymi aktami.

Artykuł 62.

Opodatkowanie przedsiębiorstw peryodycznych, jarmarczniczków i kupców podróżujących. (§§. 80, 81.)

Pomieważ przepisy §. 80 mają jedynie na celu poddanie przemysłów także wymienionych postanowieniom ogólnym co do podatku zarobkowego powszechnego, przeto szczegółowe objaśnienie ich byłoby zbyleczne. Przydaje się więc tylko następujące uwagi:

1. Przedsiębiorstwa wykonywane na przemian to w jednym to w drugim miejscu w stałych zakładach przemysłowych, opodatkować ma właściwa komisya podatku zarobkowego w każdym z osobna miejscu wykonywania. Do przedsiębiorstw tych nie stosują się postanowienia §. 71 o przesiedleniach.

Przerwy ruchu w każdym z osobna z odnośnych miejsc nie uwzględniają się w tych przypadkach przez odpisanie i przypisanie znowu podatku (§§. 64, 65, 66, 67), lecz tym sposobem, że komisya podatku zarobkowego, przy ocenianiu intryaty bierze odpowiednio w rachubę ograniczony czas ruchu.

Podatek ten, wymierzony ze względem na ograniczony czas ruchu opłacać należy w terminach ustawowych (§. 75).

2. Dodatek do postanowienia tego dołączony „o ile w myśl §. 3, punkt 4, nie są uwolnieni od podatku zarobkowego,“ ma na celu usunięcie wszelkiej wątpliwości w tym względzie, że osoby, które w myśl §. 3, punkt 4, są uwolnione od podatku zarobkowego, nie stają się podległymi podatkowi zarobkowemu przez to, iż płody swoje na targach sprzedają; nadto dodatek ten ułatwia także stosowanie postanowienia §. 3, punkt 4 do jarmarczniczków, którzy uczęszczają na jarmarki w sposób w tem miejscu ustawy oznaczony, to jest, u których jest to pobocznem zatrudnieniem pomniejszego gospodarstwa wiejskiego, wykonywanem czasowo i nie sposobem przemysłowym. Wyraz „Jarmarczniczy“ użyty jest w §. 80 w nieco szerszem znaczeniu niż w §. 63 ustawy przemysłowej.*)

Według okoliczności można zresztą zastosować do jarmarczniczków także postanowienia punktów 7 lub 8 §. 3, jakoteż postanowienia §. 5.

3. Ostatni ustęp §. 80, „kupcy podróżujący zostający w stosunku służbowym lub zarobniczym biorą się na wzgląd jedynie przy opodatkowaniu pryncypałów“, zawiera jedynie zarządzenie wydane już w artykule 27 przepisu wykonawczego, że przy ocenianiu rozmiarów przedsiębiorstwa przemysłowego brać na wzgląd należy kupców podróżujących, których przedsiębiorca zatrudnia.

Postanowienie §. 81 co do przemysłu cudzoziemców, którzy albo sami podróżują albo używają komisanów podróżujących, wydane jest na miejsce odnośnych przepisów rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. listopada 1852, Dz. u. p. Nr. 220.

Według traktatów handlowych, obecnie istniejących, których osnowa, o ile dla tego przedmiotu jest ważna, podana będzie osobnem rozporządzeniem do wiadomości, postanowienie to tylko nader rzadko wchodzi w zastosowanie.

Gdyby to miało się zdarzyć, postąpić należy z odpowiedniem zastosowaniem zarządzeń wydanych wyżej do §. 78.

Zwagać jednak należy, że w tym przypadku, gdyby kupiec podróżujący wykazał, że zostaje w stosunku służbowym i zarobniczym u przemysłowca zagranicznego, nakaz płatniczy wystawić należy na nazwisko pryncypała. Kupcom podróżującym zagranicznym nie zostającym w stosunku służbowym i zarobniczym, wygotować należy nakaz płatniczy opiewający na ich nazwisko.

*) §. 63 ustawy przemysłowej:

„Kto uczęszczanie na jarmarki przybiera sobie za przemysł samoistny (jarmarczniczek, przekupiec jarmarczniczy), winien oznajmić o tem według §. 13 (teraz 11)“

Artykuł 63.

Widowiska na podstawie szczególnych pozwoleń na jedno tylko miejsce opiewających. (§. 82.)

1. W §. 82 podane są postanowienia szczególne co do tych widowisk, produkcji muzycznych itp., które urządzane są na podstawie szczególnych pozwoleń na jedno tylko miejsce opiewających. Przeciwnie, jeżeli przedsiębiorstwa takie wykonywane są na podstawie licencji do koczownictwa, stosuje się do nich §. 78. O ile więc do urządzania produkcji takich w pewnych miejscach potrzebne jest szczególne pozwolenie czy to Władzy krajowej politycznej, czy (w Wiedniu) dyrekcji policyi, (dekret prezydałny kancelaryi nadwornej z dnia 6. stycznia 1836, Z. u. p. Nr. 5, p. 1 i 2) opodatkowuje się osobno w każdym miejscu wykonywania. Okoliczność, że pozwolenie udzielone jest jednym dokumentem na kilka miejsc, np. na teatr w dwóch miastach, nie pociąga za sobą żadnej zmiany w tym względzie. Co do rozpoczęcia się i skończenia obowiązku płacenia podatku decydują w tym przypadku postanowienia §§. 65 i 67 tak, że przedsiębiorstwo tego rodzaju, które np. od 15. maja do 15. lipca w pewnym miejscu jest wykonywane, powinno opłacić podatek przypadający za dwa miesiące drugiego i za trzeci kwartał.

2. Co do wymierzenia podatku nie zawiera ustawa postanowień szczegółowych, przeto stosować należy postanowienia ogólne I. rozdziału z temi zmianami, jakie szczególnymi przepisami tego paragrafu są wyraźnie zarządzone; te przepisy szczególnie stanowią, że do wymierzenia podatku właściwą jest Władza podatkowa pierwszej instancji, że podatnik płacić ma podatek z góry za prawdopodobny czas wykonywania przemysłu i nakoniec, że podatku nie wlicza się w kontyngent spółki.

Z tego wynika:

a) Że Władza podatkowa winna wymierzyć stopę podatkową, co do której służy jej wolny wybór, na podstawie w §. 36 urządzonej, z odpowiednim zastosowaniem §. 32 (porównaj §. 66).

Tu należy jeszcze nadmienić, że stopy podatkowe w §. 78 przytoczone, chociaż do przedsiębiorstw, o których się mówi nie dają się zastosować, zawsze przecież posłużyć mogą za niejaką wskazówkę do wyboru stóp podatkowych dla przedsiębiorstw w §. 82 wymienionych, ile że opodatkowanie tak stałych jak i wymienionych w §. 78 koczowniczych przemysłów, jak wreszcie przedsiębiorstw w §. 82 wyliczonych, powinno być proporcjonalne do intraty średniej.

b) Że za podstawę postępowania wziąć należy deklarację zarobkowo-podatkową (§. 39).

c) Że pod względem spisywania deklaracji podatkowej i postępowania przy przypisywaniu i płaceniu podatku obowiązują postanowienia podane wyżej w artykule 61.

d) Że do wymierzonych stóp podatkowych nie stosuje się przyczynienie lub potrącenie rozdziałowe.

e) Że w razie nadejścia rekursu, poczynić należy dodatkowo potrzebne dochodzenia tego rodzaju, który w artykule 61 jest oznaczony i rekurs tak przygotowany przełożyć Władzy skarbowej krajowej, która w takim razie, jeżeli tenże zwraca się przeciw wysokości przepisanej stopy podatkowej, przesłać go ma do decyzji komisji krajowej podatku zarobkowego.

3. Nakoniec jeszcze i w tem miejscu nadmieniam się o wzmiankowanym już wyżej. artykuł 60, postanowieniu karnem §. 243, l. 2.

Artykuł 64.

Magazyny koczownicze. (§. 82.)

1. W §. 82 wymienione są także sprzedaże towarów wykonywane z czasowem używaniem stałego zakładu przemysłowego (magazyny koczownicze).

Takie sprzedaże towarów podlegają po części postanowieniom ustawy z dnia 16. stycznia 1895, Dz. u. p. Nr. 26 o urządzaniu wysprzedaży, po części zaś są przemysłem wolnym.

2. W pierwszym razie Władza podatkowa dostrzegając się o wysprzedaży z uwiadomienia wystosowanego do niej w myśl §. 3, ustęp 4 rzeczony ustawy. Jednakowoż mieć tu należy na uwadze, że nie w każdym przypadku pozwolenia na wysprzedaż ziszcza się warunek do zastosowania §. 82; owszem, warunek ten nie zachodzi nigdy we wszystkich takich przypadkach w ustawie o urządzeniu wysprzedaży jako prawidłowe wzmiankowanych, w których pozwolenie do wysprzedaży daje się przedsiębiorcy już opodatkowanemu.

W tych przypadkach, w których pozwolenie takie udziela się osobie, nie podlegającej jeszcze podatkowi zarobkowemu, Władza przemysłowa zamieszczać będzie w odnośnem pozwoleniu dopisek, wyrażający, że urządcz obowiązanym jest przed otwarciem sprzedaży opłacić podatek za cały czas zamierzonego (dozwolonego) przemysłu przypadający i że ma w tym celu zgłosić się do Władzy podatkowej I. instancji.

3. Ten sam dopisek zamieszczać będzie Władza przemysłowa także w karcie przemysłowej w tych przypadkach, w których urządzenie magazynów koczowniczych oznajmione będzie jako wolny przemysł w myśl ustawy przemysłowej. Także w tym przypadku Władza przemysłowa uwiadamiać ma niezwłocznie Władzę podatkową.

Podatek wymierza się i pobiera w sposób w artykułach 60 i 61 oznaczony.

4. Co do poczynania się i kończenia obowiązku płacenia podatku, zarządza ustęp ostatni §. 82, że co do magazynów koczowniczych, każdy rok kalendarzowy, w którym przemysł był wykonywany, liczony być ma za cały rok; przeto nie przypisuje się ani nie odpisuje poszczególnych rat ćwierćrocznych.

Artykuł 65.

Utrzymywanie rachunków.

Podatki wymierzone w myśl §. 80 nie są przedmiotem osobnej ewidencji i nie utrzymuje się dla nich osobnych rachunków; postępuje się z nimi całkiem tak samo jak ze wszystkimi innymi kwotami podatku zarobkowego powszechnego, przypisanymi na podstawie rozkładu dokonanego przez komisję podatku zarobkowego.

Natomiast podatków przypisywanych na zasadzie §§. 78, 81 i 82 nie należy wliczać w kontyngent podatku zarobkowego i dla tego trzymać je należy oddzielnie w ewidencji tak samo jak nowe przypisy na zasadzie §. 66 dokonane.

Utrzymywać należy dla nich registr podług wzoru *U*. Wyciąg z niego przysyłać należy w każdym z osobna przypadku urzędowi podatkowemu, który przypisy te jakoteż kwoty w skutek takowych wpływające, wykazywać ma oddzielnie.

Po upływie każdego ćwierćrocza Władza podatkowa przesać ma odpis rejestru *U* do Departamentu rachunkowego Władzy skarbowej krajowej

Wiedeń, dnia 28. stycznia 1897.

Biliński r. w.

Wzór

Załączki i wzory.

Królestwo
Kraj
Władza podatkowa

W y k a z

podatku dochodowego I. klasy łącznie z dodatkiem nalazyczącym opłaconego przez puszczających przemysł w dzierżawę.

[Kwotę podatku podać należy w pełnym wymiarze (nie w połowie).]

Załączka A.

Liczba bieżąca	Puszczającego w dzierżawę			Przeleściobiorstwa puszczanego w dzierżawę			W razie przekazania przez inną Władzę liczbą dni-mlka poddawczego przekazanie nadeszło	Kwota podatku docho-łowego łącznie z dodatkiem nalazyczącym		Czy czynsz dzierżawny opodatkowa-ny w rozdziału II.	Przekazano Władzy podatkowej w	Zaliczono dzierżawę do spółki podatkowej	Lwanga	
	nazwisko i miejsce zamieszkania	miejsce wzie-cia na przepis podatku o-muz przypi-sanego	Przeleściobiorstwa puszczanego w dzierżawę	miejsce oznaczenie	dzierżawca	zi.		e.						
1	Müller Franc.	Amstetten	Młyn	Amstetten	Huber	.	15	IV	Amstetten	
2	Franzl Karol	Amstetten	Gospoda	Waidhofen	Mayer	.	30	III	Amstetten	
3	Spółka akcyjna X	Amstetten	Tartak	Kematen	Obermayr	.	30	.	Rozdział II.	
4	Zarząd wojskowy	Ems	Kantyna	Ems	Felder	.	50	III	Amstetten	
5	Föllner Jakob	Amstetten	Gospoda	St. Pölten	?	.	30	.	.	S. Pölten	.	.	.	
6	Heller Joanna	Wieden	Gospoda	Amstetten	Klein	L. 518/97	25	IV	Amstetten	

Postanowienia.

co do

sporządzenia katastru podatku zarobkowego.

1. Władza podatkowa pierwszej instancji sporządzić ma kataster podatku zarobkowego obejmujący wszystkie przemysły przedsiębiorstw i zatrudnień w jej okręgu istniejących a podatkomu zarobkowemu powszechnemu podlegających z wyjątkiem przemysłów koczowniczych; nadto w razie miejscowego rozłączenia przypisu podatkowego (§. 37, ustęp 2, §. 38, ustęp 3) zapisują się w katastrze kwoty poszczególne (porów. punkt 56 i 57).

2. Ponieważ kataster stanowić ma podstawę wszelkich dalszych czynności urzędowych przy rozkładzie podatku zarobkowego powszechnego, dokładać należy największego starania i uwagi, żeby sporządzony był jak najpoprawniej i najdokładniej i chronić go ciągle od uszkodzeń.

3. Kataster podatku zarobkowego, ażeby można było porządkować go stosownie do rozmaitych okoliczności, sporządzić należy na osobnych kartach podług dołączonego wzoru, które wypełniać należy według następujących postanowień:

4. Kataster podatku zarobkowego sporządza się najprzód dla każdego okręgu rozkładu najniższej klasy (artykuł 10. l. 2, ustęp 2), a to bez względu na rozmaite klasy podatku. Jeżeli więc w okręgu pewnej Władzy podatkowej pierwszej instancji znajduje się kilka okręgów rozkładu najniższej klasy, sporządzić należy dla każdej z nich osobny kataster podatku zarobkowego.

5. Z wyjątkiem przemysłów obnośnych i koczowniczych w §§. 78, 81 i 82 oznaczonych, wygotować należy osobną kartę katastralną dla każdego przedsiębiorstwa i zatrudnienia podatkomu zarobkowemu powszechnemu zasadniczo podlegającego, bez względu, czy już dotychczas był opodatkowany czy nie (np. lekarze i literaci z dochodem poniżej 630 zł., rybacy morscy itp.) i karty te ułożyć należy najprzód w porządku abecedowym nazwisk podatników.

6. Zwyczajnie więc każdy rodzaj zarobku podatnika, bez względu, czy tenże wykonywany jest w jednym zakładzie przemysłowym czy w kilku zakładach, będzie miał osobną kartę katastralną. Lecz jeżeli ten sam przedsiębiorca wykonywa w tym samym zakładzie kilka rodzajów przedsiębiorstw lub zatrudnień, w którym to razie stosownie do §. 37, ustęp 5, ustanawia się jedną stopę podatkową dla całego przemysłu, sporządzić należy dla tych kilku rodzajów zarobku tylko jedną kartę katastralną, chociażby te rodzaje zarobku stosownie do patentu o podatku zarobkowym były oddzielnie opodatkowane, np. sprzedaż towarów rozmaitych i wyszynk wódki. Przeciwnie dla kilku rodzajów zarobku, które dotychczas na prowincyi w myśl §. 14 patentu o podatku zarobkowym były łącznie opodatkowane, ale wykonywane w rozmaitych zakładach przemysłowych, np. młyn i tartak, wygotować należy tyleż osobnych kart katastralnych (porównaj niżej punkt 30).

7. W tych przypadkach, w których stosownie do §. 48, ustęp 2, przekazać się ma z dotychczasowego ogólnego podatku przedsiębiorstwa pewną kwotę od zakładów przemysłowych itp. dotychczas nie oddzielnie opodatkowanych, Władza podatkowa, w której okręgu znajduje się główne przedsiębiorstwo, wygotować ma kartę katastralną tak dla tego głównego przedsiębiorstwa, jak i dla każdego z osobna zakładu przemysłowego.

Gdyby te zakłady przemysłowe znajdowały się w okręgu innej Władzy podatkowej, w takim razie posłać należy wypełnione karty katastralne w myśl artykułu II, IV, lit. a do tejże Władzy podatkowej pierwszej instancji, która wcielić ma te karty katastralne do swego katastru podatku zarobkowego. (O zestawianiu ich osnowy w pewnych przypadkach z innymi kartami obacz niżej w punkcie 29.)

8. W podobny sposób postępować należy w przypadkach wzmiankowanych w artykule 11, VI, ustęp 2.

Wzór do B.

9. Decyzję, czy i jaki skorowidz do katastru jest potrzebny, zostawia się Władzom podatkowym.

10. W rubryce „Nazwisko podatnika lub firma spółki“ zapisać należy najprzód nazwisko potem imię podatnika, albo jeżeli przedsiębiorstwo wykonywa spółka handlowa, firmę spółki; jeżeli przedsiębiorstwo należy do kilku współwłaścicieli, podać należy nazwiska wszystkich współwłaścicieli.

11. Rubryka „Spólnicy“, znajdująca się tuż poniżej, przeznaczona jest na napisanie nazwisk i miejsc zamieszkania spółników.

12. W rubryce „Miejsce zamieszkania“ podawać należy w ogóle zwyczajną siedzibę podatnika, gdy chodzi o spółkę, siedzibę teje i adres, pod którym doręczenia mogą być skutecznie w sposób prawnie obowiązujący.

13. W rubryce „Przedsiębiorstwo lub zatrudnienie podlegające opodatkowaniu“ podaje się przedsiębiorstwo lub zatrudnienie, alboważ przedsiębiorstwa lub zatrudnienia (§. 37, ustęp 5 ustawy), dla których karta katastralna jest wystawiona; zgodnie z przemysłowem lub jakimś innym powszechnie używanem oznaczeniem i z przydaniem takich bliższych szczegółów, żeby można było zaliczyć je do grup zarobkowych. Według okoliczności dodać też należy, czy jest to zakład główny czy filialny, lokal sprzedazy itp.

14. W rubryce „Miejsce wykonywania“ podać należy dokładne oznaczenie miejsca każdego zakładu przemysłowego, na który karta katastralna opiewa.

15. Rubryki „Uprawnienie“ i „Początek opodatkowania“, można przy pierwszorazowem sporządzeniu katastru podatku zarobkowego zostawić niewypełnione, gdyby staranie się o te szczegóły miało spowodować znaczniejsze opóźnienie.

Natomiast w kartach katastralnych, dotyczących się nowych przybytków, rubryki te wypełniać należy starannie.

16. Rubrykę „Oznaczenie karty“ należy wypełnić, jeżeli dla dotyczącego podatnika w tym samym okręgu rozkładu najniższej klasy a więc w tym samym katastrze wygotowanych jest kilka kart katastralnych. Oznaczać należy małemi głoskami. Jeżeli w odnośnym okręgu rozkładu najniższej klasy we wszystkich klasach podatku zarobkowego istnieje bezpośrednie prawo wyboru (§. 18, ustęp 2), można karty katastralne oznaczać w dowolnej kolei. Jeżeli zaś w dotyczącym okręgu rozkładu najniższej klasy prawo wyborcze wykonywa się w trzeciej i czwartej klasie pośrednio, oznacza się głoską *a* kartę katastralną przemysłu, znajdującą się w okręgu tego urzędu podatkowego, do którego miejsce zamieszkania podatnika należy, gdy zaś pod tym względem bierze się na uwagę kilka przemysłów, tę kartę ka-

tastralną, która odnosi się do przemysłu dotychczas najwyższej opodatkowanego; jeżeli podatnik nie mieszka w odnośnym okręgu rozkładu najniższej klasy, oznacza się głoską *a* tę kartę katastralną, która tyczy się przemysłu dotychczas najwyższej opodatkowanego; inne karty katastralne można oznaczać w dowolnej kolei (porów. także punkt 48 poniżej).

17. Rubryka „Klasa podatkowa“ podawać ma do której z czterech klas podatkowych zaliczono podatnika i wypełnić ją należy odpowiednią cyfrą rzymską.

18. Każda karta katastru podatku zarobkowego otrzymuje numer katastralny*); jeżeli do tego używe się dotychczasowych numerów katastralnych, to w takim razie, gdy dla przemysłu dotychczas pod jedną liczbą katastralną (asygnacyjną) opodatkowanego, wygotowuje się kilka kart, można wziąć tę samą liczbę z dodaniem drugiej porządkowej w formie ułamka np.

$$\frac{2225}{II}$$

19. Rubrykę „Grupa zarobku“ wypełnić należy podług klasyfikacji podanej w załączce *J* do przepisu wykonawczego, w taki sposób, że dopisuje się cyfrę arabską w klasyfikacji w nawiasie podaną, a względnie z wykazu abecedowego wziętą (np. kamieniołom „15“, traktiernia „226“).

20. Jeżeli karta katastralna opiewa na kilka rodzajów zarobku wykonywanych w tym samym zakładzie przemysłowym i dla których przeto wymierza się tylko jedną stopę podatkową, zalicza się podług tego rodzaju zarobku, który dotychczas był najwyższej opodatkowany a względnie, co do przemysłów, które dotychczas nie były jeszcze opodatkowane, podług tego, który według zbadania ma największe rozmiary; jeżeli podatki są jednakowe lub rozmiary przemysłów równe, decyduje ten rodzaj zarobku, który w klasyfikacji podany jest pierwszej (mniejsza cyfra arabska).

21. Przedziałki i rubryki oznaczone wyrazami „Rodzaj podatku“, „Szczegóły przypisu“, „Podatek dotychczasowy z d. n.“, „Do niego należy doliczyć“, „Z niego potrącić“ i „Uwaga“ przeznaczone są do tego, żeby podać w nich kwoty podatku

*) Numeracja ma jedynie na celu stwierdzenie krótko a ściśle tożsamości podatnika a względnie przemysłu podlegającego opodatkowaniu i związku jakiegoś wygotowania urzędowego (np. nakazu płatniczego, przypisu podatkowego) z nim. Niema więc potrzeby zastanawiania się szczegółowo nad wykonaniem numeracji; zresztą bez zaprowadzania nowej numeracji przy sporządzaniu katastru podatku zarobkowego można zatrzymać dotychczasowe numera katastralne.

ostatniego roku, poprzedzającego peryod rozkładu, które w myśl §. 12 służyć mają za podstawę przy zaliczaniu do spółek podatkowych.

22. W rubrykach tych zapisywać więc należy zawsze kwotę roczną przypisów podatkowych o które chodzi (art. 9, I. 3).

23. Przy pierwszym sporządzaniu katastru podatku zarobkowego zapisują się tu przypisy podatku zarobkowego i dochodowego I. i II. klasy decydujące o zaliczeniu.

24. Jeżeli przemysł lub przemysły, na które karta katastralna opiewa, były także wprzód każdy oddzielnie opodatkowane, w takim razie odnośne kwoty podatku zarobkowego i dochodowego I. i II. klasy zapisać należy w odnośnych przedziałkach, każdy gatunek podatku w osobnym wierszu a następnie zesumować.

25. Jeżeli od przemysłu wykonywanego w miejscu, które nie jest miejscem zamieszkania podatnika, przypisany jest podatek dochodowy, który w myśl artykułu 11, IV b przekazany został na miejsce wykonywania przemysłu, natenczas podatek ten razem z dodatkiem nadzwyczajnym zapisać należy w temże miejscu karty katastralnej.

26. Jeżeli z dotychczasowego podatku od jakiegos przemysłu odpada według nowej ustawy pewna część za zakład dotychczas nie oddzielnie opodatkowany (np. skład fabryczny, zakład sprzedaży itp.), zapisać należy w przedziałce na to przeznaczony ową część dotychczasowego przypisu, która ma być potrącona, a w rubryce „uwaga“ oznaczyć ściślej ten zakład przemysłowy osobno opodatkowany (np. skład fabryczny w Wiedniu) tudzież zapisać liczbę dziennika podawczego, pod którą ta kwota podatku została przekazana; dopiero kwota pozostała przedstawia „dotychczasowy podatek przemysłu“ w powyższym znaczeniu.

27. W karcie katastralnej zakładu przemysłowego, który dopiero na zasadzie nowej ustawy ma być oddzielnie opodatkowany, zapisać należy tylko przekazaną kwotę podatku, w rubryce uwag zaś wymienienia się przemysł dotychczas opodatkowany a według okoliczności liczbę dziennika podawczego pod którą nadszedł przekaz kwoty podatkowej.

28. Przedziałki opatrzone napisami: „do niego należy doliczyć“ i „z niego należy potrącić“ przeznaczone są także na zapisanie wszelkich doliczeń i potrąceń, jakie mają nastąpić w myśl artykułu 11. Pod spodem u dołu zapisać należy wypadek działania rachunkowego w omawianych trzech przedziałkach wskazanego, to jest sumę lub różnicę.

29. Jeżeli u Władzy podatkowej zjeździe się w skutek przekazania kilka kart katastralnych dotyczących się tego samego zakładu przemysłowego, osnowę ich zestawień należy na jednej karcie; inne wyłącza się z katastru i zachowuje w aktach.

30. Jeżeli kilka przemysłów w tej samej gminie lecz nie w tym samym zakładzie przemysłowym połączonych, według nowej ustawy oddzielnie opodatkować się mających, były dotychczas opodatkowane wspólnie w myśl §. 14 patentu o podatku zarobkowym, to w karcie katastralnej dotyczącej się największego przemysłu podać należy dotychczasowe opodatkowanie bez potrącenia kwot podatkowych; w rubryce Uwag wymienić należy inne przemysły z odnośnemi nowemi numerami katastralnymi. W kartach katastralnych innych mniejszych przemysłów nie trzeba wpisywać kwoty podatku, lecz tylko wskazać w rubryce uwag na kartę katastralną głównego przemysłu.

31. W kartach katastralnych dotyczących się przemysłów dotychczas nie opodatkowanych rubrykę „podatek dotychczasowy“ wypełnić należy napisaniem 0.

32. W kartach katastralnych wygotowanych z powodu przyrostów wszystkie rubryki i przedziałki dotyczące się dotychczasowego opodatkowania pozostawia się niewypełnione.

33. Co do wygotowywania kart katastralnych na następne peryody rozkładu wydane będą w swoim czasie osobne polecenia.

34. Przepisy co do wypełniania rubryk i przedziałek odnoszących się do dokonanego już według ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich rozkładu i wymiaru podatku zarobkowego powszechnego, jakoto „stopa podatku“, „kwota podatku“, „pierwotnie przypisana“, „drogą rekursu ustanowioną“, „Uwaga“, „ $\frac{0}{\text{potrącenie}}$ “ podane są w artykułach 38, 39 i 44 przepisu wykonawczego.

Co do osobnych czynności urzędowych potrzebnych w przypadkach rozłączania podatku według miejsc (§. 37, ustęp 2, §. 38, ustęp 3) obacz niżej punkt 54 i. n.

Próżne rubryki i miejsca wzoru przeznaczone są na inne szczegóły, gdyby były do zapisania.

35. Strona odwrotna karty katastralnej służy do tego, żeby w razie istnienia kilku przemysłów tego samego podatnika przedstawić jego całe opodatkowanie w obrębie odnośnego okręgu rozkładu I. klasy celem zaliczenia podatnika a względnie jego przemysłów na tej podstawie do jednej z czterech klas podatkowych; opodatkowań poza obrębem tego okręgu rozkładu pierwszej klasy, w którym ma siedzibę Władza podatkowa wygotowująca kartę katastralną, nie trzeba zapisywać.

36. Istnienie kilku przemysłów tego samego podatnika stwierdzić ma Władza podatkowa na podstawie szczegółów dotychczasowego katastru podatku zarobkowego, tablic przypisów podatku do-

chodowego (przekazowych) i wszelkich innych środków pomocniczych, mianowicie zaś także na podstawie wniesionych deklaracji do podatku zarobkowego.

37. Według tego, czy te kilka przemysłów leżą tylko w okręgu Władzy podatkowej I. instancyi kartę katastralną wygotowującej czy nie, ma Władza ta wypełnić sama stroną odwrotną lub też posłać kartę katastralną do właściwej do tego Władzy w siedzibie komisji podatku zarobkowego dla I. klasy.

38. W szczególności zdarzać się mogą pod tym względem następujące przypadki:

- a) Stronę odwrotną zostawia się nie wypełnioną, jeżeli podatnik ma tylko jeden przemysł osobno opodatkowany, ponieważ całkowite jego opodatkowanie jest już wykazane na przedniej stronie w rubryce „Opodatkowanie dotychczasowe przemysłu“.
- b) Jeżeli podatnik ma kilka przemysłów oddzielnie opodatkowanych, znajdujących się w tym samym okręgu najniższej klasy, wypełniać należy stroną odwrotną tylko na karcie *a*, a to wpisaniem szczegółów zawartych w następnych kartach.
- c) Jeżeli podatnik ma kilka przemysłów oddzielnie opodatkowanych a to w rozmaitych okręgach rozkładu najniższej klasy, lecz w okręgu Władzy podatkowej I. instancyi wygotowującej karty katastralne, Władza podatkowa ta wypełnić ma stroną odwrotną wszystkich kart katastralnych podatnika głoską *a* oznaczonych.
- d) Jeżeli przemysły oddzielnie opodatkowane znajdują się wprawdzie w tym samym okręgu rozkładu I. klasy, lecz w okręgach rozmaitych Władz podatkowych I. instancyi, posłać należy karty katastralne z pozostawieniem sobie ich spisu, do Władzy podatkowej I. instancyi w siedzibie komisji podatku zarobkowego dla I. klasy; ta Władza podatkowa wypełnić ma wszystkie karty katastralne, to jest te ich rubryki, któreby jeszcze nie były wypełnione mianowicie zaś ich stroną odwrotną.
- e) Jeżeli przemysły oddzielnie opodatkowane znajdują się w rozmaitych okręgach rozkładu I. klasy, kart katastralnych ani się nie posyła, ani ich strony odwrotnej nie wypełnia, lecz tylko notuje się w karcie katastralnej sposobem uwagi istnienie takich przemysłów.

39. We wszystkich tych przypadkach, w których wypełnia się stroną odwrotną karty katastralnej, podać należy na pierwszym miejscu, na podstawie szczegółów na przedniej stronie zapisanych,

przemysł lub przemysły, na które karta katastralna opiewa, dalej następować mają inne przemysły, mianowicie zaś w takiej kolei, że najprzód podaje się przemysły znajdujące się w tym samym okręgu rozkładu najniższego rzędu, a następnie, po kolei przemysły znajdujące się w każdym z osobna okręgu rozkładu wyższego rzędu.

We wszystkich takich przypadkach zaznaczać należy na przedniej stronie karty w sposób uderzający (wyciśnięciem barwnej pieczęci itp.), że na odwrotnej stronie są zapiski.

40. W razie posyłania, Władza wygotowująca kartę katastralną napisać ma na odwrotnej stronie ołówkiem co do przemysłów znajdujących się po za granicami jej okręgu, znane sobie szczegóły pod względem rodzaju i miejsca owych przemysłów tudzież ich opodatkowania.

41. Podatników zalicza się do czterech klas podatku zarobkowego jak tylko pozwolą na to szczegóły dotyczące się całkowitego opodatkowania w karcie kastralnej zapisane. W tych przypadkach, które podane są w punkcie 38 lit. *a*) aż do *c*), uskutecznić może zaliczenie już Władza podatkowa wygotowująca karty katastralne. W przypadku zaś podanym w punkcie 38 lit. *d*) będzie mogła uskutecznić zaliczanie dopiero Władza podatkowa w siedzibie komisji I. klasy. Według prawideł podanych w artykule 11 Przep. wyk. może się zdarzyć, że poszczególne przemysły tego samego podatnika zaliczone zostaną do rozmaitych spółek podatkowych tych samych lub rozmaitych klas podatku.

42. Jeżeli podatnik wykonywa kilka przemysłów w rozmaitych okręgach rozkładu niższego rzędu, dotychczasowe zaś opodatkowanie całkowite takowych nie dozwala zaliczenia do pierwszej klasy, natenczas według okoliczności (porównaj Uwagę do art. 11, II. *d*), potrzebne jest osobne zestawienie jego podatków, którego nie podobna wykonać na karcie katastralnej; wynik zaliczenia trzeba jednak zapisać na odwrotnej stronie karty katastralnej. Zaliczenie trzeba zawsze zapisać na odwrotnej stronie wszystkich kart katastralnych głoską *a* oznaczonych a dotyczących się tych podatników, potem zaś co do każdego przemysłu w miejscu przeznaczonem do tego na przedniej stronie karty katastralnej.

43. W każdym takim przypadku, w którym już Władza podatkowa, sporządzająca kataster, mogła uskutecznić zaliczenie do I. a względnie do II. klasy, posłać należy Władzy podatkowej w siedzibie odnośnej komisji odpis dotyczących kart katastralnych; podobnież ta ostatnia Władza podatkowa wygotować ma odpisy kart katastralnych podatników I. i II. klasy znajdujących się tylko w jej własnym okręgu.

Ministerstwo skarbu zastrzega sobie pozwalanie, żeby nie wygotowywano odpisów tego ostatniego rodzaju.

44. Gdy się zalicza do I. lub II. klasy na podstawie kart katastralnych przez inne Władze podatkowe nadesłanych, Władza podatkowa zaliczająca ma wygotować odpisy tych zwrócić się mających (jakoteż własnych tyczących się tego samego podatnika) kart katastralnych i zatrzymać je a względnie postać Władzy podatkowej w siedzibie komisji II. klasy.

45. Tym sposobem Władze podatkowe w siedzibie komisji I. a względnie II. klasy przychodzą w posiadanie odpisów kart katastralnych co do wszystkich członków spółek podatkowych I. a względnie II. klasy.

46. Po dokonaniu zaliczenia wszystkich podatników do czterech klas podatkowych, każda Władza podatkowa ułożyć ma karty katastralne według spółek podatkowych a w obrębie każdej spółki w porządku abecedowym nazwisk podatników.

47. Tym sposobem Władze podatkowe przyjdą w posiadanie zupełnego katastru podatku zarobkowego dla każdego okręgu rozkładu III. i IV. klasy w ich obszarze leżącego, tudzież częściowego katastru spółek podatkowych I. i II. klasy obejmującego cały ich obszar.

48. Władze podatkowe w siedzibie komisji I. i II. klasy utworzyć mają w taki sam sposób z odpisów w punkcie 43 wzmiankowanych zupełny kataster podatku zarobkowego dla całego okręgu rozkładu I. a względnie II. klasy. Kilka kart katastralnych, tyczących się tego samego podatnika, należy pooznaczać z odpowiednim zastosowaniem przepisów podanych w punkcie 16. Jeżeli te karty są już oznaczane, w takim razie przydać należy nowe oznaczenie inną barwą w tej samej rubryce na to przeznaczonej.

49. Władze podatkowe, posiadające kataster podatku zarobkowego dla całego okręgu rozkładu pewnej spółki podatkowej, mają następnie na podstawie onegoż zaliczyć podatników do kół wyborczych (§. 3 przepisu wyborczego *D*); w tym celu karty katastralne tyczące się okręgów, w których wybory odbywać się mają pośrednio, ułożyć należy z zatrzymaniem porządku abecedowego według okręgów urzędów podatkowych.

50. Po utworzeniu tych kół wyborczych nastąpić ma wygotowanie list wyborczych (§. 20 Przepisu wyborczego *D*) dla każdego z tych kół wyborczych; karty katastralne opatrzone oznaczeniami *b* i *n*. (punkt 16 i 48) należy pomijać.

51. Następnie Władze podatkowe w punkcie 49 oznaczone, przysposobić mają protokoły wymia-

rowe (artykuł 19) i oznaczyć tymczasowo kontyngenty spółek (artykuł 45).

52. Potem układa się znowu kataster podatku zarobkowego według spółek podatkowych, w ich zaś obrębie w porządku abecedowym nazwisk podatników i oddaje się go do rozrządzenia właściwym komisjom.

53. W dalszym ciągu postępuje się z kartami katastralnymi w myśl odnośnych postanowień Przepisu wykonawczego.

54. W tych przypadkach, gdy podatek wspólnie nałożony, ma być podług miejsc rozłączony (§. 37, ustęp 2, §. 38, ustęp 3), winna komisja lub władza, która rozłączenie uskuteczni postarać się o uwiadomienie wszystkich innych interesowanych Władz i komisji podatku zarobkowego a w szczególności Władz podatkowych I. instancyi. Uwiadamia się drogą korespondencyi.

55. U wszystkich interesowanych Władz podatkowych utrzymywać należy zapiski co do wszystkich zakładów przemysłowych nie samodzielnie opodatkowanych czy to w myśl §. 37, ustęp 2, czy to w myśl §. 38, ustęp 3.

56. W kartach katastralnych, jakoteż w odpisach kart katastralnych wszystkich przemysłów lub zakładów przemysłowych w myśl wzmiankowanych powyżej miejsc ustawy opodatkowanych, zapisywać należy w rubryce „stopa podatkowa“ na pierwszej stronie karty katastralnej tylko kwotę, która stanowić ma podstawę przypisu w odnośnem miejscu. Stopę podatku wspólnie wymierzoną przydać należy w uwadze. Nadto zapisać należy w karcie katastralnej liczbę bieżącą zapisku.

57. Gdyby dla przemysłów lub zakładów przemysłowych albo dla części zakładu przemysłowego, dla których następuje rozłączenie, nie istniały jeszcze karty katastralne, wygotować należy niezwłocznie potrzebne nowe karty katastralne (odpisy takowych), w których rubryki i przedziałki tyczące się dotychczasowego opodatkowania wypełnić należy napisaniem 0.

58. Służba rachunkowa Władzy podatkowej I. instancyi ma corocznie po kilkakroć rewidować kataster, mylnie zaliczenia prostować a gdy się okaże ubytek jakiejś karty katastralnej, postarać się niezwłocznie o wyszukanie i uzupełnienie katastru.

59. Karty katastralne tyczące się podatników wykreślonych, zachowywać należy osobno, ułożone podług abecadła. Kart katastralnych nie wolno nikomu wydawać, wyjąwszy przypadki urzędowego wysyłania.

L. D. P.

Wzór C.
(Do pierwszego peryodu rozkładu.)

U w i a d o m i e n i e.

Do

.....
w

Zakreza się niniejszem, do spółki podatkowej klasy w ponieważ obliczona w myśl §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, należność podatkowa na podatek zarobkowy i dochodowy od przedsiębiorstwa (przedsiębiorstw) (zatrudnień) w obręgu rozkładu podatkowi zarobkowemu powszechnemu zasadniczo podlegające^{ego} z d. n. wynosiła zł. c.

Proszę^e w myśl §. 15 dnia podan^ę uwzględnia się, ponieważ^ę nie uwzględnia się

Zarządzeniem niniejszem nie przesądza się decyzyi co do obowiązku opłacania podatku zarobkowego i niejaka przypisanie podatku zarobkowego powszechnego, która wydana będzie przy rozkładaniu podatku zarobkowego powszechnego.

Gdyby chciano odwołać się przeciw niniejszemu uwiadomieniu, rekurs wniesić należy do podpisanej Władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu niniejszego uwiadomienia.

Legitymacya wyborcza jest obok wydrukowana i podanik ma ją odłączyć.

L. S.

C. k.

Legitymacya wyborcza

do wyboru wybierających
..... członków
..... zastępców
do komisji podatku zarobkowego spółki podatkowej klasy w

Podanika

Nazwisko

Miejsce zamieszkania

podlegające podatkowi przedsiębiorstwa zatrudnienie

Wybór odbywać się będzie w
Nr dnia 189 połud
od aż do *)

Dolęzson %/ kat wyborcz
na nazwisko, zatrudnienie
mają

i miejsce zamieszkania wybranych, tudzież podpis wyborcy, trzeba albo osobiście oddać komisarzowi wyborczemu w godzinach wyżej oznaczonych z okazaniem dokumentu legitymacyjnego, albo przed wyznaczonym terminem nadesłać pocztą z dołączeniem legitymacyi niniejszej do tegoż komisarza wyborczego jako zastępcy Władzy wyborni kierującej do miejsca wyborów wyżej oznaczonego.

L. S.

Od c. k.

*) Szczegóły tej można dolażyć na osobnej kartce.

Załączka D.

P. W. do Rozdziału I.

Przepis wyborczy

którym urządzają się wybory odbywać się mające w myśl §. 16 i n. tudzież §. 177 i n. ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich do

komisji podatku zarobkowego i komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego.

O okręgach wyborczych, kołach wyborczych i miejscach wyborów.

§. 1.

W myśl §. 13 ustawy okręgi rozkładu są oraz okręgami wyborczymi do wyboru członków i zastępców członków komisji podatku zarobkowego dla czterech klas podatku zarobkowego; do wyboru wybierających, okrąg każdego urzędu podatkowego jest okręgiem wyborczym (okręgiem prawyborczym).

§. 2.

Obszar, dla którego do rozkładu podatku osobisto-dochodowego ustanowiona być ma w myśl §. 177 osobna komisja szacunkowa, jest zarazem okręgiem wyborczym do wyboru członków tej komisji i jej zastępców.

§. 3.

Gdzie wybory do komisji podatku zarobkowego odbywają się bezpośrednio, tam członkowie każdej spółki podatkowej stanowią jedno koło wyborcze; gdzie wybory do tejże komisji podatku zarobkowego odbywają się pośrednio, tam wybory pierwotni w okręgu każdego urzędu podatkowego stanowią jedno koło wyborcze do wyboru wybierających, a wybierający każdego okręgu rozkładu jedno koło wyborcze do wyboru członków komisji podatku zarobkowego i ich zastępców.

§. 4.

Do wyboru komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego istnieją w myśl §. 181 ustawy w każdym okręgu wyborczym zwyczajnie trzy koła wyborcze, wyjątkowo zaś dwa, gdy w okręgu szacunkowym jest mniej niż 42 uprawnionych do wybierania.

§. 5.

Dla pierwszej i drugiej klasy podatku zarobkowego miejscem wyborów jest zwyczajnie siedziba Izby handlowo-przemysłowej. W przypadkach wyjątkowych §. 13, ustęp 1 i §. 14, ustęp 2 ustawy, miejsca wyborów ustanawia się drogą rozporządzenia i podaje się do wiadomości publicznej.

Do trzeciej i czwartej klasy podatku zarobkowego w tych przypadkach, w których takowe wykonywają prawo wyboru bezpośrednio, miasta, części miast i osady przemysłowe, stanowiące jeden okrąg rozkładu, są zarazem miejscami wyborów. Jeżeli z miastem lub osadą przemysłową połączone są gminy przyległe w jeden okrąg rozkładu, natenczas owo miasto lub owa osada przemysłowa jest także miejscem wyborów dla gmin przyległych.

Do wyboru wybierających (w trzeciej i czwartej klasie podatku zarobkowego) miejscem wyboru jest siedziba urzędu podatkowego. Miejscem wyborów do wyboru tych członków komisji podatku zarobkowego i ich zastępców, których wybierają wybierający, jest siedziba rządowej Władzy politycznej powiatowej.

§. 6.

Miejscem wyborów do komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego, o ile idzie o komisję miejscową, jest dotyczące miejsce (§. 177 ustawy), o ile zaś idzie o komisję powiatową, siedziba Władzy politycznej pierwszej instancyi wyborami kierującej; jeżeli w tym ostatnim przypadku wyznaczonych jest kilka miejsc wyboru w obrębie jednego okręgu wyborczego, natenczas głównym miejscem wyborów jest siedziba Władzy politycznej pierwszej instancyi.

O prawie wyboru i wybieralności.

§. 7.

Z zastrzeżeniem postanowień §§. 11 i 14 uprawnionymi do wybierania komisji podatku zarobkowego są członkowie dotyczących spółek podatkowych, uprawnionymi do wybierania komisji szacunkowych są podatnicy dotyczącego okręgu szacunkowego podlegający podatkowi osobisto-dochodowemu.

Ustawa nie zawiera żadnych postanowień, wyłączających prawo wyboru cudzoziemców i wojskowych.

W skutek tego wszystkim wyżej oznaczonym osobom fizycznym służy w ogólności (§. 14), bez względu na wiek i płeć prawo wyboru; małoletni jednak, tudzież osoby zostające pod kuratelą wykonywają prawo wyboru tylko przez swoich zastępców ustawowych.

Zresztą osoby fizyczne wykonywać mogą prawo wyboru tylko osobiście, bądź przez oddanie komisji wyborczej swoich kartek wyborczych, bądź przez nadesłanie tychże kartek wyborczych pocztą (§. 30).

Niewiasty wykonywają swoje prawo wyboru w taki sam sposób jak podatnicy płci męskiej.

§. 8.

Uprawnienie do wyboru komisji podatku zarobkowego służy także każdej spółce, każdemu towarzystwu, osobie prawnej itp. podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlegającej; jednakże wielu uczestnikom jednego przedsiębiorstwa, podatkowi podlegającego, np. jawnym członkom spółki handlowej, służy w tym ich przymocie prawo oddania na wyborach do komisji podatku zarobkowego, tylko jednego głosu, który jeden z pomiędzy nich ma oddać. Legitymacya wyborcza opiewać ma w tym przypadku na spółkę (firmę).

Osoby prawne wykonywają prawo wyboru do komisji podatku zarobkowego, służące im ze względu na przedsiębiorstwo podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlegające, przez tę osobę, która według istniejących postanowień ustawowych lub statutowych jest powołana do ich zastępowania, lub o ile zastępstwo nie służy jednej osobie, przez tę osobę, którą powołani zastępcy wyznaczą do tego ze swego grona.

§. 9.

Prawo wyboru do komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego, z wyjątkiem spadków nie przyznanych podlegających podatkowi osobisto-dochodowemu służy tylko osobom fizycznym, podatkowi osobisto-dochodowemu podlegającym.

§. 10.

Co do spadków nieprzyznanych, prawo wyboru tak do komisji podatku zarobkowego jak i do ko-

misji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego, wykonywają osoby w §. 263 ustawy oznaczone.

§. 11.

Na pierwszych wyborach po wejściu tej ustawy w wykonanie prawo wyboru do komisji szacunkowych służy z zastrzeżeniem postanowienia §. 14 wszystkim tym podatnikom w §. 9 oznaczonym, którzy w czasie właściwym (§. 202 ustawy) złożyli zeznanie dotyczące się podatku osobisto-dochodowego.

§. 12.

Prawo wyboru do komisji podatku zarobkowego jest całkiem niezawisłe od prawa wyboru do komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego i odwrotnie; podatnik więc może posiadać albo tylko jedno, albo tylko drugie z tych praw wyboru, albo też oba te prawa łącznie.

§. 13.

Uwolnieni od podatku na rok lub na peryod rozkładu, zatrzymują prawo wyboru do komisji podatku zarobkowego jako członkowie spółki podatkowej.

§. 14.

Od prawa wyboru wyłączone są te osoby, które nie używają w zupełności praw cywilnych i politycznych, a mianowicie:

1. Osoby lub spółki, co do których majątku ogłoszony został zbieg wierzyteli lub wytoczone zostało postępowanie ugodne, dopóki trwa postępowanie upadkowe lub ugodne;

2. te osoby, które skazane zostały na karę za zbrodnię lub za przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia się, uczestnictwa w nich lub oszustwa (§§. 460, 461, 463, 464 k. k.).

Ten skutek skazania ustać ma odnośnie do zbrodni w §. 6, l. 1 aż do 10 ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 131 wymienionych, z końcem kary, odnośnie do innych zbrodni z upływem dziesięciu lat, jeżeli winny skazany był na karę najmniej pięcioletnią, a inaczej z upływem lat pięciu, odnośnie zaś do przekroczeń powyżej wzmiankowanych z upływem lat trzech od końca kary.

Jeżeliby drogą ustawodawstwa wydane zostały nowe postanowienia, określające, w skutek jakiego skazania karno-sądowego i na jaki czas traci się prawo wyboru do reprezentacji gminnych, lub takowe wykonywane być nie może, natenczas te same postanowienia stosowane będą także do prawa wyboru do komisji podatku zarobkowego a względnie do komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego.

Wykonywaniu prawa wyboru do komisji podatku zarobkowego sprzeciwia się także uwiadomienie o zaprzestaniu przemysłu, jakoteż oznajmienie o przejściu przemysłu lub jakiegokolwiek zatrudnienia podatnikowi zarobkowemu podlegającego na inną osobę (§. 72 ustawy), chociażby podatek zarobkowy nie był jeszcze odpisany w rejestrze podatku zarobkowego.

§. 15.

Każdy wyborca ma w swoim kole wyborczym tylko jeden głos; jednakże uszczętnik kilku spółek zarobkowych i ustawowy zastępca nieletnich lub pod kuratelą zostających, może prócz prawa wyboru jakiegoby mu osobiście służyło, wykonywać także prawo wyboru za swego pupila, za osobę którą ma w kuratelii albo za jedną lub kilka spółek zarobkowych, które zastępuje.

Wyborcy pierwotni, podlegający podatkowi zarobkowemu powszechnemu w okręgach kilku urzędów podatkowych tego samego okręgu wyborczego, mają prawo wybierania wybierających w okręgu tego urzędu podatkowego, w którym znajduje się ich stała siedziba, jeżeli zaś nie mają stałej siedziby w żadnym z tych okręgów, tam, gdzie opłacają największy podatek zarobkowy powszechny, a względnie co do pierwszych, według tej ustawy odbyć się mających wyborów tam, gdzie opłacają największy podatek zarobkowy i dochodowy.

§. 16.

Wybieralnymi na członków komisji podatku zarobkowego, a względnie komisji szacunkowej podatku osobisto-dochodowego, na ich zastępców, tudzież na wybierających są mężczyźni uprawnieni do wybierania (§. 7 aż do 14), którzy skończyli 24 rok życia. Jednakże do komisji podatku zarobkowego spółek podatkowych pierwszej i drugiej klasy, zamiast członka tych spółek podatkowych może także być wybrany urzędnik zarządu, przez tegoż członka specjalnie upełnomocniony; tenże winien jednak — z wyjątkiem należenia do spółki podatkowej — czynić zadość wszelkim innym warunkom wybieralności.

Rozpisanie i przygotowanie wyborów.

§. 17.

Do odbycia wyborów wzywa się na zarządzenie Ministra skarbu rozporządzeniami Władz skarbowych krajowych, podającymi dzień, w którym poszczególne koła wyborcze (§§. 3 i 4) winny odbyć wybory w miejscach do tego wyznaczonych.

Termin wyborów każdego koła wyborczego, które nie muszą odbyć się koniecznie w tym samym

dniu, ustanowić należy tak, żeby wszystkie przygotowania mogły być przed jego nadejściem skończone.

§. 18.

Rozpisanie wyborów podać należy do wiadomości w gazetach krajowych, w dziennikach urzędowych Władz politycznych powiatowych, jeżeli u takowych istnieją, tudzież we wszystkich gminach za pomocą obwieszczeń (plakatów) w sposób w miejscu używany.

Przy rozpisywaniu poszczególnych wyborów uzupełniających do komisji podatku zarobkowego dla trzeciej i czwartej klasy podatku zarobkowego, jakoteż do komisji szacunkowych podatku osobistodochodowego można zaniechać ogłaszania w gazetach krajowych.

Obwieszczenia podawać mają zawsze ilość wybrać się mających członków komisji, zastępców lub wybierających.

§. 19.

Postanowienia dotyczące się zaliczania podatników do kół wyborczych, jakoteż służące im środki prawne przeciw zaliczeniu, przewidziane są co do powszechnego podatku zarobkowego w §. 15, co do podatku osobisto-dochodowego w §. 184 ustawy.

Wniesione rekursy a względnie zażalenia nie wstrzymują jednak dokonania ważnych wyborów.

Osobistych powodów wyłączenia (§. 14), przeciw prawu wyborczemu trzecich osób nie można dochodzić drogą takich rekursów, a względnie zażaleń, lecz donieść należy o nich Władzy podatkowej pierwszej instancji (§. 20, ustęp 3) celem wykonania czynności urzędowej w myśl §. 21.

§. 20.

Na podstawie zarządzonego przez Władze podatkowe pierwszej instancji utworzenia kół wyborczych, wpisać należy wszystkich, uprawnionych do wybierania w każdym kole wyborczym, do list abecadłowych (list wyborców), z uwzględnieniem decyzji co do rekursów i zażaleń (§. 19), o ile dotąd zostały już wydane.

Wygotowanie list wyborców należy do tej Władzy podatkowej, dla której obszaru ma być wybrana dotycząca komisja. Jeżeli okrąg wyborczy obejmuje obszar kilku Władz podatkowych, ta Władza podatkowa wygotować ma listę wyborczą dla całego okręgu wyborczego, w której siedzibie urzędowej obradować ma komisja wybrać się mająca; jeżeli w przypadku takim kilka Władz

podatkowych ma tę samą siedzibę urzędową, w takim razie Minister skarbu postanowi drogą rozporządzenia, która Władza podatkowa wygotować ma listę wyborców.

Władza podatkowa, powołana do wygotowania list wyborców, utrzymywać ma takowe w ewidencji.

Gdzie wybory do komisji podatku zarobkowego odbywają się pośrednio, tam oprócz list wyborców do wyboru wybierających (list wyborców pierwotnych), wygotować należy na podstawie wyników wyboru wybierających, także listy do wyboru członków i zastępców komisji podatku zarobkowego (listy wybierających).

Te listy wybierających, wygotowane podług okręgów urzędów podatkowych i przystosowane do siebie jako listy częściowe, stanowią podstawę aktu wyborczego (§. 26) i nie trzeba tworzyć z nich listy ogólnej.

§. 21.

Przy sporządzaniu list wyborców nie należy na razie wyłączać tych osób, o których Władza podatkowa wie, że nie używają w całej pełni praw cywilnych i politycznych; okoliczność tę należy jednak zanotować w odpowiednim miejscu listy wyborców. Deczyza co do wyłączenia od prawa wyboru jest rzeczą komisarza wyborczego (§. 27), któremu też zbiór odnośnych aktów, jeżeli są, oddać należy do rozporządzenia.

§. 22.

Przy wyborach do komisji podatku zarobkowego uwiadomienia o zaliczeniu podatników do klas podatku zarobkowego (artykuł 13 przepisu wykonawczego do rozdziału I) połączone są z wydaniem legitymacyi wyborczych (wzór C).

Przy wyborach do komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego wygotowuje się legitymacye według postanowień zawartych w przepisie wykonawczym do rozdziału IV.

3 wzory kartki wyborczej a, b, c, Jednocześnie z legitymacyami wydać należy uprawnionym do wybierania osobne kartki wyborcze do każdej z rozmaitych kategorii wybierających się mających (wybierających, a względnie członków i zastępców).

Kartki wyborcze powinny mieć układ zastosowany do ilości osób wybrać się mających i powinny być opatrzone pieczęcią urzędową właściwej Władzy podatkowej, tudzież w każdym razie uwagą, że wszelka inna, nie przez Władzę wydana kartka wyborcza uważana będzie za nieważną.

Na miejsce zgubionych lub zepsutych kartek wyborczych wydawać będzie inne kartki wyborcze

na żądanie uprawnionych do wybierania Władza podatkowa do wygotowywania pierwszych powołana lub — w dniu wyboru — komisarz wyborczy.

O dokonywaniu wyboru wybierających gwoili wyborów do komisji podatku zarobkowego.

§. 23.

We wszystkich gminach uczestniczących ogłosić należy sposobem w miejscu używanym dzień i godzinę rozpoczęcia się i skończenia wyborów, w siedzibie urzędu podatkowego odbyć się mających, tudzież lokal wyborów, wyznaczony przez starostwo.

§. 24.

Czynność wybierania odbywa się pod kierownictwem komisarza wyborczego ustanowionego przez starostwo.

§. 25.

Do wyboru wybierających stosować należy odpowiednio postanowienia dotyczące się wyboru członków komisji i ich zastępców podane niżej w §. 27 aż do 42.

Zamknięty akt wyborczy posłać należy niezwłocznie do Władzy podatkowej pierwszej instancji (starostwa), która ma sprawdzić legalność aktu wyborczego, sporządzić listy wybierających, wygotować dla wybierających karty legitymacyjne i doręczyć im takowe za pośrednictwem przełożonych gmin.

O dokonywaniu wyboru członków komisji podatku zarobkowego i komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego, jako też ich zastępców.

§. 26.

Kierowanie czynnością wyborczą należy do komisarza wyborczego.

Komisarzem wyborczym na wyborach do komisji podatku zarobkowego pierwszej i drugiej klasy podatku zarobkowego jest zwyczajnie komisarz rządowy ustanowiony przy dotyczącej Izbie handlowo-przemysłowej. Jeżeli wyjątkowo okrąg Izby nie jest zarazem okręgiem rozkładu (§. 5), komisarza rządowego wyznacza Minister skarbu osobnym rozporządzeniem.

Na wyborach bezpośrednich do komisji podatku zarobkowego trzeciej i czwartej klasy podatku zarobkowego, obowiązki komisarza wyborczego sprawuje przełożony gminy każdego miejsca wyboru, lub zastępca którego on wyznaczy.

Na tych wyborach do komisji podatku zarobkowego, których dokonywają wybierający, komisarzem wyborczym jest starosta, w którego powiecie wybory odbyć się mają, a względnie zastępca, którego on wyznaczy.

Na wyborach do komisji szacunkowych podatku osobisto-dochodowego komisarzem rządowym jest przełożony Władzy politycznej I. instancyi, mający wyborami kierować, a względnie zastępca, którego on wyznaczy.

§. 27.

Do komisarza wyborczego należy sprawdzanie legitymacyi wyborczych, decyzya co do uprawnienia do wyboru (§. 21) i co do ważności oddanych głosów; w szczególności decydować on ma także w tych przypadkach, w których

- a) przy oddawaniu głosu zachodzi niepewność co do tożsamości wyborcy,
- b) powstanie wątpliwość w myśl §. 14 co do uprawnienia wyborczego osoby w liście wyborców zapisanej, albo
- c) ważność niektórych oddanych kartek wyborczych itp. okaże się wątpliwą.

Zarzut nieuprawnienia mogą jeszcze podczas toku wyborów także trzecie osoby uczynić co do jednej z osób w liście wyborców zapisanej, jednak tylko dopóty, dopóki osoba, której uprawnienie do wyboru jest zaczepiane, nie odda głosu.

Decyzye wydane być muszą w każdym z osobna przypadku przed podjęciem dalszego toku aktu wyborczego.

Rekurs przeciw onymże nie jest dopuszczalny.

O ile zażalenia przeciw postępowaniu na wyborach są w ogóle dopuszczalne, o tem stanowi §. 44.

§. 28.

Komisarz wyborczy winien mieć staranie o utrzymanie spokojności i porządku podczas czynności wybierania, jakoteż o to, żeby postanowienia ustawy i niniejszego przepisu wyborczego były zachowane.

Do załatwienia czynności do niego należących może używać pomocy osób, które uzna za zdadne, a według okoliczności może nawet utworzyć formalną komisją wyborczą z uprawnionych do wyboru.

Komisarz wyborczy obowiązany jest także w szczególności zapisywać lub kazać zapisywać wszystkie ważne wydarzenia jakie zajądą podczas czynności wyborczej i o przebiegu czynności wyborczej zaraz po jej zamknięciu, zdać sprawę piśmiennie przełożonemu Władzy podatkowej pierwszej instancyi (§. 42).

§. 29.

Komisarz wyborczy winien w dniu wyboru o wyznaczonej godzinie i w lokalu do tego przeznaczonym rozpocząć czynność wyborczą bez względu na ilość przybyłych wyborców, wskazać zgromadzonym wyborcom osnowę §. 16 niniejszego przepisu wyborczego co do przymiotów do wybieralności wymaganych i objaśnić im postępowanie przy głosowaniu i liczeniu głosów.

§. 30.

Wybory dokonywają się bez wyjątku urzędowymi kartkami wyborczymi (§. 22), które powinny być podpisane przez wyborców lub przez ich zastępców w myśl §. 8 ustęp 2 powołanych, w tym ostatnim przypadku z dokładnem oznaczeniem zastępowanego.

Na każdej kartce wyborczej napisać należy tyle nazwisk, ilu członków komisji, a względnie zastępców koło wyborcze ma wybrać.

Wyborca winien kartkę wyborczą albo osobiście wręczyć komisarzowi wyborczemu albo z dołączeniem legitymacyi wyborczej nadesłać pocztą do Władzy wyborami kierującej. Funkcjonariuszem zastępującym Władzę wyborami kierującą jest komisarz wyborczy; ażeby kartki wyborcze, nadsyłane pocztą, mogły być uwzględnione przy skrutynium (§. 35), adresować je należy do komisarza rządowego upoważnionego do obliczania takich kartek i do tego miejsca, w którym odbywają się wybory. Jeżeli wybory odbywają się w sekcjach (§. 40) podać należy w adresie także sekcję.

Komisarz wyborczy winien porozumieć się z Władzą pocztową o wczesne wydawanie posyłek dla niego przeznaczonych.

§. 31.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem się głosowania komisarz rządowy winien przekonać się, czy urna wyborcza, na wkładanie kartek wyborczych przeznaczona, jest próżna.

Do wyboru członków komisji i ich zastępców używać należy osobnych urn na wkładanie odpowiednich kartek.

Głosowanie odbywać się ma w ten sposób, że wyborcy oddają swoje kartki wyborcze albo w takiej kolejności, w jakiej zgłaszają się do komisarza wyborczego, albo też w takiej, w jakiej podług następstwa swego w liście wyborczej są wywoływane.

Uprawnieni do wybierania, którzy w tym ostatnim przypadku przyjdą na zgromadzenie wyborcze po wywołaniu ich nazwiska, oddać mają swoje kartki wyborcze dopiero po odczytaniu całej listy

wyborców i w tym celu mają zgłaszać się do komisarza wyborczego.

Komisarz wyborczy odbiera od wyborców kartki wyborcze, wkłada je do odpowiednich urn i czuwa nad tem, żeby który z wyborców zamiast jednej nie oddał kilku kartek wyborczych do tego samego wyboru.

Każdy wyborca, a względnie wybierający winien przy oddaniu kartki wyborczej pokazać i oddać swoją legitymację (§. 22, ustęp 1, §. 25, ustęp 2).

§. 32.

Oddanie kartki wyborczej zapisać należy w liście wyborców obok nazwiska wyborcy w przysposobionej na to kolumnie.

§. 33.

Oddawanie głosów należy zamknąć o wyznaczonej godzinie. Wyborcy jednak, którzy jeszcze przed upływem godziny wyznaczonej przybyli do lokalu wyborów i są tam obecni przy zamknięciu głosowania, nie powinni być wyłączeni od oddania głosów.

§. 34.

Po zamknięciu oddawania głosów, o czym komisarz wyborczy ma oznajmić, utworzyć należy listy, które aż do tej chwili nadeszły pocztą (§. 30) i najprzód sprawdzić legitymacje wyborcze w myśl §§. 14 i 27; jeżeli z tego wyniknie, że zachodzi przeszkoda niedozwalająca dopuścić dotyczącego wyborcy do oddania głosu, albo, jeżeli tenże oddał już osobiście swoją kartkę wyborczą, nadesłane kartki wyborcze uważać należy za nieistniejące.

W podobny sposób postąpić należy, jeżeli wyborca nadesła kilka kartek wyborczych tej samej kategorii lub zaniedba przysłać legitymację wyborczą.

Z kartkami wyborczemi, co do których z tego doraźnego sprawdzenia nie wynikną żadne takie przeszkody, postąpić należy następnie w taki sam sposób, jak z kartkami wyborczemi oddanemi osobiście (§§. 31 i 32).

§. 35.

Po skończeniu czynności urzędowych w §. 34 przewidzianych, komisarz wyborczy wyjąć ma z urny kartki wyborcze i policzyć; następnie wykonać należy skrutynium.

§. 36.

Jeżeli kartka wyborcza zawiera więcej nazwisk niż wybrać się ma członków, a względnie zastępców,

w takim razie ostatnich nazwisk, ponad tę liczbę na kartce wyborczej napisanych nie należy uwzględnić. Jeżeli na kartce jest za mało nazwisk, takowa nie przestaje w skutek tego być ważną.

Jeżeli nazwisko tej samej osoby jest na kartce kilkakrotnie zapisane, liczy się je przy liczeniu głosów tylko raz.

Głosy, które padły na osobę w myśl §. 16 niniejszego przepisu wyborczego od wybieralności wyłączonej; głosy, do których przywiązane są jakieś warunki lub zlecenia dla osób wybrać się mających; kartki wyborcze nie podpisane przez wyborcę; nakoniec głosy nie określające wyraźnie osoby, której były dane, są nieważne.

Decydowanie w tym względzie należy do komisarza wyborczego (§§. 27 i 28).

§. 37.

Komisarz wyborczy winien podać niezwłocznie do wiadomości wynik obliczenia głosów, a jeżeli wybór członków komisji i zastępców nie kończy się na dokonanej czynności wyborczej (§§. 6 i 40), ma dodać, że ogólny wynik wszystkich głosowań w związku ze sobą zostających, obliczony będzie w głównem miejscu wyborów, a względnie w głównym lokalu wyborów (§. 40).

§. 38.

Za wybranych uważa się tych, na których padło względnie najwięcej głosów. Gdy kilka osób otrzyma równą ilość głosów, natenczas, jeżeli mniej osób wybrać należy, los wyciągnięty przez komisarza wyborczego rozstrzyga, kto ma być uważany za wybranego.

§. 39.

Czynność wyborczą uważać należy za udermioną, jeżeli razem z kartkami wyborczemi pocztą nadesłanemi niema przynajmniej trzech ważnych kartek wyborczych. Na wypadek, gdyby do dokonania wyboru było mniej niż trzech uprawnionych do wybierania, zastrzegają się osobne zarządzenia.

Jeżeli przez czynność wyborczą nie da się osiągnąć wybór potrzebnej ilości członków komisji a względnie zastępców, ponieważ ważne kartki wyborcze zawierają mniej rozmaitych osób niż należało wybrać, albo ponieważ na całą potrzebną ilość wybrać się mających, nie było najmniej trzech ważnych kartek wyborczych, czynność wyborcza nie ma być pomimo tego ani ponawiana, ani dalej prowadzona. W przypadku takim należy niezwłocznie zdać sprawę przełożonemu Władzy podatkowej (§. 42) a względnie Władzy skarbowej krajowej (§. 43)

która zarządzić ma dalsze czynności urzędowe w myśl odpowiednich postanowień przepisów wykonawczych a względnie w myśl §. 29 lub 188 ustawy.

§. 40.

Czynność wyborcza powinna zwyczajnie skończyć się w dniu na to wyznaczonym. Dla umożliwienia tego, wybory w okręgach rozkładu (miastach) ze znaczną ilością wyborców odbywać się mają w sekcjach. W przypadku takim podać należy w ogłoszeniach do wiadomości, którzy wyborcy należą do poszczególnych sekcji (zwyczajnie według porządku abecadłowego pierwszych liter ich nazwisk).

Nadto podać należy do wiadomości, w której sekcji obliczany będzie wynik ogólny głosowań w związku ze sobą zostających (§. 37).

§. 41.

Gdyby zaszły okoliczności stojące na przeszkodzie rozpoczęciu, dalszemu toczeniu się lub skończeniu czynności wyborczej, komisarz wyborczy może czynność wyborczą na dzień następny odłożyć lub ją przedłużyć.

Wyborcom ogłosić to należy w sposób w miejscu używany.

Jeżeli oddawanie głosów już się było rozpoczęło, komisarz wyborczy winien akta wyborcze i urnę z zawartymi w niej kartkami wyborczymi opieczętować aż do dalszego ciągu wyborów.

§. 42.

Gdy się czynność wyborcza skończy, komisarz wyborczy winien listę wyborców (wykaz głosowania), kartki wyborcze tak ważne jak i uznane za nieważne, tudzież oddane i nadesłane legitymacye wyborcze, nakoniec, co do wyborów pośrednich, akta wyborcze wybierających opieczętować, opatrzyć pakiet napisem wyrażającym co zawiera i dołączyć (§. 20) do swego sprawozdania z czynności wyborczej (§. 28).

Sprawozdanie to, jeżeli wybór członków komisji lub zastępców jest już dokonany w skutek dotyczącej czynności wyborczej, złożyć ma komisarz wyborczy bezpośrednio przełożonemu tej Władzy podatkowej, która wygotowała listę wyborców.

Jeżeli zaś wybór członków komisji a względnie zastępców nie jest jeszcze tym wyborem dokonany, jeżeli mają być oddawane głosy do wyboru członków komisji lub zastępców na więcej niż jednym zgromadzeniu wyborczem, sprawozdanie to posłać należy za pośrednictwem tego komisarza wyborczego, do którego należy obliczenie ogólnego wyniku głosowań w związku ze sobą zostających. Ten ostatni ma obliczony wynik ogólny piśmiennie przedstawić i spisany w tym względzie akt końcowy z wszystkimi aktami nadesłanymi przez komisarzy wyborczych, posłać do przełożonego tej Władzy podatkowej, która wygotowała listy wyborców.

§. 43.

Przełożony Władzy podatkowej winien akta wyborcze razem z zażaleniami przeciw postępowaniu na wyborach (§. 44), gdyby nadeszły, posłać z odpowiednimi wnioskami do Władzy skarbowej krajowej lub uczynić jej doniesienie, że wybór nie przyszedł do skutku.

Z tą relacją połączyć należy wnioski co do mianowania członków komisji i ich zastępców.

§. 44.

Zażalenia przeciwko postępowaniu przy wybieraniu wybierających i na wyborach do komisji podatku zarobkowego są niedopuszczalne.

Zażalenia przeciwko postępowaniu na wyborach do komisji szacunkowych podatku osobistodochodowego i przeciwko dokonany wyborom podawać należy w przeciągu dni ośmiu po wyborze do Władzy podatkowej pierwszej instancji (§. 20); decyzyę co do takich zażaleń wydaje Władza skarbową krajową w porozumieniu z Władzą krajową polityczną. Zażalenia jednak takie nie wstrzymują ukonstytuowania komisji.

§. 45.

Dla wybranych członków komisji i ich zastępców, o ile nie zachodzi powód od wybieralności wyłączonej, wygotowywane będą certyfikaty wyborcze i takowe będą im doręczane za pośrednictwem Władzy podatkowej w siedzibie komisji odnośnego okręgu rozkładu a względnie komisji szacunkowej

Kartka wyborcza

do wyboru członków komisji

Imię i nazwisko	Zatrudnienie	Miejsce zamieszkania
w y b r a n e g o		

U w a g a. Wszelka inna kartka wyborcza, nie przez Władzę wystawiona, uważana będzie za nieważną.

Wyborca winien kartkę wyborczą podpisać, w przeciwnym razie jest nieważna (§§. 30 i 36 przepisu wyborczego).

Podpis wyborcy

Pieczęć
urzędowa
Władzy
podatkowej

Wzór b.

Kartka wyborcza

do wyboru zastępców członków komisji

Imię i nazwisko	Zatrudnienie	Miejsce zamieszkania
w y b r a n e g o		

U w a g a. Wszelka inna kartka wyborcza, nie przez Władzę wystawiona, uważana będzie za nieważną.

Wyborca winien kartkę wyborczą podpisać, w przeciwnym razie jest nieważna (§§. 30 i 36 przepisu wyborczego).

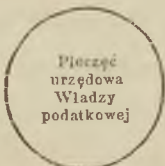
Podpis wyborcy

Pieczczę
urzędowa
Władzy
podatkowej

Kartka wyborcza

do wyboru wybierających.

Imię i nazwisko	Zatrudnienie	Miejsce zamieszkania
w y b r a n e g o		

U w a g a. Wszelka inna kartka wyborcza, nie przez Władzę wystawiona, uważana będzie za nieważną.

Wyborca winien kartkę wyborczą podpisać, w przeciwnym razie jest nieważna (§§. 30 i 36 przepisu wyborczego).

Podpis wyborcy

Królestwo }
 Kraj }

Władza podatkowa.....

Okrąg urzędu podatkowego.....

Gmina podatkowa.....

Arkusz wymiarowy

dla

od wykonywania

Początek opodatkowania:

Gdyby rozpoczęło się
 później, powód tego

{ Przesiedlenie
 { Objęcie przedsiębiorstwa

Peryod rozkładu	Rok	Spółka podatkowa		Wymiar na podstawie rozkładu przez komisję podatku zarobkowego a względnie przez Władzę podatkową			Wymiar na podstawie postępowania rekursowego			Przyzwolone ulgi i zniżki		Odpisanie	Uwaga		
		Klasa	Okrąg rozkładu	Stopa podatku	Rozdział.		Kwota podatku	Stopa podatku	Rozdział.		Kwota podatku			zł.	c.
					przyzycie- nienie	potracze- nie			przyzycie- nienie	potracze- nie					
				zł.	c.	%	zł.	c.	zł.	c.	%			zł.	c.

Miejsce na wymierzenie należności od oznajmienia przemysłu i zaprotokołowania firmy.

Wyciąg z protokołu wymiarowego dopisywać

Peryod rozkładu	Blizsze oznaczenie przedsiębiorstwa	Wymienienie kilku zakładów przemysłowych, jeśli są	Praca przedsiębiorców Ilość pomocników	Rodzaj i ilość sił motorowych (zwierzęcych i mechanicznych)	Oznaki szczególne w wykazie <i>M</i> podane	Sąd o powodzeniu przedsiębiorstwa
1	2	3	4	5	6	7

się mający w razie podania rekursów.

Według okoliczności bliższe uzasadnienie onegoż	Dzień doręczenia	Dzień wniesienia rekursu		Opinia komisji podatku zarobkowego	Miejsce do przedstawienia wyniku dochodzeń, jeżeli je czyniono
		przewodniczącego	podatnika		
8	9	10	11	12	13

Miejsce do przedstawienia wyniku przedwstępnych dochodzeń Władzy podatkowej.

Wzór F/1.

Numer katastralny:

Grupa zarobku:

Królestwo: }
Kraj: }

Gmina podatkowa:

Starostwo:

Okrag urzędu podatkowego:

Okrag rozkładu, klasa

Peryod rozkładu

Deklaracya do wymierzenia podatku zarobkowego powszechnegoza wykonywanie { (Miejsce na nazwę przedsię-
biorstwa lub zatrudnienia)

. w

Numer dotychczasowej karty podatku zarobkowego (klasa, liczba):

Rozpoczęcie przemysłu a wzgl. data otwarcia nowego zakładu przemysłowego

Oświadczenie, czy zachodzi przesiedlenie czy objęcie przedsiębiorstwa

Wszelkie mylne lub niezupełne podanie, mogące spowodować przypis mniejszego podatku niż ustawowy, lub udaremnić przypis należącego się podatku, karane będzie na zasadzie postanowień karnych §§. 239 i 241 (obacz na czwartej stronie).

I. Wyjawienia ogólne.

1. Imię i nazwisko strony podatkowi podlegającej (oznaczenie firmy). Jeżeli deklarację składa pełnomocnik, trzeba wymienić pełnomocnika osobno i dołączyć pełnomocnictwo wolne od stępla.

2. Miejsce zamieszkania strony.

3. Siedziba spółki.

4. Nazwisko i miejsce zamieszkania spółników.
(Punkt 3 i 4 wypełnia się tylko co do spółek.)

5. Oznaczenie upoważnienia przemysłowo-prawnego lub jakiegokolwiek innego do wykonywania przemysłu lub zatrudnienia (koncesya, karta przemysłowa, licencya, dekret dopuszczający itd.)

6. Rodzaj przemysłu lub zatrudnienia.

7. Siedziba lub miejsce wykonywania, tudzież zakłady przemysłowe tego samego przemysłu w tym samym okręgu rozkładu (powiat, ulica, Nr. domu).

8. Oświadczenie, czy oprócz zakładów przemysłowych w punkcie 7 wymienionych istnieją jeszcze inne tego samego przedsiębiorstwa poza obrębem okręgu rozkładu; oświadczenie, który zakład przemysłowy jest główną osadą.

9. Ilość i jakość lokali przemysłu i kwota czynszu za takowe opłacanego lub ich wartość czynszowa.

10. Oświadczenie, czy przemysł lub zatrudnienie służy tylko na potrzebę lokalną czy nie; w szczególności podać, czy istnieje wywóz lub jakikolwiek stosunek z zagranicą.

11. Czas wykonywania przemysłu, czy wykonywany jest przez cały rok, czy tylko w pewnych porach roku, czy bez przerwy, czy tylko w oznaczonych peryodach (co tydzień, co miesiąc).

12. Co do dzierżaw, data kontraktu dzierżawy, kwota czynszu dzierżawnego i świadczenia poboczne, jeżeli istnieją; wymienienie wydzierżawiającego.

13. Nazwisko poprzednika w przedsiębiorstwie.

14. Oświadczenie, czy i w jaki sposób podatnik sam, w spółkach spółnicy są czynni w wykonywaniu.

15. Rodzaj i ilość urzędników, pomocników itd. z szczególnem oznaczeniem członków rodziny znajdujących się pomiędzy nimi.

urzędników	pomocników	robotników fabrycznych	uczniów	pomagaczy niższego rzędu	pomagaczy wyższ. rzędu	najemników itp.	górników	stug	komisantów podróżujących	„za domem“	zatrudnianych więźniów

16. Jakość i ilość środków ruchu (motorów, machin pracujących, przyrządów warsztatowych); w szczególności rodzaj i ilość zwierząt pociągowych i jucznych, co do ruchu mechanicznego ilość sił końskich siły wodnej, siły pary lub jakiegokolwiek innej siły ruchodawczej (tudzież sposób i rozciągłość jej użycia).

17. Rodzaj i wartość kapitału zakładowego.

18. Rodzaj i wartość kapitału obrotowego.

19. Oznaczenie wszelkich innych nie wymienionych już w punkcie 8 osobno opodatkowanych zatrudnień lub przedsiębiorstw tej samej strony lub małżonka (małżonki); wymienienie miejsc wykonywania i numerów katastralnych.

II. Wyjawienia szczególne.

20. Jeśli potrzeba, bliższe szczegóły do punktu 6 co do rodzaju przedsiębiorstwa lub zatrudnienia.

21. Przytoczenie szczególnych okoliczności faktycznych, które podaje się jako istotne oznaki rozmiarów przedsiębiorstwa lub zatrudnienia.

22. Jeżeli strona sądzi, że może żądać uwolnienia od podatku zarobkowego powszechnego, przytoczenie okoliczności, na których opiera to żądanie.

23. Wszelkie inne oświadczenia i uwagi przez stronę przywiedzione.

Oświadczam }
Oświadczamy } niniejszem, że wyjawienia powyższe { uczyniłem } według najlepszej wiedzy i sumienia
{ uczyniliśmy }

Podpis:

Postępowanie.

Deklaracje podatku zarobkowego.

§. 39. W celu wymiaru podatku zarobkowego, każdy kontrybuent winien przed rozpoczęciem się każdego peryodu rozkładu, w terminie, który Władza skarbowa krajowa w obwieszczeniu publicznym wyznaczy, najmniej jednomiesięcznym, podać do Władzy podatkowej pierwszej instancji, w której okręgu podatek ma być przypisany (§. 38), deklarację co do okoliczności, służących za podstawę do wymierzenia podatku zarobkowego. — Deklaracja zawierać powinna mianowicie następujące szczegóły:

- a) rodzaj przedsiębiorstwa przemysłowego;
- b) miejsce wykonywania przemysłu;
- c) rodzaj lokali przemysłu i ich wartość czynszową;
- d) ilość i rodzaj robotników;
- e) rodzaj i wartość kapitału zakładowego;
- f) rodzaj i wartość kapitału obrotowego;
- g) jakość i ilość całego, szczególnie zaś w użyciu będącego taboru (motorów, machin roboczych, urządzeń warsztatowych itp.);
- h) te szczególne okoliczności, które w instrukcyi wydanej drogą rozporządzenia wymienione będą jako istotne oznaki rozmiarów przedsiębiorstwa.

Szczegóły te powinny zwyczajnie odnosić się do średniego stanu stosunków przedsiębiorstwa w ciągu ostatniego ubiegłego roku (§. 36*), jeżeli zaś przedsiębiorstwo lub zatrudnienie nie jest jeszcze przez cały rok w ruchu, do średniego stanu w ciągu krótszego okresu jego istnienia; w tym ostatnim przypadku kontrybuent winien podać, czy na rok następny zamierza uczynić lub przewiduje jaką zmianę w rozmiarach przedsiębiorstwa. — Deklaracje czynić należy zgodnie z prawdą i według najlepszego przekonania. Podawać je można albo pisemnie albo protokolarnie u właściwej Władzy podatkowej pierwszej instancji. — Do wygotowywania piśmiennych deklaracji podatkowych winni kontrybucenci używać blankietów urzędowych, których układ przepisany będzie drogą rozporządzenia.

§. 40. Utrzymujący w tym samym okręgu rozkładu kilka przedsiębiorstw jednego i tego samego przemysłu, podać ma deklarację wszystkie te przedsiębiorstwa obejmującą, winien jednak wykazać w niej oddzielnie stosunki przemysłowe każdego z osobna przedsiębiorstwa.

§. 41. Deklaracje zarobkowo-podatkowe, dotyczące się przedsiębiorstw i zatrudnień nowo powstających lub nowo otwartych zakładów przemysłu podawać należy — niezawisłe od obowiązku oznajmienia w §. 64 przepisanej — na osobiste wezwanie Władzy podatkowej, w terminie, jaki ona w tem wezwaniu wyznaczy, najmniej ośm dni wynoszącym.

§. 42. Jeżeli kontrybuent nie wniesie w przepisany termin obowiązkowej deklaracji, komisya podatku zarobkowego może wymierzyć mu podatek zarobkowy z urzędu na podstawie wiadomości jakimi rozporządza. — Zanin jednak podatek będzie w taki sposób wymierzony, wezwać należy wśród kontrybuenta z wyraźnym nadmienieniem o tym skutku prawnym, do wniesienia deklaracji w terminie najmniej ośmioldniowym. — Postanowienie powyższe nie uchyla możności ukarania kontrybuenta za zaniedbanie wniesienia deklaracji, ani też prawa

* §. 36 opiewa: Za podstawę wymiaru bierze się średni stan stosunków przedsiębiorstwa w roku liczącym od dnia 1. lipca aż do dnia 30. czerwca, poprzedzającym peryod rozkładu. Jeżeli przedsiębiorstwo istnieje krócej niż rok, stosunki jego oceniać należy według stanu średniego, jaki był w krótszym okresie istnienia tego przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwom lub zatrudnieniom nowo powstającym wymierzyć należy podatek za pozostałą część peryodu rozkładu na podstawie spodziewanych stosunków obrotu.

Władzy podatkowej i komisji podatku zarobkowego wezwania kontrybuenta z zagrożeniem karą porządkową, żeby wniósł deklarację.

Obowiązek oznajmienia.

§. 64. Kto rozpoczyna przedsiębiorstwo lub zatrudnienie podatkowi podlegające albo otwiera nowy zakład dla przemysłu już istniejącego, winien oznajmić o tem Władzy podatkowej pierwszej instancji albo przed, albo najpóźniej jednocześnie z rozpoczęciem przemysłu. — Przepisanego ustawą przemysłową uwiadomienia Władzy przemysłowej nie uważa się za dopełnienie tego obowiązku: jednakże dostatecznym jest podanie w czasie właściwym do Władzy podatkowej odpisu wolnego od stęplawego uwiadomienia, które podano do Władzy przemysłowej.

Defraudacya podatku.

§. 239. Winnym defraudacyi podatku staje się ten, kto świadomie, z zamiarem uchylenia się od opłacenia podatku według ustawy, podaje mylne szczegóły lub dopuszcza się zatajeniu bądź w deklaracji podatkowej, jaką według ustawy ma złożyć, bądź w zeznaniu podatkowym, bądź w odpowiedzi na pytania zadane mu przez Władzę właściwą, albo też czyni to dla uzasadnienia środka prawnego, lub dla uzyskania uwolnienia od podatku i tym sposobem udaremnia wzięcie na przepis podatku, który na nim ciąży według ustawy, lub uzyskuje wzięcie na przepis podatku mniejszego od ustawowego lub nie służące mu uwolnienie od podatku; toż samo tyczy się pełnomocnika, dopuszczającego się oznaczonych czynów i zaniechań karygodnych co do opodatkowania osoby, którą zastępuje.

§. 241. Za defraudację karze się grzywnami w wymiarze trzy aż do dziewięćkroć wziętej kwoty, o którą podatek został umniejszony lub był na umniejszenie wystawiony. — Jeżeli ta kwota nie da się ściśle cyfrowo oznaczyć, należy prawdopodobną kwotę wziąć za podstawę wymiaru kary. — Zamiast tych kar naznacza się grzywnę aż do 50 zł., jeżeli z okoliczności można poznać, że mylne lub niedokładne szczegóły podano wprawdzie świadomie, ale nie w zamiarze popełnienia defraudacyi. — W każdym przypadku niezawisłe od grzywny dopłacić należy kwotę, o którą podatek został umniejszony.

Zatajenie w sprawach podatkowych.

§. 243. Zatajenia w sprawach podatkowych staje się winnym:

1. Kto w terminie ustawowym ani Władzy podatkowej, ani Władzy przemysłowej nie uwiadomia o swoim przedsiębiorstwie lub zatrudnieniu podatkowi zarobkowemu podlegającym;
2. kto jedno z przedsiębiorstw w §§ 78 i 82 ustawy niniejszej wymienionych rozszerza poza okrąg lub poza okres, za który opłacił podatek.

§. 244. Zatajenie w sprawach podatkowych karane będzie, niezawisłe od zaplacenja później podatku umniejszonego, jeżeli tyczy się powszechnego podatku zarobkowego (§. 243, l. 1, 2), grzywnami w sumie jedno- aż do trzykrotnie, we wszystkich innych przypadkach w sumie dwu- aż do sześciokrotnie wziętej kwoty, o którą podatek był umniejszony, lub na umniejszenie wystawiony. — Jeżeli kwota umniejszonego lub na umniejszenie wystawionego podatku nie może być oznaczona, należy jej prawdopodobną wysokość przyjąć za podstawę wymiaru kary. — Zamiast tej kary naznacza się grzywnę w kwocie aż do 20 zł., jeżeli z okoliczności daje się poznać, że zaniechania nie dopuszczono się w zamiarze zatajenia przedmiotu opodatkowania, tylko z prostego nieporządku.

Wzór F/2.

Numer katastralny: Grupa zarobku:

Królestwo: }
Kraj: } Gmina podatkowa:

Starostwo:

Okrąg urzędu podatkowego:

Okrąg rozkładu, klasa

Peryod rozkładu

Deklaracya do wymierzenia podatku zarobkowego powszechnego

za wykonywanie { (Miejsce na nazwę przedsię-
biorstwa lub zatrudnienia)

w

Numer dotychczasowej karty podatku zarobkowego (klasa, liczba):

Rozpoczęcie przemysłu a wzgl. data otwarcia nowego zakładu przemysłowego

Oświadczenie, czy zachodzi przesiedlenie czy objęcie przedsiębiorstwa

Wszelkie mylne lub niezupełne podanie, mogące spowodować przypis mniejszego podatku niż ustawowy, lub udaremnić przypis należącego się podatku, karane będzie na zasadzie postanowień karnych §§. 239 i 241 (obacz na czwartej stronie)

I. Wyjawienia ogólne.

1. Imię i nazwisko strony podatkowi podlegającej (oznaczenie firmy). Jeżeli deklaracyę składa pełnomocnik, trzeba wymienić pełnomocnika osobno i dołączyć pełnomocnictwo wolne od stępla.

2. Miejsce zamieszkania strony.

3. Siedziba spółki.

4. Nazwisko i miejsce zamieszkania spółników.
(Punkt 3 i 4 wypełnia się tylko co do spółek.)

5. Oznaczenie upoważnienia przemysłowo-prawnego lub jakiegokolwiek innego do wykonywania przemysłu lub zatrudnienia (koncesya, karta przemysłowa, licencya, dekret dopuszczający itd.)

6. Rodzaj przemysłu lub zatrudnienia.

7. Siedziba przemysłu lub miejsce wykonywania, ludzie i zakłady przemysłowe tego samego przemysłu w tym samym okręgu rozkładu (powiat, ulica, Nr. domu).

8. Oświadczenie, czy oprócz zakładów przemysłowych w punkcie 7 wymienionych istnieją jeszcze inne tego samego przedsiębiorstwa poza obrębem okręgu rozkładu; oświadczenie, który zakład przemysłowy jest główną osadą.

9. Plość i jakość lokali przemysłu i kwota czynszu za takowe opłacanego lub ich wartość czynszowa.

10. Oświadczenie, czy przemysł lub zatrudnienie służy tylko na potrzebę lokalną czy nie; w szczególności podać, czy istnieje wywóz lub jakikolwiek stosunek z zagranicą.

11. Czas wykonywania przemysłu, czy wykonywany jest przez cały rok, czy tylko w pewnych porach roku, czy bez przerwy, czy tylko w oznaczonych peryodach (co tydzień, co miesiąc).

12. Co do dzierżaw, data kontraktu dzierżawy, kwota czynszu dzierżawnego i świadczenia poboczne, jeżeli istnieją; wymienienie wydzierżawiającego.

13. Nazwisko poprzednika w przedsiębiorstwie.

14. Oświadczenie, czy i w jaki sposób podatnik sam, w spółkach spółnicy są czynni w wykonywaniu.

15. Rodzaj i ilość urzędników, pomocników itd. z szczególnem oznaczeniem członków rodziny znajdujących się pomiędzy nimi.

urzędników	robotników fabrycznych	uczniów	górników	slug	komisantów podróżujących	za domem*	zatrudnianych więźniów

16. Jakość i ilość środków ruchu (motorów, machin pracujących, przyrządów warsztatowych); w szczególności rodzaj i ilość zwierząt pociągowych i jucznych, co do ruchu mechanicznego ilość sił końskich siły wodnej, siły pary lub jakiegokolwiek innej siły ruchodawczej (tudzież sposób i rozciągłość jej użycia).

17. Rodzaj i wartość kapitału zakładowego.

18. Rodzaj i wartość kapitału obrotowego.

19. Oznaczenie wszelkich innych nie wymienionych już w punkcie 8 osobno opodatkowanych zatrudnień lub przedsiębiorstw tej samej strony lub małżonka (małżonki); wymienienie miejsc wykonywania i numerów katastralnych.

II. Wyjawienia szczególne.

20. Jeśli potrzeba, bliższe szczegóły do punktu 6 co do rodzaju przedsiębiorstwa lub zatrudnienia.

21. Przytoczenie szczególnych okoliczności faktycznych, które podaje się jako istotne oznaki rozmiarów przedsiębiorstwa lub zatrudnienia.

22. Jeżeli strona sądzi, że może żądać uwolnienia od podatku zarobkowego powszechnego, przytoczenie okoliczności, na których opiera to żądanie.

Miejsca ustawy jak we wzorze F/1.

Załącznik G.

(Do artykułu 18 Przepisu wykonawczego.)

O b j a ś n i e n i e

o sporządzaniu deklaracji zarobkowo-podatkowych.

Z punktów umieszczonych we wzorze powyżej nadpisu „Deklaracja do wymierzenia podatku zarobkowego powszechnego“, podatnik wypełnić ma tylko oznaczenie peryodu rozkładu, którego deklaracja się tyczy; natomiast winien wypełnić wszystkie inne punkta wzoru.

W nadpisie oznaczyć należy przedsiębiorstwo lub zatrudnienie w sposób jak najkrótszy, podług nazwy przemysłowej lub w ogóle powszechnie używanej, np. młyn, dom zajezdny, warsztat krawiecki, fabryka towarów bawełnianych, kopalnia węgla, handel towarów rozmaitych, adwokatura, praktyka lekarska itp.

Punkta wzoru 1 aż do 4 nie potrzebują dalszego objaśnienia.

W punkcie 5 podać należy liczbę i datę dokumentu, z którego wynika upoważnienie podatnika do wykonywania przemysłu lub zatrudnienia; nadto wymienić należy Władzę, która dokument ten wystawiła np. Karta przemysłowa od starostwa X. z l. . . . itd.

Do dokumentów takich należą głównie: koncesye, karty przemysłowe, licencye, dekryty nadawcze, nominacye (np. na notariusza), rezolucye (np. w adwokaturze) itd.

Co do zatrudnień podlegających podatkowi, które wykonywać można bez takiego upoważnienia, jak np. dzierżawy rolnicze, autorstwo, działalność artystyczna itd., wolne miejsce punktu 5 wypełnić należy kreską.

Dalsze wyjaśnienia co do stosunków ruchu odnosić się mają do średniego stanu onegoż w ciągu tego roku, liczyć się mającego od dnia 1. lipca aż do dnia 30. czerwca, który poprzedza peryod rozkładu, a więc na pierwszy peryod rozkładu, do czasu od dnia 1. lipca 1896, aż do 30. czerwca

1897, na drugi peryod rozkładu (1900—1901) do czasu od 1. lipca 1898, aż do 30. czerwca 1899 itd

Jeżeli przedsiębiorstwo lub zatrudnienie jeszcze nie istnieje tak długo, podać należy stosunki obrotu według średniego stanu w ciągu tego krótszego okresu ich istnienia. Podatnik ma nadto wyjawić, czy i jaką zamierza lub przewiduje zmianę w rozmiarach przedsiębiorstwa na rok następny.

Przedsiębiorstwom nowo powstającym wymierzyć należy podatek według prawdopodobnych stosunków obrotu (§. 36). Podatnik winien więc podać w deklaracji ich stan terażniejszy, a zarazem zmiany zamierzone lub prawdopodobne.

W punkcie 6 należy oznaczyć dokładnie zatrudnienie podatkowi podlegające. W niektórych przypadkach dostatecznym będzie proste powtórzenie nazwy podanej na początku deklaracji, np. adwokatura, notaryat itp. Bardzo często jednak potrzebne są bliższe oznaczenia, ażeby komisji podatku zarobkowego dać jasne wyobrażenie przemysłu.

Ponieważ miejsce w punkcie 6 zostawione nie zawsze wystarczy na zapisanie tych szczegółów, przeto zostawione jest na to osobne miejsce w punkcie 20. Bliższe objaśnienia co do tego przedmiotu będą więc podane niżej w uwagach tyczących się punktu 20.

W punkcie 7 podać należy siedzibę lub miejsce wykonywania w okręgu rozkładu, co do którego składa się deklarację; gdyby w okręgu rozkładu znajdowało się kilka zakładów przemysłowych tego samego przedsiębiorstwa, należy je tutaj podać. W następnych punktach 11, 13 aż do 18 wykazać należy stosunki każdego z tych zakładów przemysłowych.

Jeżeli jeszcze także w innych okręgach rozkładu znajdują się zakłady przemysłowe tego samego przedsiębiorstwa, zakłady te wymienić należy w punkcie 8. Natomiast zakłady przemysłowe, służące do innego przemysłu, wymienić należy w punkcie 19. Podatnik jednak winien co do tych zakładów przemysłowych, znajdujących się w innych okręgach rozkładu, złożyć osobne deklaracje zarobkowo-podatkowe i to nawet wtedy, jeżeli według ustaw poprzednich nie był osobno opodatkowany co do tych zakładów przemysłowych i względnie takowych nie potrzebował składać osobnych deklaracji zarobkowo-podatkowych.

Idzie np. o przedsiębiorstwo przemysłu tkackiego posiadające tkalnię w Morawskiej Szenawie a zakład apreturowy w Wiedniu. W przypadku tym złożyć należy deklarację tak w Morawskiej Szenawie jak i w Wiedniu. W punkcie 8 deklaracji złożonej w Morawskiej Szenawie nadmienić należy o zakładzie w Wiedniu a w punkcie 8 deklaracji złożonej w Wiedniu, o zakładzie w Morawskiej Szenawie.

Jeżeli podatnik uprawia w tym samym okręgu rozkładu kilka różnych przemysłów lub zatrudnień, rozróżniać należy, czy takowe wykonywane są we wspólnych lokalach przemysłowych, lub czy do każdego szczególnego przemysłu istnieje osobny lokal.

W pierwszym przypadku, np. jeżeli ktoś utrzymuje w tym samym lokalu sprzedaż towarów rozmaitych i trafikę tytoniu lub handel łakoci i przemysł szynkarski (winiarnię), w takim razie, chociażby te przedsiębiorstwa według dawniejszej ustawy były oddzielnie i na podstawie osobnych deklaracji zarobkowo-podatkowych opodatkowane, złożyć należy tylko jedną deklarację, te różne zaś przemysły wymienić w punkcie 6 lub 20.

W przypadkach takich wymierzana będzie jedna łączna stopa podatkowa. Komisya podatku zarobkowego może jednak orzec, ile z tej stopy podatkowej przypada na każdy rodzaj przemysłu. Jeżeli podatnik tego żąda, jest nawet obowiązana skutecznie to rozłączenie. Żądanie takie wyrazić należy w punkcie 23. W przypadku tym podatnik winien podać także szczegóły, któreby pozwoliły komisji osądzić, jakie części podatku przypadają na poszczególne przedsiębiorstwa.

Jeżeli rozmaite przedsiębiorstwa wykonywane są w oddzielnych lokalach, chociażby w obrębie tej samej gminy, np. gospoda i młyn, wnieść należy osobną deklarację dla każdego z nich, chociażby przedsiębiorstwa te według dawniejszej ustawy opodatkowane były łącznie, na podstawie jednej deklaracji zarobkowo-podatkowej.

Do punktu 9. Bliższe szczegóły, które tu podać należy, odnosić się mają tylko do zakładów przemysłowych przytoczonych w punkcie 7, a nie do tych, o których wspomina się w punkcie 8.

Do punktu 10 bliższe objaśnienie nie jest potrzebne.

Do punktu 11. Pytanie tu położone ma głównie na celu dokładniejsze stwierdzenie co do przedsiębiorstw peryodycznych czasu trwania ruchu w ciągu roku lub czasu trwania silniejszego ruchu. Tutaj podać należy np. czas trwania kampanii w cukrowni buraczanej, co do przemysłów budowlanych, czas trwania peryodu budowania. Ale nie tylko co do przedsiębiorstw peryodycznych, lecz także co do innych mogą być potrzebne oznajmienia w tym punkcie. Np. co do piekarza, czy piecze codziennie lub ile razy w tygodniu, co do młynów lub tartaków, czy takowe są w ruchu przez cały rok bez przerwy, lub czy może tylko wtedy, gdy jest woda itp.

Punkt 12 odnosi się zarówno do dzierżaw rolniczych jak i do przemysłowych.

Do punktu 13. Jako poprzednika w przedsiębiorstwie wymienić należy tego, od którego podatnik objął przedsiębiorstwo. Mogło się to stać na podstawie kontraktu, drogą spadku itp. W razie zmiany firmy podać należy jako poprzednika dawną firmę.

Jeżeli nie nastąpiło formalne objęcie przedsiębiorstwa, lecz w tym samym lokalu przedsiębiorstwo tego samego rodzaju wykonywała poprzednio inna osoba, tę osobę należy wymienić.

Do punktu 14. Przedewszystkiem należy stwierdzić, czy sam przedsiębiorca jest czynny w przemyśle i w jaki sposób, czy dokłada własnej pracy jak w rzemiosłach, dzierżawach, pomniejszych przedsiębiorstwach handlowych, w gospodach lub czy kieruje przedsiębiorstwem jak w większych przedsiębiorstwach handlowych lub w fabrykach.

Jeżeli przedsiębiorca nie jest sam czynny, podać należy kto stoi na czele przedsiębiorstwa.

Co do spółek handlowych stwierdzić należy, czy spółnicy są czynni w przedsiębiorstwie, ilu jest czynnych i w jaki sposób.

Tutaj należy także wyjaśnić współdziałal żony przedsiębiorcy lub męża przedsiębiorczyni i członków rodziny, o ile takowi nie są formalnie przyjęci na pomocników za wynagrodzeniem. Np. (traktyernia), prowadzi żona, mąż i dorosła córka pomagają.

Do punktu 15 :

1. Jako pomocników bierze się na uwagę następujące kategorie osób :

I. Osoby wymienione w §. 73, ustęp 1 ustawy z dnia 8. marca 1885, Dz. u. p. Nr. 22 :

- a) Czeladnicy (subjekci handlowi, towarzysze, kelnerzy, woźnice w przedsiębiorstwach woźby itp.);
- b) robotnicy fabryczni;
- c) uczniowie;
- d) osoby używane w przemyśle do usług podrzędnych pomocniczych, nie należące do kategorii osób wzmiankowanych w artykule V, lit. d ustawy wprowadzającej do ustawy przemysłowej z dnia 20. grudnia 1859, Dz. u. p. Nr. 227.

II. Osoby wymienione w §. 73, ustęp 3 wzmiankowanej ustawy, używane do usług wyższego rzędu, zwyczajnie z płacą roczną lub miesięczną; do tych zaliczać należy: urzędników, zawiadowców ruchu, mechaników, faktorów, buchalterów, kasyerów, korespondentów, magazynierów, ekspedytorów, rysowników, chemików itp. nadto dozorców, podmajstrzych, przodowników, placmajstrów, rysowników budowlanych, retuszerów, magistrów, asystentów, komisantów podróżujących.

III. Osoby oznaczone w artykule V, lit. d, ustawy wprowadzającej do ustawy przemysłowej z dnia 20. grudnia 1859, Dz. u. p. Nr. 227, to jest najemnicy najpospolitszego rodzaju (wyrobnicy itd.).

IV. Górnicy.

V. Słudzy, o ile nie są używani do usług osobistych. Sługi bierze się na uwagę mianowicie w następujących przemysłach, w których często-kroć są pomocnikami przemysłowymi: w dzierżawach rolniczych, w przedsiębiorstwach gospodnich, w przedsiębiorstwach woźby, w gospodarstwach nabiłowych, nakoniec w licznych przemysłach rozmaitego rodzaju, gdzie są stróżami, parobkami, portyerami itp.

VI. W innych przedsiębiorstwach i zatrudnieniach, obowiązanych do płacenia podatku, lecz nie podlegających ustawie przemysłowej, rozróżnić należy pomocników w podobny sposób, jak to wyżej jest przepisane. Na przykład w adwokaturze: koneypientów (jak II), sollicytatorów (jak Ia), kancelistów (jak I d), sług biurowych (jak V).

Nakoniec podać należy dokładnie, ilu pomocników zatrudnia podatnik „za domem“ lub jako komisantów podróżujących, agentów, w więzieniach itd.

W punkcie 16 podać należy przedewszystkiem rodzaj i ilość zwierząt pociagowych i jucznych w przedsiębiorstwie używanych. Nadto podać należy maszyny ruchodawcze, któremi przedsiębiorstwo rozporządza, tak pod względem ich rodzaju (maszyna parowa, turbina, koło wodne, motor wiatrowy, naftowy, gazowy, kaloryczny, elektryczny itp.), jak niemniej pod względem ilości i siły a w szczególności ilości sił końskich.

Podatnikowi wolno w takim razie, jeżeli maszyny nie są używane lub używane są tylko czasowo (jako rezerwowe), albo jeżeli skuteczność ich nie jest całkiem wyszukiwana, nadmienić o tych okolicznościach;

na przykład: koło wodne 10 HP, siła wody nieregularna;

2 turbiny, razem 50 HP, ciągle tylko jedna w ruchu;

3 maszyny parowe 20 HP, jedna używana wyłącznie do odprowadzania napływającej wody; maszyna parowa 100 HP, głównie do celów oświetlenia elektrycznego i do urządzenia wentylacyjnego;

turbina, 50 HP, obecnie tylko $\frac{1}{4}$ w użyciu, przeznaczona do przyszłego powiększenia zakładu itd.

Nakoniec wymienić należy wszelkie inne przyrządy warsztatowe, jako maszyny robocze, piece piekarskie itd.

Do punktu 17 i 18. Rodzaj kapitału zakładowego określają już zwyczajnie dostatecznie wyjawienia powyższe; w tem miejscu dostateczną więc będzie krótka wzmianka o tem i podanie wartości zakładu, np. fabryka z urządzeniem w wartości 100.000 zł., urządzenie przedsiębiorstwa w wartości 1000 zł. itp.

Celem podania kapitału obrotowego (punkt 18) bierze się na uwagę oprócz kapitału obrotowego potrzebnego na wypłatę pensji lub zarobków jeszcze w szczególności średnią wartość zapasów składu towarów, tudzież materiałów głównych pomocniczych, nakoniec sumę zaległych należyci

Podając kapitał zakładowy i obrotowy podatnik nie jest obowiązany wyjawić ile z nich jest jego własnością a ile uzyskał drogą kredytu; wolno mu jednak przedstawić te stosunki w deklaracji zarobkowo-podatkowej.

Punkt 19 nie potrzebuje bliższego objaśnienia (porów. wyżej punkt 8).

Do punktu 20. Wyjawienia szczególne co do rodzajów przemysłu.

1. Po większej części już sama nazwa przemysłu (zgodna z kartą przemysłową) lub nazwa zatrudnienia, podana w deklaracji zarobkowo-podatkowej dawać będzie jasne wyobrażenie o rodzaju przemysłu, np. szewc, murarz, budowniczy itp.

Zdarzać się jednak będą przypadki, w których takie oznaczenie nie wystarczy do przedstawienia jasno rodzaju przemysłu, np. handel towarów rozmaitych, wyrobów narzędzi, handel komisyjny. W przypadkach takich stwierdzić należy, jaką gałąź tego zatrudnienia podatnik właściwie uprawia, np. co do handlu towarów rozmaitych, czy sprzedaje głównie żywność i towary kolonialne, czy sprzęty lub odzież

czy też naczynia kuchenne itp., co do wyrabiacza narzędzi, czy wyrabia narzędzia fizyczne, optyczne, chirurgiczne lub farmaceutyczne, czyli też rozmaite rodzaje narzędzi, czy ścisłe, czy przeznaczone do zwykłego handlowego użytku. Nie chodzi tu o drobniagowe wyliczanie każdego z osobna rodzaju towarów, owszem starać się należy jedynie o danie ogólnego obrazu przedsiębiorstwa przemysłowego.

W tym samym duchu stwierdzić należy mianowicie co do fabryk przemysłu tkackiego rodzaj przerabianego materiału surowego (jedwab, wełna, bawełna, len, konopie itd.) a według okoliczności główną cechą wyrabianych lub uszlachetnianych wyrobów (towary jedwabne, wełniane, bawełniane, lniane itd.), gdy zaś to okazuje się potrzebnem, także ich rodzaj szczególny (towary gładkie, w deseń, materye modne, chusteczki, towary wschodnie, towary lewanckie, baja, koce itd.).

Co do przemysłu wytworczego rozróżnić należy głównie, czy zajmuje się tylko naprawą, czy wyrabia nowe towary. Co do przemysłu kupieckiego, będzie chodziło przedewszystkiem o oznaczenie, czy jest to handel hurtowny (czy pośredni), lub drobnostkowy.

2. W tem miejscu należy także nadmienić, czy podatnik jest nakładcą, fabrykantem, czy przekupniem, czy pracuje bezpośrednio dla nabywców na zamówienie, czy wyrabia gotowy towar targowy.

Tak np. co do młynarstwa, tartaków i tym podobnych gałęzi, podać należy, czy to jest mielenie za zapłatą, czy młynarstwo handlowe, piłowanie za zapłatą, czy tartak handlowy, co do budowniczych itp., czy stawiają budynki na zamówienie czy na spekulację.

Także co do fabryk biorą się na uwagę takie różnice, tak np. co do przędzalni, apretur, farbierni itp., również co do wielu rzemiosł.

Co do nauczycieli stwierdzać należy nie tylko przedmiot nauki, lecz także okoliczność, czy nauczyciel utrzymuje kursa wspólne, czy tylko naucza pojedynczych uczniów itp.

Dołączony wykaz *L* zawiera pewną ilość napatykanych często nazw przedsiębiorstw i zatrudnień, co do których bliższe oznaczenia w powyższym duchu zawsze są potrzebne.

Stwierdzenia te wyrazić należy w wywodzie komisyjnym w sposób jak najkrótszy, np.:

Szewe, dla zamawiających;

Fabryka towarów wełnianych, wyrabia głównie gładkie materye;

Młyn, młyn handlowy;

Fabryka towarów metalowych, wyrabia towary galanteryjne wszelkiego rodzaju;

Fabryka towarów metalowych, wyrabia gilse na naboje;

Handel komisyjny skóry wyprawnej, skór surowych, odpadków zwierzęcych;

Handel towarów rozmaitych, głównie kolonialnych;

Handel towarów rozmaitych, głównie kobierców itp.;

Nauczyciel języków nowożytnych, odrywając się od niego także kursa.

O ile szczegóły te zostały już umieszczone w punkcie 6, nie potrzeba nie dodawać w punkcie 20. Gdyby jednak w punkcie 6 nie starczyło miejsca, dalsze potrzebne szczegóły zamieścić należy w punkcie 20.

Do punktu 21. Co do których przemysłów i zatrudnień podać należy oznaki szczególne i na czem te oznaki szczególne polegają, objaśnia w tym względzie dołączony wykaz *M*.

Co się tyczy podpisywania deklaracji zarobkowo-podatkowej zwraca się uwagę to, że podatnicy powinni zwyczajnie sami składać ją i podpisywać. Za osoby niewłasnowolne podawać mają deklaracje ustawowe ich zastępcy ustawowi lub przez Władzę ustanowieni, za firmy zaprotokołowane osoby według postanowień kodeksu handlowego do podpisywania firmy uprawnione, za korporacje itd. członkowie zarządu upoważnieni do tego według statutu.

O ile jednak wyraźnie nie żąda się, aby uczyniono inaczej, podatnicy mogą być zastępowani także przez pełnomocników. Pełnomocnicy dołączają mają pełnomocnictwo piśmienne, wolne od stępla, opiewające na zastępstwo w sprawach podatkowych. Pełnomocnictwa dane ustnie, tudzież całkiem ogólne, w których zastępstwo w sprawach podatkowych nie jest wyraźnie wymienione, nie są dostateczne. Pełnomocnictwo wolne jest od stępla tylko w takim razie, jeżeli opiewa wyłącznie na zastępstwo w sprawach podatkowych.

Wielu współwłaścicieli przedsiębiorstwa, podlegającego powszechnemu podatkowi zarobkowemu, są obowiązani przedstawić Władzy podatkowej pełnomocnika; jeśli temu obowiązкови nie uczynią zadosyć, każdy będzie uważany jako upewnomocniony przez innych. Do ustanowienia pełnomocnika nie wzywa się.

Małżonka uważa się za pełnomocnika żony z nim nierozłączonej, wyjąwszy, gdyby sam nie był własnowolny, lub gdyby żona zostawała co do swego majątku pod inną kuratelą lub gdyby temu domniemaniu żona wyraźnie zaprzeczyła.

Wykaz *L*.

Jest jednobrzmiący z wykazem *L*. str. 304.

Wykaz *M*.

Jest jednobrzmiący z wykazem *M*. str. 306.

Protokół wymiarowy.

1	2	3	4	5		6	7	8
				zł.	c.			
Liczba bieżąca	Numer katastralny	Nazwisko (firma) podatnika	Oznaczenie przedsiębiorstwa	Podatek dotychczasowy (razem z dodat- kiem nadzwyczajnym)		Miejsce wy- konywania, nadmienienie o zakładach przemysłowych w in- nych okrę- gach	Praca przed- siębiorców, kategoria i ilość pomo- cników	Rodzaj i ilość sił rucho- dawczych (zwierzęcych i mechani- cznych)
1		N. N. Tutaj powinnyby następować inni stolarze	Stolarz (stolarz sprzętowy, pracuje dla nabywców)			Ulica Nr. . . . Magazyn sprzedaży ulica Nr.	sam czynny 25 czeladni- ków	1 motor gazowy o sile 5 koni
12		N. N. Tutaj powinnyby następować inne przedzalnie	Przedzalnia bawelny		 Nr.	sam czynny 1 majster 30 robotników	o sile 40 koni (koło wodne i machina pa- rowa każde o sile 20 koni)
23		N. N. Tutaj powinnyby następować inne cegielnie	Wyrób cegiel		 Nr.	sam nie czynny 1 majster 50 robotników	
34		N. N. Tutaj powinnyby następować inni kupy towarów rozmaitych	Kupiec towarów rozmaitych (głównie porcelanowych)			Ulica . . . Nr. . . Ulica . . . Nr. . . Ulica . . . Nr. . . Składy w Pradze i w Bernie	Dzierżyciel firmy sam nie czynny 3 pomocników handlowych 6 prze- dawczyń	

9	10	11	12		13		14	15	16	17
Oznaki szczególne w wykazie M podane	Sąd o powodzeniu przedsiębiorstwa (gdzie podane są oznaki szczególne, sąd o powodzeniu uwzględniać powinien te szczególne oznaki)	Według okoliczności bliższe uzasadnienie sądu w przedziale 10	Stopa podatku		Suma stóp podatkowych w przedziale 12 wykazanych		Rekurs strony	Rekurs przewodniczącego	Stopa podatkowa przez Komisję Krajową podatku zarobkowego ustanowiona	Uwaga
			zł.	c.	zł.	c.				
—	zwyczajne	—	150	—						
2000 wrzecion	intrata mniejsza niż zwykle przy tej ilości wrzecion	Niezwykle wysokie płace robotników	180	—						
wyrabia rocznie 2,000.000 sztuk	zwyczajne	—	260	—						
Obrót 100.000 zł.	intrata większa niż zwykle przy takim obrocie	Sprzedaje po bardzo dobrych cenach, prowadzi zyskowny handel wywozowy	220	—						

Załączka J

przepisu wykonawczego do rozdziału I. o podatku zarobkowym powszechnym (art. 19).

K l a s y f i k a c y a

przedsiębiorstw i zatrudnień celem porządkowania ich według grup zarobkowych
w myśl §. 34.

z dołączeniem

wykazu abecedowego.

U w a g i.

1. Dwa pierwsze oddziały zamieszczonej poniżej klasyfikacji przedsiębiorstw i zatrudnień podatkowi zarobkowemu podlegających odpowiadają z nielicznymi wyjątkami w I, III i XXV klasie systematycznemu wykazowi przemysłów, wydanemu rozporządzeniem c. k. Ministerstwa handlu z dnia 8. marca 1896, l. 1062; w trzecim oddziale zestawione są zawody wyzwolone podatkowi zarobkowemu podlegające.

2. Ponieważ z wielu względów było to rzeczą pożądaną, żeby numeracja zaprowadzona w rzeczonym wykazie systematycznym, została ile możności zatrzymana¹⁾, przeto w klasyfikacji zamieszczonej poniżej podane są także takie przedsiębiorstwa, które w ogóle nie podlegają podatkowi zarobkowemu powszechnemu (np. pod l. 339 „instytuty kredytowe publiczne“, pod l. 344 „towarzystwa asekuracyjne“²⁾), lub też dla jakichkolwiek innych powodów nie mają być zaciągane do katastru podatku zarobkowego (np. l. 333 „handel obnośny“).

„Klasyfikacja“ więc, a względnie wykaz abecedłowy nie może jak się samo przez się rozumie służyć za podstawę do rozstrzygnięcia pytania co do podległości podatkowi zarobkowemu, lecz służy tylko do tego, żeby po stwierdzeniu podległości podatkowi zarobkowi zaliczyć dotyczące zatrudnienie do pewnego rodzaju, grupy lub klasy.

3. Przy zaliczaniu nie rozróżnia się, czy przemysł oznaczony został wyrazem „wyrób“ lub „fabryka“, „handel“ lub „sprzedaż“; w wykazie abecedłowym poniżej zamieszczonym stosowano się w doborze wyrazów ile możności tylko do zwyczaju językowego, i z tego powodu podane jest w nim często tylko jedno lub tylko drugie oznaczenie. Bez względu na to, jak wyrabiaczów i fabrykantów, tak też kupców, handlarzy i przekupniów zaliczać należy zawsze do tego samego rodzaju, grupy lub klasy.

4. Faktorów, fegerów czyli fercherów i przedsiębiorców przemysłowych podobnych gałęzi przemysłu zaliczać należy jako pracujących w przemysłach produkcyjnych do tego rodzaju przemysłu, którego wyrobami się zajmują, przeto faktorów tkaczy bawełny do l. 146, faktorów tkaczy do l. 155, fegerów hafciarskich do l. 163, faktorów krawieckich do l. 171 itd. Toż samo rozumie się o nazwie „dostawca“, gdy oznacza pośrednika między robotnikami w przemyśle domowym a nakładcami, którzy ich zatrudniają, np. dostawca faktów w tkackich, dostawca tkaczy pod l. 155.

5. Klasa XIX i XXI obejmuje wyłącznie przemysły a względnie przedsiębiorstwa handlowe wykonywane sposobem koczowniczym; przeto obie te klasy nie wejdą zgoła do katastru podatku zarobkowego.

¹⁾ Numeracja w klasyfikacji zamieszczonej poniżej, różni się od numeracji systematycznego wykazu przemysłów (rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 8. marca 1896, l. 1062) tylko w liczbach 1—16, tudzież 363; liczby 364 aż do 367 są nowo przydane.

²⁾ Przedsiębiorstwa te, jako obowiązane do składania rachunków publicznie, podlegają zawsze opodatkowaniu według rozdziału II.

Przemysły wykonywane z stałego zakładu przemysłowego lub z używaniem nie wyłącznie czasowym takowego (§. 82), chociaż mają jedną z nazw podanych w klasie XIX lub XXI, zaliczać należy do dawnej klasy najbardziej odpowiadającej ich kategorii; w wykazie abecedowym podane są te przemysły po większej części z obiema odnośnemi liczbami.

6. Przedsiębiorstwa i zatrudnienia nie wymienione wyraźnie w klasyfikacji a względnie w wykazie abecedowym, zaliczać należy do tego rodzaju a względnie grupy lub klasy, do której się najbardziej zbliżają; toż samo rozumie się o tych przypadkach, w których przemysł podany jest z kilku liczbami.

7. Posiadaczy przywilejów, wykonywających samodzielnie swój przywilej, zaliczać należy do tych przemysłów, do których należą ze względu na przedmiot swego przywileju. Posiadaczy przywilejów, którzy nie wykonywają sami swego przywileju lecz ograniczają się do tego, że wykonywanie go poruczają innym osobom, nie podlegają podatkowi zarobkowemu powszechnemu, lecz stosownie do §. 124, l. 6 podatkowi rentowemu.

Klasyfikacja przedsiębiorstw i zatrudnień

Liczby bieżące w nawiasie przydane odpowiadają liczbom spisu abecedowego.

Oddział pierwszy: przemysł dobywania, wytwarzania i przetwarzania produktów surowych.

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
I. klasa. Produkcja pierrwiastkowa.	a) Kopalnie (1)	
	b) Wydobywanie oleju skalnego, nafty, wód mineralnych itp. . (2)	
	c) Dzierżawy rolnicze (3)	
	d) Ogrodnictwo sztuczne, zdobnicze i handlowe, szkółki drzew i produkcja nasion; zbieranie roślin i produktów roślinnych (4)	
	e) Przemysłowy chów zwierząt i ich tuczenie (z wyłączeniem rolniczego)	1. Przemysłowy chów zwierząt (5) 2. Tuczenie (6)
	f) Rybołówstwo (7)	
	g) Chwytnie zwierzątek i zbieranie produktów zwierzęcych (8)	
	h) Wydobywanie i przetwarzanie torfu (9)	
II. klasa. Przemysł hutniczy ¹⁾ .	i) Produkcja soli (10)	1. Wyrób surowizny i odlewanie wielkopiecowe (11) 2. Wszelki inny przemysł hutniczy . . . (12) 3. Młyny wyskrobków złotych i srebrnych i szejdownie (13)
III. klasa. Przemysł kamienny, ziemniowy, gliniany i szklany.	a) Kamieniołomy wszelkiego rodzaju ²⁾	1. Łamy marmuru (14) 2. Wszelkie inne kamieniołomy (z wyjątkiem łamów wapna, gipsu i cementu) . . (15)
	b) Kamieniarstwo i w ogóle obrabianie kamieni	1. Wyrób kamieni mylnskich (16) 2. Wszyscy inni obrabiacze kamieni . . (17)
	c) Wydobywanie i obrabianie kamieni szlachetnych i półszlachetnych; rżnięcie kamieni (18)	
	d) Przemysł wapienny, gipsowy i cementowy	1. Łamy wapienia i piece wapienne . . (19) 2. Łamy gipsu i piece gipsowe (20) 3. Wyrób wapna hydraulicznego i cementu; wydobywanie trasu (21) 4. Wyrób towarów cementowych i betonowych, mozaiki sztuczno-kamiennej i kamiennej (22) 5. Modelownicy gipsu i gliny (23)
	e) Żwirownie, piaskarnie, dobywanie gliny i glinki, wyrób masy kamiennej	1. Piaskarnie, żwirownie (24) 2. Kopalnie, tudzież przyrządzanie gliny i glinki (25) 3. Kopalnie i płóczkarnie porcelanówki . (26) 4. Wyrób masy kamiennej, polew emaliowych i kamieni mielonych wszelkiego rodzaju (27)

¹⁾ Za przemysły hutnicze uważać należy wszystkie te przedsiębiorstwa, które metale lub inne płody hutnicze wyrabiają z rud lub z mieszanin mechanicznych naturalnych, z zakupowanych półwyrobów (miedzi czarnej, miedniku, mieszanin niklu) lub z wyskrobków. Jeżeli z przemysłem hutniczym łączy się dalsze obrabianie czarnego metalu zapomocą przetapiania, odlewania lub czynności mechanicznych (walcowania, kucia, prasowania) w celu otrzymania pół- lub całkowitów, uważać go należy, o ile to jest możliwe, za osobne przedsiębiorstwo. Uzyskiwanie surowizny i odlewanie wielkopiecowe należy bądź co bądź oddzielać od połączonych z niemi fabrykacji mających na celu dalsze obrabianie surowizny zapomocą przelania, fryszowania itd. Przedsiębiorstwa, które jedynie przetapiają, mieszą lub rafinują gotowe metale, nie należą do zakładów hutniczych.

²⁾ Należą tutaj wszystkie łamy, bez względu na to, czy wyłamane kamienie bywają w samymże kamieniołomie ociosywane, krajane lub w inny sposób obrabiane lub czy są jako kamień łamany sprzedawane.

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
	f) Wyrób towarów glinianych	1. Wypalanie cegieł (z wyjątkiem wyrobu cegieł ogniotrwałych) (28) 2. Wyrób ordynarnych towarów garncarskich i kafli piecowych; zduństwo (29) 3. Wyrób towarów fajansowych, majolikowych i ceramicznych (30) 4. Wyrób porcelany (31) 5. Wyrób kamionki i towarów ogniotrwałych kamiennych i glinianych (32) 6. Wyrób terralitu, syderolitu i terrakoty (33) 7. Malowanie porcelany i innych towarów glinianych (34)
	g) Przemysł szklany	1. Wyrób szkła dętego, taflowego i zwierciadlanego (35) 2. Rafinerya szkła dętego (36) 3. Rafinerya szkła zwierciadlanego (37) 4. Wyrób towarów szklano-galanteryjnych (38) 5. Malarze, wytrawiacze i rytownicy szkła (39)
IV. klasa. Obrabianie metalu.	a) Obrabianie żelaza i stali	1. Wyrób towarów lanych drugiego topienia (40) 2. Wyrób i rafinerya żelaza kutego i stali ¹⁾ (41) 3. Wyrób osi wozowych (42) 4. Wyrób towarów kowalskich i nożowniczych, narzędzi, pilników (43) 5. Wyrób kos, sierpów, rzezaków do słomy (44) 6. Kowale podkowowi i wozowi (45) 7. Wyrób naczyń żelaznych, kutych, wygniatanych, pobielaných lub emaliowanych (46) 8. Wyrób sprzętów żelaznych (47) 9. Wyrób kas ogniotrwałych (48) 10. Wyrób towarów ślusarskich wszelkiego rodzaju (49) 11. Wyrób konstrukcyj budowlanych żelaznych (50) 12. Wyrób drutu ciągnionego, ćwicków, gwoździ, nitów, śrub, lin drucianych i łańcuchów (51) 13. Wyrób towarów drobnych stalowych i żelaznych z wyjątkiem iglarskich (52)
	b) Wyrób towarów z rozmaitych metali mieszlachetnych	1. Wyrób towarów iglarskich (53) 2. Wyrób tkanin i plecionek drucianych, blach dziurkowanych i wszelkich innych wyrobów sitarskich i kratkowych (54) 3. Wyrób lamp i latarni (55) 4. Wyrób wszelkich towarów blacharskich (56) 5. Wyrób blach miedzianych, mosiężnych, tombakowych i pakfongowych, takichże drutów i rur (57) 6. Wyrób towarów miedzianych (58) 7. Odlewanie dzwonów i wielkich przedmiotów spiżowych (59) 8. Wyrób kapsli i gilz na naboje (60) 9. Wyrób towarów mosiężniczych jakoteż drobnych, galanteryjnych i wykwintnych z rozmaitych metali i stopów (61) 10. Wyrób towarów z metalu brytańskiego i cyny (62) 11. Wyrób towarów cynkowych (63) 12. Wyrób towarów ołowianych (64)

1) Tu należą wszystkie fabryki, które głównie trudnią się wyrabianiem półfabrykatów z żelaza kutego i stali (jakoto żelaza sztabowego i modelowego, blach, drutu walcowanego, stali kutej i lanej wszelkiego fasonu), bez względu na to, czy same przetwarzają surowiznę na żelazo kute lub stal (w piecach fryszerskich lub pudlowych, według metody Bessemera, Thomasa lub Siemens-Martina itp.) czyli też żelazo nieforemne, lupowe lub szyny surowe skądinąd nabyte przestaczają na wyroby foremne żelazne i stalowe.

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.	
V. klasa. Wyrób maszyn, przyrządów, instrumentów i środków transportowych.	c) Wyrób towarów z metali szlachetnych i z naślądów metali szlachetnych	1. Złotych i srebrnych towarów wyrabiacze i jubilerzy (65) 2. Wykuwanie blaszek złotych, srebrnych i stali (66) 3. Wyrób towarów z chińskiego srebra, alpaki i innych naślądów metali szlachetnych (67) 4. Wyrób drutów złotych, srebrnych i leśskich, tudzież towarów z nich (z wyjątkiem pasamoniczych) (68)	
	d) Rzemiosła pomocnicze przemysłu metalowego	1. Szlifierze i polerownicy żelaza, stali i innych metali (69) 2. Rytownicy, cyzelerowie, gilozierowie i emajliści (70) 3. Malarze i lakiernicy towarów metalowych i blaszanych (71) 4. Platerownicy (72) 5. Galwanizatorowie, pozłotnicy, posrebrzacze i niklownicy metalu (73)	
	a) Fabrykacja maszyn	1. Wyrób kotłów parowych motorów, maszyn roboczych i części składowych maszyn (z odlewnią lub bez niej) (74) 2. Wyrób przyborów gazociągowych, wodociągowych i parociągowych, uzbrojenia kotłów parowych i urządzeń ogrzewczych . . . (75)	
	b) Wyrób broni (76)		
	c) Wyrób środków transportowych	1. Wyrób lokomotyw (77) 2. Wyrób wagonów kolejowych (78) 3. Wyrób powozów i wozów ciężarowych (79) 4. Wyrób welocypedów (80) 5. Warsztaty naprawcze kolei żelaznych . (81) 6. Budowa statków (82)	
	d) Elektrotechnika (z wyjątkiem zakładów do oświetlania elektrycznego i transmisji siły) . . . (83)		
	e) Wyrób narzędzi i przyrządów matematycznych, fizycznych, chemicznych i chirurgicznych	1. Wyrób narzędzi matematycznych, fizycznych i optycznych (84) 2. Wyrób wag i ciężarków (85) 3. Wyrób zegarów (86) 4. Wyrób narzędzi i obwiązek chirurgicznych (87) 5. Technicy dentyści (88)	
	f) Wyrób instrumentów muzycznych	1. Wyrób fortepianów (89) 2. Wyrób organów, harmonik i pozytywów (90) 3. Wyrób innych instrumentów muzycznych (91)	
	VI. klasa. Przemysł drzewny i snycerski.	a) Przyrządzanie i konserwacja drzewa	1. Stępy do dębicy garbarskiej (92) 2. Tartaki i rąbanie drzewa (93) 3. Wyrób fornerów (94) 4. Zakłady napawania drzewa (95) 5. Wyrób wełny drzewnej i drutu drzewnego (96)
		b) Wyrób towarów korkowych (97)	
c) Bednarstwo (98)			
d) Stolarstwo i zbliżone rzemiosła		1. Wyrób posadzki (99) 2. Wyrób towarów drewnianych grubych (100) 3. Stolarstwo pakowe (101) 4. Stolarstwo budowlane (102) 5. Stolarstwo sprzętowe i galanteryjne . (103) 6. Wyrób listew, ram i towarów pozłotniczych; fryzowanie drzewa (104)	

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
	e) Wyrób towarów plecionych . . .	1. Koszykarstwo (105) 2. Wszelkie inne wyroby wyplatane i tkane, jakoteż szczotkarskie z drzewa, słomy, łyka, sitowia itp. materiałów (106)
	f) Wyrób towarów tokarskich i snycerskich	1. Wyrób guzików drewnianych, rogowych, kościanych, z perłowej macicy i innych materiałów (107) 2. Wyrób wachlarzy (108) 3. Wyrób grzebieni i fiszbinu (109) 4. Wyrób towarów z morskiej pianki i burszyny (110) 5. Wyrób rozmaitych towarów tokarskich z drzewa i innych materiałów (111) 6. Wyroby drewniane snycerskie i rzeźbiarskie (112)
VII. klasa. Wyrób towarów kauczukowych, guttaperchowych i celluloidowych.		1. Wyrób towarów kauczukowych i guttaperchowych (113) 2. Wyrób towarów celluloidowych (114)
VIII. klasa. Przemysł przetwarzający skóry, garbowane i niegarbowane, szczeć, włosy, pióra itp. materiały.	a) Wyrób i przyrządzanie skóry . . .	1. Czerwonoskórnictwo (115) 2. Białoskórnictwo i zamszownictwo . . . (116) 3. Przyrządzanie skóry (117) 4. Wyrób skóry barwionej i lakierowanej (118) 5. Wyrób pasów do machin (119)
	b) Wyrób towarów skórzanych . . .	1. Wyrób towarów skórzano-galanteryjnych (120) 2. Wyrób towarów siodlarskich, rymarskich i kaletniczych (121)
	c) Wyrób ceraty, ledertuchu i skóry sztucznej	1. Wyrób ceraty, ledertuchu i innych materii nieprzemakalnych (122) 2. Wyrób skóry sztucznej (123)
	d) Przemysł przetwarzający szczeć, włosy, pióra itp. materiały . . .	1. Czyszczenie i przyrządzanie piór, włosów itp. materiałów (124) 2. Szczotkarstwo (125) 3. Wypychacze zwierząt i preparatorowie (126)
IX. klasa. Przemysł tkacki.	a) Przyrządzanie przędziw	1. Zakłady kondycjonowania (127) 2. Przyrządzanie wełny (128) 3. Przyrządzanie lnu i konopi (129) 4. Przyrządzanie odpadków przędziw i szmat (130) 5. Wyrób wełny sztucznej (131)
	b) Przędzenie i tkanie jedwabiu i półjedwabiu	1. Wyrób jedwabiu (132) 2. Przędzalnie jedwabiu, jedwabnego shoddy i odpadków jedwabiu (133) 3. Tkalnie jedwabiu i półjedwabiu . . . (134)
	c) Przędzenie i tkanie wełny i półwełny, wyrób pilśni	1. Przędzalnia wełny gręplowej (135) 2. Przędzalnia wełny czesanej (136) 3. Przędzalnia wełny shoddy i mungo . . (137) 4. Wyrób sukna pilśniowego, kołder i koców (138) 5. Wyrób kobierców i materii sprzętowych (139) 6. Wyrób szali i chustek, tkanych i dzianych (140) 7. Wyrób tkanin szczegółowo nie wymienionych z wełny czesanej, gręplowej, czystej i mieszanej (141) 8. Fabrykacja pilśni (z wyjątkiem kapeluszonej) (142)

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
	<i>d)</i> Przędzenie i tkanie bawełny . . .	1. Wyrób waty (143) 2. Przędzalnia bawełny i wigoniu, wyrób nici (144) 3. Odpadków bawełnianych przędzalnia (145) 4. Tkalnia bawełny (146) 5. Wyrób knotów (147)
	<i>e)</i> Przemysł przetwarzający len, konopie, jutę, ramię, itp. przedziwa roślinne	1. Przędzalnia lnu i wyrób nici (148) 2. Tkalnia lnu (149) 3. Przemysł konopny, wyrób sieci i lin wszelkiego rodzaju (150) 4. Przemysł przetwarzający jutę (151) 5. Przemysł przetwarzający inne przedziwa roślinne (152)
	<i>f)</i> Tkanie i wyplatanie włosów (153)	
	<i>g)</i> Przędzenie i tkanie bez ograniczenia do pewnych materiałów	1. Przyrządzanie przedziwa i przędzalnia (154) 2. Tkalnia (155)
	<i>h)</i> Wyrób pasamonów, taśm i wstążek	1. Wyrób tkanin, taśm i sznurków gumowych (156) 2. Wyrób pasamonów złotych, srebrnych i przędz leofskich (157) 3. Wyrób wszelkich innych pasamonów (158) 4. Wyrób wstążek jedwabnych i półjedwabnych (159) 5. Wyrób tasiemek z innych materiałów (160)
	<i>i)</i> Wyrób towarów dzianych, trykotowych i szydełkowych, koronek i haftów	1. Wyrób towarów dzianych, pończoszkowych i szydełkowych (161) 2. Wyrób bobinetów i koronek (162) 3. Haftiarstwo sztuczne pstre i białe . . . (163)
	<i>k)</i> Przyrządzanie i uszlachetnianie przedziw i tkanin	1. Farbiernie jedwabiu (164) 2. Apretura i przyrządzanie towarów jedwabnych (165) 3. Blicharstwo, apretura, farbierstwo i przyrządzanie przędz i towarów wełnianych, bawełnianych i lnianych (166) 4. Wyrób przędz i tkanin drukowanych (167)
X. klasa. Tapicerstwo.		1. Wyrób towarów pościelnych (168) 2. Tapicerowie i dekoratorowie (169)
XI. klasa. Przemysł wyrobu odzieży i strojów.	<i>a)</i> Szycie i konfekcja białizny . (170)	
	<i>b)</i> Wyrób odzieży	1. Wyrób sukien dla mężczyzn i chłopców (171) 2. Wyrób sukien dla kobiet i dziewcząt . (172)
	<i>c)</i> Szewstwo (173)	
	<i>d)</i> Wyrób gorsetów, krawatów, rękawiczek i parasoli	1. Wyrabiacze gorsetów (174) 2. Wyrób krawatów (175) 3. Rękawicznicy (176) 4. Wyrabiacze parasoli i parasolek . . . (177)
	<i>e)</i> Wyrób okryć głowy i towarów kuśnierskich	1. Kuśnierze i czapnicy; farbierze futer . (178) 2. Wyrób materiału na kapelusze i kapeluszy piłśniowych (179) 3. Wyrób czapek wschodnich (fezów) . . (180) 4. Wyrób kapeluszy słomkowych . . . (181) 5. Wyrób kapeluszy damskich i czepków (przystrajanie kapeluszy, modniarstwo) (182)

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
XII. klasa. Przemysł papierowy.	f) Wyrób kwiatów sztucznych i piór do stroju	1. Wyrabiaczce kwiatów sztucznych . . . (183) 2. Wyrabiaczce piór do stroju (184)
	g) Przemysł czyszczenia	1. Czyszczenie białizny i odzieży (185) 2. Fryzjerzy i perukarze (186)
	a) Wyrób miazgi papierowej, tektury i papieru	1. Wyrób drzewnika, miazgi słomianej i celulozy (187) 2. Wyrób tektury i kartonu do pras . . . (188) 3. Wyrób papieru wszelkiego rodzaju . . (189)
	b) Wyrób towarów papierowych	1. Wyrób obić, papieru różnobarwnego i preparowanego (190) 2. Wyrób kart do grania (191) 3. Konfekcyja papierowa (192) 4. Introligatorzy i rygownicy (193) 5. Wyrób towarów z kartonu i z miąższu papierowego (194)
XIII. klasa. Wyrób żywności i posiłków.	a) Wyrób młewa wszelkiego rodzaju	1. Młynarstwo (195) 2. Wyrób kaszy jęczmiennej, oduszczenie ryżu i strączywa (196)
	b) Piekarstwo	1. Wyrób pieczywa czarnego, białego i wykwińskiego (197) 2. Wyrób makaronu i podobnych towarów ciastowych (198)
	c) Wyrób mąki skrobiowej, sago, dekstryny, cukru gronowego i syropu skrobiowego (199)	
	d) Wyrób cukru surowego i rafinowanego (200)	
	e) Wyrób towarów cukrowych i konserw	1. Wyrób kakao, czekolady i kandyzów . (201) 2. Cukiernictwo i piekarstwo kuchenne . (202) 3. Wyrób pierników i miodu (203) 4. Wyrób musztardy i konserw roślinnych (204) 5. Wyrób surogatów kawy (205) 6. Zakłady palenia kawy (206)
	f) Rzeźnictwo i wędliniarstwo	1. Rzeźnicy (207) 2. Rzeźnicy końsey (208) 3. Warzelnicy flaków i czyszciciele jelit . (209) 4. Wędliniarze, wyrabiaczce mięsa marynowanego i kielbas (210) 5. Wyrób konserw mięsnych i rybich . (211)
	g) Przemysłowe gospodarstwo nabiałowe (212)	
	h) Browarnictwo i wyrób siodu	1. Wyrób siodu (213) 2. Browarnictwo (214)
	i) Wyrób gorzalki, drożdży stałych i octu	1. Gorzelnictwo i wyrób drożdży stałych (215) 2. Rektyfikacya spirytusu (216) 3. Wyrób likworów na zimno (217) 4. Wyrób octu i spirytusu octowego . . (218)
	k) Gospodarstwo piwniczne winne, wyrób wina burzącego i owocowego (219)	
l) Dobywanie wód mineralnych, wyrób wody sodowej i lodu	1. Dobywanie wód mineralnych i naturalnych (220) 2. Wyrób wody sodowej, wód mineralnych sztucznych i innych napojów burzących (221) 3. Wyrąb lodu naturalnego i wyrób sztucznego (222) 4. Zakłady dostarczania wody (223)	
m) Fabrykacya tytoniu (224)		

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
XIV. klasa. Przemysł gospodni i szynkowy.		1. Przyjmowanie obcych w gościnę (zajazdy, hotele, pensyony) (225) 2. Trakteryne i restauracje; szynki winne i piwne (226) 3. Wyszynk kawy, mleka i herbaty (227) 4. Wyszynk gorzalki (228)
XV. klasa. Przemysł chemiczny.	a) Wyrób płodów chemicznych do celów technicznych i farmaceutycznych	1. Przemysł chemiczny hurtowny (229) 2. Wszelkich innych wytworów chemicznych i drogueryi wyrób (230) 3. Apteki (231)
	b) Przemysł węglany, gazowy i naftowy	1. Wyrób węgla drzewnych, smoly drzewnej i kopcju (232) 2. Cegiełek węglowych fabrykacya (233) 3. Zakłady zwęglania (234) 4. Wyrób gazów oświetlających i ogrzewczych (235) 5. Destylacya smoly węgla kamiennego, nafty i wosku ziemnego (236) 6. Wytapianie tranu i wyrób olejów smarowych (237)
	c) Wyrób towarów farbiarskich i żywicznych	1. Wyrób barwników smolowych i wszelkich innych wytworów smoly węglowej (238) 2. Wyrób innych barwników (239) 3. Wyrób ołówków, pasteli i kredek (240) 4. Wyrób czernidla szwaskiego, atramentu i laku do pieczętowania (241) 5. Wyrób i destylacya żywicy (242) 6. Wyrób pokostów i lakierów (243) 7. Wyrób papy dachowej i asfaltu (244)
	d) Przemysł tłuszczowy	1. Wyrób wosku i towarów z niego (245) 2. Fabrykacya margaryny i rafinerya tłuszczów; wyrób mydła, świec stearynowych i lojowych i oleiny (246) 3. Wyrób olejów tłustych (247)
	e) Wyrób olejków eterycznych i pachnidel	1. Wyrób olejków i esencji eterycznych (248) 2. Wyrób pachnidel (249)
	f) Wyrób materiałów wybuchających i palących	1. Wyrób prochu strzelniczego (250) 2. Wyrób wszelkich innych środków strzelniczych i rozsadzających, tudzież wytworów pirotechnicznych (251) 3. Wyrób zapalek i innych towarów podpalowych (252)
	g) Przetwarzanie odpadków	1. Wyrób kleju (253) 2. Wyrób spodyum, tłuszczu kostnego i nawozów sztucznych (przemysł oprawy) (254)
XVI. klasa. Przemysł budowniczy.	a) Przedsiębiorstwa budownicze i ich kierownictwo; biura budowniczotechniczne	1. Przedsiębiorcy budowy (255) 2. Inżynierowie cywilni i architekci (256) 3. Geometry cywilni, inżynierowie kulturowi, technicy drenowi (257) 4. Budowniczowie (258)
	b) Wykonywanie robót ziemnych, zaprowadzanie gazociągów i wodociągów	1. Groblarze (259) 2. Studniarze (260) 3. Brukarz i asfaltnik (261) 4. Instalatorowie gazociągów i wodociągów (262)

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
	c) Wykonawstwo budowli	1. Murarze (263) 2. Cieśle (264) 3. Dacharze (265) 4. Szklarze (266) 5. Pokostnicy i lakiernicy (267) 6. Malarze pokojowi (268) 7. Malarze godeł i napisów (269) 8. Stjukatorowie i marmornicy (270)
	d) Czyszczenie budowli	1. Kominiarze (271) 2. Kanalarze i jam spustowych czyszciciele (272) 3. Czyszciciele pokoi i zakłady czyszczenia (273)
XVII. klasa. Przemysł graficzny.	a) Powielanie mechaniczne druków	1. Odlewnia i wyrzynanie czełonek, galwanoplastyka, drzeworytnictwo, cynkografia i inne płyty drukarskie . . . (274) 2. Drukarstwo (275) 3. Kamieniodruk, stalodruk i miedziodruk (276)
	b) Wszelkie inne przemysły graficzne	1. Wyrób fotografii, światłodruków i chromografii (277) 2. Malarstwo (z wyjątkiem malowania na szkłe i porcelanie, jakoteż malarstwa pokojowego, dekoracyjnego, szyldowego i napisowego (278) 3. Rysownicy, deseniarze, kaligrafowie . (279)
XVIII. klasa. Zakłady centralne udzielania siły, ogrzewania i oświetlania.		1. Zakłady oświetlania elektrycznego i udzielania siły (280) 2. Zakłady wynajmu siły parowej . . . (281) 3. Wszelkie inne zakłady centralne ogrzewania, oświetlania, oddawania siły . (282)
XIX. klasa. Przemysły koczownicze. ¹⁾		1. Szlifierze (283) 2. Druciarze, łączące kotłów i wyrabiacze łapek na myszy (284) 3. Wszelkie inne przemysły koczownicze (285)

Oddział drugi: Handel i komunikacja.

XX. klasa. Handel towarami w stałych zakładach przemysłowych.	a) Handel żywymi zwierzętami . . .	1. Handel koźmi (286) 2. Handel bydłem rzeźnym, trzodą i bydłem użytkowym (287) 3. Handel ptakami pokojowymi i innymi żywymi zwierzętami (288)
	b) Handel płodami surowymi . . .	1. Handel kwiatami naturalnymi . . . (289) 2. Handel zbożem, paszą i innymi surowymi płodami roślinnymi i zwierzęcymi (z wyjątkiem drzewa) (290) 3. Handel paliwem, drzewem budulcowym i wyrobem (291) 4. Handel kamieniami, ziemiami i płodami kopalnymi (292)
	c) Handel towarami kamiennymi, glinianymi i szklanymi, metalami, towarami metalowymi, maszynami, środkami transportu, narzędziami i instrumentami	1. Handel towarami kamiennymi, szklanymi i glinianymi (293) 2. Handel złotem, srebrem, kamieniami biżuteryjnymi i towarami z nich . . . (294) 3. Handel metalami nieszlachetnymi i towarami metalowymi (295)

1) Porów. uwagę 5.

Klasy.

Grupy.

Rodzaje.

		4. Handel machinami, bronią i środkami transportu (296)
		5. Handel narzędziami optycznymi, chirurgicznymi i inwermi, tudzież obwiązkami (297)
		6. Handel zegarami (298)
		7. Handel instrumentami muzycznymi (299)
d)	Handel towarami z drzewa, skóry i papieru	1. Handel sprzętami, także w połączeniu z innymi przedmiotami urządzenia domowego (300)
		2. Handel innymi towarami drewnianymi i plecionkami (301)
		3. Handel skórą, wycinkami skóry, ceratą i surogatem skóry (302)
		4. Handel towarami drobnymi i galanteryjnymi wszelkiego rodzaju, jakoteż wyrobami siodlarskimi, rymarskimi i kalesnicznymi (303)
		5. Handel papierem, towarami papierowymi, przyborami do pisania i do rysunku (304)
e)	Księgarstwo, handel dziełami sztuki i nutami	1. Księgarstwo, handel dziełami sztuki i nutami (305)
		2. Handel antykami (306)
		3. Wydawcy i sprzedawcy pism periodycznych (307)
		4. Wypożyczalnie książek i nut (308)
f)	Handel przedziwami, przędzami, tkaninami i przedmiotami konfekcyjnymi	1. Handel przedziwami, przędzami i tasiemkami (309)
		2. Handel towarami bławatnymi i tkaninami wszelkiego rodzaju (310)
		3. Handel bielizną i konfekcyjnymi drobiazgami (311)
		4. Handel odzieżą (312)
		5. Handel obuwciem (313)
		6. Handel rozmaitymi przedmiotami przemysłu tkackiego i odzieniami dotąd nie wymienionemi (314)
g)	Handel mięsem i wiktuałami	1. Handel mięsem i wędlinami (315)
		2. Handel dziczyzną, drobiem i rybami (316)
		3. Handel jajami, masłem, serem, owocami, zieleniną i innymi towarami targowymi (317)
		4. Handel mlekiem (318)
		5. Handel mlewem, strączywem i pieczywem (319)
		6. Handel towarami cukrowymi (320)
		7. Handel towarami korzennymi i kolonialnymi (321)
		8. Wszelki inny handel wiktuałami, także w połączeniu z innymi towarami (handel towarów rozmaitych, o ile przedmiotem jego są wiktuały, przekupnie, krupiarze, kramarze) (322)
h)	Handel napojami, octem i lodem	1. Handel winem, piwem i moszczem owocowym (323)
		2. Handel płynami wysokowymi pędzonymi (324)
		3. Handel octem, lodem, wodą sodową i wodami mineralnemi (325)
i)	Sprzedż tytoniu, znaczków listowych i stępli (326)	
k)	Handel materyałami, towarami tłuszczowymi pachnidłami, droguerami i wytworami chemicznymi wszelkiego rodzaju (327)	
l)	Handel odpadkami i szmatami (328)	
m)	Tandeciarstwo (329)	
n)	Handel rozmaitymi towarami i innymi prócz wymienionych powyżej (330)	

Klasy.	Grupy.	Rodzaje.
XXI. klasa. Handel koczowniczy. ¹⁾	a) Handel obnośny właściwy	1. Obnoścy towarów bławatnych i konfekcyi (331)
	b) Handel uliczny przedmiotami potrzebnymi w życiu codziennem (334)	2. Obnoścy kramarszczyzny i towarów galanteryjnych (332)
	c) Handel jarmarczny i magazyny koczownicze (335)	3. Handel obnośny wszelkimi innymi przedmiotami (333)
XXII. klasa. Przemysł pomocniczy handlu towarowego.		1. Przedsiębiorstwa spedycyjne i komi-sowe (336)
		2. Agenci i stręczyciele towarowi (337)
		3. Domy składowe, zakłady ważenia i mierzenia (338)
XXIII. klasa. Banki, zakłady kredytowe i asekuracyjne. ²⁾	a) Zakłady pieniężne i kredytowe	1. Banki, zakłady eskomptowe i kautory wymiany (339)
	b) Asekuracja	2. Kasy oszczędności (340)
XXIV. klasa. Przemysł komunikacyjny.	a) Transport lądowy	3. Stowarzyszenia kredytowe (341)
	b) Transport wodny	4. Zakłady zastawnicze i pożyczacze pieniędzy (342)
	c) Grzebanie umarłych (354)	5. Giełdziści i sensale do papierów . . . (343)
	d) Zakłady telegraficzne i telefoniczne prywatne (355)	1. Zakłady ubezpieczeń (344)
	e) Posługacze, słudzy najemni; wykonawstwo posług osobistych wszelkiego rodzaju (356)	2. Agenci i kasjerzy zakładów ubezpieczeń (345)
	f) Wypożyczalnie, biura wywiadowcze i biura pośrednictwa w interesach prywatnych	1. Przedsiębiorstwa kolei drogowych . . (346)
	a) Przemysł nauczycielski ^{3) 4)} (360)	2. Przedsiębiorstwa pocztowe i powozowe; wynajem koni (347)
	b) Przemysł pieczy zdrowia i czyszczenia ciała ⁵⁾ (361)	3. Przewóz towarów (348)
	c) Przedsiębiorstwa rozrywkowe (362)	1. Żegluga morska (349)
	d) Dzierżawcy myta, akcyzy, poborów itp. (363)	2. Żegluga parowa na wodach śródkrajowych (350)
	3. Wszelka inna żegluga na wodach śródkrajowych; promy, i przewozy . . . (351)	
	4. Przedsiębiorstwa tratwowe (352)	
	5. Przedsiębiorstwa kanalowe (353)	
XXV. klasa. Wszelkie inne przemysły.		1. Wypożyczalnie (357)
		2. Biura wywiadowcze, biura ogłoszeń i adresowe (358)
		3. Biura stręczeli i pośrednictwa w interesach prywatnych, aukcyonatorowie (359)

1) Porów. uwagę 5.

2) Porów. uwagę 2.

3) O ile utrzymuje zakład, szkołę, lub urządza kursa; osoby stanu nauczycielskiego, trudniące się dawanien lekcji po domach zalicza się do l. 366.

4) Jeżeli nauczyciele, lekarze itp. mają posady ze stałymi płacami, nie podlegają, jak się samo przez się rozumie, co do tych płac, podatkowi zarobkowemu powszechnemu, lecz tylko podatkowi dochodowemu osobistemu a względnie pensyjnemu.

5) Jeżeli lekarz posiadający stopień akademicki utrzymuje zakład leczniczy i poświęca się wyłącznie temu zakładowi, należy go tutaj zaliczyć, jeżeli zaś wykonywa praktykę lekarską także gdzieinziej, zalicza się go pod 365.

Oddział trzeci:

K l a s y.	G r u p y.	R o d z a j e.
XXVI. klasa. Adwokaci, notaryusze, obrońcy w sprawach karnych itp. . (364)	—	—
XXVII. klasa. Zawody lekarskie ¹⁾ (365)	—	—
XXVIII. klasa. Literaci, dziennikarze i nauczyciele ²⁾ (366)	—	—
XXIX. klasa. Artyści: rzeźbiarze, malarze, kompozytorowie, muzycy itd. (367)	—	—

1) Porów. uwagi do grupy 360 i 361.

2) Porów. uwagi do grupy 360.

Spis abecadłowy przedsiębiorstw i zatrudnień.

Liczby w spisie abecadłowym przypisywane odpowiadają liczbom bieżącym „klasyfikacji“, tamże w nawiasach podanym, i tym sposobem wskazują właściwy rodzaj, a względnie grupę lub klasę, do których odnośne przedsiębiorstwo lub zatrudnienie ma być zgodnie z klasyfikacją zaliczone.

A.	Akwaryów handlarz	56	Antykwarz	303
Acetonu wyrób	Akwaryów wyrabiacz	56	Antykwarz, handlarz dzieł sztuki	303
Adamaszku fabryka	Alabasternik	17	Anyżu handlarz	322
Adresowe biuro	Alabastrowych towarów przeku-		Aparatów handlarz	297
Adresowych i wizytowych bile-	pień	293	Apretura	166
tów wyrabiacz	Albuminu fabryka	230	Apreturowych przedmiotów han-	
Adwokat	Albuminu wyrabiacz	230	dlarz	327
Aeronauta	Albumów fabryka	193	Apreturowych środków do skóry	
Afiszów roznosiciel	Alizarynu fabryka	238	wyrabiacz	241
Afinacyjny zakład	Alkaloidów wyrób	230	Apretury do skóry kupiec	327
Afiszowych czcionek drewnia-	Alpakowych towarów fabryka	67	Apretury do skóry wyrabiacz	241
nych wyrabiacz	Alpejskich kwiatów przekupień	289	Apreturzysta	166
Agatowego kamienia kupiec	Aluminiowych towarów wyrabiacz	61	Apteka	231
Agatowych koralii wyrabiacz	Alwy handlarz	320	Apteka domowa	231
Agatowych towarów kupiec	Alwy wyrabiacz	201	Aptekarz	231
Agatowych towarów wyrabiacz	Ałunowa garbarnia	116	Architekt	256
Agatu szlifierz	Ałunowego materiału wydoby-		Architekt i budowniczy	256
Agencja żeglugowa	wanie	229	Architektonicznych zdobin bla-	
Agencyjne i komisyjne przedsię-	Ałunu wyrabiacz	229	szanych wyrabiacz	56
biorstwo	Ałunu wyrób	229	Architektonicznych zdobin fa-	
Agent	Amerykański młyn	195	bryka	270
Agent asekuracyjny	Amoniaku fabryka	229	Architektonicznych zdobin gipso-	
Agent cłowy	Amoniaku kroplisto płynnego		wych wyrabiacz	270
Agent do interesów prywatnych	wyrób	229	Architektonicznych zdobin gli-	
Agent do kupna domów	Amoniaku wyrabiacz	229	nianych wyrabiacz	33
Agent giełdowy	Amunicyi i broni kupiec	296	Architektonicznych zdobin kupiec	291
Agent handlowy	Amunicyi przekupień	296	Architektonicznych zdobin stju-	
Agent handlowy i asekuracyjny	Amunicyjnych przedmiotów fa-		kowych wyrabiacz	270
Agent księgarski	bryka	251	Architektonicznych zdobin z ter-	
Agent piwny	Amunicyjnych przedmiotów wy-		rakoty wyrabiacz	33
Agent publiczny i prywatny	rabiacz	251	Argentanowych towarów fabryka	67
Agent stowarzyszenia chorobo-	Amunicyjnych przedmiotów ku-		Arkuszkowych obrazków fabryka	276
wego i pogrzebowego	piec	296	Armatury do pomp fabrykacya	75
Agent teatralny i muzyczny	Anatomicznych preparatów wy-		Arniki, paproci i korzonek prze-	
Agent ubezpieczeń	rabiacz	126	kupień	290
Agent winny	Andrutów piekarz	202	Artysta	367
Agent wychodźstwa	Anilinowych farb fabryka	238	Artysta muzyczny	367
Agraf fabryka	Aniliny fabryka	238	Artystyczno-przemysłowych przed-	
Akcydensowy drukarz	Anonsowe biuro	358	miotów kupiec	303
Akcyzy dzierżawca	Anonsowy pośrednik	358	Asbestowej mączki wyrabiacz	27
Akkordionów fabryka	Anonsowych tablic dzierżawca	358	Asbestowej papy dachowej wyra-	
Akkordowy przedsiębiorca	Anonsowych tablic przedsiębiorca	358	biacz	244
Akrobata	Anonsów i plakatów zakład	358	Asbestowej tektury wyrób	188
Aksamitnych i jedwabnych towa-	Antracenu fabryka	238	Asbestowej tkaniny wyrabiacz	54
rów wyrabiacz	Antychloru fabryka	229	Asbestowy młyn	27
Aksamitnych, jedwabnych i weł-	Antykarbonu wyrabiacz	230	Asbestowych towarów fabryka	17
nianych towarów kupiec	Antykwarz, księgarz	305	Asbestowych towarów wyrabiacz	17
Aksamitu fabryka	Antymonowa huta	12	Asekuracyjne towarzystwo	344
Aksamitu kupiec	Antyków handlarz	306	Asekuracyjny agent	345
Akumulatorów wyrabiacz	Antyków restaurator	306	Asfaltnik	261
Akuszerka	Antykwarnia	305	Asfaltowej papy dachowej fabryka	244
	Antykwarnia nut muzycznych	305	Asfaltownik	261

Asfaltu fabryka	244	Barchanu przyrządacz	166	Bawelny tkactwo	146
Asfaltu przekupień	292	Barwiczek fabryka	239	Bawelny tkacz	146
Asfaltu wyrabiacz	244	Barwistego obuwia sprzedawca .	313	Bawelny wyciskacz	130
Atleci	362	Barwników i wyciągu drzew far-		Bawidełek wyrabiacz	111
Atramentowych ołówków fabryka	240	bierskich wyrabiacz	239	Bazar	303
Atramentowych preparatów wy-		Barytovej bieli fabryka	239	Bazaltu łamy	15
rabiacz	241	Bawelniana przędza, fabryka pa-		Bazaltu sztucznego wyrabiacz .	22
Atramentu i czernidla wyrabiacz	241	sów z niej	150	Beczek malarz	278
Atramentu i farb pieczęciowych		Bawelniana przędza, fabryka pa-		Beczek na lód wyrabiacz	98
wyrabiacz	241	sów i powrozów z niej	150	Beczek naftowych przekupień .	301
Atramentu i farby do bielizny		Bawelniana przędza, przędzalnia		Beczek przekupień	301
wyrabiacz	241	i wyrób nici	144	Beczek windownik	348
Atramentu fabryka	241	Bawelnianej bielizny wyrabiacz .	170	Beczek wyciągacz	348
Atramentu skład	327	Bawelnianej przędzy kupiec . . .	309	Beczek wyrabiacz	98
Atramentu wyrabiacz	241	Bawelnianej przędzy równanie .	166	Beczkowych obręczy wyrabiacz .	98
Aukcyjne i komisyjne przedsię-		Bawelnianej przędzy wyrabiacz	144	Bednarski warsztat	98
biorstwo	336	Bawelnianej waty wyrabiacz . . .	143	Bednarskich towarów przekupień	301
Aukcyjny instytut	359	Bawelnianych i dzianych towarów		Bednarskiego drzewa przekupień	291
Austerya i szynk	225	kupiec	310	Bednarskich towarów fabryka .	98
Autograficznego papieru do prze-		Bawelnianych i korzennych towa-		Bednarz	98
drukowywania wyrabiacz .	190	rów sprzedawca	322	Bednarz beczkowy	98
Autograficznych i litograficznych		Bawelnianych i welnianych towa-		Bednarz do wielkich naczyń . . .	98
pras wyrabiacz	74	rów drukarz	167	Bejcy żelaznej fabryka	230
Autograficznych pras posiadacz .	276	Bawelnianych i welnianych towa-		Bejcy żelaznej wyrabiacz	230
Automatycznych przyrządów i		rów wyrabiacz	141	Benzoosowego kwasu fabryka .	236
silomierzów wyrób	74	Bawelnianych knotów fabryka .	147	Benzooinowego kwasu fabryka .	236
Automatycznych wag dla ludzi		Bawelnianych knotów wyrabiacz	147	Benzolu fabryka	238
utrzymywanie	338	Bawelnianych kołder kupiec . . .	309	Benzyny fabryka	236
Automatycznych zamykadeł do		Bawelnianych materyi drukarnia,		Benzyny rektyfikacya	236
drzwi wyrabiacz	74	farbiernia i apretura	167	Berchtesgadeńskich towarów i za-	
Autor	366	Bawelnianych materyi drukarz .	167	bawek wyrabiacz	100
		Bawelnianych materyi drukowa-		Berchtesgadeńskich towarów prze-	
		nych fabryka	167	kupień	300
		Bawelnianych nici wyrób	144	Berchtesgadeńskich towarów wy-	
		Bawelnianych odpadków darcie .	130	rabiacz	100
		Bawelnianych odpadków handlarz	328	Berlacy wyrabiacz	173
		Bawelnianych odpadków pracz .	130	Bessemera hula	41
		Bawelnianych odpadków pralnia	130	Bessemera zakład	41
		Bawelnianych odpadków prze-		Betonowej budowy przedsię-	
		dzalnia	145	biorca	261
		Bawelnianych tasiemek fabryka .	160	Betonowy murarz	22
		Bawelnianych towarów drukarz .	167	Betonowy robotnik	22
		Bawelnianych towarów fabryka .	146	Betonowych towarów fabryka .	22
		Bawelnianych towarów kupiec .	310	Betonu fabryka	22
		Bawelnianych towarów wyrabiacz	146	Bezwodnika kwasu siarczanego	
		Bawelnianych, welnianych i je-		fabryka	229
		dwabnych towarów wyra-		Bębnow fabryka	91
		biacz	155	Bębnow wyrabiacz	91
		Bawelniku i płótna kupiec	310	Białego ciasta piekarz	197
		Bawelny farbierz	166	Białego i czarnego chleba piekarz	197
		Bawelny i przędzy odpadków han-		Białego szycia wykonawca	170
		dlarz	328	Białej glinki dobywanie	25
		Bawelny i wełny kupiec	309	Białoskórnik	116
		Bawelny kupiec	309	Białych haftowanych towarów	
		Bawelny przędnik i niciarz	144	kupiec	314
		Bawelny przędzalnia	144	Białych i bieliznowych towarów	
		Bawelny strzelniczej fabryka . . .	251	wyrabiacz	170
		Bawelny tkacki faktor	146	Białych towarów fabryka	170

B.

Bagier	259
Bai fabryka	141
Bai wyrabiacz	141
Baletowy korrepetytor	360
Baloników gumowych przekupień	
(chodzący)	333
Balsamu fabryka	230
Bander wyrabiacz	150
Bank	339
Bankierskie przedsiębiorstwo . . .	339
Bankierskie przedsiębiorstwo z wy-	
łączeniem handlu papierami	339
Bankowe i komisowe przedsię-	
biorstwo	339
Bankowe i wekslowe przedsię-	
biorstwo	339
Bambusowych sprzętów wyra-	
biacz	103
Barchanu fabryka	146
Barchanu wyrabiacz	146
Barometrów wyrabiacz	84
Basen kąpielowy	361
Barakowa traktyernia i kantyna	226
Barchanu kutnerz	166

Białych towarów i bielizny wy- biacz	170	Bizuteryjnych i srebrnych towa- rów kupiec	294	Blaszanych zabawek wyrabiacz	56
Białych towarów kupiec	311	Bizuteryjnych towarów kupiec	294	Blaszanych zdobin architektoni- cznych wyrabiacz	56
Białych towarów wyrabiacz	170	Bizuteryjnych towarów fabryka	61	Blaszanych zwierciadel wyra- biacz	61
Bicykliów wyrabiacz	80	Bizuteryjnych towarów wyrabiacz	61	Blaszek listkowych fabryka	66
Biczów wyrabiacz, siodlarz i ry- marz	121	Bizuteryjnych towarów z metali szlachetnych wyrabiacz	65	Blaszek listkowych kowalnia	66
Biczów wyrabiacz	121	Bizuteryjnych towarów z nieszla- chetnych metali wyrabiacz	61	Blaszek listkowych wykuwacz	66
Biczysk drewnianych wyrabiacz	111	Blach przewierconych fabryka	54	Blaszek listkowych wyrabiacz	66
Biczysk fabryka	111	Blacharskich towarów fabryka	56	Blaszkowego srebra fabryka	66
Biczysk przekupień	301	Blacharskich towarów wyrabiacz	56	Blaszkowego złota fabryka	66
Biczysk wyrób	111	Blacharz	56	Blaszkowego złota i srebra fa- bryka	66
Biegły	359	Blacharz budowlowy	56	Blicharskich środków fabryka	229
Bieliznowej konfekcyi kupiec	311	Blacharz galanteryjny	56	Blicharstwo	166
Bieliznowych towarów kupiec	311	Blacharz i druciarz	56	Blicharz, farbierz i apreturzysta	166
Bielizny bawelnianej wyrabiacz	170	Blachowa i wymiarowa walco- wnia	41	Blicharz i apreturzysta	166
Bielizny czyszczenia zakład	185	Blachowa walcownia	41	Blicharz i farbierz	166
Bielizny czyściciel	185	Blachownia stali	41	Bloków fabryka	74
Bielizny fabryka	170	Blachowy kowal	49	Błamowych i futrzanych towa- rów fabryka	178
Bielizny i białych towarów ku- piec	311	Blachowy ślusarz	49	Błamowych towarów fabryka	178
Bielizny i drobiazgów przekupień	170	Blachy malarz	71	Błamów farbierz	178
Bielizny i modnych towarów ku- piec	311	Blachy (miedzianej, mosiężnej itd.) wyrabiacz	57	Błamów i skór kupiec	290
Bielizny i towarów dzianych wy- rabiacz	170	Blachy mosiężnej i takichże rur wyrabiacz	57	Błamów i welny kupiec	290
Bielizny konfekcyja	170	Blachy (żelaznej) wyrabiacz	41	Błamów kupiec	290
Bielizny kupiec	311	Blankfeksu fabryka	239	Bławatnych i kolonialnych towa- rów, żywności i wina handel	322
Bielizny szwalnia	170	Blaszanego i lanego emaliowa- nego naczynia kupiec	295	Bławatnych towarów kramarz	310
Bielizny szytej fabryka	170	Blaszanego i żelaznego naczynia kupiec	295	Bławatnych towarów kupiec	310
Bielizny wdziawalnej i pościelo- wej szytej fabryka	170	Blaszanego kuchennego naczy- nia fabryka	46	Bławatnych towarów resztek ku- piec	310
Bielizny wdziawalnej szytej wy- rób	170	Blaszanego naczynia kupiec	295	Blonek do klepania złota wyra- biacz	209
Bielizny wyrabiacz	170	Blaszanych flaszek wyrabiacz	56	Błotnych i mineralnych kąpiel przedsiębiorstwo	361
Bielizny wyrabiacz i naprawiacz	170	Blaszanych i mosiężnych towa- rów kupiec	295	Błyszczącej skrobii wyrabiacz	199
Bielizny wyrób	170	Blaszanych i oliwianych towa- rów wyrabiacz	64	Błyszczących czernidel wyrabiacz	241
Bilardowego sukna latacz	169	Blaszanych i skórzanych towa- rów lakiernik	71	Boa fabryka	178
Bilardowego sukna naciągacz	169	Blaszanych i szklanych towa- rów kupiec	295	Boa wyrabiacz	178
Bilardowy stolarz	103	Blaszanych i sklanych towarów przekupień	295	Bobbinetów fabryka	162
Bilardowych kul fabryka	111	Blaszanych opakowań fabryka	56	Bobbinetów i koronek fabryka	162
Bilardu przedsiębiorca	362	Blaszanych opakowań wyrabiacz	56	Boltusznik	115
Biletów wstępu sprzedawca	359	Blaszanych pieców wyrabiacz	49	Bookmaker	359
Biletów z powinszowaniem wy- rabiacz	276	Blaszanych rur wyrabiacz	56	Boraksu mieszanin wyrób	230
Biszkoptów i sucharków kupiec	202	Blaszanych towarów fabryka	56	Bosman do wyładowania okrę- tów i pakownik	349
Biszkoptów kupiec	320	Blaszanych towarów kupiec	295	Bramowy stolarz	102
Bięto drobiu przekupień	316	Blaszanych towarów lakiernik	71	Britania metal, fabryka towarów z niego	62
Bitumicznego lúpku destylacya	236	Blaszanych towarów lakirowa- nych fabryka	56	Brokatowych towarów fabryka	134
Biuro adresowe	358	Blaszanych towarów kupiec	295	Brokatu wyrabiacz	134
Biuro anonsowe	358	Blaszanych towarów lakiernik	71	Bromu i sinku potażu przetwo- rów fabryka	230
Biuro budowniczo-techniczne	256	Blaszanych towarów wyrabiacz	56	Bromu przetworów fabryka	230
Biuro gazetowe	307	Blaszanych zabawek fabryka	56	Broni wyrabiacz	74
Biuro techniczne	256	Blaszanych zabawek kupiec	295	Broni fabryka	76
Biuro wywiadowcze	358				
Biustów (dla konfekcyonistów) wyrabiacz	194				
Bizmutowa łuła	12				
Bizuternik szklany	38				

Broni i amunicji fabryka	76	Budowlanych materyałów prze-	kupień	291	Cebnli przekupień	317
Broni i amunicji kupiec	296	Budowlanych materyałów wodo-	trwałych wyrabiaacz	244	Cegielnia	28
Broni i strzelb kupiec	296	Budowli cywilnych stawianie		255	Cegielek (briquettes) fabryka	233
Broni kolnej fabryka	76	Budowli wodnych przedsiębiorca		255	Cegiel ogniotrwałych wyrabiaacz	32
Broni kolnej i siecznej fabryka	76	Budownicze towarzystwo		255	Cegiel przekupień	293
Broni kolnej i siecznej wyrabiaacz	76	Budowniczy		258	Cegiel szamotowych i cementu	
Broni kupiec	296	Budowniczy i inżynier		258	kupiec	293
Broni ryłownik	70	Budowniczy i majster murarski		258	Cegiel wyrabiaacz	28
Broni wyrabiaacz	76	Budowniczy inżynier		256	Ceglarz	28
Broni zestawiaacz	76	Budulcowego materyału drewnia-	nego przekupień	291	Celluloidu fabryka	111
Bronzowniczych i srebrzownic-		Budulcowych i surowych mate-	ryałów przekupień	292	Cellulozy fabryka	187
zych towarów wyrabiaacz	65	Buduleu przekupień		291	Cellulozy i sulfitu wyrabiaacz	187
Bronzowniczych towarów wyra-		Budynków i ruchomości ubezpie-	czenie od pożarów, zakład	344	Cellulozy wyrabiaacz	187
biaacz	61	Bukowego lubu wyrabiaacz		96	Cementowanego marglu wyra-	
Bronzowych farb fabryka	239	Bulionu w tabliczkach wyrabiaacz		211	biaacz	21
Bronzowych pajaków wyrabiaacz	61	Bulek przekupień		319	Cementowego wapna wypalacz	21
Bronzowych towarów pospoli-		Burakowej kawy fabryka		205	Cementowej tektury fabryka	22
tych fabryka	61	Burakowej mąki wyrabiaacz		205	Cementownik	22
Bronzowych towarów przednich		Buraków suszarnia		205	Cementowy robotnik	22
fabryka	61	Bursztynowych towarów fabryka		110	Cementowych, betonowych i stju-	
Bronzowych towarów wykonawca	61	Bursztynu tokarz		110	kowych towarów fabryka	22
Bronzowych towarów wyrabiaacz	61	Burzących napojów fabrykacya		221	Cementowych cegieł wyrabiaacz	22
Bronzu i mosiądzu odlewacz	61	Burzącego wina fabryka		219	Cementowych i gipsowych towa-	
Bronzu odlewacz	61	Burzącego wina piwniczne go-	spodarstwo	219	rów fabryka	22
Brosz z miazgi papierowej wyra-		Butów czyściciel		356	Cementowych płyt dachowych	
biaacz	194	Bydłęcego proszku wyrabiaacz		230	wyrabiaacz	22
Broszek szklanych przekupień	293	Bydłęcej paszy przekupień		290	Cementowych płyt kupiec	203
Browar	323	Bydłęcej szerści przekupień		290	Cementowych płyt wyrabiaacz	22
Browar parowy	214	Bydłęcej targowicy kasyer		337	Cementowych rur i płyt wyra-	
Browarnych przedmiotów kupiec	296	Bydłęcej targowicy sensal		337	biaacz	22
Browarnych urządzeń fabryka	74	Bydłęcy rzeźnik		207	Cementowych towarów fabryka	22
Brukarz	261	Bydłęcy wykościciel		207	Cementowych towarów kupiec	293
Brukarz, asfaltnik i betonista	261	Bydła handlarz		287	Cementowych towarów wyrabiaacz	22
Brukarz i asfaltnik	261	Bydła i koni handlarz		287	Cementu drzewnego wyrabiaacz	244
Brukowca wyrabiaacz	17	Bydła i płodów handlarz		287	Cementu fabryka	21
Bruku gladziciel	261	Bydła i płodów zwierzęcych han-	dlarz	287	Cementu kupiec	292
Brunatnego węgla przekupień	291	Bydła i siana handlarz		287	Cementu odlewnik	22
Brzegowy zawiadowca	351	Bydła stręczyciel		337	Cementu odlewnik sztuczny	22
Brzeszczotowy kowal	43	Bydła tuczenie		6	Cementu wyrabiaacz	21
Brzeszczotów do wyrobu drutu		Bydła tuczyciel		6	Cenzor	359
drzewnego wyrabiaacz	43				Ceramicznych wyrobów fabryka	30
Brzuchomowca	362				Ceraty fabryka	122
Brzytew obciążacz	69				Ceraty i ledertuchu fabryka	122
Bud wynajemca	357				Ceraty sukiennej kupiec	302
Budowlanego wapna i gipsu przy-					Ceraty wyrabiaacz	122
rzadzanie	19				Ceraty wyrób	122
Budowlany blacharz	56				Cerezynowych towarów fabryka	236
Budowlany i kunsztowy ślusarz	49				Cerezynu blielarnia	236
Budowlany i sprzętowy stolarz	102				Cerezynu fabryka	236
Budowlany przedsiębiorca	255				Cerezynu i towarów cerezyno-	
Budowlany rysownik	256				wych fabryka	236
Budowlany stolarz	102				Cerownik kunsztowy	171
Budowlany ślusarz	49				Cerownik sukna	166
Budowlanych kamieni przekupień	292				Cewek fabryka	111
Budowlanych materyałów doby-					Cewek wyrabiaacz	111
wanie	24				Chemiczna czyszczalnia	185
Budowlanych materyałów glinia-					Chemiczna fabryka	229
nych wyrób	28				Chemiczna pralnia	185
					Chemiczne laboratorium	230

U.

Cacek rzeźbionych z drzewa i in-	nnych materyałów wyrabiaacz	111
Cacek, towarów galanteryjnych	i plastycznych obrazków	
z metalu wyrabiaacz		61
Cacek, towarów galanteryjnych	i plastycznych wizerunków	
ze skóry wyrabiaacz		120
Caput mort fabryka		239
Cebrzyków wyrabiaacz		98

Chemiczno-farmaceutycznych	Chłopskich towarów kramarz	Ciesielski podmajstrzy
płodów fabryka	Chłopskich towarów przekupień 330	Ciesielstwo
Chemicznych farb wyrabiacz	Chłopskiego obuwia przekupień	Cieśla
Chemicznych płodów fabryka	Chłopskiej odzieży kupiec	Ciężarków wagowych wyrabiacz
Chemicznych płodów kupiec	Chmielowego handlu pośrednik	Ciężarków wkładanych fabryka
Chemicznych wytworów, farb	Chmielu i płodów przekupień	Ciężarowa żegluga
i penzli kupiec	Chmielu i płodów surowych prze-	Ciężarowy wóz
Chemicznych wytworów kupiec	kupień	Ciężarowych wind fabryka
Chemik	Chmielu przekupień	Ciężaru dowoziciel
Chininy fabryka	Chmielu siarkarnia	Ciżenkarz
Chińskich towarów kupiec	Chodnikowych kamieni fabryka	Cłowy agent
Chińskie srebro, fabryka towa-	Cholew do obuwia wyrabiacz	Cmentarzowy ogrodnik
rów z niego	Chomał wyrabiacz	Cukierków fabryka
Chińskie srebro, kupiec przybo-	Chorągwi i przedmiotów dekora-	Cukierniczego pieczywa sprze-
rów z niego	cyjnych wypożyczacz	dawca
Chińskie srebro, kupiec towarów	Chorągwi wypożyczalnia	Cukierniczych towarów kupiec
z niego	Chorobowego i pogrzebowego	Cukierniczych towarów sprze-
Chirurg	stowarzyszenia agent	dawca
Chirurgiczna oficyna	Chorobowego i pogrzebowego	Cukierniczych wyrobów i mydła
Chirurgicznych narzędzi i obwią-	stowarzyszenia kasyer	kupiec
zek wyrabiacz	Chorych pielęgowania zakład	Cukierniczych wyrobów i mydła
Chirurgicznych narzędzi kupiec	Chorych stołowanie	przekupień
Chirurgicznych narzędzi wyra-	Chorym pożywienia dostarcza-	Cukierniczych wyrobów kupiec
biacz	jący	Cukierniczych wyrobów przeku-
Chirurgicznych obwiązek kupiec	Chromianów wyrób	pień
Chleba dostawca	Chromofotograficzny zakład	Cukiernik
Chleba fabryka	Chromolitograficzny zakład	Cukrowego kwasu wyrabiacz
Chleba i bułek przekupień	Chromowego kwasu wyrób	Cukrownia
Chleba i jarzyny przekupień	Chromowej żółcieni wyrób	Cukrowniczych urządzeń fabryka
Chleba i towarów piekarskich	Chronometrów fabryka	Cukrowych buraków suszarnia
sprzedawca	Chróstu przekupień	Cukrowych buraków suszenia za-
Chleba, owoców południowych	Chrzanu przekupień	kład
i kielbas sprzedawca	Chrześcijańskich przyborów nau-	Cukrowych towarów fabryka
Chleba piekarz	kowych kupiec	Cukrowych towarów kupiec
Chleba przekupień	Chrzestnych listów kupiec	Cukrowych towarów, pierników
Chleba roznosiciel	Chusteczek kupiec	i miodu tureckiego handel
Chleba sprzedawca	Chusteczek na głowę kupiec	Cukrowych wyrobów fabryka
Chleba wiejskiego wyrabiacz	Chustek na szyję fabryka	Cukrowych wyrobów kupiec
Chlewniej trzody handlarz	Chustek na szyję i czepków wy-	Cukru buraczanego fabryka
dlarz	rabiacz	Cukru gronowego wyrabiacz
Chlewniej trzody rzeźnik	Chustek na szyję kupiec	Cukru i kawy kupiec
Chlewniej trzody tuczenia zakład	Chustek na szyję wyrabiacz	Cukru i kawy sprzedawca
Chlorku potażu fabryka	Chustek zimowych tkalnia	Cukru, kawy i korzeni handel
Chlorku potażu i chloroformu fa-	Chusteczek z wełny owczej i lek-	Cukru, kawy i owoców południo-
bryka	kich materyj z wełny gręplo-	wych handel
Chlorku wapna fabryka	wej i czesanej wyrabiacz	Cukru kupiec
Chlorku wapna i innych biclidel	Chusteczek z wełny owczej tkal-	Cukru rafinerya
fabryka	nia	Cwelichu konopnego wyrabiacz
Chlorniku cyny (Pinksalz) wyrób	Chwywanie żab, salamander, mo-	Cwelichu lnianego wyrabiacz
Chloroformu, alkoholu, siarki,	tyli i chrząszczów	Cwelichu na worki wyrabiacz
esencji i octu fabrykacja	Ciast piekarz	Cybuchów tokarz
Chloroformu fabryka	Ciastowych towarów fabryka	Cybuchów wiśniowych producent
Chłodnic fabryka	Ciastowych towarów kupiec	Cydru wyrabiacz
Chłopska traktynia i szynk	Ciastowych towarów wyrabiacz	Cyfr metalowych wyrabiacz
Chłopskich czapek futrzanych	Cieląt handlarz	Cyfr plastycznych z tektury wy-
wyrabiacz	Cielęcych skórek handlarz	rabiacz
Chłopskich materiałów przeku-	Cienkiego drutu wyciągacz	Cytr wyrabiacz
pień	Cierlic i młocarni wypożyczacz	Cygarniczek drewnianych wyra-
	Ciesielski majster	biacz

Cygarniczek na papierosy fabryka	194	Czarnoleskich zegarów wyrabiaacz	86	Ćwiekownik	51
Cygarniczek na papierosy (papierowych) wyrabiaacz	194	Czasu mierzenia narzędzi fabryka	86	Ćwieków i gwoździ kupiec	295
Cygarniczek papierowych na papierosy wyrabiaacz	194	Cząstkowy handel	330	Ćwieków kupiec	295
Cygarniczek papierowych wyrabiaacz	194	Czepaków fabryka	182	Ćwieków szweskich wyrób na zimno	51
Cykoryi fabryka	205	Czepaków włóczkowych kupiec	311	Ćwieków, szrub i nitów wyrabiaacz	51
Cykoryi i buraków suszarnia	205	Czepaków wyrabiaacz	182	Ćwieków wyrabiaacz	51
Cykoryi i surogatów kawy fabryka	205	Czernic i żórawin przekupień	317		
Cykoryi przekupień	290	Czernidla do obuwia fabryka	241		
Cykoryi suszarnia	205	Czernidla do obuwia wyrabiaacz	241		
Cykoryi wyrób	205	Czernidla do skóry fabryka	241		
Cymbalów fabryka	91	Czernidla do skóry wyrabiaacz	241		
Cymbalów wyrabiaacz	91	Czernidla i zapalek przekupień	327		
Cynfolii wyrabiaacz	62	Czerwieni angielskiej, caput mort i okru fabryka	239		
Cynkowa huta	12	Czerwieni angielskiej fabryka	239		
Cynkowego drutu wyrób	63	Czerwonoskórnik	115		
Cynkowego wityolu fabryka	229	Czesadel naprawa	74		
Cynkowej bieli fabryka	239	Czesadel wyrabiaacz	74		
Cynkowej bieli wyrabiaacz	239	Czesanie przędziw i tkanin	166		
Cynkowej blachy galwanizator	73	Czesanie wełny surowej	128		
Cynkowej blachy walcownia	63	Części składowych machin do szycia wyrabiaacz	74		
Cynkowych towarów fabryka	63	Członków sztucznych fabryka	87		
Cynkowych towarów wyrabiaacz	63	Czochraczów i machin do czyszczenia kupiec	296		
Cynkowych zdobin architektonicznych fabryka	63	Czochralnia wełny	131		
Cynkowych zdobin odlewacz	63	Czokolady fabryka	201		
Cynku szmelcerz	63	Czokolady sprzedawca	320		
Cynku walcownia	63	Czokolady wyrabiaacz	201		
Cynku wytrawiacz	274	Czolen i gondoli kierownik	351		
Cynobru fabryka	239	Czolen i łódek wyrabiaacz	82		
Cynkograf	274	Czolen przekupień	296		
Cynowych piszczałek organowych wyrabiaacz	90	Czolen przytrzymywacz	352		
Cynowych towarów fabryka	62	Czolenek tkackich wyrabiaacz	74		
Cynowych zabawek fabryka	62	Czolen wynajemca	357		
Cynowych zabawek wyrabiaacz	62	Czolen wyrabiaacz	82		
Cyny odlewacz	62	Czopów beczkowych wentylowych wyrabiaacz	100		
Cyny rafinator	62	Czopów do beczek wyrabiaacz	100		
Cyrku posiadacz	362	Czopów i kurków wyrabiaacz	100		
Cyrulik	186	Czopów wyrabiaacz	100		
Cytr kupiec	299	Czopów, zatyczek i leszczynowego hubu wyrabiaacz	100		
Cytronu dębowego przetworów fabryka	239	Czosnku przekupień	317		
Cytryn kupiec	321	Czubów z włosów fabryka	184		
Cytrynowego kwasu wyrób	230	Czyszczalnia chemiczna	185		
Cytrzysta	362	Czyszczalnia odpadków juty	130		
Cywilny geometra	257	Czyszczącego proszku przekupień	327		
Cywilny geometra i inżynier leśny	257	Czyszczeni bielizny zakład	185		
Cywilny inżynier	256	Czyszczeni zakład	273		
Cyzeler	70	Czyszczeni okien gablotowych i mieszkaniowych	273		
Czapek futrzanych chłopskich wyrabiaacz	178	Czyściciel bielizny	185		
Czapek kupiec	314	Czyściciel butów	356		
Czapek wschodnich wyrabiaacz	180	Czyściciel kominów	271		
Czapnik	178	Czyściciel pokoi	273		
Czarnego chleba piekarz	197	Czyściciel rzeczy subtelných	185		
Czarnego pieczywa wyrób	197	Czyściciele sącnic do piwa	356		
		Czyściciel kanałów	272		

D.

Dachowego łupku wyrabiaacz	17
Dachowej papy asbestowej wyrabiaacz	244
Dachowej papy asfaltowej wyrabiaacz	244
Dachowej papy fabryka	244
Dachowej papy kamiennej wyrabiaacz	244
Dachowej papy wyrabiaacz	244
Dachowej piłśni wyrabiaacz	244
Dachów pokrywacz cementem drzewnym	263
Dachów pokrywacz dachówką	265
Dachów pokrywacz dachówką i łupkiem	265
Dachów pokrywacz papą	265
Dachów pokrywacz słomą	265
Dachów pokrywacz trzcina	265
Dachów pokrywacz słomą i łupkiem	265
Dachówek kupiec	293
Dachu pokrywacz	265
Damski krawiec	172
Damskich kapeluszy i czepków fabryka	182
Damskich kapeluszy fabryka	182
Damskich kapeluszy wyrabiaacz	182
Damskich konfekeji przedsiębiorstwo	172
Damskich modnych towarów kupiec	314
Damskich płaszczów fabryka	172
Damskich płaszczów kupiec	314
Damskich sukien konfekeja	172
Damskich sukien fabryka	172
Damskich sukien pracownia	172
Damskich sukien wyrabiaacz	172
Damskich włosów treflenia nauka	360
Damskiej krawiecczyny warsztat	172
Daszków do czapek fabryka	121
Daszków do czapek przykrawacz	121
Daszków do czapek wyrabiaacz	121
Dekatyзатор	166
Dekatyowania zakład	166
Dekoracyjny malarz	268
Dekoracyjnych przedmiotów sprzedawca	304
Dekoracyjnych przedmiotów wynajemca	357

Dekoracyjnych przedmiotów wypożyczalnia	357	Domowych i kuchennych sprzętów wyrabiacz	100	Drewnianych i galanteryjnych towarów wyrabiacz	111
Dekorator	169	Domowych telegrafów elektrycznych wyrabiacz	83	Drewnianych kolków wyrabiacz	96
Dekstryny fabryka	199	Domów administrator	359	Drewnianych, kościanych i kamiennych towarów kupiec	302
Den drewnianych wyrabiacz	106	Domów kupna agent	359	Drewnianych liter plakatowych wyrabiacz	111
Dentysta	88, 365	Domów kupna stręczyciel	359	Drewnianych materiałów przekupień	291
Dentysta lekarz	88, 365	Domów zawiadawca	359	Drewnianych modeli wyrabiacz	105
Dentystyczny technik	88	Dorożek posiadacz	347	Drewnianych naczyń przekupień	301
Dentystycznych techników szkoła	360	Dostawca	330	Drewnianych narzędzi wyrabiacz	100
Desek i gontów wyrabiacz	100	Drabin i koziolków wyrabiacz	100	Drewnianych obręczy wyrabiacz	100
Desek przekupień	291	Dragantów fabryka	201	Drewnianych pantofli wyrabiacz	100
Deseniowych kart odbijacz	279	Drapaczek części składowych wyrabiacz	74	Drewnianych pieńków wyrabiacz	111
Deseniowych kart odbijaczka	279	Drapaczek fabryka	74	Drewnianych i plecionych towarów przekupień	301
Destylator	215	Drapaczek wyrabiacz	74	Drewnianych podpiętków wyrabiacz	100
Dewocyjnych przedmiotów kupiec	303	Drelichu kupiec	310	Drewnianych pudełek fabryka	100
Dębnicy garbarskiej stępa	92	Drenowy technik	257	Drewnianych pudełek wyrabiacz	100
Dębnicy i galasu przekupień	290	Drenowych rur fabryka	29	Drewnianych ram wyrabiacz	104
Dębnicy kruszenie, machin do tego posiadacz	92	Drenów zakładacz	259	Drewnianych sikawek wyrabiacz	74
Dębnicy wyciągu fabryka	230	Drew drobnych przekupień	291	Drewnianych snycerskich towarów przekupień	303
Dębnicy wyrabiacz	92	Drew (na wiązki) sprzedawca objezdny	334	Drewnianych szpuntów przekupień	301
Dębniczy młyn	92	Drew pociętych wyrabiacz	93	Drewnianych sztyftów fabryka	96
Dębniczy młyn i stępa	92	Drew rozrębowania zakład	93	Drewnianych sztyftów wyrabiacz	96
Dętego szkła huta	35	Drew wyrabiacz	93	Drewnianych tablic szkolnych wyrabiacz	100
Dętego szkła malarz	39	Drewnianego drutu fabryka	96	Drewnianych towarów i oselek przekupień	301
Dętego szkła sprzedawca	293	Drewnianego drutu wyrabiacz	96	Drewnianych towarów i sprzętów gospodarskich przekupień	301
Dętego szkła szlifiernia i polerownia	36	Drewnianego łubu wyrabiacz	96	Drewnianych towarów, oselek i gąbek przekupień	301
Dętek i stopu oprawiacz	38	Drewnianego obuwia i podstawek wyrabiacz	100	Drewnianych towarów i warzywa przekupień	317
Dętek kramarz	293	Drewnianego obuwia przekupień	313	Drewnianych towarów przekupień	301
Dętek nawlekacz	38	Drewnianego obuwia wyrabiacz	100	Drewnianych towarów wyrabiacz	100
Dętek oprawiacz	38	Drewniano-galanteryjnych towarów fabryka	111	Drewnianych trumien wyrabiacz	103
Dętek przekupień	293	Drewniano-galanteryjnych towarów wyrabiacz	111	Drewnianych widel wyrabiacz	100
Dętek szklanych wyrabiacz	38	Drewnianych bron wyrabiacz	96	Drewnianych zabawek przekupień	303
Dętkarz	38	Drewnianych cewek fabryka	111	Drewnianych zabawek wyrabiacz	111
Dętych drewnianych instrumentów wyrabiacz	91	Drewnianych cewek wyrabiacz	111	Drewnianych zatyczek wyrabiacz	100
Dętych i strunowych instrumentów fabryka	91	Drewnianych cygarniczek do papierosów wyrabiacz	111	Drewnianych zdobim architektonicznych wyrabiacz	112
Dętych instrumentów fabryka	91	Drewnianych cygarniczek wyrabiacz	111	Drobieu bitego przekupień	316
Dętych instrumentów wyrabiacz	91	Drewnianych czopów tokarz	100	Drobieu i jaj przekupień	317
Dętych i smyczkowych instrumentów wyrabiacz	91	Drewnianych den przekupień	301	Drobieu i ogrodowin przekupień	317
Dętkowy hafciarz	163	Drewnianych fajek wyrabiacz	111	Drobieu, jaj i masła przekupień	317
Diorama	362	Drewnianych fajek wyrzynacz	111	Drobieu, owoców i jarzyn przekupień	317
Dłubaczek fabryka	100	Drewnianych firanek i żaluzji wyrabiacz	102	Drobieu pasienia zakład	6
Dom gościnny	225	Drewnianych firanek wyrabiacz	102	Drobieu przekupień	316
Dom obłąkanych	361	Drewnianych form wyrabiacz	103	Drobieu tuczenia zakład	6
Dom zajezdny	225	Drewnianych, galanteryjnych i blacharskich towarów kupiec	303		
Dom zdrowia	361	Drewnianych grabi i widłów wyrabiacz	100		
Domino gry fabryka	111	Drewnianych grabi wyrabiacz	100		
Domino gry wyrabiacz	111	Drewnianych guzików przekupień	303		
Domowa apteka	231				
Domowy młyn	195				
Domowy potiechoch wyrabiacz	161				
Domowych dzwonek elektrycznych wyrabiacz	83				

Drobru żywego przekupień	316	Drukarnia	275	Drułu złotego wyrabiacz	68
Drobnych i cukierniczych towarów zakład	322	Drukarnia handlowa	275	Drułu żelaznego kupiec	295
Drobnych i cukrowych towarów kupiec	322	Drukarnia i litografia	275	Drułu żelaznego, pokostu, farb i koszul handel	330
Drobnych i galanteryjnych towarów kupiec	303	Drukarnia ręczna tkanin	167	Drułu żelaznego wyrabiacz	51
Drobnych i korzennych towarów kupiec	322	Drukarnia tkanin	167	Drwał	93
Drobnych i lnianych towarów, tudzież białizny kupiec	310	Drukarnia typów	275	Drzazg wyrabiacz	96
Drobnych towarów galanteryjnych kupiec	293	Drukarskich blatów fabryka	74	Drzew owocowych przekupień	290
Drobnych towarów handel w związku z innym handlem	314	Drukarskich i litograficznych przyrządów kupiec	296	Drzew przekupień	290
Drobnych towarów i białizny kupiec	314	Drukarskich pras wyrabiacz	75	Drzew szkółka	4
Drobnych towarów kupiec	303	Drukarskich walców fabryka	74	Drzewa bednarskiego przekupień	291
Drobnych towarów optycznych kupiec	297	Drukarskich walców wyrabiacz	74	Drzewa, desek i gałóg przekupień	291
Drobnych towarów, przyborów pisarskich i książek do nabożeństwa kupiec	304	Drukarskiego czemnidła fabryka	239	Drzewa do wyrobu kupiec	291
Drobnych towarów żelaznych fabryka	52	Drukarskiego czemnidła wyrabiacz	239	Drzewa drobny handel	291
Drogerii handel w związku z innym handlem	326	Drukarstwo sztuczne	276	Drzewa formowanego kupiec	291
Drogerii kupiec	327	Drukarz akcydensowy	275	Drzewa giętego wyrób	104
Drogerii młyn	230	Drukarz koloryzujący	276	Drzewa handel (dostawa i ładowanie pniaków)	291
Drożdży kupiec	322	Drukarz książek	275	Drzewa hurtownik	291
Drożdży prasowanych przekupień	322	Drukarz materyi	167	Drzewa i desek przekupień	291
Drożdży sztucznych fabryka	215	Drukarz tkanin	167	Drzewa i kor garbarskich przekupień	291
Drożdży warzelnik	215	Druków i gazet sprzedawca	307	Drzewa i kości snycerz	112
Drożdży wyrabiacz	215	Druków sprzedawca	305	Drzewa i ogrodowin przekupień	291
Dróżnik	259	Drumli wyrabiacz	91	Drzewa i tarcie przekupień	291
Dróg budowy przedsiębiorca	255	Drutarnia	51	Drzewa i trzciny tkacz	106
Dróg czyszczenia przedsiębiorca	255	Drutownik	54	Drzewa i wapna przekupień	291
Drucianej liny przędnik	51	Drutownik, cienki drut wyrabiający	53	Drzewa i węgla przekupień	291
Drucianej tkaniny fabryka	54	Drutownicy tkacz	54	Drzewa i węgla drzewnych przekupień	291
Drucianych krat fabryka	54	Drutów do pończoch wyrabiacz	53	Drzewa jałowcowego przekupień	291
Drucianych lin fabryka	51	Drutów miedzianych odosobnionych wyrabiacz	83	Drzewa kupiec	291
Drucianych lin wyrabiacz	51	Drutów odosobnionych, kablii towarów pasamoniczych wyrabiacz	83	Drzewa materiałowego kupiec	291
Drucianych materaców fabryka	54	Drutów odosobnionych, kablii towarów pasamoniczych wyrabiacz	83	Drzewa na czołna przekupień	291
Drucianych materaców wyrabiacz	54	Drutów cienkiego i ćwieków wyrób	51	Drzewa napawalnia	95
Drucianych siatek i spodków łózkowych wyrabiacz	54	Drutu cienkiego miedzianego, mosiężnego, pakfongowego i tombakowego wyrób	57	Drzewa opałowego kupiec	291
Drucianych siatek i wkładek łózkowych wyrabiacz	54	Drutu cienkiego wyrób	51	Drzewa opałowego przekupień	291
Drucianych sprężyn wyrabiacz	51	Drutu drewnianego na zapalki fabryka	96	Drzewa opałowego rozdrabniania zakład	93
Drucianych szcetek wyrabiacz	125	Drutu drewnianego na zapalki fabryka	96	Drzewa opałowego sprzedawca	291
Drucianych towarów kupiec	295	Drutu drewnianego na zapalki heblownik	96	Drzewa rąbanego wyrabiacz	93
Drucianych towarów wyrabiacz	54	Drutu drewnianego na zapalki wyrabiacz	96	Drzewa rębacz	93
Druciarz garnków w stałym zakładzie przemysłowym	54	Drutu leońskiego i towarów z niego wyrabiacz	68	Drzewa spedytor	336
Druciarz (w stałym zakładzie przemysłowym)	54	Drutu miedzianego wyrabiacz	57	Drzewa splawiacz	352
Druciarz do kotłów	284	Drutu oprzędzacz	158	Drzewa sprzedawca	291
Druciarz wędrowny	284	Drutu oprzędzonego wyrabiacz	158	Drzewa sprzedawca (w stałym lokalu)	291
Drukarni przedsiębiorca	275	Drutu pobielacz	62	Drzewa szlifiernia	187
		Drutu splatacz	54	Drzewa tkalnia	106
		Drutu tkacz i splatacz	54	Drzewnego przemysłu stowarzyszenie	93
		Drutu walcownia	41	Drzewnego szlifu fabryka	187
		Drutu wyrób	51	Drzewnej mąki wyrabiacz	93
		Drutu złotego i srebrnego wyrabiacz	68	Drzewnej tektury fabryka	188
		Drutu złotego i srebrnego fabryka	68	Drzewnej tektury wyrób	188
				Drzewnej wełny wyrabiacz	96
				Drzewnika i tektury wyrabiacz	188

Drzewnych i leśnych nasion przekupień	290	Emalii i szkliva fabryka	27	Faktor handlowy	330	
Drzewnych nasion przekupień	290	Emaliowanego naczynia kuchennego fabryka	46	Faktorów tkackich dostawca	155	
Drzewnych węgla preparowanych wyrób	232	Emaliowania towarów glinowych zakład	27	Faktorya tkacka	155	
Drzewnych węgla przekupień	291	Emaliowanych towarów żelaznych wyrabiacz	46	Farb brązowych fabryka	239	
Drzewnych węgla wypalacz	232	Emalista żelaza	46	Farb chemicznych wyrabiacz	239	
Drzeworytnik	274	Emaliści	70	Farb do malowania na szkle i po- złoty lśniącej wyrabiacz	239	
Drzwi, okien i podłóg fabryka	102	Emaliści towarów szklanych i metalowych	70	Farb do miki fabryka	239	
Dusz żelazkowych kowal	43	Emaliści żelaza	46	Farb do szkła i porcelany wyrabiacz	239	
Dyamentów dla szklarzy wyrób	43	Esencji eterycznych wyrabiacz	248	Farb i oleju kupiec	327	
Dyamentów oprawiacz	65	Esencji fabryka	217	Farb kupiec	327	
Dyamentów szlifierz	18	Esencji i likworów wyrabiacz	217	Farb, laki i pokostu wyrabiacz	243	
Dym pochłaniających przyrządów fabryka	75	Esencji i olejków eterycznych kupiec	327	Farb lśniących metalicznych wyrabiacz	239	
Dynamitu fabryka	251	Esencji sprzedawca	327	Farb lśniących nie metalicznych wyrabiacz	239	
Dynamitu i rhexsytu fabryka	251	Esencji wyrabiacz	248	Farb majolikowych wyrabiacz	239	
Dynamitu kupiec	327	Eskomptowe przedsiębiorstwo	339	Farb, materiałów i drogieryi kupiec	327	
Dynamitu wyrabiacz	251	Eteru fabryka	230	Farb nie trujących wyrabiacz	239	
Dział i lawet fabryka	76	Eteryecznych esencji wyrabiacz	248	Farb olejnych fabryka	239	
Dziano-plecionych towarów i pończoch wyrabiacz	161	Eteryecznych olejków i esencji fabryka	248	Farb olejnych wyrabiacz	239	
Dzianych i pończoszkowych towarów wyrabiacz	161	Eteryecznych olejków wyrabiacz	248	Farb rozcieracz	239	
Dzianych towarów fabryka	161	Etykiety fabryka	192	Farb smolowych fabryka	238	
Dzianych towarów kupiec	311	F.			Farb świetlnych metalicznych i niemetalicznych wyrabiacz	239
Dzianych towarów wyrabiacz	161	Fajansowych towarów fabryka	30	Farb tarcie i laki topienie	243	
Dziczynny przekupień	316	Fajansowych towarów i cegieł porcelanowych wyrabiacz	32	Farb wyrabiacz	239	
Dziecięcej odzieży kupiec	312	Fajansowych towarów przekupień	293	Farbiernia do barwy turecko-czerwonej	166	
Dziecięcej żywności kupiec	321	Fajansowych towarów wyrabiacz	30	Farbiernia do barwy turecko-czerwonej i innych barw	166	
Dziecięcych wózków przekupień	296	Fajansów fabryka	30	Farbiernia materji w rozmaitych kolorach	166	
Dziecięcych zabawek kupiec	303	Fajansu wypalacz	30	Farbiernia materji (z wyjątkiem jedwabnych)	166	
Dziel sztuki i nut kupiec	305	Fajczarskich przyborów drewnianych wyrób	111	Farbiernia na czarno farbująca	166	
Dziennikarz	366	Fajczarskich przyborów i zabawek sprzedawca	303	Farbiernia przędzy czerwonej	166	
Dzierżawa (rolnicza)	3	Fajczarskich przyborów kupiec	303	Farbiernia przędzy pstrej	166	
Dziesięciorga przykazań pisarz i przekupień	279	Fajczarskich przyborów wyrabiacz	111	Farbiernia drzew kupiec	327	
Dziesiętnych wag wyrabiacz	85	Fajczarz	110	Farbiernia towarów kupiec	327	
Dzwon kołowych przekupień	291	Fajczarz i towarów z morskiej pianki wyrabiacz	110	Farbiernia towarów fabryka	239	
Dzwonków dla bydła wyrabiacz	43	Fajek drewnianych rzeźbionych wyrabiacz	111	Farbiernia towarów wyrabiacz	239	
Dzwonków kowal	61	Fajek drewnianych wyrzynacz	111	Farbierz i drukarz	166	
Dzwonków wyrabiacz	61	Fajek drewnianych wyrabiacz	111	Farbierz jedwabiu	164	
E.		Fajek glinianych wyrabiacz	29	Farbierz kunsztowy	166	
Elektromagnetycznych machin fabryka	83	Fajek i przyborów do palenia przekupień	303	Farbierz na czarno farbujący	166	
Elektrotechnik	83	Fajek przekupień	303	Farbierz na niebiesko farbujący	166	
Elektrotechnicznych machin fabryka	83	Fajek z glinki wyrabiacz	29	Farbierz przędzy	166	
Elektryczna machina	280	Fajek z morskiej pianki wyrabiacz	110	Farbierz skóry	118	
Elektrycznego oświetlenia zakład	280	Fajek z morskiej pianki wyrzynacz	110	Farbierz subtelných materji	166	
Elektryczne koleje żelazne	346				Farbierz welny	166
Elektrycznych machin fabryka	83				Farbierz tkanin i przędzy	166
Elektrycznych przewodów urządzenie	83				Farbki do bielizny wyrabiacz	239
Elektryk	83				Farbki papierowej do bielizny wyrabiacz	239
Emalii fabryka	27				Farmaceutycznych narzędzi fabryka	84

Farmaceutycznych narzędzi kupiec	297	Fletów wyrabiacz	91	Fotograficznych papierów fabryka	190
Fartuszków kupiec	311	Flis	82	Fotograficznych preparatów fabryka	230
Fartuszków wyrabiacz	170	Flisak	352	Fotograficznych przyborów kupiec	297
Feldspatowy młyn	27	Fluorowodoru fabryka	229	Fotografii emaliowanych wyrabiacz	39
Fenolu fabryka	238	Fluowodorowego kwasu fabryka	229	Fotografii kupiec	305
Fenylanu wapna fabryka	238	Folarskiego oleju wyrabiacz	247	Fotografii malarz	278
Ferger hafciarski	163	Folarskiego tłuszczu wyrabiacz	246	Fotografii na porcelanie wyrabiacz	277
Ferger, prw. uwagę	4	Foliowego papieru i znaczków pieczętnych wyrabiacz	192	Frankfurckiego czernidla wyrabiacz	239
Fezów fabryka	180	Folusz	166	Freblowski ogródek prywatny	360
Fiaker	347	Folusz bajowy	166	Frendzlarz	158
Fiaker i woźnica najemny	347	Folusz do pończoch	166	Frendzli fabryka	158
Fig i zboża prażelnia	205	Folusz do sukna	166	Frendzli u chusteczek wyrabiacz	158
Figowej kawy fabryka	205	Folusznik	166	Froter posadzki	273
Figowej kawy kupiec	321	Folusznik bajowy	166	Fryszarka i walcownia	41
Figowej kawy prażenia przedsiębiorca	205	Folusznik i czuchracz	166	Fryzowanie drzewa	104
Figowej kawy wyrabiacz	205	Folusznik pończoszkowy	166	Fryzowych podłóg wyrabiacz	99
Figur gipsowych kupiec (w stałym zakładzie przemysłowym)	293	Form i metalu wyrzynacz	274	Fryzyer	186
Figur gipsowych i gipsu przekupień	293	Formierz	40	Fryzyer i golarz	186
Figur kupiec (w stałym lokalu)	303	Form wykuwacz	49	Futer i czapek futrzanych kupiec	314
Figur plastycznych wyrabiacz	23	Form wyrzynacz	274	Futerałów wyrabiacz	193
Figur pozłacanych kupiec	303	Fornerowego drzewa kupiec	291	Futranych i kuśnierskich towarów kupiec	314
Filgranowych towarów wyrabiacz	65	Fornerowej piły posiadacz	94	Futranych towarów kupiec	314
Filtrów węglanych fabryka	74	Fornerów fabryka	94	Futranych towarów, błon i kozuchów kupiec	314
Firanek czyściciel	185	Fornerów i posadzki wyrabiacz	99	Futranych towarów fabryka	178
Firanek fabryka	162	Fornerów kupiec	291	Futranych towarów farbiarz	178
Firanek kupiec	310	Fornerów rznieżcia zakład	94	Futranych towarów wyrabiacz	178
Firanek wyrabiacz	162	Fortepianista	362		
Fiszbinu fabryka	109	Fortepianowej kości przykrawacz	89		
Fiszbinu kupiec	290	Fortepianowej pilśni fabryka	89		
Fiszbinu lupacz	109	Fortepianowych części składowych wyrabiacz	89		
Fiszbinu naśladowanego wyrabiacz	109	Fortepianowych nóg wyrabiacz	89		
Fiszbinu przyrządzacz	109	Fortepianowych pudier stolarz	89		
Fizycznych, matematycznych i farmaceutycznych narzędzi i przyrządów wyrabiacz	74	Fortepianowych strun wyrabiacz	89		
Fizycznych narzędzi fabryka	84	Fortepianów fabryka	89		
Fizycznych narzędzi kupiec	297	Fortepianów i organ wyrabiacz	89		
Flaków czyściciel	209	Fortepianów kupiec	299		
Flaków i łożu warzelnik	209	Fortepianów naprawiacz	89		
Flaneli fabryka	141	Fortepianów nosicieli spółka	356		
Flaneli kupiec	310	Fortepianów stroiciele	362		
Flanców drzewnych przekupień	290	Fortepianów stroiciele	89		
Fłaszek blaszanych wyrabiacz	56	Fortepianów wynajmowacz	357		
Fłaszek używanych, próżnych handel	293	Fortepianów wypożyczacz	357		
Fłaszkowego piwa kupiec	323	Fortepianów wypożyczalnia	357		
Fłaszkowego piwa sprzedawca	323	Fortepianów wyrabiacz	89		
Fłaszkowego piwa szykarz	226	Fortepianów wyrobnia	89		
Fłaszkowego wina kupiec	323	Fortepianu części składowych kupiec	295		
Fłaszkowych zawieradeł wyrabiacz	52	Fortepianu nauczyciel	360, 366		
Fletów i stalowych instrumentów muzycznych wyrabiacz	91	Fortepianu szkoła	360		
		Fosfatu fabryka	254		
		Fosfatu i spodianu fabryka	254		
		Fosforowej masy fabryka	252		
		Fosforowej masy wyrabiacz	252		
		Fosforu fabryka	229		
		Fotogenu wyrób	236		
		Fotograf	277		
		Fotograficzny zakład	277		
				G.	
				Gabinet akustyczny	362
				Galanterji metalowych wyrabiacz	61
				Galanteryjny blacharz	56
				Galanteryjny stolarz	105
				Galanteryjnych drewnianych towarów wyrabiacz	111
				Galanteryjnych, drobnych, papierowych towarów i zabawek sprzedawca	305
				Galanteryjnych i blatowych towarów kupiec	330
				Galanteryjnych i drobnych towarów kupiec	303
				Galanteryjnych i korzennych towarów kupiec	322
				Galanteryjnych i norymberskich towarów kupiec	303
				Galanteryjnych kamieni wyrzynacz	18
				Galanteryjnych metalowych towarów fabryka	61
				Galanteryjnych (skórzanych) towarów wyrabiacz	120

Galanteryjnych towarów handel w związku z innym handlem	303	Gazet ekspedycya	307	Gimnastyczna szkoła	360
Galanteryjnych towarów i biżuterii kupiec	303	Gazet przedsiębiorca i sprzedawca	307	Gimnastycznych i rybołówczych przyborów handel	301
Galanteryjnych towarów i obrazów kupiec	303	Gazet sprzedawca	307	Gimnastycznych przedstawień urządcz	362
Galanteryjnych towarów i sprzętów kupiec	300	Gazet wydawca	307	Gimnastycznych przyborów kupiec	301
Galanteryjnych towarów i utworów sztuki kupiec	303	Gazetowe biuro	307	Gimnastycznych przyborów wyrabiać	102
Galanteryjnych towarów i zabawek kupiec	303	Gazociągowych części składowych wyrabiać	75	Gipsowa stępa	20
Galanteryjnych towarów kramarz	303	Gazociągowych i wodociągowych przyborów kupiec	296	Gipsowe figury robiący	23
Galanteryjnych towarów kupiec	303	Gazociągowych i wodociągowych przyborów wyrabiać	75	Gipsownik	270
Galanteryjnych towarów, przyborów pisarskich i papieru kupiec	304	Gazociągów wykonawca	262	Gipsowy młyn	20
Galwanizator	73	Gazociągu i wodociągu instalator	262	Gipsowych figur i gipsowych towarów wyrabiać	23
Galwanizator i bronzowych towarów wyrabiać	73	Gazomierzy fabryka	75	Gipsowych figur i gipsu przekupień	293
Galwanizator i niklownik	61	Gazowego oświetlenia zakład	235	Gipsowych figur i wszelkich odlewów gipsowych wyrabiać	23
Galaretowatych lepów wyrabiać	253	Gazownia	235	Gipsowych figur kupiec (w stałym zakładzie przemysłowym)	293
Galasowego wyciągu wyrabiać	230	Gazowy zakład	235	Gipsowych figur wyrabiać	23
Galasowej mąki wyrabiać	230	Gazowych, kuchennych i gazowo-ogrzewczych przyrządów wyrabiać	75	Gipsowych odcisków wyrabiać	28
Galasowy młyn	230	Gazowych motorów fabryka	74	Gipsowych towarów fabryka	23
Galasu mielnik	230	Gazowych palników fabryka	75	Gipsowych towarów przekupień	293
Galonowych towarów fabryka	158	Gazowych przewodów i przyborów kupiec	296	Gipsowych towarów wyrabiać	23
Galonów fabryka	157	Gazowych rur fabryka	41	Gipsu fabryka	20
Galonów wyrabiać	158	Gazu doprowadzanie	235	Gipsu kościanego przekupień	327
Galwanoplastyka i odlewnia czio- nek	274	Gazu drzewnego fabryka	235	Gipsu młynarz	20
Gałek wyrabiać	103	Gazu fabryka	235	Gipsu odlewnia	23
Gałganów handlarz	328	Gazu instalator	262	Gipsu przekupień	293
Gałganów i kości przekupień	328	Gazu naftowego wyrób	235	Gipsu wypalacz	20
Gałganów zbieracz	285	Gazu olejnego fabryka	235	Gipsu wypalacz i mielnik	20
Garbarnia alunowa	116	Gazu oświetlającego fabryka	235	Gipsu wyrabiać	20
Garbarskich odpadków handlarz	328	Gazu oświetlającego wyrabiać	235	Gipsu wyrób	20
Garbarskiej kory przekupień	290	Gazu plynego kupiec	327	Gitarzysta	362
Garbarz	115	Gazu wodnego wyrób	235	Glauberskiej soli fabryka	229
Garbarz skóry na rękawiczki	116	Gazy fabryka	134	Glazur fabryka	27
Garbarz zamszu	116	Gąbek czyszczenia i suszenia za- kład	7	Glazur wyrabiać	27
Garbarz zwyczajny	115	Gąbek kupiec	290	Glejty i mini fabryka	239
Garbarz zwyczajny i skórnik	115	Gąbek połów	7	Gliceryny fabryka	246
Garderobne przedsiębiorstwo	356	Geometra	257	Glinianego naczynia przekupień	293
Garkuchmistrz	226	Geometra cywilny	257	Glinianych i szklanych towarów kupiec	293
Garkuchnia	226	Gęsich piór do pisania fabryka	124	Glinianych towarów fabryka	29
Garkuchnia i traktymnia	226	Gęsich piór do pisania wyrabiać	124	Glinianych towarów przekupień	293
Garkuchnik	226	Gęsi przekupień	316	Glinianych towarów wyrabiać	29
Garkuchnik mięsa końskiego	226	Gęsich wątrób przekupień	316	Glinki ogniowatej przekupień	292
Garncarskich towarów fabryka	29	Gęsi wypiekacz	226	Glinki płótczkarz	25
Garncarskich towarów przekupień	293	Giełdowy agent	343	Glinki przekupień	292
Garncarskiej kamionki kopalnia	15	Giełdowy galopin	356	Glinki stępa	25
Garncarstwo i sprzedaż naczyń	29	Giełdowy stręczyciel (na giełdzie papierowej)	343	Glinki wydobywacz	25
Garncarz	29	Giełdzista	343	Glinny murarz	261
Garncarz kunsztowy	29	Gięte drzewo, fabryka sprzętów z niego	103	Glinny i polepowy murarz	261
Garnków druciarny (wędrowny)	284	Giloszer	70	Glinowych towarów wyrabiać	61
Garnków i szkła przekupień	293	Gilz nabojoych fabryka	60	Gliny i kamieni stępa	27
Garnków przekupień	293	Gilz nabojoych wyrabiać	60	Gliny kopalnia	27

Gliny kopanie	25	Grających tahakierok fabryka	90	Gumowych materyi fabryka	156
Gliny wyrabiacz	25	Granatów i towarów złotych ku- piec	294	Gumowych piłek wyrabiacz	113
Głobów fabryka	193	Granatowych towarów robotnik	65	Gumowych przedmiotów wykoń- czenie	113
Głobów wyrabiacz	193	Granatów kopacz	18	Gumowych ściągadeł fabryka	156
Globuliny fabryka	230	Granatów kupiec	294	Gumowych ściągadeł wyrabiacz	156
Gładkiej skóry farbierz	118	Granatów szlifiernia	18	Gumowych towarów fabryka	113
Godeł religijnych na szkło malo- wanych wyrób	39	Gratulacyjnych biletów sprze- dawca	304	Gumowych towarów kupiec	303
Golarnia	186	Granitowych towarów fabryka	17	Gumowych towarów wyrabiacz	113
Golarz	186	Granitu łam	15	Gumy kupiec	327
Golarz i fryzyer	186	Gremplarz wełny	128	Gumy twardej fabryka	113
Gołębi i ptaków śpiewających przekupień	288	Grempli do waty i wełny wyra- biacz	74	Guttaperchowych towarów ku- piec	303
Gołębi przekupień	288	Grempli do waty wyrabiacz	74	Guttaperchowych towarów fa- bryka	113
Gondoli wynajmowacz	351	Grempli do wełny wyrabiacz	74	Guttaperchowych towarów wy- rabiacz	113
Gondolierska żegluga	351	Grempli wyrabiacz	74	Guzikowych dziurek szwaczka	170
Gonciarz	100	Gremplowanie i czyszczenie wełny	128	Guzikowych i metalowych towa- rów wyrabiacz	61
Gontów dachowych wyrabiacz	100	Gremplowych obkładek fabryka	74	Guzikowych uszek wyrabiacz	53
Gontów przekupień	291	Gremplowych obkładek wyrabiacz	74	Guzików do prania wyrabiacz	158
Gorących napojów spirytuso- wych drobna sprzedaż	324	Grabarz	354	Guzików drewnianych oprzędza- nie jedwabiem	158
Gorących napojów spirytuso- wych w zamkniętych na- czyniach kupiec	324	Groblarz	259	Guzików drewnianych przeku- pień	303
Gorsetów czyszcicielka	185	Grobowych kamieni kupiec	293	Guzików drewnianych wyrób	107
Gorsetów i kaftaników wyrabiacz	170	Grobowych kamieni ozdabiacz	17	Guzików i krepinki wyrabiacz	158
Gorsetów kupiec	311	Grobowych kamieni rytownik	17	Guzików i sznureczków wyra- biacz	158
Gorsetów wyrabiacz	174	Grobowych kamieni wykonawca	17	Guzików i towarów galanteryj- nych fabryka	107
Gorsetów fabryka	174	Grobowych kamieni wyrabiacz	17	Guzików jedwabnych fabryka	158
Gorzelnia dzierzawca	215	Grobowych kamieni wyrabiacz	17	Guzików jedwabnych wyrabiacz	158
Gorzelnia	215	Grobowych krzyżów i nagrobków kupiec	293	Guzików kokosowych wyrabiacz	107
Gorzelnianych urządzeń fabryka	74	Grobowych krzyżów i przedmio- tów pogrzebowych kupiec	295	Guzików kościanych wyrabiacz	107
Gorzelnik	215	Grobowych krzyżów kamiennych wyrabiacz	17	Guzików metalowych wyrabiacz	61
Gorzkiej soli fabryka	229	Grobowych krzyżów kupiec	295	Guzików materyałnych wyrabiacz	61
Gorzkiej soli wyrabiacz	229	Grobowych krzyżów, żelaznych kupiec	295	Guzików materyą powleczonej wyrabiacz	61
Gorzkiej wody przedawca	325	Grobowych krzyżów, żelaznych wyrabiacz	40	Guzików metalowych fabryka	61
Gorzkiej wódki Hoffmana wyrób	217	Grobowych wleńców (ze sztucz- nych kwiatów) handlarz	330	Guzików metalowych i kramar- szczyzny metalowej fabryka	61
Gorzyczki warzelnik	215	Grobów oświetlanie	354	Guzików nicianych wyrabiacz	158
Gospoda i traktiernia	225	Grobów przystrajanie	354	Guzików oprzędzonych i powle- czonych wyrabiacz	158
Gospoda z wyszynkiem i wyda- waniem zimnych potraw	225	Grobów zdobienia i oświetlania zakłady	354	Guzików platerowanych złotem i srebrem fabryka	61
Gospodarski kowal	45	Grobów zdobienia przedmiotów kupiec	330	Guzików przekupień	303
Gospodarskich narzędzi wyrabiacz	74	Grochowych kielbas fabryka	204	Guzików rogowych i kościanych wyrabiacz	107
Gospodarskich narzędzi zela- znych kupiec	295	Grochu odluszczenia zakład	196	Guzików rogowych wyrabiacz	107
Gospodarskich sprzętów przeku- pień	296	Grubych wyrobów kowal	43	Guzików sukiennych wyrób	61
Gotowalnianych przyborów ku- piec	327	Gruntowania malarskiego zakład	278	Guzików szklanych przekupień	293
Grabek wyrabiacz	284	Gruntowy spekulant	255	Guzików szklanych wyrabiacz	38
Grabki drewnianych wyrabiacz	100	Gruszkowego wina kupiec	323	Guzików tokarz	107
Grabki i łopat przekupień	295	Grynszpanu fabryka	239	Guzików wyrabiacz	107
Grabki i widel drewnianych wyra- biacz	100	Grzebieni do wełny wyrabiacz	74	Guzików z drzewa, rogu, kości, kokosowego orzecha, per- łowej maciey itd. fabryka	107
Grabki, widel i opalek na len wy- rabiacz	100	Grzebieniarskich towarów fabryki	109		
Grabki wyrabiacz	100	Grzebieniarski	109		
Grafitowych towarów wyrabiacz	32	Grzebieniowych zębów osadzacz	53		
Grafitu stępa	27	Gumowe tkactwo	156		

Guzików z perłowej macicy wyrabiać	107	Handel oraz nafty sprzedaż	330	Homeopatycznej kawy zdrowia wyrabiać	205		
Guzików z perłowej macicy kupiec	303	Handlowa drukarnia	275	Hostyi piekarz	202		
Gwoździ i ówieków sprzedawca	295	Handlowa filia	330	Hotel	225		
Gwoździ i łańcuchów wyrabiać	51	Handlowa szkoła	360	Hotel garni	225		
Gwoździ i narzędzi wyrób	51	Handlowe uprawnienie (powszechne)	330	Hotelu dzierzawca	225		
Gwoździ kupiec	295	Handlowy agent	337	Hotelu właściciel	225		
Gwoździ maszynowych fabryka	51	Handlowy agent i komisyoner	337	Hubki fabryka	252		
Gwoździ metalowych sprzętowych wyrabiać	61	Handlowy i asekuracyjny agent	345	Hubki przekupień	290		
Gwoździ sprzedawca	295	Handlowy ogrodnik	4	Hubki wyrabiać	252		
Gwoździ wyrabiać	51	Handlowy i zdobniczy ogrodnik	4	Hurtownik	330		
Gwoździarnia	51	Handlowy ogrodnik i hodowca nasion	4	Hurtownik drzewa	291		
Gwoździarskich towarów kupiec	295	Handlowy przemysł z ograniczeniem do pewnych towarów	330	Hurtownik wina	321		
Gwoździarz	51	Handlowy przemysł z wyjątkiem towarów manufakturowych	330	Huštawka	362		
H.			Handlowy stolarz	74	Huta kruszcowa	12	
Hafciarskich towarów kupiec	314	Harfiarz	362	Huta sprzętowa	41		
Hafciarski ferger	163	Harmonii fabryka	90	Huta stali lanej tyglowej	41		
Hafciarstwo artystyczne	163	Harmonii i harmonik fabryka	90	Huta szklana	35		
Hafciarstwo mechaniczne	163	Harmonii wyrabiać	90	Huta szklana wyrabiająca laski, drążki, przyzmy	38		
Hafciarstwo sztuczne	163	Harmonik części składowych wyrabiać	90	Huta wytłaczania szkła	35		
Hafciarz	163	Harmonik kupiec	299	Hutniczy zakład	12		
Hafciarz do ściegu łańcuszkowego	163	Harmonik naprawiacz	90	I.			
Hafciarz i białych towarów wyrabiać	163	Harmonik wyrabiać	90	Igiel fabryka	58		
Hafciarz jedwabiem, złotem, srebrem i perłami haftujący	163	Harmonikarz (grający na harmonice)	362	Igiel hafciarskich wyrabiać	54		
Hafciarz maszynowy	163	Harmonikowych blaszek wyrabiać	90	Igiel sosnowych przetworów wyrabiać	248		
Hafciarz perłami haftujący	163	Harmonikowych zestaw wyrabiać	90	Igiel sosnowych wyciągu wyrabiać	248		
Hafciarz płaskim ściegiem haftujący	163	Harmonium, grający na niem	362	Igiel szlifowania	58		
Hafciarz ściegiem łańcuszkowym haftujący	163	Hebli do łuby wyrabiać	74	Igiel szlifierz	58		
Hafciarz złotem haftujący	163	Heblowy kowal	43	Iglarskich towarów fabryka	58		
Haftek wyrabiać	53	Hektograficznej masy wyrabiać	230	Iglarskich towarów kupiec	297		
Haftowanych i szydełkowych towarów wyrabiać	161	Hektografów wyrabiać	230	Iglarz	58		
Haftowanych towarów fabryka	163	Heliografia	277	Ilowego naczynia przekupień	295		
Haftowanych towarów wyrabiać	163	Herbacianego pieczywa wyrabiać	202	Impresario	359, 362		
Haftów kupiec	314	Herbaciarsz	226	Indyga i karminu wyrób	231		
Haftów na suknie wyrabiać	163	Herbaty i ponczu wydawanie	227	Indyga, ośselki, szklaku, cytronu dębowego przetworów fabryka	231		
Haftu białego, pstrego, złotego i srebrnego wyrabiać	163	Herbaty i rumu kupiec	321	Indyga przetworów fabryka	231		
Haftu białego wyrabiać	161, 163	Herbaty i zup wydawanie	226	Indyga wyrabiać	231		
Haftu na jedwabiu wyrabiać	163	Herbaty kupiec	321	Informacyjne biuro	358		
Haftu na suknie wyrabiać	163	Herbów malarz	278	Inkassowe przedsiębiorstwo	331		
Haftu szkoła	360	Higienicznych przedmiotów wyrabiać	113	Inserat, zbieracz	358		
Haftu sztucznego szkoła	360	Hippodromu posiadacz	362	Inseratowe biuro	358		
Haftu tamburkowego wyrabiać	163	Hipoteczne i bankowe przedsiębiorstwo	339	Instalacja urządzeń parowych i wodociągowych	265		
Haków do kufrów kowal	51	Hipotecznych pożyczek pośrednik	339	Instalator gazociągów i wodociągów	262		
Haków do obić kowal	51	Historyczny malarz	367	Instalator telefonów	85		
Haloksyliny wyrabiać	251	Hoffmanna wódki gorzkiej wyrabiać	217	Instalator telegrafów	85		
Hamaków fabryka	150	Homeopatycznej kawy zdrowia fabryka	205	Instalator telegrafu	85		
Handel	330				Instrumentów klawiszowych fabryka	90	
						Instrumentów muzycznych autometrycznych fabryka	90

Instrumentów muzycznych części składowych kupiec	297	Jałowcu przekupień	290	Jedwabiu nawijanie i rozwijanie	132
Instrumentów muzycznych części składowych wyrabiacz	91	Jałownika handlarz	287	Jedwabiu odpadków przędzalnia	133
Instrumentów muzycznych fa- bryka	91	Jałownika rzeźnik	207	Jedwabiu płomienieciel	164
Instrumentów muzycznych ku- piec	299	Jam spustowych czyszciciel	272	Jedwabiu przędzalnia	133
Instrumentów muzycznych wy- pożyczalnia	357	Jam spustowych i gnojowko- wych czyszciciel	272	Jedwabiu rozwijacz	132
Instrumentów muzycznych wy- rabiacz	91	Japońskich towarów handel	303	Jedwabiu rozwijanie	132
Instrumentów strunowych części składowych wyrabiacz	91	Jarmarczne przedsiębiorstwo	335	Jedwabiu skręcanie	133
Instrumentów strunowych fa- bryka	91	Jarmarczny galanteryjnik	335	Jedwabiu tkacz	134
Interesów biuro	359	Jarmarczny magazyn koczowniczy	335	Jedwabiu tkalnia	134
Interesów stręczyciel	359	Jarmarczny przekupień	335	Jedwabiu wykończyciel	165
Interwencyjne biuro	359	Jarmarczny przekupień drobiaz- gów odpustowych	335	Jedwabiu wyrób	132
Introligator	193	Jarmarczny kupiec różnych to- warów	335	Jedwabnego aksamitu wyrabiacz	134
Introligatorskich i galanteryj- nych towarów kupiec	304	Jarmarczny kupiec towarów ga- lanteryjnych	335	Jedwabnego papieru fabryka	189
Introligatorskich pras posiadacz	193	Jarmarczny przekupień kramar- szczyzny	335	Jedwabnego pluszu wyrabiacz	134
Introligatorskich robót fabryka	193	Jarmarczny przekupień owoców południowych	335	Jedwabnego shoddy przędzalnia	133
Introligatorskich towarów i kart do gry sprzedaż	304	Jarmarczny przekupień towarów bławatnych	335	Jedwabnego sznurka wyrabiacz	158
Introligatorskich towarów kupiec	304	Jarmarczny przekupień wiktua- łów	317, 335	Jedwabnej krepy i jedwabnej gazy wyrabiacz	134
Inżynier	256	Jarmarczny przekupień z namio- tem przenośnym	335	Jedwabnej krepy wyrabiacz	134
Inżynier budowy machin i gór- niczy	256	Jarzyn i drobiu przekupień	317	Jedwabniczych jaj przekupień	288
Inżynier cywilny	256	Jarzyn, owoców, cukru i kawy przekupień	322	Jedwabników hodowca	5
Inżynier kulturowy	257	Jarzyn przekupień	317	Jedwabników przekupień	288
Inżynier maszynowy	256	Jarzyn i wiktuałów przekupień	317	Jedwabnych chustek wyrabiacz	134
Ireharz	116	Jarzyn suszarnia	204	Jedwabnych i aksamitnych to- warów fabryka	134
		Jarzyn tłoczonych fabryka	204	Jedwabnych i aksamitnych to- warów wyrabiacz	134
		Jarzynowy ogrodnik	4	Jedwabnych i bawelnianych to- warów kupiec	309
		Jarzynowych esencji fabryka	204	Jedwabnych i wełnianych towa- rów sprzedawca	310
		Jarzynowych konserw fabryka	204	Jedwabnych kokonów kupiec	309
		Jastruniu młyn	230	Jedwabnych matery i aksamitu wyrabiacz	134
		Jarzem wyrabiacz	121	Jedwabnych matery kupiec	310
		Jednokonka	347	Jedwabnych matery tkacz	134
		Jedwabiu do szycia fabryka	133	Jedwabnych matery wyrabiacz	134
		Jedwabiu do szycia przyrzą- dzacz	165	Jedwabnych towarów apretura	165
		Jedwabiu farbiarnia	164	Jedwabnych towarów fabryka	134
		Jedwabiu farbierz	164	Jedwabnych wstążek odpadki, handel niemi	328
		Jedwabiu farbowanie barwiste i czarne	166	Jedwabnych wstążek kupiec	309
		Jedwabiu i bawelny farbierz	166	Jelenich rogów przekupień	290
		Jedwabiu i resztek przędzy prze- kupień	309	Jelciarz	290
		Jedwabiu i wełny płomienieciel	166	Jelit czyszciciel	209
		Jedwabiu kupiec	309	Jelit i łożu warzelnik	209
		Jedwabiu mierzyciel	338	Jelit impregnat	209
		Jedwabiu nawijacz	165	Jelit przekupień	290
		Jedwabiu nawijania zakład	165	Jelit i pęcherza przygotowawca	209
				Jelit przyrządciciel	209
				Jelit warzelnik	209
				Jelit wymywacz	209
				Jelitowych towarów przekupień	315
				Jęzdziec cyrkowy	362
				Jęczmienia przekupień	290
				Jęczmienna stępa	196
				Jęczmiennego cukru wyrabiacz	201
				Jęczmiennego pęczaku wyrabiacz	196
				Języków szkoła	360

J.

Jodłowej kory przekupień	290	Kamieni szlachtetnych naślado-		Kandyzów fabryka	201
Jodu przetworów fabryka	230	wanych fabryka	38	Kandyzów kupiec	320
Jubiler	65	Kamieni szlachtetnych naślado-		Kandyzów sprzedawca	320
Jubiler, złotnik i srebrownik	65	wanych wyrabiacz	38	Kandyzów wyrabiacz	201
Jubilerski i złotniczy robotnik	65	Kamieni szlachtetnych rytownik	18	Kanewasu fabryka	140
Jubilerskich towarów kupiec	294	Kamieni szlachtetnych rzeźbiarz	18	Kantor stręceń	35f
Jubilerskich wyrobów fabryka	65	Kamieni szlachtetnych szlifiernia	18	Kantor wymiany	33f
Jutowych towarów fabryka	151	Kamieni szlachtetnych szlifierz	18	Kantor wywiadowczy	358
Juty odpadków zakład czyszcze-		Kamieni szlifierskich przekupień	292	Kantorskich przyborów kupiec	304
nia	130	Kamieni szlifierz	17	Kantyna	220
Juty przedziałnia	151	Kamieni sztucznych fabryka	22	Kantyniarz	220
Juty przedziałnia i tkalnia	151	Kamieni sztucznych wyrabiacz	22	Kantynowy przedsiębiorca	226
Juty tkalnia	151	Kamienia brukowego wyrabiacz	17	Kantyny dzierżawca	226
K.					
Kabli fabryka	83	Kamienia i rumowiska dostawca	292	Kapczuchów pęcherzowych wy-	
Kadziła przekupień	290	Kamienia lamanego dobywanie	15	rabiacz	209
Kaftaniczków sznurowanych ku-		Kamienia lamanego przekupień	292	Kapczuchów wyrabiacz	120
piec	311	Kamienia rytownik	18	Kapelmistrz	362
Kaftaniczków wyrabiacz	170	Kamienia rzeźbiarz	17	Kapelusznictwo	179
Kaftaników fabryka	172	Kamienia winnego fabryka	229	Kapelusznicych przedmiotów	
Kaftaników kupiec	312	Kamienia, żwiru i materiału do-		wyrabiacz	179
Kaftaników wyrabiacz	172	stawca	292	Kapelusznik	179
Kakao fabryka	201	Kamieniarski majster	17	Kapeluszonej podszewki przy-	
Kalendarzy, książek szkolnych i		Kamieniarskich towarów fabryka	17	krawacz	179
książek do nabożeństwa		Kamieniarskich towarów kupiec	293	Kapeluszonej podszewki wyra-	
sprzedaż	305	Kamieniarski	17	biacz	179
Kalendarzy sprzedawca	305	Kamieniarski i pilarz kamieni	17	Kapeluszonych etykiet wyrabiacz	179
Kaletniczych towarów kupiec	303	Kamieniodrukarz	276	Kapeluszonych form wyrabiacz	111
Kaletniczych towarów fabryka	121	Kamieniodrukarz i litograf	276	Kapeluszonych ozdób kupiec	314
Kaletnik	121	Kamieniołom	15	Kapeluszonych przyborów wyra-	
Kaletnik i rymarz	121	Kamieniołom i kopalnia	15	biacz	179
Kaligraf	279	Kamieniołomu dzierżawca	15	Kapeluszonych sznurów i kuta-	
Kaligrafii szkoła	360	Kamiennego naczynia przekupień	293	sów wyrabiacz	158
Kalikotu wyrabiacz	146	Kamiennego węgla kopalnia	1	Kapeluszonych towarów kupiec	314
Kalki fabryka	190	Kamiennej masy sztucznej wyra-		Kapeluszy dla kobiet i dziewcząt	
Kaloryferów powietrznych fabryka	74	biacz	22	wyrabiacz	182
Kamei rytownik	18	Kamiennej masy wyrabiacz	27	Kapeluszy dla mężczyzny i chłop-	
Kamfory rafinerya	230	Kamiennej mozaiki fabryka	22	ców fabryka	179
Kamieni do czyszczenia wyra-		Kamiennej mozaiki wyrabiacz	22	Kapeluszy fabryka	179
biacz	27	Kamiennej tektury fabryka	244	Kapeluszy i czapek kupiec	314
Kamieni dostawa	292	Kamiennik	17	Kapeluszy i obuwia piłśniowego	
Kamieni dostawca	292	Kamiennych płyt przekupień	293	kupiec	314
Kamieni grobowych kupiec	293	Kamiennych płyt wyrabiacz	17	Kapeluszy kupiec	314
Kamieni łamacz	15	Kamiennych przedmiotów wyra-		Kapeluszy piłśniowych apretu-	
Kamieni łupacz	17	biacz	17	rzysta	179
Kamieni młyńskich i przyborów		Kamiennych towarów fabryka	17	Kapeluszy piłśniowych folusznik	179
młynarskich kupiec	293	Kamiennych towarów kunsztow-		Kapeluszy przystrajacz	179
Kamieni młyńskich wyrabiacz	15	wych fabryka	22	Kapeluszy sprzedawca	314
Kamieni nieprawdziwych kupiec	293	Kamiennych towarów kupiec	293	Kapitalista	342
Kamieni pilarz	17	Kamiennych towarów z szlu-		Kaptoniarz	316
Kamieni półszlachtetnych kupiec	294	cznych kamieni fabryka	22	Kapsli blaszkowych fabryka	251
Kamieni przekupień	292	Kamiennych towarów z szlu-		Kapsli fabryka	251
Kamieni rozcinacz	18	cznych kamieni wyrabiacz	22	Kapsli wyrabiacz	251
Kamieni rozcinacz i szlifierz	18	Kamionkowego glinianego na-		Kapusty kiszonej wyrabiacz	204
Kamieni stępa	27	czynnia i towarów glinianych		Kapusty przekupień	317
Kamieni szklanych kupiec	293	przekupień	293	Kapusty szatkownik	285
Kamieni szlachtetnych kupiec	294	Kamionkowych szasz wyrabiacz	32	Kar posuwanych przekupień	296
		Kanałowe przedsiębiorstwo	353	Kar przedsiębiorca	348
		Kanałów czyszciciel	272	Karabinowych części składowych	
		Kancelaryjnego papieru fabryka	189	wyrabiacz	76

Karabinów fabryka	76	Kasztanów przekupień	317	Kerosenu pozostałości przetwa-	
Karabinów wyrabiacz	76	Kasztanów wypiekacz	285	rzanie	236
Karawanów przedsiębiorca	354	Kataryniarz	362	Kielbas i bułek sprzedaż	322
Karawanów wynajemca	354	Katarynkarz	362	Kielbas fabryka	210
Karawanów wypożyczacz	354	Katarynki posiadacz	362	Kielbas przekupień	315
Karbolineumu wyrabiacz	238	Katechu fabryka	230	Kielbas wędzarsz	210
Karbolowego kwasu fabryka	238	Kattunu i chusteczek na głowę		Kielbas wyrabiacz	210
Karbolowego wapnia fabryka	238	kupiec	310	Kielbaśnik	210
Karbolu wyrób	238	Kattunu wykrawków kupiec	310	Kieszonkowych zegarków fa-	
Karbonizowanie przędzy i tkan-		Kauczukowego plastru wyrabiacz	230	bryka	86
in	166	Kauczukowych i guttapercho-		Kieszonkowych zwierciadełek ku-	
Karbonizowana wełny surowej		wych towarów wyrabiacz	113	piec	303
i sztucznej zakład	128	Kauczukowych i gipsowych to-		Kitownik kunsztowy	38
Karbonizowanie (wełny surowej		warów kupiec	303	Kitu do metalu wyrabiacz	241
i sztucznej)	128	Kauczukowych i guttapercho-		Kitu do skór wyrabiacz	241
Karczma	225, 226	wych towarów kupiec	303	Kitu do szkła wyrabiacz	241
Karczmarz	225	Kauczukowych pieczęci kupiec	304	Kitu fabryka	241
Karczowanie lasu	93	Kauczukowych pieczęci wyra-		Kitu i mydła do płam przekupień	327
Karczownik lasu	93	biacz	113	Kitu szklarskiego wyrabiacz	241
Karlsbadzkich opłatków piekarz	202	Kauczukowych stępli wyrabiacz	113	Kitu uniwersalnego do skóry wy-	
Karminu wyrabiacz	239	Kauczukowych towarów wyra-		rabiacz	241
Kart do gry i biletów z powin-		biacz	113	Kitu wyrabiacz	241
szowaniem przekupień	304	Kawa i szynk	227	Kłajstru szewskiego wyrabiacz	199
Kart do gry przekupień	304	Kawiarni dzierżawca	227	Kłajstru szewskiego przekupień	327
Kart do gry czyściciel	191	Kawiarnia	227	Kłajstru wyrabiacz	230
Kart do gry fabryka	191	Kawiarnia i restauracya	226	Klakier	362
Kart do gry malarz	191	Kawiarnik	226	Klatek sprzedawca	295
Kart do gry wyrabiacz	191	Kawiaru kupiec	321	Klatek wyrabiacz	56
Kart wstępu sprzedawca	359	Kawowego wyciągu wyrabiacz	205	Klawiatur fabryka	89
Kartaczów fabryka	251	Kawowy szynk	227	Klawiatur wyrabiacz	89
Kartaczów wyrabiacz	251	Kawowy szynk z podawaniem		Kleinowej wełny fabryka	230
Kartonowego papieru fabryka	188	chłodników	227	Klinów i łopat wyrabiacz	43
Kartonowych przedmiotów wy-		Kawowy szynk z podawaniem		Klejnotów i zegarków kupiec	294
rabiacz	194	ciast	227	Klejnotów kupiec	294
Kartonowych towarów galante-		Kawowych młynków wyrabiacz	74	Klejnotów nieprawdziwych wy-	
ryjnych kupiec	304	Kawowych surogatów fabryka	205	rabiacz	38
Kartonowych towarów wyrabiacz	194	Kawowych surogatów i czoko-		Klejowych farb wyrabiacz	239
Kartonowych wyrobów fabryka	194	lady wyrabiacz	205	Kleju fabryka	253
Kartonu do pras fabryka	188	Kawowych surogatów kupiec	321	Kleju kupiec	327
Karuku fabryka	253	Kawowych surogatów wyrabiacz	205	Kleju warzelnia	253
Karusel	362	Kawy, herbaty i czekolady kupiec	321	Kleju warzelnik	253
Karusel i huśtawka	362	Kawy, herbaty i rumu szynk	227	Klepek beczkowych wyrabiacz	98
Karuseli wyrabiacz	51	Kawy i cukru sprzedawca	321	Klepek i obręczy beczkowych	
Karuselowy i łańcuchowy kowal	51	Kawy i herbaty kupiec	321	wyrabiacz	98
Karuselowy kowal	51	Kawy i mleka szynk	227	Kłiszów wyrób	274
Karykaturzysta	362	Kawy i wódki szynk	227	Kłoców drewnianych dostawca	291
Kas kupiec	295	Kawy warzelnik	227	Kłódkarz	49
Kas ogniotrwałych fabryka	48	Kawy kupiec	321	Kminu przekupień	322
Kas ogniotrwałych sprzedawca	295	Kawy palenia przedsiębiorca	206	Knoprowy (galasowy) młyn	230
Kas ogniotrwałych wyrabiacz	48	Kawy zdrowia, homeopatycznej		Knotów fabryka	147
Kasa oszczędności	340	wyrabiacz	205	Kobiercowych i sprzętowych ma-	
Kasowy ślusarz	48	Kąpiel rzeczna	361	teryi wyrabiacz	139
Kasperla teatr	362	Kąpiele	361	Kobiercowych towarów wyra-	
Kastracya bydła	285	Kąpiele basenowe	361	biacz	139
Kasyer chorobowego i pogrze-		Kąpiele morskie	361	Kobierców cerownia	169
bowego stowarzyszenia	345	Kefiru cząstkowa sprzedaż	212	Kobierców czyszczenia zakład	169
Kasyer targowicy bydłowej	337	Kefiru mlecznego wyrabiacz	212	Kobierców fabryka	139
Kasztanów prażyciel	285	Keksów (cakes) fabryka	202	Kobierców i koców kupiec	310
		Kerosenu fabryka	236	Kobierców kupiec	310

Kobierców tkalnia	139	Kolofonii wyrabiacz	242	Kompozytor	367
Kobierców trzepania zakład . . .	169	Kolonialnych towarów handel w związku z innym handlem	321	Koni handlarz	286
Kobierców wykończacz	169	Kolonialnych towarów kupiec . . .	321	Konduktowy zawiadowca	354
Kobierców wyrabiacz	139	Kolońskiej wody sprzedawca . . .	327	Konfekecyi damskich przedsię- biorstwo	172
Kobierców z krajek sukiennych wyrabiacz	139	Koloryzacyjny zakład	278	Konfekecyjnej odzieży kupiec . . .	312
Koców fabryka	138	Koloryzujący drukarz	176	Konfekecyjnych biustów wyrabiacz	194
Koców i bai producent	138	Kolporter książek	305	Koni stręczyciel	337
Koców i bai wyrabiacz	138	Kołder i kutasów wyrabiacz . . .	168	Koni wynajmowacz	347
Koców i kobierców kupiec	310	Kołder i materaców wyrabiacz . . .	168	Koni wypożyczacz	347
Koców i kołder wyrabiacz	138	Kołder kupiec	310	Koniaku kupiec	324
Koców kupiec	310	Kołder, materaców i towarów pościelnych wyrabiacz	168	Koniczyny nasienia kupiec	290
Koców wyrabiacz	138	Kołder pikowanych wyrabiacz . . .	168	Koniczyny przekupień	290
Koczowniczy magazyn	335	Kołder przeszywanych wyrabiacz	168	Konopi czyszciciel	129
Kokard fabryka	158	Kołder stebnowanych wyrabiacz	168	Konopi i lnu przekupień	309
Kokonów jedwabnych kupiec	309	Kołder stebnowanych wyrabiacz	168	Konopi międlarz	129
Kokonów warzelnik	132	Kołder wełnianych fabryka	138	Konopi międlenie	129
Kokosowych guzików tokarz	107	Kołder wełnianych wyrabiacz . . .	138	Konopi przekupień	309
Kokosowych guzików wyrabiacz	107	Kołków drewnianych wyrabiacz . . .	96	Konopi przędnik	150
Kokosowych i rogowych guzi- ków wyrabiacz	107	Kołków szewskich sprzedawca . . .	301	Konopi przędzalnia	150
Kokosowych kobierców i rogó- zek wyrabiacz	139	Kołnierzy i mankiet czyszciciel . . .	185	Konopi suszenia zakład	129
Kokosowych orzechów fabryka . . .	107	Kołnierzy i mankiet fabryka	170	Konopi wycieracz	129
Koksowania węgla zakład	234	Kołnierzy i mankiet wyrabiacz . . .	170	Konopnego cwelichu wyrabiacz . . .	150
Koksowanie węgla	234	Kołodziej	79	Konopnych towarów fabryka	150
Koksowe piece	234	Kołodziejskiego drzewa przeku- pień	291	Konował	45
Koksownia	234	Kołodziejskiego drzewa wyra- biacz	100	Konserw jarzynowych fabryka . . .	204
Koksowy piec	234	Kołowej pily posiadacz	93	Konserw kupiec	321
Koksu fabryka	234	Kołowrotków wyrabiacz	111	Konserw mięsnych fabryka	211
Koksu przekupień	291	Kołowych dzwon przekupień	291	Konserw mięsnych kupiec	321
Kolb do strzelb wyrabiacz	76	Komfortabli posiadacz	347	Konserw mięsnych wyrabiacz	211
Kolei żelaznej przedsiębiorstwo . . .	346	Kominiarz	271	Konserw musztardowych wyra- biacz	204
Kolei żelaznej warsztaty do na- prawek	81	Kominków stawiacz	263	Konserw owocowych fabryka	204
Kolei żelaznych budowy przed- siębiorca	255	Kominów wycieracz	271	Konserw roślinnych fabryka	204
Kolei żelaznych wytyczanie	255	Komik	362	Konserw rybich kupiec	321
Kolej żelazna drogową	346	Komisant	336	Konserw zwierzęcych fabryka	211
Kolej żelazna elektryczna	346	Komisantów instytut	356	Konstrukcyi żelaznych warsztat . .	50
Kolej żelazna końska	346	Komisowa sprzedaż papierów wartościowych	339	Kontokorrentowe przedsię- biorstwo	339
Kolej żelazna naftowa	346	Komisowe i agencyjne przedsię- biorstwo	336	Konwisarz	62
Kolej żelazna parowa	346	Komisowe i inkassowe przedsię- biorstwo	339	Końska kolej żelazna	346
Kolej żelazna posuwna	362	Komisowe przedsiębiorstwo	336	Koński rzeźnik	208
Kolej żelazna toczysta	346	Komisowego handlu przedsię- biorca	336	Końskiego mięsa garkuchnik	226
Kolej żelazna wisząca linowa	346	Komisowego przemysłu przedsię- biorca	336	Końskiego mięsa handlarz	315
Kolejowego taboru handel	296	Komisowego handlu przedsię- biorca	336	Końskiego mięsa rębacz	208
Kolejowy restaurator	226	Komisowy handel towarów	336	Końskiego mięsa wędlin prze- kupień	315
Kolejowy woznica	348	Komisowy księgarz	305	Końskiego mięsa wędliniarz	208
Kolejowych biletów sprzedawca . . .	359	Komisowy zakład do papierów wartościowych	339	Końskiego mięsa wykrawacz	208
Kolejowych podkładów kupiec	291	Komisjoner	336	Końskiej kolei żelaznej towarzy- stwo	346
Kolejowych robotników szkoła . . .	360	Komisyonerski zakład	356	Kopalnia	1
Kolejowych wagonów wypoży- czania, towarzystwo	357	Kompasów wyrabiacz	84	Kopalnianych płodów przekupień	292
Kolnej broni fabryka	76	Komponista	367	Kopciu kupiec	327
Kolnej broni wyrabiacz	76	Kompostu fabryka	254	Kopert listowych fabryka	192
Kolnej i siecznej broni fabryka . . .	76	Kompostu wyrabiacz	254	Kopert wyrabiacz	192
Kolnej i siecznej broni wyrabiacz	76			Kopru przekupień	290
Kolofonii odlewacz	242			Kopyt do obuwia przekupień	301
				Kopyt do obuwia wyrabiacz	111

Kopyt do obuwia wyrabiacz i rzeźbiarz	111	Korzeni i towarów żelaznych kupiec	322	Koszów i wózków dziecińczych fabryka	105
Korali kupiec	294	Korzeni kopacz	4	Kosztowności przekupień	294
Korali naśladowanych i kości słońskiej naśladowanej wyrabiacz	114	Korzeni kramarz	321	Koszul fabryka	170
Korali naśladowanych wyrabiacz	114	Korzeni kupiec	321	Koszykarskich i drewnianych towarów wyrabiacz	105
Korali obrabiacz	18	Korzeni, produktów i gorzałki handlarz	322	Koszykarskich i plecionkowych towarów przekupień	301
Korali połów	7	Korzennych, farbierskich i materialnych towarów kupiec	322	Koszykarskich towarów fabryka	105
Korali szklanych przekupień	293	Korzennych, farbierskich i żelaznych towarów oraz oleju skalnego kupiec	322	Koszykarskich towarów przekupień	301
Korali szklanych szlifierz	38	Korzennych i farbierskich towarów kupiec	322	Koszykarstwa i trzciny wypłata- nia sztucznego zakład	105
Korali szklanych wyrób	38	Korzennych i galanteryjnych towarów oraz mąki kupiec	322	Koszykarz	105
Kordybanik	118	Korzennych i kolonialnych towarów i łakoci kupiec	321	Koszykowych i wozowych plecionek wykonawca	105
Kordybanista	118	Korzennych i materialnych towarów kupiec	322	Koszykowych uch wyrabiacz	105
Kordybanu fabryka	118	Korzennych i szmuklerskich towarów kupiec	322	Koszyków owocowych przekupień	301
Kordybanu wyrabiacz	118	Korzennych towarów handel w związku z innym handlem	322	Koszyków wypłatacz	105
Korespondent dla osób prywatnych	359	Korzennych towarów i kramarszczyzny kupiec	322	Kość słońska i morska pianka, kupiec towarów z nich	303
Korespondent gazetowy	366	Korzennych towarów i wiktuałów przekupień	322	Kość słońska, kupiec towarów z niej	303
Korkowych cegiełek wyrabiacz	97	Korzennych towarów kupiec	321	Kości bielarz	111
Korkowych cegiełkowych towarów fabryka	97	Korzennych towarów kupiec i kramarz	322	Kości, galganów i żelazniwa handel	328
Korkowych towarów fabryka	97	Korzennych towarów kupiec	321	Kości i gałganów handlarz	328
Korkowych zatyczek fabryka	97	Korzennych towarów kupiec	321	Kości i mąki kościanej handlarz	328
Korkowych zatyczek i czopów drewnianych wyrzynacz	97	Korzennych towarów kupiec i kramarz	322	Kości i piór handlarz	328
Korkowych zatyczek przekupień	301	Korzennych towarów kupiec	321	Kości krajacz	111
Korkowych zatyczek wyrabiacz	97	Korzennych towarów kupiec	321	Kości i szmat zbieracz	285
Korku snycerz kunsztowy	97	Korzennych towarów kupiec	321	Kości krajacz i bielacz	111
Korku wyrzynacz	97	Korzennych towarów kupiec	321	Kości przekupień	328
Koronek czyściciel	185	Korzennych towarów kupiec	321	Kości przykrawacz	111
Koronek fabryka	162	Korzennych towarów kupiec	321	Kości rytownik	111
Koronek i firanek fabryka	162	Korzennych towarów kupiec	321	Kości, skórek i żelazniwa handel	328
Koronek i firanek wyrabiacz	162	Korzennych towarów kupiec	321	Kości słońskiej naśladowanej wyrabiacz	114
Koronek i haftów kupiec	314	Korzennych towarów kupiec	321	Kości słońskiej rytownik	111
Koronek i pasamonów kupiec	314	Korzennych towarów kupiec	321	Kości słońskiej rzeźbiarz	111
Koronek i pasamonów wyrabiacz	162	Korzennych towarów kupiec	321	Kości słońskiej snycerz	111
Koronek kupiec	314	Korzennych towarów kupiec	321	Kości słońskiej tokarz	111
Koronek tudzież haftów ręcznych i szwajcarskich kupiec	314	Korzennych towarów kupiec	321	Kości snycerz	111
Koronkarska szkoła	360	Korzennych towarów kupiec	321	Kości stępa	254
Koronkarskich towarów wyrabiacz	162	Korzennych towarów kupiec	321	Kości tokarz	111
Koronkarz	162	Korzennych towarów kupiec	321	Kości warzelnia	254
Koronkowego papieru fabryka	192	Korzennych towarów kupiec	321	Kości warzelnik	254
Koronkowego papieru wyrabiacz	192	Korzennych towarów kupiec	321	Kości zbieracz	285
Koronkowych firanek fabryka	162	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanego czernidla fabryka	239
Koronowych świrdów wyrabiacz	43	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanego czernidla wyrabiacz	239
Korrepetytor	360, 366	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanej mąki przekupień	328
Kory garbarskiej i węgla drzewnego przekupień	290	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanej mąki wyrabiacz	254
Kory garbarskiej przekupień	290	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanego młyn	254
Korzeni i towarów bawełnianych kupiec	322	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanego młyn i stępa	254
Korzeni i towarów bronzowych kupiec	322	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanych i z kości słońskiej zrobionych towarów kupiec	303
Korzeni i towarów kolonialnych kupiec	321	Korzennych towarów kupiec	321	Kościanych towarów kupiec	303
		Korzennych towarów kupiec	321	Kościanych guzików wyrabiacz	107
		Korzennych towarów kupiec	321	Kościanych guzików producent	107

Kościelnych przyborów kupiec . . . 295	Kowal do wielkich narzędzi . . . 43	Krajkowej przędzy kupiec . . . 309
Kościelnych przyborów metalo- wych, kielichów, krzyżów, monstrancji wyrabiacz . . . 67	Kowal do wozów i grubej roboty 45	Krajowych berlaczy przekupień 313
Kościelnych ubiorów fabryka . . . 67	Kowal do wyrobu brzeszczotów . 43	Krajobrazów malarz 367
Kościelnych ubiorów handel . . . 295	Kowal dusz żelazkowych 43	Krajowych płodów kupiec 290
Kotlarz 46	Kowal dzwonek 61	Krajowych płodów przedsiębior- stwo komisowe 336
Kotlarz i żelaznych towarów wy- rabiacz 58	Kowal dzwonek dla bydła 43	Kramarstwo, łącznie z handlem drobnemi towarami i cząst- kowym 322
Kotła parowego przyborów wy- rabiacz 75	Kowal gospodarski 45	Kramarstwo łącznie z handlem towarów korzennych . . . 322
Kotłowych płynów wyrabiacz . . 230	Kowal haków do kufrów 51	Kramarstwo łącznie z handlem wiktuałów 322
Kotłów (do bębnienia) fabryka . . 91	Kowal haków do obić ściennych 51	Kramarstwo łącznie z sprzedażą cukru, kawy, owoców i wi- ktuałów 322
Kotłów druciarz wędrowny . . . 284	Kowal karuselowy 51	Kramarstwo łącznie z sprzedażą soli 322
Kotłów i garnków łątach (wędro- wny) 284	Kowal kos 44	Kramarstwo łącznie z sprzedażą towarów korzennych i bła- watnych 322
Kotłów i panwi łątach (wędro- wny) 284	Kowal kosowy i sprzętowy . . . 46	Kramarstwo w związku z in- nym handlem 322
Kotłów łątach (w stałym zakła- dzie przemysłowym) 46	Kowal kotłowy 46	Kramarstwo z sprzedażą cukru i kawy 322
Kotłów łątach wędrowny 284	Kowal kotwicowy 43	Kramarz 322
Kotłów naprawiacz (w stałym za- kładzie przemysłowym) . . . 54	Kowal kowadłowy 43	Kramarz handlu drobnego . . . 322
Kotłów parowych fabryka 74	Kowal luf do strzelb 76	Kramarz i nafty sprzedawca . . 322
Kotłów wyrabiacz 46	Kowal łańcuchy wyrabiający . . 51	Kramarz i płodów przekupień . 322
Kotłów przekupień 288	Kowal młotowy 41	Kramarz i przekupień wiktuałów 322
Kottonu i chusteczek kupiec . . 310	Kowal narzędziowy 43	Kramarz, soli i nafty sprzedawca 322
Kotwicowy kowal 43	Kowal narzędziowy i do grubej roboty 43	Kramarz towarów rozmaitych i przedmiotów szczególnych . 322
Kowadłowy kowal 43	Kowal narzędziowy i motykowy . 43	Kramarz w stałym lokalu . . . 317
Kowal 43	Kowal narzędziowy i pilnikarz . 43	Krat wyrabiacz 54
Kowal brzeszczotowy 43	Kowal narzędziowy i ślusarz . . 43	Krawatek fabryka 175
Kowal świeków 51	Kowal ocelowy 51	Krawatek i czepków wyrabiacz . 175
Kowal do grubej roboty 43	Kowal okrętowy 49	Krawatek kupiec 311
Kowal do grubej roboty i motyk 43	Kowal opasek 51	Krawatów kupiec 311
Kowal do grubej roboty i nożo- wnik 43	Kowal ośników do obręczy . . . 43	Krawatek wyrabiacz 175
Kowal do grubej roboty i pau- wiarz 43	Kowal piły wyrabiający 43	Krawiec 171
Kowal do grubej roboty i pilni- karz 43	Kowal płocien piłowych 43	Krawiec damski 172
Kowal do grubej roboty i wo- zowy 45	Kowal podkowowy 45	Krawiec surdutowy 171
Kowal do grubej roboty, podko- wacz i wozowy 45	Kowal powozowy 45	Krawiecki faktor 171
Kowal do grubych narzędzi . . . 43	Kowal ręczny 43	Krawieckich potrzeb kupiec . . 314
Kowal do grubych narzędzi i wo- zowy 45	Kowal samolówek 43	Krawieczyzny szkoła 360
Kowal do helbli 43	Kowal sprzętowy i podkowowy . 45	Kredy przykrawacz 240
Kowal do łańcuchów 51	Kowal sprzętowy i wozowy . . . 45	Kredy sprzedawca 292
Kowal do łopat 43	Kowal surowe narzędzia wyra- biający 43	Kredy szlamowanej fabryka . . 239
Kowal do motyk 43	Kowal szatkowniczy 43	Kredy wyrabiacz 240
Kowal do motyk i wielkich na- rzędzi 43	Kowal świdrowy 43	Kredytowy instytut publiczny . 339
Kowal do noży 43	Kowal zgrzebeł 43	Krepinki wyrabiacz 158
Kowal do przedniejszej roboty . 43	Kowal żelaznych wiązadeł . . . 49	Krepli piekarz 202
Kowal do surowej roboty 43	Kowalskich sprzętowych towa- rów kupiec 295	Krepy wyrabiacz 162
Kowal do surowej roboty i wo- zowy 45	Kowalskich towarów kupiec . . 295	Kręgielni posiadacz 362
Kowal do świdrów 43	Kowalskich towarów narzędzio- wych fabryka 43	Kręgielnie w zamkniętych loka- lach (zimowe) 362
	Kowalskie i podkownicze przed- siębiorstwo 45	Krobecznik 333
	Kowanych towarów kupiec . . . 295	
	Koziego mleka dystrybucya . . . 227	
	Koziołków wyrabiacz 100	
	Kozłku przekupień 327	
	Koźląt handlarz 287	
	Kozusznik 178	
	Krainczyk (Koczewiak) 333	
	Krajania drzew farbierskich za- kład 239	
	Krajek sukiennych przekupień . 310	

Krochmalu przekupień	327	Książek sprzedawca	305	Kupno i sprzedaż papierów war-	
Krojów rysowania szkoła	360	Książek wypożyczalnia	308	tościwych	339
Kroju szkoła	360	Książkowych zdołn wyrabiacz .	194	Kur przekupień	316
Krowia mleczarnia	212	Księgarnia i wypożyczalnia . . .	305	Kurków drewnianych tokarz . . .	100
Krośniarskich towarów z rogu i		Księgarski agent	305	Kurków drewnianych wyrabiacz	100
kości wyrabiacz	111	Księgarz	305	Kurków wyrabiacz	100
Krowjanki szczepienia zakład .	361	Księgarz i antykwarz	305	Kuśnierskich towarów fabryka .	314
Krowiej szerści handlarz	290	Księgarz komisowy	305	Kuśnierz	178
Krowiej szerści prac	124	Księgarz nakładca	305	Kuśnierz i czapnik	178
Królików przekupień	288	Księgarz sortymentowy	305	Kutych przedmiotów wyrabiacz .	43
Krów handlarz	287	Kubel wyrabiacz	98	Kutych towarów wyrabiacz . . .	43
Krucyfiksów kupiec	303	Kucharska szkoła	360	Kuźnia blachowa i podkowowa . .	41
Krucyfiksów sprzedawca	303	Kucharz	226	Kuźnia blachy	41
Krup przekupień	319	Kuchennego naczynia emaliowa-		Kuźnia cajniarska	41
Krup wyrób	196	nego wyrabiacz	46	Kuźnia do kos	44
Krupiarz	322	Kuchennego naczynia emaliowa-		Kuźnia do młotów i narzędzi . .	43
Krynolin fabryka	170	nego z blachy żelaznej fa-		Kuźnia do motyk i fryszerska . .	43
Kryształowego i dętego szkła wy-		bryka	46	Kuźnia do motyk i gwoździ . . .	43
rabiacz	35	Kuchennego naczynia emaliowa-		Kuźnia do motyk i młotów . . .	43
Kryształowych towarów wyra-		nego z lanego żelaza fa-		Kuźnia do motyk i narzędzi . . .	43
biacz	35	bryka	46	Kuźnia do sierpów	44
Kryzek fabryka	162	Kuchennego naczynia i żelaza		Kuźnia do wyrobu sierpów	44
Krzesel na kółkach fabryka	79	tlózonego wyrabiacz	46	Kuźnia i walcownia miedzi	57
Krzesel na kółkach wyrób	79	Kuchennego naczynia pobielana-		Kuźnia kos i walcownia	44
Krzesel nosiciel	356	nego fabryka	46	Kuźnia podkowowa i młot do	
Krzesła wynajmowacz	357	Kuchennego naczynia pobielanego		klepania	45
Krzesel wypłatacz	106	i emaliowanego fabryka	46	Kuźnia miedziana	57
Krzesel wypożyczacz	357	Kuchennego naczynia wyrabiacz .	46	Kuźnia młotowa	41
Krzyżów grobowych i nagrob-		Kuchenny ogrodnik	4	Kuźnia motykowa i lupowa	43
ków kupiec	293	Kuchennych naczyń glinianych		Kuźnia ręczna	43
Kseresu fabryka	219	wyrabiacz	29	Kuźnia sprzętowa	43
Książeczek papieru na papierosy		Kuchennych i gospodarskich		Kuźnia sprzętowa i mostowa . . .	43
fabryka	192	sprzętów kupiec	295	Kuźnia sprzętowa i walcownicza	43
Książeczek do nabożeństwa i o-		Kuchennych kotłów wyrabiacz . .	46	Kuźnia stali	41
brazków świętych kupiec	305	Kuchennych naczyń kupiec	295	Kuźnia szydł	43
Książek do nabożeństwa kupiec	305	Kuchennych sprzętów kupiec . . .	295	Kuźnica	41
Książek do nabożeństwa sprze-		Kuferkowego papieru wyrób . . .	190	Kuźnica blachowa	41
dawca	305	Kufereków drewnianych wyra-		Kuźnica blachowa i walcownia	
Książek do nauki i do nabożeń-		biacz	103	sztabowa	41
stwa, przedmiotów nauko-		Kufrów kupiec	303	Kuźnica cajniarska	41
wych dla chrześcian i ka-		Kufrów wyrabiacz (kaletnik) . . .	121	Kuźnica do półproduktu na kosy	41
lendarzy kupiec	305	Kuglarz	362	Kuźnica i walcownia blachy . . .	44
Książek dla młodzieży, kupiec . . .	305	Kukurydzy przekupień	290	Kuźnica i walcownia stali	41
Książek, dzieł sztuki i nut kupiec	305	Kul na plamy wyrabiacz	230	Kuźnica lupowa	41
Książek, dzieł sztuki, nut i przy-		Kul szklanych przekupień	293	Kuźnica lupowa i wyrób motyk . .	44
borów piśmiennych kupiec	305	Kul wyrabiacz	76	Kuźnica lupowa walcownicza i	
Książek i dzieł sztuki kupiec . . .	305	Kulturowy inżynier	257	sprzętowa	41
Książek i obrazów kupiec	305	Kulturowy technik i geometra cy-		Kuźnica narzędziowa	43
Książek i papieru kupiec	305	wilny	257	Kuźnica żelaza	41
Książek i pism czasowych sprze-		Kumysu szynkarz	227	Kuźniczy zakład	41
dawca (kolporter)	305	Kumysu wyrabiacz	212	Kwarcowej stępy posiadacz . . .	27
Książek i przyborów piśmiennych		Kunstowy i handlowy ogrodnik . .	4	Kwarcowy młyn	27
kupiec	303	Kunstowy i zdobniczy ogrodnik . .	4	Kwarcowych kamieni przekupień	292
Książek handlowych wyrabiacz . .	193	Kunstowy ogrodnik	4	Kwarcu lamy	15
Książek oprawiacz	193	Kunstowy ślusarz	49	Kwarcu przekupień	292
Książek przemysłowych wyra-		Kupiec	330	Kwargli wyrabiacz	212
biacz	193	Kupiec handlu drobnego	330	Kwasu cukrowego wyrabiacz . . .	230
Książek kolporter	305	Kupiec i oleju skalnego sprze-		Kwasu cytrynowego wyrób	230
Książek rewizor	359	dawca	330	Kwasu saletrowego fabryka . . .	229

Kwasu salicylowego fabryka . . . 230	Laku pieczętarskiego i szpagatu przekupień 304	Leońskich towarów wyrabiacz . 68
Kwasu siarkawego kroplisto- płynnego wyrób 229	Lalek głów porcelanowych wy- rabiacz 31	Leońskiego drutu i towarów z niego fabryka 68
Kwasu siarkowego fabryka . . . 229	Lalek głów z tektury papierowej, miąższu papierowego itd. fabryka 194	Lepów galaretowych wyrabiacz . 253
Kwasu solnego fabryka 229	Lalek wyrabiacz 111	Leszczynowego hubu wyrabiacz . 96
Kwasu szczawikowego fabryka . 230	Lamówek fabryka 158	Leśnego gospodarstwa pólów kupiec 296
Kwasu węglowego kroplisto- płynnego fabryka 229	Lamówek, sznurków i wiązadel fabryka 158	Leśnych jagód i nasionprzeku- pień 317
Kwasu winnego fabryka 229	Lamówek wyrabiacz 158	Leśnych nasion młyn 4
Kwiatani suchemi, towarów kar- tonowych, ozdabiacz . . . 183	Lamp fabryka 55	Leśnych nasion zbieracz 4
Kwiatowych i pogrzebowych przedmiotów kupiec . . . 314	Lamp i towarów metalowych fa- bryka 55	Leśnych pólów kupiec 290
Kwiatowych liści fabryka . . . 183	Lamp kopalnianych wyrabiacz . 55	Letni szynk 226
Kwiatowych liści wyrabiacz . . 183	Lamp kupiec 295	Letniego i zimowego sukna wy- rabiacz 141
Kwiatowych materyałów fabryka 146	Lamp z światłem żarowem wy- rabiacz 83	Letniego sukna tkalnia 141
Kwiatowych materyałów wyra- biacz 146	Lampowego kopcju wyrób . . . 239	Licytacje towarów 359
Kwiatowych przyborów kupiec . 314	Lampowych knotów i lamówek wyrabiacz 147	Licytacyjny zakład 359
Kwiatów alpejskich przekupień . 289	Lampowych knotów wyrabiacz . 147	Likworów i rosolisów szynkarz . 228
Kwiatów części składowych wy- rabiacz 183	Lanego naczynia fabryka . . . 40	Likworów i rosolisów wyrabiacz 217
Kwiatów i piór sztucznych sprze- daz 314	Lanej stali fabryka 41	Likworów, rosolisów i rumu wy- rabiacz 217
Kwiatów (naturalnych) przeku- pień w stałym zakładzie przemysłowym 289	Lanej stali, pilników i towarów z lanej stali wyrabiacz . . 43	Likworu i wódki kupiec 324
Kwiatów naturalnych salon . . . 289	Lanolinę wyrabiacz 246	Likworu kupiec 324
Kwiatów sprzedawca (koczujący) 334	Lanych towarów kupiec 295	Likworu sprzedawca 324
Kwiatów (naturalnych) sprze- dawca w stałym zakładzie przemysłowym 289	Lasek fabryka 111	Likworu szynkarz 228
Kwiatów szklanych wyrabiacz . 38	Lasek przechadzkowych kupiec . 301	Likworu wyrabiacz 217
Kwiatów sztucznych fabryka . . 183	Lasek surowych i trzonek do młotków handel 301	Limoniady i lodów sprzedawca (kursujący) 334
Kwiatów sztucznych wyrabiacz . 183	Lasek tokarz 111	w stałym lokalu . . . 320, 325
Kwiatów wyrabiacz 183	Lasek węglowych wyrabiacz . . 233	Limoniady przekupień 325
	Lasu korezowanie 93	Lin fabryka 150
	Lasu wycinacz 93	Lineałów drewnianych wyrabiacz 103
	Latarni fabryka 55	Linoleum fabryka 97
	Latarni powozowych fabryka . . 55	Linoskoczek 362
	Lecznicy zakład 361	Lisolu fabryka 238
	Lecznicy zakład prywatny . . . 361	Listew politurowanie 104
	Lecznicych przyborów kupiec . 297	Listew pozłocistych i figur złoco- nych kupiec 301
	Ledertuchu fabryka 122	Listew pozłocistych kupiec . . . 301
	Ledritu wyrabiacz 120	Listew ramowych wyrabiacz . . 104
	Legumin fabryka 198	Listew wyrzynacz 111
	Legumin przekupień 319	Listowego papieru fabryka . . . 192
	Legumin wyrabiacz 198	Listowych kopert fabryka . . . 192
	Leguminarz 198	Listowych znaczków sprzedaż . 326
	Lekarskich materyałów i prze- tworów sprzedaż 327	Listowych znaczków starych handlarz 304
	Lekarskieli obwiązek fabryka . . 87	Listów zastawnych zakład . . . 339
	Lekarskich towarów kupiec . . 327	Liści kwiatowych fabryka . . . 183
	Lekarskich ziół przekupień . . . 327	Liści kwiatowych wyrabiacz . . 183
	Lekarz 365	Liter metalowych i takichże tablic z napisami wyrabiacz 61
	Lekarze ze st. ak. 365	Literat 366
	Leońskich towarów fabryka . . . 68	Litograf 270
	Leońskich towarów fabryka (pa- samonów, tkanin, przędz z drutów leońskich 157	Litografia i kamieniodruk . . . 270
		Litograficznego i autograficznego papieru fabryka 190
		Litograficznego papieru fabryka . 190

L.

Litograficzny zakład	276	Lombardowe przedsiębiorstwo (sposobem bankowym wy- konywane)	339	Łojowych świec odlewnia	246
Lnianego cwełichu wyrabiacz	149	Lontów do środków rozsadzają- cych fabryka	251	Łojowych świec wyrabiacz	246
Lnianego i rzepakowego oleju wyrabiacz	247	Lontów do środków rozsadzają- cych wyrabiacz	251	Łoju przekupień	327
Lnianego oleju fabryka	247	Lontów fabryka	251	Łoju warzelnik	246
Lnianego przędzy odpadków handlarz	328	Lontów wyrabiacz	251	Łoju wytapiacz	246
Lnianej i bawełnianej przędzy kupiec	309	Losów biuro rewizyjne	358	Łoju wytapialnia	246
Lnianej przędzy kupiec	309	Losów i promes sprzedawca	339	Łokciowych i chłopskich towarów kramarz	330
Lnianej przędzy odpadków han- dlarz	328	Loteryjna kollektura	359	Łokciowych i żelaznych towa- rów handel	330
Lnianiej przędzy odpadków prze- dzalnia	148	Lśniącego i kartonowego pa- pieru wyrabiacz	190	Łokciowych towarów handel w związku z innym han- dlem	314
Lnianiej przędzy przekupień	309	Lśniącego prasowania zakład	185	Łokciowych towarów i odzieży kupiec	314
Lnianiej przędzy warzelnik	166	Ludowy teatr	362	Łokciowych towarów, kapeluszy i papieru kupiec	314
Lnianych, bawełnianych i wełnia- nych towarów fabryka	155	Ludwisarnia	59	Łopat i narzędzi wyrabiacz	43
Lnianych i bawełnianych towa- rów apretura	166	Ludwisarz	59	Łopat kuźnia	43
Lnianych i bawełnianych towa- rów kupiec	310	Luf do strzelb kowal	76	Łopat przekupień	295
Lnianych i bawełnianych towa- rów tkalnia	146	Luf wyrabiacz	76	Łopat żelaznych wyrabiacz	43
Lnianych nici fabryka	148	Luf wyrób	76	Łóżek przekupień	300
Lnianych tasemek fabryka	160	Lutni wyrabiacz	91	Łóżek wynajemca	225
Lnianych towarów fabryka	149	Lutu złotniczego wyrabiacz	62	Łóżek żelaznych fabryka	47
Lnianych towarów kupiec	310	Ł.		Łóżkowych okuć żelaznych wy- rabiacz	49
Lnianych towarów wyrabiacz	149	Łakoci kupiec	321	Łóżkowych spodków wyrabiacz	54
Lnu czesania zakład	129	Łakoci, likworów, wiktuałów i towarów korzennych kupiec	321	Łóżkowy ślusarz	49
Lnu czyszczenia zakład	129	Łańcuchów wyrabiacz	51	Łubowych pudełek przekupień	301
Lnu i konopi przekupień	309	Łańcuchów fabryka	51	Łubu bukowego wyrabiacz	96
Lnu i towarów lnianych kupiec	310	Łańcuszków i breloków kupiec	294	Łubu laskowego wyrabiacz	96
Lnu międlarz	129	Łańcuszków i medalionów handel	294	Łubu leszczynowego wyrabiacz	96
Lnu międlenia zakład	129	Łapanie zab, salamander, motyli i chrząszczów	8	Łubu wyrabiacz	96
Lnu obrabianie	129	Łapci handlarz	313	Łuczywa wyrabiacz	96
Lnu odpadków przędzalnia	148	Łapciarz	173	Ługów warzelnik	229
Lnu prążenia zakład	129	Łapek na myszy sprzedawca (ob- nośny)	333	Ługów wyrabiacz	229
Lnu przekupień	309	Łapek na myszy wyrabiacz	54, 284	Łupkowego kamienia kupiec	292
Lnu przędzalnia	148	Łat na płoty wyrabiacz	93	Łupkowych tabliczek fabryka	17
Lnu przyrządzanie	129	Łat przekupień	291	Łupkowych tabliczek i rysików wyrabiacz	17
Lnu suszarnia	129	Łatacz obuwia	173	Łupkowych tabliczek wyrabiacz	17
Lnu tkactwo	149	Łatacz odzieży	171	Łupku dachowego wyrabiacz	17
Lnu ikacz	149	Łaziebnik	361	Łupku kupiec	292
Lodowatego cukru wyrabiacz	201	Łaziebnych gąbek przekupień	290	Łupku łamacz	15
Lodowych skrzyń fabryka	56	Łaznia	361	Łupku wyrabiacz i łamu posia- dacz	15
Lodowych skrzyń i wodozbiorni- ków wyrabiacz	56	Łaznia dla psów	361	Łyczane pokrycia wyrabiający	106
Lodowych skrzyń wyrabiacz	56	Łaznia parowa	361	Łyczanych mat wyrabiacz	106
Lodów sprzedawca	320	Łaznia wannowa	361	Łyczanych ścierek wyrabiacz	106
Lodów wyrabiacz	202	Łąk plantowanie	257	Łyczanych towarów wyrabiacz	106
Lodu fabryka	222	Łodzi budownik	82	Łyczanych wiehcy wyrabiacz	106
Lodu handlarz	325	Łodzi morskie utrzymujący	349	Łyka tkacz	106
Lodu krajacz	222	Łodzi utykacz	82	Łyszczykowych farb fabryka	239
Lodu naturalnego zbiórka	222	Łodzi wręgowych budownik	82	Łyszczykowych towarów wyra- biacz	17
Lodu sztucznego wyrób	222	Łodzi wypożyczacz	357	Łyżek i towarów blacharskich wyrabiacz	43
Lodu wyrób	222	Łodźny cieśla	82		
Lokomobilów fabryka	74	Łojowych świec fabryka	246		
Lokomotyw fabryka	77				

Łyzek wyrabiacz	43	Machinowy inżynier	256	Małżeńskich związków stręczyciel	359
Łyzkarz	43	Machinowy ślusarz	74	Małży smażacz (koczowniczy) . .	285
M.					
Machin budownik	74	Machinowych haftów wyrabiacz .	163	Małży wypiekacz (w stałym za- kładzie przemysłowym) . . .	226
Machin części składowych kupiec	296	Machinowych rzemieni fabryka .	119	Mamek biuro wywiadowcze . . .	359
Machin części składowych wy- rabiacz	74	Machinowych rzemieni wyrabiacz	119	Mamidelek fabryka	194
Machin do czyszczenia wyrabiacz	74	Machinowych wyrobów pończosz- kowych wyrabiacz	161	Manganowej soli wyrób	230
Machin do fabrykacji wełny drzewnej wyrabiacz	74	Macy wyrabiacz	197	Mankiet czyszciciel	185
Machin do klepania lnu wyrabiacz	74	Madery fabryka	219	Mankiet wyrabiacz	170
Machin do mieszania i gniecienia wyrabiacz	74	Magiel	185	Manometrów fabryka	84
Machin do obrabiania drzewa fabryka	74	Magli posiadacz	185	Manufaktur i bławatnych towarów kupiec	310
Machin do obrabiania metalu fa- bryka	74	Maglarnia do bielizny	185	Manufaktur i galanterijnych to- warów kupiec	330
Machin do obrabiania metalu i drzewa fabryka	74	Magnezytu wyrób	230	Manufaktur i modnych towarów kupiec	310
Machin do pisania wyrabiacz . .	74	Magnezytu przekupień	292	Manufaktur, towarów konfekcyj- nych i bielizny handel . . .	314
Machin do pończoch fabryka . .	74	Magnezytu wydobywanie	15	Manufakturowy rysownik . . .	279
Machin do rznieżcia drzewa na- prawiacz	74	Majoliki fabryka	30	Manufakturowych towarów i odzieży kupiec	314
Machin do szycia fabryka . . .	74	Majolikowych towarów wyrabiacz	30	Manufakturowych towarów kra- marz	310
Machin do szycia i welocypedów fabryka	74	Makaroników piekarsz	202	Manufakturowych towarów ku- piec	310
Machin do szycia naprawiacz . .	74	Makaroników sprzedawca	320	Map fabryka	276
Machin do szycia wyrabiacz . .	74	Makaroników wyrabiacz	202	Marek do gry i winiet blaszanych wyrabiacz	61
Machin do tarcia glazur posia- dacz	27	Makaronu fabryka	198	Marek do gry i winiet (papiero- wych) wyrabiacz	192
Machin fabryka	74	Makaronu i podobnych towarów ciastowych fabryka	198	Marek do gry wyrabiacz	61
Machin i części składowych ma- chin wyrabiacz	74	Makaronu wyrabiacz	198	Margaryny fabryka	246
Machin i młynów urządzcacz . .	74	Makuchów przekupień	290	Maglarnia	25
Machin i tygli do topienia rud wyrabiacz	74	Makulatury handlarz	328	Marionetkowego teatru posiadacz	362
Machin i przyrządów do przemy- słu fotograficznego fabryka	84	Małagi fabryka	219	Markietan (w stałym zakładzie przemysłowym)	226
Machin i wagonów wyrabiacz . .	74	Małarskich patronów pokojowych wyrabiacz	279	Marmelad wyrabiacz	204
Machin kupiec	296	Małarskich przyborów wyrabiacz	240	Marmurołam	14
Machin naprawiacz	74	Małarskiego gruntowania zakład	278	Marmurowej mozaiki wyrabiacz	22
Machin naprawy warsztat . . .	74	Małarskiego złota i farb kupiec .	327	Marmurownik	270
Machin naprawy warsztat z to- karnią żelaza i metalu . . .	74	Małarstwo olejne	278	Marmurowy przemysł	17
Machin parowych fabryka . . .	74	Malarz	278	Marmurowych płyt i kamieni gro- bowych wyrabiacz	17
Machin, przyrządów i narzędzi kupiec	296	Malarz bezcek	278	Marmurowych płyt wyrabiacz . .	17
Machin rolniczych wyrabiacz . .	74	Malarz dekoracyjny	268	Marmurowych towarów fabryka	17
Machin urządzcacz	74	Malarz drzew	267	Marmurowych towarów galante- ryjnych kupiec	293
Machin wypożyczcacz	357	Malarz fotografii	278	Marmurowych towarów wyra- biacz	17
Machin wyrabiacz i młynów bu- downik	74	Malarz herbów	278	Marmuru i granitu rytownik . . .	17
Machinowa drukarnia (jako prze- mysł graficzny)	275	Malarz i pozłotnik	269	Marmuru łamy	14
Machinowego tartaku posiadacz	93	Malarz jedwabiu	134	Marmuru obrabiacz	17
Machinowy i metalowy przemysł, handel jego wyrobami	296	Malarz napisów	269	Marmuru szlifierz	17
		Malarz płaszczyzn	278	Marokinu fabryka	118
		Malarz pokojowy	268	Martina luta	41
		Malarz pokojowy i patronista . .	268	Masek fabryka	194
		Malarz porcelany	34	Masek wypożyczalnia	357
		Malarz porcelany i stopu	34	Masek wyrabiacz	194
		Malarz porcelany i szkła	34		
		Malarz portretów	278		
		Malarz przemysłowy	278		
		Malarz szkła	39		
		Malarz szyldów	269		
		Malarz szyldów i napisów	269		
		Malarz tabakierek	278		
		Malarz teatralny	268		
		Malowanie na szkłe	39		
		Malowideł kościelnych na szkłe fabryka	39		
		Małpi teatr	362		

Masarz wieprzowego mięsa	210	Mączki dla dzieci wyrabiacz	201	Metalowych towarów fabryka	61
Masażysta	361	Mącznik	319	Metalowych towarów galanteryj- nych fabryka	61
Maskarz	194	Mąki i krup przekupień	319	Metalowych towarów galanteryj- nych wyrabiacz	61
Masła i jaj przekupień	317, 334	Mąki i ogrodnin przekupień	319	Metalowych towarów kupiec	295
Masła i sera przekupień	317	Mąki i produktów przekupień	322	Metalowych towarów lakiernik	71
Masła i smalcu przekupień	317	Mąki i strączywa przekupień	319	Metalowych towarów naprawiacz	61
Masła i sera wyrabiacz	212	Mąki i wiktualów przekupień	322	Metalowych trumien fabryka	56
Masła, jaj, sera i smalcu przeku- pień	317	Mąki mierzyciel	319	Metalowych trumien kupiec	295
Masła przekupień	317	Mąki, otrąb i chleba przekupień	319	Metalowych trumien wyrabiacz	56
Masła sztucznego fabryka	246	Mąki, otrąb i kukurydzy przeku- pień	319	Metalu i bronzu odlewacz	61
Masła sztucznego wyrabiacz	246	Mąki, pieczywa i płodów rolni- czych przekupień	319	Metalu kupiec	295
Masła wyrabiacz	212	Mąki przekupień	319	Metalu klepacz	66
Mastyksu wyrabiacz	230	Melnu przyrządzacze	4	Metalu odlewacz	61
Mastyksu przeciw kamieniowi kotłowemu wyrabiacz	230	Mechaniczna niciarnia	144	Metalu odlewacz kunsztowy	61
Masy do gaszenia pożaru wyra- biacz	230	Mechaniczna strzelnica	362	Metalu odlewnia	61
Masy do kopiowania wyrabiacz	230	Mechaniczne hafciarstwo	163	Metalu odlewnia i warsztat na- prawczy machin	74
Masy na fajki wyrób	110	Mechaniczne tkactwo lnu	149	Metalu odlewnia kunsztowa	61
Masy z opiłków żelaznych wyra- biacz	49	Mechaniczny warsztat	74	Metalu rzeźbiarz	61
Masztołów wyrabiacz	82	Mechanik	84	Metalu, staliu i blaszek kle- pacz	66
Maszynista	74	Medali i monet kupiec	306	Metalu surowego kupiec	295
Maści do skóry wyrabiacz	237	Medali pamiątkowych kupiec	303	Metalu szlifierz	69
Materacownik	168	Medalionów wyrabiacz	70	Metalu szlifierz i mielnik mate- ryału	69
Materaców druczianych wyrabiacz	54	Melasu sprzedawca	320	Metalu tokarz	61
Materyi greiplarz	166	Menażeryi posiadacz	362	Metalu tokarz i wyciskacz	61
Materyi i przędzy farbierz	166	Metalograf	274	Metalu topienia i rafinowania warsztat	61
Materyi kawalków przekupień	310	Metalorytnik	274	Metalu wygniatacz	61
Materyi maglownik	166	Metalowej tkaniny wyrabiacz	54	Metalu wykuwacz	57
Materyi na pokrycia dostawca	310	Metalowy i kunsztowy odlewacz	61	Metalu wyrzynacz	61
Materyi na szaty kościelne wyra- biacz	134	Metalowych drobnych towarów fabryka	61	Metalu wytłocznia	61
Materyi nieprzemakalnych fa- bryka	122	Metalowych gilz na naboje fa- bryka	60	Metrowych miar wyrabiacz	84
Materyi nieprzemakalnych wyra- biacz	122	Metalowych gilz na naboje i amu- nicyi wyrabiacz	60	Męska i damska konfekcyja	171
Materyi resztek i odpadków prze- kupień	310	Metalowych gilz na naboje wy- rabiacz	60	Męski krawiec	171
Materyi wyciskalnia i drukarnia	167	Metalowych guzików fabryka	61	Męskich i damskich strojów wy- rabiacz	170
Materyi wyrabiacz	141	Metalowych guzików wyrabiacz	61	Męskich sukien fabryka	171
Materyi z wełny czesanej wyra- biacz	141	Metalowych gwoździ sprzętowych wyrabiacz	61	Męskich sukien wyrabiacz	171
Materyalnych firanek tkalnia	139	Metalowych i materyalnych guzi- ków fabryka	61	Męskich towarów modnych ku- piec	314
Materyałowego drzewa kupiec	291	Metalowych i sprzętowych gwoź- dzi wyrabiacz	61	Miar pojemności kupiec	295
Materyałowych towarów kupiec	327	Metalowych liter wyrabiacz	61	Miar wyrabiacz	84
Materyałów, drogerji i towarów farbiarskich kupiec	327	Metalowych mieszaków wyrabiacz	61	Miarowego i wagowego pobór	338
Materyałów i korzeni, towarów sukiennych i bławatnych kupiec	322	Metalowych modeli fabryka	61	Miasta oświeticiel	282
Materyałów i towarów sukiennych handel	330	Metalowych pajaków wyrabiacz	61	Miechownik	74
Materyałów rozsadzających wy- rabiacz	251	Metalowych pięćści wyrabiacz	70	Miechów fabryka	74
Materyi i sukna resztek handel	310	Metalowych przyborów kościel- nych fabryka	61	Miechów wyrabiacz	74
Mazi przekupień	327	Metalowych puszek wyrabiacz	61	Miednik	58
Maziarz dachowy	265	Metalowych rur fabryka	57	Miedzi kupiec	295
		Metalowych sprzączek wyrabiacz	61	Miedzi walcownia	57
		Metalowych szczołek wyrabiacz	125	Miedzi wydobywanie	12
		Metalowych śrub fabryka	51	Miedziana luta	12
		Metalowych towarów emalii'a	70	Miedziana i mosiężna luta	57
				Miedzianego drutu wyrabiacz	57
				Miedzianego naczyńia kupiec	29

Miedziano-polerowanych (cuivre poli) towarów wyrabiacz . . . 61	Miodu szynkarz 226	Młyna do szrotowania przedsiębiorca 196
Miedzianych i metalowych towarów fabryka 61	Miodu tureckiego wyrabiacz . . . 201	Młyna dzierzawca 195
Miedzianych towarów fabryka . . . 58	Miodu wyrabiacz 203	Młyna parowego dzierzawca . . . 195
Miedziodrukarz 276	Miotel przekupień 303	Młyna pływającego przedsiębiorca 195
Miedziodrukarz (jako przemysł graficzny) 276	Miotel wyrabiacz 125	Młynarskich i piekarskich urządzeń fabryka 74
Miedziorutnik 274	Miotelek ze słomy ryżowej wyrabiacz 125	Młynarskich przedmiotów (kamieni młyńskich i oselek itd.) kupiec 293
Mielenia i krajania drzew farbiarskich zakład 239	Miotlanych trzoneków wyrabiacz . 100	Młynarskich przedmiotów sprzedawca 319
Mielnik drzew farbiarskich . . . 239	Miotlarz 125	Młynarskich urządzeń fabryka . . 74
Mielnik drzewa farbiarskiego . . . 239	Misek tokarz 111	Młynarz 195
Mielnik farb 239	Mleczarni dzierzawca 212	Młynarz szrotujący 196
Mielnik gipsu 20	Mleczarnia 227	Młynków do czyszczenia i młocarni fabryka 74
Mielnik materyałów 230	Mleczarnie szwajcarska 212	Młynków do czyszczenia zboża i machin do krajania paszy wyrabiacz 74
Mielnik papierowy 189	Mleczarskie stowarzyszenie . . . 212	Młynków do czyszczenia zboża wyrabiacz 74
Mielnik wapna 19	Mleczarz 212, 318	Młynów części składowych wyrabiacz 74
Miernik 257	Mleczne gospodarstwo 212	Młynów dzierzawca 195
Mierzenia i ważenia zakład . . . 338	Mlecznego cukru wyrabiacz . . . 213	Młynów i tartaków urządcz . . . 74
Mierzenia zakład 338	Mlecznego wyciągu fabryka . . . 212	Młynów, młocarni i pralni fabryka 74
Mierzyciel i wazyiciel 338	Mleka i masła przekupień 318	Młynów naprawiacz 74
Mierzydeł do dyfuzji wyrabiacz . . 84	Mleka i serwatki przekupień . . . 318	Młynów stawiacz 74
Mieszkań stręczyciel 359	Mleka koziego dystrybucya 227	Młynów stawiacz i boisk wyrabiacz 74
Mieszkań szukania przedsiębiorstwo 359	Mleka przekupień 318	Młynów stawiacz i naprawiacz . . 74
Mieszkań wynajemca 359	Mleka szynkarz 227	Młynów stawiacz i tokarz żelaza . . 74
Mędlicarz 74	Mlewa kupiec 319	Młynów urządcz 74
Miękkiego żelaza odlewnia 40	Mlewa przekupień 319	Młyńskich kamieni fabryka 16
Mięsa dostawca 315	Młocarni fabryka 74	Młyńskich kamieni kupiec 293
Mięsa końskiego garkuchnik . . . 226	Młocarni wynajemca 357	Młyńskich kamieni kupiec 293
Mięsa przekupień 313	Młocarni wypożyczacz 357	Młyńskich kamieni łamacz 16
Mięsa rębacz 207	Młocarnianych skrzyń wyrabiacz . 74	Młyńskich kamieni wyrabiacz . . . 15
Mięsa siekacz 207	Młockarskich boisk wynajmowanie 357	Młyńskiej maszyneryi urządcz . . 74
Mięsa sprzedawca 315	Młotów i grubych narzędzi wyrób . 41	Modeli do nauki wyrabiacz 23, 84, 194
Mięsa wykościciel 207	Młyn amerykański 195	Modeli wyrzyncz 274
Mięsa wykrawca 207	Młyn do drzew farbiarskich . . . 239	Modeli (z kartonu) wyrabiacz . . . 194
Mięsne wyciągu fabryka 211	Młyn do korzeni 230	Modeli z drutu jakoteż mechanicznych wyrabiacz 84
Mięsne wyciągu kupiec 321	Młyn do krajania i mielenia drzew farbiarskich 239	Modeli z gliny i gipsu wyrabiacz . 23
Mięsnych i wędzonych towarów kupiec 315	Młyn do krup 196	Modelownik glinkowy 23
Mięsnych konserw kupiec 321	Młyn do nasion 4	Modlitewników i książek do nabożeństwa przekupień 305
Mięsnych konserw wyrabiacz . . . 211	Młyn do rżnięcia drzewa 93	Modlitewników kramarz 303
Mięsnych towarów przekupień . . . 315	Młyn do szrotowania 196	Modlitewników wyrabiacz 111
Mięsnych towarów wyrabiacz . . . 210	Młyn do tarcia farb 239	Modlitewnych płaszczów fabryka . 140
Mikroskopicznych preparatów wyrabiacz 126	Młyn do prochu 250	Modlitewnych płaszczów tkalnia . 140
Mincarz 61	Młyn domowy 195	Modniarka 182
Mineralnych wód kupiec 325	Młyn mytniczy 195	Modniarka i strojów wyrabiaczka . 182
Mineralnych wód sprzedawca . . . 325	Młyn olejny 247	Modnych i bławatnych towarów oraz strojów handel 314
Mineralnych wód wydobywanie . . . 2	Młyn parowy 195	
Minerałów kupiec 292	Młyn parowy i wodny 195	
Miniatur malarz 367	Młyn pływający 195	
Minii fabryka 230	Młyn ręczny 195	
Miodosytnik 203	Młyn ryżowy 196	
Miodowego napoju wyrabiacz . . . 203	Młyn siemienia lnianego 247	
Miodu fabryka 203	Młyn soli 236	
Miodu kupiec 323	Młyn stępakowy 230	
Miodu praśnego przekupień 290	Młyn sztuczny 195	
	Młyn wodny 195	
	Młyn wyskrobków srebra 13	
	Młyn zbożowy 195	
	Młyna części składowych kupiec . 296	

Modnych towarów, obuwia i towarów tokarskich kupiec . . . 330	Moszczu, wina i produktów krajowych przekupień . . . 323	Muzycznych instrumentów naprawiających 91
Modnych towarów handel w związku z innym handlem . . . 314	Moszczu wyszynk 226	Muzycznych instrumentów wykonawca 91
Modnych towarów kupiec . . . 314	Motorów gazowych fabryka . . . 74	Muzycznych instrumentów wyrabiających 91
Modysta 182	Motorów naftowych fabryka . . . 74	Muzycznych zabawek wyrabiających . . . 91
Monogramów barwistych na papierze listowym wyrabiając . . . 192	Motorów wypożyczacz 357	Muzyk 362
Monogramów wyrabiając 192	Motorów wyrabiając 74	Muzyki nauczyciel 360, 366
Monter 74	Motowideł wyrabiając 111	Mydel leczniczych fabryka 246
Morska kąpiel 361	Motyki i łopaty wyrabiając 43	Mydlarnia 246
Morska pianka i bursztyn; towarów z nich fabryka 110	Motyki przekupień 295	Mydlarnia i topialnia łożu 246
Morska pianka; kupiec towarów z niej 303	Motykowy kowal 43	Mydlarskich towarów kupiec 327
Morska pianka; towarów z niej fabryka 110	Mozaik i ozdób sprzedawca 294	Mydlarz i świec łożowych wyrabiając 246
Morska pianka; towarów z niej wyrabiając 110	Mozajki wyrabiając 22	Mydlarz 246
Morskie rybołówstwo 7	Mozajkowego złota wyrabiając 239	Mydlarz i świeczarz 246
Morskie żeglarstwo 349	Mozajkowych towarów wyrabiając 22	Mydła fabryka 246
Morskiego żeglarstwa przedsiębiorstwo 349	Mozajkowych utworów wyrabiając 22	Mydła kupiec 327
Morskiej pianki przekupień 292	Mrówczycy jaj zbieracz 8	Mydła leczniczego fabryka 246
Morskiej pianki snycerz 110	Mrówczycy jaj przekupień 290	Mydła toaletowego fabryka 246
Morskiej pianki tokarz 110	Mszalnych szat wyrabiając 171	Myszy i szczurów tępicieł 273
Morskiej trawy przekupień 290	Much wytępiec 273	Myszy tępicieł 273
Morskiej trawy przędnik i handlarz 124	Mulowych towarów kupiec 310	Mysłwskich przyborów i broni kupiec 296
Morskiej trawy zbieracz 4	Mulu i tiulu wyrabiając 162	Mysłwskich przyborów kupiec 296
Mory wybijacz 165	Mundurów dostawca 312	Myta dzierzawca 363
Mory wybijania i gfofrowania jedwabiu zakład 164	Mundurów wyrobu zakład 171	Myta poboru prawo mający 363
Mosiądzu fabryka 57	Murarski unajster 263	Mytniczy młyn 195
Mosiądzu i brązu odlewacz 61	Murarski podmajstrzy 263	
Mosiądzu kupiec 295	Murarz 263	N.
Mosiądzu odlewacz 61	Murarz fasadowy 263	Nabiałowe gospodarstwo 212
Mosiężnej blachy i rur mosiężnych wyrabiając 57	Murarz i piecownik 263	Nabiałowe gospodarstwo górskie 212
Mosiężnik 61	Muru obrzucacz 263	Nabiałowego gospodarstwa dzierzawca 212
Mosiężnik i brązownik 61	Muslinu bawełnianego tkalnia 146	Nabiałowego gospodarstwa górskiego stowarzyszenie 212
Mosiężnik i ludwisarz 59	Muslinu wełnianego tkalnia 141	Nabojów fabryka 251
Mosiężnik i metalu odlewacz 61	Muszli i koralu przekupień 294	Nabożnych ksiąg kupiec 305
Mosiężnik i miedzi odlewacz 61	Muszli jadalnych handel 316	Nacieków pieczarowych przekupień 292
Mosiężnik i srebrownik 61	Muszli morskich kupiec 290	Nacieracz 361
Mosiężnych i ordynarnych bronzowych towarów fabryka 61	Muszlowych galanteryjnych towarów wyrabiając 111	Naczynia blaszanego i żelaznego i towarów z blachy żelaznej fabryka 46
Mosiężnych i stalowych towarów kupiec 295	Muszlowych i z perłowej macicy rzeźbionych towarów wyrabiając 111	Naczynia blaszanego i żelaznego kupiec 295
Mosiężnych towarów fabryka 61	Muszlowych towarów wyrabiając 111	Naczynia blaszanego kupiec 295
Mosiężnych towarów kupiec 295	Musztardowych konserw wyrabiając 204	Naczynia cukru i kawy przekupień 322
Mosiężnych towarów wyrabiając 61	Musztardy fabryka 204	Naczynia drownianego przekupień 301
Mostów budowy zakład 255	Musztardy kupiec 321	Naczynia fajansowego glinianego i towarów glinianych przekupień 293
Moszczowego wina wyrabiając 219	Musztardy przyrządzacz 204	Naczynia glinianego przekupień 293
Moszczu przekupień 323	Musztardy wyrabiając 204	Naczynia i kramarszczyzny przekupień 293
Moszczu owocowego szynkarz 226	Mutr i śrób wyrabiając 51	
Moszczu owocowego wyrabiając 219	Muzeum anatomiczne 362	
Moszczu szynkarz 226	Muzeum przyrodnicze 362	
Moszczu w beczkach handel 323	Muzeum zoologiczne 362	
	Muzyczna szkoła 360	
	Muzyczny przedsiębiorca 362	
	Muzyczni agenci 359	
	Muzyczne przedsiębiorstwo w uzdrowisku 362	
	Muzycznych instrumentów fabryka 91	
	Muzycznych instrumentów kupiec 299	

Naczynia łożowego przekupień	293	Napawalnia drzewa	95	Naśladow koralu i kości słonio- wej wyrabiacz	114
Naczynia i pieców przekupień	293	Napawanie dla uczynienia ma- teryali roślinnych niespa- listemi	230	Naśladow skóry wyrabiacz	122
Naczynia i towarów bławatnych przekupień	330	Napawanie istot roślinnych dla uczynienia ich niespalistemi	230	Naturalnych kwiatów salon	289
Naczynia i towarów porcelano- wych kupiec	293	Napisowych tablic malowanych wyrabiacz	269	Nauczyciel	360, 366
Naczynia i zabawek przekupień	293	Napitków zakład	226	Nauczyciel muzyki	360, 366
Naczynia kamiennego przekupień	293	Napitków zakładu posiadacz	226	Nauczyciel prywatny	360, 366
Naczynia kamiennego wyrabiacz	30	Napojów burzących wyrób	221	Nauczyciel śpiewu	360, 366
Naczynia kuchennego wyrabiacz	46	Napojów gorących spirytusowych drobna sprzedaż	324	Nauczyciel tańca	360, 366
Naczynia miedzianego kupiec	295	Napojów gorących wysokowych kupiec	324	Nauka trefienia kobiet	360
Naczynia przekupień	293	Napojów kupiec	323	Naukowy i wychowawczy zakład	360
Naczynia, przekupień koczow- niczy	333	Napojów słodzonych spirytuso- wych kupiec	324	Naukowy zakład	360
Naczynia towarów bławatnych i galantaryjnych kupiec	330	Napojów spirytusowych kupiec	324	Naukowy zakład do przedmiotów szkół ludowych, wydziało- wych i średnich	360
Naczynia tudzież towarów porce- lanowych i kamionkowych kupiec	293	Naprawiacz machin	74	Naukowy zakład do przedmio- tów zawodowych, szkoły handlowe itp.	360
Naczynia z blachy żelaznej fa- bryka	46	Naprawiacz starożytności	306	Naukowych narzędzi fabryka	84
Naczynia z glinki wyrabiacz	29	Narzędzi chirurgicznych fabryka	87	Naukowych narzędzi kupiec	297
Naczynia żelaznego kupiec	295	Narzędzi chirurgicznych kupiec	297	Nawozowego wapna i cementu portlandzkiego wyrabiacz	21
Naczyń glinianych wyrabiacz	29	Narzędzi do gaszenia pożaru wy- rabiacz	74	Nawozowej mączki wyrabiacz	254
Naczyń obręcznych wyrabiacz	98	Narzędzi fabryka	43	Nawozowych środków kupiec	327
Naczyń z blachy pobielanej wy- rabiacz	46	Narzędzi farmaceutycznych fa- bryka	84	Nawozów sztucznych kupiec	327
Naczyń kuchennych wyrabiacz	46	Narzędzi farmaceutycznych kupiec	297	Nawozu stucznego fabryka	254
Naczyń żelaznych wyrabiacz	46	Narzędzi fizycznych fabryka	84	Nawozu wyrób	254
Nadfosfatu fabryka	254	Narzędzi fizycznych kupiec	297	Nici fabryka	144
Nadfosfatu wyrabiacz	254	Narzędzi i przyrządów fizycznych, matematycznych i farma- ceutycznych wyrabiacz	84	Nici farbiernia	166
Nadtlenku wodu wyrób	229	Narzędzi naprawiacz	84	Nici farbierz	166
Naftaliny fabryka	238	Narzędzi naukowych fabryka	84	Nici i pończochowych wyrobów kupiec	309
Naftaliny i antracenu fabryka	238	Narzędzi naukowych kupiec	297	Nici i tasiemek kupiec	309
Naftowa kolej żelazna	346	Narzędzi optycznych fabryka	84	Nici i tasiemek szmuklerskich wyrabiacz	158
Naftowych motorów fabryka	74	Narzędzi optycznych kupiec	297	Nici i tasiemek wyrabiacz	158
Nafty destylacja	236	Narzędzi rolniczych fabryka	74	Nici i towarów nicianych kupiec	309
Nafty destylator	236	Narzędzi rolniczych kupiec	296	Nici kupiec	309
Nafty dostawca	327	Narzędzi rzemieślniczych kupiec	295	Nici polerownia	166
Nafty i wiktualów przekupień	322	Narzędzi rzemieślniczych i rolni- czych handel	295	Nici, sznureczków i tasiemek szmuklerskich wyrabiacz	158
Nafty kopalnia	2	Narzędzi szlifierz	69	Nici, wstążek i igiel drobny han- del	309
Nafty, porcelany i szkła prze- kupień	330	Narzędzi wyrabiacz	43	Nici wyrabiacz	144
Nafty przekupień	327	Narzędzi wyrobnia	43	Nici zwijacz	144
Nafty przekupień i kramarz	322	Narzędzi z kutej stali wyrabiacz	42	Nicianych guzików fabryka	158
Nafty sprzedawca	327	Narzędzi żeglarskich wyrabiacz	84	Nicianych guzików wyrabiacz	158
Nagniotków operator	361	Narzędzi żeglarskich wyrób	84	Niciarnia welny gremplowej	135
Nagrobków kupiec	293	Narzędzi żelaznych kowal	43	Niciarnia welny czesanej	136
Najemny sługa	356	Narzędziowy kowal	43	Nicienie fabryka	158
Najemny woźnica	347	Narzędziowych machin fabryka	74	Niebieską farbą farbujący	166
Najemny woźnica i fiaker	347	Nasadek lufnych wyrabiacz	76	Niebieskich drukowanych tkanin fabryka	167
Najmów biuro, przedsiębiorca	359	Nasion leśnych zbieracz	4	Niedzwiednik	362
Nakamiennych napisów rzeźbiarz	17	Nasion młyn	4	Nieprzemakalnych materii fa- bryka	122
Nakładacz	356	Nasion przekupień	290	Niklownik	73
Nakładca książek	305	Naśladow kamieni szlachetnych wyrabiacz	38	Niklu i kobaltu wydobywanie	12
Nakładca, księgarz	305			Nitów fabryka	51
Nakładowe przedsiębiorstwo	305				
Namastonego płótna wyrabiacz	122				
Naparstków wyrabiacz	61				

Nitów wycubiacz	51	Obnośny handel towarów dro- bnych i galanteryjnych . . .	332	Octanowych soli wyrabiacz . . .	230
Nitrogliceryny fabryka	251	Obnośny handel wszelkich to- warów	333	Octanów wyrabiacz	229
Norymberskich towarów kupiec	303	Obrazków do odlepiania wyra- biacz	276	Octanu ołownego fabryka	230
Notaryusz	364	Obrazków świętych sprzedawca	305	Octowego spirytusu fabryka . . .	218
Nowe złoto, fabryka towarów z niego	65	Obrazków w arkuszach, fabryka	276	Octowego wysoku wyrób	229
Nożowniczych towarów kupiec .	295	Obrazowych ram fabryka	104	Octu drzewnego fabryka	232
Nożownik	43	Obrazowych ram kupiec	301	Octu drzewnego wyrabiacz	232
Nożowych okładzin wyrabiacz .	111	Obrazów drukowanych kupiec i pozlotnik	305	Octu fabryka	218
Nożowych trzonek wyrabiacz . .	111	Obrazów i krzyżyków handlarz .	303	Octu i wódki kupiec	324
Nożów do obręczy wyrabiacz . . .	43	Obrazów kupiec	305	Octu kupiec	325
Nożów fabryka	43	Obrazów malarz	278	Octu owocowego warzelnik	218
Nożów fabrykant	43	Obrazów oprawiacz	104	Octu stołowego wyrabiacz	218
Nożów i drobnych towarów na- rzędziowych kowalskich wy- rabiacz	43	Obrazów plastycznych wyrabiacz	194	Octu szybki wyrób	218
Nożów i oselek kupiec	295	Obrazów przekupień i sprze- dawca	305	Octu warzelnik	218
Nożów i stalowych towarów ku- pitów i drutu machinowego wy- rabiacz	51	Obrazów restaurator	306, 367	Octu winnego warzelnik	218
Nitów, śrub i towarów metalo- wych wyrabiacz	51	Obrazów wyprężacz	193	Octu wyrabiacz	218
piec	295	Obręcznego naczynia sprzedawca	301	Oczów sztucznych fabryka	87
Nożów kupiec	295	Obręcznych naczyń wyrabiacz . .	98	Odchodów wyciągu fabryka . . .	254
Nożów, nożycek, kos i sierpów handel	295	Obręczowego drzewa przekupień	291	Odcisków (nagniotków opera- tor)	361
Nożów oprawiacz	43	Obręczy heczkowych drewnia- nych wyrabiacz	98	Odlewacz bronzu	61
Nożów szlifierz w stalym zakła- dzie przemysłowym	43	Obręczy beczkowych przekupień	301	Odlewacz cementu	22
Nożów wyrabiacz	43	Obręczy przekupień	301	Odlewacz cementu sztuczny	22
Nożycarz	43	Obręczy wyrzynacz	100	Odlewacz czcionek	274
Nożyc wyrabiacz	43	Obroku przekupień	290	Odlewacz dzwonów	59
Nożycek szlifierz (wędowny) . . .	283	Obrucacz muru	263	Odlewacz kunsztowy	61
Nożycek szlifierz w stalym za- kładzie przemysłowym	69	Obuwia barwistego sprzedawca	313	Odlewacz metalu	61
Numizmatyk	306	Obuwia chłopskiego przekupień .	313	Odlewacz miedzi	61
Nurek	82	Obuwia drewnianego przekupień	313	Odlewacz mosiądzu	61
Nut i instrumentów muzycznych kupiec	305	Obuwia i futer kupiec	314	Odlewacz mosiądzu i ludwisarz . . .	59
Nut kupiec	305	Obuwia i gorsetów handel	314	Odlewacz mosiądzu i miedzi	61
Nut sztycharz	274	Obuwia i odzieży handel	314	Odlewacz ołowiu	64
Nut wypożyczalnia	308	Obuwia piłśniowego przekupień	313	Odlewacz pomników	59
		Obuwia przekupień	313	Odlewacz śpiżu	59
		Obuwia skład	313	Odlewacz śpiżu kunsztowy	59
		Obuwia sukiennego przekupień .	313	Odlewacz zdobin	63
		Obuwia wełnianego przekupień .	313	Odlewacz zdobin cynkowych	63
		Obuwia części składowych przy- rządzacz	173	Odlewacz żelaza i metalu	40
		Obuwia stebnowanie	173	Odlewacz żelaza kunsztowny	40
		Obuwia sukiennego i piłśniowego wyrabiacz	173	Odlewnia czcionek	274
		Obuwia sukiennego wykonawca	173	Odlewnia czcionek i galwanopla- styczny zakład	274
		Obuwia sukiennego wyrabiacz . . .	173	Odlewnia metalu	61
		Obowiązek fabryka	87	Odlewnia stali	41
		Obowiązek kupiec	297	Odlewnia z piecem kuplowym	40
		Obowiązek lekarskich fabryka . . .	87	Odlewnia gipsu	23
		Obowiązek wyrabiacz	87	Odlewnia żelaza	40
		Obowiązkowych materi kupiec . . .	297	Odpadki w przemyśle tkackim, czyszczenie ich i przyrzą- dzanie	130
		Ocelowy kowal	45	Odpadków bawełnianych przed- nik	145
		Cehlic, dzierzgoni, czesadeł na- prawiacz	74	Odpadków handlarz	328
		Ochootników kurs	360	Odpadków i odrzutków wywóz	272
		Ochrona dla małych dzieci	360	Odpadków zbieracz	285
				Odpadków zwierzęcych handlarz	328
				Opustowych drobiazgow prze- kupień	304

0.

Obcasowych korków drewnia- nych wyrabiacz	100
Obcasów wyrabiacz	173
Oberża	225
Oberżysta	225
Obi fabryka	190
Obi kupiec	304
Obi papierowych fabryka	190
Obi skórzanych fabryka	120
Obi wyrabiacz	190
Oblakani, zakład dla nich	361
Obnośca	333
Obnośny handel towarów bła- watnych i konfekcyi	331

Odpustowych i woskowych towarów sprzedawca	303	Ogrodowin przekupień i kramarz	322	Olejków fabryka	229
Odpustowych przedmiotów przekupień	303	Ogrodowin stręczyciel	337	Oleju kosodrzewinowego wyrabiacz	248
Odpustowych towarów i obrazków przekupień	303	Ogrodowy szruk	226	Oleju smolowego fabryka	238
Odpustowych towarów przekupień	303	Ogrodowych dekoracyi z drzewa wyrabiacz	102	Olejna prasa i stępa	247
Odwietrzających przyrządów wyrabiacz	74	Ogrodowych narzędzi fabryka	43	Olejne malarstwo	278
Odwietrzających środków fabryka	229, 238	Ogrodowych nasion przekupień	290	Olejnego i lśniącego czernidla szewskiego wyrabiacz	241
Odzieży chłopskiej kupiec	312	Ogrodowych roślin przekupień	289	Olejny młyn	247
Odzieży dziecięcej kupiec	312	Ogrodowych rozsąd przekupień	289	Olejny spekulant	327
Odzieży handel w połączeniu z innym handlem	312	Ogrodowych sikawek fabryka	74	Olejnych i klejowych farb wyrabiacz	239
Odzieży i bielizny kupiec	314	Ogródek fieblowski prywatny	360	Olejnych malowideł wykonawca	278
Odzieży i obuwia kupiec	314	Ogródkowego teatrzyku przedsiębiorstwo	362	Olejnych portretów i fotografii malarz	278
Odzieży i towarów lokciowych kupiec	314	Ogrzewania powietrznego machin fabryka	74	Olejodruków barwistych kupiec	305
Odzieży konfekcyjnej kupiec	312	Ogrzewczych przyrządów fabryka	75	Olejodruków kupiec	305
Odźwierny	356	Okaryn wyrabiacz	91	Olejodruków zakład	276
Ogłoszeń zakład	358	Okazyi wozowych przedsiębiorca	347	Oleją fabryka	247
Ogniotrwałych glinki przekupień	292	Okien czyszciciel	273	Oleją tłustych wyrabiacz	247
Ogniotrwałych kas fabryka	48	Okien gablotowych i mieszkaniowych czyszczenie	273	Oleju do machin fabryka	237
Ogniotrwałych kas sprzedawca	295	Okiennych okuć wyrabiacz	49	Oleju fabryka, jej wyrobów kupiec	327
Ogniotrwałych kas wyrabiacz	48	Okrawków, handlarz	328	Oleju kopalinnego destylacya	236
Ogniowy zakład ubezpieczeń	344	Okrętowego wyżywienia dostawca	226	Oleju kopalinnego sprzedawca	327
Ognisk fabryka	49	Okrętowy budowniczy	82	Oleju kopalinnego przekupień	327
Ognisk kuchennych stawiacz	263	Okrętowy kowal	49	Oleju lnianego fabryka	247
Ogniak machinowych wyrabiacz	49	Okrętowy sensal	337	Oleju lnianego warzelnik	247
Ognisk oszczędnych i pieców stawiacz	263	Okrętowy warsztat	82	Oleju lnianego wyrabiacz	247
Ognisk oszczędnych wyrabiacz	49	Okrętowych machin fabryka	74	Oleju lupkowego fabryka	236
Ogórków przekupień	317	Okrętowych masztów i wioseł wyrabiacz	82	Oleju przekupień	327
Ogrodnik	4	Okrętowych przyborów i powrozów przekupień	296	Oleju rafinator	247
Ogrodnik ementarzowy	4	Okrętowych przyborów wyrabiacz	82	Oleju rafinerya	247
Ogrodnik handlowy	4	Okrętowych przystani do krótkich i długich podróży przedsiębiorca	349	Oleju skalnego fabryka	236
Ogrodnik handlowy i zdobniczy	4	Okrętowych przystani przedsiębiorstwo	349	Oleju skalnego kopalnia	2
Ogrodnik jarzynowy	4	Okrętów budownik	82	Oleju skalnego kupiec	327
Ogrodnik jarzynowy i zdobniczy	4	Okrętów rekomendator	349	Oleju skalnego rafinerya	230
Ogrodnik kuchenny	4	Okrętu właściciel	251	Oleju kalnego, rafinowanego, parafiny i cerezynu wyrabiacz	236
Ogrodnik kunsztowy	4	Okry fabryka	239	Oleju snarowego wyrabiacz	237
Ogrodnik kunsztowy i zdobniczy	4	Okry przekupień	327	Oleju sprzedawca	327
Ogrodnik przechadzkowy i zdobniczy	4	Okry wydobywanie	24	Oleju stępiarz	247
Ogrodnik roślin zdobniczych	4	Okuć do broni palnej wyrabiacz	76	Oleju warzelnik	247
Ogrodnik zdobniczy	4	Okuć do fajek i lasek wyrabiacz	61	Oleju wytłaczacz	247
Ogrodnik zdobniczy i kuchenny	4	Okuć do fajek wyrabiacz	61	Oleju wytłaczanie	247
Ogrodowin i jaj przekupień	317	Okuć do lasek wyrabiacz	61	Oleju zegarmistrzowskiego wyrabiacz	247
Ogrodowin i masła przekupień	317	Okuć producent	61	Oliwna prasa	247
Ogrodowin i mięsa dostawca	322	Okularowych opraw fabryka	84	Oliwy wyrób	247
Ogrodowin i sera przekupień	317	Okularowych opraw wyrabiacz	84	Ołowiana huta	12
Ogrodowin i siłna przekupień	290	Okularów fabryka	84	Ołowianego drutu fabryka	64
Ogrodowin i spirytusu przekupień	330	Olejków eterycznych kupiec	327	Ołowianego śrutu odlewnia	64
Ogrodowin i wiktualów przekupień	322	Olejków eterycznych rektyfikacya	248	Ołowianej rudy kupiec	292
Ogrodowin przekupień	290	Olejków eterycznych wyrabiacz	248	Ołowianych płyt fabryka	64
				Ołowianych rur fabryka	64
				Ołowianych rur i ołowianych płyt fabryka	64

Ołowianych rur i ołowianych plyt wyrabiacz	64	Oselek wyrabiacz	17	Owoców i owoców krajowych ku- piec	290
Ołowianych towarów fabryka	64	Osi fabryka	42	Owoców i wiktualów przekupień	317
Ołowianych towarów kupiec	295	Osi wozowych fabryka	42	Owoców i zieleniny przekupień	317
Ołowianych towarów wyrabiacz	64	Osi wyrabiacz	42	Owoców, jaj i drobnych towarów handel	322
Ołowiu blaszkowego wyrabiacz	64	Oslów utrzymywacz	347	Owoców, jaj i zieleniny handel	317
Ołowiu odlewnia	64	Osmalacz towarów tkackich	166	Owoców, jarzyn, drobiu, jaj i owoców południowych prze- kupień	317
Ołowiu odlewnik	64	Osmalarnia	166	Owoców, kasztanów i cukru przekupień	322
Ołownej bieli fabryka	239	Osób i towarów przewozu przed- siębiorstwo	347	Owoców krajowych i południo- wych przekupień	317
Ołownej bieli wyrabiacz	239	Osób przewozu przedsiębiorca	347	Owoców przekupień	317
Ołózków atramentowych fa- bryka	240	Osób windowanie	347	Owoców, sera, jaj, drobiu, wę- dlin przekupień	322
Ołózków fabryka	240	Ostrogarz	52	Owoców sprzedawca	317, 334
Ołózków, kredy i przyborów ma- larskich wyrabiacz	240	Ostróg wyrabiacz	52	Owoców wygotowywacz	204
Ołózków wyrabiacz	240	Ostryg hodowla	7	Owsa dostawca	290
Omnibusowej jazdy przedsię- biorstwo	347	Ostrzyżyn przekupień	290	Owsa i siana przekupień	290
Omnibusowe przedsiębiorstwo	347	Ostu przekupień	290	Owsa przekupień	290
Omnibusów przedsiębiorstwo	347	Oszczędności i zaliczkowe stowa- rzenie	341	Owsa, siana i słomy przeku- pień	290
Opakowania papierowe i dre- wniane, handel niemi	304	Oszczędności kasa	340	Owsiana stępa	196
Opalek i lucywa przekupień	302	Oszczędnych ognisk wyrabiacz	49	Ozdób do obuwia wyrabiacz	158
Opalek wyrabiacz	105	Ośników wyrabiacz	43	Ozdób do obuwia z wstążek, ma- teryi welnianych i jedwa- bnych wyrabiacz	158
Opasek wyrabiacz	51	Oświeciciel miasta	282	Ozdóbek metalowych wyrabiacz	43
Oplatków fabryka	202	Oświecienia gazowego zakład	235		
Oplatków karlsbadzkich wyra- biacz	202	Oświecienia i łaźniowych urzą- dzeń instalator	262		
Oplatków piekarski	202	Oświecienie elektryczne, zakład	280		
Oplatków wyrabiacz	202	Oświecienie, fabryka przedmio- tów do niego	61		
Opraw do okularów producent	84	Oświecienie, handlarz materya- łów do niego	327		
Opraw do okularów wyrabiacz	84	Oświecienie, wyrabiacz przedmio- tów do niego	61		
Oprawca	254	Otrąb przekupień	319		
Oprodawczac obcych	356	Owady tępiącego proszku kupiec	327		
Oprowadzacz drutu	158	Owadów tępicieł	273		
Optycznych drobnych towarów kupiec	297	Owaczy rzeźnik	207		
Optycznych narzędzi fabryka	84	Owiec handlarz	287		
Optycznych narzędzi kupiec	297	Owocowego moszczu przekupień	323		
Optycznych przedmiotów kupiec	297	Owocowego syropu i owocowego cukru fabryka	199		
Optycznych towarów kupiec	297	Owocowego wina przekupień	323		
Optyk	84	Owocowego wina wyrabiacz	219		
Optyk i mechanik	84	Owocownik	317		
Organmistrz	90	Owocowych drzew przekupień	290		
Organowych piszczałek wyra- biacz	90	Owocowych konserw fabryka	204		
Organów naprawa	90	Owocowych koszyków przeku- kupień	301		
Orkiestryonów fabryka	90	Owocowych pras, wiatraków i młynków do czyszczenia zboża wyrabiacz	74		
Ornamentów architektonicznych fabryka	270	Owocowych soków wyrabiacz	204		
Ornatów krawiec	171	Owoców, chleba, jarzyn i jaj handel	317		
Orselki przetworów fabryka	239	Owoców i chleba przekupień	317		
Orzeźwiających owoców han- del	321	Owoców i jarzyn handel	317		
Orzyn i czerniec przekupień	317	Owoców i moszczu owocowego przekupień	317		
Oselek i garniearskich towarów przekupień	293	Owoców i oleju przekupień	317		
Oselek łupacz	17				
Oselek przekupień	293				

P.

Pachnidel fabryka	249
Pachnidel wyrabiacz	249
Pachnidlowych towarów fabryka	249
Pachnidel kupiec	327
Paciorków skłanych i perel wo- skowych wyrabiacz	38
Paciorków z szklanego stopu wy- rabiacz	38
Paciorków złotych fabryka	38
Pająków brązowych wyrabiacz	61
Pająków szklanych wyrabiacz	38
Pająków metalowych wyrabiacz	61
Pak fabryka	101
Pak nosiciel	356
Pak przekupień	301
Pak wyrabiacz	101
Pakfongowej blachy i drutu fa- bryka	57

Pakfongowych przedmiotów wy- rabiacz	61	Papierowy mielnik	189	Papiery ręcznego fabryka	189
Pakfongowych towarów fabryka	61	Papierowych cygarniczek wy- rabiacz	194	Papiery rysunkowego fabryka	189
Paklaku i kos przekupień	330	Papierowych kolnierzy i mankie- tów fabryka	194	Papiery siemieniatego wyrabiacz	190
Paklaku i odzieży przekupień	314	Papierowych konfekeji wyma- biacz	192	Papiery słomianego fabryka	189
Paklaku i welny przekupień	310	Papierowych młynów naprawi- ciel	74	Papiery sprzedawca	304
Paklaku przekupień	310	Papierowych obió fabryka	190	Papiery szklanego wyrabiacz	190
Paklaku wyrabiacz	138	Papierowych odpadków han- dlarz	328	Papiery szlifierskiego fabryka	190
Pakowego i drukowego papieru fabryka	189	Papierowych tabakierok wyra- biacz	194	Papiery szmirglowego fabryka	190
Pakowego papieru fabryka	189	Papierowych torebek wyrabiacz	192	Papiery szmirglowego wyrabiacz	190
Pakowego sukna przekupień	310	Papierowych torebek fabryka	192	Papiery, towarów galanteryjnych, obrazków i towarów zwier- ciadlanych kupiec	303
Pakowej tektury fabryka	188	Papierowych towarów fabryka	192	Papiery tudzież przyborów pisarskich, rysunkowych i szkolnych kupiec	304
Pakownik	356	Papierowych towarów wyrabiacz	192	Papiery twardego wyrabiacz	190
Pakownik okrętowy	349	Papierowych trąbek fabryka	192	Papiery woskowanego wyrabiacz	190
Pakowy stolarz	101	Papierowych trąbek wyrabiacz	192	Papiery wyciskacz	192
Pakulowej przędzy wyrabiacz	150	Papierowych trąbek i torebek wyrabiacz	192	Papiery złotego fabryka	190
Pakulów przekupień	309	Papierowych tutek fabryka	192	Papiery żelatynowanie	190
Pakulów przędzalnia	150	Papierowych tutek wyrabiacz	192	Papierów wartościowych kupno i sprzedaż	339
Pakulów tkalnia	150	Papierowych towarów kupiec	304	Papierów wartościowych i obie- gowych kupiec	339
Palenia kawy przedsiębiorstwo	206	Papiery barwienie	190	Papierów wartościowych kupiec	339
Paliwa sztucznego fabryka	233	Papiery do autografii i litografii wyrób	190	Paproczi ziela przekupień	327
Palnej broni fabryka	76	Papiery do autografii wyrabiacz	190	Papuczarz	173
Palnej broni i wyrobów piro- technicznych kupiec	296	Papiery do celów fotografii przy- rządzacz	190	Parafinowych świec fabryka	236
Palnej broni kupiec	296	Papiery do litografii i autografii fabryka	190	Parafiny fabryka	236
Pancerzowego proszku wyrabiacz	230	Papiery do miedziorytów fabryka	189	Parasolek i parasoli części skła- dowych wyrabiacz	52
Panoptikum	362	Papiery drukowego fabryka	189	Parasoli i parasolek kupiec	314
Panorany posiadacz	362	Papiery fabryka	189	Parasolek kupiec	314
Pantofli wyrabiacz	173	Papiery gorczycznego wyrabiacz	190	Parasoli fabryka	177
Panwi i garnków latacz (wę- drowny)	284	Papiery i przyborów pisarskich kupiec	304	Parasoli i parasolek fabryka	177
Panwi latacz wędrowny	284	Papiery i przyborów pisarskich kupiec	304	Parasoli i parasolek naprawiacz	177
Panwiarz	46	Papiery i tektury wyrabiacz	189	Parasoli i parasolek wyrabiacz	177
Panwiarz i kotlarz	46	Papiery i tektury wyrabiacz	189	Parasoli kupiec	314
Panwiowego metalu wyrabiacz	61	Papiery kancelaryjnego fabryka	189	Parasoli wyrabiacz	177
Papiernia	189	Papiery koronkowego fabryka	192	Parasolnik	177
Papierosowego papieru przy- rządzacz	192	Papiery koronkowego wyrabiacz	192	Parasolowych wiązań fabryka	177
Papierosowego papieru wyra- biacz	189	Papiery koronkowego wyrabiacz	192	Parasolowych wiązań wyrabiacz	177
Papierosowych książeczek pa- pieryowych wyrabiacz	192	Papiery książkowego fabryka	189	Parokanny doróżkarz	347
Papierosowych tutek wyrabiacz	192	Papiery kupiec	304	Parowa łaźnia	361
Papierowego drzewnika fabryka	187	Papiery listowego fabryka	192	Parowa żegluga na wodach śród- krajowych	350
Papierowego drzewnika wyra- biacz (szlifierz drzewa)	187	Papiery lśniącego i kartonowego wyrabiacz	190	Parowe kotły wydzierzawiający	357
Papierowego miąższu ozdabiacz i pozłotnik	194	Papiery na papierosy fabryka	189	Parowej żeglugi towarzystwo na wodach śródkrajowych	350
Papierowego miąższu pozłotnik	194	Papiery na papierosy kupiec	304	Parowej żeglugi utrzymywanie na wodach śródkrajowych	350
Papierowej bielizny fabryka	194	Papiery na papierosy wyrabiacz	189	Parowy i wodny młyn	195
Papierowej fabryki do bielizny wyrabiacz	239	Papiery na papierosy przyrzą- dzacz	192	Parowy młyn	195
Papierowy miąższ, fabryka towa- rów z niego	194	Papiery pakowego, drukowego i do pisania fabryka	189	Parowy piekarz	197
Papierowy miąższ, wyrabiacz fa- jek z niego	194	Papiery piaskowego i szmirglo- wego wyrabiacz	190	Parowy tartak i okrzesywanie drzewa	93
Papierowy miąższ, wyrabiacz to- warów z niego	194	Papiery pstrego fabryka	190	Parowy tramwaj	346
		Papiery pstrego wyrabiacz	190	Party towarowych sprzedawca	330
				Pasamoniczy stręczyciel	158

Pasamonnicych i krawieckich potrzeb kupiec	314	Perłowej macicy przekupień	290	Piekarz andrutów	202
Pasamonnicych towarów fa- bryka	158	Perłowej macicy szlifierz	111	Piekarz białego i czarnego pie- czywa	197
Pasamonnik	158	Perłowej macicy tokarz	107	Piekarz białego pieczywa	197
Pasamonów fabryka	158	Perukarz	186	Piekarz chleba	197
Pasamonów i gunowych towa- rów fabryka	156	Perukarz, golarz, fryzyer	186	Piekarz chleba czarnego	197
Pasamonów i pasów dla straży pożarnych fabryka	158	Peryodyczny przewóz osob	347	Piekarz chleba przedniego	197
Pasamonów srebrnych wyra- biacz	157	Petynetów fabryka	162	Piekarz ciast	197
Pasamonów złotych wyrabiacz	157	Petynetów wyrabiacz	162	Piekarz ciasteczek	202
Pasamonów złotych i srebrnych wyrabiacz	157	Pętlie przekupień	314	Piekarz czarnego i białego pie- czywa	197
Pasków do ostrzenia wyrabiacz	121	Piaskarnia	24	Piekarz grubego pieczywa	197
Pasów dla straży pożarnych fa- bryka	150	Piaskarz	24	Piekarz hostyi	202
Pasów kupiec	314	Piaskowca lamy	15	Piekarz kołaczy wielkanocnych	197
Pasów ruchodawczych fabryka	119	Piaskowych towarów fabryka	19	Piekarz krepli	202
Pasów ruchodawczych wyra- biacz	119	Piaskowego i szmirgłowego pa- pieru wyrabiacz	190	Piekarz kunsztowy	197
Pasów wyrabiacz	150	Piaskowego papieru wyrabiacz	190	Piekarz makaroników	202
Passepartout wyrabiacz	193	Piasku do zasypywania wyra- biacz	27	Piekarz opłatków	202
Pastelowych ołówków fabryka	240	Piasku przekupień	292	Piekarz parowy	197
Pasty posadzkowej wyrabiacz	245	Piassabowych towarów fabryka	125	Piekarz pasztetów	197
Pasztetnik	202	Pieca pierścieniowego do wy- robu cegiel przedsiębiorstwo	28	Piekarz pączków	202
Pasztetów wyrabiacz	202	Piecownik piekarski	263	Piekarz precli	197
Paszy przekupień	290	Piecowych kafl fabryka	29	Piekarz szwajcarski	197
Patentowe biuro	359	Piecowych przedmiotów kupiec	295	Piekarz wykwinny	197
Patentu posiadacz (pow. uwagę)	7	Pieców blaszanych wyrabiacz	49	Piekarz wykwinny i cukiernik	202
Patronista	268	Pieców czyściel (zdun)	29	Pieniędzy stręczyciel	342
Patronów dla malarzy pokojo- wych wyrabiacz	279	Pieców i ognisk oszczędnych stawiacz	29	Pieniędzy wypożyczacz	342
Patyczków na zapalki wyrabiacz	96	Pieców kupiec	295	Pieniędzy spekulant	342
Pączków piekarz	202	Pieców piekarskich stawiacz	263	Piernikarskich towarów sprze- dawca	320
Pendulowych zegarów fabryka	86	Pieców stawiacz	29	Piernikarz	203
Pensyon (hotel, domi zajezdny, gościenny)	225	Pieców wyrabiacz i stawiacz	29	Piernikarz i kandytów wyra- biacz	203
Pensyonat	360	Pieców z glinki fabryka	29	Piernikarz i kształtownik wosku	203
Penzli i opylaczów wyrabiacz	125	Pieców z glinki wyrabiacz	29	Piernikarz i woskobójnik	203
Penzli przekupień	303	Pieców żelaznych wyrabiacz	49	Pierników fabryka	203
Penzli wyrabiacz	125	Pieczarek (szampionów) ho- dowcy	4	Pierników i pieczywa handel	320
Perel dętych wyrabiacz	38	Pieczątkarz	70	Pierników przekupień	320
Perel kupiec	294	Pieczątkarz i monogramów ry- townik	70	Pierza pościelowego przekupień	290
Perel wyszywacz	163	Pieczęci kauczukowych wyra- biacz	113	Piększydeł fabryka	249
Pergaminowego papieru fabryka	190	Pieczęci kupiec	297	Piętek architektonicznych fa- bryka	104
Pergaminu roślinnego wyrabiacz	190	Pieczęci metalowych wyrabiacz	70	Piętek architektonicznych wy- rabiacz	104
Pergaminu roślinnego fabryka	190	Pieczęciowych odcisków wyra- biacz	192	Pijawek lapacze	8
Pergaminu wyrabiacz	190	Pieczęciowych odcisków fabryka	192	Pijawek handlarz	8
Perłami haftujący	163	Pieczywa przekupień	319	Pikretowego proszku fabryka	251
Perłowa macica, guzików z niej tokarz	107	Pieczywa sprzedaż	319	Pilnarz tartakowy	93
Perłowa macica, guzików z niej wyrabiacz	107	Piekarnia parowa	197	Pilnikarz	43
Perłowa macica, wyrabiacz to- warów galanteryjnych z niej	111	Piekarnianych urządzeń fabryka	74	Pilnikowej kuźnicy posiadacz	43
Perłowej kaszy fabryka	196	Piekarnianych urządzeń wyra- biacz	74	Pilników fabryka	43
Perłowej kaszy wyrabiacz	196	Piekarskich dzieży wyrabiacz	100	Pilników i stalowych towarów wyrabiacz	43
		Piekarskich misek wyrabiacz	100	Pilników szlifierz	69
		Piekarskich pieców wylepiacz	263	Pilników wyrabiacz	43
		Piekarskich towarów przekupień	319	Pilśni fabryka	142
		Piekarz	197	Pilśni kapeluszonej wyrabiacz	179
				Pilśni wyrabiacz	142
				Pilśniowego obuwia przekupień	311

Piłśniowego obuwia wyrabiacz	173	Piór ptasich do pisania przy- rządca	124	Piwiarnia	226
Piłśniowego sukna fabryka	138	Piór stalowych do pisania fa- bryka	52	Piwnicznych przyborów przeku- pień	296
Piłśniowego sukna wyrabiacz	138	Pióropuszków fabryka	184	Piwny agent	323
Piłśniowych i słomkowych kape- luszy kupiec	314	Pióropuszków wiązacz	184	Piwny browar	214
Piłśniowych i słomkowych to- warów kupiec	314	Pióropuszków wyrabiacz	184	Piwnych drożdży dzierzawca	214
Piłśniowych kapeluszy apretu- rzysta	179	Pironafy handel	327	Piwnych wytłoczyn suszarnia	214
Piłśniowych kapeluszy przystra- jacz	179	Pirotechnicznych przedmiotów fabryka	251	Piwowar	214
Piłśniowych towarów kupiec	314	Pirotechnicznych przedmiotów wyrabiacz	251	Piwowar warzący piwo ka- mienne	214
Piłśniowych towarów obuwio- wych wyrabiacz	173	Pirotechnicznych wytworów ku- piec	327	Placków piekarnia i kramarstwo	202
Piłśniowych towarów wyrabiacz	142	Pirotechnik	251	Placków piekarz	202
Pił kupiec	295	Pisarskich i rysunkowych mate- ryałów kupiec	304	Placków przekupień	320
Pił i blachy fabryka	43	Pisarskich machin wyrabiacz	74	Plakatów rozlepiać	358
Pił naprawiacz (wędrowny)	283	Pisarskich materiałów i przy- borów rysunkowych kupiec	304	Plakatów rozlepiania instytut	358
Pił ostrzyiciel i naprawiacz (wę- drowny)	283	Pisarskich materiałów kupiec	304	Plakatów rozlepiania zakład	358
Pił, pilników do pil i noży maszynowych wyrabiacz	43	Pisarskich piór (gęsieh) wyra- biacz	124	Plam wywabiacz	185
Pił przykrawacz	43	Pisarskich piór kupiec	304	Plantowanie	257
Pił przyrządca	74	Pisarskich przyborów i modniar- skich drobiazgów kupiec	330	Plastycznych cyfr i głosek z tek- tury wyrób	194
Pił przyrządca (w stałym zak- ładzie)	74	Pisarskich przyborów i pachni- del sprzedawca	304	Platerownik srebra	72
Pił wyrabiacz	43	Pisarskich przyborów kupiec	304	Platerownik szorów	72
Pił wyrzynacz i ostrzyiciel (wę- drowny)	283	Pisarskich, rysunkowych i szkol- nych przyborów kupiec	304	Platerownik złota	72
Pił wyrzynacz i pilników wy- rabiacz	43	Pisarskiego papieru fabryka	189	Platerownik do złota i srebra	72
Pił wyrzynacz (w stałym zakła- dzie przemysłowym)	43	Pisarz prywatny	279	Plecionek obuwia wyrabiacz	173
Pił wyrzynacz (wędrowny)	283	Pism chemiczną drogą wykony- wanych wyrabiacz	39	Plecionek z łożyny i trzeiny przekupień	301
Piła	93	Piwa flaszkowego szynkarz	226	Plecionek ze stopowych i szkla- nych paciorek wyrabiacz	38
Piła do drzewa	93	Piwa handlarz	323	Plecionych towarów fabryka	106
Piła do kłapek	93	Piwa i kawy szynk z podawaniem potraw	226	Plecionkowych towarów prze- kupień	301
Piła do rznięcia las	93	Piwa i wina szynk z podawa- niem potraw	226	Plecionkowych towarów wyra- biacz	106
Piła do wyrobu dREW pociętych	93	Piwa i wódki szynk	226	Plecionych towarów wyrabiacz	106
Piła i stępa	93	Piwa i wódki szynk z podawa- niem potraw	226	Plisowania przedsiębiorstwo	172
Piła kołowa	93	Piwa i wódki szynkarz	226	Plisowania warsztat	172
Piła tracka	93	Piwa kupiec hurtowy	323	Plisowania zakład	172
Piły do kłapek beczkowych po- siadacz	92	Piwa, moszczu i wódki wy- szynk	226	Płacht do pakowania fabryka	122
Piorunochronów fabryka	83	Piwa sklad	323	Płaszczów damskich fabryka	172
Piorunochronów stawianie	83	Piwa sprzedawca hurtowy	323	Płaszczów handel	312
Piorunochronów ustawiciel	83	Piwa sprzedawca i kupiec	323	Platow wyrabiacz	82
Pior czyszciciel	124	Piwa szynk i traktyernia	226	Płoch i przyrządów tkackich wy- rabiacz	53
Piór do pisania kupiec	304	Piwa szynk z podawaniem po- traw	226	Płoch wyrabiacz	53
Piór do stroju fabryka	184	Piwa szynkarz	226	Plodów kupiec	290
Piór do stroju kupiec	317	Piwa, wina i moszczu szynkarz	226	Plodów leśnych przekupień	290
Piór farbierz	184	Piwa, wina i moszczu szynk z podawaniem potraw	226	Plodów przekupień	290
Piór gęsieh do pisania wyra- biacz	124	Piwa, wina i wódki szynk	226	Plodów mineralnych przekupień, jakoto cementu, wapna, gip- su, magnezytu i materiałów mydlarskich	292
Piór gęsieh przekupień	290	Piwa szynkarz	226	Plodów rolniczych przekupień	290
Piór kapeluszkowych fabryka	184	Piwa, wina i moszczu szynkarz	226	Plodów ziemnych przekupień	290
Piór kapeluszkowych wyrabiacz	184	Piwa, wina i moszczu szynk z podawaniem potraw	226	Plotów stawianie	264
Piór przekupień	290	Piwa, wina i wódki szynk	226	Plotów wypłatacz	106
Piór przystrajacz	184			Plócien piłowych kowal	43
				Plótua drukarz	167
				Plótua kupiec	310

Płótna maglownik	166	Podszewkowych materyi wyra- biacz	146	Południowych owoców, lakoci, cukru i kawy kupiec	321
Płótna malarskiego gruntownik .	278	Poduszek wypożyczalnia	357	Pomady fabryka	241
Płótna woskowanego wyrabiacz	122	Podusznik	169	Pomników kamiennych kupiec .	295
Płytkamiennych przekupień . . .	293	Poduszkowych towarów wyra- biacz	168	Pomników odlewacz	59
Płytki pokładacz	261	Podwiązek do pończoch wyra- biacz	156	Pomostowa waga	338
Płytki porfirowych przekupień . .	293	Podwód do pończoch wyra- biacz	156	Pomostowych wag fabryka	85
Pływakowego młyna przedsię- biorca	195	Podwód konduktor	347	Pomp dla nurków wyrabiacz . . .	74
Pływakujący młyn	195	Podwód przedsiębiorca	347	Pomp fabryka	74
Pływalnia	361	Pogrzebowy zakład	354	Pomp, sikawek pożarnych ko- tłów parowych i miechów fabryka	74
Pocielacz (cyną)	62	Pogrzebowy przedsiębiorca	354	Pomp wodnych kupiec	296
Pocisków i śrótu handel	296	Pogrzebowych przedmiotów ku- piec	330	Pomp wyrabiacz	74
Początkowa szkoła	360	Pogrzebowych przyborów kupiec	354	Pompiarz	74
Poczmistrz	347	Pogrzebowych towarów kupiec .	303	Pompowy rumistrz	260
Poczmistrze utrzymujący po- wozy	347	Pokarmowych wytworów fabryka	204	Pończoch białych wyrabiacz . . .	161
Poczę utrzymujący	347	Pokoju wynajemca	225	Pończoch i skarpetek wyrabiacz	161
Pocztowe stajnie utrzymujący . .	348	Pokojowiec	273	Pończoch kupiec	311
Pocztowego kartonu fabryka . . .	194	Pokojowy malarz	268	Pończochi machinowych wyra- biacz	161
Pocztowego papieru fabryka . . .	189	Pokojowych sprzętów handel . .	300	Pończoch tkacz	161
Pocztowych znaczków przedawca	326	Pokój do śniadań	226	Pończoch wyrabiacz	161
Podać pisarz	359	Pokostnik	267	Pończoch wyrób	161
Podszew do obuwia wyrabiacz . .	150	Pokostnik i lakiernik	267	Pończochowej przędzy kupiec . .	309
Podjazdowe wozy utrzymujący . .	348	Pokostowanie towarów metalo- wych	71	Pończoszkowych i dzianych to- warów wyrabiacz	161
Podjazdowy woźnica	348	Pokostu i laki kupiec	327	Pończoszkowych i dzierganych towarów wyrabiacz	161
Podkładów kolejowych kupiec . .	291	Pokostu kupiec	327	Pończoszkowych machin kupiec	296
Podkowacz	45	Pokostu warzelnia	243	Pończoszkowych towarów fabryka	161
Podkowacz i konował	45	Pokostu wyrabiacz	243	Pończoszkowych towarów kupiec	311
Podkowacz i kował do grubej roboty	45	Pokrywacz dachów cementem drzewnym	265	Pończoszkowych towarów wyra- biacz	161
Podkowacz i kował do motyk . . .	45	Pokrywacz dachu dachówką . . .	265	Pończosznictwo	161
Podkowacz i kował narzędziowy	45	Pokrywacz dachu dachówką i łupkiem	265	Pończosznik	161
Podkowacz i kował wozowy	45	Pokrywacz dachu łupkiem i usta- wiciel piorunochronów	265	Pończosznik domowy	161
Podkowacz, kował narzędziowy do grubej roboty	45	Pokrywacz dachu papą	265	Popiołu handlarz	327
Pokowacz i wyrabiacz oceli	45	Pokrywacz dachu słomą	266	Porcelanowych kwiatów fabryka	31
Podkownictwo i kuźnia	45	Pokrywacz dachu słomą i łup- kiem	265	Porcelanowych kwiatów wyra- biacz	31
Podkowowy kował	45	Pokrywacz dachu trzcina	265	Porcelanowych towarów kupiec . .	293
Podkowowy i ocelowy kował	45	Pokupnych towarów kupiec	310	Porcelanowych towarów wyra- biacz	31
Podkowowych gwoździ fabryka . . .	51	Polepowy murarz	261	Porcelanówki kopalnia	26
Podkowowych oceli i śrub wy- rabiacz	51	Polerowanie ręczne towarów me- talowych	69	Porcelanówki płóczkarnia	26
Podkowowych oceli wyrabiacz . . .	51	Polerowniczego złota przeku- pień	327	Porcelany fabryka	31
Podkowowych śrub wyrabiacz . . .	51	Polerownik	69	Porcelany i szkła malarz	34
Podkówek do butów wyrabiacz . . .	43	Politury wyrabiacz	243	Porcelany malarnia	34
Podkówki do trzewików i butów wyrabiacz	43	Położniczy zakład prywatny	361	Porcelany malarz	34
Podlew przekupień	320	Południowych i innych owoców kupiec	317	Porcelany malowanie i sprzedaż .	34
Podłogi wycieracz	273	Południowych owoców handel w związku z innym handlem	322	Porcelany rafinerya	31
Podłogowej zaprawy wyrabiacz . .	245	Południowych owoców i lakoci kupiec	321	Porcelany i stopu malarz	34
Podłóg fabryka	102	Południowych owoców kupiec . . .	321	Porfirowych płyt przekupień . . .	293
Podmajstrzy ciesielski	264	Południowych owoców handel w związku z innym handlem	322	Porfiru łomy	15
Podpałów do węgla wyrabiacz . . .	233	Południowych owoców i lakoci kupiec	321	Porost włosów, środków na, wy- rabiacz	230
Podpałów wyrabiacz	233	Południowych owoców kupiec . . .	321	Portlandcementu wyrabiacz	21
Podpuszczki wyrób do fabrykacji sera	209			Portretowy malarz	278
Podróżowe biuro	359				
Podróżowych przyborów fabryka	121				
Podróżowych przyborów kupiec	303				

Portretów olejnych i fotografii malarz	278	Powrozów fabryka	150	Prasa drukarska zwyczajna i po- śpieszna	275
Posad stręczycielstwo	359	Powrozów i kluczek wyrabiacz	150	Prasowania lśniącego zakład	185
Posadzkowego wosku wyrabiacz	245	Powrozów kupiec	309	Prasowanych drożdży fabryka	215
Posadzkowy stolarz	99	Powroźniczych towarów fabryka	150	Prasowanych drożdży wyrabiacz	215
Posadzkowych deszczulek wyra- biacz	99	Powroźniczych towarów i sma- rowidła wozowego przeku- pień	309	Prasowego kartonu fabryka	188
Posadzkowych taflí fabryka	99	Powroźniczych towarów kupiec	309	Prasownik białizny	185
Posadzkowych taflí kupiec	301	Powroźnik	150	Prasy do drukowania autografów	276
Posadzkowych taflí wyrabiacz	99	Pozłacacz	73	Prawideł wyrzynacz	111
Posłaniec	348	Pozłoconych towarów kupiec	305	Prawideł do butów wyrabiacz i kopyt wyrzynacz	111
Posłaniec jezdny	348	Pozłotniący	104	Prawideł do butów i kopyt wyrzy- niacz	111
Posłańców pocztowych jezdnych przedsiębiorca	347	Pozłotnik	104	Precli piekarsz	197
Posługacz placowy	356	Pozłotnik i wykończacz	104	Precli postnych wyrabiacz	197
Posługacz publiczny	356	Pozłoty błyszczącej wyrabiacz	239	Precyzyjny i kunsztowy stolarz	103
Posługacze publicznych instytut	356	Pozytywek automatycznych wy- rabiacz	90	Preparator	126
Posrebrzacz	73	Pozytywek wyrabiacz	90	Preparatów anatomicznych fa- bryka	126
Postołów przekupień	313	Pozytywów wyrabiacz	90	Preparatów anatomicznych wy- rabiacz	126
Postrzygarnia sukna	166	Pożarnych narzędzi kupiec	296	Preparatów do celów fotogra- ficznych fabryka	230
Pościeli kupiec	311	Pożarnych przyborów kupiec	296	Preparatów do celów fotogra- ficznych wyrabiacz	230
Pościeli wyrabiacze	168	Pożyczający na zastaw	342	Preparatów farmaceutycznych fa- bryka	230
Pościelnej białizny szytej fabryka	170	Pożyczek udzielanie na zastaw papierów loteryjnych i innych wartościowych	339	Preparatów farmaceutycznych wyrabiacz	230
Pościelnej białizny szytej wyrób	170	Pożyczkowe przedsiębiorstwo	342	Preparatów farmaceutycznych zwierząt morskich	126
Pościelnych przyborów kupiec	314	Półproduktu na kosy wyrabiacz	41	Preparatów mikroskopicznych fa- bryka	126
Pościelnych towarów fabryka	168	Półproduktu na kosy kuźnica	41	Preparatów mikroskopicznych wyrabiacz	126
Pościelnych towarów kupiec	314	Półszlachetnych kamieni kupiec	294	Preparowanie zwierząt morskich	126
Pościelnych towarów wyrabiacz	168	Półszlachetno-kamiennych towa- rów wyrabiacz i oprawiacz	18	Preparatów mikroskopicznych wyrabiacz	126
Pościelowego pierza czyszczenie	124	Półwielnianych towarów fabryka	141	Prewetów publicznych przedsię- biorstwo	361
Pościelowego pierza czyszciciel	124	Pracy dostawiania pośrednictwo	359	Prochu i dynamitu kupiec	327
Pościelowego pierza i włosienia czyszciciel	124	Prac	185	Prochu i materiałów rozsadzają- cych kupiec	327
Pościelowego pierza przekupień	290	Prac wlny	128	Prochu pikretowego fabryka	251
Pośredniczeń biuro	359	Praczkarni posiadacz	185	Prochu przekupień	327
Pośrednik handlowy	337	Pralnia	185	Prochu sprzedawca	327
Pośrednik w interesach	359	Pralnia chemiczna	185	Prochu strzelniczego wyrabiacz	250
Potażu fabryka	229	Pralnia parowa	185	Produkcyje gimnastyczne	362
Potażu fabryka i warzelnia	229	Pralnia welny	128	Produkcyje mieszane	362
Potażu przekupień	327	Pralnych machin wyrabiacz	74	Produkcyje muzyczne	362
Potażu warzelnik	229	Pralnych machin fabryka	74	Produktów chemiczno-farmaceu- tycznych fabryka	230
Potażu wyrabiacz	229	Prania białizny i sztucznego przedsiębiorca	185	Produktów chemiczno-farmaceu- tycznych wyrabiacz	230
Potnych płatków wyrób	170	Prania zakład	185	Produktów chemicznych wyra- biacz	230
Potrav wydawanie zimnych i gorących	226	Pras do moszczu wyrabiacz	74	Prom linowy	351
Powidlarz	204	Pras drukarskich wyrabiacz	74	Promu przedsiębiorca	351
Powidła wyrabiacz	204	Pras owocowych wyrabiacz	74	Propinacyi dzierżawca	226
Powietrzna ogrzewnia	282	Pras pośpiesznych fabryka	74	Propinacyi prawo posiadający	226
Powietrznej żeglugi przedsię- biorstwo	362	Pras pośpiesznych typograficz- nych posiadacz	275	Prosa stępa	196
Powinśzowań i listów chrzest- nych przekupień	304	Prasa drukarska	275	Prosiąt handlarz	287
Powozowy ślusarz	49	Prasa drukarska à la minute	275	Proszkowania zakład	230
Powozowych sprzężyn wyrabiacz	49	Prasa drukarska tyglana	275		
Powozów i wozów ciężarowych fabryka	79	Prasa drukarska nożna	275		
Powozów wyrabiacz	79	Prasa drukarska pośpieszna	275		
Powozy styryjskie utrzymujący	347	Prasa drukarska ręczna	275		
Powrozów fabrycznych kupiec	309				
Powrozów fabrycznych przekupień	309				

Proszku bydłęcego wyrabiacz	229	Przędziwa przekupień	309	Pstrych materyi tkalnia	140
Proszku do czyszczenia pancerzów wyrabiacz	230	Przędzy blicharz	166	Pstrych towarów papierowych fabryka	192
Proszku do czyszczenia wyrabiacz	27	Przędzy do znaczenia wyrabiacz	144	Pszczelniczych naczyń przekupień	301
Proszku do prania wyrabiacz	230	Przędzy farbierz	166	Pszczelnych produktów kupiec	290
Proszku do zębów wyrabiacz	230	Przędzy i nici kupiec	309	Pszczół przekupień	288
Proszku na owady wyrabiacz	230	Przędzy kupiec	309	Pszenicznej i ryżowej skrobii fabryka	199
Proszku na strawność fabryka	230	Przędzy na pończochy fabryka	141	Pszenicznej skrobii fabryka	199
Prośb i podań pisarz	359	Przędzy, nici tasiemek kupiec	309	Ptaków hodowca	5
Prywatnych interesów agent	359	Przędzy płomienienia zakład	166	Ptaków i małych zwierząt zagranicznych handel	288
Prywatnych interesów pośrednik	359	Przędzy równania zakład	166	Ptaków i małych zwierząt zagranicznych przekupień	288
Przechadzkowy i zdobniczy ogrodnik	4	Przędzy warzenia zakład	166	Ptaków przekupień	288
Przechowywania zakład	338	Przędzy zwijacz	166	Ptaków śpiewających przekupień	288
Przechowywania zakład na sprzęty, kobierce itp.	338	Przędzy zbieracz	285	Puchu czyszciciel	124
Przedmiotów artystyczno-przemysłowych kupiec	303	Przędzie wyrabiacz	111	Pudelek drewnianych wyrabiacz	100
Przedniego chleba piekarz	197	Przyborów dla modystów i krawców kupiec	314	Pudelek fabryka	100, 194
Przedniejszych wyrobów kowal	43	Przyborów do jazdy konnej fabryka	121	Pudelek łubowych przekupień	301
Przejazdżek na jeziorach przedsiębiorstwo	351	Przyborów do jazdy wierzchowej i powozowej tudzież podróżowych wyrabiacz	121	Pudelek łubowych wyrabiacz	100
Przekupień	330	Przyborów do szczelnego zamknięcia drzwi i okien wyrób	158	Pudelek na sadzę wyrabiacz	194
Przekupień wszelkich towarów bez ograniczenia	330	Przyborów krawieckich kupiec	314	Pudelek papierowych i tekturowych wyrabiacz	194
Przemysłowa szkoła zawodowa	360	Przyborów tkackich wyrabiacz	53	Pudelek wyrabiacz	100, 194
Przemysłowe szkoły	360	Przygotowawcza szkoła do stanu nauczycielskiego	360	Pudlingarnia	41
Przemysłowy malarz	278	Przyprawy siarczanej wyrabiacz	230	Pudlingarnia i walcownia	41
Przerysów zakład	277	Przyrodniczych przedmiotów kupiec	330	Pudlingarnia stali	41
Przewodnik po górach	356	Przyrządów do kopiowania wyrabiacz	74	Pudrety fabryka	254
Przewozowych listów sprzedawca	326	Przyrządów do kontrolowania konsumpcji gazu i wody wyrabiacz	75	Pudru wyrabiacz	249
Przewoźca	348	Przystani dla tratw przedsiębiorstwo	352	Pugilaresów i szelek wyrabiacz	120
Przewoźca i posłaniec	348	Przystrajające nagrobków	17	Pugilaresów wyrabiacz	120
Przewoźca i woźnica najemny	348	Przyszew stębnowanie	173	Pumeksu i bursztynu odpadków handlarz	328
Przewoźca sprzętów	348	Przyszew wyrabiacz	173	Pumeksu wyrabiacz	22
Przewoźnik	351	Przytułków dawania przedsiębiorca	225	Puszek kupiec	303
Przewóz promem (przez rzeki i jeziora)	351	Przytułków nocnych przedsiębiorca	225	Puszek na konserwy fabryka	56
Przędnik odpadków bawełnianych	145	Przywilejów biuro	359	Puzder zegarowych kupiec	294
Przędnik ramię	152	Przywileju posiadacz pow. uwagę	7	Puzder fabryka	193
Przędzalnia nici krajowych z welny gremplowej	135	Pśów hodowli zakład	5	Puzderkowy stolarz	193
Przędzalnia nici krajowych z welny czesanej	136	Pśów i ptaków handel	288	Pytłowego sukna wyrabiacz	141
Przędzalnia welny czesanej	136	Pśów postrzygacz	361	Pytlów jedwabnych wyrabiacz	134
Przędzalnia welny czesanej gremplowej	154	Pśów przekupień	288		
Przędzalnia welny mungo	137	Pśów umywacz	361		
Przędzalnianych odpadków pralnia i suszalnia	130	Pśów zakład łaźnielny	361		
Przędzenia najemne welny owczej (gremplowej)	135	Pstrego haftu fabryka	163		
Przędzenie najemne welny owczej (czesanej)	136	Pstrego papieru fabryka	190		
Przędzenie welny owczej (czesanej)	136	Pstrego papieru wyrabiacz	190		
Przędzenie welny owczej (gremplowej)	135	Pstro barwiąca farbiernia	166		
		Pstro i czerwono przedzę barwiąca farbiernia	166		
		Pstro przedzę barwiąca farbiernia	166		

R.

Racie i rogów wołowych przekupień	290
Racicowego bydła handlarz	287
Rafinerya stali	41
Rajsbretów wyrabiacz	103
Rakietnik	261, 362
Raków łapacz	7
Raków przekupień	316
Ram do okien wyrabiacz	102
Ram fabryka	104
Ram kupiec	301
Ram wyrabiacz	104
Ram zwierciadlanych i listew złocistych kupiec	301

Ram zwierciadlanych i napisów na szkłe handel	330	Robotników kolejowych szkoła	360	Różnych towarów przekupień	322
Raszpłli do drzew farbiarskich po- siadacz	239	Robót szkoła dla dziewcząt	360	Różnych towarów sprzedawca	322
Rąk leczenie	361	Rodzajowy malarz	367	Rtęci kopalnia	12
Realności kupna i sprzedaży biuro	359	Rogacizny handlarz	287	Rtęciowych przetworów fabryka	230
Realności kupna i sprzedaży po- średnik	359	Rogacizny tuczenie	6	Ruchoma wysprzedaż	335
Recytator	362	Rogowych białów wyrabiacz	109	Rumowiska dostawca	292
Regulatorów fabryka	75	Rogowych guzików wyrabiacz	107	Rumu fabryka	217
Reklamacyjne biuro do zwrotów przewoźnego	359	Rogowych i kościanych guzików wyrabiacz	107	Rumu kupiec	324
Religii szkoła	360	Rogowych łyżek wyrabiacz	111	Rur metalowych fabryka	57
Report	366	Rogowych ostrużyn handlarz	328	Rur stawowych przekupień	290
Restauracja	226	Rogowych puszek wyrabiacz	111	Rur świadownik	100
Restauracja i kawiarnia	226	Rogowych towarów kupiec	303	Rur z glinki fabryka	32
Restauracja i piwiarnia	226	Rogowych towarów wyrabiacz	111	Rurmistrz	260
Restauracja i szyć	226	Rogówek z sitowia wyrabiacz	106	Rurownia Mammesmanna	41
Restauracyi dzierżawca	226	Rogu koniusek przekupień	290	Rusznikarz	76
Restaurator	226	Rogu przekupień	290	Rusztowań wiszących wynajmy- wacz	357
Restaurator kolejowy	226	Rogu tokarz	111	Rusztowań wiszących wypoży- czalnia	357
Restytucyjnego płynu wyrabiacz	230	Rogu warzelnik	109	Rusztowań wiszących wyrabiacz	74
Resztek przekupień	330	Rolnicza dzierżawa	3	Ryb hodowca	7
Rezonansowego drzewa fabryka	91	Rolniczych maszyn i narzędzi fabryka	74	Ryb hodowli zakład	7
Rezonansowych den wyrabiacz	91	Rolniczych maszyn i narzędzi wyrabiacz	74	Ryb i drobiu przekupień	316
Rezonansów fabryka	91	Rolniczych maszyn i wozów wy- biacz	74	Ryb i krup przekupień	316
Rewizyjne biuro do utrzymywania losów w ewidencji	358	Rolniczych maszyn kupiec	296	Ryb i raków przekupień	316
Rębacz mięsa	207	Rolniczych maszyn naprawiacz	74	Ryb i skorupiaków przekupień	316
Ręczna i maszynowa drukarnia materii	167	Rolniczych maszyn wyrabiacz	74	Ryb marynator	211
Ręcznego papieru fabryka	189	Rolniczych narzędzi i maszyn kupiec	296	Ryb nasalacz	211
Ręczny młyn	195	Rolniczych narzędzi i maszyn młyn kupiec	296	Ryb nasalania zakład	211
Ręcznych robót kobiecych szkoła	360	Rolniczych narzędzi wyrabiacz	74	Ryb przekupień	316
Ręcznych robót kobiecych wyrób	170	Rolniczych płodów kupiec	290	Ryb, śledzi i sera przekupień	316
Rękawiczek czyszciciel	185	Rolniczych płodów pomocniczych kupiec	327	Ryb smażacz koczowniczy	285
Rękawiczek fabryka	176	Rolniczych płodów pomocniczych wyrabiacz	254	Rya wysmażacz (w stałym zakła- dzie)	221
Rękawiczek faktorya	176	Rosolisów gorzelnik	215	Ryb solonych przyrządzanie	211
Rękawiczek gładkich wyrabiacz	176	Rosolisów kupiec	324	Ryb wypekacz (w stałym zakła- dzie)	221
Rękawiczek kupiec	314	Rosolisów szynkarz	228	Rybackich przyborów wyrabiacz	150
Rękawiczek, obowiązek i przybo- rów podróźnych handel	314	Rossyjskich sardynek wyrabiacz	211	Rybek złotych przekupień	288
Rękawiczek szwaczka	176	Roślinnego pergaminu fabryka	190	Rybich konserw fabryka	211
Rękawiczek szycie zatłwiający	176	Roślin ogrodowych przekupień	289	Rybich konserw wyrabiacz	211
Rękawiczek wyszywacz	176	Roślin zdobniczych przekupień	289	Rybiej skóry kupiec	290
Rękawiczkowej skóry farbierz	118	Rozdrabiacz dóbr	359	Rybołostwa dzierżawcy	7
Rękawiczkowej skóry garbarz	116	Rozsadzających istot wyrabiacz	251	Rybołostwa przyborów kupiec	305
Rękawicznik	176	Rozsadzających materiałów wy- rabiacz	251	Rybołostwo (morskie)	7
Rękojści metalowych do lasek wyrabiacz	61	Rozsadzających środków fabryka	251	Rybołostwo (w wodach śródkra- jowych)	7
Rękojści (rogowych i kościanych) do lasek wyrabiacz	111	Różańców i przedmiotów odpu- stowych wyrabiacz	111	Rybolowczych przyborów wyra- biacz	150
Riusz fabryka	162	Różańców nawlekacz	111	Rycin kupiec	305
Riusz i plisowania zakład	170	Różańców przekupień	303	Rygowania papieru zakład	193
Robotnicze biuro strężeń	359	Różańców wyrabiacz	111	Rygowania wyrabiacz	193
Robotniczy kantor strężeń	359	Różnych towarów i nafty przeku- pień	330	Rygowanych wyrobów fabryka	193
Robotników bielizny wyrób	170	Różnych towarów kupiec	322	Rymarskich narzędzi wyrabiacz	43
				Rymarskich towarów fabryka	121
				Rymarz	121
				Rymarz i siodlarz	121
				Rysików wyrabiacz	17

Rysowania krojów szkoła	360	Safianu fabryka	118	Siarki przekupień	292
Rysowniczych przyborów wy-		Sago wyrabiacz	199	Siarki rafinerya	229
biacz	84	Sago ziemniaczanego wyrabiacz .	199	Siarki warzelnik	229
Rysownik	279	Sagowej mąki fabryka	199	Siarki wyrób	229
Rysownik i wyciskacz wzorów .	279	Salami przekupień	315	Siarkowego kwasu fabryka . . .	229
Rysownik manufakturowy	279	Salami wyrabiacz	210	Siatek na drutach wyrabiacz . .	150
Rysownik wzorów i listów szty-		Salaminiarz	210	Siatek przekupień	314
charz	279	Saletrowego kwasu fabryka . . .	229	Sieczkarni przekupień	295
Rysunkowego papieru fabryka .	189	Saletry wyrabiacz	229	Sieczki przekupień	290
Rysunkowych i szkolnych przy-		Salicylowego kwasu fabryka . . .	230	Siecznej broni fabryki	76
borów kupiec	304	Salina	10	Siecznej broni wyrabiacz	76
Rysunkowych materiałów kupiec	304	Salina morska	10	Siekacz mięsa	207
Rysunkowych przyborów dre-		Samolówek wyrabiacz	43	Siekających maszyn do paszy	
wnianych wyrabiacz	103	Sandałów przekupień	313	wyrabiacz	74
Rysunkowych przyborów kupiec	303	Sandałów wyrabiacz	173	Siekierowych trzonek i trzon-	
Rysunkowych węgla fabryka . . .	240	Sani przekupień	296	ków do mioteł wyrabiacz . . .	100
Rytownicza szkoła	360	Sani wyrabiacz	79	Siekierowych trzonek wyrabia-	
Rytowniczych wyrobów fabryka .	70	Sardelowych konserw wyrabiacz	211	cze	100
Rytownik	70	Sardynek fabryka	211	Siemienia i oleju lnianego kupiec	290
Rytownik broni	70	Sardynek rossyjskich fabryka .	211	Siemienia lnianego przekupień .	290
Rytownik kamei	18	Schweinfurckiej ziemi wyrabiacz	239	Sierci zajęczej przyprawiacz . .	124
Rytownik kamieni	18	Sekwestrator	359	Sierpowy kowal	44
Rytownik kamieni szlachetnych .	111	Seminaryjny traktyernik	226	Sierpowy kupiec	295
Rytownik kości	111	Sensal giełdowy	343	Siewników wyrabiacz	74
Rytownik kości sioniowej	111	Sensal giełdowych papierów . . .	339	Sikawek do peronospy wyra-	
Rytownik szkła	39	Sensal na giełdach papierowych		biacz	74
Ryżowa stępa	196	i towarowych	343	Sikawek drewnianych wyrabiacz	74
Ryżowych miotełek wyrabiacz .	125	Sensal na giełdzie papierowej .	343	Sikawek fabryka	74
Ryżu i strączywa odluszczenie .	196	Sensal okrętowy	337	Sikawek pożarnych fabryka . . .	74
Ryżu odluszczenie	196	Sensal towarowy	337	Sikawek pożarnych parowych wy-	
Rzemieni do pik wyrabiacz	121	Sensal wekslowy	343	rabiacz	74
Rzemienia kupiec	303	Sensal winny	337	Sikawek pożarnych wyrabiacz . .	74
Rzemienia obuwiowego wyrabiacz	173	Sera fabryka	212	Sikawkowych węzłów wyrabiacz .	150
Rzemienionych towarów kupiec .	303	Sera i ryb przekupień	317	Silesinu fabryka	238
Rzepakowego oleju fabryka	247	Sera i salami przekupień	317	Sily parowej wynajemca	281
Rzepakowego oleju wyrabiacz .	247	Sera i salcesonu przekupień . . .	317	Sinku potażu przetworów fabryka	230
Rzepaków do sieczki wyrabiacz .	44	Sera i zboża przekupień	317	Siodlarskich towarów kupiec . . .	303
Rzeźbiarz	17, 367	Sera kupiec	317	Siodlarskich ówieków wyrabiacz .	51
Rzeźbiarz do drzewa	112	Sera wyrabiacz	212	Siodlarskich i tapicerskich ówie-	
Rzeźbiarz do gipsu	23	Serarz	322	ków wyrabiacz	54
Rzeźbiarz do morskiej pianki . . .	110	Serowych fasek wyrabiacz	98	Siodlarskich towarów fabryka . . .	121
Rzeźb z morskiej pianki fabryka .	110	Serowych wieczek wyrabiacz . . .	100	Siodlarz	121
Rzeźnego hydła handlarz	287	Serpentynowych towarów fabryka	17	Siodlarz angielski	121
Rzeźnik	207	Serpentynu łamy	15	Siodlarz powozowy	121
Rzeźnik do małych zwierząt	207	Shoddy fabryka	141	Sit przekupień	295
Rzeźnik i mięsa wykrawacz	207	Shoddy przedziałnia	137	Sit włosieniowych wyrabiacz . . .	153
Rzeźnik koński	208	Sloddy tkalnia	141	Sit z włosienia końskiego i kędzie-	
Rzeźnik prowincjonalny	207	Siana dostawca	290	rzawego włosienia wyrabiacz	153
Rzeźnik trzody i wędliniarz	210	Siana i drzewa przekupień	290	Sitarskich towarów fabryka	54
Rzeźnik wieprzów	210	Siana i sera przekupień	317	Sitarz	54
Rzeźni przedsiębiorstwo	207	Siana i słomy przekupień	290	Sitarz i kraciarz	54
		Siana przekupień	290	Sitowego lubu wyrabiacz	100
		Siarczana stępa	229	Sitowia przekupień	290
		Siarczaniu amoniaku wyrób	229	Sitowia tkacz	106
		Siarczaniu glinki fabryka	229	Sitowia tkalnia	106
		Siarczaniu glinki wyrób	229	Sitowiowych sufitów wyrabiacz . .	106
		Siarczanych knotów wyrabiacz . . .	230	Sitowiowych towarów przekupień	301
		Siarczyku węgla fabryka	229	Skalnego oleju wydobywanie	2
		Siarkanu glinki fabryka	229	Skamieniałości przekupień	292

S.

Sadła przekupień	322
Sadownik	4
Sadu dzierżawca	4
Sadzy fabryka	232
Sadzy wyrabiacz	232

Skarpetek na drutach wyrób . . . 161	Skórzanych spodni farbierz . . . 118	Słomkowych kapeluszy apretura- rzysta 181
Skarpetek tkacz 161	Skórzanych spodni kupiec . . . 312	Słomkowych kapeluszy fabryka . 181
Skarpetkarz 161	Skórzanych towarów galanteryj- nych fabryka 120	Słomkowych kapeluszy kupiec . 314
Skating-Ring 362	Skórzanych towarów galanteryj- nych kupiec 303	Słomkowych kapeluszy przystra- jacz 181
Skład piwa 323	Skórzanych towarów galanteryj- nych wyrabiacz 120	Słomkowych kapeluszy wyrabiacz 181
Składowego domu przedsiębior- stwo 338	Skórzanych towarów kramarz . 303	Słomkowych kapeluszy wyrabiacz i wypłatacz słomy 181
Składowy dom publiczny . . . 338	Skórzanych towarów kupiec . . 303	Słomy dostawca 290
Skorup szklanych stępa 27	Skórzanych towarów wyrabiacz . 120	Słomy przekupień 290
Skór fabryka 115	Skórzanych towarów kupiec . . . 74	Słomy wypłatacz 106
Skór handlarz 290	Skrobaczek fabryka 199	Słoniniarz 210
Skór i błamów surowych kupiec 290	Skrobii błyszczącej wyrabiacz . 199	Słoniny i omasty przekupień . . 315
Skór i błamów wyprawnych ku- piec 302	Skrobii fabryka 199	Słoniny przekupień 315
Skór i gotowego obuwia sprzedaż 302	Skrobii i dekstryny fabryka . . 199	Słoniny wytapiaż 246
Skór i kapeluszy sprzedawca . . 330	Skrobii kukurydzianej fabryka . 199	Słonińca dobywanie 15
Skór i obuwia kupiec 302	Skrobii ryżowej fabryka 199	Słonińca kopalnia 15
Skór i odpadków skóry przeku- pień 328	Skrobii wyrabiacz 199	Słonińcowych towarów fabryka . 17
Skór i rzemienia kupiec 302	Skrobiowego syropu fabryka . . 199	Sług i mieszkań stręczyciel . . . 359
Skór i żelaza kupiec 330	Skrzyneczek na cygara wyrabiacz 101	Sług, mieszkań i interesów strę- czyciel 359
Skór świeżych kupiec 290	Skrzypcowych futerałów wyra- biacz 103	Sługa najemny 356
Skóry wyrabiacz 115	Skrzypców i lutni wyrabiacz . . . 91	Służących (dziewcząt) szkoła . . 360
Skórek handlarz 290	Skrzypek 362	Służb stręczenia zakład 359
Skórnik 115	Skrzypu przekupień 290	Smalcu przekupień 317
Skóry apretura 117	Słodkiego wina (malagi, madery, kseresu) fabryka 219	Smalcu rafinerya 246
Skóry barwionej i lakierowanej fabryka 118	Słodowego wyciągu wyrabiacz . 201	Smalcu wyrabiacz 246
Skóry fabryka 115	Słodowej kawy wyrabiacz . . . 205	Smalty fabrykacya 239
Skóry farbiernia 118	Słodowych cukierków wyrabiacz 201	Smarowideł do skóry i do kopyt wyrabiacz 237
Skóry farbierz 118	Słodowych konserw kupiec . . . 320	Smarowideł do kopyt wyrabiacz . 237
Skóry folusznik 117	Słodowych produktów fabryka . 201	Smarowideł do skóry wyrabiacz . 237
Skóry handel i wykrój obuwia . 302	Słodowych produktów i czoko- lady fabryka 201	Smarowidła i czernidla do skóry wyrabiacz 241
Skóry i obuwia gotowego sprze- daż 302	Słodowych przetworów fabryka . 201	Smarowidła przekupień 327
Skóry i przedmiotów obuwiowych kupiec 302	Słodu fabryka 213	Smarowidła sprzedawca 327
Skóry kupiec 302	Słodu i wylóczyn przekupień . . 290	Smarowidła wozowego i towarów powozniczych przekupień . 327
Skóry lakiernik 118	Słodu przekupień 290	Smarowidła wozowego przekupień 327
Skóry na klej przekupień . . . 328	Słodu suszarnia 213	Smarów do kół palczastych wy- rabiaz 237
Skóry naśladow wyrabiacz . . . 123	Słodu wyrabiacz 213	Smarów do machin fabryka . . . 237
Skóry odpadków handlarz . . . 328	Słodyczki (lukrecyi) przekupień . 290	Smaru do machin wyrabiacz . . . 237
Skóry przyrządcz 117	Słodyczkowego soku warzelnik . 204	Smaru wozowego fabryka 237
Skóry przyrządcz i farbierz . . 117	Słomianego papieru fabryka . . . 189	Smaru wozowego i maszynowego fabryka 237
Skóry rękawiczkowej garbarz . . 116	Słomianej miazgi fabryka 187	Smaru wozowego przekupień . . . 327
Skóry surogatu (ledertuchu) ku- piec 302	Słomianej tektury fabryka 188	Smaru wozowego wyrabiacz . . . 237
Skóry surowej przekupień . . . 302	Słomianych i trzciniowych towa- rów kupiec 301	Smaru wozowego przekupień . . . 327
Skóry szewskiej kupiec 302	Słomianych obwódek wyrabiacz 106	Smaru wozowego wyrabiacz . . . 237
Skóry wykrawacz 302	Słomianych osłon wyrabiacz . . 106	Smolarz 242
Skóry wykrawywanie 302	Słomianych plecionek przekupień 301	Smołowego oleju przekupień . . . 327
Skóry wyrabiacz 115	Słomianych plecionych towarów kupiec 301	Smołowego olejku wypalacz . . . 242
Skóry zamszowej garbarz . . . 116	Słomianych przedmiotów wyra- biacz 106	Smołowego olejku wyrabiacz . . . 242
Skóry wygniatacz 120	Słomianych rogózek wyrabiacz . 106	Smołowej masy na powłokę fabryka 236
Skórzanego rzemienia wyrabiacz 121	Słomianych towarów kupiec . . . 301	Smołowych destylacyjnych pro- duktów fabryka 236
Skórzanego tektury fabryka . . . 123	Słomkowych i pilśniowych kape- luszy przystrajacz 181	Smołowych produktów wyrabiacz 236
Skórzanych galanteryi wyrób . . 120		
Skórzanych liter wyrabiacz . . . 120		
Skórzanych obić fabryka 120		

Smolowych wytworów kupiec	327	Spatu ciężkiego wyrób	15	Sprzętów, machin do szycia i zegarów kupiec	300
Smoly drzewnej wyrabiacz	232	Spedycyjne, komisowe i inkasowe przedsiębiorstwo	336	Sprzętów przewozu zakład	348
Smoly drzewnej wyrób	232	Spedytor	336	Sprzętów przewoźca	348
Smoly i mazi przekupień	290	Spedytor i komisant	336	Sprzętów starych handlarz	329
Smoly i żywicy destylacya	236	Spedytor i poslaniec	336	Sprzętów tandeciarz	329
Smoly przekupień	327	Spekulant	330	Sprzętów, trumien i zabawek kupiec	300
Smoly, smarowidła i kopeciu przekupień	327	Spekulant handlujący domami	255	Sprzętów wynajemca	357
Smoly, terpentyny i wosku przekupień	327	Spirytusowych napojów kupiec	324	Sprzętów wypożyczacz	357
Smoly warzelnia	242	Spirytusu fabryka	215	Sprzętów wyrabiacz	103
Smoly warzelnik	242	Spirytusu i potażu fabryka	215	Sprzętów z giętego drzewa fabryka	103
Smoly węglanej wyrabiacz	236	Spirytusu i zboża kupiec	330	Sprzętów z giętego drzewa wyrabiacz	103
Smoly węgla kamiennych fabrykacya	236	Spirytusu kupiec	324	Sprzętów żelaznych fabryka	47
Smoly węgla kamiennych wyrabiacz	236	Spirytusu rafinerya	216	Sprzętów żelaznych wyrabiacz	47
Smoly węglowej wyrabiacz	236	Spirytusu rektyfikacya	216	Srebro kowacz	66
Smoly węglowej fabrykacya	236	Spirytusu sprzedawca	324	Srebro polerownik	69
Smoly zbieracz	242	Spirytusu wyrabiacz	215	Srebrnego drutu fabryka	68
Snyceerskich towarów kupiec	303	Spirytusu zakazanego sprzedaż	324	Srebrnego drutu wyrabiacz	68
Snyceerz do figur	112	Splawiacz drzewa	352	Srebrnego papieru fabryka	190
Snyceerz drzewa	112	Splawu drzewa posiadacz	352	Srebrnej przędzy fabryka	157
Snyceerz drzewa i kości	112	Spodni skórzanych kupiec	312	Srebrnej przędzy wyrabiacz	157
Snyceerz kości	111	Spodyum fabryka	254	Srebrnych galonów fabryka	157
Snyceerz kunsztowy	112	Spodyum i nawozu sztucznego fabryka	254	Srebrnych i brązowych towarów wyrabiacz	65
Snyceerz, tndzień figur glinianych i gipsowych wyrabiacz	112	Spodyum wyrabiacz	254	Srebrnych nici przędnik	157
Smyczków skrzypcowych wyrabiacz	91	Sportowe przedsiębiorstwa	362	Srebrnych przedmiotów wyrabiacz	65
Sodowa woda; fabryka przyrządów do jej wyrobu	74	Spożywcze stowarzyszenie (skład żywności)	322	Srebrnych towarów kupiec	294
Sodowej wody i burzących limonad wyrabiacz	221	Spożywczych przedmiotów sprzedawca	322	Srebrnych towarów fabryka	65
Sodowej wody i wód mineralnych wyrób	221	Sprężyn drucianych wyrabiacz	51	Srebrnych towarów wyrabiacz	65
Sodowej wody przekupień	225	Sprężyn powozowych wyrabiacz	49	Srebrownik	65
Sodowej wody wyrabiacz i sprzedawca	221	Sprężyn zegarowych fabryka	52	Stali i metalu szlifierz	69
Sodowej wody wyszynk	226	Sprężyn zegarowych i świrdrów koronowych wyrabiacz	43	Stali lanej fabryka	41
Sodowej wody ze sokami owocowymi wyrabiacz	221	Sprężyn zegarowych wyrabiacz	52	Stali odlewnia	41
Sody do prania wyrabiacz	229	Sprzączek wyrabiacz	53	Stali sprężynowej i stalówek gorsetowych wyrabiacz	52
Sody fabryka	229	Sprzętowa stolarnia	103	Stali szlifiernia	69
Sody gryzącej fabryka	229	Sprzętowy stolarz	103	Stali szlifierz	69
Sody kryształowej wyrabiacz	229	Sprzętowych gwoździ wyrabiacz	61	Stali walcownia	41
Soli i kaktualów przekupień	322	Sprzętowych materyi ciężkich tkacz	139	Stalorytnia	274
Soli kamiunnej przekupień	292	Sprzętowych materyi fabryka	139	Stalorytnik	274
Soli i nafty przekupień	327	Sprzętowych materyi tkalnia	139	Stalownia	41
Soli przekupień	292	Sprzętowych materyi wyrabiacz	139	Stalowych drobnych towarów fabryka	52
Soli przekupień i sprzedawca	322	Sprzętowych sprężyn wyrabiacz	51	Stalowych, mosiężnych, cynowych, drewnianych i ze stony plecionych towarów handel	295
Solnego kwasu fabryka	229	Sprzętów bambusowych wyrabiacz	103	Stalowych narzędzi szlifierz	69
Solnego kwasu i soli glauberskiej wyrabiacz	229	Sprzętów czyszciciel	356	Stalowych piór fabryka	52
Sorbetów kupiec	323	Sprzętów domowych przekupień	295	Stalowych pozytywek wyrabiacz	90
Sorbetów przekupień	323	Sprzętów fabryka	103	Stalowych przedmiotów wyrabiacz	43
Sortymentowy księgarz	305	Sprzętów i futer kupiec	330	Stalowych sprężyu fabryka	52
Spacerowych pociągów urządzacz	359	Sprzętów i obrazów kupiec	300	Stalowych strzemion i sprzączek wyrabiacz	52
Spadówka	361	Sprzętów i towarów pościelnych kupiec	300	Stalowych strzemion wyrabiacz	52
		Sprzętów i zegarów kupiec	300	Stalowych towarów fabryka	43
		Sprzętów kupiec	300	Stalowych towarów wyrabiacz	41

Stalowych towarów kupiec	295	Stolarz puszkowy	103	Studziennych rur wyrabiacz	100
Staniolu i metalowych kapsulek wykuwacz	62	Stolarz sprzętowy	103	Styryjskich bryczek przedsiębiorca	347
Staniolu wykuwacz	66	Stolarz szafeczkowy	103	Sucharów wyrabiacz	202
Starego żelazwa handlarz	329	Stolarz szafowy	103	Sukien czyszciciel	185
Starej odzieży handlarz	329	Stolarz szkatulkowy	103	Sukien damskich konfekcyja	17½
Starożytności naprawiacz	306	Stolarz trumienny	103	Sukien damskich wykonawca	17½
Starych sprzętów handlarz	329	Stolarz wachlarzowy	108	Sukien dla chłopców fabryka	171
Statków i trataw cieśla	82	Stoleców wyrabiacz	75	Sukien dla dzieci wyrabiacz	17½
Statków przekupień	296	Stoleczków dla dzieci wyrabiacz	103	Sukien dla kobiet i dziewcząt fabryka	17½
Stawiarz	259	Stolowania przedsiębiorca	226	Sukien dla lalek wyrabiacz	17½
Stawów dzierżawca	7	Stolowania zakład według o- brządku żydowskiego	226	Sukien dla mężczyzn i chłopców fabryka	171
Stearynowych świec fabryka	246	Stolowanie chorych	226	Sukien dziecięcych wykonawca	172
Stearynowych i lojowych świec fabryka	246	Stolowanie szpitalu	226	Sukien fabryka	171
Stearynowych świec i mydła fa- bryka	246	Stolowanie wspólne	226	Sukien handel w połączeniu z in- nym handlem	312
Stebnowania maszynowego zakład	170	Stołowego octu wyrabiacz	218	Sukien i bielizny kupiec	314
Stebnowanych kołder fabryka	168	Stopni kamiennych wyrabiacz	17	Sukien i bielizny szycie	170
Stebnowanych kołder wyrabiacz	168	Storów fabryka	102	Sukien konfekcyjnych kupiec	312
Stelmach	79	Storów i żaluzji fabryka	102	Sukien kupiec	31½
Stelmach wozowy	79	Storów i żaluzji kupiec	301	Sukien męskich i chłopięcych fabryka	171
Stenografii szkoła	360	Storów wyrabiacz	102	Sukien męskich wyrabiacz	171
Stereotypowych płyt wyrabiacz	274	Strączywa luszcarnia	196	Sukien męskich kupiec	32½
Stępa do dębniicy	92	Strączywa przekupień	319	Sukien starych handlarz	32½
Stępa gipsowa	20	Stręczenia posad i służb biuro	359	Sukien szwalnik	171
Stępa grafitowa	27	Stręczyciel	343	Sukien wykonawczy	17½
Stępa do jagiel	196	Stręczyciel bydła	337	Sukien wypożyczalnia	35½
Stępa do kamienia	27	Stręczyciel do nieruchomości	359	Sukien wyrabiacz	171
Stępa do korzeni	230	Stręczyciel domów	359	Sukienek dziecięcych kupiec	312
Stępa do kości	27	Stręczyciel koni	337	Sukienna prasa	166
Stępa do krup perłowych	196	Stręczyciel mieszkań	359	Sukienna przedsiębiorstwo komi- sowe	336
Stępa do kwarcu	27	Stręczyciel (na giełdzie pieniężnej)	343	Sukiennych i białatnych towa- rów kupiec	310
Stępa do owsa	196	Stręczyciel na giełdzie towarowej	337	Sukiennych i wełnianych towa- rów fabryka	14½
Stępa do pęczaku	196	Stręczyciel piędzi	342	Sukiennych i wełnianych towa- rów kupiec	310
Stępa do ryżu	196	Stręczyciel piędzi	342	Sukiennych towarów kupiec	310
Stępa i prasa olejna	247	Stręczyciel w drobnym handlu	337	Sukman kupiec	312
Stjukator	270	Strojnych i modnych towarów kupiec	310, 314	Sukna apretura	166
Stjukowych towarów fabryka	270	Strojów wyrób	182	Sukna apreturzysta	166
Stjukowych zdobin architektoni- cznych wyrabiacz	270	Strycharz	28	Sukna czesanie	166
Stolarskich potrzeb kupiec	295	Strzelb kupiec	296	Sukna cerownik	166
Stolarskich towarów fabryka	103	Strzelnica mechaniczna	362	Sukna fabryka	141
Stolarz	103	Strzelnicy posiadacz	362	Sukna i wełny kupiec	310
Stolarz bilardowy	103	Strzelniczego prochu przekupień	327	Sukna kupiec	310
Stolarz bramowy	102	Strun do celów muzycznych i in- nych wyrabiacz	91	Sukna na pytle młynarskie kupiec	310
Stolarz budowlowy	102	Strun fabrykacyja	91	Sukna postrzygacz	166
Stolarz budowlowy i sprzętowy	102	Strun jelitowych wyrabiacz	91	Sukna postrzygacz	166
Stolarz galanteryjny	103	Strun kupiec	299	Sukna postrzygalnia	166
Stolarz handlowy	74	Strycharstwo	28	Sukna postrzygalnia i folusz	166
Stolatz i kufrów drewnianych wy- rabiacz	103	Studniarski majster	260	Sukna pralnia	166
Stolarz i sprzętów wyrabiacz	103	Studniarskich przyrządów wyra- biacz	75	Sukna prasowanie i kutnerowanie	166
Stolarz kunsztowy	103	Studniarz	260	Sukna prasownik i kutnerz	166
Stolarz kunsztowy i budownik oltarzów	103	Studniarz i pompierz	260	Sukna przedniego tkalnia	141
Stolarz modelowy	103	Studziennik	260	Sukna resztek przekupień	310
Stolarz pakowy	101	Studzienny kopacz	260	Sukna szrotkowanie	166
Stolarz posadzkowy	99	Studziennych przyborów wyra- biacz	75	Sukna wyrabiacz	141

Sumakowego wyciągu wyrabiacz	230	Szczecinowych towarów przeku- pień	303	Szklano-galanteryjnych towarów kupiec	293
Sumakowy i knoprowy młyń	230	Szczęk sztucznych fabryka	88	Szklano-galanteryjnych towarów wyrabiacz	38
Surogatów kawy sprzedawca	321	Szczęk sztucznych wyrabiacz	88	Szklano-kompozycyjnych towarów kupiec	293
Surogatów kawy wyrabiacz	205	Szczotek do zębów wyrabiacz	125	Szklano-kompozycyjnych towarów wyrabiacz	38
Surowego metalu kupiec	295	Szczotek do czesania włosów wyrabiacz	74	Szklanych broszek przekupień	293
Surowizny żelaznej otrzymywanie	11	Szczotek do wełny fabryka	74	Szklanych, glinianych i drewnia- nych towarów przekupień	293
Surowizny żelaznej wyrabiacz	11	Szczotek do wełny wyrabiacz	74	Szklanych guzików przekupień	293
Surowych płodów kupiec	290	Szczotek drucianych wyrabiacz	125	Szklanych guzików wyrabiacz	38
Surowych płodów przekupień	292	Szczotek fabryka	125	Szklanych i glinianych towarów przekupień	293
Surowych wyrobów kowal	43	Szczotek i miotelek ze słomy ry- zowej wyrabiacz	125	Szklanych kamieni kupiec	293
Suszarnia odpadków jedwabiu	130	Szczotek i penzli wyrabiacz	125	Szklanych kamieni wyrabiacz	38
Suszarnia owoców	4	Szczotek wyrabiacz	125	Szklanych klejnotów wyrabiacz	38
Suszarnia sliwk	204	Szczotek i drewnianych towarów kupiec	303	Szklanych klejnotów przekupień	293
Suszenia i kondycjonowania je- dwabiu zakłady	127	Szczotek kupiec	303	Szklanych koralii przekupień	293
Suszonych ziół kupiec	327	Szczotek, penzli i grzebieniarskich towarów kupiec	303	Szklanych koralii szlifierz	38
Syderolitowych i glinowych to- warów wyrabiacz	33	Szczotkarskich deszczulek wyra- biacz	100	Szklanych koralii wyrabiacz	38
Syderolitowych towarów fabryka	33	Szczotkarskich towarów kupiec	303	Szklanych kul przekupień	293
Syderolitowych towarów kupiec	293	Szczotkarskiego drzewa przyrzą- dzacz	100	Szklanych kul wyrabiacz	38
Syenitowych towarów fabryka	17	Szczotkarz	125	Szklanych kwiatów wyrabiacz	38
Sygnalowych przyrządów dla ko- lei żelaznych wyrabiacz	83	Szczotkowego drzewa przyrzą- dzacz	100	Szklanych mięszanin wypalacz	38
Sygnalowych przyrządów wyra- biacz	83	Szczotkowego drzewa wyrabiacz	100	Szklanych napisów sprzedawca	293
Sylwetek rytownik	279	Szczurów i myszy tępicieł	273	Szklanych pajaków wyrabiacz	38
Syrupu fabryka	199	Szczurów tępicieł	273	Szklanych pereł fabryka	38
Syrupu kupiec	320	Szejdownia	13	Szklanych pereł faktorya	38
Syrupu wyrabiacz	199	Szejdownnik złota	13	Szklanych pereł oprawiacz	38
Szablonów fabryka	279	Szelaku blicharz	243	Szklanych pereł pozłacacz i po- srebrzac	38
Szablonów wyrabiacz	279	Szelek fabryka	176	Szklanych pereł szlifierz	38
Szaf wyrabiacz	103	Szelek wyrabiacz	176	Szklanych rur fabryka	35
Szafran kupiec	321	Szermierki szkoła	360	Szklanych szyb kupiec	293
Szajne katarynki nosiciel	362	Szermierskich przyborów wyra- biacz	76	Szklanych towarów do stroju ku- piec	293
Szaklakowych preparatów fa- bryka	239	Szerści zwierzęcej przekupień	290	Szklanych towarów emalista	39
Szali i chustek fabryka	140	Szewe	173	Szklanych towarów handel w zwia- zku z innym handlem	293
Szali kupiec	310	Szewskich kołków sprzedawca	301	Szklanych towarów kupiec	293
Szali tkalnia	140	Szewskich narzędzi kupiec	302	Szklanych wyberek przekupień	293
Szali wykrawacz	166	Szewskich narzędzi sprzedaż	295	Szklarz w stałym zakładzie	266
Szamotowych cegieł i cementu kupiec	293	Szewskich narzędzi wyrabiacz	43	Szklarz (wędrujący)	283
Szamotowych cegieł wyrabiacz	32	Szewskich przyborów kupiec	302	Szklarni ómego wyrabiacz	36
Szamotowych towarów fabryka	32	Szewskich towarów fabryka	173	Szklarni dętego polerownik	36
Szamotowych towarów wyrabiacz	32	Szewskich towarów przekupień	313	Szklarni dzianego wyrabiacz	38
Szampanńskiego wina fabryka	219	Szewskich towarów wyrabiacz	173	Szklarni emajlista	39
Szampanńskiego wina piwniczne gospodarstwo	219	Szewskiego czernidla fabryka	241	Szklarni fabryka	35
Szarej tektury fabryka	188	Szewskiego czernidla przekupień	327	Szklarni faktorya	35
Szat mszalnych wyrabiacz	171	Szewskiego czernidla wyrabiacz	241	Szklarni i naczyń przekupień	293
Szatkowniczy kowal	43	Szewskiego klajstru przekupień	327	Szklarni i nafty przekupień	330
Szczawikowego kwasu fabryka	230	Szewskiego wosku wyrabiacz	237	Szklarni i porcelany kupiec	293
Szczawów zdrojowych sprzedawca	325	Szewskiej skóry kupiec	302	Szklarni kitownik	38
Szczeci czyszciciel	124	Szkatulek wyrabiacz	103	Szklarni kupiec	293
Szczeci handlarz	290	Szkatułkowy stolarz	103	Szklarni odpadków handlarz	328
Szczeci przyrządzacz	124	Szklanu buta	35	Szklarni, porcelany, farb i naczy- nia kupiec	293
Szczeci sortarz	124	Szklanego stopu kupiec	293		
Szczeci świńskiej przekupień	290				

Szklą, porcelany i towarów gli- nianych przekupień	293	Szlifierz metalu	69	Szpuntów drewnianych przeku- pień	301
Szklą polluczonego handlarz	328	Szlifierz pilników	69	Szrutowanie zboża	196
Szklą przecinacz	38	Szlifierz polerownik	69	Sztokfisu przekupień	316
Szklą przędnik	38	Szlifierz stali	69	Sztucznego bruku wyrabiacz	261
Szklą przykrawacz	39	Szlifierz szkła	36	Sztucznego marmuru wyrabiacz	22
Szklą rafinator i wyrabiacz paja- ków	38	Szlifierz (w stałym zakładzie przemysłowym)	69	Sztucznego masła fabryka	246
Szklą rafinerya na dętki	36	Szlifierz (wędrowny)	283	Sztucznego masła wyrabiacz	246
Szklą rytownik	39	Szlifierz wózkowy (wędrowny)	283	Sztucznego nawozu fabryka	254
Szklą surowego wyrabiacz	35	Szlifierz wyrobów sprzętowo- kowskich	69	Sztucznego nawozu kupiec	327
Szklą szlifowanego faktorya	36	Szmaeiarz	285	Sztucznego wina fabryka	219
Szklą szlifiernia i polerownia	36	Szmat czyszczenia i uszlachetnia- nia zakład	130	Sztucznego wina kupiec	323
Szklą szlifowanie, kupiec narzę- dzi do tego	295	Szmat czyszciciel	130	Sztucznej skóry przyrządacz	123
Szklą świdownik	38	Szmat handlarz	328	Sztucznej skóry fabryka	123
Szklą tkacz	38	Szmat uszlachetniacz	130	Sztucznej wełny fabryka	131
Szklą tłuczonego przekupień	293	Szmirglowego papieru fabryka	190	Sztucznej wełny kupiec	309
Szklą wierciiciel	38	Szmirglowego papieru wyrabiacz	190	Sztucznej wełny przędzalnia	137
Szklą wprawiacz	296	Szmirglowej masy wyrabiacz	27	Sztucznej wełny ikalnia	141
Szklą wodnego wyrabiacz	229	Szmirglowych taflí wyrabiacz	27	Sztucznej wełny wyrabiacz	131
Szklą wyrabiacz	35	Szmirglowych towarów wyrabiacz	27	Sztuczno - kamiennej masy wy- rabiacz	22
Szklą wytłocznia	35	Szmirglu wyrabiacz	27	Sztuczno - kamiennych towarów fabryka'	22
Szklą wytrawiacz	39	Szmizet wyrabiacz	170	Sztuczny młyn	195
Szklą wywoźca	293	Szmuklerskich ram wyrabiacz	104	Sztuczny piekarz	197
Szklą zwierciadlanego huta	35	Sznelki wyrabiacz	158	Sztucznych drożdży fabryka	215
Szklą zwierciadlanego polerownik	37	Sznelkowych i wełnianych chu- steczek fabryka	140	Sztucznych druków przedsiębior- stwo	276
Szklą zwierciadlanego rafinerya	37	Sznelkowych towarów fabryka	139	Sztucznych i suszonych kwiatów handel	314
Szklą zwierciadlanego szlifiernia	37	Sznurowanych kaftaników fabryka	174	Sztucznych kwiatów i wieńców sprzedawca	314
Szkolnych książek i kalendarzy sprzedawca	305	Sznurowanych kaftaników kupiec	311	Sztucznych kwiatów przedawca	314
Szkolnych książek, nabożnych i kalendarzy sprzedawca	305	Sznurków i lanówek wyrabiacz	158	Sztucznych kwiatów salon	314
Szkolnych książek sprzedawca	305	Sznurków złotych przekupień	314	Sztucznych kwiatów, bławatnych i bawełnianych towarów ku- piec	314
Szkolnych przyborów przekupień	304	Sznurków złotych wyrabiacz	157	Sztucznych piór i kwiatów wyra- biacz	184
Szkoła	360	Sznurów szmuklerskich fabryka	158	Sztucznych szezek fabryka	88
Szkoła haftu i innych robót mi- sternych	360	Sznurów szmuklerskich wyra- biacz	158	Sztucznych zębów wyrabiacz	88
Szkoła kroju	360	Sznurów szmuklerskich węgier- skich wyrabiacz	158	Sztucznych win kupiec	325
Szkoła muzyczna	360	Sznurówek wyrabiacz	174	Sztuki dzieł handel	305
Szkoła pewnych przedmiotów	360	Szorów na konie wyrabiacz	121	Sztuki dzieł i nut kupiec	305
Szkoła robót ręcznych kobiecych	360	Szorów platerownik	72	Sztuki dzieł kupiec	305
Szkoła rysunkowa	360	Szpagatu fabryka	150	Sztuki przedmiotów kupiec	305
Szkoła średnia	360	Szpagatu i sznurów pakowych wyrób i przędzalnia paku- łów	150	Sztukmistrze	362
Szkoła telegrafii	360	Szpagatu przekupień	309	Sztyftów drucianych wyrabiacz	51
Szkudlarz	100	Szpagatu wyrabiacz	150	Szwacz	170
Szlachetnych kamieni kupiec	294	Szpar utykacz	82	Szwaczek (machinek) kupiec	296
Szlachetnych kamieni (nie oprą- wionych) handel	294	Szpikulców wyrabiacz	53	Szwaczka	170
Szlachetnych metali kupiec	294	Szpilek drewnianych do kielbas wyrabiacz	96	Szwaczka bielizny	170
Szlifiernia parowa kamieni szla- chetnych	18	Szpilek wyrabiacz	53	Szwaczka bielizny i modniarka	170
Szlifierskich narzędzi kupiec	295	Szpital	361	Szwaczka i krawcowa damska	172
Szlifierskiego papieru fabryka	190	Szprudlowo - kamiennych towa- rów wyrabiacz	17	Szwaczkom potrzebnych przybo- rów kupiec	309
Szlifierz agatu	18	Szprudlowych kamieni szlifiierz	17	Szwajcarski piekarz	197
Szlifierz i oprawiacz dyamentów	18	Szprudlowych towarów kamien- nych przekupień	293	Szwalne i handlowe przedsię- biorstwo	170
Szlifierz i parasolnik	177, 283				
Szlifierz i sitarz	54, 283				
Szlifierz kamieni szlachetnych	18				

Szwalnica białoznana	170	Ślusarz blachowy	49	Świdrów pilnikarz	43
Szwalnik	170	Ślusarz budowlany	49	Świdrów (koronowych) wyrabiacz	43
Szwalnik i wzorów wyciskacz . .	170	Ślusarz do kłódek	49	Świdrów kowal	43
Szwalnych towarów fabryka . . .	170	Ślusarz formowy	49	Świdrów kupiec	295
Szyb szklanych kupiec	293	Ślusarz formowy i odlewacz . . .	49	Świętych obrazków sprzedawca .	305
Szybowych zjazdów i kołowrotów		Ślusarz galanteryjny	49	Świętych obrazków sprzedaż . .	305
wyrabiacz	74	Ślusarz i ostróg wyrabiacz . . .	49	Świń handlarz	287
Szydełkowej i pończosznej prze-		Ślusarz i tokarz żelaza	49	Świń i cieląt handlarz	287
dzki kupiec	309	Ślusarz i wielkich zegarów wyra-			
Szydełkowych robót wykonawca	161	biacz	49		
Szydełkowych towarów fabryka	161	Ślusarz kasy wyrabiający	48		
Szydełkowych towarów kupiec . .	311	Ślusarz kunsztowy	49		
Szydełkowych towarów wyrabiacz	161	Ślusarz łózkowy	49		
Szydłarz	43	Ślusarz powozowy	49		
Szydłowy malarz	269	Śmieci wywozu przedsiębiorstwo	348		
Szydłów i napisów malarz	269	Śmieciarz	356		
Szydłów malarz	269	Śniadaniowy pokój	226		
Szylkretowych towarów fabryka .	111	Śpichlerzowe przedsiębiorstwo .	338		
Szylkretów przekupień	316	Śpiewacy ludowi	362		
Szylkretu fabryka	109	Śpiewających ptaków przekupień	288		
Szynionów naśladowanych wy-		Śpiewaków towarzystwo	362		
rabiać	186	Śpiewu i muzyki szkoła	360		
Szynk i billard	226	Śpiewu nauczyciel	360, 366		
Szynk i kantyna	226	Śpiewu szkoła	360		
Szynk i piwiarnia	226	Śpiewu odlewacz	59		
Szynk kawy i wódki	227	Śpiżu odlewacz kunsztowy	59		
Szynk kawowy	227	Średnia szkoła	360		
Szynk letni	226	Środków do czyszczenia wyra-			
Szynk likworów i rosolisów . . .	228	biacz	27		
Szynk ogrodowy	226	Środków chemicznych do czysz-			
Szynk piwny	226	czenia metalu wyrabiacz	230		
Szynk uliczny	226	Środków do glazurowania i po-			
Szynk wódki	228	lerowania wyrabiacz	27		
Szynk z podawaniem potraw . . .	226	Środków do polerowania wyra-			
Szynkarz	226	biacz	27		
Szynkarz moszczu owocowego . .	226	Środków na plamy fabryka	230		
Szynkarz osobisto konsensowy . .	226	Śrub fabryka	51		
Szynkarz procentowy	226	Śrub wyrabiacz	51		
Szynki przekupień	315	Śrutu fabryka	64		
Szynku dzierzawa	226	Śrutu wyrabiacz	64		
Szynku, gospody, billardu i krę-		Światłodrukowa prasa	277		
gielni posiadacz	226	Światłodruku zakład	277		
Szynku osobisto-konsensowego		Świec fabryka	246		
dzierzawca	226	Świec i mydła kupiec	327		
Szynku szafasowego posiadacz . .	226	Świec i wosku kupiec	327		
Szyperstwo	351	Świec kupiec	327		
Szyszkowych figur i doniczek		Świec łojowych wyrabiacz	246		
kwiatowych wyrabiacz	111	Świec maczanych wyrabiacz . . .	246		
Ślazowego cukru wyrób	201	Świec, mydła i towarów farbier-			
Śledzi przekupień	316	skich kupiec	327		
Śledzi przyprawiacz	211	Świec, mydła, pachnidła i łoju			
Śledzi pszyrzędziel	211	kupiec	327		
Śledziarz	316	Świec odlewacz	246		
Śliwek warzelnik	204	Świec stearynowych fabryka . . .	246		
Ślizgawka	362	Świec wyrabiacz	246		
Ślizgawkowe przedsiębiorstwo . .	362	Świeczarz	246		
Ślusarskich towarów fabryka . . .	49	Świeczek nocnych wyrabiacz . . .	245		
Ślusarskich towarów kupiec	295	Świeczek nocnych fabryka	245		
Ślusarz	49	Świdrowy kowal	43		

T.

Tabakierok drewnianych, kościa-	
nych itd. wyrób	111
Tabakierok malarz	278
Tabakierok z mięszu papiero-	
wego wyrabiacz	194
Tablic anonsowych przedsię-	
biorca	358
Tablic z napisami (malowanych)	
wyrabiacze	269
Tablic z napisami (metalowych)	
wyrabiacze	61
Tacek przekupień	296
Tacek wyrabiacz	79
Taffi posadzkowych kupiec	301
Taksator	359
Talerzy tokarz	111
Talesów fabryka	141
Talesów kupiec	310
Talesów tkacz	141
Talesów tkalnia	141
Talku dobywanie	15
Talku łamy	15
Tandeciarz	329
Tandetnik	329
Tańca nauczyciel	360, 366
Tańca szkoła	360
Tańcujących zabaw przedsiębior-	
stwo	362
Tapicer	169
Tapicer i dekorator	169
Tapicerskich gwoździ wyrabiacz .	51
Tapicerskich towarów fabryka . .	169
Tapicerskich towarów kupiec	300
Tarczy zegarowych wyrabiacz . .	86
Tartak	93
Tartak do desek	93
Tartak do drzewa ciesielskiego . .	93
Tartak do drzewa stolarskiego . .	93
Tartak do drzewa stolarskiego	
i ciesielskiego	93
Tartak do lat na ploty	93
Tartak parowy	93
Tartak sztuczny	93
Tartakowe przedsiębiorstwo	93
Tartakowy młynarz	93
Tartaków i papierni naprawiacz . .	74
Tartaku do desek i klepek po-	
siadacz	93

Tartaku dzierżawca	93	Telegrafowy mechanik	83	Tkalnia materyi jedwabnych	134
Tartaku parowego dzierżawca	93	Telegrafów towarzystwo	355	Tkalnia materyi na sprzęty	139
Tartaku parowego posiadacz	93	Telegrafu instalator	83	Tkalnia materyi z przędzy grem- płowej	141
Tartaku posiadacz	93	Terlic wyrabiacz	100	Tkalnia materyi z wełny czesanej	141
Tartaku posiadacz i kupiec drzewa	93	Termochemiczny zakład	254	Tkalnia muslinu bawełnianego	146
Tartaku przedsiębiorca	93	Termometrów wyrabiacz	84	Tkalnia muslinu wełnianego	141
Tartej bułki wyrabiacz	197	Terpentyny fabryka	242	Tkalnia płaszców modlitewnych	140
Tasiemek i pasamoniczych to- warów wyrabiacz	158	Terpentyny i mazi wyrabiacz	242	Tkalnia pończoch	161
Tasiemek kramarz	309	Terpentyny wyrabiacz	242	Tkalnia przędz mieszanych	141
Tasiemek kupiec	309	Terrakotowych i gipsowych ro- ślin wyrabiacz	23	Tkalnia przędzy lnianej	149
Tasiemek wełnianych fabryka	160	Terrakotowych towarów wy- rabiacz	33	Tkalnia przędzy tow	141
Tasiemek wyrabiacz	160	Terrakotowych zdobin architek- tonicznych wyrabiacz	33	Tkalnia shoddy	141
Taśm powozowych fabryka	158	Terrakoty fabryka	33	Tkalnia sitowia	106
Taśm powozowych wyrabiacz	158	Terrakotysta	33	Tkalnia skarpetek	161
Taśm wyrabiacz	160	Terralitowych towarów fabryka	33	Tkalnia sukna przedniego	141
Taśmowy tkacz	160	Terralitowych towarów wyrabiacz	33	Tkalnia szalów	140
Tawerna	226	Tęczownik	73	Tkalnia talesów	140
Tawernowe przedsiębiorstwo	226	Tęczowych dętek wyrabiacz	38	Tkalnia trykotu	161
Teatr	362	Tęczowych i stopowych dętek wyrabiacz	38	Tkalnia wełny czesanej	141
Teatralna szkoła	360	Tiulu angielskiego i koronek fa- bryka	162	Tkalnia wełny gremplowej	141
Teatralne przedsiębiorstwo	362	Tiulu szwalnia	162	Tkalnia wełny sztucznej	146
Teatralny agent	359	Tkacka faktorya	155	Tkalnia włosienia	153
Teatralny i muzyczny agent	359	Tkackich czolenek wyrabiacz	74	Tkalnia wstążek jedwabnych	159
Teatralny malarz	268	Tkackich faktorów dostawca	155	Tlenku cyny wyrabiacz	230
Teatralnych biletów biuro	359	Tkackich i dzianych towarów kupiec	310	Tłomacz	358
Teatryku ogródkowego przed- siębiorca	362	Tkackich przyborów wyrabiacz	53	Tłomaczeń biuro	358
Technik dentystryczny	88	Tkackich przyborów wyrabiacz i wiązacz	53	Tłuczonego szkła przekupień	293
Technik machinowy	256	Tkackich przyrządów przekupień	296	Tłustej mączki ługowej wyrabiacz	254
Tekturowo-galanteryjnych towa- rów wyrabiacz	194	Tkackich sprzętów wyrabiacz	53	Tłustych olejów wyrabiacz	247
Tekturowych pudełek wyrabiacz	194	Tkackich towarów kupiec	310	Tłuszczowych towarów fabryka	246
Tekturowych towarów wyrabiacz	194	Tkackich towarów przyrządacz	166	Tłuszczowych towarów prze- kupień	327
Tektury asbestowej wyrób	188	Tkackich warsztatów przyrządacz	74	Tłuszczu do konserwacji skóry wyrabiacz	237
Tektury drzewnej fabryka	188	Tkackiego lepu wyrób	230	Tłuszczu do skóry wyrabiacz	237
Tektury fabryka	188	Tkackiego przemysłu towarów kupiec	310	Tłuszczu przekupień	327
Tektury pakowej fabryka	188	Tkacz	155	Tłuszczu wieprzowego rafinerya	246
Tektury słomianej fabryka	188	Tkacz materyi	141	Tłuszczu wydobywanie z wody spadowej foluszu	246
Tektury szarej fabryka	188	Tkacz najemny	155	Tłuszczu wytapianie	246
Tektury wyrabiacz	188	Tkacz sukna	141	Tłuszczu wytapiacz	246
Telefoniczny zakład	355	Tkaczy dostawca	155	Toaletowego mydła fabryka	246
Telefonicznych i telegraficznych domowych urządzeń wyra- biacz	83	Tkalnia bawełny	146	Tokarskich i galanteryjnych to- warów sprzedawca	111
Telefonu instalator	83	Tkalnia chusteczek wełnianych	140	Tokarskich towarów kupiec	303
Telegraficznego drutu fabryka	51	Tkalnia chustek letnich	141	Tokarskich wyrobów fabryka	111
Telegraficznego przewodu wyko- nawca	83	Tkalnia chustek zimawych	141	Tokarskiego drzewa przyrządacz	100
Telegraficznego urządzenia fa- bryka	83	Tkalnia drzewa i trzciny	106	Tokarz	111
Telegraficzny zakład	355	Tkalnia gumowa	156	Tokarz bursztynu	110
Telegraficznych kabli przedsię- biorstwo	83	Tkalnia jedwabiu	134	Tokarz drzewa	111
Telegraficznych przyrządów fa- bryka	83	Tkalnia juty	151	Tokarz galanteryjny	111
Telegraficznych przyrządów wy- rabiacz	83	Tkalnia kobierców	139	Tokarz guzików	107
		Tkalnia lnu i bawełny	146	Tokarz handlowy	111
		Tkalnia łyka	106	Tokarz i warzelnik rogu	111
		Tkalnia materyi	141	Tokarz kości	111
				Tokarz kości słoniowej	111
				Tokarz metalu	61
				Tokarz misek	111

Tokarz perłowej macicy	111	Traktyerniczy i szynkowy prze- mysł z szynkiem wódezanym i kawianym i wydawaniem potraw	226	Trzciniowej plecionki fabryka	106
Tokarz rogu	111	Traktyerniczy przemysł	226	Trzciniowych galanteryjnych to- warów wyrabiacz	105
Tokarz talerczy	111	Traktyernik	226	Trzciniowych i słomianych krzesel wyrabiacz	106
Tokarz trestek do fajek	111	Tramwaj	346	Trzciniowych lasek wyrabiacz	106
Tokarz trzonek	111	Tranu rybiego fabryka	246	Trzciniowych sufitów wyrabiacz	106
Tokarz wyrobów galanteryjnych	111	Tranu wytapiacz	237	Trzciny do krzesel fabryka	106
Tokarz żelaza	49	Tranu wytapialnia	237	Trzciny do sufitów wyrabiacz	106
Torfowego proszku fabryka	9	Trasu młyn	21	Trzciny krajacz	106
Torfowej mierzwy fabryka	9	Trasu wydobywanie	21	Trzciny przekupień	290
Torfowej mierzwy i torfowego proszku wyrabiacz	9	Tratew kupiec	291	Trzciny wyplatacz	106
Torfu prasowanego fabryka	9	Tratew przytrzymaacz	352	Trzebieciel bydła	285
Torfu przekupień	291	Tratew spław	352	Trzebieciel świń	285
Towarowej giełdy sensal	337	Tratwiarz	82	Trzepakczek wyrabiacz	125
Towarowy sensal	337	Tratwowego drzewa przekupień	291	Trzewików wyrabiacz	173
Towarów i rzeczy przewóz	348	Tratwowych przystani przedsię- biorca	352	Trzewów czyszciciel	209
Towarów kutych cyzelowanych i giloszowanych wyrabiacz	70	Trawy morskiej przędnik	124	Trzewów czyszciciel i przyrzą- dziciel	209
Towarów ładowca	356	Trawy morskiej przędnik i prze- kupień	124	Trzewów przekupień	290
Towarów odlewni napisów prze- kupień	295	Trąbek dla dzieci wyrabiacz	91	Trzewów przyrządciciel	209
Towarów przewozu przedsię- biorca	348	Troczek dla dzieci wyrabiacz	20	Trzody chlewnej handlarz	287
Towarów przewozu przedsiębior- stwo	348	Trociczek wyrabiacz	249	Trzody chlewnej tuczenie	6
Towarów sprzedawca	359	Trocin przekupień	328	Trzody handlarz	287
Towarów z czarnej blachy wy- rabiacz	49	Troczeł wyrabiacz	121	Trzoneków bejcownik	111
Towarów z naślądów srebra fa- bryka	67	Trucizn i ziół lekarskich ku- piec	327	Trzoneków do piór wyrabiacz	111
Towarów z nowego srebra fa- bryka	57	Trucizn kupiec	327	Trzoneków tokarz	111
Towarów z nowego złota fa- bryka	65	Trucizny na muchy sprzedawca	327	Trzonów do kos wyrabiacz	100
Tracz	93	Trufli przekupień	317	Tuczania zakład	6
Trafikant tytoniu	336	Trumien drewnianych wyrabiacz	103	Tucznej stajni dzierżawca	6
Tragantów fabryka	201	Trumien fabryka	103	Tulskich towarów wyrabiacz	65
Tragarz	356	Trumien i towarów żałobnych kupiec	330	Turecki kupiec hurtowny	330
Tragarz miejski	356	Trumien kupiec	330	Tureckich towarów kupiec	330
Traktyer	226	Trumien metalowych kupiec	295	Tureckiego miodu wyrabiacz	201
Traktyerni dzierżawca	226	Trumien metalowych wyrabiacz	56	Turystowskich przedmiotów ku- piec	314
Traktyerni utrzymywania prawo	226	Trumien skład	330	Tuszu fabryka	239
Traktyernia	226	Trumien wyrabiacz	103	Tutek na papierosy fabryka	192
Traktyernia barakowa i kan- tyna	226	Trumienny stolarz	103	Tutek na papierosy wyrabiacz	192
Traktyernia chłopska i szynk	226	Trumienny stolarz i wieńców wiązacz	103	Tybetowej wełny sztucznej wy- rabiacz	131
Traktyernia dla robotników	226	Trumiennych i książkowych zdo- bin wyrabiacz	194	Tygli grafitowych fabryka	32
Traktyernia i dom zajezdny	225	Trumiennych zdobin wyrabiacz	194	Tyk chmielowych przekupień	291
Traktyernia i kawiana	226	Trumiennych zdobin i pogrzebo- wych przedmiotów kupiec	330	Tyk winniczych i drzewa koło- dziejskiego wyrabiacz	100
Traktyernia i szynk	226	Trwało-białej farby fabryka	239	Tynkarz	263
Traktyernia i szynk kawiany	226	Trykotowych materyj wyrabiacz	161	Tynkowanie, odnawianie i na- prawianie fasad	263
Traktyernia i szynk winny	226	Trykotowych towarów fabryka	161	Typograf	275
Traktyernia koszerna	226	Trykotu tkacz	161	Typograficznej prasy pośpiesznej do biletów wizytowych po- siadacz	275
Traktyernia według obrządku żydowskiego	226	Trzciniowej i sitowiowej ple- cionki do sufitów tkacz	106	Tyrolskiej białej wyrabiacz	141
Traktyernia ze wszystkimi pra- wami	226	Trzciniowej papy dachowej fa- bryka	244	Tytoniowego składu przedsię- biorca	326
Traktyerniczy i szynkowy prze- mysł	226	Trzciniowej plecionki do sufitów wyrabiacz	106	Tytoniu dowóz	348

Tytoniu sprzedawca	326	Walcownia i stali bessemerskiej wyrób	41	Wełnianego obuwia przekupień	313
Tytoniu trafikant	326	Walcownia o drobnych walcach, drutarnia i fabryka nitów	51	Wełnianego obuwia wykonawca	173
U.					
Ubezpieczenia agent	345	Walcownia obręczy	41	Wełnianych czepeków kupiec	311
Ubezpieczeń towarzystwo	345	Walcownia sztabowa	41	Wełnianych firanek czyściciel	185
Ujeżdżalnia	360	Walcownia sztabowa i blachow- nia	41	Wełnianych i bawełnianych od- padków handlarz	328
Uliczny czyściciel butów	356	Walcownia szyn	41	Wełnianych i bawełnianych to- warów kupiec	310
Uliczny szynk	226	Walcownia żelaza	41	Wełnianych i szydełkowych to- warów wyrabiacz	161
Uliczny szynk wódki	228	Walów budownictwo	259	Wełnianych kolder fabryka	138
Uli wyrabiacz	105	Wanilii kupiec	321	Wełnianych kolder pracz	185
Ulmskiej kaszy jęczmiennej wy- rabiacz	196	Wapielni dzierzawca	19	Wełnianych kolder wyrabiacz	138
Ultramaryny fabryka	239	Wapienia łany	19	Wełnianych materyi fabryka	141
Ultramaryny, papieru i towarów papierowych kupiec	304	Wapienny i gipsowy piec	19	Wełnianych odpadków farbierz	166
Umbry fabryka	239	Wapna, cegieł i cementu prze- kupień	292	Wełnianych odpadków handlarz	328
Umysłny posłańiec	356	Wapna hydraulicznego wyrabiacz	21	Wełnianych odpadków prędzal- nia	135
Umysłnych posłańców zakład	356	Wapna i cegieł przekupień	292	Wełnianych towarów drukarz	167
Urzetu fabryka	239	Wapna mielnik	19	Wełnianych towarów fabryka	141
Uzdrowskowie muzyczne przed- siębiorstwo	362	Wapna przekupień i kramarz	322	Wełnianych towarów i kattanu wyrabiacz	141
V.					
Vendita di comestibili	322	Wapna (także hydraulicznego) przekupień	292	Wełnianych towarów kupiec	310
W.					
Wachlarzownik	108	Wapna wypalacz	19	Wełnianych towarów wyrabiacz	141
Wachlarzowych wiązań wyra- biacz	108	Wapniarz	19	Wełnianych towarów z przędzy czesanej kupiec	310
Wachlarzowy stolarz	108	Warkoczów handlarz	290	Wełnianych towarów z przędzy czesanej handel	310
Wachlarzy fabryka	108	Warsztat budowy okrętów	82	Wełny czyściciel	128
Wachlarzy kupiec	303	Warsztat machin i odlewnia że- laza	74	Wełny do czyszczenia wyrabiacz	130
Wachlarzy ozdabiacz	108	Warsztat mechaniczny	74	Wełny dostawca	309
Wachlarzy wyrabiacz	108	Warsztatów tkackich przyrzą- dzacz	155	Wełny drzewnej i drzazg do kla- rowania wyrabiacz	96
Wag fabryka	85	Warsztatów tkackich wyrabiacz	74	Wełny drzewnej wyrabiacz	96
Wag i ciężarków fabryka	85	Warzelnia soli	10	Wełny i bai kupiec	309
Wag i ciężarków wyrabiacz	85	Warzyw, owoców, cukru i kawy przekupień	322	Wełny i firanek czyściciel	185
Waga osób automatyczna, zakład	338	Waseliny fabryka	236	Wełny kupiec	309
Waga osób elektryczna, zakład	338	Waty fabryka	143	Wełny nawijacz	166
Waga pomostowa	338	Waty gumowanej wyrabiacz	143	Wełny odpadków handlarz	328
Wagi automatycznej przedsię- biorstwo	338	Waty i wyczesków fabryka	143	Wełny owczej czyściciel	128
Wagonów fabryka	78	Waty kupiec	309	Wełny owczej farbierz	166
Wagonów i powozów fabryka	79	Waty wyrabiacz	143	Wełny owczej farbierz i apretu- rzysta	166
Wagonów kolejowych fabryka	78	Ważenia i mierzenia zakłady	338	Wełny owczej kupiec	309
Wagonów kolejowych naprawy warsztat	81	Ważyciel	338	Wełny owczej prędzalnia	154
Wagonów pożyczania towarzy- stwo	357	Weinsztynu kupiec	327	Wełny pracz	128
Wagowe zakłady	338	Wekslarz	339	Wełny rozdzieracz	128
Wagowy zakład	338	Wekslu eskomptowania przedsię- biorstwo	339	Wełny płomieniciel	166
Walcownia	41	Wekslowy senzal	343	Wełny płomienienie	166
Walcownia blachowa	41	Welocypedowych przyborów ku- piec	296	Wełny, skór i kości przekupień	290
Walcownia blachy żelaznej	41	Welocypedowy ślusarz	80	Wełny sztucznej fabryka	131
Walcownia do cienkiej blachy	41	Welocypedów fabryka	80	Wełny sztucznej kupiec	309
		Welocypedów i wózków dziecię- cych kupiec	296	Wełny sztucznej wyrabiacz	131
		Welocypedów kupiec	296	Wełny tkacz	141
		Welocypedów naprawiacz	80	Wełny tkalnia	141
		Welocypedów wyrabiacz	80	Wentylacyjnych przyrządów wy- rabiacz	74
		Welonów drukarz	167	Weterynarskich preparatów wy- rabiacz	230

Weterynarz dyplomowany	365	Wierzchowe osły wynajmujący	347	Wind dla ludzi i do ciężarów, przedsiębiorstwo	346
Wędkarz	53	Wież opancerzonych i zestawów pancerzowych fabryka	76	Wind dla ludzi wyrabiacz	74
Wędliniarz	210	Wieżowych zegarów fabryka	86	Wind do ciężarów fabryka	74
Wędliniarz i kiełbaśnik	210	Wieżowych zegarów wyrabiacz	86	Wind parowych fabryka	74
Wędlin wyrabiacz	210	Wierzytelności handlarz	342	Wind wyrabiacz	74
Węgierskich sznurów szmukler- skich wyrabiacz	158	Wieży naprawiacz	265	Wind dla ludzi i do ciężarów, fabryka	74
Węgla brunatnego przekupień	291	Wigoniu prędnik	144	Wind dla ludzi i do ciężarów, wyrób	74
Węgla kamiennego kopalnia	1	Wigoniu prędzalnia	144	Windy parowej przedsiębiorstwo	338
Węgla kamiennego przekupień	291	Wikliny producent	4	Winiaru wapna wyrób	229
Węgla kopalnego kupiec	291	Wiktuałów, cukru, kawy i owo- ców południowych sprze- dawca	322	Winiarnia	226
Węgla kopalnia	1	Wiktuałów dostawa	322	Winiarniane przedsiębiorstwo	262
Węgla łupkowego destylacya	236	Wiktuałów drzewa i węgla prze- kupień	322	Winiar papierowych wyrabiacz	192
Węglanowych wód wyszynk	226	Wiktuałów i kramarszczyzny przekupień	322	Winnego kamienia fabryka	229
Węglanych filtrów fabryka	74	Wiktuałów i mąki przekupień	322	Winnego kamienia i kwasu win- nego fabryka	229
Węglarz	232	Wiktuałów i owoców przeku- pień	322	Winnego kwasu fabryka	229
Węgla do elektryczności fabryki	233	Wiktuałów i soli sprzedawca	322	Winne gospodarstwo piwniczne	219
Węgla drzewnych i kory przeku- pień	291	Wiktuałów i towarów cukierni- czych sprzedawca	322	Winnej przyprawy przekupień	327
Węgla i drzewa przekupień	291	Wiktuałów i towarów korzennych przekupień	322	Winnej przyprawy wyrabiacz	230
Węgla przekupień	291	Wiktuałów, korzeni i kramar- szczyzny przekupień	322	Winnicznego drzewa przekupień	291
Węgla przewoźca	348	Wiktuałów, naczyń i kramar- szczyzny przekupień	322	Winnicznych tyk przekupień	291
Węgla tłoczonych drzewnych fa- bryka	233	Wiktuałów oraz cukru i kawy sprzedaż	322	Winny agent	337
Węgli tłoczonych kopalniowych wyrabiacz	233	Wiktuałów sprzedaż	322	Winnych macie przekupień	290
Węgli tłoczonych drzewnych wy- rób	232	Wiktuałów sprzedaż oraz handel towarów korzennych	322	Winny i piwny szynk z wydawa- niem potraw	226
Węglowych cegiełek wyrabiacz	233	Wiktuałów sprzedaż oraz towarów korzennych i łokciowych	322	Winny i wódeczany szynk z wy- dawaniem potraw	226
Węz sztucznych i pszczelniczych przyborów wyrabiacz	245	Wiktuałów sprzedaż z handlem na- czynia	322	Winny sensal	337
Węzów wyrabiacz	150	Win sztucznych fabryka	219	Winny szynk	226
Wianków wiązacz	289	Win sztucznych kupiec	323	Winny szynk uliczny	226
Wiatrak	195	Wina hurtownik	323	Winny szynk z wydawaniem potraw	226
Wiatraków budownik	74	Wina i moszczu kupiec	323	Winnych pomp wyrabiacz	74
Wiatraków stawiacz	74	Wina i wódki kupiec	323	Winogronowego wyciągu wyra- biacz	204
Wiatraku dzierżawca	195	Wina, kawy i likworu wyszynk	226	Wiosłańska szkoła	362
Wiązań parasolowych fabryka	177	Wina kupiec	323	Wiszących rusztowań wynajemca	357
Wiązań parasolowych wyrabiacz	177	Wina owocowego wyrabiacz	219	Wiśniowych cybuchów fabryka	111
Widelców stołowych wyrabiacz	48	Wina, piwa i likworu szynk	226	Wiśniowych cybuchów producent	4
Widel drewnianych wyrabiacz	100	Wina, piwa i moszczu kupiec	323	Witryolów fabryka	229
Widel i grabi wyrabiacz	100	Wina, piwa, moszczu wyszynk i wydawanie potraw	226	Witryolu fabryka	229
Widowisko, buda na	362	Wina przewoźca	348	Witryolu kamiennego fabryka	229
Widownie za wstępem	362	Wina sztucznego fabryka	219	Witryolu kamiennego wyrabiacz	229
Wiechci do czyszczenia okien wyrabiacz	100	Wina szynkarz	226	Witryolu miedzianego fabryka	229
Wiechci wyrabiacz	106	Wina w beczkach hurtownik	323	Witryolu miedzianego wyrabiacz	229
Wiedeńskiej bieli wyrabiacz	239	Wina własnej uprawy wyszynk	226	Witryolu żelaznego fabryka	229
Wiejski posłaniec	348	Wina w zapieczętowanych flas- kach handel	323	Witryolu żelaznego wyrabiacz	229
Wiejski woźnica	347			Wizytowych biletów wyrabiacz	275
Wiejskiego chleba wyrabiacz	197			Włosianych siatek fabryka	153
Wiejski kramarz	322			Włosianych siatek jedwabnych wyrabiacz	158
Wielkanowych kołaczy piekarz	197			Włosianych siatek wyrabiacz	153
Wielki piec	11			Włosienia końskiego czyściciel	124
Wielki piec i odlewnia	11			Włosienia końskiego prędnik	124
Wieńców wyrabiacz	183			Włosienia końskiego prędzalnia	124
Więprzowej omasty i więprzowe- go mięsa handel	315			Włosienia końskiego przyrządacz	124
Wiertnik	260			Włosienia końskiego tkacz	153

Włosienia końskiego warzelnia	124	Wojskowy dostawca	330	Wód mineralnych sprzedawca	325
Włosienia końskiego warzelnik	124	Wojskowych rzeczy kupiec	314	Wód mineralnych sztucznych fa- bryka	221
Włosiennych materyi wyrabiacz	153	Wolnego składu przedsiębiorstwo	338	Wód mineralnych wydobywanie	220
Włosieniowych sit wyrabiacz	153	Wołowego mięsa rzeźnik	207	Wód mineralnych wyrób	221
Włoskich owoców przekupień	321	Wołowej szerści i świńskiej szerści przekupień	290	Wód węglanowych wyrób	221
Włosowych towarów wyrabiacz	153	Wołowej szerści przekupień	290	Wódki destylator	215
Włosów czyszczenia i uszlache- tniania zakład	124	Wołów handlarz	287	Wódki fabryka	215
Włosów czyściciel	124	Wołów tuczenie (przedsiębior- stwo przemysłowe)	6	Wódki handel w zamkniętych baryłkach	324
Włosów handlarz	290	Wołów tuczyciel	6	Wódki handel w zamkniętych flaszkach	324
Włosów i szmat czyszczenia i uszlachetniania zakład	124	Woreczków na pieniądze wyra- biacz	120	Wódki hurtownik	324
Włosów i szmat czyściciel i uszla- chetniacz	124	Woreczków wyrabiacz	176	Wódki i likworu wyrabiacz	217
Włosów obcinacz	186	Worków wyrabiacz	150	Wódki i spirytusu szynkarz	228
Włosów pracz	124	Worków wyrób	150	Wódki kupiec	324
Włosów uszlachetniacz	124	Worów nosiciel	356	Wódki przekupień i kupiec	324
Włosów wypłatacz	153	Worów nosicieli związek	356	Wódki rektyfikacya	216
Włosów wypłatacz kunsztowny	153	Woskobójniczych towarów prze- kupień	327	Wódki, rosolisu i spirytusu ku- piec	324
Włóczki kupiec	309	Woskobójnik	245	Wódki sprzedawca	324
Wodnego gazu wyrób	235	Woskowanego papieru wyrabiacz	190	Wódki szynkarz	228
Wodnego mlyna dzierzawca	195	Woskowej kitajki wyrabiacz	122	Wódki szynk uliczny	228
Wodnego szkła fabryka	229	Woskownik	245	Wódki wyrabiacz	215
Wodnego szkła wyrabiacz	229	Woskowo-galanteryjnych towa- rów wyrabiacz	245	Wóz na zawołanie	347
Wodnoszlanych farb wyrabiacz	239	Woskowych figur gabinet	362	Wózkowy koszykarz	106
Wodnych budowli przedsiębiorca	255	Woskowych figur wyrabiacz	245	Wózków dla dzieci wyrabiacz	105
Wodnych kół wyrabiacz	74	Woskowych figur wyrabiacz	245	Wózków dzieciennych fabryka	105
Wodny młyn	195	Woskowych obrazków i figur przekupień	327	Wózków dzieciennych wyrabiacz	105
Wodociąg	223	Woskowych obrazków wyrabiacz	245	Wprowadziciel towarów	330
Wodociągowych części składo- wych wyrabiacz	75	Woskowych pereł wyrabiacz	38	Wręgowych łodzi budownik	82
Wodociągowych przedmiotów fa- bryka	75	Woskowych świec fabryka	245	Wrzecion i cewek fabryka	111
Wodociągowych przyborów fa- bryka	75	Woskowych świec przekupień	327	Wschodnich czapek fabryka	180
Wodociągowych przyborów kupie- cie	296	Woskowych towarów i wachli fa- bryka	245	Wschodnich czapek wyrabiacz	180
Wodociągowych przyborów wy- rabiacz	75	Woskowych towarów kupiec	327	Wstążek jedwabnych fabryka	159
Wodociągowy zakład	223	Wosku i świec woskowych fa- bryka	245	Wstążek jedwabnych lub półje- dwabnych fabryka	159
Wodociągów instalator	262	Wosku przekupień	327	Wstążek jedwabnych tkacz	159
Wodolecznicy zakład	361	Wosku ziemnego blicharz	236	Wstążek jedwabnych wyrabiacz	159
Wodomierzy fabryki	75	Wosku ziemnego topialnia	236	Wstążek kupiec	309
Wodo-ogrzewczych przyrządów fabryka	75	Wosku ziemnego wydobywanie	2	Wstążek wykrawacz	166
Wodo-ogrzewczych przyrządów wyrabiacz	75	Woszczyń przekupień	290	Wstążkowych towarów handlarz	309
Wodozbiorników wyrabiacz	75	Wozowych przyborów przekupień	296	Wychodkowy zakład	361
Wody dostarczania zakład	223	Wozów i przyborów wozowych kupiec	296	Wychodków (bezwonnych) wy- rabiacz	75
Wody do uśt wyrabiacz	230	Wozów posiadacz	348	Wychodźstwa agent	336
Wody do włosów wyrabiacz	249	Wozów przekupień	296	Wychowawczy zakład	360
Wody dowóz	223	Wozów wypożyczalnia	357	Wyciągu tuszcu kostnego fa- bryka	254
Wody instalacja	262	Wozów ciężarowych fabryka	79	Wyciągu tuszcu welnianego fa- bryka	246
Wody na plamy i środków na plamy fabryka	230	Wozów dla ludzi fabryka	79	Wyciągu z drzew farbierskich fa- bryka	239
Wody sodowej wyszyuk	226	Wozów fabryka	79	Wycieracz kominów	271
Wojskowa szkoła przygotowawcza	360	Wozów pod chorych fabryka	79	Wycieraczek handel	301
Wojskowego umundurowania ku- piec	314	Woźnica	348	Wyciskanych skórzanych, karto- nowych i galanteryjnych to- warów wyrabiacz	120
		Woźnica mały	348		
		Woźnica najemny i fiaker	347		
		Woźnica wielki	348		
		Wód mineralnych kupiec	325		

Wykalaczy przekupień	301	Wyszynkowy przemysł	226	Zapraw posadzkowych błyszczą	
Wykończanie głów zwierzęcych		Wyszynku prawo	226	cych wyrabiacz	245
i figur porcelanowych	34	Wytlączanych przedmiotów wy-		Zaprawy woskowej posadzkowej	
Wykończanie przedmiotów gu-		rabiacz	192	wyrabiacz	245
mowych	113	Wytlączanych przedmiotów wy-		Zarekawków i chusteczek kupiec	314
Wykościciel	207	rób	192	Zarekawków kupiec	314
Wykrawacz mięsa	207	Wytłocznia metalu	61	Zastawiania pośrednik	342
Wykwintny piekarz	197	Wytłocznia szkła	35	Zastawnictwo	342
Wykwintnych towarów papiero-		Wytłoczynu browarnych suszar-		Zastawnictwa przedsiębiorca	342
wych wyrób	192	nia	214	Zastawniczy zakład	342
Wylęgu sztucznego zakład	5	Wywiadowcze biuro	358	Zastawnik	342
Wymiany kantor	339	Wywiadowcze biuro i stręczenie		Zatyczek wyrabiacz	97
Wypożyczacz chorągwi i przed-		posad	358	Zawiodowca domu	359
miotów dekoracyjnych	357	Wywiadowczy kantor	358	Zawodowa szkoła	360
Wypożyczalnia książek	308	Wywoźca	330	Zboża i maki przekupień	290
Wypożyczalnia nut	308	Wywoźca i przywoźca	330	Zboża i owoców przekupień	290
Wypraw posagowych przedsię-		Wywóz odpadków i odrzutków	272	Zboża i siana przekupień	290
biorstwo	311	Wzorków do odciskania fabryka	274	Zboża i tłuszczowych towarów	
Wyprężaczy do spodni wyrabiacz	52	Wzorków do odciskania wyra-		przekupień	290
Wypukłych kart fabryka	192	biacz	274	Zboża i soli przekupień	290
Wypychacz	126	Wzorów i kart odbijacz	279	Zboża i ziemniaków przekupień	290
Wysokowych napojów kupiec	324	Wzorów wybijacz	163	Zboża kupiec	290
Wysokowych napojów we flaszkach		Wzorów wyciskacz	163	Zboża młócenie machinami	357
kupiec	324			Zboża stręczyciel	337
Wysokowych słodzonych napo-				Zbożowy młyn	195
jów, esencji tudzież likwo-				Zbytkowy piekarz i cukiernik	202
rów fabryka	217			Zbytkowych towarów kupiec	303
Wysokości drzewnego fabryka	232			Zdobin architektonicznych gipso-	
Wysokości drzewnego iocu drze-				wych wyrabiacz	270
wnego fabryka	232			Zdobin architektonicznych kupiec	
Wyskrobków hutniczych płóczkarz				291
.	13			Zdobin architektonicznych stju-	
Wyskrobków hutniczych wytapia-				kowych wyrabiacz	270
cz	13			Zdobin odlewacz	63
Wyskrobków hutniczych złotych				Zdobin sprzętowych wyrabiacz	61
i srebrnych mielnik	13			Zdobin z kwiatów alpejskich wy-	
Wyskrobków hutniczych złotych				rabiacz	183
młyn	13			Zdobin z kwiatów zaszuszanych	
Wysprzedaż	330			na pudełkach wyrabiacz	183
Wystaw sklepowych urządcz	169			Zdobniczy i kuchenny ogrodnik	4
Wysyłkowe przedsiębiorstwo	336			Zdobniczy ogrodnik	4
Wyszynk kawy i wódki	227			Zdobniczych roślin ogrodnik	4
Wyszynk moszczu owocowego	226			Zdun	29
Wyszynk napojów gorących spirytusowych				Zdun i garniarz	29
.	228			Zegarkowych łańcuszków kupiec	294
Wyszynk napojów spirytusowych				Zegarków i kosztowności kupiec	298
fabrycznie wyrabianych	228			Zegarków i przedmiotów złotych	
Wyszynk napojów spirytusowych				kupiec	298
słodzonych	228			Zegarmistrz	86
Wyszynk piwa, ciepłych napojów				Zegarmistrzowskich narzędzi wy-	
i chłodników	226			rabiacz	43
Wyszynk piwa, wina i wina owocowego				Zegarowych puzder kupiec	294
z podawaniem zimnych potraw	226			Zegarowych puzder wyrabiacz	103
Wyszynk win krajowych i zagranicznych				Zegarowych sprężyn i świdrów	
.	226			koronowych wyrabiacz	43
Wyszynk wina i napojów spirytusowych				Zegarowych sprężyn wyrabiacz	52
.	228			Zegarowych tarczy wyrabiacz	86
Wyszynk wina własnej uprawy	226			Zegarowych wskazówek wyrabiacz	
				86

Z.

Zegarów czarnońskich kupiec	298	Złota kupiec	294	Zwierciadeł i obrazów kupiec	293
Zegarów części składowych kupiec	298	Złota listkowego fabryka	66	Zwierciadeł i ram wyrabiacz	104
Zegarów części składowych wyrabiacz	86	Złota, srebra i klejnotów kupiec	294	Zwierciadeł kupiec	293
Zegarów fabryka	86	Złotarz	66	Zwierciadeł wyrabiacz	37
Zegarów i ich części składowych kupiec	298	Złotego drutu fabryka	68	Zwierciadełek kieszonkowych kupiec	303
Zegarów i obrazów kupiec	298	Złotego i srebrnego drutu fabryka	68	Zwierciadlanego szkła froter	37
Zegarów i sprzętów kupiec	298	Złotego i srebrnego drutu wyrabiacz	68	Zwierciadlanego szkła luta	35
Zegarów kupiec	298	Złotego i srebrnego drutu wyrabiacz	68	Zwierciadlanego szkła polerownik	37
Zegarów naprawiacz	86	Złotego papieru fabryka	190	Zwierciadlanego szkła szlifernia	37
Zegarów regulator	86	Złotej i srebrnej przędzy w jedwabiu wetkanej fabryka	157	Zwierciadlanych ram fabryka	104
Zegarów stołowych fabryka	86	Złotej przędzy fabryka	157	Zwierciadlanych ram wyrabiacz	104
Zegarów wyrabiacz hurtowny	86	Złotem haftujący	163	Zwierząt kastrator	285
Zędrówek wyrabiacz	32	Złotniczego lutu wyrabiacz	62	Zwierząt kupiec	288
Zębowego proszku wyrabiacz	230	Złotnik	65	Zwierząt malarz	367
Zębowej pasty wyrabiacz	230	Złoto-okrowych farb wyrabiacz	239	Zwierząt wypychacz	126
Zębowej tynktury wyrabiacz	230	Złotych i bronzowych towarów wyrabiacz	65	Zwierząt zbytkowych kupiec	288
Zębowych środków fabryka	230	Złotych i srebrnych towarów wyrabiacz	65	Zwierząt żywych (z wyjątkiem użytkowych) kupiec	288
Zębów i szeczek wyrabiacz	88	Złotych i galanteryjnych towarów kupiec	294	Zwierzęcej paszy fabryka	211
Zębów sztucznych wyrabiacz	88	Złotych i srebrnych łańcuszków i zegarków kupiec	294	Zwierzęcej szerści przekupień	290
Zębów wyrabiacz	88	Złotych i srebrnych napisów wyrabiacz	192	Zwierzęcych głów i figur porcelanowych wykończacz	34
Zgrzebeł kowal	43	Złotych i srebrnych przedmiotów tudzież klejnotów wyrabiacz	65	Zwierzęcych lekarstw kupiec	327
Zgrzebeł wyrabiacz	43	Złotych i srebrnych towarów kupiec	294	Zwierzęcych odpadków handlarz	328
Zieleninowych towarów przekupień	317	Złotych i srebrnych towarów tudzież zegarków kupiec	294	Zwierzęcych skór i błamów kupiec	290
Zieleniny i siemienia lnianego przekupień	290	Złotych i srebrnych towarów tudzież zegarków kupiec	294	Zwijanie wełny na kłębki	166
Zieleniny, jarzyn i owoców przekupień	317	Złotych i srebrnych towarów fabryka	65	Zwiteków fabryka	192
Zieleniny przekupień	317	Złotych i srebrnych towarów wyrabiacz	65	Zwiteków i pudełek wyrabiacz	194
Zieleniny sprzedawca (koczownicy)	334	Złotych i srebrnych towarów wyrabiacz	65	Zwiteków i pudełek fabryka	194
Zieleniny sprzedawca (w stałym miejscu)	317	Złotych napisów wyciskania zakład	192	Zwiteków wyrabiacz	192
Ziem przekupień	292	Złotych paciorków fabryka	38	Zwłok ubieracz	354
Ziemiowodnych zwierząt przekupień	288	Złotych przedmiotów wyrabiacz	65	Zwłok umywacz	354
Ziemiowych farb wyrabiacz	239	Złotych rybek przekupień	288	Żrebiąt handlarz	286
Ziennego wosku topialnia	236	Złotych, srebrnych i optycznych towarów kupiec	294	Żrebiąt i koni handlarz	286
Zienniej żywicy kupiec	292	Złotych towarów fabryka	65	Żab, salamander, motyli i chrząszczy chwytanie	8
Ziemiaczanego sago wyrabiacz	199	Złotych towarów kupiec	294	Żagli i bander wyrabiacz	150
Ziemiaczanego syropu fabryka	199	Złotych towarów wyrabiacz	65	Żagli wyrabiacz	150
Ziemiaczanego syropu piersiowego wyrabiacz	199	Złotych zegarkowych i innych łańcuszków sprzedaż	294	Żagwi kupiec	327
Ziemiaczanej skrobii fabryka	199	Zoologicznych przedmiotów kupiec	288	Żagwi wyrabiacz	252
Ziemiaków przekupień	317	Zupowego wyciągu wyrabiacz	211	Żagwistych towarów fabryka	252
Ziemiaków wypiekacz	285	Zupowy i herbaciany zakład	226	Żagwistych towarów kupiec	327
Ziemych robót wykonawstwo	259	Zupowy zakład	226	Żakardowskich kart wybijacz	279
Ziemych robót wykonywacz	259	Zwapniacz masy	110	Żakardowskich pokryw fabryka	279
Ziół przekupień	327	Zwęglania drzewa przedsiębiorca	232	Żaluzji fabryka	102
Ziół zbieracz	4	Zwęglanie drzewa	232	Żaluzji kupiec	102
Złocistych listew fabryka	104	Zwierciadeł blaszanych wyrabiacz	61	Żaluzji wyrabiacz	102
Złocistych listew wyrabiacz	104	Zwierciadeł fabryka	37	Żalobnych towarów kupiec	312
Złota blaszkowego i srebra blaszkowego fabryka	66			Żalobnych towarów magazyn	312
Złota i metalu kowacz	66			Żeber metalowych wyrabiacz	61
Złota i srebra wydobywanie	12			Żeglarska agencja	351
Złota i srebra wygniatacz	65			Żeglarstwo morskie	349
				Żeglarstwo na wodach śródkrajowych	351
				Żeglarstwo parowe na wodach śródkrajowych	350

Żeluga ciężarowa	351	Żelaznych części składowych handlarz	295	Żórawin i czernic przekupień	317
Żelatynowych kapsulek wyrabiacz	230	Żelaznych części składowych wyrabiacz	49	Żwirownia	24
Żelaza do fabrykacji kwiatów sztucznych wyrabiacz	49	Żelaznych drobnych towarów fabryka	52	Żwirowy młyn	27
Żelaza emaliowania zakład	46	Żelaznych gwoździ wyrabiacz	51	Żwiru dobywacz	24
Żelaza fabryka	41	Żelaznych i miedzianych towarów wyrabiacz	52	Żwiru dostawca	292
Żelaza i blachy walcownia	41	Żelaznych i stalowych drobnych towarów fabryka	52	Żyta przekupień	290
Żelaza i drobnych towarów kupiec	295	Żelaznych i stalowych towarów fabryka	43	Żywicy i mazi destylacja	236
Żelaza i kowanych towarów kupiec	295	Żelaznych i stalowych towarów kupiec	295	Żywicy rafinerya	242
Żelaza i metali odlewacz	40	Żelaznych i szklanych towarów kupiec	330	Żywicy i terpentyny zbieracz	242
Żelaza i mosiądzu kupiec	295	Żelaznych konstrukcyi warsztat	50	Żywicy warzelnik	242
Żelaza i otowiu kupiec	295	Żelaznych kutech przedmiotów wyrabiacz	43	Żywicy wyrabiacz	242
Żelaza i pieców kupiec	330	Żelaznych konstrukcyi mostowych wyrób	50	Żywicy zbieracz	242
Żelaza i rur kuźnica	41	Żelaznych lanych towarów fabryka	40	Żywicy ziemnej wydobywanie	2
Żelaza i rur kuźnica	41	Żelaznych łopat wyrabiacz	43	Żywicy ziemnej kupiec	292
Żelaza i stali lanej fabryka	41	Żelaznych odpadków handlarz	328	Żywicznych i tłuszczowych towarów fabryka	242
Żelaza i stali rafinerya	41	Żelaznych opitek wyrabiacz	49	Żywicznych i tłuszczowych towarów wyrabiacz	242
Żelaza i stali walcownia (walcownia rur)	41	Żelaznych pilników fabryka	43	Żywicznych produktów destylacyjnych fabryka	242
Żelaza i towarów metalowych kupiec	295	Żelaznych sprzętów fabryka	47	Żywicznych produktów fabryka	242
Żelaza i towarów żelaznych kupiec	295	Żelaznych sprzętów lakiernik	71	Żywicznych produktów wyrabiacz	242
Żelaza kramarz	295	Żelaznych sprzętów starych przekupień	329	Żywicznych towarów fabryka	242
Żelaza kunsztowy odlewacz	40	Żelaznych sprzętów wyrabiacz	47	Żywności, cukru i kawy sprzedaż drobna	322
Żelaza kupiec	295	Żelaznych, stalowych, metalowych towarów i nożów fabryka	43	Żywności, cukru i kawy w związku z innym handlem	322
Żelaza kupiec i kramarz	322	Żelaznych towarów emaliowanych wyrabiacz	46	Żywności i ogrodowin przekupień	322
Żelaza lanego wyrób przez przetapianie	40	Żelaznych towarów fabryka	43	Żywności i piwa szasowego przekupień	322
Żelaza odlewacz kunsztowy	40	Żelaznych towarów handel	295	Żywności i towarów korzennych sprzedaż drobna	322
Żelaza odlewnia	40	Żelaznych towarów kramarz	295	Żywności i towarów kupiec	322
Żelaza odlewnia i fabryka machin	74	Żelaznych urządzeń kowal	49	Żywności, jarzyn i mąki przekupień	322
Żelaza rafinerya	41	Żelazosinku potasu fabryka	229	Żywności magazyny	322
Żelaza, skóry i towarów łokciowych handel	330	Żelazistego szlamu i soli szpru-dlowej wyrabiacz	230	Żywności sprzedawca	322
Żelaza tandeciarz	329	Żerdzi przekupień	291	Żywności przekupień	322
Żelaza walcownia blachowa i sztabowa	41	Żeru dla psów i drobiu wyrabiacz	211	Żywności przekupień i manufaktur sprzedawca	322
Żelaziwa handlarz	295	Żeru dla ptactwa przekupień	290	Żywności przekupień i towarów białatnych sprzedawca	322
Żelaziwa starego, mosiądzu, cyny itd. handel	295	Żętycy dystrybucya	227	Żywności tudzież cukru i kawy sprzedaż drobna	322
Żelazna huta i kuźnica	41	Żętycy wyrabiacz	212	Żywności tudzież cukru, kawy, słoniny i smalcu sprzedawca drobna	322
Żelazna i stalowa huta	41	Żętyczne przedsiębiorstwo	212	Żywności tudzież towarów lit. c sprzedaż drobna	322
Żelaznego drutu wyrabiacz	51	Żętyczne stowarzyszenie	212		
Żelaznego drutu kupiec	295	Żętycznych wytworów wyrabiacz	212		
Żelaznego naczynia kupiec	295				
Żelaznego naczynia wyrabiacz	46				
Żelaznej blachy wyrabiacz	41				
Żelaznych blaszanych towarów fabryka	49				

S p i s

niektórych częściej zdarzających się nazw przedsiębiorstw i zatrudnień, co do których są zawsze potrzebne bliższe oznaczenia w myśl artykułu 24, I, 1. 1 aż do 4.

Agent,
 Apretura ¹⁾,
 Aptekarz,
 Bankierskie przedsiębiorstwo.
 Biuro adresowe,
 Biuro wywiadowcze,
 Blacharz,
 Broni fabryka,
 Broni kupiec,
 Bydła handlarz,
 Ciesielstwo,
 Cukiernik,
 Cukrownia ²⁾,
 Cynkowych towarów fabryka,
 Cynowych towarów fabryka,
 Drobnych towarów wyrabiacz,
 Drukarz książek,
 Fabryka narzędzi,
 Fabryka szkła,
 Fabryka płodów chemicznych,
 Fabryka wyrobu narzędzi rolniczych,
 Farbiernia,
 Farbierskich towarów fabryka,
 Fotograf,
 Galanteryjnych towarów kupiec,
 Galanteryjnych towarów wyrabiacz,
 Garncarskich towarów fabryka,
 Glinianych towarów fabryka,
 Guzików fabryka,
 Guzików wyrabiacz,
 Haftu białego wyrabiacz,
 Handel różnych towarów,
 Huta szklana,
 Introligator,
 Inżynier, inżynier cywilny,
 Kamieniarz,
 Kamieniołom,

Kamiennych towarów fabryka,
 Kołder wyrabiacz,
 Komisowe przedsiębiorstwo,
 Konstrukcyi żelaznych warsztat,
 Kopalnia i huta,
 Kowal,
 Księgarz,
 Kuźnica,
 Kuźnica żelaza,
 Lanych towarów fabryka,
 Lecznicy zakład ³⁾,
 Łakoci kupiec,
 Łażnia ⁴⁾,
 Machin fabryka,
 Machin kupiec,
 Malarz,
 Malowanie na szkle,
 Mechaniczny warsztat,
 Mechanik,
 Metalowych towarów fabryka,
 Metalu wyciągacz,
 Miedzianych towarów fabryka,
 Mierzenia zakład wagowy ⁵⁾,
 Modnych towarów kupiec,
 Mosiężniczych towarów fabryka,
 Mosiężnych towarów fabryka,
 Muzyk,
 Naczynia kuchennego fabryka,
 Naczynia wyrabiacz,
 Narzędzi fabryka,
 Obiń fabryka,
 Odlewnia metalu,

³⁾ Rozróżnić należy:
a) czy chorzy dostają pożywienie,
b) czy nie.

⁴⁾ Rozróżnić należy:
a) w wodach naturalnych,
b) pływalnie i kąpielnie w sztucznych wodozbiorach,
c) kąpiele wannowe, natryskowe, parnie, potnie,
d) kąpiele mineralne.

¹⁾ Bliższe oznaczenie przedmiotów:
 Białe towary, bawełna, wełna, jedwab.
²⁾ Rozróżnić należy, czy wyrabia cukier surowy czy rafinat.

⁵⁾ Rozróżnić należy, o ile używa się pomocników lub przyrządów, jakoto wag automatycznych itp.

Odlewnia żelaza,
 Odpadków handlarz,
 Ogrodnik,
 Optyk,
 Pakownik ⁶⁾,
 Pasamonnik,
 Papieru fabryka,
 Patentu posiadacz,
 Patronów fabryka, wyrabiacz,
 Piekarz ⁷⁾,
 Płodów chemicznych kupiec,
 Płodów kupiec,
 Podróżowych przyborów fabryka,
 Pogrzebowy zakład ⁸⁾,
 Posiadacz zakładu litograficznego.
 Posługacze publiczni ⁶⁾,
 Przewóz (prom) ⁹⁾,
 Przędzalnia ¹⁰⁾,
 Ram fabryka,
 Rzeźbiarz,
 Rzeźnik, wykrawacz mięsa,
 Stalowych towarów fabryka,
 Stolarnia,
 Stolarz,

⁶⁾ Oznaczenie organizacyt.

⁷⁾ Chleb biały, chleb czarny, ciasta, kolacze.

⁸⁾ Rozróżniać należy:

bez wozów,
 własne wozy,
 wozy najmowane.

⁹⁾ Rozróżniać należy:

czołno,
 pomost ruchomy,
 statek parowy.

¹⁰⁾ Materiał i produkt.

Sukien kupiec,
 Skóry fabryka,
 Sprzętów fabryka,
 Szablonów fabryka,
 Szkła rafinerya,
 Szkoła ¹¹⁾,
 Ślusarskich towarów fabryka,
 Ślusarz,
 Tandeciarz,
 Tartak,
 Tasiemek fabryka, wyrabiacz,
 Tkalnia ¹⁰⁾,
 Tkanin fabryka ¹⁰⁾, bawełnianych towarów fabryka,
 wełnianych towarów fabryka, lnianych towarów fabryka, jedwabnych towarów fabryka, ko-
 bierców fabryka,
 Tokarz,
 Traktyerniczny przemysł,
 Ważenia (mierzenia) zakład ⁸⁾,
 Wędliniarz,
 Wódki wyrób ¹²⁾,
 Wykrawacz mięsa, rzeźnik,
 Wypożyczalnia,
 Zabawek fabryka,
 Zabawek wyrabiacz,
 Zegarmistrz,
 Zwierząt kupiec,
 Żelaza i stali rafinerya,
 Żelaza kupiec,
 Żelaznych i metalowych towarów fabryka,
 Żywiczych produktów fabryka.

¹¹⁾ Podać należy przedmioty nauki.

¹²⁾ Rozróżniać należy, czy wódka jest pędzona, czy na zimnej drodze wyrabiana.

S p i s

przedsiębiorstw i zatrudnień, co do których oprócz oznak powszechnie badać się mających, stwierdzać należy szczególne oznaki rozmiarów przemysłu.

Numer	Nazwa przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	Oznaki szczególne, które stwierdzić należy	Wszelkie inne uwagi
1	Adwokaci, notaryusze	Dochód ogólny z czynności, stałe większe zastępstwa lub zawiadownstwa interesów.	
2	Aptekarze	Rozmiary obszaru odbytu, wielkość handlu towarami lekarskimi, kosmetykami, wodą sodową itp., dochód ogólny z przemysłu.	
3	Bankierskie przedsiębiorstwo	Dochód ogólny z przedsiębiorstwa.	Rozróżniać należy poszczególne gałęzie, mianowicie przedsiębiorstwo kontokorrentowe, eskomtowe, zaliczkowe. Przez przedsiębiorstwo bankierskie nie należy rozumieć właściwego handlu papierami wartościowymi.
4	Browary	Ilość i stopień procentowy wyrobionego piwa.	
5	Bydła handlarze	Rodzaj i ilość pozbywanego bydła.	
6	Bydła tuczenie	Rodzaj i ilość bydła tuczonego.	

Numer	Nazwa przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	Oznaki szczególne, które stwierdzić należy	Wszelkie inne uwagi
7	Cegiel wyrób	Ilość wyrabianych cegieł lub sączek drenowych.	Oznaczenie sposobu wyrobu, czy ręczny, czy maszynowy a co do wypalania, czy piec są w ciągłym użyciu czy z przerwami.
8	Cukru fabryki	Ilość produktów.	
9	Cyrku posiadacz, teatrzyki ogródkowe itp.	Bliższe oznaczenie zakładu przemysłowego (pod gołem niebem, w gospodach, namiotach, budach, w stałych budynkach), między pomocnikami rozróżniać należy mistrzów od zwyczajnych robotników. Podobnie rozróżniać należy używane zwierzęta.	
10	Domy składowe	Rodzaj i ilość towarów w ciągu roku na skład przyjętych.	
11	Drukarnia	Ilość pras ręcznych i pośpiesznych.	Rozróżniać należy wyroby; drukarnia handlowa, właściwa drukarnia książek, drukarnia czasopism itp.
12	Dzierżawy rolnicze	Rodzaj, rozległość gruntów dzierżawionych, czysta intrata katastralna z nich; wysokość dzierżawnego.	
13	Fergery (agenci białego haftu)	Ilość używanych maszyn.	
14	Gazowe zakłady	Podać należy jakoś*) i ilość wyrobionego gazu.	*) Gaz węgla kamiennych, gaz naftowy itp.
15	Gorzelnie	Ilość i stopień wyrobionego alkoholu (w stopniach hektolitrowych).	
16	Gospodni przemysł: **) a) wyszynk b) podejmowanie obcych	Ilość wyszynkowanych napojów a to z rozróżnieniem: wino, wino owocowe, piwo, wódka. Ilość i przeciętna cena (względnie cena najniższa) pokoi dla obcych.	**) Przedewszystkiem stwierdzić należy, jakie upoważnienia służą podatnikowi i są wykonywane. Oprócz podanych obok oznak szczególnych wyszynku i ruchu przybyszów, uwzględnić należy także dochód dzienny lub tygodniowy.

Numer	Nazwa przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	Oznaki szczególne, które stwierdzić należy	Wszelkie inne uwagi
17	Haftu białego wyrabiacze	Ilość machin do ścięgu łańcuszkowego i tkackiego.	
18	Jedwabiu odmotywania zakłady	Ilość używanych motowidel i kotłów.	Rozróżniać należy pracę ręczną od machinowej.
19	Kolektanci loteryjni, sprzedawcy tytoniu.	Dochód ogólny.	
20	Koni wypożyczacze, szkoły jazdy konnej	Ilość utrzymywanych wierzchowców.	
21	Kopalnie, dobywanie oleju skalnego, kopalnie ropy	Rodzaj, ilość i wartość produktu.	
22	Lecznice zakłady, w których chorzy dostają pożywienie	Ilość chorych, cena stołu dziennego lub tygodniowego.	
23	Łaźnie	Ilość izdebek, wani, pokoi łaźniebnych.	Rozróżniać należy rodzaje łaźni: Kąpiele rzeczne, jeziorne, morskie, pływalnie i kąpielnie w sztucznych wodozbiornikach; kąpiele wannowe, natryskowe, parne, potnie, kąpiele mineralne.
24	Mierzenia i ważenia zakłady	Ilość i rodzaj przedmiotów ważonych lub mierzonych.	
25	Mleka, drewna i węgla sprzedawcy	Ilość mleka, węgla itp. sprzedawanego dziennie lub tygodniowo.	
26	Młyny	Ilość i rodzaj mącznic, stanin walcowych, ilość mielonego zboża.	
27	Myta dzierżawcy, akcyzy dzierżawcy	Wysokość dzierżawnego.	
28	Nabiałowe gospodarstwa	Ilość trzymanyh krów użytkowych.	

Numer	Nazwa przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	Oznaki szczególne, które stwierdzić należy	Wszelkie inne uwagi
29	Naukowe zakłady	Wymienienie przedmiotów nauki, ilość uczniów.	
30	Octu warzelnik	Podanie ilości wyrobionego octu i wysokości octowego.	
31	Ogrzewanie powietrzne	Ilość i wielkość ogrzewanych lokali.	
32	Olejne prasy	Rodzaj i ilość zużywanych materiałów surowych (zwłaszcza oliwek).	
33	Oprawca	Rozmiary okręgu, rodzaj i ilość zwierząt, które oprawca wytępnia, sposób zbywania odpadków a w szczególności źródło odbytu na takowe.	
34	Oświetlenie elektryczne, transmisja siły elektrycznej	Co do oświetlenia: ilość i siła świetlna zasilanych lamp. Co do transmisji siły: ilość koni oddanej siły, opłatę za użycie.	
35	Papiernie	Oznaczenie szerokości roboczej poszczególnych maszyn papierowych i tekturowych. Ilość kadzi do papieru czerpanego.	Nadto rozróżniać należy rodzaj produktu a) Drzewnik, tektury, tekturki do pras b) Papier nie satynowany z surogatami, papier tekturowy i drukarski c) Papier satynowany z surogatami d) Papier bez surogatów.
36	Piece do wapna i gipsu wszelkiego rodzaju, młyny do kości, do dębicy, fabryki pudrety, młyny do gipsu, kwarcu, stępy do gliny i kamienia	Ilość i rodzaj produktu, według okoliczności wartość produktu.	
37	Pogrzebowe zakłady	Ilość karawanów.	

Numer	Nazwa przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	Oznaki szczególne, które stwierdzić należy	Wszelkie inne uwagi
38	Pokoje wynajmowacze, łóżek wynajmowacze	Ilość najmowanych pokoi lub łóżek.	
39	Przewozy	Rodzaj przewozu, ilość przewo- żonych ludzi, zwierząt, wozów, wysokość ceny przewozu, we- dług okoliczności średni do- chód dzienny lub tygodniowy.	
40	Przędzalnia	Ilość wrzecion i oznaczenie ro- dzaju przetwarzanych materya- łów.	
41	Różnych towarów handlarze, przekupnie, kramarze, handla- rze wiktuałów	Wysokość dochodu dziennego lub tygodniowego.	
42	Rybołówstwo mianowicie morskie	Jeżeli są używane statki, ich rodzaj i wielkość.	
43	Rzeźnie	Rodzaj i ilość bitego bydła.	
44	Rzeźnicy, wędliniarze	Rodzaj i ilość bitego bydła a mianowicie rozróżniać należy: woły tuczne, inną rogacizną, cielęta, świnię, inną trzodę chlewną, konie.	Od samodzielnego rzeźnika odróżniać należy wykrawa- cza kupującego mięso już bitych zwierząt; co do tego ostatniego podawać należy ilość wykrawanego mięsa.
45	Słodu fabryka	Ilość wyrabianego słodu.	
46	Sodowej wody wyrób i podobne przedsiębiorstwa	Oznaczenie ilości i ceny sprze- daży wyrobionych produktów (ilość i wielkość flaszek).	
47	Spedytorowie	Jeżeli trzymają wozy, jak co do woźniców.	
48	Spekulanci na domy, spekulanci na grunta	Ilość i wartość kupionych i sprzedanych realności.	
49	Stajni przedsiębiorca	Ilość stawianych koni itd.	

Numer	Nazwa przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	Oznaki szczególne, które stwierdzić należy	Wszelkie inne uwagi
50	Stołowanie aresztantów. chorych	Ilość osób stołowanych, stopa jednostkowa wynagrodzenia.	
51	Szklane huty	Ilość i pojemność tygli. Co do pieców wannowych wystrzegać się należy brania ilości wanien za ilość tygli.	
52	Tartaki	Oznaczenie ilości i rodzaju ram piłowych, pił kołowych, gąciarek; ilość porzniętych pni.	
53	Telegraficzne i telefoniczne zakłady	Ilość stacyi, cena abonamentu.	
54	Tkaccy faktorowie	Ilość obsługiwanych krosien.	
55	Tkalnia	Ilość krosien z rozróżnieniem: 1. krosna ręczne, 2. krosna mechaniczne.	Oznaczenie ilości przetworzonych materyałów, przędzy lnianej, przędzy bawełnianej, przędzy wełnianej, a mianowicie: przędzy czesanej lub gremplowej, jedwabiu, juty, gumy, pakulów. Rozróżniać należy produkta: gładkie, w deseń, chusteczki, szale, kobierce, materye sprzętowe, firanki itd.
56	Wag automatycznych posiadacz	Ilość wag.	
57	Wina kupey, napojów spirytusowych kupey	Rodzaj i ilość pozbywanych towarów. Dochód ogólny.	
58	Windy dla ludzi	Ilość osób dziennie wyciąganych, opłata.	
59	Wodociąg	Ilość dostarczanej wody, wysokość opłaty.	

Numer	Nazwa przedsiębiorstwa lub zatrudnienia	Oznaki szczególne, które stwierdzić należy	Wszelkie inne uwagi
60	Woźniczy przemysł	Ilość zwierząt pociagowych, ilość wozów, mianowicie zaś licencyi na wozy najemne, omnibusy, fiakry, jednokonki, wozy sprzętowe.	
61	Wódki, likworów wyrób	Ilość zużytego spirytusu.	
62	Wychodkowe zakłady	Ilość zakładów.	
63	Wychowawcze zakłady, pensjonaty	Ilość i wiek żywionych pen- sjonaryuszów (półpensjonary- uszów), cena pensyi, (pół pensyi).	
64	Wymieniacz pieniędzy	Obrót ogólny.	
65	Wypożyczacze machin: a) młocarni, magli b) Siły parowej wypożyczacze	Ilość machin i wałków, trwanie wypożyczenia, opłata za uży- wanie. Ilość wypożyczonych sił koni. trwanie używania, opłata za używanie.	
66	Żegluga	Rodzaj, ilość statków, według okoliczności pojemność w to- nach.	

(Strona przednia.)

Królestwo: }
Kraj: }

Wzór O.

Urząd podatkowy:

Gmina podatkowa:

Nakaz płatniczy Nr.**do uiszczenia podatku zarobkowego powszechnego za rok administracyjny**

Nazwisko podatnika:

Miejsce zamieszkania i Nr. domu:

Przedsiębiorstwo lub zatrudnienie opodatkowane:

Siedziba onegoż:

Liczba katastralna:

Klasa podatku zarobkowego:

Okrąg rozkładu:

Wymierzona stopa podatku zł. . . . e.

(z niej przypada na zł. . . . e.

. zł. . . . e.

. zł. . . . e.)

. . . % przyczynienie, potrącenie rozdziałowe zł. . . . e.

przezo przypisana kwota podatku zł. . . . e.

Gdyby chciano odwołać się przeciw obowiązki płacenia podatku, przeciw odmowie żądanego uwolnienia (§§. 3 i 5 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220), przeciw wymierzeniu naznaczonej stopy podatkowej, lub przeciw miejscu przypisania, a nakoniec przeciw obliczeniu kwoty podatku, której zapłacenie zostało nakazane, rekurs wnieść należy w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28 do podpisanej Władzy podatkowej, w przeciągu dni 30 od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego.

Podatek zarobkowy łącznie z dodatkami poniżej obliczonymi płacić należy za każdy kwartał z góry dnia 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października roku bieżącego w urzędzie podatkowym powyżej wymienionym.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w dni 14 po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, jeżeli roczna należność podatkowa wynosi więcej niż 50 zł., opłacić odsetki za zwłokę.

Po upływie czterech tygodni zaległa kwota ściągnięta będzie drogą egzekucyi.

C. k. { Administracja podatkowa }
 { Starostwo }

dnia 189 .

. . . % dodatek na fundusz krajowy
. . . % " " " indemnizacyjny
. . . % " " " dróg powiatowych ogółem . . . % zł. . . . e.
. . . % " " " okręgowy szkolny
. . . % " " " izby handlowe
. . . % " " " szkoły przenysłowe

Całkowita należność zł. . . . e.

Doręczył dnia 189 .

Podpis doręczyciela.

(Strona odwrotna.)

Wzór 0.

U i s z c z e n i e.

Data	Artykuł dziennika	Podatek zarobkowy i dodatki do funduszów		Dodatek na izby han- dlowe		zł.	c.	zł.	c.	Razem		Podpis urzędników upoważnionych do odbierania nale- żytości i potwier- dzania odbioru
		zł.	c.	zł.	c.					zł.	c.	

Uwaga: Do udowodnienia, że należność została waznie zapłacona, potrzeba, żeby dwaj urzędnicy kasy potwierdzili własnoręcznymi podpisami odbiór kwoty do kasy wniesionej.

Nazwiska i charakteru służbowe urzędników upoważnionych do odbierania należności i potwierdzania odbioru podane są w ogłoszeniu wywieszonem w urzędzie.

Nakazu płatniczego nie odbiera się przy płaceniu, lecz pozostawia się go stronie.

Jeżeli z rozpoczęciem się nowego roku podatkowego należność podatkowa za ten rok nie mogła jeszcze być stanowczo przypisana podatnikowi, podatki za ten rok płacić należy w tych samych kwotach, które płacono w roku bezpośrednio poprzedzającym, dopóki nie zostaną przypisane nowe podatki, w które natenczas wliczają się kwoty już zapłacone (§. 5 ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23).

W y k a z

sprostowań poczynionych przez c. k. $\left. \begin{array}{l} \text{Administracja podatkowa} \\ \text{Starostwo} \end{array} \right\}$
 w skutek wniesionych rekursów co do kwot podatku zarobkowego powszechnego przy-
 pisanych za rok . . . w c. k. Urzędzie podatkowym w

Numer katastralny	Nazwisko (firma) podatnika	Przedsiębiorstwo lub zatrudnienie	Gmina podatkowa	Klasa podatkowa	Przypisana kwota podatku		Sprostowana kwota podatku		Liczba dz. podaw. pod którą sprostowanie zostało dozwolone
					zl.	c.	zl.	c.	

Wzór Q.

Protokół rekursowy.

Wzór Q.

rekursowy

datku zarobkowego w

się

.....klasy w

Rekurs został wniesiony		Krótkie przedstawienie stanu rzeczy	Wniosek referenta	Uchwała komisji	Uwaga
przez stronę dnia	przez przewo- dniczącego komisji podańku zarobko- wego				
9	10	11	12	13	14

P r z y k ł a d

obliczenia kontyngentów spółek II., III. i IV. klasy.

Okrąg izby handlowej, będący dla I. i II. klasy okręgiem rozkładu, obejmuje 3 okręgi rozkładu najniższej klasy *A*, *B* i *C*, z których *A* jest zarazem okręgiem rozkładu III. i IV. klasy, podczas gdy *B* i *C* stanowią razem okrąg rozkładu III. klasy.

		W okręgu rozkładu:		
		<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
Podatek dotychczasowy (ustęp 2 §u 48) wynosił np. co do				
Spółki podatkowej	I. klasy	50.000		
"	" II. "	20.000	30.000	50.000
"	" III "	30.000	30.000	40.000
"	" IV. "	15.000	25.000	30.000

Uwolnienia od podatku zarobkowego w myśl ustępu 3 §u 48 wynoszą:

co do III. klasy	100		200
" " IV. "	1.000	2.000	3.000

Po strąceniu tych uwolnień wynoszą więc kwoty sprostowane (ustęp 3 §u 48):

co do spółki podatkowej III. klasy	29.000	30.000	39.800
" " " " IV. "	14.000	23.000	27.000

Teraz obliczyć należy według ustępu 6 §u 48 następujące odsetki należności podatkowej a to oddzielnie dla każdego okręgu rozkładu najniższej klasy:

	Okrąg roz. <i>A</i> .	Okrąg roz. <i>B</i> .	Okrąg roz. <i>C</i> .
co do			
II. klasy 14 ^o / ₁₀₀ : 20.000 × $\frac{14}{100}$ = 2.800	2.800	30.000 × $\frac{14}{100}$ = 4.200	50.000 × $\frac{14}{100}$ = 7.000
co do			
III. klasy 21 ^o / ₁₀₀ : 30.000 × $\frac{21}{100}$ = 6.300	6.300	30.000 × $\frac{21}{100}$ = 6.300	40.000 × $\frac{21}{100}$ = 8.400
co do			
IV. klasy 28 ^o / ₁₀₀ : 15.000 × $\frac{28}{100}$ = 4.200	4.200	25.000 × $\frac{28}{100}$ = 7.000	30.000 × $\frac{28}{100}$ = 8.400
	13.300	17.500	23.800
Strąciwszy uwolnienia	1.100	2.000	3.200
Zostaje	12.200	15.500	20.600

Sumy te należy oddzielnie co do każdego okręgu rozkładu IV. klasy rozdzielić jako potrącenia między spółki podatkowe II., III. i IV. klasy według rachunku spółki opisanego w ustępie 8 §. 48, to jest udziały II. klasy w powyższych sumach potrącenia muszą mieć się do udziałów III. klasy i do udziałów IV. klasy tak, jak jednokrotność (sprostowanej według ustępu 3 §. 48) kwoty spółki II. klasy do półtorazowej (sprostowanej) kwoty III. klasy i do podwójnej (sprostowanej) kwoty IV. klasy.

Co do okręgu rozkładu A rachunek ten przedstawia się następnie:

sprostowana kwota II. klasy wynosząca	20.000 zł.,	wzięta jednokrotnie czyni	20.000 części
" " III. " "	29.900 " "	półtoracznie " "	44.850 "
" " IV. " "	14.000 " "	podwójnie " "	28.000 "
			przezo razem . . . 92.850 części

Mamy więc następujący rachunek spółki:

$$20.000 : 92.850 = x : 12.200$$

$$\text{II. klasa} \dots \dots \dots x = \frac{20.000 \times 12.200}{92.850} = 2.627 \text{ zł. } 90 \text{ c.} = 13.1395 \%$$

$$44.850 : 92.850 = x : 12.200$$

$$\text{III. klasa} \dots \dots \dots x = \frac{44.850 \times 12.200}{92.850} = 5.893 \text{ zł. } 05 \text{ c.} = 19.709 \%$$

$$28.000 : 92.850 = x : 12.200$$

$$\text{IV. klasa} \dots \dots \dots x = \frac{28.000 \times 12.200}{92.850} = 3.679 \text{ zł. } 05 \text{ c.} = 26.279 \%$$

razem . 12.200 zł. — c.

W podobny sposób postępuje się co do okręgu rozkładu B

sprostowana kwota II. klasy wynosząca	30.000 zł.	wzięta jednokrotnie czyni	30.000 części
" " III. " "	30.000 " "	półtoracznie " "	45.000 "
" " IV. " "	23.000 " "	podwójnie " "	46.000 "
			razem . . . 121.000 części

teraz obliczają się potrącenia:

$$30.000 : 121.000 = x : 15.500$$

$$\text{dla II. klasy} \dots \dots \dots x = \frac{30.000 \times 15.500}{121.000} = 3.842 \text{ zł. } 98 \text{ c.} = 12.810 \%$$

$$45.000 : 121.000 = x : 15.500$$

$$\text{" III. klasy} \dots \dots \dots x = \frac{45.000 \times 15.500}{121.000} = 5.764 \text{ zł. } 46 \text{ c.} = 19.215 \%$$

$$46.000 : 121.000 = x : 15.500$$

$$\text{" IV. klasy} \dots \dots \dots x = \frac{46.000 \times 15.500}{121.000} = 5.892 \text{ zł. } 56 \text{ c.} = 25.620 \%$$

razem . 15.500 zł. — c.

Nakoniec co do okręgu rozkładu C

sprostowana kwota II. klasy wynosząca	50.000 zł.	wzięta jednokrotnie czyni	50.000 części
" " III. " "	39.800 " "	półtoracznie " "	59.700 "
" " IV. " "	27.000 " "	podwójnie " "	54.000 "
			razem . . . 163.700 części

a potrącenia oblicza się następująco:

$$50.000 : 163.700 = x : 20.600$$

dla II. klasy x = $\frac{50.000 \times 20.600}{163.700} = 6.292 \text{ zł. — c.} = 12.584 \%$

$$59.700 : 163.700 = x : 20.600$$

„ III. klasy x = $\frac{59.700 \times 20.600}{163.700} = 7.512 \text{ zł. 64 c.} = 18.876 \%$

$$54.000 : 163.700 = x : 20.600$$

„ IV. klasy x = $\frac{54.000 \times 20.600}{163.700} = 6.795 \text{ zł. 36 c.} = 25.168 \%$

razem . 20.600 zł. — c.

Te częściowe potrącenia, przypadające dla podatników II. i III. klasy w okręgach rozkładu najniższej klasy, należy teraz w myśl ustępu dziewiątego §u 48go zsumować, a to uczyni

dla II. klasy w A, B, C:

2.627 zł. 90 c.

3.842 „ 98 „

6.292 „ — „

12.762 zł. 88 c.

dla III. klasy w B, C:

5.764 zł. 46 c.

7.512 „ 64 „

13.277 zł. 10 „

Kontyngenty spółki obliczają się ostatecznie jak następuje:

II. klasa	100.000 zł. mniej	12.762 zł. 88 c.	=	87.237 zł. 12 c.
III. klasa w A	29.900 „ „	5.893 „ 05 „	=	24.006 „ 95 „
III. klasa w B, C	69.800 „ „	13.277 „ 10 „	=	56.522 „ 90 „
IV. klasa w A	14.000 „ „	3.679 „ 05 „	=	10.320 „ 95 „
w B	23.000 „ „	5.892 „ 56 „	=	17.107 „ 44 „
w C	27.000 „ „	6.795 „ 36 „	=	20.204 „ 64 „

Wzór T.

Królestwo }
 Kraj }
 Starostwo
 Okrąg urzędu podatkowego

Wszelkie mylne lub niezupełne podanie, mogące spowodować przypis mniejszego podatku niż ustawowy lub udaremnić przypis należącego się podatku karane będące na zasadzie postanowień karnych §§. 239 i 241 (obacz na czwartej stronie).

Deklaracya do wymierzenia podatku zarobkowego powszechnego od przemysłów koczowniczych

a mianowicie:

to, co się nie zgadza, należy przekreślić { od wykonywania handlu obnośnego, na podstawie paszportu handlowego, zbierania odpadków lub płodów naturalnych, następczania się do pewnych robót przemysłowych, urządzania widowisk itp. z przenoszeniem się z miejsca na miejsce, jako kupiec podróżujący.

1. Imię i nazwisko strony.

2. Miejsce zamieszkania i swojszczyzny.

3. Podanie legitymacyi przemysłowej i Władzy, która ją wystawiła, tudzież dokładne oznaczenie upoważnienia, na które opiewa:

Liczba i data książki obnoścy.

- „ „ „ paszportu handlowego.
- „ „ „ licencyi.
- „ „ „ koncesyi.

4. Czas i powiat (kraj), na który legitymacya jest ważna.

5. W razie samego rozszerzenia przemysłu:

- a) Oświadczenie, za jakie wykonawstwo opodatkowanie już nastąpiło.
- b) Oświadczenie, za jakie wykonawstwo opodatkowanie ma nastąpić.

6. Bliższe oznaczenie przemysłu:

co do handlu obnośnego lub trudnienia się handlem na podstawie paszportu handlowego, tudzież

co do kupców podróżujących: wyliczenie rodzajów towarów,

co do zbierania: oznaczenie przedmiotów zbieranych się mających.

co do pewnych robót przemysłowych lub widowisk: bliższe oznaczenie następczanych świadczeń.

7. Kategoria i ilość pomocników:

co do widowisk itp. szczegółowo ilość osób bezpośrednio współdziałających w przedstawieniach.

ilość osób używanych do podrzędnych robót pomocniczych.

8. Jakość i ilość środków ruchu a w szczególności zwierząt jucznych:

co do widowisk: rodzaj i ilość zwierząt (koni), współdziałających w przedstawieniach.

9. Oznaczenie wszelkich innych osobno opodatkowanych zatrudnień lub przedsiębiorstw tej samej strony lub małżonka (małżonki) a względnie miejsca wykonywania i szczegółów opodatkowania.

10. Jeżeli strona sądzi, że może żądać uwolnienia od podatku zarobkowego powszechnego, przytoczenie okoliczności, na których opiera to żądanie.

11. Wszelkie inne oświadczenia i uwagi przez stronę przywiedzione.

Oświadczam }
 Oświadczamy } niniejszem, że wyjawienia powyższe { uczyniłem } według najlepszej wiedzy i sumienia.
 } { uczyniliśmy }

Podpis:

Wymierzenie podatku.

Stopa podatku: zł. . . c. za czas od aż do

Od wykonywania w

w powiatach

w kraju

Miejsca ustawy jak we wzorze F/1.

Spis rzeczy.

Przepis wykonawczy.

	Strona
Oddział I. Obowiązek opłaty, uwolnienia, wykonywanie przemysłu za granicą.	
Artykuł 1. Obowiązek opłaty (§§. 1, 2)	139
Artykuł 2. Porównanie z przedsiębiorstwami i zatrudnieniami podlegającymi podatkowi zarobkowemu według patentu o tymże podatku	140
Artykuł 3. Stosunek do gospodarstw rolnych i leśnych (§. 2, l. 3)	140
Artykuł 4. Uwolnienia (§. 3)	142
Artykuł 5. Warunkowe uwalnianie przedsiębiorstw publicznych dobroczynnych lub powszechnie użytecznych (§. 4)	143
Artykuł 6. Utrzymanie w mocy i uchylenie uwolnień i powodów do uwolnień, które dotychczas miały wagę (§§. 6 i 7)	143
Artykuł 7. Stosunek do krajów korony węgierskiej i zagranicznych (§§. 8 aż do 10)	143
Oddział II. Suma ogólna podatku zarobkowego i spółki podatkowe.	
Artykuł 8. Suma ogólna podatku zarobkowego (§. 11)	145
Artykuł 9. Spółki podatkowe (§§. 12, 14, 15)	145
Artykuł 10. Okręgi rozkładu (§. 13)	146
Artykuł 11. Przepisy służące za podstawę przy pierwszym zaliczeniu do spółek podatkowych, a mające być uwzględnione przy pierwszym obliczeniu kontyngentu; podatek od przedsiębiorstw puszczonech w dzierżawę (§. 12, ustęp 3 aż do 5, §§. 15, 48)	146
Artykuł 12. Kataster podatku zarobkowego; tworzenie spółek podatkowych, koła wyborcze i listy wyborców (§§. 14, 18)	149
Artykuł 13. Uwiadomienie podatników o zaliczeniu; odwołania się przeciw zaliczeniu (§. 15)	150
Oddział III. Komisje podatku zarobkowego.	
Artykuł 14. Tworzenie komisji podatku zarobkowego (§§. 16 aż do 18, tudzież 20 aż do 22, 29)	151
Artykuł 15. Porządek czynności komisji podatku zarobkowego (§§. 23 aż do 28; 30)	152
Artykuł 16. Obowiązki i prawa przewodniczącego komisji podatku zarobkowego (§§. 43 aż do 45)	154
Artykuł 17. Prawa komisji podatku zarobkowego (§. 46)	155
Oddział IV. Rozkład podatku zarobkowego powszechnego.	
1. Przygotowanie rozkładu :	
Artykuł 18. Deklaracje zarobkowo-podatkowe (§§. 39 aż do 42)	156
Artykuł 19. Spisanie protokołu wymiarowego (§. 34)	157
2. Zadanie komisji podatku zarobkowego w ogólności:	
Artykuł 20. Zasady rozkładu; okres dla rozkładu decydujący (§§. 32, 33, 36 i 39, ustęp 3)	158
Artykuł 21. Powinność podatkowa; uchwalanie uwolnień	158
3. Stopy podatku:	
Artykuł 22. Znaczenie stóp podatkowych (§§. 32, 35 i 51)	159
Artykuł 23. Wybór stóp podatkowych (§§. 32 i 34, ustęp 4)	159
4. Oznaki zewnętrzne przemysłów podlegających opodatkowaniu (§. 33, ustęp 2 i 3):	
Artykuł 24. Rodzaj, miejsce i czas przemysłu	160
Artykuł 25. Oznaki rozmiarów przemysłu	162
Artykuł 26. Własna praca przedsiębiorcy	162
Artykuł 27. Pomocnicy	162
Artykuł 28. Przemysł domowy	163
Artykuł 29. Siły ruchodawcze zwierzęce i mechaniczne	165
Artykuł 30. Użycie oznak do wymierzenia stóp podatku	165
Artykuł 31. Kapitał	166
Artykuł 32. Oznaki szczególne. 1. Machiny robocze itp.	166
Artykuł 33. " " 2. Ilość towarów wyrobionych lub obróhionych albo w obrót wprowadzonych	167
5. Intrata średnia:	
Artykuł 34. Ocenienie powodzenia przemysłu (§. 33)	168

	Strona
Załączka <i>G.</i> Objasnienie o sporządzaniu deklaracyi zarobkowo-podatkowych	229
Wzór <i>H.</i> Protokół wymiarowy	233
Załączka <i>J.</i> Klasyfikacya przedsiębiorstw i zatrudnień z dołączeniem wykazu abecadłowego	237
Wzór <i>K.</i> Spis osób, którym przy rozkładzie przyznane zostało uwolnienie od podatku	303
Załączka <i>L.</i> Spis niektórych częściej zdarzających się nazw przedsiębiorstw i zatrudnień, co do których są zawsze potrzebne bliższe oznaczenia	304
„ <i>M.</i> Spis przedsiębiorstw i zatrudnień, co do których oprócz oznak powszechnie badać się mających, stwierdzać należy szczególne oznaki rozmiarów przemysłu	306
Wzór <i>N.</i> Lista do rejestru podatku zarobkowego	313
„ <i>O.</i> Nakaz płatniczy	315
„ <i>P.</i> Wykaz sprostowań poczynionych w skutek wniesionych rekursów co do przypisanych kwot podatku zarobkowego powszechnego	317
„ <i>Q.</i> Protokół rekursowy	319
„ <i>R.</i> Zapiski co do zmian, jakie zaszły w skutek rozstrzygnięcia rekursów przez komisję krajową podatku zarobkowego	322
Załączka <i>S.</i> Przykład obliczenia kontyngentów spółek II, III. i IV. klasy	323
Wzór <i>T.</i> Deklaracya do wymierzenia podatku zarobkowego powszechnego od przemysłów koczowniczych	327
„ <i>U.</i> Rejestr przypisów podatku zarobkowego powszechnego od przemysłów koczowniczych	331

Sprostowanie.

W ustawie z dnia 25. października 1896 o podatkach osobistych bezpośrednich, zamieszczonej w LXXXIV. części Dz. u. p. wydanej i rozestanej dnia 19. grudnia 1896, sprostować należy następujące omyłki:

str. 674 w artykule VIII zamiast: od podatków gruntowego i domowego powinno być: **od przypisanego podatku gruntowego i budynkowego;**

str. 686 w §. 53 ustęp ostatni, zamiast: po każdym dwóch latach powinno być: **po pierwszych dwóch latach;**

str. 689 w §. 76 ustęp 3. zamiast: rzeczony prawo zastawu zawisłe jest powinno być: **rzeczony prawo pierwszeństwa zawisłe jest.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 1. lutego 1897.

Treść: (№ 36 - 40.) 36. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym od przecięcia się ulicy Pałackiego z ulicą Hawliczka w Pradze aż do stacyi końcowej w Żyżkowie przy drodze skarbowej czarnokosteleckiej, która utrzymywana być ma w ruchu za pomocą elektryczności. — 37. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym w Pradze, która utrzymywana być ma w ruchu za pomocą elektryczności. — 38. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecedowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Papier i towary papierowe”. — 39. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia zmienionego rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 13. grudnia 1883 postanowienia §. 14go rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1875, dotyczącego się sprawdzania miar i wag opodal siedziby urzędu miar i wag. — 40. Rozporządzenie, dotyczące się warunków do uzyskania posady w służbie administracyjnej domów więziennych sądowych.

36.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897,

o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym od przecięcia się ulicy Pałackiego z ulicą Hawliczka w Pradze aż do stacyi końcowej w Żyżkowie przy drodze skarbowej czarnokosteleckiej, która utrzymywana być ma w ruchu za pomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, nadało gminie miasta Winohrady królewskie o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei o szlaku normalnym od przecięcia się ulicy Pałackiego z ulicą Hawliczka w Winohradach królewskich z użyciem ulicy Pałackiego i ulicy Koronnej do stacyi końcowej w Żyżkowie przy drodze skarbowej czarnokosteleckiej, na której ruch utrzymywany być ma za pomocą elektryczności, pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należności stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku państwa, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy rzeczonej.

§. 2.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei żelaznej na wstępie oznaczonej, skończyć najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryuszka na żądanie

Rządu stosowną kaucyę a to w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi nie pod zarządem gminy będące, koncesyonaryuszka winna postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, jakieby w przyszłości zostały wydane, nakoniec do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i w ogóle Władz powołanych.

§. 6.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego, jakoteż na uposażenie funduszu zasobnego rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych

rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Koncesyonaryuszka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest dozwalać podoficerom i ordynansom na razie służbę pełniącym bezpłatnego przejazdu koleją. Co do bliższych szczegółów w tym względzie umówić się należy z właściwymi Władzami wojskowymi.

§. 8.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojska, parad, tudzież w razie budowy kanałów, przewodów rurowych itp. Władze uznały za potrzebne wstrzymanie na pewien czas ruchu na kolei koncesyonowanej, koncesyonaryuszka ma poddać się bez oporu odnośnym zarządzeniom Władz, bez jakiegokolwiek roszczenia do wynagrodzenia za stratę poniesioną w skutek czasowego wstrzymania ruchu.

§. 9.

Urzednicy państwa, funkcyonaryusze i słudzy, jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestających, gdy się wywodzą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróżnym bezpłatnie.

§. 10.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może koncesyonaryuszka żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub gronem kierującym przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 11.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §. 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 2im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §. 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 12.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 13.

Koncesyonaryuszka nie jest upoważniona do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolej koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 15.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub

ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

37.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei, żelaznych z dnia 12. stycznia 1897,

o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym w Pradze, która utrzymywana być ma w ruchu za pomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i. k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało gminie królewskiego stołecznego miasta Pragi o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei o szlaku normalnym, na której ruchu utrzymywany być ma za pomocą elektryczności od granicy obszaru miasta Pragi i gminy Winohrady królewskie koło Muzeum przez ulice Parkową, Hybernową i Karolową aż do cmentarza wolszańskiego a ztąd ulicą Czarnokostelecką z dobiegiem do projektowanej małej kolei w Winohradach królewskich ulicami Koronową i Palackiego idącej, pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należytości stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku państwa, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy rzezonej.

§. 2.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei na wstępie oznaczonej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu półtora roku,

licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższych terminów budowy, dać ma koncesyonaryuszka na żądanie Rządu stosowną kaucyę a to w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszce prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyonowanej użyte być miały drogi nie pod zarządem gminy miasta Pragi zostające, koncesyonaryuszka winna postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane, nakoniec do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i w ogóle Władz do tego powołanych.

§. 6.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w ohrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest dozwalać podoficerom i ordynansom na razie służbę pełniącym bezpłatnego przejazdu kolejami.

Co do bliższych szczegółów w tym względzie, umówić się należy z właściwymi Władzami wojskowymi.

Koncesyonaryuszka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojska, parad, tudzież w razie budowy kanałów, przewodów rurowych itp. Władze uznały za potrzebne wstrzymanie na pewien czas ruchu na kolei koncesyonowanej, koncesyonaryuszka ma poddać się odnośnym zarządzeniom Władz bez oporu i bez jakiegokolwiek roszczenia do wynagrodzenia za stratę poniesioną w skutek czasowego wstrzymania ruchu.

§. 9.

Urzednicy rządowi, funkcionaryusze i sładzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywodzą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Mini-

sterstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z punktem podróznym bezpłatnie.

§. 10.

Koncesjonaryuszka obowiązana jest przewozić pocztę tudzież funkcyjaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może koncesjonaryuszka żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub gronem kierującym przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyjaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 11.

Koncesyę nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec nieważnienie koncesyi przed upływem przereczzonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 12.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesjonowanej.

§. 13.

Koncesjonaryuszka nie jest upoważniona do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesjonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 14.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwałe, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 15.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

38.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 23. stycznia 1897,

tyżące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Papier i towary papierowe“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia uwagi 1 do wyrazu „Papier i towary papierowe“ w abecadłowym spisie towarów następującem postanowieniem, które wpisać należy po drugim ustępie tej uwagi 1 jako nowy (trzeci) ustęp:

„Papier drzewnikowy nieczystej powierzchności i grubszy zalicza się podobnie jak papier pakowy do Nr. 187, inne papiery drzewnikowe, mianowicie takie, których 1 metr kwadratowy waży 30 gramów lub mniej, należą do papierów s. n. w. (Nr. 190).“

Biliński r. w.

Glanz r. w.

39.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 25. stycznia 1897,

tyżące się uzupełnienia zmienionego rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 13. grudnia 1883 (Dz. u. p. 1884, Nr. 1) postanowienia §. 14 rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 45), tyżącego się sprawdzania miar i wag opodal siedziby urzędu miar i wag.

Zmienione rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 13. grudnia 1883 (Dz. u. p. 1884, Nr. 1)

postanowienie §. 14go rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 3. kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 45), tyczącego się wykonywania szczególnych czynności sprawdzania opodal siedziby urzędów miar i wag, uzupełnia się w ten sposób, że w takich przypadkach, gdy dla zmniejszenia kosztów na wysłanie funkcjonariusza urzędu miar i wag lub dla jakichkolwiek innych szczególnych względów służbowych okazuje się pożądanem, żeby czynność urzędowa poruczona została urzędowi miar i wag znajdującemu się poza obrębem okręgu odnośnego inspektora miar i wag, decyzja w tym względzie wydana być ma przez interesowane inspektoraty za porozumieniem się ze sobą.

Gdyby interesowane inspektoraty nie zdołały porozumieć się z sobą, poddać należy rzecz pod decyzję Komisji głównej miar i wag.

Glanz r. w.

40.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 25. stycznia 1897,

tyczące się warunków do uzyskania posady w służbie administracyjnej domów więziennych sądowych.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 21. stycznia 1889 (Dz. u. p. Nr. 10), tyczące się warunków do uzyskania posady w służbie administracyjnej zakładów karnych, stosowane być ma także do urzędników administracyjnych w domach więziennych sądowych, przeto ukwalifikowanymi do uzyskania na przyszłość jednej z tych posad będą na przyszłość tylko ci kandydaci, którzy odbyli praktykę próbną w zakładzie karnym dla mężczyzn i udowodnią złożenie z pomyślnym skutkiem egzaminu ustnego w myśl powyższego rozporządzenia.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. lutego 1897.

Treść: **M** 41. Ustawa o ustanowieniu powiernictwa familijnego książąt Czartoryskich.

41.

Ustawa z dnia 16. stycznia 1897,

o ustanowieniu powiernictwa familijnego książąt Czartoryskich.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Pozwala się, żeby dziedzice księcia Władysława Czartoryskiego, zmarłego dnia 23. czerwca 1894, utworzyli powiernictwo familijne pod nazwą „Powiernictwo familijne książąt Czartoryskich“ na zasadzie postanowień projektu do dokumentu fundacyjnego powiernictwa, wypracowanego przez księcia Władysława Czartoryskiego a do ustawy niniejszej dołączonego.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 16. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

(Polskich.)

Projekt

dokumentu fundacyjnego powiernictwa familijnego książąt Czartoryskich.

Artykuł I.

Ja Władysław książę Czartoryski, syn Adama Jerzego księcia Czartoryskiego a wnuk Adama Kazimierza księcia Czartoryskiego, generała ziem podolskich, przeznaczam nieodwołalnie na utworzenie majoratu familijnego a względnie powiernictwa familijnego na podstawie i stosownie do spisu przeze mnie osobno wygotowanego i dnia 24. lutego 1894 w Neapolu datowanego:

- a) dobra moje w Galicyi w okręgu c. k. Starostwa jarosławskiego położone, w księdze gruntowej c. k. Sądu obwodowego przemyskiego zapisane Sieniawę (wykaz hipoteczny l. 722), Krasne (wykaz hipoteczny l. 738), Adamówkę (wykaz hipoteczny l. 698), Słobodę (wykaz hipoteczny l. 736), Dobczę (wykaz hipoteczny l. 1139), Dąbrowicę (wykaz hipoteczny l. 1151), Rudkę (wykaz hipoteczny l. 1152), Majdan (wykaz hipoteczny l. 1163), Dobrę (wykaz hipoteczny l. 1206), Cieplice (wykaz hipoteczny l. 1215);
- b) dobra moje również w Galicyi w okręgu c. k. Starostwa sanockiego położone, w księdze gruntowej c. k. Sądu obwodowego sanockiego zapisane jakoto:

Besko (wykaz hipoteczny l. 525), Milczę (wykaz hipoteczny l. 826 dawny, 244 nowy), Jasiel vel Jasicin (wykaz hipoteczny l. 437),

Moszczaniec (wykaz hipoteczny l. 439), Moszczaniec wójtostwo adwokacie (wykaz hipoteczny l. 440), Puławy (wykaz hipoteczny l. 529), Puławy wójtostwo adwokacie (wykaz hipoteczny l. 530), Surowicę (wykaz hipoteczny l. 548);

- c) realności w Sieniawie, zapisane w księdze gruntowej c. k. Urzędu ksiąg gruntowych w Sieniawie w wykazach hipotecznych l. 284, 527 i 528;
- d) realności w Krakowie pod l. kons. 313 i 315 w dzielnicy I. położone, w księdze gruntowej c. k. Sądu krajowego w Krakowie, mianowicie w wykazach hipotecznych l. 300 i 302 zapisane;
- e) druki i rękopisma, obrazy, sztychy i rzeźby, antyki, zbiory zabytków sztuki i historyczne, umieszczone w Krakowie w realnościach pod Nr. kons. 313, 315 i 316 w dzielnicy I. pod nazwą „Muzeum książąt Czartoryskich“ i zapisane w protokołach rezolucjami c. k. Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Krakowie z dnia 24. kwietnia 1889, l. 13876 do wiadomości sądowej wziętych, nakoniec
- f) wymienione w rzezonym wykazie papiery wartościowe w sumie imiennej 850.000 zł. wal. austr.

Majątek ruchomy i nieruchomy tutaj wyszczególniony stanowić będzie na przyszłość dobro nie-sprzedajne, którego posiadanie i używanie służy tylko osobie na mocy niniejszego dokumentu fundacyjnego do tego powołanej.

Artykuł II.

Zbiory muzealne do powierznictwa należące, w artykule I, ustęp e wzmiankowane, stanowią pod nazwą „Muzeum książąt Czartoryskich“ istotną część składową powierznictwa familijnego książąt Czartoryskich i każdorazowy posiadacz powierznictwa obowiązany jest zachowywać je i utrzymywać.

Ponieważ jednak takie utrzymywanie zbiorów do Muzeum należących połączone jest z wydatkami, przeto postanawiam i rozporządzam, żeby z kapitału powierznictwa wyłączona została jako fundusz rezerwowi suma dwieście tysięcy złotych waluty austriackiej w papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce, odsetki zaś bieżące od tej sumy obowiązany jest każdorazowy posiadacz powierznictwa książąt Czartoryskich obracać na utrzymanie i pomnażanie powyższego Muzeum; winien atoli przeznaczać z tego dochodu sumę tysiąc złotych waluty austriackiej rocznie na sty-

pendya dla młodzieńców religii rzymsko-katolickiej do kształcenia się w umiejętnościach lub sztukach wyzwolonych bądź w kraju, bądź też za granicą.

Tak prawo oznaczania wysokości stypendyów, jak i prawo ich nadawania służy każdorazowemu posiadaczowi powierznictwa, bez jakiegokolwiek wdawania się w to bądź kuratorów powierznictwa, bądź jakiegokolwiek Władzy znajdującej się w kraju, samorządnej lub rządowej.

Artykuł III.

Ja podpisany Władysław książę Czartoryski będę pierwszym posiadaczem powierznictwa z przyznanymi posiadaczom powierznictwa prawami i obowiązkami.

Po mojej śmierci następujące rody a względnie głowy tych rodów z potomkami powoływane będą według postanowień w artykule IV. przepisanych do posiadania powierznictwa a mianowicie:

1. Adam Ludwik książę Czartoryski, syn podpisanego Władysława księcia Czartoryskiego i Małgorzaty z książąt Orleańskich;

2. Witold Kazimierz książę Czartoryski, syn podpisanego Władysława księcia Czartoryskiego i Małgorzaty z książąt Orleańskich;

3. Adam książę Czartoryski, drugi syn Adama księcia Czartoryskiego i Wandy z książąt Radziwiłłów;

4. Zygmunt książę Czartoryski, syn Adama księcia Czartoryskiego i Elżbiety z hrabiów Działynskich;

5. Zdzisław książę Czartoryski, syn Adama księcia Czartoryskiego i Elżbiety z hrabiów Działynskich;

6. Marceł książę Czartoryski, syn Aleksandra księcia Czartoryskiego i Marceliny z książąt Radziwiłłów;

7. Jerzy książę Czartoryski, syn Konstantego księcia Czartoryskiego i Maryi z Dzierżanowskich.

Artykuł IV.

Za zasadę następstwa do powierznictwa dokumentem niniejszym ustanowionego przyjmuje się, że takowe służyć ma pierworodzeńcowi linii starszej; przeto kolej, w jakiej rody a względnie głowy rodów w artykule III powołanych wchodzi w posiadanie powierznictwa, ustanawiam w następujący sposób:

A. Przedewszystkiem następować będą wprzód powołani i ich potomkowie tylko po mieczu, z wyłączeniem potomstwa po kądzieli, tak, że kolej następstwa przychodzić będzie na ród później powołany dopiero po wygaśnięciu wszystkich rodów pierwszej powołanych.

W każdym rodzie linia starsza ma pierwszeństwo przed młodszą, przeto młodszą linia wchodzić będzie w posiadanie powierznictwa dopiero po wygaśnięciu starszej.

W razie urodzenia się dwojąt lub trojąt, powierznictwo dostać się ma temu, który pierwaj przyszedł na świat. W razie wątpliwości, które z urodzonych dwojąt lub trojąt przyszło na świat pierwaj a tem samem, które jest powołane do następstwa na powierznictwo, rozstrzyga los.

W takim przypadku, gdyby następstwo do posiadania powierznictwa miało służyć dziecku jeszcze nie urodzonemu, majątkiem powierznictwa zawiadywać ma matka i kurator dziecka nieurodzonego; przychody jednak w ciągu tego czasu zebrane mają być oddawane sądowi w zachowanie. Dopiero po urodzeniu się posiadacza powierznictwa przychody te przejdą na jego własność.

Gdyby zaś urodził się potomek płci żeńskiej a przeto od powierznictwa wyłączony, zebrane przychody dostają się najbliższemu posiadaczowi powierznictwa.

B. W razie zupełnego wygaśnięcia potomstwa męskiego, wszystkich rodów w artykule III powołanych, następstwo do powierznictwa przechodzi na linie żeńskie tychże rodów według następujących zasad:

Do posiadania powierznictwa przypuszczane będzie tylko potomstwo męskie. Prawo do następstwa na powierznictwo zależy od stopnia pokrewieństwa z ostatnim zmarłym posiadaczem powierznictwa. Jeżeli po zmarłym posiadaczem powierznictwa zostaną córki i siostry, pierwszeństwo ma potomek córki.

W razie równości stopni rozstrzyga wiek matki.

W przypadku tym pierwszy z linii żeńskiej pochodzący posiadacz powierznictwa, uważany będzie za głowę nowego rodu.

Każdy posiadacz powierznictwa z linii żeńskiej pochodzący, obowiązany jest pod utratą prawa posiadania i używania powierznictwa, podać do Najjaśniejszego Pana prośbę o Najwyższe zezwolenie, żeby mu wolno było do swego rodowego nazwiska przydać nazwisko „Czartoryski“, a gdy to Najwyższe zezwolenie uzyska, winien nosić to nazwisko jako przydatek do swego własnego nazwiska. Naprzykład X-Czartoryski.

Artykuł V.

Od następstwa do powierznictwa są wyłączeni:

- a) potomkowie nieslubni, chociażby później legitymowani;
- b) dzieci przybrane lub przysposobione, ponieważ tylko pokrewieństwo uprawnia do następstwa na powierznictwo;
- c) nie należący do rodziny, która przynajmniej już w XVII. stuleciu była rodem szlacheckim osiadłym w ówczesnem niepodzielnem królestwie polskiem;
- d) ci, którzy nie władają językiem polskim;
- e) osoby nie wyznające religii rzymsko-katolickiej;
- f) osoby stanu duchownego, licząc tu także członków zakonów lub kongregacji religijnych;
- g) osoby, które prawomocnym wyrokiem sądowym uznane zostały za winne pospolitej zbrodni lub występku pochodzącego z chciwości.

Osoby takie będą przy następstwie do powierznictwa pomijane w taki sposób, jak gdyby przed dniem otwarcia się dla nich powierznictwa nie były przy życiu; na ich miejsce powołani będą do powierznictwa ich potomkowie na zasadzie postanowień w niniejszym dokumencie fundacyjnym przepisanych.

Artykuł VI.

Gdyby co do posiadacza powierznictwa zaszedł jeden z powodów wyłączających w artykule V pod f) i g) przewidzianych, tenże traci posiadanie powierznictwa i posiadanie powierznictwa przechodzi na najbliższego oczekiwacza.

Gdyby zaś posiadacz powierznictwa wzięty był pod kuratelę sądową z powodu niedołęstwa umysłowego, obłąkania lub marnotrawstwa, traci przez to tylko prawo zawiadywania majątkiem powierznictwa, lecz nie posiadanie i używanie powierznictwa.

Artykuł VII.

Za podstawę przy spisowaniu sądowem inwentarza powierznictwa służyć ma wykaz w artykule I wzmiankowany, co się zaś tyczy Muzeum, ograniczyć się należy do porównania istniejących wykazów zbiorów ze stanem rzeczywistym, zanotowania w jednym egzemplarzu przybytków i ubytków, po-

czem egzemplarz w taki sposób uzupełniony, ma być jako część istotna dołączony do inwentarza głównego.

Na zasadzie tego inwentarza obejmie posiadanie powiernictwa pierwszy do tego powołany, przyczem inwentarz ten ma służyć za podstawę i ma być sprawdzany przy każdej zmianie w osobie posiadacza powiernictwa.

Żaden posiadacz powiernictwa nie może zmniejszać ilości przedmiotów na podstawie inwentarza objętych, lecz każdy obowiązany jest utrzymywać i następcy swojemu zostawić przynajmniej to, co objął i w tym samym stanie.

Gdyby majątek powiernictwa został uszkodzony lub zmniejszony z winy jednego z posiadaczy powiernictwa, obowiązkiem będzie następnego posiadacza powiernictwa dołożyć starania, żeby takie uszczuplenie lub uszkodzenie było wynagrodzone z wolnodziedzicznego majątku zmarłego posiadacza.

Artykuł VIII.

Syn, obejmujący po swoim ojcu posiadanie powiernictwa, nie może pod utratą prawa następstwa a względnie posiadania powiernictwa dochodzić swego ustawowego prawa dziedziczenia spuścizny wolnodziedzicznej po swoim ojcu.

Może jednak odziedziczyć majątek ojca na podstawie rozporządzenia ostatniej woli.

Artykuł IX.

Celem zabezpieczenia zaopatrzenia dla wdów po posiadaczach powiernictwa pozostałych, rozporządzam co następuje:

Przedewszystkiem wyłącza się z kapitału powierniczego i oddaje w zachowanie sądowe sumę 100.000 zł. w. a., wyraźnie sto tysięcy złotych waluty austriackiej w takich papierach wartościowych procent niosących, w których można lokować pieniądze sieroce; odsetki od tych papierów wartościowych służą do użytkowania wdowie po posiadaczu powiernictwa na czas wdowieństwa. Gdyby było więcej wdów po posiadaczach powiernictwa, pobierać mają dochód ten w równych częściach; gdyby zaś nie było wdów, prawo pobierania służy każdorazowemu posiadaczowi powiernictwa.

Artykuł X.

Nadto każdy posiadacz powiernictwa obowiązany jest corocznie, począwszy od objęcia powiernictwa, zawsze z końcem każdego roku administra-

cyjnego, to jest dnia 1. lipca, składać w urzędzie depozytowym sądu powiernictwa sumę wynoszącą pięć (5%) procentów czystego dochodu rocznego z majątku powiernictwa na utworzenie funduszu apanażowego dla swoich dzieci.

Sumy w ten sposób składane, mają być lokowane w papierach wartościowych bezpieczeństwo sieroce dających, odsetki zaś od nich, gdy zostaną wypłacone, mają być znowu korzystnie lokowane i aż do śmierci posiadacza powiernictwa do funduszu apanażowego w urzędzie depozytowym sądowym, doliczane. Gdyby posiadacz powiernictwa nie zapłacił rzeczonyj sumy w przeciągu trzech miesięcy po terminie płatności, to jest najpóźniej w październiku, będzie to rzeczą kuratora powiernictwa i rady powierniczej (artykuł XII) poczynić stosowne kroki, żeby suma ta została wniesiona.

Po śmierci posiadacza powiernictwa ten fundusz apanażowy rozdziela się według zasad ustawowego dziedziczenia jako wolna własność między ślubnych potomków zmarłego posiadacza powiernictwa, jednak z wyłączeniem tego syna, który na powiernictwo następuje i jego potomstwa.

Gdyby posiadacz powiernictwa nie zostawił ślubnego potomstwa, lecz tylko jednego syna na powiernictwo następującego, lub w ogóle umarł bezdzietnie, zgromadzony fundusz apanażowy ma być wcielony (doliczony) do funduszu apanażowego, który nowy posiadacz powiernictwa ma zbierać a następnie rozdzielać w sposób wyżej wzmiankowany.

Gdyby posiadacz powiernictwa stracił posiadanie onegoż z powodów w artykule V podanych, postąpić należy z funduszem apanażowym w taki sam sposób, jak gdyby posiadacz powiernictwa umarł.

Po utworzeniu powiernictwa i przy każdej zmianie posiadania powiernictwa obliczyć należy na podstawie spisane go inwentarza powiernictwa, czysty dochód powiernictwa i na podstawie tego dochodu oznaczyć sumę pięcioprocentową, którą posiadacz powiernictwa ma płacić.

Oznaczenie to obowiązuje aż do najbliższej zmiany w osobie posiadacza powiernictwa, jednakże na wniosek posiadacza powiernictwa lub osoby do udziału w funduszu apanażowym uprawnionej może także i w ciągu tego czasu nastąpić ponowne oznaczenie tego dochodu a względnie przypadającej od niego sumy pięcioprocentowej a to na koszt wnioskodawcy.

Artykuł XI.

Zostaje ustanowiona Rada powiernictwa powołana do strzeżenia tych praw, które jej doku-

mentem niniejszym wyraźnie nadaje i która w tym względzie podlegać będzie sądowi powołanemu do czuwania nad niniejszem powierznictwem.

Rada powierznictwa składać się będzie z trzech członków, z których każdy będzie miał zastępcę.

Pierwszych członków i ich zastępców zamianuje sam i uwiadamiając sąd o tem, złożę deklaracje mianowanych, wyrażające, że przyjmują nominacje.

Później każdy członek mianować będzie sam swego zastępcę, który, jak tylko członek ubędzie, zajmie natychmiast jego miejsce.

Jednakże w razie doznanej przeszkody przez członka i jego zastępcę, każdego członka zastępować może którykolwiek zastępca.

W Radzie powierznictwa prezyduje członek wiekiem najstarszy, który ma prawo zwoływać Radę powierznictwa a według okoliczności zastępców i nazwiska ich podawać sądowi.

Gdy zastępca ubędzie, członek, który go mianował, musi niezwłocznie zamianować nowego.

Gdyby jednak ubył członek, którego zastępcy także niema, w takim przypadku inni członkowie mają wybrać i mianować członka, który ubył. Mianowanie zastępcy zostawia się jednak członkowi nowo mianowanemu.

Posiadacz powierznictwa obowiązany jest uwiadamiać niezwłocznie sąd o każdym ubyciu bądź członka Rady powierzniczej, bądź zastępcy.

Mianowanie nowego członka Rady powierznictwa jakoteż nowego zastępcy, nastąpić ma najpóźniej w przeciągu dni sześćdziesięciu od dnia, w którym jego poprzednik ubędzie i w ciągu tegoż samego czasu członek Rady powierznictwa nowo wstępujący lub nowo mianowany ma także mianować swego zastępcę.

Gdyby tego terminu nie dotrzymano i gdyby nawet upomnienie sądowe i wyznaczenie nowego nieodwłocznego terminu nie miało skutku, sąd wezwie na audyencyę najbliższych znanych w kraju zamieszkałych oczekiwaczy powierznictwa w celu wybrania ubylego członka Rady powierznictwa lub zastępcy i tę osobę zamianuje członkiem lub zastępcą, na którą padnie najwięcej głosów jawiących się oczekiwaczy.

Pod względem uzdolnienia do urzędu członka lub zastępcy członka Rady powierznictwa wymagam, żeby tenże skończył trzydziesty rok życia, był w kraju osiadły, wiódł życie nieskazitelne i zarządzał porządnie własnym majątkiem.

O zamianowaniu członków i ich zastępców uwiadomić należy sąd ze złożeniem ich deklaracji, że przyjmują poruczony im urząd.

Uwiadomienie to nie jest potrzebne, gdy członków a względnie zastępców mianuje sąd w skutek wyboru oczekiwaczy, ale i od tych osób wymagać należy oświadczenia, że poruczony im urząd przyjmują.

Rada powierznictwa obowiązana jest wymienić sądowi wspólnego zastępcę uprawnionego do odbierania pism sądowych.

Artykuł XII.

Rada powierznictwa zwoływana być ma raz na rok na posiedzenie zwyczajne a nadto zawsze wtedy, gdy tego sprawy wymagają. Posiedzenia zwołuje członek najstarszy, któremu przewodnictwo jest poruczone (artykuł XI), gdyby zaś go zaszła przeszkoda lub gdyby zaniedbywał zwołania, czynią to dwaj inni członkowie.

Do wydania uchwały potrzebna jest obecność trzech członków lub zastępców.

Zastępców jednak można wzywać tylko wtedy, gdy jest wiadomem, że członka zaszła przeszkoda lub gdy zwołanie członków było bezskuteczne.

Uchwała się większością głosów.

Radzie powierznictwa należy się zwrot wydatków w gotówce łączących się z jej urzędowaniem które ponosić winien posiadacz powierznictwa.

Głównym obowiązkiem Rady powierznictwa jest czuwać nad tem, żeby lasy nie były nadmiernie eksploatowane, żeby budynki utrzymywane były w dobrym stanie i żeby w ogóle majątek powierznictwa nie ponosił w żadnym względzie szkody, nadto, żeby posiadacz powierznictwa dopełniał ściśle obowiązków swoich względem Muzeum książąt Czartoryskich a nakoniec, żeby tenże spłacał regularnymi ratami długi hipoteczne i żeby płacił punktualnie oznaczone raty roczne na fundusz apanażowy przeznaczone.

W razie dostrzeżenia uchybień, Rada powierznictwa obowiązana jest uczynić doniesienie do sądu i prosić o zarządzenie a na wszelki przypadek o zarządzenie środków zabezpieczających.

Jest także obowiązkiem Rady powierznictwa objawiać zawsze swoje zdanie, gdy tego sąd zażąda.

Przy spisaniu inwentarza jakoteż przy szacowaniu sądowem w celu dozwolonego ustawą obdłużenia majątku powierzniczego i w celu obliczenia sumy w artykule X ustanowionej, Rada powierznictwa ma prawo być obecną i czynić uwagi.

Artykuł XIII.

Co pięć lat od chwili objęcia w posiadanie powierznictwa przez pierwszego posiadacza powierznictwa, spisać należy na koszt każdorazowego posiadacza powierznictwa nowy inwentarz ruchomego i nieruchomego majątku powierznictwa, dostrzeżone zaś ubytki i uszkodzenia wynagrodzić ma z dochodów powierznictwa posiadacz onegoż, z którego winy te ubytki i uszkodzenia powstały; gdyby zaś ów posiadacz już nie żył, nagrodzone być mają z jego majątku wolnodziedzicznego.

Artykuł XIV.

Powierznictwo niniejsze książąt Czartoryskich podlegać będzie we wszystkich sprawach, dotyczących się onegoż, c. k. Sądowi krajowemu w Krakowie.

Artykuł XV.

Oczekiwacza nie można zgoła mianować kuratorem powierznictwa.

Pierwszym kuratorem powierznictwa mianowany być ma Jaśnie Oświecony książę Jerzy Czartoryski.

Artykuł XVI.

Pod względem zabezpieczenia majątku powierznictwa, obciążania go, podniesienia części kapitału powierzniczego, oczyszczania z długów, uzupełniania zdarzających się ubytków i wszelkich innych okoliczności w niniejszym dokumencie fundacyjnym nie przewidzianych, stosowane być mają obowiązujące postanowienia ustawowe.

Artykuł XVII.

Ja podpisany Władysław książę Czartoryski zezwalam, żeby niniejszy dokument fundacyjny został do ksiąg gruntowych wciągnięty i żeby na podstawie tego w stanie czynnym i biernym wszystkich dóbr w artykule I wymienionych, tudzież wzmiankowanych tamże w Sieniawie położonych realności, wykaz hipoteczny l. 284, 527 i 528 i realności położonych w Krakowie pod Nr. kons. 313 i 315 dzielnica I, wykaz hipoteczny 300 i 302 zapisany został w odnośnych wykazach hipotecznych węzeł powierznictwa, to jest, że nieruchomości te przeznaczone zostały na powierznictwo familijne książąt Czartoryskich i podlegają postanowieniom niniejszego dokumentu fundacyjnego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV — Wydana i rozesłana dnia 4 lutego 1897.

Treść: № 42. Ustawa o postanowieniach dotyczących się zaopatrzeń dla szeregowców Żandarmeryi i dla sług biurowych Żandarmeryi, którzy do służby stali się niezdolnymi, jakoteż dla ich wdów sierot.

42.

Ustawa z dnia 29. stycznia 1897,

o postanowieniach dotyczących się zaopatrzeń dla szeregowców Żandarmeryi i dla sług biurowych Żandarmeryi, którzy do służby stali się niezdolnymi, jakoteż dla ich wdów i sierot.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Uchylają się §§. 30, 31, 33, ustęp pierwszy, 34, 35 i 37 ustawy z dnia 25. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1895) o Żandarmeryi królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

Natomiast stosowane być mają do zaopatrzeń dla szeregowców Żandarmeryi i dla sług biurowych Żandarmeryi, którzy stali się niezdolnymi do służby, jakoteż dla ich wdów i sierot postanowienia §§. 1, 3, 4, 7 aż do 14 i 17 ustawy z dnia 14. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 74), dotyczące się kategorii sług, jakoteż ich wdów i sierot, z wyjątkami w dalszych paragrafach poczynionymi.

§. 2.

Każdy cały rok w przymocie szeregowca Żandarmeryi wysłużony, liczy się przy wymierzaniu emerytury za szesnastomiesięczny okres służby.

Przy wyświadczeniu tego dobrodziejstwa opuszczają się ułamki roku.

Szeregowcom i sługom biurowym Żandarmeryi wymierza się emeryturę podług żołdu (lub płacy miesięcznej) i dodatku służbowego.

§. 3.

1. Oparte na ustawie z dnia 14. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 74) prawo do emerytury ciągłej albo odpraw w §. 3 tejsze ustawy urządzonych, poczyna się dla szeregowców Żandarmeryi dopiero po dopełnieniu czteroletniej powinności służbowej w Żandarmeryi. Jednakże prawa do emerytury ciągłej nabywa żandarm także wcześniej bez względu na powyższe ograniczenie w tym razie, jeżeli bez własnej winy stał się niezdolnym do wszelkiego zarobku na utrzymanie.

2. Szeregowcy Żandarmeryi, oddaleni ze służby za karę, tracą przez to prawo do emerytury (odprawy).

§. 4.

Jeżeli żandarm bez własnej winy, w bezpośrednim następstwie szczególnej czynności służbowej dozna uszkodzenia na ciele, przez które dowodnie bezpośrednio i wyłącznie w przeciągu roku stanie się trwale niezdolnym do służby w Żandarmeryi natenczas, o ile zachodzą okoliczności zasługujące na szczególne względy a żandarm stracił całkiem zdolność do zarabkowania i potrzebuje szczególnej pieczy i pomocy, lub jeżeli tenże nabawił się cier-

pienia, czyniącego zeń inwalidę, przy czynności służbowej na szczególne uznanie zasługującej, może mu być wyjątkowo przyznana emerytura w większym wymiarze, a to aż do wysokości całkowitej płacy pobieranej w czynnej służbie a policzalnej do wymierzenia emerytury.

§. 5.

Postanowienia poprzedzających §§. 3 i 4, jakoteż §. 36 ustawy o Żandarmeryi z dnia 25. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1895), stosują się analogicznie do żandarmów na próbie będących, którzy sprawowali obowiązki w służbie praktycznej.

§. 6.

Czas wysłużony przed okresem służby w Żandarmeryi liczy się osobom, które nabyły prawa do zaopatrzenia, według postanowień obowiązujących pod względem osób należących do siły zbrojnej.

§. 7.

Ustawa niniejsza nie stosuje się:

- a) do żandarmów i sług biurowych zostających czasowo lub stale w stanie spoczynku; i
- b) do wdów i sierot po szeregowcach i sługach biurowych Żandarmeryi pozostałych, które po-

bierają już od państwa emeryturę, lub które weszły w prawo do zaopatrzenia, zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać.

O ile jednak emerytury prawidłowe terazniejszych wdów po żandarmach i sługach biurowych łącznie z łaskawiznami, jeżeli zostały im wyznaczone, nie wynoszą 200 zł., należy uzupełnić je do tej kwoty.

Z rodzinami tych żandarmów i sług biurowych, którzy znajdują się obecnie w stanie spoczynku, postępować się będzie w razie śmierci tychże, według niniejszej ustawy.

§. 8

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi obrony krajowej jakoteż Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 29. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Welsersheimb r. w.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 9. lutego 1897.

Treść: (№ 43—46.) 43. Ustawa o ustanowieniu przy starostwach komisarzy powiatowych starszych. — 44. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia postanowień Abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Noże“ i „Nożyce“. — 45. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z nowemi zatyczkami korkowemi wzdłuż przekrojeniami do uszlachetniania winorośli. — 46. Ustawa o zniesieniu postanowień rozporządzenia okólnikowego Sądu apellacyjnego dalmackiego z dnia 23. lipca 1840, dotyczącego się egzaminów notaryalnych i o rozciągnięciu rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. października 1854 na Dalmację.

43.

Ustawa z dnia 31. stycznia 1897,
o ustanowieniu przy starostwach komisarzy powiatowych starszych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Do służby przy starostwach na zasadzie ustawy z dnia 19. maja 1868 (Dz. u. p. Nr. 44) urzędzonych, ustanawia się komisarzy powiatowych starszych z zaliczeniem do VIII. klasy stopniowej urzędników państwa.

Łość posad komisarzy powiatowych starszych oznaczana będzie podług każdoczesnej potrzeby.

§. 2.

Komisarzy powiatowych starszych mianuje Minister spraw wewnętrznych.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 31. stycznia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

44.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 31. stycznia 1897,

dotyczące się uzupełnienia postanowień Abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Noże“ i „Nożyce“.

W porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskiemi uzupełniają się postanowienia Abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Noże“ i „Nożyce“ w następujący sposób:

Po ustępie 1 postanowień Abecadłowego spisu towarów pod wyrazem „Noże“ umieścić należy uwagę:

Siekacze, których ostrze ma 20 centymetrów długości i krótsze, tudzież siekacze biegunowe z dwoma lub więcej brzeszczotami, mającymi w cięciwie po 25 centymetrów lub mniej, jakoteż siekacze biegunowe wszelkiego rodzaju o jednym brzeszczocie podlegają jako noże kuchenne oczeniu według Nr. 272. U siekaczy biegunowych o dwóch lub więcej brzeszczotach oznacza się długość cięciwy brzeszczotów przez zmierzenie odległości między obu punktami końcowymi linii grzbietowej brzeszczotów.

Po ustępie 1 postanowień Abecadłowego spisu towarów pod wyrazem „Nożyce“ wpisać należy następującą uwagę:

Nożyce owcze (bydłęce) składające się z dwóch ramion, paskiem sprężynowym połączonych i mających jedno ramię opatrzone kilku palcowatymi nożami, po których za ściśnięciem nożyc ześlizga się nóż na drugim ramieniu umieszczony i tym sposobem włosy strzyże, o ile zresztą czynią zadosyć postanowieniom powyższym, dotyczącym się nożyc żelaznych grubych do użytku w rolnictwie, ekspedycyować należy według Nr. t. 269 (*bis*).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

45.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 31. stycznia 1897,

dotyczące się postępowania ze względu na cło z nowymi zatyczkami korkowymi wzdłuż przekrojone-
mi do uszlachetniania winorośli.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskiemi pozwala się odnośnie do rozporządzenia z dnia 27. czerwca 1894 (Dz. u. p. Nr. 160), żeby także zatyczki korkowe nowe (nie używane), wzdłuż przekrojone, do uszlachetniania winorośli służące, ekspedycyowane były pod warunkami w powyższym rozporządzeniu podanymi według Nr. t. 95a z uwolnieniem od cła.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Ledebur r. w.

46.

Ustawa z dnia 2. lutego 1897,

o zniesieniu postanowień rozporządzenia okólnikowego Sądu apellacyjnego dalmackiego z dnia 23. lipca 1840 (Dz. u. i rozp. kr. dla Dalmacyi Nr. 82) dotyczącego się egzaminów notaryalnych i o rozciągnięciu rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. października 1854 (Dz. u. p. Nr. 266) na Dalmację.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Uchylają się postanowienia rozporządzenia okólnikowego dalmackiego Sądu apellacyjnego z dnia 23. lipca 1840 (Dz. u. i rozp. kr. dla Dalmacyi Nr. 82), dotyczące się egzaminów notaryalnych.

§. 2.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. października 1854 (Dz. u. p. Nr. 266), wydane na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 10. października 1854, którem przepisane zostały nowe postanowienia ustawowe, dotyczące się egzaminu praktycznego potrzebnego do wykonywania notaryatu i praktyki w czynnościach, potrzebnej do tego, żeby być do egzaminu przypuszczonym, rozciąga się na Dalmację z tą zmianą, że na egzaminie ustnym nie ma się badać, czy kandydat posiada wiadomości i biegłość w sprawach, które w innych krajach mogą być notaryuszowi poruczane jako komisarzowi sądowemu.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej niezwłocznie po ogłoszeniu, nie stosuje się jednak do tych próśb o przypuszczenie do egzaminu, które podano zanim stała się obowiązującą, z którymi też postępować należy jeszcze według dotychczasowych przepisów.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 2. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI — Wydana i rozesłana dnia 16. lutego 1897.

Treść: (M 47—51.) 47. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Rakownika do Młaca. — 48. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Sedlic do Czyżkowic. — 49. Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza Ministerstwa handlu na rok 1896. — 50. Rozporządzenie, którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministerjalne z dnia 4. maja 1883 a względnie ustęp 2 §. 1go rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1. października 1875, dotyczące się środków bezpieczeństwa przeciw eksplozyom kotłów parowych. — 51. Rozporządzenie, zabraniające handlu obnośnego na obszarze Celowca, stolicy krajowej.

47.

Dokument koncesyjny z dnia 23. stycznia 1897,

na kolej lokalną od Rakownika do Młaca.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaje za stosowne w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami nadać Wincentemu Feyerfeilowi, notaryuszowi w Karlinie, w związku z Józefem Czermakiem, właścicielem fabryki i burmistrzem w Rakowniku, Franciszkiem Sallerem, budowniczym w Pradze i Wiktorem Arnsteinem, kupcem hurtownym w Czystej o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacyi w Rakowniku kolei państwa rakownicko-protiwińskiej na Petrowice, Czystę, Kozlan i Kralowice do Młaca z dobiegiem do linii kolei państwa pilzeńsko-duchcowskiej a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w arty-

kule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Koncesjonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do wybudowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesyonaryusze kaucyę w sumie trzy tysiące złotych w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonarysze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które e. k. Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 5.

Nadaje się koncesyonaryszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnijść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryszów.

Nadto nadaje się koncesyonaryszom prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędných, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędných, zanim akcje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po 4 od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami nabycia taboru kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego, który Rząd ma oznaczyć, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po skończeniu budowy kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonarysze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kole koncesyonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesyonaryszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich

na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 8.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładowaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesji przed upływem przereczonego czasu, gdyby określone w §. 2im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 9.

Ruch na kolei będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego utrzymywać będzie państwo na rachunek koncesjonaryuszów. Warunki tego utrzymywania ruchu uregulowane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

§. 10.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisaniem dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania tariff przysłać lub pozwolić przysłać

tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu, z nich strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Średni dochód czysty, w myśl powyższego postanowienia obliczony, płacić się będzie koncesjonaryuszom jako wynagrodzenie za kolej odkupioną aż do upływu okresu koncesyjnego w ratach półrocznych dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku z dołu płatnych.

2. Gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem siódmego roku ruchu lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, jaka jest potrzebna na umówione oprocentowanie i spłacenienie pożyczki hipotecznej, celem uzyskania kapitału w Banku krajowym królestwa czeskiego, pod gwarancją tego królestwa zaciągnąć się mającej, jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za kolej odkupioną, będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie w miejsce koncesjonaryuszów spłacanie powyższej pożyczki hipotecznej z własnych funduszków w umówionych terminach płatności aż do zupełnego jej umorzenia, wzmiankowaną zaś powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca dnia i 31. grudnia każdego roku.

3. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, w myśl ustępu 1go przypadających, a względnie, zamiast raty ryczałtowej według ustępu 2go za kapitał akcyjny uiszczać się mającej, zapłacić kapitał wyrównujący zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępów 1go i 2go półrocznie płacone.

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacye długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

4. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i w używanie kolei niniejszem koncesyjonowanej, ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyjonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 11, l. 4.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego funkcyonaryusza, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami, i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcyonaryuszów na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu na który została nadana.

Guttenberg r. w.

48.

Dokument koncesyjny z dnia 29. stycznia 1897,

na kolej lokalną od Sedlic do Czyżkowic.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaje za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać hrabiemu Leopoldowi Thun-Hohensteinowi, właścicielowi dóbr w Szczepanie, w związku z Drem Alojzym Bauerem, posłem do Rady państwa i właścicielem dóbr w Podsedycach, Drem Albinem Wiktorem Tschinklem, adwokatem w Cieplicach i Wiktorem Nobackiem, przedsiębiorcą budowy w Pradze o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacyi w Sedlicach linii kolei państwa pilzeńsko - ducheowskiej do stacyi w Czyżkowicach kolei lokalnej lowosicko - libocho wieckiej uprzywilejowanej austriacko - węgierskiej Spółki kolei państwa, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Koncesjonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei koncesjonowanej niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, dać mają koncesjonaryusze kaucyę w sumie 5.000 zł. w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sierocę.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesjonowanej nadaje się koncesjonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesjonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesjonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesjonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości wydane zostały. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 5.

Nadaje się koncesjonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesjonaryuszów.

Emisya obligacyj pierwszorzędnych jest wzbroniona.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego, jakoteż na uposażenie funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonariusze zobowiązują się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonariuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzezzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonariuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonariuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonariusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym funkcyjonaryuszom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 8.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerwzonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie ter-

minu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 9.

Ruch na kolei, będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, utrzymywać będzie państwo na rachunek koncesjonariuszów. Warunki tego utrzymywania ruchu przepisane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesjonariuszami

§. 10.

Koncesjonariusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania tariff przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomysłniejszych, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Dochód średni czysty w myśl powyższego postanowienia obliczony, będzie koncesjonariuszom płacony aż do upływu okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie za odstąpienie kolei a to w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

2. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, któraby wyrównywała racie rocznej potrzebnej na umówione oprocentowanie i spłacenie zaciągniętej w Banku krajowym królestwa czeskiego pod gwarancją kraju pożyczki hipotecznej, jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego

przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za odstąpienie kolei, będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie z własnych funduszów w umówionych terminach płatności w miejsce koncesyonaryuszów, powyższej pożyczki hipotecznej aż do zupełnego umorzenia takowej a oznaczoną powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

3. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych w myśl ustępu 1 przypadających a względnie zamiast sumy rocznej w myśl ustępu 2 za kapitał akcyjny uiszczać się mającej, zapłacić kapitał wyrównywający sumie rat według postanowień ustępu 1 i 2 płacić się mających, zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok.

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacji długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

4. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 11, ustęp ostatni.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego funkcyonaryusza, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcyonaryuszów na koszt koncesyonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

49.**Ustawa z dnia 3. lutego 1897,**

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliiminarza Ministerstwa handlu na rok 1896.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie nieprzewidzianych w ustawie skarbowej na rok 1896 w rozdziale 27, tytule 6, wydatków na kupno budynku w Bernie dla tamtejszego Urzędu miar i wag wyznacza się na ten wydatek nadzwyczajny dotacyę dodatkową w sumie 24.000 zł. z dozwolenie używania do końca grudnia 1897.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 3. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

50.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 5. lutego 1897,

którem zmienia się i uzupełnia rozporządzenie ministeryalne z dnia 4. maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 59) a względnie ustęp 2 §. 1go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130), tyżącego się środków bezpieczeństwa przeciw eksplozyom kotłów parowych.

§. 1.

Uchyła się rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 4. maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 59) a względnie dotychczasowy ustęp 2 §. 1go rozporządzenia Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 1. października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130), w przedmiocie środków bezpieczeństwa przeciw eksplozyom kotłów parowych.

§. 2.

W §. 1 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130), zamieścić należy co następuje jako drugi ustęp:

„Wyjmują się tylko naczynia przeznaczone do wytwarzania pary o wysokiem ciśnieniu mniejszem niż 0·5 atmosfery, jeżeli połączone są z atmosferą zapomocą dochodzącej do przestrzeni wodnej, rury pionowej od góry otwartej, prostej i niezamykalnej, mającej najwięcej 5 metrów wysokości a najmniej 10 centymetrów szerokości lub zapomocą jakiegoś innego przyrządu bezpieczeństwa, na którego zaprowadzenie Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych dało pozwolenie.“

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

51.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 11. lutego 1897,

zabraniające handlu obnośnego na obszarze Celowca, stolicy krajowej.

Na zasadzie §. 10go patentu cesarskiego z dnia 4. września 1852 (Dz. u. p. Nr. 252) i §. 5go odnośnego przepisu wykonawczego, zabrania się, począwszy od dnia 1. lipca 1897, handlu obnośnego na obszarze Celowca, stolicy krajowej.

Zakaz ten nie stosuje się do mieszkańców okolic pod względem handlu obnośnego uprzywilejowanych, które wymienione są w §. 17 tegoż patentu o handlu obnośnym i w odnośnych rozporządzeniach dodatkowych.

Zakaz niniejszy nie narusza też wzmiankowanej w §. 60, ustęp 2 ustawy przemysłowej sprzedaży po domach i na ulicy przedmiotów konsumeyi codziennej tamże oznaczonych.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 20. lutego 1897.

Treść: (№ 52—54.) 52. Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Grazu w celach publicznych uzdrowotnienia lub komunikacji będą przebudowane. — 53. Ustawa o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Królowej Hradca w celach publicznych uzdrowotnienia i komunikacji będą przebudowane, jakoteż w tamtejszym obrębie pofortyfikacyjnym będą nowo wybudowane. — 54. Rozporządzenie, zabraniające przywozu i przewozu niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego.

52.

Ustawa z dnia 8. lutego 1897,

o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Grazu w celach publicznych uzdrowotnienia lub komunikacji będą przebudowane.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Dla tych domów, które w obszarze gminy miasta Grazu, w celach publicznych uzdrowotnienia lub komunikacji, na miejscu budynków w dołączonym spisie wymienionych, po zburzeniu onychże aż do powierzchni ziemi, w obrębie linii regulacyjnej ulic (linii budowy) już ustanowionej lub jeszcze ustanowić się mającej, na przest. zeni poprzedniego budynku, chociażby przez linię budowy lub w skutek przebudowania zmienionej (ścieśnionej lub rozszerzonej) zostaną nowo wybudowane, przedłuża się okres uwolnienia od podatku czynszowego, jakiby im służył na zasadzie ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39) do lat ośmnastu.

§. 2.

Przedłużenie uwolnienia od podatku czynszowego w §. 1 ustanowione, służy tylko takim budowlom przebudowanym, które w przeciągu lat dziesięciu, licząc od dnia wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, będą rozpoczęte i całkiem skończone a względnie do użytku przysposobione i którym na zasadzie ustawy krajowej przyznane będzie na równie długi okres uwolnienie od dodatków krajowych i gminnych do podatku czynszowego.

§. 3.

Zresztą także do budowl w ustawie niniejszej oznaczonych, stosują się postanowienia ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39).

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

W y k a z

tych domów w gminie miasta Grazu, których przebudowanie jest potrzebne w celach publicznych uzdrowotnienia lub komunikacyi.

Licz. bież.	Ulica lub plac	Numera orientacyjne	Ilość domów	Uwaga
Dzielnica I. (Śródmieście.)				
1	Albrechtsgasse	2, 4, 6, 8	4	
2	Bindergasse	4, 6, 8, 10	4	
3	Davidgasse	2, 4	2	
4	Engegasse	2	1	
5	Färbergasse	5, 10	2	
6	Franciscanergasse . . .	2, 4	2	
7	Fliegenplatz	5, 6	2	
8	Hofgasse	3	1	
9	Karmeliterplatz	1, 2, 3	3	
10	Mehlplatz	3	1	
11	Murgasse	1, 3	2	
12	Neuthorgasse	41	1	
13	Paulusthorgasse	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17	14	
14	Postgasse	6, 8, 9, 10, 11	5	
15	Prokopigasse	14, 16*)	2	*) Stempfergasse Nr. 6.
16	Raubergasse	4, 6, 8, 11, 13, 15, 17	7	
17	Sackstrasse	10, 12, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 52, 62, 64, 66, 70, 72, 74, 76, 78,	35	
18	Schmiedgasse	26, 28, 30, 32	4	
19	Sporgasse	12, 14, 16, 18, 20, 22, 29	7	

Licz. bież.	Ulica lub plac	Numera orientacyjne	Ilość domów	Uwaga
20	Stempfergasse	2, 4, 9, 11	4	
21	Stiegengasse	3	1	
22	Tabakamtsgasse	4	1	
23	Wurmbrandgasse	2	1	
Dzielnica II.				
24	Leonhardgasse	49, 50, 53, 55, 58, 60, 64	7	
25	Lessingstrasse	2	1	
26	Maigasse	2, 4	2	
27	Morellenfeldgasse . . .	23, 25, 27, 28, 29, 36, 43, 45	8	
28	Münzgrabenstrasse . . .	20, 21, 22, 23, 25, 27, 30, 32, 34, 35, 36, 38, 40, 42, 44, 52, 54, 56	18	
29	Naglergasse	14, 16	2	
30	Petersgasse	2*, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 11a, 13 13a, 14, 15, 16, 18	15	*) Schörgelgasse Nr. 36.
31	Schießstattgasse	1, 5, 7, 23, 25, 27	6	
32	Schönaugürtel	32	1	
33	Schönaugasse	43, 45, 47, 49	4	
34	Schörgelgasse	12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 32, 34, 38	17	
35	Schumanngasse	17, 19, 24	3	
36	Zwerggasse	7	1	
37	Castellfeldgasse	4, 6, 8, 9, 10, 16	6	
Dzielnica III.				
38	Eisengasse	4, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 30a	10	
39	Grabenstrasse	14, 42, 46, 48, 50, 52, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 72, 73, 74	17	
40	Heinrichstrasse	17, 18, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59	25	
41	Körblergasse	17, 19, 20, 21, 27	5	
42	Kreuzgasse	7	1	

Licz. bież.	Ulica lub plac	Numera orientacyjne	Ilość domów	Uwaga
43	Kutscherwirtgasse . . .	4	1	
44	Leechgasse	13	1	
45	Schanzelgasse	2, 3, 4, 6	4	
46	Ziegelstadlgasse	3, 4, 5	3	
Dzielnica IV.				
47	Josefigasse	31, 33, 35, 37, 39, 44, 51	7	
48	Kosakengasse	3	1	
49	Lendplatz	45	1	
50	Mariahilferstrasse . . .	2, 4, 6, 10, 12, 14, 16, 20	8	
51	Mariengasse	27	1	
52	Marschallgasse	1, 2, 3, 10, 12, 14, 16, 17, 19, 20, 24, 26	12	
53	Neubaugasse	2, 4	2	
54	Strauchergasse	6	1	
55	Am Damm	10, 11, 12, 17, 19	5	
56	Wienerstrasse	16, 23, 32, 37	4	
57	Zeilergasse	36, 38, 40	3	
Dzielnica V.				
58	Annenstrasse	1, 7, 9, 11	4	
59	Andrągasse	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13	9	
60	Armenhausgasse	1, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12	8	
61	Brückenkopfgasse	2, 4	2	
62	Dominikanergasse	2	1	
63	Fabrikgasse	2, 4, 6, 8, 10	5	
64	Feuerbachgasse	4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 30, 32, 34	10	
65	Granatengasse	2, 4, 6	3	
66	Griesgasse	1, 2, 3, 4, 5, 6, 40, 42, 44, 46	10	
67	Hergottswiesgasse	2, 3, 4, 8	4	

Licz. bież.	Ulica lub plac	Numera orientacyjne	Ilość domów	Uwaga
68	Tilhofgasse	7, 8, 9, 12, 15, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 24 a, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 57	33	
69	Karlauerstrasse	31	1	
70	Köflachergasse	7, 12	2	
71	Lazarethgasse	8, 30, 32, 34	4	
72	Prankergasse	8, 10, 18, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35	14	
73	Simonigasse	3	1	
74	Triestergasse	15	1	
75	Wachtelgasse	3	1	
razem . . .			422	

53.**Ustawa z dnia 8. lutego 1897,**

o przedłużeniu czasowego uwolnienia od podatku czynszowego dla domów, które na obszarze gminy miasta Królowej Hradca w celach publicznych uzdrowotnienia i komunikacji będą przebudowane, jakoteż w tamtejszym obrębie pofortyfikacyjnym będą nowo wybudowane.

Za zgodą obu Izb Rady Państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Okres uwolnienia od podatku czynszowego, służący na zasadzie ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39) przedłuża się do lat ośmnastu dla tych budynków, które na obszarze gminy miasta Królowej Hradca

1. w celach publicznych uzdrowotnienia lub komunikacji, na miejscu budynków w dołączonym spisie wymienionych, po zburzeniu onychże aż do powierzchni ziemi, w obrębie linii regulacyjnej ulic (linii budowy) już ustanowionej lub jeszcze ustanowić się mającej na przestrzeni poprzedniego budynku, chociażby przez linie budowy lub w skutek przebudowania zmienionej (ścięzionej lub rozszerzonej) zostaną nowo wybudowane;

2. zostaną nowo wybudowane na gruntach (obrębu pofortyfikacyjnego), które w czasie ogłoszenia ustawy z dnia 11. kwietnia 1893 (Dz. u. p.

Nr. 61) były własnością skarbu, przez Zarząd wojewódzki użytkowane.

§. 2.

Przedłużenie uwolnienia od podatku czynszowego w §. 1 ustanowione, służy tylko takim budowlom nowo wystawionym i przebudowanym, które w przeciągu lat dziesięciu, licząc od dnia wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, będą rozpoczęte i całkiem skończone a względnie do użytku przysposobione i którym na zasadzie ustawy krajowej przyznane będzie na równie długi okres uwolnienie od dodatków krajowych i gminnych do podatku czynszowego.

§. 3.

Zresztą także do budowli w ustawie niniejszej oznaczonych, stosują się postanowienia ustawy z dnia 25. marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 39).

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

W y k a z

tych domów w gminie miasta Królowej Hradca, których przebudowanie jest potrzebne w celach publicznych uzdrowotnienia lub komunikacyi.

Numera konskrypcyjne	Numera konskrypcyjne	Numera konskrypcyjne	Numera konskrypcyjne
2	28	67	100 i 100/a
3	29 i 29/a	68	101, 102, 103
4	30	69	104 i 104/a
5	31	70	105
6 i 6/a	33	71	106
7 i 7/a	34 i 34/a	72	107
8	36 i 36/a	73	108 i 108/a
9	38 i 38/a	74 i 74/a	109 i 109/a
10/11	39 i 39/a	75	110
12 i 12/a	40 i 40/a	76	111 i 111/a
13 i 13/a	41 i 41/a	77	112
14 i 14/a	42	78	113
15 i 15/a	43 i 43/a	79	114
16	44 i 44/a	80	115
17 i 17/a	45	81	116 i 116/a
18 i 18/a	47 i 47/a	84	117
19	53	85 i 85/a	118
20 i 20/a	59 i 59/a	86	119 i 119/a
21 i 21/a	60 i 60/a	87	120 i 120/a i b
22	61 i 61/a	88 i 88/a	121
23	62	89	123
24	63 i 63/a	90	124
25 i 25/a	64 i 64/a	91, 92, 93 94	125
26 i 26/a	65	97	126
27	66	99 i 99/a	127

Numera konskrypcyjne	Numera konskrypcyjne	Numera konskrypcyjne	Numera konskrypcyjne
128	149	169	195
130	150	170	196
131	151 i 151/a	171	197 i 198
132 i 132/a	152 i 152/a	172	199
133 i 133/a	153 i 153/a	173	201
134 i 134/a	154 i 154/a	174	205
137	155 i 155/a	175	206 i 206/a
138	156 i 156/a	176	207
139 i 139/a	157	177	208
140 i 140/a	158 i 158/a	178	209
141	159 i 159/a	179	210
142	160 i 160/a	180 i 180/a	211
143 i 143/a	161	185	212
144 i 144/a	162	188	213
145 i 145/a	163	189	229
147	165	193	238
148	166 i 166/a	194	
			razem . 167 domów

U w a g a. Numera orientacyjne nie mogą być podane, ponieważ w Królowej Hradcu nie są zaprowadzone.
 Numer konskrypcyjny z głoską *a* lub *b* za liniijką oznacza budynek mieszkalny od tyłu, opatrzone zawsze tym samym numerem konskrypcyjnym co budynek główny.

54.**Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 18. lutego 1897,**

zabraniające przywozu i przewozu niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego.

Ze względu na opinię zawodową Najwyższej Rady zdrowia i w porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim zabrania się dodatkowo do rozporządzenia z dnia 24. stycznia 1897 (Dz. u. p. Nr. 29)

z powodu istnienia dżumy w poszczególnych obszarach południowo-azyatyckich przywozu i przewozu świeżych płodów zwierzęcych, jakoto skór i błamów surowych, świeżych, nie kalcynowanych, nie preparowanych, tudzież kości, rogów, kopyt, racic, pęcherzy i jelit, o ile wzmiankowane przedmioty są odpadkami zwierzęcymi, także sierści i szczeci z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia, w którym odnośne komory a względnie Władze zdrowotne morskie otrzymają o niem wiadomość.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 25. lutego 1897.

Treść: (Zł 55—59.) 55. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Zimnejwody, Zimnejwódki z przyległością Łapajówką, Kaltwasseru, Sygniówki i Rudny do ósmej klasy taryfy czynszów wojskowych. — 56. Ustawa o uwolnieniu od opłat stęplowych i należności bezpośrednich pożyczki, którą miasto Wiedeń ma zaciągnąć w sumie 60 milionów koron na zasadzie ustawy krajowej z dnia 17. września 1896 i o dozwoleniu używania obligacyi tej pożyczki do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych. — 57. Ustawa, zmieniająca §. 5 ustawy z dnia 21. maja 1873, o służących stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarskim uwolnieniach od należności stęplowych i bezpośrednich. — 58. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia przedaży blankietów stęplowych z tekstem czeskim do przekazów kupieckich na sumy, których termin płatności ograniczony jest do dni najwięcej ośmiu. — 59. Obwieszczenie o wydaniu statutu dla Rady kolejowej państwa, przydanej Ministerstwu kolei żelaznych.

55.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 5. stycznia 1897,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gmin Zimnejwody, Zimnejwódki z przyległością Łapajówką, Kaltwasseru, Sygniówki i Rudny do ósmej klasy taryfy czynszów wojskowych, Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890.

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1890, Dz. u. p. Nr. 225, zalicza się w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny gminy Zimnąwodę, Zimnąwódkę z przyległością Łapajówką, Kaltwasser, Sygniówkę i Rudnę w Galicyi do ósmej klasy taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązującej aż do końca roku 1900.

Weltersheimb r. w.

Biliński r. w.

56.

Ustawa z dnia 8. lutego 1897,

o uwolnieniu od opłat stęplowych i należności bezpośrednich pożyczki, którą miasto Wiedeń ma zaciągnąć w sumie 60 milionów koron na zasadzie ustawy krajowej z dnia 17. września 1896 (Dz. u. kr. Nr. 72) i o dozwoleniu używania obligacyi tej pożyczki do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Obligacye, kwity tymczasowe i kupony pożyczki, którą gmina wiedeńska stosownie do ustawy krajowej dolno-austryackiej z dnia 17. września 1896 (Dz. u. kr. Nr. 72) ma zaciągnąć w sumie aż do 60 milionów koron, na pokrycie kosztów powszechnego oświetlenia pod własnym zarządem, uwalnia się od opłat stęplowych i należności bezpośrednich.

§. 2.

Obligacye w §. 1 wzmiankowane mogą być używane do korzystnego lokowania kapitałów fundacyi, zakładów pod nadzorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierzniczych i depozytowych i po kursie giełdowym, jednak nie ponad wartość imienną, na kaucye służbowe i na kaucye w interesach.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 8. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

57.

Ustawa z dnia 11. lutego 1897,

zmieniająca §. 5 ustawy z dnia 21. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 87) o służących spółkom zarobkowym i gospodarskim uwolnieniach od należności stęplowych i bezpośrednich.

Za zgodą obu Izb Rady Państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Zmieniają się postanowienia §. 5go ustawy z dnia 21. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 87) i paragraf ten opiewać ma:

Paragraf 12 ustawy z dnia 13. grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89) stosować należy także do spółek zarobkowych i gospodarskich. Podobnie postanowienia §. 7go ustawy z dnia 29. lutego 1864 (Dz. u. p. Nr. 20) stosują się do dokumentów prawnych (asygnat kasowych itp.) przez spółki zarobkowe i gospodarskie do przyjmowania pieniędzy na rachunek bieżący statutami upoważnione, w wykonaniu tego prawa wydawane, bez różnicy, czy pieniądze wnoszą członkowie spółki czy też inne osoby. Nie podlegają jednak żadnej opłacie książeczki wkładowe wydawane włożycielom na wkładki oszczędności przyjęte i wypłacone, tudzież na odsetki wypłacone i do kapitału doliczone.

Zapiski, któremi spółki zarobkowe i gospodarskie, tudzież powiatowe kasy zaliczkowe rolnicze

potwierdzają dłużnikom w ich książeczkach odbiór odsetek, rat i pozycyi dłużnych, są wolne od należności.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej, która wchodzi w wykonanie od dnia 1. stycznia 1898, poruczam Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 11. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

58.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 13. lutego 1897,

tyczące się zaprowadzenia sprzedaży blankietów stęplowanych z tekstem czeskim do przekazów kupieckich na sumy, których termin płatności ograniczony jest do dni najwięcej ośmiu.

Począwszy od 1. kwietnia 1897 sprzedawane będą stęplowane blankiety z tekstem czeskim do przekazów kupieckich na sumy, których termin płatności ograniczony jest do dni najwięcej ośmiu, mające taką samą postać zewnętrzną jak blankiety niemieckie zaprowadzone do tegoż celu rozporządzeniem z dnia 18. listopada 1890 (Dz. u. p. Nr. 201).

Biliński r. w.

59.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 19. lutego 1897,

o wydaniu statutu dla Rady kolejowej państwa, przydanej Ministerstwu kolei żelaznych.

Niniejszem ogłasza się zatwierdzony Najwyższem postanowieniem z dnia 18. lutego 1897 statut dla Rady kolejowej państwa, przydanej Ministerstwu kolei żelaznych na zasadzie §. 11go statutu organizacyjnego dla zarządu kolei żelaznych przez państwo sprawowanego w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych (obwieszczenie Ministra handlu i Ministra kolei żelaznych z dnia 19. stycznia 1896 [Dz. u. p. Nr. 16]).

Guttenberg r. w.

Statut dla Rady kolejowej państwa.

§. 1.

Zasadnicze stanowisko Rady kolejowej państwa.

Na zasadzie §. 11go statutu organizacyjnego dla zarządu kolei żelaznych przez państwo sprawowanego w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych (obwieszczenie Ministra handlu i Ministra kolei żelaznych z dnia 19. stycznia 1896 [Dz. u. p. Nr. 16]) przydaje się Ministerstwu kolei żelaznych Radę kolejową państwa do wydawania opinii w sprawach ogólnych ekonomicznych dotyczących się obrotu kolejowego.

§. 2.

Skład Rady kolejowej państwa.

Rada kolejowa państwa składa się z przewodniczącego, jego zastępcy i ośmdziesięciu członków, których, jakoteż ich zastępców mianować będzie Minister kolei żelaznych na trzy lata.

Z tych

- a) dziesięciu członków wybiera Minister kolei żelaznych według własnego zdania a jedenastu członków mianowani będą w ten sposób, że Minister handlu i Minister skarbu wskażą po cztery, Minister rolnictwa dwie a wspólny Minister wojny jedną z osób mających być mianowanymi,
- b) trzydziestu sześciu członków mianowani będą na wniosek Izby handlowo-przemysłowych,
- c) siedemnastu członków na wniosek rad ziemiańskich i wszelkich innych korporacji zawodowo-rolniczych a
- d) sześciu członków na wniosek stowarzyszeń zawodowo-górnich.

Z członków, którzy mają być proponowani według lit. b) przypada na pojedyncze izby handlowo-przemysłowe następująca ilość: na wiedeńską trzech, na berneńską, krakowską, lwowską, praską i tryestyńską po dwóch, na gradecką, czerniowiecką, brodzką, liberecką, chebską, budziejowicką, pilzeńską, ołomuniecką, opawską, linzką, salzburską, innsbrucką, feldkircheńską, bozeńską, rowerdzką, celowiecką, lubnieńską, gorycką, lublańską, rowińską, zadarską, spljecką, dubrownicką, po jednym.

Z członków, którzy mają być proponowani według lit. c) przypada po jednym na c. k. Towarzystwo rolnicze w Wiedniu, Grazu, Krakowie i Lwowie; na radę ziemiańską krajową w Czechach dwóch (to jest po jednym na sekcję czeską i na sekcję niemiecką); po jednym na Radę ziemiańską krajową w Górnej Austrii i na Radę ziemiańską krajową w Istrii, tudzież na Towarzystwo kultury krajowej księstwa bukowińskiego w Czerniowcach;

na Radę ziemiańską krajową dla Tyrolu dwóch (to jest po jednym na sekcję I i na sekcję II), nadto po jednym na Towarzystwo rolnicze w Vorarlbergu na c. k. Towarzystwo morawsko-śląskie rolniczo-przyrodniczo-etnograficzne w Bernie i na Towarzystwo austriacko-śląskie rolnicze i leśnicze w Opawie; nadto na c. k. Towarzystwa gospodarcze i rolnicze połączone w grupy

linckie, salzburskie	razem	. . . 1
celowieckie, lublańskie	"	. . . 1
goryckie, tryestyńskie	"	. . . 1

Z członków, którzy mają być proponowani według lit. d) przypada po jednym na Stowarzyszenie przemysłu górniczo-żelazno-machinowego w Austrii, na Stowarzyszenie górnicze w Czechach, na Stowarzyszenie dla interesów górniczych w północno-zachodnich Czechach w Cieplicach, na Stowarzyszenie górniczo-hutnicze w Morawskiej Ostrawie, na Stowarzyszenie górnicze i hutnicze styryjsko-karyntyjskie i na Związek krajowy naftowy w Galicji.

Zastępcy członków pod lit. a) oznaczonych mają być mianowani w taki sam sposób jak członkowie.

Proponując członków pod lit. b), c) i d) oznaczonych, trzeba zarazem podać ich zastępców.

Powołane korporacje i stowarzyszenia proponować mają na członków Rady kolejowej państwa wyłącznie osoby będące ich członkami.

§. 3.

Zakres działania Rady kolejowej państwa.

Rada kolejowa państwa jest obowiązana wyrażać opinię co do ważniejszych spraw ogólnych należących do zastrzeżonego zakresu działania Ministerstwa kolei żelaznych, a dotyczących się obrotu osobowego i towarowego na istniejących kolejach państwa i prywatnych, o ile sprawy te zostają w związku z interesami handlu, przemysłu, rolnictwa i leśnictwa, jakoteż górnictwa.

O ile chodzi o linie kolei państwa, przedstawiać należy Radzie kolei państwa do wydania opinii:

- a) Zasady letnich i zimowych porządków jazdy zastrzeżone zatwierdzeniu Ministerstwa kolei żelaznych.
- b) Zaprowadzenie nowych taryf normalnych dla osób i towarów.
- c) Zmiany ogólne w przepisach regulaminowych, o ile nie chodzi o postanowienia techniczne, tudzież w postanowieniach taryfowych o ile takowe nie odnoszą się jedynie do sto sunków wyjątkowych, przemijających.
- d) Zasady sposobu poruczania robót i dostaw.

Rada kolejowa państwa może także podawać zapytania i wnioski w sprawach swego zakresu działania.

§. 4.

Zwoływanie Rady kolejowej państwa i jej posiedzenia.

Radę kolejową państwa zwołuje na posiedzenie Minister kolei żelaznych według potrzeby, a przynajmniej dwa razy na rok, t. j. na wiosnę i w jesieni.

Rada kolejowa państwa może albo na cały czas trwania swojej funkcji, albo w poszczególnych przypadkach, wybierać z pomiędzy członków swoich wydziały, powołane do tego, żeby przedmioty obrad Rady kolejowej państwa poddawały wprzód zbadaniu przygotowanemu, i które Minister kolei żelaznych zwoływać będzie w tym celu bezpośrednio przed posiedzeniem Rady kolejowej państwa.

Przewodniczący może zarządzić, żeby do uczestnictwa w posiedzeniach Rady kolejowej państwa i jej wydziałów przypuszczani byli także funkcyonaryusze zarządu kolei państwa i biegli z grona interesowanych; gdy w wydziałach rozstrząsane być mają sprawy kolei prywatnych, przewodniczący może według swego uznania wezwać w każdym z osobna przypadku interesowane zarządy, żeby przysłały delegatów.

Na posiedzeniach Rady kolejowej państwa przewodniczyć będzie Minister kolei żelaznych, gdyby zaś zaszła go przeszkoda, zastępca, którego on wyznaczy z grona Ministerstwa kolei żelaznych.

Rozprawy Rady kolejowej państwa odbywają się na posiedzeniach nie publicznych i na podstawie regulaminu, który wyda Minister kolei żelaznych.

Rada kolejowa państwa uchwała opinie co do przedstawionych jej zapytań przez głosowanie członków obecnych.

Zdania różniące się od zdań większości należy zapisać w protokole, jeżeli głosujący tego żądają.

§. 5.

Wymagania co do osobistości członków, wygaśnięcie przymiotu członka i uzupełnianie Rady kolejowej państwa.

Gdyby w osobistych stosunkach członka Rady kolejowej państwa zaszła taka zmiana, która we-

dlug postanowień niniejszego statutu (§. 2, ustęp ostatni) lub według zasad powszechnych niedozwalałaby mianowania go do piastowania urzędów publicznych, tenże przestaje być członkiem.

Gdy miejsce członka opróżni się przed upływem trzechletniego okresu funkcji, Minister kolei żelaznych zamianuje jego zastępcę członkiem na pozostałą część okresu funkcji, a co do mianowania nowego zastępcy, postąpi w sposób w §. 2 wskazany.

Na wypadek, gdyby choroba lub jakiegokolwiek inne powody osobiste nie pozwalały członkowi pełnić funkcji lub utrudniały mu znacznie jej pełnienie, zastrzeżę się Ministrowi kolei żelaznych powołanie zastępcy na jego miejsce a według okoliczności, gdyby niemożność pełnienia funkcji stała się trwałą, także mianowanie nowego członka.

§. 6.

Stanowisko osobiste i należitości członków Rady kolejowej państwa.

Funkcja członków Rady kolejowej państwa jest urzędem honorowym, do którego nie jest przywiązane żadne wynagrodzenie.

Członkowie nie mieszkający w Wiedniu do- stają za podróż do Wiednia i powrotną, jakoteż za czas trwania posiedzeń dyety po ośm złotych dziennie, o ile już z innego tytułu nie pobierają dyet z kas państwa.

Nadto dla uczestniczenia w posiedzeniach przewożeni będą bezpłatnie na kolejach pod zarządem państwa zostających wagonami dowolnej klasy na posiedzenia i na powrót po posiedzeniach.

Gdyby podróż odbywali innemi zakładami komunikacyjnymi, wydatki będą im zwracane.

§. 7.

Wejście statutu w wykonanie.

Statut niniejszy wchodzi w wykonanie od dnia 1. czerwca 1897.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 27. lutego 1897.

Treść: (№ 60—62.) 60. Rozporządzenie, dotyczące się udzielania zapomóg z funduszów państwa w celu uśmierzenia niedostatku. — 61. Obwieszczenie o krotności podatku do obliczenia wartości nieruchomości, podatkowi gruntowemu podlegających, w celu wymierzenia należności. — 62. Ustawa, pozwalająca używania obligacji gminnych i kolejowych, jakie Bank kultury krajowej margrabstwa morawskiego będzie emitował, do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych sierocych i tym podobnych.

60.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 18. lutego 1897,

tyczące się udzielania zapomóg z funduszów państwa w celu uśmierzenia niedostatku.

Na mocy §. 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), uznaję za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1.

Upoważniam Rząd Mój do wydania z funduszów państwa, w miarę istotnej potrzeby, kwot wynoszących ogółem aż do 250.000 zł. na zapomogi dla potrzebującej wsparcia ludności okolic w poszczególnych królestwach i krajach niedostatkiem zagrożonych.

§. 2.

Dotacya ta przeznaczona jest na udzielanie zapomóg niezwrótnych poszkodowanym, wsparcia potrzebującym, w szczególności na zakupno żywności, zboża na zasiew, słomy i paszy dla bydła, tudzież na udzielanie zasiłków do wykonania robót publicznych dla ogółu pożytecznych.

§. 3.

Zapomogi te rozdzielać mają Władze państwa.

§. 4.

Dokumenty prawne, podania i protokoły, dotyczące się tych zapomóg, są wolne od stępli i należności.

§. 5.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego, które nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

Wiedeń, dnia 18. lutego 1897

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Weltersheimb r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Rittner r. w.

Guttenberg r. w.

61.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. lutego 1897,**

o krotności podatku do obliczenia wartości nieruchomości, podatkowi gruntowemu podlegających, w celu wymierzenia należytości.

Oдноśnie do obwieszczenia z dnia 25. stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 18) i do zamieszczonego w V. części rocznika 1884 Dziennika ustaw państwa wydanej i rozesłanej dnia 23. lutego 1884, sprostowania do tego obwieszczenia, według którego stosownie do stwierdzonego procentu podatku gruntowego, na okres od dnia 1. stycznia 1883 aż do dnia 31. grudnia 1895 siedmdziesiątkrotna podatkowi gruntowego bez potrącenia okazała się najmniejszą kwotą, w której według §. 50go ustawy z dnia 9. lutego 1850 (Dz. u. p. Nr. 50) i dodatkowych przepisów ustawowych, wartość nieruchomości podatkowi podlegających, może być przyjmowana, podaje się do wiadomości, że w rzeczonych względach ta krotność stosowana być ma aż do końca 1897 jako najmniejsza wartość ustawowa.

Biliński r. w.

62.

Ustawa z dnia 22. lutego 1897,
dozwalająca używania obligacyi gminnych i kolejowych, jakie Bank kultury krajowej margrabstwa morawskiego będzie emitował, do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Obligacye gminne i kolejowe, jakie Bank kultury krajowej margrabstwa morawskiego będzie emitował, mogą być aż do sumy najwyższej 30,000.000 zł. wal. austr. używane do korzystnego lokowania kapitałów fundacyjnych zakładów pod nadzorem publicznym zostających, urzędu pocztowych kas oszczędności, tudzież pieniędzy sierocych, powierzniczych i depozytowych a po kursie giełdowym, jednak nie ponad wartość imienną, na kaucye służbowe i na kaucye w interesach.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu i kolei żelaznych.

Wiedeń, dnia 22. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 11. marca 1897.

Treść: № 63. Ustawa o zmianie i uzupełnieniu ustawy przemysłowej.

63.

Ustawa z dnia 23. lutego 1897,

o zmianie i uzupełnieniu ustawy przemysłowej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł 1.

Ze zmianą i uzupełnieniem ustawy przemysłowej (patent cesarski z dnia 20. grudnia 1859, Dz. u. p. Nr. 227, ustawa z dnia 15. marca 1883, Dz. u. p. Nr. 39 i ustawa z dnia 8. marca 1885, Dz. u. p. Nr. 22) wydają się na miejsce paragrafów poniżej oznaczonych, a względnie jako dodatki i uzupełnienia do poszczególnych paragrafów ustawy przemysłowej następujące postanowienia:

§. 99.

Przyjmowanie uczniów.

Uczniów małoletnich przyjmować należy na mocy osobnej umowy, która zawarta być powinna najpóźniej z upływem czasu próby (§. 99 a).

Umowa o naukę może być zawarta ustnie lub piśmiennie; w pierwszym przypadku zawarcie umowy powinno nastąpić przed starszą stowarzyszenia, albo, jeżeli majster nie należy do żadnego stowarzyszenia, przed Władzą gminną. W drugim przypadku umowę posłać należy zaraz po zawarciu do starszyny stowarzyszenia, a względnie do Władzy gminnej. W obu zaś przypadkach powinna być zapisana w księdze protokołowej, którą do tego celu należy utrzymywać.

Umowa o naukę jest wolna od stępli i należytości.

Takowa powinna zawierać:

1. nazwisko i wiek majstra, przemysł, którym się trudni i miejsce pobytu;

2. imię i nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania ucznia;

3. imiona i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania jego rodziców, jego opiekuna lub jakiegokolwiek innego zastępcy ustawowego;

4. datę umowy i czas trwania stosunku umownego;

5. postanowienie, że niezawisłe od wszelkich innych ustawowych obowiązków, ciężących na obu umawiających się stronach, w szczególności przedsiębiorca przemysłowy zobowiązuje się nauczać ucznia kunsztów przemysłu, którego ma go wyuczyć lub kazać uzdolnionemu do tego zastępcy, żeby go nauczał, i że uczeń obowiązany jest pracować pilnie w tym przemyśle.

6. warunki przyjęcia pod względem opłaty za naukę, lub płacy, wyżywienia, odziewania, mieszkania, trwania czasu nauki, tudzież opłaty w stowarzyszeniu od przyjęcia i wyzwolenia.

Najistotniejsze warunki umowy zapisać ma Władza gminna w księdze robotniczej.

Przedsiębiorcy przemysłowi, którzy przyjmując uczniów, nie trzymają się tych postanowień stają się winnymi wykroczenia przeciw ustawie przemysłowej.

§. 99 b.

Obowiązki ucznia.

Uczeń obowiązany jest być majstrowi posłuszny, wierny, winien dochowywać tajemnicy, sprawować się pilnie i przyzwoicie i pracować w przemyśle według poleceń majstra.

Uczeń małoletni podlega karności ojcowskiej majstra, którego opieki i pieczołowitości używa.

Uczniowie, którzy nie skończyli jeszcze z dobrym skutkiem przemysłowej nauki dopełniającej lub innej przynajmniej równorzędnej, obowiązani są uczęszczać regularnie do istniejących powszechnych szkół przemysłowych dopełniających (a względnie na kursa przygotowawcze), tudzież do szkół zawodowych dopełniających, a to w sposób przepisany odnośnym planem nauki.

Uczniom, którzy naukę częstokroć i to z własnej winy zaniedbują, może Władza przemysłowa na podstawie doniesienia uczynionego przez dotyczący organ nadzoru szkolnego przedłużyć prawidłowy czas trwania nauki w statucie lub umowie ustanowiony.

Przedłużenie także czasu nauki może Władza przemysłowa zarządzić także na doniesienie stowarzyszenia, w takim razie, jeżeli uczeń nie zda egzaminu przepisanego w statucie dotyczącego stowarzyszenia.

Jednakże przedłużenie czasu nauki, zarządzone w myśl poprzedzających postanowień, nie może w obu przypadkach wynosić ogółem więcej niż rok.

§. 100.

Obowiązki majstra.

Majster winien zajmować się pilnie przemysłem wykształceniem ucznia i nie powinien pozabawiać go czasu i sposobności do tego przez zatrudnianie go innymi robotami.

On a względnie jego zastępca obowiązany jest czuwać nad obyczajami i zachowywaniem się małoletniego ucznia w warsztacie i poza warsztatem, skłaniać go do pracowitości, do dobrych obyczajów i do dopełniania powinności religijnych; nie powinien go ani sam krzywdzić, ani pozwalać, żeby go inni robotnicy i domownicy krzywdzili i winien czuwać nad tem, żeby ucznia nie używano do robót, jak przenoszenie ciężarów itp. w taki sposób i przez czas tak długi, iżby to przechodziło jego siły fizyczne.

Majster a względnie jego zastępca jest nadto obowiązany tym uczniom, którzy nie skończyli jeszcze z pomyślnym skutkiem przemysłowej nauki dopełniającej lub innej przynajmniej równorzędnej, zostawić czas potrzebny, iżby mogli uczęszczać do zakładów w §. 99 b, ustęp 3 wzmiankowanych, przynaglać ich, żeby do tych szkół uczęszczali i nadzorować regularne uczęszczanie do szkoły.

Gdyby uczeń małoletni zachorował lub zbiegł, tudzież w innych ważnych wydarzeniach, winien majster uwiadomić niezwłocznie rodziców, opiekuna lub innych bliskich, jakoteż stowarzyszenie.

Majster, który z własnej winy wywołuje dłużej niż 14 dni trwające opóźnienie przyjęcia lub wyzwolenia ucznia, popełnia wykroczenie przeciw ustawie przemysłowej.

§. 106.

Istnienie i zawierzanie stowarzyszeń.

Pomiędzy tymi, którzy w jednej lub w kilku sąsiednich gminach bądź samodzielnie bądź jako dzierżawcy, trudnią się tym samym lub pokrewnym przemysłem, licząc tu także pomocników, utrzymać należy istniejący związek wspólności, gdyby go zaś jeszcze nie było i gdyby stosunki miejscowe nie stały temu na przeszkodzie, Władza przemysłowa ma go zaprowadzić po zniesieniu się ze związkiem jakiby istniał, tudzież z Izbą handlowo-przemysłową, która w tej mierze wysłuchać ma interesowanych.

Przedsiębiorcy przemysłowi (a względnie dzierżawcy) są członkami, pomocnicy zaś przedsiębiorców przemysłowych, tworzących jedno stowarzyszenie, są uczestnikami stowarzyszenia.

W skład stowarzyszenia wchodzić mogą według okoliczności także przedsiębiorcy przemysłowi i pomocnicy z kilku gmin lub powiatów i różnorodnych przemysłów.

O ile w tej części mówi się o pomocnikach (czeladnikach), należy przez nich rozumieć pomocników przemysłowych w ogóle z wyjątkiem uczniów (§. 73, lit. a, b i d).

Jeżeli pomiędzy uczestnikami stowarzyszenia znajduje się znaczniejsza ilość robotników używanych do podrzędnych służb pomocniczych w przemyśle (§. 73, lit. d), można dla tych robotników utworzyć oddzielne instytucje stowarzyszeniom właściwe (sądy polubowne, zgromadzenia robotników i kasy chorych).

§. 107.

Obowiązek wstąpienia.

Kto w okręgu takiego stowarzyszenia prowadzi samodzielnie lub jako dzierżawca ów przemysł, dla którego ono istnieje, staje się już przez samo rozpoczęcie przemysłu członkiem stowarzyszenia i winien dopełniać obowiązków jakie się z tem łączą.

W szczególności winien uiścić opłatę, gdyby dla członków nowo wstępujących była ustanowiona (§. 126, lit *h*) i złożenie jej udowodnić już przy oznajmianiu przemysłu a względnie przy ubieganiu się o przemysł konsensowy. Jeżeli nie uzyska uprawnienia do przemysłu, stowarzyszenie obowiązane jest zwrócić mu opłaconą należność.

Kto na podstawie więcej niż jednej karty przemysłowej a względnie więcej niż jednego dokumentu konsensowego prowadzi samodzielnie, lub jako dzierżawca kilka przemysłów, dla których istnieje nietylko jedno stowarzyszenie, winien należeć w przymocie członka do wszystkich stowarzyszeń istniejących dla tych przemysłów.

§. 114.

C e l e.

Celem stowarzyszenia jest wyrabiać ducha łączności, utrzymywać i kształcić poszanowanie swego zawodu i zamiłowanie jego dobrej sławy pomiędzy członkami i uczestnikami stowarzyszenia, jak nie mniej mnożyć i podnosić wspólne korzyści humanitarne członków i uczestników przez zakładanie kas chorych, kas zapomogowych a względnie funduszków zapomogowych dla członków i uczestników itp., nadto pomnażać wspólne korzyści przemysłowe przez zakładanie kas zaliczkowych, składów materiałów surowych, domów sprzedaży, przez zaprowadzanie wspólnego używania machin i innych metod wyrobu itd.

W szczególności do nich należy:

a) staranie się o utrzymanie stosunków prawidłowych między przedsiębiorcami przemysłowymi a ich pomocnikami zwłaszcza we względzie solidarności współpracujących, tudzież zakładanie i utrzymywanie gospód stowarzyszenia i stręczenie pracy;

b) piecza o uregulowanie stanowiska uczniów przez wydanie postanowień, które przedstawić należy Władzy do zatwierdzenia:

co do zawodowego i religijno-moralnego wykształcenia uczniów;

co do czasu nauki, egzaminowania uczniów itp., jakoteż co do przestrzegania,

aby postanowienia te wypełniano i co do potwierdzania świadectw uczniów i wydawania listów wyzwolenia;

co do warunków trzymania uczniów w ogólności, jakoteż co do stosunku tyel ostatnich do ilości pomocników w przemyśle;

c) utworzenie wydziału polubownego (§§. 122 123 i 124) do załatwiania sporów pomiędzy członkami stowarzyszenia a ich pomocnikami wynikłych ze stosunków pracy, nauki i zapłaty; tudzież zakładanie się, aby instytucja sądów polubownych była używana do załatwiania sporów pomiędzy członkami stowarzyszenia, w którymto celu także kilka stowarzyszeń może się połączyć;

d) zakładanie lub popieranie przemysłowych zakładów naukowych (szkół zawodowych, warsztatów do nauki itp.) i nadzór nad nimi;

e) piecza o chorych pomocników (czeladników) przez założenie kasy chorych, lub przystąpienie do kasy chorych już istniejącej;

f) piecza o chorych uczniów;

g) coroczne zdawanie sprawy z wszystkich tych wydarzeń w łonie stowarzyszenia, które mogą się przydać do ułożenia statystyki przemysłowej.

Oprócz regularnych relacji przepisanych pod *g)* stowarzyszenia obowiązane są dostarczać Władzom, tudzież Izbowi handlowo-przemysłowemu swego okręgu, na ich żądanie, wyjaśnień i opinii co do stosunków w związku z ich celem będących i mogą z własnego popędu żądać od tychże organów publicznego poparcia swoich celów w rzeczonych stosunkach.

W szczególności stowarzyszenia dawać mają opinię Władzy przemysłowej wtedy, gdy Władza ta zażąda tego przed wygotowaniem karty przemysłowej na przemysł rękodzielniczy lub przed udzieleniem konsensu na przemysł, do rozpoczęcia którego wymagane jest szczególne uzdolnienie a niewątpliwa stanowczość złożonego dowodu uzdolnienia nie zdaje się być dostatecznie wykazaną.

Stowarzyszenia jednej lub więcej gmin albo powiatów dla lepszego przestrzegania swoich interesów tworzyć mogą koła, obejmujące bądź jednorodne lub bliskie, bądź też różnorodne stowarzyszenia dobrowolnie do koła przystępujące.

Gdzie istnieje taki związek wszystkich stowarzyszeń powiatu politycznego, wydział jego stanowi radę przyboczną przemysłową Władzy politycznej powiatowej, a uprawnienie jego określone być ma drogą rozporządzenia.

§. 115.

Stowarzyszenia mają prawo przepisać w swoich statutach i pobierać opłaty od przyjęcia (wkupne), które mają płacić członkowie stowarzyszenia, tudzież opłaty od przyjęcia i wyzwolin, które mają składać uczniowie.

Wysokość tych opłat ustanawiać będą Władze krajowe polityczne po wystu haniu tych stowarzyszeń, które w tym względzie postarają się mają o uchwałę zgromadzenia stowarzyszenia.

Rzeczono Władze winny w przeciągu trzech miesięcy od wejścia ustawy niniejszej w wykonanie zrewidować z urzędu statuty stowarzyszeń pod względem wysokości rzeczonych opłat i kwotę onychże, o ile takowa byłaby wymierzona za wysoko, zniżyć do odpowiedniego wymiaru z zachowaniem postępowania w ustępie poprzedzającym wzmiankowanego.

Z przychodu rocznego, jaki przynosić będzie wkupne, wolno użyć na bieżące wydatki stowarzyszenia najwięcej trzech czwartych części, resztę zaś należy ulokować korzystnie. Z dochodu, który nieść będą opłaty uczniów, wolno najwięcej połowę obracać na pokrycie wydatków zarządu stowarzyszenia. Reszta użyta być może tylko na takie cele, któreby popierały wykształcenie uczniów lub inne ich interesa.

Zresztą fundusze potrzebne na wydatki stowarzyszeń, z wyjątkiem opłat do kasy chorych (§. 121), o ile na ich pokrycie nie wystarczałyby odsetki od majątku stowarzyszenia, rozkładane będą między członków stowarzyszenia (§. 106) według skali w statutach ustanowionej.

Rzeczono dochody stowarzyszeń, tudzież kary porządkowe (§. 125) ściągane będą drogą administracyjną.

§. 115 a.

Zakładanie przedsiębiorstw przemysłowych w §. 114, ustęp 1 wzmiankowanych w myśl ustawy o spółkach zarobkowych i gospodarczych, tudzież kas zapomogowych dla majstrów i kas chorych dla majstrów w myśl ustawy o zarejestrowanych kasach zapomogowych, jakoteż udział przemysłowy stowarzyszenia w takich przedsiębiorstwach lub materialne popieranie ich funduszami stowarzyszenia może być uchwalone przez zgromadzenie stowarzyszenia tylko większością trzech czwartych części wszystkich członków obecnych, a to jeżeli przedmiot był wpród dokładnie podany w porządku dziennym tego zgromadzenia

i został z porządkiem dziennym należycie ogłoszony. Uchwała podlega zatwierdzeniu Władzy przemysłowej

Do wydania ważnych uchwał tego rodzaju jest zgromadzenie uprawnione, jeżeli może być protokolarnie przy głosowaniu stwierdzona obecność ilości członków stowarzyszenia w stosunku poniżej oznaczonym. Stosunek ten ustanawia się dla stowarzyszeń liczących

aż do stu członków, na pięćdziesiąt procentów,

od stu aż do pięciuset członków, na czterdzieści procentów, lecz najmniej pięćdziesięciu członków,

od pięciuset aż do tysiąca, na trzydzieści procentów, lecz najmniej dwustu członków.

nad tysiąc członków, na dwadzieścia procentów, lecz najmniej trzysta członków.

Dla postanowień powyższych stanowiącą jest ta ilość członków, która należy do stowarzyszenia w dniu zwołania zgromadzenia.

Jeżeli na takie zgromadzenie stowarzyszenia nie zbierze się ilość członków uprawniona do uchwalania, zwołać należy do obrad nad tymi samymi przedmiotami porządku dziennego nowe zgromadzenie, które może wydawać ważne uchwały bez względu na ilość obecnych.

W tem nowem zwołaniu należy wyraźnie nadmienić o tem postanowieniu.

W sposób dopiero co wzmiankowany i za zwołaniem Władzy przemysłowej, stowarzyszenie może także uchwalić, że do kasy zapomogowej dla majstrów i do kasy chorych dla majstrów, które stowarzyszenie samo dla swoich członków założy, lub do której przystąpi, należeć mają wszyscy członkowie stowarzyszenia. W przypadku tym stowarzyszenie może uwalniać tylko pojedynczych członków od obowiązku ubezpieczenia się w tej kasie, a to z powodów podanych wyraźnie w statucie przez Władzę zatwierdzonym. Statut kasy może także zawierać postanowienia, że przemysłowcy, którzy zwinęli swój przemysł, mogą pozostać członkami kasy.

Do udziału w przedsiębiorstwach przemysłowych w ustępie 1 wzmiankowanych, żaden członek lub uczestnik nie może być wbrew swojej woli wciągany, wyjąwszy przypadki, w których zakłady tego rodzaju ustanawiane lub zarządzane są ze względów publicznych.

§. 115 b.

Corocznie składać należy Władzy przemysłowej sprawozdanie o zgromadzeniu rocznem i zgodnym z przepisami wyborze starszyny stowarzy-

szenia, tudzież zamknięcia rachunków z przychodów i wydatków stowarzyszenia opatrzone właściwemi wykazami i które powinny być podpisane przez starszego stowarzyszenia i dwóch wydziałowych.

§. 118.

Prawo głosowania i wybieralność.

Wszyscy członkowie stowarzyszenia mają w niem prawo głosowania i wybieralność.

Wyłączeni są od prawa głosowania i wybieralności:

- a) ci przemysłowcy, którzy w skutek skazania przez Sąd karny są wyłączeni od wybieralności do reprezentacji gminnej, jak długo ten skutek wyroku karnego trwa;
- b) ci przemysłowcy, na których majątek ogłoszono konkurs, dopóki trwa przewód upadłości;
- c) ci przemysłowcy, którym Władza odebrała uprawnienie aż do czasu, na który je odebrano;
- d) ci przemysłowcy, którzy z powodu niedołężności umysłu lub marnotrawstwa zostają w kurateli.

Postanowienia powyższe stosują się odpowiednio do prawa głosowania i wybieralności pomocników.

Tak przemysłowcy jak i pomocnicy (czeladnicy) nie mogą być wybrani do sądu polubownego, jeżeli nie skończyli jeszcze 24. roku życia, a pomocnicy (czeladnicy) mają prawo głosowania i wybieralności we wszystkich innych przypadkach dopiero po skończeniu 18. roku życia.

§. 119 d.

Starszego stowarzyszenia i jego zastępcę wybierają na zgromadzeniu stowarzyszenia wszyscy obecni członkowie bezwzględną większością głosów. Gdyby się większość taka nie utworzyła, wybory ograniczyć winni wybór ściślejszy do tych dwóch osób, które otrzymały względnie najwięcej głosów. W razie równości głosów, rozstrzyga los, kto ma być przypuszczony do ściślejszego wyboru, lub kto w nim uważany być ma za wybranego.

Władzę przemysłową należy uwiadomić, kto został wybrany starszym stowarzyszenia i jego zastępcą, Władza przemysłowa może wybór unieważnić tylko w takim przypadku, jeżeli przyszedł do skutku bezprawnie lub jeżeli wybrany był według ustawy od wybieralności wyłączony (§. 118); w przypadku tym zarządzić należy niezwłocznie ponowny wybór.

Starszy, lub gdyby go zasłała przeszkoda jego zastępca, reprezentuje stowarzyszenie na zewnątrz. kieruje wszystkiemi jego sprawami i tychże dogląda, tudzież podpisuje wszelkie akta.

Statutem stowarzyszenia przekazane być mogą Starszemu jeszcze inne szczególne sprawy i upoważnienia.

§. 120, Ustęp 3.

Władzę przemysłową uwiadomić należy, kto został obrany przewodniczącym. Władza przemysłowa może wybór unieważnić tylko w takim przypadku, jeżeli przyszedł do skutku bezprawnie, lub jeżeli wybrany był według ustawy od wybieralności wyłączony; w przypadku tym zarządzić należy niezwłocznie ponowny wybór.

§. 137.

Odebranie prawa trzymania uczniów lub młodocianych pomocników.

Prawo trzymania uczniów lub młodocianych pomocników odebrać należy tym przedsiębiorcom przemysłowym, którzy staną się winnymi grubego uchybienia obowiązków względem powierzonych im uczniów lub młodocianych pomocników, lub przeciw którym przywiedzone są okoliczności świadczące, że pod względem moralnym nie są do trzymania uczniów lub młodocianych pomocników ukwalifikowani; prawo to odebrać im należy na pewien czas lub na zawsze niezawisłe od innej kary mogącej być na nich wymierzona na mocy ustawy przemysłowej lub na mocy ustawy karnej powszechnej.

W szczególności tym majstrom, którzy pomimo ponawianego wezwania nie czynią zadość cięgiącemu na nich według §. 100, ustęp 3, obowiązkowi co do dopełniającej nauki przemysłowej uczniów, odebrać należy prawo trzymania uczniów za pierwszym razem na pewien czas, w ponownym przypadku na zawsze.

Prawo trzymania uczniów odbiera się po wysłuchaniu stowarzyszenia, do którego majster należy.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 23. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXI — Wydana i rozesłana dnia 11. marca 1897.

Treść: (№ 64—67.) 64. Ustawa o budowie kolei żelaznej od Stryja do Chodorowa. — 65. Rozporządzenie co do przyrządzania i sprzedaży kart kuglarskich i do sztuk. — 66. Ustawa o sprzedaży i obciążeniu nieruchomości własnością państwa będących, przez zarząd wojskowy używanych i o przeznaczeniu sum tym sposobem osiągniętych. — 67. Obwieszczenie, którem uzupełnia się obwieszczenie Ministerstwa handlu o nieprzyjmowaniu do sprawdzania i cechowania takich przyrządów do mierzenia pojemności beczek, których naczynia mierzące zrobione są z blachy żelaznej i opatrzone powłoką.

64.

Ustawa z dnia 17. lutego 1897,

o budowie kolei żelaznej od Stryja do Chodorowa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, do wybudowania kosztem państwa kolei żelaznej od Stryja na Żydaczów do Chodorowa z dobiegiem do kolei lwowsko-czerńowiecko-jasskiej, której koszta preliminowane są w sumie 3,150.000 zł., mającej oraz uważać się za nieprzekraczalną.

Artykuł II.

Budowa linii kolejowej w artykule I oznaczonej, która wykonana być ma jako kolej główna drugiego rzędu, rozpocząć należy w roku 1897 a skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od rozpoczęcia budowy.

Artykuł III.

O ile kosztów budowy, preliminowanych w artykule I w sumie 3,150.000 zł., nie pokryją dopłaty niezwrotne, których żądać się będzie od stron inte-

resowanych i od królestwa Galicyi z funduszów krajowych, kwot potrzebnych żądać należy drogą konstytucyjną.

W dopłaty królestwa Galicyi i stron interesowanych, o ile nie zostały zawarte odmienne umowy, można wliczać świadczenia w naturze (odstąpione grunta, dostawy materyałów), gdyby zostały przyrządzone.

Wartość takich świadczeń w naturze oceniana być ma w porozumieniu między Władzą państwa a stronami interesowanymi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego oszacowania sądowego.

Artykuł IV.

Odnosnie do kolei żelaznej w myśl artykułu I wybudować się mającej, uwalnia się od stępli i na leżytości wszelkie kontrakty, podania i dokumenty dotyczące się wykupu gruntów, budowy i urządzenia kolei, jakoteż od należytości za przeniesienie własności wykupionych gruntów.

Artykuł V.

Kolej żelazną, w artykule I ustawy niniejszej, oznaczoną, utrzymywać ma w ruchu Rząd na własny rachunek i to utrzymywanie ruchu mógłby przynieść na osobę prywatną lub na spółkę tylko na zasadzie ustawy, gdyby w tej mierze została wydana

Artykuł VI.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi kolei żelaznych i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 17. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Guttenberg r. w.

Biliński r. w.

65.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. lutego 1897,

co do przyrządzania i sprzedaży kart kuglarskich i do sztuk.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu rozporządza się na zasadzie ustawy z dnia 15. kwietnia 1881, Dz. u. p. Nr. 43, o stęplowaniu kart do grania, co następuje:

§. 1.

Władza skarbowa może sprzedawcom kart do grania dawać pozwolenie do przyrządzania kart kuglarskich i do sztuk z talii kart według przepisów ostęplowanych i do sprzedawania takich kart bez ponownej opłaty stępla, a to pod następującemi warunkami i z zastrzeżeniem odwołania:

I. Sprzedawcy kart do grania, zamierzający przyrządzać karty kuglarskie i do sztuk, winni oprócz rejestru sprzedaży, przepisanego w punkcie 47 rozporządzenia Ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 27. października 1881, Dz. u. p. Nr. 127, prowadzić według wzoru *O* osobny rejestr kart kuglarskich i do sztuk, który zachowywać należy przez lat pięć i organom kontroli na żądanie pokazywać, tudzież utrzymywać w lokalu sprzedaży wykaz według wzoru *P* rodzajów kart kuglarskich i do sztuk, które sprzedają.

Zaniedbanie utrzymywania rejestru w ustępie powyższym przepisanego, karane będzie według §. 16 ustawy z dnia 15. kwietnia 1881, Dz. u. p. Nr. 43.

II. Te talie kart, według przepisów ostęplowane, z których pojedyncze karty mają być wyjęte celem przyrządzenia ich na karty kuglarskie lub do

sztuk, zapisać należy na wydatek w rejestrze sprzedaży kart do grania i to nie sumarycznie razem z innymi sprzedanemi taliami, lecz jako osobne pozycje, a zarazem na percepcję w rejestrze kart kuglarskich i do sztuk, z uwidocznieniem w każdym z obu rejestrów dotyczącej pozycje drugiego rejestru.

III. Przepisy §§. 2, 7 i 8, ustęp 3 ustawy z dnia 15. kwietnia 1881, Dz. u. p. Nr. 43, według których nie wolno trzymać na sprzedaż i sprzedawać gołych kart do grania lecz tylko w owinięciu i opatrzone urzędowym znaczkiem zamknięcia, stosują się także do kart kuglarskich i do gry przyrządzonych z talii według przepisu ostęplowanych, niezawisłe od postanowień §. 10go, ustępy 3 i 4 ustawy z dnia 15. kwietnia 1881, Dz. u. p. Nr. 43.

Po dokonaniu przyrządzenia takich kart, należy więc każdą grupę kart włożyć w owinięcie i na takowem podać następujące szczegóły:

- a) imię i nazwisko lub firmę sprzedawcy;
- b) miejsce wyrobu;
- c) rodzaj kart kuglarskich lub do sztuk w owinięciu zawartych, zgodnie z oznaczeniami w wykazie wzoru *P*;
- d) ilość i oznaczenie kart (jakoto ile królów, dam, asów itp.).

Następnie karty te w owinięciach otwartych z wykazem według wzoru *Q* w dwóch egzemplarzach wygotowanym, w którym w szczególności trzeba także podać, ile między temi kartami jest ostęplowanych (np. asów kierowych), zanieść należy do urzędu stęplowego, który w każdym z osobna przypadku ma dokładnie zbadać, czy karty znajdujące się w owinięciach wystarczają jeszcze i są zdadne do zrobienia z nich zwykłych talii kart tudzież, czy szczegóły co do ilości i oznaczenia kart, na owinięciach podane są prawdziwe.

Jeżeli talii nie można już zrobić a oznaczenia nie podlegają żadnemu zarzutowi, urząd stęplowy ma owinięcia z kartami zamknąć przyklepieniem urzędowych znaczków zamknięcia i w sposób w punkcie 2 rozporządzenia z dnia 27. października 1881, Dz. u. p. Nr. 127 oznaczony, wycisnąć na znaczkach zamknięcia pieczęć urzędową.

Jeden egzemplarz spisu przez stronę przyniesionego służy za dowód do rachunku urzędowego znaczków zamknięcia; drugi egzemplarz, opatrzone potwierdzeniem, że wzmiankowana rewizya urzędowa kart kuglarskich i do sztuk nie dała powodu do żadnego zarzutu, zwrócić należy stronie razem z paczkami kart.

Wzór *O*.

Wzór *P*.

Przed wniesieniem tych paczek kart do lokalu sprzedaży winien sprzedawca także pieczęć swojej firmy wycisnąć na znaczkach zamknięcia w sposób przepisany w ostatnim ustępie §. 7go ustawy z dnia 15. kwietnia 1881, Dz. u. p. Nr. 43.

§. 2.

Do kart kuglarskich i do sztuk zaprowadza się osobne znaczki zamknięcia.

Podobnie jak znaczki zamknięcia do kart do grania opisane w rozporządzeniu Ministerstwa skarbu z dnia 8. października 1884, Dz. u. p. Nr. 174, są one wydrukowane na cienkim papierze, dwubarwiste i mają 16.6 centymetra długości a 4 centymetry szerokości.

Od zwyczajnych znaczków zamknięcia do kart do grania różnią się barwą tła i tem, że ani na tle, ani poniżej tekstu, ani w obwódce, przedstawiającej inny rysunek, kwota wartości stępla nie jest wyrażona.

Na tle pola środkowego w medalionach po prawej i lewej stronie c. k. orła zamiast kwoty wartości znajduje się liczba roku a mianowicie z prawej strony liczba 18 a z lewej liczba 97.

Pole środkowe zawiera napis: „Verschlussmarken für Taschenspieler- und Kunststüekkarten“. tudzież liczba roku „1897“. Poniżej, jak na znaczkach zamknięcia kart do grania, wydrukowany jest następujący tekst, ośm wierszy obejmujący:

„Wer ungestempelte oder mit der ämtlichen Verschlussmarke nicht geschlossene Karten feilhält, veräussert, vertheilt, erwirbt, solche gewissentlich in Gewahrsam hat, oder mit ungestempelten Karten spielt, wird mit dem Fünffzigfachen der verkürzten Gebür bestraft.

Andere Übertretungen des Gesetzes über den Spielkartenstempel vom 15. April 1881 werden im Sinne der §§. 14, 15 und 16 dieses Gesetzes mit den darin festgestellten Strafen geahndet.“

Po prawej i po lewej stronie pola środkowego znajduje się 16 listew w formie przedłużnic, takich samych jak na znaczkach zamknięcia do kart do grania, mających po pół centymetra wysokości, na których wyraz „Verschlussmarke“ wydrukowany jest białą w tle a ośm razy czarnym odmiennym pismem.

Tło jest niebieskie, tekst z napisem i obwódką wydrukowany czarną barwą

Pod względem wyrobu tych znaczków zamknięcia, posyłania ich do urzędów stęplowych i zawiadywania nimi, obowiązują postanowienia punktu 6go

rozporządzenia z dnia 27. października 1881, Dz. u. p. Nr. 127.

Wydawanie znaczków zamknięcia do kart kuglarskich i do sztuk innym osobom prócz oznaczonych w §. 1 jest zakazane.

§. 3.

Sprzedaż kart kuglarskich i do sztuk zapisywać należy codziennie w rejestrze do kart kuglarskich i do sztuk z wymienieniem ilości i oznaczenia kart (ile królów, dam, asów itp.) sumarycznie podług poszczególnych rodzajów kart. Tylko w takim razie, gdy się odstępuje innemu sprzedawcy kart do grania w celu dalszej sprzedaży, odstąpienie to zapisać należy w rejestrze pod osobną liczbą bieżącą z wymienieniem nazwiska i miejsca zamieszkania nabywcy.

§. 4.

Karty w celu przyrządzenia wyjęte z talii według przepisów ostęplowanych i przy przyrządzaniu zepsute, jakoteż nie użyte, równie jak i owinięcia tych talii znaczkami zamknięcia opatrzone, należy zachowywać osobno, i przy sposobności rewizyi lub co trzy miesiące w obecności funkcyonaryusza kontroli niszczyć.

Karty te zapisywać należy w rejestrze kart kuglarskich i do sztuk na wydatek jako „zniszczone“ z podaniem ich ilości i oznaczenia.

§. 5.

Sprzedawcy kart do grania, którzy karty kuglarskie i do sztuk, z talii według przepisów ostęplowanych wyjęte, przyrządzone i według przepisu §. 1, punkt III, urzędowym znaczkami zamknięcia zamknięte, chcą w celu dalszej sprzedaży nabywać od tego, który je przyrządził, nie potrzebują do tego osobnego pozwolenia Władzy skarbowej.

Nabyte karty kuglarskie i do sztuk obowiązani są zapisać jak zwykle karty do grania w rejestrze sprzedaży, który utrzymywać mają według punktu 47 rozporządzenia z dnia 27. października 1881, Dz. u. p. Nr. 127, a to z podaniem nazwiska i miejsca zamieszkania sprzedawcy, tudzież rodzajów kart.

§. 6.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. kwietnia 1897.

Biliński r. w.

W y k a z

rodzajów kart kuglarskich i do sztuk.

Liczba bież.	Oznaczenie rodzaju	Z a w i e r a
1	Nr. 352 karta zamienna	1 króla i 1 damę.
2	Nr. 353 karty ogólne	4 króle.
3	Nr. 354 karty pomniejszenia	Całą talię pikieta, 32 karty.
4	Nr. 355 zamiana kart w kapeluszu	4 damy i 2 asy.

N. N.,
sprzedawca kart do grania i handlarz przyrządów
kuglarskich
w Wiedniu, I., ulica Nr.

S p i s

kart kuglarskich i do sztuk z ostępowanych kart do grania przyrządzonych, które opatrzone być mają urzędowym znaczkami zamknięcia.

Liczba bieżąca	Rodzaj kart kuglarskich i do sztuk	Ilość paczek kart	Ilość użytych kart								
			asów	królów	dam	waletów	dziesiątek	dziewiątek	ósemek	siódemek	razem
1	Nr. 352 karta zamienna	10	.	10	10	20
2	Nr. 353 karty ogólne	40	.	160	160
3	Nr. 354 karty pomniejszające się	20	80	80	80	80	80	80	80	80	640
4	Nr. 355 zamiana kart w kapeluszu	20	40	.	80	120
S u m a .		90	120	250	170	80	80	80	80	80	940

Wiedeń, dnia 12. maja 1897.

N. N.,
sprzedawca kart do grania i handlarz przyrządami
kuglarskimi
w Wiedniu, I., ulica Nr.

66.**Ustawa z dnia 27. lutego 1897,**

o sprzedaży i obciążeniu nieruchomości własnością państwa będących, przez zarząd wojskowy używanych i o przeznaczeniu sum tym sposobem osiągniętych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważniam Mego Ministra skarbu, żeby nieruchomości własnością państwa będące, przez zarząd wojskowy używane a które stały się dla niego zbędnymi, o ile wartość szacunkowa każdej z osobna realności nie przenosi sumy 25.000 zł., sprzedał w ciągu lat 1897, 1898 i 1899 w wartości ogólnej aż do 500.000 zł. i żeby sumę przez sprzedaż uzyskaną oddał do rozporządzenia zarządowi wojskowemu na kupienie czego innego.

Artykuł II.

Również upoważniam Mego Ministra skarbu, żeby w ciągu lat 1897, 1898 i 1899 pozwalał na obciążenie służebnościami nieruchomości własnością państwa będących, przez zarząd wojskowy używanych, o ile wartość przedmiotu, który ma być obciążony lub prawa, które ma być nadane, nie przenosi w każdym z osobna przypadku sumy 25.000 zł.

Wartość ogólna służebności w latach 1897, 1898 i 1899 w taki sposób dozwolić się mających, nie może przenosić sumy 300.000 zł.

Artykuł III.

Gdyby za służebność na zasadzie ustawy niniejszej dozwoloną, umówiona była zapłata jedno-

razowa, oddać ją należy zarządowi wojskowemu do rozporządzenia.

Zapłaty powrotne, z takiegoż powodu umówione, pobiera zarząd wojskowy dopóty, dopóki przedmiot obciążony pozostaje w jego używaniu.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 27. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

67.**Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 4. marca 1897,**

którem uzupełnia się obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 9. sierpnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 177) o nieprzyjmowaniu do sprawdzania i cechowania takich przyrządów do mierzenia pojemności beczek, których naczynia mierzące zrobione są z blachy żelaznej i opatrzone powłoką.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że przyrządy do mierzenia pojemności beczek, już w używaniu będące, których naczynia mierzące zrobione są z blachy żelaznej i opatrzone powłoką, mogą być nadal używane a w razie poddawania naprawie, ponownie sprawdzane i cechowane a to dopóty, dopóki te naczynia miarowe nie będą nigdzie zrdzewiały lub w inny sposób znacznie uszkodzone.

Glauz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXII. — Wydana i rozesłana dnia 20. marca 1897.

Treść: (M 68—69.) 68. Dokument koncesyjny na koleje lokalne od Błatny do Nepomuku i od Brzeźnicy do Rożmitalu. — 69. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Berun do Koneprusu i od Berun do Krółodworu z odnogami, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą pary.

68.

Dokument koncesyjny z dnia 21. lutego 1897,

na koleje lokalne od Błatny do Nepomuku i od Brzeźnicy do Rożmitalu.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznają za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Baronowi Ferdynandowi Hildprandtowi w Błatnie, w związku z Baronem Karolem Lilgenau w Lnarzach, Franciszkiem Steinerem w Błatnie, Wacławem Pobudą w Rożmitalu, Antonim Sündermanem w Dolnych Brzeżanach i Lambertem Pavkiem w Lnarzach o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznych parowych, które wybudowane być mają jako lokalne ze szlakiem normalnym od stacyi w Błatnie projektowanej kolei lokalnej strakonicko-brzeźnickiej na Lnarze i Kassejowice do Nepomuku z dobiegiem do linii kolei państwa Gmünd—Cheb i od stosownego punktu linii kolei państwa protwińsko-zdyckiej pod Brzeźnicą do Rożmitalu a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolejom, na które wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w ar-

tykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Koncesjonariusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei koncesyonowanych niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do wybudowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotowe koleje oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urzędzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać mają koncesyonariusze kaucyę w sumie dwa tysiące złotych w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanych nadaje się koncesyonariuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonariuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznał za potrzebną.

§. 4.

Zresztą koleje koncesyonowane uważane być mają za istotne części składowe przedsiębiorstwa kolei lokalnej strakonicko-brzeźnickiej, będącego przedmiotem dokumentu koncesyjnego z dnia 21. września 1896, Dz. u. p. Nr. 192 i postanowienia §§. 5 aż do 14 tego dokumentu koncesyjnego, jako też oddziału II. warunków koncesyjnych kolei lokalnej strakonicko-brzeźnickiej z dnia 21. września 1896 stosować się mają do wszystkich rzeczonych linii kolejowych jako tworzących zespolone przedsiębiorstwo.

Guttenberg r. w.

69.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 21. lutego 1897,

o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Berun do Koneprusu i od Berun do Królodworu z odnogami, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą pary.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało firmie Franciszek Schön i synowie w Pradze o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei wązko-torowej wyłącznie do publicznego obrotu towarów służącej, na której ruch utrzymywany być ma za pomocą pary od przyszłej stacyi w Berunach z jednej strony do wapieniołomów w Koneprusie z odnogami do Sekery i Kobyli, z drugiej strony do Królodworu do fabryki cementu z odnogą do pieców tej fabryki cementu ze zwrotnikiem dobiegającym do projektowanej stacyi zestawowej w Berunach c. k. austriackich kolei państwa, pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należytości stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku państwa, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

§. 2.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei na wstępie oznaczonej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższych terminów budowy, dać ma koncesyonaryuszka kaucyę w sumie dwa tysiące złotych a to w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna koncesyonaryuszka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane, nakoniec do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i w ogóle Władz do tego powołanych.

§. 5.

Nadaje się koncesyonaryuszce prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniesić ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszki.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki jakoteż formularze akcyj zakładowych emitować się mających, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Koncesjonaryuszka zobowiązuje się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych.

Koncesjonaryuszka zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 6.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §. 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 2im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §. 11go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 7.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu, z nich strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Średni dochód czysty, w myśl powyższego postanowienia obliczony, płacić się będzie koncesyonaryuszom jako wynagrodzenie za kolej odkupioną aż do upływu okresu koncesyjnego w ratach półrocznych dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku z dołu płatnych.

2. Gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem siódmego roku ruchu lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, jaka jest potrzebna na umówione oprocentowanie i spłacenie pożyczki hipotecznej, celem uzyskania kapitału w Banku krajowym królestwa czeskiego przez koncesjonaryuszkę zaciągniętej w sumie 315.400 zł., tudzież pożyczki w sumie 30.000 zł. przez królestwo czeskie udzielonej, jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za kolej odkupioną, będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie w miejsce koncesjonaryuszki spłacanie z własnych funduszy w umówionych terminach płatności pożyczek w Banku krajowym czeskim i u królestwa czeskiego zaciągniętych, aż do zupełnego ich umorzenia, wzmiankowaną zaś powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca dnia i 31. grudnia każdego roku.

3. Państwo zastrzega sobie, że w razie odkupienia na podstawie średniego dochodu w myśl ustępu 1 wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych, zapłacić kapitał wyrównywający zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępu 1go półrocznie płacone.

Gdyby państwo zamierzało wtaki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacye długu państwa

tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

4. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów i w używanie kolei niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 8.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 7, l. 4.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 7), zatrzyma koncesyonaryuszka na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się jej aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku

wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszkę z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 9.

Koncesyonaryuszka nie jest upoważniona do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolej koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 10.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 11.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

Rok 1897.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 20. marca 1897.

Treść: (№ 70—73.) 70. Obwieszczenie o uzupełnieniu a względnie zmianie spisu tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wydawania winom włoskim świadectw rozbioru chemicznego. — 71. Ustawa o opłacie portowego. — 72. Ustawa o częściowej zmianie artykułu VI. przymierza cłowego i handlowego z krajami korony węgierskiej. — 73. Rozporządzenie, którem uchylają się postanowienia dla przystani pod miastem Stein zawarte w oddziale II B. I. tymczasowego porządku żeglarskiego i policyjno-rzecznego dla Dunaju z dnia 31. sierpnia 1874.

70.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. lutego 1897,

o uzupełnieniu a względnie zmianie spisu tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wydawania winom włoskim świadectw rozbioru chemicznego.

Spis zakładów doświadczalnych włoskich, upoważnionych do wydawania świadectw rozbioru chemicznego winom włoskim, do wprowadzania na obszar cłowy austriacko-węgierski przeznaczonych, ogłoszony rozporządzeniem z dnia 1. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 201) pod e, zmienia się a względnie uzupełnia w ten sposób, że miejsce zwinętej *Reale stazione agraria* we Florencji zającą ma pracownia chemiczna królewskiego instytutu chemicznego w temże mieście.

Biliński r. w.

71.

Ustawa z dnia 27. lutego 1897,

o opłacie portowego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Każdy statek, zawijający do tutejszo-krajowego portu morskiego, do zatoki lub innego punktu wybrzeża morskiego i wykonywający tam czynność handlową, winien we właściwym urzędzie portowym opłacić portowe według postanowień ustawy niniejszej.

§. 2.

Obowiązek opłacenia portowego nastaje w tej chwili, w której statek rozpoczyna czynność handlową.

Opłacić należy zanim statek odpłynie.

W przypadkach szczególnych Władza morska może zgodzić się na inne warunki uiszczenia opłaty

Statek, który po skończeniu czynności handlowej zostanie w porcie rozebrany, lub dla innej przyczyny nie opuści go w przeciągu trzech miesięcy, opłacić ma portowe najpóźniej po upływie trzech miesięcy, licząc od dnia przybycia.

Statek taki jest od opłacenia portowego wolny dopóty, dopóki nie zawinie do innego portu tutejszo-krajowego, zatoki lub innego punktu wybrzeża morskiego w celu zabrania lub wysadzenia towarów i podróży.

Opłacenie portowego ciąży na statku.

§. 3.

Czynnością handlową w duchu ustawy niniejszej jest zabieranie lub wysadzanie podróżnych lub towarów.

Nie ma być uważane za czynność handlową:

- a) odbieranie lub oddawanie poczty;
- b) posyłanie łodzi do lądu;
- c) oddawanie lub odbieranie listów i prostych wzorków;
- d) uzupełnianie środków żywności, zapasu węgla i przyborów statku, tudzież przedmiotów spożywczych wyłącznie na użytek statku, o ile przedmioty te są potrzebne do dalszej podróży statku, o czem orzeka właściwy urząd portowy;
- e) zabieranie lub wysadzanie rotmanów, pakowników, więźniów i ubogich do ojczyzny odwozonych, wysadzanie osób, które w drodze zachorowały lub zwłok osób w podróży zmarłych, nakoniec wysadzanie tych rozbitów, których w ciągu podróży na statek przyjęto;
- f) odbieranie lub oddawanie beczek próżnych używanych lub innych używanych, próżnych naczyń;
- g) holowanie innych statków;
- h) wyladowanie towarów ze statku, który zawinie w skutek doznanego uszkodzenia, jeżeli po naprawieniu statku wyladowane towary zostaną znowu na ten sam statek naładowane;
- i) zabieranie lub wysadzanie towarów i podróżnych na rozkaz Władzy lub w skutek siły większej, o czem w tym ostatnim przypadku orzeka właściwy urząd portowy.

§. 4.

Od opłaty portowego są uwolnione:

- a) statki wojenne, jakoteż statki najęte wyłącznie do celów wojskowych;
- b) statki skarbowe;
- c) wszelkie statki tutejszo-krajowe i obce na równi z nimi będące, których pojemność netto nie przenosi 25 ton;
- d) jachty jakiegokolwiek bandery, o ile przez dotyczące państwa są za jachty uznane i nie wykonywają czynności handlowych;

- e) statki przeznaczone do rybołówstwa także w tym razie, gdy wiozą świeże ryby lub przynętę;
- f) mniejsze statki pośredniczące w ładowaniu lub wyladowywaniu;
- g) statki i inne nawy tutejszo-krajowe przewożące wyłącznie materiały do robót portowych publicznych;
- h) statki kursujące wyłącznie po kanałach śródkrajowych i rzekach;
- i) statki nowo wybudowane, spuszczone z warsztatu tutejszo-krajowego i udające się do portu tutejszo-krajowego w celu zabrania tam pierwszego ładunku;
- k) statki zajmujące się spuszczeniem, dobywaniem lub naprawianiem kabli telegraficznych podmorskich, o ile wstrzymują się od wszelkiej czynności handlowej;
- l) statki odbywające podróże wyłącznie w celach umiejętności lub nauki, o ile Władza morską uzna, że ta okoliczność zachodzi.

§. 5.

Portowe wymierza się na podstawie pojemności netto w tonnach, jaka się okaże według istniejących przepisów o wymierzaniu pojemności statków morskich; ułamki przenoszące 50 procentów liczą się za całą tonnę, wynoszące zaś 50 procentów lub mniejsze opuszczają się.

§. 6.

Parowce tutejszo-krajowe i obce będące z nimi na równi, płacą za każdą tonnę netto następującą należność:

- a) jeżeli przybywają z zagranicy i w tym samym roku kalendarzowym
 - zawijają z pierwszej i drugiej podróży 40 c.;
 - zawijają z trzeciej i czwartej podróży 30 c.;
 - zawijają z piątej i każdej następnej podróży 20 c.;
- b) jeżeli przybywają z krajów tutejszych bez względu na kolej zawijania 15 c.

Parowce, które opłaciły jedną z należności w niniejszym paragrafie ustanowionych, są przez dni 20, licząc od dnia pierwszego zawinięcia, za które opłatę uiściły, wolne od opłaty we wszystkich tutejszo-krajowych portach, zatokach i we wszystkich innych punktach wybrzeża morskiego, pod tym warunkiem

1. że w ciągu tego czasu nie zatrzymają się w żadnym porcie zagranicznym, wyjąwszy w skutek siły większej, a nawet i w tym ostatnim przypadku nie będą tam wykonywały żadnej czynności handlowej;

2. że parowce pod a) wzmiankowane nie utrzymują komunikacji pomiędzy tutejszo-krajowymi portami, zatokami i innymi punktami wybrzeża morskigo, chyba że tylko przewożą towary i podróżnych z jednej linii na drugą regularną linię tego samego towarzystwa.

Parowce, wykraczające przeciw temu postanowieniu, mają we wszystkich portach, zatokach lub innych punktach wybrzeża morskigo, w których w ciągu rzezonnych dni 20 zatrzymywać się będą dla pośredniczenia w komunikacji tutejszo-krajowej, opłacać za każdym razem po 15 c. od każdej tonny netto.

§. 7.

Parowce tutejszo-krajowe, tudzież obce z nini na równi będące, które na podstawie swego zapisu rejestrowego uprawnione są wyłącznie do żeglugi na morzu adryatyckiem — a mianowicie w stronie zachodniej aż do przylądka Santa Maria di Leuca, w stronie wschodniej aż do przylądka Clarenza z wliczeniem zatoki Lepaukiej, wysp jońskich, portu i kanału Zante i rzek do tych wód wpadających — mogą być uwolnione na bieżący rok kalendarzowy od opłaty portowego w §. 6 ustanowionego, jeżeli opłacą po cztery złote od każdej tonny netto.

§. 8.

Parowce tutejszo-krajowe, tudzież obce z nimi na równi będące, kursujące wyłącznie pomiędzy tutejszo-krajowymi portami, zatokami i innymi punktami wybrzeża morskigo i nie zawijające do portów zagranicznych, wyjąwszy przypadki siły większej, gdyby się zaś to zdarzyło, nie wykonywają tam żadnej czynności handlowej, mogą być uwolnione na rok kalendarzowy od opłaty portowego w §. 6 ustanowionego, jeżeli te z nich, których pojemność wynosi aż do 100 ton netto opłacą po 50 centów, te zaś, których pojemność wynosi więcej niż 100 ton netto, po dwa złote od każdej tonny netto.

§. 9.

Statki żaglowe tutejszo-krajowe, tudzież obce, będące z nimi na równi, placą od każdej tonny netto następujące należności:

a) jeżeli przybywają z zagranicy:

mające pojemności aż do 100 ton netto 4 c.,

mające pojemności nad 100 ton netto 10 c.;

b) jeżeli przybywają z krajów tutejszych:

mające pojemności aż do 100 ton netto 2 c.,

mające pojemności nad 100 ton netto 5 c.

Statki żaglowe, które opłaciły jedną z należności w niniejszym paragrafie ustanowionych, są przez dni 60, licząc od dnia pierwszego zawinięcia, za które opłatę uiściły, wolne od opłaty we wszystkich tutejszo-krajowych portach, zatokach i we wszystkich innych punktach wybrzeża morskigo, pod tym warunkiem, że w ciągu tego czasu nie zatrzymają się w żadnym porcie zagranicznym, wyjąwszy w skutek siły większej, a nawet i w tym ostatnim przypadku nie będą wykonywały żadnych czynności handlowych.

Statki żaglowe mogą uwolnić się na bieżący rok kalendarzowy od uiszczenia powyższych należności portowych, jeżeli podług tego, czy trudnią się żeglugą tutejszo-krajową czy zagraniczną, opłacą od każdej tonny netto podwójną kwotę odpowiedniego portowego.

§. 10.

Statki obce, nie będące na równi z tutejszo-krajowymi, opłacać mają portowe za każdym zawinięciem po 1 złotym od każdej tonny netto.

§. 11.

Prawo państwa wymierzania kwot, których w skutek mylnego zastosowania ustawy wcale nie ściągnięto lub ściągnięto w wymiarze za niskim, przedawnia się w przeciągu roku, licząc od dnia, aż do którego należność miała być zapłacona.

W tym samym terminie strony mogą dochodzić roszczeń swoich do zwrotu kwot zapłaconych, które się nie należały.

Portowe wymierza przynależny urząd portowy.

Kwestye sporne z wymierzenia wynikające, rozstrzyga w drugiej instancji Władza morską, w trzeciej instancji Ministerstwo handlu.

§. 12.

Z ogólnego dochodu, który na zasadzie ustawy niniejszej nieść będzie pobór portowego, 8·5 procentu wpływać będzie do funduszu na wspieranie marynarki.

§. 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia i uchyla ustawę z dnia 10. czerwca

1883 (Dz. u. p. Nr. 108) o poborze portowego w portach austriackiego wybrzeża morskiego.

§. 14.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi handlu.

Wiedeń, dnia 27. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

72.

Ustawa z dnia 27. lutego 1897,

o częściowej zmianie artykułu VI. przymierza cłowego i handlowego z krajami korony węgierskiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Ministerstwo królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, żeby w porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim uchylilo ustęp szósty artykułu VI. przymierza cłowego i handlowego z Ministerstwem krajów korony węgierskiej zawartego (ustawy z dnia 27. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 62 i z dnia 21 maja 1887, Dz. u. p. Nr. 48) i żeby go zastąpiło następującymi postanowieniami:

Pod względem opłacania portowego, statki obu stron, ich porty, zatoki i inne punkta wybrzeża zostają na równi.

Wszelkie należytości żeglarskie pozostają zasadniczo własnością strony pobierającej.

Statki obu stron, chcące korzystać z dobrodziejstwa jednorazowej opłaty portowego za cały rok kalendarzowy, winny uiścić dotyczącą opłatę w tym porcie, w którym są zaciągnięte do rejestru.

Statki zagraniczne, zostające na równi ze statkami obu stron, jeżeli także chcą korzystać z tego dobrodziejstwa, mogą uiścić opłatę portową w którymkolwiek porcie jednego lub drugiego obszaru państwa, według własnego wyboru. Połowa sumy opłat, w portach jednego obszaru państwa w taki sposób pobieranych odsyłana będzie tytułem zwrotu zarządowi morskemu drugiej strony.

Podobnie postępować się będzie z opłatami tych statków, które po uiszczeniu opłaty zawiną w 20dniowym a względnie 60dniowym okresie uwolnienia od opłaty do portu, zatoki lub innego punktu na wybrzeżu morskiem drugiego obszaru państwa i będą tam wykonywały czynności handlowe.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam całemu Memu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 27. lutego 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Weltersheimb r. w.

Gautsch r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

Rittner r. w.

Guttenberg r. w.

73.

**Rozporządzenie Ministra handlu
z dnia 14. marca 1897,**

którem uchylają się postanowienia dla przystani pod miastem Stein zawarte w oddziale II B. I. tymczasowego porządku żeglarskiego i policyjno-rzecznego dla Dunaju z dnia 31. sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122).

W porozumieniu z c. k. Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa uchylają się postanowienia dla przystani pod miastem Stein, zawarte w oddziale II B. I. tymczasowego porządku żeglarskiego i policyjno-rzecznego dla Dunaju z dnia 31. sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122).

Nowe postanowienia dla tej przystani wyda c. k. Namiestnictwo dolno-austriackie w porozumieniu z c. k. Dyrekcyą skarbową krajową w Wiedniu i ogłosi w Dzienniku ustaw i rozporządzeń dla arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 21. marca 1897.

Treść: (M 74—75). 74. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany postanowień urzędowego abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Olej bursztynowy“. — 75. Obwieszczenie o przedłużeniu terminu otwarcia ruchu kolei lokalnej Borki Wielkie—Grzymałów.

74.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 13. marca 1897,

tyczące się zmiany postanowień urzędowego abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Olej bursztynowy“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi wydają się na miejsce postanowień Uwagi pod wyrazem „Olej bursztynowy“ w abecadłowym spisie towarów taryfy cłowej następujące nowe postanowienia:

„Przez olej bursztynowy, należący do Nr. 107 a taryfy, rozumieć należy olejek bursztynowy eteryczny. Jest on bezbarwny, z czasem przybiera żółtość wina, później brunatnieje, rzadki, przenikliwej, nieprzyjemnej, bardzo trwałej woni, oddziaływa neutralnie. Używany jest w medycynie i w fabrykacji pachnidła. — Natomiast olej bursztynowy surowy, z którego drogą destylacji otrzymuje się oczyszczony olejek bursztynowy, podlega oczeniu według Nr. 117 t.

jako olej żywiczny. Przedstawia się on jako płyn ciemno-brunatno-czerwony, gęstawy, nieprzyjemnej przyswędzkowej woni i oddziaływa kwaśno. używany zaś jest wielorako w fabrykacji lakierów i farb.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

75.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 14. marca 1897,

o przedłużeniu terminu otwarcia ruchu kolei lokalnej Borki Wielkie—Grzymałów.

Termin otwarcia ruchu kolei lokalnej Borki Wielkie—Grzymałów ustanowiony w §. 3 Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 23. marca 1896 (Dz. u. p. Nr. 66) na dzień 23. marca 1897, przedłużony został na zasadzie Najwyższego upoważnienia do dnia 1. sierpnia 1897.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1897.

Treść: (M^o 76—78.) 76. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia c. k. składu sprzedaży soli bydłowej w Pradze, w dworcu smichowskim. — 77. Ustawa, którą na wypadek zaprowadzenia ksiąg gruntowych w Tyrolu wydają się niektóre odrębne postanowienia hipoteczno-prawne i zwolnione przepisy o należyciach a zaprowadzają się ograniczenia co do dzielenia budynków na części materyalne. — 78. Rozporządzenie, dotyczące się liczenia wynagrodzenia kosztów podwojy co do wspólnych podróży komisyjnych urzędników państwa.

76.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 11. marca 1897,

dotyczące się zaprowadzenia c. k. składu sprzedaży soli bydłowej w Pradze, w dworcu smichowskim.

W Pradze, w dworcu smichowskim zaprowadza się od dnia 1. kwietnia 1897 c. k. skład sprzedaży soli bydłowej, z którego wydawana będzie sól bydłowa w myśl ustawy z dnia 23. grudnia 1896 (Dz. u. p. Nr. 237) i rozporządzenia tej samej daty (Dz. u. p. Nr. 238) po niższej cenie, to jest po 5 zł. za 100 kilogramów bez opakowania od wagi magazynu.

Biliński r. w.

77.

Ustawa z dnia 17. marca 1897,

którą na wypadek zaprowadzenia ksiąg gruntowych w Tyrolu wydają się niektóre odrębne postanowienia hipoteczno-prawne i zwolnione przepisy o należyciach a zaprowadzają się ograniczenia co do dzielenia budynków na części materyalne.

(Obowiązująca dla ukșiążconego hrabstwa tyrolskiego.)

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Do księgi gruntowej nie trzeba wpisywać służebności drogowych i wodociągowych przedstawiających się jako służebności polowe, o ile takowe opierają się na zasiedzeniu. i do praw takich nie stosuje się przepis §. 1500 p. k. u. c.

Artykuł II.

W postępowaniu mającem na celu sprostowanie, skutek prawny uchybienia pierwszego terminu edyktalnego w §. 6 ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96 podany, nie ma miejsca co do służebności w artykule I oznaczonych, o ile ich nabycie opiera się na zasiedzeniu.

Odnosnie do wszelkich innych służebności gruntowych skutek prawny oznaczony powyżej następuje co do pierwotnego założenia ksiąg gruntowych dopiero w lat dziesięć po upływie drugiego terminu edyktalnego (§. 14 przywiedzonej ustawy), o ile nabycie służebności opiera się na zasiedzeniu a okres zasiedzenia skończył się już przed dniem otwarcia księgi gruntowej.

Artykuł III.

Ustawa niniejsza nie narusza stosunków prawnych, które, zanim zaczęła obowiązywać, były uzasadnione co do drzew w taki sposób, że drzewa te przedstawiają się jako samoistne przedmioty majątku oddzielnie od gruntu. Przeto właściciele takich drzew mogą niemi także w przyszłości swobodnie rozrządzać a o ile stosunek prawny obej-

muje także uprawnienie do zasadzania nowych drzew na miejsce tych, które zniszczały lub zostały usunięte, mogą prawo to swobodnie wykonywać.

Natomiast, gdy ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie, nie będzie już można uzasadniać nowo stosunków prawnych tego rodzaju co do drzew, postanowieniom powyższym nie podlegających.

Artykuł IV.

Jeżeli w księdze gruntowej zapisana jest przy jakiejś nieruchomości uwaga, że na niej znajdują się drzewa, stanowiące samoistne przedmioty majątku, natenczas wpisy hipoteczne, tyżące się takiej nieruchomości, nie wywierają żadnego skutku prawnego na te drzewa, które przed otwarciem księgi gruntowej dowodnie nie były uważane pod względem prawnym za przynależność gruntu, równie jak na te, któreby w myśl artykułu III, ustęp 1, zostały później zasadzone.

Drzewa takie uważać należy za nieruchomości, co do których jako prawo nabycia własności stosuje się oddanie a jako sposób nabycia prawa zastawu, opisanie zastawowe.

Obowiązek właściciela gruntu dozwolania użytkowania gruntu naokoło takich drzew do ich pielęgnowania i używania nie stanowi przedmiotu wpisu w księdze gruntowej.

Artykuł V.

Uwaga hipoteczna w artykule IV, ustęp 1 wzmiankowana ma być wykreślona, gdy stosownie do wyników postępowania w następujących paragrafach urzędowego, przyjąć należy, że na dotyczącej nieruchomości niema już drzew stanowiących samoistne przedmioty majątku i że nie mogą już powstać przez późniejsze zasadzenie w myśl artykułu III, ustęp 1.

§. 1.

Prośbę o wykreślenie, która zawierać powinna dokładne oznaczenie nieruchomości, uwidocznic należy w księdze gruntowej przez adnotację.

Zarazem winien sąd wszystkie te osoby, którym służą prawa własności lub jakiegokolwiek inne rzeczowe prawa na drzewach jako samoistnych przedmiotach majątku w obrębie dotyczącej nieruchomości, lub które uprawnione są do zasadzenia nowych drzew na miejsce tych, które zniszczały lub zostały usunięte, uwiadomić obwieszczeniem o wniesieniu prośby o wykreślenie i wezwać te osoby, żeby zgłosiły się do sądu ze swojemi prawami w terminie, który nie może wynosić mniej jak trzy miesiące, w przeciwnym bowiem razie, gdyby się

nie zgłosiły, wykreślenie, o które podano prośbę, zostałoby zarządzone.

Obwieszczenie to należy przybić na tablicy sądowej, tudzież w gminie, w której obrębie znajduje się dotycząca nieruchomość i w gminach sąsiednich na tablicach urzędowych a nadto ogłosić we wszystkich tych gminach w sposób w miejscu używany. Sąd winien przekonać się o należytem wykonaniu tego zarządzenia a w szczególności o tem, czy obwieszczenie było przez cały ciąg terminu przybite na tablicach urzędowych.

§. 2.

Jeżeli w ciągu wyznaczonego terminu żadnego zgłoszenia się nie podano, sąd zarządzić ma wykreślenie wzmiankowanego wpisu hipotecznego, jakoteż adnotacyi prośby o wykreślenie.

§. 3.

Jeżeli zaś zgłoszenia się zostały podane, sąd winien uwiadomić o tem właściciela gruntu z tem nadmienieniem, że wniesione zgłoszenia się nie pozwalają na wykreślenie, o które proszono i że właścicielowi gruntu zostawia się do woli poczynić właściwe kroki co do odsądzenia od praw, z którymi się zgłoszono lub umorzenia takowych i wykazać fo sądowi księgi gruntowej w przeciągu trzech miesięcy od doręczenia tego uwiadomienia.

Gdy to zostanie wykazane, a kroki przez właściciela gruntu poczynione zostaną uwieńczzone pomyślnym skutkiem, natenczas na ponowną prośbę onegoż, podlegającą stęplowi podań według pozycyi taryfowej 43 a, 1, ustawy o należnościach, uwaga hipoteczna w artykule IV, ustęp 1 wzmiankowana, jakoteż adnotacya prośby o wykreślenie (§. 1, ustęp 1) zostaną wykreślone.

Jeżeli zaś właściciel gruntu zaniedba wykazania lub dalszego należytego działania na drodze prawa, lub jeżeli kroki jego nie zostaną uwieńczzone pomyślnym skutkiem, natenczas na prośbę jedną, lub więcej stron, które stosownie do postanowień §. 1 zgłoszenia się podały, lub nawet z urzędu zarządzić należy wykreślenie adnotacyi prośby o wykreślenie, gdyby zaś później znowu wniesiona została prośba o wykreślenie, postępowanie w ustawie niniejszej przewidziane musi być na nowo przeprowadzone.

§. 4.

Koszta tego postępowania, o ile nie sprowadziły ich nieusprawiedliwione kroki jednej ze stron, ponosić ma właściciel gruntu.

Artykuł VI.

Jeżeli nieruchomości do zamkniętej zagrody należące i w jedno ciało hipoteczne złączone, są rozmaicie obciążone, każdy wierzyciel hipoteczny, którego prawo zastawu rozciąga się tylko do poszczególnych części zamkniętej zagrody, może w terminie dziesięcioletnim od upływu drugiego terminu edyktałnego (§. 14 ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96), wyjednać sprzedaż przymusową tych nieruchomości bez względu na łączność zagrody.

Po upływie terminu dziesięcioletniego już tylko cała zagroda może podlegać prowadzeniu egzekucyi. Ale celem rozdziału ceny uzyskanej przez wystawienie na sprzedaż, należy oszacować oddzielnie poszczególne nieruchomości lub grupy nieruchomości rozmaitemu obciążeniu podlegające i za podstawę stosunkowego podziału największej ceny wziąć należy obliczone wartości szacunkowe.

Artykuł VII.

O wpisach hipotecznych (także wykreśleniach) uskutecznionych w postępowaniu mającem na celu sprostowanie, ustawą z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96 urządzonem, uwiadomić należy strony, stosownie do §§. 123 i 124 ustawy powszechnej o księgach gruntowych.

Gdy przy pierwotnem założeniu ksiąg gruntowych jedna ze stron nie została według przepisu uwiadomiona o intabulacji, w skutek rzeczzonego postępowania uczynionej, o której sędzi, że może ją z powodu nieważności zaskarżyć, w takim razie termin trzechletni w §. 64 ustawy powszechnej o księgach gruntowych ustanowiony na wygaśnięcie odnośnego prawa skargi przeciw trzecim osobom, poczyna liczyć się dopiero od upływu drugiego terminu edyktałnego (§. 14 ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96).

Artykuł VIII.

Jeżeli w postępowaniu mającem na celu sprostowanie, zgłaszający się z prawem rzeczowem, czyniąc to z zaufaniem dokładności wypracowań urzędowych, tyjących się identyfikacji teraźniejszych oznaczeń parcel z dawniejszemi oznaczeniami, weźmie inną nieruchomość za tę, która jest przedmiotem prawa, a przeciw wyjednanemu wpisowi wniesione zostanie sprzeciwienie się w ciągu drugiego terminu edyktałnego, uprawniony może w ciągu dalszego terminu sześciomiesięcznego, liczącego się od końca drugiego terminu edyktałnego, zgłosić się ponownie ze swoim prawem. Przeciw takim ponownym zgłoszeniom się można wnieść sprzeciwie się w przeciągu trzech miesięcy poczynających liczyć się od końca rzeczzonego sześć-miesięcznego terminu.

Do tych dwóch terminów, jakoteż do zgłoszeń się i sprzeciwień, które zajdą w ciągu takowych, stosują się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96.

O tych terminach i o skutkach prawnych łączących się z uchybieniem takowych, oznajmić należy w drugim edykcje, w §. 14 ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96 przewidzianym.

Artykuł IX.

Korespondencye w sprawach zakładania ksiąg gruntowych pomiędzy sądami, a względnie komisarzami do zakładania ksiąg gruntowych i stronami interesowanemi są wolne od opłaty pocztowej.

Artykuł X.

Grono organów powołanych do uwierzytelniania prawdziwości podpisów na dokumentach prywatnych rozszerza się jak następuje:

§. 1.

Za równe sądowemu lub notaryalnemu uwierzytelnieniu podpisów na dokumentach prywatnych, uważać należy stosownie do postanowień poniżej zamieszczonych uwierzytelnienie podpisów przez mężów zaufanych, którzy w miarę potrzeby ustanowieni będą legalizatorami do spraw hipotecznych dla obszaru jednej gminy lub kilku gmin sąsiednich.

§. 2.

Na podstawie dokumentu, uwierzytelnionego przez legalizatora, intabulacja do ksiąg gruntowych może nastąpić tylko w uksiążconem hrabstwie tyrolskim.

§. 3.

Do urzędu legalizatora ukwalifikowany jest tylko ten, który według ustawy nie jest wyłączony od wybieralności na członka wydziału gminnego, który nadto ma stałą siedzibę w obszarze wydzielonym mu do urzędowania i po którym ze względu na jego przyniooty i stosunki można oczekiwać, że zadanie swoje będzie spełniał rzetelnie i w sposób celowi odpowiedni.

§. 4.

Ustanawianie legalizatorów należy do prezesa sądu krajowego wyższego.

Od decyzji prezesa sądu krajowego wyższego, którą odmówiono ustanowienia legalizatora, służy wydziałowi gminnemu prawo wniesienia zażalenia

do Ministra sprawiedliwości. Zażalenie wnieść należy do sądu powiatowego w przeciągu dni czterech od doręczenia odnośnej decyzji.

§. 5.

Legalizator obowiązany jest używać pieczęci urzędowej przedstawiającej orła austriackiego z napisami podającymi imię i nazwisko legalizatora, jego charakter urzędowy i nazwę jego siedziby.

§. 6.

Przed objęciem urzędu, legalizator winien złożyć przysięgę podług następującej roty:

„Przysięgam, że będę Cesarzowi wierny i posłuszny, że będę niezłomnie zachowywał ustawy zasadnicze państwa i że urząd legalizatora w sprawach hipotecznych będę sprawował według przepisu ustaw dokładnie i sumiennie, tak mi Panie Boże dopomóż!“

Przysięgę odbiera prezes trybunału pierwszej instancji. Tenże może odbieranie przysięgi poruczyć dotychczasemu sędziemu powiatowemu.

§. 7.

Dzień, w którym legalizator rozpocząć ma urzędowanie, wyznacza prezes trybunału pierwszej instancji.

§. 8.

Legalizator może uwierzytelniać prawdziwość podpisu tylko w obrębie swego okręgu urzędowego i tylko w takim razie, jeżeli strona, o której podpis idzie, jest mu osobiście znana, lub gdy jej tożsamość potwierdzają dwaj wiarogodni świadkowie i jeżeli strona podpisuje dokument własnoręcznie w jego obecności lub podpis znajdujący się na dokumencie uznaje przed nim za swój.

Legalizator winien w formule potwierdzenia podać wyraźnie na dokumencie, czy prawdziwość podpisu w ten lub w tamten sposób została stwierdzona, a nadto dopisać ma miejsce i dzień czynności urzędowej, dołożyć swój podpis urzędowy i wycisnąć pieczęć urzędową. Formułę opatrzyć także należy liczbą bieżącą, pod którą czynność urzędowa zapisana jest w rejestrze legalizacji, jaki legalizator ma utrzymywać i uwidocznić kwotę należności za legalizację otrzymanej (§. 10, ustęp 1 i 2).

§. 9.

W sprawach, w których legalizator jest sam interesowany, nie wolno mu uwierzytelniać podpisów pod nieważnością tego potwierdzenia.

Uwierzytelnianie podpisów jest legalizatorowi zakazane także w takim razie, gdy dokument zawiera postanowienie na korzyść jego małżonki, dzieci lub rodzeństwa, rodzeństwa jego małżonki, małżonków jego dzieci lub rodzeństwa.

§. 10.

Legalizatorowi winna strona zwyczajnie zapłacić należność za uwierzytelnienie podpisu. Bliższe szczegóły w tej mierze postanowi Minister sprawiedliwości drogą rozporządzenia w taki sposób, żeby koszta uwierzytelnienia podpisu przez legalizatora nie przewyższały kosztów legalizacji sądowej.

Jeżeli na tym samym dokumencie uwierzytelnić trzeba podpis dwóch lub więcej osób jednocześnie stawających, opłata za legalizację drugiego i każdego następnego podpisu wynosi połowę należności, która stosownie do ustępu 1 będzie ustanowiona.

Uwierzytelnienia przez legalizatora uskuteczniane podlegają opłacie stęplowej, jaka uiszczana być ma od legalizacji notaryalnych tego samego rodzaju.

W sprawach, w których idzie o wartości nie przenoszące 100 zł., i które w myśl ustawy z dnia 5. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 109 są drobiazgowymi sprawami hipotecznymi, nie opłaca się ani należności za legalizację ani opłaty stęplowej.

§. 11.

Legalizator w sprawowaniu swego urzędu załatwia sprawy zarządu sprawiedliwości i podlega nadzorowi sądu powiatowego, w którego okręgu ma stałą siedzibę (§. 3), tudzież władzy porządkowej prezesa trybunału pierwszej instancji.

Tenże mocen jest skazywać legalizatora za wykroczenia porządkowe na kary porządkowe aż do 100 złotych na rzecz funduszu ubogich siedziby legalizatora, a w razie potrzeby zarządzić zawieszenie go w służbie, gdyby się zaś okazało, że legalizator nie posiada kwalifikacji do urzędu, jakoteż gdyby dowodnie nie zasługiwał na zaufanie, może orzec usunięcie go od urzędu.

Przeciw zarządzeniom prezesa trybunału pierwszej instancji, może legalizator podać zażalenie do prezesa Sądu krajowego wyższego.

Zażalenie wnieść należy do sądu powiatowego w przeciągu dni 14 od doręczenia dotyczącego zarządzenia.

Zażalenia przeciw zawieszeniu w służbie nie mają skutku odwrotnego.

Dobrowolne złożenie urzędu przez legalizatora nie wywiera wpływu na dalszy bieg śledztwa porządkowo-karnego przeciw niemu wytoczonego.

§. 12.

Prawodawstwu krajowemu zastrzega się postanowienie, czy i o ile szkody, które powstaną z winy legalizatora w wykonywaniu jego czynności urzędowej, mają ciężać na dotyczących gminach lub na kraju.

§. 13.

Czynności urzędowe mające na celu ustanowienie legalizatora, nadzór nad nim i usunięcie go od służby są wolne od stępli i opłat. Temu uwolnieniu podlegają także wszelkie podania i załączki, protokoły i wygotowania mające służyć do tego celu, jakoteż registr legalizacyi.

Artykuł XI.

Umowy i deklaracje dotyczące się nabycia, przeniesienia, ograniczenia lub umorzenia praw rzeczowych na nieruchomościach, mają być w sądzie księgi gruntowej na ustną prośbę stron bezpłatnie spisywane w formie protokołu przez urzędnika sądowego z przybraniem przysięgłego pisarza, o ile zamierzone jest natychmiastowe wciągnięcie do księgi takiego dokumentu protokolarnego.

Jeżeli strony działające nie są osobiście znane urzędnikowi załatwiającemu spisanie dokumentu, urzędnik ten winien celem stwierdzenia tożsamości osób postępować według istniejących przepisów ustawowych dotyczących się sądowej legalizacji podpisów.

Prośbę o zezwolenie na czynność urzędową hipoteczną, na dokumencie opartą, można nawet w trybunałach podawać w protokole, którego przedmiotem jest spisanie dokumentu.

Przełożony sądu może do spisywania dokumentów wyznaczyć naprzód pewne dni sądowe i podać je do wiadomości w okręgu sądowym przez wywieszenie obwieszczenia na domu sądowym i ogłoszenie w gminach.

Artykuł XII.

Spisanie dokumentu w sądzie należy odmówić, jeżeli powstanie uzasadnione podejrzenie, że strony zawierają interes tylko pozornie, dla obejścia ustawy lub w celu przeciwnego prawa pokrzywdzeniu trzeciej osoby.

Artykuł XIII.

Protokół, którego przedmiotem jest spisanie dokumentu, jak tylko na podstawie onegoż odnośny wpis w księdze gruntowej zostanie uskuteczniiony, opatrzyć należy potwierdzeniem uskutecznienia wpisu i stosownie do §. 105 powszechnej ustawy o księgach gruntowych z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 95, zachowywać w sądzie.

Artykuł XIV.

O ile w postępowaniu nakazowym dokument, który stosownie do artykułu XI. ustawy niniejszej spisany został w sądzie, należałoby złożyć w pierwopisie, zastępować się będzie pierwopis wiarygodnym odpisem odnośnego protokołu. Zresztą w takim razie, gdy sąd procesowy jest oraz sądem księgi gruntowej, w którym dokument oryginalny jest zachowywany (artykuł XIII), wolno stronie powołać się tylko na ten dokument, a wówczas sędzia ma go z urzędu uwzględnić; nie narusza się jednak obowiązku ustawowego złożenia odpisu dokumentu dla strony przeciwnej.

Artykuł XV.

Tym wpisom hipotecznym dotyczącym się przeniesienia prawa zastawu, które uskutecznione będą w ciągu pierwszych lat dziesięciu od wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, o ile już według istniejących przepisów o należnościach nie mają być uskutecznione z uwolnieniem od należności, przyznaje się uwolnienie od należności.

Co do przeniesień hipotecznych prawa zastawu, ciężających łącznie na kilku nieruchomościach leżących w rozmaitych gminach katastralnych, kończy się to uwolnienie od należności dopiero z upływem lat dziesięciu od chwili, w której ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie we wszystkich dotyczących gminach katastralnych.

Artykuł XVI.

Postanowienia ustawy z dnia 30. marca 1879, Dz. u. p. Nr. 50, o dzieleniu budynków na części materialne rozciągają się na okrąg Sądu krajowego innsbruckiego i Sądu obwodowego bożeńskiego z wyłączeniem okręgów Sądów powiatowych w Ampezzo i Buchenstein.

Artykuł XVII.

Celem spowodowania, żeby wpisy przeciwne ustawie zostały uchylane, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Sąd krajowy wyższy, jak tylko poweźmie wiadomość, że w księdze gruntowej zdarzył się wpis, który według istniejącej ustawy stosownie do przedmiotu i treści nie może w ogóle stanowić wpisu hipotecznego, winien z urzędu orzec wykreślenie tego wpisu. Do takich wpisów ustawie przeciwnych należy w szczególności sprzeciwiające się ustawie dzielenie budynków na części materyalne.

Jeżeli na podstawie wpisu ustawie przeciwnego wpisane zostały prawa hipoteczne na rzecz trzecich osób, postanowić należy także wykreślenie takowych.

§. 2.

Przed wydaniem orzeczenia sąd księgi gruntowej winien stan rzeczy zbadać dokładnie i wysłuchać strony interesowane a według okoliczności także Władze administracyjne. Trzymać się należy w takich razach zasad postępowania w sprawach niespornych i wpływać należy na to, żeby sprzeczne interesa prywatne zostały dobrowolnie zagodzone.

Orzeczenie uchwalić należy w wzmocnionym senacie Sądu krajowego wyższego.

Interesowanym (i starszemu prokuratorowi państwa) służy prawo odwołania się od orzeczenia nakazującego wykreślenie do Najwyższego trybunału.

Orzeczenie należy wykonać, gdy nabędzie mocy prawa.

§. 3.

Wytoczenie postępowania należy zanotować w księdze gruntowej. Adnotacya ta ma taki skutek, że wpisy hipoteczne, któreby po niej nastąpiły, nie uzasadniają prawa do poprzedniego przesłuchania ani prawa rekursu.

Po prawomocnym przewodzie wytoczonego postępowania należy adnotację wykreślić.

§. 4.

Do doręczeń i rekursu stosują się postanowienia powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

§. 5.

W postępowaniu tem dotyczące podania, protokoły, załączki i urzędowe wygotowania są wolne od stępli i opłat, o ile przeznaczone są tylko do przewodu tego postępowania.

Artykuł XVIII.

Ustawa niniejsza z wyjątkiem artykułu IX. wejdzie w wykonanie w poszczególnych gminach katastralnych od tego dnia, w którym rozpocznie się utrzymywanie odnośnej księgi gruntowej. Artykuł IX wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia ustawy.

Artykuł XIX.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości i skarbu.

Cap Martin, dnia 17. marca 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

78.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z innymi interesowanymi Władzami naczelnymi z dnia 17. marca 1897,

tyczące się liczenia wynagrodzenia kosztów podwoj do wspólnych podróży komisyjnych urzędników państwa.

Przy zezwaniu na wynagrodzenie kosztów podwoj z powodu komisji i podróży służbowych, które odbywa wspólnie kilku urzędników państwa, postępować należy na przyszłość według następujących zasad:

§. 1.

W razie wspólnych podróży odbywanych koleją żelazną lub statkiem parowym każdemu urzędnikowi uczestniczącemu w takiej podróży wolno policzyć osobno taryfowe należności za powóz do jazdy od dworców i do dworców kolejowych lub przystani w takim razie, jeżeli miejsce urzędowania lub komisji liczy najmniej 50.000 mieszkańców.

§. 2.

W mniejszych miejscach, pominiawszy przypadki, w których już ze względu na ilość urzędników jadących wspólnie dozwolone jest w myśl §. 7 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 1854 (Dz. u. p. Nr. 169), policzenie więcej powozów niż jednego, można co do jazd w §. 1 oznaczonych pozwoić na liczenie należności za więcej powozów

niż jeden. tylko w tym razie, jeżeli pakunek podróżny nie mógł zmieścić się w jednym powozie z przyczyny swojej objętości, takową jednak należy w takim razie usprawiedliwić stosunkami służbowymi lub jakimikolwiek innymi, które w wykazie kosztów podróży powinny być dokładnie uzasadnione.

Zresztą w przypadkach takich wolno liczyć tylko tyle powozów, ile ich rzeczywiście potrzeba do pomieszczenia pakunku podróżnego.

§. 3.

Co do wspólnych podróży służbowych, odbywanych otwartymi gościńcami, wolno z odpowie-

dniem zastosowaniem postanowień §. 2 policzyć więcej powozów niż jeden lub więcej niż raz pełne należności pocztowe stosownie do wielkości pakunku pocztowego z konieczności wiezionego.

§. 4.

Wynagrodzenie za powóz wspólnie użyty policzyć ma w przypadkach podanych w §. 2 i 3 zawsze urzędnik wyższego stopnia, a to w kwocie odpowiadającej kategorii służby, którą piastuje.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1897.

Treść: № 79. Obwieszczenie, podające spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890, dotycząca się obrotu towarów na kolejach żelaznych.

79.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 15. marca 1897,

podające spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa, z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892) dotycząca się obrotu towarów na kolejach żelaznych.

Spis tych kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z r. 1892), dotycząca się obrotu towarów na kolejach żelaznych, opiewać ma z uwzględnieniem zmian, które zaszły od obwieszczenia z dnia 12. lutego 1896 (Dz. u. p. Nr. 30), jak następuje:

Spis kolei żelaznych, do których stosuje się umowa międzynarodowa z dnia 14. października 1890, dotycząca się obrotu towarów.

Austria i Węgry.

I. Królestwa i kraje reprezentowane w Radzie państwa.

(Łącznie z Liechtensteinem.)

A. Wszystkie koleje, na których ruch utrzymują wymienione poniżej zarządy i Spółki z siedzibami w Austrii i Węgrzech.

1. C. k. Dyrekcya generalna austriackich kolei państwa, łącznie z częścią linii z Feldkirchu do

Buchs na obszarze księstwa Liechtenstein a z wyłączeniem:

dalmackiej kolei państwa:

- a) od Spletu na Sivericz do Kninu,
- b) od Perkowic na Sliwno do Szebeniku, tudzież kolei lokalnych kołomyjskich:
- c) z Kołomyi do Slobody rungurskiej z odnogą,
- d) z Nadworniańskiego przedmieścia do Szeparowce-Kniaźdworu,

jakoteż

- e) kolei lokalnej wązko-torowej Unzmarkt—Mauterdorf (kolei nadmurańskiej),
- f) od Lwowa (Kleparowa) do Janowa.
- g) kolei wązko-torowej nadybbsańskiej,

i odnóg:

- h) od Podłęża do Niepołomic,
- i) od Wamy do Rus. Mołdawicy
- k) od Lititz do Nürschan.

2. Kolej uściecko-cieplicka.

3. Koleje handlowe czeskie.

4. Kolej północna czeska.

5. Kolej bożeńsko-merańska.

6. Kolej busztiehradzka.

7. Kolej północna Cesarza Ferdynanda.

8. Kolej koszycko-bogumińska (linie utrzymywane w ruchu na obszarze austriackim).

9. Kolej w dolinie Kremży.

10. Kolej lokalna Mori—Arco—Riva nad jeziorem Garda.

11. Kolej lokalna nowoiczyńska.

12. Kolej północno-zachodnia austriacka.

13. Spółka austriacko-węgierska kolei państwa

14. Kolej lokalna Przywóz—Morawska Ostrawa—Witkowice.

15. Spółka salzburska kolejowa i tramwajowa.

16. Kolej lokalna w Dobrach kameralnych solnych.

17. Spółka kolei południowej (linie utrzymywane w ruchu na obszarze austriackim), z wyłączeniem kolei lokalnych wąsko-torowych:

l) Mödling—Hinterbrühl pod Wiedniem (elektrycznej),

m) Preding—Wieselsdorf—Stainz,

n) Pöltschbach—Gonobitz,

o) Kapfenberg—Seebach—Au.

18. Kolej łącząca południowo-północna niemiecka.

19. Kolej lokalna od Staudingu do Strambergu.

20. Kolej wiedeńsko-aspangska.

21. Kolej łącząca wiedeńska.

22. Części kolei, na których ruch utrzymują królewsko węgierskie koleje państwa a mianowicie części c. k. austriackich kolei państwa od Ławocznego aż do granicy krajowej węgierskiej i od Fehringu aż do granicy krajowej węgierskiej, tudzież austriacko-węgierskiej Spółki kolei państwa od Marcheggu aż do granicy krajowej węgierskiej, nakoniec co do kolei Wiedeń—Pottendorf—Wiener-Neustadt, utrzymywanej w ruchu przez Spółkę kolei południowej, część od Ebenfurtha aż do granicy krajowej węgierskiej, na których ruch utrzymuje kolej Raba—Szopron—Ebenfurth.

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy włoskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez Spółkę włoską kolei nad Adryatykiem od granicy austriacko-włoskiej:

23. pod Korminem aż do Kormina.

24. pod Pontebą aż do Pontafła w kierunku z Włoch.

25. pod Peri aż do Ala.

II. Zarządy niemieckie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy królewsko bawarskich kolei państwa od granicy niemiecko-austriackiej:

26. pod Kiefersfelden do Kufsteinu.

27. pod Salzburgiem do Salzburga.

28. pod Waldsassen do Chebu.

29. pod Schirndingiem do Chebu.

30. pod Aszem do Chebu.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez królewsko saskie koleje państwa od granicy niemiecko-austriackiej:

31. pod Brambachem do Chebu.

32. pod Bärensteinem do Weypert.

33. pod Moldawą do Moldawy.

34. pod Schöna do Podmokiel.

35. pod Schöna do Djezyna.

36. pod Neusalza-Spremberg aż do granicy austriacko-niemieckiej pod Taubenheim.

37. pod Starym i Nowym Gersdorfem aż do granicy austriacko-niemieckiej pod Ebersbachem.

38. pod Seifhennersdorf aż do Warnsdorfu.

39. pod Wielką Szenawą aż do Warnsdorfu.

40. pod Żytawą do Liberca.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez królewsko pruskie koleje państwa od granicy niemiecko-austriackiej:

41. pod Neusorge do Halbstadtu.

42. pod Opawą do Opawy.

43. pod Karniowem do Karniowa.

44. pod Boguninem do Bogumina.

45. pod Goczałkowicami do Dziedzic.

46. pod Nowym Berunem do Oświęcima.

III. Zarządy rosyjskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarząd kolei rosyjskich południowo-zachodnich w kierunku z Rosyi, od granicy rosyjsko-austriackiej:

47. pod Radziwiłłowem do Brodów.

48. pod Wołoczyskami do Podwołoczysk.

49. aż do Nowosielicy austriackiej.

U w a g a. Co się tyczy części kolei za granicą przez zarządy austriackie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

Niemcy, ll. 96 aż do 110 włącznie.

Włochy, l. 8.

Rosya, ll. 34, 35, 36, 37.

Szwajcarya, ll. 15, 16.

II. Węgry.

Wszystkie linie, na których ruch utrzymują wymienione poniżej zarządy kolejowe i Spółki mające siedzibę w Węgrzech lub w Austrii.

1. Królewsko węgierskie koleje państwa z wątkiem linii:

wąsko-torowej Strygonia — Brzeźnica —
Szczaownica węgierska,

normalno-torowej lokalnej Soroksar—Św.
Wawrzyniec,

wąsko-torowej lokalnej taraczańskiej;

natomiast łącznie z następującymi liniami utrzymwanymi w ruchu przez zarząd kolei państwa:

a) od granicy rumuńskiej aż do Predealu,

b) od granicy pod Zemuniem aż do Belgradu,

c) od Brodu aż do Bosna-Brodu,

d) kolejną lokalną Bekes—Feldwar—Bekes,

e) " " Debreczyn—Hajdunánás,

f) " " Wielki Warasdyn—Belenyes—
Vaskoh,

g) " " Pusztá-Tenyő—Kun-St. Marton.

h) " " Kun-St. Marton—Szentés,

- i) koleją lokalną Ujszasz — Jasz-Apáti,
 j) " " Mezö-Tur — Turkeve.
 k) " " Zagorica (Csaktornya) — Zagrzeb,
 l) " " Vinkovce — Brcka,
 m) " " Morycki Nowytarg — Szasz-Regen,
 n) " " matrzańska,
 o) koleją żelazną Baureve — Ozdi,
 p) kolejami lokalnymi biharskimi,
 q) koleją lokalną Hejasfalva — Szekelyudvarhely (kolej szeklerska),
 r) " " Maros-Ludas — Bystryca,
 s) " " Ruma — Vrdnik,
 t) " " Subotyce — Pinkafö,
 u) " " Szatmar — Nagy-Bania,
 v) " " szilagyagska,
 w) " " Nyiregyhaza — Mátészalka,
 x) " " z Budapesztu do Lajosmizse,
 y) " " Kisujszallas — Dévaványa — Gyoma,
 z) kolejami lokalnymi w Bacs-Bodrog,
 a¹⁾ koleją żelazną Pecs — Bares,
 i dalszemi kolejami lokalnymi:
 b¹⁾ Strygonia — Almas — Füsito,
 c¹⁾ z tamtej strony Dunaju,
 d¹⁾ Koszyce — Torna,
 e¹⁾ Debreczyn — Füzes — Abony — Ohat — Polgar,
 f¹⁾ komitatu bekeskiego,
 g¹⁾ Marmaros — Szigetkamara — Nagy-Boesco — Kis-Bocsko i Szigetkamara — Szlatina,
 h¹⁾ Sybin — Felek kolei lokalnej Sybin — Jar Czerwonej Wieży,
 i¹⁾ Felek — Fogaras,
 j¹⁾ Braszow — Háromszék,
 k¹⁾ Somogy-Szobb — Bares,
 l¹⁾ Warazdyn — Golubowec,
 m¹⁾ W. Kikinda — W. Beeskerek,
 n¹⁾ Szentes — Hódmezövásárhely,
 o¹⁾ Balaton-St. György — Somogy-Szob,
 p¹⁾ Zsebely — Csakovar,
 q¹⁾ nadmurańską,
 r¹⁾ Bekes — Csanad,
 s¹⁾ Hidegkut — Gyönk-Tamasi,
 t¹⁾ sławońską (koleje lokalne sławonskie),
 u¹⁾ w dolinie Csetnek,
 v¹⁾ Bystrzyca — Zwoleń — Brezó,
 w¹⁾ Piski — Vajda-Hunyad,
 x¹⁾ Petroseny — Livazeny — Lupeny,
 y¹⁾ Kaposvár-Mocsolad,
 z¹⁾ Sybin — Nagy-Disznod,
 a²⁾ Križ — Belovar,
 b²⁾ nadżytwiańską,
 c²⁾ Debreczyn-Derecske — Nagy-Leta,
 d²⁾ Subotycyca — Rum,
 e²⁾ Versecz — Kubin.
 f²⁾ St.-Lörincz — Slatina — Naszyc,
 g²⁾ Pozsony — Dunaszerdahely,

- h²⁾ Baja — Zombor — Nowy Sad,
 i²⁾ Karlsburg — Zlatna (wązko-torowa),
 j²⁾ Temeszwar — Nagy-Szent-Miklos,
 k²⁾ Kecskemet — Fülöpszallas,
 l²⁾ Budapeszt — Strygonia,
 m²⁾ nadzalańską,
 n²⁾ Stary Zwoleń — Brezo — Breznobanya — Tisole,
 o²⁾ Raba — Wesprim — Dombowar,
 p²⁾ Wielki Belicz — Przewice,
 q²⁾ Kandczag — Tiszafüred,
 r²⁾ kolej lokalna węgierska południowo wschodnia,
 s²⁾ Kaposvar — Fonyod,
 t²⁾ Papa — Csorna,
 u²⁾ w dolinie Boldwy,
 v²⁾ Panczowa — Petrowosieło,
 w²⁾ komitatu nogradzkiego,
 x²⁾ komitatów białogrodzkiego i tołnańskiego,
 y²⁾ Kecskemet — Tisza Ugh,
 z²⁾ Tiszapolgar — Nyiregyhaza.
 a³⁾ Strygonia-Breznica — Leva,
 b³⁾ Hegyes — Feketehegy — Palanka,
 c³⁾ Komorno — Dunaszerdahely,
 d³⁾ Temeszwar — Buziasz.

2. Spółka kolei południowej (linie utrzymywane w ruchu na obszarze węgierskim), łącznie z następującymi kolejami lokalnymi przez nią w ruchu utrzymywanymi:

- a) Kisek — Subotyce,
 b) Bares — Pakracz.

3. C. k. uprzyw. kolej koszycko-bogunińska (linie utrzymywane w ruchu na obszarze węgierskim), łącznie z utrzymywaną w ruchu przez nią linią Czacza — Zwardon królewsko węgierskich kolei państwa; tudzież z linią Margeczan — Hnilec kolei lokalnej w dolinie Hnilec, atoli z wyłączeniem części wązko-torowej Hnilec — Smolnik tejże linii a wreszcie z kolejami lokalnymi:

- a) koleją lokalną w dolinie Lewoczy,
 b) " " w dolinie Popradu,
 c) " " Kesmark — Szepesbela,
 d) " " Szepesbela — Podolin i
 e) " " Szepes — Varalja.

4. Spółka kolei Raba — Szopron — Ebenfurth.

5. Połączona kolej żelazna aradzka i csanadzka.

6. Kolej żelazna w dolinie Szamoszy.

7. Kolej lokalna Keszthely — Balaton — St. György.

8. Kolej żelazna Muhacz — Pecs.

9. Kolej lokalna wązko-torowa Nagy-Karoly — Somkut.

10. Kolej lokalna Preszów — Bardyów.

11. Część królewsko węgierskich kolei państwa, na których ruch utrzymują c. k. austriackie koleje państwa, a mianowicie od Mezö — Laborez aż do granicy krajowej austriackiej od Jaszinyja do granicy krajowej austriackiej i część kolei koszycko-bogunińskiej od Orłowa aż do granicy krajowej austriackiej.

12. Części królewsko węgierskiej kolei państwa, na których ruch utrzymuje Spółka austriacko-węgierska kolei państwa, a mianowicie od Trenczyňa—Cieplic aż do granicy krajowej austriackiej przy Jarze Vlara, od Brucku n. L. aż do granicy krajowej austriackiej i od Skalic aż do granicy krajowej austriackiej.

13. Część kolei lokalnej holicco — hodońskijskiej od Holic aż do granicy krajowej austriackiej, na której ruch utrzymuje kolej północna Cesarza Ferdynanda.

14. Koleje lokalne torontalskie.

III. Obszar zajęty.

1. C. i k. kolej wojskowa banialucko-doberlińska.

Niemcy.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymują zarządy niemieckie.

I. Koleje żelazne państwa lub przez państwo w ruchu utrzymywane.

1. Koleje państwa w Alzacyi i Lotaryngii.

2. Kolej żelazna wojskowa.

3. Koleje państwa królewsko pruskie i koleje pruskie prywatne w administracji państwa zostające, z wyjątkiem:

a) odnogi górno-śląskiej wąsko-torowej.

4. Królewsko bawarskie koleje państwa z wyjątkiem kolei lokalnych przez takowe w ruchu utrzymywanych:

b) Augsburg-Göggingen;

c) Göggingen-Pfersee.

5. Królewsko saskie koleje państwa i koleje saskie prywatne w administracji państwa zostające.

6. Królewsko wirtensberskie koleje państwa.

7. Koleje państwa w Wielkiem księstwie badenskiem i koleje prywatne badenskie w administracji państwa zostające.

8. Kolej żelazna meńsko-nekarska ze szlakami kolei pobocznych Wielkiego księstwa heskiego przez nią w ruchu utrzymywanych.

9. Koleje żelazne Wielkiego księstwa Górnej Hesyji.

10. Koleje państwa w Wielkiem księstwie meklemburskiem, z wyjątkiem:

d) kolei żelaznej od Doberan do Heiligendamm.

11. Koleje państwa w Wielkiem księstwie oldenburskiem, z wyjątkiem:

e) kolei żelaznej od Ocholt do Westersted.

II. Koleje żelazne prywatne pod własnym zarządem.

12. Kolej żelazna od Starego Damu do Kołobrzega.

13. Kolej żelazna z Altony do Kattenkirchen.

14. Kolej żelazna z Arnstadtu do Ichtershausen.

15. Kolej obwodowa bentheimska.

16. Kolej żelazna krajowa brunświcka.

17. Kolej żelazna nadbregska (Donauesschingen—Furtwangen).

18. Kolej żelazna wrocławsko-warszawska.

19. Kolej żelazna broelthalska.

20. Kolej poboczna Bruchsal—Odenheim—Menzingen.

21. Kolej żelazna krefeldzka.

22. Kolej żelazna kronberska.

23. Kolej żelazna z Dahmy do Uckro.

24. Kolej żelazna deggendorfsko-metteńska.

25. Kolej żelazna dessawsko-wörlitzka.

26. Kolej żelazna Dortmund — Gronau — Enschede.

27. Kolej wąsko-torowa z Eckernförde do Kappeln.

28. Kolej żelazna z Eisenbergu do Krosna.

29. Kolej żelazna z Eisern do Siegen.

30. Kolej żelazna ermsthalska (Metzingen — Urach).

31. Kolej żelazna z Eutin do Lubeki.

32. Kolej żelazna z Flensburga do Kappeln.

33. Kolej łącząca frankfurcka (Frankfurt nad Menem).

34. Kolej żelazna od Fürth do Zirndorfu i Kadolzburgu.

35. Kolej żelazna z Georgs do Marienhütte.

36. Kolej żelazna z Gernrode do Harzgerode.

37. Kolej żelazna z Gotteszell do Viechtach.

*) 38. Kolej żelazna Greifswald — Grimmen.

39. Kolej żelazna od Halberstadt do Blankenburg.

40. Kolej poboczna od Haltingen do Kandern.

41. Kolej poboczna od Hansdorf do Priebus.

42. Kolej żelazna heska Ludwika.

*) 43. Kolej żelazna obwodowa Hildesheim — Pein.

44. Kolej żelazna od Hohenebra do Ebeleben.

45. Kolej żelazna hoyańska (Hoya — Eystrup).

46. Kolej żelazna od Ilmenau do Grossbreitenbach.

47. Kolej żelazna kaiserstuhlska.

48. Kolej żelazna kerkerbachska.

49. Kolej żelazna Kiel—Eckernförde—Flensburg

50. Kolej żelazna kirchheimska.

51. Kolej żelazna królewiecko-kranzka.

52. Koleje wąsko-torowe obwodu altenńskiego

53. Kolej poboczna Krozingen — Staufen — Sulzburg.

*) 54. Kolej żelazna łużycka.

55. Kolej żelazna lubecko-bücheńska i lubecko-hamburska.

56. Kolej żelazna Ludwika (Nürnberg—Fürth)

57. Kolej żelazna mannheimska Mannheim—Weinheim—Heidelberg.

*) Ze skutkiem od 21. stycznia 1897.

58. Kolej żelazna z Malborku do Mławki.
 59. Kolej meklemburska Fryderyka Wilhelma.
 60. Kolej żelazna Meppen — Haselünn.
 61. Kolej żelazna Monachium — Wolfratzhausen.
 62. Kolej żelazna Murnau — Garmisch — Partenkirchen.
 63. Kolej żelazna z Nowego Brandenbura do Friedlandu.
 64. Kolej żelazna neuhaldenslebeńska.
 *) 65. Kolej żelazna neustadzko-gogolińska
 66. Kolej żelazna Oberdorf — Füssen.
 67. Kolej żelazna Ostrowice — Wasserleben.
 68. Kolej żelazna Osthofen — Westhofen.
 69. Kolej południowa wschodnio-pruska łącznie z koleją Rybaki — Palmnik.
 70. Kolej żelazna obwodowa ostrowsko-skalmierzycka.
 71. Kolej żelazna Paulinenaue — Nowy Rupin.
 72. Kolej żelazna Pień — Ilseder.
 73. Koleje żelazne palatynackie.
 74. Kolej żelazna priegnicka.
 75. Kolej żelazna Reinheim — Reichelsheim.
 76. Kolej lokalna Ren — Ettenheimmünster.
 77. Kolej żelazna Rhene — Diemelthal (Bredelar — Martenberg).
 78. Kolej żelazna Ronsdorf — Müngsten.
 79. Kolej żelazna Röthenbach p. L. — Weil.
 80. Kolej żelazna ruhlańska (Wutha — Ruhla).
 81. Kolej żelazna Schaftlach — Gmund.
 82. Kolej żelazna szleswicko — angielska (Szleswik — Süderbrarup).
 83. Kolej żelazna Sonthofen — Obersdorf.
 84. Kolej żelazna Sprendlingen — Wöllstein.
 85. Kolej żelazna starogrodzko-kostrzyńska, łącznie z glosowsko-berlincheńską.
 86. Kolej żelazna Stendal — Tangermünd.
 87. Kolej żelazna Warstein — Lippstadt.
 88. Kolej żelazna Wermelskirchen — Burg.
 89. Kolej żelazna Wittenberge — Perleberg.
 90. Kolej żelazna — Worms — Offstein.
 91. Kolej żelazna Zell — Todtnau.
 92. Kolej żelazna Zschipkau — Finsterwald.

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy niemieckie lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy rosyjskie.

93. Część kolei od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Eydkunami do Eydkun, utrzymywana w ruchu przez kolej petersbursko-warszawską.
 94. Część kolei od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Prostkowem aż do Prostkowa, utrzymywana w ruchu przez koleje połud.-zachodnie.
 95. Część kolei od granicy rosyjsko-niemieckiej pod Illowem aż do Illowa, utrzymywana w ruchu przez kolej nadwiślańską.

*) Ze skutkiem od 21. stycznia 1897.

II. Zarządy austriackie.

96. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Mysłowicami aż do Mysłowic, utrzymywana w ruchu przez kolej północną Cesarza Ferdynanda.
 97. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Hladkowem aż do Mittelwalde, utrzymywana w ruchu przez kolej północno-zachodnią austriacką.
 98. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Mittelsteine aż do Mittelsteine, utrzymywana w ruchu przez Spółkę austriacko-węgierską kolei państwa.
 Części kolei utrzymywane w ruchu przez kolej łączącą południowo-północno-niemiecką od granicy austriacko-niemieckiej:
 99. pod Libawą aż do Libawy.
 100. pod Seidenbergiem aż do Seidenbergu.
 101. Część kolei od granicy austriacko-niemieckiej pod Ebersbach aż do Ebersbach, utrzymywana w ruchu przez kolej północną czeską.
 Części kolei utrzymywane w ruchu przez kolej busztiehradzką od granicy austriacko-niemieckiej:
 102. pod Reitzenhain aż do Reitzenhainu.
 103. pod Klingenthal aż do Klingenthalu.
 Części kolei utrzymywane w ruchu przez c. k. austriackie koleje państwa od granicy austriacko-niemieckiej:
 104. pod Hennersdorfem aż do Ziegenhalsu.
 105. pod Mikulowicami aż do Ziegenhalsu.
 106. pod Heinersdorfem aż do Heinersdorfu.
 107. pod Furth w W. aż do Furth w W.
 108. pod Passawą aż do Passawy.
 109. pod Brumowem aż do Simbachu.
 110. pod Lochau aż do Lindau.

III. Zarządy szwajcarskie.

- Części utrzymywane w ruchu przez kolej północno-wschodnią szwajcarską od granicy szwajcarsko-niemieckiej:
 111. pod Konstancją aż do Konstancji.
 112. pod Riclasingen aż do Singen.
 113. pod Waldshut aż do Waldshut.

IV. Zarządy francuskie.

- Części kolei państwa alzacko-lotaryngskich utrzymywane w ruchu na wspólnie przez kolej wschodnią francuską od granicy francusko-niemieckiej:
 114. pod Altmünsterol aż do Altmünsterol.
 115. pod Avricourt aż do Niem. Avricourt.
 116. pod Chambrey aż do Chambrey.
 117. pod Novéant aż do Novéant.
 118. pod Amanweiler aż do Amanweiler.
 119. pod Fentsch aż do Fentsch.

V. Zarządy belgijskie.

- Części kolei utrzymywane w ruchu przez wielką kolej centralną belgijską od granicy holendersko-niemieckiej:
 120. pod Akwizgranem aż do Akwizgranu.
 121. pod Dalheimem aż do Dalheimu.

VI. Zarządy holenderskie.

122. Części kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Gennepe aż do Wesel, utrzymywane w ruchu przez kolej północno-brabancko-niemiecką.

123. Część kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Cranenburg aż do Cleve, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolejową holenderską na wspólnie ze Spółką do ruchu holenderskich kolei państwa.

124. Część kolei utrzymywana w ruchu przez Spółkę do ruchu holenderskich kolei państwa od granicy holendersko-niemieckiej:

a) pod Elten aż do Welle.

b) pod Herzogenrath aż do Herzogenrath.

125. Część kolei od granicy holendersko-niemieckiej, utrzymywana w ruchu przez Spółkę do ruchu holenderskich kolei państwa na wspólnie ze Spółką kolejową holenderską:

a) pod Elten aż do Emmerich.

b) od Gronau aż do Gronau.

126. Część kolei od granicy holendersko-niemieckiej pod Gildehaus aż do Salzbergen, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolejową holenderską i przez Spółkę do ruchu holenderskich kolei państwa.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą kraju przez zarządy niemieckie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

Austria, ll. 26 aż do 46 włącznie.

Francya, ll. 20, 21, 22, 23, 24, 25.

Luksemburg, ll. 2, 3.

Holandya, ll. 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Rosya, ll. 28, 29, 30, 31, 32, 33.

Szwajcaryja, ll. 17, 18, 19, 20, 21, 22.

Belgia.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymują zarządy belgijskie.

1. Zarząd kolei państwa belgijskich.
2. Kolej północna belgijska.
3. Wielka kolej centralna belgijska.
4. Leodyum—Maestricht.
5. Gandawa—Terneuzen.
6. Malin—Terneuzen.
7. Kolej zachodnio-flandryjska.
8. Kolej żelazna chimayska.
9. Gandawa—Eecloo—Bryga.
10. Termonde—St. Mikołaj.
11. Hasselt—Maeseyck.
12. Antwerpia—Gandawa (Waes).

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z nimi.

I. Zarządy holenderskie.

13. Część kolei od granicy belgijsko-holenderskiej pod Achel aż do Leodyum-Vivegnis, Ans (Etat)

i Flémalle—Grande, utrzymywana w ruchu przez Spółkę holenderskich kolei państwa.

II. Zarządy francuskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez Spółkę kolei północnej francuskiej od granicy belgijsko-francuskiej:

14. pod Comines aż do Comines.

15. pod Halluin aż do Menin.

III. Zarządy luksemburskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez Spółkę kolei żelaznej Księcia Henryka od granicy belgijsko-luksemburskiej:

16. pod Pétange aż do Athus.

17. pod Clémency aż do Autel-Bas.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą kraju przez zarządy belgijskie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

Niemcy, ll. 120, 121.

Francya, ll. 15, 16, 17, 18, 19.

Holandya, ll. 11, 12, 13, 14, 15, 16.

Francya.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymują zarządy francuskie.

Koleje pierwszorzędne.

1. Kolej północna.
2. Kolej wschodnia łącznie z liniami z Monthermé do Monthermé, z Vigne-Meuse do Vigneaux-Bois, z Carignan do Messempré, z Charmes do Rambervillers, z Avricourt do Blamout i do Cirey, z St. Dizier do Vassy, z Vassy do Doulevant-le-Château, utrzymywanymi w ruchu na rachunek koncesjonaryszów.
3. Kolej zachodnia.
4. Kolej parysko-lyońska do morza Śródziemnego, łącznie z linią do starego portu marseylijskiego i linią od Arles do St. Louis, utrzymywanymi w ruchu na rachunek koncesjonaryszów.
5. Kolej orleańska łącznie z liniami lokalnymi nad Sarthą, utrzymywanymi w ruchu pod tymi samymi warunkami co sieć główna.
6. Kolej południowa.
7. Koleje państwa łącznie z liniami lokalnymi od Ligré-Rivière do Richelieu i od Barbezieux do Châteauneuf, utrzymywanymi w ruchu na rachunek koncesjonaryszów.
8. Obie koleje obwodowe paryskie, łącznie z linią strategiczną od Valenton do Massy-Palaiseau.
9. Linie Spółki kolei departamentowych.
10. Linie Spółki kolejowej od Somin do Anzin i aż do granicy belgijskiej.
11. Linie Spółki Medoc.

Linie lokalnego znaczenia.

12. Spółki kolei departamentowych.
13. Kolei od Martieux do Châtillon-sur-Chalalronne.
14. Od Kastelnau do Margaux i od Pauillac do Port des Pilotes (Spółka Medoc).

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy belgijskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez Wielką koleją centralną belgijską od granicy belgijsko-francuskiej:

15. pod Treignes aż do Vireux.
16. pod Doissche aż do Givet.
17. Część kolei od granicy francusko-belgijskiej pod Heer-Agimont aż do Givet, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei północnej belgijskiej.
18. Część kolei od granicy francusko-belgijskiej pod Abeele aż do Hazebrouck, utrzymywana w ruchu przez Spółkę belgijską kolei we Flandryi zachodniej.
19. Część kolei od granicy francusko-belgijskiej pod Momignies aż do Anor, utrzymywana w ruchu przez Spółkę belgijską kolei chimayskiej.

II. Zarządy niemieckie.

Części kolei żelaznej wschodniej francuskiej utrzymywane w ruchu na wspólnie z kolejami państwa w Alzacy i Lotaryngii, od granicy francusko-niemieckiej:

20. pod Altminsterol aż do Petit-Croix.
21. pod Deutsch-Avrécourt aż do Igney-Avrécourt.
22. pod Chambrey aż do Moncel.
23. pod Novécant aż do Pagny-sur-Moselle.
24. pod Amanweiler aż do Batiilly.
25. pod Fentsch aż do Audun-le-Roman.

III. Zarządy szwajcarskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez Spółkę kolei jurajsko-simplońskiej, od granicy francusko-szwajcarskiej:

26. pod Delle aż do Delle.
27. pod Vallorbes aż do Pontarlier.
28. pod Verrières aż do Pontarlier.

IV. Zarządy włoskie.

29. Części kolei utrzymywane w ruchu przez Spółkę włoską kolei nad morzem Śródziemnym od granicy włosko-francuskiej pod Modane aż do Modane.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą kraju przez zarządy francuskie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

- Niemcy, ll. 114, 115, 116, 117, 118, 119.
 Belgia, ll. 14, 15.
 Włochy, l. 6.
 Szwajcarya, ll. 23, 24, 25, 26.

Włochy.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymują zarządy włoskie.

1. Wszystkie linie utrzymywane w ruchu przez Spółkę sieci nad morzem Śródziemnym.
2. Wszystkie linie utrzymywane w ruchu przez Spółkę sieci nad Adryatykiem.
3. Wszystkie linie utrzymywane w ruchu przez Spółkę sieci sycylijskich łącznie z linią przez cieśninę messyńską.
4. Linie utrzymywane w ruchu przez Spółkę *Società Veneta per Imprese e Costruzioni pubbliche* z siedzibą w Padwie:
 - a) Padwa—Bassano,
 - b) Vicenza—Treviso,
 - c) Vicenza—Schio,
 - d) Cividale—Portogruaro,
 - e) Parma—Suzzara,
 - f) Bologna S. V.—Portomaggiore,
 - g) Budrio—Massalombarda,
 - h) Arezzo—Stia i
 - i) Conegliano—Vittorio.

5. Koleje północne medyolańskie w Medyolanie, a mianowicie:

- k) Medyolan—Bovisa—Erba z odnogami od Bovisy do Medyolanu—Librery i od S. Pietro do Comnago,
- l) Medyolan—Bovisa—Saronno,
- m) Saronno—Malnate—Varese—Laveno,
- n) Como—Camerlata—Grandate—Malnate z odnogą od Camerlata do Albate—Camerlata,
- o) Novara—Busto Arsizio—Saronno—Seregno i
- p) Saronno—Grandate.

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy francuskie.

6. Część kolei od granicy francusko-włoskiej pod Ventimiglia aż do Ventimiglia, utrzymywana w ruchu przez koleją francuską parysko-lyońską do morza Śródziemnego.

II. Zarządy szwajcarskie.

7. Część kolei od granicy włosko-szwajcarskiej pod Pino aż do Luino, utrzymywana w ruchu przez koleją gotthardzką.

III. Zarządy austriackie.

8. Część kolei od granicy włosko-austriackiej pod Pontaslem aż do Pontebly, utrzymywana w ruchu na wspólnie z c. k. austriackimi kolejami państwa ku Włochom prowadzającym.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą przez zarządy włoskie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

- Austria, ll. 23, 24, 25.
 Francya, l. 29.
 Szwajcarya, l. 27.

Luksemburg.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymują zarządy luksemburskie.

1. Kolej księcia Henryka łącznie z linią od Wasserbillig do Grevenmacher.

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy niemieckie.

2. Linie kolei luksemburskiej Wilhelma, utrzymywane w ruchu przez koleje państwa w Alzacji i Lotaryngii.

3. Część kolei od granicy niemiecko-luksemburskiej pod Ulflingen aż do Ulflingen, utrzymywana w ruchu przez królewsko pruskie koleje państwa.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą przez zarządy luksemburskie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

Belgia, ll. 16, 17.

Holandya.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymują zarządy holenderskie.

1. Spółka do ruchu holenderskich kolei państwa.

2. Spółka holenderska kolei żelaznej.

3. Spółka holenderska kolei żelaznej centralnej.

4. Spółka kolei żelaznej północno-brabancko-niemieckiej.

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z niemi.

I. Zarządy niemieckie.

5. Część kolei od granicy niemiecko-holenderskiej pod Neuschanz aż do Neuschanz, utrzymywana w ruchu przez koleje państwa Wielkiego księstwa oldenburskiego.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez królewsko pruskie koleje państwa od granicy niemiecko-holenderskiej.

6. pod Borken do Winterswyk.

7. pod Bocholt do Winterswyk.

8. pod Straelen do Venlo.

9. pod Kaldenkirchen do Venlo.

10. pod Dahlheim do Vlodrop.

II. Zarządy belgijskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez Wielką koleją centralną belgijską:

11. Od granicy belgijsko-holenderskiej pod Hamont aż do granicy holendersko-niemieckiej pod Dahlheim.

12. Od granicy belgijsko-holenderskiej pod Lanaeken aż do granicy holendersko-niemieckiej pod Akwizgranem.

13. Od granicy belgijsko-holenderskiej pod Weelde-Merxplas do Tilburg.

14. Część kolei od granicy belgijsko-holenderskiej pod Visé do Maestrichtu, utrzymywana w ruchu przez kolej Leodyum-Maestricht.

15. Część kolei od granicy belgijsko-holenderskiej pod La Clinge aż do Terneuzen, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei żelaznej Malin-Terneuzen.

16. Część kolei od granicy belgijsko-holenderskiej pod Selzaete aż do Terneuzen, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei Gandawa-Terneuzen.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą przez zarządy holenderskie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

Niemcy, ll. 122, 123, 124, 125, 126.

Belgia, l. 13.

Rosya.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymuje państwo.

1. Kolej mikołajowska (z odnogą do portu i kolejami nowotorocką rzewo-wiazemską).

2. Kolej żelazna petersbursko-warszawska.

3. Kolej żelazna bałtycka (z wyłączeniem sekcji II) i kolej żelazna pskowsko-rygsko.

4. Kolej żelazna moskiewsko-brzeska.

5. Kolej moskiewsko-kurska, moskiewsko-niżnonowogrodzka i muromska (utrzymywane w ruchu przez państwo pod wspólnym zarządkiem).

6. Kolej żelazna syrańsko-wiazemska.

7. Kolej żelazna Katarzyny.

8. Kolej rygsko-orelska (utworzona z kolei mitawskiej, bolderańskiej, rygsko-tukumskiej, rygsko-dźwińskiej, dźwińsko-witebskiej i orelsko-witebskiej).

9. Kolej żelazna libawsko-romeńska.

10. Kolej żelazna warszawsko-terespolska.

11. Kolej żelazna charkowo-mikołajewska.

12. Kolej żelazna kursko-charkowo-azowska) z kolejami łozowo-sebastopolską i djankoj-sko-teodozyjską).

13. Koleje żelazne samarsko-złotouska i orenburska.

14. Koleje poleskie.

15. Koleje południowo-zachodnie.

B. Koleje i części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy prywatne.

16. Kolej rybińska (z koleją nowgorodzka-wązko-torową).

17. Kolej moskiewsko-jarostawelsko-archangelska (z kolejami wązko-torowymi szujsko-ivanowską i jarostawelsko-włodzką).

18. Kolej moskiewsko-kazańska.

19. Kolej rizańska—uralska.
20. Koleje południowo-wschodnie.
21. Kolej warszawsko—wiedeńska.
22. Kolej łódzka.
23. Kolej moskiewsko—kijowsko—worieska.
24. Kolej nadwiślańska.
25. Kolej modlińska—dąbrowska.
26. Kolej władykaukazka.
27. Kolej fastowska.

C. Części pograniczne kolei utrzymywane w ruchu na wspólnie z zarządami zagranicznymi.

I. Zarządy niemieckie.

Części kolei, na których ruch utrzymują królestwo pruskie koleje państwa od granicy niemiecko-rosyjskiej:

28. pod Eydkunami do Wierzbołowa,
29. pod Otłoczynem do Aleksandrowa.
30. pod Szopińcami do Sosnowic (linia dawniej kolei nadodrzańskiej na prawym brzegu).
31. pod Szopińcami do Sosnowic (linia dawniej kolei górnośląskiej).
32. Część kolei od granicy niemiecko-rosyjskiej pod Prostkowem aż do Grajewa, na której ruch utrzymuje Spółka wschodnio-pruska.
33. Część kolei od granicy niemiecko-rosyjskiej pod Ilłowem aż do Mławy, utrzymywana w ruchu przez Spółkę kolei z Malborku do Mławki.

II. Zarządy austriackie.

34. Część kolei od granicy austriacko-rosyjskiej pod Szczakową aż do Granicy, utrzymywana w ruchu przez kolej północną Cesarza Ferdynanda.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez c. k. austriackie koleje państwa w kierunku do Rosji od granicy austriacko-rosyjskiej:

35. pod Brodami aż do Radziwiłłowa.
36. pod Podwołoczyskami aż do Wołoczysk.
37. pod Nowosielicą do Nowosielicy.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą przez zarządy rosyjskie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

- Niemcy, ll. 93, 94, 95.
Austria, ll. 47, 48, 49.

Szwajcarya.

A. Koleje i części kolei, na których ruch utrzymują zarządy szwajcarskie.

1. Kolej centralna szwajcarska.
2. Kolej gotardzka.
3. Kolej Jura—Simplon.
4. Kolej północno-wschodnia szwajcarska.
5. Koleje zjednoczone szwajcarskie.
6. Kolej neufchatelsko-jurajska.
7. Kolej emmentalska.

8. Kolej Langenthal—Huttwil.
9. Kolej tössthalska.
10. Kolej seethalska szwajcarska.
11. Kolej południowo-wschodnia szwajcarska.
12. Kolej Rorschach-Heiden.
13. Kolej sihlthalska.
14. Kolej żelazna wązko-torowa Yverdon — St. Croix.

B. Części kolei utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z nimi.

I. Zarządy austriackie.

Linie utrzymywane w ruchu przez c. k. austriackie koleje państwa od granicy austriacko-szwajcarskiej:

15. pod Buchs aż do Buchs.
16. pod St. Margarethen aż do St. Margarethen.

II. Zarządy niemieckie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez koleje państwa Wielkiego księstwa badeńskiego od granicy niemiecko-szwajcarskiej:

17. pod Gottmadingen aż do granicy szwajcarsko-niemieckiej pod Wilchingen.
18. pod Stetten aż do Bazylei.
19. pod Leopoldshöhe aż do Bazylei.
20. pod Grenzach aż do Bazylei.
21. Kolej łącząca od dworca badeńskiego aż do dworca centralnego w Bazylei, utrzymywana w ruchu na wspólnie z kolejami państwa Wielkiego księstwa badeńskiego.
22. Część kolei od granicy niemiecko-szwajcarskiej pod Św. Ludwikiem aż do Bazylei, utrzymywana w ruchu przez koleje państwa w Alzacji i Lotaryngii.

III. Zarządy francuskie.

Części kolei utrzymywane w ruchu przez Spółkę kolei Paryż—Lyon do morza Śródziemnego, od granicy francusko-szwajcarskiej:

23. pod St. Gingolph aż do Bouveret.
24. pod Chêne-Bourg aż do Genewy-Eaux-Vives.
25. pod La Plaine aż do Genewy-Cornavin.
26. pod Col-des-Roches aż do Locle.

IV. Zarządy włoskie.

27. Część kolei utrzymywana w ruchu przez Spółkę włoskie sieci morza Śródziemnego i Adryatyckiego od granicy włosko-szwajcarskiej pod Chiasso aż do Chiasso.

Uwaga. Co się tyczy części kolei za granicą przez zarządy szwajcarskie w ruchu utrzymywanych, porównaj:

- Niemcy, ll. 111, 112, 113.
Francya, ll. 26, 27, 28.
Włochy, l. 7.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 1. kwietnia 1897.

Treść: № 80. Rozporządzenie, którem na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 31. grudnia 1896, podaje się do wiadomości w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, Ministerstwem spraw wewnętrznych i Ministerstwem rolnictwa nowy rozkład nauk weterynarskich dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

80.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 27. marca 1897,

którem na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 31. grudnia 1896, podaje się do wiadomości w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, Ministerstwem spraw wewnętrznych i Ministerstwem rolnictwa nowy rozkład nauk weterynarskich dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa.

§. 1.

Uczniowie szkoły głównej weterynarskiej są albo zwyczajni (immatrykulowani) albo nadzwyczajni.

§. 2.

Uczniami zwyczajnymi weterynary są ci, którzy uczęszczają na kursa weterynary według rozkładu nauk, jaki wówczas będzie obowiązował.

§. 3.

Do przyjęcia na kursa weterynary w przynioście ucznia zwyczajnego potrzebne jest świadectwo egzaminu dojrzałości złożonego pomyślnie w tutejszo-krajowej szkole średniej (gimnazyum lub szkole realnej).

§. 4.

Na wyższe półrocza ci mogą być przyjęci, którzy odpowiednią część nauk weterynarskich skończyli już prawidłowo w innej równorzędnej szkole głównej weterynarskiej.

§. 5.

Pod względem przyjmowania i uczęszczania obowiązują podobne postanowienia jak w innych szkołach głównych.

§. 6.

Przepisany okres trwania kursu nauk weterynarskich wynosi cztery lata czyli ośm półroczy; doktorowie wszech nauk lekarskich mogą skończyć ten kurs w dwóch latach.

§. 7.

Ażeby półrocze było zwyczajnemu uczniowi weterynaryi wliczone w ustanowiony czas nauki, winien tenże otrzymać potwierdzenie, że uczęszczał na wszystkie przedmioty, które rozkładem nauk są przepisane na odnośne półrocze kursu weterynaryi.

Uczniom zwyczajnym wolno oprócz na obowiązkowe odczyty i ćwiczenia praktyczne zapisać się i uczęszczać także jeszcze na inne kolegja w szkole głównej weterynarskiej wykładane, o ile nie zbiegają się z przedmiotami obowiązkowymi.

§. 8.

Przedmioty obowiązkowe kursu czteroletniego są:

I. Rok.**I. półrocze.**

	godzin tygodniowo
1. Fizyka medyczna	5
2. Chemia	5
3. Zoologia ogólna i nauka o pasorzytach	5
4. Anatomia ogólna i histologia	2
5. Anatomia opisowa zwierząt domowych	5
6. Nauka podkownictwa	3
7. Ćwiczenia w sporządzaniu preparatów anatomicznych i	
8. Ćwiczenia na pomoście kowalskim codziennie.	

2. półrocze.

	godzin tygodniowo
1. Chemia	5
2. Botanika z szczególnem uwzględnieniem roślin pastewnych, lekarskich i jadowitych	5
3. Encyklopedia rolnictwa z uwzględnieniem uprawy roślin rolniczych a w szczególności chorób roślin pastewnych	3
4. Anatomia opisowa zwierząt domowych	5
5. Embryologia	2
6. Ćwiczenia w laboratorium chemicznem,	
7. Ćwiczenia w używaniu mikroskopu i w badaniu tkanin normalnych,	
8. Ćwiczenia na pomoście kowalskim,	
9. nauka obchodzenia się i ćwiczenia w obchodzeniu się z zwierzętami domowemi, w ich ubieraniu i siodłaniu.	

II. Rok.**3. półrocze.**

	godzin tygodniowo
1. Anatomia topograficzna zwierząt domowych	5
2. Nauka hodowli zwierząt (nauka osądzenia, nauka o rasach, o przychowku, o wykarmianiu, higiena zwierząt domowych rolniczych)	5
3. Fiziologia	5
4. Farmakognozya, farmakologia, toksykologia i nauka pisania recept	5
5. Ćwiczenia w sporządzaniu preparatów anatomicznych,	
6. Ćwiczenia w badaniu rozmaitych rodzajów paszy,	
7. Ćwiczenia farmaceutyczne,	
8. Ćwiczenia na pomoście kowalskim.	

4. półrocze.

1. Nauka hodowli zwierząt (nauka osądzenia, nauka o rasach, o przychowku, o wykarmianiu, higiena zwierząt domowych rolniczych)	5
--	---

godzin
tygodniowo

2. Fiziologia	5
3. Patologia ogólna i doświadczalna i anatomia patologiczna	5
4. Bakteriologia (mikrobiologia)	2
5. Farmakognozya, farmakologia, toksykologia i nauka pisania recept	2
6. Propedeutyka kliniczna	3
7. Ćwiczenia medyczno-chemiczne,	
8. Ćwiczenia w nauce osądzenia zwierząt domowych rolniczych,	
9. wycieczki w celu objaśniania praktycznie nauki hodowli zwierząt,	
10. ćwiczenia farmaceutyczne,	
11. ćwiczenia na pomoście kowalskim.	

III. Rok.**5. półrocze.**

	godzin tygodniowo
1. Anatomia patologiczna specjalna zwierząt domowych	5
2. Patologia specjalna i terapia chorób wewnętrznych, tudzież klinika chorób wewnętrznych zwierząt domowych	10
3. Chirurgia łącznie z okulistyką i kliniką chirurgiczną	10
4. Nauka o instrumentach, bandażowaniu i operacjach	3
5. Sekcje patologiczne,	
6. Ćwiczenia operacyjne i praktyczna nauka bandażowania	3
7. Ćwiczenia w używaniu zwierciadła ocznego,	
8. Ćwiczenia na pomoście kowalskim.	

6. półrocze.

1. Patologia specjalna i terapia chorób wewnętrznych, tudzież klinika chorób wewnętrznych zwierząt domowych	10
2. Chirurgia łącznie z okulistyką i kliniką chirurgiczną	10
3. Położnictwo	3
4. Historia weterynaryi	1
5. Sekcje patologiczne,	
6. Ćwiczenia patologiczno-histologiczne i bakteriologiczne,	
7. Ćwiczenia operacyjne i praktyczna nauka bandażowania,	
8. Ćwiczenia położnicze (na fantomie i żywych zwierzętach),	
9. Ćwiczenia na pomoście kowalskim.	

IV. Rok.**7. półrocze.**

	godzin tygodniowo
1. Patologia specjalna i terapia chorób wewnętrznych, tudzież klinika chorób wewnętrznych zwierząt domowych	10
2. Chirurgia łącznie z okulistyką i kliniką chirurgiczną	10
3. Nauka o zarazkach z demonstracjami	2
4. Weterynaryja polityczna (weterynaryja sądowa, oględziny bydła i mięsa, policja weterynaryjska)	4
5. Seminarjum do nauki weterynaryi politycznej (raz na tydzień 2 godziny),	
6. sekcye patologiczne,	
7. poliklinika.	

8. półrocze.

	godzin tygodniowo
1. Patologia specjalna i terapia chorób wewnętrznych, tudzież klinika chorób wewnętrznych zwierząt domowych	10
2. Chirurgia łącznie z okulistyką i kliniką chirurgiczną	10
3. Poliklinika,	
4. klinika ambulatorska w mieście i najbliższej okolicy,	
6. wysyłanie uczniów po kilku na pewien czas do powiatu politycznego celem wprowadzenia ich w praktykę weterynaryjską,	
6. ćwiczenia i wycieczki celem kształcenia się w nauce weterynaryi politycznej,	
7. sekcye patologiczne.	

§. 9.

Lekarze, to jest doktorowie wszech nauk lekarskich, mogą być przypuszczeni do egzaminów ścisłych celem uzyskania dyplomu weterynaryjskiego, jeżeli uczęszczali prawidłowo do szkoły głównej weterynaryjskiej na kollegia tutaj wymienione; takowe są:

1. anatomia opisowa zwierząt domowych,
2. anatomia topograficzna,
3. nauka hodowli zwierząt,
4. farmakologia, farmakognozyja, toksykologia i nauka pisania recept,
5. patologia ogólna i anatomia patologiczna.
6. propedeutyka kliniczna,
7. encyklopedya rolnictwa z uwzględnieniem uprawy roślin rolniczych, a w szczególności chorób roślin pastewnych,
8. nauka podkownictwa.
9. patologia specjalna i terapia chorób wewnętrznych z kliniką chorób wewnętrznych,
10. nauka o zarazkach z demonstracjami,
11. chirurgia i klinika chirurgiczna,

12. nauka o instrumentach, bandażowaniu i operacjach,
13. położnictwo weterynaryjskie,
14. weterynaryja polityczna,
15. seminarjum nauki weterynaryi politycznej,
16. historia i literatura weterynaryi,
17. nauka obchodzenia się i ćwiczenia w obchodzeniu się ze zwierzętami domowymi, ich ubieraniu i siodłaniu.
18. ćwiczenia w sporządzaniu preparatów anatomicznych,
19. ćwiczenia w badaniu paszy wszelkiego rodzaju,
20. ćwiczenia w nauce osądzania zwierząt domowych rolniczych,
21. sekcye patologiczne,
22. ćwiczenia patologiczno-histologiczne i bakteriologiczne,
23. ćwiczenia w operacjach chirurgicznych i praktyczna nauka bandażowania,
24. ćwiczenia w używaniu zwierciadła ocznego
25. ćwiczenia położnicze,
26. ćwiczenia w podkownictwie,
27. poliklinika,
28. klinika ambulatorska w mieście i okolicy,
29. wysyłanie grupami na pewien czas do powiatu politycznego,
30. ćwiczenia i wycieczki celem kształcenia się w weterynaryi politycznej,

§. 10.

Ćwiczenia objęte rozkładem nauk odbywają się grupami a to w taki sposób, że nigdy nie zbiegają się z sobą, jeżeli w tem samym półroczu przypada kilka rodzajów ćwiczeń obowiązkowych.

Egzamina postępu.**§. 11.**

Uczniowie weterynaryi mogą tylko w takim razie być zapisani na II a względnie III rok, jeżeli zdali z powodzeniem odnośny egzamin postępu.

§. 12.

Egzamin postępu przy przejściu na II rok (*Tentamen physicum*) obejmuje następujące przedmioty:

1. fizykę medyczną,
2. chemię,
3. zoologię ogólną i naukę o pasorzytach,
4. botanikę (z szczególnem uwzględnieniem roślin pastewnych, lekarskich i jadowitych,
5. encyklopedyę rolnictwa z uwzględnieniem uprawy roślin rolniczych a w szczególności chorób roślin pastewnych.

§. 13.

Egzamin postępu przy przejściu na III rok, (*Tentamen biologicum*) obejmuje:

1. Naukę hodowli zwierząt (naukę osądzania, naukę o rasach, o przychowku, o karmi, higienę zwierząt domowych rolniczych),
2. anatomię zwierząt domowych łącznie z anatomią topograficzną, histologią i embryologią,
3. fizyologię,
4. farmakologię (farmakognozyę, toksykologię i naukę o pisaniu recept).

§. 14.

Do egzaminów postępu mogą być przypuszczeni tylko ci uczniowie, którzy skończyli prawidłowo I, a względnie II rok.

§. 15.

Egzamina postępu odbywają się zwyczajnie w miesiącu lipcu; terminy poszczególnych egzaminów podają się do wiadomości wywieszeniem ogłoszenia.

Jeżeli jakaś przeszkoda nie pozwoli docentowi odbywać egzaminu postępu, grono profesorów wyznacza zastępcę.

§. 16.

Stopnie egzaminów postępu są: „celująco“, „dobrze“, „dostatecznie“ i „niedostatecznie“.

§. 17.

Wyniki egzaminów postępu zapisują egzaminatorowie w katalogu rocznym, jakoteż w książce frekwencyjnej dotyczącego kandydata.

Na żądanie kandydatów, należy im wydawać także osobne świadectwa egzaminów postępu.

§. 18.

Jeżeli na egzaminie postępu kandydat otrzymał tylko z jednego przedmiotu stopień „niedostateczny“, może być przypuszczony po wakacjach do ponowienia egzaminu.

Jeżeli tenże z dwóch przedmiotów, albo na egzaminie ponownym z jednego przedmiotu otrzymał stopień „niedostateczny“, albo, jeżeli bez legalnego usprawiedliwienia się nie poddał się w ustanowionym terminie egzaminowi postępu, może być przypuszczony dopiero po upływie roku do ponowienia całego egzaminu postępu (*tentamenu*), jeżeli w ciągu tego czasu był zapisany jako uczeń w jednej ze szkół głównych weterynaryi.

Kandydatom wolno wprowadzić uczeszczać na wykłady, które dopiero w wyższych półroczach są obowiązkowymi, nie nabywają jednak przez to prawa, żeby im te półrocza wliczono w przepisany prawidłowy czas nauki.

§. 19.

Cały egzamin postępu (*tentamen*) wolno tylko raz ponawiać.

Ci kandydaci, którzy przy ponawianiu całego egzaminu postępu (*tentamenu*) okażą wiedzę niedostateczną, są przeto wyłączeni od dalszego odbywania kursu nauk weterynarskich.

Wyjątkowo na wniosek grona profesorów może Ministerstwo wyznań i oświaty pozwolić na jeszcze jedno (ostatnie) ponowienie.

Egzamina ścisłe w celu uzyskania dyplomu na weterynarza.

§. 20.

Celem uzyskania dyplomu weterynarskiego kandydaci, którzy skończyli przepisany rozkładem kursu nauk weterynarskich, poddać się mają egzaminom ścisłym z umiejętności weterynarskich.

§. 21.

Do egzaminów ścisłych kandydat zgłosić się ma u rektora szkoły głównej weterynarskiej i złożyć metrykę chrztu lub urodzenia, świadectwo dojrzałości i dowód, że w austriackiej szkole głównej weterynarskiej skończył prawidłowo nauki.

Do II, a względnie do III egzaminu ścisłego może kandydat być przypuszczony dopiero wtedy, gdy zda z powodzeniem I, a względnie II egzamin ścisły.

Termin egzaminów ścisłych wyznacza rektor.

§. 22.

Z trzech egzaminów ścisłych z umiejętności weterynarskich obejmuje:

A. Pierwszy egzamin ścisły:

1. naukę hodowli zwierząt (naukę osądzania, naukę o rasach, o przychowku, o wykarmianiu, higienę zwierząt domowych rolniczych),
2. anatomię opisową i topograficzną zwierząt domowych, histologię, embryologię,
3. fizyologię,
4. farmakologię łącznie z farmakognozyą, toksykologią i nauką pisania recept.

B, Drugi egzamin ścisły obejmuje:

1. patologię ogólną i zootomię patologiczną łącznie z bakteryologią (mikrobiologią),
2. patologię specjalną i terapię chorób wewnętrznych, tudzież naukę o zarazach,
3. weterynaryę polityczną.

C. Trzeci egzamin ścisły obejmuje:

1. chirurgię łącznie z okulistyką i nauką operacyi,
2. położnictwo,
3. podkownictwo.

§. 23.

Egzamin tak teoretyczny jak i praktyczny z każdego przedmiotu egzaminów ścisłych odbywa się razem jako jeden akt egzaminacyjny.

§. 24.

Egzamina częściowe praktyczne odbywają się na dotyczących zwierząt i przedmiotach demonstracyjnych (preparatach, instrumentach itd.). W szczególności wymagać należy od kandydatów, co następuje:

- a) W części praktycznej egzaminu z nauki hodowli zwierząt winien kandydat osądzić formę ciała przedstawionego mu zwierzęcia, zbadać paszę, mierzwę wszelkiego rodzaju itp. i wydać sąd o tych przedmiotach.
- b) W części praktycznej egzaminu z anatomii ma kandydat
 - α) na kośćcach i częściach kośćców, jakoteż na wszelkich innych preparatach anatomicznych opisać i nazwać części;
 - β) na trupie lub części trupa otworzyć jamę ciała, lub odsłonić przez preparacyę pewien utwór i dotyczące organa objaśnić anatomicznie;
 - γ) preparat mikroskopiczny gotowy, przez siebie sporządzony lub okazany zbadać i objaśnić.
- c) Przedmiotem części praktycznej egzaminu z fizjologii, są głównie reakcyę medyczno-chemiczne (badania moczu, krwi, mleka, wody itd), tudzież objaśnienie najważniejszych aparatów fizjologicznych.
- d) W części praktycznej egzaminu z farmakognozy i farmakologii dać ma kandydat wyjaśnie-

nie co do okazanych mu roślin lekarskich, drogeryi, wytworów farmaceutycznych i zrobić lekarstwa.

- e) W części praktycznej egzaminu z anatomii patologicznej winien kandydat
 - α) wykonać sekcję patologiczną, objaśnić znalezione zmiany patologiczne narządów i wydać diagnozę, podyktować do protokołu wyniki sekcji i opinię;
 - β) zbadać i objaśnić preparat głowy patologiczno-histologiczny lub bakteryologiczny przez niego samego zrobiony lub taki, który mu będzie przedstawiony.
- f) W części praktycznej egzaminu z patologii i terapii chorób wewnętrznych i nauki o zarazach winien kandydat rozpoznać anamnezę przedstawionego lub przedstawionych mu chorych zwierząt, wykonać badanie kliniczne, podać jego wyniki, określić diagnozę zachodzącego przypadku choroby, przepowiedzieć jakiego przebiegu i końca oczekiwać należy i wskazać odpowiedni sposób postępowania a według okoliczności przepisać potrzebne lekarstwa.
- g) W części praktycznej egzaminu z chirurgii weterynarskiej winien kandydat
 - α) rozpoznać anamnezę przedstawionego lub przedstawionych mu chorych zwierząt, wykonać badanie kliniczne, podać jego wyniki, określić diagnozę choroby, przepowiedzieć jakiego przebiegu i końca oczekiwać należy, wskazać odpowiedni sposób postępowania;
 - β) omówić indykacyę i metody operacyi i wykonać ją na żywym zwierzęciu lub na trupie, tudzież dać wyjaśnienie co do instrumentów chirurgicznych i bandaży,
- h) W części praktycznej egzaminu z podkuwania kopyt i racic, winien kandydat zbadać kopyta lub racice zwierzęcia, które ma podkuć, dać objaśnienie co do ich stanu, podać odpowiedni sposób podkucia i wykonać podkucie.

§. 25.

Wszystkie egzamina ścisłe odbywają się publicznie, przewodniczącemu jednak wolno ograniczyć wstęp do weterynarzy, lekarzy i uczniów weterynaryi.

§. 26.

Komisya do każdego przedmiotu egzaminów ścisłych składa się z rektora lub jego zastępcy, który jest przewodniczącym, z egzaminatora i z komisarza rządowego.

Podczas egzaminu powinien zawsze być obecnym prócz egzaminatora przynajmniej jeszcze drugi członek komisji.

§. 27.

Na egzaminach ścisłych funkcję egzaminatorów sprawują reprezentanci odnośnych przedmiotów.

§. 28.

Komisarza rządowego, którym powinien być weterynarz, a który także może należeć do grona nauczycielskiego szkoły głównej weterynaryi, mianuje Ministerstwo oświaty w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych przed rozpoczęciem się roku szkolnego na ten rok szkolny.

§. 29.

Egzamina częściowe każdego egzaminu ścisłego stanowią całość nierozdzielną i można zgłaszać się tylko do całego egzaminu ścisłego.

Poszczególne akty egzaminacyjne, kolejno po sobie następujące, wyznacza rektor w obrębie najwięcej dni czteremnaście.

§. 30.

Z końcem każdego egzaminu częściowego egzaminów ścisłych, egzaminator zapisuje w osobnym protokole wynik onegoż w stopniach „celująco“ „dostatecznie“ lub „niedostatecznie“ i oznajmia kandydatowi.

§. 31.

Żaden egzamin ścisły nie może być uważany za złożony z powodzeniem, jeżeli kandydat otrzymał choćby tylko na jednym egzaminie częściowym stopień „niedostateczny“.

W przypadku tym kandydat może być po trzech miesiącach przypuszczony do ponowienia tego egzaminu częściowego, który zdał niepomyślnie.

Jeżeli i na tym ponownym egzaminie kandydat otrzyma znowu stopień „niedostateczny“, może być jeszcze raz przypuszczony do ponownego egzaminu po następnych trzech miesiącach.

Do trzeciego ponowienia stosują się postanowienia §. 35.

§. 32.

Jeżeli kandydat, zdając egzamin ścisły, otrzymał stopień „niedostateczny“ na więcej niż jednym egzaminie częściowym, przypuszczony być może do ponowienia całego egzaminu ścisłego po sześciu miesiącach. Jeżeli ponawiając go otrzyma choćby na jednym egzaminie częściowym stopień „niedostateczny“, może być przypuszczony podobnie tylko do ponowienia jeszcze raz całego egzaminu ścisłego po dalszych sześciu miesiącach. Co się tyczy trzeciego ponowienia obowiązują postanowienia §. 35.

§. 33.

Jeżeli kandydat cofnie się podczas egzaminu częściowego lub po rozpoczęciu się egzaminu ścisłego bez legalnego usprawiedliwienia się nie stawia się w terminach wyznaczonych mu do dalszych egzaminów częściowych, ponowić ma cały egzamin ścisły, można jednak przypuścić go do niego dopiero po upływie trzech miesięcy.

W razie usprawiedliwionej przerwy egzaminu ścisłego, można wyznaczyć mu nowy termin do dalszego ciągu.

§. 34.

Jeżeli kandydat otrzyma na każdym egzaminie częściowym stopień najmniej „dostateczny“ w takim razie, gdy się cały egzamin ścisły skończy, przewodniczący oznacza stopień ogólny.

Jeżeli stopni pomyślnych jest tyle co mniej pomyślnych, oznacza się stopień ogólny podług mniej pomyślnych.

Wynik zapisuje się natychmiast w protokole egzaminów ścisłych i oznajmia się go kandydatowi publicznie.

§. 35.

Na trzecie ponowienie egzaminu częściowego lub całego egzaminu ścisłego może pozwolić tylko Ministerstwo oświaty po wysłuchaniu grona profesorów.

Jeżeli kandydat nie otrzyma tego pozwolenia, albo jeżeli i przy trzecim ponowieniu nie zda egzaminu, wyłącza się go na zawsze od uzyskania dyplomu weterynarskiego w szkole głównej weterynarskiej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, jakoteż od nostryfikacji dyplomu weterynarskiego za granicą uzyskanego.

§. 36.

Kandydatowi może być wydane świadectwo wyniku egzaminu ścisłego przez rektora podpisane,

w którym zapisać należy stopnie uzyskane na egzaminach częściowych, jakoteż stopień ogólny.

§. 37.

Jeżeli kandydat zdał pomyślnie egzamina ścisłe, promowuje się go na weterynarza.

Promocya zasadza się na publicznem przyznaniu kandydatowi dyplomu weterynarskiego i na odebraniu od niego uroczystego przyrzeczenia, które czyni przez podanie ręki rektorowi szkoły głównej weterynarskiej w obecności dwóch promotorów, którzy także podpisują dyplom.

Funkcyę promotorów sprawują po kolei wszyscy profesorowie szkoły głównej weterynarskiej.

§. 38.

Dyplom weterynarski wygotowuje się w języku łacińskim.

Osnowę dyplomu, jakoteż formułę uroczystego przyrzeczenia poda do wiadomości Ministerstwo oświaty w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych.

§. 39.

Dyplom weterynarski uzyskany przez cudzoziemców, nie uprawnia ich do wykonywania praktyki weterynarskiej w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych dopóty, dopóki nie będą prawa obywatelstwa austriackiego.

Formularz dyplomu dla cudzoziemców powinien zawierać ostrzeżenie temu postanowieniu odpowiednie.

§. 40.

Taksy egzaminacyjne ustanowić należy w taki sposób, żeby co do egzaminów postępu przypadły dla każdego egzaminatora trzy (3) złote, a co do każdego egzaminu częściowego egzaminów ścisłych dla każdego egzaminatora sześć (6) złotych, dla innych zaś członków komisji egzaminacyjnej po trzy (3) złote.

Co do egzaminów poprawczych odpada połowa kwot ustanowionych.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. kwietnia 1897.

Treść: (№ 81—84.) 81. Ustawa o przedłużeniu terminów spłaty zaliczek udzielonych w Krainie i Styryi z powodu trzęsienia ziemi osobom trudniącym się przemysłem i handlem. — 82. Rozporządzenie, dotyczące się pozwolenia, żeby do beczek, w których wina włoskie są do Austryi i Węgier przewożone, używano podług wyboru także zamknięcia według systemu Mengariniego. — 83. Rozporządzenie, którem określa się właściwość wydziałów związków stowarzyszeń stanowiących radę przyboczną przemysłową Władz politycznych powiatowych. — 84. Rozporządzenie, dotyczące się dopuszczania niewiast do uczęszczania na wydziały filozoficzne c. k. uniwersytetów w przymiocie uczennic zwyczajnych i nadzwyczajnych.

S 1.

Ustawa z dnia 5. marca 1897,

o przedłużeniu terminów spłaty zaliczek udzielonych w Krainie i Styryi z powodu trzęsienia ziemi osobom trudniącym się przemysłem i handlem.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Ministra skarbu, żeby rozpoczęcie spłaty zaliczek, udzielonych na zasadzie ustawy z dnia 6. lipca 1895 (Dz. u. p. Nr. 94), §. 7, w Styryi i Krainie osobom trudniącym się przemysłem i handlem, które z powodu trzęsienia ziemi potrzebowały wsparcia, przedłużyć w miarę potrzeby aż do 1. stycznia 1901.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Cap Martin, dnia 5. marca 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

S 2.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 8. marca 1897,

tyczące się pozwolenia, żeby do beczek, w których wina włoskie są do Austryi i Węgier przewożone używano podług wyboru także zamknięcia według systemu Mengariniego.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi podaje się do wiadomości, że do pieczętowania beczek, w których wina włoskie przewożone są do Austryi i Węgier, oprócz metody podanej w załączce C do rozporządzenia okólnikowego królewsko włoskiego Ministerstwa rolnictwa przemysłu i handlu do prefektur królewskich z dnia 8. czerwca 1895, l. 886 (załączka 1 do rozporządzenia z dnia 8. czerwca 1895, Dz. u. p. Nr. 71), można używać podług wyboru także zamknięcia według ulepszonego systemu Mengariniego, poniżej opisanego.

Zamknięcie to składa się z dwóch małych klamer, kutych, pobielanych, których część środkowa jest w dwóch miejscach przedziurawiona. Klamry te wbić należy końcami w klepki, jak najbliżej czopa, równolegle od obręczy.

Końce klamer, które wyjdą na drugą, to jest wewnętrzną stroną klepek, należy ku środkowemu punktowi klamer zagiąć, przyklepać i posmarować trochę roztopionej siarki.

Przez oba oka klamer w poprzek czopa przewleka się sznurek druciany i jego końce przy pieczętowanie się ołowiem pomiędzy obiema klamrami a to jak najbliższej jednej z nich. Ta pieczęć ołowiana leżeć ma w zagłębieniu czopa.

Dla lepszego zabezpieczenia pieczęci ołowianej, przybija się płytkę blaszaną między obiema klamrami żelaznemi.

Za naruszenie tego zamknięcia uważać należy nie tylko rozerwanie sznurka drucianego i naruszenie plomby, lecz także brak zagięcia jednego z czterech końców klamer.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Ledebur r. w.

83.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 20. marca 1897,

którem określa się właściwość wydziałów związków stowarzyszeń stanowiących radę przyboczną przemysłową Władz politycznych powiatowych.

Na zasadzie postanowienia §. 114, ustęp ostatni ustawy z dnia 23. lutego 1897 (Dz. u. p. Nr. 63) o zmianie i uzupełnieniu ustawy przemysłowej, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Sprawy, w których Wydział związku, obejmującego wszystkie stowarzyszenia przemysłowe powiatu politycznego a utworzonego na zasadzie §. 114, ustęp przedostatni ustawy z dnia 23. lutego 1897 (Dz. u. p. Nr. 63), stanowiąc ma radę przyboczną Władzy politycznej powiatowej, są następujące:

a) udzielanie dyspensy do rozpoczęcia zbliżonego przemysłu rękodzielniczego (§. 14, ustęp 6 ustawy przemysłowej);

b) udzielanie dyspensy od złożenia świadectwa nauki (terminowania) (§. 14, ustęp 7 ustawy przemysłowej);

c) łączenie się stowarzyszeń, które dotychczas istniały oddzielnie w jedno stowarzyszenie i wyłączenie poszczególnych kategorii przemysłu z istniejącego stowarzyszenia (§. 111 ustawy przemysłowej);

d) przyłączanie poszczególnych gałęzi przemysłu do pewnego stowarzyszenia (§. 112 ustawy przemysłowej);

e) zatwierdzanie uchwał stowarzyszenia co do zakładania wzmiankowanych w §. 114, ustęp 1 ustawy powyższej przedsiębiorstw przemysłowych i instytucji humanitarnych, tudzież co do przemysłowego udziału stowarzyszenia w takich przedsiębiorstwach lub instytucjach i co do materialnego popierania takowych funduszami stowarzyszenia (§. 115 a, ustęp 1 ustawy przemysłowej).

§. 2.

Na posiedzenia, które odbywają się nie publicznie, zwołuje Radę przyboczną Władza polityczna powiatowa, gdy to jest potrzebne.

Pod względem kierowania rozprawami i prawa uchwalania na posiedzeniach wydziału związku stowarzyszeń, sprawującego funkcję Rady przybocznej, stosują się odnośne postanowienia statutu związku.

Dla udzielania informacji, gdyby były potrzebne, znajdować się ma na posiedzeniach Rady przybocznej urzędnik Władzy powiatowej politycznej, którego przeznaczy do tego zwierzchnik tejże Władzy.

Rada przyboczna wydaje opinie co do przelożonych jej pytań na podstawie uchwał powziętych prostą większością głosów członków obecnych.

Podczas rozpraw spisuje się protokół zawierający uchwały.

§. 3.

O ile ze względu na przedmiot, który ma być wzięty pod rozprawę, okazuje się to możebnem i pożądanem, zostawia się uznaniu Władzy politycznej powiatowej zaniechać zwołania Rady przybocznej na posiedzenie i porozumienia się z nią piśmiennie, w którymto razie Władza powiatowa polityczna wyznaczyć ma Radzie przybocznej stosowny termin do wydania opinii.

§. 4.

Gdyby Rada przyboczna za dwurazowem zwołaniem przez Władzę, nie zebrała się w komplecie do wydania uchwały potrzebnym, lub gdyby nie dotrzymała terminu w §. 3 wzmiankowanego, zarządzenia Władzy przemysłowej, które były powodem zwołania, wydane być mogą bez opinii Rady przybocznej.

§. 5.

W przypadkach §. 1, lit. a) aż do c), Władza powiatowa polityczna przesłać ma opinię Rady przybocznej z dołączeniem własnego zdania, Władzy krajowej politycznej, której służy prawo wydawania decyzji.

§. 6.

Funkcja członków Rady przybocznej jest urzędem honorowym; nie mają oni prawa do żadnego wynagrodzenia ani do zwrotu żadnych wydatków.

§. 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie jednocześnie z ustawą z dnia 23. lutego 1897 (Dz. u. p. Nr. 63).

Badeni r. w.

Glanz r. w.

84.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 23. marca 1897,

tyczące się dopuszczania niewiast do uczęszczania na wydziały filozoficzne c. k. uniwersytetów w przymocie uczennic zwyczajnych i nadzwyczajnych.

§. 1.

Niewiasty mogą być dopuszczane do uczęszczania na wydziały filozoficzne uniwersytetów w przymocie uczennic zwyczajnych za dopełnieniem następujących warunków:

§. 2.

Ażeby być dopuszczoną do zapisu, kandydatka winna udowodnić:

- a) że posiada obywatelstwo austriackie;
- b) że skończyła lub że w tym roku kalendarzowym, w którym o zapisanie prosi, skończy 18ty rok życia;

c) że zdała z dobrym skutkiem egzamin bliżej oznaczony w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 9. marca 1896, l. 1966 (egzamin dojrzałości) w gimnazyum rządowym tutejszokrajowym lub w zagranicznym przez Ministra wyznań i oświaty za równorzędne uznanem.

§. 3.

O przyjęciu lub nieprzyjęciu niewiast na uczennice zwyczajne, orzeka dziekan wydziału filozoficznego.

W razie niedopuszczenia do zapisu, wolno kandydatce odwołać się do Ministra wyznań i oświaty.

§. 4.

Przepisy obowiązujące co do zapisu i immatrykulacji, uczęszczania na odczyty i uwalniania od czesnego, jakoteż obowiązujące przepisy porządkowo-karne, stosują się odpowiednio także do niewiast, będących uczennicami zwyczajnymi uniwersytetów.

§. 5.

Gdy uczennica zwyczajna wydziału filozoficznego opuszcza uniwersytet, ponieważ skończyła nauki lub ponieważ chce przejść do innego uniwersytetu, dziekan wydać jej ma świadectwo odejścia.

Bez takiego świadectwa (odejścia) uniwersyteckiego nie wolno jej przyjąć do innego uniwersytetu.

§. 6.

Pod względem dopuszczania uczennic zwyczajnych do egzaminów ścisłych filozoficznych, stosują się postanowienia Porządku egzaminów ścisłych filozoficznych z dnia 15. kwietnia 1872 a względnie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 14. lutego 1888.

§. 7.

Niewiasty, czyniące wprawdzie zadosyć warunkom a i b §. 2go, lecz nie udowadniające złożenia egzaminu dojrzałości przepisanego pod lit. c tegoż paragrafu, można przyjmować na wydziały filozoficzne w przymocie uczennic nadzwyczajnych jeżeli skończyły z pomyślnym skutkiem przynajmniej seminarium nauczycielskie lub jedną z tych szkół (wyższe szkoły dla dziewcząt, licea, gimnazyja) które Minister wyznań i oświaty oznaczy do tego w każdym z osobna przypadku jako równorzędne.

Takie jednak uczennice nadzwyczajne zapisać się mają najmniej na 10 godzin wykładowych tygodniowo.

Pozwolenie do uczęszczania na pojedyncze odczyty może niewiastom tylko wyjątkowo udzielać grono profesorów stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 6. maja 1878, na wniosek dotyczącego docenta.

§. 8

Uczennice nadzwyczajne obowiązane są tak samo jak zwyczajne, zachowywać ustawy i rozporządzenia akademickie.

§. 9.

Warunki dopuszczania uczennic zwyczajnych lub nadzwyczajnych do egzaminów na nauczycielki szkół wyższych lub średnich dla dziewcząt, urządzone będą osobnem rozporządzeniem.

§. 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od początku roku szkolnego 1897/98.

Gautsch r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 7. kwietnia 1897.

Treść: (№ 85—86.) 85. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Trzebini do Skawiec. — 86. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na linię poboczną małej kolei wązko-torowej zapomożą elektryczności w ruchu utrzymywanej od Cieplic do Eichwaldu.

85.

Dokument koncesyjny z dnia 20. marca 1897,

na kolej lokalną od Trzebini do Skawiec.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznając za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Juliuszowi Sieglerowi z Eberswaldu o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od Trzebini na Spytkowice i Wadowice do Skawiec, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Koncesjonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei koncesjonowanej niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia

dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy jakoteż wybudowania i urządzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać ma koncesjonaryusz kaucyę na żądanie administracyi państwa w sumie 5.000 zł. w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesjonowanej nadaje się koncesjonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesjonaryuszowi do wybudowania nowych kolei podjazdowych, lub do przekształcenia tych, któreby nabył, o ile Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby wybudowanie a względnie przekształcenie takich kolei za potrzebne.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesjonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesjonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do

ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości wydane zostały. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 5.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędných, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcjami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędných, zanim akcje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po cztery od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego, jakoteż na uposażenie funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywiscie wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiscie zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiscie poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze obligacyi pierwszeństwa emitować się mających tudzież akcyj zakładowych i akcyj pierwszeństwa, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryusza mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczzonego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesyonaryusza obowiązującemi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonymi ułatwieniami.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony kra-

jowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusem straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym funkcyjonym publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 8.

Koncesją nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerwzonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 9.

Ruch na kolei, będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, o ile inna umowa nie przyjdzie do skutku, utrzymywać będzie państwo na rachunek koncesjonariusza. Warunki tego utrzymywania ruchu przepisane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesjonariuszem.

§. 10.

Koncesjonariusz obowiązany jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu

na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu

Dochód średni czysty w myśl powyższego postanowienia obliczony, będzie koncesjonariuszowi płacony aż do upływu okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie za odstąpienie kolei a to w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

2. Gdyby kolej miała być odkupiona po upływie czasowego, w §. 1 ustanowionego uwolnienia od podatków, dodatki do podatków ciężące na odkupionem przedsiębiorstwie kolejowem i wszelkie inne pobory publiczne uważać się będzie za wydatki ruchu.

Jezeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie także co do lat wolnych od podatku obliczyć należy podatek razem z dodatkami według stopy procentowej pierwszego roku podlegającego podatkowi i potrącić z przychodów.

Ze względu jednak, że stosownie do §. 131, lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty odkupu podatek dziesięcioprocentowy, doliczyć należy do czystych dochodów w taki sposób obliczonych dodatek wynoszący jedną dziesiątą tych czystych dochodów.

3. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, jaka jest potrzebna na oprocentowanie i spłacenie według planu obligacji pierwszorzędných za zezwoleniem Rządu emitowanych i pożyczki, gdyby została zaciągnięta, z doliczeniem raty na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za odstąpienie kolei, będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie z własnych funduszów w umówionych terminach płatności w miejsce koncesjonariusza, powyższej pożyczki hipotecznej aż do zupełnego umorzenia takowej a oznaczoną powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku i wynagrodzi Spółce podatek rentowy, opłacać się mający od tej renty odkupu.

4. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rat rocznych zapłacić kapitał, wyrównujący sumie obligacji pierwszeństwa, w chwili odkupienia a stosownie do zatwierdzonego planu amortyzacji jeszcze jako nie umorzone zalegających i pożyczki, gdyby została zaciągnięta, z doliczeniem zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępu 2 półrocznie płacone oprócz kwot na programowe oprocentowanie i umorzenie obligacji pierwszeństwa i pożyczki, gdyby została zaciągnięta.

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacji długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczka bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów a względnie obciążone tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki pierwszorzędnej i innymi pożyczkami, gdyby zostały zaciągnięte i w używanie kolei niniejszem koncesjonowanej ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

6. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma w każdym przypadku z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu, którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

7. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, poczynszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza. Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

8. Koncesyonaryusz obowiązany jest mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesyonaryusz nie uczynił zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesyonaryusza i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa,

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należytości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

9. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 6), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesyonaryusz obowiązany jest oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesjonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 11, ustęp 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzyma koncesyonaryusz na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i na-

leżące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesjonariusza z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego funkcjonariusza, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcjonariuszów na koszt koncesjonariuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółką, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyj-

nych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

86.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 23. marca 1897,

o nadaniu koncesyi na linię poboczną małej kolei wązko-torowej za pomocą elektryczności w ruchu utrzymywanej od Cieplic do Eichwaldu.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, nadało Cieplickiej spółce elektryczności i małych kolei na prośbę onejże koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei, która ma być linią poboczną małej kolei wązko-torowej od Cieplic do Eichwaldu, utrzymywanej w ruchu za pomocą elektryczności, ma zaś prowadzić od Placu Szkolnego ulicami Królewską, Młyńską i Praską do zakładu gazowego w Cieplicach.

Rzeczoną linię poboczną uważa się za istotną część składową istniejącej małej kolei z Cieplic do Eichwaldu, przeto postanowienia obwieszczenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia 28. lutego 1895 (Dz. u. p. Nr. 39), dotyczące się tej ostatniej kolei, mają być stosowane także do nowej linii pobocznej, jednakże w ten sposób, że 15letnie uwolnienie od podatków, w §. 1 tego obwieszczenia przewidziane, liczyć się ma dla nowej linii pobocznej dopiero od dnia dzisiejszego.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 7. kwietnia 1897.

Treść: (№ 87—88.) 87. Ustawa o sprzedaży koszar Franciszka i króloworskich w Pradze, tudzież o sposobie użycia kwoty przez ich sprzedaż uzyskanej. — 88. Rozporządzenie, zawierające uzupełnienie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. maja 1885, którem wydane zostały postanowienia szczególne w przedmiocie przestanków w pracy przemysłowej.

87.

Ustawa z dnia 7. marca 1897,

o sprzedaży koszar Franciszka Józefa i króloworskich w Pradze, tudzież o sposobie użycia kwoty przez ich sprzedaż uzyskanej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

I.

Upoważniam Mego Ministra skarbu, żeby sprzedał wymienione poniżej nieruchomości w Pradze, własnością państwa będące, przez zarząd wojskowy używane i żeby kwotę przez ich sprzedaż uzyskaną oddał do rozporządzenia zarządowi wojskowemu na kupienie czego innego.

1. Koszary Franciszka, wykaz hipoteczny l. 748, parcela budowlana numer katastralny 1044;

2. koszary króloworskie, wykaz hipoteczny Nr. 177 (parcela budowlana Nr. 810 i parcele gruntowe Nr. 87 i 228/1).

II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

III.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Memu Ministrowi skarbu.

Cap Martin, dnia 7. marca 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

88.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych z dnia 2. kwietnia 1897,

zawierające uzupełnienie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 82), którem wydane zostały postanowienia szczególne w przedmiocie przestanków w pracy przemysłowej.

Na zasadzie §. 74 *a* ustawy z dnia 8. marca 1885 (Dz. u. p. Nr. 22), rozporządza się w uzupełnieniu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27. maja 1885 (Dz. u. p. Nr. 82), którem wydane zostały postanowienia szczególne w przedmiocie przestanków w pracy przemysłowej, co następuje:

Artykuł I.

W §. 1 powołanego rozporządzenia dodać należy po punkcie 20:

21. Wyrób linoleum. Pozwala się, żeby przerwa ruchu na przestanek południowy trwała tylko pół godziny. Lecz zaprowadzić należy mianowanie się robotników w taki sposób, iżby wypoczynek południowy każdego z nich trwał przynajmniej jedną godzinę. Utrzymywania innych, ściśle przepisanych przestanków wypoczynkowych można zaniechać.

Artykuł II.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 13. kwietnia 1897.

Treść: (№ 89—90.) 89. Ustawa o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi. — 90. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia stałej Rady przybocznej do spraw kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

89.

Ustawa z dnia 16. stycznia 1896,

o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Przedmiot ustawy.

§. 1.

Postanowieniom ustawy niniejszej podlega kupczenie żywnością (pokarmami i posiłkami), piąskzydłami, zabawkami, obciami, odzieżą, naczyniami do jada lub napoju, jakoteż naczyniami i przyrządami, w których żywność gotuje się lub zachowuje lub których się do żywności używa, tudzież wagami, miarami i innymi przyrządami mającemi służyć do mierzenia żywności, używanie pewnych farb do malowania pokoi, nakoniec kupczenie naftą.

Organa nadzorcze.

§. 2.

Organami nadzorczymi, którym służą prawa w §§. 3 aż do 5 oznaczone, są funkcyonaryusze Władz politycznych (a względnie magistraty miast własny statut posiadających), w szczególności lekarze powiatowi rządowi, tudzież ci funkcyonaryusze korporacyi samorządnych, których ustawodawstwo krajowe do tego przetrzeczy.

Rząd może do przestrzegania swego ustawowego zakresu działania w sprawach ustawy niniejszej ustanawiać w miarę potrzeby po zasięgnięciu opinii dotyczącego sejnu osobne organa nadzorcze rządowe. Takowe podlegają Władzy politycznej krajowej.

Oznaczanie, które korporacye samorządne ustanawiać mają osobne i przysięgłe organa nadzorcze do sprawowania policyi zdrowia i żywności, zostawia się ustawodawstwu krajowemu.

Do służby przysięgłych organów nadzorczych przyjmować należy tylko takie osoby, które udowodnią dostateczne uzdolnienie zawodowe. W jaki sposób uzdolnienie zawodowe ma być udowodniane, oznaczyć ma Rząd.

Postanowienie niniejsze nie ścieśnia ustawowego zakresu działania tych korporacyi samorządnych, którym zarząd policyi zdrowia i żywności jest poruczony.

Upoważnienia organów nadzorczych.

§. 3.

Celem przestrzegania ustawy niniejszej, organa w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczone, są upoważnione do wykonywania rewizji w lokalach, w których rodzaje przedmiotów w §. 1 oznaczone są przedawane, lub które służą do zachowywania, uzyskiwania lub wyrobu takich przedmiotów na sprzedaż przeznaczonych, a to w zwykłych godzinach czynności przemysłowych, lub w tych godzinach, w których owe lokale są gwoli handlu otwarte.

Nadto upoważnione są brać do badania, podług własnego wyboru i za potwierdzeniem odbioru, próbki znajdujących się w rzeczonych lokalach przedmiotów tego rodzaju, który w §. 1 jest oznaczony, i znalezionych tamże materiałów przeznaczonych do wyrobu owych przedmiotów, jakoteż próbki owych przedmiotów tego rodzaju, jaki w §. 1 jest oznaczony, które w miejscach publicznych, na targach, placach, ulicach, albo przez obnosicieli są sprzedawane, lub trzymane na sprzedaż.

Wziętą próbkę podzielić należy na dwie połowy i każdą z nich, opatrzoną pieczęcią urzędową, a na żądanie strony także jej pieczęcią, w stosownych naczyniach zachowywać. Na żądanie strony należy zostawić jej część próbki urzędownie opieczętowaną. Jedna połowa służy za materiał do badania technicznego, drugą zachowuje się na ten cel, żeby w takim razie, gdyby przeciw tożsamości zbadanej próbki wyniesiono uzasadniony zarzut, uczynić porównanie, tudzież, żeby w przypadkach §. 27 mogła być użyta za podstawę do ostatecznego zbadania. Tę połowę trzymać należy w urzędowym zachowaniu.

Na żądanie właściciela winien Rząd zapłacić za wziętą próbkę wynagrodzenie, które Władza polityczna oznacza w wysokości zwykłej ceny kupna. Jeżeli na podstawie próbki sąd skazał pewną osobę, albo zawyrokował przepadek odnośnego towaru (§. 20, ustęp 2), nie płaci się wynagrodzenia.

Rewizya przedsiębiorstw.

§. 4.

W przedsiębiorstwach trudniących się uzyskiwaniem, wyrobem lub przetwarzaniem albo sprzedażą żywności, odbywać należy co pewien czas rewizye nawet bez szczególnego powodu.

Przy odbywaniu rewizyi i braniu próbek unikać należy ile możności zakłócania czynności przemysłowych i wywoływania wrażenia.

Postępowanie z wziętymi próbkami i z towarami widocznie zepsutymi.

§. 5.

Wziętą próbkę posłać należy w celu technicznego zbadania zwyczajnie do zakładu badania (§§. 24 i 25) obejmującego swoim okręgiem gminę, z której próbkę wzięto.

Co do pokarmów zdrowiu szkodliwych, jeżeli zwłoka groziła niebezpieczeństwem, albo jeżeli towary podlegają tak szybkiej zmianie, lub we-

wnętrznemu zepsuciu, że w skutek tego wolne od zarzutu osądzenie, jaki był ich stan w chwili oglądania, byłoby rzeczą wątpliwą, w takim razie zaniechać należy brania próbek, lecz w obecności dwóch świadków, po spisaniu protokołu, zarządzić należy zniszczenie towaru. Jeżeli towar może być znowu uczyniony jadalnym, lub jeżeli może być użyty w jakiś inny sposób dla zdrowia stanowczo nie szkodliwy, nie nakazuje się zniszczenia towaru, o ile nie zachodzi obawa nadużycia.

Rząd mocen jest przepisać drogą rozporządzenia sposób postępowania organów nadzorczych w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczonych przy rewizyi i braniu próbek, tudzież jakie badania wykonywać mogą wszystkie organa nadzorcze, w §. 2, ustęp 1 i 2 wzmiankowane, a które tylko przysięgli lub tylko do pewnych kategorii należący, jakoteż przepisać metody, które pod tym względem mają być stosowane.

Rząd może także oznaczyć, co do których pokarmów, pod względem jakości prostymi środkami ocenić się dających i co do których własności takowych wszystkie organa nadzorcze w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczone lub tylko przysięgłe albo tylko do pewnych kategorii należące, mogą na podstawie własnego badania, wydawać stwierdzenia i opinie. Jeżeli w przypadkach ustępu 3 i 4 niniejszego paragrafu organ nadzorczy (§. 2, ustęp 1 i 2) wydaje stwierdzenie i opinię, strona poczytująca się za uciążoną, może żądać technicznego zbadania lub rewizyi opinii przez zakład badawczy i w pierwszym przypadku winna pokryć z góry kosztu technicznego badania, do zwrotu zaś tych kosztów, gdyby miał nastąpić, stosują się postanowienia ustawy o postępowaniu karnem.

Jeżeli w jednym z przypadków, o których jest mowa w ustępach 2, 3 i 4, jeden z organów nadzorczych, w §. 2, ustęp 1 i 2 oznaczonych, zakwestyonował towar, w takim razie uczynić należy doniesienie do prokuratury rządowej z dołączeniem stwierdzenia i opinii (świadectwa) tego organu, który czynność urzędową wykonał.

Do towarów zakwestyonowanych zastosować należy środki w interesie publicznym potrzebne według istniejących przepisów.

Upoważnienie Rządu do wydawania zakazów.

§. 6.

Interesowane Ministerstwa mogą dla ochrony zdrowia wydawać przepisy zabraniające lub ograniczające:

1. co do pewnych metod wyrobu, uzyskiwania, zachowywania i pakowania żywności przeznaczonej na sprzedaż;

2. co do sprzedaży i trzymania na sprzedaż żywności pewnej jakości;

3. co do używania pewnych materiałów i farb do wyrobu, jakoteż co do pewnych własności zabawek, obić, odzieży i kosmetyków, tudzież oznaczonych w §. 1 naczyń i przyrządów do jedzenia, napoju itp., jakoteż wag, miar i innych narzędzi do mierzenia (§. 1), co do używania pewnych farb w malarstwie pokojowym, tudzież co do przemysłowego trzymania na sprzedaż, sprzedawania i używania towarów, których wyrób lub własności sprzeciwiają się tym przepisom;

4. przemysłowe sprzedawanie i trzymanie na sprzedaż nafty pewnych oznaczonych własności.

§. 7.

Ministerstwa interesowane mogą zakazać lub ograniczyć przemysłowy wyrób, sprzedaż i trzymanie na sprzedaż przedmiotów, przeznaczonych do podrabiania lub fałszowania żywności, tudzież przemysłowej sprzedaży i trzymania na sprzedaż żywności pod nazwą nie odpowiadającą rzeczywistej jakości.

Używanie materiałów nie używanych dotychczas do wyrobu naczyń.

§. 8.

Materiałów, których dotychczas nie używano do wyrobu naczyń do jedzenia, napoju, do gotowania, do zachowywania żywności, tudzież przyrządów, talerzy wagowych, miar i innych narzędzi miarowych przeznaczonych do żywności, nie wolno używać do wyrobu tych przedmiotów dopóty, dopóki Ministerstwo nie orzeczy, że na ich używanie pozwala.

Taksa za badanie materiałów w ustępie pierwszym wzmiankowanych, które Ministerstwo spraw wewnętrznych na prośbę stron zbadać nakaze, ustanowiona będzie osobnem rozporządzeniem.

Postanowienia karne.

§. 9.

Kto wbrew przepisom §. 3 wzbrania ustępu do lokali, wzięcia próbki lub wykonania rewizji, jeżeli sposób jego postępowania nie uzasadnia istoty czynu, który ma być karany według ustawy karnej po-

wszechnej, staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od jednego aż do czternastu dni lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 100 zł.

§. 10.

Kto wykracza przeciwko rozporządzeniom na podstawie §§. 6 i 7 wydanym lub przeciwko postanowieniu §. 8, staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od trzech dni aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł. lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 500 zł.

Podobnie staje się winnym wykroczenia i ma być karany w myśl ustępu powyższego, kto wykracza przeciw przepisom ustawowym, lub od właściwej najwyższej Władzy politycznej pochodzącym i powszechnie obwieszczonym, któremi zarządzenia lub zakazy w duchu §§. 6 i 7 ustawy niniejszej zostały już wydane zanim ustawa niniejsza stała się obowiązującą.

Jednocześnie z ustawą niniejszą ogłosić ma Rząd przepisy i rozporządzenia w ustępie drugim wzmiankowane, jeszcze nadal obowiązujące mające

§. 11.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od jednego tygodnia aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara aż do 500 zł., lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 500 zł.

1. Kto celem łudzenia w handlu i obrocie żywność podrabia lub fałszuje.

2. Kto żywność podrobioną, sfałszowaną, zepsutą, niedojrzałą lub pozbawioną pożywnych części, świadomie trzyma na sprzedaż w łudzącej postaci lub pod łudzącem oznaczeniem.

3. Kto w celu łudzenia trzyma na sprzedaż lub sprzedaje żywność pod fałszywym oznaczeniem.

4. Kto świadomie sprzedaje żywność podrobioną, sfałszowaną, zepsutą, niedojrzałą lub części pożywnych pozbawioną, chyba że kupujący znał ten jej stan lub powinien był na oko poznać.

§. 12.

Kto czyny w §. 11, pod l. 2 i 4 oznaczone popełnia przez niedbałość, albo kto przez niedbałość trzyma na sprzedaż lub sprzedaje przedmioty żywności fałszywym oznaczeniem dla uwiedzenia opatrzone, staje się winnym przekroczenia i kara-

nym być ma aresztem od trzech dni aż do czternastu dni, z którym połączona być może także kara pieniężna aż do 100 zł. lub grzywnami od 5 zł. aż do 300 zł.

§. 13.

Za fałszywe oznaczenie przedmiotu żywności, nie należy uważać tego, gdy takowy wprowadzony jest w obrót z oznaczeniem pod względem istoty i gatunku powszechnie używanem a nie nadanem mu w celu uwiedzenia.

Za sfalszowanie przedmiotu żywności nie należy uważać tego, gdy do niego domieszany jest jakiś materiał nie szkodliwy, lub gdy zrobienie mięszaniny ze środkami nieszkodliwymi ma na celu uczynienie przedmiotu żywności trwalszym do dłuższego zachowania lub postawienia, albo sposobniejszym do spożycia, a postępowanie to nie powiększa miary lub wagi w celu uwiedzenia, ani też nie ośłania pośredniczego gatunku przedmiotu żywności.

§. 14.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od jednego tygodnia aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna aż do 500 zł. lub grzywnami od 5 zł. aż do 500 zł.:

1. Kto przez niedbałość przedmioty żywności przeznaczone do wprowadzenia w handel i obrót w taki sposób wyrabia lub w taki sposób zachowuje, że spożycie ich może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przez niedbałość trzyma na sprzedaż, sprzedaje lub w ogóle wprowadza w obrót jako żywność takie przedmioty, których spożycie może zaszkodzić zdrowiu ludzkiemu.

§. 15.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od trzech dni aż do trzech miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł. lub grzywnami w kwocie od 5 zł. aż do 500 zł.:

1. Kto przez niedbałość wyrabia lub przyrządza w taki sposób naczynia kuchenne, naczynia do jadła lub napoju albo naczynia i przyrządy, w których się żywność zachowuje lub których się do żywności używa, tudzież wagi i miary przeznaczone do mierzenia żywności, że używanie tych przedmiotów w odpowiednim przeznaczeniu lub przewidzieć się dające, może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przez niedbałość sprzedaje lub trzyma na sprzedaż przedmioty pod liczbą 1 oznaczone,

choćby był dokładał należytej uwagi, iel własności zdrowiu szkodliwe mogły mu być znane

3. Kto przedmiotów pod liczbą 1 oznaczonych, lub w ogóle naczyni używa przez niedbałość do przedmiotów żywności, do obrotu przeznaczonych w sposób dla zdrowia szkodliwy, chociaż to mogło mu być wiadome, gdyby był dokładał należyte uwagi.

§. 16.

Staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od trzech dni aż do trzech miesięcy z którym także kara pieniężna aż do 500 zł. może być połączona lub grzywnami od 5 zł. aż do 500 zł.

1. Kto przez niedbałość wyrabia lub przyrządza piększydła, zabawki, obicia, odzież, w taki sposób, że używanie tych przedmiotów ich przeznaczeniu odpowiednie lub przewidzieć się dające, może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przez niedbałość przedmioty pod liczbą 1 oznaczone sprzedaje lub trzyma na sprzedaż, chociaż, gdyby był dokładał należytej uwagi, własności takowych zdrowiu szkodliwe mogły mu być znane.

§. 17.

Wykroczenie przeciw zarządzeniu wydanemu w myśl §. 6go lub przeciw postanowieniu §. 8go, jakoteż czyny w §§. 11, 12, 14, 15 i 16 oznaczone uzasadniają przestępstwo, jeżeli w skutek takowych nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała lub śmierć człowieka.

Za przestępstwo winny karany być ma, jeżeli nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, aresztem od jednego aż do sześciu miesięcy, z którym też połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł., jeżeli zaś nastąpiła śmierć, aresztem ścisłym aż do jednego roku, z którym także połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 1000 zł.

§. 18.

Staje się winnym przestępstwa i ma być karany aresztem ścisłym od jednego aż do sześciu miesięcy, z którym połączona być może kara pieniężna w kwocie aż do 500 zł.:

1. Kto świadomie przedmioty żywności przeznaczone do handlu i obrotu w taki sposób wyrabia lub zachowuje, że spożycie ich może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

2. Kto przedmioty, których spożycie może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić, świadomie jako

przedmioty żywności sprzedaje, trzyma na sprzedaż lub w inny sposób w obrót wprowadza.

3. Kto świadomie naczynia kuchenne, naczynia do jadła, napoju lub inne w §. 1 oznaczone naczynia, przybory, ludzkie wagi i miary (§. 1), jakoteż piększydła, zabawki, obicia, odzież wyrabia lub przyrządza, w taki sposób, że używanie takowych odpowiednie przeznaczeniu lub przewidzieć się dające, może zdrowiu ludzkiemu zaszkodzić.

4. Kto świadomie przedmioty tego rodzaju, który pod l. 3 jest oznaczony sprzedaje, trzyma na sprzedaż, lub w inny sposób w obrót wprowadza, albo w sposób zdrowiu szkodliwy na użytek dla innych obraca.

§. 19.

Jeżeli jeden z czynów karygodnych, w §. 18 oznaczonych, spowodził ciężkie uszkodzenie ciała lub śmierć człowieka, przestępstwo takie karać należy aresztem ścisłym od sześciu miesięcy aż do jednego roku, z którym także połączona być może kara pieniężna w sumie aż do 1000 zł.

Jeżeli jeden z czynów w §. 18 oznaczonych popełniono wśród takich okoliczności, że z niego może powstać niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi w większej rozciągłości, czyn taki ukarać należy jako zbrodnię więzieniem od jednego roku aż do pięciu lat, z którem także może być połączona kara pieniężna w sumie aż do 5000 zł.

Jeżeli jeden z tych czynów (§§. 18 i 19) podlega według ustawy karnej powszechnej surowszej karze, stosuje się karę ustawy karnej powszechnej.

§. 20.

Ze skazaniem z powodu jednego z czynów karygodnych, w ustawie niniejszej oznaczonych, może być wyrzeczony także przepadek towarów i przyborów będących przedmiotem czynu karygodnego bez względu, czy takowe należą czy nie należą do skazanego, a nastąpić ma to zawsze, gdy przedmioty te uznane zostaną za szkodliwe dla zdrowia.

Jeżeli ściganie lub skazanie pewnej osoby jest niewykonalne, może być zawyrokowany sam przepadek. Zażalenie przeciwko uchwale, którą interesowanym należy oznajmić, jest dopuszczalne. W Trybunale pierwszej instancji uchwalenie należy do Izby radnej; do zażalenia stosują się postanowienia §. 114 ustawy o postępowaniu karnem z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119.

§. 21.

W razie skazania na zasadzie ustawy niniejszej, jeżeli skazano za zbrodnię lub przestępstwo,

Sąd może już przy pierwszym, jeżeli za przekroczenie, już przy drugim skazaniu zawyrokować publicznie ogłoszenie wyroku na koszt winnego.

Nadto gdy chodzi o zbrodnię lub przestępstwo już przy pierwszym skazaniu, gdy zaś chodzi o przekroczenia z §§. 14, 15 i 16, przy drugim skazaniu zawyrokowana ma być może utrata uprawnienia do wykonywania przemysłu, a to na zawsze lub na czas oznaczony.

§ 22.

Postępowanie i wydawanie wyroków co do przekroczeń w ustawie niniejszej przewidzianych należy do Sądu powiatowego.

§. 23.

Gdy jedna z osób w §. 2, ustęp 1 i 2 lub w §. 26, ustęp 2 oznaczonych, wniosie zarzut na zasadzie postanowień ustępów 2, 3 i 4 §. 5, sędzia może co do przekroczeń, jeżeli doniesienie polega na własnym służbowem spostrzeżeniu, lub jeżeli złożono dowód w §. 30 ustawy niniejszej oznaczony, o ile uzna za stosowne zawyrokować areszt najwięcej jednotygodniowy, lub karę pieniężną w kwocie najwięcej 50 zł., naznaczyć zawinioną karę na wniosek urzędnika, któremu czynności prokuratora państwa są poruczone, osądem bez poprzedniego postępowania. Z osądem może być wyrzeczony także przepadek towaru przyaresztowanego.

Do osądu stosują się postanowienia §§. 461 i 462 ustawy o postępowaniu karnem.

Ustanowienie rządowych zakładów badania.

§. 24.

Do technicznego badania żywności i przedmiotów użytku, na które rozciąga się ustawa niniejsza, ustanowić należy w miarę potrzeby rządowe zakłady badania i takowe zaopatrzyć w potrzebne środki pomocnicze.

Rząd mocen jest ze względu na istniejące urzędnicy i na biegłych do rozporządzenia będących, oznaczyć zakres działania rządowych zakładów badania, przepisać metody badań, o ile badania takie wymagają jednolitego postępowania celem osiągnięcia wyników wolnych od zarzutu, wydać potrzebne instrukcje co do sprawowania czynności i wewnętrznego zarządu tych zakładów, ustanowić taryfę opłat za badania i wydać wszelkie inne potrzebne zarządzenia.

Dla zapewnienia sobie niezbędnych w tym względzie informacji zawodowych, używać ma Rząd Rady przybocznej stałej, złożonej z reprezentantów odnośnych umiejętności. Obowiązkiem tej Rady przybocznej jest także oznaczenie, czego wymagać należy pod względem naukowego i praktycznego uzdolnienia od biegłych, ustanowić się mających w tych zakładach badania i poczynienie wniosków w jaki sposób udowodniać mają swoje uzdolnienie.

Celem kształcenia osób uzdolnionych do służby przy policji zdrowia zaprowadzić należy kursa naukowe.

Zakłady badania zaprowadzone przez gminy, powiaty lub kraje.

§. 25.

Zakłady do technicznego badania żywności i przedmiotów powszechnie używanych, zaprowadzone przez korporacje samorządne, uważać należy pod względem zakresu działania za równe rządowym i mianowicie do stwierdzeń i opinii przez takie zakłady wydanych, stosują się postanowienia §. 30, jeżeli statut dotyczący się ich założenia i kierownictwa odpowiada prawidłom ustanowionym dla zakładów rządowych i jeżeli Rząd zatwierdził go z wyraźnem uznaniem tego postanowienia. Gdyby co do poszczególnych zakładów okazało się, że nie odpowiadają swemu celowi, może Rząd cofnąć to uznanie.

Od biegłych, którym poruczono wydawanie opinii, ma Rząd odebrać przysięgę. Przy wykonywaniu badań trzymać się oni mają tych metod, które Rząd przepisywać będzie.

Obowiązki i prawa zakładów badania.

§. 26.

Rządowe zakłady badania obowiązane są tak na żądanie Władz i organów (§. 2, ustęp 1 i 2), którym nadzór nad wykonywaniem ustawy niniejszej jest poruczony, jak i sądów, i na prośbę osób prywatnych poddawać badaniu technicznemu, w granicach zakresu działania, zakładowi badania wyznaczonych, żywność i przedmioty powszechnego użytku, na które się ustawa niniejsza rozciąga, do zakładu badania w tymże celu przyniesione i wydawać w tym względzie stwierdzenie i opinię.

Rządowe zakłady badania, tudzież te, które w myśl §. 25 zostały zatwierdzone, mają prawo

wykonywać przez swoje własne organa prawa, służące według §. 3 organom nadzorczym, z przybraniem tychże organów, gdyby zakład badania w ciągu odbywającego się badania technicznego uznał to za potrzebne, albo gdyby Władza polityczna lub gmina prosiła go o wzięcie próbek w okręgu Władzy politycznej, a względnie w obszarze gminy.

Sprawdzanie stwierdzenia zakładu badania.

§. 27.

Jeżeli Władza polityczna, z której okręgu wzięta była próbka badaniu technicznemu poddana, lub Sąd ma uzasadnione wątpliwości pod względem stwierdzenia, o ile takowem orzeczone zostało, że badanie towaru nie dało powodu do żadnego zarzutu, w takim razie Władza polityczna a względnie Sąd zarządzić ma sprawdzenie stwierdzenia przez inny, a to rządowy zakład badania.

Zakład badania jest obowiązany czynić doniesienia.

§. 28.

We wszystkich takich przypadkach, w których zakład badania, wykonywując badanie techniczne jakiejś żywności lub jakiegoś przedmiotu powszechnego użytku, objętego zakresem ustawy niniejszej, powźmie podejrzenie, że zachodzi istota czynu karygodnego, zakład badania winien uczynić doniesienie do prokuratora państwa przy właściwym sądzie, gdyby zaś nie wiedział, który sąd jest właściwy, do prokuratora państwa przy tym sądzie, w którego okręgu znajduje się zakład badania.

Koszta technicznego badania.

§. 29.

Gdy osoba prywatna prosi rządowy zakład badania o zbadanie techniczne jakiejś żywności lub przedmiotu użytkowego objętego zakresem ustawy niniejszej, winna złożyć sumę kosztów technicznego badania i zwrotu tejże może żądać tylko w takim razie, jeżeli wykonane badanie techniczne da powód do prawomocnego skazania lub zawyrokowania przypadku (§. 20, ustęp 2).

Zresztą pod względem kosztów badania technicznego stosują się postanowienia ustawy o postępowaniu karnem, dotyczące się kosztów postępowania karnego.

Koszta technicznego badania obliczać należy według przepisanej taryfy opłat.

Koszta technicznego badania, które strona ma zwrócić zakładowi badania, mogą być ściągane drogą egzekucyi politycznej.

Dopuszczalność przeprowadzania dowodu z biegłych poświadczeniami organów nadzorczych i zakładów badania.

§. 30.

Zakłady badania (§§. 24 i 25), tudzież, gdy chodzi o przypadki §. 5, ustęp 2, 3 i 4, organa w §. 2, ustęp 1 i 2 i w §. 26, ustęp 2 oznaczone, uważane być mają co do swoich poświadczeń, stwierżeń i opinii, jakie w postępowaniu karnem w myśl ustawy niniejszej, wydawać mają, za równe biegłym w myśl §. 119 ustawy o postępowaniu karnem przy sądzie ustanowionym.

Przemysłowe trudnienie się przez osoby prywatne badaniem żywności i przedmiotów użytkowych.

§. 31.

Osoby prywatne zamierzające trudnić się za zapłatą badaniem technicznym żywności i przedmiotów użytkowych w §. 1 wzmiankowanych, potrzebują do tego osobnego pozwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych. Ministerstwu temu zastrzega się decydowanie w każdym z osobna przypadku co do dopuszczenia kandydatów do wykonywania zamierzonego przemysłu i jego rozciągłości, tudzież przepisywania warunków wykonywania onegoż.

Postanowienia wykonawcze.

§. 32.

Ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej w sześć miesięcy po ogłoszeniu.

Od chwili wejścia ustawy w wykonanie tracą moc swoją postanowienia §§. 403 aż do 408 ustawy karnej powszechnej z dnia 27. maja 1852, Dz. u. p. Nr. 117.

Zatrzymują nadal moc swoją postanowienia ustaw z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 35 o zapobieganiu chorobom zwierzęcym zaraźliwym i tępieniu tychże, tudzież ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 37 o środkach zapobiegających księgosuszczi i tępiących tę chorobę, ustawy z dnia

24. maja 1882, Dz. u. p. Nr. 51, którą zmienione zostały przepisy karne ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 35 i ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 37, także rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 54 o zapobieganiu wąglikowi alpejskiemu rogacizny i róży wąglikowej świń, jakoteż tępienia tych chorób, ustawy z dnia 14. sierpnia 1886, Dz. u. p. Nr. 171 zmieniającej §. 28 ustawy z dnia 29. lutego 1880, Dz. u. p. Nr. 35, nakoniec ustawy z dnia 17. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 142 o zapobieganiu zarazie płucnej rogacizny i tępieniu tej choroby. Lecz o ile pewne czyny lub zaniechania tak według przepisów tutaj wymienionych jak i według ustawy niniejszej podpadają karze a ustawa niniejsza zawiera surowsze postanowienia karne, stosowane być mają postanowienia ustawy niniejszej.

§. 33.

Uchyła się §. 5 ustawy z dnia 21. lipca 1880, Dz. u. p. Nr. 120 o wyrobie i sprzedaży napojów do wina podobnych.

Do czynów karygodnych oznaczonych w §§. 3 i 4 wzmiankowanej ustawy stosować należy ustawę niniejszą.

§. 34.

Ustawę niniejszą wykonać mają Moi Ministerowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości w porozumieniu z innemi interesowanemi Ministerstwami.

Wiedeń, dnia 16. stycznia 1896.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

90.

Rozporządzenie Ministra spraw wewnętrznych z dnia 3. kwietnia 1897,

tyczące się ustanowienia stałej Rady przybocznej do spraw kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

Na zasadzie §. 17, ustęp 4 ustawy z dnia 30. kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 68) i w wykonaniu §. 24, ustęp 3 ustawy z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897), ustanawia się w Ministerstwie spraw wewnętrznych celem zapewnienia onemuż informacji zawodowo-naukowych w sprawach kupczenia żywnością i niektórymi przedmio-

tani użytkowymi, stałą Radę przyboczną, której zakres działania i skład urządzony zostaje postanowieniami poniżej zamieszczonemi.

§. 1.

Stała Rada przyboczna jest organem udzielającym porady i opinii, celem wspierania Ministra spraw wewnętrznych w sprawach dotyczących się kupczenia żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi a urządzonych ustawą z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897).

Jest ona w ogólności powołana i obowiązana wydawać opinie zawodowo-techniczne we wszystkich ważnych kwestyach, dotyczących się urzędzenia i nadzorowania kupczenia żywnością i przedmiotami użytkowymi tego rodzaju, który oznaczony jest w rzeczonyj ustawie.

Do wydania opinii będą jej oddawane w szczególności następujące sprawy:

Zasady ustanowienia i wyposażenia rządowych zakładów badania;

oznaczenie zakresu działania rządowych zakładów badania i wszelkich innych z nimi na równi będących;

przepisanie metod badania, które dla osiągnięcia wolnych od zarzutu wyników wymaga jednostajnego postępowania;

wydanie instrukcyi co do wykonywania czynności i wewnętrznej zawodowej administracyi rzeczonych zakładów;

ustanowienie taryfy opłat za badania;

dopuszczanie osób prywatnych do przemysłowego trudnienia się badaniem technicznym żywności i przedmiotów użytkowych rzeczonyj rodzaju.

§. 2.

Stała Rada przyboczna obowiązana jest także czynić wnioski co do zawodowego uzdolnienia organów przysięgłych do służby nadzorczej, tudzież co do wymagań pod względem naukowego i praktycznego uzdolnienia biegłych, mających otrzymać posady w zakładach badania, jakoteż co do sposobu składania dowodu uzdolnienia, tudzież wydawać opinię przy mianowaniu osobnych rządowych organów nadzorczych i biegłych dla rządowych zakładów badania.

§. 3.

Stała Rada przyboczna składa się z przewodniczącego i najmniej z dziesięciu członków; referent do spraw zdrowia i referent administracyjny

Ministerstwa spraw wewnętrznych do spraw w §§. 1 i 2 oznaczonych mają na mocy swego urzędu należeć do Rady przybocznej jako członkowie zwyczajni.

Innych członków mianuje Minister spraw wewnętrznych w ten sposób, że najmniej trzech powołuje z grona członków zwyczajnych najwyższej Rady zdrowia.

Okres funkcyi członków zwyczajnych trwa trzy lata. Jeżeli członek wystąpi przed upływem trzechlecia, mianować należy na jego miejsce innego na pozostałą część tego okresu.

Występujący po upływie okresu funkcyjnego mogą być mianowani ponownie.

§. 4.

Na zarządzenie Ministra spraw wewnętrznych można w poszczególnych przypadkach wzywać na obrady także członków nadzwyczajnych.

§. 5.

Rada przyboczna stała zbiera się na zaproszenie przewodniczącego, ile razy wymagają tego sprawy do jej zakresu działania należące.

Gdyby przewodniczącego zaszła przeszkoda, funkcyę jego obejmuje zastępca, którego Minister spraw wewnętrznych wyznacza w każdym z osobna przypadku.

Rozprawy Rady przybocznej toczą się na posiedzeniach nie jawnych. Pisarza przydaje jej Ministerstwo spraw wewnętrznych, które dostarcza także materyałów biurowych.

§. 6.

Funkcyę członków stałej Rady przybocznej jest urzędem honorowym, do którego nie jest przywiązane żadne wynagrodzenie.

Co do podróży jakie członkowie odbywają w wykonywaniu swojej funkcyi mają prawo do dziennego po dziesięć złotych dziennie i do zwrotu rzeczywistych wydatków podróży.

Wydatki w gotówce połączone z załatwieniem szczególnych prac będą członkom Rady przybocznej zwracane. Za większe prace zawodowe mogą być także wyznaczane remuneracye w poszczególnych przypadkach.

§. 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 13. kwietnia 1897.

Treść: (M 91—92.) 91. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości wciągnięcie Szkoły handlowej wyższej w Ołomuńcu do wykazu zakładów naukowych tutejszo-krajowych, które pod względem służby ochotniczej jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższymi i szkołami realnymi wyższymi. — 92. Ustawa o dodatkowych zmianach ustawy skarbowej z dnia 28. marca 1896.

91.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 20. marca 1897,

którem podaje się do wiadomości wciągnięcie Szkoły handlowej wyższej w Ołomuńcu do wykazu zakładów naukowych tutejszo-krajowych, które pod względem służby ochotniczej jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższymi i szkołami realnymi wyższymi.

Na zasadzie §. 25go ustawy o służbie wojskowej i w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, Szkoła handlowa wyższa w Ołomuńcu, składająca się z klasy przygotowawczej i trzech klas, posiadająca prawa zakładu publicznego, uznana została za równą gimnazjum wyższemu i szkołom realnym wyższym pod względem udowadniania uzdolnienia naukowego do służby ochotniczej jednorocznej.

Postanowieniem tem uzupełnia się załączkę II a do §. 64go I. części Przepisów o służbie wojskowej rozporządzeniem tutejszem z dnia 15. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 45) ogłoszonych.

Weltersheimb r. w.

92.

Ustawa z dnia 9. marca 1897,

o dodatkowych zmianach ustawy skarbowej z dnia 28. marca 1896 (Dz. u. p. Nr. 43).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Zezwala się na zmianę ustawy skarbowej z dnia 28. marca 1896 (Dz. u. p. Nr. 43) wynikającą z zamieszczonego poniżej preliminarza dodatkowego.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty, Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi skarbu.

Cap Martin, dnia 9. marca 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Wyznania.

Preliminarz dodatkowy

na rok 1896.

IX. Ministerstwo wyznań i oświaty.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki			
			zwyczajne		nad- zwyczajne	Suma
			z dozwoleniem używania aż do końca grudnia			
			1896	1897	1897	
			złotych w walucie austriackiej			
<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; position: relative;"> Wydatki państwa </div>						

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
			złotych w walucie austriackiej		
B. Wyznania.					
9	8	Dochody funduszów religijnych.			
		a) Dochody funduszów.			
	8	Kraina, dochód zmniejszony			
		60.000	.	60.000	

Lasy i dobra funduszów religijnych.

Preliminarz dodatkowy

na rok 1896.

IX. Ministerstwo wyznań i oświaty.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	na rok 1896			
			Sumaryusz			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Razem	
			złotych w walucie austriackiej			
			Dochody			
			Pokrycie:			
8	18	Lasy funduszu religijnego krajńskiego	295.640	.	295.640	
		Z majątku zakładowego funduszu religijnego krajńskiego	946.845	946.845	
		Suma .	295.640	946.845	1,242.485	
			Wydatki			
			zwyczajne		nad- zwyczajne	Razem
			z дозволеніем używania aż до końca grudnia			
			1896	1897	1897	
			złotych w walucie austriackiej			
9	11	19 Lasy funduszu religijnego krajńskiego	235.640	.	235.640	
			Z majątku zakładowego:			
		Druga rata kapitału na kupno posiadłości śródleśnych 894.215 zł.	.	.		
		z połową należności za przeniesie- nie na nabywcę przypadającą . 30.630 „	.	.		
		Na nabycie dóbr Auritzhof celem pomieszczenia zarządu leśnego	924.845	924.845	
		Suma .	235.640	946.845	1,182.485	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 13. kwietnia 1897.

Treść: № 93. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Kostelca do Telcza.

93.

Dokument koncesyjny z dnia 30. marca 1897,

na kolej lokalną od Kostelca do Telcza.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznając za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Wacławowi Powolnemu, burmistrzowi miasta Telcza w związku z Drem Józefem Sobotką, adwokatem w Telczu, Karolem Schumpelem i Bertoldem Münchem w Trzeszczu, o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacji w Kostelcu linii kolei państwa igławsko-cerekewskiej na Trzeszcz do Telcza, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego gwarancyę czystego dochodu

rocznego w sumie aż do 42.500 zł. na zabezpieczenie oprocentowania po cztery od sta i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w celu zgromadzenia kapitału zaciągnąć i w powyższym przeciągu czasu umorzyć się mającej w sumie imiennej 1,000.000 zł. w. a. w monecie papierowej, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostającą uzupełni Rząd.

§. 3.

Z czystego dochodu rocznego w §. 2 zagwarantowanego obracać należy za umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stosownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§ 11) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

§. 4.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzednim sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę odsetek od pożyczki w terminach płatności, skarb będzie i pierwiej wydawał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego i jeżeli koncesyonaryusze będą o to prosili na sześć tygodni przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznym stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusze winni niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocentowymi odsetkami.

Z roszczeniem do dopłaty od państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 5.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancji, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta. rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku tym zaspokojenie płatnych odsetek ma pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensje państwa z tytułu zaliczek lub odsetek, nie wypłaconych jeszcze Rządowi w chwili, gdy koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 6.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycję wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadowanie, płacić się mającym od pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, jakoteż o podatkach i należnościach, któreby instytucji finansowemu pożyczającemu miały być zwracane.

Od dopłat państwa niema przedsiębiorstwo opłacać podatku dochodowego.

§. 7.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei

zgodnie z koncesją, dać mają koncesyonaryusze na żądanie Rządu stosowną kaucję w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryuszów, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 8.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 9.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu koncesyonowanej kolei lokalnej a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 10.

Budowa kolei koncesyonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa kolei żelaznych a względnie funkcyonaryusza, którego Ministerstwo do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu uło-

zonego przy odpowiednim wpływie funkcjonaryszów rządowych, z bezpośrednim współdziałaniem Rządu i według warunków stosowanych pospolicie przy budowie kolei państwa.

Roboty budownicze powierzać należy drogą ofert oddzielnie od zbierania kapitału.

Wartość dostawy materiałów, odstąpić się mających gruntów i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcji zakładowych mają być zapewnione, oceniana być ma w porozumieniu między Rządem a stronami interesowanymi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego sądownego oszacowania.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do jej urządzenia mają być nabywane wyłącznie z fabryk krajowych.

Wyjątku od tego postanowienia dozwolić może Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu tylko w takim razie, gdyby udowodniono, że fabryki krajowe nie zdołają dostarczyć wszystkiego pod temi samemi warunkami, co się tyczy ceny, gatunku i czasu dostawy, jakie ofiarują fabryki zagraniczne.

§. 11.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei lokalnej koncesyonowanej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Koncesyonaryusze są upoważnieni zaciągnąć pod warunkami, które Rząd ustanowi, pożyczkę pierwszeństwa w sumie 1,000.000 zł. w. a. w monecie papierowej według okoliczności na udziałowe zapisy długu rozłożoną, po 4 od sta oprocentowaną a która umorzona być ma w przeciągu lat 76, licząc od dnia nadania koncesyi.

Zbycie tej pożyczki pierwszeństwa odbyć się ma według zarządzeń, jakie Rząd wyda.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztą sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materiałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami inter-

kalarnemi, ratami amortyzacyjnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, kosztą przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwoli na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli kosztą będą należycie wykazane.

Statut spółki, kontrakt zawrzeć się mający w przedmiocie pożyczki, jakoteż formularze emitować się mających według okoliczności obligacyi pierwszeństwa i akcji, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieścić należy postanowienie, że wszyscy członkowie grona kierującego (rady zarządczej, dyrekcji), winni być obywatelami austriackimi i winni mieć siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

§. 12.

Transporty wojskowe przewozone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznemi, który kiedykolwiek

będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczonoego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonymi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 13

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą podobnie postanowienia taryfowe zniżone dla transportów wojskowych.

§. 14

Ruch na kolei, na którą daje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywało państwo w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesjonaryuszów a koncesjonaryusze będą obowiązani zwrócić administracji kolei żelaznych rządowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

Dopóki kolej będzie istotnie używała gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przyczem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Po upływie tego czasu, koncesjonaryusze stosować się mają do ustanowionych warunków ruchu

a względnie do odnośnych postanowień, zawartych w umowie, dotyczącej się utrzymywania ruchu.

Zresztą uregulowanie taryf pasażerskich i towarowych, jakoteż świadczeń na cele publiczne, zastrzeżone jest na zawsze ustawodawstwu i koncesjonaryusze obowiązani są poddać się takiej regulacji.

§. 15

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisane mi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 16.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec umiawnienie koncesji przed upływem przereczonego czasu, gdyby określone w §. 2im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione z winy koncesjonaryuszów. o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Wynagrodzenie zapłacić się mające w razie odkupienia będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie w miejsce koncesjonaryuszów pożyczki pierwszeństwa w §. 11 oznaczonej i wszelkich innych długów zaciągniętych przez koncesjonaryuszów za zezwoleniem Rządu na pokrycie policzalnych kosztów zakładowych (§. 11, ustęp 6) w kwotach zalegających jeszcze jako nieumorzone, a kapitał akcyjny, o ileby w chwili odkupienia nie

był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacjami długu państwa.

Obligacje długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędowo na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu pod l. 1 przepisanej, bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów a względnie obciążone tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i w używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe gdyby je spółka posiadała i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

3. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa z tytułu gwarancyi (§. 5) lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu (l. 1), którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu z oznaczeniem terminu i miejsc płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Począwszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

5. Koncesyonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesyonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesyonaryuszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Począwszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa,

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego niezawisłe od obliczenia się z c. k. Rządem odnośnie do stosunku gwarancyjnego, natomiast przedsiębiorstwo odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej, o ile stosownie do l. 1 państwo nie ma wziąć na siebie ich spłacenia.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesyonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebowali.

§. 18.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesyonaryusze je posiadali i przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 17, l. 2.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 17), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku

wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 19.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak

takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 20.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 22. kwietnia 1897.

Treść: (№ 94—95.) 94. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Mauthausen do Grein. — 95. Rozporządzenie zawierające przepisy o zapobieganiu zetknięciu się statków na morzu.

94.

Dokument koncesyjny z dnia 3. kwietnia 1897,

na kolej lokalną od Mauthausen do Grein.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznając za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Karolowi Bergerowi, właścicielowi realności w Schwertbergu w związku z Leopoldem Heindlem w Mauthausen, burmistrzem i posłem na sejm krajowy, tudzież doktorem Alfredem Heinzlem, notaryuszem w Pergu, o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacji w Mauthausen linii kolei państwa St. Valentin—Gaisbach—Wartberg na Schwertberg, Perg i Saxen do Grein, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku

okresu koncesyjnego gwarancję czystego dochodu rocznego w sumie aż do 51.000 zł. na zabezpieczenie oprocentowania po cztery od sta i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w celu zgromadzenia kapitału zaciągnąc i w powyższym przeciągu czasu umorzyć się mającej w sumie imiennej 1,200.000 zł. w. a. w monecie papierowej, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostająca uzupełni Rząd.

§. 3.

Z czystego dochodu rocznego w §. 2 zagwarantowanego obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stosownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§. 11) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

§. 4.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzednim sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę odsetek od pożyczki w terminach płatności, skarb będzie i pierwiej wydawał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego i jeżeli koncesyonaryusze będą o to prosili wcześniej przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznem stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusze winni niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocentowymi odsetkami.

Z roszczeniem do dopłaty od państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 5.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancyi, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku tym zaspokojenie płatnych odsetek ma pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensye państwa z tytułu zaliczek lub odsetek, nie wypłaconych jeszcze Rządowi w chwili, gdy koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 6.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycyę wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadowstwo, płacić się mającym od pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, jakoteż o podatkach i należnościach, któreby instytucji finansowemu pożyczającemu miały być zwracane.

Od dopłat państwa niema przedsiębiorstwo opłacać podatku dochodowego.

§. 7.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei

zgodnie z koncesyą, dać mają koncesyonaryusze na żądanie Rządu stosowną kaucyę w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryuszów, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 8.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 9.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych i innych zarządzeń, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych wyda jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu koncesyonowanej kolei lokalnej a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 10.

Budowa kolei koncesyonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa kolei żelaznych a względnie funkcyonaryuszów, których Ministerstwo do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu uło-

żonego przy odpowiednim wpływie funkcyonaryuszów rządowych, z bezpośredniem współdziałaniem Rządu i według warunków stosowanych pospolicie przy budowie kolei państwa.

Roboty budownicze powierzać należy drogą ofert oddzielnie od zbierania kapitału.

Wartość dostawy materyałów, odstąpić się mających gruntów i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcyj zakładowych mają być zapewnione, oceniana być ma w porozumieniu między Rządem a stronami interesowanemi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego sądowego oszacowania.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do jej urządzenia mają być nabywane wyłącznie z fabryk krajowych.

Wyjątku od tego postanowienia dozwolić może Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu tylko w takim razie, gdyby udowodniono, że fabryki krajowe nie zdołają dostarczyć wszystkiego pod temi samemi warunkami, co się tyczy ceny, gatunku i czasu dostawy, jakie ofiarują fabryki zagraniczne.

§. 11.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei lokalnej koncesyonowanej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Koncesyonaryusze są upoważnieni zaciągnąć pod warunkami, które Rząd ustanowi, pożyczkę pierwszeństwa w sumie 1,200.000 zł. w. a. w monecie papierowej według okoliczności na udziałowe zapisy długu rozłożoną, po 4 od sta procentowaną a która umorzona być ma w przeciągu lat 76, licząc od dnia nadania koncesyi.

Zbycie tej pożyczki pierwszeństwa odbyć się ma według zarządzeń, jakie Rząd wyda.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztu sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materyałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami inter-

kalarnemi, ratami amortyzacyjnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Statut spółki, kontrakt zawrzeć się mający w przedmiocie pożyczki, jakoteż formularze emitować się mających według okoliczności obligacyi pierwszeństwa i akcyj, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieścić należy postanowienie, że wszyscy członkowie grona kierującego (rady zawodowej, dyrekcji), winni być obywatelami austriackimi i winni mieć siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

§. 12.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Ochrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenie kontrolne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznemi, który kiedykolwiek

będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczonoego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesyonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 13.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą podobnie postanowienia taryfowe niższe dla transportów wojskowych.

§. 14.

Ruch na kolei, na którą daje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywało państwo w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryuszów a koncesyonaryusze będą obowiązani zwrócić administracji kolei żelaznych rządowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesyonaryuszami.

Dopóki kolej będzie istotnie używała gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowić co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przyczem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Po upływie tego czasu, koncesyonaryusze stosować się mają do ustanowionych warunków ruchu

a względnie do odnośnych postanowień, zawartych w umowie, tyczącej się utrzymywania ruchu.

Zresztą uregulowanie taryf pasażerskich i towarowych, jakoteż świadczeń na cele publiczne, zastrzeżone jest na zawsze ustawodawstwu i koncesyonaryusze obowiązani są poddać się takiej regulacji.

§. 15.

Koncesyonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisanimi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 16.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoje.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesji przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 7ym zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione z takiej winy koncesyonaryuszów, która nie dałaby się usprawiedliwić w myśl §u 11, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Wynagrodzenie zapłacić się mające w razie odkupienia będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie w miejsce koncesyonaryuszów pożyczki pierwszeństwa w §. 11 oznaczonej i wszelkich innych długów zaciągniętych przez koncesyonaryuszów za zezwoleniem Rządu na pokrycie policzalnych kosztów zakładowych (§. 11, ustęp 6) w kwotach zalegających jeszcze jako nieumorzone, a kapitał akcyjny, o ileby w chwili odkupienia nie

był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacjami długu państwa.

Obligacje długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu pod l. 1 przepisanej, bez dalszego wynagrodzenia własność wolną od ciężarów a względnie obciążoną tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe gdyby je spółka posiadała i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

3. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa z tytułu gwarancyi (§. 5) lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu (l. 1), którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu z oznaczeniem terminu i miejsc płacności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Począwszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza. Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie

5. Koncesyonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesyonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesyonaryuszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone. Począwszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa,

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego niezawisłe od obliczenia się z c. k. Rządem odnośnie do stosunku gwarancyjnego, natomiast przedsiębiorstwo odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej, o ile stosownie do l. 1 państwo nie ma wziąć na siebie ich spłacenia.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesyonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 18.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, obejmuje państwo bez wynagrodzenia wolną od ciężarów własność i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesyonaryusze je posiadali i przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 17, l. 2.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 17), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku

wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesjonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 19.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru i interesowi finansowemu skarbu państwa dającemu gwarancję; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 20.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

95.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 17. kwietnia 1897,

zawierające przepisy o zapobieganiu zetknięciu się statków na morzu.

Postanowienia wstępne.

Przepisy niżej zamieszczone zachowywać mają wszystkie okręty znajdujące się na pełnym morzu i na wodach łączących się z niem, po których okręty morskie mogą żeglować.

W duchu przepisów niniejszych uważać należy za „okręt żaglowy“ każdy okręt poruszający się zapomocą żagli, nie pary, a za „parowiec“ każdy okręt, poruszający się za pomocą pary bez względu, czy ma także żagle, czy ich nie ma.

Wyraz „parowiec“ oznacza wszelki okręt, poruszający się zapomocą siły machinowej.

W duchu przepisów niniejszych wyrażenie okręt „w ruchu będący“ oznacza, iż okręt ani nie stoi na kotwicy, ani nie jest przytwierdzony do lądu, ani nie więźnie w gruncie.

Światła i sygnały.

W przepisach niniejszych wyraz „widzialny“, gdy się odnosi do świateł, oznacza widzialny w ciemnej nocy przy czystej atmosferze.

Artykuł 1.

Przepisy dotyczące się świateł, zachowywać należy jakakolwiek jest pogoda, od zachodu aż do wschodu słońca; w ciągu tego czasu nie wolno pokazywać żadnych innych świateł, które można brać za przepisane.

Artykuł 2.

Parowiec w ruchu będący mieć powinien:

- a) Na maszcie przednim lub przed tymże, albo, jeżeli to jest okręt bez masztu przedniego, na przedniej części okrętu, jasne białe światło w wysokości co najmniej sześciu metrów nad kadłubem okrętu — a jeżeli okręt ma więcej niż sześć metrów szerokości, w wysokości nad kadłubem okrętu nie mniejszej od szerokości okrętu, w którymto razie jednak niema potrzeby umieszczać go wyżej, jak na dwanaście metrów nad kadłubem. Światło to powinno być tak urządzone i umieszczone, żeby rzucało nieustanną światłość na łuk widnokregu obejmujący dwadzieścia podziałów kompasu a mianowicie po dziesięć podziałów od samego przodu w każdą stronę, to jest dwa podziały za linią loksodromiczną ku tyłowi okrętu po każdej stronie i z taką siłą świetlną, żeby było widzialne z odległości najmniej pięciu mil morskich.
- b) Po prawej stronie burty światło zielone, tak urządzone i umieszczone, żeby rzucało światłość nieustanną na łuk widnokregu obejmujący dziesięć podziałów kompasu od samego przodu ku burcie-prawej, a przeto po dwa podziały za linią loksodromiczną od burty prawej ku tyłowi i z taką siłą świetlną, żeby było widzialne z odległości najmniej dwóch mil morskich.
- c) Po lewej stronie burty światło czerwone, tak urządzone i umieszczone, żeby rzucało nieustanną światłość na łuk widnokregu obejmujący dziesięć podziałów kompasu od samego przodu ku lewej burcie a przeto po dwa podziały za linią loksodromiczną lewej burty ku tyłowi i z taką siłą świetlną, żeby było widzialne z odległości najmniej dwóch mil morskich.

- d) Rzezonone światła boczne zielone i czerwone opatrzone być powinny od wewnętrznej strony burty zasłonami, wystającemi najmniej na dziewięćdziesiąt jeden centymetrów przed światłami, tak, żeby światła nie mogły być widziane poprzez przegub z innej strony.
- e) Parowiec w ruchu będący może mieć drugie światło takiej samej jakości jak opisane pod a). Obadwa te światła umieszczone być powinny w kierunku wręgi, w taki sposób, żeby jedno znajdowało się najmniej o pięć metrów wyżej niż drugie i żeby co się tyczy wzajemnego rozmieszczenia, dolne światło stało przed górnem. Pionowa odległość pomiędzy temi światłami powinna być mniejsza od ich odległości na poziomie.

Artykuł 3.

Parowiec, który ciągnie inny statek, winien oprócz bocznych światel mieć dwa jasne białe światła pionowo jedno nad drugim, najmniej dwa metry od siebie oddalone; jeżeli ciągnie więcej niż jeden statek, winien mieć jeszcze jedno jasne białe światło dwa metry nad lub pod obu rzezonemi światłami, w takim razie, jeżeli długość pociągu od tyłu ciągnącego aż do tyłu ostatniego ciągniętego statku wynosi więcej niż stoosiemdziesiąt metrów. Każde z tych światel powinno mieć tę samą siłę świetlną i w tem samym miejscu powinno być umieszczone a zarazem tak samo urządzone, jak białe światło w artykule 2 a) wzmiankowane, z wyjątkiem trzeciego światła, które może być umieszczone w wysokości najmniej czterech metrów nad kadłubem okrętu.

Parowiec taki może mieć małe białe światło za kominem machin lub tylnym masztem, żeby statek ciągniiony mógł ku niemu sterować, lecz światło takie nie powinno być widzialne przed linią loksodromiczną.

Artykuł 4.

- a) Okręt, który w skutek jakiegoś przypadku jest niezdolny do wykonywania obrotów, winien wystawić w tej samej wysokości, która oznaczona jest dla białego światła, w artykule 2 a) wzmiankowanego, jeżeli zaś jest parowcem, zamiast białego światła, dwa czerwone światła w miejscu, z którego najlepiej są widzialne, pionowo jedno nad drugim, w odległości najmniej dwóch metrów od siebie o takiej sile, żeby naokoło całego widnokregu były widzialne z odległości najmniej dwóch mil morskich. We dnie winien okręt taki wystawić dwa czarne balony lub znaki sygnałowe o średnicach po sześćdziesiąt centymetrów pionowo jeden nad drugim, w odległości nie mniej jak dwa metry od siebie, w takim miejscu, z którego najlepiej są widzialne.

- b) Okręt zajęty spuszczeniem lub wydobywaniem liny telegraficznej, winien wystawić w miejscu przeznaczonem dla białego światła w artykule 2 a) zamiast białego światła, trzy światła, pionowo jedno nad drugim w odległości najmniej dwóch metrów jedno od drugiego. Najwyższe i najniższe z tych światel powinny być czerwone, średnie, białe, powinny zaś mieć taką siłę świetlną, żeby były widzialne naokoło całego widnokregu z odległości najmniej dwóch mil morskich. We dnie powinien okręt wystawić trzy znaki sygnałowe najmniej o sześćdziesięciu centymetrach średnicy pionowo jeden nad drugim i w odległości najmniej dwóch metrów od siebie, w miejscu, z którego mogłyby być najlepiej widzialne, najwyższy zaś i najniższy z tych znaków mają być kuliste, barwy czerwonej a środkowe czworogranne barwy białej.

- c) Okręty wzmiankowane w tym artykule, jeżeli nie są w ruchu, nie powinny wystawiać światel bocznych, jeżeli zaś są w ruchu, powinny je wystawiać.

- d) Światła i znaki sygnałowe, które wystawiać należy stosownie do niniejszego artykułu, powinny być dla innych okrętów przestrożą, że okręt, który je wystawia, nie jest zdolny do wykonywania obrotów i dlatego nie może się z drogi ustąpić.

Sygnały te nie są sygnałami okrętów znajdujących się w niebezpieczeństwie i wzywających pomocy.

Sygnały na trwogę, podane są w artykule 31.

Artykuł 5.

Okręt żaglowy gdy płynie i każdy okręt, który jest ciągniiony, posiadać winien te same światła, które przepisane są w artykule 2 dla parowca płynącego, z wyjątkiem wzmiankowanych tam białych światel, których mu nigdy mieć nie wolno.

Artykuł 6.

Gdyby z jakiegokolwiek przyczyny, jak naprzykład na małych okrętach, płynących podczas niepogody, nie można było umieścić trwale światel bocznych zielonych i czerwonych, światła te należy zapalić i trzymać w pogotowiu do natychmiastowego użycia. W razie zbliżenia się innych lub do innych okrętów światła te dla zapobieżenia zetknięciu się wystawić należy w porę po właściwych stronach a to w taki sposób, żeby ile możności były dobrze widzialne, żeby jednak po odpowiedniej stronie nie było widzialne światło zielone z lewej strony burty a światło czerwone z prawej strony burty i ile możności nie więcej jak na dwa podziały kompasu za linią loksodromiczną od tyłu.

Ażeby używanie tych świateł przenośnych uczynić bezpieczniejszem i łatwiejszem, latarnie powinny być od zewnątrz powleczone barwą światła, które rzucają i opatrzone odpowiednimi zasłonami.

Artykuł 7.

Parowce mniej jak czterdzieści, tudzież statki wiosłowe lub żaglowe, mniej jak dwadzieścia ton pojemności brutto mające i czolna wiosłowe, w ruchu będące, nie są obowiązane utrzymywać świateł w artykule 2 a), b) i c) wzmiankowanych, lecz, jeżeli ich nie mają, winny być zaopatrzone w następujące światła:

1. Parowce o mniej jak czterdziestu tonach winny mieć:

a) Na przedniej części statku, albo na lub przed kominem machinowym, gdzie byłoby najwidoczniejsze i w wysokości najmniej trzech metrów nad pokładem górnym jasne białe światło, tak urządzone i umieszczone, jak to w artykule 2 a) jest przepisane i o takiej sile świetlnej, żeby było widzialne z odległości najmniej dwóch mil morskich.

b) Zielone i czerwone światła boczne, tak urządzone i umieszczone, jak to w artykule 2 b) i c) jest przepisane i o takiej sile świetlnej, żeby były widzialne z odległości najmniej jednej mili morskiej; albo latarnię dwubarwną rzucającą po odpowiedniej stronie zielone i czerwone światło od samego przodu aż do dwóch podziałów kompasu za linią łoksodromiczną ku tyłowi. Latarnie takie umieszczone być powinny w wysokości nie mniej jak jednego metra pod białem światłem.

2. Małe łodzie parowe, jakie prowadzą z sobą okręty morskie, mogą utrzymywać białe światło w mniejszej wysokości niż na trzy metry nad pokładem, bądź co bądź jednak powyżej latarni w punkcie 1 b) wzmiankowanej.

3. Statki wiosłowe lub żaglowe o mniej jak dwudziestu tonach, winny trzymać w pogotowiu do natychmiastowego użycia latarnię z szkłem zielonem po jednej a czerwonom po drugiej stronie, którą w razie zbliżania się innych lub do innych okrętów, dla zapobieżenia zetknięciu się, ukazywać należy w porę w taki sposób, żeby światło zielone nie było widzialne z lewej a światło czerwone z prawej strony burty.

4. Czolna wiosłowe, płynące zapomocą wiosel lub żagli, winny trzymać w pogotowiu do natychmiastowego użycia światło białe, które dla zapobieżenia zetknięciu się wystawiać należy co jakiś czas i w porę.

Okręty w artykule niniejszym wzmiankowane nie są obowiązane utrzymywać świateł w artykule 4 a) i w artykule 11 (ustęp ostatni) przepisanych.

Artykuł 8.

Statki rotmańskie, zatrudnione w swojej stacy służbą rotmańską, nie wystawiają świateł przepisanych dla innych okrętów, lecz utrzymywać powinny na czubie masztu białe światło na całym widnokregu widzialne i nadto w krótkich odstępach czasu, których długość nie powinna nigdy przenosić 15 minut, ukazywać mają jeden lub kilka ogni błyskowych.

W razie większego zbliżenia się innych lub do innych okrętów, winny trzymać na pogotowiu światła boczne zapalone dla natychmiastowego użycia i w krótkich odstępach czasu błyskać niemi lub pokazywać je dla oznaczenia kierunku, w którym żeglują; nie wolno im jednak wystawiać zielonego światła po lewej a czerwonego po prawej stronie burty.

Łódź rotmańska tego rodzaju, że dla wysadzenia rotmana musi do okrętu przybijać, może pokazywać białe światło zamiast wystawiać je na czubie masztu a zamiast wzmiankowanych powyżej świateł barwistych, może trzymać w pogotowiu latarnię z zielonem szkłem po jednej a czerwonom po drugiej stronie w celu natychmiastowego użycia w sposób wyżej opisany.

Statki rotmańskie zatrudnione służbą rotmańską nie w swojej stacy, używać mają takich samych świateł jak inne okręty o tej samej pojemności.

Artykuł 9.

Co się tyczy wystawiania świateł na statkach rybackich, obowiązują aż do dalszego zarządzenia przepisy szczególne w tym względzie istniejące.

Są one podane w załączce do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 10.

Okręt wyprzedzany przez inny, ukazywać ma temu ostatniemu na tyle białe światło lub ogień błyskowy.

Białe światło, które według niniejszego artykułu ma być ukazywane, może być umieszczone w latarni, lecz w przypadku tym latarnia powinna być tak urządzona i osłonami opatrzona, żeby rzucała światło nieustanne na łuku widnokregu o dwunastu podziałach kompasu a to od samego tyłu po sześć podziałów kompasu w każdą stronę okrętu i żeby światło było widzialne z odległości najmniej jednej mili morskiej. Światło takie powinno być umieszczone ile możności w tej samej wysokości co światło boczne.

Artykuł 11.

Okręt mający mniej jak czterdzieści sześć metrów długości, gdy stoi na kotwicy, winien mieć

z przodu białe światło w miejscu, z którego może być najlepiej widziane, lecz nie wyżej jak na sześć metrów nad kadłubem, a to w latarni tak urządzonej, żeby rzuciła jasną, jednostajną, nieustanną światłość naokoło całego widnokregu, widzialną z odległości najmniej jednej mili morskiej.

Okręt mający czterdzieści sześć lub więcej metrów długości, gdy stoi na kotwicy, winien mieć na przedniej części w wysokości nie mniej jak sześciu a nie więcej jak dwunastu metrów nad kadłubem także samo światło, a na tyle lub blisko tyłu w wysokości nie mniej jak pięciu metrów poniżej przedniego światła, drugie takie światło.

Za długość okrętu uważa się długość podaną w świadectwie wpisn.

Okręt, który uwiązł na dnie w drodze wodnej lub w jej pobliżu, winien wystawić światło, a względnie światła wyżej wzmiankowane, tudzież dwa czerwone światła w artykule 4 a) przepisane.

Artykuł 12.

Oprócz świateł, jakich przepisy niniejsze wymagają, każdy okręt może dla zwrócenia na siebie uwagi, jeśli to jest potrzebne, pokazywać ogień błyskowy, lub dać jakiś sygnał piorunujący, lecz w taki sposób, żeby nie mógł być wzięty za sygnał na twogę.

Artykuł 13.

Żaden z przepisów niniejszych niema osłabiać skuteczności przepisów szczególnych wydanych przez którykolwiek Rząd, co do dalszych świateł ustawicznych lub sygnałowych dla dwóch lub więcej okrętów wojennych lub dla okrętów płynących pod konwojem, albo ograniczać ukazywanie sygnałów rozpoznawczych zaprowadzonych przez właścicieli okrętów i zatwierdzonych przez ich rządy, należycie wpisanych i ogłoszonych.

Artykuł 14.

Parowiec, płynący tylko za pomocą żagli, którego jednak komin maszyny stoi, winien mieć we dnie z przodu czarny balon lub znak sygnałowy o średnicy sześćdziesiąt centymetrów wynoszącej, a to w tem miejscu, z którego może być najlepiej widziany.

Sygnaly głosowe podczas zgęszczonego stanu powietrza.

Artykuł 15.

Wszystkie sygnaly przepisane w artykule niniejszym dla okrętów w ruchu będących, powinny być dawane:

1. Przez „parowce“ świstawką parową lub syreną.
2. Przez „okręty parowe i stalki ciągnione“ trąbą do mgły.

Wyrażenie w artykule niniejszym używane „ton przeciągły“ oznacza ton trwający cztery aż do sześciu sekund.

Parowiec powinien być opatrzony silną świstawką parową lub syreną, wydającą głos za pomocą pary lub innego środka i tak ustawioną, żeby żadna zawada nie tanowała jej głosu; nadto opatrzony być ma skuteczną trąbą do mgły za pomocą środków mechanicznych działającą, a oprócz tego donośnym dzwonem.

(We wszystkich tych przypadkach, w których przepisy niniejsze nakazują używanie dzwonu, może tenże na pokładzie okrętów tureckich być zastąpiony bębmem, lub też gongiem, gdzie narzędzia takie są używane na pokładzie małych okrętów morskich.)

Okręt żaglowy, którego pojemność brutto wynosi dwadzieścia ton i więcej, powinien być opatrzony podobną trąbą do mgły i podobnym dzwonem.

Podczas mgły, jakoteż gdy śnieg lub deszcz pada, czyto we dnie czy w nocy używać należy sygnałów w artykule niniejszym opisanych w następujący sposób:

- a) Parowiec w ruchu będący winien w odstępach nie dłużej jak dwie minuty trwających wydawać ton przeciągły.
- b) Parowiec w drodze będący, który jednak zastanowił maszynę i nie płynie, winien w odstępach nie dłużej jak dwie minuty trwających wydawać po dwa tony przeciągłe w odstępie około jedną sekundę trwającym.
- c) Okręt żaglowy w ruchu będący winien w odstępach nie więcej jak jedną minutę trwających, wydawać jeden ton, jeżeli żegluje prawą stroną; dwa tony jeden po drugim, jeżeli żegluje lewą stroną, a trzy tony, jeżeli żegluje z wiatrem od linii łoksodromicznej aż do tyłu.
- d) Okręt stojący na kotwicy winien w odstępach nie dłużej jak jedną minutę trwających dzwonić mniej więcej przez pięć sekund.
- e) Okręt ciągnący pociąg, tudzież okręt, który spuszcza lub wydobywa linę telegraficzną, jakoteż okręt w ruchu będący, który nie może ustąpić się z drogi innemu okrętowi, ponieważ jest niezdolny do wykonywania obrotów lub do wykonywania ich tak, jak tego przepisy niniejsze wymagają, winien zamiast sygnałów w punktach a) i c) niniejszego artykułu przepisanych wydawać, w odstępach nie więcej jak dwie minuty trwających, trzy tony jeden po drugim a mianowicie ton przeciągły i zaraz po nim dwa krótkie tony. Okręt ciągniony może dać ten sygnał, lecz nie może dawać żadnego innego sygnału.

Stalki żaglowe i czółna o mniej niż dwudziestu tonnach pojemności, nie są obowiązane dawać powyższych sygnałów, lecz jeżeli ich nie dają, winny dawać jakiś inny skuteczny sygnał głosowy, w odstępach nie dłużej jak jedną minutę trwających.

Zmniejszenie chyżości okrętów podczas zgęszczonego stanu powietrza.

Artykuł 16.

Podczas mgły, niepogody, gdy śnieg lub deszcz pada, każdy okręt płynąć powinien z umiarkowaną chyżością i powinien uwzględniać troskliwie zachodzące stosunki i okoliczności.

Parowice, któremu się zdaje, że ze strony od loksodromu aż do przodu słyszy sygnał mgłany okrętu, którego pozycja jest niepewna, winien o ile okoliczności przypadku pozwalają, maszynę swoją zatrzymać i płynąć ostrożnie, dopóki niebezpieczeństwo zetknięcia się nie minie.

Prawidła sterowania i żeglowania.

Wstęp.

Niebezpieczeństwo zetknięcia się można, o ile okoliczności pozwalają, stwierdzić przez staranne obserwowanie kierunku kompasowego zbliżającego się okrętu. Jeżeli kierunek zmienia się nie znacznie, uznać należy, że niebezpieczeństwo takie zagraża.

Artykuł 17.

Gdy dwa okręty żaglowe zbliżają się do siebie tak, że w skutek tego powstaje niebezpieczeństwo zetknięcia się, jeden drugiemu ustępować powinien w następujący sposób:

- a) Okręt mający wiatr z boku od tyłu, ustępować powinien okrętowi, żeglującemu tuż na wietrze.
- b) Okręt żeglujący czołem lewej burty, ustępować powinien okrętowi żeglującemu czołem prawej burty tuż na wietrze.
- c) Gdy obadwa okręty mają wiatr z boku od tyłu ale z tej samej strony, okręt mający wiatr z lewej strony, ustąpić powinien drugiemu.
- d) Gdy obadwa okręty mają wiatr z boku od tyłu, ale z tej samej strony, okręt płynący od strony wiatru ustąpić powinien temu, który płynie w stronę odwróconą od wiatru.
- e) Okręt płynący pod wiatr, powinien ustąpić drugiemu.

Artykuł 18.

Gdy dwa parowce płyną naprzeciw sobie z stron wprost lub prawie wprost przeciwnych, i zagraża im niebezpieczeństwo zetknięcia się, każdy z tych dwóch parowców zmienić powinien kierunek w stronę burty prawej, aby mogły wyminąć się lewemi stronami burty.

Artykuł ten stosuje się tylko w tych przypadkach, gdy okręty spotykają się ze stron wprost, lub prawie wprost przeciwnych, tak, że powstaje niebezpieczeństwo zetknięcia się, ale nie wtedy, gdy dwa okręty mogą swobodnie przepłynąć około siebie, jeżeli nie zmieniają kierunku.

Jedynymi przypadkami, do których się ten artykuł odnosi, są te, w których każdy z dwóch okrętów płynie ku drugiemu wprost, lub prawie wprost, innemi słowy te przypadki, w których we dnie każdy z dwóch okrętów widzi maszty drugiego w tej samej lub prawie w tej samej linii ze swymi; w nocy zaś te przypadki, w których każdy z dwóch okrętów takie zajmuje stanowisko, że widzi obadwa boczne światła drugiego okrętu.

Artykuł ten nie stosuje się we dnie do takich przypadków, w których okręt widzi drugi przed przegubem w takiej pozycji, że ten ostatni przecina jego kierunek; a w nocy do takich przypadków, w których światło czerwone jednego okrętu ukazuje się naprzeciwko światła czerwonego drugiego okrętu, albo światło zielone jednego okrętu, naprzeciwko światła zielonego drugiego okrętu, albo, gdy z przodu ukazuje się światło czerwone a zielonego nie widać, lub widać zielone a nie widać czerwonego, albo gdy obadwa światła zielone i czerwone pokazują się w innym kierunku, nie z przodu.

Artykuł 19.

Gdy biegi dwóch parowców przecinają się tak, że stąd powstaje niebezpieczeństwo zetknięcia się, ten parowiec ustąpić powinien drugiemu, który go ma po prawej stronie swojej własnej burty.

Artykuł 20.

Gdy parowiec i okręt żaglowy płyną w takich kierunkach, że stąd powstaje niebezpieczeństwo zetknięcia się, parowiec powinien ustąpić okrętowi żaglowemu.

Artykuł 21.

Gdy według jednego z niniejszych prawideł jeden z dwóch okrętów ma drugiemu ustąpić, ten drugi winien zatrzymać kierunek swego biegu i swoją chyżość.

[Jeżeli w skutek zgęszczonego stanu powietrza lub innych przyczyn okręt taki zbliży się do drugiego tak blisko, że zetknięcia się nie można uniknąć przez sam obrót okrętu do ustąpienia obowiązującego, w takim razie pierwszy okręt obowiązany jest wykonać także obrót, jaki będzie najodpowiedniejszy, żeby zetknięciu się zapobiedz. (Obacz artykuły 27 i 29).

Artykuł 22.

Każdy okręt, który według przepisów niniejszych obowiązany jest ustąpić drugiemu okrętowi, winien o ile okoliczności przypadku pozwalają, unikać przecinania biegu drugiego okrętu przed jego przednim przegubem.

Artykuł 23.

Każdy parowiec, który według niniejszych przepisów obowiązany jest ustąpić z drogi innemu okrętowi, winien za zbliżeniem się do niego, jeśli potrzeba, zmniejszyć chyżość lub zastanowić maszynę, albo się cofać.

Artykuł 24.

Bez względu na którekolwiek postanowienie w niniejszych przepisach zawarte każdy okręt, prześcigający inny okręt, winien prześciganemu ustąpić z drogi.

Każdy okręt, zbliżający się do innego okrętu ze strony leżącej o więcej niż dwa podziały kompasu za linią loksodromiczną tego ostatniego, — to jest zbliżający się do okrętu, który zamierza prześcignąć z takiej pozycji, że w nocy nie może widzieć żadnego z dwóch świateł bocznych tego ostatniego okrętu, — uważać należy za prześcigający. Żadna późniejsza zmiana kierunków obu okrętów nie może okrętu prześcigającego uczynić przecinającym bieg w duchu niniejszych przepisów lub uwolnić okręt prześcigający od obowiązku ustąpienia z drogi prześciganemu okrętowi, dopóki ostatecznie nie przepłynie i nie stanie się wolnym.

Ponieważ we dnie okręt prześcigający nie zawsze może z pewnością wiedzieć, czy względem drugiego okrętu znajduje się więcej ku przodowi, czy więcej ku tyłowi wzmiankowanego kierunku, przeto w przypadkach wątpliwych winien uważać się za okręt prześcigający i ustępować z drogi.

Artykuł 25.

Każdy parowiec płynący w wązkim miejscu (w kanałach), trzymać się powinien, jeżeli to jest bezpieczne i możebne tej strony nurtu, lub środka kanału, która patrząc z okrętu leży po prawej stronie burty.

Artykuł 26.

Okręty żaglowe w ruchu będące winny ustępować z drogi statkom żaglowym lub czółnom łowiącym

ryby sieciami lub niewodami. Postanowienie to nie uprawnia bynajmniej statków lub czółen trudniących się rybołostwem do zastawiania drogi wodnej używanej przez inne okręty nie będące statkami i czółnami rybackimi.

Artykuł 27.

Przy przestrzeganiu i łowaczeniu prawideł powyższych, trzeba mieć należyty wzgląd na wszelkie niebezpieczeństwa żeglugi i zetknięcia się, tudzież na szczególne okoliczności, które mogą wymagać odstąpienia od powyższych prawideł dla uniknięcia bezpośredniego niebezpieczeństwa.

Sygnaly głosowe dla okrętów widzących się nawzajem.

Artykuł 28.

Wyrazy: „ton krótki“ w artykule niniejszym używane, oznaczają ton trwający mniej więcej jedną sekundę.

Gdy okręty widzą się nawzajem, parowiec w ruchu będący, który według przepisów tutaj podanych ma prawo, lub jest obowiązany przybrać inny kierunek, winien następującymi sygnałami danyymi świstawką parową lub syreną oznajmić tę zmianę kierunku:

Ton krótki znaczy: „Zmieniam mój kierunek w stronę burty prawej.“

Dwa krótkie tony znaczy: „Zmieniam mój kierunek w stronę burty lewej.“

Trzy krótkie tony znaczy: „Moja maszyna cofa okręt całą siłą.“

Obowiązek zachowywania odpowiednich ostrożności.

Artykuł 29.

Żaden z powyższych przepisów nie uwalnia okrętu, jego właściciela, dowódcy lub załogi od skutków opieszałości w wystawianiu świateł i używaniu sygnałów, albo od skutków opieszałości w należytem wymijaniu, albo od skutków zaniedbania jakiegokolwiek środka bezpieczeństwa, które pospolita praktyka żeglarska lub szczególne okoliczności przypadku nakazują.

Zastrzeżenie co do przepisów wydanych dla portów i dla żeglugi na wodach śródkrajowych.

Artykuł 30.

Żaden z przepisów niniejszych nie może naruszać skuteczności takich przepisów szczególnych, które Władza miejscowa wyda w należytej formie dla żeglugi w jakimkolwiek porcie, na jakiegokolwiek rzece lub na wodach śródziennych.

Sygnaly na trwogę.

Artykuł 31.

Gdy okręt czegoś potrzebuje i od innych okrętów albo z brzegów żąda pomocy, powinien dawać lub pokazywać następujące sygnaly bądź razem, bądź po jednym, a mianowicie:

We dnie:

1. Strzały działowe lub inne sygnaly piorunujące w odstępach mniej więcej jedno-minutowych.

2. Sygnal na trwogę N. C. księgi sygnalów międzynarodowych.

3. Sygnal na dal, to jest ehorągiew czworograniasta, mająca u góry lub u dołu balon, lub coś podobnego do balonu.

4. Ciągłe wydawanie głosu zapomocą jakiegoś przyrządu sygnalowego do mgły.

W nocy:

1. Strzały działowe lub inne sygnaly piorunujące w odstępach mniej więcej jedno-minutowych.

2. Płomień na okręcie (np. płonąca beczka smoły lub oleju itp.).

3. Ruce i kule świetlne puszczone z siebie gwiazdy jakiegokolwiek barwy i jakiegokolwiek rodzaju, rzucone po jednej w krótkich odstępach.

4. Ciągłe wydawanie głosu, zapomocą jakiego przyrządu sygnalowego do mgły.

Postanowienia wykonawcze.

Artykuł 32.

Na każdym okręcie mającym przeszło pięć ton pojemności brutto, powinien się znajdować egzemplarz niniejszego rozporządzenia, który należy pokazywać na żądanie urzędu żeglarskiego (urzędu portowego lub konsulowskiego).

Artykuł 33.

Wykroczenia przeciwko postanowieniom niniejszego rozporządzenia, o ileby dotyczące czyny nie podlegały ustawie karnej powszechnej, karane będą grzywnami aż do stu złotych lub aresztem od sześciu godzin aż do dni 14.

Artykuł 34.

W postępowaniu karnem stosują się w ogólności te postanowienia, które w ogóle obowiązują pod względem karania za wykroczenia policyjne morskie.

Dla spraw rozporządzeniem niniejszem objętych urzędy żeglarskie (urzędy portowe, urzędy konsulowskie) są I., Władza morską II., a Ministerstwo handlu najwyższą instancją.

Jeżeli II. instancja zatwierdzi orzeczenie I. instancji, chociażby ze złagodzeniem wymiaru kary, dalsze odwołanie się jest niedopuszczalne.

Wpływające grzywny oddają się do funduszu na wsparcia dla marynarzy.

Artykuł 35.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia 1. lipca 1897.

Począwszy od tego dnia, tracą moc swoją rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 20. stycznia 1880 (Dz. u. p. Nr. 10), z dnia 15. stycznia 1882 (Dz. u. p. Nr. 7) i z dnia 15. maja 1875 (Dz. u. p. Nr. 77), to ostatnie o tyle, o ile tyczy się sygnalów na trwogę.

Glanz r. w.

Załączka.

Przepisy szczególne, tyczące się utrzymywania świateł na statkach rybackich.

I.

Statki rybackie wiosłowe lub żaglowe, w ruchu będące, bez sieci lub niewodów w wodzie, powinny od zachodu aż do wschodu słońca trzymać w pogotowiu do natychmiastowego użycia latarnię z zielonym szkłem po jednej a czerwoniem po drugiej stronie, którą za zbliżeniem się innych lub do innych okrętów, dla zapobieżenia zetknięciu się, pokazywać mają w porę w taki sposób, żeby światło zielone nie było widziane z lewego a czerwone z prawego brzegu burty. Statek taki winien wtedy, gdy go inny okręt prześciga, ukazywać na tyle białe światło lub ogień błyskowy.

II.

Czołna wiosłowe lub żaglowe do rybołostwa używane, gdy są w ruchu i bez sieci lub niewodów w wodzie, winny od zachodu aż do wschodu słońca trzymać w pogotowiu do natychmiastowego użycia białe światło, które co jakiś czas a w porę wystawiać mają, ażeby zetknięciom się zapobiedz.

III.

Statki rybackie wiosłowe lub żaglowe i czołna wiosłowe lub żaglowe do rybołostwa używane, winny tak wtedy, gdy są w ruchu z zapuszczonemi sieciami lub niewodami, jak i wtedy, gdy przy nich stoją nieruchomo, utrzymywać od zachodu aż do wschodu słońca jasne białe światło, widzialne na jedną milę morską z każdego punktu widnokręgu. Nadto wolno im ukazywać co jakiś czas ogień błyskowy, jeżeli uznają to za odpowiednie.

IV.

Wszystkie statki i czołna do rybołostwa używane, gdy stoją na kotwicy, winny od zachodu aż do wschodu słońca utrzymywać jasne światło widzialne na jedną milę morską z każdego punktu widnokręgu.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 22. kwietnia 1897.

Treść: (№ 96—97.) 96. Rozporządzenie, dotyczące się rozgraniczenia obszaru właściwości organów zarządu wyznaniowego państwa odnośnie do ustawy o stosunkach prawnych zewnętrznych społeczności religijnej izraelskiej z dnia 21. marca 1890. — 97. Rozporządzenie, którem uzupełnia się a po części zmienia rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1895, w przedmiocie dozwalania poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.

96.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty z d. 18. marca 1897,

tyczące się rozgraniczenia obszaru właściwości organów zarządu wyznaniowego państwa odnośnie do ustawy o stosunkach prawnych zewnętrznych społeczności religijnej izraelskiej z dnia 21. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 57.

Na zasadzie postanowienia §§. 33 i 36 ustawy z dnia 21. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 57, o urządzeniu stosunków prawnych zewnętrznych społeczności religijnej izraelskiej, rozporządza się w porozumieniu z c. k. Ministerstwem spraw wewnętrznych, co następuje:

§. 1.

Upoważnienia w sprawach gmin wyznaniowych izraelskich, służące Rządowi na zasadzie ustawy z dnia 21. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 57, wykonywać mają Władze zarządu politycznego a więc zwyczajnie w I. instancji starostwa a względnie w miastach własny statut posiadających, urzędy gminne, w II. instancji Władze polityczne krajowe, w III. instancji Ministerstwo wyznań i oświaty.

§. 2.

Zastrzega się jednak Władzy politycznej krajowej załatwianie w I. instancji następujących spraw:

- a) Decydowanie co do majątku gminy wyznaniowej (związku wyznaniowego), gdy się znosi dotychczasowe jej istnienie lub gdy się zmienia granice jej obszaru (§§. 5 i 8 ustawy), w tych przypadkach, w których zniesiona a względnie zmieniona gmina wyznaniowa (związek gminy) lub też gmina wyznaniowa, do której obszaru tamta zostaje ca kiem lub po części wcielona, leżą w rozmaitych powiatach administracyjnych.
- b) Sprzeciwienie się zamierzonemu mianowaniu lub zabronienie dokonanego wbrew ustawy mianowania rabina lub zastępcy rabina (§§. 12, 13, 14 ustawy), jeżeli gmina wyznaniowa ma siedzibę urzędową w mieście posiadającym własny statut.
- c) Zatwierdzanie statutów gmin wyznaniowych i zmiana ich postanowień (§§. 19, 20, 29 ustawy).
- d) Rozwiązanie reprezentacji gminy wyznaniowej (§. 30 ustawy).

§. 3.

C. k. Ministerstwu wyznań i oświaty zastrzeżone są następujące sprawy:

- a) Decydowanie co do majątku gmin wyznaniowych (związków wyznaniowych), leżących w obszarach administracyjnych dwóch lub więcej Władz politycznych krajowych, gdy gminy te (związki) zostają zniesione lub gdy się zmienia ich granice (§§. 5 i 8 ustawy).

- b) Wszelka zmiana w rozgraniczeniu obszarów gmin wyznaniowych, jakoteż wszelkie utworzenie nowej gminy wyznaniowej (§. 7 ustawy).
- c) Cofnięcie rządowego uznania istniejących gmin wyznaniowych (§. 8 ustawy).
- d) Zatwierdzanie statutów gminnych gmin wyznaniowych izraelskich w Wiedniu i Pradze, tudzież tych gmin wyznaniowych, których obszary rozciągają się na dwa lub więcej krajów koronnych, jakoteż zmiana postanowień tych statutów (§§. 19, 20, 29 ustawy).

§. 4.

Oдноśnie do tych gmin wyznaniowych, których obszary leżą w dwóch lub więcej powiatach politycznych, sprawy urzędowe załatwiać ma — z wyjątkiem przypadków niebezpieczeństwa ze zwłoki — ta Władza polityczna powiatowa, w której okręgu urzędowania znajduje się siedziba urzędowa gminy wyznaniowej. Ta Władza polityczna powiatowa, w której okręgu urzędowania leży pozostała część obszaru gminy wyznaniowej, działać ma z wyjątkiem powyższych przypadków tylko na prośbę pierwszej.

Postanowienie to stosuje się odpowiednio także do czynności urzędowych Władz politycznych krajowych w II. a względnie w I. instancji, gdy obszar gminy wyznaniowej rozciąga się na dwa lub więcej krajów.

§. 5.

Zakaz zgromadzeń w celach wyznaniowych, gdy względy publiczne stoją na przeszkodzie (§. 27 ustawy), wydawać ma Władza polityczna powiatowa miejsca zgromadzenia, według okoliczności w porozumieniu z tą Władzą powiatową, w której okręgu urzędowania leży siedziba urzędowa dotyczącej gminy wyznaniowej.

Gautsch r. w.

97.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych tudzież Ministerstwem wyznań i oświaty z dnia 10. kwietnia 1897,

którem uzupełnia się a po części zmienia rozporządzenie ministeryalne z dnia 24. kwietnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 58), w przedmiocie dozwolania poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę.

W uzupełnieniu i z częściową zmianą rozporządzenia ministeryalnego z dnia 24. kwietnia 1895

(Dz. u. p. Nr. 58), w przedmiocie dozwolania poszczególnym rodzajom przemysłu pracy przemysłowej w niedzielę, rozporządza się co następuje:

Artykuł I.

W §. 2 rozporządzenia powyższego punkt 4 „Huty żelazne“ litera c), opiewać ma jak następuje:

- c) Zakłady Bessemera i Martina nie zostające w związku z wielkimi piecami, tudzież huty tyglowe stali lanej i walcownie zasilane z pudlingów i pieców szwajcarskich:

Pozwala się ograniczać w niedzielę przerwę ruchu do dwunastu godzin w taki sposób, że nabijanie pieców stosownie do czasokresu zmiany szczyty rozpoczynać się ma w niedzielę o godzinie dwunastej w południe lub o godzinie szóstej wieczorem. Od tego czasokresu dozwolona praca niedzielna w celu dowozu surowizny do pieców szmelcowych a stopionego materiału do konwerterów, w celu dowozu naboików do pieców Martina i do pieców tyglowych stali lanej a względnie do wygrzewaczy, w celu obsługi generatorów i miechów, nabijania pieca i prac szmelcarskich w konwerterach, piecach Martina i piecach tyglowych stali lanej, w celu spuszczenia wyrobu gotowego w muszle i odwożenia go, jakoteż w celu odwożenia zuzli na miejsca składu i nakoniec w celu utrzymania całego ruchu walcowni zasilanych z pudlingów i pieców szwajcarskich.

Co drugą niedzielę 24 godzin.

Artykuł II.

W §. 7 powyższego rozporządzenia punkt d), w zmienionej osnowie i nowy punkt h) opiewać mają jak następuje:

- d) cukierników, piekarzy ciast i marcepaników tudzież piernikarzy, jakoteż sprzedawców towarów cukierniczych i piernikarskich;
- h) wypiekaczy kasztanów.

Artykuł III

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Gautsch r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 1. maja 1897.

Treść: (№ 98—101. 98. Rozporządzenie w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 2. lipca 1896, o zniesieniu udziałów imaczy, przestępstwa defraudacyjne wykrywających, co do wykroczeń, bez wytaczania postępowania karnego karać się mających, przeciw ustawom o stęplach i opłatach bezpośrednich, o podatku od obrotu papierów i o stęplu od kart do grania. — 99. Rozporządzenie, którym znizła się cenę soli formowanej (cegiełek soli) wyrabianej przez c. k. Zarządy żup solnych w Ebensee i w Ischlu. — 100. Rozporządzenie, dotyczące się zaliczenia c. k. Komory pomocniczej w Śródolesiu do komór (wehadowych) oznaczonych w Dodatku do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1882. — 101. Rozporządzenie, którym rozporządzenia z dnia 20 grudnia 1885 a względnie z dnia 14. marca 1893, dotyczące się komisji, które u Władz politycznych krajowych i w Ministerstwie rolnictwa urzędować mają jako rady przyboczne zawodowe do spraw mszycy winnej, zmieniają się odnośnie do Dolnej Austrii w porozumieniu z dolno-austriackim Wydziałem krajowym.

98.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. kwietnia 1897,

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 2. lipca 1896 (Dz. u. p. Nr. 131), o zniesieniu udziałów imaczy, przestępstwa defraudacyjne wykrywających, co do wykroczeń, bez wytaczania postępowania karnego karać się mających, przeciw ustawom o stęplach i opłatach bezpośrednich, o podatku od obrotu papierów i o stęplu od kart do grania.

§. 1.

Osoby, które z obowiązku służbowego czynić mają urzędowe stwierdzenia co do wykroczeń bez wytaczania postępowania karnego karać się mających, przeciw ustawom o stęplach i opłatach bezpośrednich, o podatku od obrotu papierów i o stęplu od kart do grania, i które pokładają zasługi przez czynienie takich stwierdzeń urzędowych, mogą być za swoje trudy i czas na to poświęcony wynagradzane. Wyłącza się jednak od obdzielania takimi nagrodami urzędników konceptowych skarbowych, tudzież innych urzędników i funkcyjaryuszów wykonywających rewizje stęplowe z polecenia kierujących Władz skarbowych.

§. 2.

Udzielenie nagrody podlega jedynie temu warunkowi, żeby w skutek uczynionego zarzutu nastąpił przypis ujętej pojedynczej należności.

§. 3.

Przy ocenianiu zasługi stwierdzającego w celu udzielenia mu nagrody brać się będzie na uwagę przede wszystkim ilość stwierdzeń urzędowych w ciągu roku kalendarzowego uczynionych, jakoteż sumę należności pojedynczych przypisanych w skutek tychże stwierdzeń. Nagrodę udzielić się mającą każdemu stwierdzającemu wyznaczać będzie Ministerstwo skarbu ze względu na powyższe okoliczności po upływie dotyczącego roku.

§. 4.

Osoby, ubiegające się o taką nagrodę, winny co do każdego stwierdzenia, jakie uczynią, wygotować osobny wykaz podług dołączonego wzoru, wypełnić w nim własnoręcznie kolumny 1 i 2 i wykaz ten, razem ze stwierdzeniem urzędowym posłać do Władzy, która powołana jest do przypisania ujętego podatku.

Gdyby wykazu takiego nie nadesłano jednocześnie ze stwierdzeniem, lub gdyby nie był wyraźnie wypełniony w sposób przepisany, nie uwzględnia się dotyczącego zarzutu przy oznaczeniu wynagrodzenia.

Blankietów potrzebnych do tych wykazów można dostawać u Władz skarbowych, począwszy od dnia 1. maja 1897 jednocześnie z drukami przepisany do stwierdzeń urzędowych; od tego terminu wehoda także w wykonanie postanowienia niniejszego rozporządzenia.

Biliński r. w.

Wykaz stwierdzenia.

1. Stwierdzający			
Nazwisko	Imię	Charakter	Posada służbowa (władza, urząd)
		 w kraj

2. Stwierdzenie	
Data stwierdzenia	Przedmiot stwierdzenia

3. Przypis ujętego pojedynczego podatku						
w c. k. urzędzie wymiaru należitości c. k. urzędzie podatkowym (głównym) c. k. kasie skarbowej	p o d				w kwocie	
	A. pozycja wykazu	B. pozycja reg.	E. U. pozycja wykazu	Karta księgi głów. stęp.	zł.	c.

Uwaga. Stwierdzający wypełnić ma kolumny 1 i 2, przyczem „przedmiot stwierdzenia“ oznaczać ma tylko pojedynczymi wyrazami (np. kontrakt kupna, weksel, rachunek itp.).

99.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. kwietnia 1897,

którem zniża się cenę soli formowanej (cegielek soli) wyrabianej przez c. k. Zarządy żup solnych w Ebensee i w Ischlu.

Po zniesieniu się z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu, cenę sprzedaży soli cegielkowej, ustanowioną rozporządzeniem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 7. lipca 1887 (Dz. u. p. Nr. 87), zniża się dla tego gatunku soli, który teraz nie tylko w c. k. żupie w Ebensee, lecz także w Ischlu jest wyrabiany, począwszy od 1. maja 1897, z 10 zł. 50 c. na 10 zł. za cetnar metryczny.

Począwszy od tego terminu, sól cegielkowa wyrabiana będzie tylko w sztukach 1no-kilogramowych i będzie sprzedawana w opakowaniu papierowym zawierającym po 4 sztuki.

Cenę opakowania, która nie zawiera się w kwocie powyższej, ustanawia się aż do dalszego zarządzenia na 25 c. od cetnara metrycznego soli cegielkowej.

Biliński r. w.

100.

Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i kolei żelaznych z dnia 22. kwietnia 1897,

tyczące się zaliczenia c. k. Komory pomocniczej w Środolesiu do komór (wchodowych) oznaczonych w Dodatku do rozporządzenia z dnia 15. lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107).

Dodatkowo do rozporządzenia Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15. lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107), tyczącego się ostrożności w obrocie z zagranicą zachowywać się mających celem zapobieżenia przynoszenia mszycy winnej (*Phylloxera vastatrix*), zalicza się także c. k. Komorę pomocniczą środoleską do komór wymienionych w załączce do powyższego rozporządzenia, Uwaga a).

Ledebur r. w.

Biliński r. w.

Guttenberg r. w.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

101.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 22. kwietnia 1897,

którem rozporządzenia z dnia 20. grudnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1886), a względnie z dnia 14. marca 1893 (Dz. u. p. Nr. 35), tyczące się komisji, które u Władz politycznych krajowych i w Ministerstwie rolnictwa urzędować mają jako rady przyboczne zawodowe do spraw mszycy winnej, zmieniają się odnośnie do Dolnej Austrii w porozumieniu z dolno-austriackim Wydziałem krajowym.

Do I.

Na miejsce komisji krajowej do spraw mszycy winnej, ustanowionej rozporządzeniem z dnia 20. grudnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1886), urzędować ma w Dolnej Austrii, począwszy od r. 1897, Komisja krajowa do spraw uprawy wina jako rada przyboczna zawodowa Władzy krajowej.

Czynność tej komisji rozciągać się ma na wszystkie kwestye zostające w związku z uprawą wina a więc także na zwalczanie mszycy winnej.

Do II.

W komisji krajowej do spraw uprawy wina prezyduje namiestnik lub zastępca, którego on do tego przeznaczy.

Członkami komisji uprawnionymi do głosowania, są:

- a) referent namiestnictwa do spraw kultury krajowej;
- b) inspektor uprawy wina w Ministerstwie rolnictwa;
- c) kierownicy techniczni prac do zwalczania mszycy winnej mianowani przez Rząd;
- d) dwaj biegli przez namiestnika z grona interesowanych w uprawie wina na rok 1897 powołani, którzy później powoływani będą na trzyletni okres funkcji;
- e) referent kultury krajowej Wydziału krajowego dolno-austriackiego;
- f) następujący funkcyonaryusze krajowi ustanowieni do celów uprawy wina a mianowicie:

1. kierownik dolno-austriackiej krajowej szkoły winogrodnictwa w Korneuburgu i ustanowiony przez kraj nauczyciel wędrowny uprawy wina i gospodarstwa piwnicznego;
2. dyrektorowie krajowych szkół winiarzy w Krems i w Retz;
3. urzędnik krajowy dolno-austriacki, któremu poruczone jest kierownictwo dolno-austriackiej krajowej szkoły winogrodnictwa handlowego;

- g) dwaj członkowie, których przewodniczący powołuje w każdym z osobna przypadku z grona doradców poufnych ustanowionych przez państwo i kraj do udzielania zaliczek z powodu mszycy winnej;
- h) delegat c. k. Towarzystwa gospodarskiego dolno-austriackiego.

Przewodniczącemu zostawia się wzywianie na posiedzenia w miarę potrzeby jeszcze innych biegłych i doradców poufnych, jednakże bez prawa głosowania.

Do III.

Komisya zbiera się w Wiedniu, zwołuje zaś ją przewodniczący.

Do IV.

Na posiedzenia komisji krajowej powoływać należy zawsze wszystkich członków pod *a)* aż do *h)* oznaczonych; komisya zbierać się ma najmniej dwa razy na rok.

Do V.

Członkowie komisji krajowej sprawują funkcje swoje jako urząd honorowy bezpłatny.

Członkowie nie mieszkający w miejscu zebrania, tudzież biegli i doradcy poufni nie mający prawa głosowania, mają prawo do dyet w kwocie po 5 zł.

dziennie tudzież do zwrotu kosztów podróży, jakie rzeczywiście ponoszą od miejsca zamieszkania do miejsca zebrania i napowrót.

Oдноśne wydatki pokrywane będą co do członków pod *e)* i *f)* oznaczonych z funduszów krajowych, co do innych członków i doradców poufnych z etatu Ministerstwa rolnictwa.

Do VII.

Za poradę zawodową komisji krajowej uważa się to zdanie, za którym oświadczy się bezwzględna większość członków uprawnionych do głosowania, na posiedzeniu obecnych.

Za wygotowanie opinii służy protokół posiedzenia.

Opinie przez komisye uchwalone należy zyczajnie ogłaszać.

Artykuły VI i VIII rozporządzenia z dnia 20. grudnia 1885 (Dz u. p. Nr. 5 z r. 1886), stosują się odpowiednio także do komisji krajowej dolno-austriackiej dla spraw uprawy wina.

Wzmiankowane w artykule X prawo wybierania jednego delegata do komisji głównej dla spraw mszycy winnej służy komisji krajowej dolno-austriackiej do spraw uprawy wina, obecnie na rok 1897 a następnie na każde trzechlecie funkcji.

Ledebur r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 1. maja 1897.

Treść: (№ 102—107.) 102. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości wciągnięcie trzechklasowej miejskiej Szkoły handlowej wyższej w Prosnicy do wykazu zakładów naukowych tutejszo-krajowych, które pod względem służby ochotniczej jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższymi i szkołami realnymi wyższymi. — 103. Rozporządzenie o podziale Administracji podatkowej w Pradze na dwie Administracje podatkowe. — 104. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło ze szlamem selenowym. — 105. Rozporządzenie, dotyczące się zmiany postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Kapelusze i czapki“. — 106. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z nadlenkiem baru. — 107. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Kalka płócienna“ (Architektenleinand).

102.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 27. marca 1897,

którem podaje się do wiadomości wciągnięcie trzechklasowej miejskiej Szkoły handlowej wyższej w Prosnicy do wykazu zakładów naukowych tutejszo-krajowych, które pod względem służby ochotniczej jednorocznej zostają na równi z gimnazjami wyższymi i szkołami realnymi wyższymi.

Na zasadzie §. 25go ustawy o służbie wojskowej i w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami, trzechklasowa miejska Szkoła handlowa wyższa w Prosnicy uznana została za równą gimnazjom wyższym i szkołom realnym wyższym pod względem udowadniania naukowego uzdolnienia do służby ochotniczej jednorocznej.

Postanowieniem tem uzupełnia się załączkę II a do I. części Przepisów o służbie wojskowej rozporządzeniem tutejszem z dnia 15. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 45) ogłoszonej.

Weltersheimb r. w.

103.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 15. kwietnia 1897,

o podziale Administracji podatkowej w Pradze na dwie Administracje podatkowe.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 6. lutego 1897 dzieli się Administrację podatkową, ustanowioną w Pradze do załatwiania spraw bezpośredniej służby podatkowej na dwie Administracje podatkowe i jako okręgi urzędowania przyłącza się do I. Administracji podatkowej w Pradze II. i VI. dzielnicę miejską, do II. Administracji podatkowej w Pradze I., III. aż do V. i VII. dzielnicę miejską.

Siedzibą I. Administracji podatkowej w Pradze jest Praga-Nowemiasto, siedzibą II. Administracji podatkowej w Pradze jest Praga-Staremiasto.

Administracje podatkowe nowo ustanowione rozpoczynają urzędowanie od dnia 1. lipca 1897.

Biliński r. w.

104.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 26. kwietnia 1897,**

tyczące się postępowania ze względu na cło ze szlamem selenowym.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej przez wpisanie następującego nowego wyrazu:

Selenowy szlam (selenowy popiół), pozostałość szczyrku, zawierającego selen, przetwarzanego przy fabrykacji kwasu siarczanego, jak popiół ołowny.

Numer taryfy cłowej	Stopa cła od 100 kilogramów
322	1 zł. 50 c.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

105.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 26. kwietnia 1897,**

tyczące się zmiany postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Kapelusze i czapki“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi zmieniają się w abecadłowym spisie towarów taryfy cłowej postanowienia Uwagi 3, ustęp 4 pod wyrazem „Kapelusze i czapki“ w następujący sposób:

„Okoliczność, że kapelusze ze słomy, łyka, sitowia itp. wyrobione są z rozmaitych pod względem barwy lub formy plecionek, nie stoi w ogólności na przeszkodzie uważaniu ich za nie ubrane; druta wszystkiego dla wzmocnienia skrzydeł lub dla nadania formy, okoliczności, że skrzydła składają się z podwójnej warstwy plecionek, tudzież wyciśnięcia, gdyby istniało lub papieru wklejonego i wkładek papierowych wewnątrz kapelusza nie bierze się na uwagę.

Lecz jeżeli u kapeluszy takich, oprócz plecionek użytych do zrobienia kapelusza, znajdują się jeszcze osobne plecionki zdobnicze, lub jeżeli plecionkami w kształcie kokard, riusz itp. tak są przy-

strojone, że uderzająco takie samo sprawiają wrażenie, jak kapelusze według mody wykończone, postępować należy z nimi jak z ubranymi.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

106.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 26. kwietnia 1897,**

tyczące się postępowania ze względu na cło z nadtlenkiem baru.

Na zasadzie artykułu IV. ustawy cłowej z dnia 25. maja 1882 zalicza się w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi nadtlenek baru do Nr. 325 *bis* taryfy ze stopą cła po 5 zł. od 100 kilogramów.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

107.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 26. kwietnia 1897,**

tyczące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Kalka płócienna“ (Architektenleinwand).

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełnia się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „kalka płócienna“ (Architektenleinwand) następującą uwagą:

„Uwaga: Kalka płócienna, nie mająca własności materji nie przepuszczających wody, jak muslini woskowany, lecz przyrządzona przez samo naszklenie tkaniny, i która, włożona do wody, puszca masę do jej przyrządzenia użytą, podlega cłu nie według Nr. 211, lecz jak towar tkacki podług swojej szczególnej właściwości.

Obacz Uwagę 4 pod wyrazami „sukno woskowane i tafta woskowana (Wachstuch i Wachstaffet)“.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 4. maja 1897.

Treść: № 108. Przepis wykonawczy do ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich (Rozdział IV.)

108.

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220),

o podatkach osobistych bezpośrednich.

Rozdział IV, o podatku osobisto-dochodowym i podatku pensyjnym od wyższych plac służbowych.

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 24. kwietnia 1897.)

Część I.

Obowiązek podatkowy, dochód, zeznanie podatkowe, stopa podatkowa.

Oddział I.

Obowiązek podatkowy.

Artykuł 1.

Obowiązek podatkowy a w szczególności ze względem na przynależność do państwa i zamieszkanie.

(§. 153.)

1. Na czele §. 153 znajduje się ważne postanowienie, że podatki osobisto-dochodowe podlegają tylko osoby fizyczne. Jedyny wyjątek od tej zasady podaje ustęp ostatni tego paragrafu, traktujący o masach spadkowych leżących. (Porównaj §. 229.)

2. Inne postanowienia §. 153go ograniczają obowiązek podatkowy względem na przynależność do państwa, zamieszkanie (artykuł 36) a w niektórych przypadkach względem na miejsce, w którym znajdują się źródła dochodu, lub do którego dochód jest sprowadzany.

Wyrażenia „Nie będący obywatelami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych“, „poza obrębem obszaru, na którym ustawa niniejsza obowiązuje“ itp., odnoszą się także do obywateli a względnie do obszaru krajów korony węgierskiej.

Przy stosowaniu postanowień §. 153go należy mieć ciągle na uwadze te zarządzenia, które Ministerstwo skarbu w myśl §. 285 ogłosi w Dzienniku ustaw państwa gwoili przestrzegania wzajemności lub zapobiegania podwójnym opodatkowaniom.

Pod względem objętości dochodu podlegającego podatkowi, rozróżnia ustawa następujące przypadki pod l. 3 aż do 6 omówione:

3. Podlega podatkowi cały dochód, t. j. gdziekolwiek zarabiany i dokądkolwiek sprowadzany; w tej objętości cięży obowiązek podatkowy na obywatelach królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, o ile mieszkają w tych krajach (§. 153, l. 1 a).

4. Podlega podatkowi dochód nabywany w tutejszych krajach lub — nabywany wprawdzie w innych krajach — ale do tutejszych krajów sprowadzany; w tej rozciągłości cięży obowiązek podatkowy na osobach nie przynależących do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, o ile osoby te mieszkają w krajach tutejszych, albo przebywają tu dla zarobku albo w ogóle dłużej niż rok (§. 153, l. 2 a).

Jednakże w przypadkach tych dochód płynący z zagranicy jest wolny od podatku, jeżeli będzie udowodnione, że już za granicą podlega podatkowi dochodowemu lub innemu tego rodzaju. Podatki, ciężące tylko na poszczególnych gałęziach dochodu, nie biorą się zwyczajnie za podatki tego rodzaju.

Rzeczywiste opodatkowanie za granicą, jego rodzaj i rozciągłość winien podatnik udowodnić.

Gdyby powstała wątpliwość, czy istniejące rzeczywiste opodatkowanie zagraniczne odpowiada warunkom §. 153, l. 2 a, zgłosić się należy jak najspieszniej do Ministerstwa skarbu po polecenie.

Komisji szacunkowej wolno przy rozkładaniu podatku pominąć tymczasowo dochód za granicą opodatkowany z zastrzeżeniem poddania go później według okoliczności opodatkowaniu.

Zastrzega się wydanie poleceń osobnych w myśl §. 285; postanawia się jednak już teraz, że obywatele węgierscy, mający w krajach tutejszych posady przy dworze, w wspólnych Ministerstwach lub w wspólnej Najwyższej Izbie obrachunkowej, tudzież w królewsko węgierskim Ministerstwie przy Najwyższym dworze w Wiedniu, albo służący w wojsku wspólnem lub w marynarce wojennej, nie mają aż do dalszego zarządzenia podlegać podatkowi osobisto-dochodowemu co do dochodu płynącego im z Węgier.

5. Podlega podatkowi dochód czerpany z obszaru ważności ustawy niniejszej; w tej rozciągłości obowiązek podatkowy ciąży na obywatelach królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, jeżeli nie mieszkają w tych krajach (§. 153, l. 1 b).

6. Podlega podatkowi dochód ze źródeł wliczonych szczegółowo w §. 153, l. 2 b; w tej rozciągłości obowiązek ciąży na osobach nie przynależących do tych krajów, jeżeli tu nie mieszkają i albo w ogóle nie przebywają tutaj, albo przebywają nie dla zarobku i nie dłużej jak rok.

Przeto co do tych uprawnionych do pobierania podlega opodatkowaniu dochód:

- a) z realności tutejszo-krajowych, bez względu, czy pobierany jest na podstawie prawa własności, czy na podstawie prawa użytkowania;
- b) z należności, które na tutejszo-krajowych realnościach są zahipotekowane;
- c) z majątku przywiązanego do tych krajów węzłem powierniczym, przymusem zachowywania lub jakimibądź innemi przepisami prawnymi, bez względu, czy dochód ten czerpią na podstawie prawa własności, czy na podstawie prawa użytkowania;
- d) z przedsiębiorstw zarobkowych lub zatrudnień zyskowych w tutejszych krajach wykonywanych powszechnemu podatkowi zarob-

kowemu według rozdziału I. podlegających, albo też od niego uwolnionych. Okoliczności, podług których decyduje się o tem, czy przedsiębiorstwo jest w krajach tutejszych wykonywane, wymienione są mianowicie w artykule 7, II, B, l. 2 przepisu wykonawczego do rozdziału I.;

- e) z uczestnictwa w przedsiębiorstwach tego rodzaju. Za takie uczestnictwo nie należy uważać posiadania akcji, akcji udziałowych i tym podobnych papierów wartościowych; lecz jest niemi udział z wkładką majątkową w przedsiębiorstwie tutejszo-krajowem, naprzykład jako komandytysta lub jako cichy spółnik;
- f) z płac służbowych i emerytur, gdy je wypłacają tutejszo-krajowe kasy państwa, lecz nie wtedy, gdy płace tego rodzaju wypłacają kasy gminne lub inne związki publiczne albo kasy osób prywatnych.

7. O ile już sam pobyt w krajach tutejszych, choćby nie uzasadniał zamieszkania, jest podstawą obowiązku podatkowego, nie stanowi to żadnej różnicy, czy dotyczący przebywa w jednym miejscu czy po kolei w rozmaitych miejscach.

Gdy pobyt ma na celu zarobek, czas trwania pobytu nie ma żadnego znaczenia.

8. Obowiązku podatkowego nie uchyla to, że pobyt obrany dowodnie dla zarobku po rozpoczęciu się onegoż, lub pobyt obrany bez zamiaru zarabiania po przeszło jednorocznem trwaniu przerywa się przemijającą nieobecnością.

9. Gdy Władze podatkowe spostrzegą, że z zastosowania postanowień powyższych w związku z opodatkowaniem zagranicznym wynika naruszenie wzajemności lub powstają inne niewłaściwości, mianowicie podwójne opodatkowania, wolno im w myśl §. 285 podać wnioski tyczące się zarządzenia, do Władzy skarbowej krajowej, która w tym względzie zdać ma sprawę Ministerstwu skarbu.

10. Nakoniec co się tyczy postępowania z podatnikami, którzy stale przebywają poza obrębem obszaru ważności tej ustawy odsyła się do §. 265.

Artykuł 2.

Uwolnienia.

(§§. 154 i 155).

I. 1. Uwolnienia wyliczone w §. 154, l. 1, 2 i 5 nie wymagają dalszego objaśnienia.

Gdyby co do uwolnień wyliczonych pod l. 3 i 4 a opierających się na zasadach międzynarodowych, zachodziła wątpliwość, postarać się należy o polecenie Ministerstwa skarbu.

2. Co do uwolnienia wzmiankowanego w §. 154, l. 6 dodaje się: Za równych rachmistrzom oddziałowym uważani być mają urzędnicy komisaryatu marynarki do oddziałów wojskowych wcieleni i do utrzymywania rachunków przeznaczeni, dopóki są tam wcieleni. Za równych osobom w czynnej służbie zostającym, tej kategorii, która w §. 154, l. 6 jest oznaczona, uważać należy oficerów (audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów oddziałowych i kapelanów) na emeryturze będących i umieszczonych na posadach z naddatkami aż do wysokości swoich plac aktywalnych. Do plac w czynnej służbie wojskowych, uwolnionych od podatku, zaliczają się w myśl §. 5go ustawy z dnia 22. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 59, także płace wojskowych powołanych do ćwiczeń orężnych.

3. Co do przepisane pod l. 7 uwolnienia plac służbowych wojskowych podczas trwania uruchomienia, nadmienia się, że na równi ze stosunkiem uruchomienia zostaje zabranie na c. i k. okręty wojenne. Za uwolnione w myśl §. 154, l. 7 uważać należy także wszystkie te płace, które osoby uwolnione w myśl §. 154, l. 6 pobierają w razie uruchomienia (zabrania na c. i k. okręty wojenne) z etatu wojskowego ponad płace służbowe należące się im w czasie pokoju.

✓ Nakoniec należą tutaj także płace, które z tego powodu wydawane są pozostającym rodzinom z etatu wojskowego.

II. 1. Nadto uwolnione są od podatku osobistodochodowego osoby, których dochód całkowity, za rok obliczony, nie przenosi kwoty 600 zł. (§. 155).

Kto naprzykład w czasie od 1. października aż do 31. grudnia otrzymał tytułem płacy 200 zł., nie jest wolny od podatku, ponieważ 200 zł. za trzy miesiące odpowiadają 800 zł. dochodu za rok obliczonego.

2. Stosując to postanowienie, uwzględniać należy dochód całkowity (z wyjątkiem plac w §. 154, l. 2 aż do 5 i 7 wymienionych), a więc także dochód zagraniczny, nie podlegający podatkowi (§. 153). Stosownie do §. 155, ustęp 2, wszystkie osoby nie zamieszkałe w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, tak będące jak i nie będące obywatelami austriackimi, mają udowodnić, że całkowity ich dochód łącznie z tym, który według ustawy niniejszej podatkowi nie podlega, nie przewyższa 600 zł., w przeciwnym razie komisya ma niezwłocznie nałożyć podatek.

3. Przy ocenianiu tego uwolnienia stosują się postanowienia §. 156go, dotyczące się obliczenia dochodu według kwoty z roku poprzedniego lub według pewnej średniej kwoty. Stosownie do §. 156, ustęp 5, lit. a) przy pierwszorazowym rozkładzie

uwolniony będzie od podatku naprzykład ziemiano, który w r. 1896 miał 500 zł. a w r. 1897 650 zł. dochodu, ponieważ średnia (575 zł.) nie przenosi 600 zł. Przy wymierzaniu podatku za r. 1899 byłby on także jeszcze wolny od podatku, gdyby w r. 1898 dochód wynosił tylko 650 zł.; gdyby zaś dochód jego przerosł 650 zł., podlegałby podatkowi za rok 1899. Przeciwnie ten, którego dochód wynosiłby w r. 1896 810 zł., w r. 1897 500 zł., w r. 1898 500 zł., podlegałby podatkowi tak za rok 1898 jak i za rok 1899.

4. Przy obliczaniu dochodu uwzględniać należy potrącenia w §. 173 przewidziane.

5. W myśl §. 174 także osoby, których dochód przenosi 600 zł., mogą być w pewnych okolicznościach uwolnione od podatku.

6. Od plac służbowych osób, w służbie rządowej już czynnie posady zajmujących, które pobierając nie więcej jak 630 zł., są według dotychczasowych ustaw podatkowych całkiem uwolnione od podatku, podatek osobistodochodowy gdyby się należał, nie ma być pobierany, dopóki płaca nie przekroczy wymiaru wyżej oznaczonego (artykuł XVII postanowień wprowadzających). Przepisy szczegółowe, co do wykonania tego postanowienia, podane są niżej w artykule 80.

Oddział II.

Dochód.

I. Zasady ogólne.

Artykuł 3.

Opodatkowanie gospodarstwa domowego i wspólnych dochodów.

(§§. 157, 158 i 173.)

I. 1. Do dochodu tych podatników, którzy stoją na czele gospodarstwa domowego, doliczać należy, z zastrzeżeniem potrąceń, o których mówi się w artykule 35, dochód członków tego gospodarstwa.

Pobocznych krewnych głowy gospodarstwa, jakoto rodzeństwa, kuzynów itp., tudzież osób przyjętych do czynności służbowych w gospodarstwie z pensją lub zarobkiem (sług, czeladzi), jakoteż stołowników, odnajemców mieszkania i nocujących, nie dolicza się do członków gospodarstwa.

2. Jako członków gospodarstwa domowego bierze się więc w szczególności na uwagę małżonkę, tudzież zaopatrywanych przez podatnika rodziców, dzieci i wnuków łącznie z pasierbami i wy-

chowańcami, teściami i zięciami onegoż a mianowicie dzieci małoletnie i wnuków także wtedy, gdy dla wychowania, wykształcenia lub z innych podobnych powodów umieszczone są czasowo za domem. Oznaczonych tutaj członków rodziny uważa się za zostających pod pieczęcią głowy gospodarstwa domowego wtedy, gdy zostają pod jego władzą ojcowską lub na jego utrzymaniu.

3. Przeto uczestnictwo pełnoletnich dzieci, wnuków, zięciów, tudzież rodziców, dziadostwa i teściów w mieszkaniu i stole nie uważa się za zaopatrywanie przez głowę gospodarstwa domowego, jeżeli za to płacone mu jest wynagrodzenie stosunkom odpowiednie.

Dla uniknięcia podwójnych opodatkowań nie trzeba nigdy doliczać do dochodu głowy gospodarstwa domowego, dochodu członków gospodarstwa domowego z plac służbowych i zarobkowych, więcej jak 600 zł. wynoszącego a podlegającego potrąceniu podatkowemu przez służbodawcę.

4. Dalszy wyjątek od prawidła pod l. 1 i 2 podanego zachodzi wtedy, gdy jest udowodnione, że dochód członków gospodarstwa domowego nie wpływa do wspólnego gospodarstwa.

5. Wyjątek ten ma miejsce tylko wtedy, gdy co do majątku małżonki lub członków rodziny powyżej wymienionych, rozrządzenie nim zostało prawnie odjęte tak głowie rodziny jak i tym osobom, podczas gdy opodatkowanie ma być wspólne.

Gdy wzmiankowany wyjątek zachodzi, naprzykład, gdy małżonka lub dziecko zostają pod inną opieką lub kuratelą a nie głowy gospodarstwa domowego, lub podlegają konkursowi do majątku itp., dochód tych osób doliczać należy do dochodu głowy gospodarstwa domowego tylko o tyle, o ile oddawany jest na wspólne gospodarstwo domowe, podczas gdy nie doliczaną część dochodu dotyczących osób poddać należy opodatkowaniu według okoliczności osobno, a w tym celu według okoliczności albo owe osoby, albo ich zastępcy prawni wnieść mają osobne zeznania.

6. Dochód małżonki nie żyjącej z małżonkiem w wspólnym gospodarstwie domowym, jakoteż tych członków rodziny, którzy nie zostają pod pieczęcią głowy rodziny, poddać należy w całości opodatkowaniu oddzielnie.

7. Jeżeli na zasadzie tego zarządzenia żądane jest oddzielne opodatkowanie obojga małżonków, natenczas, z wyjątkiem rozdziału co do stołu i łoża, udowodnić należy, że istniejący rozwód jest trwały.

8. Te kwoty, które jedno z małżonków daje drugiemu nie żyjącemu z niem w wspólnym gospodarstwie,

tudzież te, które rodzice dają dzieciom nie żyjącym z nimi w wspólnym gospodarstwie, wliczać należy w dochód opodatkowany odbiorców tylko wtedy, gdy użyczenia te opierają się na osobnym tytule prawnym. Tylko w tym ostatnim przypadku uważać należy użyczenie to przy obliczaniu podległego opodatkowaniu dochodu obowiązane go za pozycę potrącalną w myśl §. 160, l. 6. (Prw. artykuł 7).

II. 1. Z dochodu, który kilka osób nabywają wspólnie, jeżeli osoby te nie stanowią wspólnego gospodarstwa domowego w myśl punktu I, część przypadającą na każdego z osobna uczestnika wspólnego dochodu uważać należy za dochód podlegający opodatkowaniu, naprzykład, gdy chodzi o jawnych spółników handlowych.

Jeżeli udziałów nie można stwierdzić, przyjąć należy podział na równe części.

2. Te same zasady stosować należy, gdy członkowie korporacji zaopatrywani są z wspólnego dochodu a oznaczone części takowego nie są im wydzielane jako dochód własny, jak w klasztorach, kapitułach kolegialnych itd.

Artykuł 4.

Zeznanie dochodu.

(§. 159.)

Do objaśnienia o dochodzie podanego w §. 159 dodać należy co następuje:

1. Za dochody i wydatki w duchu §. 159go uważać należy całkowite dochody i wydatki okresu stanowczego (art. 10 i 11) bez względu na to, czy wpłynęły a względnie zostały zapłacone w gotówce czy drogą rozliczenia się, lub też czy zalegają.

2. Wygrane losowe, loteryjne i w grze używane stanowią dochód podlegający opodatkowaniu.

3. Dochody z darowizn i innych użyczeń nieodpłatnych nie są w ogólności całkiem wyłączone od doliczania do dochodu, wyłącza się je tylko wtedy, gdy są nadzwyczajnymi dochodami z takich źródeł. Jeżeli zaś dochody takie powtarzają się z mniejszą lub większą regularnością, należy je doliczać do dochodu.

Tu należą między innymi podarki, które otrzymują duchowni z powodu sprawowania swego urzędu, — podarki i remuneracye, jakie urzędnicy, oficyaliści, rządcy, dyrektorowie dostają od służbodawców, portyerzy, słudzy hotelowi, kelnerzy kasowi itp. od publiczności. (Prw. także art. 24, l. 3).

4. Zyski na sprzedaży przedmiotów majątku (gruntów, budynków, fabryk, papierów wartościowych itp.), doliczać należy do dochodu tylko w takim razie, jeżeli sprzedaż nastąpiła w obrocie przedsiębiorstwa zarobkowego lub w wykonaniu interesu spekulacyjnego.

Oznaczone są więc tutaj dwa przypadki, w których zyski tego rodzaju należy doliczać do dochodu:

- a) gdy zysk osiągnięty jest w obrocie przedsiębiorstwa zarobkowego, na przykład przez spekulantów budowlanych, bankierów itp.;
- b) pominiawszy trwały obrót takich przedsiębiorstw wtedy, gdy, choćby tylko w jednym przypadku, zysk osiągnięty został w wykonaniu interesu spekulacyjnego.

Czy sprzedaż nastąpiła w wykonaniu interesu spekulacyjnego, oceniać należy według odnośnych okoliczności poszczególnego przypadku. Rodzaj sprzedanego przedmiotu wartościowego, stosunki, w których nabycie i sprzedaż nastąpiła, czas trwania posiadania i sposób gospodarki w ciągu tego czasu dostarczają wskazówek do osądzenia, czy przy nabywaniu miano głównie na celu ciągłe użytkowanie z posiadaniem połączone a tem samem trwałą lokację części majątku, czyli też zysk osiągnąć się mający przez oczekiwane podwyższenie się wartości kapitałowej. Tylko w tym ostatnim przypadku późniejsza odprzedaż byłaby wykonaniem interesu spekulacyjnego. Za spekulację nie należy na przykład uważać już tego, gdy ziemianin korzystając z pomysłu zbiegu okoliczności sprzeda swoją posiadłość gruntową, na której przez lat wiele gospodarował, ale będzie spekulacją na przykład to, gdy ktoś w pobliżu wielkiego miasta, ze względu na jego rozszerzanie się, lub ze względu na oczekiwaną budowę kolei żelaznej itp. nabyty grunt nie niosący intraty lub przez teraźniejszego posiadacza tylko tymczasowo do celów rolniczych używany, odprzeda dlatego, ponieważ zyskał na wartości jako plac pod budowę. (Prw. artykuł 21, l. 6 i artykuł 27, l. 9).

5. Wartość pieniężną bezpłatnego mieszkania czy to we własnym czy w cudzym domu, jakoteż wartość pieniężną pobieranych płodów, oznaczać należy podług zwykłych cen miejscowych, o ile w dalszych artykułach nie jest podane odmienne postanowienie.

Artykuł 5.

Potrącenia (§§. 160 aż do 162): Koszta obrotu.

1. Już §. 159 zawiera prawidło, że dla obliczenia dochodu potrącić należy z wpływów wydatki łożone na uzyskanie, zabezpieczenie i konserwację

tych dochodów, jakoteż odsetki od długów, także o ile nie należą do tych wydatków.

Paragrafy 160 aż do 162 zawierają jedynie objaśnienie tego ogólnego postanowienia, są w nich bowiem wyraźnie wyliczone najważniejsze wydatki, kwalifikujące się do potrącenia a zarazem (§. 162) podane są pewne wydatki łożone nie na uzyskanie, zabezpieczenie i konserwację dochodów i przeto nie kwalifikujące się do potrącenia. Kwalifikację do potrącenia wszelkich innych wydatków prócz wymienionych wyraźnie w tych paragrafach lub omawianych w artykułach 12 aż do 28 oceniać należy w każdym z osobna przypadku według §. 159.

2. Z dochodów potrącają się najprzód wydatki łożone na uzyskanie, zabezpieczenie i zatrzymanie dochodu, w szczególności zaś wydatki administracyjne, obrotowe i koszta konserwacji, — nie potrącają się zaś koszta nabycia lub powiększenia źródła dochodu (§. 162, l. 1).

Kwalifikują się do potrącenia tylko koszta rzeczywiście wyłożone, nie zaś takie, których podatnik oszczędził sobie tym sposobem, że sam pracował, lub że członkowie jego rodziny lub trzecie osoby (wolontaryusze itp.) pracowali bezpłatnie.

Natomiast co do wydatków rzeczywiście poniesionych tego rodzaju, który pod l. 2 jest wzmiankowany, nie trzeba badać, czy wydatek w tej wysokości był potrzebny.

3. Z §. 162, l. 4 wynika nadto, że wyżywienie członków rodziny zatrudnianych trwale we własnym przedsiębiorstwie, zaś czać należy do kosztów obrotu. Tu jednak zważać należy, że tylko zatrudnianie ich w przedsiębiorstwie, to jest w gospodarstwie rolnem i leśnem lub w przemyśle, nie zaś w gospodarstwie domowem i tylko trwałe zatrudnianie, nie zaś pomaganie przy sposobności, usprawiedliwia potrącenie wyżywienia z dochodu.

4. Tak jak koszta obrotowe, można potrącać także straty obrotowe. Ustawa przeciwstawia w §. 162, l. 2 stratom obrotowym te straty, które dotyczą jedynie ściągnięciu majątku; co do tych ostatnich obacz artykuł 9, l. 2.

Straty w przedsiębiorstwie powstają naprzykład przez zanik lub zepsucie się produktów i towarów, przez zgnięcie lub zepsucie się narzędzi (np. u restauratorów); przez niemożność ściągnięcia pretensji pochodzących z ruchu przedsiębiorstwa; przez zużycie się lub zgnięcie materiału ruchu lub zmniejszenie się wartości onegoż w skutek zastarzałości w obec postępów techniki; lub w skutek jakichkolwiek innych okoliczności z ruchem w związku będących.

W razie zmniejszenia się wartości, bierze się na uwagę jako stratę pewnego roku tylko stratę w obec wartości dotyczącego przedmiotu na początku roku.

5. Pod nazwą odpisania pojawiają się po części straty rzeczywiście poniesione, ksiązkowo przewidziane (naprzykład pretensye, które stały się nieściągalnymi, straty poniesione w skutek zbyt drogiego nabycia przedmiotów majątku), po części ksiązkowe odpisania wartości, uczynione przez ostrożność z powodu przewidywania strat.

Odpisania pierwszego rodzaju oceniać należy według przepisów podanych wyżej pod l. 4 a względnie w artykule 9, l. 2; stosowność wysokości odpisania tego rodzaju oceniać należy jedynie podług tego, czy odpowiadają wysokości straty rzeczywiście poniesionej.

Co do odpisania drugiego rodzaju, które uskuteczniają się podług kwot średnich na doświadczeniu opartych, ocenić, czy podano je w stosownej wysokości, jest zadaniem biegłych, którzy ją mają oszacować.

Zastrzeżone w §. 160, l. 1, ustęp 3 badanie przez biegłych, czy wysokość poczynionych odpisania jest stosowna, nie ma odbywać się zawsze, lecz ograniczyć je należy do takich przypadków, w którychby powstały ważne wątpliwości, czy wysokość odpisania przez podatnika poczynionych jest stosowna. (Prw. artykuł 20, l. 7.)

Postanowienie powyższe nie stoi na przeszkodzie wezwaniu podatnika, żeby podał wysokość poczynionych odpisania; dla uniknięcia dalszych badań pod tym względem, podatnik dobrze uczyni, jeżeli kwotę odpisania wykaże sam w zeznaniu na trzeciej stronie.

6. W ustawie są nakoniec przywiedzione jako dozwolone pożyczki potrącalne w szczególności także wydatki na utrzymanie i odbudowanie budynków i wszelkich innych budowli, tudzież na utrzymanie i uzupełnienie żywego i martwego inwentarza w gospodarstwie.

7. Z natury rzeczy wynika, że postanowień powyżej objaśnionych (l. 2 aż do 6) nie można nadużywać do potrącania kilka razy tego samego wydatku, naprzykład raz jako odpisanie a potem powtórnie jako wydatek na odbudowanie budynku; albo jako stratę obrotową i jako odpisanie; albo pod tym samym tytułem lub pod rozmaitemi tytułami kilkakrotnie w rozmaitych latach (prw. artykuł 8, l. 4).

Podatnicy nie wstawiający odpisania w rachunku, mogą więc wydatki na przywrócenie przedmiotów

do dawnego stanu potrącać z ograniczeniem pod l. 4, ustęp 1 omówionem. Co do tych podatników, którzy korzystają z ustawowego upoważnienia do zaliczania odpisania, jeżeli oprócz tego zaliczają wydatki na przywrócenie przedmiotów do dawnego stanu, potrzeba będzie zbadać, czy wydatki te nie służą do tego samego celu, który został już uwzględniony przez odliczenie odpisania.

Jeżeli naprzykład co do pewnych machin, ze względu na postępy techniczne, oprócz kosztów konserwacji i reparacji potrącono rocznie dziesięć procentów wartości jako odpisanie od dochodu, to w takim razie, gdyby po dziesięciu latach sprawienie nowych machin było rzeczywiście potrzebne, podatek nie może wydatków na to odliczyć powtórnie od swoich dochodów.

8. Nadto przy stosowaniu §. 160, l. 1, ustęp 2, mieć należy na uwadze także postanowienie §. 162, ustęp 1, że sumy użyte na ulepszenie i pomnożenie majątku, jakoto na nowe lokacje kapitału, na wystawienie nowych budynków lub na wykonanie innych nowych budowli, na urządzenia do rozszerzenia przedsiębiorstwa, jakoteż na ulepszenia, których nie można uważać za wydatki niezbędne w dobru gospodarstwie i dające pokryć się dochodami obrotowymi, nie kwalifikują się do potrącenia.

Jeżeli więc odbudowanie budynków, wymiana machin itp. służy za powód do nowych wkładów lub powiększenia przedsiębiorstwa, nie można pozwolić na potrącenie wszystkich wydatków, lecz tylko ich części potrzebnej do utrzymania dotychczasowego stanu majątku. Ostrożności tej nie należy jednak posuwać za daleko i nie trzeba wzbraniać podatnikowi potrąceń dla tego, ponieważ na miejsce zburzonej stajni postawiono nową, na taką samą ilość bydła ale lepszej konstrukcyi albo na miejsce przestarzałej maszyny kupiono nową tego samego rodzaju i tej samej skuteczności ale nowszego systemu. Natomiast nie możnaby w pełnym wymiarze uwzględniać kosztów budowy stajni na większą ilość bydła lub kosztów zaprowadzenia siły pary na miejsce siły wodnej itp.

Artykuł 6.

Potrącenia (ciąg dalszy): **premie asekuracyjne. Podatki.**

(§. 160, l. 2 aż do 5.)

Co do premii asekuracyjnych trzymać się należy następujących zasad: .

- a) Premie asekuracyjne za ubezpieczenie od szkód wszelkiego rodzaju kwalifikujące się do potrącenia.
- b) Również są wydatkami policzalnymi premie asekuracyjne płacone za ubezpieczenie podatnika na wypadek śmierci lub dożycia, o ile nie przenoszą kwoty 100 zł. rocznie
- c) Jeżeli także małżonka i dzieci podatnika są ubezpieczone, suma wszystkich tych premii asekuracyjnych, którą wolno potrącić, wynosić może 200 zł.

W granicach pod lit. b) a względnie c) oznaczonych, wolno potrącać premie płacone za kapitał ubezpieczony na wypadek śmierci lub dożycia do pewnego czasokresu lub za rentę w takich samych okolicznościach ubezpieczoną.

- d) Premie asekuracyjne obliczać należy podług wymiaru z roku poprzedzającego rok podatkowy, lecz z potrąceniem zwrotów (dywidend, bonus) ubezpieczonemu wypłaconych lub dopisanych w tym roku w stosunku do premii przeszłorocznej.
- e) Premii tontinowych i półtontinowych (ubezpieczenia z gromadzeniem zysku dla całych grup ubezpieczonych) nie wolno potrącać. Zakaz ten nie rozciąga się jednak na ubezpieczenia z udziałem w zysku indywidualnie dopisywać się mającym, do których stosuje się postanowienie punktu d).
- f) Jeżeli premie, które podatnik płaci, przenoszą kwotę 100 zł. a względnie 200 zł., odliczyć należy 100 zł. a względnie 200 zł.
- g) W zeznaniu podatkowym podać należy oprócz kwoty premii także zakład ubezpieczenia, jakoteż numer policy a na żądanie podatnik ma złożyć policy i ostatni kwit na premię.
- h) Czy zakład ubezpieczenia nosi wyraźnie tę nazwę, czy używa innego oznaczenia, jak np. fundusz emerytalny, stowarzyszenie itp. nie stanowi to żadnej różnicy.

2. Do potrącenia kwalifikują się nadto opłaty do kas ubezpieczenia na wypadek choroby, przystąpienia, dla starców, inwalidów, do kas wdowich, sierocych, emerytalnych lub do zakładów tego rodzaju, o ile na zasadzie ustawy, statutu lub kontraktu podatnik jest obowiązany przystąpić do zakładu jako ubezpieczony i wносить te opłaty, jakoż wnosi je rzeczywiście.

Opłaty, które podatnik uiszcza na ubezpieczenie osób zatrudnionych w jego przedsiębiorstwie gospodarzem (artykuł 5, l. 3) biorą się w rachubę jako koszta obrotowe; natomiast nie stanowią pozycji potrącalnej opłaty, które uiszcza na ubezpie-

czenie osób zatrudnianych w gospodarstwie domowym.

3. Kwalifikują się do potrącenia podatki bezpośrednie z należyciami pobocznymi przez podatnika opłacane z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, dodatki do podatków bezpośrednich, podatki krajowe, powiatowe, gminne i wszelkie inne podatki lub zastępujące takowe opłaty konkurencyjne na cele publiczne, ciężary patronatu, tudzież te opłaty pośrednie, które zaliczać należy do wydatków przedsiębiorstwa.

Takę służbową uważać należy za pozycję, którą potrąca się od dochodu.

Dodatki do czynszu, to jest dokomorne i szkolne potrącają się z dochodu najemcy, lecz nie potrąca się czynszu za własne mieszkanie (§. 162, l. 4). Dla wynajemcy dokomorne nie jest w ogóle częścią jego dochodu, ponieważ pobiera je dla gminy. Jeżeli właściciel domu wymówił sobie czynsze łącznie z dokomornem i w tej kwocie wziął je za podstawę swego zeznania, może dokomorne wniesione do kasy policzyć jako wydatek, najemca zaś może policzyć jako wydatek część czynszu równą tej kwocie.

Są potrącalnymi opłaty konkurencyjne i ciężary patronatu, tudzież to, co za takowe na mocy ugody ma być świadczone, lecz nie można potrącać darów ofiarowanych na cele publiczne i żadnych nadań.

Artykuł 7.

Potrącenia (ciąg dalszy): odsetki i ciężary.

(§. 160, l. 6.)

Według §. 160, l. 6, są pozycjami potrącalnymi odsetki od długów przedsiębiorstwa i prywatnych, jakoteż wszelkie inne ciężary na szczególnych tytułach prawnych oparte a trwale zmniejszające dochód; wszystkie jednak tylko w takim razie, jeżeli mogą być wiarogodnie udowodnione.

I. 1. Wolno potrącać tylko odsetki, a nie spłaty kapitału, przeto co do rat ryczałtowych tylko kwoty odsetek w nich zawarte (prw. odnośne postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału trzeciego).

2. Jako ciężary trwale obciążające dochód biorą się na uwagę: wymowy, renty dożywotnie, renty, które podatnik zapewnił krewnym nie będąc prawnie obowiązany do ich utrzymywania, albo dawnym służącym itp.

Ażeby kwalifikacja do potrącenia ciężarów tego rodzaju była uzasadniona, powinien istnieć tytuł prawny z prawa prywatnego (kontrakt, ugoda itp.) i tenże powinien być szczególnie, to jest powinien przechodzić ogólny ustawowy obo-

wiązek żywienia; nadto ciężar tak uzasadniony powinien być trwały. Przeto sumy ugodne, zapłacone na mocy kontraktu lub układu zamiast trwałych świadczeń, nie będą potrącalnemi.

Nie kwalifikują się do potrącenia dary, wsparcia lub inne użyczenia dobrowolne, jakoteż świadczenia czynione na podstawie ogólnego ustawowego obowiązku żywienia a te ostatnie nawet i wtedy, gdy są uznane kontraktowo lub postanowione przez sąd.

3. Te kwoty, które jedno z małżonków daje drugiemu nie żyjącemu z nim w wspólnem gospodarstwie, tudzież te, które rodzice dają dzieciom nie żyjącym z nimi w wspólnem gospodarstwie (ale prw. także artykuł 3, l. 1. 7 i 8), uważa się tylko w takim razie za pozycyę potrącalną, jeżeli polegają na osobnym tytule prawnym. Kwoty takie wliczać należy według §. 157, ustęp 5, w opodatkowany dochód odbiorców.

Odsetki i ciężary w mowie będące można potrącać tylko w kwotach odnoszących się do stanowczego przeciągu czasu (artykuł 10 i 11) nie łącznie z zaległościami z lat poprzednich.

II. Wszystkie te pozycyę potrącalne powinny być wiarogodnie udowodnione. Do tego celu, z zastrzeżeniem wyjątku poniżej wzmiankowanego, potrzeba wymienić wierzyciela i podać miejsce jego zamieszkania a na żądanie komisji lub jej przewodniczącego pokazać dokumenta dłużne.

Co do długów przedsiębiorstwa, wynikających jedynie z obrotu, jakoto niezapłaconych długów towarowych, długów na rachunku bieżącym itp. nie trzeba ani pokazywać korespondencji kupieckich, ani wymieniać indywidualnie wierzycieli; dostatecznem jest dołączenie wyciągów z ksiąg, których wiarogodność komisya ma sama osądzić.

Artykuł 8.

Potrącenia (ciąg dalszy): ograniczenie poli- czalności. Sposób obrachunku.

1. Wszystkie potrącenia w artykułach 5 aż do 7 wyliczone, są tylko o tyle dozwolone, o ile nie ciężą na źródłach dochodu nie podlegających podatkowi osobisto dochodowemu. Przeto naprzykład koszta gospodarstwa dóbr ziemskich za granicą leżących, z których intrata nie jest wliczona w dochód podlegający podatkowi (§. 153, l. 2, b), lub renta na takich dobrach ciężąca, nie może być potrącana z dochodu podlegającego podatkowi w krajach tutejszych.

Co do tych dochodów, które z obszaru ważności ustawy niniejszej dokądinąd są wyprowadzane (§. 153, l. 1, b i l. 2, b), dozwolone są tylko potrącenia ciężące na tych źródłach lub polegające na długach na rzecz tego zarobku zaciągniętych.

Odliczenia jednak nie uzasadnia już to, że osobisty oprocentowany dług podatnika zaciągnięty jest jako hipoteka do księgi gruntowej, lecz dług i odsetki powinny zostawać w rzeczywistym ekonomicznym związku z tutejszo-krajowem źródłem dochodu. Ten przypadek zachodzi naprzykład wtedy, gdy dotyczący dług został dowodnie objęty przy nabyciu gruntu albo zaciągnięty został na nabycie lub ulepszenie gruntu.

2. Potrącenia, tyżące się zarazem dochodu opodatkowanego i dochodu uwolnionego wziąć należy w rachubę przy obliczaniu dochodu opodatkowanego tylko w kwocie odpowiedniej stosunkowi dochodu opodatkowanego do całkowitego dochodu.

3. Z potrąceń w §. 160 wyliczonych, premie asekuracyjne pod l. 3 wymienione, opłaty do kas ubezpieczenia i zaopatrzenia pod l. 4 wzmiankowane, niektóre podatki i pobory, o których mówi się pod l. 5, nakoniec odsetki od długów prywatnych i wszelkie inne ciężary pod l. 6 przywiedzione, nie są zawisłe od poszczególnych gałęzi dochodu i dlatego podatek winien zawsze wykazywać je osobno.

4. Inne pozycyę potrącalne zostają w ścisłym związku z poszczególnymi gałęziami dochodu i podatnikowi wolno w swoim wykazie albo potrącić je niezwłocznie z poszczególnych gałęzi dochodu (§. 163 i n.), albo zeznać poszczególne gałęzie dochodu bez potrącenia tych pozycy i potrącenia przytoczyć osobno. Rozumie się samo przez się, że nie wolno odliczać dwa razy.

Tak naprzykład zeznawszy intratę z domu czynszowego z potrąceniem podatku i premii asekuracyjnych, nie można potem policzyć między potrąceniami powtórnie podatku i premii asekuracyjnych.

Artykuł 9.

Pozycyę nie kwalifikujące się do potrącenia.

(§. 162.)

1. Najważniejsze pozycyę nie kwalifikujące się do potrącenia, wyliczone są w §. 162. Co się tyczy wzbronionego w §. 162, l. 1 potrącenia wydatków na lokacyę kapitału, na nowe wkłady i amortyzacyę długów, obacz wyżej artykuł 5, l. 4 i n.

2. Za straty, które dotyczą jedynie iściznę majątku i przeto nie mogą być potrącane z dochodów, biorą się na uwagę między innymi: strata lub uszkodzenie źródła dochodu, zmniejszenie się wartości przedmiotu majątku w skutek okoliczności nie mających związku z używaniem onegoż dla osiągnięcia dochodu, straty majątkowe poniesione w skutek nabycia przedmiotów majątku za cenę przewyższającą ich wartość rzeczywistą; straty na wierzytelnościach stanowiących kapitał zakładowy podatnika; stracone schedy, wkłady w przedsiębiorstwa; straty wszelkiego rodzaju w częściach majątku, które w ogóle nie służą do uzyskiwania dochodu, np. w sprzętach pokojowych itp.

3. W szczególności nadmienić jeszcze wypada, że nie można potrącać kosztów gospodarstwa domowego i utrzymywania sług, tudzież odsetek od własnego kapitału podatnika (§. 162, l. 3 i 4), ponieważ podatnicy obliczając intratę ze swego przemysłu bardzo często potrącają obie te grupy wydatków.

Artykuł 10.

Okresy stanowe dla podstawy opodatkowania.

(§. 156.)

1. Podatek osobisto-dochodowy wymierza się corocznie a to zawsze od dochodu rocznego.

2. Ustawa rozróżnia:

Dochody stałe (trwałe), które albo ze względu na akty prawne służące im za podstawę, albo w skutek istotnych stosunków nie podlegają znacznym zmianom co do wielkości lub tylko wyjątkowo się zmieniają, a co do których ze względu na istotę źródła dochodu nie zachodzi obawa strat obrotowych; — i dochody co do wielkości nie oznaczone lub chwijne (zmienne), to jest takie, którym nie służą znamiona powyżej oznaczone.

3. Dochodami stałymi są na przykład: pensje zapewnione podług stóp dziennych, miesięcznych lub rocznych lub jakichkolwiek innych, odsetki w oznaczonej wysokości zapewnione, czynsze dzierżawne, dochód z kuponów odsetkowych itp. Dochody takie poddawać należy opodatkowaniu w tej kwocie, której dosięgły rzeczywiście w ostatnim roku przed rokiem podatkowym.

Dochodami zmiennymi są: intraty z przedsiębiorstw rolniczych, z handlu i przemysłu, udziały gwareckie, dywidendy od akcyj, tantiemy, zapłaty a mianowicie podług czasu, od sztuki lub ugodowe.

Dochody takie poddawać należy opodatkowaniu w sumie średniej z ostatnich trzech lat rok podatkowy poprzedzających.

4. Jeżeli zamknięcia bilansowe podatnika nie schodzą się z rokiem kalendarzowym, może na jego życzenie nastąpić obliczenie według lat gospodarki (bilansowych). Gdy podatnik raz wybór uczyni, to w latach następnych może nastąpić zmiana w sposobie obliczania tylko wtedy, jeżeli będą poczynione starania, żeby przez to nie odpadł całkiem z podstawy opodatkowania, lub nie był w nią podwójnie wliczony żaden peryod opodatkowania. Podobną ostrożność należy zachować, gdy doznają zmiany peryody bilansowe podatnika.

5. Przy obliczaniu kwoty średniej lata brane na uwagę stanowią o tyle całość, że straty jednego roku, potrącają się z zysków innych lat.

6. Jeżeli dochód obliczony być ma podług średniej miary z kilku lat, w takim razie zarówno zeznanie jak i oszacowanie można odnieść bezpośrednio do sumy średniej bez przytaczania oddzielnie poszczególnych lat do obliczenia średniej sumy wziętych. Komisya ma jednak prawo wejść w oznaczenie dochodu poszczególnych lat; podatnik jest w tym razie obowiązany na żądanie Władzy podatkowej, komisji lub jej przewodniczącego podać dochód każdego z osobna roku wziętego do obliczenia sumy średniej.

7. Jeżeli dochody, które według średniej miary mają być obliczone, zeznaje podatnik w jednej kwocie, bez bliższego objaśnienia, Władza podatkowa, jakoteż komisya ma prawo uważać tę kwotę za średnią. Tak samo oszacowania uczynione bez szczegółowych objaśnień uważać należy za oszacowanie średniego dochodu.

8. Gdyby zachodziła wątpliwość, czy dochody z pewnego oznaczonego źródła uważać należy za stałe czy za chwijne, baczycy należy w szczególności na to, żeby przez użycie niewłaściwego zamiast właściwego sposobu postępowania nie wyrządono podatnikowi krzywdy a skarbowi szkody.

9. W pierwszych latach rozkładu według ustawy niniejszej zachodzą następujące wyjątki od tego obliczania dochodów nieoznaczonych lub chwijnych:

a) Dochody z posiadłości gruntowej i z posiadanych budynków, o ile w ogóle należą do dochodów chwijnych, poddać należy opodatkowaniu przy pierwszym rozkładaniu podatków według ustawy niniejszej, według średniej z ostatnich lat dwóch;

b) wszelkie inne dochody tego rodzaju liczyć należy przy pierwszorazowym rozkładzie według ustawy niniejszej w kwocie, którą rzeczywiście wynosiły w roku bezpośrednio poprzedzającym, przy drugim zaś rozkładzie według średniej z ostatnich dwóch lat.

10. W pierwszych latach opodatkowania zmiennych dochodów baczycy należy na to, żeby w skutek obliczania sumy podstawowej opodatkowania według średniej miary dochodu z lat poprzednich nie poddano opodatkowaniu ogółem większego dochodu niż podatnik rzeczywiście pobierał.

11. Z wydatkami kwalifikującymi się do potrącenia, postępować należy pod względem podanych zasad tak samo jak z dochodami, na których ciężą, jeżeli zaś są niezawisłe od oznaczonych dochodów, w sposób podobny do przepisanej pod l. 1 aż do 10.

12. Wysokość dochodu obliczona w myśl powyższych postanowień, a względnie według postanowień następującego artykułu, rozstrzyga także dopiero o tem, czy może nastąpić uwolnienie na zasadzie §. 155 z powodu, że dochód nie przenosi 600 zł, rocznie.

Artykuł 11.

Postanowienia szczególne co do przypadków, w których dochody nie istniały przez cały okres stanowczy.

1. Jeżeli dochody stałe nie istniały jeszcze przez cały rok, obliczyć należy ich sumę roczną podług średniej kwoty okresu ich istnienia, lub w razie potrzeby wstawić przypuszczalną sumę roczną.

Jeżeli naprzykład pensya od 1. października aż do 31. grudnia wynosiła 500 zł., przyjąć należy dochód roczny w sumie 2000 zł.; jeżeli kontraktem było wymówione, że podatnik nie będzie pobierał pensyi przez dwa miesiące letnie, przyjąć należy dochód tylko w sumie 1666 zł. 67 c.

2. Jeżeli dochody nie oznaczone lub chwiejne nie trwały jeszcze trzy lata, albo, w pierwszym roku rozkładu według ustawy niniejszej, nie trwały jeszcze przez czas w artykule 10, l. 9 oznaczony, obliczyć je należy podług średniej kwoty okresu ich istnienia, lub w razie potrzeby wstawić przypuszczalną sumę roczną.

Tak naprzykład, jeżeli w ciągu trzechmiesięcznego obrotu w przedsiębiorstwie handlowem (od 1. października aż do 31. grudnia) osiągnięto 500 zł., przyjąć należy — z zastrzeżeniem uwzględnienia szczególnych stosunków, gdyby zachodziły —

że dochód roczny wynosi 2000 zł. Lecz jeżeli taki sam stosunek okaże się w gospodarstwie rolnem, objętem dnia 1. października, a z okoliczności wynika, że w innych częściach roku intrata nie będzie taka sama, przyjąć należy prawdopodobną intratę roczną: jeżeli więc w danym przykładzie wszystkie plody zebrano i sprzedano w ostatnim kwartale, słusznie przyjąć można, że prawdopodobna intrata całoroczna wynosi 500 zł.

3. Czas trwania dochodów podatkowi podlegających, oceniać należy co do każdego źródła dochodu osobno. Jeżeli więc naprzykład ktoś posiada rozmaite dobra ziemskie lub przedsiębiorstwa przez czas nie równie długi, w takim razie co do każdego z osobna z tych dóbr lub przedsiębiorstw podać należy oddzielnie według powyższych postanowień okres stanowczy do opodatkowania odpowiednich dochodów. W podobny sposób postąpić należy, gdy ktoś pobiera kilka pensyi itp.

4. Jeżeli co do pewnego źródła dochodu zajdzie taka zmiana jego charakteru, że dochody z niego nabywane są w warunkach istotnie innych niż przedtem i ze względu na to, muszą być uważane za nowe dochody, postąpić należy z nimi według liczby 1, a względnie 2 niniejszego artykułu. Tak naprzykład, gdy przemysł rękodzielniczy zamieni się w fabryczny lub drobna sprzedaż na potrzebę lokalną w wielki handel wywozowy.

5. Jak nabycie nowego źródła dochodu, oceniać należy także te przypadki, w których stałe płace służbowe zmieniają się w skutek posunięcia na wyższy stopień lub zmiany miejsca służby albo w skutek przeniesienia funkcjonaryuszów na emeryturę.

Za podstawę opodatkowania na rok następujący wziąć więc należy kwotę roczną nowych płac służbowych.

2. Postanowienia szczególne.

Artykuł 12.

Uwaga wstępna.

W §§. 163 aż do 171 podaje ustawa przepisy szczególne co do obliczania dochodu z posiadłości gruntowej, z budynków, z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych, z płac służbowych i zarobniczych, tudzież emerytur, nakoniec z majątku w kapitałach. W istocie rzeczy są one jedynie wynikami zasad ogólnych, zawartych w §§. 159 aż do 162. Przeto też przepisy §§. 163 i n. należy wyklądać a gdzie to w przypadku szczególnym jest potrzebne uzupełniać całkiem na podstawie zasad w artykułach 4 aż do 11 rozwiniętych.

Zresztą §§. 163 aż do 171 nie wyczerpują bynajmniej w sposób szczegółowy wszelkich możliwych gałęzi dochodu podatkowi podlegających; gdyby więc zdarzyły się gałęzie dochodu nie należące do rodzajów rozstrząsanych szczegółowo w wzmiankowanych paragrafach, postąpić należy z nimi według prawideł ogólnych przewidzianych w §§. 159 aż do 161. Ma się rozumieć, że w szczególnym przypadku można także odpowiednio zastosować przepisy szczególne, dotyczące się gałęzi dochodu najpodobniejszej do jego istoty.

Nakoniec należy jeszcze nadmienić, że chociaż poszczególne gałęzie dochodu brane są osobno na uwagę, dochód ogólny opodatkowuje się według ustawy jako całość w tem rozumieniu, że strata, którą przyniesie jedno źródło dochodów, potrąca się z zysku osiągniętego w innym źródle.

a) Dochód z posiadłości gruntowej.

(§§. 163 i 166.)

Artykuł 13.

Wstęp; Dochód z posiadłości gruntowych nie puszczonej w dzierżawę.

1. Dochód z posiadłości gruntowej obejmuje intraty z wszystkich gruntów, będących własnością podatnika, lub z których tenże czerpie dochód w skutek uprawnień jakiegokolwiek rodzaju, naprzykład z prawa używania przychodów, z służącego mu prawa użytkowania majątku duchownego itp.

Poniżej mówi się w szczególności o dochodzie z posiadłości gruntowej, w której sam posiadacz gospodaruje.

Dochód wydzierżawiającego z posiadłości gruntowej puszczonej w dzierżawę, jakoteż dzierżawcy z dzierżawy omawiane są w artykule 17.

II. 1. Przy obliczaniu dochodu z posiadłości nie puszczonej w dzierżawę, brać należy za podstawę obliczenia dochodu intratę czystą przez własną gospodarkę rzeczywiście uzyskaną według średniej z trzech, na rok 1898 według średniej z lat dwóch.

2. Czysta intrata z posiadłości gruntowej obejmuje intratę gospodarską z całego przedsiębiorstwa rolnego i leśnego, jakoteż przychody z innych gałęzi produkcji i praw z posiadłością gruntową połączonych (prawa rybołówstwa, prawa polowania, puszczenia w najem źródeł, siły wodnej itd.) a z tych ostatnich nawet wtedy, gdy te przedsiębiorstwa poboczne i użytki są uwolnione od podatku zarobkowego lub od podatku rentowego.

3. Jeżeli w związku z używaniem gruntów do gospodarstwa rolnego i leśnego utrzymywane są w ruchu także gorzelnie, browary, fabryki skrobi, młyny, cegielnie, tartaki i inne wiejskie gałęzie fabrykacji, w takim razie przy obliczaniu czystej intraty można ogół przemysłów uważać za całość. Nie można jednak zastąpić tym sposobem prawdziwej wysokości dochodu. Gdy dochód z gałęzi fabrykacji tego rodzaju zeznaje się łącznie z dochodem z przedsiębiorstwa rolnego i leśnego, nie można nigdy płodów surowych i wyrobów z jednej gałęzi do drugiej wziętych, umieszczać z ceną zbytu na przychód, ani w drugiej z wartością nabycia na wydatek.

4. Gdy zaś dochodu z przedsiębiorstw tego rodzaju nie zeznaje się jako całość, baczycь należy na to, żeby podane wartości zbytu a względnie nabycia ze sobą się zgadzały.

5. Gdy zaś przedsiębiorstwa przemysłowe tego rodzaju, który w ustępach poprzedzających jest oznaczony, nie zostają w bezpośrednim związku z przedsiębiorstwem rolnem lub leśnem, intratę z nich obliczać należy według postanowień dotyczących się dochodu z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień (§. 165). Postanowienia powyższej l. 4 stosować należy także i w tym przypadku.

6. Toż samo rozumie się o obliczaniu dochodu z piaskarni, kopalni gliny i glinki, łomów kamienia, łupku, wapna i kredy, z torfiarni i innych podobnych przedsiębiorstw, co do których przychody czerpie się z substancji ziemi.

Artykuł 14.

Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków.

I. O ile podatnik jest w ogóle obowiązany wnieść zeznanie (§§. 202, 204), winien w niem podać intratę z gruntu tylko sumarycznie. Jeżeli jednak posiada więcej dóbr, podać ma intratę każdego z osobna dóbr (prw. także artykuł 11, l. 3).

Zresztą wolno podatnikowi zeznać intratę czystą ze swoich dóbr szczegółowo, a w tym celu dołączyć ma — co do każdego z osobna dóbr — bliższe szczegóły, dotyczące się dochodów i wydatków; co do większych posiadłości byłoby to zawsze pożądane dla zapobieżenia późniejszym badaniom i zapytaniom.

W tym ostatnim przypadku właściwe obliczenie czystej intraty powinno być wykonane w następujący sposób:

4. Na dochód wpisać należy:

1. Cenę otrzymaną za wszystkie płody sprzedane za gotówkę lub na kredyt ze wszystkich gałęzi gospodarstwa, jakoteż za pożyżenie siły pociągowej i innych środków gospodarczych.

2. Wartość pieniężną wszystkich plodów zużytych na potrzeby domowe posiadacza, na utrzymanie członków jego rodziny jakoteż sług trzymanych nie dla zatrudniania ich w przedsiębiorstwie rolniczym, lub w ogóle na ich użytek lub dla ich przyjemności; tu należy mianowicie także ekspensziemiopłodów na wyżyżenie czeladzi trzymanej do usług osobistych, na utrzymanie koni zbytowych itp.

Płody gospodarstwa rolnego i leśnego, spożyte we własnym gospodarstwie domowym podatnika, można zresztą policzyć ryczałtowo w słusznej średniej ilości, jeżeli nie ma osobnych zapisków w tym względzie.

Wartości plodów spotrzebowanych w przedsiębiorstwie rolniczym a nie w gospodarstwie domowym, naprzykład spotrzebowanej paszy własnej produkcji, nie trzeba wstawiać w rachunku ani na przychód ani na wydatek.

3. Wartość najmu budynków, które właściciel i członkowie jego rodziny sami zamieszkują, lub których używają do prowadzenia gospodarstwa domowego (prw. niżej art. 19).⁴

4. Wartość pieniężną z użytkowania jakich praw na cudzych gruntach (służebności, praw poboru wody, praw rybołostwa itp.).

5. Według okoliczności wartość pieniężną zapasu plodów gospodarskich z końcem peryodu gospodarstwa istniejących, o ile takowe przeznaczone są do zbycia drogą sprzedaży lub na spożycie w gospodarstwie domowym (prw. niżej E).

B. Natomiast można zawsze potrącać wszelkie koszta gospodarki.

Tutaj należą:

1. Konserwacja budynków gospodarskich, mieszkań dla wyrobników i innych budowli, które albo są używane w gospodarstwie albo je zabezpieczają, jakoto grobli, murów, płotów, dróg, mostów, studzien, wodociągów, słuz, zakładów nawodnienia i odprowadzenia wody itp.

2. Utrzymanie inwentarza gospodarskiego żywego i martwego.

3. Ubezpieczenie budynków gospodarskich, inwentarza żywego i martwego, zapasów plodów gospodarskich, jakoteż plodów polnych i ogrodowych jeszcze nie zebranych — lecz nie sprzętów gospodarstwa domowego — od pożaru, gradobicia i innych klęsk. Wydatki na ubezpieczenie sprzętów gospodarstwa domowego są wprawdzie według §. 160, l. 2 także wydatkami kwalifikującymi się do potrącania, lecz policzyć je należy jako potrącenia szczególne, nie zaś jako koszta gospodarki; gdyby jednak obliczenie premii przypadających za jedno lub drugie ubezpieczenie połączone było z trudnościami, pozwala się na łączne wstawienie ich między kosztami gospodarki pod warunkiem, żeby odnośnego wydatku nie wstawiono między potrąceniami szczególnymi.

4. Opalenie i oświetlanie lokali gospodarskich, lecz nie lokali w gospodarstwie domowym używanych.

5. Nasiona, szczepy, paszę i nawóz, płody surowe lub wszelkie inne materiały, które dokupione zostały na bieżące potrzeby przedsiębiorstwa gospodarszego i przemysłów pobocznych.

6. Pensye, płace, emerytury i wszelkie inne należności służbowe łącznie z podatkiem osobistodochodowym i pensyjnym, jeżeli służbodawca wziął go na siebie itp. co do wszystkich osób przyjętych do prac w przedsiębiorstwie gospodarczym — nie zaś do gospodarstwa domowego lub do usług osobistych — tudzież wyżyżenie członków rodziny, trwale zatrudnianych we własnym przedsiębiorstwie gospodarczym.

7. Opłaty do kas chorych i do kas zaopatrzenia na starość itp. jakie właściciel płaci za osoby przyjęte do prac w przedsiębiorstwie gospodarczym.

8. Podatek gruntowy i budynkowy z dodatkami i poborami wszelkiego rodzaju (prw. artykuł 6), jakoteż podatek zarobkowy z dodatkami od przedsiębiorstw przemysłowych (artykuł 13), z gospodarstwem rolnem i leśnem połączonych, nakoniec podatki pośrednie (od cukru, od wódki itp.), o ile takowe przedstawiają się jako ciężary przedsiębiorstwa — jak się samo przez się rozumie z uwzględnieniem przepisów w artykule 8 podanych.

C. O ile należy potrącać wydatki na nowe budynki, na odbudowanie lub rozszerzenie budynków i zakładów pod B, l. 1 wyliczonych lub na pomnożenie i polepszenie inwentarza a nakoniec odpisanie z powodu zużycia się budynków, machin, narzędzi itp. w przedsiębiorstwie gospodarskiem potrzebnych objaśnione jest w artykule 5.

D. O ile materiały na wydatki pod B, l. 1 i 2 oznaczone, lub przedmioty pod B, l. 5 oznaczone albo emolumenta potrzebne dla czeladzi itp., wzięte są z plodów własnego gospodarstwa, wartość ich można policzyć jako wydatek tylko w takim razie, jeżeli policzona została także w dziale dochodów.

E. Dalszą pozycję potrącalną stanowi według okoliczności wartość pieniężna zapasów tego rodzaju, który pod *A*, l. 5 jest oznaczony, objętych z poprzedniego peryodu gospodarstwa na terażniejszy; lecz w tych przedsiębiorstwach, w których stan zapasów z końcem poszczególnych lat gospodarki nie zwykły podlegać istotnym zmianom, można opuszczać ich wartość pieniężną tak w dziale dochodów jak i w dziale wydatków.

F. Co się tyczy potrącania odsetek od długów i trwałych ciężarów, odsyła się do artykułu 7 i 8.

II. Według jakich zasad komisye szacunkowe mają postępować przy szacowaniu czystej intraty i o ile w szczególności mają uwzględniać czystą intratę katastralną, rozstrząsa się w artykule 55.

Artykuł 15.

Uwagi szczególne co do gospodarstwa leśnego.

Przy obliczaniu podległego opodatkowaniu dochodu z lasów postępować należy w sposób następujący:

1. Na dochód wpisać należy:

Sumę otrzymaną w prawidłowym okresie za płody leśne wszelkiego rodzaju, jakoteż odpłatę otrzymaną za odstąpienie trzecim prawa użytkowania lasów.

2. Na wydatek wpisać należy:

Koszta kultury leśnej, ochrony lasu, zarządu lasu, wyrębu, przyrządzenia i wyprowadzenia drzew, tudzież koszty konserwacji budowli (leśniczówek, mostów, dróg).

3. Nie liczy się wyników wyrębów nadzwyczajnych przechodzących zakres prawidłowego użytkowania, o ile stanowią realizację kapitału zakładowego a nie są tylko ściąganiem plonów gospodarstwa leśnego zgromadzonych w poprzednich latach.

Postanowienie to nie stoi jednak na przeszkodzie poczytaniu według okoliczności (prw. artykuł 4, l. 4) dochodu z wyrębu pierwszego rodzaju za zysk z interesu spekulacyjnego, zeznaniu go i opodatkowaniu jako taki zysk.

Koszta zalesienia wolno liczyć tylko o tyle, o ile chodzi o konserwację iścizny lasu, nie zaś o zalesienie nowych dotychczas nagich powierzchni celem rozszerzenia obszaru leśnego.

Artykuł 16.

Budowiska itp.

Grunta nie służące do celów rolniczych, lecz używane jako budowiska, jako place do obrabiania

drzewa, składy drewn, żużli, rumowiska itp., lub których sam właściciel używa do jakichkolwiek innych celów przemysłowych (do ogrodnictwa sztucznego lub handlowego) należy uwzględniać przy obliczaniu dochodu z przedsiębiorstw, do których służą.

Dziedzińce i ogrody domowe bierze się w rachubę przy szacowaniu dochodu z budynków, do których należą.

Artykuł 17.

Posiadłość gruntowa wypuszczona w dzierżawę.

(§. 163, ustęp 2.)

I. Dochód wydzierżawiającego.

Co do posiadłości gruntowej wypuszczonej w dzierżawę lub co do wypuszczenia w dzierżawę praw z posiadłością gruntową połączonych (prawa polowania, prawa rybolostwa), dochodami wydzierżawiającego są:

1. Czynnosc dzierżawny rzeczywiście osiągnięty;

2. wartość pieniężna świadczeń pobocznych w naturze i jakichkolwiek innych na rzecz wydzierżawiającego, jeżeli dzierżawca jest do nich obowiązany, tudzież użytków wydzierżawiającemu zastrzeżonych.

Z tego potrącić należy:

1. Ciężary potrącalne, kontraktem zostawione wydzierżawiającemu;

2. darowane części czynszu dzierżawnego z powodu klęsk żywiołowych, nieurodzaju itp., o ile takowe nie były wzięte w rachubę już przy obliczaniu „czynszu dzierżawnego rzeczywiście odebranego“;

3. równoważnik zużycia przedmiotu dzierżawy (prw. wyżej artykuł 5), o ileby dzierżawca nie był obowiązany ponosić ten ciężar (jak np. gdy jest odpowiedzialny za „inventarz żelazny“).

Z powodu, że przy wykazywaniu tych pozycji potrącalnych mogłyby być popełniane nadużycia, zostawiono w ostatnim ustępie §. 163 komisjom szacunkowym zupełną wolność sądu pod tym względem.

II. Dochód dzierżawcy.

Dochód dzierżawcy jest w §. 165 zaliczony do dochodu przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień samoistnych, przeto mówi się o nim w artykułach 20 aż do 22. Jednakże według wzoru zeznania dochód ten zeznawca należy razem z dochodem z posiadłości gruntowej.

§. 166 zawiera co do tego dochodu następujące szczególne postanowienie: „Do dzierżaw rolnych stosują się odpowiednio postanowienia zawarte w §. 163, ustęp 1. Co do wszelkich dzierżaw potrącać należy zapłacony czynsz dzierżawny, łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń pobocznych na dzierżawcę włożonych a po wyłączeniu takiej kwoty, jaka przypada na mieszkanie przez dzierżawcę lub jego rodzinę używane“.

b) Dochód z budynków.

(§. 164).

Artykuł 18.

Czynsz najmu, czynsz dzierżawny, komorne itp.

1. Za dochód uważa się cały odebrany czynsz najmu łącznie z odpłatą za ruchomości, jeżeli były i były także wynajęte, za dziedziczne, place na składy, ogrody domowe itd. i łącznie z czynszami bramnymi, jeżeli istniały i wynagrodzeniem za używanie gazociągów, wodociągów, wind itp. przez posiadacza domu zaprowadzonych i utrzymywanych.

Do czynszu najmu doliczyć należy wartość pieniężną świadczeń pobocznych ciężących na najemcy na korzyść wynajemcy, jakoteż użytkownika wynajemcy zastrzeżone; stracić należy z niego ciężary kontraktem temu ostatniemu zostawione a kwalifikujące się do potrącenia.

Czynsze nieściągalne nie stanowią zaiste dochodu; lecz podatnik winien niewątpliwie wykazać, że czynsz był nie ściągalny.

Czynsze najmu, jako dochód stały, wstawić należy zwyczajnie w kwocie poprzedniego roku użytkanej.

Postanowienia podane wyżej w ustępach 1 aż do 4 stosują się także do budynków i części budynków puszczonech w najem lub w ogóle danych odpłatnie w używanie.

2. Z intraty czynszowej brutto potrącić należy podobnie w kwocie wydanej w roku poprzednim:

- a) Wydatki rzeczywiste (nie te, które potrącano przy wymierzaniu podatku czynszowego) na utrzymanie w dobrym stanie i reparację łącznie z wydatkami na konserwację ogrodu, ruchomości, gazociągów i wodociągów, zakładów ogrzewczych, wind itd. puszczonech zarazem w najem; natomiast nie kwalifikują się do potrącenia wydatki na jakoweś przebudowanie, wybudowanie lub lepsze zaopatrzenie budynku albo na założenie i utrzymanie ogrodu domowego, służącego dla przyjemności posiadacza

lub na sprawienie nowych sprzętów albo na zaprowadzenie urządzeń w rodzaju oznaczonych powyżej;

- b) stosowną stopę procentową kosztów budowy za zużycie budynku.

Pozycje potrącalne a) i b) oceniać należy z uwzględnieniem postanowień zawartych w artykule 5.

O ile potrzebna jest decyzja co do procentów na zużycie, oznaczać należy takowe ze względu na stan budowy, wiek budynku i jego rentowność (z porównaniem kosztów budowy lub kosztów nabycia z intratą czynszową);

- c) koszta ubezpieczenia budynku lub poszczególnych części lub przynależności budynku od pożaru lub innych klęsk;

- d) podatek budynkowy z dodatkami (obacz wyżej artykuł 6);

- e) wynagrodzenie administratora domu i stróża;

- f) co do potrącania odsetek od długów hipotecznych i od wszelkich innych ciężarów opartych na szczególnych tytułach prawnych a na budynku ciężących, odsyła się do artykułu 7 i 8

Artykuł 19.

Budynki nie puszczone w najem.

1. Nie bierze się w rachubę osobnego dochodu z budynków lub części budynków, których właściciel używa wyłącznie do gospodarstwa rolnego i leśnego lub do celów przemysłowych, na bezpłatne mieszkania dla robotników i sług, na stodoły, stajnie dla bydła użytkowego i pociągowego, na składy, śpichlerze, na lokale fabryczne i machinowe, na gospody i szynkownie, lecz natomiast przy obliczaniu dochodu z tych źródeł należy mieć odpowiedni wzgląd na większą intratność przedsiębiorstw rolniczych, leśnych lub przemysłowych, wynikającą z użycia owych budynków.

W takich okolicznościach wydatki wyszczególnione w artykule 18, l. 2 a) aż do f) mogą być uważane za pozycje potrącalne dotyczącego przedsiębiorstwa rolnego i leśnego lub przemysłowego.

2. Budynki na cele nauki, wychowania, dobroczynności i zarządu publicznego przeznaczone, nie puszczone w najem lub w inny sposób odpłatnie oddane, o ile z powodu tego przeznaczenia uwolnione są od podatku budynkowego, pomijają się przy stwierdzaniu dochodu podlegającego opodatkowaniu, to jest dochód z tych budynków nie dolicza się do dochodów i wydatki na te budynki poniesione nie stanowią pozycyi potrącalnej.

3. Za dochód z budynków lub części budynków przez właściciela domu i członków jego gospodarstwa domowego zamieszkiwanych lub w inny sposób a nie w ten, który pod. 1 i 2 jest oznaczony, używanych, albo też innym osobom bezpłatnie do używania zostawionych, uważa się czystą wartość użytkową, jaką budynek lub części onegoż przedstawiają ze względu na ich jakość i położenie, na stosunki najmu, obrotu i zamieszkania domu, miejsca lub okolicy i ze względu na czas ich rzeczywistego używania.

Oceniając wartość użytkową, uwzględniać należy dziedzicze, stajnie, ogrody domowe, parki i wszelkie inne przydatki do budynku należące.

Wartość użytkową ocenia się przez porównanie z rzeczywistą intratą czynszową z domów lub mieszkań podobnej jakości w tem samym miejscu lub w bliższej okolicy.

4. Od takich budynków, które ani nie są puszczane w najem, ani w inny sposób dane w używanie odpłatne, ani przez samego właściciela używane, ani trzecim osobom bezpłatnie dane w używanie, nie trzeba liczyć dochodu. Zarazem nie wolno też co do takich budynków potrącać żadnych wydatków ani odpisać (prw. artykuł 8, l. 1).

e) Dochód z przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień samoistnych.

(§. 165.)

Artykuł 20.

Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków.

1. Dochód roczny z przedsiębiorstw przemysłowych i zatrudnień samoistnych, przez które w szczególności rozumieją się wszelkie, podatkowi zarobkowemu powszechnemu podlegające przemysły i zatrudnienia, licząc do nich także dzierżawy przemysłowe i rolnicze, oblicza się w ten sposób, że z dochodów potrąca się wszelkie wydatki obrotowe w rozmiarze oznaczonym w §§. 160 aż do 162 (obacz wyżej artykuły 5 aż do 8).

2. Dochody tego rodzaju obliczać należy w myśl §. 156, ustęp 5 b) przy pierwszym rozkładzie na zasadzie ustawy niniejszej, według kwoty z roku bezpośrednio poprzedzającego, przy drugim rozkładzie według średniej z ostatnich lat dwóch, na przyszłość według średniej z trzech lat.

3. Do dochodów należą w szczególności:

a) Wynagrodzenia, prowizye, odsetki lub jakiegokolwiek inne świadczenia wzajemne umówione lub przyznane za świadczenia handlowe lub przemysłowe;

b) cena otrzymana za wszystkie towary i wyroby sprzedane za gotówkę lub na kredyt;

c) wartość pieniężna wyrobów i towarów wziętych z przedsiębiorstwa na użycie lub spożycie przez podatnika, jego rodzinę, tudzież jego sług nie do ruchu przedsiębiorstwa trzymanych i wszelkich innych domowników;

d) wartość pieniężna zapasów i wyrobów znajdujących się z końcem peryodu (prw. niżej l. 4 l);

4. Jako koszta obrotowe można potrącać:

a) Koszta konserwacji i przywrócenia do dawnego stanu — nie zaś nowej budowy lub rozszerzenia — budynku służącego do wykonywania przedsiębiorstwa i wszelkich innych zakładów, jakoteż konserwacji i uzupełnienia — nie powiększenia — żywego i martwego inwentarza;

b) stosowną stopę procentową wartości użytkowej lub ceny kupna na zużycie się budynku, machin, narzędzi itp.

Zresztą pod względem potrącania kosztów obrotowych, tudzież strat w przedsiębiorstwie uwzględniać należy postanowienia podane w artykule 5;

c) koszta ubezpieczenia przedmiotów pod a) oznaczonych;

d) czynsz dzierżawy i najmu za grunta, budynki i sprzęty dzierżawione i najęte do wykonywania przemysłu;

e) wydatki na opalanie i oświetlanie potrzebne w przedsiębiorstwie — nie w mieszkaniu;

f) koszta nabycia zakupionych materiałów surowych i pomocniczych, tudzież towarów i wszelkich innych przedmiotów do ruchu przedsiębiorstwa potrzebnych;

g) pensye, jeżeli zaś służbodawca wziął na siebie podatek osobisto-dochodowy i pensyjny itp., łącznie z nim, a względnie płace zatrudnianych w przedsiębiorstwie urzędników, ofycjalistów, czeladników, pomocników, parobków, sług itd.; wartość pieniężną wyżywienia, jeżeli jest dawane i wszelkie inne świadczenia w naturze, o ile używa się do tego plodów wziętych z przedsiębiorstwa, można zapisywać na wydatek tylko w takim razie, jeżeli wydane płody lub towary były policzone także w dziale dochodów;

h) opłaty, które przedsiębiorca wnosi za osoby pracujące u niego do kas chorych i zaopatrzenia, tudzież te kwoty zaopatrzenia, które wypłaca stale dawnym funkcyonaryuszom;

- i) podatek zarobkowy powszechny z dodatkami, podatek gruntowy i budynkowy z dodatkami od gruntów i budynków w przedsiębiorstwie używanych, jakoteż podatki pośrednie w przedsiębiorstwie opłacane (stęple, akcyzę, cła, podatek osobny od wyszynku i drobnej sprzedaży napojów wysokokowych pędzonych itd.);
- k) odsetki od długów przedsiębiorstwa, prw. wyżej artykuł 7 i 8;
- l) wartość pieniężną zapasów tego rodzaju, który oznaczony jest pod l. 3 d) objętych z poprzedniego okresu gospodarczego na terazniejszego.

Co do przedsiębiorstw nie utrzymujących ksiąg handlowych, a w których stan zapasów z końcem pojedynczych lat gospodarki nie zwykł podlegać znacznym zmianom, można nieuwzględniać ich wartości pieniężnej tak w dziale dochodów jak i w dziale wydatków.

5. Natomiast nie kwalifikują się do potrącenia w szczególności odsetki od własnego kapitału podatnika włożonego w przedsiębiorstwo, tudzież wydatki na jego i jego rodziny utrzymanie.

Jak się samo przez się rozumie także opodatkowana wartość czynszowa budynków i części składowych budynków do wykonywania przedsiębiorstwa używanych, z których dochodu także nie bierze się w rachubę (prw. artykuł 19, l. 1) nie kwalifikuje się do potrącenia.

6. Jeżeli podatnik utrzymuje książki handlowe (artykuł 28 i n. kodeksu handlowego), za podstawę do obliczenia zysku powinien wziąć zaniknięcia książkowe prawidłowych lat czynności razem z wygotowaniami według przepisu bilansami. Jeżeli zaś podatnik nie trzyma się w prowadzeniu ksiąg zasad powyżej pod l. 1 aż do 5 przywiedzionych, w takim razie dla obliczenia zysku podlegającego opodatkowaniu należy bilanse odpowiednio tym przepisom sprostować; w szczególności, jeżeli odsetki od własnego kapitału w przedsiębiorstwo włożonego lub wydatki, których nie wolno potrącać, jak wydatki na potrzeby gospodarstwa domowego, odliczono od zysku, w takim razie kwoty odpowiednie należy znowu doliczyć do zysku bilansowego.

7. Zresztą obliczać należy czysty zysk według tych zasad, jakich porządny kupiec zwykł się trzymać. W szczególności tyczy się to tak wzrostu kapitału zakładowego, jak i regularnych corocznych odpisań z stosownem uwzględnianiem zmniejszania się wartości i używania się budynków, machin i przyrządów.

Pod względem oceniania wartości części majątku i wierzytelności przy spisaniu inwentarza i pod względem miary odpisań w ogóle dopuszczal-

nych, decyduje więc przepis artykułu 31 kodeksu handlowego, zwyczaj kupiecki a w granicach temi prawami zakreślonych, własne uznanie podatnika. Zasady więc, jakich tenże trzyma się przy prowadzeniu swoich ksiąg, pozostają stanowczemi także do obliczania dochodu podlegającego opodatkowaniu, o ile niewłaściwa wysokość odpisania w poszczególnym przypadku nie przewyższa oczywiście miary zwyczajem powszechnym wskazanej lub istotnymi szczególnymi stosunkami usprawiedliwionej lub co gorsza nie zdradza zamiaru sztucznego obniżenia czystego zysku.

Według tych samych zasad postępować należy co do odpisywania na niepewne wierzytelności, jakoteż co do sum odłożonych na wyrównanie prawdopodobnych pod tym względem strat.

8. Zysk osiągnięty przez jawną spółkę handlową lub przez grono osób uprawiających wspólnie to samo zyskowe przedsiębiorstwo lub zatrudnienie stwierdzać należy według prawideł wyżej podanych i doliczać poszczególnym uczestnikom w stosunku ich udziałów.

Artykuł 21.

Uwagi szczególne co do pojedynczych gałęzi zarobku.

1. Prawidła przepisane w artykule 20 służą do obliczenia dochodu z wszelkich samoistnych, stałych lub przypadkowych przedsiębiorstw i zatrudnień, bez względu czy podlegają czy nie podlegają ustawie przemysłowej, a więc w szczególności także z dzierżaw rolniczych, z górnictwa, z advokatury, notaryatu, praktyki lekarskiej, wynajmu pokoi itd. Również obojętną jest rzeczą pod tym względem, czy przedsiębiorstwa takie podlegają podatkowi zarobkowemu powszechnemu lub czy mu nie podlegają, jak np. nie przemysłowe trudnienie się interesami spekulacyjnymi, lub przedsiębiorstwa stosownie do §§. 6 i 7 uwolnione.

2. Też same prawidła stosują się w szczególności także do stałych lub przypadkowych przedsiębiorstw lub zatrudnień, które polegają na bezpośredniem wykonywaniu praw autorskich, wynalazków, przywilejów itd. przez samychże autorów, wynalazców lub przez te osoby, które nabyły od nich wykonywanie tych praw; nadto do autorów, wynalazców itd. nawet wtedy, gdy odstępowanie takich praw trzecim osobom (nakładcy itp.) wykonywają jako zatrudnienie zysk na celu mające, lub przy sposobności spieniężają swoje świadczenia tego rodzaju; nadto do dochodu z prac piśmienniczych lub artystycznych osiąganego nie w taki sposób, jaki tutaj jest oznaczony.

W przypadkach, w których spieniężanie praw autorskich, przywilejów itp., czy to przez autorów, wynalazców itp., czy też przez osoby, które nabyły od nich te prawa, okazuje się słabem, zyskowym zatrudnieniem, doliczać należy do tego dochodu także dochód z płac bieżących, tantiem itp.; we wszystkich innych przypadkach a w szczególności, gdy dziedzice autora lub trzecie osoby, nie czyniąc zyskowego zatrudnienia z wykonywania takich praw, pobierają takie płace bieżące, postępować należy z niemi jak z dochodem, który niesie majątek w kapitałach.

3. Co do dzierżaw rolnych i leśnych, dochód z przedsiębiorstwa rolnego i leśnego należy obliczyć według przepisów podanych w artykułach 13 aż do 15 i stracić z niego zapłacony czynsz dzierżawny łącznie z wartością wszelkich innych świadczeń pobocznych, jakieby na dzierżawcy ciążyły.

Przytem jednak wyłączyć należy z czynszu dzierżawnego kwotę przypadającą na mieszkanie używane przez dzierżawcę lub jego rodzinę i kwoty tej nie należy potrącać.

4. Przy obliczaniu dochodu z kopalni dozwolone jest potrącanie następujących pozycji:

- a) daniny kopalniane;
- b) odpisanie odpowiadające stosownemu uwzględnieniu strat w iściźnie z ruchu wynikających;
- c) koszta obrotowe i straty obrotowe (dopłaty), jednak tylko o tyle, o ile takowe nie tyczą się rozszerzenia ruchu lub jakichś ulepszeń, lecz wydatków, które były potrzebne celem utrzymania odbudowy i dalszego ruchu w dotychczasowym rozmiarze.

Dochód z udziałów gwareckich (kuksów) zeznawać należy i obliczać jak dochód z majątku w kapitałach (prw. artykuł 27, l. 4).

5. Co do tak zwanych zawodów wyzwolonych adwokatów, notaryusów, lekarzy, artystów, uczonych, następujące wydatki zaliczają się do kosztów zatrudnienia:

- a) na utrzymanie — lecz nie także na pierwsze urządzenie — biur, kancelaryi, pokoi ordynacyjnych, operacyjnych, pracowni itp.;
- b) na opłacenie współpracowników, pomocników lub sług przyjętych do celów zawodowych;
- c) na zakup materiałów potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych, jakoteż na utrzymanie w dobrym stanie i uzupełnianie, lecz nie na pierwsze zakupno, potrzebnych przyborów; nadto koszta powozów w wykonywaniu zawodu używanych, koszta utrzymywanej korespondencji itp.;
- d) na ubezpieczenie przedmiotów pod a) i c) wzmiankowanych; nakoniec

e) odpowiednie potrącenie na zużycie tych przedmiotów, o ile nie zostały już uwzględnione, koszta utrzymania w dobrym stanie i uzupełnienia a w szczególności materiałów i przyborów.

6. Za dochód z interesów spekulacyjnych (artykuł 4, l. 4) uważać należy osiągnięty rzeczywiste zysk z interesów zawartych w celach spekulacyjnych i z uczestnictwa w takich interesach po straceniu strat, gdyby je poniesiono.

Samo podniesienie się wartości przedmiotów spekulacji (naprzykład podniesienie się wartości obiegowej), nie stanowi dochodu i nawzajem zmniejszenie się wartości nie stanowi dopuszczalnej pozycji potrącalnej.

Artykuł 22.

Przedsiębiorstwo po części zagraniczne.

Jeżeli podatnik pobiera dochód z samoistnych przedsiębiorstw zarobkowych lub zatrudnień, które po części w obszarze ważności tej ustawy, po części poza jego obrębem są wykonywane i jeżeli w myśl §. 153, l. 1 b, l. 2 a lub b ma być stwierdzony dochód w tych krajach nabywany, natenczas dla obliczenia dochodu w tych krajach osiąganego, zastosować należy do przedsiębiorstw tutejszo-krajowych przepisy podane w artykule 20 i 21.

Jeżeli zaś przedsiębiorstwo według tego nie podlegające podatkowi, zostaje z podlegającym podatkowi w takim związku, że oddzielne obliczenie zysku nie da się wykonać, obliczyć należy zysk z całego przedsiębiorstwa i według słusznego uznania rozłożyć na rozmaite obszary.

W takim razie uwzględniać należy stosownie do szczególnych okoliczności pojedynczych przypadków stosunek, w jakim zakłady przemysłowe przyczyniają się do osiągnięcia całego zysku, stosunki rozmiarów przedsiębiorstwa i poszczególne koszta obrotowe, wartość i ilość produkcji, obdytu itd. (prw. także §§. 88, 89 i 90 ustawy).

- d) Dochód z płac służbowych i zarobkowych tudzież emerytur.

(§§. 167 i 168.)

Artykuł 23.

Wstęp. Płace stałe.

Dochód stanowią wszelkie pożytki, jakie podatnik ma ze swego stosunku służbowego, ze swego stanowiska zawodowego albo ze względu na takowe, to jest całe świadczenie wzajemne onemuż za jego czynność wyraźnie lub milcząco zapewnione lub

rzeczywiście nadane, tudzież użyczenia, jakie trzecie osoby świadczą mu ze względu na jego stanowisko.

W szczególności dochód ten obejmuje :

1. Pensye, dodatki osobiste, dodatki służbowe, remuneracye i wszelkie inne należitości pod jakąkolwiek nazwą istniejące, z góry ustanowione (stałe) w pieniądzach lub w naturze, pobierane przez urzędników, oficyalistów i sług państwa, korporacyi i zakładów publicznych, jakoteż wszelkich stowarzyszeń i towarzystw; nakoniec przez urzędników i sług prywatnych wszelkiego rodzaju. Tu należą c. i k. urzędnicy nadworni i rządowi, wojskowi i marynarscy, urzędnicy c. k. obrony krajowej, tudzież c. k. urzędnicy i oficyaliści rządowi, krajowi, gminni, zakładowi, oficyaliści prywatni jakiegokolwiek nazwy a więc urzędnicy prywatni, pomocnicy, robotnicy, słudzy, służący itd.

Rzeczony płace służbowe liczyć należy jako dochód bez względu, czy zapewnione są w oznaczonych stopach rocznych lub miesięcznych, czy według innych skal jakiegobądź rodzaju.

Nie czyni to żadnej różnicy, pod jaką nazwą płaca jest udzielana (pensya, remuneracya, kwaterowe, zapłata, czesne), również nie czyni różnicy, czy płaca jest czy nie jest policzalna do emerytury. Tylko wynagrodzenia za wydatki służbowe nie stanowią części dochodu (ob. niżej artykuł 25).

2. Dopłaty wyznaczone na utrzymanie księdom świeckim i członkom regularnym zakonów (§. 158, ustęp 2) ze skarbu państwa, z funduszków publicznych lub od gmin, mianowicie uzupełnienia kongruy.

Dochód duchownych z gruntów i budynków kościelnych oceniać należy w myśl artykułów 12go i 19go.

3. Emerytury i płace na zaopatrzenie, jakie pobierają osoby wymienione, tudzież oficerowie i szeregowcy po czasowem lub stałem przeniesieniu w stan spoczynku lub po wystąpieniu z innych przyczyn z czynnej służby, również płace tego rodzaju, jakie wdowy i sieroty po rzeczonych osobach pobierają od służbodawcy albo też z fundusów i kas, do których służbodawcy wnoszą dopłaty.

Dochody oficerów (audytorów, lekarzy wojskowych, rachmistrzów wojskowych i kapelanów) zostających na urlopie z placą poczekalną, nie zaliczają się do rzędu tych, które tutaj są wyszczególnione.

4. Oprócz świadczeń pieniężnych w gotówce, uwzględnić należy także wartość dochodów w naturze jeżeli są, tudzież wartość najmu bezpłatnego mieszkania. Co do podległego podatkowi dochodu urzędników państwa, nie należy liczyć mieszkań służbowych lub gruntów w używanie oddanych, za które czynsz potrąca się z pensyi itp. i nawzajem tego potrącenia z pensyi na czynsz najmu lub dzierżawy nie uważa się za pozycję wydatkową.

Co do tych urzędników państwa, którzy nie dostają wprawdzie mieszkania w naturze, lecz pobierają kwaterowe z góry oznaczone, to kwaterowe uważa się za wartość mieszkania w naturze. We wszystkich innych przypadkach wartość mieszkania w naturze obliczać należy według postanowień artykułu 4, l. 5. Do urzędników wojskowych, urzędników marynarki i obrony krajowej stosuje się to tylko o tyle, o ile wyznaczone mieszkanie w naturze jest takim, jakie się im według przepisu należy.

Gdzie jednak wyznaczone zostało mieszkanie w naturze nie dorównyujące temu, jakie się należy, za wartość jego, uważa się tylko tę część kwaterowego, która nie jest wypłacana dotyczącej osobie płacę miesięczną pobierającej.

5. Płace powyżej oznaczone preliminarować należy zwyczajnie w wymiarze osiągniętym rzeczywiście w roku bezpośrednio poprzednim. Gdyby zaś zaszła zmiana w ciągu roku, nowe płace służbowe podwyższone lub niższe uważać się ma za nowe źródło dochodów i zeznawać je należy w kwocie całorocznej (prw. artykuł 11. l. 5).

Artykuł 24.

Płace zmienne.

1. Płace zmienne obejmują wszelkie inne przydatki przynależące się osobom, w artykule 23, l. 1 i 2 wymienionym, na zasadzie ich stosunku służbowego lub stanowiska zawodowego, lub korzyści przypadające im ze względu na to stanowisko, jak tantiemy, taksy obecności, czesne, taksy egzaminacyjne, opłaty stuły, zapłaty czasowe, ugodowe i od sztuki, prowizye itp.

2. Tu należą także korzyści poboczne, jak kolidy lub gratyfikacye noworoczne itp. nie polegające wprawdzie na wyraźnej umowie, lecz które służbodawcy zwykli i bez umowy udzielać lub przyzwalać oficyalistom.

3. Nadto należą tu użyczenia, które osoby rzeczony dostają ze względu na swoje stanowisko od trzecich osób, bez względu, czy użyczenia te mają także charakter nadań lub podarków dobrowolnych; w szczególności:

- a) dochód duchownych z opłat stuły i stypendyi mszalnych — co do których jednak mieć należy na względzie także postanowienia §§. 202, ustęp 5 i 206 — i z innych darów, jakie duchowni ze względu na swój urząd dostają itd.;
- b) dochód, który pewni oficyaliści lub słudzy publiczni i prywatni (jakoto słudzy szkolni, portyerzy, stróże domowi, kelnerzy itp.) mają z podarków otrzymywanych nie od służbodawcy, lecz od innych osób a to za usługi lub ze zwyczaju przy pewnych sposobnościach.

4. Co do czesnego, taks od egzaminów i promocyi pozwala się aż do dalszego zarządzenia i dopóki dotyczący podatnicy nie będą sprzeciwiali się temu, żeby jak dotychczas dochody te opodatkowane były w sumie, jaką w roku szkolnym przyniosły.

Gdyby w sposobie obliczania zaszła zmiana, stosować należy odpowiednio postanowienia artykułu 10, l. 4.

5. Co się tyczy taniem członków Rady zawodowej, obacz niżej artykuł 28, l. 2.

Artykuł 25.

Wynagrodzenia za wydatki służbowe.

1. Wynagrodzenia za wydatki służbowe nie stanowią dochodu podlegającego opodatkowaniu.

O ile należitości służbowe przeznaczone są w części na pokrywanie wydatków jakich służba wymaga, potrącać należy z sumy onychże wydatków służbowy rzeczywiście pokrywany.

O ile dodatki z powodu urzędowania, ryczałty na koszta podróży, dyety i tym podobne należitości urzędników rządowych mają być uważane jak wynagrodzenia za wydatki służbowe, postanowione będzie drogą rozporządzenia (§. 168).

2. W wykonaniu częściowem tego postanowienia rozporządza się co do dyet i kosztów podróży, ryczałtów na podróże, należitości za zastępstwo i co do wozowego urzędników dworu i państwa, że należitości te nie mają być do dochodu doliczane i wydatek na te podróże, zastępstwa itp. rzeczywiście poniesiony nie ma też być jako pozycya potrącalna odliczany.

3. Do dodatków funkcyjnych urzędników państwa wydane będzie osobne pozwolenie.

4. Osoby nie zostające w służbie dworu i państwa, jeżeli roszczą sobie prawo, żeby wynagrodzenie, które otrzymywały za wydatki służbowe, zostało uwolnione od podatku, winny na żądanie udowodnić, że całej kwoty wynagrodzenia a względnie jakiej części użyły na wydatki z ich czynnościami służbowemi połączone.

Artykuł 26.

Pozycye potrącalne.

Podatnicy mogą policzyć jako pozycye potrącalne:

a) Podatek pensyjny od wyższych płac służbowych łącznie z dodatkami, jeśli je mają, takse służbową (takse od charakteru, takse urlopową), jakoteż stępel od kwitów do płacy;

b) kwoty roczne na cele emerytalne, jakie czynni urzędnicy państwa (nauczyciele w służbie państwa) płacą do skarbu państwa na zasadzie §. 15 ustawy z dnia 14. maja 1896 Dz. u. p. Nr. 74;

c) wydatki wyliczone w §. 160, l. 3, 4 i 6, na ubezpieczenie, do kas zaopatrzenia i procenta od długów prywatnych pod warunkami tamże podanymi;

d) wydatki poniesione za służbodawcę, których wynagrodzenie zawarte jest we wzajemnem świadczeniu udzielonem za objętą czynność; tu należą naprzykład: wydatki na oświetlenie lub na pewne materiały pomocnicze dostarczane przez pomocników przemysłowych, na kupno pewnych przedmiotów, których dostarczają kelnerzy itp.

e) Dochód z majątku w kapitałach.

(§§. 169, 170 i 171.)

Artykuł 27.

Blizsze oznaczenie dochodów i wydatków.

I. Dochód z majątku w kapitałach obejmuje wszelkie przychody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych, nie objęte żadnym z innych rodzajów dochodu a mianowicie bez różnicy, czy przychody te podlegają podatkowi rentowemu, czy też są od niego uwolnione, czy były czy nie były uwolnione od podatku dochodowego III. klasy; również nie stanowi różnicy, czy dłużnikom według dawniejszych ustaw służyło prawo potrącania a względnie, czy stosownie do artykułu II, ustęp 3 ustawy jeszcze obecnie służy lub nie.

II. Do dochodu z majątku w kapitałach należą w szczególności:

1. Odsetki i renty od obligacyi państwa, funduszków publicznych i od obligacyi stanowych, od obligacyi funduszków propinacyjnych krajowych, od pożyczek krajowych, powiatowych i gminnych, bez względu na to, czy te odsetki i renty podlegają podatkowi rentowemu, czy też są od niego uwolnione. Przeto w szczególności należą tutaj odsetki i renty obligacyi powszechnego długu państwa, jakoteż odsetki od obligacyi państwa, funduszków publicznych i od obligacyi stanowych, od pożyczek krajowych, powiatowych, gminnych i wszelkich innych, które na zasadzie osobnych ustaw używają przedmiotowego uwolnienia od podatku.

2. Odsetki od wszelkich innych pod jakąkolwiek nazwą istniejących publicznych lub prywatnych, stwierdzonych piśmiennie lub nie stwierdzonych, zabezpieczonych lub nie zabezpieczonych pożyczek, wierzytelności, listów zastawnych, pożyczek hipo-

tecznych, pożyczek na prosty oblig, na weksel; również od reszt ceny kupna, od należności na rachunku bieżącym, od kaucyi, depozytów, kwitów kasowych, wkładek oszczędności, wkładek w kasach oszczędności itp. bez wyjątku, a więc w szczególności bez różnicy, czy te odsetki i renty podlegają podatkowi rentowemu a względnie, czy podlegały dotychczasowemu podatkowi dochodowemu III. klasy czy nie. W przyszłości więc zeznawać się będzie w szczególności także odsetki od hipotek na budynkach i gruntach podlegających podatkowi i od pretensyi do kupców i przemysłowców.

3. Zyski eskomptowe zastępujące miejsce odsetek.

4. Odsetki i dywidendy od wszelkiego rodzaju akcji, akcji pierwszeństwa, prorytetów wszelkiego rodzaju, od udziałów w interesach, udziałów w stowarzyszeniach, udziałów gwareckich itp. a mianowicie od papierów krajowych i zagranicznych tego rodzaju, licząc do nich także akcje, akcje pierwszorzędne i prorytety takich przedsiębiorstw, które uwolnione są od podatku zarobkowego.

5. Czysze dzierżawne od puszczonej w dzierżawę przemysłów, uprawnień przemysłowych i innych przedmiotów nie podlegających ani podatkowi gruntowemu, ani podatkowi budynkowemu. O czynszach dzierżawnych od przedmiotów podlegających podatkowi gruntowemu i budynkowemu, mówi się w postanowieniach o dochodzie z puszczonej w dzierżawę posiadłości gruntowej (artykuł 17) i budynkowej (artykuł 18).

6. Renty wszelkiego rodzaju z jednym wyjątkiem tych, które stanowią wprost zapłatę za wyświadczone usługi, jakoteż emerytur i zaopatrzeń w artykule 23, punkt 3 oznaczonych, a więc:

- a) Renty (renty dziedziczne, czasowe, dożywotnie), jakie na podstawie pewnych wkładek wypłacają zakłady ubezpieczenia i zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju lub które polegają na darowiznie, fundacyi lub rozporządzeniu ostatniej woli, albo na kupnie renty;
- b) renty z tytułu odkupu i wynagrodzenia, świadczenia tytułem odstępnego i dożywocia, dochody z praw użytkowania, służebności, jak używania przychodów i prawa mieszkania z ciężarów gruntowych i podobnych uprawnień;
- c) udziały, które posiadacze przedsiębiorstw kar telem obwarowanych pobierają wtedy, gdy ruch swego przedsiębiorstwa wstrzymują lub ograniczają;
- d) wszelkie inne bieżące wypłaty, świadczenia i wsparcia, o ile dawca zobowiązał się ważnie do ich wypłacania, albo też jest do tego na mocy ustawy lub wyroku sądowego obowiązany, jak świadczenia na potrzeby życia, apanteże itp.;

- e) dochody bieżące za zaniechanie lub dozwoleń wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków, praw autorskich, scenicznych i wszelkich innych itp. — co do tych ostatnich jednak z ograniczeniem w myśl artykułu 21, l. 2.

Za bieżące uważa się każde świadczenie powtarzające się peryodycznie, chociażby z góry ograniczone było do oznaczonego przeciągu czasu.

Wsparę lub innych użyczeń, których wypłacanie w ogólności lub których kwota zależy od dobrej woli dawcy, nie dolicza się do dochodu, chociażby powtarzały się co jakiś czas, lecz nie regularnie (§. 159, ustęp 2); toż samo rozumie się o takichże świadczeniach rodziców dzieciom, lub jednego z małżonków drugiemu, które polegają na ustawowym obowiązku dostarczania na potrzeby życia (prw. artykuł 7, I, l. 2).

III. 1. Odsetki i renty powyżej pod II, l. 1 aż do 6 przywiedzone, uważają się z zachowaniem zasad w artykule 10 przepisanych, zwyczajnie za stałe; jako dochody zmienne biorą się w szczególności na uwagę:

- a) odsetki od wierzycielności na rachunku bieżącym, kwitów depozytowych i kasowych;
- b) zyski eskomptowe;
- c) odsetki i dywidendy od akcji, akcji pierwszeństwa, udziałów górniczych, udziałów w interesach i w stowarzyszeniach;
- d) płace za zaniechanie lub za odstąpienie wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków, o ile takowe stanowią krotną część odpowiednich dochodów;
- e) wygrane losowe loteryjne i w grze uzyskane.

2. Odsetki i renty doliczać należy do dochodu w kwocie rzeczywiście otrzymanej (§. 156); kwoty nie odebrane (jako odroczone, darowane) lub nieściągalne tego rodzaju, nie stanowią więc części dochodu; natomiast odsetki dopłacone na korzyść w stosunkach z interesów, należy doliczyć; również kwoty na rachunek lat poprzednich później odebrane, które z powodu odroczenia lub mniemanej nieściągalności w swoim czasie nie były opodatkowane, należy doliczać do dochodu a to do dochodu tego roku, w którym zostały odebrane.

Podatnik utrzymujący, że nie odebrał rent lub odsetek, które były mu zapewnione, winien udowodnić tę okoliczność.

3. Co do dochodu z papierów pomijać należy podniesienie się lub zmniejszenie wartości obiegowej; ale trzeba doliczać do dochodu zyski osiągnięte rzeczywiście na uskutecznionej w celu h spekulacyjnych sprzedaży papierów wartościowych, pretensyi,

rent itp. po strąceniu strat, jeżeli je na interesach tego rodzaju poniesiono.

4. Co do rat ryczałtowych, częścią składową dochodu jest tylko kwota odsetek w racie ryczałtowej zawarta. (Prw. odnośne postanowienia Przepisu wykonawczego do rozdziału III).

5. Odsetki zawarte w wierzytelnościach kapitałowych nieoprocentowanych, które jednak zwrócone być mają w sumie większej od tej, w jakiej były dane, doliczają się do dochodu tego roku, w którym je razem z kapitałem odebrano.

6. Dochody w naturze podać należy w pieniądzech według cen miejscowych.

7. Koszta zachowywania i administracji papierów wartościowych można wziąć w rachubę jako pozycję potrącalną, natomiast premie za ubezpieczenie od niebezpieczeństwa wylosowania nie są pozycją potrącalną.

8. Pozycję potrącalną stanowi także podatek rentowy przez samego podatnika ponoszony, nie zrzucony na inną osobę a względnie nie objęty przez dłużników z uwzględnieniem zakazu w artykule 8, l. 4 podanego co do podwójnego liczenia.

f) Wszelki inny dochód.

Artykuł 28.

Gałęzie dochodu o których nie mówi się szczegółowo w §§. 163 aż do 171.

1. Gałęzie dochodów omawiane szczegółowo w §§. 163 aż do 171 ustawy nie stanowią wyczerpującego szeregu wszystkich tych gałęzi dochodu, które podlegają podatkowi. Jak to już nadmieniono w artykule 12, z gałęziami dochodów pominiętymi w tych paragrafach, postępować należy według zasad ogólnych, podanych w §§. 159 aż do 161, do każdej jednak z osobna stosować należy analogicznie przepisy szczególne, wydane dla gałęzi dochodu, która się do jej właściwości najbardziej zbliża.

2. Przykład tego następczą taniemy członków rad zawiadowczych, które są wprawdzie dla odbiorców dochodem podległym podatkowi, a jednak nie należą ani do tych dochodów, o których mówi się w §. 167 ani do tych, które wyliczone są w §. 169.

3. Nadto należą tutaj także pożytki podobne do płac służbowych i zarobniczych itp., jakie pobierają osoby nie będące urzędnikami i ofycyalistami w §. 167, l. 1 wymienionymi, jak płace opodatkowane starostów krajowych, członków wydziałów krajowych, burmistrzów itp.

4. Przy stosowaniu tego ostatniego postanowienia należy jednak mieć na względzie, że dyety i koszta podróży, wypłacane z kas publicznych jako wynagrodzenie za wydatki połączone z dopełnianiem obowiązków obywatelskich, mają takie samo znaczenie, jak wynagrodzenia za wydatki służbowe, przeto są uwolnione od podatku.

Tuzaliczają się w szczególności płace rzeczonożego rodzaju, należące się członkom Izby deputowanych i innych korporacji, tudzież członkom komisji podatkowych, należytości świadków itp.

5. Co do opodatkowania płac starostów krajowych i członków wydziałów krajowych, postępować więc należy także na przyszłość w taki sposób, że opodatkowaniu poddawana być ma tylko ta część ich płac, która przewyższa kwotę dyet sejmowych, jaka podług wymiaru w odnośnym kraju ustanowionego, należałaby się za sesję jednoroczną.

O ile starosta krajowy i członkowie wydziału krajowego podczas sesji sejmowej oprócz wynagrodzenia za swoje czynności w Wydziale krajowym pobierają dyety jako deputowani na sejm, sumę dyet jaka się im z tego powodu należy, potrącić należy z kwoty uwolnionej od podatku, według ustępu powyższego obliczonej.

6. O ile płace burmistrzów i wszelkich innych funkcyjonaryuszów korporacji publicznych mają być całkiem lub po części uwalniane od podatku, oeniąć należy w podobny sposób, jak to postanowione jest w artykule 25, l. 4.

Oddział III.

Zeznania do podatku osobisto-dochodowego.

Artykuł 29.

Obowiązek podawania zeznań.

(§§. 202 i 204.)

1. Każdy kontrybuent obowiązany jest corocznie, w terminie, który Władza skarbowa krajowa obwieszczeniem publicznym wyznaczy, najmniej jednomiesięcznym, podać do właściwej Władzy podatkowej zeznanie swego dochodu opodatkowaniu podlegającego a to podług wzoru, który przepisany będzie drogą rozporządzenia.

Zeznanie można albo złożyć na piśmie, albo podać ustnie do protokołu.

2. Ten obowiązek podatnika rozciąga się także na dochód członków jego domowego gospodarstwa, ponieważ według artykułu 3go ma być do jego dochodu doliczany.

Te ostatnie osoby nie potrzebują więc podawać zeznania swego dochodu, chyba że będą do tego osobno wezwane.

3. Od powszechnego prawidła, podanego pod l. 1, zachodzi jednak wyjątek o tyle ważny, że osoby, których dochód opodatkowany nie przenosi 1000 zł., są zwyczajnie uwolnione od podawania zeznania i tylko wtedy obowiązane są to uczynić, gdy otrzymają w tym względzie osobne wezwanie od Władzy podatkowej lub od przewodniczącego komisji szacunkowej.

Osoby te są jednak w każdym razie uprawnione wnosić zeznania podatkowe.

4. Władza podatkowa wzywać będzie także innych podatników do podawania zeznań w myśl §. 205go obowiązanych, z dołączeniem formularza zeznania, najmniej na trzy tygodnie przed upływem terminu do podawania zeznań wyznaczonego, o ile mieszkanie ich znajduje się w krajach tutejszych i jest Władzy podatkowej wiadome. Nie zależy jednak od tego ani rozpoczęcie się obowiązku, ani bieg terminu do podania zeznania; w szczególności, gdyby podatnik był później ścigany o zatajenie w sprawach podatkowych, nie może powoływać się na to, że mu nie przysłano formularza. Podatnicy, którym nie przysłano formularza, mogą każdego czasu dostać go bezpłatnie w miejscach, które wymienione będą w obwieszczeniu publicznem.

5. Czy dochód podatnika nie przenosi 1000 zł. winien najprzód on sam ocenić przez obliczenie dochodu w myśl poprzedzających postanowień; gdyby zachodziła wątpliwość, postąpi sobie właściwie, jeżeli zrobi użytek z postanowienia, według którego także osobom mającym mniej niż 1000 zł. dochodu, wolno każdego czasu podać zeznanie.

Uwolnienie osób, których dochód nie przenosi 1000 zł., odnosi się tylko do obowiązku wnoszenia zeznania; od opłacania podatku osobisto-dochodowego uwolnione są tylko te osoby, których dochód nie przenosi 600 zł. Osoby mające więcej jak 600 zł. aż do 1000 zł. dochodu, opodatkowuje się drogą oszacowania.

6. O ile zamiast samego podatnika inne osoby jak opiekunowie, kuratorowie, pełnomocnicy itp. są obowiązani lub uprawnieni podawać zeznania, postanawia się w rozdziale VI (§§. 262 aż do 266) i w odnośnych postanowieniach przepisu wykonawczego.

7. Zeznania podatkowe wnosić należy do Władzy podatkowej I. instancji (starostwa, administracji podatkowej) powołanej według artykułu 36go do ich odbierania.

Tam, gdzie ze względu na miejscowe stosunki okazuje się to pożądanem, można polecić urzędowi podatkowemu odbieranie zeznań w zastępstwie Władzy podatkowej I. instancji, najdłużej aż do ostatniego dnia terminu w obwieszczeniu (l. 1) oznajmionego. W przypadku takim ten urząd podatkowy jest właściwym, w którego okręgu podatnik ma stałą, według artykułu 36go rozstrzygniętą siedzibę a względnie, w którego okręgu leży źródło dochodów, według tegoż artykułu rozstrzygające.

8. Na żądanie wydać należy oddawcy zeznania, według przepisów podpisanego, urzędowe potwierdzenie oddania zeznania, jeżeli z niego można niewątpliwie dowiedzieć się, kto jest podatnikiem. To potwierdzenie urzędowe nie stoi jednak na przeszkodzie ani późniejszemu badaniu, czy oddany formularz czyni zadość istotnym wymaganiom zeznania, ani też zażądaniu później jakichś uzupełnień, ani wreszcie ściganiu podatnika za defraudację lub zatajenie.

9. Zeznania podatkowe piśmienne można nadysłać pocztą opłatnie. Dla bezpieczeństwa podatnika zaleca się posyłanie za rewersem zwrotnym, ponieważ niebezpieczeństwo spada na posyłającego.

Artykuł 30.

Skutki niepodania zeznania.

(§. 205.)

1. Kto w przepisany terminie nie dopełni obowiązku złożenia zeznania, winien przygotować się na to, że ściągnie na siebie śledztwo o zatajenie w sprawach podatkowych (§. 243); zatajenie w sprawach podatkowych karze się niezawisłe od zapłacenia później podatku umniejszonego, a to grzywnami w sumie dwu- aż do sześćkrotnie wziętej kwoty, o którą podatek był umniejszony lub na umniejszenie wystawiony.

Podatnik może jednak uniknąć tej kary, jeżeli przynajmniej później poda zeznanie we właściwym miejscu, zanim Władza wezwie go do tego.

2. Władza podatkowa lub komisja szacunkowa może wezwać podatnika do wniesienia zeznania w terminie najmniej osmiodniowym, z tem dołożeniem, że jeśli nie wniesie zeznania, podatek wymierzony będzie z urzędu na podstawie dokumentów jakimi Władza rozporządza.

Czy w razie nieposłuszeństwa temu wezwaniu podatek ma być niezwłocznie z urzędu wymierzony czyli też należy jeszcze raz, z zagrożeniem karam

porządkowemi domagać się podania zeznania, zostawia się uznaniu Władzy podatkowej a względnie komisji.

Do podania zeznania wzywać należy z zagrożeniem karami porządkowemi zawsze wtedy, gdy środki pomocnicze, jakimi Władza rozporządza, nie wystarczają do wymierzenia z urzędu podatku osobisto-dochodowego.

3. W razie wymierzenia podatku z urzędu, nie należy z tego powodu, iż zaniedbano podać zeznanie za rok bieżący, wytaczać postępowania karnego o zatajenie w sprawach podatkowych, chyba gdyby się później wykazało, że dochód wzięty z urzędu za podstawę wymierzenia, jest znacznie niższy od tego, jaki podatnik rzeczywiście pobiera.

Jeżeli podatnik pobierał także w latach poprzednich dochód podlegający opodatkowaniu a nie czynił zadosyć obowiązku podawania zeznania i nie był odpowiednio pociągany do opłacania podatku osobisto-dochodowego, wytoczyć należy postępowanie karne z powodu zatajenia w sprawach podatkowych popełnionego w latach poprzednich.

4. Dalszym nakoniec skutkiem zaniedbania podania zeznania w czasie właściwym jest stosownie do §. 181, ustęp 5 ustawy, przy pierwszym rozkładzie podatku osobisto-dochodowego, że podatnik nie nabywa prawa wyborczego do komisji szacunkowych.

Artykuł 31.

Zachowywanie w tajemnicy zeznań podatkowych.

1. Ustawa przepisuje w §. 196: Przewodniczący, jakoteż wszyscy członkowie komisji i zastępcy członków komisji winni postępować bez względu na osobę i według swego najlepszego przekonania a rozprawy komisji i stosunki kontrybuentów, które na rozprawach dojdą do ich wiadomości, zachowywać w ścisłej tajemnicy. Ci członkowie i zastępcy, którzy nie są urzędnikami rządowymi, winni dopełnienie tego obowiązku ślubować podaniem ręki zastępującem przysięgę.

2. Nadto w §. 246: Urzędnicy i inni funkcyonaryusze, mający udział w wymierzaniu podatku, jakoteż członkowie komisji, gdyby wyjawili nieprawie stosunki zarobkowe, majątkowe i dochodowe kontrybuenta, a w szczególności osnowę deklaracji podatkowej, zeznania lub odnośnego rokowania, karani będą za to przestępstwo aresztem aż do trzech miesięcy lub grzywnami aż do 1000 zł. Urzędnicy rządowi podlegają nadto postępowaniu według przepisów porządkowo-karnych (dyscyplinarnych).

3. Ściaga się tylko na wniosek Rządu, dotyczącego podatnika lub członka komisji.

4. Przec „innych funkcyonaryuszów“ w §. 246 wzmiankowanych, rozumieć należy w szczególności także sług, dyurnistów, kalkulantów itp. zatrudnianych przy rokowaniach rozkładowych. Przełożonych osób winni zwrócić w stosowny sposób uwagę ich na odpowiedzialność przed sądem karnym, jaka na nich ciąży.

Artykuł 32.

Forma i treść zeznań podatkowych.

(§. 202.)

1. Zeznanie podatkowe wygotowywać należy podług dołączonego wzoru A.

Wzór A.

Dochód podległy opodatkowaniu obliczyć należy podług przepisów powyższych artykułów 3 aż do 28 i wykazać w punktach A aż do F zeznania z rozdzieleniem podług głównych źródeł w artykułach 12 aż do 28 omówionych.

Jeżeli z obliczenia dochodu okaże się, że jedno źródło przyniosło straty, należy to podać i uwzględnić przy stwierdzaniu ogólnego dochodu.

Co do pozycji potrącalnych, w punktach 1 aż do 5 wzoru podanych, mieć należy na uwadze postanowienia artykułów 5 aż do 9.

2. Obliczanie dochodów stałych i chwiejnych omówione jest w artykułach 10 i 11.

Zeznanie jest ważne, jeżeli tylko ostatnia przedziałka pierwszej strony formularza, opatrzona napisem „Razem“ zostanie wypełniona a na drugiej stronie umieszczony będzie podpis; zresztą podatnikowi wolno wypełnić także obie poprzednie przedziałki, w którym to razie w przedziałce przeznaczonej na przychody chwiejne, wstawić należy w rubrykach 1 aż do 3 najprzód przychody z lat wziętych do obliczenia średniej kwoty a pod spodem w rubryce 4 samą średnią kwotę z nich obliczoną.

Na żądanie Władzy podatkowej, komisji lub jej przewodniczącego, podatnik jest obowiązany podać te szczegóły.

3. Podatnikowi wolno zestawić w samemże zeznaniu podatkowym na trzeciej i czwartej stronie lub w osobnej załączce obliczenia służące za podstawę jego oświadczeniom lub wszelkie inne wyjaśnienia i dodatki, służące do zrozumienia tych oświadczeń.

Gdyby powstały wątpliwości, referent podatkowy lub urzędnik, którego on do tego wyznaczy,

udzielać będzie na ustną prośbę potrzebnych wyjaśnień.

Gdy zeznanie podaje się do protokołu, używać także należy przepisanego formularza.

4. Wzmiankowane w §. 202, ustęp 3 aż do 7, tudzież 9 szczegółowe oświadczenia co do dochodu z płac służbowych i zarobniczych, tudzież emerytur, co do dochodu duchownych, dochodu z majątku w kapitałach i co do dochodu nie podlegającego podatkowi dochodowemu, podać należy na 3 i 4 stronie zeznania.

5. Tamże podać należy także wzmiankowane w §. 202, ustęp 8 wykazy do oszacowania dochodu (obacz następujący artykuł 33), tudzież istotne oświadczenia co do okoliczności usprawiedliwiających niższą stopy podatkowej w myśl §. 173 lub 174 (obacz artykuł 35).

Artykuł 33.

Wykazy potrzebne do oszacowania dochodu.

1. O ile chodzi o dochód lub o części dochodu, których kwotę można znaleźć tylko przez oszacowanie, dostatecznym będzie, gdy podatnik w zeznaniu zamiast podania dochodu w cyfrach, zamieści te wykazy, których komisya do oszacowania go potrzebuje (§. 202, ustęp 8). Jakie wykazy są potrzebne, zależy to od szczególnych okoliczności pojedynczego przypadku.

2. Częściami dochodu tego rodzaju, jaki wzmiankowany jest pod l. 1, są naprzykład: wartość najmu mieszkania we własnym domu lub udzielanego mieszkania w naturze, wartość pieniężna bezpłatnego stołu lub innych dochodów w naturze, wartości, w jakich zapasy towarów, wątpliwe pretensye kupea mają być w bilansie wstawione, wysokość stosownych odpisań itd., nakoniec wartość pieniężna płodów własnego gospodarstwa wiejskiego lub własnego przedsiębiorstwa przemysłowego użytych na potrzeby domowe, o ile okoliczności nie pozwalają odłączyć dokładnie tej konsumcyi od konsumcyi na cele przedsiębiorstwa.

3. Pod tym względem pozwala się dla uniknięcia uciążliwych dochodzeń, podawać wartość sporzebowanych we własnym gospodarstwie domowym płodów własnego gospodarstwa rolnego i leśnego. jakoteż własnego przedsiębiorstwa przemysłowego nie w szczególnych pozycjach, lecz ryczałtowo w słusznej średniej cyfrze.

4. Trzymać się należy tej zasady, że podatnik nie może z powodów nie zasadzających się na samej

naturze dochodu żądać uwolnienia od zeznania swego dochodu w cyfrze, mianowicie ani pod tym pozorem, że nie utrzymuje potrzebnych do tego zapisków.

5. Nadto trzymać się należy tej zasady, że o tyle tylko można uwalniać od obowiązku podania cyfr, o ile chodzi o dochód oznaczonego rodzaju a więc tylko co do tych części dochodu i pozycji rachunkowych, co do których ziszcza się ten warunek. Co do innych części dochodu, które nie wymagają oszacowania, nie może podatnik odmawiać podania ich w cyfrach.

6. Władza podatkowa lub komisya, jakoteż jej przewodniczący mogą każdego czasu żądać od podatników bez ograniczania się do przypadków w §. 202, ustęp 8 wymienionych, żeby w sposobie uzupełnienia zeznania (§. 206) dostarczyli wykazów do oszacowania dochodu potrzebnych; jednakże unikać należy zatrudniania podatnika, o ile nie jest to bezwarunkowo potrzebne do dokładnego oszacowania i skutecznego sprawdzenia oświadczeń zeznania.

Oddział IV.

Stopa podatkowa.

Artykuł 34.

Wymiar podatku.

(§§. 172 i 175.)

1. Podatek osobisto-dochodowy wynosi rocznie, jeżeli dochód czyni

	więcej niż:		aż do włącznie:
	zł.	zł.	zł. c.
1. Stopień	600	625 . . .	3.60
2. "	625	650 . . .	4.—
3. "	650	675 . . .	4.40
4. "	675	700 . . .	4.80
5. "	700	750 . . .	5.40
6. "	750	800 . . .	6.—
7. "	800	850 . . .	6.80
8. "	850	900 . . .	7.60
9. "	900	950 . . .	8.40
10. "	950	1.000 . . .	9.20
11. "	1.000	1.100 . . .	10.—
12. "	1.100	1.200 . . .	12.—
13. "	1.200	1.300 . . .	14.—
14. "	1.300	1.400 . . .	16.—
15. "	1.400	1.500 . . .	18.—
16. "	1.500	1.600 . . .	20.—
17. "	1.600	1.700 . . .	22.—

	więcej niż:	aż do włącznie:	
	zł.	zł.	zł. c.
18. stopień	1.700	1.800 . .	24.—
19. "	1.800	1.900 . .	27.—
20. "	1.900	2.000 . .	30.—
21. "	2.000	2.200 . .	34.—
22. "	2.200	2.400 . .	39.—
23. "	2.400	2.600 . .	44.—
24. "	2.600	2.800 . .	49.—
25. "	2.800	3.000 . .	55.—
26. "	3.000	3.300 . .	62.—
27. "	3.300	3.600 . .	71.—
28. "	3.600	3.900 . .	80.—
29. "	3.900	4.200 . .	90.—
30. "	4.200	4.600 . .	101.—
31. "	4.600	5.000 . .	114.—
32. "	5.000	5.500 . .	129.—
33. "	5.500	6.000 . .	146.—
34. "	6.000	6.500 . .	163.—
35. "	6.500	7.000 . .	181.—
36. "	7.000	7.500 . .	199.—
37. "	7.500	8.000 . .	217.—
38. "	8.000	8.500 . .	235.—
39. "	8.500	9.000 . .	253.—
40. "	9.000	9.500 . .	272.—
41. "	9.500	10.000 . .	291.—
42. "	10.000	11.000 . .	319.—
43. "	11.000	12.000 . .	357.—
44. "	12.000	13.000 . .	395.—
45. "	13.000	14.000 . .	433.—
46. "	14.000	15.000 . .	471.—
47. "	15.000	16.000 . .	510.—
48. "	16.000	17.000 . .	550.—
49. "	17.000	18.000 . .	590.—
50. "	18.000	19.000 . .	630.—
51. "	19.000	20.000 . .	670.—
52. "	20.000	22.000 . .	730.—
53. "	22.000	24.000 . .	800.—
54. "	24.000	26.000 . .	880.—
55. "	26.000	28.000 . .	960.—
56. "	28.000	30.000 . .	1.040.—
57. "	30.000	32.000 . .	1.125.—
58. "	32.000	34.000 . .	1.212.—
59. "	34.000	36.000 . .	1.300.—
60. "	36.000	38.000 . .	1.390.—
61. "	38.000	40.000 . .	1.482.—
62. "	40.000	42.000 . .	1.574.—
63. "	42.000	44.000 . .	1.668.—
64. "	44.000	46.000 . .	1.764.—
65. "	46.000	48.000 . .	1.860.—
66. "	48.000	50.000 . .	1.960.—
67. "	50.000	52.000 . .	2.060.—
68. "	52.000	54.000 . .	2.160.—
69. "	54.000	56.000 . .	2.260.—
70. "	56.000	58.000 . .	2.360.—
71. "	58.000	60.000 . .	2.460.—
72. "	60.000	62.000 . .	2.560.—

	więcej niż:	aż do włącznie:	
	zł.	zł.	zł. c.
73. stopień	62.000	64.000 . .	2.660.—
74. "	64.000	66.000 . .	2.760.—
75. "	66.000	68.000 . .	2.860.—
76. "	68.000	70.000 . .	2.960.—
77. "	70.000	72.000 . .	3.060.—
78. "	72.000	74.000 . .	3.160.—
79. "	74.000	76.000 . .	3.260.—
80. "	76.000	78.000 . .	3.360.—
81. "	78.000	80.000 . .	3.460.—
82. "	80.000	82.000 . .	3.560.—
83. "	82.000	84.000 . .	3.660.—
84. "	84.000	86.000 . .	3.760.—
85. "	86.000	88.000 . .	3.860.—
86. "	88.000	90.000 . .	3.960.—
87. "	90.000	92.000 . .	4.060.—
88. "	92.000	94.000 . .	4.160.—
89. "	94.000	96.000 . .	4.260.—
90. "	96.000	98.000 . .	4.360.—
91. "	98.000	100.000 . .	4.460.—
92. "	100.000	105.000 . .	4.650.—
93. "	105.000	110.000 . .	4.900.—

itd. na każde 5000 zł. przyrostu do dochodu, po datak wzrasta o 250 zł.

2. O ile opodatkowane być mają kwoty wy noszące 600 zł. lub mniej, to jest w przypadkach §. 153, l. 1 b) i l. 2 stosują się następujące stopy podatkowe:

więcej niż:	aż do włącznie:	
0 zł.	25 zł.	zł. — c.
25 "	50 "	15 "
50 "	75 "	30 "
75 "	100 "	45 "
100 "	125 "	60 "
125 "	150 "	75 "
150 "	175 "	90 "
175 "	200 "	1 05 "
200 "	225 "	1 20 "
225 "	250 "	1 35 "
250 "	275 "	1 50 "
275 "	300 "	1 65 "
300 "	325 "	1 80 "
325 "	350 "	1 95 "
350 "	375 "	2 10 "
375 "	400 "	2 25 "
400 "	425 "	2 40 "
425 "	450 "	2 55 "
450 "	475 "	2 70 "
475 "	500 "	2 85 "
500 "	525 "	3 — "
525 "	550 "	3 15 "
550 "	575 "	3 30 "
575 "	600 "	3 45 "

3. Podatek jednak wymierzać należy w taki sposób, żeby z dochodu wyższego stopnia, po strąceniu podatku, nie zostawało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu najbliższego niższego stopnia po strąceniu podatku na ten ostatni przypadającego. Postanowienie to stosuje się we wszystkich tych przypadkach, w których różnica poszczególnych stóp podatkowych jest większa, niż różnica między dochodem opodatkować się mającym a najwyższym najbliższego niższego stopnia dochodu. Przykład: od 10.000 zł. przypada podatek w kwocie 291 zł., zostaje więc podatnikowi 9.709 zł.; od 10.010 zł. przypada podatek w kwocie 319 zł., zostałyby więc podatnikowi tylko 9.691 zł.; przeto wymierzyć należy

$$10.010 - 9709 = 301 \text{ zł.}$$

4. Co do podatników, którzy oprócz dochodu podlegającego podatkowi osobisto-dochodowemu mają jeszcze dochód tego rodzaju, który oznaczony jest w §. 154, l. 6, to jest co do oficerów, kapelanów wojskowych i innych osób wojskowych, obliczyć należy, jaka część stopy podatkowej, przypadającej na cały dochód podatnika, przypada stosunkowo na dochód podlegający opodatkowaniu. Płacić mają stopę podatkową najbliższą tej części. Jeżeli kwota obliczona stoi w środku pomiędzy dwiema stopami podatkowymi, wymierzyć należy mniejszą stopę podatkową.

Naprzykład: Oficer, którego płace w czynnej służbie wynoszą 4000 zł., ma nadto dochód wynoszący 4000 zł., który podlega opodatkowaniu. Sumie 8000 zł. odpowiada stopa podatkowa w kwocie 217 zł., której połowa wynosi 108 zł. 50 c., stopa zaś podatkową najbliższą tej kwocie jest 114 zł. Oficer ten ma więc płacić 114 zł.

5. Dochody uwolnione w myśl §. 154, l. 2 aż do 5, tudzież l. 7, nie biorą się w ogóle na uwagę przy obliczaniu stopy podatkowej a względnie najniższego stopnia dochodu (artykuł 2, II).

6. O podatku pensyjnym, który opłacać należy od plac służbowych przynoszących 3200 zł., tudzież o niepobieraniu podatku osobisto-dochodowego od plac funkcyjnych państwa, oznaczonych w artykule XVII ustawy, mówi się w oddziale II części III niniejszego przepisu wykonawczego.

Artykuł 35.

Uwzględnianie liczebności rodziny i szczególnych stosunków utrudniających opłacalność.

(§§. 173, 174).

Jeżeli głowa gospodarstwa domowego, której dochód nie przenosi 2000 zł. ma do zaopatrywania oprócz swojej małżonki więcej niż dwóch członków

rodziny, nie pobierających oddzielnego własnego dochodu, w takim razie z dochodu głowy gospodarstwa domowego potrąca się jedną dwudziestą część na każdego tego rodzaju członka rodziny ponad ilość wyżej oznaczoną. Przytem bez względu na wysokość potrącenia stopa podatkowa winna być zawsze obniżona najmniej o jeden stopień (§. 173, ustęp 1).

Gdy zaś jedno z małżonków lub inny członek rodziny uzyska dochód z pracy, który do dochodu głowy gospodarstwa domowego, stosownie do §. 157 ma być wliczony, w takim razie za każdego takiego członka rodziny potrąca się z dochodu podległego opodatkowaniu a to bez względu na ilość członków rodziny, kwotę 250 zł. lub jeżeli doliczany jego dochód z pracy wynosi mniejszą kwotę, tę mniejszą kwotę (§. 173, ustęp 2).

Członkowie rodziny podlegający powyższemu postanowieniu, równie jak ci, których wyżywienie potrąca się z dochodu podlegającego opodatkowaniu na zasadzie §. 162, l. 4, nie liczą się już przy stosowaniu pierwszego ustępu niniejszego paragrafu (§. 173, ustęp 3).

Jeżeli dochód policzalny, w skutek powyższych potrąceń pozostały, wynosi nie więcej jak 600 zł., obowiązek opłacania podatku dochodowego przestaje istnieć (§. 173, ustęp 4).

II. Z postanowień powyższych ustawy a w szczególności z ustępu 3 wynika, że potrącenie według ustępu 2 obliczone być powinno przed potrąceniem według ustępu 1. Także potrącenie według ustępu 2 ma miejsce tylko co do takich gospodarstw domowych, których dochód nie przenosi 2000 zł.

Przy ocenianiu pytania, czy dochód głowy gospodarstwa domowego nie przenosi 2000 zł., stanowczym jest dochód, obliczony z uwzględnieniem wszystkich potrąceń, według artykułów 160 i 161, dozwolonych (jak przedstawiony jest w dobrze sporządzonym zeznaniu, na drugiej stronie zeznania w rubryce „Przeto dochód całkowity wynosi“ a względnie jaki wykazany jest w przedziale 23 rejestru szacunkowego).

Postanowienie §. 173, ustęp 2, ma być stosowane także wtedy, gdy członek rodziny jest sam stale zatrudniany w przedsiębiorstwie gospodarzem (artykuł 5, l. 3) głowy rodziny i pobiera za to pensję lub zapłatę w gotówce.

III. 1. Jeżeli się nie potrąca w myśl §. 173, ustęp 2, w takim razie celem zastosowania §. 173, ustęp 1, obliczyć należy wysokość dochodu głowy rodziny w sposób oznaczony wyżej pod II.

Jeżeli się zaś potrąca w myśl §. 173, ustęp 2, stanowczym jest dochód pozostający po odliczeniu tego potrącenia.

2. Przy rozstrzygnięciu pytania, jaką ilość członków rodziny ma zaopatrywać, mieć należy przedewszystkiem na względzie, że przez członków rodziny rozumieć tu należy także osoby w artykule 3, l. 2 wymienione.

Przy stwierdzaniu jednak ich ilości nie należy wliczać małżonki podatnika; podobnie nie należy już liczyć tych członków rodziny, do których stosuje się postanowienie §. 173, ustęp 2, jakoteż tych, których uwzględnia się w myśl §. 162, l. 4. Nakoniec pominąć tu należy także członków rodziny, mających dochód — bez względu, z jakiego źródła — którego stosownie do artykułu 3 nie dolicza się do dochodu głowy rodziny.

3. Przy stosowaniu postanowień §. 173 stanowczym jest skład rodziny na początku roku.

IV. 1. Przy opodatkowaniu podatników, których dochód nie przenosi 5000 zł., jest nadto dozwolone uwzględnianie stosunków szczególnych, utrudniających istotnie opłacalność podatnika, o ile takowe już na zasadzie §. 173, ustęp 1 nie były wzięte na uwagę, mianowicie zaś wolno zniżyć im stopę podatkową najwięcej o trzy stopnie. Podatnicy trzech klas najniższych, to jest ci, których dochód wynosi aż do 675 zł., mogą być całkiem uwolnieni od podatku z tych powodów.

2. Za stosunki tego rodzaju uważa się jedynie:

- a) ciężary nadmierne z powodu utrzymania i wychowania dzieci, na przykład głuchych, ślepych, kalekich wychowujących się poza domem;
- b) obowiązek utrzymywania niezasobnych krewnych;
- c) ciężary z powodu trwałej choroby;
- d) z powodu zadłużenia;
- e) z powodu szczególnych klęsk (pożar, powódź);
- f) z powodu powołania do służby wojskowej (uruchomienie, ćwiczenia polowe lub służbowe).

3. Mieć należy na uwadze, że komisji jest tylko dozwolone przystawać na zniżenia, i to tylko wtedy, gdy zajdą wypadki istotnie utrudniające opłacalność, co komisya ma osądzić.

Przeto wcale nie każdy podatnik, co do którego zachodzi jedna z okoliczności pod a) aż do f) wliczonych, ma prawo do zniżki.

V. Stosunki powyżej pod IV, l. 1 i 2 wzmiankowane, jakoteż żądanie potrąceń wyżej pod III

omawianych, przedstawić należy na drugiej, oświadczenie co do zarobku członków gospodarstwa domowego, za których w myśl wywodów pod II żąda się potrąceń, na pierwszej stronie zeznania.

Część II.

Postępowanie rozkładowe.

Oddział I.

Miejsce opodatkowania.

Artykuł 36.

Właściwość organów wymierzających.

(§§. 176 i 203).

I. Zeznania, które za członków cesarskiego i królewskiego domu składać będzie corocznie najwyższy Urząd ochmistrzowski, odbiera Minister skarbu i on także stwierdza dochód podlegający opodatkowaniu.

II. 1. We wszystkich innych przypadkach czynności urzędowe, dotyczące się wymierzenia podatku osobisto-dochodowego, wykonywać ma zwyczajnie ten organ rozkładowy, w którego okręgu osoba podlegająca opodatkowaniu, ma stałą siedzibę.

Stałą siedzibę oceniać należy według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111.

2. Jeżeli podatnik należy do kilku okręgów, wymierza się podatek w tym okręgu szacunkowym, w którym ów podatnik opłaca największą kwotę podatków bezpośrednich; jeżeli w jednym z tych miejsc zamieszkania opłaca podatki bezpośrednio, w drugim zaś nie, rozstrzyga pierwsze miejsce.

Przypadek tutaj wzniankowy zachodzi, gdy na przykład ktoś trzyma mieszkanie w mieście i przemieszkuje na wsi, lub gdy przebywa naprzemian w rozmaitych dobrach ziemskich, nie zaś wtedy, gdy mieszkaniem miasta porę letnią spędza w swojej willi.

Nie zachodzi jednak ten przypadek, gdy urzędnik lub przemysłowiec, jak to w większych miastach często się zdarza, mieszka trwale nie w tem miejscu, gdzie znajduje się jego urząd a względnie zakład przemysłowy, lecz w innym; w przypadkach tego rodzaju rozstrzyga stałe mieszkanie.

3. Jeżeli się zdarzy, że kilka siedzib mają osoby nie płacące podatków bezpośrednich, za właściwy uważać należy ten organ rozkładu, który najprzód przygotował opodatkowanie. Powszechne wezwanie do podawania zeznań nie ma pod tym względem znaczenia, lecz ma je osobiste wezwanie podatnika lub odbiór zeznania.

4. W przypadkach oznaczonych w §. 153, l. 2 a), miejsce trwałego pobytu zostaje na równi ze stałym mieszkaniem.

5. Obywateli królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, nie mających w tychże stałego mieszkania, opodatkowują te organa rozkładowe, w których okręgu znajduje się ich gmina przynależności. Jeżeli gmina przynależności nie jest wiadoma, podatek wymierzyć mogą te organa rozkładowe, w których okręgu znajdują się źródła dochodu a względnie znajduje się największe z nich.

6. W przypadkach oznaczonych w §. 153, l. 2 b) opodatkowuje się w tym okręgu, w którym znajduje się źródło dochodu podlegające opodatkowaniu, a względnie, jeżeli podatnik ma ich kilka, największe z nich.

7. Postanowienia dotyczące się stałego mieszkania, stosują się także do będących na opiece i pod kuratelą. Umieszczenie osoby w zakładzie dla obłąkanych lub innym leczniczym nie uzasadnia samo przez się zmiany właściwości organów rozkładowych, tak samo jak czasowe odsadywanie kary więzienia lub czasowa nieobecność w miejscu zamieszkania.

Artykuł 37.

Miejsce przypisania.

Podatek osobisto-dochodowy przypisywać należy w tej gminie, która w myśl artykułu 36 decyduje o właściwości organów rozkładających.

Podatku osobisto-dochodowego nie rozdziela się między kilka gmin.

Oddział II.

Przygotowanie rozkładu.

1. Spis osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.

Artykuł 38.

Wstęp; ustanowienie doradców poufnych.

(§. 199.)

1. Celem przygotowania rozkładu, Władze podatkowe winny po wysłuchaniu doradców po-

ufnych sporządzić spis osób w ich okręgu zamieszkałych (artykuł 36), o których domniemywać się można, że podlegają podatkowi osobisto-dochodowemu.

Spis ten uzupełnić należy wciągnięciem do niego osób, które w myśl artykułu 36 II, l. 5 i 6 mają być opodatkowane u Władzy podatkowej (prw artykuł 42, II, l. 3).

Podobnie sporządzić należy w razie potrzeby z przybraniem doradców poufnych, spis tych źródeł dochodu Władzy podatkowej znanych, których właściciele nie mieszkają w okręgu Władzy podatkowej

Doradców poufnych, których ilość dla każdego okręgu szacunkowego ustanawia Minister skarbu, wybierają dla wszystkich osad, liczących przeszło 10.000 mieszkańców, reprezentacje gminne, dla wszystkich innych, w krajach, gdzie istnieją reprezentacje powiatowe, wybierają te reprezentacje, w krajach zaś, gdzie nie ma tych reprezentacji, doradców poufnych mianuje wydział krajowy.

2. W wykonaniu powyższego postanowienia Władze skarbowe krajowe winny najpóźniej na początku września roku poprzedzającego rozkład, wystosować wezwanie do wydziałów krajowych, żeby naznaczyły potrzebną ilość doradców poufnych, a to tak wcześnie, iżby mogli 15. listopada rozpocząć swoje czynności urzędowe.

Do reprezentacji gminnych tych osad, które liczą nie więcej jak 10.000 mieszkańców i do reprezentacji powiatowych, gdzie takowe istnieją, wystosować mają podobne wezwanie właściwe Władze podatkowe pierwszej instancji.

3. Ilu doradców poufnych ma być naznaczonych dla każdego okręgu, poda wcześnie do wiadomości Ministerstwo skarbu.

Ponieważ ustawa nie przepisuje, żeby corocznie ustanawiano nowych doradców poufnych, przeto aż do dalszego zarządzenia doradców poufnych raz mianowanych używać należy także w następnych peryodach rozkładu; gdy chodzi o zapelnienie miejsca po ubytych doradcach poufnych postąpić należy w myśl powyższej l. 2.

4. O naznaczeniu doradców poufnych uwiadomić należy właściwą Władzę podatkową pierwszej instancji, która w miarę potrzeby zwoływać ich będzie do sprawowania czynności ustawowej. Można zwoływać do siedziby Władzy podatkowej, jednakże Władzy podatkowej wolno kazać na miejscu sporządzać spis osób podlegających domniemalnie podatkowi osobisto-dochodowemu.

Nie ma potrzeby żeby doradcy poufni byli zawsze obecni w pełnej liczbie, owszem dostatecznym jest, gdy po dwóch jednocześnie współdziałają

5. Władza podatkowa może użyć własnych organów do sporządzenia spisu lub poruczyć to urzędnikom urzędu podatkowego i innym osobom zaufania godnym, specjalnie do tego wydelegowanym choćby nie należącym do jej składu osobowego.

6. Odezwe powołującą doręcza się doradcom poufny za potwierdzeniem odbioru.

7. Gdyby doradcy poufni nie zostali naznaczeni w czasie właściwym, lub gdyby naznaczeni doradcy poufni nie stawili się w dniu wyznaczonym lub stawili się w niedostatecznej ilości, sporządzić należy spis z przybraniem doradców poufnych, których wybierze Władza podatkowa a względnie jej delegat.

W przypadku takim należy jednak mieć wzgląd na to, żeby nie powoływano do współdziałania osób, co do których zachodziłaby wątpliwość czy będą bezstronne, lub czy zasługują na zaufanie.

Artykuł 39.

Wykazy właścicieli domów.

(§. 200.)

1. Ważnym środkiem pomocniczym do sporządzenia spisu osób podatkowi dochodowemu domniemalnie podlegających, który w §. 199 jest przepisany, jakoteż do rozkładu w ogólności a w szczególności do nałożenia podatku na te osoby, które nie są obowiązane składać zeznania doходу, stanowią wykazy, w których właściciele domów podawać mają mieszkańców tychże domów.

2. Przeto Władza skarbowa krajowa, jednocześnie z krokami do ustanowienia doradców poufnych albo, o ile to nie opóźniłoby dokończenia rozkładu w czasie właściwym, ze względem na terminy wyprowadzania się, w późniejszym czasokresie, winna wezwać obwieszczeniem publicznem posiadaczy zamieszkałych domów lub ich zastępców, do złożenia w terminie najmniej 14dniowym tego wykazu, i zwrócić ich uwagę na kary, które w §. 247 ustawa zagraża na wypadek, gdyby wyjaśnienie odmówiono lub świadomie nierzetelnych udzielono. Zarazem postarać się należy, żeby stronom dostarczono formularzy w odpowiedniej ilości.

3. W załączce *B* i *C* wydrukowane są wzory tych wykazów, które zresztą Władze podatkowe mogą bez istotnej zmiany treści, uzupełniać lub zmieniać stosownie do potrzeb miejscowych. Wzór *B* służy głównie dla właścicieli budynków puszczonech w najem. Wzór *C* wypełniać mają głowy rodzin, a względnie poszczególni lokatorowie, iżby tym spo-

sobem właściciel domu mógł uczynić zadosyć swojemu obowiązкови.

Gdy do formularza *B* dołączone są formularze *C* odpowiednio wypełnione, nie potrzeba przesłać ich treści do formularza *B*.

Wzór *D* przeznaczony jest do tego, żeby właściciele domów lub ich zastępcy wykazywali w nich mieszkańców budynków nie puszczonech w najem.

4. Wzory *C* i *D* zawierają oprócz przedziałek 2 aż do 9, a względnie 3 aż do 10, które z obowiązku w §. 200 przewidzianego należy wypełnić, także przedziałki, w których podatnicy umieszczają mogą szczegóły ważne dla nich ze względu na podatek dochodowy, jaki na nich ma być nałożony itp. Głowy gospodarstw domowych nie są obowiązane wypełniać tych przedziałek 10 aż do 17, a względnie 11 — 18; jednakże wypełnianie tych przedziałek nastęrczy mianowicie osobom, nie obowiązany do podawania zeznania, sposobność do uwiadomienia komisji o wysokości swego dochodu i dochodu członków swojej rodziny, tudzież we własnym interesie, o ilości członków swojej rodziny, o potrąceniach na odsetki od długów i premie asekuracyjne i o innych okolicznościach, mogących wyjednać im niżenie stopy podatkowej (§§. 173 i 174).

5. Do właścicieli budynków puszczonech w najem, gdyby nie uczynili zadość wezwaniu obwieszczonemu publicznie, wystosować należy wezwanie osobiste, żeby dostarczyli wykazów, jeżeli Władza nie może uzyskać potrzebnych wyjaśnień z istniejących fasyi czynszowych lub protokołów tabelarycznych; posiadaczy tak zwanych Hotel garnis, pensyonów itp. zniewalać należy zawsze, acz ze względem na ograniczenie w §. 200 przewidziane, do podawania wykazu.

6. Co do budynków nie puszczonech w najem, zwłaszcza podlegających podatkowi domowo-klasowemu, żądać należy zawsze wykazania mieszkańców zamków, willi, budynków dyrekeyi itp.

Zresztą można zaniechać indywidualnego wezwania co do takich budynków, co do których istnienie podatników Władzy nie wiadomych jest z góry nader nieprawdopodobne. O potrzebne wyjaśnienia co do mieszkańców budynków rządowych a w szczególności wojskowych, postarać się należy drogą korespondencyi.

7. Wezwania osobiste wydawać należy z terminem 14dniowym i z zagrożeniem stosowną karą porządkową.

W razie bezskutecznego upływu terminu, ścigać należy karę porządkową; stosownie do okoliczności przypadku, można obowiązanego wezwać

jeszcze raz do złożenia wykazu, a to albo z zagrożeniem podwyższoną karą porządkową albo z tem oświadczeniem, że ponowne zaniedbanie uczynienia zadość wezwaniu byłoby uważane za odmówienie wyjaśnienia i dałoby powód do wytoczenia postępowania karnego w myśl §. 247.

8. W podobny sposób postąpić należy z podajmującymi, gdyby nie uczynili zadość obowiązowi, jaki wkłada na nich §. 200, ustęp 2.

9. Nadchodzące uwiadomienia trzeba niezwłocznie przejrzeć, o ile to byłoby potrzebne uzupełnić i sprostować, i użyć ich należy przede wszystkim do uzupełnienia spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.

Artykuł 40.

Wykazy służbodawców.

(§. 201.)

1. Jednocześnie z czynnościami urzędowymi, w artykule 39 zarządzonej, wezwać ma Władza skarbowa krajowa, także obwieszczeniem publicznem, te osoby, które obowiązane są do wypłacania płac i emerytur w sumie przenoszącej 600 zł. rocznie dla jednej osoby, żeby podały uwiadomienie w §. 201 przewidziane. W wezwaniu tem zwrócić należy uwagę na przewidziane w §§. 240, 241, 243, l. 6 i 244 skutki nierzetelnych uwiadomień lub zaniechania podania takowych.

2. Uwiadomienie zawierać ma nazwisko, miejsce zamieszkania i zatrudnienie odbiorców płac służbowych, tudzież rodzaj i wielkości tych płac.

Wzór tego uwiadomienia wydrukowany jest Wzór E/1. w załączce E/1.

Jeżeli służbodawcy zatrudniają większą ilość Wzór E/2. osób, powinni używać wzoru E/2, który po nadejściu należy pociąć.

Pojedynczych odcinków użyć należy za dodatki do arkusza F, tycaącego się tej samej osoby, juksty zaś należy zachowywać starannie i opatrzyć dopiskiem co do użycia poszczególnych odcinków.

3. Co do płac stałych podawać należy wymiar, jaki miały w czasie składania uwiadomienia, co do płac zmiennych, tę kwotę, jaką wynosiły w roku poprzednim, to jest w okresie dwunastomiesięcznym przed złożeniem uwiadomienia; naprzykład jeżeli uwiadomienie składa się dnia 1. października 1897. tę kwotę, która była wypłacona w czasie od 1. października 1896, aż do 30. września 1897.

Jeżeli płace stałe lub zmienne nie trwały przez cały rok, albo zmieniły się w ciągu roku, podać

należy co do tej zmiany jej rodzaj (objęcie służby, podwyższenie lub niżenie płac, wystąpienie ze służby) i czasokres (dzień, w którym zmiana nastąpiła a względnie dzień, od którego lub aż do którego płace były wypłacane), jakoteż kwotę roczną i kwotę rzeczywiście wypłaconą.

4. Do odbierania uwiadomienia powołana jest zвычайnie ta Władza podatkowa, w której okręgu znajduje się miejsce zamieszkania obowiązanego do podawania uwiadomienia (służbodawcy) a względnie przedsiębiorstwa. Ta Władza podatkowa posyłać będzie potrzebne zawiadomienia a względnie odcinki formularza E/2 Władzom podatkowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania oficyalistów i emerytów.

Na prośbę obowiązanych do podawania uwiadomień można im każdego czasu pozwolić, żeby uwiadomienia tycaące się odbiorców płac służbowych, zamieszkałych w tym samym okręgu szacunkowym podawali do Władzy podatkowej z tego względu właściwej.

5. Służbodawców i wszelkie inne osoby do podawania takich uwiadomień obowiązane, jeżeli nie uczynią zadość wezwaniu publicznemu, wezwać należy do ich podania z wyznaczeniem 14dniowego terminu i z zagrożeniem karą porządkową. Jeżeli i to wezwanie będzie bezskuteczne, ściągnąć należy karę porządkową i stosownie do okoliczności przypadku wezwać obowiązanego jeszcze raz do podania uwiadomienia a to albo z zagrożeniem podwyższoną karą porządkową albo z tem oświadczeniem, że ponowne zaniedbanie uczynienia zadość wezwaniu dałoby powód do wytoczenia postępowania karnego w myśl §. 243, l. 6.

6. Rodzaj wykazów, jakich dostarczać mają kasy nadworne i kasy państwa urządzony będzie osobnemi przepisami.

7. Dostarczenie wykazu w §. 201 przepisanego, nie narusza prawa organów rozkładowych żądania w myśl §. 269 wyjaśnienia także co do oficyalistów nie objętych uwiadomieniem itp.

8. Nadchodzące uwiadomienia poddać należy niezwłocznie czynności urzędowej w myśl l. 9, artykułu 39.

Artykuł 41.

Postanowienia szczególne, które zachowywać należy przy wygotowywaniu spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.

(§. 199.)

1. Sporządzając spis osób podatkowi domniemalnie podlegających, Władze podatkowe i doradcy

poufni winni mieć na uwadze, że idzie tu tylko o przysposobienie środka pomocniczego do przyszłego rozkładu, nie zaś o decyzję, czy istnieje obowiązek płacenia podatku dochodowego, do oceniającego którego powołana jest tylko komisya szacunkowa; zarówno więc osoby, nie umieszczone w spisie, mogą być później poddane opłacie podatku dochodowego, jak i nawzajem te, które w nim umieszczone, mogą być później uznane za uwolnione od podatku.

2. Osoby, co do których zachodzi wątpliwość, czy podlegają podatkowi osobisto-dochodowemu czy nie, trzeba więc w każdym razie zaciągnąć do spisu.

Obowiązek podatkowy uważać należy za wątpliwy zwłaszcza wtedy, gdy pod tym względem nie ma zgody między doradcami poufnymi lub między doradcami poufnymi a zastępcami Władzy podatkowej.

3. Nie należy zaciągać do spisu posiadaczy gruntów włościańskich nie mających żadnego innego dochodu prócz gruntu, na którym sami gospodarują, jeżeli czysta intrata katastralna z ich gruntów i gruntów członków ich rodziny, wspólnie opodatkowanych, nie przenosi ogółem sumy 250 zł., wyjąwszy, gdyby Władza podatkowa miała szczególne przyczyny do uznania, że istnieje dochód w wysokości podlegającej podatkowi.

Za taką przyczynę uważać należy w szczególności także i to, gdy jeden lub kilku doradców poufnych sądzi, że dochód takiego posiadacza gruntu dochodzi wysokości podlegającej podatkowi.

Ministerstwo skarbu zastrzega sobie rozciągnięcie zarządzenia w poprzedzającym ustępie 1 wydanego na włościan, których czysta intrata katastralna wynosi aż do 300 zł., mianowicie dla tych okręgów, w których stosunki rzeczywiste każą słusznie przypuszczać, że także wtedy, gdy czysta intrata katastralna wynosi aż do 300 zł., obowiązek płacenia podatku dochodowego zwyczajnie nie ma miejsca.

Artykuł 42.

Forma i pierwsze założenie spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu. Spis źródeł dochodu.

I. 1. Spis osób, podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu składać się ma z arkuszy podług wzoru *F* sporządzonych, po jednym dla każdej osoby do spisu wciągnąć się mającej.

2. Formularz *F* służy do gromadzenia w nim w ciągu dłuższego peryodu wszelkich szczegółów

tyczących się podatnika, mianowicie zaś do przedstawienia w nim jak najwyraźniej służących mu źródeł dochodu.

Nie w każdym przypadku będzie można formularz *F* wypełnić dokładnie już do pierwszego rozkładu, ponieważ owszem bardzo często dopiero wyniki pierwszego rozkładu dostarczą wyjaśnień co do źródeł dochodu poszczególnym podatnikom służących, poczem trzeba ich będzie użyć do uzupełnienia formularza *F*.

Bądź co bądź, starać się należy najusilniej o jak najdokładniejsze wypełnienie formularza *F* już do pierwszego rozkładu; w szczególności — z zachowaniem przepisów podanych w artykule 41 — wyzyskać należy zupełnie wszelkie szczegóły znane Władzy podatkowej z dotychczasowych zapisków, z uwiadomień nadechodzących w myśl artykułu 39 i 40 i z wszelkich innych dochodzeń.

Nakoniec Władza podatkowa jest także obowiązana, mianowicie co do tych źródeł dochodów podatników, które leżą poza granicami jej okręgu, zasięgać potrzebnych wiadomości za pośrednictwem właściwej Władzy podatkowej.

Używać należy do tego formularzy podług wzorów *F/2*, aż do *F/4*. Wzór
F/2, *F/3*, *F/4*

Wzory *F* aż do *F/4* mogą Władze podatkowe uzupełniać lub zmieniać bez istotnej zmiany treści.

3. Przy wygotowywaniu formularza *F* unikać należy wszelkiej niepotrzebnej pisaniny; przeto mianowicie szczegółów, które w właściwej formie, to jest na osobnych kartach dotyczących każda tylko jednego podatnika są zapisane, nie potrzeba przynosić, chyba że to dla wyrazistości jest potrzebne. Zwyczajnie karty takie należy jedynie wkładać w pierwopisach w arkusz *F*, a w nim powołać się na te dodatki. Dziać się to ma mianowicie z kartami indywidualnymi tyczącymi się bezpośredniego płacenia podatku, które Władze podatkowe już posiadają, jakoteż z kartami według wzorów *F/2* aż do *F/4*, tudzież *E/2* nadechodzącymi od innych Władz podatkowych.

4. Formularze takie według wzoru *F* przysposobić ma najprzód Władza podatkowa dla każdej osoby, o której domyśla się, że jest obowiązana do płacenia podatku osobisto-dochodowego, ażeby tym sposobem ułatwić i przyspieszyć rokowania z doradcami poufnymi.

Jednakże za podstawę rokowań z doradcami poufnymi brać należy zwyczajnie wykazy właścicieli domów, i co do każdej osoby w nich zapisanej rozstrząsać kwestyę jej domniemalnego obowiązku do płacenia podatku dochodowego.

5. Gdyby przy tej sposobności doradcy poufni zalecali wciągnięcie do spisu osób, dla których Władza podatkowa nie przysposobiła formularza *F*, trzeba niezwłocznie wygotować formularz i wcielić do spisu. Okoliczność, która spowodowała wniosko-dawcę do proponowania, żeby dotyczącą osobę wciągnięto do spisu, zanotować należy w stosownem miejscu formularza.

6. Gdyby zachodziła różnica w zdaniach co do zaciągnięcia jakiejś osoby do spisu, okoliczność tę zapisać należy w formularzu.

Podobnie, gdyby doradcy poufni domagali się sprostowania zapisków urzędowych lub objawiali silne powątpiewanie o ich dokładności, należy zanotować to w odpowiednich miejscach.

7. Gdy spis zostanie skończony, należy go uporządkować według budynków, mieszkań, piątr, budynki według położenia topograficznego (według ulic itd. i numerów orientacyjnych) i Władza podatkowa ma go wziąć w zachowanie; tak jej, jak i doradcom poufnym zastrzega się czynienie w nim, a względnie proponowanie uzupełnień, dopóki nie zostanie oddany komisji szacunkowej.

8. Uzupełnienia takie a to z ponownem wezwaniem doradców poufnych, uskutecznić ma Władza podatkowa zwłaszcza w takich przypadkach, gdy

- a) przez późniejsze dochodzenia (§. 206) odkryte zostaną osoby dotychczas nieznanne, podlegające prawdopodobnie podatkowi, albo
- b) te późniejsze dochodzenia zostają w uderzającej sprzeczności ze zdaniem doradców poufnych, albo
- c) zdaje się prawdopodobnem, że wysłuchanie doradców poufnych posłuży do wyjaśnienia faktów wątpliwych.

Także nową opinię zapisać należy w formularzu *F*.

9. Do następnych rozkładów założyć należy podobnie spis osób podlegających domniemalnie podatkowi osobisto-dochodowemu, przyczem postępować należy w ogóle podobnie, jak to w artykule 41 i wyżej pod l. 1 — 8 jest przepisane. Zarazem uwzględniać należy jak najtroskliwiej przyrosty i ubytki według artykułu 76 zanotowane i wpływać na uzupełnienie spisu.

10. Osoby, które w roku poprzednim podlegały podatkowi osobisto-dochodowemu lub tylko na podstawie §§. 173 i 174 były uwolnione, należy w każdym razie znowu zaciągnąć z podaniem zmian jeżeli względem nich zasądziły.

11. Nie potrzeba sporządzać nowych formularzy *F* do każdego rozkładu, owszem tylko w szczególnych przypadkach, całkiem zapisane, lub te, które z innych przyczyn staną się nieużytecznymi, zastępować należy nowemi, z przeniesieniem szczegółów, mających jeszcze wartość.

II. 1. Władza podatkowa sporządzić ma nakoniec przepisany w §. 199 spis źródeł dochodu onejże znanych, których właściciele nie mieszkają w okręgu Władzy podatkowej. Użyć należy do tego formularzy *F/2* aż do *F/4*.

2. Odpisy formularzy, zapiskami opatrzone, posłać należy następnie z jak największym pośpiechem — o ile szczegóły te nie stały się już wiadomymi w skutek zapytania uczynionego w myśl czwartego ustępu l. 1. 2 — tej Władzy podatkowej, która do opodatkowania dotyczących osób jest właściwą (artykuł 36).

W następnych latach odpisy te posyłać należy tylko w takich przypadkach, gdy co do dotyczących źródeł dochodu zajdą zmiany.

3. Dla osób podlegających podatkowi osobisto-dochodowemu, które w ogóle nie mają stałej siedziby w krajach tutejszych, a względnie, które mieszkają za granicą, sporządzić ma Władza podatkowa, powołana do przygotowania opodatkowania tych osób (artykuł 36, l. 5 i 6), formularz podług wzoru *F*, przeto w tym przypadku nie trzeba sporządzać formularzy *F/2* aż do *F/4* do służących tym osobom źródeł dochodu we własnym okręgu leżących, które właśnie zapisuje się w formularzu *F*.

Natomiast, jak się samo przez się rozumie, co do źródeł dochodu służących takim osobom, w innych okręgach opodatkować się mającym, należy wygotować formularze *F/2* aż do *F/4* i odpisy takich posłać właściwej Władzy podatkowej.

2. Zgromadzanie zeznań.

Artykuł 43.

Wezwanie do podawania zeznań i odbiór tychże.

(§§ 202 aż do 205.)

1. Obwieszczenie, tyżące się podawania zeznań do podatku osobisto-dochodowego, w artykule 29, l. 1 wzmiankowane, wydać ma Władza skarbowa krajowa w takim czasokresie, żeby można było ustanowić do podawania zeznań termin aż do końca stycznia.

W obwieszczeniu zwrócić należy uwagę zwłaszcza na to, że obowiązek podania zeznania i skutki zaniedbania tego nie są zawisłe od indywidualnego wezwania, które według §. 204go ma być doręczone.

Zostawia się Władzom skarbowym krajowym zwrócenie w obwieszczeniu uwagi podatników także na to, że jeżeli zeznania chcą złożyć ustnie u Władzy podatkowej, winni uczynić to jak najrychlej, dla uniknięcia późniejszego natłoku stron a więc dla własnego dobra; nadto Władzom podatkowym, mającym znaczną ilość podatników, wyznaczyć należy pewne dni do odbierania bez straty czasu zeznań od podatników, których nazwiska rozpoczynają się od oznaczonych głosek abecadła.

Przy pierwszym rozkładzie podatku osobistodochodowego zwrócić należy uwagę także na uzasadnione ostatnim ustępem §. 181 znaczenie wczesnego podania zeznania pod względem prawa wyborczego do komisji a to także dla tych, których dochód podlegający opodatkowaniu nie przenosi 1000 zł. Nakoniec przypomnieć należy w obwieszczeniu osobom, które w ciągu roku podatkowego przez wprowadzenie się do obszaru ważności ustawy lub przez uzyskanie stałych płac służbowych stały się obowiązani do płacenia podatku, że §. 228 ustawy zobowiązuje ich do uwiadomienia o tem Władzy podatkowej.

2. Władze podatkowe winny w myśl §. 204. ustęp 2, na podstawie spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu, wezwać do podania zeznań osoby, u których przewidują dochód przenoszący 1000 zł., przy późniejszych rozkładach przedewszystkiem te, których dochód w roku poprzednim oszacowany był na 1000 zł. lub więcej, wzywać je zaś winny nawet osobiście, z dołączeniem formularza, o ile miejsce ich zamieszkania znajduje się w krajach tutejszych i jest Władzy podatkowej wiadome.

Te wezwania osobiste wydać należy najmniej na trzy tygodnie przed upływem terminu wyznaczonego w obwieszczeniu i ze zwróceniem uwagi na ten termin.

O ile to nie stało się jeszcze w powyższym terminie, wydawać należy wezwania osobiste po upływie onegoż a to zawsze niezwłocznie, jak tylko Władza podatkowa spostrzeże, że jakaś osoba, obowiązana domniemalnie do podania zeznania, jeszcze go nie wniosła; przytem należy mieć na uwadze, żeby do podania zeznania wyznaczany był termin najmniej ośmiodniowy, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

3. W rzezonem wezwaniu osobistem zwrócić należy uwagę na przewidziane w §. 205 postanowienie, że, gdyby zaniedbano wnieść zeznanie w należytych czasie, Władza podatkowa może zarządzić z urzędu wymierzenie podatku a komisya szacunkowa może wymierzenia dokonać.

4. Potwierdzenia odbioru skutecznego wezwania do podania zeznania należy zachowywać starannie; skuteczzone wezwanie do zeznania należy także zanotować na właściwym arkuszu *F*.

Zastrzega się Władzom skarbowym krajowym zalecenie tym Władzom podatkowym, w których z powodu wielkiej ilości podatników jest to potrzebne, żeby utrzymywały osobny registr doręczeń.

5. O ile osoby, których dochód zdaje się nie dosięgać 1000 zł. lub których dochód w roku poprzednim oszacowany był nie na większą sumę, mają być wzywane do podawania zeznań, zostawia się organom rozkładowym; głównie domagać się należy zeznań od osób, których stosunki majątkowe nie są dokładnie znane, naprzykład od kapitalistów i c których można przypuszczać, że są zdolne do wygotowania zeznania.

6. Na nadchodzących zeznaniach zanotować należy dzień podania, nie trzeba ich jednak zaciągać do protokołu podawczego.

7. Władze podatkowe obowiązane są na żądanie podatników odbierać od nich zeznania bez stępla do protokołu, do czego używać należy przepisanego formularza.

8. Przy pierwszym rozkładzie podatku osobistodochodowego mieć należy na względzie co następuje:

Gdy zeznania nadchodzą, trzeba niezwłocznie badać, czy na odcinku zeznania, do odłączenia przeznaczonym, szczegóły, które strona ma wypełnić, są należycie wypełnione a zwłaszcza, czy zgodnie z samemże zeznaniem. Gdyby tak nie było, należy uzupełnić lub sprostować co potrzeba, pod tym zaś względem zaleca się Władzy podatkowej szczególniejszą troskliwość, ponieważ na podstawie odcinków stwierdza się uprawnienie do wybierania komisji szacunkowej.

Następnie należy odcinki odłączyć i osobno zachowywać; zeznania zaś wkłada się zawsze w formularz *F*, tyczący się tej samej osoby.

9. Ze względu na szczególne zarządzenie §. 203 ustawy, postanowienia powyższe nie stosują się do członków cesarskiej i królewskiej rodziny panującej.

3. Dalsze przygotowania.

Artykuł 44.

Badania u Władzy podatkowej.

(§. 206.)

1. Czasu pomiędzy nadejściem zeznań, a względnie pomiędzy wygotowaniem spisu osób, podlegających domniemalnie podatkowi a zebraniem się komisji szacunkowej, użyć należy na wykonanie czynności urzędowych w §. 206 przewidzianych, w taki sposób, żeby Władza podatkowa mogła przedstawić komisji szacunkowej wnioski co do oszacowania podatników (porów. artykuł 45, l. 2 i artykuł 51).

2. W tym celu Władza podatkowa winna przygotować do użytku komisji szacunkowej nadchodzące do niej wykazy, spisy i wszelkie inne środki pomocnicze wymierzenia, mianowicie zaś uwiadomienia od innych Władz otrzymane, tudzież wyniki rozkładu podatku zarobkowego i rentowego.

3. Władza podatkowa obowiązana jest także zasięgnąć w przypadkach wątpliwych wiadomości co do stosunków dochodowych tych osób, które nie podały zeznań; rozumie się, że także co do tych osób należy odpowiednio zużytkować środki pomocnicze, w poprzedzającym ustępie wzmiankowane.

Jeżeli przy tem okaże się prawdopodobnem, że podatnicy, którzy nie podali zeznania, mają dochód 1000 zł. przenoszący, wezwać ich należy niezwłocznie w myśl artykułu 43, l. 2, żeby podali zeznanie.

4. Najskuteczniejszym przygotowaniem materiału dla komisji szacunkowych jest zapisanie lub zanotowanie wszystkich ważniejszych szczegółów, dotyczących się tej samej osoby w przeznaczonym dla niej formularzu według wzoru F.

5. W celu jak najdzielniejszego poparcia czynności komisji, winna nakoniec Władza podatkowa także nadchodzące zeznania poddać tymczasowemu zbadaniu i o ile to zdaje się jej potrzebnem, uzupełnić i sprostować na podstawie przesłuchania podatników, biegłych i informatorów a względnie wykonać w imieniu przewodniczącego komisji szacunkowej te czynności urzędowe, które on uzna na razie za potrzebne (artykuł 49, l. 3 i 6).

W szczególności mieć należy na względzie także to, żeby w razie powątpiewania o rzetelności lub zupełności szczegółów zeznania podatnika, wezwanie wystosowane do niego w myśl §. 210 zawierało powody tego powątpiewania.

Polecenia dane komisji w artykule 53, spełniać ma także Władza podatkowa.

6. Gdy w toku rokowań ustnych lub piśmiennych zadają się podatnikowi pytania, należy oświecić go o skutku prawnym odmówienia odpowiedzi lub dania nie prawdziwej. Gdy zaś w toku rokowań ustnych lub piśmiennych z podatnikiem zdarzą się pytania, na które w myśl §. 210go obowiązany jest odpowiedzieć tylko na podstawie uchwały komisji (prw. artykuł 50, l. 3) zwrócić należy wyraźnie jego uwagę na tę okoliczność i zostawić mu do woli nieodpowiedzenie na to pytanie.

7. Podejmując dochodzenia, winny Władze trzymać się ściśle postanowień podanych w §§. 269 aż do 280 rozdziału VI.

8. W swoich czynnościach urzędowych a więc w szczególności także przy sporządzaniu spisu osób domniemalnie podlegających podatkowi a względnie źródeł dochodu i przy zgromadzaniu uwiadomień od posiadaczy domów Władze podatkowe mogą wzywać do współdziałania przełożonych gmin, którzy obowiązani są spełniać odnośne zarządzenia. O ile Władza nie żąda wyraźnie, żeby przełożony gminy współdziałał osobiście, tenże może przetrzymać członka zwierzchności gminnej na swego zastępcę.

9. Gdy chodzi o oszacowanie dochodów duchownych z plac służbowych, w takim razie, jeżeli dalsze dochodzenia są w ogóle potrzebne, trzeba jedynie postarać się, żeby Władza polityczna krajowa wydała opinię w porozumieniu z przełożoną Władzą kościelną; dochody oznaczone w §. 202. ustęp 5, przyjmować należy w tej samej kwocie w której policzone były do uzupełnienia kongruy.

Artykuł 45.

Uwiadomianie komisji szacunkowej.

(§. 208.)

1. Gdy prace Władzy podatkowej dostatecznie postąpią, uwiadomi takowa o tem przewodniczącego komisji szacunkowej. Uwiadomienie to, jeżeli przewodniczący należy do Władzy podatkowej, może nastąpić odręcznie.

Jeżeli czynności postąpiły dostatecznie, można twierdzić wtedy, gdy jest nadzieja, że dochodzenia łączące się jeszcze, będą ukończone w takim czasie, żeby komisja, która tymczasem rozpocznie czynności swoje, mogła bez przerwy pracować.

2. Wnioski Władzy podatkowej wpisać należy do rejestru szacunkowego (artykuł 51, l. 2). Czytniacz wniosków, winna Władza podatkowa mieć na uwadze przepisy, wydane dla komisji pod względem szacowania.

Oddział III.

Komisye szacunkowe.

Artykuł 46.

Postanowienia ogólne. Skład komisji szacunkowych.

(§. 177 aż do 181.)

1. Do wykonywania czynności rozkładania podatku osobisto - dochodowego, ustanawiają się oprócz Władz podatkowych już istniejących, komisye szacunkowe, a mianowicie komisye powiatowe dla obszaru jednego starostwa i komisye miejscowe dla miast i osad przemysłowych, liczących nad 10.000 mieszkańców. Rząd jednak upoważniony jest także miasta liczące nad 10.000 mieszkańców, przyłączyć do komisji szacunkowej owego starostwa, do którego miasta te należą.

Dla rozleglejszych okręgów można w miarę potrzeby ustanowić także kilka komisji szacunkowych.

Zarządzenia w tym względzie, jakoteż przyłączenie miast liczących nad 10.000 mieszkańców do komisji szacunkowej odpowiedniego powiatu politycznego, podawać będzie do wiadomości publicznej Ministerstwo skarbu.

Właściwość komisji szacunkowych określona jest w §. 178, skład ich określają §§. 179 i 180.

2. Kierownictwo naczelne rozkładania należy do Ministra skarbu (§. 281). Władze skarbowe krajowe mają w jego imieniu nadzorować komisye podatku zarobkowego, a mianowicie ich przewodniczących i starać się o to, żeby cała czynność rozkładu dokonana została wszędzie zgodnie z istniejącymi przepisami. Wolno im także zasięgać na miejscu dokładnych informacji przez delegata, który ma też prawo zasiadania — bez prawa głosowania — na posiedzeniach komisji szacunkowych.

3. Prawo wyboru, wybieralność i postępowanie na wyborach urządzone jest §§ami 181, 183, 184 aż do 186 ustawy, tudzież przepisem wyborczym *D*, który znajduje się w przepisie wykonawczym do rozdziału I.

4. Do pierwszych wyborów odbywać się mających według ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich, zalicza się podatników do kół wyborczych w §. 181 szczegółowo oznaczonych zapomocą odcinków od zeznań dochodowo-podatkowych odłączonych (artykuł 43, l. 8), w których Władza podatkowa wpisać ma kwotę podatku osobisto-

dochodowego, przypadającą od zeznanego dochodu.

Odcinki te należy uporządkować w sposób w §. 181 oznaczony, tyżące się każdego koła wyborczego osobno w jeden wykaz zeszyć i opatrzyć okładką, na której notuje się największą i najmniejszą należność pod kową do tego koła wyborczego zaliczoną a jeżeli o zaliczeniu rozstrzyga los (§. 181, ustęp 2), także i tę okoliczność.

Następnie, stosownie do §. 184, najmniej na cztery tygodnie przed odbyciem się wyborów, wystawić go należy z naznaczeniem terminu nieodwłocznego ośmiodniowego do wnoszenia zażaleń, w lokalu urzędowym Władzy podatkowej I. instancyi, ażeby podatnicy mogli go tam przeglądać; pod tym ostatnim względem stosują się odpowiednio postanowienia artykułu 60, l. 6.

Ażeby komisya mogła zebrać się wcześniej, wykazy wystawić należy w pierwszym roku po wejściu ustawy w wykonanie najpóźniej dnia 15. lutego 1898.

Wystawienie wykazów ogłosić należy w sposób w miejscu używany.

5. Przy rozkładach w następnych latach postępować należy w podobny sposób z wyciągami nakazów płatniczych (artykuł 60, l. 7); wykazy jednak wystawiać należy w wcześniejszym czasokresie.

6. Zażalenia podawać można jedynie przeciw niewłaściwemu zaliczeniu żalących się do kół wyborczych; wnosić je należy nieostęplowane do Władzy podatkowej I. instancyi, ta zaś ma w przeciągu dni ośmiu przelożyć je Władzy skarbowej krajowej, która wydać powinna o nich decyzję z jak największym pośpiechem.

Zażalenia nie wstrzymują dalszych czynności urzędowych a w szczególności odbycia się ważnych wyborów.

7. Niezwłocznie po skończeniu wykazów, postać należy uprawnionym do wyboru legitymacye wyborcze według wzoru *G*, z dołączeniem po jednej kartce wyborczej do wyboru członków i zastępców.

Kartki wyborcze do poszczególnych kół wyborczych powinny być odmiennych barw.

Legitymacye i kartki wyborcze doręczane być mają przez gminy; potwierdzenia odbioru zachowywać należy uporządkowane.

8. Władze podatkowe winny w porozumieniu z Władzami politycznymi, wyznaczyć tak wcześnie miejsce i czas odbycia się wyborów, żeby uwiadomienia o tem mogły być podane w legitymacyach.

Wzór *G*.

9. O dokonaniu wyborów lub o ich nie przyjęciu do skutku, uwiadomić należy niezwłocznie Władzę skarbową krajową.

10. Mianowanymi mogą być także osoby, nie podlegające podatkowi dochodowemu lub nie zamieszkujące w tym powiecie, jeżeli można po nich oczekiwać skutecznej pomocy w czynnościach rozkładania podatku.

Przy podawaniu propozycji należy więc wziąć na to, żeby poszczególne gałęzie dochodu były jak najjednostajniej reprezentowane. Stosuje się to mianowicie do tych przypadków, w których propozycje podaje się dopiero po wyborach a wybory nie dostarczyły takiej jednostajnej reprezentacji. Zwyczajnie jednak nie należy proponować osób, które na wyborach pozostały w mniejszości, chyba że są nimi przedstawiciele grupy ludności nie reprezentowanej w komisji.

11. Jeżeli wybory nie odbędą się w czasie właściwym z powodu oczywistej winy uprawnionych do wybierania, albo jeżeli wybrani odmówią prawidłowego współdziałania, uczynić należy niezwłocznie w myśl §. 188go wnioszek co do mianowania potrzebnych członków komisji i ich zastępców, zarazem jednak rozpisać należy nowe wybory, które odbyć się mają nie wcześniej jak za trzy tygodnie. Jeżeli i te wybory będą bezskuteczne, nie należy już rozpisywać nowych wyborów.

12. Za oczywistą winę uprawnionych do wyboru uważać należy, jeżeli w terminie wyborów należycie ogłoszonym, razem z nadesłanymi pocztą kartkami wyborczymi nie będąc najmniej trzech ważnych kartek wyborczych. Na ten wypadek, gdyby do jakiegoś wyboru stanęło mniej niż trzech uprawnionych do wyboru, zastrzega się wydanie szczególnych zarządzeń.

13. Co się tyczy prawa nie przyjęcia wyboru, odsyła się do §. 187go ustawy. Kto bez podania powodu usprawiedliwiającego lub po odrzuceniu takiego odmawia przyjęcia urzędu członka komisji lub zastępcy, karany być ma grzywnami w kwocie aż do 100 zł. (§. 249).

Karę tę, nie należącą do kategorii kar porządkowych (§. 250), wymierzać ma Władza podatkowa I. instancji. (Porównaj odnośne postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału V).

14. Członek wybrany może odmówić prawidłowego współdziałania złożeniem w tym duchu wyraźnego oświadczenia lub przez odmówienie podania ręki na znak ślubowania (§. 196); jednakże za odmówienie uważać należy także, gdy członek lub zastępca nie przybędzie na trzy pierwsze, na których

miał być obecny, posiedzenia komisji i nieobecności swojej nie usprawiedliwi.

Także w tym przypadku uczynić należy wniosek co do mianowania zastępcy.

Artykuł 47.

Okres urzędowania. Uzupełnianie komisji szacunkowych.

(§§. 189 i 190.)

1. Członków komisji i zastępców powołuje się zwyczajnie na okres czteroletni.

Z końcem każdego drugiego roku występuje zawsze połowa mianowanych i wybranych członków i zastępców. Z liczby nieparzystej występuje na przemian to większa to mniejsza część a mianowicie za pierwszym razem część większa. Kto za pierwszym razem ma wystąpić, rozstrzyga los. Występujący mogą być powołani ponownie.

2. W ciągu prawidłowego okresu czynności przestaje się być członkiem: w skutek śmierci, w skutek udowodnienia ustawowego powodu do nieprzyjęcia, którego wprzód nie było, co do członków wybranych, gdy zająd wypadki, w skutek których wybrany utraci prawo obieralności (np. upadłość, oddanie pod kuratelę itp.), co do członków mianowanych, gdy zostaną odwołani. Minister skarbu może na wniosek przewodniczącego komisji także wybranych członków komisji usunąć, jeżeli nie czynią zadość powinności swojej zasiadania na posiedzeniach komisji (§. 249, ustęp ostatni).

3. Na miejsce wybranych członków i zastępców zarządzają się z takich powodów nowe wybory tylko wtedy, gdy ilość pozostałych w urzędzie członków i zastępców razem wzięta nie wynosi już ustanowionej ilości członków lub gdy ustawowy stosunek między ilością wybranych i mianowanych członków nie może już być przywrócony.

Co do zastąpienia członków lub zastępców, którzy wystąpili przedwcześnie, lub, jeśli byli mianowani, zostali odwołani, uczynić należy niezwłocznie wnioszek.

4. Wybory uzupełniające, jakoteż mianowania w celu zastąpienia funkcyjaryuszów, którzy przedwcześnie wystąpili, lub będąc mianowanymi, zostali odwołani, uprawniają do urzędowania na pozostałą część okresu funkcyj.

Do wyborów uzupełniających i ponownych nie uклада się nowych list wyborczych, lecz używa się tych, które do ostatnich wyborów były wygotowane.

5. Członkowie i zastępcy wybrani zatrzymują swój mandat, chociażby w okresie ich urzędowania ciała reprezentacyjne do wybierania uprawnione nie istniały już w tym składzie, w jakim istniały w czasie wyborów.

6. Jeżeli ciała reprezentacyjne do wybierania uprawnione, nie są zgromadzone w chwili, gdy mandat członka lub zastępcy stanie się nieważnym, lub, jeżeli nowy wybór następuje dopiero po upływie okresu urzędowania członka lub zastępcy, w takim razie aż do urzędzenia się nowej komisji a względnie aż do wstąpienia członka nowo wybranego, dawna komisja a względnie dawny członek lub jego zastępca pozostaje w urzędowaniu (§. 190).

Artykuł 48.

Porządek czynności komisji szacunkowych.

(§§. 191 aż do 198.)

1. Nowo wstępujący członkowie komisji podatku zarobkowego i ich zastępcy, jeżeli nie są urzędnikami rządowymi czynnymi, winni najpóźniej na pierwszym posiedzeniu, w którym biorą udział, zamiast składania przysięgi, ślubować w myśl §. 196go podaniem ręki przewodniczącemu lub jego zastępcy, że postępować będą bez względu na osoby według najlepszego przekonania i sumienia a nadto zachowywać w ścisłej tajemnicy tak rozprawy komisji jak i stosunki podatników, o których się na rozprawach dowiedzą. W razie ponownego wyboru lub ponownego mianowania nie trzeba powtarzać tego ślubowania.

Jeżeli przewodniczący lub jego zastępca nie są czynnymi urzędnikami rządowymi, winni także samo ślubowanie złożyć w ręce starosty albo, jeżeli siedziba komisji nie leży w okręgu urzędowym starostwa, w ręce przewodniczącego Władzy politycznej krajowej lub zastępczo dyrektora skarbowego (krajowego) albo urzędnika do tej funkcji wydelegowanego.

2. Przewodniczący ma zwoływać komisję, przygotowywać jej prace, kierować niemi i wykonywać uchwały.

Gdy przewodniczącego zajdzie przeszkoda, obejmuje prezydencję mianowany zastępca. Przewodniczący mocen jest poruczyć temu ostatniemu zastępstwo w załatwianiu poszczególnych czynności lub pewnych gałęzi czynności.

Zastępcy spełniającemu zastępstwo, służą wszelkie prawa przewodniczącego i ciężą na nim jego obowiązki.

3. Przewodniczący może poruczać członkom komisji, którzy złożyli ślubowanie (l. 1) i to jeszcze przed zebraniem się komisji, sprawdzanie a względnie badanie ważnych dla rozkładu podatku stosunków podatników, jakoteż rokowania z nimi.

4. Jeżeli w ciągu peryodu wyborczego jeden z członków komisji wystąpi lub stale nie będzie mógł brać udziału w jej czynnościach, przewodniczący winien powołać zastępcę.

Także na miejsce członków, których tylko czasowa zajdzie przeszkoda, mogą być zastępcy powoływani, jeżeli zdaniem przewodniczącego jest to potrzebne lub pożądane do porządnego załatwiania czynności.

Postanowienia te stosują się także do członków mianowanych i ich zastępców.

5. Na miejsce członka wybranego powoływać należy zawsze tylko wybranego zastępcę, na miejsce członka mianowanego, tylko mianowanego zastępcę

Natomiast nie jest rzeczą bezwarunkowo potrzebną, żeby na poszczególne posiedzenie lub przy tworzeniu jakichś podkomisji zachodził oznaczony w ustawie stosunek między ilością członków i zastępców mianowanych i wybranych.

6. Dla przygotowania i ułatwienia czynności okaże się często odpowiedniemi tworzenie oddziałów (podkomisji) z całej komisji. Uchwały tych podkomisji mają jednak być zatwierdzane przez całą komisję. Powód do ustanowienia takich podkomisji nastęrczy się między innymi zwłaszcza w tych przypadkach, w których w myśl artykułu 49, l. 6. przygotowane są referaty co do poszczególnych grup podatników.

Tworzenie podkomisji i wydzielanie im czynności należy do przewodniczącego. Zatrzymuje on kierownictwo naczelne czynnościami także w podkomisjach, jest odpowiedzialny za ich prawidłowe załatwianie i może każdego czasu objąć sam przewodnictwo w poszczególnych podkomisjach.

7. Komisja jakoteż podkomisje załatwiają sprawy na posiedzeniach, które zwoływać należy gdy to jest potrzebne, jednakże z jak największą względnością dla członków nie mogących przybyć z ważnych powodów.

Na każde posiedzenie komisji winien przewodniczący zaprosić wszystkich jej członków a względnie członków podkomisji, na miejsce zaś członków nie mogących przybyć, ich zastępców. Powołani zastępcy zastępują członków w każdym względzie.

W zaproszeniach na posiedzenia, które o ile to jest potrzebne, rozsyłać należy za potwierdzeniami odbioru lub przez pocztę listami poleconymi, wyrazić należy w krótkości przedmiot sprawy, która na zwołanem posiedzeniu ma być załatwiona (np. rozkład podatku osobisto-dochodowego, wydanie opinii co do rekursów itp.).

8. W jakich warunkach komisye mają moc uchwalania i w jaki sposób głosowanie ma się odbywać, zarządzenia w tym względzie zawierają §§. 192 i 193.

Przepis podany w §. 193, ustęp 2, według którego przy głosowaniu nad wysokością kwoty, jeżeli niema bezwzględnej większości głosów, należy głosy za kwotą dla podatnika najniekorzystniejszą doliczać do głosów za najbliższą kwotą dla niego mniej niekorzystną dopóty, aż się okaże większość, jest najkorzystniejszym dla podatnika rozwiązaniem takiego przypadku, jak się to okazuje z następującego przykładu:

W komisji złożonej z sześciu członków są następujące zdania co do wysokości dochodu pewnego podatnika: A. szacuje dochód na 625 zł., B. na 650 zł., C. na 675 zł., D. na 700 zł., E. na 750 zł., nakoniec F. na 800 zł.

Stosownie do wzmiankowanego paragrafu oszacowany zostanie uchwałą komisji na 675 zł.

9. Podczas rozprawy nad opodatkowaniem członka komisji, jego małżonki lub jego krewnych i powinowatych w linii wstępnej i zstępnej albo aż do trzeciego stopnia bocznych linii, albo nad opodatkowaniem służbodawcy członka komisji, tudzież jeżeli decyzja ma przynieść członkowi znaczną korzyść lub stratę, członek interesowany winien oddalić się przed obradami i wydaniem uchwały.

W szczególności jawni lub cisi spółnicy, opiekun, kurator, doradca prawny itp. podatnika uważać się mają dla stronności za wyłączonych od udziału w obradzie i uchwalaniu.

Przewodniczący winien w podobnym przypadku zdać przewodnictwo na swego zastępcę lub na jednego z członków obecnych.

Dla zapobieżenia późniejszym zarzutom byłoby pożądanem zapisywanie w protokole rozpraw (l. 12), że postanowienie powyższe zostało zachowane.

10. Gdyby na posiedzenie nie przybyła taka ilość członków jaka jest potrzebna do wydania uchwały, zaprosić należy wszystkich członków na następne posiedzenie piśmiennie z tem nadmienieniem, że komisya będzie miała prawo uchwalania także bez względu na ilość obecnych.

Członkowie komisji i ich zastępcy, którzy ponownie, pomimo poprzedniego napomnienia uchylają się bez powodu dostatecznie usprawiedliwiającego od posiedzeń komisji, mogą być karani grzywnami w kwocie aż do 25 zł. (§. 249, ustęp 2).

Kary te można nakładać ponownie i dopóty aż ów członek zacznie czynić zadosyć swojej powinności lub zostanie od niej zwolniony (§. 249, ustęp 3).

Postanowienia szczegółowe co do postępowania w tym względzie, zawiera artykuł 7, l. 3 Przepisu wykonawczego do rozdziału V.

11. Minister skarbu wyznaczać będzie komisjom szacunkowym stosowny termin do ukończenia prac. Jeżeli komisya nie skończy swoich prac w tym terminie, atrybucye jej mogą być poruczone właściwej Władzy podatkowej.

Władza podatkowa ma w przypadkach takich jeszcze przed upływem terminu zdać sprawę Władzy skarbowej krajowej, czy należałoby postąpić w myśl tego ustawowego postanowienia, czyli też przedłużyć komisji termin.

12. Komisye winny według §. 195 spisywać protokoły swoich decyzji i rozpraw, takowe zaś mają być podpisywane przez każdorazowego przewodniczącego i dwóch członków lub zastępców na rozprawie obecnych.

13. Wygotowania uchwał i decyzji komisji podpisywać ma przewodniczący, do czego może używać pieczętki.

14. Przewodniczący i członkowie komisji, jakoteż ich zastępcy nie będący czynnymi urzędnikami rządowymi, mają prawo żądania zwrotu kosztów podróży. Wymiar tych kosztów i postępowanie przy ich asygnowaniu urzęda się osobnym przepisem.

Do urzędników rządowych czynnych stosowane będą powszechne przepisy o dyetach dla nich obowiązujące.

Artykuł 49.

Obowiązki i prawa przewodniczącego komisji szacunkowej.

(§§. 191, 209, 210, 211.)

1. Przewodniczący komisji jest zarazem stróżem interesu państwa, którego on głównie ma przestrzegać.

On jest za właściwe stosowanie ustawy odpowiedzialny.

2. Przewodniczący odpowiedzialny jest szczególnie za to, żeby wszyscy w okręgu szacunkowym podatkowi osobisto-dochodowemu podlegający

byli pociągnięci do opłacania podatku zarobkowego powszechnego i żeby w skutek powierzchownego sądszenia nie nastąpił rozkład na niedostatecznych podstawach opodatkowania.

Zarazem wystrzegać się należy drobiazgowego rozstrząsania punktów małego znaczenia i wszelkiego obarczania podatników, o ile nie wymaga tego osiągnięcie celu.

3. Przewodniczący winien — a to jeszcze przed rozpoczęciem się rozpraw komisji — przejrzeć odnośnie akta Władzy podatkowej a w szczególności zeznania osobisto-podatkowe; przytem ma sprawdzić, mianowicie czy dochód członków gospodarstwa domowego, który ma być doliczany do dochodu (prw- artykuł 3), jest w zeznaniu należycie uwzględniony i czy ich dochód, według okoliczności samoisntnie opodatkować się mający, jest osobno poddany opodatkowaniu

W razie wątpliwości co do rzetelności lub zupełności zeznania, winien wezwać lub kazać wezwać podatnika (l. 6, ustęp 2) z oznajmieniem powodów, żeby rzecz wyjaśnił ustnie lub piśmiennie według własnego wyboru. Ma także prawo wzywać podatników z zagrożeniem karami porządkowymi, żeby podali, uzupełnili lub ponowili swoje zeznania. Ma się rozumieć, że przytem wystrzegać się należy ponawiania czynności urzędowych, które już Władza podatkowa przeprowadziła (artykuł 44).

4. Ma prawo i jest obowiązany zasięgać u informatorów i biegłych potrzebnych wiadomości o stosunkach dochodu podatników i ma prawo wzywać podatników do osobistego stawienia się w dniu oznaczonym i rozprawiać z nimi o faktach i stosunkach ważnych pod względem rozkładu podatku.

Służy mu także prawo przybierania do obrad komisji biegłych i informatorów, którzy jednak nie biorą udziału w wydaniu uchwały.

5. Gdy podatnicy sami proszą o osobiste rokowanie celem wyjaśnienia swoich stosunków, przewodniczący może odmówić im tego tylko z ważnych powodów.

6. Przewodniczący może w tych obowiązkach używać do pomocy innych członków komisji, może poruczać im referaty co do opodatkowania pewnych podatników lub grup podatników: przytem, jakoteż przy wyborze członków komisji, którym stosownie do artykułu 48, l. 6 ma być poruczone przygotowanie rozkładu, winien mieć na względzie, żeby do tego zadania powołany został członek komisji do-
brze obeznany ze stosunkami dochodowymi doty-

czących podatników, ile możliwości z tej samej grupy która ma być opodatkowana.

Czynnikami jednak najosobliwiej powołanymi do wspierania przewodniczącego w czynnościach powyższych są: referent, którego Minister skarbu przyda komisji, tudzież Władza podatkowa w siedzibie komisji szacunkowej, mianowicie pod względem uwiadomiania imieniem przewodniczącego podatników w myśl powyższej l. 3 o wątpliwościach, jakieby powstały co do dokładności ich zeznań.

7. Polecenia dane Władzom podatkowym w artykule 44, l. 5 aż do 7, tudzież 9, stosują się odpowiednio także do czynności urzędowych przewodniczącego.

8. Przewodniczący może nadto według swego uznania żądać pomocy Władz politycznych i skarbowych pierwszej instancyi, jakoteż Władz samorządnych a w szczególności zwierzchności gminnych (przełożonych obszarów dworskich), które obowiązane są uczynić zadosyć jego wezwaniom w tym względzie. Niemniej ma przewodniczący prawo żądać od wszelkich innych Władz i zakładów publicznych, jakoteż od sądów wyjaśnień potrzebnych do spełnienia swego zadania (§§. 270, 271). Ma przeto prawo prosić te instytucje o urzędowe wyjaśnienie stosunków rzeczowych i prawnych, których stwierdzenie okazuje się potrzebnem do rozkładu podatku osobisto-dochodowego, np. co do zapłaconych poborów pośrednich, co do wartości asekuracyjnej budynków przemysłowych, co do otwarcia spadków itp.

9. W szczególności przewodniczący może przeglądać lub kazać przeglądać wszelkie dotyczące się stosunków przemysłowych podatników książki, akta, dokumenta, rejestry itp. władz i zakładów rządowych, krajowych, powiatowych i gminnych a w szczególności akta sądu handlowego, księgi gruntowe, akta testamentowe, spadkowe, opiekuńcze, wszelkie akta dotyczące się podatków rządowych, krajowych i gminnych itp.

Wszystkie Władze rządowe, krajowe, powiatowe i gminne mają dozwalać przeglądania dotyczących książek, aktów, dokumentów itp., o ile nie sprzeciwiają się temu szczególne postanowienia ustawowe lub względy służbowe, które Władza odmawiająca winna oznajmić.

W razie nieuzasadnionego odmówienia przewodniczący zdać ma sprawę Władzy skarbowej krajowej.

Na mocy szczególnego postanowienia wyłączone jest żądanie pomocy następujących instytucji do celów opodatkowania:

pocztowej kasy oszczędności, inspektorów przemysłowych, inspektora żeglugi na wodach śródkrajowych, zakładów ubezpieczenia robotników na wypadek nieszczęsnej przygody i choroby.

10. Przewodniczący może w razie potrzeby zwiedzać lub kazać zwiedzić urządzenia przemysłowe, zakłady przemysłu i zapasy w godzinach pracy;

11. przeglądać lub kazać przejrzeć książki przemysłowe, gdy podatnik proponuje ich przejrzenie.

O postępowaniu przy tych czynnościach urzędowych mówi się w rozdziale VI ustawy; w rozdziale zaś V podane są postanowienia co do wytoczenia postępowania karnego w takim razie, gdyby nie dozwolono zwiedzenia zakładów przemysłowych itd.

Do wyjawiania tajemnic przemysłowych podatnik nie jest w żadnym razie obowiązany, co należy mieć na względzie zwłaszcza przy zwiedzaniu zakładów przemysłowych.

12. Przewodniczący poszczególnych komisji winni wspierać się wzajemnie udzielaniem sobie wiadomości, jakie ich dojdą o stosunkach przemysłowych podatników innego okręgu rozkładu i przez wspólność działania przyczyniać się ile możności do tego, żeby podatek rozłożony był w sposób właściwy, mianowicie zaś do tego, żeby wszyscy podatnicy pociągnięci byli do podatku.

Obowiązani są więc w szczególności o wszelkich, jakie do ich wiadomości urzędowej dojdą zapisach i spadkach, nabyciu pretensyi, prawach pobierania renty itp., donosić najkrótszą drogą właściwej komisji szacunkowej a względnie Władzy podatkowej.

Artykuł 50.

Prawa komisji szacunkowej.

(§§. 209 aż do 211.)

1. Komisji szacunkowej służą w obec podatników, trzecich osób i Władz te same prawa co przewodniczącemu.

2. Komisya szacunkowa ma nadto prawo zarządzania, żeby świadkowie co do pewnych faktów a biegli co do pewnych pytań przesłuchiwani byli pod przysięgą — lecz nie w inny sposób — przez sąd powiatowy miejsca zamieszkania osoby przesłuchanej się mającej.

W przypadku tym należy sformułować pytania, które świadkom lub biegłym mają być zadane i po-

ślać je właściwemu sądowi z prośbą o przesłuchanie rzeczonych osób.

Przysięgę odebrać należy w takim przypadku przed złożeniem zeznania lub opinii.

Pytania powinny być tak sformułowane, żeby odpowiedź na nie musiała w każdym razie wyjaśnić istotę rzeczy o którą chodzi.

Świadków i biegłych przesłuchiwać należy pod przysięgą tylko w przypadkach szczególnie ważnych i trudnych i w ogóle unikać należy wymagania przysięgi, gdy to nie jest bezwarunkowo konieczne, jakoteż niepotrzebnego udawania się w tym względzie do sądów.

3. Nadto komisya ma prawo żądania, żeby podatnik ustnie lub piśmiennie odpowiedział na pewne pytania, do czego jednak potrzebna jest formalna uchwała komisji, której powody mają być zapisane w protokole. W związku z §. 206 okazuje się, że przez pytania w §. 210 wzmiankowane, rozumieć należy pytania przechodzące zakres uzupełnienia i sprostowanie zeznania (prw. artykuł 32 i 44); tu należą naprzykład pytania, jakimi funduszami podatnik pokrył jakiś oznaczony wydatek komisji wiadomy, jak użył odziedziczonego spadku itp.

Przy zadawaniu takich pytań zwrócić należy uwagę podatnika na odpowiedzialność łączącą się z jego odpowiedziami (§. 239).

4. Zapytywać można podatników i przesłuchiwać informatorów lub biegłych na posiedzeniu przed zgromadzoną komisją lub podkomisją, przesłuchiwane osoby nie powinny jednak być obecne podczas narady i uchwalania.

Komisya może także poruczyć przesłuchanie i wszelkie inne dochodzenia albo przewodniczącemu, albo poszczególnym członkom, których on do tego wyznaczy, albo wreszcie Władzy podatkowej.

Gdy osoby nieobecne mają być przesłuchane, ponieważ oświadczenie piśmienne nie byłoby dostateczne, prosić należy o ich przesłuchanie właściwą Władzę podatkową lub przewodniczącego komisji szacunkowej ich miejsca zamieszkania.

5. Informatorowie, świadkowie lub biegli mogą odmówić zeznań tylko z powodów w §. 269 przywiezionych. Szczegółowe postanowienia w tym względzie podaje przepis wykonawczy do rozdziału VI.

6. Osoby, które zostają lub zostawały w służbie u podatnika, nie mogą być bez jego zezwolenia przesłuchiwane jako informatorowie lub biegli (§. 269).

7. Informatorów i biegłych, którzy na wydane do nich wezwanie nie stawiają się i nieobecności swojej nie usprawiedliwiają lub bez ustawowego powodu odmówią zeznań — o ile nie można zrzec się ich przesłuchania — należy wezwać z zagrożeniem karą porządkową aż do 100 zł., żeby zeznania swoje złożyli w pewnym terminie, zwyczajnie ośmiodniowym.

Po bezskutecznym upływie terminu wymierzyć należy karę porządkową i uwiadomić o tem Władzę podatkową, iżby przypisała i ściągnęła kwotę kary.

Zagrożenie i wymierzenie kar porządkowych może być ponowione.

8. Podatnikowi można na żądanie pozwolić, żeby był obecny przesłuchaniu i żeby zadawał pytania świadkom i biegłym. Komisya jednak ma prawo odrzucić taką prośbę z ważnych powodów (np. na życzenie świadków lub biegłych) lub przesłuchiwać dalej rzeczony osoby w nieobecności podatnika.

Oddział IV.

Oszacowanie i przypis podatku osobistodochodowego.

Artykuł 51.

Postępowanie formalne. — Regestr szacunkowy.

(§§. 212 i 215.)

1. Oprócz protokołu rozpraw, komisya utrzymywać ma regestr szacunkowy według dołączonego wzoru *H*.

2. Regestr szacunkowy przygotować ma Władza podatkowa na podstawie leżących u niej formularzy według wzoru *F*, przez wypełnienie rubryki poziomej w przedziałce 10 aż do 30 i wpisanie w przedziałce 31 tych stóp podatkowych, które proponuje. Wypełniając przedziałki 10 aż do 29, kwoty centów aż do 50 c. włącznie należy opuszczać, przenoszące zaś 50 c. zaokrąglać na jeden złoty.

3. Regestr szacunkowy sporządzić należy w porządku przepisany w artykule 42, l. 7.

Komisya skutecznie ma oszacowanie zawsze w tym samym porządku.

4. Co do tych podatników, których można oszacować niezwłocznie na podstawie istniejących materiałów, lub co do których potrzebne są jeszcze

dochodzenia, protokół rozpraw zawierać ma tylko krótką notatkę o tem; uchwały dotyczące się uzupełnienia postępowania w myśl artykułu 50, l. 3, zanotować należy w protokole rozpraw.

Naprzykład: Protokół z
Przedmiot: Szacowanie pozycyi 1—9 rejestru szacunkowego. Co do pozycyi 10 uchwalono wezwać podatnika, żeby wyjaśnił pominięcie w zeznaniu legatu po N. N., który w roku poprzednim odziedziczył. — Szacowanie pozycyi 11—20 itd.

Gdyby potrzebne były uzasadnienia oszacowań różniących się od zeznania, takowe zapisywać należy w rubryce uwag rejestru szacunkowego.

5. Komisya wydawać ma zwyczajnie osobne uchwały co do każdego w szczególności podatnika, lecz na wniosek Władzy podatkowej i jeżeli referent nie ma nic przeciw temu, może co do podatników, których cały dochód nie przenosi 4000 zł., ustanowić jedną uchwałą dochód i stopy podatkowe więcej podatników w myśl wniosków Władzy podatkowej.

W przypadkach sumarycznego szacowania, jakoteż, gdy się przyjmuje stopę podatkową proponowaną przez Władzę podatkową, wstawić tylko należy w przedziałce 32 uwagę „podług wniosku“; uwagę tę można wycisnąć pieczętką.

6. Oszacowaniu sumarycznemu poddawać można naraz najwięcej dziesięciu podatników; komisya jakoteż Władza podatkowa winny ciągle mieć na uwadze, że to skrócone postępowanie nie uwalnia bynajmniej komisji od obowiązku utworzenia sobie sądu o stosunkach dochodowych każdego podatnika, że owszem te przypadki wymiaru badać ma nie mniej starannie jak inne.

Przeto tak przewodniczącemu jak i każdemu członkowi komisji służy prawo, także w obec wniosków o sumaryczne szacowanie, podawania co do każdego z osobna przypadku wniosków odmiennych od wniosku Władzy podatkowej lub otwierania dyskusji w jakikolwiek inny sposób. Jeżeli uchwała nie jest zgodna z wnioskiem Władzy podatkowej, zapisać ją należy w głównym oddziale rubryki poziomej właściwej przedziałki, jakoteż w przedziałce 32. Gdyby uchwalono uzupełnienie, należy tymczasowo zaniechać wypełnienia punktów, które pozostały wątpliwymi, uchwałę zaś należy w krótkości zanotować w kolumnie uwag.

7. Jeżeli są ustanowione podkomisye (artykuł 48, l. 6), takowe winny regestr szacunkowy, przez Władzę podatkową przełożony, przygotować na użytek komisji szacunkowej w sposób pod l. 4 aż do 6 oznaczony.

W razie odstąpienia od wniosków podkomisyi, ođnośne pozycye sprostować należy w tym przypadku czerwonym atramentem itp.

Artykuł 52.

Zadanie oszacowania w ogólności.

(§§. 210, 211, 213.)

1. Na podstawie aktów przez Władzę podatkową nadesłanych i przez przewodniczącego, albo przez członków komisyi, którym on to poleci, opracowanych, przysiępuje komisya do oszacowania, to jest do ustanowienia stopnia dochodu każdego podatnika i odpowiedniej stopy podatkowej.

2. Oszacowanie zawiera sąd komisyi o wysokości dochodu podatnikowi służącego.

Zadaniem komisyi jest, żeby we wszystkich przypadkach oszacowanie zbliżało się jak najbardziej do rzeczywistego dochodu. Komisya usiłować powinna, żeby kwota jej szacunku odpowiadała tej, która byłaby wypadła, gdyby podatnik na podstawie swoich rzeczywistych stosunków ekonomicznych obliczał należycie swój dochód w myśl przepisów ustawowych. Prawidło to odnosi się do wszystkich źródeł dochodu bez wyjątku.

Artykuł 53.

Używanie zeznań za materiał pomocniczy do szacowania.

1. W tych przypadkach, w których zeznania są podane, uważać je należy za najważniejszy środek pomocniczy do oszacowania i najprzód poddać je należy postępowaniu w ustawie określönemu a poniżej szczegółowo objaśnionemu; komisya winna przedewszystkiem wyrobić sobie sąd, czy zeznania zgadzają się ze stosunkami rzeczywistymi zbadanymi i w ogóle komisyi znanymi (artykuł 54 i n.) i czy bez dalszych zachodów mogą czy nie mogą być wzięte za podstawę oszacowania.

2. Jeżeli co do rzetelności lub zupełności zeznania, albo co do sposobu obliczenia, lub co do wysokości zeznanego dochodu powstanie wątpliwość, komisya obowiązana jest wezwać podatnika z podaniem powodów — jeżeli przewodniczący już wcześniej tego nie uczynił — żeby rzecz według własnej woli, ustnie lub piśmiennie wyjaśnił; w przypadku tym wyznaczyć mu należy dzień, w którym może stanąć przed komisją (Władzą podatkową).

Bez uwiadomienia o tem podatnika bądź przez komisję, bądź przedtem przez jej przewodniczącego

lub Władzę podatkową (artykuł 44), oszacowanie różniące się od zeznania może nastąpić tylko w tym razie, gdy oświadczenia strony są całkiem jasne i ze stanem rzeczy zupełnie zgodne i idzie tylko o odmienne prawne ocenienie poszczególnych pozycji dochodu lub wydatków.

3. Oznajmiając wątpliwości podatnikowi, jako też w ustnych rokowaniach z nim nie należy obrażać podatnika nieuzasadnionem podejrzewaniem jego dobrej wiary przy sporządzaniu zeznania złożonego z zapewnieniem, że czyni to „wedle wiedzy i sumienia“; nadto wszelkie zachodzące wątpliwości poruszyć należy ile możności jednocześnie, już dlatego, żeby podatnikom nie uprzykrzać się, o ile się bez tego obejdzie, już też dlatego, żeby komisya nie popadła w niebezpieczeństwo szacowania na podstawie okoliczności, których podatnik nie miał sposobności wyjaśnić.

4. Stosowanie innych środków do wyjaśnienia, w artykule 50 przewidzianych, jest komisyi w każdym czasie dozwolone (także w przypadkach sumarycznego szacowania, omawianego w artykule 51, l. 5 i 6), pod tym jednak względem ustawa nie wkłada na komisję żadnego obowiązku.

5. Jeżeli podatnik zaniedba uczynić zadość wezwaniu do stawienia się przed komisją, albo, jeżeli odmówi odpowiedzi na zadane mu pytania, komisya może bez dalszych zachodów skutecznie opodatkowanie i ma się rozumieć nawet odmiennym od zeznania sposobem.

6. Jeżeli zaś podatnik stawia się przed komisją, albo da wyjaśnienia, albo odpowie na zadane pytania, albo prosi o przesłuchanie pewnych osób na potwierdzenie jego oświadczeń, komisya winna utworzyć sobie sąd o dostateczności jego wyjaśnień, jakoteż o potrzebie przesłuchania wskazanych osób, i według swego uznania przystąpić do opodatkowania, lub czynić jeszcze dalsze dochodzenia.

Jeżeli podatnik proponował przejrzenie ksiąg handlowych, należy je przejrzeć, o ile jego zeznań, które tym środkiem dowodowym mają być potwierdzone, nie uważa komisya za wiarogodne nawet bez przeglądania ksiąg.

Co do postępowania przy przeglądaniu ksiąg i co do oceniania wyniku ich przejrzenia, obacz rozdział VI, §. 272 i n.

7. Podatnik ma nadto prawo proponować biegłych do pewnych pytań, dla niego istotnie ważnych i uczynić wniosek, żeby ich przesłuchano pod przysięgą, o czem decydować ma komisya, lub, jeżeli nie jest zgromadzona, przewodniczący. Odebranie przysięgi zarządzić należy w sposób przepisany w artykule 50, l. 2.

8. Komisya winna pod tym względem z całą sumiennością mieć na uwadze, że nie można uszczuplać podatnikom tego ważnego środka dowodowego, który obiecuje im ustawa, lecz zarazem winna w ogóle wystrzegać się dopuszczania przysięgi bez bezwarunkowej potrzeby i zapobiegać niebezpieczeństwu przewlekania rozpraw i nadmiernemu obciążaniu sądów pod tym względem; w szczególności odróżniać należy żądanie, żeby przesłuchano biegłych, których podatek wymienia, od żądania, żeby ich przesłuchano pod przysięgą; pierwsze można odrzucać tylko z ważnych powodów. drugie należy uwzględniać tylko z konieczności. Więcej niż dwóch biegłych przez stronę wymienionych, dopuszczać należy tylko w wyjątkowych przypadkach.

Uchwały, któremi odmawia się przesłuchania biegłych, przez podatnika wymienionych, lub odebrania od nich przysięgi i te, któremi zarządza się odebranie od nich przysięgi, zapisać należy w protokole z uzasadnieniem.

9. Jeżeli komisya domyśla się, że pewien podatek, który nie złożył zeznania, ma więcej niż 1000 zł. dochodu, powinna zażądać od niego zeznania (artykuł 30, l. 2).

Artykuł 54.

Postanowienia ogólne co do użytkowania przy szacowaniu wszelkich innych materiałów pomocniczych a w szczególności oznak zewnętrznych.

(§. 214.)

1. Jeżeli komisya mniema, że kontrybuent podał za niską sumę dochodu i ani rokowania nad zeznaniem, w myśl artykułu poprzedzającego odbyte, ani badanie obliczenia dochodu z przychodów i wydatków nie doprowadziły zdaniem komisji do zadowolającego wyniku, komisya ma próbować, czy środki pomocnicze, jakimi w ogóle rozporządza — akta i wykazy, szczegóły co do odsetek od długów zaczerpnięte z zeznań innych podatników, zeznania świadków lub biegłych itp. — nie pozwolą oznaczyć dokładnie cyfrowo wysokości dochodu.

Jeżeli zdaniem komisji jest to niemożliwe, pozostaje jej tylko utworzyć sobie sąd o wielkości dochodu, mianowicie z oznak zewnętrznych, przy czem uwzględniać powinna przede wszystkim ogólne położenie ekonomiczne podatnika, wysokość jego wydatków i stosunek wzajemnych pojedynczych źródeł dochodu.

2. Z zachowaniem jak największej ostrożności przeciw zeznaniom nierzetelnym lub niepełnym winna komisya bądź co bądź mieć na uwadze, że podatnicy, którzy w swoich zeznaniach lub w rokowaniach, dotyczących się onychże, podali dochód swój zgodnie z prawdą, czuliby się pokrzywdzonymi w swoich prawach, gdyby nie uznawano ich zeznania lub wszelkich innych oświadczeń i że przypadki tego rodzaju mogłyby wywierać szkodliwy wpływ na miłość prawdy nie tylko jednego podatnika.

3. W tych przypadkach, w których niema zeznań, komisya ograniczyć się musi przy szacowaniu wyłącznie do podstaw pod l. 1 oznaczonych.

Jeżeli w takich razach chodzi o podatników, którzy, aczkolwiek obowiązani do podawania zeznań, nie uczynili zadość wydanym do nich wezwaniom (§. 205), winna komisya baczyć na to, żeby tacy podatnicy łagodnem oszacowaniem, nie odpowiedniem stosunkom rzeczywistym, nie byli uwzględnieni bardziej jak wtedy, gdyby byli dopełnili swoich obowiązków ustawowych.

4. Do wyrobienia sobie sądu niezawisłe od zeznania, tudzież w takich razach, gdy zeznania niema, użyć może komisya dwóch sposobów; najprzód oceniać ma źródła dochodu według ich oznak zewnętrznych i próbować na tej drodze ocenić wysokość czerpanego z nich dochodu, a powtóre uwzględniać ma także wydatki.

5. We wszystkich tych przypadkach winna komisya przekonać się stanowczo o istnieniu, rodzaju i wydajności źródeł dochodu a zarazem o wysokości wydatków podatnika.

6. Może ona używać do tego celu wszelkich upoważnień jakie jej służą.

Jednakże dochodzenia co do stosunków wydatkowych podatnika ograniczyć należy do najważniejszych przypadków i w żadnym razie nie wolno rozciągać ich na drobiazgowie podglądanie prywatnych i familijnych stosunków.

Ustawa nie przepisuje, żeby okoliczności przez komisję przyjęte za istniejące były udowodnione aktami i z natury rzeczy komisya często nie zdołałaby tego osiągnąć środkami, jakimi na mocy ustawy rozporządza.

7. Przeto wysokość dochodu podlegającego opodatkowaniu, ustanowić ma komisya na podstawie swego przekonania z swobodnem ocenieniem stosunków bądź zbadanych, bądź śladinąd znanych.

O ile komisya nie może co do całego stwierdzonego dochodu wydać decyzji, które ze źródeł pod *A* aż do *E* (przedziałka 10—14 podanych) dochód ten miosą, wpisać należy pozostałą część w przedziale 15 („wszelki inny dochód“). W przypadku jednak takim należy nadmienić w kolumnie uwag, czy i jaka część kwoty wpisanej w przedziale 15 przypada na źródła dochodu w artykule 28 wyliczone.

8. Z rozmaitych źródeł dochodu można szacować według okoliczności zewnętrznych głównie posiadłość gruntową i budynkową, następnie przemysł przedsiębiorstw zarobkowych, nakoniec w pewnych okolicznościach dochód z pensyi i emerytur, podczas gdy do oszacowania dochodu z rent i z majątku w kapitałach, o ile niema tu wierzytelności hipotecznych, bardzo często nie nastęrczają się żadne oznaki zewnętrzne, przeto w przypadkach takich trzeba brać na uwagę głównie wydatki.

Artykuł 55.

W szczególności co do posiadłości gruntowej i budynkowej.

1. 1. Postanowienia, tyjące się obliczania dochodu z posiadłości gruntowej, na której posiadacz sam gospodaruje i sposobu zeznawania tego dochodu podane są w §§. 159 aż do 162, tudzież 163 i w artykule 13 niniejszego przepisu wykonawczego.

Również i komisya winna mieć na względzie tak te postanowienia jak i przepisy powyższych artykułów 52—54 a to także w tych przypadkach, w których niema zeznań; wolno jej więc między innymi tak samo jak podatnikowi oceniać dochód z cukrowni, gorzelnii, browarów, młynów i innych gałęzi fabrykacji rolnej w związku z dochodem z rolnictwa lub też oddzielnie; przytem ma się rozumieć, winna dokładać starania, żeby przez to postępowanie nie przeceniła prawdziwej wysokości dochodu lub nie oszacowała go za nisko.

2. W spełnieniu ciężącego na niej obowiązku, dojdzie komisya do utworzenia sobie samodzielnego sądu o wysokości czystego dochodu osiąganego z przedsiębiorstwa rolnego.

W tym celu, pominawszy rzadkie wyjątkowe przypadki, nie będzie potrzeba stwierdzać lub sprawdzać poszczególnie wszystkich istotnie osiągniętych dochodów gospodarskich i wydatków; w szczególności nie trzeba badać pozycjami płodów własnego gospodarstwa rolnego i leśnego spożytych we własnym gospodarstwie domowym podatnika, lecz obli-

czać je należy ryczałtowo według słusznej średniej miary.

Zwyczajnie dostatecznym będzie, gdy komisya oprze sąd swój na pewnych ogólnych podstawach. Podstaw takich dostarczy komisji już jej własna znajomość stosunków miejscowych, wyniku zbiorów, cen płodów rolnych, a prócz tego wynik przesłuchania biegłych, które w razie potrzeby ma być zarządzone.

3. Czysta intrata katastralna, mianowicie także wtedy, gdy idzie o porównanie intrat z posiadłości gruntowej tego samego powiatu, jest ważnym czynnikiem do ocenienia intraty z gospodarstwa rolnego. Ale także i w innych przypadkach winna komisya szacunkowa przy ocenianiu dochodu z posiadłości gruntowej uwzględniać prócz innych rozstrzygających stosunków także czystą intratę katastralną.

W tej mierze należy jednak mieć na uwadze, że już ze względu na sposób obliczania czystej intraty katastralnej, rzeczywista czysta intrata jednoroczna a względnie średnia z trzech lat w bardzo wielu przypadkach nie będzie się z nią zgadzała, lecz będzie albo niższa albo wyższa.

Przedewszystkiem nadmienić wypada pod tym względem, że czysta intrata katastralna otrzymana została przez obliczenie miar średnich z piętnastoletniego okresu i tylko po części sprostowana została na zasadzie ustawy z dnia 12. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 121. Natomiast do podatku osobistodochodowego obliczać należy dochód na podstawie trzechletniej, do pierwszego zaś rozkładu, dwuletniej średniej miary; przy każdym następnym wymierzaniu, z wyjątkiem pierwszego idzie więc o stwierdzenie tylko intraty z ostatniego roku, ponieważ dochody z dwóch pierwszych lat są już znane. Intrata ta, chociażby nawet wszystkie inne stosunki pozostały całkiem takimi samymi jak były przyjęte przy oszacowaniu katastralnym, musiałyby koniecznie różnić się od czystej intraty katastralnej, gdyby w ostatnim roku był urodzaj większy lub mniejszy od tego, na którym opiera się 15letnia średnia miara katastralna.

Nadto pamiętać należy, że czysta intrata katastralna obliczana była przed więcej niż 15 laty i że zmiany, jakie później zaszyły tak pod względem ilości jak i cen ziemiopłodów głównych i pobocznych uwzględnione są z natury rzeczy tylko o tyle, o ile to według §. 1 ustawy o rewizyi katastru podatku gruntowego było możebne. Zresztą trwałe zmiany w intratności gruntów musiały wprawdzie być uwzględnione przy rewizyi katastru podatku gruntowego, ale na przyszłość nie są przedmiotem ewidencji.

Przy tem wszystkiem czysta intrata katastralna obejmuje wyłącznie intratę z poszczególnych parcel gruntu, nie uwzględnia więc tego, że przez złączenie wielu parcel w jeden obszar dóbr może być osiągnięty częstokroć większy dochód niż przy gospodarowaniu na odosobnionych parcelach; nadto czysta intrata katastralna nie uwzględnia dochodu z gałęzi fabrykacji i przedsiębiorstw pobocznych z gruntem połączonych.

Czysta intrata katastralna polega nakoniec na przyjęciu pospolitego sposobu uprawy za zupełnem wynagrodzeniem wszystkich sił roboczych. O ile więc w poszczególnym przypadku stosunki rzeczywiste nie odpowiadają temu domniemaniu, o tyle też także dochód rzeczywisty różnić się pospolicie musi od czystej intraty katastralnej.

Ze względu na stosunki tutaj przedstawione, komisya szacunkowa oglądając się na czystą intratę katastralną, winna zawsze zadawać sobie pytania, czy takowa odpowiada rzeczywistemu dochodowi; o ile tak nie jest, winna dochód rzeczywisty ustawić podług stosunków, czy to w większej czy w mniejszej kwocie.

4. Pominąwszy to, można intratę z gruntów oceniać przez porównanie ze znanymi intratami z innych posiadłości.

5. Za właściwą podstawę do oszacowania mogą posłużyć mianowicie czynsze płacone rzeczywicie w tej samej okolicy lub w sąsiednich powiatach w decydujących latach gospodarczych.

Ażebym jednak zastosowanie takowych było trafne, nie można w żadnym razie pomijać różnic w wartości dzierżawy, zależących od rozmiarów gospodarstwa, położenia i związku należących do niego nieruchomości, jakości ziemi, sposobu gospodarowania itp.

Przy porównywaniu należy mieć wzgląd także na szczególne okoliczności, w skutek których normalna wysokość unowionej ceny czynszowej podniosła się lub zniżyła w jakimś pojedyńczym przypadku.

Nadto uwzględnić należy, że, chociażby szczególne osobiste przyniosły rolnika nie sprowadzały innego wyniku, dochód właściciela, który sam gospodaruje, bywa zwyczajnie większy niż dochód, który bez dalszego nakładu i trudu może mu nieść wypuszczenie w dzierżawę, gdyż oprócz o stosowne oprocentowanie kapitału obrotowego, musi on ubiegać się także o wynagrodzenie za swoją własną pracę i za współpracownictwo członków swojej rodziny.

Do zbadanej wartości dzierżawnej należy więc doliczyć dodatek odpowiedni tej domniemanej nad-

wyżce dochodu, przy której wymierzaniu uwzględnić trzeba osobiste stosunki, zdatność i energię każdego z osobna podatnika.

6. Niemniej cen kupna nieruchomości używać należy za podstawę oszacowania, przyczem oczywiście uwzględnić trzeba pospolicie nader niskie oprocentowanie kapitałów ulokowanych w posiadłościach rolniczych.

II. 1. Przy oznaczaniu wartości dochodu z budynków nie puszczonech w najem, można w ogóle wartość czynszową, oznaczoną do wymierzenia podatku czynszowego lub pięcioprocentowego podatku od intraty czynszowej, uwolnionej od podatku budynkowego, przyjąć za wartość użytkową budynku lub mieszkania, jednakże komisya szacunkowa nie powinna wiązać się wartością czynszową, oznaczoną do wymierzenia podatku budynkowego, a w szczególności wartością użytkową mieszkań połączonych z ogrodem itp., oznaczana być ma niezawisłe od wartości czynszowej, oznaczonej do celów podatku budynkowego.

Z wartości czynszowej stracić należy wydatki w artykule 18, l. 2, a) aż do f) wzmiankowane.

2. W myśl postanowień zawartych w artykule 19, l. 3, oznaczyć należy także wartość użytkową willi, zamków i innych budynków, od których podatek domowo-czynszowy lub podatek pięcioprocentowy nie jest przypisywany. W obu przypadkach wartość użytkową oznaczać należy w taki sposób, że naprzód uwzględnić się wydatki w artykule 18 wzmiankowane jako pozycje potrącalne i dalsze strącanie kosztów z tych wartości użytkowych nie ma już mieć miejsca.

3. Co do domów mieszkalnych włościańskich i tym podobnych budynków, które zwyczajnie nie niosą intraty czynszowej przez puszczenie w najem, i co do których porównywanie z podobnymi budynkami puszczoneymi w najem według stosunków miejscowych jest niemożliwe, można za wartość czynszową przyjąć odpowiednią stosunkom miejscowym krotność podatku klasowego.

4. Postanowienie pod l. 3 stosować należy odpowiednio także przy oznaczaniu wartości użytkowej nie puszczonej w najem części budynku w takim razie, jeżeli budynki tego rodzaju (włościańskie domy mieszkalne itp.) wyjątkowo lub tylko na krótki czas są puszczone w najem.

5. Gdy podatek utrzymuje, że na budynek lub części budynku, który sam używa, wyłożył koszta, przewyższające wartość użytkową, należy starannie rozważyć, o ile koszta te w myśl §. 159 można jeszcze uważać za wyłożone na uzyskanie, zabezpieczenie i konserwację dochodów.

Artykuł 56.

Postanowienia szczególne co do dochodu z płac służbowych; — w szczególności duchownych.

(§. 202, ustęp 5, §. 206, ustęp 3, §. 158, ustęp 2.)

I. 1. Komisya winna w danym razie stwierdzać osobno kwotę płac służbowych w dochodzie zawartą.

Jeżeli dochód podatnika składa się wyłącznie z takich płac, w przedziale 29 umieścić należy oczywiście tę samą kwotę, co w przedziale 28. Jeżeli dozwolone będą potrącenia na odsetki od długów, premie asekuracyjne, z powodu większej ilości dzieci itp., takowe zmniejszą w takim razie także dochód z tych płac służbowych.

Ale jeżeli podatnik czerpie dochód jeszcze z innych źródeł, potrącenia odciągać należy od dochodu z płac służbowych tylko o tyle, o ile albo dotyczą się wyłącznie tego dochodu, na przykład taksy służbowe, potrącenia na emeryturę itp., albo przekraczają inny dochód; na przykład:

Pensya podatnika łącznie z należościami pobocznymi	1500 zł.
dochód z majątku w kapitałach . . .	150 „
	<hr/>
	1650 zł.

Żądane potrącenia:

opłata do funduszu emerytalnego	45 zł.
odsetki od długów	50 „

W przypadku tym dochód z płac służbowych wynosi 1500 zł. — 45 zł. = 1455 zł.

Gdyby zaś ta sama osoba żądała jeszcze nadto potrącenia premii asekuracyjnej za siebie i swoją żonę w kwocie 120 zł., w takim razie, ponieważ dochód z majątku w kapitałach nie wystarcza już na pokrycie całego tego wydatku, należałoby jeszcze dalsze 20 zł. odciągnąć od dochodu z płac służbowych, tak, że pozostałoby tylko 1435 zł. Suma ta wynosi znowu tyle co ogólny dochód podatkowi osobisto-dochodowemu podlegający: ponieważ 1650 — 215 = 1435.

II. Postanowienia szczególne zawiera nadto ustawa co do pewnych płac duchownych.

1. §. 202, ustęp 5, stanowi, że duchowni, pobierający uzupełnienie kongruy, mają podać dochody stuły i te zapisy mszalne, które w myśl §. 3 ustawy z dnia 19. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 47, bywają wliczane przy wymiarze uzupełnień kongruy, tylko w takiej kwocie, z jaką wstawione zostały

przy ostatniem wymierzeniu uzupełnienia kongruy przez Władze polityczne po zbadaniu i ewentualnem sprostowaniu. Inne dochody z zapisów mszalnych mają być podane według istotnego dochodu.

2. §. 206, ustęp 3, stanowi, że przy szacowaniu dochodów duchownych z płac służbowych, należy wyłącznie trzymać się opinii politycznej Władzy krajowej, wydanej w porozumieniu z przełożoną Władzą kościelną; wyłączone więc jest badanie za pośrednictwem informatorów. Ma się rozumieć, że i do Władz politycznych krajowych odnosić się trzeba tylko w tym razie, gdy to jest potrzebne do sprawdzenia szczegółów, które podatnik podał.

3. Do dochodu duchownych z gruntów beneficyalnych, jakoteż do majątku w rentach i kapitałach, stosują się postanowienia powszechnie.

4. Co do członków społeczności zakonnej, pobierających zaopatrzenie z jej ogólnego dochodu i którym oznaczone części takowego nie są jako ich własny dochód przydzielane, oszacować należy dochód ogólny każdej społeczności a następnie w myśl §. 158, ustęp 2, obliczyć z niego dochody poszczególnych członków podlegających opodatkowaniu.

Artykuł 57.

Postanowienie szczególne co do dochodu z majątku w kapitałach i z zysków na spekulacjach.

Z szczególną troskliwością winna komisya zwracać uwagę na dochód z majątku w kapitałach i z zysków spekulacyjnych. Ponieważ w tym względzie rzadko tylko może mieć komisya bezpośrednią wiadomość o samem źródle dochodów, jeżeli nie stanowią go wierzytelności hipoteczne itp., zwracać należy jak największą uwagę na stosunek znanych komisji gałęzi dochodu, do wydatków podatnika. Niemniej mieć należy na względzie odziedziczone spadki, wygrane, wiadome powszechnie pomysły interesu spekulacyjne itp. i to w dwóch kierunkach, a mianowicie, czy przychody tego rodzaju doliczone być powinny do dochodu, lub — jeśli nie — czy dochód płynący z tych przyrostów majątku, jest poddany opodatkowaniu.

Artykuł 58.

Szacowanie podług wydatków.

Jeżeli dochód podatnika według poszczególnych źródeł nie da się stwierdzić z dostateczną

pewnością, w takim razie podstawy do ocenienia wysokości wszystkich wydatków a podług nich domniemanego całego dochodu dostarczyć mogą postanowienia komisji z zachowaniem przepisu wydanego w artykule 54. l. 6, ustęp 2 poczynione co do sposobu życia i co do widocznych wydatków, jakie podatnik ponosi ciągle dla siebie, swoich krewnych i w swoim gospodarstwie domowym.

We wszystkich jednak przypadkach pamiętać należy o tem, że konsumpcja lub wydatek stanowi tylko podstawę oszacowania, nie zaś sam przedmiot opodatkowania. Nie można więc opodatkowywać podług wydatku, jeżeli jest stwierdzone, że wydatek nie zgadza się z wysokością rzeczywistego dochodu podlegającego opodatkowaniu. Jeżeli naprzykład podatnik pokrywa dowodnie swoje wydatki całkiem lub po części ze swego majątku w kapitałach, dobrowolnymi dodatkami od swoich krewnych lub z innych źródeł, które nie mogą mu być policzone za dochód podlegający opodatkowaniu, kwoty pochodzące z takich źródeł, nie mogą być w żadnym razie liczone przy szacowaniu dochodu podlegającego opodatkowaniu. Ma się rozumieć, że komisja szacunkowa musi żądać, żeby podatnicy twierdzący, jakoby dostawali takie dodatki, udowodnili wiarygodnie tę okoliczność.

Artykuł 59.

Obliczenie stopy podatkowej i wstawienie jej w rejestrze szacunkowym.

(§§. 212, 215 i 216.)

1. Co się tyczy oznaczania pozycji potrącalnych, zniżek, tudzież obliczania stopy podatkowej, odsyła się do przepisów podanych w pierwszej części niniejszego przepisu wykonawczego i w artykule 56.

2. Uchwały, któremi komisja z powodów w §. 174 przytoczonych, przyznać ma zniżenie stopy podatkowej o więcej niż jeden stopień lub uwolnienie od podatku podatnika wyższego niż pierwszego stopnia, mogą być wydane tylko większością dwóch trzecich części głosów.

3. W razie uwolnienia wpisać należy w przedziale 32 rejestru szacunkowego zero.

4. Co do osób pobierających pensje wojskowe uwolnione od podatku, kwotę tychże, uwzględnioną przy obliczaniu stopy podatkowej (§. 154, l. 6), zapisać należy w kolumnie uwag rejestru szacunkowego.

5. Postanowienia szczególne co do płac służbowych były już wyłożone w artykule 56.

6. Przedziałkę 34, służącą do wykazania kwot, od których w myśl artykułu XVII. ustawy podatek nie jest pobierany, można w tych przypadkach, w których komisja postanawia zupełne uwolnienie dotyczących osób, wypełnić niezwłocznie a to wstawieniem tej samej kwoty, co w przedziale 32.

We wszystkich innych przypadkach wypełniać ma tę przedziałkę później Władza podatkowa (prw. artykuł 80).

7. Na wpisaniu tych szczegółów kończy się czynność szacowania.

8. Osoby, które według oszacowania komisji nie mają dochodu podlegającego opodatkowaniu, należy wykreślić w rejestrze szacunkowym.

9. Akta rozpraw i rejestr szacunkowy postać należy niezwłocznie do Władzy podatkowej.

Artykuł 60.

Dalsze czynności urzędowe Władzy podatkowej.

(§§. 215 i 217.)

1. Władza podatkowa winna niezwłocznie po nadejściu materyałów wyżej wzmiankowanych zarządzić wygotowanie nakazów płatniczych podług wzoru *J/1* lub *J/2*; tego ostatniego formularza używać należy dla podatników, pobierających pensje służbowe, od których podatek potrąca służbodawca; wypełniając ten formularz, zachowywać należy postanowienia artykułów 77—85.

Wzór *J/1*.
Wzór *J/2*.

2. Nakazy płatnicze doręczać należy zapieczętowane, za potwierdzeniem odbioru na ręce przełożonych gmin.

3. Co do każdego z osobna podatnika, wygotować należy formularz podług wzoru *K* w dwóch egzemplarzach, jednakże przedziałkę 9 wypełnić należy tylko w jednym egzemplarzu.

Wzór *K*.

4. Nadto celem wykonania środka zarządnego w §. 217, ustęp 3, wygotować należy co do każdego podatnika kartę podającą tylko oznaczenie podatnika i kwotę podatku dochodowego, którą tenże ma opłacić.

Także i do tego można użyć formularza *K*, w którym jednak wypełniają się tylko przedziałki 3 i 7.

5. Do wygotowań powyższych używać należy ile możności mechanicznych metod powielania. Jeżeli się używa kalki, wyciągi pod l. 4 wzmiankowane można sporządzać np. w ten sposób, że trzy formularze *K* jeden na drugim bierze się do użycia, najprzód wypełnia się tylko przedziałki 3 i 7 we wszystkich trzech egzemplarzach a następnie po oddaleniu jednego egzemplarza, służącego do celu oznaczonego pod l. 4, wypełnia się w innych egzemplarzach inne przedziałki z wyjątkiem przedziałki 9, a następnie po oddaleniu następnego egzemplarza, także przedziałek 9.

6. Następnie karty, zawierające szczegóły pod l. 4 wzmiankowane i uporządkowane abecedowo podług nazwisk podatników każdego z osobna okręgu szacunkowego należy zeszyć i wystawić na 14 dni w lokalu Władzy podatkowej I. instancyi, żeby podlegający podatkowi osobisto-dochodowemu dotyczącego okręgu mogli przeglądać go w zwykłych godzinach urzędowych. Legitymacye osób przeglądających należy starannie badać, wygotowywania zaś odpisów i wyciągów nie należy dozwalać; postanowienia karne przeciw jakiemuś nadużyciu tych wyciągów zawiera §. 246.

7. Gdy się skończy wystawienie publiczne, co zanotować należy na okładce, trzeba karty znowu rozłączyć; takowe, a względnie karty wzmiankowane pod l. 3 podług wzoru *K* sporządzone, służyć mają następnie do wygotowania wykazów statystycznych; w latach następnych używać się ich będzie także do tworzenia kół wyborczych do wyboru komisji, jednakże z odpowiednim względem na zmiany, które stosownie do artykułu 76 mają być utrzymywane w ewidencji.

8. Ten egzemplarz kart według wzoru *K* sporządzonych, w którym przedziałka 9 nie jest wypełniona, uporządkować należy podług okręgów podatkowych, zeszyć w okładce na której ma być wykazana suma wynierzonego podatku, opatrzyć pieczęcią i posłać urzędowi podatkowemu jako tabelę przypisów.

9. Pozostałe karty według formularza *K* zachowywać należy oddzielnie i takowe mają służyć do zastąpienia egzemplarzy do powyższych celów potrzebnych, które zepsuły się lub zginęły.

10. Przepisane pod powyższemi liczbami 3 aż do 9, sporządzanie kart podług formularza *K* ma na celu jak największe ułatwienie Władzom podatkowym ich czynności a tam, gdzie podatników jest wielu, będzie rzeczą niezbędną. Gdyby jednak u niektórych Władz odpowiedniejszem celowi okazało się wygotowanie list, pozwala się używać list odpowiedniami rubrykami opatrzonych.

Oddział V.

Środki prawne.

Artykuł 61.

Podawanie rekursów.

(§§. 218, 219, 220.)

1. Tak podatnikowi jak i Władzy podatkowej służy prawo odwołania się do komisji rekursowej, przeciw wynikowi rozkładu a według okoliczności przeciw stwierdzonemu wymiarowi płac służbowych.

Do rekursów podatnika stosują się postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28. Dla Władzy podatkowej termin trzydziestodniowy do wniesienia rekursu upływa od dnia, w którym registr szacunkowy nadejdzie do Władzy podatkowej.

Podatnicy wnoszą rekursa do Władzy podatkowej bez stępla, Władza podatkowa do komisji szacunkowej również bez stępla.

Władza podatkowa wnosząc rekurs, winna jednocześnie uwiadomić o tem z wyjawieniem powodów owego podatnika, przeciw którego opodatowaniu rekurs jest wymierzony.

2. Władza podatkowa obowiązana jest wnieść rekurs przeciw wynikowi rozkładu, gdy

- a) obliczenie dochodu a względnie potrąceń, przez komisję dokonane, poczytuje za nieodpowiednie przepisom ustawowym;
- b) uwolnienia lub zniżki w myśl §. 174go przez komisję przyznane poczytuje za nieuzasadnione rzeczywistymi stosunkami;
- c) stopę podatkową ustanowioną przez komisję poczytuje za nieproporcjonalnie niską, lub
- d) sądzi, że ustawa w inny sposób ze znaczną szkodą interesów państwa lub podatników została naruszona

3. O ile rekurs podatnika zwraca się jedynie przeciw omyłkom, które zaszyły przy wygotowywaniu nakazów płatniczych przez Władzę podatkową, Władza ta winna niezwłocznie zarządzić sprostowanie i uwiadomić o tem podatnika. Podatnikowi służy prawo odwołania się od tego zarządzenia do Władzy skarbowej krajowej z uwolnieniem od stępla.

Rekursa zaś, które decyzją taką nie byłyby załatwione całkiem po myśli rekurenta, tudzież rekursa, w których w ogóle nie zachodzi przypadek powyżej oznaczony, posłać należy odpowiednio przygotowane (l. 5) do komisji szacunkowej.

4. Przewodniczący komisji szacunkowej zarządza dochodzenia i uzupełnienia, jakie z powodu wniesionych rekursov zdawać się im będą potrzebnymi, a do których należy w szczególności uchyleć wad postępowania, jeżeli zaszyły przy szacowaniu lub przejrzeniu ksiązek (§. 279), jeżeli to podatnik ofiarował w rekursie, a następnie zwołuje komisję szacunkową dla objawienia opinii.

Opinię komisji podpisać ma przewodniczący.

5. Do zapisywania istotnej treści rekursov, wyniku dochodzeń jakiego czyniono w tym względzie, jakoteż opinii komisji szacunkowej, używać należy arkuszy rekursovych, mających służyć także do zapisywania decyzji komisji rekursowej. Wzór takiego arkusza rekursowego dołączony jest pod L.

6. Rekursa tak opracowane przełożyć należy następnie Władzy skarbowej krajowej.

Władza skarbowa krajowa może — o ile to da się uczynić bez opóźnienia — polecić Władzom podatkowym pierwszej instancyi uzupełnienie aktów, jakie uzna za potrzebne.

7. Władza skarbowa krajowa przygotować ma arkusze rekursovych wypełnieniem przedziałki 14 i arkusze tak przygotowane łącznie z odnośnymi aktami przełożyć z konsygnacją komisji rekursowej. Arkusze rekursovych należy ponumerować zgodnie z konsygnacją, tę zaś konsygnację tak urządzić, żeby zarazem mogła służyć za wykaz dalszej formalnej czynności urzędowej z rekursami w komisji rekursowej.

8. Władza skarbowa krajowa dokładać ma starania, żeby jak najwięcej z tych rekursov wzięte były pod rozprawę w głównym okresie kadencji komisji rekursowej.

Po zamknięciu kadencji należy w stosownych odstępach czasu zdawać sprawę Ministerstwu skarbu o potrzebie zwołania znowu komisji.

9. Rekursa nie mają skutku odwrotnego pod względem opłacania przypisanego podatku i środków do ściągania onegoż.

Artykuł 62.

Komisje rekursowe.

(§§, 177, 178, 182, 183.)

1. Stosownie do §. 177, B komisje rekursowe ustanowione być mają po jednej dla obszaru każdego królestwa i kraju.

Dla rozleglejszych obszarów można w miarę potrzeby ustanowić także po kilka komisji rekursowych.

Zarządzenia w tym względzie wydane, podawać będzie do wiadomości publicznej Ministerstwo skarbu.

2. Właściwość komisji rekursowych określona jest w §. 178, ich skład przepisany jest w §§. 182 i 183. Co do czasu, kiedy sejmy krajowe mają być proszone, żeby uskuteczniły wybory do tych komisji, w tym względzie Ministerstwo skarbu nadsyłać będzie Władzom krajowym politycznym i prezydentom Władz skarbowych krajowych polecenia w każdym z osobna przypadku.

Komisje rekursowe mają siedzibę przy tej Władzy skarbowej krajowej, która dla odnośnego kraju jest właściwą.

3. Pod względem wybieralności, powodów nieprzyjęcia wyboru i okresu, na który powołuje się członków komisji i zastępców, obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisji szacunkowych.

4. Także co do komisji rekursowych służy Ministrowi skarbu prawo, że jeżeli w skutek oczywistej winy uprawnionych do wybierania, wybór nie przyjdzie do skutku, lub jeżeli wybrani odmówią prawidłowego współdziałania, może mianować potrzebną do uzupełnienia dotyczącej komisji ilość członków i zastępców.

Ministerstwo skarbu sobie zastrzega decyzję, czy się ziszczają wzmiankowane warunki; gdy więc zachodzi wątpliwość, jemu należy zdać sprawę, przyczem Władzy skarbowej służy prawo czynienia w porozumieniu z Władzą krajową polityczną wniosków, jakie uzna za stosowne.

5. Pod względem praw i obowiązków członków i trwania ich urzędowania, obowiązują te same postanowienia, które tyczą się komisji szacunkowych.

Pod względem sprawowania czynności w komisjach rekursowych stosują się odpowiednio postanowienia artykułu 48, l. 1 aż do 10, tudzież 12 i 14.

6. Uchwały i decyzje komisji podpisywać ma przewodniczący.

Wygotowuje takowe Władza skarbowa krajowa we własnym imieniu, jednakże z odwołaniem się do uchwały komisji.

Artykuł 63.

Obowiązki i prawa przewodniczących. Tok czynności w komisjach rekursowych.

1. Przewodniczący komisji rekursowej jest pod względem właściwego ustanawiania podatku stróżem interesów państwa w swoim okręgu. Do niego należy zwierzchnicze kierowanie wszystkimi czynnościami rozkładowymi w okręgu komisji rekursowej. On czuwać ma nad tem, żeby zasady rozkładania były jednostajnie stosowane, nadzorować sprawowanie czynności przewodniczących komisji szacunkowych i starać się o to, żeby czynność rozłożenia podatku dokonana została we właściwym czasie.

Stanowisko Ministra skarbu, a względnie Władz skarbowych krajowych w postępowaniu rozkładania zostało już rozpatrzone w artykule 46, l. 2; z tego, co tam powiedziano, wynika, że także przewodniczący komisji rekursowej czynić mają zadosyć poleceniom, jakie pod tym względem będą im dawane.

2. Komisji rekursowej i jej przewodniczącemu służą do dokładnego stwierdzenia dochodu podatników te same upoważnienia, co komisji szacunkowej. Przy wykonywaniu tych upoważnień stosować należy postanowienia podane w artykule 49, l. 4—11 i w artykule 50. Komisja rekursowa jest jednak także uprawniona polecać komisji szacunkowej lub Władzy podatkowej wykonanie potrzebnych dochodzeń. Uchwały tego rodzaju oddawać należy w każdym z osobna przypadku Władzy skarbowej krajowej do wygotowania.

3. Komisja rekursowa nie jest obowiązana trzymać się w decyzjach swoich tych granic, jakie zakreślają jej wnioski rekurentów (to jest podatnika lub Władzy podatkowej), lecz ma z urzędu przestrzegać należytego zastosowania ustawy i właściwego oszacowania. Może więc w skutek rekursu podatnika zniżyć podatek poniżej wymiaru, o który podatnik prosił lub całkiem odpisać, albo w skutek rekursu Władzy podatkowej ustanowić podatek w większym wymiarze, niż ona proponowała.

4. Jeżeli jednak w skutek odwołania się samego podatnika, to jest w tych przypadkach, w których jednocześnie nie odwołuje się także Władza podatkowa, uzna, że wymiar zmienić należy w sposób dla podatnika niekorzystny, nie może skutecznie niezwłocznie oszacowania, lecz odesłać musi sprawę do właściwej w tym przypadku komisji szacunkowej, a względnie Władzy podatkowej do wykonania odpowiedniego dodatkowego wymierzenia. Komisja szacunkowa wykonać ma w takim przypadku jeszcze raz oszacowanie, przyczem obowiązana jest wprawdzie trzymać się poglądu prawnego ko-

misy rekursowej, lecz pod względem stwierdzenia istoty rzeczy i przy szacowaniu wydać ma sąd samodzielnie.

Od ponownej decyzji służy znowu podatnikowi jakoteż i Władzy podatkowej prawo odwołania się w myśl §. 223.

5. Komisja rekursowa winna decyzje swoje wpisać z krótkim uzasadnieniem w arkuszach rekursowych odnoszących się do poszczególnych rekursów (artykuł 61, l. 5) a sposób załatwienia ich zanotować w sposób w artykule 51, l. 2 wzmiankowany w protokole rozpraw, jakoteż w konsygnacji.

6. Akta zamknięte oddać należy Władzy skarbowej krajowej do wygotowania uchwał.

Artykuł 64.

Dalsze czynności urzędowe co do rekursów.

1. Władza skarbową krajową zapisuje wyniki z decyzji komisji rekursowej, jakoteż z jej własnych decyzji (l. 2) zmiany przypisu podatkowego w rejestrze utrzymywać się mającym podług wzoru *M*, oddzielnie dla podatku osobisto-dochodowego i dla podatku pensyjnego i uwiadamia Władze podatkowej pierwszej instancji, do których rekurs wniesiono, o decyzjach komisji rekursowej.

2. Z tem połączyć należy decyzję wydaną we własnym zakresie działania co do tych rekursów, których przedmiotem były omyłki popełnione przy wygotowywaniu nakazu płatniczego, o ile ta część rekursu nie stała się bezprzedmiotową w skutek przychylniej decyzji co do rekursu.

3. Po załatwieniu rekursów posłać należy Władzom podatkowym jednocześnie ze zwracaniami aktami sprawy wyciąg z rejestru *M*, obejmujący przedziały 2—6, tudzież 11—13, a to oddzielnie dla każdego okręgu podatkowego łącznie z zestawieniem dla okręgu szacunkowego w dwóch wygotowaniach.

4. Władze podatkowej pierwszej instancji uwiadomić mają przewodniczącego komisji szacunkowej o dokonaniem załatwienia rekursu przez danie do przejrzenia, tudzież strony.

5. Rekursa razem z dotyczącymi aktami złożyć należy o ile to da się uczynić przy odnośnych arkuszach wykazu *F*. Wyniki decyzji co do rekursów zapisać należy w rejestrach szacunkowych czerwonym atramentem. Wyciągi z rejestru *M* posłać należy urzędowi podatkowemu do poczynienia zmian w przypisach.

Wyniki postępowania rekursowego wpisać wreszcie należy w kartach (artykuł 60, l. 7) przeznaczonych do przygotowania kół wyborczych.

Artykuł 65.

Zażalenie do Trybunału administracyjnego.

(§. 225.)

1. Przeciw orzeczeniom komisji rekursowej służy tak podatnikowi jak i przewodniczącemu komisji rekursowej prawo podania zażalenia do Trybunału administracyjnego z powodu mylnego zastosowania ustawy lub z powodu istotnych wad postępowania (ustawa z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36 z roku 1876.

2. Jeżeli zażalenie wnosi podatnik, pismo odporne przygotować ma na prośbę przewodniczącego komisji rekursowej Władza skarbową krajową. Najpóźniej w przeciągu dni 30 od nadejścia zażalenia, przewodniczący winien projekt pisma odpornego przedłożyć w dwóch wygotowaniach Ministerstwu skarbu.

3. W tym samym celu przewodniczący winien także projekt zażeń do Trybunału administracyjnego, które on wnieść zamierza, przedłożyć Ministerstwu skarbu za pośrednictwem Władzy skarbowej krajowej najpóźniej w przeciągu pierwszych dni 30, w których wolno wnieść zażalenie.

Przewodniczący może do wygotowania pism odpornych jakoteż zażeń, które ma wnieść, używać funkcyonaryuszów Władzy skarbowej krajowej, których mu prezydium tej Władzy wskaże.

4. Przewodniczący podać ma zażalenie, jeżeli decyzją komisji rekursowej ustawa została mylnie zastosowana ze znaczną szkodą dla interesów państwa, tudzież z powodu istotnych wad postępowania.

Zostawia się mu jednak także zaproponowanie podania zażalenia, gdy decyzja komisji rekursowej nie czyni wprawdzie ani znacznego, ani bezpośredniego uszczerbku interesom państwa, lecz decyzja Trybunału administracyjnego z innych przyczyn jest pożądana.

5. Pod względem podawania zażeń, winien on stosować się do poleceń, jakie odbierać będzie od Ministerstwa skarbu.

Część III.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego. Postanowienia szczególne co do płac służbowych. Podatek pensyjny. Zakaz zwalania podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.

Oddział I.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 66.

Zasady ogólne.

(§§. 227 i 232.)

1. Pod względem rozpoczęcia się i końca obowiązku podatkowego, jakoteż pod względem postępowania ze zmianami co do podmiotu i przedmiotu podatkowego, jakie zajdą w ciągu roku podatkowego, przestrzegać należy następujących zasad ogólnych.

- a) Osoby, nowo wchodzące w obowiązek podatkowy, pociągać należy do płacenia podatku zwyczajnie dopiero od początku tego roku, który nastąpi po zajściu okoliczności obowiązek podatkowy uzasadniających.
- b) Osoby, przestające podlegać obowiązkowi podatkowemu, uzyskają odpisanie podatku zwyczajnie dopiero z końcem tego roku, w którym zaszły okoliczności uzasadniające wygaśnięcie obowiązku podatkowego.
- c) Wyjąwszy przypadki oznaczone w artykułach 67 aż do 69 zmiany, jakie w ciągu roku podatkowego zajdą w wysokości dochodu podlegającego podatkowi lub w jakichkolwiek innych stosunkach podatników, nie pociągają za sobą żadnej zmiany w podatku, który za ów rok podatkowy miał być opłacony, lecz uwzględniają się dopiero przy wymierzaniu podatku na następne peryody rozkładu, to jest na rok następny.

2. Pominąwszy wyjątki poniżej oznaczone, podatek osobisto-dochodowy przypisuje się więc zawsze w całej należytości rocznej i nie odpisuje się go też według części roku (za półrocza, ćwierćrocza, miesiące lub dni).

3. W dalszych artykułach 67 aż do 69, rozstrząsane są wyjątki od zasad tutaj ustanowionych i podług tego, czy pociągają za sobą przypisanie lub odpisanie podatku, przedstawione są jako przypadki przyrostu, a względnie ubytku.

Artykuł 67.

Przyrosty.

(§. 227.)

Przypadki przyrostu zdarzają się w skutek wprowadzenia się do obszaru ważności ustawy i uzyskania stałych płac służbowych.

1. Wchodzi się w obowiązek podatkowy w skutek wprowadzenia się do obszaru ważności ustawy:

- a) Gdy obywatel królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, który dotychczas mieszkał za granicą, i nie pobierał żadnych dochodów z krajów tutejszych, zakłada siedzibę w tych krajach i używa dochodu w wysokości podlegającej opodatkowaniu;
- b) gdy cudzoziemiec, który dotychczas tutaj nie przebywał i nie podlegał podatkowi w myśl §. 153, l. 2 b), zakłada w tych krajach siedzibę lub przebywa tu dla zarobku i używa dochodu w wysokości podlegającej opodatkowaniu.

2. W skutek uzyskania stałych płac służbowych w wysokości podlegającej opodatkowaniu wchodzi się w opodatkowanie tylko w tym razie, jeżeli osoba, która dotychczas nie podlegała podatkowi dochodowemu, uzyska stałe płace służbowe w sumie przeszło 600 zł., bądź tym sposobem, że w ogóle dopiero wchodzi w używanie takich płac, bądź też tym sposobem, że płace jej, które dotychczas nie przenosiły 600 zł., zostały odpowiednio podwyższone. Gdyby otrzymujący nowo posadę podlegał już przedtem podatkowi dochodowemu, zachodziłoby tu tylko podwyższenie dochodu, którego nie uwzględnia się w ciągu roku podatkowego. Ta ostatnia uwaga odnosi się także do takiego przypadku, gdy płace służbowe dojdą w ciągu roku podatkowego do wysokości podlegającej podatkowi pensyjnemu; w przypadku więc takim nie przypisuje się za rok bieżący na nowo ani podatku osobistodochodowego, ani podatku pensyjnego.

3. We wszystkich przypadkach tutaj wliczonych podatek osobistodochodowy za rok bieżący opłacać należy już od początku miesiąca, który nastąpi po zajściu tego wypadku. Za podstawę wymiaru podatku bierze się dochód, który podatnik będzie miał w pozostałej części roku podatkowego, tak z należących się mu stałych, jak i ze spodziewanych zmiennych wpływów, a to w taki sposób, że oblicza się podatek roczny przypadający od stosunkowego do-

chodu rocznego; z tego podatku jednak przypisuje się podatnikowi tylko tyle dwunastych części, przez ile miesięcy tenże ma być w ciągu roku podatkowego jeszcze pociągnięty do do płacenia podatku.

Jeżeli np. podatnik, który przyjechał w sierpniu, miał do opodatkowania za miesiące od września aż do grudnia dochód (w poszczególnych częściach roku jednostajnie płynący) w sumie 4000 zł., podatek należałoby obliczyć w sposób następujący: w czterech miesiącach 4000 zł., odpowiada dochodowi rocznemu w sumie 12.000 zł.

Stopa podatkowa 357 zł., z niej $\frac{4}{12} = 119$ zł.

Gdyby podatek wymierzano dopiero po upływie roku podatkowego, w takim razie zamiast prawdopodobnego dochodu w pozostałej części roku należałoby wziąć dochód rzeczywisty, który tymczasem mógł stać się wiadomy, za podstawę wymierzenia, ma się rozumieć, z zachowaniem powyższego pravidła obliczenia.

Artykuł 68.

Ubytki.

(§. 229.)

- a) Wyprowadzenie się i ustanie płac służbowych.

Odpowiednio powyższym przypadkom przyrostu zachodzić mogą następujące przypadki ubytków:

1. Obowiązek podatkowy ustaje w skutek wprowadzenia się podatnika z obszaru ważności ustawy niniejszej. Przypadek ten zachodzi:

- a) Gdy obywatel królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, w krajach tutejszych zamieszkały, porzuca tu swoją siedzibę bez pobierania dochodu z krajów tego obszaru (§. 153, l. 1 b);
- b) gdy osoba nie będąca obywatelem krajów tutejszych, w nich zamieszkała lub przebywająca, podatkowi podlegająca, porzuca swoją siedzibę lub pobyt w tych krajach i nie pozostaje podległą podatkowi w myśl §. 153 l. 2 b).

Jeżeli nie ziszczają się każde dwa warunki pod lit. a), a względnie pod lit. b) wzmiankowane i w skutek tego podatek osobistodochodowy nie może być odpisany, natenczas w podatku na bieżący rok podatkowy przypisanym nie ma w ogóle zajść żadna zmiana.

2. Obowiązek podatkowy ustaje w skutek utraty lub zmniejszenia się stałych płac służbowych poniżej wymiaru uzasadniającego obowiązek podatkowy.

Przypadek taki zachodzi tylko wtedy, gdy osoba dotychczas podatkowi podlegająca, nie ma oprócz tych płac służbowych żadnego, a względnie nie ma takiego dochodu, któryby sam przez się lub w związku z pozostałymi płacami służbowymi czynił ją podległą podatkowi.

Gdyby rzecz miała się inaczej, zachodziłoby tylko zmniejszenie się dochodu, które nie ma być uwzględnione w ciągu roku podatkowego.

3. W obu przypadkach ustanie obowiązku podatkowego uwzględnić należy od następnego miesiąca, to jest odpisać należy od przypisanego podatku rocznego tyle dwunastych części, ile jeszcze miesięcy pozostaje.

Artykuł 69.

Ubytki. (Ciąg dalszy).

b) Śmierć podatnika.

1. Jeżeli w skutek śmierci podatnika dochód jego całkiem przestanie płynąć, stosuje się przepis podany w artykule 68, l. 3.

2. Jeżeli zaś w skutek śmierci podatnika dochód, jaki tenże pobierał, nie całkiem przestał płynąć, podatek onemuż przypisany ma być za pozostałą część roku przez masę podatkową zapłacony w stosunku pozostałej części dochodu do tej, która przestała płynąć.

Wynika z tego, że np. w razie śmierci kapitalisty nie oddającego się żadnemu zarobkowi, podatek dochodowy wcale nie odpada. Przypadki częściowego odpadnięcia dochodu zachodzą w takich razach, gdy np. zmarły pobierał oprócz odsetek od papierów wartościowych rentę dożywotną lub miał jakąś posiadłość itp.

Jaka część dochodu ma być uważana za straconą, wykazać to mają dziedzice, według okoliczności kurator masy spadkowej.

Obliczając podatek, który ma być odpisany, należy najprzód oznaczyć, jaka kwota podatkowa przypada na straconą część całorocznego dochodu; z kwoty częściowej w taki sposób oznaczonej odpisuje się tę kwotę, która przypada na miesiące po dniu śmierci nastąpić mające.

Například: Opodatkowany dochód zmarłego wynosił 3000 zł., z tego w skutek śmierci odpadła renta dożywotnia wynosząca 1000 zł.; podatek od całego dochodu wynosił 55 zł., tego część trzecia czyni 18 zł. 33 c.; jeżeli śmierć nastąpiła dnia 15. września, odpisać należy od kwoty 18 zł. 33 c. część na trzy miesiące przypadającą to jest 4 zł. 58 c.

Jeżeli istniały potrącenia od całego dochodu, potrącenia te według okoliczności pooddzielać należy proporcjonalnie od odpadłej części dochodu; następnie za podstawę obliczenia powyżej przepisane go wziąć należy tylko podatek przypadający na resztę tej części dochodu.

3. Dopóki osoby do odziedziczenia spadku powołane nie wejdą w używanie onegoż, spadek leżący poddać należy także na następne lata podatkowe opodatkowaniu w stosunku dochodu, jaki mu pozostał (§. 229). Stosują się do niego zasady ogólne artykułu 66, przeto podatek nie może być odpisany, gdyby w ciągu roku spadek przyznany został uprawnionym do odziedziczenia.

Artykuł 70.

Zniżenie podatku.

(§. 232.)

Tym osobom, których dochód w skutek szczególnych okoliczności zmniejszył się w ciągu roku podatkowego dowodnie poniżej dwóch trzecich części sumy wziętej za podstawę wymiaru, i które takiego uwzględnienia potrzebują, może Władza skarbową krajową wyjątkowo odpisać stosunkową część podatku przypisanego na pozostały czas roku podatkowego (§. 232, ustęp 2).

Zniżenie to ma być zawsze w ścisłym tego słowa znaczeniu wyjątkowym, przeto nie można bynajmniej stosować go z powodu zwykłego chwieiania się dochodu, w skutek zmiennej urodzajności poszczególnych lat, niejednostajnego powodzenia przedsiębiorstwa przemysłowego itp., zwłaszcza, iż zmiany te są już dostatecznie uwzględnione przez obliczenie średniej miary dochodu. Zmniejszenie się dochodu sprowadzać raczej powinny „szczególne okoliczności“, jak powódź, gradobicie, pożar, zapadnięcie się góry i tym podobne wydarzenia żywiołowe, co do ofycjalistów oddalenie ze służby, wystąpienie z czynnej służby lub inne szczególne zarządzenia służbowe itp.; sama strata w iścieżnie majątku, nie zmniejszająca dochodu, nie jest dostateczna. Nakoniec powinien być udowodniony niedostatek, warunek, który nie ziszczałby się w takim razie, gdyby poszkodowany był dostatecznie ubezpieczony.

Artykuł 71.

Postępowanie co do przyrostów.

(§§. 228 i 231.)

1. O wprowadzeniu się do obszaru ważności ustawy uzasadniającem obowiązek podatkowy (artykuł 67, l. 1), jakoteż o uzyskaniu stałych płac służbowych, winni podatnicy w przeciągu dni 14 od nadejścia tych wypadków uwiadomić właściwą Władzę podatkową z dołączeniem zeznania. Z §. 204 wynika jednak, że tylko te osoby obowiązane są dołączyć zeznanie, których dochód za rok obliczony, przenosi 1000 zł.

Zaniedbanie uzasadnia według §. 243, l. 5, zatajenie w sprawach podatkowych lub wykroczenie porządkowe w myśl §. 244 karać się mające.

Gdyby jednak Władza podatkowa dowiedziała się się w ciągu roku podatkowego o takich przypadkach, winna w takichże okolicznościach i w taki sam sposób, jak to w artykule 43, l. 2 jest przewidziane, wezwać podatników, żeby wnieśli zeznania.

2. Co do wszystkich podatników nowo przybyłych sporządzić należy niezwłocznie arkusze według wzoru *F* w artykule 42 opisane i zachowywać oddzielnie od spisu opodatkowanych przy prawidłowym oszacowaniu.

3. Podatek wymierza Władza podatkowa pierwszej instancyi.

Władza ta ma poczynić w tym przypadku dochodzenie w artykule 44 przewidziane, a gdyby powstała wątpliwość co do rzetelności złożonego zeznania, wezwać podatników w myśl §. 210 z wyjaśnieniem powodów, żeby ją ustnie lub piśmiennie wyjaśnili. Pod względem oszacowania postąpić ma także Władza podatkowa według przepisów artykułów 51 aż do 59 z tą różnicą, że Władza podatkowa nie może wykonywać upoważnień zastrzeżonych §§. 210 i 211 wyłącznie komisyi. Władza podatkowa nie może więc ani wymagać odpowiedzi na pewne pytania, ani zarządzać przesłuchania pod przysięgą świadków i biegłych, ma się rozumieć nawet na korzyść podatników.

4. Wymierzenia te skutecznie należy z użyciem zmienionego odpowiednio rejestru szacunkowego według wzoru *H*.

Nakazy płatnicze wygotować należy w sposób oznaczony w artykule 60 (prw. także artykuł 76, l. 1).

5. Władza podatkowa obowiązana jest nadto przy rozkładaniu podatku na rok następny czuwać troskliwie nad tem, żeby w tych przypadkach, w których nie nadeszły wiadomości o przyrostach podlegających opodatkowaniu, podatek został dodatkowo wymierzony a według okoliczności, żeby wyłoczone zostało postępowanie karne.

Ponieważ w przypadkach tych dochód, który wziąć należy za podstawę wymierzenia dodatkowego jest już przez komisję szacunkową stwierdzony w celu wymierzenia podatku na rok następny, przeto wymierzenie dodatkowe nastąpić ma wyłącznie na podstawie oszacowania dokonanego przez komisję.

Także i te wymierzenia zapisać należy w rejestrze szacunkowym Władzy podatkowej (l. 4).

6. Przeciwno tym wymierzeniom Władzy podatkowej można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Rekursa takie, o ile nie załatwia się ich w myśl artykułu 61, l. 3, posłać należy po wykonaniu dochodzeń, gdyby były potrzebne, do Władzy skarbowej krajowej. z użyciem zmienionego odpowiednio arkusza rekursowego według wzoru *L*; przy rozstrzygnięciu tych rekursów stosować należy odpowiednio postanowienia artykułów 63 i 64.

Władze podatkowe uwiadamiać należy ze względem na postanowienia artykułu 76, l. 1, ustęp 2 i z odpowiedniemi zastosowaniem poleceń w artykule 64 podanych.

Artykuł 72.

Postępowanie co do przyrostów.

(§§. 230 i 231.)

Gdy obowiązek podatkowy przestanie istnieć z powodu wyprowadzenia się podatnika z obszaru ważności ustawy, jakoteż z powodu utraty lub zmniejszenia się stałych płac służbowych poniżej wymiaru uzasadniającego obowiązek podatkowy, należy uwiadomić o tem właściwą Władzę podatkową w przeciągu dni 14.

Jeżeli uwiadomienie nadejdzie później, podatek odpisuje się a względnie zmniejsza dopiero od początku miesiąca, który nastąpi po nadejściu uwiadomienia.

Spóźnione uwiadomienia, które nadejdą po dniu 30. listopada roku podatkowego lub po upływie roku podatkowego, nie mogą wyjednać odpisania na ten rok podatkowy przypisanego, jednakowoż w celu trzymania ubytku w ewidencji poddać je należy potrzebnemu zbadaniu i odpowiednio zanotować (prw. artykuł 76, l. 2).

Od decyzji Władzy podatkowej pierwszej instancyi można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej. Władze podatkowe uwiadamiać należy ze względem na postanowienia artykułu 76, l. 1, ustęp 2 i z odpowiedniemi zastosowaniem poleceń w artykule 64 podanych.

Artykuł 73.

Postępowanie przy odpisywaniu z powodu śmierci podatnika.

(§§. 229 i 230.)

1. W razie śmierci podatnika nie trzeba o tem donosić, jeżeli podatek osobisto-dochodowy całkiem odpada lub jeżeli w całości przechodzi na masę spadkową; w pierwszym przypadku Władza podatkowa, z zastrzeżeniem polecenia podanego niżej

pod l. 3, kiedykolwiek dowie się o okolicznościach uzasadniających zupełne odpisanie, ma podatek odpisać z urzędu od miesiąca, który po dniu śmierci nastąpi; w drugim przypadku należność podatkowa tak samo jak inne długi spadkodawcy przechodzi na dziedziców.

2. Gdy zaś z powodu śmierci powstanie roszczenie, żeby podatek odpisano, w takim razie (dziedzice (albo kurator masy spadkowej) mają w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia śmierci, donieść o tem i uzasadnić roszczenie swoje do częściowego odpisania podatku (artykuł 69); odpisuje się także w tym razie od miesiąca, który nastąpi po dniu śmierci. Gdyby uwiadomienie nadeszło później, zmniejszenie następuje dopiero od początku miesiąca, który nastąpi po nadejściu uwiadomienia.

Pod względem uwiadomień spóźnionych, tudzież pod względem właściwości Władz stosują się postanowienia wyżej podane.

3. Władza podatkowa dowiedziawszy się o przypadku śmierci, winna zawsze zbadać opodatkowanie zmarłego a mianowicie na podstawie aktów spadkowych. Gdyby się pokazało, że nie cały dochód zmarłego był opodatkowany, przeprowadzić należy opodatkowanie uzupełniające.

Także przy odpisywaniu pod l. 1 omawianem, należy za każdym razem dokładnie stwierdzić, czy zmarły nie zostawił żadnego źródła dochodu. W tym celu można odpisanie odroczyć aż do przyszłorocznego opodatkowania dziedziców.

Artykuł 74.

Postępowanie w razie znizienia podatku.

(§. 232.)

Prośby o zniżki podatkowe w artykule 70 omawiane, podawać należy najpóźniej w przeciągu dni 24 po zajściu wypadku uzasadniającego uwzględnienie, do Władzy podatkowej pierwszej instancji.

W razie spóźnionego doniesienia, może nastąpić stosunkowe obniżenie tylko tej kwoty podatkowej, która przypisana jest za miesiące kalendarzowe następujące po wręczeniu podania.

Prośby spóźnione, wniesione po upływie miesiąca listopada roku podatkowego winna Władza podatkowa pierwszej instancji odrzucić bez dalszego badania.

We wszystkich innych przypadkach posłać należy prośby z dołączeniem potrzebnych dochodzeń, do Władzy skarbowej krajowej.

Od decyzji Władzy skarbowej krajowej, odwołać się można do Ministerstwa skarbu.

Artykuł 75.

Wymiary uzupełniające.

Oprócz przyrostów omawianych w artykule 67 zdarzają się jeszcze uzupełniające wymierzenia podatku osobisto - dochodowego co do takich osób, które pominięte zostały przy powszechnem szacowaniu na rok bieżący. Wymierzenia te zostają lub nie zostają w związku ze sprawą karną.

W pierwszym przypadku podatek uzupełniający wymierzyć ma stosownie do §. 256, ustęp 3, Władza podatkowa pierwszej instancji w artykule 15 przepisu wykonawczego do rozdziału V oznaczona, która w tym względzie zastosować się ma do przepisów podanych w artykule 71.

Do drugiego przypadku, np. jeżeli podatnik nie był obowiązany do podawania zeznania i przeto nie podpada karze, niema wyraźnego postanowienia ustawowego.

W przypadkach tych opodatkowanie przywieść ma do skutku komisya szacunkowa na podstawie dodatkowego rejestru szacunkowego przy sposobności najbliższego zebrania się (np. w celu zaopiniowania rekursów).

W każdym takim przypadku wygotować należy dla tych podatników nowy arkusz *F* i włożyć go do spisu kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego (artykuł 42).

Gdyby opodatkowanie obejmowało kilka lat wstecz, w rejestrze szacunkowym podawać należy co do każdej pozycji lata, rok za rokiem.

Artykuł 76.

Utrzymywanie w ewidencji przypisów podatkowych i podatników w ciągu roku podatkowego; w szczególności co do zmiany mieszkań.

1. Co do wszystkich tych przypadków, które w myśl powyższych artykułów 67 aż do 75 pociągają za sobą przyrosty lub ubytki w przypisanym podatku osobisto-dochodowym, utrzymywać mają Władze skarbowe pierwszej instancji zapiski według wzoru *N*. Nadto do przypadków przyrostów sporządzić należy według wzoru *K*, a co do tych przypadków ubytku, które tyczą się podatników odpadłych, opatrzyć istniejące karty *K* odpowiednim łatwo dostrzedz się dającym dopiskiem.

Wzór O.

Podobnie Władze skarbowe krajowe winny przyrosty lub ubytki, które zarządziły w skutek rekursów, próśb o zniesienie i rekursów ministerjalnych w sprawach artykułów 67 aż do 75, zanotować w zapiskach według wzoru O. Władze podatkowe pierwszej instancyi obowiązane są uwiadamiać urzędy podatkowe nadsyłaniem odpowiednich wyciągów o zarządzonych przyrostach lub ubytkach w celu przywiedzenia ich do skutku.

Podobnie postępować należy z przyrostami i ubytkami dotyczącymi się podatku pensyjnego.

2. Wszelkie te przypadki rozpoczęcia się i skończenia się obowiązku podatkowego, w ciągu roku podatkowego, które nie dają w myśl postanowień powyższych powodu do zmian w przypisie podatkowym, nie są przedmiotem utrzymywania w ciągłej ewidencji, zwłaszcza iż ustawa przepisuje coroczne sporządzanie spisu osób domniemalnie podlegających podatkowi, zasięganie przepisanych wykazów itd.

Jednakże w celu jak największego ułatwienia rozkładu w roku następnym Władze podatkowe winny zapisywać wszelkie wypadki tego rodzaju, o których się w ciągu roku dowiedzą*).

*) Przekładkami takimi są między innymi następujące:

a) Przyrosty:

- a) gdy krajowiec zamieszkały za granicą nabywa dochód w krajach tutejszych;
- b) gdy cudzoziemiec za granicą mieszkający nabywa w krajach tutejszych dochód tego rodzaju, który oznaczony jest w §. 153, l. 2 b);
- c) gdy uwolniony w myśl §. 154, l. 3 konsul zawodowy, sługa lub urzędnik obcego poselstwa lub konsulatu nabywa obywatelstwo austriackie;
- d) gdy tytuł uwalniający, w myśl §. 154, l. 3 i 4 istniejący, odpada z innych powodów;
- e) nabycie dochodu podlegającego opodatkowaniu, z wyjątkiem przypadku wyszczególnionego w §. 227, ustęp 2;
- f) wystąpienie osoby z gospodarstwa domowego, w którym jej dochód doliczany był do dochodu głowy tegoż gospodarstwa domowego.

b) Ubytki.

- a) gdy podatnik wejdzie w ciągu roku podatkowego w jeden ze stosunków, uzasadniających według §. 154, l. 3 i 4 uwolnienie od podatku; w przypadkach tych zważać należy na uprzywilejowanie, gdyby służyło tym osobom, pod względem wnoszenia podatku;
- b) utrata dochodu lub zmniejszenie się go poniżej wysokości podatku podlegającej, o ile nie zachodzą warunki odpisania lub zniesienia w §§. 229 i 232 przewidziane;
- c) wstąpienie osoby w gospodarstwo domowe, w którym dochód jej doliczany będzie do dochodu głowy tego gospodarstwa domowego.

Co do przyrostów, przygotować należy niezwłocznie arkusz według wzoru F, co do ubytków zanotować odpowiednią uwagę w istniejącym arkuszu F.

3. Zmiana mieszkania nie uzasadnia zmiany przypisu w ciągu roku podatkowego. Lecz ze względu na to, że właściwość organów rozkładowych zależy od miejsca zamieszkania podatnika, pożądaną jest rzeczą, żeby także pod tym względem poczynione zostały, o ile to jest możebne, przygotowania do przyszłorocznego rozkładu. W tym celu polecić należy organom poborowym i egzekucyjnym, żeby o każdym przesiedleniu się podatnika do innego okręgu rozkładu, które dojdzie do ich wiadomości, uwiadamiły niezwłocznie Władzę podatkową.

Władza podatkowa winna zużytkować także własne spostrzeżenia poczynione przy sposobności innych spraw, a w razie potrzeby zasięgać informacji od organów, którym poruczone są sprawy mel-dunkowe.

W przypadkach stwierdzonej zmiany mieszkania uczynić należy w arkuszu F odpowiedni zapisek i odpis tego arkusza razem z aktami dotyczącymi opodatkowania tego podatnika, posłać niezwłocznie właściwej Władzy podatkowej.

Oddział II.

Postanowienia szczególne co do płac służbowych. Podatek pensyjny.

Artykuł 77.

Podatek pensyjny.

(§. 233.)

Osoby, pobierające płace służbowe, które wynoszą lub przenoszą sumę 3200 zł., opłacać mają oprócz podatku osobisto-dochodowego, jeszcze podatek pensyjny, który bez względu na jakikolwiek inny dochód wynosi:

1.	stopień od	3.200 zł.	aż do włącznie	4.000 zł.	. 0.4%
2.	"	4.000	" " "	4.500	" . 0.8%
3.	"	4.500	" " "	5.000	" . 1.2%
4.	"	5.000	" " "	6.000	" . 1.6%
5.	"	6.000	" " "	7.000	" . 2 %
6.	"	7.000	" " "	8.000	" . 3 %
7.	"	8.000	" " "	10.000	" . 4 %
8.	"	10.000	" " "	15.000	" . 5 %
9.	"	15.000	i wyżej		6 %

Podatek pensyjny wymierzać należy w powyższych stopach procentowych od całkowitej sumy płac służbowych podatku podlegających, to jest:

1. nie tylko od kwot częściowych ponad 3200 zł. i

2. nie w rozmaitych stopach procentowych od kwot częściowych poszczególnym stopniom odpowiadających.

Podatek należy jednak obliczać w taki sposób, żeby z dochodów wyższego stopnia po strąceniu podatku nigdy nie pozostawała suma mniejsza, jak suma pozostająca z najwyższych dochodów bezpośrednio niższego stopnia po strąceniu podatku przypadającego na ten stopień. (Prw. także artykuł 34, l. 3.)

Płace służbowe, z rozmaitych źródeł płynące, zliczać należy w jedną sumę celem wymierzenia podatku.

Artykuł 78.

Pobór podatku osobisto - dochodowego od płac służbowych przypadającego i podatku pensyjnego przez służbodawcę.

(§. 234.)

Ci, którzy płace owych rodzajów, jakie w §§. 167 i 168 są oznaczone, wypłacają (artykuł 23 i artykuł 24, l. 1 i 2) — w dalszych artykułach osoby te nazywane są po prostu „służbodawcami,“ — obowiązani są, potrącać odbiorcom tych płac podatek osobisto-dochodowy i pensyjny od tych płac wymierzony, o którego wymiarze Władze podatkowe będą ich w tym celu corocznie uwiadamiały. Ze względu na §. 202 i 234, ustęp 4, potrącenie to ogranicza się do płac służbowych i zarobniczych, które u jednego służbodawcy na rok obliczone przenoszą 600 zł.

Uwiadamia się wezwaniem płatniczem, od którego można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Potrąca się w tych samych terminach, w których pensje się wypłaca i w tych samych stosunkowych ratach.

Artykuł 79.

Postępowanie u Władzy podatkowej.

1. Celem wykonania postanowień wydanych w artykułach 77 i 78, sporządzić ma Władza podatkowa spis podług wzoru *P*, do którego zaciągając należy:

- a) kontrybentów podatku osobisto-dochodowego, płace służbowe pobierających (artykuł 23 i artykuł 24, l. 1, 2 i 3), jeżeli płace służbowe u jednego służbodawcy na rok obliczone przenoszą 600 zł.;
- b) osoby, do których odnosi się postanowienie artykułu XVII ustawy (porówn. artykuł 80).

(Pointech.)

2. Przedziałki 2—4, tudzież 7, 8, 9 formularza *P* wypełnić należy zgodnie z przedziałkami 1—4, 28, 29 i 32 rejestru szacunkowego *II*.

W tych przypadkach, w których podatnik nie pobiera żadnego innego dochodu prócz płac służbowych, przedziałka 10 zawiera tę samą kwotę, co przedziałka 9. W przeciwnym razie zapisać należy tę kwotę, któraby jako podatek osobisto-dochodowy przypadająca, gdyby płace służbowe były jedynym dochodem podatnika, np. jeżeli podatnik oprócz 3000 zł. dochodu podległego opodatkowaniu pobiera 2000 zł. z płac służbowych, w przedziałce 10 zapisać należy kwotę 30 zł. Gdy w takich razach chodzi o płace służbowe nie przenoszące 600 zł., wpisać należy stopy podatkowe podane w artykule 34, l. 2.

3. Jeżeli płace służbowe (przedziałka 8, wzoru *P*) wynoszą lub przenoszą 3200 zł. obliczyć należy następnie do przedziałki 12 podatek pensyjny.

4. Przedziałki 13 i 14 wypełniają się tylko w tych przypadkach, gdy podatnik pobiera płace służbowe z rozmaitych źródeł. W przypadkach tych, z zastrzeżeniem wyjątków wzmiankowanych pod l. 5, kwoty wykazane w przedziałkach 10 i 12 rozdzielić należy proporcjonalnie na poszczególne płace.

5. Jeżeli podatnik pobiera płace z rozmaitych kas państwa, lub kas funduszków publicznych zostających pod zarządem Władzy państwa, nie należy podatku rozdzielać, lecz całą kwotę od służbodawcy pobierać się mającą, pobierać w tej kasie, która wypłaca największą płacę.

6. Jeżeli pomiędzy płacami służbowymi znajdują się płace ze źródeł w artykule 24, l. 3 oznaczonych, podać je należy podobnie w przedziałce 13; kwotę podatku od nich przypadającą obliczyć należy w sposób podany pod l. 4 i wykazać w przedziałce 17 i 18.

7. Przedziałki 15 i 16 wypełniają się tylko w tych przypadkach, w których w przedziałce 14 wypadło zapisać płacę służbową przenoszącą 600 zł.

Artykuł 80.

Uwolnienie funkcyjnarjuszów państwa w artykule XVII ustawy oznaczonych od opłacania podatku osobisto - dochodowego od płac nie przenoszących 630 zł.

1. Dobrodziejstwo artykułu XVII ustawy rozciąga się pod warunkami tamże oznaczonymi na wszystkich funkcyjnarjuszów państwa w czynnej służbie, którzy zostali mianowani przed dniem 1. stycznia 1898.

2. Jeżeli funkcyjnarusz nie ma żadnego innego dochodu oprócz płac aktywalnych, jest całkiem uwolniony od podatku. W przypadku tym już komisya może orzec uwolnienie i przedziałki 32 i 34 rejestru szacunkowego *H* wypełnić w sposób oznaczony w artykule 59, l. 6.

Odpowiednio temu wstawić należy te same kwoty w przedziałkach 10 i 11 formularza *P*.

3. Jeżeli funkcyjnarusz państwa oprócz swoich płac aktywalnych ma jeszcze inny dochód, którym nie są żadne płace służbowe, natenczas kwotę w myśl artykułu 79, l. 2 obliczoną, w przedziałce 10 wykazaną, umieścić należy także w przedziałce 11.

Naprzykład kancelista ma 600 zł. pensyi, 300 zł. dodatku służbowego i 60 zł. dodatku na utrzymanie; oprócz tego pobiera rentę w sumie 300 zł.; nie rości sobie pretensyi do żadnych potrąceń. Całkowity jego dochód wynosi więc 1260 zł., stopa podatkowa od niego przypadająca 14 zł. Dochód z plac służbowych wynosi 960 zł., podatek od niego w myśl artykułu 79, l. 2 przypadający, który wykazać należy przedziałce 10, 9 zł. 20 c. Tej przeto kwoty nie należy pobierać i przeto trzeba ją wykazać w przedziałce 11.

4. Jeżeli funkcyjnarusz państwa oprócz swoich płac aktywalnych ma jeszcze inne płace służbowe z kasy funduszków państwa lub publicznych, natenczas stosownie do artykułu 79, l. 5 nie rozdziela się podatku przy wypełnianiu formularza *P*. W przypadku tym kwotę podatku, która nie ma być pobierana, obliczyć należy osobno a to z odpowiedniemi zastosowaniem artykułu 79, l. 2.

Gdyby więc naprzykład rzeczony wyżej kancelista zamiast 300 zł. renty miał remunerację w kwocie 300 zł. płatną w kasie państwa (dotychczas uwolnioną od podatku), w takim razie nie byłaby pobierana również kwota 9 zł. 20 c.

5. Jeżeli funkcyjnarusz państwa, oprócz swoich płac aktywalnych, ma płacę służbową wypłacaną nie z kasy państwa i nie z kasy funduszu publicznego, w takim razie przy zastosowaniu działania rachunkowego powyżej pod l. 3 i 4 przedstawionego wypadłoby w skutek przepisanej w artykule 79, l. 4 na takie przypadki proporcjonalnego podziału przypadającego podatku na poszczególne płace służbowe, że podatek przypadający na płace aktywalne tylko po części nie ma być pobierany. Gdyby bowiem naprzykład wzmiankowany urzędnik pobierał remunerację nie z kasy państwa, natenczas stosownie do artykułu 79, l. 4, stopa podatkowa wynosząca 14 zł. zostałaby proporcjonalnie rozdzie-

lona na remunerację w kwocie 300 zł. i na płacę aktywalne w sumie 960 zł., w skutek czego na płacę aktywalne przypadłoby 10 zł. 66 c.; lecz według obliczenia przedstawionego pod l. 3 i 4 nie należałoby pobierać tylko kwoty częściowej 9 zł. 20 c.

Dla uniknienia tej niewłaściwości także w przypadkach, o których mówi się tutaj, całej kwoty częściowej podatku w myśl artykułu 79, l. 4 obliczonej, która przypada na płace aktywalne, w myśl artykułu XVII uprzywilejowane, nie należy pobierać i przeto trzeba ją wykazać w przedziałce 11.

Artykuł 81.

Wygotowywanie nakazów płatniczych i wezwań płatniczych.

Władza podatkowa wygotować ma teraz następujące nakazy płatnicze i wezwania płatnicze:

1. nakaz płatniczy na podatek osobisto-dochodowy dla podatnika (wzór *J/2*, — prw. artykuł 60); w nim oznaczyć należy dokładnie kwotę, która od służbodawcy, a względnie od służbodawców będzie pobierana (przedziałka 15 formularza *P*), jakoteż tę, którą podatnik ma sam płacić (przedziałka 19 formularza *P*), a jeżeli przypisuje się podatek pensyjny, nadmienić należy wyraźnie o nastąpić mającym nakazie płatniczym na podatek pensyjny.

2. Nakaz płatniczy dla podatnika na podatek pensyjny według wzoru *Q*. W nim należy wyraźnie nadmienić, czy podatek pensyjny będzie pobierany od służbodawcy czyli też sam podatnik ma go płacić w całości lub w części (przedziałka 16 i 20 formularza *P*).

Wzór *Q*.

Nakazy płatnicze dotyczące się podatku pensyjnego posłać należy urzędowi podatkowemu w celu dopisania dodatków, gdyby były i zarządzenia doręczenia.

3. Wezwanie płatnicze do służbodawców.

Wezwanie to wygotować należy według wzoru *R* i takowe zawierać ma szczegóły wykazane w przedziałkach 15 i 16.

Wzór *R*.

Wezwania doręczać należy podobnie za pośrednictwem urzędów podatkowych, które obliczyć mają co do podatku pensyjnego dodatki, jakieby przypadały.

W wezwaniach zestawiać należy ile możności wszystkie osoby, mające posady u tego samego służbodawcy, o ile ta sama kasa ma za nich płacić podatek.

W kasie przypisywać należy tylko sumarycznie kwoty na każdego służbodawcę przypadające.

Kasa jednak winna zatrzymać u siebie odpis wykazu poszczególnych podatników.

Artykuł 82.

Blizsze postanowienia co do potrąceń przez służbodawcę.

(§. 234.)

1. Jeżeli przy rozpoczęciu się nowego roku podatkowego przypis podatkowy tyczący się tegoż roku, nie został jeszcze oznajmiony, w takim razie aż do nadejścia w tym względzie uwiadomienia od Władzy podatkowej, potrącać należy podatek tymczasowo i z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania według przeszłorocznego wymiaru (a więc w r. 1898 w sumie dotychczasowego podatku dochodowego II. klasy). Gdyby tym sposobem w pierwszych miesiącach roku potrącono i odesłano mniej lub więcej niż się należy według wezwania płatniczego, różnicę wyrównać należy w najbliższym terminie odstawy.

2. Z tem samym zastrzeżeniem wypłacający obowiązany jest także co do płac służbowych nowo powstałych aż do nadejścia pierwszego uwiadomienia od Władzy podatkowej, obliczać i potrącać podatek w takim wymiarze, jaki od wypłaconej płacy rocznej przypada według ustawowej skali podatkowej (§§. 172 i 233), o ileby płaca ta była jedynym odbiorcy dochodem podatkowi podlegającym. Od płac służbowych, których suma na rok obliczona nie przenosi 600 zł., nie należy z góry nic potrącać.

3. Przez płace służbowe nowo powstałe rozumieć należy płace wypłacane osobom, które dotychczas nie pobierały żadnych płac od tego służbodawcy. Do płac nowo powstałych należą więc tak płace tych odbiorców, którzy w ogóle wchodzić dopiero w używanie takich płac (otrzymują po raz pierwszy posadę, dostają pensję itp.) jak i płace tych, którzy w ciągu roku zmieniają swoje stanowisko służbowe, swoją posadę itd.

4. Co do płac służbowych zmiennych, potrącenie zarządzić należy dopiero z końcem roku, w którym rozpoczęło się ich pobieranie, lecz ma obejmować także kwotę podatku, która przypada od płac zmiennych w pierwszym roku ich istnienia bez względu na wysokość wszelkich innych stałych i zmiennych płac.

5. Jeżeli podatnik występuje w ciągu roku z używania płacy, obowiązek służbodawcy co do potrącania podatku przestaje istnieć z wypłaceniem ostatniej raty płac (prw. artykuł 83, l. 3).

6. W przypadku tym kasa państwa (urząd podatkowy), którą służbodawca uwiadomi o tej okoli-

czności, wystosować ma do podatnika wezwanie, żeby podatek, za pozostałą część roku przypadający, zapłacił w terminach w §. 226 ustanowionych, albo też, żeby w przeciągu dni 14 wyjawiał nową siedzibę, gdyby takowa znajdowała się poza obreębem okręgu urzędowania urzędu poborowego a według okoliczności nowego służbodawcę.

Gdyby podatnik obrał inną siedzibę, należy ją zanotować, a według okoliczności uwiadomić Władzę podatkową powołaną teraz do przypisania podatku.

Odpowiedź która nadejdzie na takie wezwanie przesłać należy w każdym razie Władzy podatkowej. Ją uwiadamiać należy także o wszelkich innych okolicznościach, stojących na przeszkodzie poborowi podatku.

7. Przez wykonanie postanowień powyższych, opodatkowanie tych odbiorców płac służbowych, którzy w ciągu roku zmieniają swoje stanowisko służbowe itp. będzie przywiedzione do skutku po większej części z nader nielicznymi wyjątkami.

8. Co do tych osób, które dotychczas w ogóle nie pobierały płacy służbowej, rozróżniać należy, czy tu zachodzi przypadek podlegający ewidencji w myśl §. 227, ustęp 2, to jest, czy osoby te przez uzyskanie stałej płacy służbowej 600 zł. przenoszącej, weszły w obowiązek opłacania podatku osobisto-dochodowego, lub czy ten przypadek nie zachodzi, ponieważ idzie tu o płace służbowe zmienne lub ponieważ dotyczące osoby nawet bez względu na płacę służbową nowo uzyskaną podlegały podatkowi osobisto-dochodowemu.

9. W pierwszym razie, to jest gdy zachodzi przypadek podlegający ewidencji, Władza podatkowa wykonać ma postępowanie wymierzenia w myśl artykułu 71. Przy obliczaniu kwoty podatku, którą służbodawca ma pobierać i przy wymierzaniu podatku pensyjnego, jakoteż przy wygotowywaniu nakazów płatniczych, stosować należy odpowiednio przepisy zawarte w powyższych artykułach 77 aż do 81.

Także w tym przypadku różnice, gdyby powstały, wyrównać należy w najbliższym terminie wniesienia podatku.

10. We wszystkich innych przypadkach pod l. 2 aż do 8 wzmiankowanych, Władza podatkowa wydaje potrzebne zarządzenia jak tylko się dowie o wykonaniem potrąceniu lub o wstrzymaniu potrącenia (l. 6).

Przedmiotem tych zarządzeń stosownie do okoliczności przypadku, może być zarządzenie potrzebnych sprostowań, zarządzenie bezpośredniego poboru od podatnika pozostałej części podatku już nie potrącanego lub ustanowienie kwoty, którą nowy

szluzbodawca ma potrzącać i do kasy oddawać; wynikiem badania moze być nakoniec stwierdzenie, że podatnik za wiele zapłacił. O wydaniem zarządzeniu lub decyzji uwiadomić należy podatnika, gdy zaś idzie nie tylko o pobór podatku od podatnika, także szluzbodawcę. Od tego uwiadomienia odwołanie się jest dozwołone.

11. Co do potrzącania podatku przez kasy państwa, zastrzega się wydanie osobnych postanowień.

Artykuł 83.

Odsyłanie potrąconych kwot podatku.

(§. 235.)

1. Kwoty, w myśl postanowień powyższych potrącone przez szluzbodawcę w ciągu miesiāca, odesłać należy do kasy państwa zwyczajnie w ciągu dni 14 po upływie tego miesiāca.

2. Za kasę państwa właściwą do zapisywania w rachunku i poboru uważać zwyczajnie ten urząd podatkowy, w którego okręgu urzędowym znajduje się siedziba funkcyonarynsza. W tych miastach, w których podatek pobierają urzędy podatkowe miejskie, urzędy te upoważnione są także do odbioru kwot pod l. 1 wzmiankowanych. Jednakże zastrzeżone jest Władzom podatkowym dozwalanie szluzbodawcy w przypadkach na względy zasługujących, żeby odsyłał podatek do innej kasy, która odany podatek odbierać ma na rachunek właściwej kasy.

O takim dozwołeniu uwiadomić należy właściwą kasę, tudzież tę, która do odbioru jest przeznaczona, one zaś mają się ze sobą porozumieć.

Władze skarbowe krajowe mogą także pozwolić na odsyłanie podatku w terminach ówierocznych lub wyznaczyć do wnoszenia termin dłuższy od 14dniowego.

3. Podatek ma być zwyczajnie odsyłany i kwitowany sumarycznie co do każdego wezwania płatniczego szluzbodowcy przesłanego; lecz jeżeli kwota wniesiona nie zgadza się z odpowiednią ratą sumy podanej w wezwaniu płatniczem, bądź dlatego, że w myśl §. 234, ustęp ostatni, wnoszony jest podatek za tych odbiorców, co do których nie wydano jeszcze wezwania płatniczego, bądź też, że w myśl artykułu 82, l. 5, nie wnosi się podatku za owych odbiorców, którzy przestali pobierać płacę od szluzbodawcy, w takim razie szluzbodawca wymienić ma w konsygnacji owych odbiorców. Kasa odbierająca winna w tym względzie zdać sprawę Władzy podatkowej.

4. Gdyby w chwili wnoszenia podatku nie było jeszcze w kasie rachunku, kasa winna otwo-

rzyć rachunek tymczasowy, pieniądze odebrać i nie zwłocznie zdać sprawę Władzy podatkowej.

5. Kasy państwa, które wypłacają płacę podatnikowi podlegające, winny zamiast odsyłania przypadających kwot, zapisywać je w rachunku bezpośrednio jako dochód.

Badanie rzetelności potrąceń urzązone będzie osobnemi przepisami.

Artykuł 84.

Środki prawne.

(§§. 218, 233, ustęp 5, 234.)

I. Środki prawne, których podatnik moze używać są:

1. Odwołanie się do komisji rekursowej od nakazu płatniczego (§. 218), tyczącego się podatku osobisto dochodowego; takowe moze zwracać się:

- a) przeciw ustanowionemu wymiarowi płac szluzbowych;
- b) przeciw mylnemu obliczeniu części podatku osobisto dochodowego od szluzbodawcy pobierać się mającej.

Do omyłek tego rodzaju, który pod b) jest oznaczony, stosują się postanowienia artykułu 61, l. 3.

2. Rekurs do Władzy skarbowej krajowej w następujących przypadkach:

- a) od nakazu płatniczego zawierającego wymiar podatku pensyjnego; rekurs ten można jednak zakładać tylko z powodu omyłek w obliczeniu i przypisaniu kwoty podatku, lecz nie przeciw wysokości płac wziętej za podstawę wymiaru (prw. l. 1, lit. a);
- b) w przypadkach wzmiankowanych w artykule 82, l. 6 i 10 od zarządzeń wydanych z powodu zmian w ciągu roku zaszyłych; pod tym względem wolno podatnikowi dochodzić napłaty drogą rekursu przeciw uwiadomieniu także wzmiankowanemu.

3. Podatnicy poczytujący się za uciążonych potrąceniem podatkowym czynionem im w myśl §. 234, mogą w przeciągu dni 30 po potrąceniu podać zażalenie do Władzy podatkowej pierwszej instancyi, właściwej do odbierania od nich zeznań do podatku osobisto dochodowego (artykuł 36); od jej decyzji można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Zażalenia tego rodzaju, o ile czynione potrącenia odpowiadają prawomocnym wezwaniom i nakazom płatniczym, załatwiać należy powołaniem się na te dokumenty.

II. Służbodawcy służy prawo odwołania się do Władzy skarbowej krajowej od wezwania płatniczego do niego wystosowanego.

Rekurs może zwracać się tylko przeciw włożeniu na służbodawcę obowiązku określonego w §. 234.

Jeżeli w skutek rekursów służbodawców, okaza się omyłki w obliczeniu podatku na szkodę podatników, trzeba przypis odpowiednio sprostować.

III. O wszelkich decyzjach rekursowych dotyczących się poboru potrąceń od płac służbowych, uwiadamiać należy tak podatnika jak i służbodawcę.

Artykuł 85.

Odpowiedzialność obowiązanych do czynienia potrąceń.

(§. 237.)

Obowiązani do czynienia potrąceń w myśl §. 234 są odpowiedzialni za właściwe dopełnienie tego, jakoteż za odesłanie w oznaczonym terminie kwot potrąconych.

W razie spóźnienia się z odesłaniem, winni od nieodesłanych kwot podatku, bez względu na wysokość takowych, opłacić odsetki za zwłokę, ustanowione w ustawie z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26.

Dotrzymanie terminów przedłużonych w myśl artykułu 83, l. 2, nie stanowi opóźnienia w odesłaniu.

Podatki, które potrącający są obowiązani płacić, ściągać mają te same organa i w taki sam sposób, jak podatki bezpośrednie.

Także przepisy ustawy z dnia 18. marca 1878 Dz. u. p. Nr. 31, stosują się do tych należności tak samo, jak do podatków bezpośrednich.

Odpowiedzialność służbodawców nie uchyla w pewnych okolicznościach poszukiwania należności podatkowej na podatniku.

Oddział III.

Zakaz zwalania podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.

Artykuł 86.

Dowiedzenie się o umowach §. 238 zakazanych.

Jak wszystkie organa administracji publicznej, tak samo i organa zarządu skarbu, a w szczególności także urzędy wymiaru należności i prokuratorze skarbu winny we wszystkich takich przypadkach, w których dowiedzą się o umowach tego rodzaju, jakie w §. 238 są zakazane a zawartych w czasie od dnia 4. grudnia 1894, donosić o nich Władzy skarbowej krajowej z dołączeniem odpisu odnośnego punktu umowy.

Władza skarbowa krajowa co kwartał zdawać będzie sprawę o tych doniesieniach Ministerstwu skarbu.

Biliński r. w.

Królestwo: }
 Kraj: }
 Powiat polityczny:

Okrąg szacunkowy:
 Okrąg urzędu podatkowego:
 Gmina:

Zeznanie do podatku osobisto-dochodowego

. (nazwisko)
 (zawód)
 w (stała siedziba i mieszkanie)
 za rok podatkowy 18

Mój dochód podlegający opodatkowaniu łącznie z dochodem uczestników mego gospodarstwa domowego, który do mego dochodu ma być doliczony, to jest:

U w a g a. Tutaj podać należy imiennie tych członków rodziny, których dochód, stosownie do §. 157 ustawy i artykułu 3 przepisu wykonawczego ma być doliczany podatnikowi.

wynosi:

- A. Z posiadłości gruntowej: Wykonywanie gospodarstwa rolnego i leśnego na gruntach własnych lub cudzych a mianowicie dzierżawionych, puszczenie w dzierżawę, w najem, użytkowanie innego rodzaju (np. prawo użytkowania) gruntów, tudzież dochód z przemysłów rolniczych i pobocznych — wszystkie te dochody łącznie z wartością pieniężną plodów gospodarstwa wiejskiego spotrzebowanych w gospodarstwie domowym a po strąceniu kosztów gospodarki
- B. Z budynków: Osiągnięta rzeczywiście intrata z czynszów najmu lub czysta wartość użytkowa budynków, który składający zeznanie sam zamieszkuje lub których w inny sposób używa albo które innym osobom daje bezpłatnie w używanie, z wyjątkiem budynków w §. 164, ustęp 2 i 3 wymienionych, po strąceniu kosztów utrzymania budynków
- C. Z przedsiębiorstw i zatrudnień samoistnych, jakoto: z górnictwa, handlu i przemysłu, tudzież innych zatrudnień zysk niosących, łącznie z wartością pieniężną plodów własnego przemysłu spotrzebowanych w gospodarstwie domowym; dochód z prac literackich, artystycznych, lekarskich i naukowych; wszystkie te dochody po strąceniu kosztów przedsiębiorstwa i zatrudnienia
- D. Dochód z plac służbowych i zarobniczych, emerytur i tym podobnych: pensya, płaca, dodatek osobisty, dodatek aktywalny, kwaterowe, remuneracye, dochody kongruy, należności, opłaty stuły, tantiemy, taksy za obecność, czesne, taksy egzaminacyjne, prowizye, dochody poboczne (np. portyerów, kelnerów kasowych itp.), zapłaty ugodowe i od sztuki, emerytura tymczasowa, emerytura, emerytura wdowia i sieroca i wszelkie inne dochody ciągłe, nie objęte pod E; nadto wartość pieniężna mieszkania w naturze i innych przychodów w naturze. Moje płace służbowe, z których muszę pokrywać wydatki służbowe, wynoszą: zł., wydatki z nich pokrywane wynoszą: zł.
 (Nazwisko, stan i miejsce zamieszkania osób (korporacyi), wypłacających wzmiankowane przychody podać należy na trzeciej stronie zeznania.)
 Zarobek żony i uczestników gospodarstwa domowego, za których w myśl §. 173, ustęp 2 żąda się potrącenia, wynosi, a mianowicie:
 zarobek żony zł.
 zarobek zł.
 zarobek zł.

Stale dochody w roku	Chwijne dochody*)	Razem
nie więcej jak złotych		
	1	
	2	
	3	
	4	
	1	
	2	
	3	
	4	
	1	
	2	
	3	
	4	
Razem .		

- E. Z majątku w kapitałach: odsetki od książeczek kasy oszczędności, od udziałów w stowarzyszeniach, od wierzytelności kapitałowych bez względu, czy są czy nie są zahipotekowane i czy podlegają czy nie podlegają podatkowi rentowemu; odsetki (kupony) od wszelkich papierów wartościowych bez wyjątku; dywidendy od akcji; renty wszelkiego rodzaju; czynsze dzierżawne od przemysłów puszczonech w dzierżawę; udziały w zysku; udziały gwareckie; zyski eskomptowe
- F. Wszelki inny dochód: podległe opodatkowaniu płace członków wydziału krajowego, burmistrzów itp., tantiemy członków rad zawiadawczych

U w a g a *): W rubryce 4 wpisać należy obliczoną średnią; w rubrykach 1—3 można wpisać dochody z ostatnich lat wziętych do obliczenia średniej.

Prze str o g a: Ostrzega się strony w ich własnym interesie, żeby dla uniknięcia dalszych dochodzeń, oznaczały jak najdokładniej nieruchomości, budynek, kopalnię, przemysł itp., do których odnoszą się szczegółowo powyższe.

Podatnikowi wolno podać na tej stronie lub w osobnej załączce obliczenia, służące za podstawę wyjawieniom powyższym. wysokość wymienionych odpisań lub inne objaśnienia i dodatki; stosownie zaś do §. 202, ustęp 3—7 powinny tu być podane bliższe szczegóły co do nazwiska, stanu i miejsca zamieszkania obowiązanych do wypłacania płac służbowych. tudzież co do przychodów w naturze i co do poborów duchownych, nakoniec pod względem dochodu z majątku w kapitałach, podać tu należy przedmiot niosący intratę a mianowicie co do wierzytelności kapitałowych, wyjawić stopę procentową jakoteż nazwisko i miejsce zamieszkania obowiązanego do płacenia.

Podatnik może jednak powołać się tylko na szczegóły zeznane pod tym względem w poprzednim roku a wyszczególnić tylko zmiany, jakie zaszły.

Jeżeli dochód może być obliczony tylko drogą oszacowania, podać należy szczegóły do tego oszacowania potrzebne; co się tyczy dochodu nie podlegającego podatkowi osobisto-dochodowemu, wyszczególnić tutaj należy jego rodzaj i wielkość.

Odcinek, który Władza podatkowa odłącza.

Wypełnić ma strona.

Nazwisko

Zawód

Miejsce zamieszkania

Suma zeznanego dochodu ogólnego opodatkowaniu podlegającego (jak na stronie 2) zł. . . c.

Wypełnić
ma Władza
podatkowa.

Suma podatku osobisto-dochodowego przypadającego od zeznanego dochodu zł. . . c.

Lista główna

zawierająca

s p i s n a j e m c ó w

w domu Nr. k. . . .

przy ulicy, dzielnica . . .

Z . . listami szczegółowemi w załączeniu.

Zgodność z prawdą i zupełność szczegółów
wewnątrz podanych, potwierdza:

.
(Podpis właściciela domu lub jego zastępcy.)

Baczność na czwartą stronę.

Numer mieszkania lub części składowej domu osobno w najem puszczonej	Położenie mieszkania	Imię i nazwisko najemcy	Z a w ó d	Czynsz roczny najmu	
				zł.	c.

Imię, nazwisko i zawód	Miejsce urodzenia	Wiek	Imię, nazwisko i zawód	Miejsce urodzenia	Wiek	Imię, nazwisko i zawód	Miejsce urodzenia	Wiek	Wysokość czynszu podnajmu	Uwaga
członków rodziny najemcy			sług i domowników			innych współmieszkańców i podnajemców				

Stosownie do §. 200 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, posiadacze domów zamieszkałych lub ich zastępcy obowiązani są wypełnić formularz niniejszy przez wpisanie imion i nazwisk, zawodów lub sposobu zarobkowania mieszkańców i czynszu najmu, który takowi płacą; wypełnienie odnosić się ma do stanu z dnia 189 .

Jeżeli pojedynczy najemcy wypełnili zgodnie z przepisami listy szczegółowe, można dołączyć je do listy głównej; w takim razie nie trzeba wypełniać trzeciej strony niniejszego formularza; w przeciwnym razie trzeba wypełnić dokładnie także trzecią stronę.

Kto odmówi wyjaśnienia, jakiego wymaga się według powyższego, lub świadomie da nierzetelne wyjaśnienie, może być karany stosownie do §. 247 ustawy rzeczonej, grzywną aż do 200 zł.

Listę główną wypełnić należy najpóźniej w przeciągu dni 14 i trzymać w pogotowiu dla oddania funkcjonaryuszowi Władzy podatkowej lub gminnej, który po nią przyjdzie.

Wzór C.

Lista szczegółowa.

Objaśnienie.

Obwieszczenie wyprodukowało przedziałek 2 aż do 9 formularza obowiązkowego uzasadniony jest na 1. 200 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220; za odwołaniem dopłaty lub równoległe zliczenie dopłaty tego obwieszczenia, może być według §. 241 wymiarzona grzywna aż do 500 zł.

Formularz niniejszy wypełniać należy w następujący sposób:

Najprzód napisać należy w przedziale 2 imiona i nazwiska mieszkańców każdego mieszkanka podług stanu z dnia 189. jedno pod drugim; jeżeli małolatni członkowie rodziny dla wykazania swego, jako uczniowie, studenci itp. używamywani są za domem, trzeba ich pomimo tego zapisać w przedziale 2, a okoliczność tę podać w przedziale 38. Natomiast wolno nie wyszczególnić imienia dzieci małolatek, nie mających odrębnego dochodu, lecz w przedziale 2 podać jedynie ich ilość (na przykład 4 dzieci).

W przedziale 3 aż do 8 podać należy, czy osoba w przedziale 2 podana, jest sama głową gospodarstwa lub w jakim do niego zostaje stosunkiem; czyni się to w taki sposób, że w przedziale z odpowiednim napisem stawia się kropki. To należy zrobić na wzgledzie, że za członków rodziny (przedziałka 4) uważa się w szczególności koni i dalsze (pastierzy i wychowanków), tudzież wdaków,

Ulica Nr. domu

Mieszkanie

Czynsz najmu, który opłacać ma głowa gospodarstwa domowego

Należności poboczne

rocznie
kwartalnie
miesięcznie
tygodniowo

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14	15	16	17	18
												Rodzaj	Kwota					
Imię i nazwisko, tudzież zawód wyjątklich mieszkańców mieszkających w tym mieszkaniu (z oznaczeniem)	Głowa gospodarstwa domowego	Członek rodziny	Klasa	Człady, pomocnik, uczeń	Imię i nazwisko	Podany, niepodany	Co do podanej i niepodanej kwoty czynszu najmu, nieograniczonego itp.	Wiek	Miejsce urodzenia	Rodzaj i wysokość dochodu w pieniądzu i w naturze osób obok wymienionych		Dochód z pracy członków rodziny obok wymienionych, z do których włączyć się należy (z. 173, ustęp 2)	Potrzebna uwzględnienie się mające przy obliczeniu dochodu, z mianowicie		Uwagi	18		
										Przebieg choroby itp.	Ważność podatku dochodowego, naprzekąd rezerwy itp.		Przebieg choroby itp.	Ważność podatku dochodowego, naprzekąd rezerwy itp.				

Podpis głowy gospodarstwa domowego:

W y k a z

mieszkańców domu Nr. w ulica

Objaśnienie.

Obowiązok wypełniania przedziałek 3 aż do 10 formularza niniejszego, uzasadniony jest na §. 300, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. U. P. Nr. 220; za odwołaniem dopóki nie ma świadomego nieterminowego dopełnienia tego obowiązku, może być według §. 247 wymerzona Eryswa aż do 200 zł.

Formularz niniejszy wypełniać należy w następujący sposób:

Najpóźniej napisane należy w przedziale 3 imiona i nazwiska mieszkańców każdego mieszkania, podług stanu z dnia 189 Jedno pod drukiem jeżeli małżonkowie członkowie rodziny dla wyłączenia swego jako uchłowie, student itp. utrzymywani są za domem, trzeba ich pomimo tego dopisać w przedziale 3, a okoliczność tę podać w przedziale 19. Należniści wolno nie wyzerować imienia dzieci małżonki, nie mających odległego dowodu, lecz w przedziale 3 podać jedynie ich imię (naprzykład 3 dzieci).

W przedziałkach 4 aż do 9 podać należy, czy osoba w przedziale 3 podana, jest samą głową gospodarstwa lub w jakim do niego zostaje stosunku; czyin się to w taki sposób, że w przedziale 8 odpowiednim nadpisaniem stawia się kreskę. Tu należy mieć na względzie, że za członków rodziny (przedziałka 5) uważa się w szczególności żonę i dzieci (posierbów i wychowanków), tudzież wnuków,

rodziców, siostrzyczek, zięciów i szyrowe głowy gospodarstwa domowego. Pobocznych krewnych (rodzeństwa, wujów, stryjów, ciotki, synów itp., siostrzenic, kuzynów itd.) Etwy gospodarstwa domowego wymienione należy w przedziale 8 jako innych współmieszkańców. On do uczniów i zoludników, zapisywanych do szkoły w przedziale 9 i 7 tylko w tym razie, jeżeli mieszkają u nasza.

Stowarzyszenia wykazać należy w przedziale 3; należyżość za ich przeto nich placoną, oznaczyć (należności), placowi przez podjęciem i uodległości, wykazuje się w przedziale 10.

Wypełnianie przedziałek 11 aż do 18 nie jest ustawą nakazane; jednakże zaleca się to g'łowom gospodarstw domowych w ich własnym interesie, mianowicie jeżeli nie są obywatelami do sąkadanja zeznan do podatku osobisto-dochodowego, żeby wypełniali także inne przedziałki tego formularza, gdyż tym sposobem zaoblegnie się m'niemu przypisanu podatku i wyliczającym z tego zaobnod, mianowicie zaś uzyskać możnają uwzględnienie powodów do zniżenia stopy podatkowej (naprzykład obarczenia rodziny).

Jeżeli przedziałki 13 aż do 18 wypełnia się dobrowolnie, nie należy wpisywać szczegółów myjnie) tresh, w razie bowiem przeciwnym mogłyby według okoliczności być zastosowane postanowienia karne §§. 241 i 242, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. U. P. Nr. 220.

Oznaczenie mieszkańca	1	2	Imię i nazwisko, zawód, wyznanie, mieszkanie w tej osadzie	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
	Liczba bieżąca	Głowa gospodarstwa domowego																		Członek rodziny

Podpis właściciela domu lub jego zastępcy:

Obok		Oddioły		Miejsce zamieszkania (w większych miastach także dzielnica, ulica i Nr. domu)		Oznaczenie przychodu		Rozniza suma przychodów		Rozniza suma przychodów zmniejszonych		Rozniza suma przychodów pobocznych (dodatek funkcyjny, drożdżeniowy, lokalny, na mieszkanie)		Przychody w naturze, mieszkanie w naturze, ordynaryjskie itp.		Oznaczenie dochodu lub użytkowania		Wartość przychodu lub użytkowania kowania		Suma (przychodów) dzialka 5, 6, 7 (1 9)		Potrzebnia od dochodu z przychodów służbowych		Oznaczenie potrzebienia		Kwota		Oznaczenie roku zaszla zmiana w stosunku służbowym (względnienie lub wyłączenie, zmiana przychodów)		Oznaczenie czasu trwania		Suma trwały widać wypłacony		Lwaga									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36								
Imię i nazwisko, imię i nazwisko rodziców, imię i nazwisko matki zamieszkałego (nazwisko)		Imię i nazwisko i stanowisko																																									
Suma jak w przedziale 10 zł. . c.		Imię i nazwisko i stanowisko																																						Miejsce zamieszkania (w większych miastach także dzielnica, ulica i Nr. domu)		Oznaczenie przychodu	
				Obok		Oddioły		Miejsce zamieszkania (w większych miastach także dzielnica, ulica i Nr. domu)		Oznaczenie przychodu		Rozniza suma przychodów		Rozniza suma przychodów zmniejszonych		Rozniza suma przychodów pobocznych (dodatek funkcyjny, drożdżeniowy, lokalny, na mieszkanie)		Przychody w naturze, mieszkanie w naturze, ordynaryjskie itp.		Wartość przychodu lub użytkowania kowania		Suma (przychodów) dzialka 5, 6, 7 (1 9)		Potrzebnia od dochodu z przychodów służbowych		Oznaczenie potrzebienia		Kwota		Oznaczenie roku zaszla zmiana w stosunku służbowym (względnienie lub wyłączenie, zmiana przychodów)		Oznaczenie czasu trwania		Suma trwały widać wypłacony		Lwaga							
Imię i nazwisko, imię i nazwisko rodziców, imię i nazwisko matki zamieszkałego (nazwisko)		Imię i nazwisko i stanowisko																																									
Suma jak w przedziale 10 zł. . c.		Imię i nazwisko i stanowisko																																									
				Obok		Oddioły		Miejsce zamieszkania (w większych miastach także dzielnica, ulica i Nr. domu)		Oznaczenie przychodu		Rozniza suma przychodów		Rozniza suma przychodów zmniejszonych		Rozniza suma przychodów pobocznych (dodatek funkcyjny, drożdżeniowy, lokalny, na mieszkanie)		Przychody w naturze, mieszkanie w naturze, ordynaryjskie itp.		Wartość przychodu lub użytkowania kowania		Suma (przychodów) dzialka 5, 6, 7 (1 9)		Potrzebnia od dochodu z przychodów służbowych		Oznaczenie potrzebienia		Kwota		Oznaczenie roku zaszla zmiana w stosunku służbowym (względnienie lub wyłączenie, zmiana przychodów)		Oznaczenie czasu trwania		Suma trwały widać wypłacony		Lwaga							

Miejsce: Ulica , Nr. domu

Imię i nazwisko:

Zawód:

Rok podatkowy	Nr. rejestru szacunkowego	Czy podaje zeznanie?

Źródła dochodu.

A. Posiadłość gruntowa. Oznaczenie własności ziemskiej: gmina podatkowa: , miejscowość: , Nr. domu

Rodzaj uprawy	Rozległość własnej posiadłości gruntowej	Z tego puszczone w dzierżawę	Rozległość dzierżawionej posiadłości gruntowej	Czynsz dzierżawny				Bydło	Sztuk	Połączone z gospodarstwem rolnem i leśnym gałęzie produkcji i prawa (rybołówstwo, polowanie, puszczenie w dzierżawę źródeł, wyzyskiwanie gruntów paryfikacyjnych):
				otrzymane za grunta puszczone w dzierżawę		opłacane za grunta dzierżawione				
hektarów				zł.	c.	zł.	c.			Przemysły poboczne rolne i leśne, o ile nie są wykazane pod C:
Ogrody								koni		
Winnice								byków		
Pola orne								krów		
Łąki								wołów sprzężajnych		
Pastwiska								bydła opasowego		
Lasy								jałownika		
.								owiec		
.								świń		
.		
Razem ha		
Czysta intrata katastralna:									

Uwaga: W rubrykach powyższych zapisywać należy szczegóły dotyczące się posiadłości ziemskiej podatnika leżącej w jego siedzibie, jeśli ma ich kilka, szczegóły dotyczące się największej. Do wykazania innych posiadłości ziemskich użyć należy załączek. W razie zmian czyni się poprawki lub zapisuje się je w rubryce uwag.

Załączka:

B. Posiadłość budynkowa.

Nr. bieżący	Miejscowość	Nr. katastralny	Nie puszczone w najem	Po części puszczone w najem	Cała puszczone w najem	Ilość części składowych mieszkalnych, których sam posiadacz domu używa	Wartość czynszowa budynku lub części budynku użytkowanej przez posiadacza domu poddana podatkowi domowoczynszowemu	Intrata czynszowa z budynku lub części budynku w najem puszczonej poddana podatkowi domowoczynszowemu	Wynagrodzenie za sprzęty, ogród itp., wartość wszelkich innych świadczeń pobocznych nie poddana podatkowi domowoczynszowemu	Oznaczenie świadczeń pobocznych	Uwagi:

Uwaga: Czterech rubryk (Nr. bież. 1—4) można w razie potrzeby użyć do rozmaitych budynków tego samego posiadacza lub do uwidocznienia zmian, gdyby zaszyły. Zresztą zmiany uwidocznia się poprawkami, w rubryce uwag, lub przez powołanie się na załączki.

Załączka:

C. Samoistne przedsiębiorstwa i zatrudnienia (z podaniem podatku zarobkowego powszechnego).

Załączka:

D. Przychody służbowe i zarobnicze (oznaczenie i kwota przychodów [w pieniądzu, w naturze], tudzież oznaczenie obowiązanych do ich wypłacania):

Załączka:

E. Majątek w kapitałach (z oznaczeniem stopy procentowej, dywidendy):

Wkładki w kasie oszczędności, udziały w stowarzyszeniach:
 Papiery wartościowe tutejszo-krajowe (także akcje):
 Papiery wartościowe zagraniczne (także akcje):
 Dochody z rent:
 Kapitały zahipotekowane:
 Inne wierzytelności itp.:

Załączka:

F. Wszelkie inne źródła dochodu:

Załączka:

G. Doliczalny dochód członków rodziny:

Wyszczególnienie na wkładce:

Zapiski co do potrąceń.

1. Podatki rządowe i inne					2. Odsetki od długów i renty:					3. Trwale ciężary				4. Opłaty do funduszków emerytalnych itd. 5. Premia za ubezpieczenie na życie			
Oznaczenie podatku rządowego lub innego	Kwota podatku rządowego		Kwota wszelkich innych podatków		razem	Nazwisko i miejsce zamieszkania wierzyciela	Data dokumentu	Kapitał	Stopa procentowa	Suma	Nazwisko i miejsce zamieszkania wierzyciela	Oznaczenie wypłaty	Data dokumentu	Suma	Nazwa zakładu	Data i numer polisy itp.	Premia (opłata)
	zł.	c.	zł.	c.													

Dochód z pracy drugiego z małżonków lub innych członków rodziny, za których czynią się potrącenia (§. 173, ustęp 2):

Okoliczności, uzasadniające ustawowe zniżki podatkowe, a mianowicie:

w myśl §. 173, ustęp 1.

(Ilość członków rodziny nie licząc drugiego z małżonków.)

w myśl §. 174.

(Stosunki szczególne utrudniające istotnie opłacalność podatnika.)

Zapiski dotyczące się podanych rekursów i zażaleń do Trybunału administracyjnego.

(Data decyzji, orzeczenia, rok podatkowy i przedmiot, treść i ważniejsze uzasadnienie.)

Zniżki i ulgi podatkowe.

Nr. reg. szacun.: . . .

Rok podatkowy: . . .

L. . . .

Do Świet. c. k. Administracyi podatkowej
Starostwa

w

z prośbą o wypełnienie.

G. k. Administracya podatkowa
Starostwo

dnia 189 .

L.

Do Świet. c. k. Administracyi podatkowej
Starostwa

w

po wypełnieniu zwrot.

. , dnia , 189 .

Administracja podatkowa

Starostwo :

W y

tyczący się posiadłości gruntowej

Rodzaj uprawy	Rozległość własnej posiadłości gruntowej	Z tego puszczone w dzierżawę	Rozległość dzierżawionej posiadłości gruntowej	Czynsz dz	
				otrzymany za grunta puszczone w dzierżawę	
	hektarów			zł.	c.
1	2	3	4	5	
Ogrody					
Winnice					
Pola orne					
Łąki				Podatek gruntowy	
Pastwiska				9	
Lasy				Odsetki od długów hipot.	
				11	
Razem ha .					
Czysta intrata katastralna .					

16. Uwagi:

a Z,

Nr. domu w

dzierżawny		Bydło	Sztuk	13. Połączone z gospodarstwem rolnem i leśnem gałęzie produkcji i prawa (rybołówstwo, polowanie, puszczenie w dzierżawę źródeł, wyzyskiwanie gruntów paryfikacyjnych):
płacany za grunta dzierżawione				
zł.	c.	7	8	
6				
		koni, byków, krów, wołów sprzężajnych, bydła opasowego, jałownika, owiec, świń		14. Przemysły poboczne rolne i leśne podatek zarobkowy powszechny przypisany od tego podatek zarobkowy i dochodowy
Podatki nie skarbowe łącznie z dodatkami gminnymi				
10				
Inne ciężary				15. Wymienienie zakładu sprzedaży piodów rolnych jeżeli istnieje:
12				

Nr. reg. szacun.: . . .

Rok podatkowy: . . .

L. . . .

Do Świet. c. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

z prośbą o wypełnienie.

C. k. Administracya podatkowa
Starostwo

dnia 189 .

L. . . .

Do Świet. c. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

po wypełnieniu zwrot.

. dnia 189 .

Nr. reg. szacun.: . . .

Rok podatkowy: . . .

L.

Do Świet. e. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

z prośbą o wypełnienie.

G. k. Administracja podatkowa
Starostwo

dnia 189 .

L.

Do Świet. e. k. Administracji podatkowej
Starostwa

w

po wypełnieniu zwrot.

. , dnia 189 .

Administracja podatkowa

Starostwo

W y k

tyczący się dochodu z majątku w kapitałach (E) i wszelkiego innego

Rodzaj przychodu	Tytuł prawny przychodu	Nazwisko	Mi zamię
		obowiązanego do wypłacania p	
1	2	3	

Legitymacya wyborcza

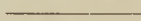
do wyboru członków i

. zastępców do komisji szacunkowej podatku osobisto-
dochodowego w okręgu szacunkowym

Ważna tylko dla

Zawód

Miejsce zamieszkania

Stosownie do tutejszego obwieszczenia z dnia 189 . . L.
uskuteczniłoby zostało zaliczenie kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego powyższego okręgu do
kół wyborczych w myśl §. 181 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 tworzyć się
mających; Wielmożny Pan zostałeś zaliczony do koła wyborczego.

Uwiedomienie niniejsze służy zarazem za legitymację do wykonania wyboru.

Wybór odbywać się będzie w Nr.
dnia 189 połudn . . od aż do

Dołączon . . / . kartk . wyborcz . , któr . . zawierać ma . . . nazwisko, zatrudnienie i miejsce
zamieszkania wybran . . . tudzież podpis wyborczy trzeba albo osobiście z okazaniem dokumentu
legitymacyjnego oddać komisarzowi wyborczemu w godzinach wyżej oznaczonych albo nadesłać pocztą
przed oznaczonym terminem z dołączeniem legitymacyi do tegoż komisarza jako reprezentanta Władzy
wyborami kierującej w oznaczonym powyżej miejscu wyborów.

L. S.

Z c. k.

Legitymacya wyborcza

do wyboru członków i
. zastępców do komisji szacunkowej podatku osobisto-
dochodowego w okręgu szacunkowym

Ważna tylko dla

Zawód

Miejsce zamieszkania

Stosownie do tutejszego obwieszczenia z dnia 189 . . L.
uskuteczniłoby zostało zaliczenie kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego powyższego okręgu do
kół wyborczych w myśl §. 181 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 tworzy się
mających; Wielmożny Pan zostałeś zaliczony do koła wyborczego.

Uwiedomienie niniejsze służy zarazem za legitymację do wykonania wyboru.

Wybór odbywać się będzie w Nr.
dnia 189 połudn . . od aż do

Dołączon . . / . kartk . wyborcz . , któr . . zawierać ma . . . nazwisko, zatrudnienie i miejsce
zamieszkania wybran . . . tudzież podpis wyborczy trzeba albo osobiście z okazaniem dokumentu
legitymacyjnego oddać komisarzowi wyborczemu w godzinach wyżej oznaczonych albo nadesłać pocztą
przed oznaczonym terminem z dołączeniem legitymacyi do tegoż komisarza jako reprezentanta Władzy
wyborami kierującej w oznaczonym powyżej miejscu wyborów.

L. S.

Z c. k.

Królestwo }
Kraj }

Wzór J/1.

Urząd podatkowy

Gmina podatkowa

Nakaz płatniczy Nr.
na podatek osobisto-dochodowy za rok 189 .

Podatnika: Imię i nazwisko
Zawód
Mieszkanie
Numer rejestru szacunkowego

Stosownie do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, podatek osobisto-dochodowy nałożony został jak następuje:

Stopień dochodu	Dochód		Stopa podatkowa	
	zł.		zł.	c.

Podatek w myśl §. 174 nie został niżony.
został niżony o . . . stopnie.

Powiększą kwotę podatku zapłacić należy w dwóch równych ratach płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia w rzeczonym Urzędzie podalkowym.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23 a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 i §. 283 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jeżeli roczna należność podatkowa wynosi więcej niż 50 zł., opłacić odsetki za zwłokę.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi

Gdyby podatnik chciał odwołać się od niniejszego nakazu płatniczego, może wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30 licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie zawiesza obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

L. S.

C. k. Administracya podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

Podpis doręczyciela.

Królestwo }
 Kraj }
 Urząd podatkowy

Wzór J/2.

Gmina podatkowa

Nakaz płatniczy Nr. . . .
na podatek osobisto-dochodowy za rok 189 .

Podatnika: Imię i nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Numer rejestru szacunkowego

Stosownie do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, podatek osobisto-dochodowy nałożony został jak następuje:

Stopień dochodu	Dochód	W nim objęte przychody służbowe w kwocie	Stopa podatkowa	
	zł.	zł.	zł.	c.
Podatek w myśl §. 174 $\frac{\text{nie został niżony.}}{\text{został niżony o . . . stopnie.}}$				
W myśl artykułu 79 p. w. podatek osobisto-dochodowy od powyższych przychodów służbowych przypadający, ma być pobierany w następujących kwotach drogą potrącenia przez służbodawcę, a mianowicie:				
	Przez Pana		Od przychodu służbowego w kwocie	
			zł.	
Przeto do bezpośredniego zapłacenia pozostaje kwota				

którą zapłacić należy w dwóch równych ratach, płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia w rzeczonym Urzędzie podatkowym.

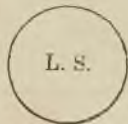
Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23 a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 i §. 283 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jeżeli roczna należność podatkowa wynosi więcej niż 50 zł., opłacić odsetki za zwłokę.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Gdyby podatnik chciał odwołać się od niniejszego nakazu płatniczego, może wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30 licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie zawiesza obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

Nakaz płatniczy co do podatku pensyjnego, przypadający od przychodów służbowych powyżej oznaczonych, o ile takowe przenoszą 3200 zł., doręczony będzie podatnikowi w najbliższym czasie za pośrednictwem urzędu podatkowego; wysokość obliczonych przychodów służbowych można jednak zbijać tylko drogą rekursu przeciw niniejszemu nakazowi płatniczemu.

W końcu uprasza się podatnika w jego własnym interesie, żeby o każdej zmianie siedziby, jakoteż o każdej zmianie stanowiska służbowego, uwiadomił natychmiast rzeczony wyżej Urząd podatkowy lub podpisaną Władzę podatkową (z podaniem nazwiska i miejsca zamieszkania nowego służbowodawcy, tudzież wysokości przychodów służbowych).

C. k. Administracja podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

.....
Podpis doręczyciela.

Wzór K.
(Na półarkuszu.)

Numer rejestru szacunkowego	Numer nakazu płatniczego	Nazwisko	Zawód	Miejsce zamieszkania	Stopień dochodu	Stopa podatkowa		Z powyższej stopy podatkowej				Stopa podatkowa drogą rekursu sprostowana	U w a g a
						zł.	c.	na podatnik sam zapłacić	zł.	c.	zł.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			

U w a g a. W rubryce Uwaga podać należy nazwisko służbodawcy tudzież numer wezwania płatniczego do niego wydanego.

Okrąg szacunkowy

Urząd podatkowy

Gmina

Numer rejestru szacunkowego

Arkusz rekursowy

co do podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego za rok 189 .

Numer konsygnacyi

Rekurs wniosła		Wynik dalszych dochodzeń i uzupełnień, jeżeli z powodu rekursu były przeprowadzone	Oświadczenie komisji szacunkowej	Według okoliczności dalsze przedstawienie stanu rzeczy; treść rekursu	Wniosek referenta	Uchwała komisji	U w a g a
Strona	Władza podatkowa						
10	11	12	13	14	15	16	17

Wzór O.

Władza skarbową krajową

Z a p i s e k

co do przyrostów i ubytków podatku osobisto-dochodowego — które stosownie do artykułów 67—75 P. W. zaszyły w . . kwartale podatku pensyjnego roku 189 .

Liczba bieżąca	Liczba dziennika po- dawczego	Okręg szacunkowy	Okręg urzędu podatko- wego	Nazwisko, miejsce zamieszkania i zawód podatnika	Według okoliczności bliższe oznaczenie powodu zarządzenia (Przedz. 9 i 15)	Polecono przypisać				Pozwolono odpisać								
						za czas		wysokość kwoty		za czas		na rekurs		na prośbę o zmniejszenie artykuł 70		na rekurs do Mini- sterstwa		z innych powodów w przedział- ce 6 ozna- czonych
od	aż do	od	aż do	zł.	c.	od	aż do	zł.	c.	od	aż do	zł.	c.	od	aż do	zł.	c.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				

Spis osób, czerpiących dochód

Numer bieżący	Numer rejestru szacunkowego	Podatnika		Służbodawcy		Dochód (przedz. 28 rejestru szac.)		Dochód z przychodów służbowych (przedz. 29 rejestru szac.)		Stopa podatkowa (przedz. 32 rejestru szac.)		Na dochód z przychodów służbowych przypada podatek osobisto-dochodowy		Według art. XVII. nie podlega poborowi	
		Nazwisko i zawód	Miejsce zamieszkania	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11					

z przychodów służbowych.

Podatek pensyjny		Jeżeli przychody służbowe płyną z kilku źródeł; wymienienie takowych a w szczególności także wzmiankowanych w art. 24, l. 3		Podatek, który potrącać ma służbowodawca, a mianowicie kwota				Pozostaje więc do ściągnięcia od samego podatnika, a mianowicie								Uwaga		
								od przychodów oznaczonych w art. 24, l. 3				ogółem						
				Służbowodawca, a wzgl. oznaczenie przychodu podległ. opodatkowaniu w myśl art. 24, l. 3		Wysokość dochodu		podatku osobistodochodowego		podatku pensyjnego		na podatek osobistodochodowy		na podatek pensyjny			na podatek osobistodochodowy (Przedz. 19=9-15)	
zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.			
12		13		14		15		16		17		18		19		20		21

Królestwo }
 Kraj }
 Urząd podatkowy

Gmina podatkowa

Nakaz płatniczy Nr. . . .
na podatek pensyjny za rok 189 .

Podatnika: Nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Numer rejestru szacunkowego

Odnośnie do tutejszego nakazu płatniczego Nr. . . na podatek osobisto-dochodowy za rok 189 .
 wymierza się podatek pensyjny od wyższych płac służbowych w myśl § 233, ustawy z dnia 25. paź-
 dziernika 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jak następuje:

Według rzeczzonego nakazu płatniczego suma zbadanych przychodów służbowych wynosi . . . zł.

	zł.	c.
Przeto . . procentowy podatek pensyjny wynosi		
Do tego dodatki nie skarbowe, a mianowicie:		
Dodatek krajowy procent „ powiatowy „ „ okręgowy szkolny „ „ powiatowy drogowy „ Dodatek gminny „ [w gminie miejsca zamieszkania podatnika (funkcyjonyusza)] *)	} Ogółem procent	
należytość całkowita wynosi .		
Z niej pobiera się drogą odciążania przez służbo- dawcę, a mianowicie przez		
pana	{ podatek pensyjny . . { dodatki do niego . . { podatek pensyjny . . { dodatki do niego . . { podatek pensyjny . . { dodatki do niego . .	
Przeto do bezpośredniego zapłacenia pozostaje suma		

*) Rubryka „dodatek gminny“ wypełnia się tylko w tym razie, jeżeli dodatki gminne pobierane są za pośre dnictwem urzędu podatkowego; w przeciwnym razie Władza gminna uwiadamia osobno o dodatku i tenże pbbiera

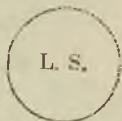
którą zapłacić należy w dwóch równych ratach płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia w rzeczonym Urzędzie podatkowym.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 i §. 283 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, jeżeli roczna należność podatkowa wynosi więcej niż 50 zł., opłacić odsetki za zwłokę.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Rekurs od niniejszego nakazu płatniczego może zwracać się tylko przeciw niezgodności płac służbowych wyżej podanych z płacami służbowemi wykazanemi w rzeczonym nakazie płatniczym na podatek osobisto dochodowy, lub przeciw liczebnej dokładności powyższych obliczeń i należałoby podać go w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28 w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu niniejszego nakazu płatniczego do podpisanej Władzy podatkowej, co jednak nie zawiesza obowiązku do uiszczenia podatku z dodatkami w terminach powyższych.

Gdyby chciano zaprzeczać obowiązkowi opłacania dodatków nie skarbowych, rekurs podać należy bezpośrednio do tej Władzy samorządnej, o której dodatki chodzi.

C. k. Administracya podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

.

(Podpis doręczyciela.)

Królestwo }
 Kraj }
 Urząd podatkowy

Gmina podatkowa

Wezwanie płatnicze Nr. . . .

na podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny z dodatkami za rok 189 . . , który służbodawca ma pobierać drogą potrącenia i odsyłać do kasy państwa.

Służbodawcy: Nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Numer spisu Q.

Na podstawie uwiadomienia o wypłacanych przychodach służbowych, uczynionego w myśl §. 201, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, a względnie na podstawie dochodzeń w tym względzie przeprowadzonych stwierdzonem zostało, że Wielmożny Pan wypłaca m. i. następujące przychody służbowe, a mianowicie: wykazane w załączce

Panu	Przychody służbowe w zbadanej wysokości	Ze względu na wszelkie inne stosunki dochodów osób w przedziale 1 wymienionych, pobierać należy w myśl artykułu 79 p. w. drogą potrącenia przez służbodawcę							
		podatek osobisto-dochodowy		podatek pensyjny		Dodatki do podatku pensyjnego*)		Razem	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
.
.
.
.
.
.
Przeto podatki, które drogą potrącenia przez służbodawcę mają być pobierane, wynoszą

i służbodawca ma takowe w ratach miesięcznych odsyłać do powyższego urzędu podatkowego.

*) Porównaj wyszczególnienie tych dodatków na odwrotnej stronie.

Gdyby pojedynczych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu dla każdej z nich wyznaczonego, w takim razie podatnik byłby obowiązany w myśl §. 237, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, bez względu na ich wysokość do płacenia odsetek za zwłokę, w ustawie z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, ustanowionych.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągniętą będą drogą egzekucyi.

Funkcjonaryszów uwiadamia się osobnemi nakazami płatniczymi o wysokości stwierdzonych przychodów służbowych i podatków od nich przypadających, od których odwołanie się jest im dozwolone

Przeciwno obowiązkom służbodawcy stwierdzonym niniejszem wezwaniem płatniczem, można w przeciągu dni 30, licząc od doręczenia niniejszego nakazu płatniczego, wnieść rekurs do podpisane, Władzy podatkowej co jednak nie zawiesza obowiązku odsyłania podatków z dodatkami w terminach powyższych.

C. k. Administracya podatkowa.
Starostwo.

Zewnątrz:

Doręczył dnia 189 .

.

(Podpis doręczyciela.)

Uwaga: Wyszczególnienie dodatków do podatku pensyjnego, a mianowicie:

Dodatek krajowy	procent	}	ogółem	procent.
„ powiatowy	„			
„ okręgowy szkolny	„			
„ powiatowy drogowy	„			
.				
Dodatek gminny	„			
<small>[w gminie miejsca zamieszkania podatnika (funkcjonaryusza)]</small>				

Rubrykę „dodatek gminny“ wypełnia się tylko w tym razie, jeżeli dodatki gminne pobierane są za pośrednictwem urzędu podatkowego; w przeciwnym razie Władza gminna uwiadamia osobno o poborze.

Jeżeli podatnicy (funkcjonaryusze) nie mieszkają w tej samej gminie, rubrykę powyższą „Dodatek gminny“ zostawić należy nie wypełnioną i zliczyć tylko sumę innych dodatków; natomiast dodatek gminne podatników mieszkających w tej samej gminie, podać należy oddzielnie a następnie doliczyć do sumy innych dodatków powyżej wykazanej.

T r e ś ć.

Część I.

Obowiązek podatkowy, dochód, zeznanie podatkowe, stopa podatkowa.

Oddział I.

Obowiązek podatkowy.

	Strona
Artykuł 1. Obowiązek podatkowy a w szczególności ze względu na przynależność do państwa i zamieszkanie (§. 153)	475
Artykuł 2. Uwolnienia (§§. 154 i 155)	476

Oddział II.

Dochód.

1. Zasady ogólne.

Artykuł 3. Opodatkowanie gospodarstwa domowego i wspólnych dochodów (§§. 157, 158 i 173)	477
Artykuł 4. Zeznanie dochodu (§. 159)	478
Artykuł 5. Potrącenia (§§. 160 aż do 162). Koszta obrotu	479
Artykuł 6. Potrącenia (ciąg dalszy): premie asekuracyjne. Podatki (§. 160, l. 2 aż do 5)	480
Artykuł 7. Potrącenia (ciąg dalszy): odsetki i ciężary (§. 160, l. 6)	481
Artykuł 8. Potrącenia (ciąg dalszy): ograniczenie policzalności. Sposób obrachunku	482
Artykuł 9. Pozycje nie kwalifikujące się do potrącenia (§. 162)	482
Artykuł 10. Okresy stanowcze dla podstawy opodatkowania (§. 156)	483
Artykuł 11. Postanowienia szczególne co do przypadków, w których dochody nie istniały przez cały okres stanowczy	484

2. Postanowienia szczególne.

Artykuł 12. Uwaga wstępna	484
-------------------------------------	-----

a) Dochód z posiadłości gruntowej (§§. 163 i 166).

Artykuł 13. Wstęp; Dochód z posiadłości gruntowych nie puszczonej w dzierżawę	485
Artykuł 14. Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków	485
Artykuł 15. Uwagi szczególne co do gospodarstwa leśnego	487
Artykuł 16. Budowiska itp.	487
Artykuł 17. Posiadłość gruntowa wypuszczona w dzierżawę (§. 163, ustęp 2)	487

b) Dochód z budynków (§. 164).

Artykuł 18. Czynnosc najmu, czynsz dzierżawny, komorne itp.	488
Artykuł 19. Budynki nie puszczone w najem (§. 164)	488

c) Dochód z przedsiębiorstw zarobkowych i zatrudnień samoistnych (§. 165).

Artykuł 20. Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków	489
Artykuł 21. Uwagi szczególne co do pojedynczych gałęzi zarobku	490
Artykuł 22. Przedsiębiorstwo po części zagraniczne	491

d) Dochód z płac służbowych i zarobniczych tudzież emerytur (§. 167 i 168).

Artykuł 23. Wstęp. Płace stałe	491
Artykuł 24. Płace zmienne	492
Artykuł 25. Wynagrodzenia za wydatki służbowe	493
Artykuł 26. Pozytcye potrącalne	493

e) Dochód z majątku w kapitałach (§§. 169, 170 i 171).

Artykuł 27. Bliższe oznaczenie dochodów i wydatków	493
--	-----

f) Wszelki inny dochód.

Artykuł 28. Gałęzie dochodu o których nie mówi się szczegółowo w §§. 163 aż do 171	495
--	-----

Oddział III.**Zeznania do podatku osobisto-dochodowego.**

Artykuł 29. Obowiązek podawania zeznań (§§. 202 i 204)	495
Artykuł 30. Skutki niepodania zeznania (§. 205)	496
Artykuł 31. Zachowywanie w tajemnicy zeznań podatkowych	497
Artykuł 32. Forma i treść zeznań podatkowych (§. 202)	497
Artykuł 33. Wykazy potrzebne do oszacowania dochodu	498

Oddział IV.**Stopa podatkowa.**

Artykuł 34. Wymiar podatku (§§. 172 i 175)	498
Artykuł 35. Uwzględnianie liczności rodziny i szczególnych stosunków utrudniających opłacalność (§§. 173 i 174)	500

Część II.**Postępowanie rozkładowe.****Oddział I.****Miejsce opodatkowania (§. 176).**

Artykuł 36. Właściwość organów wymierzających	501
Artykuł 37. Miejsce przypisania	502

Oddział II.**Przygotowanie rozkładu.****1. Spis osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu.**

Artykuł 38. Wstęp; ustanowienie doradców poufnych (§. 199)	502
Artykuł 39. Wykazy właścicieli domów (§. 200)	503
Artykuł 40. Wykazy słuźbodawców (§. 201)	504
Artykuł 41. Postanowienia szczególne, które zachowywać należy przy wygotowywaniu spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu (§. 199)	504
Artykuł 42. Forma i pierwsze założenie spisu osób podlegających domniemalnie podatkowi dochodowemu. Spis źródeł dochodu	505

2. Zgromadzanie zeznań.

Artykuł 43. Wezwanie do podawania zeznań i odbiór tychże (§§. 202 aż do 205)	506
--	-----

3. Dalsze przygotowania.

Artykuł 44. Badania u Władzy podatkowej (§. 206)	508
Artykuł 45. Uwiadomianie komisji szacunkowej (§. 208)	508

Oddział III.**Komisje szacunkowe.**

Artykuł 46. Postanowienia ogólne. Skład komisji szacunkowych (§. 177 aż do 181)	509
Artykuł 47. Okres urzędowania. Uzupełnianie komisji szacunkowych (§§. 189 i 190)	510
Artykuł 48. Porządek czynności komisji szacunkowych (§§. 191 aż do 198)	511
Artykuł 49. Obowiązki i prawa przewodniczącego komisji szacunkowej (§§. 191, 209, 210, 211)	512
Artykuł 50. Prawa komisji szacunkowej (§§. 209 aż do 211)	514

Oddział IV.**Oszacowanie i przypis podatku osobisto-dochodowego.**

Artykuł 51. Postępowanie formalne. Regestr szacunkowy (§§. 212 i 215)	515
Artykuł 52. Zadanie oszacowania w ogólności (§§. 210, 211 i 213)	516
Artykuł 53. Używanie zeznań za materiał pomocniczy do szacowania	516
Artykuł 54. Postanowienia ogólne co do zużytkowania przy szacowaniu wszelkich innych materiałów pomocniczych a w szczególności oznak zewnętrznych (§. 214)	517
Artykuł 55. W szczególności co do posiadłości gruntowej i budynkowej	518
Artykuł 56. Postanowienia szczególne co do dochodu z plac służbowych, — w szczególności duchownych (§. 202, ustęp 5, §. 206, ustęp 3, §. 158, ustęp 2)	520
Artykuł 57. Postanowienie szczególne co do dochodu z majątku w kapitałach i z zysków na spekulacjach	520
Artykuł 58. Szacowanie podług wydatków	520
Artykuł 59. Obliczenie stopy podatkowej i wstawienie jej w regestrze szacunkowym (§§. 212, 215 i 216)	521
Artykuł 60. Dalsze czynności urzędowe Władzy podatkowej (§§. 215 i 217)	521

Oddział V.**Srodki prawne.**

Artykuł 61. Podawanie rekursów (§§. 218, 219 i 220)	522
Artykuł 62. Komisje rekursowe (§§. 177, 178, 182 i 183)	522
Artykuł 63. Obowiązki i prawa przewodniczących. Tok czynności w komisjach rekursowych	524
Artykuł 64. Dalsze czynności urzędowe co do rekursów	524
Artykuł 65. Zażalenie do Trybunału administracyjnego (§. 225)	525

Cześć III.

**Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego.
Postanowienia szczególne co do plac służbowych. Podatek pensyjny. Zakaz zwalania
podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.**

(§§. 227—238.)

Oddział I.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 66. Zasady ogólne (§§. 227 i 232)	527
Artykuł 67. Przyrosty (§. 227)	528
Artykuł 68. Ubytki (§. 229): a) Wyprowadzenie się i ustanie plac służbowych	528

	Strona
Artykuł 69. Ubytki (Ciąg dalszy): <i>b</i> Śmierć podatnika	527
Artykuł 70. Zniżenie podatku (§. 232)	527
Artykuł 71. Postępowanie co do przyrostów (§§. 228 i 231)	527
Artykuł 72. Postępowanie co do ubytków (§§. 230 i 231)	528
Artykuł 73. Postępowanie przy odpisywaniu z powodu śmierci podatnika (§§. 229 i 230)	528
Artykuł 74. Postępowanie w razie zniżenia podatku (§. 232)	529
Artykuł 75. Wymiary uzupełniające	529
Artykuł 76. Utrzymywanie w ewidencji przypisów podatkowych i podatników w ciągu roku podatkowego; w szczególności co do zmiany mieszkań	529

Oddział II.

Postanowienia szczególne co do płac służbowych. Podatek pensyjny.

Artykuł 77. Podatek pensyjny (§. 233)	530
Artykuł 78. Pobór podatku osobisto-dochodowego od płac służbowych przypadającego i podatku pensyjnego przez służbodawcę (§. 234)	531
Artykuł 79. Postępowanie u Władzy podatkowej	531
Artykuł 80. Uwolnienie funkcjonaryszów państwa w artykule XVII ustawy oznaczonych od opłacania podatku osobisto-dochodowego od płac nie przynoszących 630 zł.	531
Artykuł 81. Wygotowywanie nakazów płatniczych i wezwań płatniczych	532
Artykuł 82. Bliższe postanowienia co do potrąceń przez służbodawcę (§. 234)	533
Artykuł 83. Odsyłanie potrąconych kwot podatku (§. 235)	534
Artykuł 84. Środki prawne (§§. 218, 233, ustęp 5 i 234)	534
Artykuł 85. Odpowiedzialność obowiązanych do czynienia potrąceń (§. 237)	537

Oddział III.

Zakaz zwalania podatku osobisto-dochodowego na kogo innego.

Artykuł 86. Dowiedzenie się o umowach w §. 238 zakazanych	538
---	-----

Załączki i wzory.

Wzór A. Zeznanie do podatku osobisto-dochodowego	537
„ B. Lista główna, zawierająca spis najemców	541
„ C. Lista szczegółowa	545
„ D. Wykaz mieszkańców domu	546
„ E/1. Uwiadomienie o dochodach służbowych wypłaconych	547
„ E/2. Tożsamo	548
„ F. Źródła dochodu	549
„ F/2. Wykaz, tyczący się posiadłości gruntowej	554
„ F/3. Wykaz, tyczący się posiadłości budynkowej	556
„ F/4. Wykaz, tyczący się dochodu z majątku w kapitałach i wszelkiego inne dochodu	558
„ G. Legitymacya wyborcza	559
„ H. Regestr szacunkowy	561
„ I/1. Nakaz płatniczy	563
„ I/2. Nakaz płatniczy	565
„ K. Wyciąg z nakazu płatniczego	567
„ L. Arkusz rekursowy	569
„ M. Zapisek co do zmian w przypisie	573
„ N. Zapisek tyczący się przyrostów i ubytków	574
„ O. Zapisek Władzy skarbowej krajowej	577
„ P. Spis osób, czerpiących dochód z przychodów służbowych	579
„ Q. Nakaz płatniczy na podatek pensyjny	581
„ R. Wezwanie płatnicze służbodawców	583

Rok 1897.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 4. maja 1897.

Treść: № 109—110. Przepis wykonawczy do ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich.

109.

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220),

o podatkach osobistych bezpośrednich.

Rozdział V, o postanowieniach karnych.

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 24.
kwietnia 1897.)

Oddział I.

Czyny karygodne i kary.

Artykuł 1.

Wstęp.

Między czynami karygodnymi, w rozdziale V roztrząsanymi, rozróżnić należy:

- a) takie, co do których decydują sądy zwyczajne (§§. 242, 246, 248);
- b) takie, co do których decyzya należy do Władz podatkowych pierwszej instancji (§§. 239, 240, 241, ustęp 3, 243, 244, ustęp 3, 247, 249);
- c) zaniechania zagrożone karą porządkowemi.

Artykuł 2.

Czyny karygodne, które karane być mają przez zwyczajne sądy karne.

(§§. 242, 246, 248.)

1. Fałszywe oświadczenia, w §. 242 oznaczone, tudzież zakazane pod karą w §. 248 niedozwa-

lanie lub udaremnianie wstępu do lokali przemysłowych i zwiedzenia takowych, jakoteż zakładów przemysłowych i zapasów, są czynami karygodnymi, które sądy mają ścigać z urzędu za wdaniem się organów prokuratury państwa. Do Władz skarbowych, które spostrzegą wykroczenia tego rodzaju, należy jedynie uczynienie o nich doniesienia.

2. W sposób stosowny zwracać należy uwagę świadków, biegłych i informatorów na odpowiedzialność, jaka ciąży na nich w myśl §. 242.

3. Przewidziane w §. 246 naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy i nadużycie rejestrów podatkowych jest wykroczeniem, które ściga się tylko na wniosek Rządu, interesowanego kontrybuenta lub członka komisji.

4. Do czynienia wniosku w imieniu Rządu upoważnione są Władze skarbowe krajowe.

5. Tak przy podawaniu doniesień o wykroczeniach jak i przy czynieniu wniosków o ukaranie, winny Władze mieć na uwadze, że wprawdzie jest to ich obowiązkiem zapewnić ustawie skuteczność, lecz zarazem i to, że doniesienia i wnioski o ukaranie czynić należy tylko w razie mocnego podejrzenia.

W przypadkach, w §. 242 oznaczonych, należy także baczyć na to, żeby nie donoszono w sposób jednostronny wyłącznie tylko o czynach karygodnych na szkodę skarbu popełnionych.

W przypadkach wątpliwych postarać się należy o polecenie wyższej Władzy.

Artykuł 3.

Czyny karygodne, co do których decyzja należy do Władz podatkowych.

(§§. 239, 240, 241, ustęp 3, 243, 244, ustęp 3, 247, 249.)

Czyny karygodne, co do których wydawanie orzeczeń karnych należy do Władz podatkowych, są:

1. Defraudacja podatku (§§. 239, 240);
2. zatajenie w sprawach podatkowych (§. 243);
3. wykroczenia porządkowe w §. 241, ustęp 3 i w §. 244, ustęp 3 przewidziane, to jest te przypadki, w których przedmiotowa istota czynu odpowiada defraudacji podatku lub zatajeniu w sprawach podatkowych, ale z okoliczności można poznać, że niema podmiotowej istoty czynu, to jest zamiaru popełnienia defraudacji lub zatajenia;
4. nierzetelne wyjaśnienie co do mieszkańców domu, dane ze świadomością przez posiadaczy tego domu (§. 247);
5. odmówienie przyjęcia obowiązków członka lub zastępcy członka komisji, lub bezprawne uchylanie się tych funkcyonaryuszów od posiedzeń komisji (§. 249).

Artykuł 4.

Kary.

1. Kary ustanowione są w ustępach 1 i 2 §§. 241 i 244 w krotnościach albo umniejszonego podatku, albo według okoliczności, w krotnościach prawdopodobnej kwoty umniejszenia, a mianowicie podany jest najmniejszy i największy wymiar krotności stosować się mającej przy oznaczaniu kary.

2. W innych przypadkach ustanowiona jest największa kwota kary, w których to razach Władza może wymierzać dowolnie mniejsze kary pieniężne. Zwyczajnie jednak nie należy wymierzać kar poniżej 1 zł.

3. Przy wymierzaniu kar w tych granicach ustawowych należy mieć wzgląd na jakość poszczególnego przypadku, na ważność przekroczenia, na stopień wyjawiającego się złego zamiaru lub niedbalstwa ze strony podpadającego karze, nakoniec na jego stosunki majątkowe.

Wykraczającym powrotnie wymierzać należy zwyczajnie wyższe stopnie kary niż osobom po raz pierwszy karze podpadającym.

4. Co do kar ustanowionych w §. 241, ustęp 3 i w §. 244, ustęp 3, zwraca się w szczególności uwagę na to, że kary te nie mogą być wymierzone, jakoby według uznania Władzy podatkowej zamiast

kar przepisanych w pierwszych ustępach tych paragrafów, lecz tylko wtedy, gdy zachodzi istota czynu w §. 241, ustęp 3 i w §. 244, ustęp 3, wyraźnie oznaczona, podmiotowo istotnie różniąca się od defraudacji podatku a względnie od zatajenia w sprawach podatkowych.

Artykuł 5.

Zaniechania karami porządkowymi zagrożone.

(§. 250.)

1. Warunkiem karygodności zaniechań, karami porządkowymi karcąc się mających, jest wyraźne wezwanie do wykonania żądanej czynności w stosownym terminie, z zagrożeniem karą porządkową, której kwotę należy oznaczyć.

2. Warunkiem skutecznego zagrożenia karą jest, żeby do podatnika, informatora, biegłego lub do osób, obowiązanych czynić doniesienia można było na zasadzie ustawy wystosować polecenie lub wezwanie.

O ile informatorowie mogą odmówić żadanego wyjaśnienia, postanowione jest w §. 269 (prw. p. w. do rozdziału VI, art. 6.

3. Przypadki przewidziane w §. 250, ustęp 2, w których Władzy podatkowej a względnie komisji podatkowej jest wyraźnie w ustawie zastrzeżone prawo wymierzania kar porządkowych, są to przypadki nieposłuszeństwa wezwaniom wystosowanym:

- a) dla uzyskania deklaracji zarobkowo-podatkowej do podatku zarobkowego powszechnego (§. 42),
- b) dla uzyskania zeznania lub jakichkolwiek materiałów pomocniczych do wymierzenia podatku zarobkowego od przedsiębiorstwa obowiązanego do składania rachunków publicznie (§. 112),
- c) dla uzyskania zeznania lub jakichkolwiek materiałów pomocniczych do wymierzenia podatku rentowego (§. 142),
- d) dla uzyskania zeznania do podatku osobistodochodowego (§. 205 i 209).

Zresztą ukaranie podatnika we wszystkich tych przypadkach jest także w §§. 243 i 244 wyraźnie zastrzeżone.

4. Lecz także inne polecenia lub wezwania można połączyć z zagrożeniem karą, o ile takowe opierają się na ustawie a pomijanie ich nie stanowi czynu karygodnego w §§. 239 aż do 249 oznaczonego.

5. Wyraźne wezwanie do żądanej czynności wystosować należy zwyczajnie piśmiennie. Jeżeli zaś nastręczy się sposobność do takiego wezwania przy przesłuchiwanu podatników, informatorów lub biegłych, można uczynić zagrożenie ustnie z zapisaniem go do protokołu. Także i w tym przypadku wyznaczyć należy stosowny termin do wykonania żądanej czynności.

Artykuł 6.

Umarzanie się karygodności i przedawnienie.

(§§. 245, 251 aż do 254.)

1. Postanowień ustawowych co do umarzania się karygodności zatajenia w sprawach podatkowych i defraudacyi podatku (§. 245), tudzież co do przedawnienia (§§. 251 aż do 254), przestrzegać mają Władze podatkowe z urzędu.

2. Przez wyrazy „Peryod rozkładu“ użyte w §. 251, rozumieć należy, gdy chodzi o podatek zarobkowy powszechny, dwuletni peryod rozkładu w §. 35 przepisany, gdy chodzi o inne rodzaje podatków ten rok, za który wymierzono lub należało wymierzyć dotyczący podatek.

3. Postanowienia ustawy karnej powszechnej, w §. 254 wzmiankowane, podług których należy analogicznie oceniać, o ile przedawnienie przerywa się rozpoczęciem kroków w celu ścigania i ukarania, znajdują się w §. 531 ustawy karnej powszechnej; opiewają one:

„Przedawnienie (przeto) przerywa się, jeżeli przeciw sprawcy, jako obwinionemu, wydany został pozew, rozkaz dostawienia lub aresztowania, lub jeżeli tenże był już w przymocie obwinionego przesłuchany albo aresztowany, albo pogonią lub listami gończymi ścigany.“

4. Przewidziane tam przypadki wydania rozkazu dostawienia lub aresztowania, rozesłania listów gończych lub ścigania pogonią, tudzież aresztowania nie mają miejsca w przypadkach karnych, przekazanych orzecznictwu Władz podatkowych. Pozostaje więc tylko wezwanie i przesłuchanie obwinionego. Rozumie się samo przez się, że w pierwszym przypadku powinno być doręczone.

5. Krótkość terminu ustanowionego w §. 253 do przedawnienia się prawa ściągania kar w myśl §§. 249 i 250 wymierzonych, wkłada na wszystkie współdziałające organa obowiązek szybkiego załatwiania czynności odnoszących się do ściągania tychże kar.

Oddział II.

Właściwość i postępowanie.

a) Władze orzekające.

Artykuł 7.

Władze i organa powołane do wydawania orzeczeń karnych w pierwszej instancji.

(§. 256.)

1. Postępowanie co do czynów karygodnych, w §§. 242, 246 i 248 oznaczonych, należy do tych sądów zwyczajnych, które są właściwemi do postępowania a względnie przekroczeń.

2. Orzeczenia, skazujące na karę za czyny karygodne, w §§. 239, 240, 241, ustęp 3, 243, 244, ustęp 3 i 247 oznaczone, wydawać ma Władza podatkowa pierwszej instancji, właściwa dla odnośnego rodzaju podatku.

a) Za tę Władzę podatkową uważać należy co do defraudacyi podatku i zatajenia w sprawach podatkowych, z wyjątkiem przypadku w §. 240 oznaczonego, tę Władzę, która była powołana do wygotowania nakazu płatniczego, co do podatku na uszczerbek wystawionego.

b) W przypadku §. 240go właściwą do wydania orzeczenia karnego jest Władza podatkowa powołana do odbierania daniesień (p. w. do rozdziału IV, artykuł 40, l. 3).

c) W przypadku §. 247go orzeczenie karne wydać ma ta Władza podatkowa, która jest właściwą do rozkładania podatku osobisto-dochodowego mieszkańców odnośnego domu.

3. Do czynu karygodnego, w §. 249 oznaczonego właściwemi są Władze podatkowe w siedzibie odnośnej komisji.

Takowe winny wykonywać czynność urzędową tylko na prośbę przewodniczących komisji.

Gdy chodzi o czyn karygodny członka komisji krajowej podatku zarobkowego lub komisji rekursowej, orzeczenie karne przesłać należy Władzy skarbowej krajowej, celem zarządzenia doręczenia.

4. Kary porządkowe nakładać ma ten organ (Władza podatkowa, komisya, przewodniczący komisji), który niemi zagroził.

Gdy karę porządkową wymierzają komisye lub jej przewodniczący, uwiadomić należy o tem niezwłocznie Władzę podatkową pierwszej instancji w siedzibie komisji.

5. We wszystkich przypadkach Władza podatkowa uwiadamia o przypisaniu wymierzonej kary urząd podatkowy właściwy do jej ściągnięcia. W przypadkach l. 2, lit. a) właściwym jest urząd podatkowy powołany do przypisywania odnośnego podatku (w razie podziału podatku, powołany do przypisywania większej części podatku), we wszystkich innych przypadkach właściwym jest urząd podatkowy w siedzibie właściwej Władzy podatkowej pierwszej instancji.

Artykuł 8.

Decyzja w drugiej instancji.

(§. 260.)

1. Do wydawania decyzji co do rekursów podanych przeciw orzeczeniom pierwszej instancji na karę skazującym, powołana jest Władza skarbową krajową.

2. Co do rekursów przeciw karom porządkowym wydawać ma Władza skarbową krajową decyzję w formach zwyczajnego postępowania administracyjnego.

3. We wszystkich innych przypadkach Władza ta wyrokuję w senacie złożonym z czterech członków, z których przynajmniej dwaj powinni być sędziami. Do tego senatu wyrokującego należą: ma dyrektor skarbowy krajowy (dyrektor skarbowy) lub jego zastępca, tudzież radca lub sekretarz Władzy skarbowej krajowej przez prezydium tej Władzy przeznaczony.

O wyznaczenie sędziów prosić ma Władza skarbową krajową prezydium właściwego Sądu krajowego wyższego.

4. W senacie wyrokującym przewodniczy dyrektor skarbowy krajowy (dyrektor skarbowy) lub jego zastępca.

5. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu; w razie równości głosów to zdanie uważa się za uchwałę, do którego przewodniczący przystąpił.

6. Referentem może być urzędnik przez Władzę skarbową krajową do tego przeznaczony, do senatu wyrokującego nie należący, który w tym przypadku nie ma prawa głosowania.

Artykuł 9.

Spostrzeżenie czynów karygodnych przez komisję.

(§. 257.)

1. Gdy komisja, według ustawy niniejszej ustanowiona, spostrzeże jeden z czynów karygodnych, w rozdziale niniejszym oznaczonych, winna przesłać Władzy podatkowej uwiadomienie o tem z dołączeniem aktów i uchwał, dotyczących się owego przypadku opodatkowania.

2. Podobnież każda Władza podatkowa winna o dostrzeżonych czynach karygodnych, do których ściągania nie jest właściwą, uwiadomić właściwą Władzę podatkową.

3. O ile doniesienie lub uwiadomienie może być zaniechane, gdy czyn karygodny jest nader małego znaczenia, postanowione będzie osobnemi rozporządzeniami.

b) Postępowanie w przypadkach karnych nie przekazanych orzecznictwu sądów.

Artykuł 10.

Przesłuchanie obwinionego.

(§. 258.)

1. W postępowaniu karnem przesłuchać należy obwinionego najmniej raz; przesłuchania tego można zaniechać tylko w następujących przypadkach:

- a) W razie nakładania kar porządkowych;
- b) jeżeli w myśl §. 244, ustęp 3, Władza podatkowa uzna za stosowne wymierzyć za jedno z zaniechań w §. 243 oznaczonych jedynie karę pieniężną w kwocie najwięcej 20 zł. W tym ostatnim przypadku można wydać orzeczenie niezwłocznie;
- c) jeżeli obwiniony nie stanął na wezwanie według przepisów do niego wydane (prw. niżej l. 2) i także wezwanie ponowione w myśl §. 259 było bezskuteczne.

2. Przesłuchanie uważać należy za uskutecznione w „postępowaniu karnem“ tylko w takim razie, jeżeli okoliczność ta była obwinionemu oznajmiona. Przesłuchanie takie może jednak mieć miejsce zarówno na podstawie osobnego wezwania w tym celu wydanego, jak i w toku innej rozprawy z podatnikiem, jeżeli dopiero w ciągu tejże okażą się poszlaki. W tym ostatnim przypadku należy oznajmić mu wyraźnie, a to protokolarnie, że teraz zaczyna się przesłuchiwanie go w postępowaniu karnem; zarazem dać mu należy objaśnienie w artykule 11, liczba 7 przewidziane.

3. Jak się samo przez się rozumie, postanowienia te nie stoją na przeszkodzie przesłuchaniu obwinionego także w przypadku oznaczonym pod l. 1, lit. b), również wolno jest Władzy ponawiać przesłuchiwanie obwinionego, dopóki to będzie się jej zdawało potrzebnem do wyjaśnienia sprawy.

Artykuł 11.

Strzeżenie praw obwinionego.

(§. 258.)

1. Obwinionemu wyjawić należy wszelkie poszlaki, jakieby Władza podatkowa miała.

2. Obwiniony może żądać okazania wszelkich dokumentów, jakim Władza podatkowa rozporządza.

3. Obwiniony może żądać konfrontacji ze świadkami, informatorami i biegłymi; tego ostatniego jednak tylko o tyle, o ile ponownemu przesłuchaniu tych osób przez Władzę podatkową nie sprzeciwia się jedna z przeszkód oznaczonych w §. 252, l. 1 kodeksu postępowania karnego z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119.

Jako takie przeszkody wlicza §. 252, l. 1 kodeksu postępowania karnego następujące:

„Jeżeli przesłuchani tymczasem pomarli; jeżeli ich miejsce pobytu jest niewiadome, albo jeżeli ich osobiste stawienie się nie mogłoby łatwo być uskutecznione z powodu ich wieku, choroby lub ułomności, albo z powodu oddalonego miejsca pobytu, albo z innych ważnych przyczyn.“

4. Obwinionemu wolno brać odpisy okazanych dokumentów lub przysłać w tym celu zastępców legitymacyami opatrzonych.

5. Wolno mu żądać 14dniowego terminu do wniesienia obrony ustnej lub piśmiennej.

Postanowienie to nie stoi na przeszkodzie wyznaczeniu według okoliczności dłuższego terminu.

Jeżeli w toku rozprawy karnej pojawią się nowe poszlaki przeciw obwinionemu, wyznaczyć mu należy nowy termin do obrony.

6. Jeżeli już w rozprawie przed komisją okazywano obwinionemu dokumenta lub przesłuchiowano w jego obecności świadków, informatorów i biegłych, niema potrzeby ponawiania tych czynności przed Władzą podatkową.

7. Obwinionego objaśnić należy zaraz przy pierwszym przesłuchaniu o służących mu prawach; udzielenie mu tego objaśnienia zapisać należy w protokole rozpraw.

Artykuł 12.

Dalsze postępowanie. Odbieranie przysięgi od świadków i biegłych.

(§. 258, ustęp 5.)

1. Władza podatkowa winna poczynić wszelkie dochodzenia potrzebne do zupełnego wyjaśnienia stanu sprawy a w tej mierze winna okoliczności służące do oczyszczenia obwinionego z zarzutów uwzględniać w taki sam sposób jak poszlaki.

2. O ileby zeznania świadków i informatorów lub opinie biegłych nie były już dawniej, to jest

w toku postępowania rozkładowego, przysięga stwierdzone, Władza podatkowa ma prawo żądać od właściwego sądu powiatowego miejsca zamieszkania, żeby ich przesłuchano pod przysięgą.

3. Również i podatnik ma prawo żądać przesłuchania pod przysięgą biegłych i informatorów co do pewnych kwestyi ważnych dla niego, o wniosku zaś jego w tym względzie decyduje Władza podatkowa.

4. Władza podatkowa wydając według l. 2 i 3 zarządzenia i decyzje, winna mieć na uwadze wskazówki dane komisjom szacunkowym w artykule 50, l. 2, tudzież w artykule 53, l. 7 i 8 Przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

Artykuł 13.

Niestawieństwo obwinionego.

(§. 259.)

1. Jeżeli obwiniony nie stawi się na wezwanie w postępowaniu karnem do niego wystosowane a w którym cel powinien być wyraźnie oznaczony, należy wezwanie ponowić z zagrożeniem, że w razie powtórnego nieusprawiedliwionego niestawienia się, orzeczenie karne wydane będzie na podstawie materiałów, jakimi Władza rozporządza.

2. Gdyby i to wezwanie było bezskuteczne, Władza podatkowa wydać ma orzeczenie karne.

W podobny sposób postąpić należy, jeżeli podatnik w dalszym toku postępowania nie stawi się lub nie uczyni zadość wezwaniu, aby dał wyjaśnienie.

3. Rozumie się zresztą samo przez się, że przewidziane w ustawie wydanie „orzeczenia karnego“ ma być zaniechane, jeżeli sama Władza podatkowa na podstawie materiałów, jakimi rozporządza, uzna, że karygodność nie jest uzasadniona; w przypadkach takich uwiadomić należy stronę o zawieszeniu postępowania osobnym dekretem lub w formie protokolarnej.

Artykuł 14.

Protokół. Ocenianie dowodów. Orzeczenie.

1. Utrzymywać należy protokoły wszystkich kroków postępowania i takowe powinny być uporządkowane, jeżeli zaś obejmują kilka arkuszy, należy je zeszyć. Podpis trzeba powtarzać na każdym arkuszu.

2. Przybranie sekretarza nie jest w ustawie wyraźnie przepisane, lecz jest dozwolone i zaleca się do ważniejszych przypadków.

O ile do tego celu nie można użyć urzędników przysięgłych, ostrzedz należy sekretarza protokolarnie o ciężającej na nim według §. 246go odpowiedzialności przed sądem karnym. Przestroga ta ma być udzielona mu najpóźniej wtedy, gdy spisze pierwszy protokół.

3. Ponieważ nie ma miejsca formalne postępowanie sporne, przeto osobliwie poleca się Władzy podatkowej, żeby jednostronnie nie brała na uwagę samych tylko poszlak, lecz żeby uwzględniła także w pełnej mierze okoliczności, służące do oczyszczenia obwinionego z zarzutów.

4. Orzeczenie karne wydać należy po staranem rozważeniu wszystkich zbadanych i obwinionemu należycie przedstawionych okoliczności, ze swobodnem ocenieniem dowodów.

5. W szczególności nie może mieć miejsca takie pojmowanie rzeczy, jakoby wolno było wydać orzeczenie karne, chociaż dowód winy nie jest zupełnie ustanowiony, z pozostawieniem obwinionemu złożenia dowodu przeciwnego przy użyciu środków prawnych.

6. Orzeczenie wygotować należy piśmiennie i opatrzyć uzasadnieniem, które podawać ma istotne znamiona istoty czynu uznanego przez Władzę orzekającą za udowodniony.

7. W uzasadnieniu powoływać się należy tylko na takie dokumenty, na tych świadków, informatorów, biegłych i w ogóle na te środki dowodowe, co do których trzymano się zarządzeń w artykule 11 wydanych; odpowiednio naturze rzeczy, postanowienie to nie stosuje się do orzeczeń wydanych w myśl artykułu 13.

8. Rozumie się zresztą samo przez się, że tych środków dowodowych, które nie były podatnikowi przedstawione zgodnie z przepisami, Władza podatkowa nie może brać na uwagę przy wydawaniu orzeczenia.

Artykuł 15.

Wymierzenie podatku uzupełniającego.

(§. 256, ustęp 3.)

W przypadkach defraudacyi podatku i zatajenia w sprawach podatkowych, jakoteż w przypadkach oznaczonych w §. 241, ustęp 3 i w §. 244, ustęp 3, przypadający podatek uzupełniający wymierzać ma Władza orzekająca (art. 7, l. 2).

O podatku uzupełniającym uwiadomić należy podatnika lub (§. 240) odpowiedzialnego, nakazem

płatniczym lub (§. 240) wezwaniem do zapłacenia; przypisanie i ściągnięcie należy do urzędu podatkowego, oznaczonego w artykule 7, l. 5.

W razie zaniechania postępowania karnego przed wydaniem orzeczenia karnego, podatek uzupełniający wymierzyć należy samodzielnie według odnośnych postanowień przepisu wykonawczego.

Artykuł 16.

Środki prawne.

(§. 260, ustęp 1.)

1. Przeciw orzeczeniu karnemu, jakoteż przeciw dodatkowemu wymierzeniu podatku, można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Do rekursu stosują się postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28.

Przeto rekursy przeciw karom porządkowym, przez komisye wymierzonym, wnosić należy w przeciągu dni ośmiu a to do tej komisji, od której osąd wyszedł.

Rekursa z dołączeniem wszystkich aktów rozprawy posłać należy niezwłocznie do Władzy skarbowej krajowej.

2. Rekursa w sprawach karnych mają skutek odwłoczny; Władza podatkowa ma jednak prawo zarządzić zupełne zabezpieczenie kwot kary.

3. Władza skarbowa krajowa postępować ma z rekursami w postępowaniu karnem według przepisów podanych w artykule 8.

Orzeczenia wygotowywać należy w imieniu Władzy skarbowej krajowej bez powoływania się na uchwałę senatu wyrokującego.

4. Władza skarbowa krajowa uwiadamia o orzeczeniu Władzę podatkową, która rekurs nadesłała a względnie znajdującą się w siedzibie komisji rekurs przekładającej.

Władza podatkowa obowiązana jest uwiadomić stronę i — ze względu na powyższą liczbę 2 — także urząd podatkowy.

5. Władza skarbowa krajowa wydawać ma także decyzje co do rekursów przeciw wymierzeniu podatku uzupełniającego.

6. Od orzeczeń a względnie decyzji Władzy skarbowej krajowej wolno stronie podać zażalenie do Trybunału administracyjnego.

7. Wykonanie orzeczeń karnych wstrzymać należy aż do ostatecznej decyzji w postępowaniu administracyjnem. Władza podatkowa może jednak w wcześniejszym terminie zabezpieczyć kwoty kar.

Artykuł 17.

Użycie kwot kar.

(§. 261.)

Kary wymierzone w myśl §§. 241 i 244 wpływają do skarbu państwa.

Natomiast kary wymierzone w myśl §§. 247 i 249, tudzież kary porządkowe wpływają do funduszu ubogich a mianowicie:

1. Jeżeli kary te nałożone są na samegoż podatnika odnośnie do należności podatkowej, która przypisywana jest w całości w pewnej gminie, do funduszu ubogich tejże gminy;

2. we wszystkich innych przypadkach do funduszu ubogich tej gminy, w której obowiązany do zapłacenia ma stałą siedzibę lub w której przebywa.

Kary jednak te płacić należy we właściwym urzędzie podatkowym (artykuł 7, l 5), który składać

ma corocznie Władzy podatkowej wykaz grzywien ściągniętych na rzecz funduszu ubogich. Władza podatkowa zdaje z tego sprawę Władzy skarbowej krajowej, która wydaje potrzebne przekazy wypłaty.

Artykuł 18.

Regestr kar.

Władze podatkowe utrzymywać mają regestr kar wymierzonych, urządzony podług dołączonego wzoru *A.*

Wzór *A.*

Osobno, ale podług tego samego wzoru, utrzymywać należy regestr kar porządkowych wymierzonych przez komisye lub ich przewodniczących, o których Władza podatkowa ma być uwiadamiana.

W regestrze tym zapisywać należy także decyzje co do rekursów i orzeczenia Trybunału administracyjnego.

Biliński r. w.

Wzrost A.

R E G E S T R K A R .

Królestwo: }
 Kraj: }

Władza podatkowa:
 (według okoliczności komisya)

Liczba bieżąca	Nazwisko		Miejscę zamieszkania	Liczba i data orzeczenia	Oznaczenie czynu karnego (paragraf ustawy)	Rodzaj podatku, którego dotyczy czyn karny	Urząd podatkowy, w którym karę przypisano	Kwota podatku		Kwota kary		oznaczenie gruny, do której funduszu ubogich kara wpływa	Decyzya Władzy Krajowej co do rekursu	Orzeczenie Trybunału administracyjnego	Uwaga
	obwinionego	obwinionego						zł.	c.	należąca się skarbowi państwa	należąca się funduszowi ubogich				
1	Jan Mayer	Wiedeń	5 II 1898, L. 512	239	p. zar. p.	Wiedeń	115	—	345	—	—	—	—	—	—
2	Karol Indra	Wiedeń	6 II 1898, L. 722	249	p. zar. p.	Wiedeń	—	—	—	—	50	—	—	—	—

110.**Przepis wykonawczy do ustawy
z dnia 25. października 1896,
Dz. u. p. Nr. 220,****o podatkach osobistych bezpośrednich.****Rozdział VI, zawierający postanowienia ogólne.**

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 24. kwietnia 1897.)

Artykuł 1.**Wstęp.**

Postanowienia w rozdziale VI zawartę odnoszą się o ile w ustawie nie jest wyraźnie inaczej powiedziane, do wszystkich podatków w tej ustawie urządzonych, to jest do podatku zarobkowego (rozdział I i II), rentowego, osobisto-dochodowego i pensyjnego; natomiast nie odnoszą się do podatku gruntowego i do podatku budynkowego.

Artykuł 2.**Podawanie zeznań i składanie deklaracji.**

(§§. 262 aż do 265.)

1. Kto ma składać zeznania i deklaracje w myśl ustawy niniejszej wymagane, postanowione jest wyraźnie w §§. 262 aż do 265.

2. Postanowienia tych paragrafów stosują się bez różnicy, czy chodzi o deklaracje pisemne, czy o podpiśnięcie protokołów.

Przeto Władze powinny mieć je na względzie także już wtedy, gdy chodzi o wezwanie owych osób, które mają złożyć zeznania lub deklaracje.

3. W imieniu mas spadkowych nieprzyznanych składać mają przepisane zeznania i deklaracje te osoby, które sprawują zarząd majątku (wykonawca testamentu, kurator itp.), a to nawet gdy takowe odnoszą się do czasu przed śmiercią spadkodawcy.

Po przyznaniu spadku, dziedzice składać mają te deklaracje i zeznania, które byłyby potrzebne do dodatkowego wymierzenia podatków przypisanych spadkodawcy w kwocie za małej lub wcale nie przypisanych.

4. W przypadkach pod l. 3 wzmiankowanych, zeznania i deklaracje z natury rzeczy nie mają już tego samego znaczenia, jak wtedy, gdy je składają sami podatnicy. Żądanie ma głównie na celu nastęrczenie osobom, w rozprawie przeciw spadko-

dawcy interesowanym, sposobności do wyjaśnienia stanu rzeczy ze swego stanowiska. Zwyczajnie więc zawiadawcy spadku i dziedzicom, mianowicie gdy oświadczą, że nie mogą złożyć zeznania lub deklaracji, nie należy grozić karami porządkowymi; trzeba raczej zarządzić wymierzenie z urzędu w myśl §§. 205 i 213.

5. Pełnomocnictwo opiewające na zastępstwo w sprawach podatkowych jest wolne od stępla; natomiast podlegają opłacie stęplowej pełnomocnictwa, których przedmiotem są nadto inne upoważnienia (na przykład do zastępowania w sprawach spornych lub niespornych).

6. Obowiązek włożony w §. 264, ustęp 2 na wielu współwłaścicieli przedsiębiorstwa podlegającego powszechnemu podatkowi zarobkowemu, żeby Władzy podatkowej przedstawili pełnomocnika, w przeciwnym bowiem razie każdy współwłaściciel uważany będzie za uppełnomocnionego przez innych, nie wymaga od Władzy, żeby wprzód wzywała do uczynienia tego.

Dopóki więc pełnomocnik nie jest ustanowiony, można ze skutkiem prawnym doręczać dokumenty jednemu z współwłaścicieli a zeznania i deklaracje jednego współwłaściciela obowiązują wszystkich innych

Poleca się jednak Władzom podatkowym, żeby przy pierwszej sposobności jaka się nastęrczy zwróciły uwagę współwłaściciela w taki sposób działającego na to postanowienie.

7. Przeciwnie w przypadku wzmiankowanym w §. 265, gdyby Władza uznała za potrzebne, żeby podatnik mieszkający po za granicami obszaru na którym ta ustawa obowiązuje, ustanowił w krajach tutejszych pełnomocnika, należy go wyraźnie wezwać, żeby to uczynił.

Skutek prawny uczynienia zadość temu wezwaniu podany jest w §. 268, ustęp 2 (prw. artykuł 5. l. 8).

Poleca się Władzom podatkowym, żeby w wzmiankowanym wezwaniu zwracały wyraźnie uwagę podatnika na ten skutek prawny.

Artykuł 3.**Masy spadkowe. Odpowiedzialność.**

(§§. 263, 266.)

1. Z masami spadkowymi nie przyznanemi postępuje się pod względem podatków, ustawą niniejszą urządzonych tak samo, jak ze spadkodawcą.

2. Dziedzice odpowiadają za kwoty podatkowe, które nie zostały wcale lub za nisko były wymie-

rzony z powodu niedokładnego lub zaniechanego zeznania spadkodawcy, podobnie jak za inne długi spadku (§. 263, ustęp 2).

Odpowiedzialność ta rozciąga się także na kary, spadkodawcy wymierzone, jeżeli orzeczenie stało się prawomocnem przed śmiercią spadkodawcy.

3. Odpowiedzialności dochodzić należy nakazem płatniczym wydanym dla poszczególnych dziedziców w stosunku ich udziałów albo, jeżeli spadek został objęty bez prawnego dobrodziejstwa inwentarza, w razie potrzeby z odwołaniem się do ich solidarnego obowiązku (§§. 820, 821 i 550 p. k. u. c.).

4. Osoby fizyczne i prawne, jakoteż masy spadkowe są odpowiedzialne za skutki naruszenia obowiązków, gdyby tego dopuścili się ich ustawowi lub upoważnieni zastępcy, a w szczególności także za kary, tym ostatnim z owego powodu wymierzone.

Jednakże osoby fizyczne nie własnowolne są uwolnione od tej odpowiedzialności co do swych zastępców przez Władzę ustanowionych (§. 266).

5. Odpowiedzialność ta nie uwalnia jednak zastępcy od osobistej odpowiedzialności, gdyby wykroczył przeciw swoim obowiązkom i Władzy podatkowej wolno poszukiwać jej według okoliczności na nim. Mianowicie co do kar na niego nałożonych odpowiedzialności poszukiwać należy zwyczajnie głównie na nim i tylko w razie bezskuteczności tego kroku dochodzić należy odpowiedzialności na zastępowanych.

6. Dochodzi się tej odpowiedzialności przez wystosowanie do odpowiedzialnego uwiadomienia, do którego dołączyć należy odpis orzeczenia karnego, wydanego przeciw ustawowemu lub upoważnionemu zastępcy. Podobnie postępować należy przy dochodzeniu odpowiedzialności za zdefraudowane kwoty podatku, o ile co do poszczególnych rodzajów podatku nie są wydane osobne polecenia.

7. Pod względem odpowiedzialności członków spółek handlowych, stosują się postanowienia kodeksu handlowego.

8. W przypadkach oznaczonych pod l. 1 aż do 6 dozwolony jest rekurs do Władzy skarbowej krajowej, od jej zaś decyzji do Ministerstwa skarbu a to tak przeciw obowiązkowi odpowiedzialności jak i przeciw prawomocności wymierzenia podatku lub postanowienia karnego, na którym oparto ów obowiązek odpowiedzialności.

Artykuł 4.

Doręczenia.

(§§. 267, 268.)

1. Wezwania, rezolucye, zarządzenia i orzeczenia, jakie na zasadzie tej ustawy mają być wy-

dawane, w szczególności zaś nakazy płatnicze, doręczane będą albo bezpośrednio przez organa Władzy, albo za pośrednictwem zwierzchności gminne lub poczty. Istniejące przepisy o używaniu nieopłatnem zakładu pocztowego pozostają w mocy; do nakazów płatniczych, które w myśl tychże przepisów doręczane będą nieopłatnie, używać należy rewersów czerwonych.

2. Doręczać należy albo adresowi do rąk własnych albo jego pełnomocnikowi (§. 264) za potwierdzeniem odbioru.

Postanowienia powyższe nie uchylają szczególnych zarządzeń ustawowych, dotyczących się doręczeń do rąk własnych. W szczególności trzeba mieć na względzie co następuje:

Co do doręczenia spółkom handlowym, dostatecznem jest oddanie dokumentu jednemu ze spółników do zastępowania uprawnionych (artykuł 117, 167, 196 k. h.); co do doręczenia spółkom akcyjnym (artykuł 235 k. h.), tudzież spółkom zarobkowym i gospodarczym (ustawa z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70, §. 21), dostatecznem jest oddanie jednemu z członków zarządu, uprawnionemu do podpisywania lub dokładania podpisu.

3. Postanowienie §. 264, że pełnomocnicy dołączać mają pełnomocnictwo piśmienne, opiewające na zastępstwo w sprawach podatkowych, ma na względzie tylko pełnomocnictwa do składania zeznań i deklaracji za podatnika, a nie także odbiór doręczeń.

Można więc doręczać także osobom, które adresat w inny sposób upoważnił, np. co do spółek akcyjnych i stowarzyszeń, urzędnikom spółki lub stowarzyszenia upoważnionym wyraźnie do zastępowania ich przed sądem lub do odbierania posyłek pocztowych.

W sprawach dotyczących się przedsiębiorstwa handlowego jednej osoby, a więc w szczególności przy nakładaniu i przypisywaniu podatku zarobkowego (rozdział I i II) od takiego przedsiębiorstwa, można to, co jest przeznaczone dla pryncypała, doręczać prokuryście (artykuł 42 k. h.).

4. Władze i organa doręczające mają jednak dla ochrony się od zachodów nakłaniać podatników do wystawiania piśmiennych wolnych od stępla pełnomocnictw osobom, którym można doręczać; w tym względzie należy w szczególności wpływać na to, żeby pełnomocnictwa do odbierania doręczeń wystawiane były domownikom dorosłym do rodziny należącym, w mieszkaniu podatnika przebywającym, albo osobie dorosłej u rodziny w służbie zostającej, albo osobie w lokalu przemysłu lub w zakładzie przemysłowym obecnej, do rodziny adresata

należącej albo w jego kantorze lub warsztacie służbę pełniącej.

Formularze do tego odpowiednie należy podatnikom dawać do użycia.

5. Osobom należącym do siły zbrojnej i żandarmerji, w czynnej służbie zostającym, doręczać należy zawsze za pośrednictwem ich komendy (władzy, zakładu) bezpośrednio przełożonej.

O ile zresztą doręczać się ma w budynkach wojskowych, lub wojskiem obsadzonych, jeżeli nie posyła się pocztą, doręczać należy za poprzednim uwiadomieniem komendanta budynku i z przybraniem osoby wojskowej, którą tenże przyda.

6. Co do doręczeń dla adresatów poza obrębem monarchji austriacko-węgierskiej, które posyła się jako listy polecane (§. 268), doręczenie uważa się za dokonane, gdy od dnia oddania na pocztę upłynie dwukrotny czas prawidłowego biegu poczty.

Do listu poleconego, wystosowanego do adresata zagranicznego, dołączać należy receptysy zwrotne, o ile przepisy pocztowe na to pozwalają.

7. Doręczanie za pośrednictwem Władz królewsko węgierskich, jakoteż za pośrednictwem c. i k. misji odbywa się w sposób dotychczasowy.

Artykuł 5.

Postanowienia szczególne na wypadek, gdy nie można doręczenia skutecznie.

(§. 267, ustęp 3 aż do 5, §. 268, ustęp 2.)

1. Jeżeli osoba, której dokument może być ważnie doręczony, odmówi przyjęcia, zostawić należy dokument w miejscu doręczenia. Zostawienie ma taki sam skutek, jak doręczenie (§. 267, ustęp 3).

2. Komu można ważnie doręczać, oceniać należy według §§. 262 aż do 264.

Ponieważ w chwili usiłowanego doręczenia jest w miejscu zwyczajnie obecny tylko funkcjonarysz doręczający, prawa nie świadomy, przeto ocenienie tej kwestji prawnej będzie zwyczajnie możliwe dopiero w postępowaniu rekursowem.

3. Osobę, odmawiającą przyjęcia dokumentu należy, o ile to jest możebne, nakłonić, żeby na potwierdzeniu odbioru napisała i podpisała oświadczenie, iż odmawia przyjęcia i przyczynę odmowy.

4. Sługa doręczający winien niezwłocznie zdać sprawę swemu przełożonemu o odmówieniu przy-

jęcia dokumentu i jak sobie z tego powodu postąpił.

5. Dla podatników, których stałe mieszkanie i pobyt nie są wiadome, jakoteż dla tych adresatów, którym akt nie mógł być doręczony ani przez pocztę, ani w inny sposób, pomimo najniżej dwukrotnych usiłowań, złożyć należy takowy u przełożonego tej gminy, w której podatek wzięty był na przepis, albo według okoliczności u przełożonego wyłączonego obszaru dworskiego, za potwierdzeniem odbioru; złożenie takie winien przyjmujący ogłosić w sposób w miejscu używany i adresatów wezwać, żeby dla odebrania aktu zgłosili się do przełożonego gminy lub wyłączonego obszaru dworskiego (§. 267, ustęp 4).

6. Doręczenie uważa się za skuteczne, gdy od ogłoszenia upłyną cztery tygodnie. Atoli jeżeli będzie udowodnione, że akt doręczony został rzeczywiście adresatowi dopiero w późniejszym czasie, a to nie z winy tegoż adresata, doręczenie uważa się za dokonane prawomocnie w tym ostatnim czasie, którego jednak przeciąg nie ma wynosić więcej jak sześć miesięcy licząc od ogłoszenia.

7. Postanowienia te dostarczają administracji skarbu sposobów zapobiegania skutecznie podejmowanym tu i owdzie przez strony usiłowaniom udaremnienia doręczeń.

Ze względu jednak na groźne następstwa, jakie z tego dla podatników wynikają, zaleca się surowo wszystkim organom, którym wykonanie ustawy jest poruczone, żeby z tych postanowień robili użytek tylko z starannem rozważeniem słusznych wymagań podatników. W szczególności możność składania doręczeń przeznaczonych dla osób niewiadomego pobytu u przełożonego gminy, nie uwalnia bynajmniej Władz od obowiązku czynienia przynajmniej usiłowań w celu wykrycia pobytu podatnika.

Także postanowienie powyższej l. 6 mieć należy pilnie na względzie.

8. Jeżeli kontrybucenci zamieszkali poza obrębem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, pomimo wydanego do nich wezwania, nie ustanowią w krajach tutejszych pełnomocnika, dalsze doręczenia dla nich przeznaczone oddawać należy na ręce przełożonego gminy, w sposób oznaczony wyżej pod l. 5 (§. 268, ustęp 2).

Postanowienie powyższej l. 6 może być także w tym przypadku zastosowane (prw. artykuł 2, l. 7).

Artykuł 6.

Obowiązek udzielania wyjaśnień Władzom wymierzającym podatek.

(§. 269.)

1. Każdy jest obowiązany dostarczać sumienie wyjaśnień i wykazów, jakichby Władze podatkowe a względnie komisye na podstawie ustawy niniejszej zażądały od niego dla uzupełnienia lub sprostowania jego własnych deklaracji, zeznań i uwiadomień, jakoteż w sprawach, dotyczących się opodatkowania innych osób, dawać na żądanie świadectwo lub orzekać jako biegły.

2. Zeznawania jako świadek lub biegły odmówić mogą tylko osoby w §. 152 k. p. k. z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119, oznaczone (prw. l. 5), tudzież inne osoby co do takich pytań, na które odpowiedź przyniosłaby im samym lub osobie, z którą zostają w jednym ze stosunków w §. 152, l. 1 k. p. k. oznaczonych, bezpośrednio lub stosunkowo znaczną szkodę majątkową lub wstyd, albo wystawiłaby te osoby na niebezpieczeństwo ścigania przez sąd karny, albo byłaby naruszeniem cięższej na świadkach lub biegłych uznawanej przez państwo powinności zamłczenia, albo też zdradzeniem tajemnic kunsztu lub przemysłu.

Przez tajemnice przemysłu rozumieć należy nie tylko procesy techniczne w sekrecie trzymane, lecz również także fakta, dotyczące się kupujących u przemysłowców, o których świadek dowiedział się tylko ze względu na zaufanie wiążące kupujących z przemysłowcem (pełnomocnictwo, kontrakt składu).

3. Osób, które zostają lub zostawały w obowiązku u podatnika, nie wolno bez jego zezwolenia przesłuchiwać jako informatorów lub biegłych.

4. Ponieważ niewątpliwie sprzeciwiałoby się to zamiarowi ustawy, gdyby pewnych informatorów wyłączano od postanowienia pod l. 2 podanego i gdyby przepisu pod l. 3 podanego nie stosowano do świadków, przeto postanowienia §. 269 stosować należy do wszelkich informatorów.

5. W powołanym §. 152 k. p. k. z dnia 23. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 119, następujące osoby uwolnione są od obowiązku składania świadectwa:

1. krewni i powinowaci obwinionego w linii wstępnej i zstępnej, jego małżonek i tegoż rodzeństwo, jego rodzeństwo i tegoż małżonkowie, rodzeństwo jego rodziców i dziadostwa, jego siostrzeńce i bratanki, siostrzenice i bratanice, bracia stryjeczni, wujeczni i cioteczni, siostry stryjeczne, wujeczne i

cioteczne, przysposobiciele i wychowawcy przysposobienicy i wychowawcy, jego opiekun i pupil;

2. obrońcy względem tego, z czem się im zwierzył obwiniony w tym ich przymocie.

6. Jakkolwiek nieprzyjazne usposobienie informatora względem podatnika, nie jest w ustawie podane jako powód do odrzucenia zeznania, to jednak nie należy powoływać do udzielania wyjaśnień takich osób, których usposobienie pod tym względem jest znane lub prawdopodobne.

7. Organa wymierzające powinny o ile można ści unikać przy przesłuchiowaniu świadków, informatorów i biegłych wdzierania się w stosunki prywatne i familijne; w szczególności zaniechać należy badania szczegółów gospodarstwa domowego i trybu życia podatnika.

Z całą gruntownością zbadać należy według okoliczności tylko te stosunki życia prywatnego i familijnego, które mają bezpośrednie znaczenie dla wymierzenia podatku, jak np. ilość, wiek, sposób zaopatrzenia dzieci (§. 173), kwoty dawane przez rodziców dzieciom i odwrotnie (§. 125, l. 8, §. 157, ust. 5 i 6) itp.

8. Nieuzasadnione odmówienie zeznania można ukarać w myśl §. 250 karami porządkowemi.

O fałszywych oświadczeniach biegłych i informatorów mówi §. 232.

Co do przesłuchiwania świadków i biegłych pod przysięgą porównaj §§. 46, 211, 258 ustawy. (P. w. do rozdziału I, art. 17; p. w. do rozdziału IV, art. 50, l. 2, art. 53, l. 7 i 8; p. w. do rozdziału V, art. 12).

Artykuł 7.

Udzielanie pomocy przez Władze i sądy.

(§§. 270, 271.)

1. Wszelkie Władze i urzędy publiczne, licząc do nich także sądy, jakoteż Władze i urzędy krajowe, powiatowe i gminne winny dopomagać skutecznie Władzom podatkowym i komisjom, i udzielać im spiesźnie wyjaśnień do wykonania ustawy niniejszej potrzebnych, o ile postanowienia szczególne lub konieczne względy służbowe nie stoją temu na przeszkodzie (§. 270).

2. W razie, gdyby odmówiono uczynienia zadanych przepisom §u 270, Władze podatkowe lub komisje winny niezwłocznie zdać sprawę Władzy skarbowej krajowej.

3. W szczególności sądy obowiązane są wtedy, gdy według istniejących przepisów dosyłać mają urzędowi wymiaru należyłości odpisy wyroków, orzeczeń i rezolucyi — o ile wygotowania takie w większej liczbie skuteczniają się drogą mechaniczną, — udzielać po jednym odpisie takowych owej Władzy podatkowej pierwszej instancyi, w której okręgu znajduje się siedziba sądu.

4. Władza podatkowa winna zbadać nadchodzące akta sądowe i jeżeli znajduje się w nich jaki szczegół ważny pod względem wymierzenia podatków osobistych bezpośrednich, wydać ma potrzebne zarządzenie.

5. Jeżeli uwiadomienie takie tyczy się podatku osobisto-dochodowego, winna Władza podatkowa albo sama zanotować je na właściwej karcie wykazu *F*, albo najkrótszą drogą posłać właściwej Władzy podatkowej.

6. O ile organa służbowe podatków bezpośrednich mają przeglądać akta urzędów wymiaru należyłości, urządzone to będzie osobnemi zarządzeniami.

Artykuł 8.

Przeglądanie ksiązek przemysłowych.

(§§. 272 do 279.)

1. W jakich okolicznościach książki przemysłowe mogą być przeglądane i postępowanie przy tej czynności urzędowej, urządzone jest dokładnie w §§. 272 aż do 279.

2. Dozwolony podatnikowi środek dowodowy przeglądania ksiązek przemysłowych, nie jest ograniczony do żadnego szczególnego rodzaju podatku; można go więc używać co do wszystkich rodzajów podatków w ustawie niniejszej urządzonych.

3. Książek przemysłowych nie trzeba przeglądać wtedy, gdy komisya lub Władza wymierzająca uznaje oświadczenia podatnika, które przejrzeniem ksiązek mają być udowodnione za wiarogodne bez przeglądania ksiązek. Dowodzenia faktów nie mających znaczenia dla rozkładu podatku nie należy dopuszczać.

4. Jeżeli podatnik nie daje ksiązek do przejrzania choć o to wprzód prosił i na to pozwalał, uważać należy jego oświadczenie za cofnięte. Gdyby się opóźniano z daniem ksiązek do przejrzania, Władza podatkowa lub komisya może wyznaczyć pewien termin do wykonania przejrzania ksiązek, z tem dolożeniem, że po bezskutecznym upływie tego terminu oświadczenie uważane będzie za cofnięte.

5. Urzędnik mający wykonać czynność przejrzania ksiązek, może żądać, żeby mu pokazano zapiski potrzebne do ustanowienia ofiarowanego dowodu. Jeżeli podatnik odmówi, okoliczność tę należy stwierdzić w protokole z podaniem powodu odmówienia.

6. Celem tego postanowienia jest zwrócenie uwagi podatnika zaraz przy przeprowadzaniu dowodu na te punkta, w których dowodzenie poczynił urzędnik za niezupełne, ażeby tym sposobem nastęrczyć mu sposobność do uzupełnienia dowodu.

Postanowienia tego nie wolno nadużywać w tym celu, żeby podatnika, który nie ofiarował przejrzania ksiązek, nakłonić do ich pokazania a tem mniej w tym celu, żeby przy tej sposobności podpatrzyć zapiski podatnika, tyczące się innych okoliczności, nie będących przedmiotem dowodzenia.

7. Chociaż Władza lub komisya stosownie do §. 277 ma o skutku przejrzania ksiązek orzekać według własnego niczem nie krępowanego zdania, wolno jej, jeżeli to uzna za potrzebne, zasięgnąć wprzód opinii biegłych.

8. Jeżeli z dokonanego przejrzania ksiązek przemysłowych nie okaże się, że twierdzenia kontrybuenta były prawdziwe, można skazać go na zwrot kosztów jakie wynikły z nadużycia popelnionego ofiarowaniem przejrzania ksiązek.

Z upoważnienia tego czynić należy użytek tylko wyjątkowo, w razie oczywistego wykretarstwa ze strony podatnika.

9. Książki przemysłowe można przeglądać tak w toku postępowania rozkładowego, jak i w postępowaniu, którego przedmiotem są zażalenia a względnie rekursa lub odwołania się.

Artykuł 9.

Wstęp do lokali przemysłowych kontrybuenta.

(§. 280.)

1. W celu zbadania okoliczności, mających wpływ na wymierzenie podatku, osoby opatrzone piśmiennem poleceniem Władzy podatkowej lub przewodniczącego komisyi mają prawo zwiedzania urzędzeń i zakładów przemysłowych, tudzież zasobów kontrybuenta w godzinach pracy i ruchu.

O ile ruch przedsiębiorstwa zarobkowego odbywasię w mieszkaniu kontrybuenta, upoważnienie wyżej określone rozciąga się także na przyrządy ruchu i zapasy znajdujące się w mieszkaniu.

2. Z §. 248 wynika, że środek ten nie jest ograniczony tylko do powszechnego podatku zarobkowego.

3. Celem badania jest poznanie urządzeń ruchu, o ile przez zwiedzenie można je ocenić; w szczególności bierze się na uwagę: ilość, wielkość, skuteczność machin, ilość robotników w czasie zwiedzania zatrudnionych, wielkość znajdujących się zapasów itp.

Innych poszukiwań nie wolno czynić z tego powodu, mianowicie zaniechać należy wszelkiego śledzenia szczególności przemysłu i fabrykacji, które w interesie przedsiębiorstwa mają być trzymane w tajemnicy.

4. Przy zwiedzaniu unikać należy ile możności przeszkadzania ruchowi, w szczególności podatnik nie jest obowiązany wstrzymywać ruchu lub na próbę jakąś część ruchu wykonywać na żądanie Władzy podatkowej.

5. Szczególną ostrożność zachowywać należy w tych przypadkach, gdy zwiedzane być mają przyrządy ruchu i zapasy znajdujące się w mieszkaniu podatnika. W ogóle z upoważnienia tego czynić należy użytek tylko wyjątkowo, w takich przypadkach, gdy badanie to jest szczególnie ważne; nadto organ podejmujący zwiedzenie powinien mieć pilnie na względzie, że nie wolno mu przy sposobności zwiedzania lokali mieszkalnych badać tryb życia i wydatki podatnika.

6. Zwiedzania lokali przemysłowych przewidzianego w §. 280 nie wolno bez przyzwolenia podatnika poruczać innym osobom jak urzędnikom państwa.

Wydelegowanego do zwiedzania opatrzyć może Władza podatkowa lub przewodniczący komisji poleceniem piśmiennem, które służy mu za legitymację.

7. W celu zwiedzania przybywać należy zwyczajnie niespodziewanie, jednakże podczas godzin pracy i ruchu; podatnika można wprzódawiadomić tylko w takim razie, gdy chodzi o stwierdzenie okoliczności, na które on nie wywiera wpływu.

8. Przy zwiedzaniu nie jest potrzebna obecność podatnika; lecz urzędnik jak tylko wejdzie do zakładu przemysłowego lub do mieszkania podatnika, winien niezwłocznie kazaćawiadomić go o zamiarze zwiedzenia, gdyby zaś podatnika nie było w domu,awiadomić należy najstarszą stopniem osobę, której dozór jest poruczony (kierownika ruchu, zawiadowcę przedsiębiorstwa, domownika. dozorcę domu).

Urzędnikowi nie wolno otwierać lokali zamkniętych.

9. Gdyby podatnik albo jego oficyaliści, domownicy itp. wzbraniłi wstępu lub usiłowałi udaremnić czynność urzędową, zwrócić należy ich uwagę na następstwa karne w §. 248 ustanowione.

10. Spisać należy protokół wykonania czynności urzędowej.

Artykuł 10.

Postanowienia ogólne o środkach prawnych.

(§. 282).

1. Do wszystkich środków prawnych w ustawie niniejszej wzmiankowanych (rekursów, zażaleń odwołań się) o ile co innego nie jest wyraźnie przepisane, stosują się postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28.

Takie odmiennie postanowienia zawierają:

§. 59. Rozpoczynanie się 30dniowego terminu do odwołania się przewodniczącego komisji podatku zarobkowego.

§. 184. Ośmiodniowy termin nieodwłoczny do wnoszenia zażaleń przeciw zaliczeniu kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego do kół wyborczych i zażaleń przeciw postępowaniu wyborczemu.

§. 218. Rozpoczynanie się 30dniowego terminu do odwołania się Władzy podatkowej przeciw wynikowi rozkładu podatku osobisto-dochodowego.

2. W tych przypadkach, w których ustawa niniejsza przyznaje prawo odwołania się (rekursu, zażalenia) do drugiej instancji, bez wyraźnego oznaczenia trzeciej instancji, postępowanie rekursowe kończy się na drugiej instancji.

Przypadki, w których druga instancja decyduje ostatecznie, podają:

§. 15. Odwołania się do Władzy skarbowej krajowej przeciw zaliczeniu kontrybuentów podatku zarobkowego do klas podatku zarobkowego.

§. 59. Odwołania się przeciw nakazowi płatniczemu co do podatku zarobkowego powszechnego.

§. 66. Odwołania się przeciw wymierzeniu podatku zarobkowego powszechnego, uskutecznionemu przez Władzę podatkową pierwszej instancji.

§. 70. Odwołania się przeciw decyzjom tyczącym się próśb o odpisanie podatku zarobkowego.

§. 78. Odwołania się przeciw wymierzeniu podatku zarobkowego powszechnego od przemysłów koczowniczych.

§. 114. Rekursa przeciw podatkowi zarobkowemu wymierzonemu przez Władzę podatkową pierwszej instancyi od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie, o ile nie zachodzi miejscowy podział podatku.

§. 136. Rekursa przeciw należnościom wymagalnym w myśl §§. 133 i 135 od dłużników wypłacających dochody podległe podatkowi rentowemu.

§. 143. Rekursa przeciw wymierzeniu podatku rentowego.

§. 148. Rekursa w przypadkach utrzymywania w ewidencji podatku rentowego.

§. 151. Rekursa przeciw wymaganej odpowiedzialności dłużników na zasadzie ustawowego prawa zastawu dla podatku rentowego.

§. 184. Zażalenia przeciw zaliczeniu kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego do kół wyborczych, tudzież

zażalenia przeciw postępowaniu wyborczemu i przeciw dokonanyim wyborom.

§. 218. Odwołania się przeciw wymierzeniu podatku osobisto-dochodowego.

§. 220. Rekursa przeciw sprostowaniu nakazu płatniczego przez Władzę podatkową.

§. 231. Rekursa w przypadkach utrzymywania w ewidencji podatku osobisto-dochodowego.

§. 233. Rekursa przeciw nakazowi płatniczemu, tyżącemu się podatku pensyjnego od wyższych płac służbowych.

§. 234. Rekursa przeciw wezwaniu płatniczemu wystosowanemu do służbodawców itd.

§. 236. Rekursa przeciw decyzji Władzy podatkowej pierwszej instancyi co do zażaleń z powodu poczynionych potrażeń.

§. 260. Rekursa przeciw orzeczeniu karnemu i wymierzeniu podatku uzupełniającego.

§. 278. Rekursa przeciw zarządzonemu przez Władzę podatkową lub komisję — z wyjątkiem komisji krajowej podatku zarobkowego lub komisji rekursowej, — zwrotowi kosztów wynikłych z nadużycia popełnionego ofiarowaniem przejrzenia ksiąg przemysłowych.

Artykuł 11.

Pobór podatków i odsetek za zwłokę. Przedawnienie.

(§§. 283, 284.)

1. Postanowienia ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23 o poborze odsetek za zwłokę od podatków bezpośrednich nie zapłaconych w przepi-

sanych terminach i poborze tych podatków w ogólności, a względnie postanowienia ustawy z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 o poborze odsetek za zwłokę, stosuje się odpowiednio do wszystkich podatków ustawą niniejszą urządzonych.

2. Stosowanie postanowień §. 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, w pierwszym roku po wejściu w wykonanie ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich, urządzone jest w artykule XVI tej ustawy.

3. Postanowienia tyżące się przedawnienia podane są w §. 284 tej ustawy.

4. Według postanowień tych w terminach ustawą z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31 wyznaczonych, można wymierzać dodatkowo podatki wszelkiego rodzaju.

Ponieważ postanowienie co do właściwości zawarte w §. 256, ustęp 3, odnosi się tylko do tych podatków dodatkowych, które przypisuje się w toku postępowania karnego, przeto właściwość do przedsiębrania wszelkich innych wymierzeń dodatkowych oceniać należy według przepisów powszechnych Prw. P. w. do rozdziału I, artykuł 53, P. w. do rozdziału IV, artykuł 75 i odnośne postanowienia P. w. do rozdziału II. i III.

Artykuł 12.

Przestrzeganie wzajemności.

(§. 285.)

1. Upoważnia się zarząd skarbowy, żeby co do powinności podatkowej takich osób i źródeł podatkowych, które podlegają opodatkowaniu w rozmaitych państwach udzielnych, postępował według zasad wzajemności, w obec państw, które trzymają się prawideł odmiennych od przepisanych w ustawie niniejszej.

Przepisy odpowiednie mają być za każdym razem obwieszczone w Dzienniku ustaw państwa.

2. Władze podatkowe i organa, gdy do ich wiadomości, czy to przez zakomunikowanie zażaleń podatników czy też w inny sposób, dojdą powody do zastosowania rzeczonych postanowień, winny uwiadomić o tem niezwłocznie Władzę skarbową krajową, która ma o tem zdać sprawę Ministerstwu skarbu.

3. W podobny sposób należy zdawać sprawę, gdy co do osób pod liczbą 1 wzmiankowanych wynika z zastosowania tutejszo-krajowych i zagranicznych ustaw podatkowych podwójne opodatkowania.

T r e ś ć.

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220. Rozdział V, o postanowieniach karnych.

Oddział I.

Czyny karygodne i kary.

	Strona
Artykuł 1. Wstęp	589
Artykuł 2. Czyny karygodne, które karane być mają przez zwyczajne sądy karne (§§. 242, 246, 248)	589
Artykuł 3. Czyny karygodne, co do których decyzya należy do Władz podatkowych (§§. 239, 240, 241, ustęp 3, 243, 244, ustęp 3, 247, 249)	590
Artykuł 4. Kary	590
Artykuł 5. Zamiechania karami porządkowymi zagrożone (§. 250)	590
Artykuł 6. Umarzanie się karygodności i przedawnienie (§§. 245, 251 aż do 254)	591

Oddział II.

Właściwość i postępowanie.

a) Władze orzekające.

Artykuł 7. Władze i organa powołane do wydawania orzeczeń karnych w pierwszej instancji (§. 256)	591
Artykuł 8. Decyzja w drugiej instancji (§. 260)	592
Artykuł 9. Sposzczenie czynów karygodnych przez komisję (§. 257)	592

b) Postępowanie w przypadkach karnych nie przekazanych czczeniictwu sądów.

Artykuł 10. Przesłuchanie obwinionego (§. 258)	592
Artykuł 11. Strzeżenie praw obwinionego (§. 258)	592
Artykuł 12. Dalsze postępowanie. Odbieranie przysięgi od świadków i biegłych (§. 258, ustęp 5)	593
Artykuł 13. Niestawienie obwinionego (§. 259)	593
Artykuł 14. Protokół. Ocenianie dowodów. Orzeczenie	594
Artykuł 15. Wymierzenie podatku uzupełniającego (§. 256, ustęp 3)	594
Artykuł 16. Środki prawne (§. 260, ustęp 1)	594
Artykuł 17. Użycie kwot kar (§. 261)	597
Artykuł 18. Registr kar	597

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220. Rozdział VI, zawierający postanowienia ogólne.

Artykuł 1. Wstęp	597
Artykuł 2. Podawanie zeznań i składanie deklaracji (§§. 262 aż do 265)	597
Artykuł 3. Masy spadkowe. Odpowiedzialność (§§. 263, 266)	597
Artykuł 4. Doręczenia (§§. 267, 268)	598
Artykuł 5. Postanowienia szczególne na wypadek, gdy nie można doręczenia skutecznie (§. 267, ustęp 3 aż do 5, §. 268, ustęp 2)	599
Artykuł 6. Obowiązek udzielania wyjaśnień Władzom wynterzającym podatek (§. 269)	600
Artykuł 7. Udzielanie pomocy przez Władze i sądy (§§. 270, 271)	600
Artykuł 8. Przeglądanie ksiąg przemysłowych (§§. 272 do 279)	601
Artykuł 9. Wstęp do lokali przemysłowych kontrybuenta (§. 280)	601
Artykuł 10. Postanowienia ogólne o środkach prawnych (§. 282)	602
Artykuł 11. Pobór podatków i odsetek za zwłokę. Przedawnienie (§§. 283, 284)	603
Artykuł 12. Przestrzeganie wzajemności (§. 285)	603

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 4. maja 1897.

Treść: *Nr* 111. Rozporządzenie, którem wydają się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 6. lipca 1896 o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych).

111.

Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z dnia 20. kwietnia 1897,

którem wydają się postanowienia wykonawcze do ustawy z dnia 6. lipca 1896 (Dz. u. p. Nr. 144) o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych).

W myśl §. 2, punkt 7 i 8, §. 3, ustęp 1 i §. 4 ustawy z dnia 6. lipca 1896 o pożyczkach zaciąganych w celu ulepszenia gruntu (o pożyczkach amelioracyjnych) wydają się następujące zarządzenia:

A. Do §. 2, punkt 7 ustawy.

§. 1. Największy wymiar przyczynku na zarząd ustanawia się w wysokości $\frac{1}{4}$ procentu kapitału pożyczkowego, na razie jeszcze zalegającego. Lecz jeżeli pożyczka przenosi 50.000 zł., w takim razie przy wymierzaniu przyczynku na zarząd, nie bierze się na uwagę tej części pożyczki, która ową sumę przewyższa.

Sumę ogólną przyczynków na zarząd, która według tego ma być zapłacona podczas trwania obowiązku wypłacania renty, należy wprawdzie uwzględnić przy ocenianiu stosunku między pożytkiem oczekiwanym po zamierzonej amelioracji a kosztami nakładu (§. 2, punkt 2 ustawy), lecz nie należy wliczać jej w koszty, które stosownie do §. 2, punkt 3 ustawy decydują o najwyższym dozwolonym wymiarze pożyczki.

B. Do §. 2, punkt 8 ustawy.

§. 2. Kaucya na wypadek kosztów procesowych i egzekucyjnych nie może przenosić co do pożyczek aż do 10.000 zł. włącznie 10%, co do większych pożyczek 5% sumy, odpowiadającej potrójnej kwocie renty amelioracyjnej, która ma być rocznie uiszczana wtedy, gdy cała pożyczka zostanie wyliczona i gdy się już rozpocznie zupełny obowiązek płacenia renty (gdy ustanie ograniczenie w myśl §. 2, punkt 5, ustęp 4 ustawy).

C. Do §. 3 ustawy.

§. 3. Pod względem właściwości Władzy do stwierdzenia pożyteczności zamierzonej amelioracji, kosztów do jej wykonania potrzebnych a według okoliczności przyrostu wartości, jaki z zamierzonego dzieła amelioracji jest oczekiwany (§. 3, ustęp 1 ustawy), stosuje się przepis §. 9, ustęp 2 ustawy a to także w tym razie, gdyby w myśl ustawy o prawie wodnem pozwolenie Władzy do wykonania dzieła nie było potrzebne.

§. 4. Postępowanie mające na celu to stwierdzenie, wytacza się na prośbę ubiegającego się o pożyczkę.

Tenże winien do prośby swojej dołączyć wszelkie materyały potrzebne do ocenienia kwestyi, które stosownie do §. 3, ustęp 1 ustawy mają być drogą administracyjną rozstrzygnięte. W szczególności winien tenże przełożyć układy zawarte tymczasowo z dającym pożyczkę co do oprocentowania i umorzenia pożyczki, tudzież co do przyczynków na zarząd (§. 2, punkt 7 ustawy) i wciągnąć w preliminarz także te kwoty, któreby potrzebne były na wynagrodzenie innych właścicieli gruntów lub uprawnionych do używania wody.

Właściwa Władza polityczna może wezwać petenta, żeby w razie potrzeby uzupełnił swoją prośbę i dołączone materiały.

§. 5. Na prośbę, w myśl powyższego zaopatrzoną, winna właściwa Władza polityczna zbadać zamierzone dzieło z przybraniem biegłych a to w razie potrzeby na miejscu i zarazem urządzić w myśl szczegółowych postanowień następującego oddziału przyszły nadzór nad dziełem.

Na tę rozprawę wezwać należy ubiegającego się o pożyczkę i dającego pożyczkę, tudzież interesowanych w kwestyach wynagrodzenia powyżej (§. 4) wzmiankowanych, do tej zaś rozprawy stosują się odpowiednio postanowienia ustaw o prawie wodnym, dotyczące się rozpraw komisyjnych, odbywających się z powodu prośb o zezwolenie na zakłady do użytkowania wód, ich kierowania i odpięcia.

§. 6. Na podstawie skutecznego dochodzenia i rozprawy winna następnie Władza polityczna wydać ubiegającemu się o pożyczkę, rezolucję, w której stwierdzić należy, czy z dzieła amelioracyjnego można dla dotyczącego gruntu oczekiwać pożytku rolniczego przewyższającego nakład ogólny (koszta wykonania dzieła, odsetki od pożyczonego kapitału, przyczynki na zarząd, koszta nadzoru) a w przypadku §. 2, punkt 4 ustawy, ile wynosić będzie spodziewany przyrost wartości.

§. 7. Starający się o pożyczkę, może żądać, żeby stwierdzenie, które stosownie do §. 3, ustęp 1 ustawy skutecznym ma Władza polityczna a które powyżej (§§. 5, 6) jest ściśle urządzone, połączone zostało z postępowaniem, dotyczącym się praw wodnych, gdyby takowe było potrzebne do wykonania dzieła amelioracyjnego.

Nawzajem także właściwa Władza polityczna, gdyby przed odbyciem się postępowania co do praw wodnych nie można było stwierdzić stanowczo okoliczności w §. 3, ustęp 1 ustawy oznaczonych, może przystąpić do tego stwierdzenia dopiero wtedy, gdy decyzja co do praw wodnych stanie się prawomocną.

D. Do §. 4 ustawy.

§. 8. Nadzorowanie wykonania robót amelioracyjnych i ich konserwacji, dopóki trwa obowiązek wypłacania renty, urządzić ma Władza polityczna na wypadek przyjścia do skutku kontraktu pożyczki, w toku postępowania odbyć się mającego w myśl §. 3, ustęp 1 ustawy a względnie w myśl postanowień wyżej podanych.

W tym celu na rozprawie komisyjnej, która odbyć się ma w toku tego postępowania, wysłuchać

należy biegłych z urzędu przyzwanych, także co do wniosków, jakie strony uczynią pod względem nadzoru, tudzież co do postanowień z urzędu wydać się mających, a następnie w decyzji, którą Władza polityczna ma wydać, postanowić także, w jaki sposób w razie przyjścia do skutku kontraktu pożyczki, ma być sprawowana służba nadzorca, z którą połączyć należy także wystawianie asygnacji potrzebnych do odbioru rat pożyczki i sprawdzanie rachunków budowy.

§. 9. Jeżeli państwo, kraj, rada ziemiańska krajowa lub towarzystwo rolnicze dostarczy bezpłatnie uzdatnionych funkcjonaryuszów do nadzoru nad robotami amelioracyjnymi i ich konserwacją w takim razie przy urządzaniu według §. 8 skutecznym się mającym, nadzór poruczyć należy tymże funkcjonaryuszom.

Jeżeli nie można zaprowadzić bezpłatnej służby nadzorczej, należy mieć wzgląd na to, żeby koszta nadzoru, ciężące na biorącym pożyczkę, były jak najmniejsze i żeby tenże mógł jeszcze przed zawarciem kontraktu pożyczki ocenić jak najdokładniej ciężar, który ponosić ma w skutek nadzoru.

W tym celu trzymać się należy przedewszystkiem tej zasady, że jeżeli roboty wykonywane są pod kierownictwem biura amelioracyjnego krajowego, zaniechać należy urządzania innej służby nadzorczej na czas peryodu wykonywania dzieła i że w innych przypadkach nadzór nad wykonaniem i konserwacją, o ile bez szkody dla ich celu nie można zapewnić go w tańszy sposób, poruczyć należy najbliższemu c. k. okręgowi budowniczemu.

§. 10. Nadto w decyzji, którą wydać ma Władza polityczna, postanowić należy na podstawie opinii biegłych, w jakich terminach i w jakich szczególnych okolicznościach (powodzie itp.), funkcjonaryusz nadzorujący rewidować ma roboty w ciągu peryodu ich wykonywania i po upływie onegoż i do jakiej przeto wysokości dochodzić będą prawdopodobne koszta roczne nadzoru w ciągu wykonywania robót a względnie w ciągu trwania obowiązku płacenia renty.

§. 11. Gdyby suma kosztów, stosownie do §. 10 preliminarzowa, została w którymkolwiek roku przekroczona, właściwa Władza polityczna winna na prośbę obowiązane do płacenia renty zbadać przekroczenie i według okoliczności zapobiedz temu na przyszłość przez wydanie odpowiednich poleceń funkcjonaryuszom nadzorującym lub w razie potrzeby przez stosowną zmianę dotychczasowego urzędzenia.

§. 12. Właściwa Władza polityczna ma także z urzędu zarządzić zmianę służby nadzorczej w ciągu wykonywania robót amelioracyjnych lub podczas trwania obowiązku płacenia renty, jeżeli się pokaże, że urządzenie dotychczasowe nie odpowiada ustawowemu celowi służby nadzorczej lub że takowa może być zapewniona także w tańszy sposób. W przypadkach takich służbę nadzorczą urządzać należy niezwłocznie na nowo z odpowiednim zastosowaniem zasad powyżej w §§. 9 i 10 przepisanych.

E. Postanowienia końcowe.

§. 13. Stosownie do §. 9, ustęp 2 ustawy o pożyczkach amelioracyjnych nie ma miejsca od-

wołanie się od stwierdzeń, które Władze polityczne pierwszej instancji wydadzą w wykonaniu §. 3 tej ustawy lub odnośnych postanowień niniejszego rozporządzenia.

§. 14. Urządzenie służby nadzorczej, jakiej wymaga ustawa o pożyczkach amelioracyjnych, nie narusza kolaudacji wykonanych robót amelioracyjnych należącej do Władz politycznych na zasadzie ustaw o prawie wodnem, ile możności jednak potąć ją należy ze sprawowaniem tej służby.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1897.

Treść: **Nr 112.** Rozporządzenie, którem zostaje wydana nowa instrukcja dla sądów pierwszej i drugiej instancji

112.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897,

którem zostaje wydana nowa instrukcja dla sądów pierwszej i drugiej instancji.

Na zasadzie artykułu XXIV ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110, artykułu LV ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112, artykułu XLI ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78 tudzież §. 99 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217, postanawia się:

Artykuł I.

Następująca instrukcja dla sądów pierwszej i drugiej instancji wchodzi w życie w sądach powiatowych, sądach powiatowych dla spraw handlowych i morskich, sądach obwodowych i krajowych, sądach handlowych, sądach handlowych i morskich, jak nie mniej w wyższych sądach krajowych równocześnie z procedurą cywilną (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113), dnia 1. stycznia 1898.

Artykuł II.

Równocześnie tracą swoją moc wszystkie w cesarskich rozporządzeniach, rozporządzeniach i zarządzeniach ministeryalnych i reskryptach zawarte postanowienia, które dotyczą przedmiotów objętych przepisami następującej instrukcji. W szczególności wstępują w oznaczonym dniu przepisy instrukcji w miejsce §§. 44, 60 do 68, 90 do 103, 105 do 145,

159 do 161, 163 do 167, 169 do 171, 175 do 182 i 184 do 255 cesarskiego patentu z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81, tudzież w miejsce §§. 56 do 62, 64 i 65 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19. listopada 1873, Dz. u. p. Nr. 152 (rozporządzenie wykonawcze do procedury karnej.

Artykuł III.

Wszystkie inne w cesarskich rozporządzeniach rozporządzeniach i zarządzeniach ministeryalnych i reskryptach zawarte przepisy i pouczenia, które dotychczas były miarodajne dla spraw i czynności urzędowych sądów pierwszej i drugiej instancji tudzież ich organów, pozostają o tyle nietknięte, o ile one nie stały się ani bezprzedmiotowemi w skutek odpadnięcia ich podstawę stanowiących warunków, ani też nie ulegają zmianie w skutek przepisów nowej normy jurysdykcyi, procedury cywilnej, ordynacyi egzekucyjnej, wydanych do takowych ustaw wprowadzających, ustawy o organizacyi sądów, lub też w skutek zarządzeń wydanych w celu przeprowadzenia tych ustaw.

W szczególności istniejące obecnie urzędnia sądowych urzędów depozytowych, tudzież instrukcja dla tychże pozostają w mocy o tyle, o ile nie wydano w następującej instrukcji dla sądów pierwszej i drugiej instancji przepisów odmiennych.

Artykuł IV.

Przepisy co do oznaczenia gmin, których współdziałanie przy doręczeniach ma być użytem (§. 15), tudzież przepisy co do założenia urzędo

wego spisu egzekucyjnych zarządców (§§. 153 do 155), objęte następującą instrukcją, a odnosząc się do czasu, poprzedzającego chwilę, w której wedle artykułu I ta instrukcja w moc obowiązującą wstępuje, wchodzi w życie zaraz z chwilą ogłoszenia instrukcji.

Instrukcja dla sądów pierwszej i drugiej instancji.

Część pierwsza.

O kierownictwie sądów.

Rozdział pierwszy.

Naczelnicy sądów.

Czynności urzędowe prełożonych sądów.

§. 1.

Naczelnicy sądów (prezydenci, naczelnicy sądów powiatowych, sędziowie powiatowi) mają się starać o odpowiednie ustawom i szybkie prowadzenie spraw w sądzie. Ich obowiązkiem jest przydzielać sprawy odpowiednio celowi i możliwie jednomiernie z uwzględnieniem przepisów ustawowych, tudzież zasad wypowiedzianych w tej mierze bądź w niniejszej instrukcji, bądź w innych rozporządzeniach, używać urzędników i sług sądu (pomocnicy kancelaryjni, słudzy pomocniczy, posłańcy dla dołączeń), o ile co do poszczególnych z nich niema obowiązującego zarządzenia prezydenta wyższego sądu (§. 44 ustawy o organizacji sądów), stosownie do ich zdolności, dalej czuwaniem bez przerwy nad lokiem wiszących spraw sądowych utrzymywać się w ciągłym przeglądzie takowych, uchylić przewlekania i bezcelowe rozwlekłości w traktowaniu spraw, tudzież starać się we wszystkich gałęziach czynności o przestrzeganie ścisłego porządku i dokładności w urzędowaniu.

Naczelnicy sądów mają sprawować nadzór stosownie do wydanych w tej mierze szczegółowych postanowień nad wszystkimi osobami przy sądzie ustanowionymi, tub także zatrudnionymi, przegłądać od czasu do czasu ich prace, dochodzić skarg z zażaleniami przeciw tym osobom, lub z powodu wadliwego ich urzędowania wnoszonych, i o ile to w poszczególnym wypadku nie jest zastrzeżonem innym władzom lub organom, skargom takim przez odpowiednie zarządzenia zaradzać, tudzież zawsze

wpływać na to, by harmonia między osobami zatrudnionymi w sądzie, jak nie mniej wzajemne wspieranie się służbę ułatwiał i popierało.

Naczelnicy sądów są organami Ministra sprawiedliwości w sprawach zarządu sprawiedliwości. Naczelnicy sądów spowodują, by sporządzono wykazy stanu osobowego, będą takowe badali i przechowywali, tudzież o to się starali, by wszystkie przepisane wpisy w tych wykazach zawsze bezzwłocznie uskuteczniiano.

§. 2.

Naczelnicy sądów mają nad tem czuwać, by sprawy jednorodnjowe, chociażby nawet ich prowadzenie spoczywało w rozmaitych rękach, były załatwiane wedle jednolitych zasad. W tym celu mają zasięgać wiadomości w odpowiedni sposób (przeglądanie aktów, obecność przy rozprawach i t. d.) o prowadzeniu i załatwianiu spraw w poszczególnych senatach, u pojedynczych sędziów samoistnych, lub też urzędników sędziowskich, samoistnie użytych, tudzież dla sprowadzenia jednolitego postępowania urządzić wspólne między odnośnemi osobami omawiania. W ten sam sposób należy w szczególności dążyć do jednolitego postępowania w tych sprawach trybunalskich, które mają być załatwiane przez przeznaczonych do tego członków trybunału jako sędziów samoistnych, lub też przynajmniej bez zasięgnięcia uchwały senatu.

Wyłaniające się w pewnym sądzie różnice zdań co do formalnego traktowania sprawy, które to różnice nie dadzą się uchylić przez wzajemne porozumienie się odnośnych osób, rozstrzyga naczelnik sądu; jego wskazówki są w takim wypadku tak długo wiążące dla zatrudnionych w tym sądzie osób, dopóki nie nastąpi pouczenie, zarządzenie lub rozstrzygnięcie odmienne.

§. 3.

Reskrypta i zarządzenia wyższych władz, uwagi, które poczynią prełożone sądy przy rozstrzygnięciu poszczególnych spraw sądowych, a które służyć mają za wskazówkę dla wypadków przyszłych, jak nie mniej oznajmienia innych władz o urządzeniach i administracyjnych zarządzeniach, doniosłych dla załatwień sądowych, mają być przez prełożonego sądu obiegowo lub za pomocą wręczenia odpisów, wydania zarządzeń prezydyalnych, albo też w inny sposób podane do wiadomości urzędników sędziowskich tego sądu, a o ile dotyczą także zakresu działania kancelaryi sądowej również do wiadomości osób w kancelaryi sądowej ustanowionych, lub zatrudnionych.

Jeżeli odnośne oznajmienie dostało się nie do naczelnika sądu, lecz do senatu, lub do przewodniczącego senatu, sędziego samoistnego, lub urzędnika sędziowskiego, samoistnie użytego, to mają ci ostatni oznajmienie to przedłożyć naczelnikowi sądu do obwieszczenia.

§. 4.

Każdy urzędnik lub sługa wstępujący do służby państwowej, winien zaraz po wstąpieniu do służby wręczyć naczelnikowi sądu wykaz stanu osobowego wedle formularza Nr. 1 sporządzony wraz z potrzebnymi dokumentami w pierwopisie lub wierzytelnym odpisie, a to urzędnik w czterech, a sługa w trzech egzemplarzach. Tenże naczelnik sądu ma po zbadaniu i uskutecznieniu potrzebnych sprostowań stwierdzić prawdziwość wpisów. — Dokumenta należy urzędnikowi lub słudze zwrócić.

Jeden egzemplarz wykazu stanu osobowego ma być przechowany przez naczelnika sądu, przy którym w danej chwili urzędnik lub sługa jest ustanowiony, jeden w prezydium przełożonego trybunału pierwszej instancji, a jeden w prezydium wyższego sądu krajowego. Co do pomocniczych urzędników sędziowskich, zamianowanych dla całego okręgu wyższego sądu krajowego ma prezydium trybunału pierwszej instancji, przy którym, lub w którego okręgu urzędnik jest zatrudniony, przechować dwa egzemplarze wykazu stanu osobowego. Cztery egzemplarze wykazu stanu osobowego urzędników należy przesłać Ministerstwu sprawiedliwości.

Wszelką zmianę w stosunkach osobistych i służbowych, dla których stwierdzenia wykaz stanu osobowego jest przeznaczonym, należy uwidocznić we wszystkich w sądzie przechowanych egzemplarzach; w tym celu ma naczelnik sądu, w którym odnośna osoba jest ustanowiona, lub zatrudniona, donieść o wszelkich tego rodzaju poszczególnych zmianach prezydium wyższego sądu krajowego. O nowych wpisach do wykazu urzędnika, które nie zostały spowodowane zarządzeniem samego, Ministerstwa sprawiedliwości. ma prezydent wyższego sądu krajowego donosić Ministerstwu sprawiedliwości kwartalnie za pomocą wykazu wedle formularza Nr. 2 sporządzonego.

Jeżeli urzędnik lub sługa opuszcza służbę państwową na zawsze, należy egzemplarze jego wykazu stanu osobowego przechowane w sądzie, w którym urzędnik lub sługa w ostatnich czasach był ustanowiony, tudzież w przełożonym trybunale pierwszej instancji, lub też temu odpowiednią ilość równocześnie w tem samym miejscu przechowanych więcej egzemplarzy wykazu, zniszczyć.

§. 5.

W załączniku wykazu stanu osobowego, w którym to celu formularza Nr. 3 użyć należy, mają być zanotowane opinie, o kwalifikacji, dane urzędnikowi lub słudze przy sposobności ubiegania się o pewną posadę służbową (§§. 22 do 24 cesarskiego patentu z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81), lub przy sposobności lustracji sądu. W 8mej przedziałce należy przytoczyć, od kogo opinia o kwalifikacji pochodzi.

Przy ubieganiu się o posadę służbową powinna być od każdego podania kompetenta, zostającego już w służbie, dołączoną tabela kwalifikacyjna wedle formularza Nr. 4. Powody kwalifikacji, różniące się od kwalifikacji poprzednich, należy wymienić tak w załączniku wykazu stanu osobowego, jak też w samej tabeli kwalifikacyjnej.

Przy użyciu przepisanych w § 23 cesarskiego patentu z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81, not kwalifikacyjnych ma obowiązywać reguła, iż tak zdolności, jak i aplikację należy oznaczyć jako dostateczne, jeżeli one wprawdzie wystarczają do prawidłowego pełnienia służby, lecz stoją poniżej przeciętnej miary, jako dobre, jeżeli dosięgają przeciętnej miary, jako bardzo dobre, jeżeli przewyższają miarę przeciętną, jako celujące wszakże tylko podówczas, jeżeli zarazem połączoną jest z niemi szczególna użyteczność. Zdolności, które nie wystarczają do prawidłowego pełnienia służby, mają być oznaczone jako niedostateczne. W przypadkach, w których bliższe opisanie pojedynczych osób przedstawia się jako potrzebne dla porównawczego ocenienia kwalifikacji, należy w tym celu posługiwać się przedziałem tabeli kwalifikacyjnej, przeznaczonym na uwagi.

§. 6.

Prezydentów trybunału zastępują we wszystkich ich czynnościach służbowych ustanowieni przy trybunale wiceprezydenci.

Jeżeli nie ma wiceprezydenta ustanowionego, lub też jeżeli on jest przeszkodzonym, należy zastępstwo prezydenta w braku innych zarządzeń do najstarszego rangą członka trybunału. Do zastępstwa naczelnika sądu powiatowego jest w braku innych zarządzeń powołanym rangą najstarszy sędzia samoistny tegoż sądu powiatowego. Wydanie zarządzeń względem zastępstwa naczelnika sądu należy co do sądów powiatowych, do prezydenta przełożonego trybunału pierwszej instancji, co do trybunałów pierwszej instancji — do prezydenta wyższego sądu krajowego, co do tego ostatniego sądu — do Ministra sprawiedliwości.

W sądach powiatowych, które są obsadzone tylko jednym sędzią, a znajdują się poza siedzibą

Formularz Nr. 3.

Formularz Nr. 4.

Formularz Nr. 1.

Formularz Nr. 2.

trybunału pierwszej instancji, będzie sędzia powiatowy zastąpionym przez sędziego sąsiedniego sądu powiatowego, albo przez posiadającego głos rozstrzygający członka przelozonego trybunału pierwszej instancji, którym prezydent wyższego sądu krajowego powierzy stałe lub w poszczególnym wypadku zastępstwo sędziego powiatowego (§§. 27, 31 i 41 ust. o org. sąd.). W celu zapobieżenia potrzebie częstszego odnawiania takich zarządzeń w skutek zmian w personalu, można zaniechać wymieniania po nazwisku odnośnych sędziów i ogólnie ustanowić naprzykład każdoczesnego naczelnika lub rangą najmłodszego sędziego samoistnego pewnego sądu powiatowego zastępcą naczelnika innego sądu powiatowego.

Czy zastępstwo to odnosi się także do wypadku nieprzyjęcia naczelnika sądu powiatowego, o tem ma orzekać w poszczególnym przypadku prezydent przelozonego trybunału pierwszej instancji (§. 28 ust. 2 ust. o org. sąd.).

Naczelnicy Trybunałów.

§. 7.

Prezydenci trybunałów mają uwzględniając rozległość czynności i doświadczenia bieżącego roku, oznaczyć ilość senatów dla wykonywania sądownictwa w sprawach cywilnych tudzież w sprawach karnych, jak niemniej ilość izb radnych i na tej podstawie postanowić, by przed każdym senatem odbywały się regularnie w dwóch dniach tygodnia ustne rozprawy. Przy składaniu pojedynczych senatów ma być przedewszystkiem miarodajnem uzdolnienie i szczególna fachowa przydatność urzędników sędziowskich, posiadających prawo głosu rozstrzygającego. Należy przytem także na to baczyć, by wszyscy posiadający prawo głosu rozstrzygającego członkowie trybunału w miarę dopuszczalności ustawowej byli używani w różnych do tegoż trybunału należących gałęziach sądownictwa, a w szczególności na przemian w cywilnych i karnych senatach; tacy wszakże członkowie trybunału nie mogą równocześnie należeć do kilku senatów, które w danym razie o tej samej porze mają przeprowadzać rozprawy. Przy składaniu senatów dla cywilnych spraw spornych należy wreszcie także i to uwzględnić, iż wyrok może być tylko przez tych sędziów wydany, którzy udział brali w rozprawie, będącej podslawą wyroku, i że skutkiem tego każda w czasie rozprawy nad sporem prawnym następująca zmiana w obsadzeniu senatu powoduje konieczność ponowienia ustnej rozprawy (§. 412 proced. cyw.). Z tego powodu należy zmian członków senatu, któremu poroczono cywilne sprawy sporne, w ciągu roku wedle możliwości unikać.

Wśród warunków ustępu 1 może być ustanowioną ta sama osoba przewodniczącym w kilku senatach, zatrudnionym w trybunale pierwszej instancji sędzia samoistny członkiem pewnego senatu, a sędzia śledczy członkiem senatu cywilnego.

Na przewodniczących senatów handlowych winne być, o ile to możliwem, powoływane osoby, które wykonywały jako sędziowie samoistni sądownictwo w sprawach spornych w sądach powiatowych dla spraw handlowych i morskich. Przewodnictwo senatu dla odwołań przeciw rozstrzygnięciom sądów przemysłowych (§. 31 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 218) należy wedle możności powierzać, posiadającemu prawo rozstrzygającego głosu członkowi trybunału, który jako sędzia samoistny mając do czynienia ze sporami ze stosunku służbowego i najmu usług lub jako przewodniczący sądu przemysłowego zdołał nabyć dokładniejszą znajomość stosunków przemysłowych, ważnych ze względu na właściwość sądów przemysłowych.

Senaty powołane do rozstrzygania w sprawach konkursowych winne być przedewszystkiem składowane z tych członków trybunału, którzy są czynni jako komisarze konkursowi.

Przy składaniu stałych senatów dla spraw karnych należy nadto przestrzegać przepisy §. 2 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej (rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19. listopada 1873, Dz. u. p. Nr. 152).

§. 8.

Aż do czasu, gdy się dowodnie okaże, wiele spraw spornego sądownictwa cywilnego jeden senat orzekający lub senat dla odwołań jest w stanie załatwić, mogą być tworzone senaty, które tylko w razie potrzeby, na wypadek przeciążenia innych senatów mają rozpocząć swoją działalność (senaty pomocnicze). W tym razie następuje podział czynności pod zastrzeżeniem, iż zakres działania senatu pomocniczego dodatkowo prezydent oznaczy przez przydzielenie mu tych spraw, których reszta senatów w skutek przeciążenia z wskazanym pośpiechem już załatwić nie jest w stanie.

Dla spraw feryalnych mogą prezydenci trybunałów tworzyć odrębne senaty feryalne, lub też sprawy w czasie feryj sądowych załatwić się mające, przydzielać niezawisłe od ustanowionego zresztą podziału czynności jednemu lub kilku z istniejących w trybunale senatów.

§. 9.

Na sędziów uzupełniających (§§. 9, 62 i 63 umowy jurysdykcji) lub sędziów zastępczych (§. 221 proc. kar.) należy powoływać przedewszystkiem

członków trybunału ustanowionych dla odnośnego senatu jako zastępcy. W razie ich przeszkodzenia oznacza na ustne doniesienie przewodniczącego senatu prezydent trybunału, kto ma wziąć udział w rozprawie jako sędzia uzupełniający.

Jeżeli do senatu już należy sędziowski urzędnik, któremu w celach wykonywania sądownictwa prawa głosowania udzielono, natenczas tylko radcy mogą być na sędziów uzupełniających przybrani.

Sędzię (sędziowskich urzędników lub fachowych sędziów laików), który w celu przeistoczenia senatu cywilnego w senat handlowy lub górniczy, lub senatu ostatniego rodzaju w senat cywilny stosownie do §. 61 normy jurysdykcji w miejsce jednego z członków senatu ma wstąpić, wyznacza prezydent trybunału na ustne doniesienie przewodniczącego senatu.

§. 10.

Upoważnienie do samoistnego wykonywania sądownictwa w sprawach amortyzacyjnych i w sprawach ksiąg gruntowych (sprawy ksiąg gruntowych, tabul krajowych, ksiąg górniczych, naftowych i kolejowych), tudzież do rozstrzygania wniosków na dozwolecie egzekucji (§. 7, ust. 3 normy jurysdykcji), może być udzielone tylko radcom i tym sekretarzom rady, którym nadano celem wykonywania sądownictwa w tymże trybunale prawo głosu; upoważnienie to może być kazdoczśnie odjętem. Prezydent trybunału ma o każdym takim upoważnieniu, podając zakres czynności, do których się ono odnosi, donieść prezydentowi wyższego sądu krajowego, który, o ile to uznaje za potrzebne, może zarządzić odjęcie upoważnienia lub zmiany w przekazanym zakresie czynności.

Powyzsze postanowienia obowiązują również i co do sądownictwa w sprawach ksiąg ingrosacyjnych.

Z prawa załatwiania w trybunałach bez zasięgnięcia uchwały senatu spraw amortyzacyjnych, spraw ksiąg gruntowych i ksiąg ingrosacyjnych, jak nie mniej wniosków na dozwolecie egzekucji ma być w miarę możności jak najczęstrzy robiony użytek, a to tak w celu uwolnienia od przeciążenia członków trybunału, posiadających prawo głosu, jako też w celu ułatwienia składania senatów.

Upoważnienie powyższe może być także udzielone z tem ograniczeniem, iż wszystkie lub pewne grupy wypracowanych załatwień, lub też tylko załatwienia merytoryczne mają być przed ich pisemnem wygotowaniem okazane prezydentowi. Jeżeli prezydent w pewnym poszczególnym wypadku ma wątpliwość co do sposobu załatwienia, natenczas należy nad załatwieniem powziąć uchwałę w senacie. Do senatu mają być powołani, urzędnik sędziowski, któremu załatwienie poruczono, jak nie

mniej w miarę możności członkowie trybunału, upoważnieni do samoistnego wykonywania sądownictwa w sprawach tego samego rodzaju. Podobne ograniczenie może być zarządzone przez prezydenta wyższego sądu krajowego. Skoro się takowe przedstawia jako już nie uzasadnione, ma być uchylonem; jeżeli ograniczenie nastąpiło w skutek zarządzenia prezydenta wyższego sądu, natenczas może być ono uchylonem tylko za jego zezwoleniem.

Przepisy ustępu pierwszego obowiązują także pod względem ustanowienia samoistnych sędziów do załatwiania wekslowo prawnych nakazów zapłaty i nakazów zabezpieczenia po myśli §. 7, ust. 4 normy jurysdykcji.

§. 11.

Prezydenci trybunałów pierwszej instancji winni się starać o odpowiadające kazdoczesnej potrzebie obsadzenie sądów powiatowych (sądów powiatowych dla spraw handlowych i morskich), znajdujących się w siedzibie trybunału i temuż w toku instancji podporządkowanych tudzież ich kancelaryj sądowych, a to tak przez wyznaczenie naczelników, jak i przez przydzielenie potrzebnej ilości sędziów samoistnych, pomocniczych urzędników sędziowskich, urzędników kancelaryjnych, pomocników kancelaryjnych i sług (pomocniczy słuźdy, posłańcy dla doręczeń). Stan osobowy takich sądów powiatowych może w ciągu roku uleść zmianie w miarę zwiększania się lub zmniejszania czynności; przy tem wszakże należy mieć na oku ujemny wpływ, jaki wywiera nieprzewidziane odwołanie sędziego samoistnego na załatwienie wiszących u niego procesów cywilnych i karnych.

W znajdujących się w siedzibie trybunału pierwszej instancji sądach powiatowych należy podział czynności, nadzór nad prowadzeniem spraw tudzież nad służbową działalnością zatrudnionych w tym sądzie powiatowym osób, do sędziego ustanowionego naczelnikiem tegoż.

Jeżeli takie sądy są tylko jednym sędzią obsadzone, natenczas w razie tegoż przeszkodzenia ma być jego zastępstwo przez prezydenta trybunału pierwszej instancji powierzonym jednemu z radców trybunału.

§. 12.

Prezydenci trybunałów pierwszej instancji mają corocznie w miesiącu listopadzie przedkładać Ministerstwu sprawiedliwości wykaz, do jakich czynności urzędnicy sędziowscy ich trybunału w ciągu roku ubiegłego byli używani i razem donieść, jakie czynności zamierzają tym urzędnikom poruczyć w roku najbliższym.

Naczelnicy sądów powiatowych.

§. 13.

Naczelnicy sądów powiatowych winni przy użyciu sędziowskich urzędników ich sądu i przy podziale czynności pomiędzy nich w miarę ustawowej dopuszczalności nie tylko mieć wzgląd na dobro spraw, lecz także starać się o jak najwszechstronniejsze wykształcenie urzędników i o ich zatrudnianie na przemian w rozmaitych, sądowi powiatowemu przekazanych gałęziach sądownictwa cywilnego i karnego.

Przy sądach powiatowych ustanowieni sędziowie samoistni są na mocy swego ustanowienia umocowani tak w sprawach o przekroczenia jak i w postępowaniu z powodu zbrodni i występków przysługujące sądowi powiatowemu sądownictwo wykonywać samoistnie. Jedynie uchwały zarządzające zawieszenie lub uchylenie aresztu muszą być, o ile nie zachodzi niebezpieczeństwo zwłoki, przedłożone naczelnikowi sądu do zatwierdzenia. Pod względem prowadzenia dochodzeń przygotowawczych, tudzież śledztw wstępnych, może naczelnik sądu udzielić także sędziemu samoistnemu pewnych wskazówek, tudzież zobowiązać go, by co do ważniejszych aktów, które pozwalają na zwłokę, zasięgał jego zatwierdzenia.

Z wyjątkiem uchwały, dotyczącej zawieszenia lub uchylenia aresztu podpisze pisemne wygotowanie wyroków, uchwał i zaważań, wystosowane do innych władz sprawozdania i wezwania, jak nie mniej wszystkie inne pisma w sprawach karnych, przydzielonych sędziemu samoistnemu przy sądzie powiatowym, tenże sędzia samoistny, a w szczególności także sprawozdania i wezwania do innych władz wystosowane, nie potrzebują poprzedniego zatwierdzenia naczelnika sądu powiatowego. Wygotowania pisemne uchwał, zarządzających zawieszenie lub uchylenie aresztu, powinny być zawsze podpisane przez naczelnika sądu.

§. 14.

W sprawach cywilnych mogą być sędziowie samoistni, przy sądzie powiatowym ustanowieni, użyci do samoistnego wykonywania sądownictwa jedynie w granicach przekazanego im przez prezydenta wyższego sądu w myśl §. 5 normy jurysdykcji zakresu działania. Wyznaczenie tego zakresu czynności winno z reguły nastąpić równocześnie z ustanowieniem odnośnych osób sędziami samoistnymi, zresztą zaś ma naczelnik sądu powiatowego dodatkowo takowe wyjednać; może on także przedstawić wniosek na rozszerzenie wyznaczonego przez

prezydenta wyższego sądu krajowego zakresu czynności. Wnioski na wyznaczenie lub rozszerzenie zakresu czynności w przedmiocie samoistnego wykonywania sądownictwa w sprawach cywilnych należy przedstawić za pośrednictwem prezydenta przełożonego trybunału pierwszej instancji.

Nie naruszając ich uprawnienia do samoistnego wykonywania sądownictwa w pewnych sprawach, zobowiązuje się wszystkich przy sądzie powiatowym ustanowionych sędziów samoistnych do pomagania na zarządzenie naczelnika sądu tak temuż, jak i innym sędziom samoistnym tegoż sądu powiatowego w ich czynnościach urzędowych, w szczególności także przez pisemne, przygotowawcze opracowania aktów sądownictwa w sprawach niespornych.

§. 15.

Naczelnicy sądów powiatowych mają do dnia 15. sierpnia 1897 za pośrednictwem przełożonego trybunału pierwszej instancji przez przedłożenie pojedynczego spisu nazw podać te gminy i obszary dworskie ich okręgu, których pośrednictwa w celach doręczeń użyć zamierzają, do wiadomości prezydenta wyższego sądu krajowego aby tenże zasięgnął opinii wydziału krajowego co do wymienionych w spisie gmin bez własnego statutu, tudzież obszarów dworskich (§. 88, ust. 2 proced. cyw.). Najpóźniej do dnia 15. grudnia 1897 ma prezydent wyższego sądu krajowego wynienić naczelnikom poszczególnych sądów powiatowych te spisem objęte gminy i obszary dworskie, na których współudział przy doręczeniach nie ma się liczyć.

Jeżeli później okaże się możliwość użycia w celach doręczeń także organów takich gmin i obszarów dworskich, których współdziałania pierwotnie się rzeczone, lub współdziałanie których pierwaj musiało być odmówionem z powodu stosunków, które w międzyczasie się zmieniły, natenczas naczelnik sądu powiatowego winien każdorazownie do dnia 1. września przedłożyć spis dodatkowy, z którym dalej postąpić należy wedle przepisów ustępu pierwszego.

§. 16.

Naczelnikom gmin i zastępcom wyłączonych obszarów dworskich, w których doręczenia sądowe w sprawach cywilnych uskuteczniają organa gminne, lub osoby ustanowione przez zastępców obszaru dworskiego, należy udzielić zestawienia najważniejszych do uskuteczniania doręczeń przez organa gmin (obszarów dworskich) odnoszących się paragrafów procedury cywilnej i tej instrukcji; w zestawieniu tem mają być wspomniane paragrafy podane w całej osnowie.

Nadto mają naczelnicy sądów powiatowych, w których okręgu znajdują się takie gminy, przed wejściem w życie procedury cywilnej, następnie zaś raz do roku wezwać naczelników i sekretarzy tychże gmin tudzież zastępców wyłączonych obszarów dworskich celem omówienia postępowania przy sądowych doręczeniach (§. 87 ust. o org. sąd.), Przy tej sposobności trzeba pouczyć organa gminne i obszarów dworskich o obowiązujących co do doręczeń a dla nich ważnych przepisach. Zarazem należy na przykładach i przytaczając najczęściej wydarzające się niedokładności w sposób przystępny wyłuszczyć, jak ma się w poszczególnych wypadkach postąpić, by ustawom zadość uczynić.

Jeżeli naczelnicy gmin lub zastępcy wyłączonych obszarów dworskich odmówią uskutecznienia doręczeń sądowych przez ich organa, należy donieść o tem Ministerstwu sprawiedliwości. W razie wydarzonych niewłaściwości przy uskutecznianiu poruczonych doręczeń, należy oprócz reklamacy zapobiegać ponowieniu się takich uchybień przez odpowiednie wyjaśnienie i pouczenie, jeżeli zaś to nie skutkuje, a zwłaszcza, gdy zasze uchybienia niedbalstwu lub złej woli przypisać trzeba, donieść o tem politycznej władzy powiatowej.

Naczelnicy sądów powiatowych powinni co-roczenie przesłać naczelnikom gmin tudzież zastępcom wyłączonych obszarów dworskich dostateczną ilość blankietów na nadarzające się przy uskutecznianiu doręczeń zawiadomienia i wezwania.

Rozdział drugi.

Podział czynności.

Tytuł pierwszy.

Czynności sędziowskie.

Postanowienia ogólne.

§. 17.

Podział czynności następuje z reguły z góry na czas najbliższego roku. W ciągu roku może być takowy zmienionym z powodu zmian w stosunkach osobowych (zmiana urzędników sędziowskich, dłuższe urlopy, trwałe przeszkodzenie i in.), z powodu przeciążenia lub za małego zajęcia pojedynczych sędziowskich urzędników, lub senatów, albo też z innych ważnych powodów. W sądach powiatowych nadto może zarządzić zmiany w podziale czynności prezydent przełożonego trybunału pierwszej instancji (§. 26 ust. o org. sąd.).

Zmiany w podziale czynności nie działają wstecz.

§. 18.

O wszystkich podziału czynności dotyczących zarządzeniach winni być zawiadomieni oprócz osób których zakres czynności wskutek tego się zmienia nadto wszyscy sędziowie i urzędnicy, do których należy przyjmowanie wnoszonych do sądu podań Oprócz tego mają być zarządzenia takie wedle porządku chronologicznego wpisywane do księgi, na ten cel przeznaczonej. Wpisy te winne być ugrupowane wedle lat; naczelnik sądu ma obowiązek troskliwego czuwania nad tem, by one każdorazem i należycie były uskuteczniane, zapiski te bowiem w celu odszukania pewnych aktów mają podówczas doniosłość, gdy brakuje wszelkich innych danych dla wyśledzenia senatu lub sędziego, którzy załatwili niegdyś wiszącą sprawę.

We wszystkich trybunałach i sądach powiatowych większych miast należy z początkiem każdego roku wydrukować tabelę poglądową podziału czynności, rozdzielić takową między personal sądowy i przesłać w kilku egzemplarzach właściwym Izdom adwokackim i notaryalnym, tudzież znajdującej się w miejscu Prokuratury skarbu.

Tabela ta ma być udzieloną każdemu za zwrotem kosztów druku; w budynku sądowym należy przez przybicie ogłosić, komu poruczono sprzedaż tabeli poglądowej podziału czynności.

Podział czynności w sądach powiatowych.

§. 19.

W sądach powiatowych mają być rozdzielone czynności między sędziów tamże zatrudnionych (naczelnicy sądów powiatowych i sędziowie samoistni) i pomocniczych urzędników sędziowskich, którzy samoistnie mogą być użyci, z reguły wedle rodzaju czynności i o ile co innego nie jest możliwym, należy wyrównywać małe różnice w obciążeniu urzędników sędziowskich przez przydzielenie urzędników sędziowskich pomocniczych. Jeżeli czynności pewnego rodzaju są za liczne, by im mógł jeden urzędnik sędziowski sam podołać, lub jeżeli to jest potrzebnem dla równomiernego podziału pracy, albo z innych powodów, natenczas wolno czynności tego samego rodzaju przydzielić różnym urzędnikom sędziowskim.

Przy tem wszakże przestrzegać należy:

1. Sprawy procesowe cywilne łącznie ze skargami nakazowemi będą przydzielane wedle początkowej litery nazwiska pozwanego (pозwanego na pierwszym miejscu) lub też w razie, jeżeli tego

wymagają szczególne stosunki okręgu sądowego wedle miejscowo odgraniczonych obszarów (gminy, miejscowości); przy przydzielaniu cywilnych spraw procesowych mogą być wyłączone sprawy drobiazgowo i przydzielone bądź wszystkie wyłącznie jednemu sędziemu, bądź też znowu wedle nazwy pozwanego albo miejscowo odgraniczonych obszarów innym sędziom, aniżeli reszta cywilnych spraw procesowych; rozprawy ugodowe po myśli §. 433 procedury cywilnej, tudzież wnioski na uznanie nieskuteczności umowy na sąd polubowny po myśli §. 583 procedury cywilnej, mają być stosownie do jakości roszczenia zaliczane bądź do cywilnych spraw procesowych, bądź do spraw drobiazgowych i są objęte dla tychże ustanowionym podziałem; prośby o przyznanie prawa ubogich, jeżeli sporu jeszcze nie wytoczono, wnioski na zabezpieczenie dowodu poza sporem wiszącym i sprawy sądowe, dotyczące cła na rzece Łabie, gdzie takowe się zdarzają, należy traktować tak jak inne zresztą cywilne sprawy procesowe i dlatego więc tychże ostatnich podział dotyczy i tamtych;

2. sprawy wezwawcze będą zawsze przydzielane wedle tych samych zasad i tym samym sędziom, jak cywilne sprawy procesowe (sprawy drobiazgowo); przy przydzielaniu spraw wezwawczych nie wolno robić różnicy wedle sposobu, w jaki postępowanie wezwawcze zostaje wprowadzonom (prośba lub skarga);

3. sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu i dzierżawy i wnioski na wydanie nakazów oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy winne być poruczone wyłącznie jednemu sędziemu sądu powiatowego;

4. sprawy egzekucyjne łącznie z egzekucją celem zabezpieczenia, z reguły nie będą rozdzielane, lecz należy poruczyć je wyłącznie jednemu sędziemu sądu powiatowego, tudzież w tym celu, by on mógł podołać załatwieniu wszystkich pod względem wykonania egzekucji do sądu powiatowego należących czynności, przydać mu dostateczną ilość pomocniczych urzędników sędziowskich; gdzie ustanowienie dwóch lub więcej sędziów dla spraw egzekucyjnych jest nieuniknionem, winne być one przydzielane wedle początkowej litery nazwiska dłużnika (dłużnika wymienionego na pierwszym miejscu) lub wedle odgraniczonych obszarów; tymczasowe zarządzenia, o które prośbę wniesiono przed wprowadzeniem sporu lub w toku sporu, są sprawami procesowymi; inne tymczasowe zarządzenia należą do spraw egzekucyjnych; wnioski na dozwolecie egzekucji, przedstawione w sądzie, który nie jest zarazem sądem egzekucyjnym, należą do sędziego, u którego toczyło się postępowanie, tworzące podstawę tytułu egzekucyjnego, jeżeli zaś tytuł egzekucyjny nie powstał w postępowaniu sądowym, lub gdy postępowanie toczyło się w innym sądzie, natenczas

powinna być sprawa przydzieloną wedle początkowej litery nazwiska dłużnika (dłużnika wymienionego na miejscu pierwszym); wnioski na przymusowe opróżnienie wypowiedzianych sądownie przedmiotów najmu i dzierżawy (§. 349 ord. egz.), należy przydzielić sędziemu, któremu poruczono sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu i dzierżawy (l. 3); zresztą wnioski egzekucyjne przedstawione w sądzie, który zarazem jest sądem egzekucyjnym, mają być przydzielane tak samo jak sprawy egzekucyjne bez względu na to, czy postępowanie, w którym powstał tytuł egzekucyjny, toczyło się w tym sądzie czy też innym;

5. co do spraw ksiąg gruntowych i ksiąg ingrosacyjnych, to również należy wedle możliwości zaniechać podziału takowych między kilku sędziów; jeżeli wszakże podział nastąpić musi, będzie on uskuteczniomym wedle odgraniczonych obszarów (gmin); operacje agrarne i sprawy przeprowadzenia do zgodności księgi gruntowej z katastrzem zaliczają się do spraw ksiąg gruntowych i są objęte podziałem tychże;

6. inne sprawy sądownictwa w sprawach niespornych będą przydzielane wedle odgraniczonych obszarów (gminy, miejscowości) lub wedle początkowych liter nazwiska spadkodawców niewłasnowolnych, dzieci przysposobionych i t. d.; w razie wątpliwości należy dać pierwszeństwo połączeniu spraw sądownictwa w sprawach niespornych w rękach pojedynczych sędziów przed podziałem tychże między wszystkich przy tymże sądzie powiatowym zajętych sędziów; raz przyjęta dla spraw sądownictwa w sprawach niespornych zasada podziału nie może już być zmienioną; do sędziów, którym przydzielono sprawy spadkowe, należy także zaprotokołowanie ustnych rozporządzeń ostatniej woli, tudzież przyjmowanie pisemnych rozporządzeń ostatniej woli; przy przydzieleniu rozstrzyga miejsce zamieszkania lub nazwisko testatora;

7. podziałem ustanowionym dla spraw sądownictwa niespornego pod l. 6. są objęte: prośby o rozdział od stołu i łoża za wzajemnem porozumieniem się, doniesienia o ponownem połączeniu się rozdzielonych małżonków, podania w sprawach adopcyi i legitymacyi dzieci nieślubnych lub wypuszczenie posagu, wnioski na przyznanie alimentów lub udzielenie małżonce sądowego zezwolenia na prowadzenie handlu, doniesienia o wypadkach śmierci, wnioski na ustanowienie kuratora dla nieobecnych lub dla nieznanych uczestników pewnej sprawy skoro zostają przedstawione po za wiszącym postępowaniem sądowym, wnioski na stwierdzenie ojcóstwa po myśli art. XVI ustawy wprowadzającej normę jurysdykcji, podania w przedniocie wspólnych kas sierocych, wniesienia ze złożeniem sądowem po za wiszącą w sądzie sprawą, wnioski na dobro-

wolne oszacowanie lub dobrowolną licytację, przedstawione po za wiszącą w sądzie sprawą, wypowiedzenia wierzytelności hipotecznych, tudzież poświadczania co do prowadzenia ksiąg handlowych;

8. sprawy karne, sprawy pomocy prawnej (rekwizycje) mają być przydzielane wedle odgraniczonych obszarów (gminy, miejscowości); odnośnie do spraw pomocy prawnej może ich podział nastąpić także wedle początkowej litery nazwiska oskarżonego, obwinionego, osoby przesłuchać się mającej i t. d.; do każdego sędziego karnego należą tak sprawy o przekroczenia jak i dochodzenia przygotowawcze i śledztwa wstępne w granicach przydzielonego mu obszaru;

9. sprawy przyzwalne nie mogą być rozdzielane; do załatwiania takowych, a mianowicie do wygotowania wykazów, zestawiania rachunku kar pieniężnych i t. p. może naczelnik sądu używać pomocy urzędników sędziowskich jego sądu.

§. 20.

O ile to okazuje się koniecznym z powodu użytego w podaniu strony języka albo z powodu języka stron w sprawie uczestniczących, może ze względów językowych naczelnik sądu od wypadku do wypadku poszczególne sprawy wbrew istnjącemu podziałowi czynności poruczyć innemu sędziemu do załatwienia tego rodzaju spraw uprawnionemu.

Każda taka sprawa ma być zaciągnięta w rejestrach, księgach, zapiskach i spisach tak sędziego, do którego by ona wedle podziału czynności należała, jak też i sędziego, któremu ją naczelnik sądu przydziela. W rejestrach, księgach, zapiskach i spisach tegoż pierwszego sędziego należy uwidocznić przeniesienie sprawy do drugiego sędziego z powołaniem się na zarządzenie naczelnika sądu i wymienić sędziego, do którego sprawa przeszła.

Po nastąpnem przeniesieniu nie ma się już w rejestrach, księgach, zapiskach i spisach sędziego, do którego sprawa wedle podziału czynności należeć miała, uskuteczniać dalszych tej sprawy dotyczących wpisów.

Podział czynności w trybunałach pierwszej instancji.

§. 21.

Również czynności trybunałów pierwszej instancji będą z reguły rozdzielane między istniejące senaty, sędziów, tudzież sędziowskich urzędników pomocniczych, którzy samoistnie mogą być użyci, wedle rodzaju spraw. Różnice w obciążaniu należy

wyrównywać przez przydzielanie pomocniczych urzędników sędziowskich. W razie konieczności podziału czynności tego samego rodzaju między różnych sędziowskich urzędników lub różne senaty, przestrzegane będą następujące zasady:

1. cywilne sprawy procesowe łącznie z skargami nakazowemi należy przydzielać oddzielnie w grupie spraw ogólnego sądownictwa a oddzielnie w grupie odrębnego sądownictwa (sądownictwo handlowe, morskie i górnicze), pośród zaś tych grup wedle początkowej litery nazwiska pozwanego (pозwanego na pierwszym miejscu), lub o ile tego wymagają szczególne stosunki okręgu sądowego, wedle miejscowo odgraniczonych obszarów (gminy, miejscowości); sprawy wekslowe i wnioski na wydanie wekslowo-prawnych nakazów zabezpieczenia, nie mają być wyróżniane od reszty spraw handlowych i winne być tak samo jak te przydzielane, a tylko ma je załatwić jeden z członków senatu jako sędzia samoistny; zażalenia nieważności przeciw orzeczeniom giełdowych sądów rozjemczych należy zaliczać do spraw spornych sądownictwa handlowego; prośby o przyznanie prawa ubogich, podane przed wytoczeniem sporu, mają być traktowane jako cywilne sprawy procesowe;

2. odwołania w sprawach cywilnych i karnych, tudzież rekursa będą podzielone wedle sądów pierwszej instancji, których rozstrzygnięcie zaczepionem zostaje; ma to się dziać w szczególności w ten sposób, by odnośnie do każdego sądu odwołania i rekursy w sprawach cywilnych dostawały się wedle rodzaju sądownictwa do jednego i tego samego senatu;

3. dochodzenia przygotowawcze i śledztwa wstępne z powodu zbrodni i występków, czynności izb radnych i czynności sądu orzekającego w sprawach karnych mogą być podzielone wedle czynów karygodnych lub wedle odgraniczonych miejscowo obszarów, lub też może sobie przełożony sąd zastrzedz przydzielanie wedle swego uznania każdej nowej sprawy tego rodzaju wszystkim lub niektórym członkom lub senatom trybunału;

4. sprawy egzekucyjne łącznie z egzekucją celem zabezpieczenia należy przydzielać wedle miejscowo odgraniczonych obszarów; naczelnik sądu może wszakże zastrzedz sobie przydzielanie wedle własnego uznania egzekucji na dobra tabularne lub też dobra, księgą kolejową objęte; wnioski na dozwoleńie egzekucji, przedstawione w sądzie, który nie jest zarazem sądem egzekucyjnym, należą do senatu, przed którym toczyło się postępowanie, w którym powstał tytuł egzekucyjny, jeżeli zaś postępowanie to toczyło się przed innym sądem, należy je przydzielać wedle początkowej litery nazwiska dłużnika (dłużnika wymienionego na pierwszym miejscu): do wniosków egzekucyjnych,

przedstawionych w trybunale, który jest zarazem sądem egzekucyjnym, odnosi się podział spraw egzekucyjnych, chociażby postępowanie, w którym powstał tytuł egzekucyjny, toczyło się w innym senacie; tymczasowe zarządzenia mają być przy podziale czynności uważane bądź za cywilne sprawy procesowe, bądź za sprawy egzekucyjne wedle tego, czy o nie proszono w toku wiszącego w trybunale sporu prawnego, czy też w toku postępowania egzekucyjnego; przydzielone senatowi wnioski na dozwoleństwo egzekucyi ma załatwiać jeden z członków tego senatu jako sędzia samoistny;

5. konkursu należy przydzielać wedle miejscowo odgraniczonych obszarów, wedle początkowej litery nazwiska dłużnika upadłego, lub wedle uznania przełożonego trybunału, wnioski zaś na otwarcie konkursu po myśli §§. 63 i 64 ordynacyi konkursowej wedle początkowej litery nazwiska dłużnika (wymienionego na pierwszym miejscu dłużnika);

6. spraw rejestru handlowego tudzież rejestru stowarzyszeń z reguły nie należy dzielić; gdzie podział jest koniecznym, ma on nastąpić wedle rodzajów firm (firmy pojedyncze, spółki akcyjne, inne zresztą firmy spółkowe, stowarzyszenia), wśród zaś tych grup wedle początkowej litery firmy;

7. pod względem podziału spraw ksiąg gruntowych (sprawy księgi gruntowej, tabul krajowych, księgi górniczej, naftowej i kolejowej), tudzież spraw księgi ingrosacyjnej, innych spraw sądownictwa w sprawach niespornych, tudzież spraw pomocy prawnej, obowiązują zasady podziału takich samych spraw w sądach powiatowych (§ 19, l. 5 do 8);

8. czynności trybunału w sprawach sądu przemysłowego nie mają być dzielone, lecz winne być zespolone wyłącznie w jednym senacie;

9. sprawy prezydyalne, o ile nie należą na mocy ustawowego przepisu do osobnych senatów lub komisyj, może przełożony sąd załatwiać bądź sam przy pomocy sędziowskich urzędników jego sądu, lub przydzielać je wedle swego uznania poszczególnym członkom sądu lub senatom, lub też jak w szczególności sprawy personalne i sprawy nadzoru stale wedle oznaczonych powiatów lub też grup osób (sędziowie powiatowi, radcy sądów krajowych, urzędnicy kancelaryjni i t. d.).

Prowadzenie spraw kancelaryjnych sądu rodzajowego zakładów ubezpieczeń od wypadków należy poruczyć jednemu z urzędników kancelaryjnych, lub w razie istnienia więcej oddziałów kancelaryjnych, jednemu z tychże oddziałów.

§. 22.

Czynności wymienione w §. 37, l. 1 do 7 ustawy o organizacyi sądów mają być przedsiębiorane przez przewodniczącego senatu lub na jego zarządzenie (§. 35 ust. o org. sąd.) przez jednego z członków tego senatu, któremu wedle podziału czynności przekazaną jest sprawa, do której się odnosi dotyczący akt procesowy. O ile takie czynności nadarzają się przy audyencyi lub z nią w związku zostają, ma je z reguły załatwiać sędzia, który kierował audyencyą. Zarządzenie przewodniczącego senatu, na mocy którego jeden z członków senatu do przedsiębiorania wspomnianych czynności zostaje upoważnionym, może się ograniczać na pojedynczy wypadek lub też z góry odnosić się do wszystkich lub do pewnej części przypadających senatowi procesów. To samo obowiązuje pod względem czynności wymienionych w §. 37, l. 8 i 9 ustawy o organizacyi sądów, o ile czynności te odnoszą się do procesów, które w pewnym senacie są lub były w toku.

Czynności określone w §. 37, l. 11 ustawy o organizacyi sądów, jak nie mniej czynności wymienione tamże pod l. 7 do 9, skoro te ostatnie nie procesu lecz sprawy sądownictwa niespornego dotyczą, mają być podjęte przez tego referenta, dla sądownictwa w sprawach niespornych, któremu odnośna sprawa wedle podziału czynności jest przekazaną. Przed tymże odbywają się nadarzające się w tej sprawie audyencye i inne rozprawy ustne (§. 38, ust. 2 i 3 ust. o org. sąd.).

Załatwianie czynności wymienionych w §. 37, l. 10 i 12 do 14 ustawy o organizacyi sądów, przydzieli przełożony jednemu lub kilku członkom trybunału, posiadającym prawo głosu.

Sędziowie, którym przydzielono czynności w §. 37, l. 12 przytoczone, mają zarazem być członkami senatu rozstrzygającego sprawy rejestru handlowego i rejestru stowarzyszeń, dla których uchwała senatu jest zastrzeżoną.

Wypadki, w których się rozchodzi o udzielenie wyjaśnień innym władzom (§. 37, l. 12 ust. o org. sąd.) a które nie stoją w związku z żadną sprawą bądź w sądzie w toku zostającą, bądź taką, która w sądzie w toku zostawała, należy traktować jako sprawy pomocy prawnej.

Uchwały, poświadczenia, sprawozdania i inne załatwienia urzędników sędziowskich, którym powierzono czynności, wymienione w §. 37 ustawy o organizacyi sądów, o ile one tych czynności dotyczą, nie potrzebują żadnego dalszego zatwierdzenia przez przewodniczącego senatu lub przez przełożonego sądu.

Podział czynności w wyższych sądach krajowych.

§. 23.

W wyższych sądach krajowych należy dzielić czynności wedle tych samych zasad, jak w trybunałach pierwszej instancji.

Zażalenia, sprzeciwy i odwołania w sprawach karnych mogą być przydzielone bądź oddzielnym senatom bądź rozdzielone między kilka senatów wedle sądów, w których postępowanie karne jest w toku; zresztą podział czynności z reguły nie powinien następywać wedle rodzaju środka prawnego, lecz wedle sądów pierwszej instancji, których rozstrzygnięcie zostaje zaczepionem.

Skargi na podstawie ustawy z dnia 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112, z powodu naruszenia prawa przez urzędników sędziowskich wyniesione przeciw tymże urzędnikom lub przeciw państwu, należy przekazać senatowi dla odwołań i rekursów w sprawach cywilnych; w razie istnienia kilku takich senatów, winne być one przydzielone jednemu z nich.

Przy składaniu komisji egzaminacyjnych i przy wyznaczaniu terminów do egzaminów, w których mają uczestniczyć członkowie trybunału pierwszej instancji, należy zwracać możliwą uwagę na istniejący przy tychże sądach rozkład czynności tudzież na zarządzenia, wydane pod względem sposobu użycia odnośnych członków trybunału pierwszej instancji.

Sprawy prezydyalne.

§. 24.

Do spraw prezydyalnych (sprawy zarządu sprawiedliwości §§. 19 i 21) należą:

1. normalia;
2. sprawy legislacyjne, w szczególności wnioski i opinie w sprawach ustawodawczych, lub w sprawach administracji sądowej, wnioski na zmianę w urzędzeniu i obsadzeniu sądu lub sądów podległych, lub też w wydanych dla tychże sądów lub poszczególnych organów przepisach służbowych;
3. sprawy organizacji sądów, jak przeniesienie siedziby urzędowej, zmiana okręgów sądowych i t. p.;
4. sprawy personalne urzędników, praktykantów sądowych i służ, jak wnioski względem obsadzenia, nominacje, zaprzysiężenia, przeniesienia, wstąpienie i wystąpienie ze służby, zamiana miejsc służbowych, doniesienia o słabości i śmierci, udzielenie urolopów, dyspenza wieku, doniesienia o wstąpieniu w związek małżeński, tudzież inne dotyczące wykazu stanu osobowego doniesienia, asygnacja płac, dodatków, zaliczek, zapomóg, remuneracyj, uznania i

odszczególnienia tudzież wszystkie sprawy sędziowskiej służby przygotowawczej;

5. sprawy personalne fachowych sędziów laików, obrońców, lekarzy sądowych, duszpasterzy, nauczycieli więziennych, tłumaczy, legalizatorów, znawców sądowych w zakresie wynikającym z l. 4 tudzież zaprzysiężenie osób, które się trudnią sprawami miar i wag;

6. w równym zakresie sprawy personalne praktykantów kancelaryjnych, pomocników kancelaryjnych, służ pomocniczych, pomocniczych dozorców więźni, posłańców dla doręczeń i wywoływaczy przy licytacjach;

7. rozkład czynności, składanie stałych senatów i udzielanie prawa głosu, dla wykonywania sądownictwa;

8. układanie, uzupełnianie i coroczne sprostowanie spisu zarządców egzekucyjnych;

9. sprawy egzaminacyjne (egzamina sędziowskie, adwokackie i notaryalne, egzamina prowadzących księgi gruntowe i urzędników kancelaryjnych) i to tak ogólne zarządzenia co do spraw egzaminacyjnych lub co do poszczególnych grup egzaminów, jak też składanie komisji egzaminacyjnych, załatwianie podań o przypuszczenie do egzaminów, wydawanie świadectw z odbytych egzaminów, tudzież w ogóle wszystkie czynności dotyczące spraw egzaminacyjnych;

10. wojskowe sprawy służbowe;

11. sprawy dyscyplinarne personelu urzędników i służ;

12. pensjonowania i pobory z łaski (kwieskowania, prowizyonowania, odprawy, dodatki na wychowanie, kwartały pośmiertne i t. p.);

13. sprawy advokatury i notaryatu, a mianowicie w tej ostatniej mierze w szczególności sprawy wymienione w reskrypcie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. października 1881, l. 12196 tudzież w §§. 129, 142, 144, 152, 153 i następnych ordynacyi notaryalnej, jak nie mniej sprawy pokątnego pisarstwa;

14. preliminarze i rachunki (rachunek ryczałtu urzędowego i kancelaryjnego, rachunek kosztów sądownictwa karnego, rachunek kosztów żywienia, rachunek dyurnów, rachunek wydatków na potrzeby domowe) jak nie mniej zestawianie rachunków kosztów podróży, dyet, strawnego i milowego, wydatków sanitarnych, kosztów urządzenia urzędu i inwentarza urzędowego tudzież kosztów umundurowania służ i nadzorców więźni, zestawianie rachunku kar pieniężnych i t. d.;

15. pomieszczenie urzędów łącznie z asygnacją czynszów najmu, sprawy ubezpieczenia, plany budynków urzędowych, sprawy budownicze i rachunki robót budowlanych;

16. wszystkie sprawy budynków więziennych w szczególności zabezpieczenie zaopatrywania więźni

zabezpieczenie dostaw, sprawy żywienia, sprawy odzieży więźni, urządzenie i inwentarz, opalanie tudzież oświetlanie budynku więziennego, uprawiane przemysły, zatrudnienie i nauka, nabożeństwo, biblioteka, środki naukowe i odstawianie więźni do zakładów karnych i sądów, do zakładów dla obłąkanych, lub zakładów leczniczych, sprawy ucieczki więźni, wypadki śmierci, wizytacja, postępowanie dyscyplinarne co do więźni, nadzór więzienny i zarządzenia sanitarne;

17. badania sądów i urzędów depozytowych (lustracje) i załatwianie tych badań;

18. układanie list przysięgłych, ustanawianie przewodniczącego sądu przysięgłych, ustanawianie komisji dla wykonania kar, spowodowanie wykonania kary śmierci;

19. zakładanie ksiąg gruntowych;

20. ogólne zarządzenia w sprawach kas sierocych i depozytów;

21. sprawy bibliotek urzędowych;

22. sprawy archiwum i niszczenia aktów;

23. perodyczne wykazy i sprawozdania łącznie z wykazami w celu wymiaru należytości i wykazami statystycznymi;

24. sprawy fundacyj.

Do wspomnianych pod 13 spraw adwokatury należy w szczególności przyjmowanie i przechowywanie pełnomocnictw generalnych tudzież zawiadomianie organów sądowych o udzieleniu takich pełnomocnictw, uwolnienie od wymogu egzaminu adwokackiego celem nabycia uprawnienia kandydata adwokatury do substytucji tudzież prowadzenie przeglądu względem ustanowień kuralorów i zarządów mas konkursowych.

Wymienione pod 19 sprawy są tylko o tyle sprawami prezydyalnemi, o ile takowych przełożony sądu nie przekaze jednemu lub kilku sędziowskim urzędnikom sądu.

§. 25.

O ile wedle przepisów ustawy sprawy prezydyalne przez szczególne do tego powołane senaty lub komisye, albo też przez sąd załatwiane być muszą, ma naczelnik sądu wszelkie w takich sprawach wpływające podania i akta przesłać przewodniczącemu komisji lub senatu, lub temu członkowi trybunału, który ma przedewszystkiem sprawę dla przygotowania jej załatwienia w senacie opracować.

Przesłanie winno nastąpić w krótkiej drodze bez wystosowywania odczwy.

W podobny sposób należy dołączając akta podać do wiadomości naczelnika sądu rozstrzygnięcie lub inne zresztą załatwienie; do przełożonego sądu należy także zawiadomienie interesowanych o rozstrzygnięciu.

§. 26.

Przepis §. 20 obowiązuje także w trybunałach pierwszej instancji i w wyższych sądach krajowych. Prawo przekazania sprawy innemu senatowi zamiast do tego wedle rozkładu czynności powołanemu przysłuża naczelnikowi trybunału.

Tytuł drugi.

Oddziały sądu i kancelaryj.

Oddziały sądowe.

§. 27.

Każdy sędzia (naczelnik sądu powiatowego, sędzia samoistny), który ma sobie przekazaną pewną grupę spraw do samoistnego wykonywania należącego do sądu powiatowego sądownictwa, tworzy oddział sądu (oddział sądowy). Do samoistnego załatwiania czynności sędziego wezwanego może być w miarę przepisu §. 3, ust. 2 ustawy o organizacyi sądów powołanym pomocniczy urzędnik sędziowski (oddział dla spraw pomocy prawnej).

Trybunały pierwszej instancji składają się z tylu oddziałów sądowych, wiele przy nich istnieje stałych senatów do wykonywania sądownictwa w sprawach cywilnych i karnych. Nadto tworzy odrębny oddział trybunału tak każdy sędzia, który jako sędzia samoistny ma załatwiać pewną do spraw cywilnych należącą grupę spraw trybunalskich, jak też każdy sędzia lub pomocniczy urzędnik sędziowski, któremu powierzono do samoistnego spełniania czynności sędziego śledczego lub sędziego wezwanego. Ani wszakże izby radnej nie można zaliczać do samoistnych oddziałów sądowych, ani też nie tworzą osobnych oddziałów sądowych ci członkowie trybunału, którzy jako przynależni do pewnego senatu mają załatwiać temuż senatowi przekazane skargi wekslowe, wekslowo prawne żądania zabezpieczenia i wnioski egzekucyjne (§. 21, l. 1 i 4.)

W sądach wyższych krajowych tworzy oddział sądowy każdy stały senat, który wykonuje sądownictwo w sprawach cywilnych lub karnych. Senaty i komisye dla spraw personalnych, dyscyplinarnych i egzaminacyjnych nie stanowią osobnych oddziałów.

§. 28.

Ważności czynności urzędowych pewnego sędziego lub senatu nie narusza samo przez się ta okoliczność, iż akt odnośny powinien był wedle

rozkładu czynności przedsięwziąć inny oddział tego samego sądu (§. 26, ust. 3 ust. o org. sąd.). Wskutek nieprzyjęcia sędziego samoistnego może w sądach powiatowych naczelnik sądu poruczyć odnośną sprawę innemu oddziałowi sądowemu zamiast powołanemu do tego wedle rozkładu czynności (§. 28 ust. o org. sąd.).

Jeżeli jakiś wniosek wystosowano do pewnego oddziału sądowego, a załatwienie tegoż należy do innego oddziału tego samego sądu, to wniosku nie można z powodu niewłaściwości odrzucać, lecz należy go odstąpić w krótkiej drodze oddziałowi właściwemu.

Wniosek należący do zakresu działania kilku oddziałów sądowych powinien być z reguły załatwionym przez oddział, w którym go przedstawiono, w porozumieniu z dotyczącymi innymi oddziałami sądowymi. Porozumiewać się należy ustnie i w razie potrzeby stwierdzić przez krótką wzmiankę w aktach, iż porozumienie z innymi oddziałami sądowymi nastąpiło.

Oznaczenie oddziałów.

§. 29.

Poszczególne oddziały sądowe mają być oznaczone bieżącymi liczbami. Przy oznaczeniu oddziałów, mających tylko jeden rodzaj spraw do załatwiania, można do oznaczenia przydać dodatek, wskazujący na zakres działania; np. oddział 1; oddział dla procesów I; oddział dla procesów II; oddział ksiąg gruntowych III; oddział IV dla spraw niespornych i t. d.

Jeżeli w sądach z kilku oddziałami sądowymi także i sądowa kancelarya podzieloną jest po myśli §. 60 ustawy o organizacyi sądów na oddziały (oddziały kancelaryjne), należy oddziały kancelaryjne oznaczyć tą samą liczbą, jaką są oznaczone oddziały sądowe, dla których one służbę pełnić mają, np. oddział kancelaryjny I; oddział kancelaryjny II i t. d. Odrębne oddziały kancelaryjne dla prowadzenia ksiąg gruntowych lub dla doręczeń i egzekucyj, które nie są przydane pewnemu oddziałowi sądowemu, należy w porządku oddziałów kancelaryjnych oznaczyć dalszemi liczbami tak, by otrzymały liczby, które nie odpowiadają żadnemu oddziałowi sądowemu; w ten sposób w sądzie z sześcioma oddziałami sądowymi i tyluż oddziałami kancelaryjnymi będzie odrębny urząd ksiąg gruntowych oznaczony jako oddział kancelaryjny VII, oprócz zaś tego może jeszcze istnieć oddział kancelaryjny VIII dla doręczeń, lub oddział kancelaryjny IX dla egzekucyj. Oddział kancelaryjny, który ma spełniać czynności kancelaryi sądowej nie tylko dla jednego sędziego lub senatu, lecz jest przeznaczonym dla kilku oddziałów sądowych, nosi liczbę tych wszystkich

oddziałów tak, iż np. kancelarya sądowa dla III i IV senatu będzie oznaczoną oddział kancelaryjny III i IV.

Biuro podawcze i oddział pisarski nie otrzymują żadnego oddzielnego numerycznego oznaczenia.

§. 30.

Liczba oddziału sądowego, do którego podanie należy, ma być wymienioną bądź na rubrum podania pod nazwą sądu bądź też na pierwszej stronie tekstu w nadpisie jako dodatek do nazwy sądu.

Prezydent wyższego sądu krajowego winien za pośrednictwem izb adwokackich i notaryalnych wezwać adwokatów i notaryusy, by o ile im to jest wiadomem, uwidaczniali w powyższy sposób w wnoszonych przez nich podaniach liczbę właściwego oddziału sądowego.

W podaniach, które nowa sprawę w tok wprowadzają, należy liczbę oddziału sądowego podać na podstawie ogłoszonej tabeli poglądowej podziału czynności.

Podania w sprawach ksiąg gruntowych winne być nadto jako takie w sposób w oko wpadający na rubrum oznaczone.

Oddziały kancelaryjne.

§. 31.

Spełnianie czynności kancelaryjnych dla sędziów, którym poruczono załatwianie spraw tabularnych, może być bądź połączone z zadaniem prowadzenia ksiąg gruntowych, bądź od tego oddzielnie przekazane kancelaryi sądowej, lub odrębnemu oddziałowi kancelaryjnemu. Pierwsze jednak jest tylko podówczas dopuszczalnem, gdy sędziemu lub sędziom, zajęтым sprawami tabularnemi, nie przydzielono żadnych innego rodzaju spraw sądowych, dla którychby musiała kancelarya prowadzić oddzielne rejestra lub spisy. Połączenia czynności kancelaryjnych z zadaniem prowadzenia ksiąg gruntowych nie wyklucza okoliczność, iż sędzia tabularny jest zarazem członkiem senatu cywilnego lub karnego, lub też jest czynnym w cywilnych sprawach procesowych jako sędzia wyznaczony.

Takie połączenie wśród podanych w ustępie pierwszym warunków ma zwłaszcza nastąpić w sądach, w których istnieją osobne urzędy ksiąg gruntowych. Jeżeli w sądach, w których zresztą połączenie prowadzenia ksiąg gruntowych z czynnościami kancelaryjnemi dla sędziego tabularnego przedstawia się jako stosowne, urząd ksiąg gruntowych lub ustanowieni tamże prowadzący księgi gruntowe nie mogą podołać wynikającemu z połączenia cie-

zarowi pracy, natenczas przez przydzielanie pomocników kancelaryjnych należy się o to starać, by urzędnicy ksiąg gruntowych w skutek innych zajęć kancelaryjnych nie byli przeszkodzeni w prowadzeniu ksiąg gruntowych.

§. 32.

W większych sądach powiatowych, powołanych do sądownictwa w sprawach cywilnych i w sprawach karnych, można dla sędziów, którym powierzono wykonywanie sądownictwa karnego, utworzyć jeden lub więcej oddziałów kancelaryjnych. W trybunałach pierwszej instancji, wykonywujących sądownictwo cywilne i karne, ma być kancelarya sądowa podzielona wedle tych dwóch działów czynności; wedle potrzeby można kancelaryę sądową dla spraw karnych podzielić znowu na kilka oddziałów, które mają spełniać czynności kancelaryjne bądź dla pewnego sędziego śledczego lub dla pewnego senatu (sąd orzekający, sąd przysięgłych, sąd dla odwołań), bądź dla pewnej grupy sędziów śledczych lub senatów.

W wyższych sądach krajowych wolno tylko podówczas tworzyć osobny oddział kancelaryjny dla spraw karnych, jeżeli sądownictwo w sprawach karnych wykonują wyłącznie jeden lub poszczególne oznaczone senaty, a połączone z temi czynności kancelaryjne dostatecznie zatrudniają osobny oddział kancelaryjny.

Mimo istnienia osobnych oddziałów kancelaryjnych dla spraw karnych, muszą we wszystkich sądach, w których sądownictwo cywilne i karne jest połączonem, jedne i te same organa tak w sprawach cywilnych jak i karnych uskuteczniać przyjmowanie wpływających do sądu podań, doręczenia, wysyłki i wręczenia.

Kierownik oddziału.

§. 33.

Naczelnik sądu przydzieli oddziałom sądowym jednego lub więcej pomocniczych urzędników sędziowskich do pomocy kierownikom oddziałów (sędziowie samoistni, przewodniczący senatów, pomocniczy urzędnicy sędziowscy jako sędziowie śledczy lub jako kierownicy oddziału dla spraw pomocy prawnej i t. d.) w spełnianiu ich czynności urzędowych. W sądach, przy których istnieją oddziały kancelaryjne, przyda przełożony sądu oddziałom sądowym także potrzebne do uskuteczniania czynności siły kancelaryjne, tudzież sługi.

Kierownik oddziału, nie naruszając do nadzoru służbowego odnoszących się atrybucyj naczelnika sądu, wyda potrzebne zarządzenia co do zatrudnienia pomocniczych urzędników sędziowskich, jak nie mniej co do użycia personelu kancelaryjnego i personelu służbowego jego oddziału; do niego też należy bezpośredni nadzór nad służbową działalnością tych osób. Kierownik oddziału ma przy każdej sposobności się przekonywać, czy przestrzeganiem jest szybkie, prawidłowe i odpowiednie celowi jednolite traktowanie spraw, tudzież winien on natychmiast wydać zarządzenia potrzebne celem uchylenia spostrzeżonych zwłok i wad, albo też w celu uchylenia takowych donieść o nich naczelnikowi sądu.

Przydzielone pewnemu oddziałowi osoby mają zastosować się do poleceń kierownika oddziału tak długo, dopóki naczelnik sądu nie wyda zarządzeń odmiennych.

Gdzie spełnianie służby kancelaryjnej dla więcej oddziałów sądowych jest zespolone, przeznaczy naczelnik sądu jednego z kierowników oddziałów, do którego należeć będzie wydawanie zarządzeń co do sposobu użycia personelu kancelaryjnego i służbowego, tudzież sprawowanie nadzoru nad kancelaryą.

Doręczenia i sprawy egzekucyjne.

§. 34.

Sprawy zewnętrznych czynności sądowych (uskutecznianie doręczeń, wysyłek pocztowych, wręczeń i t. d.) tudzież sprawy wykonania egzekucji, należące do sądowych organów wykonawczych mają być, o ile jedno i drugie w pewnym sądzie się zdarza, poruczone jednemu i tym samym osobom. Rozłączenie jest tylko wtedy dopuszczalnem, gdyby inaczej z powodu mnogości spraw doręczeń i egzekucyj musiała być za nadto wielka ilość sił roboczych użytą a przez to by cierpiała lekkość, szybkość i przejrzystość toku czynności. Do rozłączenia, o ile takowego Minister sprawiedliwości nie zarządził, potrzebnem jest jego zezwolenie.

Rozłączenie czynności w sprawach doręczeń nie jest dozwolone ani w sądach o więcej oddziałach kancelaryjnych, ani w sądach bez takich oddziałów. Zarząd wszystkimi przy sądzie w sprawach cywilnych i karnych nadarzającymi się doręczeniami, przesyłkami, wręczeniami, tudzież załatwianiem wszelkich innych sądowych czynności zewnętrznych musi być poruczonym wyłącznie jednemu organowi (oddział kancelaryjny, urzędnik kancelaryjny, pomocnik kancelaryjny). To samo z wyjątkiem doręczeń uskutecznić się mających przy przedsięwzięciu pewnej czynności egzekucyjnej obowiązuje także w sądach, w których sprawy doręczeń i wykonania egzekucyj są rozłączone.

Urzędnik dla doręczeń.

§. 35.

W sądach bez oddziałów kancelaryjnych ma naczelnik sądu znoszenie się urzędowe z pocztą i władzami gminnymi (zastępcami wyłączonej obszarów dworskich) wezwaniem o uskutecznienie doręczeń sądowych, jak nie mniej kierownictwo pod względem wykonania egzekucyj i tych doręczeń, które mają być uskutecznione przez sługi sądu (posłańców dla doręczeń), poruczyć uzdolnionemu do tego urzędnikowi kancelaryjnemu lub pomocnikowi kancelaryjnemu (urzędnik dla doręczeń). Do tego urzędnika należy także znoszenie się z innymi sądami i władzami, wzywającami o uskutecznienie doręczeń, o ile do tego znoszenia się nie jest potrzebnem zarządzenie sądowe lub powzięcie uchwały.

Sprawy wykonania egzekucyj, których przedsięwzięć nie wolno służyć sądowemu lub dla których jest pożądanem współdziałanie urzędnika kancelaryjnego, mogą być zlecone tak urzędnikowi dla doręczeń, jak też innym kancelaryjnym urzędnikom sądu.

Oddział dla doręczeń i egzekucyj.

§. 36.

We wszystkich innych sądach należy utworzyć oddział kancelaryjny dla uskuteczniania wszelkich zewnętrznych czynności sądowych i w przypadku, jeżeli sąd uczestniczy w wykonaniu egzekucyj, także dla czynności wykonania egzekucyj należących do zakresu działania organów wykonawczych (§. 60 ust. o org. sąd.). Można też wszystkie tego rodzaju sprawy i czynności przekazać jednemu z istniejących w sądzie oddziałów kancelaryjnych (oddział dla doręczeń i egzekucyj).

Gdzie następuje rozłączenie spraw doręczeń od czynności egzekucyjnych (§. 34), tam ma być obok oddziału dla doręczeń utworzony wedle potrzeby jeden lub więcej oddziałów kancelaryjnych dla służby egzekucyjnej (oddziały egzekucyjne). Czynności pomiędzy więcej oddziałów egzekucyjnych winien podzielić naczelnik sądu wedle miejscowo odgraniczonych obszarów. Doręczenia, które muszą nastąpić przy przedsięwzięciu pewnej czynności egzekucyjnej, ma uskutecznić oddział egzekucyjny.

W razie rozłączenia służby dla doręczeń od służby egzekucyjnej nie mogą być poruczone inne czynności kancelaryjnej sądowej dla jednego lub więcej oddziałów sądowych ani oddziałowi dla doręczeń ani osobnemu oddziałowi egzekucyjnemu; w szczególności nie jest dopuszczalnym połączenie czynności wykonania egzekucyj z czynnościami kancelaryjnymi oddziału sądowego, który ma wykonywać sądownictwo w sprawach egzekucyjnych.

§. 37.

Oddział dla doręczeń i egzekucyj (oddział dla doręczeń) ma oprócz dopiero wymienionych czynności przez odbieranie, odnoszenie i przenoszenie aktów, ekspedowanych kawalków, dowodów doręczenia i t. d. utrzymywać całą wewnętrzną komunikację pomiędzy poszczególnymi oddziałami i organami sądu (sędziowie samoistni, przewodniczący senatu, sędzia śledczy, sędzia wyznaczony, organa wykonawcze i t. d.) tudzież pomiędzy sądem a prokuraturą państwa. Do jego obowiązków należy dale, obwieszanie edyktów przez umieszczanie w gazetach lub przez przytwierdzanie w miejscu, na publiczne ogłoszenia przeznaczonym, spowodowanie obwieszczeń, które nastąpić mają wedle zwyczaju miejscowego, uskutecznianie przybicia na tablicy ogłoszeń sądowych jak nie mniej zdjęcia z takowe, i przedłożenia ogłoszeń urzędnikowi, który takowe wyeksperyował.

Połączenie spraw doręczeń różnych sądów

§. 38.

O ile to do ułatwienia i przyspieszenia toku spraw przydać się może, można połączyć sprawy doręczeń kilku, w tym samym budynku pomieszczonych sądów, w ten sposób, iż oddział dla doręczeń i egzekucyj (oddział dla doręczeń) jednego z tych sądów uskutecznia zewnętrzne czynności sądowe (uskutecznianie doręczeń, przesyłek pocztowych, wręczeń) także i dla wszystkich innych, w tymże budynku pomieszczonych sądów.

Prawo wydania takiego zarządzenia przysłużyć przydymentowi wyższego sądu krajowego. Naczelnicy dotyczących sądów mogą przedstawić wyższemu sądowi krajowemu wniosek, zdążający do wydania takiego zarządzenia.

Tablica z rozkładem czynności.

§. 39.

Wszystkie lokalności urzędowe budynku sądowego mają być zaopatrzone w liczby i napis wskazujący na ich przeznaczenie.

Dla objaśnienia każdego o rozkładzie czynności i personalu należy umieścić w odpowiednim miejscu u wchodów do budynku sądowego tablicę z przesuwalnymi tabliczkami, lub przytwierdzić obwieszczenia, które podają ustanowiony rozkład czynności, jak nie mniej wyraźnie oznaczają sędziowskich urzędników i senaty, którym przydzielono poszczególne grupy spraw. W tym celu ma być podanem

nazwisko sędziowskiego urzędnika lub przewodniczącego, liczba oddziału i liczba biura.

Naczelnik sądu postanawia, o ile na drzwiach biura sędziowskich i kancelaryjnych urzędników, którzy się stykają ze stronami, ma być podane nazwisko i stanowisko urzędowe osób zatrudnionych w biurze, tudzież rodzaj ich zatrudnienia.

Część druga.

Sądowe załatwienia spraw.

Rozdział pierwszy.

Czas urzędowy i ferye sądowe.

Tytuł pierwszy.

Czas urzędowy.

Godziny urzędowe.

§. 40.

Czas urzędowania w sądzie wynosi w dni powszednie 7 godzin, w dni feryalne najmniej 4 godziny.

Prezydent wyższego sądu krajowego postanawia dla każdego sądu, które godziny mają być urzędowe, tudzież czy ma nastąpić rozłożenie godzin urzędowych na przedpołudnie i popołudnie.

Godziny urzędowe, ich podział, każda zmiana w podziale i dzień, w którym zmiana następuje, należy w czas podać do wiadomości przez przybicie na tablicy ogłoszeń sądowych, a w razie potrzeby przez zamieszczenie uwiadomienia w gazetach.

§. 41.

Czynności nagłe w niespodzianych wypadkach mają być załatwiane także po za ustanowionymi godzinami urzędowymi. Przełożony sądu ma z góry ustanawiając kolej zmieniania się, oznaczyć z rozporządkalnego personelu sądowego osoby, które muszą być na to przygotowane.

Jeżeli rozprawa przed sądem orzekającym przeciąga się po za zwykłe godziny urzędowe, to zawsze jeden z funkcyonaryuszów kancelaryi (oddziału kancelaryjnego) i jeden ze sług musi pozostać w budynku sądowym aż do końca rozprawy, by z kancelaryi dostarczał akta, przedmioty dowodu i t. p.

§. 42.

Z wyjątkiem lokalności, w których znajduje się księga gruntowa, tudzież rejestr handlowy i słowarzyszeń, mogą być wyłączając wypadki nagłe, lokalności urzędowe kancelaryi sądowej lub poszczególnych oddziałów kancelaryjnych w pewnych godzinach urzędowych dla publiczności zamknięte.

Biuro podawcze musi być otwarte dziennie najmniej przez pięć godzin; w razie rozłożenia godzin urzędowych na przedpołudnie i popołudnie, winne być także rozłożone godziny, w których biuro podawcze jest otwarte, stosunkowo na przedpołudnie i popołudnie i wyznaczone z uwzględnieniem pory, w której poczta przychodzi.

Można także zarządzić, by z wyjątkiem wypadków nagłych tylko w pewnych oznaczonych godzinach urzędowych przyjmowano ustne wnioski, prośby i oświadczenia, jak nie mniej skuteczniejszo uwierzytelnienia podpisów i odpisów.

W powyższych ustępach wspomniane zarządzenia ma wydać naczelnik sądu odpowiednio do potrzeby miejscowej i stosunków urzędowych i takowe obwieścić tak przez przybicie na tablicy sądowej, jak i przez przybicie na drzwiach wchodowych dotyczącego biura.

Odpoczynek niedzielny.

§. 43.

W niedziele i święto Bożego Narodzenia (25. grudnia) spoczywa służba sądowa.

W celu przyjmowania podań, załatwiania spraw, które ze względu na stosunki lub interes stron przedstawiają się jako nagłe, tudzież celem spełniania z tem w związku zostających nagłych czynności służbowych, ma być w budynku sądowym przez trzy przedpołudniowe godziny obecna wedle wielkości sądu i rodzaju toczących się w nim spraw potrzebna ilość urzędników sędziowskich, urzędników kancelaryjnych i sług. Osoby do tego przeznaczone ma przełożony sądu postanawiając zmienianie się takowych, oznaczyć z góry z rozporządkalnego personelu sądowego; powołani do pełnienia niedzielnej służby urzędnicy sędziowscy muszą być ustawą upoważnieni do samoistnego załatwiania nagłych spraw, które możliwie wypadną.

W których godzinach niedzieli i świąt Bożego Narodzenia będą w sądzie przyjmowane podania, należy obwieścić przez przybicie ogłoszenia w budynku sądowym; przy ustanawianiu tych godzin ma być uwzględnioną pora, o której poczta przychodzi.

Dni świąteczne.

§. 44.

Dniami świątecznymi są: dzień 1. i 6. stycznia i Matki Boskiej Gromnicznej, Zwiastowania N. P. Maryi, Wniebowstąpienia, poniedziałki wielkanocnych i zielonych Świąt, dzień Bożego ciała, dzień Św. Piotra i Pawła, Wniebowzięcia N. P. Maryi, dzień urodzenia N. P. Maryi, Wszystkich Świętych i Niepokalanego Poczęcia wedle rzymsko-katolickiego kalendarza, dzień 26. grudnia, dzień patrona kraju, a oprócz tego dla każdego sądu te dni religijne uroczyste, w których w siedzibie sądu wedle dawnego zwyczaju zwykło załatwianie interesów ustawać. Tę ostatnią grupę dni świątecznych ma prezydent wyższego sądu krajowego dla poszczególnych części swego okręgu oznaczyć i obwieścić.

Także audyencye w sprawach sądownictwa niespornego i w sprawach konkursowych odbywać się będą w dni świąteczne tylko w przypadkach niebezpieczeństwa zwłoki.

Wprawdzie mogą być z wyjątkiem niedziel i Świąt Bożego Narodzenia we wszystkie dni które nie są wedle ustępu 1. świątecznymi przedsiębrane wszelkiego rodzaju czynności sądowe, a w szczególności ustne rozprawy i do tych rozpraw, lub w celu przesłuchania wzywane skutecznie strony, świadkowie i znawcy. Przy wyznaczaniu wszakże audyencyj i przy innych zawezwaniach do sądu należy, o ile sędziemu jest znanem wyznaczenie uczestników sprawy troskliwie na to baczyć, by nikt nie był zmuszanym do stawiania w sądzie w uroczyste święto jego wyznania wiary.

W tym celu winien prezydent wyższego sądu krajowego na podstawie dostarczonych mu przez Ministerstwo sprawiedliwości wykazów udzielić sądom spis dni uroczystych wyznań, które w ich okręgu szczególnie licznie są zastąpione.

Postanowienia procedury karnej w dalszem prowadzeniu rozprawy głównej w dzień niedzielny lub świąteczny (§. 273), zostają nielknięte ani przepisami powyższymi ani przepisem §. 43.

Pora nocna.

§. 45.

Porę nocną (§. 100 proc. cyw., §. 30 Ord. egz.) stanowią w czasie od 1. kwietnia do 30. września godziny od 9tej wieczór do 4tej rano, a w czasie od 1. października do 31. marca godziny od 9tej wieczór do 6tej rano.

§. 46.

Pozwolenia na przedsiębranie doręczeń, które w inny sposób jak przez pocztę mają być uskutecznione, w dni niedzielne lub świąteczne lub w porze nocnej (§. 100 pr. cyw.) może udzielić w trybunałach zamiast przewodniczącego senatu, sędzia powołany do jego zastępstwa (§. 32 ust. o org. sąd.) a zamiast naczelnika sądu procesowego wice-prezydent trybunału (§. 31 ust. o org. sąd.), lub też sędzia samoistny sądu powiatowego, powołany w danym razie do zastępstwa naczelnika sądu. Taki sędzia samoistny może również pozwolić na przedsiębranie czynności egzekucyjnej w dni niedzielne lub świąteczne, lub też w porze nocnej (§. 30 ord. egz.).

Jeżeli przeznaczony do spełniania służby niedzielnej urzędnik sędziowski nie ma prawa pozwalania na doręczenia i czynności egzekucyjne w dni niedzielne, to przynajmniej wiadomem być zawsze musi, gdzie uprawnionego do tego urzędnika sędziowskiego zastać można.

Tytuł drugi.

Ferye sądowe.

Czas feryj.

§. 47.

Czas feryj (§. 222 pr. cyw.) rozpoczyna się we wszystkich sądach z dniem 15. lipca i trwa do 25. sierpnia włącznie.

Z powodu feryj sądowych nie następuje co do spraw przydyalnych żadna przerwa.

Na czas feryj sądowych pozostają te same godziny urzędowe; czas pozostały po opracowaniu spraw feryalnych mają osoby sądowe, przeznaczone dla pełnienia służby feryalnej, obracać na załatwienie spraw mniej pilnych.

Oprócz przewodniczącego senatu tudzież naczelnika sądu mogą także sędziowie w §. 46, ust. 2 wymienieni, postanowić, iż pewna sprawa, wymaga jąca szybszego załatwienia, lub pewna sprawa sądownictwa niespornego ma być traktowaną jako sprawa feryalna.

Służba feryalna i udzielanie urlopów.

§. 48.

Do opracowywania i załatwiania spraw, na których prowadzenie ferye sądowe nie mają wpływu (sprawy feryalne po myśli §. 224 pr. cyw. tudzież

sprawy, wymienione w §. 223, ust. 2 proced. cyw. i w artykule XXXVI ustawy wprowadzającej procedurę cywilną) pozostać musi w służbie dostateczna ilość urzędników sędziowskich i funkcjonaryuszki kancelaryi sądowej. Ta ilość powinna być oznaczoną stosownie do każdorazowej potrzeby i możliwych założeń w załatwieniach.

Zbędni w ten sposób na początku feryj urzędnicy sędziowscy i kancelaryjni mogą na prośbę otrzymać urlop na czas feryj lub na część takowych.

Podania o urlop należy zawsze wnieść najpóźniej do 15. maja. W tym celu winien przełożony sądu wcześniej puścić w obieg tabelę, w której każdy urzędnik ma wyrazić swoją prośbę o urlop, podając zarazem czas zamierzonego rozpoczęcia urlopu. Wnoszenie osobnych podań o urlopy jest niepotrzebnem.

§. 49.

W każdym roku należy o ile na tem nie cierpi prawidłowy tok czynności urzędowych, ustanowionym przy sądzie urzędnikom i sługom na ich prośbę udzielić dla wypoczynku urlopu.

Urlop z reguły ma być udzielonym: auskultantom na dwa tygodnie, adjunktom sądowym na trzy tygodnie, sędziom powiatowym, sekretarzom rady i radcom trybunału pierwszej instancji na cztery tygodnie, radcom zaś wyższego sądu krajowego na sześć tygodni. Należy dalej udzielić naczelnikom i kierującym urzędnikom kancelaryi sądowej łącznie z naczelnikami urzędów ksiąg gruntowych i naczelnikami sądowych urzędów depozytowych i departamentu rachunkowego urlopu na trzy tygodnie, wszystkim zaś innym urzędnikom kancelaryi sądowej łącznie z urzędnikami prowadzącymi księgi gruntowe, tudzież z urzędnikami egzekucyjnymi, jak nie mniej urzędnikom sądowych urzędów depozytowych i departamentu rachunkowego urlopu na przeciąg dni 14.

W każdym poszczególnym wypadku rozważyć należy, czy i o ile urzędnikom, którzy w ciągu roku mają odbywać ćwiczenia wojskowe, lub którzy z innych powodów w pełnieniu służby byli przeszkodzeni lub mieli urlopy, można jeszcze udzielić urlopu dla wypoczynku.

Sługom sądowym, którzy o to proszą, może być udzielonym urlop na czas dni 10 do 14, o ile oni w skutek zmniejszenia się w czasie feryj sądowych spraw bieżących są zbędni.

Urlopy dla wypoczynku powinny, o ile pełnienie służby feryjalnej wyjątków nie wymaga, w całej swej

rozciągłości przypadać na czas feryj sądowych. Urzędnikom sądów karnych tudzież tym, którym powierzono zakładanie ksiąg gruntowych, może być udzielonym urlop dla wypoczynku także poza feryjami sądowymi.

Plan czynności feryjalnych.

§. 50.

Naczelnicy sądów powiatowych mają najpóźniej do dnia 1. czerwca przedłożyć prezydentowi trybunału pierwszej instancji plan podziału czynności i użycia personelu sądowego w czasie feryj wraz z tabelą urlopów (§. 48) tudzież wyszczególnić prośby o urlopy, do których udzielenia sami nie są uprawnieni, oraz równocześnie przedstawić swą własną prośbę o urlop. W przypadku, jeżeli dla umożliwienia poszczególnych urlopów musi być zarządzonej pomoc przez przydzielenie sił, należy także i w tej mierze przedstawić wnioski. Zarazem będą wymienione urlopy, których naczelnik sądu powiatowego we własnym zakresie działania (§. 69 cesarskiego patentu z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81) zamierza udzielić, tudzież podany porządek tych urlopów.

Prezydent trybunału pierwszej instancji ma bezwzględnie wyjednać ewentualnie konieczne zezwolenia na urlopy (§. 69 wspomnianego cesarskiego patentu) i następnie załatwiając prośby o urlopy, należące do jego zakresu działania, zatwierdzić wcześniej plan czynności — po poprzednim zarządzeniu zmian i przesunięć, które się przedstawiają jako wskazane w celu zapewnienia tem lepszemu toku spraw lub które są spowodowane różnicą pomiędzy urlopami proszonymi a udzielonymi.

Jeżeli na czas urlopów celem zastępstwa naczelnika sądu powiatowego, albo innych urzędników sędziowskich sądu powiatowego lub też do pomocy osób sądowych, pozostających dla pełnienia służby feryjalnej, musi nastąpić przydzielenie urzędników sędziowskich, lub też przydzielenie z personelu kancelaryjnego, natenczas prezydent trybunału pierwszej instancji prześle odpis zatwierdzonego przezeń planu czynności feryjalnych przed tegoż udzieleniem naczelnikowi sądu powiatowego, najpóźniej do 20. czerwca prezydentowi wyższego sądu krajowego (§. 46 i 52 ust. o org. sąd.).

§. 51.

W trybunałach pierwszej i drugiej instancji postanawia prezydent o podziale czynności i użyciu personelu sądowego w czasie sądowych feryj.

Utworzenie odrębnych senatów feryalnych (§. 8), lub zarządzone na czas feryi sądowych przydzielenie spraw senatom, które zresztą zajęte są innemi sprawami, nie ma wpływu na rozkład czynności. Sprawy mimo tymczasowego przydzielenia innemu senatowi pozostają w toku w senacie, do którego należą wedle rozkładu czynności. Przewodniczący senatu feryalnego lub senatu, któremu sprawę na czas feryi sądowych przydzielono, ma obowiązek spełniania w dotyczącej sprawie zadań kierownika tego oddziału, do którego ta sprawa wedle rozkładu czynności należy.

Wszystkim urzędnikom sędziowskim i urzędnikom kancelaryjnym trybunału pierwszej i drugiej instancji, którzy w czasie feryi sądowych w służbie pozostać muszą, należy udzielić należącego się im urlopu wedle stosunków miejscowych albo na czas przed feryami sądowemi lub na czas po feryach sądowych; nie jest dopuszczalnem udzielanie urlopu jednej części tych urzędników na czas przed feryami sądowemi a drugiej części na czas po feryach sądowych.

§. 52.

W trybunałach pierwszej i drugiej instancji może być plan czynności feryalnych dopiero podówczas ułożonym, skoro wyjednano potrzebne w poszczególnym wypadku zezwolenia na urlopy (§§. 69 i 70 cesarskiego patentu z dnia 3. maja 1853 Dz. u. p. Nr. 81).

Jeżeli w planie czynności feryalnych trybunału pierwszej instancji liczono na przydzielenie urzędników sędziowskich lub personelu kancelaryjnego, należy plan czynności najpóźniej do dnia 20. czerwca przedłożyć prezydentowi wyższego sądu krajowego do zatwierdzenia, tudzież do zarządzenia proponowanych przydziałów sił. Prezydent wyższego sądu krajowego ma prawo poczynić w przedłożonym planie nie tylko zmiany, które pozostają w związku z załatwieniem wniosków na przydzielenie sił, lecz także i takie zmiany, które przedstawiają się jako wskazane dla zapewnienia tem lepszego toku czynności.

§. 53.

O dodatkowych zmianach planu czynności feryalnych, które w skutek wypadków śmierci, lub słabości, w skutek nominacji lub przeniesień nastąpić muszą, należy tylko wtedy donosić prezydentowi przełożonej władzy sądowej, gdy zmiana daje powód do pewnego prezydentowi zastrzeżonego zarządzenia.

Ważne dla publiczności postanowienia planu czynności feryalnych, winne być najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem się feryi sądowych

podane do wiadomości przez przybicie ogłoszenia na tablicy sądowej a wedle potrzeby przez udzielenie gazetem wiadomości o nich.

Rozdział drugi.

Roki sądowe.

Ustanowienie i ogłoszenie.

§. 54.

Jeżeli Minister sprawiedliwości zarządzi odbywanie regularnych roków sądowych (roki urzędowe) po za siedzibą sądu, a zarazem nie wyda postanowienia co do czasu i miejsca tych roków sądowych, natenczas jest obowiązkiem wyższego sądu krajowego po dokładnem zbadaniu odnośnych stosunków, postanowić, w jakich miejscach i w jakich peryodycznych terminach, mają być odbywane roki sądowe; przytem należy w szczególności uwzględnić właściwości miejsca, oddalenie od siedziby sądu, drogi i środki komunikacyjne, wielkość miejsc, gęstość i stosunki zarobkowe ludności, stosunki gospodarcze, rozwój przemysłu i rozmiar tudzież ruchliwość przemysłowego życia, nie mniej dotychczasowy terytoryalny podział spraw, które na rokach sądowych mogą być załatwiane; — nadto będą miarodajnem przy oznaczeniu miejsca i terminu roków sądowych tak życzenia ludności jak i gotowość gmin do bezpłatnego dostarczenia koniecznych lokalności i służby.

Postanowienia wyższego sądu krajowego nie potrzebują corocznego odnawiania i pozostają tak długo w mocy, dopóki wyższy sąd krajowy nie zarządzi zmian miejsce, ilości i terminów roków sądowych. Zmiany takie mogą być postanowione na podstawie własnych spostrzeżeń urzędowych wyższego sądu krajowego lub w skutek wniosku sądu lub władzy gminnej.

Do uchylania roków sądowych w pewnym okręgu lub dla pewnych miejsc, dla których je zarządził Minister sprawiedliwości jak nie mniej do zmiany postanowień, wydanych przez Ministra sprawiedliwości pod względem poszczególnych roków sądowych, nie jest wyższy sądkrajowy uprawniony.

§. 55.

Coroczne obwieszczenie w poszczególnym okręgu sądu powiatowego odbyć się mających roków sądowych należy do naczelnika sądu powiatowego; ma ono nastąpić po myśli §. 29, ust. 2 ustawy

o organizacyi sądów. Naczelnik sądu powiatowego przedstawi prezydentowi trybunału pierwszej instancyi wnioski na dodatkowe ustanowienie nadzwyczajnych roków sądowych; ma się on również starać o ogłoszenie przyzwolonych nadzwyczajnych roków sądowych. W obu wypadkach podać należy w obwieszczeniu tak godziny, w których poszczególne roki sądowe się rozpoczynają, tudzież jak długo one trwać mają.

Naczelnik sądu powiatowego postara się dalej w każdej miejscowości o odpowiednie na roki sądowe umieszczenie i w tej mierze przedewszystkiem do tego dążyć będzie, by gmina bądź zezwoliła na odbycie roków w swoich urzędowych lokalnościach, bądź bezpłatnie dostarczyła innego lokalu dla odbycia takowych.

Kierownictwo.

§. 56.

Roki sądowe odbywać winien naczelnik sądu powiatowego lub na jego zarządzenie jeden z sędziów samoistnych sądu powiatowego. Z reguły wyznaczać należy tylko takich sędziów samoistnych, którzy są uprawnieni do samoistnego wykonywania urzędu sędziowskiego we wszystkich gałęziach sądownictwa sądu powiatowego. Działalność sędziowska na rokach sądowych nie jest wiązaną stworzonymi rozkładem czynności granicami; przy wyborze wszakże sędziów dla roków sądowych będzie wedle możliwości uwzględnionym rozkład czynności; rozstrzygnięcia też i uchwały o merytorycznym znaczeniu należy, o ile się to nie sprzeciwia ustawie, lub nie zachodzi niebezpieczeństwo zwłoki, zastrzedz sędziemu, do którego zakresu czynności sprawa wedle rozkładu czynności należy.

Wedle potrzeby może być przydanym do pomocy sędziemu na rokach sądowych pomocniczy urzędnik sędziowski; protokolowanie będzie poruczonem bądź temuż, bądź jednej z osób kancelarzy sądowej. Obecność sługi sądowego nie jest potrzebną, natomiast można żądać obecności żandarma, o ile to bez kosztu dla skarbu Państwa stać się może. Jeżeli dla poszczególnych roków sądowych potrzeba koniecznie sługi, a gmina odmówi spełniania odnośnych czynności przez własny personal służbowy, natenczas, naczelnik sądu w braku innego sposobu zaradzenia, wyśle na dzień sądowy jednego ze sług sądu powiatowego.

Koszta podróży, spowodowane odbywaniem roków sądowych, jak nie mniej wszystkie inne koszta, których nie ponosi gmina, mają być, o ile innego nie ma zarządzenia, opędzane z ryczałtu kancelaryjnego.

Zakres czynności.

§. 57.

Przeznaczeniem roków sądowych jest ułatwić osobom nie mieszkającym w siedzibie sądu lub w pobliżu teje znoszenie się ze sądem, a mianowicie wnoszenie ustnych prośb, tudzież zapobiegać potrzebie odbywania z powodu pojedynczych i szybko uporządkować się dających spraw dalekiej i uciążliwej drogi do sądu i łożenia kosztów na tę drogę.

Dlatego też można wnosić na rokach sądowych do protokołu skargi, prywatne oskarżenia, doniesienia i prośby, przedstawiać wnioski i składać inne oświadczenia, które ustawa ustnie złożyć pozwala, tudzież wręczać sędziemu wszelkiego rodzaju pisemne podania z wyjątkiem podań połączonych z deponowaniem pieniędzy lub wartości pieniężnej. Czasokresy ustanowione, do złożenia oświadczeń, do wniesienia pism, tudzież innych podań zostają zachowane, skoro przed upływem czasokresu wniesiono oświadczenie na rokach sądowych do protokołu lub podanie sędziemu oddano. Pod względem jednak stopnia pierwszeństwa hipotecznego w sprawach ksiąg gruntowych i ksiąg ingrosacyjnych jest wyłącznie stanowczem zapisanie podań na rokach sądowych wniesionych, lub protokolarnych wniosków do dziennika dla spraw tabularnych lub spraw ksiąg ingrosacyjnych (§. 61, ust. 3).

Roki sądowe dalej mogą być użyte do przeprowadzenia dowodów, mianowicie, do przesłuchania świadków i znawców, do przesłuchania obwinionego, do spełnienia zadania sędziego wezwanego, do uwierzytelnień, do tentowania ugody (§. 433 proc. cyw.), do odbywania pierwszych audyencyj (§. 440 proc. cyw.), do przygotowania ustnej rozprawy kontradyktoryjnej w procesach rachunkowych i innych w §. 241, l. 1 proced. cyw. wymienionych sporach (§. 440, ustęp 3 proced. cyw.), jak nie mniej do rozpraw względem tymczasowych zarządzeń i innych kwestyj i zdarzeń wpadkowych spraw w sądzie powiatowym wiszących.

W sprawach sądownictwa niespornego można w szczególności przeprowadzać rozprawy względem wniesionych oświadczeń do spadku, tudzież względem zgłoszeń wierzycieli, sporządzać przepisane w postępowaniu spadkowym wykazy, przedkładać potrzebne do przyznania spadku dowody, przeprowadzać rozprawy co do zamianowania opiekuna, przyjmować przyrządzenia opiekunów, rozprawiać nad rachunkami opiekunów, co do upelnienia i zezwolenia na zawarcie małżeństwa, jak nie mniej przeprowadzać dochodzenia celem przyprowadzenia księgi gruntowej do zgodności z katastrem.

Na rokach sądowych nie będą z reguły przedsiębrane także czynności, któreby sędziego na czas dłuższy lub na większą część roków sądowych odciągały od styczności z innemi stronami, lub zmuszały do przebywania po za lokalem urzędowym jak np. licytacje, oględziny i in.

Rozstrzygnięcie kwestyj, względem których na rokach sądowych rozprawiano, może być, o ile czas na rokach sądowych nie wystarcza, a skuteczność rozstrzygnięcia wskutek przerwy nie ucierpi, zastrzeżeniem zwyczajnemu tokowi czynności urzędowych po powrocie do sądu powiatowego.

§. 58.

Ustne rozprawy kontradiktoryjne w sprawach cywilnych można tylko wtedy na rokach sądowych przeprowadzać, jeżeli bądź załatwienie nie dopuszcza żadnej zwłoki, a przytem dla rozprawy bliskość pewnych miejscowości może być ważną, bądź też jeżeli stawianie w sądzie może sprawić stronom lub przynajmniej jednej z nich dotkliwy uszczerbek w zarobku dziennym. Dalszym nadto warunkiem jest, by w rozprawie uczestniczyły jedynie osoby w miejscu obecne i by, o ile to się da przewidzieć, sprawa do załatwienia dojrzeć mogła bez odraczania. W szczególności należy pod tymi warunkami przeprowadzać rozprawy i rozstrzygać w sporach najmu i dzierżawy tudzież w sporach o niepokojenie posiadania, w sporach o ojcostwo i alimentację, w sporach ze stosunku pracy, nauki i najmu usług, w sporach, które zostają wytoczone po myśli §. 439 proced. cyw., jak nie mniej wreszcie w sporach drobiazgowych.

Na rokach sądowych będą w sprawach karnych przeprowadzane tylko rozprawy z powodu przekroczeń, które mają być ścigane na wniosek oskarżyciela prywatnego, a to w przypadku, gdy tak oskarżyciel jak i obwiniony razem przed sędzią staną, wszelkie środki dowodowe oskarżenia i obrony są pod ręką i obwiniony na przeprowadzenie rozprawy się zgadza (§. 451 proced. kar.).

§. 59.

Jeżeli w sporach cywilnych zostaje postanowionem oddzielne odbycie pierwszej audyencji, to takową można wprost wyznaczyć na rok sądowy. To samo może nastąpić z urzędu lub na wniosek, chociaż już pierwsza audyencya jest przeznaczoną do rozprawy kontradiktoryjnej w przypadku, jeżeli po myśli §. 58 rozprawa kontradiktoryjna na rokach sądowych odbyć się może.

Również odnośnie do wszystkich innych spraw i rozpraw, które nie dopiero na rokach sądowych

wprowadzone zostają, należy wcześniej na wniosek jednego z interesowanych lub z urzędu wydać na rok sądowy potrzebne wezwania. Interesowani mogą przedstawić wniosek za pośrednictwem naczelnika gminy.

W wezwaniach należy zauważyć, iż miejsce, w którym się odbywają rok sądowy ma znaczenie siedziby sądu powiatowego (§. 29, ostatni ustęp ust. o org. sąd.), że więc wezwanie na rok sądowy jest połączonym z takimi samymi skutkami prawnymi, jak wezwanie do sądu powiatowego.

Sędzia, któremu powierzono odbycie roków sądowych, powinien się dostatecznie przygotować do wszystkich na rok sądowy przeznaczonych czynności i rozpraw, a mianowicie postarać się o przypuszczalnie do tego potrzebne akta, dowody doręczonych, daty z ksiąg gruntowych, ksiąg sierocych i depozytowych, tudzież z katastru, a to w tym celu, by brak przygotowania lub informacji, które były możliwe, nie był powodem niespełnienia lub niedokończenia poszczególnych czynności urzędowych.

Czas trwania roków sądowych.

§. 60.

Godzinę rozpoczęcia i czas trwania roków sądowych winien wyznaczyć naczelnik sądu powiatowego stosownie do pory, w której urzędnik sędziowski do odnośnego miejsca przybyć może i uwzględniając starannie stosunki i zwyczaje ludności tego miejsca. Jazda tam i z powrotem urzędnika sędziowskiego ma się w ten sposób odbyć, by na czynności roków sądowych pozostało wedle możliwości jak najwięcej miejscowym stosunkom odpowiadającego czasu.

Wyjątkowo i tylko z powodów szczególnie ważnych celem ukończenia czynności bardzo nagłych (n. p. rozstrzygnięcie w sprawach o niepokojenie posiadania), można takowe jeszcze w następnym dniu spełniać, nie jest to wszakże dopuszczalnym z powodu samego nawału czynności.

Jeżeli kiedy rok sądowy stałe na pewien dzień w tygodniu wyznaczone przypadną na dzień świąteczny, to należy je odbyć wedle możliwości w innym dniu tego samego tygodnia; zmiana taka będzie ogłoszoną na ostatnich poprzednich rokach sądowych.

Rok sądowy można odbywać także w czasie ferij sądowych.

Spis protokołów i podań.

§. 61.

Spisane na rokach sądowych protokoły i wręczone sędziemu podania będą z wymienieniem stron

tudzież przedmiotu wedle porządku czasu wciągnięte pod liczbami bieżącymi do spisu, tudzież bezzwłocznie po powrocie wraz z tym spisem oddane osobie, do której odbiór podań, do sądu wpływających należy, celemich dalszego urzędowego traktowania. Wniesione równocześnie podania tabularne, które dotyczą tej samej posiadłości lub tego samego prawa wpisanego do księgi gruntowej, winne być wciągnięte do spisu z dodatkiem „równocześnie z l. . . .“

Spisy te będą uporządkowane wedle miejsc, w których się odbyły roki sądowe i przechowane w aktach prezydyalnych.

Wpisy do dziennika dla podań w sprawach ksiąg gruntowych i ksiąg ingrosacyjnych, tudzież do prowadzonych w sądzie rejestrów, mają nastąpić wedle porządku przedłożonego spisu z uwzględnieniem uwidocznionego w nim równoczesnego wniesienia.

Przy uwierzytelnieniach i innych załatwieniach, które zaraz na dniu sądowym wygotowane zostają, uskutecznia się to pod liczbą prowadzonego na rokach sądowych spisu n. p. „Roki sądowe w N., 23. lutego 1898, l. 15“.

Rozdział trzeci.

Podania sądowe.

Biuro podawcze.

§. 62.

Wszystkie pisemne podania w sprawach cywilnych i karnych, wystosowane do sądu, naczelnika, oddziału sądowego lub do urzędnika sędziowskiego (pisma, prośby, wnioski, doniesienia, zażalenia, odezwy, sprawozdania, reskrypta, załatwienia środków prawnych i t. d.) będzie odbierał osobiście urzędnik kancelaryjny, przeznaczony do tego przez naczelnika sądu. Urzędnicy sędziowscy i inni urzędnicy kancelaryjni lub pomocnicy kancelaryjni nie są uprawnieni do przyjmowania takich podań, a w szczególności do bezpośredniego ich odbierania od stron.

Pokój urzędowy takiego urzędnika (biuro podawcze) powinno wedle możliwości znajdować się blisko drzwi wchodowych do sądowego budynku.

W biurze podawczem nie wolno odmówić przyjęcia żadnego pisma, wystosowanego do sądu, do pewnego oddziału lub do jednego z wymienionych

w ustępie pierwszym urzędników sędziowskich, lub też pismo przynoszącemu napowrót wydać.

Każdy wnoszący do biura podawczego należące tamże podanie pisemne, może żądać potwierdzenia odbioru. Potwierdzenie to wyda urzędnik, który podanie odebrał. Może ono nastąpić albo przez wyciśnięcie na przedłożonej, a z rubrum podania równobrzmiącej rubryce (§. 80, ust. 2 proced. cyw.) klauzuli wejścia podania, albo przez wygotowanie potwierdzenia wedle formularza Nr. 5.

Formu-
larz
Nr. 5.

Adwokaci, notaryusze tudzież strony, które wnoszą do sądu regularnie większą ilość podań, mogą żądać potwierdzenia w książce, która będzie urzędnikowi biura podawczego przy każdorazowym wnoszeniu podań do potwierdzenia przedłożoną. W książce tej należy wymienić nazwiska stron, ilość egzemplarzy, rubryk i załączników podania, tudzież o ile do podania dołączono pewną kwotę w gotowiźnie lub nieużytych jeszcze stemplach, także kwotę tychże; urzędnik biura podawczego potwierdzi w książce odbiór swym podpisem przytaczając dzień wejścia podania, lub też wyciskając klauzulę wejścia tegoż.

Wpływ pocztowy.

§. 63.

Adresowane do sądu przesyłki pocztowe, nadeszłe dla sądu recepty zwrotne, jak i zwrócone przesyłki sądowe będą odbierali na poczcie zaufani słudzy sądowi, wedle ilości poczt i pory, w której poczta nadchodzi, w danym razie kilkakrotnie dziennie. Odbiór następuje za pomocą pocztowej książki oddawczej wedle formularza Nr. 6. Sługa sądowy stwierdzi w pocztowej książce oddawczej swoim podpisem tak odbiór przesyłek, jak też prawdziwość wpisów co do ogólnej sumy przypadających za przesyłki w znaczkach pocztowych należyci pocztowych. W razie potrzeby należy się posługiwać dwoma egzemplarzami pocztowej książki oddawczej, tak, iż jeden egzemplarz może każdorazowo pozostać w urzędzie pocztowym dla przygotowania potrzebnych wpisów.

Formu-
larz
Nr. 6.

Sąd wymieni urzędowi pocztowemu sługę sądowego, któremu odbiór powierzono; sługa taki jest upoważnionym do potwierdzania odbioru przesyłek poleconych.

Odbioru przesyłki pocztowej nie można odmówić z powodu jej niedostatecznego ofrankowania. Pod względem niefrankowanych przesyłek pocztowych władzy zagranicznej pozostają w mocy wydane

odnośne przepisy, zresztą zaś ma sąd wymienić zakładowi pocztowemu nadawcę, tudzież przy sposobności najbliższego lub następnego chodu na pocztę zwrócić mu w krótkiej drodze kopertę w celu ściągnięcia od nadawcy należności pocztowej.

Odebrane na poczcie przesyłki wręczy sługa sądowy niezwłocznie urzędnikowi biura podawczego, recepty zaś zwrotne i zwrócone przesyłki odda oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział dla doręczeń, urzędnik dla doręczeń).

§. 64.

Naczelnicy kilku w tym samym budynku znajdujących się sądów mogą za porozumieniem się zarządzić, by cały wpływ pocztowy wszystkich tych sądów ten sam sługa sądowy łącznie odbierał, tudzież różnym biurom podawczym oddawał. Na wniosek jednego z naczelników sądu może wydać takie zarządzenie prezydent wyższego sądu krajowego w przypadku, gdy porozumienie w tej mierze nie przyjdzie do skutku.

Mimo to będą prowadzone pocztowe książki oddawcze oddzielnie dla każdego sądu.

Klauzula wejścia.

§. 65.

Podania skierowane do naczelnika sądu (prezydium) które wchodzą zamknięte, tudzież opieczetowane podania, które wedle napisu na kopercie lub wedle oznajmienia przynoszącego takowe zawierają rozporządzenie ostatniej woli, nie mogą być w biurze podawczym otwierane; wszystkie inne opieczetowane lub w inny sposób zamknięte podania otworzy urzędnik biura podawczego bez naruszenia pieczęci.

Każdy egzemplarz podania i rubryki będzie zaraz po odbiorze, a to, jeżeli strona tego żąda, w jej obecności zaopatrzoną w klauzulę wejścia. Klauzula wejścia zasadza się na wymienieniu nazwy sądu i daty wniesienia (dzień i rok); nadto ma być podanem w wielu egzemplarzach i z wielu rubrykami i załącznikami podanie wniesiono.

Przy podaniach ostemplowanych należy równocześnie wszystkie na podaniu, jego rubrykach i załącznikach nalepione stemple w przepisany sposób przestemplować pieczęcią sądową.

§. 66.

Klauzulę wejścia należy skutecznie przez wyciśnięcie pieczęci; oddruk pieczęci musi być wyraźnym, i nie może być zalany. Jeżeli podania w biurze podawczym otworzyć nie wolno, będzie klauzula wejścia położona, tymczasowo na stronie adresowej koperty, we wszystkich zaś innych przypadkach z reguły na górnym brzegu pierwszej strony tekstu, a to w środku. Brak powołanych w podaniu załączników należy zanotować obok klauzuli wejścia.

We wszystkich nagłych sprawach, na podaniach w sprawach ksiąg gruntowych, tudzież na podaniach, które obok innej czynności także do czynności tabularnej zmiernają (§, 76), będzie w klauzuli wejścia wymienioną godziną wejścia (weszło dnia 17. października 1898 godz. 10). Jeżeli w biurze podawczym wpłynie równocześnie więcej podań, odnoszących się do jednej i tej samej posiadłości, lub też do jednego i tego samego prawa tabularnego, natenczas będą przy klauzuli wejścia każdego z tych podań krótko powołane wszystkie inne podania równocześnie weszły (n. p. „Równocześnie z podaniem A. o intabulację prawa zastawu dla 1000 zł.“).

Wszystkie podania, które w ciągu godzin urzędowych tą samą pocztą nadejdą lub też nadeszły pocztą w czasie po za godzinami urzędowymi i je równocześnie do biura podawczego przyniesiono, będą traktowane jako weszły równocześnie.

§. 67.

Jeżeli w biurze podawczym pełni służbę więcej do odbierania podań przeznaczonych urzędników, natenczas urzędnik przyjmujący winien przy klauzuli wejścia położyć swój podpis.

Urzędnikom biura podawczego zabrania się surowo przyjmować podania z poleceniem, by takowe były nie zaraz lecz w pewnym oznaczonym czasie lub pod pewnymi warunkami w klauzulę wejścia zaopatrzone i do dalszego urzędowego postępowania oddane.

Podania z pieniędzmi i pieniężną wartością.

§. 68.

Wpływające do sądu podania zamknięte z pieniędzmi i wartością pieniężną, tudzież przekazowe przesyłki wartościowe należy traktować wedle obowiązujących w tej mierze przepisów.

Przesyłki wszakże, które na adresie mają dodatek „księga pieniężna“ lub „w sprawach karnych“, albo co do których z adresu lub oznajmienia na odeinku przekazu jest widocznym, iż one

zawierają kwotę, należącą do księgi pieniężnej, do ryczałtu urzędowego lub do rachunku kosztów karnych, nie będą celem utworzenia lub podjęcia przekazanej kwoty oddane urzędowi depozytowemu, lecz utworzy je lub podejmie stosownie do okoliczności bądź prowadzący księgę pieniężną, bądź urzędnik, któremu powierzono przechowywanie ryczałtu urzędowego albo funduszu kosztów karnych, tudzież prowadzenie odnośnych rachunków.

Recepis odbiorczy i przekaz podpisze przy przesyłkach, odnoszących się do księgi pieniężnej lub do rachunku ryczałtu urzędowego prowadzący księgę pieniężną, w wypadku zaś, gdy temuż powierzono także pieczę nad wpłatami (§. 104), naczelnik sądu: przy przesyłkach, które mają dodatek „w sprawach karnych“ lub zawierają kwotę, należącą do funduszu kosztów karnych, podpisze recepis odbiorczy lub przekaz urzędnik, któremu powierzono przyjmowanie pieniędzy w sprawach karnych.

Przekazy pocztowe telegraficzne mają być doręczone naczelnikowi sądu, który też je pokwituje.

Obok podpisu na recepisie odbiorczym należy zawsze wycisnąć pieczęć sądową.

Naczelnik sądu zawczasu wymieni pocztie sądowego urzędnika, kaźdocześnie do pokwitowań przesyłek uprawnionego. Na odnośnych odezwach, na których również pieczęć urzędową wycisnąć należy, mają osoby do kwitowania powołane swój podpis położyć.

Przed przyjęciem zamkniętych przesyłek powyżej określonego rodzaju ma urzędnik do otwarcia upoważniony badać, czy pod względem koperty i pieczęci nie nasuwają się jakie wątpliwości. Przesyłkę nadaną pod urzędową kontrolną pieczęcią pocztową (w stanie otwartym) należy natychmiast w obecności doręczającego organu pocztowego otworzyć tudzież zbadać, czy przesyłka zawiera to, co zawierać powinna. O możliwych brakach należy natychmiast urząd pocztowy zawiadomić.

§. 69.

Jeżeli do podania dołączono znaczki stemplowe do użycia przy wygotowaniu załatwień sądowych, przy sporządzeniu odpisów i wyciągów z ksiąg gruntowych, ksiąg ingrosacyjnych, rejestrów handlowych i t. d. — lub też jeżeli dołączono kwotę na zakupienie znaczków stemplowych do takich wygotowań, należytości wpisowe i t. p., natenczas wymieni urzędnik biura podawczego na podaniu poniżej klauzuli wejścia nadeszłą kwotę, kładąc przy tem swój podpis.

Kwoty lub znaczki stemplowe wpływające wraz z podaniami, które zmierzają do wpisu tabularnego, do sporządzenia odpisów lub wyciągów z ksiąg gruntowych lub dotyczą księgi ingrosacyjnej, będą przesłane urzędnikowi kancelaryjnemu urzędu ksiąg gruntowych (prowadzący księgi gruntowe, prowadzący księgi ingrosacyjne), do którego prowadzenie dziennika należy. Tenże powinien, a to, na żądanie zaraz przy odbiorze w obecności przynoszącego podanie (urzędnika biura podawczego, sługi) stwierdzić na podaniu odbiór złożonej kwoty w gotowości lub znaczkach stemplowych (1 zhr. 50 ct. w stemplach otrzymano, 24/10 98), i nadto kwotę tę wpisać do przeznaczanego na uwagi przedziału dziennika podań w sprawach ksiąg gruntowych i ksiąg ingrosacyjnych.

§. 70.

Zresztą pod względem traktowania wpływających do sądu pieniędzy i dokumentów wartościowych, które nie stanowią przedmiotu depozytowych lub sierocych czynności urzędowych, należy przestrzegać przepisy o księdze pieniężnej (reskrypt Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31. grudnia 1875, L. 16893 i dnia 10. lutego 1876, L. 1159.

Wszakże:

1. Pieniądze i dokumenta wartościowe wpływające w otwartych podaniach, odda zaraz urzędnik biura podawczego urzędnikowi powołanemu do przechowania (§. 5 reskryptu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31. grudnia 1875, l. 16893;

2. w rubryce 4 księgi pieniężnej (§. 6 dopiero powołanego reskryptu Ministerstwa sprawiedliwości) będzie wymienioną liczbą czynności, odnośnie do której wedle podania lub wedle innego zresztą oznajmienia pieniądze lub dokumenty pieniężne przysłano.

Wpłaty nie mają być w biurze podawczem przyjmowane. — Przynoszącego należy odesłać do właściwego miejsca, by tamże sam pieniądze złożył.

Księga wpływu.

§. 71.

Podania, co do których nie ma żadnych danych do jakiej one sprawy lub do którego oddziału sądowego lub urzędnika sędziowskiego należą, wciągnie urzędnik biura podawczego do spisu sporządzonego wedle formularza Nr. 7 (księga wpływu) o liczbach od 1. stycznia do końca grudnia każdego roku bieżących. W tym wypadku należy przy klauzuli wejścia umieścić liczbę księgi wpływu. Gdy także mimo wywiadywania nie można dociec, komu sprawę przydzielić należy, przedłoży urzędnik biura podawczego podanie wraz z kopertą naczelnikowi sądu lub urzę-

dnikowi sędziowskiemu, do tego przeznaczonemu i postąpi sobie dalej stosownie do tegoż wskazówek. W piątym przedziale księgi wpływu ma być wymienionem, do jakich aktów podanie w skutek tej wskazówki, lub bez takowej na podstawie wyniku wywiadów wzięto, tudzież któremu oddziałowi do załatwienia oddano.

W sądach wykonywujących sądownictwo cywilne i karne, będą w miarę potrzeby prowadzone oddzielne księgi wpływu dla spraw cywilnych i dla spraw karnych. Do księgi wpływu spraw karnych można wciągać tymczasowo także te podania, które dotyczą nowo wpływających spraw karnych i które z tego powodu muszą być przedewszystkiem przedłożone naczelnikowi sądu w celu ich przydzielenia.

Odnoszenie podań.

§. 72.

W biurze podawczem musi się znajdować dokładna tablica poglądowa rozkładu czynności, do której mają być wpisane wszystkie dotyczące rozkładu czynności zarządzenia naczelnika sądu.

Urzędnik biura podawczego wręczy samemu naczelnikowi sądu wszystko, co do naczelnika sądu wpływa, wszystkie podania w sprawach prezydyalnych, tudzież podania, dotyczące uchylecia pewnej osoby sądowej. Wszystkie inne, do biura podawczego wpływające podania, wskazujące swym napisem lub treścią, do jakiej sprawy lub do jakiego rodzaju spraw należą, będą zbierane w fachach, zaopatrzonych w oznaczenie oddziału lub nazwisko urzędnika sędziowskiego. Podania te należy w razie nagłości zaraz, zresztą zaś o oznaczonych godzinach kilka razy dziennie oddawać przez służbę sądowego lub w sądach mniejszych przez urzędnika biura podawczego, wyznaczonemu przez kierownika oddziału (naczelnika sądu) urzędnikowi kancelaryjnemu lub pomocnikowi kancelaryjnemu oddziału, do którego zakresu czynności podanie należy lub też urzędnikowi kancelaryjnemu lub pomocnikowi kancelaryjnemu, który uskutecznia czynności kancelaryjne w sprawach tego rodzaju, lub też uskutecznia je dla urzędnika sędziowskiego, który podanie ma załatwić (odnoszenie podań).

Podania w sprawach karnych, nie odnoszące się do sprawy wiszącej, będą w braku stałego oddziału czynności w nagłych wypadkach zaraz, zresztą zaś codziennie o oznaczonej godzinie przedkładane naczelnikowi sądu celem ich przydzielenia, a następnie przesłane w sposób podany w ustępie drugim urzędnikowi sędziowskiemu, któremu je naczelnik sądu przydzielił.

W ten sam sposób wedle przepisu ustępu drugiego postąpić należy z podaniami, wystosowanymi do naczelnika sądu, który wszakże takowe

jako nieodnoszące się do spraw prezydyalnych, biuru podawczemu zwraca. Jeżeli podania takie znajdowały się pierwotnie pod zamknięciem, to obecnie przeniesie biuro podawcze położoną na kopercie klauzulę wejścia na samo podanie i uzupełni takową przytoczeniem ilości egzemplarzy rubryk i załączników, wzmianką o możliwej nagłości, tudzież o związku z innymi wniesionymi równocześnie podaniami. Na podaniu ostemplowanem należy przed ponownem jego odniesieniem nalepione stemple w przepisany sposób uczynić nieprzydatnymi do ponownego użytku.

§. 73.

Wpływające w ostatniej godzinie urzędowe podania mogą być odniesione, o ile nie należy takowych zaraz odnieść, w dniu następnym. Względem całego zresztą wylwu przeprowadzi kancelaryja sądowna jeszcze tego samego dnia manipulację i prześle takowy poszczególnym oddziałom i urzędnikom kancelaryjnym.

Jeżeli podanie już w dniu w klauzuli wejścia wymienionym nie zostanie odniesione, poda urzędnik kancelaryjny lub pomocnik kancelaryjny, któremu podanie z biura podawczego oddano, dzień odbioru obok klauzuli wejścia, kładąc przy tem swój podpis w skróceniu; w sprawach nagłych w sprawach ksiąg gruntowych, tudzież w innych sprawach, w których prawdopodobnie jest to ważnem, ma być nadto godzina oddania wymienioną

§. 74.

Podania nadechodzące pocztą odnieść należy wraz z kopertami. W przypadkach, w których dzień nadania na pocztę pod względem dotrzymania czas-okresu lub z innych powodów jest, lub może być ważnym, wymieni ten dzień urzędnik kancelaryjny lub pomocnik kancelaryjny, któremu podanie z biura podawczego oddano, na samem podaniu wedle znajdującego się na kopercie pocztowego znaku nadania, kładąc przy tem swój podpis, (u. p. wedle pieczęci pocztowej nadano dnia 14/12 98^a). Dzień nadania na pocztę zanotowanym będzie obok klauzuli wejścia.

Skoro w ten sposób dzień nadania na pocztę na podanie przeniesiono lub też sprawdzono, że dzień nadania jest obojętnym, można koperty zniszczyć.

Jeżeli koperta ma być celem ściągnięcia należytości pocztowej zakładowi pocztowemu wydaną, winien być już zaraz w biurze podawczem dzień nadania na pocztę na podaniu w wyżej wymieniony sposób zanotowanym.

Przedkładanie zażaleń i przynagleń.

§. 75.

Podania do sądu wystosowane do pewnego oddziału lub urzędnika sędziowskiego z przypomnieniem załatwienia sprawy lub pierwiej wniesionego podania, tudzież podania z zażaleniem na przewlekanie pewnej sprawy lub poszczególnych aktów, jak niemniej z zażaleniem na pewien organ sądowy, będą przed oddaniem tam, dokąd dalsze czynności należą, przedłożone naczelnikowi sądu. W szczególności przedłoży urzędnik biura podawczego takie podania także podówczas, gdy one dotyczą jego samego, lub sposobu jego urzędowania, lub gdy przypomnienie lub zażalenie nie stanowi wyłączonej treści podania.

Jeżeli strona żali się przed samym naczelnikiem sądu z powodu odmowy przyjęcia jej podania, lub z powodu innych wydarzeń, zaszych w biurze podawczym, natenczas może on wprawdzie przyjąć wręczone mu osobiście podanie, winien jednak zaraz wydać potrzebne zarządzenie względem prawidłowego traktowania tegoż podania, tudzież przesłać je biuru podawczemu.

Dziennik podań tabularnych.

§. 76.

Podania, których przedmiot stanowi wpis do ksiąg gruntowych sądu (księga gruntowa, tabuła krajowa, księga górnicza, naftowa i kolejowa), dalej podania, które do takich wpisów się odnoszą (właściwe podania tabularne, odezwy urzędowe, rekursa, załatwienia rekursów, sprawozdania urzędowe, skargi hipoteczne i skargi zaczepiające i inne skargi, o których hipoteczne zanotowanie proszono), nie mniej dalej wszystkie podania, które dotyczą egzekucyi na posiadłości objęte księgą gruntową, lub egzekucyi na zabezpieczone tabularnie wierzytelności, lub też wreszcie dotyczą tymczasowych zarządzeń co do takich posiadłości lub wierzytelności; prześle biuro podawcze urzędnikowi, któremu poruczono prowadzenie dziennika podań tabularnych (prowadzącemu księgę gruntową) lub też naczelnikowi urzędu ksiąg gruntowych w przypadku, jeżeli urząd ten ma osobnego naczelnika.

Podania, których nie ma załatwić sędzia tabularny, będą po wciągnięciu do dziennika i po porównaniu ze stanem księgi gruntowej zwrócone biuru podawczemu, biuro podawcze zaś odda następnie takowe bez zwłoki tam, gdzie dalsze czynności co do tego podania należą. Jeżeli w skutek przeoczenia nie wciągnięto do dziennika jakiego podania rodzaju wymienionego w ustępie pierwszym, to skoro tylko brak ten na jaw wyjdzie, należy podanie

bezwzględnie i nie posługując się pośrednictwem biura podawczego, przedłożyć prowadzącemu księgę gruntową lub naczelnikowi urzędu ksiąg gruntowych celem zapisania do dziennika i porównania ze stanem tabularnym.

Podania, które mylnie się dostały do prowadzącego księgę gruntową, lub naczelnika urzędu ksiąg gruntowych, będą niezwłocznie bez wpisywania takowych do dziennika, przesłane biuru podawczemu, lub jeżeli jest znanym organ powołany do dalszych czynności, wprost temu ostatniemu.

§. 77.

Dziennik podań tabularnych będzie prowadzony wedle formularza Nr. 8, a mianowicie w razie podziału spraw tabularnych między kilku sędziów dla tych wszystkich sędziów wspólnie. Formu-
larz
Nr. 8.

Do dziennika należy również zaciągnąć wszystkie w sądzie spisane protokoły, w których przedstawiono wnioski na wpis tabularny, lub których załatwienie do takiego wpisu doprowadzić może, a to bezwzględnie po sporządzeniu tych protokołów.

Pod względem urządzenia i prowadzenia dziennika podań tabularnych pozostają w mocy przepisy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. stycznia 1872, Dz. u. p. Nr. 5.; w miejsce jednak ustępu pod l. 1 §. 2 tego rozporządzenia wstępuje następujące postanowienie:

„1. liczbę, którą otrzymuje podanie w dzienniku i dzień jego wniesienia do biura podawczego sądu tabularnego, lub dzień spisania protokołu, w którym przedstawiono wniosek na wpis tabularny, lub którego załatwienie do takiego wpisu doprowadzić może (liczba podawcza, praesentatum); liczby mają biedz od 1. stycznia do końca grudnia każdego roku; każdego ułamka, wszelkiego przekroczenia, tudzież powtarzania liczb należy starannie unikać; podania (protokoły) mają być wpisane wedle porządku czasu ich wejścia do biura podawczego, a mianowicie każde podanie oddzielnie pod bieżącą liczbą dziennika. Podania równocześnie do biura podawczego weszłe mają być również wciągnięte każde osobno pod oddzielną liczbą, a mianowicie z wyjątkiem podań, wniesionych na rokach sądowych, w dowolnym porządku; podania wszakże odnoszące się do tej samej posiadłości, lub do tego samego prawa tabularnego będą w dzienniku przez zanotowanie: „równocześnie z l. . . .“ jako równocześnie weszłe oznaczone.“

Liczbę dziennika należy na podaniu poniżej klauzuli wejścia bądź wyraźnie napisać, bądź ją pieczęcią wytłoczyć.

Przepisy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. listopada 1886, Dz. roz. Min. sprawiedl. Nr. 48, wedle których sprawy gruntowe, do wykazu czynności wciągnąć się mające, w dzienniku bieżącemi liczbami czerwonym atramentem oznaczyć należy, pozostają w mocy z tym dodatkiem, iż oznaczenie to będzie uskutecznione w pierwszym przedziale dziennika poniżej liczby dziennika.

Powyższe przepisy obowiązują także pod względem podań, odnoszących się do księgi kolejowej wszakże z modyfikacyami, wynikającymi z §. 31 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31. maja 1874, Dz. u. p. Nr. 87.

Również w krajach, w których są prowadzone księgi ingrosacyjne, należy przepisy te zastosować analogicznie do podań, dotyczących tych ksiąg.

Dziennik dla tych ostatniuch podań będzie prowadzonym wedle formularza Nr. 9.

Dziennik spraw firmowych.

§. 78.

Podania, dotyczące prowadzenia rejestru handlowego i rejestru stowarzyszeń (właściwe podania, odczwy urzędowe, rekursy, załatwienia rekursów, sprawozdania urzędowe, zapytania o informacje co do wpisów firmowych i t. d.) odeśle biuro podawcze urzędnikowi, któremu prowadzenie dziennika spraw firmowych poruczono.

Dziennik spraw firmowych będzie prowadzonym wedle formularza Nr. 10, a to w razie podziału spraw rejestru handlowego i stowarzyszeń pomiędzy kilku członków trybunału dla nich wszystkich wspólnie. Do dziennika należy wpisać wszystkie, w ustępie pierwszym wymienione podania bez względu na to, czy ich przedmiotem są nowe wpisy, czy też one dotyczą wpisów już istniejących.

Liczbę, pod którą pewne podanie wpisano do dziennika, należy na podaniu poniżej klauzuli wejścia z dodatkiem „firm.“ (firm. 649) bądź wyraźnie napisać bądź pieczęcią wytłoczyć. Liczby dziennika mają biedz od 1. stycznia do końca grudnia każdego roku.

Do dziennika będą również zaciągnięte podstawę wpisu do rejestru handlowego lub rejestru stowarzyszeń stanowiąc mające i w sądzie w przedmiocie ustnych zgłoszeń, podpisu firmy lub osobistych podpisów spisane protokoły, a to zaraz po ich sporządzeniu.

Dla dziennika spraw firmowych nie będzie prowadzonym spis imienny.

Dziennik prezydyalny.

§. 79.

Podania wystosowane do naczelnika sądu (prezydium), wszystkie podania w sprawach prezydyalnych, tudzież przedłożone przez biuro podawcze podania, które naczelnik sądu z ważnych powodów zatrzyma, będą wciągnięte zaraz po ich oddaniu przez biuro podawcze do dziennika prezydyalnego, urządzonego wedle formularza Nr. 11. Liczbę, pod którą podanie wciągnięto do dziennika prezydyalnego, należy na podaniu pod klauzulą wejścia bądź napisać wyraźnie bądź wytłoczyć pieczęcią; liczby biedz mają od 1. stycznia do końca grudnia każdego roku.

Formularz
Nr. 11.

W drugim przedziale dziennika prezydyalnego, będzie podany dzień wejścia do biura podawczego, w trzecim także nazwisko możliwej strony przeciwnej. Piątym przedziałem należy posługiwać się w celu zanotowania wydanych w skutek podania zarządzeń wpadkowych lub wstępnych, dalej przy sprawach, które mają być zreferowane w senacie, w celu zanotowania nazwiska sprawozdawcy, przeznaczonego do przygotowania obrady senatu, lub przy podaniach przekazanych osobnym komisjom lub senatom, w celu zanotowania, iż akta odnośnej komisji posłano i t. d.

§. 80.

Jednorodziejowe podania, które mają być łącznie załatwione, jak n. p. przedkładane peryodycznie wykazy lub sprawozdania sądów podwładnych, podania kompetencyjne i t. p. będzie urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny), powołany do prowadzenia dziennika prezydyalnego zbierał, tudzież wpisze je do dziennika prezydyalnego pod jedną i tą samą liczbą dopiero podówczas, gdy nadejdzie ostatnie podanie lub też odnośny termin upływie.

Kontrola wpływu.

§. 81.

W skutek rozporządzenia Ministra sprawiedliwości ma osoba odbierająca podania przyniesione z biura podawczego, stwierdzić każdym razem w książce odbiorczej ilość otrzymanych podań, tudzież dzień i godzinę odbioru. W stosunku między biurem podawczem a oddziałem lub urzędnikami.

Formu-
larz
Nr. 12.

do których prowadzenie ksiąg gruntowych należy, będzie prowadzoną w skutek zarządzenia Ministra sprawiedliwości księga odbiorcza wedle formularza Nr. 12. W księdze tej mają być po krótko wymienione z biura podawczego przesłane podania wedle dnia i godziny wejścia, strony, przedmiot, w której dalej podpisem odbierającego ma być stwierdzoną data odbioru i odbiór podań, jak niemniej możliwe ich ponowne wejście do biura podawczego.

Rozdział czwarty.

Ogólne postanowienia o wykonywaniu czynności sądowych.

Znoszenie się ze stronami.

§. 82.

W stosunku urzędowym ze stronami będą wszyscy w sądzie ustanowieni lub zatrudnieni urzędnicy o tem pamiętali, iż każdy jest uprawniony żądać, by był traktowany przez władze przyzwoicie, spokojnie i uprzejmie, tudzież iż nie tak nie szkodzi powadze i godności sądu, tudzież nie uwłacza szacunkowi dla władz sądowych, jak nieodpowiednie zachowanie się w obec osób prawa poszukujących. Do tego urzędnicy sądowi powinni się stosować i podówczas, gdy są zniewoleni do skarcenia. Gdzie surowość jest konieczna, nie należy jej objawiać przez gwałtowne zachowanie się, lecz przez sprawiedliwe zastosowanie dopuszczalnych wedle ustawy środków przymusowych i karnych.

Należy popierać widoczny interes strony prawo poszukującej, o ile to tylko da się pogodzić ze względem na stronę przeciwną. Nawet pozor dawać nie wolno, jakoby odpowiadające przepisom wezwanie sądu o pomoc odczuwano jako niemiłe nagabywanie sądu. Świadkom i znawcom należy, o ile to tylko możliwym, uprzejmością spełnianie ich obowiązków ułatwiać.

Urzędnicy sędziowscy winni się powstrzymywać od wszelkiego przedczesnego wypowiedziania zdania o wyniku pewnej sprawy.

§. 83.

Słów „pan“, „pani“, „panna“ ma sąd używać tak w ustnem jak i w pisemnem znoszeniu się ze stronami we wszystkich wypadkach, w których to w zwyczajnych stosunkach wedle zwyczaju krajowego jest w użyciu.

Kogo sąd przy ustnej rozprawie przesłuchuje lub kto przy takiej rozprawie do sądu przemawia, winien mówić stojąc; zresztą należy każdemu pozwolić, by w sądzie usiadł. Z powodu fizycznych właściwości dotyczącej osoby, z powodu choroby lub słabości, jak niemniej z powodu dłuższego trwania przesłuchania, może sąd (przewodniczący senatu) także przy ustnej rozprawie pozwolić, by też osoba przemawiała siedząc.

Przyspieszenie załatwień.

§. 84.

Dla zapewnienia ochrony prawa, tudzież wymiarowi sprawiedliwości odpowiednio do ich najbliższego praktycznego celu pełnej skuteczności w życiu, należy traktować wszystkie sprawy sądowe z wskazanym ich naturą pośpiechem. Przy każdym tedy akcie, który ma być przedsięwziętym w pewnej sprawie, zawsze będzie sędzia na to zwracał uwagę, jakie przyczyny i potrzeby spowodowały wezwanie sądu o pomoc, dla jakich potrzeb i stosunków orzeczenie sądu, o które w sprawie głównej chodzi, jest ważnem, jaki z tego powodu wpływ ma chwila wydania tego orzeczenia na jego wartość i pożyteczność dla strony, i w miarę tego będzie tak sam wystrzegał się wszelkiej szkodliwej przewłoki, jak niemniej wymagał od podwładnych jak najszybszego spełnienia należących do nich czynności.

W szczególności należy w postępowaniu sądowym przy zakreślaniu czasu, przy ustanawianiu i przedłużaniu czasokresów, przy rozpisywaniu rozpraw i audyencyj, tudzież przy rozstrzygnięciach co do ich odłożenia lub wniosków na ich odroczenie, jak niemniej przy wyborze jednego z dopuszczalnych w poszczególnym wypadku sposobów doręczenia, zarówno zbadać ustawowe warunki, jak i zawsze uwzględnić cel odnośnego postępowania sądowego, tudzież do tego zastosować dotyczące zarządzenia sądu; przy przedłużaniu czasokresów i odraczaniu audyencyj nie wolno przekraczać czasu, jaki wedle przewidywania aż do ustąpienia przeszkody upłynie. Również kierując odbywającymi się przed sądem, rozprawami, tudzież wykonując władzę kierownictwa procesu, nigdy nie wolno pomijać względu na odpowiednio celowi postępowania, szybkie tegoż postępowania przeprowadzenie i w tym celu należy przestrzegać nie tylko czasokresów ustanowionych dla pewnych sędziowskich aktów, lecz także ściśle wypełniać wszystkie postanowienia, które mają wedle zamiaru ustawodawcy zapobiegać przeszkodom postępowania, odroczeniom rozpraw i innym szkodliwym przewłokom.

Uproszczenie toku czynności urzędowych.

§. 85.

Sposób spełniania czynności sądowych powinien być wedle możności jak najbardziej pojedynczym. Należy się wystrzegać każdej niepotrzebnej rozwlekłości jak i każdego zbędnego nakładu kosztów tak w znoszeniu się ze stronami, jak i w służbie wewnętrznej. W szczególności ma być wszędzie pisanie ograniczone do najniezbędniejszych rozmiarów.

Jeżeli oddział cywilny i karny pewnego sądu lub też sąd i prezydium ze sobą znieść się mają, winne nastąpić wzajemne oznajmienia z reguły przez przesłanie aktów tudzież przez umieszczone na aktach oświadczenia w pierzypisie; niedopuszczalną jest wymiana pism między oddziałami tego samego sądu lub między sądem a prezydium; w szczególności ma być wybrana jak najbardziej pojedyncza forma dla wypłacania zaliczek i dla zwrotów z ryczałtu urzędowego.

Znoszenie się ustne tudzież przesłuchania.

§. 86.

Urzędowe znoszenie się sądu ze stronami tudzież znoszenie się wzajemne rozmaitych organów sądu będzie się odbywało ustnie, o ile nie sprzeciwiają się temu przepisy ustawowe, lub o ile doniosłość złożyć się mających oświadczeń, lub inne konieczne względy odłapania od tego w poszczególnym wypadku nie nakazują.

O wyjaśnienia i wiadomości, których potrzeba wypadnie poza usną rozprawą lub audyencyą, należy się postarać bądź przez krótkie pisemne wezwania (formularz Nr. 13) o przyłanie aktów, o dostarczenie dowodów, podanie adresów, przedłożenie dokumentów i t. d., bądź też przez ustne przesłuchanie stron. Tak samo przez ustne przesłuchanie należy załatwić wszystkie wypadki wpadkowe, dla których nie ma przepisanej formalnej ustnej rozprawy, a bezpośrednio omówienie stanu sprawy ze stroną lub jej zastępcą przedstawia się jako najlepszy środek do pojedynczego i szybkiego wyjaśnienia lub uporządkowania kwestyj i stosunków faktycznych. Przesłuchanie stron, nie znajdujących się w siedzibie sądu można zastąpić przez zażądanie pisemnych oświadczeń.

Wezwanie o stawienie się w sądzie w celu udzielenia wyjaśnień lub celem przesłuchania może nastąpić albo za pomocą cytacji wedle formularza Nr. 14, albo też jeżeli należytość pocztowa jest

pokrytą lub przypuszczalnie ściągalsną, za pomocą karty korespondencyjnej. W wypadkach, w których bliższe przygotowanie nie jest potrzebnem, wystarczy wyrazić cel stawiennictwa słowy „celem udzielenia wyjaśnień“ lub „w celu przesłuchania“.

W szczególności należy pod podanymi warunkami zrobić użytek z przesłuchania stron i uczestników sprawy w celu uchylecia braków zdolności procesowej, prawnego zastępstwa i upoważnienia do prowadzenia procesu, w celu dalej stwierdzenia, czy z odroczeniem pewnej czynności procesowej jest dla strony procesowo niezdolnej lub dla jej przeciwnika połączeniem niebezpieczeństwo (§§. 6, 8, 9 proced. cyw.), w celu uchylecia wątpliwości, nasuwających się co do autentyczności pełnomocnictwa (§. 30 proced. cyw.), w celu uzyskania wyjaśnień potrzebnych przy powzięciu uchwały o odjęciu prawa ubogich i o tegoż odjęciu skutkach prawnych (§. 72 proc. cyw.), lub przy powzięciu uchwały co do wprowadzenia postępowania przygotowawczego (§. 247 proc. cyw.), lub też wreszcie w celu wskazania stronie w wypadkach przedłużania lub skrótowania czasokresów i odraczenia audyencyj i t. d. tych okoliczności, które strona ma uprawdopodobnić.

Przesłuchanie (wysłuchanie), o ile w poszczególnym wypadku ustawa czego innego nie postanawia, może się odbyć bez równoczesnej obecności reszty stron, które mają być przesłuchane, tudzież bez spisowywania protokołu; wystarczy krótka pisemna wzmianka w aktach o wyniku przesłuchania. Nie mniej też przesłuchanie nie wymaga, by każdej stronie, która ma być przesłuchana, dano sposobność do oświadczenia się na złożone przez resztę stron zeznania.

§. 87.

W sposób podany przepisem §. 86, ustępu 1, mają organa kancelaryi sądowej i organa wykonawcze ustnie wyjednać od sędziego pouczenia, których potrzebują celem spełnienia poruczonych im czynności. Tak samo sędzia, jeżeli mniema, iż celem zapewnienia prawidłowego spełnienia czynności potrzebnem jest obok wydanej uchwały lub polecenia nadto udzielenie organom kancelaryi sądowej lub organom wykonawczym bliższych wskazówek, lub jeżeli takie wskazówki muszą być udzielone celem uchylecia pomyłek i błędów, skuteczni to ustnie. Powód do takiego ustnego pouczenia o należytych sposobie postąpienia, tudzież do wskazania dodatkowo spełnić się mających czynności zajdzie w szczególności podówczas, jeżeli sędzia z sprawozdania o bezskutecznym usiłowaniu doręczenia, lub o wykonanych czynnościach egzekucyjnych się przekona, iż akty te spełniono wbrew ustawie lub poleceniu, a nie należyte spełnienie takowych ujęć czyni dalszemu prowadzeniu postępowania, lub uwłacza interesom lub prawom jednej ze stron.

Przepisy poprzedniego ustępu obowiązują także pod względem stosunku między osobami ustanowionymi w kancelaryi sądowej a służbą, której tamci polecili uskutecznić doręczenia lub spełnienie czynności egzekucyjnych.

Doniesienia stron.

§. 88.

Co do oznajmień stron lub innych uczestników sprawy, które to oznajmienie nie zawierając żadnego wniosku przecież są ważne pod względem zawezwań, rekwizycyj i innych sądowych zarządzeń, nie należy spisywać protokołu bez względu na to, czy je złożono w obec urzędnika sędziowskiego, kancelaryi sądowej, lub w obec organu wykonawczego. Oznajmienia takie mają być jedynie stwierdzone w aktach krótką notatką, którą osoba sądowa podpisze. Przy tem w danym razie można dla dowodu daty lub stwierdzenia prawdziwości innych okoliczności (np. doniesienia o zmianie mieszkania) żądać podpisu oznajmającego. W ten sam sposób bez spisywania protokołu będzie potwierdzonem wydanie dokumentów i innych u sędziego, w kancelaryi sądowej, lub u organu wykonawczego przechowanych przedmiotów (np. zwrot złożonych po myśli §. 82 proc. cyw. dokumentów, albo wydanie aktów pisemnych po myśli §. 219, ustępu. 3 proc. cyw.).

Uchylenie formalnych niedostatków.

§. 89.

Sąd nie powinien wyrządzać stronom szkody oddawaniem się wątpliwościom i lęklności, lub zwracaniem podań z powodu niedostatków formalnych, które bądź są nieistotne, bądź mogą być łatwo dodatkowo przy ustnej rozprawie uchylone.

Jeżeli strona lub jej zastępca mieszka w siedzibie sądu będą z reguły niedostatki formalne pewnego pisma uchylone bez zwracania takowego. Uchylenie niedostatków będzie w tym wypadku zarządzonem wydaniem ustnego polecenia kancelaryi sądowej (oddziałowi kancelaryjnemu (§. 84 proc. cyw.).

Kancelarya sądowa zawezwie podówczas stronę lub jej zastępcę, by w kancelaryi stanęli, i bądź im tu wyda potrzebne polecenia lub udzieli wskazówek, bądź też wpłynię, by poprawki zaraz w kancelaryi sądowej za wskazówką organu kancelaryi rzeczywiście uskutecznił; nie należy przy tem dla stwierdzenia spisywać protokołu. W wezwaniu o

stawiennictwo oznajmionem będzie, jakie dokumenta lub inne pisma mają być przyniesione.

Jeżeli uchylenie niedostatków formalnych tą drogą w przeciągu trzech dni po wniesieniu pisma spowodować się nie da, należy pismo stronie dodatkowo zwrócić z potrzebnymi wskazówkami; w tym celu przedłożyć kancelaryi sądowa po upływie wspomnianego terminu sędziemu (przewodniczącemu senatu) odnośne pismo wraz z ustnem sprawozdaniem.

Uchylenie formalnych niedostatków pisma, które ma być przedłożonem sądowi przełożonemu, nie będzie zastrzeżonem postępowaniu przed sądem przełożonym, lecz winno być zaraz przez sąd pierwszej instancji spowodowanem.

Przepis §. 85, ustępu 2 procedury cywilnej ma być zastosowanym także do czasokresów dla wniesienia środków prawnych.

Ustne wniesienia w sądzie.

§. 90.

Przełożony sądu może, ustanawiając w razie potrzeby kolej zmieniania się rozporządzalnemu personalu, przecznać z góry urzędników sędziowskich, urzędników kancelaryjnych lub nadających się do tego pomocników kancelaryjnych do przyjmowania w czasie godzin urzędowych wszystkich ustnych wniesień bez względu na to, do którego urzędnika sędziowskiego, lub oddziału sądowego odnośna sprawa należy. Protokoły obejmujące ustne wniesienia, będą następnie bez pośrednictwa biura podawczego przesłane właściwemu oddziałowi lub urzędnikowi kancelaryjnemu, który ma dla poszczególne sędziego odbierać podania.

W sądach powiatowych należy z reguły wyznaczyć pewne dni, a mianowicie najmniej jeden dzień w tygodniu do przyjmowania ustnych skarg wniosków i oświadczeń w sprawach cywilnych, tudzież w sprawach należących do zakresu oskarżeń prywatnych, a to z tym skutkiem, iż wszelkie nie nagłe ustne wniesienia w inne dni mogą być z powodu niecierpiących zwłoki czynności urzędowych na tenże dzień odesłane.

Biuro, do którego strony udać się mają z ustnemi wniesieniami, dni po myśli ustępu 2 na ustne wniesienia przeznaczone, tudzież dzień, w którym strony bez wezwania w sądzie stanąć mogą w celu wytoczenia sporu i przeprowadzenia w nim rozprawy (§. 439 proced. cyw.), należy ogłosić zawiadomieniem, w pobliżu wehodu do budynku sądowego wywieszonem. Sądy powiatowe poza okręgiem

miast powinny nadto zarządzić obwieszczenie dni dla ustnych wniesień, tudzież dla wprowadzenia rozpraw procesowych w gminach swego okręgu, w sposób odpowiadający miejscowemu zwyczajowi.

Zawezwania i zawiadomienia, spowodowane wniesieniem protokolarnem, mają nastąpić: dla tych stron, którym by w razie wniesienia pisma musiał być doręczony jeden egzemplarz pisma, za pomocą odpisu protokołu, stronie, której wniesienie zaprotokołowano, w miarę ustawowej dopuszczalności przez usne, w protokole stwierdzić się mające oznajmienie, lub przez bezpośrednie wręczenie cytacyi lub rubryki; wszystkim wreszcie innym osobom, za pomocą cytacyi, lub krótkiego pisemnego oznajmienia.

§. 91.

Z reguły protokół nie będzie spisany z powodu ustnie wniesionych prośb o udzielenie pożyczki z wspólnej kasy sieroczej, lecz należy jedynie wymienając wysokość żądanej pożyczki, tudzież posiadłości, która jako zastaw ma służyć, wciągnąć nazwisko starającego się o pożyczkę do spisu ubiegających się o pożyczki. Spis ten prowadzić będzie naczelnik sądu lub przez niego przeznaczony do tego urzędnik sędziowski.

Udzielenie pożyczki, lub odmówienie prośbie o takową, należy w spisie zanotować.

Wpisy do aktów i zapiski.

§. 92.

Wszelkie wpisy w rejestrach, księgach, spisach i notatkach, jak nie mniej przeznaczone tylko dla służby wewnętrznej zapiski mają być jak najwięcej ułożone. To w szczególności odnosi się do uwag, które mają być w aktach uskutecznione o wejściu, doręczeniu lub odesłaniu pism, o wykonaniu poleceń sądowych, o przedłożeniu lub udzieleniu aktów.

W uwagach tych należy się ograniczyć na stwierdzenie okoliczności najistotniejszej w formie krótkich a dobitnych wyrazów. Każdą taką uwagę podpisze osoba, do której należy spełnienie zaznaczonej w uwadze czynności.

Przy wpisach i zapiskach, jak nie mniej w stosunku między różnymi oddziałami i organami tego samego sądu, tudzież w stosunku między sądem a Prokuraturą Państwa mają być obok ogólnie zrozumiałych skrótów dla najczęściej powtarza-

jących się wyrazów, także używane szczególne skrócenia, które w braku innych rozporządzeń wskaże naczelnik sądu.

Oznaczenie czasu następuje w służbie wewnętrznej przez podanie liczb (n. p. 10/12 98 = 10. grudnia 1898). Imię i stan uczestników sprawy mogą być skrócone, o ile przez to nie cierpi zrozumiałość.

Dla metrycznych miar i wag, tudzież różnych gatunków pieniędzy będą w wszystkich sądowych wpisach i innych zapiskach jak nie mniej w załatwieniach sądowych użyte te znaki skrótów, które ustanowiono w wydanych w tej mierze przepisach.

§. 93.

Jeżeli wydano prowadzącemu księgę gruntową (urząd ksiąg gruntowych), lub pewnemu oddziałowi, lub urzędnikowi ustanowionemu w kancelaryi sądowej polecenie uskutecznienia wpisów, notatek lub innych zapisków i w tym celu udzielono mu do przejrzania odnośne akta (Vid. urząd ksiąg gruntowych. Vid. rejestr grabieży; Vid. urzędnik dla doręczeń i t. d.), natenczas ma urzędnik kancelaryjny lub pomocnik kancelaryjny, który wpis, notatkę lub zapiski uskutecznić powinien, celem potwierdzenia, iż akta przejrzał i polecenie wykonał, położyć obok polecenia przejrzania aktów swój podpis, tudzież wymienić liczbę (liczba porządkowa, liczba dziennika i t. d.) rejestru, księgi, spisu, lub notatki, w których wpis uskutecznił.

Formularze.

§. 94.

Dla często nadarżających się pojedynczych, jednakowych lub tylko z małemi zmianami połączonych załatwień sądowych, tudzież tychże wygotowań, dla odezw i sprawozdań, dla oznajmień kancelaryi sądowej, lub organów wykonawczych, jak nie mniej dla wniesień ustnych i dla innych w postępowaniu sądowym najczęściej się powtarzających stwierdzeń pisemnych, będą użyte formularze.

Minister sprawiedliwości ustanowi, do jakich aktów w cywilnem postępowaniu w sprawach spornych i w sprawach egzekucyjnych mogą być formularze użyte, jak nie mniej tekst tych formularzy; w odnośnych działach czynności używanie innych, jak zatwierdzone przez Ministra sprawiedliwości formularzy, jest niedopuszczalnym. Skoro się okaże, iż jest koniecznym, lub odpowiedniem wprowadzenie nowych formularzy, albo zmiana w tekście formularzy wprowadzonych, należy w tym kierunku przedstawić Ministrowi sprawiedliwości odpowiednie wnioski.

Formularze wprowadzone będą zestawione w spisie urzędowym. W spisie tym otrzyma każdy formularz stałe pewną liczbę, która pod względem oznaczenia formularza w sędziowskich poleceniach, kancelaryi sądowej wydanych jest stanowczą.

W każdym sądzie musi znajdować się zawsze zapas wszystkich, dla sądów tego rodzaju przepisanych formularzy.

Do załatwień, oznajmień i t. d., w obec których krótkości użycie formularzy nie jest odpowiednim, jak nie mniej celem podania nazwy sądu, oznaczenia oddziału, liczby czynności i w celu uskutecznienia innych uzupełnień w formularzach mają być używane pieczęcie. Również przez użycie pieczęci ułatwić należy znoszenie się między sędzią a kancelaryą sądową, lub organami wykonawczymi o ile znoszenie się to nie jest usnem.

W załatwieniach, poleceniach, oznajmieniach i pisemnych stwierdzeniach, dla których w poszczególnym wypadku formularzy użyć nie można, należy posługiwać się, o ile to tylko jest możliwym, sposobem wyrażenia użytym w formularzach przepisanych dla aktów równego rodzaju i równej treści.

Czynności urzędowe po za sądem.

§. 95.

Rozprawy sądowe, audyencye i inne sędziowskie akty należy tylko podówczas przedsiębrać po za budynkiem sądowym, gdy to jest przepisaniem ustawą, lub tego wymaga natura czynności, gdy z tem dalej są połączone istotne korzyści dla traktowania sprawy lub dla stron (§. 132 proc. cyw.), lub gdy inne dostateczne rzeczowe powody za tem przemawiają. O ile nie ma uchwały senatu, potrzeba do przedsięwzięcia czynności urzędowych poza sądem przyzwolenia naczelnika sądu. Tenże ma na to baczyć, by ilość zewnętrznych sędziowskich czynności urzędowych nie przepisanych w samej ustawie, utrzymywała się ściśle w granicach konieczności i niewątpliwej praktyczności.

§. 96.

Naczelnicy sądów powiatowych mają przedsiębrać czynności urzędowe poza sądem tylko wtedy, jeżeli w razie nadarzenia się takich czynności w siedzibie sądu zwykli je osobiście przedsiębrać.

Czynności, które w siedzibie sądu bywają z reguły poruczone osobom ustanowionym w kancelaryi sądowej, będą tymże także poruczone w razie nadarzenia się ich po za siedzibą sądu, o ile wyjątkowo trudność lub ważność czynności urzędowej nie wymaga współdziałania urzędnika sędziowskiego,

Obowiązujące pod względem wymierzania i zarachowania należności za podróże przepisy pozostają aż do dalszego zarządzenia i nadal w mocy. Ściągnięcie lub przyjęcie należności, którą strona ma uiścić za przedsięwzięcie zewnętrznej czynności przy uskutecznianiu samej czynności urzędowej, jest tylko wtedy dopuszczalne:

1. jeżeli czynność urzędową podejmuje urzędnik kancelaryjny, którego naczelnik sądu z powodu szczególnych stosunków (znaczące oddalenie od urzędu pocztowego i t. p.) do przyjęcia upoważnił, lub

2. jeżeli jak na przykład przy należnościach za doręczenie bezpośrednio ściągnięcie od strony jest przepisaniem.

Upoważnienie do przyjęcia (l. 1) będzie udzielonem z równoczesnym wymienieniem wysokości ściągnąć się mającej kwoty, o ile ona jest znana, bądź w formie notatki w aktach zamieszczonej, bądź w innej zresztą pisemnej formie. Upoważnienie to ma być stronie okazane.

Znoszenie się telegraficzne.

§. 97.

Sądowe podania pisemne, które weszły w drodze telegraficznej (§. 89 ust. o org. sąd.) muszą być powtórnie w przepisanej dla nich zresztą formie za pomocą pisma wniesione, jeżeli w depeszy telegraficznej brakuje istotnych wymogów pisma. Wymogowi podpisu strony lub adwokata można zadość uczynić dodatkowo przez krótkie pisemne oświadczenie, iż z treścią depeszy się zgadza, lub że się ją podtrzymuje, wymogowi zaś dołączenia dokumentu przez nadesłanie dokumentów i potrzebnych odpisów.

Jeżeli pismo ma być podanem w kilku wygotowaniach, należy wygotowania te dodatkowo przestać sądowni, o ile już w samej depeszy nie wyrażono prośby o sporządzenie na koszt podającego odpisów depeszy telegraficznej; kwota przypuszczalnie celem pokrycia tych kosztów potrzebna musi być, o ile nie chodzi o znane sądowni strony lub adwokatów, z zastrzeżeniem wyrachowania przekazaną, lub przez kogoś w imieniu podającego w kancelaryi sądowej złożoną.

Wniesienie pisma tudzież wszelkie wymienione dodatkowe oznajmienia, przesylki i złożenia nastąpić muszą najpóźniej do dni trzech po upływie czasokresu, przepisanego dla odnośnego podania pisemnego, w braku zaś takiego czasokresu do dni trzech po nadejściu depeszy. W czasokresy te będą wliczone także dni biegu pocztowego pism, oznajmień

i przesyłek. W razie zaniedbania tego trzechdniowego terminu nie należy już dalej depeszy telegraficznej uwzględniać.

Uchwały, wkraczające w dziedzinę prawną innych osób, na przykład dozwoleń wpisu tabularnego, otwarcie konkursu itd. mogą być powzięte dopiero po nadejściu pisma lub wspomnianych w ustępie 1 pisemnych oznajmień.

§. 98.

Przepisy §. 97 nie będą zastosowane w wypadku, gdy strona lub jej w sprawie odnośnej ustanowiony pełnomocnik mieszka w siedzibie sądu. w jego okręgu lub w okręgu przełożonego tegoż sądu trybunału pierwszej instancji. W tym wypadku muszą być telegraficzne podania do sądu powtórzone w przepisanej zresztą dla nich formie, a to jeszcze przed upływem czasokresu dla wniesienia takowych przepisanego, gdyż w razie przeciwnym depeszy uwzględniać nie można, a podanie jako spóźnione będzie uważanem.

§. 99.

Sąd zrobi użytek z telegrafu, gdy to jest potrzebnem, by przez przyspieszenie wiadomości, któraby pocztą lub przez posłańca już w czas nie nadeszła, zapobiedz naruszeniu interesu służbowego lub ważnego interesu stron. Wśród takich warunków może z powodu nagłości nastąpić telegraficzne wyznaczenie lub odłożenie andyveny; w postępowaniu egzekucyjnym dalej można przesłać wśród tych samych warunków telegraficzne zawiadomienie, jeżeli w skutek odstąpienia lub wniosku na wstrzymanie lub z powodu innych sądowych rozstrzygnięć ma być zanieczaniem przeprowadzenie kroków egzekucyjnych, które bezpośredniego wykonania wyczekują, w szczególności wprowadzenie przymusowego zarządcy lub przedsięwzięcie licytacji lub rumacyi, może to dalej nastąpić wtedy, gdy się zmieniają strony w postępowaniu egzekucyjnym udział biorące, których to zmian uwzględnienie dla ważności całego postępowania egzekucyjnego, lub poszczególnych aktów realizacji lub rozdziału jest ważnem lub też jest koniecznem celem zapobieżenia kosztownym utrudnieniom i zawikłaniom postępowania egzekucyjnego. Koszta takich telegraficznych zawiadomień winny ponieść strony.

Na wniosek strony mogą nastąpić także inne oznajmienia sądu za pomocą telegrafu, jeżeli strona odnośne koszta, zrzekając się regresu do przeciwnika, bierze na siebie.

Telegramy mają być obok wszelkiego zachowania zrozumiałości ułożone jak najzwyczajniej z opuszczeniem wszelkich form kurtuazyi i wszelkich nie

koniecznych potrzebnych tytułów, wstępów itp. Władza nadająca depeszę ma być wymienioną tylko raz jeden przy podpisie; miejsce nadania i datę należy opuścić.

Znoszenie się za pomocą telefonu.

§. 100.

W miastach stołecznych i w siedzibach wyższych sądów krajowych mają sądy do ruchu telefonicznego przystąpić; jeżeli w jednym budynku znajduje się kilka sądów, to przynajmniej jeden z nich musi mieć połączenie telefoniczne. Połączenie telefoniczne wszystkich innych sądów może nastąpić tylko za zezwoleniem prezydenta wyższego sądu krajowego.

Telefonem należy się celem zaoszczędzenia chodu posłańców i pisemnych odnoszeń się posługiwać jak najczęściej; za pomocą telefonu mogą nastąpić zawiadomienia w celu udzielenia wyjaśnień w celu informacyjnych przesłuchań, w celu omówienia kwestyi uchylecia niedostatków formalnych pism, tudzież inne zawiadomienia przed sędzięgo lub do kancelaryi sądowej, dla których właściwe doręczenie nie jest przepisaniem. Również strony i adwokaci mogą w stosunku do sądu posługiwać się telefonem w celu zapytań lub oznajmień, które należą do zakresu działania kancelaryi sądowej lub które są skierowane do organu wykonawczego.

Osoba, do utrzymywania ruchu telefonicznego przeznaczona, ma pozostawać z połączeniem telefonicznem w łatwym zetknięciu. Osoba ta będzie pośredniczyła w rozmowach i prowadziła sobie co do nich potrzebne zapiski.

Używanie połączenia telefonicznego winno być z reguły ograniczonem na ruch miejscowy; przesyłanie wiadomości za pomocą telefonu w inne miejsca może nastąpić jedynie w razie całkiem wyjątkowej nagłości i ważności sprawy.

Uczestnictwo w obrocie przekazowym urzędu pocztowej kasy oszczędności.

§. 101.

Prezydya wyższego sądu krajowego, trybunały pierwszej instancji, tudzież Sądy powiatowe w miejscu siedziby trybunału pierwszej instancji muszą przystąpić jako uczestnicy do obrotu przekazowego (czekowego i klingowego) urzędu pocztowej kasy oszczędności. Innym sądom powiatowym ma prezydent wyższego sądu krajowego przystąpienie do ruchu przekazowego polecić lub na ich prośbę na przystąpienie pozwolić, jeżeli to się oka-

zuje stosownem ze względu na trwałość, większy rozmiar i rodzaj sądowych wpłat i wypłat.

Oświadczenie przystąpienia ma złożyć naczelnik sądu, który też równocześnie upoważni, używając w tym celu urzędowych formularzy, urząd pocztowy w siedzibie sądu lub w pierwszym okręgu Wiednia urząd pocztowej kasy oszczędności do spowodowania przypisu wpływających dla sądu przekazów pocztowych na tegoż conto. Zarządzanie każdorazem rozporządzalnym funduszem następuje za pomocą czeków; naczelnik sądu może podpisywanie czeków bądź sobie zastrzedz, bądź pozostawić takowe urzędnikowi, któremu poruczono prowadzenie księgi pieniężnej.

Wkładka zakładowa winna być wziętą z ryczałtu urzędowego lub też ma być przekazaną sądowi jako osobna dotacja; na przekazanie kwot potrzebnych celem przystąpienia do obrotu przekazowego przedstawi Ministrowi sprawiedliwości prezydent wyższego sądu krajowego wcześniej swe wnioski.

Nadsyłane sądowi wyciągi z conto bez względu na to, komu rozporządzenie funduszem przysłuży, będą przedkładane naczelnikowi sądu, lub przeznaczonemu przez tegoż sądowemu urzędnikowi, a następnie oddane do zaksięgowania urzędnikowi, któremu powierzono prowadzenie księgi pieniężnej.

Wystąpienie z obrotu przekazowego może nastąpić tylko za zezwoleniem prezydenta wyższego sądu krajowego.

§. 102.

Sądy, które uczestniczą w obrocie przekazowym urzędu pocztowej kasy oszczędności dołączają do wszelkich poleceń i wezwań o zapłatę odpowiednio wystawione kwity odbiorcze i poświadczenia złożenia celem użycia takowych przy wpłacie. Koszt użytego kwitu odbiorczego i poświadczenia złożenia, jak nie mniej należność manipulacyjna, wpłatą spowodowana, ma być doliczoną do kwoty, o której ściągnięcie chodzi. Na pierwszej stronie poświadczenia złożenia należy wymienić liczbę czynności, do której się wpłata odnosi.

Wypłaty, które ma skutecznie sąd, uczestniczący w ruchu przekazowym, będą przekazane za pomocą czeków. Koszta czeków jak nie mniej należność manipulacyjna, z powodu wypłaty powstająca, będzie poniesioną przez stronę obowiązującą do zapłaty i ma być zarachowaną już przy ściąganiu kwoty (wystawieniu kwitu odbiorczego i poświadczenia złożenia); w braku strony obowiązującej do zapłaty mają być koszta te policzone odbierającemu wypłatę przez potrącenie z przekazać się mającej sumy.

Oprócz tego mogą być uskutecznione wpłaty do sądów, uczestniczących w obrocie przekazowym urzędu pocztowej kasy oszczędności, za pomocą przypisu, o ile kwota pieniężna nie jest przedmiotem depozytowych lub sierocych czynności urzędowych.

Odrębne potwierdzenia odbioru kwot wpłacanych do sądu za pomocą kwitów odbiorczych i poświadczeń złożenia lub czeków, nie będą wydawane.

§. 103.

Potrzebne sądom książki czekowe, kwity odbiorcze i poświadczenia złożenia będą im na ich żądanie wydane przez urząd pocztowej kasy oszczędności; za podjęte książki czekowe i kwity odbiorcze i poświadczenia złożenia nie policzy się sądom żadnych kosztów; pokrycie tych kosztów nastąpi z wspólnego conta, które dla obrotu czekowego wszystkich sądów będzie otworzonym.

Każdy sąd ma prowadzić dokładne zapiski o ilości rocznie podjętych książek czekowych i kwitów odbiorczych i poświadczeń złożenia.

Ściąganie należności, kar i zwrotów.

Ściąganie przez urzędników kancelaryjnych.

§. 104.

Piecza nad zapłatą należności, kar pieniężnych i innych kwot, nad których należała wpłata z urzędu czuwać należy, będzie wykonywaną w każdym sądzie wyłącznie przez przeznaczonego do tego przez naczelnika sądu urzędnika oddziału dla doręczeń lub urzędnika dla doręczeń.

Do tej kategorii należą w szczególności wpłaty:

1. narosłych w toku postępowania sądowego należności, które strona uiszczyć winna (należności delegowanych sądowych urzędników i sług, nie uiszczone przez adresata należności za doręczenie, należności notaryuszy jako komisarzy sądowych, organów wykonawczych, świadków i znawców, należności za sądowe sporządzenie odpisów protokołu i załączników, tudzież za sporządzenie rubryk, koszta obwieścić, należności zaliczone za stronę ubogą itd.)

2. nałożonych w sprawach cywilnych lub karnych kar pieniężnych (kary porządkowe, kary za swawolę, kary pieniężne celem wymuszenia czynności, znoszenia i zaniechania itd.), łącznie z karami pieniężnymi, nałożonymi w karno-sądowych wyrokach (§§. 50 i dalsze rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej);

3. zwrotów prawomocnie przy załatwianiu rachunków z zarządu zarządcy nałożonych, które ściągnąć się nie dadzą przez policzenie na poczet przyznanego wynagrodzenia lub na poczet wkładu, który zarządcy ma być zwróconym (§. 118 ord. egz.).

Aż do wprowadzenia egzekucyi przeciw obowiązemu do zapłaty nie mają się urzędnicy sędziowscy zajmować ściąganiem należności, kar pieniężnych lub innych wpłat, które w sądzie uiszczono być winne.

Cedulki należnościowe.

§. 105.

Kwoty ściągnąć się mające, będą z wyjątkiem należności za doręczenia, skoro tylko obowiązek do zapłaty jest niewątpliwym, podane za pomocą cedulki należnościowej wedle formularza Nr. 15 do wiadomości urzędnika, któremu pieczę nad wpłatami poruczono; cedulkę należnościową podpisze urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny) oddziału sądowego lub sędziowskiego urzędnika, u którego sprawa jest lub była w toku. O ile chodzi o ściągnięcie tego rodzaju kwot dla innego sądu z powodu udzielenia pomocy prawnej lub z innych powodów, należy rekwizycję, jeżeli dotyczy tylko ściągnięcia, oddać z biura podawczego bezpośrednio urzędnikowi, który zapłaty ma dopilnować; w innych wypadkach otrzymuje tenże polecenie podobnie jak co do wpłat, które we własnym sądzie uskuteczniane być mają za pomocą cedulki należnościowej urzędnika kancelaryjnego (pomocnika kancelaryjnego) oddziału sądowego lub sędziowskiego urzędnika, do których rekwizycya się dostała.

Koszta obwieszczenia edyktów w gazetach lub innych ogłoszeń będą przez oddział dla doręczeń i egzekucyi (oddział dla doręczeń) podane za pomocą cedulki należnościowej bezpośrednio do wiadomości urzędnika, do którego dopilnowanie wpłat należy.

Wyjaśnien co do zaległych należności za doręczenia dostarcza wprost księga doręczeń: należności za doręczenia, które mają być ściągnięte dla innych sądów, będą z wpływających dowodów doręczenia przed tychże odesłaniem poszczególnym oddziałom lub urzędnikom kancelaryjnym zaciągnięte pod liczbami bieżącemi do osobnego spisu.

Cedulki należnościowe i rekwizycje o ściągnięcie kwot pieniężnych będą przechowywane w porządku chronologicznym wedle lat.

Polecenie zapłaty.

§. 106.

Stronę obowiązaną do zapłaty należy wezwać o uskutecznienie zapłaty (polecenie zapłaty) do dni

ośmiu pod rygorem przymusowego ściągnięcia; to w szczególności odnosi się także do ściągania należności za doręczenia, których przy doręczeniu nie uiszczono.

Polecenie zapłaty będzie wygotowanem wedle formularza Nr. 16. Żądając złożenia kosztów zarządzonego obwieszczenia edyktu w gazetach, należy, o ile sąd czego innego nie postanowił, rygor przymusowego ściągnięcia zastąpić zawiadomieniem, iż ogłoszenie edyktu i doręczenie interesowanym obwieścić się mającej uchwały, nastąpi dopiero po złożeniu kosztów. W wypadku tym będzie wezwanie o złożenie kosztów wystosowanem za pomocą formularza Nr. 17.

Formu-
larz
Nr. 16.

Formu-
larz
Nr. 17.

§. 107.

Wygotowanie polecenia zapłaty należy do urzędnika, któremu pieczę nad wpłatami poruczono, który też także polecenie zapłaty podpisze. Referatu polecenia zapłaty nie należy zatrzymywać. Wydanie polecenia zapłaty będzie tylko z podaniem daty zanotowanem na cedulce należnościowej, w księdze doręczeń, lub też przy odnośnej pozycyi spisu należności za doręczenia, które mają być ściągnięte dla innych sądów.

W poleceniu zapłaty należy wymienić nazwisko i podać biuro urzędnika, upoważnionego do przyjęcia zapłaty. Polecenia zapłaty będą wydane pod podaną w cedulce należnościowej liczbą czynności lub pod liczbą spisu obcych należności za doręczenia, a przy należnościach za doręczenia w księdze doręczeń uwidoczniionych pod liczbą czynności pierwotnego doręczenia z dodatkiem „należność“.

Polecenia zapłaty będą doręczane tak samo, jak sądowe załatwienia; polecenia zapłaty, które doręcza sługa sądowy, mają być do księgi doręczeń sługi sądowego wciągnięte jako oddzielne przedmioty doręczenia razem z innymi równocześnie do doręczenia oddanymi aktami. Za doręczenie poleceń zapłaty nie będzie żadna należność pobierana.

Wygotowane polecenia zapłaty mają być przed ich wysłaniem okazane do przejrzenia urzędnikowi, do rąk którego zapłata ma nastąpić. Tenże ma wszelkie na przypis wzięte należności z wyjątkiem należności za doręczenia niezwłocznie na podstawie poleceń zapłaty wciągnąć do księgi pieniężnej.

§. 108.

W sądach, przy których jest tylko jeden urzędnik kancelaryjny ustanowionym, ma następować wciągnięcie do księgi pieniężnej i wygotowanie

połączenia zapłaty bez wygotowywania cedulek należnościowych.

Wpłaty i wypłaty.

§. 109.

Wpłata w §. 104 wymienionych należności, kar pieniężnych i innych kwot będzie uskutecznią do rąk urzędnika, któremu naczelnik sądu poruczył przechowywanie i prowadzenie rachunku wpływających do sądu pieniędzy i dokumentów (prowadzenie księgi pieniężnej); inni urzędnicy sądowi nie są uprawnieni do przyjmowania takich wpłat. Sługa sądowy, doręczający polecenie zapłaty, może otrzymać od naczelnika sądu upoważnienie przyjmować wpłaty do wysokości kwoty 20 zł. (§. 96). W wypadku tym potwierdzi sługa sądowy zapłatę na wręczonem stronie poleceniu zapłaty, a zaraz po powrocie do sądu odda otrzymaną kwotę urzędnikowi do przyjmowania wpłat upoważnionemu, który to urzędnik ma odbiór potwierdzić na dotyczącym akcie lub na oddzielnej kartce, wymieniając kwotę tudzież pozycję księgi pieniężnej. Poświadczaniem tem ma się sługa sądowy wykazać z wykonania polecenia w obec urzędnika, do którego piecza nad wpłatami należy. Urzędnik prowadzący księgę pieniężną zawiadomi, wymieniając dotyczące polecenia zapłaty tegoż urzędnika codziennie o wszelkich bezpośrednio wpływających wpłatach. Wpłaty te będą na podstawie tego zawiadomienia niezwłocznie weźnięte do cedulki należnościowej, do ksiąg doręczeń lub do spisów obcych należności za doręczenia.

Do urzędnika, do przyjmowania wpłat upoważnionego, należy także oddawanie wpłaconych kwot do urzędu podatkowego, do funduszu miejscowych ubogich, lub też uprawnionym do poboru osobom lub władzom.

Kwoty pieniężne ściągnięte w skutek wezwania innego sądu mają być przesłane bez odezwy przekazem pocztowym lub za pośrednictwem urzędu pocztowej kasy oszczędności. Na kuponie przekazu, poświadczeniu złożenia, lub na czeku będzie wymienioną liczbą czynności odnośnej rekwizycji, wpłaconą kwotą, tudzież sąd wysyłający; wysłanie należy stwierdzić odpowiednią notatką przy dotyczącej pozycji księgi pieniężnej. Dowody uskutecznionej na poczcie wpłaty będą przechowywane wedle lat w porządku pozycji księgi pieniężnej. W stosunku między sądami tutejszymi nie należy żądać potwierdzenia odbioru, chociażby nawet zapłata nie nastąpiła w drodze obrotu przekazowego urzędu pocztowej kasy oszczędności.

W ten sam sposób można uskuteczniać wpłaty osobom, uprawnionym do poboru należności.

Spowodowanie egzekucyi.

§. 110.

Urzędnik czuwający nad wpłatami spowoduje po bezskutecznym upływie terminu, wyrażonego w poleceniu zapłaty, egzekucyę. Nastąpi to w ten sposób, iż on powołanemu do pozwolenia egzekucyi sędziemu sądu, lub sądu egzekucyjnego, znajdującemu się w siedzibie trybunału, oznajmi nazwisko osoby do zapłaty obowiązanej, dłużną kwotę, tudzież majątek, na który egzekucya ma być prowadzoną, wzywając przy tem o ściągnięcie w drodze egzekucyjnej; jako takie wezwanie wystarczą słowa: „uprasza się o przymusowe ściągnięcie“. Jeżeli egzekucya przeprowadzoną być musi w okręgu innego sądu, natenczas sąd ten ma być w taki sam sposób o ściągnięcie kwoty wezwanym; w tym wszakże wypadku zatwierdzi wezwanie naczelnik sądu, kładąc na niem swój podpis.

Wprowadzenie egzekucyi celem ściągnięcia kwot, które dla innego sądu mają być wyegzekwowane, będzie zaniechanem, skoro strona wykaże recepisem pocztowym, iż kwotę przekazem pocztowym lub za pośrednictwem urzędu pocztowej kasy oszczędności sądowi wzywającemu bezpośrednio odesłała. Datę receptu pocztowego należy przy odnośnej pozycji przypisu (cedulka należnościowa, księga doręczeń itd.) zanotować.

§. 111.

Kary pieniężne będą ściągane przez odebranie i sprzedaż odpowiedniej części znalezionej majątku ruchomego (§. 2 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. listopada 1852, Dz. u. p. Nr. 227 i §§. 3 i 4 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. lutego 1855, Dz. u. p. Nr. 30).

W wypadkach, w których ten sposób ściągnięcia jak n. p. przy należnościach, zwrotach itp. nie jest dopuszczalnym lub był usiłowanym bezskutecznie, należy przeciw obowiązanej do zapłaty stronie wprowadzić i przeprowadzić egzekucyę wedle postanowień ordynacyi egzekucyjnej. W postępowaniu odnośnem ma urzędnik, do którego piecza nad wpłatą należy, stanowisko egzekwującego wierzyciela. Jeżeli chodzi o egzekucyę na rzecz uprawnionej osoby prywatnej (świadkowie, znawcy itp.), należy z kwoty, uzyskanej przez egzekucyę uiścić przed egzekwowaną należnością przypadłe z powodu postępowania egzekucyjnego do zapłaty kwoty

stęplowe i należytości. Z kwotą uzyskaną przez egzekucyę a przypadającą na zaspokojenie egzekwowanej należytości postąpić należy wedle przepisu §. 109.

Urzędnik, któremu powierzano pieczę nad wpłatą, ma zaniechać wprowadzenia egzekucyi, jeżeli uprawniona strona prywatna sama oświadczyła gotowość prowadzenia egzekucyi, lub też egzekucyi się wzeka.

Gdy z powodu kar pieniężnych musi być egzekucya na nieruchomości lub na nich ciężące preteńsye prowadzoną, wezwie sąd o przeprowadzenie egzekucyi prokuratorę skarbu (§. 3 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. listopada 1852, Dz. u. p. Nr. 227 i §. 5 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. lutego 1855, Dz. u. p. Nr. 30). O potrzebie takiego prowadzenia egzekucyi doniesie piśmiennie urzędnik, któremu pieczę nad wpłatami poruczono, sędziemu (przewodniczącemu senatu), który karę nałożył, w razie zaś jeżeli karę nałożył sąd wyższy, sędziemu lub przewodniczącemu senatu, u którego sprawa w pierwszej instancji była w toku, lub też urzędnikowi sędziowskiemu, zresztą do tego przez naczelnika sądu przeznaczonemu.

W ten sam sposób należy donieść o nieściągalności dotyczącej kwoty. Na podstawie udzielonego zezwolenia ma być kwota ta w księdze pieniężnej jako nieściągalna odpisana.

Ściąganie należytości u innych sądów.

§. 112.

Należytości, które narastają z powodu udzielenia pomocy prawnej, a nie mają być zaspokojone z ryczałtu urzędowego, będą przy załatwieniu wezwania podane do wiadomości wzywającego sądu z uwagą, iż kwota należytości ma być przesłaną wprost dla księgi pieniężnej n. p. dla księgi pieniężnej sądu powiatowego w N., lub „do sądu powiatowego w N. (dla księgi pieniężnej)“. Przed wysłaniem będzie załatwienie wezwania przedłożone urzędnikowi, sprawującemu pieczę nad wpłatami, tudzież urzędnikowi prowadzącemu księgę pieniężną, a to w celu odpowiedniego zanotowania (Vid. księga pieniężna — Vid. urzędnik dla doręczeń itp.).

Jeżeli należytość w odpowiednim przeciągu czasu nie wpłynie, ponowi urzędnik, sprawujący pieczę nad wpłatami, wezwanie o przesłanie należytości, a następnie spowoduje to wszystko, co wedle okoliczności jest potrzebnem w celu uzyskania zapłaty należytości. Także i w tym wypadku nie ma nic do czynienia ze ściąganiem należytości ani kierownik oddziału dla spraw pomocy prawnej ani też

inny urzędnik sędziowski; współudział tychże w załatwieniu kwestyi należytości kończy się wystosowaniem po myśli ustępu 1. wezwania o przysłanie należytości.

Złożenie w sądowej kancelaryi.

§. 113.

O ile wedle ustawy złożenie pieniędzy, pieniężnej wartości lub papierów wartościowych nastąpić ma w sądowej kancelaryi lub o ile złożenie takie obok sądowego złożenia jest dopuszczalnym (§§. 261, 284, 285, 296, 366, 386, 393 ord. egz. i in.), nastąpi takowe do rąk urzędnika, któremu prowadzenie księgi pieniężnej powierzono.

W czwartej rubryce przyjęcia księgi pieniężnej (§. 6 rozp. Min. sprawiedl. z 31. grudnia 1875. l. 16893) „liczba sądowego protokołu podawczego“ będzie na przyszłość wpisana liczba czynności, widoczna z podania lub okazanej sądowej uchwały, a przy podaniach nie należących do żadnej w toku zostającej sprawy, nazwisko stron lub przedstawiającego wniosek, tudzież krótkie określenie sprawy. Odnośnie do ostatnich złożzeń może zarządzić naczelnik sądu, by urzędnikowi prowadzącemu księgę pieniężną jeszcze tego samego dnia poszczególne oddziały kancelaryjne lub urzędnicy kancelaryjni podali sygnaturę aktów, jaką otrzymało odnośne podanie.

W rubrykę przyjęcia księgi pieniężnej wstawione kwoty w gotowiznie należy następnie przechować bez wyróżniania poszczególnych pozycji. Przechowanie w oddzielnych dokładnie oznaczonych okładkach nie będzie uskuteczniwionem i podówczas, gdy wręczenie otrzymanych pieniędzy pewnemu przyjemcy lub z resztą użycie takowych stosownie do ich przeznaczenia dopiero w czasie późniejszym ma nastąpić.

Rozdział piąty.

Audyencye i rozprawy.

Rozpisanie audyencyj i rozpraw.

§. 114.

Przy zarządzaniu audyencyj i rozpraw obok zadośćuczynienia przepisany w poszczególnym wypadku wymogom ustawowym należy na to baczyć. by wszelką przeszkodę odpowiadającą celowi rozprawy z góry usunięto, wszystkim przewłokom zapobieżono, zaraz wszystkich uczestników sprawy przyzwano, im cel ich zawezwania oznajmiono tudzież dostarczenie potrzebnych dokumentów lub innych pism polecono.

Przy wyznaczaniu audyencyj, lub przy zawezwaniach w sprawach sądownictwa niespornego należy stosownie do okoliczności zwłaszcza w wypadkach ponownego zawezwania jasno wyrazić, jakie skutki prawne lub kary spotkają zawezwanych w razie ich niestawiennictwa. W postępowaniu w sprawach niespornych będą audyencye w ten sposób rozpisane, by doręczenie wszystkim stronom dość wcześniej nastąpiło w celu umożliwienia im zgłoszenia się w sądzie o oznaczonej godzinie po należytem przygotowaniu.

W celu samego ogłoszenia uchwały audyencye wyznaczane być nie mogą.

§. 115.

Właściwe rozprawy, tudzież należące do jednego i tego samego sędziego przesłuchania będą wedle możności na różne dni, a przynajmniej na różne pory dnia (przedpołudnie i popołudnie) rozłożone. Członkowie senatu, którzy zarazem spełniają czynności sędziego śledczego, sędziego wyznaczonego, lub wezwanego, lub też jako referenci sądownictwa w sprawach niespornych, lub jako sędziowie samoistni mają sprawy trybunalskie załatwiać, nie będą rozpraw i przesłuchań, przypadających im w tym ich charakterze, rozpisywali na dni, przeznaczone na rozprawę przed senatem.

Na podstawie nabywanych doświadczeń i uwzględniając starannie rodzaj i rozmiar spraw, które przychodzą pod rozprawę, należy ilość na jeden dzień rozpisać się mających rozpraw ustnych w ten sposób oznaczyć, by czas urzędowy był w zupełności wykorzystany, zarazem zaś, by zapobieżono konieczności odraczania z powodu braku czasu poszczególnych ustnych rozpraw, nie przeprowadzwszy takowych. By także w tej mierze zapobiedz zanadto różnorodnej praktyce, tudzież dać wszystkim członkom sądu możność użytkowania spostrzeżeń członków poszczególnych, będzie zarządził naczelnik sądu od czasu do czasu wspólne między kierownikami oddziałów (sędziowie samoistni, przewodniczący senatu) omawiania kwestyi, wiele audyencyj i rozpraw przeciętnie ma być rozpisanych na jeden dzień rozpraw (§. 2).

W cywilnych sprawach spornych będzie każdy oddział sądowy odbywał pierwsze audyencye (§§. 239, 440, ustęp 1 proced. cyw.) tudzież audyencye celem rokowań ugodowych (§. 433 proced. cyw.) z reguły tylko w jednym dniu tygodnia.

Jeżeli z powodu cofnięcia skargi, z powodu umówionego spoczywania postępowania, lub z innych powodów jedna z rozpisanych rozpraw jeszcze przed wyznaczonym dniem rozprawy odpadnie, natenczas przedewszystkiem będzie uzyskany przez to

czas wolny użytkowany przez dodatkowe rozpisanie na ten dzień rozpraw w wiszących nagłych sprawach; to może także i wtedy nastąpić, gdy już w odnośnej sprawie inny dzień do rozprawy wyznaczono.

§. 116.

Kilka na ten sam dzień rozpisanych pierwszych audyencyj (§§. 239, 440, ustęp 1 proc. cyw.) należy z reguły rozpisać na tę samą godzinę, zresztą zaś winna być pora dla poszczególnych rozpraw i przesłuchań w sprawach cywilnych i karnych wyznaczoną z uwzględnieniem prawdopodobnego czasu trwania wszystkich poprzedzających rozpraw i przesłuchań w ten sposób, by uczestniczące strony, adwokaci, świadkowie i znawcy nie byli zniewoleni długo na początek rozprawy lub przesłuchania oczekiwać.

Jeżeli urzędnik, osoba zostająca w służbie publicznej lub w znaczniejszym oddaleniu zamieszkała, lub osoba, której obowiązek stawiennictwa w sądzie sprawia dotkliwy uszczerbek w jej codziennym zarobku, w kilku sprawach jako strona występuje, lub ma być jako świadek, lub znawca przesłuchaną, natenczas należy te rozprawy i przesłuchania wedle możności połączyć.

W wypadkach, w których mają przybyć osoby pozamiejscowe, będzie wyznaczony początek rozprawy lub przesłuchania z uwzględnieniem pory nadejścia oduśnych pociągów kolejowych, okrętów lub poczty. Nadto zaś będą rozprawy i przesłuchania, do których osoby z dalszych okolic stawie się mają, wyznaczone, zwłaszcza w zimie na taką porę dnia, by tymże osobom umożliwić odbycie drogi powrotnej jeszcze przed zapadnięciem zmroku. Takich rozpraw i przesłuchań nie można także przerywać z powodu upływu przedpołudniowych godzin urzędowych, lecz należy je prowadzić bez przerwy aż do ukończenia.

§. 117.

Z powodu wprowadzenia dochodzeń sądowych celem stwierdzenia wartości przedmiotu sporu (§. 60 normy jurysdykcyjnej) nie można odkładać ani rozpisania pierwszej audyencyi ani też wydania polecenia wniesienia odpowiedzi na skargę. Przedsięwzięcie dochodzeń, przesłuchanie stron i przeprowadzenie potrzebnych dowodów będzie poleconem jednemu członkowi senatu lub członkowi trybunału jako sędziemu wyznaczonemu. Czynności te ma także ukończyć najpóźniej do upływu połowy czasokresu do wniesienia odpowiedzi na skargę wyznaczonego. Na podstawie ukończonych dochodzeń po weźmie sąd bezzwłocznie uchwałę co do właściwości. Powzięcie uchwały nastąpi na posiedzeniu niejawnem.

Jeżeli pozwany podniósł na pierwszej audyencji zarzut niewłaściwości sądu także z innych powodów, a w czasie ukończenia dochodzeń co do wartości przedmiotu sporu może już także w skutek oddzielnej rozprawy (§. 260 proc. cyw.) zapasę rozstrzygnięcia zarzutu niewłaściwości, natenczas rozstrzygnięcie to będzie połączonem z rozstrzygnięciem o wartości przedmiotu sporu i zawisłej od tegoż właściwości trybunału.

Koszta przeprowadzenia dochodzeń i dowodów tworzą część kosztów sporu. O ile nie ma być zastosowanym przepis §. 60 ustępu 3 normy jurysdykcy, należy orzec o zwrocie tych kosztów tak jak o innych kosztach procesowych po myśli §§. 40 i następnym procedury cywilnej.

§. 118.

Z powodu braku zdolności procesowej, prawnego zastępstwa, lub potrzebnego osobnego upoważnienia do prowadzenia procesu, można jeżeli brak ten da się uchylić, nie odkładać rozpisania ustnej rozprawy na skargę (pierwszej audyencji). Termin wszakże do uchylenia braku i do zadość uczynienia wydanym z tego powodu poleceniom tudzież dzień pierwszej ustnej rozprawy będzie, o ile tylko można, w ten sposób wyznaczonem, by do pierwszej audyencji już było sprawdzonem, czy brak da się usunąć, lub przynajmniej by ta kwestya mogła być rozstrzygniętą na pierwszej audyencji. Jeżeli tylko ze zwłoką jest widocznie połączonem dla strony procesowo niezdolnej niebezpieczeństwo, może się pierwsza audyencya odbyć przed upływem tego terminu, a w razie szczególnej nagłości może być nawet wydanem w ciągu tego terminu polecenie wniesienia odpowiedzi na skargę.

Z powodu stanu sporu wiszącego lub prawomocności nie można skargi bez wyznaczenia audyencji odrzucić, chociażby nawet stanoweże w tej mierze okoliczności wedle aktów były niewątpliwe.

§. 119.

O ile ze względu na inne osoby, które mają prawo być przy przesłuchaniu obecne nie jest koniecznem, by audyencya w dniu na nią przaznaczonym się odbyła, należy zwłaszcza w sprawach sądownictwa niespornego i w sprawach karnych wedle możności zaraz przesłuchać zawezwane lub

dobrowolnie stawające strony, poszkodowanych, świadków i znawców, przedewszystkiem jednak osoby daleko mieszkające, chociażby one stanęły nie w czasie oznaczonym lecz innym.

Poruczenie pierwszej audyencji jednemu z członków senatu.

§. 120.

Zarządzenie przewodniczącego, iż pierwsza audyencya odbędzie się przed wyznaczonym przez niego członkiem senatu, nie potrzebuje być oddzielnie wygotowanem. Nastąpi to w ten sposób, iż przewodniczący wyznaczając pierwszą audyencyę obok swego odnośnego zarządzenia wymieni nazwę jednego z członków senatu bez wszelkiego dalszego wyjaśnienia. Na podstawie tego odda kancelarya sądowa po wygotowaniu zawezwań tak skargę jak i wszystkie inne wpływające, a pierwszej audyencji dotyczące podania, wymienionemu członkowi senatu. Stronom nie będzie oznajmionem przed kim pierwsza audyencya się odbędzie.

W razie odroczenia audyencya odroczone odbywa się przed tym samym sędzią wyznaczonym.

Pierwsza audyencya jest jawną. Zaraz po ukończeniu pierwszej audyencji (§. 242 proc. cyw.) będą, jeżeli następuje kontynuacya postępowania, akta wraz z protokołem przewodniczącemu bez sprawozdania pisemnego przedłożone.

Przygotowanie do ustnej rozprawy.

§. 121.

Sędzia samoistny, przed którym ma się odbyć rozprawa ustna, a w postępowaniu trybunalskiem przewodniczący senatu przez przestudowanie aktów przygotowują się do każdej rozprawy, w szczególności zaś zaznajomiją się ze wszystkimi okolicznościami, ważnemi dla rozstrzygnięcia tak pod względem faktycznym jak i prawnym. Celem tego przygotowania jest, by oni byli w stanie nadać przemówieniom stron taki kierunek, by sprawę wedle z góry obmyślanego planu uczynić do rozstrzygnięcia dojrzałą i rozprawą w ten sposób kierować, by strony miały sposobność oświadczyć się na każdą ważną okoliczność, a zarazem by rozprawę przeprowadzono nie zbaczając na kwestye niestanoweże, dokładnie i wyczerpująco, a przeciw drogą jak najkrótszą (§. 180 proc. cyw.). O ile wedle aktów pewne trudne, sporne lub wątpliwe kwestye prawa materialnego bądź

wprost dla rozstrzygnięcia są ważne, bądź też wskazują na okoliczności, które powinny być roztrząsane przy rozprawie, należy posługując się literaturą, którą się ma pod ręką, zebraniem uwagi godnych naukowych poglądów, tudzież odnośnych poprzednich rozstrzygnięć sądowych przygotować się także do należytego rozwiązania kwestyi prawnych.

Osoba powołana do kierowania rozprawą poinformuje się przed audyencyą, czy zachodzą okoliczności, które pod względem rozłączenia, połączenia lub przerwy rozprawy mogą być ważne (§§. 187 do 191 proc. cyw.) i w razie potrzeby postara się o dostarczenie dotyczących aktów do rozprawy.

Ustanowienie sprawozdawcy i udzielenie aktów członkom senatu.

§. 122.

W wypadkach, w których wedle ustawy rozprawa ma się rozpocząć wyłożeniem sprawy przez jednego z członków senatu (§§. 262, 486 proc. cyw., §. 472 proc. kar.) tudzież w wypadkach, w których pomoc sprawozdawcy dokładnie obznajomionego z treścią aktów i z przypuszczalnie ważnymi kwestyami prawnymi, widocznie leży w interesie rozprawy, rozstrzygnięcia w senacie i dalszego załatwienia, przesła przewodniczący senatu, a to wedle możności najpóźniej na dni cztery przed rozprawą, wszystkie akta sprawy, w której ma się odbyć ustna rozprawa, ustanowionemu przezeń sprawozdawcy. Jeżeli przewodniczący rozpisując ustną rozprawę obok swego ednośnego zarządzenia wymieni nazwisko członka senatu z dodatkiem „sprawozdawca” lub odpowiedniem skróceniem, natenczas ustanowienie sprawozdawcy uważa się za dokonane, a kancelarya sądowa, nie wyczekując dalszego polecenia, przesła bezzwłocznie temuż sprawozdawcy akta. Sprawozdawca wręczy akta przewodniczącemu najpóźniej w dniu przed ustną rozprawą. Sprawozdawca zestawi wszystkie dla jego sprawozdania ważne daty; o ile nie ma odmiennego postanowienia ustawy, nie jest on obowiązany dostarczyć pisemnego przedstawienia stanu sprawy, ani podać pisemny przegląd kwestyi spornych i sposób ich rozwiązania.

W wypadkach ważniejszych i trudniejszych zarządzi przewodniczący przedłożenie aktów przed rozprawą ustną, oprócz sprawozdawcy także nadto bądź wszystkim bądź niektórym z członków senatu, by ciż przez przejrzanie aktów mogli się do roz-

prawy przygotować. Zarazem należy w krótkiej wzmiance na aktach oznaczyć czas, przez który każdy członek senatu akta u siebie zatrzymać może. Udzielenie aktów członkom senatu może wedle swego uznania zarządzić przewodniczący celem ułatwienia obrady senatu także we wszystkich innych obradach senatu zastrzeżonych sprawach. Udzielone do przejrzania akta będą najpóźniej w dniu przed ustną rozprawą lub przed wyznaczonymi obradami senatu oddane przewodniczącemu lub w ostatnim wypadku referentowi.

Tłumacz.

§. 123.

Jeżeli w pewnej rozprawie uczestniczą świadkowie, znawcy lub inne osoby, nie władające językiem, w którym rozprawa się toczy, ani też językiem takim, który jest sędziom i protokolantowi znany, natenczas wezwie do ich przesłuchania sędzia (przewodniczący senatu) tłumacza. Tak samo należy przybrać tłumacza do rozprawy z głuchymi, niemymi lub głuchoniemymi, o ile stanoweże porozumienie się z nimi w inny sposób nie jest możliwem.

Nie wolno przybrać tłumacza z powodu udziału pełnomocników procesowych, nie władających językiem, w którym się toczy rozprawa.

Od tłumacza, o ile on ani nie jest urzędnikiem sądu, ani też w ogólności jako tłumacz nie został zaprzysiężonym, będzie odebrana przysięga, iż to, co mu będzie oznajmione, wiernie przełoży. Wedle §. 27 normy jurysdykcyi, należy ocenić, o ile tłumacz z powodu stroniczości od udziału w rozprawie może być wykluczonym.

Przy oznaczaniu należytości tłumacza w sprawach cywilnych będą zastosowane analogicznie przepisy o należytościach znawców.

Urzędnicy przy sądzie ustanowieni lub stale za wynagrodzeniem ustanowieni zaprzysiężeni tłumacze w razie ich powołania do przełożeń lub przesłuchań sądowych w sprawach cywilnych, winni te funkcyje spełniać bezpłatnie.

Protokoły audyencyj w sprawach sądownictwa dobrowolnego.

§. 124.

Do spisywania protokołów audyencyj w sprawach sądownictwa niespornego będą zastosowane

analogicznie przepisy, wydane w procedurze cywilnej pod względem spisywania protokołów rozpraw tudzież protokołów po za rozprawą sporządzonych. W szczególności przepis §. 343 proc. cyw. obowiązują także pod względem protokołów przesłuchania świadków i znawców w sprawach sądownictwa dobrowolnego.

Dostarczenie stempli.

§. 125

W razie wywiązania się na jakiej audyencji lub rozprawie między stronami sporu co do wysokości przy sporządzaniu protokołu użyć się mającego stempla, lub też co do okoliczności, która strona ma stempel dostarczyć, rozstrzyga kwestye te tymczasowo kierujący audyencyą lub rozprawą sędzieja (przewodniczący senatu).

Zarządzenia na podstawie audyencji lub rozprawy.

§. 126.

Na podstawie każdej audyencji lub rozprawy należy wedle możności jak najrychlej wydać dalsze sądowe zarządzenia.

Protokoły, które obejmują żądanie wpisu do ksiąg gruntowych lub ksiąg ingrosacyjnych, lub też załatwienie których do takiego wpisu może doprowadzić, będą niezwłocznie po zakończeniu protokołu jeszcze przed sędziowskim załatwieniem wniosku, przesłane bez pośrednictwa biura podawczego wprost prowadzącemu księgę gruntową (naczelnikowi urzędu ksiąg gruntowych, prowadzącemu księgę ingrosacyjną) celem zaciągnięcia do dziennika podań tabularnych lub podań w sprawach ksiąg ingrosacyjnych, tudzież celem porównania ze stanem księg gruntowej.

Wyroki ogłoszone na audyencji lub rozprawie, o ile potrzebują pisemnego wygotowania, będą do dni ośmiu po ogłoszeniu ułożone na piśmie i oddane kancelaryi sądowej (oddziałowi kancelaryjnemu); jeżeli na audyencji lub rozprawie wydanie wyroku zastrzeżono na czas późniejszy, natenczas oddanie pisemnego wygotowania musi nastąpić w przeciągu dni ośmiu po audyencji lub rozprawie.

Wygotowanie pisemne stanu faktycznego wyroku, które ma być w kancelaryi sądowej do przetrzeżenia dla stron złożone (§. 445 proced. cyw.), będzie wręczonem sądowej kancelaryi przed oddaniem

wygotowania wyroku. Wygotowanie stanu faktycznego wyroku będzie reguły w pierwopisie złożonem; złożyć się mający stan faktyczny wyroku nie może być połączony ani z wyrzeczeniem ani z powodami rozstrzygnięcia. Złożenie wygotowania stanu faktycznego wyroku nie pociąga za sobą przedłużenia terminów, wyznaczonych do oddania wyroku na piśmie ułożonego (ustęp 3); zmundowanie wszakże należy odłożyć aż do upływu terminu otwartego dla przeglądu, a w razie wniesienia opozycyi aż do powzięcia uchwały nad opozycyą. To powzięcie uchwały tudzież możliwe zmiany stanu faktycznego wyroku nastąpią do dni trzech po wniesieniu opozycyi.

§. 127.

Uchwały powzięte na audyencji lub na podstawie audyencji (rozprawy), o ile wygotowane być winne, będą bądź w układzie pisemnym oddane przez sędziego (przewodniczącego senatu, urzędnika sędziowskiego) kancelaryi sądowej do zmundowania (n. p. uchwały końcowe, uchwały na dowód, uchwały, które muszą być dokładniej umotywowane, tymczasowe ustalenie stanu ciężarów, uchwały ustanawiające rozdział najwyższej ceny kupna itd.) bądź też wydanem będzie kancelaryi sądowej polecenie by zredagowała wygotowanie uchwały lub też bezpośrednio sporządziła wygotowanie uchwały (gdyn. p. uchwała czyni zadość pewniemu, protokołem objętemu wniosкови bez wszelkiego ograniczenia) lub też wreszcie, by spełniła akty potrzebne do wykonania uchwały. W tych ostatnich wypadkach, zwłaszcza w razie pojedynczych stosunków lub też częściej powtarzających się zarządzeń wystarcza, jeżeli sędzia zaznaczy kolorowym ołówkiem ustępy protokołu, stanowiące treść dotyczącej wygotować się mającej uchwały, jak n. p. przy uchwałach na zawezwanie stron lub świadka do najbliższej audyencji, przy stwierdzeniu roszczenia o należytości świadka przy uchwałach na spowodowanie do najbliższej audyencji dokumentów, które są przechowywane u publicznej władzy lub u notaryusza itd. Na podstawie takich poleceń skuteczni kancelaryja sądowa potrzebne wygotowania i przedłoży je sędziemu do podpisu.

O ile ustawa nie przypisuje dla powzięcia uchwały terminów krótszych, będą uchwały na audyencji (rozprawie) powzięte a wymagające wygotowania, w przeciągu dwóch dni po audyencji bądź w układzie pisemnym oddane kancelaryi, bądź też przez kancelaryę sądową ułożone lub wygotowane; zastrzeżone przy audyencji powzięcie uchwał nastąpi z wyjątkiem uchwał szczególnie trudnych, które opierają się na obszernym materiale faktycznym, lub rozstrzygnięć mają znacniejszą ilość sprzecznych roszczeń prawnych, w przeciągu dni pięciu po audyencji.

Z powodów ważnych może naczelnik sądu pozwolić na przedłużenie tych czasokresów.

Przepisy te będą analogicznie zastosowane także do uchwał, które zapadają nie na audyencyi lub na podstawie audyencyi (rozprawy). Czasokresy biega w tym wypadku od czasu przedstawienia wniosku.

§. 128.

Akta wszystkich tego samego dnia odbytych audyencyj lub rozpraw będą z reguły jeszcze w tym samym dniu, najpóźniej zaś w dniu następnym oddane sądowej kancelaryi (oddziałowi kancelaryjnemu). O ile aktów jeszcze sędzieja (przewodniczący senatu, sprawozdawca itd.) do dalszego opracowania potrzebuje, będą one mu niezwłocznie przedłożone napowrót po zanotowaniu, iż sędziowskie rozstrzygnięcie ma dopiero zapaść, tudzież po zanotowaniu zarządzeń, które sama kancelarya ma uskutecznić; inne akta ma kancelarya sądowa zaraz opracować.

Jezeli audyencyę odroczone i zaraz stronom dzień i godzinę najbliższej audyencyi oznajmiono, natenczas kancelarya sądowa zaciągnie jedynie nową audyencyę do raptularza; do tego czasu przechowa kancelarya sądowa akta bez dalszego załatwienia.

W sprawach, które na audyencyi załatwiono, a które nie wymagają dalszego wygotowania lub zarządzenia, będą akta bez powzięcia uchwały oddane registraturze. Z oddaniem tylko wtedy przecze-kać należy, gdy można się spodziewać, iż niebawem zażądaniem być może wygotowanie (n. p. przy ugodach i t. p.).

Rozdział szósty.

Poszczególne akty postępowania w sporach cywilnych i postępowania egzekucyjnego.

Tytuł pierwszy.

Akty procesu cywilnego.

Nieprzyjęcie sędziów i innych sądowych osób.

§. 129.

Pisma, które zawierają oświadczenie nieprzyjęcia sędziego, pomocniczego urzędnika sędziowskiego (§. 45 ust. o org. sąd.) protokolanta lub funkcyonaryusza sądowej kancelaryi, którzy wystę-

pują jako organa doręczające, uwierzytelniające, lub wykonawcze, będą z biura podawczego przedłożone bezpośrednio naczelnikowi sądu, jakkolwiek nie są do niego wystosowane; protokoły ustnych oświadczeń nieprzyjęcia spisz oddział kancelaryjny naczelnika sądu, w braku zaś takiego przeznaczony do tego przez naczelnika sądu urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny).

Pismo lub protokół będzie nieprzyjetemu sędziemu przesłanym do oświadczenia, polecenie odnośne ma być w zwiezłym układzie w pierwopisie na piśmie lub protokole umieszczonem, przyczem równocześnie czasokres wyznaczyć należy. Gdy w skutek oświadczenia sędziego staje się koniecznem uprawdopodobnienie powodu nieprzyjęcia lub czasu, w którym ten powód powstał lub stał się stronie znanym, lub gdy w razie nieprzyjęcia innych osób koniecznem jest sprawdzenie powodu nieprzyjęcia, natenczas należy przez ustne przesłuchanie stron oznaczyć okoliczności, które uprawdopodobnionemi być mają, tudzież środki uprawdopodobnienia, które użytymi być mogą. Naczelnik sądu może poruczyć tak przesłuchanie stron jak i dalsze w celach uprawdopodobnienia potrzebne przesłuchania jednemu z sędziowskich urzędników sądu. W podobny sposób może on przeznaczyć na swe miejsce jednego z urzędników sędziowskich sądu celem ustalenia przytoczonych przez stronę powodów wykluczenia

O ile o nieprzyjęciu sąd przełożony ma orzec, będą temuż po ukończeniu przesłuchań i dochodzeń urzędowych przedłożone akta bez sprawozdania z umieszczonym na samych aktach wnioskiem na rozstrzygnięcie kwestyi nieprzyjęcia.

§. 130.

Doniesienie o stosunkach, które sędziego, pomocniczego urzędnika sędziowskiego, lub inny organ sądowy po myśli ustawy w danym razie od wykonywania urzędu wykluczają, lub mogą usprawiedliwić ich nieprzyjęcie z powodu stronniczości (§§. 22, 45 ust. o org. sąd. i §. 27 normy jurysdykcyjnej) ma być uczynionem ustnie na ręce naczelnika sądu, a pisemnie w formie sprawozdania tylko w wypadku, gdy sam naczelnik sądu z powodu swych osobistych stosunków podobne doniesienie naczelnikowi przełożonego sądu uczynić musi. W przedmiocie ustnego doniesienia protokół tylko wtedy będzie spisany, gdy naczelnik sądu co do istnienia powodu wyłączenia lub stronniczości chce zasięgnąć uchwały sądu; przygotowanie tego rozstrzygnięcia przez ustalenie twierdzonego powodu wyłączenia lub stronniczości może naczelnik sądu poruczyć jednemu z sędziowskich urzędników.

Interwencya uboczna, zapowiedzenie sporu, wymienienie poprzednika, tudzież uchylenie pełnomocnictwa.

§. 131.

Pisma, które obejmują oświadczenie przystąpienia do sporu w charakterze ubocznego interwenienta, pisma, które mieszczą zapowiedzenie sporu lub wnioski na powołanie poprzednika i jego zawezwanie do sądu, lub zawiadamiają powoda o wymienieniu poprzednika, dalej pisma z oznajmieniem przeciwnikowi procesowemu odwołania lub wypowiedzenia pełnomocnictwa do prowadzenia procesu lub do podejmowania poszczególnych czynności procesowych tudzież ustanowienia pełnomocnikiem innego adwokata (§§. 18. 21, 22 i 36 proc. cyw. artykuł XXVIII ustawy wprowadzającej ordynacyę egzekucyjną, §. 310 ord. egz. itd.) będą doręczone bez wygotowania jakiegokolwiek uchwały osobom, dla których są przeznaczone. Pisma doręczyć się mające poprzednikowi i powodowi (§. 22 cyt.) zbada kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) przed oddaniem ich w celu doręczenia co do zgodności ich osnowy, tudzież za pomocą odpowiedniej notatki sprostuje urzędownie mylne oznajmienie o pierwszej audyencyi.

W postępowaniu przed sądami powiatowymi protokół oświadczeń przystąpienia interwenienta ubocznego, zapowiedzenia sporu, wymienienia poprzednika i doniesienia o odwołaniu lub wypowiedzeniu pełnomocnictwa, o ile takowe w ogóle do protokołu podane być mogą (§. 434 proc. cyw.), spisze nie sędzia, lecz kancelarya sądowa.

Prawo ubogich.

§. 132.

Rozstrzygnięcia prośb o przyznanie prawa ubogich, w których wypowiedziano, iż stronie ubogiej ma być adwokat przydany, będą wraz z załącznikami prośby, o ile takowych w sądzie zatrzymać nie należy, doręczone stronie za pośrednictwem wydziału Izby adwokackiej którą wymieni dla strony ubogiej adwokata (§. 66 proc. cyw.). Uchwała będzie wydziałowi w jednym egzemplarzu przesłaną. Tenże przed doręczeniem uchwały stronie uprzedni ją przez wpisanie nazwiska adwokata, przydanego stronie ubogiej dla tymczasowej bezpłatnej obrony jej praw. Przesłanie wygotowania uchwały stanowi zarazem zawiadomienie wydziału o przyznaniu prawa ubogich.

§. 133.

Zastępstwo strony ubogiej w sprawach, w których ustawa zastępstwa przez adwokatów nie przypisuje, jak nie mniej sporządzanie i wnoszenie pism

apelacyjnych dla strony ubogiej bez udziału adwokatów (§. 64. l. 4 proc. cyw. i §. 90 ust. o org. sąd.), można oprócz urzędników prokuratoryi Państwa poruczać tak urzędnikom sędziowskim, jak i urzędnikom niesędziowskim sądu procesowego. Co do tych ostatnich, to na to baczyć należy, czy oni posiadają wiadomości i doświadczenie, potrzebne w poszczególnym wypadku celem spełnienia zadania pełnomocnika procesowego. Nadto, o ile tylko jest możliwym, należy niedopuszczać do zastępstwa stron ubogich takich osób, co do których zachodzi obawa, iż one mogłyby nadużyć tego rodzaju zastępstwa do zajmowania się sprawami innych stron i udzielania stronom rad lub sporządzania dla nich podań.

Zastępca z urzędu, przydany stronie celem obrony jej praw przy ustnej rozprawie (§. 64, l. 4 proc. cyw.), ma od czasu poruczenia mu zastępstwa, upoważnienie do przedsiębrania inieniem strony ubogiej tych wszystkich czynności procesowych, do których w myśl ustawy (§. 31 proc. cyw.) upoważnia pełnomocnictwo procesowe, udzielone adwokatowi.

Ustanowienie zastępcy z urzędu dla strony ubogiej następuje w uchwale zapadającej na skargę, w uchwale zaś osobnej podówczas, gdy zastępstwo odnosi się tylko do sporządzenia i wniesienia pisma apelacyjnego. Poruczenie zastępstwa uskutecznia się przez przedłożenie konceptu uchwały urzędnikowi prokuratoryi Państwa lub urzędnikowi sądowemu, ustanowionemu zastępcą; zastępcy z urzędu nie ma być przez stronę ubogą udzielonem pełnomocnictwo.

Zastępcy z urzędu nie będzie udzielanym ani odpis protokołu obejmującego skargę, ani wygotowanie wyroku, który ma być zaczepionym; po udzieleniu mu polecenia zastępstwa ma on jedno i drugie w aktach sądowych przeglądać.

Ustanowiony dla wniesienia pisma apelacyjnego zastępca z urzędu ma we wstępie pisma apelacyjnego powołać uchwałę w której mu odnośne polecenie wydano.

§. 134.

Kwoty, które na opędzenie należytości i wydatków za stronę ubogą ze skarbu Państwa tymczasowo wydane być muszą, mają być pobrane z ryczałtu urzędowego. Jeżeli takowe dosięgają takiej wysokości, iż ryczałt urzędowy po poniesieniu tego wydatku nie mógłby już wystarczyć na swe inne cele, należy upraszać prezydenta wyższego sądu krajowego o uzupełnienie tegoż ryczałtu. W trybunałach, jak nie mniej w sądach powiatowych o większym zakresie czynności będą zaliczki udzielone dla strony ubogiej prenotowane w tabeli wedle formularza Nr. 18.

W razie nałożenia przeciwnikowi strony ubogiej kosztów do zwrotu, ściągnie sąd jeszcze nie zwrócone kwoty należności i wydatków (§. 64, l. 5 proc. cyw.) bezpośrednio u przeciwnika (§§. 104 i następne). W taki sam sposób następuje ściągnięcie zaliczonych wydatków i należności podówczas, gdy strona, której prawo ubogich przyznano, będzie zniewolona do dodatkowej zapłaty kwot, od których uiszczenia na podstawie prawa ubogich była tymczasowo uwolniona.

Polecenia i uchwały, przeznaczone do wciągnięcia w tabelę, będą w odpowiedni sposób podane do wiadomości urzędnika, któremu prowadzenie tabeli poruczono; tak samo uskuteczniane zapłaty i zwroty, o ile takowych tenże urzędnik sam nie uskutečnił lub nie odebrał.

§. 135.

Sąd, który dojdzie do wiadomości, iż ktoś w świadectwie w celu uzyskania prawa ubogich udzielonem, nieprawdę podał, lub rozmyślnie nieprawdziwe okoliczności jako prawdziwe potwierdził, ma o tem zawiadomić właściwą Prokuratorę Skarbu w celu dochodzenia ewentualnych roszczeń o odszkodowanie.

§. 136.

Gdy z pomiędzy kilku osób, uczestniczących w pewnem postępowaniu sądowem, niektórym z nich przyznano prawo ubogich, będą należności, któreby strona uwolniona musiała w postępowaniu ponieść w wypadku, gdyby jej nie przysłużyło uwolnienie, prenotowane w spisie wedle formularza Nr. 19.

Taka sama prenotacya nastąpi w wypadku, gdy w sprawach cywilnych ustanowiono kuratora dla osób nieznanych lub osób nieznanego miejsca pobytu, a ani nie jest wiadomym taki majątek zastępowego przez kuratora, który da się zrealizować, ani też nie ma osób trzecich, obowiązanych do ponoszenia kosztów kurateli. Prenotacya ta ustanie, gdy jej przyczyna odpadnie.

Spis będzie oddzielnie dla każdej sprawy przy aktach tej sprawy prowadzonym, tudzież po zakończeniu postępowania sądowego, lub po ustaniu prenotacyi przesłanym urzędowi powołanemu do wzięcia należności na przypis.

Zaniedbanie audyencji.

§. 137.

Zawiadomienie o niestawiennictwie obu stron na audyencji, wyznaczonej do ustnej rozprawy, nie nastąpi (§. 170 proc. cyw.):

1. gdy strony nie ustanowiły w sporze pełnomocników procesowych;

2. gdy strony przy ustnej rozprawie, do której ustawy przybrać adwokata nakazują, stanęły bez adwokatów, bez względu na to, czy w tej sprawie adwokatów ustanowiły, czy ustanowić zaniechały;

3. gdy wprawdzie strony oprócz wypadku pod 2. podanego, same, lub z adwokatami stają, jednakowoż w rozprawę się nie wdają lub po wywołaniu sprawy przed sporządzeniem sądowego protokołu audyencyi się wydalają.

Jeżeli nie wszystkie strony mają pełnomocników procesowych, natenczas o niestawiennictwie będą zawiadomione tylko te strony, które są przez pełnomocników procesowych zastąpione.

Adnotacye tabularne w procesie.

§. 138.

Adnotacye tabularne stanu sporu wiszącego jak n. p. adnotacya skargi hipotecznej, skargi o wykreślenie, skargi o przyznanie prawa rzeczowego w skutek zasiedzenia itd., na które przyzwala inny oddział sądu księgi gruntowej (oddział procesowy) będą wykonane bez powzięcia uchwały lub zarządzenia kierownika oddziału ksiąg gruntowych, a to na podstawie dotyczącej uchwały, która ma być w pierwopisie do wykonania przedłożona (Vid. księga gruntowa).

To samo obowiązuje pod względem wykonania uchwał, w których oddział sądu księgi gruntowej, nie zajęty sprawami ksiąg gruntowych, zarządza wykreślenie takich adnotacyj tabularnych.

Sędzia wyznaczony.

§. 139.

Uchwała lub zarządzenie, poruczające sędziemu wyznaczonemu pewne sądowe rozprawy (sprawy, sędziowskie czynności urzędowe) będzie z równoczesnem udzieleniem potrzebnych do wykonania poruczonej czynności podań, zupełnych aktów, lub części takowych podaną temuż do wiadomości w krótkiej na aktach w pierwopisie umieszczonej notatce (np. „sekretarzowi Rady N. do załatwienia uchwały na dowód strona 7^a). Jeżeli sędzia wyznaczony o udzieleniu polecenia jako członek senatu, który uchwałę powziął, już ma wiadomość, natenczas należy tylko oddać mu akta potrzebne do spełnienia polecenia; potwierdzenie, iż on poleceniu przyjął do wiadomości, nie jest potrzebem. Uchwała lub zarządzenie będzie tylko wtedy od-

dzielnie wygotowanem, gdy polecenie wydano urzędnikowi sędziowskiemu, nie należącemu do senatu, a przytem podania tudzież akta przesłane mu nie zostają.

Po wypełnieniu polecenia będą przesłane akta po dołączeniu w czasie postępowania przed sędzią wyznaczonym przybyłych podań, protokołów i innych zapisków. napowrót odesłane, a to, o ile sędzia wyznaczony w poszczególnym wypadku nie ma powodu do dalszych oznajmień, za pomocą krótkiej na aktach umieszczonej notatki o przedłożeniu.

Powyższe przepisy nie mają zastosowania do wypadku poruczenia pierwszej audyencji jednemu z członków senatu.

§. 140.

Jeżeli w toku postępowania przed sędzią wyznaczonym zasięgnąć trzeba uchwały sądu, należy o tem donieść ustnie przewodniczącemu senatu. Gdy powzięcie uchwały, dotyczy wniosków, zawartych w jakim podaniu lub protokole, a sędzia wyznaczony w obradach senatu i głosowaniu nie bierze udziału, będzie równocześnie z ustnem doniesieniem przedłożone przewodniczącemu podanie lub odnośny protokół. O uchwałach, które nie potrzebują być dla stron wygotowane, otrzyma sędzia wyznaczony wiadomość przez przedłożenie mu protokołu obrad (zapisku o głosowaniu) do przejrzania (Vid. sędzia wyznaczony); udzielanie protokołu obrad lub zapisku o głosowaniu nie nastąpi, gdy sędzia wyznaczony w głosowaniu w senacie sam brał udział.

Postanowienia ustępu pierwszego obowiązują także pod względem doniesień i zażaleń, wnoszonych przez strony przeciw sędziemu wyznaczonemu i pod względem uchwał, które z tego powodu zapadają. Zarządzenia, wydawane w skutek takich zażaleń przez naczelnika sądu lub przewodniczącego senatu bez zasięgnięcia uchwały senatu, będą sędziemu wyznaczonemu ustnie oznajmione, za pomocą zaś udzielenia do przejrzania zapadającej uchwały (konceptu lub wygotowania) podówczas, gdy zarazem także strony o uchwale zawiadomienie otrzymują.

Przeprowadzenie dowodów przez sędziów wyznaczonych lub wezwanych.

§. 141.

Przeprowadzenie dowodów przez sędziego wyznaczonego lub wezwanego będzie zarządzane przesłaniem aktów, na których z pominięciem wszystkich w obec treści aktów tudzież przepisów ustawy

samo przez się rozumiejących się oznajmień ma być w pierwopisie umieszczonem zwięzłe ułożone polecenie lub wezwanie; np. „przesła się sądowi powiatowemu N. z wezwaniem o przesłuchanie świadków A i B“ lub „do załatwienia uchwały na dowód na stronie 25.“ W poleceniu lub wezwaniu można zaznaczyć, iż sprawa jest nagłą, lub też wyznaczyć w nich czasokres, w którym ma być dowód przeprowadzonym; podobnie nadto można w poleceniu lub wezwaniu pozostawić sędziemu wyznaczonemu lub wezwanemu postanowienie o tem, jaka ma być ilość znawców, jakoteż ich wybór; jeżeli wszystkie lub niektóre ze stron zrzekają się udziału w przeprowadzeniu dowodu, będzie także o tem w poleceniu lub wezwaniu wzmianka uczynioną.

Gdy uchwała na dowód jest zapisaną w protokole rozprawy, a protokół ten wraz z aktami sędziego wyznaczony lub wezwany otrzymuje, to w wypadku tym wygotowanie uchwały zastąpi powołanie w poleceniu lub wezwaniu odnośnego ustępu protokołu rozprawy, w braku takiego stwierdzenia uchwały na dowód w protokole rozprawy, będzie dołączonem do aktów pisemne wygotowanie tejże uchwały w pierwopisie. O ile przedstawieniem stanu sprawy, ważnego pod względem przeprowadzenia dowodu (§. 277 proc. cyw.), nie ma być ułatwionem lub zastąpionem zaprotokółowanie treści rozprawy (§§. 210 i 444 proc. cyw.), należy zaniechać takiego przedstawienia podówczas, gdy sędzia wyznaczony lub wezwany w celu przeprowadzenia dowodu otrzymuje akta procesowe.

Motywowane będą tylko uchwały na dowód zapadłe na sprzeczne wnioski stron (§. 428 proc. cyw.).

§. 142.

Jeżeli aktów przesłać nie można, ponieważ równocześnie więcej dowodów różne sądy muszą przeprowadzać, lub też dalsze prowadzenie postępowania, lub inne zniewalające względy wymagają, by akta zatrzymano, to polecenie przeprowadzenia dowodu wydanem będzie po myśli §. 139, wezwanie zaś o przeprowadzenia dowodu nastąpi w formie osobnej odezwy.

W uchwale na dowód należy wymienić sędziego, wyznaczonego do przeprowadzenia dowodu, lub sędziego o to wezwanego. Sędzia wyznaczony należący do senatu, zawiadomi strony, o ile to możliwe, zaraz przy ustnej rozprawie po ogłoszeniu uchwały na dowód ustnie o dniu i godzinie, która do przeprowadzenia dowodu wyznacza, tudzież o tych dla przeprowadzenia dowodu potrzebnych zarządzeniach, dla których wykonania potrzebnem jest współdziałanie stron.

Powzięcie uchwał sądu wyznaczającego, które w toku przeprowadzania dowodu stają się konieczne

(§. 285. proc. cyw.) będzie wyjednanę po myśli §. 140. ustępu 1, zaś powzięcie uchwał sądu wzywającego za pomocą przesłania lub przedłożenia aktów, dotyczących kwestyi wypadkowej. Wniosek na powzięcie uchwały i zawiadomienie o niej będzie przez sędziego wezwanego umieszczanym w pierwopisie na przesłanych aktach. Aktów nie należy przysyłać, jeżeli przeprowadzenie dowodów mimo przedstawienia wniosku na powzięcie uchwały sądu może być kontynuowanem, a przy tem bez aktów obejść się nie można; w wypadku tym ma być rozstrzygnięcie sądowe zażądaniem odezwać.

Wygotowanie rozstrzygnięcia dla sędziego wyznaczonego lub wezwanego nie jest potrzebnem; zawiadomienie o uchwale sędziego wyznaczonego następuje w sposób podany §. 140, ustępem 1, dla sędziego zaś wezwanego będzie zapadła uchwała spisana na aktach, które mu zwrócone być mają.

Ukaranie osób wojskowych za nieprzyzwoite zachowanie się przy rozprawie, tudzież za niestawiennictwo w razie wezwania takiej osoby jako świadka do przesłuchania.

§. 143.

Jeżeli osoba podlegająca w sprawach karnych sądom wojskowym, dopuści się podczas rozprawy sądowej większej nieprzyzwoitości, lub opiera się zarządzeniom sędziowskim, wydanym celem utrzymania spokoju i porządku (§. 199 proc. cyw.) natenczas ma się przewodniczący (sędzia samoistny, wezwany lub wyznaczony) zwrócić o ukaranie tej osoby do jej przełożonej komendy (władzy, zakładu). o ile zaś komenda ta nie jest znana:

1. do stacyjnej komendy wojskowej miejsca pobytu odnośnej osoby lub w przypadku, gdy tamże takiej komendy nie ma, do najbliższej stacyjnej komendy wojskowej,

2. co do osób zaś obrony krajowej lub żandarmerji do znajdującej się w miejscu pobytu odnośnej osoby, lub od tegoż miejsca pobytu najbliższej komendy obrony krajowej lub także stacyjnej komendy wojskowej albo do komendy oddziału żandarmerji.

Również od tejsze komendy (władzy, zakładu) należy żądać ukarania i sprowadzenia należących do siły zbrojnej osób, które zawezwaniu do sądu w celu złożenia świadectwa nie są posłuszne. (§. 333 proc. cyw.).

Należytości świadków i znawców tudzież koszta oględzin.

§. 144.

Kwoty pieniężne, potrzebne na pokrycie narastających należytości świadków i znawców lub

kosztów oględzin (§§. 332, 365, 368 proc. cyw.) będą za pokwitowaniem oddane urzędnikowi prowadzącemu księgę pieniężną.

Złożenie zaliczki wykaże strona w kancelaryi sądowej (oddziale kancelaryjnym) przedkładając potwierdzenie odbioru. Na potrzebę tego powinien urzędnik odbierający zaliczkę uwagę strony zwrócić. Zawezwania świadków znawców itd., które na mocy sędziowskiej uchwały tylko w razie wczesnego złożenia zaliczki mogą nastąpić, wygotuje kancelaryja sądowa nie odnosząc się o ponowną uchwałę sędziowską i przedłoży sędziemu (przewodniczącemu senatu, urzędnikowi sędziowskiemu itd.) do podpisu, skoro tylko wykazanem zostanie, iż zaliczkę złożono.

§. 145.

Wymiar należytości znawców (§. 365 proc. cyw.) będzie poruczonym bądź naczelnikowi lub kierującemu urzędnikowi kancelaryi sądowej, bądź też jednemu z urzędników sędziowskich sądu (członkowi senatu). Tym osobom należy także przedstawić wszystkie wnioski na przyznanie należytości znawców, których przy samej audyencyi nie poczyniono. Żądanie można wnieść ustnie; protokół w tej mierze nie będzie spisany.

Wymiar skutecznia się za pomocą wygotowania cedułki należytościowej (§. 105). O przyznanej należytości należy znawcę, jeżeli jest obecny, zawiadomić ustnie, zresztą zaś przez doręczenie odpisu cedułki należytościowej. Odpis ma zawierać wzmiankę, gdzie wypłata należytości nastąpi.

Ustne zażalenia i doniesienia,

§. 146.

W przedmiocie wniesionych ustnie zażeń na zachowanie się organu dla doręczeń (§. 91 proc. cyw.) w przedmiocie dalej doniesień, wniosków zażeń, które strona przewodniczącemu senatu przeciw sędziemu wyznaczonemu ustnie przedstawić (§. 255 proc. cyw.), tudzież w przedmiocie ustnie w obec przewodniczącego senatu przedstawionych wniosków na uchylenie niedostatków w przeprowadzeniu dowodu lub na uzupełnienie takowego (§. 286 proc. cyw.), nie będzie sporządzanym protokół w wypadku, gdy przewodniczący, sędzia sprawujący nadzór nad kancelaryją sądową, lub naczelnik sądu postanowią żądaniu zadośćuczynić; w wypadku tym należy wydać odpowiednie zarządzenie bezpośrednio na podstawie ustnych zapodań strony.

Zawezwanie w celu tentowania ugody.

§. 147.

Ustne wnioski na wezwanie przeciwnika do rozprawy i tentowania ugody bez poprzedniego wyniesienia przeciw niemu skargi (§. 433 proc. cyw.) będą przedstawione w kancelaryi sądowej (oddziale kancelaryjnym) tudzież zaraz załatwiane przez wygotowanie zawezwania dla przeciwnika tudzież przez ustne oznajmienie dnia rozprawy stronie, która w sądzie stanęła. Z takiego wniosku protokół spisany nie będzie.

Wygotowane dla przeciwnika zawezwanie będzie oddanem stronie, która w sądzie stanęła, w celu zajęcia się doręczeniem. Na jej żądanie należy jej dla jej własnego użytku wręczyć krótkie pisemne oznajmienie o wyznaczonym dniu rozprawy.

Co do dnia i godziny rozprawy ma kancelarya sądowa odnieść się o ustne wskazówki do sędziego. Wolno wszakże sędziemu już z góry oznaczyć kancelaryi sądowej dni, na które ona każdorazem najbliższe zawezwania w celu tentowania ugody wygotowywać może.

Pisemne wnioski na zawezwania w celu tentowania ugody ma również w ten sam sposób kancelarya sądowa załatwiać; o wyznaczonym dniu rozprawy należy zawiadomić tego, który wniosek przedstawił, za pomocą doręczenia pisemnego oznajmienia.

Zapiski w przedmiocie wygotowanych zawezwań tudzież spraw, w których takie zawezwania wygotowano, prowadzone nie będą. Dla informacji wszakże, wiele w ciągu roku zawezwań po myśli §. 433 procedury cywilnej wygotowano, będą formularze na te wezwania złożone w paczkach po 50 sztuk, a kancelarya sądowa zanotuje, wiele takich paczek w ciągu roku zużyto.

Sprawy drobiazgowy.

§. 148.

Sędzia ogłaszając wyrok w sprawach drobiazgowych po pouczeniu o środku prawnym apelacji (§. 452, ustęp 2 proc. cyw.) zapyta strony, czy zamierzają z przyczyny nieważności wnieść apelację. Jeżeli strony oświadczą, iż nie zamierzają wnieść apelacji, należy stwierdzić w protokole rozprawy, iż one apelacji się zrzekły.

Apelację wniesioną przeciw wyrokowi w sprawach drobiazgowych z powodu jednej z wymienionych w §. 477, l. 1 do 7 przyczyn nieważności, rozstrzygnie instancya apelacyjna do dnia ośmiu po nadejściu apelacji do instancji apelacyjnej. Przedłużenie tego czasokresu jest tylko podówczas dopuszczalnym, gdy celem ustalenia nieważności po-

trzebne są wyjaśnienia stron lub sądu pierwszej instancji, lub też inne poprzednie dochodzenia, które w przeciągu tego czasokresu nie mogą być uskutecznione lub ukończone.

Postępowanie apelacyjne.

§. 149.

Senat apelacyjny odrzuci skargę z powodu stanu sporu wiszącego lub z powodu prawomocności w postępowaniu wstępnym (§. 475, ust. 3 proc. cyw.) tylko w tym wypadku, gdy w obec aktów procesowych tudzież w obec wprowadzonych celem ustalenia powodów apelacyjnych poprzednich dochodzeń jest niewątpliwem, iż pod względem roszerzenia skargi zachodzi stan sporu wiszącego, lub iż o roszerzeniu tem już prawomocnie orzeczono. Zresztą należy rozstrzygnięcie apelacji zastrzedz ustnej rozprawie apelacyjnej (§§. 480, 497, ust. 1 proc. cyw.). Obowiązuje to w szczególności w wypadku, gdy kwestyi stanu sporu wiszącego lub prawomocności w postępowaniu przed sądem procesowym pierwszej instancji wcale nie roztrząsano.

Uchwała, która w postępowaniu wstępnym nie uwzględniając apelacji, uznaje stan sporu wiszącego lub prawomocność za uzasadnione, będzie wygotowaną jako uchwała, odrzucająca apelację.

Rekursa.

§. 150.

W razie pisemnych rekursów nie należy żądać by przedłożono wygotowanie rekursu dla przeciwnika rekurenta; o ile ustawa inaczej nie postanawia przeciwnik rekurenta nie otrzyma zawiadomienia ani o wniesieniu rekursu ani o tegoż przedłożeniu sądowi rekursowemu.

Jeżeli wszakże sąd, od którego uchwały rekurs wniesiono, dozwoli tymczasowego wstrzymania postępowania lub wykonania uchwały, która także dla przeciwnika jest ważną, należy o tem przeciwnika zawiadomić.

Nad rekursem od wyroków, które równocześnie są zaczepione apelacją (§. 208), ma instancya powołana do rozstrzygnięcia tych środków prawnych, powziąć uchwałę w postępowaniu wstępnym na posiedzeniu niejawnym (§. 473 proc. cyw.) w tym wypadku, gdy rozstrzygnięcie rekursu nie jest zawisłem od wyniku przeprowadzić się mającego postępowania apelacyjnego.

§. 151.

Czasokres do wniesienia rekursu od uchwał naczelnika trybunału, przewodniczącego senatu, lub sędziego wyznaczonego (§. 516 proc. cyw.) zaczyna

biedz w dniu po doręczeniu lub ogłoszeniu zaczepić się mającej uchwały. Przedłużenia rekursowego czasokresu nie powoduje ani ustawy warunek, by przed zaczepieniem uchwały wniesiono w sądzie na zmianę takowej, ani też rzeczywiste przedstawienie takiego wniosku.

Wniosek na zmianę uchwały może być przed wniesieniem rekursu oddzielnie przedstawionym, lub też z rekursem połączonym.

Połączony z rekursem wniosek rozstrzygnie sąd przed przedłożeniem rekursu sądowi rekursowemu. Przez zmianę uchwały po myśli przedstawionego wniosku zostanie zarazem i rekurs załatwionym. Jeżeli jednak sąd nie uwzględni wniosku w całej rozciągłości, natenczas ma być sądowi rekursowemu przedłożony rekurs z odwołaniem się na w czas przedstawiony wniosek na zmianę, tudzież też załatwienie.

Wniosek na zmianę, przedstawiony przed wniesieniem rekursu, należy rozstrzygnąć z wszelkim możliwym pospiechem. Rekurs wniesiony do piero po upływie rekursowego terminu będzie odrzuconym (§. 523 proced. cyw.), chociażby nawet w czas w terminie rekursowym w trybunale na zmianę uchwały wniesiono.

Tytuł drugi.

Sprawy postępowania egzekucyjnego.

Fruktyfikacja gotówki w sądzie złożonej.

§. 152.

Prezydenci wyższych sądów krajowych wyznaczają te zakłady (c. k. urząd pocztowych kas oszczędności, bank austro-węgierski, kasy oszczędności), w których poszczególne sądy ich okręgu mają lokować na procent pieniądze złożone do sądu w toku postępowania egzekucyjnego, o ile strony odmiennego wniosku nie postawią (§. 77 ord. egzek.). Przy wyborze tych zakładów należy mieć na względzie nie tylko bezpieczeństwo lokacji i stopę procentową, lecz także łatwość wkładania, wypowiedzania i odbierania złożonych kwot, jak niemniej i tę okoliczność, czy według urządzenia zakładu wkładki choćby na krótki czas złożone, mają zapewniony pobór pełnych odsetek. Wkłady przez sąd zarządzane, można uskutecznić na wspólne konto dla tego sądu otworzyć się mające, jeśli urządzenie zakładu na to pozwala a odsetki na każdą masę przypadające przez to uszczuplone nie będą.

Koszta składania, wypowiedzania i podejmowania opędzać należy za każdą masę z procentów

od wkładki; jeśli kwota jest tak drobna, a czas przez który prawdopodobnie poleży, tak krótki, że procenta nie wystarczą na pokrycie kosztów lokacji lub tylko nieznacznie je przewyższą, należy zaniechać fruktyfikowania.

Złożeniem, wypowiedzeniem i podjęciem wkładki zajmie się urzędnik prowadzący księgę pieniężną, chyba by naczelnik sądu inaczej rozporządził. Polecenie w tej mierze wyda mu sędzia ustnie; wydanie polecenia, a w danym razie także odebranie pieniędzy, stwierdzone będzie w aktach krótkim pisemnem oświadczeniem. Jeśli pieniądze złożono do urzędu depozytowego, wówczas polecenie co do fruktyfikacji, wypowiedzenia i podjęcia ma być stosownie do obowiązujących przepisów udzielone urzędowi depozytowemu i wykonane przez jego organa.

Lista zarządców.

§. 153.

Zakładając urzędowy spis zarządców egzekucyjnych (lista zarządców) należy baczyć, aby takowy zawierał odpowiednią liczbę zarządców dla rozmaitych rodzajów nieruchomości jakie w okręgu trybunału się znajdują (średnie i małe gospodarstwa wiejskie; większe dobra ziemskie z gospodarką rolną i lasową; także dobra z zakładami przemysłowymi; posiadłości służące produkcji górniczej; domy itp.) tudzież aby okręg każdego sądu powiatowego w miarę swych stosunków ekonomicznych miał do rozporządzenia tylu zarządców, ilu wymaga przeznaczenie listy z uwzględnieniem przeciętnej ilości przymusowych zarządców z ostatnich lat, tak iżby można ile możności unikać mianowania zarządców, którzy nie mieszkają w pobliżu nieruchomości w zarząd oddać się mającej.

§. 154.

Celem założenia listy zarządców dla średnich i mniejszych gospodarstw wiejskich, tudzież dla domów, mają sądy powiatowe najpóźniej w miesiącu sierpniu wezwać naczelników gmin swego okręgu, aby w przeciągu miesiąca wymienili dla rozmaitych rodzajów nieruchomości w gminie istniejących takie osoby, któreby nadawały się na zarządców i podjęły się urząd ten pełnić. W wezwaniu należy wyrazić w jakiej liczbie, oraz dla jakich głównych grup nieruchomości i przedsiębiorstw zarządcy proponowani być mają.

Sąd powiatowy zbada wnioski gmin, zaznaczy, które osobistości uważa za nieodpowiednie i przesła propozycje przed upływem miesiąca września

politycznej władzy powiatowej celem zasięgnięcia opinii zawodowych korporacji i stowarzyszeń, jako też celem wydania własnej opinii: zarazem sąd powiatowy w sprawozdaniu bezpośrednio do przełożonego sądu obwodowego lub krajowego wystosowanem wypowie swoje zdanie o zdadności osób przez gminę proponowanych. Gdyby który z naczelników gmin wzbraniał się przedłożyć wniosek lub nie dotrzymał wyznaczonego mu terminu, nie można dla tej przyczyny zwlekać z odesłaniem propozycji do politycznej władzy powiatowej, lecz odsyłając je należy donieść o każdym takim zdarzeniu.

Sąd obwodowy lub krajowy na podstawie sprawozdań sądów powiatowych oraz wszystkich aktów udzielonych mu przez polityczne władze powiatowe, sporządzi listę zarządców.

§. 155.

Co do nieruchomości w miastach posiadających własny statut, wezwie sąd obwodowy lub krajowy najpóźniej w miesiącu sierpniu bezpośrednio naczelnika gminy (burmistrza) o propozycję w celu ułożenia listy zarządców; można przy tem pozostawić jego woli odniesienie się do korporacji i stowarzyszeń mających na celu strzeżenie interesów własności miejskiej i przedłożenie ich opinii trybunałowi.

Sąd obwodowy lub krajowy udzieli otrzymane propozycje do zaopiniowania krajowej władzy politycznej, która w razie potrzeby zarządzi dochodzenia i najpóźniej 1. listopada przesze swe oświadczenie sądowi obwodowemu lub krajowemu.

O wskazanie zarządców dla większych dóbr ziemskich z gospodarką rolną i lasową, w szczególności dla takichże dóbr z zakładami przemysłowymi, mają sądy obwodowe i krajowe również w miesiącu sierpniu udać się do krajowej władzy politycznej, zaś o wskazanie zarządców dla posiadłości służących produkcji górniczej, do starostwa górniczego, i postanowienie swe oprzeć na propozycjach tych władz, oraz na udzielonych przez takowe oświadczeniach władz administracyjnych (górnich) tudzież korporacji i stowarzyszeń rolniczych lub górniczych.

§. 156

Lista założoną będzie jednocześnie dla wszystkich rodzajów nieruchomości i dla wszystkich sądów powiatowych w okręgu trybunału. Lista i wszel-

kie jej zmiany muszą być podane do wiadomości sądom powiatowym w ciągu miesiąca grudnia. Trybunał może przed powzięciem uchwały żądać od sądów powiatowych wszelkich wyjaśnień, jakie za potrzebne uważa.

Listę zarządców należy zawsze po pięciu latach na nowo zakładać.

Lista będzie prostowaną i uzupełnianą każdego czasu w miarę potrzeby, gdy pewne w niej zapisane osoby ubędą lub z niej wyłączone być mają, albo gdy sąd uzna potrzebę pomnożenia zarządców.

Celem peryodycznego odnawiania, jakoteż celem każdorazowego prostowania i uzupełniania listy zarządców, postępuje się tak samo jak przy pierwotnem jej założeniu.

Ani o przyjęciu do listy, ani o wyłączeniu z takowej, nie zawiadamia się dotyczących osób.

Wpisy tabularne w toku postępowania egzekucyjnego.

§. 157.

Jeśli przymusowe ustanowienie prawa zastawu, bądź przez intabulację tego prawa, bądź przez zanotowanie wykonalności, pozwolone zostało nie przez ten sam sąd, który prowadzi wykaz hipoteczny, należy o wykonanie wpisu wezwać bezpośrednio ten trybunał lub sąd powiatowy, przy którym się wykaz hipoteczny odnośnej nieruchomości znajduje.

Przymusowe intabulacje prawa zastawu jakoteż adnotacje wykonalności, przymusowego zarządu, wprowadzenia postępowania licytacyjnego i inne tabularne wpisy lub adnotacje w postępowaniu egzekucyjnem, które przez inny oddział sądu tabularnego pozwolone lub zarządzane zostały, mają być wykonane w księdze gruntowej bez uchwały lub polecenia kierownika oddziału tabularnego, a to na podstawie uchwały w oryginale przedłożyć się mającej (Vid. księga grutowa). Gdzie istnieją księgi ingrossacyjne, należy prowadzącemu takowe oddać w tym samym celu wygotowanie uchwały, która ma być zaingrossowaną.

Przepisy te odnoszą się także do wykonania uchwał, mocą których prawo zastawu dla wykonalnej pretensji na nieruchomości uzyskane, zostaje wykreślone, przeniesione, uchylone lub ograniczone, albo wykreślenie tabularnych adnotacji dotyczących się postępowania egzekucyjnego zarządzone zostaje przez oddział sądu tabularnego nie zajmujący się sprawami tabularnemi.

Wezwania o wykonanie egzekucyi.

§. 158.

O ile przepisy §. 157 nie mają zastosowania, należy każde pozwolenie egzekucyi nie wyczekując prawomocności lub dalszego wniosku, oznajmić natychmiast sądowi egzekucyjnemu z wezwaniem o wykonanie egzekucyi.

Oznajmienia nie wolno wstrzymywać dla tego, że sąd egzekucyjny dopiero na dalszy wniosek wierzyciela ma wydać pewne zarządzenie.

Jeśli sądowe czynności wykonania egzekucyi nie należą do tego samego oddziału sądu egzekucyjnego, w którym egzekucyę pozwolono, jak to ma miejsce w wypadkach przymusowego wyrugowania z przedmiotu najmu lub dzierżawy (§. 19, l. 4), oznajmia się pozwolenie egzekucyi oddziałowi sądu powołanemu do jej wykonania (komisarzowi egzekucyjnemu).

Takie oznajmienie w obrębie tego samego sądu uskutecznia się przesłaniem konceptu uchwały pozwalającej, do innych zaś sądów w granicach państwa, przesłaniem wygotowania uchwały; tym ostatnim sposobem udziela się także oznajmienia sądowi, któremu w myśl §. 23 ordynacyi egzekucyjnej poruczono dla pewnego miejsca sprawowanie wszelkich sądowych czynności z wykonaniem egzekucyi połączonych. Wraz z uchwałą należy przesłać wniosek egzekucyjny (egzemplarz pisma przeznaczony dla aktów sądowych albo protokół) i tegoż załączki, niemniej wygotowania uchwały pozwalającej, które przy wykonaniu pierwszej czynności egzekucyjnej doręczone być muszą, a w razie potrzeby także wygotowania uchwały przeznaczone ku wykonaniu egzekucyi. W sądzie (w oddziale sądu), który egzekucyę pozwolił, nie zatrzymuje się ani pisemnego podania egzekucyjnego, ani oryginalnego protokołu spisane go na wniosek ustny.

Gdyby wezwanie o wykonanie egzekucyi nie było już w uchwale zawarte, umieszcza się takowe w pierwopisie na uchwale lub na wygotowaniu uchwały; n. p. „sądowi powiatowemu A (albo oddziałowi V) z wezwaniem o wykonanie egzekucyi.“

Pozwolenie licytacji nieruchomości doręczy sąd egzekucyjny wszystkim osobom, które wedle ustawy (§. 133 ord. egzek.) o tem zawiadomione być mają; w tym wypadku zatem przesłać trzeba sądowi egzekucyjnemu wygotowanie uchwały nietylko dla dłużnika, lecz także dla wierzyciela egzekwującego i dla osób, na rzecz których ciążyą na nieruchomości prawa odkupu lub wierzitelności hipotecznie zabezpieczone.

W takim wypadku, gdy sąd egzekucyjny na razie nie jest jeszcze wiadomy (§. 69 ord. egzek.), należy zamiast oznajmienia pozwolenia egzekucyi sądowi egzekucyjnemu, wręczyć wierzycielowi egzekwującemu wygotowania uchwały opatrzone wezwaniem w sposób powyższy, tudzież inne wzmiankowane akta.

Oznajmienia pozwolenia egzekucyi i wezwania o jej wykonanie, wystosowane będą zawsze do sądu lub oddziału sądu, chociażby przy tym sądzie był ustanowiony urzędnik wykonawczy a wprowadzenie egzekucyi lub przedsięwzięcie pierwszej czynności egzekucyjnej nie wymagało współdziałania sędziego.

§. 159.

Sąd wezwany o wpis adnotacyi tabularnej, która się odnosi do postępowania egzekucyjnego, będącego w toku przed innym sądem (adnotacya przymusowego zarządu, wprowadzenia postępowania licytacyjnego itp.), winien o wykonaniu adnotacyi zawiadomić bezzwłocznie sąd egzekucyjny.

Zawiadomienie uskuteczni bez osobnego sądowego polecenia urzędnik prowadzący księgę gruntową (urząd ksiąg gruntowych).

Zarządzenie wykonania egzekucyi.

§. 160.

Uchwały sądowe powodujące interwencyę organu wykonawczego własnego sądu, przesłane będą oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny, urzędnik dla doręczeń). Formalne polecenie dla organu wykonawczego nie jest potrzebne; w samem przesłaniu uchwały mieści się już polecenie i umocowanie do przedsięwzięcia wszelkich czynności wykonawczych leżących w zakresie urzędowych uprawnień organu wykonawczego, które z tej uchwały wynikają i do przeprowadzenia jej są potrzebne.

W sądach o mniejszym rozmiarze czynności, należy przesłać uchwałę, którą organ wykonawczy ma wykonać, w pierwopisie za zwrotem takowego, w innych zaś wypadkach odezwę o wykonanie egzekucyi lub załączone do niej wygotowanie uchwały przeznaczone ku wykonaniu egzekucyi.

Jeśli uchwała lub odezwa oprócz zarządzeń ważnych dla organu wykonawczego zawiera inną treść, która jego czynności nie dotyczy, można przesłać na przesłaniu wyciągu z uchwały lub odezwę, obejmującym jedynie te ustępy, które mają

doniosłość dla wykonania egzekucyi; w celu sporządzenia takiego wyciągu należy odnośne ustępy wskazać kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny) przez podkreślenie kolorowym ołówkiem.

Pisma i wygotowania uchwał, które przy czynności egzekucyjnej doręczone być mają, należy łączyć przesyłając uchwałę lub odezwę (nakaz egzekucyjny). Gdyby sąd w pewnym wypadku zamierzał wydać szczegółowe dyspozycje, o których dłużnik wedle istniejących przepisów nie potrzebuje być zawiadomionym, mianowicie co do czasu, w którym egzekucya ma być wykonaną, co do postąpienia z pewnymi przedmiotami majątkowymi oznaczonymi w uchwale egzekucyjnej, co do zdania sprawy o wykonaniu egzekucyi w pewnym terminie itp., może to uczynić w dodatku do uchwały (wyciągu) lub do wygotowania uchwały przeznaczonego ku wykonaniu egzekucyi, albo drogą usnego pouczenia udzielonego organowi wykonawczemu. Pisemne wskazówki, ile możności zwięźle wyrażone, umieści sędzia w pierwopisie na uchwale, na wygotowaniu lub na wyciągu.

Jeśli sędzia chce, aby do wykonania nakazu egzekucyjnego pewna kategoria organów wykonawczych była użytą lub od takowego wykluczoną, zaznaczy to w krótkości na przesłanej uchwale; n. p. „wykonać przez urzędnika kancelaryjnego“ albo „wykonanie poruczyć notaryuszowi N.“ Z reguły nie powinien sędzia imiennie wskazywać organu wykonawczego, aby szkodliwie nie wpływać na rozkład czynności i na zarządzenia, które względem poszczególnych czynności egzekucyjnych już wydane być musiały.

Wykonanie egzekucyi za zgłoszeniem się wierzyciela lub przy jego współudziale.

§. 161.

Jeśli z przedsięwzięciem czynności egzekucyjnej należy czekać aż do zgłoszenia się wierzyciela egzekwującego, lub jeśli czynność egzekucyjna ma być wykonaną przy jego współudziale, winien sędzia również uwidocznnić takie zarządzenie na nakazie egzekucyjnym, o ile by ono już w samej uchwale się nie zawierało. Podobne zarządzenie może być wydanem tylko na wniosek wierzyciela egzekwującego; wniosek wolno postawić wprost u wezwanego sądu egzekucyjnego, pisemnie lub ustnie.

Z wykonaniem egzekucyi należy czekać tak długo, dopóki wierzyciel egzekwujący w oddziale dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny,

urzędnik dla doręczeń) ustnie lub pisemnie nie zażąda przedsięwzięcia czynności egzekucyjnej (zgłoszenie). Po takim żądaniu egzekucya zaraz musi być wykonaną. Po upływie miesiąca nakaz egzekucyjny złożony będzie sędziemu dla braku zgłoszenia.

Wierzycielowi egzekwującemu, któryby chciał być obecnym przy przedsięwzięciu egzekucyi, należy na żądanie wymienić organ egzekucyjny, któremu wykonanie poruczono, i oznajmić, w którym czasie czynność ma być przedsięwzięta. Jeśli w oznaczonym czasie ani wierzyciel ani jego zastępca na miejscu się nie stawi, należy czynność egzekucyjną przedsięwziąć w nieobecności wierzyciela.

Zastanowienie, ograniczenie i wstrzymanie egzekucyi.

§. 162.

Wnioski na zastanowienie, ograniczenie lub wstrzymanie egzekucyi należy jak najspieszniej załatwiać.

Rozstrzygając o wniosku na wstrzymanie (§. 42 ord. egzek.) trzeba nietylko mieć na względzie skutki jakieby dla dłużnika wynikły, gdyby egzekucya dalej była prowadzoną, lecz zarówno także rozważyć wpływ wstrzymania egzekucyi na wczesne i całkowite zaspokojenie wierzyciela egzekwującego, a w razie istnienia okoliczności zagrażających, zapewnić urzeczywistnienie wykonanego roszczenia nakładając dostateczne zabezpieczenie.

Rozstrzygając o wniosku na wstrzymanie należy wedle stanu rzeczy i na to baczyć, czyli wnioskodawca z zarzutami lub zażaleniami, co do których ma się odbyć rozprawa i zapaść orzeczenie z tymczasowem wstrzymaniem egzekucyi, mógł wystąpić już przedtem w drodze rekursu przeciw pozwoleniu egzekucyi lub przeciw innej poprzedzającej uchwale, oraz czyli to opóźnienie lub jaka inna okoliczność nie usprawiedliwia posądzenia, iż wniosek wstrzymujący jedynie lub głównie w tym celu postawiono, aby przewlec postępowanie egzekucyjne i zaspokojenie wierzyciela egzekwującego.

Z powodu wniesionego rekursu można tylko w takim razie zezwolić na wstrzymanie egzekucyi, jeśli rekurs skierowany jest przeciw uchwale pozwalającej egzekucję (§. 42, l. 7 ord. egzek.).

Jeśli przyczyna zastanowienia wywiera skutek tylko co do części majątku egzekucją objętego, natenczas wstrzymanie egzekucji z powodu wniosku na zastanowienie dozwolone być może tylko z ograniczeniem na ową część.

§. 163.

Rozstrzygnięcia, mocą których sąd pozwolił bądź zastanowienie (uchylenie), ograniczenie lub wstrzymanie egzekucji, pewnych czynności egzekucyjnych lub zarządzeń tymczasowych, bądź też wznowienie wstrzymanej egzekucji, niemniej załatwienia rekursów, przez które nakaz egzekucyjny uchylonym lub zmienionym zostaje, podawane będą do wiadomości oddziałowi dla doręczeń i egzekucji (oddział egzekucyjny, urzędnik dla doręczeń) własnego sądu tym sposobem, że mu się koncept uchwały albo prawomocnego wyroku załatwiającego pozew, którym zarzuty przeciw roszczeniu lub przeciw pozwoleniu egzekucji, czy też zarzuty trzeciej osoby podniesione były, albo wreszcie samo załatwienie rekursu do wglądu udziela (Vid. oddział dla doręczeń i egzekucji lub t. p.).

Tak samo udzielane będą w pierwopisie do wglądu wszelkie uwiadomienia od innych sądów w toku postępowania egzekucyjnego nadchodzące, które się odnoszą do wypadków w pierwszym ustępie wspomnianych, lub o których zresztą organ egzekucyjny musi otrzymać wiadomość, aby doniesione okoliczności lub zarządzenia przy wykonaniu egzekucji były uwzględnione. O ile osnowa takiego uwiadomienia nie wymaga ponadto uchwały sądowej (n. p. §. 70, ust. 2 ord. egzek.), zarządzi sąd tylko, aby takowe oddziałowi dla doręczeń i egzekucji udzielonem zostało, umieszczając przypisek „Vid. oddział dla doręczeń i egzekucji“.

Urzędnik (pomocnik kancelaryjny), któremu odnośna sprawa egzekucyjna jest przydzieloną, potwierdzi otrzymanie do wglądu swym podpisem na aktach, zanotuje uchwałę w księdze egzekucji i zarządzi bezzwłocznie co potrzeba ku jej wykonaniu.

Wstrzymania egzekucji lub uchylenia aktów egzekucyjnych, które w myśl uchwały sądowej zawisłem jest od zabezpieczenia dopiero dopełnić się mającego, nie wolno organowi wykonawczemu uwzględniać tak długo, dopóki nie dano zabezpieczenia. W razie żądania interwencji organu wykonawczego celem wstrzymania lub uchylenia, należy dowód zabezpieczenia przedłożyć urzędnikowi (pomocnikowi kancelaryjnemu), któremu dotycząca sprawa egzekucyjna jest przydzielona.

Nad upływem czasu, na który wstrzymanie egzekucji pozwolono, czuwać będzie oddział dla

egzekucji i doręczeń jedynie w tym wypadku, gdy mu to poleconem zostało w udzielonej mu uchwale wstrzymującej, lub gdy wstrzymane postępowanie egzekucyjne według ustawy z urzędu musi być na nowo podjętem. Po upływie czasokresu należy względem dalszego postąpienia zasięgnąć ustnie wskazówki u sądu.

§. 164.

Kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) czuwać będzie z urzędu nad prawomocnością uchwał zastanawiających przymusowy zarząd lub przymusową licytację nieruchomości, oraz nad terminem do postawienia wniosku na wznowienie zastanowionego postępowania licytacyjnego (§§. 130, 205 do 207 ord. egzek.).

Gdy taka uchwała zastanawiająca stanie się prawomocną, lub gdy upłynie termin do oświadczenia się względem wznowienia postępowania licytacyjnego, należy o tem sędziego bez zwłoki ustnie zawiadomić z przedłożeniem aktów.

§. 165.

W razie zażalenia, które dotyczy wykonania egzekucji (§. 68 ord. egzek.), należy ile możności przez spieszną zaradę lub załatwienie zażalenia nie dopuścić do wstrzymania egzekucji (§. 42, l. 8 ord. egzek.). Nie powinno się wstrzymywać egzekucji na każde takie zażalenie, ani też w każdym takim wypadku, gdy dla załatwienia zażalenia musi być wyznaczonym termin do przesłuchania strony interesowanej; terminu takie mają być z reguły raczej tak wyznaczane, aby zażalenie w razie odrzucenia nie miało w ogóle wpływu na tok postępowania egzekucyjnego.

Podobnie gdy znajdą powody zastanowienia egzekucji, które z urzędu uwzględnić trzeba, powinien sąd zarządzając rozprawę lub przesłuchanie, starać się, aby o zastanowieniu ile możności bez przerwy postępowania egzekucyjnego rozstrzygnąć można.

Uwiadomienia i oznajmienia w toku wykonania egzekucji.

§. 166.

Przepisane uwiadomienia interesowanych o przedsięwzięciu pewnych czynności egzekucyjnych lub o innych sprawach i wypadkach dotyczących się wykonania egzekucji, uskuteczniane będą za pomocą krótkich pisemnych oznajmień, które mają

podawać do wiadomości ściśle tylko fakta i polecenia w ustawie oznaczone. O ile niniejsza instrukcyja nie porucza takich oznajmień oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny, urzędnik dla doręczeń) lub organowi wykonawczemu, mają one z reguły być układane w kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny); zdarzenia i okoliczności, co do których oznajmienie ma być uczynionem, może sędzia w akcie, na którym takowe się opiera (protokół, sprawozdanie itp.) kolorowym ołówkiem zaznaczyć. Gdy chodzi o pojedyncze oznajmienia, w szczególności gdy się używa formularzy, sporządzi kancelarya od razu wygotowania dla interesowanych przeznaczony; w takim razie nie zatrzymuje się pierwopisu oznajmienia, lecz tylko stwierdza się dokonane uwiadomienie krótkim zapiskiem w aktach.

Gdy w wypadku przymusowego zarządu trzecie osoby mają być wezwane, aby swe powinności spełniały zarządcy w miejsce dłużnika (§. 110 ord. egzek.), może sąd wystosowanie takiego wezwania poruczyć oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny, urzędnik dla doręczeń). Jeśli wniosek żądający takiego zawezwania wszedł już do sądu egzekucyjnego w czasie wydania nakazu oddania nieruchomości zarządcy (§. 99 ord. egzek.), należy to wezwanie ze wspomnianym nakazem połączyć. Wezwanie może być dokonane i ustnie w ten sposób, że organ wykonawczy osnowę takowego stwierdzi protokołem, który podpiszą wszystkie osoby wezwane protokołarnie, aby uiszczały zapłaty do rąk zarządcy. Tę formę wezwania należy obrać zwłaszcza przy zawiadomieniu czynszowników w domach, lub innych liczniejszych grup osób do zapłaty obowiązanych, zamieszkałych w obrębie obszaru przydzielonego temu samemu organowi wykonawczemu.

§. 167.

Jeśli sąd egzekucyjny sam udzielił zastawu na nieruchomości nie wpisanej do ksiąg publicznych, albo licytację takiej nieruchomości pozwolił, natenczas uwiadomienie dłużnika o zarządzonym zastawniczem opisanu, tudzież o miejscu i czasie tej czynności (§. 92 ord. egzek.) powinno być zawarte w uchwale dozwalającej egzekucję, a uchwała ta w celu dopisania wzmianki o czasie i miejscu zastawniczego opisanu, przed oddaniem do wygotowania udzieloną będzie w krótkiej drodze oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny, urzędnik dla doręczeń).

§. 168.

Jeśli władza hipoteczna ma donieść sądowi egzekucyjnemu że zarząd przymusowy lub licytacja nieruchomości w obec stanu księgi publicznej nie da się przeprowadzić (§§. 101, 136 ord. egzek.), uskutecznią się to krótkim oznajmieniem na akcie, który zwrócony będzie.

Mianowanie zarządcy.

§. 169.

Pozwolenia przymusowego zarządu i tabularnego zanotowania pozwołonego przymusowego zarządu (§. 98 ord. egzek.) nie należy wstrzymywać dla tego, że zarządca nie może być zaraz zamianowanym. Jeśli w tej mierze zachodzą trudności, ponieważ żadna z osób do listy urzędowej wpisanych nie odpowiada szczególnym wymogom danego wypadku, lub ponieważ zaproponowano na zarządcę osobę nie wpisaną do listy urzędowej (§. 107, l. 1 i 3 ord. egzek.), winien sąd egzekucyjny, pozwołwszy zarząd przymusowy lub otrzymawszy wezwanie o wykonanie zarządu przymusowego, natychmiast zarządzić adnotację i równocześnie wprowadzić potrzebne przesłuchania lub dochodzenia celem zamianowania zarządcy. Po ukończeniu takowych, co ile możliwości przyspieszyć należy, zamianowany będzie zarządca osobną uchwałą.

Oznajmienia co do nowych wpisów tabularnych w toku postępowania licytacyjnego.

§. 170.

Jeśli pewien sąd ma przeprowadzić postępowanie licytacyjne względem nieruchomości, dla której wykaz hipoteczny przy innym sądzie się prowadzi, wówczas ten ostatni sąd, skoro go wezwano o zanotowanie wprowadzonego postępowania licytacyjnego i udzielono mu datę wyciągu hipotecznego przedłożonego sądowi egzekucyjnemu, przeszle z urzędu sądowi egzekucyjnemu oznajmienie przepisane w §. 136, ust. 2 i 3 ord. egzek. Postępowanie to nie ma miejsca tylko wtedy, gdy sąd egzekucyjny i trybunał prowadzący księgę publiczną dla owej nieruchomości, znajdują się w jednym budynku.

Oznajmienia o stanie tabularnym i o nowych wpisach tabularnych, które w myśl §. 136 ordynacji egzekucyjnej i wedle postanowień poprzedzają-

cego ustępu mają być udzielane, uskuteczni urzędnik prowadzący księgę gruntową (urząd ksiąg gruntowych) bez osobnego nakazu sądowego.

§ 171.

Gdy ma się odbyć licytacja nieruchomości obciążonej łączną hipoteką jako karta uboczna, a do wniosku na pozwolenie przymusowej licytacji nie dołączono urzędowego wyciągu z księgi publicznej co do nieruchomości stanowiącej kartę główną, natenczas sąd egzekucyjny zaraz po otrzymaniu wezwania o wykonanie egzekucyi poleci wierzycielowi egzekwującemu, aby w pewnym terminie przedłożył taki wyciąg hipoteczny. Wyciąg ten musi uwidocznić ostatni stan tabularny karty głównej. Po bezskutecznym upływie terminu dostarczony będzie wyciąg hipoteczny na koszt wierzyciela egzekwującego przez kancelaryę sądową (oddział kancelaryjny) sądu egzekucyjnego (§. 313, l. 8).

Jeśli do wniosku licytacyjnego dołączono wyciąg hipoteczny karty głównej, lub gdy wierzyciel egzekwujący jeszcze przed zawezwaniem przedłożył taki wyciąg, należy bezzwłocznie datę takowego podać do wiadomości sądowi karty głównej.

Zresztą przepisy §. 136 ordynacyi egzekucyjnej i postanowienia poprzedzającego paragrafu niniejszej instrukcyi, mają analogiczne zastosowanie także do licytacji kart ubocznych.

Ustanawianie kuratorów.

§. 172.

W postępowaniu licytacyjnem należy ustanawiać kuratorów, ilekroć zachodzi obawa, że doręczenie komuś z interesowanych nie będzie mogło być na czas uskutecznionem, a tem samem bez współdziałania kuratora nie można na pewne spodziewać się przeprowadzenia wyznaczonej audyencyi lub odbycia terminu licytacyjnego.

Ten kogo najpierw ustanowiono kuratorem dla pewnej osoby lub dla pewnych kilku osób, będzie zarazem już naprzód zamianowany na kuratora dla wszystkich innych interesowanych, co do których jakie doręczenie w tem samem postępowaniu później byłoby bezskutecznie usiłowanem, lub nie mogłoby być już na czas dokonaniem. Pisma zwrócone z powodu niemożności doręczenia, będą w tym wypadku, dopóki sąd innego zarządzenia nie

wyda, wprost przez oddział dla doręczeń i egzekucyi (oddział dla doręczeń, urzędnik dla doręczeń) kuratorowi odsyłane.

Intabulacye i wykreślenia na podstawie przybicia targu w postępowaniu licytacyjnem.

§. 173.

Wniosek na zaintabulowanie prawa własności nabytego przez przybicie targu, na przeniesienie praw tabularnych połączonych z własnością nieruchomości i na wykreślenie tabularnych adnotacyi odnoszących się do postępowania licytacyjnego, wolno nabywcy, jeśli wykaże, że wszystkich warunków licytacyjnych w czas i prawidłowo dopełnił (§. 237, ust. 1 ord. egzek.), postawić równocześnie z wnioskiem na wprowadzenie podziału ceny kupna, albo też ustnie podczas rozprawy nad podziałem ceny kupna; w tym ostatnim wypadku przyjęty będzie wniosek do protokołu rozprawy. Jeśli nabywca zlicytowanej nieruchomości nie zażąda wyraźnie czego innego, można w obu wypadkach przesłuchanie wierzyciela egzekwującego lub tych, którzy mają prawa rzeczowe na nieruchomości (§. 237, ust. 2 ord. egzek.) połączyć z rozprawą nad podziałem ceny kupna. Intabulacyę prawa własności na rzecz nabywcy i inne wpisy tabularne, których on jednocześnie żądał, można wykonać już przed prawomocnością uchwały podziałowej, jeśli uchwała sądowa oppugnowana jest jedynie co do podziału ceny kupna i wykreślenia ciężarów lub praw przez nabywcę nie objętych.

Zanotowania na protokole zajęcia.

§. 174.

Zanotowania, które umieszczać trzeba na protokole dokonanej czynności egzekucyjnej, jak zanotowanie dalszych zajęć, zanotowanie przymusowego zarządu albo licytacji nieruchomości niewpisanej do ksiąg publicznych, zanotowanie, które zastępuje opis przynależności nieruchomości, zanotowanie wprowadzonego przechowania i inne, uskutecznić będzie zamiast oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny, urzędnik dla doręczeń) urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny) tego sędziego, który powziął uchwałę, wywołującą zanotowanie lub który zarządził zanotowanie, jeśli protokół wówczas gdy zanotowanie ma być wykonane, znajduje się u sędziego lub w przechowaniu u urzędnika kancelaryjnego. Jeśli w myśl uchwały oprócz

zanotowania co więcej uczynić trzeba, a do tego oddział dla doręczeń i egzekucyi jest powołanym, jak n. p. zawiadomienie gminy o obciążeniu nieruchomości zastawem, przybicie obwieszczenia na tablicy sądowej, wpis do rejestru grabieży itp., natenczas uchwała po skutecznionem zanotowaniu na protokole, udzieloną będzie oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi w pierwopisie do wglądu.

Zanotowanie dalszych zajęć na istniejącym protokole zajęcia (§. 257 ord. egzek.) musi być z urzędu dokonaniem, bez względu na to, czy w skutek nowego pozwolenia zajęcia spisany został jeszcze osobny protokół lub nie.

Przechowanie i ocenienie zajętych ruchomości.

§. 175.

Gdy przy egzekucyi na fizyczne rzeczy ruchome, przed wykonaniem zajęcia pozwolono już także oddać je w przechowanie, należy wybór osoby przechowawcy poruczyć organowi wykonawczemu z zastrzeżeniem następnego zatwierdzenia przez sąd egzekucyjny, jeśli w miejscu niema nadzorowanych przez rząd zakładów dla takich przechowań, a sąd pozwalający przechowanie nie może na razie wskazać osoby, któraby była odpowiednią i skłoną do objęcia zajętych przedmiotów w przechowanie.

Podobne upoważnienie można dać organowi wykonawczemu, gdy wniosek co do przechowania postawiony został w sądzie egzekucyjnym wprowadzie już po wykonaniu zajęcia, lecz niebezpieczeństwo grożące w razie zwłoki nie pozwala na dochodzenia i przesłuchiwanie względem osoby przechowawcy.

Znawców do ocenienia przedmiotów na publiczną licytację wystawionych, należy z reguły powoływać w pewnym porządku z góry oznaczonym. Podział ustanowi naczelnik sądu lub inny urzędnik sędziowski, któremu on to poruczy. Gdyby w pewnym wypadku potrzeba odstąpić od ułożonej kolei, można pozostawić wybór znawcy organowi wykonawczemu, który ma przeprowadzić licytację, z zastrzeżeniem następnego zatwierdzenia przez sąd egzekucyjny.

Sprzedaż ruchomości.

§. 176.

Jeśli wniosek w pewnym sądzie postawiony domaga się jednocześnie zajęcia i sprzedaży fizy-

cznych rzeczy ruchomych, a sąd ten jest właściwym tylko do rozstrzygnięcia o wniosku co do zajęcia (§. 264 ord. egzek.), natenczas sąd egzekucyjny, który o wykonanie pozwołonego zajęcia wezwano, powinien po wykonaniu takowego i po otrzymaniu sprawozdania w tej mierze, nie wyczekując nowego wniosku, rozstrzygnąć o pozwoleniu sprzedaży. Ta uchwała zatwierdzająca wniosek co do sprzedaży może zapaść jeszcze przed prawomocnością uchwały pozwalającej zajęcia.

Przekazanie wierzytelności tabularnie zabezpieczonych.

§. 177.

Wniosek na przekazanie wierzytelności tabularnie zabezpieczonej wciągnięty będzie do dziennika podań, które się odnoszą do ksiąg gruntowych i ingrossacyjnych.

Zarówno w tym wypadku, gdy sąd z powodu łącznych wniosków pozwala zarazem zajęcia wierzytelności tabularnie zabezpieczonej i przekazanie jej w miejsce zapłaty, jak i wtedy gdy na podstawie prawa zastawu poprzednio uzyskanego zażądano osobno przekazania w miejsce zapłaty i takowe osobno pozwolono (§§. 303, ust. 2, 320 i 324 ord. egzek.), należy uchwałę urzędnikowi prowadzącemu księgę gruntową (urząd ksiąg gruntowych) udzielić do wglądu (Vid. księga gruntowa). Gdzie istnieją księgi ingrossacyjne, tam wygotowanie uchwały odaje się prowadzącemu te księgi.

Prowadzący księgi gruntowe winien każde pozwolone przekazanie w miejsce zapłaty uwidocznić w spisie, następnie sprawdzić datę doręczenia uchwały interesowanym i czuwać nad prawomocnością. Skoro przekazanie stało się prawomocnem, przedłoży prowadzący księgi gruntowe bez osobnego polecenia sędziemu projekt uchwały pozwalającej tabularne przeniesienie przekazanej wierzytelności na wierzyiciela egzekwującego oraz wykreślenie prawa zastawu, które dla niego wedle §. 320, ust. 1 ordynacyi egzekucyjnej wpisano, tudzież praw nadzastawu o ileby były inialbulowane.

Orzeczenie aresztu.

§. 178.

W razie orzeczenia aresztu doręcza się wygotowanie uchwały sądowej najpierw tylko wierzycielowi egzekwującemu lub stronie zagrożonej. Doręczenie uchwały (nakaz przyaresztowania) dłużnikowi lub przeciwnikowi strony zagrożonej, nastąpi dopiero wtedy, gdy strona, która wniosek postawiła

złoży w kancelaryi sądowej pierwszą zaliczkę na koszt wykonania aresztu.

Wygotowanie nakazu przyaresztowania sporządzone będzie równocześnie z wygotowaniem uchwały przeznaczonej dla strony, która wniosek postawiła, należy jednak takowe zatrzymać w aktach aż do złożenia pierwszej zaliczki.

Egzekucya przeciw wojskowym.

§. 179.

O pozwoleniu egzekucyi przeciw osobie należącej do siły zbrojnej lub żandarmeryi, gdy ona właśnie swą służbą spełnia (§. 29 ord. egzek.), należy donieść przełożonej komendzie (władza, zakład), której dłużnik podlega, jeśli zaś ta komenda nie jest wiadomą, komendzie oznaczonej w §. 143, ustęp 1. Jeśli to doniesienie uczyniono pisemnie, należy wstrzymać się z rozpoczęciem wykonania egzekucyi dopóki komenda nie potwierdzi odbioru. Jeśli komenda sprzeciwi się wykonaniu egzekucyi, o którym organ wykonawczy ustnie jej doniósł, winien tenże organ sędziemu ustnie zdać sprawę w tej mierze i zasięgnąć u niego dalszych wskazówek.

Jeśli areszt ma być orzeczonym przeciw osobie należącej do siły zbrojnej lub żandarmeryi, a zostającej w czynnej służbie (§. 363 ord. egzek.), odniesie się sąd egzekucyjny do najbliższej terytorjalnej komendy wojskowej (obrony krajowej, krajowa komenda żandarmeryi), gdyby zaś areszt miał być orzeczonym przeciw osobie należącej do marynarki wojennej w Pobrzeżu, należy odnieść się do admiralatu portowego w Poli.

Egzekucya ku zabezpieczeniu.

§. 180.

Przy załatwianiu wniosków żądających egzekucyi ku zabezpieczeniu wierzytelności pieniężnych, należy baczyć, aby wymagając uprawdopodobnień, których dostarczyć trudno, nie stawać na przeszkodzie użyciu środków zabezpieczających tam, gdzie okoliczności świadczą o potrzebie zabezpieczenia.

Czy zachodzi obawa, aby ściągnięcie wierzytelności pieniężnej nie było udaremnione lub znacznie utrudnione, to oceniać się powinno nie tylko według położenia majątkowego, stosunków i indywidualności strony do zapłaty obowiązanej, tudzież wedle opartych na tem wnioskowań o niebezpieczeństwie z pozostawienia nieograniczonej

mocy rozporządzania wyniknąć mogącym, ale w równej mierze uwzględnić wypada, o ile dla wierzyciela, z uwagi na jego stosunki majątkowe, zatrudnienie i zarobkowanie, byłoby urzeczywistnienie prawa przez odwołkę egzekucyi utrudnione, i o ile bez zabezpieczenia mogłoby ściągnięcie wierzytelności być zagrożone przez działanie osób trzecich lub przez zewnętrzne okoliczności. Dla takich zwłaszcza osób, które często zmieniają miejsce swego zatrudnienia, będzie ściągnięcie przyznanej im należności zazwyczaj już przez to znacznie utrudnione, że w czasie prawomocności lub nadbieścia terminu świadczenia, prawdopodobnie nie będą już znajdować się tam, gdzie egzekucya przeciw zasądzonemu dłużnikowi prowadzona by być musiała.

Ten wzgląd, że wierzytelność zabezpieczyć się mająca, osobie która żąda egzekucyi ku zabezpieczeniu prawdopodobnie także w postępowaniu odwoławczem przysądzoną by być powinna, nie zwalnia od uprawdopodobnienia grożącego niebezpieczeństwa, zazwyczaj jednak wypadnie to niebezpieczeństwo tem łatwiej uznać za uprawdopodobnione, gdy istnienie samej pretensyi nie podlega uzasadnionym wątpliwościom. Znaczne utrudnienie ściągnięcia wierzytelności dla strony, której takową przyznano, może stanowić także opóźnienie zapłaty w skutek oczywiście bezpodstawnego oppugnowania rozstrzygnięcia sądowego.

Rozdział siódmy.

Załatwienia sądowe i wygotowanie takowych.

Tytuł pierwszy.

Załatwienia w senacie.

Wykluczenie jawności.

§. 181.

Obrady i głosowanie w senacie odbywają się niejawnie.

Nad rozstrzygnięciami, które mają zapaść na jawnej ustnej rozprawie, a prawdopodobnie nie wywołają bardziej szczegółowej dyskusyi, można przyciszonym głosem w samej sali rozpraw się naradzać i głosować.

Pozostający w służbie przygotowawczej asultanci i praktykanci sądowi, chociaż nie proto-

kołują, mogą być obecnymi przy naradach i głosowaniu senatu, o ile to dla ich jurydycznego wykształcenia potrzebnem się okaże.

Wniosek i referat.

§. 182.

Dla wszystkich obrad i głosowań senatu, które się nie łączą bezpośrednio z ustną rozprawą, będzie wypracowanym pisemny zarys proponowanego wyroku, uchwały, sprawozdania itd. (wniosek). W sprawach trudniejszych, mianowicie w razie obszernego lub zawikłanego stanu sprawy należy przed wnioskami, które się nie opierają na wynikach ustnej rozprawy, podać krótką pisemną opinię i przy tem zarazem podnieść stanowcze dla rozstrzygnięcia okoliczności (referat). Jeżeli na wypracowanie wniosku użyto osobnego arkusza, oznaczonym będzie tenże tylko liczbą czynności; wymienianie nazwisk stron lub dosłowne przytaczanie żądania stron albo tegoż streszczenie nie jest dopuszczalnem.

Jeżeli nie przedłożono samego sporządzonego wygotowania, natenczas we wniosku, o ile on odpowiada żądaniu strony, należy bez wszelkiego powtarzania, odesłać do tegoż żądania a mianowicie w danym razie powołując pewne ustępy żądania. Ani w referacie ani w zarysie proponowanego załatwienia nie wolno odpisywać żądania stron; ustępy żądania stron, które mają być załatwieniem objęte, należy kancelaryi sądowej w zrozumiałym sposobie wskazać (scrib. incl.).

Ułożenie wniosku i referatu należy w sprawach sądownictwa niespornego do poszczególnych referentów, zresztą zaś do wyznaczonego dla sprawy przez przewodniczącego sprawozdawcy, a w braku takiego do samego przewodniczącego.

Przy obradach, które następują zaraz po ukończeniu ustnej rozprawy, może tak przedstawienie wniosku jakoteż służące do uzasadnienia wniosku przedstawienie stanu sprawy nastąpić ustnie. Po głosowaniu poleci przewodniczący, o ile on sam ułożeniem pisemnem wygotowania zapadłego wyroku lub uchwały zająć się nie chce, uskutecznienie tego jednemu z członków senatu.

§. 183.

Jeżeli ułożony na piśmie wniosek z małemi zmianami stał się uchwałą, natenczas konieczne z tego powodu sprostowania zarysu uskuteczni

członek senatu, który zarys ułożył. Gdy wszakże co do rzeczy głównej uchwalono przeciw jego wnioskowi lub też przedłożony przez niego zarys załatwienia musi być całkiem przerobionym, będzie na jego żądanie ułożonem wygotowanie przez tego członka senatu, na którego wniosek uchwała zapadła.

Obrady i głosowanie.

§. 184.

Przy obradach i głosowaniu będą w sprawach cywilnych przestrzegane przepisy §. 9 do 13 normy jurysdykcy i §. 84 ustawy o organizacji sądów, przy obradach zaś i głosowaniu w sprawach karnych przepisy §§. 19 do 22 procedury karnej. Przewodniczący może w sprawach szczególnie ważnych lub trudnych zarządzić przed głosowaniem ogólną dyskusję; w sprawach, w których jeden z członków senatu jest w stanie udzielić bliższych wyjaśnień, może przewodniczący zapytywać tegoż o wszystkie dla rozstrzygnięcia stanowcze okoliczności, lub na zadawanie takich pytań innym członkom senatu przyzwolić.

Członkowie senatu winni z niepodzielną uwagą zająć się przedmiotem obrad i głosowania, podczas takowych nie oddawać się żadnym innym zajęciom, i wypowiedzieć swobodnie swe zdanie wedle sumienia i przekonania bez zbytecznego pośpiechu, bez namiętności, lub zamiaru ubocznego.

Przewodniczącemu nie wolno ograniczać swobody zdania. Wniosków, do wyłożenia sprawy nie należycie przygotowanych, przewodniczący nie dopuści.

§. 185.

Przewodniczący kieruje obradami i głosowaniem a po ukończeniu uzna je za zamknięte.

Tenże ma się starać o to, by obrady odbywały się w porządku, z powagą i taktem. Członkom senatu, wyłuszczającym powody ich zdania nie należy przerywać, chyba gdyby się gubili w bezcelowych rozwlekłościach. Co do mylnych faktycznych podstaw udzieli przewodniczący, lub ustanowiony sprawozdawca zaraz potrzebnych wyjaśnień. Jeżeli przy obradach pominięto lub mylnie przedstawiono okoliczności faktyczne, które przewodniczący uznaje za stanowcze, ma on takowe podnieść, i w razie potrzeby dyskusję nad niemi odnowić. Obowiązkiem jest sprawozdawcy zwrócić uwagę przewodniczą-

cego, jeżeli jego zdaniem braki podobne okazały się w przemówieniach poszczególnych członków senatu.

O ile nie zaszyły pomyłki, nie będzie wzywał przewodniczący o ponowne oddanie głosu członków senatu, którzy już swe zdanie stanowczo wypowiedzieli. Z powodu nasuwających się przy obradach trudności, które wymagają dłuższego zastanowienia się i staranniejszego zbadania poszczególnych kwestyj prawnych, może przewodniczący odroczyć obrady i głosowanie na czas odpowiedni.

Skoro przewodniczący uzna głosowanie za zamknięte, nie wolno już członkowi senatu od wypowiedzianego zdania odstąpić; aż do tej chwili może on jeszcze mimo to, iż już swe zdanie wypowiedział, przystąpić do zdania innego.

Protokół obrad.

§. 186.

Obrady i głosowanie senatu, łączące się bezpośrednio z ustną rozprawą, będą stwierdzone w osobnym piśmie, w którym mają być podane przedstawione wnioski, wynik głosowania, nadto zaś, o ile przy głosowaniu okazała się różnica zdań, zwięzłe ułożone powody, przytoczone przez poszczególnego członka senatu na uzasadnienie jego zdania (protokół obrad). W wstępie protokołu obrad będzie oprócz liczby czynności wymienionym sąd, liczba oddziału senatu, dzień obrad i nazwisko protokolanta. Nazwiska członków senatu należy wymienić tylko wtedy, gdy w głosowaniu biorą udział zastępcy lub sędziowie uzupełniający. Kilka w tej samej sprawie i w tym samym dniu odbywających się obrad będą stwierdzonymi jednym protokołem obrad.

O ile podczas obrad senatu jeden z członków senatu przedstawia wnioski ułożone na piśmie, lub też o ile przedstawione wnioski są zgodne z wnioskiem strony lub innego uczestnika sprawy, stwierdzonym w protokole rozprawy, należy w protokole obrad powołać się jedynie na dołączony pisemny wniosek lub na protokół rozprawy (za pomocą zakreślenia odnośnych ustępów lub t. p.), tudzież przytoczyć wynik głosowania. Przewodniczący może zarządzić, by członek senatu, który przy obradach przedstawia wniosek, lub wypowiada odmienne od wnioskodawcy zdanie, swój wniosek lub swe zdanie zwięzłe ułożone zaraz spisał; w wypadku tym należy w protokole obrad bez powtarzania wniosku lub zdania powołać się na dołączone do protokołu pismo.

Jeżeli na podstawie ustnej rozprawy zaraz zapada wyrok, natenczas bez względu, czy ogłoszenie wyroku następuje natychmiast, czy nie, będzie protokołem obrady objętem jedynie wyrzeczenie (§. 417, l. 3 proc. cyw.); skoro takowe już na piśmie jest ułożonem, będą nadto zastosowane przepisy poprzedzającego ustępu. Tak samo motywa uchwały tylko wtedy w protokole obrady zamieścić należy, gdy właśnie pod względem motywów istnieje między członkami senatu różnica zdań, która musiała być głosowaniem zatwierdzoną.

W razie uchwał, które na podstawie ustnej rozprawy zapadają jednogłośnie i zaraz przy podjętej na nowo ustnej rozprawie zostają ogłoszone, ma się z reguły ograniczyć zapisanie do protokołu na wzmiance, iż senat jednogłośnie powziął uchwałę, która jest stwierdzoną w dokładnie oznaczyć się mającym ustępie protokołu rozprawy.

Z obrad i głosowania, które się odbywają podczas ustnej rozprawy, a bez przerywania takowej (§. 181, ustęp 2) nie będzie spisywanym protokół; protokół obrady zastępuje wtedy stwierdzone w protokole rozprawy ogłoszenie zapadłej uchwały.

Inne sposoby stwierdzenia głosowania.

§. 187.

W razie istnienia wniosków na piśmie ułożonych osobny protokół obrad będzie tylko wtedy spisany, gdy zamiast zarysu wygotowania przedstawiono jako wniosek już czystopis wygotowania. Zresztą odbywa się zaprotokołowanie obrad i głosowanie w ten sposób, iż wynik głosowania w razie zgodności zdań zostaje stwierdzonym uwagą „jednogłośnie“, która to uwaga będzie umieszczoną na zarysie wygotowania i przez protokolanta podpisaną. W razie różnicy zdań będą wyniki głosowania i zwięzłe zebrane powody, które na uzasadnienie odmiennych zdań przytoczono, również na zarysie wygotowania podane i przez protokolanta podpisane. Gdyby tego rodzaju pisemne stwierdzenie głosowania (zapisek o głosowaniu) w skutek zamieszczenia oddzielnego zdania jednego z członków senatu było zanadto rozwlekłem, może przewodniczący senatu zarządzić, by członek senatu swoje zdanie zwięzłe ułożone spisał, tudzież by pismo odnośne dołączono do zarysu wygotowania, zaopatrzonego w zapisek o głosowaniu.

Każdy zapisek o głosowaniu będzie zawierał dzień obrad, liczbę oddziału senatu, a w senatach niestałych i w wypadku, gdy w obradach ucze-

stniczyli zastępcy lub sędziowie uzupełniający nadto nazwiska sędziów, którzy w obradach uczestniczyli.

§. 188.

O przedsięwziętem powtórnie kolejnym pytaniu głosujących o ich zdanie w każdej kwestyi oddzielnie, o rozdzieleniu kwestyi na poszczególne punkta, tudzież o zarządzeniu głosowania nad każdym takim punktem (§. 12 normy jurysdykcji §§. 21, 22 proc. kar.) należy tylko o tyle, stwierdzając głosowanie, uczynić wzmiankę, o ile to jest potrzebnem do ocenienia ważności ostatecznie zapadłej uchwały. Natomiast zmiany w składzie senatu, które nastąpiły w skutek zakwestyonowania właściwości (§§. 61 do 63 normy jurysdykcji), muszą być zawsze w pisemnem stwierdzeniu głosowania przytoczone. Jeżeli nie sporządza się oddzielnego protokołu obrad, należy votum sędziego, występującego z senatu, dołączyć do odnośnego aktu, zaopatrzonego w zapisek o głosowaniu.

Każdemu członkowi senatu wolno powody jego zdania wyluszczyć na piśmie i żądać, by takowe dołączono do pisemnego stwierdzenia głosowania.

Stan faktyczny wyroku tudzież powody rozstrzygnięcia nie mogą być nigdy pisemnem stwierdzeniem głosowania objęte.

§. 189.

Oddzielne protokoły obrad będą dołączone do aktów sprawy, w której się odbyły obrady i głosowanie. Akta, w których się mieszczą takie protokoły obrad, może kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) dać do przejrzenia stronom lub trzecim osobom dopiero po poprzedniem wyłączeniu tych protokołów.

Jeżeli obrady, co do których nie ma być spisany oddzielny protokół, odnoszą się do różnych spraw, natenczas spíše protokolant liczby czynności wszystkich dotyczących aktów i na tymże spisie każe sobie urzędnikowi kancelaryjnemu (pomocnikowi kancelaryjnemu), któremu akta do uskutecznienia dalszych czynności mają być wręczone, potwierdzić odbiór aktów i zarysów wygotowań. Spis ten następnie należy oddać naczelnikowi sądu, lub wyznaczonemu przezeń do tego urzędnikowi sądowemu. Jeżeli takiego spisu się nie sporządza, ma być dzień oddania zarysu wygotowania kancelaryi sądowej (oddziałowi kancelaryjnemu) wymienionym na zarysie wygotowania.

Głosowanie pisemne.

§. 190.

Gdyby z załatwieniem podania nie można był bez szkody lub niebezpieczeństwa wyczekiwać na zwyczajne posiedzenie senatu, ma o tem niezwłocznie donieść przewodniczącemu członek senatu, do którego przygotowanie wniosku należy. Przewodniczący, o ile podanie bez ustnej rozprawy załatwić można, bądź zwoła nadzwyczajne posiedzenie, bądź zarządzi, by członkowie senatu swe głosy niezwłocznie na piśmie oddali.

Tytuł drugi.

Wygotowanie sądowych załatwień.

Sądowe wygotowania.

§. 191.

Wszystkie wygotowania sądowe (wyroki, uchwały, dekreta, poświadczenia urzędowe, odezwy, sprawozdania itd.) będą ułożone tak zwięzłe, jak tylko na to przepisana ich treść pozwala; sposób pisania powinien być dobitny, jasny i dla każdego zrozumiały. Przy wygotowaniu karno-sądowych orzeczeń i uchwał ma być nadto uwzględnionym przepis §. 165 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16. czerwca 1854, Dz. u. p. Nr. 165.

W wygotowaniach należy tytułować strony stosownie do ich urodzenia, stanowiska i szczególnych rozporządzeń.

W wszystkich wygotowaniach będzie podaną liczbą czynności tudzież nazwa sądu bądź w tekście wygotowania bądź przy końcu w połączeniu z datą. Co do podpisu wygotowań mają być przestrzegane przepisy §. 79, ustęp 1 i 2 ustawy o organizacyi sądów, które to przepisy obowiązują także pod względem wygotowań rozstrzygnięć, załatwiających środki prawne, tudzież pod względem wygotowań załatwień sądowych, żądanych przez strony w kancelaryi sądowej (§. 56, ustęp 3 ust. o org. sąd.). Wszystkie podpisy mają być wyraźne i czytelne; posługiwanie się w celu podpisu pieczęcią jest niedopuszczalne.

Oznajmienia, wezwania i sprawozdania, które wedle niniejszej instrukcyi mają być w pierwopisie odesłane, nie muszą być pisane przez samego sędziego.

§. 192.

W stosunkach wzajemnych między władzami sądowymi jak niemniej w stosunku służbowym z Ministerstwem sprawiedliwości mają odpaść z tytułatury wyrazy: „Świętny“ „Prześwietny“, „Wysoki“. Również należy zaniechać w tekście pism urzędowych dodatków, które mają dać wyraz i bez tego samo przez się rozumiejącemu się stosunkowi hierarchicznemu odnośnych władz jak n. p. „uniżenie“ itp.

To samo obowiązuje pod względem pisemnej korespondencji urzędowej z władzami wojskowemi (rozporządzenie państwowego Ministerstwa wojny z dnia 22. listopada 1868, praes. Nr. 4077 i reskrypt Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 4. stycznia 1869, l. 100).

W korespondencji pisemnej z władzami cywilnemi innych gałęzi administracji będą używane określenia „Świętny“, „Prześwietny“, „Wysoki“ w miarę zachodzącego w poszczególnym wypadku stosunku rang.

§. 193.

W wygotowaniach uchwał, doręczanych w połączeniu z pismem lub rubryką, ma następować wymienienie stron i ich zastępców lub pełnomocników (§. 429 proc. cyw.) wedle możliwości przez powołanie dotyczących zapodań pisma lub rubryki (§§. 75 i 80, ustęp 2 proc. cyw.) np. „w sprawie między zewnątrz (obok) wymienionemi stronami i ich tamże wymienionymi zastępcami“ itp. Jeżeli uchwała umieszczoną jest na samym piśmie lub na odpisie protokołu, gdzie są strony i ich zastępcy nazwani, tak, iż nie ma żadnej wątpliwości, w której sprawie uchwałę wydano, natenczas odnośnych zapodań nie potrzeba w wygotowaniu powtarzać.

Sąd i w powzięciu uchwały uczestniczący sędziowie będą w wygotowaniu wymienieni jedynie przez podanie liczby oddziału. Liczba ta ma być na końcu uchwały dodana do daty np. „c. k. sąd krajowy N. oddział III. dnia 24. grudnia 1898“ (§. 79, ustęp 3 ust. o org. sąd.).

Motywa uchwały (§. 428 proc. cyw.) powinny w wygotowaniu bądź poprzedzać uchwałę bądź być w niej umieszczonymi w oddzielnym ustępie. Wido-cznego na zewnątrz oddzielenia uchwały od motywów można tylko wtedy zaniechać, gdy motywowanie polega na powołaniu pewnego przepisu ustawy lub zresztą ogranicza się do krótkiej wzmianki.

Polecenia wydane kancelaryi sądowej pod względem wygotowań.

§. 194.

W uchwałach, odnoszących się do kierownictwa procesu, wstrzyma się, o ile to możliwem, sędzia (przewodniczący senatu) od sporządzania zarysu wygotowania i ograniczy się na oznajmieniu kancelaryi sądowej w krótkiej notatce tenoru jego uchwały, tudzież na udzieleniu oprócz tego jeszcze do uskutecznienia wygotowania potrzebnych wskazówek (np. oznaczenie użyć się mającego formularza, wymienienie osób, które mają być zawiadomione, tudzież świadków zawezwać się mających, podanie wysokości kosztów lub wysokości zaliczki należytości świadków, do złożenia której stronę wezwwać należy itd.).

Rozpisując audyencyę, do której strony wezwane być mają bez dalszych poleceń lub też z poleceniami, wynikającemi już samo przez się z ustawy, a w szczególności rozpisując audyencyę na podstawie skarg, ma sędzia jedynie napisać dzień i godzinę audyencyi (np. 13/4 10^h). Jeżeli może powstać wątpliwość, którego formularza do zawezwania użyć należy, natenczas można dodać numer formularza.

Sporządzanie osobnego referatu na skargę lub inne podania na podstawie których rozpisanie audyencyi zostaje dozwołonem, jest niedopuszczalnem; także kancelaryi sądowej nie wolno polecać, by sporządziła referat co do zarządzeń, które na takie podania mają być wydane.

Przy wszystkich w §. 56, ostatnim ustępie ustawy o organizacji sądów wymienionych uchwałach (nakazy zapłaty, nakazy z wypowiedzeniem) ma notatka zezwolenia (zezwołono) zastąpić wszelkie inne polecenia wygotowania. Wedle potrzeby można dodać wskazówki o wstawić się mającej kwocie kosztów lub innych istotnych punktach, lub o ograniczeniu zezwolenia do pewnej części żądania (np. dozwołono; form. 143, koszta 15 zł. 87 ct., lub: dozwołono z wyłączeniem żądanej prowizyi itp.).

Polecenie wygotowania zamieści sędzia na aktach, na podaniu lub na egzemplarzu podania, który ma być w sądzie zatrzymanym.

Tak samo jak wspomniane dotychczas, będą także wszystkie inne polecenia kancelaryi sądowej lub tejeż poszczególnym organom wydawane w formie zwięzłych wskazówek, które sędzia na samych aktach zamieści, a które nie mają być osobno wygotowywane. Przy poleceniach i oznajmieniach organom tego samego sądu, jak w ogóle w wewnę-

trzych stosunkach sądu zastąpi podpis sędziowskiego urzędnika położenie własnoręczne jego nazwiska w skróceniu.

Przedłożenie wygotowań przez strony.

§. 195.

Jeżeli strony dla przyspieszenia załatwienia zwłaszcza w postępowaniu wekslowem lub wezwawczem, w wypadkach sądowego wypowiedzenia kontraktów najmu lub dzierżawy i wniosków na oddanie lub odebranie przedmiotów najmu lub dzierżawy wraz z skargą lub podaniem przedłożą sądowi przygotowane wygotowania polecenia zapłaty, nakazu zapłaty, polecenia oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy lub zresztą innej sądowej uchwały, należy takowych użyć jako wygotowań sądowych, o ile się do tego po skutecznieniu koniecznych uzupełnień (wstawienie kosztów, daty, położenie podpisu itd.) nadają. Te wygotowania mogą być także napisane lub umieszczone na egzemplarzach pism, przeznaczonych dla stron. Za sporządzenie wygotowań nie mogą strony liczyć kosztów.

W innych wypadkach przedłoży sądowa kancelarya sędziemu skargi w sprawach wekslowych i wezwawczych i sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu i dzierżawy bądź wraz z zarysem wygotowania uchwały, bądź też, jeżeli sędzia postanowił skardze lub podaniu zadość uczynić, sporządzi wprost przeznaczone dla stron wygotowania. Ostatniego sposobu należy w szczególności podówczas przestrzegać, gdy jest wątpliwem, czy wniosek na wydanie nakazu zapłaty lub polecenia rumacyi będzie uwzględnionym; w wypadku tym zarys wygotowania nie ma być zatrzymanym (§. 56, ustęp 4 ust. o org. sąd.).

Sporządzanie zarysów wygotowań uchwał przez sędziego.

§. 196.

O ile zarys wygotowania uchwały ma sporządzić sędzia (przewodniczący senatu, sprawozdawca, sędzia wyznaczony itd.) może on zlecić przygotowanie wygotowania także pomocniczemu urzędnikowi sędziowskim lub też osobom pozostającym w służbie przygotowawczej.

Zarysów wygotowań (koncept) sporządzonych nie przez sędziego, do rozstrzygnięcia lub powzięcia uchwały powołanego, albo nie przez przewodniczą-

cego senatu, nie może kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) bez zatwierdzenia tychże brać za podstawę wygotowania załatwień; zatwierdzenie następuje przez położenie podpisu; zarys wyroku winien być nadto podpisany przez protokolanta.

Przed zatwierdzeniem należy skutecznie w koncepcie wszelkie pod względem językowym lub pod względem samej rzeczy konieczne poprawki, lub też skutecznienie tego zarządzić. W razie pochylenia zmian w koncepcie uchwały senatu ponowne odnoszenie się do senatu z zapytaniem, jest tylko wtedy koniecznem, gdy między przewodniczącym senatu a członkiem senatu, któremu poruczono sporządzenie zarysu, zachodną różnicę zdań o treści załatwienia pod względem rzeczy samej.

Zarysy wygotowań, spowodowanych pismem lub wnioskiem zawartym w protokole, należy wedle możliwości sporządzać na samym akcie, aby zapobiedz zbyt wielkiemu, łatwości użycia utrudniającemu wzrostowi aktów.

§. 197.

Zarysy wyroków pierwszej instancji i uchwał końcowych, które nie są spisane na samych aktach, będą w aktach w oryginale złożone; sędzia (przewodniczący senatu) może tylko wtedy zarządzić sporządzenie czystopisu dla aktów, gdy zarys jest niezrozumiały, lub zawiera znaczne i istotnych punktów dotyczące dodatki, przekreślenia, lub poprawki większych rozmiarów, które nie są spowodowane samem tylko użyciem formularza. Czystopis zajmuje w tym wypadku miejsce konceptu, ma on być, jak koncept, podpisany przez sędziego samoistnego, w razie zaś wyroków senatu przez tego, który wyrok ułożył, przez przewodniczącego senatu, nadto zaś przez protokolanta, o ile tego ustawa wymaga.

Koncept wyroków i uchwał, wydanych przez sędziego, któremu poruczono odbycie pierwszej audyencyi, podpisuje tylko ten sędzia. Pierwopisy wyroków nadto podpisze protokolant, na audyencyi obecny.

Uchwały sądu tabularnego, dozwalające wpisów.

§. 198.

Uchwały sędziowskie, na podstawie których ma nastąpić wpis tabularny (uchwały tabularne), będą przed ich wygotowaniem udzielone w koncepcie do przejrzania urzędnikowi prowadzącemu

księgę gruntową (urząd ksiąg gruntowych) w celu uskutecznienia wpisu.

Nie należy osobnego polecenia uskutecznienia wpisu, ani w uchwale zamieszczać, ani też takowego wydawać ustnie lub pisemnie przy przesyłaniu uchwały; samo oddanie prowadzącemu księgę gruntową uchwały zezwalającej ma być uważanem po myśli §. 102 powszechnej ustawy o księgach gruntowych za nakaz sądu tabularnego. Mimo to sąd tabularny może, o ile istnieje powód obawy, iż prowadzący księgę gruntową mógłby mieć wątpliwość, w którym miejscu i jakimi słowy wpis lub potwierdzenie tegoż wykonania uskutecznić należy, dołączyć jako dodatek do swej uchwały, wpisu dozwalającej, pouczenia dla prowadzącego księgę gruntową; choćby wszakże takich wskazówek nie udzielono, będzie wpis uskuteczniomym na podstawie zezwalającej na takowy uchwały bez wyczekiwania na dalsze pisemne polecenie.

Pod względem ingrosacyj pozostają nadal w mocy odnośne dotychczasowe przepisy.

Uchwałę zezwalającą na wpis lub ingrosacyę, podpisze tylko sędzia, który uchwałę wydał. To obowiązuje także w Trybunale pierwszej instancji pod względem załatwień wniosków w sprawach ksiąg gruntowych i w sprawach ingrosacyjnych, jeżeli załatwienie pochodzi od członka trybunału, jako sędziego samoistnego. Układając sędziowskie załatwienie, uwzględnić należy przepisy §. 182, ustępu 2.

Oznajmienia innym sądom i władzom.

§. 199.

Oznajmienia lub zawiadomienia innych sądów, tychże prezydentów lub innych władz, jak również do nich skierowane zapytania i wezwania o udzielenie pomocy prawnej (odezwy) będą z reguły wygotowane i wysłane wprost w pierwopisie. To obowiązuje w szczególności pod względem oznajmień, które zostają udzielone innym władzom lub organom władzy w załatwieniu wezwań, wystosowanych do sądu, prezydium lub kancelaryi sądowej (§. 58 ust. o org.). Jeżeli zatrzymanie wezwania w aktach nie jest z szczególnych powodów pożądanem, należy oznajmienie na nadeszłej odezwie w pierwopisie umieścić i odezwę tę wzywającej władzy odesłać. W tym ostatnim wypadku będzie stwierdzoną treść i data załatwienia przez zamieszczenie odpowiedniej notatki w dzienniku prezydialnym, rejestrze spraw pomocy prawnej lub krótkiej wzmianki w aktach; np. „Wydział krajowy w P. zawiadomiono o stanie procesu 15/10 1898“ lub „O N.

udzielono wyjaśnień urzędowi gminnemu w H. 1. stycznia 1898.“ itp.

W każdej odezwie, załatwiającej nadeszłe do sądu wezwanie, należy w dolnym lewym kącie pierwszej strony odezwy wymienić liczbę czynności wezwania, tudzież ilość i rodzaj załączników odezwy; w tekście odezwy już to powtórzonem być nie ma.

Do posterunków żandarmeryi, jak nie mniej do powiatowych komend żandarmeryi będą wystosowane nie odezwy lecz zwykle wezwania urzędowe.

§. 200.

Sporządzone przez urzędników sędziowskich lub w sądowej kancelaryi protokoły z wniosków i oświadczeń, których załatwienie pod względem samej rzeczy należy do innego sądu, będą z reguły temuż przesłane bez powzięcia uchwały sędziowskiej, jedynie z krótką, przesłania aktów dotyczącą wzmianką w pierwopisie. Wzmianka ta również w pierwopisie ma być umieszczoną na protokole. Odpis protokołu będzie tylko wtedy zatrzymanym, gdy to dla wiszącej w wezwanym sądzie sprawy jest lub może być ważnem.

Przepisy ustępu pierwszego obowiązują w szczególności pod względem skarg po myśli §. 64, l. 4 procedury cywilnej wniesionych protokolarnie w sądzie powiatowym miejsca zamieszkania lub stałego pobytu, tudzież pod względem wniesionych do protokołu prośb o przyznanie prawa ubogich. Te ostatnie prośby spisz do protokołu kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) i zaopatrzwszy w wzmiankę dotyczącą przesłania, przedłoży sędziemu do podpisu.

Wezwania o pomoc prawną.

§. 201.

Gdy dla udzielenia pomocy prawnej znajomość aktów jest niezbędna, ma być wezwanie o pomoc prawną na samych aktach napisanem i wraz z tymi w pierwopisie wezwanej władzy przesłanem. Od tego należy tylko wtedy odstąpić, gdy forma oddzielnej odezwy, tudzież zatrzymanie aktów przedstawia się jako bardziej odpowiednie ze względu na potrzebę równoczesnego przedsiębrania czynności urzędowych przez różne sądy lub z innych ważnych powodów.

Nie uwłaczając przepisowi §. 200, ustępu 1 nie należy posyłać aktów za granicę nawet pośredniczą, gdy istnieje z zagraniczną władzą bezpośredni stosunek. Odnośne szczególne przepisy określają, w jakich granicach jest taki stosunek sądom dozwolony, tudzież jakie formy mają być przestrzegane w stosunku z władzami zagranicznymi,

§. 202.

Jeżeli sąd zostaje wezwany o doręczenie stronom za granicą przebywającym wyroków sądów polubownych, orzeczeń giełdowych sądów rozjemczych i innych pozasądowych aktów i dokumentów, które jako tytuły egzekucyjne użyte być mogą, natenczas uchwałę, zadośćczyniącą wezwaniu i zarządzającą doręczenie, należy zamieścić na samem, do doręczenia przeznaczonem wygotowaniu, a mianowicie z reguły na ostatniej stronie tego wygotowania.

Sprawozdania do władz wyższych.

§. 203.

Oznajmienia władzom przełożonym (sprawozdania), powinny wszystko zawierać, co się w danym razie jako konieczne lub odpowiednie dla wiadomości władzy przełożonej przedstawia. W sprawozdaniach będą unikane wszystkie zwroty, nie należące ściśle do rzeczy; okoliczności znane powtarzane nie będą. Podobnie należy pominąć przytaczanie treści rozporządzenia, które spowodowało przedłożenie sprawozdania, lub poszczególnych równocześnie przedłożonych aktów, jak nie mniej wszelkie zbyteczne powtarzania, dotyczące określenia sprawy. Zarządzenie będzie powołane przez podanie daty i liczby czynności; przedkładając akta należy oznaczyć ustępy, o które chodzi, przez wymienienie liczby odnośnej karty aktów.

W sprawozdaniach, przekładanych na podstawie uchwały senatu lub komisji, będą nazwiska osób, które w powzięciu uchwały udział brały, wtedy wymienione, gdy do sprawozdania nie dołączono aktów, lub z dołączonych aktów nazwiska tych osób nie są widoczne. Odmienne zdania, które wypowiedziano o treści sprawozdania, będą zaznaczone przy końcu sprawozdania.

Pominąwszy wypadki nagłe, należy przedkładać sprawozdania w czystopisie. Sprawozdania w rozmaitych sprawach nie powinny być z reguły połączone w jednym piśmie.

§. 204.

Najwyższemu trybunałowi sprawiedliwości i kasacyjnemu tudzież Ministerstwu sprawiedliwości będą sprawozdania sądów pierwszej instancji, o ile w poszczególnym wypadku nic innego nie jest zarządzone, przekładane za pośrednictwem przełożonego wyższego sądu krajowego.

Do wniosków na obsadzenie posad należy dołączyć gazety, zawierające ogłoszenie rozpisania konkursu, dalej sporządzoną wedle formularza Nr. 20 tabelę poglądową, obejmującą wszystkich kompe-

tentów, a przy obsadzeniu posad urzędników kancelaryjnych tudzież sług referaty wysłanych do państwowego Ministerstwa wojny i Ministerstwa obrony krajowej zawiadomień o rozpisaniu konkursu. Tabela poglądowa będzie przedłożoną Ministerstwu sprawiedliwości w jednym egzemplarzu.

Odnosząc się o rozstrzygnięcie sądu przełożonego z powodu uchwały, która wedle zdania przewodniczącego polega na widocznem naruszeniu lub mylnem zastosowaniu ustawy i która by małoletnim lub niewłasnowolnym przyniosła szkodę lub sąd na obowiązek zwrotu szkody naraziła (§. 84 ust. o org.), ma przewodniczący zwięźle lecz dokładnie przedstawić wszystkie powody owego zdania. Jeżeli on powody te już w czasie obrad w senacie wyłuszczył i takowe są wiernie w pisemnem stwierdzeniu głosowania podane, natenczas wystarczy dołączyć do sprawozdania protokół obrad lub zapisek o głosowaniu.

Przedłożenie i załatwienie apelacji i rewizyj.

§. 205.

Skoro tylko przeciwnik strony apelującej lub rewidującej wniósł pismo przygotowawcze (oświadczenie do protokołu), lub odpowiedź na rewizję, albo też kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) doniesie, iż wyznaczony do tego termin upłynął, będą bezzwłocznie sądowi apelacyjnemu lub rewizyjnemu pisma apelacyjne lub rewizyjne wraz z wszystkimi, sporu dotyczącymi aktami niższych instancji (§§. 469 i 508 proc. cyw.) uchwałą przedłożone (§. 37, l. 7 ust. o org. sąd. i §. 22 niniejszej instrukcji). Uchwała ma być na przedłożyć się mających aktach w oryginale, a to z reguły przez wyciśnięcie pieczęci umieszczoną; jeżeli akta nie są zszyte, należy w uchwale wymienić ilość kart przedłożonych, lub przez sąd apelacyjny dołączonych aktów. W uchwale będą strony i przedmiot sporu jak najkrócej oznaczone, np. „Akta w sprawie A. ca. B. o własność gruntu przedkłada się wskutek apelacji sądowi krajowemu w N. 15/11 97.“ Wrazie większej objętości aktów można dla ułatwienia wyszukania dodać liczbę karty apelacji i ewentualnego poprzedniego rozstrzygnięcia apelacyjnego.

W taki sam sposób za pośrednictwem umieszczonej w pierwopisie na aktach uchwały będą przedłożone akta, które dodatkowo instancji apelacyjnej lub rewizyjnej zostają przesłane, a które bądź do aktów przedkładającej bądź do aktów otrzymującej władzy sądownej będą musiały być złożone (np. faktyczne wyjaśnienia stron lub sądu, protokoły przesłuchań po myśli §. 473 proc. cyw., akta

przeprowadzonych dochodzeń i dowodów po myśli §§. 488 i 509 proc. cyw. itd.) i to bez względu, czy przytem potrzebne są dalsze wywody lub zaopiniowanie.

Wierzytelne odpisy aktów procesowych będą tylko o tyle przedłożone, o ile spór prawny zaczepionym wyrokiem nie załatwiono zupełnie, a rozprawa nad punktami niezadowolonymi w czasie postępowania apelacyjnego ma być dalej prowadzoną (§. 469, ustęp 2 proc. cyw.). W innych wypadkach należy wszystkie akta procesowe łącznie z wyrokiem, powodami rozstrzygnięcia i odrębnymi protokołami obrad przedkładać w pierwopisie.

Dołączenia wyciągu z aktów żądać nie można.

O ile zarządzone w rozstrzygnięciu na środek prawny wprowadzenie, dalsze prowadzenie, lub ponowienie postępowania czego innego nie wymaga, należy nadeszłe do drugiej instancyi rozstrzygnięcie rewizyjne bez zasięgania uchwały senatu przesłać sądowi pierwszej instancyi. Tak samo nie ma być zasięganą uchwałą senatu co do zawiadomień stron o nadeszłych do pierwszej instancyi rozstrzygnięciach apelacyjnych i rewizyjnych.

Przedłożenie i załatwienie rekursów.

§. 206.

Sprawozdanie z przedłożeniem rekursów (§. 522 proc. cyw.) jak najwzięjżej ułożone, należy unieszczać w pierwopisie na wniesionym rekursie, lub na dołączonej osobnej karcie; sporządzenie czystopisu ma tylko podówczas nastąpić, gdy sprawozdanie zawiera rzeczowe oznajmienia, które nie mieszczą się w innych aktach i pismo urzędnika sędziowskiego, który układał sprawozdanie, jest niezbytelnem.

W sprawozdaniu należy tylko wtedy podać przedstawienie aktom odpowiadającego stanu rzeczy, gdy przedłożony rekurs i akta procesowe same przez się niedostarczają dostatecznego poglądu na miarodajny stan sprawy. Przedsięwzięte w sprawozdaniu usprawiedliwienie zaczepionej uchwały musi się ograniczać na zwięzłym zaznaczeniu najważniejszych punktów wytycznych.

Do sprawozdania będą dołączone potrzebne do osądzenia rekursu akta wraz z dowodami doręczenia, a w szczególności zaczepiona uchwała z protokołem obrad lub zapiskiem o głosowaniu; w samem sprawozdaniu nie należy czynić żadnej wzmianki o składzie senatu, który uchwałą powziął, ani też o wyniku głosowania. Jedynie te akta w wierzytelnych odpisach mogą być przedłożone,

które są do dalszego prowadzenia postępowania w pierwszej instancyi nieodzownie potrzebne. Wyciąg z aktów nie ma być do sprawozdania dołączonym.

Pod względem przesłania tudzież oznajmienia rozstrzygnięć, załatwiających rekurs, obowiązują przepisy §. 205 ostatniego ustępu.

§. 207.

Rekursa od wyroków i uchwał sądów powiatowych dla spraw handlowych i morskich będą przedłożone przełożonemu sądowi handlowemu lub sądowi handlowemu i morskemu (§. 6 normy jurysdykcyi), jeżeli zaś w siedzibie sądu powiatowego dla spraw handlowych i morskich takiego sądu nie ma, przełożonemu sądowi obwodowemu lub krajowemu (senatowi handlowemu).

To samo dotyczy rekursów od wyroków sądów powiatowych które wykonują oprócz sądownictwa powszechnego także sądownictwo w sprawach handlowych i morskich, jeżeli w wyroku zamieszczono dodatek, iż tenże w wykonaniu sądownictwa w sprawach handlowych i morskich wydano. Jeżeli taki sąd powiatowy wydał wyrok w wykonaniu sądownictwa w sprawach górniczych i wyrok jako taki oznaczono (§. 446 proc. cyw.), będzie rekurs od takiego wyroku przedłożonym powołanemu do wykonywania sądownictwa w sprawach górniczych senatowi sądu obwodowego lub krajowego.

Rekursa od uchwał sądów powiatowych, które oprócz sądownictwa powszechnego także sądownictwo w sprawach handlowych, morskich lub górniczych wykonują, mają być przedłożone sądowi obwodowemu lub krajowemu i rozstrzygnięte bez przybrania fachowego sędziego-laika.

§. 208.

Apelacje lub rewizje i rekursa, skierowane przeciw temu samemu rozstrzygnięciu, będą równocześnie instancyi środków prawnych przedłożone. W wypadku tym z reguły nie należy z powodu rekursu wystosowywać sprawozdania. O ile nie zdaje się zachodzić potrzeba usprawiedliwienia zaczepionego rekursu ustępu rozstrzygnięcia (§. 206 ustęp 2), wystarczy w uchwale przedkładającej apelację lub rewizję powołać wniesiony i równocześnie przedłożony rekurs np. „Akta w sprawie A contra B o własność gruntu przedkłada się z powodu apelacji sądowi krajowemu w W., dołączając w czas wniesiony przez B. rekurs od rozstrzygnięcia o kosztach“.

Z przedłożeniem rekursu od rozstrzygnięcia, które może być zaczepionem apelacją lub rewizją, należy z reguły wstrzymać się aż do upływu czasokresu do wniesienia apelacji lub rewizji, w razie zaś wczesnego wniesienia apelacji lub rewizji aż do wniesienia pisma przez przeciwnika apelującego lub rewidującego lub też do upływu w tym celu otwartego czasokresu

Wezwanie o przesłanie aktów instancyi środków prawnych.

§. 209.

Jeżeli akta, które z powodu założonego środka prawnego instancyi środków prawnych muszą być przedłożone, w danej chwili nie znajdują się w sądzie pierwszej instancyi, natenczas ma ten sąd niezwłocznie, najpóźniej zaś równocześnie z przedłożeniem środka prawnego wezwać sąd lub władzę, u których właśnie akta się znajdują, by akta, które dokładnie oznaczone być mają, z powołaniem się na wymienioną liczbę czynności bezpośrednio instancyi środków prawnych przestały. O tem, iż to nastąpiło, musi być przy przedłożeniu środka prawnego w sprawozdaniu z przedłożeniem wzmianka uczyniona, n. p. „akta w sprawie *A contra B* o własność gruntu przedkłada się z powodu apelacji wyższemu sądowi krajowemu w P.; o przesłanie c. k. wyższemu sądowi krajowemu brakujących aktów wezwano sąd powiatowy w R.“

Sąd pierwszej instancyi nie może wstrzymywać przedłożenia środka prawnego w celu poprzedniego zażądania, by brakujące akta nadesłano. Gdyby wezwane po myśli ustępu 1 sądy lub władze przesłanie aktów zwlekały, powinna je instancya środków prawnych sama przynaglić.

Przesłanie dokumentów.

§. 210.

Jeżeli innym sądom, władzom lub organom sądów lub władz muszą być przedłożone lub udzielone akta sądowe, w których się znajdują pierwopisy ważnych dokumentów, a mianowicie pierwopisy takich dokumentów, które mają przez czas dłuższy stanowić podstawę pewnych stosunków prawnych, natenczas ma sędzia (przewodniczący senatu) postanowić, czy wydając akta, należy wierzytelne odpisy tych dokumentów zatrzymać. Po zwróceniu aktów będą w nich odpisy złożone.

Postaranie się o odpisy można w ten sposób stronom pozostawić, iż się je zawezwie, by w prze-

ciagu oznaczonego czasokresu wierzytelne odpisy dokumentów przedłożyły, ile że w razie przeciwnym przesłanoby akta, nie zatrzymując odpisów.

Zarządzenie doręczenia.

§. 211.

Oznaczenie sposobu doręczenia i wydanie potrzebnych zresztą jeszcze celem uskutecznienia doręczenia zarządzeń należy do urzędnika sędziowskiego, od którego pochodzi doręczyć się mające załatwienie, w sprawach zaś przekazanych senatowi wedle tego, czy załatwienie odnosi się do cywilnego sporu prawnego, czy do sprawy sądownictwa niespornego, bądź do przewodniczącego senatu bądź do referenta sądownictwa w sprawach niespornych-któremu sprawę przydzielono.

Zarządzenie następuje przez umieszczenie krótkiego dodatku na zarysie wygotowania lub na wydanem kancelaryi sądowej poleceniu uskutecznienia wygotowania. Przy tem na oznaczenie poszczególnych sposobów doręczenia należy używać skrótów, przepisanych w następujących paragrafach. Dla oznaczenia osób, które mają otrzymać wygotowanie, wystarcza z reguły wymienienie ich stanowiska w postępowaniu (powód, pozwany, interwenient uboczny, obie strony, wszyscy uczestnicy sporu, przedstawiający wniosek, jego przeciwnik, zastępca powoda itd.). Adresy tych osób nie będą w zarysie wygotowania podane, lecz z reguły należy je na podstawie aktów jedynie zamieścić na dowodzie doręczenia (recepisie zwrotnym) lub na okładce przesyłki.

O ile spuścić się można na dostateczną znajomość przepisów o doręczeniach osób, którym poruczono kierownictwo służby doręczeń, wyraźne zarządzenie sędziowskie o doręczeniu jest zawsze podówczas zbytecznem, gdy doręczenie ma nastąpić w sposób stosownie do treści pisma i wedle miejscowości doręczenia zwyczajny, a także zresztą nie ma powodu udzielania organowi doręczenia szczególnych wskazówek. Również zaniechać należy wydawania szczególnych zarządzeń odnośnie do doręczeń tych wszystkich załatwień, które w sposób jednaki tak często się powtarzają, iż kancelarya sądowna już żadnej wskazówki sposobu i innych szczegółów doręczenia nie potrzebuje.

By mózż doręczenie, o ile tylko możliwem, zastosować do kaźdoczesnych stosunków, należy przy zaprotokołowaniu ustnych skarg, wniosków i próś o to się starać, aby wymieniono dokładnie adres uczestników sprawy, podając ostatnią pocztę i okręg sądowy. Jeżeli podania pisemne, w skutek których ma nastąpić doręczenie pocztą, są w tej mierze

niezupełne lub niedokładne, natenczas nie należy z reguły podania zwracać, lecz brak uzupełnić przez przesłuchanie strony w kancelaryi sądowej, lub przez wezwanie jej o pisemne oznajmienie bliższych dat (§. 86).

§. 212.

Użycie sług sądowych do doręczenia, o ile do tego po myśli §. 211 osobnego polecenia potrzeba, zarządza się przez położenie w odpowiedniemu skróceniu obok nazwiska lub oznaczenia osoby lub władzy, którym ma sługa sądowy doręczyć, słowa „sługa sądowy“. Takie osobne zarządzenie przy doręczeniach innemu oddziałowi lub organowi tego samego sądu nie jest potrzebnem (§. 37).

Zarządzenie, by pismo, które ma doręczyć sługa sądowy lub organ gminy (obszaru dworskiego) doręczono w kopercie, następuje przez położenie w skróceniu słowa „zamknięte“.

Doręczenia, które mogą tylko do rąk własnych nastąpić, będą w zarządzeniu doręczenia oznaczone przez położenie słów: „niebieski“ lub „żółty“ stosownie do koloru użyć się mającego dowodu doręczenia (receptu zwrotnego); w razie, jeżeli tych słów nie ma, dopuszczalnem jest doręczenie zastępcze z użyciem białych dowodów doręczenia lub receptisów zwrotnych.

Przy doręczeniach osobom poniżej oficera, służącym czynnie w szeregach armii, marynarki wojennej, obrony krajowej lub żandarmerji (§. 92 proc. cyw.) należy w zarządzeniu doręczenia obok oznaczenia dotyczącej osoby wymienić komendę, za której pośrednictwem ma doręczenie nastąpić (§. 342).

Jeżeli doręczenie może nastąpić do rąk prokuratora, należy obok nazwy lub oznaczenia firmy lub pryncypała położyć w skróceniu słowo „prokurator“.

Doręczenia, które mają nastąpić przez oddanie na pocztę lub przez złożenie w sądzie z tego powodu, ponieważ wbrew poleceniu sądu nie wymieniono pełnomocnika dla doręczeń (§§. 95, 96 proc. cyw.), będą oznaczone słowy „oddanie na pocztę“ lub „złożenie w sądzie“.

Aby zapobiedz niebezpieczeństwu doręczenia zastępczego przeciwnikowi (§§. 102, 103, ustęp 3 proc. cyw.) należy przy nazwisku lub oznaczeniu odnośnej osoby dodać: „doręczenie zastępcze N. wykluczone“.

Upoważnienie do oddania przez pocztowy organ doręczający lub przez woźnego sądowego aktu celem doręczenia naczelnikowi gminy (przełożo-

nemu obszaru dworskiego) (§. 107 proc. cyw.), ma być udzielonem przez umieszczenie dodatku „w razie potrzeby naczelnik gminy (zastępca obszaru dworskiego) w N.“

Przy doręczeniach między adwokatami ma się w zarządzeniu umieścić dodatek „między adwokatami“.

§. 213.

W wypadkach nagłości należy polecić przy spieszeniu doręczenia lub dotrzymaniu pewnego oznaczonego terminu przez dodatki: „natychmiast“, „jeszcze dziś“, „doręczenie do dnia“.

Gdy zaraz przy załatwieniu odnośnej uchwały pozwolenie uskutecznienia doręczenia w niedziele, dni świąteczne lub w porze nocnej zostaje udzielonem, należy przy nazwisku lub oznaczeniu osoby, której w sposób tego rodzaju doręczyć można, jedynie położyć słowo „noc“, „niedziela“, „dzień świąteczny“. W wypadku tym umieści kancelaryja sądowa (oddział kancelaryjny) sporządzając doręczyć się mające wygotowanie, a to z reguły na tegoż lewój stronie klauzulę: „doręczenie może nastąpić także w niedzielę (dni świąteczne, porze nocnej)*. Urzędnik sędziowski podpisując uchwałę podpisze także i tę klauzulę.

Zarządzenie doręczeń przez publiczne oznajmienie (§§. 115, 119, 121, ustęp 2 proc. cyw.) następuje przez dodanie do nazwiska odnośnej osoby w skróceniu słów: „publiczne oznajmienie; termin przybicia ogłoszenia . . . dni“. Przy doręczeniu do rąk kuratora (§§. 116, 119, 121, ustęp 2 proc. cyw.) będzie zamieszczonym dodatek „kurator“ wraz z nazwiskiem ustanowionego kuratora; ten dodatek mieści już w sobie polecenie kancelaryi, by edykt przez przytwierdzenie na tablicy sądowej i jednorazowe obwieszczenie w gazecie, do obwieszczeń sądowych używanej, ogłosiła; kilkakrotne obwieszczenie lub obwieszczenie edyktu w innych gazetach musi być szczegółowo zarządzone. Jeżeli obwieszczenie edyktu ma odpaść (§. 117, ustęp 3 proc. cyw.), należy kancelaryi sądowej w skróconych słowach „ogłoszenie wedle zwyczaju miejscowego“ polecić, by takie ogłoszenie spowodowała.

Ogłoszenia edyktalne.

§. 214.

Jeżeli w sprawach jednakowego rodzaju w tym samym czasie mają nastąpić ogłoszenia przez edykta, należy obwieszczenia, które mają być ogłoszone w gazetach, o ile tylko można, połączyć w jednym

edykcje. To wszakże nie ma nastąpić, o ileby połączenie uwłaczało celowi ogłoszenia.

Czystopisy.

§. 215.

Czystopisy będą uskuteczniane czytelnie i dokładnie w sposób ułatwiający każdemu przegląd treści wygotowania. Ogólnie używane skrócenia, które nie mogą dać powodu do żadnych pomyłek, jak n. p. proc. cyw., nor. jur., proc. kar. itd., także i w wygotowaniach są dozwolone.

Czystopisy, oznaczone jako nagłe, należy zaraz sporządzić, inne zaś będą sporządzane w porządku, w jakim referaty wpływają.

Czystopisy muszą się zupełnie zgadzać z zarysami wygotowań; przed oddaniem tedy takowych do podpisu należy je dokładnie przez odczytanie lub w inny sposób z zarysem porównać. W braku innych osób może być użyta do odczytania osoba, która czystopis sporządziła; na czystopisie będą podane nazwiska tych osób, które czystopis sporządziły i takowy z referatem porównały.

Czystopisy rozstrzygnięć zapadających na środki prawne mają być z reguły już w instancji środków prawnych w tylu egzemplarzach sporządzone, by sądy niższych instancyj otrzymały oprócz wygotowań przeznaczonych dla aktów, także wygotowania potrzebne dla zawiadomienia stron.

Wygotowania, na które formularzy użyć nie można, mają być, o ile najmniej trzech egzemplarzy takowych potrzeba, sporządzane przez mechaniczne lub chemiczne odbicia. Przy wyborze środka odbijania należy obok kosztów baczyć przede wszystkim na trwałość pisma lub przedruku i na łatwość użycia aparatu do odbijania.

Pieczczę sądowa.

§. 216.

W pieczęć sądową mają być zaopatrzone: wygotowania (czystopisy) wyroków, poleceń zapłaty, nakazów zapłaty, ugód, uchwał pozwalających egzekucji, dalej wygotowania edyktów i klauzul z zatwierdzeniem w sprawach opieki, kuratel i fidei-komisów, poświadczenia urzędowe i uwierzytelnienia łącznie z wygotowaniami, wyciągami i odpisami z aktów sądowych (§. 56, ust. 3 ust. o org. sąd.).

dalej protesta, wyciągi tabularne i depozytowe i wszystkie pisma w stosunku z zagranicznymi władzami lub organami władzy.

Dla sądowych poleceń wydania z depozytu należy używać pieczęci oddzielnych, które pod względem kształtu i koloru muszą się różnić od wszystkich innych, w użyciu sądu zostających pieczęci.

Część trzecia.

Rejestra.

Ogólne przepisy o rejestrach.

§. 217.

Poszczególne sprawy toczące się w sądzie, nie uwłaczając wyjątkom opartym na §§. 76 do 80 (podania w sprawach tabularnych, firmowych i przydalnych) zaciągane będą do rejestrów.

Rejestra prowadzić należy w kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny) rocznikami. Mają one dawać wyjaśnienia o czynności sądu w każdej sprawie, służą do badań statystycznych i tworzą podstawę oznaczenia, układu i przechowywania aktów nie są one jednak przeznaczone ku temu, aby dawały przegląd wszystkich poszczególnych podań jakie w pewnej sprawie wpłynęły. Do rejestrów należy wciągać tylko te okoliczności, które wyraża napis każdego przedziału, oprócz tego zaś w przedziale na uwagi przeznaczonym, takie zarządzenia i wypadki, które zaznaczają jaki ważny zwrot w przebiegu sprawy lub których stwierdzenie posiada doniosłość pod względem toku czynności.

Jeśli załatwianie spraw tego samego rodzaju poruczone jest stale różnym senatom, sędziom lub urzędnikom sędziowskim, natenczas, o ile nie ma innego zarządzenia, prowadzone będą rejestra osobno dla każdego senatu, sędziego i urzędnika sędziowskiego, który sprawy samoistnie załatwia.

§. 218.

W ciągu roku nie należy rejestrów oprawiać, lecz będzie się je utrzymywać według odrębnych rodzajów w osobnych zeszytach pod okładkami z tego samego papieru. Gdy chodzi o rejestra mniejszej objętości, można kilka roczników łączyć w jednym zeszycie; natomiast przy rejestrach większej objętości powinno się co 10 do 15 arkuszy zszywać i brać

do użytku, tak iż dopiero z końcem roku przez złączenie tych zeszytów powstanie rejestr roczny.

Rodzaj rejestru, tudzież roczniki w jednym zeszycie zawarte, należy uwidocznnić sposobem w oko wpadającym, umieszczając dla wskazania rodzaju przepisany znak rejestrowy.

Rejestra przechowuje się w kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny), ułożone wedle rozmaitych rodzajów za porządkiem roczników.

§. 219.

Jeśli więcej roczników rejestrów łączy się w jedną księgę, należy z każdym nowym rokiem rozpocząć nową stronicę i pod nagłówkiem przedziału umieścić nową liczbę roku sposobem w oko wpadającym. Każdy rejestr lub każdy rocznik rejestru zaczyna się z każdym nowym rokiem na nowo od jedynki, poczem numeru bieżącej dalej przez rok kalendarzowy.

Jeżeli sprawa wciągnięta do rejestru przeniesioną zostaje następnie do rejestru innego rodzaju, albo do takiego samego rejestru innego senatu, sędziego lub urzędnika sędziowskiego (oddział sądu), należy przy odnośnym wpisie pierwszego rejestru, w przedziale na uwagi przeznaczonym, wskazać rejestr, w którym nowy wpis uskutecznił z powołaniem liczby, jaką tamże otrzymał. Jeśli tylko przez omyłkę zapisano do rejestru sprawę, która w żadnym rejestrze przychodzić nie powinna lub nadaje się do rejestru innego rodzaju, należy odnośną liczbę przekreślić kolorowym ołówkiem, aby zapobiedz policzeniu jej przy statystycznych zestawieniach, a w tym ostatnim wypadku zarazem przenieść sprawę do właściwego rejestru z zachowaniem przepisów w tej mierze dopiero co podanych.

§. 220.

Porządek, w jakim poszczególne sprawy w rejestrach po sobie następują, stosuje się do czasu wejścia pierwszego aktu urzędowego w tej sprawie (podanie, protokół, doniesienie itd.). Liczba jaką sprawa otrzymuje przy pierwszym wpisaniu, jest liczbą rejestrową.

Jeśli ustnie wniesiono pozew albo ustnie przedstawiono wstępny wniosek, prośbę, doniesienie itp., które dały powód do postępowania sądowego, ten dzień będzie poczytanym za dzień wejścia, w którym oświadczenie przed sądem do protokołu złożonym zostało. Jeśli w jednym dniu zapisuje się kilka

spraw na tej samej stronie rejestru, wystarcza dzień wejścia raz tylko wymienić.

Wpisy do tych przedziałów rejestru, które służą do oznaczenia sprawy nowo przybytej (dzień wejścia, oznaczenie stron, przedmiot itd.), uskutecznione będą zaraz przy nadejściu pierwszego podania i zanim jeszcze takowe przedłożono sędziemu (przewodniczącemu senatu) lub urzędnikowi sędziowskiemu, który do załatwienia jest powołany.

Inne wpisy, które muszą być dokonywane w toku postępowania, należy za każdym razem na podstawie zapadłej uchwały sądowej, odbytego terminu lub innego na wpis wpływającego zdarzenia, bezzwłocznie umieszczać, skoro tylko urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny), który rejestr prowadzi, dowie się z aktów o tych okolicznościach. Nie wolno wstrzymywać się z wciąganiem do rejestru aż do zupełnego ukończenia pewnej sprawy.

§. 221.

Wciąganie do rejestrów jest rzeczą kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny), jednakże urzędnicy sędziowscy powinni we wszystkich trudniejszych wypadkach dawać kancelaryi sądowej wskazówki potrzebne do należytego wykonania wpisów. Dopóki urzędnik lub pomocnik kancelaryjny nie nabędzie pewnej wprawy, można tym sposobem ułatwiać tok czynności, że sędzia główne daty, które w danym wypadku do rejestru zaciągnięte być mają, w podaniu, protokole lub innym akcie kolorowym ołówkiem podkreśli lub na aktach wypisze, a w razie potrzeby zanotuje obok tego numeru przedziałów rejestru, w których wpis uskutecznić trzeba. Sami urzędnicy sędziowscy nie powinni nic zapisywać do rejestru bez wiedzy urzędnika kancelaryjnego (pomocnika kancelaryjnego) który ten rejestr prowadzi.

Urzędnikowi kancelaryjnemu wzbronionem jest trzymać w zamknięciu rejestru w użytku będącego, tak iżby w te rejestra w każdym czasie wglądać można.

Sprawy ostatecznie załatwione należy po lewej stronie rejestru uwydatnić znakiem za pomocą kolorowego ołówka.

W przedziale dla uwag zaznaczonym będzie także ostateczne odstąpienie aktów innej władzy, przy czem należy wspomnieć dokąd takowe odesłano.

§. 222.

Zapiski przedziałów, które się uwzględniają w wykazach czynności, nie mają jednak liczb bie-

zących, należy już w ciągu roku, skoro wszystkie na tej samej stronnicy rejestru zaciągnięte sprawy są ukończone, sumować. Sumę osiągniętą w każdym przedziale przenosi się do następnego sumowania i na tej podstawie przeprowadza dalsze obliczenie.

Gdzie nie jest przepisaniem używanie liczb biezących, wypełnia się poszczególne przedziały wpisaniem daty zdarzenia w nagłówku wyrażonego. Daty pisane będą w formie ułamków; gdyby pewną datę wciągnąć trzeba do rejestru którego z dawniejszych roczników, należy dodać obie ostatnie cyfry rocznika.

Rejestra sądów powiatowych.

§. 223.

Przy sądach powiatowych prowadzić się będą, jeśli w ogóle sprawy o jakich mowa w pewnym sądzie przychodzą, następujące rejestra:

1. w sprawach cywilnych:

C dla zwykłych procesów cywilnych wyjąwszy Form. Nr. 21. sprawy drobiazgowe (podług formularza Nr. 21);

Cm dla pozwów nakazowych i takichże procesów (podług formularza Nr. 22); Form. Nr. 22.

Cb dla spraw drobiazgowych (podług formularza Nr. 23); Form. Nr. 23.

M dla spraw wezwawczych (podług formularza Nr. 24); Form. Nr. 24.

K dla wypowiedzeń kontraktów najmu i dzierżawy, tudzież dla wniosków na oddanie lub odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy (§§. 562 i 567 proc. cyw.) (podług formularza Nr. 25); Form. Nr. 25.

Hc dla spraw pomocy prawnej w sprawach cywilnych (podług formularza Nr. 26); Form. Nr. 26.

E dla spraw egzekucyjnych (podług formularza Nr. 27); Form. Nr. 27.

V dla tymczasowych zarządzeń (podług formularza Nr. 28); Form. Nr. 28.

A dla pertraktacji spadkowych (podług formularza Nr. 29); Form. Nr. 29.

L dla spraw zawieszenia kurateli i przedłużenia władzy ojcowskiej (podług formularza Nr. 30); Form. Nr. 30.

P dla opiek i kurateli (księga sieroca) (podług formularza Nr. 31); Form. Nr. 31.

G dla uwierzytelnień (podług formularza Nr. 32); Form. Nr. 32.

Ne dla wszelkich spraw cywilnych nie należących do innego rejestru (rejestr powszechny, zbiorowy) (podług formularza Nr. 33); Form. Nr. 33.

2. w sprawach karnych:

Z dla doniesień o zbrodniach i występkach (podług formularza Nr. 34), stosownie do rejestru prowadzonego dotąd w myśl §. 56 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej podług formularza Nr. III; Form. Nr. 34.

U dla przekroczeń (podług formularza Nr. 35), stosownie do rejestru prowadzonego dotąd w myśl §. 57 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej podług formularza IV; Form. Nr. 35.

His dla spraw pomocy prawnej w sprawach karnych (podług formularza Nr. 26);

Ns dla wszelkich spraw postępowania karnego nie należących do innego rejestru (podług formularza Nr. 33).

Rejestra trybunałów pierwszej instancji

§. 224.

Przy trybunałach pierwszej instancji prowadzić się będą, jeśli w ogóle sprawy o jakich mowa w pewnym trybunale przychodzą, następujące rejestra:

1. w sprawach cywilnych:

Cg dla procesów cywilnych włącznie ze sporanami małżeńskimi (§. 50, l. 2 normy jurysdykcyjnej) (podług formularza Nr. 36); Form. Nr. 36.

Cm dla pozwów nakazowych i takichże procesów (podług formularza Nr. 22);

Cu dla spraw sądów rozjemczych zakładów ubezpieczenia od wypadków (podług formularza Nr. 37); Form. Nr. 37.

Cw dla pozwów wekslowych i takichże procesów (podług formularza Nr. 38); Form. Nr. 38.

Hc dla spraw pomocy prawnej w sprawach cywilnych (podług formularza Nr. 26);

E dla spraw egzekucyjnych (podług formularza Nr. 27);

A dla pertraktacji spadkowych (podług formularza Nr. 29);

L dla spraw zawieszenia kurateli i przedłużenia władzy ojcowskiej (podług formularza Nr. 30);

P dla opiek i kurateli (księga sieroca) (podług formularza Nr. 31);

F dla fideikomisów (podług formularza Nr. 39); Form. Nr. 39.

S dla konkursów (podług formularza Nr. 40); Form. Nr. 40.

T dla spraw edyktalnych (podług formularza Nr. 41); Form. Nr. 41.

Bc dla apelacji (podług formularza Nr. 42); Form. Nr. 42.

R dla rekursów (podług formularza Nr. 43); Form. Nr. 43.

Nc dla wszelkich spraw cywilnych nie należących do innego rejestru (podług formularza Nr. 33).

2. w sprawach karnych:

Vr dla postępowania przygotowawczego w sprawach o zbrodnie i występki, rejestr główny (podług formularza Nr. 44), stosownie do rejestru głównego prowadzonego dotąd w myśl §. 58 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej podług formularza V; Form. Nr. 44.

Pr dla spraw prasowych (podług formularza Form. Nr. 45. Nr. 45);

Bł dla odwołań w sprawach karnych (podług formularza Nr. 46);

Dł dla zażaleń (podług formularza Nr. 47);

Hs dla spraw pomocy prawnej w sprawach karnych (podług formularza Nr. 26);

Ns dla wszelkich spraw postępowania karnego nie należących do innego rejestru (podług formularza Nr. 33).

Rejestra wyższych sądów krajowych.

§. 225.

Przy wyższych sądach krajowych prowadzić się będą następujące rejestra:

1. w sprawach cywilnych:

Cg dla pozwów wnoszonych na podstawie ustawy z 12. lipca 1872, Dz. u. p. Nr. 112 (§ 600 proc. cyw.) (podług formularza Nr. 36);

Bc dla apelacji w sporach cywilnych (podług formularza Nr. 42);

R dla rekursów (podług formularza Nr. 43);

Nc dla wszelkich spraw cywilnych nie należących do innego rejestru (podług formularza Nr. 33).

2. w sprawach karnych:

Form. Nr. 48. *J* dla sprzeciwów przeciw postawieniu w stan oskarżenia i przeciw wyrokowi zaocznym (podług formularza Nr. 48);

Form. Nr. 49. *Bs* dla odwołań w sprawach karnych (podług formularza Nr. 49);

Form. Nr. 50. *D* dla zażaleń przeciw uchwałom izby radnej lub trybunału i dla zażaleń przeciw orzeczeniom w postępowaniu prasowym (podług formularza Nr. 50);

Ns dla wszelkich spraw postępowania karnego nie należących do innego rejestru (podług formularza Nr. 33).

Rejestra procesowe.

§. 226.

Do rejestrów *C* i *Cg* wciąga się wszelkie pozwy w sporach cywilnych, wyjąwszy pozwy nakazowe i wekslowe, pozwy drobiazgowo i pozwy przed

sąd rozjemczy zakładu ubezpieczenia od wypadków. W szczególności należą do tego rejestru także: interwencje główne i pozwy o ustalenie, skargi nieważności i skargi o wznowienie, pozwy o zniesienie wyroku polubownego, pozwy oppugnujące orzeczenie giełdowego sądu rozjemczego, dalej pozwy w postępowaniu egzekucyjnym włącznie z pozwami, które się wywiązują z podziału ceny kupna i pozwami o pierwszeństwo w zaspokojeniu z ceny kupna zajętych ruchomości, pozwy w postępowaniu konkursowem i pozwy w sprawach żeglugi na rzece Łabie (sprawy sądowe o cło na Łabie). Przy trybunałach wykonujących zarówno sądownictwo powszechne jak i odrębne, należy także sprawy sądownictwa odrębnego wciągać do rejestru *Cg*.

Skargi wzajemne należy wciągać tak jak nowe pozwy. Natomiast spory wywiązujące się w toku postępowania między stronami lub z osobą trzecią, jeśli takowych nie rozpoczyna się pozwem i nie załatwia się wyrokiem, jak n. p. wnioski pośrednie na ustalenie, spory o dopuszczanie interwencji pobocznej, o przywrócenie stanu pierwotnego, o wznowienie przerwane go postępowania, spory z powodu zarzutu niewłaściwości i inne, tak samo nie będą wciągane do rejestrów *C* i *Cg*, jak opozycje w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, których nie wnosi się w formie pozwu (n. p. opozycje przeciw powoleniu egzekucji na podstawie zagranicznych tytułów egzekucyjnych, przeciw przybiciu targu w razie przymusowej licytacji, przeciw pozwoleniu tymczasowego zarządzenia itd.).

Spory o niedobrowolną separację, rozwiązanie lub unieważnienie małżeństwa (§. 50, l. 2 normy jurysdykcyjnej) wciągane będą do rejestru *Cg* w ten sposób, że przedmiot sporu (przedział 3 i 4) oznaczy się słowami „niedobrowolna separacja“, „rozwiązanie“, „unieważnienie“. Jeśli nieważność małżeństwa z urzędu podniesioną została (§. 94 ks. ust. cyw.), wpisuje się zamiast powoda nazwę osoby lub władzy, na której wniosek postępowanie wprowadzono.

Odwołania w sporach należących w pierwszej instancji przed sąd przemysłowy, jeśli wniesione są według §. 31 ustawy o sądach przemysłowych, zaciąga się do rejestru *Cg*, w innych zaś wypadkach (§. 30 tejże ustawy) do rejestru *Bc*. Czas trwania postępowania (przedział 18 do 23) liczy się w pierwszym wypadku podług wejścia odwołania.

Za przyzwoleniem Ministra sprawiedliwości można tam, gdzie się to odpowiedniem wydawać będzie, łączyć prowadzenie rejestrów procesowych dla wszystkich oddziałów pewnego sądu zajętych procesami cywilnymi, w taki sposób, że wszystkie

cywilne sprawy procesowe wytoczone przed ten sąd, bez względu na to, który oddział sądowy do załatwienia byłby powołanym, wciągać się będzie do wspólnego rejestru (*C, Cb, Cg, Cm* itd.).

§. 227.

Do prowadzenia rejestrów *C, Cb, Cg, Cm* i *Cwo* stosują się następujące dalsze przepisy:

1. W przedziale „postępowanie spoczywa od dnia“ uwidocznic należy albo dzień, w którym sądowi doniesiono o zawarciu układu względem spoczywania (§. 168 proc. cyw.), albo datę terminu, na którym obie strony nie stanęły (§. 170 proc. cyw.):

2. w przedziale „załatwienie w pierwszej instancji“ podany będzie przy wyrokach w sprawach drobiazgowych ogłoszonych w obecności obu stron, dzień ogłoszenia wyroku (§. 452 proc. cyw.), w innych zaś wypadkach dzień zawarcia ugody lub cofnięcia pozwu (§. 237 proc. cyw.), albo podane będą dni, w których stronom doręczono wygotowania wyroku, końcowej uchwały lub rozstrzygnięcia na środek prawny załatwiającego sprawę (§§. 414, 415 i 459 proc. cyw.), albo wygotowania uchwały mocą której postępowanie z powodu niedopuszczalności drogi prawa, z powodu niewłaściwości sądu, z powodu sprawy wiszącej lub prawomocności, zastanowionem zostało (§. 261 proc. cyw.); w braku takiego momentu końcowego należy sprawę uważać jako załatwioną w tym dniu, kiedy sąd dowiedział się o jakim wydarzeniu pozasadowem, przez które proces zostaje ukończony (l. 6), zresztą zaś po upływie roku od dnia, na który przypada ostatni wniosek strony odnoszący się do prowadzenia procesu;

3. w przedziale „ustne rozprawy zarządzone na dzień“ zaznaczone będą przez wpisanie daty w formie ułamku wszelkie audyencye wyznaczone w pewnym procesie przed sądem orzekającym (sędzia, senat), bez względu na to, czy przy owej audyencji ma się odbyć ustna rozprawa, czy tylko przeprowadzenie dowodu; terminu zapisywać trzeba zaraz po wyznaczeniu; nie zapisuje się wcale pierwszych audyencji w myśl §§. 239 i 440 procedury cywilnej, audyencji w obec sędziego wyznaczonego lub wezwanego, i audyencji mających na celu tylko przesłuchanie jednej lub obu stron; w razie odroczenia audyencji należy obok daty odroczonej audyencji po stronie prawej u góry dodać cyfrę 1, 2, 3 lub 4, co oznacza, która z przyczyn w §. 134, l. 1 do 4 proc. cyw. wyrażonych spowodowała odroczenie, n. p. 25/2¹;

4. wyroki częściowe i pośrednie notuje się tak samo jak wyroki końcowe przez zapisanie daty w przedziałach „wyroki końcowe zaoczne itd.“ i „inny wyrok końcowy“; gdy później zapadnie wyrok końcowy, należy go zapisać w tym samym przedziale; jako dzień, w którym wyrok zapadł, uważa się ten dzień, kiedy takowy został w senacie uchwalony lub przez samoistnego sędziego ogłoszony, gdyby zaś ogłoszenie nie miało miejsca, dzień w którym sędzia samoistny podpisał projekt wygotowania wyroku;

5. przedział „uchwała na dowód“ służy nie tylko dla uchwał na dowód pisemnie wygotowań mających, lecz dla wszystkich uchwał na dowód mocą których sąd orzekający zarządza przeprowadzenie dowodu, bez względu, czy takowy przeprowadza się natychmiast, czy dopiero przy późniejszej ustnej rozprawie, czy też przez sędziego wyznaczonego lub wezwanego; każda uchwała na dowód z osobna uwidoczniona będzie zapisaniem daty, pod jaką została powzięta (ogłoszona); obok tego w wypadkach przesłuchania stron pod przysięgą, należy umieścić literę *E*;

6. jako „inny wynik“ uważać się będzie n. p. złożone przy ustnej rozprawie oświadczenie względem cofnięcia skargi lub spoczynku postępowania, stwierdzenie, że zaszedł powód przerwania, odrzucenie pozwu uchwałą na mocy §. 261 proc. cyw.; przedział ten wypełnia się podając datę ustnej rozprawy, która do takiego wyniku doprowadziła lub datę powzięcia uchwały dotyczącej; uchwał odraczających nie należy zapisywać w przedziale „inny wynik“, równie jak uchwał na nowo otwierających zamkniętą już rozprawę, niemniej ugód pozasadowych lub innych wyników będących po za obrębem ustnej rozprawy; jeżeli otwierając na nowo ustną rozprawę, zarazem wyznacza się do takowej nowy termin, należy taką uchwałę uwidocznic w przedziale obejmującym zarządzenie ustnych rozpraw, w innych zaś wypadkach ponowne otwarcie nie będzie wcale zapisaniem do rejestru; wydarzenia pozasadowe załatwiające proces, skoro dojdą do wiadomości sądu, będą krótko zanotowane w przedziale dla uwag;

7. jedna i ta sama ustna rozprawa może mieć różnorodne wyniki, n. p. wyrok częściowy względem jednego roszczenia z pomiędzy kilku równocześnie podniesionych, wraz z uchwałą na dowód co do innych spornych roszczeń; w takim wypadku należy każdy wynik z osobna w przeznaczonym ku temu przedziale zaznaczyć; jeśli przy ustnej rozprawie uchwalono przesłuchać świadka, zaraz go przesłuchano i następnie na podstawie jego zeznań wyrok wydano, w takim razie poczynione

będą odpowiednie zapiski tak w przedziale „uchwała na dowód“ jak i w przedziałach „ustne rozprawy“ i „inny wyrok końcowy“;

8. wniesienie apelacji, rewizji lub rekursu, jakoteż przedłożenie aktów wyższej instancji, uwidocznia się wpisaniem daty, wniesienie skargi o nieważność lub skargi o wznowienie umieszczeniem sygnatury aktów, w przedziale dla uwag;

9. połączenie różnych sporów toczących się przed tym samym sądem, zaznaczone będzie przy wszystkich złączonych sprawach w przedziale dla uwag („złączono z l.“); dla spraw złączonych prowadzić się będzie aż do uchylenia połączenia (§§. 192, 390, 391, ustęp 2 proc. cyw.) tylko sygnaturę aktów tej sprawy, z którą inne połączone zostały;

10. jeśli pewną sprawę wciągnięto jako już załatwioną wedle l. 2 ponieważ strony dalszych wniosków nie czyniły, później zaś postępowanie na nowo się rozpocznie, należy tę sprawę zaciągnąć jako nową, powołując poprzedni wpis w przedziale dla uwag zarówno przy dawniejszej jak i przy nowej liczbie;

11. jako dzień zarządzenia postępowania przygotowawczego zapisuje się w przedziale 9 rejestru *Cg* dzień odnośnej uchwały senatu (§§. 244 i 246 proc. cyw.), jako dzień zamknięcia tegoż postępowania, w przedziale 10 dzień, w którym akta przewodniczącemu senatu po raz pierwszy oddane zostały (§. 256 proc. cyw.);

12. jeśli spór o niedobrowolną separację lub rozwiązanie małżeństwa zakończy się pojednaniem, należy to wciągnąć do przedziału 15 rejestru *Cg*;

13. w przedziale „uchwała na dowód“ należy oprócz ilości uchwał na dowód liczyć osobno także uchwały na dowód z przesłuchania pod przysięgą.

§. 228.

Pozwy o roszczenia wekslowe wciągane będą do rejestru *Cw* bez względu na to, czy pozew żąda wydania nakazu zapłaty lub wyznaczenia audyencji do ustnej rozprawy.

Jeśli odmówiono wnioskowi na wydanie nakazu zapłaty (mandatu), nie pociąga to za sobą przeniesienia sprawy do innego rejestru, ale raczej należy, gdy zamiast nakazu zapłaty wprowadzono zwyczajne postępowanie, zanotować dzień wyznaczenia ustnej rozprawy w przedziale 6 rejestrów

Cm i *Cw*. W tym samym przedziale rejestru *Cw* uwidocznia się wyznaczenie audyencji także i w ówczas, gdy pozew wekslowym wcale nie domagano się wydania nakazu zapłaty.

Rejestr dla spraw wezwawczych.

§. 229.

Względem prowadzenia rejestru *M* postanawia się co następuje:

1. Przy prośbach pisemnych lub do osobnego protokołu przyjętych (l. 7) wystarcza podać w przedziale 5 kwotę pretensji; jeśli jednak wniosek na wydanie warunkowego nakazu płatniczego zadokumentowany został jedynie przez wciągnięcie do rejestru (§. 59 ust. o organ. sąd.), wówczas podać trzeba w przedziale 5 kwotę i tytuł prawny pretensji, gdyby zaś pretensya składała się z kilku pozycji, kwotę i tytuł prawny każdej poszczególnej pozycji;

2. zamiast wciągania żądanych kosztów można w przedziale 6 wskazać za pomocą litery *G* na pisemne podanie lub pisemną skargę, albo na osobny protokół, w którym ilość kosztów jest wyrażoną;

3. w przedziałach 8 i 13 należy w razie ustnego wniosku przykleić stęple przypadające za protokół; urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny), który przyjmuje wniosek lub opozycję, uskuteczni zaraz przepisane postępowanie i stwierdzi swym podpisem dokładne zadokumentowanie;

4. jeśli koncept nakazu płatniczego nie zostaje zatrzymany w sądzie, podpisze sędzia zapiski w przedziale 9;

5. w przedziałach 9 do 12 i 14 zapisany będzie dzień odnośnych uchwał lub oświadczeń stron, mianowicie przy opozycjach pisemnie wniesionych dzień wejścia podania;

6. jeśli przeciw nakazowi płatniczemu wydanemu na podstawie skargi, wniesiono w należyłym czasie opozycję, przenosi się sprawa do rejestru *C'* lub *Cb* (§. 219, ustęp 2); w przedziale 12 należy zatem tylko te wypadki uwidocznić, kiedy opozycja odrzuconą zostaje bez rozprawy procesowej i wyroku, bądź dla spóźnienia, bądź dla tego, że z innego powodu jest niedopuszczalną;

7. ustne prośby i opozycje, które urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny) za niedopuszczalne uważa, przy których jednak strona mimo to

obstaje, przyjęte będą do osobnego protokołu bez zapisywania w rejestrze *M*; protokół ten po wypełnieniu przedziałów 1 do 6 rejestru, przedłożony będzie sędziemu do powzięcia uchwały; w innych wypadkach ma urzędnik kancelaryjny bez spisywania protokołu zadokumentować ustną prośbę lub opozycję tylko przez wciągnięcie do rejestru *M*, następnie warunkowy nakaz płatniczy albo uchwałę odrzucającą spóźnioną opozycję wprost na podstawie zapisków rejestru wygotować i sędziemu do podpisu przedłożyć lub strony o opozycji w czas wniesionej zawiadomić;

8. postanowienia l. 7 co do sporządzania wygotowań przez urzędnika (pomocnika) kancelaryjnego mają zastosowanie także przy załatwianiu pisemnych prośb o warunkowy nakaz płatniczy i przy wnoszonych na piśmie opozycjach.

Na pozew ustnie wniesiony, w którym wierzyciel żąda wydania warunkowego nakazu płatniczego (§. 19 ustawą z dnia 27. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 67) musi być spisany osobny protokół, którego nie może zastąpić stwierdzenie wniosku w rejestrze *M*.

Rejestr wypowiedzeń.

§. 230.

Względem prowadzenia rejestru *K* postanawia się co następuje:

1. Jeśli wypowiedzenie albo wniosek na oddanie lub odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy podano na piśmie, można w przedziale 5 opuścić oznaczenie przedmiotu najmu lub dzierżawy i zastąpić je powołaniem się na pisemny wniosek za pomocą litery *G*;

2. wypowiedzenie połączone z pozwem o oddanie lub odebranie przedmiotu najmu lub dzierżawy (§. 567 proc. cyw.) zaciąga się do rejestru *C* albo *Cg*;

3. przedział 7 użyty będzie według przepisu §. 229, l. 3; wpisy do przedziałów 8 do 11 stosują się do postanowień l. 4 i 5 tegoż paragrafu;

4. ustnie wniesione zarzuty przeciw wypowiedzeniom i nakazom oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy, nie mogą być stwierdzone przez wciągnięcie do rejestru *K*, lecz należy na takowe osobny protokół spisać; po wniesieniu zarzutów przenosi się sprawę do rejestru *C* (§. 219, ustęp 2);

Uchwały czyniące zadość żądaniu rumacyi przedmiotu najmu lub dzierżawy sądownie wypowiedzianego (§. 349 proc. cyw.) przesłane będą temu oddziałowi sądu, do którego sprawy wykonania egzekucyi należą (§. 158), a oddział ten wpisuje je do rejestru *E* jako nowe sprawy egzekucyjne; pozwolenie egzekucyi zanotowane będzie w rejestrze *K* w przedziale dla uwag.

W stolicy kraju wolno tylko za przyzwoleniem Ministra sprawiedliwości spisywanie protokołów na ustne wypowiedzenia zastępywać wciąganiem takowych do rejestru *K*.

Rejestr względem pomocy prawnej w sprawach cywilnych.

§. 231.

Do rejestru *Hc* nie wpisuje się wezwań o wykonanie wpisów tabularnych (§. 37 normy jurysdykcyjnej); należą one do dziennika podań odnoszących się do ksiąg gruntowych lub ingrossacyjnych. Odezwy o doręczenie wtedy tylko mają być wciągane do rejestru *Hc*, gdy oprócz doręczenia także jaka inna czynność urzędowa ma być przedsięwzięta, np. przedłożenie aktu Ministerstwu sprawiedliwości dla przetłumaczenia itp.; w innych wypadkach należy z takimi sprawami postępywać wedle §. 377. Natomiast odezwy o wykonanie aktów realnych, które się nie łączą z wpisami tabularnymi (§. 117 normy jurysdykcyjnej) mają być wciągane do rejestru *Hc*. Również będą w tym rejestrze zapisywane rekwizycje wystosowane w sprawach sądów rozjemczych o przedsięwzięcie czynności sędziowskich (§. 589 proc. cyw. i artykuł XXII ustawy wprowadzającej procedurę cywilną) oraz wezwania komisji dla podatku zarobkowego i komisji szacunkowych o przesłuchanie świadków lub znawców.

W przedziale 6 rejestru *Hc* należy oznaczyć sprawę podając nazwisko strony wraz z krótką wzmianką o rodzaju lub przedmiocie postępowania.

W przedziale 8 nie powinno się notować zarządzeń, które sędzia wezwany w celu udzielenia pomocy prawnej wydaje, lecz tylko ostateczne załatwienie wezwania o pomoc prawną. Zarządzenia mające jedynie przygotowawcze znaczenie, można wedle potrzeby uwidoczniać za pomocą wzmianki w przedziale dla uwag; w szczególności zaznaczone będzie w tym przedziale zasięgnięcie wyjaśnień co do wzajemności (§. 38, l. 3 normy jurysdykcyjnej) Jeśli żądaniu całkowicie zadość uczyniono, wystarcza w przedziale 8 obok daty sądowego załatwienia dopisać „uskuteczniło“.

W przedziale 9 należy oprócz daty odstąpienia wymienić także władzę, której akta bądź dla niewłaściwości sądu pierwotnie wezwanego, bądź w celu przedsięwzięcia innych działań ku dostarczeniu pomocy prawnej lub z innego powodu przesłane zostały.

Jeśli rekwirujący sąd zagraniczny zażąda po myśli §. 40 normy jurysdykcyjnej zasięgnięcia decyzji wyższego sądu krajowego, nie zapisuje się tego jako nowe wezwanie, lecz zamieszcza się pod liczbą tego wezwania, które wywołało różnicę zdań między sądem wzywającym a wezwanym.

Jeśli w jakiej sprawie odnoszącej się do pomocy prawnej trzeba dopilnować zwrócenia aktów, a nie istnieje osobny wykaz aktów brakujących, należy tę sprawę zaznaczyć zakreślając liczbę rejestrową kolorowym ołówkiem.

Rejestr spraw egzekucyjnych.

§. 232.

Rejestr *E* prowadzić się będzie tylko w tych sądach, które jako sądy egzekucyjne powołane są do udziału w wykonywaniu egzekucyi. Wnioski egzekucyjne podane nie do sądu egzekucyjnego, uważane będą jako dalszy ciąg tej sprawy do której tytuł egzekucyjny należy, a w odnośnym rejestrze zapisuje się takowe do przedziału dla uwag z dołożeniem daty załatwienia (egzek. 22/7 98).

Egzekucye wprowadzone uchwałą pozwalającą innemu sądu a nie sądu egzekucyjnego, należy dopiero w sądzie egzekucyjnym na podstawie wezwania o wykonanie egzekucyi wciągać do rejestru *E*, a to według porządku w jakim takie wezwania nadchodzą. Do przedziału 2 zapisuje się w takim razie nie dzień pierwotnego podania wniosku egzekucyjnego, lecz dzień nadejścia wezwania do sądu egzekucyjnego. Tak samo jak z wezwaniem o wykonanie egzekucyi, postępuje się w tym wypadku, gdy przy egzekucyi na grunta stanowiące przedmiot tabuli krajowej, na nieruchomości zapisaną w księdze górniczej lub kolejowej, albo na prawa tabularne obciążające nieruchomość tego rodzaju, sąd egzekucyjny na mocy §. 19 ordynacyi egzekucyjnej załatwienie chociażby tylko pewnych części postępowania egzekucyjnego przekazał temu trybunałowi, w którego okręgu majątek nieruchomy w całości lub w przeważnej części jest położony.

Jeśli poszczególne akty wykonania egzekucyi poruczono jednemu z pośród kilku sądów egzekucyjnych w których jeden wierzyciel prowadzi egzekucye jednocześnie przeciw temu samemu dłużnikowi (§. 21 ord. egzek.), zaznaczą to w swym rejestrze te sądy egzekucyjne, które do wykonania od-

nośnych aktów egzekucyjnych byłyby powołane, w przedziale dla uwag, z wymienieniem tego sądu, któremu wykonanie poruczono; np. „licytacyą i podział ceny kupna poruczono sądowi powiatowemu w B“. W taki sam sposób połączenie kilku egzekucyi należących do różnych sądów i przekazanie wspólnego wykonania egzekucyi jednemu z tych sądów (§. 22 ord. egzek.), zanotowane będzie w rejestrach reszty sądów egzekucyjnych. W rejestrze tego sądu, któremu wykonanie pewnych aktów lub łączne wykonanie egzekucyi w całości poruczonym zostało, należy również to poruczenie zaznaczyć w przedziale dla uwag krótką wzmianką z wymienieniem reszty sądów współdziałających.

§. 233.

Gdy jeden wierzyciel przeciw temu samemu dłużnikowi prowadzi więcej egzekucyi na rozmaite części składowe jego majątku, uzyskawszy je choćby na podstawie tego samego tytułu egzekucyjnego, w skutek wniosków jednoczesnych, ale osobno stawianych, należy te egzekucye wciągać pod osobnemi liczbami rejestrowemi. Jeśli te egzekucye po myśli §. 22 ordynacyi egzekucyjnej złączono, należy to uwidocznnić przy połączonych sprawach egzekucyjnych w przedziale dla uwag rejestru *E* („złączono z l. . . .“). Dla spraw złączonych prowadzi się już potem tylko liczba jednej z tych spraw.

Rozszerzenie egzekucyi na nowe przedmioty jednakowego rodzaju, nie pociąga za sobą ponownego zapisywania do rejestru, lecz tylko przy pierwotnym wpisie, w przedziale dla takich przedmiotów przeznaczonym, notuje się datę ponownego pozwolenia egzekucyi.

Oprócz wniosku na pozwolenie egzekucyi, żaden inny wniosek w postępowaniu egzekucyjnym nie będzie wciągany do rejestru *E*.

Wnioski na pozwolenie egzekucyi, w skutek których wierzyciel przystępuje do toczącego się już postępowania egzekucyjnego tego samego rodzaju (§§. 103, 139, 267 ord. egzek.), muszą być mimo to wpisane do rejestru pod osobnemi liczbami, należy jednak w przedziale dla uwag powołać sprawę egzekucyjną, do której wierzyciel przystąpił („przystąpienie l. . . .“), a przy tej ostatniej sprawie w przedziale 3 pod nazwiskiem wierzyciela egzekwującego dopisać czerwonym atramentem każdego wierzyciela, który do postępowania egzekucyjnego przystąpił, skoro to przystąpienie dopuszczonem zostało. Postępowanie prowadzi się nadal pod liczbą egzekucyi najpierw pozwolonej.

W razie odrzucenia wniosku egzekucyjnego postawionego w sądzie egzekucyjnym, należy

w przedziale przeznaczonym dla żądanego rodzaju egzekucyi, pociągnąć poziomą kreskę; jeśli następnie w skutek rekursu egzekucyę pozwolono, zapisuje się to w przedziale przekreślonym pod ową kreską.

W przedziałach 7 do 16 uwidocznia się pozwoloną egzekucyę przez podanie daty pozwolenia; w razie jednoczesnego pozwolenia różnych środków egzekucyjnych (§. 14 ord. egzek.), wypełnia się powyższym sposobem każdy przedział, który tu wchodzi w rachubę. Przy egzekucyach na majątek nieruchomy zamieszcza się obok daty pozwolenia także tabularne lub inne oznaczenie nieruchomości na którą egzekucya się prowadzi.

W przedziale 10 należy po wykonaniu zajęcia podać numer lub stronicę rejestru grabieży, zaś w przedziale 11 datę uchwały przekazującej (przekaz. 24/12 98).

Rejestr tymczasowych zarządzeń.

§. 234.

Wnioski żądające zarządzeń tymczasowych wciągane będą do rejestru *P* tylko wtedy, gdy są postawione po za obrębem toczącego się procesu lub postępowania egzekucyjnego. Kilka wniosków odnoszących się do tego samego rozszczenia, wciąga się według przepisów §. 233, ust. 1 i 2. Jeśli po odrzuceniu wniosku, ponowiono wniosek tego samego rodzaju, otrzymuje on odrębną liczbę. Natomiast nie daje się nowej liczby w tym wypadku, gdy sąd nie przychyłając się od razu do pewnego wniosku, naprzód tylko uzupełnienie takowego zarządził.

W 6 i 7 przedziale notuje się dzień, w którym uchwałę stronie czyniącej wniosek doręczono (§. 396 ord. egzek.). Wpisy do przedziałów 8 i 12 uskutecznia się przy analogicznem zastosowaniu postanowień §. 227, l. 3.

Zarządzenia co do przechowanych rzeczy, wydane po myśli §. 401 ordynacyi egzekucyjnej, uwidocznia się w przedziale dla uwag z krótką wzmianką o treści zarządzenia i dacie powziętej uchwały.

Jeśli o wniosku na uchylene lub ograniczenie tymczasowego zarządzenia na mocy §. 399 ordynacyi egzekucyjnej postawionym, rozstrzygnąć ma inny sąd a nie ten, który zarządzenie to pozwolił (§. 399, ustęp ostatni ord. egzek.), natomiast w rejestrze tego ostatniego sądu nie wypełnia się przedziałów 12 do 15.

Rejestr spadkowy.

§. 235.

Jeśli z aktu zejścia wynika, że zmarły pozostawił dzieci małoletnie, względem których sąd pertraktujący spadek byłby zarazem powołanym do sprawowania władzy nadopiekuńczej, należy taką sprawę wciągnąć nie tylko jako spadkową do rejestru *A*, lecz równocześnie także jako opiekuńczą do Rejestru *P*. W takim tylko razie odpada wpis do rejestru *P*, gdy sprawa opieki nad tymi małoletnimi już się toczy w sądzie pertraktującym, a tem samem jest już poprzednio zaciągnięta do tegoż rejestru. W obu wypadkach akta pertraktacyi spadkowej otrzymują oznaczenie według obydwu rejestrów.

W rejestrze *A* należy w przedziale „uwagi“ powołać liczbę księgi sieroczej (rejestr *P*), a w tejże księdze za pomocą takiej samej notatki w przedziale dla uwag wskazać na toczącą się pertraktacyę spadkową. Po prawomocnem ukończeniu pertraktacyi spadkowej, wyłącza się sprawę z rejestru *A* po przekreśleniu sygnatury aktów powstałej na podstawie rejestru *A*, prowadzi się odtąd wyłącznie na podstawie księgi sieroczej jako sprawę opiekuńczą.

W przedziałach 5 do 12 podana będzie data odnośnej uchwały sądowej, a w przedziale 5 nadto także nazwa sądu któremu akt zajęcia odstąpiono.

W przedziale 12 zapisuje się jeśli np. do majątku spadkowego w toku pertraktacyi konkurs otwarto.

Jeśli później wyjdzie na jaw rozporządzenie ostatniej woli lub nieznan przedtem majątek spadkowy, nie wciąga się tego ponownie do rejestru *A*, lecz uważa się to jako dalszy ciąg dawnego postępowania.

§. 236.

Nadchodzące do sądu doniesienia o wypadkach śmierci, co do których zachodzi wątpliwość, czy dadzą powód do prowadzenia pertraktacyi spadkowej w tym sądzie, wciągane będą na razie nie do rejestru *A*, lecz do rejestru *Nc*. Dopiero gdy jaki dalszy akt, jak np. przedłożenie rozporządzenia ostatniej woli, oświadczenia do spadku, żądanie zarządzenia leżącego w zakresie władzy pertraktacyjnej itp., przekona, że sąd będzie powołanym do pertraktowania spadku zmarłej osoby, należy sprawę przenieść do rejestru *A*. Gdyby w owym czasie sąd

jeszcze nie posiadał aktu zejścia, pozostanie przedział drugi rejestru *A* na razie niewypełniony.

Rejestr dla spraw zawieszenia kurateli.

§. 237.

Wnioski na zawieszenie kurateli, przedłużenie władzy ojcowskiej, ustanowienie kuratora dla małoletniego zostającego pod władzą ojcowską, któremu przypadł majątek, jakoteż na uchylenie przedłużonej władzy ojcowskiej lub zawieszony kurateli, zaciągane będą do rejestru *L* tylko wtedy, gdy co do tego małoletniego lub osoby usamowolnić się mającej, nie był już przedtem skuteczniejszy jaki wpis w księdze sieroczej. W tym ostatnim wypadku zapisuje się owe wnioski do liczby rejestru *P*, co nie przeszkadza utworzeniu odrębnych fascykułów aktów dla pism, które się odnoszą do zawieszenia kurateli itd. Tak samo nie będzie zapisanym do rejestru *L* wniosek, aby dla spadkobierców niewłasnowolnych ustanowić kuratora w celu pertraktacji spadku, ponieważ nie mogą być zastąpieni przy pertraktacji przez swych prawnych zastępców (§. 77, l. 1 patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208); takie wnioski bierze się do aktów pertraktacji i do odpowiedniej liczby rejestru *A*.

Wnioski na zniesienie zawieszony kurateli także i w tym wypadku, gdy zawieszenie kurateli do rejestru *L* wciągniętem być musiało, nie będą zapisywane w rejestrze *L* obok rzeczonygo wpisu i pod tegoż liczbą, lecz otrzymają tę liczbę, pod którą sprawa kuratelarna po rozstrzygnięciu o zawieszeniu kurateli, do rejestru *P* zaciągniętą została i przyjdą do aktów kurateli z zastrzeżeniem założenia osobnych fascykułów aktów. Tak samo postępuje się z wnioskami na uchylenie przedłużenia władzy ojcowskiej, gdy małoletni w skutek tego przedłużenia wciągniętym został do księgi sieroczej. W innych wypadkach należy takie wnioski brać pod osobną liczbą do rejestru *L* (oddział *d*), a to nawet wtedy, gdy wniosek wpłynął w tym samym roku kiedy zawnioskowano lub uchwalono przedłużenie władzy ojcowskiej.

Wnioski na ustanowienie kuratora dla małoletniego pod opieką zostającego (§§. 271 i 272 ks. ust. cyw.) albo na przedłużenie opieki, wzięte będą do tej liczby księgi sieroczej, pod którą wciągnięta jest dotycząca opieka.

Jeśli akta zawieszenia lub zniesienia kurateli, przedłużenia władzy ojcowskiej lub opieki, albo inne akta opiekuńcze lub kuratelarne, trybunałowi celem rozstrzygnięcia względem uchwał w §. 109, ustęp 2 normy jurysdykcyjnej wymienionych przedłożone zostają, natenczas w trybunale nie przychodzą one do rejestru *L* ani do rejestru *P*, lecz żądanie rozstrzygnięcia wpisane będzie do rejestru *Nc*.

Księga sieroca.

§. 238.

Co do zapisywania w rejestrze *P* obowiązujące mają bez zmiany dotychczasowe przepisy o prowadzeniu księgi sieroczej. Oprócz tego przeznaczony jest rejestr *P* do wpisów i notatek oznaczonych w §. 237. Wnioski i rozprawy jakie się zdarzają podczas małoletności z powodu sądowego zatwierdzenia interesów prawnych, ustanowienia posagu, przyzwolenia na małżeństwo itd., nie będą wciągane jako nowe sprawy, lecz otrzymują oznaczenie zaciągniętej już sprawy opiekuńczej lub kuratelarnej.

Każda przypadająca sądowi opieka lub kuratela, bez względu na to czy pupil lub kurand posiada majątek czy nie, wciągniętą będzie bezzwłocznie do rejestru *P*. Przedłużenie władzy ojcowskiej należy tylko wtedy do rejestru *P* zaciągać, gdy w danym wypadku sąd musi zaopiekować się majątkiem małoletniego.

Opieki i kuratele liczą się według rodów, nie według głów. Każda przybywająca sądowi opieka lub kuratela otrzymuje w rejestrze *P* jedną tylko liczbę, bez względu na to ile osób niewłasnowolnych obejmuje.

W przedziale 2 zapisuje się dzień, w którym akt zejścia wpłynął, dzień w którym kuratelę zawieszono, dzień w którym zażądano ustanowienia opiekuna dla nieślubnego dziecka lub dzień w którym sąd innym sposobem otrzymał pierwszą wiadomość o potrzebie wykonywania władzy nadopiekuńczej lub nadkuratelarnej względem pewnej osoby.

Jeśli nadzór i piecza nad osobą niewłasnowolną lub spełnianie innych zadań władzy nadopiekuńczej lub nadkuratelarnej poruczonem zostaje innemu sądowi (§. 111 normy jurysdykcyjnej), należy to zaznaczyć w rubryce dla uwag z wymienieniem tego sądu, który o wykonanie czynności nadopiekuńczych lub nadkuratelarnych wezwano; jeśli

poruczenie nastąpiło na czas oznaczony lub aż do spełnienia się pewnych okoliczności, należy o tem w uwadze uczynić wzmiankę.

Rejestr uwierzytelnień.

§. 239.

Rejestru *G* używa się przy uwierzytelnianiu podpisów; wpisy w tym rejestrze uskutecznione zastępują spisanie protokołu na akt uwierzytelnienia (§. 285 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208). W razie uwierzytelnienia dokumentu sądownie lub notaryalnie legalizowane przez prezydenta wyższego sądu krajowego, jakoteż w razach uwierzytelnienia urzędowej odezwę w celu legalizacji w drodze dyplomatycznej, nie będzie rejestr *G* użytym.

Jeśli jedna strona równocześnie prosi o więcej uwierzytelnień, należy je pod jedną liczbą zaciągnąć; jeśli poszczególne akty uwierzytelnienia odnoszą się do różnych dokumentów, należy takowe w przedziale 6 literami *a*, *b*, *c* itd. wyliczyć, a następnie przy zapiskach w innych przedziałach, zaznaczyć przez dodanie odpowiedniej litery, do którego dokumentu każdy zapisek się odnosi.

W przedziałach 4, 5 i 7, gdy który z nich przychodzi do zastosowania, umieszcza się prostopadłą kreskę; jeśli który nie ma zastosowania, przeciąga się poziomą kreskę. Przedział 9 ma być użyty, gdy po myśli §. 5 ustawy z dnia 4. czerwca 1882, Dz. u. p. Nr. 67, w obec dostarczenia papierów legitymacyjnych przybranie drugiego świadka tożsamości jest zbędne; obok tego należy w takim razie do przedziału 8 wpisać nazwisko, zatrudnienie i zamieszkanie przybranego świadka. Osoby, których podpisy się uwierzytelnia i świadkowie identyczności podpiszą zapiski rejestru, mianowicie pierwsze w przedziale 3, ostatni w przedziale 8.

Uwierzytelnienia podpisów i wpisy do rejestru mogą uskuteczniać urzędnicy kancelaryi sądowej (§. 56 ust. o organ. sąd.); upoważnienia w tej mierze udzieli im naczelnik sądu.

W klauzuli uwierzytelniającej należy powołać się na zapiski rejestru („wedle rejestru uwierzytelnień, l. . . , znany sądowi osobiście itd. — z kancelaryi sądowej sądu powiatowego N.“).

Rejestr fideikomisów.

§. 240.

Do rejestru *F* wciągnięte będą pod liczbami bieżącymi wszystkie fideikomisy, nad którymi trybunałowi w obecnej chwili sądownictwo przysłuży według lat ich ustanowienia; fideikomisy w przyszłości ustanowić się mające, będą wciągane do rejestru, skoro trybunał rozpocznie działalność jako władza fideikomisowa. Liczba pod jaką fideikomis do rejestru *F* jest wciągnięty, posłuży do utworzenia sygnatury aktów; sygnatura aktów uwidoczniona będzie tak w protokole fideikomisów, jak i w księdze głównej fideikomisów. Wszelkie podania i akta odnoszące się do pewnego fideikomisu należy brać do tej samej liczby rejestrowej.

Każda zmiana osoby referenta lub podziału spraw fideikomisowych pomiędzy oddziały trybunału, zanotowaną będzie w przedziale 4.

Rejestr konkursowy.

§. 241.

Rejestr *S* przeznaczony jest zarówno na kupieckie jak i na wszelkie inne konkursy a prowadzić się będzie przy trybunale także względem takich konkursów, w których funkcje komisarsza konkursowego pełni naczelnik albo sędzia samoistny sądu powiatowego.

Konkurs do majątku spółki jawnej, spółki komandytowej lub spółki komandytowej na akcje i konkurs do majątku prywatnego każdego ze spółników osobiście odpowiedzialnych, zaciągnięte będą pod osobnemi liczbami rejestrowemi.

Do przedziału 5 wciągnąć należy odmówienie z powodu niewłaściwości sądu lub dla braku którego z prawnych warunków otwarcia konkursu (§§. 62 do 66 ordynacji konkursowej). Przedziału 8 używa się zwłaszcza wtedy, gdy wniosek na otwarcie konkursu zostanie cofnięty albo dłużnik umrze podczas postępowania konkursowego itp.

Zmiany w osobie komisarsza konkursowego zarządcy masy lub jego zastępcy, uwidocznia się w przedziałach 9 i 10 przez wpisanie nazwiska nowego komisarsza konkursowego, zarządcy masy lub zastępcy. Zarazem należy przekreślić kolorowym ołówkiem nazwiska dawnych funkcyjaryszy.

Przedziały 5 do 8 i 11 do 16 wypełnia się przez wpisanie daty uchwały sądowej w mowie będącej

Z powodu żądania otwarcia konkursu opartego na przepisie §. 63 ordynacji konkursowej następuje wpis do rejestru *S* dopiero wtedy, gdy w skutek takiego żądania sąd orzeknie otwarcie konkursu. Dzień w którym to się stało podany będzie w przedziale „dzień wejścia“.

Rejestr spraw edyktalnych.

§. 242.

Rejestr *T* służy dla wniosków aby nieobecnego uznać za zmarłego, jakoteż dla prośb o amortyzację dokumentu. Wnioski na wprowadzenie postępowania amortyzacyjnego co do kilku dokumentów, zaciągane będą pod jedną liczbą, jeśli są objęte tem samym podaniem.

Jako dzień wprowadzenia postępowania edyktalnego wpisuje się dzień powzięcia uchwały sądowej. Termin edyktalny podany będzie w tym samym przedziale pod datą uchwały („termin 25/1 99“). Jeśli żądaniu wprowadzenia postępowania edyktalnego odmówiono, przeciąga się przez przedział 6 poziomą kreskę (§. 233, ustęp 5). Do wznowienia odrzuconych wniosków i do uzupełnienia wniosków stosują się przepisy §. 234, ustęp 1.

Zgłoszenia wnoszone w toku postępowania edyktalnego, zanim się je przeszle wnioskodawcy, należy notować w przedziale dla uwag. W tem samym miejscu należy krótką notatką uwidocznic, jeśli postępowanie załatwionem zostaje w inny sposób a nie przez rozstrzygnięcie sądowe, którego żądano, albo gdy akta innemu sądowi odstąpione być muszą.

W sądach powiatowych, wnioski na amortyzację dokumentów wciągane będą do rejestru *Nc*.

Rejestr apelacji w sporach cywilnych.

§. 243.

Względem prowadzenia rejestru *Bc* postanawia się co następuje:

1. Jeśli przeciw temu samemu wyrokowi (wyrok końcowy, częściowy, pośredni, uzupełniający) obie strony wniosą apelację, wciąga się sprawę do rejestru raz tylko;

2. apelacja skierowana przeciw różnym wyrokom w jednej sprawie zapadłym (wyrok końcowy,

częściowy, pośredni, uzupełniający), wciąga się do rejestru co do każdego opugnowanego wyroku pod osobną liczbą, boz względu na to, czy apelacje pochodzą od tej samej strony czy od różnych stron jednakże w przedziale dla uwag należy przy każdym wpisie powołać resztę wpisów rejestru odnoszących się do tejże sprawy („apelacja przeciw wyrokowi l. . . .“); jeśli apelacja przeciw jednemu z kilku wyroków wniesiona jest przez obie strony, przeciw innemu zaś tylko przez jedną stronę, należy te pierwszą apelację stosownie do l. 1 raz tylko zapisać; połączenie rozprawy względem apelacji wniesionych przeciw wyrokowi i przeciw wyrokowi uzupełniającemu (§. 485 proc. cyw.) uwidocznia się w przedziale dla uwag, a jeśli rozstrzygnięcia na obie apelacje jednocześnie zapadają, wygotowuje się je pod liczbą wcześniejszej apelacji;

3. jeśli więcej apelacji, które wedle przepisu l. 1 raz tylko zapisane być miały, przez omiłąkę pod osobnemi liczbami zaciągnięto, należy to zaznaczyć przy apelacjach niewłaściwie później wciągniętych w przedziale dla uwag (do l. . . .); należy też przekreślić kolorowym ołówkiem liczby później wciągniętych apelacji;

4. do przedziału 6 i 7 zapisuje się wypadki załatwienia apelacji w postępowaniu wstępnem (§§. 470 i dal. proc. cyw.), a do przedziału 8 i 10 te rozstrzygnięcia apelacyjne, które po myśli §. 492 proc. cyw. na niejawnem posiedzeniu bez poprzedniej ustnej rozprawy zapadną;

5. przy wpisywaniu do przedziału 11 należy zachować przepisy §. 227, l. 3; jeśli rozprawa względem kilku w tej samej sprawie wniesionych apelacji, które pod osobnemi liczbami do rejestru wciągnięto, na tej samej audyencji się przeprowadza, należy dzień ustnej rozprawy zanotować tylko przy apelacji najpierw wciągniętej, zaś przy później wciągniętych apelacjach dopisać w 11 przedziale: „patrz przy l. . . .“;

6. do przedziału „uchwała na dowód“ odnosi się to co powiedziano w §. 227, l 5;

7. w przedziałach 7 do 10 i 13 do 15 zapisuje się także częściowe tylko zatwierdzenie, zmianę lub zniesienie opugnowanego wyroku; w takim wypadku jednak potrzeba zarazem w reszcie przedziałów umieścić odpowiedni wpis, np. przy częściowem zatwierdzeniu i częściowej zmianie, obok przedziału 8 lub 13 w przedziale 9 lub 14;

8. wpis do przedziału 16 ma miejsce, gdy sąd apelacyjny na zasadzie §. 496 proc. cyw. odesłał

sprawę napowrót sądowi procesowemu pierwszej instancji do przeprowadzania rozprawy i zawyrokania; jeśli sąd apelacyjny uznał wprawdzie potrzebę odesłania, jednak bez rzeczywistego odsyłania sam zamiast sądu procesowego rzecz rozstrzygnął (§. 496, ustęp ostatni, proc. cyw.), wpisuje się to nie do przedziału 16, lecz do przedziału 17);

9. oprócz rozstrzygnięcia dopiero co wspomnianego, służy przedział 17 także do wypadków zniesienia wyroku z powodu nieważności, odrzucenia apelacji z powodu, że sąd apelacyjny jest niewłaściwym, że apelacja jest niedopuszczalną, że takowa za późno wniesioną została, lub że pisma apelacyjne są niezupełne (§§. 494 i 495 proc. cyw.), niemniej do wypadku, gdy postępowanie apelacyjne zostaje załatwione cofnięciem apelacji (§. 484 proc. cyw.), pod warunkiem jeśli nieważność lub podstawa odrzucenia wyszła na jaw dopiero przy ustnej rozprawie apelacyjnej, albo apelację dopiero przy ustnej rozprawie cofnięto;

10. w przedziale 18 zapisuje się mianowicie cofnięcie apelacji po za ustną rozprawą, jakoteż stwierdzenie niewłaściwości sądu apelacyjnego w postępowaniu wstępnem i odesłanie apelacji do właściwego sądu apelacyjnego (§. 474, ustęp 1, proc. cyw.); również ma być w tym przedziale uwidoczniomem, gdy sąd apelacyjny zniósłszy nieważny wyrok w postępowaniu wstępnem, na wniosek obu stron zamiast sądu pierwszej instancji rzecz rozstrzyga (§. 478, ustęp ostatni, proc. cyw.), w tym jednak wypadku należy zarazem odpowiednio wypełnić przedział 7; dalej należy w takim razie, gdy strony zrzekły się ustnej rozprawy apelacyjnej, zapisać w przedziale 18 wszelkie rozstrzygnięcia sądu apelacyjnego, które, gdyby zapadły na podstawie ustnych rozpraw, musiałyby być wciągnięte do przedziałów 16 i 17;

11. jeśli sąd apelacyjny na mocy §§. 478, ustęp ostatni i 496, ustęp ostatni, procedury cywilnej sam rozstrzyga sprawę zamiast sądu pierwszej instancji, należy wyrok ten stosownie do jego treści zapisać w przedziale 13 lub 14 (l. 7);

12. przy wpisach do przedziałów 6 do 10 i 12 do 18 rozstrzygającym jest dzień powzięcia uchwały lub rozstrzygnięcia, nie zaś dzień doręczenia pisemnego wygotowania;

13. dzień w którym akta sądowi procesowemu zwrócone zostały podany będzie w przedziale dla uwag.

Rejestr rekursów.

§. 244.

Prowadzenie rejestru *R* stosować się ma analogicznie do przepisów podanych w §. 243, l. 1 do 3, 7, 12 i 13 co do rejestru *Bc*, nadto zaś do następujących postanowień:

1. w przedziale 5 podkreśla się nazwisko strony, która rekurs wniosła;

2. w przedziale 10 zapisywane będą także rekursy w sprawach tabularnych;

3. w przedziale 14 zapisywać należy mianowicie odrzucenie niedopuszczalnego lub spóźnionego rekursu, jakoteż cofnięcie rekursu.

Rejestr zbiorowy w sprawach cywilnych

§. 245.

Dla podań w sprawach cywilnych, które nie mają być wciągane do żadnego innego rejestru lub do spisu podawczego (dziennik spraw odnoszących się do ksiąg gruntowych i ingrossacyjnych, spraw firmowych, dziennik prezydyalny) i nie należą do żadnej ze spraw w którymkolwiek rejestrze już zapisanych, prowadzi się rejestr *Nc*. W sądach niepodzielnych na oddziały, prowadzi się jedyny rejestr *Nc* dla całego sądu; w przeciwnym wypadku, prowadzić będzie każdy oddział sądowy taki rejestr dla tych podań, które wedle swej osnowy i wedle osoby interesowanej należą wprawdzie do grupy spraw przydzielonych na mocy rozkładu czynności temu właśnie oddziałowi sądowemu, lecz ani nie tyczą się sprawy w którymkolwiek rejestrze już zapisanej, ani nie mogą być zaciągnięte do żadnego innego rejestru, księgi lub spisu, jakie oddział ten prowadzi.

Do rejestru *Nc* wciąga się na przykład: pisemne wnioski na zawezwanie w celu tentowania ugody wedle §. 433 proc. cyw.; prośby o nadanie prawa ubogich, jeśli proces nie jest jeszcze wytoczony; wnioski na przeprowadzenie dowodu w celu zabezpieczenia takowego, o ile są postawione po za procesem w sądzie się toczącym; wnioski na zamianowanie sędziego polubownego przez sąd; wnioski na uznanie umowy rozjemczej za bezskuteczną po myśli §. 583 proc. cyw.; wnioski na pozwolenie egzekucyi, postawione w myśl §. 4, l. 6 ordynacyi egzekucyjnej w takim sądzie, który w danym razie nie jest zarazem sądem egzekucyjnym; wnioski na otwarcie konkursu wedle §. 63 ordynacyi konkursowej; protokolarne wnioski lub oświadczenia, których rzeczowe załatwienie do innego sądu

należy (§. 200); prośby o dobrowolną separację; doniesienie separowanych małżonków o połączeniu się napowrót; podania w sprawach adopcji i legitymacji nieslubnych dzieci lub wyzwolenia z pod władzy ojcowskiej; wnioski na wyznaczenie posagu, przyznanie alimentacji lub udzielenie małżonce sądowego upoważnienia do prowadzenia handlu; doniesienia o wypadkach śmierci (§. 236); wnioski na ustanowienie kuratora dla nieobecnych lub nieznanych uczestników pewnej sprawy, o ile są postawione po za toczącym się postępowaniem sądowym; wnioski na stwierdzenie ojcostwa po myśli artykułu XVI ustawy wprowadzającej normę jurysdykcyjną; zgłoszenia celem osiągnięcia zgodności księgi gruntowej z katastrzem, o ile nie należą do dziennika dla podań tabularnych; podania w sprawie pożyczek udzielonych ze wspólnej kasy sieroczej; wniesienia składowe po za sprawą w sądzie się toczącą; wnioski na dobrowolne ocenienie albo licytację, stawiane po za sprawą w sądzie się toczącą; wypowiedzenia wierzytelności hipotecznych, prośby o potwierdzenie względem prowadzenia ksiąg handlowych; wnioski na zezwolenie publicznej sprzedaży ręcznego zastawu między kupcami ustanowionego; podania, wnioski i zażalenia w sprawach sądów przemysłowych (§§. 14 do 18 ustawy o sądach przemysłowych) itd.

Jeśli urzędnik kancelaryjny ma wątpliwość czyli pewne podanie ma być zaciągniętem do rejestru *Nc*, należy wstrzymać się z zapisaniem aż do zasiągnięcia wskazówki u sędziego.

§. 246.

Rejestr *Nc* należy na każdy rok na nowo zakładać; łączenie kilku roczników w jednej księdze jest wzbronione. Liczby rejestru zaczynają się w każdym roku na nowo od jedynki i biedz mają dalej bez przerwy przez cały rok.

Gdzie się to odpowiedniem wyda lub rozmiar czynności wymagać tego będzie, należy rejestr *Nc* podzielić na rozdziały według rozmaitych rodzajów spraw, w jakich podania poza przepisany rejestrami i spisami w sądzie lub w pewnym oddziale sądowym przychodzić mogą. Dla każdego rozdziału pozostawić należy większą lub mniejszą grupę bieżących liczb rejestru, a to stosownie do ilości podań jaka w pewnym rodzaju spraw w ciągu roku prawdopodobnie się zdarzy (np. 1 do 200; 200 do 300; 300 do 600); każde podanie zapisywać należy do rozdziału odpowiadającego rodzajowi sprawy, bez względu na to ile liczb rejestrowych już użyto

w poprzedzającym rozdziale, na inny rodzaj spraw przeznaczonym.

Wyznaczenie rozdziałów, tudzież liczb rejestrowych na każdy rozdział przypadających, jest rzeczą kierownika oddziału, w sądach zaś niepodzielonych na oddziały, naczelnika sądu; przygotowując nowy rocznik, należy zarazem w tej mierze postanowić.

O ile w pewnym sądzie lub oddziale sądowym przychodzą sprawy sądownictwa spornego i niespornego, należy oba te rodzaje spraw przy układaniu rozdziałów rejestru w każdym razie rozłączyć. Nadto należy z reguły założyć odrębne rozdziały dla podań o prawo ubogich i dla doniesień o wypadkach śmierci, przy trybunałach zaś oprócz tego dla wniosków na otwarcie konkursu wedle §. 63 ordynacji konkursowej i dla spraw sądów przemysłowych. Osobny, ostatni rozdział przeznaczony będzie dla wniosków niejasnych, dla podań których cel jest niezrozumiały, dla zapytań i podań odnoszących się do spraw, które wcale jeszcze wytoczone nie zostały lub rzekomo są w toku, wreszcie dla podań, które nie dadzą się zaliczyć do żadnego innego rozdziału.

Na początku każdego rozdziału należy umieścić krótkie określenie rodzaju spraw, do jakiego takowy jest przeznaczonym.

Jeśli podanie odstępuje się innej władzy z zarządzeniem w pierwopisie dołożonem, np. podania notaryusza z przedłożeniem rozporządzenia ostatniej woli, które z protokołem ogłoszenia sądowi pertraktującemu spadek odesłane być muszą, lub gdy takie podania wzięte zostają do aktów innej sprawy, należy to w piątym przedziale rejestru *Nc* zanotować (np. 5/12 98 w pierwopisie sądowi powiatowemu 4).

W dodatku do rejestru *Nc* zapisywane będą rejestra oddane do registratury, spisy, księgi, kontrole czynności i inne podane zbiory lub zestawienia odnoszące się do spraw sądownictwa cywilnego.

Rejestr doniesień karnych i przekroczeń.

§. 247.

Rejestra *Z* i *U* prowadzone być mają w tak sam sposób jak dotychczasowe rejestra według formularzy III i IV rozporządzenia wykonawczego dc procedury karnej (§§. 56 i 57) względem nadechodzących do sądu powiatowego doniesień o zbrodniach

i występkach i względem wytoczonych spraw o przekroczenia.

Połączenie kilku spraw karnych (dochodzenia przygotowawcze, rozprawy o przekroczenia itd.) uwidocznione będzie przy każdej sprawie z osobna w przedziale „uwagi“ („złączono z l. . .“). Dzień w którym wytoczone w skutek pewnego doniesienia postępowanie zastanowionem zostaje, podany będzie również w przedziale dla uwag rejestru *Z* (Zastanowiono 24/12 98).

Dochodzenia przygotowawcze i śledztwa wstępne, które izba radna sądowi powiatowemu porucza (§. 12 proc. kar.), wciągać należy do rejestru *Z*, gdzie otrzymają odrębną liczbę w takim razie jeśli sąd powiatowy odnośną sprawą karną dotąd wcale jeszcze się nie zajmował; takie zaś dochodzenia przygotowawcze i śledztwa wstępne, które się odnoszą do sprawy pierwotnie na podstawie doniesienia w rejestrze *Z* zapisanej, prowadzone będą dalej pod liczbą doniesienia, a polecenie izby radnej zanotowane będzie tylko w przedziale dla uwag.

Doniesienia karne o przekroczenia muszą być zaciągane do rejestru *U*, chociażby jeszcze nie było wniosku funkcyjaryusza prokuratorskiego. Jeśli sprawę do rejestru *U* wciągniętą, potrzeba przenieść do rejestru *Z*, ponieważ wprowadzono dochodzenia przygotowawcze lub śledztwo wstępne o zbrodnię lub występki, a izba radna poruciła to temu samemu sądowi powiatowemu, należy przeniesienie uwidocznic w 10 przedziale rejestru *U*.

Sprawę o przekroczenie dopiero wtedy można uważać za załatwioną, gdy w razie orzeczenia zasądającego także wykonanie kary przez wstąpienie na karę lub złożenie kary pieniężnej jest już rozpoczęte lub dokonane.

Rejestr pomocy prawnej w sprawach karnych.

§. 248.

Rejestr *Hs* przeznaczony jest dla spraw pomocy prawnej w dziedzinie sądownictwa karnego. Do tego rejestru należą w szczególności wezwania o przesłanie aktów karnych, dalej wezwania ze strony sądów karnych lub władz podatkowych o przesłuchanie świadków lub znawców, o ogłoszenie uchwał, przesłuchanie obwinionego co do zrzeczenia się środków dowodowych itp.

Odezwy o doręczenie w sprawach karnych nie będą wciągane do tego rejestru. Zresztą prowadzenie tego rejestru stosuje się do przepisów §. 231.

Rejestr główny i rejestr prasowy.

§. 249.

Rejestra dla postępowania wstępnego o zbrodnię i występki i dla spraw prasowych (*Vr* i *Pr*) mają być prowadzone z reguły w biurze podawczem trybunału.

Gdzie w tej mierze zachodziłyby trudności i naczelnik trybunału z tego powodu uważa za rzecz bezwzględnie konieczną poruczyć prowadzenie obu tych rejestrów urzędnikowi (pomocnikowi) kancelaryjnemu, który nie jest zajęty przy biurze podawczem, należy temuż wyznaczyć lokal urzędowy w pobliżu urzędu podawczego lub w pobliżu pokoju urzędowego naczelnika sądu.

Przy każdym trybunale powołanym do wykonywania sądownictwa karnego prowadzić się ma tylko po jednym rejestrze dla postępowania przygotowawczego o zbrodnię i występki, oraz dla spraw prasowych; do tych rejestrów wciągać należy wszelkie sprawy tego rodzaju wytoczone przed trybunał, chociażby załatwienie tychże należało do różnych oddziałów sądowych.

Wszystkie akta urzędowe i załatwienia poszczególnych oddziałów sądowych, na podstawie których jaki wpis do rejestru *Vr* lub *Pr* ma być przedsięwzięty, przedkładane będą do wglądu urzędnikowi kancelaryjnemu prowadzącemu ten rejestr, np. *Viđ.* Rej. *Vr* albo *Pr* itp. (§. 221, ust. 1).

Przy trybunałach mających szczególnie silny napływ czynności może biuro podawcze prowadzić podług formularza Nr. 51 przegląd przydziału wypadków wciągniętych do rejestrów *Vr* i *Pr*, jeśli spis imienny do tego rejestru sam przez się nie wystarczałby do szybkiego skonstatowania, któremu oddziałowi lub któremu urzędnikowi sędziowskiemu pewna sprawa jest przydzieloną.

Formu-
larz
Nr. 51.

§. 250.

Do rejestru głównego (rejestr *Vr*) wciągane będą wszystkie toczące się w trybunale dochodzenia przygotowawcze i śledztwa wstępne o zbrodnię i występki, jakoteż o będące z nimi w związku przekroczenia, niemniej także sprawy karne, w których akt oskarżenia bezpośrednio wniesiony został.

Sprawy karne, w których na podstawie dochodzeń przygotowawczych przez sąd powiatowy prowadzonych, postępowanie wstępne przy trybunale dalej się prowadzi, wciągnięte będą wraz z nadej-

ściem aktów sądu powiatowego, do rejestru *Vr*, poczem dalej prowadzić się mają pod liczbą jaka ztąd wypadnie; sygnaturę aktów sądu powiatowego należy przekreślić. Toczące się przy trybunale sprawy karne, w których dochodzenia przygotowawcze lub śledztwo wstępne na mocy §. 12 procedury karnej sądowi powiatowemu poruczono, po ukończeniu postępowania wstępnego w sądzie powiatowym nie otrzymują nowej liczby rejestrowej; delegacya do dochodzeń przygotowawczych lub do śledztwa wstępnego uwidocznioną będzie w przedziale dla uwag przy pierwszym wpisie („delegowano sąd powiatowy N^o“).

W razie wyłączenia sprawy karnej (§§. 57, 58 proc. kar.) należy wyłączonej sprawę zapisać do rejestru pod nową liczbą. Tak samo sprawy karne, które w drodze wznowienia postępowania karnego napowrót w tok wchodzą, wciągnięte będą do rejestru *Vr* jako sprawy nowe. W obu wypadkach należy w przedziale dla uwag zarówno przy poprzednim jak i przy nowym wpisie podać tamtą drugą liczbę rejestrową dla wskazania na związek obu spraw (np. „wyłączono l. 56/98“ albo „wznowienie l. 142/98“).

Do oznaczenia czynu karygodnego wystarcza w piątym przedziale wymienić odpowiedni paragraf ustawy karnej; jeśli ktoś jest posądzonym lub obwinionym o różne czyny karygodne, należy takowe z osobną podać. Jeśli sprawca jest nieznanym, należy oprócz tego wymienić w piątym przedziale nazwisko poszkodowanego. Nazwiska kilku obwinionych mających udział w tej samej sprawie karnej, wypisane będą w 6 przedziale z literami *a*, *b*, *c* itd. jedno pod drugim, a następnie przy każdym dalszym wpisie, jak np. przy oznaczeniu czynu karygodnego, czasu trwania uwięzienia itd., należy przez dodanie odpowiedniej litery wskazać, do którego z obwinionych każda poszczególna wzmianka się odnosi.

Po wpisaniu aktu do wykazu oskarżeń, liczba czynności ma nadal stosować się do liczby rejestru *Vr*.

§. 251.

Do rejestru *Pr* zaciąga się wszelkie sprawy karne odnoszące się do zbrodni i występków przez prasę popełnionych, bez względu na to, czy wniesiono oskarżenie przeciw pewnej osobie lub tylko żądano orzeczenia sądowego, ażali osnowa druku stanowi czyn karygodny.

Rejestr *Pr* prowadzony będzie przy analogicznym zastosowaniu przepisów §. 250; w szczególności należy zachować te przepisy przy wypełnianiu przedziałów 5 i 6.

Rejestr zbiorowy w sprawach karnych.

§. 252.

Do rejestru *Ns* stosują się przepisy §§. 245 i 246 z tem, że ten rejestr służyć ma tylko do zaciągania podań odnoszących się do spraw karnych. W szczególności przychodzą do tego rejestru: zapytania, czy w sądzie istnieją jakie akta karne co do pewnej osoby, lub czy ona była już tamże zasądzoną na jaką karę; odezwy władz politycznych o wykonanie kar przez te władze orzeczonych; wszelkie pisma nie będące w związku ani ze stosunkami pomocy prawnej, ani z poszczególnymi sprawami karnymi, które są obecnie lub były dawniej w toku; doniesienia o czynach karygodnych nadchodzące wprost do trybunału, co do których nie ma jeszcze wniosku oskarżyciela; sprawy izby radnej, o ile się nie odnoszą do postępowania karnego toczącego się już przy trybunale; oznajmienia tyczące się spieniężenia przedmiotów skonfiskowanych, o ile nie należą do pewnej sprawy karnej; podania odnoszące się do spraw karnych weale jeszcze nie zaczętych albo rzekomo w toku będących, wnioski niejasne lub podania w sprawach karnych, których cel jest niezrozumiały itd.

Podania o łaskę i o wynagrodzenie szkody z powodu niesprawiedliwego zasądzenia, nie należą do rejestru *Ns*, lecz do aktów sprawy poprzecznej. Prośby o zmianę miejsca kary, będą również tylko wtedy przyjęte do rejestru *Ns*, gdy sprawa sama przy tym sądzie nie jest i nie była dawniej w toku.

Przy podziale rejestru na rozdziały, należy założyć osobne rozdziały dla doniesień bezpośrednio nadchodzących a w miarę potrzeby także dla podań do izby radnej tudzież dla sprawozdań i pism należących do żadnej toczącej się sprawy karnej.

Przy wyższym sądzie krajowym wciąga się do rejestru *Ns* także oświadczenie strony interesowanej prywatnej, że popiera ściganie czynu karygodnego w zastępstwie prokuratora państwa (§. 48, l. 2 proc. kar.), wniosek na przedłużenie aresztu kolumnijnego (§. 190 proc. kar.) i prośby o złagodzenie kary z powodu nowych okoliczności łagodzących (§. 410 proc. kar.).

Jeśli wszystkie sprawy karne przydzielone są jednemu sędziemu lub jednemu oddziałowi sądowemu, prowadzony będzie w tym sądzie tylko jeden rejestr *Ns*.

Rejestr odwołań i zażaleń w sprawach karnych.

§. 253.

Rejestr *Bl* przeznaczony jest na odwołania przeciw wyrokom sądów powiatowych w sprawach

karnych. W 6 przedziale należy zaznaczyć czy odwołanie wniesione zostało przez obwinionego, prokuratora państwa, prywatnego oskarżyciela, subsydarnego oskarżyciela lub stronę interesowaną prywatną. Jeśli świadków lub znawców wezwano do rozprawy na odwołanie, albo zapadło orzeczenie po myśli §. 477 proc. kar., należy to przytoczyć w przedziale dla uwag.

Rejestr *Dl* prowadzony będzie co do takich zażaleń przeciw sądom powiatowym, które przychodzą do trybunału pierwszej instancji jako sądu odwołania.

Spisy imienne do rejestrów.

§. 254.

Z wyjątkiem rejestrów *K*, *G*, *Nc* i *Ns*, prowadzić się będzie do każdego rejestru alfabetyczny spis imienny zawierający nazwiska stron i sygnaturę aktów. Rejestra *C*, *Cb*, *Cg*, *Cm*, *Cw* i *Br* prowadzone być mają według nazwiska pozwanego, rejestr *Cu* według nazwiska powoda, rejestr *M* według nazwiska pozwanego lub dłużnika, rejestr *E* według nazwiska zobowiązanego, rejestr *V* według nazwiska przeciwnika strony zagrożonej, rejestr *A* według nazwiska zmarłego, rejestr *L* według nazwiska osoby usamowolnić się mającej albo już usamowolnionej, rejestr *P* według nazwiska pupila lub kuranda, rejestr *F* według nazwiska założyciela, rejestr *S* według nazwiska krydatariusza, rejestr *T* według nazwiska wnioskodawcy i nieobecnego, który ma być za zmarłego uznany, rejestr *R* według nazwiska żalącego się, a rejestr *Hc* według nazwiska władzy wyzwającej.

Spisy do rejestrów w sprawach karnych prowadzić się będzie według nazwiska osoby przeciw której doniesienie jest skierowane, posądzonej, obwinionej, oskarżonej lub zasądzonej: do rejestru *Vr* ma być prowadzony nadto spis imienny według nazwiska poszkodowanego.

Sprawy karne w których sprawcy są nieznanymi a poszkodowani również nieznanymi lub wcale nie istnieją, wciągać należy do spisu imiennego pod jakim stosownym słówkiem.

Jeśli strona, której nazwisko ma być do spisu użyte, obejmuje więcej osób, lub gdy w pewnej sprawie karnej bierze udział więcej obwinionych, oskarżonych itd. albo poszkodowanych, natenczas w spisie imiennym podane będzie każde z tych nazwisk, a w razie skargi wzajemnej także nazwisko osoby zapozwanej skargą wzajemną.

Gdzie dotąd wszystkie sądowi doniesione wypadki śmierci zapisuje się do alfabetycznego rejestru zmarłych, tam zamiast spisu imiennego do re-

jestru *A*, prowadzić się ma nadal taki rejestr zmarłych.

§. 255.

Zaciąganie do spisu imiennego ma się odbywać zaraz łącznie z pierwszym wpisem do rejestru.

Spisy imienne zakładane będą w miarę objętości poszczególnych rejestrów na stosowny szereg lat; należy je trzymać oddzielnie od rejestrów i zapatrzeć tytułem „Spis imienny“ czytelnie wypisanym. Nową księgę spisu imiennego wolno zakładać tylko z początkiem rocznego okresu czynności; skoro nową księgę otwarto, nie wolno już zapisywać do dawnej księgi.

Spisy imienne do rejestru *A* i *P* prowadzone będą w łączności dla wszystkich oddziałów sądu: niemniej prowadzić się ma przy sądach powiatowych dla każdego oddziału sądowego w sprawach karnych jeden tylko spis imienny. Przy mniejszych sądach powiatowych, zwłaszcza takich, które mają tylko jednego lub dwóch sędziów samoistnych, można więcej a nawet wedle okoliczności wszystkie spisy imienne, które dla spraw cywilnych albo dla spraw karnych prowadzone być mają, łączyć dla każdego z tych działów z osobna w jeden spis imienny.

Co do wpisów do ksiąg publicznych należy także w przyszłości prowadzić stosownie do istniejących przepisów spisy rzeczowe i osobowe (indeksy) a dla ksiąg ingrossacyjnych roczne i stałe rejestra.

Do dziennika prezydyalnego założone będą dwa spisy w porządku alfabetycznym, mianowicie jeden według nazwisk osób interesowanych, drugi według przedmiotu podania.

Ten ostatni spis będzie opierać się na zawartem w §. 24 wyliczeniu i podziale spraw prezydyalnych; można jednak w miarę potrzeby dzielić poszczególne grupy spraw prezydyalnych na dalsze podrzędne działy. Do tego spisu rzeczy dziennika prezydyalnego należy wciągać także to, co dotychczas zapisywano do indeksu normalistów.

Sprawy zeszłoroczne.

§. 256.

Sprawy zapisane w rejestrze *C*, *Cb*, *Cg*, *Cm*, *Cu*, *Cw*, *A*, *E*, *L*, *S*, *Bc*, *R*, *Z*, *U*, *Vr* i *Pr*, które z końcem roku nie są jeszcze załatwione, należy w rejestrze uwydatnić sposobem w oko wpadającym za pomocą kreski pociągniętej kolorowym ołówkiem po lewej stronie rejestru.

Sygnatury aktów zapisanych w tych rejestrach spraw niezalatwionych, podane będą na pierwszej stronie takiego samego rejestru następnego roku pod napisem „pozostało w zaległości“, za porządkiem roczników i liczb poprzedniego rejestru. W miarę kończenia poszczególnych spraw, należy sygnatury aktów w roczniku za rok bieżący przekreślać i zalatwienie sprawy w poprzednim roczniku przy pierwszym wpisie zaznaczać. Skoro ostatnia sprawa zalegająca z poprzedniego rocznika rejestru zalatwioną została, należy ten rocznik rejestru zamknąć, a jeśli takowy stanowi odrębny zeszyt, uwidocznić zamknięcie na okładce („zamknięto dnia. . .“).

Jeśli sprawa z początkiem trzeciego roku następującego po jej rozpoczęciu nie jest jeszcze zalatwioną, natenczas cała pozycya rejestru musi być do rejestru na nowy rok założonego przeniesioną; sprawy przeniesione należy zapisać na początku nowego rejestru z zatrzymaniem dawnej sygnatury aktów przed sprawami, które w tym roku przybywają. W przedziale dla uwag poprzedzającego rejestru należy zanotować przeniesienie, podając rejestr i stronicę, gdzie się przeniesienie w rejestrze bieżącego roku znajduje (przeniesiono 99, str. 3). Przeniesienie zanotowane będzie także na grzbiecie lub okładce aktów, w lewym dolnym kącie (str. 3/99).

Po upływie dalszych dwóch lat należy przedsięwziąć ponowne przeniesienie.

Przepisy powyższe nie mają zastosowania do spraw zapisanych w innych rejestrach jak te, które w ustępie 1 są wymienione.

Rejestr grabieży.

§. 257.

Przy tych sądach powiatowych, które mają brać udział w wykonywaniu egzekucyi, prowadzić się będzie rejestr grabieży (§. 254 ord. egzek.) podług formularza Nr. 52. Rejestr grabieży będzie oprawiony i tak założony aby wystarczył na lat około trzy, a przy sądach o szczególnie wielkim rozmiarze czynności, na lat dwa. W każdej księdze zaczynają się numera pozycyi od jedynki. Do rejestru grabieży prowadzony będzie alfabetyczny spis imienny według nazwiska zobowiązanego (§§. 254 i 255). Gdzie czynność w sprawach wykonania egzekucyi jest mniejszą, można rejestr grabieży założyć alfabetycznie według nazwiska zobowiązanego, a w tym wypadku spis imienny prowadzić się nie będzie.

Jeśli w jednym miejscu istnieje więcej sądów powiatowych, natenczas rejestr grabieży prowadzony

będzie w tym sądzie, któremu wykonywanie wszelkich czynności sądu egzekucyjnego dla tej miejscowości jest poruczone; gdyby jednak te czynności rozdzielone były pomiędzy więcej sądów powiatowych tego miejsca, w takim razie prezydent wyższego sądu krajowego poruczy prowadzenie rejestru grabieży dla całej tej miejscowości jednemu z sądów powiatowych powołanych tamże do wykonania sądownictwa w sprawach egzekucyjnych.

Zapisywanie do rejestru grabieży skutecznie kierujący lub nadzorujący urzędnik oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny) albo urzędnik dla doręczeń albo inny urzędnik (pomocnik) kancelaryjny, którego naczelnik sądu do uskuteczniania tych wpisów wyznaczy. Te osoby jednak nie potrzebują wcale własnoręcznie wszystkie wpisy wykonywać, lecz mogą rzeczywiste zapisywanie dat, które sami oznaczają, poruczać pomocnikom kancelaryjnym lub sługom.

Wszystkie przepisane wpisy muszą być przedsiębrane bezzwłocznie, skoro wypadek stwierdzić się mający zaszedł, lub doszedł do wiadomości; gromadzenie zaległości i niewykonanych wpisów nie będzie cierpieniem. W szczególności dokonaniem być musi pierwsze wpisanie pewnej sprawy egzekucyjnej do rejestru grabieży w przeciągu dwóch dni po wykonaniu zajęcia, jeśli zaś zajęcie wykonuje organ wykonawczy innego sądu egzekucyjnego, w dniu następnym po nadejściu zawiadomienia o wykonaniu zajęcia. Jeśli wykonanie egzekucyi wymagało kilkodniowej nieobecności organu wykonawczego w siedzibie sądu, musi zajęcie przez organ wykonawczy przedsięwzięte, być wpisanem do rejestru grabieży w dniu następnym po jego powrocie.

§. 258.

W takich wypadkach, kiedy akt postępowania egzekucyjnego mający być wciągniętym do rejestru grabieży wymaga współdziałania organu wykonawczego tegoż sądu, a tem samem osoby powołane do kierowania służbą egzekucyjną już przez zwyczajny bieg czynności muszą mieć o tym akcie urzędową wiadomość, nie potrzeba wydawać osobnego zarządzenia co do wpisania do rejestru grabieży; jeśli owe osoby same nie prowadzą rejestru grabieży, mają one otrzymane polecenia sądowe zawczasu przedkładać do zaciągnięcia urzędnikowi lub pomocnikowi kancelaryjnemu, do którego rejestr należy.

O takich aktach, o których te osoby w wykonywaniu swej służby nie mogą powziąć wiadomości, należy im lub też tym, którym prowadzenie rejestru jest powierzzone, udzielić wiadomości w celu

zapisania do rejestru grabieży zaraz po powzięciu uchwały sądowej. Takie zawiadomienie może być uskutecznione przesłaniem krótkiego pisemnego oznajmienia, lub też w ten sposób, że się im uchwale sędziowską przed oddaniem do przepisania lub do doręczenia, przedłoży do wglądu; polecenie w tej mierze udziela się za pomocą notatki na samym akcie umieszczonej (*Viđ.* rejestr grabieży). Wpisanie do rejestru nastąpi zaraz na podstawie przedłożonych aktów.

W razie pozwolenia aktu egzekucyjnego przez który inny z sądów egzekucyjnych w tem samym miejscu istniejących lub wykonania go przez tegoż organ wykonawczy, zaciągnięcie do rejestru zarządzone będzie za pomocą krótkiego pisemnego oznajmienia wystosowanego do osoby prowadzącej rejestr grabieży. Do takich oznajmień używane będą kartki sporządzone na wzór rejestru grabieży, które w taki sposób wypełniać się powinno, aby wpisy ile możności dosłownie do rejestru grabieży przenoszone być mogły. Oznajmienia takie z reguły przesyłane być mają sądowi prowadzącemu rejestr grabieży nie z osobna, lecz raz na dzień; przesłanie musi nastąpić najpóźniej w dniu wykonania zajęcia, przechowania lub sprzedaży, albo następnego dnia po powzięciu uchwały sądowej co do pozwolenia, wstrzymania lub zastanowienia sprzedaży.

Dbać o to, iżby owe oznajmienia były prawdziwe i w należyłym czasie uskuteczniane, powinien urzędnik (pomocnik kancelaryjny), któremu przy sądzie egzekucyjnym poruczone jest kierowanie czynnościami wykonania egzekucyi. Takie akty postępowania egzekucyjnego, które nie zostają wykonane przez organa wykonawcze sądu egzekucyjnego lub pod ich kierownictwem, które jednak celem zaciągnięcia do rejestru grabieży udzielone być muszą, podawane będą według postanowień ustępu 2 do wiadomości tym osobom, do których takie oznajmienia należą.

§. 259.

Wszystkich wierzycieli, którzy uzyskali zajęcie fizycznych rzeczy tego samego dłużnika, należy w 4 przedziale za porządkiem czasu każdego zajęcia wymienić; dla jednego i tego samego dłużnika nie wolno nigdy w rejestrze grabieży otwierać więcej jak jedną pozycję. Przy nazwisku pierwszego wierzyciela egzekwującego umieszcza się literę *a*, przy nazwisku każdego dalszego wierzyciela następującą literę, a przy zapiskach w innych przedziałach oznacza się przez dodanie takiej samej litery, do którego z wierzycieli każdy wpis się odnosi. W taki sam sposób należy, gdy jest więcej wierzycieli egzekwujących, podać w 2 przedziale sygnatury aktów ich wniosków egzekucyjnych.

Zajęte przedmioty oznacza się w przedziale 7 tylko wedle rodzaju (na przykład: sprzęt domowe, urządzenie warsztatu, bydło, towary pewnego rodzaju itd.).

Wpis do przedziału 8 ma miejsce nie tylko w tych wypadkach, gdy wniosek na przechowanie postawiony był równocześnie z żądaniem zajęcia lub przynajmniej z wykonaniem zajęcia; przeciwnie, należy uwidocznnić w rejestrze każde pozwolone przechowanie umieszczając datę wprowadzenia, sumaryczne podanie przedmiotów wziętych w przechowanie, wreszcie oznaczenie osoby przechowawcy (sąd, zakład itd.).

O prawach zastawu, które na zajętych rzeczach w drodze administracyjnej ustanowione zostały, należy uczynić wzmiankę w przedziale dla uwag.

Nazwiska wierzycieli, których prawa zastawu zgasyły, bądź skutkiem tego, że zaniedbano w prawnym terminie wprowadzić postępowanie ku sprzedaży (§. 256 ord. egzek.), bądź przez zrzeczenie się wierzytelności lub egzekucyi, przez zaspokojenie lub z innego powodu, należy w 4 przedziale przekreślić kolorowym ołówkiem. Celem wykreślenia takich pozycyí rejestru, które skutkiem upływu czasu utraciły znaczenie, należy co kwartału przeglądać rejestr grabieży i w wypadkach wątpliwych zasięgać usłnie wskazówek u komisarza egzekucyjnego.

§. 260.

Gdy wchodzi wniosek egzekucyjny, a egzekucya nie ma być prowadzoną na przedmioty w księgach publicznych zapisane, powinna kancelarya sądowna (oddział kancelaryjny) sprawdzić z rejestru grabieży i ze spisu imiennego do rejestru *E*, jakie egzekucye są w toku przeciw temu samemu dłużnikowi i jak daleko postępowanie egzekucyjne już postąpiło; wynik tego badania zanotowany będzie w krótkości na podaniu zanim się je przedłoży sędziemu. Przepis ten niema zastosowania, jeśli rejestr grabieży prowadzi się w innym sądzie egzekucyjnym, który nie jest w tym samym budynku umieszczony.

Organ wykonawczy, któremu poruczono zajęcie fizycznych rzeczy ruchomych powinien przed wykonaniem przekonać się przez wgląd do rejestru grabieży i do protokołów zajęcia złożonych przy poszczególnych aktach egzekucyjnych, czy i jakie przedmioty wchodzące w skład majątku dłużnika są już zajęte. Jeśli z pozwolenia egzekucyi i z zapisków rejestru grabieży jest widocznem, że jedynie takie rzeczy byłyby do zajęcia, które już na rzecz innych wierzycieli są zajęte, należy ustnie u sędziego zasięgnąć wskazówki, czy zajęcie bez ponownych dochodzeń ma być dokonaniem przez zanotowanie na protokole zajęcia

Część czwarta.

Akta sądowe.

Rozdział pierwszy.

Zakładanie aktów.

Ogólne przepisy o aktach.

§. 261.

Wszelkie pisma (podania, protokoły i inne zapiski, rozstrzygnięcia, dowody doręczenia itd.), które się odnoszą do tej samej sprawy, a w sprawach tabulanych do tego samego wykazu hipotecznego, mają być łączone pod jednakowem wspólnem oznaczeniem (akta, sygnatura aktów).

Akta zaopatruje się bieżącymi liczbami kart. Gdy obejmują więcej jak 250 kart, zakłada się z reguły nową księgę.

Poszczególne pisma wkłada się do aktów po kolei według czasu wejścia nadając im bieżące numera porządkowe. Pismo od którego nowa sprawa się zaczyna, oznaczona będzie zawsze jedynką. Numera porządkowe mają biedz dalej, chociażby wejście pewnego pisma przypadło już na dalszy rok. Załączki nie otrzymują osobnych numerów porządkowych, będą jednak według ilości kart oznaczane bieżącymi liczbami kart. Dokumenta, które stronom zwrócone być mają, składa się do aktów pod okładką otwartą (kopertą); w takim razie zamiast dokumentu oznacza się okładkę liczbą karty. Dowody doręczenia i inne potwierdzenia odbioru, uważa się jako załączki tego pisma, które zostało doręczonem lub które zawiera koncept doręczonemu załatwienia, jednak nie oznacza się takowych liczbami kart. Jeśli akta mają większą objętość, można wszystkie dowody doręczenia i inne potwierdzenia odbioru złączyć pod jednym numerem porządkowym (rewersa, lub podobnie) i złożyć je do aktów jako odrębny zeszyt lub pod wspólną okładką.

Zarówno liczby kart jak i numera porządkowe pisane będą cyframi arabskimi. W razie podziału aktów na więcej ksiąg, należy poszczególne księgi w łączności pozostające oznaczyć bieżącymi liczbami rzymskimi.

§. 262.

Protokoły i inne zapiski należy w taki sposób składać do aktów, aby z łatwością rozeznąć można,

w jakim one zostają stosunku między sobą według czasu sporządzenia. Łudzież do innych pism według czasu wejścia tychże i aby zachowany był wszędzie porządek chronologiczny.

Koncepta załatwień sądowych (wyroki, uchwały) sporządzone po ustnej rozprawie, chociażby rozstrzygnięcie już przy audyencji ogłoszonem zostało, wkładane będą do aktów w miejscu odpowiadajacem chwili oddania konceptu do wygotowania. Załatwienia sądowe odnoszące się tylko do pewnego na piśmie postawionego wniosku, lub zawarte w protokołach (protokół rozprawy, protokół sędziego wyznaczonego itd.), nie otrzymują osobnego numeru porządkowego.

Jeśli pismo do aktów włożone, następnie zostaje z aktów napowrót wyjętem i albo wydanem, albo odesłanem, albo do innych aktów oddanem, należy w aktach zanotować, którego dnia i dokąd to pismo odeszło.

§. 263.

Akta należy z reguły wprawiać w grzbiet sporządzony z ćwierci arkusza papieru przeznaczonemu na okładki do aktów. Jeśli dokumenta składa się do aktów w otwartej kopercie, należy takową wprawić.

Gdy zeszyt aktów otrzyma więcej jak 80 kart, należy akta włożyć w okładkę (pokrywkę) z papieru na okładki do aktów przeznaczonemu; zeszyt aktów złącza się nierozdzielony. Numera porządkowe i liczby kart przechodzą nieprzerwanie z zeszytu aktów na pisma następne pod tą samą okładkę włożone.

W sprawach, których akta prawdopodobnie będą miały większą objętość, można akta zaraz od początku składać pod okładki, a tak samo należy brać pod okładki wszystkie takie akta, do których prowadzi się spis treści (przegląd aktów, arkusz przeglądowy, dziennik).

Na grzbiecie aktów lub na okładce należy podać sąd i sprawę, dalej na górnym i dolnym brzegu sygnaturę aktów, a jeśli na grzbiet aktów lub okładkę przepisany jest formularz, także liczby kart pod którymi przychodzą ważniejsze wypadki postępowania i datę tychże. Na wewnętrznej stronie grzbietu lub okładki aktów umieszcza się w prostopadłych kolumnach cyfry od 1 do 100. Skoro wejdzie lub złożonem będzie do aktów pismo, które nowym numerem porządkowym ma być oznaczone, przekreśli kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) natychmiast tę cyfrę, która odpowiada numerowi porządkowemu jaki otrzymało pismo przybywające lub do aktów włożone. Tym sposobem można będzie

każdemu nowo przybywającemu piśmie nawet wtedy zaraz nadać numer porządkowy, gdy pisma noszące ostatnie numera porządkowe chwilowo nie znajdują się w aktach, ponieważ oddane zostały do wygotowania lub do innego opracowania.

Jeśli dowody doręczenia i inne potwierdzenia odbioru połączone zostały w osobnym zeszycie lub pod wspólną okładką, należy to zaznaczyć na grzbiecie aktów lub na okładce za pomocą notatki w oko wpadającej (na przykład: zeszyt rewersów, lub podobnie).

Sygnatura aktów.

§. 264.

Sygnatura aktów składa się z oznaczenia rejestru, do którego pewna sprawa należy, z liczby rejestrowej i z ostatnich dwóch cyfr liczby roku: *C* 425/98, *W* 63/99, *E* 132/99. Na aktach z roku 1900 liczba roku oznaczać się będzie 00, zaś w ciągu lat 1901 włącznie do 1909 tylko ostatnią cyfrą liczby rocznej.

Tam gdzie załatwianie spraw jednakowego rodzaju poruczone jest więcej jak jednemu oddziałowi sądowemu, przyjętą będzie do sygnatury aktów ponadto także rzymska cyfra odpowiadająca numerowi oddziału: *C* II 425/98 dla procesów cywilnych II oddziału sądowego; *W* IV 63/99 dla spraw opiekuńczych IV oddziału sądowego; *R* VI 96/00 itd.

Sygnatura aktów tabularnych (tabula krajowa, księga górnicza, naftowa, kolejowa) powstaje z oznaczenia wykazu hipotecznego do którego akta się odnoszą (na przykład 56 ks. grunt. Grafenberg; 24 ks. kol.), zaś sygnatura aktów odnoszących się do ksiąg ingrossacyjnych składa się z liczby dziennika i liczby roku, na przykład 51/98.

Akta w sprawach firmowych oznacza się według księgi i stronicy rejestru, w którym firma jest zapisaną, zaś akta odnoszące się w ogólności do urzędzenia i prowadzenia rejestru handlowego lub rejestru stowarzyszeń, jedynie według liczby dziennika i roku wejścia, na przykład pojed. I, 250; stow. II, 84. Sygnatura aktów umieszcza się pod liczbą dziennika:

$$\frac{\text{firm. 1574}}{\text{pojed. I, 250}}; \frac{\text{firm. 623}}{\text{stow. II, 84}}; \frac{\text{firm. 518}}{98}$$

Akta prezydyjalne oznaczone będą stosownie do rodzaju sprawy liczbami wskazanymi w §. 24 i

liczbą roku wejścia; sygnaturę aktów umieszcza się pod liczbą dziennika prezydyjalnego, na przykład:

$$\frac{\text{praes. 956}}{7/98}$$

§. 265.

Jeśli pewna sprawa otrzymuje nową sygnaturę aktów, należy na okładce lub na grzbiecie aktów umieścić nową sygnaturę pod dotychczasową i przekreślić tę ostatnią czerwonym atramentem; dawniejsza sygnatura winna mimo przekreślenia pozostać czytelną.

Sygnatura aktów jaką pewna sprawa otrzyma w sądzie drugiej instancji, umieszczoną będzie na grzbiecie aktów lub na okładce pod istniejącą już tamże sygnaturą pierwszej instancji; skoro akta powrócą na stałe do pierwszej instancji, należy sygnaturę drugiej instancji przekreślić czerwonym atramentem, tak jednak aby została czytelną.

Liczba czynności.

§. 266.

Sygnatura aktów z dodanym do niej numerem porządkowym tworzy liczbę czynności:

$$\frac{C \text{ II } 425/98}{9}, \frac{E \text{ 102/99}}{25}$$

Na każdym piśmie wchodzącym do aktów należy po prawej stronie klauzuli wejścia lub w braku takiej w górnym prawym kącie pierwszej stronicy tekstu umieścić liczbę czynności; załączki oznacza się przez powołanie liczby czynności głównego pisma, a to również w górnym prawym kącie; np.

$$\frac{C \text{ II } 425/98}{9}$$

Na wygotowaniach i innych pismach, które mają być doręczone, wręczone lub odesłane, podaną będzie w górnym prawym kącie pierwszej stronicy tekstu liczba czynności, którą nosi koncepcja lub złożony do aktów egzemplarz pisma.

Tam gdzie wedle przepisów dotychczas obowiązujących należy w rejestrach, zapiskach lub wykazach nie uchylonych przez niniejszą instrukcję podawać liczbę protokołu podawczego albo liczbę exhibitu, będzie się w przyszłości podawać liczbę czynności w myśl powyższego postanowienia.

W szczególności przedmioty, które w postępowaniu karnem w przechowanie sądowe odebrane

zostają, powinno się na okładce lub na przytwierdzonej kartce oznaczać liczbą czynności zamiast liczby protokołu podawczego (§. 32 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej).

Co do aktów odnoszących się do ksiąg ingrosacyjnych, sygnatura aktów jest zarazem liczbą czynności.

Akta procesów cywilnych.

§. 267.

Do aktów w cywilnych sprawach procesowych używane będą grzbiety aktów lub okładki podług formularza Nr. 53. Udzielenie prawa ubogich notuje się na grzbiecie aktów lub okładce czerwonym atramentem (prawo ubogich karta).

Z wprawieniem aktów w grzbiet lub z dodaniem okładki należy się wstrzymać do pierwszej audyencji. Pozwy które w ten sposób załatwione zostają, że żadna ze stron nie jawi się do pierwszej audyencji, lub że takowa zakończy się ugodą, wyrokiem z uznania lub zrzeczenia się, albo wyrokiem zaocznym, nie otrzymują grzbiету ani osobnej okładki, lecz należy je zbierać pod wspólną okładką (akta zbiorowe, pakiet zbiorowy) według liczb rejestru procesowego, rocznikami lub w oddziałach jednego roku. Inne pisma tej sprawy dotyczące, jak dowody doręczenia, protokoły audyencji, koncepta wyroków itd. należy wkładać do pozwu, albo związać wszystkie do tej sprawy odnoszące się pisma nitką przez takowe przeciągniętą.

Pozwy mandatowe i wekslowe na podstawie których nakaz zapłaty wydany został, otrzymują grzbiety lub okładki aktów dopiero po wniesieniu zarzutów; w przeciwnym razie należy je po upływie terminu zastrzeżonego do wniesienia zarzutów przechować wraz z aktami do tej sprawy należącymi (koncepta, dowody doręczenia itd.) według przepisu drugiego ustępu.

Akta w sprawach wypowiedzeń i w sprawach wezwawczych.

§. 268.

Sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu lub dzierżawy, jakoteż wnioski na oddanie lub odebranie przedmiotu takiego kontraktu, wraz z pismami do tego należącymi, łączone będą w akta zbiorowe (§. 267, ustęp 2) według liczb za porządkiem rejestru *K*, rocznikami lub oddziałami, bez użycia grzbietów lub okładek. Jeśli w skutek zarzutów przychodzi do procesu, należy dla tych spraw założyć akta procesowe i wypowiedzenie lub wnioski na oddanie lub odebranie przedmiotu najmu lub

dzierżawy wraz z innemi do tej sprawy odnoszącymi się pismami włożyć do aktów procesowych jako pierwszy numer (§. 571, ustęp 2 proc. cyw.).

Tak samo postąpić należy z pismami w sprawach wezwawczych. Układ aktów zbiorowych stosować się będzie do liczb rejestru *M*. Jeśli w skutek opozycyi przeciw warunkowemu nakazowi płatniczemu proces się wywiąże, założone będą w myśl poprzedzających przepisów akta procesowe.

Akta egzekucyjne i konkursowe.

§. 269.

Takie wnioski na dozwole nie egzekucyi lub czynności egzekucyjnych ku zabezpieczeniu wierzytelności pieniężnych, dla których pewien sąd jest właściwym li tylko jako sąd procesowy, jako sąd dla spraw niespornych lub jako sąd konkursowy (§. 4, l. 1. 3 i 4 i §. 375 ord. egzek.), składane będą do aktów procesu, skargi mandatowej lub wekslowej, postępowania wezwawczego, sprawy sądownictwa niespornego lub konkursu, na których żądanie egzekucyi się opiera. Jeśli pewien sąd na zasadzie §. 4, l. 2 ordynacyi egzekucyjnej jest właściwym do pozwolenia egzekucyi, nie jest jednak oraz sądem egzekucyjnym, natenczas wniosek żądający egzekucyi wzięty będzie do aktów postępowania w sprawach najmu i dzierżawy.

Jeśli jako sąd egzekucyjny działa ten sam sąd, przed którym toczyło się postępowanie tworzące podstawę danego tytułu egzekucyjnego, należy równocześnie z wnioskiem egzekucyjnym założyć odrębne akta egzekucyjne.

Jeśli w toku postępowania egzekucyjnego wierzyciel egzekwujący zażąda przeciw temu samemu dłużnikowi rozszerzenia egzekucyi na inne części składowe jego majątku do tego samego rodzaju należące, składa się taki wniosek, jakoteż dalsze pisma zład powstałe, do aktów pierwotnego postępowania egzekucyjnego.

Wnioski na wykonanie przysięgi wyjawiającej (§. 47 ord. egzek.) złożone będą do aktów postępowania egzekucyjnego będącego w toku przeciw osobie, która do przysięgi jest obowiązana.

§. 270.

Do aktów zarządu przymusowego nieruchomości, używane będą grzbiety lub okładki podług formularza Nr. 54, do aktów przymusowych licytacji nieruchomości, okładki podług formularza 55, do przymusowych licytacji ruchomości, grzbiety lub okładki podług formularza Nr. 56, wreszcie do aktów konkursowych, okładki podług formularza Nr. 57.

Form.
Nr. 54.
Form.
Nr. 55.

Form.
Nr. 56

Form.
Nr. 57.

Akta kilku egzekucyi prowadzonych pod jedną liczbą rejestrową, należy łączyć; jeśli do aktów poszczególnych egzekucyi w myśl ustępu 1 różne grzbiety lub okładki używane być mają, natenczas akta połączonych egzekucyi należy brać pod grzbiety lub okładki bez formularza. Przy egzekucjach prowadzonych nie na majątek nieruchomy, należy z oprawieniem aktów lub z zaopatrzeniem tychże w osobną okładkę wstrzymać się aż do nadejścia aktów co do pierwszej czynności wykonania egzekucyi. Jeśli do wykonania dozwolonej egzekucyi nie przyszło, należy akta przechować według przepisu §. 267, ustęp 2.

Na zgłoszenia, repartyce lub rozprawy w przedmiocie ugody przymusowej, można zakładać osobne księgi aktów, gdyby inaczej akta zbyt wielkie rozmiary przybrać musiały; na grzbiecie aktów lub okładce należy w takim razie podać także treść księgi, np. księga II, zgłoszenia; księga III, rozprawy nad ugodą przymusową itd.

Do aktów przymusowych licytacji nieruchomości i do aktów konkursowych dodany będzie spis treści podług formularza Nr. 58 (przegląd aktów, arkusz przeglądowy, dziennik), do którego wchodzące podania natychmiast po oddaniu do kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny), inne zaś do aktów składane pisma według czasu w jakim powstały, wciągane być mają. W spisie należy przy poszczególnych podaniach wyrazić ilość załączek. Inne szczególności dotyczące się załączek (rodzaj, treść, jakość itd.) są wykluczone. Spis ten musi być prowadzony bez zaległości, tak iżby w każdej chwili dawał zupełny i pewny przegląd obecnego stanu sprawy i wszystkiego co w niej zarządzić potrzeba. Piąty przedział tego spisu służyć może sędziemu do notowania wydanych poleceń, oczekiwanych wniosków, oznajmień itd.

§. 271.

Jeśli komisarz konkursowy ustanowiony jest zarazem referentem sądu konkursowego dla poruczonego mu konkursu, należy wszystkie odnoszące się do tego konkursu podania i pisma, bez względu na to, czy są wystosowane do sądu konkursowego lub do komisarza konkursowego, składać do tych samych aktów i wciągać do arkusza przeglądowego, który się do tych aktów prowadzi.

Dla takich konkursów, w których komisarzem konkursowym mianowany jest naczelnik lub sędzia samoistny sądu powiatowego, prowadzone będą osobne akta i przeglądy aktów zarówno w trybunale jak i w Sądzie powiatowym. Akta sądu powiatowego prowadzone będą pod tą samą sygnaturą jaką otrzy-

mała sprawa konkursowa w trybunale; tę sygnaturę należy podać do wiadomości sędziemu mianowanemu komisarzem konkursowym, wraz z zawiadomieniem o mianowaniu. Sygnatura aktów trybunału będzie też decydującą przy utworzeniu liczby czynności aktów i innych pism do sądu powiatowego nadchodzących.

Po ukończeniu konkursu należy akta konkursowe sądu powiatowego wraz z arkuszem przeglądowym odesłać do trybunału, gdzie złożone będą do aktów przy trybunale względem tegoż konkursu prowadzonych, według czasu nadejścia, pod jednym numerem porządkowym.

Akta tymczasowych zarządzeń.

§. 272.

Wnioski na wydanie tymczasowych zarządzeń, tudzież dalsze pisma powstające w skutek wydania tymczasowego zarządzenia, jeśli taki wniosek postawiony został w toku procesu lub postępowania egzekucyjnego, składane będą do aktów procesowych i egzekucyjnych; gdyby te akta skutkiem tego miały urosć do zbyt wielkiej objętości, można na akta tymczasowego zarządzenia założyć osobną księgę aktów.

Co do tymczasowych zarządzeń, których zażądano przed wytoczeniem procesu lub egzekucyi, założone będą odrębne akta.

Jeśli później w tym samym sądzie rozpocznie się proces lub postępowanie egzekucyjne, można akta dotyczące się tymczasowego zarządzenia przenieść do aktów procesowych lub egzekucyjnych. Jeśli akta tymczasowego zarządzenia stanowią osobny zeszyt, należy ten zeszyt złożyć do aktów procesowych lub egzekucyjnych pod jednym numerem porządkowym; w przeciwnym razie należy te akta za porządkiem w jakim dotąd były numerowane, zaopatrzyć bieżącymi numerami porządkowymi aktów procesowych lub egzekucyjnych.

Akta w sprawach sądownictwa niespornego.

§. 273.

Dla spraw opiekuńczych i kuratelarnych, tudzież dla pożyczek udzielanych ze wspólnych kas sierocych, zakładane będą akta w okładkach, zaś dla pertraktacji spadkowych w miarę spodziewanej objętości zeszyty aktów lub też akta z okładkami.

Do aktów spraw opiekuńczych i kuratorskich jakoteż do aktów pertraktacji spadkowych większej objętości, dodać należy spisy treści podług formularza Nr. 58, które mają być prowadzone stosownie do przepisów §. 270, ustęp ostatni.

Akta fideikomisowe zakładane będą pod okładkami w księgach; arkuszy przeglądowych nie prowadzi się jeśli protokół fideikomisowy tak jest urządzony, że wszystkie podania do fideikomisu się odnoszące, z osobna tamże się zaciąga.

W innych sprawach sądownictwa niespornego nie będą arkusze przeglądowe do aktów dodawane, a może się nawet obejść bez wprawiania aktów w grzbiety, jeśli przewidzieć się da, że te akta będą obejmowały nie wiele pism, jak np. przy amortyzacjach, wypowiedzeniu pożyczek hipotecznych, przy potwierdzeniach co do prowadzenia ksiąg handlowych, przy sporządzaniu rozporządzeń ostatniej woli itd. (§. 267, ustęp 2).

Akta pożyczek udzielanych ze wspólnej kasy sieroczej zakładane będą według osoby biorącej pożyczkę; wszystkie do pożyczki tej osoby odnoszące się pisemne wypowiedzenia, upomnienia, oferty spłat i załatwienia w tej mierze wydawane, składane będą do tychże aktów. Niemniej i pisma odnoszące się do dalszych pożyczek temu samemu dłużnikowi później udzielonych, przychodzą do tych samych aktów. Akta te należy dalej prowadzić chociażby nieruchomości, na której pożyczka jest zabezpieczoną, przeszła w ręce innego właściciela; nazwisko nowego właściciela należy na okładce aktów wymienić. Na procesa i egzekucye, które się prowadzi przeciw dłużnikowi o zwrot pożyczki lub zapłatę zaległych procentów, należy założyć osobne akta procesowe lub egzekucyjne i na te akta powołać się w aktach pożyczki.

§. 274.

Z reguły nie należy do aktów pertraktacyjnych brać odpisów z innych aktów tegoż sądu, mianowicie z aktów tabularnych. Gdy pewne okoliczności wynikające z innych aktów, mają doniosłość dla pertraktacji, powinno się do aktów pertraktacyjnych złożyć krótką notatkę w tej mierze z powołaniem się na dotyczące akta. W tym celu można przy większych sądach udzielać akta pertraktacyjne prowadzącemu księgi gruntowe (urzędowi ksiąg gruntowych) dla otrzymania dokładnych wiadomości o własności nie ruchomej spadkodawcy i o jej obciążeniach.

Podania i pisma odnoszące się do późniejszego wyszukania rozporządzenia ostatniej woli lub

nieznanego przedtem majątku spadkowego, składane będą do aktów poprzedniego postępowania spadkowego.

Jeśli ten sam sąd jest sądem pertraktującym spadek i sądem nadopiekuńczym dla małoletnich dzieci spadkodawcy, natenczas aż do prawomocnego ukończenia rozprawy spadkowej należy podania i pisma odnoszące się do pertraktacji spadku, jak niemniej i te, które dotyczą ustanowienia opiekuna, tudzież wprowadzenia i toku urzędowania nadopiekuńczego, składać do tych samych aktów. Po ukończeniu pertraktacji spadkowej prowadzone będą akta dalej pod oznaczeniem, jakie dla nich według rejestru *P* wypada, jako akta opiekuńcze.

Jeśli podczas trwania pertraktacji spadkowej albo opieki lub kurateli przychodzą wnioski na zatwierdzenie umów małoletniego lub kuranda, na ustanowienie posagu, pozwolenie zawarcia małżeństwa, lub inne wnioski, nie należy tworzyć osobnych aktów na takie wnioski i na prowadzone względem tychże rozprawy, lecz należy je składać do aktów pertraktacji spadkowej, opieki lub kurateli, co jednak nie przeszkadza zakładać osobne księgi aktów.

Pisma odnoszące się do zawieszenia kurateli, jakoteż pisma w przedmiocie wykonania tej kurateli, gospodarki majątkowej kuratora i zdawania rachunków, o ile takie dwie sprawy do różnych rejestrów zaciągnięte być mają, muszą być składane do osobnych aktów. Te ostatnie akta muszą w takim razie zaczynać się od krótkiej wiadomości o zawieszeniu kurateli i o aktach, w których dotyczące orzeczenie się znajduje.

Pisma powstające z powodu rozstrzygnięć trybunału co do uchwał sądu powiatowego w §. 109, ustęp 2 normy jurysdykcyjnej wymienionych, z wyjątkiem protokołu obrady i konceptu załatwienia trybunału, odesłane będą wraz z aktami trybunałowi udzielonymi do sądu nadopiekuńczego lub nadkuratoralnemu, który je przechowa w aktach odnośnej sprawy.

Akta spraw tabularnych.

§. 275.

Dla każdego wykazu hipotecznego (tabula krajowa, księga górnicza, naftowa, kolejowa) założone będą osobne akta. Do aktów spraw tabularnych

mają być używane okładki. Wszystkie podania, dokumenta odpisy i inne pisma, które się do tego samego wykazu hipotecznego odnoszą, składane będą do tych samych aktów. Dla każdego wykazu hipotecznego prowadzić się będzie arkusz przeglądowy podług formularza Nr. 58.

Jeśli pewne pisma dotyczące się wpisów tabularnych z powodu związku z innemi sprawami mają być podjęte do aktów procesowych, egzekucyjnych, lub do jakichkolwiek innych aktów, a przy aktach tabularnych nie znajduje się już wierzytelny odpis pisma lub wygotowanie uchwały, należy do aktów tabularnych w miejscu dotyczącem złożyć kartę zawierającą oznaczenie przedmiotu, do jakiego się pismo odnosi, oraz aktów, do których takowe podjęto. Dowody doręczenia dotyczące się takich pism, będą przed złożeniem do aktów udzielane urzędnikowi prowadzącemu dziennik podań tabularnych, w celu zaciągnięcia do dziennika.

Wierzytelne odpisy dokumentów, na podstawie których wpis tabularny uskuteczniiono, składane będą do aktów tabularnych przy zachowanych w sądzie podaniach o wpis, do których te dokumenta były załączone (§. 81, ustęp 3, ust. o organ. sąd.); na bocznych krawędziach tych odpisów nie potrzeba zostawiać wolnego miejsca.

Jeśli w tym samym sądzie na podstawie jednego podania lub tego samego dokumentu czyni się wpisy do rozmaitych wykazów hipotecznych, a przepisy o łącznych hipotekach w danym wypadku nie mają zastosowania, należy podanie lub wierzytelny odpis dokumentu złożyć do aktów tego wykazu hipotecznego, który sędzia wskaże, w aktach zaś innych wykazów hipotecznych, na tem miejscu, gdzie podanie lub odpis dokumentu miał być złożony, złożyć kartę zawierającą oznaczenie wykazu hipotecznego, którego akta obejmują podanie lub odpis dokumentu. Przy łącznych hipotekach złożoncem będzie podanie lub wierzytelny odpis dokumentu do aktów karty głównej.

Przepisy §§. 18, ustęp 2, 20 i 21 rozp. Min. spraw. z dnia 12. stycznia 1872, Dz. u. p. Nr. 5, tracą moc obowiązującą.

Akta spraw odnoszących się do ksiąg ingrossacyjnych, przechowywane będą tak jak dotychczas.

Akta spraw firmowych.

§. 276.

Dla każdej firmy zapisanej w rejestrze handlowym lub rejestrze stowarzyszeń założone będą oso-

bane akta. Do aktów spraw firmowych używać należy okładek. Wszelkie podania i inne pisma, które dotyczą tej samej firmy, włącznie z podaniami o udzielenie wyciągu z rejestru lub wiadomości o firmach, tudzież pismami co do rozpraw karnych do firmy się odnoszących lub co do zarządzeń policyi firmowej z powodu nieprawego używania firmy, składane będą do tych samych aktów. W szczególności także podania w sprawach firmowych, które zostają wprowadzić w związku ze sprawą opiekuńczą, kuratelarną, lub z pertraktacją spadkową, jednak zawierają uwierzytelnione podpisy firm, składać należy do aktów odnośnej firmy, nie zaś do aktów pupillarnych, kuratelarnych lub pertraktacyjnych.

Przeniesienie firmy z rejestru dla firm pojedynczych do rejestru dla firm spółkowych lub odwrotnie, nie pociąga za sobą rozdzielania aktów. Należy jednak dawną sygnaturę aktów w tym wypadku przekreślić i zastąpić sygnaturą odpowiadającą nowemu wpisowi do rejestru.

Co się tyczy zbierania dokumentów w księdze załączek, pozostają w mocy dotychczasowe przepisy.

Podania i pisma odnoszące się nie do pewnej firmy w szczególności, lecz do urzędu i prowadzenia rejestru handlowego lub rejestru stowarzyszeń w ogóle, łączone będą w aktach zbiorowych (§. 267, ust. 2) w porządku liczb dziennika, rocznikami lub oddziałami roku.

Oznaczenie aktów, do których poszczególne podanie wziętem zostało, należy podać w piątym przedziale dziennika spraw firmowych.

Akta postępowania w skutek środków prawnych.

§. 277.

Pisma postępowania w skutek środków prawnych, z wyjątkiem protokołu obrady i konceptu rozstrzygnięcia instancyi załatwiającej środek prawny należy składać do aktów tej sprawy, w której środek prawny został wniesiony, i wraz z tymi aktami odsyłać do sądu pierwszej instancyi. To samo odnosi się mianowicie także do środków prawnych przeciw wyrokom sądów przemysłowych. Numery porządkowe i liczby kart przechodzą bez przerwy z aktów sądu pierwszej instancyi na pisma postępowania w skutek środka prawnego, które do aktów pierwszej instancyi złożone być mają.

Dyrektywy i wytknięcia udzielane w wykonywaniu nadzoru przy sposobności załatwienia środka prawnego, a przeznaczone tylko dla sądu lub dla pewnych urzędników, wydawane będą z reguły na

osobnej karcie, którą się dołącza do załatwienia środka prawnego. Te karty nie mają być składane do aktów sprawy, lecz po zaciągnięciu do dziennika prezydyjalnego i po wydaniu potrzebnych zarządzeń oddane będą do aktów prezydyjalnych.

Pisma zatrzymane w instancji załatwiającej środek prawny, należy łączyć w aktach zbiorowych według liczb odnośnego rejestru, rocznikami lub oddziałami roku (§. 267, ustęp 2).

Akta uwierzytelnień, pomocy prawnej i spraw rejestru zbiorowego.

§. 278.

Akta spraw zapisanych w rejestrze *G, Hc, Hs, Ne* i *Ns*, o ile nie odchodzą do innych władz lub nie mają być złożone do aktów procesowych lub innych, należy łączyć w aktach zbiorowych według liczb rejestru, rocznikami albo oddziałami roku.

Jeśli postawiono wniosek bez związku z jakąkolwiek w sądzie toczącą się sprawą, np. prośba o prawo ubogich, wniosek na ubezpieczenie dowodów itd., później zaś sprawa dotycząca wejdzie, należy pisma z takiego wniosku powstałe złożyć do aktów owej sprawy.

Akta prezydyjalne.

§. 279.

Akta prezydyjalne, o ile nie odchodzą do innych władz lub nie mają być złożone do aktów sądowych, łączone będą w aktach zbiorowych w porządku zastosowanym do rodzajów spraw w §. 24 poszczególnionych, rocznikami lub oddziałami roku (§. 267, ustęp 2).

Jeżeli sprawa ma większą objętość, można wszystkie do niej należące podania i pisma składać pod okładką.

Akta należące do tego samego rodzaju spraw składane będą do jednego pakietu. Stosownie do ilości aktów można w jednym pakiecie łączyć akta spraw rozmaitego rodzaju lub jednego tylko rodzaju, albo zakładać więcej pakietów dla jednego rodzaju spraw.

Akta zbiorowe.

§. 280.

Zakładając akta zbiorowe oznaczyć należy poszczególne pakiety według odpowiednich rejestrów,

rodzajów czynności itd. Aby ułatwić wyszukiwanie pism objętych aktami zbiorowymi, otrzymają poszczególne sprawy w każdym pakiecie bieżące cyfry arabskie według porządku w jakim są złożone.

Dziennik w sprawach karnych.

§. 281.

Dla spraw karnych zakłada się dziennik (§. 15 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej) przy użyciu przeglądu aktów podług formularza Nr. 58. Do dziennika wpisywać można także krótkie wzmianki o rodzaju i treści załączek (np. przesłuchanie świadka *A*, protokół oględzin itd.). Zresztą należy przy prowadzeniu tego dziennika zachować przepisy §. 270, ustęp ostatni.

Rozdział drugi.

Przechowywanie aktów.

Porządek zewnętrzny.

§. 282.

O ile co do poszczególnych rodzajów aktów niema odmiennego przepisu, należy przechowywać akta, uporządkowane według rozmaitych rejestrów i spisów, w pokoju kancelaryjnym, na otwartych półkach podzielonych na fache; w każdej grupie mają akta leżeć z reguły za porządkiem numerów rejestrowych. Akta takich spraw, w których wyznaczone są audyencye, biegną terminu lub oczekiwane są podania, przechowywane będą w osobnych fachach opatrzonych w odpowiednie napisy; w każdym fachu mają być razem poskładane takie akta, które z powodu jednoczesnego upływu terminu lub wyznaczonej na ten sam dzień audyencyi, w jednym dniu będą do użytku potrzebne. Akta spraw jeszcze ostatecznie nie załatwionych, w których postępowanie w każdej chwili lub po upływie pewnego terminu będzie mogło być napowrót podjętem, jak np. w razie spoczynku lub przerwy postępowania, trzymać należy również w osobnych fachach.

Tam, gdzie kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) miewa do opracowania zarazem sprawy cywilne i karne, należy akta cywilne trzymać osobno od aktów karnych. Jeśli w tym samym oddziale kancelaryjnym lub pokoju kan-

celaryjnym bywają opracowywane akta rozmaitych sędziów lub oddziałów sądowych, należy akta poszczególnych sędziów lub oddziałów sądowych, poodróżniać za pomocą barwnych wypustek według wzoru Nr. 59; na aktach zbiorowych należy również po jednej takiej wypustce tego samego koloru umieścić. Wypustkę należy przytwierdzić górną, niezadrukowaną częścią u lewej dolnej krawędzi grzbietu aktów, lub okładki, lub arkusza okładkowego na pakiecie zbiorowym, tak iżby była widoczną odrazu bez otwierania aktu i zapisaną powierzchnię miała odwróconą na zewnątrz. W taki sam sposób można też wyróżniać akta cywilne i karne znajdujące się na jednym miejscu. Przy posyłaniu aktów należy wypustki zaginać do środka, aby zapobiedz oderwaniu.

Na miejsce wydanych aktów, o ile się takowych nie oddaje jedynie kierownikowi oddziału, lub któremu innemu urzędnikowi sędziowskiemu tego samego oddziału sądowego, lub o ile takowe nie zostały już wciągnięte do spisu aktów brakujących, należy włożyć kartę, na której wyrażoną będzie sygnatura lub liczba czynności, dzień wydania i osoba lub władza, której akta wydano lub przesłano.

§. 283.

W pokojach urzędowych mogą poza fachami i schowkami znajdować się tylko takie akta i pisma, które są potrzebne do jakiej pracy właśnie wykonać się mającej; akta już nie potrzebne, należy codziennie do fachów składać.

W pokojach urzędowych urzędników sędziowskich te tylko akta wolno zatrzymywać, w które sędzia celem przygotowania się do ustnej rozprawy potrzebuje wglądać, lub które właśnie opracowuje.

W kancelarii sądowej (oddział kancelaryjny) powinno się poszczególne pisma do opracowania przeznaczone, także na zewnątrz oddzielnie trzymać, stosownie do rodzaju czynności jaka ma być przedsięwzięta. Osobliwie należy ile możności oddzielać: podania w sprawie nowej, które mają być wciągnięte do rejestru i zaopatrzone nową sygnaturą aktów; pisma należące do sprawy już w toku będącej, które z aktami tej sprawy sędziemu przedłożone być mają; pisma, które kancelarya sama ma załatwić; akta przez sędziego zwrócone, które wymagają wygotowania (odpisania); pisma, które manipulację już przeszły i wreszcie takie pisma, które jeszcze tylko do aktów złożyć, wprawić lub włożyć potrzeba.

Przesyłanie aktów.

§. 284.

Wydanie wszystkich aktów do pewnej sprawy się odnoszących, zwrot takowych, a przy większych sądach w miarę potrzeby, także oddanie do innego oddziału, zapisywane będzie w kancelarii sądowej (oddział kancelaryjny) do spisu brakujących aktów, prowadzonego podług formularza Nr. 60. Jeśli akta przesyła się różnym władzom po kolei z wezwaniem o bezpośrednie dalsze odesłanie, należy w trzecim przedziale rejestru brakujących aktów wymienić wszystkie wezwane władze za porządkiem, jak je wezwano. W razie odesłania aktów innej władzy, przeciąga się przez czwarty przedział poziomą kreskę; jeśli potrzeba uczynić wzmiankę o przedmiocie, do jakiego zwrócone akta się odnoszą, należy takową umieścić w przedziale dla uwag.

Formularz
Nr. 60.

Pilne sprawy zaznaczone będą w spisie aktów brakujących przez podkreślenie przedziału 1 kolorowym ołówkiem. Akta które się udziela notaryuszowi jako komisarzowi sądowemu celem spełnienia pewnych czynności urzędowych, oznaczone będą w spisie brakujących aktów literą *N* wypisaną kolorowym ołówkiem.

Spis brakujących aktów należy co miesiąca najmniej raz, a w sprawach pilnych co tygodnia, przedkładać sędziemu (przewodniczącemu senatu) w celu powzięcia uchwały, czyli ma się żądać zwrotu wydanych aktów lub wystosować przypomnienie do wezwanej władzy.

Przechowywanie ważnych dokumentów.

§. 285.

Rozporządzenia ostatniej woli, włącznie z protokołami sądowych oświadczeń ostatniej woli i protokołami przesłuchania świadków rozporządzenia ostatniej woli, dalej układy małżeńskie, kontrakty spadkowe, darowizny i inne ważne oryginalne dokumenta, których utrata wcale lub przynajmniej bez znacznych trudów i kosztów nie dałaby się powetować, o ile nie są załączkami aktów procesowych lub tabularnych, łączone będą w odrębnych aktach zbiorowych i przechowywane w zamkniętych, ogniotrwałych skrzyniach. Do pisemnych rozporządzeń ostatniej woli oddanych sądowi (§. 587 ks. ust. cyw.) należy dołączyć protokół aktu odebrania, zaś do rozporządzeń ostatniej woli przedłożonych przez notaryusza (§. 111 ordynacyi notaryalnej), doniesienie lub podanie, z którym takowe do sądu się dostają.

Formu-
larz
Nr. 61.

Co do takich dokumentów ma być prowadzony bieżący spis (spis dokumentów *UV*) podług formularza 61. Liczby spisu dokumentów biedz będą od 1. stycznia do ostatniego grudnia każdego roku; w spisie należy wspomnieć o zarządzeniach sądowych, wydanych względem poszczególnych dokumentów i powołać się na akta spadkowe, opiekuńcze lub inne, do których złożono odpis dotyczącego dokumentu (np. §§. 68 i 69 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208). Dokumenta należy składać rocznikami za porządkiem spisu dokumentów, i zaopatrzyć każdy dokument liczbą roku, w którym do sądu złożony został i liczbą spisu dokumentów (*UV* 243/98).

§. 286.

Do spisu dokumentów należy sporządzić spisy imienne ułożone alfabetycznie według nazwisk stron (spadkodawcy, małżonkowie itd.), mianowicie jeden spis imienny co do dokumentów złożonych po śmierci strony (rozporządzenia ostatniej woli osób zmarłych itd.), drugi zaś na wszystkie inne dokumenta. Skoro sąd otrzyma wiadomość o śmierci której z osób w tym ostatnim spisie przychodzących, nastąpi przeniesienie do pierwszego spisu imiennego.

Przechowywanie dokumentów oraz prowadzenie spisu dokumentów i spisu imiennego jest rzeczą urzędnika registry lub innego urzędnika (pomocnika) kancelaryjnego, którego naczelnik sądu ku temu przeznaczy. Obie czynności co do wszystkich pewnemu sądowi oddanych dokumentów muszą być zawsze jednej i tej samej osobie powierzone.

Jeśli inny sąd lub inna władza żąda wglądu do takiego dokumentu, można im z reguły jedynie odpis wierzitelny takowego przesłać. Wyjątek dozwolony jest tylko wtedy, jeśli pewien sąd w celu stwierdzenia prawdziwości lub z innych przyczyn uzna za rzecz niezbędną, aby mu dokument w oryginale był udzielony.

Na wierzitelnych odpisach rozporządzeń ostatniej woli, układów małżeńskich, kontraktów spadkowych i innych w sądzie przechowanych dokumentów, które do aktów spadkowych złożone być mają, należy uwidocznnić oznaczenie aktów zbiorowych, w których oryginalny dokument się znajduje.

Wydawanie oryginalnych dokumentów.

§. 287.

Dokumenta i inne pisma, które w sprawie cywilnej przy ustnej rozprawie przedłożone i w roz-

strzygnięciu uwzględnione zostały, a których wierzitelne odpisy w aktach się nie znajdują, wolno aż do prawomocności rozstrzygnięcia, nie naruszając przepisu §. 316 procedury cywilnej, wydawać interesowanym jedynie na szczegółowe żądanie. Żądanie takie postawić można ustnie; zapisanie takiego żądania może być połączone z potwierdzeniem odbioru w sanych aktach (np. na żądanie wydano mi załączkę *A* w pierwopisie — podpis strony).

Jeśli akta z powodu założenia środka prawnego wyższemu sądowi przedłożone być mają, należy do takowych dołączyć dokumenta i inne pisma (rysunki, szkice itd.), które w rozstrzygnięciu zostały uwzględnione, a są jeszcze w aktach przechowane. Jeśli takie dokumenta i pisma zostały już tymczasem wydane, a w aktach niema wierzitelnych odpisów, należy od interesowanych zażądać w krótkiej drodze przedłożenia takowych.

Odesłania aktów do wyższej instancyi nie powinno się wstrzymywać z tego powodu, że się oczekuje przedłożenia zażądanych dokumentów i odpisów; takowe należy raczej po przedłożeniu przez interesowanych, odesłać dodatkowo wyższej instancyi. Jeśli zażądanie nie odniosło skutku, należy po upływie ośmiu dni po wystaniu aktów donieść o tem pisemnie wyższej instancyi.

Postanowienia drugiego ustępu mają być odpowiednio stosowane do przedmiotów oględzin i rzeczy wywiadowczych.

Które z pism do aktów złożonych po załatwieniu sprawy stronom wydane, które zaś w sądzie zatrzymane być mają, postanowi sędzia w danym wypadku według przepisów prawnych w tej mierze obowiązujących.

Przeгляд aktów.

§. 288.

O ile co do pewnych działów czynności sądowych i co do pewnych rodzajów aktów sądowych nie istnieją odmiennie przepisy, wolno stronom przeglądać w sądzie wszelkie akta odnoszące się do ich spraw i żądać na swój koszt udzielenia odpisów i wyciągów z takowych.

O ile osoby trzecie mogą wglądać w akta sądowe i żądać wydania odpisów, o tem stanowią: §. 219 proc. cyw.; §. 73 ord. egzek.; §. 82 proc. kar.; §. 7 powszechnej ustawy hipotecznej i §§. 31 do 41 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. stycznia 1872, Dz. u. p. Nr. 5; art. 12 ustawy handlowej, §. 18 ustawy wprowadzającej

ustawę handlową i §. 28 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 9. marca 1863. Dz. u. p. Nr. 27; §. 7 ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70 i §§. 14 i 15 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 14. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 71.

W tych sprawach sądowych, do których powyższe przepisy się nie odnoszą, mogą osoby trzecie wglądać w akta sądowe i podejmować odpisy, jeśli albo wszystkie strony na to się zgodzą, albo naczelnik sądu ze względu na wykazany prawny interes, na przeglądanie i branie odpisów pozwoli.

Akta muszą być przeglądane pod dozorem urzędnika kancelaryjnego. Nie wolno osobom prywatnym dawać akta do domu. Można natomiast takie akta, które wedle wszelkiego prawdopodobieństwa w najbliższym czasie w sądzie nie będą potrzebne, w wypadkach zasługujących na uwzględnienie przesłać na żądanie innemu sądowi w tym celu, aby strona takowe w kancelarii tegoż sądu przeglądać mogła. Pozwolenia w tej mierze udziela naczelnik sądu; przesłanie i zwrot odbywa się na koszt strony.

Urzędnikom sędziowskim pewnego sądu wolno bez ograniczenia wglądać we wszelkie akta do użytku przy czynnościach urzędowych. Inni urzędnicy muszą do przeglądania aktów uzyskać pozwolenie ze strony naczelnika sądu, co nie uwłącza postanowieniom §. 97 ustawy o należytościach i rozporządzeń wykonawczych do ustawy o bezpośrednich podatках osobistych.

Postanowienia powyższe odnoszą się zarówno do aktów spraw w toku jeszcze będących, jak i do aktów oddanych do registratury oraz do dokumentów w sądzie złożonych.

Co się tyczy prawa żądania wydania ekstraktu depozytowego, pozostają w mocy przepisy dotąd obowiązujące.

Rozdział trzeci.

Registratura.

Oddawanie aktów.

§. 289.

Po prawomocnem załatwieniu sprawy, należy akta tejże oddać registraturze do przechowania (oddanie aktów); o ile niema zastosowania przepis §. 128, ustęp 3, ma się to stać bezzwłocznie. Oprócz aktów spraw prawomocnie załatwionych oddawane będą:

1. akta takich procesów, w których postępowanie od roku nie było dalej prowadzone, jeśli się nie ułożono, aby jaka inna chwila była uważaną za kres spoczywania i sądowi tego nie oznajmiono

2. starsze księgi aktów w sprawach sądownictwa niespornego.

Przed oddaniem aktów procesowych muszą być także koszta oznaczone, nie należy zaś czekać z oddaniem aż do nadejścia wniosku na pozwolenie egzekucyi. Oddanie aktów zebranych w pakiety zbiorowe, ma miejsce z reguły dopiero wtedy, gdy wszystkie sprawy, których akta do tego samego pakietu są włożone, zupełnie ukończone zostaną.

Przed oddaniem aktów w sprawach karnych (prawomocny wyrok, uchwała na zaniechanie, odstąpienie od oskarżenia) musi być przynajmniej także wykonanie kary wprowadzonom; dalej należy przed oddaniem skutecznie przepisane w danym wypadku zawiadomienia i co do przedmiotów w przechowanie sądowe wziętych (przedmioty, na których lub którymi czyn karygodny popełniono itd.) stosownie do istniejących przepisów wydać odpowiednie zarządzenia.

Czas oddania aktów prezydyalnych oznaczy naczelnik sądu w miarę jak starczy miejsca na przechowywanie aktów.

Poprzednie akta, które do pewnych aktów dołączono, należy przed oddaniem do registratury wyłączyć i w razie potrzeby zwrócić właściwej władzy.

§. 290.

Przed oddaniem aktów do registratury należy wydać stronom oznaczone w §. 287 dokumenta i inne załączki, przedmioty oględzin i rzeczy wywiadowcze, które się w aktach znajdują; należy mianowicie baczyć aby nie pozostały w aktach takie rzeczy, które z powodu objętości lub z innych przyczyn nie nadają się do przechowania w registraturze. Oddanie aktów uwidocznione będzie w rejestrze lub spisie, w którym sprawa jest zapisaną, w przedziale dla uwag, z podaniem fachu registratury; jeśli sprawa później znowu wejdzie w tok, należy tę notatkę przekreślić.

Na zewnętrznej stronie aktów oddać się mających (grzbiet aktów, okładka itd.) należy wypisać czerwonym atramentem rok oddania, jeśli zaś akta nadają się do zniszczenia, rok, w którym można je zniszczyć.

Przechowywanie aktów w registraturze.

§. 291.

Registratura jest wspólną dla wszystkich oddziałów sądu, z wyjątkiem oddziału dla prowadzenia ksiąg gruntowych.

Akta w registraturze będą przechowywane według oddziałów sądowych, a dla każdego oddziału według rejestrów i spisów, w których poszczególne sprawy są zaciągnięte, za porządkiem liczb tych rejestrów i spisów. Akta spraw tabularnych przechowywane będą za porządkiem wykazów hipotecznych, akta spraw firmowych według grup oznaczonych w §. 26 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9. marca 1863, Dz. u. p. Nr. 27. Akta cywilne i karne należy osobno przechowywać; tak samo akta spraw prezydyalnych, uporządkowane według przedmiotów i roczników, trzymane będą oddzielnie od aktów sądowych.

Jeśli pewne akta otrzymywały po kolei rozmaite sygnatury, przechowane będą w miejscu, które odpowiada ostatniej sygnaturze. Jeśli pomiędzy aktami osobno przechowanymi istnieje związek, należy to przy oddawaniu aktów na zewnątrz stronie tyłże zaznaczyć, podając oznaczenie aktów w związku będących.

Akta złożone w pakietach zbiorowych przechowywane będą między twardymi okładkami; pod wierzchnią okładką umieszcza się arkusz papieru, na którym notować się będzie, jeśli później jakie pismo z pakietu na zawsze lub chwilowo wyjętem i tamże napowrót włożonem zostanie. W registraturze zaopatrzyć należy poszczególne półki i farchy napisami co do złożonych tamże aktów, rejestrów itd.

Registratura dla aktów tabularnych pozostanie w połączeniu z prowadzeniem ksiąg gruntowych.

Urzędnicy registratury.

§. 292.

Porządkowanie i nadzorowanie registratury poruczone będzie w każdym sądzie urzędnikowi (pomocnikowi) kancelaryjnemu, którego naczelnik wyznaczy (urzędnik registratury).

Akta, rejestra, księgi, spisy itd., które w registraturze przechowane być mają, oddane będą urzędnikowi registratury. Co do oddawania aktów do regi-

stratury, prowadzić ma każdy sędziemu przydzielony urzędnik kancelaryjny (oddział kancelaryjny) osobną księgę, do której w pierwszym przedziale zaciągać będzie urzędnik kancelaryjny każdy oddany akt, pakiet zbiorowy, rejestr, księgę itd., podczas gdy w drugim przedziale urzędnik registratury potwierdzi swym podpisem odbiór z wyrażeniem daty. W tej księdze należy dalej w osobnym trzecim przedziale przy poszczególnych aktach, pakietach zbiorowych, księgach itd. podawać, w którym fachu registratury takowe są przechowane. Wpisy w trzecim przedziale skutecznie urzędnik registratury, a powinien to uczynić w przeciągu ośmiu dni po odebraniu aktów. Urzędnik registratury może żądać, aby mu księga w tym celu co tygodnia na jeden dzień udzieloną była.

Przy sądach powiatowych o mniejszym rozmiarze czynności, można za przyzwoleniem przełożonego trybunału pierwszej instancji zaniechać prowadzenia osobnej księgi na oddawanie aktów do registratury.

Indeks.

§. 293.

Na oddane akta ukończonych spraw karnych prowadzić będzie urzędnik registratury spis alfabetycznie ułożony (indeks) podług formularza Nr. 62. Spis ten zakłada się na więcej lat, ile możliwości przynajmniej na pięć lat. Spis ten stosuje się do nazwiska obwinionego; jeżeli ono jest nieznanne, zapisuje się nazwisko poszkodowanego, jeżeli zaś i ten jest nieznanne lub go niema, określa się rzecz innem odpowiedniem słówkiem ułatwiającem wyszukanie. Jeśli co do tego samego sprawy lub tego samego poszkodowanego istnieje więcej aktów karnych, należy je, o ile miejsce wystarczy, powołać przy pierwszym wpisie.

Formu-
larz
Nr 62.

W takiż sposób prowadzone będą w registraturze alfabetycznie według nazwisk stron uporządkowane indeksa spraw cywilnych podług formularza Nr. 63, mianowicie jeden dla procesów cywilnych włącznie z egzekucjami i konkursami, drugi zaś dla spraw spadkowych, opiekuńczych, kuratelarnych i fideikomisowych. Przy sądach powiatowych można prowadzić dla wszystkich tych spraw jeden indeks, przy trybunałach natomiast może naczelnik zarządzić aby także co do innych działów czynności sądownictwa cywilnego osobne indeksa prowadzone były. W ostatnim przedziale indeksu należy podać, gdzie dotyczące akta w registraturze leżą. Na zewnętrznej stronie indeksu należy uwidocznić, które lata takowy obejmuje.

Formu-
larz
Nr. 63.

Co do aktów prezydyalnych może indeks być połączony ze spisem alfabetycznym wpisów dziennika prezydyalnego (§. 255).

Wydawanie aktów.

§. 294.

Z registratury wolno wydawać akta tylko za potwierdzeniem odbioru. Potwierdzenie złożone będzie na miejscu wydanych aktów.

Rozdział czwarty.

Niszczenie aktów.

Czas trwania przechowania.

§. 295.

Akta przechowane w registraturze, które stają się niepotrzebnymi, należy z reguły po trzydziestu latach wydzielać i niszczyć. Sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu i dzierżawy mogą być niszczone po dwu latach, próśby wezwawcze i skargi wezwawcze, jeżeli przeciw warunkowemu nakazowi płatniczemu nie wniesiono opozycji, po czteru latach, protokoły rozpraw w sprawach drobiazgowych, księgi doręczeń i inne wykazy dla kontroli wewnętrznego toku czynności, po dziesięciu latach.

Akta opiekuńcze i kuratelarne wolno dopiero po pięćdziesięciu latach wydzielać i niszczyć.

Te czasokresy oblicza się według dnia prawomocności ostatniego rozstrzygnięcia, a gdzieby tego nie było, według dnia ostatniego zarządzenia jakie w tej sprawie wedle aktów zostało wydanem, wreszcie przy spisach, zapiskach itd., według dnia ostatniego wpisu.

Jeśli szczególne powody za tem przemawiają, aby pewne akta lub pisma dłużej jak przez lat trzydzieści lub pięćdziesiąt przechowywać, może naczelnik sądu zarządzić, aby dopiero później zostały zniszczone, lub zupełnie wyłączyć je od zniszczenia.

Wykazy czynności będą niszczone, skoro urzędownie drukiem ogłoszone zostały.

Niedopuszczalność wydzielenia aktów.

§. 296.

Od wydzielenia wyklucza się:

1. wszelkie akta z czasu przed rokiem 1815;

2. akta budzące interes pod względem historycznym, naukowym lub politycznym (archiwalia)

3. normalia, akta odnoszące się do prawodawstwa, ustanowienia, urzędzenia i obsadzenia sądów, a przy wyższych sądach krajowych roczne wykazy czynności, które nie zostają ogłoszone w urzędowej statystyce;

4. akta mianowania i pensjonowania urzędników sądowych, jakoteż przechowany w prezydium wyższego sądu krajowego egzemplarz wykazu stanu osobowego urzędników;

5. plany budynków urzędowych, akta spraw budowniczych, jakoteż znajdujące się w sądach pierwszej instancji odpisy kontraktów najmu dla sądu zawartych;

6. wyroki i ugody;

7. księgi gruntowe, tabule krajowe i wszelkie inne księgi publiczne włącznie z księgami ingrossa cyjnemi, akta zakładania ksiąg publicznych, dzienniki podań tabularnych (podania w sprawach odnoszących się do tabuli krajowej, ksiąg górniczych naftowych i kolejowych) i podań do ksiąg ingrossa cyjnych, wszelkie akta odnoszące się do prowadzenia ksiąg gruntowych i innych ksiąg publicznych, włącznie z konceptami uchwał tabularnych (uchwały w sprawach tabuli krajowej, ksiąg górniczych, naftowych i kolejowych), z wyjątkiem jednak aktów dotyczących się tabularnych prenotacji należności prawnych, które już wykreślone zostały, wreszcie akta regulacji służebności i zniesienia ciężarów gruntowych;

8. rejestra handlowe i rejestra stowarzyszeń, tudzież akta rejestrowe, które się odnoszą do wpisów jeszcze prawnie istniejących i do firm jeszcze nie wykreślonych;

9. wszelkie akta fideikomisowe, lenne i spadkowe, tudzież akta adopcji i legitymacji;

10. oryginalne dokumenta przechowane w sądzie po myśli §. 285;

11. akta odnoszące się do uznania za zmarłego, uznania lub zaprzeczenia prawnego urodzenia ważności lub rozwiązania małżeństwa;

12. akta takich spraw, w których jeszcze depozyta są przechowane;

13. rejestra i spisy do używania tychże służące, księgi i indeksa prowadzone w registraturze tudzież rejestra co do osób karanych, gdzie takowe są prowadzone. Księgi wpływów (§. 71) nie są wykluczone od wydzielenia.

§. 297.

Jeżeli w którym sądzie dla braku miejsca okaże się potrzeba wydzielenia aktów w większych rozmiarach, aniżeli przepisują §§. 295 i 296,

wówczas należy u Ministerstwa sprawiedliwości wyjednać upoważnienie do przedsięwzięcia wydzielenia, z wyluszczeniem powodów i dokładnem oznaczeniem grup aktów, które mają być wydzielone.

Wydzielanie aktów.

§. 298.

W spisach i indeksach utrzymywanych dla użytku registratury zaznacza się wydzielenie czerwonym atramentem; spisy złożone do pakietów zbiorowych należy po wydzieleniu wszystkich w pewnym pakiecie złączonych aktów, przechować w registraturze.

Urzędnik sędziowski, którego naczelnik sądu wyznaczy, przekona się przez staranne zbadania wydzielonych aktów, czy przepisy obowiązujące co do wydzielania aktów ściśle zachowane zostały. Jeśli wydzielenie pewnych aktów zostaje cofniętem, należy także zmienić odpowiednio zapiski uszczelnione po myśli ustępu 1.

Czynność wydzielania aktów, należy przy mniejszych sądach przedsiębrać przedewszystkiem w czasie ferii sądowych.

§. 299.

O ile nie zapadnie postanowienie, że wydzielone akta mają być oddane do archiwum namiestnictwa lub rządu krajowego lub innemu archiwum wyznaczonemu przez Ministerstwo sprawiedliwości, celem fachowego zbadania przez organa archiwalne, albo że taka rewizya jakim innym sposobem ma być uskuteczniouą, należy wydzielone akta sprzedać pod tym warunkiem, aby natychmiast po oddaniu, w obecności urzędnika sądowego, pod stępą słocone lub w inny sposób zniszczone zostały.

W taki sam sposób należy wydzielone akta zniszczyć w tym przypadku, gdy archiwum, któremu po myśli pierwszego ustępu oddane być mają, odmówi przyjęcia, albo gdy akta przygotowane do oddania nie będą odebrane w czasie przez sąd oznaczonym, albo gdy organa archiwalne w ciągu oznaczonego czasu nie dokonają rewizyi wydzielonych aktów.

Niszczenie aktów urzędów depozytowych i kas sierocych.

§. 300.

Co do niszczenia załączek dzienników sądowych urzędów depozytowych i zbiorowych kas sierocych pozostają w mocy przepisy rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. października 1896, Nr. 37 dzien. rozp. min. sprawiedl.

Niszczenie aktów karnych.

§. 301.

Co do niszczenia starszych aktów karnych pozostają w mocy przepisy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. lipca 1876, l. 2304 i rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. października 1896, Nr. 34 dzien. rozp. min. sprawiedl.

Część piąta.

Kancelarya sądowa.

Rozdział pierwszy.

Zakres działania, kierownictwo czynności i nadzór.

Zakres działania.

§. 302.

Zakres działania kancelaryi sądowej i jej zadania urzędowe oznaczone są w §§. 16 i 17 normy jurysdykcyjnej, §. 24 ordynacyi egzekucyjnej i §§. 54 do 57 i 59 ustawy o organizacyi sądów.

Istniejące obecnie urządzenia co do służby kasowej, rachunkowej i gospodarki żywienia, tudzież zarządu pracy w więzieniach sądowych, pozostają nienaruszone.

Kierownictwo toku czynności.

§. 303.

Tam gdzie są utworzone oddziały kancelaryjne, kieruje tokiem czynności w tychże kierownik oddziału (§. 33), w takich zaś oddziałach, na których czele nie stoi urzędnik sędziowski (urząd ksiąg gruntowych, rejestr handlowy i rejestr stowarzyszeń, oddział dla egzekucyi i doręczeń itd.), przypada to kierownictwo urzędnikowi dla kierowania oddziałem ustanowionemu (dyrektor ksiąg gruntowych, a w braku takiego, urzędnikowi kancelaryjnemu, któremu naczelnik sądu to poruczy (nadzorujący urzędnik kancelaryjny). Przy wszystkich innych sądach spoczywa kierownictwo toku czynności kancelaryi sądowej w ręku naczelnika kancelaryi sądowej (urzędnik kierujący), gdyby zaś taki nie był ustanowionym, w ręku urzędnika kancelaryjnego, któremu naczelnik sądu to poruczy (nadzorujący urzędnik kancelaryjny).

Urzędnicy kancelaryjni, którym kierownictwo czynności poruczono, odpowiedzialni są za całą czynność urzędową kancelaryi sądowej lub oddziałów kancelaryjnych zostających pod ich kierowni-

ctwem. Nie uwłaczając prawom naczelnika sądu wynikającym z nadzoru służby, mają oni tedy wydawać potrzebne zarządzenia co do zajęć przydzielonego kancelaryi sądowej personalu kancelaryjnego i służbowego, rozdzielać czynności pomiędzy tenże personal i bezpośrednio nadzorować jego służbową działalność przez wglądanie do aktów, zapisków, rejestrów itd. Powinni oni przy każdej sposobności przekonywać się o prawidłowym, celowi odpowiednim i jednolitym sposobie urzędowania i stosownymi zarządzeniami usuwać bezzwłocznie dostrzeżone braki lub opóźnienia, albo, gdyby to przekraczało zakres ich władzy, donosić naczelnikowi sądu w celu zaradzenia.

Osoby zatrudnione w kancelaryi sądowej lub w oddziale kancelaryjnym obowiązane są stosować się do zarządzeń urzędnika kancelaryjnego, któremu kierownictwo czynności jest poruczone, dopóki naczelnik sądu nie wyda odmiennych rozkazów.

Kancelarya sądowa i każdy oddział kancelaryjny otrzyma spis czynności, które samoistnie ma załatwiać.

§. 304.

Przepisane wykazy i przeglądy czynności układać ma z reguły naczelnik kancelaryi sądowej (urzędnik kierujący), gdzie zaś taki nie jest ustanowionym, urzędnik kancelaryjny sprawujący nadzór. Tym osobom też przed wszystkimi innymi ma być poruczone prowadzenie księgi pieniężnej. Do nich wreszcie należy sprawianie wszelkich potrzeb pisarskich i innych kancelaryjnych, jakoteż opał i oświetlenia, zarządzać tem i dbać o dostarczenie, uzupełnienie i naprawę inwentarza, o ile by naczelnik sądu nie przydzielił tych spraw innemu urzędnikowi kancelaryjnemu.

Podział czynności.

§. 305.

Czynności należy rozdzielać pomiędzy osoby zatrudnione w kancelaryi sądowej (oddziale kancelaryjnym) o ile możności jednomiernie i z uwzględnieniem ich zdolności.

Takie czynności, które tylko pewni do tego upoważnieni urzędnicy wypełniać mogą, jak prowadzenie ksiąg gruntowych, czynności kasowe, do których wymagana jest kaucya itp., wolno poruczać innym funkcjonaryuszom kancelaryi sądowej tylko posiłkowo, gdy zajdzie przeszkoda po stronie urzę-

dnika, który w pierwszym rzędzie do tego jest powołanym (§§. 52, 54 ust. o organ. sąd.). Wszelkie inne czynności, które wedle postanowień niniejszej instrukcyi przez urzędników kancelaryjnych spełniane być mają, należy o ile niema wyjątku, przydzielać wedle potrzeby pomocnikom kancelaryjnym, którzy albo egzamin dla urzędników kancelaryjnych z dobrym skutkiem złożyli, albo przez swą wiedzę i zdatność kwalifikują się do wykonywania takich czynności. Wybór pomocników kancelaryjnych, którzy mogą załatwiać czynności urzędnika kancelaryjnego, przysłuży osobom, którym poruczono kierownictwo czynności kancelaryi sądowej.

Zarządzenia wydane względem podziału czynności i użycia personalu, mogą być każdej chwili zmienione; tracą one znaczenie, skoro naczelnik sądu co innego zarządzi.

Użycie personalu kancelaryjnego.

§. 306.

Takie czynności, które według ustawy i niniejszej instrukcyi, mogą być poruczone kancelaryi sądowej lub urzędnikom (pomocnikom) kancelaryjnym, powinni tylko w takim razie spełniać urzędnicy sędziowscy, gdy wykonanie czynności połączone jest ze znacznymi trudnościami ze stosunków w danym wypadku wynikającymi, albo gdy brak uzdatnienia lub niedostateczne uzdatnienie personalu kancelaryjnego wymaga koniecznie współdziałania urzędnika sędziowskiego.

Naczelnik sądu, który uważa swój podwładny personal kancelaryjny za nieuzdatniony do należytego wykonywania czynności lub pewnych grup czynności, w których kancelarya sądowa według ustawy i instrukcyi powołaną jest do załatwień, przygotowywania załatwień lub do innych samoistnych funkeji, winien takie czynności lub grupy czynności poruczyć tymczasowo urzędnikom sędziowskim (sędziowskim urzędnikom pomocniczym) i donieść o tem bezzwłocznie prezydentowi wyższego sądu krajowego. Prezydent wyższego sądu krajowego może to zarządzenie znieść lub ograniczyć, albo przez zarządzenie zmian osobowych postarać się o to, aby dotyczący sąd był w stanie lepiej uczynić zadość wymaganiom ustawy i instrukcyi pod względem samoistnej działalności kancelaryi sądowej.

O tymczasowem poruczeniu czynności kancelaryjnych urzędnikom sędziowskim, powinien prezydent wyższego sądu krajowego, o ile nie znosi zarządzenia naczelnika sądu, zawiadomić Ministerstwo sprawiedliwości, a zarazem donieść o zmianach osobowych, jeśli takowe zarządził.

§. 307.

Naczelnicy sądów, kierownicy oddziałów i wszyscy inni urzędnicy sędziowski, powinni tak przy lustrowaniu kancelaryi sądowej, jak i w każdym służbowym stosunku z kancelaryą sądową i jej funkcyjaryuszami korzystać z każdej sposobności aby urzędników i pomocników kancelaryjnych zaznajamiać z najważniejszymi postanowieniami o formalnem postępowaniu z podaniami i aktami sądowymi, które im do opracowania przydzielone zostają, tudzież z wymogami toku czynności, których znajomość jest dla nich pożądaną. Przez takie pouczanie, przez podawanie wzorowych przykładów, jakoteż przez przydzielanie takich zadań, na których oni mogą umocnić i wypróbować swą zdolność do samoistnego załatwiania czynności kancelaryjnych, oraz znajomość ustaw, powinno się urzędników kancelaryjnych przysposabiać ku temu, aby ekspedycye nie mieszczące w sobie zastosowania prawa, oraz działania i funkcyje zewnętrznego toku czynności nadarżające się przy wykonywaniu sądownictwa, stopniowo i coraz więcej bez poleceń i wskazówek ze strony sędziego spełniali, a tym sposobem sędziemu ile możności oszczędzali pracy pisarskiej i zarządzeń odnoszących się tylko do zewnętrznego toku czynności.

§. 308.

Czynność urzędników i pomocników kancelaryjnych trwa w dnie powszednie ośm godzin, w dnie świąteczne przynajmniej cztery godziny. Godzin urzędowych ustanowionych dla służby w kancelaryi sądowej, należy ściśle przestrzegać.

Nadzorowanie przez kierownika oddziału i naczelnika sądu.

§. 309.

Oprócz nadzorowania, do którego daje sposobność codzienny tok czynności, powinien kierownik oddziału raz na miesiąc zbadać wszystkie rejestra, zapiski i spisy, które w jego oddziale mają być prowadzone, porównując w tym celu wyrzykowo treść tychże z aktami dla sprawdzenia o ile są dokładnie i zgodnie z rzeczywistością prowadzone, i tym sposobem, jakoteż przez zbadanie aktów przekonać się o ściśłym i sumiennym sprawowaniu czynności kancelaryjnych, tudzież o tem, czy nie zaszły zwłoki w tych czynnościach. Tam gdzie sprawowanie służby kancelaryjnej dla kilku oddziałów jest połączone, należy ta kontrola do tego kierownika oddziału, któremu naczelnik sądu poruczy nadzór nad użyciem personelu kancelaryjnego i służbowego.

Tam gdzie niema oddziałów kancelaryjnych, powinien sam naczelnik sądu dozorować w sposób powyższy co miesiąca tok czynności w kancelaryi sądowej. Jest jednak obowiązkiem każdego urzędnika sędziowskiego, skoro przy załatwianiu spraw sędziowskich zauważy usterki lub opóźnienia służby kancelaryjnej, bezzwłocznie donieść o takowych naczelnikowi sądu.

Lustracye przedsięwzięte przez kierownika oddziału lub naczelnika sądu, stwierdzone będą umieszczeniem podpisu i daty w przejranych rejestrach, zapiskach i spisach.

Co się tyczy nadzorowania prowadzących księgi gruntowe, pozostają nadto w mocy przepisy §. 42 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. stycznia 1872, Dz. u. p. Nr. 5.

§. 310.

Prowadzenie takich rejestrów, zapisków i spisów, które dotyczą spraw nie jednego tylko oddziału kancelaryjnego, załatwianie czynności w takich oddziałach kancelaryjnych, na których czele nie stoi urzędnik sędziowski, czynności kancelaryjne i rachunkowe nieprzydzielone pewnemu osobnemu oddziałowi kancelaryjnemu, wreszcie stan pieniędzy znajdujących się w przechowaniu u urzędników kancelaryi sądowej, winien naczelnik sądu co najmniej raz na kwartał badać. Przeprowadzona lustracya ma być stwierdzoną umieszczeniem podpisu i daty w przejranych rejestrach, zapiskach i spisach.

Oprócz tego winien naczelnik sądu od czasu do czasu lustracyę poszczególnych oddziałów i ich działalności, która wedle §. 309 do kierowników oddziałów należy, zamiast tychże przedsiębrać. Przy tem ma on nie tylko stwierdzić, czy kierownik oddziału odbywa przepisane miesięczne lustracye, lecz zarazem powinien skorzystać z przeglądu rejestrów i aktów dla przekonania się, czy same czynności sędziowskie są dość szybko i punktualnie załatwiane.

Jeśli przy lustracyi przez naczelnika sądu dokonanej wyjdą na jaw takie braki, których usunięcie przekraczałoby jego zakres działania, winien on o tem donieść przełożonej władzy nadzorczej, która do wydania potrzebnych zarządzeń jest powołaną lub zarządzić wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego (§. 65 ust. o organ. sąd).

§. 311.

Naczelnik sądu może wedle potrzeby zarządzić, aby mu od czasu do czasu przedkładano wykazy zaległości z pewnych rejestrów i spisów,

mianowicie z dziennika podań tabularnych, ze spisu spraw rejestru handlowego i rejestru stowarzyszeń itd.

Minister sprawiedliwości może zarządzić aby wszelkie podania w sprawach opiekuńczych, kuralarnych i fideikomisowych przez tego urzędnika (pomocnika) kancelaryjnego w biurze opracowującym, który je odbiera, przed przedłożeniem takowych sędziemu, zapisywane były w porządku wejścia do listy, które ma zawierać jedynie przedziały: 1. dzień wejścia, 2. liczba czynności i 3. dzień załatwienia.

Inspekcya kancelaryi.

§. 312.

Dla utrzymania ścisłego porządku w służbie kancelaryjnej i ułatwienia nadzoru kierownikom oddziałów oraz naczelnikowi sądu, zaprowadzoną będzie przy wszystkich większych sądach oprócz dozoru nad kancelaryą sądową ze strony kierownika oddziału i naczelnika sądu, także kontrola działalności wszystkich osób zajętych czynnościami kancelaryjnymi, wykonywana przez urzędnika kancelaryjnego umyślnie ku temu wyznaczonego (inspekcya kancelaryi). Tam gdzie jest ustanowiony naczelnik kancelaryi sądowej, należy ten nadzór do jego obowiązków. W innych wypadkach ma naczelnik sądu jednemu z urzędników kancelaryjnych (kierujących urzędników) zadanie to poruczyć (inspektor kancelaryi); zlecenie takie może być w każdej chwili odwołanem.

Inspekcya kancelaryi powinna przy każdym sądzie, gdzie uważaną będzie za potrzebną, spoczywać w ręku jednej osoby. Takowa rozciąga się na wszystkie oddziały kancelaryjne istniejące przy pewnym sądzie; można jednak oddzielne urzędy ksiąg gruntowych wyłączyć z pod nadzoru inspektora kancelaryi.

Urzędnik, któremu inspekcję kancelaryi poruczono, ma nad tem czuwać aby przy wykonywaniu czynności kancelaryjnych stosowano się do przepisów ustawy i do szczegółowych zarządzeń naczelnika sądu, aby przestrzegano ściśle godzin urzędowych, aby unikano zaległości i aby wszędzie panował spokój, porządek i jedność. W tym celu powinien on przynajmniej raz na tydzień odwiedzać poszczególne oddziały kancelaryi sądowej, przypatrywać się sposobowi załatwiania czynności kancelaryjnych, wglądać w rejestra, zapiski, spisy i akta, gdy zaś spostrzeże postępowanie oczywiście niezgodne z ustawą lub niewłaściwe, udzielać potrzebnych pouczeń. Co do spostrzeżonych usterek, które się przez pouczenie usunąć nie dadzą, powinien u kierownika oddziału lub naczelnika sądu odpowiednie wnioski poczynić, a w szczególności,

uzyskawszy ich przyzwolenie, zarządzić to co się okaże potrzebnem przy większym nawale czynności lub w razie szczególnych wydarzeń, które mogłyby spowodować przeszkodę w postępie czynności.

O zaniedbaniach lub naruszeniach obowiązków służbowych, któreby dawały podstawę do zarządzeń dyscyplinarnych, doniesie on bezzwłocznie naczelnikowi sądu.

Rozdział drugi.

Czynności kancelaryi sądowej po za zakresem doręczeń i egzekucyi.

Działalność samoistna.

a) w procesie cywilnym.

§. 313.

Czynnościami, które kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) ma załatwiać samoistnie, nawet bez polecenia sędziowskiego i bez zasięgnięcia sądowej uchwały, oprócz prac i funkcji, które do niej zresztą należą wedle niniejszej instrukcyi i innych przepisów, są:

1. przepisane zawiadamianie najwyższego urzędu marszałkowskiego, władzy wojskowej, które pozwany podlega, wyższego sądu krajowego, starszej prokuratury Państwa i Ministerstwa sprawiedliwości o wniesieniu pozwu co do pretensyi pieniężnych przeciw sługom Dworu, osobom wojskowym lub do obrony krajowej należącym, albo przeciw urzędnikom i sługom zostającym w służbie sprawiedliwości, tudzież zawiadamianie zwierzchniczych organów autonomicznych o pozwach wniesionych przeciw gminom lub powiatom;

2. okazywanie zatrzymanych w sądzie oryginałów, załączek pism, oraz dokumentów przez stronę na żądanie przeciwnika w sądzie złożonych (§§. 81 i 82 proc. cyw.); wniosek na skrócenie terminu do przeglądu, należy bezzwłocznie sędziemu (przewodniczącemu senatu) do rozstrzygnięcia przedłożyć; stronom, które są obecne, należy rozstrzygnięcie natychmiast w kancelaryi sądowej ustnie podać do wiadomości, a zarazem krótką notatką w aktach stwierdzić, że to uczyniono, podając także czas, do którego termin został skrócony;

3. przyjmowanie doniesień o zmianie mieszkania lub miejsca zamieszkania (§. 111 proc. cyw.); na takie doniesienie należy bez spisywania protokołu zanotować tylko w aktach nowy adres; zmianę mieszkania, powiuna kancelarya sądowa, jeśli są

w toku doręczenia dla odnośnej strony, oznajmić bezzwłocznie oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział doręczeń, urzędnik dla doręczeń);

4. przyjmowanie przepisanych w sprawie doręczenia doniesień i oznajmień przy doręczeniach między adwokatami (§. 112 proc. cyw.);

5. zawiadamiania o niejawieniu się obu stron na audyencji wyznaczonej do ustnej rozprawy (§. 170 proc. cyw. i §. 137 niniejszej instrukcji);

6. przesyłanie pism wnoszonych przez strony po skardze i odpowiedzi na skargę dla przygotowania ustnej rozprawy procesowej, przeciwnikowi, jeśli pisma te nie zawierają wniosków lub ofiarowania dowodów, w skutek których sędzia (przewodniczący senatu) miałby natychmiast wydać zarządzenia (§. 258 proc. cyw.); przeznaczony dla sądu egzemplarz pisma, złoży kancelarya sądowa do aktów sprawy; o wejściu pisma należy sędziego (przewodniczącego senatu) ustnie uwiadomić;

7. podawanie aktów stronom i ich pełnomocnikom do przegładu, dopóki akta w kancelaryi sądowej się znajdują, a w szczególności aktów postępowania przygotowawczego lub aktów przeprowadzonego dowodu, przedłożonych przez sędziego wyznaczonego lub wezwanego;

8. dostarczanie dokumentów, rzeczy wywiadowczych i przedmiotów oględzin, będących w przechowaniu u publicznej władzy lub u notaryusza, jeśli sąd (przewodniczący senatu) zarządził, aby te dokumenta i przedmioty przedłożone były (§§. 183, 301, 369 i inne, proc. cyw.);

9. zawiadamianie stron, że akta przeprowadzenia dowodu przez sędziego wyznaczonego lub wezwanego, do sądu nadeszły i w kancelaryi sądowej przegładane być mogą (§. 286 proc. cyw.); jeśli wskutek nadejścia aktów przeprowadzonego dowodu musi być wyznaczona audyencya do dalszej ustnej rozprawy, należy takie zawiadomienie połączyć z wezwaniem stron na audyencyę;

10. zawiadamianie bezpośrednich przełożonych osób, które w charakterze świadków mają być słuchane, w razie gdy świadek zostaje w publicznym urzędzie lub służbie, a dla strzeżenia bezpieczeństwa lub w ogóle interesu publicznego prawdopodobnie koniecznym będzie zarządzenie zastępstwa podczas jego przesłuchania, albo gdy jaki funkcyjny urzędnik lub sługa zakładu transportowego utrzymującego ruch za pomocą motorów mechanicznych, robotnik kopalni, huty lub walcowni, albo ktoś zostający w prywatnej służbie lasowej, jako świadek wezwany zostaje (§. 331 proc. cyw.).

11. przyjmowanie żądań przyznania należytości świadków (§. 346 proc. cyw.), w razie gdy takie żądanie postawiono po za audyencyą, tudzież oznaczanie należącego się świadkowi wynagrodzenia i wydawanie zarządzeń potrzebnych w celu wypłaty takowego, bez względu na to kiedy żądanie postawionem zostało; co do żądania świadka aby mu przyznać należytość, postawionego w kancelaryi sądowej, nie spisuje się protokołu; polecenie oznaczenia należytości, której się świadek przy audyencji domaga, wydane będzie kancelaryi sądowej, bądź ustnie, bądź za pomocą krótkiej notatki na protokole rozprawy („oznaczyć należytości świadka“); oznaczenie należytości uskutecznia się przez wystawienie cedulki należytościowej (§. 105); świadkowi obecnemu należy ustnie oznajmić jaką należytość mu przyznano, nieobecnemu doręczony będzie odpis cedulki należytościowej z krótkim zawiadomieniem gdzie i kiedy tę należytość podjąć może;

12. udzielanie stronom wygotowań uchwały na dowód w tym wypadku, gdy stan rzeczy przez stronę przytoczony przedstawia się w wygotowaniu uchwały na dowód zamiast protokolowania (§. 444 proc. cyw.);

13. zawiadamianie stron, że wygotowanie stanu faktycznego wyroku zostało złożone w kancelaryi sądowej do wglądu dla stron i donoszenie sędziemu, że termin do wniesienia opozycyi upłynął (§. 445 proc. cyw.);

14. zawiadamianie stron o opozycyi wniesionej w należytych czasie przeciw warunkowemu nakazowi płatniczemu w postępowaniu wezwawczem (§. 10 ustawy z dnia 27. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 67).

Zawiadomienia, wezwania, odezwy i przesyłki wspomiane w l. 1, 5, 6, 8 do 10 i 12 do 14 uskutecznią się za pomocą krótkich pisemnych oznajmień; zawiadomienia i odezwy przytoczone w l. 1, 5, 8 i 10 mają być sędziemu do podpisu przedłożone. Zawiadomienie w myśl l. 9 może być w razach nagłych ustnie uczynione; niemniej winien urzędnik kancelaryjny w celu dostarczenia dokumentów, rzeczy wywiadowczych i przedmiotów oględzin odnieść się w nagłych wypadkach osobiście do notaryusza lub władzy, jeśli znajdują się w siedzibie sądu.

O skargach przeciw osobom wojskowym lub do obrony krajowej należącym zawiadania się komendę (władza, zakład), której pozwany podlega, gdyby zaś ta nie była znana, komendę oznaczoną w §. 143, ustęp 1.

b) w postępowaniu konkursowem.

§. 314.

Przepisane zawiadomienie zakładów pocztowych i telegraficznych, władzy której krydataryusz służbowo podlega, prokuratorji Państwa, władzy górniczej itd. o otwarciu konkursu, tudzież o ukończeniu konkursu (§. 89, 90, 102, 189 ordynacyi konkursowej), uskuteczni kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) samoistnie, nawet bez polecenia sędziowskiego i bez zasięgania uchwały sądowej.

Zawiadomienie dokonuje się przez przesłanie wygotowania uchwały, mocą której konkurs został otwarty lub uznany za ukończony.

c) w sprawach sądownictwa niespornego.

§. 315.

W sprawach sądownictwa niespornego winna kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) uskutecznić samoistnie, nawet bez polecenia sędziowskiego i bez zasięgania uchwały sądowej, następujące czynności:

1. przepisane w §§. 84 do 91 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208, tudzież w późniejszych ustawach, rozporządzeniach i reskryptach, zawiadomienia o przypadłych spadkach i legatach, jakoteż o wypadkach śmierci urzędników obowiązanych do zdawania rachunków, wojskowych, osób mających pobory z kas publicznych, o wypadkach śmierci cesarskich lenników, adwokatów i notaryuszy, osób posiadających order, krzyże honorowe i inne odznaczenia, inwalidów, urlopowanych żołnierzy i domokrążców, wreszcie o zwrocie arkuszy płatniczych i pensyjnych, orderów i odznaczeń, dokumentów patentowych, certyfikatów urlopowych itd.;

2. w razie gdy inwentarz ma być zdziałany przez urzędnika sędziowskiego, wezwanie wiadomych spadkobierców, kuratora spadku, wykonawcy ostatniej woli, tudzież wierzycieli i legataryuszy (§. 95 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208) do sporządzenia inwentarza, skoro kancelarya sądowa uwiadomioną będzie o dniu i godzinie tej czynności;

3. wezwanie do odebrania leżącego w sądzie majątku byłego pupila (§. 217 powołanego cesarskiego patentu); oprócz tego winna kancelarya sądowa te osoby, które własnowolność uzyskały, wezwać z urzędu do odebrania leżących w aktach ra-

chunków opiekuńczych i wydać im te rachunki wraz z załączkami za potwierdzeniem odbioru w aktach;

4. przesyłanie zgłoszeń, które w postępowaniu o amortyzację dokumentów w obrębie terminu edyktalnego do sądu wchodzi, stronie żądającej amortyzacyi;

5. zawiadamianie władz podatkowych o podaniach o wpisanie firmy albo zmiany firmy już zapisanej lub jej właściciela, do rejestru handlowego (rozp. Min. sprawiedl. z dnia 12. lipca 1892, Nr. 25 dzien. rozp. Min. sprawiedl.).

Zawiadomienia, wezwania i cytacye podane w l. 1 do 5 uskutecznią się za pomocą krótkich pisemnych oznajmień; oznajmienia te w wypadkach pod l. 1 i 3 przytoczonych przedkładane będą sędziemu do podpisu.

d) przy ustanowieniach kuratorów.

§. 216.

Jeśli sąd zarządza doręczenie do rąk kuratora wygotuje kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) edykt co do ustanowienia kuratora, przedłoży takowy do podpisu sędziemu (przewodniczącemu senatu) i postara się o ogłoszenie edyktu przez przybicie na tablicy sądowej i umieszczenie w gazecie (§. 37). Tak samo, jeśli w ogóle osobne odezwy o przedsięwzięcie doręczeń mają być wystosowane, winna kancelarya sądowa takowe do odesłania wygotować i sędziemu tylko do podpisu przedłożyć.

e) w sprawach karnych.

§. 317.

Doniesienia i zawiadomienia, jakie wedle istniejących przepisów mają być uczynione o wytoczeniu i ukończeniu postępowania karnego, o zawieszeniu aresztu i o zasądzeniach (§§. 83, 176, 399, 402 proc. kar.), uskuteczni kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) samoistnie, nawet bez sędziowskiego polecenia i bez zasięgania uchwały sądowej.

Tak samo do niej należy zawiadomienie bezpośrednich przełożonych osób, które w charakterze świadków słuchane być mają, w razie gdy świadek zostaje w publicznym urzędzie lub służbie, a dla strzeżenia bezpieczeństwa lub w ogóle interesu publicznego prawdopodobnie koniecznem będzie zarządzenie zastępstwa w czasie jego przesłuchania, albo gdy funkcyonaryusze kolei żelaznych i stałków parowych, robotnicy kopalni, hut, hamerni i walcowni, osoby zostające w służbie sanitarnej Pań-

stwa lub gminy, albo osoby będące w publicznej lub prywatnej służbie lasowej, na świadków wezwane zostają (§. 158 proc. kar.).

§. 318.

Wezwania, zawiadomienia, oznajmienia, obwieśzczenia i odezwy, wysłane nie od naczelnika sądu lub urzędnika sędziowskiego, lecz wprost od kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny, urząd ksiąg gruntowych itd.) do innych władz, do stron lub innych osób interesowanych, podpisywane będą, o ile dla pewnego wypadku odmienny przepis nie istnieje, przez tego urzędnika kancelaryjnego, któremu przydzielono do opracowania akta będące podstawą wezwania, zawiadomienia, oznajmienia itd.

f) przy odbieraniu ustnych wniesień.

§. 319.

Oprócz innych wniesień ustnych, które wedle niniejszej instrukcyi lub innych przepisów wolno czynić w kancelaryi sądowej, mogą przy sądach powiatowych w sprawach procesowych cywilnych przez kancelaryę sądową (oddział kancelaryjny) do protokołu być przyjmowanemi, lub, o ile to jest dopuszczalnem, stwierdzanemi przez zapisanie w rejestrze:

1. ustnie wnoszone skargi w sporach według §. 49, l. 1, 2 i 6 normy jurysdykcyjnej z wyjątkiem skarg, które należą przed sąd położony po za miejscem zamieszkania lub stałego pobytu strony ubogiej, które jednak w obec sądu powiatowego jej miejsca zamieszkania lub stałego pobytu protokolarnie wniesione zostają (§. 64, l. 4 proc. cyw.).

2. ustnie wnoszone sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu lub dzierżawy (§. 560 proc. cyw.); stwierdzenie wypowiedzenia skutecznia się, o ile przepis §. 230, ustęp ostatni nie stoi na przeszkodzie, jedynie przez wciągnięcie do rejestru wypowiedzeń;

3. ustnie wnoszone prośby o wydanie nakazu płatniczego w postępowaniu wezwawczem i ustnie wniesiona opozycja przeciw warunkowemu nakazowi płatniczemu (§. 229, l. 7);

4. wnioski stawiane protokolarnie po za usną rozprawą na zasadzie §§. 60, ustęp 2 i 3, 62, ustęp 1, 65, 82, 95, 97, 116, 119, 121, 169, 261, ustęp 4, 279 i 334 procedury cywilnej;

5. ustne doniesienia o umówionem spoczywaniu postępowania, jeśli obie strony przy tem się jawią (§. 168 proc. cyw.), tudzież oświadczenie cofnięcia skargi złożone do protokołu po za usną rozprawą (§. 237 proc. cyw.).

Strony zastępywane przez adwokatów, a tem samem wedle §. 434 proc. cyw. wykluczone ogólnie od protokolarnych wniesień, nie mogą też oświadczeń pod l. 1 do 5 wymienionych w kancelaryi sądowej do protokołu wnosić.

Przy trybunałach wolno kancelaryi sądowej przyjmować do protokołu w cywilnych sprawach procesowych tylko prośby o nadanie prawa ubogich (§. 65 proc. cyw.), wnioski na uchylenie osób sądowych i skargi należące do kompetencyi sądów rozjemczych zakładów ubezpieczenia od wypadków, tudzież sądów rozjemczych kas brackich. Zgłoszenia pretensyi w postępowaniu konkursowem wnoszone ustnie po za audyencyą, tudzież ustnie wnoszone zarzuty przeciw ułożonemu przez zawiadowcę masy projektowi podziału, będą tak przy trybunałach jak i przy sądach powiatowych w kancelaryi sądowej do protokołu przyjmowane.

§. 320.

W sprawach egzekucyjnych można w kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny) przyjmować do protokołu:

1. wnioski na pozwolenie egzekucyi na rzeczy ruchome fizyczne i na pozwolenie czynności egzekucyjnych (egzekucya ku zabezpieczeniu) przez zajęcie przedmiotów majątku ruchomego, dalej wnioski na przymusowe wyrugowanie z przedmiotu najmu lub dzierżawy, sądownie lub pozasądownie wypowiedzianego;

2. wnioski na zastanowienie, ograniczenie lub wstrzymanie egzekucyi, tudzież na wznowienie egzekucyi wstrzymanej wedle §§. 39 do 42 ordynacyi egzekucyjnej, wnioski na zaniechanie wykonania pozwolonych czynności egzekucyjnych, albo na zniesienie lub ograniczenie czynności egzekucyjnych wedle §§. 376 i 377 ordynacyi egzekucyjnej;

3. wnioski stawiane po myśli §§. 34, 44, 47, 108, 110, 112, 122, 142, 143, 154, 159, l. 5, 176, 209, 259, 260, 268, 270, 271, 274, 281, 298, 301, 354, 355 do 357 i 401 ordynacyi egzekucyjnej;

4. zarzuty i przedstawienia przeciw gospodarce zarządcy (§. 114 ord. egzek.), ustnie składane rachunki zarządcy (§. 115, ustęp 2 ord. egzek.), zarzuty przeciw rachunkom administracyjnym (§. 116 ord. egzek.), zgłoszenia pretensyi do podziału nadwyżki przychodów (§. 127 ord. egzek.), w krajach gdzie się prowadzą księgi ingrossacyjne, oświadczenie wierzycieli względem zgłoszenia hipotek, oświadczenia wierzycieli co do sposobu zaspokojenia ich pretensyi przy licytacji nieruchomości i zgłoszenia

pretensyi powstałych na korzyść wierzyciela z udzielenia kredytu, ze sprawowania interesów, albo z tytułu ewikcyi lub odszkodowania (§. 171 ord. egzek.), oświadczenie nabywcy, że dla odparcia podwyżki gotów jest podnieść cenę kupna (§. 197 ord. egzek.), oświadczenie trzeciego dłużnika przy zajęciu wierzytelności (§. 301 ord. egzek.), zarzuty wierzyciela lub dłużnika przeciw zachowaniu się kuratora ustanowionego dla ściągnięcia wierzytelności (§. 315 ord. egzek.) i opozycja przeciw pozwoleń tymczasowych zarządzeń (§. 397 ord. egzek.).

Jeśli wniosek na przybranie drugiego znawcy do oszacowania przynależności nieruchomości (§. 143 ord. egzek.) postawiony będzie w kancelaryi sądowej, winna ona zarazem oznajmić kwotę potrzebną do pokrycia prawdopodobnej nadwyżki kosztów.

§. 321.

Następujące wniesienia w sprawach sądownictwa niespornego, o ile w pewnym wypadku wolno je ustnie uczynić, mogą być w kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny) do protokołu przyjmowane:

1. pojedyncze informacje jakich strony udzielają, bądź w skutek sądowego polecenia, bądź z własnego popędu, co do obecnego pobytu, sposobu wychowania i zaopatrzenia pupilów i kurandów lub o innych stosunkach osobistych;

2. rachunki opiekuńcze pojedyncze i niewielkiej objętości;

3. wnioski na wydanie majątku po uzyskaniu własnowolności;

4. wypowiedzenia kapitałów;

5. wnioski względem dobrowolnego oszacowania sądowego;

6. wnioski na pozwolenie pojedynczych wpisów tabularnych, w szczególności wnioski na zaintabulowanie własności lub prawa zastawu, jeśli nie są połączone z takimi wnioskami i oświadczeniami, które wedle przepisów ustawy jedynie sędzia może przyjmować, i wnioski na pozwolenie zaingrossowania;

7. prośby o przedłużenie terminu do uporządkowania stanu tabularnego (§. 3 ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 82);

8. ustne zgłoszenia do rejestru handlowego i rejestru stowarzyszeń, włącznie z własnoręcznym podpisem firmy lub podpisem osobistym, na podstawie których ma nastąpić wpis do rejestru handlowego (§. 55 ust. o organ. sąd.);

9. wniesienie celem składu do depozytu lub kasy sierocej i prośby o wydanie z depozytu.

§. 322.

Urzędnik (pomocnik) kancelaryjny, który ustnie wniesienie do protokołu przyjmuje lub je przez zaciągnięcie do rejestru stwierdza, powinien, o ile tego potrzeba, zwrócić uwagę strony na przepisy ustawy, które mają znaczenie w danym wypadku, i skłonić ją, by podała co należy. Na to mianowicie ma się baczyc, aby przy wniesieniach, w skutek których postępowanie wprowadzonym zostaje, podane było pełne imię i nazwisko każdej strony wraz z dokładnymi adresami interesowanych. Jeśli urzędnik kancelaryjny uważa pewne wniesienia z powodu niewłaściwości sądu lub dla braku innych prawnych wymogów za niedopuszczalne lub niezasadnione, winien zasięgnąć ustnie wskazówki sędziego. Sędzia może wtedy sam przyjąć wniesienie, albo zarządzić czego potrzeba celem spisania protokołu przez urzędnika kancelaryjnego.

Ustnie stawiane wnioski żądające takich czynności urzędowych, które kancelarya sądowa sama ma przedsiębrać, notowane będą krótko w aktach, bez spisania protokołu. To samo odnosi się do załatwienia takich żądań.

Udzielanie wygotowań, wyciągów i odpisów.

§. 323.

Jeśli strony żądają wygotowań, wyciągów lub odpisów z aktów sądowych, wydawać je będzie kancelarya sądowa (§. 56 ust. o org. sąd.). Osobom trzecim, które wykazują prawny interes, wolno bez przywołania stron jedynie za upoważnieniem ze strony sędziego wydawać wygotowania, wyciągi i odpisy. Upoważnienie to ma wyjednać kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) na podstawie wniesionego do niej żądania; upoważnienia takiego udziela sędzia, któremu sprawa jest przydzieloną (przewodniczący senatu), jeśli zaś chodzi o sprawę która już nie jest w toku, naczelnik sądu lub urzędnik sędziowski, któremu on to poruczy.

Pozwolenie sędziowskie zaznaczy sędzia umieszczając datę i swój podpis na akcie, z którego wygotowanie, wyciąg lub odpis ma być wydany (n. p. „wygotowanie albo odpis pozwolono wydać dla A. 12/10 98“).

Żądanie udzielenia wygotowań, wyciągów lub odpisów można w kancelaryi sądowej ustnie postawić (§. 322, ustęp 2).

Przygotowawcze opracowywanie podań.

§. 324.

Podania, odnoszące się do spraw nowo przybyłych, należy zaraz po oddaniu do kancelaryi sądowej (oddział kancelaryjny) zaciągnąć do przepisanych rejestrów i spisów imiennych i zaopatrzyć sygnaturą aktów, jaka z tego wypadnie. Jeśli podanie ma być wziętem do aktów sprawy w toku już będącej, należy najpierw liczbę porządkową, jaką to podanie otrzyma, w szeregu liczb na grzbiecie aktów lub okładce przekreślić, a następnie sygnaturę aktów i numer porządkowy, pod którym podanie do aktów się bierze, na podaniu umieścić; gdzie się prowadzi arkusz przeglądowy (dziennik) na pisma wzięte do aktów pewnej sprawy, należy podanie zaraz także do arkusza przeglądowego wciągnąć, chyba co innego było przepisaniem.

Po takim tymczasowem opracowaniu podania, należy takowe, skoro tylko prawidłowy tok czynności pozwoli, przedłożyć sędziemu (przewodniczącemu senatu, urzędnikowi sędziowskiemu z samoistnym zakresem działania itd.), i w miarę potrzeby akta dotaczyć.

Sprawy nagłe mają być przed wszystkimi innemi opracowywane i sędziemu bezzwłocznie przedkładane; wszelkie inne podania, o ile naczelnik sądu ściślej tego nie unormuje, przedkładane będą sędziemu z reguły w dniu oddania do kancelaryi, te zaś, które do kancelaryi wejdą popołudniu, w dniu następnym.

Pierwej nim nowo podana lub do protokołu wniesiona skarga sędziemu lub przewodniczącemu senatu do wyznaczenia audyencyi przedłożoną zostanie, należy przez dokładne przejrzanie spisów imiennych do aktów procesowych sprawdzić, czy co do zaskarżonego roszczenia nie toczy się w sądzie spór, lub czy nie zapadł już prawomocny wyrok. Wynik tego poszukiwania należy stwierdzić krótką notatką na egzemplarzu skargi do aktów sądowych przeznaczonym lub na protokole.

Sporządzanie czystopisów.

§. 325.

Czystopisy wygotowań sporządza z reguły urzędnik (pomocnik) kancelaryjny, który dla sędziego czynności kancelaryjne załatwia, albo przydany temuż pomocnik kancelaryjny; niemniej i przydzieleni także słudzy mający dobre pismo, mogą być używani do odpisywania, o ile to da się pogodzić z innymi ich obowiązkami.

Czystopisy, które przez osoby w pierwszym rzędzie do tego powołane lub przez cały personal oddziału kancelaryjnego z powodu nawału zajęć nie mogłyby być dość prędko uskutecznione, zwłaszcza czystopisy wygotowań znacznej objętości, których dobrego i dokładnego wykonania wśród codziennej służby kancelaryjnej spodziewać się trudno, można przydzielać mniej zatrudnionym pomocnikom kancelaryjnym, a w szczególności także pomocnikom kancelaryjnym innych oddziałów. Przydzielenie zarządza inspektor kancelaryi, gdzie zaś takiego niema, naczelnik kancelaryi sądowej lub urzędnik kancelaryjny, któremu kierownictwo kancelaryi sądowej poruczono, a to bądź wprost na podstawie własnych spostrzeżeń, bądź też na żądanie kierownika oddziału lub urzędnika kancelaryjnego, którego zakres służby obejmuje sporządzenie tego wygotowania.

O ile do sporządzania czystopisów mogą być używani skazańcy przy trybunałach karę odbywający, to należy oceniać wedle przepisów w tej mierze wydanych.

Oddział pisarski.

§. 326.

Przy większych sądach może wedle potrzeby odpowiednia liczba pomocników kancelaryjnych być przeznaczoną wyłącznie do sporządzania czystopisów. Tych pomocników kancelaryjnych nie przydziela się do żadnego osobnego oddziału kancelaryjnego, lecz mają oni dla wszystkich oddziałów uskutecznić takie czystopisy, które w oddziałach nie mogą być sporządzone (oddział pisarski). Nie jest potrzebnem, aby pomocnicy kancelaryjni używani do sporządzania czystopisów, w jednym lokalu byli zgromadzeni.

W oddziale pisarskim wolno używać tylko takich pomocników kancelaryjnych, którzy są przyjęci za dzienną zapłatą. Kierownictwo tego oddziału i dozór nad przydzielonym doń personelem, poruczy naczelnik sądu urzędnikowi kancelaryjnemu.

Czystopisy, których objętość wynosi nie więcej jak dwie stronnice, tudzież czystopisy, które się uskutecznią przez wypełnienie formularzy, muszą być nawet tam, gdzie osobny oddział pisarski istnieje, bez wyjątku w poszczególnym oddziale sporządzane.

§. 327.

Pisma, które do oddziału pisarskiego w celu przepisania odesłane być mają, należy w każdym oddziale kancelaryjnym zbierać w osobnym fachu z napisem „oddział pisarski“, z kąd w oznaczonych godzinach przez sługi odbierane będą. W nagłych

wypadkach wolno pojedyncze pisma także po za oznaczonymi godzinami odnosić.

Kierownik oddziału pisarskiego odbierze koncepta przyniesione mu z poszczególnych oddziałów kancelaryjnych i porozdziela je pomiędzy pomocników kancelaryjnych o ile możności jednomiernie. Dla kontroli będzie on prowadzić arkusz (księgę), na którym pod nazwiskiem pomocnika kancelaryjnego ma być zanotowany tylko dzień oddania konceptu i tegoż liczba czynności. Po oddaniu gotowego czystopisu, urzędnik kancelaryjny kierujący oddziałem pisarskim przekreśli tę notatkę. Arkusze należy z końcem roku zbierać i przez następny rok przechowywać.

Czystopisy, które kazano z pospiechem wygotować, mają być zrobione zaraz, inne zaś w tym porządku, w jakim koncepta dostały się do oddziału pisarskiego. Gotowe czystopisy wraz z konceptami, które do nich należą, składane będą w pokoju urzędowym kierownika oddziału pisarskiego, oddzielnie według poszczególnych oddziałów, do fachow na akta oznaczonych numerem dotyczącego oddziału, a z tamąd będą je służy odnosić do oddziałów kancelaryjnych w godzinach oznaczonych, w nagłych zaś wypadkach także prędzej.

W stosunkach pomiędzy każdym oddziałem kancelaryjnym a oddziałem pisarskim używaną będzie na polecenie Ministra sprawiedliwości księga kontroli co do oddawanych konceptów i czystopisów podług formularza Nr. 64. Przesyłając koncepta, oddział kancelaryjny wypełni przedział 3 i zapisze w przedziale 1 dzień oddania, natomiast kierownik oddziału pisarskiego potwierdzi odbiór konceptów z podaniem dnia w przedziale 4. Zwracając czystopisy oddziałowi kancelaryjnemu, oddział pisarski wymieni przy dotyczącym akcie w przedziale 5 dzień oddania, oddział kancelaryjny zaś w przedziale 2 potwierdzi odbiór czystopisu z wyrażeniem dnia i podpisem odbierającego urzędnika (pomocnika kancelaryjnego).

Papier.

§. 328.

Do protokołów i wszelkich innych pism, wygotowań, projektów wygotowań i odpisów, do dowodów doręczenia i przeglądów aktów (dzienników), dalej do spisów imiennych oraz wszelkich innych sądowych aktów i zapisków, należy używać papieru w formacie łamanym 34/21 *cm.* Do dzienników podań tabularnych, jakoteż do rejestrów, wykazów i tabel, które według formularzy

do niniejszej instrukcyi dodanych w większym formacie zakładane być mają, używany będzie papier w formacie łamanym 40/25 *cm.*

Do spisywania oświadczeń ostatniej woli i do wygotowań wyroków, dekretów dziedzictwa i innych sądowych załatwień, których zachowanie na czas nieograniczony zapewnionem być powinno, używać należy papieru dostatecznie mocnego, bezdrzewnego.

Rozdział trzeci.

Służba doręczeń i służba egzekucyjna.

Tytuł pierwszy.

Personal dla służby doręczeń i służby egzekucyjnej.

Podział czynności w oddziale dla doręczeń i egzekucyi.

§. 329.

Wewnątrz oddziału dla doręczeń i egzekucyi rozdzielane będą czynności pomiędzy przydzielonych tamże urzędników (pomocników) kancelaryjnych, według rodzajów (stosunki z pocztą i urzędami gminnymi, doręczenie przez woźnych, sprawy egzekucyjne itd.) sprawy egzekucyjne zaś, jeśli są przekazane kilku urzędnikom (pomocnikom) kancelaryjnym, według odgraniczonych obszarów. W razie potrzeby jednak, można bez względu na ten rozkład, poruczać wykonanie egzekucyi i inne czynności wykonawcze każdemu urzędnikowi oddziału dla doręczeń i egzekucyi.

Tam gdzie oddziały dla doręczeń i egzekucyi są między sobą w rozłączeniu, ustanowiony będzie dla każdego z tych oddziałów osobny urzędnik kancelaryjny do kierownictwa i nadzoru (§. 303). Atoli mimo tego rozłączenia można w razie potrzeby używać urzędników oddziału dla doręczeń lub innego oddziału egzekucyjnego zamiast tego, który byłby w pierwszym rzędzie powołanym, jako organa wykonawcze. Takie zarządzenie wydać może naczelnik kancelaryi sądowej lub inspektor kancelaryjny, o ile naczelnik sądu nie zastrzegł tego sobie lub innemu urzędnikowi sądziowskiemu.

Użycie sług i nadzór nad nimi.

§. 330.

Oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział doręczeń, oddział egzekucyjny) przydzieleni będą

w dostatecznej liczbie woźni (słudzy pomocniczy, posłańcy dla doręczeń) tak iżby wymogom zewnętrznej komunikacji sądu, służby egzekucyjnej i wewnętrznego obrotu służbowego szybko i bez przeszkód zadość czynić można. Jeśli sprawy doręczeń odłączone są od egzekucyjnych, a z powodu większego nawału czynności w oddziale egzekucyjnym ten sługa, do którego rzecz w pierwszym rzędzie należy, nie będzie mógł jej spełnić, lub gdy inna potrzeba się wydarzy, musi go zastąpić sługa oddziału dla doręczeń, i na odwrót słudzy oddziału egzekucyjnego mają pomagać w oddziale dla doręczeń lub w innych oddziałach egzekucyjnych; czynności niecierpiące zwłoki poruczać można każdemu słudze sądu.

Sługom używanym do służby doręczeń i służby egzekucyjnej należy wyznaczyć w budynku sądowym stosowny lokal, w którym by mogli załatwiać czynności pisarskie, z ich służbą połączone. Słudzy zajęci egzekucjami, ilekroć odchodzą w służbie, winni pozostawić wiadomość, kiedy w budynku sądowym znowu zastać ich będzie można.

§. 331.

Za przywoleniem prezydenta wyższego sądu krajowego można do służby egzekucyjnej używać także sług tych sądów, które nie mają współdziałania w wykonaniu egzekucyi. W szczególności w większych miastach mających więcej sądów, może być poruczane sługom sądów od wykonania egzekucyi wykluczonych (§. 23 ord. egzek.), załatwianie tych czynności połączonych z wykonaniem egzekucyi, które w okręgach tych sądów się wydarzają. Słudzy ci mają przy wykonywaniu nakazów egzekucyjnych udzielonych im przez oddział dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny) sądu egzekucyjnego stosować się do wskazówek urzędnika kancelaryjnego (pomocnika kancelaryjnego) przy sędzię egzekucyjnym, któremu odnośna sprawa egzekucyjna jest przydzielona, i w przymocie organów wykonawczych jemu zdawać sprawę.

Należy starać się o jaknajwiększe ułatwienie znoszenia się między tymi woźnymi a oddziałem dla doręczeń i egzekucyi sądu egzekucyjnego, zwłaszcza o regularne, przynajmniej codzienne przesyłanie aktów. Składanie raportów, do których woźny jest obowiązany, tudzież zasięganie i udzielanie wskazówek, może w razie istnienia połączenia telefonicznego odbywać się za pomocą telefonu.

§. 332.

Gdzie jest do dyspozycji więcej sług, których w służbie doręczyełskiej i egzekucyjnej używać można, tam należy rozdzielać czynności pomiędzy

nich według odgraniczonych obszarów. W obrębie tego obszaru uskutecznić będzie każdy sługa wszystkie zdarzające się tam doręczenia i czynności do wykonania egzekucyi należące. Wykonanie poruczonych doręczeń i czynności egzekucyjnych ma być w taki sposób uporządkowane, aby ile możliwości, jeśli nagłość sprawy nie zmusza do zrobienia wyjątku, zawsze po kilka czynności za jednym chodem uskuteczniiano, a zwłaszcza też, aby doręczenia i sprawy wykonania egzekucyi, które się przy sposobności jednego chodu załatwić dadzą, między sobą łączono.

Słudzy mają poruczone im czynności bezzwłocznie wykonywać. Dowód doręczenia ma być oddany natychmiast po powrocie sługi, a tylko gdyby on dopiero popołudniu lub wieczorem powrócił, następnego dnia przedpołudniem. Akta na czynności wykonania egzekucyi należy przedkładać najpóźniej drugiego dnia po wykonaniu, gdyby zaś sługa w dniu wykonania nie powrócił jeszcze do siedziby sądu, na drugi dzień po jego powrocie. O tem, że pewien nakaz nie mógł być wykonany, jakoteż o wszelkich wypadkach towarzyszących wykonaniu (pozostawienie wezwania po myśl §. 106 proc. cyw., oddanie aktu doręczyć się mającego naczelnikowi gminy wedle §. 107 proc. cyw. itd.), powinien woźny bezzwłocznie po powrocie donieść urzędnikowi lub pomocnikowi kancelaryjnemu, od którego nakaz otrzymał.

W stosunkach między woźnymi a tymiż urzędnikami wykluczone są pisemne polecenia i sprawozdania (§. 87); mianowicie także wskazówki pouczające sługę, na co przy pewnej czynności egzekucyjnej szczególnie ma zwrócić uwagę, należy woźnemu ustnie odzielać.

§. 333.

Woźnym nie wolno odbierać kwot po nad 500 złotych.

Do jakiej kwoty w obrębie powyższej granicy każdy woźny ma być upoważnionym do odbierania gotówki, to oznaczy naczelnik sądu.

Jeśli wierzitelność pieniężna, dla której egzekucya się prowadzi, przewyższa kwotę, jaką woźny odebrać ma prawo, należy na wygotowaniach uchwały mających się doręczyć dłużnikowi przy wykonaniu czynności egzekucyjnej, zaznaczyć sposobem w oko wpadającym, do jakiej wysokości woźnemu przysłuży prawo odbierania pieniędzy; n. p.: „do ręk woźnego można wypłacać tylko kwoty do 200 zł.“ Do tego używaną będzie stampilia, którą naczelnik kancelaryi sądowej (kierujący urzędnik)

ma przechowywać i własnoręcznie na wygotowaniach uchwał wyciskać.

§. 334.

Każdy urzędnik (pomocnik) kancelaryjny mający pod swym zarządem pewien dział służby doręczeń lub służby egzekucyjnej, powinien służyć (pomocników, posłańców), których w przydzielonych mu czynnościach używa, ściśle nadzorować. W szczególności na to baczyć należy, aby wszelkie przepisane wpisy do ksiąg i zapisków, które służyć względem udzielonych im poleceń i wykonania tychże prowadzić mają, były ściśle i prawdziwie uskuteczniane, tudzież aby każdy z nich poruczone mu czynności jaknajszybciej i zgodnie z prawem wykonywał. Przez codzienne wglądanie w te księgi i zapiski mają urzędnicy kancelaryjni przekonywać się o postępie załatwienia poleceń. Nadto winni oni otrzymane dowody doręczenia i protokoły odnoszące się do aktów wykonania egzekucyi zaraz badać, zarządzać potrzebne poprawki i uzupełnienia, w razie nieusprawiedliwionej zwłoki w załatwieniu czynności pociągać woźnych do odpowiedzialności i czuwać nad prawidłowem składaniem ściągniętych należności za doręczenie, oraz pieniędzy i papierów wartościowych odebranych przy aktach egzekucyi.

Jest także powinnością tych urzędników kancelaryjnych, pouczać woźnych o ich obowiązkach, dawać im należyte wskazówki ku wykonaniu poszczególnych zleceń i wedle możliwości dopomagać do pokonania trudności, jakie następcza przeprowadzenie tych poleceń.

W celu dokładnego obznajomienia woźnych z ich zadaniem należy tychże, zanim będą dopuszczani do samoistnego wykonywania czynności wchodzących w zakres służby egzekucyjnej, przydzielać na około dwa tygodnie innemu woźnemu spełniającemu czynności wykonania egzekucyi, przy którym mają przypatrywać się prawidłowemu postępowaniu, oraz na próbę spisywać protokoły i układać sprawozdania co do tych aktów egzekucyi, przy których byli obecni.

Organa wykonawcze.

§. 335.

Które sprawy i czynności wykonania egzekucyi, należące czy to w skutek normalnego podziału czy też na mocy szczegółowego wyznaczenia do urzędników kancelaryjnych oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny), oni sami mają uskuteczniać, które zaś poruczać mogą przydzielonym im sługom, o tem w braku sędziowskiego za-

rządzenia i nie uwłaczając prawom dyspozycyi jakie przysługują kierującemu lub nadzorującemu urzędnikowi oddziału, rozstrzygać będzie każdy dotyczący urzędnik.

Opisania i oszacowania nieruchomości i jej przynależności nie wolno poruczać woźnym (§. 144 ord. egzek.). Trudniejsze czynności wykonania egzekucyi uskuteczniać mają ile możliwości urzędnicy kancelaryjni; tak w szczególności: oddanie w zarząd nieruchomości stanowiącej wspólną własność, przygotowanie i przeprowadzenie sprzedaży z wolnej ręki odbywającej się bez pośrednictwa sensała handlowego, składanie pisemnych deklaracji przy sprzedaży lub przekazaniu papierów wartościowych licytacye przedmiotów znaczniejszej wartości, rzeczy artystycznych i zbiorów, wydzierżawianie nieruchomości lub przychodów w drodze publicznej licytacyi, podział ceny kupna znaczniejszej wysokości, przedsięwzięcie działań ku ochronie lub w celu wykonania praw z weksłów, papierów zdatnych do indossowania itd.

Kto uskutecznia czynności wykonania egzekucyi, bądź wprost na zlecenie sędziego, bądź na mocy szczegółowego zarządzenia kierującego (nadzorującego) urzędnika kancelaryjnego oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny), na podstawie podziału czynności lub w skutek polecenia urzędnika lub pomocnika kancelaryjnego oddziału dla doręczeń i egzekucyi, któremu odnośna sprawa egzekucyjna jest przydzieloną, ten jest organem wykonawczym i podlega wszelkim przepisom normującym obowiązki i urzędową działalność organów wykonawczych, o ile z tych przepisów co innego nie wynika.

§. 336.

Każdy organ wykonawczy musi na dowód swego urzędowego stanowiska posiadać dokument legitymacyjny, opiewający na jego nazwisko i opatrzone jego fotografią, który przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych na żądanie stron interesowanych ma okazać. Organ wykonawczy ma także i wtedy okazać ów dokument legitymacyjny, gdy dla pokonania oporu żąda pomocy organów bezpieczeństwa lub żandarmeryi, albo gdy czyni doniesienia przepisane w §§. 29 i 31 ordynacyi egzekucyjnej.

Dokumenty legitymacyjne wystawiane będą podług formularza dostarczonego przez c. k. drukarnię nadworną i państwową, przez naczelnika tego sądu, przy którym organ wykonawczy służbę pełni. Należy je zaopatrzyć pieczęcią sądową. Jeśli organ wykonawczy jest ograniczony w uprawnieniu do odbierania pieniędzy, należy to zaznaczyć w dokumencie legitymacyjnym z wyrażeniem kwoty, do jakiej organowi wykonawczemu wolno odbierać gotówkę.

Urzednicy egzekucyjni.

§. 337.

Urzednicy egzekucyjni mianowani dla pewnego sadu, przydzieleni beda do oddzialu dla doręczeń i egzekucyi, tam zaś gdzie istnieja osobne oddzialy egzekucyjne, nalezy ich ustanawiac nadzorujacymi urzednikami tych oddzialow egzekucyjnych. Kierownictwo czynnosci w oddziale dla doręczeń i egzekucyi, nie moze byc poruczone urzednikowi egzekucyjnemu.

Jeśli oddzialowi dla doręczeń i egzekucyi przydzieleni sa urzednicy egzekucyjni, nalezy im powierzac czynnosci wykonania egzekucyi; do pomocy mozna im przy wiekszym nawale spraw dodawac innych urzednikow kancelaryjnych i pomocnikow kancelaryjnych. Innym urzednikom kancelaryjnym wolno w takim razie poruczac sprawy egzekucyjne tylko o tyle, o ile takowym urzednik egzekucyjny mimo poparcia ze strony pomocnikow kancelaryjnych podolac nie jest w stanie. Natomiast musza urzednicy egzekucyjni, przydzieleni do oddzialu dla doręczeń i egzekucyi, zastepowac w razie potrzeby innych urzednikow oddzialu, obejmujac na pewien czas czynnosci sluzbowe do tychze nalezace.

Tam gdzie urzednicy egzekucyjni sa ustanowieni, powinno sie im przed wszystkimi innymi urzednikami kancelaryi sadowej poruczac zamkniecie, opieczetowanie i sporzadzania inwentarzy, jakotez dobrowolne licytacje ruchomosci.

Wszelkie przepisy odnoszace sie do urzednikow lub pomocnikow kancelaryjnych, ktorym sprawy egzekucyjne sa przydzielone, maja zastosowanie do urzednikow egzekucyjnych; o ile oni sami dzialaja jako organa wykonawcze, stosuja sie do nich takze przepisy wydane dla tychze organow.

Urzednik dla doręczeń.

§. 338.

Postanowienia niniejszej instrukcji o zakresie dzialania i powinnosciach oddzialu dla doręczeń i egzekucyi, o ile co innego nie jest przepisaniem i o ile z tych postanowien samo przez sie nie wynika przeciwnostwo, odnosza sie takze do urzednika dla doręczeń, a tak samo w miare tego, czy dotyczy sluzby doręczeń czy sluzby egzekucyjnej, stosowane beda do samoistnego oddzialu dla doręczeń i do samoistnych oddzialow egzekucyjnych.

Tytuł drugi.

Doręczenia, przesyłki i wręczenia.

Wyeksperyowanie do doręczenia.

§. 339.

Oddanie czystopisow i innych aktow pisemnych do doręczenia (wyeksperyowanie) nalezy do urzednika kancelaryjnego (pomocnika kancelaryjnego) oddzialu, a gdzie oddzialow nie ma, do urzednika kancelaryjnego (pomocnika kancelaryjnego), który prowadzi rejestr dotyczacej sprawy lub dotyczace akta ma opracowywac.

Do wyeksperyowania nalezy takze przygotowanie dowodow doręczenia i receptisow zwrotnych, jak nie mniej umieszczenie adresu na kopercie, gdy akt pisemny w kopercie wyslanym byc musi. Opakowaniem przesyłek dla wszystkich oddzialow zajmie sie personal sluzbowy oddzialu dla doręczeń i egzekucyi (oddzialu dla doręczeń).

Koncepta wyeksperyowanych pism beda do aktow zlozone, badz zaraz, badz w przypadku, gdy na nadejscie dowodu doręczenia lub receptisu zwrotnego przeczekac nalezy, bezzwlocznie po oddaniu takowych ekspedujacemu urzednikowi kancelaryjnemu lub pomocnikowi kancelaryjnemu.

O ile naczelnik sadu nie zarzadzil innego sposobu nadzorowania, nalezy akta pisemne, ktorych dotycza nienadeszle dowody doręczenia lub receptisy zwrotne, zbierac w osobnym fachu i od czasu do czasu przegladac w tym celu, by pilne doręczenia przynaglisc, lub tez o tem, iz dowody doręczenia nie nadeszly, w czas sędziemu doniesc.

§. 340.

Jeżeli w sadzie istnieje oddzial dla doręczeń i egzekucyj (oddzial dla doręczeń), nalezy w poszczegolnych oddzialach lub przez poszczegolnych urzednikow kancelaryjnych (pomocnikow kancelaryjnych) wyeksperyowane akta pisemne oddzielnie stosownie do dalszego przeznaczenia takowych (poczta, doręczenie przez woźnego, doręczenie przez organa gminne, przeslanie poszczegolnym oddzialom lub organom tego samego sadu itd.) zbierac w lokalach urzedowych urzednikow ekspedujacych w fachach o odpowiednich napisach, skad o oznaczonych godzinach zabierac je bedzie sluga oddzialu dla doręczeń i egzekucyi. W wypadkach naglych moga byc poszczegolne akta pisemne odnoszone takze po

za oznaczonymi godzinami. Zabierający sługa odda akta pisemne przeznaczone dla oddziałów lub organów tego samego sądu, wprost tymże, wszystkie zaś inne oddziałowi dla doręczeń egzekucyi.

Formu-
larz
Nr. 65.

W skutek zarządzenia Ministra sprawiedliwości założy każdy ekspedujący urzędnik co do przygotowanych każdorazem do zabrania aktów pisemnych księgę kontrolną wedle formularza Nr. 65. Wpisy do przedziału 1 i 3 należą do urzędnika ekspedującego. Osoby, którym akta pisemne miały być oddane, lub które je odbierają dla pewnego senatu, oddziału itd. potwierdzą odbiór w przedziale 4, umieszczając datę i swój podpis. Następnie należy księgę za pośrednictwem woźnego bezzwłocznie urzędnikowi ekspedującemu zwrócić.

§. 341.

Wpływające recepty zwrotne, jak nie mniej powracające dowody doręczenia będą bezzwłocznie przedłożone ekspedującemu urzędnikowi (pomocnikowi kancelaryjnemu), który takowe załatwiając równocześnie zapiszek o wyekspedowaniu, złoży do aktów poszczególnych spraw.

Jeżeli urzędnik ekspedujący nie otrzyma dowodów doręczenia i receptisów zwrotnych, dotyczących zawezwań na audyencyę, na trzy dni przed audyencyą, natenczas doniesie on o opóźnionem doręczeniu sędziemu (przewodniczącemu senatu), przed którym audyencya się ma odbyć, aby tenże mógł zarządzić spieszne uskutecznienie doręczenia, telegraficzne zawezwanie lub odroczenie audyencyi, lub też poczynić inne odpowiednie okolicznościom zarządzenia.

Doręczenie osobom wojskowym.

§. 342.

W przypadku doręczeń, które są przeznaczone dla osób wojskowych poniżej oficera, służących czynnie w armii, marynarce wojennej i obronie krajowej, tudzież dla osób poniżej oficera, służących czynnie przy żandarmeryi, a które to doręczenia nastąpić mają za pośrednictwem szefa bezpośrednio przełożonej komendy (§. 92 proc. cyw.), zwrócić się sądy do przełożonej komendy (władzy, zakładu) dotyczącej osoby, jeżeli zaś ta komenda nie jest znana, do komendy wymienionej w §. 143, ustęp 1, która zarządzi, co dalej celem doręczenia potrzeba.

Rodzaj doręczenia.

§. 343.

Zarówno miejscowe jak i zamiejscowe doręczenia w sprawach cywilnych (§. 88 proc. cyw. i §. 88 ust. o org. sąd.) będą z reguły w granicach państwa uskuteczniane przez pocztę, jeżeli w miejscu doręczenia znajduje się eraryalny lub nieeraryalny urząd pocztowy, lub też jeżeli sąd wie, lub mu strona oznajmi, iż z miejscem doręczenia istnieje wiejskie połączenie pocztowe.

Gdyby w skutek pomyłki zarządzono doręczenie przez pocztę w miejscu, które nie ma wiejskiego połączenia pocztowego i z tego powodu wymieniony w adresie urząd pocztowy doręczenia uskutecznić nie mógł, natenczas odstąpi tenże urząd pocztowy przesyłkę sądowi powiatowemu, w którego okręgu doręczenie ma być uskuteczniomem, oznajmiając mu powód odstąpienia przyklepioną na kopercie kartką z napisem: „C. k. sądowi powiatowemu. do doręczenia, ponieważ wymienione w adresie miejsce nie ma wiejskiego połączenia pocztowego“. Sąd powiatowy zarządzi następnie doręczenie bądź przez organa gminy lub wyłączonego obszaru, bądź przez sługę sądowego, tudzież odeśle receptis zwrotny bezpośrednio wzywającemu sądowi. Na receptisie zwrotnym ma być podanem, iż doręczenie zamiast poczty uskuteczniła gmina lub sługa sądowy.

§. 344.

Doręczenia w obrębie siedziby sądu, które mogą być uskuteczniane przez pocztę, należy poruczyć sługom sądowym podówczas:

1. gdy doręczenie ma być uskuteczniomem przy przedsięwzięciu pewnego aktu egzekucyjnego (n. p. §§. 253, 360, 395 ord. egz.);

2. gdy doręczenie przez sługę sądowego jak n. p. w małych miejscowościach, okazuje się odpowiedniejszym;

3. gdy niezwłoczne uskutecznienie doręczenia jest wskazanem, jak n. p. w razie zawezwań do otwartej już rozprawy ustnej, lub celem nagłego przesłuchania, lub gdyby zresztą doręczenie przez pocztę już w czas nastąpić nie mogło;

4. gdy doręczenie przeznaczone dla strony ubogiej lub jej zastępcy ma być uskuteczniomem w pocztowym okręgu doręczeń urzędu pocztowego miejsca nadania;

5. wreszcie zawsze przez sługę sądowego będą doręczane urzędowi podatkowemu wygotowania orzeczeń lub nakazów zapłaty, podlegających bezpośrednio wymiarowi należności, akta zejścia i inne akta, dotyczące wymiaru należności.

Jeżeli w przypadku ustępu 1 zamiast sługi sądowego akt egzekucyjny przedsięwzięje organ wykonawczy, natenczas do tegoż należy także doręczenie, które ma być równocześnie uskuteczniionem.

O ile to celem wczesnego uskutecznienia większej ilości doręczeń jest koniecznem, co w szczególności w porze zwykłych terminów wypowiedzeń się zdarza, można zarządzić, by w obrębie siedziby sądu doręczenia uskuteczniata nie tylko poczta, lecz obok niej nadto sługi sądowe i organa gminy.

W najbliższem otoczeniu siedziby sądu będzie doręczenie uskutecznianem przez pocztę lub przez sługi sądowe wedle tego, czy pierwszy czy też drugi rodzaj doręczenia jest odpowiedniejszym, szybszym lub tańszym, tudzież czy dostateczny personal służbowy jest do rozporządzenia.

§. 345.

Przy doręczeniach pocztą można zarządzić także doręczenie „express“, lub też doręczenie pocztą pneumatyczną podówczas, gdyby inaczej doręczenie już w czas uskuteczniionem być nie mogło i zastąpienie doręczenia pocztą innym rodzajem doręczenia okazywałoby się nieodpowiedniem.

Za takie przesyłki musi być przy nadaniu uiszczoną cała należność.

§. 346.

Doręczenia, które dla braku warunków §. 343 ustępu pierwszego, lub z tego powodu za pośrednictwem poczty uskutecznione być nie mogą, ponieważ w poszczególnym wypadku doręczenie pocztą jest ustawą wzbronionem, jak n. p. doręczenie zakazu płacenia, wydanego trzeciemu dłużnikowi (§. 294 orl. egz.), będą uskuteczniiane z reguły przez organa gminy (funkcjonaryuszy zastępców wyłączonych obszarów dworskich), w której okręgu doręczenie ma być uskuteczniionem.

Zamiast organom gminy (organom obszarów dworskich) należy uskuteczniienie doręczenia polecić sługom sądowym, jeżeli w wypadkach szczególnie nagłych wysłanie sługi sądowego może doręczenie znacznie przyspieszyć, lub jeżeli organa gminy lub obszaru dworskiego nie są w stanie aktu doręczenia spełnić, lub przynajmniej dać rękojmię, iż doręczenie będzie prawidłowo uskuteczniionem i pisemnie stwierdzonem w sposób, na którym by polegać można.

Trybunały odniosą się o wszystkie doręczenia, które po za obrębem siedziby sądu w inny sposób

jak przez pocztę mają być uskuteczniiane (§. 36 normy jurysdykcji), sądy zaś powiatowe o wszystkie doręczenia, które po za ich okręgiem mają być uskuteczniione w inny sposób jak przez pocztę, z reguły do sądu powiatowego miejsca doręczenia, który to sąd uskuteczniienie doręczenia zarządzi stosownie do przepisów poprzedzających ustępów bądź przez organa gminy lub obszaru dworskiego bądź też przez sługę sądowego. Bezpośrednie wezwanie o doręczenie urzędu gminnego (zastępcy obszaru dworskiego), należącego do obcego okręgu sądowego, jest tylko wtedy dozwolonem, gdy gmina lub obszar dworski leży w okręgu sądu powiatowego, sąsiadującego z sądem wzywającym, a nadto jest znanem, iż doręczenia za pośrednictwem tejże gminy lub obszaru bywają uskuteczniiane.

Do wezwania o doręczenie wystarczy umieścić na kopercie, w której doręczyć się mający akt przesłano sądowi powiatowemu, urzędowi gminnemu, lub zastępcy obszaru dworskiego obok adresu zaписек „wezwanie o doręczenie“; wygotowanie osobnych wezwań o uskuteczniienie doręczenia jest wzbronionem.

Jeżeli sąd powiatowy w mylnem przypuszczeniu, iż położone w okręgu tegoż sądu powiatowego miejsce doręczenia nie ma wiejskiego połączenia pocztowego, o uskuteczniienie doręczenia wezwano, natenczas zarządzi ten sąd doręczenie przez pocztę i receptis zwrotny prześle sądowi wzywającemu.

Doręczenie wypowiedzeń kontraktów najmu i dzierżawy.

§. 347.

Sądowe wypowiedzenia kontraktów najmu i dzierżawy należy doręczyć przeciwnikowi w posiadającego z wszelkim możliwym pospiechem.

Jeżeli doręczenia uskutecznić nie można i z tego powodu trzeba stronę wezwać, by o pewnej porze dla przyjęcia doręczenia była obecna (§. 106 proc. cyw.), natenczas wyznaczy organ doręczający w ten sposób dzień i godzinę do ponownego doręczenia, by tak doręczenie jak i złożenie doręczyć się mającego aktu pisemnego i przytwierdzenie pisemnego oznajmienia o złożeniu (§ 104 proc. cyw.) nastąpić mogło pewnie jeszcze w czasie terminu wypowiedzenia i przed upływem dnia ostatniego tego terminu (§. 560, l. 1 i 2 proc. cyw.). O ile tedy zachodzi niebezpieczeństwo zwłoki, można uskutecznić doręczenie wypowiedzeń przez sługi sądowe także w obrębie siedziby sądu (§. 344, l. 3). W razie potrzeby należy celem zapewnienia, iż doręczenie wypowiedzeń w czas nastąpi, wyjednać zezwolenie doręczenia w niedziele, dni świąteczne lub w porze nocnej.

Gdzie to dotychczas było w użyciu, ma sąd także i na przyszłość na przeznaczoną dla wypowiadającego rubrykę potwierdzić, iż i w którym dniu doręczenie przeciwnikowi uskuteczniło. W tym celu zatrzyma rubrykę tę oddział dla doręczeń. (urzędnik dla doręczeń) aż do uskutecznienia doręczenia przeciwnikowi i dopiero po nadejściu dowodu doręczenia lub recepty zwrotnego rubrykę w wspomniane potwierdzenie zaopatrzy i wypowiadającemu doręczy.

Doręczenia w sprawach karnych.

§. 348.

Z zastrzeżeniem przepisu §. 34, ustępu 2 o spełnianiu sądowych czynności zewnętrznych w sprawach cywilnych i karnych przez wyłącznie jeden organ, pozostają i nadal w mocy dotychczasowe przepisy o doręczeniach w sprawach karnych. Doręczyć się mające w sprawach karnych akta pisemne nie będą wciągane do przepisanych niniejszem rozporządzeniem ksiąg kontrolnych dla doręczeń.

Doręczenie pocztą.

a) Przygotowanie przesyłki pocztowej.

§ 349.

Akta pisemne doręczyć się mające przez pocztę, będą oddane pocztom w kopercie zamkniętej pieczęcią sądową z dokładnym adresem. Na kopercie należy także wymienić nazwę sądu tudzież liczbę czynności aktu.

Przy doręczeniach osobom wojskowym poniżej oficera, służącym czynnie w armii, marynarce wojennej, obronie krajowej lub żandarmeryi (§. 92 proc. cyw.) będzie w adresie zaznaczonem, komu ma być przesyłka oddana (§. 342). Przy doręczeniach w sprawach, odnoszących się do przedsiębiorstwa handlowego adresata, należy do nazwy pryncypała lub firmy dodać: „lub do rąk jego prokuranta“.

b) Recepty zwrotne.

§. 350.

Do każdej przesyłki pocztowej, której przeznaczeniem jest, by była stronie doręczoną, będzie dodanym recepty zwrotny (dowód doręczenia). Recepty zwrotny z wyjątkiem daty i podpisów ma sąd wysyłający (§. 339) wypełnić i dołączyć w sposób dotychczasowy do przesyłki z zewnątrz tejże.

W celach doręczeń pocztowych będą używane recepty zwrotne, sporządzone wedle formularza Nr. 66 (na białym papierze) i Nr. 67 (na niebieskim lub żółtym papierze). Pierwsze służą do doręczeń, które nie muszą być uskutecznione do rąk własnych, recepty zwrotne, wedle formularza Nr. 67 na niebieskim papierze wygotowane, są przeznaczone dla doręczeń do rąk własnych (skargi tudzież wszystkie inne akta pisemne, które mają być doręczone wedle przepisów dla skarg wydanych); takie same wreszcie recepty zwrotne, na żółtym papierze wygotowane, służą do doręczeń w sprawach ksiąg gruntowych i ksiąg ingrosacyjnych.

Formu-
larz
Nr. 66,
67.

W celu oznajmienia i wezwania, które po myśli §§. 104 i 106 procedury cywilnej do adresata mają być wystosowane, używać będą organa pocztowe druków wedle formularzy Nr. 68 i Nr. 69.

Formu-
larz
Nr. 68,
69.

§. 351.

Jeżeli przesyłki o niebieskich lub żółtych receptach zwrotnych doręczyć należy tylko do rąk adresata z wyłączeniem każdego zastępcy (nawet pełnomocnika dla odbierania przesyłek pocztowych), nateczas będzie to zarządzeniem przez umieszczenie zapisku „Tylko do rąk osoby adresata“ lub „Doręczenie do rąk pełnomocnika wykluczone“ itp.

W wypadku, gdy przesyłki o niebieskich receptach mają być po myśli §. 107 procedury cywilnej oddane do doręczenia naczelnikowi gminy, lub zastępcy obszaru dworskiego z tego powodu, ponieważ adresata nie zastano, należy to zarządzić przez umieszczenie zapisku „W razie niezastania adresata oddać do doręczenia naczelnikowi gminy (zastępcy obszaru dworskiego)“.

Jeżeli doręczenie zastępcze do rąk poszczególnych członków rodziny, domowników, funkcyjnarzyszy, służby itd. z tego powodu jest niedopuszczalnem, ponieważ osoby te uczestniczą w sporze prawnym jako przeciwnicy adresata (§§. 102. 103 proc. cyw.), to w tej mierze będzie potrzebna wskazówka udzielona przez umieszczenie zapisku „Doręczenie zastępcze do rąk N. wykluczone“.

Wszystkie te zapiski będą umieszczone na kopercie przesyłki.

c) Nadanie na pocztę.

§. 352.

Sądowe przesyłki pocztowe, które są przeznaczone do doręczenia, będą nadane jako przesyłki poleczone.

Tak przesyłki pocztowe przeznaczone do doręczenia, jak i wszystkie inne sądowe przesyłki

pocztowe przeznaczone dla stron i innych uczestników sprawy, należy nadawać bez ofrankowania, o ile strona, której podanie doręczenie powoduje, nie dołączyła do podania należności pocztowej w markach pocztowych. Należności pocztowe za nieofrankowane a opłacie podlegające przesyłki dla stron, będą ściągane przy doręczeniu.

Dodatkowe ściąganie przez sąd należności pocztowych za przesyłki nie doręczone, tudzież prowadzenie w sądzie wykazu takich należności jest wykluczonym. W celu umożliwienia poczcie ściągnięcia należności, przypadających za takie przesyłki należy poczcie oddawczej zwrócić w krótkiej drodze koperty tych przesyłek przy sposobności najbliższego lub następnego chodu na pocztę.

§. 353.

Za podlegające opłacie pocztowej sądowe przesyłki pocztowe (listy) ma odbiorca uiścić:

1. za doręczenia w miejscu po 3 ct. za każdą przesyłkę bez różnicy wagi;

2. za doręczenia zamiejscowe za każdą przesyłkę o wadze do 50 gramów łącznie po 5 ct., za każdą zaś przesyłkę o wadze ponad 50 gramów po 10 ct.

Zamiejscowe przesyłki listowe o wadze ponad 50 gramów, należy przed oddaniem na pocztę oznaczyć na kopercie po stronie prawej u góry w sposób, w oczy wpadający liczbą 2.

§. 354.

W przypadku doręczeń nakazów zapłaty w postępowaniu wekslowem i nakazowem, poleceń oddania lub odebrania przedmiotów najmu i dzierżawy po myśli §§. 562 i 567 procedury cywilnej, warunkowych nakazów zapłaty w postępowaniu wezwawczem można, jeżeli doręczenie ma nastąpić pocztą, a towarzyszące okoliczności żadnych szczególnych wątpliwości nie nasuwają, pozostawić, na żądanie adwokatowi powoda lub przedstawiającego wniosek skutecznienie nadania na pocztę przesyłki pocztowej przeznaczonej dla przeciwnika. Przesyłka ta będzie mu w tym celu w tym stanie, w jakimby ją sam sąd na pocztę nadawał (w zamkniętej kopercie, z zupełnym adresem i innymi zresztą zapiskami, przygotowanym receptem zwrotnym itd.) bezpośrednio w sądzie wydaną (§. 375).

Żądanie takie musi być wyrażonem już w skardze, wypowiedzeniu, lub prośbie o wydanie warunkowego nakazu zapłaty lub polecenia oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy. Oddział dla doręczeń i egzekucyj (oddział dla do-

reżeń) może wydać adwokatowi lub tegoż delegatowi celem nadania na pocztę tylko przesyłki pocztowe, które są zaopatrzone w zapiszek „Nadanie na pocztę przez adwokata N“.

Przed oddaniem na pocztę umieści adwokat w górze po stronie lewej receptysu zwrotnego adres swej kancelaryi. Tego rodzaju przesyłki muszą być ofrankowane. Postanowienia §. 353 do takich przesyłek nie mają zastosowania; za nie i za dołączone do nich receptysy zwrotne należy uiścić zwykłe należności pocztowe. Odbiór receptysu zwrotnego i przedsięwzięcie reklamacyj należy do adwokata, który nadał przesyłkę na pocztę. Nadeszły receptys zwrotny ma on sądowi przedłożyć łącznie z żądaniem sądu, bez szczególnego zaś polecenia równocześnie z wnioskiem na dozwoleń egzekucyi, lub z innym zresztą wnioskiem, którego podstawę doręczenie stanowi.

§. 355.

Sądowe posyłki pocztowe, które mają być oddane jako rekomendowane, będą każda oddzielnie z wymienieniem liczby czynności, nazwiska adresata i miejsca doręczenia zaciągnięte do pocztowej księgi nadawczej (formularz Nr. 70). Natomiast przesyłki, które nie mają być rekomendowane, należy do teje księgi zaciągnąć sumarycznie wedle ilości tych przesyłek. Urzędnik pocztowy, odbierający przesyłki wpíše ilość rekomendowanych i nierekomendowanych przesyłek, tudzież potwierdzi ich odbiór swym podpisem lub wyciśnięciem pieczęci pocztowej.

Do czuwania nad nadejściem receptysu zwrotnego służy 7 przedział pocztowej księgi nadawczej. Do tego przedziału należy wpisać na podstawie receptysu zwrotnego dzień skutecznego doręczenia a to w tym celu, by można zaraz na odnośne zapytania udzielić w tej mierze wyjaśnień.

Naczelnicy kilku sądów, pomieszczonych w tym samym budynku, mogą za porozumieniem się zarządzić, by przesyłki wszystkich tych sądów łącznie jeden i ten sam sługa sądowy na pocztę odnosił i nadawał. Na wniosek jednego z tych naczelników, jeżeli porozumienie między nimi nie nastąpiło, może zarządzenie takie wydać prezydent wyższego sądu krajowego. Mimo to wszakże będą pocztowe księgi nadawcze prowadzone dla każdego sądu oddzielnie.

d) Reklamacye.

§. 356.

Receptysy zwrotne, które w czas do sądu nie nadejdą, będą w nadawczym urzędzie pocztowym reklamowane.

Formu-
larz
Nr. 71.

Reklamacje z powodu wadliwych podpisów na recypisach zwrotnych, jak nie mniej z powodu nieprawidłowości, zaszytych przy uskutecznieniu doręczenia, będą skierowane do oddawczego urzędu pocztowego. Do takich reklamacyj ma być użyty formularz Nr. 71.

Gdy zajdą powody do innych zażaleń przeciw pocztowemu organowi, któremu doręczenie poruczono, należy wezwać o zarządzenie przełożoną oddawczego urzędu pocztowego Dyrekcyę poczt i telegrafów (§. 91 proc. cyw.); okoliczności, które stanowią powód zażalenia, powinny być dokładnie podane.

e) Złożenie w urzędzie pocztowym.

§. 357.

Przesyłki, po myśli §. 104 procedury cywilnej w urzędzie pocztowym złożone, a do dni 14 przez adresata nie podjęte, odeśle oddawczy urząd pocztowy na miejsce nadania celem zwrócenia wysyłającemu sądowi. Przesyłki przez sąd odebrane, będą następnie przy dotyczących aktach przechowane, zaopatrzone zaś w znaczki pocztowe koperty należy zwrócić w krótkiej drodze oddawczemu urzędowi pocztowemu.

Księga kontrolna dla doręczeń przez służbę sądową.

§. 358.

Formu-
larz
Nr. 72.

Dla kontroli służb sądowych, którym doręczenia poruczono, będzie prowadzoną księga doręczeń wedle formularza Nr. 72. Obok liczby czynności należy przy doręczeniach dla innych sądów wymienić w drugim przedziale nazwę odnośnego sądu.

Wpisy następować powinny zawsze zaraz w miarę faktycznego oddania, muszą być tedy, jeżeli oddawanie aktów pisemnych do doręczenia kilka razy dziennie się odbywa, tyle razy uskuteczniane, wiele razy odbywa się oddawanie; dla lepszego przeglądu mają wpisy każdego dnia stanowić zamkniętą grupę. Przy poszczególnych, na ten sam dzień przypadających oddaniach należy wedle potrzeby najpierw wymienić godzinę oddania.

Księgę doręczeń będzie prowadził i przechowywał urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny), który służy sądowemu doręczeniu przydziała. Jeżeli uskutecznieniem doręczeń jest zajętych więcej służb sądowych, należy dla każdego z nich założyć oddzielną księgę i do tejsze wpisywać tylko temuż służy sądowemu do doręczenia oddane akta.

Nadto dla doręczeń urzędowi podatkowemu aktów w sprawie wymiaru należności (§. 344, l. 5) tudzież, o ile doręczenia w obrębie siedziby sądu uskuteczniają służy sądowi, dla doręczeń skutecznie się mających notaryuszom jako komisarzom sądowym, będą założone oddzielne księgi doręczeń, w których zarazem także ma być potwierdzanym odbiór.

Na okładce lub oprawie każdej księgi będzie wyraźnem pismem podane nazwisko służy sądowego, dla którego księga jest przeznaczoną.

§. 359.

Po oddaniu dowodu doręczenia lub zwróceniu niedoręczonego aktu wykreśli urzędnik kancelaryjny w księdze doręczeń odnośną liczbę czynności, a to mianowicie w pierwszym wypadku równocześnie wpisując datę doręczenia w przedziale 4. Jeżeli pod tą samą liczbą czynności ma być większa ilość doręczeń uskutecznioną, może nastąpić wykreślenie dopiero po załatwieniu wszystkich doręczeń; dopóki to nie nastąpi, należy jedynie poszczególne oddane dowody doręczenia, lub niedoręczone akta w przedziale 4 wynotowywać. W ten sam sposób ma się postąpić, jeżeli oddany dowód doręczenia wykazuje braki i powtórnie służy sądowemu do dodatkowego poprawienia musi być wręczonym.

Sługa sądowy może żądać, by wykreślenie lub zanotowanie w księdze doręczeń uskuteczniono w jego obecności zaraz przy oddaniu dowodu doręczenia lub zwróceniu niedoręczonego aktu.

Jeżeli akt niedoręczony bez zwracania go urzędnikowi ekspedycyjnemu powtórnie temu samemu służy sądowemu w tym celu zostaje oddanym, by on ponownie uskutecznić doręczenie usiłował, natenczas pierwotny wpis należy wykreślić i wpisać na nowo liczbę czynności w dniu ponownego oddania do doręczenia.

Przesłanie aktów do doręczenia naczelnikowi gminy.

§. 360.

Akta pisemne, które mają być doręczone przez organa gminy, lub funkcyonaryuszy zastępców wyłączonych obszarów dworskich, będą przesłane naczelnikowi gminy lub zastępcy obszaru dworskiego w miarę stosunków komunikacyjnych bądź pocztą bądź przez służy sądowego; można także ułożyć, iż akta te w dniach z góry oznaczonych będą organa gminy lub wyłączonych obszarów dworskich odbierały w sądzie powiatowym, lub też w położonym

najbliższej gminy (obszaru dworskiego) urządzie pocztowym.

Jeżeli do przesłania używa się pośrednictwa poczty, czyto w ten sposób, iż przesyłka bezpośrednio przez pocztę się odbywa, czyto w ten sposób, iż akta doręczyć się mające bywają z urzędu pocztowego odbierane, należy wszystkie każdorazowo do doręczenia przeznaczone akta pisemne nadać na pocztę bez recepty zwrotnego w jednej okładce, opieczetowanej pieczęcią sądową. Na okładce będą podane liczby czynności wszystkich do doręczenia przesyłanych aktów pisemnych.

Księga kontrolna dla doręczeń przez organa gminne.

§. 361.

Dla doręczeń, uskutecznianych przez organa gminy lub obszaru dworskiego, będzie prowadzoną oddzielną księgą kontrolną (wedle formularza Nr. 73). Do tej księgi należy zapisywać liczby czynności wszystkich aktów, które w ten sposób mają być doręczone. Przy przesłaniu aktu przez sługę sądowego ma tenże odbiór stwierdzić swym podpisem w 2 przedziale; organ gminy (organ obszaru dworskiego), któremu poruczono odbieranie aktów ze sądu, potwierdzi odbiór aktów w 3 przedziale. Sługa sądowy ma nadto dać naczelnikowi gminy do podpisu tudzież przechowywać spis oddanych naczelnikowi gminy aktów, który to spis założy sam sługa sądowy.

Pod względem prowadzenia i przechowywania ksiąg dla doręczeń przez organa gminy, poszczególnych wpisów i notatek, które tamże przy nadejściu dowodów doręczenia, lub niedoręczonych aktów uskutecznione być muszą, jak nie mniej pod względem traktowania niedoręczonych aktów, które bez zwracania ich urzędnikowi ekspedującemu zostają ponownie do doręczenia przesłane, będą analogicznie zastosowane przepisy §§. 358 i 359.

Postanowienia wspólne doręczeniom przez sługi sądowe i organa gminne.

a) Doręczenia w zamkniętej okładce.

§. 362.

Akta, przez sługę sądowego lub przez organ gminy albo obszaru dworskiego doręczyć się mające, będą z reguły adresatowi otwarte oddane. Akta,

które odnoszą się do spraw osobowych i familijnych (spory małżeńskie, sprawy o ojcowstwo, przedłużenie władzy ojcowskiej lub opiekuńczej, zawieszenia kurateli itd.) mają być oddane do doręczenia w okładce, opieczetowanej pieczęcią sądową, jeżeliby treść tych aktów, gdyby się stała znaną, mogła naruszyć cześć przyjmującego doręczenie, lub osób trzecich, lub też przynajmniej zaszkodzić ich opinii, lub jeżeliby przez ogłoszenie treści naruszono względy, należące się zresztą przyjmującemu doręczenie.

b) Dowody doręczenia.

§. 363.

Do aktów, które doręczyć mają sędziy sądowi lub organa gminne lub też organa obszarów dworskich, należy dołączyć dowody doręczenia; o ile doręczenie ma nastąpić przy przedsięwzięciu pewnej czynności egzekucyjnej, odpada potrzeba dołączenia dowodu doręczenia. Kilka dla tej samej osoby przeznaczonych i pod tym samym adresem doręczyć się mających aktów można, o ile się odnoszą do tej samej sprawy, objąć jednym dowodem doręczenia.

Do doręczeń przez sługi sądowe i przez organa gminy lub obszarów dworskich należy używać dowodów doręczenia, wedle formularza Nr. 74 (na białym papierze) sporządzonych i dowodów doręczenia, sporządzonych wedle formularza Nr. 75 (na papierze niebieskim lub żółtym). Pierwsze służą do doręczeń, które nie muszą być uskutecznione, do rąk własnych, dowody doręczenia wedle formularza Nr. 75 na niebieskim papierze są przeznaczone dla doręczeń do rąk własnych, takie same zaś dowody doręczenia na żółtym papierze dla doręczeń w sprawach ksiąg gruntowych i ksiąg ingrosacyjnych (§. 350). W celu oznajmienia i wezwań wystosować się mających po myśli §§. 104 i 106 procedury cywilnej do osób, którym ma być doręczenie uskutecznione, będą używane formularze Nr. 76 do 78.

Jeżeli adresat się wzbrania dowód doręczenia podpisać, natenczas w krótkości zaznaczy organ doręczający na dowodzie doręczenia tę okoliczność jak nie mniej przytaczane tegoż powody.

§. 364.

Przy doręczeniach osobom poniżej oficera służącym czynnie w armii, marynarce wojennej, obronie krajowej i żandarmerji, ma się na dowodzie doręczenia mieć uwagę, komu przesyłkę należy oddać (§. 342). Przy doręczeniach w sprawach, dotyczących przedsiębiorstwa handlowego adresata należy na dowodach doręczenia do nazwy pryncy-

Formu-
larz
Nr. 74.
75.

Formu-
larz
Nr. 76
do 78.

Formu-
larz
Nr. 73.

pała lub firmy dodać uwagę: „lub do rąk jego prokuranta“. Jeżeli doręczenie ma nastąpić tylko do rąk adresata z wykluczeniem każdego zastępcy, jeżeli sługa sądowy po myśli §. 107 procedury cywilnej akt do doręczenia naczelnikowi gminy lub zastępcy obszaru dworskiego oddać może, lub też, jeżeli doręczenie zastępcze do rąk poszczególnych członków rodziny, domowników, funkcyjaryuszy, sług itd. jest z tego powodu wzbronionem, ponieważ osoby te w sporze prawnym jako przeciwnicy adresata występują, należy na dowodzie doręczenia zamieścić uwagi, w §. 351 przepisane.

Przy doręczeniach, które następują we własnym okręgu sądowym lub mają być uskutecznione przez wezwanie urzędu gminnego, położonego w obcym okręgu sądowym, będzie dowód doręczenia przed wyeksperyowaniem w zupełności z wyjątkiem daty i podpisów wypełnionym, jeżeli natomiast inny sąd o doręczenie zostaje wezwanym. natenczas nie ma się tych miejsc formularza wypełniać, któreby stosownie do tego, jaki organ do doręczenia będzie użytym, musiały być inaczej wypełnione.

e) Doręczenia w budynkach wojskowych, tudzież doręczenia osobom, należącym do żandarmerji, wojskowej straży policyjnej i straży bezpieczeństwa.

§. 365.

Do organu doręczającego (sługa sądowy, sługa gminny itd.) należą doniesienia, które przy doręczeniach w budynkach wojskowych lub przez wojsko zajętych, komendantowi budynku uczynionemi być mają (§. 32 normy jurysdykcyi, §. 92 proc. cyw.); tenże organ ma doniesienie to uczynić przed uskutecznieniem doręczenia, okazując akt doręczyć się mający, a to nawet chociażby odbierając polecenie doręczenia o takie doniesienie nie był ani wezwany ani też do takowego upoważnionym.

Zawezwania osób, należących do żandarmerji, wojskowej straży policyjnej i straży bezpieczeństwa w celu złożenia świadectwa należy doręczyć świadkowi za pośrednictwem szefa bezpośrednio przełożonej komendy. Wezwanie do tegoż ostatniego nie ma być wygotowanem; należy mu wydać jedynie zawezwanie za potwierdzeniem odbioru na dowodzie doręczenia.

d) Doręczenia w niedziele, dni świąteczne, tudzież w porze nocnej.

§. 366.

Zezwolenie na przedsięwzięcie doręczenia w niedziele, dni świąteczne, lub w porze nocnej ma

sługa sądowy lub naczelnik gminy (zastępca obszaru dworskiego), któremu doręczenie poruczono, z urzędu wyjednać, jeżeliby inaczej doręczenie bądź w ogóle bądź wczas uskuteczniomem być nie mogło.

Żądanie odnośne mogą tak strona jak i osoby, wymienione w ustępie 1 wnieść ustnie. Z żądania ustnego nie należy spisywać protokołu, lecz w razie zadość uczynienia żądaniu ma być uchwała w pierwopisie zamieszczoną na doręczyć się mającym akcie (§. 213, ust. 2).

e) Doręczenia przez złożenie u naczelnika gminy.

§. 367.

Doręczenia które się uskutecznią przez złożenie aktu u naczelnika gminy miejsca doręczenia lub u zastępcy wyłączzonego obszaru dworskiego, albo też przez pozostawienie w miejscu doręczenia (§§. 104, 106, 107, 109, 111 proc. cyw.), będą w ten sposób przez sługę sądowego lub organa gminy (obszaru dworskiego) stwierdzone, iż organ doręczający na dowodzie doręczenia potwierdzi, iż złożył lub pozostawił akt doręczyć się mający, wymieni dalej dzień, w którym to nastąpiło, tudzież po kótóce przyczynę tego i poda, u kogo i kiedy akt złożono, lub pozostawiono, tudzież czy przepisane na wypadek złożenia lub pozostawienia wezwania i oznajmienia należycie uskuteczniomem.

Jeżeli nie dzień złożenia lecz inny dzień ma być uważanym za dzień doręczenia, np. dzień, w którym pisemne zawiadomienie o złożeniu na drzwiach mieszkania pozwanego przytwierdzono, natenczas należy także ten dzień na dowodzie doręczenia wymienić.

Reklamacje w wypadku doręczeń przez organa gminy.

§. 368.

Dowody doręczenia, które nie zostają w czas przez wezwanych o doręczenie naczelników gminy lub zastępców wyłączonych obszarów dworskich nadesłane, należy u nich reklamować. Również można do naczelników gmin lub zastępców obszarów dworskich wystosowywać reklamacje z powodu wadliwych podpisów na dowodzie doręczenia, lub z powodu nie należytego postąpienia przy uskutecznieniu doręczenia. Do takich reklamacyj należy używać formularza Nr. 79.

Reklamacje po myśli ustępu 1 będą zanotowane w księdze dla doręczeń przez organa gminne obok liczby czynności doręczenia z wymienieniem daty tudzież wyznaczonego terminu. Jeżeli do reklamacji dołączono dowód doręczenia, należy postąpić wedle przepisu §. 359 ustępu ostatniego.

Należności za doręczenia.

§. 369.

Za doręczenia przez sługi sądowe będą pobierane należności wedle przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 1854. Dz. u. p. Nr. 169 (art. XXXIV ust. wpraw. proc. cyw.).

Przy doręczeniach, za które z powodu przyznanego prawa ubogich lub z innych powodów należności pobierać nie wolno, należy na dowodzie doręczenia umieścić w sposób w oko wpadający (np. przez odcisk pieczęci czerwoną farbą) uwagę: „Za doręczenie nie ma być słuźce sądowemu uiszczonem“. W innych wypadkach będzie w równie widoczny sposób na dowodzie doręczenia podaną wysokość należności, którą adresat ma uiścić.

§. 370.

Przy końcu miesiąca należy na podstawie księgi doręczeń obliczyć należności za doręczenia, które każdy sługa sądowy (posłaniec dla doręczeń) miał ściągnąć. Suma wynikająca z wszystkich ksiąg doręczeń łącznie z należnościami za doręczenia, ściągniętymi za pomocą poleceń zapłaty tworzą fundusz, który ma być rozdzielony między sługi sądowe i posłańców dla doręczeń wedle klucza podziału, ustanowionego przez naczelnika sądu w myśl §. 23 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 1854. Dz. u. p. Nr. 169 i reskryptu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 28. czerwca 1883, l. 5275. Jeżeli na pewnego sługę sądowego lub posłańca dla doręczeń wypadająca kwota przewyższa sumę należności, którą on miał ściągnąć, natenczas winien tenże tę nadwyżkę zwrócić. Mniejsze kwoty można mu także pozostawić do wyrachowania się w następującym miesiącu. Jeżeli po skutecznionym podziale pozostaje nadwyżka, należy ją wpisać do księgi pieniężnej i z końcem roku oddać prezydum wyższego sądu krajowego. Oddanych nadwyżek użyć należy wedle odnośnych przez Ministra sprawiedliwości wydanych zarządzeń.

W razie potrzeby może naczelnik sądu dla rozliczeń ustanowić krótsze terminy.

Za zgodą Ministra sprawiedliwości może prezydent wyższego sądu krajowego dla wszystkich lub dla pewnych sądów zarządzić, iż sługa lub posłaniec

dla doręczeń po powrocie z drogi oddać ma ściągnięte należności za doręczenia urzędnikowi, któremu poruczono prowadzenie księgi pieniężnej.

§. 371.

Dla ułatwienia obliczania należności za doręczenia może prezydent wyższego sądu krajowego za przyzwoleniem Ministra sprawiedliwości zarządzić, by używano znaczków na doręczenia, które na polecenia Ministerstwa sprawiedliwości dostarczy c. k. nadworna i państwowa drukarnia.

W tym wypadku należy każdy sąd zaopatrzyć w odpowiedni zapas takich znaczków: rachunek użytych znaczków ma być wyższemu sądowi krajowemu przedkładanym co pół roku.

Znaczki na doręczenia wyda naczelnik sądu z zastrzeżeniem wyrachowania się kierującemu lub sprawującemu nadzór urzędnikowi oddziału dla doręczeń i egzekucyj (oddział dla doręczeń), ten ostatni zaś odda je poszczególnym sługom i posłańcom dla doręczeń za zapłatą odpowiedniej kwoty pieniężnej. Sługa sądowy, ściągając należność za doręczenie, ma za nią przylepić na dowodzie doręczenia znaczek na doręczenie. znaczek ma być następnie w oddziale dla doręczeń i egzekucyj pieczęcią sądową przestemplowanym. Jeżeli należność za doręczenie dopiero dodatkowo przez sługę zostaje ściągnięta, należy znaczek doręczenia przylepić i przestemplować w księdze doręczeń obok odnośnego przypisu należności.

Doręczenie przez publiczne oznajmienie.

§ 372.

Kto po zarządzeniu doręczenia przez publiczne oznajmienie (§. 115 proc. cyw.) chce odebrać przeznaczony dla niego, a na tablicy sądowej przytwierdzony akt pisemny, ma się zgłosić w oddziale dla doręczeń i egzekucyj (oddziale dla doręczeń). Akt pisemny ma mu być bez dalszego zadokumentowania wydanym za potwierdzeniem odbioru na dowodzie doręczenia, dowód zaś doręczenia będzie niezwłocznie przesłanym urzędnikowi ekspedującemu

§. 373.

O ile ustawa nie przepisuje, by edykt był przez czas dłuższy przytwierdzonym, ma trwać przytwierdzenie przez jeden miesiąc. Dzień przytwierdzenia i dzień zdjęcia będzie na edykanie zanotowanym. Po zdjęciu odda edykt sługa sądowy bez sprawozdania urzędnikowi ekspedującemu, a ten złoży edykt do aktów odnośnej sprawy.

Doręczenia między adwokatami.

§. 374.

Jeżeli się odbywa doręczenie między adwokatami (§§. 112 i 113 proc. cyw.), należy wręczyć za potwierdzeniem odbioru adwokatowi strony popierającej przy doręczaniu mu aktu dla strony popierającej przeznaczonego zarazem także akt doręczony się mający przeciwnikowi strony popierającej wraz z załącznikami, a to w stanie niezamkniętym. Potwierdzenie odbioru musi zawierać liczbę czynności aktu pisemnego, który ma być przesłany adwokatowi przeciwnika, nazwę sądu i dzień wręczenia i ma być podpisany przez adwokata strony popierającej.

To potwierdzenie odbioru adwokata, któremu doręczono, ma znaczenie pisemnego dowodu na to, iż doręczenie przeciwnikowi strony popierającej uskuteczniło (§. 112, ust. 2 proc. cyw.) i ma być w dalszem postępowaniu traktowane jak dowód doręczenia podpisany przez samego przeciwnika.

Bezpośrednie wydanie w sądzie.

§. 375.

Bezpośrednie wydanie aktów pisemnych, które doręczone być mają (§. 114 proc. cyw.) może uskutecznić ekspedujący urzędnik kancelaryjny (pomocnik kancelaryjny) lub też oddział dla doręczeń i egzekucyj (oddział dla doręczeń). Nie potrzeba osobnego upoważnienia do bezpośredniego wydania zgłaszającemu się w sądzie adresatowi aktu pisemnego, przeznaczonego do doręczenia. Adresat wszakże musi być wydającym urzędnikowi kancelaryjnemu (pomocnikowi kancelaryjnemu) znanym, lub też musi swoją identyczność dowodnie wykazać. Wydanie do rąk pełnomocnika jest dopuszczalne tylko w takiej mierze, w jakiejby w danym wypadku także doręczenie do rąk pełnomocnika uskutecznił być mogło. Przepisy o doręczeniu zastępczem nie mogą być do bezpośredniego wydania w sądzie zastosowane.

Osoba odbierająca akt pisemny potwierdzi swym podpisem w samych aktach odbiór, jeżeli wydanie przez ekspedującego urzędnika uskuteczniłem zostaje przed wygotowaniem dowodu doręczenia np. „Wygotowanie powyższego wyroku (lub uchwały) z dnia. z. załącznikami dnia 12/8 98 odebrano“. Jeżeli natomiast dowód doręczenia już jest wygotowanym, natenczas celem potwierdzenia odbioru należy podpisać przygotowany dowód doręczenia, w miejsce wszakże klauzuli stwierdzającej doręczenie (doręczył sługa sądowy), ma być zamieszczoną i przez osobę, która akt adresatowi wydaje, podpisaną uwaga „wydano w sądzie“.

Potwierdzenie odbioru w aktach ma skutki doręczenia.

Szczególne obowiązki oddziału dla doręczeń i egzekucyj przy uskutecznianiu doręczeń.

§. 376.

Wpisanie odchodzących aktów pisemnych do pocztowej księgi nadawczej i do ksiąg doręczeń oznaczenie przesyłek listowych pozamiejscowych o wadze ponad 50 gramów, czuwanie nad prawidłowym i wczesnym uskuteczniem doręczenia, tu dzież nad nadejściem dowodów doręczenia i receptów zwrotnych jak nie mniej przedsięwzięcie potrzebnych reklamacyj, należy do oddziału dla doręczeń i egzekucyj (oddziału dla doręczeń).

Gdzie się prowadzi księga kontrolna według formularza Nr. 65, stwierdzi urzędnik ekspedujący odbiór przy odebraniu dowodów doręczenia i receptów zwrotnych (§. 341) swym podpisem w przedziale drugim, obok liczby czynności doręczonego aktu, zamieszczając przy tem datę. Tak samo ma być stwierdzonym zwrot niedoręczonych aktów.

Z przesłaniem urzędnikowi ekspedującemu aktów pisemnych, których nie doręczono, można się wstrzymać, jeżeli przeszkoda stojąca w drodze uskuteczniem doręczenia, da się jeszcze w czas usunąć przez samo wyjaśnienie omyłki, przez lepsze pouczenie sługi sądowego, lub przez inne bezpośrednie zarządzenie oddziału dla doręczeń i egzekucyj, które tenże wydać może. Usiłowanie doręczenia należy bezzwłocznie ponowić; poprzednie ustne zapytanie sędziego celem wyjaśnienia zachodzących wątpliwości jest dozwolone.

Wezwanie o doręczenie.

§. 377.

Wszystkie do sądu nadchodzące przesyłki, które na okładce noszą zapisek „Wezwanie o doręczenie“ będą oddane wprost oddziałowi dla doręczeń i egzekucyj (oddziałowi dla doręczeń, urzędnikowi dla doręczeń). Również należy temuż oddać do załatwienia wszystkie wezwania o doręczenie, które w skutek braku wspomnianego zapisku dostały się najpierw do oddziału dla spraw pomocy prawnej, lub do innych urzędników sędziowskich, lub oddziałów sądowych.

Z tego rodzaju doręczeniami ma się postąpić z zmianą wynikającą z §. 358, ustępu 1 tak samo, jak z doręczeniami przez własny sąd poruczonemi. Dowód doręczenia, lub niedoręczony akt będzie

odesłanym sądowi wzywającemu bezpośrednio przez oddział dla doręczeń i egzekucyj bez odezwy tą samą drogą, jaką nadeszło wezwanie, a w razie użycia poczty bez rekomendowania przesyłki; w razie niemożności doręczenia należy na dowodzie doręczenia w krótkości podać przyczynę, dla której nie doręczono. Okoliczność, iż odesłano, będzie z podaniem daty zanotowaną w księdze doręczeń przy odnośnej liczbie czynności.

Jeżeli należytości za doręczenie u adresata nie można było ściągnąć, to w stosunku między tutejszymi sądami wystarczy wymienić na przesłanym dowodzie doręczenia wysokość 'należytości z uwagą „ściągnąć“; to ma znaczenie wezwania o ściągnięcie i nadesłanie należytości za doręczenie (§. 112).

Urzędowe przesyłki i wręczenia.

§. 378.

Przepisy drugiego tytułu będą analogicznie zastosowane do przesyłek aktów, wezwań i oznajmień innym sądom, władzom, organom sądowym, lub organom władzy (przesyłki urzędowe) jak nie mniej do przesyłek cytacji, wygotowań, zawiadomień i aktów pisemnych, którym nie towarzyszy żadne załatwienie sądowe (dokumenty, załączniki itd.) dla stron i innych uczestników sprawy (wręczenia).
Wszakże:

1. przesyłki urzędowe pocztą będą rekomendowane tylko w wypadku szczególnej ważności; o ile takie przesyłki wedle obowiązujących przepisów są od opłaty pocztowej wolne, należy zanieść na okładce odnośnie przepisane uwagi (Reskrypt Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. czerwca 1876, l. 7560);

2. ani dla przesyłek urzędowych, ani też dla wręczeń nie należy wygotowywać dowodu doręczenia, lub receptysu zwrotnego;

3. przesyłki urzędowe wewnątrz tego samego sądu będą skuteczniali wyłącznie sędziy sądowi; przesyłki urzędowe do władz, znajdujących się w siedzibie sądu, będą, o ile je skuteczniają sędziy sądowi, oddane w biurze podawczem odnośnej władzy;

4. wręczenia mogą być, o ile wyjątkowo ustawa czego innego nie przepisuje, zamiast adresatowi doręczone skutecznie tym wszystkim osobom, do rąk których jest doręczenie zastępcze dopuszczalnem (§§. 102, 103 proc. cyw.);

5. przesyłki urzędowe i wręczenia, które mają skuteczniać sędziy sądowi lub organa gminy lub też

organa obszaru dworskiego, należy oddać sędziemu sądowemu, naczelnikowi gminy lub zastępcy obszaru dworskiego wraz z spisem, wedle formularza Nr. 80 sporządzonym; spis sporządzi oddział dla doręczeń i egzekucyi (oddział dla doręczeń); każdym razem w tym samym czasie temu samemu sędziemu sądowemu oddane, lub do tego samego naczelnika gminy lub zastępcy obszaru dworskiego posłane akta pisemne tego samego oddziału sądowego, lub tego samego urzędnika sędziowskiego, będą wciągnięte do tego samego spisu; po powrocie w dowody doręczenia zaopatrzonego spisu, ma on być przesłany ekspedycyjnemu urzędnikowi (pomocnikowi kancelaryjnemu), który na podstawie spisu i powołując się na takowy odbiór i dzień odbioru w aktach zanotuje; spisy będą przechowane wedle czasu ich wydania; akta pisemne, które nie mogły być doręczone, mają być wraz z spisem zwrócone, przy czem w krótkości powód niedoręczenia podać należy.

Do przesyłek urzędowych należą w szczególności przesyłki uchwał pozwalających egzekucyi i innych poleceń egzekucyjnych sądów powiatowych, które nie są sądami egzekucyjnymi, do ustanowionego po myśli §. 23 ordynacyi egzekucyjnej dla tegoż miejsca sądu egzekucyjnego.

Oznajmienia prokuratury skarbu w postępowaniu sądowem skutecznianemi będą nie przez przesyłki urzędowe lecz przez doręczenia i wręczenia.

Tytuł trzeci.

Sprawy wykonania egzekucyi.

Wykonywanie nakazów egzekucyjnych.

§. 379.

Wszelkie sprawy i czynności wykonania egzekucyi, poruczone oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny, urzędnik dla doręczeń), muszą być skutecznie bez zwłoki. Jeżeli w uchwale sądowej lub w poleceniu dodatkowem zakreślony jest do załatwienia pewien termin, należy takowego dotrzymać; jeżeli da się przewidzieć że termin nie będzie mógł być zachowany, należy o tem donieść sędziemu celem ewentualnego dalszego zarządzenia.

Polecenia należy ile możności w tym porządku załatwiać, w jakim przychodzą do oddziału dla doręczeń i egzekucyi. Polecenia, które się odnoszą do egzekucyi jednakowego rodzaju przeciw temu samemu dłużnikowi, a oddane będą do wykonania

organowi wykonawczemu przed rozpoczęciem czynności egzekucyjnej, mają być równocześnie przedsięwzięte.

Czynności egzekucyjne lub zarządzenia tymczasowe, które uczyniono zawisłemi od zabezpieczenia lub od złożenia pewnej kwoty na koszt, nie będą wykonywane przed dopełnieniem tego warunku. Zabezpieczenie lub złożenie należy wykazać przed tym urzędnikiem (pomocnikiem) kancelaryjnym, któremu przydzielono odnośną sprawę egzekucyjną lub tymczasowe zarządzenie.

Organowi wykonawczemu nie wolno ani zawiadamiać dłużnika o zamierzonej czynności egzekucyjnej przed udaniem się na miejsce, ani przyczyniać się do tego aby on był zawiadomiony. Przed rozpoczęciem wykonania pierwszej czynności egzekucyjnej może organ egzekucyjny, jeśli dłużnika zastał, wezwać go do dobrowolnego spełnienia powinności.

Jeśli wierzyciel egzekwujący chce dłużnikowi w toku postępowania egzekucyjnego za pośrednictwem organu wykonawczego wydać skrypt dłużny, inny dokument, sumę pieniężną lub jakiegokolwiek rzeczy, (§. 25 ord. egzek.), winien takowe wręczyć wprost organowi wykonawczemu; nie potrzeba do tego ani stawiania wniosku u sądu, ani wnoszenia pisemnej prośby do oddziału dla doręczeń i egzekucyi. Jeśli wykonanie egzekucyi poruczone jest woźnemu, a kwota wydać się mająca przewyższa tę kwotę, jaką woźny miałby prawo odebrać, winien wierzyciel egzekwujący ustnie lub na piśmie postawić w oddziale dla doręczeń i egzekucyi wnioski, aby zarządzono oddanie sumy pieniężnej dłużnikowi przez organ wykonawczy do tego upoważniony.

§. 380.

Na ustne oznajmienia, które organ wykonawczy czyni sądowi (§. 87) nie potrzeba spisywać protokołu; o ile w ogóle potrzebnem jest pisemne stwierdzenie, wystarcza krótkie zanotowanie treści oznajmienia w aktach. To samo stosuje się do tego wypadku, gdy sąd w skutek ustnego doniesienia organu wykonawczego ma powziąć uchwałę, jak np. przy udzieleniu pozwolenia na przedsięwzięcie czynności egzekucyjnych w niedzielę lub w dniu świątecznym, albo w porze nocnej, przy ustanowieniu kuratora celem licytacji rzeczy ruchomych fizycznych itd.

Jeśli sędzia zauważa zwłokę w wykonaniu egzekucyi, powinien bądź osobiście zasięgnąć wiadomości w oddziale dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny) i przekonać się o stanie rzeczy

przez wejście do ksiąg tamże prowadzonych i wypytanie stron interesowanych, bądź też zawezwać organ wykonawczy, któremu polecenie zostało przydzielone, do stawienia się przed nim i ustnego usprawiedliwienia. Okoliczność, że w ten lub ów sposób postąpiono i czas, w którym to się stało, można również stwierdzić przez zanotowanie w aktach.

Jeśli nakaz egzekucyjny jest niewykonalnym, a przeszkoda może być usunięta przez sąd lub przez wierzyciela egzekwującego, należy ustnie odnieść się do sądu celem wyjednania potrzebnych zarządzeń lub upoważnień; w przeciwnym razie należy zwrócić nakaz z krótkim sprawozdaniem o przyczynie niewykonalności.

Sprawozdanie o wykonaniu czynności egzekucyjnych.

§. 381.

O wykonaniu każdej czynności egzekucyjnej należy sądowi bezzwłocznie zdać sprawę. O ile wyjątkowe okoliczności nie wymagają obszerniejszego wyłuszczenia, zdaje się sprawę przez przedłożenie protokołu spisane go przez organ wykonawczy, w innych zaś wypadkach układa się sprawozdanie jak najkrócej i ściśle rzeczowo, umieszczając takowe na protokole lub na dołączonym arkuszu. W taki sam sposób należy zdać sprawę, jeśli organ wykonawczy w myśl §. 46 ordynacyi egzekucyjnej wstrzymał się z czynnością egzekucyjną.

Do sprawozdania dołączone będą inne akta wykonania egzekucyi, jak dowody doręczenia, zapiski itd.

Jeśli tą samą uchwałą polecono wykonać więcej czynności egzekucyjnych jedną po drugiej, lub jeśli pozwolone wykonanie egzekucyi składa się z kilku po sobie następujących czynności egzekucyjnych, jak przy sprzedaży ruchomych rzeczy fizycznych, natenczas, o ile ustawa nie przepisuje sądowego zawiadamiania interesowanych o poszczególnych czynnościach egzekucyjnych, należy aż do uskutecznienia ostatniej czynności egzekucyjnej przestać na ustnych oznajmieniach o tem, co do tego czasu się stało. Jeśli organ wykonawczy ma przeprowadzić także postępowanie podziałowe, przedłoży akta dopiero po ukończeniu takowego.

Jeśli sprawozdanie ma na celu zasiągnięcie uchwały sądowej co do wniosków w protokole zawartych, jak np. co do wniosków na oznaczenie kosztów i należności wedle §. 284 ordynacyi egze-

kucyjnej. należy na protokole umieścić notatkę z prośbą o podanie uchwały sądowej do wiadomości (n. p. „uprasza się o powzięcie uchwały co do wniosku na stronie 3ª lub podobnie).

§. 382.

Gotowe pieniądze, dokumenta i papiery wartościowe, które organ wykonawczy przy wykonaniu egzekucyi zabrał, o ile takowe wedle ustawy muszą lub mogą być złożone w kancelaryi sądowej, należy oddać urzędnikowi wyznaczonemu do prowadzenia księgi pieniężnej, w przeciwnym razie złożyć do depozytu sądowego. Jedno i drugie należy uczynić przed zdaniem sprawy sądowi. Potwierdzenie odbioru umieszczone będzie na protokole, który poświadcza odebranie pieniędzy itd.

Jeśli organ wykonawczy odebraną gotówkę wydał wprost wierzycielowi egzekwującemu (§. 283 ord. egzek.), powinien razem ze sprawozdaniem o wykonaniu egzekucyi przedłożyć kwit wierzyciela egzekwującego; jeśli ten kwit wydano dłużnikowi, ma być sprawozdanie także przez wierzyciela egzekwującego podpisane. W razie wydania pieniędzy wierzycielowi egzekwującemu należy zatrzymać kwotę, jaka prawdopodobnie będzie potrzebna na pokrycie niezaspokojonych jeszcze należności egzekucyjnych i złożyć takową w myśl poprzedzającego ustępu w kancelaryi sądowej.

Weksle i inne papiery nadające się do przenoszenia za pomocą indossu, czekii do indossowania nie przydatne, kupieckie asygnaty i dowody zobowiązania, książeczki wkładkowe banków, kas oszczędności i kas zaliczkowych, które organ wykonawczy przy zajęciu zabrał, mają być natychmiast skoro organ wykonawczy powróci i zanim je odda w przechowanie; okazane sędziemu w tym celu, aby on ocenił, czy nie zachodzi potrzeba prezentowania, założenia protestu lub innych czynności ku ochronie lub wykonaniu praw na tych papierach opartych (§. 297 ord. egzek.). Gdyby sędziego już nie było, należy te papiery w tymże celu okazać kierującemu lub nadzorującemu urzędnikowi oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny).

Pieniądze i papiery wartościowe, których organ wykonawczy nie może już w tym samym dniu złożyć do sądu lub oddać urzędnikowi prowadzącemu księgę pieniężną, mają być przez kierującego lub nadzorującego urzędnika oddziału dla doręczeń i egzekucyi aż do następnego dnia w przechowanie wzięte.

Księga kontroli na czynności wykonania egzekucyi.

§. 383.

Każdy urzędnik (pomocnik) kancelaryjny, któremu sprawy egzekucyjne są przydzielone, prowadzić będzie spis otrzymanych nakazów sądowych, podług formularza Nr. 81 (księga egzekucyi). Do tej księgi należy zapisywać także i te nakazy egzekucyjne, które wykonuje sam urzędnik kancelaryjny prowadzący księgę. Wszelkie wpisy uskuteczniane będą natychmiast w miarę rzeczywistego oddania, zdania sprawy lub przedłożenia, tak iżby księga egzekucyjna dawała zawsze prawdziwy i zupełny przegląd każdego stanu wykonania egzekucyi i umożliwiała kontrolę czynności organu wykonawczego.

Nowe nakazy wykonania czynności egzekucyjnych, wychodzące w dalszym ciągu postępowania egzekucyjnego, będą na nowo wciągnane do księgi egzekucyi.

Nakazy egzekucyjne, które tylko za zgłoszeniem się wierzyciela egzekwującego mają być wykonane, oddawane będą organowi wykonawczemu dopiero po tem zgłoszeniu się; w drugim przedziale księgi egzekucyi należy kolorowym ołówkiem zapisać ostatni dzień terminu zgłoszenia, aby można czuwać nad upływem tego terminu i następnie nakaz złożyć. Takie nakazy przechowywać należy w osobnym fachu, uporządkowane według końcowych dni terminu zgłoszenia.

Działalność samoistna oddziału dla doręczeń i egzekucyi.

§. 384.

Oprócz innych prac i czynności, które wedle niniejszej instrukcyi należą do oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny), powinien tenże następujące sprawy załatwiać samoistnie, nawet bez polecenia sędziowskiego i nie uciekając się do pośrednictwa sądu:

1. wezwanie na pomoc wojskowego przelożonego dłużnika, który należy do osób w czynnej służbie zostających siły zbrojnej lub żandarmeryi (§. 26 ord. egzek.);

2. wezwanie władzy, która sprawuje dozór nad zakładem pod kontrolą rządową zostającym, a służącym obrotowi publicznemu, aby do zamierzonej czynności egzekucyjnej wysłała zastępcę celem wskazania ograniczeń wykonania egzekucyi, potrzebnych w interesie obrotu publicznego (§. 28 ord. egzek.);

3. przyjmowanie i zatwierdzanie wniosków żądających, aby z ogłoszeniem edyktów, które sąd zarządził, połączyć jeszcze inne sposoby obwieszczenia na koszt żądającego (§. 71, 183 ord. egzek.); żądaniu takiemu można uczynić zadość tylko po złożeniu kosztów proponowanego obwieszczenia;

4. zawiadamianie naczelników gmin o zastawieniem opisanu nieruchomości lub o dalszem zastawieniu tychże w celu ogłoszenia tych zastawień w gminie, oraz publikowanie zastawień przez przybicie na tablicy sądowej (§. 95 ord. egzek.); jeśli oddział doręczeń jest oddzielony od oddziału egzekucyjnego, powinien oddział egzekucyjny w krótkiej drodze odnieść się do oddziału doręczeń z wezwaniem o przybicie;

5. notowanie dalszych zastawień i notowanie przymusowego zarządu albo licytacji nieruchomości nie zapisanej do ksiąg publicznych, w protokole poprzedzającego zastawniczego opisanu tejsze nieruchomości (§§. 94, 102, 134 ord. egzek.);

6. zawiadamianie sądu, w którym się toczy postępowanie licytacyjne, o dalszych zastawniczych opisanach nieruchomości niezapisanej do ksiąg publicznych (§. 137 ord. egzek.);

7. dostarczenie wyciągu z katastru lub urzędowego poświadczenia co do rocznej kwoty podatków opłacanych od nieruchomości zlicytować się mającej, jako przygotowanie do ocenienia tejsze (§. 140 ord. egzek.);

8. zawiadomienie właściwego starostwa górniczego o zamianowaniu zarządcy w razie egzekucyi na przedmioty majątku górniczego (§. 240 ord. egzek.);

9. w razie dokonanego po myśli §§. 253 lub 257 ordynacyi egzekucyjnej zajęcia publicznych obligacyi, opiekujących na pewne nazwisko lub dla pewnego celu winkulowanych, doniesienie do kasy, w której kapitał jest złożony, tudzież do władzy lub zakładu, którym kasa bezpośrednio podlega; doniesienie takie ma być wystosowane natychmiast po dokonaniu zajęcia;

10. udzielanie wiadomości z rejestru grabieży (§. 255 ord. egzek.);

11. notowanie dalszych zajęć w protokole poprzedzającego zajęcia fizycznych rzeczy ruchomych, lub papierów wymienionych w §. 296 ordynacyi egzekucyjnej;

12. przedkładanie lub przesyłanie sprzedanych publicznych obligacyi na pewne nazwisko opiekują-

cych, uprawnionej władzy lub zakładowi w celu spowodowania przepisania na nazwisko nowego właściciela (§. 268, ustęp ostatni, ord. egzek.);

13. ogłoszenie edyktem terminu licytacyjnego wyznaczonego przez organ wykonawczy (§. 272 ord. egzek.);

14. odsyłanie rzeczy, które trzeci dłużnik w okręgu innego sądu uścił, do sądu egzekucyjnego, jeśli postępowanie licytacyjne i podziałowe nie ma się odbyć w tym sądzie, w którego okręgu rzecz została złożoną (§. 327 ord. egzek.);

15. w wypadku, gdy przy wyrugowaniu z nieruchomości, z przedmiotów majątku górniczego lub ze statku, pewne rzeczy musiały być wyniesione i w przechowanie wzięte, zawiadomienie osób na rzecz, których te rzeczy są zajęte, tudzież osób, któreby sobie do tych rzeczy jakie inne prawa rościć mogły, jakoteż wyjednanie u sądu egzekucyjnego upoważnienia do sprzedania tych rzeczy na rachunek dłużnika (§. 349 ord. egzek.); które osoby mają być zawiadomione, to należy sprawdzić z rejestru grabieży, oraz z aktów postępowania egzekucyjnego;

16- zawiadomienie bezpośredniego przełożonego dłużnika lub władzy, której on służbowo podlega, jeśli przeciw osobie zostającej w publicznym urzędzie lub w publicznej służbie, albo przeciw funkcyonaryuszowi przedsiębiorstwa służącego obrotowi publicznemu, areszt zarządzono, tudzież zawiadomienie przełożonego dłużnika o zarządzonym przyaresztowaniu tegoż, jeśli celem strzeżenia publicznego bezpieczeństwa lub innego publicznego interesu, musi być zarządzonym zastępstwo na czas przytrzymania dłużnika w areszcie (§. 362 ord. egzek.).

Wezwanie pod l. 1 i 2 wymienione, jakoteż żądanie przepisania sprzedanych publicznych obligacyi na pewne nazwiska opiekujących (l. 12), mogą być postawione ustnie przez którego z urzędników (pomocników) kancelaryjnych, albo też pisemnie: pisemne oznajmienie podpisze kierujący lub nadzorujący urzędnik oddziału dla doręczeń i egzekucyi, a przesyłając obligacye do przepisania, przyłoży na oznajmieniu pieczęć urzędową. Jeśli sprawa jest nagłą, należy obrać drogę ustnego oznajmienia. Jeśli wezwanie ustnie uskuteczniło, należy stwierdzić to w aktach krótką wzmianką. Przytoczone pod l. 4, 6 do 9 i 15 oznajmienia, wezwania i zawiadomienia uskutecznią się za pomocą krótkich pisemnych doniesień, zaś oznajmienia o zarządzaniu aresztu (l. 16), przez doręczenie wygotowania uchwały.

Prośba o przedsięwzięcie czynności egzekucyjnych przez najwyższy urząd marszałkowski lub przez Ministerstwo Cesarskiego domu i spraw zewnętrznych, ma być wystosowaną przez sąd.

§. 385.

Publiczną sprzedaż kupieckich zastawów rzecznych (art. 310 ustawy handlowej i §. 47 ustawy wprowadzającej ustawę handlową) przeprowadzić ma oddział dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny) tego sądu powiatowego, w którego okręgu przedmiot zastawu się znajduje. Nakaz wykonania sprzedaży może być wydany bezpośrednio do oddziału dla doręczeń i egzekucyi.

Samoistne czynności organu wykonawczego.

§. 386.

Następujące sprawy załatwiać będzie nie oddział dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny), lecz organ wykonawczy, któremu przypadło rzeczywiste wykonanie pewnych czynności egzekucyjnych:

1. uwiadomienie przełożonej komendy (władzy, zakładu) dłużnika, gdy egzekucya ma być wykonaną przeciw osobie pełniącej swą służbę, a należącej do siły zbrojnej lub żandarmeryi, jeśli ta komenda (§. 179) znajduje się w siedzibie sądu egzekucyjnego (§. 29 ord. egzek.);

2. prośba o pozwolenie przedsięwzięcia czynności egzekucyjnych w niedzielę lub w dzień świąteczny, albo w porze nocnej (§. 30 ord. egzek.); o takie pozwolenie prosić będzie organ wykonawczy z urzędu ustnie naczelnika sądu, jeśliby egzekucya inaczej wcale nie mogła być wykonaną, lub przynajmniej nie możnaby się spodziewać wykonania jej ze skutkiem;

3. zawiadomienie komendanta budynku wojskowego lub przez wojsko zajętego, w którym czynność egzekucyjna ma być przedsięwzięta (§. 31 ord. egzek.);

4. wezwania i oznajmienia jakie przychodzą przy wykonaniu czynności egzekucyjnej, gdy z powodu nieobecności osoby, do której mają być skierowane, na piśmie doręczone być muszą (§. 72 ord. egzek.);

5. uwiadomienie dłużnika o miejscu i czasie zastawniczego opisanie nieruchomości (§. 92 ord.

egzek.); jeśli uchwała pozwalająca zastawnicze opisanie lub licytację ma być na wezwanie sądu pozwalającego przez sąd egzekucyjny doręczoną, należy uwiadomienie połączyć z doręczeniem wzmiankowanej uchwały dłużnikowi;

6. rozpisanie ocenienia nieruchomości zlicytować się mającej i jej przynależności, oraz zawiadomienie dłużnika i wierzyciela egzekwującego o czasie i miejscu ocenienia (§. 140 ord. egzek.); organ wykonawczy winien zawczasu donieść sądziemu o dniu i godzinie ocenienia i prosić o wygotowanie wezwań do znawców do ocenienia przybrać się mających;

7. przedsięwzięcie poprzedniego ocenienia nieruchomości na licytację wystawionych na żądanie i na koszt którego z wierzycieli (§. 275 ord. egzek.); w innych wypadkach poprzednie ocenienie może się odbyć tylko na polecenie sądu;

8. oznajmienie sądowi, że przesyłka rzeczy które trzeci dłużnik uiscił, do sądu egzekucyjnego (§. 327 ord. egzek.), spowodowałaby znaczne koszty i trudności, że byłaby niewykonalną lub niestosowną.

Powyższe sprawy i czynności, o ile są w danym wypadku potrzebne, winien organ wykonawczy skutecznie chociażby nakaz egzekucyjny nie zawierał w tej mierze ani wezwania ani upoważnienia.

Uwiadomienia pod l. 1 i 3 przytoczone, uskutecznią się przez okazanie uchwały pozwalającej, czynność egzekucyjną, prośba wymieniona pod l. 2 i doniesienie wedle l. 8 mają być ustnie czynione. W innych wypadkach uskutecznią się zawiadomienia krótkim pisemnem oznajmieniem. Okazanie uchwały należy krótką notatką w aktach stwierdzić.

W razie przyzwolenia na przedsięwzięcie czynności egzekucyjnych w niedzielę lub w dniu świątecznym, albo w porze nocnej, należy analogicznie zastosować przepisy §. 213, ustęp 2.

Śmierć dłużnika.

§. 387.

Jeśli dłużnik umrze po wydaniu uchwały, którą pozwolono czynności egzekucyjne, można taką uchwałę wykonać bez wyjednania uchwały sądowej, skoro udowodnionem będzie przez przedło-

zenie odnośnego załatwienia sądowego, że do spadku dłużnika wniesione zostało oświadczenie, które sąd przyjął, albo że kurator spadku został zamianowany. Dowód należy przedłożyć temu urzędnikowi (pomocnikowi kancelaryjnemu) oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny), któremu dotycząca sprawa egzekucyjna jest przydzieloną, lub też osobie, która czynność egzekucyjną wykonuje. Woźny, który przy wykonaniu czynności egzekucyjnej, dowie się, że dłużnik po wydaniu nakazu egzekucyjnego umarł, powinien nie wykonując na razie czynności egzekucyjnej zasięgnąć wskazówki urzędnik a (pomocnika kancelaryjnego), od którego nakaz otrzymał, przyczem ma przedłożyć wręczone mu uchwały sądowe odnoszące się do oświadczenia spadkowego lub zamianowania kuratora spadku.

Ponimo braku takich dowodów nie należy w tym razie zwracać sądowi nakazu egzekucyjnego, jeśli wierzyciel egzekwujący złoży w oddziale dla doręczeń i egzekucyi oświadczenie, iż bezzwłocznie zażąda ustanowienia tymczasowego zastępcy spadku. Oświadczenie to stwierdzone będzie w aktach krótką notatką, którą wierzyciel podpisze. Spowodowane temu wstrzymanie wykonania egzekucyi, należy sędziemu natychmiast ustnie oznajmić.

Uchwałę co do ustanowienia kuratora spadku może wierzyciel egzekwujący oddać wprost oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi, poczem takową ze sprawozdaniem o wykonaniu egzekucyi sędziemu przedłożyć należy. Jeśli ustanowienie kuratora nie zostanie wykazaniem oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi w przeciągu czterech tygodni, należy nie czekać już dłużej ze zwróceniem nakazu egzekucyjnego.

Przechowanie zajętych papierów wartościowych i wydanie przedmiotów przechowanych.

§. 388.

Zajęte papiery wartościowe, których przechowania wierzyciel egzekwujący zażądał, jeśli przewyższają kwotę 500 zhr., będą złożone do depozytu, w przeciwnym razie do kancelaryi sądowej.

Rzeczy wzięte w przechowanie, które mają być sprzedane z wolnej ręki, należy wydać organowi wykonawczemu upoważnionemu do ich podjęcia. Upoważnienie udzieli kierujący lub nadzorujący urzędnik oddziału dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny) umieszczając swe oświadczenie na wygotowaniu uchwały pozwalającej sprzedaż

(np. „oficyała kancelaryjnego A upoważnia się do podjęcia papierów wartościowych pod pozycją Nr. 226 przechowywanych w celu sprzedaży“).

Wprowadzenie sprzedaży przez oddział dla doręczeń i egzekucyi.

§. 389.

Do sprzedaży zajętych fizycznych rzeczy ruchomych lub wierzytelności przystąpi oddział dla doręczeń i egzekucyi (oddział egzekucyjny) nie czekając na nowy wniosek wierzyciela egzekwującego jeśli pozwolenie egzekucyi opiewa zarazem na zajęcie i sprzedaż.

Żądanie, aby zajęte rzeczy sprzedać przez prawomocnością uchwały pozwalającej zajęcie lub przed upływem trzech tygodni po zajęciu, może wierzyciel egzekwujący wnieść do oddziału dla doręczeń i egzekucyi, który przedłoży odnośny protokół sędziemu i zasięgnie jego rozstrzygnięcia.

Sprzedaż wcześniejsza, którą sąd pozwoli tylko pod warunkiem zabezpieczenia (§. 266 ord. egzek.), nie może być dokonana przed zabezpieczeniem (§. 379, ustęp 3).

Żądanie, aby przedmioty, które nie mogły być w ciągu trzech tygodni z wolnej ręki sprzedane, sprzedać na publicznej licytacji (§. 270 ord. egzek.) ma wierzyciel egzekwujący postawić w oddziale dla doręczeń i egzekucyi. Wyznaczenie terminu licytacyjnego nie potrzebuje zatwierdzenia sądowego chyba w uchwale pozwalającej sprzedaż inaczej postanowiono.

Sprzedaż z wolnej ręki.

§. 390.

Jeśli sąd egzekucyjny zarządzi, aby zajęte rzeczy w celu sprzedaży z wolnej ręki do innej miejscowości odesłane, lub tamże bez przesyłania za pośrednictwem sensała handlowego (urzędnika do przeprowadzania licytacji uprawnionego) sprzedane były (§. 268, ustęp 3 i 4, ord. egzek.), winien organ wykonawczy uczynić wszystko, co potrzebne ku wykonaniu tego zarządzenia. W szczególności jest jego rzeczą zawiadomić i upoważnić sensała handlowego, oraz skutecznie przesłać zajętych rzeczy lub odpowiednich wzorów i próbek. Prze-

slanie zajętych rzeczy może nastąpić za pośrednictwem spedytora, gdyby zajęcie się transportem samemu organowi wykonawczemu znaczne trudności sprawiało.

Jeśli organ wykonawczy nie zna senzala handlowego, lub urzędnika do przeprowadzenia licytacji uprawnionego, któremu by sprzedaż poruczyć można, powinien, nie zasięgając uchwały sądowej, wezwać oddział dla doręczeń i egzekucyi sądu znajdującego się w tej miejscowości, gdzie sprzedaż ma się odbyć, o wskazanie odpowiedniej osoby, albo też nakaz sprzedaży, wraz z wzorami i próbkami posłać rzeczonemu oddziałowi w tym celu, aby w jego zastępstwie poruczył sprzedaż znanemu senzalowi handlowemu lub urzędnikowi do licytacji uprawnionemu; ten ostatni sposób postępowania użyty będzie zwłaszcza w tym wypadku, gdy sprzedaż ma się odbyć według wzoru lub próby.

Co się tyczy uzyskanej ceny kupna zastosowane będą przepisy §. 392. ustęp 5.

§. 391.

Gdy chodzi o towary mające odbyć targowy, nastąpi sprzedaż z reguły w pierwszym dniu targowym po wydaniu nakazu sprzedaży. Jeśli przy pierwszej próbie sprzedania nie da się przyzwoita cena osiągnąć, można sprzedaż odłożyć na późniejszy dzień targowy i próby wedle potrzeby kilkakrotnie ponawiać (§. 270 ord. egzek.). Przy sprzedażach z wolnej ręki, które organ wykonawczy sam ułatwia, powinien on przedłożyć pisemne oświadczenie nabywcy względem umówionej ceny kupna (np. „oficyał kancelaryjny A. sprzedał i oddał mi dziś dwa wory mąki po 50 kilogramów za cenę. . . .“).

§. 392.

Sprzedaż papierów wartościowych przechowywanych w urzędzie depozytowym, uskuteczni tenże urząd.

Jeśli sprzedać się mające papiery wartościowe nie przewyższają kwoty 500 złotych, wręczy je organ wykonawczy senzalowi handlowemu do sprzedania sposobem giełdowym. Jeśli siedziba sądu nie jest miejscem giełdowym, należy takie papiery wartościowe przesłać sądowi znajdującemu się w najbliższym miejscu giełdowym w celu sprzedaży.

Jeśli sprzedaż zajętych papierów wartościowych nie może się odbyć bezpośrednio na giełdzie, ponieważ ilość papierów nie wystarcza do zawarcia interesu giełdowego, ponieważ brakuje innych wymogów sprzedaży giełdowej, lub z jakiegokolwiek innego powodu, natenczas uskuteczni się sprzedaż przez dom bankowy na zaufanie zasługujący; jeśli

takiego niema w siedzibie sądu, należy wezwać o dokonanie sprzedaży dom bankowy najbliższego miejsca giełdowego lub zasługujący na zaufanie dom bankowy najbliższej się znajdującej.

Udzielone organowi wykonawczemu upoważnienie do wystarania się o przepisanie papieru wartościowego na nazwisko nabywcy i do złożenia innych potrzebnych deklaracji pisemnych (§. 268. ustęp 6, ord. egrek.) przechodzi wraz z przesłaniem papieru oddziałowi dla doręczeń i egzekucyi innego sądu, na tę osobę, której kierujący lub nadzorujący urzędnik tego oddziału dla doręczeń i egzekucyi poleci wykonanie sprzedaży.

Po uskutecznieniu sprzedaży należy cenę kupna odesłać sądowi egzekucyjnemu, dołączając potrzebne dowody z podaniem liczby czynności, pod którą wezwanie o sprzedaż było wystosowane. Urzędnik, który w sądzie egzekucyjnym prowadzi księgę pieniężną, zawiadomi o nadesłaniu ceny kupna bezzwłocznie tego urzędnika, który o sprzedaż wezwał.

Postanowienia ustępu 2 i 3 co do przesyłania papierów wartościowych nie będą miały zastosowania w takim razie, jeśli w poszczególnym wypadku uchwałą sędziowską co innego zarządzone będzie.

Przesyłanie przedmiotów w celu publicznej licytacji.

§. 393.

Przedmioty, które w celu publicznej licytacji przesłane być mają do innej miejscowości (§. 274 ord. egzek.), odeszle organ egzekucyjny z zachowaniem przepisów §. 390, ustęp 1, do oddziału dla doręczeń i egzekucyi sądu owego miejsca z wezwaniem o wykonanie licytacji.

Oddział dla doręczeń i egzekucyi wezwany o licytację, przeprowadzi takową samoistnie, zasięgając uchwały sądowej jedynie wtedy, gdy w toku licytacji zajdą wydarzenia, których ułatwienie wedle ustawy sądowi jest zastrzeżone. Koszta oszacowania i licytacji należy z ceny kupna potrącić; reszta, jaka po tem zostanie, odesłaną będzie sądowi egzekucyjnemu (§. 392, ustęp 5).

W taki sam sposób postąpić należy, gdy organowi wykonawczemu poruczonem będzie ściągnięcie wierzytelności z weksłów lub innych papierów wymienionych w §. 296 ordynacyi egzekucyjnej, a zapłata długu nastąpi nie w siedzibie sądu egzekucyjnego.

Część szósta.

Nadzór nad spełnianiem czynności urzędowych przez sądy.

Rozdział pierwszy.

Wykazy, zapiski i spisy.

Wykazy czynności sądów pierwszej instancji.

§. 394.

Sądy pierwszej instancji będą przedkładały corocznie przełożonemu trybunałowi wykazy ich czynności w sprawach cywilnych i w sprawach zarządu sprawiedliwości wedle formularzy Nr. 82 do 84, dalej wykazy czynności w sprawach karnych wedle formularzy N. 85, 86 i 87, tudzież wykazy zaległych od przeszło roku procesów wiszących, przymusowych licytacji i rozpraw spadkowych wedle formularza Nr. 88.

Form.
Nr. 82
do 84.
Form.
Nr. 85,
86 i 87.

Form.
Nr. 88.

Termin do przedłożenia ustanawia się dla sądów powiatowych do dnia 15. stycznia, dla trybunałów do dnia 31. stycznia.

Sądy powiatowe mają przedkładać wszystkie wykazy czynności i wykazy zaległości jednym wspólnym sprawozdaniem, natomiast trybunały pierwszej instancji wykazy czynności i wykazy zaległości w sprawach cywilnych i sprawach zarządu sprawiedliwości z jednej strony, a wykazy czynności w sprawach karnych z drugiej strony dwoma oddzielnymi sprawozdaniami. W sprawozdaniach należy wyjaśnić uderzające różnice między liczbami wykazu a liczbami wykazu roku poprzedniego, tudzież przedstawić spostrzeżenia, poczynione o toku wymiaru sprawiedliwości w ogóle.

O ile nie ma do szczególnych uwag powodu, ma się sprawozdanie ograniczyć na przedłożeniu wykazów czynności i wykazów zaległości, w szczególności nie jest dozwolonym powtarzać w sprawozdaniu daty tych wykazów i spisów, tychże treść bliżej wyłuszczać, lub porównywać wyniki wykazów czynności z wynikami wykazów z lat poprzednich.

Do sprawozdań trybunałów należy dołączyć spisy od dłużej jak jednego roku wiszących konkursów. W wykazach trybunałów mają być podane nie tylko cyfry ogólne, lecz także cyfry przypadające na każdy senat, na każdego urzędnika sędziowskiego,

który jako sędzia samoistny sprawy trybunałskie załatwia, tudzież na każdego referenta dla sądownictwa w sprawach niespornych.

§. 395.

W trybunałach należy ze wszystkich wykazów czynności sporządzić ogólne zestawienie poglądowe

Prezydent trybunału pierwszej instancji zbada prawdziwość wykazów sądów powiatowych, tudzież zgodność takowych z cyframi roku poprzedniego, wyda ewentualne nagłe zarządzenia, lub odnieść się w tej mierze po uchwałę trybunału (§. 36 ust. o org.), tudzież przedłoży wyższemu sądowi krajowemu do dnia 15. lutego razem sprawozdanie wszystkich sądów powiatowych, dołączając ogólne zestawienie poglądowe, swe własne uwagi (§. 394 ustęp 3) i swe wnioski na wydanie dalszych potrzebnych zarządzeń.

§. 396.

Wyższy sąd krajowy zbada dokładnie przedłożone wykazy sądów powiatowych i trybunałów pierwszej instancji, zażąda w razie potrzeby bliższych wyjaśnień i jeżeli spostrzeże braki lub przewłoki w urzędowaniu, wyda odpowiednie zarządzenia.

W wyższym sądzie krajowym ma być sporządzonym z wykazów czynności trybunałów, z ograniczeniem się wszakże tylko na cyfry ogólne, — ogólne zestawienie poglądowe. Wykazy czynności i wykazy zaległości sądów powiatowych należy prezydentom trybunałów pierwszej instancji zwrócić, wykazy zaś trybunałów, dołączając wszystkie ogólne zestawienia poglądowe, przedłożyć Ministerstwu sprawiedliwości sprawozdaniem (§. 82. ustęp 2 ust. org. sąd.) do dnia 31. marca.

Wykazy czynności wyższych sądów krajowych.

§. 397.

Wyższe sądy krajowe przedłożą corocznie Ministerstwu sprawiedliwości do dnia 31. stycznia wykazy swych czynności w sprawach cywilnych i w sprawach zarządu sprawiedliwości wedle formularzy Nr. 89 i 90, wykaz czynności w sprawach karnych wedle formularza XIV (§. 66 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej), dalej wedle formularza Nr. 88 spisy wiszących od dłużej jak pół roku procesów i spraw dyscyplinarnych, wreszcie spis poszczególnych z końcem roku nie załatwio-

Formu-
larze
Nr. 89
i 90.

nych takich aktów w sprawach karnych, które wymagają merytorycznego rozstrzygnięcia; w tym ostatnim spisie ma być podanym dzień wejścia poszczególnej sprawy.

Wykazy te i spisy będą przedłożone sprawozdaniem po myśli §. 82. ustępu 2 ustawy o organizacji sądów.

§. 398.

Wykazy powinny być wedle możności już w ciągu roku zestawiane. Należy je, o ile dołączone do formularzy uwagi czego innego nie przypisują, wypełniać na podstawie dat rejestru.

Karty liczebne w sprawach małżeńskich, licytacyj nieruchomości i konkursowych.

§. 399.

Sądy pierwszej instancji sporządzają karty liczebne w ukończonych sprawach o rozdział od stołu i łoża, rozwiązanie i unieważnienie małżeństwa, w ukończonych sprawach przymusowych licytacyj nieruchomości i w ukończonych sprawach konkursowych. Na karty liczebne w sprawach małżeńskich mają być użyte formularze ogłoszone rozp. Min. sprawiedl. z dnia 15. listopada 1885, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 76, w sprawach zaś przymusowych licytacyj i sprawach konkursowych formularze Nr. 91 i 92. Karty liczebne wypełni sędzia (przewodniczący senatu, komisarz konkursowy, egzekucyjny) zawsze zaraz po wydaniu końcowej uchwały lub orzeczenia.

Wypełniona karta liczebna będzie oddana urzędnikowi kancelaryjnemu (pomocnikowi kancelaryjnemu), któremu poruczono prowadzenie dotyczących rejestrów; tenże zaopatrzy karty liczebne tego samego rodzaju w bieżące liczby, przechowa je i przy końcu każdego miesiąca zbada, czy ilość kart liczebnych zgadza się z datami rejestru. Jeżeli uchwała lub orzeczenie wpisane do karty liczebnej, zostają zaczepione środkami prawnymi, natenczas należy odnośną kartę liczebną wyłączyć, tudzież po po prawomocnem rozstrzygnięciu uzupełnić.

Karty liczebne spraw w ciągu roku prawomocnie ukończonych ma każdy sąd, nie wystosowując odezwy, przesłać w lutym c. k. centralnej komisji statystycznej w Wiedniu wraz ze spisem liczb tych kart liczebnych, które z powodu założenia środka prawnego musiały być wyłączone. Wyłączone karty należy oddzielnie zbierać i w ten sam sposób w lipcu przysyłać. Karty liczebne odnoszące się do spraw, w których do tego czasu prawomocne rozstrzygnię-

cie jeszcze nie zapadło, mają być po nadejściu takiego rozstrzygnięcia pojedynczo przesyłane.

Na zapytania c. k. centralnej komisji statystycznej należy udzielać wyjaśnień z pośpiechem.

Wykazy w sprawie protokołowania firm.

§. 400.

Trybunały, które prowadzą rejestr handlowy i rejestr stowarzyszeń, przesłać bez odezwy corocznie centralnej komisji statystycznej w lutym sporządzony wedle ogłoszonego reskryptem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. października 1882, l. 8504 formularza wykaz wpisów, które dotyczą spółek akcyjnych, towarzystw zarobkowych i gospodarczych, tudzież dołączają do tego wykazu sumaryczny spis ilości wpisów i wykreśleń firm handlowych, a to oddzielnie co do firm pojedynczych a oddzielnie co do firm spółek jawnych i komandytowych. Nie stanowi przedmiotu wykazu przeniesienie istniejącej firmy z rejestru dla firm pojedynczych do rejestru dla firm spółkowych, lub odwrotnie.

Inne peryodyczne wykazy.

§. 401.

Oprócz dotychczas wymienionych wykazów, mają sądy pierwszej instancji przedkładać nadto następujące na mocy dawniejszych zarządzeń wprowadzone peryodyczne wykazy:

1. półroczny wykaz legatów na cele pobożne (§. 84 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208);
2. peryodyczne wykazy, przepisane postanowieniami o zakładaniu ksiąg gruntowych;
3. przedłożenia miesięczne dziennika depozytowego i dziennika kasy sierociej wraz z odpisem księgi zleceń wkładowo-depozytowych (składów) (rozp. Min. sprawiedl. z dnia 3. grudnia 1862, l. 11946, §. 10 rozp. Min., z dnia 28. lipca 1856, Dz. u. p. Nr. 137 i rozp. Min. z dnia 26. lutego 1875, Dz. u. p. Nr. 18).
4. coroczne przedłożenie księgi dotyczącej doręczeń aktów zejścia urzędowi podatkowemu (rozp. Min. sprawiedl. z dnia 31. marca 1885, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 31);
5. na mocy szczególnych zarządzeń dla pojedynczych krajów przepisane wykazy taks szkolnych, opłat na fundusz ubogich i innych podobnych opłat od spadków;
6. statystyczne wykazy roczne ruchu w sprawach ksiąg gruntowych i ksiąg inrosacyjnych (rozp. Min. sprawiedl. z dnia 17. grudnia 1894, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 42);

7. przez sądy powiatowe dla prokuratury Państwa sporządzać się mający statystyczny wykaz *G* i *H* co do zasądzeń za przekroczenia (§. 85 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej);

8. wykazy miesięczne sądów powiatowych co do poruczonych tymże dochodzeń przygotowawczych i śledztw wstępnych (§. 63 rozporządzenia wykonawczego do procedury karnej);

9. roczny wykaz co do zatrudnienia nauki więźni (rozp. Min. sprawiedl. z 12. stycznia 1885, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 8 i z 6. lutego 1887, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 4);

10. roczny wykaz więźni obowiązanych do stawienia się do poboru wojskowego (reskrypt Min. sprawiedl. z 26. lipca 1869, l. 9086 i z 27. maja 1876, l. 6826);

11. wykaz roczny więźni sądowych administracyjnych i skarbowo-karnych, tudzież szupaśników (rozp. Min. sprawiedl. z 9. grudnia 1885, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 23);

12. wykaz oddanych kasie państwowej kwot, które uzyskano ze sprzedaży przedmiotów, pochodzących z karno-sądowego śledztwa (rozp. Min. skarbu z 27. sierpnia 1877, l. 22711, Dz. rozp. Min. skarbu Nr. 18);

13. wedle dotychczasowych przepisów przedkładać się mające wykazy co do zarządu funduszami urzędowymi i należnościami za doręczenia;

14. coroczne przedłożenie wykazu zmian w inwentarzu urzędowym wedle przepisów obowiązujących w poszczególnych okręgach wyższych sądów krajowych;

15. półroczne przedłożenia sprawdzonego przez prezydya trybunałów wyniku rewizyj depozytowych (rozp. Min. sprawiedl. z 2. września 1886, Dz. rozp. Min. spraw. Nr. 41);

16. wykazy roczne urzędników obowiązanych do służby wojskowej i służby w pospolitem ruszeniu (reskr. Min. sprawiedl. z 12. lipca 1876, l. 8841, i z 31. grudnia 1876, l. 16728; punkt 64 rozporządzenia Ministerstwa obrony krajowej z 19. stycznia 1887, Dz. u. p. Nr. 5).

O postępowaniu zakładania ksiąg kolejowych (§. 28 rozp. Min. sprawiedl. z 31. maja 1874, Dz. u. p. Nr. 87) należy na przyszłość przedkładać wykaz tylko raz rocznie a to przy końcu każdego roku; do wykazu ma być dołączonym spis kolejowych wykazów hipotecznych i zaszytych co do nich w ciągu roku zmian.

Wykazy o postępie agrarnych operacyj (rozp. Min. sprawiedl. z 28. stycznia 1890, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 8 i z 13. lutego 1892, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 5), jak niemniej roczne przed-

łożenia rachunku z użycia kar pieniężnych po myśli §. 7 proc. kar. (§. 52 rozporządzenia wykonawczego do proc. kar.) mają na przyszłość odpaść.

Raptularz.

§. 402.

O rozpisanych audyencyach, o zarządzeniach sądowych, nad których spełnieniem z urzędu czuwać należy, o czynnościach urzędowych, które mają być przedsięwzięte w wyznaczonym czasokresie, będzie prowadziła kancelarya sądowa (oddział kancelaryjny) zapiski, wedle formularza Nr. 93 (raptularz). W sądach o więcej oddziałach sądowych ma być prowadzonym osobny raptularz dla każdego oddziału.

W rozdziale „audyencye“ należy wpisać do raptularza rozpisane audyencye z wyjątkiem audyencyj rozpisanych do rokowań ugodowych (§. 433 proc. cyw.), ugrupowane wedle dni przez pozostawienie odpowiedniego wolnego miejsca a to bez względu, czy takowe są przeznaczony do ustnej rozprawy przed sądem orzekającym, czy też mają się odbyć w innym celu i tylko przed jednym urzędnikiem sędziowskim. W raptularzu powinny być także zanotowane audyencye rozpisane na rok sądowe, o ile takowych nie wyznaczono jedynie w celu rokowań ugodowych po myśli §. 433 procedury cywilnej. Wszystkie na ten sam dzień rozpisane audyencye winne być jedna po drugiej podane. Wpisy następują w porządku chronologicznym wedle tego, jak uchwały sędziowskie do kancelaryi sądowej wpływają. Jeżeli raptularz prowadzi się tylko dla jednego oddziału sądowego, natenczas się nie wypełnia piątego przedziału takowego.

Odnośnie do pierwszych audyencyj w procesie trybunalskim, osobnych pierwszych audyencyj w postępowaniu przed sądami powiatowymi (§. 440, ust. 1. proc. cyw.), jak niemniej odnośnie do wszystkich audyencyj w sprawach drobiazgowych, których nie wyznaczono właśnie celem podjęcia lub dalszego prowadzenia merytorycznej rozprawy, wystarczy podać w raptularzu sygnaturę aktów poszczególnej sprawy.

Raptularz należy przedłożyć sędziemu (prewodniczącemu senatu) w dniu przed rozpisaniem audyencyami lub rozprawami. Jeżeli następuje odroczenie audyencyi, a równocześnie ani nie zostaje wydanem żadne zarządzenie sędziowskie, ani też kancelarya sądowa żadnego wygotowania sporządzić lub innej czynności spełnić nie ma, natenczas należy przekreślić w poprzek szósty przedział i tylko wpisać nową audyencyę w przeznaczonym na odnośny dzień miejscu raptularza. Zresztą mają być, skoro

Formu-
larz
Nr. 93.

tylko akta do kancelaryi sądowej się dostaną, zanotowane w szóstym przedziale w krótkości te czynności, które kancelarya sądowa w każdej poszczególniej sprawie ma spełnić w skutek uchwał sędziowskich wydanych na audyencyi lub na podstawie takowej (np. wygotowanie zawezwań, sporządzenie odpisów wyroków i tychże doręczenie, przesłanie aktów, sporządzenie odezów itd.). W miarę spełnienia czynności należy odnośne notatki przekreślać. Również mają być odnośne wpisy przekreślone, jeżeli audyencye przed wyznaczonym na nie dniem odpadną.

§. 403.

W rozdziale raptularza „czasokresy“ będą zapisane sądowe zarządzenia i polecenia, do spełnienia których wyznaczono czasokres, tudzież czynności urzędowe, które na mocy przepisu ustawy uskutecznione być powinny w pewnych ustanowionych czasokresach (np. wydanie wyroku wedle §. 415 proc. cyw., zbadanie doręczeń przed terminem licytacyjnym wedle §. 175 ord. egz. itp.). Na każdy dzień będzie w raptularzu pozostawionem odpowiednie miejsce. Wszystkie sprawy, w których czasokres, z urzędu przestrzegać się mający, kończy się w tym samym dniu, mają być wpisane w miejscu, na ten dzień przeznaczonem. Skoro sądowe zarządzenie nie będzie w czas spełnionem, należy bezzwłocznie po upływie czasokresu przedłożyć akta urzędnikowi sędziowskiemu, który wyda dalsze potrzebne zarządzenia. Jeżeli w ciągu dni ośmiu nie zostanie zarządzone, lub jeżeli urzędnicy sędziowscy nie dotrzymują czasokresów, wyznaczonych do ich własnych czynności urzędowych, chociaż kancelarya sądowa na upływ czasokresu ich uwagę zwróciła, natenczas należy o tem bezzwłocznie, nie wygotowując przypomnień urzędowych, ustnie donieść naczelnikowi sądu.

§. 404.

Zmiany uchwał, które wpływają na wpisy w raptularzu uskutecznione, należy w raptularzu zanotować.

Z wyjątkiem rozpisania audyencyj ma sędzia we wszystkich, konieczność wpisu w raptularzu powodujących załatwieniach, zamieścić kolorowym ołówkiem uwagę „Rapt.“. Nadto będzie kancelaryi sądowej udzielonym spis tych czynności urzędowych, przy których ona za pomocą raptularza ma czuwać nad dotrzymaniem ustawowych, czasokresów.

Każdy zapisek o czasokresie, który w skutek nastąpienia wyczekiwanego zdarzenia, w skutek

przedłużenia czasokresu, lub z innego powodu stał się bezprzedmiotowym, ma być zaraz przekreślonym.

Celem czuwania nad terminami w sprawach opiekuńczych i kuratelarnych np., nad nastąpieniem pełnoletności lub nadejściem terminów do złożenia rachunków, nad terminami zapłaty i płatności odsetek itd. niema być raptularz używany; czuwanie nad tem odbywa się za pomocą wskazanych w §. 406, l. 12 i 13 zapisków.

Zapiski w sprawach karnych.

§. 405.

Każdy sędzia śledczy będzie prowadził zapiski co do przydzielonych mu dochodzeń przygotowawczych i śledztw wstępnych wedle formularza Nr. 94.

Formularz
Nr. 94.

Sprawy karne, w których akt oskarżenia zostaje wniesionym, należy wciągnąć do wykazu wniesionych aktów oskarżeń. Wykazy te na przyszłość nie będą prowadzone wedle formularza VI przepisów wykonawczych do procedury karnej (§. 58), lecz wedle formularza Nr. 95. Wykaz taki ma być w każdym trybunale tylko w jednym egzemplarzu prowadzonym. Do wykazu oskarżeń należy wciągnąć wszystkie akty oskarżenia bez względu na to, czy sprawę karną objęto rejestrem wstępnego postępowania z powodu zbrodni i występków, czy też rejestrem dla spraw prasowych. Do wykazu oskarżeń należy także zaciągnąć akta karne, które sądy powiatowe po myśli §. 210 proc. kar. przedkładają.

Formularz
Nr. 95.

Liczbę, pod którą sprawę zapisano w wykazie aktów oskarżenia, należy czerwonym atramentem nmieścić na grzbiecie lub okładce aktów, tudzież na dzienniku pod sygnaturą aktów. Liczba ta na liczbę czynności nie ma wpływu; służy ona wszakże do wyróżnienia aktów karnych, w których akt oskarżenia wniesiono, od tych aktów, w których postępowanie zakończono, nie wnosząc oskarżenia. Akta w szczególności, które są zaopatrzone w liczbę wykazu oskarżeń, mają być przechowywane oddzielnie od innych, w rejestrze *Vr.* lub *Pr.* wpisanych spraw, a to w porządku liczb tegoż wykazu; przy przechowywaniu jednak spraw, zaciągniętych do wykazu oskarżeń, należy akta znowu wedle rejestrów *Vr.* i *Pr.* rozdzielić.

Liczba wykazu oskarżeń ma być także w spisie imiennym do rejestrów *Vr.* i *Pr.* uwidoczniiona.

Przewodniczący Izby radnej prowadzić będzie zapiski co do wszystkich pod obradę Izby radnej dostających się aktów wedle formularza Nr. 96. Wpisy do tychże mają być uskuteczniiane podczas posiedzenia.

Formularz
Nr. 96.

Przewodniczący rozpraw głównych w trybunale pierwszej instancji tudzież przewodniczący trybunału sądu przysięgłych ma prowadzić zapiski co do rozpraw głównych w przydzielanych mu sprawach karnych wedle formularza Nr. 97. Jeżeli przewodniczący trybunału sądu przysięgłych nie jest członkiem trybunału, natenczas po ukończeniu kadencji sądu przysięgłych przekaże naczelnik trybunału jednemu z członków trybunału zapiski co do rozpraw głównych celem przeprowadzenia z tem połączonych czynności urzędowych.

Dalsze spisy i zapiski.

§. 406.

Oprócz wymienionych w niniejszej instrukcji rejestrów, ksiąg, zapisków i spisów mają nadto sądy w sprawach cywilnych i sprawach administracji sądowej prowadzić następujące spisy i zapiski:

4. wszystkie sądy, w których czynności odnośnego rodzaju się zdarzają:

1. spis ocenicieli, stale zaprzysiężonych znawców i tłumaczy łącznie z znawcami dla wywłaszczeń kolejowych (§. 31 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 1854, Dz. u. p. Nr. 169 i §. 24 ustawy z 18. lutego 1878, Dz. u. p. Nr. 30);

2. spis zamówionych i wygotowanych wyciągów tabularnych i odpisów dokumentów (§. 40 rozporządzenia ministeryalnego z 12. stycznia 1872, Dz. u. p. Nr. 5);

3. spis wypadków, w których nie przyprawiono do zgodności księgi gruntowej z katastrzem (punkt 3 rozporządzenia z 2. lipca 1889, Dz. rozp. Min. sprawiedliwości Nr. 35);

4. zapiski co do wpisów tabularnych, które z powodu rorprawy spadkowej z urzędu uskutecznione być mają (§§. 2 i 3 ust. z 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 82); zapiski te wedle możności połączyć należy ze spisem wymienionym pod 1. 3, prowadzić zaś takowe zarówno jak ten ostatni spis ma prowadzący księgi gruntowe (urząd ksiąg gruntowych);

5. zapiski co do wrysowań w mapę, które ma uskutecznić geometra (rozp. Min. sprawiedl. z 13. czerwca 1894, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 22);

6. rejestr księgi ingrosacyjnej, tudzież zbierane hipoteczne certyfikaty;

7. księgę wkładek (księga zleceń wkładkowo-depozytowych) i spis odpisów poleceń zarządzających wydania (§. 9 [10] instrukcji dla urzędów depozytowych i rozp. Min. sprawiedl. z 28. maja 1893, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 20);

8. księgę zapisków co do depozytów, znajdujących się w przechowaniu banku austro-węgierskiego wraz z spisami posiłkowymi teje księgi (rozporządzenie ministeryalne z 21. czerwca 1893, Dz. u. p. Nr. 103); w sądach o więcej oddziałach sądowych należy na przyszłość dla każdego oddziału sądowego, który z takimi depozytami ma do czynienia prowadzić oddzielną księgę zapisków; jeżeli w tym samym sądzie prowadzi się kilka ksiąg zapisków natenczas w uchwałach, zawiadamiających Bank austro-węgierski o odnoszących się do poszczególnych mas depozytowych załatwieniach, oprócz liczby czynności ma być podanem oznaczenie dotyczącego oddziału sądowego; liczby w które każda taka uchwała wedle §. 16 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26. czerwca 1893, Dz. u. p. Nr. 103 zaopatrzona być powiuna, biegną w każdym oddziale sądowym, który z takimi depozytami ma do czynienia, corocznie od jedyńki począwszy i dla tego też celem odróżnienia poszczególnych uchwał, liczby te należy umieszczać bezpośrednio obok oznaczenia oddziału (np. II, 12, D. B.; IV, 12, D. B. itd.);

9. przepisane obowiązującymi postanowieniami spisy co do zbiorowych kas sierocych;

10. spis pogładowy pod względem regularnego wpływania doniesień prowadzących metryki o wypadkach śmierci, tudzież o nieślubnych urodzeniach, o ile gdzie spis taki już dotychczas był prowadzonym;

11. spis mas substytucyjnych i użytkowych wedle formularza Nr. 98; w każdym sądzie będzie tylko jeden taki spis prowadzonym, chociażby załatwianie spraw spadkowych należało do kilku oddziałów sądowych; uchwały innych oddziałów sądowych, przyznające spadek, mają być po ich wygotowaniu celem wciągnięcia do spisu mas substytucyjnych i użytkowych okazane urzędnikowi kancelaryjnemu, któremu poroczono prowadzenie tego spisu (Vid. księga substytucyj);

12. zapiski wedle formularza Nr. 99 co do tego, którzy niewłasnowolni wedle dat księgi sieroczej w ciągu najbliższego roku mają być odprawieni; zapiski te będą każdorazem do dnia 15. grudnia zestawione: odprawienie niewłasnowolnych, nie objętych zapiskami na rok bieżący, należy uwidocznienie w dodatku;

13. zapiski co do peryodycznych rachunków, które opiekunowie i kuratorowie po myśli §§. 203 i 204 cesarskiego patentu z 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208 składać mają, tudzież co do terminów zapłaty lub płatności odsetek, przedkładania nieperyodycznych wykazów z użycia funduszków małoletnich, tudzież badania majątku zakładowego;

14. księgę przysięg obejmującą wydrukowane lub wpisane rotty przysięgi dla każdej kategorii za-

Formu-
larz
Nr. 98.

Formu-
larz
Nr. 99.

trudnionych w sądzie urzędników i sług; po każdej rocie przysięgi należy pozostawić kilka wolnych kartek na podpisy; po skutecznym zaprzysiężeniu ma zaprzysiężony urzędnik lub sługa rotę podpisać, naczelnik zaś sądu stwierdzi odebranie przysięgi za pomocą klauzuli: „Nowozamianowany
. pan złożył przedemną przysięgę dnia”; osobny protokół zaprzysiężenia nie będzie spisany;

15. wykaz odległości wedle §. 31 rozporządzenia z 3. lipca 1854, Dz. u. p. Nr. 169;

16. Dziennik podróży wedle formularza Nr. 100, do którego wpisywać należy w porządku chronologicznym wszystkie komisyjne czynności urzędowe sądowych urzędników i sług sądowych z wyłączeniem doręczeń; dziennik podróży będzie przedkładanym prezydentowi wyższego sądu krajowego w wyznaczonych przez niego odstępach czasu.

17. spis prenotowanych kompetentów wojskowych (§. 11 ustawy z 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60);

18. inwentarz urzędowy;

19. rachunek ryczałtu urzędowego;

20. spis peryodycznie przedkładać się mających wykazów i sprawozdań (kalendarz wykazów);

B. trybunały pierwszej instancji:

21. spis fachowych sędziów-laików dla senatów handlowych i górniczych z wymiennieniem terminu, w którym się kończy peryod ich urzędowania;

22. księgę główną fideikomisów (§. 255 cesarskiego patentu z 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208).

§. 407.

W sprawach karnych będą sądy oprócz wymienionych w niniejszej instrukcji rejestrów, ksiąg, zapisków i spisów prowadziły mianowicie:

A. wszystkie sądy, które czynności odnośnego rodzaju spełniają:

1. zapiski co do osób uwięzionych z powodu koluzy (§. 26 przepisów wykonawczych do proc. kar.);

2. spisy przedmiotów, które pochodzą z czynu karygodnego, tegoż znamiona noszą, lub zresztą w śledztwie są konieczne (§. 111 instrukcji dla sądów karnych z 16. czerwca 1854, Dz. u. p. Nr. 165);

3. spis karnosądowych depozytów (§. 116 instrukcji dla sądów karnych z 16. czerwca 1854, Dz. u. p. Nr. 165);

4. spis kosztów procesu i wykonania kary, tudzież wszystkie inne dodatkowe spisy rachunku kosztów karnych (rozp. Min. sprawiedl. z 16. grudnia 1895, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 25);

5. rachunek po myśli §. 7 procedury karnej nałożonych i ściąganych kar pieniężnych (§. 51 przepisów wykonawczych do proc. kar.);

6. księgę wizytacji aresztów, do której naczelnik sądu wpisywać ma wynik przypisanej tygodniowej wizytacji więźni (§. 189 proc. kar.);

B. sądy powiatowe:

7. protokół aresztów wedle formularza Nr. 101 wraz z alfabetycznym spisem imiennym (formularz Nr. 102); pozostających w sądowym więzieniu śledczym dalej skazanych przez sądy, aresztantów administracyjnych, przestępców skarbowo-karnych i szupaśników należy do protokołu wpisywać w osobnych oddziałach lub w osobnych zeszytach;

C. trybunały pierwszej instancji:

8. protokół aresztantów wedle formularza Nr. 103 wraz z alfabetycznym spisem imiennym wedle formularza Nr. 102;

9. protokół skazanych wedle formularza Nr. 104 wraz z alfabetycznym spisem imiennym wedle formularza Nr. 102;

10. protokół zabezpieczenia poszczególnych ubikacji więziennych wedle formularza Nr. 105.

§. 408.

Dalsze peryodyczne wykazy, spisy lub zapiski wolno tylko o tyle prowadzić, o ile się to ze względu na stosunki agend i stosunki personalne poszczególnych sądów, lub celem wykonywania nadzoru toku spraw lub czynności urzędowych pewnych sądowych organów przedstawia jako bezwarunkowo wskazane. Zarządzenia do tego zdążające, a nie mające tylko przejściowego znaczenia, muszą być bezwzględnie podane do wiadomości prezydenta wyższego sądu krajowego, a przez tegoż, o ile on zarządzenia zaraz nie uchyli, do wiadomości Ministerstwa sprawiedliwości celem wyjednania przyzwolenia Ministra sprawiedliwości (§. 80 ust. o org. sąd.)

W prezydium wyższego sądu krajowego należy prowadzić wykaz takich w pojedynczych sądach prowadzonych szczególnych zapisków.

Zarządzenia, na mocy których mają być wprowadzone peryodyczne wykazy, spisy lub zapiski we

Formu-
larz
Nr. 100

Formu-
larz
Nr. 101.
Formu-
larz
Nr. 102.

Formu-
larz
Nr. 103.

Formu-
larz
Nr. 104.

Formu-
larz
Nr. 105.

wszystkich sądach okręgu pewnego wyższego sądu krajowego lub okręgu pewnego trybunału mogą być wydane dopiero po wyjednaniu zezwolenia Ministra sprawiedliwości.

Rozdział drugi.

Nadzór władz przełożonych.

Sprawowanie bezpośredniego nadzoru służbowego.

§. 409.

Bezpośredni nadzór służbowy, który po myśli §. 74 ustawy o organizacji sądów przysłuży trybunałom pierwszej i drugiej instancji, tudzież tychże prezydentom wykonuje się:

1. przez udzielanie potrzebnych wskazówek i pouczeń, gdy przy przeglądaniu aktów, przedłożonych władzom wyższym z jakiegokolwiek bądź powodu, okażą się nieprawidłowości, przewłoki i niewłaściwości w spełnianiu czynności urzędowych; władza nadzorcza w celu zbadania toku czynności urzędowych każe sobie od czasu do czasu przedłożyć większą ilość aktów pewnego działu czynności; odpis wszystkich wskazówek ogólnego znaczenia, do których udzielenia wyższy sąd krajowy lub tegoż prezydent widzą się spowodowanymi, będzie zawsze bezzwłocznie przedłożonym Ministrowi sprawiedliwości;

2. przez lustrację sądów po myśli §. 75 ustawy o organizacji sądów.

Przepisy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. grudnia 1895, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Nr. 24 o przedkładaniu rejestrów w sprawach o przekroczenia pozostają nadal w mocy.

Lustracja sądów.

§. 410.

Lustrację sądów będą przeprowadzali prezydenci lub wiceprezydenci trybunałów powołanych do nadzoru służbowego; o ileby osoby te w skutek innych zajęć, w skutek słabości itp. były w spełnieniu tego przeszkodzone, lub też nie były w stanie wszystkich lustracji, które przeprowadzić powinni, w czas przeprowadzić, należy przedstawić Ministerstwu sprawiedliwości odpowiednie wnioski względem poruczenia części lustracji urzędowych odpowiednim zastępcom. Do lustracji sądu powiatowego swego okręgu może prezydent wyższego sądu krajowego wydelegować jednego z radców wyższego sądu krajowego.

Przy lustracji należy dokładnie zbadać, czy wykonywanie sądownictwa we wszystkich działach odpowiada ustawom, czy i o ile sąd lub poszczególne osoby sądowe ponoszą winę zaniedbania ich obowiązków służbowych, tudzież w jaki sposób należy zapobiedz możliwie zachodzącym nadużyciom. Zarazem w miarę możliwości powinien przeprowadzający lustrację poznać zdolności i inne osobiste przymioty sędziowskich urzędników.

§. 411.

Dla osiągnięcia tych celów lustracji powinien urzędnik przeprowadzający lustrację zbadać szczegółowo całość urzędowania, sprawdzić za pomocą porównania z aktami, czy rejestra, księgi, zapiski i spisy są dokładne, powinien być dalej obecny przy rozprawach i innych audyencyach tudzież na posiedzeniach i po przejrzeniu rejestrów jak i wrywkowem zbadaniu załatwionych lub w załatwieniu zostających aktów także oświadczyć się o traktowaniu spraw pod względem merytorycznym, tudzież o ile to tylko jest możliwem, przez porównanie kilku dat wykazów czynności, które przedłożono w ostatnich latach z odnośnymi aktami lub w inny sposób przekonać się, czy wykazy te są prawdziwe. Przy pomocy aktów i przeglądów aktów, rejestrów, tudzież prowadzonych eo do poszczególnych rodzajów spraw osobnych spisów, należy zbadać, czy i w jakim rozmiarze sąd lub tegoż poszczególne oddziały mają w załatwieniu spraw zaległości.

Przez ustne znoszenie się z urzędnikami sędziowskimi ma być sprawdzonem, czy ciż znają ważne dla sędziowskiej działalności urzędowej nowe ustawy i rozporządzenia; należy z nimi omawiać wątpliwe kwestye prawne, tudzież przyjąć ewentualne wnioski pod względem zarządzeń administracyjnych.

Lustrujący urzędnik ma dalej zbadać stan i jakość lokalności urzędowych, inwentarza, biblioteki, jak nie mniej zarząd pieniędzmi tudzież, czy ryczałtów używa się odpowiednio i ekonomicznie. W razie dostrzeżenia usterek należy przesłuchać naczelnika sądu, a wedle okoliczności także innych urzędników sądowych, zresztą zaś powinno się unikać wszystkiego, co by mogło uwłaczać czci i powadze sądu lub spowodować zastój w traktowaniu spraw.

Urzędnik lustrujący powinien z reguły zarządzenia, które należą do jego zakresu działania, zaraz ustnie wydać, a drogą pisma tylko wtedy się posłużyć, gdy drogę tę uważa za wskazaną bądź celem zapewnienia, iż zarządzenia będą wypełnione bądź też z innych powodów.

§. 412.

Formu-
larz
Nr. 106.

Wyniki lustracyi należy przedstawić w odpowiedziach na kwestyjonarz Nr. 106. W każdym sprawozdaniu z przedłożeniem powyższego kwestyjonarza z odpowiedziami powinny być w danym wypadku wymienione zarządzenia, które celem uchylenia spostrzeżonych usterek wydano we własnym zakresie działania, tudzież przedstawione środki, które wedle okoliczności przedstawiają się jako potrzebne, a które leżą poza zakresem działania przeprowadzającego lustrację urzędnika.

Sprawozdanie należy unikając wszelkich powtarzań ułożyć jak najzwięźlej.

§. 413.

O wyniku lustracyi, których nie przedsięwzię sam prezydent wyższego sądu krajowego, należy mu przedłożyć sprawozdanie dołączając dwa egzemplarze kwestyjonarza z odpowiedziami.

Prezydent wyższego sądu krajowego wyda na podstawie przedłożonego mu sprawozdania zarządzenia, które należą do jego zakresu działania, w przypadku zaś, gdyby do tego był powołanym wyższy sąd krajowy, udzieli temuż sprawozdanie; następnie ma być sprawozdanie wraz z jednym egzemplarzem kwestyjonarza z odpowiedziami i odpisem wydanych przez prezydenta lub wyższy sąd

krajowy zarządzeń, tudzież dalszymi za potrzebne uważanymi wnioskami, przedłożonem Ministerstwu sprawiedliwości. Drugi egzemplarz kwestyjonarza z odpowiedziami pozostaje u prezydenta wyższego sądu krajowego.

O przedsięwziętych przez siebie lustracyach doniesie prezydent wyższego sądu krajowego Ministerstwu sprawiedliwości, dołączając kwestyjonarz z odpowiedziami. Przed odesłaniem należy sprawozdanie udzielić wyższemu sądowi krajowemu celem powzięcia uchwały co do zarządzeń, dla których tenże sąd jest awiściwym.

Szczególne wizytacje przez delegatów Ministra sprawiedliwości.

§. 414.

Zadania i obowiązki osób, które minister sprawiedliwości bezpośrednio celem lustracyi sądów wysłał (§ 74 ust. o org. sąd.), stosują się do powodu i celu poruczonej lustracyi, tudzież do udzielonej tym osobom szczególnej instrukcyi.

Jeżeli co innego nie zarządzone, należy z wyniku takiej lustracyi zdać sprawę tylko Ministrowi sprawiedliwości. Co do treści sprawozdania nie są miarodajnymi przepisy §. 412, lecz jedynie wskazówki, przez osobę, której poruczono lustrację, przy udzieleniu jej odnośnego polecenia otrzymane.

Gleispach r. w.

S p i s t r e ś c i.

Część pierwsza.

Kierownictwo sądów.

	Strona
Rozdział pierwszy. Naczelnicy sądów. §§. 1—16	610
Rozdział drugi. Podział czynności. §§. 17—39	615
Tytuł pierwszy. Czynności sędziowskie. §§. 17—26	615
Tytuł drugi. Oddziały sądowe i kancelaryjne. §§. 27—39	620

Część druga.

Sądowe załatwianie spraw.

Rozdział pierwszy. Godziny urzędowe i ferie sądowe. §§. 40—53	624
Tytuł pierwszy. Godziny urzędowe. §§. 40—46	624
Tytuł drugi. Ferie sądowe. §§. 47—53	625
Rozdział drugi. Roki sądowe. §§. 54—61	627
Rozdział trzeci. Podania sądowe. §§. 62—81	630
Rozdział czwarty. Ogólne postanowienia o wykonywaniu czynności. §§. 82—113	636
Rozdział piąty. Audyencye i rozprawy. §§. 114—128	645
Rozdział szósty. Poszczególne akty postępowania w sporach cywilnych i postępowania egzekucyjnego. §§. 129—180	650
Tytuł pierwszy. Akty procesu cywilnego. §§. 129—151	650
Tytuł drugi. Akty postępowania egzekucyjnego. §§. 152—180	656
Rozdział siódmy. Załatwienia sądowe tudzież tychże wygotowanie. §§. 181—216	664
Tytuł pierwszy. Załatwienia w senacie. §§. 181—190	664
Tytuł drugi. Wygotowanie sądowych załatwień. §§. 191—216	667

Część trzecia.

Rejestra. §§. 217—260	675
---------------------------------	-----

Część czwarta.**Akta sądowe.**

	Strona
Rozdział pierwszy. Zakładanie aktów. §§. 261—281	694
Rozdział drugi. Przechowywanie aktów. §§. 282—288	700
Rozdział trzeci. Registratura. §§. 289—294	703
Rozdział czwarty. Niszczenie aktów. §§. 295—301	705

Część piąta.**Kancelarya sądowa.**

Rozdział pierwszy. Zakres działania, kierownictwo i nadzór. §§. 302—312	706
Rozdział drugi. Czynności kancelaryi po za służbą doręczeń i egzekucyjną. §§. 313—328	709
Rozdział trzeci. Służba doręczeń i egzekucyj. §§. 329—393	715
Tytuł pierwszy. Personal służbowy doręczeń i egzekucyj. §§. 329—338	715
Tytuł drugi. Doręczenia, przesyłki, wręczenia. §§. 339—378	718
Tytuł trzeci. Akty wykonania egzekucyi. §§. 379—393	728

Część szósta.**Nadzór nad spełnianiem czynności urzędowych przez sądy.**

Rozdział pierwszy. Wykazy, zapiski i spisy. §§. 394—408	735
Rozdział drugi. Nadzór władz przełożonych. §§. 409—414	741

(1. stronnica.)

Wykaz stanu osobowego.

Nazwisko:

Miejsce, dzień, miesiąc i rok urodzenia:

Wyznanie wiary:

Stosunki osobiste:

Wykształcenie zawodowe:

a) odbyte studia:

b) egzamina praktyczne:

Znajomość języków:

a) wedle świadectw:

b) wedle zapodań nieudokumentowanych

Znajomość stenografii

(2. stronnica.)

Nominacje i przeniesienia.

Dzień nominacji lub przeniesienia	Nowy charakter służbowy	Nowe miejsce służbowe

(3. stronnica.)

Od szczególnienia, dekreta pochwalne i uznania:

(4. stronnica.)

Kary porządkowe i dyscyplinarne:

(1. stronnica.)

W y k a z

zmian zaszyłych w stosunkach służbowych i osobistych urzędników okręgu wyższego sądu krajowego
w..... w... kwartale 18..

(2. stronnica.)

Nazwisko	Dotych- czasowe miejsce służbowe	Dotych- czasowy charakter służbowy	Przyszłe miejsce służbowe	Przyszły charakter służbowy	Data nominacji (przeniesienia)
1. Nominacje.					
2. Przeniesienia.					

(3. stronnica.)

Nazwisko	Miejsce służbowe	Charakter służbowy	Przedmiot	Data
			zaszłej zmiany	
3. Wystąpienie ze służby państwowej <i>a) rezygnacja, b) przeniesienie w stan spoczynku, c) wydalenie, d) śmierć.</i>				
4. Pochwały i uznania ze strony wyższego sądu krajowego i najwyższego Trybunału sprawiedliwości.				
5. Kary porządkowe i dyscyplinarne.				
6. Złożone egzamina sędziowskie.				
7. Zmiany w innych wpisach pierwszej stronnicy wykazu stanu osobowego.				

(1. stronnica.)

Opinie

o k w a l i f i k a c y i

.....

(2. stronnica.)

Opinia o kwalifikacji					
Przy sposobności	Data liczba	o treści			
		Zdolności	Aplikacya	Moralność	Polityczne zachowanie
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(3. stronnica.)

została wydana		Uwagi
o treści	przez	
Uwaga	8.	
7.		

Tabela kwalifikacyjna dla

Nazwisko miejsce urodzenia, wiek, religia, stan, charakter, płaca 1.	Znajomość języków tudzież inne wiadomości i uzdolnienie 2.	Załączniki	Dotychczasowa służba			
			Charakter służbowy 3.	Czas trwania		Załączniki
				lata	mie- siące	

Stosunki pokrewieństwa 4.	Zdolności 5.	Aplikacja 6.	Moralność 7.	Polityczne zachowanie 8.	Uzdolnienie do posady, o którą kompetent się ubiega 9.	Uwagi

Instr. Nr. 4. (Tabela kwalifikacyjna, §. 5 Instr.)

W biurze podawczem c. k. sądu w
wniesiono dnia w sprawie
.
.
w egzemplarz z załącznik i rubryk
. tudzież nieużyтыми stemplami na kwotę zł ct.
.

Instr. Nr. 5. (Potwierdzenie odbioru biura podawczego, §. 62 Instr.)

Pocztowa księga oddawcza.

Data	Pora dnia i godzina	Ilość pism, a to			Ogólna suma przypada- jącej należy- tości po- cztowej	Ilość deklaro- wanych prze- sylek warto- ściowych (je- dync w urzęd- dach pocztow- ych nieraryalnych	Odebrano przez
		rekomen- dowa- nych	niereko- mendo- wanych	Rece- pisów zwrót- nych			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

Instr. Nr. 6. (Pocztowa księga oddawcza, §. 63 Instr.)

Księga wpływu biura podawczego.

Liczba do końca roku bieżąca	Dzień wejścia	Władza lub strona	Przedmiot	Przydział
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 7. (Księga wpływu, §. 71 Instr.)

Dziennik podań tabularnych.

Liczba do końca roku bieżąca	Dzień wejścia	Strony i przedmiot	Przedmiot tabularny, którego podanie dotyczy	Dzień i treść załatwienia	Księga, tom i stronnica wykonania
1.	2.	3.	4.	5.	6.

Doręczyć	Doręczona dnia	Termina i urzędowe sprawozdania, nad którymi czuwać należy	Pozostające z tem w związku podania i akta	Uwagi
7.	8.	9.	10.	11.

Instr. Nr. 8. (Dziennik podań tabularnych, §. 77 Instr.)

Dziennik podań ingrosacyjnych.

Liczba do końca roku bieżąca	Dzień wejścia	Folium	Strony i przedmiot	Dzień i treść załatwienia
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 9. (Dziennik podań ingrosacyjnych, §. 77 Instr.)

Dziennik spraw firmowych.

Liczba do końca roku bieżąca	Dzień wejścia	Władza lub strona	Przedmiot	Oznaczenie aktów firmowych lub zbiorowych
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 10. (Dziennik spraw firmowych, §. 78. Instr.)

Dziennik prezydalny.

Liczba do końca roku bieżąca	Dzień wejścia	Władza lub strona	Przedmiot	Dzień załatwienia	Oznaczenie aktów zbiorowych
1.	2.	3.	4.	5.	6.

Instr. Nr. 11. (Dziennik prezydalny, §. 79 Instr.)

Księga odbiorcza podań tabularnych.

Dzień i godzina wejścia	Strona	Przedmiot	Odebrano do księgi gruntowej	Zwrócono biuró podawczemu
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 12. (Księga odbiorcza podań tabularnych, §. 81 Instr.)

Liczba czynności.....

W sprawie

.....
 c.
 o.

Wzywa się Pana — Panią.....

w

by — niezwłocznie — do

..... w przeciągu dni.....

C. k. sąd..... oddział

..... dnia.....

Instr. Nr. 13. (Pisemne wezwania stron, §. 86 Instr.)

Liczba czynności.....

Wzywa się niniejszem Pana — Panią

w

by dnia

.....południ.....o.....godzinie w wymienionym poniżej sądzie w biurze Nr.....

osobiście stan.....

C. k. sąd..... oddział.....

..... dnia

Przedmiot:.....

Cel:.....

(To zawezwanie należy z sobą przynieść.)

Instr. Nr. 14. (Cytacja, §. 86 Instr.)

Cedulka należnościowa.

Liczba czynności	Strona obowiązana do zapłaty	Rodzaj ściągając się mającej kwoty	Osoba, której zapłata się należy	Kwota	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	

Instr. Nr. 15. (Cedulka należnościowa, §. 105 Instr.)

Liczba czynności.....

Polecenie zapłaty.

Pana — Panią.....

w.....

wzywa się, by do liczby czynności.....

(w danym razie wymienienie uchwały).....

Oznaczenie należyci jako
należyci za doręczenie, należyci świadków, kara pieniężna itp. }w kwocie..... zł..... w przeciągu dni ośmiu pod rygorem egzekucyi w kancelaryi
sądowej poniżej wymienionego sądu do rąk prowadzącego księgę pieniężną.....zapłacił lub za pomocą dołączonego kwitu odbiorczego i poświadczenia złożenia c. k. urzędu pocztowej
kasy oszczędności — przekazu pocztowego — **podając powyższą liczbę czynności** temuż sądowi
a to z dodatkiem w adresie „księga pieniężna“ nadesłał..

C. k. sąd.....

dnia.....

Instr. Nr. 16. (Polecenie zapłaty w celach ściągnięcia należyci i kar pieniężnych, §. 106 Instr.)

Liczba czynności.....

Polecenie zapłaty.

Pana — Panią.....

w.....

wzywa się, by na..... oznaczone koszta

.....krotnego obwieszczenia edyktu.....

.....niezwłocznie — w przeciągu.....dni w kancelaryi

sądowej poniżej wymienionego sądu..... do rąk prowadzącego księgę pieniężną

pana..... zapłacił...

lub za pomocą dołączonego kwitu odbiorczego i poświadczenia złożenia — przekazu pocztowego —
podając powyższą liczbę czynności temuż sądowi, a to z dodatkiem w adresie „księga pieniężna“
nadesłał.Dopóki zapłata należyci za obwieszczenie edyktu nie nastąpi, nie będzie uchwała, którą.....
.....doręczona
i edykt ani w gazecie umieszczonym ani zresztą ogłoszonym nie zostanie.

C. k. sąd.....

dnia.....

Instr. Nr. 17. (Wezwanie o zapłatę należyci za obwieszczenie edyktu, §. 106 Instr.)

Zaliczki kosztów dla stron ubogich.

(1. stronnica.)

Z a l i c z k a						
Liczba do końca roku bieżąca	Oznaczenie sprawy (nazwiska stron i przedmiot sporu)	Data i liczba czynności polecenia wypłaty	Nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania strony ubogiej	Kwota zaliczona		Uwagi
				zł.	ct.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

(2. stronnica.)

Z w r o t							
Nazwisko i miejsce zamieszkania strony do zapłaty obowiązanej	Data i liczba czynności uchwały na zwrot zaliczki	K w o t a				Odpisano na mocy polecenia sądowego	Uwagi
		zwrócić się mającej zaliczki		zwróconej względnie ściągniętej zaliczki			
		zł.	ct.	zł.	ct.		
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Instr. Nr. 18. (Zaliczki kosztów dla stron ubogich, §. 134 Instr.)

(1. stronnica.)

S p i s

przypadających na $\frac{\text{osobiście od opłaty należności wolną}}{\text{posiadającą prawo prenotacji należności}}$ stronę

w sprawie

w przeciw

w o

stempli i należności bezpośrednich.

Prawna zasada $\frac{\text{uwolnienia}}{\text{prenotacji}}$

.

.

.

Liczba czynności	P r z e d m i o t	Kwota	
	należności stempłowej lub bezpośredniej		
		zł.	ct.

(2. i 3. stronnica.)

Liczba czynności	P r z e d m i o t	Kwota	
	należności stempłowej lub bezpośredniej		
		zł.	ct.

(4. stronnica.)

Liczba czynności

C. k.

.

w

.

przesyła się celem wzięcia należności na przypis.

C. k. sąd

Oddział

dnia 189 . . .

Tabela poglądowa kompetentów o posadę.....przy.....

Liczba bieżąca	Nazwisko, wiek, miejsce służbowe, pobory służbowe, stan	Czas służby			Zdolności	Uzdolnienie do posady, o którą kompetent się ubiega	Uwagi
		3.	rok	mie- siąc	Aplikacja		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

Instr. Nr. 20. (Tabela poglądowa dla wniosków na obsadzenia, §. 204 Instr.)

Rejestr dla procesów cywilnych sądów powiatowych. C.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko		Przedmiot procesu			Pierwsza audyencya	Postępowanie spoczywa od	Załatwienie w pierwszej instancyi
		powoda	pozwanego	Pieniądze lub wartość pieniężna od 50 do 500 zł.	Spory o naruszenia posiadania	inne spory			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
		i krótkie określenie przedmiotu sporu		liczone ciągiem od 1. stycznia do 31. grudnia					

(2. stronnica.)

Ustne rozprawy wyznaczona	Wyniki ustnej rozprawy					Postępowanie trwało od wejścia skargi aż do ukończenia procesu zapadłym wyrokiem końcowym, uchwałą końcową lub zawartą ugodą (przedział 12—14)						Uwagi
	Wyrok końcowy zaoczny, na podstawie zrzeczenia się lub uznania	Inny wyrok końcowy (uchwała końcowa)	Ugodę zawarto dnia	Uchwałę na dowód	Inny wynik	do 1 miesiąca	nad do 3 mies. 3 mies. włącznie	nad do 6 mies. 6 mies. włącznie	nad do 1 roku 1 roku włącznie	nad do 2 lat 2 lat włącznie	po nad 2 lata	
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	

Instr. Nr. 21. (Rejestr dla procesów cywilnych sądów powiatowych, C, §§. 223, l. 1, 226, 227 Instr.)

Rejestr drobiazgowy. C b.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko		Postępowanie spoczywa od	Załatwienie w pierwszej instancji
		powoda	pozwanego		
		i krótkie określenie przedmiotu sporu			
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Ustne rozprawy wyznaczono na	Wyniki ustnej rozprawy				Postępowanie trwało od wejścia skargi aż do ukończenia procesu zapadłym wyrokiem końcowym lub zawartą ugodą (przedziały 8—10)				Uwagi	
	końcowy wyrok zaooczny, na podstawie zrzeczenia się lub uznania	inne wyroki końcowe	ugodę zawartą dnia	inny wynik	do 1 miesiąca	nad 1 miesiąc do 3 miesięcy włącznie	nad 3 miesiące do 6 miesięcy włącznie	po nad 6 miesięcy		
						zapadł dnia	8.			9.
	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.		15.

Rejestr spraw wezwawczych. M.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia prośby (skargi) lub ustnego wniesienia	Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania		Określenie roszczenia (tytuł prawny i kwota pretensyi)	Koszta	
		powoda lub wnioskodawcy	pozwanego lub dłużnika		żądane	przyznane
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

(2. stronnica.)

Stemple do ustnego wniesienia i podpis urzędnika, przed którym ustne wniesienie uczyniono	Nakaz płatniczy		Opozycję		Stemple do ustnie wniesionej opozycji i podpis urzędnika, przed którym opozycję wniesiono	Zawia-domienie dłużnika o opozycji	Koszta opozycji		Uwagi
	wy-dano	wyda-nia odmó-wiono	wnie-siono	od-rzu-czono			żą-dane	przy-znane	
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	

Rejestr wypowiedzeń kontraktów najmu lub dzierżawy. K.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia wniosku lub ustnego wniesienia	Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania		Określenie przedmiotu najmu lub dzierżawy	Termin, na który wypowiedziano
		wnioskodawcy (wypowiadającego)	przeciwnika		
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Stemple do ustnego wniesienia i podpis urzędnika, przed którym to wniesienie uczyniono	Sądowe wypowiedzenie albo nakaz oddania lub odebrania przedmiotu najmu lub dzierżawy		Zarzuty		Uwagi
	wydano	wydania odmówiono	wniesiono	odrzucono	
7.	8.	9.	10.	11.	

Instr. Nr. 25. (Rejestr wypowiedzeń, K, §. 223, l. 1, 230 Instr.)

Rejestr spraw pomocy prawnej, H c (w sprawach cywilnych) i H s (w sprawach karnych).

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Władza wzywająca			Określenie sprawy
		nazwa	data wezwania	liczba czynności	
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Krótkie streszczenie wezwania	Załatwienie i data załatwienia	Odstąpienie aktów innym władzom	Koszta jakie urosły i jakie przyznano	Uwagi
7.	8.	9.	10.	

Instr. Nr. 26. (Rejestr spraw pomocy prawnej, H c i H s, §§. 223. l. 1 i 2, 224. l. 1 i 2, 231, 248 Instr.)

Rejestr spraw egzekucyjnych, E.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko		Roszczenie, dla którego egzekucya się prowadzi	Tytuł egzekucyjny
		wierzyciela egzekwującego	dłużnika		
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Na majątek nieruchomy (włączając przedmioty majątku górniczego)			Na majątek ruchomy					W celu zniewolenia do działań lub zaniechań	Ku zabezpieczeniu wierzytelności pieniężnych	Uwagi	
przez przymusowe ustanowienie prawa zastawu	przez zarząd przymusowy	przez przymusową licytację	rzeczy fizyczne	wierzytelności pieniężne	roszczenie wydania i świadczenia rzeczy fizycznych	inne prawa majątkowe					
7.	8.	9.	10.	11.	12.	przez zarząd przymusowy	w inny sposób	13.	14.	15.	16.

Rejestr zarządzeń tymczasowych. V.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko		Wnioskowi na wydanie zarządzenia tymczasowego		
		wnioskodawcy (strony zagrożonej)	przeciwnika strony zagrożonej	odmówiono	uczyniono zadość	
		i krótkie określenie żądanego zarządzenia i roszczenia zabezpieczyć się mającego			bezwzględnie	pod warunkiem zabezpieczenia
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

(2. stronnica.)

W skutek opozycji wyznaczono ustne rozprawy na	Wynik ustnej rozprawy			W skutek wniosku na zniesienie lub ograniczenie w myśl §. 399 ord. egzek. wyznaczono ustne rozprawy na	Wynik ustnej rozprawy			Uwagi
	zatwierdzenie	zmiana	zniesienie		odrzućcie wniosku	zniesienie zarządzenia tymczasowego	ograniczenie	
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	

Instr. Nr. 28. (Rejestr zarządzeń tymczasowych, V, §§. 223, 1. 1, 231 Instr.)

Rejestr pertraktacji spadkowych. A.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień podania aktu zejścia	Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania zmarłego	Dzień śmierci	Akt zejścia odstąpiono natychmiast sądowi właściwemu	Pertraktację spadku zaniechano z powodu ubóstwa
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Rozpoczętą pertraktację spadku odstąpiono	S p a d e k				Załatwienie w inny sposób	Pertraktację poruczono notaryuszowi	Uwagi
	przyznano <i>jure crediti</i>	przyznano dziedzicom		jako bezdziedziczny fiskusowi oddano			
		sądowe kroki ukończono, tak iż przyznanie spadku zawisło już tylko od zapłacenia należności	przyznanie wydano				
7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	

Rejestr spraw zawieszenia kurateli i przedłużenia władzy ojcowskiej. L.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce amieszk ania a) osoby usamowolnić się mającej b—d) małoletniego	a) Zawieszenie kurateli					
		dzień wejścia wniosku lub donie- sienia	z powodu obłąkania lub głupkowości albo dla niezdolności do strze- żenia własnych praw		dla marnotrawstwa		
			pozwolono dnia	odmówiono dnia	pozwolono dnia	odmówiono dnia	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	

(2. stronnica.)

b) Przedłużenie władzy ojcowskiej			c) Kuratela nad mało- letnim pod władzą ojcowską zostającym		d) Zniesienie przedłużenia władzy ojcowskiej			Uwagi
dzień wejścia prośby ojca	pozwolono dnia	odmówiono dnia	dzień wejścia pierwszego pisma	właściwość do sprawo- wania pieczy uznano dnia	dzień wejścia wniosku	pozwolono dnia	odmówiono dnia	
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	

Instr. Nr. 30. (Rejestr zawieszeń kurateli, L, §§. 223, 1. 1, 224, 1. 1, 237 Instr.)

Rejestr opiek i kurateli (księga sieroca). P.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień, w którym sprawa przy- padła	Nazwisko rodowe i imię, oraz dzień urodzenia pupila lub kuranda, dalej imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania rodziców	Imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania opiekuna lub kuratora, tudzież dzień zobowiązania	Miejsce pobytu pupila lub kuranda i sposób jego wychowania	Składanie rachunków	Ważne zarządzenia sądu podczas sprawowania pieczy
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

(2. stronnica.)

Majątek podany sumarycznie, z oznaczeniem podziału, jeśli takowy miał miejsce					Dzień zgaśnięcia pieczy i oddania majątku, tudzież ewentualne przedłużenie opieki lub władzy ojcowskiej	U w a g i
8.		przypada		pokrycie		9.
	zł.	ct.	zł.	ct.		
						Oznaczenie masy depozytowej:
						Sygnatura aktów w związku będących
						Oznaczenie masy depozytowej:
						Sygnatura aktów w związku będących:

Rejestr uwierzytelnień podpisów. G.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień uwierzytelnienia	Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania osoby, której podpis się uwierzytelnia, oraz jej podpis	Dokument podpisano w obec sądu	Prawdziwość podpisu w obec sądu uznano	Oznaczenie dokumentu według rodzaju i daty
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Tożsamość osoby została przy uwierzytelnieniu podpisów stwierdzona			Podpis urzędnika uwierzytelniającego
przez uwierzytelniającego urzędnika	przez świadków identyczności (ilość, nazwisko, zatrudnienie, miejsce zamieszkania i podpisy tychże)	na podstawie dokumentów (rodzaj, władza która wystawiła, rok i dzień wystawienia)	
7.	8.	9.	10.

Instr. Nr. 32. (Rejestr uwierzytelnień, G, §§. 223, 1. 1, 239 Instr.)

Rejestr powszechny (zbiorowy). N. (Ne. Ns. Nst.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Władza lub strona (imię i nazwisko)	Przedmiot	Zalatwienie i dzień zalatwienia	Oznaczenie aktów zbiorowych	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	

Instr. Nr. 33. (Rejestr powszechny, N, §§. 223, 1. 1 i 2, 224, 1. 1 i 2, 225, 1. 1 i 2, 245, 246, 252 Instr.)

Rejestr doniesień o zbrodniach i występkach. Z.

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Czyn karygodny	Nazwisko obwinionego	Uwięzienie trwało		Dzień oddania aktów prokuratorowi państwa	Uwagi
				od	do		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	

Instr. Nr. 34. Rejestr doniesień, Z, §§. 223, 1. 2, 247 Instr.)

Rejestr spraw o przekroczenia. U.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Czyn karygodny	Oskarżyciel	Obwiniony	Areszt trwał		Czy prowadzono dochodzenia przygotowawcze	Załatwienie		Osąd w myśl §. 460 proc. kar.	Czy wniesiono sprzeciw przeciw osądowi
					od	do		bez rozprawy lub osądu	przez odstąpienie		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.

(2. stronnica.)

Wyrok kontumacyjny	Sprzeciw od wyroku kontumacyjnego			Dzień rozprawy	Treść istotna wyroku	Odwołanie wniesiono przez	Orzeczenie w drugiej instancji	Powtórzenie rozprawy i jej wynik	Wykonanie kary na wolności		Grzywnę złożono wedle księgi pieniężnej, numer	Inne zarządzenia	Uwagi
	uwzględniono	odrzucono							rozpoczęcie	końiec			
		zażalenia nie było	skutek zażalenia										
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	

Rejestr procesów cywilnych w trybunałach. Cg.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko		Ilość sporów		Pierwsza audyencya	Postępowanie spoczywa od	Postępowanie przygotowawcze	
		powoda	pozwanego	o roszczenia majątkowe w kwocie lub wartości po nad 500 zł.	o inne przedmioty sporu			zarządzono	zakńczono
				i krótkie określenie przedmiotu sporu					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

(2. stronnica.)

Załatwienie w pierwszej instancji	Ustne rozprawy wyznaczono na	Wynik ustnej rozprawy					Postępowanie trwało od wejścia skargi aż do ukończenia procesu zapadłym wyrokiem końcowym lub zawartą ugodą (przedział 13—15)						Uwagi
		Wyrok końcowy zaoczny, na podstawie zrzeczenia się lub uznania	inny wyrok końcowy	ugodę zawartą dnia	uchwała na dowód	inny wynik	do 1 miesiąca	nad 1 miesiąc do 3 miesięcy włącznie	nad 3 miesiące do 6 miesięcy włącznie	nad 6 miesięcy do 1 roku włącznie	nad 1 rok do 2 lat włącznie	po nad 2 lata	
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	

Rejestr spraw sądów rozjemczych zakładów ubezpieczenia od wypadków. Cw.

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko powoda	Krótkie określenie przedmiotu sporu	Postępowanie wstępne zaniechano	Odrzucono z powodu niewłaściwości lub dla innych przyczyn, bez rozstrzygnięcia o rzeczy	Dzień ustnej rozprawy	Dzień, w którym zapadło orzeczenie		Uwagi
							odmówiono	uwzględniono w całości lub w części	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		

Instr. Nr. 37. (Rejestr spraw sądów rozjemczych zakładów ubezpieczenia od wypadków, Cw, §. 224, l. 1 Instr.)

Rejestr spraw wekslowych. Cw.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko		Nakaz zapłaty lub zabezpieczenia wydano dnia	Pierwsza audyencyja na podstawie skargi	Postępowanie spoczywa od	Postępowanie przygotowawcze		Załatwienie w pierwszej instancji	Ustne rozprawy wyznaczona
		powoda	pozwanego				zarządzono	zamknięto		
		i krótkie określenie przedmiotu sporu								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.

(2. stronnica.)

Wyniki ustnej rozprawy					Postępowanie trwało w wypadkach, w których rozprawę zarządzono (przedział 6 i 11), od wejścia skargi aż do ukończenia procesu zapadłym wyrokiem lub zawartą ugodą (przedział 12—14)							Uwagi	
wyrok końcowy zaoznaczony, na podstawie zrzeczenia się lub uznania	inny wyrok końcowy	ugodę zawarto dnia	uchwała na dowód	inny wynik	do 1 miesiąca	nad 1 miesiąc do 3 miesięcy włącznie	nad 3 miesiące do 6 miesięcy włącznie	nad 6 miesięcy do 1 roku włącznie	nad 1 rok do 2 lat włącznie	po nad 2 lata			
											zapadł dnia		
											12.		13.
14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.					

Instr. Nr. 38. (Rejestr spraw wekslowych, Cw, §§. 224, l. 1, 227, 228 Instr.)

Rejestr fideikomisów. F.

Liczba bieżąca	Rok założenia	Nazwisko założyciela	Nazwisko referenta lub oznaczenie odziału sądowego	Uwagi
1.	2.	3.	4.	

Instr. Nr. 39. (Rejestr fideikomisów, F, §§. 221, 1. 1, 240 Instr.)

Rejestr konkursowy. S.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko (firma), zatrudnienie i miejsce zamieszkania		Otwarcie konkursu			Wniosek na otwarcie konkursu załatwiono w inny sposób
		wnioskodawcy	dłużnika	odmówiono	pozwolono na prośbę		
1.	2.	3.	4.	5.	dłużnika (zastępstwa jego spadku)	wierzyciela	8.

(2. stronnica.)

Nazwisko, charakter służbowy i siedziba urzędowa komisarza konkursowego	Nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania zarządcy masy i jego zastępcy	Postępowanie konkursowe ukończono						Uwagi		
		Zażalenie konkursu (§. 154 ord. konk.)		za porozumieniem się wierzycieli (§. 155 ord. konk.)	ugodą (§. 156 ord. konk.)	przez podział majątku majątku majątku (§. 159 i dalsze ord. konk.)	przez ugodę przymusową (§. 207 ord. konk.)			
9.	10.	dla szczupłości majątku	ponieważ nie było więcej wierzycieli					11.	12.	13.

Instr. Nr. 40. (Rejestr konkursowy, S, §§. 224, 1. 1, 241 Instr.)

(Polsisch.)

Rejestr spraw edyktalnych. T.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Imię i nazwisko wnioskodawcy	Uznanie za zmarłego, imię i nazwisko nieobecnego
1.	2.	3.	4.

(2. stronnica.)

Amortyzacja dokumentu, oznaczenie dokumentu	Postępowanie edyktalne wprowadzono dnia	Ostateczne załatwienie		Uwagi
		wnioskowi odmówiono	wniosek uwzględniono	
5.	6.	7.	8.	

Rejestr apelacji w procesach cywilnych. Bc.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia do instancji apelacyjnej	Nazwa sądu pierwszej instancji	Data i liczba czynności rozstrzygnięcia opugnowanego	Nazwiska stron i krótkie określenie przedmiotu sporu	Apelację załatwiono					Dzień ustnej rozprawy apelacyjnej	
					w postępowaniu wstępnym		za zrzeczeniem się ustnej rozprawy (§. 492, proc. cyw.)				
					odrzu- ceniem apela- cyi	znie- sie- niem wy- roku	po- twier- dze- niem	zmi- ana	znie- sie- niem		wyroku
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	

(2. stronnica.)

Wyniki ustnej rozprawy apelacyjnej					Apelację załatwiono w inny sposób	Postępowanie apelacyjne trwało od wejścia apelacji aż do rozstrzygnięcia sądu apelacyjnego				Postępowanie trwało od wejścia skargi w pierwszej instancji aż do rozstrzygnięcia sądu apelacyjnego				Uwagi								
uchwała na dowód	za- twier- dze- nie	zmiana	znie- sienie z po- wodni nie- waż- ności (§. 477, proc. cyw.)	odrze- czenie z po- wodu nie- zupełności wyroku, albo z po- wodu nie- zupełności lub wadli- wości po- stępowa- nia (§. 496, proc. cyw.)		inny wynik	do 1 mie- siąca	nad 1 mie- siąc do 3 mie- sięcy włącz- nie	nad 3 mie- siące do 6 mie- sięcy włącz- nie	ponad 6 mie- sięcy	do 6 mie- sięcy	nad 6 mie- sięcy do 1 roku włącz- nie	nad 1 rok do 2 lat włącz- nie		ponad 2 lata							
																12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.

Instr. Nr. 42. (Rejestr apelacji w sprawach cywilnych, Zc, §§. 224, l. 1, 225, l. 1, 243 Instr.)

Rejestr rekursów do trybunałów pierwszej instancji i wyższych sądów krajowych. R.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia do sądu rekursowego	Nazwa sądu pierwszej instancji	Data i liczba czynności uchwały opugnowanej	Nazwiska stron i krótkie określenie przedmiotu sporu
1.	2.	3.	4.	5.

(2. stronnica.)

Liczba rekursów, licząc ciągiem od 1. stycznia do 31. grudnia					Uchwałę opugnowaną			Załatwienie rekursu w inny sposób	Od wniesienia rekursu aż do rozstrzygnięcia sądu rekursowego upłynęło miesięcy i dni	Uwagi		
w sprawach spornych		w sprawach egzekucyjnych	w sprawach konkursowych	w sprawach postępowania niespornego	za- twier- dzono	zmie- niono	znie- siono					
sprawy o naruszenie posiadania	inne sprawy sporne							6.	7.	8.	9.	10.

Rejestr postępowania wstępnego o zbrodnie i występki. Vr.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Referent	Oskarżyciel	Czyn karygodny
1.	2.	3.	4.	5.

(2. stronnica.)

Obwiniony	Uwięzienie trwało		Dzień wniesienia aktu oskarżenia	Ukończenie bez wniesienia aktu oskarżenia		Liczba rejestru oskarżeń	Uwagi
	od	do		w pierwszej instancji	w ostatniej instancji		
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	

Rejestr spraw prasowych. Pr.

(1. stronnica.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Referent	Oskarżyciel	Czyn karygodny	Obwiniony (Nazwa druku, numer i artykuł)
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Uwięzienie trwało		Dzień wniesienia aktu oskarżenia	Ukończenie postępowania subiektywnego bez wniesienia aktu oskarżenia		Liczba rejestrów oskarżeń	W skutek wniosku na				W skutek sprzeciwu zarządzono rozprawę na	Orzeczenie na sprzeciw	Orzeczenie trybunału drugiej instancji	Uwagi
od	do		zakończony	zakończony		zatwierdzenie tymczasowej konfiskaty		na orzeczenie według §. 493 proc. kar.					
7.	8.	9.	w pierwszej instancji	w ostatniej instancji	12.	zapadło rozstrzygnięcie				17.	18.	19.	
						przy- chylne	od- mowne	przy- chylne	od- mowne				

Rejestr odwołań w sprawach karnych. BI.

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Nazwa sądu powiatowego	Nazwisko referenta	Sprawa karna	Odwołujący się	Dzień wniesienia sprawy na posiedzeniu niejawnem (§. 469 proc.kar.)	Uchwała sądu apelacyjnego	Dzień rozprawy wedle §. 471 proc.kar.	Orzeczenie sądu apelacyjnego	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	

Instr. Nr. 46. (Rejestr odwołań w sprawach karnych do trybunałów pierwszej instancji, BI, §§. 224, 1. 2, 253 In tr.)

Rejestr zażaleń w sprawach karnych. DI.

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Nazwa sądu powiatowego	Nazwisko referenta	Sprawa karna	Żalący się	Dzień i rodzaj załatwienia	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	

Instr. Nr. 47. (Rejestr zażaleń w sprawach karnych do trybunałów pierwszej instancji, DI, §§. 224, 1. 2, 253 Instr.)

Rejestr sprzeciwów w sprawach karnych. I.

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia do wyższego sądu krajowego	Nazwa sądu pierwszej instancji	Oznaczenie sprawy (nazwisko obwinionego, oskarżonego i czyn karygodny)	Ilość sprzeciwów, liczona ciągiem od 1. stycznia do 31. grudnia		Dzień załatwienia	Uwagi
				przeciw oskarżeniu	przeciw wyrokowi zatocznym		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	

Instr. Nr. 48. (Rejestr sprzeciwów w sprawach karnych, I, §. 225, 1. 2 Instr.)

Rejestr odwołań w sprawach karnych do wyższych sądów krajowych. Bs.

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia do wyższego sądu krajowego	Nazwa sądu pierwszej instancji	Data i liczba czynności wyroku opugnowanego	Oznaczenie sprawy karnej (nazwisko oskarżonego i czyn karygodny)	Dzień załatwienia	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	

Instr. Nr. 49. (Rejestr odwołań w sprawach karnych do wyższych sądów krajowych, Bs, §. 225, 1. 2 Instr.)

Rejestr zażaleń w sprawach karnych D.

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia do wyższego sądu krajowego	Nazwa sądu pierwszej instancji	Data i liczba czynności uchwały opugnowanej	Oznaczenie sprawy karnej (nazwisko obwinionego, oskarżonego i czyn karygodny)	Dzień załatwienia	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	

Instr. Nr. 50. (Rejestr zażaleń w sprawach karnych do wyższych sądów krajowych, D, §. 225, 1. 2 Instr.)

Przegląd przydziału w postępowaniu wstępnem o zbrodnie i występki.

Liczba rejestru głównego	Dzień wejścia	Referent	Liczba rejestru głównego	Dzień wejścia	Referent
1			6		
2			7		
3			8		
4			9		
5			0		
6			1		
7			2		
8			3		
9			4		
0			5		
1			6		
2			7		
3			8		
4			9		
5			0		

Instr. Nr. 51. (Przegląd przydziału śledztw wstępnych, §. 249 Instr.)

Rejestr grabieży.

(1. stronnica.)

Liczba bieżąca	Oznaczenie aktów egzekucyjnych	Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania		Wierzy- telność
		dłużnika	wierzyciela egzekwującego	
1.	2.	3.	4.	5.

(2. stronnica.)

Dzień wyko- nania zajęcia	Sumaryczne oznaczenie zajętych przedmiotów	Przecho- wanie zaję- tych przed- miotów	Sprzedaż zajętych rzeczy				Uwagi
			pozwo- lono dnia	wyko- nano dnia	wstrzy- mano dnia	zastano- wiono dnia	
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	

..... Sygnatura aktów

C. k. sąd

w

.....
Oddział Nr.

A k t a s p o r u

powod.

.....
przeciw pozwan
o

Pierwsza audyencya dnia go 18 karta

Ustna rozprawa z dnia go 18 karta

Uchwała na dowód z dnia go 18 karta

Wyrok częściowy z dnia go 18 karta

Wyrok końcowy z dnia go 18 karta

Uгода z dnia go 18 karta

Rozstrzygnięcie apelacyjne z dnia go 18 karta

Zarządzenie tymczasowe z dnia go 18 karta

Oddano**Przechować do****Sygnatura aktów**

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

Sygnatura aktów

C. k. sąd

w

.....
Oddział Nr.

Akta sporu

powód

..... przeciw

pozwan

.....

o

Pierwsza audyencya dnia ..go....18..karta...

Ustna rozprawa z dnia ..go....18..karta...

Uchwała na dowód z dnia ..go....18..karta...

Wyrok częściowy z dnia ..go....18..karta...

Wyrok końcowy z dnia ..go....18..karta...

Uгода z dnia ..go....18..karta...

Rozstrzygnięcie
apelacyjne z dnia ..go....18..karta...

Zarządzenie tym-
czasowe z dnia ..go....18..karta...

Oddano

Przechować do

Sygnatura aktów

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

..... Sygnatura aktów

C. k. sąd

w

.....
Oddział Nr.

A k t a

zarządu przymusowego

w sprawie

wierzyciel. . . . egzekwując

..... przeciw

dłużn

.....

o

Mianowanie zarządcy z dnia . . . go 18 karta

Oddanie nieruchomości zarządcy dnia . . . go 18 karta

Przystąpienie z dnia . . . go 18 karta

Złożenie rachunków z dnia . . . go 18 karta

Podział nadwyżki przychodów z dnia . . . go 18 karta

Zastanowienie zarządu dnia . . . go 18 karta

Oddano

Przechować do

Sygnatura aktów

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

..... Sygnatura aktów

C. k. sąd.....

w

.....

Oddział Nr.....

A k t a

zarządu przymusowego

w sprawie

wierzyciel... egzekwując

..... przeciw

dłużn

.....

o

Mianowanie zarządcy z dnia..go....18..karta...

Oddanie nierucho
mości zarządcy dnia..go....18..karta...

Przystąpienie z dnia..go....18..karta...

Złożenie rachunków z dnia..go....18..karta...

Podział nadwyżki
przychodów z dnia..go....18..karta...

Zastanowienie zarządu dnia..go....18..karta...

Oddano

Przechować do

Sygnatura aktów

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

..... Sygnatura aktów

C. k. sąd.....

w

.....
Oddział Nr.....**A k t a**
przymusowej licytacji

nieruchomości.....

w sprawie

wierzyciel..... egzekwując.....

..... przeciw

dłużn.....

o.....

Pozwolenie licytacji z dnia...go.....18...karta.....

Oszacowanie z dnia...go.....18...karta.....

Przystąpienie z dnia...go.....18...karta.....

z dnia...go.....18...karta..... z dnia...go.....18...karta.....

Ustalenie warunków licycyjnych z dnia...go.....18...karta.....

Tymczasowe ustalenie stanu biernego z dnia...go.....18...karta.....

Licytacja z dnia...go.....18...karta.....

Przybicie targu z dnia...go.....18...karta.....

Podwyżka ceny z dnia...go.....18...karta.....

Tymczasowy zarząd z dnia...go.....18...karta.....

Podział ceny kupna z dnia...go.....18...karta.....

Wykonanie uchwały podziałowej z dnia...go.....18...karta.....

Oddano.....

Przechować do.....

Sygnatura aktów.....

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

Sygnatura aktów

C. k. sąd.....

w

Oddział Nr.....

A k t a

zajęcia i sprzedaży rzeczy ruchomych

w sprawie

wierzyciel.....egzekwując przeciw
.....
dłużn.....
.....
o.....

Zajęcie z dnia.....go.....18...karta.....

Przystąpienie z dnia.....go.....18...karta.....

Sprzedaż z dnia.....go.....18...karta.....

Podział uzyskanej ceny z dnia.....go.....18...karta.....

Oddano

Przechować do.....

Sygnatura aktów.....

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

..... Sygnatura aktów

C. k. sąd.....

w

.....

Oddział Nr.....

A k t a

zajęcia i sprzedaży rzeczy ruchomych

w sprawie

wierzyciel... egzekwując
..... przeciw
dłużn
.....
o

Zajęcie z dnia..go.....18..karta...

Przystąpienie z dnia..go.....18..karta...

Sprzedaż z dnia..go.....18..karta...

Podział uzyska-
nej ceny z dnia..go.....18..karta...

Oddano

Przechować do

Sygnatura aktów

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

..... Sygnatura aktów

C. k. sąd.....

w

.....
Oddział Nr.....**A k t a**

postępowania konkursowego

przeciw.....

Otwarcie konkursu z dnia...go.....18...karta.....

Termin wyborów dnia...go.....18...karta.....

Zgłoszenia z dnia...go.....18...karta.....

z dnia...go.....18...karta..... z dnia...go.....18...karta.....

Termin likwidacyjny z dnia...go.....18...karta.....

Złożenie rachunków
z administracji z dnia...go.....18...karta.....

Repartycje z dnia...go.....18...karta.....

Zniesienie konkursu z dnia...go.....18...karta.....

Oddano.....

Przechować do

Sygnatura aktów

Wolne numera porządkowe.

1	35	69
2	36	70
3	37	71
4	38	72
5	39	73
6	40	74
7	41	75
8	42	76
9	43	77
10	44	78
11	45	79
12	46	80
13	47	81
14	48	82
15	49	83
16	50	84
17	51	85
18	52	86
19	53	87
20	54	88
21	55	89
22	56	90
23	57	91
24	58	92
25	59	93
26	60	94
27	61	95
28	62	96
29	63	97
30	64	98
31	65	99
32	66	100
33	67	
34	68	

Sygnatura aktów.....

C. k. sąd.....w.....

Oddział Nr.....

Przegląd aktów

w sprawie.....

Numer porządkowy	Dzień wejścia lub działania	Krótkie podanie treści	Liczba karty	Sposób i dzień załatwienia
1.	2.	3.	4.	5.

(2, 3 i 4 stronnica.)

Numer porządkowy	Dzień wejścia lub działania	Krótkie podanie treści	Liczba karty	Sposób i dzień załatwienia
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 58. (Przegląd aktów, §§. 270, 281 Instr.)

Drukowane na białem, żółtem, zielonem i czerwonym płótnie.

Górny brzeg gumowany.

Strona wierzchna i odwrotna, jednakowe.

<h1>Pertraktacya spadku</h1>
<p>po.....</p>
<p>z 18.....</p>

<h1>Sprawa opiekuńcza</h1>
<p>.....</p>
<p>z 18.....</p>

<h1>Proces cywilny</h1>
<p>przeciw</p>
<p>z 18.....</p>

Spis aktów brakujących.

Dzień wydania	Sygnatura aktów	Władza, oddział, organ władzy lub organ sądowy, któremu akta wydano	Dzień spodziewanego zwrotu	Zwrócono dnia	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	

Instr. Nr. 60. (Spis aktów brakujących, §. 284 Instr.)

Spis dokumentów. UV.

Liczba bieżąca	Oznaczenie dokumentu	Data dokumentu	Imię i nazwisko spadkodawcy lub innych stron	Oznaczenie aktów zbiorowych
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 61. (Spis dokumentów UV, §. 285 Instr.)

Spis oddanych aktów w ukończonych sprawach karnych.

Nazwisko obwinionego nazwisko powszednie, przezwisko, fałszywe nazwisko, a jeśli sprawca nieznan, nazwisko poszkodowanego	Czyn karygodny	Sygnatura aktów
1.	2.	3.

Instr. Nr. 62. (Spis imienny do aktów registratury w sprawach karnych ukończonych, §. 293 Instr.)

Spis oddanych aktów w sprawach cywilnych.

Nazwisko jednej strony	Nazwisko drugiej strony	Przedmiot (Przedmiot sporu, egzekucyi, konkurs, spadek, opieka, kuratela, fideikomis)	Sygnatura aktów
1.	2.	3.	4.

Instr. Nr. 63. (Spis imienny do aktów registratury w ukończonych sprawach cywilnych, §. 293 Instr.)

Księga dla kontroli czynności w stosunkach z oddziałem pisarskim.

Oddział kancelaryjny lub urzędnik ekspedujący		Liczba czynności	Oddział pisarski	
Oddanie	Odbiór		Odbiór	Oddanie
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 64. (Księga kontroli dla oddziału pisarskiego, §. 327. Instr.)

Księga dla kontroli czynności w stosunkach z oddziałem dla doręczeń i egzekucyi.

Oddział kancelaryjny lub urzędnik ekspedujący		Liczba czynności	Oddział dla doręczeń i egzekucyi	
Oddanie aktu do doręczenia	Odbiór dowodu doręczenia lub recepty zwrotnego		Odbiór aktu do dorę- czenia	Oddanie dowodu dorę- czenia lub rece- pty zwrotnego
1.	2.	3.	4.	5.

Instr. Nr. 65. (Księga dla kontroli doręczeń, §. 340 Instr.)

Rec. Nr.

Recepis zwrotny.

Potwierdzam moim własnoręcznym podpisem, iż dnia dzisiejszego otrzymałem w c. k. Urzędzie pocztowym.....dnia.....189...przez c. k. sąd.....
 pod adresem.....
,
 nadan...rekomandowan.....
 Z.....
 liczba czynności.....
dnia...go.....189..

Doręczył $\frac{\text{listonosz}}{\text{posłaniec}}$

Ponieważ przyjęcia odmówiono — ponieważ adresata nie zastało, a doręczenie zastępcze nie mogło być uskuteczni-
 nem, — przeto akt złożono w podpisanym Urzędzie pocztowym dnia.....

Instr. Nr. 66. (Recepis zwrotny dla doręczeń przez pocztę, §§. 88—105 proc. cyw., §. 350 Instr.)

Rec. Nr.

Recepis zwrotny.

Potwierdzam moim własnoręcznym podpisem, iż dnia dzisiejszego otrzymałem w c. k. Urzędzie pocztowym.....dnia.....189...przez c. k. sąd.....
 pod adresem.....
,
 nadan...rekomandowan.....
 Z.....
 liczba czynności.....
dnia...go.....189..

Doręczył $\frac{\text{listonosz}}{\text{posłaniec}}$

Ponieważ przyjęcia odmówiono — ponieważ mimo poprzedniego
 w mieszkaniu, kancelaryi, pracowni zawodowej, lokalnościach
 przedsiębiorstwa pozostawionego (na drzwiach wchodowych
 do tychże przytwierdzonego) wezwania adresata nie zasta-
 no — przeto akt złożono w podpisanym Urzędzie pocztowym
 dnia.....

Instr. Nr. 67. (Recepis zwrotny dla doręczeń przez pocztę do rąk własnych, §§. 106—108 proc. cyw., §. 350 Instr.)

Sądowe doręczenie.

Wezwanie.

Wzywa się Pana (Panią)

aby celem przyjęcia aktu c. k. sądu

liczba czynności

dnia

..... południ. o..... godz. w tem mieszkaniu — w tym lokalu — był... obecny... gdyż w razie przeciwnym akt byłby złożonym w Urzędzie pocztowym w

Złożenie ma skutki uskutecznionego doręczenia.

.....dnia.....189.

.....
Listonosz. Posłaniec.

Instr. Nr. 68. (Wezwanie o przyjęcie doręczenia skargi poczta, §. 106 proc. cyw., §. 350 Instr.)

Sądowe doręczenie.

Zawiadomienie.

Podpisany miał dnia

doręczyć akt c. k. sądu.....w.....

liczba czynności

Ponieważ ani doręczenie do rąk własnych ani doręczenie zastępcze*) uskutecznić się nie dało, złożono akt w Urzędzie pocztowym w.....
a tem samym **doręczenia dokonano.**

O tem zawiadamia się.....z poleceniem, by dla strzeżenia swych praw akt jak najrychlej podj.....

Jeżeliby aktu w przeciągu dni 14 od dnia złożenia nie podjęto, zostanie takowy nadającej władzy odesłany.

Przy podjęciu aktu ma być uiszczoną należność pocztowa w kwocie.....

.....dnia.....189.

.....
Listonosz. Posłaniec.

*) Przy aktach z niebieskimi lub żółtymi dowodami doręczenia należy słowa „ani doręczenie zastępcze“ przekreślić.

Instr. Nr. 69. (Zawiadomienie o złożeniu doręczyć się mającego aktu w Urzędzie pocztowym, §§. 104, 106, 107, 111 proc. cyw., §. 350 Instr)

Pocztowa księga nadawcza.

Dzień nadania	Przesyłki rekomendowanej			Ilość nierekomendowanych przesyłek	Podpis urzędnika pocztowego i pieczęć nadawcza	Wedle nadeszłego receptu zwrotnego doręczono dnia	Uwagi
	Liczba czynności	Adresat	Miejsce przeznaczenia				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	

Instr. Nr. 70. (Pocztowa księga nadawcza, §. 355 Instr.)

Do

świątecznego c. k. urzędu pocztowego i telegraficznego

w

Sąd reklamujący

Oznaczenie przesyłki

Liczba czynności

nadano dnia

w c. k. urzędzie pocztowym w

pod adresem

Urząd pocztowy oddawczy

Oznaczenie braków:

Odpowiedź**c. k. urzędu pocztowego i telegraficznego**

w

Do **c. k. sądu**

w

Instr. Nr. 71. (Reklamacje z powodu nieprawidłowości doręczenia pocztowego, §. 356 Instr.)

Księga doręczeń dla sług sądowych.

Dzień oddania słudze sądowemu (posłańcowi dla doręczeń)	Liczba czynności	Ilość doręczeń	Doręczenie	Ściągnąć się mająca należytość za doręczenie	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	

Instr. Nr. 72. (Księga doręczeń dla sług sądowych, §. 358, 359 Instr.)

Księga doręczeń przez organa gminne.

Dzień odesłania poczta, przez sługę sądowego lub organa gminne	Stwierdzenie odbioru		Liczba czynności	Ilość doręczeń	Doręczenie	Uwagi
	sługi sądowego	organa gminnego				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	

Instr. Nr. 73. (Księga doręczeń przez organa gminne, §. 361 Instr.)

Dowód doręczenia.

Potwierdzam moim własnoręcznym podpisem należyty odbiór doręczone . . . mi przez urząd gminny (zastępcę obszaru dworskiego) dla w przeznaczony c. k. sądu z dnia 189 liczba czynności dnia 189

Doręczył
 sluga sądowy sluga gminny, posłaniec

Ponieważ przyjęcia odmówiono — ponieważ adresata nie zastano, a doręczenia zastępczego nie można było skutecznie

złożono akt dnia 189 . . .
 w urzędzie gminnym (u zastępcy obszaru dworskiego)

Urząd gminny
 dnia 189 . . .

(Pieczęć gminna.)

Do wiadomości.

Adresat ma zamieścić datę tudzież odbiór aktu potwierdzić własnoręcznym podpisem z wymienieniem imienia i nazwiska (znakiem ręcznym). Jeżeli adresat nie umie pisać, datę zamieścić skuteczniaczą doręczenie; tenże zarazem umieścić obok znaku ręcznego odbiorcy jego imię i nazwisko.

Przy doręczeniach przez woźnych sądowych należy w klauzuli stwierdzającej doręczenie, wykreślić słowa „sluga gminny, posłaniec“, przy doręczeniach zaś przez organa gminne (organów obszarów dworskich) słowa „sluga sądowy“. Klauzulę stwierdzającą doręczenie podpisuje sluga sądowy, wymieniając swój charakter służbowy. Jeżeli doręczenia nie skutecznie sluga sądowy natenczas ma naczelnik gminy (zastępca obszaru dworskiego) wymienić w klauzuli stwierdzającej osobę, która doręczenie skutecznie, tudzież klauzulę tą przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej podpisać. Gdy on sam skutecznie doręczenie, ma on to po przekreśleniu klauzuli stwierdzającej potwierdzić zamieszczając przez siebie podpisaną i w pieczęć urzędową zaopatrzoną uwagę „Doręczył podpisany“.

Doręczenia w budynkach wojskowych (obrony krajowej) lub w budynkach, przez wojsko lub obronę krajową zajętych, można skutecznie tylko po poprzednim zawiadomieniu komendanta, tudzież za przybraniem przez tegoż przydanej osoby wojskowej (obrony krajowej). Zawiadomienie następuje przez okazanie komendantowi doręczyć się mającego pisma.

Jeżeli adresata w jego mieszkaniu, pracowni zawodowej, lokalu przedsiębiorstwa (kancelaryi) lub na placu jej robót nie zastano, wolno doręczyć pismo każdemu organowi doręczającemu znanemu dorosłemu, w mieszkaniu adresata znajdującemu się domownikowi (członkowi rodziny, osobie pozostającej w służbie u rodziny) lub też znanemu organowi doręczającemu w lokalu przedsiębiorstwa, pracowni zawodowej (kancelaryi) adresata obecnemu dorosłemu członkowi rodziny lub funkcjonariuszowi przedsiębiorstwa, pracowni zawodowej (kancelaryi) adresata. Gdyby także żadnej takiej osoby nie zastano, wolno doręczyć się mający akt pisemny wręczyć albo temu, który adresatowi mieszkanie wynajął, albo temu, któremu wynajmujący mieszkanie w dozor oddał, atoli zawsze pod warunkiem, że te osoby w tym samym domu mieszkają i akt pisemny przyjąć są gotowe.

Jeżeli akt pisemny inna osoba, jak adresat, odebrała (doręczenie zastępcze), ma ona podpisać dowód doręczenia swem imieniem i nazwiskiem. Organ doręczający uwidoczni stosunek tej osoby do adresata przez zamieszczenie dodatku do podpisu odbiorcy (ojciec, matka, brat, siostra, syn, córka, pomocnik handlowy, Commis, sluga, parobek, dziewczka itp.).

Jeżeli akt pisemny w żaden z powyższych sposobów doręczonym być nie może, należy go złożyć u naczelnika gminy (zastępcy obszaru dworskiego). Zarazem ma być pisemne zawiadomienie o tem złożeniu na drzwiach mieszkania lub drzwiach wchodowych do lokalu przedsiębiorstwa lub do pracowni zawodowej przytwierdzone (formularz Nr. 78) a w razie możności także sąsiedztwu ustnie oznajmione. Na drzwiach wchodowych do lokalu przedsiębiorstwa, gdy ono jest zamknięte, wolno przytwierdzić owo pisemne zawiadomienie tylko w dzień powszedni.

Jeżeli złożenie u naczelnika gminy skutecznie doręczający sluga sądowy, ma on skutecznie złożenie na akcie pisemnym potwierdzić.

Dowód doręczenia.

Potwierdzam moim własnoręcznym podpisem należyty odbiór doręczone . . . ni przez urząd gminny (zastępcę obszaru dworskiego)
 służbę sądowego c. k. sądu
 dla
 w przeznaczone
 c. k. sądu z dnia
 liczba czynności
 dnia 189 .

Doręczył
 sługa sądowy
 sługa gminny, posłaniec

Ponieważ przyjęcia odmówiono — ponieważ adresata mimo poprzedniego w mieszkaniu, kancelaryi, lokalu przedsiębiorstwa, pracy zawodowej pozostawionego (na drzwiach wchodowych do tychże przytwierdzonego) wezwania nie zastano, — przeto akt pisemny złożono w urzędzie gminnym (u zastępcy obszaru dworskiego)

Urząd gminny

dnia 189 .

Do wiadomości.

Doręczenie może nastąpić tylko do rąk własnych adresata. Tenże ma zamieścić datę tudzież potwierdzić odbiór aktu własnoręcznym podpisem z wymienieniem imienia i nazwiska (znak ręczny).

Jeżeli adresat nie umie pisać, datę zamieści osoba uskuteczniająca doręczenie; ta osoba również umieści obok znaku ręcznego odbiorcy jego imię i nazwisko. Przy doręczeniach przez służbę sądową należy w klauzuli stwierdzającej doręczenie, wykreslić słowa „sługa gminny, posłaniec“, przy doręczeniach zaś przez organa gminne (organa obszaru dworskiego) słowa „sługa sądowy“. Klauzulę stwierdzającą doręczenie, podpisze służba sądowa, wymieniając swój charakter służbowy. Jeżeli doręczenia nie uskuteczni służba sądowa, natenczas ma naczelnik gminy (zastępca obszaru dworskiego) wymienić w klauzuli stwierdzającej osobę, która doręczenie uskuteczniła, tudzież klauzulę przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej podpisać. Gdy on sam doręczenie uskuteczni, ma on to po przekreśleniu klauzuli stwierdzającej potwierdzić, zamieszczając przez siebie podpisaną i w pieczęć urzędową zaopatrzoną uwagę „Doręczył podpisany“.

Jeżeli doręczenie do rąk własnych adresata uskutecznić się nie da, będzie on pisemnem zawiadomieniem (formularz Nr. 76) które się bądź w jego mieszkaniu bądź w lokalu jego przedsiębiorstwa lub interesu pozostawi, a gdyby ten lokal był zamknięty, na drzwiach u wejścia przytwierdzi, wezwany, ażeby dla przyjęcia doręczenia znajdował się w odnośnym lokalu w dniu i godzinie, które się jemu równocześnie wyznaczy.

Jeżeli adresat wezwaniu temu zadość nie uczyni, należy złożyć akt pisemny u naczelnika gminy (zastępcy obszaru dworskiego). Zarazem ma być pisemne zawiadomienie o tem złożeniu (formularz Nr. 77) na drzwiach mieszkania lub drzwiach wchodowych do lokalu przedsiębiorstwa lub do pracowni zawodowej przytwierdzone, a w razie możności także sąsiedztwu ustnie oznajmione. Na drzwiach wchodowych do lokalu przedsiębiorstwa, gdy ono jest zamknięte, wolno przytwierdzić owe pisemne zawiadomienie tylko w dzień powszedni.

Jeżeli złożenie u naczelnika gminy uskuteczni doręczający służba sądowa, ma on na akcie pisemnym uskutecznione złożenie potwierdzić.

Doręczenia w budynkach wojskowych (obrony krajowej), lub w budynkach przez wojsko lub obronę krajową zajętych wolno uskutecznić tylko po poprzednim zawiadomieniu komendanta, tudzież za przybraniem przez tego przydanej osoby wojskowej (obrony krajowej). Zawiadomienie następuje przez okazanie komendantowi doręczyć się mającego aktu pisemnego.

Sądowe doręczenie.

Wezwanie.

Wzywa się Pana (Panią.....) by w celu przyjęcia wniesion... przeciw
 w c. k. sądzie..... w.....
 dnia..... o godz..... południ..... w tem mieszkaniu —
 w tym lokalu — był obecny....., ileż w razie przeciwnym akt złożonym by został w urzędzie gminnym
 (u zastępcy obszaru dworskiego) w.....

Takie złożenie ma skutki uskutecznionego doręczenia.

..... dnia.....

.....
 Sługa sądowy. Sługa gminny. Posłaniec.

Instr. Nr. 76. (Wezwanie o przyjęcie doręczenia skargi przez sługi sądowe i gminne, §. 106 proc. cyw. i 363 Instr.)

Sądowe doręczenie.

Zawiadomienie.

Podpisany miał doręczyć dnia.....

 akt pisemny c. k. sądu.....
 w..... liczba czynności.....

Ponieważ doręczenie do **rąk własnych** nie dało się uskutecznić, przeto złożono akt pisemny u
 naczelnika gminy (zastępcy obszaru dworskiego) w.....
 a przez to **doręczenia dokonano.**

O tem zawiadamia się.....
 i poleca się mu (jej), by celem strzeżenia swych praw akt pisemny czem rychlej podj.....

.....
 Sługa sądowy.

Instr. Nf. 77. (Zawiadomienie o złożeniu skargi u naczelnika gminy, §. 107 proc. cyw. i 363 Instr.)

Sądowe doręczenie.

Zawiadomienie.

Podpisany miał doręczyć dnia.....

 akt pisemny c. k. sądu.....
 w..... liczba czynności.....

Ponieważ ani doręczenie do rąk własnych ani doręczenie zastępcze uskutecznić się nie dało, złożono
 akt pisemny u naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) w.....
 a przez to doręczenia dokonano.

O tem zawiadamia się..... i poleca się mu (jej), by celem
 strzeżenia swych praw akt pisemny czem rychlej podj.....

..... dnia.....

.....
 Sługa sądowy. Sługa gminny. Posłaniec.

Instr. Nr. 78. (Zawiadomienie o złożeniu doręczyć się mającego pisma u naczelnika gminy, §§. 104, 106, 107, 111, proc. cyw. i 363 Instr.)

Liczba czynności

Do
świątecznego urzędu gminnego
 w

Odpowiedź

urzędu gminnego

w

do **c. k. sądu** w

Sąd reklamujący
 Oznaczenie przesyłki
 Liczba czynności
 Rodzaj doręczyć się mającego aktu pisemnego
 Adresat
 Oznaczenie braków

Instr. Nr. 79. (Reklamacje z powodu nieprawidłowości w doręczeniach przez organa gminne, §. 368 Instr.)

Spis przez służbę sądowego (posłańca dla doręczeń) uskutecznić się mających urzędowych przesyłek i wręczeń.

C. k. sąd.....		Oddział Nr.....
Liczba czynności	Dzień odbioru	Podpis odbiorcy

Instr. Nr. 80. (Spis przesyłek urzędowych i wręczeń, §. 378 Instr.)

Księga egzekucyi.

Dzień wejścia	Nazwisko organa wykonawczego i dzień oddania nakazu egzekucyjnego	Nakaz egzekucyjny		Nazwisko		Przedsięwzięcie się mająca czynność egzekucyjna	Dzień wykonania	Oddanie aktów oddziałowi sądowemu	Uwaga
		Data	Liczba czynności	wierzyciela egzekwującego	dłużnika				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	

Instr. Nr. 81. (Księga egzekucyi, §. 383 Instr.)

Wykaz czynności

sądu powiatowego w.....

w sprawach cywilnych i w sprawach zarządu sprawiedliwości

za rok 18....

		Przedział Nr.	Ilość
I. Sprawy wezwawcze	Wydane nakazy zapłaty	1	
	Wniesione i przyjęte opozycje ¹⁾	2	
II. Postępowanie nakazowe ²⁾	Wydane nakazy zapłaty, przeciw którym nie wniesiono zarzutów	3	
III. Sprawy drobiazowe.	Skargi {	objęto zaległych z roku poprzedniego	4
		przyrosło	5
		załatwiono	6
		pozostało zaległych	7
	Sposób załatwienia {	wyrokiem końcowym zaocznym, na zasadzie zrzeczenia się, uznania	8
		innego rodzaju wyrokiem końcowym	9
		ugodą	10
		w inny sposób ³⁾	11
	Postępowanie trwało w wypadkach podanych w przedziałach 8 do 10 {	do 1 miesiąca	12
		po nad 1 do 3 miesięcy ..	13
		" " 3 " 6 " ..	14
" " 6 miesięcy		15	

¹⁾ Ilość opozycji, o których przeciwnika zawiadomiono.

²⁾ Wypadki, w których wniesiono zarzuty, lub odmówiono wydania nakazu zapłaty należy wykazać w przedziałach 4 do 15, ewentualnie w przedziałach 16 do 34.

³⁾ Tu należy wykazać wszystkie wypadki, wpisane do rejestru jako ukończone, o ile one nie należą do jednego z trzech poprzedzających przedziałów.

**IV. Inne pro-
cesa**

		Przedział Nr.	Ilość			
Skargi	pozostało zaległych z roku poprzedniego	16				
		przyrosło {	pieniądze lub wartość pieniężna ponad 50 zł. do 500 zł.	17		
				spory o niepokojenie posiadania	18	
				inne spory	19	
		załatwiono	20			
		pozostało zaległych	21			
Sposób załatwienia	wyrokiem końcowym zaocznym, na zasadzie zrze- czenia się lub uznania	22				
		innego rodzaju wyrokiem końcowym (uchwała kończąca)	23			
			ugodą	24		
		w inny sposób ¹⁾	25			
Wypadki, w których postępowanie spoczywało		26				
Uchwały na dowód z przesłuchania stron		27				
" " " inne		28				
Postępowanie trwało w wypadkach podanych w przedziałach 22 do 24	do 1 miesiąca	29				
		po nad 1 do 3 miesięcy	30			
		" " 3 " 6 "	31			
		" " 6 miesięcy do 1 roku	32			
		" " 1 do 2 lat	33			
" " 2 lata		34				

¹⁾ Patrz na uwagę do przedziału 11.

V. Egzekucye ¹⁾

		Przedział Nr.	Ilość		
na majątek nieru- chomy	dozwolone	przez przymusowe ustanowienie pra- wa zastawu	35		
		przez przymusową licytację	36		
		egzekucye	przez { objęto zaległych z roku poprzedniego	37	
			przymu- sowy zarząd	przyrosło	38
				ukończono	39
		{ pozostało zaległych	40		
		przedsięwzięte przymusowe licytacje ²⁾	41		
	na majątek ruchomy	dozwolone	na rzeczy fizyczne	42	
			„ pretensye pieniężne	43	
			„ roszczenia o wydanie lub świad- czenie rzeczy fizycznych	44	
egzekucye			na inne prawa ma- jątkowe	przez { objęto zaległych z roku poprze- dniego	45
		przymu- sowy zarząd		przyrosło	46
				ukończono	47
		{ pozostało zaległych	48		
		za pomocą innych środków egzekucyjnych	49		
		przedsięwzięte zajęcia rzeczy fizycznych ³⁾	50		
		„ sprzedaży przymusowe ³⁾	51		
	celem spowodowania czynności lub zaniechania	52			
	celem zabezpieczenia pretensyj pieniężnych	53			
	w celu opróżnienia przedmiotów najmu i dzierżawy ⁴⁾	54			
VI. Rozprawy spadkowe ⁵⁾					
	objęto zaległych z roku poprzedniego	55			
	przyrosło	56			
	ukończono	57			
	pozostało w toku	{ postępowanie sądowe w toku	58		
		{ kroki sądowe ukończone i przyznanie spadku za- wisłe jedynie od uiszczenia należności	59		
	sposób ukończenia	{ zaniechano dla braku majątku	60		
		{ przez przyznanie jure crediti	61		
		{ przez przyznanie spadku dziedzicom	62		
		{ przez oddanie spadku bezdziedzicznemu fiskusowi. w inny sposób	63		
		{ odstąpiono	64		
		65			

1) Liczby działu V należy podać na podstawie rejestru spraw egzekucyjnych.

2) Liczby tego przedziału należy podać na podstawie zebranych wszystkich kart liczebnych.

3) Podać na podstawie rejestru spraw grabieży.

4) Podać na podstawie rejestru wypowiedzeń przedmiotów najmu i dzierżawy.

5) Akty zejścia, odstąpienie niezwłocznie właściwemu sądowi, co do których wcale rozprawy spadkowej nie wprowadzono, nie są przedmiotem wykazu; liczba ich musi być odciągnięta od ogólnej sumy spraw, wpisanych do rejestru rozpraw spadkowych.

	Przedział Nr.	Ilość
VII. Opieki objęto zaległych z roku poprzedniego	66	
przyrosło	67	
ukończono	68	
pozostało wiszących	69	
VIII. Kuratele objęto zaległych z roku poprzedniego	70	
przyrosło {	z powodu obłąkania lub niedołęstwa umysłu, tudzież z powodu niezdolności osobistego strzeżenia praw	71
	z powodu marnotrawstwa	72
	nad małoletnimi, pozostającymi pod władzą ojcowską	73
	z powodu przedłużenia władzy ojcowskiej	74
ukończono	75	
pozostało w toku	76	
IX. Sprawy ksiąg gruntowych ¹⁾	77	
X. Sprawy pomocy prawnej	78	
XI. Legalizacje	79	
XII. Postępowanie z powodu wypowiedzenia w sprawach najmu i dzierżawy {	wypowiedzeń	80
	zarzutów przeciw tymże	81
XIII. Sprawy powszechnego rejestru	82	
XIV. Sprawy administracyjne	83	
XV. Czynności komisyjne poza siedzibą urzędową ²⁾ {	sędziowskich } urzędników	84
	kancelaryjnych } urzędników	85
XVI. Zawezwania w celu tentowania ugody po myśli §. 433 proc. cyw. ³⁾	86	

¹⁾ Ma być wykazaną tylko ilość spraw w dzienniku czerwonym atramentem wpisanych.

²⁾ Podać na podstawie dziennika podróży.

³⁾ Podać na podstawie liczby zużytych zawezwań.

Wykaz czynności

sądu w

w sprawach cywilnych I. instancji tudzież w sprawach zarządu sprawiedliwości

za rok 18

		Przedział Nr.	Ilość
I. Postępowanie nakazowe.	Wydane nakazy zapłaty, przeciw którym nie wniesiono zarzutów ¹⁾	1	
	II. Postępowanie weksłowe.		
	Wydane nakazy zapłaty i nakazy zabezpieczenia, przeciw którym nie wniesiono zarzutów	2	
Wprowadzone rozprawy	{ objęto zaległych z roku poprzedniego przyшло załatwiono pozostało zaległych	3	
		4	
		5	
Sposób załatwienia	{ wyrokiem końcowym zaocznym, na zasadzie zrzeczenia się, uznania innego rodzaju wyrokiem końcowym ugodą w inny sposób ²⁾	6	
		7	
		8	
		9	
	Wypadki, w których postępowanie spoczywało	10	
	Wypadki, w których miało miejsce postępowanie przygotowawcze	11	
	Uchwały na dowód z przesłuchania stron	12	
	„ „ „ inne	13	
Postępowanie trwało w wypadkach podanych w przedziałach 7—9	{ do 1 miesiąca ponad 1—3 miesięcy „ 3—6 „ „ 6 miesięcy do 1 roku „ 1 rok do 2 lat „ 2 lata	14	
		15	
		16	
		17	
		18	
		19	
		20	

¹⁾ Wypadki, w których wniesiono zarzuty lub odmówiono wydania nakazu zapłaty, należy wykazać w przedziałach 40 do 58 ewentualnie 21 do 39.

²⁾ Tu mają być wykazane wszystkie w rejestrze jako ukończone wpisane sprawy, o ile takowe nie należą do jednego z trzech poprzedzających przedziałów.

		Przedział Nr.	Ilość	
III. Procesa handlowe, morskie i górnicze.	Skargi	objęto zaległych z roku poprzedniego	21	
		przyrosło	sądownictwa w sprawach handlowych (morskich)	22
			sądownictwa w sprawach górniczych . . .	23
			załatwiono	24
		pozostało zaległych	25	
	Sposób załatwienia	}	wyrokiem końcowym zaocznym, na zasadzie zrę- czenia się, uznania	26
			innym wyrokiem końcowym	27
			ugodą	28
			w inny sposób ¹⁾	29
	Wypadki spoczywania postępowania		30	
	Wypadki, w których miało miejsce postępowanie przygotowawcze		31	
	Uchwały na dowód z przesłuchania stron		32	
	" " " inne		33	
	Postępowanie trwało w wypadkach podanych w przedziałach 26—28 przez czas	}	do 1 miesiąca	34
			ponad 1—3 miesięcy	35
			" 3—6 "	36
			" 6 miesięcy do 1 roku	37
			" 1—2 lat	38
	" 2 lata	39		
	IV. Inne procesa.	Skargi	objęto zaległych z roku poprzedniego	40
przyrosło			o roszczenia prawne majątkowe w kwoc- cie lub wartości ponad 500 zł.	41
			o inne przedmioty	42
załatwiono			43	
pozostało zaległych		44		
Sposób załatwienia		}	wyrokiem końcowym zaocznym, na zasadzie zrę- czenia się, uznania	45
			innego rodzaju wyrokiem końcowym	46
			ugodą	47
			w inny sposób ¹⁾	48
Wypadki spoczywania postępowania			49	
Wypadki, w których miało miejsce postępowanie przygotowawcze			50	
Uchwały na dowód z przesłuchania stron			51	
" " " inne			52	
Postępowanie w wy- padkach podanych w przedziałach 45—47 trwało przez czas		}	do 1 miesiąca	53
			ponad 1—3 miesięcy	54
			" 3—6 "	55
			" 6 miesięcy do 1 roku	56
			" 1—2 lat	57
" 2 lata		58		

¹⁾ Tu należy wykazać wszystkie w rejestrze jako ukończone zapisane sprawy, o ile one nie należą do jednego z trzech poprzedzających przedziałów.

		Przedział Nr.	Ilość	
V. Egzekucye ¹⁾	Dozwolone	przymusowe ustanowienie prawa zastawu . .	59	
		przymusowe licytacje	60	
	Na majątek nieruchomy	Zarządy przymusowe	objęto zaległych z roku poprzedniego	61
			przyrosło	62
			ukończono	63
			pozostało zaległych	64
			przedsięwzięte licytacje przymusowe ²⁾	65
			na prawa tabularne	66
			celem zabezpieczenia pretensyj pieniężnych	67
	VI. Postępowanie konkursowe		objęto zaległych z roku poprzedniego	68
		przyrosło:		
Rozwioszek		otworzono na	dłużnika, zastępcy jego spadku	69
			jednego z wierzycieli	70
Rozpraw konkursowe		ukończono	z powodu braku majątku	71
			z powodu braku większej ilości wierzycieli	72
			za zgodą wierzycieli	73
			ugodą	74
			rozdziałem masy	75
			ugodą przymusową	76
		pozostało w toku	77	
VII. Rozprawy spadkowe ³⁾		objęto zaległych z roku poprzedniego	78	
		przyrosło	79	
		ukończono	80	
	pozo- stało w toku		postępowanie sądowe w toku	81
			czynności sądowe ukończone i przyznanie spadku je- dynie od uiszczenia należności zawisłe	82
	sposób zakoń- czenia		zaniechano z powodu braku majątku	83
			przez przyznanie jure crediti	84
			„ przyznanie spadkobiercom	85
			„ oddanie spadku bezdziedzicznego fiskusowi	86
			w inny sposób	87
odstąpiono			88	

1) Liczby działu V mają być podane na podstawie rejestru spraw egzekucyjnych.

2) Liczby tego przedziału podać należy na podstawie zebranych wszystkich kart liczebnych.

3) Akta zejścia, odstąpione niezwłocznie właścivemu sądowi, co do których rozprawy spadkowej wcale nie wprowadzono, nie mają być wykazem objęte; liczbę takowych należy odjąć od sumy spraw wpisanych w rejestrze spadkowym.

	Przedział Nr.	Ilość
VIII. Opieki objęto zaległych z roku poprzedniego	89	
przyrosło	90	
ukończono	91	
pozostało w toku	92	
IX. Kuratele objęto zaległych z roku poprzedniego	93	
przyrosło { z powodu obłąkania lub niedołęstwa umysłu, lub z powodu niezdolności osobistego strzeżenia praw	94	
{ z powodu marnotrawstwa	95	
{ nad małoletnimi, zostającymi pod władzą ojcowską	96	
{ z powodu przedłużenia władzy ojcowskiej	97	
ukończono	98	
pozostało w toku	99	
X. Sprawy ksiąg gruntowych ¹⁾	100	
XI. Sprawy fideikomisowe , które nie są zarazem także sprawami tabular- nymi	101	
XII. Sprawy pomocy prawnej	102	
XIII. Sprawy powszechnego rejestru	103	
XIV. Sprawy rejestru handlowego	104	
XV. Sprawy administracyjne { wnioski na obsadzenia	105	
{ inne	106	
XVI. Czynności komisyjne poza siedzibą { sędziowskich } urzędników	107	
urzędową ²⁾ { kancelaryjnych } urzędników	108	

¹⁾ Ma być wykazaną tylko liczba spraw, w dzienniku czerwonym atramentem wpisanych.

²⁾ Należy podać na podstawie dziennika podróży.

Wykaz czynności

trybunału pierwszej instancji w cywilnych sprawach
apelacyjnych.

Wyższy sąd krajowy

Rok 18....

Wykaz czynności

sądu w jako sądu apelacyjnego w sprawach cywilnych za rok 18..

(2. stronnica.)

A p e -																		
Senat	Wypadki apelacji				A p e l a c y ę z a ł a t w i o n o 1)													
	objęto zaległych z roku poprzedniego	przyrosło	zalatwiono	z końcem roku pozostało zaległych	na posiedzeniu niejawnem					na rozprawie ustnej						w inny sposób	w inny sposób	ilość ustnych rozpraw apelacyjnych
					w postępowaniu wstępnem (§. 471 proc. cyw.)		po zrzeczeniu się ustnej rozprawy (§. 492 proc. cyw.)			potwierdzeniem	zmiana	zniesieniem z powodu nieważności	zniesieniem po myślach §. 496 proc. cyw.					
	odrzucając apelacji	zniesieniem wyroku	potwierdzeniem	zmiana	zniesieniem	w y r o k u												
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.		

(3. stronnica.)

I a c y e									R e k u r s a 2)								
Postępowanie apelacyjne trwało 2)					Postępowanie w I. i II. instancji trwało 2)				objęto zaległych z roku poprzedniego	przyrosło				zalatwiono			
uchwały na dowód	do 1 miesiąca	ponad 1 do 3 miesięcy	ponad 3 do 6 miesięcy	ponad 6 miesięcy	do 6 miesięcy	ponad 6 miesięcy do 1 roku	ponad 1 rok do 2 lat	ponad 2 lata		w sprawach o niepokojenie posiadania	w innych sprawach spornych	w postępowaniu egzekucyjnym	w sprawach niespornych	potwierdzeniem	zmianą lub zniesieniem	w inny sposób	pozostało zaległych
17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.

1) Tu nie należy wykazywać zalatwienia w wypadku apelacji, lecz zalatwienie każdej poszczególnej apelacji, a zatem zalatwienie apelacji każdej strony, jeżeli obie strony apelacje wniosły, lub też każde zalatwienie apelacji, jeżeli apelacja częściowo w jeden sposób częściowo w inny została zalatwiona. Suma tedy przedziałów 5 do 15 niepotrzebuje się zgadzać z liczbą przedziału 3, pierwsza jednak nie może być nigdy niższą od drugiej.

2) Tu ma być wykazany czas trwania postępowania w każdym poszczególnym wypadku apelacji aż do ostatecznego zalatwienia w instancji apelacyjnej. Suma tedy przedziałów 18 do 21 i 22 do 25 musi być zawsze równą z liczbą przedziału 3.

3) Ilość wypadków zapisanych w rejestrze rekursów.

W y k a z c z y n n o ś c i

w sprawach karnych sądu powiatowego

.....

Rok 18..

W y k a z c z y n n o ś c i

trybunału pierwszej instancji w sprawach karnych.

Wyższy sąd krajowy.....

Rok 18..

Wykaz czynności sądu w w sprawach karnych I. instancyi. *)

(2. stronnica.)

Senat (referent)		Ilość objętych zaległych z roku poprzedniego wypadków karnych	Przyrost wypadków karnych w skutek ścigania przez			Ilość zasądzonych w skutek ścigania przez
1.	2.		3.	4.	5.	
			Prokuratora państwa	Oskarżyciela prywatnego	Oskarżyciela subsydyarnego	
			Ilość zasądzonych wypadków karnych			
			Ilość pozostających w toku wypadków karnych			
			Ilość wniesionych do sądu doniesień			
			Wypadki karne, które załatwiono bez przeprowadzenia rozprawy głównej			
			Ilość przysięgłymi			
			przed trybunałem			
			Odstąpione wypadki karne			
			Ilość uwiecznionych			
			Ilość z końcem roku w więzieniu pozostających, chociaż jeszcze wyrok końcowy pierwszej instancyi nie zapadł			
			Prokurator państwa			
			Oskarżyciel prywatny			
			Oskarżyciel subsydyarny			
			Prokurator państwa			
			Oskarżyciel prywatny			
			Oskarżyciel subsydyarny			
			Prokurator państwa			
			Oskarżyciel prywatny			
			Oskarżyciel subsydyarny			

(3. stronnica.)

Główne rozprawy w sprawach prasowych w skutek oskarżenia przez		prokuratora państwa		oskarżyciela prywatnego	Uchwały Izby radnej		w skutek zażalenia
przed trybunałem	przed przysięgłymi	przed trybunałem	przed przysięgłymi		przed trybunałem	przed przysięgłymi	
20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.
uwolnienie	zasądzenie	uwolnienie	zasądzenie	uwolnienie	zasądzenie	oskarżyciela	obwinionego
							innych osób
							Wznowienie po myśli §. 352 proc. kar.
							Wzbronięcie wykonywania praw obywatelskich (§. 425 proc. kar.)
							Wydanie (§. 59 proc. kar.)
							Ilość dochodzeń przygotowawczych i śledztw wstępnych, względem których zarządzone delegacje po myśli §. 12 proc. kar.
							Z tych w skutek żądania obwinionego zwrócono trybunałowi
							przedłożenie
							odrzućcenie
							przedłożenie
							odrzućcenie
							Ilość zażaleń nieważności, odrzuconych przez trybunał
							ze skutkiem
							bez skutku
							Ilość spraw pomocy prawnej
							Ilość spraw powszechnego rejestru
							Rozprawy komisyjne poza siedzibą urzędową

*) Daty nie widoczne z rejestrów (np. przedział 34 do 40) należy za pomocą zapisków utrzymywać w ewidencji.

W y k a z c z y n n o ś c i

trybunału pierwszej instancji

.....

jako sądu apelacyjnego w sprawach z powodu przekroczeń.

Wyższy sąd krajowy.....

Rok 18..

Sąd w

Rok 18

Spis zaległości

w nieukończonych z końcem roku

- I. procesach.
- II. przymusowych licytacjach nieruchomości.
- III. rozprawach spadkowych.
- IV. konkursach (jedynie w trybunałach).

Liczba bieżąca	Liczba czynności	Treściwe oznaczenie przedmiotu	Dzień wejścia sprawy	Obecny stan sprawy	Przeszkody ukończenia	Nazwisko sędziego (przewodniczącego senatu, referenta, komisarza konkursowego)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

U w a g i.

Spis należy prowadzić w trzech (przy trybunałach w czterech) działach; w każdym dziale mają się zaczynać bieżące liczby od 1.

Oznaczenie przedmiotu następuje w dziale I przez wymienienie stron procesowych i przedmiotu spornego, w II dziale przez wymienienie stron i przedmiotu egzekucyi, w III dziale przez wymienienie spadkodawcy, w IV dziale dłużnika upadłego.

Przymusową licytację uważa się za wiszącą aż do wydania w pierwszej instancji uchwały, rozdział fundusów ustanawiającej.

(2, 3 i 4 stronnica.)

Liczba bieżąca	Liczba czynności	Treściwe oznaczenie przedmiotu	Dzień wejścia sprawy	Obecny stan sprawy	Przeszkody ukończenia	Nazwisko sędziego (przewodniczącego senatu, referenta, komisarza konkursowego)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

Wykaz czynności

wyższego sądu krajowego w w sprawach
cywilnych i w sprawach zarządu sprawiedliwości.

I. Oddział.

Rok 18 . . .

Wykaz czynności

wyższego sądu krajowego w w sprawach cywilnych i zarządu sprawiedliwości za rok 18. .

I. Oddział.

(2. stronnica.)

Senat	Wypadki apelacji				Apelację załatwiono ¹⁾										A p e -			
	objęto zaległych z roku poprzedniego	przyrosło	załatwiono	z końcem roku pozostało zaległych	na posiedzeniu niejawnem					na rozprawie ustnej					w inny sposób	w inny sposób	Ilość ustnych rozpraw apelacyjnych	Uchwały na dowód
					w postępowaniu wstępnem § 471 proc. cyw.		po zrzeczeniu się ustnej rozprawy § 492 proc. cyw.			potwierdzeniem	zmianą	zniesieniem z powodu nieważności	zniesieniem po myśli § 496 proc. cyw.					
					przez odrzucenie apelacji	zniesieniem w roku	potwierdzeniem	zmianą	zniesieniem									
														w y r o k u				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.		

(3. stronnica.)

l a c y e								R e k u r s a ²⁾									
Postępowanie apelacyjne trwało przez czas ²⁾				Postępowanie w I. i II. instancji ²⁾ trwało przez czas				objęto zaległych z roku poprzedniego	przyrosło			załatwiono			pozostało zaległych		
do 1 miesiąca	po nad 1 do 3 miesięcy	po nad 3 do 6 miesięcy	po nad 6 miesięcy	do 6 miesięcy	po nad 6 miesięcy do 1 roku	po nad 1 rok do 2 lat	po nad 2 lata		w sprawach spornych	w postępowaniu egzekucyjnym	w postępowaniu konkursowem	w sprawach niespornych	zatwierdzeniem	zmianą lub zniesieniem		w inny sposób	
																	18.

¹⁾ Tu nie należy wykazywać załatwienia wypadku apelacji, lecz załatwienie każdej poszczególnej apelacji, a zatem załatwienie apelacji każdej strony, jeżeli obie strony wniosły apelację, lub też każde załatwienie apelacji, jeżeli apelacja częściowo w jeden sposób, częściowo w inny została załatwioną. Suma tedy przedziałów 5—15 nie potrzebuje się zgadzać z liczbą przedziału 3, pierwsza jednak nie może być nigdy niższą od drugiej.

²⁾ Tu ma być wykazany czas trwania postępowania w każdym poszczególnym wypadku apelacji aż do ostatecznego załatwienia w instancji apelacyjnej. Suma tedy przedziałów 18—21 i 22—25 musi być zawsze równą z liczbą przedziału 3.

³⁾ Ilość wypadków zapisanych w rejestrze rekursów.

Wykaz czynności

wyższego sądu krajowego w w sprawach
cywilnych i sprawach zarządu sprawiedliwości.

II. O d d z i a ł.

Rok 18. . .

Wykaz czynności wyższego sądu krajowego w w sprawach cywilnych,
tudzież zarządu sprawiedliwości za rok 18 . . .

II. Oddział.

(2. stronnica.)

P r o c e s a s y n d y k a c k i e							
S k a r g i							
senat (refe- rent)	objęto zaległych z roku po- przedniego	przyrosło	załatwiono				pozostało w toku
			wyrokiem koń- cowym zaocznym na zasadzie zrzeczenia się, uznania	innym wyrokiem końcowym	ugodą	w inny sposób *)	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	

(3. stronnica.)

Sprawy dyscyplinarne				Egzamina		Sprawy administracyjne		Sprawy powszechnego rejestr
objęto za- ległych z roku po- przed- niego	przy- rosło	za- łatwio- no	pozo- stało za- ległych	sędziow- skie, adwo- kackie, notaryalne	dla pro- wadzenia ksiąg grun- towych tudzież dla fachu kancelaryj- nego	wnioski na obsadzenia	inne	
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.

*) Tu należy wykazać wypadki, w rejestrze jako ukończone wpisane, o ile one nie należą do jednego z prze-
działów 3—5.

Sąd.....w.....

Liczba bieżąca.....rok 18....

Karta liczebna w sprawach przymusowych licytacji nieruchomości.

1. Sygnatura aktów
2. Oznaczenie nieruchomości (dom, posiadłość ziemska, kopalnia, fabryka itd.) ¹⁾
.....
3. Oznaczenie księgi gruntowej
4. Ogólny obszar ²⁾
5. Wartość szacunkowa (łącznie z przynależnościami)
6. Najniższa cena
7. Oferta najwyższa: uzyskana przy pierwszej licytacji
- przy reliecytacji
- w skutek podwyżki ceny
8. Wysokość wierzytelności, pod względem kapitału, które nie znajdują zaspokojenia w najwyższej cenie z wymienieniem waluty
9. Czy nastąpiło tymczasowe ustalenie stanu ciężarów
10. Zastanowienie licytacji: wedle §. 184, l. 8 (§. 193) ord. egz. ³⁾
- wedle §. 200, l. 1 ord. egz. ⁴⁾
- z innych powodów
11. Wstrzymanie licytacji po myśli §. 201 ord. egz.
12. Dzień dozwolenia licytacji
13. „ prawomocnej licytacji
14. „ uchwały, ustanawiającej porządek zaspokojenia wierzytelności (w razie zaczepienia tej uchwały, dzień prawomocnego rozstrzygnięcia instancyi środka prawnego) lub też dzień uchwały na zastanowienie
15. Roczne podatki bez ⁵⁾ {

{	podatek gruntowy
{	„ domowo-klasowy
{	„ domowo-czynszowy

Podpis komisarza

(obok wymienienia charakteru służbowego).

¹⁾ Jeżeli licytacja następuje tylko co do części, ma być ta część wymieniona.

²⁾ Można nie wypełnić, gdy oszacowania nie uskuteczniiono.

³⁾ W tym wypadku odpada odpowiedź na pytania 7, 8, 9, 11 i 13.

⁴⁾ W tym wypadku należy jako najwyższą cenę wymienić cenę kupna z wolnej ręki.

⁵⁾ Ma być wypełnione tylko wtedy, gdy daty te zawiera protokół oszacowania.

Sąd w

Liczba bieżąca rok 18

Karta liczebna w sprawach konkursowych.

- 1. Nazwisko
 Stanowisko zawodowe
 Pleć
 } dłużnika upadłego
- 2. Zawód { tymczasowego } zarządcy masy {
 { stałego }
- 3. Usunięcie zarządcy masy po myśli §. 80 ord. konk.
- 4. Zinwentowane aktywa: suma ogólna
- 5. Wśród tych: pieniądze i papiery wartościowe
 pretensye weksłowe i inne
 inny majątek ruchomy
 majątek nieruchomy
- 6. Ilość zgłoszeń wierzycieli konkursowych: w terminie do zgłoszeń
 po " " " " "
- 7. Suma wierzytelności: zgłoszonych
 uznanych
- 8. Ogólna cena, uzyskana z realizacji masy konkursowej
- 9. Użycie ceny: na **zaspokojenie długów masy**
 (z wyłączeniem kosztów postępowania)

- Koszta: wynagrodzenie zarządcy masy
 inwentycji
 realizacji
 Pretensye o zwrot
Pretensye wierzycieli rzeczowych
- " " **konkursowych** I. klasa
- " " " " II. "
- " " " " III. "
- " " " " IV. "
- " " " " V. "
- 10. Dzień otwarcia konkursu
- 11. „ ukończenia konkursu (w razie zaczepienia: dzień prawomocnego rozstrzygnięcia instancyi
 środka prawnego)
- 12. Rodzaj zakończenia *)

*) Wedle przedziałów rejestru konkursowego.

Podpis komisarza
 (obok wymienienia charakteru służbowego).

Raptularz.

(1. stronnica.)

A u d y e n c y e					
Bieżąca każdego dnia liczba	Sygnatura aktów i liczba porządkowa	Oznaczenie sprawy	Godzina audyen- cyi	Nazwisko sędziego	Liczba porządkowa protokołu lub załatwienia i uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

C z a s o k r e s y				
Liczba każdego dnia bieżąca	Sygnatura aktów i liczba porządkowa	Oznaczenie sprawy	Zadość uczyniono lub załatwiono wedle liczby porządkowej	Uwagi
7.	8.	9.	10.	

Instr. Nr. 93. (Raptularz, §§. 402—404 Instr.)

Zapiski sędziego śledczego.

(1. stronnica.)

Liczba rejstru głównego <i>Pr.</i>	Dzień wejścia	Obwiniony	Czyn karygodny	Wieżenie trwało	
				od	do
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. stronnica.)

Wprowadzenie śledztwa wstępnego	Dnie przesłuchania obwinionego	Ukończenie śledztwa	Inny rodzaj załatwienia	Uwagi
7.	8.	9.	10.	

Instr. Nr. 94. (Zapiski sędziego śledczego, §. 405 Instr.)

Wykaz trybunału pierwszej instancji co do wniesionych aktów oskarżeń.

(1. stronnica.)

Liczba do końca roku bieżąca	Liczba rejestru Pr lub Pr	Dzień wejścia	Oskarżyciel	Czyn karygodny	Obwiniony	Więzienie trwało	
						od	do
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

(2. stronnica.)

Wynik sprzeciwu lub zażalenia przeciw uwięzieniu (§. 210 proc. kar.)				Dzień oddania aktu przewodniczącego mu rozprawy głównej	Nazwisko przewodniczącego	Dzień rozprawy głównej	Orzeczenie pierwszej instancji	Orzeczenie najwyższej instancji	Dzień rozpoczęcia kary	Złożenie kary pieniężnej	Inne zażalenia	Uwagi
tymczasowo zwrócono po myśli §. 211 proc. kar.	prekazyano po myśli §. 212 proc. kar.	oskarżenie odrzucono (§. 213 proc. kar.)	oskarżeniu dano miejsce (§. 214 proc. kar.)									
9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	

Zapiski o sprawach przychodzących pod obrady Izby radnej.

(1. stronnica.)

Liczba bieżąca	Dzień obrady	Liczba czyn- ności referowanej sprawy	Nazwisko sprawozdawcy	Sprawa karna
1.	2.	3.	4.	5.

(2. stronnica.)

Uchwała dotyczy							Inne uchwały	U w a g i		
zażalenia			wzno- wienia wedle §. 352 proc. kar.	wzbronie- nia wyko- nywania praw oby- watelskich (§. 425 proc. kar.)	wydania (§. 59 proc. k.)	poruczenia dochodzeń przygoto- wawczych i śledstw wstępnych po myśli §. 12 proc. kar.				
oskar- życiela	obwi- nionego	innych osób					6.	7.	8.	9.

Instr. Nr. 96. (Zapiski o sprawach Izby radnej, §. 405 Instr.)

Zapiski przewodniczącego o rozprawach głównych w sprawach karnych.

(1. stronnica.)

Liczba bieżąca	Sygnatura aktów i liczba wykazu oskarżeń	Dzień otrzymania aktu	Nazwa sądziego śledczego lub sądu powiatowego	Oskarżyciel	Oskarżony	Czyn karygodny
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

(2. stronnica.)

Więzienie trwało		Dzień rozprawy głównej	Orzeczenie		Karę więzienia rozpoczęto dnia	Karę pieniężną złożono dnia	Koszta sąciągalne	Inne zarządzenia	Akt jako załatwiony odłożono	Uwagi
od	do		pierwszej instancji	najwyższej instancji						
8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	

Masy substytucyjne i użytkowcze.

(1. stronnica.)

Liczba bieżąca	Liczba czynności	Masa depozytowa	Nazwisko spadkodawcy, data i istotna treść rozporządzenia ostatniej woli	Nazwisko i miejsce zamieszkania		
				dzieńdzica fidejucyarnego	dzieńdzica fidejucyarnego (substytut, użytkowcy)	kuratora substytucyj
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

(2. stronnica.)

Sumaryczne wymienienie majątku		Ważne zarządzenia sądu
kwota przypadająca	pokrycie	
8.	9.	10.

Instr. Nr. 98. (Spis mas substytucyjnych i użytkowczych, §. 406, l. 11 Instr.)

Zapiski o odprawie się mających niewłasnowolnych.

Liczba księgi sieroczej (tom i folium dawnej księgi sieroczej; w Tyrolu: gminy)	Nazwisko niewłasnowolnego	Dzień osiągnięcia pełnoletności	Liczba czynności, pod którą wezwano o poczynienie kroków celem odprawienia
1.	2.	3.	4.

Instr. Nr. 99. (Zapiski o odprawie się mających niewłasnowolnych, §. 406, l. 12 Instr.)

Dziennik podróży z powodu komisyjnych czynności w sprawach cywilnych.

Liczba bieżąca	Dzień przedsięwzięcia czynności urzędowej	Nazwisko i charakter służbowy komisjonującego urzędnika lub sługi	Przedmiot i rodzaj czynności urzędowej	Odległość od siedziby urzędowej	Należytości komisyjne	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	

Instr. Nr. 100. (Dziennik podróży, §. 406, l. 16 Instr.)

Protokół dotyczący aresztów sądów powiatowych.

(1. stronnica.)

Liczba do końca roku bieżąca	Imię i nazwisko (nazwa powszechna, przezwisko, fałszywe nazwisko) miejsce urodzenia, wiek, religia, stan, zatrudnienie, miejsce zamieszkania lub pobytu	Władza lub publiczny organ, które oddanie do aresztu skuteczniły	Wyciąg z wyroku (orzeczenia, noce); odnośnie do aresztantów wymienienie czynu karygodnego	Dzień przyjęcia do aresztu (do odbycia kary)
1.	2.	3.	4.	5.

(2. stronnica.)

Koniec aresztu (kary)	Liczba kaźni i szczególne środki ostrożności, które mają być zachowane	Zachowanie się w czasie trwania aresztu (kary), kary dyscyplinarne	U w a g i
6.	7.	8.	

Spis imienny do protokołu aresztów, aresztantów i skazanych.

Imię i nazwisko (nazwa powszechna, przezwisko, fałszywe nazwisko) aresztaanta (skazanego)	Protokołu aresztów, aresztantów i skazanych		
	rok	oddział (tom)	bieżąca liczba

Instr. Nr. 102. (Spis imienny do protokołu aresztów, aresztantów i zasądzonych, §. 407, l. 7 Instr.)

Protokół aresztantów przy trybunałach.

Liczba do końca roku bieżąca	Imię i nazwisko (nazwa powszechna, przezwisko, fałszywe nazwisko) uwięzionego	Władza lub organ publiczny, które oddanie do aresztu uskuteczniły	Dzień przyjęcia do aresztu	Liczba kaźni tudzież szczególne ostrożności, które zachowane być winne	Zachowanie się w czasie trwania aresztu, kary dyscyplinarne	Dzień i sposób ukończe- nia się aresztu	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	

Instr. Nr. 103. (Protokół aresztantów przy trybunałach, §. 407, l. 8 Instr.)

Protokół odbywających

Liczba bieżąca 1.	Imię i nazwisko (nazwa powszechna, przezwisko, fal- szywe nazwisko), miejsce urodzenia, wiek, religia, stan, zatrudnienie 2.	Opis osoby 3.	Gmina przyna- leżności, ostatnie miejsce zamiesz- kania lub pobytu 4.	Poprzednie prowadzenie się 5.	Ostatni popełniony czyn karygodny, współwinni i uczestnicy 6.
		<p>Wzrost wedle miary metrycznej:</p> <p>Budowa ciała:</p> <p>Twarz:</p> <p>Cera twarzy:</p> <p>Włosy:</p> <p>Czoło:</p> <p>Brwi:</p> <p>Oczy:</p> <p>Nos:</p> <p>Usta:</p> <p>Zęby:</p> <p>Broda:</p> <p>Podbródek:</p> <p>Mowa:</p> <p>Znamiona szcze- gólne:</p>			

karę przy trybunałach.

Wyciąg z ostatniego wyroku	Początek kary więzienia	Koniec kary	Właściwości fizyczne i mo- ralne, tudzież stopień wykształcenia	Uwagi	Zachowanie się w czasie trwania kary, kary dyscy- plinarne	Sposób wypuszczenia	Liczba karni
7.	8.	9.	10.		11.	12.	13.

Protokół zapelnienia poszczególnych ubikacyj więziennych trybunałów.

Każnia Nr. _____

Urządzona dla _____ osób.

Rok 18 _____

Nazwisko aresztanta	Wymienienie czynu karygodnego	Dzień przy- jęcia do tejże każni	Dzień wyda- lenia z tejże każni	Ogólna liczba osób w tej każni się znajdujących	Uwagi
1.	2.	3.	4.	5.	

P r o t o k ó ł

lustracyi c. k. sądu.....

W.....

przeprowadzonej przez.....

w czasie od dnia.....

do dnia.....

} 189

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
I. Dział ekonomiczny.		
a	Lokalności sądowe (wynajmowane lub rządowe).	
b	W jakim stanie znajdują się lokalności sądowe i czy są czysto utrzymane.	
c	W jakim stanie znajduje się urządzenie kancelaryjne.	
d	Zarządzenia przeciw niebezpieczeństwu ognia.	
e	Czy jest dostateczny zapas przepisanych druków?	
f	Czy formularze odpowiadają celowi, lub też wymagają pomnożenia lub ulepszeń?	
g	Czy eraryalny zapas drzewa i węgla bezpiecznie przechowany?	
II. Dział administracyjny.		
a	Rachunki dotyczące kasy zapasowej i ryczałtów; sprawdzanie i zamykanie rachunków; jakie są reszty kasowe? czy oddzielnie przechowane? czy ryczałt bywa właściwie używany? w jakim stanie znajduje się kasa do przechowywania pieniędzy?	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
b	Dziennik prezydyalny i akta prezydyalne.	
c	Wykazy stanu osobowego.	
d	Spis o cenieieli, stale zaprzysiężonych znawców i tłumaczy.	
e	Inwentarz sądowy.	
f	Inwentarz aresztów.	
g	Biblioteka sądowa; stan, sposób przechowania i katalog; czy biblioteka wymaga uzupełnienia?	
h	Biblioteka więzienna; jej stan, sposób przechowania i katalog; czy biblioteka wymaga uzupełnienia?	
i	Zbieranie i oprawa Dziennika ustaw państwa, Dziennika ustaw krajowych, Dziennika rozporządzeń Ministerstwa sprawiedliwości i innych abonowanych pism fachowych.	
k	Które pisma fachowe są abonowane?	
l	Spis peryodycznych wykazów, sprawozdań i rachunków (kalendarz wykazów).	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
m	Czy są należycie prowadzone wykazy dla celów wymiaru należitości?	
n	Czy zeszłoroczne wykazy czynności są zgodne z rzeczywistością?	
o	Karty liczebne w sprawach małżeńskich, licytacji nieruchomości i konkursowych.	
p	Rozdzielanie należitości za doręczenia; odnośne rachunki; sposób i wysokość wynagrodzenia posłańców sądowych.	
q	Dziennik podróży i zamiejscowe czynności urzędowe; czy te ostatnie bywają wedle możności kumulowane? które organa przeprowadzają zajęcie i licytacje ruchomości, a które opisanie i oszacowanie nieruchomości, tudzież przynależności takich?	
r	Wynik peryodycznego badania dziennika podróży przez Prezydium wyższego sądu krajowego.	
III. Sprawy karne.		
a	Prowadzenie rejestrów.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
b	Prowadzenie spisów imiennych do rejestrów.	
c	Zaległości w załatwieniu.	
d	Zaległość w przekroczeniach.	
e	Ilość śledztw wstępnych zostających w toku.	
f	Ilość będących w toku dochodzeń przygotowawczych.	
g	Ilość niezadowolonych rekwizycyj.	
h	Ilość zamiejscowych komisyj.	
i	Czy przy badaniu aktów dostrzeżono jakie opóźnienia, zwłaszcza w wygotowywaniu wyroków i wykonaniu kar?	
k	Przechowywanie pieniędzy i innych przedmiotów, które w sprawach karnych do sądu wpływają.	
l	Prowadzenie zapisków co do zwrotu kosztów postępowania karnego, wykonania kary i co do innych zwrotów; czy przy ściganiu kosztów postępuje się z należytą sprężystością?	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
m	Rachunki co do użycia kar pieniężnych w myśl §. 7 proc. kar.	
n	W jaki sposób wykonuje się dozór nad wykonaniem kar?	
o	Czy jest prawidłowym sposób, w jaki bywają spisywane protokoły rozpraw i wygotowywane wyroki?	
p	Czy dzienniki prawidłowo prowadzone?	
q	Tabele wywiadowcze; udzielanie i postępowanie z nimi co do sądownie skazanych.	
r	Peryodyczne spieniężanie przedmiotów, pochodzących ze śledztw karnych.	
s	Uwagi o merytorycznem traktowaniu spraw z przytoczeniem sygnatury przeglądniętych aktów.	
IV. Sprawy sporne.		
a	Prowadzenie rejestrów.	
b	Prowadzenie spisów imiennych do rejestrów.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
c	Rozprawy celem tentowania ugody po myśli §. 433 proc. cyw.; w jakiej mierze bywa robionym użytek z tego postępowania?	
d	Postępowanie wezwawcze.	
e	Sprawy drobiazgowy; dni wejścia trzech najdawniejszych nieukończonych spraw drobiazgowych.	
f	Spory o niepokojenie posiadania; czy rozpisywanie rozprawy na miejsce przedmiotu sporu było potrzebnem?	
g	Jak dalekie terminy do rozpraw bywają wyznaczane?	
h	Jak bywają spisywane protokoły rozpraw i wygotowywane wyroki; kto protokołuje przy rozprawach?	
i	Jakie opóźnienia dostrzeżono przy badaniu aktów, zwłaszcza co do ferowania i wygotowywania wyroków i uchwał końcowych.	
k	Badanie czynności postępowania egzekucyjnego.	
l	Uwagi o merytorycznem traktowaniu spraw z przytoczeniem sygnatury przeglądniętych aktów.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
V. Sprawy niesporne.		
a	Prowadzenie rejestrów.	
b	Prowadzenie spisów imiennych do rejestrów.	
c	Alfabetyczny rejestr zmarłych.	
d	Czy i w jakich odstępach czasu przedkładają prowadzący księgi metrykalne sądowi wykazy zaszytych wypadków śmierci?	
e	Czy akty zejścia bywają przedkładane przez urzędników sądowych, notaryuszów lub gminy? Czy w ostatnim wypadku przyznaje się naczelnikowi gminy należytość?	
f	Zaległe sprawy spadkowe z lat poprzednich; wiele z nich a) doprowadzono do stadyum wymiaru należytości, b) jeszcze w toku postępowania sądowego pozostaje?	
g	Wedle jakich zasad bywają sprawy spadkowe przydzielane notaryuszom? Jakie spadki bywają w sądzie pertraktowane?	
h	Czy sąd bez wyjątku wymierza i ściąga należytości notaryusza?	
i	Czy postępowanie spadkowe przeprowadza się równocześnie z inwentowaniem spadku? W przeciwnym razie dlaczego nie?	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
k	Czy spadki przez urzędników sądowych inwentowane bywają też w sądzie pertraktowane?	
l	Czy także urzędnicy kancelaryjni przeprowadzają pertraktacje spadkowe?	
m	Wykaz należytości na fundusz pensyjny nauczycieli, fundusz ubogich i innych podobnych należytości.	
n	Wykaz legatów na cele pobożne.	
o	O ile bywają używani naczelnicy gmin do odbierania przyrzeczeń pełnienia obowiązków opiekuńczych, do sporządzania inwentarzy, przeprowadzania licytacji ruchomości?	
p	Rozp. Min. sprawiedl. z dnia 12. grudnia 1896, Nr. 10090, dotyczące działów spadku w wypadku, gdy jeden współdziedzic obejmuje posiadłość włościańską.	
q	Jakie opóźnienia dostrzeżono przy badaniu aktów?	
r	Uwagi o merytorycznem traktowaniu spraw z przytoczeniem sygnatury przeglądniętych aktów.	
VI. Księgi gruntowe (księgi ingrosacyjne).		
a	Czy wszystkie wykazy hipoteczne mieszczą się w księgach należycie paginowanych?	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
b	Prowadzenie dziennika i rejestrów; zastosowanie czerwonych cyfr.	
c	Zaległości w komemoracyach.	
d	Zaległości w załatwieniu.	
e	Zaległości w wykonaniu wpisów.	
f	Zaległości w mundowaniu.	
g	Zaległości w doręczeniach.	
h	W jakim przeciągu czasu przeciętnie bywa podanie tabularne załatwionem, tudzież manipulacya, zmundowanie, wyekspedyowanie i doręczenie skutecznionem?	
i	Zapiski o zamówionych wyciągach hipotecznych i odpisach ze zbioru dokumentów; zaległości w manipulacyi.	
k	Prowadzenie wykazów statystycznych, w szczególności wykazów hipotek łącznych i włościańskich kontraktów co do oddania posiadłości.	
l	Czy przez przybicie ogłoszenia obwieszczono, której osobie poruczono przyjmowanie dokumentów i odpisów potrzebnych do wpisów, z urzędu skutecznie się mających? (Reskr. Min. spr. z dnia 6. czerwca 1883, Nr. 8330.)	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
m	Wpisy z urzędu.	
n	Wykaz, dotyczący wpisów z urzędu.	
o	Postępowanie, dotyczące przywrócenie zgodności księgi gruntowej z katastrem.	
p	Wykaz wypadków, w których zachodzi tego rodzaju różnica między księgą gruntową a katastrem, iż na razie usuniętą być nie może.	
q	Uskutecznienie podziałów w mapie urzędu hipotecznego.	
r	Czy plany, które przedkładają strony, odpowiadają obowiązującym przepisom?	
s	Wykreślenie drobnych pozycji hipotecznych.	
t	Przechowanie aktów urzędu hipotecznego.	
u	Stan map urzędu hipotecznego i ich przechowanie.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
v	Czy naczelnik sądu wgląda peryodycznie w urządowanie urzędu hipotecznego w myśl §. 42 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. stycznia 1872, Dz. u. p. Nr. 5?	
w	Czy wpisy do ksiąg gruntowych są skutecznie zgodne z przepisami ustawy?	
x	Lustracye innych działów manipulacyi urzędu hipotecznego.	
y	Jakie opóźnienia dostrzeżono przy badaniu aktów?	
z	Uwagi o merytorycznem traktowaniu spraw z przytoczeniem sygnatury przeglądniętych aktów.	
aa	<p style="text-align: center;">Księga ingrosacyjna.</p> Stan i przechowanie roczników ksiąg ingrosacyjnych; stały indeks do księgi ingrosacyjnej; rejestr roczny, prowadzenie księgi ingrosacyjnej i rejestrów.	
bb	Certyfikaty hipoteczne; zbieranie i uporządkowanie takowych; czy takowe są zgodne z księgą ingrosacyjną tudzież stałym indeksem.	
cc	Indeks zbieranych certyfikatów hipotecznych.	
dd	Czy dokumenta, które stanowią przedmiot ingrosacyi sporządzono w sądzie, lub też czy sporządziła komisya sądowa po za siedzibą sądu, notaryusz lub adwokat lub kto w ogóle?	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
ee	Operacye agrarne.	
VII. Księga sieroca, sprawy depozytowe; wspólne kasy sieroco.		
a	Sposób prowadzenia księgi sieroczej; sposób, w jaki jest liczoną ilość opiek i kuratel?	
b	Alfabetyczny spis imienny do księgi sieroczej.	
c	Wiele jest mas pupilarnych niezabezpieczonych? Czas, kiedy weszły do sądu dawniejsze masy pupilarne? W jaki sposób wykonywa się piecza nad zabezpieczeniem majątku pupilarnego?	
d	Rejestr odprawień.	
e	W jaki sposób czuwa się nad zrealizowaniem zapadłych kuponów?	
f	Czy czuwa się nad wylosowaniem walorów, które podlegają losowaniu?	
g	Czy odsetki od kapitałów pupilarnych, hipotecznie zabezpieczonych, regularnie wpływają? Jaka w tym względzie ewidencya?	
h	Rejestr rachunków pupilarnych.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
i	Zalegające rachunki pupilarne.	
k	Czy celem zapobieżenia następstwom z przepisu §. 1335 ust. cyw. wynikającym bywają odsetki od wkładek w kasach oszczędności ulokowanych, dopisywane w książeczkach peryodycznie?	
l	W jaki sposób czuwa się nad tem, by realności obciążone kapitałami pupilarnymi, były od ognia zabezpieczone?	
m	Peryodyczne dozоровanie stosunków osobistych niewłasnowolnych, zwłaszcza tych, którzy pobierają rentę dożywotnią; piecza nad wciąganiem do metryk legitymacyj <i>per subsequens matrimonium</i> .	
n	O ile bywa robionym użytek z przepisów §. 111 N. J.?	
o	Czy i w jakich odstępach czasu przedkładają urzędy metrykalne sądowi peryodyczne wykazy nieślubnych urodzeń? Co zarządza się na te wykazy?	
p	Zastosowanie prawa ubogich w sprawach niespornych w szczególności w sprawach pupilarnych.	
q	Stosowanie reskryptu Ministerstwa skarbu z dnia 1. lipca 1896, l. 29089, Dz. rozp. Min. sprawiedl. Część XV, str. 171 z r. 1896.	
r	Stosowanie rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16. czerwca 1895, l. 12290, Dz. rozp. Min. spr. Nr. 13.	
s	Widowanie tygodniowe dziennika depozytowego.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
t	Peryodyczne szkondrum urzędu depozytowego (jak często w roku się odbywa).	
u	Prowadzenie księgi zleceń wkładkowo-depozytowych.	
v	Zbieranie uchwał, pozwalających ekstradycyi.	
w	<p>Jakie masy depozytowe w gotówce zastano w czasie wizytacyi?</p> <p>Ile z nich należy do niewłasnowolnych?</p> <p>Co zostaje zarządzeniem w celu fruktyfikacyi tej gotówki?</p>	
x	Kiedy zbadano po raz ostatni masy kadukowe?	
y	Czy odbywa się peryodyczna rewizya mas depozytowych w celu zarządzenia wydania skryptów dłużnych i innych dokumentów, które stały się bezwartościowymi?	
z	Czy w wypadkach, w których na rzecz jednej i tej samej masy pupilarnej kilka księżeczek wkładkowych kasy oszczędności jest przechowanych, zarządza się peryodyczne jednocześnie tych księżeczek?	
aa	<p>Jeżeli sam sąd prowadzi depozyt cywilny:</p> <p>Czy przepisane księgi i rejestra są należycie prowadzone — i czy odbywa się peryodyczne szkondrum?</p> <p>Stan kasy?</p> <p>Zaległość w odsetkach masie przypadających?</p>	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
bb	Czy urzędy podatkowe przestrzegają ściśle przepisów względem złożenia pieniędzy względnie papierów wartościowych przeznaczonych do przechowania w depozycie sądowym i do fruktyfikacyi w wspólnej kasie sieroczej?	
cc	<p>Uwagi o merytorycznem traktowaniu spraw w szczególności także w kierunku, czy pieniądze pupilarne bywają fruktyfikowane w należytem czasie i stosownie do obowiązujących przepisów?</p> <p>Lokowanie pieniędzy pupilarnych w kasach zaliczkowych?</p>	
Uwagi ad IV—VII.		
a	O ile bywają przyjmowane w sądzie podania ustne; o ile do tego używani bywają urzędnicy kancelaryjni i pomocnicy kancelaryjni?	
b	Czy formularze w sprawach cywilnych i karnych, przekazy pocztowe i wolne od opłaty pocztowej karty korespondencyjne są dostatecznie w użyciu?	
c	Czy bywają przestrzegane przepisy instrukcyi sądowej o ograniczeniu pisania tudzież o posługiwaniu się krótką drogą w stosunku wzajemnym osób sądowych i w stosunku ze stronami?	
d	Układanie wygotowań załatwień tudzież jakość czystopisów.	
e	Czy obowiązujące przepisy pocztowe i przepisy o opłatach pocztowych są odpowiednio stosowane?	
f	Pokątne pisarstwo.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
VIII. Areszta.		
a	Budynek: jakie rozmieszczenie i stan pod względem czystości; ewentualne przepełnienie.	
b	W jakim stanie urządzenie aresztów, odzież aresztańska i bielizna?	
c	Używanie podwórza do przechadzki.	
d	Protokół aresztantów.	
e	Nadzór nad więźniami.	
f	Odpowiednie separowanie aresztantów.	
g	Wyżywienie aresztantów.	
h	Zatrudnienie aresztantów.	
i	Czy udziela się aresztantom nauki religii lub innej?	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
k	Użycie biblioteki więziennej.	
l	Peryodyczna rewizya aresztów.	
m	Czy kary za zbrodnie bywają w aresztach sądu powiatowego wykonywane?	
IX. Kancelarya sądowa.		
a	Spełnianie czynności urzędowych w biurze podawczem.	
b	Prowadzenie księgi wpływu; dla jakiego rodzaju podań jest ta księga używaną? Czy wpisy nie są za obszerne?	
c	Jak traktują się nadchodzące pocztą przesyłki wartościowe?	
d	Jak bywają zakładane akta (sygnatura aktów, liczba czynności, przegląd aktów itd.).	
e	Sposób przechowywania aktów u sędziego lub w kancelaryi sądowej (układanie aktów wedle audyencyj, czasokresów, oddzielne przechowanie aktów spraw, które już nie zostają w toku itd.).	
f	Jak się ukształtowało współdziałanie sędziów i urzędników kancelaryjnych (przygotowanie oprawy podań, współdziałanie kancelaryi przy układaniu wygotowań, pisanu itd.).	

Puz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
og	Spełnianie czynności urzędowych w oddziale pisarskim.	
h	Zaległości w mundowaniu (z wyjątkiem spraw tabularnych) od dni 8: od przeszło dni 8: dzień wejścia najdawniejszych 8 kawałków:	
i	Spełnianie czynności w oddziale dla doręczeń i egzekucyj.	
k	Zaległość w mundowanych lecz niewyekspedowanych kawałkach (z wyłączeniem spraw tabularnych):	
l	Zaległości w doręczeniach (z wyłączeniem spraw tabularnych):	
m	W jakim przeciętnie czasie uskuteczniomem zostaje mundowanie, wyekspedowanie i doręczenie uchwał sądowych?	
n	Czy doręczenia w sprawach cywilnych i karnych uskutecznią się także przez naczelników gmin, jeżeli nie, dlaczego? O ile uskuteczniają się doręczenia przez pocztę?	
o	Prowadzenie księgi kontrolnej dla doręczeń.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
p	Prowadzenie ksiąg doręczeń przez sługi sądowe tudzież doręczeń przez organa gminne.	
q	Prowadzenie raptularza.	
r	Prowadzenie księgi egzekucyj.	
s	Prowadzenie rejestru grabieży tudzież alfabetycznego spisu imiennego do takowego.	
t	Księga pieniężna.	
u	Czy znaleziono pieniądze i papiery wartościowe, które do księgi pieniężnej nie należą?	
v	Czy przybito ogłoszenie, wskazujące osobę, która jest uprawnioną do odbierania pieniędzy, należą- cych do księgi pieniężnej?	
w	Dziennik co do podjętych przez sąd z depozytu pieniędzy i dokumentów prawnych.	
x	Czy sąd bierze udział w obrocie kliringowym? Czy bywają przestrzegane odnośne przepisy?	
y	Sposób przechowania ważnych dokumentów, pro- wadzenie spisu dokumentów.	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
z	Prowadzenie rejestru handlowego i rejestru stowarzyszeń.	
aa	Prowadzenie spisu brakujących aktów.	
bb	Jak jest spełniana samoistna działalność sądowej kancelaryi z wyjątkiem służby dla doręczeń i egzekucyj?	
cc	Jak spełnia swe samoistne czynności oddział dla doręczeń i egzekucyj tudzież jak wykonuje samoistne funkcyje organ wykonawczy?	
dd	<p style="text-align: center;">Registratura.</p> Pomieszczenie i kierownictwo tejże; peryodyczne porządkowanie.	
hh	Prowadzenie indeksu.	
gg	Archiwum cywilne	
ff	Archiwum karne	
ee	Archiwum tabularne	

w szczególności co do aktów byłych magistratów jako sądów, sądów patrymonialnych itd. przechowywanie takowych i prowadzenie rejestrów.

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
X. Podział czynności, tablica podziału czynności, godziny urzędowe i roki sądowe.		
	<p>Czas trwania, należyte obwieszczenie i przestrze- ganie godzin urzędowych;</p> <p>szczególne obwieszczenie takowych przez przybicie ogłoszenia w urzędzie ksiąg gruntowych;</p> <p>obwieszczenie feryalnego planu czynności;</p> <p>roki sądowe (roki urzędowe) w kancelaryi sądowej i po za siedzibą sądu, tudzież obwieszczenie tako- wych;</p> <p>Edykt po myśli §. 79 Instr.</p>	

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
XI. Opinie o kwalifikacyi urzędników i sług, tudzież o działalności notaryuszy jako komisarzy sądowych.		

Poz. Nr.	P r z e d m i o t	Wynik lustracyi
XII. Spostrzeżenia szczególne.		

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1897.

Treść: № 113. Rozporządzenie, którem wydają się postanowienia przejściowe co do stosowania nowej instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi.

113.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897,

którem wydają się postanowienia przejściowe co do stosowania nowej instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi.

Na zasadzie artykułu XXIV. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110, artykułu LV. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112, artykułu XLI. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78 i §. 99 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217, rozporządza się co następuje:

Postępowanie w biurze podawczem z podaniami do spraw wiszących należąciami.

§. 1.

Gdyby po dniu 1. stycznia 1898 nadeszły do sądu podania, należące się do spraw, które przed tym dniem wisiały, posłać je należy do tego oddziału sądu, któremu naczelnik sądu w podziale czynności, na rok 1898 ustanowionym, tę sprawę lub wiszące sprawy tego rodzaju przydzielił.

Ażeby ułatwić odnoszenie takich podań do oddziałów sądu, należy oddać wcześniej biuru podawczemu przegląd rozdzielenia pozostałych z końcem

roku 1897 wiszących spraw. W przeglądzie tym oznaczyć należy, ile możliwości osobno, z przytoczeniem nazwisk stron, przydzielone poszczególnym oddziałom sądu konkursu, rozprawy spadkowe, sprawy opiekuńcze i kuratelarne, powierznictwa, dochodzenia przygotowawcze, śledztwa wstępne i wszelkie inne sprawy karne.

Lecz należy tego zaniechać, jeżeli już dotychczas czynności sądu były podzielone na sprawy karne i cywilne, a te ostatnie na sporne i niesporne i podział ten ma być także na przyszłość bez zmiany zatrzymany.

Ażeby ułatwić znalezienie oddziału sądu, do którego podanie należy, winny strony dopisywać na swoich podaniach oznaczenia registraturowe (sygnatury aktów), o ile takowe są im znane.

§. 2.

Z pierwszym podaniem, nadchodzącym po dniu 1. stycznia 1898 w sprawie, która już przed tym dniem wisiała, winien urzędnik biura podawczego przedłożyć właściwemu oddziałowi sądu także akta poprzednie tej sprawy. Wyszukanie aktów poprzednich jest obowiązkiem urzędnika biura podawczego.

Akta poprzednie jakoteż dalsze pisma i akta w tej sprawie pozostające, będą odtąd zachowywane w oddziale kancelaryjnym (pokoju kancelaryjnym) poszczególnych oddziałów sądu.

Oznaczenia aktów spraw wiszących i dalsze czynności porządkowe.

a) Sprawy cywilne.

§. 3.

Procesy cywilne i sprawy egzekucyjne, które stosownie do przepisów ustaw wprowadzających procedurę cywilną i ordynację egzekucyjną (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112 i ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78) mają być z urzędu lub w skutek wniosku stron według procedury cywilnej lub ordynacji egzekucyjnej prowadzone i załatwione, przenosi się z dniem 1. stycznia 1898, o ile zaś trzeba czekać na wniosek stron, po przyjęciu tego wniosku, do rejestrów, nową instrukcją zaprowadzonych dla spraw dotyczącego rodzaju i odtąd postępować należy z niemi według przepisów nowej instrukcyi.

Na powstałych przed dniem 1. stycznia 1898 aktach poprzednich takich spraw, przydać należy do dawnych oznaczeń registraturowych sygnatury w formie ułamka.

§. 4.

Z sprawami tabularnemi postępować należy odrazu według nowej instrukcyi, chociażby zostały w związku z aktami dawniej nadeszłemi.

Zarządzenie §. 275 instrukcyi ma jednak wejść w wykonanie najprzód tylko o tyle, o ile jest możebnem za nadejściem nowych podań tabularnych złożyć razem, bez nadmiernej straty czasu, dotychczasowe akta tabularne dotyczące tego samego wyroku hipotecznego.

Gruntowne porządkowanie aktów w sprawach tabularnych w myśl §. 275 instrukcyi rozpocząć należy dopiero od dnia 1. stycznia 1900.

Odpisów dokumentów zawartych w oprawionych księgach dokumentów nie należy w żadnym razie odłączać.

Postanowienie powyższe stosować należy odpowiednio do aktów w sprawach firmowych (§. 276 instrukcyi).

§. 5.

Podania we wszystkich innych wiszących sprawach cywilnych, które prowadzić i załatwić należy według przepisów pod tym względem dotychczas obowiązujących, otrzymają — o ile poniżej nie jest inaczej postanowione — sygnaturę (oznaczenie registraturowe) swoich aktów poprzednich, które powstały przed dniem 1. stycznia 1898.

Gdzie się już znajduje wolny od zaległości dziennik lub spis aktów (§. 224 patentu cesarskiego z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208), każde podanie po dniu 1. stycznia 1898 nadechodzące, zaciągnąć należy do dziennika lub spisu aktów i opatrzyć sygnaturą dawnego aktu, tudzież liczbą bieżącą dziennika lub numerem porządkowym spisu aktów (liczba czynności).

Dla innych spraw wiszących założyć należy za nadejściem pierwszego podania albo przy jakimkolwiek powstaniu nowego pisma, dziennik lub spis aktów, a mianowicie pierwszy do rozpraw spadkowych, do spraw opiekuńczych i kuratelarnych, drugi do aktów we wszystkich innych sprawach cywilnych. Do dziennika lub spisu aktów zaciągać należy tylko nadechodzące po dniu 1. stycznia 1898 podania i wszelkie inne po tym dniu w tej sprawie przychodzące pisma z krótkim oznaczeniem treści i przytoczeniem dnia nadejścia, (spisania, wystawienia); zaciąga się pod numerami bieżącymi (numerami dziennika, numerami porządkowymi spisu aktów), poczynającymi się w każdym dzienniku lub spisie aktów od jednego.

Dziennik lub spis aktów opatrzyć należy dawną sygnaturą aktów (oznaczenie registraturowe) i liczbą roku nowej seryi (np. III 220/97 — 1898) i dołączyć do aktów dotyczących spraw. Poszczególne podania i pisma tych spraw oznacza się sygnaturą dawnego aktu i numerem, pod którym zaciągnięte są do dziennika lub spisu aktów (liczba czynności).

Tę liczbę czynności (np. $\frac{\text{III } 220/97}{1}$, $\frac{\text{IV } 10/85}{20}$) podawać należy także na wszystkich wygotowaniach tyczących się tej sprawy lub poszczególnego podania.

Gdzie załatwianie spraw jednorodnych poruczone jest więcej oddziałom sądu, tam w sygnaturze i w liczbie czynności podawać należy także cyfrę rzymską numerowi oddziału odpowiednią, a to w taki sposób, że numer oddziału pisze się liczbami rzymskimi w formie ułamka obok numeru, pod którym podanie lub pismo zaciągnięte jest do dziennika lub spisu aktów (np. $\frac{\text{III } 520/97}{1/\text{IV}}$, $\frac{\text{IV } 10/85}{20/\text{II}}$).

§. 6.

Dla procesów cywilnych, wiszących z końca roku 1897, które mają być przeprowadzone i rozstrzygnięte według przepisów, jakie dla nich dotychczas obowiązywały, utrzymywać należy nadal książkę procesów (§. 130 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81).

Wyroki (orzeczenia) w takich procesach cywilnych wydane, podawać należy w wykazach czynności, za lata 1898 i 1899 złożyć się mających, za pomocą osobnej uwagi.

b) Sprawy karne.

§. 7.

Sprawy karne z końcem roku 1897 wiszące u Władz sądowych i prokuratorskich, przenieść należy według ich jakości do rejestrów nową instrukcją zaprowadzonych dla spraw karnych odpowiedniego rodzaju i nadal postępować należy z nimi według przepisów nowej instrukcji.

Na powstałych przed dniem 1. stycznia 1898 aktach poprzednich takich spraw dopisać należy nową sygnaturę stosownie do postanowień §. 3go niniejszego rozporządzenia.

Gdyby po dniu 1. stycznia 1898, nadeszły podania dotyczące się dawniejszych spraw karnych, postępować należy z nimi według przepisu §. 5.

c) Sprawy w sądach krajowych wyższych.

§. 8.

Według przepisów §. 5 postępować należy także z podaniami i pismami, które po dniu 1. stycznia 1898 wejdą do wyższego sądu krajowego, lecz należą do spraw, które już przed tym dniem w sądzie krajowym wyższym wisiały. Liczbę czynności tworzy się podobnie z dotychczasowego oznaczenia registraturowego i z bieżącego numeru porządkowego spisu aktów.

Sprawy, które dopiero po dniu 1. stycznia 1898 wejdą w tok w sądzie krajowym wyższym, lecz muszą być załatwione według przepisów procesowych, które dotychczas obowiązywały, zaciągnąć należy podług ich rodzaju do rejestrów nową instrukcją dla spraw tego rodzaju zaprowadzonych. Przedziały rejestru wypełniać jednak należy tylko o tyle, o ile odpowiadają przepisom procesowym, które obowiązywały dotychczas.

Decyzje i załatwienia rekursów w sprawach, które w sądzie krajowym wyższym wisiały przed dniem 1. stycznia 1898, lub które sąd ten przynajmniej załatwić musi według dotychczasowych przepisów procesowych, podać należy w wykazach czynności, za lata 1898 i 1899 złożyć się mających, zapomocą osobnej uwagi.

d) Zaciąganie do spisów imiennych.

§. 9

Wszystkie wiszące sprawy z dawniejszego czasu, w których po dniu 1. stycznia 1898, okazały się podania lub inne pisma, zaciągnąć należy

do spisu imiennego, według przepisu nowej instrukcji utrzymywanego dla spraw tego rodzaju w sądzie lub w poszczególnych oddziałach sądu. Do spisu imiennego należy zaciągnąć, chociaż stosownie do postanowień powyższych nie można sprawy, o którą idzie, przenieść do rejestru przeznaczonego według nowej instrukcji dla spraw tego rodzaju.

Rejestr pupilów i kurandów bez majątku.

§. 10.

W sądach powiatowych, w których dotychczas pupile i kurandzi bez majątku zapisywani byli w rejestrach abecedowych bez zaciągania do ksiąg sierocych, zaprzestać należy od dnia 1. stycznia 1898 używania tych rejestrów.

Wszelkie podania, dotyczące się takich pupilów i kurandów, zapisywać należy po dniu 1. stycznia 1898 w rejestrze *Nc*; spraw pieczy nie przeniósł się z rejestrów abecedowych do księgi sieroczej.

Gdy nowa instrukcja wejdzie w wykonanie, także opieki i kuratele, pupilów i kurandów bez majątku zapisywać należy w rejestrze *P*.

Przekazanie spraw dotyczących się opiek, kuratel, mas substytucyjnych i użytkowych.

§. 11.

Celem przygotowania przeniesienia spraw opiekuńczych i kuratelarnych wiszących w trybunałach do sądów, które na przyszłość będą dla nich właściwymi, sporządzić należy na podstawie ksiąg sierocych i wszelkich innych materiałów pomocniczych spisy spraw, które mają być przekazane; spisy te zawierać mają jedynie nazwiska i oznaczenia registraturowe. Nadto co do tych spraw kuratelarnych, które muszą być oddane sądom powiatowym poza obrębem siedziby trybunału, wygotować należy wcześniej wyciągi wierzytelne z księgi sieroczej podług rodów rozdzielone. Następnie z spisami i wyciągami trzeba akta spraw, przechodzących do sądów powiatowych poza obrębem siedziby trybunału posłać dnia 1. stycznia 1898 do właściwych sądów powiatowych.

Zarazem zarządzić należy co potrzeba pod względem przeniesienia mas spadkowych do tych ostatnich sądów.

Sądy powiatowe mają na podstawie odebranych wyciągów z księgi sieroczej wpisać do rejestru *P* nowe przyrosty przypadków pieczy i do dawnych oznaczeń registraturowych przydać nową sygnaturę

aktów w formie ułamka, np. $\frac{IV\ 180/80}{P\ 1/98}$.

Liczbę czynności tworzy się jednak tylko na podstawie nowej sygnatury aktów.

§. 12.

Sądowi powiatowemu w siedzibie trybunału posłane będą akta spraw opiekuńczych i kuratelarnych, od trybunału do tego sądu powiatowego przechodzących, podobnież dnia 1. stycznia 1898, a to ze spisami stosownie do §. 11 sporządzonymi i z dołączeniem księgi sieroczej, w trybunale dotychczas utrzymywanej i jej wykazów pomocniczych.

Nadesłana księga sieroca oznaczona będzie dla odróżnienia od wszystkich innych ksiąg sierocych, w sądzie powiatowym utrzymywanych, głoskami *Pt* i ma pozostać w użyciu aż do zakończenia wszystkich przypadków do niej zaciągniętych.

Dla spraw, które przeszły do sądu powiatowego, utworzyć należy sygnaturę aktów i liczbę czynności podług przepisów nowej instrukcyi. Poszczególne sprawy do księgi sieroczej zaciągnięte, oznaczyć należy liczbami bieżącymi rejestru. Akta spraw przekazanych, zachowywać należy w poszczególnych oddziałach sądowych, którym zostały przydzielone.

Dla tych przypadków w księdze sieroczej trybunału zapisanych, które w trybunale wisieć będą także jeszcze po dniu 1. stycznia 1898, sporządzić należy wcześniej wierzytelne wyciągi z księgi sieroczej, oddzielnie podług rodów. Na podstawie tych wyciągów zaciągnąć należy dnia 1. stycznia 1898 sprawy wiszące do rejestru *P*; na aktach dopisać należy pod dawnem oznaczeniem registraturowem nową sygnaturę aktu w formie ułamka. Do utworzenia liczby czynności, bierze się na uwagę tylko nową sygnaturę.

§. 13.

Gdy trybunał oddać ma sprawy opiekuńcze i kuratelarnie kilku sądom powiatowym znajdującym się w jego siedzibie, postanowienia §. 12, ustęp 1 aż do 3 stosują się do tego z tych sądów powiatowych, któremu przekazuje się stosunkowo największą ilość spraw.

Oddanie do innych sądów powiatowych uskutecznić należy stosownie do §. 11, ustęp 1; co się zaś tyczy spraw opiekuńczych i kuratelarnych, pozostających w trybunale, postąpić należy z nimi według §. 12, ustęp ostatni. Sporządzanie spisów i wyciągów z ksiąg sierocych rozpocząć należy wcześniej, ażeby można było oddać bez przeszkody dnia 1. stycznia 1898, akta i księgę sierocą.

Na podstawie wyciągów z księgi sieroczej uczynić należy wpis do rejestru *P* (§. 11, ustęp 3 i 4 §. 12, ustęp ostatni).

§. 14.

Mas depozytowych nie przenosi się z ksiąg głównych depozytowych trybunału do takichże ksiąg sądu powiatowego w siedzibie trybunału; przy oddanych masach należy zapisać, do którego sądu powiatowego masa przeszła.

§. 15.

Księgi sieroczej nie przesyła się i nie wygotowuje się wyciągów z księgi sieroczej, jeżeli w trybunale zamiast ksiąg sierocych utrzymywane są arkusze sieroce. Akta spraw pieczy, przechodzących do innego sądu, przesać należy w tym przypadku z dołączeniem spisów i arkuszy sierocych.

§. 16.

Celem oddania przechodzących do sądu handlowego w Pradze wiszących spraw opiekuńczych i kuratelarnych, tyczących się dzieci kupeów w sądzie handlowym praskim zaprotokołowanych i jawnych spółników spółek tamże zaprotokołowanych, zbadać należy na podstawie ksiąg sierocych i wszelkich innych materyałów pomocniczych, czy dzieci rzezonnych osób uczestniczą ze swoim majątkiem pupilarnym w przedsiębiorstwie handlowem lub fabrycznem (rozporządzenie cesarskie z dnia 21. grudnia 1855, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1856, artykuł VIII, l. 2 ustawy wprowadzającej do normy jurysdykcyjnej).

Akta spraw opiekuńczych i kuratelarnych, co do których według tego zachodzą warunki przeniesienia do sądu handlowego w Pradze, przesać należy za spisem (§. 11, ustęp 1) dnia 1 stycznia 1898, temuż sądowi handlowemu w Pradze z dołączeniem wierzytelnych wyciągów z księgi sieroczej.

Zarazem zarządzić należy co potrzeba względem przeniesienia mas depozytowych do tego ostatniego sądu. Przy masach depozytowych, któreby ze sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Pradze, przechodziły do sądu handlowego, należy zapisać to przejście.

Sąd handlowy w Pradze winien na podstawie otrzymanych wyciągów z ksiąg sierocych zaciągnąć do rejestru *P* przyrosty przypadków pieczy i do dawnego oznaczenia registraturowego dopisać nową sygnaturę aktów w formie ułamka. Liczbę czynności tworzy się jednak tylko na podstawie nowej sygnatury aktów.

§. 17.

Podania i wszelkie inne pisma, które wprowadzie wniesione będą do sądu przed dniem 1. stycznia 1898, lecz aż do końca 1897 roku nie zostaną

załatwione, winien ten sąd oddać dnia 1. stycznia 1898 razem z innemi aktami sprawy sądowi teraz właściwemu, który ma je załatwić.

Podania i pisma, które po dniu 1. stycznia 1898 nadejdą do sądu, dawniej dla sprawy właściwego, odstąpić ma kancelarya tego sądu za wykazem bez poprzedniego zaciągania do rejestru sądu obecnie właściwemu.

§. 18.

Sprawy mas substytucyjnych i użytkowczych, które na mocy postanowienia artykułu XXII, ustęp 2, ustawy wprowadzającej do normy jurysdykcyjnej (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110) przechodzą dnia 1. stycznia 1898 do innego sądu, poprzemnie należy z odpowiednim zastosowaniem przepisów powyższych.

Przekazanie spraw sądów do spraw drobiazgowo-handlowych.

§. 19.

Sądy do spraw drobiazgowo-handlowych, które dnia 1. stycznia 1898 przestają urzędować, oddać mają sądom powiatowym lub sądom powiatowym do spraw handlowych, na ich miejsce wchodzącym, akta wszystkich spraw u nich w tym dniu wiszących, za spisami mającymi zawierać jedynie nazwiska i oznaczenia registraturowe.

Skargi podane w sądzie do spraw drobiazgowo-handlowych tak późno, że sprawa nie może być załatwiona w ciągu czasu pozostającego jeszcze aż do dnia 1. stycznia 1898, należy zebrać i za osobnym wykazem oddać podobnież dnia 1. stycznia 1898.

Skargi te, jakoteż inne przekazane sprawy zaciągnąć należy w sądzie dla nich odtąd właściwym w odpowiednich rejestrach. Sygnaturę aktów i liczbę czynności utworzyć należy według przepisów nowej instrukcji. Sygnaturę aktów dopisać należy w danym przypadku pod dawnem oznaczeniem registraturowem.

§. 20.

Registratury sądów do spraw drobiazgowo-handlowych zostawić należy niezmienione. Gdyby sąd powiatowy lub sąd powiatowy do spraw handlowych, do którego przeszły sprawy sądu do spraw drobiazgowo-handlowych, zapotrzebował później aktów z registratury tego sądu do spraw drobiazgowych, dostarczyć ich należy w każdym z osobna przypadku.

(Polskich.)

Podania do sądu powiatowego lub do sądu powiatowego dla spraw handlowych, tyżące się sprawy, która toczyła się dawniej w sądzie do spraw drobiazgowo-handlowych, lecz jeszcze przed dniem 1. stycznia 1898 została załatwiona, o ile zawierają wniosek o dozwozenie egzekucyi lub o tymczasowe zarządzenie, wpisać należy do rejestru *E* lub *V* w przeciwnym razie do rejestru *Ne*.

Przekazanie wiszących procesów cywilnych innym sądom.

§. 21.

Akta tych procesów cywilnych, dnia 1. stycznia 1898 wiszących, które stosownie do artykułu XX ustawy wprowadzającej do normy jurysdykcyjnej (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 110) od dotychczasowego sądu procesowego przechodzą do innego sądu rzeczowo właściwego, przesłać należy temu ostatniemu za spisem, który zawierać ma jedynie nazwiska i oznaczenie registraturowe.

Jeżeli w jakiejś sprawie wyznaczona jest na czas po dniu 1. stycznia 1898 audyencya, lub jeżeli po tym dniu płynie termin, którego dotrzymania należy z urzędu przestrzegać, albo jeżeli już istnieje wniosek na przekazanie, akta przesłać należy dnia 1. stycznia 1898, w innych przypadkach czekać z tem należy aż do najbliższej czynności procesowej w dotyczącej sprawie.

O przesłaniu aktu uwiadomić należy strony z wymienieniem sądu, któremu akta zostały oddane i z przytoczeniem tych postanowień normy jurysdykcyjnej, na których opiera się rzeczowa właściwość nowego sądu. Pod względem dalszego postąpienia ze sprawami przekazanemi trzymać się należy przepisu §. 19, ustęp ostatni.

Wykazy stanu osobowego.

§. 22.

Wykazy stanu osobowego w dniu 1. stycznia 1898 już istniejące należy dalej prowadzić z uzupełnieniem do ilości egzemplarzy przepisanej w nowej instrukcji (§. 4). Używać należy do tego danych druków, dopóki stareży zapasów.

Przepisy nowej instrukcji co do miejsc, w których muszą być zachowywane egzemplarze wykazu stanu osobowego każdego urzędnika lub sługi, odnoszą się także do wykazów stanu osobowego urzędników i sług już w służbie będących.

Czynności urzędowe dyrektora kancelaryi.**§. 23.**

W trybunałach, w których dotychczas stosownie do §. 67 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81), byli ustanowieni dyrektorowie kancelaryi, mają takowi sprawować swoje czynności urzędowe aż do dalszego zarządzenia w dotychczasowej rozciągłości

Archiwa.**§. 24.**

Archiwa osobne obecnie istniejące stanowią mają na przyszłość osobny oddział registratury i

i razem ze spisami i wykazami mają być nadal prowadzone przez urzędników registratury.

Prace przygotowawcze.**§. 25.**

Wszelkie prace przygotowawcze, do wykonania niniejszego rozporządzenia potrzebne, rozpocząć należy niezwłocznie.

Podania, przed dniem 1. stycznia 1898 do trybunałów wniesione w sprawach opiekuńczych i kuratelarnych, przechodzących do innego sądu, załatwić należy ile możliwości jeszcze przed końcem roku.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1897.

Treść: *M* 114. Rozporządzenie, którem wydają się postanowienia uzupełniające w przedmiocie prowadzenia czynności w prokuraturach państwa.

114.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897,

którem wydają się postanowienia uzupełniające w przedmiocie prowadzenia czynności w prokuraturach państwa.

Celem wprowadzenia zgodności w urzędzeniach czynności prokuratury państwa przy trybunałach pierwszej instancji z przepisami, które na mocy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112, obowiązywać mają od dnia 1. stycznia 1898 w sądach pierwszej i drugiej instancji pod względem postępowania z podaniami i aktami, oznaczania ich, tudzież utrzymywania rejestrów i zapisków co do poszczególnych spraw, rozporządza się:

Stosowanie przepisów instrukcyi.

§. 1.

W prowadzeniu czynności prokuratury państwa przy trybunałach pierwszej instancji mają być od dnia 1. stycznia 1898 odpowiednio stosowane postanowienia rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112, (Instrukcyja dla sądów pierwszej i drugiej instancji), tyczące się podań sądowych (§§. 62 aż do 67, 71 aż do 75, 79 i 80), wykonywania czynności (§§. 82 aż do 85, 90, 92, 93, 99, 100), wygotowania załatwień sądowych (§§. 191, 192, 193, 199, 200,

201, 203, 204, 211, 215), rejestrów (§§. 217 aż do 222, 252, 254, 255, 256), zakładania aktów (§§. 261, 262, 264, 265, 266, 278, 279), przechowywania aktów (§§. 282, 283, 284), registry (§§. 289 aż do 294), papieru (§. 328), tudzież co do założenia i utrzymywania księgi przysięg (§. 406, l. 14).

Biuro podawcze.

§. 2.

Do podań wystosowanych do prokuratury państwa otworzyć należy osobne biuro podawcze. Podobnie jak w biurze podawczem sądu, poszczególne nadchodzące podania nie będą i tu zapisywane. W większych prokuraturach państwa może być utrzymywana w razie potrzeby książka wpływu podług formularza Nr. 7 instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancji, dla podań, tyczących się spraw nowo przybywających i które dopiero muszą być przydzielone, albo których związek z wiszącymi sprawami karnymi nie może być od razu stwierdzony.

Sprawy prezydyalne i dziennik prezydyalny.

§. 3.

Sprawy prezydyalne prokuratury państwa zaciągać należy do dziennika prezydyalnego.

Do spraw prezydyalnych zaliczać należy:

1. normalia;
2. sprawy legislacyjne (wnioski i opinie w sprawach ustawodawczych lub w sprawach zarządu sprawiedliwości);

3. polecenia ogólne przełożonych Władz, tudzież rozporządzenia, dotyczące się postąpienia z poszczególnymi przypadkami karnymi;

4. sprawy personalne urzędników, sług, praktykantów kancelaryjnych, pomocników kancelaryjnych, pomocników sług i funkcyjaryuszów prokuratoryi, jakoto: wnioski względem obsadzenia, nominacje, zaprzysiężenia, przeniesienia, wstąpienie i wystąpienie ze służby, zamiana miejsc służbowych, doniesienia o słabości i śmierci, udzielenie urlopów, dyspenza wieku, doniesienia o wstąpieniu w związek małżeński, tudzież inne dotyczące wykazu stanu osobowego doniesienia, asygnacya płac, dodatków, zaliczek, zapomóg, remuneracyi, uznania i odszczerzonym;

5. sprawy służby wojskowej;

6. sprawy dyscyplinarne urzędników i sług;

7. pensjonowania i pobory z łaski (kwieskowania, prowizjonowania, odprawy, dodatki na wychowanie, kwartały pośmiertne itp.);

8. urzędowe lustracje prokuratoryi państwa i ich załatwianie;

9. wykazy i sprawozdania peryodyczne łącznie z wykazami statystycznymi.

Rejestry.

§. 4.

W prokuratoryi utrzymywane być mają rejestry:

St rejestr doniesień do prokuratoryi nadchodzących podług formularza Nr. 107;

Ss rejestr spraw prasowych podług formularza Nr. 108;

Nst rejestr do czynności niezaciągniętych do żadnego z tych rejestrów, podług formularza Nr. 33 instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi (rejestr zbiorowy ogólny).

§. 5.

Rejestry *St* i *Ss* utrzymywać należy podług przypadków karnych. Do rejestru *St* zaciągać należy wszystkie doniesienia do prokuratora państwa nadchodzące a doniesienia przyjęte do protokołu także wtedy, gdy prokurator państwa uważa je za bezzasadne, donosiciel zaś obstaje przy doniesieniu. Nadto należą do rejestru *St* doniesienia sądów powiatowych, dotyczące się wytoczonych przez takowe stosownie do §. 89 k. proc. kar. dochodzeń przygotowawczych co do zbrodni i przestępstw (§§. 68 i 84 przepisu wykonawczego proc. kar.).

Chociaż w jednej sprawie karnej ma udział kilku obwinionych, lub, chociaż jednemu obwinio-

nemu przypisuje się kilka czynów karygodnych, utworzyć przeciw należy tylko jedną liczbę rejestrową a to bez różnicy, czy już pierwsze doniesienie wystosowane było przeciw kilku obwinionym lub odnosiło się do kilku czynów karygodnych, lub też czy większa ilość obwinionych lub czynów karygodnych powstała dopiero w skutek kilku po sobie następujących doniesień. Jednakże pod tą jedną liczbą podać należy w rejestrze *St* i *Ss* wszystkich obwinionych, poszkodowanych, i wszystkie czyny karygodne, te ostatnie przez przytoczenie odpowiedniego paragrafu ustawy karnej. W razie wyłączenia pewnej sprawy karnej, postąpić należy według przepisu §. 219 instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi.

Liczyby rejestru głównego i rejestru prasowego trybunału (*Vr* i *Pr*) wpisuje się do rejestru *St* i *Ss* jak tylko akta po raz pierwszy wrócą z trybunału do prokuratoryi.

Rejestr *Nst* przeznaczony jest na te podania do prokuratoryi, które nie mają być zaciągane ani do jednego z dwóch rzeczonych rejestrów ani do dziennika prezydyalnego, ani nie należą do sprawy w rejestrze *St* lub *Ss* już zaciągniętej. W utrzymaniu rejestru *Nst* trzymać się należy postanowień §. 252 instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi. Dla spraw notaryatu i rzeczy więziennych utworzyć należy osobne oddziały.

Dziennik.

§. 6.

Do aktów każdego przypadku karnego utrzymywać należy w prokuratoryi państwa dziennik podług formularza Nr. 109. Sprawy aresztowania oznaczać należy na dzienniku jako takie.

Jeżeli ekshibit zostaje w aktach prokuratoryi państwa, zapisać należy w dzienniku tylko numer porządkowy i dzień wejścia. Jeżeli zaś ekshibit przesyła się innej władzy, w dzienniku zanotować należy w krótkości także przedmiot ekshibitu i treść wydanego zarządzenia. Zapisując wydane zarządzenie, dołożyć należy datę.

W dzienniku można zapisywać także pobudki, które prokuratora skłoniły do odrzucenia doniesienia (§. 90 k. p. k.), jeżeli do tego nie używa się arkuszy korespondencyjnych.

Nadejścia aktów, przez trybunał, przy którym prokurator jest ustanowiony, onemuż w ciągu postępowania przygotowawczego nadesłanych w celu uczynienia wniosku, nie trzeba w dzienniku zapisywać. Gdy inne sądy lub władze nadeszłą prokura-

Form.
Nr. 107.

Form.
Nr. 108.

Form.
Nr. 109.

toryi państwa akta dochodzeń, trzeba to zapisać w dzienniku.

Zapiski o rozprawach głównych.

§. 7.

Zapiski o zarządzonych rozprawach głównych i ich wyniku utrzymywać należy na przyszłość według formularza Nr. 110; wchodzi on na miejsce rejestru według formularza XVI. przepisanego w §. 83 rozporządzenia wykonawczego do kodeksu postępowania karnego.

Wykazy stanu osobowego.

§. 8.

Przepisy §§. 4go i 5go instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi stosować należy odpowiednio do urzędników prokuratoryi państwa.

Urlopy.

§. 9.

Urlopy urzędników i sług prokuratoryi państwa, służące do wypoczynku, przypadać powinny ile możliwości w czasie feryi sądowych.

Wykazy czynności prokuratoryi państwa.

§. 10.

Roczny wykaz czynności prokuratorów państwa (§. 22 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 201) składać należy w przyszłości według formularza Nr. 111.

Form.
Nr. 111.

Gleispach r. w.

Rejestr doniesień do prokuratury państwa. St.

(1. strona.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Liczba rejestru głównego (Vr) trybunału	N a z w i s k o		Czyn karygodny
			poszkodowanego	obwinionego	
1.	2.	3.	4.	5.	6.

(2. strona.)

Zakończenie sprawy karnej bez oskarżenia		Wnioski w toku postępowania przygotowawczego		Akt oskarżenia został podany dnia	Rozprawa główna wyznaczona dnia	U w a g i
przez odłożenie doniesienia	w inny sposób	na dochodzenia przygotowawcze	na śledztwo wstępne			
7.	8.	9.	10.	11.	12.	

Rozporządzenie dotyczące się urzędzenia czynności prokuratury państwa. 1897. Nr. 107. (Rejestr doniesień, St, §§. 4 i 5 powołanego rozporządzenia.)

Rejestr spraw prasowych prokuratury państwa. Ss.

(1. strona.)

Roczna liczba bieżąca	Dzień wejścia	Liczba rejestru prasowego trybunału	Obwiniony (oznaczenie druku, numeru i artykułu)	Czyn karygodny

(2. strona.)

W skutek wniosku na				Wynik rozprawy w skutek sprzeciwu	Orzeczenie instancyi zażalenia	Postępowanie subiektywne						Uwagi				
zatwierdzenie tymczasowej konfiskaty		na orzeczenie według §. 493 proc. kar.				ukończenie sprawy karnej bez oskarżenia		wnioski w toku postępowania przygotowawczego		akt oskarżenia wniesiono dnia	rozprawa główna wyznaczona na dzień					
zapadło rozstrzygnięcie						odrzu- czenie donie- sienia	w inny sposób	na docho- dzenia przygoto- wawcze	na śledztwo wstępne							
przy- chylne	od- mowne	przy- chylne	od- mowne	6.	7.					8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.

Rozporządzenie dotyczące się urzędzenia czynności prokuratury państwa. 1897. Nr. 108. (Rejestr spraw prasowych, Ss, §§. 4 i 5 powołanego rozporządzenia.)

Sygnatura aktu.....

C. k. Prokuratorya państwa.....

Dziennik sprawy karnej

przeciw.....

o

(1. strona.)

Liczba porządkowa	Dzień wejścia	Przedmiot ekshibitu	Wydane zarządzenie

(2., 3. i 4. strona.)

Liczba porządkowa	Dzień wejścia	Przedmiot ekshibitu	Wydane zarządzenie

Rozporządzenie dotyczące się urzędzenia czynności prokuratury państwa. 1897. Nr. 109. (Dziennik, §. 6 powołanego rozporządzenia.)

Zapiski prokuratury państwa dotyczące się rozpraw głównych.

(1. strona.)

Roczna liczba bieżąca	Liczba rejestru głównego lub prasowego (<i>Vr</i> i <i>Pr</i>) trybunału i nazwisko referenta prokuratury państwa	Oskarżony	Czyn karygodny	Dzień wyroku
1.	2.	3.	4.	5.

(2. strona)

Wyrok		Miejsce kary		Dzień rozpoczęcia kary	Dzień oddania do zakładu karnego	Inne środki		Uwagi
kara uwięzienia	grzywny	trybunał	zakład karny			przedmiot	zarządzenie	
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	

Rozporządzenie dotyczące się urzędzenia czynności prokuratury państwa. 1897. Nr. 110. (Zapiski prokuratury państwa dotyczące się rozpraw głównych, §. 7 powołanego rozporządzenia.)

Wykaz czynności

Prokuratury państwa

Rok 18 . .

Wykaz czynności prokuratury państwa.

(2. strona.)

Ilość przypadków karnych				Ilość doniesień przez prokuraturę państwa odebranych	Ilość aktów oskarżenia przez prokuraturę państwa wniesionych	Ilość przypadków karnych załatwionych bez rozprawy głównej		Ilość rozpraw głównych, które odbyły się z interwencją prokuratury państwa				Późniejsze wstąpienie prokuratury państwa w razie skarg subsydiarnych	
objęto wiążących z roku poprzedniego	przybyło	załatwiono	Z końcem roku pozostało wiążących			z dochodzeniem przygotowawczem	bez dochodzenia przygotowawczego	przed sądem przysięgłych		przed trybunałem			
								występki	zbrodnie	występki	zbrodnie		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	

(3. strona.)

Przystąpienie do oskarżeń prywatnych	S p r a w y p r a s o w e								Ilość posiedzeń sądowych, w których prokuratora państwa miała udział	Ilość śledztw poza obrębem siedziby urzędu, w których prokuratora państwa miała udział	Ilość rozpraw apellacyjnych w przypadkach przekroczeń (§. 471 proc. kar.)	
	Konfiskata w sprawach prasowych		Rozprawy główne o zbrodnie i występki		Postępowanie według §. 493 proc. kar.		Rozprawy o wykroczenia w sprawach prasowych. Oskarżony został					
	przez sąd zatwierdzona	przez sąd znieśiona	uwolnienie	skazanie	wniosek prokuratury państwa został		uwolniony	skazany				
					przyjęty	nie przyjęty						
14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	

Uwaga. Przedziały 9 aż do 12 zawierać mają wszystkie rozprawy główne, które się odbyły łącznie z tyczącemi się spraw prasowych (przedziały 17 i 18).

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1897.

Treść: № 115. Rozporządzenie dotyczące się stosowania ordynacyi egzekucyjnej z dnia 27. maja 1896, w tych krajach, w których wprowadza się księgi ingrosacyjne (rozporządzenie ingrosacyjne).

115.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897,

dotyczące się stosowania ordynacyi egzekucyjnej z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79, w tych krajach, w których prowadzą się księgi ingrosacyjne (rozporządzenie ingrosacyjne).

Na zasadzie artykułu XVI. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78, zaprowadzającej ustawę o postępowaniu egzekucyjnym i zgodnie z przepisami tego artykułu wydają się dla krajów, w których istnieją księgi ingrosacyjne (dla Tyrolu i Vorarlbergu) następujące postanowienia:

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Postanowienia Ordynacyi egzekucyjnej dotyczące się posiadłości (dóbr nieruchomości, rzeczy nieruchomości) w księdze publicznej (w księdze gruntowej) zapisanych, stosować należy w krajach, w których istnieją księgi ingrosacyjne, do wszystkich posiadłości, stosownie do zasad niżej podanych (§§. 2 aż do 7), o ile rozporządzenie niniejsze w osobnej części (§§. 8 i n.) nie przepisuje wyraźnie czego innego. Czy co do posiadłości, o którą w poszczególnym przypadku idzie, istnieje rzeczywiście lub nie istnieje dokument w księgach ingrosacyjnych, nie stanowi to żadnej różnicy.

§. 2.

Sądowi, w którym księga publiczna (księga gruntowa) jest prowadzona (w którym znajduje się wykaz hipoteczny posiadłości), odpowiada ten sąd, w którym dokumenty dotyczące się posiadłości mają być ingrosowane (sąd księgi, Władza księgi).

§. 3.

Za równą intabulacyi (wpisowi, zabezpieczeniu), ograniczeniu, przeniesieniu i wykreśleniu praw lub wierzytelności hipotecznych uważać należy ingrosacyę tych dokumentów (aktów sądowych), które zawierają tytuł prawy do nabycia (zabezpieczenia), ograniczenia, przeniesienia praw rzeczowych na nieruchomościach, a względnie zrzeczenie się (odmówienie) takich praw.

O ile według Ordynacyi egzekucyjnej uskutecznione być mają wzmiankowane akty hipoteczne, nastąpić ma ingrosacya odnośnej uchwały sądowej (rezolucyi).

Prawom lub wierzytelnościom hipotecznym (hipotecznie zabezpieczonym, wpisanym, zaintabulowanym) odpowiadają te prawa i wierzytelności, do których nabycia, a względnie zabezpieczenia prawem zastawu wymaga ustawa ingrosacyi odnośnego dokumentu (odnośnego aktu sądowego) i w poszczególnym przypadku takowa została rzeczywiście wykonana.

§. 4.

Na miejsce wyciągów z ksiąg publicznych wchodzi certyfikaty hipoteczne.

§. 5.

Gdzie w Ordynacji egzekucyjnej mówi się o stanie księgi publicznej (o stanie księgi gruntowej) bierze się na uwagę położenie prawne (stopień hipoteczny) z dokumentów ingrosowanych wynikające.

§. 6.

Gdzie bierze się na wzgląd istniejący stopień hipoteczny (pierwszeństwo) praw lub wierzytelności hipotecznych lub wpisów hipotecznych, lub gdzie stopień hipoteczny ocenia się według zasady ustawy powszechnej o księgach gruntowych, tam według przepisów o księgach ingrosacyjnych stopień hipoteczny oceniać się ma według dnia ingrosacji, w taki sposób, że prośbom lub wnioskom, które w tym samym dniu nadeszły służy równorzędne pierwszeństwo.

§. 7.

O ile co do administracji przymusowej i licytacji przymusowej, co do egzekucji na prawach, które ciężą na posiadłościach hipotecznie wpisanych, lub co do zarządzeń tymczasowych mówi się o adnotacjach hipotecznych lub o ich wykreśleniu, miejsce aktów tych zastępuje ingrosacja odnośnych uchwał (rezolucji).

Ingrosacyom w takich przypadkach wykonanym służą skutki prawne w Ordynacji egzekucyjnej uwidocznieniu hipotecznemu przyznane, w ten sposób, że pierwszeństwo ocenia się według dnia ingrosacji.

II. Postanowienia szczególne.

Przymusowe uzasadnienie prawa zastawu na posiadłości jako środek egzekucyjny i zabezpieczający.

§. 8.

Przymusowe uzasadnienie prawa zastawu na posiadłościach, na rzecz wykonalnej wierzytelności pieniężnej (§§. 88, 89 O. e.) uskutecznia się — bez względu, czy prawo zastawu zostaje nowo ustanowione, czyli też kontraktowe prawo zastawu, które już dawniej istniało, uznane zostaje za wykonalne — przez ingrosację dotyczącą uchwały sądu.

Także przyznanie prawa zastawu na posiadłościach w celu zabezpieczenia wierzytelności pieniężnych (§. 374 O. e.) uskutecznia się przez ingrosację uchwały zezwalającej.

Licytacja przymusowa posiadłości.

§. 9.

Wymagane w §. 133, l. 1 O. e. dokumentne poświadczenie, że posiadłość, której sprzedaży żądano, znajduje się w posiadaniu lub współposiadaniu obowiązanego, złożyć należy w takim razie, gdy własność obowiązanego nie może być dostatecznie poświadczona certyfikatem hipotecznym lub innymi dokumentami. Chociażby dokumentne poświadczenie posiadania nie mogło być złożone, postąpić należy według przepisu przedostatniego ustępu §. 133 O. e.

§. 10.

Przepis §. 145, ustęp 3 O. e. stosuje się do wszystkich posiadłości. Edykt w myśl tych postanowień wydany, oznaczony być ma: „Pierwszy edykt w postępowaniu licytacyjnym“.

Edykt ten wydać ma sąd egzekucyjny, jeżeli on sam pozwala na egzekucję, jednocześnie z pozwoleniem, w innych zaś przypadkach po nadejściu prośby o egzekucję.

§. 11.

W pierwszym edykanie należy oznaczyć wyraźnie posiadłość, która ma być licytowana i podać nazwiska tak teraźniejszego posiadacza jak i egzekwującego wierzyciela.

Termin do zgłoszenia się wyznaczać należy zawsze tak, żeby od dnia pierwszego umieszczenia edyktu w dzienniku urzędowym, służył do zgłoszenia się okres czterotygodniowy. Krótszy termin nie jest dozwolony.

Dzień pierwszorazowego umieszczenia edyktu w dzienniku urzędowym i dzień, w którym termin się kończy, należy oznaczyć wyraźnie w samymże edykanie.

Należy mieć staranie, żeby edykt został ogłoszony w dniu oznaczonym.

§. 12.

Skutek prawny zaniedbania terminu, którym w §. 145, ustęp 3 O. e. zagrożono, wyrazić należy w pierwszym edykanie w ten sposób, że gdyby prawa rzeczowego, stanowiącego pretensją na posiadłości, a które z masy podziałowej ma być zaspokojone, nie zgłoszono ani w terminie na zgłoszenia się wyznaczonym ani nawet aż do terminu licytacji (przed rozpoczęciem się licytacji), zaspokojenie z masy podziałowej nastąpiłoby, o ile roszczenie nie okazuje się z aktów egzekucyjnych moc prawa mającym

i kwalifikującym się do zaspokojenia, dopiero po zupełnem zaspokojeniu wierzyciela egzekwującego i wszystkich praw rzeczowych, z którymi zgłoszono się w czasie właściwym.

Do poczytania roszczenia za mające moc prawa, nie jest dostateczne samo zapisanie prawa rzeczowego w certyfikacie hipotecznym. W edyktcie ostrzedz należy strony wyraźnie o tej okoliczności.

§. 13.

Pierwszy edykt zawierać ma wezwanie, żeby zgłoszyciele, zamieszkali poza granicami okręgu sądu egzekucyjnego, wymienili pełnomocnika do doręczeń, zamieszkałego w siedzibie sądu.

Nie służy to jednak do zastąpienia oznajmienia przepisanego w §. 170 l. 4 O. e. Skutek prawny tamże wzmiankowany nastąpić ma dopiero w takim razie, jeżeli pełnomocnika nie wymieniono aż do wydania edyktu licytacyjnego.

§. 14.

O zezwoleniu na licytację uwiadomić należy wierzyciela, obowiązanego i osoby do odkupu uprawnione, doręczeniem uchwały licytacyjnej (§. 133, ustęp ostatni O. e.)

Wszystkim innym osobom, które według istniejących wykazów mogą rościć sobie pretensje do praw rzeczowych na posiadłości sprzedać się mającej, a w szczególności także do zabezpieczonych prawem zastawu podatków, dodatków, należności i wszelkich innych opłat publicznych, doręczyć należy wygotowania pierwszego edyktu.

Przeto w tym przypadku, gdy na licytację zezwala nie sąd egzekucyjny (§. 158, ustęp 6 instrukcyi sądowej), nie trzeba sądowi egzekucyjnemu posyłać wygotowań uchwały licytacyjnej dla tych ostatnich osób.

§. 15.

W razie zezwolenia na powtórna licytację nie trzeba wydawać nowego pierwszego edyktu. Jednakże należy rozesać uwiadomienia w ostatnim ustępie §. 154 O. e. wzmiankowane, a to z wezwaniem, żeby aż do terminu licytacji, najpóźniej zaś aż do chwili przed rozpoczęciem się licytacji zgłoszono roszczone prawo dla uniknięcia skutku prawnego w §. 12 wzmiankowanego.

§. 16.

Pierwszy edykt ogłosić należy przez zamieszczenie najmniej jednorazowe w gazecie, która w kraju jest przeznaczona na obwieszczenia urzędowe.

Wszelkie wstrzymanie postępowania egzekucyjnego, gdyby zaszło po ogłoszeniu pierwszego edyktu w dzienniku urzędowym a przed terminem licytacji, podać należy do wiadomości publicznej przez umieszczenie obwieszczenia w tym samym dzienniku urzędowym.

§. 17.

Wierzyciele, doręczeniem pierwszego edyktu uwiadomieni o zezwoleniu na licytację, mogą w przeciągu dni 8 po uwiadomieniu proponować tymczasowe ustalenie stanu biernego (§. 164 O. e.)

Dla wierzycieli nie uwiadomionych w ten sposób, termin ośmiodniowy zaczyna się od dnia ogłoszenia pierwszego edyktu.

§. 18.

Audyencję do ustalenia warunków licytacyjnych (§. 164 O. e.), jakoteż do tymczasowego ustalenia stanu biernego (§. 164 O. e.) wyznaczyć należy zawsze na dzień przypadający po upływie terminu do zgłoszeń (§. 11).

Na czas przed jego upływem nie można też wyznaczać terminu licytacji i rozprawy przepisanej w §. 200, l. 1 O. e.

§. 19.

Osoby, które zgłosiły się z prawami rzeczowymi, wezwać należy na audyencję w §. 18 wzmiankowane i w myśl §. 171 O. e. uwiadomić o terminie licytacji.

Jeżeli wezwanie lub uwiadomienie w czasie właściwym było niemożliwe, lub było bezskutecznie usiłowane, postąpić należy według przepisu §. 162, ustęp 2 i 3 i §. 174 O. e.

Osobom w §. 173, ustęp 2 O. e. wymienionym doręczyć należy edykt licytacyjny z wezwaniem w §. 15 wzmiankowanym.

§. 20.

Wszelkie zgłoszenia podawać należy do sądu egzekucyjnego a to albo piśmiennie (w jednym wygotowaniu) albo ustnie do protokołu.

Ze zgłoszeniami złożyć należy w pierwopisie lub wierzytelnym odpisie dokumenty służące do udowodnienia zgłoszonych roszczeń, jeżeli takowe nie znajdują się już w sądzie.

Zgłoszenia należy w odpowiedni sposób oznaczyć w skorowidzu aktów.

§. 21.

Co do pretensyi, które mają być pokryte najwyższą ofertą, podać należy szczegółowo, jakie kwoty mają być zaspokojone na rachunek kapitału, odsetek, świadczeń powrotnych, kosztów i wszelkich innych należytości pobocznych.

Gdyby tego nie uczyniono, następuje skutek prawny w §. 12 wzmiankowany.

Co do kosztów można uczynić zastrzeżenie, że dokładna ich kwota oznajmiona będzie dopiero przy rozdzielaniu najwyższej oferty.

Wierzyciele zastawni podać mają stopień hipoteczny prawa zastawu, które przywodzą, i oznaczyć czas, od którego roszczą sobie to prawo zastawu.

Ze zgłoszeniem można także połączyć jedno z oświadczeń w §. 171, ustęp 2 i 3 O. e. wzmiankowanych.

§. 22.

Wierzyciel egzekwujący i każdy wierzyciel przystępujący, tudzież taki wierzyciel, którego prawo zastawu zostało przymusowo uzasadnione w myśl §§. 87 aż do 89 O. e. nie potrzebują zgłaszać się osobno, o ile roszczenia ich wyjawiają się z aktów egzekucyjnych.

§. 23.

Od dania osobnego zabezpieczenia może być uwolniony w myśl §. 147, ustęp 3 O. e. tylko wierzyciel egzekwujący, inni oferenci nie mogą być uwolnieni.

§. 24.

Edykt licytacyjny zawierać ma oprócz tego, co w §. 170 O. e. jest przepisane, także nazwisko teraźniejszego posiadacza nieruchomości.

§. 25.

Do ingrosacyi uchwały dotyczącej się przybicia (§§. 183, 199 O. e.) stosuje się bez ograniczenia §. 72, ustęp 2 i 3 powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

§. 26.

Przepis §. 184, l. 3 O. e. nie ma być stosowany.

Natomiast można wystąpić z opozycją przeciw udzieleniu przybicia także jeszcze, ponieważ:

a) treść pierwszego edyktu w postępowaniu licytacyjnym nie była taka, jak to jest przepisane, lub tenże nie był ogłoszony w sposób przepisany (§§. 11, 12, 16);

b) termin do zgłoszenia się wynosił mniej jak cztery tygodnie (§. 11);

c) takie osoby, których zgłoszenia nadeszły w terminie do tego wyznaczonym (§. 11) nie były uwiadomione o terminie licytacji.

Do błędów tutaj wzmiankowanych stosują się postanowienia §. 186, ustęp 1 i §. 187, ustęp 1 O. e., do punktu c) także przepis drugiego ustępu §. 186 O. e.

§. 27.

Dla sprowadzenia skutków prawnych §§. 207 i 208 O. e. wydać należy po upływie terminu w §. 207 wzmiankowanego uchwałę co do ingrosacyi tych rezolucyi, które wydane zostały w razie zastanowienia postępowania licytacyjnego, w razie złożenia oświadczenia w myśl §. 206 i w razie podania wniosku w myśl §. 208. Wygotowanie tej uchwały należy ingrosować.

Od tej uchwały niema rekursu (§. 239 l. 8 O. e.).

Rezolucya wydana w przychyleniu się do wniosku podanego w myśl §. 208 O. e. orzekać ma przyznanie prawa zastawu na posiadłości z oznaczeniem stopnia hipotecznego.

§. 28.

Na rozprawę nad działem najwyższej oferty (§. 209 O. e.), wezwać należy oprócz obowiązanych, egzekwującego wierzyciela i organów publicznych w §. 172, l. 1 oznaczonych, także wszystkie te osoby, od których zgłoszenia nadeszły.

Wezwania w §. 210 O. e. wzmiankowanego nie trzeba wydawać.

W wezwaniu należy nadmienić, że aż do skończenia się audyencyi działowej dozwolone jest uzupełnianie wniesionych poprzednio zgłoszeń dotyczących się kosztów (§. 21), tudzież wnoszenie nowych dokumentów dowodowych.

Inne uzupełnianie zgłoszeń bez zezwolenia tych osób, których prawa lub roszczenia doznałyby przez to uszczerbku, nie jest dozwolone ani przed audyencyą działową, ani podczas takowej.

Wyjmują się od tego oznajmienia, które mają być uczynione w myśl §. 211, ustęp 1 i 2 O. e.

§. 29.

Przepis §. 216, l. 4 O. e. stosuje się w ten sposób, że roszczenia, których nie uwzględnia się

(§. 12), ponieważ nie zgłoszono się z niemi w czasie właściwym, zaspakają się tylko o tyle, o ile po zupełnem zaspokojeniu wierzyciela egzekwującego i roszczeń w czasie właściwym zgłoszonych, po wyrównaniu pozycji pierwszorzędných w §. 216, l. 1 aż do 3 O. e. wzmiankowanych, jakoteż wszelkich innych zaległości, w §. 217 O. e. wymienionych, najwyższa oferta nie jest jeszcze wyczerpana.

§. 30.

Gdy uchwała działowa stanie się prawomocną, wydaje się nabywcy, udowadniającemu zgodne z przepisami dopełnienie w czasie właściwym wszystkich warunków licytacyjnych (§§. 146, l. 7, 156, ustęp 2 O. e. a w podobny sposób także objemcy §. 200 O. e.), na wniosek onegoż, rezolucję, w której stwierdzić należy przejście własności na nabywcę i jednocześnie przejście praw z własnością połączonych, z dokładnem oznaczeniem posiadłości i krótkim wymienieniem przynależności, a zarazem przedstawić wyraziście ciężary przez nabywcę objęte, jakoteż te prawa i ciężary, które stosownie do wyniku podziału największej oferty przestają istnieć.

Rezolucję tę oznaczyć należy napisem „dokument przeniesienia“. Gdy rezolucya stanie się prawomocną, dokument przeniesienia należy z urzędu ingrosować łącznie z wygotowaniem uchwały działowej.

§. 31.

Nabywca może jeszcze przed załatwieniem podziału największej oferty, jak tylko udowodni, że w czasie właściwym i według przepisów dopełnił wszystkich warunków licytacyjnych, żądać od sądu egzekucyjnego wystawienia świadectwa, że warunków dopełnił i to świadectwo ingrosować.

§. 32.

W przypadku §. 222, ustęp ostatni O. e. uchwała sądowa ingrosować się mająca zawierać powinna dokładne oznaczenie dotyczącej posiadłości tudzież uwagę, że roszczeniu do wynagrodzenia służy stopień hipoteczny wierzytelności całkiem lub po części umorzony, którą również dokładnie oznaczyć należy.

Egzekucya na wierzytelnościach hipotecznie zabezpieczonych.

§. 33.

Przy ingrosacyach rezolucyi, uskutecznianych zawsze z urzędu w przypadkach §§. 320, 322, 323, 324 O. e., nie stanowi to żadnej różnicy, czy na wierzytelności zastawem nieruchomości ubezpieczonej było już dawniej lub nie było ustanowione prawo zastawu dla wierzytelności wykonalnej, tudzież czy wierzytelność przekazana została do ściągnięcia lub

w miejsce zapłaty. W ostatnim przypadku wstrzymać się tylko należy z ingrosacją uchwały przekazującej, dopóki rezolucya nie stanie się prawomocną. Uchwałę, którą wierzytelność przekazuje się w miejsce zapłaty, wygotować więc należy zawsze oddzielnie od uchwały, tyczącej się zajęcia, według okoliczności jednocześnie wydanej.

Pod względem stopnia hipotecznego stosują się ogólne postanowienia ustawowe księgi ingrosacyjnej.

Jeżeli zachodzi skutek prawny w §. 324 ustęp 2 O. e. wzmiankowany, nadmienić o tem należy wyraźnie w egzekucyi.

Postanowienie przejściowe.

§. 34.

Jeżeli w razie licytacji przymusowej jakiejś posiadłości termin licytacji przypada na chwilę w której pierwszy termin edyktałny, do sprostowania księgi gruntowej nowo założonej w myśl ustawy z dnia 25. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 96 wyznaczony, jeszcze nie upłynął, w przypadku takim do ciężarów rzeczowych, w księdze gruntowej jeszcze nie zapisanych, stosują się postanowienia obowiązujące pod względem postępowania egzekucyjnego w obszarze księgi ingrosacyjnej.

Zresztą od dnia, w którym księga gruntowa zostaje otwarta dla gminy katastralnej, rozporządzenie niniejsze traci moc swoją odnośnie do posiadłości w księdze gruntowej zapisanych.

Postanowienia Ordynacyi egzekucyjnej, które nie mają być stosowane.

§. 35.

Postanowienia Ordynacyi egzekucyjnej dotyczące się posiadłości nie zapisanych w księdze publicznej nie stosują się do posiadłości leżących w krajach, w których utrzymywane są księgi ingrosacyjne, z wyjątkiem przypadków powyżej wyraźnie wzmiankowanych. Przeto nie mają być stosowane odnośnie postanowienia §§. 18, l. 2, 90 aż do 95 włącznie, 102, 134, ustęp 1, 137, 138, ustęp 2, 139, ustęp 1, 143, ustęp ostatni Ordynacyi egzekucyjnej.

Nadto nie mają być stosowane postanowienia Ordynacyi egzekucyjnej dotyczące się prenotacyi hipotecznej (§§. 166, ustęp 2, 228, 374, ustęp 1 O. e.), adnotacyi sporu, adnotacyi skargi o wykreślenie (§. 220, ustęp ostatni O. e.), adnotacyi wypowiedzenia i skargi hipotecznej (§§. 322 O. e.), umorzenia wierzytelności hipotecznych (artykuł XXVIII. ustawy wprowadzającej Ordynację egzekucyjną, §. 230 O. e.), tudzież niemożności przeprowadzenia administracyi przymusowej lub postępowania licytacyjnego w obec stanu księgi publicznej (§§. 101, 134, ustęp 3, 136, ustęp 4 O. e.)

Nakoniec nie mają również być stosowane postanowienia §. 237, O. e. (porównaj §§. 30, 31) i §. 328, ustęp 2 O. e., dotyczące się wpisu hipotecznego obowiązanego, jakoteż postanowienia drugiego, trzeciego i piątego ustępu §. 350 O. e.

III. Stosowanie postanowień rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112 (instrukcja sądowa).

§. 36.

Przy stosowaniu postanowień zawartych w oddziale szóstym części drugiej instrukcji sądowej, tytuł 2 (§§. 152 aż do 180) a dotyczących się posiadłości zapisanych w księdze publicznej, mieć należy na uwadze zasady ogólne, powyżej (§. 1 aż do 7) przepisane.

Obowiązki w §§. 159, ustęp 2, 170, ustęp 2 i 177, ustęp 3 instrukcji sądowej na urząd księgę gruntową, a względnie na prowadzącego księgę gruntową włożone, ciężą także na ingrosatorze a mianowicie w przypadku §. 177 w ten sposób. że gdy przekazanie nabędzie mocy prawa, przełożyć ma sędziemu projekt uchwały dotyczącej się ingrosacji.

Nie mają być stosowane §§. 167, 168, 171, 173 instrukcji sądowej.

IV. Postanowienie końcowe.

§. 37.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia 1. stycznia 1898.

Gleispach r. w.

Sprostowania.

W rozporządzeniu Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112, zawierającym nową instrukcję dla sądów pierwszej i drugiej instancji należy sprostować następujące błędy:

W §. 40, ust. 1, należy słowa; „dni feryalne“, sprostować na „dni świąteczne“.

W §. 131, ust. 1, należy w 17. wierszu z góry zastąpić umieszczone obok powołanego w klamrach §. 22 skrócenie „cyt“ wyrazami „procedury cywilnej“.

W §. 215, ustęp 3, powinno ostatnie zdanie: „na czystopisie będą podane nazwiska tych osób które czystopis sporządzili i takowy z referatem porównały“, opiewać: „na referacie będą podane nazwiska tych osób, które czystopis sporządzili i takowy z referatem porównały“.

W §. 227, ust. 10, należy umieszczone w wierszu 5tym z góry wyrazy: „powołując poprzedni wpis“ sprostować na: „powołując oba wpisy nawzajem“.

W §. 230, ust. przedostatni, powołanym być ma w klamrach, zamiast „§. 349 proc. cyw.“ „§. 349 ord. egzek.“

W §. 250 winien ustęp ostatni zamiast: „Po wpisaniu aktu do wykazu oskarżeń, liczba czynności na nadal stosować się do liczby rejestru Vr.“ opiewać: „Po wpisaniu aktu do wykazu oskarżeń liczba czynności ma także i nadal stosować się do liczby rejestru Vr.“

W §. 254, ustęp 1, winno zawarte drugie opiewać: Spisy do rejestrów C, Cb, Cg, Cm, Cw i Be, prowadzone być mają według nazwiska pozwanego, spisy do rejestru Cu według nazwiska powoda, spisy do rejestru M według nazwiska pozwanego lub dłużnika, spisy do rejestru E według nazwiska zobowiązanego, spisy do rejestru V, według nazwiska przeciwnika strony zagrożonej, spisy do rejestru A według nazwiska zmarłego, spisy do rejestru L, według nazwiska osoby usamowolnić się mającej albo już usamowolnionej, spisy do rejestru P, według nazwiska pupila lub kuranda, spisy do rejestru F, według nazwiska założyciela, spisy do rejestru S, według nazwiska krydatariusza, spisy do rejestru T, według nazwiska wnioskodawcy i nieobecnego, który ma być za zmarłego uznanym, spisy do rejestru R, według nazwiska żalącego się, a spisy do rejestru Hc, według nazwiska władzy wzywającej.

W §. 264, należy w powołanych w ustępie 1 i 2 tegoż paragrafu przykładach W 63/99 i W IV 63/99, sprostować literę „W“ na literę „P“.

W §. 370 ust. 1, winno zawarte także zdanie: „Jeżeli na pewnego sługę sądowego lub posłańca dla doręczeń wypadająca kwota przewyższa sumę należytości, którą on miał ściągnąć, natenczas winien tenże tę nadwyżkę zwrócić“, opiewać: „Jeżeli sumia należytości, którą sługa sądowy lub posłaniec dla doręczeń miał ściągnąć, przewyższa kwotę na niego wypadającą, natenczas winien tenże tę nadwyżkę złożyć“

W §. 395, ust. 1 z góry, należy po słowach: „W trybunałach“, dodać słowa: „pierwszej instancji.“

W §. 406, A. 1, winien zawarty w klamrach cytat: „(§. 31 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 1854, Dz. u. p. Nr. 169 i §. 24 ustawy z dnia 18. lutego 1878, Dz. u. p. Nr. 30)“ opiewać: „(§. 24 ustawy z dnia 18. lutego 1878, Dz. u. p. Nr. 30)“.

W formularzu rejestru spraw wezwawczych M umieszczonym na stronie 758, winien napis rubryki 14 opiewać: „zawiadomienie wierzyciela i dłużnika o opozycji“.

W rozporządzeniu Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 113, należy zawarty w §. 5, ust. 2, cytat: „§. 224 cesarskiego patentu z dnia 9. sierpnia 1854 (Dz. u. p. Nr. 208)“ sprostować na „§. 224 cesarskiego patentu z dnia 3. maja 1853 (Dz. u. p. Nr. 81)“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLV. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1897.

Treść: *M* 116. Rozporządzenie, dotyczące się współdziałania Władz rządowych politycznych i Władz górniczych tudzież gmin przy zakładaniu, prostowaniu i uzupełnianiu urzędowych wykazów zarządców do administracji przymusowej.

116.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 5. maja 1897,

dotyczące się współdziałania Władz rządowych politycznych i Władz górniczych tudzież gmin przy zakładaniu, prostowaniu i uzupełnianiu urzędowych wykazów zarządców do administracji przymusowej.

W celu wykonania §. 106 Ordynacji egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79), dotyczącego się sporządzania urzędowych wykazów zarządców do administracji przymusowej (listy zarządców), rozporządza się co następuje:

Sporządzenie listy zarządców.

§. 1.

Sporządzenie listy zarządców należy do sądów obwodowych i krajowych. Władze rządowe polityczne i Władze górnicze, tudzież gminy winny na żądanie wspierać sądy w tym względzie przez wymienienie osób uzdolnionych i wydanie o nich opinii. Tak przy czynieniu wniosków co do osób, jak i przy wydawaniu o nich opinii, mieć należy bacznie na względzie, że znajomość interesów i rzetelność zarządcy ma szczególne znaczenie dla wyników administracji przymusowej i dla wpływu egzekucji tego rodzaju na wartość i przyszłą intratność posiadłości a oprócz tego, że zadawałające przeprowadzenie

administracji przymusowych jest najistotniejszym warunkiem cofnięcia licytacji przymusowych, do czego dążyć należy w interesie właścicieli posiadłości.

§. 2.

Do czynienia wniosków co do osób, które należałoby wciągnąć do listy zarządców, powołani są według postanowień niżej podanych naczelnicy gmin (zawiadowcy wyłączonych obszarów dworskich), Władze polityczne krajowe i starostwa górnicze.

Wnioski ograniczyć należy do ilości osób, którą sądy oznaczają. Czyniąc wnioski, należy mieć na względzie, że, gdzie mianowani być mają zarządcy dla rozmaitych rodzajów posiadłości, trzeba mieć w pogotowiu stosowną ilość zarządców do każdego rodzaju i że w takim razie, jeżeli posiadłości tego samego rodzaju znajdują się w całym okręgu trybunału, osoby, których w danym razie możnaby użyć do zarządzania niemi, powinny być ile możności jednostajnie rozmieszczone w okręgu tego trybunału.

Nie można nikogo proponować bez poprzedniego zapytania go i bez jego przyzwolenia.

Lista zarządców dla mniejszych i średnich posiadłości rolniczych i dla domów poza obrębem miast z własnym statutem.

§. 3.

Celem założenia listy zarządców dla mniejszych i średnich posiadłości rolniczych tudzież dla

domów w gminach nie mających własnego statutu, wezwiały sądy powiatowe najpóźniej w miesiącu sierpniu naczelników gmin (zawiadowców wyłączonych obszarów dworskich) swego okręgu, żeby do rozmaitych rodzajów posiadłości, znajdujących się w gminie, wymienili osoby kwalifikujące się do urzędu zarządcy i gotowe ten urząd objąć. W wezwaniu wyrazić należy, ilu zarządców ma być proponowanych i do jakich głównych grup posiadłości i przedsiębiorstw. Wnioski te winien naczelnik gminy lub zawiadowca wyłączonego obszaru dworskiego, mianowicie zaś pierwszy na podstawie uchwały zwierzchności gminnej, nadesłać sądowi powiatowemu piśmiennie z jak największym pośpiechem, w każdym zaś razie w przeciągu miesiąca po otrzymaniu sądowego wezwania.

§. 4.

Wnioski, które nadejdą w czasie właściwym, poślą sądy powiatowe przed upływem miesiąca września do rządowej władzy politycznej powiatowej z oznaczeniem tych z pomiędzy osób proponowanych, które zdają się im nieuzdolnionemi do urzędu zarządcy. Jeżeliby naczelnicy gmin odmówili wniosków do listy zarządców, należy uwiadomić o tem rządową władzę polityczną powiatową przy przesłaniu innych wniosków.

Rządowa władza polityczna powiatowa winna następnie zasięgnąć opinii co do zawodowego uzdolnienia wymienionych osób, a to u stowarzyszeń rolniczych i leśniczych, działających w okręgu trybunału lub rozciągających na niego swoją działalność i które stosownie do okoliczności o które idzie, mogą słusznie sąd taki wydać. Gdzie stowarzyszeń takich niema, lub jeżeliby nie chciały wydać opinii, można zamiast nich zapytać zawodowego doradę poufnego rządowej władzy politycznej powiatowej.

Opinie razem z wnioskami gmin przesać ma rządowa władza polityczna powiatowa ze swoją własną opinią, najpóźniej aż do 1. listopada bezpośrednio sądowi obwodowemu lub krajowemu.

Rządowa władza polityczna powiatowa winna w oświadczeniu swoim wydać sąd tak co do znajomości interesów jak i co do rzetelności każdej z proponowanych osób. Osoby, które tak sąd powiatowy jak i stowarzyszenia lub doradcy poufni, o zdanie zapytywani, uznali za nieuzdolnione, należy zwyczajnie pominąć przy tem ocenianiu. Gdyby co do poszczególnych osób zachodziła różnica zdań, rządowa władza polityczna powiatowa winna oświadczyć, do którego zdania się przyłącza.

Lista zarządców dla posiadłości w miastach z własnym statutem.

§. 5.

Co do posiadłości w miastach z własnym statutem, sąd obwodowy lub krajowy zażąda wniosku bezpośrednio od naczelnika gminy (burmistrza) najpóźniej w miesiącu sierpniu.

Naczelnik gminy, zwłaszcza jeżeli trybunał zostawi mu to do woli, może przed uczynieniem swoich wniosków zapytać o zdanie te stowarzyszenia, które mają na celu strzeżenie interesów miejskiej posiadłości gruntowej. Następnie przedstawić należy trybunałowi ich opinie.

Wniosek nadesłać należy piśmiennie sądowi obwodowemu lub krajowemu z jak największym pośpiechem, w każdym razie zaś w przeciągu miesiąca po otrzymaniu wezwania sądowego. Sąd obwodowy lub krajowy prześle te wnioski władzy politycznej krajowej do wydania opinii o wnioskach uczynionych przez naczelników gmin (burmistrzów). Władza polityczna krajowa, jeżeli uzna to za potrzebne, może zarządzić potrzebne dochodzenia i ma najpóźniej aż do 1. listopada nadesłać sądowi obwodowemu lub krajowemu swoją opinię. Władza polityczna krajowa winna wydać sąd tak co do zawodowego uzdolnienia jak i co do rzetelności proponowanych osób.

Lista zarządców dla większych dóbr rolnych a w szczególności dla takich dóbr z zakładami przemysłowymi.

§. 6.

O wymienienie zarządców dla większych dóbr rolnych i leśnych a w szczególności dla takichże dóbr z zakładami przemysłowymi, prosić ma sąd obwodowy lub krajowy najpóźniej w miesiącu sierpniu bezpośrednio Władzę polityczną krajową, o wymienienie zarządców dla realności przemysłu górniczego, starostwo górnicze.

Władza polityczna krajowa winna dla uczynienia wniosku porozumieć się z korporacjami rolnymi i leśnymi, według okoliczności do tego powołanymi a mianowicie zwyczajnie z towarzystwami głównymi, radami ziemiańskimi krajowymi itp., a gdzie to okaże się potrzebnem, zażądać opinii władz politycznych powiatowych. W razie potrzeby władza polityczna powiatowa może przed wydaniem opinii zapytać władze gminne.

Starostwo górnicze winno zasięgnąć opinii korporacji górniczych rozciągających działalność swoją na dotyczący okrąg sądowy i według okoliczności stowarzyszeń przy kopalniach, a w razie potrzeby zapytać właściwe urzędy górnicze rewirowe.

Wnioski władzy politycznej krajowej i starostwa górniczego razem z opiniami, które takowe otrzymały, nadesłane być powinny sądowi obwodowemu lub krajowemu najpóźniej aż do dnia 1. listopada.

Prostowanie i uzupełnianie listy zarządców.

§. 7.

Listy zarządców zakładać należy co pięć lat na nowo.

Listę należy prostować i uzupełniać w miarę potrzeby o tyle, o ile osoby w listę wciągnięte ubędą, wystąpią, lub gdy sąd uzna za potrzebne powiększyć ilość zarządców.

Przy peryodycznem zakładaniu nowej listy, jak również przy prostowaniu i uzupełnianiu listy zarządców, postępować należy w taki sam sposób jak przy pierwszym zakładaniu.

§. 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia 1. sierpnia 1897.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 11. maja 1897.

Treść: № 117. Obwieszczenie, dotyczące się okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego.

117.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, tyczące się okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego.

Na zasadzie §. 13go ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, ogłasza się niniejszem spis okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego.

Biliński r. w.

S p i s

Dolna Austria.

okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Okrag Izby handlowej wiedeńskiej	Administracja podatkowa dla I. dzielnicy w Wiedniu	12	1	Wiedeń, I. dzielnica	Administracja podatkowa dla I. dzielnicy w Wiedniu	12
				2	Wiedeń, II. dzielnica razem z okręgami starostw leżących na lewym brzegu Dunaju	Administracja podatkowa dla II. dzielnicy w Wiedniu	12
				3	Wiedeń, III., IV., V., X. i XI. dzielnica	Administracja podatkowa dla IV., V. i X. dzielnicy w Wiedniu	12
				4	Wiedeń, VI., VII., VIII. i IX. dzielnica	Administracja podatkowa dla VI. i VII. dzielnicy w Wiedniu	12
				5	Wiedeń, XII. do XIX. dzielnicy i starostwa leżące na prawym brzegu Dunaju	Administracja podatkowa dla XII. i XIII. dzielnicy w Wiedniu	12

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Wiedeń, I. dzielnica	Administracja podatkowa dla I. dzielnicy w Wiedniu	12	12
2	Wiedeń, II. dzielnica (okrąg sądowy I.)	Admin. podatkowa dla II. dziel. w Wiedniu	8	10
3	„ II. „ („ „ II.)	„ „ „ II. „ „ „ „	6	8
4	Gmina Floridsdorf i inne gminy tego samego okręgu podatkowego	Starostwo w Floridsdorfe	6	4
5	Powiat polityczny Floridsdorf z wyłączeniem gmin pod Nr. 4	„ „ „	4	6
6	Powiat polityczny Horn	„ „ Horn	4	6
7	„ „ Oberhollabrunn	„ „ Oberhollabrunn	6	8
8	„ „ Korneuburg	„ „ Korneuburg	6	8
9	„ „ Krems	„ „ Krems	8	8
10	„ „ Mistelbach	„ „ Mistelbach	6	8
11	„ „ Waidhofen nad Thaya	„ „ Waidhofen nad Thaya	6	8
12	„ „ Zwettl	„ „ Zwettl	6	8
13	Wiedeń, III. i XI. dzielnica	Administracja podatkowa dla III. i XI. dzielnicy w Wiedniu	8	12
14	„ IV. dzielnica	Administracja podatkowa dla IV., V. i X. dzielnicy w Wiedniu	8	8
15	„ V. „	Administracja podatkowa dla IV., V. i X. dzielnicy w Wiedniu	6	10
16	„ X. „	Administracja podatkowa dla IV., V. i X. dzielnicy w Wiedniu	6	8
17	Wiedeń, VI. dzielnica	Administracja podatkowa dla VI. i VII. dzielnicy w Wiedniu	8	10
18	„ VII. „	Administracja podatkowa dla VI. i VII. dzielnicy w Wiedniu	8	10
19	„ VIII. i IX. dzielnica	Administracja podatkowa dla VIII. i IX. dzielnicy w Wiedniu	8	12
20	Wiedeń, XII. i XIII. dzielnica	Administracja podatkowa dla XII. i XIII. dzielnicy w Wiedniu	8	10
21	„ XIV. i XV. „	Administracja podatkowa dla XIV. i XV. dzielnicy w Wiedniu	8	10
22	„ XVI. dzielnica	Administracja podatkowa dla XVI. i XVII. dzielnicy w Wiedniu	8	12
23	„ XVII. „	Administracja podatkowa dla XVI. i XVII. dzielnicy w Wiedniu	6	10
24	„ XVIII. i XIX. dzielnica	Administracja podatkowa dla XVIII. i XIX. dzielnicy w Wiedniu	8	10
25	Miasto Wiener-Neustadt	Starostwo w Wiener-Neustadt	6	6
26	Powiat polityczny Wiener-Neustadt (okolica)	„ „ „	6	6
27	„ „ Amstetten, łącznie z miastem Waidhofen nad Ybsem	„ „ Amstetten	6	8
28	Powiat polityczny Baden	„ „ Badenie	6	8
29	„ „ Mödling	„ „ Mödlingu	6	8
30	„ „ Bruck nad Litawą	„ „ Bruck nad Litawą	6	8
31	„ „ Hietzing (okolica)	„ „ Hietzing (okolica)	6	8
32	„ „ Neunkirchen	„ „ Neunkirchen	6	8
33	„ „ St. Pölten	„ „ St. Pölten	6	8
34	„ „ Lilienfeld	„ „ Lilienfeld	4	6
35	„ „ Melk	„ „ Melk	4	6
36	„ „ Scheibbs	„ „ Scheibbs	4	6
37	„ „ Tulln	„ „ Tulln	6	8

S p i s

Górna Austria.

okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Określi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Określi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Określi Izby handlowej linekiej	Administracja podatkowa w Lincu	6	1	Określi Izby handlowej linekiej	Administracja podatkowa w Lincu	8

Salzburg.

1	Określi Izby handlowej salzburskiej	Administracja podatkowa w Salzburgu	4	1	Określi Izby handlowej salzburskiej	Administracja podatkowa w Salzburgu	6
---	-------------------------------------	-------------------------------------	---	---	-------------------------------------	-------------------------------------	---

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Określi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Linc z Lustenau i Waldegg	Administracya podatkowa w Lincu	6	6
2	„ Steyr	Starostwo w Steyr	6	6
3	Powiat polityczny Braunau	„ „ Braunau	4	8
4	„ „ Freistadt	„ „ Freistadt	4	6
5	„ „ Gmunden	„ „ Gmunden	4	8
6	„ „ Kirchdorf	„ „ Kirchdorfie	4	6
7	„ „ Linc (okolica)	„ „ Lincu	6	8
8	„ „ Perg	„ „ Pergu	4	6
9	„ „ Ried	„ „ Riedzie	4	8
10	„ „ Rohrbach	„ „ Rohrbachu	4	8
11	„ „ Schärding	„ „ Schärdingu	4	8
12	„ „ Steyr (okolica)	„ „ Steyrze	4	8
13	„ „ Vöcklabruck	„ „ Vöcklabrucku	4	8
14	„ „ Wels	„ „ Welsie	6	10

1	Miasto Salzburg	Administracya podatkowa w Salzburgu	6	6
2	Powiat polityczny Hallein	Starostwo w Hallein	4	4
3	„ „ St. Johann	„ „ St. Johann	4	6
4	„ „ Salzburg (okolica)	„ „ Salzburgu	4	8
5	„ „ Tamsweg	„ „ Tamswegu	4	4
6	„ „ Zell am See	„ „ Zell am See	4	6

S p i s

Tyrol.

okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Okregi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okregi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Okrag Izb handlowych insbruckiej, bozeńskiej i roweredzkiej	Starostwo w Insbrucku	6	1	Okregi Izb handlowych insbruckiej, bozeńskiej i roweredzkiej	Starostwo w Insbrucku	8

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Liczba członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Innsbruck z Wiltenem	Starostwo w Innsbrucku	6	6
2	Miasto Bozen z gminami Gries i Zwölfmalgreien	„ „ Bozenie	6	6
3	Miasto Meran z gminami Obermais, Untermais i Gratsch	„ „ Meranie	6	6
4	Miasto Trydent	„ „ Trydencie	4	4
5	Powiat polityczny Ampezzo	„ „ Ampezzo	4	4
6	„ „ Borgo	„ „ Borgo	4	4
7	„ „ bozeński z wyłączeniem gmin pod Nr. 2	„ „ Bozenie	4	8
8	„ „ Brixen	„ „ Brixenie	4	6
9	„ „ Bruneck	„ „ Brunecku	4	6
10	„ „ Cavalese	„ „ Cavalese	4	4
11	„ „ Cles	„ „ Cles	4	6
12	„ „ Imst	„ „ Imst	4	4
13	„ „ insbrucki z wyłączeniem gmin pod Nr. 1	„ „ Innsbrucku	4	8
14	„ „ Kitzbühel	„ „ Kitzbühelu	4	6
15	„ „ Kufstein	„ „ Kufsteinie	4	6
16	„ „ Landeck	„ „ Landecku	4	4
17	„ „ Lienz	„ „ Lienzu	4	6
18	„ „ meranski z wyłączeniem gmin pod Nr. 3	„ „ Meranie	4	6
19	„ „ Primiero	„ „ Primiero	—	4
20	„ „ Reutte	„ „ Reutte	4	4
21	„ „ Riva	„ „ Rivie	4	4
22	„ „ Roveredo z miastem Roveredo	„ „ Roveredo	4	6
23	„ „ Schwaz	„ „ Schwazu	4	6
24	„ „ Tione	„ „ Tione	4	6
25	„ „ trydencki z wyłączeniem miasta Trydentu	„ „ Trydencie	4	8

S p i s

Vorarlberg.

okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Łość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Łość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Okrąg Izby handlowej feldkirskiej	Starostwo w Feldkirchu	4	1	Okrąg Izby handlowej feldkirskiej	Starostwo w Feldkirchu	4

Styrya.

1	Okręgi Izb handlowych gradeckiej i ljubnieńskiej	Administracja podatkowa w Grazu	6	1	Okręgi Izb handlowych gradeckiej i ljubnieńskiej	Administracja podatkowa w Grazu	10
---	--	---------------------------------	---	---	--	---------------------------------	----

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Powiat polityczny bludenski	Starostwo w Bludenzu	4	6
2	" " bregenski	" " Bregencyi	4	8
3	" " feldkirski	" " Feldkirchu	4	10

1	Miasto Graz	Administracya podatkowa w Grazu	10	12
2	" Celje	Starostwo w Celju	4	4
3	" Marybor	" " Maryborze	6	6
4	" Ptuj	" " Ptuj	4	4
5	Powiat polityczny brucki nad Murą	" " Brucku nad Murą	6	6
6	" " celjeński z wyłączeniem miasta Celje	" " Celju	6	8
7	" " loncki	" " Lonczu	4	6
8	" " feldbaski	" " Feldbachu	4	8
9	" " gradecki (okolica)	" " Grazu	4	8
10	" " gröbminski	" " Gröbmingu	4	6
11	" " hartberski	" " Hartbergu	4	6
12	" " judenburski	" " Judenburgu	4	6
13	" " libnicki	" " Libnicy	4	6
14	" " ljubnieński	" " Ljubnie	4	6
15	" " liceński	" " Liceni	4	4
16	" " ljutomerski	" " Ljutomerzu	4	4
17	" " maryborski z wyłączeniem miasta Maryboru	" " Maryborze	4	6
18	" " murauski	" " Murau	4	4
19	" " ptujski z wyłączeniem miasta Ptuj	" " Ptuj	4	6
20	" " radgoński	" " Radgonie	4	6
21	" " brzezički	" " Brezicach	4	4
22	" " voitsberski	" " Voitsbergu	4	6
23	" " wajčki	" " Wajcach	4	8
24	" " słow. hradecki	" " Slow. Hradcu	4	6

S p i s

Karyntya.

okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Określi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Określi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Okręg Izby handlowej celowieckiej	Administracya podatkowa w Celowcu	6	1	Okręg Izby handlowej celowieckiej	Administracya podatkowa w Celowcu	6

Kraina.

1	Okręg Izby handlowej lublańskiej	Administracya podatkowa w Lublanie	4	1	Okręg Izby handlowej lublańskiej	Administracya podatkowa w Lublanie	6
---	----------------------------------	------------------------------------	---	---	----------------------------------	------------------------------------	---

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Celowiec	Administracja podatkowa w Celowcu	6	6
2	Powiat polityczny celowiecki (okolica)	Starostwo w Celowcu	4	8
3	„ „ św. mohorski	„ „ Św. Mohorze	4	4
4	„ „ spitalski	„ „ Spitalu	6	6
5	„ „ św. widzki	„ „ Św. Widzie	6	6
6	„ „ bielacki	„ „ Beljaku	6	8
7	„ „ welikowecki	„ „ Welikowecu	4	6
8	„ „ wilczo-horski	„ „ Wilczej Horze	4	6

1	Miasto Lublana	Administracja podatkowa w Lublanie	6	8
2	Powiat polityczny postojński	Starostwo w Postojnie	4	6
3	„ „ koczewieński	„ „ Koczewiu	4	6
4	„ „ kerski	„ „ Kersku	4	6
5	„ „ krański	„ „ Krani	4	6
6	„ „ lublański (okolica)	„ „ Lublanie (dla okolicy)	4	6
7	„ „ lityjski	„ „ Lityi	4	4
8	„ „ logatecki	„ „ Logatecu	4	6
9	„ „ radowlicki	„ „ Radowlicy	4	6
10	„ „ nowo-miejski	„ „ Nowem Miście	4	6
11	„ „ kamnicki	„ „ Kamniku	4	6
12	„ „ czernomelski	„ „ Czernomelu	4	4

S p i s

Tryest. okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Okrąg Izby handlowej tryestyńskiej	Administracja podatkowa w Tryescie	6	1	Okrąg Izby handlowej tryestyńskiej	Administracja podatkowa w Tryescie	10

Istria.

1	Okrąg Izby handlowej rowińskiej	Starostwo w Pulju	4	1	Okrąg Izby handlowej rowińskiej	Starostwo w Pulju	4
---	---------------------------------	-------------------	---	---	---------------------------------	-------------------	---

Gorycyja i Gradyska.

1	Okrąg Izby handlowej goryckiej	Starostwo w Gorycyi	4	1	Okrąg Izby handlowej goryckiej	Starostwo w Gorycyi	4
---	--------------------------------	---------------------	---	---	--------------------------------	---------------------	---

Dalmacya.

1	Okręgi Izb handlowych zadarskiej, dubrownickiej i spleckiej	—	—	1	Okręgi Izb handlowych zadarskiej, dubrownickiej i spleckiej	Starostwo w Zadarze	4
---	---	---	---	---	---	---------------------	---

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Tryest z okolicznymi gminami	Administracja podatkowa w Tryeście	8	10

1	Miasto Pulje	Starostwo w Pulju	4	4
2	Powiat polityczny koparski	" " Koparze	4	6
3	" " loszyński	" " Loszynie	4	6
4	" " paziński	" " Pazynie	4	4
5	" " porjecki	" " Porjeczu	4	4
6	" " pulski (okolica) z miastem Rowinią	" " Pulju	4	4
7	" " woloski	" " Wolosku	4	6

1	Miasto Gorycyja	Starostwo w Gorycyi	4	4
2	Powiat polityczny gorycki (okolica)	" " " "	4	4
3	" " gradyski	" " Gradyszece	4	6
4	" " sezański	" " Seżanie	4	4
5	" " tolmiński	" " Tolminie	4	6

1	Powiat polityczny benkowacki	Starostwo w Benkowaczu	4	4
2	" " kotorski	" " Kotorze	4	4
3	" " korczulski	" " Korzuli	4	4
4	" " imosecki	" " Imoskach	4	4
5	" " kniński	" " Kninie	4	4
6	" " hwarski	" " Hwarze	4	4
7	" " makarski	" " Makarsce	4	4
8	" " metkowicki	" " Metkoviczu	4	4
9	" " dubrownicki	" " Dubrowniku	4	6
10	" " szybenicki	" " Szybeniku	4	4
11	" " siński	" " Siniu	4	4
12	" " splecki	" " Splecie	4	6
13	" " zadarski	" " Zadarze	4	4

S p i s

Czechy. okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Okrąg Izby handlowej budziejowickiej	Starostwo w Budziejowicach	4	1	Okrąg Izby handlowej budziejowickiej	Starostwo w Budziejowicach	6
2	Okrąg Izby handlowej chebskiej	Starostwo w Chebie	6	2	Okrąg Izby handlowej chebskiej	Starostwo w Chebie	10
3	Okrąg Izby handlowej pilzeńskiej	Starostwo w Pilzni	6	3	Okrąg Izby handlowej pilzeńskiej	Starostwo w Pilzni	8

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Budziejowice	Starostwo w Budziejowicach	6	6
2	Powiat polityczny beneszowski	" " Beneszowie	4	6
3	" " budziejowicki z wyłączeniem miasta Budziejowice	" " Budziejowicach	4	6
4	" " kaplicki	" " Kaplicy	4	6
5	" " krumłowski	" " Krumlowie	4	6
6	" " tyński n. W.	" " Týni n. W.	4	4
7	" " milewski	" " Milewsku	4	4
8	" " jendrychowo-hradecki	" " Jendrychowym Hradcu	4	6
9	" " pelhrzymowski	" " Pelhrzymowie	4	8
10	" " selczański	" " Sedlczanach	4	6
11	" " taborski	" " Taborze	4	8
12	" " trzeboński	" " Trzeboniu	4	4
1	Powiat polityczny aszski	Starostwo w Asz	4	6
2	" " mosteński	" " Mostie	6	8
3	" " chebski	" " Chebie	6	8
4	" " falknowski	" " Falknowie	4	8
5	" " krašlicki	" " Krašlicach	4	6
6	" " joachimowski	" " Joachimowie	4	6
7	" " kadański	" " Kadani	4	8
8	" " karłowarski	" " Karłowych Warach	6	10
9	" " chomutowski	" " Chomutowie	4	8
10	" " louński	" " Lounach	4	6
11	" " žlutycy	" " Žlutycach	4	6
12	" " plański	" " Planach	4	6
13	" " podborzański	" " Podborzanach	4	6
14	" " žatecki	" " Žatecu	6	6
15	" " tachowski	" " Tachowie	4	6
16	" " teplski	" " Tepli	4	6
1	Miasto Pilzeń	Starostwo w Pilzni	6	8
2	Powiat polityczny horszowo-tyński	" " Horszowym Týnie	4	4
3	" " blatneński	" " Błatnej	4	6
4	" " klatowski	" " Klatowach	4	6
5	" " kralowicki	" " Kralowicach	4	6
6	" " strzyberski	" " Strzybrze	4	6
7	" " pilzeński z wyłączeniem miasta Pilzeń	" " Pilzni	4	6
8	" " pisecki	" " Piseku	4	8
9	" " prachatycki	" " Prachaticach	4	8
10	" " przestycki	" " Przesticach	4	4
11	" " rokicański	" " Rokiczanach	4	6
12	" " suszycki	" " Suszycach	4	6
13	" " strakonicki	" " Strakonicach	4	6
14	" " domažlicki	" " Domažlicach	4	6

Czechy.

(1. ciąg dalszy.)

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
4	Okręg Izby handlowej praskiej	Administracya podatkowa praska I. dla II. i VI. dzielnicy	8	4	Okręg Izby handlowej praskiej	Administracya podatkowa praska I. dla II. i VI. dzielnicy	12

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Praga, Stare miasto i Józefów	Administracja podatkowa w Pradze II. dla I., III. aż do V. i VII. dzielnicy	8	10
2	" " Nowe miasto górne i Wyszehrad	Administracja podatkowa w Pradze I. dla II. i VI. dzielnicy	8	10
3	" " Nowe miasto dolne	Administracja podatkowa w Pradze I. dla II. i VI. dzielnicy	6	6
4	" " Mała Strona i Hradczyn	Administracja podatkowa w Pradze II. dla I., III. aż do V. i VII. dzielnicy	6	6
5	" " Holeszowice-Bubna	Administracja podatkowa w Pradze II. dla I., III. aż do V. i VII. dzielnicy	4	6
6	Miasto Smichow	Starostwo w Smichowie	4	6
7	" Winohrady królewskie	" " Winohradach król.	4	8
8	" Žyžków	" " Winohradach król.	4	8
9	Powiat polityczny czeskobrodzki	" " Czeskim Brodzie	4	8
10	" " czasławski	" " Czasławie	4	6
11	" " chotieborski	" " Chotieborzu	4	6
12	" " chrudimski	" " Chrudimie	4	8
13	" " niemiecko-brodzki	" " Niemieckim Brodzie	4	6
14	" " wysoko-mycki	" " Wysokiem Mycie	4	6
15	" " horzowicki	" " Horzowicach	4	8
16	" " karliński	" " Karlinie	6	10
17	" " kladneński	" " Kladnie	4	6
18	" " koliński	" " Kolnie	4	8
19	" " kutnohorski	" " Kutnej Horze	4	6
20	" " lanekoroński	" " Lanekoronie	4	6
21	" " ledecki	" " Ledeczu	4	6
22	" " litomyski	" " Litomyśli	4	6
23	" " melnicki	" " Melniku	4	6
24	" " pardubicki	" " Pardubicach	4	8
25	" " podiebradzki	" " Podiebradzie	4	6
26	" " policki	" " Policzce	4	4
27	" " przybramski	" " Przybramie	4	6
28	" " rakownicki	" " Rakowniku	4	6
29	" " szlański	" " Szlanach	4	8
30	" " smichowski z wyłączeniem miasta Smichowa	" " Smichowie	4	8
31	" " królewsko-winohradzki z wyłączeniem miast Žyžkova i Winohradów królewskich	" " Winohradach król.	4	8

Czechy.

(2. ciąg dalszy.)

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
5	Okrąg Izby handlowej libereckiej	Starostwo w Libercu	10	5	Okrąg Izby handlowej libereckiej	Starostwo w Libercu	12

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Poście członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			k l a s y	
1	Miasto Usti n. Ł.	Starostwo w Ustiu n. Ł.	6	6
2	„ Liberec	„ „ Libercu	6	6
3	„ Warnsdorf z gminami Niedergrund, Obergrund i St. Georgenthal	„ „ Rumburgu	4	6
4	Miasta Teplice, Szenawa i Trnowany	„ „ Teplicach	6	6
5	Powiat polityczny ustiecki z wyłączeniem miasta Usti n. Łabem	„ „ Ustiu n. Ł.	4	8
6	„ „ czeskolipski	„ „ Czeskiej Lipie	6	10
7	„ „ broumowski	„ „ Broumowie	4	8
8	„ „ dubski	„ „ Dubie	4	6
9	„ „ duchcowski	„ „ Duchcowie	6	8
10	„ „ friedlandzki	„ „ Friedlandzie	4	6
11	„ „ jablonski	„ „ Jabloniu	4	6
12	„ „ jablonecki	„ „ Jablonecu	6	10
13	„ „ werchlabski	„ „ Werchlabach	4	6
14	„ „ iczyński	„ „ Iczynie	4	8
15	„ „ mlodo-bolesławski	„ „ Młodym Bolesławiu	4	6
16	„ „ królowo-hradecki	„ „ Królowej Hradcu	4	8
17	„ „ królowodorski	„ „ Królowym Dworze	4	8
18	„ „ litomierzycki	„ „ Litomierzycach	6	10
19	„ „ mnichowo-hradyski	„ „ Mnichowem Hradyszezu	4	6
20	„ „ nowo-bydzowski	„ „ Nowym Bydzwowie	4	6
21	„ „ nowo-miejski n. M.	„ „ Nowem Mieście n. M.	4	8
22	„ „ roudnicki	„ „ Roudnicach	4	8
23	„ „ rychnowski	„ „ Rychnowie	4	6
24	„ „ liberecki (okolica)	„ „ Libercu	4	8
25	„ „ rumburski z wyłączeniem Warnsdorfu, Niedergrundu, Obergrundu i St. Georgenthalu	„ „ Rumburgu	4	6
26	Powiat polityczny szluknowski	„ „ Szluknowie	4	8
27	„ „ semilski	„ „ Semilach	4	6
28	„ „ zamberski	„ „ Žamberku	4	6
29	„ „ ilemnicki	„ „ Ilemnicach	4	6
30	„ „ teplicki z wyłączeniem miast Teplic, Szenawy i Trnowany	„ „ Teplicach	4	6
31	Powiat polityczny deczyński	„ „ Deczynie	6	10
32	„ „ trutnowski	„ „ Trutnowie	4	8
33	„ „ turnowski	„ „ Turnowie	4	6

S p i s

Morawa.

okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Określi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Określi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Określi Izby handlowej berneńskiej	Administracja podatkowa w Bernie	8	1	Określi Izby handlowej berneńskiej	Administracja podatkowa w Bernie	12
2	Określi Izby handlowej ołomunieckiej	Starostwo w Ołomuńcu	8	2	Określi Izby handlowej ołomunieckiej	Starostwo w Ołomuńcu	12

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Berno	Administracja podatkowa w Bernie	8	10
2	" Iglawa	Starostwo w Iglawie	6	6
3	" Znojmo z gminami Alt- und Neuschalersdorf, Oblekowice, Bohumelice, Neschleib, Małe Stoszykowice, Sedleszowice i Mansberg	" Znojnie	4	4
4	Powiat polityczny hustopecki	" Hustopeczu	4	8
5	" " boskowicki	" Boskowicach	4	8
6	" " berneński (okolica)	" Bernie	4	8
7	" " morawsko-budziejowski	" Budziejowicach Morawskich	4	6
8	" " daczycki	" Daczycach	4	6
9	" " kijowski	" Kijowie	4	6
10	" " hodoniński	" Hodoninie	6	6
11	" " igławski z wyłączeniem miasta Iglawy	" Iglawie	4	6
12	" " morawsko-krumłowski	" Krumlowie Mor.	4	6
13	" " wielko-mezerycki	" Wiel. Mezeryczu	4	6
14	" " nowo-miejski	" Nowem Miście	4	6
15	" " mikułowski	" Mikułowie	4	6
16	" " trzebicki	" Trzebiczu	4	6
17	" " morawsko-trzebowski	" Trzebowie Mor.	6	8
18	" " tisznowicki	" Tisznowicach	4	6
19	" " wyszkowski	" Wyszkowie	6	8
20	" " znojmski z wyłączeniem gmin pod 3	" Znojnie	4	6
1	Miasto Kromieryż	Starostwo w Kromieryżu	4	4
2	" Olomuniec	" Olomuńcu	6	6
3	" Morawska Ostrawa z gminami Lhotka, Hrabową Wielką, Hrabową Małą, Nową Wsią, Przywozem, Witkowicami i Zabrehem	" Mistku	6	6
4	Miasto Prostejowice z gminą izraelską	" Prostejowicach	6	6
5	Powiat polityczny węgiersko-brodzki	" Węg. Brodzie	4	6
6	" " zabrzeski	" Zabrzeżu	6	8
7	" " hołszowski	" Hołszowie	4	8
8	" " węgiersko-hradyski z miastem Węg. Hradyszeze	" Węg. Hradyszczu	4	8
9	" " kromieryski z wyłączeniem miasta Kromieryża	" Kromieryżu	4	6
10	" " litowski	" Litowli	4	8
11	" " wołosko-mezerycki	" Mezeryczu wol.	4	6
12	" " mistecki z wyłączeniem gmin pod 3	" Mistku	4	6
13	" " nowo iczynski	" Nowym Iczynie	6	8
14	" " olomuniecki z wyłączeniem miasta Olomuńca	" Olomuńcu	4	6
15	" " przerowski	" Przerowie	4	8
16	" " prostejowicki z wyłączeniem miasta Prostejowice i gminy izrael.	" Prostejowicach	4	6
17	Powiat polityczny rymarzowski	" Rymarzowie	4	4
18	" " szumberbski	" Szumberku	6	8
19	" " szternberski	" Szternbergu	6	8
20	" " hranicki	" Hranicach	4	8

S p i s

Sląsk.

okręgów rozkładu do podatku zarobkowego powszechnego

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1	Okręg Izby handlowej opawskiej	Administracja podatkowa w Opawie	6	1	Okręg Izby handlowej opawskiej	Administracja podatkowa w Opawie	6

Galicya.

1	Okręgi Izby handlowych brodzkiej i lwowskiej	Administracja podatkowa we Lwowie	6	1	Okręgi Izby handlowych brodzkiej i lwowskiej	Administracja podatkowa we Lwowie	10
---	--	-----------------------------------	---	---	--	-----------------------------------	----

§. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Opawa	Administracya podatkowa w Opawie	6	6
2	Powiat polityczny bielski z miastem Bielskiem	Starostwo w Bielsku	6	6
3	" " frysztański	" " Frysztańce	4	6
4	" " freiwaldowski	" " Freiwaldowie	6	8
5	" " bruntalski	" " Bruntalu	4	6
6	" " karniowski	" " Karniowie	6	8
7	" " cieszyński z miast. Frydkiem	" " Cieszynie	4	8
8	" " opawski (okolica)	" " Opawie	4	6
9	" " bilowecki	" " Bilowcu	4	6

1	Miasto Lwów	Administracya podatkowa we Lwowie	8	12
2	" Kołomyja z gminą Werbiąż-Nizny	Starostwo w Kołomyi	4	6
3	" Przemyśl	" " Przemyślu	4	6
4	" Stanisławów	" " Stanisławowie	4	6
5	" Tarnopol	" " Tarnopolu	4	6
6	Powiat polityczny brodzki	" " Brodach	4	8
7	" " borszczowski	" " Borszczowie	4	4
8	" " brzeżański	" " Brzeżanach	4	6
9	" " czortkowski	" " Czortkowie	4	4
10	" " husiatyński	" " Husiatynie	4	6
11	" " kamionecki	" " Kamionce	4	6
12	" " podhajecki	" " Podhajcach	4	4
13	" " przemysłański	" " Przemyslanach	4	4
14	" " rohatyński	" " Rohatynie	4	6
15	" " skałacki	" " Skalacie	4	6
16	" " tarnopolski z wyłączeniem miasta Tarnopola	" " Tarnopolu	4	4
17	" " trembowelski	" " Trembowli	4	4
18	" " zaleszczycki	" " Zaleszczykach	4	6
19	" " zbaraski	" " Zbarażu	4	4
20	" " zloczowski	" " Zloczowie	4	6

Galicya.

(1. ciąg dalszy.)

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
1 Ciąg dalszy	Okręgi Izb handlowych brodzkiej i lwowskiej	o. s. 910	o. s. 910	1	Okręgi Izb handlowych brodzkiej i lwowskiej	o. s. 910	o. s. 910

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			k l a s y	
21	Powiat polityczny bobrecki	Starostwo w Bóbrce	4	4
22	" " bohorodeczański	" " Bohorodczanach	4	4
23	" " brzozowski	" " Brzozowie	4	4
24	" " buczacki	" " Buczaczu	4	6
25	" " cieszanowski	" " Cieszanowie	4	4
26	" " dobromilski	" " Dobromilu	4	4
27	" " doliński	" " Dolinie	4	6
28	" " drohobycki	" " Drohobyczu	4	8
29	" " gródecki	" " Gródku	4	4
30	" " horodyniecki	" " Horodence	4	6
31	" " jarosławski	" " Jarosławiu	4	6
32	" " jaworowski	" " Jaworowie	4	6
33	" " kałuski	" " Kałuszu	4	4
34	" " kołomyjski z wyłączeniem miasta Kołomyi i Werbiąza-Niżnego	" " Kołomyi	4	4
35	Powiat polityczny kossowski	" " Kossowie	4	4
36	" " krośnieński	" " Krośnie	4	4
37	" " liski	" " Lisku	4	4
38	" " lwowski (okolica)	" " Lwowie	4	6
39	" " mościcki	" " Mościskach	4	4
40	" " nadwórniański	" " Nadwórnej	4	4
41	" " przemyski z wyłączeniem miasta Przemyśla	" " Przemyślu	4	4
42	" " rawski	" " Rawie	4	6
43	" " rudecki	" " Rudkach	4	4
44	" " samborski	" " Samborze	4	6
45	" " sanocki	" " Sanoku	4	6
46	" " sokalski	" " Sokalu	4	6
47	" " śniatyński	" " Śniatynie	4	6
48	" " stanisławowski z wyłącze- niem miasta Stanisławowa	" " Stanisławowie	4	4
49	" " staromiejski	" " Staremieście	4	4
50	" " stryjski	" " Stryju	4	8
51	" " tłumacki	" " Tlumaczu	4	6
52	" " turczański	" " Turce	4	4
53	" " żółkiewski	" " Żółkwi	4	6
54	" " żydaczowski	" " Żydaczowie	4	4

Galicja.

(2. ciąg dalszy.)

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków	Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków
dla spółek podatkowych I. klasy				dla spółek podatkowych II. klasy			
2	Okrąg Izby handlowej krakowskiej	Administracja podatkowa w Krakowie	6	19	Okrąg Izby handlowej krakowskiej	Administracja podatkowa w Krakowie	8

Bukowina.

1	Okrąg Izby handlowej czerniowieckiej	Administracja podatkowa w Czerniowcach	4	1	Okrąg Izby handlowej czerniowieckiej	Administracja podatkowa w Czerniowcach	6
---	---	---	---	---	---	---	---

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
1	Miasto Kraków	Administracja podatkowa w Krakowie	8	10
2	Tarnów	Starostwo w Tarnowie	4	6
3	Powiat polityczny bialski	" " Białej	4	6
4	" " bochenski	" " Bochni	4	6
5	" " brzeski	" " Brzesku	4	6
6	" " chrzanowski	" " Chrzanowie	4	6
7	" " dąbrowski	" " Dąbrowie	4	4
8	" " gorlicki	" " Gorlicach	4	4
9	" " grybowski	" " Grybowie	4	4
10	" " jasielski	" " Jaśle	4	4
11	" " kolbuszowski	" " Kolbuszowie	4	4
12	" " krakowski (okolica)	" " Krakowie	4	4
13	" " limanowski	" " Limanowie	4	4
14	" " łańcucki	" " Łańcucie	4	6
15	" " mielecki	" " Mielcu	4	6
16	" " myślenicki	" " Myślenicach	4	4
17	" " nizański	" " Nisku	4	4
18	" " nowosandeki	" " Nowym Sączu	4	6
19	" " nowotarski	" " Nowym Targu	4	4
20	" " pilżeński	" " Pilźnie	4	4
21	" " podgórski	" " Podgórzu	4	4
22	" " ropczycki	" " Ropczycach	4	4
23	" " rzeszowski	" " Rzeszowie	4	6
24	" " strzyżowski	" " Strzyżowie	4	4
25	" " tarnobrzegi	" " Tarnobrzegu	4	4
26	" " tarnowski z wyłączeniem miasta Tarnowa	" " Tarnowie	4	4
27	" " wadowicki	" " Wadowicach	4	6
28	" " wielicki	" " Wieliczce	4	4
29	" " żywiecki	" " Żywcu	4	4

1	Miasto Czerniowce z przedmieściami	Administracja podatkowa w Czerniowcach	6	8
2	Powiat polityczny czerniowiecki (okolica)	Starostwo w Czerniowcach	4	6
3	" " gurahumorski	" " Gurahumorze	4	4
4	" " dolhopolski	" " Dolhopolu	4	6
5	" " kocmański	" " Kocmaniu	4	4
6	" " radowiecki	" " Radowcach	4	6
7	" " serecki	" " Serecie	4	4
8	" " storożynecki	" " Storożyńcach	4	4
9	" " suczawski	" " Suczawie	4	4
10	" " wyżnicki	" " Wyżnicy	4	6

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 15. maja 1897.

Treść: (M 118—119.) 118. Rozporządzenie o rozpoczęciu czynności urzędowych w Sądzie obwodowym stryjskim w Galicyi. — 119. Rozporządzenie, którem częściowo zmieniają się i uzupełniają przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 26. czerwca 1890 o statystyce handlu zagranicznego, wydane rozporządzeniem Ministerstw skarbu i handlu z dnia 18. grudnia 1893.

118.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30. kwietnia 1897,

o rozpoczęciu czynności urzędowych w Sądzie obwodowym stryjskim w Galicyi.

Sąd obwodowy i Sąd delegowany miejskopowiatowy w Stryju, ustanowiony rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6. stycznia 1891 (Dz. u. p. Nr. 7) rozpocząć ma urzędowanie od dnia 1. listopada 1897.

Gleispach r. w.

119.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu, tudzież Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 10. maja 1897,

którem częściowo zmieniają się i uzupełniają przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 26. czerwca 1890 (Dz. u. p. Nr. 132) o statystyce handlu zagranicznego, wydane rozporządzeniem Ministerstw skarbu i handlu z dnia 18. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 177).

Przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 26. czerwca 1890 (Dz. u. p. Nr. 132), wydane rozpo-

ządzeniem c. k. Ministerstw skarbu i handlu z dnia 18. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 177), zostają z mocą obowiązującą od dnia 15. maja 1897 częściowo zmienione i uzupełnione, a to w paragrafach niżej wymienionych, tudzież w poszczególnych ustępach tych paragrafów, które opiewać mają teraz jak następuje:

§. 2, l. 2, lit. *l*, opiewa: opakowania i naczynia, w których towary są zapakowane (obwiniecia) lecz tylko o tyle, o ile nie mają być oddzielnie od towaru deklarowane do postępowania cłowego.

§. 2, l. 2, lit. *q*, opiewa: w obrocie uwolnionym od cła na zasadzie przepisów cłowych lub traktatów, bydło przez granicę wprowadzane i wyprawdane, a względnie napowrót wchodzące i napowrót wychodzące na pastwisko, do wypasu stajenego lub do roboty, razem z płodami uzyskanem z niego podczas pobytu na pastwisku, wypasu stajennego lub pracy i z przychowkiem od tego czasu przybyłym, tudzież zboże na zasiew, jakoteż machiny i narzędzia rolnicze do przemijającego użytku służące.

W §. 2 po l. 9 przydać należy: 10. Towary i przedmioty, które w ogóle według §. 13, l. 1, podlegają ustnemu oznajmieniu statystycznemu, gdy ilości ich nie dochodzą 0-500 kilograma.

Uwolnienie to nie stosuje się jednak do oznajmień zbiorowych czynionych zapo-

mocą wolnych od opłaty wykazów lub zapisków (§. 22, ustęp trzeci i ósmy rozporządzenia).

§. 6, ustęp drugi, opiewa: Ceduley oznajmienia do wywozu napowrót zawierają nadto rubryki: „zawarta w towarach napowrót wywiezionych uszlachetnionych lub naprawionych ilość materiałów zagranicznych“ i „dodatków krajowych“, jakoteż „numer i rok pozycyi rejestru zapiskowego wchodowego, pod którą, tudzież nazwa komory, na której w swoim czasie odbyła się czynność celnicza wchodowa“; ceduley oznajmienia do przywozu napowrót zawierają podobnie rubryki: „zawarta w towarach napowrót przywiezionych uszlachetnionych lub naprawionych ilość materiałów krajowych“ i „dodatków zagranicznych“, jakoteż „numer i rok pozycyi rejestru zapiskowego wychodowego, pod którą, tudzież nazwa komory, na której w swoim czasie odbyła się czynność celnicza wychodowa“.

§. 7, lit. a, l. 4, opiewa: Ilość (stosownie do §. 17 rozporządzenia) w odpowiednich rubrykach podziałowych, nadto do wywozu napowrót w obrocie do uszlachetnienia i naprawy, także ilość materiałów zagranicznych i dodatków krajowych, zawartą w towarach napowrót wywiezionych, jakoteż do wywozu napowrót w obrocie zapiskowym w ogólności numer i rok pozycyi rejestru zapiskowego wchodowego, pod którą, tudzież nazwę komory, na której w swoim czasie odbyła się czynność celnicza wchodowa do przywozu napowrót w obrocie do uszlachetnienia i naprawy, także ilość materiałów krajowych i dodatków zagranicznych zawartą w towarach napowrót przywiezionych, jakoteż do przywozu napowrót w obrocie zapiskowym w ogólności numer i rok pozycyi rejestru zapiskowego wychodowego, pod którą, tudzież nazwę komory, na której w swoim czasie odbyła się czynność celnicza wchodowa.

Jeżeli w obrocie do uszlachetnienia pod jedną pozycją rejestru zapiskowego znajdują się towary, należące do kilku numerów statystycznego spisu towarów, nateczas w rubryce 6 ceduley oznajmienia do wywozu napowrót lub do przywozu napowrót trzeba podać oddzielnie, na podstawie odpisań w cedule zapiskowej, ilość każdego towaru tą samą cedulą zapiskową objętego, do jednego numeru statystycznego spisu towarów należącego, w rubryce zaś 8, pod numerem pozycyi rejestru zapiskowego w tej samej przedziałce poprzecznej, w której ilość jest zapisana, podać odnośny nu-

mer statystyczny, ażeby było widoczne, który rodzaj towaru został napowrót wywieziony lub przywieziony.

Przez dodatki krajowe, a względnie zagraniczne, rozumieć należy nie tylko materiały pochodzenia krajowego, a względnie zagranicznego, przetworzone z przedmiotami poddanymi obrotowi do uszlachetnienia lub naprawy, lecz także takie towary i przedmioty, które wprawdzie nie tworzą nierozdzielnej całości z towarami po uszlachetnieniu lub naprawieniu napowrót wywiezionymi, a względnie napowrót przywiezionymi, lecz służą wyłącznie do użycia w związku z tymi ostatnimi i nie są im dodane w większej ilości niż tego wymaga jednorazowe skompletowanie uszlachetnionych lub naprawionych towarów.

§. 11, ustęp pierwszy opiewa: Towarów, należących do tego samego numeru statystycznego spisu towarów lub do tego samego ustępu pewnego numeru, ale różniących się pochodzeniem lub przeznaczeniem albo podlegających rozmaitym stopom cła (np. odzieży), nie wolno oznajmiać w tej samej przedziałce poprzecznej, lecz do każdego kraju pochodzenia lub przeznaczenia, (a względnie dla każdego towaru podlegającego odmiennej stopie cła), użyć należy osobnej przedziałki poprzecznej a według okoliczności, dla oddzielnego wykazania, podziału przedziałek poprzecznych.

Postanowienie jednak to nie wpływa bynajmniej na wysokość opłaty statystycznej, wymierzać się mającą według przepisów powyższych; strona winna w takich przypadkach dopisać tylko w cedule oznajmienia uwagę, że towary te należą do jednej deklaracji podstawowej (do jednego listu przewozowego).

§. 13, l. 1, ustęp drugi opiewa: Jednakże oznajmienie ustne dozwolone jest we wszystkich powyższych przypadkach, do obrotu pogranicznego tylko pod tym dalszym warunkiem, że towary nie są wiezione pocztą, ani koleją żelazną (jako towar, jako pakunek osobowy, lub jako pakunek ręczny), ani też za pośrednictwem przedsiębiorstw żeglugowych i że to oznajmienie ustne uczynione będzie na komorze pogranicznej leżącej najbliżej miejsca zamieszkania strony (w delegacji, w oddziale straży skarbowej) lub, na komorze bezpośrednio z tą komorą sąsiadującej.

W §. 13 dodać należy na końcu: Oznajmienie statystyczne ustne składać należy jednocześnie z deklaracją cłową.

W §. 17 po pierwszym ustępie wpisać należy: Gdy do jednej deklaracji cłowej jest podanych kilka ceduł oznajmienia, komory (delegacye, oddziały straży skarbowej) winny pooznaczać je na górnym brzegu liczbami bieżącymi rzymskimi (I, II, III itd.).

W §. 17 wpisać nadto należy po czwartym ustępie: Jeżeli w jednym numerze, a względnie w jednym ustępie statystycznego spisu towarów jest wymienionych kilka rodzajów towarów, w posyłce zaś, którą się oznajmia nie znajdują się rzeczywiście wszystkie te rodzaje towarów, natenczas w cedule oznajmienia nie trzeba pisać całego tekstu odpowiedniego numeru a względnie odpowiedniego ustępu, lecz tylko nazwę towaru lub towarów znajdujących się rzeczywiście.

§. 17, ustęp trzeci od końca, opiewa: Ilość towarów i przedmiotów oznajmiać należy zwyczajnie w kilogramach i gramach, wyjątkowo, o ile to w statystycznym spisie towarów wyraźnie jest powiedziane, (obok tegoż oznaczenia, albo wyłącznie) według ilości sztuk lub pojemności w tonach; wagę oznajmiać należy do przywozu według postanowień taryfy cłowej w postępowaniu cłowym obowiązujących, albo brutto, albo netto (według rzeczywistego odważenia, lub według obliczenia przez strącenie tary), we wszelkim zaś obrocie zapiskowym zawsze netto, do wywozu i przewozu zawsze brutto, z tym jedynym wyjątkiem, że wywożąc cukier i gorzałkę za bonifikacją wywozową (za zwrotem podatku), tudzież gdy płyny wywożone są wozami cysternowemi, podawać należy zawsze wagę netto. Jeżeli towary, których waga według powyższego przepisu podana być ma brutto, nie są opakowane, w takim razie dopisać należy wyraz „nieopakowane“ w odpowiedniej rubryce podziałowej ceduł oznajmienia do przywozu i wywozu w wolnym obrocie (§. 5, l. 4 rozporządzenia).

§. 18, ustęp szósty, opiewa: Komory, otrzymawszy ceduły oznajmienia nadsyłane im przez oddziały straży skarbowej, mają badać je pod względem dokładności wygotowania i wymierzenia należytości, na znak, że się to stało, opatrzyć pieczęcią urzędową i najpóźniej dnia 6. każdego miesiąca odesłać do c. k. Ministerstwa handlu (Departament statystyczny St. h.).

§. 18, ustęp ostatni, opiewa: O środkach powyższych, zarządzonych przez Władze skarbowe kierujące pod względem statystycznego rejestrowania obrotu na drogach pobocznych, uwiadamić należy jak najrychlej c. k. Ministerstwo handlu (Departament statystyczny St. h.).

W §. 20 dodać należy do pierwszego ustępu następujące zakończenie: Gdy na komorę pograniczną nadejdą do ekspedycyi celniczej posyłki wywozowe, w tutejszych krajach oddane, obowiązku oznajmienia podlegające, bez ceduł oznajmienia, nie należy wyłączać postępowania karnego, jeżeli z papierów posyłkowych widać, że ceduły oznajmienia były do posyłki przy jej oddaniu dołączone. Na miejsce pierwotnych ceduł oznajmienia, które zaginęły wygotować należy nowe w stacyach pogranicznych, lecz przed wyjściem posyłki, szczegóły zaś do tego potrzebne wziąć należy z papierów posyłkowych.

§. 20, ustęp przedostatni, opiewa: Jeżeli towary wywozowe oddane zostały na stacyi w krajach korony węgierskiej, w Bośni lub Hercegowinie i towary te mają wyjść za granicę przez c. k. komorę, natenczas, jeżeli już w komorze królewsko-węgierskiej lub bośniacko-hercegowińskiej były poddane postępowaniu celniczemu i statystycznemu, nie należy w ogóle żądać statystycznej ceduły oznajmienia (§. 1 ustawy i §. 2, l. 8 rozporządzenia); jeżeli komora królewsko-węgierska lub bośniacko-hercegowińska nie wykonała tych czynności urzędowych, żądać należy ceduły oznajmienia uwolnionej od opłaty (§. 11, l. 3 ustawy i §. 25, l. 2 rozporządzenia). Żądać tej ceduły oznajmienia wolnej od opłaty i odebrać ją lub wygotować samodzielnie obowiązana jest stacya pograniczna tutejszo-krajowa, ekspedycyą celniczą zarządzająca, lub jeżeli ekspedycyą odbywa się na c. k. komorze wewnętrznej, dotycząca stacya wewnętrzna tutejszo-krajowa. Jeżeli zaś takie posyłki oznajmieniu podlegające, w rzeczonych krajach pierwotnie oddane, dopiero w krajach tutejszych oddawane są za nowymi listami przewozowemi w dalszą drogę za granicę, statystycznych ceduł oznajmienia ma żądać, a względnie ma takowe wygotować dotycząca tutejszo-krajowa nowa stacya odbiorcza, lecz w tym przypadku ceduły oznajmienia podlegają opłacie przy ekspedycyi celniczej.

Nadto w §. 20, w ostatnim ustępie, przed ostatniem zdaniem onegoż, t. j. po słowach: „prostującym je oświadczeniem“ a przed słowami „oświadczenie takie“ wpisać należy: Publiczne zakłady przewozowe mają przy odbieraniu powyższego zarządzenia zmiany, w każdym jednak razie przed wydaniem dotyczącego towaru stronom, żądać od nich złożenia piśmiennej deklaracji prostującej.

Wreszcie przy końcu §. 20 wpisać należy następujący nowy ustęp: Celem przeszkodzenia ponownemu użyciu znaczków opłaty statystycznej pozwala się publicznym zakładom przewozowym żeby na znaczkach takich, umieszczonych na cedułach oznajmienia towarzyszących posyłkom w przewozie przed ich rzeczywistą ekspedycją celniczą i statystycznym oznajmieniem, wyciskały w jednym rogu pieczęć z datą, lecz tylko w taki sposób, żeby pozostało dość miejsca na pieczęć urzędową komory i żeby tym sposobem nie zostały zasłonięte ślady poprzedniego użycia znaczków opłaty (§. 26, siódmy i ósmy ustęp rozporządzenia).

§. 21, opiewa: Statystyczne ceduły oznajmienia (z wyjątkiem tych, które nadchodzą od oddziałów straży skarbowej w myśl §. 18 rozporządzenia), według liczb bieżących odpowiednich rejestrów celniczych uporządkowane, posyłać mają komory 8, 16, 24 i ostatniego dnia każdego miesiąca, gdyby zaś w tych dniach nie było połączenia pocztowego, w dniach pocztowych bezpośrednio poprzedzających te terminy wystania, do c. k. Ministerstwa handlu (Departament statystyczny St. h.).

§. 22, ustęp drugi, opiewa: Na podstawie tych oznajmień stron i badań urzędowych, tudzież zapiszków w rejestrze cłowym i według okoliczności piśmiennych deklaracyj celniczych stron, winny komory i ich delegacye wygotowywać arkusze wyciągowe miesięczne i takowe najpóźniej dnia 6. następnego miesiąca odsyłać do c. k. Ministerstwa handlu (Departament statystyczny St. h.).

W arkuszach wyciągowych tyczących się wywozu napowrót, a względnie przywozu napowrót podawać należy na podstawie szczegółów rejestru zapiskowego także towary w postępowaniu zapiskowym podawane w urzędzie czynności przywozowej, a względnie wywozowej, które przy wywozie napowrót, a względnie przy przywozie napowrót były ustnie oznajmione w innym urzędzie, a których przeto ten ostatni urząd nie miał wpisać do arkuszy wyciągowych.

Towary w rejestrach cłowych zapisane, co do których oznajmienie statystyczne uczyniono ustnie, oznaczyć należy także głoską „u“ (ustnie) co ułatwi ich przenoszenie do arkuszy wyciągowych, a wyłączenie owych towarów, co do których oznajmienie statystyczne uczyniono piśmiennie i które

nie mają być przenoszone do arkuszy wyciągowych.

§. 22, ustęp czwarty, opiewa: Organa straży skarbowej winny szczegóły otrzymane z oznajmień statystycznych ustnych zapisywać w rejestrach zapiskowych i takowe, jakoteż zapiski w powyższym ustępie wzmiankowane dnia 1. każdego miesiąca oddawać dla zużytkowania w arkuszach wyciągowych tej komorze, do której pod względem celniczym są przyłączone, lub do której kierująca Władza skarbowa przyłączy je w tym celu.

W §§. 22 dodać należy (na końcu siódmego ustępu: Postępowanie to zaleca się mianowicie komorom tutejszo-krajowym złączonym z komorami zagranicznymi celem uzupełnienia szczegółów co do ruchu podróży w rejestrach wywozu, o ile komory zagraniczne wykonywają w tym względzie czynność celniczą przywozową.

§. 22, ustęp ósmy, opiewa: Nadto kierującym Władzom skarbowym służy prawo upoważniania przemysłowców na zaufanie zasługujących, którzy w pobliżu granicy krajowej w krajach tutejszych posiadają magazyny sprzedaży, a to na ich prośbę lub z urzędu, żeby w zastępstwie konsumentów (nabywców) oznajmienia statystyczne ustne co do ilości towarów, jakie w obrocie pogranicznym (§. 13, l. 1 rozporządzenia) sprzedają, czynili codziennie lub tygodniowo bądź komorom lub oddziałom straży skarbowej, bądź funkcyonaryuszom straży skarbowej do nich przychodzącym, a to przez składanie wykazu uwolnionego od opłaty (§. 25, l. 3 rozporządzenia) w którym ogólne ilości każdego z osobna rodzaju, w jednym dniu sprzedane, mają być oddzielnie podawane. Treść tych wykazów zapisywać należy w arkuszach wyciągowych, wykazy zaś zachowywać przez cały rok w urzędzie.

§. 22, ustęp ostatni, opiewa: O wzmiankowanych powyżej zarządzeniach Władz skarbowych kierujących co do statystycznego rejestrowania obrotu na drogach pobocznych lub co do czynienia oznajmień statystycznych za pomocą przerzeczonych wykazów, uwolnionych od opłaty, uwiadamiać należy jak najrychlej c. k. Ministerstwo handlu (Departament statystyczny St. h.).

§. 26, ustęp szósty, opiewa: Gdy się czyni oznajmienie piśmienne, opłatę statystyczną uiszczają strony przyłączeniem potrzebnej ilości znaczków w cedułach oznajmienia w miejscu na to przeznaczonym a według okoliczności także na odwrotnej stronie, przed oddaniem tychże ceduły; gdy się zaś

czyni oznajmienie ustne, znaczki, które strony obowiązane są przynieść, przylepiają komory, lub organa straży skarbowej w registrach do celniczego zaciągania towarów lub przedmiotów dla odnośnego przypadku przepisanych i używać się mających, a to obok miejsca, w którym są zaciągnięte. Jeżeli zaś w ogóle nie zaciąga się do registrów (jak np. w obrocie zapiskowym, gdy wywóz napowrót, a względnie przywóz napowrót ma miejsce na innej komorze, nie na tej, gdzie odbył się przywóz, a względnie wywóz), znaczki opłaty przylepić należy na dokumencie cłowym (cedule zapiskowej).

§. 27, ustęp ostatni, opiewa: Na przyklepionych znaczkach opłaty statystycznej winny komory dla oznaczenia, iż były użyte, wyciskać pieczęć w ciągu urzędowej czynności statystycznej lub bezpośrednio po jej skończeniu; oddziały straży skarbowej nie opatrzone odpowiednią pieczęcią, winny przekreślać je na krzyż atramentem.

W §. 28 dopisać należy po pierwszym ustępie:

Dla ułatwienia tej kontroli i dla zaopatrzenia stron w dowody, wydawać należy

stronom w obrocie na drogach pobocznych co do towarów wywożonych, które już przedtem były poddane oznajmieniu statystycznemu, potwierdzenie w tym względzie to jest cedulę legitymacyjną lub kartkę z orłem, którą podczas transportu pokazywać mają patrolującej c. k. straży skarbowej na żądanie.

Potwierdzenie to, które opatrzone być ma pieczęcią urzędową, winno zawierać nazwisko i miejsce zamieszkania strony, rodzaj i ilość towarów, jakoteż numer bieżący rejestru, pod którym uskuteczniła została ekspedycja cłowa.

Objaśnienie wydrukowane na odwrotnej stronie oznajmień statystycznych o ich wypełnianiu i pobieraniu od nich opłaty zostanie odpowiednic zarządzeniom powyższym zmienione i uzupełnione przy sporządzeniu nowego nakładu tych oznajmień

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 16. maja 1897.

Treść: № 120. Umowa handlowa pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Bułgarią.

120.

Umowa handlowa z dnia 21. (9.) grudnia 1896,

pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Bułgarią.

(Zawarta w Wiedniu dnia 21. (9.) grudnia 1896, ratyfikowana przez c. i k. Ministerstwo spraw zewnętrznych dnia 13. maja 1897, ratyfikacje wzajemne wymieniono w Wiedniu dnia 13. maja 1897.)

(Pierwopis.)

Afin de régler les relations commerciales entre la Monarchie austro-hongroise et la Bulgarie par une Convention de commerce,

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

et

Son Altesse Royale le Prince de Bulgarie

ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

le Sieur Agenor Comte Gołuchowski de Gołuchowo, Son Conseiller intime actuel, Chambellan, Ministre de la Maison Impériale et Royale et des affaires étrangères, Chevalier de l'Ordre de la Toison d'Or et Chevalier de 1ère classe de l'Ordre Impérial de la Couronne de fer,

et

Son Altesse Royale le Prince de Bulgarie

le Sieur Dimitri J. Stancioff, docteur en droit, Son Agent diplomatique, Grand-officier de

(Przekład.)

Celem urządzenia stosunków handlowych pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Bułgarią przez zawarcie umowy handlowej

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski,

tudzież

Jego królewska wysokość Książę bułgarski

mianowali Swymi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski

Pana Hrabiego Agenora na Gołuchowie Gołuchowskiego, Swego tajnego radcę i szambelana, Ministra cesarskiego i królewskiego domu i spraw zewnętrznych, kawalera orderu Złotego Runa i kawalera cesarskiego orderu Żelaznej Korony pierwszej klasy,

a

Jego królewska wysokość Książę bułgarski

Pana Dymitra J. Stanciowa, doktora praw, Swego agenta dyplomatycznego, Wielkiego oficera

l'Ordre National Bulgare du Mérite Civil, Grand-Cordon de l'Ordre du Médjidié, et

le Sieur Constantin G. Séraphimoff, Membre à la Haute Cour de Cassation de Bulgarie, Officier de l'Ordre National Bulgare du Mérite Civil,

lesquels après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs respectifs trouvés en bonne et due forme sont convenus de ce qui suit:

Article Ier.

Il y aura pleine et entière liberté de commerce et de navigation entre l'Autriche-Hongrie et la Bulgarie. En ce qui concerne l'établissement et l'exercice d'un commerce, d'une entreprise de navigation ou d'une industrie, ainsi que par rapport à l'acquisition, la transmission, l'exercice et la poursuite des droits de toute nature les sujets des Parties contractantes seront traités réciproquement sur le pied d'une parfaite égalité. De même les sujets des Parties contractantes ne seront soumis par rapport à leur commerce et à leur industrie dans les ports, villes et lieux des Etats respectifs, soit qu'ils s'y établissent, soit qu'ils y résident temporairement, à des droits, taxes, impôts ou patentes, sous quelque dénomination que ce soit, autres ni plus élevés, que ceux qui seront perçus sur les nationaux, et les privilèges, immunités et autres faveurs quelconques, dont jouiraient en matière de commerce ou d'industrie les sujets de l'une des Parties contractantes, seront communes à ceux de l'autre.

Il est bien entendu que les sujets de chacune des Parties contractantes auront à se conformer à l'égard des matières dont il est fait mention dans cet article, uniquement aux lois et réglemens généraux du pays applicables aux nationaux et aux sujets de la nation la plus favorisée, toutefois sans qu'ils soient astreints, en ce qui concerne l'exercice des droits qui leur sont conférés dans cet article, à demander une autorisation ou approbation spéciale des autorités du pays.

Les fondations, corporations, associations et en général toutes les personnes morales qui existent dans les territoires d'une des Parties contractantes sont, à l'exception des sociétés commerciales, de transport et d'assurance, exclues de la faculté d'acquérir, soit à titre gratuit, soit à titre onéreux, des biens immeubles sur les territoires de l'autre Partie.

Article II.

Les sujets de chacune des Parties contractantes seront exempts sur les territoires de l'autre, de

orderu narodowego bulgarskiego Zasługi cywilnej Wielkiej wstęgi orderu Medżydie i

Pana Konstantego G. Serafimowa, członka Najwyższego Trybunału kasacyjnego bulgarskiego, oficera orderu narodowego bulgarskiego Zasługi cywilnej,

którzy okazawszy sobie nawzajem pełnomocnictwa swoje i znalazłszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się jak następuje:

Artykuł I.

Handel i żegluga pomiędzy monarchią austriacko-węgierską i Bułgarią będą zupełnie i całkowicie wolne. Pod względem zaprowadzania i wykonywania przedsiębiorstw handlowych, żeglarskich lub przemysłowych, jakoteż pod względem nabywania, przenoszenia, wykonywania i dochodzenia praw wszelkiego rodzaju, obywatele Stron kontraktujących uważani będą nawzajem za zupełnie równych. Nadto obywatele Stron kontraktujących nie będą podlegali co do swego handlu i przemysłu w portach, miastach i miejscach obu państw, bez względu czy tam osiedlą, czy tylko czasowo zamieszkają, ani innym ani wyższym opłatom, taksom, podatkom lub daninom, pod jakąkolwiek nazwą istniejącym jak te, które pobierane są od krajowców a przywileje uwolnienia i jakiegokolwiek inne dobrodziejstwa, którychby pod względem handlu lub przemysłu używali obywatele jednej ze Stron kontraktujących, będą również służyły obywatelom drugiej Strony.

Rozumie się samo przez się, że obywatele każdej ze Stron kontraktujących zachowywać mają pod względem spraw w artykule niniejszym wzmiankowanych, jedynie powszechne ustawy i rozporządzenia krajowe stosowane do krajowców i obywateli narodu doznającego największej przychylności i nie będą zniewalani do proszenia Władz krajowych o szczególne upoważnienie lub pozwolenie do wykonywania praw przyznanych im w artykule niniejszym

Fundacye, korporacye, stowarzyszenia i w ogóle wszystkie osoby prawne, istniejące w krajach jednej ze Stron kontraktujących, z wyjątkiem spółek handlowych i zakładów ubezpieczeń, nie mogą nabywać w krajach drugiej Strony nieruchomości ani przez darowiznę, ani przez kupno.

Artykuł II.

Obywatele każdej ze Stron kontraktujących wolni będą na obszarze drugiej Strony od wszelkiej

tout service militaire et de toute prestation militaire, ainsi que de toutes réquisitions extraordinaires qui seraient établies par suite de circonstances exceptionnelles. Sont toutefois exceptées les charges qui sont attachées à la possession à titre quelconque d'un bien-fonds, ainsi que les prestations et les réquisitions militaires auxquelles tous les nationaux peuvent être appelés à se soumettre comme propriétaires, fermiers ou locataires d'immeubles.

Ils seront dispensés également de toute fonction officielle obligatoire, judiciaire, administrative ou municipale quelconque.

Article III.

Les Parties contractantes s'engagent à régler les questions qui se rapportent à la navigation aussitôt que faire se pourra par la conclusion d'une convention spéciale.

De même on procédera à la conclusion d'une convention spéciale, visant à la protection des marques de fabriques et des modèles. Jusqu'à la signature de cette Convention les sujets des Parties contractantes seront traités réciproquement sur le pied de la nation la plus favorisée.

Le Gouvernement bulgare présentera au Sobranjé et tâchera de faire sanctionner dans le plus bref délai une loi sur les brevets d'invention conforme aux principes internationaux adoptés à cet égard.

Article IV.

Les négociants, fabricants et autres industriels qui prouvent, par l'exhibition d'une carte de légitimation industrielle délivrée par les autorités de leur pays, que, dans l'Etat où ils ont leur domicile, ils sont autorisés à exercer leur commerce ou industrie et qu'ils acquittent les taxes et impôts légaux, auront le droit, personnellement ou par des voyageurs à leur service, de faire des achats dans les territoires de l'autre Partie contractante, chez les négociants ou dans les locaux de vente publics, ou chez les personnes qui produisent ces marchandises. Ils pourront aussi prendre des commandes, même sur échantillons, chez les négociants ou autres personnes qui emploient dans leur industrie des marchandises du genre offert. Dans aucun cas ils ne seront astreints à acquitter pour cela une taxe spéciale.

Les industriels (voyageurs de commerce), munis d'une carte de légitimation industrielle, ont le droit d'avoir avec eux des échantillons, mais on des marchandises.

Les cartes de légitimation industrielle devront être délivrées conformément au modèle ci-annexé.

służby wojskowej i wszelkiego świadczenia wojskowego, jakoteż od wszelkich rekwizycji nadzwyczajnych, któreby zarządzane były w skutek stosunków wyjątkowych. Wyjęte są jednak od tego ciężary, wiążące się z opartem na jakimkolwiek tytule prawnym posiadaniem nieruchomości, jakoteż świadczenia i rekwizycje wojskowe, do których pociągani będą wszyscy krajowcy w przynocie posiadaczy, dzierżawców lub najemców nieruchomości.

Również wolni będą od wszelkiej przymusowej służby urzędowej, sądowej, administracyjnej lub municypalnej.

Artykuł III.

Strony kontraktujące zobowiązują się urządzić sprawy dotyczące się żeglugi jak będzie można najrychlej przez zawarcie osobnej umowy.

Również zawarta będzie osobna umowa co do ochrony znaków fabrycznych i wzorów. Aż do podpisania tej umowy postępować się będzie nawzajem z obywatelami Stron kontraktujących jak z obywatelami narodu doznającego największej przychylności.

Rząd bułgarski przedstawi Sobranium ustawę o patentach na wynalazki zgodną z zasadami międzynarodowymi pod tym względem przyjętą, i postara się, żeby w najbliższym czasie została sankcyonowana.

Artykuł IV.

Kupecy, fabrykanci i inni przemysłowcy, którzy okazaniem karty legitymacyjnej przemysłowej, wygotowanej przez Władze swego kraju rodzinnego, udowodnią, że w tem Państwie, w którym mają stałą siedzibę, są upoważnieni do trudnienia się handlem i przemysłem i opłacają ustawowe taksy i podatki, mają mieć prawo zakupowania towarów osobiście lub przez komisantów podróżujących w obszarze drugiej Strony kontraktującej, bądź u kupeców, bądź w otwartych miejscach sprzedaży albo u takich osób, które towary wyrabiają. Nadto będzie im wolno także na podstawie rozwożonych wzorów starać się o zamówienia u kupeców lub u innych osób, w których przemyśle towary tego rodzaju mogłyby być przydatne. W żadnym przypadku nie mają być zmuszani do opłacania od tego osobnego podatku.

Przemysłowcy (komisanci podróżujący), opatrzeni kartą legitymacyjną przemysłową, mają prawo wozić z sobą próbki, lecz nie mogą wozić towarów.

Karty przemysłowe wygotowywane być powinny według dołączonego wzoru.

Les Parties contractantes se feront réciproquement connaître quelles autorités sont compétentes pour délivrer les cartes de légitimation industrielle, et quelles prescriptions doivent être observées par les titulaires de ces cartes pour l'exercice de leur profession.

Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industries ambulantes, au colportage et à la recherche de commandes chez des personnes, n'exerçant ni commerce ni industrie.

En ce qui concerne les formalités auxquelles les voyageurs de commerce sont ou seront soumis dans les territoires des Parties contractantes, les Autrichiens et les Hongrois en Bulgarie et les Bulgares dans la Monarchie austro-hongroise jouiront du traitement de la nation la plus favorisée.

Article V.

Les objets passibles d'un droit d'entrée, qui servent d'échantillons et qui sont importés dans le territoire douanier austro-hongrois par des fabricants, des marchands ou des voyageurs de commerce bulgares, et en Bulgarie par des fabricants, des marchands ou des voyageurs de commerce autrichiens ou hongrois seront, de part et d'autre, admis en franchise temporaire, moyennant les formalités de douane nécessaires pour en assurer la réexportation ou la réintégration en entrepôt. Ces formalités s'accompliront selon les lois ou règlements qui sont ou seront édictés dans les pays respectifs.

Article VI.

Les parties contractantes s'engagent à ne pas entraver le commerce réciproque par des prohibitions quelconques d'importation, d'exportation ou de transit.

Elles ne pourront faire d'exceptions à cette règle que:

- a) pour les monopoles d'Etat actuellement en vigueur ou qui pourraient être établis à l'avenir
- b) par égard à la police sanitaire et vétérinaire;
- c) dans des circonstances exceptionnelles par rapport aux provisions de guerre.

La réserve exprimée sous b) s'étend également aux mesures prohibitives prises dans le but d'empêcher, dans l'intérêt de l'agriculture, la propagation d'insectes ou d'autres organismes nuisibles.

Article VII.

Les marchandises de toute nature venant des territoires de l'une des Parties contractantes ou y allant seront réciproquement affranchies, dans les territoires de l'autre, de tout droit de transit et

Strony kontraktujące będą się nawzajem uwiadamiły, które Władze są upoważnione do wydawania kart legitymacyjnych przemysłowych i jakie przepisy mają posiadacze tych kart zachowywać w wykonywaniu tego przemysłu.

Postanowienia powyższe nie stosują się do przemysłu koczowniczego ani też do handlu obnosnego i do starających się o zamówienia u osób nie trudniących się handlem lub przemysłem.

Pod względem formalności wszelkiego rodzaju, którym komisanci podróżujący podlegają lub podlegać będą w obszarach Stron kontraktujących, postępować się będzie w Bulgarii z Austryakami i Węgrami a w monarchii austriacko-węgierskiej z Bulgarami tak samo jak z obywatelami narodu doznającego największej przychylności.

Artykuł V.

Towary podlegające cła przewozowemu, gdy służą za wzory i wprowadzone będą do obszaru cłowego austriacko-węgierskiego przez fabrykantów kupców lub komisantów podróżujących bułgarskich a do Bulgarii przez fabrykantów, kupców lub komisantów podróżujących austriackich lub węgierskich, będą na pewien czas wpuszczane z uwolnieniem od cła pod warunkiem dopełnienia formalności cłowych potrzebnych do zabezpieczenia ich wyprowadzenia napowrót lub złożenia w składzie tymczasowym. Formalności te dopełniane być mają według ustaw lub przepisów, które w odnośnych obszarach albo już istnieją albo będą później wydane

Artykuł VI.

Strony kontraktujące zobowiązują się nie ta mować wzajemnego handlu żadnymi zakazami co do przywozu, wywozu lub przewozu.

Wyjątki w tej mierze dozwolone są tylko:

- a) co do monopolów już istniejących, lub któreby w przyszłości zostały zaprowadzone;
- b) ze względów policyjno-zdrowotnych i weterynarskich;
- c) co do potrzeb wojennych w nadzwyczajnych okolicznościach.

Zastrzeżenie pod b) wzmiankowane rozciąga się na te środki ostrożności, które użyte będą dla zabezpieczenia rolnictwa od przenoszenia i roznoszenia szkodliwych owadów, tudzież innych organizmów szkodliwych.

Artykuł VII.

Towary wszelkiego rodzaju, z krajów jednej ze Stron kontraktujących wywożone lub przez te kraje wiezione, będą nawzajem uwalniane w krajach drugiej Strony od wszelkiego cła przewozowego.

de taxes de consommation de toute sorte, soit qu'elles transitent directement, soit que pendant le transit elles doivent être déchargées, déposées ou rechargées.

Article VIII.

Les marchandises d'origine ou de manufacture autrichienne ou hongroise, acquitteront, à leur entrée en Bulgarie, les droits fixés dans l'annexe A de la présente Convention.

Toute marchandise d'origine ou de manufacture autrichienne ou hongroise, sera traitée, à l'entrée en Bulgarie, sur le pied de la nation la plus favorisée.

Les marchandises d'origine ou de manufacture bulgare, seront traitées, à l'entrée dans le territoire douanier austro-hongrois, sur le pied de la nation la plus favorisée.

Si, par suite de lois ou de conventions conclues avec de tiers Etats, il était appliqué en Bulgarie à l'importation des marchandises un autre traitement douanier ou d'autres droits que ceux concertés en vertu de l'annexe A, l'importateur de marchandises autrichiennes ou hongroises aura le choix entre ce dernier traitement et ces droits, et ceux convenus dans l'annexe A.

Dans tous les cas l'importateur sera libre de choisir, d'après sa propre convenance, entre ces différents traitements et droits et n'en pourra être empêché ni directement ni indirectement.

L'annexe B contient les dispositions détaillées sur le procédé établi pour le traitement douanier des marchandises soumises à un droit ad valorem.

Article IX.

Chacune des Parties contractantes s'engage, non seulement quant au montant des droits et taxes accessoires à percevoir à l'entrée et à la sortie, mais aussi quant à la perception et à la garantie de ces droits et taxes accessoires, comme en général, quant au traitement douanier à l'importation, au transit et à l'exportation, à faire profiter les produits du sol et de l'industrie de l'autre Partie de toute faveur, immunité ou facilité qui serait déjà accordée ou qui pourrait être à l'avenir accordée à une tierce Puissance, de manière que toute faveur pareille sera étendue immédiatement, par ce fait même, et sans compensation, aux produits du sol et de l'industrie de l'autre Partie contractante.

Article X.

Les droits internes de production, de fabrication ou de consommation, qui grèvent ou grèveraient les produits du pays, soit pour le compte de

jakoteż od opłat akcyzowych wszelkiego rodzaju, bez względu czy przewożone są bezpośrednio, czy też będą podczas przewozu wyładowane, złożone na skład i znowu naładowane.

Artykuł VIII.

Towary pochodzące z Austrii i Węgier, lub tamże wyrobione, gdy zostaną przywiezione do Bułgarii, będą tam wpuszczane za opłatą ceł od wartości ustanowionych w załączce A do umowy niniejszej.

Z wszelkimi towarami z Austrii i Węgier pochodzącymi, lub tamże wyrobionymi, gdy zostaną przywiezione do Bułgarii, postępować się będzie, jak z towarami narodu największej życzliwości doznającego.

Z wszelkimi towarami z Bułgarii pochodzącymi lub tamże wyrobionymi, gdy zostaną przywiezione do obszaru cłowego austriacko-węgierskiego postępować się będzie jak z towarami narodu największej życzliwości doznającego.

Gdyby w Bułgarii na zasadzie ustaw lub umów zawartych z trzecimi państwami stosowane było do towarów wprowadzanych odmienne postępowanie lub pobierane były cła odmienne od umówionych, które w załączce A są podane, wprowadziciel towarów austriackich lub węgierskich będzie mógł wybrać albo to ostatnie postępowanie cłowe i stopy cła albo umówione, w załączce A podane.

W każdym przypadku wprowadziciel może wybierać pomiędzy tymi rozmaitymi sposobami postępowania cłowego według własnego upodobania i ani pośrednio ani bezpośrednio nie mogą mu być czynione przeszkody w wykonywaniu tego prawa.

Postanowienia szczegółowe co do pobierania cła podług wartości towarów, podaje załączka B.

Artykuł IX.

Strony kontraktujące przyjmują zobowiązanie że nie tylko we względzie wymiaru ceł i należności pobocznych od towarów przywożonych i wywożonych, lecz także we względzie poboru i zabezpieczenia tychże, jak i w ogóle we względzie postępowania z towarami przywożenymi, wywożenymi i przewożenymi przypuszczać będą ziemięplody i wyroby przemysłowe drugiej Strony do korzystania z wszelkich ulg, ułatwień lub uwolnień, które jedna z nich trzeciemu mocarstwu zapewniła lub zapewni w przyszłości; tak, że wszelka taka ulga rozciągnięta będzie *ipso facto* odrazu i bez wzajemnego świadczenia na towary drugiej Strony.

Artykuł X.

Podatki wewnętrzne, w obszarze jednej ze Stron kontraktujących na rachunek Państwa, gmin lub korporacji pobierane lub w przyszłości pobie-

l'Etat, soit pour le compte des administrations municipales ou corporations, ne pourront frapper, sous aucun prétexte, d'un taux plus élevé ni d'une manière plus onéreuse les produits similaires provenant des territoires de l'autre Partie contractante.

Article XI.

Les marchandises d'origine et de manufacture bulgare étant traitées dans la Monarchie austro-hongroise, quant à l'acquittement des droits et taxes accessoires, d'après les dispositions en vigueur à l'égard de la nation la plus favorisée, les marchandises d'origine et de manufacture autrichienne ou hongroise ne seront également soumises en Bulgarie à aucun droit additionnel de douane, local ou de tout autre genre, à des taxes accessoires nouvelles ou supérieures à celles qui existent actuellement à l'égard des nations les plus favorisées, savoir:

1° Le droit de plombage, à savoir:

- a) 30 centimes pour chaque grand plomb, la ficelle y comprise; et
- b) 5 centimes pour chaque petit plomb ou cachet, la ficelle y comprise.

2° Il est perçu une taxe de 10 centimes pour chaque exemplaire des imprimés suivants, fournis par la douane:

- a) manifeste ou extrait de manifeste;
- b) déclarations en douane;
- c) feuilles délivrées pour les marchandises transportées d'un port bulgare dans un autre port bulgare;
- d) feuilles de transit;
- e) feuilles de transport délivrées par le bureau de douane d'entrée pour les marchandises devant être dédouanées par un autre bureau de douane.

3° Une taxe de 5 centimes est perçue pour chaque exemplaire de quittance imprimée, délivré par la douane.

Il est également perçu une taxe de 5 centimes pour tous les autres imprimés fournis par la douane.

4° Le droit de timbre est perçu conformément à la loi sur le timbre en vigueur.

5° La taxe pour l'inspection des bestiaux; les taxes (beglik) sur les moutons.

6° Le droit de quaiage, conformément à la circulaire du $\frac{15}{8}$ avril 1885.

7° Les droits de magasinage sont perçus conformément à l'article 64 de la loi des douanes.

8° Droit de statistique:

- a) 10 centimes par colis à l'exception des envois postaux;

rać się mające od wyprodukowania wyrobu lub konsumcyi jakiegoś przedmiotu, nie mogą być pod żadnym pozorem dla wyrobów drugiej Strony większe lub uciążliwsze, aniżeli dla takich samych wyrobów własnego kraju.

Artykuł XI.

Jak w monarchii austryacko węgierskiej pobierane będą od towarów pochodzenia bułgarskiego cła i należności poboczne według tych samych postanowień, które stosowane są do narodu największej przychylności doznającego, tak też towary austryackiego lub węgierskiego pochodzenia nie będą obciążane w Bułgarii żadnymi dodatkami do ceł, miejscowymi lub jakimkolwiek innymi, żadnymi taksami pobocznymi nowymi lub wyższymi od tych, które zaprowadzone są obecnie dla narodu największej przychylności doznającego; te są:

1. Opłata od plomb, jakoto:

- a) 30 centymów od każdej wielkiej plomby łącznie ze sznurem; i
- b) 5 centymów od każdej malej plomby lub pieczęci łącznie ze sznurem.

2. Pobierana będzie opłata po 10 centymów od każdego egzemplarza następujących druków, których dostać można na komorze:

- a) spisów towarów lub wyciągów z nich;
- b) deklaracji cłowych;
- c) listów przewodnich co do towarów wiezionych z portu bułgarskiego do innego portu bułgarskiego;
- d) listów przewozowych;
- e) ceduł transportowych wygotowywanych przez komorę wchodową co do tych towarów, które inna komora poddać ma ocenie.

3. Taksa w kwocie 5 centymów pobierana będzie od każdego egzemplarza kwilów drukowanych, przez komorę wygotowanych.

Podobnie pobierana będzie taksa w kwocie 5 centymów od wszelkich innych druków przez c. k. komorę wydanych.

4. Opłata stęplowa, która pobierana będzie według obowiązującej ustawy stęplowej.

5. Opłata za oględziny bydła; opłata (*beglik*) od owiec.

6. Opłata od ładowania w wymiarze przepisany z dnia $\frac{15}{8}$ kwietnia 1885.

7. Składowe stosownie do artykułu ustawy cłowej.

8. Opłata statystyczna w kwocie:

- a) 10 centymów od każdego pakunku z wyjątkiem posyłek pocztowych;

- b) 15 centimes les 1000 kg des marchandises chargées en vrac;
c) 10 centimes par tête de bétail.

Le droit de statistique est perçu tant à l'importation qu'à l'exportation.

Il est entendu que les taxes accessoires ne peuvent être perçues qu'en tant que les services auxquels ces taxes sont affectées ont été rendus effectivement et conformément aux prescriptions et lois douanières.

Il demeure en outre convenu que toute diminution de ces taxes additionnelles ou accessoires qui serait accordée aux marchandises d'un tiers Etat sera également appliquée sans délai aux articles similaires d'origine autrichienne ou hongroise.

Article XII.

En ce qui concerne les modes de transport, les frais, les facilités et autres avantages y afférents, le Gouvernement bulgare s'engage à traiter les marchandises, produits du sol et de l'industrie de la Monarchie austro-hongroise, transportés par voie ferrée dans la Bulgarie, exactement de la même manière que les marchandises de la nation la plus favorisée ou les marchandises indigènes.

Article XIII.

Sans préjudice des arrangements spéciaux sur le traitement douanier du trafic sur les chemins de fer, il est convenu que les marchandises qui sont soumises sur les territoires de l'une des Parties contractantes au traitement de l'acquit-à-caution et qui, pour cette même raison ou pour une autre, y ont déjà été mises sous scellés, ne seront point déballées dans les territoires de l'autre Partie, et les scellés et plombs trouvés intacts ne seront pas remplacés pourvu que l'on ait satisfait aux exigences du contrôle.

Article XIV.

La Bulgarie aura le droit de nommer des agents commerciaux dans toutes les places autrichiennes et hongroises qui ont une importance pour son commerce.

Le droit de nommer des fonctionnaires consulaires en Bulgarie, exercé jusqu'à présent par l'Autriche-Hongrie, reste maintenu.

Article XV.

La présente Convention s'étend aussi aux pays ou territoires unis, actuellement ou à l'avenir, par une union douanière à l'une des Parties contractantes.

- b) 15 centymów od każdych 1000 kg towarów ładowanych bez opakowania;
c) 10 centymów od każdej sztuki bydła.

Oplata statystyczna pobierana będzie tak od towarów wprowadzanych jak i do wyprowadzanych

Rozumie się samo przez się, że opłaty poboczne mogą być pobierane tylko wtedy i o tyle, o ile świadczenia, za które mają być płacone, zostały rzeczywiście a to na zasadzie przepisów cłowych lub usław wykonane.

Zresztą zgodzono się, że gdyby te opłaty dodatkowe lub poboczne zmniejszone zostały co do towarów trzeciego państwa, zmniejszenie to stosowane być ma bezzwłocznie do takich samych towarów austriackiego lub węgierskiego pochodzenia.

Artykuł XII.

Co się tyczy sposobów przewozu, kosztów ulatwień i innych z tem łączących się korzyści, Rząd bułgarski zobowiązuje się postępować z towarami, ziemiopłodami i płodami przemysłu monarchii austriacko-węgierskiej przewożonemi w Bułgarii koleją żelazną ściśle w taki sam sposób, jak z towarami narodu doznającego największej przychylności lub z krajowemi.

Artykuł XIII.

Niezależnie od osobnych umów, tyczących się postępowania cłowego w obrocie kolejowym, stanowi się, że towary, które w obszarze jednej ze Stron kontraktujących, poddawane są postępowaniu mającemu na celu zabezpieczenie cła, i z tej lub innej przyczyny już w drugim obszarze zostały opieczętowane i oplombowane, nie będą rozpakowywane; pieczęci zaś i plomby nienaruszone nie będą zastępowane innemi, byle się stało zadosyć wszelkim innym wymaganiom kontroli.

Artykuł XIV.

Bulgaria będzie miała prawo ustanawiania agentów handlowych we wszystkich tych miejscach monarchii austriacko-węgierskiej, które dla jej handlu mają znaczenie.

Prawo mianowania funkcyjaryuszów konsulowskich, jakie monarchia austriacko-węgierska dotychczas wykonywa w Bułgarii, zachowuje się w swojej mocy.

Artykuł XV.

Umowa niniejsza rozciąga się także na te kraje i obszary, które są lub w przyszłości będą związkiem cłowym połączone z jedną ze Stron kontraktujących.

Article XVI.

La présente Convention entrera en vigueur 8 jours après l'échange des ratifications qui aura lieu au plus tard le $\frac{13 \text{ mai}}{1^{\text{er}} \text{ mai}}$ 1897; elle restera exécutoire jusqu'au $\frac{31 \text{ décembre}}{18 \text{ décembre}}$ 1903.

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, ladite Convention demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'un an à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Les Parties contractantes se réservent la faculté d'introduire dans la présente Convention d'un commun accord toutes modifications qui ne seraient pas en opposition avec son esprit et ses principes et dont l'utilité serait démontrée par expérience.

Article XVII.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la Convention et l'ont revêtue du cachet de leurs armes.

Fait, à Vienne, en double expédition, le $\frac{21 \text{ décembre}}{9 \text{ décembre}}$ mil huit cent quatre-vingt-seize.

(L. S.) **Gołuchowski**
m. p.

(L. S.) **Dr. Stancioff**
m. p.

(L. S.) **C. Séraphimoff**
m. p.

Artykuł XVI.

Umowa niniejsza wejdzie w wykonanie w ośmiu dni po wymianie ratyfikacji, która nastąpić ma najpóźniej $\frac{13. \text{ maja}}{1. \text{ maja}}$ 1897 i obowiązywać będzie aż do $\frac{31. \text{ grudnia}}{18. \text{ grudnia}}$ 1903.

Gdyby żadna ze Stron kontraktujących nie oświadczyła na dwanaście miesięcy przed upływem rzeczzonego terminu, że ma zamiar zawiesić skuteczność traktatu, tenże zatrzyma moc obowiązującą aż dopóki nie upłynie rok od dnia, w którym jedna lub druga ze Stron rokujących go wypowie.

Strony kontraktujące zastrzegają sobie uczynienie w umowie niniejszej za wspólną zgodą wszelkiej zmiany, która by nie sprzeciwiała się jej duchowi i zasadom, a której użyteczność byłaby doświadczaniem stwierdzona.

Artykuł XVII.

W dowód czego Pełnomocnicy obu Stron podpisali umowę niniejszą i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Spisano w Wiedniu w dwóch wygotowaniach dnia $\frac{21. \text{ grudnia}}{9. \text{ grudnia}}$ 1896.

(L. S.) **Gołuchowski**
r. w.

(L. S.) **Dr. Stancioff**
r. w.

(L. S.) **C. Serafimoff**
r. w.

Modèle.

Carte de légitimation pour Voyageurs de commerce.

Pour l'année. . . .

No. de la carte. . . .

(Armoiries.)

Valable dans la Monarchie austro-hongroise et en Bulgarie.

Porteur.

(Prénom et nom de famille.)

Fait à le (jour, mois, année).

(Sceau.)

(Autorité compétente.)

Signature.

Il est certifié que le porteur de la présente carte
 { possède un (désignation de la fabrique ou du commerce) à sous la
 { raison
 { est employé, comme voyageur de commerce, dans la maison
 { à qui y possède un (désignation de la fabrique ou du commerce).

Le porteur de la présente carte désirant rechercher des commandes et faire des achats pour le
 compte de sa maison, ainsi que $\frac{\text{de la maison suivante}}{\text{des maisons suivantes}}$ (désignation de la fabrique ou du commerce)
 à, il est certifié, en outre, que $\frac{\text{ladite maison est tenue}}{\text{lesdites maisons sont tenues}}$ d'acquiescer
 dans ce pays-ci les impôts légaux pour l'exercice de $\frac{\text{son}}{\text{leur}}$ commerce (industrie).

Signalement du porteur:

Signes particuliers:

Age:

Taille:

Cheveux:

Signature.

Avis.

Le porteur de la présente carte ne pourra rechercher des commandes ou faire des achats
 autrement qu'en voyageant et pour le compte $\frac{\text{de la maison susmentionnée.}}{\text{des maisons susmentionnées.}}$ Il pourra avoir avec lui
 des échantillons, mais point de marchandises. Il se conformera, d'ailleurs, aux dispositions en vigueur
 dans chaque Etat.

Nota. Là où le modèle ci-dessus contient un double texte, le formulaire à employer pour l'expédition des
 cartes présentera l'espace nécessaire pour y insérer l'un ou l'autre des textes, suivant les circonstances du cas
 particulier.

Wzór.

Karta legitymacyjna przemysłowa dla kupców podróżujących.

Na rok

Nr. karty

(Herb.)

Ważna w monarchii austriacko-węgierskiej i w Bułgarii.

Posiadacz:

(Imię i nazwisko)

(Nazwa miejsca), dnia (dzień, miesiąc, rok)

(Pieczęć)

(Władza)

Podpis.

Potwierdza się niniejszem, że posiadacz tej karty ma (oznaczenie fabryki lub handlu) w pod firmą pełni służbę komisanta handlowego firmy w, która także posiada (oznaczenie fabryki lub handlu).

Nadto, ponieważ posiadacz zamierza starać się o zamówienia towarów i czynić zakupy towarów na rachunek tej firmy, jakoteż następują $\frac{\text{cej firmy}}{\text{cych firm}}$ (oznaczenie fabryki lub handlu) w potwierdza się, że od wykonywania przemysłu przerzeczono $\frac{\text{nej firmy}}{\text{nych firm}}$ w kraju tutejszym podatki ustawami przepisane mają być opłacane.

Opis osoby posiadacza:

Wiek:

Wzrost:

Włosy:

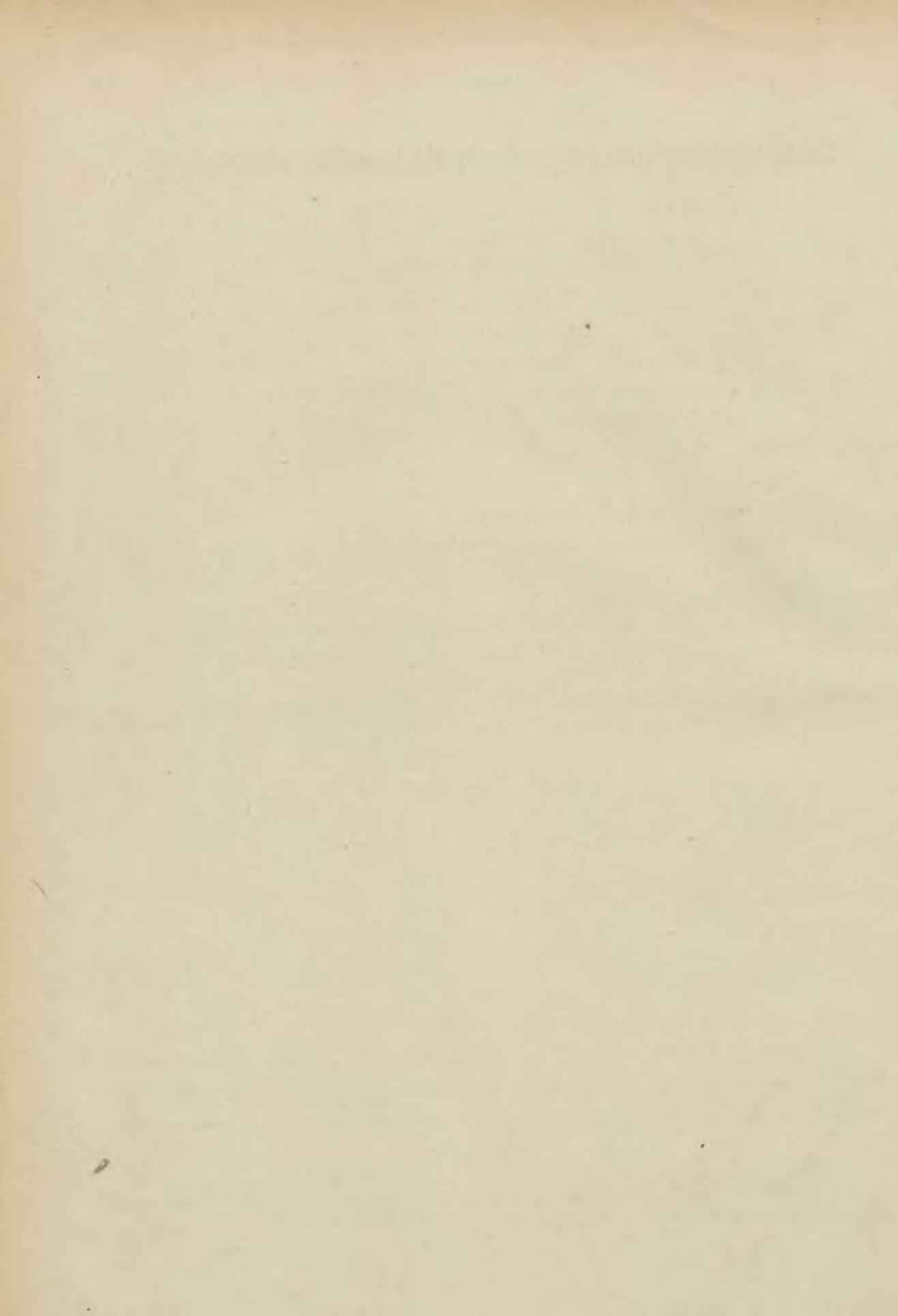
Znaki szczególne:

Podpis.

Przestroga.

Posiadacz tej karty upoważniony jest do starania się o zamówienia na towary i czynienia zakupów towarów wyłącznie na objazdach i wyłącznie na rachunek przerzeczono $\frac{\text{nej firmy}}{\text{nych firm}}$. Wolno mu wozić z sobą tylko próbki towarów nie zaś towary. Nadto winien zachowywać przepisy w każdym państwie obowiązujące.

Uwaga: W tych miejscach, gdzie wiersze są podwójne, wypełnia się we wzorze, w którym znajdują się powinno miejsce do tego odpowiednie, wiersz górny lub dolny stosownie do okoliczności przypadku.

Annexe A.

Droits d'entrée en Bulgarie.

Dénomination des marchandises.

1. Sucre non raffiné, raffiné, candis; sucreries: dragées, bonbons, lokoum, halwa, pekmez (jus de raisins cuits) et fruits glacés avec sucre . . . ad val. 20°/_o.

2. Boissons spiritueuses: alcool, eau-de-vie de raisins et de prunes, arak, rhum, cognac, liqueurs et autres eaux-de-vie de toute sorte 18°/_o.

3. Bougies et savons ordinaires (savons de lessive) ad val. 18°/_o.

4. Cuirs de toute sorte ad val. 16°/_o.

5. Articles de cuir ad val. 16°/_o.

6. Cordes et articles de corderie de toute sorte à l'exception des ficelles ad val 25°/_o.

7. Chaussures de toute sorte avec semelles de cuir les 100 kg nets 280 frs.

8. Vêtements confectionnés dont la matière dominante à la superficie consiste en tissu de laine pure ou mélangée les 100 kg nets 300 frs.

Observation. Les chaussures et vêtements confectionnés qui n'entrent pas dans les Nos. 7 et 8, de même que la lingerie de toute sorte, les chapeaux et les diverses confections pour un usage immédiat suivent le régime du No. 22.

9. Draps et étoffes en laine, le mètre carré pesant plus de 400 grammes ad val. 18°/_o.

10. Verres à vitres ad val. 20°/_o.

11. Verreries en général ad val. 12°/_o.

12. Porcelaines et faïences ad val. 12°/_o.

13. Articles de mercerie, de quincaillerie et de broserie ad val. 12°/_o.

Observation. Rentrent ici les marchandises mentionnées sous les Nos. 413, 414, 517, 531, 534—537 inclusivement. 741—760 inclusivement de la statistique bulgare de l'année 1894, y compris les boutons et les peignes de toute sorte. Il est cependant entendu que les articles de vraie bijouterie c'est à dire les articles en or et les articles en

Droits d'entrée.

d'après une estimation spéciale appliquée également à toutes les provenances

Załączka A.

Cła od przywozu do Bulgaryi.

Oznaczenie towarów.

1. Cukier nie rafinowany, rafinowany, kandyz; towary cukrowe: draganty, cukierki, lokum, halwa, pekmez (sok z winogron gotowanych) i owoce kandyzowane od wartości 20°/_o.

2. Napoje wysokokowe pędzone: alkohol, gorzalka z winogron i śliwówica, arak, rum, koniak, likwory i inne gorzalki wszelkiego rodzaju 18°/_o.

3. Świece i mydła ordynarne (do prania) od wartości 18°/_o.

4. Skóry wszelkiego rodzaju od wartości 16°/_o.

5. Towary skórzane od wartości 16°/_o.

6. Powrozy i towary powroźnicze wszelkiego rodzaju z wyjątkiem szpagatu od wartości 25°/_o.

7. Obuwie wszelkiego rodzaju z podeszwami skórzanymi . 100 kg netto 280 fr

8. Odzież gotowa, której przeważającym materiałem zewnętrznym są tkaniny z wełny czystej lub mięszonej 100 kg netto 300 fr.

Uwaga. Z obuwiem i odzieżą gotową, o ile przedmioty te nie dadzą się zaliczyć do numerów 7 i 8, tudzież z bielizną wszelkiego rodzaju, kapelusami i rozmaitemi ubiorami do bezpośredniego użytku postępować się będzie według Nru. 22.

9. Sukna i materye wełniane, których metr kwadratowy waży więcej jak 400 gramów od wartości 18°/_o.

10. Szkło okienne od wartości 20°/_o.

11. Towary szklane wszelkiego rodzaju od wartości 12°/_o.

12. Towary porcelanowe i fajansowe od wartości 12°/_o.

13. Towary galanteryjne, kramarszczyzna i towary szczołkarskie . od wartości 12°/_o.

Uwaga. Tu należą towary wymienione pod numerami 413, 414, 517, 531, 534 aż do 537 włącznie, tudzież 741 aż do 760 włącznie statystyki bulgarskiej z roku 1894, tudzież guziki i grzebienie wszelkiego rodzaju. Natomiast wyłączają się z tej kategorii klejnoty prawdziwe, to jest przedmioty

Cła wchodowe.

według osobnego oszacowania stosowanego jednako do wszystkich towarów wprowadzanych.

pierres précieuses, même en combinaison avec des métaux sont exclus de cette catégorie.

14. Fils de lin ad val. 10°/_o.
 15. Tissus de lin ad val. 10°/_o.
 16. Farine de blé ad val. 10°/_o.
 17. Bois à brûler, bois de construction, bois sciés (y compris les planches sciées) et douves ad val. 8°/_o.
 18. Eaux minérales ad val. 10°/_o.
 19. Machines et instruments agricoles, ustensiles de toute sorte pour arts et métiers, poêles et fourneaux pour l'industrie, ateliers, fabriques etc. ad val. 8°/_o.
 20. Ouvrages ordinaires en fonte non polis, non vernis, non peints . . . ad val. 10°/_o.
 21. Vis ad val. 8°/_o.
 22. Tous les autres articles non spécialement dénommés ad val. 14°/_o.

złote i przedmioty z kamieni szlachetnych także w połączeniu z metalami.

14. Przędze lniane od wartości 10°/_o.
 15. Tkaniny lniane od wartości 10°/_o.
 16. Mąka od wartości 10°/_o.
 17. Drzewo opałowe, budulcowe, towary tkackie (także deski piłowane) i klepki beczkowe od wartości 8°/_o.
 18. Wody mineralne od wartości 10°/_o.
 19. Machiny i narzędzia rolnicze, narzędzia wszelkiego rodzaju, do sztuk i rzemiosł, piece i ogniska do przemysłu, warsztaty, fabryki itd. od wartości 8°/_o.
 20. Pospolite towary żelazne lane, nie polerowane, nie pokostowane, nie malowane od wartości 10°/_o.
 21. Śruby od wartości 8°/_o.
 22. Wszelkie inne przedmioty szczegółowo nie wymienione od wartości 14°/_o.

Annexe B.**Dispositions spéciales concernant la perception des droits ad valorem des marchandises importées en Bulgarie.¹⁾****Article 1.**

L'importateur est tenu d'indiquer par écrit dans la déclaration la valeur et la dénomination commerciale de la marchandise importée.

Les droits ad valorem seront calculés sur la valeur déclarée qui se constituera du prix réel de vente des marchandises au lieu d'origine ou d'expédition, des frais de transport jusqu'à la frontière et des frais d'emballage, d'assurance et de commission réellement occasionnés jusqu'au lieu de destination.

L'importateur devra joindre à sa déclaration la facture de vente et la lettre de voiture ou le connaissance.

La valeur de la marchandise sera portée sur la déclaration en levs (francs) et fractions. Si le prix et les frais d'emballage sont indiqués dans la facture en florins v. a., ils seront pour le traitement douanier, réduits en francs d'après le cours du florin v. a. en francs, publié par la banque nationale de Sophia. Les frais de transport, d'assurance et de commission seront réduits sur la même base.

Article 2.

La visite douanière des marchandises aura lieu dans les 48 heures qui suivent la déclaration.

La douane ne pourra refuser de calculer le droit d'entrée d'après la valeur déclarée par l'importateur que dans le cas où, par suite d'une appréciation rigoureuse de la qualité et de la nature des marchandises présentées, elle a des doutes fondés sur l'exactitude de la valeur.

Si la douane, en conformité de cette disposition, juge que la valeur déclarée est inférieure à la valeur réelle, elle a, dans les 24 heures après la visite douanière, le droit d'augmenter la valeur déclarée.

¹⁾ Ces dispositions ne s'appliquent pas aux boissons spiritueuses dénommées au No. 2 de l'annexe A.

Załączka B.**Postanowienia szczególne, dotyczące się poboru ceł od wartości towarów do Bulgaryi wprowadzanych.¹⁾****Artykuł 1.**

Wprowadzający winien piśmiennie podać w deklaracji wartość i nazwę handlową wprowadzanego towaru.

Cła obliczane będą podług wartości deklarowanej, która składa się z rzeczywistej ceny sprzedaży towarów w miejscu pochodzenia lub wysłania kosztów transportu aż do granicy i kosztów poniesionych rzeczywiście aż do nadejścia do miejsca przeznaczenia na opakowanie, ubezpieczenie i komis

Wprowadzający winien do deklaracji swojej dołączyć fakturę sprzedaży, tudzież list przewozowy lub kartę ładunkową.

Wartość towaru podać należy w deklaracji w lewach (frankach) i ułankach lew. Jeżeli cena i koszt opakowania podane są w fakturze w złotych waluty austriackiej, kwoty te zamienić należy do opłaty cła na franki, podług ogłoszonego przez bank narodowy w Zofii, kursu złotego austriackiego. Według tegoż kursu przeliczyć należy także koszt transportu, ubezpieczenia i komisu.

Artykuł 2.

Oględziny towarów na komorze odbyć się mają w przeciągu 48 godzin po oddaniu deklaracji.

Obliczenia cła wchodowego według wartości deklarowanej przez wprowadzającego może komora odmówić tylko w tym razie, jeżeli po sumiennem zbadaniu jakości i rodzaju okazanych towarów, powstanie uzasadniona wątpliwość co do rzetelności podanej wartości.

Jeżeli komora w myśl niniejszego postanowienia uzna, że wartość deklarowana jest mniejsza od rzeczywistej, ma prawo w przeciągu 24 godzin po wykonaniu oględzin celniczych podwyższyć deklarowaną wartość.

¹⁾ Postanowienia te nie odnoszą się do napojów wysokowych w załączce A pod Nr. 2.

Si l'importateur ne consent pas à cette augmentation, la douane aura le droit d'exercer la préemption ou de recourir à l'expertise.

En cas de préemption la douane aura à payer à l'importateur dans un délai de 15 jours la valeur déclarée, augmentée de 5 pour cent; il est entendu qu'il ne sera perçu ni le droit d'entrée ni une taxe quelconque.

Dans le cas d'une expertise laquelle aura lieu dans un terme de 15 jours, la douane sera tenue de remettre à la libre disposition de l'importateur, s'il le demande, la marchandise, en retenant des échantillons, à condition toutefois que l'importateur fournisse caution suffisante à garantir le droit d'entrée, les taxes additionnelles et les suppléments dudit droit qui pourraient résulter de l'expertise; l'importateur aura la faculté de présenter aux experts, à titre de renseignement, un certificat délivré par la chambre de commerce et d'industrie compétente sur le prix réel de la marchandise introduite.

Article 3.

Le droit de préemption de la douane est déchu dès que l'expertise est demandée.

Si l'expertise constate que la valeur de la marchandise ne dépasse pas de plus de 10 pour cent celle qui a été déclarée par l'importateur, le droit d'entrée sera perçu sur la valeur déterminée par les experts.

Si la valeur déterminée par les experts dépasse de 10 pour cent celle qui a été déclarée, le déclarant sera passible d'une amende qui sera fixée par le Ministre des Finances et qui pourra s'élever jusqu'au décuple des droits fraudés.

Il a été constaté que sous l'expression „droits fraudés“ sera comprise la différence entre les droits calculés sur la valeur déclarée et les droits calculés sur la valeur fixée par les experts.

Les frais d'expertise seront supportés à moitié par l'importateur et la douane, si la valeur déterminée par l'expertise n'excède pas de plus de 5 pour cent la valeur déclarée; dans les autres cas ils seront supportés par la partie succombante.

Aussitôt que le droit, les taxes additionnelles et l'amende résultant éventuellement de l'expertise auront été perçus par la douane, la marchandise sera délivrée à l'importateur, ou le reste du montant du cautionnement lui sera rendu sans délai, si la marchandise avait déjà été retirée.

Jeżeli wprowadzający nie zgodzi się na to podwyższenie, komora upoważniona jest wykonać prawo pierwokupu lub zażądać sądu polubownego.

W razie wykonania prawa pierwokupu, komora wypłaci wprowadzającemu w terminie czternastodniowym wartość deklarowaną o pięć procentów podwyższoną; w przypadku tym nie opłaca się cła wchodowego i żadnej innej należności.

W razie zwołania sądu polubownego, co nastąpić ma w przeciągu dni czternastu, komora winna towar wydać wprowadzającemu, jeżeli tego żąda, do swobodnego rozrzadzania z zatrzymaniem próbek towaru i pod warunkiem odpowiedniego zabezpieczenia cła wchodowego, należności pobocznych i dodatków do cła, gdyby z powodu zwołania sądu polubownego miały być płacone; wprowadzającemu służy prawo okazania sędziom polubownym dla ich poświadomienia certyfikatu wydanego przez właściwą izbę handlowo-przemysłową co do ceny rzeczywistej wprowadzanego towaru.

Artykuł 3.

Prawo pierwokupu, służące komorze ustaje, jak tylko sędziowie polubowni zostaną wezwani.

Jeżeli sędziowie polubowni orzekną, że wartość towaru przewyższa wartość przez wprowadzającego deklarowaną najwięcej o 10 od sta, cło wchodowe ściągnięte będzie podług wartości przez biegłych oznaczonej.

Jeżeli wartość oznaczona przez sędziów przenosi o więcej niż 10 procent wartość deklarowaną, deklarujący podpada karze pieniężnej, którą Minister skarbu wyznaczy, a która wynosić może aż do dziesiętej krotności opłaty cłowej zdefraudowanej.

Przez wyrażenie „zdefraudowana opłata cłowa“ rozumie się różnicę między opłatą cłową obliczoną według wartości deklarowanej, a opłatą cłową obliczoną według wartości stwierdzonej przez biegłych.

Koszta ocenienia wartości przez sąd polubowny ponosi deklarujący i komora w równych częściach jeżeli wartość przez sąd podana przewyższa deklarowaną o więcej niż 5 od sta; w przeciwnym razie ponosi je strona przegrywająca.

Jak tylko opłata cłowa, należności poboczne a według okoliczności i grzywna z wezwania biegłych wynika zostaną ściągnięte, należy wydać towar wprowadzającemu, lub jeżeli tenże już go odebrał, zwrócić mu niezwłocznie resztę zabezpieczenia.

Article 4.

En cas d'expertise le chef de la douane et l'importateur nommeront chacun un expert dans les huit jours qui suivent la demande de l'expertise. En cas de partage de voix ou, si l'importateur le requiert, au moment même de la constitution de l'arbitrage, les experts choisiront dans un délai de 8 jours un tiers arbitre. S'il y a désaccord entre eux, le tiers arbitre sera nommé par le président du tribunal de département compétent ou, aux endroits où il n'existe pas de tribunal de département, par le juge local (Mirowii sadia) compétent.

La décision arbitrale devra être rendue dans les 5 jours qui suivront la nomination des arbitres.

Article 5.

En cas de non-paiement des droits d'entrée, des droits supplémentaires, de l'amende et des frais, au plus tard endéans les cinq jours de la notification de la décision des experts les marchandises, sauf le cas prévu par le dernier alinéa de l'article 2 concernant la délivrance de la marchandise contre cautionnement, pourront être vendues par la douane.

Le produit de la vente ou le cautionnement, après déduction des droits d'entrée, des droits supplémentaires, de l'amende et des frais, sera tenu à la disposition de l'ayant droit, en cas de vente, pendant une année à partir du jour de la vente, en cas de cautionnement, pendant une année à partir du jour de la notification de la décision définitive.

Si la somme disponible n'est pas réclamée dans le délai fixé, elle restera définitivement acquise au Trésor.

Artykuł 4.

Gdy sąd polubowny ma być wezwany, przelozony komory, tudzież wprowadzający, w ciągu dni ośmiu po zarządaniu wezwania sądu polubownego, wybierają po jednym sędzi polubownym. W razie równości głosów lub na żądanie wprowadzającego, zaraz przy tworzeniu sądu polubownego dwaj biegli wybrać mają trzeciego na rozjemcę. Jeżeli co do wyboru rozjemcy nie mogą się zgodzić, zamianuje go prezes właściwego Sądu departamentowego, lub gdzieby takiego nie było, wójt dotyczącej gminy (Mirowii sadia).

Wyrok sądu polubownego wydany być powinien w ciągu najbliższych dni ośmiu po zamianowaniu sędziów polubownych.

Artykuł 5.

Jeżeli należności cłowe, dodatki do cel, grzywny i wszelkie inne koszta nie będą zapłacone najpóźniej w przeciągu dni pięciu po uwiadomieniu strony o decyzji sądu polubownego, komora może towary sprzedać, wyjąwszy przewidziany w artykule 2 przypadek wydania towaru za zabezpieczeniem.

Suma przez sprzedaż uzyskana lub suma zabezpieczenia, po strąceniu należności cłowych dodatków, grzywn i wszelkich innych kosztów będzie trzymana w pogotowiu do dyspozycji uprawnionego, a mianowicie w razie sprzedaży przez rok, licząc od dnia sprzedaży a w razie zabezpieczenia przez rok, licząc od dnia doręczenia decyzji ostatecznej.

Kwota trzymana do dyspozycji, gdyby jej nie reklamowano w ciągu oznaczonego czasu, przepada stanowczo na rzecz skarbu państwa.

En vertu des ordres de Sa Majesté l'Empereur et Roi, le soussigné, Ministre de la Maison Impériale et Royale et des affaires étrangères, ratifie le contenu de la Convention de commerce conclue entre la Monarchie austro-hongroise et la Principauté de Bulgarie à Vienne, le 21 (9) Décembre 1896 et déclare que les stipulations de cette convention seront fidèlement observées et exécutées dans toute leur teneur.

En foi de quoi le soussigné a signé le présent document de sa propre main et lui a fait apposer le sceau du Ministère Impérial et Royal des affaires étrangères.

Fait à Vienne, le 13 Mai 1897.

Gołuchowski m. p.

Protocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention de commerce conclue à la date de ce jour entre l'Autriche-Hongrie et la Bulgarie, les Plénipotentiaires soussignés ont fait les réserves et déclarations suivantes qui auront à former partie intégrante de la Convention même:

Ad article I de la Convention.

1. Les dispositions de l'article I relatives à l'établissement et l'exercice des professions ne seront pas appliquées:

- a) dans la Monarchie austro-hongroise aux pharmaciens, aux courtiers, au colportage, au commerce et aux professions exercés exclusivement en ambulant;
- b) en Bulgarie aux cabaretiers de village, aux pharmaciens, aux courtiers, au colportage, au commerce et aux professions exercés exclusivement en ambulant.

Il est convenu que la disposition indiquée sous b) ne pourra être appliquée aux pharmaciens autrichiens ou hongrois qui exercent actuellement cette profession en Bulgarie.

2. Les sociétés anonymes et celles en commandite par actions, ainsi que les sociétés d'assurance de tout genre, existant sur les territoires de l'une des Parties contractantes en vertu des lois respectives, pourront, réciproquement, exercer sur les territoires de l'autre tous les droits, y compris celui d'ester en justice, en se conformant aux lois et prescriptions qui y sont en vigueur sur cette matière et qui sont applicables aux sociétés de toute autre nation.

3. Les sujets de l'une des Parties contractantes qui exercent le métier d'expéditeur entre les divers points des territoires respectifs ou qui se livrent à la navigation ne seront soumis, par rapport à l'exercice de ce métier et de ces industries, à aucune taxe industrielle ou spéciale sur les territoires de l'autre, pourvu qu'ils aient leur résidence dans les territoires de leur propre pays. Toutefois, leurs agents en Bulgarie, en leur qualité de personnes exerçant un métier dans le pays, devront acquitter le droit de

Protokół końcowy.

Przystępując do podpisania umowy handlowej między Austrią i Węgrami a Bułgarią w dniu dzisiejszym zawartej, podpisani pełnomocnicy złożyli następujące zastrzeżenia i oświadczenia, które stanowić mają część istotną samejże umowy:

Do artykułu I. umowy.

1. Postanowienia artykułu I. umowy, dotyczące się rozpoczynania i wykonywania przemysłu nie będą stosowane:

- a) w monarchii austriacko-węgierskiej do aptekarstwa i machlerstwa handlowego, tudzież do handlu obnośnego i do takich czynności przemysłowych, które wykonywane są wyłącznie koczowniczo;
- b) w Bułgarii do szynkarstwa wiejskiego do przemysłu aptekarskiego i machlerstwa handlowego, tudzież do handlu obnośnego i do innych czynności przemysłowych, które wykonywane są wyłącznie koczowniczo.

Zgodzono się jednak, że postanowienie podane pod b) nie ma być stosowane do aptekarzy austriackich lub węgierskich, którzy obecnie wykonywają przemysł w Bułgarii.

Spółki akcyjne i spółki komandytowe na akcye, ludzicz towarzystwa ubezpieczenia wszelkiego rodzaju, istniejące prawnie na obszarach jednej ze Stron kontraktujących, mogą wzajemnie wykonywać na obszarach drugiej Strony wszelkie prawa, a więc także prawo dochodzenia sprawiedliwości pod warunkiem stosowania się do praw i przepisów, które tam obowiązują pod tym względem i stosują się do towarzystw każdego innego narodu.

3. Obywatele jednej ze Stron kontraktujących wykonywający przemysł spedycyjny pomiędzy rozmaitymi punktami odpowiednich obszarów lub trudnią się żeglarstwem, nie będą podlegali co do wykonywania tego przemysłu lub tego przedsiębiorstwa żadnej opłacie przemysłowej lub szczególnej na obszarze drugiej Strony, o ile siedziba ich znajduje się w obszarze ich własnego kraju. Jednakże agenci ich, w przymocie swoim jako osoby wykonywające w kraju przemysł, będą w Bułgarii podle-

patente (impôt sur le revenu) proportionnellement à leurs revenus. De même, les expéditeurs qui s'occuperaient d'expéditions de marchandises entre deux points dans l'intérieur du pays seront soumis aux droits de patente, quant au revenu résultant de ces affaires.

Ad article VI.

La Bulgarie aura la faculté d'introduire pendant la durée de la présente Convention des monopoles sur le sel, le tabac, la poudre et le pétrole. Elle pourra de même introduire des monopoles sur les articles qui, pendant la durée de la présente Convention, seraient monopolisés en Autriche-Hongrie.

Ad article VIII.

Pour faire jouir les marchandises du traitement conventionnel, la déclaration des marchandises devra indiquer leur origine.

Les importateurs de marchandises bulgares, autrichiennes ou hongroises seront, en règle générale, réciproquement dispensés de l'obligation de produire des certificats d'origine. Toutefois, la production de certificats d'origine pourra exceptionnellement être exigée par une des Parties contractantes pour le cas où elle aurait établi des droits différentiels d'après l'origine des marchandises, et que, selon la situation générale, tant par rapport aux droits douaniers, qu'en ce qui concerne les conditions de transport, il deviendrait probable que des marchandises provenant d'un tiers Etat qui, dans le cas dont il s'agit, y serait exclu du régime de faveur, soient introduites des territoires de l'autre Partie contractante.

Lesdits certificats pourront émaner de l'autorité locale du lieu d'exportation ou du bureau de douane d'expédition, soit à l'intérieur, soit à la frontière, ou bien d'un fonctionnaire consulaire, ou d'un agent commercial; enfin ils pourront, au besoin, même être remplacés par la facture, si les gouvernements respectifs le croient convenable.

Les certificats d'origine doivent être délivrés gratuitement et seront rédigés d'après le formulaire annexé. Il en est de même du visa consulaire ou du visa d'un agent commercial, lorsque ce visa est exigé pour les certificats d'origine délivrés par les autorités locales ou par les bureaux de douane.

Chacune des Parties contractantes pourra exiger la présentation d'une traduction des certificats d'origine qui ne seraient pas dressés dans la langue employée dans son service douanier. Cette traduction pourra aussi être délivrée par un fonctionnaire du pays exportateur autorisé à se servir d'un sceau officiel.

gali podatkowi dochodowemu w stosunku do swoich dochodów. Podobnie spedytorowie trudniący się spedycją towarów pomiędzy dwoma punktami w głębi kraju będą podlegali podatkowi dochodowemu co do dochodu osiąganego z tych czynności

Do artykułu VI.

Bulgaria może w ciągu trwania umowy niniejszej zaprowadzić monopol soli, tytoniu, prochu strzelniczego i nafty. Będzie mogła także zaprowadzać monopol tych przedmiotów, które w ciągu trwania umowy niniejszej byłyby w monarchii austriacko-węgierskiej uznane za monopolia.

Do artykułu VIII.

Ażeby do towarów zastosowane było postępowanie w traktacie przepisane, podać należy w deklaracji towarowej miejsce ich pochodzenia.

Wprowadzający towary bulgarskie, jakoteż austriackie lub węgierskie mają być w ogólności nawzajem uwalniani od obowiązku przedstawiania świadectw pochodzenia. Atoli przedstawienie świadectw pochodzenia, może być wyjątkowo wymagane przez jedną ze Stron rokujących w tym przypadku, gdyby Strona ta zaprowadziła cło odmienne dla rozmaitych miejsc pochodzenia i gdyby w obec stosunków ogólnych, jakoteż ze względu na stopy cła i na warunki transportowe zachodziło podobieństwo do prawdy, że towary pochodzące z trzeciego państwa, które w odnośnym przypadku byłoby wyłączone od stosowania zasad największej przychylności, wprowadzane są z obszarów drugiej Strony kontraktującej.

Świadectwa te wystawiane być mogą przez Władzę miejscową miejsca wysyłki lub przez komorę ekspedycyjną znajdującą się czy to w głębi kraju, czy na granicy, albo też przez funkcjonariusza konsulowskiego lub agenta handlowego; w razie potrzeby może wreszcie zastąpić je faktura, jeżeli odnośne Rządy uznają to za odpowiednie.

Świadectwa pochodzenia powinny być wystawiane bezpłatnie i według dołączonego wzoru. Również bezpłatną być ma wiza konsulska lub wiza agenta handlowego na świadectwach pochodzenia wystawionych przez Władze miejscowe lub komory cłowe, gdyby uznana była za potrzebną.

Każda ze Stron kontraktujących będzie miała prawo żądania, żeby do świadectw pochodzenia wystawionych nie w języku, jakiego używa jej służba cłowa, dołączane były przekłady na ten język. Przekład taki może także być wystawiony przez urzędnika uprawnionego w kraju wywozującym do używania pieczęci urzędowej.

Quant aux denrées coloniales, aux épices, aux huiles, aux fruits du midi, aux drogues, aux matières tinctoriales et à tanner, aux gommes et aux résines, il est entendu que ces articles importés de l'Autriche-Hongrie jouiront en Bulgarie du traitement conventionnel, même s'ils ne sont pas accompagnés de certificats d'origine.

Ad article IX.

1. Les dispositions de l'article IX ne s'appliquent point:

- a) aux faveurs qui sont accordées à des Etats limitrophes pour faciliter le commerce des frontières;
- b) aux obligations imposées à l'une des Parties contractantes par les dispositions d'une union douanière déjà contractée ou qui pourrait être contractée à l'avenir.

2. Le taux des droits de sortie n'est pas limité par cette Convention; mais il est bien entendu que ces droits seront les mêmes pour toutes les directions dans lesquelles l'exportation se fait.

3. Seront observées conformément aux principes en vigueur en Autriche-Hongrie, quant au traitement douanier en Bulgarie, les règles suivantes:

L'intéressé sera libre de renvoyer à l'étranger, sans acquitter les droits d'entrée ou de sortie, ou une taxe quelconque de consommation, les marchandises, même après les avoir examinées, qui auraient été déclarées à l'entrée, mais qui n'auraient pas encore passé dans le libre trafic, pourvu toutefois qu'il ne se soit pas, dans sa déclaration, rendu coupable d'une irrégularité qui justifierait une procédure pénale en matière de douane.

Dans ce cas on procédera, quant à la marchandise importée, conformément aux dispositions des lois des finances. La marchandise pourra de nouveau être réexportée, si la procédure pénale en matière de douane relative à la constatation aura prouvé la justesse de la déclaration.

Dans tous les cas l'importateur aura à acquitter les taxes accessoires dues en vertu de l'article XI.

Les marchandises pourront être entreposées dans les magasins de douane, ou placées dans des entrepôts réels ou fictifs, pour les réexporter, les faire transiter ou les mettre en consommation. Les droits d'entrée, accises et octrois, admis par la Convention, seront perçus des marchandises destinées à être dédouanées en raison des quantités retirées successivement des entrepôts. Les marchandises destinées au transit ou à la réexportation ne pourront être grevées à ce titre d'une taxe quelconque.

Co się tyczy towarów kolonialnych, korzeni, olejów, owoców południowych, materiałów aptecznych, farbiarskich i garbarskich, gum i żywic, zgodzono się że z temi towarami, gdy z Austrii i Węgier wprowadzane będą do Bulgarii, postępować się tam będzie według zasad największej przychylności nawet bez okazania świadectwa pochodzenia.

Do artykułu IX.

1. Postanowienia artykułu IX. nie mają być stosowane:

- a) do ulg przyznanych innym Państwom ościennym dla ułatwienia obrotu granicznego;
- b) do zobowiązań, któreby na jedną ze Stron kontraktujących wkładały postanowienia związku cłowego, już zawartego lub w przyszłość zawrzeć się mającego.

2. Cła wywozowe pobierane być mogą w dowolnej wysokości, ale tylko w tej samej we wszystkich kierunkach obrotu.

3. Zgodnie z zasadami przyjętymi w Austrii i Węgrzech zachowywane będą w Bulgarii przy pobieraniu cła następujące pravidła:

Stronie wolno towary do wprowadzenia deklarowane, które nie weszły jeszcze w obrót wolny nawet już po rewizji odesłać napowrót za granicę bez opłaty cła przywozowego albo wywozowego lub podatku konsumcyjnego, jednak tylko w tym razie, jeżeli w deklaracji swojej nie popełnił żadnego uchybienia uzasadniającego wytoczenie postępowania karnego.

W tym ostatnim przypadku postąpi się z towarem wprowadzonym według postanowień ustaw dochodowo-skarbowych, a jeżeli w postępowaniu karnem zostanie udowodnione, że deklaracja była prawdziwa, wolno będzie wywieźć napowrót towar.

We wszystkich takich przypadkach strona winna opłacić należitości poboczne, przypadające w myśl artykułu XI.

Towary można złożyć w magazynach komory lub umieścić w składach rządowych lub prywatnych celem wywiczenia ich napowrót, przewiezienia do innego kraju lub wprowadzenia w wolny obrót. Cła wchodowe, akcyza i opłaty lokalne według umowy dozwolone, pobierane będą od towarów przeznaczonych do ocenia wchodowego zawsze tylko w stosunku do ilości wyprawdzanych ze składów. Towary przeznaczone do innych krajów lub do wyprawdzania napowrót nie będą przy tej sposobności poddawane żadnej opłacie.

Ad article X.

Les marchandises autrichiennes et hongroises ne pourront être grevées sous quelle dénomination que ce soit de taxes perçues au profit de l'Etat ou des communes (administrations municipales et corporations), autres que des droits de douane, des taxes accessoires prévues à l'article XI, des accises et des octrois.

Il est convenu que les accises et les octrois ne pourront grever, sous quelque dénomination que ce soit, les provenances autrichiennes ou hongroises ni d'un taux plus élevé, ni d'une manière plus onéreuse que les produits similaires bulgares. Ne seront, par conséquent, perçus les accises et les octrois des marchandises autrichiennes et hongroises dans une autre valeur monétaire que des marchandises bulgares et ne seront pas accordées aux produits bulgares, en ce qui concerne les droits d'accises et d'octrois, des faveurs quelconques telles qu'elles pourraient par exemple résulter du système d'abonnement etc.

Les accises et les octrois pourront être perçus sur les marchandises autrichiennes ou hongroises même dans le cas où les articles similaires ne seraient pas produits dans la Bulgarie.

Les dispositions précédentes sur les accises et les octrois ne sont applicables aux marchandises autrichiennes ou hongroises que dans le cas où les provenances de tout autre pays sont soumises au même traitement.

Les accises et les octrois seront perçus conformément aux dispositions suivantes:

A) Les articles de consommation sur lesquels des accises pourront être prélevées à l'importation pour le compte de l'Etat sont les suivants: les boissons et les comestibles, le fourrage, les combustibles et les matières d'éclairage, ainsi que les matériaux de construction. Toutes les autres marchandises seront exemptes en Bulgarie du paiement d'accise.

Pour les articles dénommés ci-après les accises ne dépasseront pas en Bulgarie les taux suivants:

	l'hectolitre
Alcool, pour chaque degré de l'alcoolomètre de Gay Lussac	0.75 frs.
Rhum, liqueur, cognac, bitter, absinthe etc.	30 — „

Observation: Le rhum, la liqueur etc. en fûts, tirant plus de 40 degrés d'alcool d'après l'alcoolomètre de Gay Lussac seront taxés, comme l'alcool.

	les 100 kg. nets
Sucre	20 — frs.
Bonbons, halwa et sucreries	40 — „
Succédanés de café, y compris le café appelé café de Franck	20 — „

Do artykułu X.

Towary austriackie i węgierskie nie mogą być obciążane żadnymi pod jakąkolwiek nazwą istniejącymi opłatami na rachunek państwa lub gmin (za rządów municypalnych i korporacji) prócz ceł, przewidzianych w artykule XI, należności pobocznych akcyzy i opłat lokalnych.

Zgodzono się, że akcyza i opłaty lokalne, pod jakąkolwiek nazwą istniejące nie mogą być dla towarów austriackiego lub węgierskiego pochodzenia ani wyższe ani uciążliwsze jak dla podobnych płodów bułgarskich. Przeto też akcyza i opłaty lokalne nie będą pobierane od towarów austriackich i węgierskich w żadnej innej walucie jak od towarów bułgarskich i tymże towarom bułgarskim nie będą czynione pod względem akcyzy i opłat lokalnych żadne uwzględnienia, jakieby naprzykład mogły wynikać z systemu abonamentowego itp.

Akcyza i opłaty lokalne mogą być pobierane od towarów austriackich lub węgierskich także w tym razie, gdyby przedmiotą tego samego rodzaju nie były w Bułgarii wyrabiane.

Jednakże postanowienia powyższe co do akcyzy i opłat lokalnych stosowane będą do towarów austriackich lub węgierskich tylko w tym razie, jeżeli towary z wszelkich innych krajów pochodzące podlegają im w taki sam sposób.

Akcyza i opłaty lokalne pobierane będą według następujących postanowień:

A) Przedmioty spożywcze, od których gdy są wprowadzane, może być pobierana akcyza na rachunek państwa, są: napoje i rzeczy śniadne, pasza, paliwo i materiały oświetlające, tudzież budulec. Od innych towarów prócz od tych przedmiotów spożywczych nie będzie w Bułgarii akcyza pobierana.

Akcyza od przedmiotów poniżej wymienionych nie może w Bułgarii przewyższać następujących stóp:

	od hektolitra
Alkohol każdego stopnia według alkoholometru Gay-Lussaca	0.75 fr.
Rum, likwor, koniak, bitter, absynt itp.	30 — „

Uwaga: z rumem, likworem itp. w beczkach, jeżeli mają więcej niż 40 stopni alkoholowych według alkoholometru Gay Lussaca postępować należy jak z alkoholem.

	od 100 kg netto
Cukier	20 — fr.
Cukierki, halwa i towary cukrowe	40 — „
Surogaty kawy, licząc do nich także tak zwaną kawę Franka	20 — „

	l'hectolitre	
Bière	5.— frs.	
	les 100 kg. nets	
Bougies de stéarine, de sperma ceti et bougies de luxe	20.— frs.	
Poissons conservés tels que sardines etc.	50.— „	
Conserves, autres	100.— „	
Huile d'olives et autres huiles comes- tibles	10.— „	

Une accise pourra être perçue par voie d'ex-ception sur les allumettes en bois et en cire, les graisses et eaux parfumées, les savons parfumés et les cartes à jouer.

Cette taxe ne dépassera pas en ce qui concerne:

	les 100 kg. nets	
les allumettes en bois	30.— frs.	
les savons parfumés	50.— „	
	la douzaine de jeu	
les cartes à jouer	12.— frs.	

B) Les octrois qui, en conformité des dispositions de la loi bulgare du 30/18 décembre 1895, seront perçus au profit des communes (administrations municipales et corporations) ne dépasseront pour les articles dénommés ci-après les taux suivants;

	frs.	cts.
	le litre	
Vin et vinaigre en futaille	—	4
Alcool, eau-de-vie, rhum et cognac: par litre et degré d'après l'alcoolomètre de Gay Lussac	—	1/2
Bière en futaille	—	4
	la bouteille de 3/4 de litre	
Diverses espèces de vin en bouteilles cachetées	—	50
Diverses espèces de liqueurs en bouteilles cachetées, telles que: rhum, absinthe, vermouth, bitter, curaçao, vanille, vodka russe etc.	—	30
	le kilogr. net	
Succédanés de café y compris le café appelé café de Franck	—	16
Sucre	—	4
Suceries telles que: lokoum, compotes, bonbons et autres articles en sucre	—	10
Huile d'olive et autres huiles comestibles	—	8
Poissons marinés, séchés et fumés	—	16
Fromages de Suisse, de Hollande et autres	—	32
	le mètre cube	
Bois de construction; planches brutes	1.—	
	la tonne	
Chaux	2.—	
	les 500 pièces	
Briques	—	20
	le kilogr. net	
Bougies stéariques	—	8
Savon de lessive	—	8

	od hektolitra	
Piwo	5.— fr.	
	od 100 kg netto	
Świecye stearynowe, olbrotowe i zhytkowe	20.— „	
Konserwy rybne: sardynki itp.	50.— „	
Inne konserwy	100.— „	
Oliwa i inne oleje stołowe	10.— „	

Wyjątkowo może być pobierana akcyza od zapalek drewnianych i woskowych, tłuszczów perfumowanych i wód wonnych, mydeł wonnych i kart do grania.

Oplata ta nie może przewyższać co do:

	od 100 kg netto	
zapalek	30.— fr.	
mydeł wonnych	50.— „	
	od tuzina talii	
kart do grania	12.— fr.	

B) Oplaty lokalne pobierane w myśl postanowień ustawy bulgarskiej z 30./18. grudnia 1895 na rachunek gmin (zarządów municypalnych i korporacji) nie mogą przewyższać co do przedmiotów poniżej wymienionych następujących pozoicy:

	fr.	cent.
	od litra	
Wino i ocet w beczkach	—	4
Alkohol, wódka, rum i koniak: od litra i stopnia według alkoholometru Gay- Lussaca	—	1/2
Piwo w beczkach	—	4
	od flaszek 3/4 L.	
Wino wszelkiego gatunku we flaszkach opieczutowanych	—	50
Likwory rozmaitego rodzaju we flaszkach opieczutowanych, jakoto: rum, absynt, piołunówka, bitter, curaçao, wanilówka, wódka rosyjska	—	30
	od kg netto	
Surogaty kawy, licząc do nich także tak zwaną kawę Franka	—	16
Cukier	—	4
Towary cukrowe, jak: lokum, kompoty, cukierki i inne towary cukrowe	—	10
Oliwa i inne oleje stołowe	—	8
Ryby marynowane suszone i wędzone	—	10
Ser szwajcarski, holenderski i inne	—	32
	od metra sześciennego	
Budulec; deski surowe	1.—	
	od tonny	
Wapno	2.—	
	od 500 sztuk	
Cegły	—	20
	od kg netto	
Świecye stearynowe	—	8
Mydło do prania	—	8

	le kilogr. net		od kg netto
Chaussures de toutes sortes avec semelles de cuir	— .28	Obuwie wszelkiego rodzaju z podeszwami skórzanemi	— .28
Vêtements confectionnés dont la matière dominante à la superficie consiste en tissu de laine pure ou mélangée	— .30	Odzież gotowa, której przeważającym materiałem zewnętrznym są tkaniny z wełny czystej lub mięszanej	— .30

Tous les autres articles qui ne sont pas spécialement dénommés ni dans la liste ci-dessus ni dans la loi précitée du $\frac{30}{18}$ décembre 1895 seront, en tant qu'ils n'entrent pas en franchise de douane, soumis à un octroi de 2 pour cent ad valorem.

L'acquiescement des octrois se fera pour les marchandises autrichiennes et hongroises simultanément avec le paiement des droits d'entrée. L'octroi une fois payé, la marchandise pourra librement circuler dans tout le pays et ne pourra être grevée à aucun titre de nouvelles taxes quelconques.

En tant que, aux termes des dispositions précédentes, les octrois seront perçus d'après la valeur des marchandises, ils seront calculés, sans autre procédure d'estimation, sur les valeurs fixées pour la perception des droits d'entrée.

Le présent protocole qui sera considéré comme approuvé et sanctionné par les Parties contractantes sans autre ratification spéciale, par le seul fait de l'échange des ratifications de la Convention de commerce à laquelle il se rapporte a été dressé en double expédition à Vienne, le $\frac{21}{9}$ décembre 1896

(L. S.) **Gołuchowski**
m. p.

(L. S.) **Dr. Stancioff**
m. p.

(L. S.) **C. Séraphimoff**
m. p.

Wszelkie inne przedmioty, nie wymienione szczegółowo ani w spisie powyższym, ani we wzmiankowanej powyżej ustawie z dnia $\frac{30}{18}$ grudnia 1895 jeżeli nie są uwolnione od cła wchodowego, podlegają opłacie lokalnej po 2 procenty od wartości.

Opłatę lokalną od towarów austriackich i węgierskich składać należy razem z kwotą cła wchodowego. Gdy opłata lokalna zostanie uiszczona, towar może swobodnie krążyć w całym kraju i z żadnego tytułu nie może być obciążony innymi opłatami.

O ile stosownie do postanowień powyższych opłaty lokalne pobierane będą podług wartości towarów, obliczać się je będzie bez dalszego szacowania podług wartości stwierdzonej do poboru opłat cłowych.

Protokół niniejszy, który bez osobnej ratyfikacji, przez samą wymianę ratyfikacji umowy, do której się odnosi, uważany być ma za przyjęty i zatwierdzony przez obie Strony kontraktujące, spisany został w dwóch wygotowaniach w Wiedniu dnia $\frac{21}{9}$ grudnia 1896.

(L. S.) **Gołuchowski**
r. w.

(L. S.) **Dr. Stancioff**
r. w.

(L. S.) **C. Serafimoff**
r. w.

Powyzszą umowę handlową razem z protokołem końcowym i załączkami, jako zatwierdzoną przez obie izby Rady państwa, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 13. maja 1897.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Formulaire.

Certificat d'origine.

Mr.¹⁾ certifie que d'après les documents exhibés,
 Mr.²⁾ a $\frac{\text{facturé}}{\text{embarqué}}$ le 189...³⁾ dans
 cette gare de⁴⁾,⁵⁾ colis⁶⁾ marque
 numéros avec poids brut de kilogrammes, contenant⁷⁾
 lesquelles marchandises sont produites dans ce pays et sont destinées à suivre jusqu'à la douane
 autrichienne ou hongroise de⁸⁾ pour être expédiées à Mr.⁹⁾
 à¹⁰⁾.

(Date, signature et sceau.)

- 1) Nom de l'autorité qui expédie le document.
- 2) Nom du producteur ou négociant.
- 3) Date.
- 4) Nom de la gare du chemin de fer ou du port.
- 5) Numéro des colis.
- 6) Sorte des colis.
- 7) Description générique des marchandises.
- 8) Nom de la douane.
- 9) Nom du destinataire.
- 10) Nom du lieu de destination.

Wzór.

Świadectwo pochodzenia.

..... 1) potwierdza, że według okazanych dokumentów
 pan 2) dnia 189... 3)
 w dworcu kolei 4), 5) wystawił fakturę na
porcie 6) naładował pakunki 7),
 znaki..... numer..... wążące brutto..... kilogramów zawierające..... 7), któreto
 towary wyrobione zostały w kraju tutejszym i mają być poslane na komorę austriacką lub węgierską
bulgarską
 w..... 8), dla powiezienia dalej do pana 9)
 w..... 10).

(Data, podpis i pieczęć.)

- 1) Nazwa Władzy wystawiającej świadectwo.
- 2) Nazwisko producenta lub kupca.
- 3) Data.
- 4) Nazwa dworca lub portu.
- 5) Pość pakunków.
- 6) Rodzaj pakunków.
- 7) Oznaczenie rodzaju towarów.
- 8) Nazwa komory.
- 9) Nazwisko odbiorcy.
- 10) Nazwa miejsca przeznaczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 16. maja 1897.

Treść: № 121. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Linzu do Urfahru a ztąd na górę Pöstling, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności.

121.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 30. kwietnia 1897,

o nadaniu koncesyi na małą kolej wązko-torową od Linzu do Urfahru a ztąd na górę Pöstling, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, nadało c. k. uprzywilejowanemu Bankowi dla krajów austriackich w Wiedniu o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei wązko-torowej, która ma być wybudowana z zajęciem i odpowiedniemi przekształceniami istniejącej linzkiej kolei konnej i utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności, od dworca c. k. kolei państwa w Linzu ulicami Bahnhofstrasse, Taubenmarkt, Schmiedthorgasse, przez plac Franciszka Józefa, most na Dunaju, główną ulicą Urfahrską i ulicą Kaarską do dworca kolei Mühlkreis w Urfahrze a ztąd na szczyt góry Pöstling, pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należności stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku państwa, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustępu drugiego ustawy rzeczzonej.

§. 2.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei żelaznej na wstępie oznaczonej, skończyć najpóźniej aż do końca roku 1897 i gotową kolej oddać na użytek publiczny.

Nadto koncesyonaryusz obowiązany jest szlak Linz — Urfahr do obrotu międzymiejskiego służyć utrzymywać w ruchu bez przerwy. Co się tyczy przedłużenia na górę Pöstling obowiązany jest koncesyonaryusz utrzymywać ruch tylko od 15. kwietnia do 15. października każdego roku.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz kaucyę w sumie 3000 zł. a to w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyjonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyjonowanej użyte być miały drogi publiczne, koncesyonaryusz winien postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymywania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyjonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, jakieby w przyszłości zostały wydane.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Emisyja obligacyj pierwszorzędných jest wzbroniona.

Natomiast nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wypuszczenia w obieg akcji pierwszorzędných, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcjami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcji pierwszorzędných, zanim akcje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana

w większej kwocie jak po 4 od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego na nabycie tramwaju linzkiego, urządzenie centralnego zakładu elektryczności, rozproszadzenie światła i siły, wybudowanie hotelu na górze Pöstling, jakoteż na uposażenie funduszu zasobnego rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarných rzeczywiście zapłaconých w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wyczerpaniu kapitału zakładowego przez Rząd zatwierdzonego, jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obracebie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki jakoteż formularze akcji zakładowých i akcji pierwszeństwa emitować się mających, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Koncesyonaryusz obowiązany jest dozwalać podoficerom i ordynansom na razie służbę pełniącym bezpłatnym przejazdu kolejją.

Co do bliższych szczegółów w tym względzie umówić się należy z właściwemi Władzami wojskowemi.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

Gdyby z powodu uroczyści, marszów wojaska, parad, tudzież w razie budowy kanałów, przewodów rurowých itp. Władze uznały za potrzebne wstrzymanie na pewien czas ruchu na kolei koncesyjonowanej, koncesyonaryusz ma poddać się bez oporu odnośnym zarządzeniom Władz, bez jakiegokolwiek roszczenia do wynagrodzenia za stratę poniesioną w skutek czasowego wstrzymania ruchu.

§. 8.

Urzednicy państwa, funkcyonaryusze i słudzy, jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywodą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróznym bezpłatnie.

§. 9.

Koncesyonaryusz obowiązany jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może koncesyonaryusz żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyjące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub gronem kierującym przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

§. 10.

Koncesyę nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem rzeczzonego czasu, gdyby

określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11. lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 12.

Koncesyonaryusz nie jest upoważniony do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesyonowanej, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 14.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 20. maja 1897.

Treść: *M* 122. Rozporządzenie, którem dla jezior karyńskich wydaje się Porządek policyjny żeglarski i jeziorny.

122.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 12. maja 1897,

którem dla jezior karyńskich wydaje się Porządek policyjny żeglarski i jeziorny.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Unikanie wzajemnego czynienia sobie zawad i uszkodzeń.

Kierownicy statków wszelkiego rodzaju i tratw, jakoteż posiadacze zakładów kąpielowych i innych, znajdujących się na jeziorze, winni baczyć troskliwie na to, żeby unikano wzajemnego czynienia sobie zawad i uszkodzeń.

§. 2.

Światła pozycyjne na statku.

W czasie od zachodu aż do wschodu słońca przy jakimkolwiek stanie powietrza wystawione być powinny następujące a nie inne światła pozycyjne:

1. Na każdym parowcu gdy płynie:

a) na przodzie lub na maszcie przednim a to w wysokości najmniej 1 m nad światłami

bocznemi jasne białe światło, tak urządzone i umieszczone, żeby widzialne było jednostajnie na łuku widnokregu o 20 podziałach kompasowych a to po 10 podziałów od przodu na obie strony;

b) po prawej stronie burty światło zielone, tak urządzone i umieszczone, żeby widzialne było jednostajnie na łuku widnokregu o dziesięciu podziałach kompasu od przodu na prawo;

c) po lewej stronie burty światło czerwone, tak urządzone i umieszczone, żeby widzialne było jednostajnie na łuku widnokregu o dziesięciu podziałach kompasu od przodu na lewo;

d) na tyle statku światło błękitne tak urządzone i umieszczone, żeby widzialne było na łuku widnokregu o 16 podziałach kompasu a to po ośm podziałów od tyłu na obie strony.

Na łodziach parowych bez pokładu można światło przodowe połączyć z światłami bocznymi w tej samej bucie.

2. Na każdym statku żaglowym lub wiosłowym. na każdej łodzi, tratwie i płycie gdy płyną:

a) gdy płyną samodzielnie, na przodzie światło jasne białe, jednostajnie ze wszystkich stron widzialne;

b) gdy są przyłączone do innego statku, światło białe jednostajnie z każdej strony widzialne, umieszczone na tyle, gdy są przyłączone do końca statku a na zewnętrznej stronie burty, gdy są przyłączone do boku statku.

Z kilku statków, po jednej stronie przyczepionych, tylko ostatni powinien być tem światłem na zewnętrznej ścianie burty opatrzonej.

Postanowienie pod b) nie stosuje się jednak do małych łodzi przez parowce ciągniętych.

3. W ciemnej nocy, gdy powietrze jest czyste, światła powinny być widzialne a mianowicie:

- a) światła parowców:
 przednie na 1000 m,
 boczne i tylne na 500 m;
- b) światła statków żaglowych, wiosłowych, łodzi i tratw:
 światło białe na 500 m.

4. Światła boczne parowców powinny być umieszczone tak, żeby przedstawiły w przybliżeniu szerokość statku; u parowców kołowych należy je przytwierdzać ile możności od strony brzegów zewnętrznych skrzyń kołowych. Nadto oba te światła boczne powinny być od strony wnętrza burty opatrzone osłonami wystającymi tak daleko przed światłami, żeby te nie mogły być widziane z drugiej strony ponad przodem statku.

§. 3.

Prawidła ruchu i wymijania się.

1. Parowce, utrzymujące regularną komunikację pomiędzy dwoma lub więcej miejscami, winny w kursach swoich trzymać się oznaczonego kierunku i tylko w przypadkach koniecznej potrzeby wolno im od niego zbacać.

2. Wyściganie się jest parowcom wzbronione.

3. Żaden statek nie powinien zajmować drogi innego płynącego statku i tym sposobem czynić mu przeszkodę.

Kapiącym się nie wolno dopływać do parowców i czepiać się o nich, statkom wiosłowym i żaglowym nie wolno parowców dościgać, również wzbronione jest przyczepianie do parowców małych statków wiosłowych (gondoli), wiozących pasażerów.

4. Gdy dwa parowce zbliżą się do siebie w kierunku wprost lub prawie wprost przeciwnym, tak, że przez to powstanie niebezpieczeństwo zetknięcia się, każdy z nich powinien usunąć się na prawo, ażeby mogły wyminąć się po lewej stronie.

Postanowienie to stosuje się tylko wtedy, gdy statki w kierunku wprost lub prawie wprost prze-

ciwnym zbliżą się do siebie tak, że powstanie niebezpieczeństwo uderzenia o siebie, nie zaś wtedy, gdy dwa statki, płynąc dalej swoją drogą, mogą swobodnie koło siebie przepłynąć.

Stosuje się więc postanowienie to tylko w takich przypadkach, gdy we dnie każdy z dwóch statków widzi przód, maszt i komin drugiego w jednej lub prawie w jednej linii ze swoim przodem, masztem i kominem i gdy w nocy każdy z dwóch statków w takim kierunku się znajduje, że widzi oba boczne światła drugiego statku.

5. Gdy kierunki dwóch parowców przecinają się tak, że przez to powstaje niebezpieczeństwo uderzenia o siebie, ustąpić ma z drogi ten parowiec, po którego prawej stronie znajduje się ów drugi parowiec.

6. Gdy parowiec i statek żaglowy płyną w takim kierunku, że im zagraża niebezpieczeństwo uderzenia o siebie, parowiec winien ustąpić się statkowi żaglowemu.

Parowce winny zawsze, mianowicie podczas burzy odsuwać się daleko od statków żaglowych i od małych lub ciężko obciążonych łodzi a w razie potrzeby maszynę zastanowić, żeby z bicia fal podczas wymijania się nie powstało dla tych statków niebezpieczeństwo.

7. Każdy parowiec, który w sposób niebezpieczeństwem zagrażający przybliży się do innego statku, powinien chyżość zmniejszyć, albo jeżeli potrzeba, maszynę zatrzymać i cofać się w tył.

Gdy się to zdarzy dwom parowcom, ten z nich który pierwszy spostrzeże niebezpieczeństwo, winien ostrzedz drugi parowiec o grożącym niebezpieczeństwie danie świstawką parową sygnału na trwogę przepisanego w dołączonym porządku sygnałowym (Nr. bież. 6) a ów drugi parowiec winien natychmiast na ten sygnał odpowiedzieć.

Podobnie gdy parowiec zbliży się w sposób zagrażający niebezpieczeństwem do statku innego rodzaju, winien sygnałem na trwogę, danym świstawką parową, zwrócić uwagę tego statku na grożące niebezpieczeństwo. Gdyby ten sam statek spostrzegł niebezpieczeństwo pierwiej niż zbliżający się parowiec, jest również obowiązany ostrzedz parowiec, dając mu trąbą do mgły sygnał na trwogę przepisany w porządku sygnałowym (Nr. bież. 6) jeżeli zaś niema takiej trąby, winien w jakiś inny stosowny sposób zwrócić jego uwagę.

8. Gdy parowiec płynąc stanie się niezdolnym do wykonywania obrotów, winien statki zbliżające się do niego w sposób zagrażający niebezpieczeństwem uwiadomić o tej okoliczności sygnałem prze-

widzianym na ten przypadek w porządku sygnałowym (Nr. bież. 6).

9. Gdy dwa statki żaglowe zbliżą się do siebie tak, że powstaje dla nich niebezpieczeństwo uderzenia o siebie, jeden z nich winien drugi wyminąć a to w następujący sposób:

- a) Łódź płynąca w kierunku wiatru z żaglem przybocznym na maszcie zwiniętym ustępować ma łodzi pod wiatr płynącej;
- b) łódź płynąca z wiatrem pomyślnym ustępować ma łodzi pod wiatr płynącej;
- c) łódź płynąca przeciw wiatrowi, jeżeli jej liny żaglowe idą w prawą stronę burty, ustępować ma łodzi przeciw wiatrowi płynącej, której liny żaglowe idą w lewą stronę burty;
- d) łódź płynąca z wiatrem pomyślnym, jeżeli jej liny żaglowe idą w prawą stronę burty, ustępować ma łodzi płynącej z wiatrem pomyślnym, której liny żaglowe idą w lewą stronę burty;
- e) we wszystkich takich przypadkach, w których według przepisów powyższych jedna z dwóch łodzi ma drugiej ustąpić, ta druga winna zatrzymać swój kierunek;
- f) od łodzi, obowiązanej do ustąpienia się z drogi nie można wymagać, żeby przez ustąpienie się popadła w niebezpieczeństwo uderzenia o grunt lub jakiegokolwiek inne przedmioty jej bieg tamujące. Gdy więc łódź, upoważniona do zatrzymania swego kierunku uwiadomiona będzie wołaniem z łodzi do ustąpienia się obowiązanej, że nie może z drogi ustąpić, winna na to wołanie odpowiedzieć i do niego się zastosować;
- g) gdy dwie łodzie płynące w tym samym kierunku wiatru zbliżą się do siebie tak bardzo, że łódź znajdująca się w stronie odwróconej od wiatru nie może swobodnie odwrócić się od łodzi znajdującej się po drugiej stronie a płynąc dalej, wystawiałaby się na niebezpieczeństwo wpadnięcia na mieliznę lub uderzenia, łódź płynąca w stronie zwróconej ku wiatrowi winna na wołanie z łodzi znajdującej się w stronie odwróconej od wiatru, ustąpić się natychmiast. Ale w takim razie łódź znajdująca się w stronie odwróconej od wiatru, winna obrócić się jednocześnie.

10. Bez względu na wszystkie przepisy pod powyższymi cyframi podane, każdy parowiec lub statek żaglowy, prześcigając inny statek, obowiązany jest temu ostatniemu z drogi ustąpić.

Parowiec, który w nocy chce wyprzedzić statek żaglowy, winien oznajmić mu ten zamiar sygnałem prześcigu przewidzianym w porządku sygnałowym (Nr. bież. 5).

11. Do uwiadomienia, w jaki sposób wymijać się będzie, używać mają parowce sygnałów zmiany kierunku, przewidzianych w porządku sygnałowym (Nr. bież. 4 a, b i c).

12. We wszystkich takich przypadkach, gdy według prawideł powyższych jeden z dwóch statków ma drugiemu z drogi ustąpić, ten ostatni statek winien swój kierunek zatrzymać.

13. Łodzi wiosłowe winny zawsze statkom parowym i żaglowym w stosownej odległości ustępować z drogi, między sobą zaś winny wymijać się w prawo a wyprzedzać w lewo.

Tratwom i wielkim ciężkim statkom ciężarowym (plytom) winny wszelkie inne statki ustępować z drogi.

§. 4.

Środki ostrożności w razie niepogody (mgły, zawiści śnieżnej, burzy itp.), zaopatrzenie statków w przybory do sygnalizacji.

- a) Gdy stan powietrza nie pozwala widzieć, parowce winny dawać sygnał do mgły w porządku sygnałowym (Nr. bież. 3 a) przepisany;
- b) statkom żaglowym, wyjąwszy frachtowe, jest zgoła zabronione odbywanie kursu wtedy, gdy stan powietrza nie pozwala widzieć;
- c) statkom frachtowym, łodziom wiosłowym i tratwom wolno w czasie takiego stanu powietrza wyruszać w drogę lub dalej płynąć tylko w takim razie jeżeli opatrzone są trąbą do mgły iżby mogły dawać sygnał w porządku sygnałowym (Nr. bież. 3 b) przepisany;
- d) statkom wiosłowym, żaglowym i tratwom zakazane jest odpływanie w czasie burzy, wyjąwszy, gdy chodzi o ratowanie waleczących z niebezpieczeństwem.

§. 5.

Zawijanie do brzegu.

Zawijać wolno zwyczajnie tylko do tych przystani, które są urzędownie wyznaczone i do publicznej wiadomości podane. Kierownicy statków i tratw wprzód przybywających winni statki swoje tak ustawiać, żeby te, które później przybędą, mogły bez przeszkody przybić do lądu.

O ile właściciele brzegów są obowiązani pozwalać na przybijanie statków do lądu, na przytwierdzenie ich, wyciąganie na brzeg i wysadzanie ładunku, jakoteż na chodzenie po brzegach tych osób, które przez pełnię wody do nadzoru są wyznaczone, stanowi o tem ustawa z dnia 30. maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 93), dotycząca się postanowień prawa wodnego, prawodawstwu państwa zastrzeżonych,

tudzież ustawa krajowa karyncka z dnia 28. sierpnia 1870 (Dz. u. kr. Nr. 46) o użytkowaniu wód, ich regulowaniu i odpieraniu.

Przystani przedsiębiorstw koncesyjonowanych żeglugi parowej nie wolno podczas zawijania, przybijania i odpływania parowców zastawiać ani innymi statkami ani w jakikolwiek inny sposób.

§. 6.

Przytwierdzanie statków zatrzymujących się.

W przystaniach przytwierdzać należy statki tak, żeby nawet wtedy, gdy jezioro nie jest spokojne, nie mogły oderwać się, innych statków uszkodzić i żeglugi tamować. Mniejsze statki, gdy to dla zapobieżenia niebezpieczeństwu jest potrzebne, należy w razie znacznego podniesienia się jeziora wyciągać na ląd z zachowaniem odpowiednich środków ostrożności.

§. 7.

Znaki ostrzegawcze, znaki rybackie, luki drewniane.

Każdy kierownik statku winien unikać troskliwie mielizn i innych miejsc niebezpiecznych, znakami ostrzegawczymi opatrzonych, jakoteż znaków rybackich, leżących poza obrębem zwykłych kursów statków parowych, mianowicie zaś miejsc ikrzenia się ryb i luków drewnianych. Również zabronione jest najsurowiej uszkodzenie, przestawienie lub usunięcie znaków ostrzegawczych i wszelkich innych do wytknięcia drogi wodnej służących. Gdyby się to jednak stało, kierownik statku lub tratwy winien znak, o ile to jest możebne, niezwłocznie naprawić, w miejscu właściwym postawić lub tymczasowo innym zastąpić, w każdym zaś razie Władzę żeglarską o tem co się stało, niezwłocznie uwiadomić.

Tratwom wolno płynąć wzdłuż brzegu tylko wtedy, gdy to jest bezwarunkowo potrzebne i dozwolone.

Pozostałości znaków rybackich w jeziorach osadzone, nie widzialne już na powierzchni jeziora i niebezpieczne dla żeglugi, winni dotyczący rybacy uprzętać.

§. 8.

Niesienie pomocy w niebezpieczeństwie.

W przypadkach niebezpieczeństwa wszyscy majtkowie, flisacy i rybacy bez różnicy winni nawzajem nieść sobie pomoc, o ile mogą to uczynić bez wystawienia własnego statku i osób na nim będących na znaczne niebezpieczeństwo.

Po uderzeniu statków o siebie powinność ta ciąży wzajemnie na obu statkach.

O każdej nieszczęsnej przygodzie uwiadomić należy Władzę żeglarską najkrótszą drogą.

§. 9.

Oznaczenie i uprzękanie statków i zakładów, które zatoniły.

Gdy statek, który zatonął lub osiadł na mieliznie albo zakład (kąpielowy itp.), który zatonął, tamuje żeglugę i flisactwo, szyper lub właściciel postarać się ma niezwłocznie o ich spuszczenie napowrót lub uprzęknięcie, w przeciwnym bowiem razie uczyni to Władza żeglarska na jego koszt i niebezpieczeństwo z zastrzeżeniem prawa regresu, gdyby mu w obec trzecich osób służyło.

Aż do spuszczenia napowrót lub uprzęknięcia kierownik lub właściciel winni zawady takie opatrzyć we dnie znakami wyraźnymi, w czasie zaś od zachodu aż do wschodu słońca bez względu na pogodę światłem białym, ze wszystkich stron widzialnym.

§. 10.

Chwyatanie statków samopas płynących.

Statki samopas po jeziorze płynące winna zwierzchność najbliższej gminy nadbrzeżnej kazać chwytać z zastrzeżeniem prawa regresu w obec trzecich osób.

§. 11.

Łodzie motorowe.

Do łodzi motorowych (poruszanych zapomocą oleju skalnego, nafty, benzyny, elektryczności itp.) stosują się postanowienia tyczące się parowców.

§. 12.

Łodzie rybackie.

Łodzie rybackie uważać należy za parowce, ze statki motorowe, wiosłowe lub żaglowe podług tegoż jaki środek służy do ich poruszania (para, motor, wiosła, żagle).

§. 13.

Oznaczenie statków.

Każdy statek, z wyjątkiem tratw i płyt, powinien być opatrzone po obu stronach burty przepisanimi oznaczeniami, wykonanemi czytelnie ciemno na tle jasnym lub jasno na tle ciemnym takimi głoskami a względnie cyframi, żeby najmniejsze z nich miały przynajmniej 15 cm wysokości i żeby szerokość ich głównych linii wynosiła nie mniej, jak piątą część wysokości.

Oznaczeniem tem jest u parowców lub jachtów ich nazwa, u statków żaglowych, wiosłowych i lo-

dzi numer porządkowy przez Władzę żeglarską nadany i nadto u wszystkich statków orzeł cesarski, który Władza rewizyjna wypala na statkach drewnianych, na żelaznych zaś przytwierdza do tablicy blaszanej osadzonej w ścianie zewnętrznej burty.

Tratwy i płyty opatrzone być powinny żerdzią najmniej 2 m wysoką z białą tablicą w kierunku długości zwróconą, z napisem po obu stronach wyrażającym nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela lub kierownika a to takimi głoskami, żeby najmniejsze z nich miały najmniej 15 cm wysokości i żeby szerokość ich głównych linii wynosiła nie mniej jak piątą część wysokości.

§. 14.

Przybory na wypadek przygody.

Każdy statek powinien być zaopatrzony w przybory i urządzenia potrzebne do niesienia pomocy w nieszczęsnych przygodach.

Tu należą:

1. Na parowcach:

- a) przynajmniej jedna łódź wybawcza, pod względem wielkości do rozmiarów statku głównego zastosowana, nie mogąca zatonać, zawsze w odpowiednią ilość wiosł ręcznych i ster zaopatrzona, która umieszczona być ma w taki sposób, żeby można było spuścić ją szybko i ludźmi napełnić;
- b) drabina ruchoma, którą możnaby przyczepić zewnątrz okrętu, a której dolny koniec sięgać ma aż do zwierciadła wody;
- c) pompa do spuszczenia wody;
- d) pewna, wielkości i przeznaczeniu statku odpowiednia ilość pierścieni wybawczych, materiałów do zatykania szpar i wiader do wody. Nadto na statkach przeznaczonych do przewożenia osób, niektóre stoły i ławki na pokładzie umieszczone, powinny być tak urządzone i do pływania usposobione, żeby wyrzucone ze statku, mogły osobom, które wpadną w wodę, służyć za środek do ratowania się.

Parowce bez pokładu mogą być uwolnione od posiadania przedmiotów pod lit. a, b i c wymienionych.

2. Na statkach żaglowych i wiosłowych, których ładowność wynosi więcej niż 30 ton, najmniej po dwa pierścienie wybawcze i wiadra do wody, tudzież odpowiednia ilość materiałów do zatykania szpar, na mniejszych statkach tego rodzaju zewnątrz naokoło statku lina do chwycenia się i materiał do zatykania szpar, tudzież na każdym statku najmniej jedno wiosło zapasowe.

§. 15.

Rewizya statków żaglowych, wiosłowych, łodzi i płyt.

Statki żaglowe, wiosłowe, łodzie i płyty mogą być dopiero wtedy używane, gdy stan ich pod względem sposobności, ładowności, zaopatrzenia i załogi zostanie zbadany i gdy w skutek tego uznane będą za zdadne do żeglugi.

Prośbę o wykonanie rewizyi podać należy do Władzy żeglarskiej w stanowisku statku a względnie o każdym postawieniu łodzi, powyższym sposobem w ruch wprowadzić się mającej, trzeba wprzód uwiadomić tę Władzę celem wykonania rewizyi.

Rewizją wykonywa na polecenie tej Władzy, w czasie, który ona wyznaczy, znawca przez nią powołany.

Każdemu statkowi, który w skutek rewizyi uznany będzie za odpowiedni, wyda Władza żeglarska numer porządkowy. Właścicielowi wyda Władza żeglarska książkę statkową według dołączonego wzoru wygotowaną, w której zapisuje się nazwisko posiadacza, numer statkowi nadany i największą ilość osób, jaką może przyjmować.

Załączka B.

Rewizya ponawiana być ma co rok, nadto w razie istotnej zmiany albo naprawy statku, tudzież gdy zostaje przeniesiony na inne jezioro, o którychto wydarzeniach uwiadomianić należy wcześniej Władzę żeglarską. Rewizya zwyczajna odbywa się zawsze na wiosnę a w czasie do tego wyznaczonym uwiadomienia Władza żeglarska właścicieli statków. Wynik rewizyi zapisuje się w książce statkowej.

Władza żeglarska ma nadto prawo w razie potrzeby także w czasie pośrednim zarządzić rewizye nadzwyczajne wszystkich lub niektórych statków żaglowych i wiosłowych tudzież łodzi w jej okręgu kursujących.

Statki, które w skutek rewizyi uznane będą za niesposobne do żeglugi, mają być niezawisłe od kary, mogącej dotknąć właściciela, wyłączone od ruchu aż do udowodnienia że odkryta wadliwość została usunięta.

Koszta pierwszej i corocznej rewizyi statku, tudzież rewizyi odbywającej się w razie istotnej zmiany albo naprawy statku, jakoteż gdy statek zostaje przeniesiony na inne jezioro, ponosić ma właściciel. Koszta zaś innych rewizyj ponosić ma właściciel tylko w takim przypadku, gdy jego statek

lub jeden z jego statków uznany zostanie za niesposobny do żeglugi.

Gdy statek rewidowany urzędownie i uznany za sposobny do żeglowania po pewnym jeziorze, ma trwale przestać po tem jeziorze żeglować, należy uwiadomić o tem właściwą Władzę żeglarską.

Koszta pierwszej i zwyczajnej corocznej rewizji statku ustanawiają się w kwocie po jednej koronie od każdego statku.

II. Postanowienia szczególne, tyczące się wykonywania przemysłu żeglarskiego i fli-sackiego, wynajmowania łodzi za zapłatą i pożyczania statków.

§. 16.

Przepisy ogólne.

Pod względem nadawania koncesyi na przemysł żeglarski parowy do przewozu osób lub rzeczy, pod względem rewidowania i kierowania parowców, próbowania i peryodycznej rewizji kotłów parowych, opatrywania statków machinami parowymi i obsługi kotłów parowych przez osoby do tego uzdolnione, ludzież rzechu łodzi motorowych stosują się odnośnie szczególne ustawy i rozporządzenia; do żeglugi żaglowej i wiosłowej sposobem przemysłowym wykonywanej, stosują się postanowienia ustawy przemysłowej i rozporządzeń w tej mierze wydanych z uzupełnieniami w następujących paragrafach przepisaniem.

§. 17.

Odpowiedzialność właściciela statku.

Właściciel statku jest odpowiedzialny za to, żeby jego statek był odpowiednio zaopatrzony, w dobrym stanie utrzymywany, żeby miał ukwalifikowanego według przepisów kierownika i ukwalifikowaną załogę.

§. 18.

Głębokość zanurzenia.

Dla każdego statku przeznaczonego do przewożenia sposobem przemysłowym lub najemniczym osób i rzeczy lub pożyczanego trzecim osobom do czasowego użycia, oznaczona być ma linia największego dozwolonego zagłębienia i uwidoczniiona na statku przy sposobności rewizji, utrzymywana być ma zawsze w stanie widocznym.

Największe dozwolone zagłębienie oznacza się kreskami najmniej 50 *cm* długości a 5 *cm* wysokości

mającymi, ciemnymi na tle jasnym lub jasnymi na ciemnym. Dolny brzeg kreski powinien przypadać na ustanowioną linię największego dozwolonego zagłębienia.

Najmniejsza odległość tej linii od brzegu statku (wysokość wolna burty) ma wynosić:

u parowców 40 *cm*, licząc od dolnego brzegu najniższego otworu w ścianie burty;

u statków wiosłowych i żaglowych, mających aż do 30 ton ładowności, 24 *cm*, u takichże, gdy mają przeszło 30 ton ładowności, 30 *cm*, licząc u obu ostatnich rodzajów od najgłębszego miejsca burty.

U małych łodzi wiosłowych, mających aż do jednej tonny ładowności, wolna wysokość burty może być za zezwoleniem Władzy jeszcze mniejsza.

Co do statków szczególnej konstrukcyi zastrzega się Władzy żeglarskiej przepisanie w razie potrzeby także innej wolnej wysokości burty.

Największą ilość osób należy ua statkach drewnianych wypalać, na innych wybijać w miejscu łatwo dostępnym i tak, żeby była widzialna.

W poszczególnych przypadkach przy oznaczaniu tej ilości, liczy się dzieci nad 10 lat mające za dorosłych, mniejsze zaś po dwoje za jedną osobę.

Wszelkie przekroczenie linii największego dozwolonego zagłębienia lub największej ilości osób jest zakazane. Gdyby się to stało, nie wolno przed wyrównaniem puścić się w drogę lub odbywać dalszej podróży.

Co do tratów towarami obciążonych, górna ich płaszczyzna powinna być wolna od wody.

§. 19.

Skala zanurzenia.

Na każdym parowcu, jakoteż na każdym takim statku wiosłowym i żaglowym, którego ładowność wynosi najmniej 30 ton, umieszczona być powinna na przodzie statku, w środku i na tyle skala zanurzenia z podziałami 2-centymetrowymi dochodząca aż do linii największego dozwolonego zagłębienia.

§. 20.

Kierowanie statkami żaglowymi i wiosłowymi, łodziami i płytami.

Do kierowania statkami żaglowymi lub wiosłowymi, łodziami lub płytami, służącymi do przewożenia sposobem przemysłowym lub najemniczym

osób lub rzeczy, dopuszczony być ma bez względu na płeć każdy, kto doszedł najmniej 16. roku życia, zachowuje się moralnie, wykazał odpowiednią praktykę w służbie na statku i przed jedną z Władz żeglarskich dla jezior dowiódł swego uzdolnienia.

Co do ubiegających się o uprawnienie do kierowania łodziami wiosłowymi mającemi mniej jak jedną tonnę ładowności, poprzestaje się na udowodnieniu, że są biegli w wiosłowaniu.

Każda z rzeczonych Władz żeglarskich ma corocznie w czasie, który ona sama oznaczy i publicznie ogłosi, w razie potrzeby także w przypadkach szczególnych, urządzać egzamin żeglarski w gminie nadbrzeżnej swego okręgu urzędowego.

Egzamin rozciągać się ma bardziej na praktyczną niż na teoretyczną stronę służby na statku, w szczególności jednak wymagać należy także znajomości niniejszego porządku policyjnego żeglarskiego i jeziornego, jakoteż odnośnych postanowień ustaw, dotyczących się prawa wodnego a od ubiegających się o książkę żeglarską do statków żaglowych, także dokładnej znajomości postępowania z żaglami.

Egzamin żeglarski zdaje się przed komisją złożoną z przewodniczącego, którego mianuje Władza żeglarska i z dwóch żeglarzy już patentowanych, których ona do tego wyznaczy.

Osobom, w skutek egzaminu uznanym za uzdolnione, wydaje Władza żeglarska książkę żeglarską podług załączonego wzoru.

Książka żeglarska uprawnia do żeglowania wszelkimi statkami oznaczonego w niej rodzaju po wszystkich jeziorach karyńskich.

Każdy posiadacz książki żeglarskiej, gdy pełni służbę żeglarską lub stoi w pogotowiu, winien mieć zawsze przy sobie swoją książkę żeglarską i nadto winien być zaopatrzony w odznakę żeglarską według dołączonego rysunku zrobioną.

Książka żeglarska do żeglowania statkami żaglowymi, uprawnia także do żeglowania statkami wiosłowymi i łodziami.

Władza wydająca ma książkę żeglarską odebrać na zawsze lub na czas oznaczony, jeżeli później pokaże się, że posiadacz był lub jest niezdolny albo gdy wzgląd na porządek i bezpieczeństwo ruchu żeglarskiego nie pozwala na zostawienie mu takiej, mianowicie jeżeli posiadacz był karany za opilstwo lub kilkakrotnie za przekroczenie niniejszego Porządku policyjnego i żeglarskiego.

Temu, który w taki sposób utraci książkę żeglarską, nie może żadna z Władz żeglarskich dla jezior wydać nowej książki żeglarskiej, dopóki powody odebrania nie zostaną usunięte lub dopóki

nie upłynie termin w odnośnem rozporządzeniu oznaczony.

Władze żeglarskie dla jezior winny komunikować sobie wzajemnie nazwiska kandydatów, którzy na egzaminach żeglarskich nie zostali uznani za zdalnych, jakoteż żeglarzy, którym książkę żeglarską odebrano.

Gdy opis osoby, w książce żeglarskiej podany stanie się niezgodnym z powodu zestarzenia się żeglarza lub z innych przyczyn, Władza żeglarska jego miejsca zamieszkania nad jeziorem ma go zmienić a względnie odnowić.

Gdy żeglarz porzuci służbę żeglarską lub umrze, jego książkę żeglarską zwrócić należy Władzy, która ją wydała.

§. 21.

Flisactwo.

Postanowienia dotyczące się żeglowania statkami żaglowymi, wiosłowymi, łodziami i płytami (§. 20) stosują się odpowiednio także do flisaków.

§. 22.

Pożyczanie statków.

Statków żaglowych, wiosłowych i łodzi nie wolno w ogóle wypożyczać w razie niepogody tudzież osobom pijanym.

Bez przybrania żeglarza nie wolno wypożyczać statków żaglowych, wiosłowych i łodzi osobom widocznie żeglować nie umiejącym a nadto statków żaglowych osobom mniej niż 14, statków wiosłowych i łodzi osobom mniej niż 10 lat mającym.

§. 23.

Ceny kursów.

Należytości za użycie statków żaglowych, wiosłowych i łodzi, uregulowane będą taryfami urzędowo ustanowionemi (§. 54, ustęp 2 ustawy przemysłowej).

Taryfę tę należy mieć przy sobie tak podczas każdego kursu jak i podczas gotowości do drogi i pasażerowi na żądanie pokazywać (§. 52 ustawy przemysłowej).

Zażalenia z powodu przekroczenia taryfy przedstawiać należy przelożonemu właściwej gminy nadbrzeżnej, pełnomocnikowi przezeń mianowanemu przy samym brzegu mieszkającemu lub też

Władzy żeglarskiej, która w takich przypadkach, gdy się strony nie pogodzą, ma prawo rozstrzygnięcia sporu.

§. 24.

Przystanie.

W przystaniach parowców koncesyjonowanych poczynione być mają według polecenia Władzy żeglarskiej i utrzymywane w dobrym stanie wszelkie urządzenia potrzebne do tego, żeby pasażerowie mogli wygodnie i bez niebezpieczeństwa wsiadać i wysiadać.

Jeżeli do tego potrzebne są budowle wodne lub nadbrzeżne, zastosowane być mają we względzie ich wykonania odnośne przepisy ustawy karyńskiej z dnia 28. sierpnia 1870, Dz. u. kr. Nr. 46, o używaniu, regulowaniu i odpieraniu wód.

W szczególności przysposobiony być powinien w każdej takiej przystani pomost do lądowania, opatrzone poręczami dostatecznej grubości i wysokości.

Nadto przystanie takie oznaczone być powinny tablicami widocznymi, na których napisana być ma nazwa stacy i które od zachodu słońca przy jakimkolwiek stanie powietrza aż do przybycia a względnie odejścia ostatniego parowca powinny być odpowiednio światłem czerwonym oświetlone. Światło wystawiać należy w taki sposób, żeby mogło być widziane ze wszystkich stron tak od jeziora jak i od lądu.

Oprócz tego w każdej takiej przystani znajdować się ma dalekonośna trąba lub dzwięczny dzwon do dawania w czasie mgły sygnałów w porządku sygnałowym (Nr. bież 3, lit. c) przewidzianych.

Przystań zamkniętą należy odpowiednio oznaczyć i uczynić niedostępną.

Gdzie dla statków żaglowych, wiosłowych tudzież łodzi, służących do przewożenia sposobem przemysłowym osób lub rzeczy, wyznaczone są urzędownie osobne stanowiska, żeglarze i osoby pożyczające statki winni trzymać się ich ściśle. W stanowiskach tych wywiesić należy w miejscu przystępnem i widocznem zatwierdzoną taryfę jakoteż wyciąg z przepisów niniejszego porządku żeglarskiego, dotyczących się odbywania kursów i wymiania.

§. 25.

Przybijanie do lądu, wsiadanie i wysiadanie pasażerów.

Parowce osobowe winny oddalenie się i przybycie oznajmiać dzwonieniem w dzwon statku, tudzież świstawką parową (Porządek sygnałowy Nr. bieżący 1 i 2).

Pasażerom nie należy pozwalać wysiadać ani wsiadać, dopóki parowiec nie zostanie całkiem bezpiecznie połączony z brzegiem. Wsiadanie ma pierwszeństwo przed wsiadaniem, a tak podczas wysiadania jak i podczas wsiadania stać ma w przystani najmniej jeden majtek do zapobiegania ścisłowi i wszelkim innym niewłaściwościom.

Statki żaglowe, wiosłowe tudzież łodzie powinny być podczas wysiadania i wsiadania pasażerów trzymane od strony lądu, ażeby nie nabierały wody.

Pakunek podróży lub towary można zacząć ładować i wyładowywać dopiero wtedy, gdy pasażerowie wysiędą i wsiędą.

Statek wiozący pasażerów nie powinien brać na pokład takiego pakunku ani żadnego takiego towaru, któryby w jakikolwiek sposób zagrażał bezpieczeństwu ruchu.

§. 26.

Porządek na statku i na tratwie, odmawianie przyjęcia podróży.

We wszystkim, co się tyczy statku, kierowania nim, utrzymania, ładunku itp., jakoteż zachowania na nim porządku, władza nad służbą i dozór nad pasażerami należy do kierownika statku lub tratwy.

Służba i pasażerowie obowiązani są bez oporu spełniać wydane w tym względzie polecenia kierownika statku lub tratwy. Pomocy ręcznej można jednak żądać od pasażerów tylko w razie naglącej potrzeby.

Jeżeli statek jest ciągniony, władza ta przechodzi na kierownika parowca ciągnącego.

Nawzajem kierownik statku lub tratwy postępować powinien zawsze poważnie i stanowczo a dla pasażerów okazywać się uprzejmym i uprzedzającym.

Nadto czuwać winien nad tem, żeby wszystka służba statku lub tratwy a na parowcach także służba machinowa i kotłowa dopełniała ściśle swoich obowiązków, żeby między sobą zachowywała się przyzwoicie i zgodnie a względem pasażerów uprzejmie i uprzedzająco.

Osoby niesforne, wzniewające nieporządek, uwłaczające przyzwoitości, pijane i takie, które z powodu widocznej choroby mogłyby sprawiać przykrość towarzyszom podróży, nie mają prawa być przyjętymi lub dalej wiezionymi, a w tym ostatnim przypadku powinny być wysadzone w najbliższej przystani.

Zresztą osobom czyniącym zadość warunkom odbycia podróży nie wolno odmawiać przyjęcia, wyjąwszy, gdyby nie było miejsca.

W szczególności przemysłowi szyprowie i pożyczacze statków obowiązani są za opłatą oznaczonej taksy być bez oporu na usługi każdemu pasażerowi i umowy dotyczącej się podróży ściśle dotrzymać (§. 54 ustawy przemysłowej), wyjąwszy przypadki przewidziane w §. 4, lit. d) niniejszego rozporządzenia.

§. 27.

Postępowanie kierowników statków i tratw, tudzież ich służby w niebezpieczeństwach.

Gdy statkowi, pasażerom lub ładunkowi zagraża niebezpieczeństwo, należy wcześniej dać sygnał na pomoc (Porządek sygnałowy, Nr. bieżący 7). W przypadkach takich kierownik statku lub tratwy, tudzież ich służba winni najprzód starać się usilnie o usunięcie niebezpieczeństwa, a gdy już niema nadziei, żeby się to dało uczynić, myśleć przede wszystkim o ratowaniu ludzi, których życie jest zagrożone a dopiero potem o ratowaniu ładunku. Im samym wolno statek opuścić dopiero wtedy, gdy ich życiu zagraża widoczne niebezpieczeństwo.

§. 28.

Wycofanie z użycia statków uszkodzonych.

Statek, który uszkodzi się w sposób zagrażający bezpieczeństwu kursów nim odbywanych, trzeba natychmiast wycofać z użycia i nie wolno nim żeglować, dopóki nie zostanie odpowiednio naprawiony.

III. Postanowienia końcowe i przejściowe.

§. 29.

Władze.

Bezpośrednie przestrzeganie i czuwanie nad wykonywaniem przepisów niniejszego Porządku policyjnego żeglarskiego i jeziornego, poruczone jest Władzom politycznym powiatowym jako Władzom żeglarskim, dla poszczególnych okręgów żeglarskich onymże przydzielonych.

Do współdziałania w tym względzie, używać mają takowe służby budowniczej rządowej, wszelkich innych dozorców wodnych, żandarmeryi jakoteż przelożonych gmin nadbrzeżnych, w ważniejszych zaś sprawach techniczno-nautycznych winny porozumiewać się z inspektorem żeglugi na wodach śródkrajowych.

§. 30.

Zarządzenia uzupełniające i wyjątki.

Gdy szczególne stosunki miejscowe tego wymagają, w okolicznościach przemijających, jakoteż w przypadkach naglących, właściwa Władza polityczna krajowa może wydawać zarządzenia uzupełniające do niniejszego Porządku policyjnego żeglarskiego i jeziornego lub dozwolić wyjątków od zawartych w nim postanowień, pod względem wystawiania świateł pozycyjnych, prawideł ruchu i wymijania, pod względem środków ostrożności w czasie niepogody, tudzież pod względem oznaczenia i zapatrzenia statków.

O odnośnych zarządzeniach uwiadomić należy Ministerstwo handlu, a w takim razie, jeżeli nie odnoszą się do szczególnych, szybko przemijających przypadków, ogłosić w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

W przypadkach szczególnych, gdy zwłoka zagraża niebezpieczeństwem, Władza żeglarska winna wydać potrzebne zarządzenia pod warunkiem postarania się później o ich zatwierdzenie przez przełożoną Władzę polityczną krajową.

§. 31.

Regestr statków, wykaz żeglarzy i flisaków.

Władze żeglarskie utrzymywać winny zapiski co do statków mających stanowiska w ich okręgu urzędowym, tudzież co do ksiązek wydanych żeglarzom (flisakom), to jest regestr statków i wykaz żeglarzy (flisaków). W zapiskach tych notować należy także urzędownie zakazy używania statków uznanych za niezdatne do żeglugi, doniesienia o wycofaniu statków z użycia (§. 15) jakoteż odebranie i oddanie ksiązek żeglarskich i flisackich.

§. 32.

Obowiązek posłuszeństwa.

Właściciele, kierownicy i służba statków, tudzież pasażerowie winni bezwarunkowo czynić zadość poleceniom Władz żeglarskich i osób do współdziałania z nimi powołanych, służbę tę pełniących. W szczególności tyczy się to także środków zaleconych przy urządzaniu uroczystości na jeziorach.

Urzednicy Władz żeglarskich, jakoteż osoby do współdziałania z nimi powołane, mają prawo wchodzić na każdy statek, gdy tego pełnienie służby żeglarskiej wymaga. Mają oni także prawo w wykonywaniu służby przysiąść się na każdy statek do przewożenia sposobem przemysłowym osób i rzeczy przeznaczony, jakoteż na każdą tratwę lub też własny statek do innego przyczepić.

§. 33.

Kary.

Wykroczenia przeciw niniejszemu Porządkowi policyjnemu żeglarskiemu i jeziornemu, o ile nie podlegają innym ustawowym przepisom karnym, karane będą w myśl rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30. września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198), grzywnami aż do 100 zł. lub aresztem aż do dni 14.

§. 34.

Moc obowiązująca Porządku niniejszego.

Niniejszy Porządek policyjny żeglarski i jeziorny nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. grudnia 1897.

Od tego terminu traci moc swoje rozporządzenie dotyczące się uregulowania i bezpieczeństwa żeglugi na jeziorach karyneckich w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dla Karyntyi, Nr. 19 pod dniem 5. lipca 1888, L. 7231 ogłoszone.

§. 35.

Postanowienia przejściowe.

Statkom żaglowym, wiosłowym, tudzież łodziom i płytom na jeziorach karyneckich już kursującym, jakoteż kierownikom teraźniejszym statków przeznaczonych do przewożenia osób i rzeczy sposobem przemysłowym i kierownikom tratw zostającym już w czynności, wyznacza się termin trzechmiesięczny, w ciągu którego mają uczynić zadość postanowieniom §§. 15go i 20go niniejszego rozporządzenia.

Właściwa Władza żeglarska może tych kierowników statków i tratw, którzy już dowiedli praktycznie swego uzdolnienia, uwolnić od przepisane go egzaminu.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Porządek sygnałowy dla żeglugi na jeziorach karyneckich.

Rodzaj	Numer	Nazwa i znaczenie sygnału	Sposób sygnałowania	Odpowiedź na sygnał	
Sygnały drożne	1	Sygnał odpłynięcia (jeżeli przystanek trwał dłużej niż 10 minut) (§. 25)	10 minut przed odpłynięciem 1-razowe zadzwonienie 5 minut przed odpłynięciem 2-razowe zadzwonienie przed samem odpłynięciem 3-razowe zadzwonienie dzwonem statku i przeciągły świst świstawką parową _____		
	2	Sygnał przybycia (§. 25)	5 minut przed przybyciem do przystani dzwonienie dzwonem, 3 minuty przed przybyciem świst przeciągły świstawką parową _____		
Sygnały do mgły	3a	Parowców (§. 4 a)	Co 20 sekund świst przeciągły świstawką parową (łodzie motorowe nie mając świstawki parowej dają ten sygnał trąbą do mgły) _____		
	3b	Łodzi wiosłowych, tratw i statków frachtowych, dopóki odległość pozwala słyszeć sygnały do mgły innych statków (§. 4 c)	Co 20 sekund przeciągły ton trąbą do mgły _____		
	3c	Przystani (§. 24)	Co 20 sekund uderzenie w dzwon lub przeciągły ton trąbą do mgły _____		
Sygnały zmiany kierunku	4a	Zwracam mój kierunek w prawo (§. 3, 11)	U	Inny statek odpowiedzieć ma sygnałem zmiany kierunku, jakiego wymaga jego zwrot	
	4b	Zwracam mój kierunek w lewo (§. 3, 11)	UU		
	4c	Wstrzymuję maszynę lub cofam się (§. 3, 11)	UUU		
Sygnał przescigu	5	Sygnał przescigu parowca, który w nocy chce przepłynąć koło statku żaglowego lub wiosłowego (§. 3, 10)	UUUU	Cztery krótkie świsty świstawką parową	
Sygnał na trwogę i na pomoc	6	Sygnał na trwogę. Daje się takowy dla zwrócenia uwagi innego statku na zagrażające mu niebezpieczeństwo, nadto daje takowy parowiec nie zdolny do wykonywania obrotów, gdy inny statek zbliża się do niego w sposób zagrażający niebezpieczeństwem (§. 3)	UUUUUU	Krótkie, szybko po sobie następujące świstnięcia lub uderzenia dzwonu w jednokrotnym postępie (z parowców) lub zatrąbienie trąbą do mgły albo wołanie i skinienia (z innych statków)	Odpowiada się takimże sygnałem świstawką parową, trąbą do mgły lub wołaniem i skinieniami
	7	Sygnał na pomoc daje się w celu uzyskania pomocy, gdy statek znajduje się w trudnym położeniu lub w niebezpieczeństwie (§. 27)	UUUUUU UUUUUU	Krótkie, szybko po sobie następujące świstnięcia lub uderzenia dzwonu w krotnym postępie (z parowców), zatrąbienie w trąbą do mgły (z innych statków), wywieszenie chorągwi alarmowej (= wielkiej czerwonej chorągwi)	Statki odpowiadają sygnałem na trwogę

U w a g a: Krótkie świstnięcia i zatrąbienie ma trwać około 1 sekundę.
Długie świstnięcia i zatrąbienie ma trwać około 4 sekundy.
Przerwy między dwoma świstnięciami lub dwukrotnem zatrąbieniem mają trwać 1/2 sekundy.

Książka statkowa

dla

statku wiosłowego (żaglowego) Nr. , posiadacz

W ,

usposobionego do przewożenia osób

na

jeziorze

Podpisane starostwo zbadało statek wiosłowy (żagłowy) Nr. i uznało go za usposobiony do przewożenia osób na jeziorze

(Dla statków przeznaczonych do żeglugi przemysłowej i do pożyczania.

Posiadacz w
 tudzież
 uznani zostali za uzdolnionych do kierowania tym statkiem.)

Niniejsza książka statkowa jest ważna aż do dla osób wyżej oznaczonych, może być każdego czasu cofnięta lub ważność jej może być na przeciąg roku przedłużona.

C. k. Starostwo

. 189 .

C. k. Starostwo

Książka żeglarska (flisacka).

Okazi $\frac{ciel}{cielka}$ z udowo $\frac{dnia}{dnia}$ swoich wiadomości i zdolności do trudnieniasię żegluga $\frac{wioslowa}{zaglowa}$ na jeziorach karyneckich w taki sposób, że $\frac{mu}{jej}$ w dniu dzisiejszym udzielono bez flisackąwahania pozwolenie do kierowania każd $\frac{ym}{i}$ $\frac{statkiem wioslowym (łodzią)}{statkiem żaglowym}$ $\frac{tratwą}{tratwą}$ na tych jeziorach.

Po złożeniu przyrzeczenia, jako statkiem, który $\frac{jego}{jej}$ kierownictwu zostanie powierzony, będzie żegło $\frac>waj$
 $walka$ z całą troskliwością i oględnością, będzie od niego wszelkimi siłami odwracał szkodę nieszczęście lub niebezpieczeństwo, w jakieby razem z osobami i towarami na nim się znajdującym mógł popaść i że w odbywanych kursach zachowywać będzie ściśle przepisy policyjne żeglarskie i jeziorne, wydaje się $\frac{mu}{jej}$ niniejszą książkę $\frac>żeglarską$
 $flisacką$ pod pieczęcią urzędową.

. dnia

C. k. starosta:

(Podpis):

(L. S.)

Opis osoby posiada $\frac>cza$
 $czki$:

Wiek:

Wzrost:

Oczy:

Uszy:

Nos:

Usta:

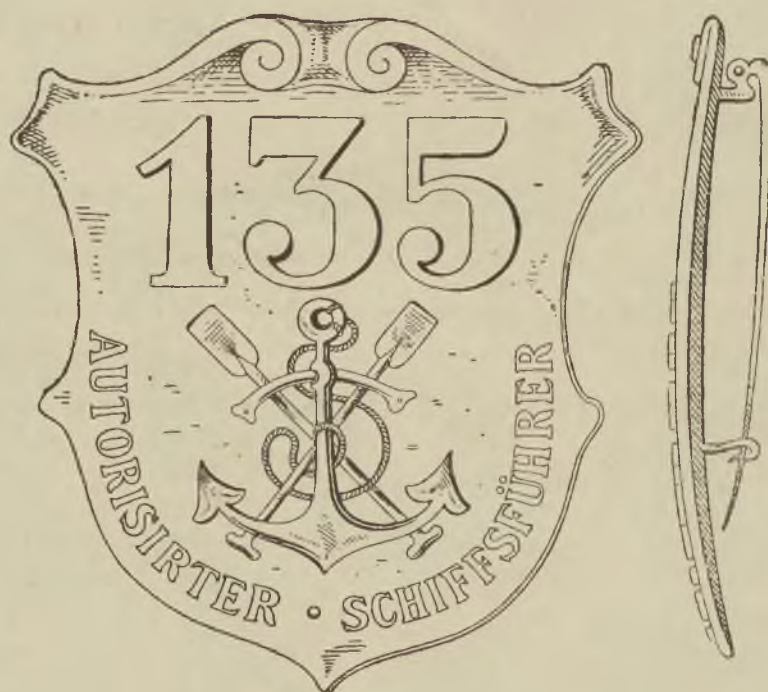
Włosy:

Znaki szczególne:

Podpis własnoręczny posiada $\frac>cza$
 $czki$:

(W formie książki małego formatu z dołączeniem najważniejszych postanowień Porządku policyjnego żeglarskiego i jeziornego.)

Odznaka żeglarska.

NB.: Płyta z blachy mosiężnej z ozdobą wyciśniętą i napisem na brzegu.

Cyfry książki żeglarskiej przedziurawione.

Do przytwierdzenia służy szpilka zabezpieczająca umieszczona z tyłu.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 20. maja 1897.

Treść: № 123. Rozporządzenie, którem objaśnia się postanowienia instrukcyi w przedmiocie badania na komorach przędz bawełnianych.

123.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 12. maja 1897,

którem objaśnia się postanowienia instrukcyi w przedmiocie badania na komorach przędz bawełnianych (Rozporz. z dnia 21. maja 1887—I, Dz. u. p. Nr. 57).

Celem zapewnienia jednostajności postępowania przy odnoszeniu do taryfy przędz bawełnianych podwójnych, zwraca się uwagę c. k. komór w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi, że skrócenie nici w skutek ich skręcenia a względnie nadwyżka wagi w porównaniu z przędzą pojedynczą tym sposobem osiągnięta, nie zostaje bynajmniej w związku z nawinięciem przędzy i przeto co do przędz motkowych podwójnych prawidłowo umotanych powinna być

tak samo brana na uwagę, jak to w instrukcyi jest przewidziane co do takichże przędz nieprawidłowo umotanych lub przędz na cewkach. Zatem co do przędz podwójnych, tak dla stwierdzenia odnośnie do numerów granicznych taryfowych (zapomocą ciężarków typowych), jak i dla obliczenia rzeczywistych numerów przędzy (w przypadkach wątpliwych) stosować należy zawsze postępowanie przepisane dla przędz motkowych nieprawidłowo umotanych a względnie dla przędz na cewkach.

Pod względem odnoszenia do taryfy nici efektowych bawełnianych, stosować należy postanowienia instrukcyi, tyczącej się badania na komorach przędz wełnianych, wydane dla wełnianych nici efektowych.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 25 maja 1897.

Treść: № 124. Przepis wykonawczy o podatkach osobistych bezpośrednich (Rozdział II).

124.

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o podatkach osobistych bezpośrednich.

Rozdział II, o podatku zarobkowym od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie.

Ogłoszony rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 18. maja 1897.)

Oddział I.

Obowiązek opłaty, uwolnienia, przemysł zagraniczny.

Artykuł 1.

Obowiązek opłaty.

(§. 83.)

1. Według §. 83 podatkowi zarobkowemu w duchu rozdziału II. podlega każdy, kto w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych trudni się przedsiębiorstwem obowiązaniem do składania rachunków publicznie.

2. Publiczne składanie rachunków ma miejsce wtedy, gdy bądź ustawa, bądź statut zobowiązuje przedsiębiorcę (podmiot podatkowy) do składania rachunków peryodycznie w taki sposób, że rachunki te są na pełnym zgromadzeniu uczestników przedsiębiorstwa sprawdzane i ogłaszane, a względnie publicznie zatwierdzane, albo że rachunki, celem

ich sprawdzenia i zatwierdzenia, przedstawiane być muszą jakiejs Władzy, do czuwania nad interesami publicznymi powołanej, lub jakiemuś ciału samorządnemu regularnie na posiedzeniach publicznych obradującemu (ministerstwu, namiestnictwu, starostwu, Radzie państwa, sejmowi krajowemu, radzie gminnej itp.).

3. Jako tacy przedsiębiorcy, a względnie jakie takie przedmioty podatkowe biorą się w szczegól na uwagę:

- a) wszelkie właściwe spółki zarobkowe, a mianowicie spółki akcyjne, komandytowe na akcyę gwarectwa, stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze nie ograniczające swego przemysłu do członków swoich, nakoniec, o ile ziszczają się warunki poniżej pod ll. 2, tudzież 4 aż do 8 podane, także stowarzyszenia oparte na innych podstawach, jak np. na ustawie z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. Nr. 134;
- b) podmioty powszechnie użytecznych przedsiębiorstw i związków samopomocy ekonomicznej, jakoto stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, ograniczające swój przemysł do członków swoich, wszelkie inne na zasadzie wzajemności oparte stowarzyszenia, kasy oszczędności i pewne kasy zaliczkowe;
- c) korporacje publiczno-prawne (jak państwo, kraje i gminy itd.), tudzież tak zwane majątki celowe, jak fundusze publiczne, fundacje itp.

4. Według §. 83, ustęp 1, podmioty prawne pod ll. 2 i 3 oznaczone podlegają opodatkowaniu według rozdziału II. tylko w takim razie, jeżeli trudnią się „przedsiębiorstwem“.

W §. 83 podany jest szereg przedsiębiorstw, lecz dwukrotne przydanie w nim wyrazów

„a w szczególności“ oznacza, że są one tam wymienione tylko jako przykłady.

Co uważać należy za takie „przedsiębiorstwo“ a tem samem, kiedy się ma stwierdzić, że istnieje obowiązek opłacania podatku według rozdziału II., tego z powodu wielkiej różnorodności przedmiotów na wzgląd branych nie można określić w sposób ogarniający wszystkie przypadki, lecz trzeba o tem decydować za każdym razem na podstawie staranego rozważenia zachodzących istotnych stosunków.

Przy rozstrzygnięciu tego pytania brać należy na wzgląd oprócz wyraźnego postanowienia §. 83, według którego w szczególności wszystkie publiczne instytucje kredytowe, wszelkie przedsiębiorstwa i zakłady ubezpieczeń, kasy oszczędności, kasy zaliczkowe i koleje żelazne państwa uznane są za podlegające podatkowi, przedewszystkiem te okoliczności, które stosownie do artykułu 1. przepisu wykonawczego do rozdziału I. służą za podstawę do wydania orzeczenia o istnieniu obowiązku opłacania podatku zarobkowego według rozdziału I.

Przytem należy mieć na względzie, że według wyraźnego postanowienia § 83, II także przedsiębiorstwa, które jak np. spółki zarobkowe i gospodarze i kasy oszczędności, przeznaczone są głównie do popierania innych celów (np. do podniesienia kredytu członków lub oszczędności w ogóle) lecz stosownie do swojej organizacji nie wyłączają bezwarunkowo osiągnięcia nadwyżki ruchu ze swego przemysłu (np. z udzielania kredytu), poddawać należy opodatkowaniu według rozdziału II.

5. Nie należy jednak zaliczać do tej kategorii stowarzyszeń naukowych, towarzyskich, dobroczynnych i tym podobnych, które fundusze do osiągnięcia swoich celów potrzebne zgromadzają z wkładek od członków, ze składek, darów lub tylko z zabaw urządzanych przy sposobności, a nie należy ich zaliczać nawet wtedy, jeżeli w wykonaniu swoich celów przywodzą do skutku odpłatne sprawy prawne, które same przez się uzasadniałyby obowiązek opłacania podatku, lecz przytem nie starają się o osiągnięcie zysku, to jest nadwyżek ruchu. Tu należy, gdy np. takie stowarzyszenia biorą sobie za zadanie odpłatne pielęgnowanie chorych, rekonwalescentów, głuchych, ślepych itp. lub nauczanie robót ręcznych, muzyki itp. za wynagrodzeniem nie wyrównywującym kosztom, jakie stowarzyszenia same ponoszą i w skutek tego zmuszone są używać innych dochodów stowarzyszenia na pokrycie wydatków przedsiębiorstwa.

6. Podobnież wolnemi od podatku, chociażby podlegały obowiązkowi składania rachunków, są właściwe zakłady (zakłady administracyjne) korporacji publicznych ustanowione dla dobra pospolitego, jak domy inwalidów, szpitale, zakłady krajowe dla obłąkanych, miejskie domy zaopatrzenia itp.

7. Nakoniec przedsiębiorstwa, które Rząd prowadzi na podstawie praw zwierzchniczych państwa lub w celach administracji publicznej nie podlegają opodatkowaniu ani według I. ani według II. rozdziału; na tej podstawie uważać należy zawsze za wolne od podatku fabryki tytoniu, kopalnie soli, drukarnię nadworną i rządową, zakłady pocztowe i telegraficzne, zakłady krowianki, kliniki i szpitale itp.; o osobnem postanowieniu w tym względzie tyczącem się kolei żelaznych państwa wspomniano już wyżej.

8. Władzom podatkowym zostawia się wolność udawania się w przypadkach szczególnie wątpliwych z wyłączeniem zachodzących istotnych stosunków po uprzednim poleceniu do Ministerstwa skarbu, które według okoliczności decydować będzie z analogicznym zastosowaniem zasad w §. 4 ustawy podanych.

9. Podmioty prawne pod l. 3, lit. a) i b) wymienione, o ile w ogóle ziszczają się warunki opodatkowania według rozdziału II. i niezawisłe od wszelkich innych postanowień ustawowych o opodatkowaniu od gruntu itp., podlegają opodatkowaniu według rozdziału II. co do całego swego majątku i dochodu; co się zaś tyczy podmiotów prawnych pod l. 3, lit. c) wymienionych, opodatkowanie ich według rozdziału II., gdyby miało nastąpić, nie ma obciążać całego ich majątku i dochodu, lecz tylko tę część onegoż, która służy do celów przedsiębiorstwa podlegającego opodatkowaniu według l. 4, a względnie z takowego pochodzi; jeżeli np. fundusz publiczny lub fundacya, oprócz przedsiębiorstw tego rodzaju (fabryk, tartaków, kopalni, kamieniołomów), posiada także jeszcze inny majątek (grunta i domy, papiery wartościowe itd., które nie służą do wykonywania powyższych przedsiębiorstw), taki podmiot prawny — niezawisłe od skuteczności przytoczonych powyżej postanowień ustawy podatkowej — podlega opodatkowaniu według rozdziału II. tylko co do czystej intraty, jaką odnosi z tych przedsiębiorstw.

10. Jeżeli i o ile według powyższego podmioty prawne, do składania publicznie rachunków obowiązane, mają płacić podatek z powodu trudnienia się przedsiębiorstwem, podlegają teraz wszystkie opodatkowaniu według rozdziału II. z wyjątkiem omówionym w artykule 10 (pominąwszy przedsiębiorstwa zagraniczne w artykule 11 oznaczone). Podlegają więc temu podatkowi zarobkowemu także obciążone dotychczas podatkiem dochodowym III. klasy kasy oszczędności, zakłady wzajemnego ubezpieczenia i zakłady zaopatrzenia, tudzież opodatkowane dotychczas według ustawy z dnia 27. grudnia 1880, Dz. u. p. Nr. 151, a względnie z dnia 14. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 43 i z dnia 24. marca 1893, Dz. u. p. Nr. 40, spółki zarobkowe i gospodarze i kasy zaliczkowe; w szczególności nie ma miejsca

poddawanie poszczególnych części intraty podatkowi rentowemu na podstawie zeznań.

11. Jednakże, przez to poddanie wszystkich przedsiębiorstw obowiązanych do składania publicznie rachunków wspólnej ustawie, nie uchyla się bynajmniej dobrodziejstw, które dotychczas służyły ich poszczególnym kategoriom; owszem ustawa utrzymuje w mocy te dobrodziejstwa w rozciągłości nawet jeszcze rozszerzonej w wielu względach dla szeregu przedsiębiorstw, także również znacznie rozszerzonego; odnośne dobrodziejstwa określone są odpowiedniami postanowieniami dodatkowymi przy poszczególnych paragrafach.

Postanowienia dodatkowe tego rodzaju znajdują się — oprócz zupełnego uwolnienia od podatku przyznanego ewentualnie w §. 84, lit. *f*) i w §. 85 — jeszcze w następujących paragrafach ustawy: §. 94, lit. *e*) i *g*), tudzież §. 95, lit. *f*), ustęp 3, lit. *i*) i *k*), — które to miejsca ustawy zarządzają dobrodziejstwa przy obliczaniu sumy podstawowej opodatkowania; §. 100, ustęp 11, który ustanawia znacznie mniejszy wymiar podatku; §. 92, ustęp 7, który te stowarzyszenia uwalnia od tymczasowego opodatkowania; §. 100, ustęp 3, który zarządza uwolnienie tych stowarzyszeń od podlegania podatkowi minimalnemu; §. 110, ustęp 2 i §. 116, które określają ułatwienia co do wykazów, jakie Władzy mają być dostarczane; nakoniec §. 100, ustęp 9, który dla towarzystw wzajemnego ubezpieczenia ustanawia odmienną podstawę opodatkowania.

Uwolnienia.

Artykuł 2.

Uwolnienia od podatku już nabyte. Poczto- wa kasa oszczędności.

(§. 84, lit. *a* i *c*.)

1. W §. 84, lit. *a* ustawa utrzymuje w ogólności uwolnienia od podatku, na zasadzie ustaw istniejących już nabyte, po większej części czasowo ograniczone i ustanawia ich przyszłą rozciągłość podobnie jak w §. 7.

W szczególności należą tutaj:

Uwolnienia od podatku, przedsiębiorstwom kolei żelaznych i kolei lokalnych (kolei niższego rzędu), stosownie do postanowień ich koncesyi, w rozmaitej rozciągłości i wymiarze już przyznane, które pozostawiają się im nienaruszone; nadto nabyte już na zasadzie ustawy z dnia 8. stycznia 1891, Dz. u. p. Nr. 8, a względnie z dnia 10. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 131, o czasowym uwolnieniu od podatków i należności przedsiębiorstw przemysłowych nowo powstających w okrę-

gu Tryestu i gminie katastralnej Mili, uwolnienia takich przedsiębiorstw od podatku, przyczem nadmienia się, że uwolnienie od podatku dochodowego przedsiębiorstwom tryestyńskim przyznane, pociąga za sobą uwolnienie od całego podatku zarobkowego podług rozdziału II., ponieważ w Tryeście podatek zarobkowy na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 31. grudnia 1812, w ogóle nie był zaprowadzony, lecz w myśl rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 3. lutego 1851, L. 30049 (Dz. u. kr. dla Tryestu czyli Przymorza Nr. V, z r. 1851) przez odpowienie wyznaczanie podatku dochodowego był regularnie płacony; wreszcie uwolnienia od podatku nabyte już w myśl Najwyższego postanowienia z dnia 11. stycznia 1831, Z. u. pol. T. 59, Nr. 6, dla cukierni nowo założonych; nakoniec uwolnienie od podatku zarobkowego i dochodowego służące Bankowi pożyczkowemu krajowemu w Bernie na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 18. listopada 1810 (Zbiór ustaw Goutty z r. 1810, Nr. 240).

2. §. 84, lit. *c*, utrzymuje także na przyszłość w mocy uwolnienie od podatku służące pocztowej kasie oszczędności na zasadzie artykułu 21 ustawy z dnia 28. maja 1882, Dz. u. p. Nr. 56.

3. Go do trwania nadal pewnych powodów uwalniających porówn. niżej artykuł 9.

Artykuł 3.

Stowarzyszenia oparte na wzajemności.

Warunkowe uwalnianie związków tego samego rodzaju.

(§. 84, lit. *b*.)

1. §. 84, lit. *b* ustanawia uwolnienie od podatku zarobkowego dla stowarzyszeń i związków uczestników nie liczących na zysk, opartych na wzajemności, tudzież dla fundacji utworzonych przez korporacje publiczne, lub przedsiębiorców dla własnych oficjalistów, których celem, statutami przepisany jest zabezpieczenie zasiłków w chorobie, wynagrodzeń na wypadek przygody, emerytur dla inwalidów, starców, wdów i sierot, kosztów pogrzebu lub udzielanie zapomóg urzędnikom publicznym prywatnym, oficjalistom, sługom, robotnikom, czeladnikom, uczniom i służbie; a to nawet wtedy, gdy otrzymują zasiłki i dary od nieczłonków.

W skutek tego uwolnienie od podatku, stowarzyszeniom opartym na wzajemności już ustawami z dnia 15. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 51 i z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33 przyznane, rozciąga się także na fundusze emerytalne i tym podobne.

2. To uwolnienie od podatku ma nadto Minister skarbu rozciągnąć na związki tego samego rodzaju, których członkowie należą wszyscy lub niektórzy do innych kół zawodowych (a mianowicie do stanu drobnych przemysłowców i posiadaczy gruntów włościańskich), a to wtedy, gdy to jest pożądane dla poparcia celów publicznych, dobroczynnych lub powszechnie użytecznych, a wysokość kwot poszczególnym uczestnikom zapewnionych nie przewyższa potrzeb ich stanu.

Prośby stron, dotyczące się tego, przedstawiać mają Władze podatkowe Ministerstwu skarbu z odpowiednim wnioskiem, zasięgnąwszy w tym względzie także opinii Władzy politycznej pierwszej instancyi; w danym razie można wnioski takie czynić także z urzędu.

Artykuł 4.

Kasy zaliczkowe założone z funduszków kontrybucyjnych i podatkowych.

(§. 84, lit. d.)

1. §. 84, lit. d przyznaje zupełne uwolnienie od podatku zarobkowego kasom zaliczkowym założonym na mocy szczególnych ustaw krajowych z funduszków kontrybucyjnych i podatkowych, jeżeli swoje czynności przemysłowe ograniczają istotnie do spożytkowania swoich własnych kapitałów; postanowienie to wchodzi na miejsce postanowienia §. 2, II., lit. f ustawy z dnia 27. grudnia 1880, Dz. u. p. Nr. 151, według którego dozwolone było tym kasom wyłączenie z podstawy opodatkowania odsetek od kapitałów hipotecznych czynnych. O ile takie kasy zaliczkowe obracają nie tylko własne kapitały zakładowe, lecz także cudze, wpływające do nich jako wkładki oszczędności itp., podlegać będą takowe na przyszłość podatkowi zarobkowemu według rozdziału II. stosownie do przepisów, dotyczących się w ogólności przedsiębiorstw w myśl §. 85 uprzywilejowanych, przeto co do tych kas, odsetki od kapitałów hipotecznych czynnych nie będą już na przyszłość wyłączone.

2. Co do podlegania w pewnych okolicznościach tych kas zaliczkowych podatkowi rentowemu prw. odnośnie postanowienia przepisu wykonawczego do rozdziału III.

Artykuł 5.

Kasy Raiffeisena i podobne związki kredytowe i zaliczkowe.

(§. 84, lit. e.)

§. 84, lit. e zarządza uwolnienie od podatku zarobkowego „związków kredytowych i zaliczkowych (kas oszczędności i pożyczkowych), których

statuta odpowiadają postanowieniom §. 1. ustawy z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91“, to jest jeżeli według statutów

- a) poręka stowarzyszeń jest nieograniczona,
- b) stowarzyszenie rozciąga czynności swoje na pomniejszy okrąg (na jedną lub kilka sąsiednich gmin miejscowych, w statucie wymienionych),
- c) kwota udziału w przedsiębiorstwie nie przekracza 25 zł., a te udziały w przedsiębiorstwie albo żadnych nie niosą odsetek albo niosą nie większe odsetki jak wkładki oszczędności,
- d) nadwyżki przekazywane są do funduszu zasobowego (kapitału stowarzyszenia), w którym członkom żaden udział nie służy,
- e) udzielanie pożyczek ograniczone jest do własnych członków,
- f) weksle nie mogą zgoła być wystawiane i
- g) stopa odsetek od pożyczek łącznie z należnościami pobocznymi (dodatkami na zarząd itp.) przewyższa stopę odsetek od wkładek oszczędności najwięcej o $1\frac{1}{2}$ procentu.

To postanowienie ustawy uwalnia od podatku zarobkowego mianowicie kasy Raiffeisena, które zwyczajnie czynią zadość wymaganiom powyższym, a które stosownie do §. 125, l. 6 uwolnione są także od podatku rentowego, co do uzyskiwanych dochodów (lecz nie od obowiązku pobierania i odsyłania podatku rentowego od wypłacanych odsetek).

Artykuł 6.

Stowarzyszenia rolnicze.

(§. 84, lit. f.)

1. §. 84, lit. f uznaje za uwolnione od podatku zarobkowego „związki i inne stowarzyszenia rolników do wspólnego zakupu ziarna do siewu, środków nawozowych, zwierząt na hodowlę, machin, narzędzi lub innych potrzeb produkcji rolniczej, o ile przytem nie bywa rozdzielany czysty zysk“.

Postanowieniom tym podlegają mianowicie tak zwane kasyna rolnicze, następujące członkom swoim tę korzyść, że ułatwiają im czynienie zakupów w najcelniejszych źródłach, uczestnictwo w cenach hurtownych, w niższych taryfach towarowych itp., a które zresztą swoje czynności przemysłowe urządzają w taki sposób, że albo zgoła nie miewają czystego dochodu, albo też, gdyby miały czysty dochód, odkładają go jedynie na fundusz zasobowy.

2. Nadto uwalnia §. 84, lit. f od podatku zarobkowego także jeszcze „stowarzyszenia i wszelkie inne związki rolników dla wspólnego przerabiania i użytkowania piodów rolniczych własnej produkcji uczestników, jednakże z tem samem ograni-

zeniem, jakie jest zastrzeżone w §. 2. do zwolnienia pojedynczego rolnika od powszechnego podatku zarobkowego*.

Posłuży to ma do ułatwienia małemu rolnikowi odnoszenia drogą stowarzyszenia się korzyści wielkiego przemysłu, bez poddawania go ostrzejszemu postępowaniu podatkowo-prawnemu niż wielki przemysł, w ręku pojedynczej osoby zjednoczonej; pytanie, jakim rodzajom takich przedsiębiorstw związkowych służy uwolnienie od podatku zarobkowego, oceniane być więc ma w ogólności podobnie, jak to przepisane jest w artykule 3 przepisu wykonawczego do rozdziału I. Co do wykonywanej przemysłowo-drobnej sprzedaży płodów rolniczych własnej produkcji uczestników przez związki tego rodzaju, postanawia się że takiemu przemysłowi przyznawane być ma uwolnienie od podatku już wtedy, gdy tenże wykonywany jest w owej gminie, w której leży większa część posiadłości rolniczych uczestników dotyczącego stowarzyszenia. W przypadkach wątpliwych postarać się należy o decyzję Ministerstwa skarbu.

Artykuł 7.

Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, tudzież kasy zaliczkowe warunkowo uwolnione.

(§. 85.)

§. 85 uznaje pewną ilość stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, tudzież kas zaliczkowych za uwolnione od podatku zarobkowego pod tym warunkiem, że ich czysta intrata, w myśl ustawy obliczona, nie przenosi 300 zł.

Jako uprzywilejowane przedsiębiorstwa tego rodzaju*) wymienia §. 85 kasy zaliczkowe założone na mocy osobnych ustaw krajowych z funduszków kontrybucyjnych i podatkowych (o ile w ogóle nie mają być wolne od podatku zarobkowego stosownie do artykułu 4), tudzież kasy zaliczkowe gminne; nadto obejmuje §. 85 przedsiębiorstwa stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych stosownie do ustawy z dnia 9. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70 zarejestrowane i wszelkie niezarejestrowane (stowarzyszenia produkcyjne, zaliczkowe i kredytowe, stowarzyszenia spożywcze, stowarzyszenia zakupna płodów surowych i magazynowe, stowarzyszenia budownicze, mieszkaniowe i warsztatowe itp.), które opierając się na zasadzie samopomocy, ograniczają przemysł swój na zasadzie statutów i faktycznie do swoich własnych członków.

*) Podane w §. 85 ograniczenie doznających tego uwolnienia od podatku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych i kas zaliczkowych wymaga tem staranniejszej uwagi, ile że w wielu dalszych miejscach ustawy właśnie temu kołu podmiotów podatkowych pod oznaczeniem: „przedsiębiorstwa uprzywilejowane w myśl §. 85 itd. przyznane są dalsze dobrodziejstwa. (Prw. artykuł 1, l. 11.)

Że przemysł rozciągany jest poza koło członków, uznawać należy nie już wtedy, gdy stowarzyszenie wchodzi w ogóle w stosunki przemysłowe z nieczłonkami, lecz dopiero wtedy, gdy stowarzyszenie dopuszcza nieczłonków do tych korzyści, dla osiągnięcia których zostało utworzone.

Wbrew ustawom dotychczasowym, niniejsza uważa więc warunek ograniczenia do własnych członków za dopełniony zwyczajnie już wtedy, jeżeli czynność przemysłowa stowarzyszenia zgodnie ze statutem i faktycznie ograniczona jest do członków, w jednym kierunku do właściwych celów stowarzyszenia zmierzającym; przeto ustawa objaśnia, że zastosowaniu wzmiankowanego na wstępie uwolnienia od podatku nie stoją na przeszkodzie następujące stosunki przemysłowe, a mianowicie:

- a) jeżeli stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze powyżej oznaczone zaciągają pożyczki od nieczłonków lub swoje zasoby kasowe lokują w przedsiębiorstwach i zakładach obowiązanych do składania rachunków publicznie,
- b) jeżeli stowarzyszenia kredytowe, w celu utwierdzenia prawnego pożyczek danych członkom przyjmują poręczenia od nieczłonków lub dla swoich członków przedsiębiorają incasso prentensy nieczłonków,
- c) jeżeli stowarzyszenia spożywcze i stowarzyszenia do dostarczania płodów surowych, tudzież związki rolników związane w celu zakupu wspólnie zboża na zasiew, środków nawozowych, bydła do chowu, machin i narzędzi lub innych przedmiotów w produkcji rolniczej potrzebnych, kupują towary od nieczłonków*),
- d) jeżeli stowarzyszenia produkcyjne zbywają płody swoje nieczłonkom; takowe winny jednak w takim razie ograniczać się z zasady do swoich członków, bądź pod względem używania sił roboczych, bądź pod względem nabywania głównych przedmiotów produkcji; postanowieniu w drodze rozporządzenia zastrzeżeniu się oznaczenie, w jakiej rozciągłości obce siły mogą być do pomocy lub do czynności pobocznych i podrzędnych używane i o ile materiały mogą być od obcych nabywane (prw. art. 8).
- e) jeżeli stowarzyszenia magazynowe i odbytowe sprzedają nieczłonkom płody przez członków wyrobione**).

*) Co się tyczy bezwarunkowego uwolnienia przyznanego pewnym związkom tego ostatniego rodzaju ob. wyżej artykuł 6, l. 1.

***) Ograniczenie przemysłu do własnych członków polega właśnie już na tem, że w przypadku

- b) udziela się pożyczki tylko członkom, a* względnie załatwia się incasso tylko dla członków;
- c) wydaje się towary tylko członkom;
- e) sprzedaje się towary tylko przez członków wyrobione.

Jeżeli stowarzyszenie w myśl postanowień poprzedzających rozszerza swój przemysł na nieczłonków, w takim razie przy opodatkowaniu nie czyni się różnicy między zyskiem osiągniętym przez interes z członkami, od zysku osiągniętego przez interes z nieczłonkami.

Artykuł 8.

O spółkach produkcyjnych w szczególności.

(§. 85, lit. *d*.)

§. 85, lit. *d* rozróżnia co do przemysłu spółek produkcyjnych dwa szczególne przypadki, które należy dokładnie od siebie odłączać.

I. Pierwszy przypadek dotyczy spółki produkcyjnej, w której czynności produkcyjne wykonywają członkowie, materiały zaś przetwarzaniu poddawane, mogą być nabywane albo od członków albo — daleko częściej — od nieczłonków; warunek ograniczenia przemysłu do własnych członków uważa tutaj ustawa za dopełniony już wtedy, gdy spółka ogranicza się z zasady do swoich członków pod względem używania sił roboczych.

W ustawie zastrzeżono, że postanowienie, w jakiej rozciągłości siły obce mogą być do pomocy lub do czynności pobocznych i podrzędnych używane, będzie wydane drogą rozporządzenia; postanawia się więc niniejszem, że właściwa czynność produkcyjna, znamionująca rodzaj spółki produkcyjnej (wyrób stolarszczyzny w spółce produkcyjnej stolarzy, wyrób przedmiotów złotych w spółce produkcyjnej złotników itp.) wykonywana być powinna zwyczajnie tylko przez członków; nieczłonków, mianowicie także pomocników lub wyuczonych uczniów w tej gałęzi przemysłu używać, gdy członek zachoruje lub innej dozna przeszkody, albo, przemijająco, w razie niezmiernie wielkiego nawału pracy, albo podobnych przypadkach. W pierwszym przypadku można zatrudniać nieczłonka najdłużej przez sześć miesięcy w jednym roku; w drugim przypadku ilość nieczłonków przemijająco zatrudnionych nie powinna nigdy przenosić połowy członków, ilość zaś dni ich pracy nie powinna nigdy przenosić dziesiątej części ilości dni pracy członków, licząc dla nich na rok 300 dni pracy.

Natomiast wolno używać nieczłonków do czynności pobocznych zostających tylko w podrzędnym związku z oznaczoną czynnością produkcyjną; tak np. spółka produkcyjna złotnicza może mieć nieczłonka buchalterem, komisantem, korespondentem,

a spółka produkcyjna stolarska może używać woźniców, lub wyrobników nie będących członkami spółki.

II. Drugi przypadek, o którym mówi §. 85, lit. *d* zachodzi co do tych spółek produkcyjnych, w których członkowie dostarczają materiałów surowych, takowe zaś przetwarzane są albo przez członków, albo co się zdarza daleko częściej, — przez nieczłonków. Za dopełnienie warunku ograniczenia przemysłu do własnych członków uważa tutaj ustawa już to, żeby nabywanie głównych materiałów produkcyjnych było z zasady do członków ograniczone.

Także i tutaj zastrzeżone zostało w ustawie wydanie drogą rozporządzenia postanowienia, w jakiej rozciągłości materiały mogą być wyjątkowo nabywane od obcych; pod tym względem postanawia się więc niniejszem, że materiały surowe, których przetwarzanie znamionuje rodzaj spółki produkcyjnej [np. mleko w spółkach nabiałowych (o ile takowe już w myśl §. 84, lit. *f* nie są uwolnione od podatku zarobkowego), łoż surowy w spółkach do spożytkowania łożu surowego itd.], nabywane być powinny zwyczajnie od członków i że tylko w takim razie można te materiały surowe nabywać od nieczłonków, gdyby przemijająco w skutek nieprzewidzianych lub nadzwyczajnych okoliczności materiały surowe przez członków dostarczone nie wystarczały do utrzymania przedsiębiorstwa na normalnej stopie; jednakże to nabywanie materiałów surowych od nieczłonków nie może w żadnym razie trwać dłużej jak przez trzy miesiące w jednym roku, ilość zaś materiałów nabytych w ten sposób w ciągu roku, nie może przenosić jednej dwudziestej części ilości materiałów dostarczonych przez członków.

Natomiast takie materiały, które w fabrykacji przez spółkę prowadzonej tylko podrzędne mają znaczenie, można zawsze nabywać od nieczłonków.

III. Ze słów wstępu do §. 85 wynika zresztą, że takie stowarzyszenia produkcyjne, nie czyniące zadosyć ani warunkowi pod I, ani warunkowi pod II rozstrząśnietemu, ale zbywające wyroby swoje tylko członkom — jak np. stowarzyszenie spożywcze, które towary pod własnym zarządem wyrobione sprzedaje wyłącznie swoim członkom, lub stowarzyszenie produkcyjne traktierników wyrabiające wodę sodową tylko dla członków stowarzyszenia — mają być uwalniane od podatku zarobkowego, jeżeli ich czysta intrata nie przenosi 300 zł.

IV. Nakoniec należy nadmienić, że §. 85, lit. *d*, jak to wynika z jego osnowy, odnosi się do spółek produkcyjnych w najszerszym znaczeniu tego wyrazu; przeto w szczególności podlegają mu także

stowarzyszenia, w których praca członków nie jest właściwie produkcyjną, ponieważ spełniają jedynie posługi osobiste (naprzykład stowarzyszenia posługaczy, tragarzy itp.).

Artykuł 9.

Utrzymanie w mocy i uchylenie powodów uwalniających od podatku zarobkowego, które dotychczas miały wagę.

(§. 84, ustęp 2.)

Ustęp 2, §. 84 zarządza podobnie jak §. 6, że niektóre postanowienia ustawowe, których przedmiotem są powody uwalniające od podatku zarobkowego, mają zatrzymać nadal moc obowiązującą.

Pod tym względem wymienić należy w szczególności postanowienia traktatów, dotyczące się uwolnienia od podatków i zatrzymujące nadal moc swoją bez zmiany.

Powody uwalniające, w ustawie wyraźnie nie wymienione, mają z zastrzeżeniem postanowienia §. 84, lit. a ustać od wejścia ustawy w wykonanie tak, że na przyszłość można będzie uwalniać od podatku zarobkowego jedynie na zasadzie powodów w ustępie 2, §. 84 wyliczonych lub późniejszymi ustawami zaprowadzonych.

Stosunek do krajów korony węgierskiej i zagranicznych.

Artykuł 10.

Stosunek do krajów korony węgierskiej, do Bośni i Hercegowiny.

(§. 87.)

§. 87 postanawia, że co do tych przedsiębiorstw, które główną siedzibę mają albo w węgierskim albo w austriackim obszarze państwa, ale przemysł swój rozciągają także na drugi obszar państwa, zatrzymują moc swoją postanowienia ustawy z dnia 28. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 89, i z dnia 11. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 54; również zatrzymują moc swoją postanowienia obowiązujące odnośnie do Bośni i Hercegowiny w myśl ustawy z dnia 12. grudnia 1879, Dz. u. p. Nr. 136.

Przeto dla przedsiębiorstw podlegających ustawom powyższym, mających siedzibę w tutejszej połowie monarchii, ogólna suma podstawowa opodatkowania obliczona być ma według niniejszej ustawy (§§. 83—123), części zaś tej sumy podstawowej opodatkowania, przypadające na filie węgier-

skie i bośniacko-hercegowińskie, obliczane być mają ze względu na postanowienia ustaw powyższych, do czego sporządzić należy wypracowanie wymiaru i podziału i za pośrednictwem Władzy skarbowej krajowej posłać do Ministerstwa skarbu. Tylko co zakładów wzajemnego ubezpieczenia nastąpi ze względu na zmienioną podstawę ich opodatkowania (artykuł 40) nowość o tyle, że w wypracowaniu podziału na przyszłość obliczać i wykazywać należy jedynie sumę przypadających na każdą z dwóch połów monarchii premii rocznych (po odjęciu zwrotów premii [bonus] określonych szczegółowo w art. 40 l. 3).

Natomiast do obliczać się mającej przez Władze węgierskie, a względnie bośniacko-hercegowińskie, na filie austriackie przypadającej części podstawy opodatkowania przedsiębiorstw mających siedzibę w Węgrzech albo w Bośni i Hercegowinie, stosować należy tę stopę podatku, o której mówi się szczegółowo w artykułach 35—43, gdyby podatek według tego przypadający miał być mniejszy, niż podatek minimalny, jaki opłacać mają tutejsze przedsiębiorstwa podobnych rozmiarów, w takim razie przypisać należy zamiast niego podatek minimalny w myśl artykułu 35 i tak już obliczyć się mający; o ile do tego potrzebne są szczegóły, których nie można zbadać drogą postępowania w artykule 111 przepisanego, ponieważ np. filia oświadcza że nie może tych szczegółów dostarczyć, postarać się należy o bliższe polecenie Ministerstwa skarbu.

Filie węgierskich lub bośniacko-hercegowińskich towarzystw wzajemnego ubezpieczenia opodatkowane być mają stosownie do postanowień artykułu 40, w którym to celu obliczyć należy sumę otrzymanych przez filię czystych rocznych premii po odjęciu bonus; w razie potrzeby postąpić należy w myśl ostatniego zdania poprzedzającego ustępu

Co się tyczy opodatkowania tych przedsiębiorstw węgierskich, które utrzymują w tutejszej połowie monarchii składy fabryczne lub fabryki, nie przepisuje ustawa z dnia 28. lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 89, żadnych szczególnych prawideł; przeto do tych przedsiębiorstw stosować należy odpowiednie przepisy wydane w artykule 11 w ogólności dla przedsiębiorstw zagranicznych; toż samo odnosi się do przedsiębiorstw austriackich, utrzymujących w Węgrzech składy fabryczne lub fabryki.

Artykuł 11.

Stosunek do krajów zagranicznych.

(§§. 88—90.)

Co do krajów zagranicznych w ściślejszym znaczeniu rozróżnia ustawa także tutaj — podobnie

jak w rozdziale I, — rozciąganie przemysłu tutejszo-krajowego za granicę (§§. 88 i 89), od rozciągania przemysłu przedsiębiorstwa zagranicznego, na kraje tutejsze (§. 90). Nie naruszając odmiennych postanowień traktatów, które stosownie do §. 84, l. 2 zatrzymują moc swoją, przestrzegać należy następujących przepisów:

I. W pierwszym z rzeczonych przypadków przyjmuje się za prawidło, że całą intratę przedsiębiorstwa poddać należy opodatkowaniu według rozdziału II.

Jeżeli zaś przedsiębiorstwo wykonywa stałe przemysł za granicą, założywszy tam filię, stację fabrykacji, kupna i sprzedaży, agenturę lub używając tam swego taboru albo w jakikolwiek inny sposób, dozwolone jest wyłączenie intraty za granicą osiąganą pod następującymi warunkami:

A. Przedewszystkiem przedsiębiorstwo winno udowodnić, że i w jakim rozmiarze było za granicą poddane opodatkowaniu co do intraty swojej tamże osiąganą; jeżeli przedsiębiorstwo nie może tego udowodnić, lub jeżeli się okaże, że nie cała intrata za granicą osiągnięta była tam opodatkowana, w takim razie także ta intrata, a względnie część intraty nie opodatkowana za granicą podlega opodatkowaniu w krajach tutejszych.

Gdyby podatek zagraniczny nie był nałożony podług intraty cyfrowo oznaczonej, lecz według ogólnych oznak intraty w stałej stopie podatku, w takim razie za intratę opodatkowaną za granicą uważać należy sumę odpowiednią tej stałej stopie podatku, licząc, że podatek wynosi 10, a względnie $10\frac{1}{2}$ procentu intraty (art. 37, 38).

B. Nadto wyłączenie intraty za granicą osiągniętej, podlega jeszcze następującym ograniczeniom:

- a) Jeżeli przemysł podlegający podatkowi polega na odbyciu z krajów tutejszych za granicę lub odwrotnie (np. przedsiębiorstwo przywozowe, wywozowe, przedsiębiorstwo handlowe), najwięcej połowę intraty z tego odbytu uważać można za intratę przemysłu zagranicznego;
- b) jeżeli zaś przemysł podlegający opodatkowaniu polega na tem, że w krajach tutejszych produkuje towary, które sprzedawane są za granicą (naprzykład fabryki tutejszo-krajowe, utrzymujące za granicą filialne zakłady sprzedaży), za intratę przemysłu zagranicznego uważać można najwięcej trzecią część intraty z tego obrotu; nakoniec
- c) we wszystkich innych przypadkach (naprzykład towarzystwa ubezpieczeń utrzymujące za gra-

nicą filie, przedsiębiorstwa komunikacyjne tutejszo krajowe, rozciągające swój obrót za granicę, przedsiębiorstwa posiadające tak w krajach tutejszych jak i za granicą fabryki i filialne zakłady sprzedaży, nakoniec przedsiębiorstwa mające siedzibę jedynie w krajach tutejszych), podlega opodatkowaniu według ustawy niniejszej najmniej dziesiąta część intraty osiągniętej z całego przedsiębiorstwa.

C. Przedsiębiorstwa, które na podstawie postanowień powyższych chcą wyłączyć część swojej czystej intraty z sumy podstawowej opodatkowania, obowiązane są udowodnić Władzy podatkowej wszystkie okoliczności, które przywodzą, lub które do wyjaśnienia stanu rzeczy są potrzebne; w szczególności więc winny przedstawić zamknięcia rachunków całego przedsiębiorstwa jakoteż filii zagranicznych, wykazać książkowo intratę na te filie zagraniczne przypadającą i wyjaśnić w danym razie zastosowany do tego sposób obliczenia; Władza podatkowa ma następnie — w razie potrzeby w sposób przepisany w §. 111 — zbadać, czy obrachunek intraty, przez przedsiębiorstwo wykazanej odpowiada stosunkom istotnym, a w szczególności warunkom pod B, lit. a aż do c przepisany.

Jeżeli intrata filii zagranicznych, wykazana przez przedsiębiorstwo, wynosi w przypadkach lit. a nie więcej jak połowę, przypadkach lit. b nie więcej jak trzecią część intraty handlu z krajem zagranicznym, w takim razie intratę filii zagranicznych, wykazaną przez przedsiębiorstwo, o ile była za granicą opodatkowana, a stosownie do zachodzących istotnych stosunków nie zachodzi wątpliwość przeciwko jej obliczeniu, zostawić należy nieopodatkowaną; w przeciwnym zaś razie należy drogą dalszych odpowiednich dochodzeń ile możności wyjaśnić i sprostować stan rzeczy i w żadnym razie nie zostawić bez opodatkowania więcej, jak połowę, a względnie jak trzecią część obliczonej intraty z handlu z krajem zagranicznym; kwoty pozostałe doliczać należy zawsze do tutejszo-krajowej sumy podstawowej opodatkowania.

Podobnie postępować należy w przypadkach wyszczególnionych pod B, lit. c. Jednakże część intraty zagranicznej należy doliczać do tutejszo-krajowej sumy podstawowej opodatkowania — o ileby takowa na podstawie poczynionych dochodzeń nie została uznana za zasadzającą się na istotnych stosunkach przemysłu — dopiero wtedy, gdy wykazana intrata zagraniczna wynosi więcej jak dziewięć dziesiątych części ogólnej intraty z całego przedsiębiorstwa.

D. Podobne zasady, jak te, które wyżej pod lit. B i C wyluszczone zostały, stosować należy w tym przypadku, gdy przedsiębiorstwo wykazuje straty

co do przemysłu zagranicznego; mianowicie także wtedy, gdy przemysł zagraniczny przynosi straty, wynik jego uwzględniać należy przy ustanawianiu sumy podstawowej opodatkowania w przypadkach lit. *a* najwięcej w połowie, w przypadkach lit. *b* najwięcej w trzeciej części *a* w przypadkach lit. *c* najwięcej w dziewięciu dziesiątych częściach.

Przedsiębiorstwo zagraniczne rozciągające swój przemysł na obszar, w którym ustawa niniejsza obowiązuje (§. 88), podlega co do intraty z przemysłu tutejszo-krajowego opodatkowaniu według rozdziału II.

Już na zasadzie artykułu IV. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. listopada 1865. Dz. u. p. Nr. 127, a względnie ustawy z dnia 29. marca 1873, Dz. u. p. Nr. 42, przedsiębiorstwo zagraniczne jest w przypadku takim zwyczajnie obowiązane ustanowić reprezentację; gdyby się to nie stało, wezwać należy przedsiębiorstwo w myśl §§. 90 i 265, żeby do wszelkich spraw podatkowych ustanowiło zastępcę zamieszkałego w krajach tutejszych; gdyby przedsiębiorstwo nie uczyniło zadość temu wezwaniu, należałoby użyć przeciwko niemu kar porządkowych w myśl §. 250.

Ustanowiony zastępca (reprezentant) dostarczać ma Władzy podatkowej wszelkich środków pomocniczych potrzebnych do obliczenia intraty przemysłu tutejszo-krajowego. O ile przemysł polega na obrocie z zagranicy do krajów tutejszych lub odwrotnie, albo na produkowaniu za granicą towarów a pozbywaniu ich w krajach tutejszych, przyjąć należy za prawidło, że najmniej połowa, względnie trzecia część intraty z tego obrotu osiągniętej ma być w krajach tutejszych opodatkowana; gdyby przedsiębiorstwo zagraniczne produkowało towary w krajach tutejszych i sprzedawało je za granicą, należałoby stosować prawidło przepisane pod I, *B*, lit. *b*.

Oddział II.

Nakładanie podatku zarobkowego na przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie.

I. Ustanowienie podstawy opodatkowania.

a) Postanowienia ogólne.

Artykuł 12.

Oznaczenie podstawy opodatkowania pod względem czasu.

(§§. 91 i 92, ustęp 1 aż do 3.)

1. Podatek zarobkowy, należący się według rozdziału II, wymierza się corocznie, a to regular-

nie na podstawie czystej intraty osiągniętej w ostatnim roku czynności poprzedzającym rok podatkowy.

W pierwszym roku po wejściu ustawy niniejszej w wykonanie za podstawę opodatkowania wziętą należy czystą intratę z roku czynności bezpośrednio poprzedzającego rok kalendarzowy 1898, a więc intratę z czasu od 1. stycznia 1897, aż do 31. grudnia 1897, jeżeli rok czynności schodzi się z rokiem kalendarzowym, lub też, jeżeli na przykład przedsiębiorstwo zamyka swój rok czynności z dniem 30. czerwca każdego roku, intratę z czasu od 1. lipca 1896 aż do 30. czerwca 1897.

2. Co do opodatkowania przedsiębiorstw nowo powstających ustawa przepisuje, że na ten rok, w którym ruch się rozpoczął, za podstawę opodatkowania wziętą należy czystą intratę, w tymże roku uzyskaną. W przypadku więc takim intrata czysta w pierwszym roku czynności uzyskana służyć ma za podstawę opodatkowania, tak w pierwszym jak i w drugim, a według okoliczności także w trzecim roku kalendarzowym; jeżeli naprzykład przedsiębiorstwo rozpoczęło się dnia 1. maja 1898 a jego bilans zamknięty został z dniem 30. kwietnia 1899, zysk osiągnięty w tym roku wziętą należy za podstawę opodatkowania, tak na rok 1898, jak i na lata 1899 i 1900.

3. Jeżeli ostatnie zamknięcie czynności obejmuje tylko część roku czynności lub okres dłuższy niż jednoroczny, za intratę czystą roku czynności uważać należy kwotę przypadającą na rok podług stosunku długości okresu ruchu do jednego roku jeżeli więc naprzykład ostatnie zamknięcie roku czynności obejmuje tylko czas od 1. października 1897, aż do 31. grudnia 1897, za podstawę opodatkowania na rok 1898 wziętą należy poczwórna kwotę obliczonej czystej intraty; jeżeli zaś ostatnie zamknięcie obejmuje czas od 1. października 1897, aż do 31. grudnia 1898, za podstawę opodatkowania na rok 1899 wziętą należy tylko dwanaście piętnastych części obliczonej czystej intraty.

4. Postanowienie, że za podstawę opodatkowania brana ma być zawsze intrata czysta całego roku, nie przepisuje bynajmniej, że zawsze także podatek opłacać trzeba za cały rok; owszem §. 117 stanowi, że obowiązek podatkowy zaczyna się dopiero od rozpoczęcia się przedsiębiorstwa podczas gdy §. 118 rozporządza, że przy zachowaniu przepisanych formalności obowiązek podatkowy ustaje z końcem tego kwartału podatkowego, w którym przedsiębiorstwo zostało zaniechane.

Podatek więc należy wprowadzić także przedsiębiorstwom nowo powstałym wymierzać zawsze od intraty czystej za rok jeden obliczonej, ale przypisuje się go i pobiera tylko w tej kwocie, która

według stosunku okresu rocznego do okresu trwania ruchu w ciągu tegoż roku przypada na ów okres ruchu; do tego celu liczy się na rok zwyczajny 365, na przestępny 366 dni.

Natomiast przedsiębiorstwom, w ciągu roku podatkowego zwiniętych, potrącić znowu należy taką część podatku wymierzonego od ostatniej czystej intraty rocznej, jaka przypada za kwartały roku podatkowego, które nastąpią po zwinięciu ruchu, a względnie po doniesieniu o zwinięciu.

Artykuł 13.

Tymczasowe wymierzenie podatku.

(§. 92, ustęp 4 aż do 7.)

1. Ażeby z wymierzeniem nie trzeba było czekać aż do wygotowania pierwszego bilansu, rozporządza ustawa, że przedsiębiorstwom nowo założonym wymierzać należy podatek najprzód tymczasowo; od tego tymczasowego wymierzania wyłączyć jednak należy:

- a) przedsiębiorstwa uprzywilejowane w myśl §. 85,
- b) towarzystwa wzajemnego ubezpieczenia,
- c) kasy oszczędności.

2. Przedsiębiorstwom całkiem nowo założonym wyznaczać należy ten podatek tymczasowy w wymiarze najmniejszym w §. 100, ustęp 2 oznaczonym; lecz co do spółek akcyjnych ubezpieczenia za podstawę do obliczenia podatku tymczasowego, po 1 od tysiąca służyć ma za podstawę nie suma czystych rocznych premii — na razie jeszcze nie znana — jak to przepisuje artykuł 40, l. 3, lecz podobnie suma wniesionego kapitału akcyjnego.

3. Jeżeli nowe przedsiębiorstwo podatkowi podlegające, nie jest przedsiębiorstwem całkiem nowo założonym, lecz całkiem lub po części objęło jedno lub kilka przedsiębiorstw, które już wprzód istniały, za podstawę opodatkowania wziąć należy dochód prawdopodobny.

W tym celu obliczyć należy albo czteroprocentową intratę roczną od kapitału zakładowego albo, jeżeli intraty czteroprocentowej nie można z pewnem prawdopodobieństwem oczekiwać, prawdopodobną intratę roczną, jakiej można się spodziewać ze względu na rozmiary przedsiębiorstwa i na inne przedsiębiorstwa w podobnych stosunkach wykonywane; następnie część tej intraty, przypadającą stosunkowo na okres ruchu w obrębie pierwszego roku kalendarzowego istnienia tego przedsiębiorstwa, poddać należy 10- a względnie 10 $\frac{1}{2}$ procentowemu opodatkowaniu.

Rozstrzygnięcie pytania, czy czteroprocentową, czy prawdopodobną intratę poddać należy opo-

datkowaniu, zostawia się uznaniu Władzy podatkowej, która w tym względzie zażądać ma zeznania od przedsiębiorcy, gdyby zaś przeciw niemu powstała wątpliwość, opinii biegłych doradców poufnych (§. 111).

4. Po wygotowaniu pierwszego bilansu nastąpić ma na miejsce tymczasowe stanowcze opodatkowanie, szczegółowe zaś przepisy w tym względzie podaje artykuł 36, l. 7.

5. Jak już nadmieniono, przedsiębiorstwom uprzywilejowanym w myśl §. 85, tudzież towarzystwom wzajemnego ubezpieczenia i kasom oszczędności nie wymierza się podatku tymczasowo; natomiast na podstawie pierwszego bilansu opodatkowuje się je stanowczo, także za pierwszy rok kalendarzowy ich istnienia, przez co zmienia się dotychczasowy inny zwyczaj, oparty co do spółek zarobkowych i gospodarczych, tudzież kas zaliczkowych na postanowieniu §. 5, ustęp 3 ustawy z dnia 27. grudnia 1880, Dz. u. p. Nr. 151, a co do towarzystw wzajemnego ubezpieczenia i kas oszczędności na §. 12 rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 11. stycznia 1850, Dz. u. p. Nr. 10.

Artykuł 14.

Obliczenie podstawy opodatkowania.

(§§. 92 i 93.)

1. Podstawę opodatkowania dla przedsiębiorstw podlegających podatkowi według rozdziału II, stanowić ma uzyskana czysta intrata, z uwzględnieniem objaśnień podanych w artykule 1 l. 9, w artykule 11 i w następnych artykułach.

2. Punkt wyjścia do obliczenia tej podstawy opodatkowania stanowią zasadniczo nadwyżki bilansowe (§. 93, ustęp 1).

Przedewszystkiem bierze się tu na uwagę wykazany w bilansie zysk lub wykazaną w nim stratę, tudzież rachunek zysków i strat przedstawiający powstanie tego ostatecznego wyniku (bilans intraty, rachunek obrotu), ponieważ i o ile rachunki te mają właśnie przedstawić czystą intratę.

Czy i o ile ziszcza się to w poszczególnym przypadku, oceniać należy po starannem zbadaniu zmian w innych pozycjach bilansowych (na przykład zmniejszenia się kapitału zakładowego, podwyższenia funduszków zasobowych); w razie potrzeby poczynić należy odpowiednie sprostowania.

W szczególności wykazany zysk i strata może różnić się od rzeczywistego wyniku obrotu wtedy, jeżeli pozycje dochodów i wydatków dotyczące się

obrotu, zamiast do rachunku obrotu itp. zaliczone zostały bezpośrednio do poszczególnych gałęzi majątku, lub jeżeli dochody i wydatki nie tyczące się obrotu (np. koszta założenia) wciągnięte zostały do rachunku obrotu.

W podobny sposób zwracać należy uwagę na obroty, z których rachunek byłby osobno, nie w bilansie podany.

3. Postanowienie w §. 93 pod l. 2, ustęp 1 przytoczone, wyraża, że przy ustanawianiu podstawy opodatkowania będzie na przyszłość zwracana uwaga nie tyle na uwydatnienie dochodu lub wydatku, ile raczej na ekonomiczną i buchalteryczną rzetelność i stosowność ich zapisania w książkach przedsiębiorstwa. Ustawa stosuje się w tem do kupieckiego zwyczaju obliczenia czystej intraty i tym sposobem umożliwiania zwyczajnie (l. 2) wzięcie rachunku zysków i strat, a względnie bilansu intraty za podstawę do obliczenia podstawy opodatkowania.

4. Przeto w następstwie tej zasady — z zastrzeżeniem ograniczeń, o których mówi się niżej — naprzykład odpisania, chociażby rzeczywiste wydatki na uzupełnienia nie były im przeciwstawione, jakoteż straty na kursie, chociażby dotyczące papiery nie zostały sprzedane i w skutek tego nie nastąpiła strata rzeczywista, nakoniec szkody ubezpieczone, chociażby się z nimi dopiero zgłoszono, lecz przez spółkę ubezpieczenia nie są jeszcze wypłacone, przyjmować się będzie odpowiednio prawidłom właściwego zestawienia bilansu, jako wydatek; lecz też odwrotnie naprzykład zyski na kursie i wszelkie inne podwyższenia wartości, chociażby nie zostały zrealizowane, uważać należy zwyczajnie za dochody.

5. Władzom podatkowym zastrzega się jednak prawo badania sposobem podanym w §. 111 zapiśków rachunku pod względem ich rzetelności i odpowiedności w takich przypadkach, gdy powstanie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorstwo zaciąga zapiski nie rzetelne, a względnie, że zestawilo rachunki istotnie nieuzasadnione, ażeby tym sposobem zataić rzeczywistą intratę obrotu a przez to uzyskać mniejszy przypis podatkowy. To prawo badania wykonywać należy tylko wyjątkowo; w szczególności co do pomniejszych przedsiębiorstw — mianowicie co do stowarzyszeń przemysłowych i rolniczych — robić z niego należy użytek tylko w przypadkach ściśle wyjątkowych, ponieważ w przedsiębiorstwach tego rodzaju nie można spodziewać się znacznego nagromadzenia rezerw itp. i ze względu, że związki takie nie zawsze mają biegłych w księgowaniu urzędników, zbyt

skrupulatne wykonywanie tego środka mogłoby szkodliwie wpływać na rozwój takich związków.

6. Nadwyżki bilansowe mają zasadniczo stanowić punkt wyjścia do oznaczenia podstawy opodatkowania, w tej mierze zaś nie czyni to żadnej różnicy, czy nadwyżki bilansowe uzyskane zostały przez prowadzenie przedsiębiorstwa na własną rękę czy przez wypuszczenie go w dzierżawę i nie uwzględnia się tego w jaki sposób przedsiębiorstwo niemi rozporządza, a więc w szczególności, czy je rozdziela jako odsetki, dywidendy, tantiemy lub pod jakąbądź inną nazwą i w jakim bądź stosunku, czy składa je do funduszków zasobowych, przenosi na przyszły rachunek lub w jakikolwiek inny sposób ich używa.

7. Stosownie do tych postanowień nie wolno więc wyłączać z podstawy opodatkowania tantiem, znaczków obecności, remuneracji itp. wypłacanych zarządowi przedsiębiorstwa (radzie zawiadowczej, radzie nadzorczej, dyrektoriatowi itp.) z nadwyżek bilansowych, z jedynym wyjątkiem tylko co do przypadków wzmiankowanych w §. 95, lit. *i*; natomiast na zasadzie wyraźnego postanowienia §. 85, lit. *h* są dozwoloną pozycją potrącalną tantiemy wypłacone na podstawie kontraktu funkcyjnarjuszom przedsiębiorstwa (chociażby formalnie były częścią czystego zysku).

8. Jeżeli części intraty — naprzykład w spółkach wytworczych — są w naturze rozdzielane i w nadwyżkach bilansowych nie są zawarte, obliczyć należy według cen targowych pieniężną wartość tych części intraty i doliczyć do nadwyżek bilansowych.

9. Prawidło ustawowe, że podstawę opodatkowania stanowią nadwyżki bilansowe, jest bliżej objaśnione, lecz zarazem także istotnie złagodzzone w §§. 94 aż do 98, w których ustawa co do rozmaitych dochodów i wydatków bez względu na sposób umieszczania ich przez przedsiębiorstwo w rachunku, a więc w szczególności także bez względu na to, czy pozycje te umieszczone są w rachunku złożonym z obrotu bieżącego, czy tylko bezpośrednio w bilansie majątku lub też bez związku z bilansem (artykuł 56, l. 1—3) — wydaje osobne postanowienia co do postępowania z niemi przy ustanawianiu podstawy podatkowej.

10. Postanowienia te §§. 94 aż do 98 nie mają więc bynajmniej na celu wyliczenia wszystkich wydatków i dochodów, które mogą być przyjęte lub nie przyjęte, lecz tylko rozwiązanie pewnych kwestyi, które mianowicie ze względu na dotychczasowe ustawodawstwo podatkowe okazują się wątpliwymi.

11. Z postanowienia ustawowego, że czysta intrata przedsiębiorstw stanowi podstawę opodatkowania, wynika, że kilkakrotne odpisanie tych samych wydatków w jakiegokolwiek pojawiałoby się formie, nie może w ogóle mieć miejsca.

b) Pozycye dochodowe, których nie należy wliczać.

Artykuł 15.

Wstęp.

(§ 95.)

W §. 95 wymienia ustawa najprzód szereg pozycyi dochodowych, których nie należy wliczać w sumę podatkową opodatkowania przedsiębiorstwa, a to nawet w takim razie, jeżeli inaczej postąpiono przy obliczaniu nadwyżek bilansowych.

Ten przepis ustawowy można wykonać rozmaicie podług tego w jaki sposób przedsiębiorstwo umieściło w rachunku te pozycye dochodów (prw. art. 14, l. 2).

Jeżeli np. przedsiębiorstwo przy obliczaniu swoich nadwyżek bilansowych uwzględniło te pozycye dochodowe jako dochód, w takim razie przy stwierdzeniu podstawy opodatkowania należy te nie policzalne pozycye dochodowe potrącić z wykazanych nadwyżek bilansowych.

Jeżeli zaś przedsiębiorstwo, przy obliczaniu swoich nadwyżek bilansowych nie uwzględniło z jakiegokolwiek przyczyn tych nie policzalnych pozycyi dochodowych, jeżeli więc te pozycye dochodowe w ogóle nie wywarły wpływu na wysokość nadwyżek bilansowych, w takim razie wykazane nadwyżki bilansowe należy przyjąć za podstawę opodatkowania nie biorąc na uwagę dochodów nie policzalnych, które i tak już nie zostały uwzględnione.

Artykuł 16.

Poszczególne pozycye dochodowe, których nie należy wliczać.

(§. 95, lit. a, b, c.)

1. Jako takie pozycye dochodowe wylicza ustawa imiennie następujące:

- a) „Zyski bilansowe z lat poprzednich“.
- b) „Intraty czyste z realności podlegających podatkowi gruntowemu i budynkowemu, w takiej kwocie, w jakiej służą za podstawę do wymierzenia podatku gruntowego i budynkowego; za czystą intratę z budynków podlegających podatkowi klasowemu uważać należy tę kwotę, którą budynek musiałby jako czynsz czysty przynosić, gdyby podlegał podatkowi domowo-czynszowemu, żeby podatek domowo-czyn-

szowy wyrównywał podatkowi klasowemu, jak budynkowi jest rzeczywiście przypisany“.

1. Według tego można więc czystą intratę katastralną, podatkowi gruntowemu podlegającą, ludzież intratę z budynków w myśl §. 7 ustawy z dnia 9. lutego 1882, Dz. u. p. Nr. 17 i artykułu III. ustawy niniejszej poddać podatkowi pięcioprocentowemu od czystej intraty z budynków uwolnionych od podatku domowo-czynszowego, nakoniec intratę z budynków po strąceniu odsetek na konserwację i amortyzację rzeczywiście poddać podatkowi domowo-czynszowemu, wyłączyć z dochodów w wymiarze tutaj oznaczonym; co się tyczy intraty z budynków podlegających podatkowi domowo klasowemu, cyfrę kwoty wyłączyć się mającej oznaczyć należy w sposób wyraźnie podany w ustawie.

Intraty z realności, w ten sposób wydzielili się mające, obejmują także kwotę podatku gruntowego i budynkowego od nich opłacanego, który według artykułu 21 należy w ogólności uważać za policzalną pozycyę wydatkową. Ponieważ z tego mogłoby wyniknąć podwójne policzenie tej kwoty, czego w myśl ustępu do §. 95 należy unikać, przeto dla zapobieżenia temu trzeba albo intratę z realności, która ma być wyłączona, zmniejszyć o kwotę podatków rzeczowych z dodatkami, albo też wyłączyć intratę z realności w całkowitej kwocie wyżej podanej, a natomiast z pozycyi wydatkowej „podatki“ strącić kwotę podatków rzeczowych z dodatkami.

Z tego samego powodu także równoważnik należytości, o ile jest pobierany od wartości nieruchomości, nie jest policzalną pozycyą wydatkową.

3. Stosownie do postanowień ustawowych zawartych w §. 95, lit. b, suma wyłączona z dochodów bywa często mniejsza od całkowitej sumy intraty rzeczywistej z gruntu i budynków; tak na przykład co do podatku gruntowego, gdy intrata z gruntu przewyższa rzeczywiście czystą intratę katastralną, lub gdy osiągnięty zostanie takiż czynsz dzierżawny z gruntu itp.; co do podatku domowo-czynszowego, o kwotę ustawowych odsetek na konserwację i umorzenie.

Lecz z tego względu także koszta konserwacji itd. rzeczywiście poniesione, między wydatkami umieszczone, jakoteż policzone co do budynków kwoty odpisania uważać należy stosownie do postanowień artykułu 25 za wydatki policzalne.

4. Gdyby przedsiębiorstwo nie wykazało w złożonym rachunku intraty ze swojej realności, w takim razie należałoby do oznaczenia podstawy opodatkowania obliczyć ją z zachowaniem zasad powyższych, gdyby zaś z niej zostawała część podlegająca opodatkowaniu, doliczyć ją należy do nadwyżek bilansowych.

5. Osobnego rozpatrzenia wymaga jeszcze taki przypadek, gdy realność używana jest we własnym przedsiębiorstwie przemysłowym (naprzykład dom w przedsiębiorstwie bankowym); w przypadku tym użytek realności umieszcza się albo oznaczony w pieniądzech tak między dochodami jak i między wydatkami obrotu, a w takim razie zawsze w tej samej kwocie, albo też zgoła nie uwzględnia się go w rachunku zysków i strat; nie mniej przeto — co poniekąd jest wyjątkiem od prawidła przepisanego w artykule 15, ustęp 4 — w obu przypadkach potrącić należy z nadwyżek bilansowych intratę z tej realności rzeczywiście dotkniętą podatkiem rzeczowym, a koszta konserwacji rzeczywiście poniesione zostawić należy pomiędzy wydatkami.

c) „otrzymane dopłaty z tytułu gwarancyi lub zaliczki rządowe;“
co do tego postanowienia odsyła się do wywodów podanych w artykule 18, lit. b.

II. W żadnym razie nie wolno wyłączać z dochodów żadnych innych wpływów prócz tych, które tutaj są wyliczone.

c) Pozyce wydatkowe, których nie należy wliczać.

Artykuł 17.

Wstęp.

(§. 94.)

W §. 94 podany jest szereg wydatków, których nie należy zaliczać do ciężarów czystej intraty przedsiębiorstwa, podlegającej podatki.

Stosownie do sposobu rzeczywistego rachowania tych wydatków zakaz rzeczony może być w rozmaity sposób ziszczony przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania.

Jeżeli np. przedsiębiorstwo przy obliczaniu nadwyżek bilansowych uwzględniło te wydatki jako pozycje potrącalne, w takim razie przy ustanawianiu podstawy opodatkowania należy znowu doliczyć je do nadwyżek bilansowych w skutek tego do opodatkowania za nisko wykazanych; jeżeli zaś już przedsiębiorstwo pominęło te pozycje wydatkowe przy obliczaniu nadwyżek bilansowych, a więc jeżeli te pozycje wydatkowe w ogóle nie wywarły wpływu na wysokość nadwyżek bilansowych, w takim razie nadwyżki bilansowe przyjęte należy za podstawę opodatkowania, nie biorąc już na uwagę wydatków nie policzalnych, które i tak już nie zostały uwzględnione.

Za takie niepoliczalne wydatki uważa ustawa wszelkie kwoty, które z dochodów obrotu w roku czynności użyte są na jeden z celów w §. 93 wyraźnie oznaczonych lub na jeden z tych, które w artykułach 18 aż do 21 są roztrząsane.

Artykuł 18.

Powiększenie kapitału i umorzenie długów.

(§. 94, lit. a i b.)

Według §. 94 nie wolno wliczać następujących pozycji wydatkowych:

a) „Na powiększenie kapitału w przedsiębiorstwie ulokowanego“.

1. Przez takowe rozumieć należy wkłady wszelkiego rodzaju jak kupno gruntów, wystawienie budynków, sprawienie machin itp., jakoteż koszta, łączące się z uzyskaniem kapitału (stęple, opłaty za notowanie kursu, koszta druku i ogłoszeń itp.).

2. Co się tyczy nowego nabycia na zastąpienie wyczerpanych lub w ogóle niedających się używać części składowych kapitału, o ile pokryte jest funduszami zasobowymi, odsyła się do artykułu 29 w szczególności ze względem na §. 95, lit. f, ustęp 4 nadmienia się co następuje:

4. Nabytki uzupełniające, obciążające właściwy rachunek zasobów (np. rachunek machinowy itp.) i w skutek tego wyrażone w bilansie jako podwyższenie odnośnego stanu czynnego, nie obciążają czystej intraty, ponieważ przedstawiają tylko przesunięcie w składzie majątku.

Przy ustanawianiu więc podstawy opodatkowania nie trzeba ich ani doliczać do nadwyżek bilansowych, ani z nich potrącać.

Przeciwnie takie nabytki uzupełniające, które obciążają rachunek zarządu lub kosztów, a przeto obciążają czystą intratę, należy doliczać do nadwyżek bilansowych, w przeciwnym bowiem razie ten sposób rachunku zmniejszyłby podstawę opodatkowania.

Tylko w takim razie, jeżeli co do pewnych przedmiotów zaniehdano uczynić odpowiedniego stosunkom odpisania, nabytki uzupełniające takich przedmiotów w granicach dozwolonego w ogóle lecz nie uskutecznionego odpisania, nie uważają się za pomnożenie kapitału.

Jeżeli więc naprzykład pewne przedsiębiorstwo, zamiast odpowiednio stosunkom odpisać 60.000 zł. w swoim rachunku machinowym, kupiło za 60.000 zł. nowe maszyny na karb intraty podlegającej opodatkowaniu, w takim razie tych 60.000 zł. nie należy jakoby pomnożenia kapitału doliczać do nadwyżek bilansowych.

Gdyby zaś przedsiębiorstwo kupiło na karb czystej intraty podlegającej opodatkowaniu, nowych machin za 80.000 zł., zamiast odpowiednio stosunkom odpisać kwotę 60.000 zł., w takim razie kwotę

20.000 należałoby uważać za pomnożenie dotychczasowego kapitału zakładowego, a przeto doliczyć do nadwyżek bilansowych.

Gdyby nakoniec nabytek uzupełniający pokryty został po części z osobnego na ten cel utworzonego funduszu rezerwowego, po części na karb czystej intraty, w takim razie do części pokrytej z osobnego funduszu rezerwowego należałoby zastosować postanowienie artykułu 29, l. 4, do pozostałej zaś części postanowienia ustępów powyższych.

b) „Na spłaceniu kapitałów ulokowanych w przedsiębiorstwie przez uczestników, jakoteż na umorzenie takich długów, których spłacanie z dochodów bieżących przyczynia się do podwyższenia saldo majątkowego przedsiębiorstwa, obliczanego według zasad właściwego bilansu majątkowego — albo, które odnoszą się do zaliczek lub dopłat nie wliczonych stosownie do §. 96, lit. c w sumę podstawową opodatkowania“.

Za upłaty tego rodzaju uważać należy w szczególności także te kwoty, które użyte są na spłacenie wylosowanych akcji, priorytetów i zapisów udziałowych przedsiębiorstwa; przeciwnie sumy użyte na spłacenie wylosowanych listów zastawnych i obligacji gminnych łącznie z odnośnymi kosztami będą zwyczajnie wydatkami kwalifikującymi się do potrącenia, ponieważ takie zapisy długu nie stanowią części kapitału przedsiębiorstwa (prw. art. 19). Nie kwalifikują się do potrącenia, a względnie nie mogą być wyłączone z podstawy opodatkowania także te kwoty, które przepadają na korzyść przedsiębiorstwa, z powodu iż wylosowane zapisy długu, albo też kupony na odsetki i dywidendy za późno przedstawiono do wypłaty.

Nie kwalifikują się nakoniec do potrącenia także zwroty dopłat z tytułu gwarancyi i zaliczek państwa, przedstawiających się jako pożyczki przedsiębiorstwu udzielone; w skutek tego również ich odbioru — nie tak jak odbioru niezwrotnych subwencji i zapomóg od państwa — nie zalicza się do dochodów podlegających opodatkowaniu (§. 95, lit. c).

Artykuł 19.

Opłata odsetek od kapitału zakładowego.

(§. 94, lit. c.)

Według §. 94 pożyczkę wydatkową nie policzalną stanowią jeszcze także sumy wydane:

c) „Na opłacenie odsetek od kapitałów ulokowanych w przedsiębiorstwie (w akcyach, akcyach pierwszeństwa, wkładkach na przedsiębiorstwo, udziałach wspólników, wkładkach komandytystów itp.), jakoteż od kapitałów na obligacye pierwszeństwa lub na jakiegokolwiek inne udziałowe zapisy dłużne lub z hypotecznem ubezpieczeniem pożyczonych, o ile takowe są częściami kapitału zakładowego, atoli z wyjątkiem tych kwot w §. 95, lit. e) oznaczonych, które wydane zostały na opłacenie odsetek od listów zastawnych lub obligacji gminnych odpowiednio statutowi pokrytych i rzeczywiście emitowanych.

Tem postanowieniem ustawy przepisane jest wliczanie w podstawę opodatkowania odsetek od kapitału ulokowanego trwale w przedsiębiorstwie, o ile §. 95, lit. e nie stanowi w tym względzie wyjątków; za kapitał trwale ulokowany w przedsiębiorstwie uważać należy w szczególności kapitał pożyczony przedsiębiorstwu za zabezpieczeniem hipotecznem, dopóki przedsiębiorstwo nie udowodni, że kapitał ten nie może być poczytywany za część kapitału zakładowego; lecz w skutek wyraźnego zarządzenia ustawy, o czem nadmieniono już w artykule 18, lit. b, kapitały pożyczone na listy zastawne i obligacye gminne nie mogą być uważane za części kapitału zakładowego. Przeto odsetki policzone na ich oprocentowanie mają być uważane za pożyczkę wydatkową policzalną, jeżeli te listy zastawne są pokryte pożyczkami odpowiednio statutem udzielonemi trzecim osobom i jeżeli przedsiębiorstwo emitowało je rzeczywiście; takież samo postępowanie stosować należy analogicznie do asygnat amelioracyjnych i do obligacji kolei żelaznych emitowanych w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z roku 1895, artykuł VII; pod względem potrzeby badania tych ostatnich szczegółów stosować należy odpowiednie postanowienia artykułu 14, l. 5.

Również wkładki oszczędności w kasach oszczędności i zaliczkowych nie mają być uważane za części kapitału zakładowego, przeto też kwot potrzebnych na ich oprocentowanie nie można podawać między wydatkami policzalnymi (§. 95, lit. e).

Za równe oprocentowaniu kapitału zakładowego, a więc niepoliczalne pożyczki wydatkowe uważać należy należytości poboczne łączące się z tak zwaną obsługą kapitału.

W szczególności należą tutaj opłaty stęplowe od kuponów, prowizye płacone bankierom za wykupno kuponów, koszty nakładu nowych arkuszy kuponowych, należytości bieżące za notowanie papierów na giełdzie itp.

Artykuł 20.

Dopłaty z tytułu gwarancyi, darowizny, podarki itp.(§. 94, lit. *d* i *e*.)

Według §. 94 są pozycjami wydatkowemi nie-policzalnemi jeszcze także sumy wydane:

- d) „Na dopłaty z tytułu gwarancyi, zaliczki lub dodatki innym przedsiębiorstwom“;
- e) „na darowizny, podarki i inne datki, o ile takowych nie wymaga wykonywanie przemysłu, lub o ile takowe nie są ofiarowane przez jedną z uprzywilejowanych w myśl §. 85 spółek zarobkowych i gospodarczych lub kas zaliczkowych, na rzecz istniejących już zakładów dobroczynnych; remuneracye za usługi świadczone przez zajętych w przedsiębiorstwie, jakoteż datki na wypadek choroby udzielone pracującym w przedsiębiorstwie lub ich rodzinom, uważać należy za wydatek wymagany potrzebą obrotu“.

Darowizny, podarunki i inne datki, jakich nie wymaga wykonywanie przemysłu, mogą wszystkie przedsiębiorstwa, do składania publicznie rachunków obowiązane, zaliczać do wydatków; o ile takiego wydatku wymaga wykonywanie przemysłu, oć niać należy w każdym przypadku według rzeczywistego stanu rzeczy; ustawa wymienia w szczególności remuneracye udzielone zajęтым w przedsiębiorstwie (lecz nie członkom zarządu) za usługi przez nich świadczone, jakoteż datki na wypadek choroby wypłacone dla nich lub dla ich rodzin, lecz za wydatki policzalne trzeba będzie uważać w ogóle podarki dawane w nagrodę za szczególne zasługi około przedsiębiorstwa lub dla obudzenia interesu w rozwoju biegu czynności, innym osobom, nie będącym członkami zarządu, członkami rady zawiadowczej itp., tudzież podarki udzielone według powszechnego zwyczaju osobom, zostającym z przedsiębiorstwem w związku przemysłowym (naprzykład kolendy); podobnie postępować należy z kwotami, jakie niektóre towarzystwa ubezpieczeń wypłacają poszczególnym strażom pożarnym.

Poza granice tutaj zakreślone wychodzi ustawa tylko co do przedsiębiorstw uprzywilejowanych z §. 85, którym jak w §. 2, I, lit. *d* ustawy z dnia 27. grudnia 1880, Dz. u. p. Nr. 151, nadane zostało prawo, żeby sumy ofiarowane istniejącym zakładom dobroczynnym wykazywały jako wydatek policzalny przy stwierdzeniu podstawy opodatkowania.

Zresztą co się tyczy ostatniego zdania tej litery a mianowicie co do remuneracyi, które w kasach oszczędności, jakoteż w uprzywilejowanych z §. 85

spółkach zarobkowych i gospodarczych, tudzież w kasach zaliczkowych płacone są członkom zarządu i rady nadzorczej, odsyła się także do §. 95 lit. *i* a względnie do artykułu 27, lit. *i*.

Artykuł 21.

Podatki; dawne straty.(§. 94, lit. *f* i *g*.)

§. 94 uznaje nakoniec za pozycye wydatkowe nie policzalne, także jeszcze sumy wydane:

- f) „Na opłaceniu przypadającego według niniejszego rozdziału podatku z dodatkami; ze równy temu podatkowi uważać należy podatek zarobkowy, na podstawie dotychczasowych ustaw wymierzany, jakoteż podatek dochodowy I. i III. klasy“.

Zakaz tutaj wyrażony obejmuje tylko podatek z dodatkami przypadający według rozdziału II., nie rozciąga się więc na inne podatki, jakie przedsiębiorstwo opłaca, jak np. na podatki pośrednie wszelkiego rodzaju, na podatki w skutek kontraktu za urzędników opłacane, na dolno-austryacki podatek na ubogich itp.

Co do podatku gruntowego i budynkowego z dodatkami odsyła się do postanowień artykułu 16

Jeżeli przedsiębiorstwo wzięło na siebie pokrywanie z własnych funduszków podatku rentowego przypadającego od odsetek i rent, jakie ma wypłacać, a który stosownie do §. 133 ma pobierać drogą potrącenia i oddawać do kasy państwa, w takim razie można ten podatek rentowy uważać za wydatek policzalny, jeżeli odsetki i renty, temu podatkowi rentowemu podlegające, są same przez się policzalnymi wydatkami przedsiębiorstwa.

W pierwszym roku po wejściu ustawy w wykonanie, a względnie dopóki będą płacone należności podatkowe polegające na patencie o podatku zarobkowym i dochodowym, nie można także potrącać opłacanego przez przedsiębiorstwo podatku zarobkowego i dochodowego I. klasy, a względnie (co do kas oszczędności, zakładów zaopatrzenia itd.) podatku dochodowego III. klasy z dodatkami.

Mieć należy na względzie, że wprost przeciwnie postanowieniom ustawy z dnia 27. grudnia 1880, Dz. u. p. Nr. 151 także i dodatki krajowe, gminne i wszelkie inne z tym podatkiem zarobkowym pobierane, nie mają być na przyszłość uważane za policzalne pozycye wydatkowe. W pierwszym roku po wejściu ustawy w wykonanie, a względnie dopóki należności podatkowe oparte na ustawie z roku 1880 będą płacone, postanowienie to stosowane być ma odpowiednio także do dodatków przypadających od podatku wymierzonego w myśl powołanej ustawy.

g) „Na pokrycie strat bilansowych z lat poprzednich; z tych jednak wyłączyć należy dla przedsiębiorstw według §. 85 uprzywilejowanych, tę stratę, według postanowień ustawy niniejszej obliczoną, która powstała w roku czynności poprzedzającym bezpośrednio rok bilansowy“.

Postanowienie to odpowiada dążności ustawy do ujęcia za każdym razem całej intraty rocznej przedsiębiorstwa. Co się tyczy przedsiębiorstw w myśl §. 85 uprzywilejowanych, utrzymuje się w mocy upoważnienie udzielone w §. 2, I, ustęp ostatni ustawy z dnia 27. grudnia 1880, Dz. u. p. Nr. 151 z tą odmianą, że wolno potrącać nie stratę poprzedniego roku, która jest bilansowo wykazana, lecz obliczoną według postanowień niniejszej ustawy (prw. artykuł 33).

d) Pozycye wydatkowe, które można wliczać.

Artykuł 22.

Wstęp.

(§. 95.)

Ustawa wymienia nakoniec w §. 95 wyraźnie rozmaite rodzaje wydatków, które można potrącać z intraty przedsiębiorstwa i to nawet wtedy, gdyby inaczej postąpiono przy obliczaniu nadwyżek bilansowych.

Te pozycye wydatkowe mogą też być w rozmaity sposób uwzględnione przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania podług tego, w jaki sposób przedsiębiorstwo zaciąga do rachunku te pozycye wydatkowe.

Jeżeli np. przedsiębiorstwo także samo przy obliczaniu nadwyżek bilansowych uwzględniło te pozycye wydatkowe jako wydatkowe, tak, że nadwyżki bilansowe są już zmniejszone o te kwoty, w takim razie przyjęć należy te nadwyżki bilansowe za podstawę opodatkowania, a pominąć wydatki policalne już uwzględnione.

Jeżeli zaś przedsiębiorstwo przy obliczaniu nadwyżek bilansowych nie uwzględniło tych wydatków policalnych, w takim razie przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania potrącić należy te pozycye wydatkowe z wykazanych nadwyżek bilansowych.

Artykuł 23.

Rezerwy premiowe.

(§. 95, lit. d.)

Ustawa wymienia w §. 95 jako pozycyę wydatkową policalną:

d) „Rezerwy premiowe w zakładach ubezpieczeń, przeznaczone na pokrycie ubezpieczeń, z końcem roku jeszcze nie ubiegłych, tudzież kwoty nie wypłacone jeszcze z końcem roku za szkody lub jakieś inne przypadki ubezpieczeń, z którymi już się zgłoszono“.

I. Postanowienie co do rezerw premiowych, zostaje w najściślejszym związku z przepisem o składaniu rachunków przez towarzystwa ubezpieczeń, wydanym rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31; według tego rozporządzenia (§. 28) spółki ubezpieczeń są bowiem obowiązane części bieżących dochodów z premii, według pewnych zasad obliczone, odkładać na uczynienie zadość zobowiązaniom swoim, poza rok obrotu sięgającym, lokować je oddzielnie i w rachunkach swoich wykazywać osobno w taki sposób, żeby rezerwy premiowe, które istniały z końcem poprzedniego roku, umieszczone były w ogólnym rachunku obrotu bieżącego roku, jako przychód, a rezerwy premiowe istniejące z końcem roku, jako przeniesienie na rok następny w dziale wydatków; kwoty rezerw premiowych na początku i na końcu tego samego roku nie będą oczywiście równe, ponieważ najprzód w ciągu roku obrotu wyjęte zostaną z tychże rezerw pewne kwoty na szkody, które rzeczywiście nastąpią i na zwroty premii (odkupy), a powtórnie na końcu roku rachunkowego do rezerw istniejących w dziale ubezpieczeń na życie doliczają się odsetki i premie czyste asekuracyjno-techniczne (premie taryfowe po strąceniu dodatku na zarząd), a w dziale ubezpieczeń od klęsk żywiołowych premie rezerwowe muszą być na nowo uregulowane stosownie do premii poza rok rachunkowy z góry zapłaconej, lub na podstawie ryczałtowego obliczenia.

Postanowienie ustawowe w mowie będące za rząda więc, żeby podstawa opodatkowania dla towarzystw ubezpieczeń obliczana była zgodnie ze złożonym rachunkiem, według tychże zasad sporządzonym, a przeto żeby przeniesienie rezerw premiowych z roku poprzedniego zostawione było między dochodami, ale też przeniesienie rezerw premiowych na rok następny, między wydatkami; postanowienie co do obliczenia podstawy opodatkowania towarzystw asekuracyjnych, uzupełniające te zasady, zawiera §. 97, ustęp 2, o czym mówi się w artykule 30. Za równe rezerwom premiowym uważać należy przeniesienia premii, to jest sumę premii zapłaconych naprzód za okresy po za koniec roku rachunkowego. Nakoniec uposażenia tak zwanych rezerw wojennych — zgromadzone na pokrycie ryzyka wojennego — uważać należy za równe sumom odkładanym na osobny fundusz rezerwowy z analogicznym zastosowaniem §. 95, lit. f. za pozycyę wydatkową policalną.

II. W ostatniem zdaniu §. 95, lit. *d* — dozwolono, żeby podobnież zgodnie ze złożonym rachunkiem przepisany powyższem rozporządzeniem ministeryalnem (§. 33, l. 9) — kwoty już płatne na zasadzie umów o ubezpieczenie, chociażby w rzeczywistości nie były jeszcze wydane, umieszczano jako wydatek w znanej lub w przybliżeniu obliczonej wysokości; ponieważ te tak zwane rezerwy na szkody wykazane być mają w następnym roku jako dochód, rzeczywista zaś wypłata sumy ubezpieczonej wykazana będzie w następnym roku jako wydatek, przeto z zezwolenia w ustawie wyrzeczonego wyniknąć może szkoda dla skarbu podatkowego tylko o tyle, że przez wpisanie za wysokiej sumy rezerw na szkody, podstawa opodatkowania jednego roku mogłaby być obliczona za nisko na karb następnego roku; można więc w ogóle zaniechać sprawdzania, czy rezerwa na szkody przez przedsiębiorstwo podana, jest odpowiednia i także w tym względzie odsyła się do postanowienia artykułu 14, l. 5.

Artykuł 24.

Odsetki bierne.

(§. 95, lit. *e*.)

Ustawa wymienia nadto w §. 95 jako pozycję wydatkową policzalną:

e) „Wszelkie odsetki bierne, przez przedsiębiorstwo wypłacone, o ile w §. 94, lit. *c* wciągnięcie ich w sumę podstawową opodatkowania nie jest wyraźnie przepisane; w szczególności więc wypłacone przez przedsiębiorstwo odsetki lombardowe i eskontowe, odsetki od wkładek oszczędności, depozytów, od emitowanych asygnat kasowych, od pożyczek na prosty skrypt; wreszcie odsetki wypłacone od listów zastawnych lub obligacji gminnych według przepisów statutu pokrytych i rzeczywiście emitowanych.“

Wbrew patentowi o podatku dochodowym, ustawa postanowieniem powyższem pozwala zasadniczo, żeby odsetki bierne, jakie przedsiębiorstwo opłaca, były potrącały z jego intry (w której jednak zawarte są także wszelkie otrzymane odsetki czynne); odnośne wyjątki i postanowienia szczegółowe były już omawiane przy rozstrząsaniu §. 94, lit. *c* (artykuł 19).

Artykuł 25.

Odpisania i rezerwy.

(§. 95, lit. *f*.)

Ustawa wymienia nadto w §. 95, jako pozycję wydatkową policzalną:

f) „Odpisania odpowiednie zużyciu się lub zmniejszeniu się wartości inwentarza lub materiału ruchu, jakoteż stratom poniesionym w przedsiębiorstwie na isticznie, kursie itp., tudzież te części intry, które z tych samych powodów składane są na osobne fundusze zasobowe (na odpisania, amortyzację, straty itp.), w tym ostatnim jednak przypadku tylko wtedy, jeżeli fundusze te przeznaczone są na pokrycie ubytków i strat wyraźnie oznaczonych a straty i ubytki tego rodzaju albo już nastąpiły, albo należy się ich spodziewać jako prawdopodobnego wyniku stosunków przedsiębiorstwa.“

Jeżeli Władza podatkowa ma wątpliwość, czy sumy odpisane, a względnie wzięte w zachowanie są odpowiednio wielkie, wezwać należy biegłych do wydania opinii.

Kasom oszczędności, zakładom ubezpieczeń, jakoteż stowarzyszeniom zaliczkowym uprzywilejowanym według §. 85, które książkowe, jednak nie zrealizowane zyski na kursie przekazują na specjalne rezerwy dla strat na kursie, wyłączenie takich przekazów z podstawy opodatkowania nie może być odmówione.

Użycie sum odpisanych na sprawienie nowych rzeczy inwentarskich lub materiału obrotowego nie ma być uważane za powiększenie kapitału w przedsiębiorstwie ulokowanego (§. 94, lit. *a*).“

Jak to już w artykule 14, l. 3 nadmieniono, ustawa pozwala przy ustanawianiu podstaw opodatkowania przyjmować odpisania służące do tego, żeby według zasad kupieckich wartość książkową przedmiotów, do przedsiębiorstwa należących, pogodzić z ich wartością rzeczywistą a w szczególności uwzględniając w odpowiedni sposób istotne zużycie, zmniejszenie się wartości lub uszczuplenie istniejących przedmiotów, prawdopodobieństwo bliskich strat lub niepewność zalegających wierzytelności.

Nadto ustawa pozwala także, żeby te części intry, które na podobne cele są odkładane, były pod pewnemi warunkami pomijane przy ustanawianiu podstawy opodatkowania. Do tego jednak nie wystarcza już sam fakt zarezerwowania części zysku, a w szczególności nie wystarcza do tego celu także odłożenie części zysku do tak zwanych ogólnych funduszy zasobowych, — które pod tą szczególną nazwą przedstawiają właściwie wzrost majątku (zakładowego) towarzystwa — lecz ustawa wymaga, żeby zarezerwowane części intry były odkładane do osobnych funduszy wyłącznie na pewne cele

przeznaczonych — do tak zwanych szczególnych funduszków zarobkowych, jak na przykład na odpisanie, na umorzenia, na odnowienie szyn, na odbudowanie, na wątpliwe wierzytelności, na spadek kursu, na straty itp. — i żeby straty lub ubytki tego rodzaju albo już nastąpiły, albo były spodziewane jako prawdopodobny wynik stosunków przedsiębiorstwa.

Tego ostatniego postanowienia nie należy jednak rozumieć dosłownie w taki sposób, że już oczekiwać się ma pewnej straty szczególnej, owszem, nie można spuszczać z uwagi, że w każdym przedsiębiorstwie przemysłowym straty mogą nastąpić kiedykolwiek i że przeto odpowiada to zwyczajowi kupieckiemu, który też uwzględnia się tutaj, żeby był założony fundusz zasobowy na straty tego rodzaju, proporcjonalny do rozmiarów przedsiębiorstwa i do prawdopodobieństwa strat.

Uznanie odpisań, jakoteż rezerw z zysku za pozycje potrącalne podlegać więc ma przedewszystkiem warunkowi, żeby środek ten odpowiadał istniejącym stosunkom; lecz warunek ten nie ziszczalby się, gdyby odpisanie uwzględniały nie zmniejszenia się wartości lub straty w istocie, które nastąpiły lub mogą być z pewnością oczekiwane, lecz jedynie programowe umorzenie kapitału (amortyzacja), — na przykład odpisanie na koszt założenia lub co do gruntów, których wartość została właściwie oznaczona itp.

Co do odpisań mogących służyć tak do celu powyżej wzmiankowanego jak i do oznaczenia właściwej wartości przedmiotu majątku, na przykład co do odpisań dotyczących budynków zakładowych itp. przestrzegać należy, żeby nie przekraczały oczywiście granicy minimalnej odpowiedniej ich rzeczywistej wartości jak to dzieje się często, gdy chodzi o amortyzację kapitału.

Gdyby Władza podatkowa miała wątpliwość co do stosowności odpisań i rezerw zysku, a w szczególności, gdyby powzięła uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorstwo przez nieuzasadnione lub przesadzone odpisanie lub oczywiście niepotrzebne odkładanie rezerw ma na celu umyślne zmniejszenie podstawy opodatkowania, winna z zachowaniem przepisu §. 111 kazać rozpoznać stosowność tych pozycji; także i pod tym względem trzymać się należy prawideł ogólnych w artykule 14, l. 5 przepisanych, według których rozpoznawanie takie zarządzać należy w ogólności, zwłaszcza co do pomniejszych przedsiębiorstw, jak spółki zarobkowe i kasy zaliczkowe, tylko wyjątkowo i z konieczności.

Stosownie do ustępu 3, lit. *f*, nie należy nigdy zarządzać takiego rozpoznania co do kas oszczędności, zakładów ubezpieczeń, jakoteż stowarzyszeń

zarobkowych i gospodarczych uprzywilejowanych według §. 85, odnośnie do ich zysków na kursie nie zrealizowanych lecz przekazanych na specjalne rezerwy dla strat na kursie.

Ma się rozumieć, że oprócz odpisań można także policzyć wyłożone rzeczywiście koszta bieżące reparacji i konserwacji machin, przedmiotów inwentarskich, fabryk, budynków, gruntów itd. zawarte w ogólnym rachunku obrotu, o ile Władza podatkowa nie może ich wyłączyć na zasadzie odnośnego postanowienia ustawowego; baczycy jednak należy na to, żeby kwota na zużycie przedmiotu nie była liczona dwa razy, raz jako odpisanie od przedmiotu, a drugi raz jako wydatek na reparację przedmiotu.

O używaniu zasobów utworzonych na odnowienie lub naprawienie przedmiotów mówi artykuł 29; postępowanie ze względu na prawo podatkowe z nabytkami uzupełniającymi było już rozstrząsane w artykule 18, l. 2 i 3.

Artykuł 26.

Kwoty płacone na cele zaopatrzenia. Tantiemy.

(§. 95, lit. *g* i *h*.)

Ustawa wymienia w §. 95 jako pozycje wydatkowe policzalne także:

- g*) „Kwoty płacone na cele zaopatrzenia funkcyjaryuszów;“
- h*) „tantiemy wypłacane funkcyjaryuszom na podstawie kontraktów.“

Zwyczajnie wydatki pod *g* i *h* wyliczone zawierają się już w ogólnym rachunku obrotu; lecz chociażby tak nie było, można je wyłączyć z podstawy opodatkowania; w szczególności odnosi się to — jak już nadmieniono w artykule 14, l. 6 — do takiego przypadku, gdy wydatki te obliczane są podług nadwyżek bilansowych i nienu pokrywane.

Artykuł 27.

Postanowienia szczególne dla kas oszczędności, stowarzyszeń i kas zaliczkowych.

(§. 95, lit. *i* i *k*.)

Ustawa wymienia nakoniec w §. 95, jako pozycje wydatkową policzalną:

- i*) W kasach oszczędności, jakoteż w spółkach zarobkowych i gospodarczych i kasach zaliczkowych uprzywilejowanych z §. 85, remunera-

e) udzielane z czystego zysku członkom zarządu, rady nadzorczej lub urzędnikom przedsiębiorstwa za spełnione przez nich usługi.“

Według końcowego zdania §. 94, lit. e remuneracye funkcyonaryuszów przedsiębiorstwa, wypłacone nie z nadwyżek bilansowych, uważać należy w ogólności za wydatki policzalne; co do przedsiębiorstw tutaj wymienionych, pozwolonym zostało wyjątkowo, żeby także remuneracye członków zarządu i rady nadzorczej, tudzież funkcyonaryuszów, chociażby pokrywane były z czystego zysku (to jest z nadwyżek bilansowych), uznawano za pozycye potrącalne przy obliczaniu podstawy opodatkowania.

k) „Jeżeli w spółkach zarobkowych i gospodarczych intrata lub część takowej rozdziela się między członków w stosunku wykonanej pracy, dostarczonych materiałów itp., sumę tę do rozdzielenia przeznaczoną należy wprawdzie wciągnąć w sumę podstawową opodatkowania, spółki jednak mają prawo potrącić jako wydatek, kwotę odpowiednią wartości targowej tych świadczeń, z doliczeniem zaliczek, jeżeli spółnikom były naprzód dane.“

Nadmieniono już w §. 93 (artykuł 14, l. 6 i n.), że opodatkowaniu poddać należy cały czysty zysk bez względu „pod jaką nazwą i w jakim stosunku jest rozdzielany.“ §. 95, lit. k objaśnia bliżej to postanowienie i przydaje zarazem wskazówki co do sposobu obliczania czystej intraty w pewnych spółkach zarobkowych i gospodarczych.

Postanowienia te mają przeważnie na względzie spółki odbytowe i produkcyjne (§. 85, lit. d), w których przetwarzane są tylko plody dostarczone przez członków lub pracę produkcyjną, spełniają tylko członkowie; w spółkach takich zdarza się nie rzadko, że końcowa intrata obrotu spółki rozdzielana jest między członków w stosunku do dostarczonych materiałów surowych lub wykonanej pracy. W przypadku takim jest to dla członków rzeczą do pewnego stopnia obojętną, czy cena objęcia, a względnie zapłata ustanowiona jest wysoko czy nisko, ponieważ w pierwszym przypadku tem mniejszego, w drugim zaś tem większego udziału w końcowej intracie obrotu spółki spodziewać się mają; w następstwie tej okoliczności zdarza się nie rzadko, że nie ustanawia się z góry w ogóle żadnej ceny za dostarczone materiały lub wykonaną pracę, lecz ustanowienie tej ceny odkłada się do późniejszego czasu, w międzyczasie zaś udzielane są tylko upłaty częściowe lub zaliczki i takowe umieszczają się także w zamknięciu rachunków.

Ustawa postanawia więc, że stowarzyszenia uprawnione są w tych przypadkach do umieszczenia

między wydatkami swego rachunku obrotu rzeczywistej wartości targowej zamiast tych upłat częściowych, i do sprowadzania tym sposobem zysku bilansowego, gdyby za wysoko był wykazany, do sumy odpowiedniej stosunkom rzeczywistym.

W innych przypadkach wolno stowarzyszeniom umieszczać tylko wartość targową, gdyby zaś cena produktów surowych lub zapłata za wykonaną pracę podana była w kwocie za wysokiej, celem zmniejszenia tym sposobem zysku bilansowego i uszczuplenia niewłaściwie podstawy opodatkowania, Władza podatkowa ma prawo zarządzić odpowiednie sprostowanie tych kwot ceny.

Takiego oznaczania wartości targowej, — za którą uważać należy cenę w siedzibie stowarzyszenia, — nie trzeba jednak zarządzać zawsze, lecz tylko wtedy, gdy stowarzyszenie tego żąda, albo gdy wstawione ceny, lub intrata naderżająco wysoka lub niska wzniesi silne powątpiewanie co do stosowności tych podatków; z powodów wzmiankowanych już w artykule 14, l. 5 dochodzeń takich należy ile możności unikać mianowicie co do pomniejszych stowarzyszeń.

Gdy oznaczenie ceny targowej jest potrzebne, uczynić to należy na podstawie oświadczeń strony i opinii biegłych, którzy w tym celu wziąć mają na uwagę wszystkie szczególnie stosunki w tem stowarzyszeniu zachodzące (jakość produktów, regularność odbytu, zdolność robotników, tylko czasowe zatrudnianie tychże itp.).

e) Fundusze zasobowe.

Artykuł 28.

W ogólności. Użycie tych funduszów nie według ich przeznaczenia.

(§. 96.)

1. Odpisania i rezerwy z zysku mają służyć jedynie na pokrycie wydatków, strat i zmniejszenia się wartości, które już nastąpiły lub są oczekiwane w przyszłości; przeto dla zapobieżenia nieusprawiedliwionemu uszczupleniu podstawy opodatkowania, trzeba mieć na uwadze sposób zaciągnięcia do rachunku i rzeczywiste użycie kwot nagromadzonych z uwolnieniem od podatku na zasadzie postanowienia §. 95, lit. f). Co się tyczy rzeczywistego użycia, rozróżniać należy w szczególności, czy jest odpowiednie przeznaczeniu, lub też w skutek późniejszych zarządzeń odmienne od pierwotnego przeznaczenia.

Jak postępować należy w pierwszym przypadku, wyjaśnione jest w następnym artykule 29; we wszystkich innych przypadkach dodatkowe opodatkowanie sum nagromadzonych w tych rezerwach i funduszach nastąpić ma wtedy, gdy zostają użyte na cel uzasadniający obowiązek podatkowy; czy i o ile przypadek ten zachodzi, oceniać należy zawsze według stosunków rzeczywistych.

2. Za użycie rezerw i funduszków, podległe bądź co bądź opodatkowaniu uważać należy to, gdy użyte są na jeden z celów w § 93, ustęp 1 oznaczonych; ziszcza się to, mianowicie także wtedy, gdy w razie rozwiązania spółki lub stowarzyszenia wypłacane są członkom z tych funduszków sumy przewyższające kapitał zakładowy rzeczywiście wniesiony i jeszcze nie umorzony.

Pod tym względem pamiętać należy, że sumy z tych funduszków wypłacone podlegają tylko o tyle opodatkowaniu, o ile w zastosowaniu upoważnienia nadanego w §. 95, lit. f, ustęp 2, kwoty częściowe sum odłożonych do tych rezerw i funduszków nie były wyjątkowo już w wcześniejszym czasokresie poddane opodatkowaniu; gdyby przedsiębiorstwo utrzymywało, że jego rezerwy specjalne były już częściowo poddane opodatkowaniu, zostawić mu należy dostarczenie potrzebnych w tym względzie dowodów.

Jeżeli przedsiębiorstwo dostarczy tego dowodu, natenczas wypłaty uzasadniające według powyższego obowiązek podatkowy, o ile wyczerpują fundusz, poddać należy opodatkowaniu w tej kwocie, która nie jest jeszcze opodatkowana, w przeciwnym razie w takim stosunku, jak sumy nie opodatkowane w tym funduszu mają się do sum opodatkowanych.

Jeżeli np. w funduszu wynoszącym 3000 zł. mieszczą się sumy opodatkowane czyniące 1000 zł., natenczas w razie podległego opodatkowaniu użycia kwoty 1500 zł., poddać należy dodatkowo opodatkowaniu tylko 1000 zł. (stosunek 2 : 1).

3. Takie wypłaty z rezerw całkiem lub po części nieopodatkowane, uzasadniające obowiązek podatkowy, poddawać należy dodatkowo opodatkowaniu zwyczajnie razem z opodatkowaniem dotyczącego przedsiębiorstwa (porówn. artykuł 39, l. 2), jeżeli zaś takie opodatkowanie już nie ma miejsca, osobno, a to za ten rok, w którym dotyczące wypłaty przychodzą do skutku.

4. Ażeby Władzy podatkowej umożliwić zrobienie użytku z tego prawa dodatkowego opodatkowania ustawa, zobowiązuje członków zarządu a względnie likwidatorów przedsiębiorstwa, żeby uwiadomiali ją o takim użyciu funduszków zasobo-

wych szczególnych; w razie zaniedbania takiego uwiadomienia, zastosowane być mają odpowiednio postanowienia §. 112.

W razie rozwiązania towarzystwa itp., rzeczona organa winny mieć wzgląd na przypadający podatek w myśl artykułu 245 p. k. h. w taki sposób, że rozdzielenie istniejącego majątku towarzystwa ma być wstrzymane aż do zapłacenia należności podatkowych, a przynajmniej kwota do tego celu potrzebna ma być złożona w sądzie lub w inny sposób zabezpieczona; gdyby tego nie uczyniono, członkowie zarządu lub likwidatorowie wykraczający przeciwko tym przepisom są osobiście i solidarnie obowiązani do opłacenia przypadających kwot podatku.

Artykuł 29.

Postępowanie z dochodami funduszków zasobowych i uwzględnianie wydatków pokrywanych funduszami zasobowymi.

(§. 97.)

1. W §. 97 ustawa wydaje postanowienie w tym względzie, o ile użycie funduszków zasobowych ma wpływać na ustanowienie podstawy opodatkowania; w tej mierze bierze się na uwagę mianowicie wydatki pokryte z funduszków zasobowych, tudzież dochody, które wpływają do funduszków zasobowych z jakiejś osobnej lokacji ich kapitałów.

2. Ze względu na prawo opodatkowania odróżnia ustawa rezerwy odkładane do funduszków zasobowych ogólnych, od rezerw odkładanych do funduszków zasobowych szczególnych i tak samo poddaje osobnemu sposobowi postępowania wydatki pokryte z funduszków zasobowych ogólnych i z funduszków zasobowych szczególnych.

3. Wydatki, które stosownie do swego rodzaju mogą być wstawione w ogólnym rachunku obrotu, wolno, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w artykule 31 i n., jeżeli zamiast wpływami bieżącymi pokryte są z funduszu zasobowego (z ogólnego funduszu zasobowego) utworzonego z rezerw opodatkowanych, można przy ustanawianiu podstawy opodatkowania uważać za pozycję potrącalną, ponieważ w skutek odkładania do funduszu zasobowego sum opodatkowanych nie zmniejszyła się podstawa opodatkowania i przeto gdyby nastąpiła rzeczywista strata, odliczenie jej od wyniku obrotu musi być dozwolone.

4. Przeciwnie straty i wydatki, pokrywane z funduszu utworzonego z sum nieopodatkowanych (z funduszu zasobowego szczególnego itp.), a w skutek tego nie zmniejszające wykazanej czystej intry, nie mogą też być uważane za pozycję potrącalną

przy ustanawianiu podstawy opodatkowania, ponieważ przez nieopodatkowane odłożenie ich w swoim czasie do funduszu ze względu na oczekiwany wydatek, została już zmniejszona podstawa opodatkowania i przeto nie może być ponownie zmniejszana, gdy ten wydatek rzeczywiście nastąpi.

5. Jeżeli fundusze zasobowe przedsiębiorstwa zostały w sposób szczególny ulokowane (naprzykład przez kupno domów, papierów wartościowych itp. lub przez włożenie w przedsiębiorstwo z zapewnieniem stałego oprocentowania), dochody tych funduszy, uzyskiwane z takich szczególnych lokacji, mają być zwyczajnie doliczane do intrat rocznych przedsiębiorstwa.

6. Gdyby z szczególnej lokacji funduszy zasobowych wynikły także wydatki, w takim razie doliczyć należy do intraty rocznej przedsiębiorstwa tylko czystą intratę tych funduszy, obliczoną według postanowień ustawy niniejszej; gdyby z szczególnej lokacji wynikła strata, takowa mogłaby być uwzględniona przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania tylko w takim razie, gdyby nastąpiła co do funduszy zasobowych utworzonych z rezerw opodatkowanych i jeżeli dotyczące obliczenie jest stosownie do przepisów udowodnione.

7. Ustawa ustanawia wyjątek od pravidła pod 1. 5 wzmiankowanego na ten przypadek, gdy intraty szczególnego funduszu zasobowego używane są na pokrycie wydatków, na które ów fundusz jest przeznaczony, ustawa bowiem przepisuje, że w przypadku takim zaniechać należy doliczania intrat szczególnego funduszu zasobowego do intraty rocznej przedsiębiorstwa; ponieważ w przypadku takim według zasad pod 1 rozstrągniętych także wydatków pokrytych intratami szczególnych funduszy zasobowych nie można już wstawiać w ogólnym rachunku obrotu, przedstawia się ten wyjątek jako prosta kompensata między dochodem, który sam przez się jest policzalny, a wydatkiem, który sam przez się jest policzalny. Przeto zwraca się uwagę szczególnie na to, że taka kompensata może mieć miejsce również w takich przypadkach, w których ustawa przypisuje doliczanie intrat funduszy zasobowych ogólnych do intraty rocznej przedsiębiorstwa, a mianowicie we wszystkich tych przypadkach, w których intraty funduszy zasobowych ogólnych używane są na pokrycie wydatków, które przy ustanawianiu podstawy okazują się pozycjami potrącalnymi, policzalnymi. Ten przypadek zachodzi, gdy intraty funduszu utworzonego z wkładów opodatkowanych używane są na pokrycie wydatku obowiązującego zwyczajnie ogólny rachunek obrotu. W przypadku tym intraty funduszu zasobowego należy wprawdzie doliczyć do dochodu przedsiębiorstwa, lecz pokryty wydatek (§. 97, ustęp 4) zamieścić

trzeba między wydatkami ogólnego rachunku obrotu przeto także tutaj ma miejsce kompensata.

8. Jeszcze wyraźniej przedstawia się to w tych przypadkach, w których intraty funduszy zasobowych pojawiają się w podstawie opodatkowania jedynie jako pozycja przemijająca. Tak jest mianowicie wtedy, gdy odsetki funduszu zasobowego szczególnego obracane są na powiększenie tego funduszu zasobowego szczególnego. Jeżeli ziszczają się warunki wzmiankowane w §. 95, lit. f, przekazanie tych odsetek do funduszu zasobowego szczególnego uważać należy za pozycję potrącalną policzalną, przeto podstawa opodatkowania powiększy się wprawdzie o kwotę intraty funduszu zasobowego ale zarazem zmniejszy się także o tę kwotę. Takie przekazanie intrat funduszu zasobowego szczególnego do funduszu zasobowego szczególnego ma miejsce stale mianowicie także co do rezerw premiiowych w towarzystwach ubezpieczeń i ma tu być zawsze dozwolane, ponieważ obliczanie tych rezerw opiera się zwykle na zasadzie reguły o procencie składanym.

9. Z tego co się powiedziało, jakoteż z przepisów następującego artykułu wynika, że Władze podatkowe muszą wglądać w zarząd funduszami zasobowymi; o ile więc bilans, zamknięcie rachunków lub podane zeznania nie dostarczą wyjaśnień potrzebnych do ocenienia wzmiankowanych okoliczności, podatnicy obowiązani są w myśl § 110, wykazać oddzielnie stanowcze szczegóły.

Artykuł 30.

Postanowienia szczególne co do rezerw premiiowych.

(§. 97, ustęp 2.)

1. O ile zakłady ubezpieczeń pokrywają wydatki (spłaty strat i odkupy) z funduszy oznaczonych w §. 95 d), mogą je tylko w tym razie wstawić w rachunek obrotu, jeżeli wstawią do dochodów całą równowartość z tych funduszy (§. 97, ustęp 2).

2. Także i to zarządzenie jest następstwem przepisane towarzystwom ubezpieczeń rozporządzeniem ministerjalnym z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31 już w artykule 23 wzmiankowanym sposobu składania rachunków i polega na rozważeniu, że ponieważ sumy odkładane na rezerwy premiiowe są uwolnione od podatku, tedy według zasad w artykule 29, l. 1 aż do 3 wyliczonych, wydatki z rezerw premiiowych pokrywane nie mogą być jeszcze raz uwzględniane w ogólnym rachunku obrotu, a względnie przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania.

Artykuł 31.

Postanowienia przejściowe co do fundusów zasobowych utworzonych na mocy ustaw dotychczasowych.

(§. 98.)

Co się tyczy fundusów zasobowych utworzonych na mocy dotychczasowych ustaw, mieć należy na względzie, co następuje:

1. Ponieważ ustawa z dnia 27. grudnia 1880, Dz. u. p. Nr. 151 przepisuje co do rezerw odkładanych do fundusów zasobowych zasady istotnie podobne do przepisanych w ustawie niniejszej, przeto do fundusów zasobowych utworzonych na mocy powyższej ustawy, stosować należy podług tego, czy utworzone zostały z rezerw już opodatkowanych, czy z nieopodatkowanych, zasady przepisane w niniejszej ustawie dla jednej lub dla drugiej kategorii fundusów zasobowych.

Gdyby przedsiębiorstwa opodatkowane dotychczas według ustawy powyższej, miały fundusze zasobowe z rezerwami odłożonemi do nich przed rokiem 1880, w takim razie także i do tych rezerw należałoby stosować zasady niżej pod 2 wyłączone.

Do fundusów zasobowych utworzonych z rezerw po części opodatkowanych, po części nieopodatkowanych, stosować należy postanowienia ostatniego zdania artykułu 32, l. 4.

2. Co do zasobów i fundusów utworzonych na mocy patentu o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439, postanawia ustawa w §. 98, że rezerwy odłożone do tych zasobów i fundusów mają być uważane za równe rezerwom (funduszom zasobowym ogólnym), na zasadzie ustawy niniejszej już poddanym opodatkowaniu, tylko w tym razie, jeżeli

- a) wzięte były w zachowanie z wyłączeniem przeznaczeniem na uzupełnienie, odnowienie lub sprawienie nowego inwentarza, a względnie urządzenia ruchu lub na pokrycie strat szczególnie oznaczonych;
- b) używane są stosownie do swego szczególnego przeznaczenia i jeżeli
- c) w stosownym terminie, który Władza podatkowa wyznaczy (artykuł 32, l. 1, ad c), podatnik udowodni, że od kwot wziętych w zachowanie, podatek w wymiarze wyznaczonym w §. 19 patentu o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439 razem z dodatkiem nadzwyczajnym, był na rzecz skarbu państwa rzeczywiście opłacony.

3. W skutek postanowień powyższych, najprzód wszystkie tak zwane fundusze zasobowe ogólne,

na mocy dotychczasowych ustaw utworzone, tudzież w ogóle wszystkie te fundusze, które nie były szczególnie i wyłącznie przeznaczone na jeden z celów powyższych i też nie były na te cele rzeczywiście użyte, a względnie nie są na te cele nadal zachowywane, nakoniec także wszystkie te fundusze, co do których warunek pod c wzmiankowany nie jest udowodniony, są wyłączone od uważania na równi z funduszami zasobowymi (tak zwanymi ogólnymi) utworzonymi na mocy nowej ustawy z rezerw już opodatkowanych, a przeto też wydatki z pierwszych fundusów pokrywane nie mogą być umieszczane w ogólnym rachunku obrotu, a względnie nie mogą być uważane za policalne pozycje potrącalne.

Artykuł 32.

Bliższe postanowienia co do warunków w §. 98 przepisanych.

W szczególności nadmienić jeszcze należy w tym względzie co następuje:

1. ad a). Co się tyczy pierwszego z warunków w artykule 31, 2 a) wzmiankowanych, nie można pod tym względem podać ogólnego pravidła i pytanie, czy warunek ten uważać trzeba za dopełniony lub nie, rozstrzygać należy zawsze na podstawie ścisłego zbadania stosunków rzeczywistych; pod tym względem mniejszą przywiązywać należy wagę do nazwy rezerw, jak do ich przeznaczenia statutowego, do celu, jaki naznaczyło im Walne zgromadzenie przy ich odłożeniu. jakoteż do ich dotychczasowego używania; jeżeli z okoliczności tutaj nadmienionych i podobnych nie można wywieść, że fundusz był przeznaczony na jeden z szczególnych celów powyżej przytoczonych, lub jeżeli jedna z tych okoliczności, mianowicie sposób dotychczasowego używania tych fundusów dowodzi, że rzecz ma się przeciwnie, uważać należy pierwszy warunek za nie-dopełniony.

ad b). Rozstrzygnięcie pytania, czy warunek używania zgodnie z przeznaczeniem jest dopełniony, nie nastęrczy trudności, jeżeli uwzględniać się będzie najprzód przeznaczenie funduszu, a następnie rodzaj strat i wydatków z niego pokrywanych.

ad c). Co się tyczy trzeciego warunku w ustawie przepisanej, trzymać się należy następujących pravidel:

Ponieważ złożenie dowodu dopełnienia tego warunku, jakoteż sprawdzenie rzetelności tego dowodu, będzie z biegiem czasu rzeczą coraz trudniejszą, wszystkie Władze podatkowe winny niezwłocznie po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia wezwać indywidualnemi odezwaniami według wzoru A przedsiębiorstwa znajdujące się w ich okręgu, dotychczas według patentu o podatku dochodowym opodatkowane

wane, do składania publicznie rachunków obowiązane, które prawdopodobnie posiadają fundusz zasobowy pierwszemu warunkowi (art. 31, l. 2, lit. a) odpowiadający, żeby co do swoich funduszków zasobowych, o które idzie, złożyli najpóźniej w przeciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia doręczenia, dowód, jako pierwszy i trzeci z warunków wyżej wzmiankowanych się ziszczają, jeżeli w ogóle zamysłają dowód ten złożyć; zarazem nadmienić należy, że gdyby w późniejszym czasokresie ofiarowano się dostarczyć tego dowodu, nie mogłoby to żadną miarą być uwzględnione. Po bezskutecznym upływie tego terminu orzec należy wyraźnie osobną decyzją

Wzór B.

według wzoru B. że dotyczące fundusze nie będą uważane za równe rezerwom już opodatkowanym.

Dowody złożone przez przedsiębiorstwo poddać należy starannemu zbadaniu, zarządzić, żeby strona poczyniła w nich potrzebne uzupełnienia, uchylić, o ile to jest możebne wątpliwość przez zniesienie się ze stroną i bieglými, a następnie z użyciem

Wzór C.

wzoru C. wydać decyzję, czy a względnie o ile fundusz zasobowy przedsiębiorstwa w myśl §. 98 ma lub nie ma być uważany za równy rezerwom poddanym opodatkowaniu na zasadzie ustawy niniejszej; decyzja ta, a względnie wchodząca na jej miejsce decyzja, co do rekursu — z zastrzeżeniem prawa rozpoznania, służącego wyższymi Władzom i z onegoż wynikającego upoważnienia do uchylania decyzji niższych instancji, zarządzania ponownych dochodzeń i decydowania na ich podstawie — stanowi zasadę dla wszystkich przyszłych decyzji co do podatkowo-prawnego postępowania z takimi funduszami zasobowymi w myśl §. 97, tak, że gdyby zostało stwierdzone istnienie funduszu mającego uważać się za równy rezerwom opodatkowanym na zasadzie ustawy niniejszej, należałoby według okoliczności zbadać jeszcze tylko, czy drugi z powyższych warunków jest dopełniony, podczas gdy w takim razie, gdyby stwierdzone zostało, że nie istnieją rezerwy tego rodzaju, roszerzenia stron, żeby fundusz ten uważano za rezerwy opodatkowane, należałoby odrzucić z powołaniem się jedynie na decyzję ostateczną w tej sprawie wydaną.

3. Co się tyczy merytorycznego rozstrzygnięcia pytania, czy trzeci z warunków ustawowych (c) jest dopełniony, należy mieć na względzie, że trudno aby kiedy mógł być dostarczony bezpośredni dowód co do opodatkowania rezerw — które przecież stanowiły część intryaty czystej, a przeto nie mogły być przedmiotem samoistnego opodatkowania — i sam przez się nie byłby dostateczny; zamiast tego ustawa wymaga raczej udowodnienia, że

a) z intryaty rocznej, z której rezerwę odłożono, większa kwota została wciągnięta w ówczesną podstawę opodatkowania niż ta, którą przed-

siębiorstwo rozdzieliło jako zysk i oprocentowanie kapitału zakładowego; i że

b) podatek dochodowy, przypadający od rzeczowej podstawy opodatkowania wynosi najmniej pięć procentów z dodatkiem nadzwyczajnym*) rezerwy odłożonej z tej intryaty rocznej.

Strona winna więc wykazać

a) wzmiankowaną podstawę opodatkowania z podaniem intryat rocznych wziętych do obliczenia średniej;

β) podatek dochodowy opłacony od tej podstawy opodatkowania (łącznie z podatkiem zarobkowym) z dodatkiem nadzwyczajnym;

γ) kwoty rozdzielone z dotyczącej intryaty rocznej tytułem zysku i oprocentowania kapitału zakładowego, i

δ) kwoty z dotyczącej intryaty rocznej do rzeczowego funduszu zasobowego odłożone.

Dowód jakiego ustawa wymaga, uważany będzie za złożony, jeżeli 1. intryata roczna w podstawę opodatkowania pod α wciągnięta jest większa od kwoty wykazanej pod γ i jeżeli 2. podatek wykazany pod β czyni najmniej pięć procentów z dodatkiem nadzwyczajnym kwoty podanej pod δ.

4. Jeżeli pomieniony fundusz zasobowy utworzony jest z rezerw odłożonych z kilku intryat rocznych, dowód tutaj omawiany wyprowadzić należy jak się samo przez się rozumie, co do każdego roku z osobna; gdyby odnośnie do jednego z tych lat nie mógł być wyprowadzony pod względem obu wymagań, w takim razie pomieniony fundusz zasobowy możnaby tylko co reszty kwoty uważać za równy funduszom utworzonym z wkładek już opodatkowanych; do takiego funduszu stosują się analogicznie postanowienia artykułu 28, l. 2, ustęp 2 i n.

5. Gdyby strony prosiły o dozwolenie przejrzania istniejących aktów wyniaru podatku dla wyprowadzenia dowodów wyżej oznaczonych (co do wysokości dochodu podległego opodatkowaniu, składu podstawy opodatkowania, wysokości opłaconego podatku dochodowego lub przypadającego podatku nadzwyczajnego itp.), należy im tego ile możliwości dozwolić.

*) Dodatek nadzwyczajny wynosił podług tego, czy przedsiębiorstwo miało opłacać mniej czy więcej, jak 30 zł. tytułem zwyczajnego podatku zarobkowego i dochodowego, 70% lub 100%; przeto podatek dochodowy przypadający od rzeczowej podstawy opodatkowania powinien wynosić ogółem 8.5 lub 10% odłożonej rezerwy.

6. Gdyby dochodzenia powyższe nie były jeszcze skończone aż do chwili pierwszego wymierzenia według ustawy niniejszej, podatek wymierzyć należy tymczasowo bez względu na roszczenia, jakieby stronie służyły z §. 98 i oznajmić stronie, że gdyby na podstawie decyzji co do postępowania w przyszłości z jej dotychczasowymi funduszami zasobowymi należało się odpisanie podatku, będzie to uczynione później z urzędu.

7. Od decyzji wydanych w drugiej instancji w skutek rekursów stron podanych przeciw decyzjom wydanym według wzoru *B* i *C* wolno odwołać się do Ministerstwa skarbu.

Postanowienia końcowe.

Artykuł 33.

Postępowanie wtedy, gdy zamknięcie rachunków wykazuje stratę.

(§. 99.)

Gdy rachunki przedsiębiorstwa nie wykazują nadwyżek bilansowych, Władze podatkowe mają niemniej przeto stwierdzić w myśl artykułów powyższych podstawę opodatkowania, jakaby była; jest to potrzebne po części ze względu na okoliczność, że przez wyłączenie wydatków niepoliczalnych zawsze przecież znaleźć się może czysta intrata podlegająca opodatkowaniu, po części zaś z tego powodu, że tylko strata według tych zasad obliczona może być skompensowana czystemi, gdyby były, intratami z innych przedsiębiorstw tego samego podatnika (artykuł 34, l. 1), a względnie co do przedsiębiorstw w myśl §. 85 uprzywilejowanych, może być uważana za policzalną pozycję potrącalną z czystej intraty następnego roku w myśl §. 94, lit. *g*.

O ile przedsiębiorstwa podlegające opodatkowaniu, w takim razie, gdy zysku czystego rzeczywiście nie mają, lub mają tylko nader mały, poddane być mają podatkowi minimalnemu według innych zasad obliczonemu, rozstrząsa się w artykule 35 i 36.

Artykuł 34.

O podatnikach utrzymujących w ruchu po kilka przedsiębiorstw.

(§. 93, ustęp 2, §. 95, ustęp 2.)

1. Jeżeli podatnik opodatkowany według II. rozdziału ma więcej przedsiębiorstw podatkowi podlegających, poddawać je należy opodatkowaniu

zwyczajnie razem, w taki sposób, że za podstawę opodatkowania przyjmuje się sumę czystych intrat opodatkowaniu podlegających po strąceniu strat, jeżeli je poszczególne przedsiębiorstwa poniosły; lecz strat poniesionych w przedsiębiorstwie nie podlegającym podatkowi nie wolno potrącać z intraty przedsiębiorstw, które mu podlegają.

2. Od pravidła tutaj przepisanego zachodzi wyjątek co do przedsiębiorstw rządowych, krajowych i gminnych, ponieważ takie przedsiębiorstwa opodatkowane być mają każde z osobna, a przeto też uchylone jest potrącanie straty jednego przedsiębiorstwa z intraty innych przedsiębiorstw.

3. Dalszy wyjątek zachodzi z natury rzeczy w takim przypadku, gdy towarzystwo wzajemnego ubezpieczenia oprócz czynności ubezpieczenia opartego na wzajemności, zajmuje się także innymi ubezpieczeniami lub pobocznie innym przedsiębiorstwem podległym opodatkowaniu. W przypadku takim tylko opodatkowanie czynności wzajemnego ubezpieczenia przywieść należy do skutku według §. 100, ustęp 9, inne przedsiębiorstwa opodatkowuje się oddzielnie według postanowień §§. 92—99.

4. Jeżeli podatnik w myśl postanowień omawianych wyżej pod l. 1 żąda odliczenia straty, którą poniósł w jednym ze swoich przedsiębiorstw opodatkowaniu podlegających, Władza podatkowa winna zawsze zrobić użytek z upoważnienia nadanego jej w §. 110, ustęp 3 i co do każdego z osobna przedsiębiorstwa zażądać wyjaśnień i wykazów potrzebnych do stwierdzenia wyniku jego obrotu i tylko stratę podług nich obliczoną, ze względem na §. 99 potrącić z sumy intrat czystych z innych przedsiębiorstw.

5. Jeżeli wydatki rozstrząsane w artykułach 17 i 27 dotyczą kilku przedsiębiorstw lub części intraty, z których jedno podlegają podatkowi zarobkowemu według rozdziału II, inne zaś są wolne od podatku, tak na przykład, jeżeli spółka akcyjna posiada fabrykę podlegającą opodatkowaniu i fabrykę wolną od podatku, albo jeżeli przedsiębiorstwo kolei żelaznych utrzymuje w ruchu linie kolejowe opodatkowane i wolne od podatku, w takim razie wyłącza się z podstawy opodatkowania, także tylko części tych wydatków, przypadające na podległe podatkowi przedsiębiorstwa lub części intraty. Rozdział ten powinien nastąpić ile możności według stosunków rzeczywiście zachodzących, a względnie według skali, jaką samo przedsiębiorstwo poda ze względem na te stosunki; gdyby nie można było stosunków tych dokładnie wysledzić lub jeżeli powstaną wątpliwości przeciw skali podziału przez przedsiębiorstwo podanej, które nawet w postępo-

waniu przepisany §. 111 nie mogą być usunięte, rozdział nastąpić ma w stosunku dochodów brutto rozmaitych przedsiębiorstw lub części intraty.

II. Wymiar podatku.

Artykuł 35.

Wymiar podatku. — W ogólności.

(§. 100.)

Ustawa przepisuje w §. 100 rozmaite stopy podatkowe dla przedsiębiorstw podlegających rozdziałowi II. ustawy.

Ustawa ustanawia

1. najprzód podatek minimalny, który płacić mają w każdym razie wszystkie przedsiębiorstwa w artykule 36, l. 1 i 2 bliżej oznaczone, bez względu na to, czy przedsiębiorstwo było w ogóle w ruchu czy nie, czy miało stratę czy zysk czysty to jest zawsze wtedy, gdy podatek od takich przedsiębiorstw, według wymiaru prawidłowo stosować się mającego, wynosiłby mniej od minimalnego; następnie przepisuje ustawa

2. za normalną stopę podatkową dla przedsiębiorstw podlegających temu rozdziałowi stopę 10procentową, lecz podwyższa ją

3. dla przeważnej ilości przedsiębiorstw podlegających podatkowi, czasowo do 10 $\frac{1}{2}$ procentu; nadto ustanawia ustawa

4. dla spółek akcyjnych, które przy wypłacie dywidend przekraczają pewne stopy procentowe, oprócz podatku pod 3 wzmiankowanego jeszcze podatek dodatkowy, po 2 a względnie 4 procenty; prócz tego

5. dla towarzystw wzajemnego ubezpieczenia osobną podstawę opodatkowania

6. dla kas oszczędności i

7. dla przedsiębiorstw uprzywilejowanych w myśl §. 85 osobną skalę podatkową; nakoniec wydaje ustawa

8. jeszcze osobne postanowienia co do opodatkowania funduszków propinacyjnych krajowych.

Artykuł 36.

Podatek minimalny.

(§. 100, ustęp 2 aż do 4.)

1. Od opłacania podatku minimalnego wyłączone są tylko:

- a) towarzystwa wzajemnego ubezpieczenia;
- b) kasy oszczędności;

c) stowarzyszenia i kasy zaliczkowe uprzywilejowane w myśl §. 85.

2. Wszelkie inne przedsiębiorstwa podlegające rozdziałowi II. opłacać mają najmniej podatek wymierzony w myśl postanowień niżej podanych.

3. Ten podatek minimalny wymierzać należy towarzystwom akcyjnym ubezpieczenia w ilość jeden od tysiąca sumy premii czystych rocznych (po strąceniu zwrotów premialnych [bonus] porw niżej l. 4), wszystkim zaś innym przedsiębiorstwom w ilości jeden od tysiąca całego kapitału zakładowego podatnika włożonego w podległe opodatkowaniu przedsiębiorstwa lub interesa.

4. Przy obliczaniu podatku minimalnego dla akcyjnych towarzystw ubezpieczenia stosować należy także tutaj to, co w artykule 40, l. 3 nadmienione o premiach czystych rocznych: przy obliczaniu podatku minimalnego dla wszystkich innych przedsiębiorstw należy mieć na względzie, że za kapitał zakładowy podatnika uważać trzeba w spółkach akcyjnych i w spółkach komandytowych na akcje wniesiony kapitał akcyjny i zalegający jeszcze dług pierwszeństwa, w spółkach zarobkowych i gospodarczych, o ile nie należą do przedsiębiorstw uprzywilejowanych w myśl §. 85, sumę udziałów przez członków wniesionych. Szczegóły te będzie można wziąć zwyczajnie z bilansu, na którym się opodatkowanie opiera.

5. W takim przypadku, gdy kapitał zakładowy podatnika służy zarazem do przedsiębiorstw lub przemysłów (§§. 84, 88, 89 i 90) podlegających i niepodlegających opodatkowaniu, jakoteż co do podatników w ustępie powyższym szczegółowo nie wyliczonych, kapitał zakładowy w przedsiębiorstwa i przemysły podlegające opodatkowaniu włożony wykazać należy osobno; jeżeli to nie jest możebne należy zwyczajnie przyjmować, że taka część całego kapitału zakładowego uważana być ma za włożoną w przedsiębiorstwo podlegające opodatkowaniu jaka wypadnie w stosunku dochodów ogólnych do dochodów przedsiębiorstwa podlegającego opodatkowaniu. Lecz co do przedsiębiorstw, do których stosuje się ustawa z dnia 18. września 1892 Dz. u. p. Nr. 171 o uiszczaniu opłat stęplowych od akcji, rent i obligacji zagranicznych, nie należy nigdy przyjmować tej części kapitału zakładowego w mniejszej kwocie od tej, która odpowiada kapitałowi obrotowemu tutejszo-krajowemu w myśl §§. 5 i 6 tej ustawy obliczonemu.

Czy pierwsza czy ostatnia, a względnie jaka w ogóle skala w poszczególnym przypadku ma być zastosowana, oceniać należy według stosunków w tym przypadku zachodzących, które w razie potrzeby wyjaśnić należy drogą postępowania w §. 111 przepisanego.

6. Celem rozstrzygnięcia pytania, czy przedsiębiorstwo obciążać należy podatkiem 10, a względnie $10\frac{1}{2}$ procentowym czyli też minimalnym, jeżeli nie jest stanowczo pewnem, że powinien być opłacany tylko podatek minimalny lub wyższy od minimalnego, obliczyć należy najprzód podstawę opodatkowania w myśl artykułów 14—34 i przypadający od niej podatek 10, a względnie $10\frac{1}{2}$ procentowy, następnie także podatek minimalny według powyższych postanowień obliczać się mający; przypisać trzeba przedsiębiorstwu na podatek większą z tych dwóch kwot.

7. Jeżeli za pierwszy rok ruchu przypisany był przedsiębiorstwu tymczasowo podatek minimalny lub też podatek od prawdopodobnego dochodu, w takim razie po zestawieniu pierwszego bilansu, obliczyć należy na nowo, tak podatek minimalny, jak i podatek przypadający od czystej intryty podlegającej opodatkowaniu i gdyby wypadła większa kwota niż wynosił podatek tymczasowy, przypisać należy tę większą kwotę jako podatek stanowczy z wliczeniem tymczasowego podatku; jeżeli zaś okaże się, że podatek tymczasowy był wyższy, przypisać należy jako podatek stanowczy kwotę wymierzoną na podstawie ostatniego bilansu i dochodzeń, jeżeli co do tegoż bilansu były czynione, nadwyżkę zaś winna Władza podatkowa pierwszej instancyi odpisać z urzędu, a to nawet w tym razie, jeżeli podatek tymczasowy nabył już mocy prawa.

Artykuł 37.

Dziesięcioprocentowa stopa podatku.

(§. 100, ustęp 6.)

Dziesięcioprocentowemu podatкови od czystej intryty opodatkować się mającej podlegają na teraz — pominiąwszy fundusze propinacyjne krajowe, o których opodatkowaniu mówi się w artykule 43 — tylko

- a) przedsiębiorstwa założone przez reprezentacje krajowe dla użytku publicznego, które nadwyżek swoich używają wyłącznie na utworzenie funduszów zasobowych lub wnoszą je do funduszów krajowych i
- b) instytucje hipoteczne nie liczące na zysk, lecz na zasadzie wzajemności oparte.

Pod tym względem należy jedynie nadmienić, że do stosowania 10procentowej (zamiast $10\frac{1}{2}$ procentowej) stopy podatkowej nie jest to przeszkodą, gdy instytucje pod lit. a wymienione obracają części swojego czystego zysku na cele w §. 95, lit. g i h oznaczone.

Artykuł 38.

Dziesięć i pół procentowa stopa podatku.

(§. 100, ustęp 1 i 5.)

Wszystkie przedsiębiorstwa podatkowi zarobkowemu według rozdziału II. podlegające, w artykule 36, l. 1, w artykułach 37 i 43 wymienione — o ile nie zachodzą warunki do opłacania podatku minimalnego, opłacać mają podatek w ilość $10\frac{1}{2}$ procentów czystej intryty podlegającej opodatkowaniu.

Gdyby w myśl artykułu IX, l. 3, lit. b, a względnie artykułu X, l. 3 i artykułu XI, ta stopa procentowa miała być niższa, Ministerstwo skarbu ogłaszać będzie to niższenie za każdym razem w Dzienniku ustaw państwa.

Artykuł 39.

Podatek dodatkowy od wypłaty większych dywidend.

(§. 100, ustęp 7.)

1. Spółki akcyjne, które za rok, wzięty za podstawę opodatkowania (to jest według wyników bilansu służącego do obliczenia podstawy opodatkowania) rozdzielają tytułem dywidendy więcej niż dziesięć procentów wniesionego kapitału akcyjnego, opłacać mają prócz podatku $10\frac{1}{2}$ procentowego, w poprzedzającym artykule omawianego, jeszcze podatek dodatkowy dwa, a względnie cztery procenty wynoszący; temu podatкови dodatkowemu poddaje się jedynie ową kwotę, którą przedsiębiorstwo przeznaczyło dla rozdzielenia dywidendy przynoszącej 10 procentów, a mianowicie dwuprocentowemu podatкови dodatkowemu podlega ta kwota, która potrzebna jest na jedenasty, aż do piętnastego procentu dywidendy, a czteroprocentowemu podatкови dodatkowemu ta kwota, która potrzebna jest na wypłacenie dywidendy przynoszącej 15 procentów.

2. Przytem należy mieć na względzie, że stopę procentową dywidendy obliczać trzeba nie według kapitału zakładowego w artykule 36, l. 4 oznaczonego, lecz jedynie według kapitału akcyjnego i nie według sumy imiennej onegoż, a względnie poszczególnych akcji, lecz tylko podług sumy rzeczywiście wniesionej na tę sumę imienną; z sumy tej potrącić należy umorzone już części kapitału akcyjnego.

Czy te wyższe dywidendy wypłacane są z wyników obrotu ostatniego roku czynności czyli też z jakichś rezerw przedsiębiorstwa nie stanowi to żadnej różnicy; jeżeli naprzykład przedsiębiorstwo, wypłacające dwunastoprocentową dywidendę, wzięło tylko ośm procentów z nadwyżek obrotu ostatniego roku, pozostałe zaś cztery procenty z funduszu zasobowego, to i tak sumę potrzebną do wypłacenia

jedenastego i dwunastego procentu dywidendy należałoby poddać dwuprocentowemu podatkowi dodatkowemu. Jeżeli wypłacono z funduszu zasobowego już opodatkowanego, należałoby wymierzyć tylko podatek dodatkowy, jeżeli zaś wypłacono z funduszu zasobowego jeszcze nie opodatkowanego, należałoby w myśl §. 96 wymierzyć nadto jeszcze podatek 10¹/₂- a względnie 10procentowy od sumy wziętej z tego funduszu do rozdzielenia (prw. artykuł 28, l. 2).

3. Osobne postanowienie podaje ustawa nakoniec na ten przypadek, jeżeli takie wyższe dywidendy pochodzą zarazem z przedsiębiorstw podlegających opodatkowaniu według tego rozdziału i z niepodlegających temu podatkowi; w przypadku tym poddać należy podatkowi dodatkowemu tylko tę kwotę, w myśl postanowień powyższych obliczyć się mająca, która stosunkowo przypada na kapitał włożony w przedsiębiorstwa podległe opodatkowaniu.

4. W tym celu należy najprzód oznaczyć z zachowaniem prawideł w §. 111 przepisanych, jak kapitał akcyjny rzeczywiście wniesiony rozdziela się między przedsiębiorstwo podległe opodatkowaniu i wolne od podatku. Następnie całą kwotę potrzebną na wypłacenie dywidendy przewyższającej dziesiąty procent dzieli się stosunkowo między oznaczone w taki sposób części kapitału akcyjnego i poddaje się podatkowi dodatkowemu tylko tę część onegoż, która odpowiada kapitałowi akcyjnemu przypadającemu na przedsiębiorstwo podległe opodatkowaniu.

Ustawa pozwala jednak, żeby spółka akcyjna przeprowadziła dowód przeciwny temu domniemaniu, celem wykazania, że i o ile intrata pozwalająca na wypłatę większej dywidendy pochodziła rzeczywiście z przedsiębiorstwa, nie podlegających opodatkowaniu według rozdziału II.; gdyby Władza podatkowa miała wątpliwości co do tego dowodu, zarządzić należy znowu postępowanie w §. 111 przepisane.

Artykuł 40.

Opodatkowanie towarzystw wzajemnego ubezpieczenia.

(§. 100, ustęp 9.)

1. Podatek towarzystw wzajemnego ubezpieczenia wynosi jeden od tysiąca sumy premii czystych rocznych (po strąceniu zwrotów premii [bonus]).

2. Nadmienia się, że to opodatkowanie w przeciwieństwie do wzmiankowanego w artykule 36

minimalnego opodatkowania towarzystw akcyjnych ubezpieczenia nie jest co do towarzystw wzajemnego ubezpieczenia opodatkowaniem minimalnem, lecz — z zastrzeżeniem wydatków wzmiankowanych w artykule 34, l. 3 — jedynem co do towarzystw wzajemnego ubezpieczenia dopuszczalnem opodatkowaniem, które do nich może być stosowane przeto co do obrotu czynności towarzystw wzajemnego ubezpieczenia należy całkiem zamieścić oznaczania podstaw opodatkowania w myśl artykułów 14 aż do 34, ponieważ nie idzie ani o oznaczenie czy czysty zysk był osiągnięty, ani o sposób użycia takowego; skalą opodatkowania towarzystw wzajemnego ubezpieczenia jest jedynie wysokość premii czystych rocznych, które w roku służącym opodatkowaniu za podstawę zostały osiągnięte.

3. Przez „premie czyste roczne“ rozumieć tu należy odmiennie od terminologii użytej w rozporządzeniu ministerjalnem z dnia 5. marca 1896, Dz. u. p. Nr. 31 nie premie czyste w przeciwstawieniu do premii brutto, to jest nie te premie, które po strąceniu dodatków na zarząd i wszelkich innych pozostać muszą według rachunku prawdopodobieństwa, na którym się plan ubezpieczenia opiera; ustawa oznacza tym wyrazem raczej opłaty tytułem premii rzeczywiście od ubezpieczonych otrzymane, po strąceniu zwrotów premii (bonus) ubezpieczonym zwróconych lub dopisanych; dlatego też z przychodów premialnych w zamknięciu rachunkowem wykazanych potrącają się tylko zwroty premii (bonus) tamże wykazane, a następnie wymierza się podatek w kwocie jeden od tysiąca; w szczególności nie wolno więc potrącać z premii czystych rocznych, także premii kontrasekuracyjnych gdyby istniały.

4. Dla opodatkowania towarzystw wzajemnego ubezpieczenia nie stanowi to różnicy, czy system ich polega na pokrywaniu kapitału czy na rozkładaniu wydatków; również jest to dla opodatkowania rzeczą obojętną, czy w tym ostatnim przypadku kwoty rozkładu oznaczone są i pobierane z góry według prawdopodobnej wysokości szkód, czy też dopiero z dołu w stosunku do szkód, które rzeczywiście nastąpiły.

5. Opodatkowanie to obejmuje cały zakres czynności towarzystw wzajemnego ubezpieczenia w tym ich przynioście (ale prw. artykuł 34, l. 3); przeto intrata z ulokowanych korzystnie funduszy zasobowych takich towarzystw, gdyby istniała i podobne dochody, o ile zostają w związku z interesami wzajemnego ubezpieczenia, nie podlegają już osobnemu opodatkowaniu, według tego, ani według III. rozdziału.

Artykuł 41.

Opodatkowanie kas oszczędności.

(§. 100, ustęp 10.)

Dla kas oszczędności ustanowiona jest następująca stopa podatkowa wzrastająca w stosunku intraty czystej opodatkowaniu podlegającej:

Gdy intrata czysta wynosi aż do 10.000 zł. włącznie 3 procenty,
 gdy intrata czysta wynosi nad 10.000 zł. aż do 100.000 włącznie 5 procentów.
 gdy intrata czysta wynosi więcej niż 100.000 zł. aż do 200.000 zł. 7½ procentu,
 a gdy intrata czysta wynosi więcej niż 200.000 zł. 10 procentów.

Artykuł 42.

Opodatkowanie przedsiębiorstw w myśl §. 85 uprzywilejowanych.

(§. 100, ustęp 11.)

Na karb spółek zarobkowych i gospodarczych, tudzież kas zaliczkowych w myśl §. 85 uprzywilejowanych poddaje się opodatkowaniu pierwszy tyśiąc w trzech dziesiątych, a dalsze dochody w pięciu dziesiątych częściach. O ile czysta intrata w taki sposób obliczona nie przenosi 600 zł., stopa podatkowa wynosi 8·6 procentu, w imych razach 10 procentów.

Co do przedsiębiorstw tutaj wymienionych obliczyć należy w myśl artykułów 14 aż do 34 czystą intratę podległą opodatkowaniu i wziąć za podstawę opodatkowania z pierwszego tyśiąca kwot w taki sposób obliczonych 300 zł., z następnych zaś tyśiący po 500 zł.; jeżeli według tego suma podstawy opodatkowania nie przenosi 600 zł., podatek wynosi 8·5 procentu tej sumy (w skutek czego dotychczasowy podatek od takich podstaw opodatkowania wynoszący 5 procentów z 70 procentowym dodatkiem, nie ulega zmianie); jeżeli zaś podstawa opodatkowania w powyższy sposób obliczona przenosi 600 zł., podatek wynosi 10 procentów tejże (dotychczas 5 procentów z 100procentowym do datkiem).

Artykuł 43.

Opodatkowanie funduszy propinacyjnych krajowych.

(§. 100, ustęp 12 i 13.)

Podatek funduszy krajowych propinacyjnych wynosi 10 procentów intraty czystej obliczonej według postanowień §§. 93 aż do 95 (artykuły 14 aż do 34), przyczem jednak należy wyłączyć z dochodów subwencje państwa, przychody z opłat szynkowych, inne publiczne opłaty i grzywny a na-

tomiaś doliczyć czyste dochody funduszu zasobowego, i nakoniec potrącić kwoty wydane na procentowanie i umorzenie obligacji długu propinacyjnego; jeżeli fundusze propinacyjne krajowe same ponoszą 10procentowy podatek rentowy, jaki według §§. 124, 131 a i 133 od odpowiednich odsetek ma być płacony, kwoty na ten cel wydane mają być również potrącone.

O ile według tego miałyby wejść w zastosowanie postanowienie §. 100, ustęp 2 o podatku minimalnym, za kapitał zakładowy uważa się sumę maksymalną przeznaczoną na emisję dotyczących zapisów długu funduszu propinacyjnego; ta suma maksymalna ustanowiona jest w §. 5 ustawy krajowej z dnia 22. kwietnia 1889, Dziennik ustaw krajowych dla królestwa Galicyi i Łodomeryi z Wielkim Księstwem krakowskim Nr. 30 na 62,200.000 zł., a względnie w §. 1 obwieszczenia c. k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego z dnia 18. czerwca 1890, Dziennik ustaw krajowych dla księstwa bukowskińskiego Nr. 16, na 6,983.000 zł.

III. Miejsce przypisania podatku.

Artykuł 44.

W ogólności.

(§. 101).

1. Jeżeli zakłady wykonywania przemysłu przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie znajdują się w tej samej miejscowości, w której przedsiębiorca (spółka akcyjna, stowarzyszenie, bank) ma siedzibę, przypisywać należy podatek w tej miejscowości; co do przedsiębiorców zagranicznych, za siedzibę przedsiębiorcy uważa się siedzibę reprezentacji tutejszo-krajowej, a względnie zastępcy ustanowionego w myśl §. 90, ustęp 2.

2. Stosownie do wyraźnego postanowienia ustawy podatek zarobkowy galicyjskiego funduszu propinacyjnego przypisuje się we Lwowie, a funduszu propinacyjnego księstwa Bukowiny w Czerniowcach, i dla obu niepodzielnie.

3. Jeżeli zakłady przemysłowe nie znajdują się w miejscu siedziby przedsiębiorcy lub znajdują się nie wyłącznie w tem miejscu, nastąpić ma rozmiat według rodzaju wykonywanego przedsiębiorstwa, podział podatku między miejsce siedziby przedsiębiorcy i miejsca, w których znajdują się zakłady przemysłu; przez wyraz „miejsce“ rozumieć tu należy zawsze gminę podatkową.

4. W kwestyi podziału podatku ustawa różni cztery kategorie przedsiębiorstw: 1. kopalnie, fabryki i inne przedsiębiorstwa mające na celu produkcję przemysłową. 2. przedsiębiorstwa han-

dlowe, instytucje kredytowe i zakłady ubezpieczenia, 3. przedsiębiorstwa kolei żelaznych i 4. przedsiębiorstwa żeglarskie.

Artykuł 45.

Podział podatku kopalń, fabryk i innych przedsiębiorstw mających na celu produkcję przemysłową. — Skala podziału. — Właściwość władz podatkowych.

(§. 102.)

1. Jeżeli zakłady wykonywania przedsiębiorstw, mających na celu produkcję przemysłową, jakoto kopalń, fabryk itp. znajdują się nie w miejscu siedziby przedsiębiorcy, w takim razie 20 procentów przypadającego podatku wymierzyć należy w miejscu siedziby przedsiębiorcy, pozostałe zaś 80 procentów w miejscu, w którym znajduje się zakład przemysłowy.

2. Jeżeli istnieje kilka zakładów przemysłowych tego samego przedsiębiorstwa, przypisać należy 20 procentów przypadającego podatku w miejscu siedziby, pozostałe zaś 80 procentów w miejscach, w których znajdują się zakłady przemysłu; podział taki ma nastąpić także wtedy, gdy jeden z kilku zakładów przemysłowych znajduje się w miejscu siedziby przedsiębiorcy, w skutek czego w przypadku takim przypisać należy w miejscu siedziby przedsiębiorcy najprzód 20 procentów całkowitego podatku, a nadto z pozostałych 80 procentów całkowitego podatku kwotę na zakład przemysłowy w siedzibie przedsiębiorcy przypadającą, obliczoną w myśl postanowień niżej podanych.

Odmienne od dotychczasowego ustawodawstwa przepisuje ustawa, że przy dzieleniu pozostałych 80 procentów mają być uwzględniane wszystkie zakłady przemysłowe bez różnicy, czy są samoistne czy zostają do siebie w stosunku zakładu głównego, filialnego lub pomocniczego; przeto mianowicie zakłady sprzedaży (magazyny fabryczne) przez fabryki założone uważać należy także za zakłady przemysłowe w duchu ustawy.

3. Dzielić należy w stosunku współdziałania poszczególnych zakładów przemysłowych do ogólnej intraty przedsiębiorstwa.

Pod tym względem mieć należy na uwadze

- zysk czysty osiągnięty w zakładzie przemysłowym;
- gdyby zysku czystego nie można było wykazać, znaczenie techniczne tego zakładu przemysłowego dla całego procesu produkcji.

W tym ostatnim przypadku uściłować należy oznaczyć dla współdziałania poszczególnych zakładów przemysłowych, za zgodą interesowanych, prosty stosunek (na przykład 1 : 2, 1 : 3, 2 : 5).

c) Jeżeli i to postępowanie nie prowadzi do celu, przyjąć należy, że wszystkie zakłady przemysłowe przyczyniają się do ogólnej intraty w stosunku kwot, jakie są w nich wydawane na płace i zarobki łącznie z tantiemami; przez zarobki rozumieć tu należy także zarobki wypłacane pomocnikom w domu pracującym, jakoteż prowizye wypłacane stałym agentom faktorom i tym podobnym pomocnikom.

Gdyby co do jednego z zakładów przemysłowych okazała się strata, podatek dzielony być ma zawsze według skali pod c) podanej.

4. Czwarty ustęp §. 102 mówi o takim przypadku, gdy ten sam zakład przemysłowy rozciąga się na obszar kilku gmin.

Jeżeli jedna z gmin, na które rozciąga się ten sam zakład przemysłu jest zarazem także siedziba przedsiębiorcy, przydzielić należy najprzód tej gminie kwotę 20 procentów całego podatku.

Podatek przypadający na wspólny zakład przemysłowy, a względnie kwota podatku w myśl powyższych l. 1 aż do 3 oznaczona, dzielona być ma między poszczególne gminy według słusznego uznania w stosunku ważności poszczególnych części zakładu przemysłowego z uwzględnieniem ciężarów komunalnych, jakie spadają na gminy w skutek istnienia zakładu przemysłowego, albo w skutek wykonywania przemysłu, tudzież w skutek rozległości.

Postanowienie §. 38, ustęp 4 co do miejsca przypisania podatku kopalniom ma być także tutaj analogicznie stosowane.

5. Podział podatku skuteczniac ma zwyczajnie Władza podatkowa wymierzająca podatek.

6. Lecz w takim przypadku, gdy ten sam zakład przemysłowy rozciąga się na kilka gmin, te zaś gminy uczestniczące należą do rozmaitych okręgów rozkładu (t. j. do okręgów rozmaitych Władz podatkowych pierwszej instancji) lub do rozmaitych krajów, ustawa przepisuje, że w pierwszym razie Władza skarbową krajową, w drugim zaś Ministerstwo skarbu orzekać ma tak o tem, której Władzy podatkowej wymierzenie podatku ma być poruczone, jak i o podziale podatku.

7. Zapowiedziane w ustawie osobne zarządzenie co do właściwości Władzy podatkowej będzie potrzebne tylko wtedy, gdy w skutek położenia zakładu przemysłowego powstanie także wątpliwość co do właściwości urzędowej w §. 109 (artykuł 51) przepisanej.

8. Lecz we wszystkich przypadkach pod l. 6 oznaczonych, podatek rozdzielać będzie między gminy uczestniczące Władza skarbową krajową, a względnie Ministerstwo skarbu: przeto Władza

wymierzająca podatek, a względnie Władza podatkowa (§. 102, ustęp 6), która najprzód dowie się o istnieniu takiego wspólnego zakładu przemysłowego, winna zdać sprawę tym Władzom i poczynić odpowiednie wnioski.

9. W tych przypadkach, w których ma być opłacany podatek zarobkowy od przedsiębiorstwa rozciągającego się z zakładu przemysłowego położonego za granicą, lub z siedziby podatnika tamże położonej, na obszar ważności ustawy niniejszej (§. 90), Ministerstwo skarbu orzeka tak o tem, której Władzy podatkowej wymierzenie podatku ma być poruczone, jak i o podziale przypadającego podatku; w tym celu Władza podatkowa, która najprzód dowie się o istnieniu takiego przedsiębiorstwa, winna za pośrednictwem przełożonej Władzy skarbowej krajowej zdać sprawę Ministerstwu skarbu i poczynić odpowiednie wnioski.

10. O decyzjach wydanych w sprawach podziału podatku, któremi orzeka się o dopuszczalności lub niedopuszczalności podziału podatku lub ustanawia się skalę podziału, która i w przyszłości ma być stosowana, a więc w szczególności o wszystkich takich decyzjach, tyjących się podziału podatku przy pierwszym wymierzeniu według ustawy niniejszej lub przy pierwszym opodatkowaniu przedsiębiorstwa według niniejszego rozdziału, uwiadomić należy nie tylko podatnika, lecz także wszystkie gminy interesowane.

11. Natomiast nie trzeba uwiadomić gmin o cyfrze kwoty corocznego przypisu podatkowego na dotyczącą gminę przypadającego, oznaczonej z zastosowaniem tej samej metody, której trzymano się także w latach poprzednich.

12. Decyzje wzmiankowane pod l. 10 zawierać mają istotne powody orzeczenia i powinny dozwalać odwołania się do Władzy skarbowej krajowej, a względnie decyzje tej ostatniej Władzy powinny dozwalać odwołania się do Ministerstwa skarbu.

13. Przedstawienia gmin dążące do podziału podatku, a względnie do zmiany dotychczasowego sposobu podziału podatku, lub też do uchylecia podziału podatku, albo zaprzeczające trafności cyfrowego oznaczenia przypisu podatkowego w gminie, załatwiać ma właściwa Władza podatkowa we własnym zakresie działania i o ile uznane zostaną za usprawiedliwione, uwzględnić przy przyszłych podziałach podatku — wyjąwszy, jeżeli idzie o zakład przemysłowy rozciągający się na kilka gmin rozmaitych okręgów rozkładu (l. 4), w którym to razie postarać się należy o decyzję Władzy skarbowej krajowej, a względnie Ministerstwa skarbu.

W przypisach podatkowych już dokonanych, można zarządzić zmianę tylko na wyraźne żądanie gmin i tylko wtedy i o tyle, o ile w myśl §. 3 ustawy z dnia 18. marca 1878. Dz. u. p. Nr. 31, nie przedawniło się jeszcze prawo państwa do sprostowania wymiaru podatkowego.

Artykuł 46.

Podział podatku przedsiębiorstw handlowych, instytucji kredytowych i towarzystw ubezpieczeń.

(§. 103.)

1. Co do przedsiębiorstw tutaj oznaczonych, których podatek dotychczas w ogóle nie był dzielony, przypisać należy na przyszłość 50 procentów przypadającego całego podatku w miejscu siedziby, a 50 procentów w tych miejscach, w których znajdują się zakłady przemysłowe tych przedsiębiorstw.

2. Co do towarzystw ubezpieczenia nadmienia się tu jeszcze w szczególności, że za ich „zakłady przemysłu“ można uważać jedynie ich reprezentacje, tudzież agencje generalne i główne, przeto też i przy podziale podatku uwzględniać można tylko miejsca, w których rzeczony organa mają siedzibę, nie zaś wszystkie te gminy, w których agencje pośredniczą w interesach z towarzystwem ubezpieczenia.

3. Za skalę podziału podatku brać tu należy zawsze przyjęte w poszczególnych reprezentacjach, jakoteż agencjach generalnych lub głównych premie czyste (po strąceniu zwrotów premialnych [bonus]) w znaczeniu objaśnionem bliżej w artykule 40, l. 3.

4. We wszystkich innych punktach, postanowienia wydane w artykule 45, stosować należy także do tych przedsiębiorstw.

Artykuł 47.

Podział podatku przedsiębiorstw kolei żelaznych.

(§. 104.)

I. 1. Z podatku przedsiębiorstw kolei żelaznych bierze się na przepis 10 procentów w tej gminie w której przedsiębiorca ma siedzibę. Co do c. k. kolei żelaznych państwa decyduje w tym względzie siedziba najwyższej Władzy kierującej.

2. Co do pozostałych 90 procentów zbadać należy najprzód w myśl postanowień niżej podanych, w którym z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych podatek ma być wzięty na przepis.

3. Jeżeli siedziba przedsiębiorcy a względnie naczelnego zarządu znajduje się w kraju, który kolej przecina, wziąć należy dalsze 15 procentów na przepis w tymże kraju, mianowicie zaś w gminie siedziby przedsiębiorcy a względnie naczelnego zarządu; pozostałe 75 procentów rozdziela się między wszystkie kraje, które kolej przecina, w stosunku długości odnośnych szlaków; w przeciwnym razie całe 90 procentów podatku rozdzielić należy w tym samym stosunku między kraje, które kolej przecina.

4. Z kwoty podatku, jaka z tych 75 a względnie 90 procentów na kraj przypada, bierze się na przepis trzy czwarte części w gminie, która jest siedzibą zarządu ruchu w kraju, albo, jeżeli w tymże kraju nie istnieje zarząd ruchu, w mieście stołecznem tego kraju.

Postanowienie to nie narusza jednak, ma się rozumieć, osobnego zarządzenia, które odnośnie do nabytej na rzecz państwa kolei zachodniej czeskiej wydane zostało ustawą z dnia 11. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 228, na rzecz Smichowa.

5. Wzmiankowane trzy czwarte części podatku kolei państwa mają być brane na przepis zawsze w mieście stołecznem odnośnego kraju.

6. W myśl obu poprzednich ustępów kwota podatku mająca być przypisaną w miastach stołecznych w Gorycyi z Gradycką, Istrii i Vorarlbergu, aż do czasu oznaczenia tam stolic krajowych drogą ustawodawczą, ma być brana na przepis w tych miastach, w których były dotychczas przypisywane kwoty podatku według ustaw z dnia 8. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 61 i z dnia 19. marca 1887, Dz. u. p. Nr. 33, przypadające na miasta stołeczne tych krajów.

7. Pozostałą jedną czwartą część brać należy na przepis we wszystkich innych gminach (to jest pod l. 1, 4, 5 i 6 nie wymienionych), które kolej przecina; za podstawę rozdziału przypisu podatkowego między gminy rzeczono brać należy sumę podatków bezpośrednich tych gmin, która oznaczana być ma co pięć lat. W tę sumę podatków nie należy wliczać podatku osobisto-dochodowego.

8. Powtórzone pod l. 1 aż do 7 postanowienia §. 104 odpowiadają w zasadzie postanowieniom ustaw dotychczas obowiązujących z dnia 8. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 61 i z dnia 19. marca 1887, Dz. u. p. Nr. 33. Zawierają jednak istotne nowości, o ile

a) w kraju przez dotyczącą kolej przeciętym, w którym znajduje się siedziba przedsiębiorcy a względnie zarząd naczelną przypisywać należy ogółem już tylko 25 procentów zamiast jak dotychczas 40 procentów, i

b) czwarta część podatku rządowego w stosunku długości szlaków kolei na pewien kraj przypadającego przypisywana być ma już nie w mieście stołecznem kraju, a względnie w siedzibie zarządu ruchu, lecz w tych gminach, które kolej przecina i w których już z tytułu l. 1, 4, 5, lub 6 nie jest przypisana część podatku kolei żelaznej.

II. Co się tyczy sumy podatków bezpośrednich gmin przez kolej przeciętych, która służyć ma za skalę podziału i tym w celu ma być co pięć lat oznaczana, nadmienia się co następuje:

1. Za „sumę podatków bezpośrednich“ tych gmin do pierwszego podziału podatku w roku 1898, jakoteż do podziału podatku w czterech następnych latach, uważać należy sumę podatków gruntowego, budynkowego, zarobkowego i dochodowego za rok 1897 — z wyłączeniem idealnego podatku budynkowego — przypisanych w gminach podatkowych, które kolej przecina; w następujących pięcioleciach za sumę podatków bezpośrednich w tych gminach uważać się będzie sumę podatków przypisanych w dotyczących gminach, za rok bezpośrednio poprzedzający dotyczące pięciolecie, a mianowicie gruntowego, budynkowego, rentowego i zarobkowego (z wliczeniem podatku zarobkowego przedsiębiorstwu kolejowemu przypisanego w dotyczących gminach) — z wyłączeniem podatku budynkowego idealnego i podatku osobistego dochodowego; co do przypadków, w którychby podatek nie został jeszcze wymierzony, wstawiać należy w rachunku sumy przeszloroczne.

2. Wszystkie Władze podatkowe mają w powyższy sposób obliczyć przypis podatkowy wszystkich gmin podatkowych swego okręgu, które kolej żelazna podatkowi podlegająca przecina i zestawieć te przypisy co do każdej kolei z osobna, dla przesłania tych szczegółów Władzy podatkowej powołanej do wymierzenia podatku zarobkowego.

Szczegółowy sposób postępowania urządzony jest w artykule 55.

3. Gminy uwiadamiać należy o przypadających na nie przypisach, jeżeli dodatki gminne pobierają urzędy podatkowe, tylko na prośbę gminy, w każdym z osobna przypadku podaną, w przeciwnym zaś razie bezwarunkowo, a w obu przypadkach czynić to ma Władza podatkowa pierwszej instancji, w której okręgu gmina leży; gdyby nadeszły przedstawienia przeciw wymiarowi tego przypisu podatkowego, przesłać je należy tej Władzy,

której poruczone jest wymierzenie podatku dotyczącego przedsiębiorstwu kolejowemu, ona zaś postąpić ma z nimi w myśl §. 45, l. 13.

4. Ministerstwo skarbu zastrzega sobie zezwalać na prośbę przedsiębiorstw kolejowych, żeby kwoty podatków rządowych, przedsiębiorstwu kolejowemu przypisane, płacone były w siedzibie przedsiębiorstwa, a według okoliczności w siedzibie poszczególnych dyrekcji ruchu lub w stolicach krajowych, tudzież wydanie potrzebnych zarządzeń, pod względem zaciągania ich do rachunku bieżącego u innych urzędów podatkowych.

Artykuł 48.

Ciąg dalszy; postanowienia przejściowe.

(§§. 105 i 106.)

W §§. 105 i 106 podaje ustawa postanowienia przejściowe co do tych przypadków, w których podział podatku ulegnie istotnym zmianom, bądź w skutek postanowień ustawy niniejszej, w porównaniu z przepisami teraz istniejącymi (§. 105), bądź w skutek nabycia kolei prywatnej na rzecz państwa, w porównaniu z dotychczasowym przepisem podatkowym; postanowienia te mają na celu ustąpienie uszczerbku w dochodach z podatków, jaki przez to poniosą poszczególne korporacje samorządne i uczynienie go tym sposobem mniej dotkliwym.

Odnosne postanowienia są już w ustawie tak dokładnie wyłuszczone i dotyczą przypadków zdarzających się tak rzadko, że słusznie można zaniechać szczegółowego rozstrząsania ich w tem miejscu.

Artykuł 49.

Podział podatku przedsiębiorstw żeglarskich.

(§. 107.)

Co do przedsiębiorstw żeglarskich na wodach śródkrajowych przypisuje się 80, a co do wszelkich innych 90 procentów podatku wymierzonego od wszystkich tego rodzaju przedsiębiorstw podatnika w gminie siedziby przedsiębiorcy. Pozostałe 20, a względnie 10 procentów przypisuje się w owej gminie, a względnie w owych gminach, w których znajdują się stacye, budowiska, agentury, warsztaty i tym podobne zakłady przemysłowe podatnika; pod tym względem stosować należy odpowiednio przepisy podane w artykule 45, l. 3.

Pod względem formalnego postępowania przy oznaczaniu kwoty podatków rządowych i innych na poszczególne gminy przypadających, stosować należy przepisy podane w artykule 47, II i 55,

a względnie używać należy formularza *F* odpowiednio zmienionego; pod względem płacenia wymierzonego podatku, stosują się odpowiednio postanowienia artykułu 47, II l. 4.

Artykuł 50.

0 podziale podatku w takim razie, gdy rozmaite kategorie przedsiębiorstw w artykule 44 wymienionych łączą się ze sobą.

(§. 108.)

1. Zwyczajnie wszystkie przedsiębiorstwa wykonywane przez przedsiębiorcę podlegającego opodatkowaniu według tego rozdziału (z wyjątkiem przedsiębiorstw państwa, krajów i gmin) opodatkowywać należy łącznie (artykuł 34, l. 1).

2. Lecz jeżeli przedsiębiorstwa te należą do rozmaitych w artykule 44 oznaczonych kategorii przedsiębiorstw i jeżeli takowe wykonywane są nie wyłącznie w miejscu siedziby przedsiębiorcy, w takim razie, celem właściwego rozdzielenia podatku oznaczyć należy naprzód podatek przypadający na każdą z tych kategorii przedsiębiorstw i podzielić go w myśl przepisów o podziale podatku dla tej kategorii istniejących, to jest przydzielić z góry 10, 20, 25, 50, 80 lub 90 procentów gminie siedziby przedsiębiorcy, a resztę rozdzielić na poszczególne zakłady przemysłowe tej kategorii przedsiębiorstw stosownie do postanowień §§. 102, 103, 104 i 107.

3. W tym celu rozdzielić należy wymierzony całkowity podatek w stosunku czystych intrat, osiągniętych w każdej z osobna kategorii przedsiębiorstw, gdyby zaś nie można było ich oznaczyć, w stosunku kapitałów zakładowych na takowe wyłożonych; gdyby w jednej kategorii przedsiębiorstw okazała się strata, podatek należałoby zawsze dzielić według wyłożonych kwot kapitału zakładowego.

Oddział III.

Postępowanie przy rozkładaniu podatku zarobkowego przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie.

Artykuł 51.

Właściwość Władz podatkowych. Przepisy o utrzymywaniu ewidencji.

(§. 109.)

1. Według §. 109 podatek zarobkowy od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachun-

ków publicznie wymierzać ma zwyczajnie (l. 8 aż do 11) ta Władza podatkowa pierwszej instancji, w której okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorcy, a dla c. k. kolei państwa ta, w której okręgu ma siedzibę zarząd naczelny.

2. Ażebym Władza podatkowa mogła podołać temu zadaniu, winna przedewszystkiem postarać się o dokładny przegląd wszystkich tych przedsiębiorstw, które mają siedzibę w jej okręgu urzędowym.

3. Również winna Władza podatkowa wywieźć się dokładnie o wszystkich poszczególnych zakładach przemysłowych, należących do tych przedsiębiorstw, a to po części w tym celu, iżby mogła sprawdzać wykazy przedsiębiorstwa, także pod tym względem a po części, iżby mogła przekazywać właściwej Władzy podatkowej, kwoty podatku przypadające na te poszczególne zakłady przemysłu.

4. Nakoniec winna Władza podatkowa wywieźć się o wszystkich znajdujących się w jej okręgu zakładach przemysłowych tych przedsiębiorstw, które mają siedzibę poza obrębem jej okręgu urzędowego, a to ażeby mogła utrzymywać w ewidencji rychłe przekazanie jej kwot podatku zarobkowego na te zakłady przemysłowe przypadających, a względnie, żeby właściwą Władzę podatkową prosić o ich przekazanie.

5. Celem wygotowania tych przeglądów winny Władze podatkowe sporządzić i ciągle prowadzić dwa katastry podług wzoru D, a mianowicie „kataster I. przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie, którym podatek wymierzyć ma podpisana Władza podatkowa“ i „kataster II. przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie, które mają siedzibę lub zakłady przemysłowe w okręgu podpisanej Władzy podatkowej, którym jednak nie wymierza się podatku w tutejszym urzędzie“.

6. Katastry te wygotować należy na osobnych kartach, lub w formie zapisków, według kategorii w §. 83 ustanowionych [które według okoliczności podzielić trzeba na odpowiednie podziały (naprzykład §. 83, I, lit. a, na przedsiębiorstwa przewozowe, przemysłowe, zakłady kredytowe, towarzystwa ubezpieczenia itd.; §. 83, II, lit. a, na stowarzyszenia zaliczkowe i kredytowe, stowarzyszenia spożywcze, stowarzyszenia produkcyjne, stowarzyszenia magazynowe itd.)] i w obrębie każdej kategorii uporządkować podług abecadła.

Kataster I będzie obejmował z wyjątkami podanymi w dalszych ustępach 8 aż do 11 wszystkie przedsiębiorstwa, których siedziba znajduje się w okręgu dotyczącej Władzy podatkowej, kataster II, podobnie z wyjątkami wyżej oznaczonymi te przedsiębiorstwa, których siedziba nie znajduje się w okręgu Władzy podatkowej kataster utrzymu-

jącej, które jednak posiadają zakłady przemysłowe w jej okręgu.

7. Do ułożenia tych katastrów winny Władze podatkowe używać wszelkich środków pomocniczych, jakimi rozporządzają, mianowicie swoich dotychczasowych zapisków, mają przeglądać rejestra handlowe i rejestra stowarzyszeń, porównywać te szczegóły z zapiskami jakieby znajdowały się u Władzy politycznej lub u Władzy skarbowej krajowej, rozpatrywać dotyczące ogłoszenia w dzienniku urzędowym itp.

8. Jeżeli jeden lub kilka zakładów przemysłowych znajduje się w okręgu innej Władzy podatkowej, a nie Władzy podatkowej tego okręgu, w którym mieści się siedziba przedsiębiorcy, Ministerstwo skarbu upoważnione jest na mocy drugiego ustępu §. 109, wydelegować tę inną Władzę podatkową do wymierzenia podatku; wnioski w tym względzie czynić należy tylko w takim razie, jeżeli z powodu zachodzących stosunków można spodziewać się, że środek ten przyczyni się do uproszczenia toku czynności, a względnie, że da większą gwarancję właściwego obliczenia podstawy opodatkowania (ponieważ ułatwi ustne przesłuchanie osób decydujących, oszczędzi długich dochodzeń itp.).

9. Prośby stron o wydelegowanie innej Władzy podatkowej zamiast tej, która w myśl pierwszego ustępu §. 109 byłaby właściwa, a względnie odnośne wnioski niższych Władz przelać należy z wyłączeniem powodów za delegacją i przeciw niej mówiącym, za pośrednictwem przełożonej Władzy skarbowej krajowej do Ministerstwa skarbu.

10. Następnie Władza do wymierzenia wydelegowana zaciągać ma dotyczące przedsiębiorstw do swego katastru I, Władza w której okręgu znajduje się siedziba przedsiębiorcy, do swego katastru II.

11. W Wiedniu zachowuje się w mocy także na przyszłość szczególną właściwość c. k. Administracji podatkowej dla I. dzielnicy zaprowadzoną rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 10. sierpnia 1877, Dz. u. p. Nr. 72. Wynikające z tego postanowienia zmiany powyższych przepisów ewidencyjnych nie wymagają jednak dalszych wyjaśnień.

Artykuł 52.

Zeznanie podatkowe.

(§. 110.)

1. Każdy przedsiębiorca, w myśl niniejszego rozdziału podlegający opodatkowaniu, winien corocznie w dni 14 po zatwierdzeniu zamknięcia rachunkowego według statutu lub w inny sposób zgodny z przepisami dokonane, najpóźniej zaś w sześć miesięcy po upływie roku ruchu, podać do właściwej Władzy podatkowej pierwszej instancji,

zeznanie czystej intraty opodatkowaniu podlegającej ze wszystkich swoich przedsiębiorstw w ruchu będących, a to podług wzoru, który przepisany będzie drogą rozporządzenia.

Ministerstwo skarbu zastrzega sobie wydanie właściwym Władzom podatkowym szczególnych poleceń co do wnoszenia i badania zeznań c. k. kolei państwa, kolei prywatnych na rachunek państwa w ruchu utrzymywanych, tudzież przedsiębiorstw przemysłowych, utrzymywanych przez koleje państwa.

2. Formularz takiego zeznania zawiera załączka E/1. Nadmieniam się, że rubryki 3, 4 i 5 pozwalają używać tego formularza także w tych przypadkach, w których opłacany być ma tylko minimalny podatek i przeto może służyć także wtedy, gdy się zeznaje do wymierzenia podatku tymczasowego w myśl ustępów 4 i 5 §. 92. Jak towarzystwa ubezpieczenia postępować mają przy wygotowywaniu zeznania, podane jest w uwadze 4 na karcie tytułowej formularza zeznania. Mniejsze przedsiębiorstwa mogą według okoliczności używać także formularza E/2.

3. Do zeznania dołączyć należy zupełny bilans, jakoteż zatwierdzone zamknięcia rachunkowe (rachunek zysków i strat, bilans intraty) w wierzYTELNYM odpisie; spółki akcyjne, spółki komandytowe na akcje, gwarectwa, tudzież spółki zarobkowe i gospodarcze winny nadto złożyć odpis skrócony protokołu walnego zgromadzenia (zgromadzenia gwarków).

4. Odpis może być tylko o tyle skrócony, że wolno wypuścić w nim dyskusye dotyczące się nie bilansu, zamknięcia rachunków, użycia zysku, udzielenia renumeracyi, przyznania tantiem i innych postanowień co do majątku (pomnożenia kapitału akcyjnego, konwersyi itd.), lecz tylko innych spraw stowarzyszenia, a mianowicie wyborów podziękowań, proponowanych zmian statutu itp.; na szczególne żądanie złożyć należy pierwopis lub wierzYTELNY odpis całego protokołu; o uchwalonych zmianach statutów uwiadamiać należy Władzę podatkową, niezwłocznie po ich zatwierdzeniu.

5. Przedsiębiorstwo dostarczyć ma także materiałów potrzebnych do podziału podatku, gdyby miał nastąpić; w szczególności winno przedsiębiorstwo podać miejsce swojej siedziby, jakoteż wszystkich swoich zakładów przemysłowych i złożyć wykazy potrzebne do podziału podatku stosownie do §. 102, ustęp 2 aż do 6.

6. Wykaz zakładów przemysłowych obejmować ma co do przedsiębiorstw żeglugi wszelkie stacje, budowiska, agencye i warsztaty, które przedsiębiorstwo utrzymuje w obszarze ważności ustawy.

7. Koleje żelazne winny zamiast stacji wykazać wszystkie gminy podatkowe ich szlakami prze-

cięte, a nadto długość w kilometrach ich szlaków oddzielnie podług krajów, w których się takowe znajdują; używać należy do tego ile możności formularza F (artykuł 55, l. 1), którego dostarczy Władza podatkowa.

8. Lecz wykazów tych (l. 5 aż do 7) nie trzeba podawać na nowo corocznie, dostatecznym będzie powołanie się przy podawaniu zeznania na wykazy dołączone już do poprzedniego zeznania z oznajmieniem uzupełnień i sprostowań, jeżeli mają być w nich poczynione.

9. Jeżeli podatnik nie wypełni dostatecznie rubryk, jakie zawiera formularz zeznania albo, jeżeli oświadczenia, jakich formularz wymaga lub oprócz nich przez podatnika złożone, nie wystarczają do wyjaśnienia stanu rzeczy, Władzy podatkowej służy prawo żądania o ile uzna to za potrzebne jeszcze dalszych wyjaśnień i wykazów do stwierdzenia faktów ważnych dla wymierzenia podatku; mianowicie Władza podatkowa może także żądać (artykuł 34, l. 4), żeby czysta intrata każdego w szczególności z wykonywanych przedsiębiorstw, była wykazana o ile to jest możebne oddzielnie.

10. Pod groźbą następstw w artykule 53 oznaczonych, podatnik jest obowiązany uczynić tym wezwaniom zadosyć i dostarczyć sumiennie żądanych wykazów.

Artykuł 53.

Zgromadzanie zeznań; postępowanie przeciw opieszalym podatnikom; wymiar z urzędu.

(§. 112.)

1. Celem dopilnowania, żeby zeznania nadchodziły w czasie właściwym, Władze podatkowe winny starać się o nabycie wiadomości nie tylko co do upływu roku czynności w poszczególnych przedsiębiorstwach, lecz ile możności także (z dziennika urzędowego, z ogłoszeń publicznych i tym podobnych materiałów pomocniczych) o odbyciu się tych zgromadzeń (walnych zgromadzeń, zgromadzeń gwareckich itd.), na których zamknięcie rachunków itp. bywa zatwierdzane.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo nie dotrzyma terminu ustanowionego w §. 110 do podania zeznania, należy wezwać je niezwłocznie, żeby w terminie najmniej czterogodniowym wniosło zeznanie, i ostrzedz, że gdyby terminu nie dotrzymano, podatek wymierzony będzie z urzędu. Władzy podatkowej wolno także zagrozić w tem wezwaniu karą porządkową.

Wzór E/1.

Wzór E/2.

Jeżeli przedsiębiorstwo nie uczyni zadosyć temu wezwaniu, w takim razie stosownie do zachodzących stosunków należy albo z zagrożeniem karą porządkową (według okoliczności karą porządkową odpowiednio podwyższoną) wydać ponowne wezwanie do wniesienia zeznania w przeciągu dni ośmiu lub też wymierzyć podatek zarobkowy z urzędu na podstawie posiadanych materyałów (bilansów, sprawozdań z czynności itp.).

3. Ażeby ten ostatni środek mógł być użyty, Władze podatkowe winny wystarać się o bilanse i zamknięcia rachunkowe poszczególnych przedsiębiorstw, a to bądź odręcznie (np. biorąc je z ogłoszeń w dzienniku urzędowym lub w innych pismach publicznych itp.) bądź przez zażądanie ich od innych (politycznych) Władz.

4. W podobny sposób postąpić należy, gdyby podatnik nie uczynił zadosyć wymaganiem od niego w myśl poprzedzającego artykułu wezwaniu od złożenia wykazów. I w tym razie należy albo wymusić zeznanie naznaczeniem wzrastających stopniowo kar porządkowych, albo też po poprzednim odpowiednim zagrożeniu (§. 112, ustęp 2) wymierzyć podatek z urzędu na podstawie posiadanych materyałów, z pozostawieniem stronie swobody dochodzenia drogą rekursu okoliczności, któreby z odmówionych wykazów na jej korzyść wywieść się dały.

Artykuł 54.

Badanie wyjawów; przesłuchiwanie biegłych.

(§. 111.)

1. Władza podatkowa winna nadchodzące do niej zeznania badać pod względem formy i treści, a gdyby uznała za potrzebne sprostowania lub uzupełnienia, winna je przeprowadzić przez porozumienie się z podatnikiem lub, według własnego uznania po wysłuchaniu biegłych. Co do kopalń i hut zasięgnąć należy zawsze opinii właściwego urzędu rewirowego.

2. Gdy Władza podatkowa czyni użytek z prawa przesłuchania biegłych, winna o ile to jest możliwe przesłuchać zawsze dwóch biegłych; opinię ich trzeba zakomunikować podatnikowi ustnie lub piśmiennie z wezwaniem, żeby w stosownym terminie, który Władza podatkowa winna wyznaczyć, wniósł zarzuty swoje, jeżeli je może uczynić; gdyby w zarzutach tych przywiedziono nowe okoliczności osłabiające opinię biegłych, należy udzielić je biegłym do wydania nowej opinii; gdyby opinia ta zawierała szczegóły istotnie nowe, należałoby zakomunikować ją znowu podatnikowi itd.

3. Gdyby w okręgu Władzy podatkowej pierwszej instancji nie było biegłych ukwalifikowanych, lub gdyby ważność sprawy tego wymagała, można zasięgnąć opinii odpowiedniej Izby handlowo-przemysłowej.

4. Po zupełnem wyjaśnieniu stanu rzeczy w sposób powyżej oznaczony, winna Władza podatkowa rozstrzygnąć punkta sporne z swobodnem ocenieniem dowodów według własnego dobrze rozważonego zdania.

Artykuł 55.

Postanowienia szczególne co do wykazów odnoszących się do miejsca przypisania podatku od przedsiębiorstw kolejowych i żeglarskich.

1. Władza podatkowa winna wykazy dostarczone przez przedsiębiorstwa żeglugi i kolei żelaznych (artykuł 52, l. 6 i 7) — o ile już przedsiębiorstwo tego nie uczyniło — oddzielnie podług okręgów rozkładu podatku (powiatów politycznych, okręgów administracji podatkowych) — przynieść do wykazów podług wzoru *F*, a następnie posłać je do Władzy w nagłówku formularza wymienionej, celem rozpoznania rzetelności i zupełności tych szczegółów, tudzież celem wypełnienia rubryk 4 i 5.

Wzór *F*.

2. Te ostatnie Władze winny obliczone w myśl artykułu 47, II, l. 1 sumy podatkowe wszystkich gmin podatkowych, które pewna kolej przecina, wpisać w rubryce 4 nadesłanego im formularza *F*; następnie ten formularz *F*, sprawdzony pod względem zupełności i niemyślności wpisów w rubrykach 2 i 3, po należytem wypełnieniu rubryk 4 i 5 zwraca się Władzy, która go nadesłała.

3. Po powrocie tych wykazów *F* winna Władza podatkowa zebrać wszystkie wykazy tyczące się każdego z osobna szlaku kolejowego i po wymiarzeniu podatku obliczyć przypadającą na każdą gminę podatkową kwotę podstawy dodatków, a według okoliczności dodatków, wpisać ją w dotyczących wykazach i odpisy ich jako załączki do nakazu płatniczego (formularz *G*) wyszczególniającego podatek rządowy, posłać przedsiębiorstwu kolejowemu i urzędowi podatkowemu, któremu pobór przypadającego podatku rządowego jest poruczony; nadto po jednym odpisie każdego z wykazów *F* posłać należy Władzy podatkowej oznaczonej w nagłówku formularza, ta zaś uwiadomi urzędy podatkowe celem zaciągnięcia do ksiąg i poboru kwot przypadających na rzecz państwa i kwot, które urzędy podatkowe mają pobierać na rzecz korporacji autonomicznych.

Artykuł 56.

Wymierzenie. Nakaz płatniczy i rekurs.

(§§. 113 i 114.)

1. Na podstawie zeznań i materiałów pomocniczych do nich dołączonych przystąpić należy do wymierzenia podatku zarobkowego według rozdziału II.

2. Władza podatkowa winna w tej mierze, ze względem na polecenia wydane w artykule 14, przedewszystkiem zbadać, czy wykazany zysk został obliczony według zasad właściwego bilansu, do tego zaś celu można w razie potrzeby zażądać odpowiednich wykazów i objaśnień. Uczynić to należy mianowicie wtedy, gdy idzie o jedno z przedsięwzięć wzmiankowanych w artykule 11, lub gdy dołączone materiały pomocnicze okazują się niepełnymi, niejasnymi lub niezastęgującymi na wiarę.

3. Po skutecznieniu odnośnych uzupełnień, a według okoliczności sprostowań postępować należy przy oznaczaniu wymiaru podatku zarobkowego co do istoty rzeczy według wzoru podanego w formularzu zeznania, to jest oprzeć się należy na czystym zysku (a względnie stracie) wykazanym w bilansie i badać, które pozycje w myśl postanowień ustawy powyżej rozstrząśniętych, należy do niego doliczyć, a względnie z niego wyłączyć.

4. Przytem baczyć należy mianowicie na to, że zmiany, jakie przedstawiają wszelkie pozycje znajdujące się w bilansie lub uzupełnieniach, jakoto kapitał akcyjny, fundusz zasobowy, rezerwy szczególne, sumy wątpliwe, realności, maszyny, inwentarz itp., powinny być dostatecznie wyjaśnione, a w szczególności nie może zachodzić żadna wątpliwość pod tym względem, że przyrosty i ubytki w nich wykazane nie zostały osiągnięte przez policzenie dochodów i wydatków nieuwzględnionych w wykazanym bilansowym rachunku zysków i strat (jak naprzykład przychodów funduszów zasobowych, z których osobno składa się rachunek lub amortyzacji i odpisań również niewłaściwie wciągniętych).

5. O podstawie opodatkowania w ten sposób obliczonej, jakoteż o podatku zarobkowym od niej przypadającym uwiadomić należy podatnika nakazem płatniczym podług wzoru *G* lub *H*; jeżeli podstawa opodatkowania obliczona przez Władzę, nie zgadza się z intratą podległą opodatkowaniu zeznaną przez stronę, dołączyć należy do nakazu płatniczego uzasadnienie, a w niem przedstawić obliczenie podstawy opodatkowania, a względnie podać istotne rozstrzygające powody wciągnięcia, lub wyłączenia poszczególnych pozycji.

6. Formularza *G* używa się w tych przypadkach, w których podatek nie podlega podziałowi; Władza podatkowa winna wygotować całkowicie ten nakaz płatniczy z wyjątkiem rubryk dotyczących się dodatków nie skarbowych i ogólnej należytości podatkowej i dla skutecznienia przypisu podatkowego posłać do właściwego urzędu podatkowego celem obliczenia dodatków na potrzeby autonomiczne, które tenże ma pobierać; ten ostatni urząd ma obliczyć dodatki, wpisać je do nakazu płatniczego, a następnie doręczyć go podatnikowi. Tam, gdzie dodatków gminnych nie pobierają urzędy podatkowe, doręcza się za pośrednictwem zwierzchności gminnej, która ma owe dodatki obliczyć i wpisać; w przypadkach tych poświadczenie odbioru nakazu płatniczego przesłać należy niezwłocznie do Władzy podatkowej pierwszej instancyi.

7. Formularza *H* używać należy zawsze wtedy, gdy stosownie do §§. 102 aż do 109 podatek ma być podzielony. W formularzu tym wypełnić ma Władza podatkowa wszystkie rubryki i posłać go bezpośrednio podatnikowi; zarazem uwiadomić należy w odpowiedni sposób wszystkie urzędy podatkowe, w których podatek ma być przypisany, w celu wykonania tego; urzędy podatkowe winny wygotować następnie wzór *J* w sposób pod l. 6 przepisany i doręczyć podatnikowi.

8. Od nakazów płatniczych podług wzorów *G* i *H*, wolno podatnikowi odwołać się do Władzy skarbowej krajowej, która decyduje ostatecznie wyjąwszy, gdyby rekurs zwracał się także przeciw podziałowi podatku, w którym to ostatnim przypadku dozwolony jest tok instancyi aż do Ministerstwa skarbu.

9. Przeciw uwiadomieniu według wzoru *J* dozwolony jest rekurs tylko o tyle, o ile w nim ma być zaprzeczana cyfrowa dokładność podanych liczb; prawność wymierzenia podatku i podziału podatku można zacząć tylko rekusem wymierzonym przeciw nakazowi płatniczemu według wzoru *H*.

10. Rekusem przeciw uwiadomieniu według wzoru *J*, można w szczególności zacząć albo jakąś niezgodność pomiędzy sumą podatkową wykazaną w uwiadomieniu a wykazaną w nakazie płatniczym według wzoru *H* dla dotyczącego urzędu podatkowego, lub też stosownie stóp procentowych użytych do obliczenia dodatków do funduszów albo dokładność obliczenia przypadających dodatków.

11. Co do rekursów takich wydawać ma de cyzy sam urząd podatkowy z dozwoleniem odwołania się do Władzy skarbowej krajowej.

12. Rekursa zarzucające, że podatek rządowy został nieprawnie wymierzony lub niewłaściwie rozdzielony, odrzucać należy niezwłocznie jako niedopuszczalny z powołaniem się na służące podatnikowi prawo rekursu przeciw nakazowi płatniczemu według wzoru *H*. Podobnie rekursa, w których zaprzeczany jest obowiązek opłacania dodatków lub tym podobne kwestye zwracać należy stronie niezwłocznie z powołaniem się na ustęp końcowy formularza *J*, w którym jest wskazane, gdzie takie rekursa należy podawać.

Artykuł 57.

Terminy płatności.

(§. 115.)

Według §. 115 podatek zarobkowy od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie uiszczają należy w czterech równych, 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października płatnych ratach.

Oddział IV.

Zmiany w stanie przedsiębiorstw podlegających podatкови.

Artykuł 58.

Przyrosty.

(§§. 116. 117.)

1. O przedsiębiorstwach nowo powstałych winien przedsiębiorca w przeciągu dni czternastu od chwili otwarcia ruchu uwiadomić Władzę podatkową pierwszej instancji i wykazać kapitał zakładowy lub jeżeli go wykazać nie można, zeznać prawdopodobną intratę (§. 92, ustęp 5).

Objęcie przedsiębiorstwa już istniejącego, atoli nie podlegającego opodatkowaniu według niniejszego rozdziału, uważać należy za nowe powstanie przedsiębiorstwa, które opodatkowaniu według niniejszego rozdziału podlega.

Powinność opodatkowania poczyna się w tym przypadku od chwili, w której rozpoczął się ruch na rachunek obejmującego.

Do pierwszego uwiadomienia o nowo utworzonej spółce akcyjnej, spółce komandytowej na akcyje lub spółce zarobkowej i gospodarczej dołączyć należy kontrakt spółki, a co do przedsiębiorstw, dla których istnieje osobny statut, dołączyć należy dwa egzemplarze onegoż.

Nowo założone stowarzyszenia i kasy zaliczkowe tego rodzaju, który w §. 85 jest oznaczony, przekładać winny Władzom podatkowym jedynie swoje statuty.

2. Obowiązek opodatkowania rozpoczyna się stosownie do postanowień zawartych w §. 92, ustęp 3 aż do 6 z rozpoczęciem się przedsiębiorstwa.

3. Przyrosty następują więc w skutek powstania nowych przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie, bądź tym sposobem, że

a) jednocześnie powstaje, a względnie wchodzi w obowiązek opodatkowania także nowy podmiot podatkowy (artykuł 1) obowiązany do składania rachunków publicznie; albo że

b) podmioty podatkowe, do składania rachunków publicznie obowiązane, już istniejące, zakładają nowe przedsiębiorstwa, a względnie do swoich dotychczasowych przedsiębiorstw przybierają inne; w obu przypadkach rozróżnić znowu należy, czy idzie

α) o przeistoczenie, a względnie wcielenie przedsiębiorstwa już istniejącego ale dotychczas nie podlegającego obowiązkowi składania rachunków publicznie w przedsiębiorstwo podlegające obowiązkowi składania rachunków publicznie, lub też

β) idzie o powstanie przedsiębiorstwa całkiem nowo założonego. Dalszy przypadek, mianowicie gdy przedsiębiorstwo także dotychczas obowiązane do składania rachunków publicznie przechodzi jedynie na inne przedsiębiorstwo tegoż samego rodzaju, rozstrząsa się osobno w artykule 61.

4. Różnica między przypadkami pod 1. 3 a) i b) przywiedzionymi wyraża się najprzód w sposobie wymierzenia podatku tymczasowego, o czem mówiło się już w artykule 13, l. 1 aż do 3; powtóre wpływa na rozpoczęcie się obowiązku opodatkowania.

5. Za chwilę rozpoczęcia się przedsiębiorstwa, a stosownie do §. 117 także rozpoczęcia się obowiązku opodatkowania, uważać należy w przypadkach a) zwyczajnie ukonstytuowanie się nowego podmiotu prawnego (naprzykład co do spółek akcyjnych wpisanie do rejestru handlowego, artykuły 178, 211 k. h.), a względnie gdyby wykonywanie przemysłu rozpoczęło się przed formalnem ukonstytuowaniem, rozpoczęcie się wykonywania dotyczącego przemysłu. Ta ostatnia chwila jest stanowczą także w tych przypadkach, w których nowe ukonstytuowanie się w ogóle nie ma nastąpić, ponieważ naprzykład podmiot prawny już istniejący, lecz dotychczas nie podlegający opodatkowaniu według rozdziału II, lub też podmiot prawny w myśl §. 93, ustęp 2 oddzielnie od wszelkiego przedsiębiorstwa opodatkowany (państwo, kraj, gmina, fundusz publiczny itp.) otwiera przedsiębiorstwo podległe obowiązkowi składania rachunków publicznie.

6. Przeciwnie w przypadkach oznaczonych pod b) obowiązek podatkowy rozpoczyna się już od tej chwili, od której przedsiębiorstwo wykonywane

est na rachunek objemcy, a chwila ta bardzo często poprzedza ukonstytuowanie się nowego podmiotu prawnego, a względnie urzeczywistnienie objęcia.

7. Będzie to zadaniem Władzy podatkowej zbadać starannie w każdym z osobna przypadku według postanowień niniejszych rozpoczęcie się przedsiębiorstwa; najczęściej można będzie do badać się tej chwili z kontraktu spółki, z sprawozdania z czynności lub z bilansu; gdyby to było niemożliwe, stwierdzić ją należy drogą osobnych dochodzeń (artykuł 52. l. 9).

8. Rozstrząsane tutaj postanowienia co do rozpoczęcia się obowiązku podatkowania odnoszą się nie tylko do podatku tymczasowego, lecz także do podatku stanowczego przypadającego na pierwszy rok ruchu, przeto stosować je należy także do tych przedsiębiorstw, które stosownie do artykułu 13, l. 1, nie podlegają w ogóle tymczasowemu opodatkowaniu.

9. Tak samo, jak przedsiębiorstwa podmiotów prawnych nowo ukonstytuowanych lub bądź co bądź nowo wchodzących w obowiązek podatkowania, podlegają opodatkowaniu według rozdziału drugiego już w pierwszym roku objęcia ruchu (prw. art. 59) także te przedsiębiorstwa, które zakłada lub obejmuje przedsiębiorstwo już istniejące, a względnie opodatkowane, obowiązkowi składania rachunków publicznie podlegające

Artykuł 59.

Postanowienia szczególne co do opodatkowania nowych przedsiębiorstw, oznaczonych w artykule 58, l. 9.

1. Gdyby uwzględniono tylko nadwyżki bilansowe przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie, przedsiębiorstwa nowo nabyte byłyby opodatkowane dopiero w roku, który nastąpi po wcieleniu i postanowienie §. 117, nie byłoby wykonane. W duchu §. 117 trzymać się więc należy następującego sposobu postępowania:

2. Gdy podmiot podatkowy już istniejący, obowiązany do składania rachunków publicznie, przybierze do swoich dotychczasowych przedsiębiorstw inne przedsiębiorstwo już istniejące lecz dotychczas nie według rozdziału II. opodatkowane, natenczas ma w roku tego objęcia przedsiębiorstwa, oprócz podatku wymierzonego na podstawie czystych intrat bilansowych poprzedniego roku, opłacić nadto jeszcze od przedsiębiorstwa nowo objętego podatek tymczasowy według §. 92, ustęp 5 przypadający.

3. Podatek ten po strąceniu kwoty przypadającej na gminę siedziby przedsiębiorcy przypisać należy w całości w tej gminie, w której znajduje się przedsiębiorstwo nowo objęte.

4. Po wygotowaniu pierwszego bilansu wykazującego także wyniki obrotu przedsiębiorstwa nowo objętego, zastąpić należy opodatkowanie tymczasowe stanowczem opodatkowaniem nowego przedsiębiorstwa.

5. Za podstawę tego stanowczego opodatkowania przedsiębiorstwa nowo objętego za rok objęcia ruchu wziąć należy intratę czystą w tem przedsiębiorstwie stosownie do §§. 92—99 obliczyć się mającą, rzeczywiście uzyskaną, o ile zaś takowej nie można oddzielnie wykazać, tę kwotę, która z zastosowaniem postanowień §. 102, ustęp 2 aż do 6 oznaczona będzie jako przypadająca na to przedsiębiorstwo.

6. Pod względem miejsca przypisania tego podatku stosować należy przepisy §§. 101 aż do 108 w taki sposób, jak gdyby to przedsiębiorstwo było jedynem przedsiębiorcy podlegającym opodatkowaniu; przeto dla innych przedsiębiorstw nie ma nastąpić zmiana w przypisie podatkowym tego roku, natomiast ma według okoliczności nastąpić dalsze przekazanie części stanowczego podatku na nowe przedsiębiorstwo przypadającego, gminie siedziby przedsiębiorcy itp.

7. Do przypisu podatku wymierzonego za rok po objęciu ruchu stosować należy w zupełności przepisy powyższych §§. 101 aż do 108.

8. Gdy podmiot prawny już istniejący, do składania rachunków publicznie obowiązany, przybierze do swoich dotychczasowych przedsiębiorstw przedsiębiorstwo całkiem nowo założone, postąpić należy całkiem podobnie jak w przypadku dopiero pod l. 1—7 rozstrząsniałym; tylko że podatek tymczasowy może tu być zawsze nałożony w najmniejszym wymiarze wtedy, jeżeli kapitał zakładowy tego przedsiębiorstwa jest wykazany (art. 13, l. 1 i 2).

9. Za założenie nowego przedsiębiorstwa uważać należy w szczególności także utworzenie nowych zakładów przemysłowych tego samego rodzaju co dotychczasowe zakłady przemysłowe, naprzykład wybudowanie drugiego budynku fabrycznego lub założenie filii banku.

10. Za podstawę stanowczego wymierzenia podatku w tych przypadkach wziąć należy nadwyżkę intraty uzyskaną tem rozszerzeniem przedsiębiorstwa, którą według okoliczności obliczyć należy zapomocą proporeyi.

Artykuł 60.

Ubytki.

(§§. 118, 119, 122.)

1. Jeżeli przedsiębiorstwo zostanie zaniechane w ciągu roku podatkowego, przedsiębiorca winien uwiadomić o tem Władzę podatkową pierwszej instancyi w przeciągu czterech tygodni. Powinność

podatkowa ustaje z końcem tego kwartału podatkowego, w którym przedsiębiorstwo zostało zaniechane. (§. 118, ustęp 1).

2. Gdyby uwiadomienia nie podano, lub gdyby je podano za późno, podatek odpisany będzie dopiero od tego terminu płatności, który nastąpi po dniu nadejścia do Władzy uwiadomienia lub uzyskania urzędownie wiadomości o zawieszeniu przedsiębiorstwa. (§. 118, ustęp 3).

3. Jeżeli z kilku przedsiębiorstw, któremi podatnik się trudni, jedno zostanie zawieszono, w takim razie odpisać należy z podatku, za odnośny rok podatnikowi przypisanego, taką część, jaka przypada na intratę z zaniechanego przedsiębiorstwa przez podatnika wykazaną, a to od tego terminu płatności, który nastąpi po dniu zawieszenia przedsiębiorstwa. (§. 118, ustęp 2.)

4. Likwidacyi przedsiębiorstwa, jeżeli zarazem ruch przemysłowy nie zostanie całkiem zawieszony, nie uważa się za zaniechanie w myśl poprzedzającego ustępu (§. 119).

5. Jeżeli czysta intrata poszczególnego przedsiębiorstwa da się wykazać, takowa była już zwyczajnie wzięta za podstawę podziału podatku (§§. 102 do 108), lecz jeżeli wykazana czysta intrata nie była cała poddana opodatkowaniu, lecz po części stratami innych przedsiębiorstw skompensowana (§. 93), w takim razie ma się rozumieć także przy odpisywaniu podatku wzięta być może na uwagę tylko ta część czystej intraty, która była rzeczywiście poddana opodatkowaniu.

Naprzykład: W roku 1897 pewien przedsiębiorca zyskał na przedsiębiorstwie w *A* 100.000 zł., na przedsiębiorstwie w *B* 20.000 zł., lecz na przedsiębiorstwie w *C* stracił 80.000 zł., przeto podstawa opodatkowania na rok 1898 40.000 zł., przypadający 10½ procentowy podatek 4.200 zł.; jeżeli przedsiębiorstwo w *A* zostanie dnia 1. maja 1898 zaniechane, odpisać należy taki podatek, jaki stosunkowo przypada na czystą intratę przedsiębiorstwa w *A* rzeczywiście opodatkowaną.

Z ogólnej czystej intraty w sumie 120.000 zł. opodatkowano 40.000 zł., przeto z 100.000 zł. z przedsiębiorstwa w *A* 33.333 zł. 33 c.; podatek 10½ procentowy od tego wynosi 3500 zł., należałoby więc odpisać (od 1. lipca 1898) połowę tej kwoty to jest 1750 zł.

Gdyby przedsiębiorstwo w *C* zostało zawieszono, podatek nie mógłby w ogóle być odpisany dla braku opodatkowanej intraty tego przedsiębiorstwa.

Podatek za rok 1899 należałoby wymierzyć według przepisów powszechnie obowiązujących na

podstawie wykazanego w bilansie czystego zysku z roku 1898, nie biorąc już na uwagę uszczuplenia rozmiarów przedsiębiorstwa, ponieważ według powyższego zostało to już uwzględnione.

6. Jeżeli nie można obliczyć czystej intraty poszczególnego przedsiębiorstwa, odpisać należy tę część podatku, która stosownie do postanowień §§. 102 aż do 108 oznaczona została jako przypadająca na dotyczące przedsiębiorstwo.

7. Miejsce, w którym kwota podatku ma być odpisana, oznaczyć należy stosownie do §. 122 z zastosowaniem §§. 101 aż do 108 w taki sposób, jak gdyby zaniechane przedsiębiorstwo było jedynym przedsiębiorstwem podatnika; stosują się więc analogicznie także w tym przypadku postanowienia zawarte w artykule 59, l. 6, mianowicie co do odpisywania podatków w siedzibie przedsiębiorcy.

8. Zdarzyć się może także taki przypadek, że odpisanie na rzecz pewnej gminy będzie wynosiło więcej niż kwota podatku tamże przypisana — tak w przykładzie rozstrzaskanym pod l. 5, w którym stosownie do artykułu 45, l. 3, lit. c podatek miał być rozdzielony między miejsca *A B* i *C* nie według osiągniętych wyników ruchu, lecz według wypłaconych zarobków; tutaj podatek wynoszący 4.200 zł. mógł być przypisany w kwocie np. 2500 zł. w *A*, 1200 zł. w *B*, a 500 zł. w *C* — przeto dnia 1. lipca 1898 przypis w *A* wynosiłby mniej niż odpisanie, które ma być dozwolone.

Co do przypadków takich ustawa postanawia, że pozostałą kwotę odpisania rozłożyć należy na te gminy, w których przypisany jest podatek tego przedsiębiorcy w stosunku ich przypisów; podług tego należałoby w przerzeczonym przykładzie postąpić jak następuje: Z powodu zawieszenia przedsiębiorstwa w *A* odpisać należy 1750 zł.; z tego przypada 20 procentów na siedzibę przedsiębiorstwa w *B*, przeto najprzód odpisać należy w *B* 350 zł., pozostałe zaś 1400 zł. należałoby odpisać w *A*; lecz przypis w *A* za III. i IV. kwartał 1898 wynosi tylko 1250 zł., przeto pozostałą kwotę odpisania to jest 150 zł. należałoby odpisać w miejscach *B* i *C* w stosunku przypisów tychże miejsc wynoszących w *B* 850 zł., a w *C* 500 zł.

9. Gdyby podatek, od którego pewna suma ma być odpisana, nie był jeszcze wymierzony, załatwienie uwiadomienia mającego na celu odpisanie, odroczyć należy aż do wymierzenia podatku; w każdym razie podatek należy najprzód całkowicie przypisać, a potem dopiero wykonać odpisanie jeżeli ma nastąpić.

Artykuł 61.

Przejście przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie na inne przedsiębiorstwo tegoż rodzaju.

(§. 120.)

1. Gdy wszystkie przedsiębiorstwa podatnika opodatkowanego według niniejszego rozdziału przejdą w posiadanie innego takiegoż podatnika, ten ostatni ponosić ma podatek wymierzony jego poprzednikowi w przedsiębiorstwie od tego kwartału, który nastąpi po przejściu posiadania; w przypadku więc takim za rok objęcia ruchu ani się na nowo nie wymierza, ani też nie dzieli się podatku na nowo, chociażby nowe przedsiębiorstwo miało siedzibę w innej gminie.

2. Jeżeli w inne ręce przejdzie posiadanie tylko jednego z kilku przedsiębiorstw podatnika, powinność podatkowania poprzedniego posiadacza kończy się, a powinność podatkowania nowego posiadacza poczyna się od tego terminu płatności, który nastąpi po przejściu posiadania.

Za chwilę przejścia posiadania uważać należy tę chwilę, od której przedsiębiorstwo wykonywane jest na rachunek objemcy.

3. W przypadku takim oznaczyć należy najprzód w sposób podany w artykule 58, l. 7 chwilę, od której przedsiębiorstwo wykonywane jest na rachunek objemcy i od kwartału, który po tej chwili nastąpi, odpisać podatek poprzedniemu posiadaczowi.

4. Dla nowego posiadacza przedsiębiorstwo objęte jest nowem przedsiębiorstwem, przeto podatek ma być onemuż na nowo wymierzony w myśl końcowego zdania ustępu 4, a względnie według ustępu 3, §. 92 i według okoliczności podatek ten ma także być na nowo podzielony według zasad podanych w artykułach 45 aż do 50, jednakże z tą różnicą, że obowiązek podatkowania i podział podatku rozpoczyna się dopiero od kwartału, który nastąpi po przejściu posiadania.

Artykuł 62.

Wypuszczenie w dzierżawę przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie.

(§. 121.)

1. Gdy przedsiębiorstwo obowiązane do składania rachunków publicznie wypuści w dzierżawę jedno, kilka lub wszystkie swoje przedsiębiorstwa, nie pociąga to za sobą zmiany w przypisie podatkowym na rok bieżący; podatek też wymierzany być ma na przyszłość jak dotąd według czystego zysku bilansowego (§. 92).

2. Dla dzierżawcy dzierżawa ta jest nowem przedsiębiorstwem, które stosownie do charakteru

dzierżawcy poddane być ma opodatkowaniu od rozpoczęcia się dzierżawy według odnośnych postanowień I. lub II. rozdziału.

Artykuł 63.

Przeistoczenie przedsiębiorstwa zwolnionego od podatku lub uprzywilejowanego w myśl §. 85 na przedsiębiorstwo podlegające opodatkowaniu według prawideł powszechnych lub odwrotnie.

1. Gdy przedsiębiorstwo podmiotu prawnego, obowiązane do składania rachunków publicznie, z jakiegokolwiek przyczyny dotychczas wolne od podatku, przeistoczy się w ciągu roku podatkowego w przedsiębiorstwo podlegające opodatkowaniu według rozdziału II, uważać je należy pod względem opodatkowania za przedsiębiorstwo założone w myśl ostatniego zdania ustępu 4, a względnie według ustępu 3, §. 92. i §. 117.

2. Gdy przedsiębiorstwo w myśl §. 85 uprzywilejowane przeistoczy się w ciągu roku podatkowego w przedsiębiorstwo nie mające prawa do tych dobrodziejstw, taką zmianę wykonywania przemysłu bez względu, czy jest statutową czy faktyczną, uważać należy ze stanowiska opodatkowania za zawieszenie dotychczasowego przedsiębiorstwa w myśl §. 118, ustęp 1 i otwarcie przedsiębiorstwa nowo założonego w myśl l. 1.

3. Gdy zaś przeciwnie przedsiębiorstwo opodatkowane dotychczas według powszechnych postanowień rozdziału II. przeistoczy się w przedsiębiorstwo uprzywilejowane w myśl §. 85, również i to uważać należy za zawieszenie dotychczasowego przedsiębiorstwa w myśl §. 118, ustęp 1 i otwarcie nowego w myśl §. 85 uprzywilejowanego przedsiębiorstwa stosownie do §. 92, ustęp 3 i §. 117.

Oddział V.

Ustawowe prawo zastawu dla podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie.

Artykuł 64.

(§. 123.)

Postanowienia podane w rozdziale I. ustawy pod względem ustawowego prawa zastawu (§. 76) służącego podatкови zarobkowemu powszechnemu i należytościom pobocznym, stosują się odpowiednio także do podatku zarobkowego według rozdziału II; odsyła się więc w tym względzie do postanowień artykułu 58 przepisu wykonawczego do rozdziału I.

Biliński r. w.

Wzór A.

(Do artykułu 32.)

Załatwienie pytania, czy zasoby utworzone za patentu o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439 (fundusz zasobowy szczególny, fundusz na odpisanie, na amortyzację, na wątpliwe należności, na stratę na kursie, fundusz zasobowy na straty, fundusz odbudowy itp.), należy poczytywać za równe zasobom na zasadzie ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 już opodatkowanym i czy w skutek tego wydatki i straty z powyższych funduszków pokryte, mają być przy przysłem wymierzaniu podatku uważane za potrącenia policzalne w myśl §. 97, zależy stosownie do §. 98 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 od wielorakich udowodnień, których wyprowadzenie jest obowiązkiem strony, o ile takowa w ogóle zamierza żądać, żeby w taki sposób postąpiono z jej funduszami dotychczas nagromadzonymi.

Termin do wyprowadzenia tego dowodu w §. 98 przewidziany, ustanawia się niniejszem na sześć miesięcy, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu niniejszego dekretu i wzywa się (Towarzystwo), ażeby w tym terminie, o ile zamierza dowód ten przeprowadzić, wykazało:

1. Na jaki cel szczególny fundusz, o który idzie, był stosownie do statutu lub w skutek szczególnej uchwały walnego zgromadzenia przy utworzeniu przeznaczony i dotychczas zachowywany?

2. w których latach został utworzony i z jakich poszczególnych rezerw i datków? Co do każdego z tych lat należałoby następnie wykazać:

- a) kwoty odłożone z dotyczącej inrady rocznej do pomienionego funduszu zasobowego;
- b) kwoty z dotyczącej inrady rocznej rozdzielone jako zysk i tytułem odsetek od kapitału zakładowego
- c) podatek zarobkowy i dochodowy zwyczajny i nadzwyczajny opłacony za rok kalendarzowy następujący po dotyczącym roku czynności — jeżeli zaś rok czynności nie schodził się z rokiem kalendarzowym, za obadwa lata kalendarzowe, które po roku czynności następowały — (jeżeli więc naprzykład odłożono pewną sumę z inrady roku czynności 1890, podatek za rok 1891, jeżeli zaś odłożono jakąś sumę z inrady roku czynności 1891/92, podatek za lata 1892 i 1893);
- d) podstawę opodatkowania, podług której podatek dochodowy był wymierzony za ten rok kalendarzowy, a względnie te lata kalendarzowe — rozłożoną według inrat z lat wziętych do obliczenia średniej.

Gdyby w przeciągu powyższego sześciomiesięcznego terminu nie wyprowadzono dowodu powyżej wymaganego, poczytanoby to za znak, że stowarzyszenie zrzeka się stanowczo dochodzenia praw, któreby z §. 98 ustawy na jego korzyść wynikały. Gdyby w późniejszym czasie ofiarowano się wyprowadzić dowody w §. 98 wymagane, powyżej wyszczególnione, nie mogłoby to żadną miarą być uwzględnione.

C. k. Administracya podatkowa.**C. k. Starostwo.**

Wzór B.

(Do artykułu 32.)

Ponieważ w terminie wyznaczonym tutejszym dekretem z który dnia
 upłynął, nie wprowadzono oznaczonego powyższym dekretem tutejszym dowodu co do
 pytania czy zasoby (fundusz) Towarzystwa utworzone za
 patentu cesarskiego z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439, należy poczytywać za równe zasobom na zasadzie ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 już opodatkowanym i czy w skutek tego wydatki i straty z powyższych funduszków pokryte, mają być przy przyszłym wymierzeniu podatku uważane za potrącalne w myśl §. 97, oświadcza się niniejszem, że przerzeczony fundusz nie może być poczytywany za równy zasobom na zasadzie ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 już opodatkowanym.

W skutek tego wydatki i straty, które w przyszłości będą z tego funduszu pokrywane, nie mogą być umieszczane w ogólnym rachunku obrotu, a względnie nie mogą być uważane za potrącenia policzalne przy ustanawianiu podstawy opodatkowania.

Gdyby chciano odwołać się, rekurs podać należy w przeciągu dni 30, licząc od dnia doręczenia niniejszego dekretu, do podpisanej Władzy podatkowej.

C. k. Administracya podatkowa.**C. k. Starostwo.**

Wzór C, 1.

(Do artykułu 32.)

Podpisana Władza zbadawszy udowodnienia wyprowadzone podaniem z dnia
 przekonała się, że zasoby (fundusz zasobowy szczególny) Towarzystwa . .
 utworzone za patentu cesarskiego z dnia 29. października 1849, Dz. u. p.
 Nr. 439, w sumie mogą być poczytywane (według okoliczności: mogą być
 poczytane tylko w sumie) za równe zasobom na mocy ustawy z dnia 25. paź-
 dziernika 1896, Dz. u. p. Nr. 220 już opodatkowanym, ponieważ

W skutek tego wydatki i straty, któreby odpowiednio szczególnemu przeznaczeniu
 rzeczono funduszu były z niego pokrywane, uważane będą przy ustanawianiu przyszłych podstaw
 opodatkowania za potrącenia policzalne aż do sumy ogólnej odpowiedniej kwocie powyższej.

Gdyby chciano odwołać się, rekurs podać należy w przeciągu dni 30, licząc od dnia doręczenia
 niniejszego dekretu, do podpisanej Władzy podatkowej.

C. k. Administracya podatkowa.**C. k. Starostwo.**

Wzór C, 2.

(Do artykułu 32.)

Podpisana Władza zbadawszy udowodnienia wyprowadzone podaniem z dnia
 przekonała się, że zasoby (fundusz zasobowy szczególny) Towarzystwa . . .
 utworzone za patentu cesarskiego z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439
 w sumie nie mogą być poczytane za równe zasobom na mocy ustawy
 z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 już opodatkowanym, ponieważ

W skutek tego wydatki i straty, któreby w przyszłości z tego funduszu były pokrywane, nie mogą
 być umieszczane w ogólnym rachunku obrotu, a względnie nie mogą być uważane przy ustanawianiu
 podstawy opodatkowania za potrącenia policzalne.

Gdyby chciano odwołać się, rekurs podać należy w przeciągu dni 30, licząc od dnia doręczenia
 niniejszego dekretu, do podpisanej Władzy podatkowej.

C. k. Administracya podatkowa.**C. k. Starostwo.**

Wzór D.

(Do artykułu 51.)

Numer katastralny	Tytuł statutowi odpowiedni (firma)	Siedziba	Ma zakłady przemysłowe w 1)	Podatek wymierza	Początek i koniec roku czynności	U w a g a 2)

1) W tej rubryce podać należy gminę podatkową, okrąg urzędu podatkowego i okrąg rozkładu podatku, w których znajdują się poszczególne zakłady przemysłu.
2) W tej rubryce podawać należy corocznie szczególnie liczące się przypisu podatkowego.

Wzór E, 1.

(Do artykułu 52.)

Kraj
 Powiat polityczny

Okrąg urzędu podatkowego
 Gmina

Zeznanie do podatku zarobkowego**przedsiębiorstw podlegających obowiązкови składania rachunków publicznie**

. (Oznaczenie firmy)
 w (Siedziba i adres przedsiębiorstwa)

za rok podatkowy 189 .

Podpisany zarząd oświadcza według najlepszej wiedzy i sumienia, że szczegóły podane tutaj w celu wymierzenia podatku zarobkowego przedsiębiorstwom wewnątrz wyszczególnionym są zgodne z prawdą i zupełne.

Podpis:

.

Uwaga: 1. Zeznanie to podpisać należy zgodnie z przepisem statutowym co do podpisywania firmy.

2. W myśl §. 110 ustawy z dnia 22. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, zarząd obowiązany jest wypełnić rubryki znajdujące się wewnątrz, jak tylko można najdokładniej.

3. Rubryki 3, 4 i 5 wypełniać należy tylko w przypadkach §§. 92, ustęp 4 i 5, 100, ustęp 4 i 108, rubryki 17 i 18 tylko w przypadkach §§. 93, ustęp 2, 102 i 108.

4. Akcyjne towarzystwa ubezpieczeń podać mają w rubryce „Uwaga“ także sumę zebranych w ostatnim roku czynności premii rocznych i wydanych w tymże czasie zwrotów premii, co do każdej z osobna reprezentacji, tudzież agencji generalnej lub głównej; towarzystwa wzajemnego ubezpieczenia mogą ograniczyć się do wypełnienia jedynie rubryki „Uwaga“ podaniem tych ostatnich szczegółów.

5. Dla innych przedsiębiorstw rubryka ta przeznaczona jest na zapisanie bliższych szczegółów co do obliczenia intryty poszczególnych filii tutejszo-krajowych, co do obliczenia zysków filii zagranicznych itp.

Okres wymiaru i podstawa opodatkowania.

§. 91. Podatek zarobkowy, który według rozdziału niniejszego ma być brany na przepis, wymierza się corocznie.

§. 92. Za podstawę do wymierzenia podatku zarobkowego według niniejszego rozdziału służy zwyczajnie czysta intrata przedsiębiorstw podatki podlegających, osiągnięta w ostatnim roku czynności przed rokiem podatkowym, bez względu, czy uzyskano ją na własną rękę, czy przez wydzierżawienie przedsiębiorstwa. — Jeżeli ostatnie zamknięcie czynności obejmuje tylko część roku czynności lub okres więcej niż rok wynoszący, za czystą intratę roku czynności uważać należy kwotę, przypadającą na rok podług stosunku długości okresu ruchu do jednego roku. — Na ten rok, w którym przedsiębiorstwo rozpoczęło swoje czynności, za podstawę opodatkowania bierze się intratę w tymże roku uzyskana. — Przedsiębiorstwu całkiem nowo założonemu wymierzyć należy podatek za czas aż do dnia wygotowania pierwszego bilansu tymczasowo w wymiarze najniższym w §. 100, ustęp 2 oznaczonym. Jeżeli jednak przedsiębiorstwo nowo założone objęto całkiem lub częściowo, które już przedtem istniało, wymierza się podatek tymczasowo od tej części intraty rocznej, według postanowień następującego ustępu obliczonej, która stosunkowo przypada na okres ruchu. — Za intratę roczną przyjąć należy cztery od sta kapitalu zakładowego w przedsiębiorstwie włożonego a tylko w takim razie, gdyby intrata czteroprocentowa nie była prawdopodobna, albo gdyby kapital zakładowy nie mógł być wykazany, prawdopodobną intratę roczną oznaczyć należy ze względu na rozmiary przedsiębiorstwa i na przemysły w podobnych okolicznościach w ruchu utrzymywano. — Po wygotowaniu pierwszego bilansu wymierza się podatek stanowczo. — Postanowienia zawarte w ustępach 4 i 5 nie stosują się do spółek zarobkowych i gospodarczych i do kas zaliczkowych podlegających dobrodziejstwom §. 85.

§. 93. Z zastrzeżeniem postanowień §§. 94 aż do 99, intratę czystą stanowią nadwyżki bilansowe, bez względu, czy takowe są jako odsetki, dywidendy, tantiemy lub pod jakikolwiek inną nazwą i w jakimkolwiek stosunku rozdzielane, na fundusz zasobowy składane, na przyszły rachunek przenieszone lub w inny sposób używane. — Do wymierzenia podatku od przedsiębiorstw rządowych, krajowych i gminnych, temu rozdziałowi podlegających, brać należy za podstawę intratę czystą każdego z osobna przedsiębiorstwa. Co do innych kontrybuentów, utrzymujących w ruchu kilka przedsiębiorstw podatki podlegających, podstawę opodatkowania stanowi suma ich czystych intrat po strąceniu strat, jeżeli je na niektórych przedsiębiorstwach poniesiono.

§. 94. Do nadwyżek bilansowych doliczać należy te kwoty niemi nie objęte, które z wyników obrotu roku czynności użyte zostały na jeden z celów w paragrafie poprzedzającym wyraźnie wymienionych, lub na jeden z następujących celów:

- Na powiększenie kapitalu w przedsiębiorstwie ulokowanego;
- Na spłacenie kapitalów ulokowanych w przedsiębiorstwie przez uczestników, jakoteż na umorzenie takich długów, których spłacanie z dochodów bieżących przyczynia się do podwyższenia saldo majątkowego przedsiębiorstwa, obliczonego według zasad właściwego bilansu majątkowego — albo, które odnoszą się do zaliczek lub dopłat nie wliczonych stosownie do §. 95, lit. c) w sumę podstawową opodatkowania;
- Na opłacenie odsetek od kapitalów ulokowanych w przedsiębiorstwie (w akcyach, akcyach pierwszeństwa, wkładkach na przedsiębiorstwo, udziałach wspólników, wkładkach komandytowych itp.), jakoteż od kapitalów na obligacje pierwszeństwa lub na jakikolwiek inne udziałowe zapisy dłużne lub z hipotecznym ubezpieczeniem pożyczonych, o ile takowe są częściami kapitalu zakładowego — atoli z wyjątkiem tych kwot, w §. 95, lit. e) oznaczonych, które wydane zostały na opłacenie odsetek od listów zastawnych lub obligacji gminnych odpowiednio statutowi pokrytych i rzeczywiście emitowanych;
- Na dopłaty z tytułu gwarancji, zaliczki lub dodatki innym przedsiębiorstwom;
- Na darowizny, podarki i inne datki, o ile takowych nie wymaga wykonywanie przemysłu, lub o ile takowe nie są obiarowane przez jedną z uprzywilejowanych w myśl §. 85 spółek zarobkowych i gospodarczych lub kas zaliczkowych na rzecz istniejących już zakładów dobroczynnych: remuneraacye za usługi wyświadczone przez zajętych w przedsiębiorstwie, jakoteż datki na wypadek choroby lub udzielone pracującym w przedsiębiorstwie, lub ich rodzinom uważać należy za wydatek wymagany potrzebą obrotu;
- Na opłacenie przypadającego według niniejszego rozdziału podatku z dodatkami; za równy temu podatkowi uważać należy podatek zarobkowy, na podstawie dotychczasowych ustaw wymierzany, jakoteż podatek dochodowy I i III klasy;
- Na pokrycie strat bilansowych z lat poprzednich; z tych jednak wyłączyć należy dla przedsiębiorstw według §. 85 uprzywilejowanych, tę stratę, według postanowień ustawy niniejszej obliczoną, która powstała w roku czynności poprzedzającym bezpośrednio rok bilansowy.

§. 95. Natomiast następujących pozycji nie należy wliczać w sumę podstawową opodatkowania, a względnie należy je potrącić z nadwyżek bilansowych, jeżeli i tak już przy obliczeniu nadwyżek bilansowych nie były uwzględnione jako pozycje potrącalne:

- zyski bilansowe z lat poprzednich;
- intraty czyste z realności podlegających podatki gruntowemu i budynkowemu, w takiej kwocie, w jakiej służą za podstawę do wymierzenia podatku gruntowego i budynkowego; za czystą intratę z budynków podlegających podatki klasowemu uważać należy tę kwotę, którą budynek musiałby jako czynsz czysty przynosić, gdyby podlegał podatki domowo-czynszowemu, żeby podatek domowo-czynszowy wyrównywał podatki klasowemu, jaki budynkowi jest rzeczywiście wzięty na przepis;
- otrzymane dopłaty z tytułu gwarancji lub zaliczek rządowe;
- rezerywne premie w zakładach ubezpieczeń przeznaczone na pokrycie ubezpieczeń z końcem roku jeszcze nie ubiegłych, tudzież kwoty nie wypłacone jeszcze z końcem roku za szkody lub jakieś inne przypadki ubezpieczenia, z którymi już się zgłoszono;
- wszelkie odsetki bierne przez przedsiębiorstwo wypłacone, o ile w §. 94, lit. c) wzięte ich w sumę podstawową opodatkowania nie jest wyraźnie przepisane; w szczególności więc wypłacone przez przedsiębiorstwo odsetki lombardowe i eskomtowe, odsetki od wkładów oszczędności, depozytów, od emitowanych asygnat kasowych, od pożyczek na prosty skrypt; wreszcie odsetki wypłacone od listów zastawnych lub obligacji gminnych według przepisów statutu pokrytych i rzeczywiście emitowanych;
- odpisana odpowiednio zużytych się lub zmniejszeniu się wartości inwentarza lub materiału ruchu, jakoteż stratom poniesionym w przedsiębiorstwie na iszczenie, kursie itp., tudzież te części intraty, które z tych samych powodów składane są na osobne fundusze zasobowe (na odpisanie, amortyzacyę, straty itp.), w tym ostatnim jednak przypadku tylko wtedy, jeżeli fundusze te przeznaczone są na pokrycie ubytków i strat wyraźnie oznaczonych a straty i ubytki tego rodzaju albo już nastąpiły albo należy się ich spodziewać jako prawdopodobnego wyniku stosunków przedsiębiorstwa. — Jeżeli Władza podatkowa ma wątpliwość, czy sumy odpisane a względnie wzięte w zachowanie są odpowiednio wielkie, wezwąć należy biegłych do wydania opinii. — Kasom oszczędności, zakładom ubezpieczeń, jakoteż stowarzyszeniom zaliczkowym i gospodarczym i kasom zaliczkowym uprzywilejowanym według §. 85, które książkowe, jednak nie realizowane zyski na kursie przekazują na specjalne rezerwy dla strat na kursie, wyłącznie takich przekazów z podstawy opodatkowania nie może być odmówione. — Użycie sum odpisanych na sprawienie nowych rzeczy inwentarskich lub materiału obrotowego nie ma być uważane za powiększenie kapitalu w przedsiębiorstwie ulokowanego (§. 94, lit. a);
- kwoty płacone na cele zapotrzączenia funkcyjaryuszów;
- tantiemy wypłacane funkcyjaryuszom przedsiębiorstwa na podstawie kontraktów;

- w kasach oszczędności jakoteż w towarzystwach zarobkowych i gospodarczych i kasach zaliczkowych uprzywilejowanych z §. 85, remuneraacye udzielane z czystego zysku członkom zarządu, rady nadzorczej, lub urzędnikom przedsiębiorstwa za spełnienie przez nich uslugi;
- jeżeli w spółkach zarobkowych i gospodarczych intrata lub część takiej rozdziela się między członków w stosunku wykonanej pracy, dostarczonych materiałów itp., sumę tę do rozdzielenia przeznaczoną należy wprawdzie wliczyć w sumę podstawową opodatkowania, spółki jednak mają prawo potrącić jako wydatek kwotę odpowiednią wartości targowej tych świadczeń, z doliczeniem zaliczek, jeżeli spółnikom były zapłacone dane.

Jeżeli wydatki powyżej oznaczone odnoszą się zarazem do przedsiębiorstw, lub części intraty podlegających i niepodlegających opodatkowaniu według niniejszego rozdziału, potrącić należy tylko części owych wydatków, przypadające na podległe opodatkowaniu przedsiębiorstwa a względnie intraty. Gdyby udziałów tych nie można było dokładnie oznaczyć, przyjmuje się, że takowe rozdziela się na przedsiębiorstwa a względnie intraty w stosunku przychodów ryczałtowych.

§. 96. Zasoby i fundusze w §. 95, lit. d) i f) oznaczone poddaje się opodatkowaniu tylko w tym razie, jeżeli-ii i o ile sposób użycia takowych uzasadnia obciążenie ich podatkiem; w szczególności za taki sposób użycia uważać należy, jeżeli w razie rozwiązania spółki lub stowarzyszenia rozdzielane z nich będą nadwyżki przewyższające kapital zakładowy. Jeżeli nadwyżki takie nie były już przy dawniejszym wymiarzeniu podatku wliczone w sumę podstawową opodatkowania, poddać je należy dodatkowemu opodatkowaniu i kontrybuent wmiem je w tym celu zeznać. Należność podatku zabezpieczyć trzeba w sposób przewidziany w artykule 245 albo według okoliczności 202 powszechnego kodeksu handlowego z dnia 17. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1863. Członkowie dyrekcji i likwidatorowie, przeciwko tym przepisom wykraczający, są osobiste i solidarnie obowiązani do opłacenia przypadającego podatku. — Natomiast rozdzielania samego kapitalu akcyjnego lub zakładowego w razie rozwiązania spółki lub stowarzyszenia, nie uważa się za użycie podlegające opodatkowaniu.

§. 97. Wydatków pokrywanych zasobami i funduszami w §. 95 lit. f) oznaczonymi nie wolno zamieszczać w ogólnym rachunku obrotu. — O ile zakłady ubezpieczeń pokrywają wydatki (spłaty strat i odkupy) z funduszy oznaczonych w §. 95 d), mogą je tylko w tym razie wstawić w rachunek obrotu, jeżeli wstawią do dochodów cała równowartość z tych funduszy.

Gdyby też, lub jakikolwiek inne fundusze zasobowe były osobno ulokowane, dochody tym sposobem osiągnięte, o ile nie będą użyte na pokrycie wydatków cięższych na tych funduszach stosownie do ich szczególnego przeznaczenia, mają być doliczone do intraty rocznej. — Jeżeli straty i wydatki, które w innych przypadkach obciążałyby ogólny rachunek obrotu, pokrywane są zasobami na zasadzie ustawy niniejszej opodatkowaniu podlegającymi lub ich dochodami, uważać należy takowe przy wymiarzeniu podatku zarobkowego za pozycje potrącalne.

§. 98. Zasoby utworzone na zasadzie patentu o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439, uważać należy za równe zasobom poddanym opodatkowaniu na zasadzie ustawy niniejszej, jeżeli wzięte były w zachowanie z wyłączeniem przeznaczeniem na uzupełnienie, odnowienie lub sprawienie nowego inwentarza, a względnie urządzenia ruchu, lub na pokrycie strat szczególnego oznaczonych, jeżeli używane są stosownie do swego szczególnego przeznaczenia i jeżeli w stosownym terminie, który Władza podatkowa wyznaczy, będzie udowodnione, że od kwot wziętych w zachowanie podatek w wymiarze oznaczonym w §. 10 patentu o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439, razem z dodatkami nadzwyczajnym, był na rzecz skarbu państwa rzeczywiście opłacony. Za niedopełnienie tego ostatniego warunku uważa się, jeżeli w sumę podstawową opodatkowania wliczone z intraty rocznej, z której zasób został odłożony, kwotę mniejszą od tej, która rozdzielona jako zysk lub jako odsetki od kapitalu zakładowego. O ile powyższe warunki nie stosują się do zasobów oznaczonego rodzaju, mają być one uważane jak rezerwy nieopodatkowane.

§. 99. Jeżeli niemi nadwyżki bilansowej, uwzględniać należy tylko kwoty, które z odpowiednim zastosowaniem §. 94, mają być wliczone w sumę podstawową opodatkowania, z odliczeniem kwot, które z przychodów mają być wylączone, jakoteż sumy strat.

Zeznania podatkowe.

§. 100. Każdy przedsiębiorca w myśl niniejszego rozdziału podlegający opodatkowaniu, wmiem corocznie w dni czterdzieści po zatwierdzeniu zamknięcia rachunkowego według statutu lub w inny sposób zgodny z przepisami dokonaniem, najpóźniej zaś w 6 miesięcy po upływie roku ruchu, podać do właściwej Władzy podatkowej pierwszej instancji zeznanie czystej intraty opodatkowaniu podlegającej ze wszystkich przedsiębiorstw w ruchu będących a to podług wzoru, który przepisany będzie drogą rozporządzenia. — Do zeznania doliczyć należy zupełny bilans, jakoteż zatwierdzone zamknięcia rachunków (rachunek zysków i strat), tudzież sprawozdania z czynności, jeżeli były przedstawiane, w dwóch egzemplarzach, nadto spółki akcyjne, spółki komandytowe na akcyę, gwarectwa, tudzież spółki zarobkowe i gospodarcze mają doliczyć odpis protokołu walnego zgromadzenia (gwareckiego zgromadzenia), o ile tenże tytuł się zarządu czynnościami, nakoniec wykaz okoliczności potrzebnych do oznaczenia miejsca, w którym podatek ma być wzięty na przepis (§§. 101 do 108). — Oprócz tego przedsiębiorca obowiązany jest dostarczyć Władzy podatkowej sumiennie wszelkich wyjaśnień i wykazów potrzebnych do stwierdzenia okoliczności mających wpływ na wymierzenie podatku według niniejszego rozdziału a w szczególności na zadanie Władzy wykazać czysty dochód każdego z osobna przedsiębiorstwa jakie prowadzi.

§. 101. Jeżeli zeznanie lub potrzebne do ich zbadania rachunkowe zestawienia, nie będą przedstawione w terminie ustanowionym, może być oznaczona suma podstawowa opodatkowania i może być wymierzony podatek na zasadzie dokumentów, jakie Władza podatkowa posiada lub o jakie stosowną drogą może się postarać (bilansów, sprawozdań z czynności).

Wymierzenie atoli podatku w taki sposób poprzedzić ma, najmiej o cztery tygodnie, wezwanie, przypominające wyraźnie ten skutek prawny i polecające kontrybuentowi, aby wniósł potrzebne zeznanie lub dowody rachunkowe.

Postanowienie powyższe nie uchyla możliwości ukarania zastępców kontrybuenta za niewnieślenie zeznań, jakoteż prawa Władzy podatkowej wezwania ich do wniesienia tychże lub jakichkolwiek innych dokumentów z zagrożeniem karami porządkowemi.

Defraudacya podatku.

§. 230. Winnym defraudacyi podatku staje się ten, kto świadomie, z zamiarem uchylenia się od opłacenia podatku według ustawy, podaje mylne zeznanie lub dopuszcza się zatajenia bądź w deklaracyi podatkowej, jaka według ustawy ma być złożona, bądź w zeznaniu podatkowym, bądź w odpowiedzi na pytania zadane mu przez Władzę właściwą, albo też czyni to dla uzasadnienia środka prawnego, lub dla uzyskania uwolnienia od podatku i tym sposobem udermienia wzięcie na przepis podatku, który na nim ciąży według ustawy, lub uzyskuje wzięcie na przepis podatku mniejszego od ustawowego lub nie służące innu uwolnieniu od podatku; toż samo tyczy się pełnomocnika, dopuszczającego się oznaczonych czynów i zaniechań karygodnych co do opodatkowania osoby, która zastępuje.

§. 241. Za defraudacya karze się grzywnami w wymiarze trzy aż do dziesięćkroć wziętej kwoty, o którą podatek został umniejszony lub był na umniejszenie wystawiony. — Jeżeli ta kwota nie da się ściśle cyfrowo oznaczyć, należy prawdopodobną kwotę wziąć za podstawę wymiaru kary. — Zaniast tych kar naznacza się grzywnę aż do 50 zł., jeżeli z okoliczności można poznać, że mylne lub niedokładne zeznanie podano wprawdzie świadomie, ale nie w zamiarze popełnienia defraudacyi. — W każdym przypadku niezawisłe od grzywny dopłacić należy kwotę, o którą podatek został umniejszony.

Miejsca ustawy jak we wzorze E/1.

Wzór F.

(Do artykułu 55.)

W y k ł z

przedstawiający w jaki sposób czwarta ćwierć podatku rządowego wziętego na przepis kolei
 przypisana jest stosownie do §. 104, ustęp 7 w gminach podatkowych, które rzeczona kolej przecina w okręgu c. k. Starostwa
 *)

1	2	3	4	Wysokość dodatków pobierac się mających w roku 1898, a mianowicie:					Z obliczonej w kwocie z: ćwierci podatku rządowego przypada na okrąg urzędu podatkowego obok oznaczony a względnie na gminę obok oznaczoną jako podstawa dodatków kwota	Przeło przypada na					Uwaga			
				5	6	7	8	9		10	11	12	13	14		15		
liczba porządkowa	Oznaczenie okręgu podatkowego	Oznaczenie gminy podatkowej	Suma podatków bez pośrednich w roku 1897	Dodatki					złoty	złoty					złoty			
				powiatowego	gminnego	szkolnego	wszelkiego innego	suma ogólna		krajowy	powiatowy	gminny	szkolny	wszelki inny		suma		

Uwaga. Rubryki 4 i 5 wypełnić ma Władza podatkowa wymienciona w nagłówku niniejszego wykazu, rubryki 1—3 przedsiębiorstwo, według okoliczności zaś, tak samo jak rubryki 6 i 7 Władza wynierająca podatek rzeczonemu przedsiębiorstwu kolei żelaznej; rubryki 5 a względnie 7 wypełniać należy tylko w tym razie, gdy urzędy podatkowe uskutecznią pobór dodatków; dostatecznym też będzie, jeżeli w rubryce 7 obliczona zostanie kwota przypadająca na dodatki krajowe według okręgów podatkowych, kwota przypadająca na dodatki powiatowe, według powiatów itp. i jeżeli kwoty te wykazane będą przy głównej gminie odnośnego powiatu, a według okoliczności przy gminie rozpoczynającej wyznaczoną kolej; dodatki gminne wykazać należy w danym razie oddzielnie dla każdej z osobna gminy podatkowej.
 W rubryce 8 winna Władza w nagłówku niniejszego wykazu wymienciona wpisać główne miejsca powiatu itp.; Władza zaś wymierzająca, według okoliczności szczegóły co do zamierzonego sposobu spłacenia należności itp.

*) W wykazach nadchodzących do administracji podatkowych nazłówek powinien być odpowiednio zmieniony.

Nakaz płatniczy Nr.... na podatek zarobkowy

za rok 189 .

od przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi składania rachunków publicznie.

(Nr. k. . . .)

Według obliczenia uczynionego odpowiednio zeznaniu z dnia
przedstawionego na następującej stronie

podstawa opodatkowania dla rzeczonych przedsiębiorstw wynosi stosownie do §§. 83—123 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220:

Podstawa opodatkowania za rok powyższy	zł.	ct.
Przeło podatek zarobkowy obliczony wedługprocentowej stopy podatkowej wynosi
Do tego dodatki nie skarbowe, a mianowicie:		
Dodatek krajowy %	} razem %	
Dodatek powiatowy szkolny %		
Dodatek powiatowy drogowy %		
Dodatek powiatowy %		
Dodatek gminny %		
Dodatek na izby handlowe %		
całkowita należność czyni

którą uiścić należy w czterech równych ratach płatnych dnia 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października w urzędzie podatkowym w

Gdyby poszczególnych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu płatności dla każdej z nich wyznaczonego, podatnik byłby obowiązany w myśl §. 233 ustawy powyższej opłacić odsetki za zwłokę, o ile powyższy podatek rządowy przenosi 50 zł.

Kwoty podatku zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągane będą drogą egzekucyi.

Od niniejszego nakazu płatniczego, można odwołać się w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876. Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego, rekurs zaś wnieść należy do podpisanej Władzy podatkowej, co jednak nie zawiesza obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

Gdyby zaprzeczano obowiązkowi opłacania dodatków nie skarbowych, rekurs wnieść należy bezpośrednio do tego organu autonomicznego, o którego dodatki idzie.

Nakaz płatniczy Nr.... na podatek zarobkowy

za rok 189 .

od przedsiębiorstw podlegających obowiązкови składania
rachunków publicznie z siedzibą

(Nr. k. . . .)

Według obliczenia uczynionego odpowiednio zeznaniu z dnia
przedstawionego na następującej stronie
wynosi dla rzeczonych przedsiębiorstw stosownie do §§. 83—123 ustawy z dnia 25. października 1896,
Dz. u. p. Nr. 220:

1	2		3	
Podstawa opodatkowania za rok 189 .	Odpowiednia stopa procentowa podatku		Przypadający podatek rządowy	
zł.	‰		zł.	c.
Z tego podatku rządowego przypada stosownie do §§. 101—108				
4	5		6	
na siedzibę a względnie na zakład przemysłowy w gminie podatkowej	kwota częściowa		którą wnieść należy do urzędu podatkowego w	
	zł.	c.		

Powyższe urzędy podatkowe nadesłają osobne uwiadomienie o wysokości przypadających dodatków ciał autonomicznych i o wyikającej stąd ogólnej sumie należności.

Od niniejszego nakazu płatniczego można odwołać się w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego, rekurs zaś wnieść należy do podpisanej Władzy podatkowej.

C. k. Administracya podatkowa.
C. k. Starostwo.

Uwiedomienie.

Odnośnie do nakazu płatniczego Nr. . . . na podatek zarobkowy za rok 189 . przez
 c. k. Administracyę podatkową
 Starostwo w wygotowanego oznajmia się, że w podpisa-
 nym Urzędzie podatkowym od przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi
 składania rachunków publicznie (Nr. k. . .)

podstawa opodatkowania za rok . . . w sumie	zł.	c.
podatek zarobkowy w sumie
na dto dodatki nie skarbowe, a mianowicie:		
Dodatek krajowy %	} razem %	
Dodatek powiatowy szkolny %		
Dodatek powiatowy drogowy %		
Dodatek powiatowy %		
Dodatek gminny %		
Dodatek na izby handlowe %		
razem

przypisane zostały, które uiszczyć należy w czterech równych ratach płatnych dnia 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października.

Gdyby poszczególnych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu płatności dla każdej z nich wyznaczonego, podatnik byłby obowiązany w myśl §. 283 ustawy powyższej opłacić odsetki za zwłokę, o ile powyższy podatek rządowy przenosi 50 zł.

Kwoty podatku zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności ściągane będą drogą egzekucyi.

Gdyby chciano odwołać się przeciw liczebnej dokładności powyższych szczegółów, rekurs wnieść należy w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu niniejszego uwiedomienia, do podpisanego c. k. Urzędu podatkowego, co jednak nie zawiesza obowiązku uiszczenia podatku razem z dodatkami w powyższych terminach.

Gdyby zaprzeczano obowiązkowi opłacania dodatków nieskarbowych, rekurs wnieść należy bezpośrednio do tego organu autonomicznego, o którego dodatki idzie.

C. k. Urząd podatkowy.

T r e ś ć.

Oddział I.

Obowiązek opłaty, uwolnienia, przemysł zagraniczny.

	Strona
Artykuł 1. Obowiązek opłaty (§. 83)	971

Uwolnienia.

Artykuł 2. Uwolnienie od podatku już nabyte. Poczтовая kasa oszczędności (§. 84, lit. <i>a</i> i <i>c</i>)	973
Artykuł 3. Stowarzyszenia oparte na wzajemności. Warunkowe uwalnianie związków tego samego rodzaju (§. 84, lit. <i>b</i>)	973
Artykuł 4. Kasy zaliczkowe założone z funduszków kontrybucyjnych i podatkowych (§. 84, lit. <i>d</i>)	973
Artykuł 5. Kasy Raiffeisena i podobne związki kredytowe i zaliczkowe (§. 84, lit. <i>e</i>)	973
Artykuł 6. Stowarzyszenia rolnicze (§. 84, lit. <i>f</i>)	973
Artykuł 7. Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, tudzież kasy zaliczkowe warunkowo uwolnione (§. 85)	975
Artykuł 8. O spółkach produkcyjnych w szczególności (§. 85, lit. <i>d</i>)	976
Artykuł 9. Utrzymanie w mocy i uchylenie powodów uwalniających od podatku zarobkowego, które dotychczas miały wagę (§. 84, ustęp 2)	977

Stosunek do krajów korony węgierskiej i zagranicznych.

Artykuł 10. Stosunek do krajów korony węgierskiej, do Bośni i Hercegowiny (§. 87)	977
Artykuł 11. Stosunek do krajów zagranicznych (§§. 88—90)	977

Oddział II.

Nakładanie podatku zarobkowego na przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie.

I. Ustanowienie podstawy opodatkowania.

a) Postanowienia ogólne.

Artykuł 12. Oznaczenie podstawy opodatkowania pod względem czasu (§§. 91 i 92, ustęp 1 aż do 3)	979
Artykuł 13. Tymczasowe wymierzenie podatku (§. 92, ustęp 4 aż do 7)	980
Artykuł 14. Obliczenie podstawy opodatkowania (§§. 92 i 93)	980

b) Pozycye dochodowe, których nie należy wliczać.

Artykuł 15. Wstęp (§. 95)	982
Artykuł 16. Poszczególne pozycye dochodowe, których nie należy wliczać (§. 95, lit. <i>a</i> , <i>b</i> , <i>c</i>)	982

c) Pozycye wydatkowe, których nie należy wliczać.

Artykuł 17. Wstęp (§. 94)	983
Artykuł 18. Powiększenie kapitału i umorzenie długów (§. 94, lit. <i>a</i> i <i>b</i>)	983
Artykuł 19. Opłata odsetek od kapitału zakładowego (§. 94, lit. <i>c</i>)	984
Artykuł 20. Dopłaty z tytułu gwarancji, darowizny, podarki itp. (§. 94, lit. <i>d</i> i <i>e</i>)	985
Artykuł 21. Podatki; dawne straty (§. 94, lit. <i>f</i> i <i>g</i>)	985

d) Pozycye wydatkowe, które można wliczać.

Artykuł 22. Wstęp (§. 95)	986
Artykuł 23. Rezerwy premiiowe (§. 95, lit. <i>d</i>)	986
Artykuł 24. Odsetki bierne (§. 95, lit. <i>e</i>)	987
Artykuł 25. Odpisania i rezerwy (§. 95, lit. <i>f</i>)	987

	Strona
Artykuł 26. Kwoty płacone na cele zaopatrzenia. Tantiemy (§. 95, lit. <i>g</i> i <i>h</i>)	988
Artykuł 27. Postanowienia szczególne dla kas oszczędności, stowarzyszeń i kas zaliczkowych (§. 95, lit. <i>i</i> i <i>k</i>)	988
<i>e</i>) Fundusze zasobowe.	
Artykuł 28. W ogólności. Użycie tych funduszków nie według ich przeznaczenia (§. 96)	989
Artykuł 29. Postępowanie z dochodami funduszków zasobowych i uwzględnianie wydatków pokrywanych funduszami zasobowymi (§. 97)	990
Artykuł 30. Postanowienia szczególne co do rezerw premialnych (§. 97, ustęp 2)	991
Artykuł 31. Postanowienia przejściowe co do funduszków zasobowych utworzonych na mocy ustaw dotychczasowych (§. 98)	992
Artykuł 32. Blizsze postanowienia co do warunków w §. 98 przepisanych	992
<i>f</i>) Postanowienia końcowe.	
Artykuł 33. Postępowanie wtedy, gdy zamknięcie rachunków wykazuje stratę (§. 99)	994
Artykuł 34. O podatnikach utrzymujących w ruchu po kilka przedsiębiorstw (§. 93, ustęp 2, §. 95, ustęp 2)	994

II. Wymiar podatku.

Artykuł 35. Wymiar podatku. W ogólności (§. 100)	995
Artykuł 36. Podatek minimalny (§. 100, ustęp 2 aż do 4)	995
Artykuł 37. Dziesięcioprocentowa stopa podatku (§. 100, ustęp 6)	996
Artykuł 38. Dziesięć i pół procentowa stopa podatku (§. 100, ustęp 1 i 5)	996
Artykuł 39. Podatek dodatkowy od wypłaty większych dywidend (§. 100, ustęp 7)	996
Artykuł 40. Opodatkowanie towarzystw wzajemnego ubezpieczenia (§. 100, ustęp 9)	997
Artykuł 41. Opodatkowanie kas oszczędności (§. 100, ustęp 10)	998
Artykuł 42. Opodatkowanie przedsiębiorstw w myśl §. 85 uprzywilejowanych (§. 100, ustęp 11)	998
Artykuł 43. Opodatkowanie funduszków propinacyjnych krajowych (§. 100, ustęp 12 i 13)	998

III. Miejsce przypisania podatku.

Artykuł 44. W ogólności (§. 101)	998
Artykuł 45. Podział podatku kopalni, fabryk i innych przedsiębiorstw, mających na celu produkcję przemysłową. — Skala podziału. — Właściwość władz podatkowych (§. 102)	999
Artykuł 46. Podział podatku przedsiębiorstw handlowych, instytucji kredytowych i towarzystw ubezpieczeń (§. 103)	1000
Artykuł 47. Podział podatku przedsiębiorstw kolei żelaznych (§. 104)	1000
Artykuł 48. Ciąg dalszy: postanowienia przejściowe (§§. 105 i 106)	1002
Artykuł 49. Podział podatku przedsiębiorstw żeglarskich (§. 107)	1002
Artykuł 50. O podziale podatku w takim razie, gdy rozmaite kategorie przedsiębiorstw w artykule 44 wymienionych łączą się ze sobą (§. 108)	1002

Oddział III.

Postępowanie przy rozkładaniu podatku zarobkowego przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie.

Artykuł 51. Właściwość Władz podatkowych. Przepisy o utrzymywaniu ewidencji (§. 109)	1002
Artykuł 52. Zeznanie podatkowe (§. 110)	1003
Artykuł 53. Zgromadzanie zeznań; postępowanie przeciw opieszałym podatnikom; wymiar z urzędu (§. 112)	1004
Artykuł 54. Badanie wyjawów; przesłuchiwanie biegłych (§. 111)	1005
Artykuł 55. Postanowienia szczególne co do wykazów odnoszących się do miejsca przypisania podatku od przedsiębiorstw kolejowych i żeglarskich	1005
Artykuł 56. Wymierzenie. Nakaz płatniczy i rekurs (§§. 113 i 114)	1006
Artykuł 57. Terminy płatności (§. 115)	1007

Oddział IV.

Zmiany w stanie przedsiębiorstw podlegających podatkowi.

Artykuł 58. Przyrosty (§§. 116, 117)	1007
Artykuł 59. Postanowienia szczególne co do opodatkowania nowych przedsiębiorstw, oznaczonych w artykule 58, l. 9	1008
Artykuł 60. Ubytki (§§. 118, 119, 122)	1008
Artykuł 61. Przejście przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie na inne przedsiębiorstwo tegoż rodzaju (§. 120)	1010

	Strona
Artykuł 62. Wypuszczenie w dzierżawę przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie (§. 121)	1010
Artykuł 63. Przeistoczenie przedsiębiorstwa zwolnionego od podatku lub uprzywilejowanego w myśl §. 85 na przedsiębiorstwo podlegające opodatkowaniu według prawideł powszechnych lub odwrotnie	1010

Oddział V.

Ustawowe prawo zastawu dla podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie.

Artykuł 64. Ustawowe prawo zastawu dla podatku zarobkowego od przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie (§. 123)	1010
---	------

Załączki i wzory.

Wzór <i>A.</i> Wezwanie do złożenia udowodnień co do zasobów utworzonych za patentu o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849, Dz. u. p. Nr. 439	1011
„ <i>B.</i> Decyzja w razie niezłożenia takich udowodnień	1012
„ <i>C</i> 1. Decyzja na podstawie złożonych udowodnień tego rodzaju	1013
„ <i>C</i> 2. Podobnież	1014
„ <i>D.</i> Kataster przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi skądania rachunków publicznie	1015
„ <i>E</i> 1. Zeznanie do podatku zarobkowego	1017
„ <i>E</i> 2. Podobnież	1021
„ <i>F.</i> Wykaz przedstawiający w jaki sposób czwarta ćwierć podatku rządowego wziętego na przepis przedsiębiorstwom kolejowym przypisana jest w myśl §. 104, ustęp 7	1023
„ <i>G.</i> Nakaz płatniczy na podatek zarobkowy	1024
„ <i>H.</i> Podobnież	1025
„ <i>J.</i> Uwiadomienie w razie podziału podatku	1026

Rok 1897.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII. — Wydana i rozesłana dnia 25. maja 1897.

Treść: (Nr 125—126.) 125. Obwieszczenie o zabronieniu handlu obnośnego w uzdrowisku kąpielowem Fusch (St. Wolfgang w Fusch). — 126. Rozporządzenie ustanawiające na kampanię 1897/98 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności zwrotu bonifikacyi przy wywozie cukru.

125.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 18. maja 1897,

o zabronieniu handlu obnośnego w uzdrowisku kąpielowem Fusch (St. Wolfgang w Fusch).

Odnosnie do tutejszego obwieszczenia z dnia 26. grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 4 z r. 1882) i dodatków do niego, zabrania się na zasadzie §. 10go patentu cesarskiego z dnia 4. września 1852 (Dz. u. p. Nr. 252) i §. 5go przepisu wykonawczego do tegoż patentu, handlu obnośnego na obszarze uzdrowiska kąpielowego Fusch (St. Wolfgang w Fusch), w powiecie politycznym Zell am See, a to podczas trwania corocznej pory leczniczej, mianowicie od 1. maja aż do końca września każdego roku.

Zakaz ten nie stosuje się do mieszkańców okolic pod względem handlu obnośnego szczególnie uprzywilejowanych, które wymienione są w §. 17 tegoż patentu o handlu obnośnym i w odnośnych rozporządzeniach dodatkowych.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

126.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. maja 1897,

ustanawiające na kampanię 1897/98 wymiar zabezpieczenia niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi płatonej przy wywozie cukru.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu postanawia się na zasadzie §. 3 ustawy z dnia 20. czerwca 1888 (Dz. u. p. Nr. 97) o opodatkowaniu cukru, że zabezpieczenie niechybnej płatności na wypadek zwrotu bonifikacyi wynosić ma w okresie wyrobu cukru 1897/98 dla każdego z tych zakładów fabrykacyi cukru, których rodzaj w §. 1, l. 1 ustawy o opodatkowaniu cukru jest oznaczony, tymczasowo 85 procentów (85%) owej kwoty, którą zakład ten miał zapłacić tytułem zwrotu bonifikacyi wywozowej, odnośnie do wywozu cukru w okresie wyrobu 1895/96.

Kwoty zabezpieczenia, w taki sposób obliczone, należy zaokrąglić przez podwyższanie kwot mniejszych od 50 zł. na 50 zł., a kwot większych od 50 zł. na 100 zł.

Dla tych zakładów fabrykacyi cukru, które w okresie wyrobu 1895/96 jeszcze nie były w ruchu, ustanawia się rzeczzone zabezpieczenie dla każdego w kwocie 18.000 zł. (ośmnaście tysięcy złotych)

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 1. czerwca 1897.

Treść: № 127. Rozporządzenie, którem uzupełniają się postanowienia abecadłowego Spisu towarów taryfy cłowej tyczącej się postępowania ze względu na cło z asfaltem.

127.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 21. maja 1897,

którem uzupełniają się postanowienia abecadłowego Spisu towarów taryfy cłowej tyczące się postępowania ze względu na cło z asfaltem.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia urzędowego abecadłowego Spisu towarów taryfy cłowej jak następuje:

Przy końcu uwagi 3 do wyrazu „Gumy i żywice“ przed słowami „Obacz także cementy żywiczne“ zamieścić należy następujące nowe ustępy:

„W przypadkach wątpliwych, czy asfalt ekspedyować należy według Nr. t. 103 *a* czy też według Nr. t. 116 trzymać się należy tego pravidła, że według pierwszego numeru taryfy ekspeduje się tylko w takim razie, jeżeli zapomocą wykonanego rozbioru chemicznego zostanie stwierdzone, że asfalt zawiera w sobie więcej niż 10% popiołu.

Asfalt w kawalkach regularnej formy (w kręgach, graniastosłupach itp.) przeznaczony do dalszego przetworzenia, poddawać należy ocłniu zawsze według Nr. t. 116“.

Pod wyrazem „Asfaltowa ziemia, asfaltowe kamienie“ wpisać należy po uwadze dodatek: „Obacz także uwagę 3 pod wyrazem „Gumy i żywice“.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1897.

Treść: № 128. Rozporządzenie, dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa.

128.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i rolnictwa z dnia 1. czerwca 1897,

dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa.

Na zasadzie §. 99 ustawy o organizacji sądów (ustawa z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217), rozporządza się w skutek Najwyższego postanowienia z dnia 29. maja 1897 w przedmiocie wykonania §§. 20 i 21 rzeźzonej ustawy:

Mianowanie.

§. 1.

Fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa dla sądów obwodowych i krajowych w załączce Nr. 1 oznaczonych, które wykonywają sądownictwo w sprawach górnictwa w pierwszej lub drugiej instancji, mianuje Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem rolnictwa.

Mianuje się na zasadzie wniosku opiniującego posiadaczy zakładów górniczych i hutniczych (§. 5) okręgu, tudzież osób, które w prowadzeniu tych zakładów biorą udział (oficyalistów), na okres trzechletni; zamianowanie powtórne nie jest wzbronione (§. 20 ustawy o organizacji sądów).

Fachowi sędziowie obywatelscy, występujący z powodu upływu ich okresu urzędowania, pozostawać mają w urzędzie aż do ponownego obsadzenia ich miejsc.

§ 2.

Dla każdego z sądów obwodowych i krajowych, w załączce Nr. 1 wymienionych, mianować należy po trzech fachowych sędziów obywatelskich z grona znawców górnictwa. Z nich winien zawsze jeden należeć do kierowników przedsiębiorstwa górniczego w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 12 z r. 1894 mianowanych i przez władzę górnictwa uznanych.

Wniosek opiniujący posiadaczy zakładów i osób biorących udział w prowadzeniu tych zakładów.

§. 3.

Gdy ma być obsadzone miejsce fachowego sędziego obywatelskiego, prezydent trybunału winien uwiadomić o tem starostwo górnictwa. Jeżeli jest kilka miejsc opróżnionych, podać należy ilość miejsc, które mają być obsadzone. Również oznajmić należy, czy i w jakim stosunku mają być we wniosku uwzględnione osoby, biorące udział w prowadzeniu zakładów górniczych i hutniczych.

§. 4.

Starostwo górnictwa winno niezwłocznie postarać się o wniosek posiadaczy zakładów górniczych i hutniczych okręgu, tudzież osób biorących udział w prowadzeniu tych zakładów. Na każde miejsce proponować należy dwie osoby.

Wniosek otrzymuje się drogą głosowania osób w ustępie 1 wymienionych, według postanowień niżej podanych. Głosuje się przez nadesłanie wotów

piśmiennych (kartek z głosami) do starostwa górniczego.

§. 5.

W uczynieniu wniosku przez oddanie kartki z głosem mają prawo uczestnictwa tak posiadacze leżących w okręgu trybunału zakładów górniczych i z posiadaniem zakładu górniczego połączonych zakładów hutniczych, w księdze górniczej jako przynależność zakładu górniczego zapisanych, jak również i kierownicy ruchu, w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 12 z r. 1894 mianowani i przez władzę górniczą uznani (koło wyborcze).

Za niewłasnowolnych posiadaczy zakładów górniczych i hutniczych wykonywać mają prawo głosowania ich zastępcy ustawowi, za osoby prawne i towarzystwa ci, do których według postanowień ustawowych lub statutowych należy reprezentowanie ich na zewnątrz.

Osoby władzy górniczej jako pełnomocnicy w ogólności, albo w myśl §. 188 powszechnej ustawy górniczej wymienione i jako tacy zanotowane mają prawo głosowania w imieniu posiadacza zakładu bez osobnego pełnomocnictwa.

Uprawnieni do wybierania posiadacze zakładów górniczych i hutniczych tworzą razem z uprawnionymi do wybierania kierownikami takich zakładów jedno grono wyborcze.

§. 6.

Na fachowych sędziów obywatelskich wolno proponować tylko takie osoby, które są obywatelami austriackimi, skończyły 30 rok życia, przez zawód swój rozporządzają dokładnymi wiadomościami w zakresie przemysłu górniczego, tudzież znają dokładnie ustawy i zwyczaje w tym zawodzie obowiązujące.

Na te miejsca, które obsadzone być mają kierownikami ruchu w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 12 z r. 1894 mianowanymi i przez władzę górniczą uznanymi, nie można proponować innych osób, tylko takichże kierowników ruchu.

Wniosek dotyczący się innych miejsc, może obejmować także urzędników władz górniczych, c. k. urzędników zarządu górniczego, profesorów akademii górniczych, tudzież inżynierów górniczych przez władzę górniczą upoważnionych.

Osoby, z ustawy lub z rozporządzenia sądu ograniczone w używaniu swoich praw obywatelskich albo w rozporządzaniu swoim majątkiem, tudzież osoby, zostające z urzędnikami sędziowskimi trybunału w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa, który według ustawy stałby na przeszkodzie mianowaniu ich sędziami przy tym trybunale (§. 17,

ustęp 1 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81), wyłączone są od umieszczania we wniosku.

§. 7.

Głosowanie (§. 4) zarządza i kieruje niem starostwo górnicze lub urzędnik rewizyjny, któremu starostwo to poleci.

Zarządzenie głosowania należy ogłosić przez jednorazowe umieszczenie w gazecie przeznaczonej na obwieszczenia urzędowe.

Oprócz tego wezwać należy osobnemi uwiadomieniami do udziału w głosowaniu osoby według zapisków władzy górniczej do głosowania uprawnione. Zarazem oznajmić należy tym osobom cel głosowania, ilość osób, które mają być proponowane, grupę zawodową, z której kandydatów wziąć trzeba, warunki uprawnienia do głosowania i uzdolnienia do urzędu fachowego sędziego obywatelskiego, jakoteż termin do nadesłania kartki z głosem a wreszcie nadmienić, że pożądaną byłoby rzeczą, aby dla zapobieżenia zbyt wielkiemu rozstrzeleniu się głosów, uprawnieni do głosowania porozumieć się z sobą przed oddaniem głosów.

Z tem uwiadomieniem posłać należy każdemu uprawnionemu do głosowania tyle kartek na głosy, pieczęciami urzędowymi opatrzonych, ile osób ma być proponowanych. Do proponowania osób z koła kierowników ruchu używać należy kartek odmiennej barwy.

§. 8.

Głosowanie odbywa się przez nadesłanie do władzy górniczej głosowaniem kierującej kartek wypełnionych, podpisem wybierającego opatrzonych.

Za proponowane uważa się te osoby, które otrzymają najwięcej głosów. Kartek z głosami, które nadejdą po upływie ustanowionego terminu, nie uwzględnia się przy liczeniu.

Wynik głosowania stwierdza się w osobnym protokole.

§. 9.

Władza górnicza, kierująca głosowaniem, winna niezwłocznie zapytać osoby proponowane, czy chcą przyjąć na okres trzechletni urząd fachowego sędziego obywatelskiego; zarazem wezwać je należy do oświadczenia, czy i o ile im wiadomo, nie istnieje między nimi a urzędnikami sędziowskimi trybunału stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, któryby stosownie do §. 6, usęp ostatni wyłączał ich mianowanie. Jeżeli w terminie do tego wyznaczonym nie nadejdzie deklaracja co do przyjęcia urzędu lub jeżeli nadejdzie odmowna odpowiedź, uważa się za proponowane te osoby, które po nich otrzymały naj-

więcej głosów. Osoby te należy w podobny sposób zapytać, czy urząd przyjmują i czy zostają w rzeczonym stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa.

Gdyby proponowani nie przyjęli urzędu, starostwo górnicze może według swego uznania rozpisać nowe głosowanie.

§. 10.

Starostwo górnicze posyła wynik głosowania (§§. 8 i 9) z dołączeniem deklaracji proponowanych jako wybór przyjmują, tudzież własnej opinii temu trybunałowi, przy którym fachowi sędziowie obywatelscy mają urząd sprawować. Następnie wniosek razeni z opinią tego trybunału przekłada się za pośrednictwem sądu krajowego wyższego Ministerstwu sprawiedliwości.

Trybunał pierwszej instancji wydać ma swoją opinię w senacie utworzonym według §. 36 ustawy o organizacyi sądów.

Przysięga fachowych sędziów obywatelskich.

§. 11.

Przysięgę, którą fachowi sędziowie obywatelscy mają złożyć przed objęciem swego urzędu (§. 21, ustęp 1 ustawy o organizacyi sądów), odebrać należy według formuły podanej w rozporządzeniu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. stycznia 1855, l. 25423. Fachowi sędziowie obywatelscy ślubować mają w swojej przysiędze także niezłomne zachowywanie ustaw zasadniczych państwa.

Trzechletni okres urzędowania liczyć się ma od dnia złożenia przysięgi (powołania się na przysięgę już wykonaną).

Uwielbienie o posiedzeniach senatu górniczego.

§. 12.

O rozprawach i posiedzeniach senatu górniczego uwielbienie należy wcześniej fachowych sędziów obywatelskich, ile możności z oznajmieniem przedmiotu rozprawy lub posiedzenia. Gdyby którego z nich zaszła przeszkoda, winien niezwłocznie donieść o tem naczelnikowi trybunału.

Urlop.

§. 13.

Do prośb o urlop i do udzielania urlopu fachowym sędziom obywatelskim, stosują się przepisy §§. 69 aż do 72 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81 i odnośne postanowienia instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi, w ten sposób, że:

1. trwanie urlopu nie podlega takim pod względem czasu ograniczeniom, jak urlopy urzędników sędziowskich, i

2. do udzielania urlopu bez względu na czas trwania onegoż, upoważniony jest prezydent trybunału pierwszej instancyi.

Koszta podróży, pobytu i dyety.

§. 14.

Gdyby senat wykonywał czynności urzędowe poza domem sądowym, fachowi sędziowie obywatelscy mają prawo do kosztów podróży i dyet tak samo jak sędziowie trybunału. Koszta podróży i dyety fachowych sędziów obywatelskich oznacza się w wymiarze należącym się urzędnikom VII. klasy stopnia służbowego.

Fachowi sędziowie obywatelscy z grona znawców górnictwa nie mieszkający w siedzibie trybunału, w którym sprawują swój urząd, mają prawo do dyet z powodu przybywania na rozprawy i posiedzenia senatu górniczego, a mianowicie, jeżeli są urzędnikami rządowymi, do dyet odpowiednich ich stopniowi służbowemu, jeżeli nie są nimi, do dyet odpowiednich VII. klasie stopnia służbowego. Koszta te pokrywają się z ryczałtowego na potrzeby urzędowe sądu.

Utrata urzędu.

§. 15.

Fachowi sędziowie obywatelscy nie mogą być w ciągu okresu swego urzędowania ani uwolnieni czasowo od swego urzędu ani z tego trybunału, do którego są mianowani, nie mogą być przeniesieni do innego. Oddalenie od urzędu może nastąpić tylko w myśl postanowień ustawy o organizacyi sądów (§. 21, ustęp 2 ustawy o organizacyi sądów). Czy i w jakich przypadkach przed oddaleniem od urzędu może nastąpić zawieszenie, stanowią o tem §§. 29 aż do 31 ustawy z dnia 21. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 46.

Sprzedż zakładu górniczego lub hutniczego albo wystąpienie kierownika ruchu, tudzież jakiegokolwiek inne podczas okresu urzędowania zdarzające się zmiany, któreby zarazem nie nastęrczały ustawowego powodu do oddalenia od urzędu, nie pociągają za sobą utraty urzędu. Utrata obywatelstwa austriackiego sprowadza utratę urzędu.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

§. 16.

Asesorowie świadomi górnictwa ustanowieni obecnie przy senatach górniczych w trybunałach pierwszej instancyi przestają sprawować obowiązki swoje z dniem 1. stycznia 1898. Aż do tego czasu stosują się do tych asesorów istniejące przepisy.

§. 17.

Przy załatwianiu wiszących procesów w sprawach górnictwa, które na mocy postanowienia ustawowego mają być prowadzone i rozstrzygnięte według przepisów procesowych dotychczas obowiązujących, uczestniczyć mają od 1. stycznia 1898 zamiast sędziowskiego urzędnika trybunału nowo mianowani fachowi sędziowie obywatelscy z grona znawców górnictwa jako uprawnieni do głosowania członkowie senatu.

§. 18.

Prezydium sądów obwodowych i krajowych, wykonywających sądownictwo w sprawach górnictwa w pierwszej lub drugiej instancji, winni na początku lipca 1897 prosić starostwa górnicze, ażeby dla otrzymania wniosków do mianowania wszystkich fachowych sędziów obywatelskich, którzy przy trybunale według postanowień niniejszego rozporządzenia mają być ustanowieni, zarządziły głosowanie i przywiodły je do skutku. Wnioski

(§. 10) przelżyć należy Ministerstwu sprawiedliwości najpóźniej aż do 15. listopada 1897.

§. 19.

Dnia 1. stycznia 1898 tracą moc swoją wszystkie rozporządzenia i reskrypty, regulujące przedmioty niniejszego rozporządzenia a w szczególności rozporządzenie Ministra kultury krajowej i górnictwa z dnia 5. czerwca 1850, l. 865, reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 27. listopada 1860, l. 28630 (Dziennik rozporządzeń Ministerstwa skarbu Nr. 60), reskrypt Ministerstwa rolnictwa z dnia 7. kwietnia 1873, l. 1315, reskrypt Ministerstwa skarbu z dnia 2. stycznia 1857, l. 7112 (Dziennik rozporządzeń Ministerstwa skarbu Nr. 2), rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości i skarbu z dnia 31. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 102, rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. października 1855, l. 8002 i rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 2. maja 1857, Dz. u. p. Nr. 89.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

S p i s

tych trybunałów pierwszej instancji, które wykonywają sądownictwo w sprawach górnictwa.

Trybunały pierwszej instancji	Obszar (okrąg), na który rozciąga się okrąg senatu górniczego
Sąd obwodowy w St. Pölten " " w Steyr Sąd krajowy w Salzburgu	Austria poniżej Anizy. " powyżej " Salzburg.
Sąd krajowy w Innsbrucku Sąd obwodowy w Trydencie	Sąd krajowy w Innsbrucku tudzież sądy obwodowe w Bozenie i Feldkirchu. Sądy obwodowe w Trydencie i Rovereto.
Sąd krajowy w Grazu Sąd obwodowy w Lubnie " " w Cylei Sąd krajowy w Celowcu " " w Lublanie	Sąd krajowy w Grazu. Sąd obwodowy w Lubnie. " " w Cylei. Karyntya. Kraina i Przymorze.
Sąd krajowy w Zadarze	Dalmacya.
Sąd obwodowy w Pilzni " " w Moście " " w Kutnej Horze " " w Chebie	Sąd obwodowy w Pilzni i Piseku i sąd krajowy w Pradze; Sąd obwodowy w Moście, Czeskiej Lipie i Lito-mierzycach. Sąd obwodowy w Kutnej Horze, Budziejowicach, Chrudimie, Jiczynie, Młodym Bolesławiu, Królowej Hradcu, Libereu i Taborze. Sąd obwodowy w Chebie.
Sąd obwodowy w Ołomuńcu	Morawia i Śląsk.
Sąd krajowy w Krakowie	Galicya zachodnia.
Sąd obwodowy w Samborze	Galicya wschodnia.
Sąd krajowy w Czerniowcach	Bukowina.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1897.

Treść: № 129. Rozporządzenie, dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarstwa.

129.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i handlu z dnia 1. czerwca 1897,

dotyczące się mianowania fachowych sędziów obywatelskich ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarstwa.

Na zasadzie §. 99 ustawy o Organizacji sądów (ustawa z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217), rozporządza się w skutek Najwyższego postanowienia z dnia 29. maja 1897 w przedmiocie wykonania §§. 20 i 21 rzeczonyj ustawy:

Mianowanie.

§. 1.

Fachowych sędziów obywatelskich ze stanu handlowego i z grona znawców żeglarstwa dla samoistnych sądów handlowych i dla senatów handlowych w sądach obwodowych i krajowych, które wykonywają sądownictwo w sprawach handlowych lub morskich w pierwszej lub drugiej instancji, mianuje Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu.

Mianuje się na zasadzie wniosku opiniującego izby handlowo-przemysłowej okręgu na okres trzechletni; zamianowanie ponowne nie jest wzbronione (§. 20 ustawy o organizacji sądów).

Fachowi sędziowie obywatelscy występujący z powodu upływu okresu ich urzędowania, pozostawać mają w urzędzie aż do nowego obsadzenia ich miejsca.

§. 2.

Ilość fachowych sędziów obywatelskich, którzy mają być ustanowieni przy poszczególnych trybunałach pierwszej instancji, wykonywających sądownictwo w sprawach handlowych lub morskich oznacza Minister sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem handlu podług czasowej potrzeby.

Czy i ilu z fachowych sędziów obywatelskich trybunału ma należeć do grona znawców żeglarstwa, oznaczać ma trybunał podług rzeczywistej potrzeby.

Czwartą część fachowych sędziów polubownych, ustanowić się mających dla każdego trybunału, mianować należy z grona osób pełniących służbę w przedsiębiorstwach handlowych lub żeglarskich (§. 7). Gdyby przy obliczaniu czwartej części wypadł ułamek, przyjęć go należy za całość.

Wniosek opiniujący izb handlowo-przemysłowych.

§. 3.

Gdy ma być obsadzone miejsce fachowego sędziego obywatelskiego, prezydent trybunału winien wezwać izbę handlowo-przemysłową, w której okręgu trybunał leży, żeby uczyniła wniosek. Jeżeli jest więcej miejsc opróżnionych, podać należy w wezwaniu ilość miejsc, które mają być obsadzone, gdzie zaś w wymiarze sprawiedliwości współdziałają fachowi sędziowie obywatelscy jednego i drugiego rodzaju, wyrazić należy, czy i w jakim stosunku osoby stanu handlowego lub osoby z grona znawców żeglarstwa mają być proponowane. Oznajmić także należy, czy i w jakim stosunku uwzględnione

być mają we wniosku osoby pełniące służbę w przedsiębiorstwach handlowych lub żeglarskich.

§. 4.

Izba handlowo-przemysłowa czyni wniosek na podstawie wspólnej uchwały sekcji handlowej i przemysłowej.

Na każde miejsce proponować należy trzy osoby. We wnioskach dotyczących kilku miejsc, ilość proponowanych powinna najmniej o połowę przewyższać ilość miejsc, które mają być obsadzone; ułamek liczyć należy w takich razach za całość.

§. 5.

We wniosku wolno umieszczać tylko takie osoby, które są obywatelami austriackimi, skończyły trzydziesty rok życia, przez zawód swój rozporządzają dokładnymi wiadomościami w zakresie przemysłu handlowego lub żeglarskiego, tudzież znają dokładnie ustawy i zwyczaje w tym zawodzie obowiązujące, mieszkają stale w siedzibie trybunału, w którym mają swój urząd wykonywać lub w pobliżu jego siedziby i są gotowe objąć swój urząd.

Osoby, z ustawy lub z rozporządzenia sądu ograniczone w używaniu swoich praw obywatelskich albo w rozrządzaniu swoim majątkiem, tudzież osoby, zostające z urzędnikami sędziowskimi trybunału w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa, który według ustawy stałby na przeszkodzie mianowaniu ich sędziami przy tym trybunale (§. 17, ustęp 1 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81), wyłączone są od umieszczania we wniosku.

§. 6.

Z grona samoistnych przedsiębiorców handlowych proponować należy zwyczajnie tylko kupców lub spółników spółki handlowej osobiście odpowiedzialnych, których firma jednoosobowa lub spółkowa zapisana jest w rejestrze handlowym. Gdyby takich nie było, można umieścić we wniosku także innych kupców.

Na miejsca obsadzić się mające znawcami żeglarstwa, proponować należy głównie pośredników okrętowych (*sensali patentati in noleggi*), kapitanów okrętowych nieczynnych i właścicieli okrętów.

§. 7.

We wnioskach na sędziów obywatelskich z grona ofycjalistów przedsiębiorstw handlowych lub żeglarskich uwzględniać należy te osoby, które przez wieloletnią czynność na stanowisku kierowniczem (prokurystów, dysponentów, dyrektorów, agentów jeneralnych, pełnomocników jeneralnych większego przedsiębiorstwa a w szczególności spółki

akcyjnej itp.) nabyły dokładnej znajomości obrotu interesów, tudzież ustaw i zwyczajów w tym obrocie obowiązujących. Jeżeli niema osób, któreby czyniły zadość tym wymaganiom, proponować należy przemysłowców handlowych samoistnych a na miejsca, które obsadzone być mają znawcami żeglarstwa, osoby z grup zawodowych w §. 6, ustęp 2 oznaczonych.

§. 8.

Przed uczynieniem wniosku, izba handlowo-przemysłowa winna zapytać osoby, które mają być we wniosku umieszczone, czy chcą przyjąć na okres trzechletni urząd fachowego sędziego obywatelskiego; zarazem wezwać je należy do oświadczenia, czy o ile im wiadomo, nie istnieje między nimi a urzędnikami sędziowskimi trybunału stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, któryby stosownie do §. 5, ustęp 2 wyłączał ich mianowanie.

Oświadczenia osób proponowanych należy dołączyć do wniosku.

§. 9.

Izba handlowo-przemysłowa posłać ma swój wniosek do trybunału, w którym fachowy sędzia obywatelski będzie sprawował swój urząd, następnie wniosek razem z opinią trybunału przekłada się za pośrednictwem sądu krajowego wyższego Ministerstwu sprawiedliwości.

Trybunał pierwszej instancji wydać ma swoją opinię w senacie utworzonym według §. 36 ustawy o organizacyi sądów.

Przysięga fachowych sędziów obywatelskich.

§. 10.

Przysięgę, którą fachowi sędziowie obywatelscy mają złożyć przed objęciem swego urzędu (§. 21, ustęp 1 ustawy o organizacyi sądów), odebrać należy według formuły podanej w rozporządzeniu Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. stycznia 1885. l. 25423. Fachowi sędziowie obywatelscy ślubować mają w swojej przysiędze także niezłomne zachowywanie ustaw zasadniczych państwa.

Trzechletni okres urzędowania liczyć się ma od dnia złożenia przysięgi (powołania się na przysięgę już wykonaną).

Tytuł fachowych sędziów obywatelskich w sądach handlowych w Wiedniu, Pradze i Tryeście.

§. 11.

Przyznane asesorum sądów handlowych w Wiedniu, Pradze i Tryeście prawo używania tytułu radycy

cesarskiego, dopóki ten urząd sprawują, przechodzi na fachowych sędziów obywatelskich, pełniących obowiązki przy tych sądach handlowych.

Urlop.

§. 12.

Do próśb o urlop i do udzielania urlopu fachowym sędziom obywatelskim, stosują się przepisy §§. 69 aż do 72 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81 i odnośne postanowienia instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi w ten sposób, że:

1. trwanie urlopu nie podlega pod względem czasu takim ograniczeniom jak urlopy urzędników sędziowskich, i

2. do udzielania urlopu bez względu na czas trwania onegoż, upoważniony jest prezydent trybunału pierwszej instancyi.

Koszta podróży i dyety.

§. 13.

Do kosztów podróży i dyet mają prawo fachowi sędziowie obywatelscy tylko co do tych czynności urzędowych, które senat wykonywa poza domem sądowym a to w taki sam sposób, jak sędziowie trybunału.

Koszta podróży i dyety fachowych sędziów obywatelskich wyznaczać należy w wymiarze VII. klasy stopnia służbowego.

Utrata urzędu.

§. 14.

Fachowi sędziowie obywatelscy nie mogą być w ciągu okresu swego urzędowania ani uwolnieni czasowo od swego urzędu, ani z tego trybunału, do którego są mianowani, nie mogą być przeniesieni do innego. Oddalenie ich od urzędu może nastąpić tylko w myśl postanowień ustawy o organizacji sądów (§. 21, ustęp 2 ustawy o organizacji sądów). Czy i w jakich przypadkach przed oddaleniem od urzędu może nastąpić zawieszenie, stanowią o tem §§. 29 aż do 31 ustawy z dnia 21. maja 1868, Dz. u. p. Nr. 46.

Zaniechanie przemysłu handlowego, wykreślenie firmy, wystąpienie z przedsiębiorstwa han-

dlowego lub żeglarskiego, w którym sędzia obywatelski pełnił służbę w czasie swego mianowania, tudzież jakiegokolwiek inne, podczas okresu urzędowania zdarzające się zmiany, któreby zarazem nie nastęrczały ustawowego powodu do oddalenia od urzędu, nie pociągają za sobą utraty urzędu. Utrata obywatelstwa austriackiego sprowadza utratę urzędu.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

§. 15.

Asesorowie ze stanu handlowego, ustanowieni przy sądach handlowych i senatach handlowych trybunałów pierwszej instancyi przestają sprawować obowiązki swoje z dniem 1. stycznia 1898. Aż do tego czasu stosują się do tych asesorów istniejące przepisy a w szczególności rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości i handlu z dnia 2. grudnia 1864, Dz. u. p. Nr. 89.

§. 16.

Przy załatwianiu wiszących procesów w sprawach handlowych i morskich, które na mocy postanowienia ustawowego mają być prowadzone i rozstrzygnięte według przepisów procesowych dotychczas obowiązujących, uczestniczyć mają od dnia 1. stycznia 1898 zamiast sędziowskiego urzędnika trybunału nowo mianowani fachowi sędziowie obywatelscy ze stanu handlowego lub z grona znawców żeglarsstwa jako uprawnieni do głosowania członkowie senatu.

§. 17.

Prezydenci sądów handlowych, tudzież obwodowych i krajowych, wykonywających sądownictwo w sprawach handlowych i morskich w pierwszej lub drugiej instancyi, winni na początku lipca 1897 wezwać izby handlowe i przemysłowe, ażeby poczyniły wnioski na wszystkich fachowych sędziów obywatelskich, którzy przy trybunale według postanowień niniejszego rozporządzenia mają być ustanowieni. Wnioski izb handlowo-przemysłowych powinny być nadesłane trybunałowi najpóźniej aż do początku października 1897. Wnioski trybunału (§. 9) przełożyć należy Ministerstwu sprawiedliwości najpóźniej aż do 15. listopada 1897.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVII. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1897.

Treść: № 130. Rozporządzenie, dotyczące się prawa ubogich tudzież wygotowywania i potwierdzania świadectw do uzyskania prawa ubogich.

130.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty z dnia 23. maja 1897,

dotyczące się prawa ubogich tudzież wygotowywania i potwierdzania świadectw do uzyskania prawa ubogich.

Na zasadzie artykułu LV. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112, rozporządza się:

I.

Rozciągnięcie prawa ubogich w postępowaniu procesowym i egzekucyjnym.

§. 1.

Dobrodziejstwa łączące się z przyznaniem prawa ubogich (§. 64 ustawy o postępowaniu cywilno-sądowym z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113), służą tylko tej osobie, której prawo ubogich zostało przyznane. Nie przechodzą one na następcę prawnego i nie korzystają z nich uczestnicy sporu. Jeżeli z kilku uczestników sporu tylko jeden lub niektórzy używają prawa ubogich, w takim razie stęple i inne należności państwa z powodu

sporu opłacać się mające, uiszczać mają tylko inni uczestnicy sporu w kwocie całkowitej.

§. 2.

Przyznanie prawa ubogich rozciąga się na postępowanie zapomocą środków prawnych, tudzież na postępowanie egzekucyjne, toczące się w sprawie, pod warunkiem, że w tym ostatnim przypadku pomiędzy prawomocnem ukończeniem procesu a wytoczeniem postępowania egzekucyjnego nie więcej czasu upłynęło jak rok. W przeciwnym razie zapomocą osobnej prośby podanej do tego sądu, który jest właściwym do dozwoleń egzekucyjnych, postarać się należy o przyznanie prawa ubogich do postępowania egzekucyjnego.

Tymczasowe uwolnienie od uiszczenia kosztów powstających przez wykonanie aresztu (§. 366 Ordynacji egzekucyjnej, ustawa z dnia 27. maja 1896 Dz. u. p. Nr. 79), nie ma związku z przyznaniem prawa ubogich.

II.

Oznaczanie podań i protokołów.

§. 3.

Wszelkie podania (duplikaty itd.) strony, która używa prawa ubogich, oznaczyć należy na pierwszym arkuszu, w miejscu, gdzie zwyczajnie przylepia się stępel, wyrazem „prawo ubogich“. W podobny sposób uwidocznić należy przyznanie prawa ubogich na protokołach sądowych, jeżeli druga strona nie jest obowiązana opłacić stępel od protokołu.

III.

Postanowienia ogólne w przedmiocie wygotowywania i potwierdzania świadectw do uzyskania prawa ubogich.

§. 4.

Strona podająca do sądu prośbę o przyznanie prawa ubogich, winna złożyć zarazem świadectwo co do swoich stosunków majątkowych.

W świadectwie podany być ma dochód, który strona pobiera ze swego zarobku lub z innych źródeł i z wymienieniem osób, o których utrzymanie strona ma się starać, powinno być wyraźnie potwierdzone, że strona nie jest w możności ponosić kosztów prowadzenia procesu bez nadwężenia tego, co potrzebuje na ubogie utrzymanie dla siebie i swojej rodziny.

Świadectwo bierze się do aktów i nie zwraca się go stronie.

§. 5.

Świadectwa wygotowują się i potwierdzają bez kosztów i opłat.

§. 6.

Na podstawie świadectw wygotowanych i potwierdzonych dawniej niż na pół roku przed podaniem prośby o przyznanie prawa ubogich, może być to prawo przyznane, jeżeli Władze powołane w szczególnym przypadku do wygotowania lub potwierdzenia świadectwa, potwierdziły w ciągu ostatnich sześciu miesięcy oświadczeniem na temże świadectwie napisanem ciągle trwającą prawdziwość świadectwa. Przy wydawaniu tego poświadczenia postępować należy w taki sam sposób, jak przy pierwotnem wygotowywaniu i potwierdzaniu.

§. 7.

Świadectwo wygotować ma naczelnik lub powołany do zastępowania go członek zwierzchności tej gminy, która pod porę jest miejscem zamieszkania lub pobytu strony, jeżeli zaś nie jest to gmina posiadająca własny statut, świadectwo powinno być potwierdzone przez rządową Władzę polityczną powiatową (§. 65, ustęp 3 procedury cywilnej). Naczelnik gminy tego miejsca, w którym strona, mająca stałą siedzibę w krajach tutejszych, przebywa tylko chwilowo, nie może wygotowywać świadectwa do uzyskania prawa ubogich.

Dla zostających pod opieką może wystawić takie świadectwo władza opiekuńcza (§. 65, ustęp 4 procedury cywilnej).

§. 8.

Przy obliczaniu i ocenianiu stosunków zarobkowych, dochodowych i majątkowych stron, starających się o świadectwo do uzyskania prawa ubogich, wszyscy funkcjonariusze postępować winni z jak największą oględnością, starannością i sumiennością.

Kto w świadectwie takim zamieszcza świadomie nieprawdziwe szczegóły lub świadomie potwierdza nieprawdę jak gdyby były prawdą, ten w razie przyznania prawa ubogich odpowiada za kwoty, od których opłacenia stronę na razie uwolniono, niemniej za kosztą zastępstwa adwokackiego, jeżeli miało miejsce i za wszelką inną złąd powstałą szkodę (§. 69 procedury cywilnej).

§. 9.

O ile stosunki majątkowe i rodzinne starającego się o świadectwo nie są dokładnie znane władzom i organom powołanym do wygotowania lub potwierdzenia świadectw, winny takowe przed rozstrzygnięciem poczynić niezwłocznie w sposób prosty ale niewątpliwy, potrzebne dochodzenia i stwierdzenia, i mianowicie w tych przypadkach, w których opóźnienie wezwania opieki sądu mogłoby stronie przynieść szkodę, umożliwić jak najszybszem przeprowadzeniem dochodzeń wytoczenie w porę postępowania sądowego.

Jeżeli dochodzenia te okażą, że starający się o świadectwo podał nieprawdziwe szczegóły lub wznieć uzasadnioną wątpliwość co do ich prawdziwości, należy odmówić wygotowania lub potwierdzenia świadectwa.

§. 10.

Jeżeli szczegóły podane przez starającego się o świadectwo lub wyjaśnienia, których inne osoby (właściciel domu, pasterz duchowny itp.) mają w poszczególnym przypadku udzielić przed wygotowaniem świadectwa, nie są zupełne, lub jeżeli owe osoby odmówią takiego wyjaśnienia, nie można z tego powodu odmówić wygotowania świadectwa. Szczegóły, które starający się o świadectwo podał niedostatecznie, winna Władza gminna uzupełnić przez przesłuchanie świadków; jeżeli zaś osoby, mające oświadczyć, czy szczegóły przywołane przez starającego się o świadectwo są prawdziwe, nie napiszą na formularzu świadectwa swego oświadczenia w tym względzie, Władze i organa powołane do wygotowania świadectwa, winny za pomocą stosownych wywiadów przekonać się bezpośrednio, czy okoliczności podane przez starającego się o świadectwo są zgodne z prawdą.

IV.

Postępowanie przy wygotowywaniu świadectw w gminach nie posiadających własnego statutu.

§. 11.

Z żądaniem wystawienia świadectwa do uzyskania prawa ubogich zgłosić się ma strona ustnie lub piśmiennie do naczelnika gminy lub do kancelaryi gminnej swojej siedziby lub stałego pobytu.

Świadectwo wygotować należy podług formularza Nr. 1 ·/. Zznając ustnie żądanie swoje, może strona złożyć formularz świadectwa odpowiednio przygotowany; w szczególności może przed zeznaniem swego żądania sama postarać się także o oświadczenie właściciela domu i pasterza duchownego (przełożonego gminy izraelskiej). Gdy podaje żądanie na piśmie, w każdym razie dołączyć powinna do prośby kwestyonaryusz wypełniony i przez stronę podpisany.

Jeżeli stosownie do szczególnych okoliczności okazuje się do potrzebnem lub odpowiedniem a mianowicie w przypadkach wątpliwych, naczelnik gminy może przed rozstrzygnięciem, czy świadectwo ma być wydane czy odmówione, zasięgnąć opinii wydziału gminnego lub organów, którym w gminie poruczone jest sprawowanie publicznej pieczy o ubogich.

§. 12.

Formularz świadectwa, w razie potrzeby po uzupełnieniu szczegółów, podanych przez starającego się o świadectwo i wyjaśnieniu właściciela domu, winien naczelnik gminy posłać pasterzowi duchownemu starającemu się o świadectwo (przełożonemu gminy wyznaniowej izraelskiej) na najkrótszej drodze, do oświadczenia, czy okoliczności przywiedzione przez starającego się o świadectwo są prawdziwe.

Nie należy posyłać, jeżeli:

1. pasterz duchowny (przełożony gminy izraelskiej) w ogóle odmawia współdziałania przy udzielaniu takich świadectw, lub

2. jeżeli jego siedziba urzędowa nie znajduje się ani w gminie ani w pobliżu gminy.

Pasterz duchowny (przełożony gminy izraelskiej) może całkiem lub tylko w części potwierdzić prawdziwość szczegółów podanych przez starającego się o świadectwo lub oświadczyć, że szczegóły te są całkiem mylne lub wreszcie oświadczyć, że zmuszony jest wstrzymać się od wydania opinii co do tych szczegółów, ponieważ stosunki starającego się o świadectwo nie są mu dostatecznie znane.

Jeżeli pasterz duchowny (przełożony gminy wyznaniowej izraelskiej) odmówi opinii, naczelnik gminy winien stwierdzić to dopiskiem: „Było posłane pasterzowi duchownemu (przełożonemu gminy izraelskiej) do przejrzenia, lecz wróciło bez żadnej uwagi“.

§. 13.

Świadectwo wygotowane przez naczelnika gminy posłać należy w kopercie, bez żadnej odezwy, do rządowej Władzy politycznej powiatowej. Jeżeli starający się o świadectwo prosi o to, można wydać mu świadectwo, żeby sam postarał się o potwierdzenie rządowej Władzy politycznej powiatowej.

Rządowa Władza polityczna powiatowa wręcza stronie świadectwo opatrzone potwierdzeniem, jeżeli strona zgłosi się po takowe; w przeciwnym razie posyła je stronie za pośrednictwem naczelnika gminy.

V.

Postępowanie przy wygotowywaniu świadectw w gminach własny statut posiadających.

§. 14.

W gminach własny statut posiadających, wygotowywanie świadectw należy do burmistrza lub wygotowują takowe na polecenie burmistrza i w jego imieniu władze miejskie, którym czynności poruczonego zakresu działania są powierzone (magistrat, rada miejska, urząd powiatowy magistratualny itp.) albo wygotowuje takowe urzędnik, któremu poruczą to Władze rzeczzone.

Gdzie sprawowanie publicznej pieczy o ubogich poruczone jest osobnym organom miejskim, tam przed wygotowaniem świadectw poczynić należy za ich pośrednictwem potrzebne dochodzenia.

Wygotowanie świadectw należy do burmistrza albo do władz miejskich lub urzędników w ustępie 1 wymienionych, także wtedy, gdy stosownie do urzędzeń poszczególnych gmin żądanie co do wystawienia takich świadectw podawane być ma do innych wydziałów administracji gminnej, jak np. do dyrekcji okręgowej ubogich, do naczelnika instytutu ubogich, do kancelaryi ubogich, do komisji ubogich, do komisji okręgowej ubogich, do naczelnika okręgu administracyjnego itp.

§. 15.

Reprezentacje gmin posiadających własny statut winny postanowić, które jeszcze organa i osoby mają współdziałać przy badaniu i stwierdzeniu stosunków zarobkowych, dochodowych i majątkowych

starającego się o świadectwo i przy udzielaniu świadectw. Zarazem urządzić mają postępowanie przy wystawianiu takich świadectw, mianowicie zaś w taki sposób, żeby po pierwsze, wiarygodność zbadania była zagwarantowana a powtóre, żeby strony mogły w prosty sposób, bez udawania się do zbyt wielu rozmaitych organów i w krótkim czasie uzyskać świadectwo do wytoczenia postępowania sądowego potrzebne. Uzyskanie świadectwa bez pomocy i wdawania się pośredników powinno być dostępne także dla stron mniej obeznanych z biuralizmem, w szczególności zaś przez wręczanie drukowanych objaśnień, podających oraz dni i godziny, w których poszczególne osoby i organa, do współdziałania powołane, można prośbą obarczać, należy mieć na pieczy, żeby każda strona, która zgłosi się do władzy gminnej po świadectwo do uzyskania prawa ubogich, powiadomiona była o wszelkich krokach do tego potrzebnych.

Współdziałania pasterzy duchownych (przełożonych gmin wyznaniowych izraelskich) żądać należy tylko w tym razie, jeżeli z góry oświadczą, że gotowi są wydawać na żądanie opinię co do prawdziwości szczegółów podawanych przez starających się o świadectwo.

§. 16.

W poszczególnych gminach należy ogłosić publicznie i podać niezwłocznie Ministerstwu sprawiedliwości dla ogłoszenia w Dzienniku rozporządzeń Ministerstwa sprawiedliwości, które organa gminne mają wygotowywać lub potwierdzać świadectwa do uzyskania prawa ubogich, jakie zarządzenia wydano stosownie do §. 15 pod względem postępowania przy wyjednywaniu i udzielaniu takich świadectw, tudzież wszelkie zmiany, jakie pod jednym lub drugim względem zajdą.

§. 17.

Świadectwa wygotowywać należy podług formularza Nr. 2 /(. (§. 11, ustęp 2). W blankiecie do tego służącym można zapisywać uzupełnienia odpowiednie zarządzeniom stosownie do §. 15 wydanym.

VI.

Środki prawne przeciw odmówieniu świadectw.

§. 18.

O odmówieniu świadectwa lub potwierdzeniu onegoż uwiadomić należy stronę z krótkim podaniem powodów, rezolucją, napisaną w danym razie na odwrotnej stronie wniesionego formularza świadectwa. Rezolucja zawierać powinna objaśnienie

o prawie podania zażalenia i o terminie do wniesienia rekursu.

Formularz świadectwa z rezolucją zwrócić należy stronie jak można najrychlej.

§. 19.

Przeciwko odmówieniu świadectwa przez naczelnika gminy można odwołać się do rządowej politycznej Władzy powiatowej. Odmówienie świadectwa w gminach posiadających własny statut, odmówienie potwierdzenia świadectwa przez rządową Władzę polityczną powiatową pierwszej instancji. jakoteż uchwalone przez tę Władzę odrzucenie rekursu przeciw odmówieniu świadectwa można wzruszać zapomocą rekursu do Władzy politycznej krajowej.

Władza polityczna krajowa rozstrzyga we wszystkich przypadkach stanowczo.

Rekurs podać należy ustnie lub piśmiennie w terminach wyznaczonych w ustawie z dnia 12. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 101, do tej gminy, od której żądano świadectwa. W razie przychylenia się do rekursu, należy niezwłocznie świadectwo wygotować lub potwierdzić i starającemu się o świadectwo doręczyć razem z decyzją, tyjącą się rekursu.

Gminom i ich urzędom nie służy prawo zażalenia przeciw decyzji co do rekursu.

§. 20.

Odmówienie świadectwa przez władzę opiekuńczą (§. 7, ustęp 2) podlega środkom prawnym dozwołonym w postępowaniu tyjącem się spraw dobrowolnego sądownictwa (Patent cesarski z dnia 9. sierpnia 1854, Dz. u. p. Nr. 208).

VII.

Wejście w wykonanie.

§. 21.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Od tego dnia tracą moc swoją postanowienia dekretu prezydyalnego kamery nadwornej z dnia 26. lipca 1840, Z. u. s. Nr. 457 i dekretów nadwornych z dnia 4. stycznia 1842, Z. u. s. Nr. 584, z dnia 21. lutego 1842, Z. u. s. Nr. 589 i z dnia 27. marca 1846, Z. u. s. Nr. 949, tudzież postanowienia ustępu 1 rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 8. lutego 1853, Dz. u. p. Nr. 110, jakoteż przepisy rozporządzeń Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. stycznia 1857, l. 28570 i z dnia 16. lutego 1856, l. 3440.

Badeni r. w.
Biliński r. w.

Gautsch r. w.
Gleispach r. w.

Form. Nr. 1.

R. m. z dnia 23. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 130.
(Świadcstwo do uzyskania prawa ubogich wystawione
przez gminy nie mające własnego statutu.)

I. Kwestyonaryusz

do wystawienia świadectwa co do stosunków majątkowych

.....

w
.....

w celu **uzyskania prawa ubogich** w sprawie

przeciw
.....

.....

o

1. Wiek:

2. Stan (wolny, żonaty, separowany, wdowiec):

3. Religia:

4. Zawód lub zatrudnienie:

5. Zajmuje mieszkanie (lokal przemysłowy) składające się z:

.....

6. Płaci czynsz (czynsz podnajmu, noclegowe):

7. Trzyma służby (robotników):

8. Imię i wiek żony (lub męża):

9. Petent obowiązany jest starać się o utrzymanie następujących osób, w szczególności imiona
i wiek dzieci niezdolnych do zarobkowania:

.....

10. Suma dochodu (po strąceniu podatków, odsetek od długów, wydatków na zarząd itp.): . . .

.

11. Źródło dochodu (posiadłość gruntowa, płaca lub zarobek, wykonywanie przemysłu lub jakiegóż zatrudnienia, wierzytelności, odsetki z kasy oszczędności, renty, wymowa, wsparcie od innych osób, emerytura, prowizya, łaskawizna, zaopatrzenie ubogich, fundacya itp.):

.

Starający się o świadectwo (jego zastępca ustawowy) oświadcza, że szczegóły powyższe są całkiem zgodne z prawdą.

., dnia

.

Podpis lub znak ręki starającego się o świadectwo.

Podpisany właściciel domu (pełnomocnik właściciela domu) potwierdza prawdziwość szczegółów podanych pod 5, 6 i 7.

., dnia

.

Opinia pasterza duchownego (przełożonego gminy wyznaniowej izraelickiej):

1. Potwierdzam prawdziwość szczegółów pod 1 aż do 11 zawartych.

2. Nie mogę potwierdzić szczegółów pod 1 aż do 11 zawartych, a to z następujących powodów:

.....
.....

3. Stosunki nie są mi dostatecznie znane, żebym mógł wydać opinię.

.....

Podpis pasterza duchownego
(przełożonego gminy wyznaniowej izraelickiej).

W razie, jeżeli świadectwo zwrócone zostało bez żadnej uwagi:

Było posłane pasterzowi duchownemu (przełożonemu gminy wyznaniowej izraelickiej) w

..... do przejrzenia, lecz wróciło bez żadnej uwagi.

....., dnia

.....

Podpis

II. Świadcetwo.

Na zasadzie powyższych (pod I. zawartych) szczegółów, które według wyniku poczynionych dochodzeń — według znanych stosunków starającego się o świadcetwo — są prawdziwe, potwierdza się, że
nie jest w możności ponosić kosztów prowadzenia procesu w sprawie pod I. oznaczonej bez nadwerężenia tego, co potrzebuje na **ubogie** utrzymanie dla siebie i swojej rodziny.

., dnia

Podpis.

Potwierdza się:

C. k. Starostwo

., dnia

Pieczczę.

Strony, które podaniem nieprawdziwych szczegółów wyłudziły przyznanie prawa ubogich, skazać należy na karę za lekkomyślność w kwocie aż do 300 zł.

Kto w świadectwie takim zamieszcza **świadomie nieprawdziwe szczegóły, lub świadomie potwierdza nieprawdę jak gdyby była prawdą**, ten w razie przyznania prawa ubogich **odpowiada** za kwoty, od których opłacania stronę na razie uwolniono, niemniej za kosztą zastępstwa adwokackiego, jeżeli miało miejsce i za wszelką inną ztąd powstałą szkodę (§§. 69 i 220 procedury cywilnej).

Form. Nr. 2.

R. m. z dnia 23. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 130.
(Świadczenie do uzyskania prawa ubogich wystawione
przez gminy mające własny statut.)

I. Kwestyonyaryusz

do wystawienia świadectwa co do stosunków majątkowych

.....
w

w celu **uzyskania prawa ubogich** w sprawie

przeciw
.....
o

- 1. Wiek:
- 2. Stan (wolny, żonaty, separowany, wdowiec):
- 3. Religia:
- 4. Zawód lub zatrudnienie:
- 5. Zajmuje mieszkanie (lokal przemysłowy) składające się z:
- 6. Płaci czynsz (czynsz podnajmu, noclegowe):
- 7. Trzyma służby (robotników):
- 8. Ma podnajemców (przyjmuje na nocleg):
- 9. Imię i wiek żony (lub męża):
- 10. Petent obowiązany jest starać się o utrzymanie następujących osób, w szczególności imiona i wiek dzieci niezdolnych do zarobkowania:

11. Dochód starającego się o świadectwo (po strąceniu podatków, odsetek od długów wydatków na zarząd itp.)

wynosi ogółem zł. c.

a mianowicie :

a) z posiadłości gruntowej:

b) z płacy lub zarobku:

c) z wykonywania przemysłu lub jakiegoś zatrudnienia:

d) z wierzitelności, papierów wartościowych, wkładek w kasie oszczędności, rent itp.:

e) z wsparć od innych osób:

f) z pensyi bieżącej, prowizyi, łaskawizny, fundacyi, zaopatrzenia ubogich itp.:

.

Starający się o świadectwo (jego zastępca ustawowy) oświadcza, że szczegóły powyższe są całkiem zgodne z prawdą.

., dnia

Podpis lub znak ręki starającego się o świadectwo.

Podpisany właściciel domu (pełnomocnik właściciela domu) potwierdza prawdziwość szczegółów podanych pod 5, 6, 7 i 8.

. , dnia

.

Opinia pasterza duchownego (przełożonego gminy wyznaniowej izraelskiej):

1. Potwierdzam prawdziwość szczegółów pod 1 aż do 11 zawartych.
2. Nie mogę potwierdzić szczegółów pod 1 aż do 11 zawartych, a to z następujących powodów:
.
.
3. Stosunki nie są mi dostatecznie znane, żebym mógł wydać opinię.

.

Podpis pasterza duchownego
(przełożonego gminy wyznaniowej izraelskiej).

II. Świadcetwo.

Na zasadzie powyższych (pod I. zawartych) szczegółów, które według wyniku poczynionych dochodzeń -- według znanych stosunków starającego się o świadectwo — są prawdziwe, potwierdza się, że

.....
nie jest w możności ponosić kosztów prowadzenia procesu w sprawie pod I. oznaczonej bez nadwężenia tego, co potrzebuje na **ubogie** utrzymanie dla siebie i swojej rodziny.

....., dnia

.....
Podpis.

Strony, które podaniem nieprawdziwych szczegółów wyłudziły przyznanie prawa ubogich, skazać należy na karę za lekkomyślność w kwocie aż do 300 zł.

Kto w świadectwie takim **zamieszcza świadomie nieprawdziwe szczegóły, lub świadomie potwierdza nieprawdę jak gdyby była prawdą**, ten w razie przyznania prawa ubogich **odpowiada** za kwoty, od których opłacenia stronę na razie uwolniono, niemniej za kosztą zastępstwa adwokackiego, jeżeli miało miejsce i za wszelką inną ztąd powstałą szkodę (§§. 69 i 220 procedury cywilnej).

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LVIII. — Wydana i rozesłana dnia 15. czerwca 1897.

Treść: (№ 131—135.) 131. Obwieszczenie o zmianie oznaczenia Komory głównej II. klasy w Nowych Ickanach (dworzec Suczawa-Ickany). — 132. Obwieszczenie o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumeyi wody. — 133. Rozporządzenie, dotyczące się nazwy sądu powiatowego libawskiego w mieście Libawie w Morawii. — 134. Rozporządzenie, którem zmienia się oznaczenia Administracyi podatkowych nowo w Pradze ustanowionych. — 135. Rozporządzenie, dotyczące się wycofania z obiegu monet zdawkowych miedzianych po jednym cencie i po pół centa waluty austriackiej.

131.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. maja 1897,

o zmianie oznaczenia Komory głównej II. klasy w Nowych Ickanach (dworzec Suczawa-Ickany).

Oznaczenie c. k. Komory głównej II. klasy w Nowych Ickanach (dworzec Suczawa-Ickany) zmienia się na „c. k. Komora główna II. klasy w Ickanach“.

Biliński r. w.

132.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 26. maja 1897,

o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumeyi wody.

Odnośnie do rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 15. marca 1893 (Dz. u. p. Nr. 37) i wydanego dodatku do niego z dnia 12. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 15), zaleca się posiadaczom takich przyrządów do mierzenia konsumeyi wody (wodomierzy), podlegających cechowaniu, żeby wodomierze te już od teraz poddawali partjami w prawidłowych odstępach czasu sprawdzeniu i cechowaniu.

Zarazem przypomina się także rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 27. maja 1894 (Dz. u. p. Nr. 102), według którego koszta transportu i koszta zabezpieczenia transportu wodomierzy nadsyłanych w celu sprawdzenia i cechowania z miejsc poza obrębem Wiednia do c. k. Komisyi głównej miar i wag, ponosi Rząd pod pewnymi warunkami.

Glanz r. w.

133.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 28. maja 1897,

tyczące się nazwy sądu powiatowego libawskiego w mieście Libawie w Morawii.

Ponieważ Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami zezwoliło, żeby miejscowość Libawa (miasto) i Libawa (przedmieście) w powiecie politycznym sternberskim połączone zostały w jedną miejscowość pod nazwą „miasto Libawa w Morawii“, przeto sąd powiatowy libawski, w okręgu sądu obwodowego nowo-iczyńskiego używać będzie odtąd nazwy „w mieście Libawie w Morawii“.

Gleispach r. w.

134.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 1. czerwca 1897,**

którem zmienia się oznaczenia Administracji podatkowych nowo w Pradze ustanowionych.

Oznaczenie Administracji podatkowych nowo w Pradze ustanowionych, tutejszem rozporządzeniem z dnia 15. kwietnia 1897 (Dz. u. p. Nr. 103) przepisane, zmienia się w taki sposób, że Administracja podatkowa ustanowiona dla I, III, IV, V i VII dzielnicy używać ma oznaczenia Administracya podatkowa praska I, Administracya zaś dla II i VI dzielnicy używać ma oznaczenia Administracya podatkowa praska II.

Odpowiednio temu sprostować więc należy oznaczenia obu Administracji podatkowych także w obwieszczeniu Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, tyczącem się okręgów rozkładu podatku zarobkowego powszechnego (strona 904 i 905 numeru 117 XLVI części Dziennika ustaw państwa wydanej i rozestanej dnia 11. maja 1897).

Biliński r. w.

135.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. czerwca 1897,**

tyczące się wycofania z obiegu monet zdawkowych miedzianych po jednym cencie i po pół centa waluty austriackiej.

W dalszem wykonaniu ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126), którą zaprowadzona

została waluta koronowa i stosownie do umowy z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu zarządza się zupełne wycofanie monet zdawkowych miedzianych po jednym cencie i po pół centa waluty austriackiej według następujących postanowień:

1. Obieg ustawowy monet miedzianych po 1 cencie i po $\frac{5}{10}$ centa waluty austriackiej ustaje od dnia 1. lipca 1898.

Przeto w obrocie prywatnym przyjmować należy w zapłacie te monety jeszcze tylko aż do dnia 30. czerwca 1898 włącznie według wartości imiennej a względnie według wartości płatniczej ustanowionej w artykule XXI ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) a to w myśl artykułu X. ustawy z dnia 1. lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 84).

2. Począwszy od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze wejdzie w wykonanie, c. k. kasom i urzędom nie wolno już będzie wypuszczać tych monet w obieg. Natomiast c. k. kasy i urzędy przyjmować je będą aż do dnia 31. grudnia 1899 włącznie przy wszelkiem płaceniu i do wymiany w wartości imiennej a względnie w wartości płatniczej ustanowionej w artykule XXI ustawy z dnia 2. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 126) a to w myśl artykułu X. ustawy z dnia 1. lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 84).

3. Po upływie rzezonego terminu ustaje wszelki obowiązek państwa do ściągania tych monet.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia 1. lipca 1897.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIX. — Wydana i rozesłana dnia 23. czerwca 1897.

Treść: (№ 136—142.) 136. Obwieszczenie o rozszerzeniu upoważnień c. k. Komory II. klasy w Wels. — 137. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Lublany (Brezowic) do Lublany Górnej. — 138. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Miasta Hermanowego do Borohradka z odnogą od Tynca Hrochowego do Chrastu. — 139. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Policzki do Skuteza. — 140. Rozporządzenie, dotyczące się upoważnienia kilku c. k. komor śródkrajowych do ekspedycyowania posyłek roślinnych z zagranicy pocztą nadchodzących. — 141. Rozporządzenie, dotyczące się przeistoczenia Komisji podatkowej lokalnej w Czerniowcach na Administrację podatkową. — 142. Rozporządzenie, zabraniające handlu obnośnego na obszarze Salzburga stolicy krajowej.

136.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 20. maja 1897,

o rozszerzeniu upoważnień c. k. Komory II. klasy w Wels.

C. k. Komora główna II. klasy w Wels upoważniona została do stosowania postępowania awizacyjnego w obrocie kolejowym.

Biliński r. w.

137.

Dokument koncesyjny z dnia 26. maja 1897,

na kolej lokalną od Lublany (Brezowic) do Lublany Górnej.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaje za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Iwanowi Hribarowi, posłowi na sejm krajowy, burmistrzowi miasta Lublany w związku z Gabrielem Wiktozem Jelowszekiem, posłem na sejm krajowy, burmistrzem w Lublanie Górnej i z Janem Gruden, c. k. poborcą podatkowym na e.

w Lublanie Górnej, o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od Lublany (Brezowic) z dobiegiem do linii wiedeńsko-tryestyńskiej c. k. uprz. Spółki kolei południowej do Lublany Górnej, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jako też ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo gwarancyę czystego dochodu rocznego w sumie wyrównującej kwocie potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta i umorzenie pożyczki pierwszeństwa w celu zgromadzenia kapitału zaciągnąć i w przeciągu 76 lat umorzyć się mającej w sumie imiennej 400.000 zł. w. a. w monecie papierowej, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostającą uzupełni Rząd.

Zagwarantowany czysty dochód roczny ustanawia się na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego w sumie maksymalnej 17.000 zł. w. a.

§. 3.

Z czystego dochodu rocznego w §. 2 zagwarantowanego obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stosownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§. 11) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

§. 4.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzednim sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę odsetek od pożyczki w terminach płatności, tudzież na umorzenie pożyczki stosownie do planu w oznaczonych terminach płatności, skarb będzie i pierwiej wydawał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego i jeżeli koncesyonaryusze będą o to prosili wcześniej przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznym stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusze winni niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocentowymi odsetkami.

Z roszczeniem do dopłaty od państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 5.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancyi, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku tym zaspokojenie płatnych odsetek ma pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensye państwa z tytułu zaliczek lub odsetek, nie wypłaconych jeszcze Rządowi w chwili, gdy

koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 6.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycję wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadomstwo, płacić się mającym od pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, jakoteż o podatkach i należnościach, któreby instytucji finansowemu pożyczającemu miały być zwracane.

Od dopłat państwa niema przedsiębiorstwo opłacać podatku dochodowego.

§. 7.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urzędzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać mają koncesyonaryusze na żądanie Rządu stosowną kaucyę w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryuszów, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 8.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 9.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyona-

ryrusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych i innych zarządzeń, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych wyda, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu koncesyonowanej kolei lokalnej a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 10.

Budowa kolei koncesyonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa kolei żelaznych a względnie funkcyonaryuszów, których Ministerstwo do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu ułożonego przy odpowiednim wpływie funkcyonaryuszów rządowych, z bezpośrednim współdziałaniem Rządu i według warunków stosowanych pospolicie przy budowie kolei państwa.

Roboty budownicze powierzać należy drogą ofert oddzielnie od zbierania kapitału.

Wartość dostawy materiałów, odstąpić się mających gruntów i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcyj zakładowych mają być zapewnione, oceniana być ma w porozumieniu między Rządem a stronami interesowanemi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego sądowniego oszacowania.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do jej urządzenia mają być nabywane wyłącznie z fabryk krajowych.

Wyjątku od tego postanowienia dozwolić może Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu tylko w takim razie, gdyby udowodniono, że fabryki krajowe nie zdołają dostarczyć

wszystkiego pod temi samemi warunkami, co się tyczy ceny, gatunku i czasu dostawy, jakie ofiarują fabryki zagraniczne.

§. 11.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei lokalnej koncesyonowanej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Koncesyonaryusze są upoważnieni zaciągnąć pod warunkami, które Rząd ustanowi, pożyczkę pierwszeństwa w sumie 400.000 zł. w. a. w momencie papierowej po 4 od sta procentowaną a która umorzona być ma w przeciągu lat 76.

Zbycie tej pożyczki pierwszeństwa odbyć się ma według zarządzeń, jakie Rząd wyda.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztą sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materiałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami interkalarnemi, ratami amortyzacyjnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, kosztą przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli kosztą będą należycie wykazane.

Statut spółki, jakoteż formularze emitować się mających według okoliczności obligacyi pierwszeństwa i akcyj, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieścić należy postanowienie, że wszyscy członkowie grona kierującego (rady zawiadowczej, dyrekeyi), winni być obywatelami austriackimi i winni mieć siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

§. 12.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy względem zakupu i utrzymania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczonożego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 13.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą podobnie postanowienia taryfowe niższe dla transportów wojskowych.

§. 14.

Ruch na kolei będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego utrzymywać będzie c. k. uprz. Spółka kolei południowej na podstawie kontraktu, który będzie w tym względzie za zezwoleniem Rządu zawarty.

Jednakowoż zastrzega się Rządowi prawo objęcia kiedykolwiek ruchu kolei koncesjonowanej i utrzymywania go aż do upływu okresu koncesyjnego na rachunek koncesjonaryuszów. W przypadku tym koncesjonaryusze będą obowiązani zwrócić Rządowi koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

W każdym przypadku dopóki kolej będzie istotnie używała gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przyczem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Po upływie tego czasu, koncesjonaryusze stosować się mają do ustanowionych warunków ruchu.

Zresztą uregulowanie taryf pasażerskich i towarowych, jakoteż świadczeń na cele publiczne, zastrzeżone jest na zawsze ustawodawstwu i koncesjonaryusze obowiązani są poddać się takiej regulacji.

§. 15.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisami dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy kolejają współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 16.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesji przed upływem przewidzianego czasu, gdyby określone w §. 7ym zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione z winy koncesjonaryszów, o ile zaszczytne przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11 ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Wynagrodzenie zapłacić się mające w razie odkupienia będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłatenie w miejsce koncesjonaryszów pożyczki pierwszeństwa w §. 11 oznaczonej i wszelkich innych pożyczek hipotecznych zaciągniętych przez koncesjonaryszów za zezwoleniem Rządu w kwotach zalegających jeszcze jako nieumorzone w chwili odkupu a kapitał akcyjny, o ileby w chwili odkupienia nie był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacyami długu państwa.

Obligacje długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczia bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu pod l. 1 przepisanej, bez dalszego wynagrodzenia własność wolną od ciężarów a względnie obciążoną tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i używanie kolei niniejszem koncesjonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe gdyby je spółka posiadała i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

3. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się wykonania służącego Rządowi prawa odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa z tytułu gwarancyi (§. 5) lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu (l. 1), którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu kolejowemu według okoliczności z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania tymczasowo obliczonej (l. 1) z oznaczeniem terminu i miejsce płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem żeby stan majątku, poczynszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza. Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

5. Koncesjonaryszowie obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesjonaryszowie nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesjonaryszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, natomiast przedsiębiorstwo odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebowal.

§. 18.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, obejmuje państwo bez wynagrodzenia wolną od ciężarów własność i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesjonaryusze je posiadali i przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 17, l. 2.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 17), zatrzymają koncesjonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesjonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 19.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru i interesowi finansowemu skarbu państwa dającemu gwarancję; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 20.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

138.

Dokument koncesyjny z dnia 26. maja 1897,

na kolej lokalną od Miastca Hermanowego do Borohradka z odnogą od Tynca Hrochowego do Chrastu.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznają za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Józefowi Dysmasowi, przewodniczącemu powiatu i dyrektorowi dóbr w Rosicy w związku z Drem Janem Figarem, adwokatem w Chrudimie, Drem Franciszkiem Vozenilekiem, adwokatem w Holicach, Alojzym Leiserem, aptekarzem, Drem Józefem Machekiem, adwokatem i Karolem Horkym, właścicielem dóbr w Chrudimie o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacji w Miejscu Hermanowym uprzyw. austriacko-węgierskiej Spółki kolei państwa na Chrudim, Tyniec Hrochowy, Morawan i Holicce do Borohradka z odnogą od Tynca Hrochowego do Chrastu, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Koncesjonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć

najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy jakoteż wybudowania i urządzenia kolei zgodnie z koncesją, dać mają koncesyonarysze kaucyę w sumie 15.000 zł. w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryszom prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryszom do wybudowania nowych kolei podjazdowych, o ile Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby wybudowanie takich kolei za potrzebne.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonarysze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości wydane zostały. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 5.

Nadaje się koncesyonaryszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnijsz na we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryszów.

Wypuszczenie w obieg obligacji pierwszorzędnych jest wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego, jakoteż na uposażenie funduszu zasobnego w sumie, którą Rząd ustanowi, rzeczywście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcji, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonarysze zobowiązują się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na

rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczonoego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzaniu posiadanych majątków na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane także korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym funkcjonaryuszom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 8.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przereczonoego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 9.

Wyjąwszy przypadek wyraźnego zezwolenia Rządu, koncesjonaryusze nie są upoważnieni do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na kolei koncesjonowanej.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia ruchu na kolei koncesjonowanej i utrzymywania go aż do upływu okresu koncesyjnego na rachunek koncesjonaryuszów mianowicie w tym przypadku, gdyby kolej ta została bezpośrednio połączona z jedną z tych kolei, na których ruch utrzymuje Rząd.

W przypadku takim koncesjonaryusze zwracają Rządowi koszta z powodu utrzymywania ruchu rzeczywiście ponoszone, lub według okoliczności, ryczałtowo oznaczone.

Zresztą warunki tego utrzymywania ruchu przepisane będą w kontrakcie, który zawarty będzie z koncesjonaryuszami.

§. 10.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Dochód średni czysty w myśl powyższego postanowienia obliczony, będzie koncesjonaryuszom płacony aż do upływu okresu koncesyjnego jako wynagrodzenie za odstąpienie kolei a to w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku.

2. Gdyby kolej miała być odkupiona po upływie czasowego, w §. 1 ustanowionego uwolnienia od podatków, dodatki do podatków ciężące na odkupionem przedsiębiorstwie kolejowem i wszelkie inne pobory publiczne uważać się będzie za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się

sumę średnią, w takim razie także co do lat wolnych od podatku obliczyć należy podatek razem z dodatkami według stopy procentowej pierwszego roku podlegającego podatkowi i potrącić z przychodów.

Ze względu jednak, że stosownie do §. 131, lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty odkupu podatek dziesięcioprocentowy, doliczyć należy do czystych dochodów w taki sposób obliczonych dodatek wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

3. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem siódmego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, jaka jest potrzebna na umówione oprocentowanie i spłacenie według planu pożyczki hipotecznej, która dla zgromadzenia kapitału zaciągnięta być ma w Banku krajowym królestwa czeskiego pod gwarancją tego królestwa, jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, natenczas wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za odstąpienie kolei, będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie z własnych funduszów w umówionych terminach płatności w miejsce koncesyonaryuszów, powyższej pożyczki hipotecznej aż do zupełnego umorzenia takowej a oznaczoną powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych z dołu dnia 30. czerwca i 31. grudnia każdego roku i wynagrodzi Spółce podatek rentowy, opłacać się mający od tej renty odkupu.

4. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze sum rocznych w myśl ustępu 1 a względnie zamiast raty ryczałtowej płacić się mającej według ustępu 3 za kapitał akcyjny, zapłacić kapitał wyrównywający zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępu 1 i 3 płacone.

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacji długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędowo na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia w posiadanie wolne od ciężarów a względnie obciążone tylko zalegającą

jeszcze resztą pożyczki hipotecznej i w używaniu kolei niniejszem koncesyjonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

6. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma w każdym przypadku z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu, którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu z oznaczeniem terminu i miejsce płatności.

7. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, poczynszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

8. Koncesyonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesyonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesyonaryuszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu

przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

9. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 6), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 11, l. 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzymają koncesjonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się jej aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesjonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego funkcyonaryusza, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami, i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcyonaryuszów na koszt koncesjonaryuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyj, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru: w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 11.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zamiedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami unieważniającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

139.

Dokument koncesyjny z dnia 31. maja 1897,

na kolej lokalną od Policzki do Skutcza.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznają za stosowne w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami nadać rzeczoney Spółce akcyjnej „Kolej lokalna Switawa—Policzka“, o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacyi Spółki w Policzce na Kamenicę Pustą, Cachnow i Krownę do stacyi w Skutczu c. k. uprzyw. kolei Północno-zachodniej z odnogą do łomów granitu pod Skutczem, która wybudowana być ma jako kolej podjazdowa, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy tudzież wybudowania i urządzenia kolei zgodnie z koncesją, dać ma Spółka akcyjna ubiegająca się o koncesję na żądanie Rządu stosowną kaucyę w gotówce lub w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy Spółki akcyjnej ubiegającej się o koncesję, koncesya uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce akcyjnej ubiegającej się o koncesję, prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane być ma Spółce także co do projektowanej kolei podjazdowej do kamieniołomów pod Skutczem, jakoteż do wybudowania innych kolei podjazdowych, których wybudowanie Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebne.

§. 4

Zresztą kolej żelazna, w §. 1 oznaczona, uważana być ma za istotną część składową przedsiębiorstwa kolei lokalnej Switawa—Policzka, będącego przedmiotem Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 10. września 1894, Dz. u. p. Nr. 207 i postanowienia tego Najwyższego dokumentu koncesyjnego, lecz z wyjątkiem dobrodziejstw tamże w §. 2 przewidzianych, które stosują się jedynie do tej ostatniej kolei lokalnej, mają być obowiązującymi dla obu rzeczonych linii kolejowych jako wspólnego przedsiębiorstwa, a to w następującym sposobie:

I. Postanowienia §§. 4 aż do 7, 10 aż do 16, 18 i 20 aż do 22 stosowane być mają także do linii przedłużenia w §. 2 oznaczonego w ten sposób, że

1. wartość dostawy materiałów, odstąpionych gruntów i wszelkich innych świadczeń (§. 11, ustęp 4), które mają być zapewnione przez objęcie akcyi zakładowych, oceniana być ma w myśl posta-

nowień artykułu XIII, ustęp trzeci ustawy z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, że

2. także kontrakt dotyczący się zaciągnięcia powyższej pożyczki a względnie formularze udziałowych zapisów dłużnych, gdyby emitowane były i plan ich umorzenia podlegają zatwierdzeniu przez Rząd, i że

3. także dodatki za zawiadownictwo a według okoliczności także zwroty podatków i należności, gdyby miały być płacone co do pożyczki pierwszeństwa zaciągnąć się mającej w celu zgromadzenia kapitału na linię przedłużenia, mogą być umieszczane w rachunku ruchu jako pozycya wydatkowa.

II. Na miejsce postanowień §§. 3, 17 i 19 rzeczonego Najwyższego dokumentu koncesyjnego, które zostają uchylone, wydają się następujące:

1. Wspólnemu przedsiębiorstwu zjednoczonych obu kolei lokalnych Switawa—Policzka i Policzka—Skutcze zapewnia państwo gwarancję czystego wspólnego dochodu rocznego w kwocie potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta i umorzenie pożyczki pierwszeństwa w sumie 650.000 zł. w. a. zabezpieczonej hipotecznie na kolei lokalnej z doliczeniem kwoty potrzebnej na tenże cel co do dalszej pożyczki pierwszeństwa w sumie 968.000 zł., która na wybudowanie linii przedłużenia ma być zaciągnięta i na tejeże linii hipotecznie zabezpieczona.

Gdyby czysty dochód roczny obu kolei nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostającą uzupełni Rząd.

Zagwarantowany czysty dochód roczny ustanawia się na czas aż do otwarcia ruchu linii przedłużenia w sumie maksymalnej 27.406 zł. w. a. a od tego czasu aż do dnia 10. września 1970 w sumie maksymalnej 68.606 zł. w. a.

2. Spółka akcyjna ubiegająca się o koncesję, obowiązana jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 podanymi, dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy kolejają współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

3. Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia obu kolei koncesyonowanych każdego czasu pod następującymi warunkami:

a) Wynagrodzenie, które ma być zapłacone w razie odkupienia, będzie polegało na tem, że Rząd weźmie na siebie spłacenie z własnych funduszów, w miejsce Spółki akcyjnej „Kolej lokalna Switawa—Policzka“, pożyczek pierwszeństwa w §. 4, ustęp II, l. 1 oznaczonych i wszelkich innych pożyczek, jakiby Spółka za zezwoleniem Rządu zaciągnęła, w kwotach zalegających jeszcze w chwili odkupienia jako nieumorzone a kapitał akcyjny, o ileby w rzeczonych chwili nie był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacjami długu państwa.

Te obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczia bezpośrednio poprzedzającego.

b) Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą wynagrodzenia pod lit. a) przepisane bez dalszej zapłaty w posiadanie wolne od ciężarów a względnie obciążone tylko zalegającami jeszcze resztami pożyczek za zezwoleniem Rządu zaciągniętych i w używanie kolei ze wszystkimi do nich należącami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, a według okoliczności koleje podjazdowe własnością Spółki będące i przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ile te ostatnie nie były już za zezwoleniem Rządu użyte stosownie do swego przeznaczenia.

c) Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma w każdym przypadku z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwałą zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- α) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- β) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa ze stosunku gwarancyjnego lub z jakichkolwiek innych tytułów prawnych przejść mają na państwo;

γ) kwota ceny odkupu, którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu (lit. a) według okoliczności z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania tymczasowo obliczonej z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

d) Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Począwszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

e) Spółka obowiązana jest mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby Spółka nie uczyniła zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia Spółki i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Począwszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

5. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (lit. c), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Spółka obowiązana jest oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

Guttenberg r. w.

140.**Rozporządzenie Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i kolei żelaznych z dnia 6. czerwca 1897,**

tyczące się upoważnienia c. k. komor śródkrajowych do ekspedycyowania posyłek roślinnych z zagranicy pocztą nadchodzących.

Dodatkowo do rozporządzenia Ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15. lipca 1882, Dz. u. p. Nr. 107, tyczącego się ostrożności, które mają być zachowywane w obrocie z zagranicą dla zapobieżenia przynoszeniu mszycy winnej, upoważnia się c. k. komory w Wiedniu, Linzu, Grazu, Celowcu, Lublanie, Pradze, Bernie, Lwowie i Czerniowcach, żeby posyłki nadchodzące pocztą z zagranicy a zawierające przedmioty pod Nr. 2 załączki do powyższego rozporządzenia oznaczone, ekspedycyowały według przepisów istniejących dla komor pogranicznych, upoważnionych do ekspedycyowania takich posyłek.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Guttenberg r. w.

141.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. czerwca 1897,**

tyczące się przeistoczenia Komisji podatkowej lokalnej w Czerniowcach na Administrację podatkową.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 18. lipca 1896, przeistacza się Komisję podatkową

lokalną istniejącą w Czerniowcach do załatwiania czynności w służbie podatków bezpośrednich na Administrację podatkową.

Administracja podatkowa rozpocznie czynności swoje dnia 1. lipca 1897.

Nowo ustanowiona Administracja podatkowa będzie miała ten sam zakres działania i okrąg urzędowy, tudzież tę samą siedzibę co Komisya podatkowa lokalna, która dotychczas istniała.

Biliński r. w.

142.**Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 18. czerwca 1897, zabraniające handlu obnośnego na obszarze Salzburga stolicy krajowej.**

Na zasadzie §. 10 patentu cesarskiego z dnia 4. września 1852 (Dz. u. p. Nr. 252) i §. 5 obnośnego przepisu wykonawczego, zabrania się, począwszy od 1. listopada 1897, handlu obnośnego na obszarze Salzburga, stolicy krajowej.

Zakaz ten nie stosuje się do mieszkańców okolic pod względem handlu obnośnego uprzywilejowanych, które wymienione są w §. 17 tegoż patentu o handlu obnośnym.

Zakaz niniejszy nie narusza też wzmiankowanej w §. 60, ustęp 2 ustawy przemysłowej sprzedaży po domach i na ulicy przedmiotów konsumpcyjnej codziennej tamże oznaczonych.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LX. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1897.

Treść: (№ 143—149.) 143. Obwieszczenie, którem uzupełnia się a względnie zmienia spis tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wystawiania dla win włoskich świadectw rozbioru chemicznego. — 144. Rozporządzenie, dotyczące się wyrobu urzędowych znaczków zamknięcia do cukru bez stosowania procedury odejmowania. — 145. Obwieszczenie o ustanowieniu delegacji Komory pomocniczej weigsdorfskiej w Engelsdorfie. — 146. Obwieszczenie, którem ogłasza się dodatek do przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządu automatycznego firmy Brauner i Klasek do ważenia nafty. — 147. Obwieszczenie, którem ogłasza się dodatek do przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają. — 148. Rozporządzenie, którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 7. maja 1895, dotyczące się ponownego peryodycznego sprawdzania przyrządów do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają. — 149. Rozporządzenie, którem uzupełnia się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Chusty prasowe“.

143.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. maja 1897,

którem uzupełnia się a względnie zmienia spis tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wystawiania dla win włoskich świadectw rozbioru chemicznego.

W rozporządzeniu z dnia 1. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 201) podany pod e) spis tych zakładów doświadczalnych włoskich, które upoważnione są do wystawiania świadectw rozbioru chemicznego dla win włoskich przeznaczonych do wprowadzenia na obszar cłowy austriacko-węgierski, uzupełnia się a względnie zmienia, że w nim miejsce *Reale Scuola enologica* w Conegliano, której stacya doświadczalna zamieniona została na laboratorium rolniczo-chemiczne, zająć ma *Laboratorio di chimica agraria presso la R. Scuola enologica* w Conegliano.

Biliński r. w.

144.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. czerwca 1897,

dotyczące się wyrobu urzędowych znaczków zamknięcia do cukru bez stosowania procedury odejmowania.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu zmieniają się postanowienia §. 15, oddział I, ustęp 3 i 4 Przepisu wykonawczego do ustawy z r. 1888 o opodatkowaniu cukru (Dz. u. p. Nr. 111) w ten sposób, że urzędowe znaczki zamknięcia do cukru wyrabiane być mają na przyszłość bez stosowania procedury odejmowania i bez środka lepkiego.

Nowe znaczki zamknięcia przytwierdzać należy na opakowaniach zapomocą ogrzanego, nie zbyt rzadkiego kleju kostnego.

Dotychczasowych znaczków zamknięcia używać się będzie dopóki jeszcze starczy zapasów.

Zresztą postanowienia dotyczące się urzędowych znaczków zamknięcia do cukru utrzymują się w mocy.

Biliński r. w.

145.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. czerwca 1897,**

o ustanowieniu delegacyi Komory pomocniczej weigsdorfskiej w Engelsdorfie.

W Engelsdorfie w Czechach ustanowiona została delegacya Komory pomocniczej weigsdorfskiej, opatrzona upoważnieniami komory pomocniczej II. klasy.

Delegacya ta rozpoczęła już urzędowanie.

Biliński r. w.

146.**Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 18. czerwca 1897,**

którem ogłasza się dodatek do przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządu automatycznego firmy Brauner i Klasek do ważenia nafty.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17) podaje się do wiadomości publicznej zamieszczony poniżej a przez c. k. Komisję główną miar i wag uchwalony dodatek do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządu automatycznego firmy Brauner i Klasek do ważenia nafty.

Glanz r. w.

Dodatek do przepisów,

dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządu automatycznego firmy Brauner i Klasek do ważenia nafty.

W uzupełnieniu przepisów ogłoszonych obwieszczeniami Ministerstwa handlu z dnia 24. czerwca 1891 (Dz. u. p. Nr. 93) i z dnia 6. marca 1892 (Dz. u. p. Nr. 49), rozporządza się niniejszem, że automatyczny przyrząd firmy Brauner i Klasek do ważenia nafty, którego przyjmowanie do sprawdzania i cechowania zostało dozwolone, ma być poddawany ponownemu sprawdzaniu przed upływem każdego dwulecia.

Wiedeń, dnia 19. maja 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Tinter r. w.

147.**Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 18. czerwca 1897,**

którem ogłasza się dodatek przepisów dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872 (Dz. u. p. Nr. 17), podaje się do wiadomości publicznej zamieszczony poniżej a przez c. k. Komisję główną miar i wag uchwalony dodatek do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają.

Glanz r. w.

Dodatek

do przepisów rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 16. marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 33) ogłoszonych, w przedmiocie sprawdzania i cechowania przyrządów służących do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają.

Postanowienie §. 2, punkt 4 tych przepisów, według którego połączenie urządzenia mierzącego z przyrządem powinno być ocechowaniem zabezpieczone, nie stosuje się do nowych przyrządów do mierzenia nafty i innych prędko ulatniających się płynów, jeżeli w nich naczynie miarowe urządzenia mierzącego jest całkiem lub po części szklane a cechy albo wytrawiają się na naczyniu miarowym albo wybijają się na kropkach cynowych umieszczonych na pasku metalowym, po zewnętrznej ścianie naczynia miarowego zbiegającym i do niego przylegającym, bez względu, czy w tym ostatnim przypadku podziałka jest na naczyniu miarowym wytrawiona czy wyrżnięta lub zapomocą wskazówek przedstawiona (§. 1, punkt 1 powyższych przepisów); takie urządzenia mierzące, które jednak opatrzone być powinny wskazówką wahadłową, można przynosić do pierwszego sprawdzenia oddzielnie od przyrządu a więc bez wszelkich innych przyborów; lecz przyrządy, w których urządzenie mierzące całkiem jest szklane a więc u których cecha ma być wytrawiona, tudzież takie urządzenia mierzące bez wszelkich innych przyborów, można dawać do sprawdzania tymczasowo tylko w tych urządzeniach miar i wag, które znajdują się w siedzibie inspektoratów.

Wiedeń, dnia 19. maja 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Tinter r. w.

148.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 18. czerwca 1897,

którem zmienia się rozporządzenie ministeryalne z dnia 7. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 66), tyjące się ponownego peryodycznego sprawdzania przyrządów do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają.

§. 1. Na miejsce postanowień §§. 1 i 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1895 (Dz. u. p. Nr. 66) wchodzi następujące postanowienia:

a) Przyrządy do mierzenia nafty i innych płynów, które się prędko ulatniają, w których naczynie miarowe, widzialnie umieszczone, opatrzone podziałką na niem wytrawioną lub wyrzniętą jest całe lub po części szklane (§. 1, punkt 1 przepisów ogłoszonych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 16. marca 1875 [Dz. u. p. Nr. 33]) a cechy na szkle wytrawione są jeszcze wyraźne, nie podlegają ponownemu peryodycznemu sprawdzaniu, przeciwnie przyrządy z naczyniem miarowym szklanym, w których cecha wybita jest na kropkach cynowych umieszczonych na pasku metalowym, po zewnętrznej ścianie naczynia zbiegającym i do niego przylegającym, bez względu, czy przedziałka jest na naczyniu miarowym szklanem wytrawiona, czy wyrznięta lub zapomocą wskazówek przedstawiona, poddawać należy ponownemu sprawdzeniu przed upływem każdych trzech lat;

b) przyrządy do mierzenia, w których urządzenie metalowego naczynia miarowego, znajdującego się wewnątrz naczynia a więc niewidzialnie umieszczonego pozwala, żeby w skutek rozmaitego położenia tego naczynia wylewała się za każdym razem żądana ilość płynu, przy czem rękojeść naczynia jest połączona ze skazówką, za postawieniem której na znaku zewnątrz przyrządu umieszczonym, naczynie ustawia się według potrzeby (§. 1, punkt 3 przepisów pod a) wzmiankowanych), poddawać należy ponownemu sprawdzeniu przed upływem każdych trzech lat;

c) przyrządy miarowe zawierające kilka wewnątrz przyrządu umieszczonych naczyń miarowych

metalowych, których pojemności odpowiadają ilościom płynu odmierzać się mającym i z których płyn spuszcza się bezpośrednio (§. 1, punkt 5 przepisów pod a) wzmiankowanych), poddawać należy ponownemu sprawdzeniu przed upływem każdych pięciu lat. Postanowienie to odnosi się także do przyrządów miarowych tego rodzaju już w użyciu będących, cechą sprawdzenia z roku 1894 opatrzonych, które przeto poddać należy sprawdzeniu dopiero w ciągu roku 1899;

d) przyrządy do mierzenia, opatrzone urządzeniami mierzącymi w §. 1, punkt 2 i 4 przepisów pod a wzmiankowanych opisaniami i wszystkie przyrządy dotychczas do sprawdzania i cechowania przyjmowane, które opatrzone są urządzeniami mierzącymi odmiennymi od wzmiankowanych wyżej pod a—c, muszą być poddawane ponownemu sprawdzeniu przed upływem każdych trzech lat.

§. 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

149.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 20. czerwca 1897,

którem uzupełnia się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Chusty prasowe“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełnia się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej w ustępie 3 pod wyrazem „Chusty prasowe“ następującem postanowieniem, które wpisać należy jako uwagę:

W przypadkach wątpliwych, czy są to chusty prasowe, t. j. ordynarne, bardzo grube tkaniny wełniane Nru 155, czy towary wełniane Nru 158, rozstrzygać ma waga tkaniny a mianowicie, jeżeli waga 1 metra kwadratowego tkaniny wynosi lub przenosi 2000 gramów, ekspedyować ją należy jako chusty prasowe Nru 155, jeżeli wynosi mniej jak 2000 gramów, według wszelkich innych jej własności.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXI. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1897.

Treść: (№ 150—151.) 150. Obwieszczenie o zwinieciu cechowni w St. Pölten, Scheibbs, Ried, Braunau w Górnej Austrii, w Bochni, Czaślawie i Chebie. — 151. Rozporządzenie, którem w wykonaniu §§. 28 i 198 ustawy z dnia 25. października 1896, urządza się wysokość wynagrodzenia kosztów podróży należącego się przewodniczącym i członkom komisji podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego, tudzież wydaje się postanowienie w przedmiocie roszczenia prawa do wynagrodzenia kosztów podróży doradcom poufnym w myśl §. 199 wybranym.

150.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. czerwca 1897,

o zwinieciu cechowni w St. Pölten, Scheibbs, Ried, Braunau w Górnej Austrii, w Bochni, Czaślawie i Chebie.

Odnosnie do rozporządzenia z dnia 30. listopada 1866 (Dz. u. p. Nr. 149), podaje się do wiadomości, że cechownie, złączone z c. k. Urzędami podatkowymi głównymi w St. Pölten i Czaślawie, tudzież z c. k. Komorami głównymi w Braunau w Górnej Austrii i w Chebie, nakoniec z c. k. Urzędami podatkowymi w Scheibbs, Ried i Bochni, zostaną z dniem 31. lipca 1897 zwiniete.

Dotychczasowe okręgi urzędowe cechowni w St. Pölten i Scheibbs przyłączają się do bezpośredniego okręgu urzędowego c. k. Urzędu cechowniczego głównego w Wiedniu, okręgi cechowni w Ried i Braunau w Górnej Austrii, do bezpośredniego okręgu urzędowego c. k. Urzędu cechowniczego w Linzu, okrąg cechowni w Czaślawie, do bezpośredniego okręgu urzędowego c. k. Urzędu cechowniczego w Pradze a okrąg cechowni w Bochni, do bezpośredniego okręgu urzędowego c. k. Urzędu cechowniczego w Krakowie.

Dotychczasowy okrąg urzędowy cechowni w Chebie przyłącza się do okręgu cechowni w Karłowych Warach, który w skutek tego obejmować będzie cały powiat skarbowy chebski.

Biliński r. w.

151.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. czerwca 1897,

którem w wykonaniu §§. 28 i 198 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), urządza się wysokość wynagrodzenia kosztów podróży należącego się przewodniczącym i członkom komisji podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego, tudzież wydaje się postanowienie w przedmiocie roszczenia prawa do wynagrodzenia kosztów podróży doradcom poufnym w myśl §. 199 wybranym.

§. 1.

Według §§. 28 i 198 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) o podatkach osobistych bezpośrednich, przewodniczący i członkowie komisji podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego, jakoteż ich zastępcy, o ile nie są urzędnikami rządowymi czynnymi, mają prawo żądania wynagrodzenia kosztów podróży.

§. 2.

Wysokość tego wynagrodzenia za podróż tam i napowrót a mianowicie za odległość miejsca zamieszkania uprawnionego do żądania od siedziby

komisyi, lub odwrotnie, siedziby komisyi aż do miejsca zamieszkania dotyczącej osoby, ustanawia się jak następuje:

od 2 aż do 4 kilometrów	1 zł. — c.
nad 4 „ „ 6 „	1 „ 50 „
„ 6 „ „ 9 „	2 „ — „
„ 9 „ „ 12 „	2 „ 50 „

gdy zaś odległość przenosi 12 kilometrów, za każdy następny kilometr 20 c., przyczem ułamki kilometra aż do pięciu dziesiątych włącznie opuszczają się, przenoszące zaś pięć dziesiątych kilometra, liczą się za cały kilometr.

Gdy odległość wynosi mniej niż 2 kilometry, wynagrodzenie płaci się tylko wyjątkowo, jeżeli udowodnione będą okoliczności zasługujące na szczególne względy (np. nadzwyczajna niepogoda, uciążliwość fizyczna itp.), a to w powyższym wymiarze najmniejszym 1 zł.

Odległości służące za podstawę do oznaczenia kosztów podróży, podawać należy w najkrótszych jejnych przestrzeniach.

§. 3.

Tam, gdzie można używać kolei żelaznych lub statków parowych, wynagrodzenie w §. 2 ustanowione, stosuje się tylko aż do odległości 30 kilometrów; co do większych odległości płacić się będzie za przestrzenie, które można przebyć koleją żelazną lub statkiem parowym, ceny pociągów osobowych, a mianowicie przewodniczącym, tudzież członkom komisyi krajowych podatku zarobkowego i komisyi rekursowych, cenę wagonów I. klasy a członkom komisyi zarobkowo-podatkowych i szacunkowych, cenę wagonów II. klasy. Za statki parowe zwraca się wszystkim cenę I. klasy.

Jeżeli zaś w przypadkach takich, to jest, gdy odległości przenoszą 30 kilometrów, należytość za podróż koleją lub statkiem parowym, z doliczeniem należytości za powóz do dojazdu i odjazdu, tudzież kosztów przewozu pakunku, wynosi mniej niż należytość przypadająca według §. 2go za odległości 30 kilometrowe, liczyć należy tę należytość za 30 kilometrów przypadającą.

Osoby, które z powodu swojego stanowiska mogą bezpłatnie podróżować kolejami lub statkami parowymi na dotyczących przestrzeniach (np. członkowie Rady kolejowej państwa lub rad zawiadowczych, albo urzędnicy przedsiębiorstw kolei żelaznych itp.), nie mogą żądać wynagrodzenia za podróż koleją żelazną lub statkiem.

§. 4.

W tych przypadkach, w których przyznaje się wynagrodzenie tylko za podróż koleją lub parowcem,

taksy lub przyjęte w miejsce należytości za dowiezienie do stacyi kolei lub statków i za odwiezienie z tych stacyi, liczyć się będzie według wykazu, który w tym względzie wydało c. k. Ministerstwo handlu.

Ponieważ w rzeczonym wykazie zamieszczone zostały tylko miejsca najbliższe stacyi kolei żelaznych i statków, przeto dla miejsc odleglejszych postanawia się pod względem wynagradzania kosztów powozu, co następuje: Przedewszystkiem różnić należy, czy idzie o dojazd do stacyi kolei żelaznej lub statków, czy o odjazd z tych stacyi; w pierwszym przypadku (dojazd) zwracać należy należytość w punkcie 1 ustanowioną za całą przestrzeń od siedziby uprawnionego do żądania a względnie od siedziby komisyi aż do najbliższej stacyi kolei żelaznej lub statków, w drugim zaś przypadku (odjazd), za przestrzeń częściową aż do najbliższego miejsca taksę lub przyjętą w miejscu należytość a stąd aż do celu ostatecznego należytość według §. 2.

§. 5.

Za przewóz pakunku podróznego nie płaci się żadnego wynagrodzenia, jeżeli czas potrzebny na posiedzenia komisyi, tudzież na bezpośrednią podróż tam i napowrót wynosi najwięcej dwa dni.

Jeżeli wynosi więcej niż dwa dni, płaci się jadącym zakładami przewozowymi wynagrodzenie ryczałtowe za przewóz pakunku (łącznie z należytością za przeniesienie lub przewiezenie pakunku od stacyi kolei żelaznej lub statków do najbliższego miejsca i odwrotnie), a mianowicie tak za podróż do celu jak i za powrotną w kwocie 1 zł. a względnie 1 zł. 50 c. podług tego, czy dotyczący zakład przewozowy przewozi część pakunku niepłatnie, czy nie.

Lecz jeżeli przestrzenie przebyte rzeczonymi zakładami przewozowymi wynoszą w jednym kierunku więcej niż 70 kilometrów, kwotę ryczałtową wynagrodzenia za przewóz pakunku podróznego podwyższa się z 1 zł. 50 c. na 2 zł.

§. 6.

Gdy siedziba komisyi tudzież mieszkania jej przewodniczących i członków znajdują się w mieście bardzo rozległym, jak np. Wiedeń, Praga (z grupami domów łączącymi się z temże miastem) itp., płacić się będzie wynagrodzenie za powóz w takim razie, jeżeli mieszkanie znajduje się poza obrębem idealnego koła, którego środkiem jest siedziba komisyi a promień ma 1800 metrów długości

w linii powietrznej. Wynagrodzenie to płacone będzie podług taryfy taks fiakierskich (powozów parokrotnych) ustanowionych urzędownie dla dotyczącego miasta. Z powodów zasługujących na szczególne względy (§. 2) wynagrodzenie za powóz będzie płacone, chociażby mieszkanie leżało w obrębie tego koła, za odpowiednim potwierdzeniem przewodniczącego, jemu zaś samemu bez potwierdzenia.

§. 7.

Oprócz należytości w §§. 2 i 6 przepisanych, do których mają prawo także zastępcy przewodniczących i członków komisji podatku zarobkowego powszechnego i podatku osobisto-dochodowego, żadne inne koszty nie będą zwracane.

§. 8.

Koszta podróży (§§. 2 aż do 6 włącznie) wypłaca się zwyczajnie tylko za podróż do celu na początku kadencji a koszta powrotu po zamknięciu kadencji; jednakże w razie przerwy w posiedzeniach (np. przed niedzielą lub świętem) wypłaca się koszta tak powrotu, jakoteż i powtórnej podróży do celu i powtórnego powrotu.

§. 9.

Przeciwko odmówieniu lub wymiarowi wynagrodzenia kosztów podróży służy członkom komisji podatku zarobkowego i komisji szacunkowych prawo odwołania się do Władzy skarbowej krajowej a członkom komisji krajowych lub rekursowych do Ministerstwa skarbu, rekurs zaś wnieść należy do przewodniczącego komisji w przeciągu dni 30 od uwiadomienia. Dalszy rekurs od decyzji, którą Władza skarbowa krajowa wyda co do rekursu, nie jest dopuszczalny.

Przewodniczącemu komisji służy w sprawie jego własnych kosztów podróży prawo odwołania się od zarządzeń Władzy skarbowej krajowej w tym samym terminie do Ministerstwa skarbu.

§. 10.

Członkowie komisji (i ich zastępcy) dochodzą roszczeń swoich do wynagrodzenia kosztów podróży w ten sposób, że każdy z nich przy sposobności pierwszego wynagrodzenia kosztów podróży oddaje przewodniczącemu komisji szczegółowy rachunek z dołączeniem w razie zastosowania taryfy należytości w § 2 podanej, wykazu odległości potwierdzonego przez właściwą Władzę polityczną pierwszej instancji, którego według okoliczności zażądać ma z urzędu przewodniczący komisji, poczem tenże bada rachunek pod względem dokła-

dności, w razie potrzeby prostuje a następnie opatruje przekazem wypłaty z wymienieniem kasy, podpisem swoim i pieczęcią urzędową komisji, na przykład:

„Płatny w c. k. Kasie głównej krajowej w Wiedniu w kwocie dwanaście (12) złotych 50 c.

N. N.,
przewodniczący.“

Za złożeniem tego przekazu, wykazu odległości i kwitu niestępowanego wypłaci przekazaną kwotę odbiorey jeszcze przed jego odjazdem, oznaczona kasa państwa znajdująca się w siedzibie komisji lub najbliższej jej siedziby (w stolicach krajowych kasa główna krajowa, kasa skarbowa krajowa lub urząd płatniczy krajowy, w innych miastach urząd podatkowy główny lub urząd podatkowy).

Każdą taką kwotę zaciągnąć należy do rachunku na karb dotacyi komisji w mowie będących, wyznaczonej odnośną ustawą skarbową.

W razie powtórnej podróży z miejsca zamieszkania do miejsca komisji i napowrót, jeżeli tymczasem nie zaszła zmiana co do miejsca zamieszkania, dostatecznym jest do wydania i odbioru wynagrodzenia kosztów podróży kwit (niestępowany) na pierwszorazową kwotę opiewający, przez przewodniczącego komisji potwierdzony i pieczęcią urzędową opatrzony.

§. 11.

Wynagrodzenie kosztów podróży przypadające samemu przewodniczącemu komisji (nie należącemu do pocztu urzędników rządowych czynnych) wypłaca odpowiednia kasa państwa jedynie za jego kwitem, szczegółowy zaś rachunek, do którego według okoliczności dołączony być ma wykaz odległości przez Władzę polityczną pierwszej instancji potwierdzony, dołączać ma tenże tylko po pierwszej podróży i w razie zmiany siedziby, po tej podróży, która potem najprzód nastąpi.

§. 12.

Przewodniczący winien imienny spis wynagrodzeń kosztów podróży, w ciągu każdego miesiąca członkom komisji do wypłaty przekazanych, tudzież tych, które sam odebrał, nadesłać aż do 5. następnego miesiąca do odpowiedniej Władzy skarbowej krajowej.

Departamenty rachunkowe Władz skarbowych krajowych winny na podstawie tych spisów poczynić zapiski w ksiązkach rachunkowych i po nadejściu dzienników sprawdzić natychmiast dokładnie dołączone rachunki i kwity pod względem właściwości

odebranych kwot i w razie znalezienia niewłaściwego policzenia, uwiadomić o tem przewodniczącego komisji, w celu potrącenia z najbliższego wynagrodzenia kosztów podróży dotyczącej osoby. W podobny sposób uwiadamiać go należy o różnicach na szkodę składających rachunki, celem wciągnięcia w najbliższy kwit na koszta podróży, dla uzyskania późniejszej wypłaty.

Imienny spis wynagrodzeń kosztów podróży uznanych za wyrzecznione, winna Władza skarbową krajową zwracać w przyzwoitym czasie przewodniczącym komisji jako materiał do rewidowania kwot kwitowanych przez tych samych członków komisji za następne podróże.

§. 13.

Postanowienia powyższe stosować należy odpowiednio do wynagradzania kosztów podróży doradcom poufnym na zasadzie §. 199 (w §. 1) powołanej ustawy wybranym, gdyby wyraźnie żądali wynagrodzenia kosztów podróży. Prawa, stosownie do postanowień powyższych przewodniczącym komisji służące pod względem sprawdzania kosztów podróży i przekazywania ich do wypłaty, służą co do kosztów podróży doradców poufnych Władzom podatkowym.

Biliński r. w

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXII. — Wydana i rozesłana dnia 1. lipca 1897.

Treść: № 152. Dokument koncesyjny na kolej żelazną Zeltweg—Wilcza Hora i Spodni Drawograd—Welenije.

152.

Dokument koncesyjny z dnia 22. czerwca 1897,

na kolej żelazną Zeltweg—Wilcza Hora i Spodni Drawograd—Welenije.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznają za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Konradowi Forcherowi z Aimbachu, posłowi do Rady państwa i na sejm krajowy w St. Peter pod Judenburgiem w związku z Janem Offnerem, posiadaczem kopalni w Wilczej Horze, Ernestem Herbertem-Kerchnawę, burmistrzem i posłem na sejm krajowy w Wilczej Horze tudzież radcą rządu Udonem Schulzem, głównym pełnomocnikiem hrabiów Hugo, Lazy i Artura Henckla Donnersmark, o to proszącym, koncesyę do wybudowania i utrzymania w ruchu następujących kolei żelaznych, które wybudowane być mają jako główne drugiego rzędu, a mianowicie:

1. od stacyi w Zeltwegu linii kolei państwa St. Michael—Glandorf na Belą Cerkwę, St. Peter-Reichenfels, St. Leonard i Tminie (Preblan) do stacyi w Wilczej Horze linii kolei państwa Spodni Drawograd—Wilcza Hora i

2. od stacyi w Spodnim Drawogradzie linii kolei południowej Marybork-Franzensfeste na Słowenski Gradec, St. Martin i Mislinije do stacyi w Welenijach kolei lokalnej Celje-Welenije, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolejom, na które wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo gwarancyę czystego dochodu rocznego w sumie wyrównującej kwocie potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta i umorzenie pożyczki pierwszeństwa w celu zgromadzenia kapitału zaciągnąć i w przeciągu 76 lat umorzyć się mającej w sumie imiennej 6,400.000 zł. w. a. w monecie papierowej, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część niedostającą uzupełni Rząd.

Zagwarantowany czysty dochód roczny ustanawia się na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego w sumie maksymalnej 272.000 zł. w. a.

§. 3.

Z czystego dochodu rocznego w §. 2 zagwarantowanego obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stosownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§. 11) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

Pożyczka pierwszeństwa umorzona być ma przed umorzeniem akcji.

§. 4.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzednim sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę odsetek od pożyczki w terminach płatności, tudzież na umorzenie pożyczki stosownie do planu w oznaczonych terminach płatności, skarb będzie i pierwiej wydawał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego i jeżeli koncesyonaryusze będą o to prosili wcześniej przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznem stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusze winni niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocetowymi odsetkami.

Z roszczeniem do dopłaty od państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 5.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancyi, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku tym zaspokojenie płatnych odsetek ma pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensye państwa z tytułu zaliczek lub odsetek, nie wypłaconych jeszcze Rządowi w chwili, gdy koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 6.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycyę wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadownstwo, płacić się mającym od pożyczki pierw-

szeństwa, która ma być zaciągnięta, jakoteż o podatkach i należnościach, któreby instytucyowi finansowemu pożyczającemu miały być zwracane.

Od dopłat państwa niema przedsiębiorstwo opłacać podatku dochodowego.

§. 7.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać mają koncesyonaryusze na żądanie Rządu kaucyę w sumie 20.000 zł. w. a. w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryuszów, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 8.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 9.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych i innych zarządzeń, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych wyda, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

§. 10.

Budowa kolei koncesyonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Mini-

sterstwo kolei żelaznych pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa kolei żelaznych a względnie funkcjonaryuszów, których Ministerstwo do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu ułożonego przy odpowiednim wpływie funkcjonaryuszów rządowych, z bezpośredniem współdziałaniem Rządu i według warunków stosowanych pospolicie przy budowie kolei państwa.

Roboty budownicze powierzać należy drogą ofert oddzielnie od zbierania kapitału.

Wartość dostawy materyałów, odstąpić się mających gruntów i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcyj zakładowych mają być zapewnione, oceniana być ma w porozumieniu między Rządem a stronami interesowanemi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego sądownego oszacowania.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do jej urządzenia mają być nabywane wyłącznie z fabryk krajowych.

Wyjątku od tego postanowienia dozwolić może Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu tylko w takim razie, gdyby udowodniono, że fabryki krajowe nie zdołają dostarczyć wszystkiego pod temi samemi warunkami, co się tyczy ceny, gatunku i czasu dostawy, jakie ofiarują fabryki zagraniczne.

§. 11.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei lokalnej koncesyonowanej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Koncesyonaryusze są upoważnieni zaciągnąć pod warunkami, które Rząd ustanowi, pożyczkę pierwszeństwa w sumie 6,400.000 zł. w. a. w momencie papierowej po 4 od sta oprocentowaną a która umorzona być ma w przeciągu lat 76.

Zbycie tej pożyczki pierwszeństwa odbyć się ma według zarządzeń, jakie Rząd wyda.

Nadto nadaje się koncesyonaryuszom prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędných, które

mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędných, zanim akcje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po cztery od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na koszta sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materyałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami interkalarnemi, ratami amortyzacyjnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Statut spółki, jakoteż formularze emitować się mających według okoliczności obligacji pierwszeństwa i akcyj, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieścić należy postanowienie, że wszyscy członkowie grona kierującego (rady zawiadowczej, dyrekcji), winni być obywatelami austriackimi i winni mieć siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, o ileby w poszczególnych wypadkach Rząd nie dozwolił wyjątku.

§. 12.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczono rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 13.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą podobnie postanowienia taryfowe niższe dla transportów wojskowych.

§. 14.

Ruch na kolei, na którą daje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywało państwo w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesjonaryuszów a koncesjonaryusze będą obowiązani zwrócić administracji kolei żelaznych rządowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

Dopóki kolej będzie istotnie używała gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urzędzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przyczem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Po upływie tego czasu, koncesjonaryusze stosować się mają do ustanowionych warunków ruchu a względnie do odnośnych postanowień, zawartych w umowie, dotyczącej się utrzymywania ruchu.

Zresztą uregulowanie taryf pasażerskich i towarowych, jakoteż świadczeń na cele publiczne, zastrzeżone jest na zawsze ustawodawstwu i koncesjonaryusze obowiązani są poddać się takiej regulacji.

§. 15.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisami dozwolnić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 16.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoje.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 7ym zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione z winy koncesjonaryuszów, o ile zaszcze przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11 ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu

na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Wynagrodzenie zapłacić się mające w razie odkupienia będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie w miejsce koncesyonaryuszów pożyczki pierwszeństwa w §. 11 oznaczonej i wszelkich innych pożyczek hipotecznych zaciągniętych przez koncesyonaryuszów za zezwoleniem Rządu w kwotach zalegających jeszcze jako nieumorzone w chwili odkupu a kapitał akcyjny, o ileby w chwili odkupienia nie był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacyami długu państwa.

Obligacje długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu pod l. 1 przepisanej, bez dalszego wynagrodzenia własność wolną od ciężarów a względnie obciążoną tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe gdyby je spółka posiadała i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

3. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się wykonania służącego Rządowi prawa odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa z tytułu gwarancyi (§. 5) lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu (l. 1), którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu kolejowemu według okoliczności z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania tymczasowo obliczonej (l. 1) z oznaczeniem terminu i miejsce płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienie jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, poczynwszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynwszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

5. Koncesyonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesyonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesyonaryuszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynwszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, natomiast przedsiębiorstwo odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesyonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 18

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, obejmuje państwo bez wynagrodzenia wolną od ciężarów własność i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesyonaryusze je posiadali i

przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 17, l. 2.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 17), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 19.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy

uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru i interesowi finansowemu skarbu państwa dającemu gwarancję; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzyi, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 20.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIII. — Wydana i rozesłana dnia 13. lipca 1897.

Treść: (№ 153—156.) 153. Rozporządzenie, dotyczące się egzekucyi przeciw gminom tudzież przeciw zakładom uznanyim za publiczne i powszechnie użyteczne. — 154. Obwieszczenie o przeistoczeniu komór pomocniczych I. klasy w Kanale Rosega i Dewinie, tudzież komory II. klasy w Merniku na delegacye komór, jakoteż o ustanowieniu nowych przykomórków w Tryeście. — 155. Rozporządzenie, upoważniające urzędy depozytowe sądów cywilnych w Pradze, Grazu i Tryeście do starania się o nowe arkusze kuponowe do papierów wartościowych, znajdujących się w zachowaniu sądowem. — 156. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia sądu obwodowego w Maryborku w Styryi.

153.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i rolnictwa, tudzież Ministra wyznań i oświaty z dnia 6. maja 1897,

tyczące się egzekucyi przeciw gminom tudzież przeciw zakładom uznanyim za publiczne i powszechnie użyteczne.

Ku wykonaniu postanowień §. 15 Ordynacyi egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79), Minister sprawiedliwości na zasadzie artykułu XLl. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78, o zaprowadzeniu Ordynacyi egzekucyjnej, zarządza w porozumieniu z Ministrami spraw wewnętrznych i rolnictwa tudzież z Ministrem wyznań i oświaty, co następuje:

Gminy.

§. 1.

Za gminy w duchu §. 15 Ordynacyi egzekucyjnej rozumieć należy oprócz gmin miejscowych, istniejących według ordynacyi gminnych i miast, własny statut posiadających, także części gmin do samodzielnego zawiadywania swymi interesami

upoważnione (miejscowości, gminy podatkowe, dzielnice), gminy upoważnione do wspólnego zawiadywania interesami gmin połączonych (gminy administracyjne), tudzież wszelkie inne konkurencyje i związki upoważnione do zawiadywania sprawami publicznymi, które albo na mocy ustawy są za gminy uważane albo ustawą upoważnione do zawiadywania sprawami jednej lub kilku gmin i mają przyznane sobie ustawą prawo zaprowadzania poborów na pokrywanie swoich potrzeb, jak np. powiaty reprezentacyjne, konkurencyje budowy kościołów i plebanii, parafie, gminy wyznaniowe, okręgi szkolne i gminy szkolne, wydziały drogowe i konkurencyje drogowe, okręgi dobroczynności, okręgi konkurencyi do wydalania itp.

Zakłady publiczne i powszechnie użyteczne.

§. 2.

Zakłady, które władza administracyjna może w myśl §. 15 Ordynacyi egzekucyjnej uznać za publiczne i powszechnie użyteczne, są w szczególności następujące: szpitale fundacyjne i prywatne, zakłady położnicze, domy podrzutek, domy ubogich, inwalidów i kalek, zakłady dla kalek, domy przytułku dla dzieci, dla starców, schroniska i przytuliska dla ubogich, zakłady dla ślepych i głuchoniemych, tudzież inne zakłady dla dzieci bez niektórych zmysłów, zakłady towarzystw ratunkowych i domy ratunkowe, ogródki fröblowskie i ochrony dla dzieci, zakłady do leczenia i pielęgnowania obłąkanych, kuchnie ludowe, ogrzewalnie i wszelkie inne za-

kłady dobroczynności, czytelnie ludowe, zakłady pośrednictwa pracy, szkoły i inne zakłady naukowe, straże pożarne, a względnie korporacje, fundacje, stowarzyszenia i inne związki, które zaprowadzają i utrzymują takie zakłady lub w ogóle wzięły na siebie i rzeczywiście wykonywają dobrowolnie poszczególne zadania, które gminy powinny w swoim zakresie samodzielnie wykonywać (sprawy nauki, zdrowia, sług, ubóstwa, piecza moralności, policya ogniowa itd.).

Zakłady w pierwszym ustępie oznaczone, jako też kościoły, świątynie i wszelkie inne zakłady wyznaniowe, cmentarze i domy przedpogrzebowe mogą być uznane w myśl §. 15 Ordynacyi egzekucyjnej za zakłady publiczne i powszechnie użyteczne, jeżeli gminy, konkurencyje i związki w §. 1 wymienione, utrzymują te zakłady lubo takowe do nich nie należą.

§. 3.

Oświadczenie, że zakład jest publiczny lub powszechnie użyteczny, należy do rządowej władzy politycznej powiatowej, co do zakładów zaś znajdujących się na obszarze miasta mającego własny statut, do władzy politycznej krajowej. Oświadczenie wydaje się na prośbę zakładu po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń urzędowych pod względem celów i rzeczywistej działalności zakładu o który idzie. Gdy idzie o zakłady, których czynność rozciąga się na zadania należące do własnego zakresu działania gminy, zapytać należy przed wydaniem oświadczenia także gminę, w której obszarze znajduje się zakład.

Od orzeczenia może zakład odwołać się do władzy politycznej krajowej, jeżeli zaś ona sama do wydania oświadczenia była powołana, do Ministerstwa spraw wewnętrznych a to w terminach, które wyznaczone są w ustawie z dnia 12. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 101. W tych przypadkach, w których władza polityczna krajowa rozstrzyga w drugiej instancji, niema dalszego toku instancji.

Oświadczenie jest dla sądów obowiązującym dopóty, dopóki nie zostanie uchylone w skutek rekursu założonego w myśl ustępu 2, albo dopóki go nie cofnie władza, która je wydała. Cofnięcie może nastąpić na prośbę wierzyciela zakładu, z którego wierzytelności pieniężnej powstał tytuł egzekucyjny, albo też z urzędu, jeżeli działalność zakładu tymczasem tak się zmieniła, że tenże nie może już być uważany za publiczny i powszechnie użyteczny. W obu przypadkach przed wydaniem decyzji poczynić należy potrzebne dochodzenia urzędowe; także reprezentantów zakładu należy przed wydaniem decyzji wysłuchać.

Do rekursów od tych decyzji stosują się przepisy drugiego ustępu.

Rodzaje egzekucyi, do których stosuje się §. 15 O. e.

§. 4.

Ograniczenie dozwoleń egzekucyi w §. 15 Ordynacyi egzekucyjnej oznaczone, odnosi się do wszystkich rodzajów egzekucyi, które w skutek odjęcia części składowych majątku lub w skutek ograniczenia albo zatamowania ich używania przyniosłyby uszczerbek interesom publicznym pod pieczę gminy lub zakładu zostającym; pod tym ostatnim warunkiem postanowienia §. 15 Ordynacyi egzekucyjnej stosują się w szczególności także wtedy, gdy egzekwujący wierzyciel prowadzi egzekucję na przedsiębiorstwach, zakładach lub prawach gminy lub zakładu zapomocą administracyi przymusowej.

Oznaczenie części składowych majątku nie podlegających egzekucyi.

§. 5.

Władzami administracyjnymi rządowymi, które stosownie do §. 15 Ordynacyi egzekucyjnej mają dać oświadczenie, o ile części składowe majątku gminy lub zakładu za publiczny lub powszechnie użyteczny uznanego, mogą być użyte na zaspokojenie dłużnika bez uszczerbku dla interesów publicznych przestrzegać się mających, są rządowe władze polityczne powiatowe; co się tyczy zakładów, znajdujących się w obszarze miasta posiadającego własny statut lub należących do takiego miasta, oświadczenie złożyć ma władza polityczna krajowa.

Obręb części składowych majątku, egzekucyi podlegających, oznaczają mają władze rzeczzone według samodzielnego zdania.

§. 6.

Oświadczenie to wydaje się albo na zapytanie sądu, do którego podano wniosek o egzekucję przeciw gminie lub przeciw zakładowi uznanemu za publiczny i powszechnie użyteczny, albo na prośbę gminy lub zakładu, albo też na prośbę jednego z ich wierzycieli, którego wierzytelność pieniężna stanowi tytuł egzekucyjny.

Gmina lub zakład może żądać takiego oświadczenia tylko wtedy, jeżeli przeciwko niej podano już wniosek o egzekucję. Natomiast wierzyciele gminy, lub zakładu uznanego za publiczny i powszechnie użyteczny, mogą żądać oświadczenia co do rozmiarów części składowych majątku egzekucyi podlegających jeszcze przed podaniem wniosku o egzekucję. Jeżeli wierzyciel dołączył do swego wniosku o egzekucję takie oświadczenie władzy administracyjnej, urzędowe zapytywanie ze strony sądu jest zbyteczne.

Przed wydaniem oświadczenia wysłuchać należy reprezentantów gminy lub zakładu i wierzycieli i poczynić potrzebne dochodzenia urzędowe co do przeznaczenia i rzeczywistego używania części składowych majątku o które idzie.

Pod względem zbijania tej decyzji stosują się przepisy §. 3, ustęp 2; także wierzyciel ma prawo podać rekurs.

§. 7.

Zapytanie w §. 6, ustęp 1 wzmiankowane, ma sąd wystosować z urzędu do rządowej władzy politycznej powiatowej lub do władzy politycznej krajowej także wtedy, gdyby dopiero po dozwoleniu egzekucji okazało się, że prowadzona jest przeciwko gminie lub przeciw zakładowi uznanemu za publiczny i powszechnie użyteczny, a te ostatnie nie postarały się już tymczasem o oświadczenie ograniczające rozciągłość dozwolonego prowadzenia egzekucji. Przepisy §. 6, ustęp 2 i 3 stosują się także w tym przypadku bez zmiany.

Aż do prawomocnego stwierdzenia majątku, którego można użyć do zaspokojenia wierzyciela, egzekucya może być na wniosek całkiem lub po części odłożona (§§. 42, l. 3 i 43, ustęp 3 Ordynacyi egzekucyjnej).

Wpływ oświadczenia Władzy administracyjnej na późniejsze wnioski o dozwolenie egzekucyi.

§. 8.

Jeżeli w skutek oświadczenia władz administracyjnych, dozwolenie egzekucyi zostanie odmówione lub ograniczenie egzekucyi będzie zarządzone, w takim razie ten sam wierzyciel lub inni wierzyciele mogą tylko w takim razie prowadzić o należności pieniężne egzekucję na częściach składowych majątku od egzekucyi wyłączonych, jeżeli razem z wnioskiem o egzekucję złożone będzie oświadczenie władzy administracyjnej jako te części składowe majątku nie są już potrzebne na zaspakajanie interesów publicznych pod pieczę gminy lub zakładu zostających.

Do wyjednania tego oświadczenia stosują się przepisy §. 6 niniejszego rozporządzenia.

Nagłość załatwień.

§. 9.

Ponieważ opóźnianie dozwoleń egzekucyi może w pewnych okolicznościach wystawić egzekwującego wierzyciela na niebezpieczeństwo niemożności odzyskania lub na dotkliwą stratę części majątku, wkłada się tak na sądy jak i na władze

administracyjne obowiązek, żeby w razie otrzymania zapytań i przy wszystkich według osnowy niniejszego rozporządzenia odbywających się dochodzeniach, rozprawach i decyzjach postępowały z jak największym pośpiechem i żeby zawsze miały na względzie nagłość wszelkich tego rodzaju zapytań i załatwień.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

154.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. czerwca 1897,

o przeistoczeniu komór pomocniczych I. klasy w Kanale Rosega i Dewinie, tudzież komory II. klasy w Merniku na delegacye komor, jakoteż o ustanowieniu nowych przykomorków w Tryeście.

Komory pomocnicze I. klasy w Kanale Rosega i Dewinie, tudzież komora pomocnicza II. klasy w Merniku przeistaczają się od dnia 1. sierpnia 1897 na delegacye opatrzone upoważnieniami komór pomocniczych II. klasy a mianowicie w Kanale Rosega i Dewinie do sprawowania oraz służby portowej i zdrowotnej morskiej.

Delegacye komory głównej tryestyńskiej zostały podzielone ze zmianą ich rozmieszczenia z r. 1891, Dz. u. p. Nr. 154, wykaz VIII, l. 16, na dwie następujące grupy:

Grupa I.

1. Biuro centralne (w pobliżu wejścia),
2. Delegacya przy dworcu zestawowym,
3. „ dla magazynów 6, 7 i 8 i dla hangarów Lloyd'a,
4. „ dla magazynów 9, 10, 11, 12, 12 a, 13, 13 a, 14, 15 i 16,
5. „ dla magazynów 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25 i 26,
6. „ przy głównem wejściu,
7. „ na kolei państwa (magazyn 5),
8. „ w magazynach kolei południowej,
9. „ w dworcu towarowym kolei południowej (z tymczasowymi magazynami spirytusu).

w Punto Franco.

Grupa II.

1. Delegacya „Sanität“,
2. „ „Post“,
3. „ na grobli IV,
4. „ przy grobli św. Karola,

5. Delegacya przy grobli Giuseppino,
6. „ na dworcu św. Andrzeja,
7. „ św. Sawa (dworzec naftowy),
8. „ Panatiche Lloyda,
9. „ Arsenal Lloyda.

Biliński r. w.

155.

Rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości i skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 29. czerwca 1897,

upoważniające urzędy depozytowe sądów cywilnych w Pradze, Grazu i Tryeście do starania się o nowe arkusze kuponowe do papierów wartościowych znajdujących się w zachowaniu sądowym.

Upoważnia się urzędy depozytowe sądów cywilnych w Pradze, Grazu i Tryeście do starania się o nowe arkusze kuponowe do obligacyi długu państwa i takich innych papierów wartościowych w ich zachowaniu będących, do których nowe arkusze kuponowe wydaje kasa, znajdująca się w siedzibie urzędu depozytowego, a to albo na ustną prośbę stron uprawnionych do odbioru kuponów, albo gdyby spostrzeżono, że strona zaniedbuje o to prosić, z urzędu.

Wystaranie się o kupony utrzymywać ma urząd depozytowy w ewidencji zapomocą osobnego zapisku i winien uwidoczniać je w dzienniku depozytowym i w głównej księdze depozytowej — także bez osobnego polecenia sądowego. Zapisek zawierać ma następujące rubryki:

1. numer i nazwa massy;
2. oznaczenie i ilość sztuk papierów (talonów lub dokumentów pierwotnych) wydanych do wystarania się o kupony;
3. rodzaj, numer i kwotę nominalną papieru wartościowego;
4. ilość kuponów zawartych w nowym arkuszu kuponowym i dzień płatności pierwszego kuponu.

W celu odbioru nowych arkuszy kuponowych do obligacyi długu państwa, winien urząd depozytowy wejść w bezpośrednie stosunki z kasą długu państwa w Wiedniu. Zresztą stosują się przepisy rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18. stycznia 1894, Dziennik rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości Nr. 2.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

156.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. lipca 1897, dotyczące się ustanowienia sądu obwodowego w Maryborku w Styryi.

W skutek Najwyższego upoważnienia z dnia 29. czerwca 1897, ustanawia się na zasadzie ustawy z dnia 26. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 62, w okręgu sądu krajowego wyższego w Grazu, sąd obwodowy z siedzibą urzędową w Maryborku dla okręgów sądów powiatowych w Ormużu, St. Lencarcie w Styryi, w Lutomerzu, Maryborku, na prawym i lewym brzegu Drawy, Marbegu, Radgonie górnej, Ptui i Słoweńskiej Bystrycy, które odłączają się od okręgu sądu obwodowego w Cylei.

Trybunał ten sprawować ma także sądownictwo handlowe.

Sądy powiatowe maryborskie po lewym i po prawym brzegu Drawy znoszą się a dla ich obszaru ustanawia się sąd powiatowy w siedzibie sądu obwodowego maryborskiego.

Sąd obwodowy maryborski i sąd powiatowy w jego siedzibie ustanowiony rozpocząć mają urządowanie dnia 1. stycznia 1898, z dniem zaś 31. grudnia 1897 zawiesić mają swoje czynności urzędowe sąd obwodowy w Cylei, co do powyższych sądów powiatowych z jego okręgu wyłączonych, tudzież dotychczasowe sądy powiatowe maryborskie po prawym i lewym brzegu Drawy.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza właściwości sądu obwodowego w Cylei jako sądu górniczego.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXIV. — Wydana i rozesłana dnia 13. lipca 1897.

Treść: (№ 157—158.) 157. Rozporządzenie, dotyczące się wykonywania czynności sądowych poruczonych sądom egzekucyjnym. — 158. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia egzaminu teoretycznego rządowego na kursie techniki ubezpieczenia w c. k. Szkole głównej technicznej w Wiedniu.

157.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 24. czerwca 1897,

tyczące się wykonywania czynności sądowych poruczonych sądom egzekucyjnym.

Na zasadzie artykułu XLI. ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78) i §. 23 Ordynacji egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79), rozporządza się:

I. Poruczenie czynności sądów egzekucyjnych w Wiedniu.

§. 1.

Wykonywanie na obszarze c. k. stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia czynności sądowych, które Ordynacja egzekucyjna przydziela sądom egzekucyjnym, porucza się I. sądownemu powiatowemu śródmieścia wiedeńskiego w rozciągłości poniżej oznaczonej.

Te oddziały c. k. I. sądu powiatowego śródmieścia wiedeńskiego, które przeznaczone są do wykonywania czynności sądowych, należących do tego sądu powiatowego jako sądu egzekucyjnego, stanowią delegację sądu powiatowego, mającą siedzibę w pałacu sprawiedliwości i używającą tytułu: „C. k. sąd egzekucyjny w Wiedniu“.

§. 2.

Z zastrzeżeniem postanowienia §. 3 porucza się sądownemu egzekucyjnemu w Wiedniu:

1. wykonywanie wszelkich czynności sądowych postępowania egzekucyjnego i egzekucji na zabezpieczenie, które według przepisu §. 18 Ordynacji egzekucyjnej przydzielone są jednemu ze znajdujących się w dzielnicach I. aż do IX. sądów powiatowych jako sądownemu egzekucyjnemu;

2. wykonywanie wszelkich czynności sądowych postępowania egzekucyjnego i egzekucji na zabezpieczenie, które według przepisu §. 18, l. 3 i 4 Ordynacji egzekucyjnej przydzielone są jednemu ze znajdujących się w dzielnicach X. aż do XIX. sądów powiatowych jako sądownemu egzekucyjnemu.

Gdy egzekucje (czynności egzekucyjne) tyczą się majątku nieruchomego. rzeczy mocą ustawy za nieruchome uznanych, młynów pływających lub budowli wzniesionych na okrętach, tudzież, gdy egzekucje (czynności egzekucyjne), tyczą się praw zhipotekowanych na nieruchomościach, natenczas, niezawisłe od postanowienia §. 19 Ordynacji egzekucyjnej, w dzielnicach X. aż do XIX. ten sąd powiatowy działać ma jako sąd egzekucyjny, w którym znajduje się wykaz hipoteczny dobra nieruchomego lub w którego okręgu znajduje się rzecz, na której egzekucja jest prowadzona (§. 18, l. 1 i 2 Ordynacji egzekucyjnej).

§. 3.

Gdy na obszarze miasta Wiednia rzeczy nieruchome albo na mocy ustawy uznane za nieruchome, młyny pływające lub budowle wzniesione na okrętach mają być przymusowo opuszczone i oddane na zasadzie wypowiedzeń sądowych lub pozasądowych, sądowych nakazów wyprowadzania się i objęcia lub na zasadzie orzeczeń sądowych w postępowaniu tyczącem się najmów, działać ma jako sąd egzekucyjny nie sąd egzekucyjny w Wiedniu,

lecz ten sąd powiatowy, w którego okręgu czynność egzekucyjna ma być wykonana.

§. 4.

Sąd egzekucyjny w Wiedniu prowadzić ma rejestr zajęcia (§. 254 Ordynacji egzekucyjnej) dla całego obszaru miasta Wiednia.

§. 5.

Wszelkie podania nadchodzące do sądu egzekucyjnego oddawać należy w jego biurze podawczem w pałacu sprawiedliwości.

Podania dotyczące się wykonania egzekucyi, wy stosowane do Sądu powiatowego w Wiedniu w sprawach, w których stosownie do postanowień powyższych, tenże Sąd powiatowy nie jest upoważniony do wykonania czynności sądowych przydzielonych Sądowi egzekucyjnemu, posyłać należy bezpośrednio Sądowi egzekucyjnemu do załatwienia.

II. Poruczenie czynności sądów egzekucyjnych w Pradze i Tryeście.

§. 6.

Wykonywanie na obszarze królewskiego stołecznego miasta Pragi czynności sądowych, które Ordynacja egzekucyjna przydziela sądom egzekucyjnym, porucza się, niezawisłe od postanowień §. 19 Ordynacji egzekucyjnej, c. k. Sądowi powiatowemu Starego Miasta i Jozefowa w Pradze, wykonywanie takowych na miejskim i pozamiejskim obszarze Tryestu, c. k. Sądowi powiatowemu do spraw cywilnych w Tryeście.

C. k. Sąd powiatowy Starego Miasta i Jozefowa w Pradze utrzymywać ma rejestr zajęcia dla całego obszaru Pragi, c. k. Sąd powiatowy do spraw cywilnych w Tryeście dla miejskiego i pozamiejskiego obszaru Tryestu.

§. 7.

Postanowienie §. 3 stosuje się także wtedy, gdy na obszarze miasta Pragi rzeczy nieruchome, albo na mocy ustawy uznane za nieruchome, młyny pływające lub budowle wzniesione na okrętach mają być przymusowo opuszczone i oddane.

Postanowienie §. 5 stosuje się także do podań nadchodzących w Pradze i w Tryeście do sądu powiatowego wyłączonego od wykonywania egzekucyi.

III. Wykonywanie egzekucyi w innych miejscach, w których znajduje się kilka sądów powiatowych.

§. 8.

Jeżeli w siedzibie trybunału znajdują się dwa sądy powiatowe i okrąg jednego z nich obejmuje

obszar miejski a okrąg drugiego obszar zamiejski, każdy z tych sądów powiatowych działać ma w swoim okręgu jako sąd egzekucyjny, stosownie do przepisów o właściwości podanych w §. 18 Ordynacji egzekucyjnej.

IV. Wykonywanie egzekucyi w sprawach sądów powiatowych do spraw handlowych i morskich.

§. 9.

Sądom powiatowym do spraw handlowych i morskich nie służy uczestnictwo w wykonaniu egzekucyi. Jeżeli egzekucya wykonana być ma w tem samem miejscu, wykonać ją ma także w sprawach, które toczyły się w sądzie powiatowym do spraw handlowych i morskich jako orzekającym, ów sąd, który w ogóle jest dla tego miejsca i poszczególniej rzeczy powołany do działania jako sąd egzekucyjny.

V. Wejście w wykonanie i postanowienia przejściowe.

§. 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

§. 11.

W tymże dniu sądy, które według postanowień Ordynacji egzekucyjnej i niniejszego rozporządzenia wyłączone są od działania w charakterze sądu egzekucyjnego, oddać mają sądom powołanym na przyszłość do działania w charakterze sądu egzekucyjnego:

1. akta dotyczące się sekwestracyi egzekucyjnych i dla zabezpieczenia, przed dniem 1. stycznia 1898 dozwolonych, a w tymże dniu jeszcze nie uchylonych (artykuł XXXII, ustęp 3 ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną);

2. akta dotyczące się egzekucyjnych sprzedaży posiadłości, o ile te sprzedaże dozwolone zostały przed dniem 1. stycznia 1898, jeżeli terminy do skutecznienia licytacji nie zostały jeszcze aż do tego dnia rozpisane (artykuł XXXIII, ustęp 1 i 3 ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną).

§. 12.

Akta dotyczące się tych egzekucyjnych sprzedaży posiadłości, co do których terminy licytacyjne do dnia 1. stycznia 1898 już prawomocnie rozpisane nie odbyły się, ponieważ prowadzący egzekucję odstąpił od postępowania egzekucyjnego albo dopuścił do tego, że ono spoczywa, przeniesieć należy do tego sądu, który postanowienia Ordynacji egzekucyjnej i niniejszego rozporządzenia powołują do działania w charakterze sądu egzekucyjnego, jak tylko postę-

powanie egzekucyjne po wejściu w wykonanie Ordynacji egzekucyjnej zostanie na nowo podjęte (artykuł XXXIII, ustęp 2 i 3 ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną).

Jeżeli podjęcie postępowania licytacyjnego po wejściu w wykonanie Ordynacji egzekucyjnej proponowane jest bezpośrednio w tym sądzie, który postanowienia Ordynacji egzekucyjnej i niniejszego rozporządzenia powołują do działania w charakterze sądu egzekucyjnego, winien tenże postarać się z urzędu o akta sprawy egzekucyjnej.

§. 13.

Postanowienia §. 12 stosują się także do aktów dotyczących się egzekucji na ruchomościach, prawach lub wierzytelnościach, rozpoczętej przed dniem 1. stycznia 1898, która do dnia 1. stycznia 1898 nie postąpiła dalej jak do prawomocnego uzasadnienia egzekucyjnego prawa zastawu na rzecz popierającego egzekucję wierzyciela (artykuł XXXIV, ustęp 2 ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną).

Również przy sposobności pierwszej czynności urzędowej, przedsięwziętej po wejściu w wykonanie Ordynacji egzekucyjnej w dotyczącej sprawie, akta te przenieść należy do sądu powołanego do działania w charakterze sądu egzekucyjnego lub ten ostatni ma ich z urzędu zażądać.

§. 14.

Dla przygotowania przeniesienia aktów, w §. 11 oznaczonych, do sądu, powołanego do działania w charakterze sądu egzekucyjnego, przejrzeć należy we wszystkich trybunałach pierwszej instancji, jakoteż we wszystkich sądach powiatowych znajdujących się w Wiedniu i w Pradze indeksy i akta registratualne a mianowicie co do sekwestracji wiążących z ostatnich lat pięciu a co do sprzedaży posiadłości w §. 11, l. 2 oznaczonych, z ostatnich lat dwóch. Spisać należy wykaz spraw egzekucyjnych, które muszą być przeniesione. W wykazach tych podawać należy jedynie nazwiska i oznaczenia registratualne.

Z tych wykazami przesłać należy akta dnia 1. stycznia 1898 do właściwego sądu egzekucyjnego.

§. 15.

Masy depozytowe należące do sekwestracji egzekucyjnych i sekwestracji dla zabezpieczenia (§. 11, l. 1), przenieść należy do sądu egzekucyjnego jednocześnie z przesłaniem aktów. Jednakże nie przenosi się mas depozytowych z ksiąg depozytowych głównych trybunału do takichże ksiąg sądu powiatowego w siedzibie trybunału; przy oddanych masach zanotować należy, do którego sądu powiatowego masa przeszła.

§. 16.

Sądy egzekucyjne winny zaciągnąć do rejestru *E* sprawy egzekucyjne, poruczone im stosownie do §§. 11 aż do 13 i nowe oznaczenie aktów przydać do dawnego oznaczenia registratualnego w formie ułamka, np. $\frac{\text{III } 15/97}{E \text{ } 2/98}$.

Jednakże liczbę czynności tworzy się tylko na podstawie nowego oznaczenia aktów.

§. 17.

O przesłaniu aktów do sądu egzekucyjnego uwiadomić należy strony z wymienieniem sądu, któremu akta zostały oddane i z przytoczeniem tych postanowień Ordynacji egzekucyjnej, na których opiera się rzeczowa właściwość nowego sądu.

§. 18.

Wszelkie prace przygotowawcze, potrzebne do wykonania niniejszego rozporządzenia, rozpocząć należy niezwłocznie.

Gleispach r. w.

158.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 26. czerwca 1897,

dotyczące się zaprowadzenia egzaminu teoretycznego rządowego na kursie techniki ubezpieczenia w c. k. Szkole głównej technicznej w Wiedniu.

W przedmiocie odbywania egzaminu teoretycznego rządowego na kursie techniki ubezpieczenia w c. k. Szkole głównej technicznej w Wiedniu, wydają się następujące postanowienia:

§. 1.

Do rozpoznania teoretycznego wykształcenia nabytego na tym kursie techniki ubezpieczenia, odbywać się będzie egzamin rządowy.

§. 2.

Przedmiotami tego egzaminu rządowego są: matematyka (I. i II. kurs), matematyka ubezpieczenia (I. i II. kurs), rachunek prawdopodobieństwa, statystyka matematyczna, gospodarstwo narodowe i nauka skarbowości, prawo handlowe, wekslowe i prywatne morskie, prawo prywatne i publiczne ubezpieczenia, księgowanie w zakładach ubezpieczenia.

§. 3.

Umienie kilku z tych przedmiotów udowodnić należy poszczególnymi egzaminami, które zdać trzeba przed egzaminem rządowym, a mianowicie z matematyki (I. i II. kurs), z rachunku prawdopodobieństwa, z gospodarstwa narodowego i nauki skarbowości, z prawa handlowego, wekslowego i prywatnego morskiego.

§. 4.

Na egzaminie rządowym czynności egzaminatorów sprawują ci profesorowie i docenci na kursie techniki ubezpieczenia wykładający, którzy nauczają przedmiotów w §. 2 wymienionych.

Kierowanie egzaminem w charakterze prezesa komisji egzaminacyjnej należy do dziekana oddziału ogólnego, gdyby go zaszła przeszkoda, do prodziekana.

§. 5.

Terminy odbywania się egzaminów wyznacza prezes komisji ze względu na zgłoszenia się.

§. 6.

Kandydat, który chce być przypuszczonym do egzaminu rządowego, winien podać prośbę na piśmie do prezesa komisji i dołączyć do niej następujące dokumenty:

1. dowód, że jego końcowe nauki w szkole głównej nie zbiegały się z obowiązkową czynną służbą wojskową;

2. świadectwo wpisu;

3. świadectwo dojrzałości lub dokument takowe zastępujący;

4. książeczkę legitymacyjną, z której powinno wynikać, że kandydat najmniej cztery półrocza spędził w c. k. Szkole głównej technicznej w Wiedniu i uczęszczał na wszystkie przedmioty do egzaminów rządowych przepisane i po tyle godzin, ile plan nauki wyznacza;

5. świadectwo postępu ze złożonych z dobrym skutkiem poszczególnych egzaminów obowiązkowych w §. 3 przewidzianych.

Wszystkie te dokumenty złożyć należy w pierwopisach i takowe pozostają w komisji przez czas trwania aktu egzaminacyjnego.

§. 7.

Egzamin jest dwójaki: piśmienny i ustny.

Na egzaminie piśmiennym winien kandydat pod nadzorem jednego z komisarzy egzaminacyjnych

w dwóch półdniowych posiedzeniach opracować po jednym większem pytaniu z zakresu matematyki ubezpieczenia i statystyki matematycznej, które mogłyby udowodnić, że jest obeznany z wyprowadzaniem i stosowaniem formuł i tablic.

Komisja orzeka, czy na podstawie osiągniętego wyniku można przypuścić kandydata do ustnego egzaminu, czyli też ma ponownie poddać się egzaminowi piśmiennemu w późniejszym terminie, który należy oznaczyć.

Egzamin ustny obejmujący matematykę ubezpieczenia, statystykę matematyczną, prawo ubezpieczenia prywatne i publiczne i księgowanie w zakładach ubezpieczenia zdaje się przed zgromadzoną komisją.

Świadectwa poszczególne, które kandydat z tych przedmiotów otrzymał i komisji przedłożył, można uwzględnić, jeżeli są przynajmniej dobre, o tyle, że w skutek takowych trwanie egzaminu może być skrócone.

§. 8.

Kandydatowi, który złoży pomyślnie egzamin rządowy, wydaje się świadectwo wyników onegoż, zawierające oprócz rodowodu kandydata i szczegółów biegu jego nauk, tak noty uzyskane na egzaminach uprzednich obowiązkowych, jak i cenzury otrzymane na egzaminie piśmiennym i ustnym i orzeczenie ostateczne przez komisję uchwalone.

Co do tych cenzur i ich uchwalania stosują się postanowienia wspólne, dotyczące się egzaminów rządowych w szkołach głównych technicznych.

§. 9.

Także pod względem oddalania kandydatów, stosować należy odpowiednio postanowienia wspólne, dotyczące się egzaminów rządowych w szkołach głównych technicznych.

§. 10.

Każdy kandydat egzaminu winien przed złożeniem egzaminu a to razem z podaniem prośby o przypuszczenie do egzaminu opłacić takse w kwocie 20 złotych.

§. 11.

We wszystkich kwestyach nie rozważanych szczegółowo w niniejszym porządku egzaminów, stosować należy odpowiednio wspólne postanowienia, dotyczące się egzaminów rządowych w szkołach głównych technicznych.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXV. — Wydana i rozesłana dnia 13. lipca 1897.

Treść: (№ 159—160.) 159. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Chotietowa do Dolnego Cetna. — 160. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym do miejsca wyścigów pod Kottlingbrunn.

159.

Dokument koncesyjny z dnia 18. czerwca 1897,

na kolej lokalną od Chotietowa do Dolnego Cetna.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznają za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać c. k. uprzyw. Spółce kolei północnej czeskiej, o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która przez przekształcenie istniejącej kolei podjazdowej Chotietow—Dolne Cetno wybudowana być ma jako lokalna ze szlakiem normalnym od stacji Spółki w Chotietowie do Dolnego Cetna z dobiegiem do kolei lokalnej Mszeno—Dolne Cetno, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć ma Spółka niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do

budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać ma Spółka na żądanie Rządu kaucyę w sumie 5000 zł. w. a. w gotówce lub w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane być ma Spółce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których wybudowanie Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebne.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do

ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości wydane zostały. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 5.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji przez Rząd zatwierdzonego.

O ileby c. k. uprzyw. Spółka kolei północnej czeskiej miała emitować akcje lub obligacje pierwszeństwa na rzecz kolei lokalnej, będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, w takim razie zarówno suma imienna jak i formularze tych akcji lub obligacji podlegać będą zatwierdzeniu Rządu.

§ 6.

Co się tyczy transportów wojskowych i wszelkich innych świadczeń na rzecz zarządu wojskowego postanowienia obowiązujące na innych liniach uprz. Spółki kolei północnej czeskiej stosowane być mają także na kolei lokalnej obecnie koncesyonowanej,

o ile dopełnienie ich będzie wykonalne ze względu, iż jest to linia drugorzędna a w skutek tego będzie wybudowana, urządzona i utrzymywana w ruchu z dozwolonemi ułatwieniami.

Spółka jest obowiązana przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§. 7.

O ile podobne niżenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 8.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne aż do dnia 28. sierpnia 1953, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerzeczzonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 9.

Spółka obowiązana jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi, dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 10

1. Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek za ustanowieniem renty, która aż do upływu okresu koncesyjnego będzie

Spółce wypłacana w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku, pod następującymi warunkami:

2. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat trzech przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody najniepomyślniejszego roku, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat dwóch.

Gdyby kolej miała być odkupiona po upływie czasowego, w §. 1 ustanowionego uwolnienia od podatków, dodatki do podatków ciężące na odkupionem przedsiębiorstwie kolejowem i wszelkie inne pobory publiczne uważać się będzie za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez oba lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie także co do roku wolnego od podatku obliczyć należy podatek razem z dodatkami według stopy procentowej pierwszego roku podlegającego podatkowi i potrącić z przychodów.

Ze względu jednak, że stosownie do §. 131. lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty odkupu podatek dziesięcioprocentowy, doliczyć należy do czystych dochodów w taki sposób obliczonych dodatek wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

3. Gdyby jednak odkupienie miało nastąpić przed upływem trzeciego roku ruchu, lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 2. obliczony, nie wynosił najmniej takiej kwoty rocznej, jaka jest potrzebna na oprocentowanie po cztery od sta kapitału zakładowego kolei lokalnej przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, rentę odkupu wymierzyć należy w wysokości sumy rocznej potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta zatwierdzonego przez Rząd kapitału zakładowego kolei lokalnej i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego a nadto wynagrodzić Spółce podatek rentowy, opłacać się mający od tej renty odkupu.

4. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze sum rocznych, zapłacić kapitał wyrównywający zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępu 2 i 3 płacone

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po

kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędowo na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczu bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia na własność wolną od ciężarów i w używanie kolej niniejszem koncesyjonowaną ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy na karb kapitału zakładowego kolei lokalnej nabyty i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

6. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma w każdym przypadku z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) kolej lokalna, będące przedmiotem odkupienia z przynależnościami policzonymi na karb kapitału zakładowego onejże;
- c) kwota ceny odkupu (l. 2 i 3), którą państwo ma zapłacić przedsiębiorstwu, obliczona tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania.

7. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Począwszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości kolej lokalną stanowiących i do niej należących, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

8. Spółka obowiązana jest mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie kolei lokalną, o którą idzie (l. 6 b).

Gdyby Spółka nie uczyniła zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia Spółki i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie oznaczoną kolej lokalną.

Począwszy od chwili odkupienia, ruch na kolei lokalnej odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeło od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei lokalnej aż do chwili powyższej.

9. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 6), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Spółka obowiązana jest oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależitości, licząc tu także tabor wozowy na karb kapitału zakładowego kolei lokalnej nabyty, zapasy materiałów i kasowe, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 10, l. 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzyma Spółka na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się jej aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił Spółkę z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależitości kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez mianowanego dla spółki komisarza rządowego a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgo-

dnie z projektem i kontraktami, i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcyonaryuszów na koszt Spółki.

§. 12.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

160.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 5. lipca 1897,

o nadaniu koncesyi na małą kolej o szlaku normalnym do miejsca wyścigów pod Kottlingbrunn.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny nadało Klubowi wyścigowemu austriackiemu w Wiedniu o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu małej kolei o szlaku normalnym, która ma być utrzymywana w ruchu zapomocą pary od stosownego punktu linii kolei południowej wiedeńsko-tryestyńskiej w pobliżu stacyi w Kottlingbrunn do miejsca wyścigów tamże, pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należitości stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku państwa, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustępy drugi ustawy rzezconej.

§. 2.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei żelaznej na wstępie oznaczonej, skończyć najpóźniej w przeciągu pół roku i w ciągu okresu koncesyjnego utrzymywać kolej w ruchu w miarę potrzeby.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma koncesyonaryusz na żądanie Rządu stosowną kaucyę a to w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroco.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile odnośne zarządzenia dadzą się zastosować ze względu na ograniczony cel ruchu tego zakładu kolejowego i o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, jakieby w przyszłości zostały wydane.

§. 4.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z dołączeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wyczerpaniu kapitału zakładowego przez Rząd zatwierdzonego, jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych pod-

oficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 5.

Urzednicy państwa, funkcyonaryusze i sludzy, jadacy koleją z polecenia Władz sprawujacych nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywiodą certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z punktem podróznym bezpłatnie.

§. 6.

Koncesyę nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat sześćdziesiąt (60), licząc od dnia dzisiejszego, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem rzeczzonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §fu 11, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 7.

Ruch na kolei koncesyonowanej utrzymywać ma na rachunek koncesyonaryusza c. k. uprzyw. Spółka kolei południowej na podstawie kontraktu podlegającego zatwierdzeniu c. k. Ministerstwa kolei żelaznych.

§. 8.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 9.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVI. — Wydana i rozesłana dnia 20. lipca 1897.

Treść: (№ 161—168.) 161. Obwieszczenie o upoważnieniu c. k. Komory pomocniczej w Korminie do ekspedycyowania bez cła opakowań wracających. — 162. Obwieszczenie o upoważnieniu c. k. Komor głównych II. klasy w Bielsku i Cieszynie do ekspedycyowania bez cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych. — 163. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia gminy Znorów do okręgu sądu powiatowego strażnickiego w Morawii. — 164. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Towary gliniane“ i „Cegły“. — 165. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Miary i podziałki“. — 166. Obwieszczenie, dotyczące się uzupełnienia §. 69 : 4 przepisów o służbie wojskowej, część I. — 167. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia gminy Pacetluk do okręgu sądu powiatowego holeszowickiego a względnie sądu obwodowego węgiersko-hradyskiego w Morawii. — 168. Rozporządzenie, dotyczące się oznaczania wyrobów cukrowych znaczkami przemysłowymi.

161.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. czerwca 1897,

o upoważnieniu c. k. Komory pomocniczej w Korminie do ekspedycyowania bez cła opakowań wracających.

W porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu c. k. Komora pomocnicza I. klasy w Korminie upoważniona została do ekspedycyowania bez cła opakowań wracających z zagranicy, w których mieściły się posyłki wywozowe tutejszo-krajowe, a to w myśl postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej w uwadze pod wyrazem „Opakowania i naczyńia“.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

162.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 5. lipca 1897,

o upoważnieniu c. k. Komor głównych II. klasy w Bielsku i Cieszynie do ekspedycyowania bez cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych.

C. k. Komory główne II. klasy w Bielsku i Cieszynie upoważnione zostały do ekspedycyowania bez cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych w myśl artykułu IX, l. 1 ustawy z dnia 25. maja 1882 o taryfie cłowej.

Biliński r. w.

163.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 8. lipca 1897,

tyczące się przyłączenia gminy Znorów do okręgu sądu powiatowego strażnickiego w Morawii.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1868, (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Znorów od

okręgu sądu powiatowego węg. ostroskiego i przyłącza do okręgu sądu powiatowego strażnickiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1898.

Gleispach r. w.

164.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 10. lipca 1897,

tyczące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Towary gliniane“ i „Cegły“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Towary gliniane“ i „Cegły“ w następujący sposób:

Po ustępie 1 uwagi 2 do wyrazu „Towary gliniane“ dodać należy:

„Ob. także Cegły.“

Po ustępie 2 postanowień pod wyrazem „Cegły“ abecadłowego spisu towarów wpisać należy uwagę następującą:

Do cegieł Nr. 250 należą nie tylko cegły nie spaliste wyrobione z materiału szamotowego, lecz także cegły wyrobione z dodatkiem ziarenek kwarcowych lub także z samych ziarenek kwarcowych z dodatkiem spoiwa ledwie dostrzedz się dającego.

Cegły niespaliste z materiału szamotowego, jakoteż cegły z dodatkiem ziarenek kwarcowych, są zwyczajnie barwy jasnej (białawo-żółtej aż do bladoczerwonej, często brązowawo naleciałej), mają dźwięk nie zbyt czysty, są zawsze dziurkowane (wciągają w siebie wiele wody) i na powierzchni odłamu okazują rozdzielony jednostajnie dodatek bądź grubszego bądź subtelniejszego materiału zeszczeniającego (szamoty lub kwarcu).

Wyjątkowo zdarzają się także cegły takie całkiem białe lub ciemne (także czerwono-brązowe lub czarne).

Powierzchnia ich jest zawsze chropowata, często pomarszczona, niejednostajna lub plamista. Nie są nigdy ostrogranne.

Tem różnią się takowe od cegieł przedniejszych, nie niespalistych, często równie chudych cegieł dokładnej formy, gładkiej powierzchni i jednostajnego zabarwienia (np. cegły gzymsowe, wyło-

gowe itp.), które ekspedycyować należy według Nru 249.

Cegły niespaliste z samych ziarenek kwarcowych z dodatkiem spoiwa (wapna itp.) wyrobione (cegły dinawskie), mają powierzchnię zewnętrzną lekko pomarszczoną, barwy brudno-białej, także niekiedy z czarniawymi plamami lub żyłami.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

165.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 10. lipca 1897,

tyczące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Miary i podziały“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Miary i podziały“ w sposób następujący:

Po ustępie 5 (z przedniej skóry itp.) dodać należy jako dalsze zdanie:

„ z tkanin (taśm) w połączeniu z nitkami metalowymi, farbą olejną itp. powleczone, z puszkami lub bez puszek z drzewa, mosiądzu itp. stosownie do jakości ich tkaniny w połączeniu z nitkami metalowymi.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

166.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 10. lipca 1897,

tyczące się uzupełnienia §. 69:4 przepisów o służbie wojskowej, część I.

W porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny postanawia się, że okres ważności karty wstępnej, którą aspiranci na ochotników jednorocznych stosownie do §. 69:4 lit. a) Przepisów o służbie wojskowej, część I. (rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 15. kwietnia

1889 [Dz. u. p. Nr. 45]) mają dołączać do odpowiednich prośb swoich, wynosić ma trzy miesiące, licząc od dnia wystawienia, po podaniu zaś prośby, karta wstępna zatrzymuje moc swoją dopóki trwa rokowanie, nawet po upływie powyższego terminu a to aż do wydania decyzji co do prośby.

Ważność dowodów wzmiankowanych w §. 69:4 lit. c) i d) Przepisów o służbie wojskowej, część I. nie podlega pod względem czasu żadnemu ograniczeniu.

Weltersheimb r. w.

167.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. lipca 1897,

tyczące się przyłączenia gminy Pacetluk do okręgu sądu powiatowego holeszowickiego a względnie sądu obwodowego węgiersko-hradyskiego w Morawii.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) a względnie ustawy z dnia 26. kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) oddziela się gminę Pacetluki od okręgu sądu powiatowego bystrzyckiego n. H. a obwodowego nowo iczyńskiego i przyłącza się ją do okręgu sądu powiatowego holeszowickiego a obwodowego węg.-hradyskiego.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia 1. stycznia 1898.

Gleispach r. w.

168.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. lipca 1897,

tyczące się oznaczania wyrobów cukrowych znaczkami przemysłowymi.

Z częściową zmianą postanowień rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 31. maja 1893 (Dz. u. p. Nr. 98), pozwala się w porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu, żeby na znaczki przemysłowe do wyrobów cukrowych w workach używano także takich tabliczek tekturowych, w których uszka nie są wyłożone blachą, lecz tylko obramowane zapomocą wytłoczenia wykrojem, pod tym warunkiem, żeby uszka te były najmniej o 8 milimetrów oddalone od górnego brzeżu znaczka.

Za dopełnieniem wszelkich innych warunków powołanego rozporządzenia można zamiast tabliczek tekturowych używać na znaczki przemysłowe do wyrobów cukrowych w workach tabliczek zrobionych z kartonu drzewnikowego, najmniej 8 milimetrów grubości mających.

Biliński r. w.

Rok 1897.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 22. lipca 1897.

Treść: № 169. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się wyznaczenia dotacyi dodatkowych do preliminarza państwa i do preliminarza wkładów na rok 1897.

169.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 15. lipca 1897,

tyczące się wyznaczenia dotacyi dodatkowych do preliminarza państwa i do preliminarza wkładów na rok 1897.

Na zasadzie §. 14 ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznaje za stosowne rozporządzić co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie rozmaitych wydatków, w ustawie skarbowej na rok 1897 nie przewidzianych, wyznaczają się następujące dotacye dodatkowe:

Do preliminarza państwa.

VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.

Rozdział 7, tytuł 1, §. 2. Koszta Dziennika ustaw państwa.

Przyrost kosztów druku i rozsyłki Dziennika ustaw państwa i nadwyżka wydatków na honoracye za tłumaczenia dla Dziennika ustaw państwa wykonane poza biurem redakcyjnym.

Potrzeba zwyczajna . . . 30.000 zł.

Zniesienie . . . 30.000 zł.

Z przeniesienia 30.000 zł.

Tytuł 2, § 1. Administracya polityczna w poszczególnych krajach.

Ryczałtowe urzędowe.

Na dyurny, wydatki urzędowe i biurowe, koszta podróży, przesiedlnie, wydatki na służbę i dodatki służbowe.

Potrzeba zwyczajna . . . 45.000 zł.

Tytuł 3, §. 2. Bezpieczeństwo publiczne w poszczególnych krajach.

Najem lokali urzędowych.

Potrzeba zwyczajna . . . 10.322 zł.

Tytuł 5. Budowa dróg.

§. 5. Karyntya.

Rozszerzenie dróg dla pieszych przy moście na Drawie w Bielaku, kilometr 39 gościńca włoskiego, w powiecie politycznym bielackim.

Potrzeba nadzwyczajna . . . 7.335 zł.

§. 6. Kraina.

Nadwyżka kosztów poprawienia gościńca kankerskiego w części pomiędzy 1/12 a 0/20 kilometrem, w powiecie politycznym krańskim.

Potrzeba nadzwyczajna . . . 4.130 zł.

Zniesienie . . . 96.787 zł.

Z przeniesienia . 96.787 zł.

Z przeniesienia . 9.564 zł.

Koszta wykupna gruntu z powodu przełożenia gościńca koreńskiego pod Birkendorfem i przez górę Schammburg, w powiecie politycznym krańskim, tudzież zabezpieczenie i regulacja tejże drogi koło strumienia Lesznika, powiat polityczny radolecki.

Potrzeba nadzwyczajna . 1.975 zł.

§. 8. Tyrol i Vorarlberg.

Przyprowadzenie do dobrego stanu drogi nadmünsterskiej od Schluderns aż do granicy krajowej szwajcarskiej, powiat polityczny merański.

Potrzeba nadzwyczajna . 3.262 zł.

Suma . 101.024 zł.

IX. Ministerstwo wyznań i oświaty.**B. Wyznania. Rozdział 9, Tytuł 11.**

Wydatki funduszków religijnych:

§. 9. Tryest.

Roboty budownicze w kościele parafialnym Mariahilf w Tryeście.

Potrzeba nadzwyczajna . 3.000 zł.

§. 17. Kraków.

Konserwacja budynków.

a) Roboty budownicze w pałacu rezydencyonalnym księcia biskupa w Krakowie.

Potrzeba zwyczajna . 4.624 zł.

b) Roboty konserwacyjne w domu Nr. 24/120 przy ulicy kanoniczej w Krakowie należącym do funduszu religijnego.

Potrzeba zwyczajna . 1.940 zł.

C. Oświata. Rozdział 9, tytuł 15, §. 5.

Szkoły główne.

Uniwersytet lwowski.

Zniesienie . 9.564 zł.

Wyposażenie naukowe i urządzenie instytutów i klinik wydziału medycznego.

Potrzeba nadzwyczajna 36.000 zł.

Tytuł 16.

Szkoły średnie.

§. 1. Gimnazya:

Gimnazjum rządowe niższe w Cylei aż do końca roku szkolnego 1896/97, a względnie dalsza piecza o naukę gimnazjalną słoweńsko-niemiecką.

Potrzeba zwyczajna . 12.500 zł.

Suma . 58.064 zł.

X. Ministerstwo skarbu.

A. Właściwy wydatek państwa, zarząd skarbowy, rozdział 10, tytuł 1.

Kierownictwo naczelne (łącznie z departamentami rachunkowymi i departamentami rachunków specjalnych).

Wydatek z powodu reformy podatków.

Potrzeba zwyczajna . 6.000 zł.

Czynsze najmu dla departamentów rachunkowych i departamentów rachunków specjalnych, wydatki na przesiedlenie i koszta urzędzenia.

Potrzeba zwyczajna . 16.000 zł.

Suma . 22.000 zł.

Tytuł 2.

Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcyje skarbowe i dyrekcyje skarbowe powiatowe, inspektorowie skarbowi i urzędy wymiaru należytości.

Pomnożenie pocztu służby conceptowej, rachunkowej i kancelaryjnej, tudzież wszelkie inne wydatki z powodu reformy podatków.

Potrzeba zwyczajna . 66.000 zł.

Zniesienie . 88.000 zł.

Z przeniesienia . 88.000 zł.

Tytuł 3.

Administracye podatkowe, komisye podatkowe lokalne i służba podatkowa przy starostwach.

Wydatek ryczałtowy na pomnożenie pocztu osobowego, na pisarzy i na potrzeby rzeczowe itp. z powodu reformy podatków.

Potrzeba zwyczajna . 300.000 zł.

Zarząd kasowy ogólny.

Rozdział 11, tytuł 11.

Dodatki drożyzniane dla funkcyonaryuszów rządowych i funkcyonaryuszów kolei państwa z powodu trzęsienia ziemi w Krainie w roku 1895.

Potrzeba nadzwyczajna . 63.000 zł.

Tytuł 12.

Koszta statystyki walutowej i wszelkie inne łączące się z nią wydatki.

Potrzeba zwyczajna . 8.000 zł.

Podatki pośrednie.

Rozdział 14, tytuł 1.

Podatek konsumcyjny.

Sprawienie mierzdeł kontrolnych do brzezki piwnej w celach doświadczalnych, tudzież kosztu pomnożenia technicznych funkcyonaryuszów kontroli.

Potrzeba nadzwyczajna . 20.000 zł.

Suma . 479.000 zł.

XI. Ministerstwo handlu.

A. Właściwy wydatek państwa.

Rozdział 27, tytuł 3.

Konserwacya budynków powystawowych w c. k. Praterze.

Na wykonanie robót restauracyjnych.

Potrzeba nadzwyczajna . 3.500 zł.

XII. Ministerstwo kolei żelaznych.

Rozdział 28, tytuł 3.

Urząd wagonowy centralny austriackich kolei państwa.

B. Wydatki zarządu.

Płace dyetaryuszów.

Potrzeba zwyczajna . 7.300 zł.

Budowa kolei państwa.

Budowa linii Stanisławów—Woronienka.

Wydatki na roboty przydatkowe.

Potrzeba nadzwyczajna . 150.000 zł.

Tytuł 1.

Ruch kolei żelaznych państwa.

f) Wszelkie inne wydatki ruchu.

Rzeczowe potrzeby ruchu.

Czynsze najmu i konserwacya lokali najętych.

Potrzeba zwyczajna . 16.000 zł.

Suma . 173.300 zł.

XIII. Ministerstwo rolnictwa.

A. Właściwy wydatek państwa.

Rozdział 29.

Tytuł 3. Kultura krajowa.

§. 4 b). Wydatki z funduszu amelioracyjnego na podstawie preliminarza.

Potrzeba nadzwyczajna . 101.700 zł.

§. 5. Na zwalczanie mszycy winnej.

Potrzeba nadzwyczajna . 30.000 zł.

§. 6. Zaliczki bezprocentowe na przywrócenie winnic przez mszycę winną zniszczonych na zasadzie ustawy z dnia 28. marca 1892, Dz. u. p. Nr. 61.

Potrzeba nadzwyczajna . 40.000 zł.

Tytuł 6. Zakłady naukowe górnicze.

Dodatki osobiste dla profesorów zwyczajnych w akademiach górniczych w Lubnie i Przybramie.

Potrzeba zwyczajna . 4.500 zł.

Suma . 74.500 zł.

Ogółem . 176.200 zł.

XIV. Ministerstwo sprawiedliwości.

Rozdział 30, tytuł 4.

Nowe budowle zarządu sprawiedliwości:

Tyrol. Budowa domu dla sądu
w Mezzolombardo (1 rata).

Potrzeba nadzwyczajna . 50 000 zł.

Suma . 50.000 zł.

II. Do preliminarza wkładów.*D.* Ministerstwo handlu.

Ruch domów składowych w Tryeście:

Rozszerzenie zakładu domu skła-

dowego 165.000 zł.

Artykuł II.

Dotacje nadzwyczajne w artykule I wyznaczone i dotację w sumie 165.000 zł. do preliminarza wkładowego wyznaczoną, tudzież dotacje zwyczajne w sumie 300.000 zł. a względnie 8.000 zł. pod X, A, rozdział 10, tytuł 3 i rozdział 11, tytuł 12 wyznaczone, mogą być używane aż do 31. grudnia 1898, inne dotacje zwyczajne aż do 31. grudnia 1897.

Artykuł III.

Na pokrycie wydatków funduszu amelioracyjnego w sumie 101.700 zł. pod XIII, A, rozdział 29, tytuł 3, §. 4 b) wyznaczonych, wziąć należy takąż sumę z funduszu amelioracyjnego i wciągnąć w pokrycie preliminarza państwa na rok 1897 pod XIII, Ministerstwo rolnictwa, rozdział 35, tytuł 3. §. 2 „Dochody z funduszu melioracyjnego“, nadzwyczajne.

Artykuł IV.

Suma 165.000 zł. wstawiona w preliminarzu wkładowym na rok 1897 w dziale potrzeb pod G, Ministerstwo sprawiedliwości, nowe budowle zarządu sprawiedliwości, l. 9, „Kupno domu dla sądu w Sanoku“ nie ma być wydana.

Artykuł V.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia wchodzącego w wykonanie od dnia ogłoszenia, poruczam całemu Mojemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 15. lipca 1897.

Franciszek Józef r. w.**Badeni r. w.****Gautsch r. w.****Ledebur r. w.****Glanz r. w.****Welsersheimb r. w.****Biliński r. w.****Gleispach r. w.****Rittner r. w.****Guttenberg r. w.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 22. lipca 1897.

Treść: № 170. Rozporządzenie, dotyczące się pocztu osobowego kancelaryi sądowej (rozporządzenie o służbie kancelaryjnej).

170.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 18. lipca 1897,

tyczące się pocztu osobowego kancelaryi sądowej (rozporządzenie o służbie kancelaryjnej).

Na zasadzie §. 99 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217, rozporządza się pod względem warunków do nadania posady urzędnika kancelaryi sądowej, pomocnika kancelaryjnego, woźnego, pomocnika woźnego i doręczyciela, pod względem służby przygotowawczej praktykantów (oczekiwaczy) kancelaryjnych, jakoteż pod względem egzaminów kancelaryjnych i egzaminów na prowadzących księgi gruntowe, co następuje:

I. Obsadzenie kancelaryi sądowej i warunki do nadania posady.

Kancelarya sądowa.

§. 1.

Czynności kancelaryi sądowej (§§. 16 i 17 ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111, §. 24 ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79, §§. 54 aż do 57 i 59 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217), załatwiają urzędnicy kancelaryi sądowej (urzędnicy kancelaryjni), pomocnicy kancelaryjni i woźni (pomocnicy woźnych, doręczyciele).

§. 2.

W sądach, których etat obejmuje jednego lub dwóch urzędników kancelaryjnych, każdy powinien być uzdatniony do prowadzenia księgi gruntowej. W innych sądach, jeżeli etat ich obejmuje trzech urzędników kancelaryjnych, dwaj, jeżeli więcej naj-

mniej połowa etatowych urzędników kancelaryjnych powinna być uzdatniona do prowadzenia księgi gruntowej; gdyby wypadł ułamek, liczy się go za całość.

Skład osobowy i stosunki rangi urzędników kancelaryjnych.

§. 3.

Są następujące kategorye urzędników kancelaryjnych:

1. Naczelnicy kancelaryi sądowej w trybunałach pierwszej i drugiej instancji; używają tytułu „dyrektor kancelaryi“ i jeśli są dyrektorami kancelaryjnymi drugiej klasy, należą do IX., a jeśli są dyrektorami kancelaryjnymi pierwszej klasy do VIII. klasy stopni służbowych;

2. naczelnicy urzędów ksiąg gruntowych, stanowiących oddział samoistny kancelaryi sądowej; używają tytułu „dyrektor ksiąg gruntowych“ i należą do VIII. klasy stopni służbowych;

3. urzędnicy kierujący kancelaryi sądowej; używają tytułu „naczelnik kancelaryi“ i jeśli są naczelnikami kancelaryjnymi drugiej klasy, należą do X., a jeśli są naczelnikami kancelaryjnymi pierwszej klasy, do IX. klasy stopni służbowych;

4. urzędnicy egzekucyjni, należący, jeśli są urzędnikami egzekucyjnymi drugiej klasy, do X., a jeśli są urzędnikami egzekucyjnymi pierwszej klasy, do IX. klasy stopni służbowych;

5. asystenci kancelaryjni, zaliczeni do XI. klasy stopni służbowych;

6. wicedyrektorowie ksiąg gruntowych i prowadzący księgi gruntowe, zaliczeni do IX. klasy stopni służbowych;

7. oficyałowie kancelaryjni; będący oficyałami kancelaryjnymi drugiej klasy, należą do X., a będący oficyałami kancelaryjnymi pierwszej klasy, do IX. klasy stopni służbowych;

8. kanceliści, zaliczeni do XI. klasy stopni służbowych.

Dyrektorowie kancelaryi, naczelnicy kancelaryi, urzędnicy egzekucyjni i oficyałowie kancelaryjni tej samej klasy stopni służbowych, dyrektorowie ksiąg gruntowych, wicedyrektorowie ksiąg gruntowych, prowadzący księgi gruntowe, asystenci kancelaryjni i kanceliści stanowią między sobą w okręgu każdego sądu krajowego wyższego jeden skład osobowy.

Pod względem zaliczania do tego składu osobowego obowiązują aż do wydania nowych przepisów zarządzenia istniejące w tej mierze w chwili wejścia rozporządzenia niniejszego w wykonanie.

Mianowanie urzędników kancelaryjnych.

§. 4.

Urzędników kancelaryjnych, w §. 3, l. 1 aż do 4 oznaczonych, mianuje Minister sprawiedliwości. Mianowanie innych urzędników kancelaryjnych należy do sądów krajowych wyższych (§. 23 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217).

Warunki do mianowania urzędników kancelaryjnych.

§. 5.

Każdy kandydat ubiegający się o posadę urzędnika kancelaryjnego, winien czynić zadosyć warunkom w §§. 1 aż do 4 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81, przepisany a nadto:

1. dopełnić obowiązku czynnej służby wojskowej lub być od niej stanowczo uwolnionym, albo do służby ochotniczej jednorocznej uprawnionym;

2. posiadać zupełną zdolność fizyczną i

3. umieć języki potrzebne do służby w kancelaryi sądowej.

§. 6.

Od ubiegającego się o posadę kancelisty lub oficyała kancelaryjnego wymaga się, żeby egzaminem pomyślnie złożonym (pierwszy egzamin kancelaryjny) udowodnił wiadomości potrzebne do wszystkich gałęzi służby kancelaryjnej i praktyczną biegłość (§. 50 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217).

Od ubiegającego się o posadę dyrektora kancelaryi, naczelnika kancelaryi, urzędnika egzekucyjnego lub asystenta kancelaryjnego wymaga się

1. żeby odbył nauki szkół średnich i

2. żeby egzaminem pomyślnie złożonym (drugi egzamin kancelaryjny) udowodnił posiadanie szczególnych wiadomości do jego czynności urzędowej potrzebnych (§. 18 ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111).

Od ubiegających się o posadę wicedyrektora ksiąg gruntowych, pisarza ksiąg gruntowych lub urzędnika kancelaryjnego, który winien posiadać uzdatnienie do prowadzenia ksiąg gruntowych, wymaga się dowodu złożenia pierwszego egzaminu kancelaryjnego i egzaminu na prowadzącego księgi gruntowe, od ubiegających się o posadę dyrektora ksiąg gruntowych, oprócz tego dowodu odbycia nauk szkół średnich.

Uwalnianie od egzaminu na urzędnika kancelaryjnego i na pisarza księgi gruntowej.

§. 7.

Z pomiędzy ubiegających się o posadę kancelisty, oficyała kancelaryjnego lub prowadzącego księgi gruntowe, uwolnieni są od udowodniania złożenia pierwszego egzaminu kancelaryjnego:

1. Auskultanci i praktykanci sądowi zostający najmniej od roku w służbie sądowej,

2. kandydaci wojskowi, certyfikatanii na posady urzędnicze opatrzeni, jeżeli w chwili, gdy procedura cywilna weszła w wykonanie, odbyli już z dobrym skutkiem praktykę próbną w sądzie; tudzież

3. kto zdał pomyślnie drugi egzamin kancelaryjny.

§. 8.

Gdyby o posadę urzędnika kancelaryjnego, do której według §. 6 wymagane jest złożenie drugiego egzaminu kancelaryjnego, ubiegały się osoby, które zdały pomyślnie egzamin sędziowski, osoby te, uwolnione są od udowodniania, że zdały drugi egzamin kancelaryjny.

§. 9.

Ubiegający się o jedną z posad w §. 6, ustęp ostatni oznaczonych, będą uwalniani od udowodnienia, że złożyli egzamin z prowadzenia ksiąg gruntowych, jeżeli zdali pomyślnie jeden z praktycznych egzaminów sądowych.

Pomoenicy kancelaryjni.

§. 10.

Pomoeników kancelaryjnych można przyjmować albo z płacą roczną, albo z dziennem. Ilość pomoeników kancelaryjnych z płacą roczną, tudzież ich płace ustanawia Ministerstwo sprawiedliwości.

Stosunek służbowy pomoeników kancelaryjnych przyjętych z płacą roczną, może być obustronnie rozwiązany za trzecziesięcznym wypowiedzeniem. Co do wszystkich innych pomoeników kancelaryjnych wystarcza obustronnie w braku innej umowy ośmiodniowe wypowiedzenie.

Gdyby pomocnik kancelaryjny po rozpoczęciu służby, został przez sąd karny skazany lub stał się winnym ciężkiego występku służbowego, można oddalić go bez wypowiedzenia.

Pod względem zawieszenia w urzędzie pomocnika kancelaryjnego, przyjętego z roczną płacą, stosują się przepisy, dotyczące się zawieszenia praktykantów kancelaryjnych (§. 31). W razie zawieszenia płace ustają.

Pomocników kancelaryjnych z płacą roczną, o ile inaczej nie jest zarządzone, można używać jak urzędników kancelaryjnych.

§. 11.

Na pomocników kancelaryjnych z płacą roczną można przyjmować tylko takie osoby, które zdały jeden z egzaminów kancelaryjnych lub po złożeniu egzaminu na pomocnika kancelaryjnego, odbyły z dobrym skutkiem trzechmiesięczną bezpłatną praktykę próbną.

Na pomocnika kancelaryjnego z dziennem może być przyjęty ten, kto zdał egzamin na pomocnika kancelaryjnego.

Egzamin ten polega na dobrym i czytelnym napisaniu rzeczy dyktowanych i na odpisaniu ustępów pisanych.

§. 12.

Pomocników kancelaryjnych z płacą roczną przyjmuje sąd krajowy wyższy. Oddalanie ich, tudzież wypowiadanie miejsca, potrzebne do rozwiązania stosunku służbowego takich pomocników kancelaryjnych, należy do prezydenta sądu krajowego wyższego.

Przyjmowanie i oddalanie pomocników kancelaryjnych przyjętych za dziennem, jakoteż wypowiadanie im miejsca, potrzebne do rozwiązania stosunku służbowego takich pomocników kancelaryjnych, należy do naczelnika sądu, przy którym są zatrudniani.

§. 13.

Pomocnicy kancelaryjni winni ślubować przysięgą ściśle spełnianie danych im poleceń służbowych i zachowywanie w tajemnicy spraw służby sądowej.

Do czasowego pełnienia czynności urzędnika kancelaryjnego, jakoteż na pomocnika kancelaryjnego nie może być przyjętym, kto nie umie języków do służby potrzebnych, albo kto był już przez sąd karny skazany za zbrodnię albo za inny czyn karygodny, wynikły z żądzy zysku, lub popełniony przeciw moralności publicznej.

Gdyby osoba taka zdołała wcisnąć się podstępnie do służby, należy ją niezwłocznie oddalić, jak tylko przeszkoda zagrządzająca jej drogę wyjdzie na jaw.

Woźni.

§. 14.

Od ubiegających się o posadę woźnego wymaga się:

1. udowodnienia, że czynią zadosyć warunkom ogólnym (§. 5) przepisany do uzyskania posady urzędnika kancelaryjnego, a zarazem

2. żeby umieli czytać i pisać i żeby byli uzdolnieni do wygotowania krótkich sprawozdań z czynności urzędowych, które do nich należą.

Pomocnicy woźnych i doręczyciele.

§. 15.

Pomocników woźnych, tudzież doręczycieli przyjmuje za zezwoleniem prezydenta sądu krajowego wyższego naczelnik sądu, przy którym mają być zatrudniani.

Obowiązki pomocników woźnych i doręczycieli mogą sprawować tylko osoby umiejące czytać i pisać, uzdatnione do sporządzenia krótkich sprawozdań z przydzielonych im czynności urzędowych, i które nie były już przez sąd karny skazane za zbrodnię lub za inny czyn karygodny wynikły z żądzy zysku lub popełniony przeciw moralności publicznej.

Gdyby osoba taka zdołała wcisnąć się podstępnie do służby, należy ją niezwłocznie oddalić jak tylko przeszkoda zagrządzająca jej drogę wyjdzie na jaw.

Doręczyciele pobierają z należności za doręczenie wynagrodzenie płatne miesięcznie z dołu, którego wysokość oznacza prezydent sądu krajowego wyższego.

Pomocnicy woźnych i doręczyciele mają ślubować przysięgą ściśle spełnianie danych im poleceń służbowych i zachowywanie w tajemnicy spraw służby sądowej.

Oddalanie pomocników woźnych i doręczycieli należy do naczelnika sądu, w którym są zatrudniani.

Przeszkoda pokrewieństwa i powinowactwa co do pomocników kancelaryjnych, pomocników sług i doręczycieli.

§. 16.

Pomocnicy kancelaryjni, pomocnicy woźnych i doręczyciele nie powinni zostawać ani z naczelnikiem, ani z innymi urzędnikami lub sługami sądu, w którym mają otrzymać posadę lub zajęcie, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa oznaczonym w §. 17, ustęp pierwszy patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81.

Gdyby później powstał stosunek powinowactwa powyższego rodzaju, urzędnik powołany do tego w poszczególnym przypadku, winien natychmiast poczynić kroki potrzebne w celu oddalenia lub zatrudnienia, gdzieindziej dotyczącego pomocnika kancelaryjnego, pomocnika woźnego lub doręczyciela.

Kaucya.

§. 17.

Urzędnicy egzekucyjni obowiązani są złożyć według przepisów obowiązujących pod względem kaucyi służbowych (§. 18 ustawy z dnia 11. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111), kaucyę służbową w kwocie płacy jednorocznej.

Którzy jeszcze inni urzędnicy kancelaryjni mają składać kaucyę służbową z powodu powierzanych im w zarząd pieniędzy, postanawiać będzie Ministerstwo ze względu na rozmiary zawiadostwa pieniędzmi.

Asygnowanie płac.

§. 18.

Pod względem asygnowania i zawieszania płac urzędników kancelaryjnych, adjutów, dodatków i w ogóle wszelkich dochodów stałych, które wypłacane bywają w odstępach czasu ustanowionych dla pensyi, stosują się postanowienia rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 15. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 75.

II. Służba przygotowawcza do egzaminu kancelaryjnego.

Służba przygotowawcza.

§. 19.

Każdy egzamin kancelaryjny poprzedzić powinna służba przygotowawcza.

Służba przygotowawcza do pierwszego egzaminu kancelaryjnego trwać ma sześć miesięcy, do drugiego egzaminu kancelaryjnego, rok. Osobom, które zdały pomyślnie pierwszy egzamin kancelaryjny, skrócony będzie okres służby przygotowawczej do drugiego egzaminu kancelaryjnego na sześć miesięcy.

Czas, w ciągu którego ktoś nie pełnił służby przygotowawczej z powodu urlopu, choroby, powołania do służby wojskowej, nie wlicza się w przepisany okres służby przygotowawczej.

§. 20.

Od warunku służby przygotowawczej do pierwszego egzaminu kancelaryjnego, może prezydent sądu krajowego uwolnić tych kandydatów egzaminacyjnych, którzy najmniej od roku sprawują obowiązki

w kancelaryi trybunału lub sądu powiatowego i według świadectwa naczelnika sądu mogą być uważani za należyście do egzaminu przygotowanych.

Od odbycia służby przygotowawczej do drugiego egzaminu kancelaryjnego uwolnieni są:

1. Auskultanci i praktykanci sądowi, od dwóch lat w służbie sądowej zostający, i

2. urzędnicy kancelaryjni, którzy po złożeniu pierwszego egzaminu kancelaryjnego najmniej od dwóch lat mają posadę w kancelaryi sądowej i według świadectwa naczelnika sądu są zupełnie obznajmieni ze służbą egzekucyjną.

§. 21.

Kandydatom wojskowym opatrzonym certyfikatami do posad urzędniczych, jakoteż podoficerom w ostatnim roku dwunastoletniej służby wojskowej, którzy w chwili, gdy rozporządzenie niniejsze wejdzie w wykonanie, rozpoczęli już praktykę próbną w sądzie, ubiegły czas tej praktyki będzie wliczony w okres służby przygotowawczej.

Przypuszczanie do służby przygotowawczej.

§. 22.

Prezydent sądu krajowego wyższego zezwala na przypuszczenie do służby przygotowawczej i wyznacza sąd, w którym kandydat ma odbyć tę służbę przygotowawczą.

Prośbę o przypuszczenie do służby przygotowawczej powinien kandydat napisać własnoręcznie i przedstawić w niej streszczony zwięzły bieg życia; do prośby dołączyć należy dowody odpowiednio warunkom do mianowania na urzędnika kancelaryjnego, jeżeli zaś kandydat posiada także certyfikat do posad urzędniczych, również i ten dokument w pierwopisie lub w odpisie wierzitelnym.

Wojskowi zostający w czynnej służbie wojskowej, mają podać prośbę za pośrednictwem przełożonej komendy (władzy, zakładu); komenda (władza, zakład) dołącza do prośby odpis arkusza księgi gruntowej i świadectwo zachowania się, tudzież wyciąg z protokołu kar i posyła do prezydium sądu krajowego wyższego.

Osobom opatrzonym certyfikatem do posad urzędniczych, jakoteż podoficerom odslugującym ostatni rok dwunastoletniego okresu służby wojskowej, zgłaszającym się do służby przygotowawczej za zezwoleniem wspólnego Ministerstwa wojny lub Ministerstwa obrony krajowej, nie można odmawiać przypuszczenia. Co do innych osób, prezydentowi sądu krajowego wyższego służy prawo decyzji.

Przeciwko odmówieniu przypuszczenia można w przeciągu dni 14 podać zażalenie do Ministra sprawiedliwości.

Rozpoczęcie służby przygotowawczej.

§. 23.

Przed rozpoczęciem służby przygotowawczej kandydat winien wykonać przysięgę na zachowanie tajemnie urzędowych.

Osoby, nie należące do kandydatów wojskowych (oczekiwaczy kancelaryjnych) puszczonych na ulop dla odbycia służby przygotowawczej, używają przed rozpoczęciem służby tytułu „praktykant kancelaryjny“.

Kierowanie służbą przygotowawczą i jej urządzenie.

§. 24.

Ogólne kierowanie służbą przygotowawczą należy do naczelnika sądu powiatowego, a w trybunałach do dyrektora kancelaryi lub inspektora kancelaryi, szczególne, do urzędnika kancelaryjnego lub do kierującego urzędnika kancelaryi sądowej, albo do urzędnika egzekucyjnego, któremu praktykant kancelaryjny jest przydzielony do wykształcenia.

§. 25.

Służbę przygotowawczą do pierwszego egzaminu kancelaryjnego odbywać należy przez trzy miesiące w kancelaryi sądu powiatowego i przez trzy miesiące w kancelaryi trybunału.

Służbę przygotowawczą do drugiego egzaminu kancelaryjnego odbywać należy przez trzy miesiące w kancelaryi sądu powiatowego, przez pięć miesięcy w kancelaryi trybunału i przez cztery miesiące w służbie egzekucyjnej. O ile służba przygotowawcza do drugiego egzaminu kancelaryjnego ma trwać tylko sześć miesięcy, odbywać ją należy przez dwa miesiące w kancelaryi trybunału, a przez cztery miesiące w służbie egzekucyjnej.

Podczas służby kancelaryjnej następcą należy praktykantowi (oczekiwaczowi) kancelaryjnemu sposobność do obznajmienia się ze wszystkimi gałęziami służby kancelaryjnej i ze wszystkimi czynnościami służbowymi urzędnika kancelaryjnego.

Kandydatowi do drugiego egzaminu kancelaryjnego ułatwić należy w szczególności dokładne obznajmienie się ze wszystkimi czynnościami służbowymi naczelników i kierujących urzędników kancelaryi sądowej.

Podczas przydzielenia do urzędnika egzekucyjnego lub do innego urzędnika kancelaryjnego, któremu czynności egzekucyjne są poruczone, winien praktykant (oczekiwacz) kancelaryjny mianowicie

towarzyszyć temuż wtedy, gdy odbywa czynności urzędowe pozabiurowe i obznajmiać się tym sposobem ze służbą egzekucyjną.

Świadectwo służby przygotowawczej.

§. 26.

Gdy skończy się służba przygotowawcza, naczelnik sądu powiatowego a w trybunałach dyrektor kancelaryi lub inspektor kancelaryi, zniósłszy się z urzędnikami kancelaryjnymi, którym praktykant (oczekiwacz) kancelaryjny był do wykształcenia przydzielony, winni wystawić onemuż świadectwo skutków służby przygotowawczej w tym sądzie odbytej. Świadectwo powinno zarazem zawierać opinię co do usposobienia się i zdatności praktykanta (oczekiwacza) kancelaryjnego, co do okazywanej przezeń pilności i zachowywania się w urzędzie i poza urzędem. Świadectwa te ma prezydium trybunału przez zeszytanie i przypieczątowanie złączyć w jeden dokument i przełożyć prezydium sądu krajowego wyższego.

Dalsze odbywanie służby przygotowawczej.

§. 27.

Praktykantom kancelaryjnym, którzy skończyli służbę przygotowawczą, jeżeli sprawowali obowiązki zadawalające i zachowywali się nienagannie, może prezes sądu krajowego wyższego, na prośbę onychże, dozwolić sprawowania nadal obowiązków praktykanta kancelaryjnego.

Wynagrodzenie podczas służby przygotowawczej.

§. 28.

Praktykantom kancelaryjnym, zostającym w służbie kancelaryjnej do pierwszego lub drugiego egzaminu kancelaryjnego, może być udzieloneienne, o ile czynność ich wyrównywa temu, co by czynił pomocnik kancelaryjny.

Postępowanie dyscyplinarne.

Oczekiwacze kancelaryjni.

§. 29.

Jeżeli oczekiwacze kancelaryjni naruszają obowiązki, których dopełnianie ślubowali, w służbie są niedbali, nieposłuszni lub kłębni, albo poza służbą zachowują się nieodpowiednio, uwiadomić należy o tem ich przełożoną komendę (władzę, zakład).

O ile bezpieczeństwo lub powaga urzędu albo dobro służby tego wymaga, oczekiwacz kancelaryjny może być tymczasowo, aż do nadejścia zarządzenia przełożonej komendy, od służby oddalony.

Praktykanci kancelaryjni.

§. 30.

Praktykantów kancelaryjnych, uchybiających obowiązkowi swoim w sposób w paragrafie poprzedzającym oznaczony, zniewalać należy stosownemi napomnieniami do dopełniania obowiązków. Gdyby napomnienia były bezskuteczne, lub gdyby zachodziło ciężkie uchybienie obowiązkowi, prezydent sądu krajowego wyższego może zawyrokować usunięcie od służby przygotowawczej z takim skutkiem, że usunięty nie może ani dalej odbywać służby przygotowawczej u innego sądu w okręgu tego samego sądu krajowego wyższego, ani w ogóle być znowu przyjętym. Przeciwko usunięciu można w przeciągu dni 14 podać zażalenie do Ministra sprawiedliwości. W przypadkach nader ciężkich Minister sprawiedliwości może na wniosek prezydenta sądu krajowego wyższego zawyrokować wyłączenie od służby przygotowawczej we wszystkich sądach.

§. 31.

Co do praktykantów kancelaryjnych wziętych pod śledztwo wstępne z powodu takiego czynu karygodnego, który według istniejących ustaw wyłącza od przyjęcia do służby sądowej, jakoteż co do praktykantów kancelaryjnych, przeciw którym sąd karny zarządził areszt śledczy, lub do których majątku otwarto konkurs, postanowić należy zawieszenie w służbie.

Zawieszenie w służbie może jednak nastąpić także wtedy, gdy praktykant kancelaryjny z powodu innego czynu karygodnego wzięty będzie pod śledztwo wstępne sądowo-karne bez zarządzenia przeciw niemu aresztu śledczego, albo jeżeli stosownie do rodzaju jego zachowania się, sprzecznego z obowiązkami, bezpieczeństwo lub powaga urzędu albo dobro służby wymaga oddalenia go ze służby sądowej.

Sądy karne, wytaczające śledztwo wstępne lub postępowanie karne przeciw praktykantowi kancelaryjnemu, lub zarządzające przeciw niemu areszt śledczy, obowiązane są uwiadomić o tem naczelnika sądu, w którym obwiniony sprawuje obowiązki. Toż samo tyczy się uwiadomiania o uchwale co do otwarcia upadłości.

Do zarządzenia zawieszenia powołany jest naczelnik sądu, w którym praktykant kancelaryjny sprawuje obowiązki, naczelnik przełożonego sądu i każdy urzędnik na rewizję do sądu wydelegowany. Przeciw zawieszeniu zarządzonemu nie przez prezydenta sądu krajowego wyższego, można w przeciągu dni 14 podać zażalenie do tegoż prezydenta. Zażalenia przeciw postanowieniom zawieszającym nie mają skutku odwołczego. W razie zawieszenia ustają płace praktykanta kancelaryjnego.

Zatrudnienia poboczne praktykantów kancelaryjnych.

§. 32.

Pod względem zatrudnień pobocznych praktykantów kancelaryjnych stosują się odpowiednio postanowienia §. 48 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81.

III. Egzamin kancelaryjny.**Czas zdawania egzaminu kancelaryjnego.**

§. 33.

Egzamin kancelaryjny trzeba koniecznie złożyć w przeciągu pół roku po skończeniu przepisanej do niego służby przygotowawczej. Termin ten może być na prośbę przedłużony na następne pół roku.

Jeżeli praktykant kancelaryjny nie może opóźnienia się ze złożeniem egzaminu kancelaryjnego usprawiedliwić chorobą lub innymi ważnemi powodami, dalsze pełnienie przezeń obowiązków praktykanta kancelaryjnego należy zarządzeniem prezydenta sądu krajowego wyższego zawiesić. Zarządzenie to nie stoi na przeszkodzie przyjęciu go za pomocnika kancelaryjnego i zatrudnieniu w tym przymocie.

Przeciw temu zarządzeniu można w przeciągu dni 14 podać zażalenie do Ministra sprawiedliwości.

Przypuszczenie do egzaminu.

§. 34.

Prośbę o przypuszczenie do egzaminu podać należy do prezydium sądu krajowego wyższego, na ręce naczelnika sądu. Razem z prośbą złożyć należy w prezydium sądu krajowego wyższego także świadectwa odbycia służby przygotowawczej.

O przypuszczeniu do egzaminu orzeka prezydium sądu krajowego wyższego i takowe wyznacza także terminy egzaminu. Przypuszczenie może nastąpić tylko w tym razie, jeżeli praktykanta (oczekiwacza) kancelaryjnego uważa się za przygotowanego dostatecznie do złożenia egzaminu.

Przeciwko odmówieniu przypuszczenia, można w przeciągu dni 14 wnieść zażalenie do Ministra sprawiedliwości.

Oczekiwaczom kancelaryjnym wyznaczać należy terminy egzaminu w taki sposób, żeby przed upływem udzielonego im urlopu, mogli na czas powrócić do swego oddziału.

Odbywanie się egzaminu.

§. 35.

Egzamin złożyć należy w tym sądzie krajowym wyższym, w którego okręgu odbywano służbę przygotowawczą.

Przewodniczących i członków komisji egzaminacyjnej mianuje prezydent sądu krajowego wyższego na przeciąg jednego roku.

W komisji egzaminacyjnej przewodniczyć ma radca sądu krajowego wyższego. Na komisarzy egzaminacyjnych powoływać należy do poszczególnych egzaminów po dwóch radców trybunału pierwszej instancji w siedzibie sądu krajowego wyższego; na miejsce drugiego radcy można także powołać uzdatnionego do tego dyrektora kancelarii, naczelnika kancelarii lub urzędnika egzekucyjnego.

W egzaminie ustnym każdy członek komisji ma brać udział przez zadawanie pytań. Kolej wyznacza przewodniczący komisji.

Egzamin nie jest publiczny.

§. 36.

Egzamin jest piśmienny i ustny. Egzamin piśmienny odbyć się ma przed ustnym.

Egzamin piśmienny polega na spisaniu dwóch protokołów pomocniczych i na zrobieniu wypracowania klauzurowego.

Najprzód winien kandydat w sądzie powiatowym na prostej rozprawie spornej, dotyczącej się sprawy cywilnej i na rozprawie dotyczącej się przekroczenia, pisać obok trzymającego pióro drugi protokół (pomocniczy), który opatrzone uwagami sędziego samoistnego przekłada się komisji egzaminacyjnej.

Sędzia samoistny winien w szczególności zanotować, które ustępy protokołu były dosłownie dyktowane, tudzież czy protokół jest zupełny i zgodny ze stanem rzeczy.

W którym sądzie kandydat ma spisać protokół pomocniczy, o tem postanawia przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

Do zrobienia wypracowania klauzurowego wyznaczyć należy czas od godziny 9 przed południem do godziny 6 wieczorem.

Wypracowanie egzaminacyjne zadaje przewodniczący lub komisarz egzaminacyjny, którego on wyznaczy.

Do egzaminu piśmiennego zadać należy kandydatowi następujące zadania:

1. trzy aż do sześciu rozmaitych aktów do zaprojektowania wygotowań uchwały w myśl §. 56, ustęp 4. ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217, według zanotowanego w krótkości na podaniu lub protokole przyzwolenia;

2. sporządzenie trzech protokołów dotyczących się skarg, próśb, lub deklaracji w sądzie złożyć się mających, w myśl §§. 319 aż do 321 instrukcji (r. m. s. z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112);

3. wypisanie legalizacji do rejestru legalizacji i napisanie na dokumencie klauzuli uwierzytelniającej.

§. 37.

Na drugim egzaminie kancelaryjnym wyznaczyć należy kandydatowi oprócz tego jeszcze następujące zadania:

1. sporządzenie protokołu zajęcia według informacji;

2. spisanie dokumentu oddania nieruchomości zarządcy;

3. zadanie w myśl §§. 384 i 386 instrukcji.

Jeżeli kandydat zrobił już z dobrym skutkiem zadania piśmienne pierwszego egzaminu kancelaryjnego, wypracowania piśmienne drugiego egzaminu kancelaryjnego można ograniczyć do zadań na ostatku wzmiankowanych.

§. 38.

Egzamin ustny można odbywać jednocześnie z kilku kandydatami, lecz nigdy nie ma ich być więcej jak trzech.

Egzamin każdego kandydata trwać ma najmniej godzinę.

Gdy się egzaminuje jednocześnie trzech kandydatów, można egzamin skrócić ogółem do dwóch godzin.

§. 39.

Na pierwszym egzaminie kancelaryjnym komisya egzaminacyjna ma przekonać się, czy kandydat posiada potrzebne wiadomości do wszystkich gałęzi służby kancelaryjnej i praktyczną biegłość.

W szczególności egzamin rozciągać się ma na następujące przedmioty: prowadzenie rejestrów, zapisków i notat statystycznych; manipulacja z posyłkami pieniężnymi i wartościowymi, tudzież z funduszami podręcznymi; znajomość tych części instrukcji, które dotyczą czynności kancelarii sądowej i najważniejsze postanowienia instrukcji dla organów egzekucyjnych. Nadto stwierdzić należy egzaminem, czy kandydat jest obznajmiony z przepisami formularzami i z ich właściwym wypełnianiem i czy posiada potrzebną w służbie kancelaryjnej znajomość rozporządzeń, dotyczących się odejmowania wartości stęplom.

§. 40.

Na drugim egzaminie kancelaryjnym komisya egzaminacyjna ma się przekonać, czy kandydat posiada wiadomości prawne niezbędnie potrzebne

w służbie na stanowisku naczelnika lub kierującego urzędnika kancelaryi sądowej, lub urzędnika egzaminacyjnego.

Egzamin ustny obejmować ma oprócz przedmiotów pierwszego egzaminu kancelaryjnego jeszcze następujące: zasady ogólne organizacyi i właściwości sądów w sprawach cywilnych i karnych; urządzenie wewnętrzne sądów i załatwianie czynności w sądach; prowadzenie rejestru kupców i stowarzyszeń; prowadzenie księgi sierocej i spisów do niej należących, tudzież zasady urządzenia ksiąg publicznych.

Wyniki egzaminu.

§. 41.

Jeżeli komisya egzaminacyjna uzna wypracowanie piśmienne jednomyślnie za nieudane, uważa się egzamin za nie złożony i bez egzaminu ustnego oddala się kandydata ze stopniem „niedostatecznie“.

W przeciwnym razie przy końcu egzaminu ustnego stwierdza się wynik z równomiernem uwzględnieniem piśmiennego i ustnego egzaminu.

Wynik egzaminu oznacza się stopniami:

1. celująco,
2. bardzo dobrze,
3. dobrze,

lub, jeżeli egzamin uważa się za nie złożony, stopniem

4. niedostatecznie.

Każdemu członkowi komisji służy prawo oddania jednego głosu.

Jeżeli drugi egzamin kancelaryjny uważa się za nie złożony, w takim razie, o ile kandydat nie zdał już wprzód pierwszego egzaminu kancelaryjnego, komisya ma zarazem rozstrzygnąć, czy tenże posiada wiadomości potrzebne do zdania pierwszego egzaminu kancelaryjnego. Jeżeli komisya odpowie na to pytanie twierdząco, stwierdzić należy, że złożonym egzaminem kandydat zdał pierwszy egzamin kancelaryjny.

Protokół egzaminu.

§. 42.

Spisany być ma protokół egzaminu ustnego co załatwia trzymający pióro.

Protokół ten zawierać ma miejsce i czas trwania egzaminu, nazwiska obecnych, pytania zadane kandydatowi, ocenienie wyniku egzaminu piśmiennego, stwierdzenie ogólnego wyniku egzaminu, tudzież wynik egzaminu ze znajomości języków.

Protokół egzaminu podpisać mają wszyscy członkowie komisji i trzymający pióro, poczem razem z aktami, dotyczącymi się egzaminu piśmiennego, składa się go w prezydyum sądu krajowego wyższego, które zbadawszy protokół, wydaje komisji egzaminacyjnej instrukcyje i zarządzenia jakie uzna za stosowne.

Ponawianie egzaminu.

§. 43.

Jeżeli komisya egzaminacyjna zdecyduje się na stopień „niedostatecznie“, winna zarazem postanowić, czy kandydat ma być przypuszczony do ponownego egzaminu i przez jaki czas odbywać ma ponowną służbę przygotowawczą.

Egzamin można ponawiać tylko raz jeden; nie wolno ponawiać go przed upływem sześciu miesięcy.

O oddaleniu kandydata na ponownym egzaminie i o wyłączeniu kandydata od ponawiania egzaminu, uwiadomić należy prezydya wszystkich innych sądów krajowych wyższych.

Świadectwo egzaminu.

§. 44.

Świadectwo złożonego pomyślnie egzaminu kancelaryjnego wygotowuje kandydatowi prezydyum sądu krajowego wyższego według uchwały komisji egzaminacyjnej i opatruje takowe pieczęcią urzędową prezydyum sądu krajowego wyższego.

Świadectwo to zawierać ma także ocenienie znajomości języków, wyników służby przygotowawczej, tudzież zachowania się praktykanta (oczekiwacza) kancelaryjnego w urzędzie i poza urzędem w ciągu tej służby.

IV. Egzamin na prowadzącego księgi gruntowe.

Przypuszczenie do egzaminu.

§. 45.

Egzamin na prowadzącego księgi gruntowe zdaje się w sądzie krajowym wyższym.

Pod względem prośby o przypuszczenie do egzaminu, decyzyi co do przypuszczenia i podawania zażaleń z powodu odmówienia przypuszczenia, stosują się odpowiednio postanowienia §. 34.

Do prośby o przypuszczenie do egzaminu, własnoręcznie napisanej, winien kandydat dołączyć dowody potrzebnego ogólnego uzdolnienia, nabytych wiadomości praktycznych w zakresie ksiąg gruntowych, tudzież umiejętności rysowania map.

Gdyby nie dołączył dowodów wiarogodnych, lub gdyby dołączone nie były zupełne, prezydent sądu krajowego wyższego może drogą służbową zasięgnąć potrzebnych informacji, mianowicie u władz, w których kandydat sprawował obowiązki.

Przeciw odmówieniu przypuszczenia do egzaminu można w przeciągu dni 14 podać zażalenie do Ministra sprawiedliwości.

Odbywanie się egzaminu.

§. 46.

Przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej mianuje prezydent sądu krajowego na przeciąg roku.

W komisji egzaminacyjnej przydawać ma rada sądu krajowego wyższego. Na komisarzy egzaminacyjnych powoływać należy do poszczególnych egzaminów po dwóch radców trybunału pierwszej instancji w siedzibie sądu krajowego wyższego. Jeżeli w trybunale tym istnieje osobny urząd księgi gruntowej, można na miejsce drugiego radcy powołać przełożonego urzędu księgi gruntowej.

W egzaminie ustnym każdy członek komisji ma brać udział przez zadawanie pytań. Kolej wyznacza przewodniczący komisji.

Egzamin nie jest publiczny.

§. 47.

Egzamin na prowadzącego księgi gruntowe jest piśmienny i ustny. Egzamin piśmienny odbyć się ma przed ustnym.

Egzamin piśmienny polega na wykonaniu wypracowania klauzurowego. Do wygotowania tego wypracowania, które wykonać należy w urzędzie księgi gruntowej w siedzibie sądu krajowego wyższego, wyznacza się czas od godziny 9 przed południem aż do godziny 6 wieczorem.

Wypracowanie egzaminacyjne zadaje przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub członek onejże przez niego wyznaczony.

Do egzaminu piśmiennego wyznaczać należy przynajmniej następujące zadania:

1. wygotowanie zawikłanego wyciągu z księgi gruntowej dotyczącego się wykazu hipotecznego będącego zarazem wykazem pomocniczym;

2. zupełne wykonanie czynności, które prowadzący księgi gruntowe ma skutecznie w skutek załatwionej prośby hipotecznej;

3. wygotowanie sprawozdania lustracyjnego w myśl §. 3 rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. stycznia 1872, Dz. u. p. Nr. 5

i §. 43 ustawy z dnia 23. maja 1883, Dz. u. p. Nr. 83;

4. zadanie dotyczące się manipulacji z mapą.

§. 48.

Do egzaminu ustnego stosują się przepisy §. 38.

Egzamin ustny rozciągając się ma na cel i urządzenie ksiąg publicznych, na ustawy i rozporządzenia dotyczące się prowadzenia tych ksiąg, na postanowienia ustawowe dotyczące się nabywania, przenoszenia i uchylania praw rzeczowych na nieruchomościach, jakoteż na przepisy ustawowe dotyczące się zakładania nowych ksiąg gruntowych i wprowadzenia zgodności między księgą gruntową a katastrem.

Wyniki egzaminu, protokół, ponowienie egzaminu i świadectwo.

§. 49.

Pod względem wyników egzaminu, protokołu egzaminu, ponawiania egzaminu prowadzących księgi gruntowe i świadectwa egzaminu stosować należy przepisy §§. 41 aż do 44 niniejszego rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 10. czerwca 1855, Dz. u. p. Nr. 101 traci moc swoją od chwili wejścia rozporządzenia niniejszego w wykonanie.

Połączenie egzaminu na prowadzącego księgi gruntowe z pierwszym egzaminem kancelaryjnym.

§. 50.

Egzamin na prowadzącego księgi gruntowe można połączyć z pierwszym egzaminem kancelaryjnym w ten sposób, że egzamina te zdaje się jeden po drugim, albo tego samego dnia, albo w dwóch dniach po sobie następujących.

V. Kursa nauki.

§. 51.

Celem ułatwienia oczekiwaczom kancelaryjnym i owym praktykantom kancelaryjnym, którzy się do tego zgłoszą, żeby po skończeniu sześciomiesięcznej służby przygotowawczej mogli zdać tak pierwszy egzamin kancelaryjny jak i egzamin na prowadzącego księgi gruntowe, odbywać się mają dla osób rzeczonych półroczne kursa nauki.

Prezydent sądu krajowego wyższego wyznacza do odbywania kursów nauki trybunały, których urzędnicy kancelaryjni i urzędnicy księgi gruntowej posiadają uzdolnienie do udzielania nauki, on wy-

znacza za każdym razem czas rozpoczęcia się kursów nauki, porucza jednemu z urzędników sędziowskich kierowanie nimi i wybiera urzędników kancelaryjnych i urzędników księgi gruntowej, którzy obowiązani będą udzielać nauki.

Praktykantom (oczekiwaczom) kancelaryjnym, biorącym udział w tych kursach nauki, można na ich prośbę skrócić okres służby przygotowawczej w kancelaryi sądowej aż do trzech miesięcy pod tym warunkiem, że w ciągu pozostałego czasu sprawować będą obowiązki w urzędzie księgi gruntowej.

Stosownie do tego należy też urządzić kursa nauki w taki sposób, żeby nauka w pierwszych trzech miesiącach obejmowała ustawy, rozporządzenia i przepisy służbowe będące przedmiotem pierwszego egzaminu kancelaryjnego, a w ostatnich trzech miesiącach te, które są przedmiotem egzaminu na prowadzącego księgi gruntowe.

W świadectwie z odbytej służby przygotowawczej należy podać, czy i z jakim skutkiem praktykant (oczekiwacz) kancelaryjny uczęszczał na kursa nauki.

Prezydent sądu krajowego wyższego postanawia, czy służbę przygotowawczą, stosownie do ustępu 3 na trzy miesiące skróconą, odbyć należy w sądzie powiatowym lub w trybunale, czy też po części w pierwszym a po części w drugim sądzie.

VI. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§. 52.

Do urzędników kancelaryjnych i manipulacyjnych, licząc do nich także urzędników księgi gruntowej, mających już posady w chwili, gdy ustawa z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217, wejdzie w wykonanie, stosują się postanowienia §. 96 tejże ustawy.

§. 53.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898 w ten sposób, że przepisy §§. 2 aż do 4 i 17 niniejszego rozporządzenia stosować należy odpowiednio już do tych osób, które w miesiącach października aż do grudnia 1897 mają być mianowane urzędnikami kancelaryjnymi.

Tym kandydatom wojskowym, którzy praktykę próbną wprawdzie rozpoczęli zanim procedura cywilna weszła w wykonanie, lecz jej przed tym terminem nie skończyli, a którzy ze względu, że upłynęła już znaczna część okresu ich praktyki próbnej, nie mogliby z korzyścią brać udziału w kursach nauki, stosownie do §. 51 urządzić się mających. należy w stosowny sposób nastęrczyć możność przyswojenia sobie wiadomości do złożenia pierwszego egzaminu kancelaryjnego potrzebnych.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXIX. — Wydana i rozesłana dnia 31. lipca 1897.

Treść: (№ 171—173.) 171. Przepis wykonawczy o podatku rentowym (Rozdział III). — 172. Dodatek pierwszy do przepisu wykonawczego o podatkach osobistych bezpośrednich (Rozdział I). — 173. Dodatek drugi do przepisu wykonawczego o podatkach osobistych bezpośrednich (Rozdział I).

171.

Przepis wykonawczy do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

o podatkach osobistych bezpośrednich.

Rozdział III, o podatku rentowym.

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia
23. lipca 1897.)

Oddział I.

Obowiązek podatkowy, uwolnienia, ograniczenie
powinności podatkowej w obec
krajów zagranicznych.

Artykuł 1.

Dochody podlegające podatkowi rentowemu.

(§. 124.)

1. Według §. 124 podlega podatkowi rentowemu ten, kto pobiera dochody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych nie obciążonych już bezpośrednio podatkiem gruntowym, budynkowym, zarobkowym lub pensyjnym. Podatkowi rentowemu podlegają więc — nie tak jak podatkowi osobisto-dochodowemu — osoby tak fizyczne jak i prawne.

2. Podatki rzezone obciążają bezpośrednio: intratę z gruntów (także czynsz dzierżawny za grunta wypuszczone w dzierżawę) w myśl ustawy z dnia 24. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 88; intratę z budynków w myśl ustaw o podatku budynkowym: intratę z przedsiębiorstw i zatrudnień podlegających podatkowi zarobkowemu według I. lub II. rozdziału

ustawy niniejszej, w myśl postanowień tych rozdziałów; nakoniec dochody służbowe podlegające podatkowi pensyjnemu a mianowicie te ostatnie także wtedy, gdy nie dochodzą do 3.200 zł.

3. Nadto uważają się za obciążone bezpośrednio podatkiem zarobkowym od przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi składania rachunków publicznie odsetki i dywidendy od akcji, udziały w stowarzyszeniach, udziały gwareckie itp., od przedsiębiorstw, rzezonemu podatkowi podlegających, a to stosownie do §. 124, l. 7 także wtedy, gdy podatek ten dotyka tylko część przemysłu rozciągającego się także poza obszar ważności ustawy niniejszej.

4. Na mocy wyraźnego postanowienia §. 125, l. 12, uważają się nadto za równe przedsiębiorstwom opodatkowanym w krajach tutejszych według rozdziału II. te przedsiębiorstwa, które uwolnione są od podatku zarobkowego na zasadzie §. 84, ustęp 1 *a* lub ustęp 2; tu należą w szczególności przedsiębiorstwa kolei żelaznych używające czasowego uwolnienia od podatków. tudzież uwolnione czasowo przedsiębiorstwa w Tryeście i Mili.

5. Na mocy uwolnienia przepisane w §. 125, l. 14, za równe odsetkom i dywidendum od akcji towarzystw tutejszo-krajowych uważać należy te odsetki wypłacane przez towarzystwa obowiązane do składania rachunków publicznie, których stosownie do §. 94 lit. *c* nie można potrącać z opodatkowanej intraty tych przedsiębiorstw, jakoteż odsetki tego samego rodzaju od wierzytelności na rzecz przedsiębiorstwa od podatku zarobkowego na zasadzie §. 84, ustęp 1 *a* lub ustęp 2 uwolnionych; są takowymi przedewszystkiem odsetki od priorytetów i podobnych udziałowych zapisów dłużnych rzezonych przedsiębiorstw.

Także postanowienie §. 124, l. 7 odnosi się w równej mierze do intrat z akcy i priorytetów.

6. Przeciwnie nie są bezpośrednio dotknięte podatkami pod l. 1 wzmiankowanymi odsetki od lipotek na realnościach podlegających podatkowi i odsetki od pożyczek udzielonych kupcom i przemysłowcom.

Z jedynym wyjątkiem, o którym mówi się w artykule 5, l. 5, artykuł II. ustawy znosi także prawo potrącania, które stosownie do §§. 2 i 23 patentu o podatku dochodowym było nadane posiadaczom gruntów i domów, jakoteż właścicielom przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Odsetki tego rodzaju podlegają więc podatkowi rentowemu.

7. Szereg dochodów podlegających prawidłowo podatkowi rentowemu, w dalszych następach §. 124 podany nie jest wyczerpujący; nadto do niektórych dochodów także wyszczególnionych stosują się pod pewnymi warunkami uwolnienia na zasadzie §. 125.

Przy ocenianiu obowiązku podatkowego w poszczególnym przypadku trzeba więc zawsze brać na uwagę §§. 124 aż do 126 w związku ze sobą.

8. W załączce A zestawione są przeglądowo zasady stanowiące do oceniania obowiązku podatkowego i sposobu opłacania podatku rentowego od papierów wartościowych tutejszo-krajowych.

Zresztą Ministerstwo skarbu ogłosi dla Władz podatkowych spis papierów wartościowych tutejszo-krajowych najbardziej wziętych, z oznaczeniem sposobu postępowania z nimi ze względu na podatek rentowy.

Artykuł 2.

Uwagi szczególne co do każdego z osobna rodzaju dochodów podlegających podatkowi rentowemu.

1. Odsetki i renty od obligacji państwa i od obligacji funduszków publicznych w §. 124, ustęp 2, l. 1 ustawy wyliczone, tudzież od innych pożyczek także wymienionych, podlegają podatkowi rentowemu tylko w tym razie, jeżeli specjalną ustawą uwolnienie nie było im wyraźnie zapewnione (§. 125, l. 12), lub jeżeli nie stosują się do nich postanowienia ustawy z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66 (§. 125, l. 9. §. 131, ustęp 2).

2. Co do dochodów wzmiankowanych w §. 124, ustęp 2. l. 2 ustawy, odsyła się odnośnie do odsetek od priorytetów i od długów hipotecznych do artykułu 1; nadmieniamy się, że odsetki od listów zastawnych, tudzież od wkładek oszczędności podlegają teraz podatkowi rentowemu z wyjątkiem wkładek w pocztowej kasie oszczędności (§. 125, l. 5).

3. Co do zysków eskontowych, zastępujących miejsce odsetek a wymienionych w §. 124, ustęp 2, l. 3, odsyła się do artykułu 4, l. 2.

4. Do objaśnienia postanowienia co do czynszów dzierżawnych, zawartego w §. 124, ustęp 2, l. 4, nadmieniamy się, że czynsze dzierżawne, które pobiera przedsiębiorstwo obowiązane do składania rachunków publicznie, podlegają stosownie do §. 121 podatkowi zarobkowemu według rozdziału II, a przeto nie mają być poddawane podatkowi rentowemu, co też pokazuje się z §. 125, l. 13. Czynsze zaś płacone za dzierżawione grunta i budynki są w ogóle wolne od podatku rentowego.

Lecz, jeżeli co do gruntu, jako przeznaczonego pod budowę, nie istnieje obowiązek opłacania podatku gruntowego, grunt zaś ten nie jest zabudowywany, ale puszczoney w dzierżawę na skład, do wieszania bielizny itp., w takim razie czynsz dzierżawny podlega oczywiście podatkowi rentowemu.

Nadto podlegają podatkowi rentowemu czynsze dzierżawne za używanie urządzeń przemysłowych, machin, siły parowej itp., chociażby przemysł nie był zarazem puszczoney w dzierżawę.

5. Co do wzmiankowanych w §. 124, ustęp 2, l. 5 płac emerytalnych i zaopatrzeń dodaje się, że płace emerytalne i zaopatrzenia, odpowiadające warunkom w §. 167, l. 4, oznaczonym, podlegają tylko podatkowi osobisto-dochodowemu a względnie, jeżeli przenoszą kwotę 3.200 zł., także podatkowi pensyjnemu (§§. 233 i n.); podatkowi rentowemu podlegają tylko płace emerytalne i zaopatrzenia innego rodzaju a w szczególności te, które wypłacają zakłady ubezpieczenia, zaopatrzenia, kasy emerytalne, wdowie i inne, tudzież zakłady wszelkiego rodzaju, do których służbodawcy nie wnieśli żadnej wkładki w celu uzasadnienia odnośnego roszczenia osób uprawnionych obecnie do pobierania renty.

Zresztą przypomnieć tu należy częste w tych przypadkach uwolnienia w myśl §. 125, l. 7.

6. Co do świadczeń na utrzymanie życia, w §. 124, ustęp 2, l. 6 wzmiankowanych, mieć należy na uwadze, że ustawa wprawdzie wymaga, aby świadczenia, o których się tam mówi — wręcz przeciwne dobrowolnym, których prawnie wymusić nie można. — były koniecznie spełniane z tytułu prawnego (ustawy, wyroku sędziowskiego, kontraktu, rozporządzenia ostatniej woli), lecz nie żąda tutaj tak, jak w §. 157, ustęp 5, istnienia szczególnego tytułu prawnego, ponad powszechne obowiązki ustawowe.

Według tego powszechnego pravidła podlegająby podatkowi rentowemu w szczególności świadczenia na utrzymanie życia spełniane na podstawie ogólnego obowiązku ustawowego; pod tym jednak względem należy mieć na uwadze, że wzmiankowane w §. 157, ustęp 5 i 6, kwoty prawidłowo

podatkowi osobisto-dochodowemu podlegające u odbiorcy, które jedno z małżonków płaci drugiemu nie żyjącemu z nim w wspólnym gospodarstwie, jakoteż te, które rodzice dają na utrzymanie dzieciom nie żyjącym z nimi w wspólnym gospodarstwie, są stosownie do §. 125, l. 8 w ogóle wolne od podatku rentowego, a więc w szczególności uważać je należy za uwolnione od podatku rentowego także w tych przypadkach w których kwoty te stosownie do §. 157, ustęp 5 i 6 podlegają wyjątkowo podatkowi osobisto-dochodowemu u odbiorcy; przeto podatkowi rentowemu podlegają tylko dochody na utrzymanie życia, wypłacane między innymi osobami, a nie temi, które w §. 125, l. 8 są oznaczone.

Kwoty na utrzymanie życia, które ojciec daje dzieciom nieślubnym, uważać należy za podlegające postanowieniu §. 125, l. 8.

7. Z wzmiankowanych w §. 124, ustęp 2, l. 6 wypłat ciągłych i świadczeń za dozwoleń wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów i wynalazków itp. podlegają podatkowi rentowemu te, które nie doliczają się według zasad przepisanych w artykule 21, l. 2, przepisu wykonawczego do rozdziału IV, do intraty z przedsiębiorstwa lub zatrudnienia podlegającego podatkowi zarobkowemu.

8. Co do pożytków z papierów wartościowych zagranicznych, wzmiankowanych w §. 124, ustęp 2, l. 7, porównaj artykuł 6.

Artykuł 3.

Podmiotowe uwolnienia od podatku.

(§. 125, l. 1 aż do 7, 13 i §. 126.)

I. Ze względu na podmiot obowiązku podatkowania, to jest na pobierającego odsetki i renty, ustanowione są uwolnienia poniżej szczegółowo objaśnione.

Lecz stosownie do §. 126 wszystkie te uwolnienia są tylko o tyle skuteczne, o ile podatek rentowy nie ma być pobierany w myśl §. 133 przez potrącenie przy wypłacie odsetek i rent.

Przeto z tytułu tych uwolnień nie ma miejsca ani uwalnianie od potrącenia podatku rentowego w myśl §. 133, ani zwrot potrąconego w myśl §. 133 podatku rentowego.

II. W szczególności uwolnione są:

1. Państwo i kraje, tudzież zakłady i fundusze dotowane przez państwo corocznie subwencją płynącą nie z prywatnych tytułów (§. 125, l. 1 i 3).

2. Powiaty (okręgi konkurencyjne drogowe, okręgi szkolne) i gminy co do odsetek od pieniędzy podatkowych czasowo ulokowanych, tudzież co do pożyczek już otrzymanych ale nie wydanych niezwłocznie (§. 125, l. 2).

Korporacja roszcząca sobie prawo do uwolnienia, winna udowodnić, że zachodzi ustawowy powód do uwolnienia.

Zresztą rzadko tylko będzie potrzeba przeprowadzać szczegółowe badania co do pochodzenia dotyczących kapitałów, gdyż po większej części już ze sposobu i trwania lokacji tych kapitałów — czy ulokowane są korzystnie tylko przemijająco np. na rachunku bieżącym w instytucjach kredytowych, w przedsiębiorstwach eskontowych itp., czyli też trwale (np. na hipotekach, w papierach wartościowych itp.) — można będzie wnosić, czy idzie tu o pieniądze podatkowe czasowo ulokowane, czy też o kapitały zarodowe rzeczonych korporacji.

Również ze stosunków, zachodzących w dotyczącej korporacji, nie trudno będzie zbadać okoliczność, czy idzie o niosącą procent lokację waluty pożyczkowej, czyli też o niosącą procent lokację innego kapitału pieniężnego.

Co się tyczy dochodów z odsetek i rent, płynących z innych źródeł a nie tych, które wyżej były omówione, (lokacja pieniędzy podatkowych i waluty pożyczkowe), podlegają korporacje te obowiązującym powszechnie postanowieniom o podatku rentowym; tem różni się rzeczone uwolnienie od uwolnień pod l. 1, 3, 4 i 5 tego artykułu omawianych, które obejmują wszystkie dochody osób prawnych tamże wymienionych.

3. Kasy sieroce łączne, fundusze inwalidów, zakłady do pielęgnowania chorych, do zaopatrywania i wspierania ubogich, tudzież wszelkie inne zakłady humanitarne i dobroczynne, fundusze na budowę domów bożych, jakoteż zakłady publiczne przeznaczone do udzielania nauki (§. 125, l. 4). Tutaj należy mieć na względzie, że uwolnienie od podatku przyznane zostało kasie sieroczej łącznej jako samoistnemu podmiotowi prawnemu i jako odbiorczyni odsetek i rent, lecz nie zostało przyznane zarazem także tym, którzy w tych kasach składają kapitały, a względnie dochodom z tych kas wypłaconym.

4. C. k. pocztowa kasa oszczędności, a to co do wszelkich rent i odsetek które ona pobiera (§. 125, l. 5).

Co do uwolnienia odsetek od wkładów w pocztowej kasie oszczędności lokowanych obacz niżej artykuł 5, l. 1.

5. Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze i kasy zaliczkowe, które w myśl §. 84, lit. e) i §. 85, ustęp 1, są uwolnione od podatku zarobkowego (§. 125, l. 6) to jest kasy Raiffeisena i tym podobne kasy pożyczkowe, tudzież te stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze, które uwolnione są od podatku zarobkowego, ponieważ ich czysta intrata nie przenosi 300 zł. Pod tym względem odsyła się w ogólności jedynie do artykułu 5 aż do 8 przepisu wykonawczego do rozdziału II, a jedynie dla zapo-

bieżenia nieporozumieniom nadmieniana się także tutaj w szczególności, że kasy te uwolnione są tylko jako odbiorczyźnie odsetek i rent, odsetki zaś i renty, przez te kasy wypłacane podlegają oczywiście podatkowi rentowemu.

Przeciwnie kasy zaliczkowe, w §. 84, lit. *a*) oznaczone, z funduszków kontrybucyjnych i podatkowych założone, które swoje czynności przemysłowe ograniczają do spożytkowania swoich własnych kapitałów, tudzież stowarzyszenia i związki w §. 84, lit. *f*) oznaczone, nie są od podatku rentowego uwolnione.

6. Osoby, których dochody podlegające podatkowi rentowemu ani same przez się, ani nawet razem z innymi ich dochodami nie przenoszą sumy 600 zł. rocznie (§. 125, l. 7).

Uwolnienie od podatku rentowego, tutaj przyznane, kładzie więc za warunek, żeby ogólny dochód roczny uprawnionego do pobierania obliczony według postanowień rozdziału IV. (§§. 159 aż do 171) nie przerosł 600 zł.; jeżeli dochód ogólny w taki sposób obliczony, przerosł 600 zł., natenczas dochody w nim zawarte a stosownie do istoty swojej w ogóle podległe podatkowi rentowemu, podlegają mu także wtedy, gdy same przez się nie dosięgają kwoty 600 zł.

W kwestyi, czy dochód ogólny uprawnionego do poboru rent lub odsetek przerosł kwotę 600 zł. lub jej nie przerosł, porozumieć się należy w razie potrzeby z tą Władzą podatkową, która stosownie do artykułu 36 przepisu wykonawczego do rozdziału IV. jest właściwą, a która, jeżeli komisya szacunkowa nie stwierdziła już wysokości dochodu tej osoby, ze względem na dochód rentowy, o który idzie, postarać się ma, żeby wysokość dochodu została stwierdzona przez komisję szacunkową w myśl artykułu 42 a względnie 75 przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

III. Nakoniec na zasadzie §. 285 ustawy, pozwala się aż do dalszego zarządzenia, w nadziei wzajemności, żeby osoby w §. 154, l. 3 wymienione, były uwalniane od podatku rentowego z oznaczonym także ograniczeniem co do terytorjalnego pochodzenia dochodów podatkowi rentowemu podlegających.

Artykuł 4.

Ciąg dalszy; w szczególności uwolnienie według §. 125, l. 13.

1. Według §. 125, l. 13. uwolnione są od podatku rentowego te odsetki i renty, przez przedsiębiorcę podatkowi zarobkowemu podlegającego pobierane, które dowodnie stanowią część intraty podlegającej podatkowi zarobkowemu.

Postanowienie to odnosi się tak do powszechnego podatku zarobkowego, jak i do podatku zarobkowego od przedsiębiorstw podlegających obowiązki składania rachunków publicznie.

2. Uwolnienie pod l. 1 wzmiankowane, może być stosowane do podatnika podlegającego powszechnemu podatkowi zarobkowemu, jeżeli wszystkie odsetki i renty, które tenże pobiera lub przynajmniej po części stanowią przychód od kapitału w przedsiębiorstwo włożonego, i już dlatego są obciążone tym podatkiem zarobkowym powszechnym; ten przypadek zachodzi na przykład co do odsetek, które bankier lub wekslarz pobiera od papierów wartościowych trzymany na sprzedaż w swoim przedsiębiorstwie lub co do tych odsetek, które ktoś pobiera w wykonywanym przemysłowo a przeto podległym podatkowi zarobkowemu przedsiębiorstwie wypożyczania pieniędzy lub eskontowania weksli, albo w zakładzie wynajmowania siły, podlegającym podatkowi zarobkowemu powszechnemu, co do wynagrodzenia otrzymanego za wypożyczenie siły parowej itp.

Gdy jednak nie ziszcza się ten warunek, dochody owe podlegają podatkowi rentowemu, o ile nie istnieje inne ustawowe postanowienie wyjątkowe; tak więc będą podlegały podatkowi rentowemu papiery wartościowe stanowiące prywatny majątek bankiera, lub odsetki od eskomptu weksli pobierane przez przemysłowca, podlegającego podatkowi zarobkowemu nie z powodu trudnienia się eskontem weksli.

3. Stwierdzenie, czy pobór odsetek lub rent jest uwzględniony przy oznaczeniu intraty poddanej podatkowi zarobkowemu według rozdziału II., nie będzie nastęrczało trudności.

Jeżeli bez słusznego powodu nie został on uwzględniony, nie powstaje w skutek tego obowiązek opłacania podatku rentowego, lecz należy sprostować odpowiednio wymiar podatku zarobkowego.

Jeżeli podatek zarobkowy nie jest jeszcze wymierzony na dotyczący rok, w takim razie dochód z odsetek i rent, o którym się Władza podatkowa dowiedziała, a który ma być uwzględniony przy obliczaniu czystej intraty, należy odpowiednio zanotować celem wciągnięcia go w swoim czasie w podstawę opodatkowania, a względnie dla skontrolowania zeznania do podatku zarobkowego, które od podatnika ma nadejść.

4. Odpowiednio postanowieniom §. 125, l. 12 i 14 przedsiębiorstwa, tylko czasowo od podatku zarobkowego uwolnione, uważać należy także pod względem stosowania §. 125, l. 13 za równe przedsiębiorstwom podlegającym podatkowi zarobkowemu.

Nadto ze względu na §. 86, dochód Banku austriacko-węgierskiego, opodatkowany w myśl ustawy z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51,

uważać należy za równy intracie czystej podlegającej podatkowi zarobkowemu.

5. Natomiast przedsiębiorstwa i zakłady podlegające obowiązkowi składania rachunków publicznie, które w ogóle nie podlegają podatkowi zarobkowemu, nie są wyłączone od podatku rentowego, jeżeli im nie służy jeden z powodów uwalnających w artykule 3 omawianych, przeto kasy zaliczkowe i związki w §. 84, lit. *d*) i *f*) wzmiankowane, od podatku zarobkowego uwolnione, nie są uwolnione od podatku rentowego (prw. artykuł 3, l. 5).

Pozwala się jednak stowarzyszenia i związki asocyacyjne, na zasadzie wzajemności oparte, stosownie do §. 84, l. *b*) od podatku zarobkowego uwolnione, które dotychczas były wolne od podatku dochodowego III. klasy, uwalniać także od podatku rentowego.

6. Ze towarzystwa wzajemnego ubezpieczenia, aczkolwiek sposób stwierdzania ich podstawy opodatkowania różni się od prawideł powszechnych rozdziału II., uważać się mają pod względem uwolnienia od podatku rentowego dochodów przez takowe uzyskiwanych, za przedsiębiorstwa podległe podatkowi zarobkowemu, było już o tem wzmiankowane w artykule 40, l. 5 przepisu wykonawczego do rozdziału II.

Artykuł 5.

Uwolnienia przedmiotowe od podatku.

(§. 125, l. 5, 8 aż do 11, 12, 14, 15.)

1. Według §. 125, l. 5, odsetki od wkładek w pocztowej kasie oszczędności są uwolnione od podatku rentowego. (Prw. artykuł 3, l. 4.)

Uwolnienie to nie rozciąga się jednak na jakies inne wypłaty, podatkowi rentowemu podlegające, któreby uiszczala pocztowa kasa oszczędności.

2. Przepisane w §. 125, l. 8 uwolnienie tych kwot, które jedno z małżonków od drugiego, jakoteż które dzieci od rodziców, krewnych zastępujących miejsce rodziców lub rodzice od swoich dzieci dostają na utrzymanie, było już omówione w artykule 2, l. 6.

3. Za uwolnione są nadto uznane te odsetki od obligacji rządowych i renty płacone jako wynagrodzenie za zniesione dochody niestale, do których stosuje się ustawa z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66; według §. 131, ustęp 2, postanowienia tej ostatniej ustawy, odnoszące się między innymi w szczególności do wspólnej renty srebrnej, do renty papierowej i do losów z roku 1860 utrzymują się w mocy; podobnież co do rent płaconych tytułem

wynagrodzenia, zatrzymany być ma dotychczasowy sposób opodatkowania według §. 4 powołanej ustawy.

4. Dywidendy Banku austriacko-węgierskiego uznane są w §. 125, l. 10 stosownie do ustawy z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51 i na czas, aż do którego ta ustawa obowiązuje, za niepodlegające podatkowi rentowemu. (Prw. powyższy artykuł 4, l. 4.)

5. Podatkowi rentowemu nie podlegają nadto według §. 125, l. 11 te dochody, które podlegają prawu potrącania przez dłużnika, utrzymanemu w dawnej mocy stosownie do artykułu II. ustawy niniejszej.

Tem postanowieniem wyróżnia ustawa pewną kategorię odsetek, które wypłacane są przez przedsiębiorstwa obowiązane do składania rachunków publicznie, nie stanowią w myśl §. 94, lit. *c*) pozycyi potrącalnej i przeto już stosownie do §. 125, l. 14, powinny być uważane za uwolnione od podatku rentowego; ta kategoria odsetek różni się od innych odsetek podlegających §. 125, l. 14 tem, że podatek bywa już z niej potrącany, acz tylko na korzyść dłużnika, a względnie, że stosownie do postanowień ustawowych, dłużnik mógłby go potrącać.

6. W §. 125, l. 12 wyłączone są także od podatku rentowego te odsetki i wszelkie inne renty, którym specjalną ustawą uwolnienie od podatku zostało wyraźnie zapewnione jak np. austriacka renta złota, renta koronowa itp.; do takowych zaliczają się także odsetki i dywidendy od akcji przedsiębiorstw uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie §. 84, ustęp 1 *a*) lub ustęp 2.

Co się tyczy ogłaszania pap. erów wartościowych tutejszo-krajowych, których odsetkom służy takie uwolnienie, obacz artykuł 1, l. 8.

7. Co się tyczy przepisane w §. 125, l. 14 uwolnienia odsetek wypłacanych przez przedsiębiorstwo obowiązane do składania rachunków publicznie (§. 83), których stosownie do §. 94, lit. *c*) nie można odciągać od opodatkowanej intraty z tego przedsiębiorstwa, tudzież odsetek tego samego rodzaju od wierzycelności na rzecz przedsiębiorstw, od podatku zarobkowego na zasadzie §. 84, ustęp 1 *a*) lub ustęp 2 uwolnionych, odsyła się do artykułu 1, l. 5.

8. W §. 125, l. 15 jest nakoniec uwolniona od podatku rentowego intrata z budynków uwolnionych od podatku budynkowego z tytułu ich szczególnego przeznaczenia, np. taryfowe wynagrodzenie za budynki przeznaczone wyłącznie na cele kwatunku wojskowego stosownie do ustawy z dnia 11. czerwca 1879, Dz. u. p. Nr. 93.

Artykuł 6.

Ograniczenie powinności podatkowej ze względu na przynależność do państwa i siedzibę.

(§. 127.)

1. 1. Postanowienia §. 127 ograniczają powinność podatkową ze względu na przynależność do państwa, na miejsce zamieszkania, a co do osób prawnych na siedzibę, w niektórych zaś przypadkach ze względu na miejsce, z którego pobierane są dochody podatkowi rentowemu podlegające.

Z przeciwstawienia do „obywateli królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych“ w pierwszym ustępie §. 127 wynika, że postanowienia wydane w tym paragrafie dla cudzoziemców i dla krajów zagranicznych stosują się także do obywateli, a względnie do obszaru krajów korony węgierskiej.

2. Przy stosowaniu postanowień §. 127 należy mieć zawsze na uwadze także te zarządzenia, które w myśl §. 285, Ministerstwo skarbu ogłaszać będzie w Dzienniku ustaw państwa celem przestrzegania wzajemności lub dla zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu.

3. Pod względem zakresu dochodów podlegających podatkowi rozróżnia ustawa w §. 127, ustęp 1 i ustęp 2 przypadki rozstrząsane poniżej pod I. II i III.

II. 1. Pierwszy przypadek stanowi obowiązek podatkowy co do całej kwoty dochodów podatkowi rentowemu podlegających, gdziekolwiek nabywanych i dokądkolwiek sprowadzanych; jednakże z tym wyjątkiem, że dochody, płynące z krajów zagranicznych, są wyłączane od podatku rentowego, jeżeli dowodnie podlegają za granicą osobnemu bezpośredniemu opodatkowaniu, nie licząc tu podatku osobisto-dochodowego odbiorców.

W tej rozciągłości obowiązek podatkowy cięży:

- a) na obywatelach królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, mieszkających w obszarze, na którym ustawa niniejsza obowiązuje;
- b) na osobach prawnych wszelkiego rodzaju, których siedziba tamże się znajduje;
- c) na cudzoziemcach, zamieszkujących stale dla zarobku w obszarze, na którym ustawa niniejsza obowiązuje.

2. Rzeczywiste opodatkowanie za granicą, jego rodzaj i rozmiary winien podatnik udowodnić.

Przy ocenianiu, czy opodatkowanie zagraniczne, rzeczywiście istniejące, odpowiada warunkom §. 127, ustęp 1 ustawy, trzeba mieć na względzie, że w każdym razie opodatkowanie bezpośrednio dochodów rentowych (podatek rentowy, kuponowy, podatek od majątku, dodatek do podatku osobisto-dochodowego itp.) powinno być udowo-

dnione, a udowodnienie samego tylko pośredniego opodatkowania nie czyniłoby zadosyć powyższemu warunkowi ustawowemu; nadto należy także mieć jeszcze na względzie, że gdyby za granicą spółka akcyjna w tym jej przymocie poddana była tamtejszemu podatkowi osobisto-dochodowemu (naprzykład §§. 1, l. 4 i 16 pruskiej ustawy o podatku dochodowym), nie możnaby uważać tego za osobne bezpośrednio opodatkowanie odsetek i dywidend akcyi tych przedsiębiorstw, a przeto odsetki i dywidendy takich spółek akcyjnych zagranicznych należałoby poddać podatkowi rentowemu jako nie obciążone jeszcze żadnym bezpośrednim podatkiem od intryaty.

Odsetki i dywidendy od przedsiębiorstw zagranicznych są zresztą uwolnione od podatku rentowego, jeżeli te przedsiębiorstwa zagraniczne — chociażby tylko po części — podlegają podatkowi zarobkowemu według II. rozdziału w sposób w §. 90 oznaczony (§. 124, l. 7.)

Gdyby zachodziła wątpliwość co do oceniania opodatkowania zagranicznego, postarać się należy o polecenie Ministerstwa skarbu.

Zastrzega się wydanie poleceń szczególnych w myśl §. 285.

III. 1. W drugim z wspomnianych powyżej przypadków obowiązek płacenia podatku ogranicza się do tych dochodów, które podlegają potrącaniu podatku rentowego przepisaniem w §. 133, jakoteż do wszelkich innych dochodów podlegających podatkowi rentowemu z tych krajów pobieranych. W tej rozciągłości obowiązek podatkowania cięży na nie zamieszkałych w krajach tutejszych osobach fizycznych i prawnych bez względu na ich krajowość, jakoteż na cudzoziemcach zamieszkałych nie dla zarobku w krajach tutejszych. Zastrzega się wydanie w myśl §. 285 poleceń osobnych także i w tym przypadku. lecz postanawia się już tutaj, że obywatele węgierscy, mający posady w krajach tutejszych przy dworze, w Ministerstwach wspólnych i w wspólnej najwyższej Izbie obrachunkowej lub w królewsko-węgierskiem Ministerstwie przy Najwyższym dworze w Wiedniu, albo służą w wojsku wspólnem lub marynarce wojennej, aż do dalszego zarządzenia nie mają być poddawane podatkowi rentowemu co do dochodów swoich onemuż podlegających, ale pobieranych z Węgier.

2. Osoby, które dawniej były obywatelami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i po utracie prawa obywatelstwa zamieszkują stale w tych krajach, podlegają podatkowi rentowemu w taki sam sposób, jak obywatele w tychże krajach zamieszkali.

3. Gdyby Władze podatkowe spostrzegły, że z zastosowania postanowień powyższych w związku z opodatkowaniem zagranicznym wynika naruszenie

wzajemności lub powstają inne niewłaściwości a w szczególności podwójne opodatkowania, wolno im w myśl §. 285 podać wnioski co do zarządzenia temu, do Władzy skarbowej krajowej, która w tym względzie zda sprawę Ministerstwu skarbu.

4. Nakoniec co do postępowania względem podatników przebywających stale poza obrębem ustawy niniejszej, odsyła się do §. 265.

5. Z postanowień powyższych wynika, że podatek rentowy nie jest ograniczony do dochodu, jaki niesie majątek używany w krajach tutejszych, jak to stosownie do patentu o podatku dochodowym miało miejsce co do podatku dochodowego III. klasy.

Artykuł 7.

Wymiar podatku rentowego.

(§. 131.)

I. Wymiar podatku rentowego wynosi dwa procenty, o ile inaczej nie jest wyraźnie postanowione.

II. Wyższą stopę procentową stosuje się w następujących przypadkach:

1. Dziesięć procentów wynosi podatek rentowy od odsetek tych części długu państwa, które

- a) nie są specjalnymi ustawami zwolnione od uiszczania podatku (artykuł 5, liczba 6);
- b) ani nie podlegają według IV większemu potrąceniu.

Ponieważ nadto udziałowe przekazy hipoteczne zaintabulowane na żupach w Gmunden, Aussee i Hallein są wyraźnie wyłączone od podatku dziesięcioprocentowego, a w skutek tego podlegają tylko dwuprocentowemu podatkowi, przeto obecnie podlegają dziesięć procentowej stopie podatku już tylko wyjątkowe części długu państwa, co do których także dotychczas potrącano dziesięć procentów.

2. Dziesięć procentowemu podatkowi rentowemu podlegają nadto jak dotychczas także na przyszłość renty odkupu płacone za koleje żelazne lub jakiegokolwiek inne przedsiębiorstwa na rzecz państwa nabyte lub w zarząd rządowy stale objęte, o ile z powodu nabycia na rzecz państwa lub objęcia w zarząd nie zostało lub nie będzie im nadane specjalnymi ustawami uwolnienie od podatku.

3. Podlegają nakoniec dziesięć procentowemu podatkowi rentowemu odsetki od obligacji pożyczek tutejszo-krajowych emitowanych przed wejściem w wykonanie ustawy niniejszej przez kraje, fundusze publiczne i stany. Odsetki od obligacji wyżej oznaczonych emitowane po wejściu ustawy niniejszej w wykonanie podlegają tylko dwuprocentowemu podatkowi rentowemu.

Ustawa stanowi jednak, że kwoty podatku, przypadające od odsetek, jakie pożyczki, przed wejściem w wykonanie ustawy niniejszej, przez fundusze publiczne, stany i kraje emitowane, niosą według istniejących planów amortyzacji, opłacać należy skarbowi państwa także w tym razie, jeżeli stosunek pożyczkowy z dotychczasowymi wierzycielami został przedwcześnie rozwiązany lub przeistoczony w skutek pośredniej lub bezpośredniej konwersji na nową pożyczkę krajową.

Władze podatkowe, jakoteż Władze skarbowe, dowiedziawszy się o takich konwersjach, winny niezwłocznie zdać o tem sprawę Ministerstwu skarbu, które w każdym z osobna przypadku wyda ściślejsze polecenia.

4. Wymiar podatku rentowego od czynszów dzierżawnych za przedsiębiorstwa puszczone w dzierżawę, o ile czynsze takie w ogóle podlegają podatkowi rentowemu (artykuł 2, l. 4), ustanowiony jest w ilości trzy procenty.

III. Zniżoną stopę procentową półtora procentu stosuje się do odsetek:

1. Od wkładek oszczędności w kasach oszczędności, tudzież w stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych i kasach zaliczkowych, a mianowicie bez względu na to, czy te ostatnie należą czy nie należą do przedsiębiorstw według §. 85 uprzywilejowanych.

Wkładowi w kasach sierocych łącznych uważano się za równe wkładkom oszczędności w kasach oszczędności.

2. Od listów zastawnych zakładów hipotecznych krajowych, nie liczących na zysk, na zasadzie wzajemności opartych instytucji hipotecznych i kas oszczędności (a względnie instytucji listów zastawnych przez kasy oszczędności założonych).

3. Od tych obligacji, które emitowane zostały przez instytucje kredytowe krajowe (banki krajowe), odmienne od instytucji hipotecznych krajowych, na podstawie udzielonych pożyczek, — przez które głównie rozumie się tak zwane obligacje komunalne.

IV. Wymiaru podatku zaprowadzonego ustawą z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66, nie narusza się niniejszem.

V. Wykaz papierów wartościowych, który Ministerstwo skarbu ma wydać (artykuł 1, l. 8) będzie także zawierał wyszczególnienie stopy podatku na każdy z nich przypadającej.

Gdyby pomimo tego zachodziła co do któregoś z papierów wątpliwość, czy się ziszczają warunki pod III., l. 2 i 3 przepisane, udać się należy do Ministerstwa skarbu po szczegółowe polecenia z przedstawieniem zachodzących stosunków.

Oddział II.

Potrącanie podatku rentowego przez dłużnika.

Artykuł 8.

Przypadki, w których potrącenie ma miejsce; skutek prawny potrącenia.

(§. 133.)

I. W następujących przypadkach pod 1 i 2 przytoczonych, odbywa się potrącanie podatku rentowego przez dłużnika w ten sposób, że dłużnicy obowiązani są z każdej raty wypłat, podatkowi rentowemu podlegających, które oni a względnie ich kasy i biura płatnicze wypłacają, potrącać przypadające w myśl §. 131 (porównaj art. 7) stopy procentowe a następnie oddawać do kasy państwa. Potrącenie uskuteczniać mają:

1. Kasy, a względnie biura płatnicze państwa, krajów i funduszów publicznych; takowe potrącać mają podatek rentowy od wszelkich dochodów, które rzeczono osoby prawne są dłużne i wypłacają z jedynym wyjątkiem czynszu dzierżawnego podatkowi rentowemu podlegającego, gdyby go miały wypłacać.

Obowiązek potrącania rozciąga się więc w szczególności nie tylko na odsetki i renty od papierów wartościowych przez rzeczono osoby prawne emitowanych, w §. 131, lit. *a* i *d* wymienionych, a względnie §. 131 lit. *c* podlegających, lecz także na wszelkie inne rodzaje dochodów podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem czynszów dzierżawnych, a więc w szczególności także na renty odkupu i wynagrodzenia itd.

2. Kasy, a względnie biura płatnicze powiatów i gmin, jakoteż przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie; takowe obowiązane są uskuteczniać potrącenie:

a) co do podległych podatkowi rentowemu odsetek i rent od papierów wartościowych emitowanych przez rzeczonych dłużników, a więc w szczególności co do kuponów od pożyczek miejskich rozdzielonych na udziałowe zapisy długu i od wszelkich innych obligacji, a to bez względu, czy się wypłaca drogą wykupu kuponów, czyli też, jak się to dzieje z asygnatami kasowymi, w inny sposób;

b) co do podległych podatkowi rentowemu odsetek od wkładek oszczędności.

II. 1. Obowiązek potrącania, a względnie odsyłania podatku rentowego nastaje nie tylko w tych przypadkach, w których dochody podatkowi rentowemu podlegające rzeczywiście są wypłacane, lecz nadto także już wtedy, gdy dochody takie dopisują się w jakiegokolwiek formie uprawnionemu

do pobierania; jeżeli naprzykład bank nie wypłaca gotówką odsetek od swoich listów zastawnych, lecz odrazu dolicza takowe do należności na rachunku bieżącym swoich klientów, to i tak winien potrącić i odesłać podatek rentowy, przypadający od odsetek, które listy zastawne nosią; podobnie także kasy oszczędności winny potrącać i odsyłać podatek rentowy od niewypłacanych, lecz do kapitału włożyciela dopisywanych odsetek i procentów od procentów jakie noszą władki oszczędności.

2. Potrącenie to następować powinno jednocześnie z dopisaniem odsetek, a więc podług tego, jak odsetki są kapitalizowane, rocznie, półrocznie lub ćwierćrocznie; rozumie się jednak samo przez się, że gdyby odsetki te, już opodatkowane, miały być później wypłacone, podatku rentowego nie można z nich ponownie potrącać, lecz w przypadku takim potrącić należy podatek rentowy tylko od bieżących odsetek, jeszcze nie dopisanych a względnie nie skapitalizowanych.

3. Podatek rentowy potrącać należy od całej sumy dochodów powyżej oznaczonych podatkowi rentowemu podlegających, które wzmiankowani dłużnicy wypłacają, bez względu komu, lub w którym miejscu są wypłacane. Stosownie do §. 135 odpowiedzialnymi w obec skarbu państwa za właściwe potrącenie podatku rentowego są sami rzeczono dłużnicy nie zaś poszczególne ich kasy lub biura wypłaty; przeto dłużnicy ci są także obowiązani wydać swoim kasom i biurom płatniczym potrzebne polecenia pod względem potrącania według okoliczności podatku rentowego, jakoteż odsyłania tegoż podatku rentowego do kasy państwa; odnosi się to mianowicie także do tego przypadku, gdyby kasa lub biuro płatnicze jednego z rzeczonych dłużników znajdowało się za granicą.

Powyższe przepisy nie wzruszają odpowiedzialności kas w obec dłużnika, a specjalnie odpowiedzialności funkcjonaryuszów rządowych w obec władz przełożonych.

III. Według §. 133 dłużnik potrącać ma podatek rentowy „uprawnionemu do odbierania“, tak, żeby ten ostatni ponosił podatek, jeżeli nie istnieją odmienne wyraźne umowy.

Ustawa nie zabrania jednak, żeby dłużnik sposobem umowy objął na własny rachunek podatek, który ma być potrącany.

Nie należy zgoda do Władz podatkowych decydowanie co do skutków prawnych odnośnie do podatku rentowego ustawą niniejszą zaprowadzonego umów tego rodzaju w ogólności, zawartych czy to zanim ustawa niniejsza weszła w wykonanie, czy później; jakoteż w szczególności decydowanie co do skutku prawnego zrzeczenia się przez dłużnika potrącania podatku, który według dawniejszych ustaw

on miał potrącać, wzięcia przezeń na siebie podatku, który według dawniejszych ustaw wierzyciel miał płacić, zapewnienia wypłaty wolnej od potrącenia itp.

Podania i zażalenia w tym względzie podane, odsyłać należy na drogę cywilno sądową.

Artykuł 9.

Nadzór Władz podatkowych nad odsyłaniem podatku rentowego pobieranego drogą potrącania.

1. Do nadzoru nad tem, czy przepisane w §. 133 potrącanie podatku rentowego odbywa się prawidłowo, powołane są Władze podatkowe pierwszej instancyi i Władze skarbowe krajowe.

2. Co do dłużników obowiązanych do składania rachunków publicznie przedewszystkiem te Władze podatkowe, które są właściwemi do wymierzania podatku zarobkowego według rozdziału II., czuwać mają także nad dopełnieniem obowiązków ciężących na tych przedsiębiorstwach według §. 133 a to co do wszystkich biur płatniczych.

3. Do nadzoru nad kasami powiatów i gmin powołane są te Władze podatkowe, w których okręgu znajdują się gminy a względnie ma siedzibę reprezentacya powiatowa.

4. Obowiązek nadzoru nad biurami płatniczymi krajów i funduszów publicznych ciąży na Władzy podatkowej w siedzibie administracyi kraju a względnie administracyi funduszu publicznego; jeżeli jest tam kilka Władz podatkowych pierwszej instancyi, Władza skarbowa krajowa postanawia, która z nich ma nadzór sprawować.

5. Nadzór nad biurami płatniczymi państwa należy zwyczajnie do tej Władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się kasa państwa; zastrzega się jednak Władzy skarbowej krajowej wydanie w tym względzie szczególnych zarządzeń.

6. Wszystkie Władze podatkowe są nadto obowiązane, oprócz wykonywania czynności urzędowych, do których je dalsze artykuły szczegółowo zobowiązują, wspierać Władze podatkowe pod l. 2 aż do 5 wymienione w sprawowaniu nadzoru i o spostrzeżeniach swoich, dotyczących się istniejących w ich okręgu biur płatniczych dłużników wszelkiego rodzaju, do potrącania obowiązanych, uwiadamiać właściwe Władze podatkowe.

7. Ażebym nadzór nad dłużnikami mógł być skuteczny, Władze podatkowe pod l. 2 aż do 5 oznaczone, winny najprzód postarać się o przegląd dłużników swego okręgu, obowiązanych w myśl §. 133 do potrącania podatku rentowego, jakoteż ilości i wysokości, tudzież szczegółów oprocentowania i amortyzacyi długów §owi 133 podlegających.

O ile idzie tu o papiery wartościowe, wykaz, który wyda Ministerstwo skarbu, dostarczy ważnych wskazówek, z niego bowiem Władza podatkowa będzie mogła wyjąć większą część istniejących w jej okręgu dłużników takich dochodów podatkowi rentowemu podlegających.

Dalszym wielce ważnym środkiem pomocniczym w tym względzie będą także katastry w myśl artykułu 51 przepisu wykonawczego do rozdziału II. utrzymywane, a względnie zamknięcia rachunkowe przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi składania rachunków publicznie, z nich bowiem będzie można dowiedzieć się nie tylko, że przedsiębiorstwa te wypłacały odsetki podlegające podatkowi rentowemu (od listów zastawnych, asygnat kasowych, wkładek oszczędności itp.), lecz mianowicie także jak wielkie były te wypłaty.

8. Z użyciem tych środków pomocniczych i wszelkich innych, jakimi Władza podatkowa będzie jeszcze rozporządzała, wygotuje takowa podług wzoru B „Spis dłużników swego okręgu, obowiązanych w myśl §. 133 do potrącania podatku rentowego przy wypłacie odsetek“ i na podstawie onegoż będzie jak najtroskliwiej czuwała nad tem, żeby wszyscy ci dłużnicy i co do wszystkich swoich długów, §. 133 podlegających, podawali przepisane wykazy (ob. artykuł 10) w terminie ustawowym lub drogą rozporządzenia osobno wyznaczonym. Władze podatkowe, w których okręgu znajduje się znaczna ilość takich dłużników, mogą spis ten utrzymywać także na luźnych kartkach odpowiedniami przedziałkami opatrzonych.

Wzór B.

9. Nadto uwiadomić należy w sposób odpowiedni urzędy podatkowe, że mają odbierać kwoty podatku, których od dłużników należy oczekiwać (artykuł 10).

Artykuł 10.

Odsyłanie do Władz podatkowych i wykazywanie podatku rentowego pobieranego drogą potrącania.

1. Co się tyczy utrzymywania rachunków z potrąceń, uskutecznianych przez kasy państwa i odsyłania takowych, o ile potrącenia te odbywały się już aż do tego czasu, utrzymują się w mocy przepisy terażniejsze; co się tyczy wszystkich innych przypadków, kasy te otrzymają osobne polecenia.

2. We wszystkich innych przypadkach, z zastrzeżeniem podanych niżej pod l. 6, kwoty, które biura płatnicze dłużnika miały potrącić w ciągu ćwierćroczka kalendarzowego każdego roku, odsyłać należy do kasy państwa w przeciągu dni 14 po

skończeniu się tego ćwierćrocza; odsyłać należy — z zastrzeżeniem osobnych postanowień co do szczególnych przypadków — zawsze do tego urzędu podatkowego, w którego okręgu znajduje się kasa lub biuro płatnicze, wypłacające dochód podatkowi rentowemu podlegający; w miastach, w których podatki pobierają miejskie urzędy podatkowe, urzędy te powołane są także do odbierania sum odsyłanych.

Gdyby kasa wypłacająca lub biuro płatnicze znajdowało się za granicą, odsyłać ma do tej kasy krajowej, w której okręgu znajduje się główna kasa dotyczącego dłużnika a względnie siedziba przedsiębiorstwa obowiązana do składania rachunków publicznie.

3. Jednocześnie z odesłaniem oddać należy urzędowi podatkowemu w dwóch wygotowaniach Wzór C. wykaz podług wzoru *C* objaśnionego wyraźnie pod l. 4.

Jeden egzemplarz tego wykazu zwraca się stronie opatrzonej potwierdzeniem odesłania na samymże wykazie i na odcinku (przedziałka 7).

Drugi egzemplarz służy urzędowi podatkowemu za poświadczenie złożenia. Na podstawie onegoż urząd podatkowy poczyni potrzebne zapiski.

4. Wykaz podług wzoru *C* zawierać ma w przedziałce 1 oznaczenie poszczególnych kategorii wypłaconych albo dopisanych dochodów, podatkowi rentowemu podległych — naprzykład odsetki od listów zastawnych Banku hipotecznego margrabstwa morawskiego (oddzielnie podług rozmaitych stóp procentowych, po 4, 5 i 5½ od sta); albo: odsetki pożyczki miasta Budziejowic (oddzielnie podług rozmaitych walut); albo: odsetki od asygnat kasowych itd. — w przedziałce 2 zawierać ma stopę procentową, na której opiera się wypłata, w przedziałce 4 stopę procentową przyjętą do potrąconej należności podatkowej itd.

5. Wykaz podług wzoru *C*, który urząd podatkowy stronie zwraca a z którego strona może oddzielić przedziałkę 7 i zatrzymać dla siebie jako dowód kasowy, winna strona w celu sprawdzenia skutecznego potrącenia podatku rentowego podać do tej Władzy podatkowej pierwszej instancji, w której okręgu znajduje się kasa wypłacająca; gdyby kasa ta znajdowała się za granicą, podać należy wykaz *C* do tej Władzy podatkowej pierwszej instancji, w której okręgu znajduje się kasa krajowa pod l. 2 oznaczona.

Kasy państwa są także obowiązane przekładać ten wykaz.

6. Stosownie do §. 134 Minister skarbu jest upoważniony wyznaczać dłużnikom do potrącania obowiązanych dłuższe terminy obrachunku i poczynić im ułatwienia pod względem wygotowywania

rzeczonych wykazów. Ułatwienia takie mogą w szczególności polegać także na dozwoleniu dłużnikowi, żeby podatek rentowy w rozmaitych biurach wypłaty potrącony, składał i wykazywał łącznie w kasie a względnie u Władzy podatkowej w siedzibie przedsiębiorstwa. Odnośne prośby stron lub wnioski Władz podatkowych przekładać należy Ministerstwu skarbu z wyluszczeniem zachodzących stosunków.

Artykuł 11.

Badanie wykazów; według okoliczności wymierzenie dopłat; upominanie się o nienadesłane wykazy lub kwoty podatku.

1. Władza podatkowa winna zbadać ściśle nadesłane jej wykazy *C* i przekonać się na najkrótszej drodze, czy podatek został rzeczywiście odesłany.

2. Jeżeli Władza podatkowa, do której wykaz nadszedł, nie jest w myśl artykułu 9 do nadzorowania powołana, winna w przeciągu dni ośmiu odesłać wykaz do tej ostatniej Władzy.

3. Władze podatkowe do nadzoru powołane, winny utrzymywać w ewidencji nadsyłanie tych wykazów (artykuł 9, l. 8), według okoliczności upominać się o nie a następnie wszystkie wykazy do nich nadchodzące badać w myśl postanowień niżej podanych.

4. Badając wykazy *C*, należy najprzód sprawdzić, czy zastosowano właściwą stopę podatkową i czy odesłaną sumę dobrze podług tej stopy obliczono; następnie badać należy mianowicie to, czy podatek obliczono i odesłano od wszystkich kategorii długów w myśl §. 133 potrącaniu podlegających.

5. Nadto badać należy, czy wykazana suma ogólna odsetek, podatkowi rentowemu podlegających, zgadza się z sumą kapitału wierzytelnego zalegającego jeszcze stosownie do planu losowania lub zamknięcia rachunków, a względnie z długami lub odsetkami wykazanymi w zamknięciu rachunków lub w innych wykazach dłużnika; o materiały do tego badania potrzebne, postarać się ma Władza podatkowa stosowną drogą a mianowicie zażądać ich ma albo od samegoż dłużnika albo od innych Władz.

6. Gdyby w tym względzie okazała się niezgodność, zażądać należy od dłużnika wyjaśnienia; w razie potrzeby zarządzić należy dalsze dochodzenia do wyjaśnienia tej różnicy; gdyby się w skutek tego okazało, że podatek rentowy nie od wszystkich onemuż podległych dochodów był potrącony, lub że podatek rentowy w jakikolwiek inny sposób za nisko był obliczony, Władza podatkowa winna obo-

wiązanego do poboru i odsyłania podatku rentowego uwiadomić o przypadających według ustawy dopłatach z odsetkami za zwłokę, w myśl następnego artykułu obliczonemi, zapomocą wezwania płatniczego podług wzoru *D*, a jednocześnie także właściwy urząd podatkowy zapomocą formularza podług wzoru *E*.

Wzór *D*.Wzór *E*.

7. Od tego wezwania płatniczego można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej, rekurs zaś ten wnieść należy w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

8. Jeżeli od jednego z dłużników nie nadejdzie wykaz *C* w wyznaczonym terminie, Władza podatkowa winna najprzód zażądać od podatnika formularzem *F* wyjaśnienia tej okoliczności a według okoliczności zarządzić dalsze postępowanie w myśl postanowień powyższych.

Wzór *F*.

9. Gdyby sprawdzenie wykazało nadpłatę ze strony kasy odsyłającej, Władza podatkowa winna z urzędu zarządzić odpisanie przypadającej nadwyżki i w sposób odpowiedni uwiadomić o tem dłużnika.

Artykuł 12.

Postępowanie w razie spóźniania się z odsyłaniem podatku rentowego; pobór dopłat.

1. Jeżeli dłużnicy w §. 133 oznaczeni, odsyłają wprawdzie przypadający podatek w zupełności, lecz nie we właściwym czasie, winni za czas opóźnienia wysyłki poza terminy ustawowe lub drogą rozporządzenia wyznaczone, opłacić od kwot podatku, nie we właściwym czasie odesłanych, odsetki za zwłokę w ustawie z dnia 9. maja 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 ustanowione.

2. Obowiązki opłacenia odsetek za zwłokę podlega się więc tylko w tym przypadku, jeżeli roczna kwota podatku rentowego, odesłać się mająca, wynosi więcej niż 50 zł. i nie będzie odesłana najpóźniej w dni 14 po upływie terminu ustanowionego a względnie w myśl §. 134 przyzwołonego do odesłania podatku rentowego co do każdej poszczegółnej raty. W razie obowiązku opłacenia odsetek za zwłokę, liczyć należy takowe od rzeczzonego terminu wniesienia aż do dnia, w którym wniesienie rzeczywiście nastąpi.

Do zapłacenia odsetek za zwłokę, wzywać należy osobnemi wezwaniem płatniczem podług wzoru *G*.

Wzór *G*.

3. Jeżeli dłużnicy w §. 133 oznaczeni w ogóle nie odsyłają przypadającego podatku rentowego, albo odsyłają nie cały, w takim razie, o ile okoliczność ta nie została dostatecznie wyjaśniona drogą dochodzeń w myśl artykułu poprzedzającego odbywać się mających, wydać należy co do kwoty nieodesłanej wezwanie płatnicze podług wzoru *D*; także i w tym przypadku, jeżeli roczna kwota podatku rentowego, odesłać się mająca, przenosi 50 zł., opłacić należy odsetki za zwłokę, których sumę oblicza się w myśl powyższej l. 2.

4. Z kwotami wzmiankowanemi, o które upominać się należy formularzami *D* i *G*, postąpić należy w ogóle jak z podatkami bezpośrednimi obowiązującego do potrącania podatku rentowego.

5. W szczególności więc ocenić należy według postanowień ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31 także pytanie, czy prawo państwa do wymierzenia lub poboru tego podatku rentowego co do tego dłużnika przedawniło się, tudzież, czy i o ile można dłużnikowi przypisywać winę w razie nieściągnięcia a względnie nieodesłania podatku rentowego, i czy zachodzi okoliczność uchylająca lub przerywająca przedawnienie.

6. Podobnie pobór i ściągnięcie tych dopłat od obowiązującego do potrącania podatku rentowego nastąpić ma w ogólności według przepisów, dotyczących się podatków bezpośrednich; pod tym względem zachodzą jednak następujące różnice:

- a) Nie należy pobierać dodatków nieskarbowych do tych dopłat, ponieważ podatek rentowy drogą potrącania pobierać się mający, stosownie do istoty swojej, nie jest przypisywany w pewnym oznaczonym miejscu, przeto pobór dodatków do niego jest w ogóle niemożliwy a więc także w razie dopłat niedopuszczalny.
- b) Odsetki za zwłokę liczyć należy tylko od kwot podatku rentowego, nie zaś także od odsetek za zwłokę, których się żąda.
- c) Egzekucya co do wymaganych dopłat może nastąpić dopiero wtedy, gdy dotyczące wezwanie płatnicze nabędzie mocy prawa, to jest dnia 30. po doręczeniu decyzji pierwszej instancyi a względnie w przypadkach rekursu. w dniu doręczenia decyzji drugiej instancyi.

Ażby dopłaty takie mogły być szybko ściągnięte, jak niemniej dla zapobieżenia narastaniu odsetek za zwłokę na karb rekurenta aż do dnia zapłacenia ciągle bieżących, winny Władze podatkowe dokładać starania, żeby rekursy takie były szybko załatwiane i unikać najstaranniej wszelkiego opóźnienia w ich załatwianiu.

Oddział III.

Rozkład podatku rentowego, o ile nie ma być potrącany.

Artykuł 13.

Podstawa opodatkowania; okresy dla niej stanowe.

(§. 128.)

1. Podatek rentowy od tych dochodów one-muż podlegających, które nie mają być potrącane w myśl §. 133, wymierza się corocznie a to z wyjątkiem przypadku oznaczonego w §. 145, ustęp 2, zawsze od sumy rocznej wszystkich dochodów, jakie podatnik pobiera.

2. Ustawa rozróżnia:

Dochody stałe, to jest takie, które albo ze względu na akta prawne, służące im za podstawę, albo w skutek istotnych stosunków nie podlegają znacznym zmianom co do wielkości lub tylko wyjątkowo się zmieniają a co do których ze względu na istotę źródła dochodu nie zachodzi obawa strat obrotowych; — i dochody co do wielkości nie oznaczone lub chwiejne (zmienne), to jest takie, którym nie służą znamiona powyżej oznaczone.

3. Dochodami stałymi są naprzykład: odsetki zapewnione w oznaczonej wysokości, czynsze dzierżawne, dochód z kuponów stanowiących odsetki itp. W ogóle pobór renty uważa się zwyczajnie za dochód stały. Dochody takie poddawać należy opodatkowaniu w sumie, której rzeczywiście dosięgły w ostatnim roku przed rokiem podatkowym.

Jako dochody zmienne bierze się w szczególności na uwagę:

- a) odsetki od pretensyi na rachunku bieżącym, od kwitów depozytowych i kasowych;
- b) zyski eskontowe;
- c) odsetki i dywidendy od akcyi, od akcyi pierwszeństwa, udziałów górniczych, udziałów w interesach i stowarzyszeniach (o ile takowe podlegają podatkowi rentowemu);
- d) płace za zaniechanie lub odstąpienie wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków, o ile takowe stanowią krotną część odpowiednich dochodów.

Jeżeli zamknięcia bilansowe podatnika nie schodzą się z rokiem kalendarzowym, może na jego życzenie nastąpić obliczenie według lat gospodarki (bilansowych). Gdy podatnik raz wybór uczyni, to w latach następnych może nastąpić zmiana w spo-

sobie obliczania tylko wtedy, jeżeli będą poczynione starania, żeby przez to żaden peryod dochodu nie odpadł całkiem z podstawy opodatkowania lub nie był w nią podwójnie wliczony. Podobną ostrożność należy zachować, gdy peryody bilansowe podatnika ulegają zmianie.

5. Przy obliczaniu kwoty średniej lata brane na uwagę stanowią o tyle całość, że straty jednego roku potrącają się z zysku innych lat.

6. Jeżeli dochody obliczone być mają podług średniej miary z kilku lat, w takim razie zarówno w zeznaniu jak i w wymierzaniu można odnieść się bezpośrednio do sumy średniej bez przytaczania oddzielnie poszczególnych lat do obliczenia średniej sumy wziętych. Władza podatkowa ma jednak prawo zarządzić stwierdzenie tych dochodów, a podatnik jest obowiązany, na żądanie Władzy podatkowej, podać dochody lat poszczególnych do obliczenia średniej sumy wziętych.

7. Jeżeli dochody, które według średniej miary mają być obliczone, zeznaje podatnik w jednej kwocie bez bliższego objaśnienia. Władza podatkowa ma prawo uważać tę kwotę za średnią. Tak samo oszacowania bez szczegółowych objaśnień, uczynione w myśl §. 129, uważać należy za oszacowanie średniego dochodu.

8. W pierwszych latach rozkładu według ustawy niniejszej zachodzą następujące wyjątki od tego obliczania dochodów nieoznaczonych lub chwiejnych.

Przy pierwszym rozkładzie według ustawy niniejszej, dochody takie wziąć należy w rachubę podług sumy, której rzeczywiście dosięgły w ostatnim poprzednim roku, przy drugim zaś rozkładzie według średniej z ostatnich lat dwóch.

9. Gdyby zachodziła wątpliwość, czy dochody z pewnego oznaczonego źródła uważać należy za stałe czy za zmienne, baczycy należy w szczególności na to, żeby przez użycie niewłaściwego zamiast właściwego sposobu postępowania, nie wyrządzono podatnikowi krzywdy albo skarbowi szkody.

10. W pierwszych latach opodatkowania zmiennych dochodów, baczycy należy na to, żeby w skutek obliczenia sumy podstawowej opodatkowania według średniej miary z lat poprzednich nie poddano opodatkowaniu ogółem większego dochodu, niż podatnik rzeczywiście pobierał.

11. Z wydatkami kwalifikującymi się do potrącenia, postępować należy pod względem podanych zasad tak samo jak z dochodami, na których ciężą, jeżeli zaś są niezawisłe od oznaczonych dochodów, w sposób podobny do przepisanego w punktach 1 aż do 10.

Artykuł 14.

Postanowienia szczególne co do przypadków, w których dochody nie istniały przez cały okres stanowczy.

1. Jeżeli dochody stałe nie istniały jeszcze przez cały rok, obliczyć należy ich sumę roczną podług średniej kwoty okresu ich istnienia lub w razie potrzeby wstawić przypuszczalną sumę roczną.

Naprzykład, jeżeli renta wynosiła 100 zł. miesięcznie, przez czas od 1. września aż do 31. grudnia, przyjąć należy dochód roczny w sumie 1200 zł.; gdyby zaś w rzeczonym okresie otrzymano dwie raty kwartalne odsetek niosących po 200 zł. ćwierćrocznie, dochód roczny wynosiłby tylko 800 zł.

2. Jeżeli dochody nie oznaczone lub chwiejne nie trwały jeszcze trzy lata, albo w dwóch pierwszych latach rozkładu według ustawy niniejszej nie trwały jeszcze przez czas w artykule 13, l. 8 oznaczony, policzyć je należy podług średniej kwoty okresu ich istnienia, lub w razie potrzeby wstawić przypuszczalną sumę roczną.

Tak naprzykład jeżeli w ciągu trzechmiesięcznego obrotu (od 1. października aż do 31. grudnia) w przedsiębiorstwie eskontowem osiągnięto 500 zł., przyjąć należy — z zastrzeżeniem uwzględnienia szczególnych stosunków, gdyby zachodziły — że dochód roczny wynosi 2000 zł. Gdyby jednak z okoliczności wynikało, że w innych częściach roku intrata nie będzie taka sama, przyjąć należy prawdopodobną intratę roczną; jeżeli więc w danym przykładzie podatnik miewa tylko w tych miesiącach fundusze potrzebne do interesów eskontowych, słusznie przyjąć można, że domniemalna intrata całoroczna wynosi 500 zł.

3. Czas trwania dochodów podatkowi podlegających oceniać należy co do każdego źródła dochodu osobno. Jeżeli więc naprzykład ktoś pobiera renty i odsetki przez czas nie równie długi, naprzykład odsetki od wierzytelności kapitałowej przez trzy lata a rentę wyznaczoną mu testamentem dopiero od kwartału, w takim razie co do każdego z osobna z tych dochodów podać należy oddzielnie według powyższych postanowień okres stanowczy do opodatkowania odpowiednich dochodów.

4. Jeżeli co do pewnego źródła dochodu zajdzie taka zmiana jego charakteru, że dochody z niego nabywane są w warunkach istotnie innych niż przedtem i ze względu na to muszą być uważane za nowe dochody, postąpić należy z nimi według l. 1 a względnie 2 niniejszego artykułu. Tak naprzykład gdy się zmieni stopa procentowa od wierzytelności kapitałowej lub od papierów odsetki niosących.

Artykuł 15.

Oznaczenie wysokości i wartości pieniężnej dochodów podlegających podatkowi rentowemu; ograniczone dopuszczanie pozycji potrącalnych.

(§. 128, 129, 130.)

1. Jeżeli dochód podlegający podatkowi rentowemu stanowią pieniądze, natenczas ich kwota, w walucie ustawowej podana, z zastrzeżeniem potrąceń, o których mówi się w artykule 16, jest podstawą opodatkowania.

2. Jeżeli zaś dochód podlegający podatkowi rentowemu (np. dostarczanie na potrzeby życia, czynsz dzierżawny) stanowią całkiem lub po części materiały w naturze, użytki z rzeczy lub inne świadczenia, to w tych przypadkach, w których dla podstawy wymierzenia podatku stanowczym jest wymiar poprzedniego roku, oblicza się wartość pieniężną dochodów w naturze według pospolitych w miejscu cen średnich poprzedniego roku, wartość zaś użytków i wszelkich innych świadczeń przez oszacowanie; jeżeli co do dochodów w naturze podstawa opodatkowania obliczana być ma według miary średniej, dochody w naturze oceniać należy podług cen średnich z tych lat, w których były pobierane.

3. Co do spłat rocznych (ryczałtowych) bierze się w rachubę tylko kwotę odsetek w nich zawartą; podatnik obowiązany jest złożeniem odnośnego kontraktu, planu amortyzacji służącego mu za podstawę lub w inny sposób udowodnić wiarogodnie spłatę kapitału, o której twierdzi, że nastąpiła.

Postanowienie to stosuje się jednak tylko w tych przypadkach, w których czasowo ograniczone peryodyczne zapłaty są wyraźnie przeznaczone na oprocentowanie i umorzenie dłużnego kapitału a wysokość odsetek i rat kapitałowych ściśle jest oznaczona.

4. Co do innych rent a w szczególności także dożywotnich, takowe podlegają podatkowi w całkowitej kwocie; dożywotnie w sposób przeciwny do tymczasowemu ustawodawstwu.

5. Odsetki zawarte w wierzytelnościach kapitałowych nieoprocentowanych, za które zwraca się kapitał większy od danego pierwotnie, doliczać należy do dochodów tego roku, w którym zostają odebrane z całkowitą lub ratową spłatą kapitału.

6. Odsetki i renty brać należy za podstawę opodatkowania w sumie rzeczywiście osiągniętej; nie odebrane (jak odroczone, darowane), albo nieściągalne dochody tego rodzaju nie stanowią więc części podstawy opodatkowania; natomiast odsetki dopisane na korzyść w stosunkach z interesów należy doliczać; również kwoty na rachunek lat poprzednich później odebrane, które z powodu odro-

czenia lub mniemanej nieściągalności w swoim czasie nie były opodatkowane, należy doliczyć do dochodu tego roku, w którym zostały odebrane.

Podatnik utrzymujący, że nie odebrał rent lub odsetek, które mu były zapewnione, winien udowodnić tę okoliczność.

7. Z dochodów podległych opodatkowaniu nie wolno w ogóle potrącać żadnych innych ciężarów prócz tych, które w §. 30, ustęp 2 a względnie w następującym artykule 16 są wyczerpująco wyliczone; w szczególności nie wolno więc też zwyczajnie odliczać odsetek biernych od dochodu podległego opodatkowaniu. Nie można też potrącać podatku rentowego.

Artykuł 16.

Dozwolone potrącenia.

(§. 130, ustęp 2.)

I. 1. Gdy na pewnym dochodzie rentowym cięży zmniejszający intratę wydatek, polegający na tytule z prawa prywatnego i zostający w bezpośrednim związku z dochodem, można potrącić go z dochodu rentowego; co do fundacyi, wydatki na cele fundacyjne nie zaliczają się do ciężarów tego rodzaju.

Nie można też odliczać takiego ciężaru, jeżeli pobierana renta należy do tych, od których podatek rentowy ściąga się drogą potrącenia przez dłużnika.

2. Przy ocenianiu potrąceń pod I. 1 wzmiankowanych, baczycy należy w szczególności na to, że pomiędzy dochodem podatkowi rentowemu podlegającym a wydatkiem zachodzić musi bezpośredni związek i że uprawniony do pobierania nie może sprowadzić go samowolnie, lecz że tenże opierać się musi na tytule prawnym (kontrakcie, ugodzie, wyroku, testamencie itp.). Przykład takiego związku nastęrczałby się wtedy, gdyby komuś zapisano rentę dożywotnią i zarazem włożono nań testamentem obowiązek utrzymywania trzeciej osoby, konserwacyi nągrobu itp.

3. Co do fundacyi ustawa uchyła wyraźnie taki związek między dochodami z majątku fundacyjnego a wydatkami na cele fundacyjne; przez to jednak nie jest bynajmniej wyłączona możliwość, żeby także w fundacyach zdarzały się policzalne pozycje potrącalne (obciążone zapisy rentowe itp.) na cele odmienne od właściwych celów fundacyjnych.

II. 1. Z odebranych odsetek eskontowych i odsetek z rachunku bieżącego można potrącić zapłacone nawzajem odsetki eskontowe a względnie bierne na rachunek bieżący.

Także i to odliczenie może nastąpić tylko w takim razie, jeżeli odsetki rachunku bieżącego nie są opodatkowane według §. 133.

2. Ponieważ w takim razie, gdy rzeczony przedsiębiorstwo ma większe rozmiary, dowód indywidualny co do tych pozycji potrącalnych jest niemożliwy, podatnik winien go przeprowadzić złożeniem wyciągu z ksiązek, tyającego się gałęzi przedsiębiorstwa, o którą idzie, a względnie przez dozwole nie przejrzenia ksiązek, według okoliczności przez świadków i biegłych lub zapomocą innych odpowiednich środków dowodowych.

III. 1. Z czynszów dzierżawnych za przedsiębiorstwa wydzierżawione wolno potrącać koszta zarządu i konserwacyi, łączące się z utrzymywaniem przedmiotu dzierżawy w dobrym stanie, licząc do nich odpisywanie zmniejszenia się wartości przedmiotu przez zużycie urządzenia a względnie materiałów ruchu, o ile dzierżawca nie jest obowiązany do ponoszenia tych ciężarów.

2. Czy i o ile dzierżawca jest obowiązany ponosić wydatki tutaj oznaczone a w szczególności, czy dzierżawca oprócz czynszu dzierżawnego nie ma także płacić wynagrodzenia za spotrzebowane lub zużyte przedmioty urządzenia a względnie materiały ruchu, stwierdzać należy drogą odpowiednich dochodzeń a mianowicie przez przejrzenie kontraktów dzierżawy, przesłuchanie dzierżawców itp.

3. Zresztą wynagrodzenie za przedmioty spotrzebowane lub zużyte nie pozbawia całkowicie wydzierżawiającego prawa czynienia odpisań z powodu innego zużycia lub zmniejszenia się wartości całego przedmiotu dzierżawy.

4. Do badania, czy odpisań są odpowiednie, stosują się odpowiednio przepisy podane w artykule 5 przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

5. Nakoniec baczycy należy mianowicie także na to, żeby przy stwierdzaniu podstaw podatku rentowego nie odliczano wydatków lub odpisań co do przedmiotów, których czynsz dzierżawny nie może być poddany podatkowi rentowemu; tak naprzykład co do mlyna puszczonego w dzierżawę, można odliczać wydatki lub odpisań, tyające się urządzenia przemysłowego, lecz nie można odliczać tych, które tyczą się budynku podlegającego podatkowi budynkowemu itp.

Artykuł 17.

Miejsce przypisania podatku.

(§. 132.)

1. Tego podatku rentowego, który pobierany być ma drogą potrącenia w myśl §. 133, nie przypisuje się wcale, przeto o miejscu przypisania dla podatku tego rodzaju nie może być mowy.

2. Podatek rentowy pobierany nie drogą potrącania, przypisuje się w tej gminie podatkowej (a względnie wyłączonym obszarze dworskim), w której podatnik (a więc wierzyciel, a względnie uprawniony do pobierania odsetek lub rent), ma stałe zamieszkanie.

3. Jeżeli podatnik ma kilka siedzib, z których jedna jest jego gminą swojszczyzny, podatek rentowy przypisać należy w tej ostatniej gminie, we wszystkich zaś innych przypadkach tam, gdzie ma być przypisany podatek osobisto-dochodowy kontrybuenta podatku rentowego. (Prw. artykuł 36 i 37 przepisu wykonawczego do rozdziału IV).

4. Jeżeli kontrybuent podatku rentowego nie ma stałej siedziby w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, podatek przypisuje się w rozmaitych miejscach, podług tego, czy podatnik jest czy nie jest obywatelem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

5. Obywatelom królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, nie zamieszkałym na obszarze ważności ustawy, przypisać należy podatek rentowy w ich gminie przynależności. Tę gminę przynależności trzeba usiłować stwierdzić przedewszystkiem przez zapytanie o nią podatnika a według okoliczności zapomocą innych stosownych dochodzeń (np. przez zapytanie Władz politycznych); gdyby wynalezienie gminy przynależności było niemożliwe, zarządzić należy przypisanie podatku rentowego w siedzibie dłużnika.

6. Cudzoziemcom nie zamieszkałym w krajach tutejszych, przypisać należy podatek rentowy i pobierać go w tej gminie, w której dłużnik ma stałą siedzibę.

Gdyby wypadło przypisać podatek rentowy od takiego dochodu, co do którego ani dłużnik ani wierzyciel nie ma stałej siedziby w krajach tutejszych, przypisać go należy tam, gdzie się znajduje źródło dochodu, np. realność, na której wierzycielność jest zahipotekowana.

7. W przypadkach pod l. 6 wzmiankowanych, podatek rentowy od poszczególnych dochodów o nim podlegających, może być przypisany w rozmaitych miejscach.

Oddział IV.

Postępowanie przy rozkładaniu podatku rentowego. o ile tenże nie jest potrącany

Artykuł 18.

Obowiązek podawania zeznań do podatku rentowego.

(§§. 138 aż do 140.)

1. Z zastrzeżeniem wyjątku poniżej omawianego, każdy podatnik obowiązany jest podać corocznie podług wzoru przepisanego drogą rozporządzenia zeznanie co do wszystkich swoich dochodów podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem tych, od których podatek rentowy potrącany jest przez dłużnika. Zeznania można podawać albo piśmiennie albo ustnie do protokołu.

Ponieważ podatek rentowy wymierza się nie według gospodarstw domowych, lecz dla każdej osoby oddzielnie, zwracać należy uwagę podatników mianowicie na to, że — o ileby głowa gospodarstwa domowego nie podała zeznań także za członków swego gospodarstwa domowego jako ustawowy zastępca lub pełnomocnik (§. 264) — każdy w szczególności uprawniony do pobierania a względnie jego zastępca ustawowy, o ile co do niego ziszczają się warunki ustawowe, jest obowiązany do podania zeznania.

Zresztą członkowie gospodarstwa domowego nie mają być pociągani do odpowiedzialności z powodu niepodania zeznania także wtedy, jeżeli dochód ich zresztą dokładnie wyluszczonej, wykaże głowa gospodarstwa domowego w swoim własnym zeznaniu do podatku rentowego.

2. Zeznanie to wnieść należy w tym samym terminie, który Władza skarbowa krajowa obwieszczeniem publicznym wyznaczy do podawania zeznań, dotyczących się podatku osobisto-dochodowego.

3. Od prawidła, że podatnik ma corocznie podawać zeznanie co do swoich dochodów podatkowi rentowemu podlegających, uczyniony jest w §. 139 ważny wyjątek, przez zarządzenie, że od składania zeznań uwolnieni są, o ile Władza podatkowa nie wezwie ich osobno, żeby to uczynili, ci podatnicy, którzy:

- a) opłacali już podatek rentowy w poprzednim roku podatkowym,
- b) nie zmienili w tym czasie swojej siedziby i
- c) nie uzyskali pomnożenia dochodów podatkowi rentowemu podlegających.

Podatek wymierza się w takim razie tak samo, jak gdyby osoby rzeczzone oświadczyły w zeznaniu, że pobierają dochody tej samej wielkości co w roku poprzednim.

4. Ponieważ pierwszy warunek wyżej pod l. 3 wzmiankowany, nie ziszcza się bynajmniej w roku 1898. z tego wynika, że przewidziane w §. 139 warunkowe uwolnienie od obowiązku podania zeznania, nie może w ogóle wejść w zastosowanie w roku 1898.

5. Osoby, których dochody podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani nawet razem z innymi ich dochodami nie przenoszą sumy 600 zł. rocznie, są według §. 125, l. 7 w ogóle uwolnione od podatku rentowego a przeto też nie są obowiązane podawać zeznania.

6. Jeżeli zaś podatnik, chociażby dopiero po wliczeniu innych dochodów, ma razem więcej niż 600 zł. dochodu, obowiązany jest zeznawać corocznie także pobierane renty mniej niż 600 zł. wynoszące. Uwolnienie kontrybuentów podatku osobisto-dochodowego od obowiązku podawania zeznań, jeżeli mają nie więcej jak 1000 zł. dochodu, nie istnieje dla podatku rentowego.

7. Władzy podatkowej wolno każdego czasu wezwać indywidualnie podatników obowiązanych do składania zeznań, żeby to uczynili i w tym celu dołączyć formularz zeznania. Nie zależy jednak od tego ani rozpoczęcie się obowiązku, ani bieg terminu do podania zeznania; w szczególności gdyby podatnik był później ścigany o zatajenie w sprawach podatkowych, nie może powoływać się na to, że mu nie przysłano formularza. Podatnicy, którym nie przysłano formularza, mogą każdego czasu dostać go bezpłatnie w miejscach, które wymienione będą w obwieszczeniu publicznem.

8. Władza podatkowa ma prawo wezwać osoby, co do których mniema, że pobierają dochody podatkowi rentowemu podlegające, żeby złożyły zeznanie w terminie najmniej ośmiodniowym. Jeżeli osoba taka nie pobiera dochodu podlegającego podatkowi rentowemu, winna złożyć deklarację, że według swego najlepszego przekonania nie pobiera dochodów, podatkowi rentowemu podlegających a względnie, że takowych nie pobierała w okresie (§. 128), w którym powstaje powinność opłacania podatku.

Fałszywa deklaracja tej treści wystawia podatnika na odpowiedzialność za defraudację podatku.

9. O ile zamiast samego podatnika inne osoby, jak opiekunowie, kuratorowie, pełnomocnicy itp., obowiązani lub uprawnieni są składać zeznanie podatkowe, postanowienie w tym względzie podane jest wyżej pod l. 1 a względnie w §§. 262 aż do 266 i w odnośnych miejscach przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

10. Zeznania, które za członków cesarskiego i królewskiego domu składać będzie corocznie naj-

wyższy Urząd ochmistrzowski, odbiera Minister skarbu i on także ustanawia podstawę opodatkowania (§. 203).

11. Zeznania podatkowe wnosić należy do tej Władzy podatkowej I. instancji (starostwa, administracji podatkowej), która według §. 176 powołana jest do odbierania zeznań do podatku osobisto-dochodowego, osoby prawne wnoszą je do tej Władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się siedziba osoby prawnej.

Tam, gdzie ze względu na stosunki miejscowe okazuje się to pożądanem, można polecić urzędom podatkowym odbieranie zeznań w zastępstwie Władzy podatkowej I. instancji najdłużej aż do ostatniego dnia terminu, w obwieszczeniu (l. 2) oznajmionego. W przypadku takim ten urząd podatkowy jest właściwym, w którego okręgu podatnik ma stałą siedzibę a względnie, w którego okręgu podatek ma być przypisany.

12. Na żądanie wydać należy oddawcy zeznania, według przepisów podpisanego, urzędowe potwierdzenie oddania zeznania, jeżeli z niego można niewątpliwie dowiedzieć się, kto jest podatnikiem. To potwierdzenie urzędowe nie stoi jednak na przeszkodzie ani późniejszemu badaniu, czy podany formularz czyni zadość istotnym wymaganiom zeznania, ani też zażądaniu później jakichś uzupełnień, ani wreszcie ścigania podatnika za defraudację lub zatajenie podatku.

13. Zeznania podatkowe piśmienne można nadsyłać pocztą opłatnie. Dla bezpieczeństwa podatnika zaleca się posyłanie za rewersem zwrotnym, ponieważ niebezpieczeństwo spada na posyłającego.

14. Co do trzymania w tajemnicy zeznań podatkowych, obowiązują te same postanowienia ustawowe, co pod względem zachowywania w tajemnicy zeznań do podatku osobisto-dochodowego (prw. artykuł 31 przepisu wykonawczego do rozdziału IV).

Artykuł 19.

Skutki niepodania zeznania.

(§§. 139, 142.)

1. Kto w przepisany terminie nie dopełni obowiązku złożenia zeznania do podatku rentowego, winien przygotować się na to, że ściągnię na siebie śledztwo o zatajenie w sprawach podatkowych (§. 243, l. 4); zatajenie w sprawach podatkowych karze się, niezawisłe od zapłacenia później podatku umniejszonego, a to grzywnami w sumie dwa- aż do sześciokrotnie wziętej kwoty, o którą podatek był umniejszony lub na umniejszenie wystawiony.

Dowód w tym względzie, że zeznanie zaniedbano podać nie w zamiarze zatajenia przedmiotu podatkowego (§. 244, l. 3), uważany będzie za wyprawiony, jeżeli dochód podatkowi podlegający był podany w zeznaniu do podatku osobisto-dochodowego i tak dokładnie oznaczony, że Władze mogły być poznać jego podleganie podatkowi rentowemu.

We wszystkich tych przypadkach podatnik może uniknąć kary, jeżeli przynajmniej później poda zeznanie we właściwym miejscu, zanim Władza wezwie go do tego.

2. Jeżeli Władza podatkowa nawet bez zeznania ma powody do uważania podatnika za podlegającego podatkowi, wezwie go do wniesienia zeznania w terminie najmniej ośmiodniowym, z tem dołożeniem, że jeśli nie wniesie zeznania, podatek wymierzony będzie z urzędu na podstawie dokumentów, jakimi Władza rozporządza.

Czy w razie nieposłuszeństwa temu wezwaniu podatek ma być niezwłocznie z urzędu wymierzony, czyli też należy jeszcze raz z zagrożeniem karami porządkowymi domagać się podania zeznania, zostawia się uznaniu Władzy podatkowej.

Do podania zeznania wzywać należy z zagrożeniem karami porządkowymi zawsze wtedy, gdy Władza nie może podatku rentowego wymierzyć z urzędu.

3. W razie wymierzenia podatku rentowego z urzędu, nie należy z tego powodu, iż zaniedbano podać zeznanie za rok bieżący, wylaczać postępowania karnego o zatajenie w sprawach podatkowych, chyba, gdyby się później wykazało, że dochód wzięty z urzędu za podstawę wymierzenia jest znacznie niższy od tego, jaki podatnik rzeczywiście pobiera.

Jeżeli podatnik pobierał także w latach poprzednich dochody podlegające opodatkowaniu a nie czynił zadość obowiązкови podawania zeznania, wtoczyć należy postępowanie karne z powodu zatajenia podatkowego, popełnionego w latach poprzednich.

4. W przypadku wzmiankowanym wyżej w artykule 18, l. 3, niepodanie zeznania ma ten skutek, że podatek rentowy wymierzony być ma na podstawie ostatecznego wniesionego zeznania a względnie na podstawie dochodzeń co do tego zeznania poczynionych; pod tym względem zwraca się uwagę mianowicie na to, że niepodanie zeznania dozwolone w ustawie dla przypadków szczegółowo wyliczonych, zostaje w każdym względzie na równi z tym przypadkiem, w którym kontrybucenci podatku rentowego wyraźnie zeznali, że ich dochody trwały w tym samym wymiarze co w ostatnim roku.

Jeżeli więc w tych dochodach zaszła zmiana a na szkodę skarbu państwa nie uwiadomiono o tem Władzy podatkowej, zachodzi tu przypadek zatajenia w sprawach podatkowych tak samo, jak gdyby zgola nie podano zeznania lub podano nierzetelne; stosownie do §. 243, l. 3 zastosowana być ma w przypadkach takich kara §. 244.

Artykuł 20.

Forma i treść zeznań.

(§. 138.)

1. Zeznanie do podatku rentowego wygotowywać należy podług dołączonego wzoru *H*.

Wzór *H*.

2. Stosownie do §. 138, zeznanie zawierać powinno szczegółowe oznaczenie dochodów podatkowi podlegających a w szczególności, czy to są dochody pobierane w pieniądzu czy w naturze, użytkowanie rzeczy, czy jakiegokolwiek inne świadectwa, tudzież ma być podane nazwisko, stan i miejsce zamieszkania podatnika, jakoteż, gdyby dochodu nie stanowiły odsetki eskontowe, także oznaczenie dłużnika. Co do wierzytelności kapitałowych podać należy kwotę kapitału i stopę procentową, co do uplatek rocznych ogólną sumę uplatek rocznej, jakoteż zawartą w nich kwotę amortyzacji; nakoniec podać należy w zeznaniu potrącenia, do jakich podatnik rości sobie pretensje (§. 130).

3. Dochody podlegające podatkowi należy obliczyć i zapisać w formularzu podług objaśnienia podanego w powyższych artykułach 15 i 16.

Jeżeli się pokaże, że jedno ze źródeł dochodów przyniosło stratę, należy i to podać i przy stwierdzaniu ogólnego dochodu uwzględnić.

Co do pozycji potrącających we wzorze podanych, mieć należy na uwadze również postanowienia artykułu 16.

4. Obliczanie dochodów stałych i chwiejnych omówione jest w artykułach 13 i 14.

Zeznanie jest ważne, jeżeli tylko ostatnia przedziałka formularza jest wypełniona; zresztą podatnikowi wolno wypełnić także obie poprzednie przedziałki, w którymto razie w przedziałce przeznaczony na dochody chwiejne wstawić należy w rubrykach 1 aż do 3 najprzód dochody z lat wziętych do obliczenia średniej kwoty a pod spodem w rubryce 4 samą średnią kwotę z nich obliczoną.

Na żądanie Władzy podatkowej podatnik jest obowiązany podać te szczegóły.

5. Podatnikowi wolno zestawieć w samemże zeznaniu podatkowym na trzeciej stronie lub w osobnej załączce obliczenia służące za podstawę jego oświadczeniom, lub wszelkie inne wyjaśnienia i dodatki służące do zrozumienia tych oświadczeń.

6. Gdy zeznanie podaje się do protokołu, należy także używać przepisanego formularza.

Artykuł 21.

Właściwość Władz podatkowych do wymierzania; wzywanie o podawanie zeznań.

(§§. 137, 140.)

1. Zwyczajnie ta Władza podatkowa, do której zeznanie ma być wniesione (artykuł 18, l. 10), jest także właściwą do wymierzenia podatku.

W tych przypadkach wyjątkowych, w których stosownie do artykułu 17 podatek rentowy przypisywany być ma nie w okręgu tej Władzy podatkowej, winna takowa po jak najdokładniejszym uzupełnieniu aktu wymierzenia i wykonaniu potrzebnych dochodzeń, posłać akta w celu wymierzenia i przypisania podatku do tej Władzy podatkowej, w której okręgu podatek rentowy ma być przypisany.

2. Wezwanie do wniesienia zeznania do podatku rentowego należy wydać razem z wezwaniem do wniesienia zeznania do podatku osobisto-dochodowego, wyznaczyć do tego ten sam termin (§. 202) i zarazem także co do podatku rentowego zwrócić uwagę podatnika na to, że obowiązek podania zeznania i skutki w razie zaniedbania wniesienia onegoż nie zależą od doręczenia osobistego wezwania do wniesienia zeznania, ponieważ według §. 140 Władze podatkowe mają tylko prawo lecz nie obowiązek wydawania takich wezwań osobistych. (Prw. niżej l. 3.)

3. W pierwszym roku ważności ustawy niniejszej wyda Władza podatkowa do wszystkich bez wyjątku tych osób, co do których domyśla się, że pobierają dochody podatkowi rentowemu podlegające, wezwanie osobiste podług wzoru *J* do wniesienia zeznania; w latach następnych wezwanie tego rodzaju wydawać się będzie ze względem na §. 139 zwyczajnie tylko według postanowień podanych niżej pod l. 4 aż do 6.

4. O ile z zachodzących stosunków wynika, że dochód podlegający podatkowi rentowemu, stosownie do swego charakteru, prawdopodobnie nie zmieni się pod względem wymiaru (np. renty dożywotnie, odsetki od kapitałów zahipotekowanych i tym podobne stałe dochody), i nie można spodzie-

wać się co do dotyczącego podatnika przyrostu nowego dochodu podatkowi rentowemu podlegającego (np. co do pobierających rentę tytułem odstepnego, osób bez majątku, którym za świadczone usługi zapisano rentę itp.), nie potrzeba wzywać corocznie do podawania zeznania i poprzestać należy na peryodycznym co trzy lub pięć lat żądaniu nowego zeznania.

5. Natomiast te osoby, o których wiadomo, że mają kapitały rozmaicie ulokowane i lokacje często zmieniają, które — jak naprzykład eskontorowie weksli — mają z natury rzeczy dochód zmieniający się corocznie, trzeba oczywiście wzywać corocznie, żeby wniosły zeznanie.

6. Podobnież wydawać należy takie wezwanie także do wszystkich tych osób, o których Władza podatkowa dowie się w ciągu roku podatkowego bądź z doniesienia innej Władzy podatkowej, bądź z rokowań, tyjących się podatku osobisto-dochodowego lub w inny sposób, że pobierają lub mają pobierać dochody podatkowi rentowemu podlegające, bez względu, czy osoby te nie były dotąd w ogóle opodatkowane, lub były opodatkowane tylko co do innych dochodów podatkowi rentowemu podlegających a nie co do tych, których teraz domniemywa się Władza podatkowa.

Artykuł 22.

Badanie zeznań.

(§. 141.)

1. Władza podatkowa badać ma zeznania pod względem formy i treści; do tego celu może używać wszelkich środków pomocniczych, jakie jej w ogóle służą a w szczególności także przeszukiwać biętych i informatorów.

2. Stosownie do §. 141, Władza podatkowa jest w szczególności upoważniona żądać od podatnika indywidualnego wykazania dochodów podatkowi rentowemu podlegających, jakoteż przedstawienia dokumentów, na których takowe się opierają i wezwać go do ustnego przesłuchania.

3. Z upoważnienia tego czynić należy użytek gdy to jest potrzebne do wyjaśnienia stanu rzeczy a w szczególności do udowodnienia szczegółów, które podatnik przywodzi na swoją korzyść.

Natomiast złożenia dokumentów w pierwopisach nie należy uważać za prawidłowy warunek do wymierzenia podatku rentowego.

4. Jeżeli chodzi o opodatkowanie dochodów, o których można dowiedzieć się z ksiąg publicznych,

zwyczajnie nie należy wymagać złożenia zapisów długu itp. wyjąwszy, gdy idzie o ważny szczegół, który w księgach publicznych nie jest uwidoczny lub nie zgadza się ze stanem ksiąg, naprzykład zupełna lub częściowa spłata hipoteki jeszcze w księdze nie wykreślonej, zmiana podmiotu prawnego itp.

5. Również można będzie zwyczajnie nie wymagać indywidualnego wykazania dochodów podatnikowi rentowemu podległych, jeżeli wykaz ten, jak naprzykład co do eskonterów weksli lub pożyczających pieniędzy, którzy ze względu na szczególne stosunki swego przemysłu nie podlegają powszechnemu podatkowi zarobkowemu, musiałby mieć bardzo znaczne rozmiary a niema szczególnych powodów do powątpiewania o wiarygodności zeznań podatnika; w przypadkach takich dostatecznymi będą zwyczajnie wyciągi sumaryczne na podstawie ksiąg przemysłowych podatnika sporządzone a względnie złożone przezeń bilanse itp., do których sprawdzenia użyć należy informatorów a w razie potrzeby biegłych.

6. Gdyby Władza podatkowa powątpiewała o rzetelności lub zupełności zeznania, należy oznajmić to podatnikowi z wezwaniem, żeby w stosownym terminie, który trzeba wyznaczyć, dał odpowiednie wyjaśnienia z dołączeniem powyższych środków dowodowych, jakie tu mogą być potrzebne; co do takowych zarządźć ma Władza podatkowa w razie potrzeby nowe dochodzenia a gdyby te ostatnie dochodzenia wzniciły nowe wątpliwości co do oświadczeń podatnika, trzeba mu takowe znowu oświadczyć.

7. Tegoż sposobu postępowania trzymać się należy, gdyby co do podatników, którzy w myśl § 139 nie podali zeznań za rok bieżący, były powody do sądenia, że szczegóły zawarte w ich ostatnim zeznaniu, stosownie do §. 139 na uwagę branem, nie były w ogóle prawdziwe i wyczerpujące lub już nie są takimi.

8. Bez uwiadomienia o tem podatnika, wymierzenie różniące się od zeznania może nastąpić tylko w tym przypadku, gdy oświadczenia strony są całkiem jasne i ze stanem rzeczy zupełnie zgodne i idzie tylko o odmienne prawne ocenienie poszczególnych pozycji dochodu lub wydatków.

9. Lecz jeżeli Władza rozporządza dostatecznym materiałem pomocniczym, może uwiadomić podatnika o wątpliwościach swoich z tym dodatkiem, że jeżeliby nie dostarczył wyjaśnień w terminie najmniej ośmiodniowym, podatek wymierzony będzie z urzędu.

Postanowienia artykułu 19, l. 2 i 3 stosują się odpowiednio także i w tym przypadku.

Artykuł 23.

Wymierzenie; nakaz płatniczy; rekurs; terminy płatności.

(§§. 143, 144.)

1. Na mocy osiągniętego w myśl poprzedzającego artykułu 22 wyjaśnienia podstaw opodatkowania, w którym to względzie służy Władzy podatkowej prawo swobodnego oceniania dowodów, przystępuje Władza ta do wymierzenia podatku rentowego; z zastosowaniem środków pomocniczych w artykule 19, tudzież 22, l. 9 przewidzianych, starać się należy o załatwienie w porę wszystkich przypadków wymierzenia.

W bezpośrednim związku z wymierzaniem bieżącym załatwić należy wymierzenia uzupełniające za lata poprzednie, o ile przy tej sposobności okażą się potrzebnymi.

2. O wyniku wymierzenia uwiadomić należy podatnika nakazem płatniczym według wzoru *K* z oznajmieniem powodów rozstrzygnięcia. Jeżeli wymierzenie jest zgodne z zeznaniem, uzasadnienie stanowić ma powołanie się na zeznanie. Wzór K.

3. Nakaz płatniczy doręcza się w celu obliczenia dodatków nieskarbowych, które urząd podatkowy ma pobierać, za pośrednictwem właściwego urzędu podatkowego, który jednocześnie, celem wykonania przypisu, należy odpowiednio uwiadomić.

4. Przeciw nakazowi płatniczemu wolno podatnikowi odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

Rekurs nie ma skutku odwłocznego pod względem uiszczenia przepisanego podatku i środków do ściągnięcia onegoż.

5. O ile podatek rentowy nie jest uiszczony sposobem w §. 133 oznaczonym, opłacać go należy w dwóch ratach równych, płatnych 1 czerwca i 1 grudnia.

Artykuł 24.

Kataster podatku rentowego.

1. Władze podatkowe winny co do każdego, który do ich wiadomości dojdzie dochodu, podatnikowi rentowemu podlegającego, w myśl §. 137 opodatkować się mającego, poczynić w swoim okręgu potrzebne dochodzenia i — jeżeli nie one same mają podatek wymierzyć — winny w celu dokona-

nia wymierzenia uwiadomić Władzę do opodatkowania tego dochodu właściwą z podaniem wszelkich ważnych szczegółów. (Prw. wzór F/4 przepisu wykonawczego do rozdziału IV.)

2. Do tego celu użyć należy przede wszystkim wyników rozkładu podatku osobisto-dochodowego a mianowicie rozważyć starannie potrącenia w myśl §. 160, l. 6 w zeznaniach do podatku osobisto-dochodowego wykazane.

3. Niezmiernie ważnym środkiem pomocniczym pod tym względem będą także księgi publiczne (księgi gruntowe itp.), o ile z nich można dowiedzieć się o odsetkach i rentach przez posiadaczy realności wypłacanych. Szczegóły tym sposobem uzyskane notować należy każdy według siedziby uprawnionego do pobierania lub przysyłać właściwym Władzom podatkowym; zaniechać należy tego jedynie w tych przypadkach, w których okazuje się stanowczo, że opodatkowanie stosownie do postanowień §. 125, l. 1 aż do 4 i 13 nie będzie miało miejsca.

Co do kroków poczynić się mających w celu systematycznego używania ksiąg publicznych, wydane będą osobne polecenia.

4. Należy także używać odpowiednio odpisów wyroków i rezolucji sądowych, dostarczonych przez sądy w myśl §. 271 (prw. artykuł 7 przepisu wykonawczego do rozdziału VI).

5. O ile akta i rejestry wymiaru należytości mają być używane do wzmiankowanego celu, urządzone będą osobnymi przepisami.

6. Z zastosowaniem środków w artykule 21 przepisanych, Władze podatkowe starać się powinny, żeby wyśledzenie podmiotów i przedmiotów podatkowi rentowemu podlegających, na podstawie powyższych materiałów pomocniczych przeprowadzić się mające, było już do pierwszorazowego rozkładu jak najzupełniejsze.

7. Z użyciem wyników pierwszego wymierzenia podatku rentowego ma następnie każda Władza podatkowa, celem uzyskania i utrzymywania przeglądu wymierzeń podatku rentowego, w jej okręgu wykonać się mających, założyć kataster osób fizycznych i prawnych podatkowi rentowemu podległych.

Kataster ten utrzymywać należy na luźnych kartkach podług wzoru *L* i jak najstaranniej uzupełniać.

Zapisywać w nim należy wszelkie szczegóły w myśl powyższych ustępów 1 aż do 5 uzyskane.

Oddział V.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego.

Artykuł 25.

Zasady ogólne.

(§§. 145, 146, 149.)

Pod względem rozpoczęcia się i końca obowiązku podatkowego, jakoteż pod względem postępowania ze zmianami co do podmiotu i przedmiotu podatkowego, jakie zajdą w ciągu roku podatkowego, o ile nie chodzi o podatek rentowy, który pobierany być ma w myśl §. 133 drogą potrącenia przez dłużnika, przestrzegać należy następujących zasad ogólnych:

- a) Osoby nowo wchodzące w obowiązek podatkowy, pociągać należy do płacenia podatku zwyczajnie dopiero od początku tego roku, który nastąpi po zajściu okoliczności obowiązku podatkowy uzasadniających.
- b) Osoby przestające podlegać obowiązkowi podatkowemu, uzyskują odpisanie podatku zwyczajnie dopiero z końcem tego roku, w którym zaszły okoliczności uzasadniające wygaśnięcie obowiązku podatkowego.
- c) Wyjawszy przypadki wyliczone szczegółowo w ustawie, zmiany, jakie w ciągu roku podatkowego zajdą w wysokości przychodów podlegających podatkowi rentowemu lub w jakichkolwiek innych stosunkach podatników, nie pociągają za sobą żadnej zmiany w podatku, który za ów rok podatkowy miał być opłacony, lecz uwzględniają się dopiero przy wymierzaniu podatku na następne peryody rozkładu, to jest na rok następny.

2. Pominąwszy wyjątki poniżej oznaczone, podatek rentowy przypisuje się zawsze w całej należytości rocznej i nie odpisuje się go też według części roku (za półroczna, ćwierćroczna, miesięczna lub dni).

3. W dalszych artykułach roztrząsane są wyjątki od zasad tutaj ustanowionych i podług tego, czy pociągają za sobą przypisanie lub odpisanie podatku, przedstawione są jako przypadki przyrostu a względnie ubytku.

Artykuł 26.

Przyrosty.

(§. 145.)

Przypadki przyrostu zdarzają się w skutek wprowadzenia się do obszaru ważności ustawy niniejszej.

1. Wchodzi się w obowiązek podatkowy w skutek wprowadzenia się do obszaru ważności ustawy:

- a) gdy obywatel królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, który dotychczas mieszkał za granicą i nie pobierał z krajów tutejszych żadnych dochodów podatkowi rentowemu podlegających i w myśl §. 137 opodatkować się mających, zakłada siedzibę w tych krajach i pobiera dochody, podlegające podatkowi rentowemu, które według §. 137 mają być opodatkowane;
- b) gdy cudzoziemiec, który dotychczas tutaj nie przebywał i nie podlegał podatkowi w myśl §. 127, ustęp 2 i §. 137, zakłada dla zarobku siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i pobiera dochody podlegające podatkowi rentowemu i w myśl §. 137 opodatkować się mające.

2. W przypadkach tych podatek rentowy za rok bieżący opłacać należy już od początku miesiąca, który nastąpi po zajściu tego wypadku; podlegać mu jednak będzie tylko ta kwota stałych lub zmiennych wpływów podatkowi rentowemu podlegających, która będzie płatna w pozostałej części roku. Za rok następny wymierzyć należy podatek rentowy według ogólnego pravidła (artykuł 14 i 25. l. 2) od obliczonej całkowitej sumy rocznej tych dochodów.

Artykuł 27.

Ubytki.

(§. 146.)

Przypadki ubytków zachodzą po pierwsze przez wyprowadzenie się podatnika z obszaru ważności tej ustawy a powtóre, pod pewnymi warunkami przez śmierć podatnika.

1. Przez wyprowadzenie się podatnika z obszaru ważności ustawy niniejszej obowiązek podatkowy ustaje:

- a) gdy obywatel królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, w krajach tutejszych zamieszkały, porzuca tu swoją siedzibę i nie pobiera z obszarów tych krajów dochodów podatkowi rentowemu podlegających i w myśl §§. 127, ustęp 2 i 137 opodatkować się mających;
- b) gdy cudzoziemiec zamieszkujący dla zarobku w obszarze ważności tej ustawy porzuca swoją siedzibę i nie zostaje podległym podatkowi rentowemu w myśl §§. 127, ustęp 2 i 137.

Jeżeli nie ziszczają się każde dwa warunki pod lit. a) a względnie pod lit. b) wzmiankowane i w skutek tego podatek rentowy nie może być odpisany, natenczas w podatku na bieżący rok po-

datkowy przypisanym, nie ma w ogóle zajść żadna zmiana.

2. Śmierć podatnika uzasadnia ustanie obowiązku podatkowego tylko w tym razie a względnie tylko o tyle, o ile dochody podległe podatkowi rentowemu, jak na przykład renty dożywotnie i tym podobne dochody, ograniczone trwaniem życia osoby do ich pobierania uprawnionej, w skutek jej śmierci przestają być wypłacane; jeżeli zaś i o ile dochody podległe podatkowi rentowemu, które podatnik pobierał, nie całkiem przestają płynąć w skutek jego śmierci, podatek onemuż przypisany ma za pozostałą część roku kalendarzowego opłacać masa spadkowa w stosunku części dochodu, która jej pozostała do tej, która przestała płynąć.

3. Zupełne odpisanie podatku rentowego ma nastąpić w przypadkach l. 1 i 2 zawsze od miesiąca, który nastąpi po wypadku odpisanie uzasadniającym a więc w sumie tylu dwunastych części podatku, ile miesięcy rok podatkowy jeszcze zawiera; od tegoż terminu ma nastąpić także częściowe odpisanie podatku rentowego w przypadkach pod 2 wzmiankowanych.

4. Wymiar tego częściowego odpisania oznaczyć należy w ten sposób, że oblicza się podatek rentowy przypadający za resztę roku od odpadającego dochodu, podatkowi rentowemu podlegającego, z uwzględnieniem potrąceń a następnie zezwala się na odpisanie tej kwoty od całego podatku rentowego, spadkodawcy za rok bieżący przypisanego.

5. Dowód, jaką część dochodów uważać należy za wygasłą, mają wyprowadzić dziedzice a względnie ma to uczynić kurator masy; gdyby się przytem okazało, że nie wszystkie dochody spadkodawcy podatkowi rentowemu podległe, były opodatkowane, należałoby zarządzić dodatkowe sprostowanie dotychczasowego opodatkowania.

6. Dopóki osoby do dziedziczenia spadku powołane nie wejdą w używanie onegoż, spadek leżący poddać należy także na następne lata podatkowe opodatkowaniu w stosunku dochodów, jakie mu pozostały; stosują się do niego zasady ogólne artykułu 25, przeto podatek nie może być odpisany, gdyby w ciągu roku spadek przyznany został uprawnionym do dziedziczenia.

Artykuł 28.

Postępowanie co do przyrostów.

(§§. 145, 148.)

1. O wprowadzeniu się do obszaru ważności ustawy, uzasadniającem obowiązek podatkowy (arty-

kuł 26) winien podatnik w przeciągu dni 14 po wprowadzeniu się, uwiadomić właściwą Władzę podatkową (artykuł 18, l. 11) z dołączeniem zeznania, w niem zaś podać winien dochody stałe, podatkowi rentowemu podlegające, które od wprowadzenia się będzie jeszcze pobierał w ciągu roku podatkowego.

Zaniebdanie tego uwiadomienia uzasadnia według §. 243, l. 4, zatajenie w sprawach podatkowych lub wykroczenie porządkowe w myśl §. 244 karać się mające.

2. Zresztą, gdyby Władza podatkowa dowiedziała się w ciągu roku podatkowego o takich przypadkach, winna w takichże okolicznościach i w taki sam sposób jak to w artykule 21 jest przewidziane, wezwać podatników, żeby wnieśli zeznania.

3. Powyższa Władza podatkowa wymierzyć ma podatek za rok bieżący najprzód tylko od dochodów stałych; opodatkowanie zaś zmiennych dochodów, osiągniętych po wprowadzeniu się w ciągu pierwszego roku podatkowego, nastąpić ma dopiero jednocześnie z opodatkowaniem za rok następny. Przeto w zeznaniu, złożyć się mającym za następny rok podatkowy, wykazać należy dochody zmienne, w pierwszym roku osiągnięte do opodatkowania tak za pierwszy jak i za drugi rok.

Gdyby wymierzenie za drugi rok nie miało nastąpić, opodatkowanie dochodów zmiennych za pierwszy rok należałoby uskutecznić po otrzymaniu wiadomości o ich wymiarze na podstawie osobnego zeznania.

4. Przeciwno tym wymierzeniom Władzy podatkowej można odwołać się do Władzy skarbowej krajowej.

3. Gdy zaś z powodu śmierci powstanie roszczenie, żeby podatek w części odpisano, w takim razie dziedzice (albo kurator masy spadkowej) mają w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia śmierci, donieść o tem i uzasadnić roszczenie swoje do częściowego odpisania podatku (artykuł 27, l. 5); odpisuje się także w tym razie od miesiąca, który nastąpi po dniu śmierci.

4. Gdyby uwiadomienie, które według l. 1 lub 2 ma być wniesione, podano za późno, podatek odpisany być ma od tego miesiąca, który nastąpi po wniesieniu tego spóźnionego uwiadomienia.

Jeżeli uwiadomienia spóźnione nadejdą dopiero po 30. listopada roku podatkowego lub po upływie roku podatkowego, nie mogą wyjednać odpisania na ten rok podatkowy, jednakże dla utrzymania ubytku w ewidencji, poddać je należy potrzebemu zbadaniu i odpowiednio zanotować.

5. Od orzeczenia Władzy podatkowej pierwszej instancyi odwołać się można do Władzy skarbowej krajowej.

6. Władza podatkowa dowiedziawszy się o przypadku śmierci, winna zawsze zbadać opodatkowanie zmarłego a mianowicie na podstawie aktów spadkowych, które według możności przejrzeć należy na najkrótszej drodze. Gdyby się pokazało, że nie wszystkie dochody zmarłego podatkowi rentowemu podlegające były opodatkowane, przeprowadzić należy opodatkowanie uzupełniające.

Także przed odpisywaniem pod l. 2 omawianem należy za każdym razem dokładnie stwierdzić, czy zmarły nie zostawił żadnego źródła dochodu. W tym celu można odpisanie odroczyć aż do przyszłorocznego opodatkowania dziedziców.

Artykuł 29.

Postępowanie co do ubytków.

(§§. 146, 147, 148.)

1. W razie wyprowadzenia się, osoba przestająca podlegać podatkowi, winna w przeciągu dni 14 po wyprowadzeniu się uwiadomić właściwą Władzę podatkową (artykuł 18, l. 11).

2. W razie śmierci podatnika nie trzeba o tem donosić, jeżeli podatek rentowy całkiem odpada lub jeżeli przechodzi w całości na masę spadkową; w pierwszym przypadku Władza podatkowa z zastrzeżeniem polecenia podanego niżej pod l. 6, kiedykolwiek dowie się o okolicznościach uzasadniających zupełne odpisanie, ma podatek odpisać z urzędu od miesiąca, który po dniu śmierci nastąpi; w drugim przypadku należność podatkowa tak samo jak inne długi spadkodawcy przechodzi na dziedziców.

Oddział VI.

Ustawowe prawo zastawu dla podatku rentowego.

Artykuł 30.

Rzeczowa odpowiedzialność dla podatku rentowego.

(§. 150.)

1. Stosownie do §. 150 podatkowi rentowemu i należytościom pobocznym służy ustawowe prawo zastawu na tych dochodach podatkowi podlegających, od których podatek ma być płacony; to prawo zastawu nie jest z prawem pierwszeństwa, owszem stopień jego pierwszeństwa ocenia się podług dnia dochodzenia; natomiast nie jest czasowo ograniczone, przeto można go dochodzić zarazem na rzecz podatku rentowego z kilku lat.

2. Dochodzi się tego prawa zastawu w taki sposób, że obowiązany do wypłacania dochodów podatkowi rentowemu podlegających (dłużnika) *Wzór M.* uwiadamia się odezwą według wzoru *M* o istnieniu dotyczącej zaległości podatku rentowego z poleceniem, żeby dalsze raty owych dochodów dopóty wstrzymywał, aż kwota wstrzymana wystarczy na pokrycie oznajmionej zaległości podatku rentowego.

3. Do dochodzenia tego prawa zastawu powołana jest ta Władza podatkowa pierwszej instancji, w której okręgu ma stałą siedzibę obowiązany do wypłacania dochodów podatkowi podlegających; jeżeli zalegający podatek rentowy został przypisany w innym okręgu, władza podatkowa tego ostatniego okręgu winna drogą rekwizycji prosić Władzę siedziby dłużnika o wykonanie egzekucji.

4. Do dochodzenia tego prawa zastawu przystępować należy tylko dopiero w tym razie, jeżeli ściągnięcie podatku rentowego inną drogą było nie możebne lub według wszelkiego prawdopodobieństwa byłoby niemożebne. Bezwarunkowo wyłączone jest dochodzenie tego prawa zastawu, gdy idzie o ściągnięcie nałożonej w myśl §. 135 zapłaty podatku rentowego, który ma być pobierany według §. 133.

5. Kwoty zatrzymane przez obowiązanych do wypłacania, jeżeli dłużnik nie woli odsyłać tych kwot sam bezpośrednio do oznaczonego mu urzędu podatkowego, odbierać ma funkcyonaryusz egzekucyjny urzędu podatkowego jego siedziby i oddawać niezwłocznie do urzędu podatkowego; czuwać należy nad tem, żeby pomiędzy terminami płatności dochodów wypłacać się mających a ich odesłaniem do kasy państwa nie wpływał zbyt długi przeciąg czasu, przeto w takim razie, gdyby zatrzymana rata płatna nie wystarczała na pokrycie długu podatkowego, starać się należy, aby ratami odsyłano zatrzymane kwoty po każdym terminie płatności; na ode-

ślane kwoty wydawać należy za każdym razem kwity tymczasowe.

Artykuł 31.

Osobista odpowiedzialność dłużnika za przywiedzenie do skutku dochodzonej odpowiedzialności rzeczowej.

(§§. 150, 151.)

1. Gdy dłużnik zaniedba wykonania polecenia, otrzymanego w myśl poprzedzającego artykułu, jest osobiście odpowiedzialnym za zapłacenie tych kwot, które zaniedbał wstrzymać.

Uskutecznienu dalszej wypłaty dochodów podatkowi rentowemu podległych, równa się kompensata tych dochodów wzajemną pretensją uzyskaną po uwiadomieniu o zaległości podatkowej.

2. Odpowiedzialności tej dochodzi się tym sposobem, że nakazem płatniczym według wzoru *N* uwiadamia się dłużnika o kwotach żądanych od niego z tytułu tej odpowiedzialności; przeciw temu nakazowi płatniczemu, który wydać ma Władza podatkowa według artykułu 30, l. 3 właściwa, dozwolony jest rekurs do Władzy skarbowej krajowej.

3. Z kwotami wyżej wzmiankowanemi, zapomoćą nakazu płatniczego *N* żądać się mającemi, postępować należy w ogólności — a więc mianowicie także wtedy, gdy idzie o kwestję przedawnienia prawa wymagania, jakoteż o kwestję ich ściągnięcia — jak z podatkami bezpośrednimi obowiązany (dłużnika) do wypłacania dochodów podatkowi podległych; jednak i tu stosują się wzmiankowane w artykule 12, l. 6 pod lit. *b* i *c* zboczenia od przepisów, dotyczących się poboru i ściągania podatków bezpośrednich.

Wzór *N.*

Przy rozstrzygnięciu pytania jak postępować należy z kuponami austriackich papierów wartościowych pod względem ich opodatkowania, biorą się na uwagę rozmaite okoliczności. Następujący wzór daje przegląd rozmaitych sposobów postępowania z tymi kuponami pod względem prawnopodatkowym.

W Z Ó R

podziału papierów wartościowych austriackich pod względem prawnopodatkowego postępowania z nimi.

I. Nie podlegają opodatkowaniu według §§. 124 aż do 152 ustawy z dnia 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220:

- A. (Odsetki i) dywidendy od wszystkich akcyj przedsiębiorstw austriackich;
- B. odsetki od papierów podlegających ustawie z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66 (§. 125, l. 9);
- C. odsetki od papierów uznanych na zasadzie ustaw szczególnych za uwolnione od podatku (§. 125, l. 12);
- D. odsetki od obligacji przedsiębiorstw uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie §. 84, ustęp 1, lit. a i ustęp 2 (§. 125, l. 12);
- E. odsetki od papierów (§. 125, l. 11) podlegających prawu potrącania przez dłużnika. o ile takowe zostawia w mocy artykuł II, ustęp 3 ustawy z dnia 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220;
 - a) prawo potrącania jest istotnie wykonywane;
 - b) prawo potrącania nie jest wykonywane;
 - c) obecnie jeszcze nie wiadomo, czy takowe jest wykonywane;
- F. odsetki od obligacji pierwszeństwa i od wszelkich innych udziałowych zapisów dłużnych o ile odsetki te, stosownie do §. 94, lit. c, nie stanowią policzalnej pozycji wydatkowej przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania dłużnego przedsiębiorstwa (§. 125, l. 14); odsetki te są częstokroć temi samemi, które zaliczone zostały pod E.

II. Podlegają opodatkowaniu według §§. 124 aż do 152 ustawy z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220:

- A. odsetki podlegające potrącaniu podatku rentowego przez dłużnika w myśl §. 133, a mianowicie podlegają takowe:
 - a) podatkowi dziesięcioprocentowemu:
 - α) tenże jest istotnie potrącany;
 - β) tenże nie jest potrącany;
 - γ) obecnie jeszcze nie wiadomo, czy jest potrącany;

b) dwuprocentowemu podatkowi rentowemu:

- α) tenże jest istotnie potrącany;
- β) tenże nie jest potrącany;
- γ) obecnie jeszcze nie wiadomo, czy jest potrącany;

c) półtoraprocentowemu podatkowi rentowemu:

- α) tenże jest istotnie potrącany;
- β) tenże nie jest potrącany;
- γ) obecnie jeszcze nie wiadomo, czy jest potrącany;

B. odsetki podlegające dwuprocentowemu opodatkowaniu u odbiorcy.

Wzrost C.

W y k a z
podatku rentowego stosownie do §. 133 odesłanego.

Oznaczenie dłużnika obowiązkanego do potrącania
 Oznaczenie kasy wypłacającej
 Oznaczenie czasu, za który odesłała się podatek rentowy (§. 134)

Kupon,
który po potwierdzeniu
może strona odłączyć.

1	2	3	4	5	
Rozkaz dochodów podatkowi rentowemu podległych, wypłaconych lub dopisanych	Stopy odsetek oprocentowania	Wysokość dochodów oznaczonego w rubryce I podzaju podatkowi rento- wemu podległych, wypła- conych lub dopisanych	Zastosowana stopa procentowa podatku rentowego	Przeło odesłano	
				Przyładająca kwota podatku	do
				zl.	c.
				kwotę	dnia
					do

Podpis strony, a względnie kasy wypłacającej:

(Wypełnić ma kasa państwa [urząd podatkowy])
 Kwota powyższa zł. c., wyrażnie złotych centów została w urzędzie
 budżetowym odebrana i zapisana dnia pod art. dzień. poz. reg. podat.

Podpisy
obu wyższych urzędników
lub ich zastępców.

7

Potwierdzenie urzędowe

na kwotę zł. c., wy-
 raźnie zł. c.,
 która przez

 jako podatek rentowy długą potrącenia stosownie do §. 133 ustawy z dnia 25. października 1896 (Uz. u. p. Nr. 220) odebrany za czas aż do
 dnia najbliższego w urzędzie
 budżetowym została złożona i pod
 art. dzień.
 poz. reg. podat.
 zapisana
 dnia
 podpisy obu wyższych urzędników
 lub ich zastępców.

Królestwo	}		Wzór D.
Kraj	}		
Urząd podatkowy		Gmina podatkowa	

Wezwanie płatnicze Nr. . . . dotyczące podatku rentowego za rok 189. .

który dłużnik ma odebrać drogą potrącenia i odesłać do kasy państwa.

Dłużnika: Nazwisko
Zawód
Mieszkanie
Nr. spisu

Ponieważ (z wykazu C z dnia) wynika, że podatek rentowy od podległych podatkowi rentowemu odsetek pożyczki drogą potrącenia w myśl §. 133 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, za rok 189. . nie (tylko od kwoty po proc.) został odesłany, podczas gdy w myśl powyższej ustawy od płatnych $\frac{\text{w roku}}{\text{w latach}}$ kwot stopę podatkową po proc. należało odesłać, przeto wzywa się niniejszem, żeby podatek rentowy według powyższego aż do tej chwili w niedostatecznej kwocie odesłany, a mianowicie:

1.	procentowy podatek rentowy od kwoty	z roku	w kwocie	zł. . c.
2.	"	"	"	"	"	"	"
3.	"	"	"	"	"	"	"
4.	"	"	"	"	"	"	"
r a z e m							zł. . c.

tudzież odsetki za zwłokę, w myśl §§. 135 i 283 ustawy przypadające, a mianowicie:

do 1.	od kwoty	za czas od		}	aż do dnia zapłażenia
do 2.	"	"	"	"			
do 3.	"	"	"	"			
do 4.	"	"	"	"			

odesłano bezpośrednio do powyższego urzędu podatkowego.

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili, gdy niniejsze wezwanie płatnicze nabędzie mocy prawa, ściągnięte będą drogą egzekucyjną jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu wezwaniu płatniczemu można wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

C. k. Administracja podatkowa.
Starostwo.

Wezwaniem płatniczem z dnia Nr.
 nakazano w myśl §§. 135 i 136
 ustawy z dnia dopłatę do podatku rentowego, który stosownie
 do §. 133 ma pobierać drogą potrącania i odsyłać do kasy państwa, a mianowicie:

za rok 18 . . . kwoty
 „ „ 18 . . . „
 „ „ 18 . . . „

tudzież zapłacenie odsetek za zwłokę w myśl §. 283 obliczyć się mających:

do 1) od kwoty	za czas od	}	aż do dnia zapłacenia.
do 2) „ „	„ „ „	}	
do 3) „ „	„ „ „	}	
do 4) „ „	„ „ „	}	

Poleca się c. k. żeby kwoty te bez obliczania dodatków nieskarbowych
 przypisał w jako dług.

Jak tylko powyższe wezwanie płatnicze nabędzie mocy prawa, kwoty te mają być odesłane bez-
 pośrednio do tantejszego urzędu a w razie niezapłacenia ściągnięte jak podatki bezpośrednie; przed
 zarządzeniem jakichkolwiek kroków egzekucyjnych należy stwierdzić, czy powyższe wezwanie płatnicze
 nabyło mocy prawa a według okoliczności zdać tutaj sprawę.

C. k. Administracya podatkowa.
 Starostwo.

W e z w a n i e

do (nazwisko i miejsce zamieszkania dłużnika).

Ponieważ w myśl §. 133 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, od dochodów przez kasę w wypłacanych, to jest ma być drogą potrącania przy ich wypłacie pobierany podatek rentowy, a po odesłaniu go do kasy państwa, należy uwiadamiać o tem podpisaną Władzę podatkową złożeniem wykazu C w terminie ustanowionym w §. 134, taki zaś wykaz dotychczas tutaj nie nadszedł, wzywa się niniejszem, żeby dla uniknienia następstw w §§. 135 i 136 oznaczonych złożono tutaj, teraz w przeciągu dni 14, ten wykaz C z udowodnieniem odesłania podatku rentowego, lub żeby zaniedbanie złożenia wykazu niewzruszenie uzasadniono.

C. k. Administracja podatkowa.
Starostwo.

Królestwo	}	Gmina podatkowa	<u>Wzór G. *)</u>
Kraj				
Urząd podatkowy				

Wezwanie płatnicze Nr.

dotyczące odsetek za zwłokę od podatku rentowego, który dłużnik ma pobierać drogą potrącania i odsyłać do kasy państwa.

Dłużnika: Nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Numer spisu

Ponieważ podatek rentowy stosownie do §. 133 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, drogą potrącania pobierać się mający od należało odesłać do kas państwa stosownie do §. 134 l. e. ustawy a względnie w terminie rozporządzeniem z dnia, wyznaczonym przeto już dnia, odesłano go zaś dopiero dnia, nakazuje się niniejszem dodatkowo w myśl §. 135 l. e. ustawy odsetki za zwłokę od sumy za czas od aż do w kwocie

Kwotę tę zapłacić należy bezpośrednio w urzędzie podatkowym wyżej oznaczonym.

Kwoty zalegające jeszcze w chwili, gdy niniejsze wezwanie płatnicze stanie się prawomocnem, ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwnko temu wezwaniu płatniczemu można wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

C. k. Administracja podatkowa.
 Starostwo.

*) Uwiadomienie urzędu podatkowego zapomocą formularza E.

Królestwo: }
 Kraj: }
 Powiat polityczny:

Okrąg szacunkowy:
 Okrąg urzędu podatkowego:
 Gmina:

Zeznanie do podatku rentowego

N. N. (nazwisko)
 (zawód)
 w (miejsce zamieszkania)

za rok 189 .

Moje dochody rentowe podatkowi podległe z wyjątkiem tych, od których dłużnik potrąca podatek rentowy, wynosiły:

Nr.	Oznaczenie dochodu podlegającego podatkowi i oświadczenie, czy stanowiły go pieniądze, czy świadczenia w naturze lub innego rodzaju	Oznaczenie przedmiotu majątku (dłużny kapitał, papiery wartościowe zagraniczne, polica ubezpieczenia, reszta ceny kupna, zapis, przemysł puszczonej w dzierżawę itp.)	Stopa procentowa	Oznaczenie dłużników (dzierżawców przemysłu)	Dochody stałe w roku . . .	Dochody chwytne *)	Razem
					nie więcej jak złotych		
					1		
					2		
					3		
					4		
					1		
					2		
					3		
					4		
					1		
					2		
					3		
					4		
				Razem .			

Ciężary potrącalne, którymi dochody rentowe podatkowi podległe są obarczone, wykazać należy na drugiej stronie.

U w a g a *): W rubryce 4 wpisać należy obliczoną średnią; w rubrykach 1—3 można wpisać dochody ostatnich lat wziętych do obliczenia średniej.

Przeostoga: Ostrzega się strony w ich własnym interesie, żeby dla uniknienia dalszych dochodzeń, oznaczały jak najdokładniej dochody podatkowi rentowemu podległe, do których odnoszą się oświadczenia powyższe.

			Dochody stałe w roku . . .	Dochody chwijne *)	Razem
Z przeniesienia					
Z dochodów rentowych powyżej wyszczególnionych potrącić należy następujące ciężary:					
Przytoczenie numeru na pierwszej stronie podanego, pod którym zapisany jest dochód ciężarem obarezony	Oświadczenie, na czym ciężar polega, czy na świadczeniu pieniężnym, czy na jakimś innym zobowiązaniu, co do przemysłu puszczonego w dzierżawę oświadczenie, jakie ciężary ponosić musi wydzierżawiający	Szczegóły do wiarogodnego udowodnienia ciężarów obok oznaczonych (przytoczenie kontraktu, testamentu, oznaczenie wierzyciela itp.)	Ciężary stałe w roku . . .	Ciężary chwijne *)	Razem
				1	
				2	
				3	
				4	
				1	
				2	
				3	
				4	
				1	
				2	
				3	
				4	
				1	
				2	
				3	
				4	
Razem .					
			Przeto ogólna suma dochodów podległych podatkowi rentowemu wynosi		

Zapewniam niniejszem, że szczegóły powyższe podałem podług najlepszej wiedzy i sumienia.

., dnia

Podpis:

U w a g a *): W rubryce 4 wpisać należy obliczoną średnią, w rubrykach 1—3 można wpisać ciężary ostatnich trzech lat wziętych do obliczenia średniej.

Podatnikowi wolno podać na tej stronie lub w ostatniej załączce obliczenia służące za podstawę wyjawieniom powyższym lub inne objaśnienia i dodatki (naprzykład istotne oświadczenia uzasadniające zdaniem podatnika uwolnienie według §. 125).

Również, gdyby podatnik sądził, że może żądać (zupelnego lub częściowego) uwolnienia swoich dochodów, tutaj winien podać powody.

Obowiązek podatkowy.

§. 124. Podatkowi rentowemu podlega ten, kto pobiera dochody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych nie obciążonych już bezpośrednio podatkiem gruntowym, zarobkowym lub pensyjnym. W szczególności dochodami takimi są:

1. odsetki i renty od obligacji rządowych, funduszy publicznych i stanowych, od obligacji krajowych funduszy propinacyjnych, od pożyczek krajowych, powiatowych i gminnych;
2. odsetki od wszystkich innych pożyczek, wierzytelności lub innych należności kapitałowych pod jakkolwiek nazwą istniejących, publicznych i prywatnych, stwierdzonych lub nie stwierdzonych piśmiennie, zabezpieczonych lub niezabezpieczonych; jak odsetki od udziałowych zapisów dłużnych, listów zastawnych, pożyczek hipotecznych, pożyczek na prosty rewers, na wksel; nadto odsetki od reszt ceny kupna, od wierzytelności na rachunek bieżący, od kaucyi, depozytów, od kwitów kasowych, od wkładek oszczędności;
3. zyski eskontowe zastępujące miejsce odsetek;
4. czynsze dzierżawne z dzierżawy przedsiębiorstw, praw zarobkowania i innych przedmiotów nie podlegających podatki gruntowemu lub budynkowemu;
5. renty wszelkiego rodzaju z wyjątkiem tych, które stanowią bezpośrednie wynagrodzenie za świadczone usługi, jakoteż płac emerytalnych i zaopatrzeń w §. 167, l. 4, oznaczonych a przeto: renty (dziedziczne, czasowe, dożywotne), przez zakłady ubezpieczenia, zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju, na podstawie pewnych wkładek wypłacone, albo też polegające na darowiznie, rozporządzeniu ostatniej woli, albo na kupnie renty; renty wykupne i odpłatne, renty z powodu odkupu przedsiębiorstwa na rzecz państwa, świadczenia bieżące tytułem odstępnego i dożywocia; dochody z praw użytkowania, służebności, ciężarów gruntowych i tym podobnych uprawnień;
6. wszelkie inne powtarzające się płace, świadczenia i wsparcia, o ile dawca zobowiązał się prawomocnie do ich udzielania lub o ile do tego na mocy ustawy lub wyroku sądowego jest obowiązany; jako świadczenia na utrzymanie życia, płace za zaniechanie wykonywania uprawnień lub za pozwolenie komuś innemu wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków itp.;
7. odsetki i dywidendy od papierów wartościowych zagranicznych, o ile na zasadzie §. 127, ustęp 1, dochody te nie są od opodatkowania wyłączone; akcje i obligacje pierwszeństwa przedsiębiorstw, które, chociażby tylko co do części swego przemysłu, podlegają w myśl rozdziału II, podatki zarobkowemu w krajach tutejszych, nie będą uważane za papiery wartościowe zagraniczne.

Uwolnienia.

§. 125. Podatkowi rentowemu nie podlegają:

1. państwo i kraje;
 2. powiaty (okręgi konkurencyjne drogowe, okręgi szkolne) i gminy co do odsetek od pieniędzy podatkowych czasowo ułokowanych, tudzież co do pożyczek już otrzymanych ale nie wydanych niezwłocznie;
 3. zakłady i fundusze dotowane przez państwo corocznie subwencją płynącą nie z prywatnych tytułów;
 4. kasy sieroc ładne, fundusze inwalidów, zakłady do pielęgnowania chorych, do zaopatrywania i wspierania ubogich, tudzież wszelkie inne zakłady humanitarne i dobroczynne, fundusze na budowę domów bożych, jakoteż zakłady publiczne przeznaczone do udzielania nauki;
 5. c. k. pocztowa kasa oszczędności i odsetki od wkładek w pocztowej kasie oszczędności;
 6. stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze oraz kasy zaliczkowe wolnościowe od podatku zarobkowego w myśl §. 84, lit. e, i §. 85, ustęp 1;
 7. osoby, których dochody, podlegające podatki rentowemu, ani same przez się ani nawet razem z innymi ich dochodami nie przenoszą sumy 600 zł. rocznie;
 8. te kwoty, które jedno z małżonków od drugiego, jakoteż, które dzieci od rodziców, krewnych zastępujących miejsce rodziców, lub rodzice od dzieci dostają na utrzymanie;
 9. te odsetki od obligacji rządowych i renty płacone jako wynagrodzenie za zniesione dochody niestające, o których stosuje się ustawa z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66;
 10. dywidendy Banku austriacko-węgierskiego na czas aż do którego obowiązują ustawa z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51;
 11. te dochody, które podlegają prawu potrącania przez dłużnika, o ile pozostają w dawnej mocy stosownie do artykułu II. ustawy niniejszej;
 12. te odsetki i wszelkie inne renty, którym specjalna ustawa uwolnienie od podatku zostało wyraźnie zapewnione; do takich zaliczają się także odsetki i dywidendy od akcji przedsiębiorstw uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie §. 84, ustęp 1 a) lub ustęp 2;
 13. odsetki i renty przez przedsiębiorcę podatki zarobkowemu podlegającego pobierane, które dowodnie stanowią część intraty podlegającej podatki zarobkowemu;
 14. odsetki wypłacane przez przedsiębiorstwo obowiązane do składania rachunków publicznie (§. 83), których stosownie do §. 94, lit. c) nie można odciągać od opodatkowanej intraty z tego przedsiębiorstwa, tudzież odsetki tego samego rodzaju od wierzytelności na rzecz przedsiębiorstw, od podatku zarobkowego na zasadzie §. 84, ustęp 1 a) lub ustęp 2 uwolnionych;
 15. intraty z budynków uwolnionych od podatku budynkowego z tytułu ich szczególnego przeznaczenia.
- §. 126. Uwolnienie w §. 125, l. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 13 ustanowione nie rozciąga się na te odsetki, od których podatek stosownie do §. 133 potrącać mają przy wypłacie onychże odnośnie kasy i przedsiębiorstwa.

Podstawa opodatkowania.

§. 128. Podatek rentowy wymierza się corocznie. — Dochody stałe podają się opodatkowaniu w tej kwocie, jaką wyniosły w ostatnim roku, rok podatkowy poprzedzającym, dochody zaś, których suma nie da się oznaczyć lub jest zmienna, tylko w pierwszym rozkładzie odbywającym się według ustawy niniejszej, mają być przyjęte w tej samej kwocie, w drugim zaś rozkładzie w kwocie średniej z dwóch lat ostatnich, w przyszłości natomiast w kwocie średniej z ostatnich lat trzech. — Jeżeli dochody tego ostatniego rodzaju nie istniały jeszcze tak długo lub dochody stałe nie istniały jeszcze przez cały rok, policzyć je należy w kwocie średniej z okresu istnienia a w ostateczności w przypuszczalnej kwocie rocznej. — Postanowienia co do podstaw opodatkowania w pierwszym roku poboru dochodu, podlegającego podatki, zawiera §. 145. — Do dochodów w §. 133 oznaczonych stosują się postanowienia tamże

1. Gdy na pewnym dochodzie rentowym cięży zmniejszający intratę wydatek polegający na tytule z prawa prywatnego i zostający w bezpośrednim związku z dochodem; co do fundacyi, wydatki na cele fundacyjne nie zaliczają się do ciężarów tego rodzaju.

2. Z odsetek eskontowych i na rachunek bieżący pobieranych wolno potrącać zapłacone nawzajem odsetki eskontowe a względnie biernie na rachunek bieżący. — Potrącenia pod 1 i 2 oznaczone podlegają nadto warunkowi, żeby pobory opodatkowane nie należały do oznaczonych w §. 133 i żeby istnienie wypłat, które mają być potrącone, było wiarogodnie udowodnione.

3. Z czynszów dzierżawnych za przedsiębiorstwa wydzierżawione wolno potrącać koszty zarządu i konserwacyi, łączące się z utrzymywaniem przedmiotu dzierżawy w dobrym stanie, licząc do nich odpisywane zmniejszenia się wartości przedmiotu przez zużycie urządzenia a względnie materiałów ruchu, o ile dzierżawca nie jest obowiązany do ponoszenia tych ciężarów.

Potrącanie podatku rentowego przez dłużnika.

§. 133. W przypadkach niżej oznaczonych podatek rentowy wybierany będzie drogą potrącania przez dłużnika, w taki sposób, że dłużnik z każdej raty dochodów podatki rentowemu podlegających, jakie on a względnie jego kasy mają wypłacać, lub na czyszą korzyść dopisywać, potrącać będzie uprawnionemu do odbierania stopy procentowej w §. 131 oznaczone na rachunek skarbu państwa i będzie takowe w myśl dalszych §§. 134 i 135 oddawał do kasy państwa. — Potrącanie takie uskuteczniać mają:

1. Kasy a względnie biura płatnicze państwa, krajów i funduszy publicznych co do dochodów w §. 131, lit. a, c i d oznaczonych.
 2. Kasy a względnie biura płatnicze powiatów i gmin, jakoteż przedsiębiorstw obowiązanych do składania rachunków publicznie:
 - a) co do podległych opodatkowaniu odsetek i rent, od papierów wartościowych przez takowe emitowanych, bez względu, czy się je wypłaca drogą wykupu kuponów czyli też, jak się to dzieje z asygnatami kasowymi, w inny sposób;
 - b) co do odsetek od wkładek oszczędności.
- Dopóki ustawa z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51, o przedłużeniu przywileju Banku austriacko-węgierskiego będzie miała moc obowiązującą, postanowienie powyższe nie będzie stosowane do dochodów podatki rentowemu podlegających wypłacanych przez Bank austriacko-węgierski.

Zeznania.

§. 138. Co do wszystkich dochodów, podatki rentowemu podlegających, z wyjątkiem tych, od których podatek ma być przez dłużnika potrącany (§. 133), winni kontrybucenci podawać swoje zeznania albo piśmiennie podług wzoru, który drogą rozporządzenia będzie przepisany albo ustnie do protokołu, u tej Władzy podatkowej, która jest właściwą do odbierania zeznań, tychżych się podatku dochodowego osobistego (§. 176). — Zeznanie zawierać winno szczegółowe oznaczenie dochodów podatki podlegających a w szczególności, czy to są dochody pobierane w pieniądzu czy w naturze, użytkowanie rzeczy, czy jakiegokolwiek inne świadczenia, tudzież ma być podane nazwisko, stan i miejsce zamieszkania kontrybuenta, jakoteż, gdy dochodu nie stanowiły odsetki eskontowe, także oznaczenie dłużnika. Co do wierzytelności kapitałowych podać należy kwotę kapitału i stopę procentową, co do uplatek rocznych ogólną sumę uplatek rocznej, jakoteż zawartą w niej kwotę amortyzacyi; nakoniec podać należy potrącenia, od jakich kontrybuent rości sobie pretenzję (§. 130). — Z zastrzeżeniem postanowienia następującego §. 139, zeznanie podawać należy corocznie do właściwej Władzy podatkowej w tym samym czasie, w którym podawane być mają zeznania do podatku osobistego dochodowego.

§. 139. Od składania zeznań w §. 138 oznaczonych uwolnieni są, o ile Władza podatkowa nie wezwie ich osobno, żeby to uczynili, ci kontrybucenci, którzy

1. opłacali już podatek rentowy w poprzednim roku podatkowym,
2. nie zmienili w tym czasie swojej siedziby i
3. nie uzyskali pomnożenia dochodów.

Podatek wymierza się w tym razie tak samo, jak gdyby osoby rzeczone oświadczyły w zeznaniu, że pobierają dochody tej samej wielkości co w roku poprzednim.

§. 140. Władza podatkowa ma prawo wezwać osoby, co do których zmienia, że pobierają dochody podatki rentowemu podlegające, żeby złożyły zeznanie w terminie najmniej osmiodniowym. Jeżeli osoba taka nie pobiera dochodu podlegającego podatki rentowemu, winna złożyć deklarację, że według swego najlepszego przekonania nie pobiera dochodów podatki rentowemu podlegających a względnie, że takich w ogóle nie pobierała w okresie (§. 128), w którym powstaje powinność opłacania podatku.

§. 142. Jeżeli kontrybuent nie wnieśli przepisane zeznanie w ustanowionym terminie lub jeśli nie uczyni zadość otrzymanemu wezwaniu, żeby udzielił wyjaśnień, Władza podatkowa może wymierzyć podatek z urzędu na podstawie materiałów pomocniczych, jakimi rozporządza. — Zanim jednak podatek wymierzony zostanie w taki sposób, wystosować należy do kontrybuenta wezwanie, z wyraźnym nadmienieniem o tym skutku prawnym, żeby w terminie najmniej osmiodniowym uczynił zadość otrzymanym poleceniom. — Postanowienie powyższe nie uchyła możliwości ukarania kontrybuenta za zaniechanie wnieścia zeznania, jakoteż prawa Władzy podatkowej przesłania mu nakazu z zagrożeniem karami porządkowymi.

Przeglądanie ksiąg przemysłowych.

§. 272. Książki przemysłowe kontrybuenta mają być przeglądane w takim razie, gdy kontrybuent chce takowe z dobrej woli pokazać a Władza lub komisja wymierzająca nie może uznać jego zeznań za wiarogodne bez przejrzania ksiąg przemysłowych. Kontrybuent winien dokładnie oznaczyć rzecz, do udowodnienia której przejrzanie ksiąg ma posłużyć, w przeciwnym razie korzystanie z jego gotowości nie potrzebowałoby być uwzględnione.

§. 274. Zwyczajnie książki przemysłowe przynajmniej należy do lokalu Władzy lub komisji; jeżeli dochodzenia tego rodzaju mają być nader rozciągłe, tudzież w innych okolicznościach na względy zasługujących, można na prośbę kontrybuenta przeglądać książki także w lokalach przemysłowych lub w mieszkaniu kontrybuenta.

§. 276. Co do wyniku przejrzania ksiąg, spisać należy protokół, w którym przedewszystkiem stwierdzić należy zyski zawarte w ksiągkach i

W e z w a n i e

o wniesienie zeznania do podatku rentowego.

Na zasadzie §. 140 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, wzywa się niniejszem W. P., żebyś w przeciągu trzech tygodni od dnia doręczenia niniejszego wezwania, zeznał dochody swoje podatkowi rentowemu podlegające, do czego użyć należy dołączonego formularza ./.

Gdyby W. P. nie miał dochodów podatkowi rentowemu podlegających, winien W. P. złożyć na dołączonym formularzu (strona 3) oświadczenie, że według najlepszej wiedzy i sumienia nie pobierasz dochodów podatkowi rentowemu podlegających a względnie że ich nie pobierałeś w okresie, który dla obowiązku podatkowania jest decydującym (§. 128). Skutki zaniedbania wniesienia zeznania, jakoteż skutki wniesienia mylnego zeznania lub zamilczenie o jakiejś części dochodów podlegających podatkowi rentowemu, podają §§. 142, 239, 241, 243 i 244.

Zeznanie lub wzmiankowane wyżej oświadczenie można także złożyć ustnie, w którym to celu powinienbyś W. P. w ciągu powyższego terminu stawić się w tutejszym urzędzie (.)

C. k. Administracya podatkowa.
Starostwo.

Królestwo }
 Kraj }
 Urząd podatkowy

Wzór K.

Gmina podatkowa

Nakaz płatniczy Nr. na podatek rentowy za rok 189. . .

Podatnika: Nazwisko
 Zawód
 Mieszkanie
 Nr. k.

Według obliczenia uczynionego odpowiednio zeznaniu z dnia
 przedstawionego na odwrotnej stronie

wynosi procentowy podatek rentowy od zł. . . . e.

razem

Do tego dodatki nieskarbowe, a mianowicie:

Dodatek krajowy	procentów	}	razem	procentów
„ powiatowy	„			
„ gminny	„			
„ powiatowy szkolny	„			
„ powiatowy drogowy	„			

całkowita należność czyni

zł.	e.

którą uiścić należy we wskazanym powyżej urzędzie podatkowym w dwóch równych ratach, płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia.

Gdyby poszczególnych rat nie zapłacono najpóźniej w 14 dni po upływie terminu płatności dla każdej z nich wyznaczonego, podatnik byłby obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, a względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26 i §. 283 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacić odsetki za zwłokę, o ile roczna należność podatkowa przenosi 50 zł.

Raty zalegające po upływie czterech tygodni od terminu płatności, ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Gdyby chciano odwołać się od niniejszego nakazu płatniczego, można wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie wzrusza obowiązku uiszczenia podatku w powyższych terminach.

C. k. Administracya podatkowa.
 Starostwo.

Wzór L.

K a t a s t e r

wymiarzeń podatku rentowego uskutecznić się mających w myśl §§. 137 i n.

Numer katastru	Nazwisko i imię i zamieszkanie podatnika	Rodzaj i wysokość dochodu	Bliższe oznaczenie tytułu prawnego i trwania dochodu, spłaty i umorzenia dłużnego kapitału itp.	Ostatnie zeznanie (§. 139) wniesiono dnia	Do wniesienia zeznania (§. 140) wezwany dnia	Przypis			Odpis			U w a g a	
						Liczba dziennika podawczego	za rok	Podatek rentowy zł. c.	Liczba dziennika podawczego	za rok	Podatek rentowy zł. c.		

Wezwanie Władzy podatkowej

o wstrzymanie wypłat uiszczanych N. N.

Od kwot, które W. P. na zasadzie kontraktu wypłacać masz jako
 odsetki N. N. w wymierzony onemuż w myśl §§. 124 aż do 132 i 137
 rentę aż do 152 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, podatek rentowy za rok 189 .

w kwocie	zł.	e.
łącznie z dodatkami w kwocie	"	"
odsetkami za zwłokę w kwocie	"	"
kosztami egzekucyi w kwocie	"	"
razem	zł.	e.

zalega dotąd niezapłacony.

Na zasadzie §. 150 ustawy powyższej wzywa się W. P., żebyś kwot rzeczonych rodzaju, które nadal będą płatne po dniu doręczenia niniejszego dekretu nie wypłacał już N. N., na jego zlecenie lub na jego rachunek, lecz żebyś z powołaniem się na niniejsze wezwanie zatrzymywał je a to jedno i drugie dopóty i o tyle, aż kwota tym sposobem zatrzymana wyrówna wykazanej sumie zaległego podatku rentowego z dodatkami i należnościami pobocznymi, to jest aż uczyni zł. c., wyraźnie

Po kwoty, które W. P. na zasadzie niniejszego wezwania zatrzymasz, będzie do W. P. przychodził i będzie je odbierał za kwitem urzędowym wyznaczony umyślnie do tego funkcjonaryusz egzekucyi podatków c. k. urzędu podatkowego w jeżelibyś W. P. nie wolał odsyłać je bezpośrednio do rzeczonych urzędu podatkowego.

Gdyby na tych kwotach, które W. P. masz N. N. wypłacać, było już uzyskane prawo zastawu, takowe ma się rozumieć pozostaje nienaruszone i należałoby tylko udowodnić je tutaj drogą rekursu; w przypadku tym zarządzone niniejszem wstrzymanie wypłat N. N. uiszczających się mających, albo obowiązujących tylko o tyle, o ileby pierwsze prawo zastawu nie obejmowało tych kwot całkiem, albo też powinny rozpocząć się dopiero wtedy, gdy pierwsze prawo zastawu całkiem lub po części wygaśnie. Natomiast wstrzymanie niniejszem zarządzone ma od dnia doręczenia tego dekretu pierwszeństwo przed wszystkimi prawami zastawu nie uzyskanymi jeszcze prawomocnie na rzeczonych dochodach.

Stosownie do §. 150, ustęp 4 powołanej ustawy W. P. jest odpowiedzialny za ścisłe spełnienie powyższych poleceń; za kwoty, których wstrzymanie byłoby wbrew temu poleceniu zaniechane, musiałbyś W. P. na zasadzie powołanego właśnie postanowienia ustawy osobiście odpowiadać; stosownie do §. 151 byłyby takowe od W. P. ściągnięte jak własne niezapłacone podatki bezpośrednio.

Kompensata tych dochodów podległych podatkowi rentowemu, wzajemną pretensją nabytą po uwiadomieniu o zaległości podatkowej, musiałaby być uważana za uskutecznienie dalszej wypłaty.

Przeciw temu wezwaniu można w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28 wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu niniejszego wezwania, co jednak nie wzrusza obowiązku wykonania zarządzonego wstrzymania wypłat a względnie pierwszeństwa tego prawa zastawu.

Nakaz płatniczy.

Ponieważ W. P. nie uczynił zadość wezwaniu tutejszemu z dnia
o wstrzymanie wypłat na zasadzie kontraktu z dnia N. N. w
uiszczając się mających, wzywa się niniejszem w myśl §§. 150 i 151 ustawy z dnia 25. paździer-
nika 1896, Dz. u. p. Nr. 220, żeby W. P. zapłacił w przeciągu dni 14 w c. k. urzędzie podatko-
wym w zalegający u N. N. od rzeczonych dochodów

podatek rentowy w kwocie	zł. c.
z dodatkami w kwocie	„ „
i należnościami pobocznymi w kwocie	„ „
razem	<u>zł. c.</u>

w kwocie, wyraźnie to jest w tej kwocie, które
wstrzymania W. P. zaniedbał, uiszczając N. N. wypłaty po doręczeniu powyższego tutejszego dekretu
. a mianowicie

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili, gdy niniejsze wezwanie płatnicze stanie się prawomocnem
ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu wezwaniu płatniczemu można wnieść rekurs do podpisanej Władzy podatkowej
w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

C. k. Administracja podatkowa.
Starostwo.

T r e ś ć.

Przepis wykonawczy.

Oddział I.

Obowiązek podatkowy, uwolnienia, ograniczenie powinności podatkowej w obec krajów zagranicznych.

		Strona
Artykuł 1.	Dochody podlegające podatkowi rentowemu (§. 124)	1119
Artykuł 2.	Uwagi szczególne co do każdego z osobna rodzaju dochodów podlegających podatkowi rentowemu	1120
Artykuł 3.	Podmiotowe uwolnienia od podatku (§. 125, l. 1 aż do 7, 13 i §. 126)	1121
Artykuł 4.	Ciąg dalszy; w szczególności uwolnienie według §. 125, l. 13	1122
Artykuł 5.	Uwolnienia przedmiotowe od podatku (§. 125, l. 5, 8 aż do 11, 12, 14, 15)	1123
Artykuł 6.	Ograniczenie powinności podatkowej ze względu na przynależność państwa i siedzibę (§. 127)	1124
Artykuł 7.	Wymiar podatku rentowego (§. 131)	1125

Oddział II.

Potrącanie podatku rentowego przez dłużnika.

Artykuł 8.	Przypadki, w których potrącenie ma miejsce; skutek prawny potrącenia (§. 133)	1126
Artykuł 9.	Nadzór Władz podatkowych nad odsyłaniem podatku rentowego pobieranego drogą potrącania	1127
Artykuł 10.	Odsyłanie do Władz podatkowych i wykazywanie podatku rentowego pobieranego drogą potrącania	1127
Artykuł 11.	Badanie wykazów; według okoliczności wymierzenie dopłat i upominanie się o nienadesłane wykazy lub kwoty podatku	1128
Artykuł 12.	Postępowanie w razie spóźniania się z odsyłaniem podatku rentowego; pobór dopłat	1129

Oddział III.

Rozkład podatku rentowego, o ile nie ma być potrącany.

Artykuł 13.	Podstawa opodatkowania; okresy dla niej stanowcze (§. 128)	1130
Artykuł 14.	Postanowienia szczególne co do przypadków, w których dochody nie istniały przez cały okres stanowczy	1131
Artykuł 15.	Oznaczenie wysokości i wartości pieniężnej dochodów podlegających podatkowi rentowemu; ograniczone dopuszczanie pozycji potrącalnych (§§. 128, 129, 130)	1131
Artykuł 16.	Dozwolone potrącenia (§. 130, ustęp 2)	1132
Artykuł 17.	Miejsce przypisania podatku (§. 132)	1132

Oddział IV.

Postępowanie przy rozkładaniu podatku rentowego, o ile tenże nie jest potrącany.

Artykuł 18.	Obowiązek podawania zeznań do podatku rentowego (§. 138 aż do 140)	1133
Artykuł 19.	Skutki niepodania zeznania (§§. 139, 142)	1134
Artykuł 20.	Forma i treść zeznań (§. 138)	1135
Artykuł 21.	Właściwość Władz podatkowych do wymierzania; wzywianie o podawanie zeznań (§§. 137, 140)	1136
Artykuł 22.	Badanie zeznań (§. 141)	1136
Artykuł 23.	Wymierzenie; nakaz płatniczy; rekurs; terminy płatności (§§. 143, 144)	1137
Artykuł 24.	Kataster podatku rentowego	1137

Oddział V.

Rozpoczęcie się i koniec obowiązku podatkowego; zmiany w ciągu roku podatkowego

	Strona
Artykuł 25. Zasady ogólne (§§. 145, 146, 149)	1138
Artykuł 26. Przyrosty (§ 145)	1138
Artykuł 27. Ubytki (§. 156)	1139
Artykuł 28. Postępowanie co do przyrostów (§§. 145, 148)	1139
Artykuł 29. Postępowanie co do ubytków (§§. 146, 147, 148)	1140

Oddział VI.

Ustawowe prawo zastawu dla podatku rentowego.

Artykuł 30. Rzeczowa odpowiedzialność dla podatku rentowego (§. 150)	1140
Artykuł 31. Osobista odpowiedzialność dłużnika za przywiedzenie do skutku dochodzonej odpowiedzialności rzeczowej (§§. 150, 151)	1141

Załączki i wzory.

Załączka A. Wzór podziału papierów wartościowych austriackich pod względem prawnopodatkowego postępowania z nimi	1143
Wzór B. Spis dłużników obowiązanych w myśl §. 133 do poboru i odsyłania podatku rentowego	1145
C. Wykaz podatku rentowego stosownie do §. 133 odesłanego	1146
D. Wezwanie płatnicze dotyczące podatku rentowego, który dłużnik ma odebrać drogą potrącenia i odesłać do kasy państwa	1147
E. Uwiadomienie urzędu podatkowego	1148
F. Wezwanie w razie niezłożenia wykazu C	1149
G. Wezwanie płatnicze dotyczące odsetek za zwłokę od podatku rentowego, który dłużnik ma pobierać drogą potrącenia i odsyłać do kasy państwa	1150
H. Zeznanie do podatku rentowego	1151
I. Wezwanie o wniesienie zeznania do podatku rentowego	1155
K. Nakaz płatniczy	1156
L. Kataster wymierzeń podatku rentowego uskutecznić się mających w myśl §§. 137 i n.	1157
M. Wezwanie Władzy podatkowej o wstrzymanie wypłat uiszczanych	1158
N. Nakaz płatniczy	1159

172.**Dodatek pierwszy do Przepisu wykonawczego do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,****o podatkach osobistych bezpośrednich.**

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 28. czerwca 1897 [dotyczący kwot zastanowienia].)

Do artykułu 23 Przepisu wykonawczego do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, przydaje się następującą nową l. 5:

„5. Dla przedsiębiorstw lub zatrudnień nie będących w ruchu, jeżeli idzie o firmy zaprotokołowane, wybrać należy tę stopę podatku, podług której uzasadniony został obowiązek zaprotokołowania, we wszystkich innych przypadkach najmniejszą w ogóle dopuszczalną stopę podatkową, to jest 1 zł. 50 c.“

Artykuł 55, l. 2, opiewać ma na przyszłość jak następuje:

„2. W innych przemysłach prócz radykownych i rzeczowych, dotychczasowe zniżenie podatku zarobkowego do tak zwanej kwoty zastanowienia, nie ma zwyczajnie miejsca; lecz nic temu nie stoi na przeszkodzie, żeby kontrybucenci podatku zarobkowego, którzy z powodu zupełnego dobrowolnego zawieszenia przemysłu mogliby w myśl artykułu 54, ustęp 1, b) żądać odpisania podatku, pozostali na swoje życzenie w przypisie podatkowym; wymiar oznaczać należy w tych przypadkach z odpowiednim zastosowaniem artykułu 23, l. 5.“

Postanowienie niniejsze nie stosuje się do tych zawiesznień ruchu, które polegają na zarządzeniach Władzy (orzeczenia karne, cofnięcie lub odebranie upoważnień przemysłowych w myśl §§. 57 a względnie 138 ustawy przemysłowej).“

Biliński r. w.

173.**Dodatek drugi do Przepisu wykonawczego do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,****o podatkach osobistych bezpośrednich.**

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 12. lipca 1897.)

Postępowanie z odpisaniami podatku zarobkowego, zdarzającymi się po dniu stanowczym do za-

liczenia kontrybuentów podatku zarobkowego lecz przed przypisaniem powszechnego podatku zarobkowego.

Do artykułu 13, l. 1, dodatek następujący:

Osób, które w myśl §. 12, ustęp 7, stosownie do swego przypisu podatkowego w dniu oznaczonym (t. j. do peryodu rozkładowego 1898/99 w dniu 1. czerwca 1897) zostały wprawdzie zaliczone do klas podatku zarobkowego, których podatek zarobkowy został jednak tymczasem odpisany, nie trzeba uwiadamiać.

Do artykułu 18, l. 5, ustęp 2, dodatek następujący:

Wezwania tego nie trzeba posyłać osobom, które w myśl §. 12, ustęp 7 zostały wprawdzie zaliczone do klas podatku zarobkowego, których podatek zarobkowy został jednak tymczasem odpisany.

Do artykułu 39, l. 2, dodatek następujący:

Gdyby przedsiębiorstwom, które w myśl §. 12, ustęp 7 wciągnięto przy pierwotnym wymierzeniu kontyngentu, dozwolone zostało odpisanie już przed rozkładem powszechnego podatku zarobkowego, w skutek czego komisya podatku zarobkowego nie mogłaby już wymierzyć stopy podatkowej, w takim razie z kontyngentu spółki, obliczonego w myśl artykułu 45, l. 7, potrącić należy dotyczące kwoty podatku zmniejszone o zniżki po 14% a względnie 21% i 28% w myśl §. 48 dotyczącym klasom podatkowym przyznane i za podstawę rozdzielenia wziąć należy tylko kwotę po tem strąceniu pozostałą.

Odliczenia tych odpisanych od kontyngentu kwot podatku nie należy jednak uważać za sprostowanie kontyngentu, lecz jedynie za zmniejszenie kwoty wziąć się mającej za podstawę rozkładu — przeto komisya kontyngentowa porównyując w myśl §. 49 ustawy, sumy ogólne kontyngentów spółek z sumą ogólną podatku zarobkowego brać ma kontyngenty spółek bez uwzględniania zarządzanego powyżej potrącenia odpisanych kwot podatku.

Gdyby się zaś zdarzyło, że komisya podatku zarobkowego wyznaczyła już stopę podatku zarobkowego dla takiego przedsiębiorstwa, ponieważ np. nie wiedziała o przygotowującym się odpisaniu, w takim razie postąpić należy tak, jak z odpisaniami zdarzającymi się w ciągu peryodu rozkładowego (artykuł 40, III, l. 2).

Do artykułu 39, l. 6, dodatek następujący:

Co do przedsiębiorstw, którym wyznaczono wprawdzie stopę podatkową (prw. dodatek powyższy do artykułu 39, l. 2), lecz które zostały tymczasem odpisane, nie trzeba przypisywać kwoty podatku, odpowiedniej tej stopie podatkowej i nie trzeba wygotowywać nakazu płatniczego.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXX. — Wydana i rozesłana dnia 31. lipca 1897.

Treść: (№ 174—175.) 174. Rozporządzenie, dotyczące się wartości szacunkowej nieruchomości, obciążonych hipoteką łączną, obliczonej według podatku, a mającej służyć za podstawę tymczasowego ustalenia stanu biernego i rozdziału ceny kupna. — 175. Rozporządzenie o szacowaniu nieruchomości (regulamin szacowania nieruchomości).

174.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 10. lipca 1897,

tyczące się wartości szacunkowej nieruchomości, obciążonych hipoteką łączną, obliczonej według podatku, a mającej służyć za podstawę tymczasowego ustalenia stanu biernego i rozdziale ceny kupna.

Na zasadzie artykułu XLI. ustawy zaprowadzającej ordynację egzekucyjną z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78, rozporządza się co następuje celem wykonania przepisów §. 166, ustęp 1, i 222, ustęp ostatni, ordynacji egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79) o ustaleniu podatkowej wartości szacunkowej nieruchomości obciążonych hipoteką łączną:

§. 1.

Wartość szacunkową według podatków stanowi w myśl §. 166, ustęp 1, i 222, ustęp ostatni ordynacji egzekucyjnej:

1. co do nieruchomości podlegających podatkowi gruntowemu, dwudziestopięciokrotny czysty przychód katastralny;

2. co do budynków podlegających podatkowi domowo - czynszowemu, szesnastokrotny czysty czynsz podpadający opodatkowaniu, pozostały po strąceniu kosztów utrzymania i amortyzacji;

3. co do budynków mieszkalnych podlegających podatkowi domowo-klasowemu trzystokrotny,

co do zagród chłopskich albo zabudowań mieszkalnych i gospodarskich temuż podatkowi podlegających, siedemsetkrotny podatek domowo-klasowy wymierzony za rok jeden.

Jeżeli w poszczególnym przypadku według wyniku rozprawy ustnej co do tymczasowego ustalenia stanu biernego albo co do rozdziału najwyższej oferty okazuje się to wskazaniem, można kwotę według l. 3 oznaczoną ze względu na stwierdzoną wartość nieruchomości, na wniosek lub też z urzędu odpowiednio sprostować.

§. 2.

W jakiej kwocie ma być w rachunek wstawiona wartość domów mieszkalnych, połączonych z zakładami przemysłowymi (młynami, tartakami, fabrykami itp.), oznaczy w każdym przypadku z osobna sąd na podstawie wyników ustnej rozprawy co do tymczasowego ustalenia stanu biernego lub co do rozdziału najwyższej oferty. W razie potrzeby winien sąd zebrać bez formalnego szacowania w najkrótszej drodze daty potrzebne do ustalenia wartości nieruchomości (§. 55 ordynacji egzekucyjnej) zarządzając odpowiednie dochodzenia, w szczególności zasięgając opinii osób, które nieruchomości znają i które jej wartość ocenić są w stanie.

§. 3.

Wartość szacunkowa według podatków takich nieruchomości, których części składowe podlegają różnym podatkom rzeczowym, równa się sumie wartości poszczególnych części składowych oznaczonych według §§. 1 i 2.

§. 4.

Oznaczając wartość szacunkową według podatków nie uwzględnia się w szczególności:

1. podatku zarobkowego, który opłacany był ma od przemysłu wykonywanego na tej nieruchomości, chociażby przemysł był przywiązany do tej nieruchomości;

2. podatku od czystego przychodu (dochodowego) przy budynkach uwolnionych od podatku domowo-czynszowego z tytułu prowadzenia budowy.

§. 5.

Rozporządzenie to nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1898.

Gleispach r. w.

175.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 25. lipca 1897,

o szacowaniu nieruchomości (regulamin szacowania nieruchomości).

Na zasadzie artykułu XLI ustawy zaprowadzającej ordynację egzekucyjną (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78) wydaje się stosownie do §. 144 ordynacji egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79) następujące przepisy o sposobie ustanowienia i wyboru znawców dla oceniania nieruchomości, o zasadach, jakich się przy takich ocenieniach trzymać i postępowaniu, jakie przy tem zachować należy.

I. Ustanawianie ocenicieli.

§. 1.

Sądy powiatowe, które powołane są do działania jako sądy egzekucyjne, ustanawiają znawców zaprzysiężonych stale dla oceniania domów, tudzież posiadłości gospodarskich, rolniczych i lasowych średnich i małych, wraz z zakładami przemysłowymi na nich istniejącymi.

Sądy krajowe wyższe ustanawiają znawców zaprzysiężonych stale dla oceniania większych dóbr z gospodarką rolną i lasową, realności na których się wykonuje przemysł górniczy albo takich realności, na których znajdują się większe zakłady przemysłowe.

Ilość znawców (ocenicieli) ustanowić się mających według ustępu 1 i 2 oznaczyć należy w miarę potrzeby tak, aby we wszystkich częściach okręgu sądowego była do dyspozycji dostateczna ilość także zamieszkałych znawców a szczególnie aby

dla ocenienia nieruchomości w ustępie 1 oznaczonych, można ile możności uniknąć wzywiania takich znawców, których miejsce zamieszkania nie znajduje się w pobliżu nieruchomości, która ma być oszacowana.

§. 2.

Znawcami wolno ustanowić tylko osoby własnowolne, zasługujące na zupełne zaufanie, którym ułomności cielesne nie przeszkadzają w wykonywaniu urzędu, i które posiadają wymagane wiadomości fachowe.

Przy ustanawianiu znawców oznaczonych w §. 1, ustęp 1 szczególnie na to baczyć należy, aby byli obznajomieni ze stosunkami, które mają wpływ na wartość nieruchomości położonych w okolicy ich miejsca zamieszkania i z zwykłymi tam przy sprzedażach i dzierżawach cenami.

W okolicach, w których często na małych i średnich posiadłościach rolnych prowadzone bywają zarazem przemysły rolnicze (np. młynarstwo, gorzelnictwo), postarać się należy o ile możności, aby w gronie ocenicieli dla tego okręgu ustanowionych znajdował się także jeden lub kilku takich, którzy posiadają w skutek swego zawodowego stanowiska uzdolnienie do oceniania urzędzeń będących warunkiem wykonywania takich przemysłów.

Znawcami do oszacowania zabudowań o wyższej wartości należy o ile możności ustanawiać tylko takie osoby, które w myśl §. 9 ustawy z dnia 26. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 193) posiadają dowód uzdolnienia do rozpoczęcia przemysłu uprawniającego do prowadzenia budowy w dotyczącej miejscowości.

§. 3.

Sądy powiatowe i krajowe wyższe winny w sierpniu 1897 poczynić odpowiednie zarządzenia, aby ocenicieli, którzy stosownie do §§. 1 i 2 mają być ustanowieni dla ich okręgów, mogli rozpocząć swą czynność z dniem 1. stycznia 1898.

W tym celu winny trybunały pierwszej instancji udzielić sądom powiatowym swego okręgu, które będą powołane do działania jako sądy egzekucyjne, listę znawców, którzy dla szacowania nieruchomości rodzaju oznaczonego w §. 1, ustęp 1, dotychczas przy nich byli stale zaprzysiężeni.

Sądy powiatowe winny używając udzielonej im listy założyć spis ocenicieli ustanowionych dotychczas w ich okręgu dla nieruchomości tego rodzaju, którzy jako tacy się nadali. Jeśli liczba ich jest mniejszą od tej, która według §. 1, ustęp ostatni ma być ustanowiona na przyszłość, należy wezwać naczelników gmin, w których obszarze nowi ocenicieli będą mieli być ustanowieni, aby co do ustano-

wienia tychże poczynili wnioski w przeciągu dni 14. Przytem należy ich uwiadomić o okolicznościach miarodajnych co do ustanowienia (§. 2), dalej jeżeli w obrębie wielkich gmin na kilku miejscach mają być ustanowieni oceniciela, także i o okolicy, w której oceniciel winien mieć miejsce zamieszkania.

Jeśli naczelnik sądu powiatowego ma wątpliwość co do osoby zaproponowanej przez naczelnika gminy, powinien we właściwej drodze poczynić dalsze dochodzenia.

Spis ocenicieli, których ma się zatrzymać i nadal, należy wraz z propozycjami, jakich ewentualnie zażądano od naczelników gmin, o ile możliwości razem z aktami dotyczącymi się listy zarządców (§. 128 instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi) przesać rządowej władzy politycznej powiatowej.

Taż władza winna przy odpowiednim zastosowaniu ustępów 2 i 4 §. 4 rozporządzenia Ministrów sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 5. maja 1897 (Dz. u. p. Nr. 116), dać swą opinię w tym względzie sądowi powiatowemu najpóźniej do dnia 1. listopada. Jeśli gospodarze lasowi zaproponowani na oceniciela nieruchomości gospodarskich lasowych posiadają uzdolnienie do rządowej służby leśnej technicznej lub też do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa w myśl przepisów każdorazowych, w takim razie odpada potrzeba zasięgnięcia opinii towarzystw gospodarskich lasowych lub też mężów zaufania fachowo wykształconych.

Na podstawie przedłożonych opinii należy przy starannem ocenieniu powodów przemawiających za uzdatnieniem lub też przeciw niemu ustanowić i zaprzysiąc potrzebną ilość znawców. Jeśliby w ten sposób jeszcze nie osiągnięto oznaczonej liczby znawców, należy takową uzupełnić przez dodatkowe zażądanie propozycyi naczelników gmin i opinii o tychże propozycjach.

W miastach posiadających własny statut, należy naczelnika gminy równocześnie wezwać o propozycję i o opinię co do uzdatnienia zaproponowanych przez niego, jak również zatrzymać się mających nadal znawców i co do okoliczności, o ile takowi zasługują na zaufanie.

Czy osoba zaproponowana na oceniciela by-bynków posiada dowód uzdolnienia według ustawy z dnia 26. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 193), winna dająca opinię polityczna władza (naczelnik gminy w miastach posiadających własny statut) oznajmić sądowi powiatowemu. Rodzaj przedłożonego dowodu uzdolnienia należy uwidocznić w spisie ocenicieli.

§. 4.

Ocenicieli dóbr rodzaju oznaczonego w §. 1, ustęp 2, stale zaprzysiężonych przy poszczególnych

trybunałach należy wymienić sądowi krajowemu wyższemu wraz z opinią, czy dotyczący oceniciel jako taki się nadał i czy się proponuje jego ponowne ustanowienie.

Sąd krajowy wyższy winien oznaczyć ilość ocenicieli, których się ma ustanowić w myśl §. 1, ustęp 2 i okolice, w których o ile możliwości mają mieć swe miejsce zamieszkania ustanowić i wraz ze spisem kwalifikujących się do ponownego ustanowienia wymienić politycznej władzy krajowej, co do realności górniczych zaś starostwu górniczemu, a to ile możliwości równocześnie z prośbą o wskazanie zarządców egzekucyjnych.

Władze polityczne krajowe i starostwa górnicze winny przy odpowiednim zastosowaniu ustępów 2 i 3 §. 6 rozporządzenia z dnia 5. maja 1897 (Dz. u. p. Nr. 116) przesać wnioski swe sądowi krajowemu wyższemu najpóźniej do dnia 1. listopada. Potrzeba zasięgnięcia opinii zawodowych korporacji i stowarzyszeń odpada co do gospodarzy lasowych, jeżeli zachodzi warunek oznaczony w §. 3, ustęp 6, a co do górników zaproponowanych do oceniania kopalni, jeśli takowi posiadają uzdatnienie na kierowników kopalni według przepisów ustawy z dnia 31. grudnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 12 z roku 1894).

Względem ustanowienia znawców do oceniania urządzeń zakładów przemysłowych ma się porozumieć polityczna władza krajowa z izbą handlową i przemysłową.

Sąd krajowy wyższy ma ustanowić ocenicieli według ustępu 7 §. 3.

Ustanowionych ocenicieli zaprzysięga sąd powiatowy ich miejsca zamieszkania.

Spis ocenicieli ustanowionych przez sąd krajowy wyższy należy udzielić wszystkim sądom pierwszej instancyi.

§. 5.

Ocenicieli, którzy się jako tacy nie nadadzą, którzy przestaną być godnymi zaufania, którzy stracą własnowolność, którzy na własne żądanie będą uwolnieni od funkcyi, albo których dalsze używanie staje się niemożliwym z powodu słabowitości, podeszłego wieku, zmiany miejsca zamieszkania lub też z innych powodów, należy ze spisu ocenicieli wyłączyć.

Jeżeliby w skutek tego albo też z powodu, że oznaczona ilość ocenicieli okazała się niewystarczającą, zaszła w przyszłości potrzeba ustanowienia oceniciela, należy w tym względzie odpowiednio zastosować przepisy §§. 3 i 4.

§. 6.

Skoro się jakiś sąd dowie, że u oceniciela ustanowionego przez sąd krajowy wyższy

zaszedł powód wykluczenia go, ma o tem donieść natychmiast sądowi krajowemu wyższemu.

Sąd krajowy wyższy winien o zmianach zachodzących w spisie ocenicieli w skutek wyłączenia lub też ustanowienia, każdorazowo zawiadomić redakcyę dziennika rozporządzeń c. k. Ministerstwa sprawiedliwości.

Sądom pierwszej instancyi poleca się, aby zmiany ogłoszone w dzienniku rozporządzeń (Rubryka: zawiadomienia) natychmiast w swoich spisach przeprowadziły.

Sąd krajowy wyższy winien z początkiem roku 1900 a później zawsze co lat pięć, bez zasięgania na nowo opinii władz administracyjnych co do ocenicieli, którzy i nadal mają być zatrzymani, spis rewidować i uzupełniać i ponownie udzielić sądom pierwszej instancyi.

§. 7.

Nie wolno rozpisywać konkursu celem ustanowienia oceniciela, ani też ustanawiać oceniciela ponad liczbę oznaczoną według §. 1, ustęp 3, bez stwierdzenia potrzeby podwyższenia tej liczby.

Przy ustanawianiu oceniciela nie wolno brać względu na to, że dotycząca osoba potrzebuje przez powołanie na oceniciela stworzyć sobie źródło dochodu. Również nie wolno ustanowienia czynić zawisłem od piastowania publicznego urzędu (np. od należenia do zwierzchności gminnej lub też wydziału gminnego).

Osoby, umieszczone w liście zarządców egzekucyjnych można ustanawiać ocenicielami.

§. 8.

Znawców ustanowionych przez sądy powiatowe dla oceny średnich i małych dóbr z gospodarką rolną i lasową, należy przed zaprzysiężeniem pouczyć o obowiązkach ich urzędu. Według potrzeby można wszystkich dla powiatu ustanowionych ocenicieli tego rodzaju lub niektórych z nich od czasu do czasu wzywać do wspólnego omawiania postępowania przy oszacowaniu i metody, którą należy stosować przy ocenianiu.

II. Wybór ocenicieli.

§. 9.

Przy wyborze ocenicieli, których ma się przybrać do pewnego aktu oszacowania, winien sąd przedewszystkiem osądzić, czy przybranie jednego oceniciela wystarcza, lub też czy przybranie większej liczby jest koniecznem.

Do oceniania przedmiotów sprzedaży, na których nie znajdują się budynki, dalej posiadłości

z gospodarką rolną i lasową, których wartość według istniejących już aktów sądowych (dawniejszych oszacowań, aktów spadkowych, kontraktów kupna) albo też według stosunków znanych sądowi prawdopodobnie nie przekroczy sumy, jaką każdy sąd krajowy wyższy oznaczyć ma dla swego okręgu lub też dla pojedynczych jego części, należy przybrać tylko jednego oceniciela, o ile według przepisu §. 143, ustęp 1 ordynacyi egzekucyjnej nie trzeba przybrać więcej znawców, albo też o ile nie przemawiają za takim wyjątkiem inne powody, w tym celu, by użyć taką opinię co do oszacowania, na której polegać można. Suma wyż wymieniona nie może przewyższać kwoty 5.000 zł.

To samo tyczy się budynków mieszkalnych, które nie są w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, lasowego albo przemysłu, jeżeli prawdopodobna wartość przedmiotu podlegającego podatкови domowo-klasowemu nie przekracza 10.000 zł., zaś przedmiotu podlegającego podatкови domowo-czynszowemu 50.000 zł.

Jeżeli się okaże potrzeba przybrania więcej ocenicieli z powodu, że w jednym przedmiocie oszacowania znajdują się grunta rozmaitego rodzaju uprawy albo z powodu, że grunta znajdują się obok budynków rodzaju oznaczonego w §. 2, ustęp 4, albo też z powodu prowadzenia przemysłu lub kopalni w takim razie winien każdy z nich dać opinię swą co do oszacowania tych przedmiotów, które wchodzi w zakres jego wiadomości fachowych; co do wartości ogólnej zaś, która wynika ze zliczenia poszczególnych wartości, mają się oświadczyć wszyscy. W takich wypadkach należy drugiego oceniciela dla tego samego fachu tylko wtedy przybrać, jeżeli to jest z powodu szczególnych przyczyn wskazanem, celem uzyskania takiej opinii co do oszacowania, na którejby polegać można, mianowicie jeżeli ze strony reszty ocenicieli przez wzgląd na ich fachowe wiadomości nie można oczekiwać choćby nawet powierzchownego wspólnego osądzenia wartości szacunkowej, a wartość częściowego przedmiotu prawdopodobnie jest znaczna.

We wszystkich wypadkach, w których sąd do ocenienia całego przedmiotu sprzedaży albo też pewnej części jego zawezwał tylko jednego oceniciela, może tak obowiązany, jak i wierzyciel egzekwujący według §. 143, ustęp 2 ordynacyi egzekucyjnej zaproponować współdziałanie drugiego oceniciela.

§. 10.

Oznaczywszy liczbę ocenicieli, których się ma przybrać, winien sąd uczynić wybór z pomiędzy osób, które ma do dyspozycji przyczem ma mieć wzgląd na odległość ich miejsca zamieszkania od nieruchomości, która ma być oszacowana, tudzież

na ich specjalne uzdolnienie w danym wypadku. We wszystkich wypadkach ma się także baczyc na to, czy stosunki do stron, jakich się można domyślać w obec miejscowego położenia lub innych okoliczności, nie budzą wątpliwości co do zupełnej bezstronności.

§. 11.

Do oceniania małych lub średnich posiadłości z gospodarką rolną i lasową, należy jako drugiego oceniciela przybierać z reguły zawsze tę samą osobę, która przez branie udziału w ocenianiu w różnych okolicach ma sposobność nabyć pogląd sięgający po za stosunki sąsiedztwa na wartość gruntów i na okoliczności mające wpływ w tej mierze. Do tego należy wyznaczyć ocenicieli o szczególnem doświadczeniu, szybkim pojmowaniu i wprawnym oku na stosunki gospodarskie. Winni oni według możności mieszkać w pobliżu siedziby sądu, a względnie w pobliżu punktu środkowego obwodu kilku gmin, dla których obszaru bywają używani we wskazany sposób.

§. 12.

Jeżeli wyjątkowo okazuje się niemożliwem przybranie stale zaprzysiężonego oceniciela, np. ponieważ na liście sądu krajowego wyższego nie znajduje się oceniciel z wiadomościami fachowemi potrzebnymi dla specjalnego przypadku, winien sąd egzekucyjny ustanowić i zaprzysiężić znawcę dla specjalnego aktu oszacowania, po poprzedniem przesłuchaniu stron, a w razie potrzeby po zasięgnięciu wiadomości od fachowych zakładów naukowych, korporacji lub stowarzyszeń.

§. 13.

Aby uniknąć udaremnienia czynności urzędowej wskutek nie zjawienia się wezwanego oceniciela, może komisarz sądowy przybrać innego przydatnego oceniciela z dotyczącej listy (§. 1, ustęp 1 i 2) za dodatkowem zezwoleniem sądu egzekucyjnego.

Jeżeli w ciągu oceniania nieruchomości większych rozmiarów zachodzi konieczność przybrania oceniciela posiadającego specjalne wiadomości fachowe, których mianowani przez sąd nie posiadają, winien komisarz sądowy w należytem czasie spowodować mianowanie takiego oceniciela.

III. Zasady, których się należy trzymać przy ocenianiu.

§. 14.

Jeżeli nieruchomość, która ma być oceniona, wpisana jest do ksiąg publicznych, winno oszacowanie zawsze podać wartość jednego ciała hipotecznego. Jeżeli się ma oceniać więcej ciał hipotecznych,

które stanowią jedną gospodarczą całość, winno oszacowanie podać, jaką wartość ma każde ciało hipoteczne z osobna, a jaką wszystkie razem jako całość gospodarcza.

Jeżeli nieruchomość nie jest zapisana do ksiąg publicznych, należy z osobna ocenić każdą nieruchomość, która według uznanego przez sąd za dopuszczalny wniosek wierzyciela egzekwującego, tworzyć ma samoistny przedmiot sprzedaży. Jeżeli więcej przedmiotów sprzedaży stanowi jedną całość gospodarczą, należy postąpić według ustępu 1.

Kopalnie wraz z przynależnościami (§§. 86, 117, 118, 121 powszechnej ustawy górniczej) należy oceniać według §. 254 powszechnej ustawy górniczej.

§. 15.

Zbadanie wartości następuje z reguły albo przez ustalenie wartości sprzedawczej (wartości obrotowej, handlowej, targowej) podług jednostek miary powierzchni (przy budynkach według przedmiotów) albo przez skapitalizowanie czystego przychodu rocznego.

§. 16.

Zbadanie wartości przez stwierdzenie wartości sprzedawczej ma się przedewszystkiem zastosować:

- a) przy niezabudowanych gruntach, które ze względu na swe położenie mogą być spieniężone jako grunta budowlane;
- b) przy budynkach nie podlegających podatkowi domowo-czynszowemu, z którymi nie jest połączone prowadzenie gospodarstwa rolnego lub lasowego, albo też przemysłu;
- c) przy średnich i małych posiadłościach gospodarskich rolnych i lasowych;
- d) przy poszczególnych gruntach gospodarskich rolnych i lasowych, które mają być sprzedane jako część składowa jednej całości gospodarczej;
- e) przy gruntach, które w czasie oceniania nie mogą jeszcze dać przychodu, ale prawdopodobnie prędzej lub później będą go dawały (wartości przyszłe), (jak np. lasy położone w odległych okolicach odciętych od obrotu, fabryki nie będące w ruchu, kopalnie nie puszczone jeszcze w ruch, tudzież takie, których ruch od dłuższego czasu został zastanowiony).

Oszacowanie przez skapitalizowanie czystego przychodu ma być przedewszystkiem zastosowywane przy wielkich dobrach z gospodarstwem rolnem lub lasowem, tudzież przy dobrach, z którymi połączone są znajdujące się w ruchu przedsiębiorstwa górnicze lub przemysłowe.

Wartość budynków podlegających podatkowi domowo-czynszowemu, wraz z powierzchniami do nich należącymi a nie zabudowa-

nemi, należy zawsze dwojako zbadać, mianowicie raz według skapitalizowanego przychodu z czynszu, a powtóre według wartości gruntu i budowy. Przeciętną obu oszacowań należy przyjąć jako wartość szacunkową.

Co do innych nieruchomości, tudzież gdyby miano odstąpić od jednej z metod wskazanych w ustępie 1 i 2, mają oceniciele podać powody, dla których wybierają zastosowany sposób zbadania.

§. 17.

Przy bezpośrednim stwierdzeniu wartości sprzedawczej należy uwzględnić zwykle w okolicy ceny sprzedaży nieruchomości o tej samej właściwości, w danym wypadku także zwykle czynsze dzierżawne, przy lasach na drzewostan. Komisarz sądowy nie powinien się w tym względzie zadowalać ogólnymi twierdzeniami ocenicielei, lecz działać w tym kierunku, aby przytoczono konkretne wypadki, w razie potrzeby winien przez wywiadywanie się u mężów zaufania, uzyskać podstawę do ocenienia, czy podstawy przyjęte przez ocenicielei odpowiada rzeczywistym stosunkom. Przytem należy zawsze osobno oceniać budynki i grunta, a te ostatnie znowu według rodzajów uprawy, w razie potrzeby według klas dobroci i jednostek miary powierzchni.

§. 18.

Przy ocenianiu posiadłości gospodarskich rolnych i lasowych przez skapitalizowanie czystego rocznego przychodu, należy stwierdzić przychód brutto, który przynoszą poszczególne części gospodarstwa, należące do przedmiotu ocenienia; od tego należy potrącić wszystkie wydatki połączone z gospodarowaniem, dalej ciążące na gruntach podatki i inne publiczne daniny (włączając ciężary patronatu, datki na kościoły, szkoły lub też inne cele itp.). Prawa rzeczowe połączone z dobrem (np. prawa rybolostwa, zahipotekowane prawa wyłączności, udziały w pastwiskach alpejskich albo w innych wspólnych dobrach, prawa przemysłowe do rzeczy przywiązane) należy według przychodu z nich doliczyć do przychodu z dobra. Budynków, o ile są potrzebne do gospodarowania i znajdują się przynajmniej w średnim stanie budowlanym, nie należy osobno brać w rachubę; roczne koszta utrzymania budynków odpowiadające średniemu stanowi budowlanemu stanowią pozycję do potrącenia z przychodu brutto; koszta reparacji, które po za tę granicę wychodzą, a których przyczyną są braki co do ilości lub jakości budynków, należy potrącić od skapitalizowanego czystego przychodu. Inne budynki nie podlegające podatkowi domowo czynszowemu, należy oszacować według przychodu z nich. Przy budynkach i gruntach, które się przedstawiają wyłącznie jako zbytkowe, należy brać w rachubę przychód, któryby można uzyskać przy ewentualnem

wynajęciu lub wydzierżawieniu, po strąceniu kosztów utrzymania i innych ciężarów. Jeżeli wynajęcie lub wydzierżawienie okazuje się niemożliwem, należy zbadać wartość sprzedawczą i doliczyć ją do skapitalizowanego czystego przychodu.

Wartość lasów należy zbadać według ogólnych zasad obliczania wartości lasów; czysty przychód należy zawsze osobno skapitalizować.

§. 19.

Według jakiej stopy procentowej należy skapitalizować czysty przychód, który zbadano co do nieruchomości gospodarskich rolnych lub lasowych albo co do budynków nie połączonych z wykonywaniem gospodarstwa rolnego lub leśnego, albo też innego przemysłu, winien każdy sąd krajowy wyższy oznaczyć dla całego swego okręgu, albo też dla poszczególnych części tegoż do końca 1897, a następnie corocznie oznaczać do końca grudnia na następny rok i ogłosić w części urzędowej dotyczącego dziennika krajowego. Stopę procentową należy oznaczyć osobno dla kapitalizowania przy budynkach, przy nieruchomościach gospodarskich rolnych i leśnych uwzględniając przeciętną rentowność każdej z tych trzech grup. Przed oznaczeniem stopy procentowej należy zasięgnąć opinii większych instytutów kredytowych hipotecznych a w drodze krajowej władzy politycznej także opinii stowarzyszeń albo korporacji gospodarskich rolniczych i lasowych, a względnie technicznych, gdyby takowe w odnośnym obszarze istniały. Gdzie istnieją wspólne kasy sieroce należy też wzgląd mieć i na ich stopę procentową.

Od oznaczonej stopy procentowej wolno odstąpić tylko w tym razie, jeśli oceniciele przytaczając powody oświadczają zgodnicie, że stopa ta w danym wypadku jest bez wątpienia nie właściwą.

Kapitalizowanie przy kopalniach ma nastąpić według 10% stopy.

Stopę procentową, którą należy zastosować przy nieruchomościach połączonych z zakładami przemysłowymi łącznie z produkcją pierwotną (np. kamieniołomy, cegielnie, dobywanie oleju ziemnego), winni oceniciele od wypadku do wypadku ustalić.

§. 20.

Wartość gruntu i budowy budynków podlegających podatkowi domowo-czynszowemu (§. 16, ustęp 3), składa się ze zbadanej według §. 17 ceny sprzedaży przestrzeni gruntowej, na której budynek jest wystawiony wraz z niezabudowanemi przynależnościami, tudzież z wartości budowli.

Do przychodu czynszowego należy doliczyć także i czynsz, który pobrać można za lokalności na razie nie wynajęte. Z czynszu brutto należy potrącić świadczenia roczne z tytułu podatków i innych danin publicznych, premie asekuracyj od ognia, tudzież

przeciętną kwotę rocznych kosztów utrzymania, którą należy oznaczyć ze względu na stan budowlany.

Koszta reparacji potrzebne ze względu na zły stan budowlany, które przekraczają roczne koszty utrzymania, stanowią pozycję do potrącenia od wartości przeciętnej ostatecznie zbadanej.

Przy budynkach, którym służy uwolnienie od podatku domowo-czynszowego, należy przy oznaczaniu przychodu mieć wzgląd odpowiedni na pozostały jeszcze czas uwolnienia od podatków.

§. 21.

Przy szacowaniu nieruchomości należy podać, jaką wartość nieruchomość ma przy utrzymaniu w mocy ciężających na niej służebności, wymów i innych ciężarów realnych, tudzież jaką wartość ma bez tego obciążenia; oprócz tego należy ciężące na nieruchomości służebności, wymowy i inne ciężary realne osobno ocenić i podać w protokole oszacowania kwoty kapitałowe im odpowiadające (§. 144, ustęp 2 ordynacyi egzekucyjnej).

Zahipotekowane na nieruchomości prawa najmu i dzierżawy nie należy uwzględniać przy ocenianiu nieruchomości samej; natomiast należy ocenić wartość zahipotekowanego prawa dzierżawy w celu obliczenia odszkodowania należącego się dzierżawcy z powodu przedwczesnego zniesienia prawa dzierżawy.

Zaintabulowanych praw odkupu nie należy uwzględniać przy ocenianiu (§§. 133, 150, ustęp 2 ordynacyi egzekucyjnej).

Jeśli z nieruchomością połączone są takie ciężary, które z mocy prawa przechodzą na nabywcę (np. ciężary patronatowe, ciężary wynikające z należenia do spółki wodnej §. 23 ustawy z dnia 30. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 93 pożyczki melioracyjne, §. 5, ustęp 2 ustawy z dnia 6. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 144, służebności dróg koniecznych, §. 20 ustawy z dnia 7. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 140), to należy oznaczyć tylko wartość, jaką nieruchomość ma przy utrzymaniu w mocy ciężaru. Odrębne szacowanie prawa wypływającego z ciężaru odpada.

W celu zbadania wartości nieruchomości przy utrzymaniu w mocy wspomnianych ciężarów, należy wynikający ztąd ubytek w przychodzie potrącić od przychodu rocznego, jeżeli świadczenie albo też znoszenie ciężaru ma trwać zawsze; jeżeli takowe jednak ograniczone jest na pewną oznaczoną ilość lat albo też na czas życia uprawnionej osoby, należy je skapitalizować, w pierwszym wypadku według ilości lat jeszcze pozostałych (nigdy jednak według czasu dłuższego jak lat dwadzieścia), w drugim wypadku według czasu dziesięcioletniego a kapitał potrącić od wartości nieruchomości zbadanej bez

uwzględnienia ciężarów. Przy ocenianiu według wartości sprzedawczej należy od tej wartości potrącić wartość ciężaru wiecznie trwającego w wysokości dwudziestokrotnego ubytku w rocznym przychodzie.

Ocenianie praw płynących z ciężarów ma nastąpić według interesu, jaki uprawniona osoba ma w utrzymaniu ciężaru w mocy, przez skapitalizowaną przy ciężarach ograniczonych na pewien czas albo też na czas życia osoby podług przepisu ustępu 1, przy ciężarach wiecznie trwających według stopy procentowej obwieszczonej przez sąd krajowy wyższy dla nieruchomości dotyczącego rodzaju.

§. 22.

Przed opisaniem przynależności (§. 140 ordynacyi egzekucyjnej, a względnie §. 121 powszechnej ustawy górniczej) ma być uskutecznionem stwierdzenie zapasów sztuk bydła, narzędzi i sprzętów potrzebnych do dalszego prowadzenia zwycajnego gospodarstwa (§. 296 p. u. c.). Brak w tych potrzebnych przedmiotach należy skonstatować w protokole. Przy wielkich dobrach z gospodarstwem rolnem i lasowem można zaniechać osobnego opisanie i oceniania znajdujących się sztuk, jeśli się cenę nabycia sztuk brakujących albo tych, które z powodu złego stanu muszą być do datkowo sprawione, potrąca od wartości obliczone na podstawie przychodu.

Jeśli się ma oceniać więcej nieruchomości równocześnie, należy dla każdej nieruchomości, która odrębnie ma być oceniana (§. 14), podać osobno przynależności do niej należące.

IV. Postępowanie.

§. 23.

Ocenienia nieruchomości należy przedsięwziąć przez organa wykonawcze (§. 24 ordynacyi egzekucyjnej) z wykluczeniem sług.

Czy przedsięwzięcie jakiegoś oszacowania ze względu na ważność i trudność wypadku ma być poruczonem notaryuszowi (§. 24, ustęp 2 ordynacyi egzekucyjnej) ma postanowić sąd.

Jeśli sąd do przedsięwzięcia oszacowania nie ma do dyspozycji ani uzdolnionego organu wykonawczego ani też notaryusza, może naczelnik sądu wyjątkowo wydelegować także urzędnika sądowego (§. 306 instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi).

§. 24.

Czas i miejsce oszacowania winien organ wykonawczy oznajmić dłużnikowi, tudzież wierzycielowi egzekwującemu, wymieniając mianowanych ocenicieli (§. 386, l. 6 instrukcyi dla sądów pierwszej i drugiej instancyi).

Osoby, na których korzyść ciąży na nieruchomości służebności, wymowy lub też inne ciężary rzeczowe mogą jako interesowane w czynności egzekucyjnej, być obecne przy oszacowaniu (§. 32 ordynacji egzekucyjnej).

Interesowani mogą za pośrednictwem komisarza sądowego albo też za jego przyzwoleniem sami czynić ocenieliom wszelkie uwagi jakie uważają za istotne dla stwierdzenia wartości szacunkowej albo też okoliczności, które na nią wpływają. Komisarz sądowy ma odrzucić te uwagi, które mu się wydają niestosowne.

§. 25.

Komisarz sądowy wydelegowany do przedsięwzięcia oszacowania, winien się dokładnie obznajomić z mapy o położeniu parcel, które mają być ocenione, z ksiąg hipotecznych i z katastru o rodzaju ich uprawy, zbadać ewentualne różnice między k. a. t. i. a księgą hipoteczną, a jeśliby to w celu skonstatowania tożsamości parcel na miejscu było potrzebnem, sporządzić szkic z mapy, bez uszkodzenia tejże.

§. 26.

Oszacowanie należy przeprowadzić z jak najmożliwszem wyzyskaniem czasu. Jeśli z powodu objętości nieruchomości, które trzeba oglądać, czynności urzędowej nie można skończyć w jednym dniu, należy ją dalej przeprowadzić bez przerwy w dniach następnych. Tylko w tym razie, jeśli przy oszacowaniu wielkich dóbr z gospodarstwem rolnem lub lasowem lub nieruchomości z zakładami przemysłowymi albo kopalniami z powodu przedsięwzięcia się mających większych obliczeń, natychmiastowe oszacowanie jest niemożliwe, winien komisarz sądowy w tym celu wyznaczyć krótki termin albo osobną audyencyę w lokalu sądowym.

§. 27.

Oszacowanie rozpoczyna się z reguły tem, że ogląda się nieruchomości oszacować się mające. Oględzin można zaniechać tylko wtedy, gdy nie ma żadnej wątpliwości, że ocenieli nie znajdują dokładnie nieruchomości, która ma być oszacowana, i że wartość może być dokładnie oznaczona nawet bez oględzin. Co do budynków i lasów, nie można nigdy oględzin zaniechać. Jeśli w wypadkach, w których się nie można obejść bez oględzin, takowe z powodu przeszkód elementarnych odbyć się nie mogą, należy ocenienie odroczyć, jednak nie na dłużej aż przeszkoda ustanie.

Jeśli przy oględzinach nieruchomości wpisanej do księgi publicznej okaże się, że stan w księdze nie zgadza się ze stanem posiadania, albo też jeżeli przy oględzinach nieruchomości nie wpisanej do księgi publicznej okaże się że istnieje spór o stan

posiadania, należy sprawdzić, co jest przedmiotem sporu przez przesłuchanie obecnych interesowanych i trzecich osób które rzecz wyjaśnić mogą, a jeżeliby spór nie dał się uchylić, należy przedmiot sporu osobno ocenić.

Ocenieliom należy oznajmić te daty odnoszące się do wartości, które wykazują akta (katastralny wymiar powierzchni, klasa dokroci, czysty przychód katastralny i roczny podatek od każdej parceli, która ma być oceniana; jeśli jest wiadomem, że nieruchomości nie zbyt dawno temu oceniono sądownie w drodze egzekucyi albo w celu obciążenia hipotecznego, wartość szacunkową, jaką przy tej sposobności zbadano). Jeśli na jakiej nieruchomości ciąży publicznie daniny, które nie bywają pobierane jako dodatki do podatków rządowych, np. datki do spółek wodnych, świadczenia z tytułu patronatu itp. to należy i takowe zbadać i oznajmić.

§. 28.

Protokół oszacowania winien zawierać poszczególne parcele, rozmiar powierzchni tychże i opisanie nieruchomości, które mają być ocenione, z podaniem okoliczności, które na wartość wpływają.

Okolicznościami takimi są:

1. Co do budynków oznaczenie zabudowanej powierzchni gruntowej, rodzaj budynku, wysokość według pięter, ilość otworów na okna, materiały budowlane i pokrycia dachowego, podział na lokalności mieszkalne, służące do prowadzenia interesu stajenne i piwniczne, wielkość tychże, czy się znajdują sklepione lokalności, stan budowlany, okoliczności mające wpływ na niebezpieczeństwo ognia. w końcu położenie miejscowe (w większych miejscowościach szczególnie też ze względu na ogólny ruch, środki komunikacyjne itp.).

2. Co do dóbr z gospodarstwem rolniczym i lasowem, położenie domu mieszkalnego, z którego się kieruje gospodarstwem (czy stoi osobno sam jeden, czy też w osadzie, stosunki komunikacyjne, stosunki odbytu mniej więcej korzystne) położenie gruntów w stosunku do domu mieszkalnego i wynikająca z tego większa lub mniejsza łatwość gospodarowania, jakoś gruntów, istniejące rodzaje uprawy, a w razie jeśli rodzaj uprawy nie odpowiada racjonalnym zasadom gospodarowania, podanie dla jakiej innej uprawy nieruchomości widocznie lepiejby się nadawała, jakoś gospodarki, urządzenia melioracyjne, gdyby jakie były; co do lasów w szczególności położenie i drzewostan, stan zalesienia, możliwości transportowania produktów leśnych i tychże spieniężania, służebności ciężące na posiadłości lasowej, wreszcie takie zarządzenia władz, które ograniczają eksploatacyę lasu; przy często powtarzających się wypadkach elementarnych, tychże wpływ mniej lub więcej szkodliwy.

3. Przy gruntach z zakładami przemysłowymi albo z kopalnią w analogiczny sposób zachodzące się urządzenia, tudzież ogólne i specjalne warunki dla ruchu miarodajne (w szczególności też siła wodna). Przy kopalniach należy mieć też wzgląd na stosunki geologiczne, położenie handlowe, wkłady i na ilość wykrytego pokładu mineralnego.

W jakiej rozciągłości należy rozpatrzyć w danym wypadku oznaczone wyżej punkta, winien osądzić komisarz sądowy według wielkości i wartości przedmiotu oceniania. Surowo należy baczyć na to, by operat szacunkowy nie przybrał takiego rozmiaru, iżby przez to czas i koszty spotrzebowane na oszacowanie, nie zostawały w stosunku odpowiednim do rezultatu.

§. 29.

Opinia szacunkowa winna podać w sposób jak najbardziej zrozumiały zastosowaną metodę oceniania i obliczenia i wynikające z tej metody podstawy wartości, którą zbadano. W razie potrzeby winien komisarz sądowy dać ocenicielom wskazówki w tej mierze potrzebne.

Jeśli komisarz sądowy ma wątpliwości co do danej opinii szacunkowej, których nie można uchylić w drodze uwag czynionych ocenicielom, winien swą opinię zamieścić w protokole.

§. 30.

Na podstawie przedłożonego operatu szacunkowego winien sąd przy zastosowaniu zasad §. 272 procedury cywilnej oznaczyć wartość szacunkową, która ma służyć za podstawę postępowania egzekucyjnego. Należy przy tem w szczególności powziąć decyzję, czy odstąpienie od oznaczonej stopy procentowej (§. 19, ustęp 2), które miało miejsce przy skapitalizowaniu czystego przychodu uznaje się za usprawiedliwione. Ciężary skonstatowane według §. 21, które z mocy prawa nie przechodzą na nabywcę, należy przy stwierdzeniu wartości szacunkowej tylko wtedy potrącić, gdy je nabywca stosownie do §§. 146, l. 3 i 150 ordynacyi egzekucyjnej bez policzenia na najwyższą ofertę musi przyjąć.

Przed powzięciem decyzji winien sąd stosownie do §. 55 ordynacyi egzekucyjnej zarządzić dochodzenia, które uważa za potrzebne, a to w formie jak najkrótszej i najprostszej, w wypadku:

- a) jeśli przybrano dwóch lub więcej ocenicieli, a nie można doprowadzić między nimi do zgody względem wartości szacunkowej;
- b) jeśli komisarz sądowy podniósł wątpliwość co do opinii szacunkowej;
- c) jeśli sąd znajduje, że opisanie jest wadliwe, opinia nie dostatecznie uzasadniona, lub też zresztą ma jakieś wątpliwości co do zbadanej wartości szacunkowej.

Jeśli opinię złożył tylko jeden oceniciel, można przesłuchać drugiego, gdy zaś dwóch ocenicieli złożyło opinię, trzeciego; temuż można polecić, aby przedtem oglądnął nieruchomości bez sądowej interwencji.

§. 31.

Kwotę wartości szacunkowej, którą sąd oznaczy, należy oznajmić wierzycielowi egzekwującemu, któremu według §. 145, ustęp 1 ordynacyi egzekucyjnej poleconem zostaje przedłożenie projektu warunków licytacji, a względnie interesowanym, którzy według §. 162 ordynacyi egzekucyjnej zostają wezwani celem ustanowienia warunków licytacji, a to w poleceniu lub też w wezwaniu. Aby to umożliwić, należy te badania, które ewentualnie według §. 29 mają być jeszcze uskutecznione, przeprowadzić jak najspieszniej.

Na podstawie zarzutów podniesionych ewentualnie przeciw kwocie wartości szacunkowej, a względnie na podstawie wniosków postawionych w projekcie warunków licytacji, należy powziąć ostateczną uchwałę co do kwoty wartości szacunkowej i takową wraz z uwiadomieniem o warunkach licytacji (edyktem licytacyjnym §. 171, ustęp 5 ordynacyi egzekucyjnej) oznajmić interesowanym.

§. 32.

Przepisy §§. 354 i 355 procedury cywilnej, o skutkach nie stawienia się i wzbraniania się znawców, tudzież co do ich wyłączenia mają być analogicznie zastosowywane i w postępowaniu egzekucyjnym.

V. Szacowanie po za postępowaniem egzekucyjnym.

§. 33.

O ile temu nie stoją na przeszkodzie przepisy ustawowe, należy powyższe postanowienia analogicznie stosować, jeśli sąd zarządza oszacowanie nieruchomości w postępowaniu konkursowem. Natomiast do innych oszacowań sądowych należy stosować przepisy dla nich istniejące.

§. 34.

§§. 1 do 8 tego rozporządzenia nabywają mocy obowiązującej z dniem 1. sierpnia 1897. reszta zaś paragrafów z dniem 1. stycznia 1898.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXI. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1897.

Treść: № (176—177.) 176. Rozporządzenie, którem dla kolei żelaznych rządowych i prywatnych wydaje się przepis o umundurowaniu. — 177. Obwieszczenie, dotyczące się odroczenia terminu do otwarcia ruchu na kolei lokalnej z Wodnian do Tynu nad Wełtawą.

176.

Rozporządzenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 16. lipca 1897,

którem dla kolei żelaznych rządowych i prywatnych wydaje się przepis o umundurowaniu:

- a) urzędników i aspirantów na urzędników,
- b) urzędników niższych i pomocników urzędników niższych (zastępców urzędników niższych), jakoteż
- c) sług.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 14. czerwca 1897 wydaje się dla kolei żelaznych rządowych i prywatnych zamieszczony poniżej przepis, dotyczący się umundurowania:

- a) urzędników i aspirantów na urzędników,
- b) urzędników niższych i pomocników urzędników niższych (zastępców urzędników niższych), jakoteż
- c) sług.

O ile tego przepis niniejszy wymaga, tracą moc swoją przepisy dotychczasowe o umundurowaniu dla funkcjonaryuszów pod a), b) i c) wzmiankowanych, na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 29. sierpnia 1891, rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 30. września 1891 (Dz. u. p. Nr. 149) ogłoszone.

Guttenberg r. w.

Przepis, dotyczący się munduru:

- a) urzędników i aspirantów na urzędników,
- b) urzędników niższych i pomocników urzędników niższych (zastępców urzędników niższych), tudzież
- c) sług kolei żelaznych rządowych i prywatnych.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Urzędnikom i aspirantom na urzędników, urzędnikom niższym i pomocnikom urzędników niższych (zastępcom urzędników niższych), tudzież sługom kolei żelaznych rządowych i prywatnych wolno w służbie i poza służbą, mianowicie na uroczystościach i przy prezentacjach służbowych nosić suknię honorową, mundur.

O ile w służbie wykonawczej stykają się z publicznością, są obowiązani nosić w służbie mundur

§. 2.

Ustanawia się ośm klas mundurów dla urzędników, trzy klasy dla urzędników niższych, jedną klasę dla aspirantów na urzędników i jedną dla pomocników urzędników niższych (zastępców niższych urzędników) nakoniec cztery klasy dla sług

Dla urzędników, noszących mundury pierwszych pięciu klas, zaprowadza się oprócz przepisanego munduru służbowego jeszcze osobny mundur galowy, którego używać należy podczas uroczystości i przy prezentacjach służbowych.

Urzednicy, noszący mundur szóstej aż do ósmej klasy, używają do gali przepisanego munduru służbowego, który w takim razie ma być zapięty i spodni służbowych, tudzież kapelusza i szpady.

Nadto wolno używać kapelusza do munduru służbowego i to urzednikom, noszącym mundur wszystkich klas, ile razy występują publicznie; w zwyczajnych okolicznościach używać należy czapki.

Szpady, wyjąwszy uroczyste przyjęcia, nie nosi się przy zwyczajnem sprawowaniu służby wykonawczej, ani też w służbie biurowej wewnętrznej.

Urzednicy, przeznaczeni w zdarzeniach uroczystych do prowadzenia lub konwojowania pociągu, jak tylko skończy się przyjęcie, uwolnieni są na czas jazdy od noszenia szpady nawet do munduru galowego.

Wszystkim funkcjonaryuszom kolei żelaznych rządowych i prywatnych wolno nosić w zimie i podczas snoty tak w służbie zwyczajnej jak i poza służbą buty z cholewami po wierzchu spodni aż do kolan sięgającym. Jednakże noszenie butów z cholewami po wierzchu spodni przy zdarzeniach uroczystych i prezentacjach służbowych jest zakazane.

§. 3.

Na guzikach u mundurów dla urzedników, urzedników niższych i sług kolei żelaznych rządowych wyciśnięty jest orzeł cesarski dwugłowy (guziki z orłem).

Podobnież na tarczy środkowej u róży na kapeluszu dla tychże urzedników wyhaftowany jest także orzeł dwugłowy.

Na guzikach i różach u kapeluszków i czapek dla urzedników, urzedników niższych i sług kolei żelaznych prywatnych wyobrażona jest cecha firmy przedsiębiorstwa kolejowego, która powinna być zatwierdzona przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych.

Urzedników, urzedników niższych i sług kolei żelaznych rządowych zalicza do odpowiednich klas umundurowania Minister kolei żelaznych.

Urzedników, urzedników niższych i sług kolei żelaznych prywatnych zalicza odpowiednio do tychże klas c. k. Ministerstwo kolei żelaznych na wniosek interesowanego zarządu.

§. 4.

Najpóźniej w przeciągu lat trzech, licząc od dnia ogłoszenia niniejszego przepisu, wszyscy urzednicy, do których się także stosuje i którzy pełnią obowiązki w służbie wykonawczej, mają być zaopatrzeni w mundur odpowiednio nowemu przepisowi zmieniony.

Po upływie tego terminu nie będzie już wolno urzednikom nosić mundurów według dawnego przepisu.

Co się tyczy urzedników niższych i sług, którzy zarządy kolejowe służbowo w mundury zaopatrzą, przejście do nowego umundurowania odbywać się ma powoli w miarę upływu instrukcyjnych okresów do noszenia mundurów, w które będą zaopatrzeni w chwili ogłoszenia przepisu niniejszego, mianowicie w taki sposób, żeby ile możności ten sam funkcjonaryusz nie nosił jednocześnie części umundurowania według dawnego i według nowego przepisu.

Nowe przedsiębiorstwa kolejowe prywatne, które w myśl §. 2go Porządku ruchu kolei żelaznych z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) prosić będą o pozwolenie otwarcia ruchu kolei, winny jak dotychczas tej komisji, która ma zbadać przysposobienie kolei do ruchu, złożyć dowód, że Ministerstwo kolei żelaznych zatwierdziło zaliczenie funkcjonaryuszów do poszczególnych klas umundurowania i że osoby te są w przepisane mundury zaopatrzone.

§. 5.

W mundurze kłaniać się należy jak wojskow. podniesieniem prawej ręki i dotknięciem dolnego brzegu kapelusza lub daszka czapki.

Pod względem odznak żałobnych na mundurze obowiązują urzedników kolei żelaznych rządowych i prywatnych te same przepisy, co c. k. urzedników rządowych.

II. Opisanie munduru urzedników.

A. Mundur galowy.

§. 6.

Surdut mundurowy (fig. 1) jest dla wszystkich klas, dla których osobny mundur galowy jest przepisany, z sukna przedniego, granatowego (ciemno-błękitnego, franzblau) z kołnierzem stojącym i wyłogami z czarnego aksamitu i ma jedwabną, czarną podszewkę, gładką.

Kołnierz stojący, pokryty pełnym wylogiem z czarnego aksamitu, jest suknem granatowem podszyty, ma wewnątrz wkładkę pojedynczą z sztywnego płótna, która utrzymuje go w formie, nie czyniąc sztywnym.

Kołnierz ten dla wszystkich klas ma równo 4 cm wysokości i jest na przodzie z lekka zaokrąglony o przekątni 1.3 cm.

Część górna dochodzi aż do bioder i zapina się na dwa rzędy guzików połączanych, których jest po siedm w każdym rzędzie (fig. 8). Guzik najwyższy oddalony jest o 1.3 cm od osady kołnierza, najniższy na szwie stanu tak przytwierdzony, żeby po zapięciu surduta na guziki, oba najwyższe guziki były od siebie oddalone o 10.5 cm a oba najniższe o 9.5 cm. Poły mają przednie końce zaokrąglone

i dochodzą, gdy ręce są wolno spuszczone, aż do końca palca średniego wyprostowanego. Zachodzą na siebie z przodu jak wskazuje odległość obu rzędów guzików a z tyłu jak wskazuje dolna szerokość części plecowej.

W kierunku dwóch szwów plecowych tworzą obie poły po jednym fałdzie pionowym i tam, gdzie fałdy te schodzą się ze szwami plecowymi, przyszyte są dwa wielkie guziki. Poniżej tych guzików stanowią wycięte są w obu fałdach kieszenie, nakryte klapami podwójnie wygiętymi i opatrzonymi każda dwoma guzikami.

Rękawy są na przydłōniku mniej więcej na 10·5 *cm* rozcięte i obłożone wyłogiem na 6·5 *cm* szerokim z czarnego aksamitu, którego brzeg górny jest z lekka zaokrąglony.

Rozporek opatrzony jest na dolnej części rękawa małym guziczkiem (fig. 9), a na górnej jego części dziurką do zapinania. Wzdłuż brzegów munduru, tudzież na szwie kołnierza i na górnym brzegu wyłogów na rękawach biegnie wypustka (*passepoil*) sukienna barwy pomarańczowej.

Na guzikach wyciętna jest cecha kolei.

§. 7.

Spodnie galowe dla tych klas, dla których osobny mundur galowy jest przepisany, są z tego samego co mundur sukna przedniego granatowego.

§. 8.

Za odznaki u munduru galowego (fig. 5—7, 14 i 15) dla urzędników kolei żelaznych tak rządowych jak prywatnych służą rozety na kołnierzu, tudzież galony złote na kołnierzu, na wyłogach u rękawów i na szwie bocznym zewnętrznym spodni a mianowicie:

- a) u mundurów piątej klasy galon złoty 3·3 *cm* szeroki i jedna rozeta srebrna na kołnierzu, galon 3·3 *cm* szeroki na wyłogach u rękawów i galon 2·6 *cm* szeroki na szwie bocznym zewnętrznym spodni;
- b) u mundurów czwartej klasy służą za odznakę takie same galony jak u mundurów piątej klasy i dwie rozety srebrne na kołnierzu;
- c) u mundurów trzeciej klasy służą za odznakę takie same galony jak u mundurów czwartej klasy i trzy rozety srebrne na kołnierzu;
- d) u mundurów drugiej klasy służą za odznakę galon 3·3 *cm* szeroki i jedna rozeta srebrna na kołnierzu, galon 5·3 *cm* szeroki na wyłogach u rękawów a na szwie bocznym zewnętrznym spodni dwa galony po 2·6 *cm* szerokie, wypustką barwy pomarańczowej oddzielone;

e) u mundurów pierwszej klasy służą za odznakę takie same galony jak u mundurów drugiej klasy i dwie rozety srebrne na kołnierzu.

Rozety mają 1·7 *cm* średnicy i są srebrem haftowane lub ze srebra wyciętnie.

U mundurów wszystkich pięciu klas znajdują się na kołnierzu po obu stronach obok rozet koło jednoskrzydło srebrem wyhaftowane.

§. 9.

Kapelusz (fig. 16—22) jest z pilśni czarnej, obsyty czarną wstążką jedwabną morową i opatrzony z prawej strony czarną kokardą.

Obłoga przytwierdzona po prawej stronie kołtem skrzydlatem, złotem haftowanym, składa się dla pierwszej aż do piątej klasy umundurowania z sześciu rzędów złotych builonów, z których dwa środkowe są splecione, dla szóstej aż do ósmej klasy umundurowania z galonu złotego. W obu rogach kapelusza leżą róże ze złotych builonów, mające w środku tarcze aksamitne pomarańczowe, na których wyhaftowana jest cecha kolei.

§. 10.

Za broń przyboczną służy szpada, której rękojeść i ozdoby na pochwie metalowe, pozłacane, zrobione są podług wzoru (fig. 27—29).

Szpadę, której główńia stalowa ma 65 *cm* a rękojeść 15 *cm* długości, nosi się na pendencie, który opasywać należy pod mundurem lub pod kamizelką w taki sposób, żeby przedni rzemień, szpadę utrzymujący, spadał po lewem górnem udzie.

Pendent składa się z pasa ze skóry brunatnej, lśniącej i dwóch rzemieni z czerwonego safianu szpadę utrzymujących, opatrzonych sprzączkami.

Z rzemieni, szpadę utrzymujących, przedni ma 29 *cm*, tylny 46 *cm* długości; obadwa są na 2·8 *cm* szerokie i wyłożone po stronie zewnętrznej galonem złotym, 2·3 *cm* szerokim, w środku czarną nicią przetykanym, na dolnym zaś końcu, gdzie znajdują się sprzączki do przytwierdzenia szpady, ścięte kończąc.

Do pendentu przymocowany jest łańcuszek 13 *cm* długości mający, z haczkami do podwyższenia szpady.

§. 11.

Paltot (fig. 4) jest z sukna granatowego (franzblau) ciężkiego lub lżejszego, albo z bai, bez wypustek, z kapturem, pętlcami lub guzikami przytwierdzonym i kołnierzem leżącym czarnym aksamitnym.

Na zewnętrznej stronie wyłożonej części kołnierza u obu brzegów przednich umieszczone są obszewki sukienne pomarańczowe z małym pozłacanym guziczkiem na górnym końcu tychże obszewek.

Paltot ma być tak długi, żeby całkiem osłaniał ciało od szyi aż do 10—12 *cm* poniżej goleni i zapina się na dwa rzędy poślaczanych guzików po 6 w każdym rzędzie. W wysokości bioder znajduje się zapona, mająca 6 *cm* szerokości, 37 *cm* długości, opatrzona dwoma poślaczaniami guzikami i dwiema dziurkami.

Po lewej stronie piersi znajduje się od wewnątrz kieszeń otwarta a w wysokości zapony dwie kieszenie klapami nakryte.

Na wszystkich guzikach wyciśnięta jest cecha kolei.

Na obu barkach przyszyte są w odległości 5 *cm* od górnego szwu rękawów uszka z galonu 1·5 *cm* szerokiego opatrzonego wypustką (*passepil*) barwy pomarańczowej do przewleczenia i przytrzymywania naramienników poniżej w §. 14 opisanych.

§. 12.

Krawat jest z czarnej, gładkiej materii jedwabnej z wypustką płócienną białą.

§. 13.

Rękawiczki są białe ze skóry pralnej.

B. Mundur służbowy.

§. 14.

Surdut jest (fig. 2 i 2 *a*) ze sukna przedniego granatowego (*franzblau*) z podszewką z czarnej gładkiej materii jedwabnej lub wełnianej. Części piersiowe (przednie) surduta zachodzą w środku piersi jedna na drugą i tworzą dwie wykładki u góry kończyste. Na każdej jest rzędem po siedm guzików, równo od siebie oddalonych, które są metalowe, poślacane i opatrzone cechą kolei. Guzik najwyższy oddalony jest o 3 *cm* od osady kołnierza a o 12 *cm* od brzegu wykładki, najniższy o 9 *cm* od brzegu wykładki. W podszewce lewej części piersiowej znajduje się kieszeń mająca 15 *cm* szerokości.

Gdy ręce są wolno spuszczone, poły dochodzą aż do końca palca środkowego wyprostowanego i ku dołowi rozszerzone, zachodzą na siebie z przodu jak wskazuje szerokość części wykładkowych a z tyłu jak wskazuje dolna szerokość części plecowej.

W kiernku dwóch szwów plecowych tworzą obie poły w części tylnej po jednym fałdzie pionowym a w każdym z nich znajduje się kieszeń nakryta klapą trójkończystą, to jest podwójnie wygiętą.

Klapy te opatrzone są każda trzema guzikami poślaczaniami, przszytymi po jednym na górnym i dolnym końcu, tudzież w środku klapy.

Rękawy, nie rozcięte, obłożone są wyłogami z tego samego sukna, mającemi po 6 *cm* szerokości. Wzdłuż szwu między rękawem a wyłogiem idzie wypustka sukienna barwy pomarańczowej. Na wyłogach wzdłuż tylnego szwu tuż ponad i popod wypustką pomarańczową przszyć należy po jednym guziczku poślaczanym.

Kołnierz ma podszewkę z tego samego sukna i jest tak skrojony, żeby wyłożony miał z tyłu, w środku, tudzież na obu przednich, prostokątnych rogach przy częściach wykładkowych 4 *cm* szerokości.

Oznakę stanowią naramienniki (fig. 10—12) na obu barkach, od końca kołnierza aż ponad górnym szwem rękawów, lecz nie są do surduta mundurowego stale przytwierdzone.

Naramienniki te są prostokątne, na górnym końcu płasko pościłane i długość ich wynosi 12—16 *cm*, szerokość zaś u mundurów 1 i 2 klasy . 6·10 *cm*
 „ „ 3 aż do 5 klasy 3·90 „
 „ „ 6 „ „ 8 „ 4·60 „

Naramienniki podszyte są suknem barwy pomarańczowej w całej szerokości, a z wierzchu tylko o tyle, że wzdłuż wszystkich brzegów tworzą wypustkę barwy pomarańczowej 1·5 *mm* szeroką.

Wierzch naramienników pokryty jest aksamitem czarnym sięgającym aż do wypustek barwy pomarańczowej 1·5 *mm* szerokich.

Wyłogi aksamitne u mundurów szóstej aż do ósmej klasy obwiedzione są na brzegu galonkiem złotym 5 *mm* szerokim,

u mundurów 5 aż do 8 klasy galonem złotym 3·3 *cm* szerokim, jaki znajduje się na wyłogach rękawów munduru galowego tych klas, a

u mundurów 2 i 1 klasy pokryte w taki sposób dwoma galonami złotymi 2·6 *cm* szerokimi jakie się znajdują na spodniach galowych tych klas, przszytymi równolegle z przedziałem 3·00 *mm*,

że czarny aksamitny wyłóg widoczny jest w szerokości 1·5 *mm* między wypustką barwy pomarańczowej a galonem.

W środku górnego ściętego końca znajduje się guziczek poślaczany, na którym wyciśnięta jest cecha odpowiedniej kolei.

Na przeciwległym zewnętrznym końcu umieszczone są rozety oznaczające różnicę rangi między klasami mundurów, a mianowicie:

u mundurów	8	klasy	1	złota	rozeta
"	"	"	7	2	złote rozety
"	"	"	6	3	" "
"	"	"	5	1	srebrna rozeta
"	"	"	4	2	srebrne rozety
"	"	"	3	3	" "
"	"	"	2	1	srebrna rozeta
"	"	"	1	2	srebrne rozety.

Rozety u mundurów pierwszej i drugiej klasy mają 25 mm średnicy, u mundurów innych klas 15 mm.

Naramiennik przytwierdza się do surduta mundurowego za pomocą wąskiego języka sukiennego lub skórzanego, który znajduje się na spodniej stronie naramiennika, u jego końca zewnętrznego do szwu rękawów zwróconego, przyszytego w odległości 1 cm od końca naramiennika, i który najprzód przewleka się przez małą pętelkę z tego samego sukna co surdut zrobioną i do surduta tuż ponad górnym szwem rękawów przytwierdzoną a następnie zapina na guziczek, do spodniej strony naramiennika w okolicy jej górnego końca przszyty. Naramiennik tym sposobem, za pomocą rzeczonyj pętliki, zadziergnięty, przewleka się następnie przez uszko (fig. 13), zrobione z galonu złotego 15 mm szerokiego a tak długiego jak szerokość naramiennika wymaga, opatrzonego wypustką (passepoil) z sukna pomarańczowego i którego oba końce przszyte są mocno do barku munduru, w odległości 5 cm od górnego szwu rękawów; nakoniec kruczek 25 mm długi a znajdujący się na spodniej stronie przy górnym ściętym końcu, zadzierzga się w pętelkę granatową, na surducie poniżej brzegu kołnierza umieszczoną.

§. 15.

Spodnie, dla wszystkich klas jednakowe, są ze sukna popielato-granatowego, opatrzone na szwach podłużnych zewnętrznych wypustką z tego samego sukna.

W lecie można nosić spodnie z materji wełnianej barwy płótna żaglowego lub z materji pralnej jednobarwnej białej lub niebielonej.

§. 16.

Czapka (fig. 23—25 i 23 a—25 a) dla urzędników wszystkich klas według tego samego wzoru, krojem i formą taka jak czapki urzędników rządowych.

Zrobiona jest ze sukna przedniego granatowego (franzblau), opatrzona daszkiem ze skóry lakierowanej 45 mm szerokim, ukośnie ku dołowi zgiętym i podpinką 25 mm szeroką.

Czapka ma z przodu 100, z tyłu 130 mm wysokości i obszyta jest u dolnego brzegu sznurem

złotym, czarnymi jedwabnymi niemi przetykanym, 5 mm grubym. Podpinka opatrzona jest połączoną sprzączką i przytwierdzona powyżej brzegu daszka dwoma połączaniami guziczkami z cechą odpowiedniej kolei.

W środku przedniej strony umieszczone jest na czapce dla urzędników kolei rządowych koło dwuskrzydłe, koroną cesarską ozdobione, złotem wyhaftowane.

W środku przedniej strony czapek dla urzędników kolei prywatnych, umieszczone jest małe koło dwuskrzydłe, jednak bez korony, z metalu złoto-żółtego, które połączone jest obłogą z sznuru złotego czarnymi niemi przetykanego z różą ze złotych bulionów, umieszczoną na górnym brzegu czapki, zaś w środkowej tarczy teje róży przykrytej sukmem barwy pomarańczowej wyhaftowana jest złotymi niemi cecha kolei.

Urzędnik pełniący służbę przy ruchu nosi taką samą czapkę, atoli nie z granatowego lecz z czerwonego sukna.

§. 17.

Kamizelka zrobiona jest z sukna przedniego granatowego (franzblau), część jej tylna ma być z czarnego kanawasu, z przodu od szyi ku piersiom na 2—2 cm wycięta i zapina się na ośm guziczków metalowych połączanych (z takim samym odciskiem jak guziki u surduta), przszytych na przednim brzegu prawej części piersiowej. Przednie dolne rogi obu części piersiowych są na ukos ścięte, kieszenie na stronie zewnętrznej, po jednej na każdym boku, są poziome, z otworem opatrzonym listewką 2 cm szeroką. Część tylna kamizelki jest w środku na 7 cm rozcięta i opatrzona zaponą ze sprzączką do ściągania.

W lecie można nosić kamizelkę białą z takimi samymi guzikami i tego samego kroju.

§. 18.

Palto jest takie samo jak do munduru galowego i zawsze trzeba na nim nosić naramienniki w §. 14 opisane, które przytwierdza się na barkach paltota w taki sam sposób jak u surduta.

§. 19.

Krawat zrobiony jest z materji jedwabnej czarnej, ma 2.2 cm szerokości a 77—80 cm długości, z końcami prostokątnie uciętymi i wiąże się go z przodu na węzeł z dwiema krótkimi kokardami i dwoma końcami.

§. 20.

Koszula jest z białego materiału.

§. 21.

Szpada jak do munduru galowego.

§. 22.

Urzędnikom pełniącym służbę na pociągach, wolno w czasie tej służby, wyjąwszy jednakże zdarczenia uroczyste, nosić do munduru służbowego rękawiczki czarne.

§. 23.

Każdemu zarządowi kolejowemu wolno postanowić, w których stacjach pomniejszego znaczenia, tudzież przy jakich w ogóle czynnościach służbowych można zamiast munduru służbowego (§. 14) nosić kurtkę (sacco, fig. 3).

Kurtka zrobiona jest ze sukna przedniego granatowego (franzblau), z kołnierzem do wykładania z tego samego sukna, przylega wolno do ciała i gdy ręce są naturalnie spuszczone, przechodzi mniej więcej na 7 *cm* poza brzeg otworu rękawów.

Kurtka zapina się na dwa rzędy guzików metalowych połączonych (takich samych jak na mundurze), przyszytych w równej odległości od siebie, po pięć z każdej strony. Oba guziki najwyższe znajdują się o 3 *cm* poniżej osady kołnierza a dwa najniższe mniej więcej 30 *cm* nad dolnym brzegiem kurtki i przyszyte są w taki sposób, żeby wtedy, gdy kurtka jest zapięta, dwa rzędy guzików oddalone były od siebie około 10—12 *cm*.

Po obu przednich częściach kurtki od zewnątrz na 18 *cm* od przedniego a 20—22 *cm* od dolnego brzegu kurtki znajdują się kieszenie poziome, klapami na 7 *cm* szerokiemi nakryte.

Tylna część kurtki składa się z dwóch połów i jest od dołu na szwie środkowym na 8—10 *cm* rozcięta. Na wewnętrznej stronie lewej części piersiowej osadzona jest kieszeń boczna 13 *cm* szeroka. Rękawy nie są na przydołku rozcięte a wyłóg, którym są obłożone, ma 9 *cm* szerokości. Kołnierz ma podszewkę z tego samego sukna i jest tak skrojony, żeby wyłożony miał z tyłu, w środku i na obu rogach przednich prostokątnych przy częściach wykładowych 4 *cm* szerokości.

Odnaki na kurtce są takie same jak na mundurze służbowym.

Do kurtki nie wolno nosić kapelusza i szpady.

III. Opisanie munduru aspirantów.

§. 24.

Mundur i kurtka dla aspirantów są całkiem takie same jak dla urzędników noszących mundur

8 klasy z tą różnicą, że na naramienniku niema rozet za odznakę służących.

IV. Opisanie munduru urzędników niższych.

§. 25.

Surdut mundurowy jest taki sam jak dla urzędników noszących mundur szóstej aż do ósmej klasy, z tą różnicą, że galonek 5 *mm* szeroki i rozety na naramiennikach, jakoteż uszko, które ją przytrzymuje, są z metalu białego posrebrzanego, guziki zaś nie połączone, lecz z metalu białego posrebrzanego, wreszcie naramienniki nie są pokryte czarnym aksamitem, lecz suknem granatowem barwy munduru.

Dla urzędników niższych mundury trzeciej klasy mają na naramienniku jedną rozetę, mundury drugiej klasy dwie a mundury pierwszej klasy trzy rozety.

Naramienniki werkmistrzów należących do pierwszej kategorii płac urzędników niższych opatrzone są jeszcze drugim galonkiem tej samej szerokości z białego posrebrzanego metalu (fig. 12 *a*).

§. 26.

Kurtka jest taka sama jak przepisana dla urzędników. Jednakże guziki i odnaki na niej są takie jak na surducie mundurowym urzędników niższych.

§. 27.

Spodnie są ze sukna popielato-granatowego z wypustką z tego samego sukna na szwie zewnętrznym podłużnym. W lecie można nosić spodnie z materji wełnianej barwy płótna żaglowego albo z materji pralnej jednobarwnej białej lub niebieskiej.

§. 28.

Zamiast kapelusza dla urzędników przepisanego, urzędnicy niżsi używają także do gali czapki jaką noszą urzędnicy z tą różnicą, że sznur przetkany niemi jedwabnemi barwy pomarańczowej, którym jest obszyta, tudzież koło skrzydlate, dla urzędników kolei rządowych koroną cesarską ozdobione dla urzędników kolei prywatnych, róża, obłoga i małe koło skrzydlate są nie ze złota lecz z metalu białego posrebrzanego.

§. 29.

Urzędnicy niżsi nie noszą szpady.

§. 30.

Palto jest takie samo jak urzędników, z tą różnicą, że guziki nie są pozłacane, lecz z metalu białego posrebrzanego a naramienniki i uszka do nich jak na surducie mundurowym urzędników niższych.

Kamizelka, krawat, koszula i rękawiczki są jak do munduru służbowego urzędników, z tą różnicą że guziki kamizelki są z metalu białego posrebrzanego.

Urzędnikom niższym do konwojowania pociągów wolno nosić w służbie także czarne rękawiczki, wyjąwszy na uroczystościach.

§. 31.

Zarządowi każdej kolei zostawia się zdecydowanie, którzy z jej funkcyonaryuszów, do kategorii niższych urzędników należący, mają zamiast surduta mundurowego otrzymać tylko kurtkę.

V. Opisanie munduru pomocników urzędników niższych (zastępców urzędników niższych).

§. 32.

Mundur i kurtka dla pomocników urzędników niższych (zastępców urzędników niższych) są całkiem takie same jak dla urzędników niższych, z tą różnicą, że zastępcy ci nie noszą rozet na naramienniku.

VI. Opisanie munduru sług.

§. 33.

Surdut mundurowy, spodnie i czapka dla sług I, II i III klasy są ze sukna modrego (barwy bławatków); mundur takiego samego kroju i formy jak mundur galowy urzędników noszących mundur pierwszej aż do piątej klasy, spodnie i czapka jak dla urzędników (fig. 23—26, 23 a—25 a).

Kołnierz i wyłogi surduta mundurowego są z tego samego sukna; podszewka części górnej surduta i rękawów jest z materji bawełnianej lub półwełnianej popielatej, podszewka poł z takiejże materji czarnej.

Na brzegach surduta, tudzież na wyłogach i na szwie kołnierza, jakoteż u spodni na szwach bocznych zewnętrznych biegnie wypustka sukienna barwy pomarańczowej. Na guzikach mundurowych, które mają być z metalu białego posrebrzanego, jako też na guzikach u czapki, wyciśnięta jest tak samo jak na guzikach mundurowych dla urzędników odznaka kolei.

U surduta mundurowego dla służby pociągowej znajduje się na barkach naramiennik ze sznura 5 mm grubego z metalu białego posrebrzanego pomarańczowo-żółtymi nitkami przetykanego (fig. 31), która od dołu przyszyta jest do szwu barkowego, w środku bark przechodzi przez umieszczone tamże uszko z takiego samego sznura a w górze zapina się na mały guziczek metalowy przepisanego rodzaju.

Zarządowi każdej kolei zostawia się do woli postanowienie, żeby słudzy IV klasy (budnicy) nosili także mundur; powinien on być krojem i formą taki sam jak mundur dla sług I, II i III klasy, ale z grubszego sukna.

Słudzy IV klasy, których zarządy kolejowe nie zechcą umundurować, mają nosić zamiast munduru bluzę sukienną w §. 36 opisaną.

Spodnie i czapka dla sług IV klasy zrobione są jak dla sług I, II i III klasy ze sukna także modrego ale grubszego.

Słudzy pełniący służbę ruchu pod własną odpowiedzialnością, otrzymują na czas tego zatrudnienia surdut mundurowy dla sług, kurtkę dla sług i czapkę dla sług z granatowego (franzblau), tudzież spodnie z sukna popielato-granatowego, kroju i wykończenia jak dla urzędników niższych.

§. 34.

Za odznaki służą dla sług I, II i III klasy rozety z wyciskanego metalu białego posrebrzanego na kołnierzu surduta mundurowego a mianowicie:

dla	I	klasy	3,
„	II	„	2 takie rozety,
„	III	„	1 rozeta.

Obok rozet znajduje się po obu stronach koło jednoskrzydłe z metalu białego posrebrzanego (fig. 32).

U mundurów dla sług IV klasy niema rozet na kołnierzu, lecz tylko wzmiankowane powyżej koła jednoskrzydłe (fig. 33).

Słudzy mający sobie przydzielonych innych sług tej samej płacy więc z temi samymi odznakami służbowymi, noszą przez czas tego stosunku jako zewnętrzną oznakę swej wyższej funkcyi służbowej, oprócz rozet, galonek 1-3 cm szeroki z białego posrebrzanego metalu, wzdłuż osady kołnierza i na obu przednich kończynach surduta mundurowego a względnie na obu końcach kołnierza kurtki (fig. 34 i 35).

§. 35.

Czapki sług wszystkich klas opatrzone są kołtem dwuskrzydłem z metalu białego posrebrzanego, które na czapkach sług kolei rządowych ozdobione jest koroną cesarską, na czapkach zaś sług kolei prywatnych ozdobione jest w sposób w §. 28 opisany; nadto czapki sług I, II i III klasy obszyte są od dołu sznurem z metalu białego posrebrzanego przetkanego nitkami barwy pomarańczowo-żółtej mającej 5 mm grubości.

§. 36.

Bluza sukienna dla sług I, II i III klasy (fig. 30) jest z tego samego co mundur sukna modrego (kornblumenblau), ma kołnierz stojący 35 mm wysokości, jest z przodu całkiem otwarta i dochodzi aż do połowy górnego uda. Jest zawsze bez podszewki. Na piersiach znajdują się zewnątrz dwie kieszenie otwarte a poniżej drugie dwie kieszenie także otwarte, nakryte trójzębnymi klapami.

Rękawy są na przyłóżku zamknięte. Bluza zapina się przy kołnierzu na haftkę i z przodu na piersiach na sześć czarnych małych guzików blaszanych z prawej strony umieszczonych, które pokrywa listwa znajdująca się po lewej stronie.

Wewnątrz znajduje się ściągadło czarne 10 mm szerokie, żeby bluza przylegała do stanu.

Na kołnierzu są po obu stronach takie same odznaki (rozety z metalu białego posrebrzanego) i także kolo skrzydlate jak na mundurach sług I, II i III klasy a dla służby pociągowej nadto naramienniki na barkach.

Bluza sukienna sług IV klasy (budników), o ile ją zarządy kolejowe zamiast mundurów zaprowadzą, zrobiona jest ze sukna modrego grubego, jak spodnie sług tej klasy i tak samo jak bluzy sukienne dla sług I, II i III klasy z tą jedynie różnicą, że na kołnierzu niema rozet.

§. 37.

Palto jest ze sukna ciężkiego lub białej barwy czarno- lub ciemno-łłowej (molrengrau lub dunkelgrau), z podszewką takiej samej barwy, z kapturem, który przytwierdza się zapomocą pętlie i guzików lecz bez wypustek, obszewek i naramienników. Kołnierz jest z tego samego sukna lub materiału co palto.

Z przodu dochodzi palto mniej więcej na 25 cm poniżej goleni i jeżeli jest czarno-łłowe, zamyka się jak palto urzędników niższych na dwa rzędy dużych

guzików z metalu białego posrebrzanego po sześć w każdym rzędzie, palto zaś ciemno-łłowe sukienne i bajowe na dwa rzędy dużych guzików czarnych, rogowych po pięć w każdym rzędzie.

Kołnierz wykładany jest u paltotów sukiennych i bajowych dla sług na przekątni o 65 mm zaokrąglony i tak skrojony, żeby postawiony zasłaniał twarz aż po oczy i rozchodził się z przodu tylko na 25 mm. Do utrzymania obu końców w tem położeniu służy zaponka wewnątrz a to u paltota czarno-łłowego dwoma małymi guzikami z metalu białego posrebrzanego, a u paltotów ciemno-łłowych sukiennych i bajowych dwoma małymi czarnymi guzikami rogowymi przytwierdzona, 50 mm szeroka, która zwyczajnie w jedną stronę jest założona.

W wysokości bioder znajduje się zaponka 6 cm szeroka, 37 cm długa, dwoma guzikami z metalu białego posrebrzanego lub dwoma rogowymi czarnymi i dwiema dziurkami opatrzona. Po lewej stronie piersi znajduje się wewnątrz kieszeń otwarta a w wysokości zapyony umieszczone są dwie kieszenie, klapami nakryte.

U paltotów czarno-łłowych służby pociągowej znajduje się na barkach naramiennik z tego samego sukna co palto, 5 cm szeroki, którego koniec dolny przyszyty jest na szwie barkowym, górny zaś przytwierdza się zapomocą guzika metalowego umieszczonego na paltocie poniżej brzegu kołnierza.

Rękawy wywijają się i tworzą wylóg 15 cm wysoki z tego samego materiału. Do zapięcia paltota w razie zarzucenia go na siebie, służy pętelka harrasowa tej samej barwy i baryłka umieszczona z przodu tam, gdzie się kołnierz zaczyna. Rozporek z tyłu, którego części na siebie zachodzą, ma u paltotów czarno-łłowych około 35 cm, u ciemno-łłowych sukiennych i bajowych około 25 cm długości i opatrzony jest u pierwszych czterema guziczkami z metalu białego posrebrzanego, u dwóch ostatnich dwoma czarnymi guziczkami blaszanymi i odpowiednią ilością dziurek.

Zarządowi każdej kolei żelaznej zostawia się postanowienie, którzy słudzy I, II, III i IV kategorii mają otrzymać palto sukienne czarno-łłowe a którzy ciemno-łłowe sukienne lub bajowe. Słudzy sprawujący służbę przy pociągach osobowych, którzy dostają surduty mundurowe, powinni bezwarunkowo otrzymać paltoty czarno-łłowe.

§. 38.

Bluza płócienna zrobiona jest z płótna (Gradl) w paski błękitne i opatrzona dwiema kieszeniami z tego samego materiału; po prawej stronie piersi jest pięć guzików białych kościanych a po lewej

stronie odpowiednia ilość dziurek; na około stanu ma zapone z tego samego materiału 50 mm szeroką a 30 do 35 cm długą z dwoma białymi guzikami kościanymi. Na kołnierzu wyłożonym 6—7 cm szerokim umieszczone są dwa galonki harrasowe granatowe 10 mm szerokie tak przyszyte, że pierwszy galonek jest od końca kołnierza (mierząc po szerokości) oddalony o 5 mm a w odstępnie 5 mm zaczyna się drugi galonek.

Rękawy są na przydłonku otwarte i opatrzone każdy białym kościanym guziczkiem i dziurką, z rozporkiem około 10 mm długim, którego końce na siebie zachodzą.

Bluza dochodzi mniej więcej na 15 cm powyżej goleni.

Zarządowi każdej kolei zostawia się postanowienie, którzy funkcyonaryusze do kategorii służ należący otrzymać mają te bluzy płócienne.

§. 39.

Krawat jest z materyi czarnej gładkiej z wypustką białą płócienną.

Rękawiczki takie jak urzędników niższych.

§. 40.

Postanowienie, czy i którzy funkcyonaryusze do kategorii urzędników niższych i służ należący,

nosić mają osobny ubiór zimowy, jakoto paltoty futrzane, surduty futrzane, czapki futrzane, buty pilśniowe itd., tudzież czy i którzy służ do kategorii robotników należący, jak np. tragarze, lampiarze, czyściciele wagonów itd. mają być upoważnieni lub zobowiązani do noszenia bluzy płóciennej i czapki budników, zostawia się uznaniu zarządów kolei żelaznych.

177.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 17. lipca 1897,

tyczące się odroczenia terminu do otwarcia ruchu na kolei lokalnej z Wodnian do Tynu nad Wełtawą

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia odroczone aż do dnia 31. grudnia 1898 termin do ukończenia budowy i otwarcia ruchu na kolei lokalnej z Wodnian do Tynu nad Wełtawą, ustanowiony w §. 8 Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 23. listopada 1895 (Dz. u. p. Nr. 8 z r. 1896).

Guttenberg r. w.

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 2 a.

Fig. 3.

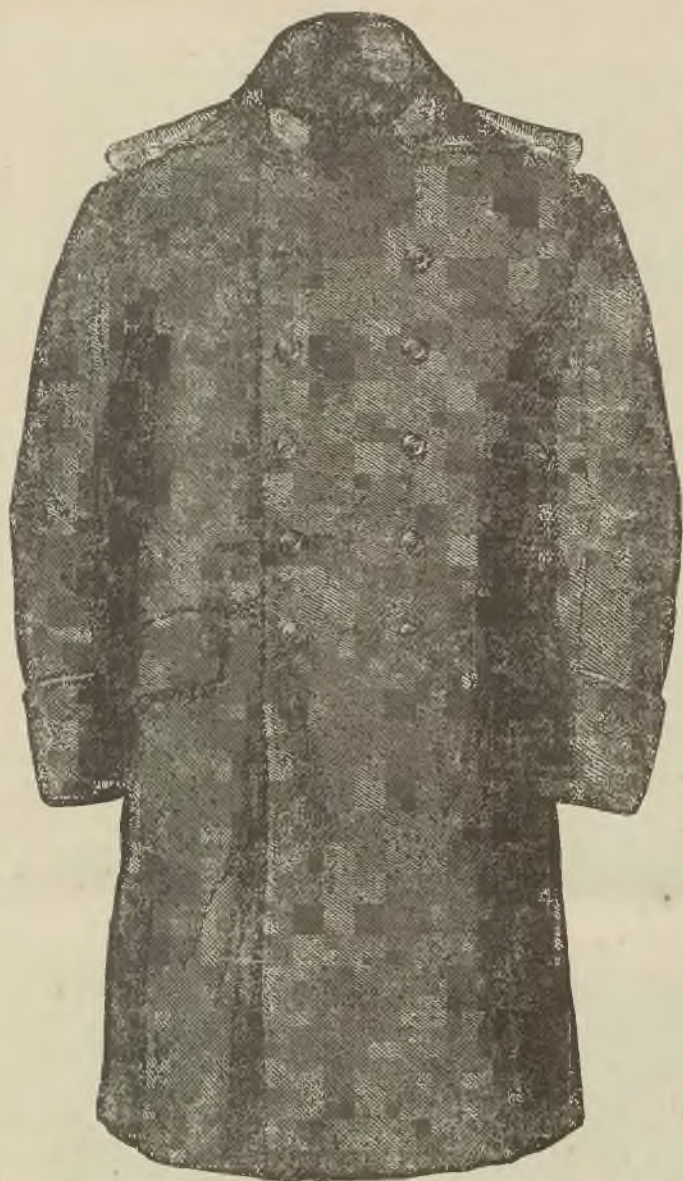

Fig. 4

Fig. 5.

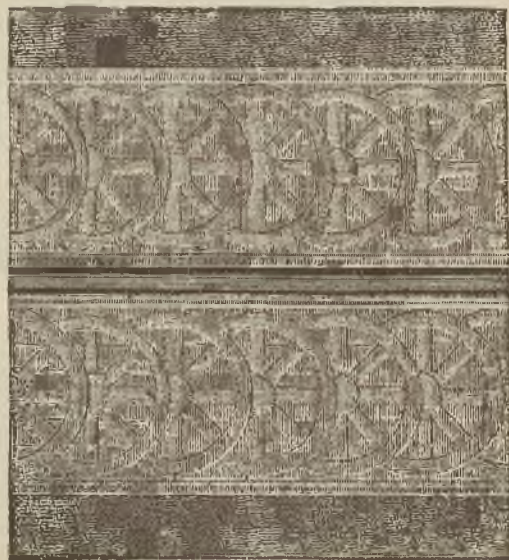

Fig. 6.

Fig. 7.

Fig. 8.

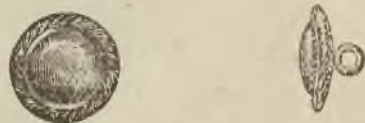

Fig. 9.

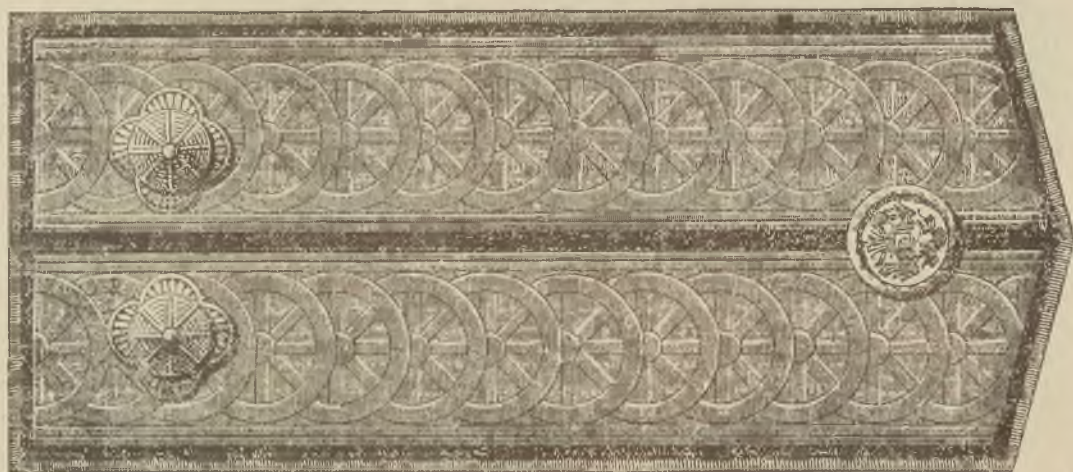

Fig. 10.

Fig. 11.

Fig. 12.

Fig. 12 a.

Fig. 13.

Fig. 14.

Fig. 15.

Fig. 19.

Fig. 16.

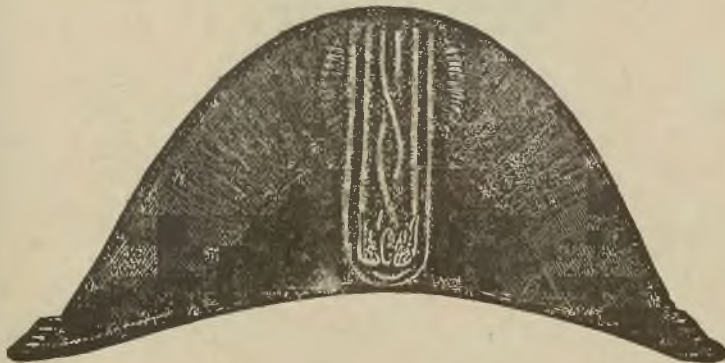

Fig. 17.

Fig. 18.

Fig. 20.

Fig. 21.

Fig. 22.

Fig. 23.

Fig. 23 a.

Fig. 26.

Fig. 24.

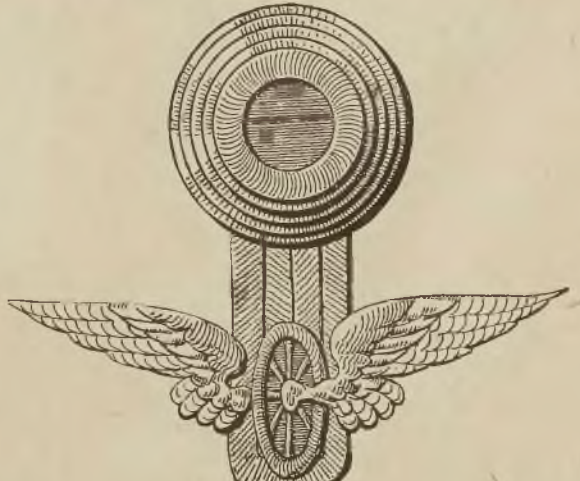
Fig. 24 a.

Fig. 25.

Fig. 25 a.

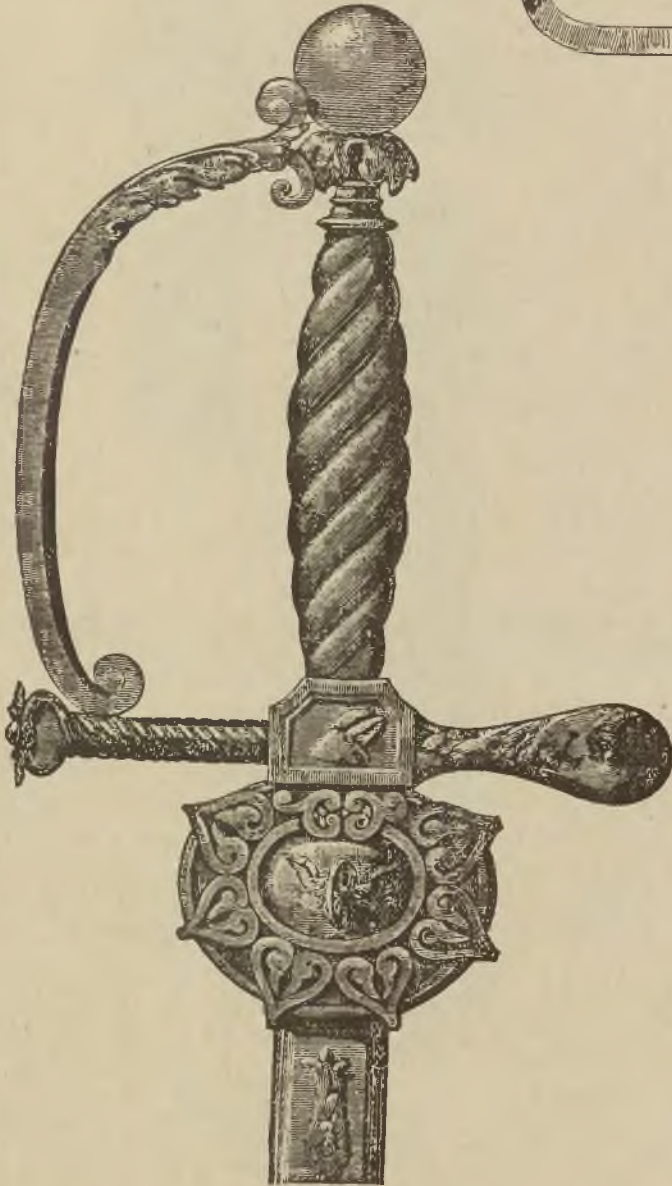

Fig. 27.

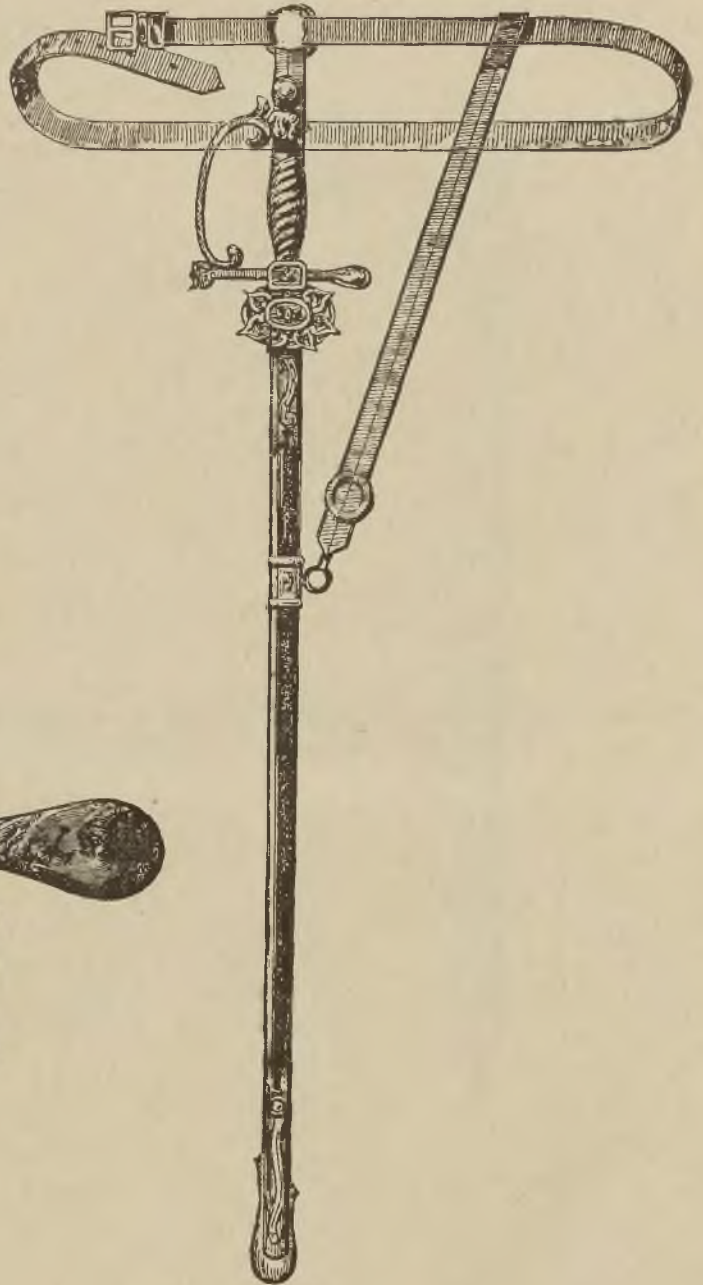

Fig. 28.

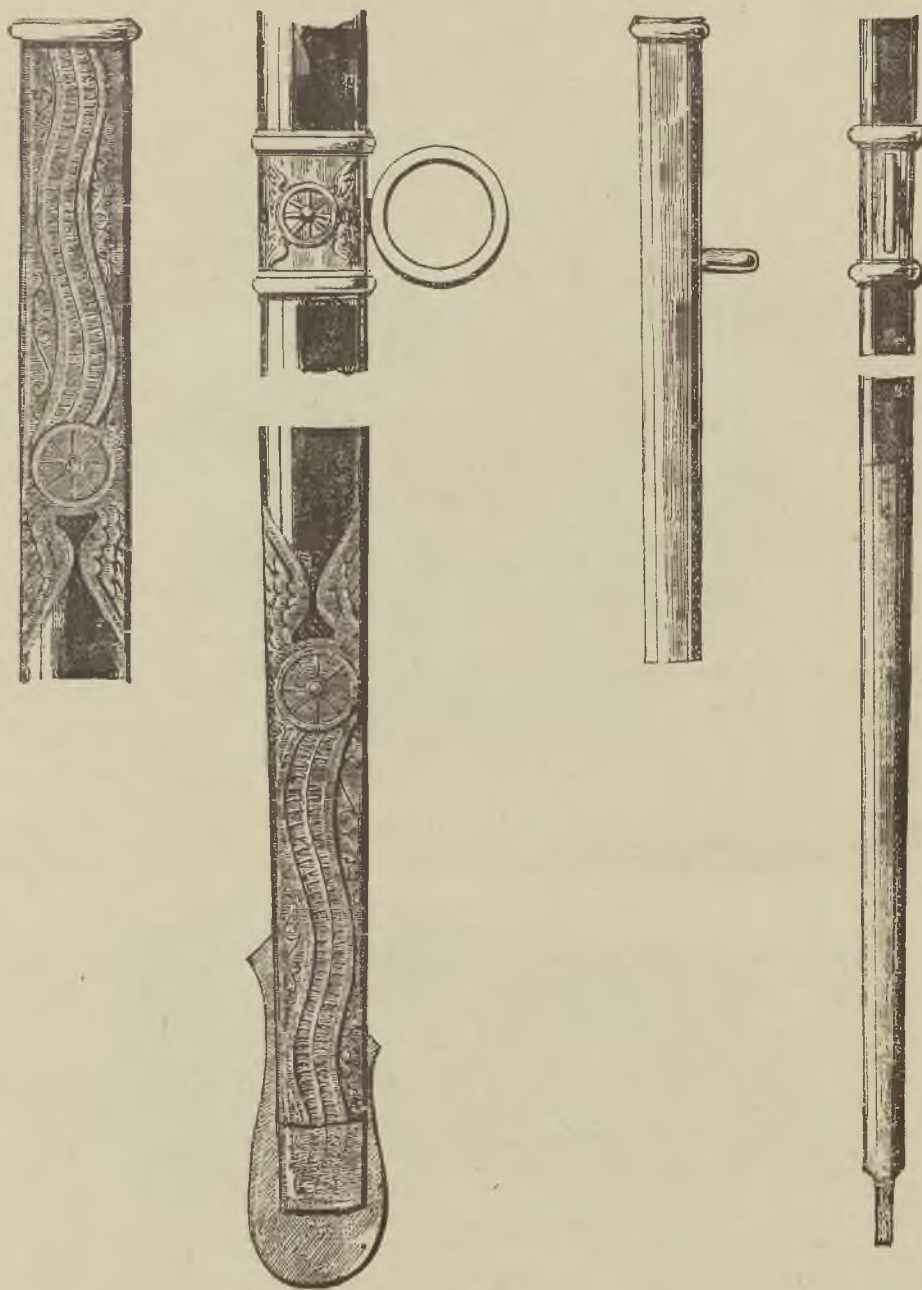

Fig. 29.

Fig. 31.

Fig. 30.

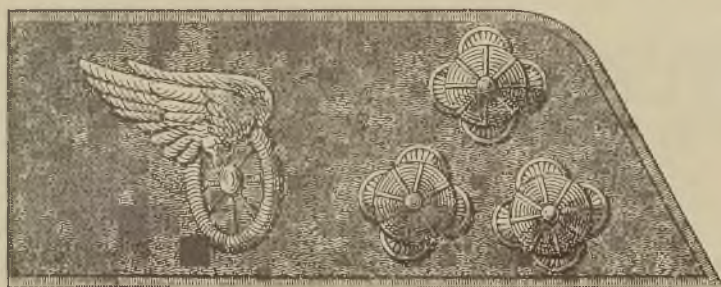

Fig. 32.

Fig. 33.

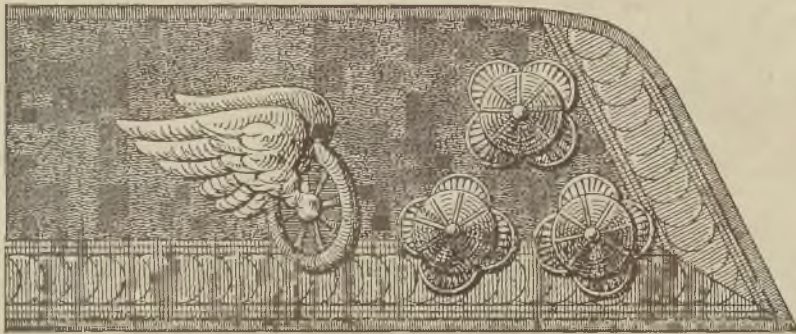

Fig. 34.

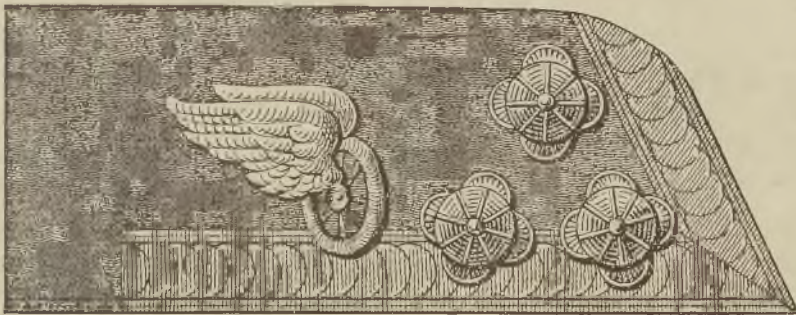

Fig. 35.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1897.

Treść: (№ 178—179.) 178. Rozporządzenie ogłaszające dzień, w którym nabywa mocy obowiązującej ustawa z dnia 30. sierpnia 1891, o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego. — 179. Rozporządzenie, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego.

178.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 30. lipca 1897,

ogłaszające dzień, w którym nabywa mocy obowiązującej ustawa z dnia 30. sierpnia 1891, o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego (Dz. u. p. Nr. 136).

Ustawa z dnia 30. sierpnia 1891, którą wydają się postanowienia o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego (Dz. u. p. Nr. 136), nabywa mocy obowiązującej z dniem 1. stycznia 1898.

Badeni r. w.	Welsersheimb r. w.
Gautsch r. w.	Billński r. w.
Ledebur r. w.	Gleispach r. w.
Glanz r. w.	Rittner r. w.
Guttenberg r. w.	

179.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 30. lipca 1897,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 30. sierpnia 1891, o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego (Dz. u. p. Nr. 136).

§. 1.

Według rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 30. lipca 1897 (Dz. u. p. Nr. 178), w dniu

1. stycznia 1898 nabywa mocy obowiązującej ustawa z dnia 30. sierpnia 1891, którą wydają się postanowienia o sprawowaniu sądownictwa konsulowskiego (Dz. u. p. Nr. 136) — wchodzi w wykonanie rozporządzenie z dnia 30. lipca 1897, zawierające postanowienia o organizacji i porządku czynności sądów konsulowskich, wydane przez wspólnego Ministra spraw zewnętrznych w porozumieniu z Rządami obu obszarów monarchii a ogłoszone w załączce /. — i rozpoczyna czynność urzędową Sąd konsulowski wyższy w Konstantynopolu.

§. 2.

Począwszy od tego dnia, ogranicza się w myśl §. 22go ustawy z dnia 30. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 136) dotychczasowy zakres działania Najwyższego trybunału kasacyjnego i sądów wyższych krajowych w Wiedniu, Tryeście, Zadarze i Lwowie jako trzeciej a względnie drugiej instancji sądownictwa konsulowskiego w sprawach cywilnych, tudzież e. i k. Misyi ustanowionych jako druga i ostatnia instancja sądownictwa konsulowskiego w sprawach karnych dla przekroczeń, do decyzji co do środków prawnych przeciw zarządzeniom sędziowskim podanych do sądu zgodnie z przepisami, zanim ustawa wspomniana nabyła mocy obowiązującej i wymagających załatwienia sędziowskiego.

Gleispach r. w.

Załączka.**Rozporządzenie c. i k. wspólnego Ministra spraw zewnętrznych z dnia 30. lipca 1897,**

zawierające postanowienia o organizacyi i porządku czynności sądów konsulowskich.

Część I.**Sądy konsulowskie pierwszej instancyi.****§. 1.**

Dotychczasowa organizacya i porządek czynności urzędów konsulowskich jako sądów konsulowskich, pozostają aż do dalszego rozporządzenia nie zmienione, o ile w tej mierze ustawa z dnia 30. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 136) lub artykuł XXXI ustaw węgierskich z roku 1891 i niniejsze rozporządzenie nie zawierają odmiennych postanowień.

§. 2.

Główne wykazy czynności i specjalne wykazy, które dotychczas urzędy konsulowskie jako sądy konsulowskie pierwszej instancyi przekładały sądom krajowym wyższym, którym podlegały, mają być odtąd przekładane Sądowi konsulowskiemu wyższemu w Konstantynopolu.

§. 3.

Rekursy i odwołania się (apelacye i rewizye), które w sprawach wiszących w sądach konsulowskich wniesione zostaną aż do dnia 1. stycznia 1898 przeciw decyzjom i zarządzeniom sądowym, wymagające załatwienia sędziowskiego, mają urzędy konsulowskie, jako sądy konsulowskie pierwszej instancyi przełożyć sądom krajowemu wyższemu, któremu podlegały, a w sprawach o przekroczenia. c. i k. Misyom powołanym dotychczas jako instancya druga i ostatnia; środki prawne, które podane zostaną dnia 1. stycznia 1898 albo później, należy stosownie do przepisów przekładać bez różnicy Sądowi konsulowskiemu wyższemu w Konstantynopolu.

Część II.**Sąd konsulowski wyższy.****Rozdział I.**

Organizacya Sądu konsulowskiego wyższego.

§. 4.

Celem sprawowania sądownictwa konsulowskiego w drugiej i ostatniej instancyi, co do orzeczeń i zarządzeń urzędów konsulowskich, ustanawia się w Konstantynopolu Sąd konsulowski wyższy, który swą czynność urzędową rozpocznie w dniu 1. stycznia 1898.

Tenże sąd rokuje i ma swe kancelarye w lokalach, które mu na ten cel przeznaczy c. i k. Ambasada w Konstantynopolu.

§. 5.

Nazwa jego brzmi: Cesarsko królewski austriacki i królewsko węgierski Sąd konsulowski wyższy; pieczęć jego okazuje rysunek (wzór Nr. 1).

§. 6.

Sąd konsulowski wyższy składa się z prezydenta, z jednego sędziego wyższego austriackiego i z jednego węgierskiego, z dwu austriackich i dwu węgierskich zastępców sędziego wyższego, z sekretarza, dwu kancelistów i dwu woźnych.

§. 7.

Posady obsadza się przez wydelegowanie w myśl postanowień §. 5go ustawy z dnia 30. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 136) a względnie węgierskiego artykułu XXXI. ustaw z roku 1891.

Posady zastępców sędziów wyższych obsadza się w ten sam sposób i według tych samych zasad, które obowiązują co do obsadzenia posad sędziów wyższych. Na zastępcę sędziego wyższego może być też przeznaczony sekretarz sądu wyższego, jeśli posiada przepisaną kwalifikacyę sędziowską.

Osoby wydelegowane zatrzymują swój dotychczasowy tytuł, stopień i charakter; jednakże na czas trwania delegacyi, ma prezydent używać tytułu: Prezydent c. k. austriackiego i k. węgierskiego Sądu konsulowskiego wyższego, — sędzia wyższy austriacki tytułu: c. k. austriacki sędzia konsulowski wyższy, a węgierski sędzia wyższy tytułu: k. węgierski sędzia konsulowski wyższy.

§. 8.

Prezydent, sędziowie konsulowscy wyżsi i sekretarz, tudzież urzędnicy kancelaryjni i służby mają przez czas trwania swego wydelegowania do Sądu konsulowskiego wyższego zamieszkiwać stale w Konstantynopolu.

Zastępcy sędziów konsulowskich wyższych pełnią i nadal obowiązki na stanowisku, z którego powołani zostali, i tylko wezwani przez prezydenta celem zastępowania sędziów konsulowskich wyższych, mają przez czas zatrudnienia jako zastępcy sędziów mieszkać w Konstantynopolu.

W razie, gdy sędziego wyższego austriackiego zajdzie przeszkoda, może być powołany tylko austriacki zastępca sędziego wyższego, a gdy sędziego wyższego węgierskiego zajdzie przeszkoda, tylko węgierski zastępca sędziego wyższego.

Prezydent, sędziowie konsulowscy wyżsi i sędziowie zastępcy będą przez czas swego urzędowania przyłączeni do c. i k. Ambasady w Konstantynopolu i będą na zewnątrz podawani za należących do c. i k. Ambasady, nie stając się jednak przez to służbowo zawistymi od teje.

§. 9.

Płace osobiste ustanawia się jak następuje:

1. dla prezydenta rocznie 12.000 zł. w złocie,
2. dla obu sędziów wyższych rocznie po 8.000 „ „ „
3. dla sekretarza rocznie 5.000 „ „ „
4. dla obu kancelistów rocznie po 2.000 „ „ „
5. dla obu woźnych rocznie po 720 „ „ „

Zastępcy sędziów wyższych, jeśli ich powołano z pocztu urzędników, którzy w Konstantynopolu stale pełnią służbę, otrzymują przez czas zastępstwa dzienną remunerację w wymiarze połowy dyet, które im wedle stopnia służbowego się należą; zastępcy, którzy ze względu na swe stanowisko służbowe nie zamieszkują w Konstantynopolu, otrzymują w przypadku każdorazowego zastępstwa i przez czas trwania tegoż, dyety za podróż służbową wedle przepisów tej gałęzi służby, do której jako urzędnicy należą.

Koszta przesiedlenia się w razie powołania do Sądu konsulowskiego wyższego, tudzież w razie uwolnienia od teje służby, dalej wydatki na podróże służbowe będą wynagradzane.

Inne emolumenta nie przysługują posadom przy Sądzie konsulowskim wyższym.

§. 10.

Płace osobiste zastępują systemizowane dochody służbowe (pensye, dodatki z powodu urzędowania lub dodatki służbowe) przysługujące wydelegowanym ze względu na zawarowaną im posadę służbową, których to dochodów na czas delegacyi nie pobierają, czyli też wypłata ich będzie zastanowiona; kwota o którą płace osobiste przewyższają wspomniane systemizowane dochody służbowe, jest dodatkiem służbowym.

Co do urzędników węgierskich wydelegowanych w charakterze prezydenta albo sędziego wyższego, obowiązuje §. 6 artykułu XXXI. ustaw węgierskich z roku 1891.

Pobór plac osobistych należy się od dnia pierwszego tego miesiąca, który nastąpił po objęciu służby w Sądzie konsulowskim wyższym a ustaje z końcem tego miesiąca, w którym delegacya do Sądu konsulowskiego wyższego skończyła się z jakiegokolwiek bądź przyczyny.

Ci, którzy przy pierwszej organizacyi Sądu konsulowskiego wyższego zostali do niego wydelegowani, zaczynają pobierać płace osobiste od tego dnia, w którym rozpoczęli służbę w tymże Sądzie wyższym.

Płace osobiste będą wypłacane miesięcznie z góry.

§. 11.

Koszta przesiedlenia i podróży będą wynagradzane według odpowiednich przepisów obowiązujących dla urzędników rządowych austriackich lub węgierskich albo też dla urzędników wspólnego Ministerstwa spraw zagranicznych i jemu podlegających urzędów, stosownie do charakteru urzędowego wydelegowanych do Sądu konsulowskiego wyższego.

§. 12.

Asygnację i wypłatę plac osobistych, dyet za podróże, jakoteż remuneracye i wynagrodzenia kosztów podróży, zarządza wspólny Minister spraw wewnętrznych w urzędzie płatniczym Ministerstwa spraw zewnętrznych.

§. 13.

Sąd konsulowski wyższy rozstrzyga w drugiej i ostatniej instancyi w wszystkich sprawach, w których urzędy konsulowskie jako sądy konsulowskie w pierwszej instancyi orzekały, o ile według ustawy, tok instancyi przeciw orzeczeniom sądów konsulowskich jest dozwolony.

Sąd konsulowski wyższy rozstrzyga też

1. Spory o kompetencyę między podległymi mu sądami konsulowskimi, dalej

2. na doniesienie sądu konsulowskiego, który zasła przeszkoda w wykonywaniu jurysdykcji, albo na prośbę jednej ze stron o delegowanie innego sądu konsulowskiego w miejsce tego, któryby był zresztą kompetentny; lecz także w razie, gdy niema doniesienia albo też prośby, wolno Sądowi konsulowskiemu wyższemu, gdy to uzna za odpowiednie celowi, delegować inny sąd konsulowski w miejsce właściwego.

§. 14.

Obowiązkiem Sądu konsulowskiego wyższego jest też:

1. Czuwać nad sprawowaniem czynności sądów konsulowskich pierwszej instancji, jeśli spostrzeże wady w wykonywaniu sądownictwa konsulowskiego, takowe wytykać, wydawać potrzebne w tej mierze napomnienia a jeśli chodzi o sprostowanie spostrzeżonych niedokładności, których usunięcie przekracza jego własny zakres działania, doniesić o tem wspólnemu Ministrowi spraw zewnętrznych;

2. w sprawach dotyczących urzędzenia sądownictwa konsulowskiego, wydawania odnośnych ustaw i rozporządzeń lub zmiany tychże, dawać na żądanie wspólnego Ministra spraw zewnętrznych swą opinię — albo też z własnej inicjatywy w tej mierze czynić wnioski;

3. czuwać nad przekładaniem rocznych głównych wykazów czynności i specjalnych wykazów przez sądy konsulowskie pierwszej instancji; te wykazy sprawdzać, w razie potrzeby zażądać wyjaśnień, gdzie zaś spostrzeże wady albo opóźnienia w sprawowaniu czynności, czynić potrzebne zarządzenia; z głównych wykazów czynności poszczególnych sądów, wypracować ogólny wykaz czynności wszystkich sądów konsulowskich pierwszej instancji według wzoru Nr. 2 i takowy przedłożyć wspólnemu Ministrowi spraw zewnętrznych, przyczem podać na zarządzenia, które w tej mierze już wydał, co do tych zaś, które jego własny zakres działania przekraczają, poczynić odpowiednie wnioski;

4. co do spraw, które w ciągu roku kalendarzowego w sądzie konsulowskim wyższym były w toku, wygotować główny wykaz czynności według wzoru Nr. 3 i równocześnie z ogólnym wykazem czynności sądów konsulowskich pierwszej instancji, przedłożyć wspólnemu Ministrowi spraw zagranicznych, tudzież dać opinię o stanie i trybie sądownictwa konsulowskiego jakoteż o spostrzeżonych wadach ustawodawstwa.

§. 15.

Postanowienia swoje, rozstrzygnięcia i zarządzenia uchwała Sąd konsulowski wyższy na pełnem zgromadzeniu rady.

Zgromadzenie rady składa się z prezydenta, z sędziego wyższego austriackiego i węgierskiego i z sekretarza.

§. 16.

Wyroki Sądu konsulowskiego wyższego należy rozpoczynać od słów: „W Imieniu Najjaśniejszego Cesarza austriackiego i Króla apostolskiego węgierskiego“.

§. 17.

Wszelkie wygotowania Sądu konsulowskiego wyższego należy opatrzyć pieczęcią urzędową (fig. A, wzór Nr. 1) i podpisem prezydenta lub jego zastępcy.

Orzeczenia i zarządzenia przesyłane będą sądom konsulowskim pierwszej instancji, które o nich uwiadomią strony.

Bezpośrednio koresponduje Sąd konsulowski wyższy tylko z c. i k. władzami wspólnymi i z władzami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, tudzież z władzami krajów korony węgierskiej i z władzami Bośni i Hercegowiny.

Formą korespondencji z c. i k. wspólnem Ministerstwem spraw zagranicznych jest relacya, z c. i k. urzędami konsulowskimi jako sądami konsulowskimi pierwszej instancji reskrypt, a z innymi władzami odezwa.

Korespondencya bezpośrednia z władzami państwa otomańskiego, tudzież z władzami państw obcych jest wzbrouiona, w sprawach takich należy udawać się do c. i k. Ambasady w Konstantynopolu, jeśli idzie o zarządzenie w państwie otomańskim, zresztą zaś do wspólnego Ministerstwa spraw zewnętrznych.

Załatwień przeznaczonych dla stron nie ma Sąd konsulowski wyższy doręczać bezpośrednio, lecz do doręczenia ich winien użyć pomocy prawnej na drodze korespondencji, która powyżej jest wskazana.

§. 18.

Językiem urzędowym Sądu konsulowskiego wyższego jest zgodnie z językiem urzędowym wspólnego Ministerstwa spraw zewnętrznych, język niemiecki.

W sprawach wpływających do Sądu konsulowskiego wyższego w toku instancji, należy załatwienie wypracować w tym języku, w którym w instancji pierwszej były załatwiane; obywatelom krajów korony węgierskiej należy na wyraźne żądanie wygotować załatwienia także w tamtejszym języku państwa a względnie urzędowym.

Jeżeli podanie obywateli krajów korony węgierskiej wpływające wprost do Sądu konsulowskiego wyższego, było ułożone w języku państwa lub też urzędowym krajów korony węgierskiej, wygotowanie załatwień przeznaczone dla stron powinno być w tymże samym języku sporządzone.

W korespondencji z władzami krajów korony węgierskiej winien Sąd konsulowski wyższy używać języka państwa lub też urzędowego tychże krajów.

§. 19

Wspólny Minister spraw zewnętrznych czuwa w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości austriackim i węgierskim nad sprawowaniem czynności Sądu konsulowskiego wyższego, tenże Sąd winien polecenia tegoż Ministra, wydane w wykonywaniu prawa nadzoru mu przysługującego, wypełniać i na żądanie dawać mu wyjaśnienia tudzież zdawać mu sprawę co do wszelkich czynności urzędowych.

§. 20.

Wspólny Minister spraw zewnętrznych może w porozumieniu z Ministrem sprawiedliwości austriackim i węgierskim przedsięwziąć rewizję Sądu konsulowskiego wyższego przez wydelegowanego w tym celu komisarza.

Komisarz delegowany winien dokładnie zbadać, czy we wszystkich gałęziach jurysdykcji postępuje się zgodnie z ustawami, czy i o ile Sądowi lub też poszczególnym osobom można zarzucić zaniedbanie obowiązków służbowych i w jaki sposób spostrzeżonym brakom zapobiedz należy.

Ma on zbadać ile możliwości uzdolnienie i przymioty osobiste sędziów i urzędników.

W tym celu ma być obecnym na kilku posiedzeniach sądowych, kazać sobie przekładać akta procesowe, konkursowe, spadkowe, opiekuńcze i inne sądowe akta, wypracowania referentów, protokoły podawcze, protokoły rady i registratury i takowe badać. Ma się przekonać, o ile to jest tylko możliwym, a przynajmniej przez porównanie kilku szczegółów z dotyczącymi aktami o prawdziwości przełożonych w ostatnich latach wykazów czynności. Co do spostrzeżonych braków ma wysłuchać prezydenta a stosownie do okoliczności także innych urzędników sądowych; zresztą w swoim urzędowaniu winien wszystkiego unikać, czem by honor i powaga sądu mogła być narażona na szwank albo też coby mogło spowodować opóźnienie w załatwianiu spraw.

Własnych zarządzeń nie powinien wydawać, chyba żeby postępek jawnie przeciw ustawom wykraczający wymagał natychmiastowego zarządzenia.

O rezultacie swej rewizji winien zdać sprawę wspólnemu Ministrowi spraw zewnętrznych, załączając swą własną opinię.

§. 21.

Przepisy względem wykonywania władzy porządkowo-karnej nad poczem urzędników pomocniczych i manipulacyjnych Sądu konsulowskiego wyższego, będą później wydane.

Również zastrzega się wydanie później zarządzeń, które są potrzebne w tym celu, aby w danym wypadku przeciw prezydentowi albo przeciw sędziom konsulowskim wyższym mogło być wytoczone postępowanie porządkowo-karne przez uprawnioną władzę porządkowo-karną ojezystą.

§. 22.

Wydatki na Sąd konsulowski wyższy pokrywa wspólne Ministerstwo spraw zewnętrznych tytułem zaliczki na rachunek austriackiego i węgierskiego etatu sprawiedliwości i mają wydatki te zwracać oba etaty sprawiedliwości wedle wyniku obrachunku w równych częściach półrocznie w rzeczywistej monecie złotej.

Rozdział II.

Porządek czynności Sądu konsulowskiego wyższego.

Część I.

O obowiązkach i czynnościach urzędowych urzędników sądowych.

§. 23.

Urzędnicy i służy wydelegowani do Sądu konsulowskiego wyższego, mają i przez czas służby swej przy tymże Sądzie, stosować się do przepisów o zachowaniu się w urzędzie i poza urzędem i o obowiązkach urzędowych w ogóle, które są obowiązujące dla tej gałęzi służby, z której dotyczący urzędnik lub sługa powołany został do Sądu konsulowskiego wyższego.

§. 24.

Sędziemu nie wolno hrać udziału w wymiarze sprawiedliwości, a w szczególności ani wpływać na decyzje w sprawie, ani też być obecnym na naradzie:

1. w swoich własnych sprawach, tudzież w sprawach, z których dla siebie oczekuje bezpośredniej szkody lub korzyści;
2. w sprawach swej małżonki, swoich krewnych w linii wstępnej i zstępnej, swoich stryjecznych,

wujecznych i ciotecznych, tudzież osób, które z nim są jeszcze bliżej spokrewnione albo też w tym samym stopniu spowinowaczone;

3. w sprawach swoich rodziców przybranych i wychowawców, tudzież swych dzieci przysposobionych lub wychowanków;

4. w sprawach swoich pupilów i oddanych mu w pieczę;

5. w sprawach, w których przedtem występował jako świadek, pełnomocnik, doradca, układający się lub pośrednik;

6. nie może również brać udziału w decyzji w sprawach, w których już w sądzie niższym głosował;

7. wreszcie wyłączony jest od referowania i przewodniczenia, jeśli sędzia, który w pierwszej instancji rozstrzygał, jest z nim spokrewniony lub spowinowaczony w jednym ze stopni pod l. 2 oznaczonych.

§. 25.

Sędzia, któremu nie stoi na zawadzie żadna z wymienionych przeszkód, nie może się wymówić od obowiązujących go powinności urzędowych.

§. 26.

Prezydent Sądu konsulowskiego wyższego przewodniczy w radzie, winien on podlegających mu urzędników i sługi według ich zdolności zatrudniać, roboty stosownie do celu rozdzielać, wszelkie sprawy nadzorować, ciągle czuwać nad tem, aby sprawy te załatwiano porządnie i dokładnie, aby przestrzegano ustaw, zapobiegać nadużyciom, skargi wnoszone przeciw urzędnikom i sługom, rozpatrywać i jeśli się okazała potrzeba zaradzenia, poczynić stosowne zarządzenia.

Jeśliby spostrzegł, że potrzebnem jest wytoczenie śledztwa porządkowo-karnego, winien o tem donieść wspólnemu Ministrowi spraw zewnętrznych.

Do niego należy przechowywanie i utrzymywanie w ewidencji wykazów składu osobowego, przydzielonych urzędników i sług.

Winien on opędać bieżące wydatki Sądu konsulowskiego wyższego pieniędzmi, które mu wspólny Minister spraw wewnętrznych zalicza co kwartał i składać temuż Ministrowi w tej mierze co kwartał rachunek.

§. 27.

Czynności urzędowe sędziów konsulowskich wyższych wymienione są w drugiej części przepisów o porządku czynności.

§. 28.

Sekretarz spisuje protokół rady i ma załatwiać wszelkie czynności, które mu prezydent poruczy.

On jest przełożonym kancelaryi, winien dopilnowywać, aby urzędnicy kancelaryjni i słudzy spełniali swe obowiązki, czuwać nad tokiem spraw kancelaryi, usterki uchylać, a gdyby napomnienia i nagany pozostały bez skutku, winien pod własną odpowiedzialnością donosić prezydentowi o niedbalstwach i nieporządkach w służbie.

§. 29.

Czynności urzędowe pocztu kancelaryjnego wskazane są w drugiej części przepisów o porządku czynności.

Poruczenie spraw kancelaryjnych poszczególnym urzędnikom i sługom, pozostawione jest prezydentowi według własnego uznania.

§. 30.

Urzędnicy kancelaryjni i słudzy winni przychodzić codziennie do urzędu i pracować w godzinach urzędowych, które prezydent oznaczy, a gdyby tego wymagała służba i dłużej.

Pozostawione jest też prezydentowi oznaczenie, którzy urzędnicy kancelaryjni także w niedzielę i święta mają przychodzić do urzędu.

§. 31.

Prezydent i sędziowie Sądu konsulowskiego wyższego mają prawo brać corocznie urlop najmniej ośmiotygodniowy.

Prezydent może sekretarzowi, urzędnikom kancelaryjnym i sługom w ciągu roku kalendarzowego udzielić urlopu najwyżej czterotygodniowego, jeśli zachodzą powody zasługujące na uwzględnienie i niema przeszkody służbowej.

Udzielenie urlopu prezydentowi i sędziom wyższym, nadto udzielenie dłuższego urlopu sekretarzowi, urzędnikom kancelaryjnym i sługom, zastrzeżone jest wspólnemu Ministrowi spraw zewnętrznych.

§. 32.

O przeszkodzie w wykonywaniu służby zaszłej z powodu choroby lub innego nie przewidzianego wypadku, należy donieść prezydentowi a jeśliby ta przeszkoda zaszła prezydenta, wspólnemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

§ 33.

W wypadkach urlopu, przeszkody albo nieobecności tudzież opróżnienia posady należy wziąć zastępcę przede wszystkim z pośród własnego pocztu urzędników sądowych.

Prezydenta zastępuje jeden z sędziów wyższych, mianowicie powołanym jest do tego przede wszystkim sędzia konsulowski wyższy austriacki, jeśli prezydent jest obywatelem austriackim a sędzia konsulowski wyższy węgierski, gdy prezydent jest obywatelem węgierskim.

W miejsce sędziów konsulowskich wyższych wstępują zastępcy sędziów konsulowskich wyższych, w tej mierze winien prezydent powołać przede wszystkim sekretarza, gdy tenże jest ustanowiony zastępcą sędziego konsulowskiego wyższego, potem zaś, gdy istnieje inny zastępca, owego, który ze względu na swe stanowisko służbowe, zamieszkuje w Konstantynopolu albo w jakimś mieście bliżej Konstantynopola położonem, a dopiero gdyby to nie było możebne, jednego z innych zamianowanych zastępców sędziów wyższych.

Trzymać się jednak należy zawsze zasady, że w miejsce sędziego wyższego austriackiego może być powołany tylko zastępca sędziego wyższego austriackiego, a w miejsce sędziego wyższego węgierskiego, zastępca sędziego wyższego węgierskiego.

Zastępstwo sekretarza obejmuje uzdolniony w tym względzie urzędnik conceptowy c. i k. konsulatu w Konstantynopolu, a przełożony c. i k. konsulatu winien jest na żądanie prezydenta oddać mu takiego urzędnika do rozporządzenia.

§. 34.

Jeśli zastępstwo trwa dłużej jak dni ośm, albo jeśli do zastępowania powołany został zastępca sędziego wyższego nie mieszkający w Konstantynopolu, należy o tem bezzwłocznie donieść wspólnemu Ministrowi spraw zewnętrznych.

Nadto winien prezydent z końcem roku donieść wspólnemu Ministrowi spraw zewnętrznych za pomocą wykazu ułożonego według wzoru Nr. 4, którzy urzędnicy w ciągu roku byli nieobecni albo też nie mogli pełnić urzędowania.

Część II.

O toku spraw w Sądzie.

§. 35.

W Sądzie konsulowskim wyższym należy utrzymywać protokół podawczy według wzoru Nr. 5.

Protokolista winien codziennie otwierając protokół zanotować dzień wniesienia i wręczone podania według porządku liczbowego zapisywać.

W pierwszej przedziałce należy wpisać liczbę podania, a gdy takowe zostanie przydzielone albo gdy chodzi o sprawy, których referent już jest oznaczony, stosownie do tego oznaczenia imię referenta w drugiej przedziałce władzę, która pismo nadesłała, albo też imię i nazwisko strony, która je podała, tudzież strony przeciwnej, jeżeli jest, wymieniając w krótkości przedmiot podania; w trzeciej przedziałce wpisuje się dzień załatwienia.

§. 36.

Żadnego pisma adresowanego do sądu konsulowskiego wyższego i wniesionego do protokołu podawczego nie można odrzucić lub oddawcy zwrócić.

Poza miejscem urzędowania nie wolno protokoliście przyjąć żadnego podania.

Ustnie nie można nic wnosić do protokołu podawczego.

Nie wolno też protokoliście przyjmować podania ze zleceniem, że takowego do protokołu podawczego nie zapisze natychmiast, lecz dopiero po pewnym czasie albo pod pewnymi warunkami.

§. 37.

W protokole podawczym wolno stronom tylko udzielić wiadomości, czy i w jakim czasie podanie jakieś zostało wniesione, tudzież jaką je opatrzone liczbą.

§. 38.

Protokół podawczy ma być codziennie otwarty a mianowicie w dnie powszednie ściśle przez godzin pięć a w niedziele i święta przez godzin trzy godziny oznacza prezydent.

Poza temi godzinami nie wolno przyjąć żadnego podania. Po pisma nadchodzące pocztą należy bezzwłocznie posłać służę i oddać je protokoliście.

W budynku urzędowym wywiesić należy tablicę podającą godziny urzędowe dla protokołu podawczego ustanowione.

§. 39.

Protokoliście nie wolno dopóty opuścić miejsca urzędowania, dopóki wszystkie podania, które w ciągu dnia weszły, nie będą zapisane w drugiej przedziałce protokołu podawczego a w pierwszej

przedziałce przynajmniej nie będzie zanotowana liczbą bieżącą protokołu.

Jeżeli w pewnym dniu nic nie nadeszło do protokołu, należy to wyraźnie zanotować.

§. 40.

Każde podanie należy natychmiast po odebraniu opatrzyć dokładnie datą dnia, miesiąca i roku tudzież liczbą bieżącą protokołu podawczego, która nań przypada stosownie do chwili, w której wniesione zostało, a jeśliby tego strona żądała, uczynić to należy w jej obecności.

Liczby bieżą od dnia 1. stycznia aż do ostatniego grudnia, przyczem należy starannie unikać wszelkich ułamek, wszelkiego przeskakiwania lub też powtarzania liczb.

Liczbę bieżącą protokołu, dzień, miesiąc i rok wniesienia należy też umieścić na duplikatach i rubrach należących do podania.

§. 41.

Protokolista winien załączki podania przejrzeć i opatrzyć liczbą bieżącą protokołu podania, a ilość ich zanotować na podaniu pod liczbą protokołu.

Jeżeli niema jakiejś załączki w podaniu przytoczonej, trzeba to zanotować na podaniu pod liczbą protokołu.

§. 42.

Jeżeliby strona pragnęła otrzymać dowód co do czasu, w którym swe podanie wniosła, winna przynieść rubrum tegoż podania, na którym protokolista zanotuje liczbę bieżącą protokołu, tudzież datę wniesienia.

§. 43.

Zapieczątowane podania winien protokolista utworzyć nie naruszając pieczęci a jeśliby podanie leżało w osobnej okładce, zanotować liczbę protokołu podawczego na podaniu i na okładce, dzień wniesienia tylko na podaniu.

Jeśliby się w tej samej okładce znajdowało kilka podań, należy je opatrzyć bieżącymi liczbami i wszystkie te liczby także na okładce umieścić.

Okładki należy zbierać wedle liczb porządkowych, przechowywać w protokole podawczym przez sześć miesięcy a potem zniszczyć.

§. 44.

Podania adresowane do prezydenta, które nadchodzą zamknięte, należy nie otwierając ich wręczyć prezydentowi.

Gdy podanie, które wręczono prezydentowi celem otwarcia, wróci do protokolisty, winien je wpisać do protokołu podawczego pod tą liczbą, która tymczasowo na okładce zanotowana została.

Jeśliby się później okazało, że taka okładka zawierała więcej podań, winien protokolista pierwsze podanie opatrzyć liczbą, która tymczasowo na okładce zanotowaną została, resztę zaś opatrzyć liczbami, jakie na nie w chwili powrotu do protokołu przypadają, liczby te należy następnie umieścić na okładce.

Jeśli prezydent zatrzyma u siebie poszczególne podania, należy to zanotować przy odpowiedniej liczbie protokołu podawczego w drugiej przedziałce.

§. 45.

Protokolista winien codziennie po upływie przeznaczonego czasu zamknąć protokół podawczy a arkusze protokołowe przelożyć prezydentowi wraz z podaniami dotyczącymi spraw nowych i owymi podaniami, które albo zawierają sprawy ważniejsze lub takie, których przeglądanie sobie prezydent zastrzegł.

Prezydent winien arkusze przejrzeć, w podaniach się rozpatrzyć, dla spraw nowo wniesionych wskazać referenta, poczem umieszcza na końcu arkuszy protokołowych swoje „widziałem“ i zwraca je wraz z aktami.

Jeśli prezydent zatrzymuje jakie podanie, winien to w protokole uwidocznnić.

§. 46.

Protokolista winien potem skutecznie dalsze wpisania, jeśliby wszystkie jeszcze nie były wypełnione i jeszcze tego samego dnia przesłać podania referentom.

Pilne podania należy referentom natychmiast przysyłać.

§. 47.

W protokole podawczym należy utrzymywać według wzoru Nr. 6 rejestr uporządkowany według alfabetu, w którego pierwszej przedziałce uwidocznia się imię strony i w krótkości treść sprawy, w drugiej przedziałce liczby podań, które w tej sprawie już wniesione zostały, w trzeciej zaś przedziałce nazwisko referenta.

§. 48.

Protokół podawczy i rejestr należy co jakiś czas oprawić i w urzędowym pokoju przechowywać.

§. 49.

Prezydent utrzymuje co do podań w sprawach prezydyalnych, tudzież co do podań, które z przelozonego mu protokołu podawczego dla ważnych przyczyn dla siebie zatrzyma, zapiski na kształt protokołu podawczego i zarządzi, aby te podania opatrzone zostały osobną liczbą porządkową prezydyalną.

§. 50.

Referenta przeznacza prezydent.

Każdy sędzia wyższy obowiązany jest przydzielone mu roboty przyjmować, wyjąwszy wypadek, gdy zachodzi ustawowa przeszkoda.

Dopóki sprawa nie zostanie załatwiona, nie należy bez ważnej przyczyny zmieniać osoby referenta.

Sprawy zostające ze sobą w związku, należy przydzielać temu samemu referentowi.

§. 51.

W protokole podawczym należy utrzymywać dla każdego referenta księgę referenta według wzoru Nr. 7. Pierwsza przedziałka pionowa tejże księgi, która ma wykazywać ilość podań oddanych referentowi, zawiera liczby bieżące od dnia 1. stycznia aż do ostatniego grudnia; w drugiej rubryce należy umieścić liczbę bieżącą protokołu podawczego dotyczącego aktu wraz z podaniem miesiąca i dnia wniesienia; w trzeciej przedziałce zanotować należy dzień załatwienia aktu.

§. 52.

Referent ma wygotować pisemnie swój wniosek co do każdego podania, które otrzymał.

Na podaniu samem wniosek może być tylko w tym wypadku napisany, gdy podanie to z całą pewnością pozostanie w aktach sądowych. Wyjąwszy ten wypadek, należy zazwyczaj wypracować osobny pisemny referat.

Gdy załatwienie podania wynika z jasnego brzmienia ustawy, w takim razie na jednym przedziale zagiętego w połowie arkusza referatu podaje się w krótkości rubrum podania wraz z wyciągiem z prośby lub odezwy, na drugim zaś przedziale tegoż zagiętego arkusza pisać należy zarys proponowanego załatwienia.

W ważnych i zawiłych sprawach należy wypracować krótki wyciąg z aktów a wniosek poprzeć opinią o rzeczy.

§. 53.

Akta, odnoszące się tylko do kierowania postępowaniem w sprawach, których załatwienie nie

wywiera żadnego wpływu na prawa stron i których załatwienie w myśl postanowień ustawy nie może podlegać wątpliwości, dalej akta mające za treść wyjaśnienia dawane innym władzom lub też inne podrzędne czynności, nie podlegają obradzie, lecz ma je referent wraz z zarysem wygotowań przelozyć prezydentowi wraz z spisem, najpóźniej w przeciągu czasu między jednym dniem posiedzeń a drugim.

Jeśli prezydent nie zgadza się z wnioskiem w ten sposób uczynionym, albo jeśli jest zdanie, że podanie należałoby wziąć pod obradę poprzednią, poleca referentowi, aby o akcie zdał sprawę na posiedzeniu.

O wszelkich innych aktach należy zdawać sprawę na radzie.

§. 54.

Prezydent kieruje obradą i głosowaniem.

Referent daje swój głos najpierw, prezydent na ostatku.

Każda uchwała zapada bezwzględną większością głosów. Gdyby w tej mierze zaszyły trudności, których nie można usunąć dzieleniem pytań i ponawianiem zbieraniem głosów, winien prezydent kwestyę, która ma być uchwałą rozstrzygnięta, podzielić na szczegółowe punkty ważniejsze dla rozstrzygnięcia i zarządzając osobne głosowanie co do tychże, osiągnąć odpowiedniem połączeniem głosów uchwałą większości w sprawie przedmiotem obrady będącej.

§. 55.

Głosującemu wolno tylko w ciągu tego samego posiedzenia cofnąć opinię wypowiedzianą i wyrzeknąć nową, albo też przystąpić do innego już objawionego zdania, po zamknięciu posiedzenia uchwała nie może już być zmieniona.

§. 56.

Zaproponowane decyzye, orzeczenia i powody tychże, ma referent zgodnie z uchwałą sprostować lub też na nowo wypracować.

§. 57.

Na każdym posiedzeniu ma być spisany protokół. Na wstępie tegoż należy podać dzień posiedzenia i obecnych urzędników sądowych.

Na środku arkusza wymienia się imię referenta. W lewej kolumnie należy spisać przedstawiane przez referenta akta, oznaczone tylko liczbami bieżącemi protokołu podawczego w porządku, w jakim były referowane. Głosowanie spisać należy w kolumnie prawej.

W uchwałach, które zapadły jednogłośnie, czyni się to tylko przez dodanie słowa: „Jednogłośnie“.

W uchwałach, które nie zapadły jednogłośnie, należy bez powtarzania powodów już w referacie przez referenta podanych i bez niepotrzebnej rozwickłości, lecz jasno i stanowczo przedstawić, jakiego zdania był każdy z głosujących, jakim uzasadnieniem je popierał i w jaki sposób obliczoną została większość głosów.

Ponawiane zbieranie zdań i głosowanie tudzież cały przebieg obrady, głosowania i powzięcia ostatecznej uchwały w ogóle, przedstawić należy szczegółowo.

Oddzielne zdanie sędziego, który je w obec uchwały większości oświadczył, winno być wraz z uzasadnieniem tegoż w protokole posiedzenia umieszczone.

Również mają być w protokole posiedzenia zanotowane ważniejsze zdarzenia, nie dotyczące nad przedmiotami rozprawy.

§. 58.

Do protokołu posiedzenia nie wolno dodawać żadnej załączki.

Protokół posiedzenia winien być opatrzony podpisem protokolanta i prezydenta.

Protokoły posiedzeń mają być przechowane pod zamknięciem i w odpowiednich odstępach czasu oprawiane.

§. 59.

Protokolant winien akta, co do których zarysy załatwień referent już wypracował i podpisał, przedłożyć wraz z protokołem posiedzenia prezydentowi o ile możności w przeciągu 24 godzin, resztę zaś aktów zwrócić referentowi celem wypracowania załatwień; zresztą winien zaraz po zamknięciu posiedzenia spis załatwionych aktów przesać ekspedytowi.

§. 60.

Prezydent winien protokół posiedzeń dokładnie sprawdzić a gdyby był mylny lub niedokładny, kazać go sprostować, porozumiawszy się z głosującymi, jeśli by to było potrzebne.

§. 61.

Zarysy załatwień należy krótko i wyraźnie spisać, skróceń, któreby mogły spowodować omyłki w wygotowaniu, należy unikać.

Powody należy wydawać wraz z rozstrzygnięciem, mogą one też być połączone z decyzją samą.

Referent winien przy każdym projekcie załatwienia podać wskazówki względem sposobu wygotowania onegoż tudzież załączenia aktów i dokumentów.

§. 62.

Projekty załatwień należy przekładać prezydentowi. Tenże winien je dokładnie przeglądać a w razie, gdy je uznał za zgodne z powziętą uchwałą, położyć znak expediatur i swój podpis. Gdyby spostrzegł błędy językowe, niejasności w wyrażaniu się lub też oczywiste pomyłki, może uczynić natychmiast potrzebne poprawki. Jeśli by uważał, że potrzebną jest zmiana, która dotyczy istotnej treści uchwały, winien wątpliwości swe przedstawić na najbliższem posiedzeniu i według uchwały, która w tej mierze zapadnie, zarządzić wygotowanie.

Projekty załatwień, opatrzone przez prezydenta znakiem expediatur, oddaje się do ekspedytu. Bez pozwolenia prezydenta nie wolno ekspedytowi czynić żadnych wygotowań.

§. 63.

Ekspedytor winien oddane mu akta wykreślić w spisie (§. 59) otrzymanym od protokolanta a jeśli by w przeciągu dni ośmiu po posiedzeniu nie otrzymał wszystkich aktów w tymże wymienionych, o brakujących donieść prezydentowi.

Winien on wszystkie otrzymane akta natychmiast zapisać w księdze ekspedytowej (wzór Nr. 8) a na projekcie załatwienia zanotować dzień otrzymania.

Celem księgi ekspedytowej jest zapewnić należyte oddanie wszystkich podań wniesionych do sądu, tudzież ułatwić poszukiwania, czy i kiedy jakiś akt dostał się do ekspedytu i kiedy go oddano do registry.

W pierwszej przedziałce należy umieścić już naprzód liczby bieżące protokołu podawczego w arytmetycznym porządku, w drugiej przedziałce należy zapisać przy każdym akcie, jak tylko nadejdzie do ekspedytu, dzień, w którym to nastąpiło, w trzeciej przedziałce dzień wygotowania a w czwartej dzień oddania do registry.

§. 64.

Kierownik ekspedytu poleca odpisywanie załatwień na czysto.

Załatwienia, których przyspieszenie prezydent szczególnie zarządził, należy natychmiast wygotować, inne w tym porządku, w którym nadeszły do ekspedytu. Zaległości należy wyszukać się starami.

§. 65.

W kancelaryi winno się czysto, czytelnie i dokładnie odpisywać. Skracanie imion i słów jest zabronione. Na każdym wygotowaniu należy zapisać liczbę podania, z powodu którego zostało wydane.

Wygotowanie ma się zgadzać z projektem załatwienia, aby zaś być tego pewnym, należy je sprawdzać według oryginału. Nazwiska tych, którzy odpisywali, tudzież tych, którzy sprawdzali, winny być zanotowane na projekcie.

§. 66.

Wygotowania należy opatrzyć pieczęcią urzędową, przelożyć prezydentowi do podpisu a po podpisaniu w sposób właściwy wysłać.

§. 67.

Wysyła się zwyczajnie pocztą. Wysyłki do c. i k. Ambasady tudzież do c. i k. Konsulatu w Konstantynopolu wykonywują się przez oddanie aktów do nich wystosowanych w protokole podawczym tych urzędów.

§. 68.

Ekspedyt winien utrzymywać osobne księgi doręczeń (wzór Nr. 9) dla poczty, dla c. i k. ambasady i dla c. i k. konsulatu, w których to księgach ma być podana liczba bieżąca protokołu, ilość albo waga załączek a w aktach przesyłanych pocztą także adres każdego aktu.

Ekspedytor winien wręczyć księgę doręczeń wraz z aktami urzędnikowi kancelaryjnemu albo woźnemu, który ma doręczenie aktów wykonać.

Tenże winien doręczenie natychmiast skutecznić, zażądać, aby doręczenie aktów w księdze doręczeń zostało mu potwierdzone i księgę doręczeń najpóźniej następnego dnia ekspedytorowi zwrócić.

Ekspedytor winien księgę doręczeń zbadać, jeśli spostrzeże wady, zarządzić ich sprostowanie a wreszcie liczbę księgi doręczeń i dzień doręczenia na koncepcie zanotować.

§. 69.

Koncepty wraz z wszystkimi pismami, których sąd nie przeznaczył do wysłania, winien ekspedyt oddać registraturze do przechowania.

§. 70.

W registraturze należy akty sądowe podzielić na kilka głównych działów oznaczonych liczbami i literami i to zazwyczaj w następujący sposób:

- I. Ustawy i rozporządzenia;
- II. sprawy służbowe;
- III. sprawy sporne;
- IV. postępowania spadkowe, sprawy dotyczące pieczy, opieki i kurateli;
- V. akta konkursowe;
- VI. akta karne;
- VII. różne sprawy.

Prezydentowi wolno liczbę działów głównych według potrzeby powiększyć, a mianowicie utworzyć osobne działy dla aktów dotyczących spraw handlowych i wekslowych, tudzież spraw małżeńskich.

§. 71.

Wszystkie akta odnoszące się do tego samego przedmiotu, należy chronologicznie złożyć w jeder zwój aktów, chociażby w różnych latach nadeszły do registratury.

Należy zatem dla każdej sprawy założyć osobny zwój aktów, jak tylko pierwszy akt dotyczący tejże sprawy przyjdzie do registratury. Zwoje aktów założone w każdym roku należy opatrzyć liczbą roku, znakiem działu głównego i liczbą registratury. Liczby registratury biegną w każdym dziale głównym od dnia 1. stycznia do ostatniego dnia grudnia.

Każdy akt ma być opatrzony liczbą zwoju do którego należy.

Jeśli zachodzi związek między dwiema osobno zarejestrowanymi sprawami, należy tę okoliczność z odwołaniem się do znaku registratury zanotować na okładkach zwojów tychże aktów w związku będących.

§. 72.

Dla każdego zwoju aktów, w którym się znajduje więcej aktów, należy założyć spis według wzoru Nr. 10 i pozostawić takowy w zwoju.

Spis, na którym podać należy oznaczenie przedmiotu i zwoju aktów, składać się ma z czterech przedziałek, z których przeznaczony są pierwsza na liczbę porządkową aktów, druga na datę, trzecia na oznaczenie rodzaju aktu a czwarta na liczbę bieżącą protokołową tegoż aktu.

Jeżeli do registratury nadejdą wraz z arkuszami referatu także podania albo załączki, należy

wszystkie razem pod jedną liczbą porządkową zapisać.

Liczbę porządkową pisze się na odwrotnej stronie aktu.

§. 73.

Zwoje aktów należy składać w nie zbyt wielkich fascykułach między dwiema twardymi okładkami i ustawiać na pulkach registry.

Przednia okładka fascykułu oznaczona jest liczbą głównego działu, liczbą roku, tudzież pierwszą i ostatnią liczbą registry zwojów aktów tamże się znajdujących.

§. 74.

Każdy akt nadchodzący do registry winien być przede wszystkim zapisany w księdze registry (wzór Nr. 11).

Księga registry składa się z dwu przedziałek, w pierwszej należy wpisać już naprzód liczby bieżące protokołu podawczego w porządku arytmetycznym, w drugiej zaś przedziałce należy podać przy każdej liczbie znak zwoju aktów, w którym akt będzie złożony.

Księga registry ma zapewnić należyte oddanie wszystkich aktów do registry i ułatwić wyszukanie zwoju aktów, w którym każdy akt może być wyszukany.

§. 75.

W registry należy dalej utrzymywać uporządkowane podług alfabetu skorowidze (wzór Nr. 12) a mianowicie po jednym dla każdego działu głównego.

Zapisywać należy do tych skorowidzów według stosownych wyrazów wskazujących, szczególnie według nazwisk stron a gdzie to tylko jest możliwym, także i podług przedmiotu, w drugiej rubryce umieścić należy znak registry tego zwoju aktów, w którym się akt znajduje.

§. 76.

Registry powinna móż natychmiast zdać sprawę o każdym akcie. Nie należy zatem w registry ani cierpieć zaległości aktów, ani też wydawać aktów bez przepisanych ostrożności.

§. 77.

Przeglądać i wyjmować akta wolno tylko urzędnikom sądu w celu załatwiania swych spraw urzędowych.

Innym osobom wolno dozwolić przeglądania aktów tylko za pozwoleniem prezydenta; do wydania aktów lub odpisów takim osobom albo też innym władzom, potrzebne jest osobne polecenie sądowe.

§. 78.

Nie wolno wydać aktu bez potwierdzenia odbioru. Poświadczenie odbioru należy złożyć w tym samym zwoju aktów, w którym się znajdował akt wyjęty i na przynależnym miejscu.

Jeżeli aktów nie zwrócono w przeciągu trzech miesięcy po ich wyjęciu, winien kierownik registry przypomnieć się o takowe a według okoliczności uczynić doniesienie do prezydenta.

W razie ustąpienia radcy albo innego urzędnika, należy sporządzić spis aktów przez niego nie zwróconych, aby zwrot takowych uzyskać.

§. 79.

Po jakim przeciągu czasu niepotrzebne akta registry należy zniszczyć i w jaki sposób przy wyłączeniu tych aktów postępować, wskażą osobne przepisy.

§. 80.

Co do wszelkich zarządzeń sądowych, nad których wypełnieniem należy czuwać z urzędu, winna registry prowadzić zapiski (protokół przynagleń, wzór Nr. 13).

Na każdym koncepcie zarządzenia, nad którego wypełnieniem czuwać należy, winien referent uczynić uwagę, że takowe ma być wpisane w protokole przynagleń, a to słowami: „do protokołu przynagleń“.

§. 81.

Po upływie terminu winien urzędnik prowadzący protokół przynagleń, przesać referentowi na osobnym arkuszu przypomnienie o każdym zarządzeniu, które nie zostało wypełnione, a to w tym celu, aby można natychmiast dalsze zarządzenia poczynić, jeśliby zaś w skutek tego w przeciągu dni ośmiu nie postanowiono, winien donieść prezydentowi.

§. 82.

Każde zarządzenie, którem się zmienia polecenie zapisane w protokole przynagleń, winno być dane do zanotowania urzędnikowi prowadzącemu ten protokół.

§. 83.

Dla aktów, któreni załatwiano sprawy prezydyalne, utrzymywać należy osobną registry prezydyalną.

Do §. 5.

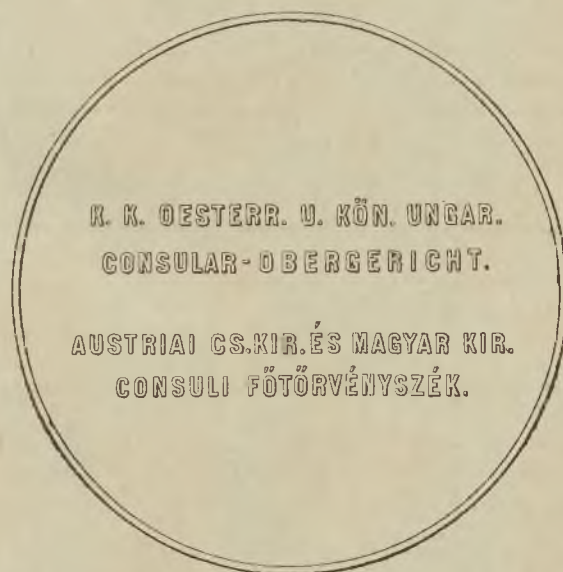
Wzór Nr. 1.

Pieczęć cesarsko królewskiego austriackiego i królewsko węgierskiego Sądu konsulowskiego wyższego w Konstantynopolu.

Figura A (Pieczęć do wyciskania na kształt druku i w barwach).

Figura B (tylko do pieczętowania na zewnątrz).

Do §. 34.

Wzór Nr. 4.

Wykaz nieobecnych

z roku 18 . .

Liczba bieżąca	N a z w i s k o urzędnika	Czas nieobecności		Powód nieobecności	Przeciąg czasu, o który prze- kroczone urlop	Powód uspra- wiedliwienia przekroczenia urlopu	U w a g a (Udzielenie urlopu, świadczenie choroby)
		od	do				
1	2	3	4	5	6	7	8

Do §. 51.

Wzór Nr. 7.

Księga referenta.

Referent: N. N.

Liczba bieżąca	Liczba protokołu podawczego podania. Miesiąc i dzień wniesienia	Dzień załatwienia		Liczba bieżąca	Liczba protokołu podawczego podania. Miesiąc i dzień wniesienia	Dzień załatwienia	
		bez sesyi	zdano sprawę na sesyi			bez sesyi	zdano sprawę na sesyi
1	2	3	4	1	2	3	4

Do §. 63.

Wzór Nr. 8.

Księga ekspedytu.

Liczba protokołu	Wpłynęło do ekspedytu dnia	Wygotowano dnia	Oddano do registratury
1	2	3	4

Do §. 68.

Wzór Nr. 9.

I.

Księga doręczeń

c. i k. ambasadzie.

Liczba bieżąca	Liczba protokołu podawczego	Ilość załączek albo ich ciężar	Dzień doręczenia	Potwierdzenie odbioru
1	2	3	4	5

II.

Księga doręczeń

c. i k. konsulatowi.

(Jak wyżej).

III.

Księga doręczeń poczcie.

Liczba bieżąca	Liczba protokołu podawczego	Podanie ciężaru	Adres	Dzień doręczenia	Potwierdzenie odbioru
1	2	3	4	5	6

Do §. 72.

Wzór Nr. 10.

Spis aktów.

Przedmiot:

n. p. Sprawa sporna N. N. przeciw X.
o zapłatę sumy 2000 zł.Akt registratury III $\frac{1894}{80}$

Liczba porządkowa aktu	Data aktu	Jakość aktu	Liczba protokołu podawczego
1	2	3	4

Do §. 75.Wzór Nr. 12.

Zewnątrz:

Skorowidz

do głównego działu (n. p. III) od roku 18 . . . aż do

P r z e d m i o t	Akt registratury
1	2

Do §. 80.Wzór Nr. 13.**Protokół przynagleń.****Dzień, w którym termin upłynął:**

n. p. 30. stycznia 18..

N a z w i s k o referenta	Liczba protokołu po- dawczego	Nazwa władzy, urzędnika albo strony, przedmiot i data rozporządzenia	U w a g a
1	2	3	4

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 1. sierpnia 1897.

Treść: *Nr* 180. Rozporządzenie którem rozszerza się wydany rozporządzeniem z dnia 18. lutego 1897, zakaz przywozu i przewozu niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego, na wschodnie wybrzeże morza Czerwonego aż do ujścia kanału Suezkiego w zatokę Suezką.

180.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 31. lipca 1897,

którem rozszerza się wydany rozporządzeniem z dnia 18. lutego 1897 (Dz. u. p. Nr. 54), zakaz przywozu i przewozu niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego, na wschodnie wybrzeże morza Czerwonego aż do ujścia kanału Suezkiego w zatokę Suezką.

Z powodu pojawienia się dżumy w Djeddah, rozszerza się po wysłuchaniu Najwyższej Rady zdro-

wia i w porozumieniu z Rządem królewsko węgierskim, rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 18. lutego 1897 (Dz. u. p. Nr. 54), zabraniające przywozu i przewozu niektórych płodów surowych i odpadków zwierzęcych z portów brytańsko-indyjskich, jakoteż z portów w stronie zachodniej leżących aż do morza Czerwonego, na obszar wschodniego wybrzeża morza Czerwonego aż do ujścia kanału Suezkiego w zatokę Suezką.

Rozporządzenie to nabywa mocy obowiązującej od dnia, w którym odnośne komory a względnie Władze zdrowotne morskie otrzymają o niem wiadomość.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 11. sierpnia 1897.

Treść: (№ 181—186.) 181. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się uzupełnienia §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, o podatkach osobistych bezpośrednich. — 182. Obwieszczenie, dotyczące się wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. lipca 1897, o uzupełnieniu §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, o podatkach osobistych bezpośrednich. — 183. Obwieszczenie o upoważnieniu królewsko węgierskiej Komory pomocniczej w Tölgyes do ekspedycyowania z uwolnieniem od cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysłanych. — 184. Rozporządzenie, dotyczące się przyłączenia gminy Wyczapy do okręgu sądu powiatowego trzebieckiego a względnie sądu obwodowego igławskiego w Morawie. — 185. Rozporządzenie, dotyczące się aktywowania sądów powiatowych w Ottynii i w Podwołoczyskach w Galicyi. — 186. Rozporządzenie, dotyczące się zakazu grania na węgierskiej loteryi klasowej.

181.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 19. lipca 1897,

dotyczące się uzupełnienia §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich.

Na podstawie §. 14 ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznają za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1.

W uzupełnieniu §. 13, ustępu 1, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, upoważnia się Ministra skarbu, aby ze względu na niedostateczną obecnie ilość podatników pierwszej klasy w okręgach izb handlowych w Gorycyi i Rowinju, na pierwszy peryod rozkładu połączył okręgi tych izb handlowych z okręgiem izby handlowej w Tryeście, w jeden okrąg rozkładu pierwszej klasy.

W skutek tego winny komisye krajowe dla podatku zarobkowego w Tryeście, Gorycyi i Gradysee, tudzież w Istrii przez czas tego złączenia, zatławiać odwołania się kontrybuentów tej klasy, tudzież dawać opinie i przedkładać wnioski komisji kontyngentowej o ustalenie a względnie sprostowa-

nie kontyngentu spółki tej klasy, na wspólnych posiedzeniach pod przewodnictwem prezesa komisji krajowej dla podatku zarobkowego w Tryeście.

§ 2.

W dalszem uzupełnieniu §. 13, ustęp 2 i 3, ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, upoważnia się Ministra skarbu, aby złączył także kilka powiatów politycznych pewnego kraju w jeden okrąg rozkładu trzeciej albo czwartej klasy, gdyby się okazało, że w jednym z tych powiatów nie znajduje się przynajmniej ośmiu kontrybuentów dotyczącej klasy podatku; zarządzenia tego rodzaju należy ogłosić publicznie.

§. 3.

Wykonanie tego rozporządzenia, które nabywa mocy obowiązującej w dniu ogłoszenia, poruczam Menu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 19. lipca 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Welsersheimb r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Rittner r. w.

Guttenberg r. w.

182.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. lipca 1897,**

tyczące się wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 181, o uzupełnieniu §. 13 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich.

W wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 181, względem uzu-

pełnienia §. 13go ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, ogłasza się następujące zmiany okręgów rozkładu dla podatku zarobkowego powszechnego, ustanowionych rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, Dz. u. p. Nr. 117:

Na stronie 895 wydanej dnia 11. maja 1897 Części XLVI. Dziennika ustaw państwa, zawierającej powyższe obwieszczenie Ministerstwa skarbu, arkusz Nr. 10 a względnie 19, brzmieć ma jak następuje:

Nr. okręgu	Okrąg rozkładu	Siedziba komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			klasy	
10	a) Powiat polityczny Cavalese i Primiero dla III. klasy	Starostwo w Cavalese	4	—
	b) Powiat polityczny Cavalese dla IV. klasy	„ w Cavalese	—	4
19	a) — — dla III. klasy prw. Nr. okręgu 10	—	—	—
	b) Powiat polityczny Primiero dla IV. klasy	Starostwo w Primiero	—	4

Zarazem prostuje się wspomniane powyżej obwieszczenie tutejsze na stronie 900 w ten sposób, że okręgi izb handlowych w Gorycy i Rowinju łączą się z okręgiem izby handlowej w Tryeście w jeden okrąg rozkładu pierwszej klasy, jako siedzibę komisji dla tej klasy, ustanawia się administrację podatkową w Tryeście a liczbę członków tej komisji oznacza się w ilości sześciu.

Biliński r. w.

183.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 29. lipca 1897,**

o upoważnieniu królewsko węgierskiej Komory pomocniczej w Tölgyes do ekspedycyowania z uwolnieniem od cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wystanych.

Według doniesienia królewsko węgierskiego Ministerstwa skarbu, upoważniona została królewsko węgierska Komora pomocnicza I. klasy w Tölgyes, do ekspedycyowania z uwolnieniem od cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wystanych na pod-

stawie artykułu IX, l. 1 ustawy o taryfie cłowej we własnym zakresie działania.

Biliński r. w.

184.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31. lipca 1897,**

tyczące się przyłączenia gminy Wyczapy do okręgu sądu powiatowego trzebieckiego a względnie sądu obwodowego igławskiego w Morawie.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 59, a względnie ustawy z dnia 26. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 62, oddziela się gminę Wyczapy od okręgu sądu powiatowego morawskobudziejowickiego a obwodowego znojmskiego i przyłącza się do okręgu sądu powiatowego trzebieckiego a obwodowego igławskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia 1. stycznia 1898.

Gleispach r. w.

185.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 1. sierpnia 1897,**

tyczące się aktywowania sądów powiatowych w Ottynii i w Podwołoczyskach w Galicyi.

Sądy powiatowe w Ottynii i w Podwołoczyskach ustanowione rozporządzeniami Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 21. listopada 1895, Dz. u. p. Nr. 177 i 178, rozpoczną urzędowanie od dnia 1. listopada 1897.

Gleispach r. w.

186.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 5. sierpnia 1897,**

tyczące się zakazu grania na węgierskiej loteryi klasowej.

W myśl §. 24 Najwyższego patentu loteryjnego z dnia 13. marca 1813, wzbroniona jest gra na obcokrajowych loteryach jakiegokolwiek rodzaju.

Pod ten zakaz podpada też gra na loteryi klasowej wprowadzonej w Węgrzech od dnia 1. maja 1897.

Osoby, które losy loteryi klasowej węgierskiej sprzedają, nabywają lub też losy tego rodzaju im przysłane zatrzymują, stają się zatem według §§. 438, l. 1 i 439 ustawy o defraudacjach skarbowych a względnie w Dalmacyi według §§. 24 i 26 Najwyższego patentu loteryjnego, winni defraudacyi skarbowej, która ma być karana według §§. 443 i 444 ust. o defr. skarb. a względnie w Dalmacyi według §. 24 Najwyższego patentu loteryjnego.

Ogłaszanie i zalecanie takich losów — jeśli się to czyni drukami lub też w inny sposób publicznie — albo też publiczne ogłaszanie list ciągnień tej loteryi, stanowią ciężkie przekroczenie defraudacyjne i ma być karane w myśl §. 7 ustawy z dnia 28. marca 1889, Dz. u. p. Nr. 32.

Biliński r. w

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXV. — Wydana i rozesłana dnia 21. sierpnia 1897.

Treść: № 187. Rozporządzenie, którem zaprowadza się ubiór urzędowy dla urzędników sędziowskich i urzędników prokuratury państwa, tudzież fachowych sędziów obywatelskich, a względnie reguluje się obowiązek noszenia munduru dla urzędników sądowych.

187.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 9. sierpnia 1897,

którem zaprowadza się ubiór urzędowy dla urzędników sędziowskich i urzędników prokuratury państwa, tudzież fachowych sędziów obywatelskich, a względnie reguluje się obowiązek noszenia munduru dla urzędników sądowych.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 5. sierpnia 1897 rozporządza się co następuje:

1. Na wszystkich rozprawach odbywających się w sprawach cywilnych i karnych przed sądem orzekającym i przy odbieraniu przysięgi, wyjąwszy od świadków i znawców przez sędziego delegowanego lub też uproszonego, winni urzędnicy sędziowscy i urzędnicy prokuratury państwa, tudzież fachowi sędziowie obywatelscy ze stanu kupieckiego lub też z grona znawców żeglugi lub górnictwa, nosić w budynku sądowym ubiór urzędowy, według opisu poniżej podanego.

Urzędnicy czynni tylko jako trzymający pióro na rozprawach sądowych albo przy odbieraniu przysięg albo którzy jako funkcyonaryusze prokuratury państwa biorą udział w postępowaniu karnem przed sądami powiatowymi, nie mają nosić ubioru urzędowego.

Również uwolnieni są ci urzędnicy od obowiązku noszenia munduru przy wspomnianych czynnościach sądowych.

2. Przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych na komisjach i przy czynnościach urzędowych

poza budynkiem sądowym, tudzież przy zwiedzaniu aresztów, należy nosić mundur służbowy tylko wtedy, jeśli okazanie się w mundurze jest koniecznie wskazane w interesie służby. Przy innych czynnościach urzędowych wzmiankowanych w ustępie III 1. rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 1. lipca 1890, l. 513 prez. 1889 (Dz. rozp. Min. spr. Nr. 33), które nie podpadają pod ustęp 1 niniejszego rozporządzenia, można zaniechać noszenia munduru.

3. O ile niniejszem nie wydaje się nowych postanowień, pozostają w mocy rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 20. października 1889 (Dz. u. p. Nr. 176) i rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 1. lipca 1890, l. 513 prez. z r. 1889 (Dz. rozp. Min. spr. Nr. 33) a względnie zarządzenia dodatkowo do powyższych rozporządzeń wydane, jednakże z tem ograniczeniem, że przy prezentacjach służbowych, przy zapowiedzianych zwiedzaniach urzędu i przy odwiedzinach wysokich dostojników, wreszcie przy innych okazjach publicznych, wolno nosić ubiór zwykły towarzyski lub też uroczysty, zastosowany do okoliczności.

4. Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej z dniem 1. stycznia 1898.

Gleispach r. w.

Opisanie ubioru urzędowego.

Ubiór urzędowy składa się z czarnej togi i z biretu. Toga z materyi wełnianej lekkiej, jest suknią fałdzistą, z przodu do zapinania, z rękawami otwartymi, około 50 cm szerokimi i obszytym w rodzaju kołnierza, w tyle szerokim około 22 cm,

okrągłym, z przodu zbiegającym się w ostre wycięcie na szyję. Wycięcie na szyję tworzą dwie wykładki trójkątne z aksamitu fioletowego, na dolnym brzegu około 10 *cm*, na bocznym około 18 *cm* długie, z których wykładka lewej strony togi zachodzi na prawą w ten sposób, że poniżej krawatu ma być widoczna tylko bardzo mała część przodu koszuli najwyższej 4 *cm* wysokości.

Górna część rękawów ma być obszyta taśmą czarną 15 *cm* szeroką a 35 długą z jedwabiu morowego o wypustce fioletowej.

Na lewej pole togi, z przodu na śronie wewnętrznej, ma być wzdłuż przedniej krawędzi założona listwa z materji togi 5 *cm* szeroka, podszyta czarną materją (Clothstoff) a w niej umieszczonych jest 5 dziurek na guziki, którym na pole przedniej prawej odpowiadać ma 5 guzików z materji czarnej w odległości 6 do 8 *cm* od krawędzi togi. Na stronie lewej umieszczona jest w tyle kieszeń pionowa z materji czarnej (croisé). Część tylna togi jest na dolnej krawędzi rozcięta w długości około 40 *cm*.

Toga osłania ciało fałdzisto i sięga prawie po kostki.

Do ubioru urzędowego nosi się krawat z materji jedwabnej, czarnej, lśniącej, w kształcie węzła z prostokątnymi końcami, tudzież koszulę białą.

Biret, który wkłada się na głowę podczas ogłaszania wyroku lub odbierania przysięgi, składa się z główki skrojonej kolisto i lekko sfaldowanej, z materji wełnianej czarnej z kryszą (brzegiem) twardą 8 do 9 *cm* wysoką, która tylko w dolnej części jest przymocowana, u góry zaś wolno odstaje, która to krysa opatrzona jest po obu stronach głowy wcięciem trójkątnem.

Strój urzędowy urzędników sędziowskich zaprowadza się w 6 kategoriach, które się różnią obszyciem w rodzaju kołnierza i biretem.

1. kategoria. Dla pierwszego prezydenta najwyższego Trybunału: Obszycie w rodzaju kołnierza z aksamitu fioletowego obramowane gronostajami w szerokości 12 *cm*, krysa biretu również z aksamitu fioletowego.

2. kategoria. Dla drugiego prezydenta i prezydentów senatów najwyższego Trybunału: jak pod 1, z tą jednak różnicą, że obszycie w rodzaju kołnierza obramowane jest gronostajami tylko w szerokości 6 *cm*.

3. kategoria. Dla radców dworu najwyższego Trybunału: jak pod 1, z tą jednak różnicą, że obramowanie gronostajowe obszycia w rodzaju kołnierza odpada.

4. kategoria. Dla prezydentów sądów krajowych wyższych: Obszycie w rodzaju kołnierza z aksamitu czarnego z obramowaniem gronostajowem szerokości 6 *cm*. Krysa biretu z aksamitu czarnego z wypustką fioletową aksamitną na górnej krawędzi.

5. kategoria. Dla prezydentów trybunałów: jak pod 4, z tą tylko różnicą, że obramowanie gronostajami obszycia w rodzaju kołnierza odpada.

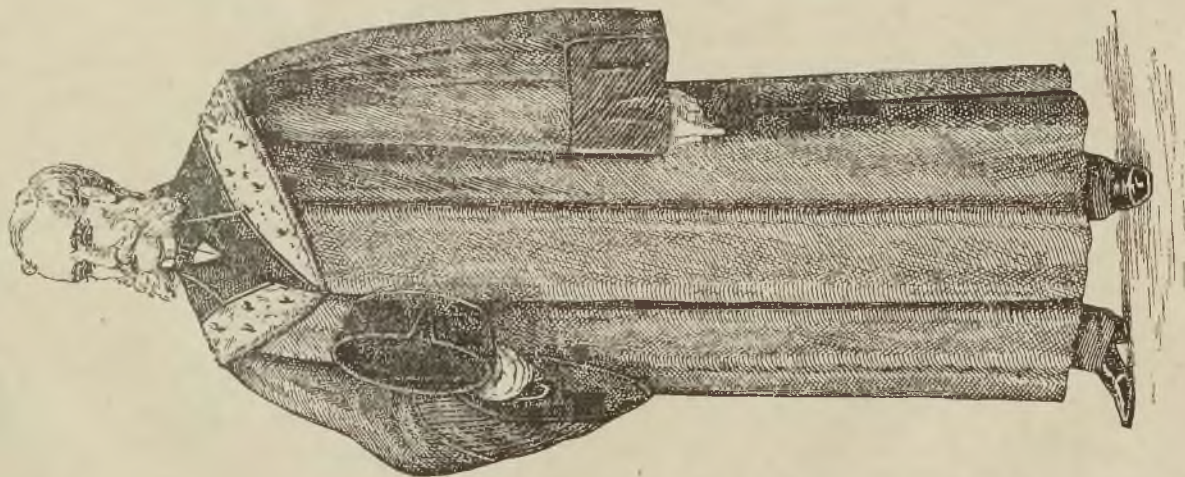
6. kategoria. Dla wszystkich innych urzędników sędziowskich pierwszej i drugiej instancji i dla fachowych sędziów obywatelskich: Obszycie w rodzaju kołnierza z materji togi, oblamowane na dolnym brzegu taśmą aksamitną czarną 6 *cm* szeroką, mającą na obu krawędziach wypustkę aksamitną fioletową, krysa biretu z materji togi, na dolnej krawędzi oblamowana taśmą aksamitną czarną 3 *cm* szeroką, o wypustce aksamitnej fioletowej u góry.

Ubiór urzędowy urzędników prokuratury państwa nosi się według trzech kategorii a różni się od ubioru urzędowego urzędników sędziowskich tylko tem, że miejsce barwy fioletowej zajmuje barwa jasno-czerwona.

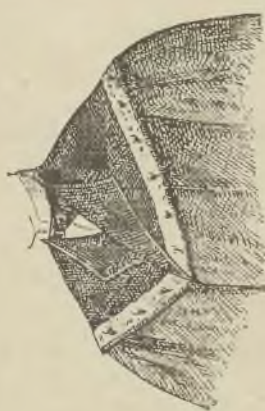
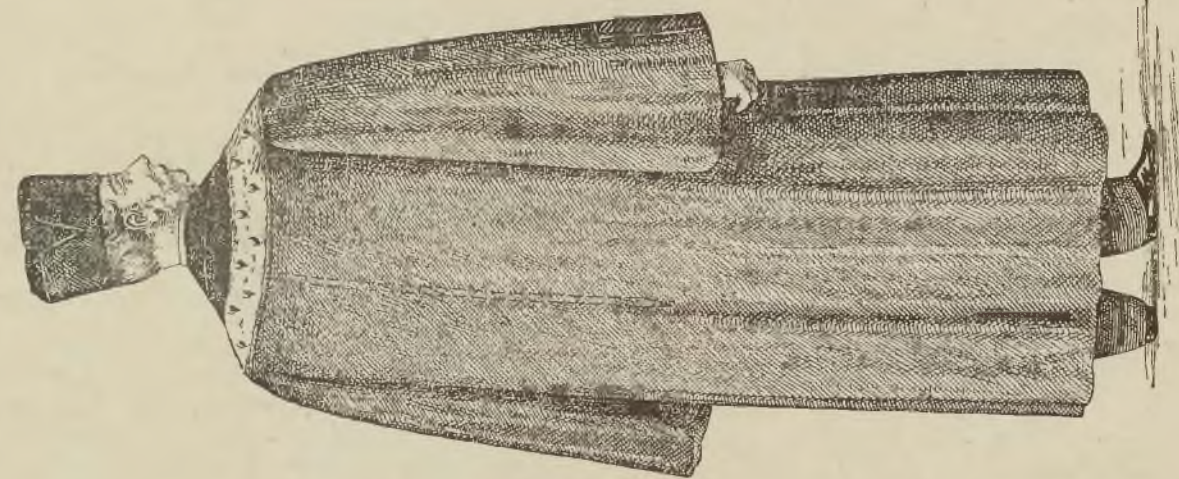
1. kategoria. Dla członków prokuratury jenceralnej: jak wyżej 3. kategoria urzędników sędziowskich.

2. kategoria. Dla starszych prokuratorów państwa i ich zastępców, jak wyżej 5 kategoria urzędników sędziowskich.

3. kategoria. Dla członków prokuratury państwa: jak wyżej 6. kategoria urzędników sędziowskich.

1. kategoria.

2. i 4. kategoria.

3. i 5. kategoria.

6. kategoria.

6. kategoria.

4., 5. kategoria.

1., 2., 3. kategoria.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 21. sierpnia 1897.

Treść: (№ 188—191.) 188. Rozporządzenie, tyczące się wprowadzenia sądu obwodowego szybenickiego w Dalmacji. — 189. Rozporządzenie, tyczące się mianowania asystentów w Akademii sztuk pięknych w Wiedniu. — 190. Obwieszczenie o ustanowieniu w Racyzyszu na wyspie Korczuli delegacji portowej i zdrowotnej morskiej, sprawującej oraz służbę cłową. — 191. Rozporządzenie, zawierające zmianę wydanych rozporządzeniem z dnia 12. grudnia 1895 postanowień o przewożeniu Łabą od Melnika aż do granicy austriacko-niemieckiej przedmiotów niebezpiecznych, które nie należą do rozsadzających, tudzież materiałów gryzących.

188.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 3. sierpnia 1897,
tyczące się wprowadzenia sądu obwodowego
szybenickiego w Dalmacji.

Sąd obwodowy i sąd delegowany miejsko-powiatowy w Szybeniku, ustanowione rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18. października 1894 (Dz. u. p. Nr. 208), rozpoczynają urzędowanie od dnia 1. stycznia 1898 w ten sposób, że na miejsce sądu delegowanego miejsko-powiatowego wstępuje sąd powiatowy w siedzibie tamtejszego sądu obwodowego.

Gleispach r. w.

189.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 10. sierpnia 1897,
tyczące się mianowania asystentów w Akademii
sztuk pięknych w Wiedniu.

Na zasadzie ustawy z dnia 31. grudnia 1896 (Dz. u. p. Nr. 8 z roku 1897), uznaję za stosowne wydać następujące zarządzenie pod względem mianowania asystentów w Akademii sztuk pięknych w Wiedniu:

§. 1.

Do uzyskania posady asystenta trzeba udowodnić obywatelstwo austriackie.

§. 2.

Przy stosowaniu przepisów emerytalnych czas sprawowania obowiązków, który asystenci wysłużyli bez przerwy, zanim ta ustawa nabyła mocy obowiązującej, ma być w myśl §. 2go ustawy liczony od dnia mianowania.

§. 3.

Mianuje się asystentów na podstawie uchwały grona profesorów Akademii za zezwoleniem Ministra wyznań i oświaty na rok jeden i nominacya ta może być z roku na rok ponawiana.

§. 4.

Asystenci obejmując służbę, winni podaniem ręki przyrzec uroczyste rektorowi Akademii wierność i sumienne spełnianie obowiązków.

Pod względem porządkowo-karnym podlegają oni tym samym przepisom, co wszyscy inni zajmujący posady w Akademii.

§. 5.

Remuneracye asystentów asygnowane będą w ratach miesięcznych z góry, według prawideł,

tyczących się adjutów a mianowicie od pierwszego dnia miesiąca rozpoczynającego się po objęciu służby a względnie po złożeniu uroczystego przyrzeczenia.

§. 6.

Asystenci mogą otrzymać od rektora urlop na czas aż do dni ośmiu, w tym zaś czasie jak i podczas choroby, mają prawo do dalszego pobierania remuneracyi.

Gdyby urlop miał trwać dłużej niż dni ośm, lub gdyby z powodu udzielenia asystentowi urlopu lub jego choroby, potrzeba było przyjąć płatnego zastępcę, w takim razie grono profesorów winno przedstawić Ministrowi wyznań i oświaty odpowiednie wnioski.

§. 7.

Asystentom, stosownie do niniejszego rozporządzenia mianowanym, służy w okresie, na który opiewa ich nominacya, prawo do takich samych zniżek jezdnego i przewozowego na kolejach żelaznych i w innych zakładach transportowych, jakie kaźdoczęśnie słuźą urzędnikom państwa, ponieważ w myśl §. 1 ustawy z dnia 31. grudnia 1896 (Dz. u. p. Nr. 8 z r. 1897) na okres ten przyznany im jest charakter urzędników państwa.

§. 8.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Gautsch r. w.

190.

Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 10. sierpnia 1897,

o ustanowieniu w Racyszczu na wyspie Korczuli delegacyi portowej i zdrowotnej morskiej, sprawującej oraz służbę cłową.

W Racyszczu na wyspie Korczuli ustanowioną została od dnia 1. lipca 1897, delegacya portowa i zdrowotna morska, sprawująca oraz służbę cłową. Delegacya ta ma ten sam zakres działania co do służby cłowej, jak podobne delegacye już istniejące w Dalmacyi (rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. sierpnia 1891, Dz. u. p. Nr. 154), oprócz tego porucza się jej jednak wystawianie ceduł obiegowych dla przedmiotów podlegających *Dazio consumo*.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

191.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 18. sierpnia 1897,

zawierające zmianę wydanych rozporządzeniem z dnia 12. grudnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 190) postanowień o przewożeniu Łabą od Melnika aż do granicy austriacko-niemieckiej przedmiotów niebezpiecznych, które nie należą do rozsadzających, tudzież materyałów gryzących.

Na zasadzie umowy zawartej z Rządem cesarsko-niemieckim, rozporządza się, z uchYLENIEM trzeciego ustępu §. 20go rozporządzenia z dnia 12. grudnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 190) o przewożeniu Łabą od Melnika aż do granicy austriacko-niemieckiej przedmiotów niebezpiecznych, które nie należą do rozsadzających, tudzież materyałów gryzących, co następuje:

Mieszaniny kwasu siarkowego i kwasu azotowego wolno przewozić tylko w naczyniach z żelaza kutego szczelnie zamkniętych i to tylko wtedy, jeśli

1. w mieszaninach

- a) zawierających 80 lub więcej procentów jednowodnika kwasu siarkowego znajduje się także najmniej 1 procent jednowodnika kwasu azotowego,
- b) zawierających 67 lub więcej procentów jednowodnika kwasu siarkowego znajduje się także najmniej 5 procentów jednowodnika kwasu azotowego,
- c) zawierających 62.5 lub więcej procentów jednowodnika kwasu siarkowego znajduje się także najmniej 30 procentów jednowodnika kwasu azotowego;

2. niema nitrogliceryny lub też gliceryny.

Czysty kwas siarkowy w jakimkolwiek stopniu skoncentrowany, wyłączony jest od przewozu w naczyniach z żelaza kutego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Sprostowanie.

W numerze 168 Części LXVI Dziennika ustaw państwa z roku 1897, w drugim wierszu od dołu zamiast „8 milimetrów“ powinno być „0.8 milimetra“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 21. sierpnia 1897.

Treść: 192. Rozporządzenie, dotyczące się służby przygotowawczej sędziowskiej.

192.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 15. sierpnia 1897,

tyczące się służby przygotowawczej sędziowskiej.

Na zasadzie §. 99 ustawy z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217 (ustawy o organizacyi sądów), rozporządza się w porozumieniu z Ministrem skarbu:

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Trzechletnia służba przygotowawcza, mająca poprzedzić przypuszczenie do egzaminu sędziowskiego (§. 4 ustawy o organizacyi sądów), rozpoczyna się dla tych praktykantów sądowych, którzy w prośbie swojej o przyjęcie do praktyki sądowej oświadczają, że zamysłają poświęcić się urzędowi sędziowskiemu lub złożyć egzamin sędziowski, z wstąpieniem do praktyki sądowej, zresztą zaś od dnia, w którym praktykant sądowy, zostający już w praktyce sądowej, poda prośbę o nadanie posady auskultanta lub złoży oświadczenie, że zamysła poświęcić się urzędowi sędziowskiemu albo zdać egzamin sędziowski. To ostatnie oświadczenie złożyć należy w prezydium sądu krajowego wyższego ustnie lub piśmiennie.

O ile praktyka sądowa, odbyta przed rozpoczęciem służby przygotowawczej sędziowskiej, ma być w czas służby wliczona i przy wymierzaniu emerytury uwzględniona, ocenia się według przepisu §. 17, ustęp 2, ustawy o organizacyi sądów i przepisów szczególnych w tej mierze obowiązujących.

§. 2.

Wyznaczanie trybunału pierwszej instancyi tudzież sądów powiatowych, znajdujących się poza obrębem siedziby trybunału, w których auskultant lub praktykant sądowy, w służbie przygotowawczej zostający, sprawować ma obowiązki, jakoteż decyzya w tym względzie, czy tenże ma odbyć część służby przygotowawczej w sądzie krajowym wyższym, jest rzeczą prezydenta sądu krajowego wyższego.

W którym z sądów powiatowych, znajdujących się w siedzibie trybunału, odbywać należy służbę przygotowawczą, postanawia prezydent trybunału pierwszej instancyi, któremu prezydent sądu krajowego wyższego powierzył auskultanta lub praktykanta sądowego do odbycia służby przygotowawczej.

Zarządzenia co do miejsca, w którym służba przygotowawcza lub pojedyncze części służby przygotowawczej odbyć się mają, mogą być każdego czasu zmienione w celu następczenia osobom, w służbie przygotowawczej zostającym, sposobności do wszechstronnejszego zatrudnienia i wykształcenia. Jednakże od zarządzeń, które wydał prezydent sądu krajowego wyższego, można odstąpić tylko za jego zezwoleniem.

Tę część służby przygotowawczej, która przypada na prokuraturę państwa, odbyć należy w prokuratury państwa przy tym trybunale, który oznaczony jest w pierwszym ustępie.

§. 3.

Osoby zostające w służbie przygotowawczej, przeznaczać należy do sprawowania służby tylko w takich sądach, które według średniej rozciągłości i rodzaju swojej czynności mogą ich dostatecznie zatrudnić i do wykształcenia się mogą następczyć

im sposobność. W szczególności unikać należy przeznaczania do tego samego sądu zbyt wielkiej ilości osób do służby przygotowawczej i wystawiania wszystkich na niebezpieczeństwo nie osiągnięcia celów służby przygotowawczej sędziowskiej.

§. 4.

Przy wyznaczaniu miejsc, w których służba przygotowawcza w sądach powiatowych i w trybunałach pierwszej instancji (prokuratorji państwa) ma się odbywać, należy ile możności mieć wzgląd na życzenia auskultanta lub praktykanta sądowego, tudzież na jego stosunki prywatne i familijne.

Co do prośby o pozwolenie odbycia lub kontynuowania służby przygotowawczej w innym sądzie powiatowym zamiast w tym, który wyznaczył prezydent sądu krajowego wyższego, decydować ma ostatecznie prezydent trybunału pierwszej instancji.

§. 5.

Co do prośby o odbywanie dalej służby przygotowawczej w okręgu innego sądu krajowego wyższego, rozstrzyga prezydent tegoż sądu krajowego wyższego. Prośbę podać należy piśmiennie do prezydium tego sądu krajowego wyższego, w którego okręgu petent pod tę porę odbywa służbę przygotowawczą.

W razie przychylenia się do prośby, wyznaczyć należy zarazem trybunał pierwszej instancji i sądy powiatowe poza obrębem jego siedziby, w których służba przygotowawcza ma się dalej odbywać.

Po przychyleniu się do prośby, świadectwa z dotychczasowej aplikacji osoby w służbie przygotowawczej zostającej (§. 7, ustęp 2, ustawy o organizacji sądów), przesłać należy prezydentowi sądu krajowego wyższego, w którego okręgu służba przygotowawcza ma się dalej odbywać.

§. 6.

Praktykantom sądowym w służbie przygotowawczej zostającym, tak samo jak auskultantom służbę przygotowawczą odbywającym (§. 49, ustęp 2, instrukcji sądowej), może być dozwolany urlop dwutygodniowy dla wytchnienia.

II. Cel służby przygotowawczej sędziowskiej.

§. 7.

Służba przygotowawcza sędziowska ma na celu nietylko ułatwić dokładne rozpatrzenie się w rozmaitych czynnościach, odbywających się w sądach i prokuratorjach państwa, jakoteż w sposobie postępowania z nimi i ich załatwiania, tudzież nastrepić sposobność i podać wskazówki do nabycia biegłości potrzebnej w służbie sądowej i

praktycznej wprawy, lecz oprócz tego ma utrwalić i uzupełnić wykształcenie naukowo-prawne auskultantów i praktykantów, prowadzić ich do obejmowania całości i praktycznego rozumienia prawa życia prawnego a nakoniec ma nauczyć ich niemyślnego posługiwania się prawem materyalnem i stosowania go do objawów życia przed sąd wytaczanych, właściwego prawnego oceniania i rozstrzygnięcia przypadków cywilnych i karnych.

Służba przygotowawcza wzniesić ma tym sposobem w osobach poświęcających się zawodowi sędziowskiemu zarazem przeświadczenie, że właściwym zadaniem sędziego nie jest przestrzeganie form prawnych i trzymanie się przepisanego toku postępowania, lecz merytoryczne załatwianie przypadków prawnych, przed sąd przywodzonych a przeto, że wykształcenie zawodowo-naukowe sędziego, który zadanie to rozwiązywać powinien zawsze zgodnie z wynikami rozwoju umiejętności prawnych, nie może kończyć się ani z odbyciem nauk uniwersyteckich ani z egzaminem sędziowskim.

§. 8.

Dla osiągnięcia tych celów urządzić należy służbę przygotowawczą tak, żeby osoby w niej zostające:

1. obznajmiły się ze wszystkimi czynnościami poszczególnych gałęzi służby sądownictwa cywilnego i karnego, jakoteż z czynnościami kancelaryi sądowej i administracji sądowej, i

2. mogły nabyć we wszystkich gałęziach czynności zawodu sędziowskiego i prokuratorskiego uzdolnienia i kwalifikacji potrzebnych do samodzielnego sprawowania urzędu sędziego i prokuratora państwa.

Nadto w trybunałach, w których zatrudnianą są auskultanci i praktykanci sądowi w służbie przygotowawczej zostający, odbywać należy z nimi regularne ćwiczenia, w których przypadki praktyczne rozbiierać należy ze stanowiska naukowego i starać się o dalsze teoretyczne wykształcenie uczestników (§. 10 ustawy o organizacji sądów).

§. 9.

Ze względu, że służba przygotowawcza sędziowska przeznaczona jest głównie do udzielania nauki, nie wolno wyzyskiwać osób służbę przygotowawczą odbywających do wykonywania pewnych robót, które stałyby na przeszkodzie osiągnięciu powyższych celów służby przygotowawczej. Wyjąwszy udział w posiedzeniach i rozprawach, zatrudnienie służbowe praktykantów sądowych i auskultantów w służbie przygotowawczej zostających urządzić należy tak, żeby z godzin czynności zostawała im jakaś część na naukę i uzupełnianie swojej wiedzy

III. Kierowanie służbą przygotowawczą.**§. 10.**

Kierowanie służbą przygotowawczą i nadzór nad osobami odbywającymi tę służbę, wyjąwszy ów okres, w którym pełnią obowiązki w sądzie krajowym wyższym, należy do prezydenta tego trybunału pierwszej instancji, w którym lub w którego okręgu służba przygotowawcza ma być odbyta. Bezpośredni nadzór nad praktykantami sądowymi lub auskultantami w czasie, gdy pełnią obowiązki w sądzie powiatowym, należy do naczelnika tego sądu powiatowego.

W czasie pełnienia obowiązków w sądzie krajowym wyższym, kierownictwo i nadzór wykonywa prezes sądu krajowego wyższego lub radca sądu krajowego wyższego, którego prezydent do tego przeznaczy.

§. 11.

Do zakresu kierownictwa służbą przygotowawczą należy zarządzenie, kiedy poszczególne czynności, rozporządzeniem niniejszem przepisane lub dozwolone, mają rozpoczynać się i kończyć, wybór urzędników sędziowskich, którym w poszczególnych sądach osoby w służbie przygotowawczej zostające, mają być przydane, postanawianie kolei zatrudnienia w poszczególnych gałęziach służbowych sądownictwa cywilnego i karnego w sądzie istniejących, jakoteż w czynnościach kancelaryi sądowej i administracji sądowej, tudzież urządzenie ćwiczeń i nadzór nad nimi. Do kierownictwa służbą przygotowawczą należy nadto przeznaczanie osób w służbie przygotowawczej zostających, do prokuratury państwa, wyjednywanie przeznaczenia ich do sądu krajowego wyższego, zezwalanie na pełnienie służby przygotowawczej w prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokackiej i, o ile to ostatnie będzie uznane za potrzebne, przeznaczanie do prokuratury skarbu lub do kancelaryi adwokackiej.

Wybór urzędników, którym osoby w służbie przygotowawczej zostające mają być w prokuratury państwa lub w prokuratury skarbu przydane, jakoteż oznaczanie kolei zatrudnienia w poszczególnych gałęziach czynności tamże istniejących, należy do naczelników tych władz. Rodzaj zatrudnienia w kancelaryi adwokackiej oznacza adwokat.

§. 12.

Nadzór bezpośredni nad osobami w służbie przygotowawczej zostającymi, gdy takowe pełnią obowiązki w prokuratury państwa, w prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokata, należy do naczelników tych władz lub do adwokata (§. 9 ustawy

o organizacji sądów). Gdyby auskultant lub praktykant sądowy przeznaczony do czynności, dopuścił się czynów niewłaściwych lub uchybienia obowiązkom, osoby rzezone winny uwiadomić o tem prezydenta trybunału pierwszej instancji.

§. 13.

Osoby powołane do kierowania służbą przygotowawczą, winny stosownymi zarządzeniami, jakoteż wykonywaniem służącego im prawa nadzoru, starać się o to, żeby osoby zostające w służbie przygotowawczej były zatrudniane i używane odpowiednio przepisom niniejszego rozporządzenia w sposób zgodny z celami służby przygotowawczej. Winny przeto co pewien czas kazać pokazywać sobie wykazy czynności, które osoby w służbie przygotowawczej zostające winny prowadzić w myśl §. 7, ustęp 1, ustawy o organizacji sądów, tudzież poszczególne prace i brać udział w niektórych ćwiczeniach zaprowadzonych w trybunałach.

§. 14.

Przy wyborze urzędników sędziowskich i prokuratorskich, którym osoby w służbie przygotowawczej zostające mają być do wprawiania i kształcenia przydane, mieć należy wzgląd tak na rodzaj i rozmiary czynności, które ci urzędnicy mają wykonywać, jak niemniej na stopień służby przygotowawczej i jej dotychczasowe wyniki, ażeby o ile możności nastęrczyć właśnie sposobność do zatrudnienia odpowiedniego dotyczącej epoce służby przygotowawczej. Urzędników nie posiadających zdolności do skutecznego nauczania innych osób a w szczególności urzędników nie posiadających skłonności do wynurzania się, do badania toku myśli osoby, którą mają nauczać, rozjaśniania i poprawiania jej zapatrywań, należy całkiem pomijać. Żadnemu urzędnikowi nie należy przydawać więcej osób aniżeli tenże może należycie zatrudnić i skutecznie nauczać i kształcić obok swojej czynności służbowej.

O ileby to okazało się odpowiedniejszym, można zaprowadzić takie urządzenie, żeby wszystkie osoby, odbywające służbę w sądzie lub w prokuratury państwa, powierzone zostały jednemu urzędnikowi sędziowskiemu lub prokuratorskiemu. W przypadku takim tenże winien ich zatrudnianie i używanie przez innych urzędników sądu lub prokuratury, urządzić w porozumieniu z tymiż urzędnikami.

Komu poruczone jest kształcenie i wprawianie osób w służbie przygotowawczej zostających, winien z całą troskliwością i bacznością poświęcić się ich nauczaniu i czuwać nad tem, żeby ściśle i sumiennie wykonywali prace, które są im poruczone.

§. 15.

Odbywanie ćwiczeń w §. 10 ustawy o organizacji sądów przepisanych, powierzyć należy stosownie do ilości osób pełniących w trybunale służbę przygotowawczą, jednemu lub dwóm urzędnikom sędziowskim lub prokuratorskim, którzy prócz odpowiedniej biegłości i doświadczenia praktycznego, posiadają dostateczne wiadomości teoretyczne.

§. 16.

Urzędników, którym porucza się odbywanie ćwiczeń a w razie potrzeby także tych, którym kilka osób w służbie przygotowawczej zostających, powierzono do wprawiania i kształcenia, należy stosunkowo uwolnić od innych czynności urzędowych.

IV. Urządzenie służby przygotowawczej.

§. 17.

Pierwsze sześć miesięcy służby przygotowawczej spędzić należy na pełnieniu czynności w sądzie powiatowym. Po tem zajęciu nastąpić ma sprawowanie służby w trybunale pierwszej instancji i w prokuratury państwa, trwające przez piętnaście miesięcy. Następujące pół roku przeznaczone jest na służbę w prokuratury skarbu, w kancelaryi adwokackiej lub w sądzie krajowym wyższym. Kończy się służba przygotowawcza ponownem przez trzy półrocza pełnieniem czynności w sądzie powiatowym. Temu, który nie pełni służby w prokuratury skarbu, w kancelaryi adwokackiej lub w sądzie krajowym wyższym, czas tym sposobem uzyskany podzielić należy według uznania prezydenta trybunału pierwszej instancji, powołanego do kierowania służbą przygotowawczą, na pełnienie służby w trybunale i w sądzie powiatowym.

Gdyby zachowanie tej kolei było niemożliwe z tego powodu, że w sądzie powiatowym, w którym według powyższego służba przygotowawcza miała się rozpocząć, ilość osób mogących odbyć tam z dobrym skutkiem służbę przygotowawczą, jest już pełna w danym czasie, można rozpocząć służbę przygotowawczą od pełnienia czynności przez cztery miesiące u sędziego śledczego i w senatach trybunału pierwszej instancji, powołanych do sprawowania sądownictwa karnego a następnie przez dwa miesiące w prokuratury państwa. Po tem zatrudnieniu nastąpić ma sprawowanie czynności w sądzie powiatowym przez sześć miesięcy i pełnienie służby w trybunale pierwszej instancji do spraw cywilnych przez dziewięć miesięcy.

Kolej w ustępach powyższych oznaczoną można zmienić tylko w tym razie, jeżeli to okazuje się odpowiedniem ze względu na praktykę odbytą przed wstąpieniem do służby przygotowawczej (§. 15 ustawy o organizacji sądów). Do zmiany tej potrzebne jest zezwolenie prezydenta sądu krajowego wyższego.

§. 18.

Czy i ile osób, odbywających służbę przygotowawczą w sądach istniejących w okręgu sądu krajowego wyższego, może odbyć część tej służby w sądzie krajowym wyższym, o tem stanowi prezydent sądu krajowego wyższego. Jeżeli nie można zatrudnić w sądzie krajowym wyższym wszystkich osób służbę przygotowawczą odbywających, należy ile możliwości każdemu prezydentowi trybunału pierwszej instancji oznajmić corocznie naprzód, w którym czasie i ile osób, pod jego kierownictwem służbę przygotowawczą odbywających, będzie mogło pełnić obowiązki w sądzie krajowym wyższym.

Przy wyborze osób, mających odbyć część służby przygotowawczej w sądzie krajowym wyższym, winien prezydent trybunału pierwszej instancji mieć ile możliwości wzgląd na życzenia, tudzież na stosunki prywatne i rodzinne tych osób. Nie należy przeznaczać do sądu krajowego wyższego tego auskultanta lub praktykanta sądowego, który zamiast w sądzie krajowym wyższym chce pełnić służbę w prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokackiej, jeżeli przychyleniu się do jego prośby nic nie stoi na przeszkodzie.

W sądzie krajowym wyższym pełnić należy służbę najmniej przez cztery miesiące.

§. 19.

Aż do daszego zarządzenia, osoby, zostające w służbie przygotowawczej, mogą być przeznaczone do pełnienia obowiązków w prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokackiej tylko na własną prośbę. Prosić o to należy ustnie lub piśmiennie prezydenta trybunału pierwszej instancji powołanego do kierowania służbą przygotowawczą.

Przeznaczyć można do prokuratury skarbu tylko za zgodą naczelnika tej władzy i w miarę następczącej się tam sposobności do pracy.

Zatrudnianie w kancelaryi adwokackiej ogranicza się do kancelaryi adwokatów wskazanych w myśl §. 11 ustawy o organizacji sądów przez wydział izby adwokackiej. Do tego samego adwokata można w tym samym czasie przeznaczyć naj-

więcej dwie osoby w służbie przygotowawczej zostające. Jeżeli osoba w służbie przygotowawczej zostająca chce pełnić służbę u adwokata mającego siedzibę w okręgu innego trybunału pierwszej instancji, decyzyę co do jego prośby wydać należy w porozumieniu z prezydentem tego ostatniego trybunału.

W prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokackiej pełnić należy obowiązki najmniej przez cztery miesiące.

Auskultanci w służbie przygotowawczej zostający pobierają ciągle adjutum swoje podczas pełnienia służby w prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokackiej.

§. 20.

Podczas pełnienia obowiązków w sądzie powiatowym za pierwszym zawodem, osoby w służbie przygotowawczej zostające poznać mają przede wszystkim zasady sądownictwa, urzędzenia czynności sądowych i główne formy służby sądowej. W tym czasie winny także obznajomić się z czynnościami kancelaryi sądowej. Zatrudnianie ich w sprawach karnych nie powinno przenosić dwumiesięcznego okresu.

§. 21.

Z tych części służby przygotowawczej, które odbyć należy w trybunale pierwszej instancji, przypadają najprzód cztery miesiące na zatrudnienie u sędziego śledczego i w senatach powołanych do wykonywania sądownictwa karnego. Następnie pełnić należy służbę przez dwa miesiące w prokuratury państwa.

W ciągu pozostałego czasu zastrzeżonego dla trybunału zatrudniać należy auskultanta lub praktykanta sądowego, o ile to jest możebne, najprzód czynnościami przy prowadzeniu rejestru handlowego i rejestru stowarzyszeń, sprawami hipotecznymi i konkursowymi a dopiero potem czynnościami postępowania w sprawach spornych. W tych miejscach, w których znajduje się sąd handlowy albo sąd handlowy i morski, można osoby w służbie przygotowawczej zostające przeznaczyć na tę część czasu, w ciągu której mają być zatrudniane w trybunale pierwszej instancji w sprawach cywilnych, do sądu handlowego lub do handlowego i morskogo.

W trybunałach, których czynności w sprawach cywilnych lub karnych są tak szczupłych rozmiarów, że zatrudnienie osób w służbie przygotowawczej zostających nie byłoby dostateczne, gdyby je do jednej grupy ograniczono, można zatrudniać osoby te jednocześnie w czynnościach spraw cywilnych i

karnych, jakoteż w sprawach cywilnych spornych i nie spornych.

Podczas pełnienia służby w prokuratury państwa, można kandydatów w służbie przygotowawczej zostających używać także w charakterze funkcyjaryuszów prokuratury. Takie jednak zatrudnienie nie powinno zajmować całego tego czasu który przeznaczony jest na służbę w prokuratury.

§. 22.

W sądzie krajowym wyższym zatrudniać należy osoby w służbie przygotowawczej zostające zarazem w sprawach sądownictwa cywilnego i karnego; mianowicie należy nastęrczyć im sposobność obznajmienia się z postępowaniem rekursowem w sporach cywilnych i bywania na obradach senatów sądu krajowego wyższego, tyjących się innych środków prawnych.

Do opracowywania spraw administracyi sprawiedliwości nie można używać osób zostających w służbie przygotowawczej i przy sądzie krajowym wyższym.

§. 23.

Pełnienie obowiązków w sądzie powiatowym za drugim zawodem, przeznaczone jest wyłącznie na kształcenie w gałęziach służbowych sądownictwa cywilnego.

Przedmiotem zatrudnienia auskultanta lub praktykanta sądowego mają być najprzód sprawy dobrowolnego sądownictwa a w szczególności postępowanie spadkowe i sprawy pieczy, następnie przejść należy do spraw cywilno-spornych. Stosunek trwania dwóch tych części wymierzyć należy według stopnia wykształcenia każdej osoby, tak żeby mogła douczyć się tego, co jej niedostaje i nabrać potrzebnej wprawy.

W ciągu tego pełnienia obowiązków w sądzie powiatowym, głównem zadaniem służby przygotowawczej jest wprawianie się w wydawaniu decyzyi i w ogóle w merytorycznem załatwianiu spraw.

§. 24.

Gdy osoby w służbie przygotowawczej zostające zatrudnia się w sprawach załatwianych w postępowaniu ustnem, należy im najprzód polecić, żeby były obecne na pewnych rozprawach i żeby wygotowały sprawozdanie z ich przebiegu i wyników, w którym rozstrząsnąć należy także kwestyę prawną, tudzież przedstawić i uzasadnić wnioski ostateczne ważne do wydania decyzyi.

Gdy auskultant lub praktykant sądowy nabędzie tym sposobem zdolności przedstawiania treści rozprawy zwięzłe, właściwie i przejrzyście, polecić mu należy spisywanie podczas rozprawy drugiego protokołu. Drugiego protokołu nie trzeba dołączać do aktów sprawy; kierujący rozprawą winien go przejrzeć, wskazać auskultantowi lub praktykantowi sądowemu niedokładności protokołu i objaśnić go jak dobry protokół powinien być sporządzony.

Gdy okazywane drugie protokoły dowodzą dostatecznej wprawy w spisywaniu protokołu, można osobom w służbie przygotowawczej zostającym, poruczyć samodzielne spisywanie protokołu rozpraw w sprawach cywilnych i karnych.

§. 25.

Dla nastęrczenia osobom w służbie przygotowawczej zostającym sposobności do ćwiczenia się w ogarnianiu i przetrawianiu obszerniejszego materiału piśmiennego faktów, polecać im należy badanie obszerniejszych aktów i sporządzanie relacji z ich treści. Pod tym względem nie należy jednak poprzestawać na wygotowania wyciągu z aktów, lecz wpływać należy na obudzenie i wzmocnienie zdolności do wyrabiania w sobie samodzielnego sądu prawnego w obec przeciwnych wywodów prawnych. Przeto polecić należy auskultantowi lub praktykantowi sądowemu, żeby w tych sprawozdaniach wyłożył gruntownie swoje własne zapatrywanie prawne z odniesieniem się do zdań przytaczanych co do tych kwestyi w literaturze zawodowo-naukowej i żeby się rozprawił z poglądami prawnymi i jurystycznymi objaśnieniami stron. Krytyka tych relacji odbywać się powinna przez omawianie ustne, o ile to jest możebne w obecności innych osób w służbie przygotowawczej zostających, które wezwać należy do wynurzenia swego zdania.

§. 26.

Gdy osoby w służbie przygotowawczej zostające wyćwiczą się dostatecznie w pojmowaniu, przedstawianiu i obrabianiu faktów i kwestyi prawnych, poruczać im należy z początku łatwiejsze a następnie trudniejsze przypadki do samodzielnego rozstrząśnienia i załatwienia.

Pod tym jednak względem trzeba mieć zawsze na celu naukę. Nie należy przydzielać głównie przypadków z prostem, z góry ustanowionem załatwieniem; przedmioty wymagające tylko wypełnienia formuły itp. należy poruczać osobom w służbie przygotowawczej zostającym tylko o tyle, o ile wymaga tego sam cel nauki.

Stosownie do ustępu 1 można osobom w służbie przygotowawczej zostającym poruczać między innymi: wygotowanie istoty czynu do wyroku, zaprojektowanie wyroków i uchwał na podstawie rozprawy ustnej, wygotowanie piśmienne relacji co do wyników postępowania przygotowawczego lub relacji przygotowawczej do rozprawy rekursowej, podczas pełnienia obowiązków w prokuratury państwa wygotowanie aktów oskarżenia i wniosków o zaniechanie lub innych wniosków zdarzających się w postępowaniu przygotowawczem.

§. 27.

Wprawianie do przesłuchiwania stron, świadków i innych osób odbywać się powinno z całą starannością. Do nabycia potrzebnej wprawy w tym względzie posłużyć może głównie pełnienie obowiązków u sędziego śledczego. Z początku polecić należy osobom w służbie przygotowawczej zostającym, żeby podczas przesłuchiwania uważały i dla osiągnięcia tego trzeba, o ile to jest możebne, oznajmić im przed przesłuchaniem cel onegoż.

Później należy im poruczać przesłuchiwanie, które odbywać mają sami w obecności sędziego śledczego; sędzia śledczy winien w razie potrzeby czynić uwagi prostujące lub uzupełniające. W przesłuchiwaniach tych postępować należy również stopniowo od zadań prostych do trudniejszych.

§. 28.

W trybunałach osoby w służbie przygotowawczej zostające przypuszczają należy kolejno do niejawnych posiedzeń senatów. Można wymagać od nich zdania sprawy z przebiegu i wyniku obrady nad poszczególnymi sprawami z przytoczeniem wniosków członków senatu, przedmiotu dyskusyi, tudzież rodzaju i treści uchwały. Sprawozdanie wręczyć należy przewodniczącemu lub jednemu z członków senatu, który winien pomówić o nien krytycznie z autorem (§. 25).

Pisanie protokołu obrad można poruczać osobom w służbie przygotowawczej zostającym, gdy są już do tego uzdolnione. Gdy w senacie mają być brane pod obradę przedmioty opracowane przez jedną z osób w służbie przygotowawczej zostających, można polecić tej osobie ustną relację co do projektu załatwienia przez nią wygotowanego.

§. 29.

Podczas pełnienia obowiązków w prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokackiej auskultanci

i praktykanci sądowi zapoznawać się mają głównie z rozwojem i przewodem spraw ze stanowiska stron.

W tym celu winni, o ile okoliczności pozwolą, być obecni spisywaniu informacji lub samodzielne spisanie takowych może im być poruczone. Następnie można używać ich do sporządzania podań dla stron we wszelkich gałęziach czynności adwokackich, mianowicie zaś do sporządzania pism przygotowawczych i wniosków piśmiennych w sprawach sądowych. O ile ustawa na to pozwala, poruczać także należy osobom w służbie przygotowawczej zostającym, zastępowanie stron na rozprawach w sprawach cywilnych i karnych.

§. 30.

Wykazy czynności, które prowadzić mają osoby w służbie przygotowawczej zostające (§. 7 ustawy o organizacji sądów), oddawać należy po upływie każdego okresu służby przygotowawczej prezydentowi trybunału pierwszej instancji, do którego należy kierowanie służbą przygotowawczą. Te wykazy czynności, jakoteż świadectwa z aplikacji osób w służbie przygotowawczej zostających zachowywać należy razem z ich aktami osobowymi i w swoim czasie dołączyć do prośby o przypuszczenie do egzaminu sędziowskiego.

V. Ćwiczenia z osobami w służbie przygotowawczej zostającymi.

§. 31.

Ćwiczenia odbywać się mają w trybunałach w czasie od 1. października aż do końca maja co tydzień przez dwie godziny.

Osoby zostające w służbie przygotowawczej, dopóki pełnią obowiązki w trybunale, w sądzie powiatowym w siedzibie trybunału lub w prokuratury państwa przy trybunale pierwszej instancji, obowiązane są brać udział w tych ćwiczeniach. Oprócz nich mogą brać udział w ćwiczeniach praktykanci sądowi nie zostający w służbie przygotowawczej, auskultanci egzaminowani i adjunkci sądowi; praktykantów sądowych i auskultantów egzaminowanych należy wezwać do udziału w ćwiczeniach na początek każdego nowego ich peryodu.

§. 32.

Ćwiczenia mają przede wszystkim zastąpić to, że osoby w służbie przygotowawczej zostające, rzadko mają sposobność w postępowaniu ustnem bezpośredniem doświadczenia sił swoich w wydaniu sądu na podstawie rozprawy spornej. Zara-

zem ćwiczenia uzupełnić mają służbę przygotowawczą pod względem naukowo-prawnym, mają wpływać na utrwalenie i pogłębienie pojęć nabytych w ciągu pełnienia rozmaitych obowiązków służby przygotowawczej i nakoniec nastrożyć sposobność wyuczenia się sztuki jasnego, trafnego przedstawiania ustnie procesów i kwestyi prawnych.

§. 33.

Zarządzenia do tego służące wydać należy każde z osobna według zdolności i wiedzy uczestników. Najodpowiedniejszymi do tego środkami są: referaty ustne o trudniejszych sprawach na podstawie aktów i łącząca się z nimi dyskusya, w której uczestnicy mają w swobodnym wykładzie wyluszczać swoje zapatrywania; rozstrząsanie ważniejszych decyzji najwyższego sądu w podobny sposób urządzone; zaprowadzenie wykładów o tematach prawniczych, o szczególnych przypadkach prawnych lub nowych dziełach naukowych; zadawanie wypracowań piśmiennych treści tego rodzaju ze względem na najważniejsze płody literackie tego zakresu itp. W ćwiczeniach należy ile możności mieć wzgląd na te materye prawne, które jak ustawy o asekuracjach, znaczkach fabrycznych, wzorkach i patentach, prawo kolejowe, ustawodawstwo przemysłowe, prawo wodne, górnicze i leśne bywają najczęściej pomijane na egzaminach teoretycznych rządowych, a które jednak sędzia nieraz zmuszony jest stosować w przypadkach spornych.

§. 34.

Program ćwiczeń odbywać się mających w najbliższym peryodzie przedstawiać należy we wrześniu prezydentowi sądu krajowego wyższego do zatwierdzenia.

O przebiegu ćwiczeń i o pracach na ćwiczeniach wykonanych zdać należy sprawę Ministerstwu sprawiedliwości za pośrednictwem sądu krajowego wyższego z końcem każdego peryodu ćwiczeń. W sprawozdaniu tem wymienić należy osoby w służbie przygotowawczej zostające, które na ćwiczeniach najbardziej się odznaczyły bądź pracami samodzielnymi, bądź w jakiś inny sposób.

§. 35.

Referaty, które auskultant lub praktykant sądowy w służbie przygotowawczej zostający przedstawia na ćwiczeniach, wypracowania piśmienne, które dostarcza, jakoteż wykłady, które miewa na ćwiczeniach, należy zapisywać w wykazie czynności (§. 7 ustawy o organizacji sądów).

Udziału w toczących się dyskusjach nie należy podawać w tym wykazie czynności.

VI. Postanowienia końcowe.**§. 36.**

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Z wyjątkiem przepisów dotyczących się pełnienia obowiązków w prokuratury państwa, w prokuratury skarbu lub w kancelaryi adwokackiej, stosują się postanowienia niniejszego rozporządzenia także do tych auskultantów i praktykantów sądowych, którzy rozpoczęli praktykę jeszcze przed dniem 1. stycznia 1898. Począwszy od dnia 1. stycznia 1898, dwuletnią ich praktykę sądową urządzić należy, o ile na to pozwala czas pozostający jeszcze do jej dokończenia, ile możliwości z uwzględnieniem postanowień niniejszego rozporządzenia.

§. 37.

Ćwiczenia regularne w §. 10 ustawy o organizacji sądów przepisane, rozpocząć należy w okręgach tych sądów krajowych wyższych, w których ćwiczenia takie dotychczas jeszcze nie istniały w miesiącu lutym 1898.

W ćwiczeniach tych mają brać udział wszyscy auskultanci, którzy praktykę sądową rozpoczęli jeszcze przed dniem 1. stycznia 1898, lecz do tego czasu nie złożyli jeszcze egzaminu sędziowskiego.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Sprostowanie.

W rozporządzeniu Ministra sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112, zawierającej nową instrukcję dla sądów pierwszej i drugiej instancji, należy w §. 237, ustęp 1, w wierszu 7 z góry ludzieź w napisie rubryki 2 formularza rejestru spraw zawieszenia kurateli i przedłużenia władzy ojcowskiej L., umieszczonego na stronie 763 wyrazy: „osoby usamowolnić się mającej“, sprostować na „osoby uniewłasnowolnić się mającej“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 28. sierpnia 1897.

Treść: (№ 193—194.) 193. Rozporządzenie cesarskie, którem ważność postanowień ustawy z dnia 5. lipca 1896. o czasowej zmianie kilku postanowień ustawy o opodatkowaniu cukru, ustanawia się na czas od dnia 1 sierpnia 1897 aż do dnia 31. lipca 1898. — 194. Rozporządzenie, dotyczące się wykonania cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. sierpnia 1897, Dz. u. p. Nr. 193.

193.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 24. sierpnia 1897,

którem ważność postanowień ustawy z dnia 5. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 111, o czasowej zmianie kilku postanowień ustawy o opodatkowaniu cukru, ustanawia się na czas od dnia 1. sierpnia 1897 aż do dnia 31. lipca 1898.

Na podstawie §. 14 ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznaję za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1.

Postanowienia §§. 1 i 2 ustawy z dnia 5. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 111, o czasowej zmianie kilku postanowień ustawy o opodatkowaniu cukru, mają mieć ważność także na okres czasu od dnia 1. sierpnia 1897 aż do dnia 31. lipca 1898.

Za te wytwory cukru, oznaczone w §. 1, l. 1 ustawy o opodatkowaniu cukru z dnia 20. czerwieca 1888, Dz. u. p. Nr. 97, które od dnia 1. sierpnia 1897 aż do dnia ogłoszenia niniejszego cesarskiego rozporządzenia zostały wywiezione z zakładu fabrykacji cukru albo też z wolnego składu cukru za uiszczeniem opłaty konsumcyjnej w kwocie 11 zł. za 100 kilogramów netto, należy uiszczyć opłatę dodatkową w kwocie 2 zł. za 100 kilogramów netto, w sposób, który Minister skarbu ustanowi drogą rozporządzenia.

§. 2.

Wykonanie niniejszego cesarskiego rozporządzenia, które nabywa mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 24. sierpnia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.	Wellersheimb r. w.
Gautsch r. w.	Biliński r. w.
Ledebur r. w.	Gleispach r. w.
Glanz r. w.	Rittner r. w.
Guttenberg r. w.	

194.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 26. sierpnia 1897,

tyczące się wykonania cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. sierpnia 1897, Dz. u. p. Nr. 193, którem ważność postanowień ustawy z dnia 5. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 111, o czasowej zmianie kilku postanowień ustawy o opodatkowaniu cukru, ustanawia się na czas od dnia 1. sierpnia 1897 aż do dnia 30. lipca 1898.

W porozumieniu z królewsko węgierskiem Ministerstwem skarbu postanawia się co do wykonania cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. sierpnia 1897, Dz. u. p. Nr. 193, na podstawie §. 2go tego rozporządzenia co następuje:

1. Kwotę opłaty dodatkowej do opłaty od konsumpcyjnej cukru, która ma być uiszczona na mocy §. 1, ustęp 2 cesarskiego rozporządzenia z dnia 24. sierpnia 1897, Dz. u. p. Nr. 193 za te wytwory cukrowe rodzaju oznaczonego w §. 1, l. 1 ustawy o opodatkowaniu cukru z dnia 20. czerwca 1888, Dz. u. p. Nr. 97, które w czasie od dnia 1. sierpnia 1897 aż do dnia ogłoszenia wspomnianego cesarskiego rozporządzenia wywiezione zostały z zakładu fabrykacji cukru albo też z wolnego składu cukru za uiszczeniem opłaty konsumpcyjnej w kwocie 11 zł. za 100 kilogramów netto, winny dla każdego zakładu fabrykacji cukru i dla każdego wolnego składu cukru obliczyć i w drodze urzędowego skonstatowania oznajmić stronie te organa skarbowe, którym jest poruczony bezpośredni nadzór nad temi przedsiębiorstwami.

2. Obliczoną kwotę opłaty dodatkowej należy za te ilości cukru, które wywiezione zostały z korzy-

staniem z kredytu udzielonego względem opłaty konsumpcyjnej policzyć na karb tego kredytu, o ile kwota uiścić się mająca, znajduje pokrycie w danem zabezpieczeniu i uiścić równocześnie z opłatą konsumpcyjną pokredytowaną przy wywiezieniu.

We wszelkich innych wypadkach należy zbadaną kwotę opłaty dodatkowej pod rygorem egzekucji zapłacić w przeciągu dni 3 po doręczeniu urzędowego skonstatowania w tym urzędzie poborczym, któremu przedsiębiorstwo jest przydzielone w celu uiszczenia opłaty konsumpcyjnej.

3. Postanowienia §. 40 ustawy o opodatkowaniu cukru z dnia 20. czerwca 1888, Dz. u. p. Nr. 97. dotyczące się dyskonta, mają być analogicznie zastosowane do powyższych dopłat.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 31. sierpnia 1897.

Treść: *M* 195. Ustawa o opodatkowaniu papierów wartościowych (podatek obrotowy).

195.

Ustawa z dnia 9. marca 1897,

o opodatkowaniu obrotu papierów wartościowych (podatek obrotowy).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam co następuje:

§. 1.

Obrót papierów wartościowych podlega osobnemu podatkowi (podatkowi obrotowemu) według postanowień ustawy niniejszej.

Podlegają mu interesa tak na giełdzie jak i poza giełdą zawierane, tak pierwotne jak i prolongacyjne.

Co się tyczy obowiązku opłacania podatku od interesów reportowych nie stanowi to żadnej różnicy, czy biorąc w report ma prawo rozrządzenia oddanymi mu sztukami, czy nie.

W interesach premiowych przepadek premii lub cofnięcie interesu, o ile nie następuje w samym dniu zawarcia interesu, ma pod względem obowiązku opłacenia podatku takie samo znaczenie, jak dostawa papierów.

W interesie komisyjnym (artykuł 360 kod. hand.) opłacić należy podatek nie tylko od interesu między komisantem a trzecim, lecz także i od interesu wyrównawczego między komisantem a mocodawcą.

Interesa dotyczące się zamiany, w których zmieniają się papiery za papiery innego rodzaju, z dopłatą lub bez dopłaty, uważać należy za dwa interesa obrotowe.

§. 2.

Uwalnia się od podatku obrotowego obrót weksli krajowych, przekazów kupieckich i w ogóle papierów wartościowych płatnych w stałym terminie i w stałej kwocie (papierów wartościowych wyłożonych, kuponów na odsetki i dywidendy z ustaloną już kwotą wypłaty, asygnat kasowych, biletów skarbowych państwa itd.), tudzież metali szlachetnych wybitych i nie wybitych na monety, dewiz i wszelkich innych środków płatniczych zagranicznych.

Również nie stosują się postanowienia ustawy niniejszej:

do zamiany papierów tego samego rodzaju, jeżeli z powodu takowej nie miał miejsca obrót pieniężny lub jeżeli pobiera się tylko należność nie przekraczającą pewnej kwoty, drogą rozporządzenia ustanowić się mającej;

do pożyczania papierów z warunkiem zwrotu papierów tego samego rodzaju, jeżeli przy tem nie ma miejsca żaden obrót pieniężny, ani wynagrodzenie i jeżeli papiery zostają zwrócone najpóźniej w przeciągu tygodnia;

do zwrotu papierów z interesu reportowego dającemu w report, o ile zwrot ten nie następuje za pośrednictwem urzędzonego biura obrachunkowego giełdy tutejszo-krajowej. Gdyby w ciągu trwania interesu reportowego papiery dane w report wymieniono za papiery innego rodzaju, uważać to należy za zwrot połączony z nowym interesem reportowym podatkowi podlegającym;

do wydania nowych papierów wartościowych przez ich wystawiciela pierwszemu nabywcy i do wymiany skonwertowanych papierów wartościowych za nowe sztuki. Gdy zakłady kredytowe hipoteczne udzielają pożyczek przez wręczenie pożyczającym

Interesa uwolnione od podatku.

Przedmiot podatku.

listów zastawnych, w takim razie wolnem od podatku, oprócz tego wręczenia, jest także jednoczesne nabycie tych listów zastawnych przez dotyczący zakład kredytowy hipoteczny;

Do spłaty pożyczek udzielonych przez zakłady kredytowe hipoteczne w listach zastawnych, listami zastawnymi tego samego rodzaju.

§. 3.

Interesa obrotowe w §. 1 wymienione, w których jedna strona kontraktująca znajduje się za granicą, podlegają wtedy tylko podatkowi, gdy ten, który głównie obowiązany jest do opłacenia podatku, znajduje się w krajach tutejszych, lub ma w krajach tutejszych zakład handlowy albo stałego pełnomocnika (remisjera), który interes przywiódł do skutku.

§. 4.

Podatek obrotowy wymierza się w stałych stopach od jednostki giełdowej.

Jednostkę giełdową stanowi:

1. Dla papierów notowanych na giełdzie papierowej wiedeńskiej już w chwili wejścia w wykonanie ustawy niniejszej, o ile takowe są sprzedawane według procentów, suma imienna 5000 zł. w. a.; jeżeli są sprzedawane na sztuki, ilość 25 sztuk lub też taka suma imienna i taka ilość sztuk, jaka w rzeczonyj chwili jest przyjęta w obowiązujących na giełdzie wiedeńskiej warunkach zawierania interesów za jednostkę dla pewnych szczególnych papierów:

2. Gdy chodzi o papiery notowane w chwili powyżej oznaczonej wprawdzie nie na giełdzie wiedeńskiej, lecz na innej giełdzie tutejszo-krajowej: suma imienna 5000 zł. w. a., lub ta kwota imienna albo ta ilość sztuk, która w czasie wejścia ustawy niniejszej w wykonanie, będzie przyjęta w zaprowadzonych na tej giełdzie warunkach zawierania interesów za jednostkę dla pewnych szczególnych papierów.

Postanowienia powyższe liczby 1, dotyczące się jednostki giełdowej, stosują się do interesów obrotowych tak na giełdzie wiedeńskiej, jak i na innej giełdzie tutejszo-krajowej lub poza giełdą; postanowienie liczby 2, do interesów na dotyczącej giełdzie, jak i na innych giełdach tutejszo-krajowych lub poza giełdą, lecz z zastrzeżeniem postanowienia wyjątkowego pod 1. 4.

Gdyby po wejściu w wykonanie ustawy niniejszej, na jednej z giełd oznaczonych w powyższym ustępie zaprowadzono notowanie papierów dotychczas nie notowanych lub gdyby przepisy dotyczące się jednostki giełdowej zostały zmienione co do papierów dotychczas już notowanych, Rząd może drogą

rozporządzenia przepisy dotyczące się późniejszego notowania, a względnie zmian w dotychczasowych notowaniach, przyjąć za podstawę wymiaru podatku obrotowego.

3. Co do papierów, które w chwili wejścia ustawy niniejszej w wykonanie nie są notowane na żadnej giełdzie tutejszo-krajowej, jeżeliby na zasadzie powyższego ustępu nie był wydany inny przepis, suma imienna 5000 zł. w. a.; co do papierów zaś, które nie opiewają na pewną sumę imienną, jednostkę giełdową obliczać należy według obrotu pieniężnego i przyjmuje się co do tych papierów za jednostkę obrót pieniężny w kwocie 5000 zł. w. a.

4. We wszystkich interesach reportowych (§. 14 ustawy) poza giełdą zawartych, obliczać należy jednostkę giełdową według obrotu pieniężnego rzeczywistego i przyjmuje się za jednostkę sumę 5000 zł. w. a.

Jeżeli przedmiotem obrotu są papiery podlegające rozmaitym stopom podatkowym, podatek wymierzać należy według wyższej stopy podatkowej.

Ułamki jednostki giełdowej liczyć należy za całą jednostkę.

§. 5.

O ile w pewnym interesie — wyjąwszy interes w §. 4, ustęp 4 oznaczone — sprzedawane są papiery rozmaitego rodzaju, jednostkę obliczać należy z osobna co do każdego rodzaju papierów.

O ile w przypadku takim poszczególne pożyczki nie dosięgają jednostki, za podstawę do obliczenia podatku wziąć należy obrót pieniężny i przyjmuje się za jednostkę sumę 5000 zł. w. a.; jeżeli przedmiotem sprzedaży są papiery podlegające rozmaitym stopom podatkowym, obliczyć należy podatek według wyższej stopy.

§. 6.

Przy obliczaniu obrotu pieniężnego nie bierze się na uwagę wartości odsetek bieżących, tudzież kuponów procentowych lub dywidendowych już płatnych, ale od papierów jeszcze nie odłączonych, nadto w interesach premiowych zapłaconej premii a w interesach reportowych, zapłaconej należności reportowej, względnie od wypożyczenia pieniędzy.

Jeżeli kwota pieniężna, podług której podatek ma być wymierzony, opiewa na walutę zagraniczną, przelicza się ją na walutę krajową podług stosunku wartości, który do tego celu ustanowiony będzie drogą rozporządzenia.

§. 7.

Podatek obrotowy wynosi od każdej jednostki w interesach mających za przedmiot papiery dywidendowe (akcje) lub premieowe zapisy długu z wy-

jątkiem państwowych premiovych zapisów długu, 50 c., w interesach mających za przedmiot wszelkie inne papiery 20 c. w. a.

Dla interesów wzmiankowanych w §. 15, mających za przedmiot papiery tutejszo-krajowe, powyższej stopie podatkowej 20 c. w. a. podlegające, w sumie nie więcej jak 500 zł. w. a. wartości imiennej, zniża się podatek na 5 c. w. a., a dla takich samych interesów mających za przedmiot tutejszo-krajowe premiove zapisy długu stopie podatkowej 50 c. w. a. podlegające, w sumie nie więcej jak 100 zł. w. a. wartości imiennej, zniża się podatek na 10 c. w. a. Z papierami węgierskimi, dopóki obowiązywać będzie ustawa z dnia 3. lipca 1868, Dz. u. p. Nr. 94 i rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 2. października 1868, Dz. u. p. Nr. 135, postępować należy pod względem tego zniżenia jak z tutejszo-krajowymi.

§. 8.

Podatek obrotowy opłaca się zwyczajnie osobnymi znaczkami stęplowymi.

Rząd mocen jest jednak dozwalać opłacania podatku bezpośrednio.

Również w takim razie, gdy dostawa sprzedanych papierów zleconą jest instytucji kredytowemu, mocen jest Rząd dozwolić, żeby podatek opłacał instytucja kredytowy otrzymujący zlecenie.

§. 9.

Od interesów giełdowych tego rodzaju, który oznaczony jest w §. 1, jeżeli mają być wyrównane przez urzędowe biuro obrachunkowe giełdy tutejszo-krajowej, podatek opłacać ma każda z dwóch stron kontraktujących przez przyklepienie znaczków stęplowych po 25 c., a względnie po 10 c. (§. 7) od każdej jednostki giełdowej na wykazie (arkuszu obrachunkowym) obrotów rozliczyć się mających, który przekłada się biuru obrachunkowemu.

Jeżeli w interesach, w ustępie powyższym oznaczonych, przedkładającymi są stręczyciele handlowi, w takim razie wykazy ich wolne są od podatku, o ile zapomocą takowych przyjęta i dostarczona została ta sama ilość papierów tego samego rodzaju, po tych samych kursach i przedłożenia te wniesione są na arkuszach szczególnie się wyróżniających.

§. 10.

Biuro obrachunkowe obowiązane jest pod własną odpowiedzialnością czuwać nad tem, żeby podatek w §. 9 ustanowiony był ściśle opłacony i o wszelkich dostrzeżonych ukróceniach podatkowych uwiadamiać władzę skarbową pierwszej instancyi w przeciągu dni 30.

Za wydatki i trudy połączone z tym nadzorem, może Ministerstwo skarbu przyznać odpowiednie wynagrodzenie.

§. 11.

Biuro obrachunkowe obowiązane jest zachowywać przez dwa lata arkusze obrachunkowe liczbami bieżącymi opatrzone i pokazywać je Władzy skarbowej na żądanie.

Władzy skarbowej wolno każdego czasu przeglądać te zachowywane arkusze obrachunkowe w obecności reprezentanta biura.

Wyjąwszy jednak przypadek stwierdzonego ukrócenia podatkowego, organa władzy są pod przysięgą urzędową obowiązane do zachowywania tajemnicy przedsiębiorstwa. Również nie wolno im udzielać postrzeżeń poczynionych przy rewizyi powyższych dokumentów do jakiegokolwiek użytku przy wymierzaniu uczestnikom interesu lub ich klientom podatku zarobkowego i dochodowego.

§. 12.

W interesach giełdowych tego rodzaju, który w §. 1 jest oznaczony, o ile załatwiane są bez pośrednictwa urzędowego biura obrachunkowego (interesa bezpośrednie), zwyczajnie ten (§. 13), który obowiązany jest dostarczyć papierów, winien drugiemu kontrahentowi z wykonaniem interesu wydać rachunek, na którym wystawiciel przyklepić ma odpowiednie znaczki stęplowe stanowiące opłatę podatkową.

§. 13.

Od interesów premiovych tego rodzaju, który w §. 1 jest oznaczony, na giełdzie zawartych, opłacić ma podatek obowiązany do dostarczenia papierów, a to przez przyklepienie znaczków stęplowych w rejestrze (§. 17); w takich interesach premiovych na giełdzie zawartych, w których obowiązek podatkowy powstaje bez dostarczenia papierów (§. 1, ustęp 4), podatek opłacić ma biorący premię, a to przez przyklepienie znaczków stęplowych w rejestrze (§. 17).

§. 14.

Interesa zaliczkowe zawarte poza giełdą podlegają opłacie według 36 pozycyi taryfowej ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, a wolne są od podatku obrotowego.

Od wszystkich interesów reportowych tego rodzaju, o którym mówi się w §§. 1 i 3 poza giełdą zawartych, licząc do nich umówione pomiędzy pierwotnymi kontrahentami poza giełdą prolongacje interesów obrotowych na giełdzie lub poza giełdą zawartych, opłacać ma podatek od obrotu papierów albo dłużnik (dający w report) przez przyklepienie odpowiednich znaczków stęplowych na rachunku, który podaje, albo — jeżeli się nie podaje rachunku, — wierzyciel (biorący w report) przez przyklepienie

Sposób opłacania.

Interesa wyrównywane przez urzędowe biuro obrachunkowe.

Interesa giełdowe bezpośrednie.

Interesa reportowe poza giełdą.

odpowiednich znaczków stęplowych na dokumencie potwierdzającym złożenie papierów-

Pod względem obowiązku opłacania podatku nie stanowi to żadnej różnicy, czy papiery wzięte były w report po kursie dziennym, czy poniżej tego kursu.

Za opłacenie podatku odpowiedzialnym jest przedewszystkiem biorący w report. Jest on obowiązany tak przy zawieraniu interesu jak i przy każdej prolongacji przed upływem pierwotnego interesu żądać od dającego w report rachunku należycie ostęplowanego, albo też wydać taki dokument, potwierdzający złożenie papierów (kartę zastawną, kwit depozytowy itp.).

§. 15.

Inne
interesa
obrotowe
poza
gieldą.

Wszystkie inne poza giełdą zawarte interesa obrotowe tego rodzaju, który w §§. 1 i 3 jest oznaczony, podlegają podatkowi, niezawisłe od postanowienia §. 21, tylko o tyle, o ile w nich ma udział kupiec, który sposobem przemysłowym trudni się handlem papierów (kupiec papierów).

Podatek opłacić ma kupiec papierów (kantor handlowy, stały pełnomocnik, remisyer) przez przyłepienie potrzebnych znaczków stęplowych w regestrze (§. 17).

Jeżeli druga strona kontraktująca jest także kupcem papierów, podatek opłacić ma w sposób powyższy, dostarczający; gdy zaś idzie o interesa premiowe, w których obowiązek opłacenia podatku następuje bez dostarczenia papierów (§. 1, ustęp 4), sam tylko biorący premię.

Upoważnia się Rząd pozwałać poszczególnym instytutom kredytowym lub innym firmom zaprotokołowanym, żeby od interesów, od których według powyższego ustępu druga strona kontraktująca miałaby podatek opłacić, same opłacały podatek w sposób w drugim ustępie oznaczony.

§. 16.

Przekazanie
dostarczenia
lub odbioru.

Jeżeli w przypadkach §. 12, 14 lub 15 obowiązany do dostarczenia lub odbioru papierów zleca trzeciej, od siebie prawnie różnej osobie (firmie), dostarczenie a względnie odebranie papierów, w takim razie opłacony być ma podatek według postanowień pod tym względem istniejących tak od interesu obrotowego między pierwotnymi kontrahentami, jak i od interesu między zlecającym a trzecią osobą (firmą) zawierającego.

§. 17.

Obowiązek
utrzymywania
rejestrów.

Kto na giełdzie zawiera interesa premiowe i w ogóle każdy, kto sposobem przemysłowym trudni się handlem papierów (§. 15), obowiązany jest założyć jeden lub kilka rejestrów przez Władzę skarbową uwierzytelnionych, w których każdy interes

premiowy i każdy interes według §. 15 podatkowi podlegający, zapisać należy najpóźniej na trzeci dzień powszedni po zawarciu i w których uiszczać należy podatek według przepisu, a to — z wyjątkiem interesów premiowych, przez biuro obrachunkowe publiczne giełdy załatwianych i według §. 9 opodatkowanych — najpóźniej na trzeci dzień powszedni po wykonaniu interesu a względnie, co do interesów premiowych, w których obowiązek podatkowy powstaje bez dostarczenia papierów (§. 1, ustęp 4), najpóźniej na trzeci dzień powszedni po nastąpiącym przypadku premii lub odstąpieniu od interesu.

Szczegółowe postanowienia co do urządzenia i utrzymywania rejestrów wydane będą drogą rozporządzenia.

Upoważnia się Rząd, żeby kupcom papierów, prowadzącym interesa na małą skalę, dozwolił ulg co do obowiązku utrzymywania rejestrów, jakoteż żeby od utrzymywania rejestrów całkiem uwolnił tych kupców papierów, których interesa pozagiełdowe ograniczają się do przekazywania dostawy lub odbioru papierów (§. 16), o ile te dostawy lub odbiory wynikają z przedkładanych przez nich (kupców papierów) urzędowemu biuro obrachunkowemu arkuszów obrachunkowych.

§. 18.

Kto zamierza zawierać interesa, które według §. 17 podlegają obowiązkowi zaciągnięcia do rejestru, winien przed rozpoczęciem tych interesów, jakoteż przed każdą zmianą wykonywania przemysłu uwiadomić o tem Władzę skarbową, w którym to względzie wydane będą drogą rozporządzenia bliższe postanowienia.

Te osoby, które już przed chwilą wejścia ustawy niniejszej w wykonanie zaczęły trudnić się interesami podlegającymi obowiązkowi zaciągnięcia do rejestru, winny uwiadomienie to uczynić w przeciągu dni 30 po wejściu ustawy w wykonanie.

§. 19.

Kto stosownie do §. 17 jest obowiązany utrzymywać rejestr, winien swoje zapiski przemysłowe tak urządzić, żeby z ich porównania z rejestrem można było łatwo i oczywiście stwierdzić należyte opodatkowanie każdego interesu u niego zachodzącego, a podlegającego obowiązkowi zaciągnięcia do rejestru.

§. 20.

Każdy obowiązany do utrzymywania rejestru winien zachowywać rejestry z dwóch lat poprzednich i razem z zapiskami przemysłowymi, w następnym ustępie oznaczonymi, pokazywać Władzy skarbowej na żądanie.

Władzy skarbowej służy prawo przeglądania tych rejestrów w każdym czasie jakoteż rejestrów

bieżącego roku, tudzież pierwszych zapisków (strazzy, primanoty, dziennika) dotyczących każdego podlegającego podatki obrotowego, a to w obecności podatnika lub jego reprezentanta. Może on także nakazać podatnikowi złożenie wierzytelnych wyciągów z rejestrów do celów kontroli.

Lecz organa Władzy, wyjąwszy przypadek stwierdzonego ukrócenia podatku są pod przysięgą obowiązane szanować tajemnice przemysłowe. Nadto ze spostrzeżeń poczynionych przy rewizji powyższych zapisków lub wyciągów z rejestrów, złożonych przez podatnika do celów kontroli, nie wolno im w jakikolwiek sposób korzystać przy wymierzaniu dotyczącym stronom lub ich klientom podatku zarobkowego i dochodowego.

§. 21.

Jeżeli jeden z interesów obrotowych, w §. 15 oznaczonych, zawarty jest za pośrednictwem stręczyciela handlowego, podatek opłacić ma z regresem do stron stręczyciel, przez przyklepnięcie znaczków stęplowych na kartach umownych dla stron przeciwnych.

Postanowienia §. 17. nie stosują się do takich interesów.

§. 22.

Dopóki prawa przywilejowe, w artykule 93 statutu Banku austriacko-węgierskiego (ustawa z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51) wyszczególnione, będą miały moc obowiązującą, interesa według ustawy niniejszej podatki podlegające, gdy je tenże Bank jako strona kontraktująca, zawiera, mają być opodatkowywane w następujący sposób:

1. Jeżeli w interesach, według §. 9 podatki podlegających, Bank austriacko-węgierski podaje arkusz obrachunkowy, takowy wolny jest od stępla, druga zaś strona kontraktująca winna swój arkusz obrachunkowy opatrzyć znaczkami stęplowymi odpowiadającym połowie podatku obrotowego.

2. Przy zawieraniu interesu według §. 12 i n. podatki podlegającego rachunek Banku jest wolny od stępla, natomiast obowiązany do odbioru papierów winien wydać Bankowi ostęplowane według całkowitej kwoty podatku potwierdzenie otrzymania takowych a względnie potwierdzenie otrzymanej waluty.

3. W razie zawarcia interesu podlegającego podatki według §. 14, dający w report ma wystawić rachunek ostęplowany według całkowitej kwoty podatku.

4. Przy zawieraniu interesów podlegających podatki według §. 15, Bank austriacko-węgierski nie jest obowiązany do utrzymywania i stęplowania rejestrów. Natomiast strony współkontraktujące

obowiązane są wydać Bankowi na otrzymane papiery, a względnie na otrzymaną walutę kwit, ostęplowany według całkowitej kwoty podatku.

5. Jeżeli Bank austriacko-węgierski zawiera interes podlegający podatki według §. 21, stręczyciel handlowy powinien wystawić Bankowi kartę umowną bez stępla, a natomiast druga strona kontraktująca otrzymuje kartę umowną ostęplowaną według przepisu.

Bank austriacko-węgierski obowiązany jest zachowywać przez dwa lata i na żądanie Władzy skarbowej okazać dokumenta podlegające ostęplowaniu, wystawione według postanowień l. 2. 3 i 4 przez strony z nim kontraktujące, tudzież karty umowne nieostęplowane, doręczone Bankowi według postanowienia l. 5.

Taki sam obowiązek ciąży na biurze obrachunkowym co do arkuszy obrachunkowych nieostęplowanych przez Bank podanych.

Dokumentów podlegających ostęplowaniu, które stosownie do postanowień il. 2, 3 i 4 wystawiać powinny strony z Bankiem austriacko-węgierskim kontraktujące, nie potrzeba wystawiać, jeżeli niezależnie od służącego Bankowi uwolnienia od stępla, Rząd pozwoli mu pobierać od stron z nim kontraktujących podatek obrotowy i opłacać go na ich rachunek przez stęplowanie rachunków onymże wydawanych lub bezpośrednio.

Postanowienia karne ustawy niniejszej (§. 25 i n.) stosują się tylko do stron, które w myśl niniejszego paragrafu obowiązane są wystawiać stęplowane dokumenta.

§. 23.

Interesa zawierane przez c. k. Rząd jako stroną kontraktującą podlegają przy analogicznym zastosowaniu postanowień §. 22 tylko podatki przypadającym od drugiej strony kontraktującej.

Dopóki prawa przywilejowe, w artykule 93 statutu Banku austriacko-węgierskiego (ustawa z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51) wyszczególnione, będą miały moc obowiązującą, interesa zawierane między c. k. Rządem a tymże Bankiem, są zupełnie wolne od podatku obrotowego.

§. 24.

Zarządzenia co do sporządzenia znaczków stęplowych, przeznaczonych do używania według ustawy niniejszej, tudzież przepisy, co do przyklepiania tych znaczków stęplowych, wydane będą drogą rozporządzenia.

Postanowienia §§. 14, 15, 16 i 17 rozporządzenia z dnia 28. marca 1854, Dz. u. p. Nr. 70, mają analogiczne zastosowanie do tych znaczków stęplowych.

Interesa stręczycieli handlowych poza grzejdą.

Interesa Banku austriacko-węgierskiego.

Interesa Rządu.

Sporządzenie i używanie znaczków stęplowych

§. 25.

Postano-
wienia
karne.

Za następujące wykroczenia przeciw ustawie niniejszej karać należy stronę do opłacania podatku obowiązana poborem 150krotnej kwoty ukróconego podatku.

1. Za zupełne lub częściowe zaniechanie wpisanania do arkusza obrachunkowego interesu, który według zwyczajów giełdowych wyrównany być ma przez biuro obrachunkowe (§. 9).

Jednakowoż nie stosuje się tego postanowienia karnego, jeżeli na podstawie stwierdzenia biura obrachunkowego (doniesienia), że odnośnie do zgłoszenia w arkuszu obrachunkowym zawartego nie ma odpowiadającej temuż zgłoszeniu pozycji wymienionego kontrahenta, wstawiony zostanie później arkusz obrachunkowy, tyżący się brakującej pozycji.

2. Zupełne lub częściowe zaniedbanie zaciągnięcia do rejestru interesu podlegającego podatkowi (§. 17).

Zaniedbanie wystawienia karty umownej co do interesu podlegającego podatkowi w myśl §. 21 lub niezupełne zapisanie interesu w karcie umownej.

4. Zaniedbanie wystawienia dokumentu w §§. 12, 13, 14 i 22 przepisanego, stęplowi podlegającego lub niezupełne wpisanie dotyczącego interesu w rzeczonym dokumencie.

5. Zaniedbanie użycia znaczków stęplowych w ustawie niniejszej do opłacenia podatku przepisanych, albo ostęplowanie dokumentu lub rejestru niedostatecznym znacznikiem stęplowym albo nienależytym albo nie według przepisu użytym.

6. Wszelkie przekroczenie obowiązków ciężących na osobach i zakładach, którym dozwolone zostało bezpośrednie uiszczanie podatku a mianowicie, jeżeli od interesu podlegającego podatkowi nie uiszczono podatku lub uiszczono za mały lub jeżeli w rejestrze opłat podatkowych, który strona ma utrzymywać, nie wpisano żadnej, lub za niską kwotę podatkową.

Jeżeli ostęplowanie dokumentów lub rejestrów w punktach 1, 2, 3, 4 i 6 oznaczonych odpowiada prawdziwej istocie dotyczącego interesu, w takim razie samej niezupełności zaciągnięcia, a względnie wpisania interesu do rzeczonych dokumentów lub rejestrów nie należy uważać za ukrócenie podatkowe.

§. 26.

Wykroczenia przeciw ustawie niniejszej lub przeciw zarządzeniom tyżącym się jej wykonania, o ile nie podlegają już postanowieniom karnym §. 25, karać należy karą porządkową w kwocie 25 aż do 500 zł.

§. 27.

Stręczyciel handlowy, który bezprawnie zawrze interes obrotowy na własny rachunek lub jako komisant, ma być karany grzywnami w kwocie od 500 aż do 1000 zł, niezawisłe od ciężącego na nim w takim przypadku obowiązku opłacenia podatku i szkodliwych skutków ukrócenia podatkowego (§. 25), jakoteż niezawisłe od postępowania dyscyplinarnego w myśl ustawy z dnia 4. kwietnia 1875. Dz. u. p. Nr. 68.

§. 28.

Kary za wykroczenia §. 25, ll. 2 aż do 6 i w §. 26 wzmiankowane nie mają miejsca, jeżeli winowajca w przeciągu dni 8 po popełnieniu przekroczenia uwiadomi o niem kierującą Władzę skarbową pierwszej instancyi (dyrekcyę skarbową powiatową, urząd wymiaru należytości) i zarazem, jeżeli idzie o ukrócenie podatku, uiści niezwłocznie niezapłacony podatek.

§. 29.

Każdy odbiorca dokumentów według ustawy niniejszej podatkowi podlegających, jest odpowiedzialny za ich należyte ostęplowanie i karany być ma 50krotnem podwyższeniem podatku, jeżeli w przeciągu dni 30 od otrzymania dokumentu weale nie lub nie według przepisów ostęplowanego, albo takowego dodatkowo nie ostępluje z własnych funduszów, albo nie uwiadomi Władzy skarbowej o nieopłaceniu podatku.

Obowiązek udowodnienia, że termin powyższy był dotrzymany, ciąży na odbiorcy zakwestyonowanego dokumentu.

§. 30.

Niezapłacone kwoty podatku, tudzież kary w §§. 25, 26, 27 i 29 ustanowione, wymierzają się na podstawie opisu urzędowego, stwierdzającego przekroczenie ustawy.

Podwyższenia podatku pobierać się mające według §. 25, można zniżyć w przypadkach, na szczególne względy zasługujących, aż do trzeciej części kwoty ustawowej, lecz nie poniżej kwoty 15 zł. w. a. Dalsze zniżenie lub zupełne darowanie podwyższenia podatku może nastąpić tylko w tym razie, jeżeli nie zachodzi rozmysłne ukrócenie podatku.

Gdy z powodu przekroczenia ustawy niniejszej wytacza się postępowanie według ustawy karnej dotyczącej przestępstw skarbowych, natenczas chociażby odstąpiono od postępowania karnego, wymierzyć należy karę w kwocie nie mniejszej od tej, którą należałoby ściągnąć według ustawy niniejszej z powodu dotyczącego ukrócenia podatku.

§. 31.

Instan-
cye.

Do wydawania nakazów płatniczych, zarządzeń i decyzji na zasadzie ustawy niniejszej powołana jest kierująca władza skarbowa pierwszej instancji (dyrekcyja skarbowa powiatowa, urząd wymiaru uależytości) niezawisłe od postanowień ustawy karnej dotyczącej przestępstw skarbowych.

Od takiego orzeczenia dozwolone jest odwołanie się do Władzy skarbowej krajowej a w dalszej instancji do Ministerstwa skarbu z wyłączeniem zwyczajnej drogi prawa.

Rekurs niema skutku odwołczego, stosują się zaś do niego postanowienia ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28.

§. 32.

Ściąga-
nie nie-
zapłaconych
kwot po-
datku.

Ani co do kwestyi, czy podatek obrotowy ma być opłacony, ani w przedmiocie wymiaru tego podatku nie ma miejsca postępowanie przed sądami zwyczajnymi.

Nie zapłacone kwoty podatku ściągać należy w sposób przepisany do ściągania podatków bezpośrednich.

§. 33.

Zada-
wnienia.

Pod względem zadawienia się podatku ustawą niniejszą zaprowadzonego jakoteż kar w onejże przewidzianych, stosują się postanowienia dotyczące się stępli i opłat bezpośrednich zawarte w ustawie z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31 a względnie w §. 14 ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

§. 34.

Wyna-
gradza-
nie dono-
sicieli.

Tytułem udziału donosicieli w dochodach z kas ściąganych na zasadzie ustawy niniejszej wyznacza się $\frac{1}{12}$ podwyższeń podatkowych wpływających ponad miarę podatku zwyczajnego.

Gdyby kwoty przyznanej na tej podstawie nie odebrano w ciągu trzech miesięcy od zaasygnowania, prawo do wstrzymania udziału uważa się za wygasłe.

Zresztą do donosicieli o wykroczeniach przeciwko tej ustawie stosują się te same przepisy, które istnieją dla donosicieli o innych wykroczeniach skarbowych.

Udziały imaczy nie będą wypłacane.

§. 35.

Uwolnie-
nia od
opłaty
stęplow-
wej.

Rachunki (noty) dotyczące się interesów podlegających podatkowi obrotowemu, tudzież rachunki, dotyczące się zwrotu papierów w interesach reportowych podlegających podatkowi, jakoteż odpisy takowych rachunków, uwolnione są od opłat stęplowych w §. 19 ustawy z dnia 8. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 26 ustanowionych. Uwolnienie to nie rozciąga się na rachunki dotyczące się różnicy redukcji i odsetek.

Kwity umowne stręczycieli handlowych dotyczące się interesów podlegających podatkowi obrotowemu nie są przedmiotem opłaty stęplowej przepisanej w §. 13 ustawy z dnia 29. lutego 1864, Dz. u. p. Nr. 20.

Postanowienia §. 8. lit. a ustawy z dnia 29. lutego 1864, Dz. u. p. Nr. 20. nie stosują się do interesów reportowych podlegających podatkowi obrotowemu.

Kwity przewidziane w §. 22, l. 2 i 4, nie podlegają opłacie stęplowej przepisanej w pozycji taryfowej 47, lit. a ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

Jeżeli przedmiotem dokumentów, oznaczonych w ustępach powyższych, jest interes podlegający tylko po części podatkowi obrotowemu, natenczas od wartości nie obciążonych podatkiem obrotowym uiszczyć należy opłaty stęplowe w powołanych przepisach ustawy nakazane.

Dokumenty na mocy niniejszego paragrafu uwolnione całkiem lub po części od opłat stęplowych z wyjątkiem, jeżeli na nich przyklepione być mają znaczki stęplowe do uiszczenia podatku obrotowego przeznaczone, opatrzyć należy pod utratą uwolnienia od stępli dopiskiem, potwierdzającym opłacenie podatku obrotowego, w którym to względzie wydane będą drogą rozporządzenia szczegółowe postanowienia.

§. 36.

Jeżeli w interesach podlegających podatkowi według ustawy niniejszej, wystawiają się oprócz dokumentów w §. 35 oznaczonych, inne dokumenty, podlegające ostęplowaniu podług ustaw należyciowych, takowe podlegają postanowieniom tychże ustaw.

Doku-
menty
podlega-
jące stę-
plowi.

§. 37.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie w dwa miesiące po ogłoszeniu.

Wejście
ustawy
w wyko-
nanie.
Postano-
wienie
przej-
ściowe.

Od tego samego terminu ustaje moc obowiązująca ustawy z dnia 18. września 1892, Dz. u. p. Nr. 172, podatek obrotowy jednak od interesów w rzezonym terminie już dowodnie zawartych, lecz jeszcze nie wykonanych, opłacić należy według postanowień dotychczas obowiązujących.

§. 38.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Postano-
wienie
końco-
we.

Cap Martin, dnia 9. marca 1897.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXX. — Wydana i rozesłana dnia 1. września 1897.

Treść: (Nr 196—203.) 196. Obwieszczenie, którem na zasadzie §. 285 ustawy z dnia 25. października 1896 wydaje się zarządzenia co do postępowania z placami służbowymi funkcyonaryuszów spółki żeglugi parowej austriackiego Lloyd'a, zamieszkałych w Bombaju i Wenecyi. — 197. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecedowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Thuszcze“. — 198. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z octanem amoniaku. — 199. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z jedwabiem sztucznym nie barwionym białym. — 200. Obwieszczenie, dotyczące się wygaśnięcia koncesyi do budowy i utrzymywania w ruchu kolei lokalnej z Łokietu do Giesshübla. — 201. Rozporządzenie, zawierające tymczasowe zarządzenie co do siedziby komisji podatku zarobkowego dla spółek podatkowych III. i IV. klasy, okręgu rozkładu Lillienfeld. — 202. Obwieszczenie o ustanowieniu starostwa w Lillienfeld w Dolnej Austrii. — 203. Obwieszczenie, dotyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do pomiaru użycia elektryczności.

196.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. sierpnia 1897,

którem na zasadzie §. 285 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), wydaje się zarządzenia co do postępowania z placami służbowymi funkcyonaryuszów spółki żeglugi parowej austriackiego Lloyd'a, zamieszkałych w Bombaju i Wenecyi.

Pod warunkiem wzajemności ze strony administracji podatkowej królewsko brytańskiej a względnie królewsko włoskiej c. k. Ministerstwo skarbu na zasadzie §. 285 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), uznaje za stosowne zezwolić, żeby płace służbowe tych funkcyonaryuszów spółki żeglugi parowej austriackiego Lloyd'a, którzy przynależą do królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych a mieszkają w Bombaju i w Wenecyi, uwolnione zostały od podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego, według rozdziału IV. powołanej ustawy, jeśli udowodnią, że płace ich są już opodatkowane przez państwo, w którym leży miejsce ich zamieszkania.

Biliński r. w.

197.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 14. sierpnia 1897,

dotyczące się uzupełnienia postanowień abecedowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Thuszcze“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełnia się ustęp końcowy uwagi 6 pod wyrazem „Thuszcze“, abecedowego spisu towarów taryfy cłowej, w następujący sposób:

Okoliczność, że thuszcze folarskie zawierają aż do 20% części składowych nie zamieniających się w mydło, nie wyłącza odnoszenia ich do Nru t. 71 bis w tym razie, jeśli ta przymieszka nie była dodana umyślnie i polega jedynie na węglowodorach podobnych do tłuszczów mineralnych, które powstają przy destylacji tłuszczów folarskich. Czy jednak te warunki zachodzą, należy w każdym z osobna przypadku sprawdzić drogą analizy chemicznej, przedsięwziętej przez zakład doświadczalny.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

198.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 16. sierpnia 1897,****tyczące się postępowania ze względu na cło z octanem amoniaku.**

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi wyłącza się octan amoniaku na zasadzie artykułu IV. ustawy cłowej z dnia 25. maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47) z Nru tar. 331 powszechnej taryfy cłowej a zalicza do Nru tar. 324 bis ze stopą cłową 6 zł. od 100 kg (bez zniżki traktatem przyznanej).

Wyraz „sole amoniakowe“ urzędowego abecadłowego spisu towarów należy w skutek tego uzupełnić jak następuje:

Przed uwagą należy umieścić nowy ustęp:

„— octan amoniaku . . . 324 bis 6 zł.

W uwadze tamże należy umieścić jako ustęp czwarty:

„Octan amoniaku (ammonium acetat.) pojawia się albo jako sól krystaliczna albo jako rozczyn.“

Połączony lub też utarty z wapnem gaszonym, wywiązuje zapach amoniaku, polany skoncentrowanym kwasem siarkowym, okazuje zapach kwasu octowego. Rozczyn neutralny lub słabo kwaśny daje w połączeniu z rozcynem chlorku żelaza zabarwienie ciemno-czerwone koloru krwi.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

199.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 20. sierpnia 1897,****tyczące się postępowania ze względu na cło z jedwabiem sztucznym nie barwionym białym.**

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi zmienia się postanowienia urzędowego abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej (rozporządzenie z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 122) pod wyrazem „Jedwab sztuczny“, w następujący sposób:

Ustęp 2 do tego wyrazu należy wykreślić a natomiast umieścić:

„Jedwab sztuczny pod względem barwy podobny do jedwabiu białego, należy jako jedwab Nr. tar. 165 a ekspedycyować z uwolnieniem od cła, ponieważ nie został zabarwiony ani w masie samej ani też w postaci nitki; z jedwabiem sztucznym podobnym do jedwabiu surowego żółtego lub też inaczej zabarwionego postępować należy ze względu na cło jak z jedwabiem zabarwionym Nr. tar. 165 l (50 zł., stosownie do umowy 35 zł.).“

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

200.**Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 20. sierpnia 1897,****tyczące się wygaśnięcia koncesji do budowy i utrzymywania w ruchu kolei lokalnej z Łokietu do Giesshübla.**

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznana została udzielona Najwyższym dokumentem koncesyjnym z dnia 6. lutego 1884 (Dz. u. p. Nr. 31) Spółce austriackich kolei żelaznych lokalnych, Najwyższa koncesja do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei lokalnej z Łokietu do Giesshübla za wygasłą.

Guttenberg r. w.

201.**Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. sierpnia 1897,**

zawierające tymczasowe zarządzenie co do siedziby komisji podatku zarobkowego dla spółek podatkowych III. i IV. klasy, okręgu rozkładu Lilienfeld (Nr. okręgu 34 spisu okręgów rozkładu dla podatku zarobkowego powszechnego, ogłoszonego w części XLVI. Dz. u. p. na stronie 891).

Ponieważ nowo ustanowić się mające starostwo w Lilienfeld obecnie jeszcze nie jest aktywowane, postanawia się aż do dalszego zarządzenia że siedzibą komisji podatku zarobkowego dla spółek podatkowych III. i IV. klasy okręgu rozkładu Lilienfeld, obejmującego powiaty sądowe Lilienfeld i Hainfeld ma być siedziba urzędowa starostwa St. Pölten, które jako władza podatkowa I. instancji, aż do czasu ustanowienia starostwa Lilienfeld ma współdziałać przy rozkładzie podatku zarobkowego, dla wspomnianego okręgu rozkładu.

Biliński r. w.

202.**Obwieszczenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 22. sierpnia 1897,****o ustanowieniu starostwa Lilienfeld w Dolnej Austrii.**

Jego cesarska i królewska Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 28. września 1895 raczył najmiłościwiej z częściową zmianą podziału administracyjnego Arcyksięstwa Austrii poniżej Anizy rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 101) ogłoszonego, zezwolić na ustanowienie w Lilienfeld starostwa, którego okrąg urzędowy obejmować ma powiaty sądowe Lilienfeld i Hainfeld, oddzielić się mające od teraźniejszego powiatu politycznego St. Pölten.

Starostwo w Lilienfeld rozpocząć ma urzędowanie dnia 1. października 1897.

Badeni r. w.

203.**Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 22. sierpnia 1897,****tyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do pomiaru użycia elektryczności.**

W wykonaniu ustawy z dnia 23. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872), którą ustanowiony

został nowy Porządek miar i wag, ogłasza się następujący Dodatek, wydany przez c. k. Komisję główną miar i wag do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do pomiaru użycia elektryczności (Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 3. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 82).

Glanz r. w.

Dodatek

do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów służących do pomiaru użycia elektryczności.

Ze zmianą postanowienia ustępu VIII, punkt 22 ogłoszonych rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 3. maja 1894 (Dz. u. p. Nr. 82) przepisów o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów, służących do pomiaru użycia elektryczności, postanawia się, że te elektroliczniki, które nie wykazują bezpośrednio wielkości, mającej się mierzyć, lecz liczbę, z której wielkość mierzona otrzymuje się za pomocą rachunku, jeżeli system dotyczący jest już obecnie w Austrii używany w praktyce, będą przyjmowane po dzień 1. stycznia 1903 do pierwszego a po dzień 1. stycznia 1908 do ponownego sprawdzenia.

Wiedeń, dnia 21. lipca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Tinter r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXI. — Wydana i rozesłana dnia 4. września 1897.

Treść: *M* 204. Obwieszczenie o przystąpieniu królestwa duńskiego do umowy międzynarodowej, dotyczącej się obrotu towarowego na kolejach żelaznych.

204.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 2. września 1897,

o przystąpieniu królestwa duńskiego do umowy międzynarodowej, dotyczącej się obrotu towarowego na kolejach żelaznych.

Gdy warunki przewidziane w deklaracji dodatkowej z dnia 20. września 1893 (Dz. u. p. Nr. 204 z roku 1896), dotyczącej się przystępowania innych państw do umowy międzynarodowej z dnia 14. października 1890 (Dz. u. p. Nr. 186 z roku 1892) o obrocie towarowym na kolejach żelaznych zostały dopełnione, Rada związkowa szwajcarska pismem z dnia 5. sierpnia b. r. uwiadomiła interesowane mocarstwa traktatowe o przyjęciu deklaracji, dotyczącej się przystąpienia królestwa duńskiego do powyższej umowy międzynarodowej.

W myśl odnośnego postanowienia powyższej deklaracji dodatkowej, przystąpienie królestwa duńskiego nabywa mocy obowiązującej w miesiąc jeden od daty rzezonego pisma uwiadamiającego.

Z tego powodu następujące koleje duńskie wciągnięte zostały do spisu kolei żelaznych, na których stosuje się umowę międzynarodową, dotyczącą się obrotu towarowego na kolejach żelaznych:

Dania.

A. Szlaki utrzymywane w ruchu przez zarządy duńskie.

1. Duńskie koleje państwa, łącznie z zakładami trajektowymi, które one w ruchu utrzymują przez:

- a) Limsfjord (Odesund Nord—Odesund Süd i Nykjöbing M.-Glyngöre);
- b) Mały Belt (Fredericia—Strib);
- c) Wielki Belt (Nyborg—Korsör);
- d) Sund (Elseneur—Helsingborg);
- e) Masnedsund (Mansnedö—Orehoved);

lecz z wyłączeniem:

szlaku Ringe—Faaborg duńskich kolei państwa, utrzymywanego w ruchu przez Spółkę kolejową Fionii południowej, i

linii statków pocztowych od Korsör do Kielu. Szlaki kolejowe utrzymywane w ruchu przez duńskie koleje państwa na rachunek koncesjonaryszów:

- 2. Orhoved—Gedser.
- 3. Ribe—Vedsted.
- 4. Aalestrup—Viborg.

B. Szlaki kolejowe utrzymywane w ruchu przez zarządy zagraniczne lub na wspólnie z nimi.

I. Zarządy niemieckie.

5. Szlak od granicy niemiecko-duńskiej pod Farris aż do Vamdrup utrzymywany w ruchu przez królewsko pruskie koleje państwa.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXII. — Wydana i rozesłana dnia 10. września 1897.

Treść: (Nr 205—208.) 205. Dokument koncesyjny na kolej lokalną Treibach-Starydwór—Klein-Glödnitz (kolej w dolinie Kerku). — 206. Rozporządzenie, dotyczące się asygnowania plac urzędnikom mianowanym przy sądach pierwszej i drugiej instancji z powodu umieszczenia na etacie nowych posad służbowych. — 207. Obwieszczenie, którem istniejącą kolej lokalną od Jenbachu do południowego klinu jeziora Achensee uznaje się pod względem ruchu — aż do odwołania — za małą kolej w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894. — Rozporządzenie, dotyczące się rozpoczęcia czynności urzędowych w Sądzie powiatowym poysdorfskim w Dolnej Austrii.

205.

Dokument koncesyjny z dnia 20. sierpnia 1897,

na kolej lokalną Treibach-Starydwór—Klein-Glöd-nitz (kolej w dolinie Kerku).

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaje za stosowne w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami nadać Karolowi Hiltlowi, c. k. radcy leśnemu i dyrektorowi dóbr w Rastenfeldzie w związku z Drem Maksem Spitzerem, fabrykantem kos i właścicielem realności w Klein-Glödnitz, Janem Leitgebem, właścicielem realności w Ranicach i Antonim Fleischhakerem, właścicielem fabryki i realności w Kerku, o to proszącym, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej lokalnej, która wybudowana być ma jako wąskotorowa od stacyi Treibach-Starydwór linii kolei państwa St. Michael—Glandorf doliną Kerki do Klein-Glödnitz, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo gwarancyę czystego dochodu rocznego wyrównującego sumie potrzebnej na oprocentowanie pożyczki od sta i umorzenie pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 653.000 zł. w. a. mon. pap., która w celu uzyskania kapitału ma być zaciągnięta i w przeciągu 76 lat umorzona, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część nie dostającą uzupełni Rząd.

Zagwarantowany czysty dochód roczny ustanawia się na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego w sumie maksymalnej 27.800 zł. w. a.

§. 3.

Z czystego dochodu rocznego w §. 2 zagwarantowanego obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stosownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§. 11) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

§. 4.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzednim sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę odsetek od pożyczki w terminach płatności, tudzież na umorzenie pożyczki stosownie do planu w oznaczonych terminach płatności, skarb będzie i pierwiej wydawał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego i jeżeli koncesyonaryusze będą o to prosili wcześniej przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznym stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusze winni niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocentowymi odsetkami.

Z roszczeniem do dopłaty od państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 5.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancyi, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku tym zaspokojenie płatnych odsetek ma pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensye państwa z tytułu zaliczek lub odsetek, nie wypłaconych jeszcze Rządowi w chwili, gdy koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 6.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycję wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadowstwo, płacić się mającym od pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, jakoteż o podatkach i należnościach, któreby instytucjowi finansowemu pożyczającemu miały być zwracane.

Od dopłat państwa niema przedsiębiorstwo opłacać podatku dochodowego.

§. 7.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urzędzenia kolei zgodnie z koncesya, dać mają koncesyonaryusze na żądanie Rządu kaucyę w sumie 5000 zł. w. a. w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryuszów, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 8.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 9.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych i innych zarządzeń, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych wyda, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu koncesyonowanej kolei lokalnej a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 10.

Budowa kolei koncesyonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa kolei żelaznych a względnie funkcyonaryuszów, których Ministerstwo do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu ułożonego przy odpowiednim wpływie funkcyonaryuszów rządowych, z bezpośrednim współdziałaniem Rządu i według warunków stosowanych pospolicie przy budowie kolei państwa.

Roboty budownicze powierzać należy drogą ofert oddzielnie od zbierania kapitału.

Wartość dostawy materiałów, odstąpić się mających gruntów i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcyj zakładowych mają być zapewnione, oceniana być ma w porozumieniu między Rządem a stronami interesowanemi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego sądownego oszacowania.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do jej urządzenia mają być nabywane wyłącznie z fabryk krajowych.

Wyjątku od tego postanowienia dozwolić może Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu tylko w takim razie, gdyby udowodniono, że fabryki krajowe nie zdołają dostarczyć wszystkiego pod temi samemi warunkami, co się tyczy ceny, gatunku i czasu dostawy, jakie ofiarują fabryki zagraniczne.

§. 11.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei koncesyonowanej, która wniesie ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Koncesyonaryusze są upoważnieni zaciągnąć pod warunkami, które Rząd ustanowi, pożyczkę pierwszeństwa w sumie 653.000 zł. w. a. w momencie papierowej po 4 od sta oprocentowaną a która umorzona być ma w przeciągu lat 76.

Zbycie tej pożyczki pierwszeństwa odbyć się ma według zarządzeń, jakie Rząd wyda.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztą sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materiałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami interkalarnemi, ratami amortyzacyjnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, kosztą przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwoli na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli kosztą będą należycie wykazane.

Statut spółki, jakoteż formularze emitować się mających obligacyi pierwszeństwa i akcyj, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieścić należy postanowienie, że wszyscy członkowie grona kierującego (rady zarządczej, dyrekcji), winni być obywatelami austriackimi i winni mieć siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

§. 12.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawarte przez austriackie spółki kolejowe umowy

względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesyonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczonoego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesyonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 13.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą podobnie postanowienia taryfowe niższe dla transportów wojskowych.

§. 14.

Ruch na kolei, na którą daje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywało państwo w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryuszów a koncesyonaryusze będą obowiązani zwrócić administracji kolei żelaznych rządowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesyonaryuszami.

Dopóki kolej będzie istotnie używała gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji

wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przychem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Po upływie tego czasu, koncesyonaryusze stosować się mają do ustanowionych warunków ruchu a względnie do odnośnych postanowień, zawartych w umowie, dotyczącej się utrzymywania ruchu.

Zresztą uregulowanie taryf pasażerskich i towarowych, jakoteż świadczeń na cele publiczne, zastrzeżone jest na zawsze ustawodawstwu i koncesyonaryusze obowiązani są poddać się takiej regulacji.

§. 15.

Koncesyonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisami dozwolnić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 16.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesji przed upływem przerweczonego czasu, gdyby określone w §. 7ym zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione z winy koncesyonaryuszów, o ile zaszcze przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11 ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Wynagrodzenie zapłacić się mające w razie odkupienia będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie w miejsce koncesjonaryuszów pożyczki pierwszeństwa w §. 11 oznaczonej i wszelkich innych pożyczek hipotecznych zaciągniętych przez koncesjonaryuszów za zezwoleniem Rządu w kwotach zalegających jeszcze w chwili odkupienia kolei jako nieumorzone a kapitał akcyjny, o ileby w owej chwili nie był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacjami długu państwa.

Obligacje długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu pod l. 1 przepisanej, bez dalszego wynagrodzenia własność wolną od ciężarów a względnie obciążoną tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe gdyby je spółka posiadała i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

3. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się wykonania służącego Rządowi prawa odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa z tytułu gwarancyi (§. 5) lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu, którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu kolejowemu według okoliczności z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania tymczasowo obliczonej (l. 1) z oznaczeniem terminu i miejsce płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, poczynszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

5. Koncesjonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesjonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesjonaryuszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, natomiast przedsiębiorstwo odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebowali.

§. 18.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, obejmuje państwo bez wynagrodzenia wolną od ciężarów własność i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesjonaryusze je posiadali i

przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 17, l. 2.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 17), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 19.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru i interesowi finansowemu skarbu państwa dającemu gwarancję; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 20.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

206.

Rozporządzenie Prezydenta Ministrów i Ministra sprawiedliwości z dnia 20. sierpnia 1897,

tyczące się asygnowania płac urzędnikom mianowanym przy sądach pierwszej i drugiej instancji z powodu umieszczenia na etacie nowych posad służbowych.

W skutek Najwyższego postanowienia z dnia 3. sierpnia 1897, urzędnicy mianowani przy sądach

pierwszej i drugiej instancji z powodu umieszczenia na etacie nowych posad służbowych (rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. maja 1897, Dz. rozp. M. spr. Nr. 14 i z dnia 10. czerwca 1897, Dz. rozp. M. spr. Nr. 21) pobierać zacząć pensye systemizowane, dodatki służbowe, dodatki funkcyjne i wszelkie inne dodatki pieniężne dopiero od dnia 1. listopada 1897, chociażby mianowani zostali przed rozpoczęciem się miesiąca października.

Urzędnikom tym oznajmić należy w nominacjach termin, od którego rozpocznie się pobór pensyi.

Rozporządzeniem niniejszem, wchodzącem w wykonanie od dnia ogłoszenia, uchyla się dla urzędników powyższej kategorii przed rozpoczęciem się miesiąca października mianowanych pierwszy ustęp §. 1go rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 15. maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 75), tyczącego się asygnowania i wykreślenia płac sług państwa.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

207.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 31. sierpnia 1897,

którem istniejącą koleją lokalną od Jenbachu do południowego klinu jeziora Achensee uznaje się poczwzględem ruchu — aż do odwołania — za małą koleją w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895).

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaje się aż do odwołania koleją lokalną wązko-torową od Jenbachu do południowego klinu jeziora Achensee, będącą przedmiotem Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 1. sierpnia 1888 (Dz. u. p. Nr. 140) pod względem ruchu, za małą koleją w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) a przeto na przyszłość stosować się mają do rzeczzonej kolei postanowienia artykułów XVII aż do XIX ustawy powyższej. Ze względu na to, uchylają się postanowienia §. 5go powyższego dokumentu koncesyjnego, tudzież drugiego oddziału warunków koncesyjnych z dnia 1. września 1888 w związku z tym dokumentem ogłoszonych, a na ich miejsce wydają się następujące zarządzenia.

1. We względzie ruchu na koleji koncesyowanej zastosować się powinna Spółka do osnowy Najwyższego dokumentu koncesyjnego i do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mia nowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238;

i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane, nakoniec do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i w ogóle Władz do tego powołanych.

2. Urzędnicy rządowi, funkcyonaryusze i słudzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywiada certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróżnym bezpłatnie.

3. Spółka obowiązana jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może Spółka żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, dotyczące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub gronem kierującym przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

Guttenberg r. w.

208.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 8. września 1897,

tyczące się rozpoczęcia czynności urzędowych w Sądzie powiatowym poysdorfskim w Dolnej Austrii.

Sąd powiatowy poysdorfski, nowo utworzony rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. października 1895 (Dz. u. p. Nr. 157), rozpocząć ma urzędowanie z dniem 1. stycznia 1898.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 10. września 1897.

Treść: (№ 209—214.) 209. Obwieszczenie o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka. — 210. Obwieszczenie o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze. — 211. Obwieszczenie o przyjmowaniu wag zóra wioowych do sprawdzania i cechowania. — 212. Obwieszczenie o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania tak zwanych balonów szklanych zwanych także flaszami koszykowemi (Demijohns). — 213. Obwieszczenie o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania przyrządów nazwanych „probierzami zboża“ a służących do oznaczania jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna. — 214. Obwieszczenie o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumpcyi wody.

209.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania kurek miarowy do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka w Pradze a to z zastosowaniem się do przepisów poniżej zamieszczonych, co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzonych.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie przyjmowania do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Karola Jerzabka w Pradze.

Konstrukcyja tego kurka miarowego jest w głównych częściach taka sama jak konstrukcyja kurka miarowego do piwa Urbana (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 12. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 35 z r. 1892), różni się zaś on od tego ostatniego tem, że znaki i napisy odpowiednie wielkościom odmierzyć się mającym, są wyszlifowane na naczyniu miarowym, pierwsze naokoło naczynia mia-

rowego. Również wyszlifowany jest na naczyniu miarowym napis „kurek miarowy do piwa“, podczas gdy wielkości miary, które przyrząd podaje, są wybite na ciełe kurka.

Skazówki wahadłowej niema u tego przyrządu.

Naczynie miarowe szklane, jak okazuje figura 1 obok umieszczona, osadzone jest w zagłębieniu wytoczonym stożkowato w górnej części ciała kurka a odstępy znajdujące się naokoło osadzonej części tego naczynia miarowego wylane są cyną, przez co, ponieważ górny brzeg tego zagłębienia odstaje niecc od ścian zewnętrznej naczynia miarowego, tworzy się pierścieniowata płaszczyna cynowa Z.

Tam, gdzie ta płaszczyna schodzi się z płaszczyną *m* (fig. 2) ciała kurka, również pierścieniowata, umieszczone są w równych od siebie odległościach trzy krople cynowe *a*.

Pod względem granicy błędów i opłat za sprawdzenie postępować należy z przyrządem tym, również nie podlegającym peryodycznemu ponownemu sprawdzaniu, jak z kurkiem miarowym do piwa konstrukcyi Urbana.

Cechuje się w ten sposób, że cechę sprawdzania wytrawia się tuż pod każdą kreską podziałową i wybija na wzmiankowanych kroplach cynowych *a*.

Do jednej z ostatnich cech przydać należy liczbę roku bieżącego.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag

Tinter r. w.

Kurek miarowy do piwa Jerzabka.

Fig. 1.

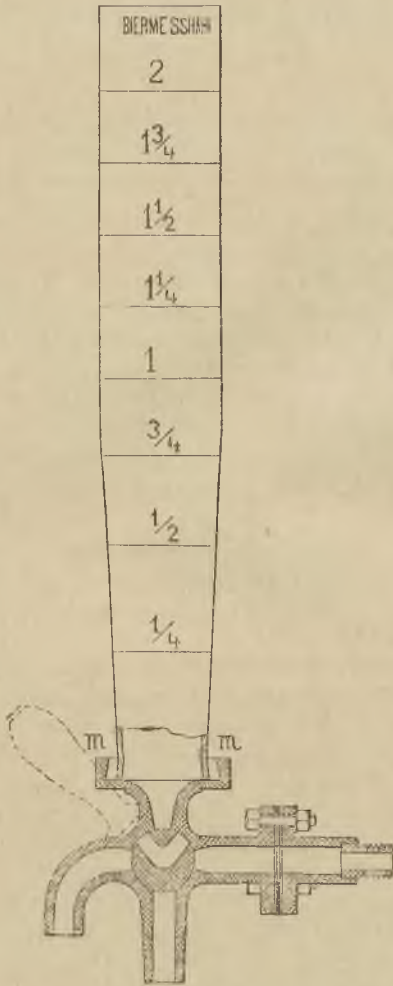

Fig. 2.

210.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania kurek miarowy do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze a to z zastosowaniem się do przepisów poniżej zamieszczonych, co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzonych.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie sprawdzania i cechowania kurka miarowego do piwa konstrukcyi Joachima Koldowskiego w Pradze.

Konstrukcyja tego przyrządu jest w głównych częściach taka sama jak konstrukcyja kurka miarowego do piwa Urbana (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 12. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 35 z r. 1892), różni się zaś on od tego ostatniego tem, że znaki i napisy odpowiednie wielkościom odmierzyć się mającym, są wyszlifowane na naczyniu miarowym, pierwsze naokoło naczynia miarowego i że stożek kurka umieszczony jest pionowo.

Naczynie miarowe, osadzone szczelnie w górnej części ciała kurka, utrzymują między krezą *b* (fig. 1) a pierścieniem metalowym *a* 3 sworznie śrubowe *c* i mutry *d*.

Wystające ponad mutrami *d* końce sworzni śrubowych *c* opatrzone są dziurkami, przez takowe zaś przewleczony jest drut miedziany, którego końce przytwierdzone są do pierścienia *a* zapomocą kropli cynowej *f* (fig. 2) zdolnej do wyciśnienia cechy sprawdzania.

Rzeczony stożek kurka przedstawiony na figurze 6 w przekroju pionowym, zawiera 3 kanały *K* 1, *K* 2 i *K* 3 (obacz figurę 3, 4 i 5), które za pośrednictwem przestrzeni łączącej *B* (fig. 6) znajdującej się w ciele kurka *H* (fig. 1) tworzą następujące komunikacje:

- Związek pomiędzy beczką (dostarczającą piwa) a naczyniem miarowym szklanem (fig. 3);
- związek pomiędzy naczyniem miarowym a otworem odpływowym kurka miarowego do piwa (fig. 4), gdy rękojeść stożka kurka zostanie obrócona o 90 stopni, i

Fig. 1.

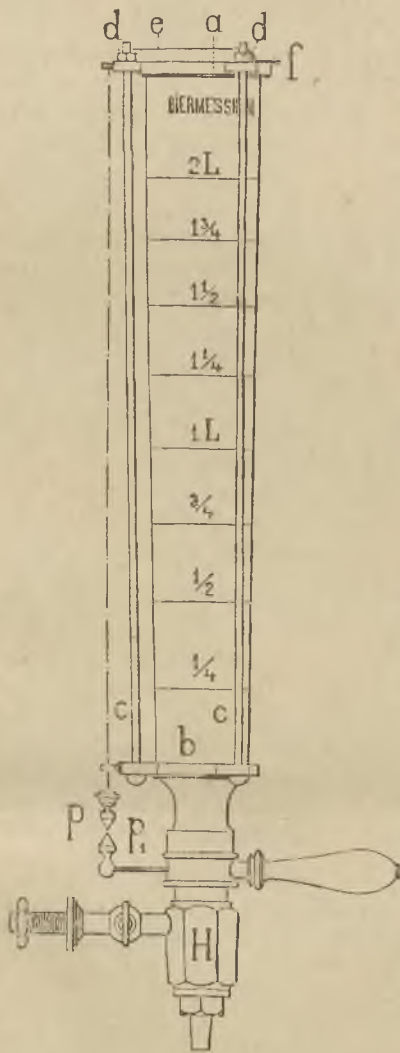

Fig. 2.

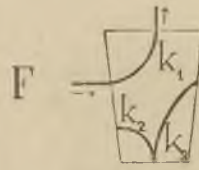

Fig. 3.

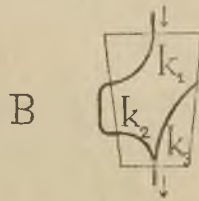

Fig. 4.

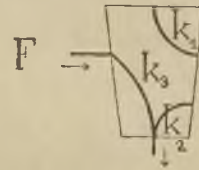

Fig. 5.

Fig. 6.

c) związek między beczką a otworem odpływowym kurka miarowego do piwa, gdy rękojeść stożka kurkowego zostanie obrócona w tę samą stronę o dalsze 90 stopni (fig. 5).

Pod względem granicy błędów i opłat za sprawdzenie postępować należy z przyrządem tym, również nie podlegającym peryodycznemu ponownemu sprawdzaniu, jak z kurkiem miarowym do piwa konstrukcji Urbana.

Cechuje się w ten sposób, że cechę sprawdzenia wytrawia się tuż pod każdą kreską podziałową. Oprócz tego wybija się cechę sprawdzenia i liczbę roku bieżącego na kropki cynowej w niniejszych przepisach głoską *f* oznaczanej.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Tinter r. w.

211.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o przyjmowaniu wag zórawiowych do sprawdzania i cechowania.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, podają się do wiadomości publicznej następujące przepisy w przedmiocie przyjmowania do sprawdzania i cechowania wag zórawiowych, przez c. k. Komisję główną miar i wag uchwalone a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzone.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie przyjmowania wag zórawiowych do sprawdzania i cechowania.

Na zasadzie §. 2 rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag zezwoliła na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania tak zwanych wag zórawiowych.

I. Cel wag zórawiowych.

1. Wagi zórawiowe przeznaczone są do oznaczania wagi przedmiotów bardzo ciężkich lub wielkiej objętości przy podnoszeniu ich w górę zapomocą zórawia lub wielokrążka, w którychto przyrządach są osadzone.

II. Postanowienia ogólne.

2. Wagi zórawiowe są zwyczajnie wagami o ciężarku ruchomym; mogą jednak być opatrzone tak jak wagi pomostowe talerzem na ciężarki lub talerzem na ciężarki i urządzeniem do ciężarka ruchomego (§. 29, punkt *f* Porządku sprawdzania miar i wag), pod warunkiem, żeby stosunek ciężarka do ciężaru wynosił 1 : 100.

Inny stosunek nie jest dozwolony.

3. Wagi zórawiowe powinny czynić zadosyć wymaganiom przepisanych w §. 25 pod *b*), *c*) i *d*) Porządku sprawdzania miar i wag i nadto następującym warunkom szczególnym:

- Waga powinna być opatrzona przyrządem do odtarowania;
- na każdej wadze w miejscu uderzającym powinno być napisane nazwisko fabrykanta, liczba bieżąca wyrobu, tudzież, jeżeli waga opatrzona jest talerzem na ciężarki, ciężar, który waga zdoła udźwignąć, w kilogramach a nakoniec stosunek ciężarka do ciężaru (1 : 100);
- waga powinna być opatrzona przyrządem zapomocą którego wagę nie będącą w użyciu można zaniknąć;
- u wag z urządzeniem na ciężarek ruchomy podziałki wykonane być powinny jak najjednostajniej według kilogramów i dziesiątych części kilograma, a odległość pomiędzy dwiema sąsiednimi kreskami podziałowymi nie powinna wynosić mniej jak 2 *mm*.

Aż do dalszego zarządzenia pozwala się przyjmować do sprawdzania i cechowania tylko wagi zórawiowe wyrabiane przez C. Schembera i synów w Wiedniu, tudzież C. Herrmanna w Wrocławiu poniżej opisane.

A. Opisanie wagi zórawiowej Karola Schembera i synów w Wiedniu.

Mechanizm drążkowy tej wagi jest albo cały (fig. 1) albo tylko po części (fig. 2) osadzony w skrzyni żelaznej, którą zapomocą ucha *A* zawieszona się na haku zórawia.

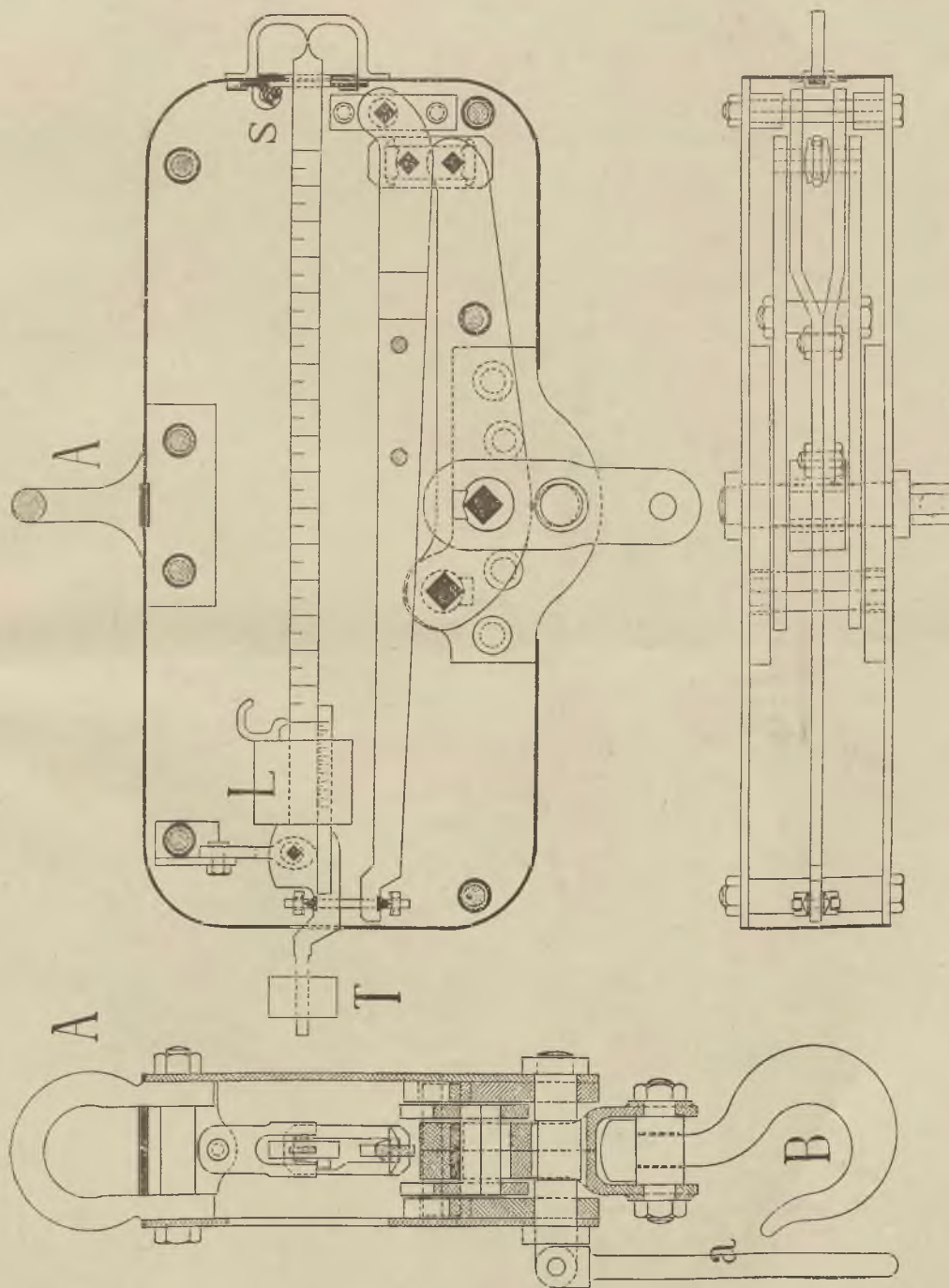
Drążek wagi opatrzony podziałką, ciężarkiem ruchomym *L* i ciężarkiem do odtarowania *T* łączy się zapomocą zawieszadła z drążkiem pośrednim poniżej umieszczonymi, ten zaś zapomocą zawieszadła z właściwym dźwigarem.

Na ostatnim drążku spoczywa zawieszadło opatrzone bardzo mocnym hakiem *B*, na którym wieszona się ciężar, który ma być zważony.

S jest przyrządem zamykającym, zapomocą którego waga nie będąca w użyciu, może być zam-

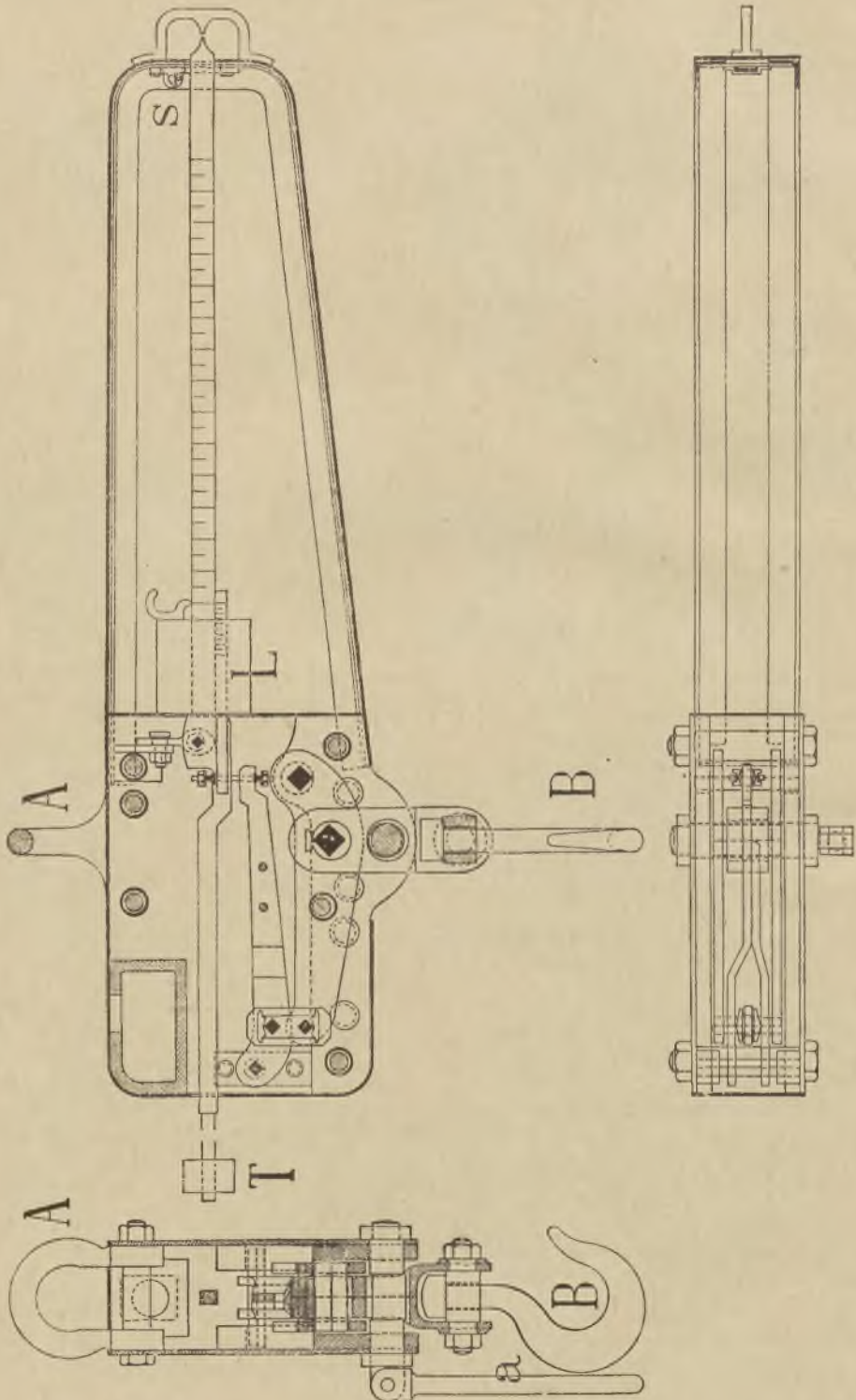
Waga zórawiowa C. Schembera i synów.

Fig. 1.

Waga zórawiowa C. Schembera i synów.

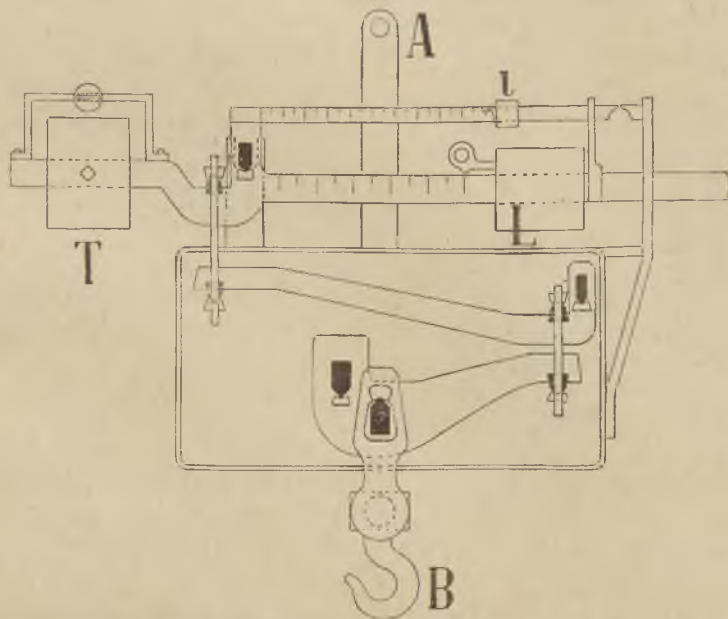
Fig. 2.

Waga żórawiowa Herrmanna

z urządzeniem na ciężarek ruchomy, bez talerza wagowego.

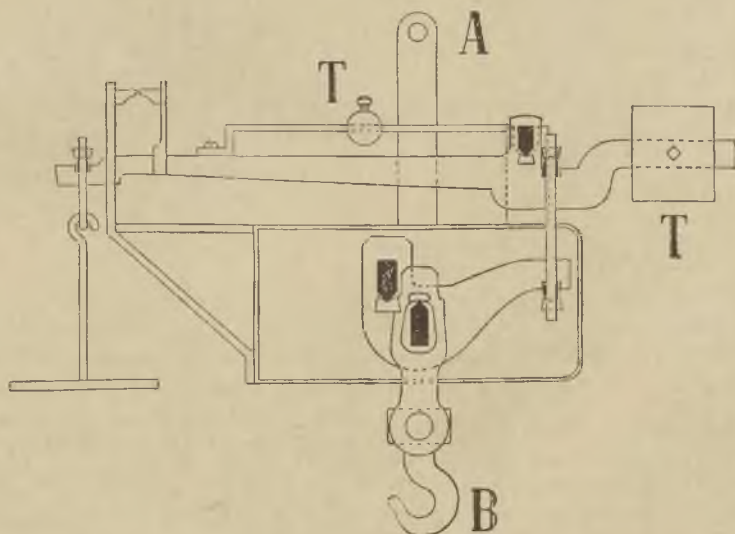
Fig. 1.

Waga żórawiowa Herrmanna

z talerzem wagowym.

Fig. 2.

knięta, zaś *a* przyrzędem zatrzymującym, którym wieszadło, hak *B* dźwigające, może być uchylone od stykania się z odpowiedniemi ostrzemi, jak tylko waga zostanie obciążona.

Ciężarek ruchomy *L* ma na sobie mniejszy ciężarek ruchomy w kształcie podziałki przesuwalnej.

B. Opisanie wagi zórawiowej Karola Herrmanna w Wrocławiu.

1. Waga zórawiowa z urządzeniem na ciężarek ruchomy.

2. Waga zórawiowa z talerzem na ciężarku bez urządzenia na ciężarek ruchomy.

U każdej z tych dwóch wag, przedstawionych obok na figurach 1 i 2 z opuszczeniem przyrzędu do zamykania (obacz figura 1 i 2 wagi poprzednio opisanej), mechanizm drążkowy jest tylko po części osadzony w puzdrze żelaznem, pod względem ilości i urządzenia drążków, tudzież ich połączenia ze sobą jest całkiem taki sam jak mechanizm drążkowy wagi zórawiowej Schembera.

Różnica między tą ostatnią wagą a wagą z urządzeniem na ciężarek ruchomy C. Herrmanna (fig. 1) polega tylko na pewnych odmianach w konstrukcyi szczegółów.

Podczas gdy bowiem u wagi Schembera ciężarek ruchomy *L* ma na sobie mniejszy ciężarek ruchomy w formie podziałki przesuwalnej, u wagi Herrmanna umieszczone są dwa ciężarki ruchome jeden na drugim, z których większy *L* przesuwa się bezpośrednio po drążku wagi, mniejszy zaś *l* po osobnej szynie przytwierdzonej do drążka wagi.

U wagi zórawiowej C. Herrmanna z talerzem na ciężarku (bez urządzenia na ciężarek ruchomy) przedstawionej na figurze 2, długości ramion drążka mają się do siebie w innym stosunku aniżeli długości ramion drążka wagi z urządzeniem na ciężarek ruchomy (fig. 1); mianowicie zaś w takim, że połączenie ich daje stosunek 1 : 100, przeto ciężarek położony na talerzu, który dźwiga koniec dłuższego ramienia drążka wagi, wynosi tylko setną część ciężaru zawieszzonego na haku *B*.

III. Granice błędów.

4. Przy sprawdzaniu wag zórawiowych badać należy według wskazówek podanych w instrukcyi, czy są dostatecznie czułe i czy stosunki ich drążków są właściwe.

Za miarę czułości służy stosunek, w jakim to najmniejsze powiększenie lub zmniejszenie ciężaru, które sprawia jeszcze wyraźnie rozpoznać się dającą zmianę położenia wagi w równowadze, ma się do tegoż ciężaru.

5. Cechować wolno wagę zórawiową tylko w tym razie, jeżeli:

- a) Po włożeniu największego ciężaru $\frac{1}{2000}$ tego ciężaru, to jest 0.5 g na każdy kilogram zmienia jeszcze wyraźnie położenie wagi w równowadze;
- b) po włożeniu dziesiątej części największego ciężaru, piąta część dodatku obliczonego dla największego ciężaru zmienia jeszcze wyraźnie położenie wagi w równowadze;
- c) różnicie się stosunku drążków wagi od stosunku 1 : 100 u wag z talerzem na ciężarku a od oznaczeń podziałki u wag z ciężarkiem ruchomym, tak przy największem obciążeniu jak i przy obciążeniu dziesiątą częścią tego ciężaru może być wyrównane ciężarkiem nie większym od dodatku podanego pod a) a względnie pod b) niniejszego ustępu.

IV. Cechowanie.

6. U wag zórawiowych z talerzem na ciężarku bez urządzenia na ciężarek ruchomy, cechę i liczbę roku bieżącego wybija się na drążku wagi, u wag z ciężarkiem ruchomym umieszcza się po jednej, cesze za ostatnią kreską każdej podziałki i po jednej, cesze tuż obok znaku do odczytywania każdego ciężarka ruchomego.

U tych ostatnich wag do cechy na głównej podziałce przydać należy jeszcze liczbę roku bieżącego.

Drążki wagi pozwala się opatrywać wpuszczonymi i trwale przytwierdzonymi czopkami lub płytami z miękkiego metalu, na którychby można wycisnąć cechę.

V. Opłata za sprawdzenie.

7. Pod względem opłaty za sprawdzenie postępować należy z wagami zórawiowymi tak samo jak z wagami pomostowemi sztrasburskiemi.

(Ustęp VI, punkt *f* taryfy opłat za sprawdzanie z dnia 19. grudnia 1872.)

Dodatek.

1. Gdy wagi zórawiowe sprawdzane są poza lokalem urzędowym, interesowani powinni postarać się o dostateczną ilość pomocników, dostarczyć talerza na ciężar pomocniczy, tudzież potrzebnego materiału do obciążenia.

2. Wagę pomocniczą (wagę pomostową dziesiątną) potrzebną do oznaczenia ciężaru materiału

obciążającego, która powinna posiadać trzy razy większą czułość od przepisanej w §. 31 Porządku sprawdzania miar i wag, jak również dziesiątą część największego ciężaru, który waga badać się mająca może udźwignąć, dostarcza urząd miar i wag w ciężarkach normalnych.

3. Ciężarki normalne i wagę pomocniczą transportuje się na koszt interesowanych.

4. Gdy wagi zórawiowe sprawdza się w urzędzie miar i wag, urząd ten dostarcza w razie potrzeby także materiału obciążającego.

5. Do sprawdzania wag zórawiowych mogących udźwignąć więcej niż 2000 kg, interesowani obowiązani są dostarczyć materiału obciążającego.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Tinter r. w.

212.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o przyjmowaniu do sprawdzania i cechowania tak zwanych balonów szklanych zwanych także flaszami koszykowemi (Demijohns).

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania tak zwane balony szklane, zwane także flaszami koszykowemi (Demijohns).

Pod względem właściwości, oznaczania pojemności, cechowania i opłat uiszczają się mających obowiązują przepisy poniżej zamieszczone, przez c. k. Komisję główną miar i wag wydane a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzone.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie sprawdzania i cechowania tak zwanych balonów szklanych, zwanych także flaszami koszykowemi (Demijohns).

Naczynia szklane w formie flasz z krótką szyją, mające od 3 aż do 50 litrów pojemności przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania według następujących postanowień.

Własności.

Naczynia te, które na płycie poziomej powinny stać mocno, nie podlegają żadnemu szczególnemu przepisowi co do stosunku wymiarów.

Znak, mający oznaczać stan zwierciadła płynu, powinien być naokoło szyi wyryty lub wyszlifowany.

Znak ten nie powinien schodzić się z dolną powierzchnią zatyczki.

Oznaczanie pojemności i cechowanie.

Pojemność oznacza się sposobem w instrukcyi przepisanej aż do $\frac{1}{300}$ przestrzeni wewnętrznej, znakiem ograniczonej i wytrawia się ją na powierzchni flasz w litrach a względnie w dziesiątych i setnych częściach litra.

Następnie cehuje się przez wytrawienie stępla cechy i liczby roku bieżącego poniżej oznaczenia pojemności.

Za naczynia stłuczone przy sprawdzaniu Urząd miar i wag nie jest obowiązany płacić.

Opłaty.

Liczy się następujące opłaty:

A. Za oznaczenie pojemności i cechowanie:

Od naczynia 3litrowego 15 c
od większych naczyń za każdy litr nadmiaru (licząc ułamek za całość) dodatek po 1 „

B. Od naczynia odrzuconego bez osobnego badania z powodu wad konstrukcyi łatwo dostrzedz się dających, tylko należytość manipulacyjna w kwocie 5 „

Ponowne sprawdzanie.

Naczynia te nie podlegają peryodycznemu ponownemu sprawdzaniu.

Gdyby jednak cecha sprawdzenia na naczyniach przestała być wyraźną, trzeba znowu poddać je sprawdzeniu.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:
Tinter r. w.

213.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o zezwoleniu na przyjmowanie do sprawdzania i cechowania przyrządów nazwanych „probierzami zboża“ a służących do oznaczania jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, c. k. Komisya główna miar i wag pozwoliła przyjmować do sprawdzania i cechowania przyrządy nazwane „probierzami zboża“ a służące do oznaczenia jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna.

Pod względem urządzenia i wszelkich innych własności tych przyrządów, jakoteż ich sprawdzania, granicy błędów, cechowania i opłat, które za sprawdzanie mają być uiszczane, obowiązują przepisy poniżej zamieszczone przez c. k. Komisję główną miar i wag wydane a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzone.

Glanz r. w.

Przepisy

w przedmiocie sprawdzania i cechowania przyrządów nazwanych „probierzami zboża“ a służących do oznaczania jakości zboża zapomocą ważenia małych ilości ziarna.

§. 1.

Probierz zbożowy składa się:

1. z cylindrowej miary pojemności, opatrzonej u góry rozporem przecinającym ścianę na około;
2. z cylindra próżnego, przodownika, nie szczelnie w miarę wchodzącego;
3. ze strychulca, który z łatwością daje się przesunąć przez rozpór i wypełnia wtedy cały przekrój miary;
4. z rury zasiłkowej cylindrowej, która zapomocą nasady może być stale na mierze osadzona;
5. z przyrządów pomocniczych w §. 4 wymienionych.

§. 2.

Miara pojemności (§. 1, Nr. 1) powinna mieć w sobie $\frac{1}{4}$ l lub 1 l.

Miary innej wielkości nie są dozwolone.

Probierz zbożowy na $\frac{1}{4}$ l wykonany być może w dwóch formach, mianowicie w formie przenośnej i w formie do stałego użytku w ten samem miejscu. Co do formy przenośnej wszystkie jej części powinny dać się zapakować w puszkę metalowej okrażającej lub w kształcie kufierka, mającej najwięcej 24 cm długości a 10 cm szerokości.

Zresztą różni się forma ta od formy do stałego użycia tylko rodzajem urządzeń pomocniczych w §. 4 wymienionych.

§. 3.

Części wymienione w §. 1 pod Nr. 1 aż do 4 powinny mieć następujące własności:

1. Miary powinny być mosiężne, ich ściany cylindrowe powinny być zrobione z blachy walcowanej. Pojemność odgraniczona jest od dołu włożonym przodownikiem, od góry rozporem na strychulec. Średnica wewnętrzna przyrządów ćwierćlitrowych powinna mieć 53·2 mm, średnica przyrządów litrowych 88·2 mm, rozpór zaś powinien mieć tylko taką szerokość, żeby strychulec mógł weń łatwo wchodzić. Grubość ścian przyrządu ćwierćlitrowego nie powinna wynosić mniej jak 0·75 mm, grubość ścian przyrządu litrowego mniej jak 1 mm. Wysokość miary ponad rozporem wynosić powinna tyle, co wysokość przodownika. Dno powinno być umieszczone wysoko i podziurkowane, żeby powietrze mogło uchodzić, gdy przodownik spada.

2. Przodownik powinien być zrobiony z blachy mosiężnej i wewnątrz tak sztywny, żeby cecha dała się wybić na płaszczyźnie czelnej. Miejsce do jego poruszania się w mierze powinno wynosić nie mniej jak 0·5 mm a nie więcej jak 1 mm. U miar ćwierćlitrowych wysokość przodownika powinna wynosić 22 aż do 24 mm, ciężar 88 aż do 90 g, u litrowych wysokość 39 aż do 41 mm, ciężar 445 aż do 455 g. Przodownik powinien mieć powierzchnię ze wszystkich stron odtoczoną, jego płaszczyzny powinny być równe i równoległe.

3. Strychulec powinien być równy, zrobiony ze stali nożowej, z oprawą mosiężną; koniec jego powinien po włożeniu strychulca w rozpór, wystawać poza miarę, ostrze jego nie powinno być jednostronne, lecz musi schodzić się z środkiem grubości blachy.

4. Rura zasiłkowa powinna być zrobiona z rury mosiężnej, mającej najmniej 0·75 mm grubości a gdy jest zasadzona, wysokość jej mierzona w świetle od włożonego przodownika powinna wynosić u przyrządów ćwierćlitrowych 210 aż do 211 mm, u litrowych 275 aż do 276 mm; średnica wewnętrzna powinna mieć u pierwszego 50 mm, u drugiego 79·2 mm. Rura zasiłkowa nie powinna zachodzić na wystające części miary, lecz musi spoczywać na jej brzegu.

Fig. 1.

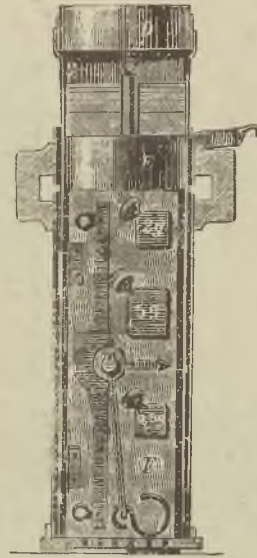

Fig. 2.

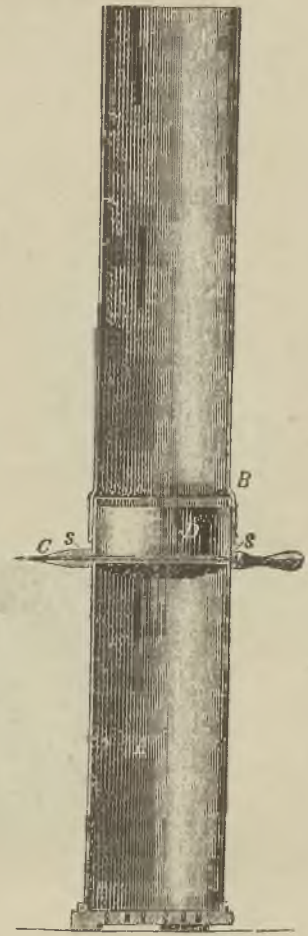

Fig. 3.

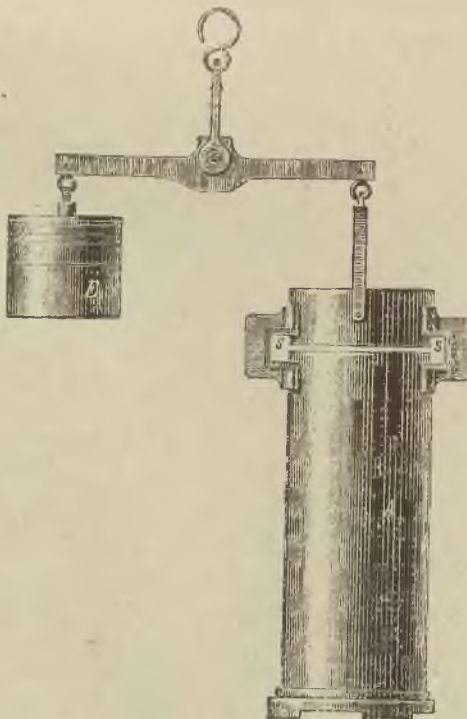

Fig. 4.

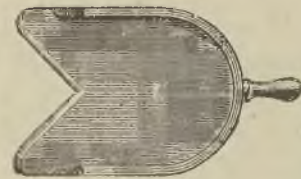

Fig. 5.

Fig. 6.

Fig. 7.

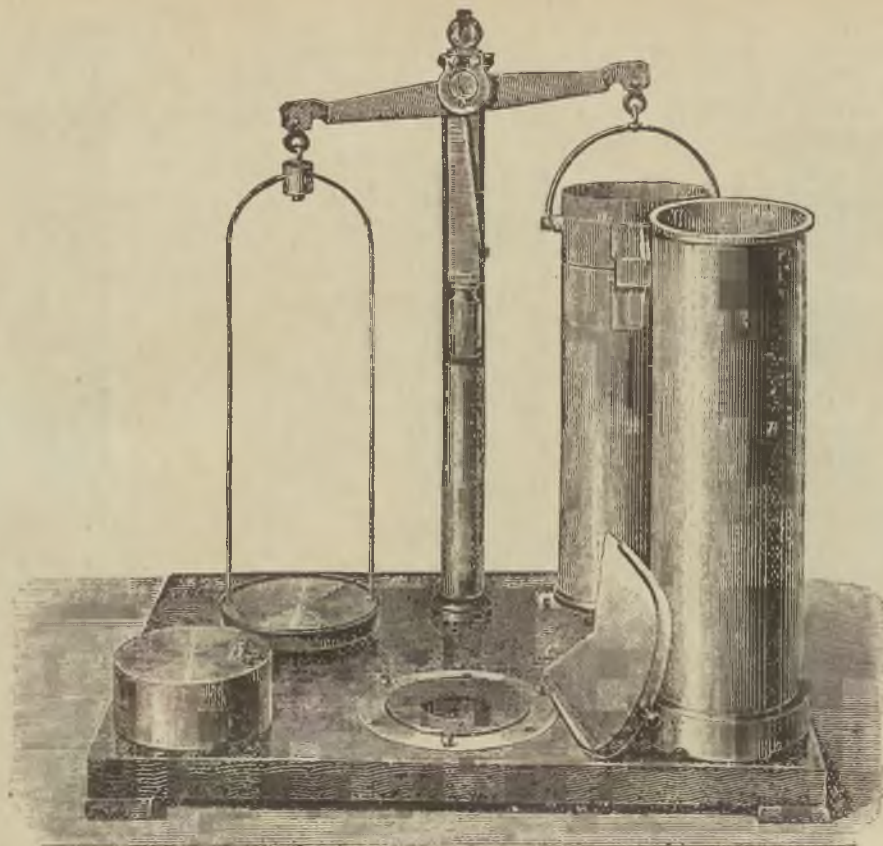

Fig. 9.

Fig. 10.

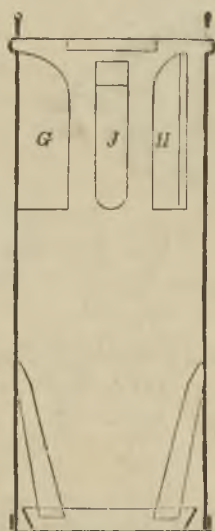

Fig. 8.

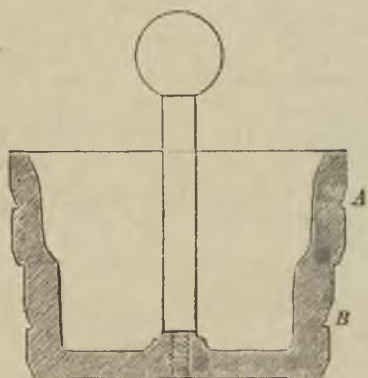

Fig. 11.

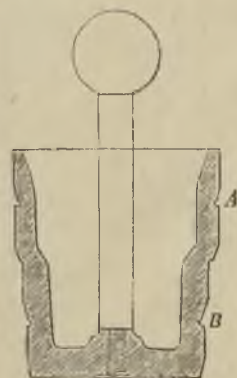

Fig. 12.

5. Średnica miary i rury zasilkowej nie powinna różnić się od wymiarów wyżej podanych o więcej jak 0·2 mm. Ogólna waga probierza zbożowego w formie przenośnej razem z puszką metalową nie powinna przenosić 2200 g.

§. 4.

Powinny być dodane następujące przyrządy pomocnicze:

1. Do probierza zbożowego 1litrowego drążek wagowy równoramienny jako waga ścista sprawdzony, którego największe dozwolone obciążenie wynosić ma 2 kg i talerz na ciężarki z mocnym kabłąkiem; do probierza zbożowego ćwierćlitrowego drążek wagowy równoramienny jako waga handlowa sprawdzony, którego największe dozwolone obciążenie wynosić ma 500 g i talerz na ciężarki dla probierzy zbożowych przenośnych w formie tarczy szypułkowanej, której średnica powinna wynosić 47 aż do 48 mm, dla innych zwykłej formy z twardej kabłąkiem. Talerz na ciężarki u wagi zawieszony powinien ważyć dokładnie tyle, co miara razem z przodownikiem.

2. Do probierza zbożowego 1litrowego zbiór ciężarków ścisłych sprawdzonych na 200, 200, 200, 100, 50, 50, 20, 20, 10, 5, 2, 2, 1 g. do probierza zbożowego 1/4litrowego pięć ciężarków blaszanych okrągłych na 100, 50, 20, 20, 10 g o średnicy 47 aż do 48 mm, tudzież pięć ciężarków na 5, 2, 2, 1, 0·5 g w kształcie płytek prostokątnych z rogami przedłużonymi i w górę zagiętymi, wszystkie z mosiądzu. Jeżeli tarcza na ciężarki jest szypułkowana, ciężarki okrągłe powinny mieć rozpór do wsuwania. Ciężarki okrągłe powinny mieć powierzchnię ze wszystkich stron obtoczoną.

3. Następujące przedmioty:

- a) płyta drewniana ze słupkiem metalowym do zawieszania wagi i z przyrządem do utwierdzenia miary przy napełnianiu;
 - b) skrzynia drewniana do zachowywania części wyżej wymienionych;
 - c) puzdro, w które skrzynię pod b wymienioną można wsunąć a które następnie nakrywając słupek, może połączyć się z płytą pod a wymienioną w skrzynię ze wszystkich stron zamkniętą.
- Wolno także dodać:
- d) drugi talerz wagowy do ustawiania miary, tudzież
 - e) płytę mosiężną mogącą służyć za materiał do odtarowania celem wyrównania miary próżnej z przodownikiem na drugim talerzu.

Do probierza zbożowego przenośnego na 1/4 l nie trzeba dodawać przedmiotów pod Nr. 3 ozna-

czonych, natomiast dodać należy do niego puszkę metalową do zapakowania służącą (§. 2, ustęp 2) tudzież skrzyneczkę drewnianą do miary zastoso-

waną, w którą chowa się wagę i ciężarki płytowe.

§. 5.

Na mierze powinna być podana jej pojemność a oprócz tego numer wykonania.

Numer ten powinien być umieszczony na obu stronach czelnych przodownika, tudzież na rurze zasilkowej, na strychulcu, na talerzu ciężarkowym, na płycie drewnianej, tudzież na ciężarkach tarczowych i płytowych. Na ciężarkach tarczowych i płytowych powinna być oznaczona właściwa ich waga w gramach. Wszystkie oznaczenia powinny być wybite lub wyrte.

Pozwala się umieszczać nazwę i siedzibę przedsiębiorstwa, tudzież znak fabryczny na puzdrze, puszcze metalowej, na mierze lub na strychulcu.

Innych oznaczeń nie wolno umieszczać.

§. 6.

Oznaczenia ciężaru zapomocą przyrządu według przepisu pszenicą napełnionego, biorąc średnią z pięciu prób, nie powinny różnić się na ćwierć litra o więcej jak o 0·75 g, na litr więcej jak o 1·5 g od oznaczeń normalnego probierza zbożowego.

Dla ciężarków tarczowych i płytowych od 100 g aż do 1 g ustanawiają się takie same granice błędów, jakie przepisane są dla równie ciężkich ciężarków handlowych; błąd ciężarka na 0·5 g nie powinien przenosić 8 mg.

§. 7.

Cechę sprawdzenia wybija się na mierze pod rozporem, na rurze zasilkowej tuż przy górnym brzegu, na strychulcu w oprawie mosiężnej, na talerzu ciężarkowym i przodowniku w pobliżu numeru wykonania, mianowicie zaś u probierza zbożowego na 1/4 l wybija się zwykłą cechę, u probierza na 1 l cechę przyrządów ścisłych.

Ciężarki tarczowe i płytowe cechują się jak ciężarki handlowe.

Poszczególne części przyrządu wolno cechować tylko w takim razie, jeżeli przyniesione są z całym przyrządem.

§. 8.

Ustanawiają się następujące opłaty za sprawdzanie i cechowanie probierzy zbożowych:

Od probierza
zbożowego na

1/4 l		1 l	
zł.	c.	zł.	c.
1	22	2	34
	18		27
	90	1	80
	14		27

Za zupełne sprawdzenie i ocechowanie nie licząc opłat za sprawdzanie drążka wagi i ciężarków

a w szczególności:

- a) za sprawdzenie ogólne, łącznie ze sprawdzeniem wymiaru i kontrolą poruszeń próżnej wagi
- b) za sprawdzenie dokładności podanych szczegółów
- c) za ocechowanie

W razie sprawdzania bez cechowania pobiera się opłaty pod *a* lub pod *a* i *b*, według tego, czy odbywało się tylko sprawdzanie pod *a* czy zarazem także pod *b* wzmiankowane.

Opłaty za sprawdzanie i cechowanie ciężarków tarczowych i płytowych pobierać należy osobno a to według taksy przepisanej dla ciężarków handlowych. gdyby sprawdzano drążek wagi i ciężarki ściśle, pobierać należy odpowiednie kwoty taksy opłat za sprawdzanie.

Gdyby przyniesiono do sprawdzenia talerz zapasowy na ciężarki, dostatecznym jest sprawdzenie zgodności jego wagi z wagą miary i przodownika, za co łącznie z cechowaniem pobiera się opłatę powyżej pod *a* przepisaną. Gdyby przyniesiono inne części z wyjątkiem drążka wagi i ciężarków, trzeba wykonać także wzmiankowane pod *b* sprawdzenie dokładności szczegółów.

Za cechowanie części zapasowych nie pobiera się opłat, jeżeli trzeba było cechować nie więcej jak dwie sztuki.

§. 9.

Probierz zbożowy poddawać należy z upływem każdego czterolecia ponownemu peryodycznemu sprawdzeniu.

§. 10.

Probierze zbożowe sprawdza się i cechuje aż do dalszego zarządzenia w c. k. Komisji głównej

miar i wag i do tego celu przynosić należy zawsze tylko przyrządy kompletne.

§. 11.

Każdy pierwszy probierz zbożowy, który jakiś fabrykant zrobi, nadesłać należy do Komisji głównej miar i wag a to w każdej z trzech dozwolonych form.

Komisya ta orzecze, czy przyrządy według przedstawionego wzoru wykonane, mogą być sprawdzane.

W podobny sposób postarać się należy o decyzję Komisji, gdy fabrykant poczyni zmiany we wzorze pierwotnie przedstawionym.

Postanowienia przejściowe.

Miary i ciężarki do próbowania zboża, wyrabiane stosownie do przepisów §. 46 i 47 Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19. grudnia 1872, wolno poddawać sprawdzaniu i cechowaniu już tylko aż do końca grudnia 1898 a począwszy od dnia 1. stycznia 1900 nie wolno już używać ich w obrocie publicznym.

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag
Tinter r. w.

214.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897,

o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumpcji wody.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, podaje się do wiadomości publicznej zamieszczony poniżej dodatek do przepisów o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumpcji wody (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892, Dz. u. p. Nr. 175) przez c. k. Komisję główną miar i wag wydany a co się tyczy opłat przez Ministerstwo handlu zatwierdzony.

Glanz r. w.

Dodatek

do przepisów o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do mierzenia konsumpcji wody (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892, Dz. u. p. Nr. 175).

1. Z częściową zmianą tutejszych przepisów z dnia 27. czerwca 1892 (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892) Dz. u. p. Nr. 175 a względnie z dnia 27. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 103, opłaty za sprawdzanie wodomierzy pobierane być mają według taryfy w załączce podanej, wszakże z ograniczeniami niżej (punkt 4 i 6) przepisanymi.

2. Od wodomierzy odrzuconych bez osobnego badania z powodu uderzających wad konstrukcyjnych, uiszczać należy tylko opłatę za manipulację w kwocie 25 c.

3. Wodomierze o kalibrze *) więcej niż 80 mm, ale mniej niż 151 mm wynoszącym, można na życzenie strony poddawać czynności urzędowej w lokalach urzędowych Komisji głównej miar i wag za opłatą 18 zł. 15 c., stronie jednak nie służy prawo do tego udogodnienia.

W przypadku tym przed nadesłaniem przyrządu trzeba podać prośbę o sprawdzenie i dołączyć do niej dokładny, ocyfrowaniem wymiarów opatrzony rysunek krez połączenia i opis tarczy cyfrowej.

W dotyczącym wywodzie nadmienia się wyraźnie, że największa ilość przepływu aż do której wodomierz został sprawdzony, wynosi 2500 l (na minutę) i że dlatego uwiarytelnia się go urzędownie do obrotu publicznego tylko aż do tej granicy.

Granice błędów wynoszą w przypadku tym tyle, co u wodomierzy o kalibrze 80 mm.

4. Taryfa w punkcie 1 i 3 wzmiankowana nie stosuje się:

a) do starych lub nowych wodomierzy, w których obiegu skazówki najszybciej biegnącej lub tarczy pomocniczej łatwo osadzić się dającej (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 27. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 103), o kalibrze mniej jak 40 mm wynoszącym, odpowiada więcej niż 100 l;

b) do nowych wodomierzy lub do starych znacznej naprawie poddanych, przyniesionych do sprawdzenia po dniu 1. stycznia 1898 i nie mających normalnej tarczy cyfrowej (punkt 5) lub oznaczeń odpowiednich postanowieniom punktu 6.

*) Kaliber = średnica przekroju przepływowego.

Należytości za sprawdzanie wodomierzy tego rodzaju, które wzmiankowane są pod a i b, obliczane będą i nadal według postanowień ustępu VII, punkt 17 przepisów z dnia 27. czerwca 1892 (obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 5. września 1892, Dz. u. p. Nr. 175, a względnie obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 27. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 103).

5. Aż do dalszego zarządzenia taką tarczę cyfrową uważać się ma za normalną, która oprócz innych tarcz cyfrowych ma także tarczę cyfrową podzieloną na 100 części litrowych, których kreski podziałowe nie są grubsze od czwartej części odstępu podziałowego.

Skazówka tej tarczy cyfrowej powinna być na końcu płaska i ostro ścięta i koniec nie powinien od tarczy podziałowej odstawać o więcej jak o długość jednego odstępu podziałowego.

Wielkość podziału litrowego może być obrana dowolnie, natomiast przeniesienie ruchu właściwego przyrządu mierzącego (koła skrzydłowego, urządzenia puszkowego itp.) na oś tarczy litrowej przedstawiać ma tylko przejścia z większej chyżości kątowej do mniejszej.

Do wodomierzy kalibru 40 mm i większego używać można tarczy litrowej z podziałem 10litrowym od 100 aż do 1000 l obejmującym.

Upoważnia się dyrektora Komisji głównej miar i wag, żeby tarcze cyfrowe, które okażą się odpowiednimi celowi, uznawał za normalne, chociażby nie odpowiadały całkiem postanowieniom powyższym.

6. U nowych wodomierzy lub u starych znacznej naprawie poddanych, do których po dniu 1. stycznia 1898 stosowana być ma taryfa w punkcie 1 wzmiankowana, powinny być umieszczone na tarczy cyfrowej oznaczenia w ustępie IV, punkt 11 a przepisów (Dz. u. p. Nr. 175 z r. 1892) postanowione.

Podobnie tarcze litrowe (ust. III, punkt 7 a przepisów) oznaczone być mają napisem „l” lub „litry”, tarcza hektolitrowa napisem „h” lub „hektolitry”, inne tarcze napisem „jednostki”, „dziesiątki” itd., te ostatnie zaś oraz napisem „metry sześciennie”.

Dozwolone jest wspólne oznaczenie „litry” i szczegółowe oznaczenie tarcz napisami „jednostki *), „dziesiątki”, „setki **) itd.

Dozwolone jest także wymienienie na tarczach cyfrowych sprzedawcy lub kupca, tudzież urzędowego numeru typu.

Inne oznaczenia nie są dozwolone.

*) Tarcza litrowa.

**) Tarcza hektolitrowa.

Taryfa opłat.

Kaliber w milimetrach	Za sprawdzenie i cechowanie centów	Za sprawdzenie bez cechowania	Kaliber w milimetrach	Za sprawdzenie i cechowanie	Za sprawdzenie bez cechowania
5	114	57	43	597	299
6	116	58	44	620	310
7	119	60	45	644	322
8	123	62	46	668	334
9	127	64	47	693	347
10	131	66	48	718	359
11	136	68	49	744	372
12	141	71	50	771	386
13	147	74	51	798	399
14	154	77	52	826	413
15	162	81	53	854	427
16	170	85	54	882	441
17	179	90	55	911	456
18	188	94	56	941	471
19	198	99	57	971	486
20	209	105	58	1002	501
21	220	110	59	1034	517
22	231	116	50	1066	533
23	243	122	61	1098	549
24	256	128	62	1131	566
25	269	135	63	1164	582
26	283	142	64	1198	599
27	297	149	65	1233	617
28	312	156	66	1268	634
29	327	164	67	1303	652
30	343	172	68	1339	670
31	359	180	69	1376	688
32	376	188	70	1413	707
33	393	197	71	1451	726
34	411	206	72	1489	745
35	430	215	73	1528	764
36	449	225	74	1568	784
37	468	234	75	1608	804
38	488	244	76	1648	824
39	509	255	77	1689	845
40	530	265	78	1730	865
41	552	276	79	1772	886
42	574	287	80	1815	908

Wiedeń, dnia 15. czerwca 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Tinter r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 11. września 1897.

Treść: (M 215—216.) 215. Rozporządzenie, dotyczące się wprowadzania soli nawozowych (przymieszek soli i odpadków soli z fabryk i warzelni, tudzież nawozów sztucznych z mieszanin soli) do użyczenia gruntów rolnych. — 216. Rozporządzenie, dotyczące się wydania nowych przepisów służbowych dla położnych.

215.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 22. sierpnia 1897,

tyczące się wprowadzania soli nawozowych (przymieszek soli i odpadków soli z fabryk i warzelni, tudzież nawozów sztucznych z mieszanin soli) do użyczenia gruntów rolnych.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi podwyższa się maksymalną ilość chlorku sodu, w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 6. czerwca 1895 (Dz. u. p. Nr. 77) ustanowioną, którą — z wyłączeniem soli potasowych surowych — mogą zawierać odpadki soli i nawozy sztuczne z mieszanin soli poz. tar. 319 a taryfy cłowej powszechnej, z dwudziestu pięciu na trzydzieści procentów.

Zarazem, pod warunkiem zachowania warunków przepisanych w rozporządzeniach ministeryalnych z dnia 19. czerwca 1894 i z dnia 6. czerwca 1895 (Dz. u. p. Nr. 134 a wzgl. 77) pozwala się, żeby w razie wzmiankowanego w ustępie 2 pierwszego z tych dwóch rozporządzeń wspólnego (zbiorowego) sprowadzania soli nawozowych z zagranicy przez kilku rzeczywistych gospodarzy wiejskich, wolno było sprowadzać takowe nie tylko jak dotychczas za pośrednictwem przewodniczącego stowarzyszenia rolniczego, lecz także za pośrednictwem jednego z zamawiających gospodarzy wiejskich.

Wykroczenia przeciwko przepisom tyczącym się wprowadzania soli nawozowych zagranicznych, o ile nie stanowią przemyślnictwa lub niedozwolonego użycia tych soli nawozowych — w których to przy-

padkach karane być mają jak dotychczas, według ustawy z r. 1835 o przestępstwach skarbowych — podlegają karom porządkowym w kwocie od dwóch aż do pięćdziesięciu złotych, z którymi jednak łączy się utrata pozwolenia do sprowadzenia, oznaczona w punkcie 6 oddziału II. przepisu wykonawczego do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 138).

Nakoniec warunki przepisane według powyższego do sprowadzania soli nawozowych poz. tar. 319 a powszechnej taryfy cłowej, w celu wyłącznego użycia do użyczenia gruntów, przez rzeczywistych gospodarzy wiejskich, rozciągają się także na sprowadzanie takich soli nawozowych przez trudniących się ogrodnictwem a względnie winogrodnictwem w celu użycia do uprawy ogrodów i winnic.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Biliński r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

216.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty z dnia 10. września 1897,

tyczące się wydania nowych przepisów służbowych dla położnych.

Od dnia 1. października 1897 nabywa mocy obowiązującej nowa instrukcja służbowa dla położnych

wydana nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej pod tytułem „Dienstesvorschriften für Hebammen“ i od tego samego terminu uchyla się poprawioną instrukcją dla położnych, wydaną rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. czerwca 1881, Dz. u p. Nr. 54, tudzież należące do niej objaśnienie.

Każda położna, która uzyskała kwalifikację i uprawnienie do wykonywania sztuki położniczej w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i chce tamże zawód swój wykonywać, winna zaopatrzyć się w drukowany egzemplarz tych przepisów służbowych i trzymać się ściśle jego postanowień.

Położnym, które dotychczas wykonywały praktykę według postanowień dawnej instrukcyi, wyzna-

cza się okres przejściowy jednoroczny, w ciągu którego obowiązane są przyswoić sobie dokładnie postanowienia nowych przepisów służbowych. Po upływie jednorocznego okresu przejściowego także i te położne winny w praktyce swojej trzymać się wyłącznie nowych przepisów służbowych.

Postanowienia te, zawierające po części instrukcyje zawodowo-techniczne co do wykonywania sztuki położniczej, po części przepisy co do obowiązków osobistych i publicznych, jakie na położnych ciążyą, mają służyć za wskazówkę także dla wszystkich funkcyonaryuszów powołanych do kształcenia położnych, tudzież do wglądania w ich czynności lub nadzorowania takowych.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXXV. — Wydana i rozesłana dnia 11. września 1897.

Treść: № 217. Patent cesarski, dotyczący się zwołania Rady państwa.

217.

Patent cesarski z dnia 9. września 1897,

tyczący się zwołania Rady państwa.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modęński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Friaulski, Dubrownicki i Zadarski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce;

Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istrijski; Hrabia na Hohenemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Rada państwa zwołana jest na dzień 23. września 1897 do Naszego stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 9. września tysiąc osmset dziewięćdziesiątego siódmego, Naszego panowania czterdziestego dziewiątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.	Welsersheimb r. w.
Gautsch r. w.	Biliński r. w.
Ledebur r. w.	Gleispach r. w.
Glanz r. w.	Rittner r. w.
	Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 15. września 1897.

Treść: (M 218—219.) 218. Obwieszczenie o utworzeniu z miasta Karlina samoistnego okręgu rozkładu podatku zarobkowego dla III. i IV. klasy. — 219. Rozporządzenie, wymieniające zakłady przemysłowo-naukowe, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia przemysłów rękodzielniczych.

218.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. września 1897,

o utworzeniu z miasta Karlina samoistnego okręgu rozkładu podatku zarobkowego dla III. i IV. klasy.

Na zasadzie §. 13go ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) o podatkach osobistych bezpośrednich, tworzy się z miasta Karlina samoistny okrąg rozkładu dla III. i IV. klasy

a ilość członków komisji dla nowych spółek podatkowych ustanawia się na 4 i 6.

W skutek tego, ze zmianą obwieszczenia Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897 (Dz. u. p. Nr. 117), zmniejsza się ilość członków komisji dla spółek podatkowych w pozostałej części powiatu politycznego karlińskiego a mianowicie dla III. klasy z 6 na 4 a dla IV. klasy z 10 na 8.

Numera okręgów 6 i 16 w powyższem obwieszczeniu Ministerstwa skarbu, Dziennika ustaw państwa Część XLVI, wydana dnia 11. maja 1897, strona 905, opiewać mają odtąd jak następuje:

Nr. okręgu	Okręgi rozkładu	Siedziby komisji	Ilość członków dla spółek podatkowych	
			III.	IV.
dla spółek podatkowych III. i IV. klasy			k l a s y	
6/a	Miasto Karlina	Starostwo w Karlinie	4	6
6/b	Miasto Smichów	Starostwo w Smichowie	4	6
16	Powiat polityczny karliński z wyłączeniem miasta Karlina	Starostwo w Karlinie	4	8

Biliński r. w.

219.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wy- znań i oświaty z dnia 13. września 1897,

wymieniające zakłady przemysłowo-naukowe, któ-
rych świadectwa uprawniają do rozpoczęcia prze-
mysłów rękodzielniczych.

W uzupełnieniu rozporządzeń ministerjalnych z dnia 17. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 150), z dnia 24. kwietnia 1885 (Dz. u. p. Nr. 57), z dnia 20. października 1887 (Dz. u. p. Nr. 121), z dnia 25. marca 1891 (Dz. u. p. Nr. 50) i z dnia 29. maja 1893 (Dz. u. p. Nr. 97), wymieniających zakłady naukowo-przemysłowe, których świadectwa, jeżeli inne zastrzeżenia ustawowe zostaną ziszczone, uprawniają do rozpoczęcia przemysłów rękodzielniczych, rozporządza się co następuje:

Do spisu zakładów przemysłowo-naukowych, których świadectwa, potwierdzające skończenie z dobrym skutkiem kursów w tychże zakładach, uprawniają do rozpoczęcia i samodzielnego wykonywania przemysłów rękodzielniczych, wciągają się następujące szkoły przemysłowo-zawodowe:

do 1. dla przemysłu tokarskiego: szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w szkole przemysłowej rządowej we Lwowie;

do 3. dla rzemiosła kowali sprzętowych: szkoła mechaniczno-techniczna zawiadawców warsztatowych w niemieckiej szkole przemysłowej rządowej w Pilzni i szkoła zawiadawców warsztatowych dla przemysłu mechaniczno-technicznego w czeskiej szkole przemysłowej rządowej w Pilzni;

do 5. dla rzemiosła mosiężników i wyrabiaczy towarów brązowych: szkoła zawodowa i specjalna artystyczno-przemysłowego obrabiania metali w szkole artystyczno-przemysłowej w Pradze;

do 6. dla rzemiosła wyrabiaczy towarów złotych, srebrnych i klejnotów a względnie towarów złotych i srebrnych: szkoła zawodowa i specjalna artystyczno-przemysłowego obrabiania metali w szkole artystyczno-przemysłowej w Pradze i oddział klejnotów w szkole zawodowej artystyczno-przemysłowej w Jabłońcu;

do 9. dla rzemiosła ślusarskiego: szkoła mechaniczno-techniczna zawiadawców warsztatowych w niemieckiej szkole przemysłowej rządowej w Pilzni, szkoła zawiadawców warsztatowych dla przemysłu mechaniczno-technicznego w czeskiej szkole przemysłowej rządowej w Pilzni i oddział ślusarstwa budowlanego i sztucznego we Lwowie;

do 10. dla rzemiosła stolarskiego: szkoła zawiadawców warsztatowych dla przemysłu mechaniczno-technicznego w Bielsku, oddział stolarstwa w szkole zawodowej wyrobu drzewa w Koczewiu i szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w szkole przemysłowej rządowej we Lwowie.

Nadto uprawniają świadectwa szkoły zawiadawców warsztatowych dla przemysłu mechaniczno-technicznego w czeskiej szkole przemysłowej rządowej w Pilzni do rozpoczęcia przemysłu kowali dc grubej roboty; świadectwo szkoły zawiadawców warsztatowych dla przemysłu mechaniczno-technicznego w szkole przemysłowej rządowej w X. dzielnicy miasta Wiednia do rozpoczęcia przemysłu mechaników; świadectwa szkoły żeńskiej haftu artystycznego w szkole artystyczno-przemysłowej w Pradze do rozpoczęcia przemysłu pasamonnicego tudzież hafciarskiego do złota i srebra; świadectwa warsztatu naukowego dla szewców w Starym Sączu do rozpoczęcia przemysłu szewskiego, tudzież świadectwa szkoły zawodowej i specjalnej malowania kwiatów w szkole artystyczno-przemysłowej w Pradze, oddziału malarstwa zdobniczego w szkole przemysłowej we Lwowie i oddziału malarstwa zdobniczego w szkole przemysłowej rządowej w Krakowie do rozpoczęcia przemysłu malarzy pokojowych.

Nakoniec przyznaje się świadectwom skończenia szkoły zawodowej i specjalnej obrabiania artystyczno-przemysłowego metali w szkole artystyczno-przemysłowej w Pradze skutek prawny dowodu uzdolnienia do przemysłu ślusarskiego, jako też świadectwom skończenia szkoły zawodowej i specjalnej rzeźby drzewnej w tejże szkole artystyczno-przemysłowej skutek prawny dowodu uzdolnienia do przemysłu stolarskiego a to pod warunkiem udowodnienia, że uczniowie kończący te szkoły zawodowe i specjalne, zanim do nich wstąpili, praktykowali najmniej przez dwa lata w dotychczasowej gałęzi przemysłu.

Gautsch r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć LXXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 18. września 1897.

Treść: № 220. Rozporządzenie względem egzaminowania kandydatów do urzędu nauczycielskiego w gimnazjach i szkołach realnych.

220.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświaty z dnia 30. sierpnia 1897,

względem egzaminowania kandydatów do urzędu nauczycielskiego w gimnazjach i szkołach realnych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 6. sierpnia 1897. wydaje się następujący przepis o egzaminowaniu kandydatów do urzędu nauczycielskiego w gimnazjach i szkołach realnych:

Artykuł I. Komisye egzaminacyjne.

1. Celem rozpoznania naukowego uzdolnienia kandydatów, mających się oddać zawodowi nauczycielskiemu przy gimnazjach i szkołach realnych, Ministerstwo wyznań i oświaty mianuje komisye egzaminacyjne, z siedzibą w miastach stołecznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Minister wyznań i oświaty stanowi, o ile w której z komisyi ma nastąpić ograniczenie liczby grup egzaminowych, lub liczby tych języków wykładowych, do których kandydat ma być ukwalifikowany.

2. Postanowienia względem kwalifikacyi do nauczania religii, nie wchodzą w zakres niniejszego przepisu.

3. Osobne przepisy stanowią, w jaki sposób nauczyciele rysunku, śpiewu, gimnastyki i stenografii składać mają dowód swojego uzdolnienia.

4. Komisye egzaminacyjne składać się mają z osób reprezentujących umiejętnie główne działy nauki gimnazyalnej i szkół realnych w myśl teraźniejszych organizacyi. Każdy członek komisyi egzaminacyjnej otrzymuje mandat na rok jeden, po upływie zaś tego czasu, mandat może być przedłużony.

5. Dyrektorem komisyi egzaminacyjnej i jego zastępcą, Ministerstwo mianuje zazwyczaj tylko członka komisyi. Dyrektor, a w razie przeszkody, jego zastępca, obowiązany jest przewodniczyć na egzaminach i naradach, prowadzić potrzebną korespondencyę i utrzymywać akta w należyłym porządku.

6. W miastach, gdzie zasiadają komisye egzaminacyjne, krajowi inspektorowie z urzędu swego obowiązani do dydaktycznego prowadzenia gimnazjów i szkół realnych, mają prawo znajdować się przy egzaminach ustnych, a to w celu poznania przyszłych sił nauczycielskich w gimnazjach i szkołach realnych. Dla tego dyrektorowie komisyi winni są zawiadamiać inspektorów krajowych o terminie rzeczonych egzaminów.

Artykuł II. Zgłaszanie się do egzaminu.

1. Dla ważności egzaminu kwalifikacyjnego, winni krajowi kandydaci stanu nauczycielskiego zdać go zazwyczaj przed komisją egzaminacyjną tutejszokrajową. Świadectwa kwalifikacyjne, uzyskane od komisyi obokrajowej, żeby stały się ważnymi, potrzebują dodatkowo potwierdzenia Ministra wyznań i oświaty.

2. Celem przypuszczenia do egzaminu, kandydat winien podanie swoje wnieść do dyrekcji tej komisji egzaminacyjnej, przed którą zamierza zdać egzamin.

W podaniu tem oznaczyć winien przedmioty naukowe, tudzież stopień gimnazjum lub szkoły realnej, w których chce uzyskać prawo nauczania, niemniej język wykładowy, w którym chce nauczać.

Do podania powinien dołączyć:

- a) świadectwo dojrzałości do nauk uniwersyteckich lub do nauk w szkole głównej technicznej (porówn. ustęp 3);
- b) książeczkę legitymacyjną, poświadczającą, że spędził na uniwersytecie najmniej siedm półroczy a z nich najmniej pięć na wydziale filozoficznym jako uczeń zwyczajny i w ciągu tego czasu kształcił się w naukach swego zawodu. Nadto wykazać ma, że uczęszczał na wykłady filozofii (a w szczególności psychologii) i pedagogiki (mianowicie jej historii od 16. stulecia), swego języka wykładowego i języka niemieckiego dla nabycia zdolności do uczynienia zadość wymaganiom artykułu V.

Zarazem kładzie się za warunek przypuszczenia do egzaminu, żeby zachowanie się kandydata podczas nauk uniwersyteckich było zgodne z przepisami.

Dodatek. Ażeby być przypuszczonym do egzaminu pod nadzorem i ustnego, trzeba zwyczajnie skończyć cztery lata nauki uniwersyteckiej.

Wszyscy kandydaci złożyć mają świadectwa kollokwii co do najmniej trzygodzinnego kollegium filozoficznego i pedagogicznego lub świadectwa potwierdzające, że pracowali w seminarjum filozoficznym lub pedagogicznym. Świadectwa te wystawione być powinny na osobnych formularzach z uwidocznieniem tego celu.

Kandydaci języków nowożytnych udowodnić mają, że brali udział w praktycznych ćwiczeniach konwersacyjnych na dotyczących kursach lub w seminarjach gdzie takowe istnieją.

Kandydaci przedmiotów z zakresu nauk przyrodniczych winni udowodnić, że ćwiczyli się praktycznie w odpowiednich zakładach i pracowniach (art. XIII, XIV i XVIII).

Kandydaci na nauczycieli geometrii wykresłnej udowodnić mają, że najmniej przez dwa lata uczęszczałi regularnie na wykłady geometrii wykresłnej w szkole głównej technicznej, a nadto mają załączyć rysunki wymienione w art. XVII.

Kandydat, który uczęszczał regularnie w ćwiczeniach seminaryjnych swojego przedmiotu egzaminacyjnego, winien to udowodnić;

- c) jeżeli od wystąpienia kandydata z uniwersytetu upłynęło więcej czasu niż rok jeden, winien kandydat złożyć wiarogodne i dostateczne świadectwo swego zachowania się w tym czasie — o ile można, świadectwo od władzy publicznej;
- d) opis życia swego, w którym zwłaszcza wykazać winien bieg kształcenia się swego, kierunku i zakres swoich nauk specjalnych, tudzież pomocnicze ku temu środki literackie, a to tak dokładnie, iżby komisja egzaminacyjna mogła osądzić, czy przysposobienie naukowe kandydata odpowiada wymaganiom prawnym;
- e) świadectwa komisji egzaminacyjnych dobre lub złe, jeżeli już dawniej takie świadectwa otrzymał.

3. Świadectwo dojrzałości ze szkoły realnej (do nauk w szkole głównej technicznej) obok dowodu półczwarta roku trwającej nauki na wydziale filozoficznym uniwersytetu w charakterze ucznia nadzwyczajnego (porówn. wyżej 2, b), daje kandydatowi tylko ograniczone prawo zdawania egzaminu, mianowicie tylko do urzędu nauczycielskiego w szkołach realnych a i to z ograniczeniem do przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (matematyka, rysunek geometryczny, geometria wykresłna, fizyka, historia naturalna, chemia, geografia).

Każdy kandydat tej kategorii wykazać winien że w każdym półroczu słuchał najmniej dziesięć godzin wykładów na tydzień.

4. Kandydatom na nauczycieli języków nowożytnych, rok przepędzony we Francji, Anglii lub Włoszech dla wydoskonalenia się w języku, może być wliczony w okres nauki.

Kandydatom na nauczycieli geometrii wykresłnej w związku z matematyką lub na nauczycieli matematyki i fizyki mogą być wliczone w ogólny okres nauki dwa lata, w ciągu których jako zwyczajni uczniowie szkoły głównej technicznej uczęszczałi regularnie do szkoły zawodowej inżynierii, architektury lub budowy machin, albo też lata te w oddziale ogólnym przebyli.

Podobnież kandydatom na nauczycieli chemii, mogą być wliczone w ogólny okres nauki trzy lata nauki, w ciągu których jako zwyczajni uczniowie szkoły głównej technicznej uczęszczałi regularnie do szkoły zawodowej chemicznej.

5. Gdy kandydat nie może złożyć jednego z dowodów pod Nr. 2 lub 3 wymienionych, albo gdy komisja egzaminacyjna ma do uczynienia jakie za

rzuty, w takim razie winna komisja odwołać się do Ministerstwa, aby orzekło, czy kandydat może być przypuszczony do egzaminu do zapytania zaś dotyczący winna swoją opinię.

6. Kandydaci zagraniczni, chociażby wszystkim warunkom powyższym zadosyć czynili, przypuszczeni być mogą do egzaminu tylko za zezwoleniem Ministerstwa, na wniosek komisji egzaminacyjnej.

Artykuł III. Różnica kwalifikacji na nauczycieli do gimnazyów i szkół realnych.

Mała różnica w zakresie nauczania przedmiotów wykładanych w gimnazyach i szkołach realnych*) nie pociąga za sobą potrzeby rozróżniania egzaminów nauczycielskich. Egzamin jest w ogóle zastosowany do potrzeb gimnazjum, a kwalifikacya na nauczyciela gimnazjum uprawnia także do szkoły realnej.

Gdyby jednak kandydatowi, ze względu na rodzaj jego studiów przygotowawczych (art. II. 3) lub na rodzaj jego przedmiotów szkolnych (art. VI) nadane być mogło upoważnienie tylko do uczenia w szkole realnej, natenczas w świadectwie egzaminu orzec należy wyraźnie, iż uzdolniony jest na nauczyciela tylko do szkół realnych.

Artykuł IV. Wymagania od każdego kandydata.

1. Ażeby w ogóle udowodnić kwalifikacyę na nauczyciela zwyczajnego w gimnazjum lub szkole realnej, winien każdy kandydat, po pierwsze: uczynić zadość wymaganiom, wskazanym w art. V. co do swego filozoficznego i pedagogicznego ukształcenia tudzież co do języka, w którym wykładać chce a nadto co do języka niemieckiego, jeżeli ten nie jest wykładowym; a powtóre: winien wykazać przez egzamin w pewnej grupie przedmiotów nauki w gimnazjum lub szkole realnej, ów zasób wiadomości, który jest bliżej określony w artykułach VIII—XVIII.

2. Pomyślny egzamin z głównego przedmiotu daje prawo do uczenia owego przedmiotu w całym gimnazjum lub całej szkole realnej, pomyślny zaś egzamin z przedmiotu pomocniczego, do uczenia tylko w niższym gimnazjum lub niższej szkole realnej.

3. Do otrzymania posady nabywa kandydat prawa dopiero wtedy, gdy odbędzie rok próby

*) Przedmiotami nauki gimnazjalnej są: religia, język łaciński, grecki, język niemiecki (język wykładowy), geografia i historia, matematyka, fizyka, historia naturalna, propedeutyka filozoficzna (rysunek, gymnastyka). Przedmiotami nauki w szkołach realnych są: religia, dwa języki nowożytne (francuski, angielski, włoski), język wykładowy, geografia, historia, matematyka, fizyka, historia naturalna, chemia, rysunek geometryczny, geometrya wykreślna, rysunek gimnastyczny.

i dowiedzie tym sposobem praktycznego uzdolnienia (art. XXV.).

Artykuł V. Ukształcenie ogólne.

Każdy kandydat przyswoić sobie winien w ciągu nauk ogólne ukształcenie filozoficzne i pedagogiczne, jakie każdemu nauczycielowi szkół średnich jest niezbędnie potrzebne i skutek w tym względzie osiągnięty udowodnić egzaminami (kollokwiami) które w tym celu złożyć należy (art. II, 2, b).

Nadto udowodnić ma każdy kandydat na egzaminie ustnym (art. XXI), że swoim językiem wykładowym włada poprawnie, że zna najważniejsze zasady gramatyczne; winien prócz tego wykazać znajomość głównych dzieł z zakresu literatury pięknej swego kraju, a to bez względu na to, czy się sposobi lub nie do nauczania tego języka. Jeżeli językiem wykładowym jest inny aniżeli niemiecki, natenczas od kandydata wymagać należy, aby władał dość poprawnie językiem niemieckim, i żeby mógł rozumieć dzieła naukowe, tyżące się jego przedmiotów, w języku niemieckim pisane. Baczyc także należy na poprawność języka w tych zadaniach piśmiennych, które wygotowane są w języku wykładowym.

Artykuł VI. Grupy przedmiotów egzaminowych.

1. Kandydat zdaje egzamin zawodowy z przedmiotów jednej z następujących grup, stosownie do wymagań, oznaczonych art. VIII—XVIII.

- a) Filologia klasyczna, t. j. języki łaciński, grecki i ich literatura jako przedmioty główne, obok nich język wykładowy jako przedmiot dodatkowy.
- b) Język niemiecki lub którykolwiek inny język krajowy (wykładowy) jako przedmiot główny, obok nich języki łaciński i grecki jako przedmioty dodatkowe.
- c) Geografia i historia jako przedmioty główne.
- d) Matematyka i fizyka jako przedmioty główne.
- e) Historia naturalna jako przedmiot główny obok niego matematyka i fizyka jako przedmioty dodatkowe.
- f) Filozofia, połączona albo z językiem greckim jako przedmiotem głównym i łacińskim jako dodatkowym, albo z matematyką jako przedmiotem głównym i fizyką jako dodatkowym.
(Do szkół realnych wyłącznie odnoszą się):
Oprócz grupy d) jeszcze następujące:
- g) Jeden z języków nowożytnych: francuski, włoski, angielski, dla tych zakładów naukowych.

w których język niemiecki nie jest wykładowym, także język niemiecki w związku z językiem niemieckim*) lub którykolwiek językiem krajowym (wykładowym) jako przedmiotami głównymi..

h) Język angielski jako przedmiot główny, obok niego język francuski i niemiecki lub jakiś język krajowy (wykładowy) jak przedmioty dodatkowe.

Jeżeli dla zakładów z nie niemieckim językiem wykładowym, język niemiecki i jakiś język krajowy stanowią łącznie przedmioty główne, stosują się postanowienia punktu 4 niniejszego artykułu, postanowienie wyjątkowe.

i) Matematyka jako przedmiot główny, połączona albo z geometryą wykreślną jako przedmiotem głównym,

albo z rysunkiem geometrycznym i fizyką jako przedmiotami dodatkowymi.

k) Historia naturalna i chemia

albo jako przedmioty główne ze sobą połączone, albo jedna z nich jako przedmiot główny, połączony z dwoma dodatkowymi, jakoto: matematyką, fizyką, chemią, historią naturalną i geografją dowolnie dobranymi; rysunek geometryczny połączony być może tylko z matematyką.

2. W grupach tych zmian zaprowadzać nie można; mniejsza liczba przedmiotów, jakoteż połączenie ich różne od wyżej wymienionego, miałyby ten skutek, że kandydat nie mógłby być dopuszczony do egzaminu. Wolno mu wszakże jednocześnie lub później składać egzamin z przedmiotów, należących do wybranej przez niego grupy w ten sposób, że egzamin z przedmiotu dodatkowego zdawać będzie podług wymagań, oznaczonych dla przedmiotów głównych, jak również wolno mu zdawać z jakiegokolwiek innego przedmiotu, lub z więcej przedmiotów.

3. Nawet w tych razach, gdy kandydat do obranej grupy przybiera inny przedmiot dodatkowy, historia nie może stanowić oddzielnego przedmiotu, lecz musi być połączona z geografją w taki sposób, że egzamin z obu przedmiotów ma być razem zdawany; natomiast można samą geografją przybrać jako przedmiot dodatkowy (tak przy egzaminie do gimnazjum jak i do szkoły realnej).

Do ważności egzaminu z fizyki i z geometrii wykreślniej, jako z przedmiotów głównych, koniecznym jest egzamin z matematyki, jako z przedmiotu głównego; z matematyki wszakże można zdawać

egzamin jako z przedmiotu głównego w połączeniu z grupą oddzielną.

4. **Przepis wyjątkowy.** Uzdolnienie do nauczania języka niemieckiego i innego języka krajowego jako przedmiotów głównych, nadaje prawo do otrzymania stałej posady nauczycielskiej przy gimnazjum lub przy szkole realnej, jeżeli kandydat udowodni oraz w egzaminie ustnym gruntowną i pewną znajomość gramatyki obu języków klasycznych, jakoteż biegłość w tłumaczeniu ustępów autorów rzymskich i greckich, w których niema szczególnych trudności językowych.

Artykuł VII. Podział egzaminu.

Kandydatom, którzy chcą poddać się egzaminowi z którejkolwiek grupy prócz d) lub i) (art. VI) po przychylnem ocenieniu wszystkich wypracowań domowych, można pozwolić bezzwłocznie, aby dalszy egzamin zdawali w dwóch osobnych terminach w przeciągu dozwolonego czasu (art. XIX, 8) w tak sposób, aby egzamin z przedmiotów pomocniczych, jakoteż z języka wykładowego i z języka niemieckiego odbył się przed egzaminem z przedmiotów głównych. Jeżeli obrana grupa obejmuje tylko przedmioty główne, porządek zostawia się do woli kandydata.

Czas pomiędzy jednym a drugim egzaminem nie powinien zwyczajnie wynosić więcej jak pół roku. Tylko z ważnych powodów może komisya termin ten raz jeden przedłużyć a to aż do najbliższego terminu egzaminacyjnego. Na każde dalsze przedłużenie może pozwolić tylko Ministerstwo na wniosek komisji.

Nie wolno jest egzaminu z przedmiotu głównego dzielić na stopnie w ten sposób, iżby kandydat zgłaszał się naprzód do egzaminu na gimnazjum niższe lub niższą szkołę realną (przedmiot dodatkowy). Natomiast pozwala się komisji orzekać stosownie do wypadku egzaminu klauzuruowego i ustnego (art. XX i XXI), że kandydat tyle tylko umie ile potrzeba do uczenia przedmiotu w niższych klasach.

Szczegółowe wymagania egzaminu.

Artykuł VIII. Filologia klasyczna.

a) Jako przedmiot główny.

1. Kwalifikacya do nauczania filologii w całym gimnazjum, wymaga gruntownej i pewnej znajomości gramatyki obu języków klasycznych i w łacinie biegłości stylistycznej, którą kandydat udowodni w piśmiennych wypracowaniach łacińskich; nadewszystko rozległego czytania się w klasykach obu języków w gimnazjum czytany a mianowicie z łacińskich Cezar, Liwiusz, Salustiusz, Cyncero, Tacyt, Owidyusz, Wergiliusz, Horacyusz; z greckich: Xenofon, Herodot, mowy poli

*) Wyjątkowe połączenie języka niemieckiego z jakimś językiem krajowym, o ile mają być przedmiotami głównymi, urządzi dla zakładów z niemieckim językiem wykładowym rozporządzenie z dnia 12. kwietnia 1896, L. 6001.

tyczne Demostensa, przystępniejsze dialogi Platona (a więc oprócz pomniejszych: Protagoras, Gorgias, Phaedon, Symposion), Homer, Sofokles. Oprócz tego bodaj częściowej znajomości Plauta lub Terencyusza i Tibulla, liryków greckich, Eschylosa, Eurypidesa i Lysiasza. Temat wypracowania domowego nie koniecznie ma odnosić się do wymienionych autorów.

2. Z historii greckiej i rzymskiej kandydat udowodnić winien gruntowną znajomość faktów. W naukach filologicznych nie żąda się wprawdzie systematycznej znajomości mitologii, starożytności politycznych i prywatnych, historii literatury, archeologii i metryki, ale wymaga się ogólnego wyobrażenia o istocie rzeczy i znajomości najlepszych środków pomocniczych, stosownie do terażniejszego stanu nauki a oprócz tego takiej w tych przedmiotach, zwłaszcza w starożytnościach biegłości, iżby kandydat dawał rękojnię, że zdoła gruntownie objaśniać klasyków nie tylko pod względem formy, ale i co do treści i że potrafi łączyć szczegóły w ogólny obraz życia starożytności. Kandydat sam dojść musi do tego ogólnego obrazu, a to głównie przez wielokrotne i gruntowne wczytywanie się w klasyków, którego głębokość i rozciągłość ma być głównie rozpoznana na egzaminie.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Kwalifikacya do nauczania w gimnazyum niższem wymaga takiej samej gruntowności w wiadomościach gramatycznych, jak do nauczania w całym gimnazyum; kandydat winien ją udowodnić przy egzaminie klauzurowym, z łaciny tak samo wypracowaniem piśmiennem po łacinie; z greckiego — przekładem z języka wykładowego na grecki. nie wymaga się wszakże takiej biegłości stylistycznej, jak na całe gimnazyum.

Co się tyczy czytania, kandydat winien okazać, że zna dokładnie Cezara, Liwiusza, Salustjusza, Cicerona, Owidiusza, Homera, Xenofonta (lub Herodota). Tych zaś autorów, którzy czytani są w wyższych klasach gimnazjalnych, o tyle przynajmniej znać musi, żeby z należytem zrozumieniem czytał większe ustępy z dzieł obszernych i trudniejszych, albo niektóre z dzieł najważniejszych (np. dwie tragedye Sofoklesa, dwie większe mowy polityczne Demostenesa i Cycerona itp.). Należyte zrozumienie i także objaśnienie tych autorów lub dzieł ma dostarczyć dowodu, że kandydat, ucząc języka niemieckiego lub jakiegokolwiek innego krajowego, będzie mógł posługiwać się skutecznie literaturą klasyczną z trafem jej zrozumieniem do objaśnienia dzieł w tych językach lub że potrafi wyzyskać ją należyte gdyby został nauczycielem propedeutyki filozoficznej.

Oprócz tego kandydat udowodnić winien, że ma ogólną znajomość historii i historii literatury greckiej i rzymskiej, natomiast z innych przedmiotów: mitologii, starożytności, metryki, egzaminowany być ma tylko o tyle, o ile wymagają tego ustępy do objaśnienia zadane.

Artykuł IX. Język niemiecki i języki krajowe.

a) Jako przedmiot główny.

Kwalifikacya do nauczania języka niemieckiego albo języka krajowego w całym gimnazyum lub całej szkole realnej, oprócz znajomości języka niemieckiego lub innego wykładowego, jaką na podstawie art. V kandydat zgłaszający się do egzaminu mieć musi, wymaga: gruntownej znajomości gramatyki, poprawnego języka w wypracowaniach piśmiennych, znajomości literatury i jej historii a to w związku z historią polityczną i historią oświaty tego narodu, którego języka kandydat ma nauczać; znajomości dawniejszych stosunków języka i najważniejszych jego zabytków; nadto obeznania się z takimi dziełami estetyczno-krytycznymi, autorów za najlepszych uznanych, które praktycznie pomóżą do zrozumienia organicznej budowy i artystycznej wartości dzieł literatury pięknej.

I tak do nauczania języka **niemieckiego** wymaga się dokładnej gramatycznej znajomości języka średniowiecznego (mittelhochdeutsch), a mianowicie żeby kandydat łatwo i gruntownie rozumiał główne dzieła literatury średniowiecznej: Nibelungenlied, Gudrun, poezye Hartmanna von der Aue, Waltera von der Vogelweide i dawnych liryków w oryginalnym tekście. Literaturę niemiecką od XIV do XVIII wieku musi kandydat znać w głównych zarysach. Przedewszystkiem wymagać trzeba znajomości nowszej literatury klasycznej. Kandydat powinien umieć objaśnić najważniejsze dzieła tejże literatury pod względem języka i treści, i umieć zdać sprawę z przejść i przemian duchowego rozwoju najznakomitszych pisarzy. Przy wymaganem od kandydata objaśnianiu dzieł tak prozaicznych jak poetycznych, lub też ich ustępów, powinien egzaminator na te oba względy szczególnie zwracać uwagę. Nie należy też zaniedbywać estetycznych rozbiórów.

Od kandydatów na nauczycieli języka niemieckiego w szkołach z niemieckim językiem wykładowym wymagać należy surowo w szczególności gruntownej i dokładnej znajomości gramatyki nowoniemieckiej jakoteż poprawności i biegłości w ustnym używaniu języka. Egzamin ustny odbywać się ma w języku niemieckim.

Co do języka **włoskiego**, to ze względu, że język dawniejszy nie bardzo różni się od nowszego, powstanie zaś języka pod względem gramatycznym

całkowicie a pod względem leksykalnym po większej części na łacinie polega, wymagać należy od kandydata, by znał należycie gramatykę historyczną, t. j. prawa, podług których brzmienia i formy łacińskie przeistoczyły się we włoskie, jakoteż i zmiany, które w samymże języku włoskim zaszły. Również winien kandydat udowodnić gruntowną znajomość składni i wskazać przy tem dokładnie liczniesze na tem polu różnice między dawniejszemi i nowszemi formami. Kandydat powinien znać dostatecznie z własnego czytania najważniejsze dzieła klasyków wszystkich peryodów; wymagać także należy od niego dokładnej znajomości historii literatury od jej początków. Co się zaś tyczy zdolności zużytkowania nabytej wiedzy do objaśniania wzorów klasycznych, żąda się tego samego, co w tej mierze wyżej o języku niemieckim postanowiono.

Od kandydata mającego uczyć któregośkolwiek języka **słowiańskiego**, żądać należy, aby co do tego języka słowiańskiego, którego ma uczyć, uczynił zadość wymaganiom, na czele oddziału niniejszego wyłuszczoneym, aby był obznajmiony z gramatyką starosłowiańską i zdolny teksty starosłowiańskie tłumaczyć i objaśniać.

Co się tyczy języka **rumuńskiego**, wymagać należy tego, co powyżej w ogólności orzeczono.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Do uzyskania kwalifikacji z języka niemieckiego jako przedmiotu dodatkowego potrzebna jest pod względem gramatycznym dokładna znajomość gramatyki nowoniemieckiej, pod względem historii literatury: ogólna znajomość historii literatury nowoniemieckiej, a w szczególności rozwoju jej najznakomitszych pisarzy i znajomości głównych ich dzieł opartej na samodzielnem czytaniu.

Też same wymagania stawia się na egzaminie z innych języków krajowych.

Artykuł X. **Historja.**

a) Jako przedmiot główny.

Z historii kandydat ubiegający się o upoważnienie do nauczania we wszystkich klasach gimnazjum lub szkoły realnej, wykazać winien chronologicznie pewny przegląd dziejów powszechnych, zrozumienie pragmatycznego związku wydarzeń głównych i cywilizacyjnej treści najważniejszych epok historyczno-literacką znajomość najznakomitszych dziejopisów, zwłaszcza greckich i rzymskich; a nadto winien wykazać, że co do jednej przynajmniej z głównych epok dowolnie obranej, posiada dokładną, własnymi studjami nabytą znajomość źródeł,

jako też najlepszych środków pomocniczych, do poznania teje epoki służących. Oprócz tego winien mieć rozległą gruntowną znajomość historii i geografii starożytnej i przynajmniej takie wykształcenie filologiczne, iżby mógł dobrze tłumaczyć i gramatycznie objaśniać te przynajmniej ustępy z Cezara i Liwiusza, Xenofonta i Herodota, w których niema szczególnych językowych trudności. Nadto zwracać należy szczególną uwagę na gruntowność i zakres wiadomości z historii i krajoznawstwa państwa austriackiego, jakoteż na znajomość najznakomitszych nowszych badań w tym względzie. (Co do wymagań z geografii ob. art. XI).

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Do nauczania historii w niższym gimnazjum lub niższej szkole realnej nie wymaga się dokładniejszej, opartej na źródłowych badaniach i literaturze specjalnej znajomości pewnej epoki; wymagania co do zakresu szczegółowych wiadomości mogą być mniejsze; wymagania zaś co do wiadomości z geografii i filologii są te same.

Artykuł XI. **Geografia.**

Do nauczania geografii potrzebna jest dokładna znajomość ziemi pod względem matematycznym, topograficznym, fizycznym i politycznym, zwłaszcza dokładna znajomość krajów europejskich, mianowicie Europy środkowej a nadewszystko monarchii austriacko-węgierskiej.

Kandydat winien znać dokładnie stosunki statystyczne monarchii austriacko-węgierskiej a w głównych zarysach także statystykę innych krajów.

Przedmioty, rodzaje i drogi handlu powszechnego, powinny mu być znane w dokładnych zarysach.

Kandydat powinien przyswoić sobie pewność i wprawę w tych rodzajach graficznego przedstawienia, które mu przy nauczaniu będą potrzebne.

Artykuł XII. **Matematyka.**

a) Jako przedmiot główny.

Znajomość arytmetyki ogólnej, geometrii syntetycznej i analitycznej.

Znajomość rachunku różniczkowego i całkowego i ich zastosowania do geometrii, tudzież początków rachunku warjacyjnego.

Obeznanie się z głównymi zasadami nowszych teoryj funkcyj.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Znajomość matematyki elementarnej, zwłaszcza tych jej działów, których uczą w gimnazyjach i szkołach realnych; zupełna pewność i biegłość w używaniu stosowanych na tem polu metod rachunkowych i konstrukcyjnych.

Artykuł XIII. Fizyka.

a) Jako przedmiot główny.

Znajomość najważniejszych praw i metod fizyki doświadczalnej.

Znajomość głównych zasad mechaniki analitycznej i ogólne zrozumienie innych działów fizyki matematycznej, biegłość w stosowaniu właściwych praw do rozwiązywania prostszych zagadnień.

Znajomość głównych teoryj chemii, astronomii i geografii matematycznej. Od szczegółowego egzaminu z tych przedmiotów może komisya egzaminacyjna podług własnego uznania uwolnić kandydata, jeżeli ten złoży dobre świadectwa potwierdzające, że umyślnie w tym celu odbywał kolokwia.

Kandydat winien wykazać, że pracował w laboratorium fizycznym przynajmniej przez dwa, a w chemicznym przynajmniej przez jedno półrocze; dobry skutek tej pracy dowodzi się przez złożenie dziennika laboratorium, lub też świadectwa dyrektora laboratorium.

Kandydat udowodnić winien należytą biegłość w używaniu i przechowywaniu przyrządów, tudzież znajomość najlepszych metod do czynienia doświadczeń.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Kandydat winien wykazać znajomość zasad fizyki doświadczalnej, tudzież fizyki matematycznej elementarnej, jakoteż geografii matematycznej.

Udowodnić, że praktycznie pracował po jednym półroczu w laboratorium chemicznym i fizycznym.

Że posiada biegłość praktyczną w robieniu doświadczeń szkolnych chemicznych i fizycznych.

Artykuł XIV. Historia naturalna.

a) Jako przedmiot główny.

Gruntowna znajomość najważniejszych szczegółów morfologii, anatomii, fizjologii i paleontologii roślin i zwierząt, jakoteż ich geograficznego rozszerzenia. Znajomość tych systemów historii naturalnej, które powszechnie zostały przyjęte. Znajomość płodów natury, które przez szczególne własności, albo większe rozpowszechnienie praktycznie są wię-

cej znaczące. Kandydat winien przedmioty takie za okazaniem należycie rozpoznać i oznaczyć.

Znajomość najważniejszych szczegółów morfologii i fizjologii mineralów, tudzież prawidłowego związku ich własności, rozróżnianie zwykłych rodzajów skał i ogólna znajomość teoryj budowy i zmiany skorupy ziemskiej.

Kandydat powinien najmniej w jednym z trzech działów przyrodoznawstwa, zoologii, botanice lub mineralogii nabyć rozleglejszych wiadomości przez gruntowne studia i własne w pracowni wykonywane roboty; z dwóch innych działów winien przynajmniej przez jedno półrocze mieć udział w ćwiczeniach praktycznych.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Oparta na rozpatrzeniu się znajomość głównych płodów przyrody i ich cech właściwych znajomość najpowszechniej w użyciu będących systemów przyrodniczych, oraz tych szczegółów ogólnej zoologii, botaniki i mineralogii, które są niezbędne do zrozumienia systematycznego podziału.

Artykuł XV. Filozofia.

Od tych kandydatów, którzy zamierzają udzielać nauk filozoficznych, żądać należy obeznania się z głównymi zagadnieniami filozofii z jej historycznym początkiem, nadto obeznania się z jednym ze znakomitszych systemów filozoficznych, usiłujących rozwiązać owe zagadnienia, a to na podstawie zgłębienia głównych dzieł któregośkolwiek z nowszych filozofów (Deskarta, Leibniza, Lockego, Huma, Kanta). Nadto tacy kandydaci winni okazać, że opanowali umiejętnie przedmioty propedeutyczne (psychologię empiryczną i logikę), i że najistotniejsze ich zasady w nauczaniu jasno i zrozumiale wyłożyć są zdolni.

Artykuł XVI. Języki nowożytnie.

Francuski, włoski, angielski.

a) Jako przedmiot główny.

Kwalifikację do nauczania języka francuskiego, włoskiego lub angielskiego w całej szkole realnej, nadaje: Zdolność przetłumaczenia na język obcy bez środków pomocniczych ustępu z tekstu w języku wykładowym, jakoteż napisanie wypracowania pod tymi samymi warunkami na łatwiejszy temat historyczno-literacki albo historyczno-gramatyczny a jako zadanie domowe napisanie większej rozprawy poprawnie pod względem gramatycznym i stylistycznym, tudzież zdolność biegłego tłumaczenia i dokładnego objaśniania podanych ustępów

z pisarzy klasycznych rozmaitych peryodów literatury obcej na język wykładowy. Wymaganie to co do języka francuskiego i angielskiego odnosi się głównie do literatury nowszej, co się zaś tyczy staro-francuskiego, anglo saskiego i staro-angielskiego, wystarcza zdolność należytego rozumienia i gramatycznego objaśnienia ustępu nie zbyt trudnego. Co się tyczy języka włoskiego, wymaganie powyższe ściąga się do całego zakresu literatury.

Gruntowna znajomość gramatyki francuskiej, włoskiej lub angielskiej w ich rozwoju historycznym.

Nadto wymagać należy, żeby kandydat był gruntownie obeznany z najgłówniejszymi prawami i formami metryki dawniejszej i nowszej, tudzież z nowoczesną literaturą francuską lub angielską i ich historią od początku szesnastego stulecia, jakoteż żeby znał dostatecznie główne dzieła literatury staro-francuskiej a względnie anglo-saskiej i staro-angielskiej. Co się tyczy języka włoskiego, wymaganie ściąga się znowu do całego zakresu literatury. Niezbędną jest wreszcie poprawność i pewność w mówieniu obcym językiem, jakoteż dobra wymowa. Dla przekonania się o tem, pewna część egzaminu ustnego odbywać się powinna w dotyczącym języku.

b) Jako przedmiot dodatkowy. (Język francuski i włoski).

Dla ukwalifikowania do języka francuskiego włoskiego jako przedmiotu dodatkowego, wymagać należy od kandydata oprócz gruntownej znajomości gramatyki języka nowo-francuskiego lub włoskiego przetłumaczenia na język francuski lub włoski ustępu łatwiejszej osnowy jakoteż samodzielnego napisania wypracowania francuskiego lub włoskiego na zadany łatwiejszy temat, tudzież znajomości najznakomitszych pisarzy klasycznych literatury nowo-francuskiej lub włoskiej, i zdolności przetłumaczenia z łatwością i należytego objaśnienia zadanego z nich ustępu.

Z metryki powinny mu być znane najgłówniejsze prawa budowy wiersza i rymu w poezyi nowo-francuskiej lub włoskiej.

Nadto wymagać należy dostatecznej znajomości historii literatury francuskiej od początku siedemnastego stulecia. Co do języka włoskiego wymaganie rozciąga się na ogólną znajomość całej historii literatury, jednakże z ograniczeniem do najznakomitszych pisarzy.

Nakoniec winien kandydat osiągnąć dostateczną biegłość i poprawność w ustnym używaniu języka francuskiego lub włoskiego, jakoteż należyta

wymowę. Dla przekonania się o niej, część jakaś egzaminu odbywać się winna w tym języku.

Artykuł XVII. Geometria wykreślna i rysunek geometryczny.

a) Geometria wykreślna.

Nauka o rzucie prostokątnym, ukośnym i środkowym w całej rozciągłości, łącznie z aksometrią i rzutem w przestrzeni.

Wykreślenia geometryczne, dotyczące linii i powierzchni krzywych, w szczególności zaś krzywe drugiego rzędu, krzywe w przestrzeni rzędu trzeciego i czwartego, linie śrubowe, cykloidy płaskie i kuliste, powierzchnie obrotowe, powierzchnie liniowe powłokowe i powierzchnie drugiego rzędu.

Wykreślenia cieniów, najważniejsze działy o przecięciach brył, głównie zaś co najistotniejsze z nauki kamieniarstwa, ciesielki i gnomoniki, dalej rzuty kotowane i najważniejsze rzuty map geograficznych.

Nowsza syntetyczna geometria w takiej rozciągłości, w jakiej znajduje zastosowanie w geometrii wykreślnej.

Kandydat winien także udowodnić potrzebną wprawę i pewność w rysunku konstrukcyjnym. Dla udowodnienia tego, złożyć należy częścią świadectwa szkoły głównej technicznej, w której rysunek konstrukcyjny bywa zawsze osobno klasyfikowany, częścią zaś wykonane samodzielnie i uwierzytelnione rysunki z geometrii wykreślnej i nauk technicznych konstrukcyjnych. (Rysunki takie należy dołączyć do podania Art. II, 2, b, ustęp przedostatni).

b) Rysunek geometryczny.

Nauka geometrii wykreślnej w takiej rozciągłości, w jakiej ma być nauczana w wyższych klasach szkół realnych; wykreślenia w rzucie aksometrycznym; początki nauki o cieniach i perspektywy liniowej; konstrukcje geometryczne wieloboków i na wielobokach, krzywych płaskich, zwłaszcza przecięć stożkowych.

Pewność i wprawa w rysunku geometrycznym

Artykuł XVIII. Chemia.

a) Jako przedmiot główny.

Gruntowna umiejętność chemii ogólnej nieorganicznej i organicznej i zastosowanie zasad chemii do gałęzi fabrykacji, które się na nich opierają. Zna-

jomość nowszych teoryj chemicznych, licząc tu teoryą elektro-chemiczną Berzeliusa.

Gruntowna umiejętność chemii analitycznej pod względem tak jakościowym jak ilościowym, i prób technicznych wartości najważniejszych materiałów handlowych, zawsze ze względem na technikę.

Obznajomienie się z praktycznem wykonywaniem czynności rozbiorowych udowodnić zrobieniem po jednej pracy na próbę z zakresu analizy jakościowej i ilościowej, jakoteż prób technicznych (te ostatnie wykonać jednocześnie z analizą jakościową).

Obznajomienie się z wykonywaniem prób szkolnych, udowodnić kilku doświadczeniami w ciągu egzaminu praktycznego w laboratorium lub w inny sposób za porozumieniem się dyrektora z egzaminatorem.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Na egzaminie tym wymagana będzie również gruntowna umiejętność chemii ogólnej, natomiast nie będzie wymagana dokładna znajomość analizy ilościowej i technicznego oznaczenia wartości materiałów chemicznych pomocniczych.

Forma egzaminu.

Każdy egzamin składa się z trzech części:

z wypracowań domowych, — wypracowań pod nadzorem, — egzaminu ustnego.

Artykuł XIX. Wypracowania domowe.

1. Kiedy kandydat uczynił zadosyć warunkom, wymienionym w art. II, komisya egzaminacyjna wyznacza mu zadanie do wypracowań domowych.

Wypracowania domowe obejmować winny szczegółowe przedmioty egzaminu w taki sposób, aby kandydat miał pole do okazania, że zdoła podejmować prace naukowe i że przedmiot swój zna gruntownie.

Kandydaci, ubiegający się o upoważnienie do nauczania filologii klasycznej, winni napisać jedno z tych zadań w języku łacińskim albo złożyć pracę w tym języku.

Kandydaci do nauczania języka krajowego, napisać winni w tym języku zadanie domowe lub, gdyby się to zdawało właściwszem, przynajmniej zadanie pod nadzorem.

2. Co do ilości zadań domowych z każdej grupy przedmiotów (art. VI), trzymać się należy zasad następujących:

Z każdego przedmiotu głównego wyznacza się jedno zadanie domowe.

Ze wszystkich przedmiotów dodatkowych, należących do jednej grupy (art. VI), wyznacza się tylko jedno zadanie domowe; z języka wykładowego nie daje się nigdy wypracowania, natomiast innych języków, matematyki i geografii (art. VI, 1, k) pomijać nie wolno.

Zadanie domowe z filologii klasycznej, jako przedmiotu dodatkowego, ma za treść przedmiot grecki, a napisane być winno po łacinie.

3. Do wypracowania zadań domowych daje się kandydatowi na każde zadanie trzy miesiące czasu. Jeżeli kandydat przed upływem tego terminu prosi o jego przedłużenie, może komisya termin przedłużyć, wszelako nie więcej, jak o drugie trzy miesiące. Wypracowania należy oddać komisji nie po jednym lecz razem.

4. Do opracowania zadań domowych nie tylko wolno jest kandydatowi używać znanych mu dzieł naukowych pomocniczych, lecz owszem wymagać się będzie od niego znajomości literatury przedmiotu. Przeto kandydat winien nie tylko napisać dokładnie na czele wypracowania dzieła, których używał do pomocy, lecz jeszcze i w wypracowaniu sumiennie wymieniać je tam, gdzie się niemi posługiwał. Nadto jeszcze winien do wypracowania dodać oświadczenie na piśmie, że oddane wypracowanie sam napisał i że oprócz wymienionych źródeł i dzieł pomocniczych, nie miał żadnej innej pomocy.

5. Kiedy kandydat razem z curriculum vitae składa większą pracę naukową (jak np. aprobowaną rozprawę doktorską, pracę specjalną wykonaną w seminarjum, w instytucie lub w laboratorium i potwierdzoną przez dyrekcję), komisya egzaminacyjna może podług własnego uznania przyjąć taką pracę za wypracowanie egzaminacyjne domowe i oceniać jako takie, lub też obstawiać przy prawem przepisanych wymaganiach.

6. Dyrektor oddaje wypracowanie egzaminatorom zawodowym, którzy mają dać o nich zdanie. Każdemu członkowi komisji wolno jest przejrzeć wypracowania domowe w biurze dyrektora.

Egzaminator przy sądzeniu zadania, ma zważać zarówno na samodzielność opracowania i gruntowność wiadomości, która ma odpowiadać wymaganiom art. VIII—XVIII, jak nie mniej na jasność

myśli i wykładu, na poprawność stylistyczną i wprawę pisarską. Co się tyczy wypracowania w języku łacińskim porów. art. VIII.

Do szczegółowej opinii o wartości pracy kandydata dodać należy wyraźne oświadczenie, czy wypracowaniem tem kandydat uczynił zadosyć z nakończeniem czy zadawalniająco czy dostatecznie warunkom przypuszczenia do dalszych części egzaminu w tym zakresie, jaki pierwotnie, zgłaszając się do egzaminu, oznaczył (przedmiot główny, lub dodatkowy).

7. Jeżeli już wypracowania piśmienne dowodzą, że kandydat nie czyni zadość wymaganiom ustawy, komisya egzaminacyjna prostem uwiadomieniem a tylko na wyraźne żądanie kandydata, wydaniem formalnego świadectwa winna usunąć go od dalszego składania egzaminu i odłożyć go do pewnego oznaczonego czasu (art. XXII), o czem uwiadomić należy urzędownie inne komisye egzaminacyjne całego państwa, jakoteż kr. chorwacką komisję egzaminacyjną gimnazjalną w Zagrzebiu.

Gdy jedna część wypracowań domowych uznana będzie za dostateczną a druga za niedostateczną, komisya egzaminacyjna winna jednocześnie z odrzuceniem orzec, czy kandydat ma wygotować nowe wypracowania domowe ze wszystkich, czy tylko z niektórych przedmiotów egzaminu.

Jeżeli nie było powodu odrzucenia wypracowań piśmiennych domowych, natenczas wzywa się kandydata, aby stanął do wykonania wypracowania klauzurowego i złożenia egzaminu ustnego.

8. Wypracowania domowe tracą swoją ważność, jeżeli kandydat w ciągu najbliższych dwu lat po ich przyjęciu nie stawi się do egzaminu klauzurowego i ustnego.

Artykuł XX. Wypracowania pod nadzorem.

Wypracowania pod nadzorem służą głównie do wykazania, o ile kandydat w zakresie swego przedmiotu nawet bez wszelkich środków pomocniczych, posiada gotowe i pewne wiadomości.

1. Z każdego przedmiotu egzaminu, z wyjątkiem języka wykładowego jako przedmiotu dodatkowego, winien kandydat dokonać wypracowania pod nieustannie ścisłym nadzorem. Od chwili otrzymania tematu aż do złożenia wypracowania, nie powinien kandydat opuszczać pokoju.

Na wypracowania z przedmiotu głównego wyznacza się ośm, z przedmiotu dodatkowego cztery godziny. Czas pracy cztero-godzinnej trwa bez przerwy przed południem lub popołudniu. Praca ośmio-godzinna ma mieć w południe stosowną przerwę, podczas której kandydaci mogą się oddać; przerwę tę tak urządzić należy, iżby przed południem i popołudniu wypadło po cztery godziny

na opracowanie tematów. Stosownie do tego, zadanie pod nadzorem z przedmiotów głównych składa się z dwóch części, z których każda powinna być tak obmyślana, iżby w przeciągu czterech godzin wypracowana być mogła. Kandydatowi nie wręcza się od razu obu części zadania, lecz każdą osobno na początku cztero-godzinnego okresu.

2. Co do historii jako przedmiotu głównego (art. VI, 1, c), obowiązuje przepis osobny, ażeby egzamin pod nadzorem odbywał się osobno z historii powszechnej a osobno z historii austriackiej, mianowicie zaś cztero-godzinny z tego przedmiotu, z którego wzięto temat do zadania domowego a ośmio-godzinny z drugiego. Z geografii, gdy jest z historią połączona, odbyć się ma cztero-godzinny egzamin pod nadzorem.

Co do historii naturalnej obowiązuje przepis, że egzamin pod nadzorem odnosić się powinien do tych dwóch królestw przyrody, które pominięto w temacie do zadania domowego.

Wypracowaniu pod nadzorem można także nadać charakter egzaminu praktycznego w laboratorium.

Chemicy, zamiast wypracowania pod nadzorem, wykonać mają dokładne rozbiory w laboratorium (XVIII).

3. Ponieważ zadania wyznaczają się z uwzględnieniem czasu i z wyłączeniem wszelkich pomocy literackich, wymagać się będzie takiej samej jasności myśli i wykładu jak w wypracowaniach domowych a tylko formę stylistyczną, ze względu na krótkość czasu, można sądzić nieco pobłażliwiej.

Filolodzy wygotować mają jedno wypracowanie pod nadzorem w języku łacińskim, kandydaci na nauczycieli języków nowożytnych w przypadku g arkułu VI jedno takie wypracowanie w dotyczącym języku nowoczesnym, w przypadku h po jednym wypracowaniu pod nadzorem w każdym z dwóch języków nowożytnych bez pomocy słownika lub gramatyki.

4. Co do oceniania wypracowań pod nadzorem obowiązują te same przepisy, jak co do wypracowań piśmiennych domowych, w szczególności zaś co do odrzucenia z powodu niedostatecznego rezultatu. (Art. XIX, 6, 7).

Egzaminator obowiązany jest oznajmić dyrektorowi sąd swój o wypracowaniu pod nadzorem przed nadejściem dnia na egzamin ustny wyznaczonego i tylko w takim razie można przystąpić do egzaminu ustnego, jeżeli wszystkie wypracowania kandydata pod nadzorem uznane będą za dostateczne. Takowe stają się nieważnemi, jeżeli kandydat nie stanie do egzaminu ustnego niezwłocznie w tym samym terminie.

5. Liczba kandydatów, którzy razem mogą odbywać egzamin pod nadzorem, zależy od tego, ilu można równocześnie z całą ścisłością doglądać.

Artykuł XXI. Egzamin ustny.

1. Egzamin ustny obejmuje przedewszystkiem przedmioty, do których nauczania kandydat życzy sobie uzyskać kwalifikacyą i ma na celu uzupełnienie i stwierdzenie wypadku poprzedzających działów egzaminu. Nadto wszyscy kandydaci egzaminowani być mają z języka niemieckiego i z języka wykładowego (art. V) a prócz tego kandydaci przedmiotów filologicznych z historii greckiej i rzymskiej (art. VIII), kandydaci zaś historii i geografii, jakoteż kandydaci, których tyczy się przepis wyjątkowy art. VI, 4, także też z filologii w oznaczonym zakresie (art. X i VI, 4). Z wymienionych przedmiotów egzaminować mają właściwi członkowie komisji, t. j. egzaminatorowie języka niemieckiego, języka wykładowego, historii i filologii.

2. Jeżeli kandydat, który uzyskał już zupełne uznanie, pragnie dodatkowo otrzymać jeszcze upoważnienie do nauczania w innym języku, oprócz tego, który sobie pierwotnie obrał, natenczas, jeżeli nie wypracował już poprzednio, w tym drugim języku przynajmniej jednego zadania pod nadzorem, poddać się powinien przed egzaminem ustnym (punkt 1) jeszcze trzeegodzinnemu egzaminowi pod nadzorem. Na egzaminie tym kandydat winien bądź opracować samodzielnie temat z zakresu swego przedmiotu, bądź też przetłumaczyć kilka ustępów z kompendyów tej treści.

3. Wolno jest komisji odbywać egzamin ustny jednocześnie z dwoma kandydatami, jednak tylko wtenczas, jeżeli obaj ubiegają się o kwalifikacyą w tym samym zakresie nauki. O ile to być może, kandydaci egzaminowani być powinni oddzielnie.

4. Podczas egzaminu ustnego, dyrektor komisji egzaminacyjnej powinien być obecny nicustannie a prócz niego ciągle przynajmniej dwaj inni członkowie. Z każdego egzaminu ustnego spisać należy protokół, a gdy się egzaminuje jednocześnie dwóch kandydatów, protokół ma być spisany o każdym osobno.

5. Komisji egzaminacyjnej wolno jest odbywać egzamin ustny publicznie, wszelako wstęp będzie każdemu dozwolony tylko za kartą wejścia, wydaną na jego nazwisko przez przewodniczącego.

Artykuł XXII. Orzeczenie, czy wyadek egzaminu jest pomyślny.

1. Po ukończeniu wszystkich działów egzaminu, członkowie komisji, którzy egzaminowali kandydata, orzekają na zasadzie zdań o pojedynczych wypadkach egzaminu na posiedzeniu, które w tym

celu odbyć się ma jak najrychlej, czy kandydat zdał egzamin pomyślnie czy niepomyślnie. Orzeczenie to, w razie potrzeby z uzasadnieniem, dołączyć należy do protokołu egzaminu ustnego (art. XXI, 4).

Egzamin uważać należy za pomyślny, jeżeli kandydat uczynił zadość wymaganiom art. IV—XVIII co do każdego z przedmiotów, wchodzących w zakres jego egzaminu. W żadnym okresie egzaminu znakomite wypadki w jednym przedmiocie, nie mogą być poczytane za uzupełnienie braków w drugim.

Wbrew wnioskowi właściwego egzaminatora kwalifikacya przyznana być nie może. Zresztą w razie równości głosów, rostrzyga głos przewodniczącego.

O wypadku egzaminu zawiadamia się kandydata po zapadnięciu uchwały.

2. Jeżeli okazane przez kandydata dowody uzdolnienia naukowego nie odpowiadają wymaganiom ustawy, dozwalają jednak spodziewać się, że przy dalszych studiach kandydat będzie mógł uczynić temu zadość, natenczas komisya egzaminacyjna wydając mu dokładne świadectwo o wypadku egzaminu, oddali go na teraz a zarazem oznaczy czas po którego upływie najrychlej znowu zgłosić się będzie mógł do egzaminu przed komisją. Po oddaleniu, kandydat nie może w zasadzie rychlej zgłosić się do powtórnego egzaminu, aniżeli po upływie całego roku, a tylko w przypadkach godnych uwzględnienia, może to nastąpić wyjątkowo po upływie pół roku.

Kandydaci, którzy na powtórnym egzaminie nie utrzymali się, mogą być przypuszczeni jeszcze raz do egzaminu jedynie za zezwoleniem Ministerstwa wyznań i oświecenia. Trzeci raz nie można egzaminu ponawiać. O każdym niepomyślnym egzaminie uwiadomić należy urzędownie wszystkie inne komisye egzaminacyjne w państwie, jakoteż królewsko chorwacką komisją egzaminacyjną gimnazjalną w Zagrzebiu.

3. Jeżeli kandydat zostaje oddalony na zasadzie ustnego egzaminu, komisya egzaminacyjna orzeka natychmiast z góry, czy ma on ponowić egzamin ze wszystkich, czy tylko z pewnych przedmiotów i z których, tudzież, czy przy ponownym egzaminie ma mu być uczyniona ulga przez zwolnienie go od wypracowań domowych w całości lub częściowo. Uwolnienie od egzaminu pod nadzorem i ustnego w żadnym razie udzielone być nie może.

4. Gdy wreszcie niedostateczne wykształcenie naukowe kandydata nie pozwala nawet spodziewać się, aby przy dalszej nauce mógł uzupełnić to, czego

mu nie dostaje, komisya egzaminacyjna winna kandydata oddalić przez wydanie świadectwa, uzasadniającego tę uchwałę, nie zezwalając na późniejsze ponowienie egzaminu i uwiadomić urzędownie o tem wszystkie inne komisye egzaminacyjne w całym państwie, tudzież królewsko chorwacką komisję egzaminacyjną w Zagrzebiu; kandydatowi służy prawo odwołania się w takim razie do Ministerstwa wyznań i oświaty.

5. Gdy kandydat na nauczyciela filologii klasycznej uczyni wprawdzie zadosyć wymaganiom prawnym z języka łacińskiego i greckiego, lecz na egzaminie ustnym nie odpowie dostatecznie z historii greckiej i rzymskiej (art. VIII, 2); również gdy kandydat na nauczyciela historii i geografii, który złożył pomyślnie egzamin z tych przedmiotów, lub kandydat podlegający przepisom wyjątkowym (art. VI, 4) nie udowodni przy egzaminie ustnym, iż posiada w języku łacińskim lub greckim wiadomości określone ustawą (art. X, a, albo VI, 4); wreszcie jeżeli kandydat nie uczyni zadość tylko wymaganiom ogólnym, tyczącym się swego języka wykładowego (art. V, ustęp 2), natenczas należy mu dopóty odmawiać wydania świadectwa uzdolnienia, dopóki przy ponownym egzaminie ustnym, którego termin wyznaczy komisya egzaminacyjna według własnego uznania, nie uzupełni, czego mu niedostawało. W ciągu tego czasu żadnych innych wyjaśnień o kandydacie dawać nie można, prócz że jest w toku egzaminu.

Artykuł XXIII. Osnowa świadectwa.

1. Świadectwo z egzaminu podpisać winien dyrektor komisji egzaminacyjnej i egzaminatorowie przedmiotów głównych (lub, gdyby ci nie mogli, dwaj inni członkowie komisji). Świadectwo to ma zawierać:

a) dokładny rodowód kandydata: nazwisko, miejsce, dzień i rok urodzenia, religię, szkołę, uniwersytet (szkołę główną techniczną), dokładne szczegóły uczestnictwa w ćwiczeniach seminaryjnych lub w pracach praktycznych w zakładach i laboratoriach (art. II, 2 b na podstawie świadectw wystawionych przez kierowników tych zakładów, świadectwa z nauk filozoficznych i pedagogicznych złożone w myśl artykułu V przy zgłoszeniu się do egzaminu), świadectwa komisji egzaminacyjnych przychylnie lub nieprzychylnie, jeżeli je dawniej uzyskał;

b) wymienienie przedmiotów wypracowań domowych i pod nadzorem, tudzież całego egzaminu ustnego, z dołączeniem sądów ogólnych

o wynikach (znakomicie, zadawalniająco, dostatecznie, niedostatecznie), według okoliczności z krótkim uzasadnieniem lub objaśnieniem;

c) w końcu sąd ogólny komisji, czy kandydat został czy nie został uznany za uzdolnionego na nauczyciela; a w pierwszym przypadku do jakich przedmiotów, do których klas gimnazjum lub szkoły realnej (przedmiot główny czy dodatkowy) i w jakim języku wykładowym. Jeżeli kandydat żądał upoważnienia do używania więcej niż jednego języka wykładowego, natenczas świadectwo zawierać ma orzeczenie co do każdego z tych języków.

Gdy kandydat nie został uznany za uzdolnionego na nauczyciela, nadmienić należy na jak długo, lub że na zawsze został oddalony.

Ponieważ stopnie osiągniętego zakresu uzdolnienia są już oznaczone w osnowie świadectwa, dla tego końcowe zatwierdzenie powinno być wyrażone po prostu, bez żadnego dodatku; nie należy więc ani ograniczać go jakimś warunkiem lub zastrzeżeniem, ani też jakkolwiek stopniować przez charakterystyczne określenia.

2. Jeżeli kandydat złożył pomyślnie egzamin bądź na niższe bądź na wyższe klasy, wtedy ma prawo prosić o przypuszczenie do nowego egzaminu, w celu uzyskania upoważnienia do uczenia w wyższych klasach lub jeszcze innych przedmiotów (jako głównych lub dodatkowych), jeżeli sposobem wskazanym (art. II, 2 d) przekona komisję egzaminacyjną, że odbył wymagane studia. Nowy egzamin ma być przeprowadzony przez wszystkie okresy.*)

Duplikaty nauczycielskich świadectw kwalifikacyjnych wolno wydawać tylko po uzyskaniu upoważnienia od Ministerstwa wyznań i oświaty.

Artykuł XXIV. Skutki świadectwa.

1. Świadectwo potwierdzające, że kandydat w zupełności złożył egzamin, upoważnia go przede wszystkim do odbycia roku próby (porów. art. XXV) w zakładzie (gimnazjum, szkole realnej) z takim językiem wykładowym, do którego kandydat został upoważniony a następnie, jeżeli kandydat w zupełności uczyni zadosyć warunkom w zakresie każ-

*) Gdy egzamin rozciągnięty obejmować ma jakiś język wykładowy jako przedmiot dodatkowy, może komisya na wniosek egzaminatora z dotyczącego języka uwolnić kandydata od zadania domowego, jeżeli istnieją zadania domowe i pod nadzorem, które kandydat wypracował w owym języku wykładowym.

Od zadania pod nadzorem nie można w żadnym razie uwolnić, gdy idzie o egzamin rozciągnięty.

dego przedmiotu egzaminacyjnego, świadectwo to daje mu prawo do otrzymania posady w gimnazyach lub szkołach realnych.

2. Świadectwo traci swoją ważność tak, gdy kandydat w ciągu najbliższych lat pięciu nie wstąpi do praktyki próbnej, jak i wtedy, gdy na dłużej niż pięć lat przerwie pełnienie obowiązków w szkole publicznej.

Świadectwo może odzyskać znowu wagę, gdy kandydat udowodni, że w ciągu tego czasu pracował bez przerwy na polu nauki lub dydaktyki. Dowodu tego dostarczyć należy komisji egzaminacyjnej, która, jeżeli go uzna za dostateczny, dodać winna do wydanego pierwiej świadectwa odpowiednią uwagę, iż je uznaje i nadal za ważne. Gdyby dowodu nie złożono, lub uczyniono to w sposób niedostateczny, natenczas egzamin winien być ponowiony, przyczem kandydat od wypracowań domowych może być uwolnionym; uwolnienie zaś od wypracowań pod nadzorem albo od egzaminu ustnego nigdy miejsca mieć nie może. Roku próby powtórzyć nie trzeba.

Artykuł XXV. Rok próby.

1. Po złożeniu egzaminu, winien każdy kandydat postarać się o zatrudnienie przez jeden rok w gimnazyum lub szkole realnej, w celu wyrobienia praktycznego swych zdolności nauczycielskich, jeżeli nie może odbyć rozszerzonego roku próbnego urządzonego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 21. czerwca 1893, l. 13.839 w celu głębszego pedagogiczno-dydaktycznego wykształcenia kandydatów.

2. Rok próby odbyć można tylko w zakładzie publicznym (gimnazyum, szkole realnej) tego samego rodzaju, co ów, do którego kandydat uzyskał naukową kwalifikację.

Kandydat może sobie wybrać kraj koronny, zakład naukowy jednak wyznacza Władza szkolna tegoż kraju koronnego. Władza ta winna przede wszystkim mieć na względzie cel pedagogiczny roku próby (praktyczne wykształcenie kandydata); potrzeby zakładów naukowych i słuszne życzenia kandydata ubocznie tylko uwzględniane być mogą.

3. Kandydat w ciągu roku próby poddaje się pod szczególny, zawodowi jego odpowiedni kierunek profesora. Temu samemu profesorowi nie można powierzać jednocześnie więcej niż dwóch kandydatów.

4. W pierwszym półroczu roku próby, kandydat początkowo przysłuchuje się wykładom przewodniczącego nauczyciela a według możliwości i uznania dyrektora także wykładom innych nauczycieli; następnie sam bierze udział w nauczaniu podczas niektórych godzin, w obecności i pod dozorem pro-

fesora, który jest jego przewodnikiem a to w tylu klasach, w ilu to być może. Jak z jednej strony kandydat winien trzymać się wskazówek profesora, tak znowu profesor unikać powinien podczas godzin szkolnych wszystkiego, co by mogło narażać powagę kandydata w obec uczniów.

5. Następczające się objawy życia szkolnego czem się na lekcjach zajmowano, i co ma być przedmiotem najbliższego zajęcia; sposób traktowania rozmaitych działów przedmiotu z uwzględnieniem stopnia nauki, rozkład całego materiału, zastosowany do planu i czasu nauki; zakładanie i utrzymywanie zbiorów środków naukowych; karność szkolna, higiena szkolna, literatura szkolna przedmiotu, godne uwagi rozprawy pedagogiczno-dydaktyczne, szczególnie zaś plan organizacji gimnazyów (szkół realnych), instrukcje nauczania, przepisy dotyczące się sprawowania urzędu nauczycielskiego i tym podobne sprawy, szkoły dotyczące, stanowiąc przedmiot roztrząsań pomiędzy profesorem a kandydatem, po części przygodnych, po części regularnych, mniej więcej co tydzień a w miarę okoliczności służyć mają także za materiał do wypracowań piśmiennych.

Dyrektor powinien od czasu do czasu osobiście zapoznawać się ze specjalnymi wskazówkami, kandydatowi udzielanymi i przekonywać się o należytem w tej mierze postępowaniu.

6. Dyrektor, w drugim półroczu próby, bacząc troskliwie na dobro zakładu, ma prawo powierzyć kandydatowi samodzielne nauczanie w jednej klasie, w ten sposób jednak, iżby to nie pozbawiało go całkowicie kierownictwa i nadzoru jego przewodnika, lecz owszem, iżby kandydat zwłaszcza przy klasyfikacji półrocznej, zostawał pod kontrolą swego przewodnika, aby przez to zachowaną była jednoustajność oceny postępów uczniów w obu półroczach. Gdyby zaś szczególne trudności, zachodzące w zakładzie nie pozwalały rozłożyć nauki między większą od prawidłowej liczbę nauczycieli, natenczas (mianowicie, jeżeli więcej kandydatów niż jeden znajduje się na próbie) i w drugim półroczu kandydat musi pozostać przy tej czynności, która miała miejsce przy końcu pierwszego półroczu (zob. ustęp 4).

Gdyby jednak siły kolegium nauczycielskiego nie wystarczały na podobne zastępstwa, natenczas kandydat, którego zdolność nie ulega wątpliwości, może być użyty nawet więcej niż do jednej klasy. Także i w tym razie zadaniem profesora, którego przewodnictwu kandydat jest powierzony, jest wspieranie go radą i wskazówkami. W ogóle całe ciało nauczycielskie uważać to powinno za obowiązek względem swojej szkoły i względem swoich to-

warzyszów w zawodzie, koleżeńskim postępowaniem z kandydatem, stanowisko jego w zakładzie ułatwiać i wzmacniać.

7. Zresztą kandydat odbywający próbę, obowiązany jest ulegać ogólnym przepisom ustaw szkolnych i szczegółowym przepisom porządku szkolnego w swoim zakładzie, jak również zarządzeniom dyrektora w taki sam sposób, jak każdy nauczyciel etatowy; mianowicie winien uczęszczać regularnie na konferencye nauczycielskie a jeżeli udziela nauki samodzielnie, ma obowiązek i prawo głosowania na nich co do postępów uczniów w swoim przedmiocie i obyczajnego zachowania się ich w swoich godzinach, tak w ciągu roku szkolnego jak i wtedy, gdy chodzi o promocyą i klasyfikacyą. We wszystkich innych przypadkach, kandydat ma na konferencyi głos tylko doradczy.

8. Gdyby dydaktyczne lub pedagogiczne uchybienia kandydata, odbywającego rok próby, albo w ogóle jego zachowanie się okazało się szkodliwym dla zakładu, w którym pełni obowiązki, dyrektor ma prawo (w razach naglących nawet natychmiast) zawiesić czynność jego w swoim zakładzie. Dyrektor winien wysłuchać w tym względzie zdania grona nauczycielskiego a następnie orzec według własnego przekonania i o oddaleniu kandydata uwiadomić natychmiast przełożoną Władzę szkolną krajową, dołączając protokół opinii grona nauczycielskiego. Władza szkolna, stosownie do rodzaju powodów, które były przyczyną oddalenia kandydata, albo przeniesie go do innego zakładu naukowego dla dokończenia roku próby, udzieliwszy mu stosownych wskazówek, albo, gdy uzna to za konieczne, przedstawi Ministerstwu wnioszek o usunięcie go od urzędu nauczycielskiego.

9. Po upływie roku próby, dyrektor stosownie do okoliczności, na podstawie narady z przewodniczącym profesorem albo z gospodarzami owych klas, w których kandydat na próbie będący pracował, wyda mu świadectwo podpisane przez siebie i tegoż profesora lub gospodarzy klas, w którym określić należy czynność kandydata, wymienić przedmioty i klasy, w których czasowo lub samodzielnie uczył i ocenić otwarcie stopień okazanej przez niego biegłości w nauczaniu i utrzymywaniu karności. Odpis świadectwa dołączyć należy do sprawozdania rocznego zakładu. Przez to świadectwo dopiero nabywa kandydat zupełnej kwalifikacyi do otrzymania posady zwyczajnego nauczyciela.

10. Prace w ciągu roku próby dają kandydatowi prawo do wynagrodzenia za udzielanie lekcyj tylko w tym razie, gdy więcej niż sześć godzin na

tydzień nauczał. W takim przypadku dyrektor zaproponować może Władzy szkolnej krajowej, aby wyznaczyła wynagrodzenie.

Artykuł XXVI. Taksy.

Każdy kandydat, który zgłosił się do egzaminu z przedmiotów jednej z grup w art. VI wymienionych, złożyć winien takse a mianowicie: piętnaście złotych, gdy zostanie przypuszczony do egzaminu, drugie piętnaście złotych przy wezwaniu do wypracowań pod nadzorem (a względnie do egzaminu ustnego) a przeto razem trzydzieści złotych.

Tę samą takse płaci się i wtedy, gdy kandydat zdaje egzamin jednocześnie z pewnej grupy przedmiotów i z przedmiotu należącego do innej grupy.

Od każdego uzupełnienia i rozszerzenia egzaminu płaci się takse w kwocie dwudziestu złotych w dwóch równych ratach.

Kandydaci, którzy otrzymali już upoważnienie na nauczycieli i chcą zdać jeszcze egzamin w tym celu, aby mogli udzielać nauki także w innym języku prócz tego, który sobie pierwotnie obrali, opłacić winni takse w kwocie dziesięciu złotych.

W razie ponawiania egzaminu, taksy powyżej ustanowione opłacić należy powtórnie.

Podobnie opłacić należy ponownie pierwszą ratę taksy w tym razie, gdy kandydat otrzyma pozwolenie, aby egzaminu rozpoczętego przed pewną komisją egzaminacyjną dokończył przed inną komisją.

Za wygotowanie duplikatów świadectw kwalifikacyjnych opłacić należy takse w kwocie złotych sześć.

Artykuł XXVII. Czynności biurowe.

1. Wszystkie komisye egzaminacyjne podlegają bezpośrednio Ministerstwu wyznań i oświaty.

Dyrektor komisyi egzaminacyjnej utrzymywać ma korespondencyę z Ministerstwem i kandydatami i akta komisyi egzaminacyjnej przechowywać w należytym porządku.

3. Akta te są:

a) ogólne, zawierające ogólne rozporządzenia Ministerstwa w skutek zapytań komisyi egzaminacyjnej i tym podobne;

b) akta osobowe.

Dla każdego kandydata, zdającego egzamin przed komisją egzaminacyjną, założyć należy osobne akta, które zawierać muszą: prośbę kandydata z wy-

szczególnieniem świadectw i ich treści, opis jego życia, orzeczenia Ministerstwa, jeżeli zachodziła wątpliwość, czy kandydata można przypuścić do egzaminu, odezwy komisji egzaminacyjnej do kandydata, jego wypracowania piśmienne, zdanie komisji egzaminacyjnej o wypracowaniach piśmiennych. protokół egzaminu ustnego i ostatecznej narady komisji egzaminacyjnej, świadectwo wydane kandydatowi.

4. Z końcem każdego roku szkolnego mają być przesyłane Ministerstwu oświaty do przejrzania tylko te akta osobowe, których ministerstwo wyraźnie zażąda.

Artykuł XXVIII. Postanowienia przejściowe.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie z rokiem szkolnym 1897/98.

Dla tych kandydatów, którzy rozpoczęli lub już skończyli nauki przed wydaniem niniejszego przepisu egzaminacyjnego i nie mogą uczynić za dość wymaganiom artykułu V, ustęp 1, zatrzymują moc swoją postanowienia przepisu egzaminacyjnego z dnia 7. lutego 1884, liczba 2117 (Dz. r. m. z r. 1884, Nr. 3. strona 29), dotyczące się wypracowania domowego pedagogiczno-dydaktycznego.

Gautsch r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. września 1897.

Treść: № 221. Rozporządzenie, dotyczące się należytości świadków i znawców w sprawach cywilnych.

221.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 17. września 1897, dotyczące się należytości świadków i znawców w sprawach cywilnych.

Na zasadzie artykułu LV. ustawy zaprowadzającej Procedurę cywilną (ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112), rozporządza się w przedmiocie wykonania §§. 346, 347 i 365 Procedury cywilnej (ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113) co następuje:

I. Prawo do należytości świadków i znawców.

§. 1.

Świadkowie i znawcy przesłuchiwani w sprawach spornych cywilnych mają prawo do należytości świadków i znawców stosownie do postanowień §§. 346, 347 i 365 Procedury cywilnej, przepisów niniejszego rozporządzenia i taryf należytości przez sądy krajowe wyższe wydanych a przez Ministerstwo sprawiedliwości zatwierdzonych.

Prawo to służy świadkowi i znawcy także w tym razie, jeżeli stanął do przeprowadzenia dowodu, lecz nie z jego winy nie został przesłuchany lub wywód oględzin nie został spisany lub wydanie opinii nie przyszło do skutku.

§. 2.

Z roszczeniem do należytości świadków lub znawców zgłosić się należy do sądu ustnie lub piśmiennie pod utratą prawa do należytości w przeciągu 24 godzin po skończeniu się przesłuchania

lub po oddaniu opinii piśmiennej (§§ 346 i 367 Procedury cywilnej).

Jeżeli świadkowi lub znawcy służy prawo do należytości świadków lub znawców, pomimo iż nie odbyło się przeprowadzenie dowodu (§. 1, ustęp 2) z roszczeniem tem zgłosić się należy najpóźniej, nazajutrz po audyencji wyznaczonej na przesłuchanie, spisanie wyvodu oględzin lub wydanie opinii.

Do próśb piśmiennych nie jest potrzebny podpis adwokata.

II. Należytości świadków.

Koszta podróży.

§. 3.

Tytułem kosztów podróży (§. 346 Procedury cywilnej) należy zwrócić to, co świadek musiał wydać, ażeby przybyć do miejsca przesłuchania i odjechać z powrotem.

§. 4.

Jeżeli przesłuchanie odbywa się w miejscu za mieszkania lub pobytu świadka, w takim razie bez względu na odległość jego mieszkania od domu sądowego lub od miejsca, w którym w ogóle odbywa się przesłuchanie, zwrócić mu należy koszta woźby zbiorowej jaka jest do rozporządzenia, np. kolei parowej, elektrycznej, konnej, omnibusu, parostatku itp.

Koszta powozu zwracać należy tylko w tym razie, jeżeli nie można było korzystać z woźby zbiorowej a nadto:

1. odległość mieszkania świadka od domu sądowego lub od miejsca, w którym w ogóle przesłuchanie ma się odbyć, wynosi więcej niż cztery kilometry, lub

2. odległość była wprawdzie mniejsza, ale świadek musiał koniecznie jechać z powodu stosunków osobistych (późnego wieku, kalectwa, choroby, słabości) lub z powodu okoliczności zewnętrznych (niepogody, nagłości, złej drogi).

§. 5.

Jeżeli świadek przesłuchiwany jest nie w miejscu swego zamieszkania lub pobytu, lecz w innym, natenczas, bez względu na odległość obu miejsc, zwrócić mu należy koszta woźby zbiorowej (§. 4, ustęp 1) jaka jest do rozporządzenia lub koszta podróży pocztą.

Jeżeli nie można użyć woźby zbiorowej żadnego z wymienionych rodzajów, świadkowi należy się wynagrodzenie za podróż tylko w takim razie, jeżeli miejsce przesłuchania leży dalej niż o sześć kilometrów od miejsca jego zamieszkania lub pobytu, albo jest wprawdzie mniejsza, lecz świadek musiał koniecznie jechać z powodu stosunków osobistych lub z powodu okoliczności zewnętrznych (§. 4, l. 2).

Tytułem wynagrodzenia za podróż zwraca się koszta użytego powozu.

§. 6.

O ile według powyższych postanowień koszta podróży mają być zwracane, należy zwracać w razie użycia woźby zbiorowej (§. 4, ustęp 1) lub poczty nie więcej, jak wynoszą koszta użycia takiej woźby. W przypadku tym przyznawać należy jezdne wyższe aniżeli najniższej klasy tylko w tym razie, jeżeli osoby tego star owiska zwykły w ogóle używać tej wyższej klasy.

§. 7.

Tytułem kosztów powozu (§§. 4, ustęp 2, i 5, ustęp 2) przyznać należy koszta wozu zwykle w miejscu używanego według cen miejscowych.

Jeżeli są do rozporządzenia wozy rozmaitych rodzajów, zwracać należy koszta użycia tego wozu, którego stosownie do zachodzących okoliczności można było użyć z mniejszymi kosztami.

Jeżeli kilku świadków przyjechało razem tym samym wozem, lub jeżeli mogli bez niedogodności użyć tego samego wozu, przyznać należy każdemu świadkowi tylko taką część kosztów woźby jaka na niego przypada.

§. 8.

Jeżeli stosownie do postanowień powyższych nie można policzyć kosztów woźby zbiorowej, poczty lub powozu, wynagrodzenie z powodu odhycia drogi

pieszo lub na welocepedzie nie może być przyznane.

Natomiast stosownie do jakości drogi i stanu pogody można przyznać świadkowi tytułem wynagrodzenia za poniewierkę odzieży i obuwia, tudzież welocepedu, kwotę 20 c. aż do 1 zł., jeżeli zaś przestrzeń przebyta tam i napowrót wynosi najmniej 15 kilometrów, dalszą kwotę od 30 c. aż do 1 zł na pokrycie kosztów obiadów, jakich w drodze tam i napowrót potrzebował.

§. 9.

Jeżeli stosownie do jakości drogi lub zwyczaju miejscowego świadek odbył podróż na zwierzęciu wierzchowem (na koniu, na mule itp.), natenczas zamiast kosztów wozu, zwraca się mu cenę miejscową za użycie zwierzęcia wierzchowego.

Koszta pobytu (wyżywne i noclegowe).

§. 10.

Wynagrodzenie kosztów pobytu w miejscu przesłuchania przyznać należy w takim razie, jeżeli świadek w skutek przebywania poza miejscem swego zamieszkania lub pobytu musiał ponieść wydatek nie pokryty ani przyznaniem kosztami podróży ani wynagrodzeniem za stratę czasu.

We własnym miejscu zamieszkania lub pobytu nie należy nigdy wynagradzać świadkowi kosztów pobytu.

Tytułem kosztów pobytu przyznawać należy zwyczajnie tylko wydatek poniesiony na zapłacenie za obiady (bez śniadania i wieczerzy), które świadek musiał z powodu wezwania i przesłuchania spożyć za domem.

Lecz jeżeli świadek musi nocować w miejscu przesłuchania lub w drodze, przyznać mu należy oprócz tego należytość za nocleg (noclegowe z wydatkiem na wieczerzę i śniadanie).

Wynagrodzenie kosztów pobytu i noclegu oznaczać należy podług taryfy.

Wynagrodzenie straty czasu.

§. 11.

Wynagrodzenia za stratę czasu może świadek żądać tylko w tym razie, jeżeli przez stratę czasu, który był potrzebny na jego przesłuchanie, poniósł w swoim codziennym zarobku dotkliwy uszczerbek (§. 346 Procedury cywilnej). W przypadku tym liczyć należy nie tylko czas przesłuchania, lecz cały

czas stracony od opuszczenia mieszkania lub miejsca pracy aż do powrotu a nadto uwzględnić należy kiedy świadek może po powrocie na nowo pracę rozpocząć.

§. 12.

Jeżeli świadek z powodu swego przesłuchania ma zapłacić zastępcę lub jeżeli potrącają mu jakąś kwotę ze zarobku, te kwoty przyznać mu należy jako wynagrodzenie za stratę czasu.

W innych przypadkach wynagrodzenie za stratę czasu płaci się podług ilości dni lub półdni. Jeżeli świadek wykaże np. kartką płatniczą itp. ile wynosił poniesiony przezeń uszczerbek w zarobku, zapłacić mu należy zawsze całkowitą kwotę tego uszczerbku. W przeciwnym razie wynagrodzenie za stratę czasu płaci się podług taryfy.

§. 13.

Od osób utrzymujących się z zarobku dziennego, tygodniowego lub od sztuki, z pospolitej pracy ręcznej, z pracy rzemieślniczej lub pomniejszego przemysłu, tudzież od znajdujących się w takich samych stosunkach jak te osoby, np. od kobiet i dzieci pracujących koło gospodarstwa lub biorących udział w zatrudnieniu i rzemiośle męża lub ojca, jakoteż od obnośców nie należy zwyczajnie żądać poświadczenia co do uszczerbku w zarobku poniesionego przez przesłuchanie.

Zresztą dopuszczalność wynagrodzenia za stratę czasu oceniać należy podług stanowiska i stosunków majątkowych świadka, jakoteż podług jego regularnego zarobkowania. Jeżeli już stosunki zawodowe i zarobkowe nie dostarczają w tym względzie pewnych i sądowi znanych wskazówek, świadek żądający wynagrodzenia za stratę czasu, winien złożyć poświadczenie co do swego regularnego zarobku i co do kwoty poniesionego w nim uszczerbku.

Postanowienia wspólne co do kosztów podróży i pobytu tudzież wynagrodzenia za stratę czasu.

§. 14.

Jeżeli świadek z powodu młodocianego wieku lub ułomności fizycznej potrzebuje towarzysza, należytości świadków, zapłacić się mające w tym szczególnym przypadku, przyznać należy obydwom.

§. 15.

Wymierzając należytości podług taryfy, naznacza się takowe zwyczajnie według najniższych stóp. Ponad te stopy wolno posunąć się tylko w takim

razie, jeżeli wymagają tego okoliczności szczególnego przypadku. Najwyższe stopy można wyznaczać tylko wyjątkowo.

Gdy na poszczególnym przypadku, ze względu na stosunki miejscowe i osobę świadka nawet najniższe stopy okazywały się oczywiście za wielkimi można wymierzyć jeszcze mniejszą należytość.

§. 16.

Gdy na świadków wzywa się osoby z okręgu w którym obowiązuje nie taka sama taryfa jak w miejscu przesłuchania, wynagrodzenie za stratę czasu według taryfy oznaczyć się mające, wymierzyć należy podług wyboru tych osób, albo na podstawie taryfy miejsca przesłuchania, albo na podstawie taryfy miejsca zamieszkania lub pobytu świadka. Koszta pobytu przyznać należy według taryfy miejsca przesłuchania lub według taryfy tych miejsc w których świadek obiadował lub nocował.

§. 17.

Też same należytości co w postępowaniu karnem przyznawać należy osobom niżej wymienionym w razie wezwania ich na świadków w sprawach cywilnych:

1. wojskowym tudzież oficerom, którzy im towarzyszą (rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 24. lutego 1854, Dz. u. p. Nr. 52, rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22. września 1863, l. 8524 i z dnia 6. grudnia 1870, l. 14026;

2. szeregowcom żandarmeryi a mianowicie wachmistrzowi i niższym stopniom (przepis o należytościach dla c. k. żandarmeryi Najwyższem postanowieniem z dnia 25. marca 1897 zatwierdzony a rozporządzeniem okólnikowem c. k. Ministerstwa obrony krajowej z dnia 10. kwietnia 1897 Nr. 8736/1298 III ogłoszony;

3. osobom od Straży skarbowej a mianowicie respicientowi i niższym stopniom (rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości i skarbu tudzież wyższej komendy armii z dnia 7. lipca 1859, Dz. u. p. Nr. 135);

4. osobom od c. k. Straży bezpieczeństwa w Wiedniu (rozporządzenie Ministerstw sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 6. grudnia 1871, Dz. u. p. Nr. 141).

§. 18.

Urzednicy i słudzy rządowi, gdy są wzywani na świadków, mają prawo tylko do kosztów podróży i pobytu, które oznaczają się według §§. 4 aż do 10 niniejszego rozporządzenia, nie mają zaś prawa do normalnych kosztów podróży i dyet ani do wynagrodzenia za stratę czasu.

§. 19.

Adwokaci i notaryusze, tudzież kandydaci na adwokatów i notaryuszów, wezwani na świadków, nie mają prawa do kosztów podróży i należności za odległość ustanowionych w taryfie adwokackiej lub notaryalnej ani też do czesnego za czas, ustanowionego w taryfie notaryalnej. Koszta podróży i pobytu zwracać im należy według przepisów niniejszego rozporządzenia jak innym świadkom. Podobnie, czy osobom tym ma być przyznane wynagrodzenie za stratę czasu i w jakiej kwocie, oceniać należy jedynie według postanowień §§. 11 aż do 13 niniejszego rozporządzenia.

Taryfy.

§. 20.

Taryfę zwrotu kosztów pobytu, jakoteż taryfę wynagrodzenia za stratę czasu, ustanowić ma sąd krajowy wyższy. Sąd krajowy wyższy może stosownie do szczególnych stosunków swego okręgu zaprowadzić jednakowe taryfy we wszystkich podlegających mu sądach albo też ustanowić osobne taryfy dla sądów w okręgach poszczególnych sądów obwodowych lub krajowych albo tylko dla miejsc, w których znajduje się siedziba trybunału. Z wyjątkiem tego ostatniego przypadku nie mogą istnieć rozmaite taryfy w okręgu tego samego sądu obwodowego lub krajowego.

Gdy ustanowione taryfy zostaną przez Ministerstwo sprawiedliwości zatwierdzone, sąd krajowy wyższy winien zakomunikować je sądom, w których mają obowiązywać.

Taryfy poddawać należy co jakiś czas rewizji, o ile to jest potrzebne; taryfy zrewidowane trzeba podobnie przed ogłoszeniem posłać Ministerstwu sprawiedliwości do zatwierdzenia.

§. 21.

Wynagrodzenie kosztów wyżywienia i noclegowego podać należy w taryfach wynagrodzenia kosztów pobytu oddzielnie a to według następujących grup:

1. robotnicy rolni i leśni, robotnicy przemysłowi, robotnicy w przedsiębiorstwach górniczych, wyrobnicy, posługacze publiczni, słudzy (dziewki i parobcy), stróże leśni i polowi, o ile nie są sługami rządowymi, rękodzielnicy, obnoścy, agenci, komisanci podróżujący, którzy pobierają prowizję, subjekci handlowi, gospodarze wiejscy posiadający małe grunta, dzierżawcy małych gruntów wiejskich i przedsiębiorcy małych zakładów przemysłowych, którzy sami są czynni w gospodarstwie wiejskiem lub w wykonywaniu przemysłu;

2. gospodarze rolni i leśni posiadający większe grunta, dzierżawcy takich posiadłości grunto-

wych, przedsiębiorcy zakładów handlowych i przemysłowych średniej wielkości, osoby z wykształceniem kupieckim lub przemysłem zatrudnione przy kierownictwie przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, buchhalterowie, leśnicy;

3. osoby stanu nauczycielskiego w szkołach ludowych i wydziałowych, chirurdzy i weterynarze, osoby z wykształceniem nabytem w szkołach średnich i osoby na podobnym stanowisku towarzyskiem;

4. budownicy, wielcy przemysłowcy, posiadacze wielkich majątków ziemskich, literaci i artyści, osoby z wykształceniem uniwersyteckim i osoby na podobnym stanowisku towarzyskiem.

§. 22.

Wynagrodzenie za stratę czasu ustąpiować należy w taryfach według następujących grup zarobkowania:

1. robotnicy bez wykształcenia przygotowawczego przemysłowego lub zawodowego, żyjący z zarobku dziennego, od sztuki, lub tygodniowego, wyrobnicy, posługacze publiczni, służący (dziewki i parobcy), stróże leśni i polowi, o ile nie są sługami rządowymi, gospodarze wiejscy, posiadający małe grunta i zmuszeni zarabiać pobocznie na swoje utrzymanie lub utrzymujący się z tego co sobie wymówili przy odstąpieniu gruntu;

4. robotnicy w przedsiębiorstwach górniczych i robotnicy z wykształceniem przygotowawczym przemysłowym lub zawodowym, żyjący z zarobku dziennego, od sztuki lub tygodniowego;

3. rękodzielnicy i drobni przemysłowcy, którzy sami są czynni w swoim przemyśle, obnoścy, agenci, komisanci podróżujący, którzy pobierają prowizję, subjekci handlowi i osoby, których zarobek nie przechodzi podobnych granic;

4. właściciele i dzierżawcy gospodarstw wiejskich, z których intrata zapewnia im całkowite utrzymanie, o ile nie tylko kierują gospodarstwem rolnem i takowe nadzorują, lecz zmuszeni są także sami w tem gospodarstwie pracować;

5. nauczyciele prywatni, osoby z wykształceniem uniwersyteckim lub podobnym zawodowym tudzież inni świadkowie, którzy nie należąc do grup 1 aż do 4 udowodnią, że przez stratę czasu ponoszą w swoim zarobku dotkliwy uszczerbek.

§. 23.

W każdej grupie taryf ustanowić należy stopę najniższą i najwyższą. Granice zaś te oznaczyć trzeba nie podług przypadków wyjątkowych, lecz tak, żeby między niemi pomieścić się dały rozmaite przypadki powtarzające się regularnie.

§. 24.

W poszczególnych taryfach można grupy w §§. 21 i 22 podane, uzupełnić przytoczeniem jeszcze innych temi grupami objętych rodzajów

zarobkowania, których wyraźne wymienienie okazuje się potrzebnem lub pożądanem ze względu na szczególne stosunki miejscowe.

III. Należytości znawców.

Koszta podróży i pobytu (wyżywne i noclegowe).

§. 25.

Znawcom wynagradzać należy koszta podróży i koszta pobytu według przepisów dotyczących się wymiaru takichże pretensyi świadków i według taryf dla nich ustanowionych.

Strata czasu, zwrót wydatków i zapłata za trudy.

§. 26.

Znawcy mają prawo żądania oprócz zwrotu kosztów podróży i pobytu:

1. zwrotu kosztów i wydatków, jakie w innym względzie ponieśli (kosztów przygotowania opinii, wynagrodzenia za materiały i narzędzia do badania użyte itp.);

2. wynagrodzenie za stratę czasu i

3. zapłaty za trudy.

§. 27.

Od sądu można żądać poświadczenia co do kosztów i wydatków na badanie techniczne, jakie znawcy sobie policzą.

§. 28.

Wynagrodzenie za stratę czasu wymierzać należy ze względem na stosunki zarobkowe znawców.

O ileby świadkowie nie byli w podobnym przypadku uwolnieni od udowodnienia uszczerbku w zarobku, znawcy mają także złożyć poświadczenie co do swego regularnego zarobku i wielkości uszczerbku w tymże zarobku.

§. 29.

Przy wymierzaniu wynagrodzenia za trudy brać należy na uwagę oprócz stosunków zarobkowych znawcy także i to, jak takie prace znawców wynagradzane są bez związku z postępowaniem sądowem. Oceniając wartość trudu, rozróżniać należy, czy badanie rzeczowe ma charakter pracy naukowej lub artystycznej, czy wymaga całkiem osobnych zawodowych, mianowicie technicznych wiadomości, jakich nabywa się dopiero przez odbycie nauk albo przez gruntowne lub przygotowawcze ukształcenie, lub czy do badania rzeczowego wystarcza zwykłe doświadczenie, jak np. do ocenienia

wartości przedmiotów egzekucyi podlegających (sprzętów domowych, naczyń pospolitych) lub do ocenienia pomniejszych gruntów i domów, które można wykonać bez trudnego obliczania.

Jeżeli znawca podejmuje jedynie pracę tego ostatniego rodzaju, zostającą pospolicie w związku z jego zarobkiem lub powołaniem, nie należy przyznawać żadnego innego wynagrodzenia prócz za stratę czasu.

§. 30.

O ile dla pewnych kategorii znawców istnieją osobne przepisy o należytościach, takowe pozostają nadal obowiązującymi.

§. 31.

Jeżeli do wydawania opinii szczególnego rodzaju istnieją znawcy dla ogółu ustanowieni i przysięgli, można zawrzeć z nimi umowę co do stóp, podług których mają im być wymierzane wynagrodzenia za poniesione koszta i wydatki, tudzież zapłata za trudy. Umowa taka powinna być przez sąd krajowy wyższy zatwierdzona.

§. 32.

Sąd krajowy wyższy ustanowić ma (§. 20) taryfy należytości za szacowanie sprzętów w toku egzekucyi, tudzież za ocenianie wartości posiadłości w takich przypadkach, gdy szacowanie takie można wykonać bez trudnego obliczania i bez szczególnych wiadomości zawodowych.

Wynagrodzenie za stratę czasu i zapłatę za trudy oznaczyć należy w taryfie w kwocie ryczałkowej podług czasu trwania aktu szacunkowego. Stopy taryfy tworzyć należy podług godzin, półdni i całych dni; w razie potrzeby można dla każdej stopy wyznaczyć wymiar najmniejszy i największy, żeby przy oznaczaniu należytości można było zastosować się ile możności do stosunków miejscowych.

W protokołach dotyczących się takich szacowań, podawać należy zawsze czas trwania czynności urzędowej.

IV. Wejście w wykonanie.

§. 33.

Postanowienia §§. 1 aż do 19 i 25 aż do 31 wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

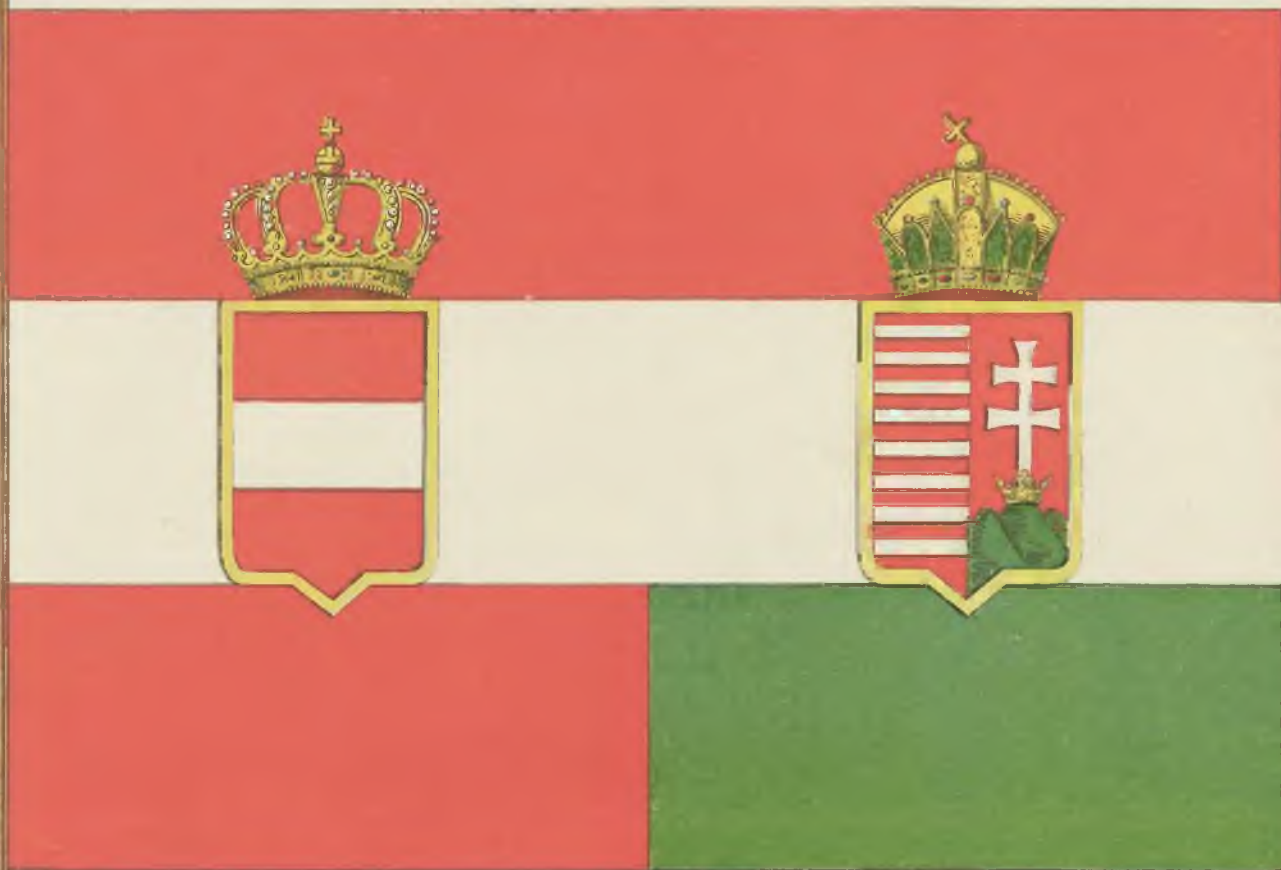
Taryfy należytości świadków i znawców (§§. 20 aż do 24 i 32) powinny być sądom, w których mają obowiązywać, zakomunikowane najpóźniej aż do 15. grudnia 1897.

Gleispach r. w.

Okaz wzorów

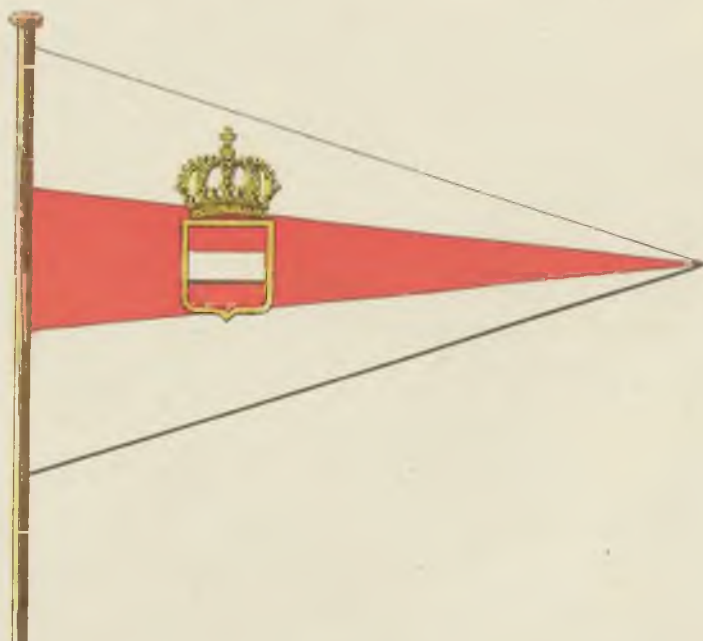
a) Bandera, którą c. k. statki straży skarbowej mają być opatrzone na tyle:

(Stosunek wysokości do długości 1 : 1½).

b) Odznaka służbowa (chorągiewka) c. k. statków straży skarbowej:

(Stosunek wysokości do długości 2 : 3¼).

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 29. września 1897.

Treść: **№ 222.** Rozporządzenie, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 9. marca 1897, o opodatkowaniu obrotu papierów (o podatku obrotowym).

222.

Rozporządzenie Ministra skarbu z dnia 21. września 1897,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, o opodatkowaniu obrotu papierów (o podatku obrotowym).

W przedmiocie wykonania ustawy z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, o opodatkowaniu obrotu papierów (o podatku obrotowym), rozporządza się co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy obowiązującej jednocześnie z ustawą z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, o opodatkowaniu obrotu papierów a więc od dnia 1. listopada 1897.

Interesa obrotowe, przed dniem 1. listopada 1897 zawarte, podlegają podatkowi obrotowemu według ustawy z dnia 18. września 1892, Dz. u. p. Nr. 172 nawet w tym razie, jeżeli załatwiane będą dopiero po tym terminie.

§. 2.

Podatkowi obrotowemu, zaprowadzonemu ustawą z dnia 9. marca 1897 podlegają, z zastrzeżeniem uwolnień w §. 2 ustawy określonych, wszystkie

na giełdzie krajowej zawarte, jakoteż w §§. 14, 15, 16 i 21 ustawy oznaczone, pierwotne i prolongacyjne interesa kupna i sprzedaży, interesa zamiany, interesa reportowe lub dostawne (interesa za gotówkę, przez biuro obrachunkowe, na dostawę kilkodniową, na stałe terminy), tyczące się papierów wartościowych (effektów), to jest takich papierów, jakie ze względu na swoją własność nadają się do obrotu giełdowego.

Gdy jednak wymieniają się papiery za papiery tego samego rodzaju (grubsze sztuki za drobne, rozmaite numera losów nie wylosowanych za inne, sztuki ze stępem zagranicznym za nieostępowane itp.), obrót tego rodzaju nie podlega podatkowi, jeżeli z tego powodu nie ma miejsca obrót pieniężny lub jeżeli pobierana jest tylko należność nie przenosząca jednego procentu wartości imiennej papierów wymienianych. Przeciwnie wymiana papierów wylosowanych za niewylosowane jest obrotem podlegającym podatkowi.

Obrót książeczek wkładkowych kas oszczędności, jakoteż wydawanie papierów wartościowych za odbiorem kwitów tymczasowych na takowe wydanych, nie jest przedmiotem podatku od obrotu papierów.

Jeżeli wystawiciel nowych papierów wartościowych wydaje takowe pierwszemu nabywcy za pośrednictwem komisyonera, zachodzi dwojaki obrót, a mianowicie najprzód między wystawicielem a komisyonerem a następnie między komisyonerem a komitentem i pierwszy z nich stosownie do §. 2go, ustęp 6 ustawy jest uwolniony od podatku, drugi zaś podlega podatkowi.

Wejście
w wyko-
nanie.

Postano-
wienie
przej-
ściowe.

Przed-
miot po-
datku.

§. 3.

Interesa
z zagranicą.

Interesa obrotowe tego rodzaju, który oznaczony jest w §§. 12, 13, 14, 15, 16 i 21 ustawy zawierane między osobami, z których jedna przebywa za granicą, podlegają podatkowi obrotowemu, jeżeli ten, który według przytoczonych paragrafów jest głównie obowiązany do opłacenia podatku (strona kontraktująca, stręczyciel handlowy) albo przebywa w krajach tutejszych, albo ma w krajach tutejszych zakład handlowy lub stałego pełnomocnika (remisyera), który interes przywiódł do skutku.

Przez kraje tutejsze w duchu ustawy rozumieć należy wyłącznie obszar, na którym takowa obowiązuje, a przeto także kraje korony węgierskiej jak niemniej Bośnię i Hercegowinę uważać należy za kraje zagraniczne.

§. 4.

Stopa
podat-
kowa.

Według §. 7go ustawy podatek wynosi zwyczajnie:

w interesach, których przedmiotem są papiery dywidendowe i premiiowe zapisy długu z wyjątkiem premiiowych zapisów długu państwa austriackich i węgierskich 50 c.,

we wszystkich innych (których przedmiotem są zapisy długu państwa, licząc do nich także powyższe premiiowe zapisy długu państwa, inne pożyczki publiczne, listy zastawne, obligacje pierwszeństwa, udziałowe zapisy długu itp.) 20 c. w. a. od każdej jednostki giełdowej.

Podstawa
podatku.

Co rozumieć należy przez jednostkę giełdową, określają §§. 4 i 5 ustawy. Według takowych jednostkę przyjętą w zaprowadzonych na giełdach tutejszo-krajowych warunkach zawierania interesów, brać należy zwyczajnie także za podstawę do obliczenia podatku. Podobnie postępuje się co do interesów, których przedmiotem jest obrót papierów rozmaitego rodzaju (co do interesów łącznych), o ile poszczególne pozycje papierów w obrocie będących dosięgają jednostki giełdowej.

Według rzeczywistego obrotu pieniężnego oblicza się podatek tylko w następujących przypadkach:

1. od papierów, które w chwili wejścia ustawy w wykonanie nie są notowane na żadnej giełdzie tutejszo-krajowej i nie opiewają na oznaczoną sumę imienną;

2. we wszystkich interesach reportowych poza giełdą zawartych;

3. w interesach, których przedmiotem są papiery rozmaitego rodzaju (w interesach łącznych), o ile poszczególne pozycje lub nawet tylko jedna szczególna pozycja nie dosięga wysokości jednostki giełdowej, co do tych pozycji.

§. 5.

Jeżeli w przypadkach oznaczonych w §. 4, l. 3 i 4, tudzież w §. 5 ustawy, wartość imienna papieru wartościowego, a względnie obrotu pieniężnego wyrażona jest w walucie zagranicznej, takową przeliczać należy w celu obliczenia podatku według następującej tablicy:

Waluty
zagraniczne.

1 marka w. n.	=	60 c. w. a.
1 frank. lira, peseta,		
drachma, dynar, lei, lewa	=	50 " " "
1 angielski funt szterling		
lub sovereign	=	12 zł. — " " "
1 rubel rosyjski	=	1 " 30 " " "
1 rubel złoty rosyjski		
(bity według ustawy z dnia		
17. grudnia 1885)	=	1 " 90 " " "
1 funt turecki	=	11 " — " " "
1 dolar złoty amery-		
kański	=	2 " 50 " " "
1 korona szwedzka lub		
norwewska	=	— " 70 " " "
1 złoty holenderski	=	1 " — " " "
1 austriacki złoty w złocie liczyć należy po		
1 zł. 20 c. w. a.		

Jeżeli wartość imienna papieru wartościowego wyrażona jest w jego tekście w rozmaitych walutach, przelicza się wartość imienną podług tej waluty, która podana jest w tekście na pierwszym miejscu.

§. 6.

Załączka A podaje warunki zawierania interesów, tyczące się jednostki dla papierów na giełdzie wiedeńskiej notowanych, obowiązujące na tejsze giełdzie w chwili wydania niniejszego rozporządzenia; warunki zawierania interesów, tyczące się jednostki dla papierów notowanych nie na giełdzie wiedeńskiej lecz na praskiej i tryestyńskiej obowiązujące na tychże giełdach w chwili wydania niniejszego rozporządzenia, podają załączki B i C.

Nie przesądzając zmianom późniejszym, które wydane będą osobnym rozporządzeniem, warunki zawierania interesów, niniejszem ogłoszone, brać należy za podstawę do obliczania podatku od interesów obrotowych na papiery w tych załączkach wymienione, o ile podatek wymierzony być ma od wartości imiennej lub według ilości sztuk papierów a nie według rzeczywistego obrotu pieniężnego.

§. 7.

Stręczne, prowizya itd. nie biorą się na uwagę przy obliczaniu podatku.

§. 8.

Zniżenia.

Zniżona stopa podatkowa w kwocie 5 c., w §. 7, ustęp 2 ustawy przepisana, stosuje się do wszystkich papierów wartościowych tutejszo-krajowych, w ustępie 1 oznaczonych, stopie podatkowej w kwocie 20 c. podlegających, jeżeli obrót nie przynosi 500 zł. wartości imiennej. Toż samo rozumie się o stopie podatkowej niższej na 10 c. dla interesów mających za przedmiot premiowe zapisy długu, podlegające według §. 7, ustęp 1 ustawy stopie podatkowej 50 c., jeżeli obrót nie przynosi 100 zł. wartości imiennej. Zniżenie to stosuje się także do interesów na losy rozmaitego rodzaju. Jeżeli przedmiotem obrotu są ceduły losowe, tyżące się losów już wyciągniętych, za podstawę bierze się wartość imienną losu, do którego odnosi się ceduła losowa. Stopa podatkowa niższa na 5 c. i na 10 c. nie stosuje się do papierów wartościowych zagranicznych, np. do renty włoskiej, do losów tureckich itd.

Z papierami węgierskimi postępować należy tak samo, jak z tutejszo-krajowymi (§. 7, ustęp ostatni ustawy).

§. 9.

Uwolnienie od stępli.

O ile w skutek zaprowadzonego ustawą podatku od obrotu papierów wartościowych uwolnione są od opłat stęplowych dokumenty i pisma, odnoszące się do handlu papierami wartościowymi, stanowi o tem §. 35 ustawy.

Dokumenty na tej podstawie całkiem lub po części od opłat stęplowych uwolnione, z wyjątkiem, jeżeli na nich przyklepione być mają znaczki stęplowe do uiszczenia podatku obrotowego przeznaczone, opatrzyć należy pod utratą uwolnienia od stępli dopiskiem: „Podatek obrotowy uiszczony stosownie do noty z lub stosownie do numeru rejestru lub dziennika“

§. 10.

Obowiązek uwiadomienia.

Kto zamierza zawierać interesa, które stosownie do §. 17 ustawy podlegają obowiązkowi zaciągania do rejestru, winien przed rozpoczęciem tych interesów uwiadomić o tem kierującą Władzę skarbową pierwszej instancyi, a to wniesieniem podania, które jest wolne od stępla. Ten obowiązek uwiadomienia ciąży w szczególności także na tych, którzy, ponieważ zawierają interesa wyłącznie na giełdzie, obowiązani są do utrzymywania rejestru tylko z tego powodu, ponieważ zawierają na giełdzie interesa premiowe (proste interesa premiowe, podwójne interesa premiowe na danie i wzięcie, interesa z „jeszcze“, interesa z karą za zawód, interesa stelażowe); tudzież na firmach i osobach zagranicznych, mających w krajach tutejszych zakłady handlowe i (remisyerów) stałych pełnomocników (§. 3 ustawy).

Te osoby, które już przed wejściem ustawy niniejszej w wykonanie, zaczęły trudnić się interesami podlegającymi obowiązkowi zaciągania do rejestru, winny uwiadomienie to uczynić w przeciągu dni 30 po wejściu ustawy w wykonanie.

Uwiadomienia te zawierać mają:

1. nazwisko i miejsce zamieszkania osoby (firmy) obowiązanej do uczynienia uwiadomienia;
2. siedzibę przedsiębiorstwa, o ile takowa nie znajduje się w miejscu zamieszkania obowiązanej do uczynienia doniesienia;
3. rodzaj interesów podlegających obowiązkowi zaciągania do rejestru;
4. jeżeli idzie o otwarcie nowego przedsiębiorstwa, termin, od którego zamierzono rozpocząć interesa.

Do uwiadomień przepisanych w §. 18 co do takich zmian w wykonywaniu przemysłu, które mają wpływ na sposób utrzymywania rejestru, postanowienia powyższe stosują się odpowiednio.

Kto trudni się interesami tylko na giełdzie z wyłączeniem interesów premiowych, nie jest obowiązany do utrzymywania rejestru, a więc także do podawania powyższego uwiadomienia.

§. 11.

Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto powszechne, termin kończy się z upływem następnego dnia powszedniego.

§. 12.

Do wykonania rewizyi, o których jest mowa w §§. 11 i 20 ustawy, powołane są naczelne Władze skarbowe pierwszej instancyi (Dyrekcya skarbowa powiatowa. Urząd wymiaru należytości).

Władz rewizyjne

§. 13.

Przeciwko orzeczeniu naczelnej Władzy skarbowej pierwszej instancyi (§. 12) odwołanie się jest dozwolone.

Tok instancyj

Rekurs wnosić należy do naczelnej Władzy skarbowej pierwszej instancyi w przeciągu dni 30 od doręczenia orzeczenia, gdyby chciano odwołać się do Ministerstwa skarbu od decyzji Władzy skarbowej krajowej, rekurs wnieść należy również w przeciągu dni 30 od doręczenia, do teży Władzy. Rekursy te nie mają skutku odwłocznego.

II. O dopełnianiu powinności opłacenia podatku.

§. 14.

Powinności opłacenia podatku dopełnia się przez przyklepianie osobnych znaczków stęplowych albo przez bezpośrednie uiszczenie podatku (§. 8 ustawy).

Opłać canie podatku

Urzędowe wyciskanie znaczków stęplowych do uiszczenia podatku nie będzie na przyszłość miało miejsca.

1. O opłacaniu podatku zapomocą znaczków stęplowych.

§. 15.

Do opłacania podatku obrotowego używać należy aż do dalszego zarządzenia osobnych znaczków stęplowych, których sprzedaż zaprowadzona została stosownie do rozporządzenia Ministra skarbu z dnia 10. listopada 1892, Dz. u. p. Nr. 197. Gdy wartość ma być znaczkom odejmowana zapomocą wyciśnięcia pieczęci, używać należy do tego farby tłustej, trwałej. Innych znaczków, prócz osobnych, przepisanych, nie wolno używać do uiszczania podatku obrotowego.

§. 16.

W interesach obrotowych giełdowych załatwianych według przepisów giełdowych (zwyczajów, porządku giełdowego itd.) przez urzędowe biuro obrachunkowe giełdy (§§. 9 aż do 11 ustawy), podatek opłacać mają obie strony kontraktujące, przez przyklepianie znaczków stęplowych, reprezentujących połowę kwoty podatku, na wykazie (arkuszu obrachunkowym) obrotów rozliczyć się mających, który przedstawia się biuru obrachunkowemu.

Jeżeli na podstawie stwierdzenia (doniesienia) biura obrachunkowego, że co do pewnego podania w arkuszu obrachunkowym zawartego, brakuje odpowiedniej pozycji wymienionej strony kontraktującej, druga strona kontraktująca poda później pozycję brakującą, natenczas strona, która to podanie wniosła, uścić ma cięższą na niej połowę kwoty podatku przez przyklepianie na arkuszu obrachunkowym znaczków stęplowych tę kwotę przedstawiających.

Znaczki stęplowe przyklepiać ma ten, który arkusz obrachunkowy podaje, a to po przedniej stronie onegoż na lewym brzegu od góry. Biuro obrachunkowe winno na każdym znaczkach stęplowych wycisnąć pieczęć barwy w §. 15 oznaczonej, zawierającą nazwę tegoż biura obrachunkowego; pieczęć ta wyciśnięta powinna być tak, żeby część odcisku leżała na znaczkach stęplowych a druga część na arkuszu obrachunkowym.

§. 17.

Pod względem adresów do objęcia lub dostawy papierów, które na podstawie obrachunku mają być zapłacone, wydają się następujące postanowienia:

1. Adresy, z którymi wystawca arkusza obrachunkowego sam papiery nabywa, są wolne od stępla.

2. Jeżeli wystawiciel arkusza obrachunkowego, podając interes do obrachunku w celu dostawy papierów, które mają być zapłacone, podaje adres osoby (firmy) prawnie różnej od niego, winien tenże nadto opłacić jeszcze podatek według przepisu §. 20 od nowego (bezpośredniego) interesu obrotowego, a to przez ostęplowanie rachunku (przekazowego), który ma być do adresu przytwierdzony lub dołączony.

3. Jeżeli adres celem dostawy papierów przez biuro obrachunkowe wydany a dla podawcy arkusza obrachunkowego przeznaczony, przekazany będzie na inną, prawnie różną od niego osobę, będącą lub nie będącą uczestnikiem obrachunku, natenczas każdy taki akt przekazowy jako nowy (bezpośredni) interes obrotowy, podlega podatkowi obrotowemu, który według przepisu §. 20go opłacić ma rzeczywisty dostawca przez ostęplowanie rachunku, który ma wystawić i do adresu przytwierdzić lub dołączyć.

Adresy wydawane przez biuro obrachunkowe do papierów, które mają być dostawione, jakoteż rachunki na podstawie tych adresów wygotowane, są wolne od stępla (§. 35 ustawy).

O ile przekazanie następuje na podstawie interesu podlegającego zaciągnięciu do rejestru lub uwolnionego od podatku, stosować się mają postanowienia §. 22go.

§. 18.

Niezamieszczenie interesu giełdowego w §. 9 ustawy oznaczonego, w arkuszu obrachunkowym, mianowicie w skutek kompensaty interesu niezawisłe od obrachunku albo z powodu opodatkowania interesu na obrachunek zawartego, w taki sposób, jak interes giełdowy bezpośredni lub jak inny interes, karane będzie jako ukrócenie podatku w myśl §. 25, l. 1.

Jeżeli doniesienie wydane przez biuro obrachunkowe zostanie zagodzone w terminie przepisanych w Porządku obrachunkowym (§. 16, ustęp 2 i §. 17), nie stosują się postanowienia §. 25 ustawy.

§. 19.

Jeżeli w interesach giełdowych, które wyrównane być mają przez publiczne biuro obrachunkowe giełdy tutejszo-krajowej, przedkładającymi są stręczyciele handlowi, wykazy ich są uwolnione od podatku (§. 9, ustęp 2 ustawy). Lecz dobrodziejstwo to ograniczone jest do tych wykazów stręczycieli handlowych, zapomocą których przyjęta i dostarczona być ma ta sama ilość papierów tego samego rodzaju po tych samych kursach.

Oдноśne przedłożenia wnosić należy do biura obrachunkowego na arkuszach obrachunkowych odmienną barwy.

§. 20.

W interesach giełdowych, załatwionych bez pośrednictwa urzędowego biura obrachunkowego (interesa bezpośrednie §. 12 ustawy), podatek opłacany być ma przez przyklepienie znaczków stęplowych na rachunku, który według §. 12go ustawy, dostawca papierów wydaje temu, który je ma odebrać.

Rachunki takie (noty podatkowe) mają zawierać: nazwiska stron kontraktujących, rodzaj i ilość papierów, które były w obrocie, tudzież umówioną cenę.

Postanowienie to nie stosuje się do interesów premiovych, na giełdzie bezpośrednio zawartych, od których stosownie do §. 13go ustawy podatek uiszczyć należy przez przyklepienie znaczków stęplowych w rejestrze. Lecz noty, tyżące się takich interesów, opatrzyć należy stosownie do §. 9go niniejszego rozporządzenia dopiskiem, stwierdzającym uiszczenie podatku w rejestrze.

Gdy interes giełdowy bezpośredni zawarty jest za pośrednictwem stręczyciela handlowego, w takim razie stosownie do §. 35go ustawy, odnośne karty umowne nie podlegają opłacie stęplowej, przepisanej w §. 13 ustawy z dnia 29. lutego 1864, Dz. u. p. Nr. 20.

Na każdym znaczkun stęplowym trzeba

albo napisać nazwisko (firmę) wystawiciela rachunku, a pod tym względem dostatecznym jest, gdy część nazwiska (firmy) przechodzi przez każdy znaczek, druga zaś część leży w tym samym wierszu na innych znaczkach lub na dokumencie;

albo wycisnąć pieczęć barwy w §. 15 oznaczonej zawierającej nazwisko (nazwę firmy) wystawiciela; pieczęć ta wyciśnięta być powinna tak, żeby część pieczęci leżała na znaczkun a część na dokumencie.

Przyklepiać znaczki i odejmować im wartość należy przed doręczeniem rachunku.

§. 21.

W interesach reportowych jako bezpośrednie interesa giełdowe zawieranych i w prolongacyach tychże,

jakoteż w umówionych bezpośrednio pomiędzy stronami kontraktującymi prolongacyach interesów reportowych drogą obrachunku zawartych,

dający w report ma być w myśl §. 12 ustawy uważany za dostawcę i przeto jest obowiązany wydać biorącemu w report rachunek (prolongacyjny) według §. 20go ostęplowany.

Co do dostawy zwrotnej papierów z interesu reportowego dającym w report, postanawia się co następuje:

Jeżeli taką dostawę zwrotną wyrównywa urzędowe biuro obrachunkowe giełdy tutejszo-krajowej, dostawa taka podlega podatkowi obrotowemu i tenże ma być uiszczony według postanowień §. 16.

Jeżeli zaś dostawa zwrotna z interesu reportowego następuje nie przez urzędowe biuro obrachunkowe giełdy, natenczas stosownie do §. 2, ustęp 5 ustawy dostawa taka jest uwolniona od podatku, lecz tylko w tym razie, jeżeli zwrot następuje w umówionym terminie, rachunek w tym względzie wystawiony opiewa na dającego w report i opatrzony jest dopiskiem „dostawiono zwrotnie z interesu reportowego“.

§. 22.

Za dostawę w duchu §§. 12go i 13go ustawy uważać należy także każdy przekaz papierów, które mają być objęte, na inną osobę (firmę), prawnie różną od przekazującego (§§. 16 i 17 ustawy) i w przypadku tym przekazujący uważany być ma za dostawcę.

Przekazania w interesach giełdowych bezpośrednich.

Przekazujący winien jednocześnie z wydaniem przekazującego polecenia wykazać opodatkowanie interesu, który zawarł z wymienionym odbiorcą papierów (adresatem), o ile interes ten podlega według ustawy podatkowi obrotowemu. W tym celu winien rachunek (notę podatkową) wystawiony co do ostatniego interesu i ostęplowany według §. 20 lub, jeżeli interes podlega obowiązkowi zaciągnięcia do rejestru, opatrzony szczegółami rejestrowymi, a który można także napisać na poleceniu przekazującym, oddać razem z poleceniem przekazującym osobie, której poleca się dostawę papierów.

Osoba, której dostawa została polecona która rzeczywiście dostawia papiery, ma także wykazać przy dostawie opodatkowanie interesu zawartego między nią a przekazującym. W tym celu winna odbiorcy papierów oddać razem z tymi papierami i z notą przekazującego w ustępie powyższym oznaczoną, rachunek wystawiony co do ostatniego interesu i ostęplowany według §. 20go lub opatrzony szczegółami rejestrowymi.

Jeżeli dostawa zwrotna następuje z interesu reportowego, stosuje się postanowienie §. 21go, ustęp ostatni.

Postanowienia poprzedzające stosują się odpowiednio do każdego dalszego przekazania, jakie po pierwszym nastąpi.

Interesa giełdowe bezpośrednie.

Interesa reportowe.

§. 23.

Jeżeli w interesach giełdowych bezpośrednich dostarcza papiery instytucji kredytowej, któremu to jest poruczone, rachunek stęplowany, o którym jest mowa w §. 20 aż do 22go, może być na zasadzie osobnego pozwolenia Ministerstwa skarbu wystawiony i doręczony przez ten instytucji kredytowej.

§. 24.

W interesach reportowych (§. 14 ustawy) poza giełdą zawartych, podatek opłacany być ma przez odstępowanie rachunku, który dłużnik (dający w report) daje wierzycielowi, albo, jeżeli nie wystawia się takiego rachunku, przez odstępowanie dokumentu (ceduły składowej, karty zastawnej, kwitu depozytowego), który wystawia wierzyciel (biorący w report) po odebraniu papierów.

Dokumenty te stępluje się przez przyklepnięcie znaczków stęplowych i odjęcie im wartości, a w tym względzie stosują się odpowiednio postanowienia §. 20go.

Postanowienia §. 21go, dotyczące się dostawy zwrotnej i zamiany papierów danych w report w interesie giełdowym bezpośrednim stosują się odpowiednio do interesów reportowych zawartych poza giełdą.

§. 25.

W interesach kupna i sprzedaży, tudzież w interesach dostawnych, poza giełdą za pośrednictwem stręczyciela handlowego zawieranych (§. 21 ustawy), podatek opłaca się przez użycie znaczków stęplowych, przedstawiających połowę kwoty podatku, do każdej z obu kart umownych, które stronom mają być doręczane.

Stręczycielowi handlowemu służy w myśl §. 21go ustawy regres do stron.

Stępluje się przez przyklepnięcie znaczków stęplowych i odjęcie im wartości a pod tym względem stosują się odpowiednio postanowienia §. 20go w ten sposób, że w przypadku, o którym jest mowa w artykule 73, ustęp 3 ustawy z dnia 4. kwietnia 1875, Dz. u. p. Nr. 68, przyklepnięcie znaczków stęplowych i odjęcie im wartości nastąpić powinno zanim strony podpiszą karty umowne.

Rachunek, który w interesach oznaczonych w ustępach poprzedzających wystawia dostarczyciel, jest wolny od stępla, jeżeli w nim przytoczona jest karta umowna stęplowana (§. 35 ustawy).

§. 26.

We wszystkich innych interesach kupna i sprzedaży, tudzież w interesach dostawnych, zawartych poza giełdą za współudziałem kupca (remisyera), który z zawodu handluje papierami (§. 15 ustawy), powinność opłacenia podatku wypełnia się w sposób następujący:

1. Jeżeli tylko jedna ze stron kontraktujących jest kupcem papierów, uiszcza go tenże w całości przez przyklepnięcie w rejestrze znaczków stęplowych, przedstawiających całkowitą kwotę podatku.

2. Jeżeli także i druga strona kontraktująca jest kupcem papierów, obowiązek uiszczenia całego podatku ciąży w sposób w poprzedzającym ustępie przepisany zwyczajnie na dostawiającym, gdy zaś idzie o interesa premiowe, w których się premii odstępuje lub które zostają cofnięte, sam tylko biorący premię.

3. W razie przekazania dostawy lub odbioru z interesów na wstępie wzmiankowanych, stosują się odpowiednio postanowienia §. 22go.

§. 27.

Rejestr, w którym zaprotokołowany handlarz papierów zapisywać ma zawarte interesa kupna i sprzedaży lub interesa dostawne (§§. 15 i n. ustawy) zawierać ma:

1. liczbę bieżącą roczną zapisanego interesu;
2. datę (dzień, miesiąc i rok)
 - a) zapisania do rejestru.
 - b) zawarcia interesu,
 - c) dokonania interesu;
3. papiery, które były w obrocie, ich rodzaj (gatunek), tudzież ilość sztuk i sumę imienną papierów podług tego, czy ilość sztuk, czy suma imienna ma służyć za podstawę do obliczenia jednostki, nakoniec, jeżeli to jest interes dostawny, także warunki interesów;
4. cenę kupna a względnie sprzedaży; rubrykę tę wypełniać należy tylko wtedy, gdy za podstawę do obliczenia podatku służy obrót pieniężny;
5. ilość jednostek interesem objętych;
6. rubrykę na znaczki stęplowe przedstawiające kwotę podatku;
7. według okoliczności rubrykę na uwagi.

Znaczkom stęplowym należy odjąć wartość w sposób przepisany w §. 20, to jest przez napisanie na nich lub wyciśnięcie pieczęci.

Rejestr układać należy podług wzoru A. Rubrykę 2 c wypełnia się tylko wtedy, gdy chodzi o interes dostawny. Do interesów dostawnych wol-

Rejestr.

Wzór A.

Interesa
poza
giełdą
zawarte.

no utrzymywać osobny rejestr, a w tym razie rejestra do interesów kupna i sprzedaży nie mają rubryki 2 c.

§. 28.

Prośby na zasadzie §. 17go, ustęp 3 ustawy o uwolnienie od utrzymywania rejestru lub o dozwole nie ulg co do tego obowiązku, wnosić należy do Władzy w §. 12 oznaczonej, opatrzone przepisany m stęplem.

Gdy idzie o uwolnienie od obowiązku utrzymywania rejestru, dołączyć należy świadectwo jako ziszcza się warunek tego dobrodziejstwa w §. 17, ustęp 3 ustawy przepisany, które wystawione być ma przez zarząd dotyczącej giełdy, wizowane przez komisarza giełdowego i według przepisów ostęplowane.

Gdy idzie o ulgi co do obowiązku utrzymywania rejestru, wykazać należy wiarogodnie powody za tem przemawiające, mianowicie mniejsze rozmiary interesów patenta.

Uwalnianie od obowiązku utrzymywania rejestru należy do Władzy skarbowej krajowej, dozwanie ulg co do tego obowiązku, do Ministerstwa skarbu.

§. 29.

W rejestrze zapisywać należy tylko te interesa. od których handlarz papierów, obowiązany do utrzymywania rejestru, opłacać ma podatek przez przyklepienie znaczków stęplowych w rejestrze. Interesów reportowych nie zapisuje się w rejestrze.

Interes należy zapisać w rejestrze a obowiązku opłacenia podatku dopełnić przez przyklepienie znaczków stęplowych w tymże rejestrze, gdy chodzi o interesa kupna i sprzedaży, zwyczajnie najpóźniej trzeciego dnia po zawarciu interesu.

Gdy chodzi o interesa dostawne, rubryki 1, 2 a i b i 3. wypełnić należy niezwłocznie po zawarciu interesu; zapisanie zaś interesu w innych rubrykach i przyklepienie znaczków stęplowych, przedstawiających całkowite kwoty podatku, powinno nastąpić najpóźniej trzeciego dnia po dokonaniu interesu.

Co do interesów premiowych pomiędzy handlarzami papierów, interes powinien być niezwłocznie po zawarciu zapisany w rubrykach 1, 2 a i b i 3 rejestrów obu kontraktujących. Zapisanie interesu w innych rubrykach rejestrów obu kontraktujących nastąpić powinno najpóźniej na trzeci dzień po wszedni po wykonaniu interesu a względnie co do interesów premiowych po cofnięciu interesu lub odstąpieniu premii.

W tymże samym terminie winien kontraktujący, który według §. 13 ustawy lub według §. 26

rozporządzenia ma obowiązek opłacenia podatku, przyklepić w swoim rejestrze znaczki stęplowe, przedstawiające całkowitą kwotę podatku i odjąć im wartość.

Jeżeli interesa premiowe wyrównane być mają przez urzędowe biuro obrachunkowe giełdy tutejszo-krajowej, należy wprawdzie zapisać je także w rejestrze, lecz podatek uiszcza się nie w rejestrze, lecz w sposób przepisany w §. 9 ustawy a uiszczenie go notuje się przy dotyczącej pozycji rejestru dopiskiem: „dostawiono drogą obrachunku“.

§. 30.

Zapisywanie oddzielnie interesów kupna i sprzedaży w taki sposób, żeby po jednej stronie mieściły się pod liczbami bieżącymi rocznymi interesa kupna, po drugiej zaś stronie pod osobnemi liczbami bieżącymi rocznymi interesa sprzedaży, jest dozwolone.

Naczelną Władza skarbową pierwszej instancji (§. 12) może handlarzowi papierów pozwolić na utrzymywanie jednocześnie kilku rejestrów podług rozmaitych gałęzi interesów, na przykład do interesów kupna, interesów sprzedaży lub do interesów kasowych bieżących, do interesów korespondencyjnych, do interesów z handlarzami papierów itp.

Każdy z tych rejestrów powinien mieć dokładne oznaczenie, wyrażające do jakich interesów jest przeznaczony i w każdym zapiski zaczynać się powinny od liczby 1.

Władza skarbową krajową może także dozwolnić utrzymywania rejestrów różniących się nawet formą zewnętrzną od wzoru A, byle tylko czy niły zadość innym wymaganiom §. 27go.

§. 31.

Rejestrów, których już używa się do uiszczania podatku obrotowego według ustawy z dnia 18. września 1862 wolno używać nadal do uiszczania podatku według ustawy z dnia 9. marca 1897. Nie potrzeba do tego osobnego pozwolenia Władzy skarbowej. Lecz miejsce, w którym rozpoczynają się wpisy podlegające tej ostatniej ustawie, oznaczyć należy w sposób uderzający.

§. 32.

Rejestr, którego wszystkie karty oznaczone być mają liczbami bieżącymi, przedstawić należy urzędowi stęplowemu (urzędowi podatkowemu głównemu, urzędowi podatkowemu, w Wiedniu urzędowi stęplowemu głównemu lub kasom skarbowym i sądowo-depozytowym) do uwierzytelnienia, który winien zanotować przeznaczenie rejestru, nazwisko (firmę) handlarza papierów, dla którego jest prze-

znaczony, ilość kart, tudzież dzień, miesiąc i rok uwierzytelnienia a wreszcie przeciągnąć rejestr sznurem, którego końce przycisnąć należy pieczęcią urzędową.

§. 33.

Jeżeliby przepisom §. 26go uchybiono tylko pod tym względem, że nabywca zamiast sprzedawcy opłacił podatek, ponieważ według zachodzących okoliczności nabywca nie mógł mieć powodu do mniemania, że drugi kontraktujący jest handlarzem papierów, nie będzie wymierzana kara za nieopłacenie podatku.

§. 34.

Jeżeli Bank austriacko-węgierski ma dostarczyć papierów w interesie giełdowym bezpośrednim (§§. 12 i 13 ustawy), podatek opłacić ma odbiorca papierów a to przez ostępowanie potwierdzenia, które winien doręczyć Bankowi austriacko-węgierskiemu (§. 22, l. 2 ustawy).

Jeżeli interes obrotowy, według §. 14 ustawy opodatkowaniu podlegający, zawiera się z Bankiem austriacko-węgierskim, podatek opłacić ma dłużnik (biorący w report) przez ostępowanie rachunku, który doręczyć ma Bankowi austriacko-węgierskiemu (§. 20, l. 3 ustawy).

Jeżeli interes obrotowy, według §§. 15 i 16 ustawy opodatkowaniu podlegający, zawiera się z Bankiem austriacko-węgierskim, podatek opłacić ma drugi kontraktujący, bez względu, czy tenże jest czy nie jest handlarzem papierów, tudzież czy jest nabywcą czy sprzedawcą, a to przez ostępowanie kwitu, który Bankowi austriacko-węgierskiemu ma doręczyć na otrzymane papiery a względnie na otrzymaną walutę.

Dokumenty w ustępach poprzedzających oznaczone stępluje się przez przyklepienie znaczków stęplowych i odjęcie im wartości a w tym względzie stosują się odpowiednie postanowienia §. 20go.

§. 35.

Interesa z Władzami rządowymi i urzędami jako stroną kontraktującą zawierane, przy odpowiednim zastosowaniu §. 34go, podlegają tylko podatkowi przypadającemu od drugiej strony kontraktującej (§. 23 ustawy).

§. 36.

Udzielanie pozwolenia na zasadzie §. 8go, ustęp 3 ustawy, żeby w takim razie, gdy dostawa sprzedanych papierów zlecona jest instytucji kre-

dytowemu, ten instytucji kredytowej otrzymujący zlecenie, opłacał podatek, zastrzeżone jest Ministerstwu skarbu. W przypadku tym — o ile podatek nie ma być uiszczony bezpośrednio (§. 40) — instytucji kredytowej ma wystawić i doręczyć rachunek ostęplowany, w §§. 20 aż do 22 oznaczony. Jeżeli takie zlecenie dostawy następuje na podstawie interesów podlegających obowiązkowi zaciągnięcia do rejestru, natenczas, o ile chodzi o interesa premiowe, zaciąga się takowe do rejestru strony (firmy), dającej zlecenie z dopiskiem, że podatek opłacił instytucji kredytowej, otrzymujący zlecenie, w innych przypadkach nie trzeba zaciągać do rejestru strony dającej zlecenie.

Udzielanie pojedynczym instytucjom kredytowym (zakładom i firmom) na zasadzie §. 15go, ustęp 4 ustawy, pozwolenia, żeby od interesów, od których według ustępu 3 powyższego paragrafu druga strona kontraktująca miałaby podatek opłacić, same opłacały podatek w sposób w drugim ustępie oznaczony, zastrzega się Ministerstwu skarbu.

§. 37.

Znaczek stęplowy uważa się za nieistniejący a dokument, na którym jest przyklepiony, za nieostęplowany:

1. jeżeli brakuje części znaczka stęplowego;
2. jeżeli części znaczka stęplowego są rozzerwane i zlepione, bez względu, czy należą do tego samego znaczka, czy nie;
3. jeżeli zamiast znaczków stęplowych, w §. 15 opisanych użyto innych, albo, jeżeli znaczek stęplowy jest nie według przepisu umieszczony na dokumencie stęplowi podlegającym i jeżeli wartość nie jest mu odjęta (§. 24 ustawy i §. 14 rozporządzenia z dnia 28. marca 1854, Dz. u. p. Nr. 70).

§. 38.

Gdy kto znaczek stęplowy (§. 15) podrabia, fałszuje lub znaczek stęplowy z jednego arkusza na drugi przenosi, albo papier opatrzony znaczkiem stęplowym podrobionym, sfałszowanym lub przeniesionym, komu innemu odstępuje lub sprzedaje, do czynów takich i w ogóle do wykroczeń przeciwko ustawie i rozporządzeniu niniejszemu popełnionych lub usiłowanych ze znaczkami stęplowymi lub ze względu na odjęcie wartości znaczkom stęplowym, stosować należy odpowiednio do istoty przypadku postanowienia ustawy karnej powszechnej, §. 83go ustawy o należytościach z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, i ustawy karnej o przestępstwach skarbowych (§. 24 ustawy i §. 17 rozporządzenia z dnia 28. marca 1854, Dz. u. p. Nr. 70).

Stęplowane
niezgodne
z przepisami.

Kary.

Interesa
Banku
austriacko-
węgierskiego.

Interesa
z Rząd-
dem
państwa.

Szczegółne
sposoby
uiszczania.

§. 39.

Wy-
miana.

Znaczkę stęplowę do podatku obrotowego, gdy się staną nieużytecznymi, jeżeli nie są uszkodzone i nie mają na sobie śladów dokonanego już użycia, mogą być wymienione za inne znaczkę stęplowę podatku obrotowego.

Również znaczkę stęplowę podatku obrotowego, użyte już do arkuszy obrachunkowych i innych dokumentów, mogą być wymienione za inne znaczkę stęplowę podatku obrotowego, jeżeli konsygnacye nie były podane do biura obrachunkowego a użyte do innych dokumentów, jeżeli takowe nie są całkowicie wygotowane i okoliczność ta daje się wyraźnie rozpoznać, znaczkę zaś stęplowę do tych konsygnacyj i dokumentów użyte, nie mają śladów uszkodzenia lub dawniejszego użycia (§. 24 ustawy i §. 16 rozporządzenia z dnia 28. marca 1854, Dz. u. p. Nr. 70).

2. O opłacaniu podatku bezpośrednio.

§. 40.

Opłaca-
nie
podatku
bezpo-
średnio.

Udzielanie pozwolenia do opłacania podatku bezpośrednio na zasadzie §. 8go, ustęp 2 ustawy zastrzega się Ministerstwu skarbu.

Zakłady i osoby (firmy) chcące uzyskać to dobrodziejstwo, winny podawać prośby osteplowane do Władzy skarbowej naczelnej pierwszej instancji (§. 12) lub bezpośrednio do Ministerstwa skarbu. Prośby zakładów kredytowych i osób (firm) zawierają mają dokładny opis urządzenia ksiąg handlowych i petentów, dotyczących się obrotu papierów i nadto podawać winny wszelkie okoliczności służące do uzasadnienia prośby.

O pozwolenie do opłacania podatku bezpośrednio prosić mają ponownie także te zakłady i osoby (firmy), które otrzymały już takie pozwolenie odnośnie do podatku opłacanego według ustawy z dnia 18. września 1892, Dz. u. p. Nr. 172. W przypadkach takich zamiast dokładnego wygotowywania prośby, można powołać się na podaną w swoim czasie prośbę o dozwolenie opłacania podatku bezpośrednio.

§. 41.

Przyjmowanie sumy ugodnej lub ryczałtowej podatku obrotowego miejsca mieć nie może.

Biliński r. w.

Załączka A,

podająca warunki zawierania interesów na giełdzie wiedeńskiej pod względem jednostki dla papierów na tej giełdzie notowanych.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
A. Dług państwa ogólny.		Akcyje kolejowe przestępowane na obligacye długu państwa.	
Renta papierowa maj-listopad	5.000 zł. w. a.	Kolei Elżbiety . . . 200 zł. m. k. za szt.	25 sztuk
„ „ luty-sierpień	5.000 „	detto Linz-budjej. . 200 zł. w. a. srebrem za szt.	25 „
Renta srebrna styczeń-lipiec	5.000 zł. srebr.	detto Salzb.-tyr. . . 200 zł. w. a. srebrem za szt.	25 „
„ „ kwiecień-październik	5.000 „	Kolei galic. Karola Ludwika	25 „
Losy z r. 1854	2.500 zł. m. k.	Obligacye pierwszorzędne kolei na rzecz państwa nabytych (lub obligacye pierwszorzędne przez Rząd do splacenia objęte).	
„ „ 1860 po 500 zł.	2.500 zł. w. a.	Kolei Albrechta pierwsz. 300 zł. 5% . .	5.100 zł. srebr.
„ „ 1860 po 100 zł.	2.500 „	detto 200 zł. 5%	5.000 zł. złotem
„ „ 1864 po 100 zł.	2.500 „	detto 200 zł. 4%	5.000 zł. w. a.
„ „ 1864 po 50 zł.	2.500 „	Kolei zach. czes. srebrem	5.000 zł. srebrem
Listy zastawne dóbr państwa	25 sztuk	detto złotem	10.200 marek
B. Dług państwa królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.		detto kor.	10.000 K.
Austr. renta złota 4%	5.000 zł. złotem	Czerniowce-Nowosielica (buk. kol. lok.) .	10.000 „
„ „ keronowa 4% . za gotówkę	10.000 K.	Kolei lok. Eisenerz-Vordernberg (roz. szt.)	5.000 zł. w. a.
„ „ „ na koniec mies.	10.000 „	detto z r. 1892 200 i 1000 zł.	5.000 „
„ „ wkład. wolna od p. po 200 Kr.	10.000 „	Kolei Elżbiety 600 i 3000 Mk. za 200 Mk. .	10.200 marek
Kolejowe zapisy długu państwa.		„ „ 400 i 2000 „ „ 200 „ .	10.200 „
Kolei Albrechta 4% w srebrze	5.000 zł. w. a.	Kolei Franciszka Józefa em. 1884	5.000 zł. srebrem
Kolei Elżbiety uwol. od p. (roz. szt.) za 100 zł. w zł. 4%	5.000 zł. złotem	Kolei galic. Kar. Ludwika em. 1890 4% .	5.000 „
Kolei Franciszka Józefa w srebrze	5.000 zł. srebrem	Kolei lok. Lublana-Stein 200 i 1000 zł. .	5.000 zł. w. a.
Pilz.-brzeź. w w. a. uwoln. od p. 200 i 1000 zł. za 100 zł. w. a.	5.000 zł. w. a.	Lwow.-czern.-jas. S. k. em. 1894	5.000 „
Kolei Rudolfa w koronach (roz. szt.) . .	10.000 K.	Sp. kolei lok., austr. (roz. szt.) za 200 K.	10.000 K.
Kolei przedarulańskiej w koronach 400 i 2000 Kr.	10.000 „	Morawsk. kolei gran. 4% w wal. kor. . .	10.000 „
		Morawsk. śląsk. kolei centr. w kor. . .	10.200 K.
		Pilz.-brzeź. uw. od p. za 150 zł. srebr. za 100 zł. pap	5.100 zł. srebr.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
Kolei Rudolfa (dobra sk. sol.)	5.000 zł. złotem	Pożyczka krajowa gór. austr. z r. 1887 .	5.000 zł. w. a.
detto em. 1884	5.000 zł. srebrem	Pożyczka kol. kraj. styryj. S. I. z r. 1891	5.000 „
Kolei przedarulańskiej em. 1884	5.0000 „	detto detto S. II. z r. 1893	5.000 „
		detto detto S. III. z r. 1895	5.000 „
C. Dług państwa krajów korony węgierskiej.		Pożycz. kraj. tyr. z r. 1895 za 200 K. 4 ^o / _o	10.000 K.
Węg. renta złota 4 ^o / _o po 10.000 zł. za got.	5.000 zł. złotem	Sp. reg. wód w dol. Temes-Bega po 1000 zł.	5.000 zł. w. a.
„ „ „ „ „	5.000 „	detto detto (rozm. szt.)	5.000 „
„ „ „ na kon. mies.	5.000	detto detto em. 1897 „	10.000 K.
„ „ w koronach 4 ^o / _o . . . za got.	10.000 K.	Pożyczka gm. m. Uście n. Ł.	5.000 zł. w. a.
„ „ „ . . . na kon. mies.	10.000 „	detto detto detto 1894 4 ^o / _o .	5.000 „
„ pożyczka kol. rząd. w złocie	5.000 zł. złotem	detto detto Berna	5.000 „
detto w srebrze	5.000 zł. srebrem	detto detto Berna z r. 1883	5.000 „
„ oblig. rząd. kol. wsch. z r. 1876	5.000 zł. złotem	detto detto Budapesztu z r. 1890	5.000 „
„ oblig. wyk. reg. szynk.	5.000 zł. w. a.	detto detto Budziejowic	5.000 „
„ oblig. p. rz. w zł. na reg. Żel. br.	12.000 K.	detto detto Budziejowic 1893	5.000 „
„ pożyczka premiowa	2.500 zł. w. a.	detto detto Gorycyi	5.000 „
detto po 50 zł. w. a.	2.500 „	detto detto Gorycyi z r. 1886	5.000 „
„ oblig. prem. regul. Cisy	2.500 „	detto miasta Gracu	5.000 „
Kroac.-slaw. hip. oblig. wykup. gr.	5.000 zł. w. a.	detto miasta Lwowa	5.000 „
„ obl. ind. za reg. szynk. u. od p.	5.000 „	detto miasta Pilzni z r. 1886	5.000 „
		detto miasta Smíchowa	5.000 „
D. Obligacje indemnizacyjne.		detto miasta Cieplic z r. 1887	5.000 „
Kroackie i sławońskie 4 ^o / _o	5.000 zł. w. a.	detto miasta Tryestu z r. 1865	5.000 „
Węgierskie 4 ^o / _o	5.000 „	detto miasta Tryestu z r. 1879	5.000 „
		detto miasta Tryestu i jego Izby hand.	5.000 „
E. Inne pożyczki publiczne.		detto gminy miasta Wiednia	5.000 „
Bośniacka pożyczka krajowa	10.000 K.	detto detto (sreb. l. złt.)	5.000 zł. złotem
Losy regul. Dunaju	2.500 zł. w. a.	detto detto z r. 1894 4 ^o / _o w kor.	10.000 K.
Pożycz. detto z r. 1878	5.000 zł. w. a.	Pożyczka prem. gm. m. Wiednia z r. 1874	2.500 zł. w. a.
Pożyczka na wied. zak. kom.	10.000 K.	Pożyczka miasta Zadaru	10.000 K.
Pożyczka kraj. buk. 4 ^o / _o w kor.	10.000 „	Pożyczka na bud. gieł. wied.	5.000 zł. w. a.
Oblig. propin. bukowińskie	5.000 zł. w. a.	detto detto zboż. i mącz.	5.000 „
Pożycz. krajowa dalmatyńska z r. 1883	5.000 „	Renta włoska	10.000 lir. cap.
detto detto z r. 1886	5.000 „	Bulgar. poz. hip. kol. żel. rząd. z r. 1889	5.000 zł. złotem
detto fund. amel. z r. 1893	10.000 K.	detto detto detto z r. 1892	5.000 „
detto galicyjska z r. 1873	5.000 zł. w. a.	Serbska pożyczka premiowa	25 sztuk
detto detto z r. 1893	10.000 K.	Turecka pożyczka kol. żel. za got.	25 „
Oblig. galic. propin. z r. 1889	5.000 zł. w. a.	detto detto na kon. mies.	25 „
Pożyczka krajowa gorycka z r. 1888	5.000 „	Turecki konw. dług państwa serya A	500 f. szt.
detto kraińska z r. 1888	5.000 „	„ „ „ „ „ B	500 „
detto morawska z r. 1890	5.000 „	„ „ „ „ „ C	500 „
detto dol. austr. z r. 1896	5.000 „	„ „ „ „ „ D	500 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
F. Listy zastawne.			
Banku anglo-austr. 30 l. los. 4½%	5.000 zł. w. a.	Kasy oszczęd. hermanszt. 10% pr. . . .	5.000 zł. w. a.
Zakładu kred. ziem. aust. pow. 50 l. 4%	5.000 „	detto 6% pr. . . .	5.000 „
detto oblig. prem. em. 1880 3%	5.000 „	detto III. em. . . .	5.000 „
detto detto em. 1889 3%	5.000 „	detto IV. em. . . .	10.000 K.
Banku hipot. czeskiego 5%	5.000 „	Zakładu kred. ziem. istryjsk., w. a. . . .	5.000 zł. w. a.
detto 4%	5.000 „	Zakładu hip. kraj. karyntyj.	10.000 K.
detto 3½% w kor.	10.000 K.	Banku hip. kraj. kroac. sław.	5.000 zł. w. a.
Oblig. fund. banku kraj. czesk.	5.000 zł. w. a.	Banku kraj. Bošn. i Herceg.	10.000 K.
Oblig. komun. detto detto 50 l. los. . .	5.000 „	Banku kraj. kr. Galic. spł. w 51½ l. 4½%	5.000 zł. w. a.
Oblig. melior. detto detto 50 l. los. . .	5.000 „	detto obl. kom. II. em.	5.000 „
Oblig. kol. czeskie	10.000 K.	detto III. em.	10.000 K.
Zakładu kred. ziem. bukowińsk. 5% . . .	5.000 zł. w. a.	detto 57½ l. 4% 200 kor.	10.000 „
detto detto 4%	5.000 „	detto oblig. kolej.	10.000 „
Banku kred. ziem. cent 45 l. 4½%	5.000 „	Banku moraw. kol. kraj. obl. kom.	10.000 „
detto 50 l. 4%	10.000 K.	detto obl. kolej.	10.000 „
detto 34 l. 2%	5.000 zł. w. a.	Spółka akc. węg. kol. lok.	10.000 „
detto 34 l. 2% zлотem	5.000 zł. srebrem	detto 5% pr.	10.000 „
detto 34 l. 2¼%	5.000 zł. w. a.	Banku hypot.-moraw. 5½%	5.000 zł. w. a.
detto 34 l. 2¼% zлот.	5.000 zł. zлотem	detto 5%	5.000 „
Ctr. B. hip. węg. k. osz. S. I, II, III i VI 4½%	10.000 K.	detto 4%	5.000 „
detto S. IV i V 4½%	10.000 „	Kasy oszczędności moraw., pierwszej . . .	5.000 „
detto 4%	10.000 „	detto w kor.	10.000 K.
detto obl. kom. 60 l. 4½%	10.000 „	Zakładu hip. kraj. dolno-austr. los. . . .	5.000 zł. w. a.
detto detto 60 l. 4%	10.000 „	detto detto 3½% w kor.	10.000 K.
Banku komerc. peszt. węg. 4 l. 4½%	5.000 zł. w. a.	detto górno-austr.	5.000 zł. w. a.
detto 50 l. 4% kor.	10.000 K.	detto detto 3½% w kor.	10.000 K.
detto obl. kom. z 10% pr.	5.000 zł. w. a.	Banku hipotecz. austr. los. 4%	5.000 zł. w. a.
detto detto z 5% pr.	10.000 K.	Zakładu kred. ziem. austr.-szląsk. 5% . .	5.000 „
Zakład kred. austr. dla prz. kom.	10.000 „	detto detto 4½%	5.000 „
Banku hip. akc. galic. z 10% pr. los. 5% . .	5.000 zł. w. a.	detto detto 4%	5.000 „
detto w 50 l. los. 4½%	5.000 „	Zakład kred. kom. śląski	5.000 „
detto w 60 l. los. w kor.	10.000 K.	Banku austr.-węg. 4% w. a. 40½ l. . . .	5.000 „
Towarz. kred. ziem. galic. 56 l. 4%	5.000 zł. w. a.	detto 4% w. a. 50 l.	5.000 „
detto 41 l. 4%	5.000 „	Pożyczka ks. Schwarzenberga 50 l. . . .	10.000 marek
detto 4%	5.000 „	Kasy oszczęd. austr., pierw. 30 l. 5½% . .	5.000 zł. w. a.
detto 4% za 200 kor.	10.000 K.	detto 32 l. 5½%	5.000 „
Zakł. kred. ziem. hermanst. 27 l. 6% . . .	5.000 zł. w. a.	Kasy oszcz. arad. akc. tow. miesz. 5½% . .	5.000 „
detto 31 l. 5½%	5.000 „	detto detto 10% pr. 5%	5.000 „
detto 38 l. 5%	5.000 „	detto detto 40 l. 5%	5.000 „
detto 40½ l. 4½%	10.000 K.	Kasy oszcz. budapeszt. stol. 4½%	5.000 „
		detto detto 4% 200 kor.	10.000 K.
		Kasa oszcz. Spół. akc. w Budapeszcie . .	5.000 zł. w. a.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
Kasy oszcz. stow. ojcz. I, 43 l. 4 $\frac{1}{2}$ % . . .	5.000 zł. w. a.	Kolei duchc.-podmok. I. em. 1869 . . .	5.100 zł. srebr.
detto 50 l. los.	5.000 „	detto II. em. 1871 . . .	5.100 „
detto listy zast. w kor.	10.000 K.	detto III. em. 1874 . . .	5.100 zł. złotem
Kasy oszcz. węg. kraj. centr.	5.000 zł. w. a.	detto em. 1891 srebrem	5.100 zł. srebr.
detto w kor.	10.000 K.	detto em. 1891 w mar.	10.200 marek
Kasy oszcz. styryj. 4%	5.000 zł. w. a.	detto em. 1893	5.000 zł. w. a.
detto 4 $\frac{1}{2}$ %	5.000 „	Kolei półn. Ferdynanda em. 1886 . . .	5.000 „
detto 4%	5.000 „	detto detto em. 1887 srebrem	5.000 zł. srebr.
Kasy oszcz. temesw. I, ser. A 5%	5.000 „	detto detto em. 1887 gwarant.	5.000 „
detto ser. B 4 $\frac{1}{2}$ %	5.000 „	detto detto em. 1888	5.000 zł. w. a.
Inst. kred. ziem. węgier. 4 $\frac{1}{2}$ %	5.000 „	detto detto em. 1891	5.000 „
detto detto 41 l. w. a.	5.000 „	Kolei friaulskiej	5.000 „
detto detto 50 l. 4% w kor.	10.000 K.	Kolei Pięćkośc.-Bares	5.000 zł. srebr.
detto detto 3 $\frac{1}{2}$ % w kor.	10.000 „	Kolei gradecko-köflachskiej	5.100 zł. srebr.
Listy zast. reg. i amel. węgier. 50 l. los. . .	5.000 zł. w. a.	detto II. em. 1871	5.100 „
Banku hip. węgier. w Peszcie 40 l. 5% . . .	5.000 „	detto III. em. 1872	5.100 „
detto detto 42 $\frac{1}{2}$ l. 4 $\frac{1}{2}$ %	5.000 „	Kolei kosz.-bogum. em. 1889 sr. roz. szt.	5.000 zł. srebr.
detto detto 50 l. 4%	5.000 „	detto em. 1889 zł. roz. szt.	10.000 marek
detto detto w kor.	10.000 K.	detto em. 1891 sr. roz. szt.	5.000 zł. srebr.
detto detto zap. dł. kom. 50 l. l.	5.000 zł. w. a.	detto em. 1891 zł. roz. szt.	10.000 marek
detto detto obl.kom. 10% pr. 50 l.	5.000 „	detto em. 1889 sr. szl. austr.	5.000 zł. srebr.
detto detto obl.kom. 50 l. 4%	5.000 „	Sp. kol. lwow.-cier.-jas. . . . em. 1884	5.100 zł. srebr.
detto detto obl. prem. 4%	5.000 „	detto wol. od pod. em. 1884	5.100 „
Inst. kr. węg. ziem. dla mniej. pos. 5% . . .	5.000 „	Kolei żel. Luben-Vorderberg em. 1893 . . .	5.000 zł. w. a.
detto detto detto 4 $\frac{1}{2}$ %	5.000 „	Lloyda austr. srebrem lub złotem . . .	5.000 zł. złotem
		detto em. 1881	5.000 „
		detto em. 1882	5.000 „
		detto em. 1884	5.000 „
		detto em. 1887	5.000 „
		detto em. 1895	5.000 „
		Kolei lok. moraw.-budziejow.-jann.	5.000 zł. w. a.
G. Obligacje pierwszorzędne.		Spółki górń. czeskiej	10.000 K.
„Adria“ kr. węg. sp. żegluga mor.	5.000 zł. w. a.	detto austr.-alpej. 4 $\frac{1}{2}$ %	12.500 fr.
Kolei półn. czeskiej	5.100 zł. srebr.	Kolei północno-zachodniej austr.	5.000 zł. srebr.
Kolei bożeńsko-merańskie	5.000 zł. w. a.	detto lit. B	5.000 „
Kolei miejskiej budapeszteńskiej elektr. . .	10.000 K.	detto em. 1874	10.200 marek
Kolei Budapeszt-Fünfkirchen em. 1889 . . .	5.000 zł. w. a.	detto em. 1885	5.000 zł. srebr.
Sp. budapeszt. kolei drog. za 200 kor. . . .	10.000 K.	Kolei lokal. wschodnio-galic.	5.000 zł. w. a.
Kolei busztiehradzkiej	5.100 zł. srebr.	Kolei ostrawsko-friedlandzkiej	5.100 zł. srebr.
detto em. 1871	5.100 „	Przędz. i nic. bawel. pottendorfskiej . . .	5.000 „
detto em. 1872	5.100 „	Kolei prasko-duchcow. em. 1896	10.200 marek
detto em. 1896	10.000 K.	Spółki praskiej przem. żelaz. em. 1873 . . .	5.100 zł. srebr.
Kolei lok. niem.-brodzko-humpol.	5.000 zł. w. a.		
Sp. żegl. par. na Dunaju 100 i 200 zł.	5.000 „		
detto po 400 i 10.000 M.	10.000 marek		
detto em. 1886	10.000 „		

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
Kolej żel. liberecko-jablonecko-tannwald.	10.000 K.	H. Losy rozmaite.	
Kolej lok. Schwarzenau-Zwettl	5.000 zł. w. a.	Bazyliki budapeszt. (bud. katedry)	50 sztuk
Spółki kolei państwa	25 sztuk	Zakładu kredyt. dla handlu i przemysłu	25 sztuk
detto em. 1874	25 "	Clarego	25 "
dotto X. em. 1885	25 "	Spółki żeglugi parowej na Dunaju	25 "
detto sieć uzupeł.	25 "	Pożyczki miasta Innsbrucku	25 "
detto em. 1895 za 200 M.	10.000 marek	Pożyczki loteryj. krakowskiej	25 "
detto I. em.	5.000 zł. złotem	Pożyczki premiowej lublańskiej	25 "
detto II. em. 1874	5.000 "	Gminy miasta Bndy	25 "
detto (Berno-Rossice)	5.100 zł. srebr.	Palfiego	25 "
detto em. 1883	10.000 marek	Towarz. austr. Czerwonego Krzyża	25 "
Spółki przem. żelaz. styryjskiej	5.000 zł. w. a.	detto węgier. detto	50 sztuk
Kolei lokal. strakon. winterb.	5.000 "	Fundacyi Rudolfa	25 sztuk
Spółki kolei połud., styczeń-lipiec	25 sztuk	Salma	25 "
detto kwiecień-październik	25 "	Pożycz. prem. salzburskiej	25 "
detto 200 zł. złotem	5.000 zł. złotem	St. Genois	25 "
detto po 400 i 2000 M. pań. n.	10.000 marek	Pożycz. prem. miasta Stanisławowa	25 "
Kolei łącz. poł.-póln.-niem. em. 1892	5.000 zł. w. a.	Pożycz. miasta Tryestu $4\frac{1}{2}\%$	10 sztuk
Spółki kop. węgla w Terbowlu em. 1875	5.000 zł. złotem	detto 4%	25 sztuk
detto em. 1880	5.000 "	Waldsteina	25 "
detto em. 1883	5.000 "	Cedule losowe 3% oblig. premiov. zakł. kred. ziem em. 1880	25 "
detto em. 1889	5.000 "	detto detto em. 1889	25 "
detto em. 1893	5.000 "	Cedule losowe banku hip. węg.	25 "
Spółki Union wyrobu żelaza i blachy	5.000 zł. w. a.	I. Akcje banków.	
detto em. 1894	5.000 "	Banku anglo-austr.	25 sztuk
Kolei żel. węg.-galic.	5.000 zł. srebrem	Stowarzyszenie banku wiedeńskiego	25 "
detto II. em.	5.000 "	Banku esk. i wieksl. bielsko-bialskiego	25 "
detto em. 1887	5.000 "	Zakł. kred. ziem. austr.	25 "
Kolei zachodnio-węgierskiej	5.000 "	Zakł. kred. ziem. bukowińskiego	25 "
detto em. 1890	5.000 "	Banku kred. ziem. central. austr.	25 "
Kolei dolno-krańskiej	5.000 zł. w. a.	Banku hip. centr. węg. kas oszcz.	25 "
Spółki kolei walsugańskiej	10.000 K.	Banku komerc. węg. w Peszcie	5 sztuk
Poz. pierw. zjedn. kol. żel. węg. z r. 1888	10.000 marek	Zakł. kred. dla han. i przem. za got.	25 sztuk
Kolei żelaz. wied.-aspang.	5.000 zł. srebrem	detto detto na kon. mies.	25 "
Kolei Wiedeń-Pottendorf-Wr.-Neustadt	5.000 "	Banku kred. węgier. powsz.	25 "
Sp. akc. kol. lok. wied. za 200 kor. 4%	10.000 K.	Zakł. kred. austr. dla przedsiębior. komun.	25 "
Kolei wodn.-prachat.	5.000 zł. w. a.	Banku depoz. powsz.	25 "
Kolei nadybbsańskiej	5.000 "	Banku eskomp. czeskiego	25 "
		detto morawskiego	25 "

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
Banku eskomp. marburskiego	25 sztuk	Kolei duchcowsko-podmokielskiej	25 sztuk
detto styryjskiego	25 „	Kolei północn. Cesarza Ferdynanda	5 sztuk
Towarz. eskomp. dolno-austr.	10 sztuk	Kolei friaulskiej akc. pierwsz.	25 sztuk
detto i banku weks. węg.	25 sztuk	Kolei pięciokość-bareskiej	25 „
Banku hip. akcyj. galic.	25 „	Spółki kolei na górze Gais akc. pierwsz.	25 „
Banku dla handlu i przem. galic.	25 „	detto detto akc. zakład	25 „
Stowarz. żyro- i kas wied.	25 „	Spółki kolei gradec-köflach. i górni.	25 „
Banku hipot. austr.	25 „	Spółki kolei kahlenb. (system Rigi)	25 „
detto węgier.	25 „	Kolei koszycko-bogumińskiej	25 „
detto detto II. em.	25 „	Kolei lokal. kołomyjskich	25 „
detto kraj. kroac.-slaw.	25 „	Kolei lwowsko-bełzec. (tomaszowskiej)	25 „
Banku dla krajów austr.	25 „	Spółki kolei lwowsko-czern.-jasskiej	25 „
Banku kraj. bośn.-herc.	25 „	Kolei Leoben-Vordernberg	25 „
Banku kred. roln. dla Czech	25 „	Lloyda austr. w Tryeście	10 sztuk
Banku lombard. i eskom. wiedeńsk.	25 „	Spółki austr. kolei lokal.	25 sztuk
Spółki akc. weks. „Mercur“	10 sztuk	Kolei półn.-zach. austr.	25 „
Banku górno-austr. i salzburskiego	25 sztuk	detto (lit. B) za gotów.	25 „
Banku austr.-węgier.	5 sztuk	detto detto na kon. m.	25 „
Banku węg. handl. przem. Tow. akc.	25 sztuk	Spółki żegl. par. austr. półn.-zach.	25 „
Centr kraj. węg. kasy oszcz.	10 sztuk	Spółki austr. omnibusowej	25 „
Banku Union	25 sztuk	Kolei lokal. wsch.-galic. akc. pierwsz.	25 „
Banku Union, czeskiego	25 „	Kolei ostrawsko-friedlańskiej	25 „
Banku obrotowego, powszechnego	25 „	Kolei prasko-duchcow. (100 tl. pr. kur.)	25 „
Banku żywnościńskiego	25 „	detto akcyje pierwsz.	25 „
K. Akcyje przedsiębiorstwa przewozowego.		Kolei lokal. lib.-jabl. akcyje pierwsz.	25 „
„Adria“	25 sztuk	detto akcyje zakład. lit. A	25 „
Kolei uściecko-cieplickiej	5 sztuk	detto detto lit. B	25 „
Austr.-belg. Spółki kolei żelaznej	25 sztuk	Spółki salzb. kolei żel. i tramw.	25 „
Kolei Barcs-Pakraez akc. pierwsz.	25 „	Spółki kolei państwa . . . za gotów.	25 „
Spółki ruchu kolei oryent.	25 „	detto . . . na kon. mies.	25 „
Kolei bożeńsko-merańskiej	25 „	Spółki kolei połudn. . . . za gotów.	25 „
Kolei półn. czeskiej	25 „	detto . . . na kon. mies.	25 „
Spółki kolei lokal. berneńskiej	25 „	Kolei łącz. połudn.-półn. niemieckiej	25 „
Kolei lokal. bukowińskich	25 „	Kolei w dolinie Szamos, akc. pierwsz.	10 sztuk
detto akcyje zakład.	25 „	Spółki tramw. wied.	25 sztuk
Kolei busztiehradkiej	5 sztuk	detto nowe akcyje pierw.	25 „
detto (lit. B) za gotów.	25 sztuk	detto detto akcyje zakł.	25 „
detto detto na kon. mies.	25 „	Towarz. przew. powsz. austr. w Wiednu.	25 „
Spółki austr. żegl. par. na Dunaju	10 sztuk	Kolei węg.-gal. I.	25 „
		Kolei zach. węg. (Stuhlw.-Raab-Graz)	25 „
		Kolei Wiedeń-Pottendorf Wr.-Neustadt	25 „
		Spółki akc. wied. kolei lokal.	25 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
L. Akcje przedsiębiorstw przemysłowych.			
Spółki akc. fabr. cem. i met. „Austria“	25 sztuk	Browaru akcyjnego w Linzu	25 sztuk
Spółki budow. powszechn. austr.	25 „	Spółki akcyj. cukrow. w Lowosicach	25 „
detto I. pow. stow. urzęd.	25 „	Spółki akcyj. fabr. lokomotyw, wied.	25 „
Towarz. budow. dol.-austr.	25 „	detto przedtem Sigla	
Browarn. spółki akc. (I. Schellenh.)	25 „	w Wr.-Neustadt	25 „
Bern. akc. browar i fabryka siodu	25 „	Spółki akc. Branda i Lhuilliera bud. m.	25 „
Bern. fabr. świece i mydła	25 „	Spółki akc. Danek & C. bud. m. w Pradze	25 „
Bern. spółki fabrykacyi maszyn	25 „	Spółki akcyjnej hotel. Metropole	25 „
detto budowli wodnych	25 „	Towarz. górń. czesk.	25 „
detto wyrobu tow. weh.	25 „	detto austr. alpej.	25 „
Spółki kopal. węgla w Most	25 „	Towarz. przem. żelaz. nadrag.	25 „
Browaru w Brunu	25 „	Spółki akc. fabr. wag. w Nesseldorfie	25 „
Spółki akcyj. dynamitu Nobel	25 „	Spółki akc. fabr. papieru w Neusiedel	25 „
Przedsięb. przem. żelaza i stali w Egedy i Kindbergu	25 „	Spółki półn. czesk. kop. węgla w Mostie	25 „
Zakł. austr. obr. kolej.	25 „	Spółki akc. półn. węg. zjedn. kop. węgla	25 „
Spółki wypoż. wozów kolej. pierwszej	25 „	Huty i kopal. górno-węg.	25 „
Fabr. pap. i sp. nakł. w Elbemühl	25 „	Towarz. przem. olejn. w Wiedniu	25 „
Towarz. elektr. powsz. austr.	25 „	Fabr. wapna hydraulic. i cementu portland. w Perlmoos	25 „
detto międzynarod.	25 „	Fabr. papieru w Pitten c. k. uprzyw.	10 sztuk
detto powsz. budapeszt.	25 „	„Poldihütte“	25 sztuk
detto węgier.	25 „	Przędzalni i tkalni baweł. w Pottendorfie	25 „
Tkalni i apretury w Felixdorf	25 „	Przędzalni i tkalni baw. w Pottendorfie, pożycz. pierwsz.	25 „
Spółki akc. naft. galic. karpac.	25 „	Spółki przem. żelaz. w Pradze	25 „
Towarz. gazow. powsz. austr.	5 sztuk	Sp. akc. I. fabr. łuszcz. ryżu w Tryeście	25 „
Towarz. przemysł. gazow., wied.	25 sztuk	Fabr. żel. w Rimamurany-Salgo-Tarjan	25 „
Spółki akc. browar. w Göss	25 „	Spółki górń. rossickiej	25 „
Browaru akcyjn. gradec.	10 sztuk	„Rudolfshütte“	25 „
Cukrowni w Zinkendorf	5 sztuk	Spółki akc. kop. węgla w Salgo-Tarjan	25 „
Spółki akc. fabr. gum., austr.-ameryk.	25 sztuk	Fabryki papieru w Schlögmühl	25 „
Spółki akc. hotel. pierw. wiedeń.	25 „	„Schodnica“	10 sztuk
Przędzalni i tkalni juty, I. austr.	25 „	Fabryki machin i wozów w Simmeringu	25 sztuk
Fabryki wap. i cem. w Kaltenleutgeben	25 „	Spółki fabr. pap. i nakł. w Steyerlmühl	25 „
Przędzalni bawełny w Kleinmünchen	25 „	Fabr. kobierc. i mater. do sprzętów	25 „
Towarz. akc. górń. i hut. w Kronsztadzie	25 „	Spółki kop. węgla w Terbowlu	25 „
Spółki węgl. w Łankowicach	25 „	Spółki turec. reg. tyton. za gotówkę	25 „
Fabryki cukru lipn.-brzecl.	25 „	detto na kon. mies.	25 „
Leykam-Josefsthal w Grazu	25 „	Towarz. kop. węgla węgier. pierwsz.	25 „
Browaru w Liesingu	25 „	Spółki budow. Union	25 „
		Spółki mater. budow. Union	25 „
		Spółki fabr. żelaza i blachy Union	25 „
		Spółki akc. vares. przem. żel.	25 „

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:	Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
Spółki fabr. broni, austr. w Wiedniu . . .	25 sztuk	Spółki „Assicurazioni generali“	5 sztuk
detto em. 1897 . . .	25 „	Spółki akcyjnej austriac. ubezpieczenia „Donau“	25 sztuk
Spółki międzyn. wypoż. wozów kolej. . . .	25 „	Zakł. peszt. ubezp. „Foncière“	25 „
Spółki powsz. wypoż. woz. kol. w Peszcie	25 „	Spółki akcyjn. węgier. ubezp. od gradob. i kontrasekuracyi	25 „
Zakładów wodociąg., gazowych i ogrzewalnych	25 „	Spółki akcyj. węgier. „Lloyd“ do kontrasekuracyi	25 „
Towarz. akcyj. górń. zach. czesk.	25 „	Towarz. ubezp. od gradu i kontrasekur. „Meridionale“	25 „
Spółki budow. wiedeńskiej	25 „	Phönixa austr.	25 „
Spółki fabryki cegieł i budow. wienerberskiej	25 „	Spółki kontrasekuracyi wiedeńskiej . . .	25 „
Spółki gazet. wiedeń. pierwsz.	25 „	Towarz. kontrasekuracyi „Securitas“ . .	25 „
Spółki czeskiej przemysł. cukrow.	25 „	Spółki I. austr. powszech. ubezpiecz. od przygód	25 „
Spółki akcyj. „Allianz“ ubezp. na życie i rent	25 sztuk	Zakładu wiedeńsk. ubezpiecz. na życie i rent	25 „
Spółki „Anker“ ubezpieczenia na życie i rent	5 sztuk	Spółki asekurac. wiedeńskiej	25 „

Załączka B,

podająca warunki zawierania interesów na giełdzie praskiej pod względem jednostki dla papierów na tej giełdzie, lecz nie także i na giełdzie wiedeńskiej notowanych.

Nazwa papierów	Jednostka giełdowa wynosi:
A. Akcje banków.	
Banku kredytowego w Kolinie (Úvěrní banka v Kolíně)	5 sztuk
Zakładu kredytowego zaliczkowego w Hradcu Králové (Záložní úvěrní ústav v Hradci Králové)	25 sztuk
B. Akcje przedsiębiorstw przemysłowych.	
Fabryki akcyjnej wyrobu nawozu sztucznego itd. w Pečeku	25 „
Pierwszej czeskiej spółki akcyjnej rafinerji cukru w Modrzanach	25 „
Podolskiej fabryki cementu, czeskiej spółki akcyjnej do wyrabiania i zużytkowania budulcu (Podolská cementárna, Česká akciová společnost k vyrábění a zužitkování staviva)	25 „
Spółki akcyjnej praskiej budowy machin (Ruston)	25 „
Stowarzyszenia akcyjnego praskiego „Lávky řetězové“	25 „
Spółki praskiej żeglugi parowej na Wełlawie i Łabie	25 „
Prasko-smiechowskiej fabryki kattanów	25 „
Pierwszej czesko-morawskiej fabryki machin (První česko-moravská továrna na stroje)	25 „
Banku pierwszego czeskiego powszechnego kontrasekuracyjnego	25 „

Załączka C,

podająca warunki zawierania interesów na giełdzie tryestyńskiej pod względem jednostki dla papierów na tej giełdzie, lecz nie także i na giełdzie wiedeńskiej notowanych.

N a z w a p a p i e r ó w	Jednostka giełdowa wynosi:
A. Pożyczki publiczne.	
Pożyczka miasta Spletu z roku 1889	5.000 zł. w. a.
B. Akcje banków.	
<i>Banca commerciale Triestina</i> (Bank komercyjny tryestyński)	25 sztuk
C. Akcje przedsiębiorstw przemysłowych.	
<i>Stabilimento tecnico Triestino</i>	25 „
<i>Società d'Acquedotto Aurisina</i> (Towarzystwo wodociągowe Aurisina)	10 „
<i>Società illuminazione a Gas di Gorizia</i> (Spółka akcyjna gorycka oświetlenia gazowego)	50 „
<i>Società illuminazione a Gas di Pola</i> (Spółka akcyjna pulska oświetlenia gazowego)	50 „
Stowarzyszenie akcyjne „ <i>Tergesteo</i> “	10 „
<i>Società Triestina Tramway</i> (Spółka tramwajowa tryestyńska)	50 „
<i>Riunione Adriatica di Sicurtà</i>	10 „

R e j e s t r

interesów kupna i sprzedaży, tudzież dostawnych i premiovych, które według §. 15 i n. ustawy z dnia 9. marca 1897, Dz. u. p. Nr. 195, podlegają podatkowi obrotowemu.

1.	2.			3.		4.		5.	6.	7.
	D a t a									
Liczba bieżąca roczna	a)	b)	c)	Rodzaj (gatunek) ilość sztuk **)		Cena kupna lub sprzedaży †)		Ilość jednostek giełdowych	Miejsce do przyklepienia przypadających znaczków słupkowych	U w a g a
	wypisanie do rejestru	zawarcia interesu	wykonania interesu *)							

*) Rubrykę tę wypełnia się tylko dla interesów dostawnych. Jeżeli dla interesów dostawnych utrzymuje się rejestr osoby, to w rejestrach do interesów kupna i sprzedaży należy tę rubrykę całkiem opuścić. Gdy chodzi o interes premiovych, który zostaje odnotowywany, lub w którym się premii odstępnie, zapisac należy w tej rubryce dotyczącą datę.

***) Ilość sztuk podać należy tylko wtedy, gdy jednostka ma być obliczana według ilości sztuk.

****) Rubrykę tę wypełnia się tylko wtedy, gdy jednostka ma być obliczana według sumy imiennej.

†) Rubrykę tę wypełnia się tylko wtedy, gdy podatek ma być obliczany według obrotu pieniężnego.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XC. — Wydana i rozestana dnia 29. września 1897.

Treść: (№ 223—228.) 223. Obwieszczenie o rozszerzeniu upoważnień Delegacyi komory w Vinjeracu sprawującej oraz służbę portową i zdrowotną morską. — 224. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia egzaminu rządowego na kursie do kształcenia geometrów w szkołach głównych technicznych. — 225. Rozporządzenie dotyczące się urzędowego wyciskania w Ustiu nad Łabą znaczka stęplowego 1no i 5cio centowego na listach przewozowych kolejowych i na blankietach do rachunków. — 226. Obwieszczenie, którem istniejącą kolej zębatą na górę Gaisberg pod Salzburgiem uznaje się pod względem ruchu za małą kolej w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894. — 227. Rozporządzenie do ustawy z dnia 7. listopada 1862, o interesach promyslowych, dotyczących się losów pożyczkowych. — 228. Obwieszczenie o przedłużeniu terminu otwarcia ruchu kolei lokalnej Czereczany—Modrzany z odnogą Mechenice—Dobrzysz.

223.

Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 1. września 1897,

o rozszerzeniu upoważnień Delegacyi Komory w Vinjeracu sprawującej oraz służbę portową i zdrowotną morską,

Delegacyi komory w Vinjeracu (w Dalmacyi), sprawującej oraz służbę portową i zdrowotną morską, nadają się upoważnienia komory pomocniczej II. klasy.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

224.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświaty w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych, skarbu i rolnictwa z dnia 4. września 1897,

tyczące się zaprowadzenia egzaminu rządowego na kursie do kształcenia geometrów w szkołach głównych technicznych.

W przedmiocie odbywania egzaminu rządowego na kursie do kształcenia geometrów w szko-

łach głównych technicznych wydają się następujące postanowienia:

§. 1.

Do rozpoznania wykształcenia zawodowego naukowo-technicznego, na tym kursie nabytego, odbywać się będzie egzamin rządowy.

§. 2.

Przedmiotami tego egzaminu rządowego są:

1. Geodezya niższa i wyższa;
2. prawo administracyjne austriackie i ustawy o księgach gruntowych;
3. przepisy, dotyczące się pomiarów katastralnych i wszelkich innych.

§. 3.

Ażebymy być przypuszczonym do egzaminu rządowego, winien kandydat podać prośbę piśmienną do prezesa komisji egzaminacyjnej i do prośby tej dołączyć w pierwopisie następujące dokumenty:

1. dowód, że dokończenie nauk w szkole głównej nie zbiegło się z obowiązkiem służby wojskowej pod chorągwią;
2. świadectwo wpisu;
3. świadectwo dojrzałości lub dokument takowe zastępujący;
4. książeczkę legitymacyjną a względnie dowód, że kandydat najmniej przez cztery półrocza był zapisany jako uczeń zwyczajny w szkole głównej

technicznej lub innej równorzędnej, że uczęszczał na wszystkie przedmioty egzaminu rządowego dla geometrów i miał odpowiednią planowi nauki ilość godzin, tudzież że uczestniczył w ćwiczeniach praktycznych z niemi w związku będących;

5. świadectwa postępu, ze stopniem najmniej „dostatecznym“ z następujących przedmiotów:

z matematyki (geometrii analitycznej, analizy algebraicznej, rachunku różniczkowego i integralnego), z geometrii wykresłej (i rysunku konstrukcyj), z fizyki (optyki), z gospodarstwa narodowego, z encyklopedyi rolnictwa i leśnictwa.

Nadto złożony należy uwierzytelnione prace graficzne i inne z geodezyi.

§. 4.

Ten egzamin rządowy składa się z dwóch części. praktycznej i teoretycznej.

Część pierwsza odbywa się przed drugą.

Na egzaminie praktycznym winien kandydat wykonać elaborat z zakresu geodezyi a mianowicie ma rozwiązać zadanie pomiarowe w polu i ma opracować takie zadanie piśmiennie.

Zadania te wyznacza komisya egzaminacyjna wspólnie i zarazem wybiera egzaminatora, pod którego nadzorem mają być wykonane.

Rozwiązanie nie powinno wymagać więcej jak sześciu dni.

Jeżeli kandydat zdał pomyślnie egzamin praktyczny, o czem decyduje komisya, przypuszcza się go do egzaminu teoretycznego.

Jeżeli nie uczynił zadosyć wymaganiom, winien poddać się ponownie egzaminowi praktycznemu w terminie późniejszym, który wyznacza komisya. Do ponowienia jeszcze raz tego egzaminu, potrzebne jest pozwolenie Ministra wyznań i oświaty.

§. 5.

Na egzaminie ustnym, który obejmować ma przedmioty w §. 2 wymienione, uwzględnia się złożone świadectwa postępu z przedmiotów tego egzaminu, jeżeli zawierają stopień „dobry“ lub wyższy, o tyle, że w skutek tego czas trwania egzaminu może być skrócony.

W każdym jednak razie egzamin praktyczny złożony należy w całej rozciągłości.

§. 6.

Do tego egzaminu rządowego ustanawia się w każdej szkole głównej technicznej osobną komisję egzaminacyjną.

Członków komisji mianuje Minister wyznań i oświaty na wniosek grona profesorów.

§. 7.

Komisya egzaminacyjna składa się z prezesa, zastępcy prezesa (wiceprezesa) i z tylu komisarzy egzaminacyjnych, ilu ich potrzeba ze względu na ilość kandydatów i dla częstszej zmiany komisji specjalnych.

Prezes, wiceprezes i komisarze egzaminacyjni stanowią komisję główną. Z nich tworzy prezes według własnego zdania komisye do poszczególnych aktów egzaminu (komisye specjalne).

§. 8.

Na komisarzy egzaminacyjnych wybierać należy głównie profesorów i docentów dotyczącej szkoły głównej, oprócz nich zaś także znakomych specjalistów nie należących do szkoły głównej.

§. 9.

W razie niemożności urzędowania zastępuje prezesa wiceprezes, wiceprezesa najstarszy latami służby obecny członek komisji.

§. 10.

Ten egzamin rządowy nie ma stałych terminów, lecz może odbywać się przez cały rok z wyjątkiem feryj jesiennych i śródrocznych.

§. 11.

Zwyczajnie może kandydat zdawać egzamin przed komisją którejkolwiek szkoły głównej technicznej.

Lecz kto był oddalony, winien ponowie egzamin przed komisją tej szkoły głównej, która go oddaliła.

§. 12.

Dni egzaminu wyznacza w każdym z osobna przypadku prezes.

Tenże jednak winien przy wyznaczaniu dni kandydatom trzymać się w ogóle tej kolei, w jakiej zgłaszali się do egzaminu.

§. 13.

Na naradzie i przy głosowaniu odbywającej się nie jawnie, komisya rozważa skutek odbytego egzaminu i z szczególnym względem na wynik egzaminu z geodezyi uchwała, czy kandydat ma być aprobowany czy oddalony.

Do oznaczenia wyniku egzaminu używa się wyrażenia „uzdolniony” lub „uzdolniony z odznaczeniem” i nadto dodaje się „jednogłośnie”, jeżeli to zostało uchwalone.

Jeżeli kandydat został na egzaminie ustnym oddalony, głosować należy nad wyznaczeniem terminu, przed upływem którego kandydat nie może być przypuszczony do ponowienia egzaminu ustnego.

W przypadku tym można uwolnić kandydata od egzaminu praktycznego.

§. 14.

Kandydatowi wydaje się świadectwo wyniku egzaminu złożonego pomyślnie.

Takowe zawierać ma:

Rodowód kandydata, opis toku jego kształcenia się, dzień złożenia egzaminu i osąd przez komisję uchwalony.

§. 15.

Każdy kandydat winien przed złożeniem egzaminu a mianowicie przy podawaniu prośby o dopuszczenie do egzaminu, zapłacić takse w kwocie 20 zł. do rąk prezesa komisji egzaminacyjnej.

§. 16.

We wszystkich punktach, o których w niniejszym porządku egzaminu rządowego nie nadmienia się osobno, mianowicie pod względem prawideł postępowania w razie reprobacyi, stosować należy odpowiednio postanowienia wspólne, dotyczące się egzaminów rządowych w szkołach głównych technicznych.

Badeni r. w.

Biliński r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

225.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. września 1897,

tyczące się urzędowego wyciskania w Ustiu nad Łabą znaczka stęplowego 1no i 5cio centowego na listach przewozowych kolejowych i na blankietach do rachunków.

Odnośnie do rozporządzenia z dnia 11. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 213), tyczącego się używania listów przewozowych kolejowych z wyciśnię-

lym znaczkiem stęplowym i do rozporządzenia z dnia 9. grudnia 1886 (Dz. u. p. Nr. 175), którem dozwolone zostało wyciskanie znaczka stęplowego 1no i 5cio centowego na blankietach do rachunków, podaje się niniejszem do wiadomości, że w Urzędzie podatkowym głównym w Ustiu nad Łabą zaprowadza się wyciskanie pod zwykłymi warunkami, počawszy od 1. października 1897, znaczka stęplowego 1no i 5cio centowego na listach przewozowych kolejowych przez drukarnie prywatne wyrobianych, tudzież na blankietach do rachunków.

Biliński r. w.

226.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 21. września 1897,

którem istniejącą kolej zębatą na górę Gaisberg pod Salzburgiem uznaje się pod względem ruchu za małą kolej w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895).

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia kolej zębatą na górę Gaisberg pod Salzburgiem, będącą przedmiotem Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 24. marca 1886 (Dz. u. p. Nr. 58) uznaje się pod względem ruchu, a to aż do odwołania, za małą kolej w myśl ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) o kolejach niższego rzędu, w skutek czego stosować się mają na przyszłość do rzezzonej kolei postanowienia artykułów XVII aż do XIX ustawy powyższej.

Ze względu na to, uchylają się postanowienia §. 5go wzmiankowanego wyżej Najwyższego dokumentu koncesyjnego, jakoteż postanowienia oddziału II. warunków koncesyjnych z dnia 10. kwietnia 1886 w związku z tym dokumentem ogłoszonych, a na ich miejsce wydają się następujące zarządzenia:

1. We względzie ruchu na kolei koncesyjonowanej stosować się powinna Spółka do osnowy Najwyższego dokumentu koncesyjnego i do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane, nakoniec do zarządzeń Ministerstwa kolei żelaznych i w ogóle Władz do tego powołanych.

2. Urzędnicy rządowi, funkcyonaryusze i słudzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywiada certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróżnym bezpłatnie.

3. Spółka obowiązana jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może Spółka żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub gronem kierującym przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sługi zakładu kolejowego.

Guttenberg r. w.

227.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. września 1897,

do ustawy z dnia 7. listopada 1862 (Dz. u. p. Nr. 85), o interesach promesowych, tyżących się losów pożyczkowych.

W wykonaniu ustawy z dnia 7. listopada 1862 (Dz. u. p. Nr. 85), o interesach promesowych z lo-

sami pożyczkowymi, Ministerstwo skarbu uznaje za stosowne rozporządzić na zasadzie postanowień §. 1go, lit. a) w związku z postanowieniami §. 4go tejże ustawy, że tak właściciel losu, na który sprzedaje się promesę, jak i upoważniony przez właściciela sprzedawca promesy powinni mieć stałą siedzibę w obszarze królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, tudzież że los, na który sprzedaje się promesę, powinien być zachowywany w rzezonym obszarze państwa, iżby posiadanie mogło być każdego czasu udowodnione.

Wykroczenie przeciw temu przepisowi karane być ma według §. 7go tejże ustawy jako wykroczenie defraudacyjne.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie z dniem 1. października 1897.

Biliński r. w.

228.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 22. września 1897,

o przedłużeniu terminu otwarcia kolei lokalne Czerczany—Modrzany z odnogą Mechenice—Dobrzysz.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia termin do ukończenia kolei lokalnej Czerczany—Modrzany z odnogą Mechenice—Dobrzysz i do otwarcia na niej ruchu w §. 3 Najwyższego dokumentu koncecyjnego z dnia 4. marca 1895 (Dz. u. p. Nr. 54) ustanowiony, został przedłużony aż do 31. grudnia 1899.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCI. — Wydana i rozesłana dnia 1. października 1897.

Treść: (№ 229—232.) 229. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Nisko do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych. — 230. Obwieszczenie, którem podaje się do wiadomości wciągnięcie wyższej szkoły handlowej niemieckiej w Bernie do spisu zakładów naukowych tutejszo-krajowych uznanych pod względem służby ochotniczej jednorocznej za równe gimnazyom wyższym i szkołom realnym wyższym. — 231. Obwieszczenie o rozszerzeniu upoważnień celniczych komory pomocniczej I. klasy w Rossbachu. — 232. Rozporządzenie, dotyczące się oznaczania na komorach wagi pewnych rodzajów towarów nadchodzących z zagranicy całymi wagonami.

229.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z dnia 8. sierpnia 1897,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Nisko do szóstej klasy taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 225 z r. 1890).

Dodatkowo do obwieszczenia z dnia 14. grudnia 1890 (Dz. u. p. Nr. 225), zalicza się w porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny gminę Nisko w Galicyi do szóstej klasy taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązującej aż do końca roku 1900.

Weltersheimb r. w.

Biliński r. w.

230.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 27. sierpnia 1897,

którem podaje się do wiadomości wciągnięcie wyższej szkoły handlowej niemieckiej w Bernie do spisu zakładów naukowych tutejszo-krajowych, uznanych pod względem służby ochotniczej jednorocznej za równe gimnazyom wyższym i szkołom realnym wyższym.

Na zasadzie §. 25go ustawy o służbie wojskowej i w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami uznaje się Wyższą szkołę handlową niemiecką w Bernie, składającą się z klasy przygotowawczej i trzech kursów rocznych i posiadającą prawo zakładów publicznych, za równą gimnazyom wyższym i szkołom realnym wyższym pod względem udowadniania uzdolnienia naukowego do służby ochotniczej jednorocznej.

W skutek tego prostuje się załączkę II a do §. 64go I. części Przepisów o służbie wojskowej ogłoszonych rozporządzeniem tutejszem z dnia 15. kwietnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 45).

Weltersheimb r. w.

231.**Obwieszczenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 15. września 1897,**

o rozszerzeniu upoważnień celniczych Komory pomocniczej I. klasy w Rossbachu.

Upoważnia się Komorę pomocniczą I. klasy w Rossbachu do pobierania cła od towarów wełnianych Nr. t. 154/b.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

232.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 20. września 1897,**

tyczące się oznaczania na komorach wagi pewnych rodzajów towarów, nadchodzących z zagranicy całymi wagonami.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi pozwala się, żeby waga zboża, ryżu, szkła i towarów szklanych, kamieni i towarów kamiennych, machin i olejów kopalinnych w beczkach, gdy przedmioty te, każdy

osobno nadchodzą całymi wagonami do oclenia jako przywóz lub do przekazania pod kontrolą listów przewodnich, obliczana była przez potrącenie tary wagonu, na tymże wagonie napisanej, z wagi brutto wagonu naładowanego, przez komorę zbadanej.

Zarazem z częściową zmianą §. 10go przepisu wykonawczego do ustawy z dnia 25. maja 1882, o powszechnej taryfie cłowej obszaru cłowego austriacko-węgierskiego, pozwala się, żeby także co do olejów kopalinnych Nr. t. 120 i Nr. t. 121 b i c podlegających stopom cła po 10 zł. i 5 zł. od 100 kilogramów netto, zadowolano się przy stwierdzeniu wagi brutto posyłki w następujących przypadkach ważeniem na próbę:

1. Gdy idzie o oclenie lub przekazanie olejów kopalinnych w beczkach całymi wagonami nadchodzących, tej samej stopie cła podlegających, jeżeli strona sprzeciwia się oznaczeniu wagi przez potrącenie tary wagonu.

2. Gdy idzie o oclenie lub przekazanie olejów kopalinnych w beczkach całymi wagonami nadchodzących, rozmaitym stopom cła podlegających, jeżeli deklarowana była waga każdej z osobna beczki.

Lecz gdyby w jednym z rzeczonych przypadków powstało podejrzenie, że deklaracja nie jest dokładna, przystąpić należy do ważenia każdej beczki.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCII. — Wydana i rozesłana dnia 9. października 1897.

Treść: № 233. Obwieszczenie o okręgach szacunkowych do podatku osobisto-dochodowego.

233.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. października 1897,

o okręgach szacunkowych do podatku osobisto-dochodowego.

Na zasadzie §§. 177 i 179 ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220), ogłasza się poniżej spis okręgów szacunkowych do rozkładu podatku osobisto-dochodowego, zawierający oraz ilość członków komisji szacunkowych, przez Ministra skarbu ustanowioną.

Przy ustanawianiu ilości członków komisji oparto się w spisie niniejszym na przypuszczeniu, że w każdym okręgu szacunkowym ilość uprawnionych do wyboru wynosi więcej niż 42 i że przeto stosownie do §. 181, ustęp 1, członkowie komisji szacunkowych, którzy powołani być mają drogą wyboru, wybierani będą w trzech kołach wyborczych

Lecz gdyby w którymś okręgu szacunkowym ilość uprawnionych do wyboru wynosiła mniej niż 42 i gdyby przeto stosownie do §. 181, ustęp 3 zamiast trzech kół wyborczych utworzyć należało tylko dwa, natenczas w tych przypadkach, w których w wykazie niniejszym ustanowiono 6 i 18 członków komisji, powinno ich być tylko czterech a względnie dwunastu.

Biliński r. w.

S p i s

okręgów szacunkowych do podatku osobisto-dochodowego (§. 177 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220).

Dolna Austria.

1 Nr. okręgu	2 Okrąg szacunkowy	3		4 powia- towa	5 Siedziba komisji	6 Ilość członków komisji
		Komisya				
		miej- scowa				
1	Wiedeń, dzielnica I (okrąg sądo- wy I)	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy I w Wiedniu	18
2	Wiedeń, dzielnica I (okrąg sądo- wy II)	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy I w Wiedniu	18
3	Wiedeń, dzielnica II (okrąg sądo- wy I)	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy II w Wiedniu	18
4	Wiedeń, dzielnica II (okrąg sądo- wy II)	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy II w Wiedniu	18
5	Wiedeń, dzielnica III	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy III i XI	18
6	" " IV	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy IV, V i X	24
7	" " V	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy IV, V i X	24
8	" " VI	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy VI i VII	24
9	" " VII	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy VI i VII	24
10	" " VIII	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy VIII i IX	18
11	" " IX	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy VIII i IX	24
12	" " X	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy IV, V i X	18
13	" " XI	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy III i XI	12
14	" " XII	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XII i XIII	18
15	" " XIII	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XII i XIII	18
16	" " XIV	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XIV i XV	18
17	" " XV	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XIV i XV	12
18	" " XVI	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XVI i XVII	18
19	" " XVII	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XVI i XVII	12
20	" " XVIII	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XVIII i XIX	18
21	" " XIX	1	.		Administracya podatkowa dla dzielnicy XVIII i XIX	12
22	Miasto Baden z Weikersdorfem	1	.		Starostwo w Badenie	12
23	Gmina miejscowa Floridsdorf	1	.		" " Floridsdorfie	12
24	Miasto Krems	1	.		" " Krems	12
25	" " Mödling	1	.		" " Mödlingu	12
26	" " St. Pölten	1	.		" " St. Pölten	12
27	" " Wiener-Neustadt	1	.		" " Wiener-Neustadt	12
28	Powiat polityczny Amstetten z mia- stem Waidhofen n. Ybbssem		" " Amstetten	18
29	Powiat polityczny Baden z wyłącze- niem gmin Baden i Weikersdorf		" " Badenie	12

Dolna Austria (koniec).

1	2	3		5	6
		Komisya			
		miejs- scowa	powia- towa		
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy	Siedziba komisyi		Łość członków komisyi	
30	Powiat polityczny Bruck n. Litawą	.	1	Starostwo w Bruck nad Litawą	18
31	" " Floridsdorf z wyłączeniem gminy niemieckiej Floridsdorf	1	" " Floridsdorfie	18
32	Powiat polityczny Hietzing (okolica)	.	1	" " Hietzingu (okolica)	12
33	" " Horn	1	" " Horn	12
34	" " Korneuburg	1	" " Korneuburgu	12
35	" " Krems z wyłączeniem miasta Krems	1	" " Krems	18
36	Powiat polityczny Lilienfeld	1	" " Lilienfeld	6
37	" " Melk	1	" " Melk	12
38	" " Mödling z wyłączeniem miasta Mödlingu	1	" " Mödlingu	18
39	Powiat polityczny Mistelbach	1	" " Mistelbachu	18
40	" " Neunkirchen	1	" " Neunkirchen	18
41	" " Oberhollabrunn	1	" " Oberhollabrunn	18
42	" " St. Pölten z wyłączeniem miasta St. Pölten	1	" " St. Pölten	12
43	Powiat polityczny Scheibbs	1	" " Scheibbs	6
44	" " Tulln	1	" " Tulln	12
45	" " Waidhofen nad Thaya	1	" " Waidhofen nad Thaya	18
46	Powiat polityczny Wiener-Neustadt (okolica)	1	" " Wiener-Neustadt	18
47	Powiat polityczny Zwettl	1	" " Zwettl	18

Górna Austria.

1	Miasto Linz z Lustenau i Waldegg	1	.	Administracya podatkowa w Linzu	18
2	Miasto Steyr	1	.	Starostwo w Steyr	12
3	" " Wels	1	.	" " Wels	6
4	Powiat polityczny Braunau	1	" " Braunau	12
5	" " Freistadt	1	" " Freistadt	12
6	" " Gmunden	1	" " Gmunden	12
7	" " Kirchdorf	1	" " Kirchdorf	6
8	" " Linz (okolica)	1	" " Linzu	12
9	" " Perg	1	" " Perg	12
10	" " Ried	1	" " Ried	12
11	" " Rohrbach	1	" " Rohrbach	12
12	" " Schärding	1	" " Schärding	12
13	" " Steyr (okolica)	1	" " Steyr	12
14	" " Vöcklabruck	1	" " Vöcklabruck	12
15	" " Wels z wyłączeniem miasta Wels	1	" " Wels	12

Salzburg.

1 Nr. okręgu	2 Okrąg szacunkowy	3		4 miejsceowa	5 Siedziba komisji	6 Ilość członków komisji
		Komisya				
			powiatowa			
1	Salzburg, miasto	1			Administracya podatkowa w Salzburgu .	12
2	Powiat polityczny Hallein		1		" " " Hallein	6
3	" " St. Johann		1		" " " St. Johann	6
4	" " Salzburg (okolica)		1		Starostwo w Salzburgu	12
5	" " Tamsweg		1		" " Tamswegu	6
6	" " Zell am See		1		" " Zell am See	6

Tyrol.

1	Miasto Innsbruck z Wiltenem	1			Starostwo w Innsbrucku	12
2	" " Bozen z gminami Gries i Zwölfmalgreien	1			" " Bozen	6
3	Miasto Meran z gminami Obermais, Untermais i Gratsch	1			" " Meranie	6
4	Miasto Trydent	1			" " Trydencie	12
5	Powiat polityczny Ampezzo		1		" " Ampezzo	6
6	" " Borgo		1		" " Borgo	6
7	" " Bozen (okolica) z wyłączeniem gmin Gries i Zwölfmalgreien		1		" " Bozenie	12
8	Powiat polityczny Brixen		1		" " Brixenie	6
9	" " Bruneck		1		" " Brunecku	6
10	" " Cavalese		1		" " Cavalese	6
11	" " Cles		1		" " Cles	6
12	" " Imst		1		" " Imst	6
13	" " Innsbruck (okolica) z wyłączeniem Wiltenu		1		" " Innsbrucku	12
14	Powiat polityczny Kitzbühel		1		" " Kitzbühlu	6
15	" " Kufstein		1		" " Kufsteinie	6
16	" " Landeck		1		" " Landecku	6
17	" " Lienz		1		" " Lienzu	6
18	" " Meran z wyłączeniem gmin pod Nr. 3		1		" " Meranie	6
19	Powiat polityczny Primiero		1		" " Primiero	6
20	" " Reutte		1		" " Reutte	6
21	" " Riva		1		" " Rivie	6
22	" " Rovereto z miastem Rovereto		1		" " Rovereto	12
23	Powiat polityczny Schwaz		1		" " Schwazu	6
24	" " Tione		1		" " Tione	6
25	" " Trydent(okolica)		1		" " Trydencie	12

Vorarlberg.

1 Nr. okręgu	2 Okrąg szacunkowy	3 Komisyja		5 Siedziba komisji	6 Liczba członków komisji
		3 miejscowa	4 powiatowa		
1	Powiat polityczny Bludenz	1	Starostwo w Bludenz	6
2	" " Bregencya . .	.	1	" " Bregencyi	6
3	" " Feldkirch	1	" " Feldkirchu	6

Styrya.

1	Miasto Graz	1	.	Administracya podatkowa w Grazu . .	24
2	" Cyleja	1	.	Starostwo w Cylei	6
3	" Marybor	1	.	" " Maryborze	12
4	" Ptuj	1	.	" " Ptui	6
5	Powiat polityczny brucki n. Murą .	.	1	" " Brucku nad Murą	12
6	" " cylejski (okolica)	.	1	" " Cylei	18
7	" " loncki	1	" " Lonczu	12
8	" " feldbaski	1	" " Feldbachu	18
9	" " gradecki (okolica)	1	" " Grazu	18
10	Powiat polityczny gröbmiński . .	.	1	" " Gröbmingu	12
11	" " hartberski	1	" " Hartbergu	12
12	" " judenburski	1	" " Judenburgu	12
13	" " libnicki	1	" " Libnicy	12
14	" " ljubnieński	1	" " Ljubnie	12
15	" " licenski	1	" " Liceni	6
16	" " ljutomerski	1	" " Ljutomierzu	6
17	" " maryborski (okolica)	1	" " Maryborze	12
18	Powiat polityczny murauski	1	" " Murau	6
19	" " ptujski (okolica)	.	1	" " Ptui	6
20	" " radgoński	1	" " Radgonie	12
21	" " brzezički	1	" " Brzeziacach	6
22	" " voitsberski	1	" " Voitsbergu	6
23	" " wajčki	1	" " Wajcach	12
24	" " słow. hradecki	1	" " Słow. Hradcu	6

Karyntya.

1	2	3	4	5	6
		Komisyja			
		miejs- scowa	powia- towa		
Okrąg szacunkowy					
1	Miasto Celowiec	1	.	Administracya podatkowa w Celowcu	12
2	Powiat polityczny św. mohorski	1	Starostwo w Św. Mohorze	6
3	" " celowiecki (okol.)	1	" " Celowcu	12
4	" " spitalski	1	" " Spitalu	12
5	" " św. widzki	1	" " Św. Widzie	12
6	" " bielacki	1	" " Bielaku	12
7	" " welikowecki	1	" " Welikowecu	12
8	" " wilczo-horski	1	" " Wilczej Horze	12

Kraina.

1	Miasto Lublana	1	.	Administracya podatkowa w Lublanie	12
2	Powiat polityczny postojeński	1	Starostwo w Postojnie	12
3	" " koczewieński	1	" " Koczewiu	6
4	" " kerski	1	" " Kersku	6
5	" " krański	1	" " Krani	12
6	" " lublański (okolica)	1	" " Lublanie	12
7	" " lityjski	1	" " Lityi	6
8	" " logatecki	1	" " Logatecu	6
9	" " radowlicki	1	" " Radowlicy	6
10	" " nowo-miejski	1	" " Nowem Miście	6
11	" " kamnicki	1	" " Kamniku	6
12	" " czernomelski	1	" " Czernomelu	6

Tryest.

1	Miasto Tryest	1	.	Administracya podatkowa w Tryeście	24
2	Okrąg Tryestu (przedmieścia i ob- szar)	1	" " " " " "	6

Istrya.

1	Miasto Pulje	1	.	Starostwo w Pulju	12
2	Powiat polityczny koparski	1	" " Koparze	12
3	" " loszyński	1	" " Loszynie	6
4	" " paziński	1	" " Pazynie	6
5	" " porjecki	1	" " Porjeczu	6
6	" " pulski (okolica) z miastem Rowinią	1	" " Pulju	6
7	Powiat polityczny wołoski	1	" " Wołosku	6

Gorycyja i Gradyska.

1 Nr. okręgu	2 Okrąg szacunkowy	3 Komisyja		5 Siedziba komisji	6 Ilość członków komisji
		miejscowa	powiatowa		
1	Miasto Gorycyja	1	.	Starostwo w Gorycyi	12
2	Powiat polityczny gorycki (okolica)	.	1	" " "	12
3	" " sezański	1	" " Seżanie	6
4	" " gradyski	1	" " Gradysce	12
5	" " tolmiński	1	" " Tolminie	6

Dalmacya.

1	Miasto Zadar	1	.	Starostwo w Zadarze	12
2	" Splet	1	.	" " Splecie	12
3	Powiat polityczny benkowacki	1	" " Benkowaczu	6
4	" " kotorski	1	" " Kotorze	6
5	" " korezulski	1	" " Korezuli	6
6	" " imosecki	1	" " Imoskach	4
7	" " kniński	1	" " Kninie	6
8	" " hwarski	1	" " Hwarze	6
9	" " makarski	1	" " Makarsce	6
10	" " metkowicki	1	" " Metkowiczu	6
11	" " dubrownicki	1	" " Dubrowniku	6
12	" " szybenicki	1	" " Szybeniku	6
13	" " siński	1	" " Siniu	6
14	" " splecki z wyłączeniem miasta Spletu	1	" " Splecie	12
15	Powiat polityczny zadarski z wyłączeniem miasta Zadaru	1	" " Zadarze	12

Czechy.

1	Miasto Praga, Stare miasto i Jozefów	1	.	Administracyja podatkowa I w Pradze	18
2	Miasto Praga, Mała Strona i Hradczyn	1	.	" " " " " "	18
3	Miasto Praga, Holeszowice-Bubna	1	.	" " " " " "	18
4	" " Nowe miasto górne i Wyszehrad	1	.	" " " " " " II " " "	18
5	Miasto Praga, Nowe miasto dolne	1	.	" " " " " " "	18
6	" Asz	1	.	Starostwo w Aszu	6
7	" Ustie nad Łabą	1	.	" " Ustiu nad Łabą	12
8	" Czeska Lipa	1	.	" " Czeskiej Lipie	6
9	" Most	1	.	" " Mostie	12

Czechy (ciąg dalszy).

1	2	3		4	5	6
		Komisyja				
		miej- scowa	powia- towa			
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy			Siedziba komisji	Ilość członków komisji	
10	Miasto Budziejowice	1	.	.	Starostwo w Budziejowicach	12
11	" Chrudim	1	.	.	" " Chrudimie	6
12	" Duchcow	1	.	.	" " Duchcovie	6
13	" Cheb	1	.	.	" " Chebie	12
14	" Jablonec	1	.	.	" " Jablonecu	12
15	" Kraslice	1	.	.	" " Krašlicach	6
16	" Młody Bolesław	1	.	.	" " Młodym Bolesławiu	6
17	" Karlowary	1	.	.	" " Karlowarach	12
18	" Karlin	1	.	.	" " Karlinie	12
19	" Kladno	1	.	.	" " Kladnie	6
20	" Klatowy	1	.	.	" " Klatowach	6
21	" Kolin	1	.	.	" " Kolinie	6
22	" Chomutów	1	.	.	" " Chomutowie	6
23	" Kutnahora	1	.	.	" " Kutnej Horze	6
24	" Litomierzyce	1	.	.	" " Litomierzycach	6
25	" Libeň	1	.	.	" " Karlinie	6
26	Gmina miejscowa Nusle Pankrac .	1	.	.	" " Winohradach król.	6
27	Miasto Pardubice	1	.	.	" " Pardubicach	6
28	" Pilzeň	1	.	.	" " Pilzni	18
29	" Pisek	1	.	.	" " Piseku	6
30	" Przybram	1	.	.	" " Przybramie	6
31	" Liberec	1	.	.	" " Libercu	12
32	" Rumburk	1	.	.	" " Rumburku	6
33	" Žatec	1	.	.	" " Žatecu	6
34	" Smichow	1	.	.	" " Smichowie	12
35	Miasta Cieplice-Szenawai Trnowany	1	.	.	" " Cieplicach	12
36	Miasto Trutnow	1	.	.	" " Trutnowie	6
37	" Warnsdorf	1	.	.	" " Warnsdorfie	6
38	" Winohrady królewskie	1	.	.	" " Winohradach król.	18
39	" Žyžkow	1	.	.	" " Winohradach król.	18
40	Powiat polityczny aszski z wyłą- czeniem miasta Aszu	1	" " Aszu	6
41	Powiat polityczny ustiecki n. Łabą z wyłączeniem m. Ustie n. Ł.	.	.	1	" " Ustiu nad Łabą	12
42	Powiat polityczny beneszowski	1	" " Beneszowie	12
43	" " horszowo-tyński	1	" " Horszowym Tynie	12
44	" " blatneński	1	" " Blatnej	12
45	" " czesko-brodzki	1	" " Czeskim Brodzie	18
46	" " czesko lipski z wyłącz. m. Czeskiej Lipy	1	" " Czeskiej Lipie	12

Czechy (ciąg dalszy).

1	2	3		4	5	6
		Komisyja				
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy	miejscowa	powiatowa	Siedziba komisji	Łość członków komisji	
47	Powiat polityczny broumowski	1	Starostwo w Broumowie	12	
48	" " mosteński z wyłączeniem miasta Mostów	1	" " Mostie	12	
49	Powiat polityczny budziejowski z wyłąc. miasta Budziejowic	1	" " Budziejowicach	12	
50	Powiat polityczny czasławski	1	" " Czasławie	12	
51	" " choteborski	1	" " Chotieborze	6	
52	" " chrudimski z wyłączeniem miasta Chrudima	1	" " Chrudimie	12	
53	Powiat polityczny doubski	1	" " Doubie	6	
54	" " niemiecko-brodzki	1	" " Niemieckim Brodzie	18	
55	" " duchcowski z wyłączeniem miasta Duchcowa	1	" " Duchcowie	12	
56	Powiat polityczny chebski z wyłączeniem miasta Chebu	1	" " Chebie	12	
57	Powiat polityczny falknowski	1	" " Falknowie	12	
58	" " friedlandzki	1	" " Friedlandzie	12	
59	" " jabłoński	1	" " Jabloni	6	
60	" " jablonecki z wyłączeniem miasta Jabloncu	1	" " Jabloncu	18	
61	Powiat polityczny kraslicki z wyłączeniem miasta Kraslic	1	" " Kraslicach	6	
62	Powiat polityczny werchlabski	1	" " Werchlabach	6	
63	" " wysoko-mycki	1	" " Wysokiem Mycie	12	
64	" " horzowicki	1	" " Horzowicach	12	
65	" " jiczynski	1	" " Jiczynie	18	
66	" " joachimowski	1	" " Joachimowie	6	
67	" " młodo-bolesławski z wyłąc. m. Młod. Bolesławia	1	" " Młodym Bolesławiu	12	
68	Powiat polityczny kadański	1	" " Kadani	12	
69	" " kaplicki	1	" " Kaplicy	12	
70	" " karłowarski z wyłączeniem miasta Karlowary	1	" " Karłowarach	12	
71	Powiat polityczny karliński z wyłączeniem miast Karlina i Libenia	1	" " Karlinie	18	
72	Powiat polityczny kladneński z wyłączeniem miasta Kladna	1	" " Kladnie	12	
73	Powiat polityczny klatowski z wyłączeniem miasta Klatów	1	" " Klatowach	12	
74	Powiat polityczny koliński z wyłączeniem miasta Kolina	1	" " Kolinie	12	
75	Powiat polityczny król. hradecki	1	" " Królowej Hradcu	18	
76	" " królodworski	1	" " Królodworze	12	

Czechy (ciąg dalszy).

1	2	3	4	5	6
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy	Komisyja		Siedziba komisji	Ilość członków komisji
		miejscowa	powiatowa		
77	Powiat polityczny chomutowski z wyłąc. miasta Chomutowa	.	1	Starostwo w Chomutowie	12
78	Powiat polityczny kralowicki	1	" " Kralowicach	6
79	" " krumlowski	1	" " Krumłowie	12
80	" " kutnohorski z wyłączeniem m. Kutnej Hory	.	1	" " Kutnej Horze	12
81	Powiat polityczny lanckoroński	1	" " Lanckoronie	12
82	" " louński	1	" " Lounach	6
83	" " ledecki	1	" " Ledeczu	12
84	" " litomierzycki z wyłączeniem m. Litomierzyc	.	1	" " Litomierzycach	12
85	Powiat polityczny litomyślski	1	" " Litomyśli	12
86	" " zlutycy	1	" " Zlutycach	6
87	" " melnicki	1	" " Melniku	12
88	" " strzyberski	1	" " Strzybrze	12
89	" " tyński n. Wełtawą	1	" " Tyniu nad Wełtawą	6
90	" " milewski	1	" " Milewsku	6
91	" " mnichowo - hrady	1	" " Mnichowem Hradyszczu	6
92	Powiat polityczny nowo-bydzowski	1	" " Nowym Bydzwie	12
93	" " hradecki	1	" " Jendrychowym Hradcu	12
94	Powiat polityczny nowo - miejski n. Metują	1	" " Nowem Miestie nad Metują	18
95	Powiat polityczny pardubicki z wyłączeniem miasta Pardubic	1	" " Pardubicach	12
96	Powiat polityczny pelhrzymowski	1	" " Pelhrzymowie	18
97	" " pilzeński z wyłączeniem miasta Pilzni	1	" " Pilzni	12
98	Powiat polityczny pisecki z wyłączeniem miasta Piseku	1	" " Piseku	12
99	Powiat polityczny plański	1	" " Planach	6
100	" " podjebradzki	1	" " Podjebradzie	12
101	" " podborzański	1	" " Podborzanach	6
102	" " policki	1	" " Policzce	6
103	" " prachatycy	1	" " Prachatycach	12
104	" " przestycki	1	" " Przestycach	6
105	" " przybramski z wyłączeniem m. Przybramu	.	1	" " Przybramie	12
106	Powiat polityczny rakonicki	1	" " Rakonicach	6
107	" " roudnicki	1	" " Roudnikach	12
108	" " rychnowski	1	" " Rychnowie	12
109	" " liberecki (okolica)	1	" " Libercu	18
110	" " rokicański	1	" " Rokitanach	12

Czechy (koniec).

1	2	3		4	5	6
		Komisyja				
		miej- scowa	powia- towa			
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy			Siedziba komisji	Ilość członków komisji	
111	Powiat polityczny rumburski z wyłączeniem miast Rumburka i Warnsdorfu	1		Starostwo w Rumburku	12
112	Powiat polityczny žatecki z wyłączeniem miasta Žatecu	1		" " Žatecu	12
113	Powiat polityczny szlański	1		" " Szlanach	18
114	" " szluknowski	1		" " Szluknowie	12
115	" " suszycki	1		" " Suszycach	12
116	" " selczański	1		" " Selczanach	12
117	" " semilski	1		" " Semilcach	12
118	" " žamberski	1		" " Žamberku	12
119	" " smichowski z wyłąc. miasta Smichowa	1		" " Smichowie	18
120	Powiat polityczny ilemnicki	1		" " Ilemnicach	12
121	" " strakonicki	1		" " Strakonicach	12
122	" " taborski	1		" " Taborze	12
123	" " tachowski	1		" " Tachowie	6
124	" " domažlicki	1		" " Domažlicach	6
125	" " teplski	1		" " Tepli	6
126	" " teplicki z wyłąc. m. Cieplice-Szenawa i Trnowany	1		" " Cieplicach	12
127	Powiat polityczny deczynski	1		" " Deczynie	18
128	" " trutnowski z wyłączeniem miasta Trutnowa	1		" " Trutnowie	12
129	Powiat polityczny turnowski	1		" " Turnowie	6
130	" " król. winohradzki z wyłączeniem miast Winohradów król. i Žyzkova tudzież gminy Nusle-Pankrac	1		" " Winohradach król.	18
131	Powiat polityczny trzeboński	1		" " Trzeboni	12

Morawa.

1	Miasto Berno	1	.		Administracja podatkowa w Bernie	24
2	" " Iglawa	1	.		Starostwo w Iglawie	12
3	" " Kromieryž	1	.		" " Kromieryžu	12
4	" " Morawska Ostrawa z Przywozem	1	.		" " Mistku	12
5	" " Nowy Iczyn	1	.		" " Nowym Iczynie	12
6	" " Olomuniec	1	.		" " Olomuńcu	12
7	" " Przerowo	1	.		" " Przerowie	6
8	" " Prostejowice z gminą izraelską	1	.		" " Prostejowicach	12

Morawa (ciąg dalszy).

1	2	3		4	5	6
		Komisyja				
		miej- scowa	powia- towa			
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy			Siedziba komisji	Ilość członków komisji	
9	Miasto Szumberk	1	.	.	Starostwo w Szumberku	6
10	" Szternberg	1	.	.	" " Szternbergu	6
11	Gmina miejscowa Witkowice z gmi- nami Lhotką, Hrabową wielką, Hrabową małą, Nową Wsią i Zabrzehem	1	.	.	" " Mistku	12
12	Miasto Znojmo z gminami sąsie- dniami Alt- i Neu-Schallers- dorf, Oblekowicami, Bohumel- licami, Nesechlebem, Małemi Stoszykowicami, Sedleszowi- cami i Mansbergiem	1	.	.	" " Znojmie	12
13	Powiat polityczny hustopecki	1	" " Hustopieczu	12
14	" " boskowicki	1	" " Boskowicach	18
15	" " berneński (okolica)	1	" " Bernie	18
16	" " morawsko-budiejo- wicki	1	" " Budziejowicach Morawskich	6
17	Powiat polityczny daczycycki	1	" " Daczycach	12
18	" " kijowski	1	" " Kijowie	6
19	" " hodoniński	1	" " Hodoninie	12
20	" " wielko-mezerycki	1	" " Wielkim Mezeryczu	6
21	" " zabrzeski	1	" " Zabrzehu	12
22	" " holeszowski	1	" " Holeszowie	12
23	" " igławski (okolica)	1	" " Igławie	6
24	" " kromieryski (okol.)	1	" " Kromieryżu	6
25	" " litowski	1	" " Litowli	12
26	" " morawsko- krumłowski	1	" " Krumłowie Morawskim	6
27	" " morawsko- trzebowski	1	" " Trzebowie Morawskiej	18
28	" " hranicki	1	" " Hranicy	12
29	" " mistecki z wy- łączeniem gmin pod Nr. 4 i 11	1	" " Mistku	12
30	Powiat polityczny nowomiejski	1	" " Nowem Miście	12
31	" " nowoiczyński z wyłącz. miasta Nowego Iczyna	1	" " Nowym Iczynie	12
32	Powiat polityczny mikułowski	1	" " Mikułowie	6
33	" " ołomuniecki (okol.)	1	" " Ołomuńcu	12
34	" " przerowski z wyłą- czeniem miasta Przerowa	1	" " Przerowie	12
35	Powiat polityczny prostejowicki z wyłącz. miasta Prostejowic i gminy izraelskiej	1	" " Prostejowicach	6
36	Powiat polityczny rymarzowski	1	" " Rymarzowie	6
37	" " szumberski z wy- łączeniem miasta Szumberku	1	" " Szumberku	12

Morawa (koniec).

1	2	3	4	5	6
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy	Komisyja		Siedziba komisji	Ilość członków komisji
		miejscowa	powiatowa		
38	Powiat polityczny szternberski z wyłączeniem m. Szternbergu	.	1	Starostwo w Szternbergu	12
39	Powiat polityczny tysznowicki . .	.	1	" " Tisznowicach	6
40	" " trzebiecki	1	" " Trzebicy	12
41	" " węg.-brodzki	1	" " Węgierskim Brodzie	12
42	" " węg.-hradyski łącznie z m. Węg. Hradyszczem .	.	1	" " Węgierskiem Hradyszczu .	18
43	Powiat polityczny woł.-mezerycki	.	1	" " Mezeryczu wołoskim	12
44	" " wyszkowski	1	" " Wyszkanie	18
45	" " znojmski (okolica) z wyłączeniem gmin pod Nr. 12, należących do okręgu szacunkowego miasta Znojmu	.	1	" " Znojmie	12

Śląsk.

1	Miasto Opawa	1	.	Administracja podatkowa w Opawie . .	12
2	" Bielsk	1	.	Starostwo w Bielsku	12
3	" Karniów	1	.	" " Karniowie	12
4	" Cieszyn	1	.	" " Cieszynie	12
5	Powiat polityczny bielski (okolica)	.	1	" " Bielsku	12
6	" " frysztacki	1	" " Frysztacie	12
7	" " freiwaldowski	1	" " Freiwaldowie	12
8	" " bruntalski	1	" " Bruntalu	12
9	" " karniowski z wyłączeniem miasta Karniowa .	.	1	" " Karniowie	12
10	Powiat polityczny cieszyński z wyłączeniem okręgu sądowego frydeckiego i miasta Cieszyna	.	1	" " Cieszynie	12
11	Okrąg sądowy frydecki	1	" " "	12
12	Powiat polityczny opawski (okolica)	.	1	" " Opawie	12
13	" bilowecki	1	" " Bilowcu	6

Galicya.

1	Miasto Lwów	1	.	Administracja podatkowa we Lwowie .	24
2	" Brody	1	.	Starostwo w Brodach	6
3	" Drohobycz	1	.	" " Drohobyczu	12
4	" Horodenka	1	.	" " Horodence	6

Galicya (ciąg dalszy).

1	2	3	4	5	6
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy	Komisya		Siedziba komisyi	Ilość członków komisyi
		miejscowa	powiatowa		
5	Miasto Kołomyja z gminą ościenną Werbiażem Niżnym	1	.	Starostwo w Kołomy	18
6	Miasto Kraków	1	.	Administracya podatkowa w Krakowie	18
7	" Nowy Sącz z gminą ościenną Załubińczami	1	.	Starostwo w Nowym Sącz	6
8	Miasto Podgórze	1	.	" " Podgórzu	12
9	" Przemyśl	1	.	" " Przemyślu	18
10	" Rzeszów	1	.	" " Rzeszowie	12
11	" Sambor	1	.	" " Samborze	6
12	" Stanisławów	1	.	" " Stanisławowie	12
13	" Stryj	1	.	" " Stryju	12
14	" Tarnopol	1	.	" " Tarnopolu	12
15	" Tarnów	1	.	" " Tarnowie	12
16	Powiat polityczny biański	1	" " Białej	18
17	" " bobrecki	1	" " Bóbrce	12
18	" " bocheński	1	" " Bochni	18
19	" " bohorodczański	1	" " Bohorodczanach	6
20	" " borszczowski	1	" " Borszczowie	18
21	" " brodzki z wyłączeniem miasta Brodów	1	" " Brodach	18
22	Powiat polityczny brzeski	1	" " Brzesku	18
23	" " brzezański	1	" " Brzeżanach	18
24	" " brzozowski	1	" " Brzozowie	12
25	" " buczacki	1	" " Buczaczu	18
26	" " chrzanowski	1	" " Chrzanowie	18
27	" " cieszanowski	1	" " Cieszanowie	12
28	" " czortkowski	1	" " Czortkowie	12
29	" " dąbrowski	1	" " Dąbrowie	12
30	" " dobromiński	1	" " Dobromilu	12
31	" " doliniński	1	" " Dolinie	18
32	" " drohobycki z wyłączeniem miasta Drohobycza	1	" " Drohobyczu	18
33	Powiat polityczny gorlicki	1	" " Gorlicach	12
34	" " grodecki	1	" " Gródku	12
35	" " grybowski	1	" " Grybowie	6
36	" " horodeniecki z wyłączeniem m. Horodenki	1	" " Horodence	12
37	Powiat polityczny husiatyński	1	" " Husiatynie	18
38	" " jarosławski	1	" " Jarosławiu	18
39	" " jasielski	1	" " Jaśle	12
40	" " jaworowski	1	" " Jaworowie	12
41	" " kałuski	1	" " Kałuszu	12

Galicya (ciąg dalszy).

1	2	3	4	5	6
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy	Komisyja		Siedziba komisji	Ilość członków komisji
		miejscowa	powiatowa		
42	Powiat polityczny kamionecki	1	Starostwo w Kamionce	18
43	" " kolbuszowski	1	" " Kolbuszowie	12
44	" " kołomyjski z wyłączeniem m. Kołomyi i gminy ościennej Werbiaża Niżnego	1	" " Kołomyi	18
45	Powiat polityczny kosowski	1	" " Kosowie	12
46	" " krakowski(okolice)	1	" " Krakowie	12
47	" " krośnieński	1	" " Krośnie	12
48	" " łańcucki	1	" " Łańcucie	18
49	" " lwowski (okol.)	1	" " Lwowie	18
50	" " limanowski	1	" " Limanowej	12
51	" " liski	1	" " Lisku	18
52	" " mielecki	1	" " Mielcu	12
53	" " mościcki	1	" " Mościskach	18
54	" " myślenicki	1	" " Myślenicach	18
55	" " nadworniański	1	" " Nadwornie	12
56	" " nowotarski	1	" " Nowymtargu	12
57	" " nowosandecki z wyłączeniem m. Nowego Sącza i gminy ościennej Załubińczy	1	" " Nowym Sączu	18
58	Powiat polityczny niżański	1	" " Nisku	12
59	" " pilżeński	1	" " Pilźnie	6
60	" " podgórski z wyłączeniem miasta Podgórze	1	" " Podgórzu	12
61	Powiat polityczny podhajecki	1	" " Podhajcach	12
62	" " przemysłański	1	" " Przemyslanach	12
63	" " przemyski z wyłączeniem miasta Przemyśla	1	" " Przemyślu	18
64	Powiat polityczny rawski	1	" " Rawie	18
65	" " rohatyński	1	" " Rohatynie	18
66	" " ropczycki	1	" " Ropczycach	12
67	" " rudecki	1	" " Rudkach	12
68	" " rzeszowski z wyłączeniem miasta Rzeszowa	1	" " Rzeszowie	18
69	Powiat polityczny samborski z wyłączeniem miasta Sambora	1	" " Samborze	12
70	Powiat polityczny sanocki	1	" " Sanoku	18
71	" " skałacki	1	" " Skałacie	18
72	" " sokalski	1	" " Sokalu	18
73	" " śniatyński	1	" " Śniatynie	12

Galicya (koniec).

1	2	3		4	5	6
		Komisya				
Nr. okręgu	Okrąg szacunkowy	miej- scowa	powia- towa	Siedziba komisyi	Łość członków komisyi	
74	Powiat polityczny stanisławowski z wyłączeniem m. Stanisławowa	.	1	Starostwo w Stanisławowie	18	
75	Powiat polityczny staromiejski . .	.	1	" " Staremmieście	12	
76	" " stryjski z wyłączeniem miasta Stryja	1	" " Stryju	12	
77	Powiat polityczny stryzowski . .	.	1	" " Stryzowie	12	
78	" " tarnobrzegi . .	.	1	" " Tarnobrzegu	12	
79	" " tarnopolski z wyłączeniem miasta Tarnopola .	.	1	" " Tarnopolu	18	
80	Powiat polityczny tarnowski z wyłączeniem miasta Tarnowa .	.	1	" " Tarnowie	12	
81	Powiat polityczny tłumacki	1	" " Tłumaczu	18	
82	" " trembowelski . .	.	1	" " Trembowli	12	
83	" " turezański . .	.	1	" " Turce	12	
84	" " wadowicki . .	.	1	" " Wadowicach	18	
85	" " wielicki	1	" " Wieliczce	12	
86	" " zaleszczycki . .	.	1	" " Zaleszczykach	12	
87	" " zbarański	1	" " Zbarażu	12	
88	" " złoczowski . .	.	1	" " Złoczowie	18	
89	" " zólkiewski	1	" " Zólkwi	18	
90	" " żydaczowski . .	.	1	" " Żydaczowie	12	
91	" " żywiecki	1	" " Żywcu	18	
Bukowina.						
1	Miasto Czerniowce	1	.	Administracja podatkowa w Czerniowcach	12	
2	Powiat polityczny czerniowiecki (okolica)	1	Starostwo w Czerniowcach	6	
3	Powiat polityczny gurahumorski . .	.	1	" " Gurahumorze	6	
4	" " dołhopolski . .	.	1	" " Dołhopolu	6	
5	" " kocmański . .	.	1	" " Kocmaniu	6	
6	" " radowiecki . .	.	1	" " Radowcach	12	
7	" " serecki	1	" " Serecie	6	
8	" " storozyniecki . .	.	1	" " Storozynicu	6	
9	" " suczawski	1	" " Suczawie	12	
10	" " wyznicki	1	" " Wyznicy	6	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIII. — Wydana i rozesłana dnia 15 października 1897.

Treść: (Nr 234—239.) 234. Rozporządzenie, dotyczące się wykonania §. 10, ustęp 3, ustawy z dnia 16. stycznia 1896 o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi. — 235. Rozporządzenie, zawierające postanowienia co do wyrobu lub przyrządzania naczyń do jadła i napojów, tudzież naczyń i przyborów, w których zachowuje się żywność lub których się do żywności używa, jakoteż co do kupczenia takimi przedmiotami. — 236. Rozporządzenie, dotyczące się przemysłowego wyrobu wody sodowej. — 237. Rozporządzenie, dotyczące się używania przyrządów lewarowych przy przemysłowym wyszynku piwa. — 238. Rozporządzenie, którem tak zwane „obrazki do przyklejania“, pyłem szklanym posypane, jakich dzieci do zabawy używają, zostają zakazane. — 239. Rozporządzenie, zabraniające sprzedaży i używania anyżu gwiaździstego „japońskiego“ (owoców skimmii) do celów lekarskich, tudzież spożywania go w jakikolwiek inny sposób.

234.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 13. października 1897,

tyczące się wykonania §. 10, ustęp 3, ustawy z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897) o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

W wykonaniu §. 10, ustęp 3 ustawy z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897) ogłaszają się zawarte w załączce przepisy ustawowe tudzież przez najwyższą Władzę administracyjną wydane i powszechnie obwieszczone zanim ta ustawa zaczęła obowiązywać a którymi już zaprowadzone były zarządzenia lub zakazy w myśl §§. 6 i 7 rzezczonej ustawy i które jeszcze nadal pozostają w mocy obowiązującej

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia, w którym ustawa z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897) nabędzie mocy obowiązującej.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

Załączka.

I.

Rozporządzenie Ministerstwa stanu w porozumieniu z Ministerstwem handlu, sprawiedliwości i policji z dnia 1. maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54),

tyczące się używania farb trujących i przetworów zdrowiu szkodliwych do rozmaitych przedmiotów użytkowych i sprzedaży takowych.

§. 1. Zakazuje się używania farb zawierających metale (z wyjątkiem żelaza), gumiguttę, kwas pikrynowy lub anilinę do przedmiotów śniednych wszelkiego rodzaju (żywności i napojów), licząc tu także cukierki i figurki z dragantu, skrobii i cukru wyrabiane.

§. 2. Do barwienia lub malowania bawidełek dziecięcych nie wolno używać przetworów i farb zawierających arsen, antymon, ołów, kadm, miedź, kobalt, nikel, rtęć (z wyjątkiem czystego cynobru) cynk lub gumiguttę.

Innych farb metalicznych pozwala się wprowadzić używać, jednakże farby takie powinny być na przedmiotach niemi pomalowanych powleczone pokostem zapobiegającym działaniu wilgoci i nie dającym się łatwo zetrzeć.

§. 3. Materiałów, których używanie jest w §. 2 zakazane lub tylko warunkowo dozwolone, można

używać do malowania naczyń glinianych w które żywność ma być wkładana, lecz tylko pod tym warunkiem, żeby powłoka barwista była wypalona.

4. Kwiaty sztuczne barwione przetworami arsenowemi lub naturalne części roślinne maczane w farbach arsen zawierających można wyrabiać tylko pod warunkiem zupełnego zapobieżenia zapomocą powłoki pokostowej sypaniu się pyłu tych farb trujących, — podobnie obicia farbami arsenowemi malowane wolno wyrabiać tylko pod warunkiem opatrzenia powłoką pokostową tychże tapet lub ich części tak pomalowanych.

§. 5. Zakazuje się używania farb arsen zawierających do malowania ścian w izbach mieszkalnych i w innych lokalach, w których ludzie przebywają lub się zgromadzają.

§. 6. W ogóle do wyrobu rzeczy śniednych tudzież do wyrobu naczyń stołowych i kuchennych, do wyrobu odzieży i kosmetyków wszelkiego rodzaju zakazuje się używania takich materyałów, które w tym sposobie lub w tej postaci w jakiej są użyte, szkodziłyby zdrowiu.

§. 7. Oprócz wyrobu, zakazuje się także handlu, wyszynku i w ogóle wszelkiego zbytu przedmiotów wymienionych w paragrafach powyższych a nie odpowiadających postanowieniom tamże zawartym.

II.

Rozporządzenie Ministertswa spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości z dnia 1. marca 1886 (Dz. u. p. Nr. 34),

tyczące się używania barwników, otrzymywanych z anilinu lub z innych składników smoły węgla kamiennego do wyrobu przedmiotów spożywczych.

W myśl §§. 1 i 6 rozporządzenia z dnia 1. maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54) zabrania się używania do wyrobu przedmiotów spożywczych wszelkiego rodzaju takich barwników, które wytwarzane są zapomocą działań chemicznych z anilinu lub z innych składników smoły węgla kamiennego, mianowicie kwasu rosolowego, otrzymywanego według rozmaitych metod.

III.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 134),

zabraniające wprowadzania win barwnikami smołowemi zabarwionych.

Ażeby postępowanie na komorach doprowadzić do zgodności z obowiązującemi przepisami zdrowotnymi, według których stosownie do rozporządzenia z dnia 1. maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54) barwienie wina barwnikami smołowemi jest zakazane, rozporządza się w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskimi, co następuje:

Wprowadzanie win barwnikami smołowemi zabarwionych, do obszaru cłowego austriacko-węgierskiego, jest zakazane.

Komory są więc obowiązane w razie podejrzenia badać posyłki win czerwonych dla sprawdzenia, czy nie są barwnikami smołowemi zabarwione.

Badanie to odbywać się ma według przepisów szczegółowej instrukcyi, która komorom będzie przysłana a według której zabarwienie wina czerwonego barwnikami smołowemi udowadnia się zapomocą octu ołowiowego i alkoholu amyłowego, jeżeli bowiem wina czerwone nie są zabarwione, w takim razie po zmieszaniu nie następuje żadne zabarwienie oddzielającego się alkoholu amyłowego.

IV.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i rolnictwa z dnia 25. sierpnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 136),

którem uzupełniają się postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 134) o zakazie wprowadzania win zabarwionych barwnikami smołowemi.

W porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełnia się rozporządzenie z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 134) zabraniające wprowadzania win barwnikami smołowemi zabarwionych w ten sposób, że w takim razie, gdy badanie win czerwonych w myśl owego rozporządzenia zapomocą octu ołowiowego i alkoholu amyłowego nie wykaże zabarwienia barwnikami smołowemi, badać jeszcze należy te wina czerwone zapomocą żółtego tlenku rtęci podług instrukcyi komorom udzielonej.

Dopiero wtedy, gdy obadwa badania wykażą, że wino nie jest zabarwione, mogą komory na wprowadzenie go pozwolić.

W przypadkach wątpliwych a względnie, gdy podejrzenie o zabarwienie barwnikami smołowymi zostanie badaniem stwierdzone, winna komora w każdym razie przed oddaniem wina zasięgnąć opinii jednego z zakładów doświadczalnych austriackich lub węgierskich wymienionych w punkcie 5 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10. sierpnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 125).

V.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu i sprawiedliwości z dnia 19. września 1895 (Dz. u. p. Nr. 147),

tyczące się używania niektórych barwników smołowych do barwienia towarów cukierniczych tudzież likworów, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione.

Zakaz wydany rozporządzeniem Ministerstwa stanu w porozumieniu z Ministerstwami handlu, sprawiedliwości i policji z dnia 1. maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54), tudzież rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości z dnia 1. marca 1886 (Dz. u. p. Nr. 34) w przedmiocie używania barwników otrzymanych z aniliny lub z innych części składowych smoły do fabrykacji rzeczy śniednych wszelkiego rodzaju — o ile takowe używane są do barwienia towarów cukierniczych, tudzież likworów, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione — uchyla się pod warunkami niżej podanymi co do następujących barwników smołowych, a mianowicie:

co do fuksyny, fuksyny kwaśnej, roscelliny, bordeaux, barwnika ponsowego, eozyne, erytrozyny, floksyny, błękitu alizarynowego, błękitu anilinowego, błękitu wodnego, induliny, żółcieni kwaśnej R., tropaeoliny 000 (barwnik pomarańczowy I) fioletu metylowego, zieleni malachitowej, jakoteż co do barwników zielonych otrzymywanych przez zmieszanie powyższych barwników błękitnych i żółtych.

Rzeczonych barwników smołowych, dających używać się do barwienia towarów cukrowniczych tudzież likworów które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione, wolno używać do celu powyższego tylko w takim razie, jeżeli nabyte zostały w pierwotnych opakowaniach tych fabryk, z których pochodzą. Na owinięciu pakietów podane być powinno, że bar-

wnik smołowy jest sposobny do rzeczzonego celu a nadto każdy pakiet opatrzony być ma pieczęcią lub znaczkami fabrykanta tudzież datą poświadczenia wydanego przez instytut chemiczny szkoły głównej, którą wymienić należy, potwierdzającego, że stosownie do wyników badania chemicznego wyrywkowego, które najmniej raz w każdym roku ma być ponawiane, wyrób jest wolny od wszelkiej przymieszki zdrowiu szkodliwej.

Fabrykant jest ciągle za to odpowiedzialny, żeby rzeczzone barwniki smołowe, które w handel wprowadza, opatrzone napisem wyrażającym ich przeznaczenie, tudzież jego pieczęcią a względnie znaczkami, były wolne od wszelkich przymieszek trujących i zdrowiu szkodliwych bądź metalicznych bądź organicznych.

VI.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami handlu i sprawiedliwości z dnia 22. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 22),

którem uzupełniają się postanowienia rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. września 1895 (Dz. u. p. Nr. 147), tyczące się używania barwników smołowych nieszkodliwych.

Oprócz barwników smołowych oznaczonych w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 19. września 1895 (Dz. u. p. Nr. 147) pozwala się pod warunkami w temże rozporządzeniu przepisanimi używać także barwnika smołowego zwanego żółcieniem naftolową (dwunitro- α -naftolo-sulfonian sodowy) do barwienia towarów cukierniczych i likworów, które same przez się są bezbarwne a dla zwyczaju bywają sztucznie barwione.

Oznaczenia naukowe innych barwników smołowych, których używanie jest dozwolone, są następujące:

Fuksyna (chlorek rosaniliny);

Fuksyna kwaśna = Fuksyna S = Rubin (kwaśny rosanilino-dwusulfonian sodowy lub wapiowy);

Rocelina (sulfo-oksyazonaftalin);

Czerwień Bordeaux i Ponceau (przetwory działania kwasów β naftolo-dwusulfonowych na dwa azowiązki ksylołu i następnych homologów benzolu);

Eozyna = czterobromo-fluoresceina;

Erytrozyna = czterojodo-fluoresceina;

Floksyna = czterobromo-dwuchloro-fluoresceina;

Błękit alizarynowy = $C_{17} H_9 NO_3$;

Błękit anilinowy = trójfenilorosanilina;

Błękit wodny = kwasy sulfonowe trójfeniloroaniliny;

Induliny = kwasy sulfonowe błękitu azodwufenilowego i jego pochodnych;

Żółcień kwaśna = prawdziwa R = sulfonian sodowy amido-azobenzolu;

Tropeolina 000 = Orange I = sulfoazobenzol- α -naftol;

Fiolet metylowy = chlorek sześć- i pięciometylo-pararosniliny;

Zieleń malachitowa = chlorek czterometylo-dwuamido-trójfenilo karbinolu.

Postanowienia przepisane rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 19. września 1895 (Dz. u. p. Nr. 147) stosują się także do używania w przemyśle przetworów barwnikowych, które, jak tak zwane farby ciastowate, wyrabiane są z rzeczonych barwników w celu bezpośredniego barwienia materiałów.

Dozwolone barwniki i przetwory barwnikowe mają być corocznie na próbę badane w instytutach szkół głównych tutejszo-krajowych.

Dozwolonych barwników lub przetworów barwnikowych z nich wyrobionych wolno używać także w przemyśle piernikarskim i w innych przedsiębiorstwach, używających zabarwionych wyrobów cukrowych (polew cukrowych) lub likworów, jakoteż do barwienia skorup całych jaj (pisanek wielkanocnych)

VII.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu z dnia 2. czerwca 1877 (Dz. u. p. Nr. 43),

o używaniu papieru zabarwionego do obwijania konfitur, surogatów kawy i innych przedmiotów śniednych tego rodzaju.

Zważywszy, że z wyrabianych obecnie i w polspolitem użyciu będących papierów różnobarwnych nie tylko zielone, lecz i inne, zabarwione są barwami szkodliwymi dla zdrowia a używane bywają do obwijania przedmiotów śniednych, Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu, uzupełniając ze względu na zdrowie publiczne rozporządzenie Ministerstwa stanu z dnia 1. maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54) stanowi, że do obwijania rozmaitych konfitur, cukrów, pieczyw, surogatów kawy i innych przedmiotów śniednych tego rodzaju używać wolno tylko zwykłego białego papieru lub tylko w masie zabarwionego i że wszelkie papiery zabarwione używane być mogą tylko na drugie owinięcie z wierzchu a i to tylko do tych przedmiotów śniednych, które, gdy się je zachowuje,

są zawsze suchemi i ani nie miękną, ani się nie topią, w skutek czego papier, którym są owinięte nie przylepia się do nich i nie nasiąka niemi.

VIII.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. listopada 1877 w porozumieniu z Ministerstwem handlu wydane (Dz. u. p. Nr. 105),

którem objaśnia się rozporządzenie z dnia 2. czerwca 1877 (Dz. u. p. Nr. 43) o używaniu papieru zabarwionego do obwijania przedmiotów śniednych.

Z podań wniesionych przez kilku przemysłowców okazuje się, że wyrażenie „papiery w masie barwione“, użyte w rozporządzeniu z dnia 2. czerwca 1877 (Dz. u. p. Nr. 43) rozmaicie bywa tłumaczone.

Z tego więc powodu przepisy w rozporządzeniu wzmiankowanym wydane a dotyczące się używania papieru zabarwionego do obwijania przedmiotów śniednych tamże wyszczególnionych, objaśnia się w ten sposób, że oprócz zwykłego papieru białego używane być mogą tylko takie papiery, które albo zrobione są ze szmat barwistych, albo tym sposobem pewną barwę otrzymały, że barwniki włożono do masy gdy była przerabiana w holendrze.

Wszelkie papiery, w inny sposób barwione, używane być mogą, z bacznością na okoliczności w rozporządzeniu powyższem wzmiankowane, tylko na drugie owinięcie po wierzchu.

IX.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych skarbu i handlu z dnia 30. listopada 1894 (Dz. u. p. Nr. 221),

którem zabrania się wprowadzania, wyrabiania sposobem przemysłowym, rozsprzedaży i dodawania do napojów wysokowych pędzonych tak zwanych esencji wzmacniających.

Wprowadzanie, wyrabianie sposobem przemysłowym, rozsprzedaż i dodawanie do napojów wysokowych pędzonych tak zwanych esencji wzmacniających, zawierających substancje silnie podniecające a mianowicie otrzymanywane z ostrych korzeni i roślin, jakoto z pieprzu, papryki, cebuli morskiej itp. lub istoty narkotyczne albo alkohol amylowy (Fusel) a dodawanych do napojów wysokowych pędzonych w celu podwyższenia ich działania podniecającego i upajającego, zostaje w porozumieniu

z Rządem król. węgierskim zakazane na zasadzie postanowienia §. 6go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. maja 1866 (Dz. u. p. Nr. 54), z powodu stwierdzonego opinią Najwyższej Rady zdrowia szkodliwego na zdrowie działania.

Zakaz niniejszy nie obejmuje wytworów alkoholycznych służących za środki lekarskie lub dyetetyczne.

235.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu z dnia 13. października 1897,

zawierające postanowienia co do wyrobu lub przyrządzania naczyń do jadła i napojów, tudzież naczyń i przyborów, w których zachowuje się żywność lub których się do żywności używa, jakoteż co do kupczenia takimi przedmiotami.

Na zasadzie §. 6 ustawy z dnia 16. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897 wydaje Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami sprawiedliwości i handlu następujące postanowienia.

1.

Naczynia kuchenne, naczynia do jadła i napojów, miary do płynów, przybory stołowe służące za zabawki dla dzieci nie powinny być:

1. zrobione całkiem lub po części z ołowiu lub z miedzaka zawierającego na 100 części wagi, więcej ołowiu niż dziesięć części wagi;

2. pobielone wewnątrz cyną zawierającą ołów

3. lutowane miedzakiem, zawierającym na 100 części wagi więcej ołowiu niż dziesięć części wagi;

4. opatrzone takim szkliwem lub emalią, które po półgodzinnem gotowaniu z octem zawierającym na 100 części wagi, 4 części wagi kwasu octowego zaczynają go ołowiem.

Szkliwo i emalia powinny być dobrze stopione z podkładem i nie mają się łuszczyć.

Do wyrobu części metalowych flaszeczek do karmienia dzieci nie wolno używać miedzaków zawierających na 100 części wagi więcej ołowiu niż jedną część wagi.

§. 2.

Do owijania jadła tudzież tytoniu do żucia i żuwania nie wolno używać cynfolii zawierającej na 100 części wagi więcej ołowiu niż jedną część wagi.

§ 3.

Do czyszczenia naczyń, w których zachowuje się napoje nie wolno używać śrutu zawierającego ołów.

§. 4.

Kamieni młyńskich, w których powierzchnie mielącej mieści się ołów lub materiały ołów zawierające nie wolno używać do wyrobu żywności i posiłków.

§. 5.

Kauczuku zawierającego ołów nie wolno używać do wyrobu kubków na napój i zabawek.

Do wyrobu pipek, ssawek itp. części składowych flaszeczek do karmienia dzieci, wężownic do spuszczenia piwa, wina, octu, do wyrobu obrączek, kłórami puszek na konserwy bywają zaszczelniane, nie wolno używać kauczuku zawierającego ołów lub cynk.

Jeżeli przedmioty takie wyrobione są z dodatkiem siarczku antymonu, wolno ich używać tylko pod tym warunkiem, żeby miedzane w rozcieńczonym roztworze kwasu winnego nie zaczynały go antymonem.

§. 6.

Naczyń i przyborów mosiężnych lub miedzianych można używać do wyrobu żywności tylko pod warunkiem, żeby były wewnątrz pobielone cyną niezawierającą ołowiu. Pobelienie powinno być starannie zrobione i utrzymywane i w porę odnawiane.

§. 7.

Moździerzy i wag mosiężnych, niepobielonych, wolno używać do wyrobu i przy sprzedawaniu żywności, lecz moździerze takie i takie talerze wagowe utrzymywać należy czysto z jak największą starannością.

Podobnież do gotowania karamelu, do wyrobu cukierków, do warzenia soków owocowych, tudzież do wyrobu konserw jarzynowych wolno używać naczyń miedzianych niepobielanych pod następującymi warunkami:

1. Naczynie miedziane w użyciu będące powinny być zawsze lśniące wyszorowane, sucho trzymane i tak zachowywane, żeby nie były wystawione

na działanie kwaśnych wyziewów tudzież płynów kwasny lub sól zawierających;

2. gdy naczynia te bierze się do użycia, baczyc należy na to, żeby były starannie wyczyszczone i żeby wewnętrzna ich powierzchnia miała lśniący metaliczny połysk;

3. wyroby przyrządzone w naczyniach miedzianych nie pobielenych trzeba niezwłocznie po ich przyrządzeniu, jeszcze gorące, przełożyć do naczyń metalowych pobielenych lub emaliowanych;

4. używanie cedzideł miedzianych niepobielenych do wyjmowania jarzyn ugotowanych, jest zakazane;

5. Zakazuje się dodawania choćby w najmniejszej ilości jakiegos związku miedzianego do jarzyn czy to przed gotowaniem czy podczas gotowania, tudzież wpuszczania do naczynia w którym się takowe gotuje substancji ułatwiających rozpuszczanie się miedzianych ścian naczynia. Przy gotowaniu jarzyn wystrzegać się należy wszelkiej takiej manipulacji, któraby ułatwiała nasiąknięcie ich miedzią.

§. 8.

Liści winogradowych i jakichkolwiek innych skropionych roztworem wiotryolu miedzianego lub w jakikolwiek inny sposób zdrowiu szkodliwym, nieczyszczonych, nie wolno używać do owijania żywności i posiłków.

§. 9.

Naczyń kuchennych z niklu technicznie czystego można bezszkodnie używać.

Natomiast nie pozwala się używać naczyń i przyborów cynkowych do przyrządzania lub zachowywania żywności lub do jakiegokolwiek takiej czynności, w którejby stykały się z żywnością.

§. 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie jednocześnie z ustawą z dnia 16. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897, o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

Glanz r. w.

236.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 13. października 1897,

tyczące się przemysłowego wyrobu wody sodowej.

Dla zapobieżenia narażeniu zdrowia przez używanie wody sodowej przemysłowo wyrobianej roz-

porządza się z uchYLENIEM rozporządzenia ministerjalnego z dnia 11. lipca 1888 (Dz. u. p. Nr. 120):

1. Do wyrobu wody sodowej wolno używać tylko takiej wody, która stosownie do wyniku chemicznego a gdyby Władza uznała to za potrzebne, także bakteriologicznego badania uznana zostanie za zupełnie zdatną na napój dla ludzi.

Źródło, z którego bierze się wodę, chronić należy od oneczyszczenia; biorąc wodę, przestrzegać należy jak największej czystości.

Kwas węglowy, którym nasycy się wodę, powinien być wolny od wszelkich nieczystości psujących smak.

2. Wodę sodową wyrabiać wolno tylko w takich lokalach, które są do tego całkiem sposobne ze względu na czystość jaka tam ma panować i ze względu na możliwość utrzymania w czystości przyrządów i naczyń do fabrykacji potrzebnych.

3. Miedziany przyrząd do mięszania i mięszadło należy pobielić czystą cyną bez wszelkiego przydatku ołowiu. Rura łącząca, która prowadzi do przyrządu napełniającego, nie powinna być ani ołowiana, ani cynkowa, ani zrobiona z kauczuku wulkanizowanego, cynk zawierającego. Jeżeli rury doprowadzające i odprowadzające mają być zrobione z cyny, pozwala się, by cyna zawierała 1% ołowiu. Rury doprowadzające i odprowadzające, jeżeli są miedziane, powinny być pobielenie czystą cyną bez przymieszki ołowiu.

Pobielenie utrzymywać należy zawsze w dobrym stanie.

4. W naczyniu do mięszania nie wolno trzymać zapasu wody sodowej. Jeżeli więc fabrykacja ma być na czas dłuższy przerwana, wodę sodową wylać należy do szczętu z naczynia do mięszania i nim się fabrykacja na nowo rozpocznie, wypłukać trzeba to naczynie czystą wodą

5. Stop cynowy na zamknięcia syfonowe do flaszek wodę sodową zawierających, zawierać może najwięcej 10% ołowiu.

Rurka, którą woda we flaszcze wznosi się do góry, powinna być szklana.

6. Fabrykanci wody sodowej obowiązani są czuwać nad utrzymaniem w czystości flaszek do wody sodowej.

Flaszki, na których dnie lub ścianach utworzyły się osady, winny być wyłączone od sprzedaży.

7. Dopuszczenie do przemysłowego trudnienia się wyrobem wody sodowej poprzedzać ma na przyszłość, prócz badań potrzebnych w celu pozwolenia na otwarcie zakładu przedsiębiorstwa w myśl §. 25 ustawy przemysłowej, zbadanie wody, która ma być używana do wyrobu wody sodowej, jakoteż zbadanie lokalu, w którym fabrykacja ma się odbywać pod względem wymagań w ustępie 1 i 2 niniejszego rozporządzenia przepisanych.

8. Postanowienia ustępu 7, dotyczące się badania jakości wody i pozwolenia do jej używania, stosowane być mają także w tych przypadkach, jeżeli przemysłowiec zamierza używać innej wody, zamiast tej, której pozwolono używać.

Jeżeli zakład przemysłowy przeniesiony być ma do innej siedziby, zastosować należy wszystkie postanowienia ustępu 7 go.

9. Władze polityczne i zwierzchności gminne obowiązane są przekonywać się za pomocą częstszych rewizyj, czy zarządzenia powyższe są ściśle zachowywane.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

237.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 13. października 1897,

tyczące się używania przyrządów lewarowych przy przemysłowym wyszynku piwa.

Dla zapobieżenia narażaniu zdrowia przez używanie przyrządów lewarowych przy przemysłowym wyszynku piwa, Ministerstwa spraw wewnętrznych i handlu uznają za stosowne z uchyleniem rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1. marca 1882 (Dz. u. p. Nr. 29), rozporządzić pod względem używania tych przyrządów w lokalach wyszynku piwa i w gospodach, co następuje:

1. Każdy szynkarz, który do wykonywania swego przemysłu używa przyrządów lewarowych do piwa winien zawiadomić o tem Władzę przemysłową.

2. Władza przemysłowa ma zbadać a to, jeżeli nie jest oraz Władzą gminną, w obecności przetożonego gminy, czy przyrząd, który ma być używany, odpowiada wymaganiom poniżej opisanym i stosownie do stanu rzeczy orzec, czy może dozwolnić używania przyrządu.

Jeżeli nie ma nic do zarzucenia, dozwolnić należy zgłaszającemu się używania przyrządu pod warunkiem ścisłego przestrzegania ostrożności, w rozporządzeniu niniejszem wyszczególnionych.

Jeżeli jest co do zarzucenia, danie pozwolenia wstrzymać należy aż do usunięcia wad.

3. Przyrządy lewarowe, których wolno używać do szynkowania piwa, odpowiadać powinny następującym wymaganiom:

a) Przyrząd ustawiony być ma w taki sposób, aby można było zasilać go ciągle czystem powietrzem. Jeżeli przeto ustawiony jest w takim miejscu, które nie daje samo przez się rękojmi, że istotnie tak będzie, pompa powietrzna winna

być połączona z rurą ssącą, doprowadzoną do tego miejsca, które położeniem swoim zapewnia przyrządowi przystęp świeżego powietrza. Uście rury ssącej, wychodzącej na wolne powietrze, nie powinno w żadnym razie znajdować się niżej niż na 2 metry nad powierzchnią ziemi. Zabezpieczyć je należy nasadką lejkowatą, opatrzoną sitkiem i wysłaną bawełną, aby tylko czyste powietrze, wolne od pyłu i wyziewów, mogło wchodzić do zbiornika powietrza. Bawełnę odmieńać trzeba w miarę potrzeby. Najrzadziej zaś co dni 14.

b) Pomiędzy pompą powietrzną a zbiornikiem powietrza, przymocowane być powinno odpowiednie naczynie na oliwę, opatrzone kurkiem do spuszczenia.

c) Dla przeszkodzenia, aby piwo nie wracało z beczi do zbiornika powietrza, znajdować się powinien w miejscu stosownem odpowiedni przyrząd (klapa wsteczna). — Puzdro klapy wstecznej powinno się łatwo otwierać a klapa powinna łatwo dać się wyjąć dla wyczyszczenia.

d) Przewody rurowe, o ile piwo z niemi się styka, zrobione być mogą tylko z czystej cyny (z przymieszką najwięcej 1 od sta ołowiu) lub z szkła; średnica rur przewodnich winna mieć najmniej 10 milimetrów.

Rura do piwa opatrzona być ma w miejscu najniższym kurkiem do spuszczenia, zapomocą którego piwo, znajdujące się w rurze, można spuścić, jeżeli szynkowanie ma być przerwane.

Do zabezpieczenia szczelności w miejscach, gdzie rury przewodnie są z sobą spójone, tudzież w zakrzywieniach, nie dających się uniknąć, wolno używać rur kauczukowych, które jednak powinny być zrobione z czystego kauczuku, nie zawierającego soli metalicznych.

e) Celem regulowania ciśnienia powietrza, umieszczony być powinien indykator w pobliżu kurka szynkarskiego. Ciśnienia powietrza ograniczyć należy do najwięcej jednej atmosfery.

f) Kwasu węglowego można używać zamiast powietrza do wywierania ciśnienia, tylko za szczególnem pozwoleniem Władzy przemysłowej a pozwolenie to dane być może tylko w takim razie, jeżeli jest rękojnia, że kwas węglowy będzie otrzymywany i czyszczony ze świadomością rzeczy. Także i do tych przyrządów stosowane być mają odpowiednio co do ich konstrukcyi te same przepisy, co do przyrządów lewarowych o ciśnionem powietrzu, z wyjątkiem podanych pod a).

g) Pojedyncze części przyrządów lewarowych do piwa, mianowicie zaś rury, które piwo przewodzą, powinny być zawsze całkiem czyste.

Aby je wyczyścić, trzeba przez nie przepuszczać parę wodną lub wodę gorącą, albo też dwuodsetkowy roczyn sody, a następnie spłukać wodą i powtarzać to dopóty, aż woda po wypłokaniu odchodząca będzie całkiem czysta.

Jeżeli niema innego urządzenia do czyszczenia, w takim razie napełnia się beczkę gorącą wodą lub roczynem sody i plyn ten za pomocą pompy powietrznej wyprowadza się przewodem do piwa, poczem tym samym sposobem wypłokać można przewód zimną wodą.

4. Przyrządy lewarowe, któremi piwo wyprowadzać się ma do kurka szynkarskiego, nie używając powietrza lub kwasu węglowego do wywierania ciśnienia i które podczas szynkowania tamują przystęp powietrza do piwa znajdującego się w przyrządzie, zrobione być powinny z takiego materiału i mieć taką konstrukcyę, aby piwo nie łączyło się mianowicie z szkodliwemi zdrowiu metalami i aby w ogóle smak piwa nie psuł się w skutek używania przyrządu.

Przyrządy te powinny być zrobione tak, aby wszystkie ich części, z któremi się piwo styka, mogły być dokładnie wyczyszczone.

Przyrząd trzeba wypłokać i wyczyścić za każdym spuszczeniem piwa, które się w niem znajdowało, a nadto wyczyścić należy rurę przewodnią, dochodzącą do kurka szynkarskiego.

Aby spuścić piwo z beczki do przyrządu lewarowego, używać wolno do tego tylko takich węzownic lub rur, przez które piwo przechodząc nie może mieszać się z metalami szkodliwemi zdrowiu.

Mianowicie nie wolno używać do tego rur ołowianych, miedzianych, mosiężnych, cynkowych, a węzownice kauczukowe nie powinny być napuszczone ciężkimi tlenkami metalicznymi.

Szynkarze, posiadający przyrządy lewarowe do piwa tego ostatniego rodzaju, obowiązani są także donieść o ich używaniu Władzy przemysłowej, która po otrzymaniu uwiadomienia postąpić sobie ma podobnie, jak to pod 2 jest przepisane i gdyby znalazła wady, zarządzić co potrzeba ku ich usunięciu.

5. Władze przemysłowe i przełożeni gmin winni odbywać częstsze rewizye dla przekonania się, czy przepisy powyższe są ściśle zachowywane.

Pozwolenie do używania przyrządu cofnąć należy w razie kilkakrotnego uchybienia przepisom powyższym, a w razie wielkiej niedbałości, nawet za pierwszym wykroczeniem.

Cofając pozwolenie, Władza przemysłowa zarządzić ma środki potrzebne do zapewnienia skutku.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

238.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 13. października 1897,

którem tak zwane „obrazki do przyklejania“, pyłem szklanym posypane, jakich dzieci do zabawy używają, zostają zakazane.

Z uwagi, że w handlu pojawiają się tak zwane „obrazki do przyklejania“ pyłem szklanym posypane, dla dzieci do zabawy przeznaczone, z których ów pył szklany, ścierający się łatwo, może dostawać się do ócz. do ust i do narządów oddechania dzieci i działać wielce szkodliwie na ich zdrowie, Ministerstwa spraw wewnętrznych i handlu z uchyle niem rozporządzenia ministeryalnego z dnia 28. listopada 1890 (Dz. u. p. Nr. 205). uznają za stosowne ze względu na zdrowie publiczne zakazać wyrobu, obrotu i zbytu takichże obrazków.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

239.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 13. października 1897,

zabraniające sprzedaży i używania anyżu gwiaździstego „japońskiego“ (owoców skimmi) do celów lekarskich, tudzież spożywania go w jakikolwiek inny sposób.

Ponieważ w skutek fałszowania prawdziwego (chińskiego) anyżu gwiaździstego (badyanu) podobnemi wielce do niego owocami rośliny *Illicium religiosum Siebold*, znanymi pod nazwą anyżu gwiaździstego japońskiego (owoców Skimmi) zdarzyły się przypadki otrucia anyżem gwiaździstym (badyanem) często używanym jako przyprawa i jako środek lekarski, Ministerstwo spraw wewnętrznych. w porozumieniu z Ministerstwem handlu, widzi się zniewolonem z uchyle niem rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 50) zakazać używania i sprzedaży anyżu gwiaździstego japońskiego do celów lekarskich i do spożywania w jakikolwiek inny sposób i podaje poniżej oznaki, po których anyż gwiaździsty prawdziwy odróżnić można od japońskiego.

Obadwa gatunki anyżu są owocem zbiorowym, składającym się zwyczajnie z ośmiu owoców pojedynczych, przyrośniętych do krótkiego pieńka środkowego tak, iż tworzą gwiazdkę. Całe owoce prawdziwego anyżu gwiazdzistego są w ogóle większe (średnica 22—42 mm), oraz cięższe i bardziej drzewiaste niż anyżu gwiazdzistego japońskiego, które w ogóle są mniejsze (średnica 16—33 mm), lżejsze i mniej drzewiaste. U prawdziwego anyżu gwiazdzistego znajduje się bardzo często na owocu szypułka owocowa lub czopowata pozostałość szypułki owocowej; blizna szypułki owocowej jest zagłębiona i nie otoczona jaśniejszym korkowatym obrąbkem.

W prawdziwym towarze znachodzą się często oderwane szypułki owocowe, na jednym końcu grubsze, pałkowate, zagięte, mające 25—50 mm długości a 1½—2 mm grubości; nasienie wykruszone pojawia się tylko w małej ilości.

U owoców anyżu gwiazdzistego japońskiego szypułka owocowa znajduje się nader rzadko, a jest prawie zawsze blizna szypułki owocowej gładka, płaska, okrągła, otoczona jaśniejszym, wąskim, wypukłym obrąbkem. Towar zawiera mało oderwanych szypulek, znajdujące się są proste, jednostajnej grubości, po obu końcach po większej części otoczone jasną pierścieniową korkowatą wypukłością, mają 10—30 mm długości, 1 mm grubości. Nasienie wykruszone znachodzi się często.

Pojedyncze owoce prawdziwego anyżu gwiazdzistego są większe, mocniej ściśnięte, mniej pękate i rozpęknięte, po większej części z końcem krótkim, grubym, często tępym, w linii prostej wydłużonym lub nieco w górę zagiętym. Pojedyncze owoce anyżu gwiazdzistego japońskiego są mniejsze, pękate, bardziej rozpęknięte, po większej części z końcem cienkim, dziubowatym, w górę zakrzywionym lub nawet haczykowato zagiętym.

Woń prawdziwego anyżu gwiazdzistego jest przyjemna, anyżkowa, smak anyżkowy, nieco słodkawy. Anyż gwiazdzisty japoński ma woń właściwą, balsamiczną, nie anyżkową, smak najprzód ostry, kwaśny, potem aromatyczny, przypominający kardamom, w końcu gorzki.

Nasiona prawdziwego anyżu gwiazdzistego są bardziej zgniecione; nasiona anyżu gwiazdzistego japońskiego są okrągłejsze, mniej zgniecione i mają na jednym końcu (jak prawdziwy anyż gwiazdzisty) brodawkowatą wypukłość pępkową, na drugim zaś końcu często wypustek guziczkowaty.

Owoce prawdziwego anyżu gwiazdzistego dają proszek ciemny, czerwono-brunatny, owoce anyżu japońskiego proszek jasno-brunatny, czerwony. Gotowany w rozcieńczonym ługu potażowym, nadaje pierwszy płynowi barwę czerwoną krwi, ostatni barwę pomarańczowo-brunatną.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIV. — Wydana i rozesłana dnia 16. października 1897.

Treść: (M 240—241.) 240. Rozporządzenie, tyczące się ustanowienia zakładów rządowych do badania żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896. — 241. Rozporządzenie, tyczące się urzędzenia nauk i egzaminów dla znawców żywności.

240.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu i rolnictwa z dnia 13. października 1897,

tyczące się ustanowienia zakładów rządowych do badania żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897.

Na zasadzie §. 24 ustawy z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897, ustanawiają się do technicznego badania żywności i przedmiotów użytkowych, na które rozciąga się ta ustawa, rządowe zakłady badania według następujących postanowień:

I. Ogólne rządowe zakłady badania.

§. 1.

Ogólne rządowe zakłady badania mają na żądanie Władz i organów, którym nadzór nad wykonywaniem ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi, w myśl postanowień §. 2, ustęp 1 i 2 tej ustawy a względnie dotyczących ustaw krajowych, jest poruczony, tudzież na żądanie sądów swego

okręgu urzędowego, podejmować techniczne badanie przyniesionych im w tym celu żywności, tudzież przedmiotów użytkowych, na które się owa ustawa rozciąga i wydawać w tym względzie stwierdzenia i opinie, jakoteż w przypadkach w rzeczonyj ustawie oznaczonych, odbywać rewizye w lokalach przedsiębiorstw ustawie podlegających.

Zakłady badania obowiązane są wykonywać badania rzeczonygo rodzaju, tudzież wydawać w tym względzie stwierdzenia i opinie także na prośbę osób prywatnych; lecz jeżeli stosunki czynności nie pozwalają bezwyjątkowego wykonywania badań, załatwiać należy przedewszystkiem wzmiankowane w pierwszym ustępie żądania Władz, organów urzędowych i sądów.

Oprócz tego zakłady badania winny ubiegającym się o dyplom na znawców żywności nastęrczać, o ile to jest możebne, sposobność do odbycia praktyki próbnej; nadto zakłady te mają kształcić osobne organa nadzorcze (komisarzy targowych) i w tym celu urządzić dla nich kursa naukowe.

O ile wszelkie inne czynności urzędowe na to pozwolą, zakłady badania obowiązane są także zajmować się badaniami umiejętnymi w całym zakresie nauki o żywnościach.

§. 2.

Właściwe Władze rządowe mogą polecać ogólnym rządowym zakładom badania swego okręgu

urzędowego wykonywanie badań i wydawanie opinii co do zbliżonych, acz bezpośrednio ustawą państwa z dnia 16. stycznia 1896 nie objętych przedmiotów policyi zdrowia i higieny, tudzież co do takiego pogorszenia gatunku w obrocie towarowym, które nie podlega postanowieniom karnym rzeczonyj ustawy, jakoteż co do przedmiotów podlegających opodatkowaniu pośredniemu (cłu i podatkom konsumcyjnym), o ile to nie przeszkadzałoby dopełnianiu zadań w §. 1 oznaczonych i o ile urządzenie zakładu pozwoli na wykonanie dotyczącego badania.

Pod tymi warunkami wolno też zakładom badania podejmować się badań i wydawania opinii tego rodzaju, który w ustępie 1 jest oznaczony, na prośbę korporacyi samorządnych lub osób prywatnych.

§. 3.

Ogólne zakłady badania spełniać mają zadania w §. 1 oznaczone z temi wszystkimi obowiązkami i prawami, które w §§. 26, 28, 29 i 30 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 są określone, bez żadnego ograniczenia.

Używają tytułu: „C. k. ogólny zakład badania żywności w” i do swoich wygotowań urzędowych używać mają odpowiedniej pieczęci. Funkcyonaryusze w tych zakładach posady mający, są urzędnikami albo sługami rządowymi i zaliczeni są do klas stopni służbowych, istniejących dla urzędników rządowych a względnie do stopni plac istniejących dla sług rządowych.

Ogólne rządowe zakłady badania podlegają bezpośrednio Ministerstwu spraw wewnętrznych.

W każdym z osobna przypadku podawać się się będzie do wiadomości obwieszczeniem w Dzienniku ustaw państwa zamieszczonem ich siedzibę urzędową, okrąg urzędowy i termin rozpoczęcia czynności.

§. 4.

Reprezentowanie ogólnego zakładu badania na zewnątrz należy do jego przewodniczącego, gdy zaś tegoż zajdzie przeszkoda, do jego zastępcy.

Gdy w poszczególnej sprawie potrzebnem jest reprezentowanie zakładu przed sądem lub inną Władzą na zasadzie istniejących przepisów, przewodniczący a względnie jego zastępca mocen jest wydelegować do tego jednego z urzędników zakładu; przy wyborze osoby należy jednak zastosować się do objawionego życzenia sądu lub innej Władzy.

§. 5.

Ogólnym rządowym zakładom badania wolno w takich przypadkach, gdy szkodliwość dla zdrowia jakiejś żywności lub przedmiotu użytkowego, przez zakład zbadanych, jest wątpliwa, przyzwać na naradę przed wydaniem opinii piśmiennej, biegłych w umiejętności, w takich zaś przypadkach, gdy idzie o ocenienie płodów zwierzęcych, weterynarzy rządowych.

W opinii piśmiennej, którą zakład badania ma wydać, nadmienić należy o wysłuchaniu biegłego, a względnie weterynarza rządowego i oświadczyć, że byli tego samego zdania lub przytoczyć ich zdanie odmienne. Gdyby w razie różnicy zdań wydane były oddzielne opinie na piśmie, dołączyć je należy do opinii zakładu badania.

Rządowe zakłady badania mogą przesłuchiwać także biegłych z kół dotyczącej gałęzi przemysłu lub gospodarstwa wiejskiego, gdyby to ze względu na szczególne stosunki okazywało się potrzebnem do wyjaśnienia i należytego ocenienia rzeczy.

§. 6.

Należytości, jakich za badania techniczne tudzież za wystawianie stwierdzeń i opinii, ogólnie rządowe zakłady badania, stosownie do §. 29 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, mają prawo żądać tytułem wynagrodzenia kosztów, urządzone są w taryfie ogłoszonej w załączce.

Oznaczenie kwoty opłat w poszczególnym przypadku badania należy do przewodniczącego zakładu, lub gdyby tegoż zaszła przeszkoda, do urzędnika, któremu zastępowanie onegoż jest poruczone.

Do opłat tych doliczać należy także wydatki poniesione rzeczywiście przez zasięganie opinii a względnie informacji zawodowej w myśl §. 5 niniejszego rozporządzenia.

§. 7.

Gdyby stosownie do §. 29go, ustęp 2 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, zaspokojenie opłat według §. 6 niniejszego rozporządzenia oznaczonych, zażądano w toku postępowania karnego, zakład badania winien oznajmić takowe sądowi karnemu. Sąd wyda w myśl §. 391 ustawy o postępowaniu karnem uchwałę co do ich ściągłości opłaty uznane za ściągane ściąganie według przepisów o ściąganiu kosztów procesu karnego i kwotę ściągniętą odeśle zakładowi. Postanowienie to stosuje się także do ściągania tych kwot, które zakład

zwrócił osobom prywatnym lub korporacyom samorządnym w myśl §. 29go, ustęp 1 ustawy państwa (ob. niżej ustęp 3).

Jeżeli badanie techniczne nastąpiło na żądanie Władzy, której poruczony jest nadzór nad kupceństwem żywnością i przedmiotami użytkowymi, objętymi zakresem ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, albo na żądanie organu do tego przeznaczonego lub sądu, a zwrot kosztów nie może być na zasadzie §. 29, ustęp 2 powołanej ustawy państwa uzyskany stosownie do postanowień ustawy o postępowaniu karnem, w takim razie koszta badania technicznego ciężą na dotacyi ogólnego rządowego zakładu badania.

Dopóki w poszczególnych krajach ustawodawstwo krajowe nie postanowi, które organa korporacji samorządnych uważane być mają za organa nadzorcze w myśl §. 2 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, dotyczące korporacje samorządne, prosząc o badanie techniczne, winny w każdym poszczególnym przypadku złożyć opłaty według taryfy przypadające, lecz służy im prawo do zwrotu kosztów badania w myśl §. 29, ustęp 1 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, gdyby był możliwy.

W przypadkach §. 2go niniejszego rozporządzenia, Władza, korporacja samorządna lub strona prywatna prosząca o zbadanie a względnie o opinię winna w każdym razie zwrócić ogólnym rządowym zakładom badania koszta badań technicznych.

Osoby prywatne, proszące ogólny rządowy zakład badania o badanie techniczne tego rodzaju, który w §. 1 niniejszego rozporządzenia jest oznaczony, winny złożyć przypadającą kwotę kosztów, zanim stwierdzenie piśmienne a względnie opinia piśmienna będzie im wydana. Jeżeli strona prywatna odmawia złożenia kwoty kosztów, zaniechać należy wydania stwierdzenia lub opinii, niezawisłe od ściągnięcia tych kosztów drogą egzekucyi politycznej na zasadzie §. 29go, ustęp ostatni ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896.

§. 8.

Gdy urzędnicy powszechnego rządowego zakładu badania wysłani są na zasadzie §. 26, ustęp 2 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, w celu wykonania rewizyi i wzięcia próbek, mają prawo żądania dyet i podróżnego według przepisów istniejących dla urzędników państwa.

Jeżeli zostają wysłani, ponieważ zakład badania w toku badania technicznego uznał to za potrzebne, lub też na żądanie Władzy politycznej rzą-

dowej lub sądu, w takim razie koszta ztąd wynikłe, które zakład badania opędzić ma sposobem zaliczki, należy doliczyć do kosztów badań technicznych w skutek rewizyi i wzięcia próbek powstałych, a zwrotu ich żądać należy w myśl postanowień §. 29, ustęp 2 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 albo, według okoliczności, pokrycie tych wydatków objąć ostatecznie na dotacyę zakładu badania w myśl §. 7go, ustęp 2 niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli urzędnicy ogólnego rządowego zakładu badania wysłani zostali na żądanie korporacji autonomicznej lub osoby prywatnej, takowa złożyć ma sumę na koszta potrzebną.

§. 9.

Ogólnym rządowym zakładom badania zostawia się zawieranie z poszczególnymi gminami swego okręgu rządowego umów co do wysyłania urzędników zakładowych do odbywania peryodycznych rewizyi i brania próbek a to za ryczałtorem wynagrodzeniem kosztów z tego wynikających (§. 8) i z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez Ministerstwo spraw wewnętrznych.

§. 10.

Władzom politycznym krajowym, Ministerstwu spraw wewnętrznych tudzież Ministerstwu skarbu winny ogólne rządowe zakłady badania dostarczać bezpłatnie na wezwanie opinii co do przedmiotów ogólnej treści.

§. 11.

Jeżeli według przepisu §. 28 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 wypadnie uczynić doniesienie do prokuratury państwa, zakład badania winien o uczynieniu doniesienia uwiadomić tę Władzę a względnie organ nadzorczy, na których żądanie wykonano badanie techniczne.

Jeżeli w przypadku takim wniosek co do badania podała osoba prywatna, nie trzeba strony uwiadomiać o wyniku badania technicznego, jeżeli prokuratura państwa sprzeciwia się temu.

§. 12.

Postanowienia szczegółowe co do warunków przypuszczenia do praktyki próbnej i co do kursów naukowych, które w ogólnych rządowych zakładach badania będą urządzone celem kształcenia osobnych

przysięgłych organów nadzorczych (komisarzy targowych), którzy stosownie do dotyczących ustaw targowych będą ustanowieni do nadzoru nad kupeżeniem żywnością i przedmiotami użytkowymi objętymi zakresem ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, wydane będą osobnem rozporządzeniem.

II. Wyłączne rządowe pracownie do badań.

§. 13.

Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości i z Ministerstwami, którym podlegają zakłady rządowe, zajmujące się stosownie do swego przeznaczenia badaniem technicznym poszczególnych rodzajów żywności lub przedmiotów użytkowych w ustawie państwa z dnia 16. stycznia 1896 oznaczonych, może uznać te zakłady za wyłączne pracownie rządowe do badań nad dotyczącymi przedmiotami w myśl powyższej ustawy państwa i ogłosić je w Dzienniku ustaw państwa jako takie. Zakłady rzezone w tym charakterze swoim obowiązane będą w ogólności spełniać w zakreślonym onymże ograniczonym obrębie działania, te zadania, które oznaczone są w §. 1 niniejszego rozporządzenia.

§. 14.

Wyłączne rządowe pracownie do badań wydawać mają opinię co do szkodliwości dla zdrowia żywności lub przedmiotu użytkowego do zbadania nadchodzących, tylko w takich przypadkach, gdy szkodliwość dla zdrowia jest oczywista, lub jeżeli ustawą lub rozporządzeniem przepisane są całkiem stanowcze prawa oceniania szkodliwości dla zdrowia. W opinii wydanej w takich przypadkach trzeba wyraźnie nadmienić, że szkodliwość dla zdrowia jest oczywistą lub powołać się na przepis, na którym sąd o tej kwestyi oparto.

We wszystkich innych przypadkach, w których idzie o szkodliwość dla zdrowia przedmiotu do zbadania przyniesionego, winna wyłączna pracownia do badań odesłać przypadek badania do właściwego ogólnego zakładu badania.

Jeżeli wątpliwość co do szkodliwości dla zdrowia powstanie dopiero w toku badania technicznego wykonywanego przez wyłączną pracownię do badań, a przedmiotu przyniesionego do badania nie można już posłać do ogólnego rządowego zakładu badania, wyłączna pracownia do badań winna niezawisłe od ciężącego na niej w myśl §. 28go ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 obowiązku uwiadomienia prokuratorji państwa, przesać swoje własne piśmienne stwierdzenie właściwemu ogólnemu rządo-

wemu zakładowi badania w celu dołączenia do opinii co do szkodliwości dla zdrowia.

§. 15.

Uznanie pewnego rządowego zakładu badania ze wyłączną pracownię w myśl ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 nie narusza obwodowej służbowej podwładności, organizacyi i wewnętrznego urzędzenia tego zakładu.

Wyłącznym pracownikom do badań nie będzie wyznaczany określony okrąg urzędowania; udawanie się do nich zostawia się dowolnemu wyborowi w ten sposób, że tak Władzom jak i osobom prywatnym wolno będzie poruczać badanie techniczne albo ogólnemu zakładowi badania albo wyłącznej pracowni.

Zakłady rządowe urzędujące w charakterze wyłącznych pracowni do badań, winny w swoich wygotowaniach urzędowych dodawać do swego tytułu: „jako wyłączna pracownia rządowa do badania”.

§. 16.

Wyłączne rządowe pracownie do badań są tylko o tyle obowiązane trzymać się taryfy w załączce do niniejszego rozporządzenia ogłoszonej, o ile idzie o badania techniczne na żądanie Władz i organów, którym poruczony jest nadzór nad wykonywaniem ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, tudzież na żądanie sądów.

Pytanie, z jakich funduszków opędzane być mają koszta badań technicznych na żądanie oznaczonych Władz i organów wykonanych, których zwrotu nie można ściągnąć według §. 29, ustęp 2 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 oceniać należy według osobnych prawideł dla dotyczącego zakładu rządowego istniejących.

Do wniosków tyczących się badania, gdy Władze czynią je w innych przypadkach a nie w tych, które następują się w wykonaniu ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896, jakoteż do wniosków czynionych przez osoby prywatne stosują się osobne postanowienia w tym względzie wydane i osobne stopy opłat w zakładzie rządowym zaprowadzone.

§. 17.

Zresztą wyłączne rządowe pracownie do badań mają w obrębie wyznaczonego im zakresu działania prawa i obowiązki w §§. 26, 28, 29 i 30 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 oznaczone i stosują się do nich odpowiednio postanowienia §. 5, ustęp ostatni, §. 6, ustęp 3, §. 7, ustęp pierwszy, czwarty i piąty, §. 8 i §. 11 niniejszego rozporządzenia.

III. Analitycy żywności przez Rząd ustanowieni.

§. 18.

Ministerstwo spraw wewnętrznych może w porozumieniu z dotyczącą Władzą służbową poruczyć poszczególnym odznaczającym się biegłym, w służbie państwa zostającym. samodzielne wykonywanie badań technicznych, tudzież wystawianie piśmiennych stwierdzeń i opinii co do pewnych przedmiotów, na które rozciąga się ustawa z dnia 16. stycznia 1896 i takowi mają w tym razie na swoich urzędowych wygotowaniach, które wydawać będą w tym charakterze, podpisywać się z dodatkiem: „jako ustanowiony przez Rząd analityk żywności do“

Biegły taki winien swoje stwierdzenia i opinie przekładać ogólnemu rządowemu zakładowi badania, w którego okręgu urzędowym ma siedzibę, iżby zakład ten wymierzył i ściągnął opłaty od jego wygotowań.

§. 19.

O ile analitykom żywności przez Rząd ustanowionym służy prawo wydawania opinii co do szkodziwości dla zdrowia jakiejś żywności lub przedmiotu użytkowego do zbadania nadesłanego, postanawiane będzie w każdym z osobna przypadku w ogłoszeniu tyjącem się ich mianowania.

IV. Postanowienia ogólne.

§. 20.

Gdy co do stwierdzenia wydanego przez wyłączną rządową pracownię do badań lub przez rządowego analityka żywności zajdzie wzmiankowana w §. 27 ustawy państwa z dnia 16. stycznia 1896 wątpliwość pod względem pytania, czy przedmiot badany jest dla zdrowia szkodliwy, sprawdzenie poruczyć należy właściwemu ogólnemu rządowemu zakładowi badania.

§. 21.

Ogólnym rządowym zakładom do badań wolno ze względów rzeczowych lub z powodu przeciążenia pracą przekazywać wyłącznym rządowym pracownikom do badań szczególne kwalifikujące się do tego przypadki badania.

§. 22.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie jednocześnie z ustawą z dnia 16. stycznia 1896. Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Załączka.

Taryfa opłat w zakładach rządowych do badania żywności.

I. Postanowienia ogólne.

1. Opłaty w taryfie ustanowione zawierają w sobie wynagrodzenie za materiały, jakieby przy badaniu spotrzebowano, za narzędzia, jakoteż za wygotowanie piśmienne stwierdzenia opinii.

2. Do badań chemicznych w taryfie nie przewidzianych, stosują się w ogólności następujące postanowienia: Za jakościwe wykazanie jakiegokolwiek nieorganicznej części składowej jakiegoś przedmiotu badania, liczy się takse w kwocie 0·5 złotego, za ilościwe wykazanie jakiegokolwiek związku organicznego takse w kwocie 0·5—1·0 złotego, za każde ilościwe oznaczenie jakiegokolwiek części składowej lub jakiegoś związku takse w kwocie dwa złote, o ile postępowanie przygotowawcze i rozłączające nie wymagało zbyt wiele czasu lub nie było nader trudne. Koszta takich przydłuższych i wiele zachodów wymagających badań, od których taksy nie można z góry ustanowić, obliczają się w ten sposób, że do kosztów zużytych przy badaniu materiałów i narzędzi, dolicza się wynagrodzenie za czas po dwa złote za każdą godzinę.

3. Za badania mikroskopijne w taryfie nie przewidziane, liczyć należy w prostych przypadkach opłatę w kwocie 2 złote. Koszta przydłuższych i więcej zachodów wymagających badań, liczy się podług czasu, który zajęły, po dwa złote za godzinę.

4. Koszta badań bakteriologicznych w taryfie nie przewidzianych, liczy się podobnie podług czasu po dwa złote za godzinę. Nadto policzyć należy także materiały, jakieby przy badaniu spotrzebowano, narzędzia i zwierzęta do prób użyte.

5. Przedmioty do badania przeznaczone nadsyłać należy bez narażania zakładu na koszta. Pysyłając przedmiot do zakładu, podać należy ile możności liczbę bieżącą taryfy, podług której badanie ma być wykonane lub w inny sposób określić jasno powód i cel a według okoliczności, jakie rozszerzenie badania jest pożądanę, iżby badanie mogło być odrazu w sposób odpowiedni zarządzone. Przykładać należy jak największego starania, żeby nadesłana do badania ilość przedmiotu czyniła zadość odnośnym wymaganiom taryfy i żeby zachowane były podane w taryfie przepisy co do pakowania i nadsyłania przedmiotów.

6. Wydane przez zakład stwierdzenia i opinie ściągają się wyraźnie tylko do nadesłane, próbki. W certyfikacie zakładu potwierdzana będzie sygnatura nadesłanych próbek, tudzież okoliczność, że pieczęć i znaczki zamknięcia były nienaruszone, jakoteż tekst onychże — o ile jest czytelny.

7. Do pakowania i nadsyłania przedmiotów do badania przeznaczonych, jeżeli zawarte są we flaszkiach, naczyniach glinianych itp., zaleca się używać pak drewnianych z odpowiednimi przegrodami i wiekiem zamykalnem lub też koszów opatrzonych wiekiem i odpowiednią przegrodą, jeżeli jest potrzebna.

8. Należytość za opinię, której wydanie nie wymaga żadnych doświadczeń, wynosi podług rozmiarów i trudności czynności od dwóch aż do dwudziestu złotych.

9. Gdy mają być zwrócone koszta wysłania urzędników zakładu badania w celu odbycia rewizji i wzięcia próbek, takowe obliczają się według postanowień §. 8go rozporządzenia ministeryalnego, tyczącego się ustanowienia rządowych zakładów badania.

II. Postanowienia szczególne.

Nr.	Przedmiot badania	Opłata	Do badania dostarczyć należy	Sposób wzięcia próbki i opakowania
		zł.		
1	Piwo.			<p>Używać należy flaszek zabarwionych (najlepsze są brunatne). Flaszki powinny być starannie oczyszczone, wodą wrzącą wypłukane, nowymi korkami zatkane, opieczetowane i dokładnie poznaczane. Próbki wysyłać należy do badania, jak można najrychlej po ich wzięciu, aż do odesłania zaś trzymać je trzeba leżące w miejscu jak najchłodniejszym. Wysyłając w porze gorącej w dalszą drogę, zapakować należy próbki w lodzie.</p>
	a) Oznaczenie ciężaru gatunkowego ilości alkoholu, ekstraktu, popiołu, kwasu i obliczenie pierwotnej koncentracji brzezki, tudzież stopnia fermentacji	6	1 litr	
	b) Rozbiór zupełny, to jest oprócz szczegółów pod a) także oznaczenie ilości cukru, azotu, kwasu fosforowego i gliceryny	12	2 litry	
	c) Oznaczenie każdego z osobna dalszego składnika prawidłowego po	2	1/2 litra	
	d) Oznaczenie kwasu lotnego, np. octowego, siarkawego itp. po	2	1/2 litra	
	e) Poszukiwanie kwasu salicylowego	1	1/2 litra	
	f) Wykazanie, że neutralizacja się odbyła	3	1/2 litra	
	g) Wykazanie surogatów chmielu metodą Dragendorffa	10	4 litry	
2	Gorzałka, likwory.			<p>Jak próbki wina.</p>
	a) Oznaczenie ciężaru gatunkowego procentów alkoholu, ekstraktu, popiołu a według okoliczności kwasu	5	3/4—1 litra	
	b) Oznaczenie olejku fuzlowego metodą Rùsego	3	1/2 litra	
	c) Oznaczenie odsetek alkoholu bezpośrednio aräometrem	0·50	1/2 litra	

Nr.	Przedmiot badania	Opłata	Do badania dostarczyć należy	Sposób wzięcia próbki i opakowania
		zł.		
3	Chleb. Oznaczenie ilości wody i popiołu	2	najmniej 100 gramów	Pakuje się w papierze, chronić należy od wilgoci.
4	Kakao, czekolada. a) Poszukiwanie dodatku obcych tłuszczów	4	50 gramów	Próbki kakao sproszkowanego bierze się i pakuje jak próbki korzeni. Próbki czekolady w tabliczkach.
	b) Poszukiwanie dodatku mąki, przymieszek nieorganicznych i obcych tłuszczów	5	100 gramów	
	c) Oznaczenie ilości mąki	3	50 gramów	
	d) Oznaczenie cukru i popiołu	3		
5	Konserwy. a) Poszukiwanie metali a w szczególności cyny, ołowiu, miedzi, cyuku	2	puszka lub słoik	
	b) Oznaczenie ich ilości, od każdego	3		
	c) Oznaczenie ilości azotu	3		
	d) Oznaczenie ilości azotu białka	3		
	e) Oznaczenie ilości tłuszczu	2		
	f) Oznaczenie ilości cukru	2		
	g) Poszukiwanie środka konserwacyjnego	1—2		
	h) Oznaczenie kwasu siarkawego	2		
6	Ocet. a) Oznaczenie procentów kwasu octowego	1	1/4 litra	We fiaskach szklanych korkami pozatykanych.
	b) Poszukiwanie kwasów mineralnych, metali i ostrych składników roślinnych	1	1/4 litra	
	c) Oznaczenie metali, od każdego	2	1 litr	
7	Wyroby z mąki i cukru. Towary cukiernicze, makatony zupowe itp. a) Poszukiwanie barwników szkodliwych	1—2	najmniej	Co do towarów cukierniczych (pieczywo cukiernicze, ciastka itp.), które po większej części badać potrzeba pod względem barwników zdrowiu szkodliwych, wybierać należy przedmioty osobliwie zabarwione, a to po jednej sztuce każdej z osobna barwy.
	b) Oznaczenie popiołu łącznie z poszukiwaniem przymieszek mineralnych	2	1 aż do 2 sztuk	
	c) Poszukiwanie arsenu (—) lub cyny albo innego metalu, od każdego	2	a względnie 50 aż do 100 gramów	
	d) Oznaczenie ilości metali, od każdego	3		

Nr.	Przedmiot badania	Opłata	Do badania dostarczyć należy	Sposób wzięcia próbki i opakowania	
		zł.			
8	Tłuszcze, (masło, masło topione, tłuszcze kuchenne stałe i płynne).			<p>Próbki bierze się z rozmaitych miejsc zapasu a mianowicie z powierzchni, ze środka i od spodu.</p> <p>Próbkę zachowywać należy w naczyniach porcelanowych, glinianych dobrze polewanych, kamionkowych lub blaszanych. (Słoiki apteczne do maści).</p> <p>Zamyka się papierem woskowym lub pergaminowym, także zatyczkami drewnianymi lub korkowymi. Owiązanie papierem nie jest dozwolone.</p> <p>Oleje we flaszkach dobrze oczyszczonych i wysuszonych, zamyka się zatyczkami szklanymi lub korkowymi.</p>	
	a) Oznaczenie ilości wody	2	} najmniej 100 gramów		
	b) Oznaczenie ilości tłuszczu	2			
	c) Oznaczenie ciężaru gatunkowego	1			
	d) Oznaczenie stopnia zjełczenia	1			
	e) Oznaczenie popiołu i poszukiwanie przymieszek mineralnych	2			
	f) Poszukiwanie obcych tłuszczów:				
	1. według Becchiego	1			
	2. według Hübla	3			
	3. według Köttstorfera	2			
	4. według Meissla	3			
	5. według Baudouina co do oleju sezamowego	0·50			50 gramów
	g) Poszukiwanie obcych barwników	1			
	h) Poszukiwanie kwasu borowego	1			
i) Badanie czystości oliwy według Massie-Wolfbauera	1	100 gramów			
k) Badanie refraktometrem	0·50	50 gramów			
l) Oznaczenie wody, tłuszczu, popiołu i stopnia zjełczenia w maśle, maśle topionem, tłuszczu wietrzonym lub margarynie	5	100 gramów			
9	Soki owocowe, marmelady.			<p>Oddawać należy we flaszkach korkiem zatkanymi.</p>	
	a) Poszukiwanie sztucznych barwników	1—2	najmniej 100 gramów		
	b) Poszukiwanie sakcharyny zapomocą eteru i kosztowania	0·50	50 gramów		
	c) Poszukiwanie sakcharyny zapomocą eteru i topienia	2	50 gramów		
10	Przedmioty użytkowe.			<p>Poszukiwane być mają materiały użyte do zabarwienia. Przedmioty więc, które mają być przyniesione do badania, wybrać należy tak, żeby zawierały jak najwięcej tych farb, które zdają się podejrzanymi.</p> <p>Przy badaniu zabawek dziecięcych idzie po większej części o barwniki zdrowiu szkodliwe i o sposób przytwierdzenia tych barwników. Dostarczyć należy po jednym egzemplarzu przedmiotów, które mają być badane.</p>	
	1. Materye na odzież, drukowane i barwione, tudzież wszelkie inne przedmioty ubiorowe, obicia, papiery pstre, zabawki dziecięce drewniane lub metalowe, książki z obrazkami, arkusze obrazkowe itd:				
	a) Poszukiwanie własności barwników	2	2 decymetry kwadratowe		
b) Oznaczenie procentowe farb zdrowiu szkodliwych co do każdej farby	3	a względnie 1—2 sztuk			

Nr.	Przedmiot badania	Opłata	Do badania dostarczyć należy	Sposób wzięcia próbki i opakowania
		zł.		
	2. Pudełka z farbami, tudzież farby do malarstwa pokojowego . . . Badanie jakości farb, od każdej farby 30 c., lecz ogółem nie mniej jak 1 zł. a nie więcej jak 6 zł. . . .	1 aż do 6		
	3. Naczynia kuchenne, do jadła i napoju itp. (towary garncarskie pospolite, naczynia żelazne emaliowane): a) Badanie jakości polewy lub emalii b) Oznaczenie ilości ołowiu rozpuszczającego się w occie	1 2	3 sztuki 3 sztuki	Idzie tu o stwierdzenie, czy polewa, pobielenie jest właściwej jakości, czy w tych polewach itp. znajdują się szkodliwe zdrowiu przymieszki metaliczne. Co do sztucznych liści kwiatowych porównaj także papier, obicia itp. Do badania naczyń dać należy najmniej trzy sztuki. Do badania innych przedmiotów dostarczyć należy po jednej sztuce.
	4. Przybory metalowe, wagi, miary i inne narzędzia do mierzenia itp. (metale blaszkowe, towary pobielane, miészaki cyny i ołowiu): Oznaczenie ilości ołowiu	3	1 sztuka	
11	Korzenie. Oznaczenie ilości popiołu i części nierozpuszczalnej w kwasie solnym .	2	50 gramów	Jako korzenie, które tu bierze się głównie na uwagę, wymienić należy przedewszystkiem: mielony lub tłuczony pieprz (czarny i biały), cynamon, piment (nowe korzenie, almodę, pieprz goździkowy), goździki, paprykę, kwiat muszkatowy, szafran i mąkę gorczyczną. Próbki korzeni mielonych lub całych brać zależy z rozmaitych miejsc zapasu, który trzeba wprzód doskonale wymięszać. Do zapakowania najlepiej służą małe pudełka tekturowe (apteczne na proszek lub do pigulek) albo słoiki z zatyczkami drewnianymi lub korkowymi, w braku takowych torebki z papieru pergaminowego szczelnie zamknięte, zalepione.
12	Drożdże. (Drożdże, drożdże stałe). a) Oznaczenie procentów wody, poszukiwanie obcych przymieszek . b) Oznaczenie siły fermentacyjnej . c) Oznaczenie procentów skrobii .	3 2 3	} 50 gramów	W naczyniach glinianych dobrze polewanych lub w słojkach zatkniętych zatyczkami szklanymi lub korkowymi albo w oryginalnem opakowaniu.
13	Miód. Badanie czystości	6	100 gramów	W naczyniach szklanych lub glinianych dobrze polewanych zamkniętych zatyczkami lub papierem pergaminowym.

Nr.	Przedmiot badania	Oplata	Do badania dostarczyć należy	Sposób wzięcia próbki i opakowania
		zł.		
14	Ser.			Próbki sera pakuje się w papierze pergaminowym lub w staniolu, albo posyła się takowe w naczyniach glinianych, dobrze oszlonych, papierem zamkniętych.
	a) Oznaczenie popiołu z poszukiwaniem przymieszek mineralnych	2	100 gramów	
	b) Oznaczenie tłuszczu	2	100 gramów	
	c) Poszukiwanie obcych tłuszczów według Meissla	3	100 gramów	
15	Kawa.			Cała lub mielona. Próbki bierze się jak z korzeni.
	1. Ziarna surowe: Poszukiwanie sztucznego zabarwienia	1—2	100 gramów	
	2. Mielona, palona:			
	a) Oznaczenie tłuszczu, cukru, popiołu (i wyciągu), jakoteż badanie fizyczne	6	100 gramów	
	b) Oznaczenie ilości kofeiny	4	100 gramów	
16	Kosmetyki.			
	a) Poszukiwanie szkodliwych metali	2	flaszka, pudełko itp. lub 50 gramów	
	b) Oznaczenie metali, od każdego	3	100 gramów	
17	Mąka.			Próbki bierze się w taki sposób jak próbki korzeni. Jeżeli oprócz poszukiwania pospolitych nieczyszczeń itp. do czego wystarcza 100 gramów mąki, ma być badana sposobność do pieczenia itp., dostarczyć trzeba najmniej 500 gramów.
	Oznaczenie procentów wody i popiołu	2	100 gramów	
18	Mleko.			Flaszki powinny być starannie oczyszczone i suche. Biorąc próbki, baczyć należy na to, żeby zapas mleka został wprzód gruntownie wymieszany. Flaszki napelnić należy aż do korka i dobrze zatkać. Próbki posyłać należy jak najszybciej, najkrótszą drogą. Jeżeli to jest niemożliwe, zachowywać je należy aż do wysłania w piwnicy lub na łożnie. Posyłając w dalszą drogę podczas upałów, zapakować należy próbki w łożnie.
	a) Oznaczenie ciężaru gatunkowego mleka lub serwatki zapomocą aräometru, po	0·50	} 1/2 litra	
	b) Oznaczenie ciężaru gatunkowego i ilości tłuszczu metodą Gerbera	1		
	c) Oznaczenie jak pod b); lecz ilości tłuszczu metodą Soxhleta	2	1/2 litra	
	d) Oznaczenie ciężaru gatunkowego; ilości tłuszczu metodą Gerbera i substancji suchej (przez zważenie)	2	1 litr	
	e) Oznaczenie jak pod d); lecz ilości tłuszczu metodą Soxhleta	3	1 litr	
	f) Oznaczenie ciężaru gatunkowego, kwasów, ilości kazeinu i albuminu, tłuszczu, cukru, popiołu, wody	8	1 litr	

Nr.	Przedmiot badania	Opłata	Do badania dostarczyć należy	Sposób wzięcia próbki i opakowania
		zł.		
19	<i>g)</i> Poszukiwanie sody i kwasu salicylowego bezpośrednio, razem	0·50	} 1/2 litra	Pakuje się jak oleje.
	<i>h)</i> Poszukiwanie kwasu borowego i kwasu benzoowego, od każdego	1		
	Nafta.			
	<i>a)</i> Badanie, czy jakość odpowiada ustawie	1	1/4 litra	
20	<i>b)</i> Destylacja małej ilości i poszukiwanie obcych przymieszek	3	} 1 litr	Pakuje się jak mleko.
	<i>c)</i> Oznaczenie gęstości	0·50		
	Śmietana.			
	Oznaczenie ciężaru gatunkowego, ilości wody i tłuszczu	3	1/4 litra	
21	Herbata.			Jak korzenie.
	<i>a)</i> Oznaczenie popiołu, części onegoż rozpuszczalnej w wodzie i ekstraktu	3	50 gramów	
	<i>b)</i> Poszukiwanie zabarwienia i obcych przymieszek zapomocą badania botanicznego	3	50 gramów	
	<i>c)</i> Oznaczenie procentów teiny	4	50 gramów	
22	Woda.			Ile możności we flaszkach z szkła bezbarwnego; dzbanków nie należy przyjmować. Jeżeli próbki bierze się ze studzien pompowych, trzeba wprzód studnię należyście wypompuwać dla oddalenia wody stojącej w przewodzie rurowym. Pompy nie wolno czyścić przez wpuszczanie soli kuchennej. Flaszki należy przed napełnieniem wypłókać kilkakrotnie wodą, która ma być badana, do zatkania zaś używać należy tylko nowych korków (lub zatyczek szklanych) szczelnie przylegających.
	<i>a)</i> Badanie chemiczne pod względem zdatności do picia obejmujące w sobie poszukiwanie żelaza, amoniaku, siarkowodoru i kwasu azotowego, jakoteż oznaczenie ilości pozostałości po odparowaniu, chloru, kwasu siarczanego i azotowego, substancji organicznej (zdolności utlenienia zapomocą nadmanganianu potażu), jakoteż twardości	5	2 litry	
	<i>b)</i> Oznaczenie wapna, magnezyi i żelaza	5	2 litry	
	<i>c)</i> Zupełny rozbiór chemiczny wody do picia	30—50	10 litrów	
	<i>d)</i> Zupełny rozbiór chemiczny wody mineralnej (nie licząc prac przy źródle)	50—200	—	

Nr.	Przedmiot badania	Opłata	Do badania dostarczyć należy	Sposób wzięcia próbki i opakowania
		zł.		
	e) Bakteryologiczne oznaczenie ilości zarodków w wodzie (bez kosztów wzięcia próbki)	5	—	Próbki przeznaczone do badania bakteryologicznego nadsyłać należy ściśle według przepisu w naczyniach sterylizowanych. Na żądanie wydaje zakład te przepisy tudzież naczynia sterylizowane.
	f) Poszukiwanie w wodzie bakterii cholerycznych i tyfoidalnych	25	—	
	g) Badanie mikroskopijne osadu	1	—	
23	Wino (wino owocowe).			Jeżeli wino, którego próbka ma być wzięta, nie znajduje się już we flaszkach, w takim razie flaszki przeznaczone na wzięcie próbki wina, powinny być starannie oczyszczone i osuszone, po płynie którym je czyszczono, a po napełnieniu zupełnie aż po szyję zamknięte nowymi korkami jeszcze nie używanymi. Flaszki zawierające poszczególne próbki wina, powinny być zawsze opieczętowane i dokładnie oznaczone, jak to przepisane jest co do piwa. Biorąc próbki, trzeba ile możności starać się o stwierdzenie gatunku, roku, ceny, także sprzedawcy (kupca wina, producenta).
a) Oznaczenie ciężaru gatunkowego, procentów alkoholu, ekstraktu, gliceryny, kwasu siarkowego i popiołu, ogólnej ilości kwasów wolnych i lotnych, tudzież polaryzacji	7	2 zwykle flaszki wina lub 1 litr		
b) Sprawdzenie tożsamości polegające na oznaczeniu alkoholu, ekstraktu i ogólnej ilości kwasów	3	1 litr		
c) Oznaczenie każdej poszczególnej dalszej normalnej części składowej po	2	1/2 litra		
d) Polaryzacja	2	1/2 litra		
e) Poszukiwanie obcych barwników	1—2	1/2 litra		
f) Oznaczenie kwasu lotnego, np. kwasu octowego, kwasu siarkowego itd., po	2	1/2 litra		
g) Poszukiwanie kwasu salicylowego lub borowego	1	1/2 litra		
h) Poszukiwanie sakcharyny	2	1/2 litra		
24	Towary kielbasowe.			Przysłać należy całe kielbasy lub kilka kawałków z rozmaitych miejsc kielbasy. Trzeba przysyłać jak najrychlej i zachowywać w chłodzie.
a) Oznaczenie procentów wody	2	100 gramów		
b) Poszukiwanie skrobi	1	50 gramów		
c) Oznaczenie procentów skrobi	3	100 gramów		
d) Poszukiwanie sztucznego zabarwienia	1—2	50 gramów		
e) Poszukiwanie środka konserwacyjnego	1—2	100 gramów		
25	Cukier.			W torebkach papierowych. Próbki cukru tłuczonego bierze się i pakuje jak próbki korzeni.
a) Poszukiwanie obcych przyrządów	2	100 gramów		
b) Polaryzacja	2			
c) Oznaczenie wody i popiołu	3			

241.

**Rozporządzenie Ministerstwa
spraw wewnętrznych tudzież
Ministerstwa wyznań i oświaty
z dnia 13. października 1897,**

**tyczące się urzędzenia nauk i egzaminów dla
znawców żywności.**

Celem pozyskania potrzebnej ilości biegłych, posiadających naukowe i praktyczne uzdolnienie do samodzielnego załatwiania czynności, które w ustawie z dnia 16. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897 o kupczeniu żywnością i niektórymi przedmiotami użytkowymi przydzielone zostały publicznym zakładom badania tamże przewidzianym, Ministerstwa spraw wewnętrznych tudzież wyznań i oświaty uznają za stosowne wydać następujące zasady co do urzędzenia nauk i egzaminów dla znawców żywności.

§. 1.

Uprawnienie do przedstawiania się za „dyplomowanego znawcę żywności“ nabywa się jedynie przez uzyskanie dokumentu upoważniającego (dyplomu), który wydaje powołana do tego Władza polityczna krajowa a do uzyskania którego oprócz własnowolności i nieskazitelności, udowodnić należy w myśl postanowień niżej podanych :

1. wykształcenie przygotowawcze ogólne;
2. ukończenie z pomyślnym skutkiem nauk przyrodniczych w szkole głównej;
3. ukończenie z pomyślnym skutkiem specjalnych nauk zawodowych.

I. Wykształcenie przygotowawcze ogólne.

§. 2.

Wykształcenie przygotowawcze ogólne, potrzebne ubiegającym się o dyplom znawcy żywności, udowadnia się zwyczajnie świadectwem dojrzałości z gimnazjum lub szkoły realnej.

Nie wymaga się tego dowodu od dyplomowanych magistrów farmacji, jeżeli kandydat tak na trzech egzaminach farmaceutycznych przygotowawczych, jak i na ścisłym egzaminie farmaceutycznym otrzymał stopień a względnie stopień stanowczy „z odznaczeniem“.

**II. Nauki przyrodnicze w szkołach
głównych.**

§. 3.

Kandydaci do dyplomu na znawcę żywności winni przed rozpoczęciem specjalnych nauk zawodowych (§. 13) udowodnić, że ogółem przez ośm półroczy uczęszczali do uniwersytetu lub szkoły głównej technicznej na następujące wykłady i ćwiczenia praktyczne z nauk przyrodniczych :

1. przez sześć półroczy na chemię analityczną z zatrudnieniem w laboratorium chemicznym;
2. przez dwa półrocza na chemię tooretyczną (nieorganiczną i organiczną);
3. przez dwa półrocza na fizykę doświadczalną;
4. przez jedno półrocze na ćwiczenia w pracowni fizycznej;
5. przez jedno półrocze na ćwiczenia botaniczne;
6. przez jedno półrocze na botanikę teoretyczną.

Farmaceutom, którzy egzamina w §. 2 niniejszego rozporządzenia oznaczone zdali „z odznaczeniem“, wliczać należy w okres nauki w ustępie pierwszym przepisany, półrocza na naukach farmaceutycznych w szkole głównej spędzone, tudzież wykłady, na które uczęszczali a względnie ćwiczenia, które odbywali.

Egzamin kwalifikacyjny.

§. 4.

Celem udowodnienia wykształcenia nabytego naukami w §. 3 oznaczonemi, mają kandydaci dla uzyskania przyjęcia na specjalne nauki zawodowe chemików żywności poddać się egzaminowi kwalifikacyjnemu, o ile nie zastępują takowego innego egzamina, które już złożyli (§. 11 i 12).

§. 5.

Egzamina kwalifikacyjne odbywać się będą na wydziałach filozoficznych uniwersytetów.

Egzaminatorami będą profesorowie a w razie potrzeby także docenci wykładający w szkole głównej te przedmioty, z których się egzaminuje.

Przewodniczącym na tych egzaminach jest dziekan a gdyby go zasza przeszkoda, prodziekan wydziału filozoficznego.

§. 6.

Egzamina kwalifikacyjne nie mają stałych terminów, lecz mogą odbywać się przez cały rok z wyjątkiem feryj jesiennych i śródrocznych.

Kandydat może zdawać egzamin przed którąkolwiek komisją według własnego wyboru.

§. 7.

Kandydat, który chce być przypuszczonym do egzaminu kwalifikacyjnego, winien podać prośbę na piśmie do dziekana sprawującego obowiązki przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i dołączyć do niej dowód, że uczynił zadość wymaganiom w §§. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia przepisany.

Mianowicie oprócz świadectw z egzaminów, jeśli je ma, dołączyć winien w pierwopisie wyzwoleń uniwersyteckie z tej szkoły głównej, w której odbył nauki w §. 3 oznaczone.

§. 8.

Dziedkan winien zbadać prośbę i załączki a gdyby zachodziły pomniejsze przeszkody, które można uchylić niezwłocznie, oznajmić je w tym celu kandydatowi, jeżeli zaś do przypuszczenia niema żadnej przeszkody, napisać na prośbie krótką przychylną rezolucję i wyznaczyć dni egzaminu.

Jeżeli zachodzi przeszkoda do przypuszczenia do egzaminu, postarać się należy, żeby grono profesorów wydało w tym względzie uchwałę.

Przeciw odmowie przypuszczenia do egzaminu kwalifikacyjnego, wolno kandydatowi odwołać się do Ministerstwa oświaty.

§. 9.

Egzamin kwalifikacyjny obejmuje w sobie następujące egzamina częściowe:

1. egzamin praktyczny z chemii, w który wchodzi analiza jakościowa i ilościowa, przyrządzanie przetworów i zestawianie przyrządów;

2. egzamin teoretyczny z chemii;

3. egzamin teoretyczno - praktyczny z botaniki, na którym egzaminuje się z systematyki z szczególnym względem na rośliny użytkowe, z anatomii i histyologii roślin;

4. egzamin teoretyczno - praktyczny z fizyki, z ograniczeniem do tych przyrządów i metod, których używa się do badań chemicznych.

§. 10.

Z egzaminu kwalifikacyjnego pomyślnie złożonego a względnie w przypadkach w §. 12 oznaczo-

nych, z egzaminów częściowych onegoż pomyślnie złożonych, wydaje się świadectwo według formularzy 1 i 2 w języku wykładowym szkoły głównej, opatrzone pieczęcią wydziału filozoficznego. Oprócz tego złożenie egzaminu i jego wynik a to nawet wtedy, gdyby był niepomyślny, zanotować należy na złożonym w pierwopisie świadectwie wyzwoleń uniwersyteckiego a według okoliczności podać tam należy termin wyznaczony do poprawienia lub ponowienia egzaminu.

Zresztą stosują się do egzaminu kwalifikacyjnego postanowienia zawarte w §§. 25 aż do 32 niniejszego rozporządzenia.

§. 11.

Cały egzamin kwalifikacyjny można zastąpić:

- a) egzaminem nauczycielskim pomyślnie złożonym do urzędu nauczycielskiego w gimnazyach lub szkołach realnych, jeżeli udzielona została kwalifikacja do nauczania chemii i botaniki we wszystkich klasach, do nauczania zaś fizyki przynajmniej w niższych klasach;
- b) dyplomem tutejszo-krajowym na doktora filozofii, o ile złożono egzamina ściśle z chemii, botaniki i fizyki.

§. 12.

Egzamin kwalifikacyjny można po części zastąpić:

- a) uzdolnieniem do urzędu nauczycielskiego w gimnazyach lub szkołach realnych, jeżeli tenże czyni tylko po części zadość wymaganiom w §. 11, lit. a przepisany;
- b) egzaminami ścisłymi złożonymi w uniwersytecie tutejszo-krajowym z przedmiotów oznaczonych w §. 11, lit. b;
- c) świadectwami ze skutkiem przynajmniej „do statecznym“ złożonego w szkole głównej technicznej pierwszego i drugiego egzaminu rządowego z przedmiotów chemiczno-technicznych lub odpowiednim egzaminem dyplomowym złożonym w szkole głównej technicznej.

W przypadkach oznaczonych pod lit. a i b, kandydat winien dla wstąpienia na nauki zawodowe chemików żywności żyły egzamina częściowe egzaminu kwalifikacyjnego z tych przedmiotów, ce do których kwalifikacja jego nie jest już udowodniona świadectwem kwalifikacyjnym nauczycielskim a względnie egzaminami ścisłymi.

W przypadku oznaczonym pod lit. c złożyć należy dodatkowo egzamin częściowy teoretyczno-praktyczny z botaniki.

III. Nauki zawodowe specjalne.

§. 13.

Kurs nauk zawodowych specjalnych dla chemików żywności obejmuje:

- a) najmniej dwa półrocza na wydziale medycznym uniwersytetu;
- b) dwa półrocza praktyki w zakładzie ogólnym do badania żywności.

Dla udowodnienia nabytego tym sposobem teoretycznego i praktycznego wykształcenia zawodowego a względnie dla uzyskania dyplomu na znawcę żywności, winni kandydaci zdać następnie egzamin dyplomowy (egzamin rządowy).

A. Nauki zawodowe specjalne w szkołach głównych.

§. 14.

Dla odbycia nauk zawodowych, kandydaci winni zapisać się na wydział medyczny uniwersytetu w charakterze uczniów nadzwyczajnych.

W tym celu winni wykazać przed dziekanem wydziału medycznego, że uczynili zadość warunkom przepisany w §§. 2, 3 i 4 a względnie 11 i 12. W razie odmówienia wpisu, służy im prawo odwołania się do Ministerstwa oświaty.

W ciągu nauk zawodowych winni kandydaci najmniej przez dwa półrocza, które skończyć należy w przeciągu najwięcej dwóch lat, uczęszczać na następujące wykłady i ćwiczenia:

1. Analiza żywności i ćwiczenia praktyczne w analizie chemicznej pokarmów i posiłków przez jedno półrocze (cały dzień za opłatą takiego czesnego jak za kolegium 15godzinne);

2. ćwiczenia praktyczne w mikroskopii pokarmów i posiłków przez jedno półrocze (cały dzień za opłatą takiego czesnego jak za kolegium 15godzinne);

3. nauka o żywnościach (własności normalne i anormalne, szkodliwość dla zdrowia pokarmów i posiłków); historia naturalna pokarmów i posiłków roślinnych łącznie z towaroznawstwem roślinnym i nauką o najważniejszych roślinach jadowitych przez dwa półrocza, pięć godzin;

4. toksykologia przez jedno półrocze, po dwie godziny;

5. chemia sądowa i ćwiczenia praktyczne w analizie sądowo-chemicznej przez jedno półrocze (trzy razy na tydzień po pół dnia, za opłatą takiego czesnego jak za kolegium sześciogodzinne);

6. ćwiczenia praktyczne w analizie fizyologiczno-chemicznej przez jedno półrocze (trzy razy na tydzień, po pół dnia, za opłatą takiego czesnego jak za kolegium sześciogodzinne);

7. badanie mikrobiologiczne wody, żywności i posiłków na kursach praktycznych, trwających stosownie do potrzeby mniej więcej ośm tygodni;

8. higiena przez jedno półrocze, po pięć godzin, a mianowicie:

a) zasady fizyologiczne przemiany materii, higiena odżywiania i żywności;

b) mikrobiologia z szczególnym względem na przemianę materii mikrobow, fermentacja i gnicie, jakoteż powstawanie choroby w skutek podległych infekcyi żywności i posiłków;

c) higiena ziemi i wody.

9. Ustawoznawstwo, organizacja władz, przez jedno półrocze, po jednej godzinie.

§. 15.

Ci kandydaci, którzy nie uczęszczali na technologię chemiczną już podczas nauk przygotowawczych w szkole głównej i nie mogą wykazać wyniku w myśl §. 12, lit. c niniejszego rozporządzenia uczęszczać mają oprócz tego także na technologię chemiczną najmniej przez dwa półrocza, a w tym celu mogą jednocześnie z uczęszczaniem na wyliczone w §. 14 wykłady na wydziale medycznym zapisać się na uczniów nadzwyczajnych szkoły zawodowej chemiczno-technicznej w szkole głównej technicznej.

§. 16.

Grona profesorskie wydziałów medycznych obowiązane są mieć to na pieczy, żeby kandydaci mogli uczęszczać na przepisane wykłady i ćwiczenia i brać wyznaczoną ilość godzin.

Dotyczące laboratoria i zbiory istniejące w uniwersytetach a względnie (§. 15) w szkołach głównych technicznych, powinny być dla tych uczniów otwarte w odpowiedniej porze dnia, która do tego ma być wyznaczona.

B. Praktyka.

§. 17.

Praktykę, w §. 13 przepisaną, odbyć należy w ogólnym zakładzie badania żywności zostającym w związku z uniwersytetem, w którym kandydat

uczęszczał na nauki zawodowe w §§. 13 i 14 przepisane.

Kandydaci, którzy chcą być przypuszczeni do praktyki, winni złożyć dokumenty w §§. 2, 3 i 10 a względnie 11 i 12 oznaczone i oprócz tego udowodnić, że przez czas przepisany uczęszczałi przynajmniej na wykłady i ćwiczenia w §. 14, punkt 1, 2, 3, 7 i 8 oznaczone.

§. 18.

Na wykłady i ćwiczenia w §. 14, punkt 4, 5, 6 i 9 oznaczone, jakoteż w przypadku przewidzianym w §. 15, także na wykłady i ćwiczenia z technologii chemicznej, można zresztą uczęszczać także dopiero podczas praktyki jednorocznej w zakładzie do badania żywności.

§. 19.

Postanowienia szczegółowe co do przyjmowania praktykantów do ogólnych rządowych zakładów badania żywności, jakoteż co do ich praw i obowiązków tamże wydane będą w instrukcyi służbowej dla tych zakładów przepisanej.

C. Egzamin dyplomowy (egzamin rządowy).

§. 20.

Do odbywania egzaminu dyplomowego (egzaminu rządowego) w §. 13 przewidzianego, ustanowiona będzie w każdym mieście, w którym znajduje się zakład do badania żywności w związku z uniwersytetem zostający, osobna komisya egzaminacyjna, której przewodniczącego i członków mianuje corocznie Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem oświaty na wniosek naczelnika krajowego; po upływie roku urzędowania te same osoby mogą być mianowane ponownie.

§. 21.

Egzamina odbywają się corocznie w maju i listopadzie.

Pierwszy egzamin odbywać się będzie w maju 1900.

§. 22.

Kandydaci, którzy chcą być przypuszczeni do egzaminu dyplomowego, winni prośby swoje należytemi załączkami opatrzone, podać w pierwszej

połowie kwietnia lub października do tej Władzy krajowej, w której okręgu administracyjnym zamierzają zdać egzamin.

Decyzję, co do przypuszczenia lub oddalenia kandydatów, wydaje Władza polityczna krajowa a jeżeli ich przypuszcza, oznajmia im zarazem dni, w których mają zdać egzamin.

Prośb nie w porę nadchodzących lub nie zaopatrzonych dostatecznie, nie uwzględnia się do najbliższego terminu egzaminacyjnego.

Przeciwko odmówieniu przypuszczenia do egzaminu dyplomowego, wolno kandydatom odwołać się do Ministerstwa spraw wewnętrznych, które decyduje w tym względzie w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświaty.

§. 23.

Ażeby być przypuszczonym do egzaminu dyplomowego, potrzeba udowodnić:

- a) własnowolność i nieskazitelność;
- b) wykształcenie przygotowawcze ogólne według postanowień §. 2 niniejszego rozporządzenia;
- c) odbycie w szkole głównej nauk przygotowawczych w §. 3 przepisanych i ich skutek w myśl postanowień §§. 4 i 10 a według okoliczności §§. 11 i 12;
- d) uczeńszczenie na nauki zawodowe do szkoły głównej według przepisu §§. 13, 14 i 15 a to poświadczonymi arkuszami legitymacyjnymi, zawierającymi potwierdzenia dotyczących profesorów lub docentów co do uczeńszczenia i
- e) odbycie praktyki według przepisu §§. 13 i 17 w ogólnym zakładzie badania żywności a to złożeniem świadectwa urzędowego, wystawionego przez przewodniczącego zakładu.

§. 24.

Egzamin dyplomowy obejmuje następujące egzamina częściowe:

1. Egzamin praktyczny z badania chemicznego pokarmów.
2. Egzamin praktyczny z badania mikroskopicznego i mikrobiologicznego pokarmów, poznawania pokarmów roślinnych.

Mikrobiologiczne badanie wody i pokarmów ograniczać się ma do prostszych metod badania.

3. Egzamin praktyczny z analizy chemicznej sądowej.

4 Egzamin teoretyczny z nauki o pokarmach i ustawoznawstwa.

5. Egzamin teoretyczny z higieny (żywność surowa i gotowa, mikrobiologia z szczególnym względem na fermentację i gnicie; ziemia, woda).

Postanowienia wspólne dla egzaminu kwalifikacyjnego i dla egzaminu dyplomowego.

§. 25.

Poszczególne egzamina częściowe można zdawać w jakiegokolwiek kolei, przez przewodniczącego oznaczonej; jednakże wszystkie egzamina częściowe, które kandydat ma złożyć, skończyć należy w tym samym terminie w przeciągu dni 14, w przeciwnym zaś razie, także już złożone egzamina częściowe, uważane być mają zwyczajnie za niezłożone.

Lecz jeżeli kandydat nie stanął na terminie jednego lub kilku egzaminów częściowych z ważnych powodów, o czym co do egzaminu kwalifikacyjnego sędzię ma grono profesorów wydziału filozoficznego a co do egzaminu dyplomowego władza polityczna krajowa, wyznaczyć mu należy do uzupełnienia dotyczących egzaminów częściowych osobny nowy termin, jak tylko można najbliższy.

§. 26.

Każdy egzamin częściowy odbyć ma egzaminator do dotyczącego przedmiotu ustanowiony pod nadzorem przewodniczącego.

Przewodniczący ma prawo lecz nie obowiązek zadawać kandydatom pytania z każdego przedmiotu.

Egzamina odbywają się publicznie. Przewodniczącemu służy jednak prawo ograniczenia przystępu do interesowanych specjalistów.

§. 27.

Wynik egzaminu z poszczególnych przedmiotów oznacza się w stopniach „z odznaczeniem“, „dostatecznie“, „niedostatecznie“ i egzaminator zapisuje go w osobnym protokole, uwzględniając także odpowiedzi na pytania zadane przez przewodniczącego.

§. 28.

Żaden egzamin nie może być uważany za złożony, jeżeli kandydat nie uczynił zadość wymaganiom choćby tylko z jednego przedmiotu.

Jeżeli kandydat nie uczynił zadość wymaganiom tylko na jednym egzaminie częściowym, może być przypuszczony do egzaminu poprawczego tylko z przedmiotów bezskutecznego egzaminu, a to co

do egzaminu kwalifikacyjnego po upływie dwóch miesięcy, co do egzaminu dyplomowego w najbliższym półrocznym terminie egzaminacyjnym.

Jeżeli kandydat otrzyma na egzaminie poprawczym znowu stopień „niedostateczny“ albo, jeżeli na pierwszym egzaminie ogólnym nie uczynił zadość wymaganiom z więcej niż jednego egzaminu częściowego, w takim razie, o ile w ogóle jest obowiązany do złożenia egzaminu ogólnego, może być przypuszczony tylko do ponowienia całego egzaminu ogólnego a w żadnym przypadku przed upływem pół roku.

Termin, w ciągu którego można egzaminu ponowić, wyznacza komisja egzaminacyjna ze względu na najmniejszy wymiar czasu w ustępie 2 i 3 przepisany.

Egzamina poprawcze i ponowne zdawać trzeba w każdym przypadku przed tą komisją, która kandydata oddaliła.

Żadnego egzaminu częściowego nie można ponawiać więcej razy jak dwa. Jeżeli nie powiedzie się także i trzeci egzamin, kandydat wyłączony jest na zawsze od przypuszczenia do specjalnych nauk zawodowych dla chemików żywności a względnie od uzyskania dyplomu na znawcę żywności.

§. 29.

Jeżeli kandydat uzyska aprobację z całego egzaminu, przewodniczący stwierdza podług stopni wyniku egzaminów częściowych stopień ogólny, a mianowicie, czy kandydat okazał się „uzdolnionym“ czy „uzdolnionym z odznaczeniem“.

Stopień ogólny „uzdolniony z odznaczeniem“ przyznaje się wtedy, jeżeli kandydat uzyskał stopień „z odznaczeniem“ z większej połowy egzaminów częściowych.

§. 30.

Każdy kandydat egzaminu winien przed złożeniem egzaminu uiścić razem z kwotą na stępel do świadectwa egzaminu a względnie dyplomu, takse, mianowicie zaś takse od egzaminu kwalifikacyjnego w kwesturze, takse od egzaminu dyplomowego u Władzy politycznej krajowej za potwierdzeniem odbioru.

Tego, który taksy nie opłaci na 24 godziny przed rozpoczęciem się terminu egzaminacyjnego, nie przypuszcza się do egzaminu.

Jeżeli kandydat bez ważnego powodu usprawiedliwiającego, nie stanie na terminie wyznaczonym do jednego z egzaminów częściowych, przepada taksa, którą złożył za cały egzamin.

§. 31.

Taksa za cały egzamin wynosi 35 zł. Z tej kwoty dostaje przewodniczący 10 zł. a egzaminator każdego poszczególnego egzaminu częściowego 5 zł. Z taksy za egzamin kwalifikacyjny wpływają 5 zł. do funduszu kancelaryi uniwersyteckiej.

Jeżeli w przypadkach oznaczonych w §. 12, kandydat ma złożyć tylko poszczególne egzamina częściowe egzaminu kwalifikacyjnego, kwotę taksy wymierzyć należy tak, żeby przewodniczący i każdy egzaminator tudzież fundusz kancelaryi uniwersyteckiej otrzymał kwoty w pierwszym ustępie oznaczone.

Przy każdym ponawianiu jednego lub kilku egzaminów częściowych, złożyć należy takse w takiej kwocie, żeby przewodniczący i każdy z egzaminatorów biorących udział w egzaminie ponownym, otrzymał połowę kwot w pierwszym ustępie oznaczonych. Fundusz kancelaryjny uniwersytecki nie dostaje nic z tych egzaminów.

§. 32.

Wynik każdego egzaminu częściowego oznajmia się kandydatowi niezwłocznie publicznie.

Wygotowanie dyplomu.

§. 33.

Spisać należy protokół egzaminu dyplomowego a to nawet wtedy, gdyby się ten egzamin nie powiodł i przesłać Władzy politycznej krajowej.

Protokół, który powinien być podpisany przez przewodniczącego i wszystkich udział biorących egzaminatorów, zawierać ma przedmioty każdego w szczególności aktu egzaminacyjnego, osąd egzaminatorów co do wyniku każdego egzaminu częściowego i cenzurę ogólną a według okoliczności termin do ponowienia egzaminu.

Na podstawie cenzury „uzdolniony z odznaczeniem“ lub „uzdolniony“, Władza polityczna krajowa wygotowuje kandydatowi dyplom na znawcę żywności według formularza 3 w tym języku, w którym składał egzamin, lub jeżeli wynik egzaminu był niepomysłny, zarządza odrzucenie próby ubiegającego się o dyplom.

Nadto złożenie egzaminu i jego wynik a to także w tym razie, jeżeli wynik był niedostateczny, zapisuje się w arkuszu legitymacyjnym i w świadectwie urzędowym zakładu ogólnego do badania żywności (§. 23, lit. *d* i *e*) a według okoliczności podaje się tam termin wyznaczony do poprawienia lub ponowienia egzaminu.

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Form. 3.

Egzamin kwalifikacyjny ubiegających się o dyplom na znawcę żywności.

Pan
rodem z w
złożył egzamin kwalifikacyjny przepisany rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 13. października 1897,
Dz. u. p. Nr. 241, do wstąpienia na kurs specjalny nauk zawodowych dla chemików żywności, a mianowicie:

egzamin **praktyczny z chemii** dnia 189 . ze skutkiem
egzamin **teoretyczny z chemii** dnia 189 . ze skutkiem
egzamin teoretyczno-praktyczny z **botaniki** dnia 189 . ze skutkiem
egzamin teoretyczno-praktyczny z **fizyki** dnia 189 . ze skutkiem
przeło cały egzamin ze stopniem ogólnym: **uzdolniony**

Od dziekanatu wydziału filozoficznego c. k. uniwersytetu

. dnia 189 .

(L. S.)

.
ter. dziekan.

Egzamin kwalifikacyjny
ubiegających się o dyplom na znawcę żywności.

Pan
rodem z w
złożył egzamin kwalifikacyjny potrzebny według przepisu rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. października 1897, Dz. u. p. Nr. 241, do wstąpienia na kurs specjalny nauk zawodowych dla chemików żywności celem uzupełnienia swoich dotychczasowych świadectw egzaminacyjnych, a mianowicie egzaminu z dnia 189 . ze skutkiem
.
.

Od dziekanatu wydziału filozoficznego c. k. uniwersytetu

. dnia 189 .

(L. S.)

.
ter. dziekan.

D y p l o m.

Pan
 rodem z w
 złożył przepisany rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 13. października 1897, Dz. u. p. Nr. 241,
 egzamin rządowy znawców żywności przed komisją egzaminacyjną, a mia-
 nowicie egzamin częściowy:
 z **badania chemicznego żywności** dnia 19 . . ze skutkiem
 z **badania mikroskopijnego i mikrobiologicznego żywności** dnia 19 . .
 ze skutkiem
 z **analizy sądowo-chemicznej** dnia 19 . . ze skutkiem
 z **nauki o żywnościach i ustawoznawstwa** dnia 19 . . ze skutkiem
 z **hygieny** dnia 19 . . ze skutkiem, przeto uznaje się go
 za uzdolnionego do wykonywania czynności **znawcy żywności**.
 dnia 19 . .

(L. S.)

C. k. Namiestnik.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XCV. -- Wydana i rozesłana dnia 16. października 1897.

Treść: (№ 242—244.) 242. Obwieszczenie o przedłużeniu terminu wybudowania dwóch linii uzupełniających kolei lokalnej Baden—Vöslau. — 243. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na dwie małe koleje żelazne o szlaku normalnym w Pradze i w Winohradach królewskich, od ulicy Sadowej do ulicy Florencyi i od placu Purkyniego do ulicy Spalonej prowadzące, które mają być utrzymywane w ruchu zapomocą siły elektrycznej. — 244. Rozporządzenie, dotyczące się zaprowadzenia nowych znaczków stęplowych.

242.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 27. września 1897,

o przedłużeniu terminu wybudowania dwóch linii uzupełniających kolei lokalnej Baden—Vöslau.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia przedłuża się aż do końca września 1898 termin, który w §. 3 Najwyższego dokumentu koncesyjnego z dnia 29. lipca 1892 (Dz. u. p. Nr. 159) na kolej lokalną elektryczną od Badenu do Vöslau został wyznaczony, do wybudowania szlaku przedłużającego aż do łaźni Vöslauskich i odnogi aż do tamtejszego dworca kolei południowej.

Guttenberg r. w.

243.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 30. września 1897,

o nadaniu koncesyi na dwie małe koleje żelazne o szlaku normalnym w Pradze i w Winohradach królewskich, od ulicy Sadowej do ulicy Florencyi i od placu Purkyniego do ulicy Spalonej prowadzące, które mają być utrzymywane zapomocą siły elektrycznej.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894

(Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny, nadało reprezentacyi gminnej królewskiego stołecznego miasta Pragi o to proszącej, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu zapomocą siły elektrycznej dwóch małych kolei o szlaku normalnym a mianowicie:

1. od placu Purkyniego w Winohradach królewskich ulicą Karolową i ulicą Jęczną a następnie przez plac Karolowy ulicą Spaloną do pałacu hrabiego Schlicka;

2. od ulicy Sadowej ulicą Bolzanową przez plac Hawliczkowy, ulicą Sianoważną przez plac Józefski, ulicą Truchlarską przez plac Piotrowski, a następnie ulicami Piotrowską, ulicą Tieszną i Sadową aż do ulicy Florencyi z współużywaniem za niżeniem taryfy części istniejącej małej kolei miejskiej Muzeum—ulica Florencka do Wysoczan pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei koncesyonowanej zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należności stęplowych od kuponów, jakoteż od wszelkiego nowego podatku państwa, któryby w przyszłości mogał zostać na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się aż do 12. stycznia 1912.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy rzeczonej.

§. 2.

Reprezentacya gminna obowiązana jest rozpocząć niezwłocznie budowę kolei na wstępie oznaczonej, skończyć ją najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, dać ma reprezentacya gminna na żądanie c. k. Ministerstwa kolei żelaznych kaucyę w sumie 2000 złotych a to w papierach obiegowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się reprezentacyi gminnej prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 4.

Zresztą do rzeczonych linii kolejowych, stanowiących istotną część składową małych kolei elektrycznych przez reprezentacyę gminną królewskiego stołecznego miasta Pragi projektowanych, stosowane być mają postanowienia obwieszczenia c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 12. stycznia 1897, Dz. u. p. Nr. 37, o nadaniu koncesyi na małą kolej elektryczną o szlaku normalnym w Pradze.

Guttenberg r. w.

244.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. października 1897,

tyczące się zaprowadzenia nowych znaczków stęplowych.

Począwszy od dnia 1. stycznia 1898 sprzedawane będą nowe znaczki stęplowe z oznaczeniem wartości w walucie koronowej.

Takowe wydają się w 35 kategoriach a mianowicie 20 kategorii halerzowych a 15 koronowych,

zrobione zaś są z cienkiego przeźroczystego papieru w dwóch wielkościach.

Znaczki kategorii koronowych mają 41 mm wysokości a 31 mm szerokości, znaczki kategorii halerzowych 36 mm wysokości a 27 mm szerokości.

Znaczki mają tło drukowane brunatno-fioletowe, brzegi ząbkowane barwiste, rozmaitym kategoriom wartości odpowiednie i zawierają w pośrodku górnej części medalion kolisty z wizerunkiem Jego c. i k. Apostolskiej Mości w lewo zwróconym z napisem w otoku:

„K. K. ÖSTERREICHISCHE STEPELMARKE“
barwy brunatno-fioletowej na tle białem.

Medalion otoczony jest równianką owocową. Ponad medalionem podana jest kwota wartości w cyfrach, poniżej medalionu oznaczenie „KRONE“ a względnie „KRONEN“ lub „HELLER“. Medalion, równianka owocowa i oznaczenie wartości są tej samej barwy.

W dolnej części przeznaczanej do pisania na niej, znajduje się obwódka barwy oliwno-szarej na tle wykrojonem zawierająca w środku liczbę roku emisji „1898“ małemi cyframi, a po obu stronach tej liczby, oddzielona od niej punktami kwota wartości większemi cyframi biało wykrojonemi.

U znaczków kategorii koronowych po obu stronach umieszczone są w równiance owocowej medalioniki, na których podana jest kwota wartości cyframi barwy równianki na tle białem.

Nadto różnią się one od znaczków kategorii halerzowych tak oznaczeniem wartości jak i większymi wymiarami rysunku opisanych części składowych.

Poszczególne kategorie różnią się między sobą oznaczeniem wartości i kombinacyą barw brzegu i ryciny stępla, mianowicie zaś zastosowane są następujące kombinacye barw:

		Barwy	
		brzegu:	ryciny stępla:
u znaczków stęplowych na	1	K błękitny	} błękitna
" " " "	2	" czerwono-fioletowy	
" " " "	3	" zielony	
" " " "	4	" brunatny	
" " " "	5	" zielono-szary	
" " " "	6	" błękitny	} czerwono-fioletowa
" " " "	7	" czerwono-fioletowy	
" " " "	8	" zielony	
" " " "	10	" brunatny	
" " " "	12	" zielono-szary	

		Barwy		
		brzegu:	ryciny stępla:	
u znaczków stęplowych na 15 K		błękitny		} zielona
"	"	20 " czerwono- fioletowy		
"	"	30 " zielony		} błę- kitna
"	"	40 " brunatny		
"	"	50 " zielono- szary		
"	"	1 h błękitny		
"	"	2 " czerwono- fioletowy		} czer- wono- fioletowa
"	"	4 " zielony		
"	"	6 " brunatny		
"	"	8 " zielono- szary		
"	"	10 " błękitny		} zielona
"	"	14 " czerwono- fioletowy		
"	"	20 " zielony		
"	"	24 " brunatny		
"	"	25 " zielono- szary		
"	"	26 " błękitny		} zielono- szara
"	"	30 " czerwono- fioletowy		
"	"	38 " zielony		
"	"	40 " brunatny		
"	"	50 " zielono- szary		
"	"	60 " błękitny		} zielono- szara
"	"	64 " czerwono- fioletowy		
"	"	72 " zielony		
"	"	80 " brunatny		
"	"	88 " zielono- szary		

Sprzedaż znaczków stęplowych emisji 1893 obecnie w obiegu będących ustanie całkiem od dnia 28. lutego 1898.

Przeto przyklepianie po tym terminie znaczków stęplowych, które wyszły z używania, poczytywane będzie za niedopełnienie powinności stęplowej ze skutkami szkodliwymi, wynikającymi z tego na zasadzie ustawy o należyłościach.

Znaczki stęplowe wychodzące z używania a jeszcze nie użyte, wymieniane będą bezpłatnie za nowe znaczki stęplowe z zachowaniem postanowień i przepisów ustawowych a to od dnia 1. lutego aż do 31. marca 1898 włącznie w składach stępli : urzędach sprzedaży. Odnośne podania stron są uwolnione od stępla.

Sprzedawcy znaczków stęplowych, zostawiwszy sobie ilość potrzebną na miesiące styczeń i luty 1898, winni zapasy znaczków wychodzących z używania wymienić za nowe przed dniem 1. marca 1898.

Po dniu 31. marca 1898 ustaje wymiana znaczków stęplowych z obiegu wycofanych i nie dostaje się za takowe żadnego wynagrodzenia.

Książki przemysłowe i handlowe, blankiety wekslowe, rachunki itp., z dawniejszymi znaczkami stęplowymi, na których przed dniem 1. marca 1898 pieczęć urzędową według przepisów wycisnęło, mogą być używane bezzarzutnie także po tym terminie.

Co do znaczków stęplowych gazetowych, kalendarzowych, do podatku od obrotu papierów, tudzież co do wszelkich innych znaczków stęplowych nie zachodzi na razie żadna zmiana.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVI. — Wydana i rozesłana dnia 27. października 1897.

Treść: (M^o 245—248.) 245. Rozporządzenie, dotyczące się składania doręczeń sądowych u naczelnika gminy w miastach Wiedniu, Pradze, Bernie, Grazu, Tryeście i Lwowie. — 246. Dokument koncesyjny na kolej lokalną Tirsznice—Wildstein—Schönbach. — 247. Obwieszczenie o ustanowieniu urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego w Seletynie na Bukowinie. — 248. Rozporządzenie, którem zmieniają się §§. 12, 23, 33 i 34 Porządku targowego dla wiedeńskiego głównego targowiska bydła w St. Marx wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 3. września 1883.

245.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 7. października 1897,

dotyczące się składania doręczeń sądowych u naczelnika gminy w miastach Wiedniu, Pradze, Bernie, Grazu, Tryeście i Lwowie.

Na zasadzie artykułu LV. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895 (Dz. u. p. Nr. 112) rozporządza się w wykonaniu przepisów procedury cywilnej (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113), pod względem doręczania przez składanie u naczelnika gminy:

§. 1.

Pisma, które według przepisu procedury cywilnej (§§. 104, 106, 107, 109 i 111) celem ich doręczenia, muszą być złożone u naczelnika gminy miejsca doręczenia, składać należy w miastach Wiedniu, Pradze, Bernie, Grazu, Tryeście i Lwowie w następujących miejscach:

1. w Wiedniu: u zwierzchności okręgowej tej dzielnicy, na której obszarze doręczenie ma być uskutecznione;

2. w Pradze: wszelkie doręczenia, które mają być oddane na obszarze miasta Pragi z wy-

jątkiem dzielnicy VII, w Urzędzie konskrypcyjnym miejskim; doręczenia, które mają być oddane w dzielnicy VII, w lokalu urzędowym magistratu w Holeszowicach;

3. w Bernie: w urzędzie policyjnym miejskim w ratuszu;

4. w Grazu: u zwierzchności okręgowej tej dzielnicy, na której obszarze doręczenie ma być uskutecznione;

5. w Tryeście: doręczenia, dotyczące się całego obszaru z wyjątkiem trzech okręgów miejskich Barcola, Rojano i Servola, tudzież okręgów wiejskich na obszarze miasta Tryestu, w magistracie miejskim w budynku municypalnym; doręczenia zaś, które mają być oddane w rzeczonych trzech okręgach miejskich, tudzież w okręgach wiejskich na obszarze miasta Tryestu, u zwierzchności gminnej dotyczącego okręgu;

6. we Lwowie: w urzędzie ekspedycyjnym magistratu miejskiego.

§. 2.

Na dowód złożenia winien organ gminny upoważniony do odbierania takich aktów, podpisać formułę odbioru umieszczoną w dowodzie doręczenia (formularze Nr. 74 i 75 Instrukcji dla sądów pierwszej i drugiej instancji) z podaniem daty złożenia i wyciśnięciem pieczęci gminnej.

§. 3.

Utrzymywać należy według formularza ./. wykaz doręczeń złożonych w miejscach powyżej oznaczonych.

Doręczenia zaciągać należy do wykazu zawsze natychmiast po ich odbiorze.

Ażebym umożliwić łatwiejsze wynalezienie doręczeń stronom wydać się mających, prowadzić należy wykaz w razie potrzeby abecedowo, podług nazwisk adresatów a w tym układzie abecedowym pod liczbami bieżącymi, zaczynającemi się w odziale każdej litery od jeden.

§. 4.

Akta złożone zachowywać należy odpowiednio celowi w kopertach i wręczać adresatom żądającym ich wydania.

Naczelnik gminy winien godziny wydawania złożonych doręczeń wyznaczyć ze względu na stosunki miejscowe tak, żeby także osoby zatrudnione w zwykłych godzinach urzędowych mogły przychodzić dla odebrania doręczeń.

Nadto naczelnik gminy winien postanowić, w jaki sposób osoby żądające wydania złożonych doręczeń udowadniać mają swoją tożsamość.

§. 5.

Miejsca, w których składają się doręczenia sądowe, godziny, w których można uzyskać wydanie onychże a nakoniec zarządzenia co do udowadniania tożsamości, gdyby były wydane, podać należy do wiadomości przez wywieszenie ogłoszenia na tablicach urzędowych w miejscach złożenia a nadto dotyczące ogłoszenie umieścić należy corocznie kilkakrotnie w dziennikach publicznych.

§. 6.

Postanowienia rozporządzenia niniejszego wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898 Ogłoszenie w dziennikach publicznych w §. 5 przewidziane nastąpić ma po raz pierwszy w ostatnim tygodniu miesiąca grudnia 1897.

Gleispach r. w.

W y k a z

doręczeń sądowych złożonych w

w

Liczba bieżąca	Oznaczenie sądu, który zarządził doręczenie	Dzień złożenia	Data i liczba czynności aktu, który ma być doręczony	Imię i nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania strony, dla której akt jest przeznaczony	Dzień wydania i podpis strony odbierającej	U w a g i
1	2	3	4	5	6	7

246.

Dokument koncesyjny z dnia 16.
października 1897,na kolej lokalną Tirsznice—Wildstein—Schön-
bach.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznają za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Henrykowi Mattoniemu, radcy cesarskiemu i właścicielowi dóbr w związku z Janem Seidlem, przełożonym powiatu w Wildsteinie, Karolem Habermannem, burmistrzem w Schönbachu i hr. Engelhardtem Wolkenstein-Trostburgiem, c. k. podkomorzym w Wildsteinie o to proszącym, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna o szlaku normalnym od stacyi w Tirsznicach linii chomutowsko - chebskiej wyłącznie uprzyw. kolei busztiehradzkiej na Wildstein do Schönbachu, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy jakoteż wybudowania i urządzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać mają koncesyonaryusze kaucyę w sumie 2.000 zł. w papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebne.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości wydane zostały. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególnie stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 5.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wnijść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Emisya obligacyj pierwszorzędných jest wzbroniona.

Natomiast nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędných, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia, pierwszeństwo przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędných, zanim akcyje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po 4 od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami nahycia taboru kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego, który

Rząd ma oznaczyć, rzeczywiście wyłożonych i należyte udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze akcji zakładowych i akcji pierwszeństwa, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczonoego rodzaju, które

dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwym dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§. 7.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 8.

Koncesją nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 9.

Ruch na kolei będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego utrzymywac będzie państwo na rachunek koncesjonaryuszów. Warunki tego utrzymywania ruchu uregulowane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

§. 10

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) postanowieniami, dozwolnić Rządowi na jego żądanie każ-

dego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich strącone będą czyste dochody najniepomyślniejszych dwóch lat, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby kolej miała być odkupiona po upływie czasowego, w §. 1 ustanowionego uwolnienia od podatków, podatki i dodatki do podatków ciążące na odkupionem przedsiębiorstwie kolejowem i wszelkie inne pobory publiczne uważać się będą za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie także co do lat wolnych od podatku obliczyć należy podatek razem z dodatkami według stopy procentowej pierwszego roku podlegającego podatkowi i potrącić z przychodów.

Ze względu jednak, że stosownie do §. 131, lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty odkupu podatek dziesięcioprocentowy, doliczyć należy do czystych dochodów w taki sposób obliczonych dodatek wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

3. Średni dochód czysty, w myśl powyższego postanowienia obliczony, płacić się będzie koncesyonaryuszom jako wynagrodzenie za kolej odkupioną aż do upływu okresu koncesyjnego w ratach półrocznych dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku z dołu płatnych.

4. Gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem siódmego roku ruchu lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, jaka jest potrzebna na umówione oprocentowanie i spłacenie pożyczki hipotecznej, celem uzyskania kapitału w Banku krajowym królestwa czeskiego

pod gwarancją tego królestwa zaciągnąć się mającej, jakoteż na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za kolej odkupioną, będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie w miejsce koncesyonaryuszów spłacanie powyższej pożyczki hipotecznej z własnych funduszów w umówionych terminach płatności aż do zupełnego jej umorzenia, wzmiankowaną zaś powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca dnia i 31. grudnia każdego roku

5. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze sumy rocznych w myśl ustępu 3 a względnie zamiast sumy rocznej płacić się mającej według ustępu 4 za kapitał akcyjny, zapłacić kapitał wyrównywający zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępu 1 i 4 płacone

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacye długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczna bezpośrednio poprzedzającego.

6. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia na własność wolną ocieźarów i w używanie kolej niniejszem koncesyonowaną ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy na karb kapitału zakładowego kolei lokalnej nabyty i zapasy materiałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

7. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma w każdym przypadku z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracyi.

W deklaracyi tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;

c) kwota ceny odkupu (l. 1 aż do 5, którą państwo ma zapłacić przedsiębiorstwu, według okoliczności obliczona tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

8. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doreczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Począwszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości kolej lokalną stanowiących i do niej należących, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

9. Koncesjonariusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji, tyczącej się odkupienia wymienione.

Gdyby koncesjonariusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez ich zezwolenia i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie oznaczone przedmioty majątku.

Począwszy od chwili odkupienia, ruch na kolei lokalnej odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeło od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei lokalnej aż do chwili powyższej.

10. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 7), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonariusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i uży-

wanie kolei koncesjonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także labor wozowy na karb kapitału zakładowego kolei lokalnej nabyty, zapasy materiałów i kasowe, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 11, l. 6.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§ 11), zatrzymają koncesjonariusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesjonariuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez mianowanego komisarza rządowego a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami, i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcyjaryuszów na koszt koncesjonariuszów.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

247.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. października 1897,

o ustanowieniu urzędu podatkowego i sądowno-depozytowego w Seletynie na Bukowinie.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 31. lipca 1897 ustanawia się w Seletynie na Bukowinie urząd podatkowy i sądowno-depozytowy dla gmin (obszarów dworskich) Sądu powiatowego pod tąż nazwą już istniejącego.

Nowy ten urząd rozpocząć ma czynności dnia 1. listopada 1897.

Począwszy od tego terminu gminy Seletyn, Straża i Szypot, tudzież obszary dworskie Iswor i Straża oddzielone będą od okręgu urzędu podatkowego radowieckiego i przyłączone będą do urzędu podatkowego w Seletynie.

Biliński r. w.

248.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa z dnia 20. października 1897,

którem zmieniają się §§. 12, 23, 33 i 34 Porządku targowego dla wiedeńskiego głównego targowiska bydła w St. Marx wydanego rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 3. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145).

W Porządku targowym dla wiedeńskiego głównego targowiska bydła w St. Marx wydanym

rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 3. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), uchyla się ustęp 2 §. 12go, ostatnie zdanie ustępu 1 i ustęp 2 §. 23, ustęp 3 §. 33 i ustęp 3 §. 43 a na ich miejsce wydają się następujące postanowienia:

1. na miejsce ustępu 2 §. 12:

„Nabywcom nie wolno wchodzić do lokali sprzedaży przed rozpoczęciem się targu“;

2. na miejsce ostatniego zdania ustępu 1 i na miejsce ustępu 2 §. 23:

„Targ rozpoczyna się o godzinie 10 przedpołudniem a kończy się o godzinie 4 popołudniu.

Jednakże targ na jałownik, dopóki odbywać się będzie w lokalu na ciełeta, rozpoczyna się o godzinie 9 przedpołudniem a kończy się podobnie o godzinie 4 popołudniu“;

3. na miejsce ustępu 3 §. 33:

„Targ rozpoczyna się o godzinie 9 przedpołudniem a kończy się o godzinie 4 popołudniu“;

4. na miejsce ustępu 3 §. 43:

„Obadwa targi rozpoczynają się w czasie od 1. kwietnia aż do końca września o godzinie 8 w czasie od 1. października aż do końca marca o godzinie 9 przedpołudniem, kończą się zaś o godzinie 2 popołudniu i w ciągu tego wyznaczonego czasu odbywać się mają bez przerwy“.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Badeni r. w.

Glanz r. w.

Ledebur r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVII. — Wydana i rozesłana dnia 27. października 1897.

Treść: (№ 249—251.) 249. Rozporządzenie, dotyczące się egzekucyi na obligacyach publicznych, na oznaczone imiona opiewających lub przez położenie ostrzeżenia (winkulowanie) na pewien wyraźny cel przeznaczonych. — 250. Rozporządzenie, dotyczące się prowadzenia egzekucyi na pretensjach do skarbu lub do funduszu pod zarządkiem publicznym zostającego. — 251. Rozporządzenie w przedmiocie postępowania z zastawami lub przelewami dobrowolnie danymi a dotyczącymi się pretensji do skarbu państwa, płatnych w kasach państwa.

249.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i skarbu z dnia 24. października 1897,

dotyczące się prowadzenia egzekucyi na obligacyach publicznych, na oznaczone imiona opiewających lub przez położenie ostrzeżenia (winkulowanie) na pewien wyraźny cel przeznaczonych.

W przedmiocie wykonania postanowień zawartych w artykule XV ustawy z dnia 27. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 78), dotyczących się prowadzenia egzekucyi na obligacyach publicznych, na oznaczone imiona opiewających, albo na pewien wyraźny cel winkulowanych lub w zachowanie złożonych, rozporządza się na zasadzie artykułu XXI. tejże ustawy, co następuje:

§. 1.

Przepisy §§. 1 aż do 3 rozporządzenia Ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 2. lipca 1859 (Dz. u. p. Nr. 120), dotyczące się prowadzenia egzekucyi na obligacyach publicznych, na oznaczone imiona opiewających albo na pewien wyraźny cel winkulowanych, tudzież wyjednywania zapowiedzenia sądowego co do takich obligacyi zachowują się w mocy także po wejściu w wykonanie Ordynacyi egzekucyjnej, w ten sposób, że:

1. kasę publiczną, w której kapitał jest ulokowany, tudzież Władzę lub instytucję, której kasa ta bezpośrednio podlega, uwiadomić należy z urzędu zapomocą formularza Nr. 1 także o każdym stosownie do §§. 253 i 257 Ordynacyi egzekucyjnej skutecznionem zajęciu obligacyi publicznych na imię opiewających albo na pewien wyraźny cel winkulowanych;

Formularz Nr. 1.

2. w miejsce egzekucyjnego przysądzenia lub wydania obligacyi lub odsetek wprowadza się sądowe przekazanie (§. 303 i n. Ordynacyi egzekucyjnej) wierzytelności z zajętej obligacyi;

3. na obligacyach takich można będzie na przyszłość kłaść zapowiedzenie tylko w miarę dopuszczalności zapowiedzenia sądowego (§. 379, l. 3 i 385 i n. Ordynacyi egzekucyjnej);

4. obligacye zajęte mają być sprzedawane według przepisu §§. 268 i 270 Ordynacyi egzekucyjnej;

5. obligacyi publicznych na rzecz skarbu lub funduszu krajowego jako kaucya winkulowanych lub w zachowanie złożonych nie wolno sprzedawać, dopóki dotyczący stosunek obowiązkowy nie skończy się a roszczenia do zwrotów, gdyby się okazały, nie zostaną drogą administracyjną ustalone (§. 265 Ordynacyi egzekucyjnej), i

6. jeżeli odsetki lub kapitał płatne są w innej kasie, nie w tej, w której kapitał jest ulokowany, sąd uwiadomić ma zawsze najprzód kasę wypłacającą, w razie potrzeby z zastosowaniem szybszego sposobu doręczenia.

§. 2.

Władza lub instytucja, której kasa wypłacająca podlega bezpośrednio, otrzymawszy zakaz płacenia lub zapowiedzenie, tudzież uwiadczenie o zajęciu obligacyi na oznaczone imię opiewającej lub winkulowanej, od której odsetki wypłacają się za kwitem, winna kazać zapisać w swoich ksiązkach jako zakaz płacenia i kásie wypłacającej polecić wykonanie tego zakazu płacenia albo zapowiedzenia a to telegraficznie, jeżeli wierzyciel prowadzący egzekucję (strona zagrożona) uczynił wniosek w tej mierze a koszta są pokryte.

Jeżeli według stanu rejestrów wykonanie jest niemożliwe, Władza lub instytucja asygnująca uwiadomić ma Sąd o przeszkodach wykonania celem oznajmienia ich wierzycielowi egzekucję prowadzącemu lub wnioskodawcy. Jeżeli wykonanie jest wprawdzie możliwe, ale Władza lub instytucja o zakazie płacenia (zapowiedzeniu) uwiadomiona, poczytuje prowadzenie egzekucyi na zastawionej obligacyi za niezgodne z istniejącymi przepisami, może zakaz płacenia (zapowiedzenia) zbijać drogą rekursu (§§. 294, 295 Ordynacyi egzekucyjnej).

Gdy idzie o pretensję do skarbu lub do funduszu, zostającego pod zarządem publicznym, można w przypadku wzmiankowanym w ustępie poprzedzającym zamiast podania rekursu uwiadomić urzędownie sąd egzekucyjny, że według istniejących w tej mierze przepisów, prowadzenie egzekucyi jest niedopuszczalne (§. 39, ustęp 2 Ordynacyi egzekucyjnej).

§. 3.

Pierwszeństwo praw zastawu, nabytych na obligacyach w §. 1 oznaczonych, ocenia się w takim razie, jeżeli odsetki płatne są za kuponami, tak co do samejże obligacyi, jak i co do odsetek, podług chwili wykonania zajęcia (§§. 253, 256, 257 Ordynacyi egzekucyjnej).

Jeżeli odsetki od takich obligacyi pobierane są z kasy publicznej bez kuponów, decydującą dla stopnia pierwszeństwa nabytych praw zastawu jest chwila, w której wydany na rzecz poszczególnych wierzycieli egzekucję prowadzących zakaz płacenia lub, jeżeli nastąpiło opisanie rzeczy egzekucyjnie zajętej, uwiadomienie o uczynieniu onegoż (§. 2) nadeszło do Władzy lub instytucyi uprawnionej do asygnowania kapitału obligacyi i odsetek (§. 295 i 300 Ordynacyi egzekucyjnej, artykuł XV ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną). W podobny sposób oceniać należy stopień pierwszeństwa praw zastawu także wtedy, gdy prowadzona jest egzekucja na takichże obligacyach sądownie deponowanych.

Jeżeli do Władzy lub instytucyi asygnującej nadejdą w tym samym dniu zakazy płacenia lub

oznaczone w powyższym ustępie uwiadomienia o dokonaniem zajęcia na rzecz rozmaitych wierzycieli, tyczące się tej samej obligacyi, od której odsetki pobierane są za kwitem, prawa zastawu uzasadnione takowemi, są pod względem stopnia pierwszeństwa równorzędne.

Stopień pierwszeństwa praw zastawu na zapisach długu państwa na imię opiewających lub winkulowanych albo na takichże obligacyach, których spłacenie państwo wzięło na siebie, ocenia się podług chwili nadejścia zapowiedzenia sądowego a w przypadku zajęcia podług chwili nadejścia do c. k. Dyrekcyi długu państwa uwiadomienia o wykonaniu zajęcia.

§. 4.

Gdy do kasy mającej spłacić obligacye w §. 1 oznaczone lub wypłacać odsetki od nich, nadejdą sądowe zakazy płacenia lub zapowiedzenia, takowa winna wstrzymać wypłatę płatnych kwot aż do dalszego zarządzenia tej Władzy lub instytucyi, która powołana jest do asygnowania wypłaty.

Uchwałę sądową przekazującą może kasa wykonać dopiero po piśmiennem zarządzeniu rzeczownej Władzy lub instytucyi.

§. 5.

Po sprzedaniu obligacyi publicznej na imię opiewającej, lecz nie jako kaucya na rzecz skarbu lub funduszu krajowego winkulowanej, potwierdzić należy urzędownie (§. 268, ustęp 6 Ordynacyi egzekucyjnej) na samejże obligacyi sprzedaż i przejście własności na nabywcę, który powinien być dokładnie oznaczony, a potem niezwłocznie ten papier wartościowy oddać lub posłać do Władzy lub instytucyi do tego uprawnionej, iżby zarządziła przepisanie na imię nowego właściciela. Gdyby od blankietu lub za przepisanie przypadła należność, opłaca się takową z kwoty, którą sprzedaż przyniesie.

§. 6.

Gdy chodzi o zapisy długu państwa lub o obligacye, których spłacenie państwo wzięło na siebie, takowe w przypadku §. 5 wzmiankowanym posłać należy do c. k. Dyrekcyi długu państwa z dołączeniem wykazu wygotowanego podług formularza Nr. 2. Posłać można w Wiedniu przez c. k. Urząd depozytowy cywilno-sądowy, poza obrębem Wiednia przez detyczący c. k. Urząd podatkowy, tam zaś, gdzie istnieje c. k. kasa krajowa (kasa główna krajowa, kasa skarbową krajową, urząd płatniczy krajowy) przez tę kasę.

§. 7.

Władza lub instytucja wyżej wzmiankowana (§§. 5 i 6) może na prośbę nabywcy zarządzić zamiast przepisania obligacyi, wyzwolenie onejże, to jest wymianę za papiery na okaziciela opiewające, jeżeli zaś takowe podlegają losowaniu, za zwrotem kosztów druku. Koszta druku ponosi nabywca.

§. 8.

Gdy obligacja sprzedana nadejście w celu przepisania na inne imię lub wyzwolenia, Władza lub instytucja asygnująca winna posłać niezwłocznie sądowi egzekucyjnemu wykaz zapisków wciągniętych z powodu sprzedanej obligacyi.

Przesłania tego wykazu nie można odwlekać z tego powodu, ponieważ przepisanie na inne imię nie może być natychmiast uskutecznione.

Wykaz ten sporządzić należy na podstawie zapisków książkowych, tudzież otrzymanych sądowych zakazów płacenia z oznaczeniem chwili ich nadejścia, dokładnie podług kolei pierwszeństwa. Oprócz szczegółowych znamion obligacyi (kategorji, kwoty kapitału, załężonych odsetek itp.) zamieścić należy w wykazie wszystkie zapiski, które jak udowodnione dokumentami zmiany we własności lub prawie pobierania odsetek albo prawa zastawu pozasądownie nabyte (§. 1368 p. k. u. c.) dostarczają wyjaśnień co do praw na obligacyi przez trzecie osoby nabytych, tak też, gdy idzie o papiery nie winkulowane na rzecz skarbu lub funduszu krajowego, wyjaśniają istnienie innego węzła odpowiedzialności. Sąd egzekucyjny winien wziąć wykaz za podstawę rozdziału sumy przez sprzedaż uzyskanej.

§. 9.

Władza lub instytucja asygnująca winna w razie przepisania lub wyzwolenia wykreślić wszystkie zapiski a obligacyę przepisaną na inne imię lub wyzwoloną posłać lub kazać wydać sądowi egzekucyjnemu.

§. 10.

Celem uzyskania zezwolenia na sprzedaż papierów wartościowych na rzecz skarbu lub funduszu krajowego jako kaucya winkulowanych lub w zachowanie złożonych, winien wierzyciel egzekucyę prowadzący udowodnić świadectwem urzędowym, że dotyczący stosunek obowiązkowy skończył się i roszczenia do zwrotu, gdyby się okazały, zostały drogą administracyjną ustalone.

W tym celu winien najprzód podać prośbę do tej Władzy, która uprawniona jest do wydania za-

chowywanej lub do wyzwolenia winkulowanej obligacyi a to z przytoczeniem zasady prawnej i z udowodnieniem nabytego prawa zastawu.

§. 11.

Jeżeli obligacye tego rodzaju złożone są w zachowaniu urzędowym, Władza kaucyjna, otrzyawszy uchwałę, mocą której sprzedaż została dozwolona, winna posłać te obligacye sądowi egzekucyjnemu.

§. 12.

Jeżeli roszczenia do zwrotu, na których pokrycie miała służyć obligacya na rzecz skarbu lub funduszu krajowego jako kaucya winkulowana lub w zachowanie złożona, zostały ustalone przy skończeniu się stosunku obowiązkowego, uwiadomić należy o tem za pośrednictwem Władzy administracyjnej wszystkie osoby, które na obligacyi nabyły prawo zastawu (§. 265, ustęp 2, Ordynacyi egzekucyjnej.

§. 13.

Sprzedaż papierów wartościowych, winkulowanych jako kaucya małżeńska wojskowego, może być dozwolona dopiero wtedy, gdy węzeł kaucyjny zostanie rozwiązany i wierzyciel egzekucyę prowadzący winien sądowi egzekucyjnemu przełożyć w tym względzie świadectwo urzędowe właściwej Władzy (c. i k. wspólnego Ministerstwa wojny, c. k. Ministerstwa obrony krajowej, król. węgierskiego Ministerstwa obrony krajowej) (art. IX, l. 1 ustawy wprowadzającej Ordynacyę egzekucyjną i dekret kancelaryi nadwornej z dnia 29. września 1835, Z. u. s. Nr. 84).

§. 14.

Zresztą do sprzedaży papierów wartościowych winkulowanych na rzecz skarbu lub funduszu krajowego jako kaucya lub jako kaucya małżeńska stosują się przepisy §§. 5 aż do 9. Składając lub nadsyłając obligacye winkulowane na rzecz skarbu lub funduszu krajowego jako kaucya, w celu przepisania na inną osobę lub wyzwolenia takowych, dołączyć należy świadectwo urzędowe potwierdzające, że obligacya może być wyzwolona (§. 10).

§. 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Na wszystkich podaniach kłaść należy następującą liczbę czynności.

Liczba czynności

Na zasadzie wykonaln
z dnia
dozwolona została
.
w
zastępowan . . . przez
przeciw
w
celem ściągnięcia wykonalnej wierzytelności
w kwocie
z
.
egzekucya na majątku ruchomym
.
i egzekucya ta stosownie do uchwały podpisanego sądu wykonana została
przez zajęcie opiewając . . . na
.
.
.
Numer
.
z

Zarządzenie co do doręczenia:

1. Do c. k. Dyrekcyi długu państwa Wiedniu.
2. Do c. k. Kasy długu państwa w Wiedniu.

O czem uwiadamia się stosownie do §. 1, l. 1 rozporządzenia ministerialnego z dnia 24. października 1897 (Dz. u. p. Nr. 249).

C. k. Sąd powiatowy

Oddział dnia

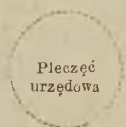
Na wszystkich podaniach kłase należy następująca liczbę czynności.

Liczba czynności

W y k a z

zapis długu państwa przez c. k. Sąd powiatowy
do c. k.
celem zarządzenia przepisania na inne imię — wyzwolenia — podan . . . , na zasadzie uchwały c. k.
Sądu powiatowego
z dnia liczbą czynności dnia
sprzedan

Rodzaj długu	Numer	Data	Kwota	Obecna intestacya (opiewa na)	U w a g a

C. k. Sąd powiatowy

Oddział dnia

250.**Rozporządzenie wszystkich c. k. Ministerstw z dnia 24. października 1897,**

tyczące się prowadzenia egzekucyi na pretensjach do skarbu lub do funduszu pod zarządem publicznym zostającego.

W przedmiocie wykonania postanowień zawartych w §. 295 Ordynacyi egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79) a dotyczących się prowadzenia egzekucyi na pretensjach do skarbu lub do funduszu pod zarządem publicznym zostającego, rozporządza się na zasadzie artykułu XLI. ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78, co następuje:

§ 1

Uchwały sądowe, któremi dozwala się egzekucyi (§. 295 Ordynacyi egzekucyjnej) lub zapowiedzenia (§§. 379, l. 3, 385 Ordynacyi egzekucyjnej) co do wierzytelności pieniężnej służącej zobowiązaniu w obec skarbu albo funduszu pod zarządem publicznym zostającego, albo któremi egzekucya lub tymczasowe zarządzanie zostaje uchylone, winien sąd doręczyć tak kasie, w której zobowiązany może żądać zapłaty, jak i Władzy uprawnionej do asygnowania wypłaty.

Gdyby nie można uwiadomić jednocześnie kasy i Władzy asygnującej, winien sąd uwiadomić zawsze najprzód kasę, w razie potrzeby z zastosowaniem szybszego sposobu doręczenia.

Kasę właściwą wskazać ma na własne ryzyko wierzyciel egzekucyę prowadzący (§. 295 Ordynacyi egzekucyjnej).

§. 2.

Kasa, otrzymawszy sądowy zakaz płacenia lub zapowiedzenie (§§. 295, 379, l. 3, 385 Ordynacyi egzekucyjnej) tyczące się pretensyi do skarbu państwa lub do funduszu pod zarządem publicznym zostającego, albo uchwałę sądową przekazującą takową wierzytelność (§§. 303, 305 Ordynacyi egzekucyjnej), winna na tejże uchwale sądowej niezwłocznie po jej nadejściu zanotować chwilę, w której kasie została doręczona, tudzież liczbę czynności, pod którą zapisana została w protokole podawczym kasy i w sposób przepisany zaciągnąć uchwałę do rejestru.

Jeżeli kasa sądzi, że zachodzą przeszkody do wykonania zakazu płacenia (zapowiedzenia) lub uchwały przekazującej, winna niezwłocznie uwiadomić o tem Władzę asygnującą.

§. 3.

Począwszy od doręczenia zakazu płacenia (zapowiedzenia), kasa winna na razie, aż do dalszego zarządzenia Władzy asygnującej, wstrzymać wypłatę kwoty zapowiedzeniem dotkniętej nawet w tym razie, gdyby wypłata była już asygnowana. Sądową uchwałę przekazującą może kasa wykonać dopiero po piśmiennem zarządzeniu Władzy asygnującej.

§. 4.

Władza asygnująca winna na podstawie ustaw istniejących zbadać dopuszczalność i wykonalność uchwały sądowej, którą jej zakomunikowano a w szczególności także dopuszczalność prowadzenia egzekucyi na wierzytelności w zastaw danej lub zbadanie to poruczyć Władzy właściwej a następnie, podług wyniku tego badania, albo polecić kasie wykonanie uchwały sądowej, a to drogą telegraficzną, jeżeli wierzyciel egzekucyę prowadzący proponował to i koszty są pokryte, albo też uwiadomić sąd o przeszkodach do wykonania jego uchwały celem doniesienia o nich wierzycielowi egzekucyę prowadzącemu lub wnioskodawcy.

Jeżeli Władza sądzi, że zakomunikowany jej zakaz płacenia (zapowiedzenie) sprzeciwia się ustawom obowiązującym, a w szczególności, jeżeli do chody obowiązanego, pod porę pobierane, nie przewyższają kwoty, która jest od egzekucyi wyłączona a zakaz płacenia (zapowiedzenie) wyjednany by: w oczekiwaniu przyszłego podniesienia się tych dochodów, może drogą rekursu zbijać uchwałę sądową (§. 295 Ordynacyi egzekucyjnej), lub uwiadomić o tem urzędownie sąd egzekucyjny (§. 39, ustęp 2 Ordynacyi egzekucyjnej).

Jeżeli rekurs ma być podany, Władza winna nadesłać jej uchwałę sądową przesłać niezwłocznie c. k. prokuratorowi skarbu.

§. 5.

Jeżeli wypłatę takiej wierzytelności porucza się innej kasie, w takim razie kasie tej posłać należy z urzędu także zanotowane co do tej wierzytelności sądowe zakazy płacenia i przekazania.

§. 6.

Tej stronie, która uzyskała zajęcie lub przekazanie pretensyi do skarbu państwa lub do funduszu pod zarządem publicznym zostającego. służy prawo tym sposobem nabyte, jeżeli wykonanie uchwały sądowej jest możebne, od tej chwili, w której uchwała sądowa nadeszła do Władzy asygnującej.

Jeżeli do Władzy asygnującej nadejdą tego samego dnia zakazy płacenia na rzecz rozmaitych osób, tyżące się tej samej wierzytelności, prawa zastawu tych wierzycieli uważają się za równorzędne (§. 300 Ordynacyi egzekucyjnej). W razie niedostateczności wierzytelności zajętej i przekazanej rozszczenia zrealizować się mające łącznie z należnościami pobocznymi, należy sprostować w stosunku ich sum ogólnych (§. 300, ustęp 3 Ordynacyi egzekucyjnej). Przekazaną sumę wierzytelności rozdzielać ma między kilka wykonalnych roszczeń równorzędnych z reguły Władza asygnująca. W przypadkach wątpliwych można przekazaną kwotę wierzytelności złożyć w sądzie.

§. 7.

Gdy sąd przekazuje wierzytelność służącą komuś w obec skarbu, kwota tej wierzytelności lub przekazana część takowej wyplacona być ma uprawnionemu do odebrania tylko za złożeniem pierwopisu uchwały przekazującej i za okazaniem pierwopisów dokumentów dłużnych, na których opiera się uchwała przekazująca.

Jeżeli osoba uprawniona do odebrania nie jest kasie znana, potrzeba dwóch znanych i zaufania godnych świadków do zapewnienia jej o tożsamości osoby.

Przyzwani świadkowie tożsamości winni opatrzyć podpisem dokumenty odbioru a zarazem potwierdzić wyraźnie, że znają osobę odbierającą.

Sprawdzania tożsamości osoby, o ile w ogóle nie zachodzi pod tym względem wątpliwość, można zaniechać, jeżeli odbiór następuje za potwierdzeniem sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionem.

Jeżeli odbiera nie sam uprawniony lecz jego pełnomocnik lub następca prawny, natenczas, o ile niema w tym względzie polecenia Władzy asygnującej, wymaga się złożenia odnośnego pełnomocnictwa lub dokumentu legitymacyjnego.

Jeżeli jest to dokument prywatny, powinien być uwierzytelniony.

Pełnomocnictwo lub dokument legitymacyjny należy zatrzymać dla bezpieczeństwa skarbu państwa i dołączyć do odpowiedniej pozycji dziennika.

Gdy idzie o zapłatę uskutecznianą ratami, jaką mianowicie są dochody służbowe i emerytalne, natenczas przy pierwszym odbiorze zanotować należy główne znamiona okazanych dokumentów dłużnych i uskutecznione wypłaty częściowe zapisywać na złożonem przez wierzyciela wygotowaniu uchwały sądowej.

Jeżeli egzekucyę prowadzi się na podstawie weksłu, kasa wyplacając ratę ma żądać, żeby wierzyciel weksłowy zanotował na pierwopisie weksłu tę wyplaconą ratę i żeby ją kwitował na odpisie weksłu.

§. 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898; leżoż samego dnia tracą moc swoją rozporządzenia wszystkich Ministerstw i Władz centralnych z dnia 9. maja 1860, Dz. u. p. Nr. 125, jakoteż rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. marca 1882, l. 23085 (Dz. rozp. Min. s. Nr. 10).

Badeni r. w.

Gautsch r. w.

Ledebur r. w.

Glanz r. w.

Weltersheimb r. w.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Guttenberg r. w.

251.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości i skarbu z dnia 24. października 1897,

w przedmiocie postępowania z zastawami lub przelewami dobrowolnie danymi a tyżącymi się pretensyi do skarbu państwa, płatnych w kasach państwa.

§. 1.

Jeżeli kto pretensyi do skarbu, płatną w kasie państwa, odstąpi całkiem lub po części trzeciemu lub dobrowolnie da w zastaw trzeciemu, uwiadomić należy o tem Władzę do asyguwania wypłaty uprawnioną a to z dołączeniem dowodu dokumentnego.

§. 2.

Władza winna zbadać przedstawione dowody i o ile przelew lub zastawienie nie są niewykonalne lub według ustaw istniejących niedopuszczalne, polecić kasie wykonanie i uwiadomienie stron. W razie oddalenia z żądaniem, oznajmić należy stronom powody.

§. 3.

Jeżeli w tym samym dniu, oprócz uwiadomień w §. 1 oznaczonych, nadejdą zapowiedzenia sądowe, tyczące się tej samej do skarbu pretensyi, natenczas, o ile zapiski idą kolejną liczb, Władza asygnująca zarządzić ma złożenie w sądzie w myśl §. 1425 p. k. u. c. za pośrednictwem właściwej prokuratoryi skarbu. Zaniechać tego można tylko w takim przypadku, jeżeli interesowani żądają wypłacenia do rąk wspólnego wylegitymowanego pełnomocnika za kwitem onegoż.

§. 4.

Postanowienia §§. 1 aż do 3 stosują się także do zapisów długu państwa, opiewających na imię

lub przez położenie ostrzeżenia na pewien wyraźny cel przeznaczonych i do obligacyi, których spłacenie państwo wzięło na siebie.

W przypadkach tych c. k. Dyrekcyja długu państwa działa jako Władza asygnująca.

Postanowienie niniejsze nie narusza bezpośredniego przedstawiania takich obligacyi w kasie długu państwa w Wiedniu lub w kasach zakrajowych celem uskutecznienia przepisania na inne imię.

§. 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Biliński r. w.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCVIII. — Wydana i rozesłana dnia 30. października 1897.

Treść: № 252. Przepis, dotyczący się manipulacji, jaka w kasach Dworu, państwa i funduszów publicznych, jakoteż w kasach c. i k. funduszów prywatnych i familijnych, place służbowe wypłacających, ma się odbywać ze względu na podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny.

252.

Przepis,

dotyczący się manipulacji, jaka w kasach Dworu, państwa i funduszów publicznych, jakoteż w kasach c. i k. funduszów prywatnych i familijnych, place służbowe wypłacających, ma się odbywać ze względu na podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny.

(Ogłoszony rozporządzeniem Ministra skarbu z dnia 27. października 1897.)

W wykonaniu postanowień §. 235go ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, tudzież artykułów 40, l. 6, 82, l. 11, i 83, l. 5 Przepisu wykonawczego do rozdziału IV. teje ustawy wydają się następujące zarządzenia:

Wykazywanie dochodów służbowych.

§. 1.

Na zasadzie §. 201 ustawy*) każdy, kto w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych jest obowiązany do wypłacania dochodów w §. 167 ustawy oznaczonych w sumie przenoszącej 600 zł. rocznie dla jednej osoby, winien corocznie podać do Władzy podatkowej uwiadomienie

*) Paragrafy w przepisie niniejszym przytaczane odnoszą się do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, artykuły zaś do Przepisu wykonawczego, ogłoszonego rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 24. kwietnia 1897, Dz. u. p. Nr. 108 a dotyczącego się rozdziału IV. ustawy.

o uprawnionych do pobierania, z wyszczególnieniem nazwiska, miejsca zamieszkania i zatrudnienia tych osób, tudzież wielkości i rodzaju dochodów onymże w roku poprzednim wypłaconych.

Uwiadomienie o dochodach służbowych, wypłacanych przez kasy nadworne i rządowe i przez kasy funduszów publicznych pod zarządem Władzy państwa zostających, tudzież przez kasy c. i k. funduszów prywatnych i familijnych, z wyjątkiem dochodów służbowych urzędników i oficyalistów c. i k. Intendentury jeneralnej c. k. teatrów nadwornych, podawać mają następujące organa:

1. departamenty rachunkowe (oddziały rachunkowe) Władz nadwornych, centralnych i krajowych co do tych dochodów służbowych, które te władze likwidują;

2. kasy Dworu, rządu i funduszów publicznych, kasy c. i k. funduszów prywatnych i familijnych, jakoteż urzędy podatkowe, urzędy dochodów niestałych i wszelkie urzędy poborcze (urzędy wykonawcze) w takim razie, jeżeli stosownie do instrukcyi mają same likwidować dochody służbowe;

3. zakłady i instytuty Dworu i państwa o ile wypłacają dochody służbowe a obowiązek uwiadomiania o takowych nie ciąży już na organach w punkcie 1 i 2 oznaczonych;

4. tacy funkcyonaryusze rządowi i zarządy, co z udzielonych zaliczek, z ryczałtowego lub z innych dotacyi mają wypłacać dochody służbowe, o ile do czynienia dotyczących uwiadomień nie są obowiązane organa w punktach 1 aż do 3 wzmiankowane;

5. kierownicy kontroli powiatowej dla straży skarbowej co do dochodów służbowych strażników skarbowych.

Do dochodów służbowych urzędników i oficyalistów c. i k. Intendentury jeneralnej c. k. teatrów nadwornych nie stosują się aż do dalszego zarządzenia postanowienia niniejszego przepisu.

Forma i osnowa uwiadomień.

§. 2.

1. Uwiadomienia w §. 1 niniejszego przepisu wzmiankowane, wygotowywać należy podług wzoru *A* a to **oddzielnie** podług poszczególnych gałęzi rachunkowości (etatów, gałęzi dochodów niestających), na karb których dochody te są wypłacane.

Na każdym z osobna odcinku wzoru *A* zapisać należy dokładnie w przedziałkach poziomych odpowiednio wzorowi:

- a) gałąź rachunkowości (co do Władz wojсковых oddział właściwy, stosunek służbowy);
- b) organ likwidujący dochód (odbiorcę ryczałtowego, zarząd);
- c) kasę (biuro płatnicze), w której dochody są wypłacane, i
- d) organ cenzurujący (departament rachunkowy obowiązany do sprawdzania rachunków dotyczącej gałęzi administracji).

2. W uwiadomieniach tych umieszczać należy tylko osoby podlegające podatкови od swoich dochodów służbowych, to jest te, którym nie służy uwolnienie w myśl §§. 154 i 155 ustawy; jednakże organom obowiązany do podawania uwiadomień zostawia się wolność umieszczania w takowych także tych osób, dla których asygnowane są płace służbowe nie przenoszące 600 zł.

O ile w uwiadomieniach umieszczać należy także funkcyonaryuszów konsulowskich i dyplomatycznych zamieszkałych poza obrębem monarchii austriacko-węgierskiej, w tej mierze wydane będą osobne postanowienia.

W uwiadomieniach umieszczać należy tych czynnych funkcyonaryuszów państwa, którzy zostali mianowani przed dniem 1. stycznia 1898 a których pensya (gaża, płaca z dodatkiem pięcioletnim, jeżeli go pobierają) bez wszelkich innych dochodów pobocznych (naprzykład dodatku służbowego, na mieszkanie, na utrzymanie itp.), nie przenosi kwoty 630 zł. rocznie.

Ponieważ jednak co do tych osób, stosownie do artykułu XVII. ustawy a względnie artykułu 80

przepisu wykonawczego*), podatek osobisto-dochodowy od sumy ich dochodów aktywalnych nie ma być pobierany dopóty, dopóki ich pensya nie przekroczy 630 zł., przeto w kolumnie uwag uwiadomienia nadmienić należy o uwolnieniu w myśl artykułu XVII. służącym, z oznaczeniem czasu mianowania.

W uwiadomieniach umieszczać nadto należy te osoby, których dochody nie przenoszą 600 zł. w tym razie, jeżeli organ likwidujący ma urzędową wiadomość, że osoby te pobierają dochody także z innych kas państwa lub z kas funduszów publicznych a suma ich dochodów wysokości podlegającej podatкови lub ją przekracza.

W tych przypadkach, w których podatnik pobiera dochody z rozmaitych kas Dworu, państwa, kas funduszów publicznych lub kas c. i k. funduszów prywatnych i familijnych, organa likwidujące, którym okoliczność ta jest wiadoma, winny porozumieć się z sobą i likwidatura tej kasy, w której wypłacany jest największy dochód, winna wykazać cały dochód w rozmaitych kasach wypłacany.

Do emerytury asygnowanej wdowie dolieżyć należy dodatki na wychowanie wyznaczone jej dzieciom i uprawnioną do poboru zamieścić należy w uwiadomieniu w tym przypadku, jeżeli emerytura razem z dodatkami na wychowanie dosięga wysokości podatкови podlegającej.

3. W uwiadomieniach podawać należy miejsce zamieszkania odbiorcy dochodów. (Prw. artykuł 36, l. II p. w.)

Trzeba więc utrzymywać w ewidencji miejsce zamieszkania uprawnionego do pobierania i w tym celu wymagać należy od odbiorcy dochodów służbowych, żeby na kwitach podawali dokładny adres swego mieszkania.

Jeżeli dochody wypłacane są na podstawie rejestrów pensyj lub płac, o adresie mieszkania uprawnionych do poboru dowiadywać się należy w inny stosowny sposób.

4. W uwiadomieniach wykazywać należy tak „stałe“ jak i „zmiennie“ dochody.

Za płace „stałe“ uważać należy w szczególności następujące:

- a) Pensye, dodatki służbowe, dodatki osobiste, dodatki z powodu dawności służby, dodatki na utrzymanie, dodatki miejscowe, remuneracye

*) Dobrodziejstwo w artykule XVII ustawy określone rozciąga się na wszystkich funkcyonaryuszów rządowych w czynnej służbie zostających, przed dniem 1. stycznia 1898 mianowanych, którzy pobierając nie więcej jak 630 zł. pensyi, byli według dotychczasowych ustaw podatkowych całkiem wolni od podatku. Postanowienie to nie stosuje się więc do funkcyonaryuszów kolei państwa.

i wszelkie inne dochody pod jakąkolwiek nazwą istniejące, z góry ustanowione, w pieniądzach lub w naturze, pobierane przez urzędników, ofycjalistów i sług jakiegokolwiek nazwy a więc urzędników, urzędników pomocniczych, kalkulantów, dyurnistów, sług. pomocników sług, robotników itd.

Rzeczony płace służbowe liczyć należy jako przychód bez względu, czy zapewnione są według oznaczonych stóp rocznych lub miesięcznych, czy też według jakiegokolwiek innej skali.

Nie stanowi to żadnej różnicy, pod jaką nazwą (pensya, remuneracya, kwaterowe, zapłata, chesne itd.), dochód jest wypłacany, jak niemniej i to, czy takowy dolicza czy nie dolicza się na emeryturę.

- b) Dopłaty wyznaczone na utrzymanie księżom świeckim i członkom zakonów duchownych ze skarbu państwa lub funduszów publicznych, mianowicie uzupełnienia kongruy.
- c) Emerytury i płace na zaopatrzenie, jakie pobierają osoby rzeczony, tudzież oficerowie i szeregowcy po czasowem lub stałem przeniesieniu w stan spoczynku lub po wystąpieniu z innych przyczyn z czynnej służby, tudzież płace tego rodzaju, jakie wdowy i sieroty po rzeczonych osobach pobierają z kas Dworu, państwa lub funduszów publicznych, jakoteż z kas c. i k. funduszów prywatnych i rodzinnych.

Dochody oficerów zostających na urlopie z płacą poczekalną (audytorów, lekarzy wojskowych, oficerów rachunkowych i kapelanów) nie zaliczają się do rzędu tych, które tutaj są wyszczególnione.

Wszelkie inne pożytki przynależące się osobom powyżej wymienionym na zasadzie ich stosunku służbowego lub stanowiska zawodowego albo ze względu na takowy, jakoto: tantiemy, prowizye, wynagrodzenia za osobne godziny, płace podług czasu, podług umowy, od sztuki itp. wykazywać należy jako płace zmienne. (Prw. art. 23 i 24 przepisu wykonawczego.)

W uwiadomieniach wykazywać należy w myśl artykułu 40, l. 3 przepisu wykonawczego (prw. także artykuł 11, l. 5 i 23, l. 5) dochody stałe podług stanu z dnia 31. grudnia tego roku, który poprzedził rok podatkowy a mianowicie w kwotach rocznych, dochody zmienne w tych kwotach, które rzeczywiście zostały wypłacone w okresie dwunastomiesięcznym przed podaniem uwiadomienia a więc w czasie od 1. stycznia aż do 31. grudnia włącznie.

Jeżeli prawo ustawowe do podwyższenia pensyi (np. w skutek upływu pięciolecia w tej samej klasie stopnia służbowego) istniało już przed rozpoczęciem się najbliższego roku podatkowego, a posunięcie do wyższej klasy pensyi nie nastąpiło tylko dlatego, ponieważ tego prawa jeszcze nie dochozono lub ponieważ podwyższenia jeszcze nie asygnowano, w takim razie wykazać należy w uwiadomieniu tę wyższą płacę roczną, która należała się jeszcze przed upływem roku poprzedzającego rok podatkowy.

Wsparcia udzielane pod tytułem „zapomóg pieniężnych“, tudzież ćwierci pośmiertne asygnowane w myśl §§ 12 i 13 ustawy z dnia 14. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 74, nie biorą się w rachubę, przeciwnie „remuneracye bieżące“ trzeba wykazywać w uwiadomieniach „remuneracye raz jedyny udzielone“ tylko w kolumnie uwag.

Dzienne i podrózne, ryczałtowe na podróże należytości za zastępstwo, o ile te ostatnie są właściwie dziennem i podróznem, a nie stanowią osobnego wynagrodzenia za zastępstwo, tudzież powozowe, milowe i strawne, i wszelkie inne pod jakąkolwiek nazwą istniejące należytości za podróże*) tudzież przesiedlne a w niem także tak zwane wynagrodzenie za sprzęty, ryczałtowe biurowe i pisarskie, ryczałtowe na lokale biurowe, ryczałtowe na amunicyę i rynsztunki są jako wynagrodzenie za wydatki służbowe dochodem, który według artykułu 25 przepisu wykonawczego nie podlega opodatkowaniu a przeto nie trzeba wykazywać ich w uwiadomieniach.

Co się tyczy dodatków funkcyjnych urzędników państwa odsyła się do osobnych rozporządzeń w tym względzie istniejących.

Inne dochody prócz oznaczonych powyżej udzielane pod tytułem wynagrodzenia za wydatek służbowe, umieszczając należy w uwiadomieniach w całkowitych kwotach rocznych, podatnikowi zaś zostawia się udowodnić wydatek na cele służbowe rzeczywiście niemi pokryty i podać w swoim zeznaniu jako pozycyę potrącalną.

Ministerstwo skarbu zastrzega sobie zezwalanie co do poszczególnych kategori tych dochodów, żeby je całkiem lub po części pomijano przy obliczaniu podatku, który ma być potrącany (punkt 7).

5. Przychody w naturze wykazywać należy w uwiadomieniu w myśl artykułu 23, l. 4 i 5.

Do dochodu podległego podatkowi nie należy liczyć mieszkań lub gruntów w używanie oddanych, za które czynsz potrąca się z pensyi itp. (np. z pozostawieniem połowy dodatku służbowego), lecz

*) Naprzykład co do funkcyonaryuszów kolejowych kilometrowe i godzinne.

nawzajem potrącenia tego z pensyi na czynsz najmu lub dzierżawy nie uważa się za pozycję wydatkową.

Wartość mieszkania w naturze, za które nie potrąca się nic z pensyi, jakoteż wartość pieniężną przychodów w naturze preliminować należy z reguły według cen miejscowych. (Prw. artykuł 4, l. 5 p. w.)

Kwaterowe z góry oznaczone uważać należy za wartość mieszkania w naturze.

Wartość bezpłatnego mieszkania urzędowego, jeżeli już z aktów nie jest znana organowi likwidacyjnemu, stwierdzić ma bez ujmy dla uchwały komisji szacunkowej, Władza administracyjna, którą w tym względzie prosić należy o polecenie. Podanie wiadomości nie może jednak opóźniać się z tego powodu i gdyby decyzja Władzy administracyjnej nie nadeszła w porę, wartość bezpłatnego mieszkania urzędowego należy w wiadomieniu opuścić i zapomocą odpowiedniej uwagi w wiadomieniu zwrócić na to uwagę Władzy podatkowej.

Celem uskutecznienia tymczasowego potrącenia w przypadku takim, organ likwidacyjny obliczy podatek tymczasowo według punktu 7 niniejszego paragrafu bez względu na wartość bezpłatnego mieszkania urzędowego, po nadejściu zaś wezwania płatniczego nastąpi wyrównanie w myśl §. 8, punkt 3.

Zwykle przychody w naturze (paliwo i materiały oświetlające) obliczać należy podług cen kupna a względnie odkupu, nie należy zaś liczyć opalania z urzędu części mieszkania służbowego.

Jeżeli organ likwidacyjny nie może stwierdzić niemylnie wartości przychodów w naturze, postanowienie wydane pod względem stwierdzania wartości bezpłatnego mieszkania urzędowego stosować należy odpowiednio w celu oznaczenia wartości przychodów w naturze.

6. Jako potrącenia z dochodu, który niosą płace służbowe, zamieszczać należy w wiadomościach:

- a) podatek pensyjny,
- b) takse służbową (takse charakterową, urlopową*), a względnie opłatę od nadania służby uiszczając się mającą według 40 pozycji taryfy ustawy o należnościach,
- c) dodatki roczne, które czynni urzędnicy rządowi (osoby stanu nauczycielskiego w służbie państwa) płacą do skarbu państwa na cele

* Natomiast nie należy taks służbowych wliczać w podatek jak to było dotychczas.

emerytalne w myśl §. 15go ustawy z dnia 14. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 74, tudzież opłaty roczne, jakie inni funkcyonaryusze państwa prócz wymienionych powyżej płacą do funduszu emerytalnego (prowizyjnego), o ile kasa wypłacająca potrąca takowe z dochodów służbowych*),

d) opłaty od ubezpieczenia na wypadek choroby i nieszczęsnej przygody, o ile funkcyonaryusze państwa na zasadzie stosunku służbowego są do ich uiszczania obowiązani a kasa wypłacająca potrąca takowe z dochodów służbowych i

e) stęple do kwitów na pensję**),

a mianowicie wszystkie potrącenia tutaj wymienione w tych kwotach, które rzeczywiście były opłacane w roku kalendarzowym podanie wiadomienia bezpośrednio poprzedzającym.

Na rok podatkowy 1898 wykazać należy jako pozycję wydatkową także opłacony rzeczywiście w roku kalendarzowym 1897 podatek dochodowy II. klasy z dodatkiem nadzwyczajnym (i z dodatkami nieskarbowymi, jeżeli były opłacane); na lata następne uwzględniać się będzie tylko podatek pensyjny rzeczywiście opłacony. Podatek osobisto-dochodowy nie stanowi pozycji, którą możnaby z dochodu potrącać.

Wszelkich innych pozycji, które ustawa pozwala potrącać (premie asekuracyjne, odsetki od długów itp.) nie należy wykazywać w wiadomieniu; wykazać je ma sam podatnik w swoim zeznaniu.

7. Następnie sumę potrąceń umieszczonych w przedziałce 12, odliczyć należy od sumy dochodów (przedziałka 10) i od sumy pozostałej obliczyć podatek osobisto-dochodowy, jeżeli zaś ta ostatnia dosięga sumy 3.200 zł. lub ją przewyższa, także podatek pensyjny w tym wymiarze, któryby według ustawowej skali podatkowej (§§ 172 i 233) przypadł, gdyby wykazane dochody roczne były jedynym dochodem odbiorcy podatkowi podlegającym.

Obliczone w taki sposób kwoty podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego zapisać należy w przedziałkach 13 i 14, te zaś kwoty po-

*) Gdyby na uiszczenie opłat emerytalnych udzielona była zaliczka, nie można policzyć jej w pełnej kwocie jako pozycję potrącalną; owszem także i w takim przypadku wykazać należy jako pozycję potrącalną tylko opłatę emerytalną przypadającą za rok, który poprzedza rok podatkowy. Podatnikowi zastrzegę się dochodzenie przy podawaniu zeznania rozszereżyć do dalszych potrąceń z powodu tych opłat emerytalnych.

**) Jak się samo przez się rozumie, także stęple do kwitów na wszelkie inne płace wykazywane w wiadomościach jako dochód (np. na dodatki służbowe, na mieszkanie, dodatki lokalne, dodatki z powodu starszeństwa w służbie, dodatki funkcyjne, remuneracje itp.).

datku osobisto-dochodowego, które stosownie do artykułu XVII. ustawy nie mają być pobierane, uwi-
docznić osobliwie (naprzykład czerwonym atramentem lub przez określenie naokoło).

Kwoty podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego według tego tymczasowego obliczenia przypadające, o ile mają być pobrane, zanotować należy w rachunkach osobistych ksiąg likwidacyjnych celem uskutecznienia tymczasowego potrącenia podatku przy wypłacaniu dochodów służbowych.

Posyłanie uwiadomień do Władz podatkowych.

§. 3.

Uwiadomienia w myśl poprzedzających paragrafów wygotowane, winni naczelnicy organów do wygotowywania powołanych (w kasach i urzędach wykonawczych obadwaj urzędnicy wyżsi) podpisać*), opatrzyć pieczęcią urzędową i razem z obokami według przepisów wygotowanymi (przedziałka 1) najpóźniej aż do **31. stycznia każdego roku** posłać do tej Władzy podatkowej I. instancyi (administracyi podatkowej, starostwa), w której okręgu znajduje się organ do uwiadomiania obowiązany.

Ażby można było dotrzymać ustanowionego nieprzekraczalnego terminu ostatecznego, odpowiedniem będzie rozpoczynanie wygotowywania uwiadomień już w miesiącu grudniu z uwzględnieniem wszelkich zmian, jakicoby aż do 1. stycznia następnego roku jeszcze zasłyły w uwiadomieniach już wygotowanych, bezwarunkowo jednak jeszcze przed ich podaniem do Władzy podatkowej.

Pierwsze uwiadomienia według stanu z dnia 31. grudnia 1897 — za rok 1898 — posłać należy do Władzy podatkowej najpóźniej do dnia 31. stycznia 1898.

Tymczasowe potrącenia na podatek.

§. 4.

Aż do nadejścia wezwań płatniczych od Władzy podatkowej (§. 7 przepisu niniejszego) wypłacający a względnie biura likwidatury winny kwoty podatku osobisto-dochodowego i pensyjnego według §. 2, punkt 7 przepisu niniejszego obliczone, potrącać z wypłacanych dochodów tymczasowo i z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania w tych samych terminach i stosunkowych ratach (§. 234, ustęp 2 ustawy), w których główny dochód jest wypłacany.

*) Nie trzeba podpisywać każdego z osobna odciuku uwiadomień.

W myśl artykułu 80 przepisu wykonawczego osobom, które stosownie do artykułu XVII. ustawy są uwolnione od podatku, nie potrąca się podatku osobisto-dochodowego, lub potrąca się go tylko od innego dochodu, jeżeli pobierają go z kasy państwa. *)

Gdyby tymczasowe obliczenie podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego nie było jeszcze skończone z początkiem roku, w takim razie przy wypłacie dochodów służbowych płatnych 1. stycznia roku podatkowego, potrącić należy tymczasowo podatek według wymiaru przeszłorocznego (a więc w roku 1896 w kwocie dotychczasowego podatku dochodowego II. klasy). Kwotę potrąconą na miesiąc styczeń 1898 w wymiarze dotychczasowego podatku dochodowego II. klasy wziąć należy w rachunek tymczasowo jako podatek osobisto-dochodowy.

W tych przypadkach, w których w roku 1897 podatek dochodowy II. klasy z powodu obowiązku opłacenia taksy służbowej był tylko w części lub nie był wcale przypisany, obliczenie podatku w §. 2 punkt 7 niniejszego przepisu zarządzone, wykonać należy jednocześnie z likwidacją dochodu służbowego płatnego w styczniu 1898 i zarządzić potrącenie podatku już dnia 1. stycznia 1898 podług tego obliczenia.

Jeżeli podatnik pobiera dochody służbowe z rozmaitych kas państwa lub z kas funduszków publicznych pod zarządem Władzy państwa zostających, nie rozdziela się podatku, lecz całą kwotę podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego, która ma być pobierana, potrącać należy w tej kasie, która wypłaca największy dochód służbowy.

Gdyby z jakiegokolwiek przyczyny tymczasowe potrącenie podatku nie było zarządzone, zanotować to należy w uwiadomieniu w kolumnie uwag.

*) Jeżeli funkcjonaryusz nie ma żadnego innego dochodu oprócz swojej pensyi służbowej, jest całkiem uwolniony od podatku. Jeżeli zaś tenże oprócz swojej pensyi służbowej pobiera jeszcze inne dochody służbowe z kasy państwa lub z kasy funduszków publicznych, nie rozkłada się podatku, lecz w przypadku takim kwotę podatku, której się nie pobiera, oblicza się osobno; np. pensya kancelisty wynosi 600 zł
dodatek służbowy 300 „
dodatek na utrzymanie 60 „
i remuneracya (dotychczas uwolniona od podatku) w kasie państwa płatna 300 „

dochód ogólny 1.260 zł
podatek osobisto-dochodowy według skali ustawowej wynosiłby 14 zł. — c

Podatek osobisto-dochodowy od dochodów służbowych 960 zł. wynoszących, którego się nie pobiera, czyni 9 „ 20 „
przeto potrącić należy tylko kwotę 4 zł. 80 c

Zmiany w ciągu roku podatkowego. Początek i koniec podatkowania.

§. 5.

1. Zmiany, które mają w ciągu roku podatkowego w wysokości dochodów podatkowi podlegających lub w jakichkolwiek innych stosunkach podatkowych nie pociągają za sobą żadnej zmiany w podatku opłacanym za dotyczący rok podatkowy, lecz uwzględniają się przy wymierzaniu podatku na rok następny.

Wyjątkami są jednak od tego pravidła przypadki przyrostów i ubytków w artykułach 67 aż do 69 przepisu wykonawczego wyszczególnione,

Przypadki przyrostu zdarzają się w skutek wprowadzenia się do obszaru ważności ustawy i uzyskanie stałych dochodów służbowych w wysokości podatkowi podlegającej, przypadki ubytków zaś w skutek wyprowadzenia się podatnika z obszaru ważności ustawy, tudzież w skutek utraty lub zmniejszenia się stałych dochodów służbowych poniżej wymiaru uzasadniającego obowiązek podatkowy.

2. W przypadkach przyrostu podatek osobisto-dochodowy (a według okoliczności także podatek pensyjny) opłacać należy za rok bieżący już od początku miesiąca, który nastąpi po zajściu tego wypadku.

Organa w §. 1 przepisu niniejszego oznaczone, do podawania wiadomości obowiązane, winny podatek od dochodów służbowych nowo powstających obliczyć tymczasowo i aż do nadejścia pierwszego uwiadomienia od Władzy podatkowej potrącać z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania w takim wymiarze, jakiby od wypłacanej płacy rocznej według ustawowej skali podatkowej przypadła (§§. 172 i 233), o ileby płaca ta była jedynym odbiorcą dochodem podatkowi podlegającym. Obliczyć więc należy podatek roczny od dochodu rocznego przypadającego, lecz przypisać tylko tyle dwunastych części onegoż, przez ile miesięcy odbiorca dochodu służbowego ma być w ciągu roku podatkowego pociągnięty do płacenia podatku.

Ponieważ od osób, co do których ziszcza się warunki w artykule XVII ustawy przepisane, podatek osobisto-dochodowy od dochodów służbowych przypadającego nie pobiera się tylko dopóty, dopóki kwota pobieranej pensji nie przewyższy 630 zł., przeto od początku miesiąca, który nastąpi po podwyższeniu pensji, potrącać należy podatek osobisto-dochodowy według przypisu czynionego na rok dotyczący, opodatkowanie zaś według podwyższonego wymiaru dochodów rozpocząć się ma dopiero od następnego roku podatkowego.

3. W przypadkach ubytków uwzględniać należy ustanie obowiązku podatkowego od najbliż-

szego miesiąca, to jest, potrącić należy z przypisanego podatku rocznego tyle dwunastych części, ile wynosi pozostała ilość miesięcy.

4. Jeżeli zaś zmiana zachodzi z powodu przeniesienia osób cywilnych lub wojskowych z krajów korony węgierskiej, z Bośni i Hercegowiny do obszaru ważności ustawy a względnie z obszaru ważności ustawy do krajów rzeszonych, z dniem pierwszym miesiąca, obowiązek podatkowy dotyczących osób rozpoczyna się z tymże dniem a względnie ustaje z końcem poprzedniego miesiąca.

5. We wszystkich innych przypadkach, w których dochody służbowe podlegające opodatkowaniu, powiększają się lub zmniejszają w ciągu roku podatkowego (np. w skutek posunięcia na wyższy stopień, przejścia do wyższej klasy pensji, przeniesienia w stan spoczynku, przeniesienia na inne stanowisko służbowe lub na inne miejsce służby w obrębie ważności ustawy itp.), podwyższenie a względnie zmniejszenie podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego (o ile dochody służbowe nie spadną poniżej wymiaru uzasadniającego) obowiązek opłacania podatku osobisto-dochodowego), nastąpić ma począwszy dopiero od najbliższego roku podatkowego.

Także w tym przypadku, gdy dochód służbowy nie dosięgnie z początkiem roku podatkowego wysokości podlegającej podatkowi ale w ciągu roku podatkowego przybędzie do niego dochód zmienny, np. tantiema lub osobna płaca godzinowa itp. i w skutek tego dochód bieżącego roku dosięgnie wysokości podatkowi podlegającej, zarządzić należy opodatkowanie dopiero od następnego roku.

6. Przy przekazywaniu dochodów służbowych do innej kasy, postępowanie dotychczas przepisane, zachowywać należy także w przyszłości.

W wyciągach należności wykazywać należy roczną kwotę przypisanego a względnie tymczasowo obliczonego podatku, potrącenie na podatek uskutecznione rzeczywiście aż do zawieszenia dochodu służbowego i kwotę podatku przypadającą za pozostałą część roku — oddzielnie co do podatku osobisto-dochodowego i co do podatku pensyjnego i zawsze podawać, czy podatek potrącony był dotychczas na podstawie wezwania płatniczego Władzy podatkowej, czy też na podstawie tymczasowego obliczenia organu likwidującego. W pierwszym przypadku zanotować należy w wyciągu należności szczególne wezwania płatniczego.

Wykazywanie zmian, które zaszły w ciągu roku podatkowego.

§. 6.

Organa w §. 1 przepisu niniejszego oznaczone, na których w myśl §. 201 ustawy ciąży obowiązek

czynienia uwiadomień, winny zmiany, jakie zajdą w ciągu roku podatkowego w ustępie drugim bliżej oznaczone, wykazywać Władzy podatkowej co do każdej osoby zapomocą wykazu według wzoru B wygotowanego z oznaczeniem wymiaru i terminu wstrzymania płacy ustającej a względnie wymiaru i terminu rozpoczynania się nowych plac, tudzież potrąceń na podatek w ciągu roku aż do zawieszenia dawnych plac uskuteczniionych a względnie tymczasowo obliczonych.

W wykazie tym podawać należy wszelkie przypadki przyrostu i ubytku w myśl artykułów 67 aż do 69 przepisu wykonawczego, tudzież przypadki, w których podatek osobisto-dochodowy ma być pobierany, gdy wygaśnie prawo do dobrodziejstwa w myśl artykułu XVII. ustawy a nadto te przypadki, które pociągają za sobą zmianę organu likwidującego.

Zmiany zachodzące w ciągu roku podatkowego w wysokości plac, ale nie sprowadzające zarazem jednego z przypadków powyżej oznaczonych nie są przedmiotem wykazywania.

Odprawy wypłacane jednorazowo na podstawie poprzedniego stosunku służbowego wykazywać należy w wykazach zmian jednocześnie z zawieszeniem plac służbowych a to w kolumnie uwag; przy wypłacaniu sumy odprawy nie potrąca się podatku.

Wykazy zmian wygotowywać należy według gałęzi rachunkowości **oddzielnie** i posyłać opatrzone właściwym podpisem z końcem każdego kwartału, mianowicie zaś **najpóźniej aż do 15. dnia tego miesiąca, który nastąpi po upływie kwartału**, do tej Władzy podatkowej I. instancyi (administracyi podatkowej, starostwa), w której okręgu znajduje się organ do podawania uwiadomień obowiązany.

Czynności urzędowe Władzy podatkowej.

§. 7.

1. Postanowienia ogólne przepisu wykonawczego, dotyczące się czynności urzędowych z wykazami służbodawców, stosować należy odpowiednio także do uwiadomień i wykazów zmian zarządzonych w §§. 1 i 6 niniejszego przepisu.

2. Po rozłożeniu podatku osobisto-dochodowego, wygotować należy podług wzoru P przepisu wykonawczego osobny spis podatników pobierających płace z kas Dworu, państwa lub funduszków publicznych, tudzież z kas c. i k. funduszków prywatnych i familijnych, jakoteż osób podlegających postanowieniu artykułu XVII. ustawy.

W przedziałkach 5 i 6 tego spisu zapisać należy dotyczącą gałąź rachunkowości, organ likwidujący i organ cenzorujący.

Zresztą postępować należy według postanowień artykułów 79 i 80 przepisu wykonawczego.

3. Nakazy płatnicze, dotyczące się podatku osobisto-dochodowego, wzór J/2 przepisu wykonawczego i nakazy płatnicze, dotyczące się podatku pensyjnego, wzór Q przepisu wykonawczego, wygotować należy według postanowień artykułów 60 i 81 i za pośrednictwem przełożonego gminy doręczyć podatnikom opieczętowane za potwierdzeniem odbioru.

4. Wezwanie płatnicze wygotowywać należy według wzoru C i takowe zawierać mają szczególności wykazane w przedziałkach 15 i 16 spisu P. Władze podatkowe nie mają wypełniać oboków.

W wezwaniach płatniczych uwidocznić należy osobliwie podatek osobisto dochodowy, który stosownie do artykułu XVII. ustawy nie ma być pobierany.

Ażeby organom cenzorującym umożliwić stwierdzenie, że wszyscy odbiorcy plac służbowych podatkowi podlegający zostali wykazani a względnie, że byli poddani czynnościom urzędowym komisji szacunkowej, wygotować należy wezwania płatnicze także co do tych osób, które w zastosowaniu §. 173 ustawy albo z innej przyczyny, na przykład z powodu uznania jakiejś pozycyi potrącalnej w zeznaniu podanej nie są obowiązane do opłacenia podatku dochodowego lub stosownie do §. 174 ustawy zostały uwolnione od podatku. W przypadkach tych położyć należy punkta w przedziałkach 5 i 6 wezwania płatniczego.

Wezwania płatnicze wygotowywać należy według poszczególnych gałęzi rachunkowości oddzielnie i uporządkować podług rozmaitych organów cenzorujących i o ile tylko będzie to możliwe, podług organów likwidujących.

Pożądanem jest, żeby już spis P zakładany był podług gałęzi rachunkowości oddzielnie.

Wszystkie wezwania płatnicze (z obokami) dotyczące się tej samej gałęzi rachunkowości należy zebrać, opatrzyć arkuszem okładkowym wykazującym sumę podatku osobisto dochodowego i podatku rentowego i przez Władzę podatkową podpisanym*) zeszyć, opieczętować i postać za potwierdzeniem odbioru do tego departamentu rachunkowego (or-

*) Na każdym z osobna odcinku wycisnąć należy pieczęć urzędową Władzy podatkowej. Nie trzeba jednak podpisywać każdego z osobna wezwania płatniczego (odcinka).

ganu cenzorującego), który obowiązany jest do kontrolowania dotyczącej galezi rachunkowości.

5. Przypisania i odpisania podatku osobisto-dochodowego i pensyjnego, na podstawie ówiero-
rocznych wykazów zmian (§. 6 przepisu niniejszego) i w skutek rekursów zarządzone we własnym zakresie działania Władzy podatkowej; a ciągać należy do osobnych zapisków podług wzoru *N* przepisu wykonawczego utrzymywać się mających i wyciąg z tych zapisków posyłać należy właściwemu organowi cenzorującemu dla uwidocznienia w ksiązkach likwidacyjnych.

W zapiskach *N* i w wyciągach z nich wymienić należy organa oznaczone w przedziałkach poziomych wykazów zmian.

Postanowienie dla departamentów rachunkowych Władz skarbowych krajowych.

Celem przywieżenia do skutku przypisań i odpisań przez wyższe instancje dozwołonych departamenty rachunkowe Władz skarbowych krajowych wygotowywać mają w każdym z osobna przypadku wyciągi z zapisków *M* a względnie *O* przepisu wykonawczego i posyłać takowe dotyczącej Władzy podatkowej I instancji celem zaciągnięcia ich do zapisku *N* i przesłania właściwemu organowi cenzorującemu.

Czynności urzędowe organów cenzorujących i likwidujących.

§. 8.

1. Organ cenzorujący otrzymawszy wezwanie płatnicze, winien takowe przejrzeć i gdyby znalazł jakieś niewłaściwości cyfrowe co do sum podatku osobisto-dochodowego lub podatku pensyjnego na arkuszu okładkowym podanych lub w jakimkolwiek innym względzie uchylić takowe w porozumieniu z Władzą podatkową. Jak się samo przez się rozumie, organ cenzorujący nie ma wdawać się w merytoryczne badanie wymierzonych kwot podatku.

Jeżeli organ cenzorujący nie ma zarazem likwidować płac służbowych, w takim razie, po zapisaniu podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego stanowczo wymierzonych w rachunkach osobistych właściwych ksiąg, trzeba dotyczące wezwania płatnicze wyciąg z odpowiedniego zeszytu, napisać formułę zapiskową w miejscu przewidzianem do tego celu poniżej kolumn kwoty, wypełnić oboki, które się zatrzymuje i posłać jak tylko można

najspieszniej, najpóźniej zaś w przeciągu dni 14, licząc od nadejścia wezwań płatniczych, do tego organu (kasy, urzędu wykonawczego, odbiorców ryczałtowego itd.), który jest upoważniony do likwidowania dochodów wypłacać się mających a tem samem także do likwidowania kwoty, która ma być na podatek potrącana.

Wezwania płatnicze, tyżące się podatku osobisto-dochodowego strażników skarbowych, posłać należy po zapisaniu w departamencie rachunkowym Władzy skarbowej krajowej do biura kontroli powiatowej straży skarbowej nad dotyczącym strażnikiem skarbowym przełożonej, która zarządzić ma przypisanie podatku w książce służbowej strażnika i postarać się, żeby podatek był we właściwej kwocie i we właściwym czasie potrącany.

Gdyby z jakiegokolwiek powodu poszczególne wezwania płatnicze nie mogły być zrealizowane, organ cenzorujący winien takowe (a według okoliczności poszczególne odcinki) posłać niezwłocznie z odpowiednim uwiadomieniem do Władzy podatkowej.

Gdyby organ cenzorujący nie otrzymał aż do końca czerwca roku podatkowego wezwań płatniczych, tyżących się wszystkich osób podatkowi podlegających, którym podatek jest przypisany, winien zaległych wezwań płatniczych zażądać piśmiennie od dotyczącej Władzy podatkowej.

2. Organ likwidujący a więc także organ cenzorujący, gdy ma sam płacić likwidować, winien zarządzić potrącenie podatku. Podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny wymierzone stanowczo, potrącać należy w tych samych terminach i w tych samych stosunkowych ratach, w których wypłaca się główny dochód służbowy.

3. Po nadejściu wezwań płatniczych do organu likwidującego, jeżeli w pierwszych miesiącach roku na podstawie tymczasowego obliczenia odciągnięto więcej niż na ten okres przypada według wezwania płatniczego, różnicę wyrównać należy przy najbliższej wypłacie dochodu służbowego, w przeciwnym zaś razie rozłożyć przypadającą dopłatę na pozostałe miesiące dotyczącego roku podatkowego.

Jeżeli uprawnionemu do pobierania płacy służbowej potrącono podatek na podstawie tymczasowego obliczenia, a władza podatkowa w zastosowaniu §§. 173 i 174 ustawy lub z innej ustawowej przyczyny nie przypisze mu podatku na dotyczący rok, w takim razie, bez zasięgnięcia wyższej decyzji, całą kwotę podatku niewłaściwie potrąconą zwrócić należy uprawnionemu do poboru płacy a to gotówką, za kwitem niestępowanym, z reguły przy najbliższej wypłacie płac służbowych i zapisać na wydatek w dzienniku dotyczącego etatu jako zwrócony podatek.

Gdyby z końcem roku okazały się nadpłaty podatkowe, takowe odlicza się z reguły od przyszłorocznej należności podatkowej.

4. Zmiany należytości, zarządzone przez Władze podatkowe pierwszej instancyi i przez wyższe instancje, zapisać należy w osobistych rachunkach dotyczących ksiągk i uwzględnić odpowiednio przy potrącaniu podatku.

Zresztą z uwiadomieniami od Władzy podatkowej (wyciągi z zapisków *M*, *N* i *O* przepisu wykonawczego), postępować należy tak samo, jak to przepisane zostało co do wezwań płatniczych.

5. Organ likwidujący winien zachowywać starannie wezwania płatnicze i wszelkie inne uwiadomienia i pominąwszy wyjątek w §. 9, punkt 4 niniejszego przepisu oznaczony, przekładać je ma tylko na żądanie organu cenzorującego.

Utrzymywanie rachunku z potrącanego podatku osobisto-dochodowego i pensyjnego. — **Sprawdzanie dokładności potrąceń.**

§. 9.

1. We wszystkich zapiskach wykazywać należy osobno podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny.

Rachunek z potrącanego podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego utrzymywać należy na przyszłość w taki sam sposób, jak to było przepisane co do dotychczasowego podatku dochodowego II. klasy.

Funkcyonaryusze i wszelkie organa upoważnione do wypłacania dochodów służbowych z zaliczek, ryczałtowego itp., odsyłać mają kwoty podatku, jeżeli będą potrącane a to gotówką z reguły do tej kasy państwa, która wypłaciła zaliczkę, ryczałtowe itp.

2. Dla utrzymywania Władz skarbowych krajowych w świadomości co do podatku osobisto-dochodowego i pensyjnego, wpływającego we wszystkich gałęziach administracyjnych ich okręgu, winny departamenty rachunkowe władz centralnych i krajowych, począwszy od roku 1898 co miesiąc a to aż do 15. dnia tego miesiąca, który nastąpi po miesiącu czynności, wykazywać departamentowi rachunkowemu Władzy skarbowej krajowej, jak dotychczas podatek dochodowy II. klasy, kwoty podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego wzięte w rachunek w dziennikach ich etatów z rozdzieleniem podług przychodu i rozchodu. Jednakże nie uwalnia ich to od obowiązku wciągania tych obrotów w zamknięcia rachunkowe, które przedstawiać mają Najwyższej Izbie obrachunkowej.

Departamenty rachunkowe Władz skarbowych krajowych przy sporządzaniu tych wykazów peryodycznych przeznaczonych do celów administracyjnych (wykazu poborów, przeglądu obrotu podatków, preliminarza rocznego) winny uwzględniać odpowiednio doliczony podatek osobisto-dochodowy i podatek pensyjny, lecz dla zapobieżenia podwójnemu wykazywaniu, nie mają wcale wciągać obcych obrotów w roczne zamknięcia rachunkowe, które mają przedstawiać.

W przeglądzie obrotów podatkowych, kwoty podatku potrącone w kasach Dworu i państwa, wykazywać należy w rubrykach przypisu jak i oddania tylko w kwotach rzeczywiście wziętych w rachunek a względnie doliczonych.

3. Kontrola nad rzeczywistemi potrąceniami podatkowemi przez Władze podatkowe zarządzone, zastrzeżona jest tak samo jak dawniej cenzurze rachunkowej.

4. Potrącenia podatkowe, które dotychczas sprawdzały departamenty rachunkowe Władz skarbowych krajowych na podstawie osobnych wykazów przedstawianych z rachunkami roku podatkowego (podatek dochodowy od płac z funduszków szkolnych powiatowych i z funduszków emerytalnych nauczycielskich, od płac funkcyonaryuszów krajowych itp.) mają być w przyszłości kontrolowane na podstawie wezwań płatniczych, które dołączane będą do rachunków z roku podatkowego i na podstawie wszelkich innych uwiadomień przez Władze podatkowe nadsyłanych.

Odpowiedzialność organów likwidujących i cenzorujących.

§. 10.

Organa w §. 1 przepisu niniejszego oznaczone, są odpowiedzialne nie tylko za dokładność i zupełność uwiadomień i wykazów zmian, lecz także za nadsyłanie ich w porę do właściwych Władz podatkowych.

Za stosowność potrąceń podatkowych uskuteczniionych na podstawie wezwań podatkowych odpowiedzialne są tak organa likwidujące jak i organa cenzorujące.

Dochody służbowe tych funkcyonaryuszów państwa, którym nie służy uwolnienie od dodatków na cele samorządne do podatku rządowego.

§. 17.

Poslanowienia powyższe nie stosują się do tych funkcyonaryuszów państwa podatkowi pensyjnemu podlegających, którym nie służy

uwolnienie od dodatków na cele samorządne (krajowych, powiatowych, gminnych itp.) do podatku rządowego.

Stosują się do nich postanowienia wydane w przepisie wykonawczym dla służbodawców prywatnych, według których podawać należy corocznie uwiadomienie według wzoru *L/2* przep. wyk., potrącać podatek tymczasowo według należności przeszłorocznej a względnie w myśl artykuł 82, l. 1 przep. wyk. wyównywać ją na podstawie wezwania płatniczego podług wzoru *R* przepisu wykonawczego i tak podatek osobisto dochodowy jak i podatek pensyjny razem z dodatkami na cele samorządne od podatku pensyjnego przypadającymi odsyłać gotówką w przepisanych terminach do właściwego urzędu podatkowego.

Ponieważ odesłane kwoty podatku mają być wzięte w rachunek w dotyczącym urzędzie podatkowym tak samo jak te, które odsyłają służbodawcy

prywatni, przeto nie trzeba wciągać ich w wykazy, które stosownie do §. 9, punkt 2 przepisu niniejszego, mają być co miesiąc posyłane departamentowi rachunkowemu Władzy skarbowej krajowej. (Obacz mianowicie artykuły 40, 77 aż do 85 przepisu wykonawczego.)

Wydrukowanie formularzy.

§. 12.

Władze skarbowe krajowe winny zarządzić wcześniej wydrukowanie formularzy do niniejszego przepisu dołączonych i druki podług wzorów *A* i *B* kazać wydawać na każde zamówienie wszystkim organom do podawania uwiadomień obowiązany a względnie ich przełożonym Władzom administracyjnym.

Biliński r. w.

Królestwo, kraj:

Wzór C

Władza podatkowa:

do §. 7.

O b o k		Wezwanie płatnicze tyczące się podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego , który za rok 189 . ma być pobierany drogą potrącania i bezpośrednio wzięty w rachunek					
		Gałąź rachunkowości (oddział wojsk, stosunek służbowy)			Organ likwidujący (odbiorca ryczałtowego, zarząd)		
1.)		Kasa (biuro płatnicze), w której place są wypłacane			Organ cenzorujący:		
Nazwisko i stanowisko podatnika:		Numer spisu P	Podatnika		Place służbowe w obliczonej wysokości	Kwota, która ma być pobierana drogą potrącania	
			nazwisko i stanowisko	miejsce zamieszkania		podatek osobisto-dochodowy	podatek pensyjny
Organ likwidujący:		1	2	3	zł.	4	zł. c. 5 6
za rok 189 .							
Pod. os. doch. . . . zł. . . c.							
Pod. pens. . . . zł. . . c.							
Książka likwidacyjna str.		1.)		Miejsce na pieczęć urzędową Władzy podatkowej:	Zanotowano str.		
							

O b o k		Wezwanie płatnicze tyczące się podatku osobisto-dochodowego i podatku pensyjnego , który za rok 189 . ma być pobierany drogą potrącania i bezpośrednio wzięty w rachunek					
		Gałąź rachunkowości (oddział wojsk, stosunek służbowy)			Organ likwidujący (odbiorca ryczałtowego, zarząd)		
2.)		Kasa (biuro płatnicze), w której place są wypłacane			Organ cenzorujący:		
Nazwisko i stanowisko podatnika:		Numer spisu P	Podatnika		Place służbowe w obliczonej wysokości	Kwota, która ma być pobierana drogą potrącania	
			nazwisko i stanowisko	miejsce zamieszkania		podatek osobisto-dochodowy	podatek pensyjny
Organ likwidujący:		1	2	3	zł.	4	zł. c. 5 6
za rok 189 .							
Pod. os. doch. . . . zł. . . c.							
Pod. pens. . . . zł. . . c.							
Książka likwidacyjna str.		2.)		Miejsce na pieczęć urzędową Władzy podatkowej:	Zanotowano str.		
							

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIX. — Wydana i rozesłana dnia 9. listopada 1897.

Treść: (№ 253—255.) 253. Obwieszczenie o zmianie w rozciągłości obszaru urzędowego Dyrekcji skarbowych powiatowych rzeszowskiej i sanockiej w okręgu galicyjskiej Dyrekcji skarbowej. — 254. Dokument koncesyjny na kolej żelazną od Gorycy do Ajdussiny. — 255. Obwieszczenie o ustanowieniu komory głównej II. klasy w dworcu kolejowym w Cervignano.

253.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. października 1897,

o zmianie w rozciągłości obszaru urzędowego Dyrekcji skarbowych powiatowych rzeszowskiej i sanockiej w okręgu galicyjskiej Dyrekcji skarbowej.

W skutek ustanowienia starostwa w Strzyżowie, okrąg sądowy frysztacki oddziela się z dniem 1. listopada 1897 od obszaru urzędowego Dyrekcji skarbowej powiatowej w Sanoku i przyłącza do obszaru Dyrekcji skarbowej powiatowej w Rzeszowie.

Biliński r. w.

254.

Dokument koncesyjny z dnia 26. października 1897,

na kolej żelazną od Gorycy do Ajdussiny.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaje za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Hrabiemu Alfredowi Coroniniemu-Cronbergowi, posłowi do Rady państwa, w związku z Drem Antonim Gregorciczem, zastępcą starosty krajowego, Mateuszem Saunigiem, burmistrzem

w Bilju, Filipem Terpinem, burmistrzem w Św. Krzyżu i Angelem Casagrande, właścicielem dóbr w Ajdussinie, o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej o szlaku normalnym, która co się tyczy stosunków kierunku i spadku, wykonana być ma jako kolej główna drugiego rzędu od stacyi w Gorycy na linii kolei południowej nabrzezińsko-kormińskiej na Bilje i Ustje do Ajdussiny a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo gwarancyę czystego dochodu rocznego wyrównującego sumie potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta i umorzenie pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 1,516.000 zł. w. a. mon. pap., która w celu uzyskania kapitału ma być zaciągnięta i w przeciągu 76 lat umorzona, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część nie dostającą uzu-

pełni Rząd. Zagwarantowany czysty dochód roczny ustanawia się na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego w sumie maksymalnej 64.500 zł. w. a.

§. 3.

Z czystego dochodu rocznego w §. 2 zagwarantowanego obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stosownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§. 11) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

§. 4.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzedniem sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę umówionych odsetek od pożyczki, tudzież na umarżanie pożyczki stosownie do planu w oznaczonych terminach płatności, skarb będzie i pierwiej wydawał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego i jeżeli koncesyonaryusze będą o to prosili wcześniej przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznem stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusze winni niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocentowymi odsetkami.

Z roszczeniem do dopłaty od państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 5.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancyi, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku tym zaspokojenie płatnych odsetek ma pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensye państwa z tytułu zaliczek lub odsetek, nie wypłaconych jeszcze Rządowi w chwili, gdy

koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 6.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycyę wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadownstwo, płacić się mającym od pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, jakoteż o podatkach i należnościach, któreby instytucjowi finansowemu pożyczającemu miały być zwracane.

Od dopłat państwa niema przedsiębiorstwo opłacać podatku dochodowego.

§. 7.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać mają koncesyonaryusze na żądanie Rządu stosowną kaucyę w papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryuszów, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 8.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 9.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych i innych zarządzeń, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych wyda,

jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu koncesjonowanej kolei lokalnej a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych

§. 10.

Budowa kolei koncesjonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa kolei żelaznych a względnie funkcyonaryuszów, których Ministerstwo do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu ułożonego przy odpowiednim wpływie funkcyonaryuszów rządowych, z bezpośrednim współdziałaniem Rządu i według warunków stosowanych pospolicie przy budowie kolei państwa.

Roboty budownicze powierzać należy oddzielnie od gromadzenia kapitału.

Wartość dostawy materiałów, odstąpić się mających gruntów i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcyj zakładowych mają być zapewnione, oceniana być ma w porozumieniu między Rządem a stronami interesowanymi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego sądowniego oszacowania.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do jej urządzenia mają być nabywane wyłącznie z fabryk krajowych.

Wyjątku od tego postanowienia dozwolić może Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu tylko w takim razie, gdyby udowodniono, że fabryki krajowe nie zdołają dostarczyć wszystkiego pod temi samemi warunkami, co się tyczy ceny, gatunku i czasu dostawy, jakie ofiarują fabryki zagraniczne.

§. 11.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, osobnej Spółki akcyjnej do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei koncesjonowanej, która wnijsę ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Koncesyonaryusze są upoważnieni zaciągnąć pod warunkami, które Rząd ustanowi, pożyczkę pierwszeństwa w sumie 1,516.000 zł. w. a. w monecie papierowej po 4 od sta oprocentowaną a która umorzona być ma w przeciągu lat 76.

Zbycie tej pożyczki pierwszeństwa odbyć się ma według zarządzeń, jakie Rząd wyda.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztą sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materiałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami interkalarnemi, ratami amortyzacyjnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, kosztą przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli kosztą będą należycie wykazane.

Statut spółki, kontrakt tyczący się zaciągnięcia pożyczki pierwszeństwa, jakoteż formularze emitować się mających obligacyi pierwszeństwa i akcyj, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieścić należy postanowienie, że wszyscy członkowie grona kierującego (rady zawiadowczej, dyrekeyi), winni być obywatelami austriackimi i winni mieć siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

§. 12.

Koncesyonaryusze obowiązani są mieć pieczęć o urządzenie na rzecz swoich funkcyonaryuszów

zaopatrzenia dla inwalidów i starców i w tym celu przystąpić do kasy emerytalnej związku austriackich kolei lokalnych, jeżeliby dla przedsiębiorstwa kolejowego nie była utworzona własna kasa emerytalna przynajmniej takie same korzyści nastrożająca jak kasa rzeczonożo związku.

§. 13.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązując będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązowały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązował, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązowały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczonożo rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopehnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwołnemi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 14.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą podobnie postanowienia taryfowe znizone dla transportów wojskowych.

§. 15.

Ruch na kolei, na którą daje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywał Rząd w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesjonaryuszów a koncesjonaryusze będą obowiązani zwrócić administracji kolei żelaznych rządowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

Dopóki kolej będzie istotnie używała gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, tyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przyczem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Po upływie tego czasu, koncesjonaryusze stosować się mają do ustanowionych warunków ruchu a względnie do odnośnych postanowień, zawartych w umowie, tyczącej się utrzymywania ruchu.

Zresztą uregulowanie taryf pasażerskich i towarowych, jakoteż świadczeń na cele publiczne, zastrzeżone jest na zawsze ustawodawstwu i koncesjonaryusze obowiązani są poddać się takiej regulacji.

§. 16.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisaniem dozwołić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwołić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 17.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 7ym zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione z winy koncesyonaryuszów, o ile zaszczytne przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11 ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 18.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Wynagrodzenie zapłacić się mające w razie odkupienia będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie w miejsce koncesyonaryuszów pożyczki pierwszeństwa w §. 11 oznaczonej i wszelkich innych pożyczek hipotecznych zaciągniętych przez koncesyonaryuszów za zezwoleniem Rządu w kwotach zalegających jeszcze w chwili odkupowania kolei jako nieumorzone a kapitał akcyjny, o ileby w owej chwili nie był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacjami długu państwa.

Obligacye długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacye długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędownie na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu pod l. 1 przepisanej, bez dalszego wynagrodzenia własność wolną od ciężarów a względnie obciążoną tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe gdyby je spółka posiadała i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

3. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się wykonania służącego Rządowi prawa odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracyi.

W deklaracyi tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensyi państwa z tytułu gwarancyi (§. 5) lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu, którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu kolejowemu według okoliczności z zastrzeżeniem późniejszego sprowadzenia tymczasowo obliczonej (l. 1) z oznaczeniem terminu i miejsce płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracyi co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, poczynszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracyi o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

5. Koncesyonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracyi o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesyonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesyonaryuszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, natomiast przedsiębiorstwo

odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 19.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, obejmuje państwo bez wynagrodzenia wolną od ciężarów własność i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesjonaryusze je posiadali i przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 18, l. 2.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 18), zatrzymają koncesjonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesjonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 20.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich

uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru i interesowi finansowemu skarbu państwa dającemu gwarancję; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 21.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

255.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. października 1897,

o ustanowieniu komory głównej II. klasy w dworcu kolejowym w Cervignano.

W dworcu kolejowym w Cervignano ustanowiona została komora główna z nazwą: „C. k. Komora główna II. klasy w Cervignano (dworzec)“ i otrzymała upoważnienie do uproszczonego postępowania awizacyjnego tudzież do wzajemnego przekazywania towarów przewozowych.

Takowa rozpoczęła urzędowanie dnia 17. października 1897.

Komora pomocnicza cervignañska obecnie na wybrzeżu morskiem istniejąca, używać ma na przyszłość nazwy: „C. k. Komora pomocnicza I. klasy w Cervignano (port)“.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część C. — Wydana i rozesłana dnia 9. listopada 1897.

Treść: (№ 256—257.) 256. Obwieszczenie o nadaniu koncesyi na sieć linii kolei małej o szlaku normalnym w Grazu, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności. — 257. Dokument koncesyjny na koleje żelazną od Ghabówki do Zakopanego.

256.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 22. października 1897,

o nadaniu koncesyi na sieć linii kolei małej o szlaku normalnym w Grazu, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności.

Na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach niższego rzędu z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895), c. k. Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami, tudzież c. i k. wspólnym Ministerstwem wojny, uznało linie gradeckiej Spółki tramwajowej, koncesyonowane rozporządzeniami c. k. Ministerstwa handlu z dnia 15. kwietnia 1878, l. 9171, z dnia 13. lipca 1878, l. 20158, z dnia 3. czerwca 1880, l. 11505 i z dnia 9. lipca 1887, l. 22366, a mianowicie:

1. od dworca kolei południowej ulicą Annenstrasse przez Murplatz i most Franciszka Karola, ulicą Murgasse przez plac główny, ulicą Herrngasse przez Jakominiplatz a następnie ulicami Geisdorfergasse i Glacisstrasse aż do Geidorfplatzu;

2. od ulicy Maiffredygasse ulicą St. Leonhardgasse aż do koszar jazdy a ztąd ulicą Lusthausgasse z przecięciem ulicy Elisabethstrasse aż do stawu Hilmerteich, tudzież

3. od Jakominiplatzu ulicą Jakominigasse aż do Fröhlichgasse i aż do dworca kolei zachodniej węgierskiej, i

4. od Geidorfplatzu ulicami Parkstrasse, Jahngasse, Wickenburggasse przez most Ferdynanda a następnie ulicą Keplerstrasse przez Lendplatz i ulicą Volksgartenstrasse aż do ulicy Annenstrasse,

ze względu na zamierzone zaprowadzenie siły elektrycznej do utrzymywania ich w ruchu, za koleje małe w myśl artykułu XVI. ustawy powyższej i postanowiło, że z uchyleniem przytoczonych wyżej rozporządzeń koncesyjnych stosowane być mają do oznaczonych linii przepisy w §§. 1 aż do 14 niniejszego obwieszczenia zawarte.

Nadto c. k. Ministerstwo kolei żelaznych nadało gradeckiej Spółce tramwajowej na prośbę onejże koncesyę do wybudowania w Grazu i utrzymywania w ruchu kolei małych o szlaku normalnym poniżej oznaczonych a które mają być utrzymywane w ruchu za pomocą elektryczności i z liniami kolei małej powyżej wymienionymi, stanowiącymi wspólną sieć kolejową, a mianowicie:

a) od Jakominiplatzu do Schillerplatzu;

b) od Griesplatzu do cementarza centralnego;

c) od Lendplatzu z uściem do istniejącej linii Wickenburggasse — Volksgartenstrasse ulicą Keplerstrasse do dworca kolei południowej i

d) na połączenia między stacją bezwychodną na Griesplatzu linii pod 2 oznaczonej a starą siecią, mianowicie na prawym brzegu Muru ulicami Rösselmühlgasse i Elisabethnergasse aż do ciągu szyn w ulicy Annenstrasse (a względnie Volksgartenstrasse) i według okoliczności z użyciem mostu Radetzkiego na lewym brzegu Muru ulicami Brückenkopfgasse i Radetzkystrasse do Jakominiplatzu

pod następującymi bliżej określonymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Linjom koncesyjonowanym zapewniają się dobrodziejstwa finansowe wyszczególnione w artykule V ustawy na wstępie wzmiankowanej.

Okres przewidzianego w artykule V, lit. d) ustawy powyższej uwolnienia od podatku zarobkowego i dochodowego, od opłacania należności ciepłych i lodowych, jakoteż od wszelkiego nowego podatku państwa, któryby w przyszłości mocą ustaw został na ich miejsce zaprowadzony, ustanawia się na lat 15, licząc od dnia dzisiejszego.

Gdyby stępel od biletów osobowych miał być zamieniony na opłatę procentową, zastosowane być ma postanowienie artykułu XX, ustęp drugi ustawy rzeczonej.

§. 2.

Spółka obowiązana jest rozpocząć niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, urządzenie istniejących kolei konnych w §. 1 wzmiankowanych, do ruchu za pomocą elektryczności, jakoteż budowę linii na wstępie oznaczonych i skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat od dnia urzędowego zatwierdzenia zakładu centralnego. Następnie oddać należy gotowe linie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy złożyć ma Spółka kaucyę w sumie 5000 złotych w papierach obiegowych, w których wolno lokować pierzędzy sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepałą.

Niezawisłe od dalej idących kontraktowych zobowiązań w obec gminy miasta Grazu, Spółka zobowiązuje się wybudować na podstawie osobnej koncesyi do budowy i ruchu, o którą wystarać się ma wcześniej, linie uzupełniające swojej sieci poniżej oznaczone a mianowicie:

- a) od ulicy Annenstrasse z dobiegiem do istniejącej linii na ulicy Annenstrasse ulicami Eggenbergerstrasse i Asperngasse do granicy miejskiej a ztąd do Eggenbergu, i
- b) od ulicy Wickenburggasse z dobiegiem do linii idącej tą ulicą przez Körösisstrasse do granicy miejskiej a ztąd zaś do Andritz

a to najpóźniej w przeciągu lat sześciu od dnia urzędowego zatwierdzenia zakładu centralnego, pod tym

warunkiem, jeżeli drogi gminne, potrzebne do wybudowania tych linii kolejowych, będą Spółce pod słusznymi warunkami do używania odstąpione.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych zastrzega sobie decyzję co do pytania, czy i o ile takie drogi gminne są rzeczywiście potrzebne do wybudowania linii kolejowych, jakoteż pod względem odpowiedności warunków, jakie reprezentacye gminne postawią z powodu tego użycia dróg.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesyjonowanej nadaje się Spółce prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane być ma Spółce do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których wybudowanie Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebne.

§. 4.

O ileby do wybudowania kolei koncesyjonowanej użyte być miały drogi publiczne, Spółka winna postarać się o zezwolenie tych, którzy do utrzymania owych dróg są obowiązani a względnie Władz lub urzędów, którym według istniejących ustaw służy prawo udzielania pozwolenia do używania drogi.

§. 5.

We względzie budowy i ruchu na liniach kolei koncesyjonowanej zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego obwieszczenia i do warunków koncesyjnych technicznych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), o ile takowe w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) znajdują zastosowanie na małych kolejach, tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

§. 6.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, łącznie z kosztami sprawienia taboru kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego

rzeczywiście wyłożonych i należyte udowodnionych, jakoteż kosztów przebudowania istniejących linii kolei konnej i wystawienia zakładu centralnego z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należyte wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego według planu amortyzacyjnego podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Spółka obowiązana jest dozwalać podoficerom i ordynansom na razie służbę pełniącym bezpłatnego przejazdu kolejami. Co do bliższych szczegółów w tym względzie, umówić się należy z właściwą Władzą wojskową.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

Gdyby z powodu uroczystości, marszów wojska, parad, tudzież w razie budowy kanałów, przewodów rurowych itp. Władze uznały za potrzebne wstrzymanie na pewien czas ruchu na kolei koncesyonowanej, Spółka ma poddać się odnośnym zarządzeniom Władz bez oporu i bez jakiegokolwiek rozszczenia do wynagrodzenia za stratę poniesioną w skutek czasowego wstrzymania ruchu.

§. 8.

Urzednicy rządowi, funkcyonaryusze i sładzy jadący koleją z polecenia Władz sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei żelaznych lub dla zabezpieczenia interesów państwa z powodu koncesyi lub w sprawach dochodów niestałych, gdy się wywiada certyfikatami urzędowymi, jakie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych dla wylegitymowania się wystawiać im będzie, przewożeni być powinni z pakunkiem podróznym bezpłatnie.

§. 9.

Spółka obowiązana jest przewozić pocztę tudzież funkcyonaryuszów zarządu pocztowego i telegraficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te świadczenia, jakoteż za wszelkie inne na rzecz zakładu pocztowego może Spółka żądać odpowiedniego wynagrodzenia, które ustanowione będzie drogą ugody.

Korespondencye, tyżące się zarządu kolei, wymieniane między dyrekcją lub gronem kierującym przedsiębiorstwa kolejowego a jej podwładnymi funkcyonaryuszami lub przez tych ostatnich między sobą, mogą być przewożone przez sładgi zakładu kolejowego.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładowi nowych kolei w myśl §. 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne aż do dnia 31. grndnia 1948, a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może tyżce wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdyby określone w §. 2im zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §. 11go. lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Prawo kaduku na rzecz państwa, ustanowione w §. 8 ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) nie stosuje się do kolei koncesyonowanej.

§. 12.

Spółka nie jest upoważniona do odstąpienia trzecim osobom utrzymywania ruchu na liniach koncesyonowanych, wyjąwszy, gdyby Rząd wyraźnie na to zezwolił.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

§. 14.

Rząd zastrzega sobie, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał

środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

257.

Dokument koncesyjny z dnia 4. listopada 1897,

na kolej żelazną od Chabówki do Zakopanego.

Na zasadzie Najwyższego upowaznienia uznają za stosowne w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami nadać hrabiemu Władysławowi Zamojskiemu, właścicielowi dóbr o to proszącemu, koncesyę do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej o szlaku normalnym od stacyi w Chabówce c. k. kolei państwa na Nowy targ do Zakopanego, a to w myśl ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Koncesyonaryusz obowiązany jest na wezwanie Rządu i pod warunkami protokolarnie ustanowionymi wybudować przedłużenie kolei żelaznej na wstępie oznaczonej od stacyi w Nowym targu aż do granicy krajowej ku Kralowanom a postanowienia niżej zamieszczone stosować się mają także do tego przedłużenia.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Termin wybudowania odnogi w §. 1 wzmiankowanej ustanowi w swoim czasie c. k. Ministerstwo kolei żelaznych.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy jakoteż wybudowania i urządzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać ma koncesyonaryusz na żądanie Rządu stosowną kaucyę w tych papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości wydane zostały. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych o tyle i na tak długo, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wypuszczenia w obieg obligacyj pierwszorzędnych i akcyj pierwszorzędnych, z których ostatnie mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia,

pierwszeństwo przed akcjami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi i pod warunkami, które on przepisze.

Dywidenda należąca się od akcji pierwszorzędnych, zanim akcje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po 4 od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami nabycia taboru kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego, który Rząd ma oznaczyć, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacji przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze obligacji pierwszeństwa, tudzież akcji zakładowych i akcji pierwszeństwa, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonaryusz zobowiązuje się przystąpić także do zawartej przez spółkę kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, poma-

gania sobie nawzajem służbą i swojemi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały. Jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczonożego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciężą na koncesjonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§. 8.

O ile podobne znizenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §tu 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przerweczonego czasu, gdyby określone w §cie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 10.

Ruch na kolei będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego utrzymywać będzie państwo na rachunek koncesjonariusza. Warunki tego utrzymywania ruchu uregulowane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesjonariuszem.

Na ten wypadek, gdyby przedsiębiorstwo kolejowe przestało używać gwarancyi czystego dochodu zapewnionej mu przez królestwo galicyjsko-lodowejskie z Wielkim księstwem krakowskim, zastrzega sobie Rząd prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacji towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przy czem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu. Nadto w takim razie, gdyby kolej koncesjonowana została w przyszłości połączona z siecią kolei węgierskich, Rząd będzie miał prawo ustanawiania na kolei koncesjonowanej taryf dla obrotu przewoźnego według własnego uznania.

§. 11.

Koncesjonariusz obowiązany jest pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanymi, dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody najniepomyślniejszych dwóch lat, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby kolej miała być odkupiona po upływie czasowego, w §. 2 ustanowionego uwolnienia od podatków, podatki i dodatki do podatków ciężące na odkupionem przedsiębiorstwie kolejowem i wszelkie inne pobory publiczne uważać się będzie za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie także co do lat wolnych od podatku obliczyć należy podatek razem z dodatkami według stopy procentowej pierwszego roku podlegającego podatkowi i potrącić z przychodów. Ze względu jednak, że stosownie do §. 131 lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty odkupu podatek dziesięcioprocentowy, doliczyć należy do czystych dochodów w taki sposób obliczonych dodatek wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

2. Średni dochód czysty, w myśl powyższego postanowienia obliczony, płacić się będzie koncesjonariuszowi jako wynagrodzenie za kolej odkupioną aż do upływu okresu koncesyjnego w ratach półrocznych dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku z dołu płatnych.

3. Gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem siódmego roku ruchu lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, jaka jest potrzebna na umówione oprocentowanie i spłacenie obligacyi pierwszeństwa za zezwoleniem Rządu emitowanych tudzież pożyczki, gdyby została zaciągnięta, z doliczeniem sumy rocznej potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta kapitału akcyjnego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za kolej odkupioną, będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie w miejsce koncesjonariusza spłacanie powyższej pożyczki z własnych funduszków w umówionych terminach płatności aż do zupełnego jej umorzenia, wzmiankowaną zaś powyżej sumę roczną za kapitał akcyjny płacić będzie w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku i zwracać będzie Spółce podatek rentowy od tej renty odkupu opłacać się mający.

4. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze sum rocznych w myśl ustępu 2 a względnie zamiast sumy rocznej płacić się mającej według ustępu 3 za kapitał akcyjny, zapłacić kapitał wyrównywający zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępu 2 i 3 płacone.

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacji długu państwa. Obligacje długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędowo na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą wynagrodzenia pod l. 1 aż do 4 ustanowionego, bez żadnej dalszej odpłaty, na własność wolną od ciężarów a względnie obciążoną tylko zalegającami jeszcze resztami pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i w używanie kolej niniejszem koncesyjonowaną ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe a według okoliczności koleje podjazdowe własność koncesyonariusza stanowiące i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

6. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma w każdym przypadku z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, lub z jakiegokolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu (l. 1 aż do 4), którą państwo ma zapłacić przedsiębiorstwu, według okoliczności obliczona tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

7. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, począwszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Począwszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regu-

larnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

8. Koncesyonaryusz obowiązany jest mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji, tyczącej się odkupienia wymienione.

Gdyby koncesyonaryusz nie uczynił zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez jego zezwolenia i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie oznaczone przedmioty majątku.

Począwszy od chwili odkupienia, ruch na kolei lokalnej odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przezi od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

9. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 6), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesyonaryusz obowiązany jest oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyjonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależitości, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów, jakoteż — o ileby istniały — fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, l. 5.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 12), zatrzyma koncesyonaryusz na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się mu aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryusza z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależitości kolejowej.

§ 14

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego funkcjonariusza a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami, i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcjonaryuszów na koszt koncesyonaryusza.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadawczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawie-

szania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publiczmemu dobru w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 15.

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniechania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CI. — Wydana i rozesłana dnia 13. listopada 1897.

Treść: *N* 258. Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmiku krajowego arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy

258.

Patent cesarski z dnia 9. listopada 1897,

dotyczący się zwołania sejmiku krajowego arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Król Jerozolimski itd.; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Krański i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmański, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Friaulski, Dubrownicki i Zadarski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce;

Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Łużycki i Istryjski; Hrabia na Eohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

na prośbę wydziału krajowego Austrii poniżej Anizy o zwołanie sejmiku krajowego w celu wzięcia pod obradę kilku spraw pilnych i wydania odnośnych uchwał, uznajemy za stosowne zwołać sejm krajowy arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy na dzień 20. listopada 1897 do miejsca na jego zebrania ustawą wyznaczonego.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 9. listopada tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego siódmego, Naszego panowania czterdziestego dziewiątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Badeni r. w.	Welsersheimb r. w.
Gautsch r. w.	Biliński r. w.
Ledebur r. w.	Gleispach r. w.
Glanz r. w.	Rittner r. w.
	Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CII. — Wydana i rozesłana dnia 20. listopada 1897.

Treść: (№ 259—261.) 259. Rozporządzenie, dotyczące się właściwości Władzy do wygotowywania dla księstwa Liechtenstein certyfikatów Izb handlowych przepisanych do uzyskania pewnych ulg cłowych. — 260. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Niemieckiego Brodu do Żdżaru. — 261. Obwieszczenie o przedłużeniu terminu wybudowania kolei lokalnej od Rakownika do Młaca.

259.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 3. listopada 1897,

tyczące się właściwości Władzy do wygotowywania dla księstwa Liechtenstein certyfikatów Izb handlowych przepisanych do uzyskania pewnych ulg cłowych.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewskimi węgierskimi rozporządza się, że certyfikaty, które stosownie do istniejących przepisów cłowych potrzebne są do uzyskania pewnych ulg cłowych a które wystawiać mają Izby handlowo-przemysłowe, wystawiane być powinny dla zakładów leżących w księstwie Liechtensteinskim, do związku cłowego wcielonym, przez książęcy rząd krajowy w Vaduz.

Biliński r. w.

Glanz r. w.

260.

Dokument koncesyjny z dnia 8. listopada 1897,

na kolej lokalną od Niemieckiego Brodu do Żdżaru.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaje za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Mini-

sterstwami nadać Wacławowi Kabelaczowi, burmistrzowi miasta Niemieckiego Brodu w związku z Drem Franciszkiem Malińskim, właścicielem fabryki w Ronowie i Józefem Apetaurem, radnym gminy miasta Żdżaru, o to proszącemu, koncesję do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei lokalnej o szlaku normalnym od stacji w Niemieckim Brodzie c. k. uprzyw. austr. kolei północno-zachodniej na Przybysław do Żdżaru a to w myśl ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustaw z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 i z dnia 21. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 141, pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewniają się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Kolei koncesyonowanej zapewnia państwo na czas od otwarcia ruchu aż do upływu 76go roku okresu koncesyjnego gwarancję czystego dochodu rocznego w sumie maksymalnej 58.900 zł. na oprocentowanie po cztery od sta i umorzenie pożyczki pierwszeństwa w sumie imiennej 1,388.000 zł. w. a. mon. pap., która w celu uzyskania kapitału ma być zaciągnięta, a to w taki sposób, że gdyby czysty dochód roczny nie dorównywał sumie zagwarantowanej, część nie dostającą uzupełni Rząd.

§. 3.

Z czystego dochodu rocznego w §. 2 zagwarantowanego obracać należy na umorzenie pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, taką kwotę, jaką Rząd wyznaczy, stósownie do planu amortyzacyjnego, podlegającego jego zatwierdzeniu, według którego cały kapitał zakładowy (§. 11) umorzony być ma w ciągu okresu koncesyjnego.

§. 4.

Dodatek, który Rząd ma płacić z tytułu przyjęcia gwarancyi, wydawany będzie po poprzedniem sprawdzeniu przedstawionego ze wszystkimi dowodami rachunku rocznego, najpóźniej w trzy miesiące po przedstawieniu tego rachunku.

Jednakże na wypłatę umówionych odsetek od pożyczki, tudzież na umarzenie pożyczki stósownie do planu w oznaczonych terminach płatności, skarb będzie i pierwiej wydawał kwoty częściowe w miarę potrzeby, sprawdzonej na podstawie preliminarza przychodów, a to z zastrzeżeniem obliczenia się na podstawie rachunku rocznego i jeżeli koncesyonaryusze będą o to prosili wcześniej przed terminem płatności.

Gdyby po ostatecznem stwierdzeniu rachunku rocznego, który przedstawić należy najpóźniej w przeciągu trzech miesięcy po upływie roku ruchu, okazało się, że zaliczki wymierzono za wysoko, koncesyonaryusze winni niezwłocznie zwrócić otrzymaną nadwyżkę z sześcioprocentowymi odsetkami.

Z roszczeniem do dopłaty od państwa zgłaszać się należy najpóźniej w przeciągu roku po upływie odpowiedniego roku ruchu, w przeciwnym razie roszczenie to upada.

§. 5.

Kwotę, którą Rząd zapłaci w skutek przyjęcia gwarancyi, uważać należy tylko za zaliczkę podlegającą oprocentowaniu po cztery od sta rocznie.

Gdy czysty dochód kolei przewyższy zagwarantowaną sumę roczną, nadwyżka odsyłana być ma niezwłocznie Rządowi na spłacenie udzielonej zaliczki z odsetkami aż do całkowitego umorzenia.

W przypadku tym zaspokojenie płatnych odsetek ma pierwszeństwo przed zwrotem zaliczek.

Pretensye państwa z tytułu zaliczek lub odsetek, nie wypłaconych jeszcze Rządowi w chwili, gdy koncesya moc swoją utraci, lub gdy kolej zostanie odkupiona, zaspokojone będą z pozostałego jeszcze majątku przedsiębiorstwa.

§. 6.

Koszta notowania papierów na giełdach krajowych i zagranicznych, opłaty stęplowe od kuponów jakoteż podatki, które po upływie lat swobody podatkowej przedsiębiorstwo ma opłacać, wolno umieszczać w rachunku ruchu jako pozycyę wydatkową.

Toż samo rozumie się o dodatku za zawiadownstwo, płacić się mającym od pożyczki pierwszeństwa, która ma być zaciągnięta, jakoteż o podatkach i należnościach, któreby instytucjowi finansowemu pożyczającemu miały być zwracane.

Od dopłat państwa niema przedsiębiorstwo opłacać podatku dochodowego.

§. 7.

Budowę kolei koncesyonowanej rozpocząć należy niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania i skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego. Gotową kolej oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, jakoteż wykonania i urządzenia kolei zgodnie z koncesyą, dać mają koncesyonaryusze na żądanie Rządu stosowną kaucyę w papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych zobowiązań z winy koncesyonaryuszów, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 8.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej daje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznałby za potrzebną.

§. 9.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do warunków koncesyjnych i innych zarządzeń, które c. k. Ministerstwo kolei żelaznych wyda, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p.

Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby w przyszłości zostały wydane.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych, o ile ze względu na szczególne stosunki obrotu i ruchu koncesyonowanej kolei lokalnej a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych.

§. 10.

Budowa kolei koncesyonowanej wykonana być ma podług zarządzeń, jakie w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych pod bezpośrednim kierunkiem i nadzorem Ministerstwa kolei żelaznych a względnie funkcjonaryuszów, których Ministerstwo do tego wydeleguje.

Budowa i dostawy powierzane być mają na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu ułożonego przy odpowiednim wpływie funkcjonaryuszów rządowych, z bezpośrednim współdziałaniem Rządu i według warunków stosowanych pospolicie przy budowie kolei państwa.

Roboty budownicze powierzać należy oddzielnie od gromadzenia kapitału.

Wartość dostawy materiałów, odstąpić się mających gruntów i wszelkich innych świadczeń, które objęciem akcyj zakładowych mają być zapewnione, oceniana być ma w porozumieniu między Rządem a stronami interesowanymi, gdyby zaś porozumienie do skutku nie przyszło, drogą dobrowolnego sądowniego oszacowania.

Tabor kolejowy, szyny i wszelkie inne części składowe kolei, jakoteż wszelkie przedmioty do jej urządzenia mają być nabywane wyłącznie z fabryk krajowych.

Wyjątku od tego postanowienia dozwolić może Ministerstwo kolei żelaznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu tylko w takim razie, gdyby udowodniono, że fabryki krajowe nie zdołają dostarczyć wszystkiego pod temi samemi warunkami, co się tyczy ceny, gatunku i czasu dostawy, jakie ofiarują fabryki zagraniczne.

§. 11.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo przeniesienia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod wa-

runkami, które on ustanowi, wszystkich praw i obowiązków z niniejszego dokumentu wynikających na nową lub na już istniejącą Spółkę akcyjną do prowadzenia przedsiębiorstwa kolei koncesyonowanej.

Koncesyonaryusze są upoważnieni zaciągnąć pod warunkami, które Rząd ustanowi, pożyczkę pierwszeństwa według okoliczności rozdzieloną na udziałowe zapisy dłużne, w sumie 1,388.000 zł w. a. w monecie papierowej po 4 od sta oprocentowaną a która umorzona być ma w przeciągu lat 76.

Zbycie tej pożyczki pierwszeństwa odbyć się ma według zarządzeń, jakie Rząd wyda.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei, na kosztą sprawienia parku kolejowego, za zezwoleniem Rządu rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, tudzież kwoty, którą Rząd wyznaczy na zakupno zapasu materiałów i dotacyj kasowych łącznie z odsetkami interkalarnymi, ratami amortyzacyjnemi w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi i stratą na kursie rzeczywiście poniesioną przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po zupełnem wyczerpaniu pierwszego kapitału zakładowego jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Statut spółki, kontrakt tyczący się zaciągnięcia pożyczki pierwszeństwa, jakoteż formularze emitować się mających obligacyi pierwszeństwa i akcyj, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

W statucie Spółki akcyjnej, która ma być utworzona, zamieścić należy postanowienie, że wszyscy członkowie grona kierującego (rady zawiadowczej, dyrekcji), winni być obywatelami austriackimi i winni mieć siedzibę w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

§. 12.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg

dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na austriackich kolejach państwa obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nie tylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez austriackie spółki kolejowe umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swoją służbą i swoimi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis dotyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesjonowanej. Przepisy rzeczono rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i w Dzienniku ustaw państwa nie będą ogłoszone, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 13.

Do przewozu korpusów straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) stosowane będą podobnie postanowienia taryfowe niższe dla transportów wojskowych.

§. 14.

Ruch na kolei, na którą daje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywał Rząd

w ciągu całego okresu koncesyjnego na rachunek koncesjonaryuszów a koncesjonaryusze będą obowiązani zwrócić administracyi kolei żelaznych rządowych koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub według okoliczności ryczałtowo oznaczone. Warunki utrzymywania ruchu określone będą w osobnej umowie, którą w tym względzie Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

Dopóki kolej będzie istotnie używała gwarancji państwa lub dopóki zaliczki z tytułu gwarancji wypłacone, nie będą państwu zwrócone, Rząd będzie miał prawo wydawania według własnego uznania postanowień co do urządzeń ruchu, co do ustanowienia taryf dla przewozu osobowego i towarowego, jakoteż klasyfikacyi towarów i wszelkich warunków pobocznych, dotyczących się przewozu towarów, tudzież świadczeń przedsiębiorstwa kolejowego na rzecz niektórych gałęzi służby publicznej, mianowicie na rzecz zarządu pocztowego i zakładu telegrafów państwa, przyczem będzie miał wzgląd na istniejące stosunki obrotu.

Po upływie tego czasu, koncesjonaryusze stosować się mają do ustanowionych warunków ruchu a względnie do odnośnych postanowień, zawartych w umowie, dotyczącej się utrzymywania ruchu.

Zresztą uregulowanie taryf pasażerskich i towarowych, jakoteż świadczeń na cele publiczne, zastrzeżone jest na zawsze ustawodawstwu i koncesjonaryusze obowiązani są poddać się takiej regulacyi.

§. 15.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przepisaniem dozwoleń Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłości powstać mającymi, na których państwo ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przesyłać lub pozwolić przesyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy kolejną współużywaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 16.

Koncesję nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §u 9go, lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przereczonego czasu, gdyby określone w §. 7ym zobowiązania pod względem

rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione z winy koncesjonaryuszów, o ile zasądzone przekroczenie terminu nie dałoby się usprawiedliwić w myśl §u 11 ustawy o koncesjach na koleje żelazne.

§. 17.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesjonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Wynagrodzenie zapłacić się mające w razie odkupienia będzie polegało na tem, że państwo weźmie na siebie spłacenie w miejsce koncesjonaryuszów pożyczki pierwszeństwa w §. 11 oznaczonej i wszelkich innych pożyczek zaciągniętych przez koncesjonaryuszów za zezwoleniem Rządu na pokrycie policzalnych kosztów budowy (§. 11, ustęp 6), w kwotach zalegających jeszcze w chwili odkupowania kolei jako nieumorzone a kapitał akcyjny, o ileby w owej chwili nie był jeszcze umorzony, spłaci w pełnej wartości imiennej gotówką lub obligacjami długu państwa.

Obligacje długu państwa liczone będą w takim razie po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacje długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędowo na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

2. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą ceny odkupu pod l. 1 przepisanej, bez dalszego wynagrodzenia własność wolną od ciężarów a względnie obciążoną tylko zalegającą jeszcze resztą pożyczki za zezwoleniem Rządu zaciągniętej i używanie kolei niniejszem koncesjonowanej ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy i zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe gdyby je spółka posiadała i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

3. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się wykonania służącego Rządowi prawa odkupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracji.

W deklaracji tej oznaczone będą następujące szczegóły:

a) termin, od którego nastąpi odkupienie;

b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku, które bądźto jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź też na zaspokojenie pretensji państwa z tytułu gwarancji (§. 5) lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;

c) kwota ceny odkupu, którą państwo zapłaci przedsiębiorstwu kolejowemu (l. 1) z oznaczeniem terminu i miejsce płatności.

4. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracji co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem, żeby stan majątku, poczynszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości majątkowych, w deklaracji o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

5. Koncesjonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracji o odkupieniu wymienione.

Gdyby koncesjonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez zezwolenia koncesjonaryuszów i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie przedmioty majątku powyżej oznaczone.

Poczynszy od chwili odkupienia, ruch na kolei odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeto od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Niezawisłe od obliczenia się z c. k. Rządem odnośnie do stosunku gwarancyjnego, czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, natomiast przedsiębiorstwo odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej, o ile stosownie do l. 1 Rząd nie ma ich objąć do spłacenia z własnych funduszów.

6. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji o odkupieniu (l. 3), prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesjonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebował.

§. 18.

Gdy koncesya utraci moc swoją: od tego dnia, w którym to nastąpi, obejmuje państwo bez wynagrodzenia wolną od ciężarów własność i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe, koleje podjazdowe, jeżeliby koncesjonaryusze je posiadali i przedsiębiorstwa poboczne Spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 17, l. 2.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 17), zatrzymają koncesjonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesjonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§ 19

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, kon-

cesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru i interesowi finansowemu skarbu państwa dającemu gwarancję w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 20.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania obowiązków w dokumencie koncesyjnym lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Guttenberg r. w.

261.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 11. listopada 1897,

o przedłużeniu terminu wybudowania kolei lokalnej od Rakownika do Młaca.

Termin skończenia budowy kolei lokalnej od Rakownika do Młaca i otwarcia na niej ruchu, ustanowiony w §. 2 dokumentu koncesyjnego z dnia 23. stycznia 1897 (Dz. u. p. Nr. 47), przedłużony został na zasadzie Najwyższego upoważnienia aż do dnia 31. grudnia 1898.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIII. — Wydana i rozesłana dnia 30. listopada 1897.

Treść: (№ 262—267.) 262. Obwieszczenie o rozszerzeniu upoważnień celniczych c. k. Komory pomocniczej w Altwarnsdorfie. — 263. Obwieszczenie o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do pomiaru użycia elektryczności. — 264. Rozporządzenie, dotyczące się pokrywania kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu wodomierzy nadsyłanych do sprawdzenia i ocechowania. — 265. Obwieszczenie o ustanowieniu w Łące, Medenicach, Rożniatowie, Wojniłowie, Ottyni, Podwołoczyskach, Boryni i Sołotwinie w Galicyi po jednym urzędzie podatkowym i sądowo-depozytowym. — 266. Obwieszczenie o zaprowadzeniu w Hammerat w Bawaryi austryackiej komory pomocniczej — 267. Rozporządzenie, którem częściowo zmienia się rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. maja 1896 w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 14. maja 1896 o postanowieniach, dotyczących się zaopatrzeń dla urzędników cywilnych państwa (osób stanu nauczycielskiego w służbie państwa), dla sług, jakoteż dla wdów i sierot po takich urzędnikach i sługach.

262.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. października 1897,

o rozszerzeniu upoważnień celniczych c. k. Komory pomocniczej w Altwarnsdorfie.

Upoważnia się Komorę pomocniczą II. klasy w Altwarnsdorfie do pobierania cła wchodowego od przędz bawełnianych Nr. t. 124 *a), b), c)*, 124 (*bis a), b), c), d)* i 125 *a), b), c)*, od towarów bawełnianych Nr. t. 128 aż do 131, jakoteż od towarów tkackich wełnianych Nr. t. 158 *a), b) i c)* (bez Uwagi), z ograniczeniem ilości wszystkich tych towarów do 5 kilogramów, tudzież od kwasu solnego Nr. t. 320 aż do 500 kilogramów.

Biliński r. w.

263.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 20. listopada 1897,

o sprawdzaniu i cechowaniu przyrządów do pomiaru użycia elektryczności.

W wykonaniu ustawy z dnia 23. lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872), którą ustanowiony został nowy Porządek miar i wag, podaje się do

wiadomości publicznej zamieszczony poniżej, przez c. k. Komisję główną miar i wag uchwalony Dodatek do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do pomiaru użycia elektryczności (rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 3. maja 1894, Dz. u. p. Nr. 82).

Postanowienia tego Dodatku wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia.

Glanz r. w.

Dodatek

do przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do pomiaru użycia elektryczności.

W uzupełnieniu postanowień ustępu I, punkt 1 i 2 *b)* i ustępu III, punkt 7 *a)* przepisów, dotyczących się sprawdzania i cechowania przyrządów do pomiaru użycia elektryczności, rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 3. maja 1894 (Dz. u. p. Nr. 82) ogłoszonych, pozwala się, żeby do sprawdzania i cechowania przyjmowano także te elektromiery, które wskazują iloczyn z ilości i napięcia w hektowatto-godzinach.

Jedna hektowatto-godzina równa się stu watto-godzinom.

Wiedeń, dnia 21. października 1897.

C. k. Komisya główna miar i wag:

Tinter r. w.

264.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 23. listopada 1897,

tyczące się pokrywania kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu wodomierzy nadsyłanych do sprawdzenia i ocechowania.

Uchyła się rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 27. maja 1894 (Dz. u. p. Nr. 102), tyczące się pokrywania kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu wodomierzy nadsyłanych do Komisji głównej miar i wag w celu sprawdzenia i ocechowania i zamiast onegoż obowiązywać mają następujące postanowienia:

Dodatkowo do tutejszego rozporządzenia z dnia 15. marca 1893 (Dz. u. p. Nr. 37), tyczącego się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumpcji wody, rozporządza się niniejszem, że kosztu przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu wodomierzy nadsyłanych z miejsc poza obrębem Wiednia do Komisji głównej miar i wag w celu sprawdzenia i ocechowania, ponosić będzie Rząd pod następującymi warunkami:

1. Wodomierze można nadsyłać partiami, w dowolnej ilości i w dowolnem opakowaniu

a) do Komisji głównej miar i wag lub

b) do reprezentanta (fabrykanta wodomierzy, speydatora itp.).

W przypadku lit. b), reprezentant winien oddawać bezpośrednio w oddziale technicznym Kom-

syj głównej miar i wag i w podobny sposób stamtąd odbierać.

2. Posyłając do Komisji głównej miar i wag (punkt 1 a) nadesłać należy onejeże jednocześnie z wodomierzami także opłaty za sprawdzenie.

Przystawia się w Wiedniu i odsyła napowrót na koszt strony i w pierwotnem opakowaniu, za którego właściwość nadsyłający jest odpowiedzialny.

3. W razie nadsyłania wodomierzy do reprezentanta (punkt 1 b), opłaty uiszczają należy przy odbiorze wodomierzy poddanych czynności urzędowej.

4. Wodomierze nadsyłane w myśl punktów 1 a) lub 1 b) będą w Komisji głównej miar i wag utrzymywane w ewidencji i z końcem roku przyznawany będzie każdemu, kto nadesłał więcej niż sto wodomierzy, zwrot kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu w taki sposób, że za każde sto wodomierzy, w tym roku do sprawdzenia i cechowania przedstawionych, zwracać się będzie kwotą odpowiadającą średniej kwocie kosztów jednorazowej wysyłki stu sztuk.

Reszty mniej jak sto sztuk wynoszącej nie uwzględnia się.

Koszta odstawy w miejscu oddania i w Wiedniu nie będą zwracane.

5. O zwrot w punkcie 4 wzmiankowany prosić ma sam nadsyłający na podstawie stanu z dnia 31. października, najpóźniej aż do 1. grudnia tego samego roku i użyć ma do tego następującego formularza:

„Podpisany przedstawił do sprawdzenia i ocechowania od 1. listopada aż do 31. października wodomierze poniżej wyszczególnione:

Nr. bieżący	Liczba protokołu	Nr. fabrykacyi	Nr. bieżący	Liczba protokołu	Nr. fabrykacyi	Nr. bieżący	Liczba protokołu	Nr. fabrykacyi

i uprasza o zwrot kosztów przewozu i ubezpieczenia na czas przewozu.

Miejsce, data.

Podpis

z dokładnem oznaczeniem adresu.“

6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie od dnia ogłoszenia; z wodomierzami, które w czasie pomiędzy 1. listopada b. r. a dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia zostaną wysłane, jeżeli posyłka obejmowała najmniej sto sztuk, postępować się będzie pod względem kosztów prze-

wozu i ubezpieczenia na czas przewozu jeszcze według postanowień rozporządzenia z dnia 27. maja 1894 (Dz. u. p. Nr. 102), o ileby posyłający nie oświadczyli wyraźnie, że co do postępowania z tymi wodomierzami poddają się niniejszemu rozporządzeniu. Posyłki wodomierzy w partjach po mniej jak sto sztuk, wyprawione w czasie od 1. listopada b. r. aż do dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, będą na życzenie posyłających uwzględniane z zastosowaniem dobrodziejstw niniejszego rozporządzenia, w takim razie, jeżeli ogólna ilość ich wodomierzy, w czasie od 1. listopada 1897 aż do 31. października 1898 nadesłanych osiągnie stu.

Glanz r. w.

265.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. listopada 1897,

o ustanowieniu w Łące, Medenicach, Roźniatowie, Wojniłowie, Ottyni, Podwołoczyskach, Boryni i Sołotwinie w Galicyi po jednym urzędzie podatkowym i sądowo-depozytowym.

Na zasadzie Najwyższych postanowień z dnia 27. sierpnia 1897 ustanawia się po jednym urzędzie podatkowym i sądowo-depozytowym w Łące, Medenicach, Roźniatowie, Wojniłowie, Ottyni, Podwołoczyskach, Boryni i Sołotwinie w Galicyi dla gmin leżących w okręgach sądowych tychże miasteczek.

Każdy z tych nowych urzędów załatwiać ma oprócz spraw należących do urzędów podatkowych w tym ich przymiocie, także sprawy zbiorowego urzędu depozytowego sierocego i sądowego dla Sądu w jego siedzibie istniejącego.

Nowe te urzędy podatkowe i sądowo-depozytowe rozpoczną urzędowanie od dnia 1. grudnia 1897.

Od rzonego dnia, z powodu zaprowadzenia wzmiankowanych urzędów podatkowych i sądowo-depozytowych:

1. gminy leżące w okręgu sądowym łackim Bilina wielka, Bilinka, Bijków, Dorożów, Dublany, Glinne z Tozowem, Hordynia, Kornalowice, Kranzberg ad Dublany, Łąka z Toroszczą, Majnicz, Nowoszyce, Ortyńce, Ozimina z Horyszanami, Prusy, Sierkierzyce, Tatory z Kanczokami, Wołoszcza z Zadami oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego samborskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego łackiego;

2. gminy leżące w okręgu sądowym mednickim Bilcze, Dobrowlany, Dołhe, Horucko, Hruszów, Josefsberg, Königsau, Krynica, Letnia z Monasterem Letniańskim, Lipice, Lipowice, Litynia z Hrudem Lityńskim, Medenice z Piaskami. Opary, Rade-

licz, Rabczyce, Rolów z Bojarami i Zagaciem, Saska kameralna, Stońsko, Tynów, Ugartsberg, Wróblowice oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego drohobyckiego i przyłączają się do urzędu podatkowego mednickiego;

3. gminy leżące w okręgu sądowym roźniatowskim Broszniów, Cieniawa z Demnią, Duba, Dubszara, Janówka, Jasienowiec, Książowskie, Krechowice, Lecówka, Łuhy, Olchówka, Perehińsko z Angelowem i Podlutem, Reszniate, Roźniatów, Rypne, Spas z Podsuchem i Pohorylem, Strutyn niżny, Strutyn wyżny, Swarcyzów z Manasterem oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego dołńskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego roźniatowskiego;

4. gminy leżące w okręgu sądowym wojniłowskim Babin z Babinem zarzecznym i Kudlatówką, Cwitowa, Dąbrowa, Dołha, Dołpotów, Dołzka, Dubrowica, Humeniów, Łuka, Medynia, Moszkowce, Niegowce, Perekosy, Przewozice, Sereдне, Siółko, Siwka, Słobodka, Studzianka, Tomaszowce, Wojniłów oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego kałuskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego wojniłowskiego;

5. gminy leżące w okręgu sądu powiatowego ottynickiego, który rozpoczął czynności dnia 1. listopada 1897, Babianka, Grabicz, Krasilówka, Krzywotuly nowe, Krzywotuly stare, Ottynia, Uhorniki, Winograd, Worowa, Zakrzewce — (odłączone od okręgu sądowego tyśmiennickiego) —, Bohorodyczyn, Hostów, Konstantynówka, Targowica — (odłączone od okręgu sądowego tłumackiego) —, Holosków, Mołodyłów, Neudorf, Skopówka, Strupków — (odłączone od okręgu sądowego delatyńskiego) —, oddzielają się od okręgów urzędów podatkowych tyśmienickiego, tłumackiego i delatyńskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego ottynickiego;

6. gminy leżące w okręgu sądu powiatowego podwołoczyskiego, który rozpoczął czynności dnia 1. listopada 1897, Czerniszówka, Dorofijówka, Kaczanówka, Kamionki, Mysłowa, Orzechowice, Podwołoczyska, Rosochowaciec, Staromiejszczyzna, Supranówka, Zadniszówka — (odłączone od okręgu sądowego skalackiego) —, Bogdanówka, Korszyłówka — (odłączone od okręgu sądowego nowosielskiego) —, oddzielają się od okręgów urzędów podatkowych skalackiego i nowosielskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego podwołoczyskiego;

7. gminy leżące w okręgu sądowym borynickim Bachnowate, Beniowa, Borynia, Bukowiec, Butelka niżna, Butelka wyżna, Butla, Dolzki, Hnyła, Husne niżne, Husne wyżne, Jabłonów, Jaworów, Iwaszkowce, Komarniki, Krasne, Krywe, Krywka, Libochora, Matków, Mochnate, Moldawsko, Myta, Rosochacz, Ryków, Sianki, Sokoliki, Suchy Potok, Tureczki niżne, Tureczki wyżne, Wysocko niżne, Wysocko wyżne, Zadzielsko, Zawadka oddzielają

się od okręgu urzędu podatkowego turczańskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego borynickiego;

8. gminy leżące w okręgu sądowym sołotwińskim Babcze, Bitków, Bogrówka, Dźwiniacz, Jabłonka, Kosmacz, Kryczka, Krzywiec, Maniawa, Manasterczany, Markowa, Mołotków, Porohy, Rosulna z Banią, Rakowiec, Sołotwina, Starunia, Zarzecze, Żuraki oddzielają się od okręgu urzędu podatkowego bohorodczańskiego i przyłączają się do urzędu podatkowego sołotwińskiego.

Biliński r. w.

266.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. listopada 1897,

o zaprowadzeniu w Hammerau w Bawaryi austriackiej komory pomocniczej I. klasy.

W Hammerau w Bawaryi zaprowadzona została austriacka komora pomocnicza I. klasy i złączona z tamtejszą komorą pomocniczą królewsko bawarską.

Komora ta rozpoczęła urzędowanie dnia 1. listopada 1897.

Biliński r. w.

267.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. listopada 1897,

którem częściowo zmienia się rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 77) w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 14. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 74), o postanowieniach, dotyczących się zaopatrzeń dla urzędników cywilnych państwa (osób stanu nauczycielskiego w służbie państwa), dla sług, jakoteż dla wdów i sierot po takich urzędnikach i sługach.

Ustęp 2 punktu 1 rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 22. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 77), dotyczącego się wykonania ustawy z dnia 14. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 74), zmienia się w ten sposób, że gdy idzie o osieroconych przez śmierć funkcyjnarusza państwa, który zostawał już na emeryturze, za podstawę do obliczenia ćwierci pośmiertnej brać należy nie emeryturę normalną, lecz tę płacę wysłużoną, którą zmarły w ostatnim czasie rzeczywiście pobierał.

Biliński r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CIV. — Wydana i rozesłana dnia 1. grudnia 1897.

Treść: (№ 268—270.) 268. Obwieszczenie o oznaczeniu ilości członków komisji rekursowych podatku osobisto-dochodowego. — 269. Obwieszczenie o zaprowadzeniu ogólnych zakładów badania żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896. — 270. Obwieszczenie o ustanowieniu szczególnych rządowych pracowni do badania niektórych żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896.

268.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. listopada 1897,

o oznaczeniu ilości członków i zastępców członków komisji rekursowych podatku osobisto-dochodowego.

Na zasadzie §. 182go ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u p. Nr. 220) o podatkach

osobistych bezpośrednich ustanawia się dla poszczególnych królestw i krajów ilość tak członków jak i zastępców członków komisji rekursowych, które ustanowione być mają do załatwiania spraw podatku osobisto-dochodowego w sposób następujący:

Królestwa i kraje	Siedziba komisji rekursowej	Ilość członków komisji a wzgl. zastępców
Dolna Austria	Wiedeń	24
Górna Austria	Linz	24
Salzburg	Salzburg	16
Tyrol	Innsbruck	24
Vorarlberg	Innsbruck	16
Styrya	Graz	24
Karyntya	Celowiec	16
Kraina	Lublana	16
Tryest	Tryest	24
Isrya	Tryest	16
Gorycja i Gradyska	Tryest	16
Dalmacya	Zadar	16
Czechy	Praga	32
Morawia	Berno	24
Śląsk	Opawa	16
Galicja	Lwów	24
Bukowina	Czerniowce	16

Biliński r. w.

269.**Obwieszczenie Ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 23. listopada 1897,**

o zaprowadzeniu ogólnych zakładów badania żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897).

Dnia 1. grudnia 1897 nastąpi otwarcie pięciu ogólnych zakładów badania żywności z zakresem działania oznaczonym w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 13. października 1897 (Dz. u. p. Nr. 240) w związku z uniwersytetami wiedeńskim, praskim (niemieckim i czeskim), gradeckim i krakowskim.

Okragi urzędowy zakładu z siedzibą w Wiedniu (IX., Schwarzschanerstrasse Nr. 7) obejmuje: Dolną Austryę, Górną Austryę, Salzburg, Vorarlberg, miasto Innsbruck, tudzież powiaty polityczne tyrolskie imsteński, innsbrucki (okolica), kitzbühelski, kufsteński, landeck, reutteński i schwacki;

okragi urzędowy zakładów z siedzibą w Pradze, a mianowicie zakładu przy uniwersytecie niemieckim (Plac św. Wacława Nr. kons. 817/II), jakoteż zakład przy uniwersytecie czeskim (w instytucie medycznym czeskim II. dzielnica na Słupskich Gruntach) obejmuje Czechy, Morawię i Śląsk;

okragi urzędowy zakładu z siedzibą w Grazu (kollegium pojezuickie) obejmuje: Styryę, Karyntyę, Krainę, Gorycyę i Gradyskę, Istrię, Tryest, Dalmacyę, tudzież te miasta własny statut posiadające i powiaty polityczne Tyrolu, które nie są przyłączone do zakładu wiedeńskiego;

okragi urzędowy zakładu krakowskiego (ulica Strzelecka Nr. kons. 246) obejmuje Galicyę i Bukowinę.

Badeni r. w.

Gleispach r. w.

270.**Obwieszczenie Ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i rolnictwa z dnia 23. listopada 1897,**

o ustanowieniu szczególnych rządowych pracowni do badania niektórych żywności i przedmiotów użytkowych tego rodzaju, który oznaczony jest w ustawie z dnia 16. stycznia 1896 (Dz. u. p. Nr. 89 z r. 1897).

Następujące zakłady przeznaczają się na szczególne rządowe pracownie do badań w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 13. października 1897 (Dz. u. p. Nr. 240) z ograniczeniem w §. 14 tego rozporządzenia przepisaniem:

1. C. k. Stację doświadczalną rolniczo-chemiczną w Wiedniu do badania wszelkich rodzajów żywności z wyjątkiem mięsa i towarów mięsnych, jakoteż do badania nafty;

2. c. k. Stację doświadczalną fizyologiczno-chemiczną w Klosterneuburgu do badania wina, wina owocowego, gorzałki i wszelkich innych napojów spirytusowych, moszczu i innych soków owocowych, piwa, miodu pitego, miodu praśnego, octu, świeżych owoców, konserw owocowych i drożdży;

3. c. k. Stację doświadczalną rolniczo-chemiczną w Gorycy i

4. c. k. Stację doświadczalną rolniczo-chemiczną w Splecie do badania przedmiotów pod 2 wymienionych, tudzież do badania mleka i płodów nabiałowych, tłuszczów jadalnych, olejów i nafty.

Badeni r. w.

Ledebur r. w.

Gleispach r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CV. — Wydana i rozesłana dnia 1. grudnia 1897.

Treść: *M* 271. Dodatek pierwszy do Przepisu wykonawczego do rozdziału IV. ustawy z dnia 25. października 1896, o podatkach osobistych bezpośrednich.

271.

Dodatek pierwszy

do Przepisu wykonawczego do rozdziału IV. ustawy z dnia 25. października 1896, (Dz. u. p. Nr. 220), o podatkach osobistych bezpośrednich.

(Obwieszczony rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 26. listopada 1897.)

Postępowanie z dodatkami funkcyjnymi c. k. urzędników czterech najwyższych klas stopnia służbowego, tudzież c. i k. urzędników wspólnych.

Uzupełnienie postanowień ogólnych co do wstawiania wydatków służbowych jako pozycyi potrącalnej.

W artykule 25, l. 2, Przepisu wykonawczego do rozdziału IV. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, odpaść ma na przyszłość wyraz „częściowem“.

Liczba 3 tego artykułu opiewać ma odtąd jak następuje:

„Nadto na zasadzie §. 168 postanawia się, że dodatki funkcyjne, wyznaczone c. k. urzędnikom rządowym czterech najwyższych klas stopnia służbowego, wliczać należy w dochód podlegający opodatkowaniu tylko w kwotach podanych w dołączonym wykazie *A*, pozostała zaś część takowych uważana być ma jako wynagrodzenie za wydatki służbowe.

Zarazem pozwala się, żeby z dodatków funkcyjnych, które pobierają c. i k. urzędnicy wspólni, poddawano opodatkowaniu tylko kwoty w dołączonym wykazie *B* podane, ponieważ co do pozostałych

części tych dodatków funkcyjnych można także przyjąć, że są wynagrodzeniami za wydatki służbowe.

Dodatki funkcyjne na pokrycie wydatków reprezentacyjnych, należące się wojskowym na zasadzie §. 8go przepisu o należyciach dla c. i k. wojska, część I, a względnie na zasadzie § 7go przepisu o należyciach dla c. i k. Marynarki wojennej, część I, uważać należy w całkowitych kwotach jako wynagrodzenia za wydatki służbowe i nie należy poddawać ich opodatkowaniu.

Rozumie się jednak samo przez się, że w przypadkach roztrząsanych w poprzedzających ustępach, wydatek służbowy, łączący się rzeczywiście z dotyczącymi funkcyjami, nie może już być wykazywany osobno jako pozycya potrącalna.“

Do liczby 4 artykułu 25go przydaje się następujący dodatek:

„Takiegoż dowodu dostarczyć mają także funkcyonariusze dworu i państwa w takim razie, jeżeli tytułem wynagrodzeń za wydatki służbowe otrzymują inne płace, nie te, które pod l. 2 i 3 są wyraźnie wymienione.“

Nakoniec przydaje się do artykułu 25go następująca liczba 5:

„We wszystkich tych przypadkach, w których idzie nie o płace służbowe pod l. 2 i 3 wzmiankowane, decyzya w tym względzie, czy i w jakim wymiarze płaca ta uważana być ma jako wynagrodzenie za wydatki służbowe, należy jedynie do komisji. Podatnik winien więc podać w zeznaniu całkowity pobierany dochód służbowy a zarazem przytoczyć okoliczności umożliwiające komisji utworzenie sobie sądu o wydatkach służbowych jakie poniósł.“

Biliński r. w.

W y k a z A.

Kategoria urzędników	Kwota dodatku funkcyjnego podległa opodatkowaniu
Prezydent Ministrów Minister Pierwszy prezydent Najwyższego Trybunału Pierwszy prezydent Trybunału administracyjnego Pierwszy prezydent Najwyższej Izby obrachunkowej	} 30 procentów
Namiestnik Prezydenci krajowi	} 20 procentów
Wszyscy inni urzędnicy czterech najwyższych klas stopnia służbowego pobierający dodatki funkcyjne na zasadzie ustawy z dnia 15. kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 47	} 50 procentów

W y k a z B.

Kategoria urzędników	Kwota dodatków funkcyjnych podległa opodatkowaniu
Ambasador	4.200 zł.
Minister spraw zewnętrznych Wspólny Minister skarbu Prezydent wspólnej Najwyższej Izby obrachunkowej	3.000 zł.
Naczelnicy sekcjami III. klasy stopnia służbowego w Ministerstwie spraw zewnętrznych Posłowie Naczelnicy sekcjami w wspólnym Ministerstwie skarbu (wspólne Ministerstwo dla Bośni i Hercegowiny) Naczelnik sekcjami wspólnej Najwyższej Izby obrachunkowej	1.500 zł.
Naczelnicy sekcjami IV. klasy stopnia służbowego w Ministerstwie spraw zewnętrznych	1.000 zł.
Urzędnicy dyplomatyczni V. klasy stopnia służbo- wego i niżsi Urzędnicy konsulatów	kwota odpowiednia dodatkowi aktywnemu c. k. urzędników tej klasy stopnia służbowego
Urzędnicy V. aż do X. klasy stopnia służbowego w Ministerstwie spraw zewnętrznych (Kierownictwo naczelne)	całkowita suma dodatków.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1898 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały rocznik 1898, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi 4 zł.

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniężną, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł. | Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 " " " 12 " | " " 1879 " 1888 " " " 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł. | Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1898:

Rocznik	1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik	1866 za . . .	2 zł. 20 c.	Rocznik	1883 za . . .	2 zł. 50 c.
"	1850 " . . .	5 " 25 "	"	1867 " . . .	2 " — "	"	1884 " . . .	2 " 50 "
"	1851 " . . .	1 " 30 "	"	1868 " . . .	2 " — "	"	1885 " . . .	1 " 80 "
"	1852 " . . .	2 " 60 "	"	1869 " . . .	3 " — "	"	1886 " . . .	2 " 30 "
"	1853 " . . .	3 " 15 "	"	1870 " . . .	1 " 40 "	"	1887 " . . .	2 " 50 "
"	1854 " . . .	4 " 20 "	"	1871 " . . .	2 " — "	"	1888 " . . .	4 " 20 "
"	1855 " . . .	2 " 35 "	"	1872 " . . .	3 " 20 "	"	1889 " . . .	3 " — "
"	1856 " . . .	2 " 45 "	"	1873 " . . .	3 " 30 "	"	1890 " . . .	2 " 70 "
"	1857 " . . .	2 " 85 "	"	1874 " . . .	2 " 30 "	"	1891 " . . .	3 " — "
"	1858 " . . .	2 " 40 "	"	1875 " . . .	2 " — "	"	1892 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	2 " — "	"	1876 " . . .	1 " 50 "	"	1893 " . . .	3 " — "
"	1860 " . . .	1 " 70 "	"	1877 " . . .	1 " — "	"	1894 " . . .	3 " — "
"	1861 " . . .	1 " 50 "	"	1878 " . . .	2 " 30 "	"	1895 " . . .	3 " 50 "
"	1862 " . . .	1 " 40 "	"	1879 " . . .	2 " 30 "	"	1896 " . . .	3 " 50 "
"	1863 " . . .	1 " 40 "	"	1880 " . . .	2 " 20 "	"	1897 " . . .	7 " 50 "
"	1864 " . . .	1 " 40 "	"	1881 " . . .	2 " 20 "			
"	1865 " . . .	2 " — "	"	1882 " . . .	3 " — "			

Rocznik 1897 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od 1870 aż do 1897 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zagięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ **wszystkie roczniki 1849 aż do 1897 włącznie** wydania niemieckiego i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1897 włącznie)** są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1898 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania niekompletnych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVI. — Wydana i rozesłana dnia 2. grudnia 1897.

Treść: (№ 272—273.) 272. Rozporządzenie, którem dozwolone dotychczas posługiwanie się obrotem przekazowym (czekowym i kliryngowym) pocztowej kasy oszczędności do płacenia podatków i należności w Dolnej Austrii rozciąga się na wnoszenie opłat do wszystkich urzędów podatkowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych. — 273. Obwieszczenie o przedłużeniu terminu wybudowania koleja małej od Linzu do Urfahru a ztąd na górę Pöstling.

272.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu w porozumieniu z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 26. listopada 1897,

którem dozwolone dotychczas posługiwanie się obrotem przekazowym (czekowym i kliryngowym) pocztowej kasy oszczędności do płacenia podatków i należności w Dolnej Austrii rozciąga się na wnoszenie opłat do wszystkich urzędów podatkowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Począwszy od 1. stycznia 1898, wszelkie opłaty, z wyjątkiem słowych, można pod warunkami niżej wyliczonymi wnosić do c. k. urzędów podatkowych (urzędów podatkowych głównych) w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, tudzież do c. k. kas skarbowych w Wiedniu także za pośrednictwem c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności a to albo przez złożenie gotówki w którymkolwiek austriackim urzędzie pocztowym albo, o ile płacący mają otworzony rachunek w obrocie czekowym Urzędu pocztowych kas oszczędności, przez przekazanie przypadającej kwoty ze swego rachunku, na rachunek kasy poborowej.

Do wnoszenia lub przekazywania wszelkich takich opłat, używać trzeba cedułów płatniczych, do tego celu umyślnie wydanych, których po cenie

5 c. za sztukę dostać można w urzędach pocztowych, u sprzedających znaczki listowe i w Urzędzie pocztowych kas oszczędności.

Ażeby ceduła płatnicza mogła być do zrealizowania przyjęta, trzeba ją wypełnić, to jest w częściach oznaczonych napisami Poświadczenie odbioru i Poświadczenie złożenia trzeba napisać cyframi a w Poświadczeniu odbioru nadto także słowami kwotę, którą się ma zapłacić, tudzież podać dokładnie nazwę kasy, której się ma płacić jakoteż kraj koronny, w którym się ta kasa znajduje, w poświadczeniu złożenia napisać nadto jak najwyraźniej imię i nazwisko płacącego, jego zatrudnienie (przemysł) i miejsce jego siedziby z bliższem oznaczeniem mieszkania, w szczególności zaś wyrazić należy dokładnie i dobitnie rodzaj i gatunek zamierzonej zapłaty (czy jest to podatek i jaki, jaka należność, jakie świadczenie) z przytoczeniem wskaźników (daty i liczby nakazu płatniczego, oznaczeniem przedmiotu zapłaty lub z powołaniem dokumentu urzędowego) na którym w ogóle opiera się zapłata.

Także kartę korespondencyjną znajdującą się w cedule płatniczej a przeznaczoną do nadesłania w swoim czasie urzędowego potwierdzenia płacącemu, opatrzyć należy naprzód dokładnym onegoż adresem.

Płacąc przez przekazanie kwoty z rachunku istniejącego w Urzędzie pocztowych kas oszczędności na rachunek kasy poborowej, trzeba jednocześnie z cedułą płatniczą prawidłowo wygotowaną, nadesłać do Urzędu pocztowych kas oszczędności czek na tę samą kwotę opiewający, według przepisów wystawiony.

Urząd pocztowych kas oszczędności nie będzie przyjmował czeków przekazowych bez ceduł płatniczych porządnie wypełnionych. Także zlecenia posiadaczy rachunku w obrocie czekowym i kliryngowym Urzędu pocztowych kas oszczędności mogą być uwzględniane tylko o tyle, o ile należność po odliczeniu wkładki zakładowej wystarcza jeszcze na zupełne pokrycie kwoty asygnowanej.

Na dowód złożenia opłaty zapomocą ceduły płatniczej, otrzyma płacący najprzód poświadczenie odbioru, opatrzone potwierdzeniem objęcia przez urząd pocztowy (pocztową kasę oszczędności).

Ażeby jednak także urząd podatkowy (kasa) mógł uważać to złożenie za skuteczną zapłatę, potrzeba:

1. żeby kasa, której się płaci, była właściwą do odebrania zamierzonej zapłaty;

2. żeby kasa mogła z objaśnienia, które płacący podał w poświadczeniu złożenia co do rodzaju i gatunku zamierzonej przezeń zapłaty, dowiedzieć się niewątpliwie, na jaką należność ma policzyć wniesioną kwotę, i

3. żeby w tych przypadkach, w których zapłacenie może nastąpić tylko na podstawie oznaczonych dokumentów złożenia, deklaracji lub oznajmień (w szczególności co do podatków konsumcyjnych), dotyczące dokumenty były już kasie nadesłane. Przeto w przypadkach takich trzeba zawsze w cedule płatniczej przy bliższem oznaczaniu zamierzonej zapłaty przytoczyć wyraźnie dokumenty złożenia najprzód lub jednocześnie do kasy posłane.

Jeżeli wymaganiom powyżej przepisanyemu uczyniono zadosyć, kasa pośle płacącemu urzędowe potwierdzenie zapłaty opatrzone szczegółami wzięcia w rachunek.

Płacący wolny jest w obec kasy poborczej co do tej kwoty, której rzeczywiste wzięcie w rachunek wykazane jest w potwierdzeniu i o ileby szło o przypis odsetek za zwłokę lub o należności dodatkowe, za chwilę dopełnienia obowiązku zapłacenia kwoty kwitowanej w urzędowym potwierdzeniu kasy, uważa się już dzień oddania ceduły płatniczej w urząd pocztowy, co do zleceń w obrocie kliryngowym, dzień zaciągnięcia czeku do ksiązki w Urzędzie pocztowym kas oszczędności.

Gdyby nie dopełniono jakiegoś warunku, od którego według przepisu zależy skuteczność zapłaty, kasa uwiadomi o tem płacącego; dopóki zaś nie będą usunięte przeszkody, nie pozwalające wziąć złożonej kwoty stanowczo w rachunek, takowa uważana będzie za znajdującą się w kasie tylko w tymczasowym zachowaniu,

Kasy poborcze obowiązane są posyłać stronom niezwłocznie wszelkie uwiadomienia, dotyczące się zapłat uiszczonych za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności, ze względu jednak na rozmaite stosunki ruchu pocztowego nie można płacącemu zapewnić oznaczonego czasokresu, aż do którego najpóźniej potwierdzenie urzędowe zapłaty uiszczonej za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności powinno znajdować się w jego ręku.

Postanowienia ogłoszone rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 24. marca 1896 (Dz. u. p. Nr. 52) co do posługiwania się obrotem przekazowym pocztowej kasy oszczędności celem wnoszenia podatków bezpośrednich z dodatkami do Centralnego urzędu podatkowego miasta Wiednia, tudzież stępli, taks i opłat do kasy Urzędu taks w Wiedniu utrzymują się nadal w mocy, jednak z tą zmianą, że celem wnoszenia powyższych należności do rzeczonych dwóch kas można także używać ceduły płatniczej nowo zaprowadzonej.

Jednakowoż pozwala się używać aż do dalszego zarządzenia także tych ceduł płatniczych, które powyższem rozporządzeniem ministeryalnym zaprowadzone zostały do płacenia podatków i należności tylko w Dolnej Austrii.

Nazwy tych kas, na które z biegiem czasu rozciągane będzie pozwolenie wnoszenia należności w obrocie czekowym Urzędu pocztowych kas oszczędności, ogłaszane będą w swoim czasie drogą rozporządzenia, jakoteż obwieszczeniami, które wywieszane będą we wszystkich urzędach pocztowych.

Glanz r. w.

Biliński r. w.

273.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 26. listopada 1897,

o przedłużeniu terminu wybudowania kolei małej od Linzu do Urfahru a ztąd na górę Pöstling.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia termin skończenia i otwarcia małej kolei wązko-torowej od Linzu do Urfahru a ztąd na górę Pöstling, która utrzymywana ma być w ruchu zapomocą elektryczności, ustanowiony w §. 2 obwieszczenia Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 30. kwietnia 1897 (Dz. u. p. Nr. 121), przedłuża się aż do 16. maja 1898.

Guttenberg r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CVII. — Wydana i rozesłana dnia 5. grudnia 1897.

Treść: **№ 274.** Rozporządzenie, którem zmienia się i uzupełnia kilka postanowień rozporządzenia z dnia 1. sierpnia 1893, tycaącego się urzędzenia przewozu przedmiotów wybuchających kolejami żelaznemi.

274.

Rozporządzenie Ministra kolei żelaznych z dnia 5. grudnia 1897,

którem zmienia się i uzupełnia kilka postanowień rozporządzenia z dnia 1. sierpnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 126), tycaącego się urzędzenia przewozu kolejami żelaznemi przedmiotów wybuchających.

W rozporządzeniu z dnia 1. sierpnia 1893 (Dz. u. p. Nr. 126), tycaącym się urzędzenia przewozu kolejami żelaznemi przedmiotów wybuchających, zmieniają się i uzupełniają z mocą obowiązującą od dnia 15. grudnia 1897 postanowienia poniżej oznaczone, w następujący sposób:

W §. 6, l. 7 a, 3., ustęp 1, po wyrazach: „o otwieraniu“ dodać należy wyrazy: „i zamykaniu“.

2. §. 6, l. 7 a, 7. ma opiewać:

„Każda paka zawierać może najwięcej 20 *kg* kapsli rozsadzających a waga brutto jednej paki nie może przenosić 100 *kg*. — Paki, których waga przenosi 25 *kg*, powinny być opatrzone dwiema anta-

bami tak urządzonemi i tak mocnemi, żeby do noszenia pak można było używać bezpiecznie po kilku robotników a do nieprzenoszących 25 *kg* części porylki, po jednym robotniku. — Nadto także wagę brutto każdej paki zawierającej kapsle rozsadzające, oznaczyć należy na wieku w sposób uderzający.“

3. W pierwszym zdaniu uwagi do §. 6go po wyrazach: „o otwieraniu“ dodać należy wyrazy: „i zamykaniu“.

4. W ostatnim ustępie teje uwagi wykreślić należy wyrazy: „Do otwierania pak nie wolno używać żadnego innego narzędzia prócz śrubczyka (Brustleier)“ a na ich miejsce wpisać:

„Do otwierania i zamykania pak nie wolno używać żadnego innego narzędzia prócz śrubczyka (Brustleier), którym śruby wyjmują się lub utwierdzają wyłącznie przez odkręcanie i wkręcanie . . .“

Królewsko węgierski Minister handlu, z którym porozumiałem się w tym względzie, wydaje także samo zarządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Wittek r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1898 w języku **niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.**

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1898**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **4 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniężną, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł. | Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 " " " 12 " | " " 1879 " 1888 " " " 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł. | Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1898:

Rocznik 1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik 1866 za . . .	2 zł. 20 c.	Rocznik 1883 za . . .	2 zł. 50 c.
" 1850 " . . .	5 " 25 "	" 1867 " . . .	2 " — "	" 1881 " . . .	2 " 50 "
" 1851 " . . .	1 " 30 "	" 1868 " . . .	2 " — "	" 1885 " . . .	1 " 80 "
" 1852 " . . .	2 " 60 "	" 1869 " . . .	3 " — "	" 1886 " . . .	2 " 30 "
" 1853 " . . .	3 " 15 "	" 1870 " . . .	1 " 40 "	" 1887 " . . .	2 " 50 "
" 1854 " . . .	4 " 20 "	" 1871 " . . .	2 " — "	" 1888 " . . .	4 " 20 "
" 1855 " . . .	2 " 35 "	" 1872 " . . .	3 " 20 "	" 1889 " . . .	3 " — "
" 1856 " . . .	2 " 45 "	" 1873 " . . .	3 " 30 "	" 1890 " . . .	2 " 70 "
" 1857 " . . .	2 " 85 "	" 1874 " . . .	2 " 30 "	" 1891 " . . .	3 " — "
" 1858 " . . .	2 " 40 "	" 1875 " . . .	2 " — "	" 1892 " . . .	5 " — "
" 1859 " . . .	2 " — "	" 1876 " . . .	1 " 50 "	" 1893 " . . .	3 " — "
" 1860 " . . .	1 " 70 "	" 1877 " . . .	1 " — "	" 1894 " . . .	3 " — "
" 1861 " . . .	1 " 50 "	" 1878 " . . .	3 " 30 "	" 1895 " . . .	3 " 50 "
" 1862 " . . .	1 " 40 "	" 1879 " . . .	2 " 30 "	" 1896 " . . .	3 " 50 "
" 1863 " . . .	1 " 40 "	" 1880 " . . .	2 " 20 "	" 1897 " . . .	7 " 50 "
" 1864 " . . .	1 " 40 "	" 1881 " . . .	2 " 20 "		
" 1865 " . . .	2 " — "	" 1882 " . . .	3 " — "		

Rocznik 1897 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1897 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły **niepełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1897 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1897 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1898 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność uzupełniania niekompletnych roczników Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć CVIII — Wydana i rozesłana dnia 10. grudnia 1897.

Treść: (M^o 275—279.) 275. Obwieszczenie o ustanowieniu barwy do cech tożsamości, któremi tkaniny w obrocie hafciarskim do uszlachetniania mają być znaczone. — 276. Rozporządzenie, dotyczące się cennika lekarstw na rok 1898. — 277. Rozporządzenie, dotyczące się ekspedycyowania celnego tektur surowych do wyrobu tektur dachowych. — 278. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania ze względu na cło z wózkami osobowymi samoruchowymi. — 279. Rozporządzenie, dotyczące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Towary drewniane.“

275.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 3. grudnia 1897,

o ustanowieniu barwy do cech tożsamości któremi tkaniny w obrocie hafciarskim do uszlachetniania mają być znaczone.

Odnosnie do rozporządzeń ministeryalnych z dnia 27. marca 1890 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 20. stycznia 1894 (Dz. u. p. Nr. 29), o postępowaniu celnem w obrocie hafciarskim do uszlachetnienia, rozporządza się, że w okresie od dnia 1. stycznia aż do końca grudnia 1898, tkaniny wprowadzane w obrocie hafciarskim do uszlachetniania, znaczone być mają cechą tożsamości barwy czarnej.

Böhm r. w.

276.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. grudnia 1897,

tyczące się cennika lekarstw na rok 1898.

Od dnia 1. stycznia 1898 nabywa mocy obowiązującej „Cennik lekarstw na rok 1898 do farmakopei austriackiej z r. 1889“, który pod tym tytułem wyszedł nakładem c. k. Drukarni nadwornej

i rządowej, ustanowiony na podstawie najświeższych cenników materiałów aptecznych.

Wszyscy aptekarze bez wyjątku, jakoteż lekarze, chirurdzy i weterynarze upoważnieni do utrzymywania apteki domowej, winni począwszy od dnia 1. stycznia 1898 trzymać się ściśle nowego cennika lekarstw i zaopatrzyć się w jego egzemplarz.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12. grudnia 1889 (Dz. u. p. Nr. 191), tyczące się austriackiego cennika lekarstw na rok 1890 a względnie rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 14. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 222), tyczące się cennika lekarstw na rok 1893, którem tamto rozporządzenie zostało uzupełnione i zmienione, zatrzymuje moc obowiązującą.

Przy wykonywaniu rozporządzeń Ministerstwa spraw wewnętrznych i handlu z dnia 17. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 152) i z dnia 17. czerwca 1886 (Dz. u. p. Nr. 97) służyć ma za podstawę wykaz aptecznych środków lekarskich, w Cenniku lekarstw w niezmienionej formie zamieszczony, który ułożony został w porozumieniu z c. k. Ministerstwem handlu.

Aptekarze obowiązani są mieć w zapasie środki orzeźwiający i odwietrzający, wymienione w „Przepisach służbowych dla położnych“, rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. września 1897 (Dz. u. p. Nr. 216) wydanych i upoważnieni są do utrzymywania na składzie innych przyborów, w które położne mają być zaopatrzone.

Położnym, nabywającym te przedmioty bezpośrednio z apteki, opuszczać należy dziesięć procentów z cen taksy.

Gautsch r. w.

277.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 5. grudnia 1897,**

tyczące się ekspedycyowania celnego tektur surowych do wyrobu tektur dachowych.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi rozporządza się pod względem ekspedycyowania celnego tektur surowych do wyrobu tektur dachowych, co następuje:

Tektury surowe do wyrobu tektur dachowych, których 1 m² waży mniej jak 300 g, można ekspedycyować do wchodu jak tektury ordynarne Nr. t. 186 z analogicznym stosowaniem osobnych postanowień i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu z dnia 12. grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 176) pod względem ekspedycyowania skóry gremplarskiej w przypadkach wątpliwych.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Böhm r. w.

Körber r. w.

278.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 5. grudnia 1897,**

tyczące się postępowania ze względu na cło z wózkami osobowymi samoruchowymi.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia urzędowego abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazami „Wozy“ i „Wolocypedy“ jak następuje:

W Uwadze 1 do wyrazu „Wozy“ przydać należy następujący trzeci ustęp:

„Przy ekspedycyowaniu wolocypedów motorowych Nr. t. 289 i 290 pobierać należy oprócz cła od sztuki za wózek, także cło od wagi za motor. Gdyby w takim razie nie można z łatwością odłączyć motoru od wózka celem oznaczenia rzeczywistej wagi netto motoru, cło od wagi można obliczyć na podstawie wyszczególnień wagi, których dostarczyć ma strona. Gdyby takich wyszczególnień nie było, lub gdyby co do ich wiarygodności zachodziła uzasadniona wątpliwość, wagę motorów oznaczyć ma zastępczo komora drogą oszacowania.“

Odsyłacz po pierwszym ustępie pod wyrazem „Wolocypedy“ ma odtąd opiewać:

„Obacz także Uwagi 1 i 4 pod Wozy.“

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Böhm r. w.

Körber r. w.

279.**Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z dnia 5. grudnia 1897,**

tyczące się uzupełnienia postanowień abecadłowego spisu towarów taryfy cłowej pod wyrazem „Towary drewniane“.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko węgierskimi uzupełniają się postanowienia uwagi 2. ustęp 2 pod wyrazem „Towary drewniane“ w następujący sposób:

„W wyszczególnieniu szlachetniejszych gatunków drzew, podanem w nawiasie, pomiędzy wyrazami „cisowe“ i „orzechowe“ przydać należy:

„dębowe, jesionowe.“

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Böhm r. w.

Körber r. w.

Sprostowanie.

W rozporządzeniu Ministra sprawiedliwości z dnia 7. października 1897 (Dz. u. p. Nr. 245), §. 1, punkt 5, wiersz przedostatni i ostatni zamiast: „u zwierzchności gminnej dotyczącego okręgu“ powinno być: „w urzędzie naczelnika okręgowego dotyczącego okręgu“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CIX. — Wydana i rozesłana dnia 15. grudnia 1897.

Treść: *M* 280. Rozporządzenie, dotyczące się udowadniania, że przemysł handlowy jest wykonywany, celem stwierdzenia właściwości sądu dla miejsca dopełnienia umowy.

280.

Rozporządzenie Ministrów sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu z dnia 3. grudnia 1897,

tyczące się udowadniania, że przemysł handlowy jest wykonywany, celem stwierdzenia właściwości sądu dla miejsca dopełnienia umowy.

Według §. 88 Normy jurysdykcyjnej (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111) między osobami trudniącymi się przemysłem handlowym, Sąd miejsca dopełnienia umowy jest także uzasadniony, gdy odbiorca towaru przyjmie bez żadnych zastrzeżeń fakturę razem z nim lub jeszcze przed jego nadejściem nadesłaną a zawierającą uwagę, że zapłata nastąpić ma w miejscu oznaczonym i że wolno będzie w tem samym miejscu wnosić skargi z tegoż interesu. W celu wykonania tego postanowienia, rozporządza się na zasadzie artykułu XXIV. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895 Dz. u. p. Nr. 110):

§. 1.

O ile w skutek zaprzeczenia właściwości sądu musi być udowodnione, że strona procesowa należy do osób trudniących się przemysłem handlowym, dowód ten co do przedsiębiorstw przemysłowych tutejszo-krajowych uważać należy za wyprowadzony w szczególności wtenczas, gdy

1. świadectwem Sądu udowodnione jest, że firma osoby lub przedsiębiorstwa jest zapisana w rejestrze handlowym, lub

2. świadectwem Władzy przemysłowej jest potwierdzone, że osoba lub przedsiębiorstwo trudni się przemysłem handlowym w ściślejszym znaczeniu (§. 1, ustęp 3 ustawy przemysłowej).

§. 2.

O świadectwa Sądu, tyczące się wpisania do rejestru handlowego, starać się należy w kancelaryi sądowej tego trybunału, w którym utrzymywany jest rejestr handlowy. Świadectwa, których wystawienia żądano z wyraźnym oznajmieniem, że potrzebne są do procesu, wygotować i wydać należy niezwłocznie a bądź co bądź jeszcze tego samego dnia. Wniesienia prośby ustnej, której czyni się zadosyć, nie poświadczą się urzędownie.

§. 3.

Władza przemysłowa może wydać świadectwo w §. 1, 1. 2 wzmiankowane tylko w tym razie, jeżeli osoba lub przedsiębiorstwo, co do którego wyprowadzony być ma dowód wykonywania przemysłu, zgłosiło wykonywanie handlu, lub jeżeli decyzją prawomocną Władzy do tego powołanej (§. 1, ustęp 4 ustawy przemysłowej) jest stwierdzone, że przedsiębiorstwo przemysłowe należy uważać za przemysł handlowy w ściślejszym znaczeniu.

Przeto, jeżeli tej ostatniej decyzji niema, Władza przemysłowa odmówić ma świadectwa w szczególności także wszystkim tym przedsiębiorstwom przemysłowym, które bez zgłoszenia przemysłu handlowego kupczą własnymi wyrobami lub takimi towarami, których wyrób mieści się w granicach ich upoważnień przemysłowych.

§. 4.

Chcąc uzyskać świadectwo Władzy przemysłowej, prosić należy o takowe Władzę przemysłową pierwszej instancji utrzymującą rejestr przemysłów. Prośbę można przelożyć ustnie.

Kto żąda takiego świadectwa, winien oznajmić, że potrzebuje go do stwierdzenia właściwości Sądu dopełnienia umowy; poświadczenia w tej mierze nie można wymagać.

§. 5.

Świadectwo Władzy przemysłowej wystawia się w formie wyciągu z dokumentu przemysłowego (karty przemysłowej, konsensu), lub podaje się w niem i potwierdza osnowę zgłoszenia przemysłu; gdy zaś opiera się na decyzji Władz w §. 1, ustęp 4

ustawy przemysłowej wymienionych, podać w niem należy i potwierdzić treść tej decyzji.

Świadectwo wygotować trzeba jak można najrychlej i to z reguły jeszcze w dniu podania prośby

§. 6.

Gdy Władza przemysłowa odmówi świadectwa wolno stronie odwołać się do wyższej Władzy.

§. 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Gautsch r. w.

Koerber r. w.

Ruber r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CX. — Wydana i rozesłana dnia 15. grudnia 1897.

Treść: (№ 281—283.) 281. Obwieszczenie, wymieniające te zakłady naukowe, których świadectwa uważane będą za dowód uzdolnienia do rozpoczęcia pewnych przemysłów konsensowych. — 282. Rozporządzenie, dotyczące się złączenia Sądów powiatowych w dzielnicach Mariahilf i Neubau, tudzież Josefstadt i Alsergrund w Wiedniu, jakoteż ustanowienia Sądu powiatowego do spraw karnych w dzielnicy Josefstadt. — 283. Rozporządzenie, dotyczące się postępowania w sprawach spornych małżeńskich.

281.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych tudzież Ministerstwem wyznań i oświaty z dnia 5. grudnia 1897,

wymieniające te zakłady naukowe, których świadectwa uważane będą za dowód uzdolnienia do rozpoczęcia pewnych przemysłów konsensowych.

Na zasadzie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. września 1883 (Dz. u. p. Nr. 151), dotyczącego się udowadniania szczególnego uzdolnienia do rozpoczęcia pewnych przemysłów konsensowych, podaje się do wiadomości co następuje:

Do rozpoczęcia przemysłu konsensowego wyrobu i sprzedaży broni palnej, wymienionego w punkcie 5, ustęp 2 powyższego rozporządzenia uważane będzie za dostateczny dowód uzdolnienia świadectwo skończenia szkoły zawodowej przemysłu rusznikarskiego w Borowlu.

Do rozpoczęcia przemysłu konsensowego wyrobu i reparacji kotłów parowych, wzmiankowanego w punkcie 9 tegoż samego rozporządzenia, uważać należy za dowód szczególnego uzdolnienia świadectwa zakładów naukowych poniżej wymienionych w związku z świadectwem pracy w tym przemysle:

Świadectwo złożonego pomyślnie w szkołach głównych technicznych w Wiedniu, Grazu, Pradze, Bernie lub Lwowie pierwszego egzaminu rządowego z budowy machin, a względnie świadectwa złożenia ze skutkiem przynajmniej dostatecznym poszczególnych egzaminów z wszystkich przedmiotów tego egzaminu rządowego łącznie ze świadectwami złożonych pomyślnie egzaminów postępu z machinoznawstwa, z nauki budowy machin i z technologii mechanicznej;

Świadectwo dojrzałości lub świadectwo skończenia z pomyślnym skutkiem ostatniego roku oddziałów mechaniczno-technicznych wyższych szkół przemysłowych w c. k. szkołach przemysłowych rządowych w Wiedniu (I. dzielnica), Tryeście, Pradze, Libercu, Pilzni (niemiecka szkoła przemysłowa rządowa), w Bernie (niemiecka szkoła przemysłowa rządowa) w Bielsku i Krakowie, tudzież dolno-austryackiej szkoły przemysłowej krajowej w Wiener-Neustadt i kursu budowy okrętów w c. k. szkole przemysłowej rządowej w Tryeście.

Za dostateczny dowód uzdolnienia do przemysłu zaprowadzania gazociągów, urządzeń do oświetlania gazowego i wodociągów, wymienionego w punkcie 8 powołanego rozporządzenia, uważać należy także świadectwa zakładów powyżej wymienionych w związku z udowodnieniem pracy praktycznej przynajmniej dwuletniej w dotyczącym przemysle instalacyjnym.

Gautsch r. w.

Latour r. w.

Koerber r. w.

282.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7. grudnia 1897,**

tyczące się złączenia Sądów powiatowych w dzielnicach Mariahilf i Neubau, tudzież Josefstadt i Alsergrund w Wiedniu, jakoteż ustanowienia Sądu powiatowego do spraw karnych w dzielnicy Josefstadt.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 29. listopada 1897, ze zmianą rozporządzenia ministerjalnego z dnia 25. listopada 1853 (Dz. u. p. Nr. 249), łączą się w Wiedniu w jeden sąd powiatowy sądy powiatowe dzielnic Neubau i Mariahilf pod nazwą „Neubau“ a sądy powiatowe w dzielnicach Josefstadt i Alsergrund pod nazwą „Josefstadt“.

Ten ostatni sąd powiatowy wykonywać ma tylko sądownictwo w sprawach cywilnych i przeto w nazwie swojej używać ma przydalku „do spraw cywilnych“, do wykonywania zaś sądownictwa karnego ustanawia się samoistny sąd powiatowy pod nazwą „w dzielnicy Josefstadt do spraw karnych“, któremu ze zmianą rozporządzeń Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19. września 1879 (Dz. u. p. Nr. 115) i z dnia 29. grudnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1881) przekazuje się na zasadzie §. 9 ustawy o postępowaniu karnem sądownictwo w sprawach karnych dla dzielnic Śródmieścia, Josefstadtu i Alsergrundu.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Ruber r. w.

283.**Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. grudnia 1897,**

tyczące się postępowania w sprawach spornych małżeńskich.

Celem wskazania tych postanowień Dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819, Z. u. s. Nr. 1595, o postępowaniu w sprawach spornych małżeńskich, które stosownie do artykułu I, ustęp 2 ustawy zaprowadzającej ustawę o postępowaniu cywilnem (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112) pozostają w mocy obowiązującej pomimo wejścia w wykonanie ustawy o postępowaniu cywilnem, ponieważ dotyczą przedmiotów, ustawą o postępowaniu cywilnem nie urządzonych, tudzież — ażeby stosowanie tych postanowień pogodzić z przepisami o postępowaniu cywilnem, rozporządza się na zasadzie artykułu LV ustawy zaprowadzającej ustawę o postępowaniu cywilnem.

I. Stosowanie ustawy o postępowaniu cywilnem.**§. 1.**

Z zastrzeżeniem odrębności wynikających z postanowień powszechnej księgi ustaw cywilnych, ustawy zaprowadzającej ustawę o postępowaniu cywilnem i zarządzeń niżej podanych, przepisy ustawy o postępowaniu sądowem w sprawach spornych cywilnych (ustawy o postępowaniu cywilnem) z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113, stosować należy także w postępowaniu w sprawach spornych małżeńskich, przepisaniem w §. 94, 97 i 107 p. k. u. c.

W postępowaniu tem w pierwszej instancji strony nie są obowiązane używać do zastępstwa adwokatów (§. 27, ustęp 2 u. o p. c.). Także obowiązek dania zabezpieczenia na pokrycie kosztów procesowych nie istnieje co do skarg w sporach małżeńskich (§. 57, l. 3 u. o p. c.).

II. Postępowanie w sporach, tyjących się rozdziału co do stołu i łoża.**§. 2.**

Z prośbą o rozdział wniesioną bez przyzwolenia drugiego małżonka, postępować należy jak ze skargą.

Przed wyznaczeniem pierwszej audyencji do rozprawy ustnej (§. 239 u. o p. c.), winien sąd czynić małżonkom po trzykroć w odstępach ośmiudniowych przepisane w §. 104 p. k. u. c. przełożenia, jeżeli do prośby (skargi) o rozdział nie jest dołączone świadectwo właściwego plebana, co do bezskuteczności usiłowań pojednawczych według przepisu §§. 104, 107 i 132 p. k. u. c. podejmowanych (§. 2 ustawy z dnia 31. grudnia 1868, Dz. u. p. Nr. 3 z r. 1869).

Przełożenia przed sądem czynić ma przewoźniczący senatu lub jeden z członków senatu, któremu on to poruczy.

§. 3.

Na rozprawie ustnej sąd powinien usiłować załagodzić spory małżonków drogą dobrowolnego układu w taki sposób, żeby albo prośba (skarga) o rozdział została dobrowolnie cofnięta, albo żeby druga strona z powodów całkiem ważnych zgodziła się na żądany rozdział bez wyroku sądowego, na czas oznaczony lub nieoznaczony (§. 204 u. o p. c.).

§. 4.

Jeżeli w postępowaniu mają udział osoby nieletnie lub pod kuratelą zostające, wezwać należy na rozprawę ustną także ich rodziców, opiekunów lub kuratorów.

§. 5.

W protokole rozprawy oprócz szczegółów oznaczonych w §. 207, l. 2 u. o p. c. podać należy także zatrudnienie, miejsce zamieszkania, wiek i religię obojga małżonków, czas zawarcia małżeństwa, ilość, wiek i płeć dzieci; w protokole wyrazić także należy, czy intercyza była spisana.

§. 6.

Na rozprawie ustnej, dotyczącej się prośby (skargi) o rozdział, podanej bez zezwolenia drugiego małżonka, nie wolno posuwać się dalej niż idą powody rozdziału przytaczane przez strony.

W wyroku dotyczącym się takiej prośby (skargi) o rozdział, jeżeli prośbę (skargę) tę załatwia się przychylnie, orzec także należy zawsze, czy wina rozdziału ciąży na jednym czy na drugim małżonku, czy na obu stronach, czy też nie ciąży na żadnej z obu stron.

§. 7.

Zezwalając na rozdział w skutek zgodnej prośby obu stron nie można dopuszczać żadnego zastrzeżenia sobie dalszych rozpraw sądowych co do utrzymania małżonki i dzieci, oddzielenia majątku lub innych wzajemnych roszczeń małżonków a przeto, o ile obie strony nie pogodziły się całkiem i bezwarunkowo co do wszystkich tych przedmiotów, można zezwolić na rozdział tylko orzeczeniem sądowym z powodów przytoczonych w §. 109 p. k. u. c. (§. 8 dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819, Z. u. s. Nr. 1595).

III. Postępowanie, dotyczące się nieważności i rozwodu małżeństwa.

§. 8.

W przypadkach dochodzeń w skutek prośby o unieważnienie lub rozwód małżeństwa mieć należy na względzie §§. 94 aż do 102 i 115 aż do 117 p. k. u. c.

§. 9.

W postępowaniu dotyczącym się nieważności lub rozwodu małżeństwa ani nie odbywa się pierwsza audyencya (§. 239 u. o p. c.), ani nie wydaje się wyroku zaocznego.

Na podstawie doniesienia urzędowego lub podanej prośby zarządzić należy niezwłocznie postępowanie przygotowawcze w myśl §. 245, l. 2 u. o p. c. w celu urzędowego zbadania (§§. 97 i 115

p. k. u. c.) i stwierdzenia powodów przytaczanych za nieważnością lub rozwiązaniem małżeństwa.

Po zamknięciu postępowania przygotowawczego odbyć się ma rozprawa kontradiktoryjna ustna co do ważności małżeństwa lub co do prośby o rozwód małżeństwa.

§. 10.

Tak w postępowaniu przygotowawczym jak i na rozprawie ustnej kontradiktoryjnej wpływać należy środkami, jakie następują upoważnienia do kierowania procesem, nadane sędziemu wyznaczonemu, przewodniczącemu i senatowi, żeby wszelkie okoliczności faktu, ważne do rozstrzygnięcia, zostały zupełnie wyjaśnione. Powody przytaczane za nieważnością lub rozwiązaniem małżeństwa należy wprowadzić całkiem wyjaśnić, lecz zarazem trzeba je ściśle zbadać i należy z urzędu wziąć w opiekę ważne małżeństwo przeciw samowolnemu zaprzeczeniu jego ważności. Tak postępowaniem przygotowawczym jak i rozprawą ustną należy tak kierować, żeby nieważność małżeństwa lub prawo żądania rozwiązania onegoż albo jasno udowodnione zostało bez względu na własne zeznanie lub umowę małżonków albo, żeby niemożliwość tego dowodu była niewątpliwie wykazana (§. 14 Dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819, Z. u. s. Nr. 1595).

Przepis §. 252, ustęp 1 ustawy o postępowaniu cywilnem, nakazujący ograniczać się w postępowaniu przygotowawczym do roszczeń i roszczeń wzajemnych przedstawionych w pismach przygotowawczych, tudzież przepis co do szczególnych skutków niestawienia się strony w postępowaniu przygotowawczym (§. 254 u. o p. c.), nie stosują się przy dochodzeniu, dotyczącym się nieważności małżeństwa lub żądania rozwiązania małżeństwa.

§. 11.

W wyroku, którym małżeństwo uznaje się za nieważne lub za rozwiedzione, orzec także należy zawsze, czy wina nieważności małżeństwa lub rozwodu ciąży na jednym czy na drugim małżonku, czy na obu stronach, czy też nie ciąży na żadnej z obu stron.

§. 12.

Jeżeli jedno z małżonków wezwane przez sędziego do przesłuchania lub na rozprawę w postępowaniu przygotowawczym albo na rozprawę ustną kontradiktoryjną nie stawi się osobiście, w takim razie, o ile stawienie się ma wielką wagę w dochodzeniu urzędowym i przy stwierdzaniu powodów za nieważnością lub rozwiązaniem małżeństwa przywzrostonych albo przy usiłowaniu jednania napowrót

małżonków, można wezwać go ponownie z zagrożeniem karą porządkową i zmusić do stawienia się wynierzeniem tej kary (§. 87 u. o. o. s.).

§. 13.

Gdyby prośba jednego z małżonków o unieważnienie lub rozwiązanie małżeństwa było uderzająco bezzasadna, wezwać go należy najprzód samego i zapomocą stosownych przełożeń przywieść go, o ile to będzie możebne, do tego, żeby dobrowolnie odstąpił od swego zamiaru (§. 15 Dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819. Z. u. s. Nr. 1595).

§. 14.

Jeżeli przeszkoda do małżeństwa słusznie za nieważne podawanego, może być usunięta przez późniejszą dispensę, zgodzenie się osoby w prawach swoich pokrzywdzonej lub zezwolenie Władzy, zastosować należy przepis §. 98 p. k. u. c. i nawet wtedy, gdy niekatolicy proszą o rozwiązanie małżeństwa, usiłować należy stosownie do okoliczności przywieść do skutku dobrowolną zgodę i pojednać poróżnione umysły (§. 16 Dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819. Z. u. s. Nr. 1595).

§. 15.

Ustanowionemu przez sąd obrońcy związku małżeńskiego przesłać należy doniesienie urzędowe lub prośbę, na podstawie której zarządza się dochodzenie; nadto przybrać go należy tak do postępowania przygotowawczego jak i do rozprawy ustnej kontradiktoryjnej.

Obrońca związku małżeńskiego winien co do wszelkich okoliczności przytaczanych jako powód do rozvodu lub unieważnienia małżeństwa, wywieźć się dokładnie, o ile wniosek jest ustawowo uzasadniony i zupełnym dowodem poparty, lub zbadać starannie, jakie sprzeciwiają się mu zarzuty

i wątpliwości i w tym względzie złożyć przed sądem gruntowne i sumienne oświadczenie.

Gdyby w tej mierze dopuścił się uchybienia sędzia winien upomnieć go z urzędu (§. 17 Dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819. Z. u. s. Nr. 1595).

§. 16.

Przeciwko wyrokowi, którym małżeństwo zostaje unieważnione lub rozwiązane, winien obrońca związku małżeńskiego zawsze w czasie właściwym założyć apellację, jeżeli zaś unieważnione zostaje małżeństwo katolików lub gdy jedna strona jest religii katolickiej, winien żądać nawet rewizyi orzeczenia apelacji, zatwierdzającego wyrok pierwszej instancji. Sąd pierwszej instancji czuwać ma nad dopełnieniem tego obowiązku (§. 18 Dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819, Z. u. s. Nr. 1595).

§. 17.

Gdy małżeństwo zostanie unieważnione lub rozwiedzione, natenczas, jak tylko wyrok ten nabędzie mocy prawa, zarządzić należy z urzędu, żeby według przepisu §. 122 p. k. u. c. zapisany był w księdze ślubów (§. 19 Dekretu nadwornego z dnia 23. sierpnia 1819, Z. u. s. Nr. 1595).

§. 18.

Wejście w wykonanie ustawy o postępowaniu cywilnem nie narusza przepisów Dekretu nadwornego z dnia 13. listopada 1816. Z. u. s. Nr. 1296.

§. 19.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Ruber r. w.

Rok 1897.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXI. — Wydana i rozesłana dnia 18. grudnia 1897.

Treść: (№ 284—286.) 284. Rozporządzenie, dotyczące się uwolnienia obywateli węgierskich od składania zabezpieczenia na koszt procesu. — 285. Rozporządzenie, dotyczące się egzekucji i egzekucji dla zabezpieczenia na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w krajach korony węgierskiej. — 286. Rozporządzenie, dotyczące się egzekucji na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w Bośni i Hercegowinie.

284.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 13. grudnia 1897,

dotyczące się uwolnienia obywateli węgierskich od składania zabezpieczenia na koszt procesu.

Według osnowy oświadczenia królewsko węgierskiego Ministra sprawiedliwości z dnia 19. kwietnia 1897, l. 6854, artykuł XVIII. ustawy węgierskiej z r. 1893 o postępowaniu sumarycznym stanowią w §§. 9 i 220, że z zastrzeżeniem wzajemności obywatele austriaccy, występujący przed sądami węgierskimi w charakterze pozywających, nie są obowiązani dawać kaucyi na pokrycie kosztów procesu i opłaty od wyroku.

Również w Rjece, w myśl Procedury cywilnej z dnia 16. września 1852 tamże obowiązującej, Sądy królewskie nie mogą wymagać od obywateli austriaccy zabezpieczenia na pokrycie kosztów procesu i opłat od wyroków.

Ze względu na te postanowienia powołanych ustaw, dopóki takowe będą obowiązywały, przepis §. 57, l. 1 Procedury cywilnej (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112), stosować się ma

do obywateli węgierskich w ten sposób, że gdy w sporach cywilnych występują w przymocie pozywających przed jednym z sądów znajdujących się w obszarze ważności Procedury cywilnej, wolni są od obowiązku złożenia na żądanie pozwanego zabezpieczenia na pokrycie kosztów procesu i opłat od wyroku.

Gdy nadto stosownie do oświadczenia królewsko węgierskiego prezydenta Ministrów z dnia 11. grudnia 1897, l. 18955, złożonego na zasadzie oświadczenia bana Krocacji-Slawonii, postanowienia obowiązującej w Krocacji-Slawonii tymczasowej Procedury cywilnej z dnia 16. września 1852 nie wymagają od obywateli austriaccy, występujących przed sądami kroacko-slawońskimi w charakterze pozywających złożenia zabezpieczenia na pokrycie kosztów procesu, przeto także obywatele węgierscy, którzy ze względu na swoją przynależność do gminy, przynależą do Krocacji-Slawonii, gdy w sporach cywilnych występują w charakterze pozywających przed jednym ze Sądów znajdujących się w obszarze ważności Procedury cywilnej, są wolni od składania zabezpieczenia na pokrycie kosztów procesu.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Ruber r. w.

285.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 13. grudnia 1897,

tyczące się egzekucyi i egzekucyi dla zabezpieczenia na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w krajach korony węgierskiej.

Na zasadzie artykułu XLl. ustawy zaprowadzającej Ordynacyę egzekucyjną (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78), rozporządza się co następuje:

A. Egzekucya na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w krajach korony węgierskiej z wyjątkiem Kroacyi-Slawonii.

I. Artykuł LX ustawy węgierskiej z roku 1881 o postępowaniu egzekucyjnym zawiera w §§. 4 i 5 następujące postanowienia:

§. 4. Na zasadzie orzeczeń sądowych i ugód w drugim państwie monarchii austriacko-węgierskiej wydanych a względnie zawartych, o ile wzajemność istnieje, należy bezwarunkowo na prośbę Sądów tego państwa zarządzić egzekucyę, wyjąwszy ten przypadek, gdyby świadczenie, którego dopełnienie zamierzono drogą egzekucyjną przywieść do skutku, sprzeciwiało się zakazującym ustawom ojczyznym.

§. 5. W kwestjach, dotyczących się stanu osobowego obywatela węgierskiego, wyroki sądów zagranicznych przeciw obywatelowi węgierskiemu nie mogą być w kraju tutejszym wykonane.

Ponieważ według oświadczenia królewsko węgierskiego Ministra sprawiedliwości z dnia 16. listopada 1897, l. 61944, stosownie do przytoczonego wyżej §. 4 LX artykułu ustawy z roku 1881, Sądy królewsko węgierskie mogą zarządzić egzekucyę na zasadzie tytułów egzekucyjnych w §. 1, l. 1, 5, 7, 8 Ordynacyi egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896 Dz. u. p. Nr. 79) oznaczonych a które powstały w obszarze ważności Ordynacyi egzekucyjnej,

ludzień na zasadzie nakazów płatniczych w postępowaniu wekslowem, wydanych w obszarze ważności Ordynacyi egzekucyjnej,

a nakoniec na zasadzie orzeczeń przez sądy polubowne giełdowe w obszarze ważności Ordynacyi egzekucyjnej wydanych lub na zasadzie ugód przed takowymi zawartych,

przeto w wykonaniu wzajemności, Sądy tutejszo-krajowe mogą stosownie do §. 79go Ordynacyi egzekucyjnej dozwalać egzekucyi i zarządzić takową

na zasadzie następujących aktów i dokumentów w Węgrzech sporządzonych:

1. na zasadzie wyroków końcowych tudzież innych, w sporach wydanych wyroków, uchwał i rezolucyi Sądów cywilnych, jeżeli dalszy tok instancyi przeciwko nim miejsca mieć nie może lub przynajmniej jeżeli niema środka prawnego egzekucyę wstrzymującego;

2. na zasadzie wykonalnych nakazów płatniczych w postępowaniu wekslowem;

3. na zasadzie ugód zawartych przed Sądami cywilnymi lub karnymi co do roszezeń z prawa prywatnego;

4. na zasadzie ugód w postępowaniu konkursowem zawartych, sądownie potwierdzonych, na zasadzie prawomocnych uchwał sądowych w toku takiego postępowania wydanych i na zasadzie urzędowych wyciągów z protokołów likwidacyjnych, spisanych w toku postępowania konkursowego, skutek wykonalności posiadających;

5. na zasadzie prawomocnych orzeczeń Sądów karnych, wydanych co do roszezeń z prawa prywatnego;

6. na zasadzie orzeczeń przez Sądy polubowne giełdowe (tudzież równorzędne z sądami polubownymi giełdowymi, Sądy osobne dla targowic produktów i zboża) wydanych, które nie podlegają już wzruszeniu przed sądem polubownym wyższej instancyi i na zasadzie ugód przed tymi sądami polubownymi zawartych.

II. Ponieważ według §. 4 LX. artykułu ustawy węgierskiej z roku 1881, do zarządzania egzekucyi na zasadzie aktów i dokumentów w tutejszym obszarze państwa sporządzonych, kwalifikujących się do egzekucyi, nie wymaga się, żeby zachodziły warunki w §. 81, l. 1 i 4 Ordynacyi egzekucyjnej podane i egzekucyi można odmówić tylko w tym przypadku, gdy świadczenie, którego dopełnienie zamierzono drogą egzekucyi osiągnąć, sprzeciwia się zakazującym ustawom krajów węgierskich, przeto dla zupełnego zrównoważenia wzajemności w obec przepisów §§. 4 i 5 LX artykułu ustawy węgierskiej z roku 1881 rozporządza się stosownie do §. 84go Ordynacyi egzekucyjnej, że postanowienia §§. 81 i 83 Ordynacyi egzekucyjnej nie mają być stosowane do tytułów egzekucyjnych wyżej oznaczonych, które powstały w Węgrzech i że Sądy tutejszo-krajowe, którymby taki tytuł egzekucyjny był przedstawiony, mogą odrzucić prośbę Sądu królewsko węgierskiego o zarządzenie egzekucyi tylko w tym razie, gdy świadczenie, którego dopełnienie zamierzono drogą egzekucyi osiągnąć, sprzeciwia się zakazującej ustawie tutejszo-krajowej, lub gdy idzie o wykonanie orzeczenia przeciw obywatelowi austriackiemu w kwestjach stanu osobowego tegoż obywatela.

III. Celem zachowania wzajemności, oświadczają się nadto stosownie do §. 84 Ordynacji egzekucyjnej, że wyroki węgierskich sądów polubownych giełdowych, nadchodzące do wykonania w obszarze ważności Ordynacji egzekucyjnej, nie mogą być wzruszane ani zaskarżeniem nieważności (artykuł XXIII ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112) zaprowadzającej Procedurę cywilną, ani zażaleniem w myśl artykułu XXV. ustawy zaprowadzającej Procedurę cywilną, ani w myśl §§. 595, 596 Procedury cywilnej (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113).

Natomiast egzekucya, wytoczona w obszarze ważności Ordynacji egzekucyjnej na zasadzie wyroków węgierskich sądów polubownych giełdowych, może być w taki sam sposób i w takiej samej mierze jak egzekucya na zasadzie wyroków sądów polubownych tutejszo-krajowych odłożona i wstrzymana na żądanie obowiązanych, z powodów podanych w artykule XXIX i XXX ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78). Jednakże Sądy tutejszo-krajowe, zarządzając egzekucję na zasadzie wyroków węgierskich sądów polubownych giełdowych, mają jedynie badać, czy się ziszczają warunki wykonalności podane pod I i II; zarządzenia egzekucyi nie można z urzędu odmówić, gdyby zachodził jeden z powodów zastanowienia, podanych w artykule XXIX i XXX ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną.

IV. Nadto rozporządza się stosownie do §. 84 Ordynacji egzekucyjnej, że Sądy królewsko węgierskie mogą dozwolenie egzekucyi proponować właściwemu Sądowi tutejszo-krajowym (§. 82 Ordynacji egzekucyjnej) lub jak dotychczas zarządzić samodzielnie egzekucję i o jej wykonanie prosić bezpośrednio Sąd tutejszo-krajowy do tego powołany (Sąd egzekucyjny).

W tym ostatnim przypadku Sąd egzekucyjny winien stosownie do przepisów ustawowych i postanowień powyższych zarządzić wykonanie egzekucyi i nadto załatwić i rozstrzygnąć wszelkie zdarzenia wypadkowe i spory, jakieby w toku postępowania egzekucyjnego lub z powodu onegoż zaszły, do których w ogóle właściwym jest Sąd tutejszo-krajowy egzekucyi pozwalający.

V. Według oświadczenia królewsko węgierskiego Ministra sprawiedliwości z dnia 23. października 1897, l. 52503, Sądy w Rjece mogą stosownie do §. 550 tymczasowej Procedury cywilnej z dnia 16. września 1852, obowiązującej na obszarze miasta Rjecki i jego okręgu, którego osnowa podana jest niżej pod VI, zarządzać egzekucję na zasadzie następujących aktów i dokumentów, w obszarze ważności Ordynacji egzekucyjnej sporządzonych:

1. na zasadzie prawomocnych wyroków Sądów cywilnych;
2. na zasadzie prawomocnych nakazów płatniczych w postępowaniu wekslowem;
3. na zasadzie ugód, zawartych przed Sądami cywilnymi lub karnymi co do roszezeń z prawa prywatnego;
4. na zasadzie ugód, w postępowaniu konkursowem zawartych, sądownie potwierdzonych, na zasadzie prawomocnych uchwał sądowych w toku takiego postępowania wydanych i na zasadzie urzędowych wyciągów z protokołów likwidacyjnych, spisanych w toku postępowania konkursowego, skutek wykonalności posiadających;
5. na zasadzie prawomocnych orzeczeń Sądów karnych, wydanych co do roszezeń z prawa prywatnego;
6. na zasadzie prawomocnych orzeczeń sądów polubownych giełdowych i na zasadzie ugód, przed tymi sądami polubownymi zawartych.

Przeto w wykonaniu wzajemności, Sądy tutejszo-krajowe mogą stosownie do §. 79go Ordynacji egzekucyjnej dozwalać egzekucyi i zarządzić ją na zasadzie aktów i dokumentów w ustępie powyższym pod l. 1 aż do 6 oznaczonych, na obszarze miasta Rjecki i w jego okręgu sporządzonych. W przypadku tym stosują się odpowiednio postanowienia zawarte pod II aż do IV.

B. Egzekucya i egzekucya dla zabezpieczenia na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w Kroacyi-Slawonii.

VI. Procedura cywilna z dnia 16. września 1852, obowiązująca w Kroacyi-Slawonii, zawiera co do egzekucyi przymusowej wyroków zagranicznych następujące postanowienia:

§. 550. Na zasadzie prawomocnych wyroków Sądów zagranicznych, Sądy tutejszo-krajowe, przesłane o to przez Władzę zagraniczną lub przez wierzyciela, o ile co do poszczególnych państw nie istnieją osobne przepisy, mają dozwalać egzekucyi, jednakże tylko pod następującymi warunkami:

1. Sędzia zagraniczny powinien według powszechnych zasad prawnych być uprawnionym do wykonywania sądownictwa w tej sprawie i pod tym względem można w przypadku wątpliwych zażądać potrzebnego bliższego wyjaśnienia albo od niego samego, albo od prowadzącego egzekucję.

Wyrok powinien być

2. złożony w pierwopisie i prawomocność jego ma być potwierdzona albo odezwą sędziego zagranicznego albo, jeżeli sama strona wnosi prośbę o

egzekucję, świadectwem urzędowym tego samego Sądu (klauzulą egzekucyjną).

3. Egzekucya może mieć miejsce tylko o tyle, o ile Władze sądowe kraju, w którym wyrok został wydany, wykonywają z równą uczynnością wyroki tutejszych sądów, co jednak uważane być ma za domniemalne, póki nie będzie szczególnego powodu do powątpiewania o tem.

Nadto §. 4 ustawy z dnia 17. grudnia 1876 (Nr. 1 Sbornika z roku 1877) stanowi:

Egzekucye dozwolone przez Sądy krajowe korony węgierskiej, w których ustawa niniejsza nie obowiązuje, jakoteż egzekucye dozwolone przez Sądy królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, winny Sądy tutejszo-krajowe na żądanie tamtych Sądów wykonywać według postanowień ustawy niniejszej.

VII. Stosownie do tych postanowień królewsko węgierski prezydent Ministrów w odezwie swojej z dnia 11. grudnia 1897, l. 19913, oświadczył na zasadzie deklaracji Bana Kroacyi-Slawonii:

1. że Sądy kroacko-slawońskie na zasadzie §. 550 tymczasowej Procedury cywilnej, jakoteż na zasadzie §. 4 noweli egzekucyjnej z dnia 17. grudnia 1876 są ustawowo obowiązane wykonywać wszelkie egzekucye, na które c. k. Sądy austriackie pozwoliły, zaliczając do nich także egzekucye dla zabezpieczenia a to bez względu na tytuł, na zasadzie którego egzekucya została dozwolona, jednak z tem ograniczeniem, żeby wykonanie egzekucyi nie sprzeciwiało się postanowieniom §§. 36, 235 ustawy karnej z dnia 27. maja 1852;

2. gdy prowadzący egzekucję prosi bezpośrednio Sądy kroacko-slawońskie o dozwole nie egzekucyi za zasadzie tytułu austriackiego, stosują się w zupełności §§. 439 i 550 tymczasowej Procedury cywilnej a przeto wykonywają się tylko prawomocne orzeczenia sądowe. Wyraz „Wyroki“ w ustępie 1 §. 550 Procedury cywilnej obejmuje w sobie także nakazy i polecenia płatnicze w postępowaniu wekslowem a względnie nakazowem i tym podobne orzeczenia i ugody sądowe kwalifikujące się do egzekucyi.

VIII. Ze względu na przytoczone postanowienia ustawowe i złożone deklaracje, Sądy tutejszo-krajowe mogą w wykonaniu wzajemności stosownie do §§. 79 i 373 Ordynacji egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79) dozwalać egzekucyi i zarządzać takową na zasadzie wszelkich aktów i dokumentów w Kroacyi-Slawonii sporządzonych, które według §. 1 Ordynacji egzekucyjnej uważają się za tytuły egzekucyjne. Na zasadzie prawomocnych orzeczeń Sądów karnych, egzekucya

może mieć miejsce tylko o tyle, o ile takowe tyczą się roszczeń z prawa prywatnego.

Egzekucya dla zabezpieczenia może być dozwolona stosownie do §. 373 Ordynacji egzekucyjnej na zasadzie nie prawomocnych jeszcze lub jeszcze nie bezwarunkowo wykonalnych wyroków końcowych cywilno-sądowych i poleceń płatniczych w Kroacyi-Slawonii wydanych.

IX. Ponieważ według postanowień ustaw procesowych w Kroacyi-Slawonii obowiązujących, wyżej pod VI przytoczonych, do zarządzenia egzekucyi na zasadzie aktów i dokumentów w obszarze ważności Ordynacji egzekucyjnej sporządzonych, kwalifikujących się do egzekucyi, nie wymaga się, żeby zachodziły warunki w §. 81, l. 1 i 4 Ordynacji egzekucyjnej podane, przeto stosownie do §. 84 Ordynacji egzekucyjnej rozporządza się, że postanowienia §. 81, l. 1 i 4, tudzież §. 83 Ordynacji egzekucyjnej nie mają być stosowane do tytułów egzekucyjnych wyżej oznaczonych, które powstały w Kroacyi-Slawonii i że Sądy tutejszo-krajowe, którymby taki tytuł egzekucyjny był przedstawiony, mogą odmówić dozwole nia egzekucyi lub egzekucyi na zabezpieczenie tylko w tym razie, gdy zapomocą egzekucyi wymuszona być ma czynność, która według prawa tutejszo-krajowego jest w ogóle nie dozwolona lub której wymuszać nie wolno lub gdy tytuł egzekucyjny tyczy się stanu osobowego obywatela austriackiego i ma być przeciw temu ostatniemu wykonany (§. 81, l. 2 i 3 Ordynacji egzekucyjnej).

X. Nadto rozporządza się stosownie do §. 84 Ordynacji egzekucyjnej, że Sądy królewskie kroacko-slawońskie mogą dozwole nie egzekucyi proponować właściwemu Sądowi tutejszo-krajowemu (§. 82 Ordynacji egzekucyjnej) lub jak dotychczas zarządzić egzekucję samodzielnie i o jej wykonanie prosić bezpośrednio Sąd tutejszo-krajowy do tego powołany (Sąd egzekucyjny).

W tym ostatnim przypadku Sąd egzekucyjny winien stosownie do przepisów ustawowych i postanowień powyższych zarządzić wykonanie egzekucyi a nadto załatwić i rozstrzygnąć wszelkie zdarzenia wypadkowe i spory, jakieby w toku postępowania egzekucyjnego lub z powodu onegoż zaszyły, do których w ogóle właściwym jest Sąd tutejszo-krajowy egzekucyi dozwalający.

Sądem właściwym do dozwalania na zasadzie tytułów egzekucyjnych kroacko-slawońskich, egzekucyi na zabezpieczenie jest stosownie do §. 375 Ordynacji egzekucyjnej Trybunał pierwszej instancyi tamże oznaczony.

Ruber r. w.

286.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 15. grudnia 1897,

tyczące się egzekucyi na zasadzie aktów i dokumentów sporządzonych w Bośni i Hercegowinie.

Na zasadzie artykułu XLI. ustawy zaprowadzającej Ordynacyę egzekucyjną (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78) rozporządza się co następuje:

I. Procedura cywilna z dnia 14. kwietnia 1883 w Bośni i Hercegowinie obowiązująca, zawiera co do egzekucyi wyroków zagranicznych i orzeczeń z nimi równorzędnych następujące postanowienia:

§. 464. Egzekucyi na zaspokojenie dozwala się na zasadzie dokumentów, które ustawa uznaje za kwalifikujące się do egzekucyi i które, o ile ustawa nie dozwala wyjątku, opatrzone są klauzulą egzekucyjną.

§. 466. Wyroki i inne równorzędne z takowymi orzeczenia Sądów poza obrębem ważności ustawy niniejszej opatrywać należy klauzulą egzekucyjną, jeżeli zawierają potwierdzenie, że nie podlegają tokowi instancyi wstrzymującemu wykonalność, o ile ziszczają się warunki ogólne udzielenia pomocy prawnej i o ile traktatami lub szczególnymi przepisami istniejącymi co do szczególnych obszarów politycznych nie jest inaczej postanowione.

Wyroki i równorzędne z nimi orzeczenia Sądów monarchii austriacko-węgierskiej, tudzież ugody przed tymi Sądami zawarte, opatrywać należy klauzulą egzekucyjną pod warunkiem wzajemności, wyjąwszy ten przypadek, że świadczenie, przedmiotem egzekucyi będące, jest według ustaw, w obszarze ważności ustawy niniejszej obowiązujących niedopuszczalne.

§. 467. Jeżeli wykonać się mające orzeczenie Sądu z poza obszaru ważności ustawy niniejszej, zawiera decyzję co do stanu osobowego obywatela obszaru ważności ustawy niniejszej, orzeczenia takiego nie należy opatrywać klauzulą egzekucyjną, jeżeli ma być wykonana decyzja przeciw osobie takiego obywatela.

II. Na zasadzie tych postanowień, c. i k. wspólne Ministerstwo do spraw Bośni i Hercegowiny złożyło w dniu 11. grudnia 1897, pod l. 13304 imieniem zarządu krajowego bośniacko-hercegowińskiego, oświadczenie, że Sądy w Bośni i Hercegowinie opatrywać będą klauzulą egzekucyjną nastę-

pujące akty i dokumenty w obszarze ważności Ordynacyi egzekucyjnej sporządzone:

1. wyroki Sądów cywilnych, tudzież uchwały i rezolucye Sądów cywilnych spór załatwiające, jeżeli dalszy tok instancyi nie ma miejsca lub przynajmniej, jeżeli niema środka prawnego, egzekucyę tamującego;

2. uchwały i rezolucye Sądów cywilnych, które wprawdzie sporu nie załatwiają ale zawierają orzeczenie co do wynagrodzenia kosztów, jeżeli dalszy tok instancyi przeciw temu orzeczeniu nie ma miejsca, lub przynajmniej, jeżeli niema środka prawnego wstrzymującego egzekucyę, wykonana być ma jedynie decyzja co do kosztów;

3. ugody zawarte przed Sądami cywilnymi co do roszezeń z prawa prywatnego;

4. ugody sądownie potwierdzone, w postępowaniu konkursowem zawarte, uchwały sądowe prawomocne w toku takiego postępowania wydane i wyciągi z protokołów likwidacyjnych w toku postępowania konkursowego spisane, o ile na zasadzie takiego wyciągu jak na zasadzie ugody sądowej można przeciw obowiązannemu prowadzić egzekucyę;

5. wyroki Sądów przemysłowych weale nie lub już nie wzruszalne i ugody przed nimi zawarte;

6. orzeczenia tych sądów polubownych, które opierają się na statutach przez Władzę zatwierdzonych, jeżeli orzeczenie (wyrok sądu polubownego) nie podlegają już wzruszaniu przed sądem polubownym wyższej instancyi, jakoteż ugody przed takimi sądami polubownymi zawarte, jeżeli dołączone jest świadectwo sądowe, potwierdzające, że orzeczenie sądu polubownego wydane było w granicach właściwości tego sądu, lub że w ugodzie trzymano się również tych granic.

Okoliczność, że co do wyroków uchwał i rezolucyi, które mają być wykonane, nie ma miejsca dalszy tok instancyi lub przynajmniej, że niema środka prawnego egzekucyę wstrzymującego albo, że orzeczenie (wyrok) sądu polubownego nie podlega już wzruszeniu przed sądem polubownym wyższej instancyi, powinna być udowodniona świadectwem sądowem.

Jednakże nie opatruje się klauzulą egzekucyjną aktów i dokumentów pod 1 aż do 6 oznaczonych:

- a) jeżeli świadczenie, które egzekucyą ma być wymuszone, jest niedozwolone według ustaw w Bośni i Hercegowinie istniejących, lub
- b) jeżeli tytuł egzekucyjny tyczy się stanu osobowego obywatela bośniacko-hercegowińskiego i ma być przeciw temu ostatniemu wykonany.

III. Ze względu na postanowienia ustawowe i deklaracje powyżej przytoczone, Sądy tutejszo-krajowe mogą w wykonaniu wzajemności stosownie do §. 79 Ordynacji egzekucyjnej (ustawa z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 79) dozwalać egzekucyi na zasadzie aktów i dokumentów pod II, l. 1 aż do 6 przytoczonych, w Bośni i Hercegowinie sporządzonych, które odpowiadają tytułom egzekucyjnym tego samego rodzaju w §. 1, l. 1, 5, 7, 11 i 16 Ordynacji egzekucyjnej przytoczonym, o ile ziszczają się warunki w §. 86, l. 1 i 2 Ordynacji egzekucyjnej oznaczone (artykuł XIX ustawy zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną).

Za równe ugodom w Bośni i Hercegowinie przed Sądami cywilnymi zawartym, poczytywać należy skargi, na których zanotowane jest oświadczenie pozwanego, że roszczenie przedmiotem skargi będące, uznaje bez zastrzeżenia (§. 67 Procedury cywilnej dla Bośni i Hercegowiny), jeżeli z wnioskiem żądającym egzekucyi, przedstawiony będzie egzemplarz skargi opatrzony klauzulą przyznania i sądownym potwierdzeniem wykonalności.

IV. Sądem właściwym do dozwolania egzekucyi na zasadzie aktów i dokumentów w Bośni i Hercegowinie sporządzonych, jest Trybunał pierwszej instancji w §. 82 Ordynacji egzekucyjnej oznaczony.

Wniosek może uczynić bezpośrednio wierzyciel egzekucyę prowadzący lub też Sądy bośniacko-hercegowińskie mogą prosić o wykonanie egzekucyi.

Gdy załatwiona być ma odezwa urzędowa nie uwzględniająca dostatecznie przepisów Ordynacji egzekucyjnej, uczynić należy zadosyć żądaniu bez względu na te wady o tyle, o ile w poszczególnym przypadku stosownie do stanu rzeczy egzekucya może być wykonana.

Gdy odezwa urzędowa, tycząca się dozwolenia lub wykonania egzekucyi nadejdzie do Sądu, który nie jest właściwym do dozwolenia egzekucyi, odezwę tę posłać należy z urzędu do właściwego Sądu.

Ruber r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXII. — Wydana i rozesłana dnia 18. grudnia 1897.

Treść: (№ 287—290.) 287. Rozporządzenie, którem podają się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej niemieckiej, tyczące się egzekucyi przymusowej z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności postanowieniami temi zapewnionej. — 288. Rozporządzenie, którem podają się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej włoskiej, tyczące się egzekucyi przymusowej z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności postanowieniami temi zapewnionej. — 289. Rozporządzenie, którem podają się do wiadomości przepisy obowiązujące w księstwie Liechtenstein pod względem egzekucyi austriackich tytułów egzekucyjnych i stopień wzajemności takowemi zapewnionej. — 290. Rozporządzenie, którem podaje się do wiadomości przepisy obowiązujące w kantonie Waadt pod względem egzekucyi z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności takowemi zapewnionej.

287.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 10. grudnia 1897,

którem podają się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej niemieckiej, tyczące się egzekucyi przymusowej z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności postanowieniami temi zapewnionej.

Procedura cywilna z dnia 30. stycznia 1877 (Dziennik ustaw państwa strona 83) w państwie niemieckiem obowiązująca, zawiera co do egzekucyi przymusowej z wyroków zagranicznych następujące przepisy przez Rząd cesarsko niemiecki w całej osnowie zakomunikowane.

§. 660.

„Egzekucya przymusowa z wyroku Sądu zagranicznego odbywa się tylko w takim razie, jeżeli jej dopuszczalność wyrzeczona jest wyrokiem egzekucyjnym.

Do podania skargi o wydanie takowego właściwym jest Sąd urzędowy lub Sąd ziemski, który dla dłużnika jest Sądem zwyczajnym powszechnym a w braku takowego Sąd urzędowy lub Sąd ziemski, w którym stosownie do §. 24 można wytaczać skargę przeciw dłużnikowi.“

§. 661.

„Wyrok egzekucyjny wydać należy bez badania prawności decyzji.

Nie należy go wydać:

1. jeżeli wyrok Sądu zagranicznego według prawa, które dla tego Sądu jest obowiązującym, nie nabył jeszcze prawomocności;

2. jeżeli zapomocą egzekucyi ma być wymuszona czynność, która według prawa sędziego niemieckiego, oceniającego dopuszczalność przymusowego wykonania, nie może być wymuszona;

3. jeżeli według prawa sędziego niemieckiego, oceniającego dopuszczalność przymusowego wykonania, Sądy tego państwa, do którego Sąd zagraniczny przynależy, nie były właściwe;

4. jeżeli dłużnik skazany jest Niemcem i nie wdawał się w proces, o ile wezwanie lub zarządzenie proces wszczynające nie było mu doręczone ani w państwie sądu procesowego, ani przez udzielenie pomocy prawnej w państwie niemieckiem;

5. jeżeli wzajemność nie jest zapewniona.“

Rząd cesarsko niemiecki oświadczył, że w zastosowaniu tych postanowień ustawowych w państwie niemieckiem, o ile dotychczasowa praktyka Sądów tamtejszych dozwala o tem wnioskować.

mogą uzasadniać wykonanie przymusowe, wszystkie te uchwały i rezolucje Sądów austriackich, które spór pomiędzy stronami załatwiają na podstawie zwyczajnego lub sumarycznego postępowania procesowego, zapewniającego posłuchanie obu stronom, przyczem obojętną jest rzeczą, czy uchwały i rezolucje wydane zostały także w zewnętrznych formach wyroku i czy także istotnie obie strony pertraktowały.

Według tego w państwie niemieckiem uwzględniają się do przymusowego wykonania tytuły egzekucyjne, wymienione w §. 1 Ordynacji egzekucyjnej z dnia 27. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 79) pod l. 1, 2, 3, tudzież decyzje co do kosztów postępowania i posiadające moc wykonawczą wyciągi urzędowe z protokołów likwidacyjnych, spisanych w toku postępowania konkursowego (§. 1, l. 7 Ordynacji egzekucyjnej), jakoteż wyroki Sądów przemysłowych (§. 1, l. 11 Ordynacji egzekucyjnej).

W tym stopniu uważać też należy wzajemność za zapewnioną, gdy stosownie do §. 79 Ordynacji egzekucyjnej idzie o egzekucje na zasadzie aktów i dokumentów w państwie niemieckiem sporządzonych.

Ruber r. w.

288.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 10. grudnia 1897,

którem podają się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej włoskiej, tyżące się egzekucji przymusowej z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności postanowieniami temi zapewnionej.

Rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29. września 1879, Dz. u. p. Nr. 120, podano do wiadomości na zasadzie oznajmienia Rządu królewsko włoskiego, że celem dochodzenia w postępowaniu delibacyjnem nie będzie już badanie, czy wyrok zagraniczny, który ma być wykonany, nie jest oczywiście niesprawiedliwy, lecz zbadanie następujących okoliczności stosownie do artykułu 941 włoskiej Procedury cywilnej:

1. czy Sąd, który wydał wyrok, był właściwym;

2. czy przed wydaniem wyroku strony otrzymały przepisane wezwanie;

3. czy strony były zgodnie z ustawą reprezentowane lub czy w sposób zgodny z ustawami zostały skazane zaocznie;

4. czy wyrok nie zawiera postanowień sprzeciwiających się publicznemu porządkowi lub prawu publicznemu krajowemu.

Według ponownego uwiadomienia Rządu królewsko włoskiego oznajmienie to zgadza się także z obecnym stanem ustawodawstwa włoskiego i według odnośnych postanowień ustaw włoskich tudzież według zasad powszechnych prawa prywatnego międzynarodowego we Włoszech obowiązujących, każdy akt, będący według ustaw kraju, w którym został sporządzony, tytułem egzekucyjnym, ma być także we Włoszech za taki uważany, niezawisłe od wzmiarkowanego wyżej badania w postępowaniu delibacyjnem.

W tym stopniu uważać też należy wzajemność za zapewnioną, gdy stosownie do §. 79 Ordynacji egzekucyjnej idzie o egzekucję aktów i dokumentów sporządzonych w królestwie włoskiem.

Ruber r. w.

289.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 10. grudnia 1897,

którem podają się do wiadomości przepisy obowiązujące w księstwie Liechtenstein pod względem egzekucji austriackich tytułów egzekucyjnych i stopień wzajemności takowemi zapewnionej.

Obowiązująca w księstwie Liechtenstein ustawa z dnia 13. lipca 1897, o tytułach egzekucyjnych austriackich, które w księstwie Liechtenstein mogą być wykonane (Dziennik ustaw krajowych liechtensteińskich Nr. 4), przez księżącą kancelaryę nadworną liechtensteińską w całej osnowie do wiadomości podana, stanowi:

Artykuł 1.

„Od dnia, w którym Ordynacja egzekucyjna z dnia 27. maja 1896 (Dz. u. p. Nr. 79) wejdzie w wykonanie w królestwach i krajach monarchii austriacko-węgierskiej w Radzie państwa reprezentowanych, Sądy księstwa Liechtenstein dozwalać będą egzekucji w myśl przepisów ustaw w księstwie Liechtenstein obowiązujących na zasadzie następujących tytułów egzekucyjnych, wychodzących od tamtejszych Sądów:

290.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 10. grudnia 1897,

1. na zasadzie wyroków końcowych oraz wyroków częściowych Sądów tamtejszych, jeżeli nie ma miejsca dalszy tok instancyj przeciw takowym lub przynajmniej, jeżeli niema środka prawnego wstrzymującego egzekucję;

2. na zasadzie nakazów płatniczych, przez tamtejsze Sądy wydanych w postępowaniu nakazowym i wekslowem, jeżeli przeciwko nim nie poczyniono zarzutów w czasie właściwym;

3. na zasadzie poleceń zapłaty wydanych w postępowaniu wezwawezeni, które już nie podlegają zarzutom;

4. na zasadzie ugód, zawartych przed Sądem cywilnym w przedmiocie roszczeń z prawa prywatnego.

Artykuł 2.

Egzekucyi tej można dozwalać tylko w tym razie, jeżeli według postanowień w księstwie obowiązujących sprawa mogła być sądownie rozstrzygnięta w królestwach i krajach monarchii austriacko-węgierskiej w Radzie państwa reprezentowanych, prawomocność tytułu egzekucyjnego jest udowodniona i dopóki tam zapewnione będzie takie samo postępowanie względem tutejszych poddanych jak względem własnych

Artykuł 3.

Właściwość Sądu kontraktowego uznawana będzie tylko w razie wyraźnego poddania się jurysdykcji c. k. Sądu austriackiego lub w tym przypadku, jeżeli miejsce, w którym zapłata ma być uiszczona, lub inny obowiązek dopełniony, albo miejsce, w którym można pozywać, stwierdzone jest oświadczeniem obowiązane.

Artykuł 4.

Zresztą postanowienia ustawy z dnia 16. grudnia 1891, Nr. 9 liechtensteńskiego Dziennika ustaw krajowych, dotyczące się wykonywania wyroków cywilno-sądowych zagranicznych w księstwie Liechtensteinie, o ile postanowieniami powyższymi nie są od tego wyłączone, mają być posiłkowo stosowane.

W tym stopniu uważać też należy wzajemność za zapewnioną, gdy stosownie do §. 79 Ordynacyi egzekucyjnej idzie o egzekucję na zasadzie aktów i dokumentów w księstwie Liechtenstein sporządzonych.

Ustawa krajowa liechtensteńska z dnia 16. grudnia 1891 została podana do wiadomości rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. stycznia 1892 (Dz. u. p. Nr. 112).

Ruber r. w.

którem podaje się do wiadomości przepisy obowiązujące w kantonie Waadt pod względem egzekucyi z wyroków zagranicznych i stopień wzajemności takowemi zapewnionej.

Według oświadczeń Rady stanu kantonu Waadt z dnia 9. marca 1897, przepisy ustawy federacyjnej z dnia 11. kwietnia 1889 o egzekwowaniu długów i o upadłościach, każdy może na zasadzie samego twierdzenia, że jest wierzycielem innej osoby w kantonie Waadt zamieszkałej, chociażby żadnego tytułu nie posiadał, wytoczyć przeciw tej osobie egzekucję długu.

Tem bardziej więc mają pod tym względem w kantonie Waadt charakter wykonalności — z zastrzeżeniem na rzecz obowiązanych i trzecich osób prawa założenia protestacyi („wniosek prawny”) — wszelkie wyroki Sądów austriackich, opiewające na zapłacenie pieniędzy lub danie zabezpieczenia, jakoteż wszelkie dokumenta publiczne lub prywatne

Jeżeli wyrok w Austrii wydany, opatrzony jest formułą „Exequatur“ Rady stanu, natenczas, stosownie do oświadczenia tej Władzy, służy aktowi sądowemu także to dobrodziejstwo, że z powołaniem się na wyrok można żądać stanowczego uchylenia nie uzasadnionej protestacyi („otwarcia toku prawa“) przez obowiązane założonej. Toż samo rozumie się o ugodach sądowych i przyznaniach sądowych, które w Austrii przysły do skutku.

Według artykułu 519go Procedury cywilnej waadtländzkiej udziela się Exequatur pod następującymi warunkami:

1. wyrok powinien być opatrzony potwierdzeniem właściwej Władzy tego kraju, w którym został wydany, jako jest prawomocny i wykonalny;
2. powinna być zapewniona wzajemność co do podobnych wyroków Sądów waadtländzkich.

Odmawia się Exequatur:

1. gdy orzeczenie nie jest prawomocne;
2. jeżeli Sąd wyrokujący nie był właściwym
3. gdyby wykonanie mogło zakłócić porządek publiczny.

Według tego wzajemność uważać należy za zapewnioną, gdy stosownie do §. 79go Ordynacyi egzekucyjnej idzie o egzekucję na zasadzie wyroków Sądów waadtländzkich, opiewających na zapłacenie pieniędzy lub danie zabezpieczenia, albo na zasadzie ugód sądowych tamże zawartych.

Ruber r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1898 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1898**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **4 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniędzy, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł. | Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 . . . 12 " | " " 1879 " 1888 . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł. | Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1898:

Rocznik 1849 za . . . 2 zł. 10 c.	Rocznik 1866 za . . . 2 zł. 20 c.	Rocznik 1883 za . . . 2 zł. 50 c.
" 1850 " . . . 5 " 25 "	" 1867 " . . . 2 " — "	" 1881 " . . . 2 " 50 "
" 1851 " . . . 1 " 30 "	" 1868 " . . . 2 " — "	" 1885 " . . . 1 " 80 "
" 1852 " . . . 2 " 60 "	" 1869 " . . . 3 " — "	" 1886 " . . . 2 " 30 "
" 1853 " . . . 3 " 15 "	" 1870 " . . . 1 " 40 "	" 1887 " . . . 2 " 50 "
" 1854 " . . . 4 " 20 "	" 1871 " . . . 2 " — "	" 1888 " . . . 4 " 20 "
" 1855 " . . . 2 " 35 "	" 1872 " . . . 3 " 20 "	" 1889 " . . . 3 " — "
" 1856 " . . . 2 " 45 "	" 1873 " . . . 3 " 30 "	" 1890 " . . . 2 " 70 "
" 1857 " . . . 2 " 85 "	" 1874 " . . . 2 " 30 "	" 1891 " . . . 3 " — "
" 1858 " . . . 2 " 40 "	" 1875 " . . . 2 " — "	" 1892 " . . . 5 " — "
" 1859 " . . . 2 " — "	" 1876 " . . . 1 " 50 "	" 1893 " . . . 3 " — "
" 1860 " . . . 1 " 70 "	" 1877 " . . . 1 " — "	" 1894 " . . . 3 " — "
" 1861 " . . . 1 " 50 "	" 1878 " . . . 2 " 30 "	" 1895 " . . . 3 " 50 "
" 1862 " . . . 1 " 40 "	" 1879 " . . . 2 " 30 "	" 1896 " . . . 3 " 50 "
" 1863 " . . . 1 " 40 "	" 1880 " . . . 2 " 20 "	" 1897 " . . . 7 " 50 "
" 1864 " . . . 1 " 40 "	" 1881 " . . . 2 " 20 "	
" 1865 " . . . 2 " — "	" 1882 " . . . 3 " — "	

Rocznik 1897 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1897 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posylki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przebiegu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ wszystkie roczniki 1849 aż do 1897 włącznie wydania niemieckiego i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1897 włącznie) są całkowicie uzupełnione, przeto począwszy od roku 1898 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania niekompletnych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIII. — Wydana i rozesłana dnia 18. grudnia 1897.

Treść: (№ 291—292.) 291. Obwieszczenie o ustanowieniu urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego w Poysdorfie w Dolnej Austrii. — 292. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia nowych cen sprzedaży soli fabrycznej tutejszo-krajowej.

291.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. grudnia 1897,

o ustanowieniu urzędu podatkowego i sądowo-depozytowego w Poysdorfie w Dolnej Austrii.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 6. sierpnia 1896, zaprowadza się w Poysdorfie w Dolnej Austrii Urząd podatkowy i sądowo-depozytowy dla gmin Sądu powiatowego, który jednocześnie zostaje tam ustanowiony.

Nowy ten urząd rozpocząć ma czynności swoje dnia 1. stycznia 1898.

Od tegoż terminu gminy:

1. Poysdorf, Falkenstein, Klein-Hadersdorf, Herrnbaumgarten, Ketzelsdorf, Poisbrunn, Walterskirchen, Wetzelsdorf i Wilhelmsdorf należące do okręgu Urzędu podatkowego w Feldsbergu;

2. Ameis i Föllim należące do okręgu Urzędu podatkowego w Laa;

3. Erdberg należąca do okręgu Urzędu podatkowego w Mistelbachu;

4. Böhmischkrut i Alt-Höflein należące do okręgu Urzędu podatkowego w Zistersdorfie

zostaną oddzielone od okręgów tych urzędów podatkowych, do których dotychczas należały i przyłączone będą do okręgu urzędu podatkowego w Poysdorfie.

Böhm r. w.

292.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. grudnia 1897,

tyczące się ustanowienia nowych cen sprzedaży soli fabrycznej tutejszo-krajowej.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 11. marca 1897, ceny sprzedaży tak zwanej soli fabrycznej, to jest tej soli kuchennej (warzonki, soli kamiennej i soli morskiej, tudzież odpadków wyrobu warzonki i soli kamiennej i solanek), którą stosownie do postanowień szczególnych, w tej mierze istniejących, wydaje się z c. k. Składów soli do celów przemysłowych lub wszelkich innych produkcyjnych, mają być na przyszłość co trzy lata ustanawiane.

W wykonaniu tego Najwyższego postanowienia ogłasza się dołączoną taryfę cen soli fabrycznej, ustanowionych na trzeciecie 1898 aż do 1900 włącznie.

Po cenach tych wydawane będą tylko takie ilości soli fabrycznej, jakich dotyczące c. k. Składy soli mogą dostarczyć przy swoich terażniejszych urządzeniach fabrycznych. Co do wydawania większych ilości, których wyrób a względnie dostarczenie wymagałoby osobnych wkładów lub przyrządów, zastrzega sobie Ministerstwo skarbu ustanawianie dotyczących cen w każdym z osobna przypadku.

Böhm r. w.

Taryfa sprzedaży soli fabrycznej.

Nr. bieżący	Siedziba skarbowych składów soli	Gatunki soli	Ceny soli fabrycznej			
			za 100 kg		za 1 hl	
			nieopakowanej i nie zakazanej			
			zł.	c.	zł.	c.
1	Ebensee	Sól fabryczna I. gatunku	99	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	50	.	.
		Solanka	8
2	Aussee	Sól fabryczna I. gatunku	1	15	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	50	.	.
		Solanka	6
3	Hallein	Sól fabryczna I. gatunku	99	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	49	.	.
		Solanka	9
4	Hall	Sól fabryczna I. gatunku	1	10	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	58	.	.
		Solanka	10
5	Wieliczka	Sól fabryczna I. gatunku	50	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	40	.	.
6	Bochnia	Sól fabryczna II. gatunku	77	.	.
7	Stebnik	Sól fabryczna I. gatunku	90	.	.
8	Delatyn	Sól fabryczna I. gatunku	76	.	.
9	Kossów	Sól fabryczna I. gatunku	80	.	.
10	Kaczyka	Sól fabryczna II. gatunku	34	.	.
11	Peran i Kopr	Sól fabryczna I. gatunku	1	04	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	79	.	.
12	Tryest	Sól fabryczna I. gatunku	1	17	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	92	.	.
13	Zadar	Sól fabryczna I. gatunku	1	32	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	1	07	.	.
14	Spljet	Sól fabryczna I. gatunku	1	33	.	.
		Sól fabryczna II. gatunku	1	08	.	.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIV. — Wydana i rozesłana dnia 18. grudnia 1897.

Treść: *M* 293. Rozporządzenie, którem na zasadzie ustawy z dnia 26. marca 1890, wydaje się taryfę wynagrodzeń za prace adwokatów i ich biur w teże ustawie oznaczone.

293.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 11. grudnia 1897,

którem na zasadzie ustawy z dnia 26. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 58, wydaje się taryfę wynagrodzeń za prace adwokatów i ich biur w teże ustawie oznaczone.

Na zasadzie upoważnienia ustawą z dnia 26. marca 1890, Dz. u. p. Nr. 58 nadanego i stosownie do artykułu IV. ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112, zaprowadzającej Procedurę cywilną, w mocy utrzymanego, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Wejście w wykonanie.

W sprawach, które po dniu 31. grudnia 1897 będą w Sądzie wytoczone, jakoteż w tych sprawach, do których w myśl postanowień ustawy z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 112, zaprowadzającej Procedurę cywilną i ustawy z dnia 27. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 78, zaprowadzającej Ordynację egzekucyjną, aczkolwiek sprawy te już dawniej wisiły, stosowane być mają, począwszy od 1. stycznia 1898, przepisy Procedury cywilnej i Ordynacji egzekucyjnej, prace adwokatów i ich biur, których cenę średnią można z powodu ich prostoty i powrotności oznaczyć, wynagradzać należy według taryfy do rozporządzenia niniejszego dołączonej $\frac{1}{2}$. i według postanowień niżej zamieszczonych.

Rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 25. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 129, z dnia 27. lipca 1891, Dz. u. p. Nr. 116, z dnia 25. marca

1892, Dz. u. p. Nr. 59 i z dnia 22. maja 1892, Dz. u. p. Nr. 82, stosować należy po dniu 1. stycznia 1898 tylko do prac, taryfami owych rozporządzeń objętych a wykonanych przez adwokatów i ich biura w sprawach, które nawet po rzezonym terminie mają być dalej prowadzone i załatwione według przepisów dotychczas pod tym względem obowiązujących.

§. 2.

Ograniczenie mocy obowiązującej taryfy.

Taryfa nie narusza prawa ugody dobrowolnej. Także w braku ugody zastrzega się adwokatowi prawo domagania się od strony większego wynagrodzenia, jeżeli usprawiedliwiają to szczególne okoliczności lub szczególne zlecenia strony.

§. 3.

Klasy miejscowe.

Taryfa rozróżnia cztery klasy.

Pierwsza obowiązuje w Wiedniu i w miejscach leżących w okręgu policyjnym wiedeńskim;

druga klasa w Pradze i w okręgu policyjnym praskim, w miastach Bernie, Lwowie, Krakowie, Grazu, Lublanie, Tryeście, Salzburgu i Innsbrucku, tudzież w uzdrowiskach Karlowych Warach, Maryańskich Łaźniach, Meranie i Ischlu;

trzecia klasa obowiązuje we wszystkich innych miejscach królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, lecz w Tyrolu i Vorarlbergu tylko w miejscach leżących w okręgach trybunałów innsbruckiego, bozeńskiego i feldkircheńskiego, z wyjątkiem miast Innsbrucka i Meranu, tudzież w miastach Trydencie i Rovereto;

czwarta klasa obowiązuje we wszystkich innych miejscach okręgów trybunałów trydenckiego i roveredzkiego.

§. 4.

Wynagrodzenie oblicza się podług tej klasy taryfy, która obowiązuje w siedzibie adwokata i tylko w takim przypadku, gdy adwokat załatwił jakąś sprawę za pośrednictwem innego adwokata, należytości za to przypadające oblicza się podług owej klasy taryfy, która obowiązuje w siedzibie tego drugiego adwokata.

Jeżeli adwokat mieszka stale w miejscu, które nie jest siedzibą Sądu powiatowego, stosować należy klasę taryfy obowiązującą w siedzibie owego Sądu powiatowego, do którego okręgu należy siedziba adwokata.

Za audyencye, na które adwokat, mający siedzibę w miejscu niższej klasy, udaje się do Sądu mającego siedzibę w miejscu wyższej klasy, jakoteż za udawanie się w innych celach do takiego Sądu, może adwokat policzyć sobie należytość podług taryfy obowiązującej w tem miejscu wyższej klasy.

§. 5.

Kwota wartości służąca za podstawę do zastosowania pojedynczych należytości taryfowych.

Kwotę wartości, służącą za podstawę do zastosowania pewnej należytości taryfowej, oblicza się w postępowaniu spornem podług wartości przedmiotu sporu, w postępowaniu egzekucyjnem (zabezpieczającym) z reguły (§. 7) podług wartości roszczenia, w postępowaniu niespornem podług wartości przedmiotu, którego praca się tyczy.

§. 6.

Wartość przedmiotu sporu ocenia się w celu oznaczenia kosztów (§. 5) w ogólności według przepisów §§. 54 aż do 60 normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111; jednakże, jeżeli ktoś żąda tylko części wierzytelności kapitałowej, za podstawę bierze się nie całą sumę wierzytelności kapitałowej jeszcze nie uiszczonej, lecz tylko jej część dochodzoną, jeżeli zaś pretensję stanowi nadwyżka wynikająca z porównania wzajemnych wierzytelności obu stron, jedynie kwota dochodzonej nadwyżki.

W razie połączenia kilku sporów w wspólną rozprawę, dopóki takowe nie zostaną znowu rozłączone, wartość przedmiotów sporu należy razem zliczać w celu oznaczenia kosztów. Toż samo zachowywać należy w razie połączenia rozprawy co do skargi i skargi wzajemnej lub co do skargi i wniosku wpadkowego o stwierdzenie istnienia wierzytelności wzajemnej, której pozwany dochodzi gwoili kompensaty.

Jeżeli co do kilku roszczeń tą samą skargą dochodzonych, toczą się oddzielne rozprawy, w takim razie dla każdej z tych oddzielnych rozpraw, dopóki rozdział trwa, podstawę do oznaczenia kosztów stanowi tylko dotycząca wartość częściowa.

Zmianę w wartości przedmiotu sporu w skutek zmiany skargi przed zawiązaniem sporu, ograniczenie żądania powoda lub częściowe załatwienie sporu uwzględnić należy co do prac, które nastąpiły po zmianie a o ile zmianę sprowadza deklaracja strony, także już co do dotyczącego pisma lub co do dotyczącej audyencyi, lecz co do tej audyencyi tylko w tym przypadku, jeżeli powód zmiany zaszedł jeszcze przed audyencyą.

§. 7.

W postępowaniu egzekucyjnem (zabezpieczającym), koszta oznaczają się odnośnie do wniosków egzekwującego wierzyciela lub jakiegokolwiek innego uprawnionego podług wartości ich roszczeń, odnośnie do wniosków dłużnej osoby trzeciej podług wysokości zajętej wierzytelności, odnośnie do wniosków obowiązanego podług wartości roszczeń przeciwnika, takowemi dotkniętych, dla wniosków zaś oferenta i nabywcy podstawą do oznaczenia kosztów jest wartość przedmiotu egzekucyi.

§. 8.

Jeżeli wartość przedmiotu, do którego odnosi się praca w postępowaniu spornem egzekucyjnem (zabezpieczającym) lub w postępowaniu niespornem ani nie jest cyfrowo wyrażona, ani z istniejących szczegółów nie da się tak rozpoznać, jak to do oznaczenia odpowiedniej pozycyi taryfy jest potrzebne, w takim razie Sąd ile możności bez dalszych dochodzeń i bez znacznego opóźnienia załatwienia lub sprowadzania kosztów, ocenić wartość przy sposobności pierwszego oznaczania kosztów. W odnośnem załatwieniu podać należy wyraźnie wartość wziętą za podstawę do oznaczenia kosztów.

§. 9.

Podwyższenie należytości taryfowej, gdy są uczestnicy sporu.

Jeżeli adwokat zastępuje kilku uczestników sporu albo jeżeli jego strona ma kilku uczestników sporu za przeciwników, należy się mu za każdego uczestnika sporu, nie licząc do nich pierwszego, podwyższenie taryfowego wynagrodzenia o 10 od sta.

§. 10.

Wynagrodzenie za informację.

Wynagrodzenie za odebranie informacji od strony i za informację z aktów mieści się z reguły w wynagrodzeniu taryfowem za wygotowanie pisma lub za odbycie audyencyi; lecz jeżeli w poszczególnym przypadku, pomimo prostoty rzeczy informacja zabrała wiele czasu, Sąd może przyznać za informację osobne wynagrodzenie aż do połowy stopy ustanowionej w taryfie za tę pracę.

Za wywiedzenie się, czy doręczenie zostało uskutechnione lub czy załatwienia sądowe nabyły mocy prawa, jak depozyt sądowy lub nieruchomości hipoteczna jest oznaczona, za wywiady w rejestrze handlowym i w rejestrze słowarzystwa, jakoteż w rejestrze zajęć i za inne proste wywiady tego rodzaju wymierza się osobne wynagrodzenie tylko wtedy, gdy wywiady te nie należą do takich czynności przygotowawczych, które zwyczajnie są potrzebne do załatwienia spraw określonych w pozycji taryfowej, mającej być zastosowaną, albo, gdy do tych wywiadów trzeba było użyć pośrednictwa innego adwokata.

§. 11.

Wydatki w gotówce.

Wydatki na stęple i portorya, jakoteż inne wydatki w gotówce, zwracać należy osobno.

§. 12.

Wyższe wynagrodzenie za czynności zgoła solicytatorskie.

Jeżeli czynność tego rodzaju, który w 14 pozycji Taryfy jest określony, wykona adwokat lub kandydat adwokacki, wynagrodzenie większe niż to, które według postanowień Taryfy ma być przyznane w razie wykonania owej czynności przez urzędnika biurowego nie wpisanego w listę kandydatów adwokackich, należy się tylko wtedy, gdy w szczególnym przypadku Sąd uzna za rzecz celowi odpowiednią, że czynność wykonał adwokat lub kandydat adwokacki.

§. 13.

Załatwienie więcej czynności podczas jednej podróży.

Jeżeli w ciągu jednej podróży załatwiono dwie lub więcej czynności, koszta podróży (p. T. 15) raz tylko mogą być policzone. W przypadku takim rozłożyć je należy w słuszny sposób na pojedyncze czynności.

§. 14.

Wykazy kosztów (rachunki).

Za sporządzenie wykazu kosztów i rachunku należytości dla własnej strony, o ile takowe nie są potrzebne na załączki do podania sądowego, nie ma adwokat prawa żądać wynagrodzenia i należy się mu tylko taksa manipulacyjna (poz. 16 i n. taryfy).

§. 15.

Wynagrodzenie w razie wspólnego działania kilku adwokatów.

Za prace, które strona porucza wspólnie kilku adwokatom, pobiera każdy z nich od własnej strony

za prace swoje całkowite należytości taryfowe, wyjąwszy, jeżeli zawarta została osobna umowa.

§. 16.

Wynagrodzenie adwokata będącego pełnomocnikiem do doręczeń.

Jeżeli adwokat jest tylko ustanowiony pełnomocnikiem do doręczeń, ma prawo jedynie do należytości manipulacyjnych (p. 16 i n. taryfy) przypadających za posłanie aktów i za korespondencyę, gdyby były potrzebne, tudzież do należytości od listów (p. 9 taryfy).

§. 17.

Wynagrodzenie adwokata we własnej sprawie.

Adwokat może we własnej sprawie żądać od strony przeciwnej do zwrotu kosztów obowiązanej należytości przypadających adwokatowi upełnomocnionemu.

§. 18.

Badanie przez Sąd potrzeby i trafności każdej z osobna pracy. Wynagrodzenie ponad wymiar taryfowy.

Nie narusza się prawa Sądu badania potrzeby i trafności poszczególnych prac. Wynagrodzenie za poszczególne prace w taryfie przytoczone wymierzać należy w kwocie większej od taryfowej, jeżeli w poszczególnym przypadku nie ziszczają się warunki ustawowe do oznaczenia średniej wartości.

§. 19.

Oddzielne pisma i wnioski.

Oddzielne wynagrodzenie za pisma należy się w postępowaniu tak spornem jak i egzekucyjnem (zabezpieczającym) tylko o tyle, o ile takowe nie mogą być połączone z innymi pismami, albo Sąd uzna oddzielne ich wniesienie za potrzebne lub przynajmniej celowi odpowiednie; również nie jest dozwolone oddzielne wynagrodzenie za wnioski podawane na rozprawie ustnej, lub które według przepisu ustawy powinny być na takiej rozprawie podane.

§. 20.

Stosowanie taryfy w postępowaniu przed sądami polubownymi.

Rozporządzenie niniejsze i taryfa do niego dołączona, o ile zastosować się dadzą, mają być od 1. stycznia 1898 stosowane także w postępowaniu przed statutowymi sądami polubownymi i przed sądziami polubownymi.

Ruber r. w.

T a r y f a.

Liczba bieżąca	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy							
		I		II		III		IV	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
	A. Wynagrodzenie za czynności.								
1	Za pisma nie należące do rozprawy ustnej, o ile są proste, jakoto: proste doniesienia i uwiadomienia do Sądu; prośby do Sądu lub innych Władz o udzielenie wyjaśnień, potwierdzeń lub świadectw; wnioski co do ustanowienia kuratora dla strony przeciwnej, wy- mienia pismem do doręczeń (wspólnego pełnomocnika do doręczeń dla uczestników sporu), uwierzytelnienia podpisu na pełnomocnictwie, złożenia dokumentów w sądzie w myśl §. 82 p. c., zarządzenia deklaracji o prawdziwości dokumentu publicznego, co do wezwania przeciwnika przed podaniem skargi w celu tentowania ugody, co do dozwoleń przejrzenia aktów, przejrzenia dokumentów, wzięcia odpisu dokumentów, protokołów i innych aktów, co do zwrotu aktów do sądu podanych, co do spisania przeprowadzenia dowodu przez stenografa; wnioski co do przedłużenia lub skrócenia terminów, wyznaczenia, przelożenia i odroczenia audyencyi, jakoteż oświadczenia co do takich wniosków; cofnięcie skarg, wniosków lub środków prawnych; oświadczenia zrzeczenia się; zgłoszenia pretensyi w postępowaniu konkursowem, wypowiedzenia wierzitelności i kontraktów najmu; wypowiedzenia pełnomocnictw; sprzeciwienie się w postępowaniu wezwawczem; wnioski dotyczące się wygaśnięcia lub odebrania prawa ubogich albo zapłacenia później kwot, od których uiszczenia strona używająca prawa ubogich była czasowo uwolniona; uwiadomienia o zajęciu powodów przerwy postępowania i wnioski co do podjęcia przerwane go postępowania w pierwszej lub wyższej instancyi; wnioski co do dozwoleń doręczania w niedziele i święta albo w porze nocej, doręczania zapomocą obwieszczenia publicznego, powszechniejszego ogłoszenia edyktu o ustanowieniu kuratora; wnioski co do przeprowadzenia w sądzie apellacyjnym sprawy, którą tenże sąd odesłał do przewodu w pierwszej instancyi; jeżeli wartość przedmiotu wynosi:								
	a) aż do 50 zł. włącznie	1	50	1	25	1	.	1	.
	b) nad 50 zł. aż do 500 zł. włącznie	2	.	1	75	1	50	1	20
	c) we wszystkich innych przypadkach	2	50	2	25	2	.	1	50

Liczba bieżąca	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy							
		I		II		III		IV	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
5	<p>Za wnioski egzekucyjne co do administracji przymusowej lub sprzedaży przymusowej nieruchomości lub części nieruchomości bez różnicy, czy takowe są czy nie są zapisane w księdze gruntowej;</p> <p>Za prośby o wpisy do ksiąg gruntowych i za odpowiednie takowym prośby w krajach posiadających księgi ingrosacyjne, tak w toku postępowania egzekucyjnego (zabezpieczającego), jak i nie w toku tego postępowania,</p> <p>jeżeli wartość roszczenia lub przedmiotu (§§. 5 i n.) wynosi:</p> <p>a) aż do 50 zł. włącznie</p> <p>b) nad 50 zł. aż do 200 zł. włącznie</p> <p>c) „ 200 „ „ „ 500 „ „</p> <p>d) „ 500 „ „ „ 1.000 „ „</p> <p>e) „ 1.000 „ za każdy tysiąc nadto</p> <p>lecz nigdy więcej jak</p> <p>Uwagi do 4 i 5 pozycji taryfy.</p> <p>1. Jeżeli zachodzi jedna z szczególnych okoliczności §§. 7, 9 lub 11 Ordynacji egzekucyjnej, albo jeżeli wniosek egzekucyjny opiera się na zagranicznym tytule egzekucyjnym (§§. 79, 80, 86 Ordynacji egzekucyjnej i artykuł XIX. ustawy wprowadzającej Ordynację egzekucyjną), wynagrodzenie przepisane w pozycjach 4 i 5 taryfy podwyższa się o 25 procentów czyli o czwartą część taryfowej z przyrostkiem zaokrągleniem ułasków centa.</p> <p>2. Jeżeli o egzekucję proszono po uwiadomieniu o wiszącym już postępowaniu egzekucyjnym celem przystąpienia do niego, zmniejsza się wynagrodzenie według 4 i 5 pozycji taryfy przypadające o 25 procentów czyli o czwartą część kwoty taryfowej z przyrostkiem zaokrągleniem ułasków centa.</p> <p>3. Pozycje 4 i 5 taryfy stosują się także wtedy, gdy czynności egzekucyjne także oznaczone lub niektóre z nich żądane są tylko dla zabezpieczenia.</p> <p>4. Stopa taryfowa nie obejmuje w sobie wynagrodzenia za wygotowanie wamków licytacyi.</p> <p>5. W razie połączenia kilku wniosków, wzrasta wynagrodzenie za każdy następny wniosek, jeżeli wartość roszczenia lub przedmiotu (§§. 5 i n.) wynosi:</p> <p>a) aż do 50 zł. włącznie o kwotę dodatkową</p> <p>b) we wszystkich innych przypadkach o kwotę dodatkową</p>	2		1	75	1	50	1	25
		3		2	75	2	50	2	25
		4		3	75	3	50	3	25
		5		4	75	4	50	4	25
			50		50		50		50
		25		25		25		25	
6	<p>Za inne wnioski podane w toku postępowania egzekucyjnego (zabezpieczającego) osobnym pismem,</p> <p>jeżeli wartość roszczenia lub przedmiotu (§§. 5 i n.) wynosi:</p> <p>a) aż do 50 zł. włącznie</p> <p>b) nad 50 zł. aż do 200 zł. włącznie</p> <p>c) „ 200 „ „ „ 500 „ „</p> <p>d) „ 500 „ „ „ 1.000 „ „</p> <p>e) „ 1.000 „ za każdy tysiąc nadto</p> <p>lecz nigdy więcej jak</p>								
			50		50		50		50
		1		1		1		1	
		1	75	1	50	1	25	1	25
		2	25	2		1	75	1	50
		2	75	2	50	2	25	1	75
		3	25	3		2	75	2	
			50		50		50		50
		25		25		25		25	

Liczba bieżąca	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy							
		I		II		III		IV	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
7	Za wygotowanie podań o przyjęcie depozytów dla zachowania w urzędzie depozytowym a w szczególności także depozytów stanowiących zabezpieczenie								
	<i>a)</i> w pieniądzach, kosztownościach lub papierach wartościowych, licząc do nich także książeczki kasy oszczędności i zaliczkowej podług wartości:								
	<i>aa)</i> jeżeli kwoty wynoszą aż do 50 zł włącznie	1	50	1	25	1		1	
	<i>bb)</i> jeżeli kwoty wynoszą nad 50 zł. aż do 200 zł. włącznie	2		1	75	1	50	1	25
	<i>cc)</i> jeżeli kwoty wynoszą nad 200 zł. aż do 500 zł. włącznie	2	50	2	25	2		1	50
	<i>dd)</i> jeżeli kwoty wynoszą nad 500 zł. aż do 1.000 zł. włącznie	3	50	3		2	50	2	
	<i>ee)</i> od każdej dalszej kwoty, 1.000 zł. przenoszącej, za każdy 1.000 zł. nadto		50		50		50		50
	lecz nigdy więcej jak	25		25		25		25	
	<i>b)</i> od innych przedmiotów depozytowych, o ile na podstawie odpowiedniej pozycji taryfy lit. <i>a)</i> nie przypada według ich wartości mniejsza należność	2	50	2	25	2		1	50
	Uwaga do 7 pozycji taryfy. Ta pozycja taryfy nie stosuje się do składów wnoszonych do księgi pieniężnej (kancelaryi sądowej); za uskutecznienie takich składów płaci się wynagrodzenie według 14 pozycji taryfy a względnie według §. 12 rozporządzenia.								
8	Za wygotowanie podań o wydanie depozytów sądowych:								
	<i>a)</i> w pieniądzach, kosztownościach lub papierach wartościowych, zaliczając do nich także książeczki kasy oszczędności lub zaliczkowej, według wartości:								
	<i>aa)</i> jeżeli kwoty wynoszą aż do 50 zł. włącznie	2		1	75	1	50	1	25
	<i>bb)</i> jeżeli kwoty wynoszą nad 50 zł. aż do 200 zł. włącznie	2	50	2	25	2		1	50
	<i>cc)</i> jeżeli kwoty wynoszą nad 200 zł. aż do 500 zł. włącznie	3	50	3		2	50	2	
	<i>dd)</i> jeżeli kwoty wynoszą nad 500 zł. aż do 1.000 zł. włącznie	4	50	4		3	50	2	75
	<i>ee)</i> od każdej dalszej kwoty, 1.000 zł. przenoszącej, za każdy 1.000 zł. nadto		50		50		50		50
	lecz nigdy więcej jak	25		25		25		25	
	<i>b)</i> od innych przedmiotów wydania, o ile na podstawie odpowiedniej pozycji taryfy lit. <i>a)</i> nie przypada według ich wartości mniejsza należność	3	50	3		2	50	2	
9	Za wygotowanie, odpisanie i ekspedycję listu wezwawczego lub innego prostego listu w interesie:								
	jeżeli wartość przedmiotu wynosi:								
	<i>a)</i> aż do 50 zł. włącznie		50		50		50		30
	<i>b)</i> nad 50 zł. aż do 500 zł. włącznie	1			75		75		50
	<i>c)</i> we wszystkich innych przypadkach	1	50	1	25	1			75
10	Za wygotowanie, odpisanie i ekspedycję wezwania do stawienia się w kancelaryi adwokata		50		40		30		25
11	Za wygotowanie pełnomocnictwa dla adwokata		50		50		50		50

Liczba bieżąca	P r z e d m i o t	Wynagrodzenie dla klasy									
		I		II		III		IV			
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.		
12	<p>Za odbiór, zapisanie do ksiąg, zachowywanie, utrzymywanie rachunku i wydanie pieniędzy lub papierów publicznych, także książeczek kasy oszczędności i zaliczkowej (łącznie z wygotowaniem potwierdzenia odbioru)</p> <p>od wartości, jaka była w dniu odbioru przez adwokata:</p> <p>a) jeżeli kwoty wynoszą aż do 1.000 zł. włącznie</p> <p>lecz nie mniej jak 25 centów,</p> <p>b) jeżeli kwoty wynoszą nad 1.000 zł., od kwoty ponad 1.000 zł. nadto</p> <p>c) jeżeli odbiór lub wydanie nie mogło odbyć się w kancelarii adwokata, ani też za pośrednictwem poczty, nadto za udanie się do miejsca złożenia lub wydania:</p> <p>aa) jeżeli kwoty wynoszą aż do 1.000 zł. włącznie</p> <p>bb) jeżeli kwoty wynoszą nad 1.000 zł.</p> <p>a w miejscach I. i II. klasy nadto wynagrodzenie za póż parokorny według cen miejscowych.</p> <p style="text-align: center;">Uwaga do 12 pozycyi taryfy.</p> <p>Ta pozycya taryfy nie stosuje się do zawiadostwa naleznościami świadków i biegłych, naleznościami za doręczenie itp.</p>										
		$\frac{1}{4}$	$\frac{9}{10}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{0}{10}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{0}{10}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{0}{10}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{0}{10}$
		$\frac{1}{2}$	$\frac{0}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{0}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{0}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{0}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{0}{10}$
		1	50	1	50	1	50	1	50	1	50
		2	.	2	.	2	.	2	.	2	.
13	Za proste informacje trwające najdłużej kwadrans, za jakie nie mogą jednak być uważane krótkie wyjaśnienia o stanie sprawy w toku będącej	1	.	1	.	1	.	1	.	1	.
14	<p>Za czynności w postępowaniu sądowym, poza obrębem biura adwokackiego wykonane, które zwyczajnie zatrwia urzędnik biurowy nie wpisany w listę kandydatów adwokackich, łącznie ze stratą czasu, o ile w ogóle według §. 10go rozporządzenia należy się za to osobne wynagrodzenie a taryfa nie zawiera szczególnych postanowień w tym względzie, jak za wywiady w księdze gruntowej (ingrascyjnej) lub jakiegokolwiek inne w sądzie (kancelarii sądowej), u Władzy podatkowej lub innej, za interwencyę przy egzekucyach (na zabezpieczenie) itd.</p> <p>za cały czas nieobecności, której czynność wymagała:</p> <p>a) jeżeli wymagała aż do pół godziny</p> <p>b) za każde choćby tylko zaczęte dalsze pół godziny aż do czterech godzin ogółem</p> <p>c) za każde choćby tylko zaczęte dalsze pół godziny</p>										
			75		75		50		30		90
			50		50		30		20		20
			25		25		25		15		15
	B. Koszta podróży i nalezności z powodu odległości.										
15	<p>W razie wykonania czynności w postępowaniu sądowym poza obrębem biura adwokackiego, w miejscu o więcej niż 2 kilometry odalaniem od miejsca zamieszkania adwokata, oprócz wynagrodzenia za wykonanie czynności:</p> <p>a) podróżne, a mianowicie:</p> <p>aa) jeżeli można odbyć podróż koleją żelazną (statkiem parowym), zwrót nalezności za przejazd koleją żelazną (statkiem parowym), a jeżeli miejsce zamieszkania adwokata</p>										

Liczba bieżąca	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy							
		I		II		III		IV	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
	lub miejsce wykonania czynności jest od stacji kolei żelaznej (statku parowego) oddalone o więcej niż 2 kilometry, zwrot należności za powóz do stacji a względnie do miejsca wykonania czynności i napowrót;								
	bb) jeżeli w ogóle nie można odbyć podróży koleją żelazną (statkiem parowym), lub gdyby podróż taka wymagała znacznej straty czasu, zwrot należności za powóz aż do miejsca wykonania czynności i napowrót;								
	cc) jeżeli i o ile nie można jechać, a droga do odbycia dłuższą jest niż 2 kilometry, wynagrodzenie za drogę tam i napowrót.								
	W takich razach należy się:								
	α) adwokatowi I. klasa kolei żelaznej i statku parowego, powóz parokonnny a za każde bez użycia powozu, chociażby tylko zaczęte pół godziny drogi, wynagrodzenie w kwocie	1		1		1		1	
	β) kandydatowi adwokackiemu II. klasa kolei żelaznej, I. klasa statku parowego, powóz jednokonnny a za każde bez użycia powozu, chociażby tylko zaczęte pół godziny drogi, wynagrodzenie w kwocie		75		75		75		75
	γ) innemu funkcjonaryuszowi III. klasa kolei żelaznej, II. klasa statku parowego, użycie komunikacji pocztowych, tramwajowych i omnibusowych a gdyby go nie było, powozu jednokonnego, za każde zaś bez użycia powozu, chociażby tylko zaczęte pół godziny drogi, wynagrodzenie w kwocie		50		50		50		50
	Uwagi do α, β i γ tej pozycji taryfy.								
	1. W Tyroli i Vorarlbergu, tudzież w Dalmacyi przyznawać należy wynagrodzenie za powóz w kwocie, którą oznaczył ma Sąd stosownie do istniejących stosunków komunikacyjnych.								
	2. W tych miejscach i okolicach, w których nie można dostać powozów jednokonnnych lub takie nie są używane, należy się powóz parokonnny zamiast jednokonnego.								
	b) wyżynne:								
	jeżeli nieobecność trwa najmniej sześć godzin, za każdy dzień, w którym zajdą te warunki:								
	aa) adwokatowi	6		6		6		6	
	b) kandydatowi adwokackiemu	4		4		4		4	
	innemu funkcjonaryuszowi	3		3		3		3	
	e:								
	przenocować poza obrębem miejsca zamieszkania każdą noc:								
	α) adwokatowi	6		6		6		6	
	adwokackiemu	4		4		4		4	
	funckionaryuszowi	3		3		3		3	

Liczba bieżąca	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy							
		I		II		III		IV	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
	d) należność za stratę czasu, o ile według pozycyi 14 taryfy nie należy się wynagrodzenie za czynność łącznie ze stratą czasu: za każdą godzinę w podróży lub w miejscu wykonania czynności, oprócz czasu potrzebnego na wykonanie samejże czynności spędzoną, przyczem godzinę zaczęłą liczy się za całą:								
	aa) adwokatowi	2	.	2	.	2	.	2	.
	bb) kandydatowi adwokackiemu	1	.	1	.	1	.	1	.
	Uwagi do 15 pozycyi taryfy.								
	1. Jeżeli sama strona dostarczyła powozu, odpada prawo żądania zwrotu należności za powóz.								
	2. Jeżeli w razie możności odbycia podróży koleją żelazną lub statkiem parowym, miejsce zamieszkania adwokata lub miejsce wykonania czynności jest od ich stacyi oddalone nie bardziej jak dwa kilometry, zostawia się uznaniu Sądu postanowić, czy ze względu na wielkość odległości i na zachodzące stosunki komunikacyjne ma być w szczególnym przypadku przyznana i w jakiej kwocie należność za udanie się do stacyi lub też do wykonania czynności i napowrót.								
	Odnosi się to również do takiego przypadku, gdy część drogi, na której nie można jechać, wynosi dwa kilometry lub mniej.								
	3. Jeżeli noclegowe ma być płacone, w takim razie z godzin nocnych, to jest z czasu od 8 godziny wieczorem do 8 godziny zrana liczy się przy obrachowywaniu należności za stratę czasu (pozycya taryfy 15, lit. d) tylko godziny użyte do podróży a przy obrachowywaniu należności według pozycyi taryfy 14 tylko godziny użyte do podróży lub do wykonania czynności.								
	4. Gdy się wykonywa czynności w postępowaniu sądowym poza obrębem biura adwokackiego, jednak w miejscu zamieszkania adwokata, albo w miejscu oddalonem od niego nie więcej jak dwa kilometry, o ile czynność nie odbywa się w Sądzie, natenczas, jeżeli taryfa nie zawiera osobnych postanowień, zostawia się uznaniu Sądu postanowić w każdym z osobna przypadku, czy oprócz wynagrodzenia za wykonanie czynności ze względem na odległość i na istniejące stosunki obrotowe za udanie się do miejsca wykonania czynności i napowrót, należyż za odległość (za powóz) ma być przyznana i w jakiej kwocie. Za udanie się do Sądu w miejscu zamieszkania adwokata z wyjątkiem Wiednia (uwaga 5), lub w miejscu oddalonem nie więcej jak 2 kilometry i napowrót, jeżeli taryfa nie zawiera osobnych postanowień, nie należy się osobne wynagrodzenie i w szczególności nawet adwokat nie ma w tym przypadku prawa do należności za odległość (powóz).								
	5. W Wiedniu za udanie się do Sądu lub na czynność urzędową sądową w obszarze gminy stołecznego i rezydencyjnego miasta Wiednia, tudzież za powrót, o ile taryfa nie zawiera osobnych postanowień, należy się wynagrodzenie za odległość (powóz), jeżeli idzie o sprawy przenoszące 50 zł. i jeżeli miejsce wykonania czynności oddalone jest o więcej niż kilometr od budynku urzędowego tego Sądu powiatowego, w którego okręgu znajduje się biuro adwokata.								

Liczba bieżąca	Przedmiot	Wynagrodzenie dla klasy							
		I		II		III		IV	
		zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
	C. Należytości manipulacyjne.								
16	Za odpisanie na czysto aktów i załączek łącznie z kolacyonowaniem i przysposobieniem, jakoteż dostarczeniem materiałów piśmiennych, za każdą stronę, zawierającą najmniej 20 wierszy, przyczem stronę zaczęłą liczy się za całą, bez względu, czy się kopiuje ręcznie, czy sposobami mechanicznymi, lub czy się używa blankietów, jeżeli wartość przedmiotu wynosi: a) aż do 50 zł. włącznie b) we wszystkich innych przypadkach jeżeli zaś odpisy są wielkiego formatu, jeżeli są to rachunki, tabele lub wykazy przewaźnie liczby zawierające, za każdą stronę, tylko zaczęłą								
			10		10		10		10
			12		12		12		12
			20		20		20		20
17	Za oddanie na pocztę lub do urzędu telegraficznego, lub wniesienie do Władz, jakoteż za wzięcie receptisów zwrotnych od każdego aktu Uwaga do 17 pozycji taryfy. Gdy podania piśmienne do Sądu posyłają się telegraficznie, w takim razie oprócz wynagrodzenia taryfowego za podanie i za oddanie telegramu płaci się należytość przypadającą za telegram jako wydatek w gotówce, a odpadają tylko należytości manipulacyjne za pisma powtarzające te podania.		10		10		10		10
18	Za zrealizowanie przekazu pocztowego		20		20		20		20
19	Za wniesienie pieniędzy zapomocą odbiorczej ceduły złożenia lub czeku, od każdego z osobna przypadku należytość manipulacyjna .		10		10		10		10
20	Za zanotowanie terminu lub audyencji albo za zanotowanie innego rodzaju i potrzebne do tego przejrzenie doręczonych lub nadesłanych aktów		15		15		15		15

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXV. — Wydana i rozesłana dnia 22. grudnia 1897.

Treść: № 294. Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno-austryackiego, górno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowińskiego, morawskiego, śląskiego, tyrolskiego, goryckiego i gradyjskiego, istryjskiego, vorarlberskiego, tudzież sejmu krajowego miasta Tryestu i jego okręgu.

294.

Patent cesarski z dnia 21. grudnia 1897,

tyczący się zwołania sejmów krajowych czeskiego, dalmackiego, galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego, dolno-austryackiego, górno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, krańskiego, bukowińskiego, morawskiego, śląskiego, tyrolskiego, goryckiego i gradyjskiego, istryjskiego, vorarlberskiego, tudzież sejmu krajowego miasta Tryestu i jego okręgu.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryski; Król Jeruzolimski itd.; Arcyksiążę Austriacki; Wielki Książę Toskański i Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Krański i Bukowiński; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; Książę Górno- i Dolno-Śląski, Modeński, Parmañski, Piacencki i Gwastalski, Oświęcimski i Zatorski, Cieszyński, Friaulski, Dubrownicki i Zadarski; książęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; Książę na Trydencie i Bryksenie; Margrabia Górno- i Dolno-Lużycki i Istryjski; Hrabia na Hohenembsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; Pan na Tryeście, Kotorze i Windyjskiej Marchii; Wielki Wojewoda województwa serbskiego itd. itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejmy krajowe królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem, arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy, księstw styryjskiego krańskiego i śląskiego, tudzież książęconego hrabstwa goryckiego i gradyjskiego zwołane są na dzień 28. grudnia 1897 do miejsc na ich zebrania ustawa wyznaczonych.

Sejm krajowy królestwa czeskiego, na zasadzie postanowienia Naszego z dnia 24. stycznia 1897 odroczone, zwołuje się do podjęcia na nowo czynności na dzień 10. stycznia 1898 do miejsca wyznaczonego ustawą na jego zebrania.

Na tenże dzień zwołują się do miejsc wyznaczonych ustawą na ich zebrania sejmy krajowe arcyksięstwa austriackiego powyżej Anizy, księstw salzburskiego, karyntyjskiego i bukowińskiego, margrabstwa morawskiego, książęconego hrabstwa tyrolskiego, kraju vorarlberskiego i miasta Tryestu z okragiem.

Sejm krajowy królestwa dalmackiego zwołany jest na dzień 17. stycznia 1898 do miejsca na jego zebrania ustawą oznaczonego, sejm krajowy margrabstwa istryjskiego na dzień 20. stycznia 1898 do Pulja.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 21. grudnia tysiąc ósmset dziewięćdziesiątego siódmego, Naszego panowania pięćdziesiątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Gautsch r. w.

Weltersheimb r. w.

Wittek r. w.

Böhm r. w.

Baillet de Latoor r. w.

Koerber r. w.

Ruber r. w.

Bylandt-Rheidt r. w.

Loebl r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1898 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1898**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **4 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniędzy, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " 1859 " 1868 " . . . 12 " "	" " 1879 " 1888 " . . . 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1898:

Rocznik	1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocznik	1866 za . . .	2 zł. 20 c.	Rocznik	1883 za . . .	2 zł. 50 c.
"	1850 " . . .	5 " 25 "	"	1867 " . . .	2 " — "	"	1884 " . . .	2 " 50 "
"	1851 " . . .	1 " 30 "	"	1868 " . . .	2 " — "	"	1885 " . . .	1 " 80 "
"	1852 " . . .	2 " 60 "	"	1869 " . . .	3 " — "	"	1886 " . . .	2 " 30 "
"	1853 " . . .	3 " 15 "	"	1870 " . . .	1 " 40 "	"	1887 " . . .	2 " 50 "
"	1854 " . . .	4 " 20 "	"	1871 " . . .	2 " — "	"	1888 " . . .	4 " 20 "
"	1855 " . . .	2 " 35 "	"	1872 " . . .	3 " 20 "	"	1889 " . . .	3 " — "
"	1856 " . . .	2 " 45 "	"	1873 " . . .	3 " 30 "	"	1890 " . . .	2 " 70 "
"	1857 " . . .	2 " 85 "	"	1874 " . . .	2 " 30 "	"	1891 " . . .	3 " — "
"	1858 " . . .	2 " 40 "	"	1875 " . . .	2 " — "	"	1892 " . . .	5 " — "
"	1859 " . . .	2 " — "	"	1876 " . . .	1 " 50 "	"	1893 " . . .	3 " — "
"	1860 " . . .	1 " 70 "	"	1877 " . . .	1 " — "	"	1894 " . . .	3 " — "
"	1861 " . . .	1 " 50 "	"	1878 " . . .	2 " 30 "	"	1895 " . . .	3 " 50 "
"	1862 " . . .	1 " 40 "	"	1879 " . . .	2 " 30 "	"	1896 " . . .	3 " 50 "
"	1863 " . . .	1 " 40 "	"	1880 " . . .	2 " 20 "	"	1897 " . . .	7 " 50 "
"	1864 " . . .	1 " 40 "	"	1881 " . . .	2 " 20 "			
"	1865 " . . .	2 " — "	"	1882 " . . .	3 " — "			

Rocznik 1897 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1897 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ **wszystkie roczniki 1849 aż do 1897 włącznie** wydania **niemieckiego** i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1897 włącznie)** są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1898 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania niekompletnych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVI. — Wydana i rozesłana dnia 24. grudnia 1897.

Treść: (M 295—298.) 295. Obwieszczenie o przedłużeniu terminu wybudowania kolei małej elektrycznej w Pilznie i okolicy. — 296. Rozporządzenie, dotyczące się ustanowienia na lata 1898, 1899 i 1900 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane. — 297. Rozporządzenie, dotyczące się wprowadzenia zniżek zarządzonych co do podatków rzeczowych ustawą z dnia 25. października 1896. — 298. Rozporządzenie, dotyczące się udzielenia zapomóg z funduszy państwa i wyznaczenia innych dotacji z powodu wydarzeń żywiołowych.

295.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z d. 13. grudnia 1897,

o przedłużeniu terminu wybudowania kolei małej elektrycznej w Pilznie i okolicy.

Termin do wybudowania i otwarcia w Pilznie i okolicy kolei małej wązko torowej, która utrzymywana być ma w ruchu zapomocą elektryczności, ustanowiony w §. 2 Dokumentu koncesyjnego z dnia 30. czerwca 1896 (Dz. u. p. Nr. 116), przedłuża się na zasadzie Najwyższego upoważnienia aż do dnia 30. czerwca 1899.

Wittek r. w.

296.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z d. 15. grudnia 1897,

dotyczące się ustanowienia na lata 1898, 1899 i 1900 dla zakładów karnych kwoty dziennej kosztów wykonania kary, które zwracać mają osoby skazane.

Na zasadzie §§. 43, 44 i 46 przepisów wykonawczych do kodeksu postępowania karnego z dnia 23. maja 1873, rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19. listopada 1873 (Dz. u. p. Nr. 152) wydanych, ustanawia się na przeciąg lat 1898, 1899 i 1900 na każdą głowę i za każdy dzień

kwotę kosztów wykonania kary, którą na mocy §u 388go kodeksu postępowania karnego więźniowie, w zakładach karnych karę odsiadujący, zwracać są obowiązani, jak następuje:

W zakładzie karnym dla mężczyzn:

w Stein	w kwocie 30	centów.
w Göllersdorfie	38 $\frac{1}{2}$	"
w Garstenie	34 $\frac{1}{2}$	"
w Subenie	37	"
w Pradze	43	"
w Kartuzach	72	"
w Pilznie	40 $\frac{1}{2}$	"
w Mirowie	38 $\frac{1}{2}$	"
w Wiśniczu	41 $\frac{1}{2}$	"
w Lwowie	33 $\frac{1}{2}$	"
w Stanisławowie	39 $\frac{1}{2}$	"
w Grazu	31	"
w Maryborze	36 $\frac{1}{2}$	"
w Koparze	49 $\frac{1}{2}$	"
w Gradysce	62 $\frac{1}{2}$	"

w zakładzie karnym dla kobiet:

w Wiener-Neudorfie	w kwocie 39 $\frac{1}{2}$	centów,
w Rzepach	40	"
w Mezericzu wołoskim	38	"
w Lwowie	37 $\frac{1}{2}$	"
w Begnie	35 $\frac{1}{2}$	"
w Schwazu	36 $\frac{1}{2}$	"

Ruber r. w.

297.

Rozporządzenie,

tyczące się wprowadzenia zniżek zarządzonych co do podatków rzeczowych ustawą z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220.

(Ogłoszone reskryptem Ministra skarbu z dnia 15. grudnia 1897.)

Rozporządzenie niniejsze, wydane na zasadzie artykułów VIII. aż do X. i XIII. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 o podatkach osobistych bezpośrednich, wchodzi w wykonanie niezwłocznie w tych krajach, w których warunku w artykule XIII. rzeczonyj ustawy przepisanego już dopełniono; co do innych krajów, termin wejścia w wykonanie niniejszego rozporządzenia, oznaczony będzie osobnem rozporządzeniem Ministerstwa skarbu.

1. Podatek rządowy gruntowy, domowo-klasowy i domowo-czynszowy, należy przypisywać także na przyszłość w całkowitym wymiarze ustawowym, lecz pobierać i zaciągać do rachunku tylko w kwocie przypadającej po odliczeniu zniżki.

Zniżce podlega tylko podatek rządowy i nie odnosi się takowa także do dodatków korporacji autonomicznych; przeto za podstawę do obliczania dodatków nieskarbowych brać należy cały podatek rządowy bez względu na zniżki.

Natomiast co do powszechnego podatku zarobkowego, ponieważ zniżka ustawowa już przy ustanowieniu kontyngentów spółek została uwzględniona, przeto podstawę do obliczenia dodatków nieskarbowych stanowi oznaczona kwota podatku.

2. Obliczanie zniżek przypadających od podatku rządowego gruntowego, domowo-klasowego i domowo-czynszowego należy co do początkowego przypisu rocznego (przypisu głównego) do urzędów podatkowych a więc także do tych urzędów podatkowych miejskich, które oprócz poboru podatków bezpośrednich, załatwiać mają także utrzymywanie ich rachunku.

Zniżki rozdzielać należy na poszczególnych podatników indywidualnie podług wymierzonego im podatku rządowego, corocznie na podstawie dokonanego wymierzenia a względnie rozkładu podatku gruntowego, domowo-klasowego i domowo-czynszowego a to w roku 1898 w wymiarze 10 procentów, niezwłocznie, w następnych zaś latach po ogłoszeniu procentu na dotyczący rok ustanowionego. (Obacz także punkt 7 niniejszego rozporządzenia.)

3. Co do wszystkich przypisów dodatkowych i wykreśleń z rozmaitych tytułów, o ile takowe tyczą

się podatku gruntowego, domowo-klasowego lub domowo-czynszowego, zniżki podatkowe przyznane na dotyczący rok, obliczać ma Władza podatkowa I. instancyi; gdy zaś idzie o decyzje wyższych instancyi, departament rachunkowy Władzy skarbowej krajowej.

W wykazach przypisów i wykreśleń, wygotowywać się mających celem uwidocznienia w ksiązkach głównych urzędu podatkowego, a względnie w szczególnych rozporządzeniach, tudzież w uwiadomieniach, które wydaje się stronie, zapisywać należy tak całkowitą kwotę podatku stanowiącego podstawę do obliczenia dodatków nieskarbowych, jak i zniżkę podatkową i kwotę netto podatku rządowego rzeczywiście przypisaną dodatkowo do pobrania a względnie tę, którą pozwolono odpisać.

Gdyby procent zniżki na rok bieżący nie był jeszcze znany, zwrócić należy w uwiadomieniu uwagę stron na to, że urząd podatkowy dopiero później obliczy kwotę zniżki.

4. W ksiązkach głównych podatku gruntowego, domowo-klasowego i domowo-czynszowego, w urzędzie podatkowym utrzymywanych, wykazywać należy szczegółowo co do każdego podatnika w od dziale:

„Przypis na rok bieżący“

- a) całkowitą kwotę podatku rządowego według istniejących ustaw podatkowych wymierzoną
- b) kwotę dodatków nie skarbowych przypadających od całkowitego podatku rządowego;
- c) sumę kwot a) i b);
- d) zniżkę podatkową przypadającą od kwoty a)
- e) płatną należność, to jest sumę c) po strąceniu sumy d).

Zniżkę podatkową na rok dotyczący przypadającą zapisać należy także w dokumentach podatkowych strony (w książeczce podatkowej, karcie podatkowej, nakazie płatniczym).

5. Zniżki podatkowe kiedykolwiek zdarzające się, utrzymywać należy osobno w ewidencji przez umieszczenie ich w ćwierćrocznym wykazie realizacji podatku, w rejestrze przypisów i wykreśleń podatków bezpośrednich (Zapisek B), który utrzymywał ma departament rachunkowy Władzy skarbowej krajowej i w odnośnych zapiskach Władzy podatkowych I. instancyi.

6. Przy podziale sum podatku rządowego i dodatków nieskarbowych łącznie ściągniętych, trzeba co do podatku gruntowego, domowo-klasowego i domowo-czynszowego mieć wzgląd na stosunek zmieniony przez zniżkę a mianowicie na podatek rządowy liczyć należy tylko tę część, która rzeczywiście wypadnie po odliczeniu ustanowionego na ów czas procentu zniżki.

7. Gdyby z rozpoczęciem się roku podatkowego wysokość zniżki na ten rok nie była jeszcze ustanowiona, w takim razie, aż do stanowczego ustalenia procentu zniżki podatek gruntowy, domowo-klasowy i domowo-czynszowy pobierać należy w kwocie z roku bezpośrednio poprzedzającego z uwzględnieniem zniżki, jaka w ostatnim roku istniała, dopóty, dopóki płatna należność nie zostanie stanowczo oznaczona, w którą następnie wliczyć należy kwoty już uiszczone.

Böhm r. w.

298.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 23. grudnia 1897,

tyczące się udzielenia zapomóg z funduszków państwa i wyznaczenia innych dotacji z powodu wydarzeń żywiołowych.

Na zasadzie §. 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznając za stosowne rozporządzić co następuje:

Artykuł I.

Upoważniam Mój Rząd, żeby dla wspomżenia ludności zasiłku potrzebującej w nawiedzonych klęską powodzi w lipcu 1897 okolicach królestwa czeskiego, arcyksięstwa austriackiego poniżej i powyżej Anizy, księstwa salzburskiego, księstwa styryjskiego, księstwa śląskiego i margrabstwa morawskiego, tudzież w dotkniętych lub zagrożonych niedostatkiem z powodu innych wydarzeń żywiołowych okolicach kilku krajów, wydał w miarę potrzeby następujące kwoty pod warunkami poniżej podanymi:

A. Z powodu klęski powodzi w lipcu 1897.

§. 1.

Na zakup żywności, zboża na zasiew, paszy dla bydła itp., tudzież na subwencje celem przywrócenia do dawnego stanu budowli zniszczonych lub uszkodzonych, można potrzebującym najbardziej pomocy poszkodowanym i gminom udzielić, o ile zachodzą okoliczności zasługujące na szczególne względy, zapomóg niezwrotnych w sumie ogólnej aż do 2,940.000 zł., nadto, w szczególności zaś na przywrócenie do dawnego stanu budowli zniszczonych lub uszkodzonych, wypłacić potrzebującym pomocy poszkodowanym, gminom, powiatom, spółkom wodnym i wszelkim innym konkurencyom zaliczki bezprocentowe w sumie ogólnej aż do 1,700.000 zł. a mianowicie z tego

w królestwie czeskiem: zapomogi niezwrotne w sumie aż do 1,500.000 zł.,

zaliczki bezprocentowe w sumie aż do 1,000.000 zł.

w arcyksięstwie austriackiem poniżej Anizy: zapomogi niezwrotne w sumie aż do 500.000 zł.,

zaliczki bezprocentowe w sumie aż do 200.000 zł.,

w arcyksięstwie austriackiem powyżej Anizy: zapomogi niezwrotne w sumie aż do 500.000 zł.,

zaliczki bezprocentowe w sumie aż do 500.000 zł.

w księstwie salzburskiem: zapomogi niezwrotne w sumie aż do 150.000 zł.

w księstwie styryjskiem: zapomogi niezwrotne w sumie aż do 40.000 zł.

w księstwie śląskiem: zapomogi niezwrotne w sumie aż do 100.000 zł.

a w margrabstwie morawskiem: zapomogi niezwrotne w sumie aż do 150.000 zł.

Zaliczki powyższe wypłacać należy za stosownem zabezpieczeniem lub pod odpowiedzialnością gmin za kwoty ich członkom wypłacone a funduszków krajowych za gminy i powiaty, tudzież za spółki wodne i konkurencyje dotyczącego kraju.

Zwrót tych zaliczek rozpocząć się ma dnia 1. stycznia 1900 i można dozwolnić spłacania ich ratami z rozłożeniem odpowiednio stosunkom uwzględnienia godnym na okres aż do lat 15.

§. 2.

Na restauracje tymczasowe w zniszczonych przez powódź łożyskach kilku rzek najbardziej nagląco potrzebne dla ochrony dotkniętych obszarów można wydać kwotę aż do 870.000 zł., a mianowicie w królestwie czeskiem aż do 620.000 zł., w arcyksięstwie austriackiem poniżej Anizy aż do 100.000 zł. a w arcyksięstwie austriackiem powyżej Anizy aż do 150.000 zł.

B. Z powodu innych wydarzeń żywiołowych.**§. 3.**

Dla wspomżenia ludności zasiłku potrzebującej w okolicach kilku krajów innemi wydarzeniami żywiołowemi nawiedzonych, wyznacza się dotacyę w sumie 900.000 zł., której użyć należy na zapomogi niezwrotne a w szczególności na zakup żywności i zboża na zasiew, tudzież na subwencye dla gmin i członków gmin celem przywrócenia budowli uszkodzonych do dawnego stanu.

§. 4.

Celem następczenia zarobku ludności dotkniętej niedostatkami, wyznaczonych dotacyi zapomogowych (§§. 1 i 3), można użyć po części także na wykonanie budowli publicznych dla ogółu pożytecznych lub na subwencjonowanie takich budowli.

§. 5.

Na nieprzewidziane przypadki niedostatków, którymby nie można zaradzić dotacyami powyższymi (§§. 1 i 3), wyznacza się Rządowi dalszą dotacyę w sumie nieprzekraczalnej aż do 300.000 zł.

§. 6.

Zapomogi i zaliczki wydziałeł mają Władze rządowe a mianowicie zaliczki w porozumieniu z Wydziałami krajowymi i o ile idzie o udzielanie zaliczek poszczególnym członkom gminy, pod odpowiedzialnością gminy, z dalszem współdziałaniem dotyczących przelożonych gmin.

§. 7.

Dokumenty prawne, podania i czynności urzędowe, tyczące się zaliczek i zapomóg w rozporządzeniu niniejszem wzmiankowanych, w szczególności zaś także tyczące się zabezpieczenia, które gminy i reprezentacye krajowe uznają za potrzebne co do zaliczek pod ich odpowiedzialnością udzielonych, tudzież tyczące się kwot drogą składki zebranych i darów, są wolne od stęplu i opłat.

§. 8.

Zaległe raty zaliczek można ściagać drogą egzekucyi politycznej.

Artykuł II.

Z powodu uszkodzeń, jakie wydarzenia żywiołowe zrzędziły w budowlach skarbowych, wyznaczają się Rządowi nadto dotacye następujące:

a) w etacie Ministerstwa spraw wewnętrznych:

na przywrócenie do dawnego stanu po części zniszczonych, po części uszkodzonych przez powódź gościńców a względnie mostów i przepustów na ich szlaku leżących, dotacya w sumie nieprzekraczalnej aż do 415.000 zł.,

tudzież na przywrócenie do dawnego stanu budowli regulacyjnych i na wykonanie potrzebnych urządzeń w łożyskach rzek pod pieczę Rządu zostających w okolicach powodzią nawiedzonych, dotacya w sumie nieprzekraczalnej aż do . . . 600.000 zł.;

b) w etacie Ministerstwa skarbu:

na naprawienie szkód, jakie powódź zrzędziła w żupach, dotacya w sumie nieprzekraczalnej aż do 120.000 zł.;

c) w etacie Ministerstwa rolnictwa:

na naprawienie takich szkód w lasach rządowych i funduszowych, tudzież w zakładach górniczych rządowych, dotacya nieprzekraczalna w sumie aż do 250.000 zł.;

d) w etacie Ministerstwa kolei żelaznych:

na naprawienie szkód, jakie powódź zrzędziła na c. k. kolejach żelaznych państwa, jakoteż na potrzebne zabezpieczenie zakładów kolejowych od powolnienia się takowych, dotacya w sumie nieprzekraczalnej aż do 1,850.000 zł.

Artykuł III.

Wszystkich dotacyi, postanowieniami powyższymi wyznaczonych, wolno używać aż do upływu roku 1898.

Artykuł IV.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które wchodzi w wykonanie z dniem ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu, rolnictwa i kolei żelaznych.

Wiedeń, dnia 23. grudnia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Gautsch r. w.

Weltersheimb r. w.

Wittek r. w.

Böhm r. w.

Latour r. w.

Koerber r. w.

Ruber r. w.

Bylandt r. w.

Loebl r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVII. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1897.

Treść: (№ 299—303.) 299. Dokument koncesyjny na kolej lokalną od Bozenu do Kalternu (kolej nadadyżańską). — 300. Rozporządzenie, dotyczące się wydawania soli fabrycznej do sporządzania mieszanin zimnych w celu przemysłowego wyrobu lodów i kawy mrożonej. — 301. Obwieszczenie, dotyczące się krotności podatkowej przy oznaczaniu wartości nieruchomości podatkowi gruntowemu podlegających w celu wymierzania należności. — 302. Obwieszczenie, dotyczące się sprawdzania i cehowania przyrządów do mierzenia konsumpcji wody. — 303. Rozporządzenie, dotyczące się umowy między Rządami c. k. austryackim i cesarsko niemieckim uwalniającej od zabezpieczania kosztów procesu.

299.

Dokument koncesyjny z dnia 15. grudnia 1897,

na kolej lokalną od Bozenu do Kalternu (kolej nadadyżańską).

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia uznaję za stosowne w porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami nadać Baronowi Andrzejowi Dipaulemu, burmistrzowi w Kaltern, w związku z firmą E. Schwartza Synowie w Bozenie o to proszącemu, koncesję do wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako lokalna o szlaku normalnym od stacyi Bozen—Gries linii kolei południowej Kufstein—Ala z współużywaniem za niższeniem opłat części c. k. uprzyw. kolei bożeńsko-merańskiej na Sigmundskron i Eppan do Kaltern, a to w myśl ustawy o koncesjach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, jakoteż ustawy z dnia 31. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 pod następującymi warunkami i zastrzeżeniami:

§. 1.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się dobrodziejstwa w artykule V ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) przewidziane.

§. 2.

Koncesjonariusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei koncesjonowanej niezwłocznie po otrzymaniu pozwolenia do budowania, skończyć najpóźniej w przeciągu półtora roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy jakoteż wybudowania i urządzenia kolei zgodnie z koncesją, dać mają koncesjonariusze kaucyę w sumie trzy tysiące złotych w tych papierach wartościowych, w których wolno lokować pieniądze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 3.

Do wybudowania kolei koncesjonowanej nadaje się koncesjonariuszom prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesjonariuszom do wybudowania wszelkich kolei podjazdowych, których budowę Rząd ze względu na dobro publiczne uznał za potrzebne.

§. 4.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej zastosować się powinni koncesyonarysze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, które Ministerstwo kolei żelaznych ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16. listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, któreby wprzyszłości wydane zostały. Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa i przepisów ruchu, ustanowionych w Porządku ruchu kolei żelaznych i w odnośnych postanowieniach dodatkowych o tyle i na tak długo, o ile ze względu na szczególnie stosunki obrotu i ruchu, a w szczególności ze względu na zmniejszenie chyżości, Ministerstwo kolei żelaznych uzna to za możebne, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda Ministerstwo kolei żelaznych. W przepisach tych mają być analogicznie zastosowane ułatwienia i osobne postanowienia co do regulaminu ruchu istniejące na kolejach krajowych styryjskich.

§. 5.

Nadaje się koncesyonaryszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, Spółki akcyjnej, która wniść ma we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryszów.

Nadaje się koncesyonaryszom prawo wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędných, które mieć będą pod względem wypłaty odsetek i umorzenia. pierwszeństwa przed akcyami zakładowemi, za sumę, którą Rząd ustanowi i pod warunkami, które on przepisze.

Dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędných, zanim akcyje zakładowe nabeą prawa do pobierania dywidendy, nie może być wymierzana w większej kwocie jak po $4\frac{1}{2}$ od sta i dopłaty z dochodów późniejszych lat są wzbronione. W celu spłacenia akcyi pierwszeństwa, które mają być w obieg puszczzone, można za zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on przepisze, emitować obligacye pierwszeństwa oprocentowane najwięcej po 4 od sta, o ile oprocentowanie i umorzenie tych obligacyi według wykazów przez Ministerstwo kolei żelaznych badać się mających, okaże się trwale zabezpieczonem czystymi dochodami kolei lokalnej.

Cyfra kapitału zakładowego rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporządzenie projektu, budowę i urządzenie kolei łącznie z kosztami nabycia taboru kolejowego i uposażenia funduszu zasobnego, który Rząd ma oznaczyć, rzeczywiście wyłożonych i należycie udowodnionych, z doliczeniem odsetek interkalarnych rzeczywiście zapłaconych w okresie budowy i straty na kursie rzeczywiście poniesionej przy gromadzeniu kapitału, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju nie mogą być liczone.

Gdyby po wybudowaniu kolei jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi przez Rząd zatwierdzonego.

Statut Spółki jakoteż formularze obligacyi pierwszeństwa, tudzież akcyi zakładowych i akcyi pierwszeństwa, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych. Taryfę wojskową stosuje się do przewozu osób i rzeczy według postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych kiedykolwiek na c. k. uprzyw. Spółki kolei południowej obowiązywać będą

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej i Pospolitego ruszenia obu połów monarchii, do strzelców krajowych tyrolskich i do żandarmeryi a to nietylko gdy podróżują kosztom skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne.

Koncesyonarysze zobowiązują się przystąpić także do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu środków do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem służbą i swojemi taborami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, do przepisów dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1. czerwca 1871.

Przepis tyczący się przewożenia transportów wojskowych kolejami żelaznymi, który kiedykolwiek

będzie obowiązywał, tudzież przepisy dla kolei żelaznych na wypadek wojny, jakie będą kiedykolwiek obowiązywały, nabywają dla koncesjonaryuszów mocy obowiązującej od dnia otwarcia ruchu na kolei koncesyonowanej. Przepisy rzeczonoego rodzaju, które dopiero po tym terminie zostaną wydane i nie będą ogłoszone w Dzienniku ustaw państwa, staną się dla koncesjonaryuszów obowiązującymi wtedy, gdy zostaną im urzędownie podane do wiadomości.

Zobowiązania te ciążą na koncesjonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwym dopełnienie ich na kolei drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwoleńmi ułatwieniami.

Koncesjonaryusze zobowiązują się przy obsadzeniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§. 7.

O ile podobne zniżenia, jakie w §. 6 dla transportów wojskowych są przepisane, mają być udzielane korpusom straży cywilnej (Straży bezpieczeństwa, Straży skarbowej itp.) lub innym organom publicznym, postanowione będzie w warunkach koncesyjnych.

§. 8.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego a po upływie tego czasu utraci ona moc swoje.

Rząd może także wyrzec wygaśnięcie koncesyi przed upływem przereczonego czasu, gdyby określone w §fie 2gim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia ruchu nie były dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §u 11go. lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne

§. 9.

Ruch na kolei będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego utrzymywać będzie c. k. uprz. Spółka kolei południowej na podstawie kontraktu ruchu, który zawarty był ma za zezwoleniem Rządu.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia kiedykolwiek ruchu na kolei koncesyonowanej i utrzymywania go na rachunek koncesjonaryuszów aż do upływu okresu koncesyjnego a to w ten sposób,

że na koncesjonaryuszów a względnie na Spółkę akcyjną, która zajmie ich miejsce, nie będą w przypadku takim włożone warunki uciążliwsze od tych jakie przewidziane są w kontrakcie ruchu z c. k. uprzyw. Spółką kolei południowej.

Zresztą warunki tego utrzymywania ruchu uregulowane będą w kontrakcie, który Rząd zawrze z koncesjonaryuszami.

§. 10.

Koncesjonaryusze obowiązani są pod warunkami i zastrzeżeniami w artykule XII ustawy z dnia 31. grudnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895) podanemi, dozwolić Rządowi na jego żądanie każdego czasu współużywania kolei do obrotu między kolejami już istniejącymi lub dopiero w przyszłość powstać mającymi, na których Rząd ruch utrzymuje, w taki sposób, że Rząd będzie mógł z prawem ustanawiania taryf przysyłać lub pozwolić przysyłać tak całe pociągi jak i pojedyncze wozy koleją wspólną używaną lub niektórymi jej częściami, za opłatą stosownego wynagrodzenia.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu kiedykolwiek, pod następującymi warunkami:

1. Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu przed chwilą odkupu a z nich stracone będą czyste dochody najniepomyślniejszych dwóch lat, poczem obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

2. Gdyby kolej miała być odkupiona po upływie czasowego, w §. 2 ustanowionego uwolnienia od podatków, podatki i dodatki do podatków ciążące na odkupionem przedsiębiorstwie kolejowem i wszelkie inne pobory publiczne uważać się będzie za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie przez wszystkie lata, podług których oblicza się sumę średnią, w takim razie także co do lat wolnych od podatku obliczyć należy podatek razem z dodatkami według stopy procentowej pierwszego roku podlegającego podatkowi i potrącić z przychodów.

Ze względu jednak, że stosownie do §. 131, lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty odkupu podatek dziesięcioprocentowy, doliczyć należy do czystych dochodów w taki sposób obliczonych dodatek wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

3. Cenę odkupu w myśl powyższego postanowienia obliczoną, płacić się będzie koncesyonaryuszom jako wynagrodzenie za kolej odkupioną aż do upływu okresu koncesyjnego w ratach półrocznych dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku z dołu płatnych.

4. Gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem siódmego roku ruchu lub gdyby średni dochód czysty, w myśl postanowień ustępu 1. obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, jaka jest potrzebna na oprocentowanie po cztery od sta kapitału zakładowego imiennego przez Rząd zatwierdzonego i na umorzenie go w ciągu całego okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za kolej odkupioną, będzie polegało na tem, że państwo wzmiarkowaną powyżej sumę roczną za kapitał zakładowy płacić będzie w ratach półrocznych płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku i zwracać będzie koncesyonaryuszom podatek rentowy od tej renty odkupu opłacać się mający.

5. Państwo zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze sum rocznych w myśl ustępu 3 a względnie zamiast sumy rocznej płacić się mającej według ustępu 4 za kapitał akcyjny, zapłacić kapitał wyrównywający zdyskontowanej przez potrącenie odsetek od odsetek po cztery od sta na rok wartości kapitałowej rat, które mają być według postanowień ustępu 3 i 4 płacone

Gdyby państwo zamierzało w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą po kursie pieniężnym średnim, jaki obligacye długu państwa tego samego rodzaju, notowane urzędowo na giełdzie wiedeńskiej, będą miały w ciągu półroczna bezpośrednio poprzedzającego.

6. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia obejmuje państwo za wypłatą wynagrodzenia pod l. 1 aż do 5 przepisanego, bez żadnej dalszej odpłaty, na własność wolną od ciężarów i w używanie kolej niniejszem koncesyonowaną ze wszystkimi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów i kasowe a według okoliczności koleje podjazdowe własność koncesyonaryuszów stanowiące i przedsiębiorstwa poboczne spółki, jakoteż fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już użyte stosownie do swego przeznaczenia.

7. Odkupienie na rzecz państwa nastąpić ma w każdym przypadku z rozpoczęciem się roku kalendarzowego, uchwała zaś Rządu, tycząca się od-

kupienia, oznajmiona będzie przedsiębiorstwu kolejowemu najpóźniej aż do 31. października roku bezpośrednio poprzedniego w formie deklaracyi.

W deklaracyi tej oznaczone będą następujące szczegóły:

- a) termin, od którego nastąpi odkupienie;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem odkupienia i inne przedmioty majątku które jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, lub z jakichkolwiek tytułów prawnych przejść mają na państwo;
- c) kwota ceny odkupu (l. 1 aż do 5), którą państwo ma zapłacić przedsiębiorstwu, według okoliczności obliczona tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania z oznaczeniem terminu i miejsca płatności.

8. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracyi co do odkupienia, osobnego komisarza do czuwania nad tem żeby stan majątku, poczynszy od tej chwili, nie został zmniejszony na szkodę państwa.

Poczynszy od chwili oznajmienia o odkupieniu, wszelka sprzedaż lub obciążenie nieruchomości w deklaracyi o odkupieniu wymienionych, podlega przyzwoleniu osobnego komisarza.

Toż samo rozumie się o wszelkiem przyjęciu nowych zobowiązań, przekraczających granicę regularnego sprawowania interesów lub uzasadniających trwałe obciążenie.

9. Koncesyonaryusze obowiązani są mieć o to staranie, żeby Rząd mógł w dniu na odkupienie wyznaczonym, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątku w deklaracyi, tyczącej się odkupienia wymienione.

Gdyby koncesyonaryusze nie uczynili zadość temu zobowiązaniu, Rząd będzie miał prawo nawet bez ich zezwolenia i bez wdania się sądu, objąć w fizyczne posiadanie oznaczone przedmioty majątku.

Poczynszy od chwili odkupienia, ruch na kole lokalnej odkupionej odbywać się będzie na rachunek państwa a przeio od tej chwili wszelkie dochody ruchu przechodzić będą na rzecz państwa, wszelkie zaś wydatki ruchu na karb państwa.

Czyste dochody, jakie okażą się z obrachunku aż do chwili odkupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należności obrachunkowe i za wszelkie inne długi pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

10. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracyi o odkupieniu (l. 7),

prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach majątkowych w skutek odkupienia na państwo przechodzących.

Koncesyonaryusze obowiązani są oddać Rządowi na jego żądanie do rozporządzenia wszelkie dokumenty prawne, jakichby do tego celu potrzebowali.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów, jakoteż — o ileby istniały — fundusze obrotowe i zasobne z kapitału zakładowego utworzone, w rozmiarze wzmiankowanym w §. 12, l. 6.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzymają koncesyonaryusze na własność fundusz zasobny, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa i należące się im aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił koncesyonaryuszów z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i jej urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, żeby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego funkcyonaryusza a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami, i wydelegowania do nadzoru nad tem funkcyonaryuszów na koszt koncesyonaryusza.

W razie utworzenia się Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony będzie miał także prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, przedstawiającej grono kierujące Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach ile razy uzna to za potrzebne, i zawierania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru; w przypadku jednak takim komisarz winien rzecz przedstawić natychmiast Ministerstwu kolei żela-

znych do decyzji, która wydana być ma niezwłocznie i będzie dla Spółki obowiązująca.

§. 14

Nadto zastrzega sobie Rząd, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia dopuszczano się naruszenia lub zaniedbania obowiązków, w dokumencie koncesyjnym, warunkach koncesyjnych lub ustawami przepisanych, będzie miał prawo zapobiegać temu środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem okresu, na który została nadana.

Wittek r. w.

300.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. grudnia 1897,

tyczące się wydawania soli fabrycznej do sporządzania mięszanin zimnych w celu przemysłowego wyrobu lodów i kawy mrożonej.

Z zastrzeżeniem odwołania kiedykolwiek, pozwała się, żeby począwszy od dnia 1. stycznia 1898 nabywano do sporządzania mięszanin zimnych w celu przemysłowego wyrobu lodów i kawy mrożonej, sól fabryczną II. gatunku ze skarbowych składów soli, o ile starczy zapasów, po cenie, która od pewien czas będzie ogłaszana, pod tymi warunkami i ostrożnościami, którym w ogóle podlega używanie soli fabrycznej.

Sól fabryczna zakazana być ma przez ściśle zmniejszanie każdych 90 kilogramów tej soli z 10 kilogramami sody krystalicznej (zawierającej wodę)

Prośby o pozwolenie do nabywania takiej soli fabrycznej do powyższego celu wnosić należy do właściwej Władzy skarbowej krajowej.

Böhm r. w.

301.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. grudnia 1897,

tyczące się krotności podatkowej przy oznaczaniu wartości nieruchomości podatkowi gruntowemu podlegających w celu wymierzania należności

Oдноśnie do obwieszczeń z dnia 25. stycznia 1884, Dz. u. p. Nr. 18 i z dnia 21. lutego 1897, Dz. u. p. Nr. 61, według których, na podstawie

stwierzonego procentu podatku gruntowego na okres od dnia 1. stycznia aż do 31. grudnia 1895 a względnie aż do końca 1897 roku, siedmdziesiąta krotność podatku gruntowego bez zniżki okazuje się kwotą najmniejszą, w której według §. 50go ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50 i odnośnych ustawowych postanowień dodatkowych, można przyjąć wartość nieruchomości podatkowi gruntowemu podlegającej, podaje się niniejszem do wiadomości, że aż do dalszego zarządzenia, krotność ta także po dniu 31. grudnia 1897 stosowana być ma w rzeczonych względach jako najmniejsza wartość ustawowa.

Böhm r. w.

302.

Obwieszczenie Ministerstwa handlu z dnia 23. grudnia 1897,

tyczące się sprawdzania i cechowania przyrządów do mierzenia konsumpcji wody.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa handlu z dnia 17. lutego 1872, Dz. u. p. Nr. 17, podaje się do wiadomości publicznej, że dyrektor komisji głównej miar i wag w myśl punktu 5go ustępu 5 dodatku do przepisów o sprawdzaniu i cechowaniu wodomierzy ogłoszonego obwieszczeniem Ministerstwa handlu z dnia 23. sierpnia 1897, Dz. u. p. Nr. 214, uznał za normalną tarczę cyfrową, odpowiadającą zresztą postanowieniom ustępów 1 aż do 4 punktu 5 powyższego dodatku a niezgadzącą się jedynie z drugim postanowieniem ustępu 3go. Dozwolenie to tyczy się tarczy cyfrowej

wodomierzy, których liczyldo nie biegnie w wodzie (tak zwanych suchochodnych), a przeniesienie z osi szczelnicy na oś skazówki litrowej, która za przepływem 100 litrów wykonywa jeden obrót, następuje zapomocą kół starannie wyciętych o więcej niż 19 zębach i w taki sposób, że za przepływem 200 litrów, oś szczelnicy także wykonywa ściśle jeden obrót.

Koerber r. w.

303.

Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 26. grudnia 1897,

tyczące się umowy między Rządami c. k. austriackim i cesarsko niemieckim uwalniającej od zabezpieczenia kosztów procesu.

Rządy c. k. austriacki i cesarsko niemiecki, pragnąc zapewnić obywatelom obu stron uwolnienie od obowiązku zabezpieczania kosztów procesu w sporach cywilnych po wejściu w wykonanie Procedury cywilnej (ustawa z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 113), stwierdziły we wzajemnem porozumieniu, że w obec postanowień Procedury cywilnej austriackiej (§. 57, l. 1) i Procedury cywilnej niemieckiej z dnia 30. stycznia 1877, Dz. u. p. str. 83 (§. 102, ustęp 2, Nr. 1) dopełnione są warunki, pod którymi obywatelom jednej strony służy uwolnienie od zabezpieczania kosztów procesu na obszar drugiej strony.

Ruber r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1897.

Treść: № 304. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się dalszego pobierania podatków i opłat, tudzież pokrywania wydatków państwa w czasie od 1. stycznia aż do końca czerwca 1898.

304.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 28. grudnia 1897,

tyczące się dalszego pobierania podatków i opłat, tudzież pokrywania wydatków państwa w czasie od 1. stycznia aż do końca czerwca 1898.

Na zasadzie §. 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznaję za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania w czasie od 1. stycznia aż do końca czerwca 1898 podatków bezpośrednich i opłat pośrednich według istniejących przepisów.

§. 2.

Wydatki pokrywane być mają w czasie od 1. stycznia aż do końca czerwca 1898 w miarę potrzeby, na rachunek dotacyj, które ustanowione będą ustawą skarbową na rok 1898.

W szczególności upoważnia się Rząd, żeby raty dodatków na utrzymanie, postanowieniami cesarskimi z dnia 15. marca i z dnia 28. czerwca 1895 przyzwolonych, za pierwsze półrocze 1898 przypadających, wypłacił w dotychczasowy sposób.

§. 3.

Następujące dotacje, które ustają z końcem grudnia 1897, mogą być używane jeszcze aż do

końca czerwca 1898; dotacje jednak te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1897 roku w myśl artykułu V, ustępu 3gc ustawy skarbowej na rok 1897.

A. W etacie Ministerstwa spraw wewnętrznych:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 2, l. 1 na zaopatrzenie konstrukcyą żelazną mostu św. Jana na rzece Ischl w Ischlu wyznaczona w sumie 20.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 6, l. 2, na poprawienie gościńca zagrzebskiego w obszarze miasta Rudolfowa między 71 a 1/71 kilometrem i budowa mostu z wierzchem żelaznym na rzece Kerku między Rudolfowem a Kandyą wyznaczona w sumie 24.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 6, l. 5, na przerobienie gościńca karlowackiego na szlaku między Dolną a Saizem wyznaczona w sumie 10.000 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 7, l. 3, na urządzenie gościńca w dolinie Idryi do Usznika pod Cziginie nad gościńcem karyntyńskim przez św. Łucyą i Zelin aż do Górnej Idryi w Krainie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 2.000 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 7, l. 8, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 10.000 zł.

6. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 7, l. 3, jako dodatek skarbowy na wybudowanie drogi po lewym brzegu rzeki Isonzo od Kanalu aż do Tolmina wyznaczona w sumie 10.000 zł.
7. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 7, l. 5, jako dodatek skarbowy na wybudowanie mostu żelaznego na rzece Torre na szlaku drogi konkurencyjnej od Villesse do Rudy prowadzącej wyznaczona w sumie . . . 23.500 zł.
8. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 7, l. 9, na wybudowanie drogi konkurencyjnej w dolinie Baczy, w części od Hudy Jużnej przez Pobrdó aż do granicy krajowej krańskiej wyznaczony w sumie 10.000 zł.
9. Dodatek skarbowy ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 8, l. 1, na obudowanie potoku Ganda pod Kollmannem dla ochrony gościńca włoskiego w kilometrze 101·6 wyznaczony a ustawą skarbową z roku 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużony w sumie 8.840 zł.
10. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 8, l. 5, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 1.300 zł.
11. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 8, l. 9, na postawienie nowego mostu sklepionego na rzece Ill pomiędzy Feldkirchem a Tissem w kilometrze 0·4—0·6 drogi liechtensteinskiej wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 8.400 zł.
12. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 8, l. 2, na przełożenie gościńca salzburskiego na górze Melleker wyznaczona w sumie 5.000 zł.
13. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 18, l. 17, na podniesienie gościńca włoskiego celem ochronienia go od wylewów Adygi w kilometrze 148·5—151·8 pod Neumarktem wyznaczona w sumie 4.800 zł.
14. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 5, §. 14, l. 5, na dalszą budowę gościńca od Ercegu Nowego do Meljin a względnie na Kombur aż do cieśniny kateńskiej pół Gjuriczem dla IV. części szlaku od Punta Piavica aż do Gjuriczu wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 13.000 zł.
15. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 14, l. 1, na budowę mostu stałego z muiowanymi filarami i wierzchem żelaznym na dzikim potoku Karakascy na szlaku gościńca śródziemnego wyznaczona w sumie . . . 10.000 zł.
16. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 5, §. 14, l. 2, na przełożenie drogi przejazdowej zwanej Stradone na szlaku gościńca śródziemnego leżącej, miasto Dubrownik przecinającej, razem z przejazdami po obu stronach między bramami fortecznymi Porta Pile i Porta Ploce, a to przez wybudowanie drogi okalającej wzdłuż dawnego rowu fortecznego wyznaczona w sumie 20.000 zł.
17. Dotacya ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 6, §. 2, l. 2, na regulacją Dunaju koło Struden wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 50.000 zł
18. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 6, §. 2, l. 2, na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 40.000 zł.
19. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 2, l. 1, na budowę w rzece Dunaju wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 120.000 zł
20. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 4, l. 1, jako dodatek skarbowy na regulację lewego brzegu Muru przez założenie pobrzeża między mostami Ferdynanda i Franciszka Karola w Grazu wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 6.300 zł.
21. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 6, §. 4, l. 1, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 6.700 zł.
22. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 6, §. 7, l. 4, na roboty regulacyjne i uzupełnienia w skarbowej części rzeki Noce wyznaczona w sumie 20.000 zł.
23. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 6, §. 8, l. 1, na regulacją Wełtawy wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . 420.000 zł.
24. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 8, l. 1, na tenże sam cel wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . 420.000 zł.
25. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 6, §. 8, l. 1, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 80.000 zł.
26. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 6, §. 8, l. 3, na zaprowadzenie przystani tratwowych na Wełtawie i Łabie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 30.000 zł.

27. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 6, §. 8, l. 3, na tenże sam cel wyznaczona w sumie 30.000 zł.

28. Dotacya ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na wystawienie domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona a mianowicie:

w tytule 3 Bezpieczeństwo publiczne	
w sumie	123.910 zł.
” ” 4 Służba budownicza rządowa	
w sumie	12.650 ”
” ” 7 Nowe budowle administracji politycznej i większe przysposobienia	
w sumie	63.690 ”
<hr/>	
razem .	200.250 zł.

B. W etacie Ministerstwa wyznań i oświaty:

1. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 1 (Kierownictwo naczelne) na wydanie książek kościelnych grecko-orientalnych wyznaczona jako 2. i ostatnia rata w sumie 6.000 zł.

2. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 10, §. 5, na przyozdobienie auli w uniwersytecie wiedeńskim wyznaczona jako 1. rata a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 15.000 zł.

3. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 10, §. 5, na tenże sam cel wyznaczona jako 2. rata a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 15.000 zł.

4. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 5, na tenże sam cel wyznaczona jako 3. rata a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 5.000 zł.

5. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 5, na tenże sam cel wyznaczona jako 4. rata w sumie 5.000 zł.

6. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 5, na artystyczne przyozdobienie uniwersytetu krakowskiego wyznaczona jako 2. rata a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 10.000 zł.

7. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 5, na tenże sam cel wyznaczona jako 3. rata w sumie 5.000 zł.

8. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 7, na restaurację fasady tuma

w Salzburgu wyznaczona jako 1. rata w sumie 5.000 zł.

9. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 7, na restaurację kościoła parafialnego na górze Pöllau wyznaczona jako 1. rata w sumie 1.500 zł.

10. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 7, na restaurację budynków kościelnych w Neubergu wyznaczona w sumie 3.000 zł.

11. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 7, na restaurację kościoła parafialnego w Sedlecu wyznaczona w sumie 5.000 zł.

12. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 7, na restaurację kaplicy zwierciadlanej w Klementinum w Pradze wyznaczona w sumie 500 zł.

13. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 7, na restaurację fresków w kaplicy św. Barbary klasztoru Franciszkańskiego w Pilznie wyznaczona jako 1. rata w sumie 1.000 zł.

14. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 7, na restaurację budynku zamkowego w Rzeszowie wyznaczona jako 1. rata a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 2.700 zł.

15. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 7, na restaurację budynku zamkowego w Rzeszowie wyznaczona jako 2. rata w sumie 2.700 zł.

16. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 10, §. 8, na kupno gruntów celem odświeżenia bazyliki w Salonie wyznaczona jako 3. i ostatnia rata a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 2.900 zł.

17. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 10, §. 8, na roboty budownicze w muzeum archeologicznym w Akwilei wyznaczona jako 1. rata w sumie 2.000 zł.

18. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 11, §. 8, na nowe budowle, dobudowania i przebudowania, tudzież większe restauracje budownicze w Krainie wyznaczona w sumie 15.000 zł.

19. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 11, §. 12, na dodatki w celach budowniczych w Dalmacji wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 8.180 zł.

20. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 11, §. 12, na dodatki w celach budowniczych w Dalmacji wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 1.000 zł.

21. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 11, §. 18, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania na Bukowinie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . . 6.000 zł.
22. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 11, §. 18, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania na Bukowinie wyznaczona w sumie . . . 4.000 zł.
23. Dotacya ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 12, §. 2, na rozpoczęcie budowy dzwonicy przy kościele katedralnym w Szybeniku jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 3.000 zł.
24. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 14, na nowe budowle, przebudowania i dobudowania w Dalmacji wyznaczona w sumie . . . 11.930 zł.
25. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 15, §. 1, na kupienie, postawienie i urządzenie dalekowidru astrofotograficznego dla obserwatorium uniwersyteckiego w Wiedniu jako 2. i ostatnia rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . . 15.000 zł.
26. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 15, §. 1, na zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego w kilku klinikach szpitalu powszechnego w Wiedniu wyznaczona w sumie . 4.260 zł.
27. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 15, §. 1, na przysposobienia w instytucie patologiczno-anatomicznym uniwersytetu wiedeńskiego wyznaczona w sumie . . . 4.900 zł.
28. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 15, §. 4, na przysposobienie i pierwsze urządzenie instytutu fizyczno-chemicznego w uniwersytecie niemieckim w Pradze wyznaczona jako 1. rata w sumie . . . 2.500 zł.
29. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 15, §. 4, na sprawienie mikroskopii dla kliniki okulistycznej w uniwersytecie czeskim w Pradze wyznaczona w sumie . . . 800 zł.
30. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 15, §. 6, na postawienie cieplarni w ogrodzie botanicznym uniwersytetu krakowskiego wyznaczona jako 1. rata w sumie . . . 18.000 zł.
31. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 15, §. 6, na budowę nowego domu dla instytutu patologiczno-anatomicznego uniwersytetu krakowskiego wyznaczona jako 6. i ostatnia rata w sumie . . . 25.000 zł.
32. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 15, §. 16, na pierwsze urządzenie katedry encyklopedyi górnictwa, górnictwa naftowego i wiercenia w głębokości dla szkoły głównej technicznej we Lwowie wyznaczona w sumie . 1.000 zł.
33. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 16, §. 1, jako zapomoga gminie miasta Buczacza na wystawienie nowego domu dla gimnazjum wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . . 20.000 zł.
34. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 16, §. 1, na budowę nowego domu dla gimnazjum w Lublanie jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . . 5.000 zł.
35. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 1, na roboty budownicze w budynku licealnym w Lublanie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . . 9.900 zł.
36. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 1, na postawienie domu ogrodowego w ogrodzie botanicznym w Lublanie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . . 3.140 zł.
37. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 1, na wybudowanie nowego domu dla gimnazjum rządowego realnego i wyższego w Pradze jako 4. i ostatnia rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie . . . 15.000 zł.
38. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 16, §. 1, na postawienie nowej studni w dziedzińcu budynku gimnazjum rządowego (polskiego) w Tarnowie wyznaczona w sumie . 800 zł.
39. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 16, §. 2, na kupno sprzętów szkolnych dla rządowej szkoły realnej niemieckiej w Pilzni wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 398 zł.
40. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 16, §. 2, na roboty konserwacyjne w budynku rządowej szkoły realnej niemieckiej w Budziejowicach wyznaczona w sumie . . . 2.300 zł.
41. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 16, §. 2, na reparację w rządowej szkole realnej niemieckiej w Pilzni wyznaczona w sumie . . . 200 zł.
42. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 16, §. 2, na budowę nowego domu szkoły

realnej w Krakowie wyznaczona jako 3. i ostatnia rata w sumie 50.000 zł.

43. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 16, §. 2, na urządzenie wewnętrzne nowo wybudowanej rządowej szkoły realnej w Krakowie wyznaczona w sumie 12.000 zł.

44. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na kupienie motoru i maszyny szlifierskiej dla szkoły zawodowej oprawy kamieni szlachetnych i ich obrabiania w Turnowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużoną w sumie . . . 1.500 zł.

45. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 18, §. 1, na tenże sam cel wyznaczona jako 2. i ostatnia rata w sumie 650 zł.

46. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 18, §. 1, na urządzenie warsztatów szkoły zawodowej artystyczno-przemysłowej obrabiania metali w szkole artystyczno-przemysłowej w Pradze wyznaczona jako pierwsza rata w sumie . . . 500 zł.

47. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 18, §. 1, na urządzenie tkactwa mechanicznego w szkole tkactwa w Humpoleszu wyznaczona jako 4. i ostatnia rata w sumie . . . 700 zł.

48. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 18, §. 1, tytułem zapomogi dla gminy w Starkowie na budowę nowej szkoły zawodowej wyznaczona jako 1. rata w sumie . . . 8.000 zł.

49. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 18, §. 1, na urządzenie wewnętrzne szkoły tkackiej w Strakonicach wyznaczona jako 1. rata w sumie 1.500 zł.

50. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 18, §. 1, na dalsze wyposażenie szkoły zawodowej przemysłu maszynowego w Przerowie wyznaczona jako 1. rata w sumie 500 zł.

51. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 18, §. 3, na przysposobienie podręczników naukowych dla szkół handlowych z językiem wykładowym włoskim wyznaczona w sumie . . . 1.000 zł.

52. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 20, §. 1, na sprawienie sprzętów dla seminarium nauczycielskiego męskiego w Pilznie wyznaczona w sumie 3.700 zł.

53. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 20, §. 1, na przyrządzenie lokali seminarium nauczycielskiego męskiego w Stanisławowie wyznaczona w sumie 18.000 zł.

54. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 23, §. 1, na restaurację kościoła funduszu naukowego w Rzeszowie wyznaczona jako 1. rata

a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 6 200 zł.

55. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 23, §. 1, na restaurację kościoła funduszu naukowego w Rzeszowie wyznaczona jako 2. i ostatnia rata w sumie 2.500 zł.

56. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 23, §. 1, na roboty budownicze konserwacyjne i restauracyjne w kościele św. Barbary w Kutnej Horze wyznaczona jako 7. rata w sumie 12.000 zł.

C. W etacie Ministerstwa skarbu :

1. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 10, tytule 5, Straż skarbową, na budowę budynku urzędowego w Voitsbergu wyznaczona w sumie 4.800 zł.

2. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 10, tytule 6, urzędy podatkowe, na budowę domu urzędowego w Ottyni wyznaczona w sumie 7.100 zł.

3. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 10, tytule 6, urzędy podatkowe, na przebudowanie domu urzędowego w Podwołyckach wyznaczona w sumie 8.000 zł.

4. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 16, tytule 3, na nowe budynki do sprzedaży tytoniu wyznaczona w sumie . . . 108.250 zł.

5. Dotacye ustawą skarbową na rok 1897 w rozdziale 10, tytule 3, w dziale wydatków zwyczajnych w preliminarzu częściowym pod l. 21, 22 i 23 z powodu reformy podatkowej wyznaczona w sumach 55 000 zł., 254.000 zł. i 251.000 zł.

6. Dotacya ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na budowę domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona, mianowicie:

w rozdziale 10, tytule 3 w sumie	3.620 zł.
" " 10, " 6 " "	24.450 "
" " 10, " 9 " "	1.280 "

razem . . . 29.350 zł.

D. W etacie Ministerstwa handlu :

1. Dotacya ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 8, §. 7, na rozszerzenie urządzeń portowych w Tryeście wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 976.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 7, §. 3, na budowę grobli do łądowania w Polju wyznaczona w sumie 33.000 zł.

3. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 7, §. 3, na postawienie latarni morskiej V. rzędu na Secca Pericolosa wyznaczona w sumie 15.370 zł.

4. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 7, §. 4, na postawienie grobli ochronnej i do łądowania w Vodycach wyznaczona w sumie 5.000 zł.

5. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 7, §. 4, na postawienie grobli ochronnej i do łądowania w Igranem wyznaczona w sumie 2.000 zł.

6. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 7, §. 4, na postawienie grobli do łądowania w Spicy wyznaczona w sumie 5.980 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 7, §. 4, na postawienie latarni morskiej V. rzędu w Tre Sorelle wyznaczona w sumie 7.400 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 9, §. 6, dla zakładu poczt i telegrafów na koszt budowy nowych domów dla poczt i telegrafów wyznaczona w sumie 162.000 zł.

9. Dotacja tą samą ustawą skarbową w tytule 9, §. 8, dla zakładu poczt i telegrafów na przysposobienie nowych i rozszerzenie już istniejących urzędów wyznaczona w sumie 180.000 zł.

E. W etacie Ministerstwa kolei żelaznych:

1. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 4, §. 2, na budowę kolei lokalnej z Lipowej do Bożanowa (Heinersdorfu) wyznaczona w sumie 613.000 zł.

2. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 4, §. 3, na budowę kolei lokalnej z Niklasdorfu do Cukmantla wyznaczona w sumie 295.000 zł.

3. Dotacja ustawą skarbową na rok 1895 w rozdziale 27, tytule 14, §. 1, na budowę odnogi do stacji wodnej przy dworcu kolejowym w Mittelgrundzie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 7.410 zł. w złocie czyli w walucie austriackiej 8.820 zł.

4. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 6, §. 1, na wykonanie urządzenia zabezpieczenia zwrotnic na południowym końcu stacji Mittelgrund wyznaczona w sumie 23.000 marek = 11.360 zł. w złocie czyli w walucie austriackiej 13.530 zł.

5. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 6, §. 2, dla kolei lokalnej Czasław-Zawratec i Czasław-Moczowice na wkłady z funduszu wkładowego nabytych na rzecz państwa linii austriackiej spółki kolei lokalnych wyznaczona w sumie 10.450 zł.

6. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, na rozszerzenie stacji w Nowym Sączu wyznaczona w sumie . 50.000 zł.

7. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, na rozszerzenie stacji w Chebie wyznaczona w sumie 60.000 zł.

8. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej: na rozszerzenie stacji we Lwowie wyznaczona jako 4. rata w sumie 500.000 zł.

9. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej: na rozszerzenia z powodu dobiegu kolei lokalnych wyznaczona w sumie 50.000 zł.

10. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej: na rozszerzenie stacji w Stanisławowie wyznaczona w sumie 200.000 zł.

11. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego kolei lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej: na ulepszenia i rozmaite uzupełnienia wyznaczona w sumie 268.000 zł.

12. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego linii austriackiej spółki kolei lokalnych: na rozszerzenie stacji dobiegowych i na rekonstrukcję szlaków kolejowych z powodu dobiegu nowych obcych kolei wyznaczona w sumie 300.000 zł.

13. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego kolei zachodniej czeskiej: na rozszerzenie warsztatu w Pilzni wyznaczona w sumie 100.000 zł.

14. Dotacja ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego kolei zachodniej czeskiej: na ulepszenia i rozmaite budowle uzupełniające wyznaczona w sumie 744.260 zł.

15. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 28, tytule 7, §. 1, ruch kolejowy utrzymywany przez państwo; wkłady z funduszu wkładowego kolei centralnej morawsko-śląskiej: na ulepszenia i rozmaite rozszerzenia wyznaczona w sumie 123.600 zł.

F. W etacie Ministerstwa sprawiedliwości:

1. Dotacya ustawą skarbową na rok 1891 w tytule 4, §. 22, na budowę domu dla Sądu obwodowego w Rzeszowie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 5.000 zł.

2. Dotacya ustawą skarbową na rok 1892 w tytule 4, §. 14, na rozszerzenie budynku w Zadarcze wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 17.000 zł.

3. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 4, §. 16, na rozszerzenie domu Sądu karnego w Pradze jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 80.000 zł.

4. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 4, §. 17, na tenże sam cel wyznaczona jako druga rata w sumie 20.000 zł.

5. Dotacya ustawą skarbową na rok 1893 w tytule 4, §. 28, na budowę domu dla Sądu obwodowego w Nowym Sączu jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 5.000 zł.

6. Dotacya ustawą skarbową na rok 1894 w tytule 4, §. 28, na tenże sam cel jako 2. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 15.000 zł.

7. Dotacya ustawą skarbową na rok 1895 w tytule 4, §. 25, na budowę domu urzędowego w Horodence jako 1. rata wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 13.000 zł.

8. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 4, §. 28, na tenże sam cel wyznaczona jako ostatnia rata w sumie 12.000 zł.

9. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 4, §. 26, na budowę domu dla sądu i na więzienia w Ofomuńcu wyznaczona jako 1. rata w sumie 15.000 zł.

10. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 4, §. 31, na budowę domu urzędowego w Podwołoczyskach wyznaczona jako reszta wydatku w sumie 4 654 zł.

11. Dotacya ustawą skarbową na rok 1896 w tytule 4, §. 32, na budowę trzeciego skrzydła w domu więziennym w Tarnopolu wyznaczona w sumie 15.000 zł.

12. Dotacya tą samą ustawą skarbową w tytule 4, §. 33, na budowę domu urzędowego w Kosowie jako 1. rata wyznaczona w sumie 10.000 zł.

13. Dotacya ustawą z dnia 23. grudnia 1894, Dz. u. p. Nr. 243, na budowę domu urzędowego w Floridsdorfie wyznaczona a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużona w sumie 140.400 zł.

14. Dotacya ustawą z dnia 8. lipca 1896, Dz. u. p. Nr. 133, na budowę domu urzędowego w Żydaczowie wyznaczona jako 1. rata w sumie 15.000 zł.

G. Etat zarządu długu państwa.

1. Dotacye ustawą skarbową na rok 1895 w rozdziale 37, tytule 3, wydatki zarządu ustalonego długu państwa, na wydatki z powodu odnowienia arkuszy kuponowych wyznaczone a ustawą skarbową na rok 1897 aż do końca grudnia 1897 przedłużone w sumie 134.500 zł. i 45.000 zł. a względnie w sumie ogólnej 179.500 zł.

2. Dotacya nadzwyczajna ustawą skarbową na rok 1896 w rozdziale 36, tytule 3, wydatki zarządu ustalonego długu państwa, na wydatki z powodu odnowienia arkuszy kuponowych wyznaczona w sumie 5.000 zł.

§. 4.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego wchodzącego w wykonanie dnia 1. stycznia 1898, poruczam Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 28. grudnia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Gautsch r. w.

Wittek r. w.

Latour r. w.

Ruber r. w.

Weltersheimb r. w.

Böhm r. w.

Koerber r. w.

Bylandt-Rheidt r. w.

Loebl r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXIX. — Wydana i rozesłana dnia 29. grudnia 1897.

Treść: (№ 305—306.) 305. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się zmiany niektórych postanowień ustawowych co do należyłości sądowych. — 306. Rozporządzenie, w przedmiocie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. grudnia 1897, dotyczące się zmiany niektórych postanowień ustawowych co do należyłości sądowych.

305.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 26. grudnia 1897,

tyczące się zmiany niektórych postanowień ustawowych co do należyłości sądowych.

Na zasadzie §. 14 ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznaje za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1.

Podania (pisma) i protokoły w postępowaniu sądowym spornem i niespornem, które podlegały dotychczas należyłości stęplowej po 36 c. od każdego arkusza, podlegają takieżże należyłości po 1 koronie od każdego arkusza. Inne pozycje należyłości od podań i protokołów pozostają nienaruszone.

Obowiązek stęplowania rubrów do podań i protokołów jest zniesiony.

§. 2.

Wolne są od należyłości:

- a) protokoły rozprawy ustnej apellacyjnej lub rewizyjnej (§§. 493 i 509, ustęp 2 Procedury cywilnej), jeżeli żadna z obu stron spór wiodących nie stanęła na rozprawie i nie odbywa się też przeprowadzenie dowodu;
- b) protokoły spisywane w kancelaryi sądowej i nie zawierające żadnego wniosku, co do któ-

rego Sąd miałby wydać decyzję. Jednakże protokoły co do ustnych opozycji w postępowaniu wezwawczem, jakoteż protokoły dotyczące się podejmowania czynności egzekucyjnych, podlegają we wszystkich przypadkach należyłości stęplowej;

- c) wnioski o sprostowanie wyroków i uchwał sądowych (§§. 419, 421 i 430 Procedury cywilnej).

Protokół rozprawy w sprawach drobiazgowych (§. 451 procedury cywilnej) nawet wtedy, gdy rozprawa ciągnęła się przez kilka dni lub po wyrzecznem zamknięciu została na nowo otwarta, uważa się za całość a przeto poddaje się należyłości tylko według ilości arkuszy do niego użytych. Zresztą zatrzymują się postanowienia §. 32 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

§. 3.

Pozycję taryfową 103, lit. A aż do D ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89 i uwagę 4 do teje pozycyi taryfowej uchyla się i zastępuje się takową następującemi postanowieniami:

Za wydanie wyroków lub orzeczeń (uchwał) sądowych uiszczać należy następujące należyłości:

- A. a) Od wyroków pierwszej instancji, rozstrzygających samą rzecz główną;
- b) od uchwał końcowych w sprawach o naruszenie posiadania (§. 459 Procedury cywilnej);
- c) od nakazów płatniczych w postępowaniu nakazowem tudzież od nakazów płatniczych i

nakazów dania zabezpieczenia w postępowaniu tyczącem się sporów wekslowych (§§. 548, 557 i 558 Procedury cywilnej):

- d) od uchwał, któremi w pierwszej instancji wydane zostaje rozstrzygnięcie co do zażalenia nieważności przeciw orzeczeniu sądu polubownego giełdowego (artykuł XXIII ustawy wprowadzającej procedurę cywilną);
- e) od zezwoleń na egzekucję na zasadzie aktów i dokumentów za granicą wystawionych tego rodzaju, który oznaczony jest w §. 79 Ordynacji egzekucyjnej;
- f) od uchwał, któremi na zasadzie §. 168 Ordynacji egzekucyjnej ustala się w pierwszej instancji wynagrodzenie szkody,

jeżeli wartość przedmiotu sporu wynosi

1. aż do 50 koron, 1 koronę;
2. nad 50 aż do 100 koron, 2 korony;
3. nad 100 aż do 400 koron, 5 koron;
4. nad 400 aż do 1600 koron, 10 koron;
5. nad 1600 koron, 1/2 procentu z 25-procentowym dodatkiem od wartości przedmiotu sporu.

Od wyroku, którym na zasadzie zasiedzenia przyznaje się własność nieruchomości w wartości ponad 100 koron, opłaca się nie mniejszą należność jak od przeniesienia dotyczącej nieruchomości za zapłatą. Jednakże w razie kilkakrotnego przyznawania tego samego prawa własności, postanowienie to stosuje się tylko do pierwszego przyznania.

- B. a) Od wyroków Sądu w §. 532 Procedury cywilnej oznaczonego, którymi wydane zostaje rozstrzygnięcie co do skargi o wznowienie i skargi nieważności (§. 540, ustęp 3 i 541 Procedury cywilnej);
- b) od uchwał, któremi na wniosek pozwanego skarga zostaje odrzucona z powodu niedopuszczalności drogi prawa, niewłaściwości Sądu, sprawy wiszącej, prawomocności wyroku tyczącego się sprawy spornej, niezdolności procesowej jednej ze stron spornych lub z tego powodu, że osoba działająca w charakterze zastępcy prawnego nie ma do tego upoważnienia (§§. 239 i 261 Procedury cywilnej),

połowę należności pod A. ustanowionej.

Należności dotychczasowe od poleceń płatniczych w postępowaniu wezwawczem, tudzież od przewidzianych w §. 12 ustawy z dnia 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18, orzeczeń co do opozycji wierzyciela przeciw skutecznieniu zamiany gruntów, utrzymują się w swojej mocy.

Wszystkie rozstrzygnięcia i uchwały Sądów w paragrafie niniejszym nie przytoczone, są wolne od należności.

§. 4.

Uwagi 1 i 6 do 103 pozycji taryfowej ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89 o uiszczeniu i zwracaniu należności od wyroków i orzeczeń sądowych, odnoszą się do należności w §. 3 przepisanych w ten sposób. że postanowienia, tyczące się należności od nakazów płatniczych sądowych, mają być odpowiednio stosowane także do należności od nakazów dania zabezpieczenia w postępowaniu tyczącem się sporów wekslowych i do należności od pozwoleń na egzekucję, w §. 3, A. e) oznaczonych.

Jeżeli Sąd wyższy zniesie wyrok lub orzeczenie Sądu i rzecz samą na nowo rozstrzygnie, nie stanowi to pod względem należności żadnej różnicy, czy nowe rozstrzygnięcie wyda odrazu Sąd wyższy, czy ten sam Sąd, który wydał zniesione rozstrzygnięcie.

§. 5.

Jeżeli rozprawa zostaje załatwiona kilku wyrokami częściowymi (§. 391 Procedury cywilnej), lub jeżeli przed wyrokiem końcowym wydany został wyrok pośredni (§. 393 Procedury cywilnej) uiszcza się należność w takiej samej kwocie, jak gdyby rozstrzygnięcie wydane było jednym wyrokiem.

Kwotę tę należy przynieść w znaczkach stęplowych lub opłacić bezpośrednio całą już przy sposobności pierwszego wyroku częściowego a względnie już przy sposobności wyroku pośredniego, przy wydawaniu zaś dalszych wyroków częściowych a względnie wyroku końcowego, nie się już nie opłaca.

Jeżeli po wydaniu wyroku częściowego lub wyroku pośredniego, który nie obejmuje całego przedmiotu sporu, strony oświadczą przed Sądem, że nie będą prowadziły dalej procesu, lub że zawarły ugodę co do pozostałej części przedmiotu sporu, zwraca się różnicę między uiszczoną kwotą należności a należnościami, przypadającymi od wydanego wyroku częściowego lub wyroku pośredniego według odnośnej wartości częściowej a w przypadku ugody, od takowej. Oświadczenie stron, że nie będą dalej prowadzić procesu, nie podlega należności dokumentowej.

Ugoda, tycząca się kwoty roszczenia, co do zasady którego wydane zostało wyrokiem pośrednim rozstrzygnięcie (§. 393, ustęp 1 Procedury cywilnej), tudzież ugoda, po wydaniu wyroku pośredniego, stwierdzającego istnienie lub nieistnienie pewnego stosunku prawnego lub prawa (§. 393, ustęp 2 Procedury cywilnej), zawarta co do roszczenia złąd wywodzonego, jest wolna od należności.

Jeżeli od wyroku lub uchwały uiszczono należycie według pełnej wartości przedmiotu sporu, w takim razie, gdyby wyrok lub uchwała dodatkowym rozstrzygnięciem tegoż samego lub wyższego Sądu zostały uzupełnione (§§. 423, 430 i 496, l. 1 i ustęp 3 Procedury cywilnej), od tego ostatniego rozstrzygnięcia nie żąda się żadnej należyci.

§. 6.

Pismo apellacyjne w sprawach drobiazgowych (§§. 448, 465 i 501 Procedury cywilnej) podlega należyci wynoszącej 1 koronę od pierwszego arkusza.

W innych przypadkach pismo apellacyjne i rewizyjne (§§. 465 i 505 Procedury cywilnej) podlega następującym należyciom od pierwszego arkusza:

Jeżeli wartość przedmiotu sporu wynosi:

1. aż do 50 koron, 1 korona;
2. nad 50 aż do 100 koron, 2 korony;
3. nad 100 aż do 400 koron, 5 koron;
4. nad 400 aż do 1600 koron, 10 koron;
5. nad 1600 koron, 20 koron.

Co do rekursów przeciw orzeczeniom w §. 3, A i B. wzmiankowanym i przeciw rozstrzygnięciom dotyczącym się takich rekursów, uiszcza się połowę należyci tutaj ustanowionej, lecz nie mniej jak 1 koronę od pierwszego arkusza. Co do rekursów przeciw orzeczeniom w §. 12 ustawy z dnia 6. lutego 1869, Dz. u. p. Nr. 18, przewidzianym, zatrzymuje się należycie dotychczasowa, wynosząca 2 korony 50 halerzy od pierwszego arkusza.

§. 7.

Należycie po 36 c. od każdego arkusza prostych odpisów sądowych, ustanowioną w pozycyi taryfowej 2, a), aa) ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, podwyższa się na 1 koronę od każdego arkusza.

Wygotowania rozstrzygnięć w §. 3 wzmiankowanych, przeznaczone dla stron, są z reguły wolne od należyci.

Jednakże wygotowania takich rozstrzygnięć i wyciągi z nich, które wydają się stronom tylko na ich szczególne żądanie, tudzież, jeżeli w razie sądowych nakazów płatniczych, nakazów dania zabezpieczenia i poleceń płatniczych, potrzeba dla obu stron spornych po więcej niż jednym wygotowaniu, trzeciej i każde następne wygotowanie takiego nakazu płatniczego lub polecenia płatniczego, podlega należyci w kwocie 2 korony od każdego arkusza, jeżeli zaś wartość przedmiotu sporu wynosi nie więcej jak 100 koron, należyci w kwocie 1 korona od każdego arkusza. Postanowieniem tem nie

narusza się przepisów o niższych należyciach od wygotowań poleceń płatniczych w postępowaniu wezwawczem nie przenoszących kwoty 50 koron.

Stan faktyczny wyroku i powody rozstrzygnięcia (§. 417, l. 4 i 5 Procedury cywilnej) uważać należy za części składowe wygotowania wyroku a nie za osobne pisma ostępowaniu podlegające.

§. 8.

Za użycie przed Sądem dokumentów warunkowo uwolnionych od należyci lub warunkowo mniejszej należyci podlegających, uważać się ma w postępowaniu sądowem wniesienie z podaniem lub dołączenie dokumentów do protokołów jako środka dowodowego do zawartych w nich oświadczeń, Użycie przed Sądem odpisu, chociażby tylko wyciągowego, uważać należy pod względem obowiązku uiszczenia należyci, jakiej podlega pierwopis za równe użyciu przed Sądem pierwopisu.

Z powodu użycia przed Sądem dokumentu przy wystawianiu warunkowo wolnego od należyci lub doznającego ulg w wymiarze należyci nie uiszcza się w sporach, których wartość nie przenosi 100 koron, żadnej należyci prócz zwyczajnej, należyci od załączek; w sporach zaś, których wartość przenosi 100 koron, opłacić należy po 1 koronie od każdego arkusza dokumentu, o ile według przepisów powszechnych o należyciach, nie przypada mniejsza należycie. Rzeczoną należycie uiszcza się tylko raz, chociażby z dokumentu robiono kilkakrotnie użytek przed Sądem.

Obowiązku uiszczenia należyci dopełnić trzeba z reguły zanim nastąpi użycie przed Sądem (§. 12 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50). Lecz jeżeli sam Sąd dostarczył dokumentu w pierwopisie lub odpisie na wniosek dowodzącego lub dlatego, że strona powołała się na niego jako na środek dowodowy, albo jeżeli na wniosek lub w skutek skargi tego, który dowód przeprowadza, złożył go w Sądzie ktokolwiek inny, w takim razie w procesie cywilnym ów, który dowód przeprowadza lub który powołaniem się na dokument spowodował dostarczenie onegoż, winien na najbliższą audyencyę, do rozprawy ustnej kontradiktoryjnej wyznaczoną, o ile na niej staje, przynieść znaczki stęplowe na kwotę, którą ma opłacić z powodu użycia dokumentu przed Sądem; w innych przypadkach zarządza Sąd ściągnięcie należyci przestaniem uwiadomienia do urzędu, który przeznaczony jest do przypisywania należyci.

§. 9.

Przewidziane w §§. 93 i 134 Ordynacji egzekucyjnej uwagi w księdze gruntowej co do zarządu przymusowego i wytoczenia postępowania licytacyjnego (przystąpienia do postępowania licytacyjnego,

§. 139 Ordynacji egzekucyjnej), wyjąwszy, gdyby na rzecz dotyczącej wierzytelności egzekwującego wierzyciela, istniało już prawo zastawu na nieruchomości poddanej egzekucji lub na innej i należytość od wpisania onegoż została już uiszczona, podlegają połowie należytości, która przypadłaby za wpisanie prawa zastawu na rzecz wierzytelności egzekwującego wierzyciela.

Należytość, według tego uiszczoną wlicza się w należytość od późniejszego wpisania prawa zastawu na rzecz tej samej wierzytelności, jeżeli o to wpisanie prawa zastawu proszono przed wykreśleniem dotyczącej uwagi.

Uwagi w księdze gruntowej co do przewidzianego w §§. 158 aż do 161 Ordynacji egzekucyjnej zarządu tymczasowego nieruchomości zlicytowanej, jakoteż co do zarządu przymusowego zaprowadzonego stosownie do §. 201 Ordynacji egzekucyjnej, zamiast postępowania licytacyjnego, są wolne od należytości.

Do należytości w ustępie pierwszym przepisanej stosuje się postanowienie §. 6, *C. b)* ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

§. 10.

Przy oznaczaniu wartości przedmiotu sporu w celu wymierzenia należytości w postępowaniu sądowym spornem, trzymać się należy w ogólności postanowień §§. 54 aż do 60 Normy jurysdykcyjnej. W szczególności oznaczenie wartości przedmiotu sporu, zawarte w skardze stosownie do §§. 56, ustęp 2 i 59 Normy jurysdykcyjnej, jest decydującym także do wymierzenia należytości (§. 60, ustęp 4 Normy jurysdykcyjnej).

Pod tym jednak względem obowiązują następujące ograniczenia:

1. jeżeli z pewnym roszczeniem połączono inne z niego wywiedzione, wymiar należytości stosuje się tylko do pierwszego roszczenia;

2. jeżeli żądanie obejmuje tylko część wierzytelności kapitałowej, natenczas nie całkowitą sumę wierzytelności kapitałowej jeszcze nie uiszczonej, lecz tylko zaskarżoną część takowej bierze się za podstawę do wymierzenia należytości;

3. jeżeli roszczenie tyczy się zwyczajki wynikającej z porównania wzajemnych pretensji obu stron, wymiar należytości stosuje się jedynie do kwoty zaskarżonej zwyczajki;

4. przy wymierzaniu należytości procentowych w §. 3 przepisanych, wartość rzeczy nieruchomych i ruchomych, fizycznych i nie fizycznych, przyjmować należy w kwocie nie mniejszej od tej, jaką przyjmuje się według zasad ogólnych, dotyczących się

wymierzania należytości od czynności prawnych i od dokumentów prawnych.

W sporach o unieważnienie lub zniesienie wyroku polubownego (§§. 595 i n. Procedury cywilnej artykuł XXIII i XXV ustawy wprowadzającej Procedurę cywilną), decydującą do wymiaru należytości jest wartość przedmiotu sporu wyrokiem polubownym rozstrzygniętego.

Wartości pieniędzy zagranicznych i monet handlowych tutejszo-krajowych, w celu ich zamiany, ustanowione będą rozporządzeniem Ministra skarbu.

§. 11.

W tych przypadkach, w których stanowcza wartość pieniężna przedmiotu sporu nie da się oznaczyć na zasadzie §. 10, wartość przedmiotu sporu przyjmuje się do wymierzenia należytości

1. co do wypowiedzenia sądowego (§§. 56C aż do 564 Procedury cywilnej) najmu mieszkania, jeżeli termin wypowiedzenia nie przenosi jednego miesiąca, jakoteż w sprawach, których przedmiotem jest wyłącznie skuteczność tego wypowiedzenia;

co do sporów o służebność mieszkania i c wymowy (§. 49, l. 3 Normy jurysdykcyjnej);

co do wzmiankowanych w §. 49, l. 6 Normy jurysdykcyjnej sporów, dotyczących się kontraktów służby i najmu usług — w kwocie 100 koron;

2. co do innych sporów do których Sądy powiatowe są właściwymi — w kwocie 400 koron;

3. co do sporów, do których właściwymi są Trybunały pierwszej instancji, z wyjątkiem sporów wzmiankowanych pod l. 4 i 5 — w kwocie 1600 koron;

4. co do sporów, które należą do właściwości Trybunałów pierwszej instancji a tyczą się tylko stopnia pierwszeństwa wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym i konkursie — w kwocie 400 koron; nakoniec

5. co do sporów wynikłych ze stosunków ordynackich i lennych a wzmiankowanych w §. 50, l. 4 i 5 Normy jurysdykcyjnej — w kwocie 3200 koron.

§. 12.

Pierwotna wartość przedmiotu sporu służy za reguły za podstawę do oznaczenia należytości od wszystkich aktów postępowania spornego.

Zachodzą pod tym względem następujące wyjątki:

1. Jeżeli Sąd w myśl §. 60 Normy jurysdykcyjnej uznał, że wartość przedmiotu sporu, w skar-

dze podana, jest wyrównana, w takim razie, począwszy od chwili oznajmienia stronom dotyczącej uchwały Sądu, tylko tę niżej ocenioną wartość brać należy za podstawę do wymierzenia należności;

2. w razie połączenia kilku procesów do jednej wspólnej rozprawy, dopóki połączenie to nie zostanie znowu zniesione, podstawą do wymierzenia należności jest tylko wartość przedmiotu sporu w tym procesie, z którym inne zostały połączone. Jednakże od rozstrzygnięć sądowych, których przedmiotem jest wspólnie kilka połączonych procesów, wymierzyć należy sumę należności obliczonych oddzielnie co do każdego z rozstrzygniętych procesów;

3. jeżeli co do kilku pretensyi, w tej samej skardze roszczonych, toczą się oddzielne rozprawy, na każdej z tych rozpraw oddzielnych, dopóki rozdział ten trwa, podstawą do wymierzenia należności jest tylko odnośna wartość częściowa;

4. jeżeli wartość przedmiotu sporu zmieni się z tego powodu, iż przed zawiązaniem sporu skarga została zmieniona, żądanie powoda ograniczone lub spór został w części załatwiony wyrokiem częściowym, zmianę taką uwzględnia się przy wymierzaniu należności od aktów, które nastąpią po tej zmianie wartości, jeżeli zaś zmiana nastąpiła w skutek oświadczenia strony, także już co do dotyczącego pisma lub dotyczącego protokołu. Podwyższenie wartości przedmiotu sporu w skutek zmiany skargi po zawiązaniu sporu lub w skutek wniosku wpadkowego o stwierdzenie, uwzględnia się tylko przy wymierzaniu należności od rozstrzygnięcia;

5. jeżeli postępowanie odwoławcze albo postępowanie z powodu wniesienia skargi nieważności lub skargi o wznowienie tyczy się tylko części pierwotnego przedmiotu sporu, wymiar należności w tem postępowaniu stosuje się tylko do wartości tej części. W razie użycia środków prawnych przez obie strony, oblicza się należności stęplowe odrębnie dla każdego z nich w miarę ich wniosków; tylko należność od protokołu stosuje się do sumy wartości odnośnych części, jeżeli środki prawne, będące przedmiotem jednej wspólnej rozprawy nie tyczą się tej samej części pierwotnego przedmiotu sporu. Jeżeli środki prawne tyczą się tylko kosztów procesu albo przynależności pierwotnego przedmiotu sporu, albo też zarządzenia karnego wydanego w procesie cywilnym, w takim razie wymiar należności stosuje się tylko do zaczepionej kwoty kosztów procesu lub przynależności albo wymierzonej kary, w którymto razie na każdy dzień aresztu liczy się 10 koron;

6. w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, o ile wniosek co do dozwolenia egzekucyi lub co do tymczasowych zarządzeń dla zabezpie-

czenia tyczy się tylko części pierwotnego przedmiotu sporu, należytości stosują się do osnowy tego wniosku. W razie egzekucyi na majątku ruchomym podania obowiązane i protokół zastępujące ich miejsce, załączki do tych podań i protokołów dołączone, nakoniec sporządzone na wniosek obowiązane duplikaty wygotowań sądowych i odpisy sądowe podlegają we wszystkich przypadkach tylko należnościom ustanowionym od wartości nie przynoszącej 100 koron;

7. dla należności od wygotowań wyroków częściowych decydującą jest wartość roszczeń, dotyczącym wyrokiem częściowym rozstrzygniętych;

8. postanowienia 105 pozycyi taryfowej ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, co do wartości decydującej do wymierzenia należności od ugód, zatrzymują moc obowiązującą także co do ugód w postępowaniu spornem sądowym.

§. 13.

Osobiste uwolnienie stron ubogich od należności, przepisane w pozycyi taryfy 75, o ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89 dla postępowania sądowego spornego, stosuje się także w postępowaniu sądowym nie spornem.

O ile idzie o takie uwolnienie od należności, stosują się odpowiednio §§. 63 aż do 73 Procedury cywilnej także poza procesem cywilnym we wszystkich rodzajach postępowania sądowego.

Uwolnienie stron ubogich rozciąga się także na należności uiszczać się mające od dokumentów z powodu zrobienia z nich użytku przed sądem, jakoteż na stałe i stopniowe od dokumentów prawnych w postępowaniu sądowym wystawionych, tudzież na przepisane w §. 9 wpisowe od przewidzianego w §§. 98 i 134 Ordynacyi egzekucyjnej zanotowania hipotecznego zarządu przymusowego i wytoczenia postępowania licytacyjnego (przystąpienia do postępowania licytacyjnego, §. 139 Ordynacyi egzekucyjnej).

§. 14.

Należności prenotują się, gdy w postępowaniu sądowym ustanowiony jest kurator dla osób nieznanych lub osób niewiadomego pobytu i ani nie jest wiadome, czy osoba, którą kurator zastępuje, posiada majątek dający się zrealizować, ani żadna trzecia osoba nie jest do pokrycia kosztów kurateli obowiązana.

Prenotowanie ustać ma natychmiast, gdy przyczyna prenotowania przestanie istnieć. W przypadku tym należności prenotowane ściągają się od strony przez kuratora zastępowanej, jeżeli nie ma innego dobrodziejstwa prawa ubogich.

Jeżeli osoby, których należności nie prenotuje się, zejdą się z takimi, którym opłaty są prenotowane, stosują się odpowiednio §§. 13 i 20 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

§. 15.

Upoważnia się Rząd do zarządzenia osobnem rozporządzeniem zmian w istniejących przepisach co do używania znaczków stęplowych w postępowaniu sądowem i unieważniania takowych.

§. 16.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia, odnoszące się do sporów lub postępowania sporno-sądowego, jakoteż w ogóle ustawy o należnościach stęplowych i bezpośrednich, stosować należy nie tylko w procesie cywilnym lecz także w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, tudzież w postępowaniu upadkowem.

§. 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Jednakże postanowienia §§. 2 *a i c*, 3 aż do 6, 7, ustępy 2 aż do 4 i 8 aż do 12, stosować należy tylko w tych przypadkach, gdy dotyczące postępowanie sądowe odbywa się według nowych przepisów procesowych i egzekucyjnych.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczam Moim Ministrom skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 26. grudnia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Gautsch r. w.

Wittek r. w.

Latour r. w.

Ruber r. w.

Weltersheimb r. w.

Böhm r. w.

Koerber r. w.

Bylandt-Rheidt r. w.

Loebl r. w.

306.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i sprawiedliwości z dnia 28. grudnia 1897,

w przedmiocie wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 26. grudnia 1897, Dz. u. p. Nr. 299, dotyczącego się zmiany niektórych postanowień ustawowych co do należności sądowych.

§. 1.

Sądy pierwszej instancji obowiązane są z reguły co dni ośm, w nagłych zaś przypadkach lub na wniosek strony, także osobno przysyłać urzędowo do przypisywania należności ustanowionym odpisy wyroków i orzeczeń w §. 3 rozporządzenia cesarskiego wzmiankowanego — jednakże bez powodów rozstrzygnięcia, jeżeli albo wartość przedmiotu sporu przenosi 1600 koron, albo jeżeli dotyczącym wyrokiem przyznaje się na podstawie zasiedzenia własność nieruchomości, której wartość przenosi 100 koron.

Wzmiankowanemu urzędowi przysyłać należy w podobny sposób rozstrzygnięcia, dotyczące się środków prawnych użytych przeciw rozstrzygnięciu w ustępie poprzedzającym oznaczonemu.

§. 2.

Stałą należność stęplową od rozstrzygnięcia sądowego, z wyjątkiem przypadków, oznaczonych w następującym ustępie, złożyć należy przy końcu rozprawy ustnej rozstrzygnięcia poprzedzającej, a to, jeżeli obie strony spór wiodące, są obecne, każda ze stron spór wiodących złożyć powinna połowę, jeżeli zaś jedna strona nie jest obecna, a stronie obecnej nie służy osobiste uwolnienie od należności lub prenotowanie należności, ta strona obecna złożyć ma całkowitą należność. Jeżeli ta strona, która nie stanęła, używa osobistego uwolnienia od należności lub prawa prenotowania należności, w takim razie strona, która stanęła, złożyć ma tylko ciężącą na niej połowę stępla od rozstrzygnięcia.

Stałą należność stęplową do nakazów płatniczych, nakazów dania zabezpieczenia i do zezwoleń na egzekucję w §. 3, *A., c i e* rozporządzenia cesarskiego oznaczonych, złożyć ma powód a względnie wierzyciel popierający a to w całości, przy podawaniu skargi a względnie wniosku o dozwolenie egzekucji. Postanowienie §. 14, ustęp 2 ustawy z dnia 24. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 97, dotyczące się dostarczania stępla do polecenia płatniczego w postępowaniu wezwawczem zatrzymuje moc swoją.

Gdy idzie o rozstrzygnięcie sądowe podlegające należności procentowej, Władza skarbową winna uwzględnić późniejsze zmiany orzeczenia Sądu co do kosztów sądowych, zastrzegającego obowiązek zapłacenia w myśl §. 68, l. 5 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

§. 3.

Jeżeli rozstrzygnięcie sądowe, od którego opłacono z góry należność stęplową, nie zostanie wydane lub zostanie zniesione w taki sposób, że Sąd, do którego skargę podano, albo Sąd wyższy, nie może wydać dalszego rozstrzygnięcia należności podlegającego, w takim razie zwraca się opłaconą należność (§. 13).

Jeżeli zaś ten sam Sąd lub Sąd wyższy wyda na miejsce zniesionego rozstrzygnięcia inne, które samo przez się byłoby podlegało należności stęplowej, nie trzeba wprawdzie opłacić od niego dalszej należności, ale też i zwrot nie ma miejsca.

Jeżeli zniesione rozstrzygnięcie podlegało należności procentowej, odpisuje się takową; jeżeli zaś już ją opłacono, a ten sam lub wyższy Sąd nie może co do skargi wydać rozstrzygnięcia należności podlegającego, zwraca się ją w całości. Jeżeli zaś ten sam Sąd lub Sąd wyższy wyda inne rozstrzygnięcie podlegające należności, w takim razie należność procentową opłaconą od zniesionego rozstrzygnięcia, odlicza się od należności, jaka przypada od późniejszego rozstrzygnięcia, i o ileby ta ostatnia była niższa od pierwszej, zwraca się uiszczoną kwotę nadpłaty (§. 4 rozporządzenia cesarskiego).

§. 4.

Jeżeli nakaz płatniczy w postępowaniu nakazowym lub nakaz zapłacenia lub dania zabezpieczenia w postępowaniu w sporach wekslowych zaczepiony jest zarzutami albo dozwoleń egzekucyjnego rodzaju, który oznaczony jest w §. 3 A., e rozporządzenia cesarskiego, wzruszane jest opozycją i w tym względzie Sąd rozstrzygnie wyrokiem (§§. 553 i 559 Procedury cywilnej, §. 83, ustęp 2 Ordynacji egzekucyjnej), należność od tego rozstrzygnięcia opłaca się tylko raz.

Postanowienie §. 14, ustęp 3 ustawy z dnia 24. maja 1873, Dz. u. p. Nr. 97, dotyczącej się wliczania należności od polecenia płatniczego w postępowaniu wezwawczem uiszczonej w należność od wyroku wydanego później w tej samej sprawie, zatrzymuje moc obowiązującą.

§. 5.

Jeżeli rozprawa co do uczynionego przez pozwanego zarzutu niedopuszczalności drogi prawa niewłaściwości sądu, wiszącej sprawy, prawomocności wyroku dotyczącego się sporu, niezdolności procesowej jednej ze stron spór wiodących lub braku upoważnienia u osób działających w charakterze zastępcy prawnego, łączy się z rozprawą co do przedmiotu głównego, w takim razie przy końcu rozprawy złożyć należy stałą należność stęplową od rozstrzygnięcia w wymiarze podanym w §. 3, A rozporządzenia cesarskiego, bez ujmy prawa żądanie zwrotu połowy należności, jeżeli przedmiot główny nie zostanie rozstrzygnięty, lecz tylko wydana będzie uchwała tego rodzaju, który oznaczony jest w §. 3 B., b rozporządzenia cesarskiego.

Jeżeli zaś co do rzeczonych zarzutów toczy się osobna rozprawa, przy końcu dotyczącej rozprawy złożyć należy tylko stępel przypadający od rozstrzygnięcia stosownie do §. 3, B., b rozporządzenia cesarskiego. Jeżeli dotyczące zarzuty zostaną odrzucone, można żądać zwrotu tego stępla; gdyby nie żądano zwrotu a następnie toczyła się rozprawa w przedmiocie głównym i takowy został rozstrzygnięty, stępel rzeczony wlicza się w należność od rozstrzygnięcia w przedmiocie głównym.

§. 6.

O ile stosownie do końcowego postanowienia §. 8 rozporządzenia cesarskiego od dokumentu (dokumentu prawnego, świadectwa) warunkowo wolnego od należności lub warunkowo mniejszej należności podlegającego, ściągnąć potrzeba bezpośrednio należność z powodu użycia go przed Sądem przypadającą, uwiadomienie o tem uczynić ma Sąd przez spisanie i przesłanie urzędowi przeznaczonemu do przypisywania należności, urzędowego stwierdzenia, w którym dla zapobieżenia przypisanii wyższej należności nadmienić należy, że idzie tu o przypadek w końcowem postanowieniu §. 8go rozporządzenia cesarskiego przewidziany.

§. 7.

Oznaczenie wartości przedmiotu sporu, zawarte w skardze stosownie do §. 56, ustęp 2 i 59 Normy jurysdykcyjnej, oznajmić należy jednocześnie z przesłaniem rozstrzygnięcia zarządzone w §. 1 urzędowi ustanowionemu do przypisywania należności, o ile odnośna kwota wartości i tak już nie jest podana w rozstrzygnięciu (§. 10 rozporządzenia cesarskiego).

§. 8.

Wartości zamiany pieniędzy zagranicznych i monet handlowych tutejszo-krajowych stosować się

mające przy wymierzaniu należności sądowych, ustanawiają się na zasadzie końcowego ustępu §. 10 rozporządzenia cesarskiego, jak następuje:

1 marka waluty państwa niemieckiego	=	1 K 20 h
1 frank, lira, peseta, drachma, dinar, lei, lewa	=	1 „ — „
1 funt szterling angielski lub sovereign	=	24 „ — „
1 rubel rosyjski	=	2 „ 60 „
1 rubel rosyjski w złocie (bity według ustawy z dnia 17. grudnia 1885)	=	3 „ 80 „
1 funt turecki	=	22 „ — „
1 dolar złoty amerykański	=	5 „ — „
1 korona szwedzka lub norweska	=	1 „ 40 „
1 złoty holenderski	=	2 „ — „
1 złoty austriacki w złocie	=	2 „ 40 „
1 dukat austriacki lub węgierski	=	11 „ 30 „

§. 9.

Stosowanie osobistego uwolnienia stron ubogich od należności, przepisane w pozycji taryfowej 75, o ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, urządzone jest dla procesu cywilnego, tudzież dla postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego §§. 63 aż do 73 Procedury cywilnej i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 130.

O ile idzie o takie uwolnienie od należności, przepisy te stosują się odpowiednio także we wszystkich innych rodzajach postępowania sądowego w ten sposób, że postanowienia dotyczące się procesu lub prowadzenia procesu odnoszą się do każdego w ogóle postępowania sądowego (w sprawach konkursowych, spadkowych, opiekuńczych itp.), w którym strona uboga bierze udział i że to, co powiedziano o sądzie procesowym, tyczy się w ogóle sądu właściwego do odnośnego postępowania. W świadectwach o stosunkach majątkowych, które złożyc należy do uzyskania prawa ubogich, a które powinny być wygotowane według formularzy dołączonych do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1897, zastąpić więc należy w kwestyonaryuszu wyrazy: „w sprawie przeciw“ o „ oznaczeniem dotyczącego postępowania sądowego (np. „w postępowaniu konkursowym co do majątku N. N.“ albo „w postępowaniu spadkowym po N. N.“ albo „w postępowaniu co do uznania N. N. za umarłego“), jakoteż w samemże świadectwie słowa: „prowadzenia procesu w sprawie pod I oznaczonej“, słowami: „działania w postępowaniu sądowym pod I oznaczonym“;

gdyby jednak ta ostatnia poprawka nie była w świadectwie zrobiona, nie należy uważać tego za przeskodę.

Osobom zostającym pod opieką lub kuratelą przyznawać należy prawo ubogich tylko w tym razie, jeżeli tak osoby te, jak i krewni ich, obowiązani według ustawy mieć o nie pieczę lub utrzymywać je, należą do rzędu ubogich w myśl §. 63 Procedury cywilnej. O ile urzędnik sędziowski Sądu opiekuńczego lub kuratelnego, który jako referent obowiązany jest prowadzić sprawę opieki lub kurateli zostającego pod pieczę, może na podstawie swojej znajomości dotyczących stosunków potwierdzić, że osoby brane na uwagę w celu uwolnienia ich od należności, są pod względem majątku ubogie w myśl §. 63 Procedury cywilnej, świadectwo przewidziane w §. 65, ustęp 4 Procedury cywilnej, może wystawić Władza opiekuńcza nawet bez dostarczenia wypełnionego kwestyonaryusza co do rzeczonych stosunków majątkowych. Zresztą nie stosują się już postanowienia szczególne pozycji taryfowej 75, p ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50 i rozporządzenia Ministerstwa skarbu z dnia 21. listopada 1892, Dz. u. p. Nr. 208.

§. 10.

Postanowienia §§. 13 i 20 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, tyczącej się zbiegu osób, którym służy osobiste uwolnienie od należności, z osobami nie uwolnionymi, zatrzymują moc swoją (§. 70 Procedury cywilnej, §. 1 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 23. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 130) i stosują się odpowiednio także wtedy, gdy osoby używające prenotacji należności schodzą się z takimi, które jej nie używają.

Utrzymywanie w ewidencji należności od przeciwnika osoby uwolnionej ewentualnie pobierać się mających, które osoba uwolniona powinna zapłacić w postępowaniu sądowym, gdyby jej nie służyło uwolnienie, tudzież należności według §. 14 rozporządzenia cesarskiego prenotować się mających, jakoteż uwiadomienie o tych należnościach urzędu przeznaczonego do przypisywania należności odbywać się ma w sposób przepisany w §. 136 Instrukcji sądowej z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112.

§. 11.

Pod względem przylepiania i unieważniania znaczków stęplowych w postępowaniu sądowym, rozporządza się na zasadzie §. 15 rozporządzenia cesarskiego co następuje:

I. Przyklepanie znaczków stęplowych.

- a) Stępel do podań i załączek przyklepać ma strona przed wniesieniem podania lub załączki na pierwszej stronie każdego arkusza powyżej tekstu, o ile właściwość załączek nie wymaga umieszczenia stępla w innym miejscu papieru.

Jeżeli podanie sądowe uważane być ma zarazem za dokument prawny, dotyczący się czynności prawnej (pozycya taryfowa 43 *m* ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89), w takim razie, o ile należytość nie ma być opłacana bezpośrednio, stępel dokumentowy stały lub stopniowy przyklepić należy na pierwszym arkuszu podania obok stępla podania, również przed wniesieniem podania.

Gdy podania i załączki nadejdą do Sądu z zagranicy wprawdzie nieostęplowane, lecz z dołączeniem należytości w gotówce, urzędnik biura podawczego winien postarać się o znaczki i takowe przyklepić;

- b) stępel do protokołu przyklepić ma funkcyjaryusz sądowy, któremu spisanie protokołu jest poruczone a to na każdym arkuszu albo powyżej tekstu albo tak, żeby można pierwszy wiersz tekstu na znaczku napisać.

Jeżeli protokół sądowy uważany być ma zarazem za dokument prawny, dotyczący się czynności prawnej (pozycya taryfowa 79, *a* 2 ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, pozycye taryfowe 53 i 108 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50), w takim razie, o ile należytość nie ma być opłacona bezpośrednio, stępel dokumentowy stały lub stopniowy przyklepić należy albo na pierwszym arkuszu protokołu obok stępla protokołu albo przy końcu protokołu a mianowicie stały stępel dokumentowy jednocześnie ze stępem protokołu, stopniowy zaś w terminie ośmiodniowym wyznaczonym w §. 26 *a* ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50.

Co do protokołów licytacji sądowych, dotyczących się nieruchomości, wolno także przyklepać znaczki stęplowe odpowiadające stałym należytościom dokumentowym nie na pierwszym arkuszu lub przy końcu protokołu, lecz obok cen zaofiarowanych przez najwyżej licytujących.

Stępel protokołowy do zapisków w rejestrze, zastępujących spisywanie protokołu stosownie do §. 59 ustawy o organizacyi sądów z dnia 27. listopada 1896, Dz. u. p. Nr. 217 i stosownie do §§. 229, l. 7 i 319, l. 2 instrukcyi dla sądów z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. Nr. 112 a mianowicie co do wniesionych

ustnie prośb o wydanie polecenia płatniczego w postępowaniu wezwawczem i ustnie wniesionych opozycji przeciw takim poleceniom płatniczym, tudzież co do wniesionych ustnie wypowiedzeń kontraktów najmu, przyklepać należy w dotyczącym rejestrze a to w przedziale umyślnie do tego zrobionej;

- c) stępel od rostrzygnięcia sądowego przyklepać ma w przypadkach §. 2, ustęp 1, przy końcu protokołu rozprawy, funkcyjaryusz sądowy, któremu poruczone jest spisanie tego protokołu.

Stępel od sądowych nakazów płatniczych i nakazów dania zabezpieczenia tudzież od zezwoleń na egzekucję (§. 2, ustęp 2) w §. 3, *A*, *c* i *e* rozporządzenia cesarskiego oznaczonych, jeżeli skargę a względnie wniosek o dozwoleńie egzekucyi podaje się na piśmie, przelepić ma powód a względnie popierający wierzyciel na pierwszym arkuszu pierwszego egzemplarza pisma obok stępla od podania i dotyczący egzemplarz pisma ma być zatrzymany w aktach sądowych (§. 80 Procedury cywilnej). Jeżeli skargę lub wniosek o dozwoleńie egzekucyi podaje się ustnie, stępel od rozstrzygnięcia przyklepić ma funkcyjaryusz sądowy, któremu spisanie protokołu jest poruczone, na pierwszym arkuszu protokołu obok stępla protokołowego.

Stępel od polecenia płatniczego w postępowaniu wezwawczem, jeżeli prośba o wydanie onegoż potwierdzona jest tylko zaciągnięciem do rejestru, przyklepić należy obok stępla protokołowego w tej samej przedziale rejestru. W innych przypadkach stosować należy także do stępla od polecenia płatniczego w postępowaniu wezwawczem przepis podany w poprzedzającym ustępie;

- d) stęple do duplikatów, które stosownie do §. 7, ustęp 3 rozporządzenia cesarskiego, w takim przypadku, jeżeli w razie wydania nakazów płatniczych, nakazów dania zabezpieczenia i poleceń płatniczych, potrzeba dla obu stron spornych po więcej niż jednym wygotowaniu, opłacić należy od trzeciego i od każdego następnego wygotowania, przyklepać należy tak samo, jak stęple od rozstrzygnięć obok dotyczącego stępla od podania lub protokołu, według przepisu podanego pod *c*).

O ile istnieją odpowiednie kategorie znaczków, można w przypadkach takich stęple od podania lub protokołu, od rozstrzygnięcia i duplikatu, opłacić jednym znaczkiem stęplowym;

e) na wszelkich innych stęplowi podlegających wygotowaniach sądowych, prócz wymienionych pod b), c) i d), stępel przyklepać ma funkcyjaryusz sądowy, któremu napisanie go jest poruczone, a to na każdym arkuszu, nim na takowym pisać zacznie, w sposób pod a) oznaczony.

Znaczkzi stęplowe do legalizacyi sądowych przyklepać należy przy klauzuli legalizacyjnej. Toż samo dozwolone jest także co do sądowych poświadczeń zgodności;

f) na dokumentach warunkowo uwolnionych od stępla lub warunkowo podlegających mniejszej należytości, gdy się ich używa przed sądem w sposób uzasadniający obowiązek opłacenia należytości, przyklepać należy stępel w taki sam sposób, jak stępel załączkowy (ob. pod a);

g) znaczkzi stęplowe przyniesione celem opłacenia wpisowego, oznaczonego w §. 6, C, b ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89, winien odbierający je urzędnik kancelaryi sądowej, jak tylko je odbierze, przyklepać na arkuszu papieru, iżby takowy, jeżeli wpis będzie dozwolony, użyty został do wygotowania owego egzemplarza rezolucyi, który zachowywany być ma w urzędzie do utrzymywania ksiąg publicznych przeznaczonym lub ma być dołączony do tego egzemplarza rezolucyi; jeżeli zaś wpis nie zostanie dozwolony, arkusz ten dołącza się do odnośnych aktów sądowych, bez ujmy dla prawa strony żądania zwrotu kwoty należytości w gotówce (§. 13). Zresztą zachowują moc swoją postanowienia §. 6, C. 2 ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89;

h) co się tyczy przynoszenia i przyklepania znaczków stęplowych służących do opłacenia należytości spadkowych sądownie wymierzonych, zatrzymują moc swoją postanowienia §. 6, C. 3 ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89.

II. Unieważnienie znaczków stęplowych.

We wszystkich przypadkach pod I, a) aż do h) przywiedzionych, unieważnia się znaczkzi stęplowe przez przestępowanie (obliterację) pieczęcią sądową w czarnej farbie znaczaną, w taki sposób, żeby część odcisku pieczęci była widzialna na znaczkzu stęplowym, druga zaś część na papierze, na którym znaczek jest przytwierdzony. Do przestępowania używać należy farby niezbyt tłustej, rzadkiej jak czarna farba drukarska średniej gęstości (ilustracyjna). Farb anilinowych nie wolno używać do przestępowania.

Znaczkzi stęplowe przyklepione na protokołach można unieważniać zamiast przestępowaniem także przez przekreślenie ich dwiema kreskami przecinającymi się na rycinie znaczkza.

Unieważnienie znaczków należy do kancelaryi sądowej, a mianowicie co do znaczków przyklepionych na podaniach sądowych i załączkach, jakoteż co do znaczków stęplowych, dostarczonych z prośbą hipoteczną w celu uiszczenia wpisowego, uczynić to ma urzędnik biura podawczego, co do podlegających stęplowi wygotowań i wpisów do rejestru uskutecznianych w kancelaryi sądowej, funkcyjaryusz, któremu to jest poruczone, we wszystkich innych przypadkach funkcyjaryusz sprawujący służbę kancelaryjną dotyczącego oddziału sądowego. Każdy funkcyjaryusz sądowy dostawszy do czynności urzędowej akt, na którym znaczkzi stęplowe nie są należycie unieważnione, obowiązany jest takowe unieważnić.

Od obowiązku przekreślenia znaczków stęplowych, przepisane go w punkcie 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25. marca 1860, Dz. u. p. Nr. 82 i w rozporządzeniu ministeryalnym z dnia 23. września 1895, Dz. u. p. Nr. 148, uwalnia się kancelarye sądowe.

§. 12.

Przepisy dotychczasowe co do używania znaczków stęplowych i postępowania z nimi, o ile §. 11 nie zawiera odmiennych postanowień pod tym względem, zatrzymują moc swoją.

Tyczy się to mianowicie stęplowania potrzebnego z powodu użycia przed Sądem dokumentów za granicą wystawionych, jeżeli dokumenta tego samego rodzaju podlegają w krajach tutejszych obowiązkowi stęplowania przy wygotowaniu (§. 23 ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 56).

§. 13.

Jeżeli należytość stęplową od wygotowania sądowego lub wpisu do ksiąg, naprzód złożoną i użytą, potrzeba zwrócić, ponieważ wygotowanie lub wpis nie przyszedł do skutku, lub ponieważ rozstrzygnięcie sądowe zostało zniesione w sposób w §. 3, ustęp 1 oznaczony, w takim razie, gdy Sąd poda odnośnem załatwieniem kwotę zwrócić się mającą i osobę do jej odbioru uprawnioną, zwrócić ją ma niezwłocznie bez osobnego polecenia kierującej Władzy skarbowej, ten urząd, któremu poruczone jest wymierzanie należytości od czynności urzędowych dotyczącego Sądu, lub, jeżeli zawiadostwo pieniędzmi jest od tego urzędu odłączone, kasa do niego przyłączona a to za odebra-

nieniu załatwienia sądowego i za potwierdzeniem odbioru, nieostępowaniem, przez stronę wystawionem.

§. 14.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie jednocześnie z rozporządzeniem cesarskiem dnia 1. stycznia 1898.

Jednakże do podań sądowych, przed dniem 1. stycznia 1898 na pocztę do przewiezienia oddanych, jakoteż do protokołów i odpisów sądowych, do których według istniejących przepisów złożono znaczki stęplowe jeszcze przed dniem 1. stycznia

1898, nie stosują się postanowienia §§. 1 i 7, ustęp 1 rozporządzenia cesarskiego, chociażby podania te nadeszły do Sądu dopiero po rzezonym czasokresie, albo chociażby protokoły i odpisy dopiero po tym czasokresie zostały wygotowane.

O ile wyroki i orzeczenia sądowe należności podlegające, wydane będą po dniu 1. stycznia 1898 jeszcze według dawnych przepisów procesowych, stosować należy do nich pod względem opłaty należności jedynie dotychczasowe przepisy.

Böhm r. w.

Ruber r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXX. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1897.

Treść: (№ 307— 309.) 307 Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się warunkowej bezkarności zatajeń w sprawach podatkowych popełnionych przed dniem 1. stycznia 1898. — 308. Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się czasowego utrzymania w mocy obowiązującej postanowień dotychczasowego przymierza cłowego i handlowego z krajami korony węgierskiej, używania dochodów cłowych i stosunku do Banku austriacko-węgierskiego. — 309. Rozporządzenie, którem podaje się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej rumuńskiej dotyczące się egzekucyi na zasadzie wyroków zagranicznych i stopień wzajemności temi postanowieniami zapewnionej. — Sprostowania.

307.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 26. grudnia 1897,

dotyczące się warunkowej bezkarności zatajeń w sprawach podatkowych popełnionych przed dniem 1. stycznia 1898.

Na zasadzie §. 14 ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznaje za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1.

Szczegóły podane w deklaracjach i zeznaniach, które stosownie do ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o podatkach osobistych bezpośrednich, mają być składane co do intryaty czynszowej z budynków, lub okoliczności, które przy szacowaniach i dochodzeniach, według rzeczowej ustawy podejmowanych, wyjdą na jaw pod względem istotnej wysokości tej intryaty czynszowej, nie mogą stanowić podstawy do ścigania karnego z powodu zatajenia w sprawach podatkowych popełnionego przed dniem 1. stycznia 1898. Także nie może z tych powodów nastąpić dodatkowe przypisanie podatku domowo-czynszowego lub pięcioprocentowego podatku od czystej intryaty z domów czasowo uwolnionych od podatku czynszowego a

względnie dokonane już wymierzenie oznaczonych podatków nie może być co do lat aż do 1897 włącznie zmienione.

§. 2.

Jeżeli z powodu zatajenia czynszu popełnionego przed dniem 1. stycznia 1898 uczyniono już doniesienie lub śledztwo zostało wytoczone przed podaniem lub po podaniu pierwszego zeznan'a ustawą z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 przepisanej, lub pierwszej tą ustawą przepisanej deklaracji, w takim razie, niezawisłe od śledztwa, które w takich przypadkach celem wymierzenia podatku dodatkowego ma być w takich przypadkach przeprowadzone, ściganie karne ma być zaniechane, o ile ta pierwsza deklaracja lub to pierwsze zeznanie podejrzanego o zatajenie czynszu zawiera zgodne z prawdą szczegóły co do czynszu brutto lub wysokości tegoż czynszu przynajmniej dorozumiewać się pozwala.

Do stwierdzenia tej okoliczności, Władza podatkowa może w razie potrzeby zastosować przewidziany w §. 258 ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, środek dowodowy przesłuchania pod przysięgą świadków przez właściwy Sąd powiatowy.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie z dniem ogłoszenia.

§. 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poruczam Meinu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 26. grudnia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Gautsch r. w.	Welsersheimb r. w.
Wittek r. w.	Böhm r. w.
Latour r. w.	Koerber r. w.
Ruber r. w.	Bylandt r. w.
Loebl r. w.	

308.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 30. grudnia 1897,

tyczące się czasowego utrzymania w mocy obowiązującej postanowień dotychczasowego przymierza cłowego i handlowego z krajami korony węgierskiej, używania dochodów cłowych i stosunku do Banku austriacko-węgierskiego.

Na zasadzie postanowień §. 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141, uznaję za stosowne rozporządzić co następuje:

§. 1.

Postanowienia przymierza cłowego i handlowego między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi a krajami korony węgierskiej na mocy ustawy z dnia 27. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 62 zawartego a ustawą z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 48 przedłużonego i zmienionego, ze wszystkimi dalszemi zmianami jakie zaszły w skutek ustaw z dnia 25. lipca 1891, Dz. u. p. Nr. 105; 2. sierpnia 1892, Dz. u. p. Nr. 127; 27. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 191 i z dnia 27. lutego 1897, Dz. u. p. Nr. 72, zatrzymują moc swoją aż do dnia 31. grudnia 1898.

Na tenże sam przeciąg czasu zatrzymuje moc swoją postanowienie, wydane w §. 1 ustawy z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 47, co do używania dochodów cłowych.

§. 2.

Ustawa z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 51, tycząca się przedłużenia przywileju Banku austriacko-węgierskiego, jakoteż ustawy z dnia 12. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 112 i z dnia 2. sierpnia 1892 Dz. u. p. Nr. 129, zabrzynają moc obowiązującą aż do dnia 31. grudnia 1898.

W związku z tem ustawę z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 49, którą Rząd królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych upoważniony został do zawarcia z Rządem węgierskim na zasadzie ustawy z dnia 27. czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 64 nowej umowy co do długa pierwotnie w sumie 80 milionów złotych, należących się Bankow austriacko-węgierskiemu, utrzymuje się w mocy obowiązującej w ten sposób, że postanowienia umowy zawartej na zasadzie tej ustawy zachować mają moc obowiązującą aż do dnia 31. grudnia 1898 a względnie że wykonanie postanowień artykułu III. tejeż umowy przedłuża się na rok.

Zgodnie z tem, upoważnia się Ministra skarbu do zawarcia z Bankiem austriacko-węgierskim umowy potrzebnej w skutek przedłużenia przywileju.

§. 3.

Jak tylko w ciągu roku 1898 wejdą w wykonanie układy między królestwami i krajami w Radzie państwa reprezentowanymi a krajami korony węgierskiej co do spraw w §§. 1 i 2 oznaczonych, jakoteż w tym przypadku, gdyby co do tych spraw w krajach korony węgierskiej, obecny stan lub wzajemność nie były bez zmiany utrzymane, zarządzenia w §§. 1 i 2 wydane, utracą moc swoją z zastrzeżeniem urzędzenia w inny sposób.

§. 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie dnia 1. stycznia 1898.

Wykonanie onegoż poruczam całemu Mojemu Ministerstwu.

Wiedeń, dnia 30. grudnia 1897.

Franciszek Józef r. w.

Gautsch r. w.	Welsersheimb r. w.
Wittek r. w.	Böhm r. w.
Latour r. w.	Koerber r. w.
Ruber r. w.	Bylandt r. w.
Loebl r. w.	

309.**Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 30. grudnia 1897,**

którem podaje się do wiadomości przepisy Procedury cywilnej rumuńskiej, tyczące się egzekucji na zasadzie wyroków zagranicznych i stopień wzajemności temi postanowieniami zapewnionej.

Obowiązująca w królestwie rumuńskim Procedura cywilna z dnia 11. września 1865, zawiera co do wykonywania rozstrzygnięć Sądów zagranicznych następujące postanowienie:

Artykuł 374. „Orzeczenia sądowe, w obcym kraju wydane, mogą być w Rumunii wykonywane

tylko w taki sposób i w takich granicach, jak orzeczenia rumuńskie w tamtym kraju i dopiero wtedy, gdy właściwi sędziowie rumuńscy uznają je za wykonalne.“

Przeto stosownie do § 79go Ordynacyi egzekucyjnej i stosownie do oświadczeń ministeryalnych według rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27. października 1871, Dz. u. p. Nr. 131 wymienionych, wzajemność co do egzekucji na zasadzie wykonalnych orzeczeń i rozstrzygnięć Sądów właściwych w sprawach cywilnych, handlowych, morskich i wekslowych uważać należy za zapewnioną.

Ruber r. w.

Sprostowania.

W Części XI. Dziennika ustaw państwa wydanej dnia 1. lutego 1897, zawierającej Przepis wykonawczy do rozdziału I. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 o podatkach osobistych bezpośrednich, a mianowicie:

Strona 158, lewa kolumna, wiersz 14 i 15 od góry, zamiast: „(artykuł 16, l. 3 i artykuł 18, l. 3)“ powinno być: „(artykuł 15, l. 3, artykuł 16, l. 3 i 5, tudzież artykuł 18, l. 2)“.

Strona 180, lewa kolumna, wiersz 10 od góry, zamiast: „posłać należy komisji“ powinno być: „posłać należy Władzy podatkowej“.

Strona 181, prawa kolumna, wiersz 5 od góry, zamiast: „od komisji krajowej“ powinno być: „od komisji krajowych“.

Strona 183, lewa kolumna, wiersz 12 od dołu, zamiast „tedy“ powinno być: „tylko“.

Strona 206, lewa kolumna, wiersz 20 i 21 od góry, zamiast: „komisji wyborczej“ powinno być: „komisarzowi wyborczemu“.

Strona 209, prawa kolumna, wiersz 14 od góry, zamiast: „§. 8, ustęp 2“ powinno być: „§. 8“.

Strona 210, lewa kolumna, wiersz 10 od góry, zamiast: „ustęp 1“ powinno być: „ustęp 1 i 2“.

Strona 211, lewa kolumna, wiersz 7 od dołu, zamiast: „dołączyć (§. 20) do“ powinno być: „dołączyć do“.

Strona 211, lewa kolumna, wiersz 1 od dołu, zamiast: „listę wyborców“ powinno być: „listę wyborców § 20“.

Strona 323, wiersz 20 od góry, zamiast: „odsetki należności podatkowej“ powinno być: „odsetki należności podatkowej od sum w ustępie 2 oznaczonych“.

Strona 331, przedziałka 14, zamiast: „tablicy A“ powinno być: „tablicy B“.

W Części LIII. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 25. maja 1897, zawierającej Przepis wykonawczy do rozdziału II. powyższej ustawy, a mianowicie:

Strona 977, lewa kolumna, wiersz 7 od dołu, zamiast: „12“ powinno być: „20“.

Strona 979, lewa kolumna, wiersz 10 od góry, zamiast: „(§. 58)“ powinno być: „(§. 90)“.

Strona 987, prawa kolumna, wiersz 23 od dołu, zamiast: „l. 3“ powinno być: „l. 4“.

Strona 988, prawa kolumna, wiersz 12 od dołu, zamiast: „w artykule 14, l. 6“ powinno być: „w artykule 14, l. 7“.

Strona 994, prawa kolumna, wiersz 18 i 19 od dołu, zamiast: „17 i 27“ powinno być: „17 aż do 27“.

Strona 994, prawa kolumna, wiersz 10 i 11 od dołu, zamiast: „w takim razie wyłącza się z podstawy opodatkowania także“ powinno być: „w takim razie przy stwierdzeniu podstawy opodatkowania uwzględnia się także“.

Strona 1001, lewa kolumna, wiersz 26 od góry, zamiast: „Nr. 228“ powinno być: „Nr. 229“.

Strona 1009, lewa kolumna, wiersz 20 i 21 od góry, zamiast: „poprzedzającego ustępu“ powinno być: „poprzedzającej l. 1“.

Strona 1010, lewa kolumna, wiersz 16 i 17 od dołu, zamiast: „że obowiązek podatkowania i podział podatku rozpoczyna się“ powinno być: „że tutaj obowiązek podatkowania i podział podatku, podział zaś podatku z ograniczeniem w artykule 59. l. 6 i 7 wzmiankowanem, rozpoczyna się“.

W Części LXIX. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 31. lipca 1897, zawierającej Przepis wykonawczy do rozdziału III. powyższej ustawy, a mianowicie:

Strona 1124, lewa kolumna, po wierszu 10 od dołu, wpisać należy następujący ustęp:

„Szczegółowe postanowienia w myśl §. 285 będą wydane później, lecz postanawia się już tutaj, że obywatele węgierscy, mający posady w krajach tutejszych przy Dworze, w Ministerstwach wspólnych i w wspólnej Najwyższej Izbie obrachunkowej lub w królewsko węgierskiem Ministerstwie przy Najwyższym Dworze, albo służą w wojsku wspólnem lub w marynarce wojennej, nie mają być aż do dalszego zarządzenia pociągani do opłacania podatku rentowego od tych dochodów podatkowi rentowemu podlegających, które pobierają z Węgier“.

Strona 1124, prawa kolumna, ustęp zawarty między wierszami 10 a 19 od dołu, t. j. od słów: „lecz postanawia się“ aż do „z Węgier“ należy wykreślić“.

Strona 1130, lewa kolumna, po wierszu 6 od dołu należy dodać: „Dochody takie poddaje się opodatkowaniu według średniej sumy z ostatnich trzech lat poprzedzających rok podatkowy“.

W Części XXXVIII. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 4. maja 1897, zawierającej Przepis wykonawczy do rozdziału IV. powyższej ustawy, a mianowicie:

Strona 479, lewa kolumna, wiersz 13 od dołu, zamiast: „Artykuł 27, l. 9“ powinno być: „Artykuł 27, III, l. 3“.

Strona 492, prawa kolumna, ustęp pierwszy i drugi opiewać powinny następnie: „Co do tych urzędników państwa, którzy nie dostają wprawdzie mieszkania w naturze, lecz pobierają kwaterowe z góry oznaczone, to kwaterowe uważa się za wartość mieszkania w naturze. Do urzędników wojskowych, urzędników marynarki i obrony krajowej stosuje się to tylko o tyle, o ile wyznaczone mieszkanie w naturze jest takim, jakie się im według przepisu należy. Gdzie jednak wyznaczone zostało mieszkanie w naturze nie dorównywające temu jakie się należy, za wartość jego uważa się tylko tę część kwaterowego, która nie jest wypłacana dotyczącej osobie, płacę miesięczną pobierającej. We wszystkich innych przypadkach wartość mieszkania w naturze obliczać należy według postanowień artykułu 4, l. 5“.

Strona 512, lewa kolumna, po wierszu 7 od dołu, należy dodać:

„O ile takie powody stronności dadzą się przewidzieć, postarać się należy o wczesne powołanie zastępców na miejsce członków stronnych“.

Strona 514, prawa kolumna, wiersz 21 i 22 od góry, zamiast: „(prw. art. 32 i 44)“ powinno być: „(prw. artykuły 32, 33, l. 6 i 44)“.

Strona 520, lewa kolumna, wiersz 10 od góry, zamiast: „w przedziałce 29“ powinno być: „w przedziałce 29 rejestru szacunkowego (wzór H)“.

Strona 523, lewa kolumna, wiersz 25 od góry zamiast: „Władzom podatkowym“ powinno być „Władzom skarbowym krajowym“.

Strona 583, wiersz 11 od góry, zamiast: „Numer spisu Q“ powinno być: „Numer spisu P“.

W Części XXXIX. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 4. maja 1897, zawierającej Przepis wykonawczy do V. i VI. rozdziału ustawy powyższej a mianowicie:

Strona 591, prawa kolumna, wiersz 21 od dołu, zamiast: „artykuł 40, l. 3“ powinno być: „artykuł 40, l. 4“.

W Części LXXIV. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 11. sierpnia 1897, a mianowicie w obwieszczeniu, tyczącem się wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 19. lipca 1897 o uzupełnieniu §. 13go ustawy z dnia 25. października 1896 o podatkach osobistych bezpośrednich na stronie 1230 w prawej kolumnie, wierszu 9 i 10 od góry, zamiast: „arkusz Nr. 10“ powinno być: „Nr. okręgu 10“.

W Części XCII. Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 9. października 1897, zawierającej obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. października 1897 o okręgach szacunkowych do podatku osobisto-dochodowego, a mianowicie na stronie 1344, w przedziałce 5, wierszu 2 i 3 od góry, zamiast: „Administracya podatkowa w Hallein“, „Administracya podatkowa w St. Johann“ powinno być: „Starostwo w Hallein“, „Starostwo w St. Johann“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, w jej Składzie dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1898 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa w każdym z tych ośmiu języków, za cały **rocznik 1898**, który można odbierać osobiście lub będzie posyłany pocztą bezpłatnie, wynosi **4 zł.**

Prenumeruje się w Składzie c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica I., Singerstrasse Nr. 26, gdzie można kupować także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Zamawiając jednak Dziennik ustaw państwa, trzeba zarazem złożyć przypadającą kwotę pieniężną, gdyż wydawnictwo to posyła się tylko tym, którzy prenumeratę z góry zapłacą.

Nabywający odrazu całe **dziesięciolecie** lub **kilka dziesięcioleci** Dziennika ustaw państwa w języku **niemieckim**, płacą:

Za dziesięciolecie 1849 do 1858 włącznie . . . 25 zł.	Za dziesięciolecie 1869 do 1878 włącznie . . . 16 zł.
" " " 1859 " 1868 " 12 " "	" " " 1879 " 1888 " " 20 "
Za cztery dziesięciolecia 1849 do 1888 włącznie . . . 60 zł.	

W innych językach:

Za dziesięciolecie 1870 do 1879 włącznie . . . 16 zł.	Za dziesięciolecie 1880 do 1889 włącznie . . . 20 zł.
Za dziesięciolecia 1870 do 1889 włącznie . . . 30 zł.	

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** dostać można począwszy od roku 1898:

Rocz. 1849 za . . .	2 zł. 10 c.	Rocz. 1866 za . . .	2 zł. 20 c.	Rocz. 1883 za . . .	2 zł. 50 c.
" 1850 " . . .	5 " 25 "	" 1867 " . . .	2 " — "	" 1884 " . . .	2 " 50 "
" 1851 " . . .	1 " 30 "	" 1868 " . . .	2 " — "	" 1885 " . . .	1 " 80 "
" 1852 " . . .	2 " 60 "	" 1869 " . . .	3 " — "	" 1886 " . . .	2 " 30 "
" 1853 " . . .	3 " 15 "	" 1870 " . . .	1 " 40 "	" 1887 " . . .	2 " 50 "
" 1854 " . . .	4 " 20 "	" 1871 " . . .	2 " — "	" 1888 " . . .	4 " 20 "
" 1855 " . . .	2 " 35 "	" 1872 " . . .	3 " 20 "	" 1889 " . . .	3 " — "
" 1856 " . . .	2 " 45 "	" 1873 " . . .	3 " 30 "	" 1890 " . . .	2 " 70 "
" 1857 " . . .	2 " 85 "	" 1874 " . . .	2 " 30 "	" 1891 " . . .	3 " — "
" 1858 " . . .	2 " 40 "	" 1875 " . . .	2 " — "	" 1892 " . . .	5 " — "
" 1859 " . . .	2 " — "	" 1876 " . . .	1 " 50 "	" 1893 " . . .	3 " — "
" 1860 " . . .	1 " 70 "	" 1877 " . . .	1 " — "	" 1894 " . . .	3 " — "
" 1861 " . . .	1 " 50 "	" 1878 " . . .	2 " 30 "	" 1895 " . . .	3 " 50 "
" 1862 " . . .	1 " 40 "	" 1879 " . . .	2 " 30 "	" 1896 " . . .	3 " 50 "
" 1863 " . . .	1 " 40 "	" 1880 " . . .	2 " 20 "	" 1897 " . . .	7 " 50 "
" 1864 " . . .	1 " 40 "	" 1881 " . . .	2 " 20 "		
" 1865 " . . .	2 " — "	" 1882 " . . .	3 " — "		

Rocznik 1897 będzie można dostać dopiero wtedy, gdy wyjdą skorowidze do wydania w odpowiednim języku.

Roczniki wydań w innych siedmiu językach od 1870 aż do 1897 włącznie dostać można po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które **zaginięły** lub doszły **niezupełne**, reklamować należy najpóźniej w **przeciągu czterech tygodni** wprost w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu, dzielnica III, Rennweg Nr. 16.

Po upływie tego terminu pojedyncze części Dziennika ustaw państwa będzie można dostać tylko za **opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.).

Ponieważ **wszystkie roczniki 1849 aż do 1897 włącznie** wydania niemieckiego i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach (1870 aż do 1897 włącznie)** są **całkowicie uzupełnione**, przeto począwszy od roku 1898 będzie można nabyć w c. k. Drukarni nadwornej i rządowej **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 1 c.) i tym sposobem uchylona została trudność **uzupełniania niekompletnych roczników** Dziennika ustaw państwa a zarazem ułatwione zostało zestawianie podług materyi.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część CXXI. — Wydana i rozesłana dnia 31. grudnia 1897.

Treść: № 310. Najwyższe pismo odręczne, dotyczące się stosunku, w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przyczyniać się mają w roku 1898 do pokrywania kosztów spraw wspólnych.

310.

Najwyższe pismo odręczne z dnia 30. grudnia 1897,

tyczące się stosunku, w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane przyczyniać się mają w roku 1898 do pokrywania kosztów spraw wspólnych.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłośniej wydać następujące Najwyższe pismo odręczne.

Kochany Baronie Gautschu!

Ponieważ pomiędzy reprezentacjami ustawowymi królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i krajów korony węgierskiej nie przyszła do skutku w myśl §. 3 ustawy z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 146 (§§. 19, 20 i 21 XII.

artykułu ustawy węgierskiej z roku 1867) umowa co do stosunku, w jakim takowe przyczyniać się mają w roku 1898 do pokrywania kosztów spraw wspólnych, przeto uznaję za stosowne na zasadzie §. 3 powołanej ustawy (§. 21 powołanego artykułu ustawy) postanowić, że stosunek, w jakim królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane tudzież kraje korony węgierskiej, na zasadzie ustawy z dnia 21. maja 1887, Dz. u. p. Nr. 47 (XXIII. artykułu ustawy węgierskiej z roku 1887), przyczyniały się w okresie 1888 aż do 1897 do pokrycia kosztów spraw spólnych, ma być zatrzymany bez zmiany na rok 1898.

Polecam Panu podać to do wiadomości powszechnej.

Wiedeń, dnia 30. grudnia 1896.

Franciszek Józef r. w.

Gautsch r. w.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS